

S

S, s n. (-,-) : **1.** *ein großes S*, ar bennlizherenn S b., un S bras g., un S skrivet bras g. ; *ein kleines s*, un s munut g., un s skrivet bihan g. ; **2.** *s.*, [berradur evit **siehe**] sellit ouzh, s.o., ho taveiñ a ran da ; **3.** *S*, [berradur evit **Süden**] su g., kreisteiz g. ; **4.** *S*, [berradur evit **Seite**] pajenn b., p.

SA b. (-) : [istor, nazi.] [berradur evit **Sturmabteilung**] SA b.

Saal g. (-s, Säle) : sal b. ; *ein Saal voller Menschen*, ur saliad tud b.

Saalschlacht b. (-,-en) : kabaduilh b., frigas g., reuz g.

Saaltochter b. (-,-töchter) : [Bro-Suis] servijourez b., matezh b.

Saar b. (-) : [stêr] *die Saar*, ar Saar b.

Saarbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] elv du str., pupli str.

Saarbrücken n. (-s) : Saarbrücken b.

Saargemünd n. (-s) : Saargemünd b. / Sarreguemines b.

Saargebiet n. (-s) / **Saarland** n. (-s) : *das Saargebiet*, *das Saarland*, bro ar Saar b., Saarland b.

Saarländer g. (-s,-) : annezad bro ar Saar g., Saarlandad g.

Saarländerin b. (-,-nen) : annezadez bro ar Saar b., Saarlandadez b.

saarländisch ag. : eus bro ar Saar, saarlandat.

Saat b. (-,-en) : **1.** had str., greun str., here g. ; *die Saat geht nicht gleichmäßig auf*, ne ziwan ket an had heñvel-heñvel ; *die Saat ist aufgegangen*, diwan eo an had ; **2.** haderezh g., here g. ; *die (Aus)sat*, an hadañ g., an haderezh g., an here g., mare ar gounidoù g., koulz an hadañ g., koulz an haderezh g., amzer an hadañ g., amzer an haderezh g., mare an haderezh g., koulz an here g. ; *die Saat bestellen*, hadañ an edoù bras (Gregor), ober an here, hadañ an here ; *die Saat geht auf*, kroget eo an ed da c'hlañ, diwanañ a ra ar gwinizh, dizouarañ a ra ar gwinizh, krog eo an ed da gorzenniñ, emañ an ed o reiñ kellid (o kellidañ, o vroudañ, o tont, o sevel, o labourat) ; *junge Saat*, hadeg b., spluseg b. (Gregor) ; *die Saat steht gut*, fonnus ha kaer eo an ed, sin vat a zo gant an trevadoù, fesonet-mat eo an trevadoù, doareet-mat eo an trevadoù, blezad a vo a-leizh ; *die Saat mit Netzen vor Vögeln schützen*, neudennañ parkadoù nevez hadet ; **3.** [dre skeud.] *die Saat grün mähen*, debriñ e ed diwar o gar, debriñ e eost diwar e c'har ; [kr-] *wie die Saat*, so *die Ernte*, diouzh an here e vez an eost, eostet e vez ar pezh a zo bet hadet, diouzh ma ri e kavi, diouzh a ri e kavi, hervez ma ri e vo graet dit, gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h.

Saatbestellung b. (-,-en) : hadañ g., haderezh g., here g., mare ar gounidoù g.

Saat-Esparsette b. (-,-n) : [louza.] foenn-gall g., foenn-Spagn g., geot-gall str., geot gallek str.

Saatfeld n. (-s,-er) : park lakaet dindan ed g., hadeg b.

Saatgut n. (-s) : had str., greun str. ; *das Saatgut mit Erde bedecken*, glannañ an had, gourzeurel ; *Saatgut von verschiedenen Pflanzenarten*, greunioù a bep seurt lies., hadoù a bep seurt lies. ; *Saatgut einführen*, enporzhiañ greunioù estren, enporzhiañ hadoù estren ; *mit Saatgut handeln*, trafikañ gant hadoù, trafikañ gant greunioù.

Saathafer g. (-s) : [louza.] kerc'h str.

Saatkartoffel b. (-,-n) : aval-douar da blantañ g., aval-douar-had g. ; *Saatkartoffeln*, had patatez str. ; *Saatkartoffeln schneiden*, rannañ patatez da hadañ.

Saatkorn n. (-s,-körner) : hadenn b.

Saatkrähe b. (-,-n) : [loen.] frav-du g., bran-goad g. ; *Brutkolonie von Saatkrähen*, *Schlafplatz von Saatkrähen*, braneg b.

Saatluzerne b. (-) : [louza.] geot-gall str., geot-dall str., serradel str., luzern str., melchon-gall g.

Saatplatterbse b. (-,-n) : [louza.] charoñs g., piz-logod-vras str., piz-logod str.

Saatschnellkäfer g. (-s,-) : [loen.] tepin g., P. Yann-ar-c'hreisteiz g. ; *Drahtwurm des Saatschnellkäfers*, preñv-orjal g.

Saatwicke b. (-,-n) : [louza.] pizel g., beñs g.

Saatwucherblume b. (-,-n) : [louza.] bozenn str., bozenn melen str.

Saatzeit b. (-,-en) : *die Saatzeit*, an hadañ g., an haderezh g., an here g., mare ar gounidoù g., mare an haderezh g., koulz an hadañ g., koulz an haderezh g., koulz an here g., amzer an hadañ g., amzer an haderezh g. ; *die Saatzeit ist vorbei*, bet eo ar yar-here ; *heute ist die Saatzeit zu Ende*, hiziv emañ ar yar-here.

Sabbat g. (-s,-e) : [relij.] sabad g. ; *gedenke, dass du den Sabbat heiligst*, miret a ri an holl sulioù gant euvroù mat ha pedennoù.

Sabbebart g. (-s,-bärte) : glaoureg g., glaourenneg g., neudenner g.

Sabbel g. (-s) : babouzen b., glaour str., glaourenn b., glaouregzh b., babouz g., bavitell b.

sabbeln V.gw. (hat gesabbelt) : [rannyezh.] sellit ouzh sabbarn.

Sabbelbart g. (-s,-bärte) : glaoureg g., glaourenneg g., neudenner g.

sabbelnd ag. : babouzek, glaourek, glaourus, glaourennek.

Sabber g. (-s) : [rannyezh.] babouzen b., glaour str., glaourenn b., glaouregzh b., babouz g., bavitell b.

Sabberbart g. (-s,-bärte) / **Sabberer** g. (-s,-) / **Sabbelfresse** b. (-,-n) : glaoureg g., glaourenneg g., neudenner g.

Sabberlätzchen n. (-s,-) : babouzen b., lien-groñj g., pateled b.

sabbern V.gw. (hat gesabbert) : 1. glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav, dourenniñ ; *er sabbert*, ar c'hlaourenn a ziver diouzh e c'henoù, ur c'hlaourenn (ur vabouzen) a zo ouzh e c'henoù, emañ glaour o tont er-maez eus e c'henoù, glaour a zo ouzh e c'henoù, babouz a zo ouzh e veg, glaourenniñ (glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav) a ra ; 2. [dre astenn.] komz dilohez - komz jore-dijore - parlikanat - latennat - babouzañ - glaourenniñ - glabousat - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goulo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - trabellat - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - pilat e c'henoù - pilat e veg - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - flapennañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - raskañ - langajal - drailhañ langaj - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk.

sabbernd ag. : babouzek, glaourek, glaourus, glaourennek.

Sabbertuch n. (-s,-tücher) : babouzen b., lien-groñj g., pateled b.

Säbel g. (-s,-) : sabrenn b. ; *langer Säbel*, brakemard bras g. (Gregor), sabrenn soudarded war varc'h b. ; *krummer Säbel*, *Türkensäbel*, sabrenn gromm b., semterenn b. ; *mit dem Säbel rasseln*, a) ruzañ e sabrenn ; b) [dre astenn.] ober trouz brezel, c'hwezhañ brezel, elumiñ ar brezel ; *jemanden auf den Säbel fordern*, hegal u.b. d'an emgann-daou gant sabrinier, hegal u.b. da stourm gant sabrinier, daeañ u.b. d'an duvell gant sabrinier (Gregor).

Säbelbeine lies. : divesker war-gromm lies., divhar ramp lies., divesker rampik lies.

Säbelfechten n. (-s) : iskrim gant sabrinier g., sabrennañ g.

Säbelfechter g. (-s,-) : sabrenner g.

Säbelgehänge n. (-s,-) / **Säbelgehenk** n. (-s,-e) : bodriell b., gouriz-lêr g.

Säbelhieb g. (-s,-e) : sabrennad b., taol sabrenn g.

Säbelklinge b. (-,-n) : lavnenn ar sabrenn b.

Säbelkoppel n. (-s,-) : bodriell b., gouriz-lêr g.

säbeln V.k.e. (hat gesäbelt) : 1. sabrennañ ; 2. troc'hañ-didroc'hañ, chakoniñ, drailhañ, dispenn, lakaat a-dammoù, diframmañ, dibezhiañ, disklipañ, didammañ.

Säbelquaste b. (-,-n) : lêrennig sabrenn b.

Säbelrasseln n. (-s) : [dre skeud.] trouz brezel g.

Säbelrassler g. (-s,-) : [dre skeud.] c'hwezher brezel g., elumer brezel g., atizer brezel g.

Säbeltroddel b. (-,-n) : lêrennig sabrenn b.

Säbelscheide b. (-,-n) : gouin sabrenn g., feur sabrenn b.

Säbelschnäbler g. (-s,-) : [loen.] 1. [genad *Recurvirostra*] avosetenn b. [*liester* avoseted] ; 2. [spesad *Recurvirostra avosetta*] avosetenn vistr b. [*liester* avoseted mistr]

Säbeltasche b. (-,-n) : sac'h ar sabrenn g.

Sabotage b. (-,-n) : tarverezh g., moc'herezh g., moc'haj g.

Sabotageakt g. (-s,-e) : tarvadenn b., taol tarverezh g.,

Saboteur g. (-s,-e) : tarver g., moc'hataer g., moc'her g., batrouzer g., talfaser g., foeltre g.

sabotieren V.k.e. (hat sabotiert) : tarvañ, moc'hañ, kouilhourañ, bastardiñ.

Saccharin n. (-s) : sakarin g.

Saccharose b. (-) : sakaroz g.

Sachangabe b. (-,-n) : roadenn devoudel b., titour kantrat b.

Sachanlage b. (-,-n) : [armerzh] klaviad korfel g.

Sachbearbeiter g. (-s,-) : implijad arbennikaet g., implijad anaoudek g., spiskefridiour g.

Sachbearbeiterin b. (-,-nen) : implijadez arbennikaet b., implijadez anaoudek b., spiskefridiourez b.

Sachbereich g. (-s,-e) : rann b., gennad g.

Sachbeschädigung b. (-,-en) : freuz traoù g., gwasterezh dafar g., gwast g./b., gwallerezh g., gwastidigezh b.

sachbezogen ag. : 1. hag a glot gant ar beziadoù, hag a gemer harp war ar fedoù, hag a chom stag ouzh ar fedoù ; 2. [goulenn] a-dailh, dik, azas, klenk, mat, hag a sell ouzh an danvez, hag a sell ouzh an afer, kantrat.

Sachbezüge lies. : gopr e traezoù g.

Sachbeweis g. (-s,-e) : [gwir] prouenn fetis b., prouenn danvezel b.

Sachbuch n. (-s,-bücher) : levr arbennik g.

sachdienlich ag. : talvoudus-bras, a bouez.

Sache b. (-,-n) : 1. tra g., traezenn b. [*liester* traezoù] ; *Drucksache*, paperenn b., moulskrid g., paper moull g.

2. *Sachen* lies., a) dilhad lies., dilhadoù lies. ; b) peadra g., traoù lies. ; *seine Sachen packen*, pakañ e fleütoù (e draoù), troñsañ (dastum, pakañ) e damm stal, pakañ e rabotoù, ober e bak, ober e droñsad ; *Sportsachen*, traoù sport lies., dafar sport g. ; *das Kind ist aus seinen Sachen gewachsen*, re verr eo deuet e zilhadoù d'ar bugel.

3. afer b., kraf g., gra g., jeu b., tro b., kaz g., tra g. ; *das Gute an der Sache*, ar mad eus an dra-se g. ; *das ist nicht deine Sache* ! petra a sell an dra-se ac'hanout ? diwall d'en em luziañ gant traoù n'ac'h eus ket karg anezho ! lez ar re all da ziluziañ o gwad ! chom war da dreuzoù ! chom hep lakaat da fri en dra-se ! na sank ket da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! n'a ket da emellout eus kement-se ! n'a ket d'en em veskañ e kement-se ! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se ! n'ec'h eus klask ebet war mann ebet en afer-se ! n'emañ ket ez kerz emellout eus kement-se ! an dra-se n'eo ket da stal eo ! n'ec'h eus ket da welet war gement-se ! mir a lakaat da fri en afer-se ! n'ec'h eus netra da welet gant an dra-se ! kement-se ne

sell ket ouzhit ! kement-se ne sell netra ouzhit ! n'eo ket da afer eo ! n'eo ket da dra eo ! ; *zur Sache kommen*, lakaat ar gaoz war kraf an diviz ; *sofort zur Sache kommen*, mont berr ; *kommen wir zur Sache zurück*, n'eo ket a-walc'h „se eo se“ na d'ar vuoc'h da zenañ al leue, distroomp war hor c'hraf, distroomp gant hor c'hezeg ; *bei der Sache bleiben*, chom war ar c'hraf ; *bleiben wir bei der Sache !* chomomp en hon erv, mar plij ! ; *der Haken bei der Sache ist, dass ich hier bleiben muss*, ar pezh ma'z eo e rankin chom amañ ; *seiner Sache sicher sein*, bezañ sur eus e jeu, bezañ barrek war e daol, bezañ diarvar diwar-benn udb, bezañ sur, bezañ asur, fiziout warnañ e-unan, kaout fiziañs ennañ e-unan, na zont war skoulmoù balan ; *das ist eine Sache des Gewissens*, un afer a goustiañs eo ; *das ist eine Sache für sich*, ur c'hoari all eo kement-se, ur pezh all eo an dra-se, se zo un abadenn all (ur gont all, ur jeu all), honnezh a zo un afer all ; *das ist meine Sache*, kement-se a sell ouzhin, se eo va jeu, va zra eo ; *das gehört nicht zur Sache*, kement-se n'en deus netra da welet gant hon afer, ned eo ket eno emañ ar c'haz (Gregor) ; *er ist nicht bei der Sache*, e soñj a zo war veaj, diankañ a ra diwar e labour, treiñ a ra e spered diwar al labour, n'eo ket lamprek warni, laosk eo da labourat, ober a ra gwak e labour, lugut eo da labourat, hennezh a zo pouer da labourat, mont a ra pouer gant al labour, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, hennezh a zo ur pesketaer loar, n'emañ ket war e du, azezet eo war e spered, balafenniñ a ra, lezel a ra kabestr gant e spered, n'emañ ket en e vleud, n'emañ ket en e jeu, n'emañ ket gant e jeu, n'emañ ket en e vutun, n'emañ ket en e voued leun, hemañ a zo diaes e benn ; *in der Sache stark, mild in der Form*, chom dibleg evit pezh a sell ouzh ar palioù ha bezañ damantus evit tizhout anezho ; *sie ist in eine böse Sache hineingeraten*, tapet eo en ur blegenn lous ; *er spricht in eigener Sache*, komz (pediñ, prezeg) a ra evit e sac'h, komz a ra evit e c'hodell ; *was tut das zur Sache ?* d'ober petra ? da betra e vefe mat an dra-se ? peseurt mad a c'heller tennañ diouzh an dra-se ? hag e vi petra gwelloc'h pa'z po graet an dra-se ? ; *das tut nichts zur Sache*, ne cheñcho netra, ne vimp ket gwell a se, ne vimp ket barrekoc'h a se, ne vimp na gwell na gwazh a se, ne vimp ket avañsetoc'h gant se, ne vimp ket savetoc'h gant se ; *die Farbe tut nichts zur Sache*, pep seurt liv 'zo mat, a bep liv marc'h mat, a bep liv gwin mat, ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn ; *die Sachen stehen so, dass ...*, o vezañ penaos emañ kont e vo ret ..., diouzh m'emañ kont e vo ret ... ; *für die Sache des Vaterlands*, evit ar vro, evit difenn lazioù ar vro ; *er macht mit ihm gemeinsame Sache*, an daou-se a zo a-dra an eil gant egile, kenemglev a zo etrezo, labourat a reont e boutin, kenlabourat a ra gantañ, en em unanet eo gantañ, mont a ra dorn-ha-dorn gantañ, fri ha revr eo gantañ, karr ha kilhorou int, emaint o wriet war an hevelep liñsel (war an hevelep torchenn), àr an hevelep neudenn emaint, emglev a zo kenetrezo evit kenlabourat, ar re-se a zo an eil dindan egile, bountañ a reont (sachañ a reont) war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) a reont war an hevelep tu, kanañ a reont ar gousperou war ar memes ton ; P. *das sind mir schöne Sachen !* ma, prop eo ! setu aze ur gempenn 'vat ! setu amañ kempennou din-me 'vat ! setu me paket propik ! diouzh ar c'hentañ !

en ur soubenn vrav emañ ! bez' emañ fresk ! fresk emañ va c'hased 'vat ! ; *die Sache ist erledigt*, echu an abadenn, skaret eo ar gudenn, renket an traoù, graet eo ar gra, echu eo, aet eo an askorn en e blas, krog eo ar c'hrog, paket eo an tan ha gwerzhet al ludu, peurechu eo an traoù, echu ha mat pell 'zo, graet eo an dro, la ! ; [kr-l] *geben ist Sache des Reichen (Goethe)*, reiñ a zo afer ar re binvidik (a zo e kerz ar re binvidik, a zo tra ar re binvidik), d'ar re binvidik (d'ar re o deus) eo reiñ [d'ar paour gouzañv e blanedenn, d'ar pinvidig ober aluzen] ; *jede Sache hat ihre zwei Seiten*, nend eus menez hep traoñienn - nend eus ket menez hep deval - n'eus pesk hep drein - ar wreg, an arc'hant hag ar gwin o deus o mad hag o binim - dibaot hent kaer na ve minek ha gwenodenn na ve dreinek - ret eo kemer an droug gant ar mad - daou du en deus ar bod - daou benn he deus pep bazh - ne vez ket savet ur c'hleuz eus un tu nemetken - ur voger ne vez ket graet eus un tu hepken - n'emañ ket ar boutonou hag an toullou diouzh ar memes kostez - pep tra en deus e zroug hag e vad - pep tra en deus e fall ha mad - pep medalenn he deus he zu rekin ; *er macht seine Sache gut*, disoc'hañ a ra bloc'hik gant e aferioù.

4. [gwir] afer b., kaoz b., kaz g. ; *die Sache Müller*, afer Vüller b. ; *eine Sache vor Gericht vertreten*, difenn un gaoz dirak al lez-varn, breutaat evit u.b. (Gregor).

5. [dre skeud.] P. ...*zig Sachen darauf haben*, bleinañ gant un tizh an diaoul, bleinañ gant pep tizh, bleinañ gant ur foll a dizh, bleinañ d'an druilh, bleinañ d'an druilh-drast, bleinañ d'ar red-tan-put, bleinañ d'ar red-tan-ruz, bleinañ war dorr e chouk, mont d'ar c'h'aloup, mont tizh-ha-tizh, mont tizh-ha-taer, mont a-dizh hag a-dag, mont a-dizh hag a-dro, mont a-benn-herr, mont a-herr-kaer, mont d'ar flimin-foeltr, mont a-benn-kas, mont a-brez-herr, mont a-daol-herr, mont diwar herr, mont en herr, bleinañ gant tizh ar mil diaoul, bleinañ gant tizh ken na yud, bleinañ gant tizh ken na strak, bleinañ gant tizh ken a findaon, bleinañ gant tizh ken a friz, bleinañ gant tizh ken na ziaoul, mont endra c'hall, mont evel an tan, mont d'an tan ruz.

Sacheinlage b. (-,-n) : skodenn e traezoù b., degasadenn draezou b., font e traezoù g., postadur e traezoù g.

Sacherklärung b. (-,-en) : termenadur trael g.

Sachertorte b. (-,-n) : [kegin.] gwastell chokolad b., gwastell Sac'her b.

Sachfrage b. (-,-n) : kraf spesadel g.

sachfremd ag. : na sell ket ouzh an afer, n'en deus netra da welet en afer.

Sachführer g. (-s,-) : advoue g., aferour g., den a afer g.

Sachgebiet n. (-s,-e) : domani g., rumm g., rummad g., tachenn b.

sachgemäß ag. / **sachgerecht** ag. : kevazas, dereat, a-dailh, azas, dre feson, reizh, prop, etapl, a-zoare ; *sachgemäße Behandlung*, intentoù a-dailh lies., intentoù mat diouzh an droug lies., intentoù azas ouzh an droug lies, louzouadur a-dailh g., treterezh dereat g.

Adv. : razas, a-dailh, en dailh hag en doare ma'z eo ret, en dailh m'eo dleet, evel ma tere, ent prop, e doare, a-vad, etapl, evel ma'z eo dleet, evel m'eo dleet, evel eo dleet, evel ma faot, evel a faot, a-zoare, a-feson.

Sachgut n. (-s,-güter) : madoù trael lies.

Sachkatalog g. (-s,-e) : fichennaoueg dre dachennoù b., fichennaoueg dre rummadoù b.

Sachkenner g. (-s,-) : anaoudeg g., anavezer g., arbennigour g., ispisialour g., spezielour g., mailh war an dachenn g., ki war an dachenn g., pabor war an dachenn g., mestr d'ober g., tad den war an dachenn g., anaoudeg g., mailh g., mestr g., anavezer g., c'hwil g., dañvad g., houad g., maout a zen g., hinkin g., kole g., tarin g.

Sachkenntnis b. (-,-se) : barregezh b., anaoudegezh arbennik b., gouiziegezh arbennik b.

Sachkunde b. (-) : 1. barregezh b., anaoudegezh arbennik b., gouiziegezh arbennik b. ; 2. danvez-skol da zihuniñ spered ar vugale g., diskiblezh dihuniñ b.

Sachkundeunterricht g. (-s) : danvez-skol da zihuniñ spered ar vugale g., diskiblezh dihuniñ b.

sachkundig ag. : akuit, abil, ampart, diampech, barrek, titouret-mat, dereat, a-dailh, perzhik, arroutet, gouizie, gourdon.

Sachkundige(r) ag.k. g./b. : anaoudeg g., anavezer g., arbennigour g., ispisialour g., arbennigourez b., ispisialourez b., mailh war an dachenn g., ki war an dachenn g., pabor war an dachenn g., mestr d'ober g., mestrez d'ober b., tad den war an dachenn g., tarin g., tarinez b., gouizie g., gouiziegezh b.

Sachlage b. (-) : stad an traoù b. ; *in Kenntnis der Sachlage*, gant gouiziegezh vat, a-fetepañs, a-benn-kefridi, a-zevri-bev, a-ratozh-kaer, gant rat vat d'an-unan, a-barfeted, gant rat, gant rat vat, a-zevri-kaer, a-ratozh, a-ratozh-vat, dre e ratozh ; *bei der gegenwärtigen Sachlage*, evel m'emañ an traoù en deiz a hiziv ; *aus der Sachlage*, dass, pa'z eo gwir e, peogwir, diwar-benn ma, dre an arbenn ma, en arbenn ma, abalamour ma, rak ma, pa, o vezañ ma, en askont ma, en abeg ma, dre berzh ma, dre abeg ma, dre an abeg ma, dre ma, e-skeud ma, e-skeud e, betek ma, betek pa, a gement ha ma, war-zigarez ma, war-zigarez ma ne, war-zigarez e, war-zigarez ne, a gement ha ma ; *in Betracht der Sachlage wird Ihnen dieser Fehler teuer zu stehen kommen*, diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e kouezho truez ouzhoc'h, diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e vo fall-daonet ar geustereñ evidoc'h, staotet he deus ar c'havr en ho lavreg ; *die Sachlage schildern und auswerten*, sevel ar poent, kavout ar poent, taolenniñ stad an traoù ha dielfennañ anezhi.

Sachleistung b. (-,-en) : paeamant e traezoù g.

sachlich ag. : neptu, didu, diduek, diuntu, diuntuek, ergorek ; *sachlich bleiben*, kemer harp war ar fedoù.

sächlich ag. : nepreizh, neutrel, trael ; *sächliches Geschlecht*, nepreizhelezh b., reizh neutrel b.

Sachlichkeit b. (-) : 1. neptuegezh b., diduegezh b., diuntuegezh b., diuntu g., egoregezh b. ; 2. [lenn., arz (1918-1930)] *die neue Sachlichkeit*, an Egoregezh Nevez b. [*anvet a-wechoù Gwirvoudlezh nevez b.*].

Sachmangel g. (-s,-mängel) : [gwir] si freuzañ marc'had g., si terriñ marc'had g., si rebutus g.

Sachregister n. (-s,-) : meneger g., roll g., taolenn b., kavlec'h g.

Sachschaden g. (-s,-schäden) : freuz traoù g., reuz g., droug g., distruj g., dismantr g., gaou g., gwast g./b., gwall g., koll g., domaj g.

Sachse g. (-n,-n) : 1. [hiziv] annezad Bro-Saks g., Saksad g. ; 2. [istor] Sakson g., Saoz g. [*liester Saozon*].

sächseln V.gw. (hat gesächself) : P. komz gant pouez-mouezh Bro-Saks, komz e stumm Bro-Saks, saksegañ, komz e rannyezh Bro-Saks.

Sachsen n. (-s) : Bro-Saks b., Saks b. ; *in Sachsen, wo die schönen Mädchen wachsen*, e Bro-Saks, bro ar merc'hed koant.

Sachsen-Anhalt n. (-s) : Saksen-Anhalt b., Saks-Anhalt b.

Sächsin b. (-,-nen) : 1. [hiziv] Saksadez b. ; 2. [istor] Saksonez b., Saozez b.

sächsisch ag. : 1. saksat, ... Bro-Saks, ... Saks ; 2. [rannyezh] saksek ; 2. [istor] a) sakson, saoz ; b) [yezh.] saksonek.

Sachspende b. (-,-n) : donezon e traezoù g./b., aluzen e traezoù b., prof e traezoù g.

sacht ag./Adv. : 1. aketus, evezhiek, fur ; 2. gorrek, distroñs, plarik, kempennik ; 3. *sacht tun*, ober e gazh gleb, ober e glufan, ober lentigoù, lakaat (kaout, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, lakaat e letern dindan e vantell, bout kerc'h e-mesk e segal, ober e c'hogez, en em c'holeiñ gant ul liñsel doull, [dre eilpenn-ster e brezhoneg] bezañ sioul evel ur sac'had minaoedoù.

sachte Adv. : *sachte !* habaskterit ! war bouez ! war ho pouez ! war da bouezig ! kae bravik ganti ! dousik ! dousik dezhi ! it dousik ha plaen ganti ! kit plarik dezhi ! kit dezhi dre gaerig ! ent habaskik ! goustadik ! koul ganti ! amzer ! ; *er geht sachte vor*, gouzout a ra treiñ e grampouezhenn, gouzout a ra ar stek, mont a ra dezhi gant evezh bras, mont a ra dezhi dre sil (a-silik, dre vray, gant moder, dre voder, dre het, dre gaer, dre zouster, dre du, gant mil evezh, gant evezh mat, koul, koulik, war e zres, war e zresik, gant evezh), mont a ra dousik ha plaen dezhi, mont a ra dous dezhi, mont a ra plarik dezhi, mont a ra dezhi dre gaerig, mont a ra bravik ganti, mont a ra dres dezhi.

Sachverhalt g. (-s,-e) : tenor g., foñs g., danvez g., peragoù an afer lies., fedoù lies. ; *bevor ich den Sachverhalt nicht kenne, treffe ich keine Entscheidung*, ne gemerin diviz ebet a-raok ma anavezin holl beragoù an afer, ne gemerin diviz ebet hep betek-gouzout ; *einen Sachverhalt verkomplizieren*, luziañ an afer, rouestlañ un afer.

sachverständig ag. : akuit, abil, ampart, diampech, barrek, arroutet, kevarouez.

Sachverständige(r) ag.k. g./b. : kevarouezour g., kevarouezourez b., prizacher g., prizacherez b., barner g., arbennigourez b., arbennigour g., mailh g., c'hwil g., dañvad g., houad g., maout a zen g., hinkin g., ki g., kole g., pabor g., tad den g., tarin g., tarinez b., mestr d'ober g., mestrez d'ober b.

Sachverständigengutachten n. (-s,-) : danevell kevarouezerezh b., danevell prizachañ b.

Sachverständigenuntersuchung b. (-,-en) prizachadenn b., kevarouezerezh g., kevarouezañ g., prizacherezh g.

Sachverzeichnis n. (-ses,-se) : meneger g., roll g., taolenn b., kavlec'h g.

Sachwalter g. (-s,-) : 1. abienner g., advoue g., kulator g., prokolor g. ; 2. leuriad g., merour g., melestrour g.

Sachwert g. (-s,-e) : 1. gwerzh gwerch'hel g. ; 2. *Sachwerte lies.*, gwerzhioù repu lies.

Sachwörterbuch n. (-s,-bücher) : geriadur arbennik g.

Sachzwang g. (-s,-zwänge) : redi egorel g., redi liammet gant stad an traoù en diavaez g.

Sack g. (-s, Säcke) : 1. sac'h g., sac'had g., poch g., pochad g. ; *ein Sack Mehl*, ur sac'had bleud g., ur pochad bleud g. ; *ein Sack Weizen*, ur sac'had ed g., ur sac'had gwinizh g., ur pochad ed g., ur pochad gwinizh g. ; *hundert Sack Sand*, kant sac'had traezh lies., kant pochad traezh lies. ; *der Sack reißt auf*, fregañ a ra ar sac'h, freuzañ a ra ar sac'h ; *so schwer war der Sack auf seinem Rücken, dass er gekrümmt ging*, ken pounner e oa ar pezh sac'had traoù a oa gantañ war e chouk ken e torte ; *aus einem Sack nehmen*, disac'hañ ; *in Säcke füllen*, sac'hañ, ensac'hañ ; *der unterste Teil des Sacks*, goueled ar sac'h g., foñs ar sac'h g., traoñ ar sac'h g. ; *Öffnung des Sacks*, genoù ar sac'h g., gouzoug ar sac'h g. ; *kein einziger Sack wies das angegebene Gewicht auf*, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h war ar pouez merket ennañ, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h a bouez warnañ.

2. [troioù-lavar] P. *die Katze im Sack kaufen*, prenañ dindan ar sac'h, ober marc'had ar sac'h ; *die Katze aus dem Sack lassen*, dispakañ e jeu, dispakañ e soñj, diskuliañ ar pod, gwerzhañ ar bistolenn, reiñ avel d'ar c'had, toullañ d'an douar ; *jemanden in den Sack stecken*, a) dont da vezañ gwelloc'h eget unan all, riñsañ e dreid d'u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b., dont da vezañ trec'h d'u.b., mont dreist u.b., kemer al levezon war u.b., distroadañ u.b., kannañ u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer e greñv war u.b., sevel war varr, tapout an tu war-c'horre war u.b., skubañ dindan botoù u.b., troc'hañ a-raok d'u.b., troc'hañ dindan u.b., troc'hañ ar foenn dindan treid u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., dont da vezañ sour war u.b., dont da vezañ mestroc'h eget unan all, pakañ u.b., tremen dreist u.b., dont da vezañ barrekoc'h eget u.b., dont da gaout muioc'h a ampartiz eget u.b., dont da dalvezout war u.b. ; b) houerigañ ur re bennak (Gregor), paltokiñ u.b., flemmañ u.b., c'hoari u.b., toazañ brav ha prop u.b., bratellat (stranañ, stranigañ, riñsañ) u.b., c'hwenat u.b., gennañ u.b., klaviañ u.b., pakañ u.b., tapout u.b., gwaskañ u.b., bountañ ar c'henn en u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., touzañ e c'henoù d'u.b. ; *er steckt sie alle in den Sack*, dont a raio a-benn da sorc'henniñ an holl gwitibunan ; *mit Sack und Pack*, gant e strob, gant e stramm, gant e reizhoù (e rikoù, e stalikerezh traoù, e holl beadra, e zafar, e stalad traoù, e damm stal) ; *mit Sack und Pack abhauen*, pakañ (dastum) e fleütoù, pakañ e rabotoù, fardañ mont kuit, troñsañ (dastum) e damm stal ; *wir haben es noch nicht im Sack*, n'eo ket go an toaz c'hoazh, n'eo ket krog ar c'hrog c'hoazh ; P. *in den Sack hauen*, reiñ e zilez, reiñ e ziskarg, reiñ an digarg ag ur garg bennak, goulenn e ziskarg, lakaat e zilez eus ur garg, mont diwar e labour, terriñ e c'hopr, P. diskouez e seuliou.

3. *Tränensack*, sac'h daeroù g., sac'h dindan al lagad g. ; *Tränensäcke haben*, kaout seier dindan e zaoulagad.

4. [Bro-Aostria] godell b. ; *einen Sack machen*, ober ur c'hodell, lakaat ur c'hodell ouzh ur pezh dilhad.

5. [tro-lavar, dre skeud] *in Sack und Asche pilgern*, goloñ e benn a ludu hag anzav e faot, en em izelaat, anzav e wall, anzav e giriegezh, anzav e wallegezh, anzavout e gablusted, anzav e fazi.

6. P. foerouz g., tamm foerouz g., revreg g., tarrevreg g., Yann al leue g. (Gregor), louad g., lochore bras g., buzore g., loukez g., gogez g., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., keuneudenn str., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., penn pampes g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., barged g., den panezenn g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g., panezenn b., patatezenn b., paganad g., pampez g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., podig g., pothouam g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houerig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., beulke g., jostram g. ; *fauler Sack*, skoeñver g., feneant g., kostenner g., dibreder g., toull diboan g., Fañch an Didalvez g., sonnard g., plader g., den arouarek g., den vak g., sach war-dreñv g., dalc'her a-dreñv g., landread g., lezireg g., louangen g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., kac'h-moudenn g., didalvez g., pezh didalvez g., labaskenn b., tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., foerouz g., tamm foerouz g., landore g., landregenn g., lanfre g. [*liester lanfreidi*], lanfread g. [*liester lanfreidi*], lantouzer g., luduenn b., leubeurc'henn g., lochore g., lustrugenn g., chuchuenn b., magadenn b., magadell b., rouzer g., ruz-revr g., travelgen g., peul g., den kouezhet en arouaregezh ha lizidanted g., paourkaezh den g., den a foeltr forzh g. ; *feiger Sack*, flakenn b., kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar peliet b., yar-zour b., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g., gogez g., korzenn wak b., krank gwak g. ; *das ist ein Schlappschwanz*, ur c'hrener gwak a zo anezhañ, n'eus netra ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, dismeg eo, ur c'hac'her er goudor eo, n'eo nemet ur revr aonik, hennezh a ruilh gwad gad en e wazhied, un den aonik eo, spountik eo, flaer a zo en e loeroù, flaer a zo en e vragoù, ur c'hozh yar a zo anezhañ, lammat a ra dirak e skeud, aon en deus rak e skeud, doan en deus rak e skeud, aon en deus rak e anv, gant an derzhienn-skeud emañ, treant a zo gantañ / gant ar gloazoù emañ (Gregor), c'hwen a zo en e loeroù, klevet a ra c'hwen en e loeroù, santout a ra c'hwen en e loeroù, sevel a ra c'hwen en e loeroù, bihan eo e galon, moan eo e revr, moan eo e foñs, ur c'hren-e-revr a zo anezhañ, sec'hañ a ra gant ar spont, kaoc'h tomm a zo en e vragoù.

7. P. sac'h g., poch g., gousac'h g., bisac'h g., sac'h an divgell g., yalc'h b., kouilhoù lies., deñvioù lies., sac'h binioù g., binioù g., pato str. ; [dre skeud.] *die gehen mir auf den Sack*, ar re-mañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a dorr va revr din, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant ar re-mañ, leun va c'hased am eus gant ar re-mañ, leun va rastell am eus gant ar re-mañ, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, arabadiñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus ; *der geht mir langsam auf den Sack*, hennezh a gresk em daoulagad.

Sackbahnhof g. (-s,-höfe) : porzh-houarn penn-linenn g.
Säckchen n. (-s,-) / **Säckel** g./n. (-s,-) : 1. chakod bragoù g. ; 2. yalc'h b., boujedenn b., yalc'had b. ; *ins (in den) Säckel greifen*, mont d'e c'hodell, mont d'e yalc'h, diyalc'hañ, meudañ, kaout miz, pochañ, bilheouziñ ; 3. [korf.] sac'h g., gousac'h g., bisac'h g., sac'h an divgell g., yalc'h b., kouilhoù lies., sac'h binioù g., binioù g., poch g. ; 4. [dre skeud.] P. Yann al leue g. (Gregor), louad g., lochore bras g., buzore g., loukez g., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., keuneudenn b., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g., Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar peul g., Yann ar peul karr g., panezenn b., patatezenn b., paganad g., pampez g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., nouch g., paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., louad g., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beulke g., jostram g.
Säckelmeister g. (-s,-) : kasedour g., paotr ar yalc'h g., teñzorier g., evezhiad an arc'hant g. (Gregor), resever g.
sackeln V.k.e. (hat gesackelt) : sac'hañ, ensac'hañ.
sacken V.k.e. (hat gesackt) : sac'hañ, ensac'hañ ; *Korn sacken*, ensac'hañ ed.

V.gw. (ist gesackt) : koazhañ, ober e goazh, gwantañ, dont da bukañ, disac'hañ, diazezañ ; *der Boden sackt*, gwak (blot, krenigellek, bouk) eo an douar dindan an treid, disac'hañ a ra an douar, sankañ a reer en douar, douar gwak a zo dindanomp ; *das Dach ist nach unten gesackt*, deuet eo an doenn da bukañ.

Sackerl n. (-s,-n) : [Bro-Austria] korned g., kornedad g., mañch paper g., sac'h g.

säckeweise Adv. : a sac'hadoù.

sackförmig ag. : a-stumm gant ur sac'h, stummet evel ur sac'h, e doare ur sac'h, e doare seier, a-zoare gant ur

sac'h, a-zoare gant seier, a-seurt gant ur sac'h, a-seurt gant ar seier.

Sackgasse b. (-,-n) : hent-dall g., hent bac'h g., toull-sac'h g., vin-dall b., hent born g., ru-zall b., ru-dall b., gouru b., goustraed b., hent hep isu g. ; *in eine Sackgasse geraten*, a) en em gavout en un hent-dall (en un hent bac'h), degouezhout en un hent-dall ; b) [dre skeud.] degouezhout en un hent-dall, bezañ penn e spered penaos ober, na gavout e ziluzioù, na c'houzout ober ganti, na c'houzout war peseurt avel sturiañ e vatimant, na c'houzout penaos ober diouti, na c'houzout petra ober ken, na c'houzout eus pe goad ober loaioù (gant pe goad ober ibil), na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, na c'houzout war be droad pouezañ, chom luget da ziroestlañ e neud, bezañ diaes en e votoù, na c'houzout mui war peseurt tu en em deuler, bezañ (chom, menel) war vordo, bezañ boud, en em gavout boud, na gaout diant ebet, na c'houzout war pe du treiñ (pe e tu treiñ), en em gavout en un enkadenn, na gaout na tu na lañs ; *er hatte seine Partei in eine Sackgasse geführt*, kaset en doa e strollad politikel war un hent-dall.

Sackgeld n. (-s) : [Bro-Suis] arc'hant bihan g., arc'hant Sul g.

Sackhüpfen n. (-s) : redadeg seier b.

Sackkarre b. (-,-n) / **Sackkarren** g. (-s,-) : [tekn.] diaoul g., bleiz g.

Sacklaufen n. (-s) : redadeg seier b.

Sackleinen n. (-s,-) / **Sackleinwand** b. (-,-wände) : leien g., lien leien g., liñsel-rouez g., kanavaz g., leien gros g., lien rouez g., lien sklaer g.

Sackmesser n. (-s,-) : [Bro-Suis] kanived b.

Sackpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] binioù g. [*liester* biniaou], sac'h-binioù g., beuz b. ; *Sackpfeife spielen*, biniaouañ, seniñ binioù, seniñ gant ar binioù, fleütal gant ur binioù ; *große Hochlandsackpfeife*, binioù-bras g.

Sackpfeifer g. (-s,-) : biniaouer g., soner binioù g.

Sackträger g. (-s,-) : simiad g., portezet g., douger-sammoù g., den a boan g.

Sacktuch g. (-s,-tücher) : 1. leien g., lien leien g., kanavaz g., leien gros g., lien rouez g., lien sklaer g., liñsel-rouez g. ; 2. [dre skeud.] P. lien-picher g., lien-fri g., frilien g.

Sackwurzeltang g. (-s) : [louza.] kalkud str., tali-penn str., baodrez g. ; *Stiel des Sackwurzeltanges*, kalkudenn b., kalkud str. ; *die blattähnlichen Wedel des Sackwurzeltangs*, ar c'horre str.

Sadduzäer g. (-s,-) : Sadukead g. [*liester* Sadukeiz].

Sadduzäismus g. (-) : sadukeegezh b.

Sadebaum g. (-s,-bäume) : [louza.] savigne g.

Sadismus g. (-) : sadegezh b., plijadur ziaoulek b., oberoù diaoulek lies.

Sadist g. (-en,-en) : sadeg g. [*liester* sadeien].

Sadistin b. (-,-nen) : sadegez b.

sadistisch ag. : sadek, diaoulek.

Sadomasochismus g. (-) : [mezeg.] sadomazoc'hegezh b., sadegezh-mazoc'hegezh b.

Sadomasochist g. (-en,-en) : sadomazoc'heg g.

sadomasochistisch ag. : sadomazoc'hek.

Säemann g. (-s,-männer) : hader g.

Säen n. (-s) : *das Säen*, an hadañ g., an haderezh g., an here g., mare ar gounidoù g., mare an haderezh g., koulz

an hadañ g., koulz an haderezh g., koulz an here g., amzer an hadañ g., amzer an haderezh g. ; *das Säen ist vorbei*, bet eo bet ar yar-here ; *heute ist das Säen zu Ende*, hiziv emañ ar yar-here.

säen V.k.e. / V.gw. (hat gesät) : 1. hadañ, teuler had, lakaat, profitañ ; *Korn säen*, hadañ ed, hadañ gwinizh, lakaat gwinizh, lakaat douar dindan winizh ; *es wird zweimal im Jahr gesät*, profitet e vez div wech ar bloazh ; *reihenweise säen*, hadañ a-rizennoù, hadañ dre rizennoù, hadañ e renkennadoù ; *dünn säen*, hadañ tanav, hadañ rouez, hadañ gloev ; *dünn gesät*, hadet tanav, hadet rouez, hadet gloev ; *dieser Roggen wurde dünn gesät*, gloev eo ar segal-mañ, skeltr eo ar segal-mañ ; *dicht säen*, hadañ tev, hadañ stank ; *es wurde zu dicht gesät, jetzt treibt der Weizen nur noch dünne Halme*, re stank eo bet hadet, bremañ e spilhenn ar gwinizh ; *breitwürfig säen*, hadañ a-zorn-nij, hadañ a-fuilh, teuler an had a zornadioù-nij ; *sät so viel wie nötig*, hadit ar pezh a zo ezhomm ; *die mit Tränen säen, werden mit Jubel ernten*, ar re a had en daeroù a vedo el levez ; 2. [dre skeud.] c'hwezhañ, plantañ, hadañ, fennañ, fichañ ; *Zwietracht säen, Unfrieden säen*, hadañ an dizunvan, lakaat diemglev da sevel etre an dud, lakaat gwall intent etre an dud, lakaat disrann etre an dud, lakaat droug etre an dud, lakaat drougiezh etre an dud, lakaat droukrañs etre an dud, lakaat malis etre an dud, c'hwezhañ (lakaat) dizunvaniezh, hadañ drailh e-touez an dud, lakaat an disparti etre an dud, plantañ reuz, c'hoari e gi, lakaat droug, lakaat droug da sevel etre an dud, lakaat droukrañs etre an dud (Gregor), c'hwezhañ trubuilh, c'hwezhañ an tan etre an dud, c'hwezhañ trouz etre an dud, c'hwezhañ an debr etre an dud, fichañ trouz ha kasoni e-touez an dud, trenkañ, ampoezoniñ ar vro ; [kr-] *wer Wind sät, wird Sturm ernten*, tud fallakr, abred pe ziwezhat, ho pezo greun diwar hoc'h had - diouzh ma ri e kavi - an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - eus ar skudell a roez e resevez - eostet e vez pezh a zo bet hadet - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *er erntet, was er gesät hat*, eostiñ a ra pezh a zo bet hadet gantañ.

Säer g. (-s,-) : hader g.

Säerin b. (-,-nen) : haderez b.

Safari b. (-,-s) : safari g.

Safarijacke b. (-,-n) : sae Sahara b.

Safaripark g. (-s,-s) : park natur g., park naturel g.

Safe g./n. (-s,-s) : koufr-kreñv g., armel-houarn b., koufr houarnet g.

Saffian g. (-s) : gavrgen g., marokan g.

Saffianfabrik b. (-,-en) : marokinerezh b., meginerezh b.

Saffianleder n. (-s) : gavrgen g., marokan g.

Safran g. (-s) : safron str.

safrangelb ag. : ken melen ha safron / melen evel safron (Gregor), melen-safron.

Safranrebendolde b. (-,-n) : [louza. *Oenanthe crocata*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b.

Soft g. (-s, Säfte) : 1. chug g., sug g., dourenn b., sun g., chugon g., gwaskadur g., saourenn b., dour g. ; *Fruchtsaft*, chug-frouezh g., dour-frouezh g. ; *im eigenen Saft schmoren*, poazhañ er c'hloz diwar e goust ; 2. [louza.] sev g., sabr g., teñv g., sap g., jol g., jouatim g., mel g., seim g., boud g., chugon g., gwad g. ; *im Frühjahr steigt der Saft in den Bäumen*, en nevezamzer (d'an nevezamzer, gant an nevezamzer) e sav an teñv er gwez, d'an nevezamzer e vez ar gwad o sevel er gwez, gant an nevezamzer e teñv ar gwez ; *Baum voller Saft*, gwezenn sabrek str. ; 3. [dre skeud.] *ohne Saft und Kraft, ohne Saft in den Knochen*, tamm mel en e eskern, tamm startijenn ennañ, tamm deltu gantañ, tamm sap ennañ, na da vont na da zont ennañ, dilañs, gwevn, dinerzh, digas, ur jañ-blev anezhañ, ur marmouz gwisket anezhañ, ur morgousket anezhañ, lizidant, diek, lezirek, divlaz, disaour, dibreder, landreant, laosk, netra ennañ, startijenn ebet ennañ, dilañs ennañ, diegus, mors, gwad mors ennañ, mors, lizidour, un toull dibao anezhañ, kousket evel an naer er goañv, ur vuzhugenn anezhañ, lugut evel ur velc'hwedenn, bouk evel ur velc'hwedenn, gour, lugut, lugudus, luguder, nemet dour karotez en e wazhied, nemet dour irvin en e wazhied, nemet gwad panez en e wazhied, ur varvadenn (ur varvasenn) anezhañ, evel un tamm koad ; *im eigenen Saft schmoren*, chom da vichodiñ en e uhelennoù pell diouzh darempred an dud ; 4. P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.

Saftanstieg g. (-s) : [louza.] nevez g., sav sap g.

Saftdrüse b. (-,-n) : [louza.] melgel b., nekter g.

Säfte lies. : [bev.] dourennoù lies., imorioù lies., humorioù lies., katar-rem g.

saftig ag. : 1. dourek, dourennek, chugonus, sunek, hag a ro chug ; *saftige Bimen*, per dourek str., per dourennek str., per chugonus str. ; 2. saourus, saourek, sasun, blazet mat, blazus ; 3. [dre skeud.] *saftiger Witz*, bourd hudur g., bourd divergont g., bourd diwisk g., bourd ordous g., bourd distrantell g., bourd distres g., bourd lourt g., bourd pebret-lik g., tezenn c'hras b., bomm kras g., diskramailherezh g.

Saftigkeit b. (-) : 1. chugonusted b. ; 2. saour g. ; 3. [dre skeud.] hudurniezh b.

Saftkanal g. (-s,-kanäle) : [louza.] gwazhienn sap b.

Saftladen g. (-s,-laden) : P. toull-dispac'h g., moc'herezh, g., un tamm brav a flav-flav g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b.

saftlos ag. : 1. dichug, dizour, dideñv ; 2. [dre skeud.] hep pebr nag holen, divlaz, disaour, milis ; 3. P. *er ist saft- und kraftlos*, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'en deus tamm mel en e eskern, ur morgousket a zen eo, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, un toull dibao a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennnoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en

deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourte eo, lugudus eo, luguder eo, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'eus nemet dour irvin en e wazied, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn) anezhañ, hennezh a zo evel un tamm koad.

Saftpresse b. (-,-n) : dichuger g., gwaskell-orañjez b., gwaskell-suraval b.

saffreich ag. : leun a chug g., leun a zourenn b., leun a sun g., dourek, dourennek, chugonus, sunek.

Safröhre b. (-,-n) : [louza.] gwazhienn sap b.

Saftsack g. (-s,-säcke) : P. foerouz g., tamm foerouz g., revreg g., tarrevreg g., beulke g., bajaneg g.

saftvoll ag. : leun a chug g., leun a zourenn b., leun a sun g., dourek, dourennek, chugonus, sunek.

Saga b. (-,-s) : [lenn.] saga g.

sagbar ag. : komzabl, lavarus.

sägbar ag. : hag a c'heller heskennat.

Sage b. (-,-n) : 1. gwengel g., mojenn b., judenn b., marvailh g., marzhdanevell b. ; *die Sage von Tannhäuser*, mojenn Tannhäuser b. ; *an den Kaiser Barbarossa knüpfen sich viele Sagen an*, ur bern mojennoù a denn d'an impalaer Barv-Ruz (a bled gant an impalaer Barv-Ruz) ; *um das alte Schloss ranken sich viele Sagen*, ur bern mojennoù a denn d'ar c'hastell kozh (a bled gant ar c'hastell kozh).

2. *es geht die Sage, dass ...*, deuet eo ar brud e ..., hervez an dud e ..., gouez d'an dud e ..., poz d'an dud e ..., liz d'an dud e ..., da lavaras an dud e ..., evel ma lavaras an dud e ..., emañ ar brud a bep tu e ... (Gregor).

Säge b. (-,-n) : heskenn b. ; *Bandsäge*, heskenn lietenn b., heskenn rubanenn b. ; *Kreissäge*, heskenn gleurc'h g., kleurc'h b., heskenn-dro b. ; *Motorsäge*, heskennerez b., hanocherez b.

sage [tro-lavar] : *sage und schreibe*, eeun-hag-eeun, end-eeun, dre vras, well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile, mui pe vui.

Sägeangel b. (-,-n) : ibil stigmañ g., ibil heskenn g.

Sägeband n. (-s,-bänder) : lietenn heskenn b., rubanenn heshenn b.

Sägebarsch g. (-es,-e) : [loen.] soner g., roue g. [*liester roueed, rouizien*], tarv-gwrac'h g. [*liester tirvi-gwrac'h*].

Sägeblatt n. (-s,-blätter) : lavnenn an heskenn b., direnn-heskenn b. ; *das Sägeblatt einklemmen*, harpañ lavnenn an heskenn, lakaat an direnn-heskenn da sac'hañ.

Sägebock g. (-s,-böcke) : marc'h-koad g.

Sägebogen g. (-s,-bögen) : framm gwar an heskenn g., stern gwar an heskenn g.

Sägefisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk-heskenn g.

Sägearnele b. (-,-n) : [loen.] chevr-ruz str.

Sägekette b. (-,-n) : chadenn heskennerez b.

Sägemaschine b. (-,-n) : heskennerez b., hanocherez b.

Sägemehl n. (-s) : brenn-heskenn str., brenn-koad str., bleud-heskenn g.

Sägemesser n. (-s,-) : kontell dantek b.

Sägemühle b. (-,-n) : heskennerezh b.

sagen V.k.e. (hat gesagt) : 1. lavaret, lavarout ; *etwas über jemanden sagen*, lavaret udb eus u.b., lavaret udb diwar-benn u.b. ; *die Wahrheit sagen*, lavaret (mont gant) ar wirionez ; *was sagen Sie dazu ?* petra a lavarit-hu war gement-se ? (Gregor), petra a lavarit-hu eus kement-se ? petra a soñjit-hu diwar-benn an dra-se ? ; *er sagt, dass du ein Dieb bist*, lavaret a ra ac'hanout ez out ul laer ; *er sagt, dass er in Berlin wohnt*, lavaret a ra emañ o chom e Berlin ; *er sagt, dass wir morgen schönes Wetter haben*, lavaret a ra e vo brav an amzer warc'hoarzh ; *der sagt kein einziges Wort*, hennezh n'eus ger evitañ, hennezh n'eus ger ebet outañ, hennezh ne rann ket un dister ger, hennezh ne lavar poz ebet ; *er sagte kein einziges Wort*, ne zihostas (ne zic'hwezhas) ger, ne rannas (ne faoutas, ne wikas, ne sonas) grik, tevel a reas krenn, tevel a reas mik, ne lavaras na grik na mik, ne lavaras poz ebet ; *etwas zu sich selbst sagen*, lavaret udb outañ e-unan, lavaret udb ennañ e-unan, lavaret udb drezañ e-unan, lavaret udb dezhañ e-unan, lavaret udb d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag eñ (hag an-unan), lavaret udb d'e roched, lavaret udb etre e roched hag e chouk, lavaret udb etre e roched hag e vruched, soñjal ; *ich werde dem Bürgermeister zwei Worte darüber sagen*, lavaret a rin ur gomz d'ar maer a-zivout an dra-se, komz a rin eus an afer-se d'ar maer, komz a rin a gement-se d'ar maer, rannañ a rin ur ger d'ar maer a-zivout an dra-se, rannañ a rin ur geriennoù bennak d'ar maer a-zivout an dra-se ; *ich werde ihm kein einziges Wort darüber sagen*, ne gomzin ket anv dezhañ eus an dra-se, ne gomzin ket anv dezhañ diwar-benn an dra-se ; *wenn man so sagen darf*, koulz lavaret, evel pa lavarfed ; *jemandem Dank sagen*, trugarekaat u.b., lavaret trugarez d'u.b. ; *was ich immer sagen wollte*, setu pezh a soñjan abaoe pell ; *was immer man auch sagt, das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung*, kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari ; *jemandem etwas ins Gesicht sagen*, lavaret udb rak dremm d'u.b., lavaret udb d'u.b. en e zaoulagad / lavaret udb d'u.b. e kreiz e zaoulagad (Gregor) ; *du hättest das lieber nicht sagen sollen*, gwashoc'h eget paouez az poa lavaret, n'az poa ket ezhomm da vezañ lavaret an dra-se, ken dit bezañ chomet hep digeriñ da forn ; *das hättest du mir lieber sagen sollen*, 'karfe dit bout lavaret din, ken dit bout lavaret an dra-se din ; *ich habe mir sagen lassen*, da (evel ma) lavaras tud 'zo, gouez da veur a hini, poz da dud 'zo, liz da dud 'zo, hervez pezh am eus klevet, war em eus klevet, diwar glev em eus gouezet e ... ; *etwas nicht zu Ende sagen*, lavaret udb diwar hanter ; *was die Ehrlichkeit betrifft, braucht er sich (t-d-b) von Ihnen nichts sagen zu lassen*, ken onest ha c'hwi eo n'eus forzh e pelec'h ; *du kannst sagen, was du willst*, lavaret mat a c'hallez ; *das brauchen Sie mir nicht zu sagen*, gouzout a ran a-walc'h an dra-se, gouzout a ran an dra-se gwelloc'h eget hini ; *das hast du gut gesagt !* mat-tre ! setu aze kaozeal ! ; *da kann man wohl sagen, dass ...*, anat eo e ... ; *ich will nichts gesagt haben*, disoñjit mar plij pezh am eus lavaret ; *das will ich nicht gesagt haben*, kemeret ho peus ho poned evit ho tog, komprenet ho peus pig e-lec'h bran, komprenet ho peus a-dreuz pezh am eus lavaret ; *du kannst von Glück sagen*, pebezhañ taol chañs

ac'h eus bet ! pe daol chañs ac'h eus bet ! un taol chañs eo dit ! mil chañs ac'h eus bet ! nag ur misi evidout ! an taol-se a denn d'ar burzhud ! un dro vat eo dit ! ; *wir können ja noch von Glück sagen, dass sie das Blumenbeet nicht zertrampelt haben*, c'hoazh eo kaer pa n'o deus ket flastret ar vleuñveg, c'hoazh eo brav deomp pa n'o deus ket flastret ar vleuñveg, c'hoazh eo ur c'hras kaer deomp mar n'o deus ket flastret ar vleuñveg, ur chañs eo deomp n'o deus ket flastret ar vleuñveg, chañs a zo ganeomp c'hoazh da vihanañ pa n'o deus ket flastret ar vleuñveg, eürusamant evidomp c'hoazh ma n'o deus ket flastret ar vleuñveg ; *offen gesagt*, evit gwir, e gwirionez ; *richtiger gesagt, genauer gesagt*, pa lavarín mat (ervat), erfin, kement ha komz resisoc'h (reishoc'h), kenkoulz ha komz resisoc'h (reishoc'h), betek komz resisoc'h (reishoc'h) ; *gesagt, getan, - kaum gesagt, schon getan*, ken buan graet ha lavaret, kerkent (kenkent) graet ha lavaret, ken buan ha lavaret, ken prim hag ar ger, ken prim hag e lavar, kerkent (kenkent) hag ar ger, kerkent (kenkent) ha lavaret, diouzhtu war ar ger ; *unter uns (im Vertrauen) gesagt*, kement-mañ etrezomp, kement-mañ ent prevez, kement-mañ e kuzulig ; *beiläufig gesagt*, kement-mañ etre div gaoz ; *das ist viel gesagt*, kement-se a ya amplik ganti (dezhi), kement-se a zo lakaat c'hoazh war ar barr, kement-se a zo mont amplik dezhi (a zo lavaret amploc'h evit justoc'h, a zo mont un tammig pell ganti), mont a ra an dra-se dreist (en tu all d') ar wirionez ; *damit ist alles gesagt*, n'eus netra mui da ouzhpennañ ; *man sagt ihn tot*, marv eo war a lavarar (a-hervez) ; *mit Verlaub zu sagen*, salv ho kras / respet d'an neb am c'hlevo (Gregor) ; *nun sage noch einer, ...*, arabat lavaret goude-se e ..., ne vo ket tu mui da lavaret e ..., ha goude-se ne vo ket tu mui da lavaret e ... ; *sozusagen*, koulz lavaret, evel pa lavarfed, pe-dost, pe dostik ; [kr-l] *wer A sagt, muss auch B sagen*, arabat labourat evel ur yar dilost - pa vez ar c'hazh da foetañ e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - ret eo kas an erv da benn vat - arabat chom hanter hent a-sav - arabat lezel an arar e-kreiz an erv - ul labour bet boulc'het a zo da gas da benn - tost ne dap ket, berr ne skoulm ket - to pa ri ti, pa ri ti to ; „*hier sind sie !*“ *sagte der Soldat*, « amañ emaint » eme ar soudard, « amañ emaint » a lavarar ar soudard ; „*hier sind sie !*“ *sagt Paul*, « amañ emaint » eme Baol, « amañ emaint » a lavar Paol ; „*hier sind sie !*“ *sagte er*, « amañ emaint » emezañ ; „*hier sind sie !*“ *sagt er*, « amañ emaint » emezañ ; „*hier sind sie !*“ *sagte ich*, *sage ich*, « amañ emaint » emezon (emeve) ; „*hier sind sie !*“ *sagtest du, sagst du*, « amañ emaint » emezout ; „*hier sind sie !*“ *sagte sie, sagt sie*, « amañ emaint » emezi ; „*hier sind sie !*“ *sagten wir, sagen wir*, « amañ emaint » emezomp ; „*hier sind sie !*“ *sagtet ihr, sagt ihr*, « amañ emaint » emezoc'h (emezit-hu) ; „*hier sind sie !*“ *sagten sie, sagen sie*, « amañ emaint » emezo ; *sie sagen's wohl, und tun's nicht*, selaouit o c'homzoù ha laoskit o oberoù.

2. goulenn, kemenn, gourc'hemenn, lavaret ; *sag ihr, dass sie hingehen soll*, goulenn diganti mont di ; *sag ihm, dass er singen soll*, goulenn digantañ kanañ ; *sag ihnen, dass sie nicht zu laut sprechen dürfen*, lavar dezho pas komz re greñv ; *ich habe ihm gesagt, dass er nicht zu viel essen soll*, goulennet em eus digantañ pas debriñ re.

3. *er hat mir nichts zu sagen*, n'on na ret na dleet dezhañ, n'on ket dalc'het da sentiñ outañ, n'en deus ket a wir warnon, n'en deus gwir ebet warnon, n'emaon ket dindan e veli, n'en deus galloud ebet warnon, n'en deus ket da welet warnon, n'en deus ket karg ac'hanon, n'en deus ket da reiñ kentelioù din, n'emañ ket en e garg da zont da reiñ kentelioù din ; *sich nichts sagen lassen*, bezañ dioutañ e-unan, ober e benn e-unan, bezañ re vras e benn evit deskiñ netra, bezañ kaset e zivskouarn da livañ, sentiñ ouzh e benn, heuliañ e benn, bezañ ur penn kalet a zen, kaout lod e Kerbennek, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ pennek evel ur mul, bezañ troet d'e benn, ober hervez e faltazi e-unan, na ober netra nemet diouzh e vod ; *er lässt es sich nicht zweimal sagen*, ne vo ket ezhomm lavaret an dra-se un eil gwech dezhañ ; *lass es dir gesagt sein !* merk mat an dra-se ! laka don an dra-se ez penn (ez spered) ! laka an dra-se don e-barzh da benn ! sank an dra-se don ez penn ! ; *du bist ein Scheißdieb ! lass dir das gesagt sein !* laer out ! ha peg hennezh ouzh da c'henoù !

4. *das hat nichts zu sagen*, ne denn ket da vraz, n'eo ket strikt, n'eo ket ur gwall afer, n'eo ket tener, ne zoug pouez ebet, n'eo ket grevus, ne ra forzh, ne vern (ket), ne laz ket, na rit ket mell forzh ganti, n'eo ket kalz tra, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, avel traken ; *das will schon etwas sagen*, dibaot siminal a voged hep na ve tan en oaled, gloev eo ar siminal a zivoged hep na ve tan en oaled, el lec'h ma'z eus tremen ez eus hent pe wenodenn, nepred ne sav ar flamm hep moged, vi pe labous a zo gant ar yar, bez ez eus pig pe vran, pa gloch ar yar e vez vi pe labous, pa gloch ar yar ez eus vi pe labous, biskoazh flamm-tan ebet ne savas d'an nec'h hep moged ; *das ist leicht gesagt*, brav eo komz ! brav eo dit lavaret, te a lavar a-walc'h, te a brezeg a-walc'h ; *nichts sagend*, dister, divlaz ; *sein Schweigen sagte viel*, chom a rae dilavar, met se a dalveze kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn - e vuderezh a dalveze kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn ; P. *das sagt mir nichts*, a) ne blij ket din tamm ebet, kement-se n'eo ket da din, diegi am eus oc'h ober an dra-se, prederi am eus oc'h ober an dra-se, e chal emañ d'ober an dra-se, n'on ket lamprek evit ober an dra-se, karnañ a ran d'ober an dra-se, n'em eus ket lañs d'ober an dra-se, fae eo ganin ober an dra-se, digareziñ a ran ober an dra-se ; b) n'ouzon keal (grik) eus an dra-se ; *dieser Name sagt mir nichts*, n'anavezan ket an anv-se, n'ouzon anv ebet eus an den-se, n'ouzon ket piv eo.

5. [gwir] *für jemanden gutschagen*, mont da gred evit u.b., bezañ kred evit u.b., kretaat evit u.b.

V.em. **sich sagen** (hat sich (t-d-b) gesagt) : soñjal outañ e-unan, lavaret outañ e-unan, lavaret ennañ e-unan, lavaret drezañ e-unan, lavaret d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret d'e vañch, lavaret etre Doue hag eñ (hag an-unan), lavaret etre e roched hag e chouk, lavaret etre e roched hag e vruched.

Sagen n. (-s) : *er will das Sagen haben*, c'hoari a ra e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, tailhañ a ra e vestr warnomp, klask a ra ober lezennoù, klask a ra ober al lezenn d'ar re all, fellout a ra dezhañ lezenniñ, ur c'hozh arloup a zo anezhañ ; *ich habe hier das Sagen*, me eo ar mestr amañ, me a zo mestr amañ, me a zo e penn

amañ ; *das Sagen haben*, bezañ an ton hag ar son gant an-unan, bezañ an ton hag ar pardon gant an-unan, bezañ e penn ; *dort hat das kapriziöse Wesen das Sagen*, al loariadenn a zo mestr eno.

sägen V.k.e. (hat gesägt) : heskennat.

V.gw. (hat gesägt) : 1. heskennat ; *mit dem linken Arm kann er nicht sägen*, n'eo ket evit heskennat gant e vrec'h fall (gant e vrec'h kleiz) ; 2. [sonerezh] P. *auf der Geige sägen*, c'hoari gant ar violin evel ur c'hreiz rebedour ; 3. [dre skeud.] P. roc'hal, diroc'hal, roc'hal-diroc'hal ; *er hat die ganze Nacht gesägt*, roc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h, leizh e vouzelloù) a-hed an noz, diroc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h) hed an noz, roc'h-diroc'h e oa bet dre hed an noz.

Sägen n. (-s) : heskennadur g., heskennadurezh b., heskennerezh g., heskennat g.

sagend ag. : *viel sagend*, *vielsagend*, skeudennus, helavar, peursklaer, fraezh, splann, anat ; *ein viel sagender Blick*, ur sell helavar g., ur sell aes da gompren g.

Sagenerzähler g. (-s,-) : mojenner g., mojenour g., moliac'hour g.

sagenhaft ag. : 1. gwengelek, mojennel, mojennek, moliac'hus, moliac'hel, fablus, marvailhus, marzhadek, marzhadel ; 2. [dre astenn.] dreist, dispar, boemus, teogus, marzhus, estlammus, burzhodus, spontus, marvailhus.

Sagenkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] kroazig b., barlen b., louzaouenn-ar-groaz b.

Sagenkreis g. (-es,-e) : [lenn.] dastumadeg vojennoù b., teskad mojennoù g., skourr g. ; *arthurianischer Sagenkreis*, *Sagenkreis um König Arthur*, kelc'h arzhuriek g., kelc'h'hiad arzhuriek g.

Sagenkunde b. (-,-n) : gwengeloniezh b., marzhadouriezh b., marzhadoniezh b.

sagenumwoben ag. : mojennel, moliac'hus, moliac'hel.

Säger g. (-s,-) : 1. heskenner g. ; 2. [loen.] heskenneg g.

Sägerochen g. (-s,-) : [loen.] pesk-heskenn g.

Sägeschmied g. (-s,-e) : tailhanter g. (Gregor).

Sägespäne lies. : brenn-heskenn str., brenn-koad str.

Sägewerk n. (-s,-e) : heskennerezh b.

Sägewerker g. (-s,-) : heskenner g., heskenner a-benn g.

Sägezähnen n. (-s,-) : [loen.] bilhombanenn b. [*liester bilhombanoù*], brankikenn b. [*liester brankiked*, brankikoù].

Sägezähne lies. : dent an heskenn lies., dentigoù an heskenn lies., bizied an heskenn lies.

sagittal ag. : [mezeg.] a-saezh, birek, diasaezh.

Sagittalebene b. (-,-n) : [mezeg.] plaennenn a-saezh b.

Sago g. (-s) : [louza.] tapioka g., sagou g.

Sagopalme b. (-,-n) : [louza.] palmez sagou str., sagouenn b.

Sahara b. (-) : *die Sahara*, ar Sahara g. ; *die Wüste Sahara*, gouelec'h ar Sahara g., dezerzh ar Sahara g.

Sahara-Steinschmätzer g. (-s,-) : [loen.] bistrak kabell gwenn g.

Sahne b. (-) : 1. [kegin.] dienn g., koaven g., bouf g. ; *zu Sahne werden*, diennañ, koaveniñ ; *etwas (t-d-b) Sahne beimengen*, diennañ udb. ; 2. P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.

Sahneeis n. (-es) : [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g.

Sahnegießer g. (-s,-) / **Sahnekännchen** n. (-s,-) : pod dienn g., pod koaven g.

sahnehaltig ag. : diennek, koavenek.

Sahnekäse g. (-s) : [kegin.] keuz diennek g., keuz koavenek g.

sahnen V.k.e. (hat gesahnt) : diziennañ, diennañ, kignat, digoaveniñ ; *die Milch (ab)sahnen*, diziennañ (kignat, digoaveniñ) al laezh.

V.gw. (hat gesahnt) : diennañ, koaveniñ, sevel [dienn] war-c'horre al laezh, teurel koaven.

Sahnetorte b. (-,-n) : [kegin.] tartezenn dienn b.

sahnig ag. : diennek, koavenek ; *sahnig werden*, diennañ, koaveniñ.

Saint-Brieuc n. (-s) : Sant-Brieg.

Saint-Malo n. (-s) : Sant-Maloù ; *Bewohner von Saint-Malo*, Malaouad g.

Saint-Nazaire n. (-s) : Sant-Nazer.

Saint-Pol-de-Léon n. (-s) : Kastell-Paol b. ; *Kopfracht aus der Gegend um Saint-Pol-de-Léon*, chikolodenn b. [*liester chikolodennoù*] ; *Frau aus der Gegend um Saint-Pol-de-Léon*, Chikolodenn b. [*liester Chikolodenned*] ; *Bewohner von Saint-Pol-de-Leon*, kastellad [*liester kastelliz*, kastellidi] g.

Saintsimonismus g. (-) : santsimonegezh b.

Saintsimonist g. (-en,-en) : santsimonad g.

Saison b. (-,-s) : 1. koulzad g., koulz-amzer g., mare g., rannvloaz b., rannamzer b. ; 2. [touristelezh] *die Saison ist eröffnet*, krog eo mare an douristelezh ; *tote (stille) Saison*, marvamzer g., mare-bloaz dilañs g., mare an dilabour g.

Saison b. (-,-en) : [Bro-Aostria] *sellit ouzh Saison* b. (-,-s).

saisonal ag. : rannvloaziek.

Saisonarbeit b. (-,-en) : labour rannvloaziek g.

Saisonarbeiter g. (-s,-) : rannvloaziad g. ; *Saisonarbeiter, der bei der Algenernte hilft*, pitouilher g. ; *sich als Saisonarbeiter verdingen*, treuziezhñ ; *als Saisonarbeiter einstellen*, treziataat.

Saisonarbeiterin b. (-,-nen) : rannvloaziadez b.

Saisonarbeitsmigration b. (-,-en) : mont-dont mareadek ar rannvloaziaded g.

saisonbedingt ag. : rannvloaziek, hervez ar rannvloaz, diouzh ar rannvloaz.

Saisonbeginn g. (-s) : deroù ar c'houlz bloaz g. ; *beim Saisonbeginn*, war an abred, e deroù ar c'houlz bloaz.

Saisonkellner g. (-s,-) : paotr ostaleri rannvloaziad g., mevel ostaleri rannvloaziad g., paotr-kafe rannvloaziad g.

saisonmäßig ag. : rannvloaziek, hervez ar rannvloaz, diouzh ar rannvloaz.

Saite b. (-,-n) : 1. kordenn b. [*liester kerdin/kerden/kordennoù*] ; *die Saiten eines Tennisschlägers*, kerdin ur baliked tennis lies. ; [sonerezh] *eine Saite berühren (anschlagen)*, lakaat ur gordenn da fraoñval, lakaat ur gordenn da dregerniñ ; *die Saiten der Geige schwingen*, fraoñval a ra ar kerdin ar violin, froumal a ra kerdin ar violin ; *schwingende Saite*, kordenn froum b. ; 2. [dre skeud.] *die empfindliche Saite berühren*, gwaskañ war gwiridig (kizidig, klañvenn, kaledenn) u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz

war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, gwaskañ war ar gor, mont d'u.b. dre e du gwan, mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., kemer u.b. dre an andred gwiridik (damantus) / lakaat e zorn war hesked (gor) u.b. (Gregor), pikañ kalon u.b. er bev, tizhout u.b. er bev, ren u.b. diwar-bouez un neudenn vreïn, sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vreïn ; **3.** *die Saiten zu hoch spannen*, mont re bell gant e rekedoù, re c'houlenn ; **4.** *P. andere Saiten aufziehen*, mont (komz) rustoc'h d'u.b., stardañ ar senklenn war u.b., derc'hel reutoc'h war u.b., derc'hel strishoc'h war u.b. ; *gelindere Saiten aufziehen*, mont dousikoc'h dezhi, diskanañ, ameniñ, plegañ e santimant, diskar e gribell, habaskaat d'an-unan, bihanaat e c'hoantoù.

Saitenhalter g. (-s,-) : [sonerezh] lostenn b.

Saitensatz g. (-es,-sätze) : [sonerezh] *ein Seitensatz*, ur re gerdin g.

Saiteninstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] benveg dre gerdin g., benveg war gerdin g., klav dre gerdin g., kerdiner g. [*liester* kerdinerioù].

Saitenklang g. (-s,-klänge) : [sonerezh] ton g., kendon g.

Saitenmacher g. (-s,-) : kordenner g.

Saitenspiel n. (-s,-e) : [sonerezh] son an delenn g., son al lud g., son al lourenn g.

Saitenwurst b. (-,-würste) : silzig Frankfurt str.

-saitig ag. : *siebensaitige Leier*, lourenn seizh kordenn b.

Sake g. (-) : [evaj] sake g.

Sakko g. (-s,-s) : porpant g.

Sakkoanzug g. (-s,-anzüge) : gwiskamant klok g., dilhad lies., ur re zilhad g.

sakral ag. : sakr, nevet, relijiel.

sakralisieren V.k.e. (hat sakralisiert) : sakraat.

Sakralwirbel g. (-s,-) : [korf.] mellenn-dargreiz b. ; *die Sakralwirbel*, melloù an dargreiz lies.

Sakrament n. (-s,-e) : [relij.] sakramant g. ; *ein Sakrament spenden*, ministrañ ur sakramant, sakramantañ ; *ein Sakrament bekommen*, kaout beleg ; *das allerheiligste Sakrament*, Sakramant an Aoter g., ar Sakramant benniget g., an eukaristiezh b., ar gomunion b.

sakramental ag. : sakramentel.

Sakramentar n. (-s,-e) : sakramanter g.

Sakramentshäuschen n. (-s,-) : [relij.] tabernakl g., armel-sakr b.

Sakramentsprozession b. (-,-en) : [relij.] prosesion ar Sakramant b.

sakrileg ag. : disakr.

Sakrileg n. (-s,-e) : disakridigezh b., taol-disakr g., sakrilaj g.

Sakristan g. (-s,-e) : [relij.] sakrist g.

Sakristei b. (-,-en) : [relij.] sakristiri b., sekreteri b., soubould g., vestial g., kambr an iliz b.

sakrosankt ag. : sakr ha santel, benniget.

säkular ag. : **1.** kantvedek, kantvedel ; **2.** lik, laik, foran, disakr, bedus, douarel, bedat, bedel, amzerel.

Säkularisation b. (-,-en) : laikadur g., likadur g., likaat g., bedelaat g., digristenerezh g., bedatadur g.

säkularisieren V.k.e. (hat säkularisiert) : likaat, laikaat, bedataat, bedelaat, digristenañ.

Säkularismus g. (-) : laikouriezh b.

Säkulum n. (-s, Säkula) : kantved g.

Salamander g. (-s,-) : **1.** [loen.] sourd g., parlatan g., salamandra b. ; **2.** [skol-veur] *einen Salamander reiben*, strakal gant e zaouarn ha toumpañ gant e dreid.

Salami b. (-) : [kegin.] salami g.

Salamitaktik b. (-) : silzigañ g., doare-ober a-gammedoù g., doare-ober kammed-ha-kammed g., doare-ober a-dost da dost g., doare-ober a-hed-kamm g., doare-ober tamm-ha-tamm g., doare-ober nebeut-ha-nebeut g., doare-ober a-nebeudoù g., doare-ober a-dammoù g., doare-ober a-nebeudoùigoù g.

Salamiwurst b. (-,-würste) : [kegin.] salami g.

Salär n. (-s,-e) : [Bro-Suis] gopr g.

salarieren V.k.e. (hat salariert) : [Bro-Suis] goprañ.

Salat g. (-s,-e) : **1.** [louza.] glazienn g., penn-saladenn g., saladenn b., saladenn str. [*stumm unan* saladenn], P. melchon g. ; *Salat pflanzen*, pikañ saladenn, plantañ saladenn, lakaat saladenn ; *der Salat wächst in Reihen*, regennañ a ra ar saladenn ; *bring den Salat !* degas ar melchon ! ; *den Salat zubereiten*, temzañ ar saladenn, terkañ ar saladenn ; *den Salat in dem Salatkorb schleudern*, dizourañ ar saladenn ; *spanischer Salat*, kaol-gwenn str., kaol-Herodez str. ; **2.** P. *da haben wir den Salat !* debret eo koan ! echu an neizh kegin ! bremañ emamp kempenn ganti ! en ur soubenn vrav emamp ! bez' emamp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! fresk emamp bremañ ! setu ni paket propik ! diouzh ar c'hentañ ! setu aze kempennoù deomp-ni 'vat ! el lagenn emamp bremañ ha brav ! gounezet hon eus hon devezh ! tapet brav emamp bremañ ! riñset omp ! sell aze ul luz dezhi ! brav emamp ganti ! setu aze ur soubenn vrav ! un taol-kaer hoc'h eus graet aze ! c'hwi 'oar anezhi 'vat !

Salatbesteck n. (-s,-e) : loaioù saladenn lies. ; *ein Salatbesteck kaufen*, prenañ ul loaioù saladenn.

Salatpflänzling g. (-s,-e) : [louza.] *Salatpflänzlinge*, plant saladenn str.

Salatplatte b. (-,-n) : **1.** [kegin.] saladenn b. ; **2.** plad-saladenn g., saladennaouer g., saladennouer g.

Salatschüssel b. (-,-n) : plad-saladenn g., saladennaouer g., saladennouer g.

Salatsetzling g. (-s,-e) : [louza.] *Salatsetzlinge*, plant saladenn da bikañ str.

Salbader g. (-s,-) : fistilher g., barbilher g., ravoder g., glabouser g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., brammer g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., randoner g.

Salbaderei b. (-,-en) : randonerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabouserezh g., barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flapaj g.

salbadern V.gw. (hat salbadert) : ravodiñ, randoniñ, chaokat, chaokat kaozioù.

Salbe b. (-,-n) : traet g., olev b., ogan g. ; [merdead.] *Salbe zum Kalfatern der Schiffe, die aus einer Mischung aus Teer und Talg besteht*, kourrez g. ; *ein Schiff mit Salbe bestreichen*, kourrezañ ur vag, soaviñ ur vag.

Salbei g. (-s) / b. (-) : [louza.] saoj g. ; *römischer Salbei*, outarzig g.

salben V.k.e. (hat gesalbt) : **1.** oleviñ ; *zum König salben*, sakriñ da roue, sakriñ roué ; **2.** induañ gant un traet, eouliañ, lindrenniñ, lakaat traet war, eliañ, traetañ, ognamantiñ, [dre fent] libistrañ.

Salfranke g. (-n,-n) : [istor] Salian g., Frank salian g.

salbig ag. : eouliek, eoulek, eliek.
Salböl n. (-s,-e) : [relij.] olev sakr b., olev g.
Salbung b. (-,-en) : **1.** [relij.] oleviadur g., sakradur g., sakradurezh b., sakridigezh b. ; **2.** [mezeg.] eouladur g., eliadur g., eliañ g. ; **3.** [dre skeud.] kuñvelezh b., kuñvnez b.
salbungsvoll ag. : kuñv, fesoniüs (Gregor), orbidek, orbidus, fistoul, lidour, loavus, melus, lidour.
Sälchen n. (-s,-) : salig b.
Salchow g. (-/-s,-s) : [sport] lamm Salchow g.
saldieren V.k.e. (hat saldiert) : [arc'hant] **1.** *ein Konto saldieren*, mentelañ ur gont, kompouezañ ur gont ; **2.** *einen Rückstand saldieren*, paeañ un dilerc'h dle, eeunañ un dilerc'h dle, reizhañ un dilerc'h dle.
Saldieren n. (-s) / **Saldierung** b. (-,-en) : [arc'hant] menteladur ur gont g., kompouezadur ur gont g.
Saldo g. (-s, Salden/Saldi) : mentelad b. ; *den Saldo ziehen*, klozañ ur gont ; *Habensaldo*, mentelad kred b., mentel gredek b. ; *Saldo zu Ihren Gunsten*, mentelad en ho kred b. ; *Sollsaldo*, mentelad dle b., mentel dleek b. ; *Saldo zu Ihren Ungunsten*, mentelad en ho koll b.
Saldobetrag g. (-s,-beträge) : stad ar ventelad kont b.
Saldoübertrag g. (-s,-überträge) / **Saldovortrag** g. (-s,-vorträge) : astaoladur ar ventelad g.
Säle lies. : *liester evit Saal*.
Salier g. (-s,-) : [istor] Salian g.
Saline b. (-,-n) : **1.** palud-holen g., poull-holen g., silin b. ; *letztes Verdunstungsbecken einer Saline*, lagad-holen g. ; **2.** holenenn b. [*liester hollennoù, holeninier*], silin b., poull-holen g., mengleuz-holen b.
Salinenarbeiter g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarner g., paluder g., silinour g.
Salinenbecken n. (-s,-) : lagad-palud g., oglenn b. ; *letztes Verdunstungsbecken einer Saline*, lagad-holen g.
salisch ag. : salian, saliek ; *salischer Franke*, Salian g., Frank salian g. ; *salische Franken*, Franked salian lies. ; *salisches Gesetz*, lezenn salian b., lezenn saliek b.
Salizyl- : salikilek.
Salizylat n. (-s) / **Salizylsäure** b. (-) : [kimiezh] salikilat g., trenkenn salikilek b.
Salm g. (-s,-e) : **1.** [loen.] eog g., penn-eog g. ; **2.** P. glabous g., glabousezhez g., kaketezhez g., flap g., flaperezh g., flep g., fistilh g., chaok g., chaokerezh g., gragailh g.
Salmi n. (-s) : [kegin.] frigod g.
Salmiak g./n. (-s) : [kimiezh] kloridenn ammoniom g., holen ammoniak g.
Salmiakgeist g. (-es) : ammoniak g., alkali aezhidik g.
Salmiaksalz n. (-es,-e) : [kimiezh] kloridenn ammoniom g., holen ammoniak g.
Salmiakspiritus g. (-) : alkali g.
Salmonelle b. (-,-n) : [bev.] salmonellenn b. [*liester salmonelled*].
Salmonellose b. (-,-n) : [mezeg.] salmonelloz g.
Salmoniden lies. : [loen.] salmonideged lies.
Salome b. : Salome b.
Salomo g. : Salaun g.
salomonisch ag. : *ein salomonisches Urteil*, ur varnadenn dellezek eus Salaun ar Fur b. (Gregor).

Salomonssiegel n. (-s) : [louza.] dent-ki g. ; *vielblütiges Salomonssiegel*, lili-naer str.
Salon g. (-s,-s) : saloñs g., sal-degemer b., sal vras b. ; *Salon für Schönheitspflege*, saloñs-kened g., kenederezh b., saloñs kenediñ g., saloñs hebretaad g., hebredererezh b.
salonfähig ag. : dereat, seven, degemeradus, jaojabl, a-feson, disaotr, a-zoare, kenañ.
Salonlöwe g. (-n,-n) / **Salonmensch** g. (-en,-en) : mondian g.
Salontiroler g. (-s,-) : menezad a-hervez g., menezad mard eo g., menezad war a lavar g., menezad gouez dezhañ g., menezad sañset g., menezad diouzh e glevet g., menezad seurtanvet g., tamm menezad g., menezad bouk g., krakmenezad g., brizhmenezad g., menezad bihan boazh g., menezad tremenet dre ar ridell g.
Salonwagen g. (-s,-) : bagon-saloñs b.
salopp ag. : **1.** loudour, digempenn ; **2.** diskramaih, distruj, disparbuilh, dibalamour, foutouilhek, chelgenn dezhañ, difarle, diardoù, dilu, digompliment, netra dreist, dichafoul ; *sich salopp kleiden*, bezañ gwisket en un doare diskramaih (distruj, disparbuilh, dibalamour, difarle) - en em wiskañ evel ma tere ouzh an-unan, netra dreist ; *sich salopp ausdrücken*, komz en un doare diardoù, bezañ digompliment.
Salpeter g. (-s) : [kimiezh] salpestr g., nitrat potasiom g., nitrat potas g., holen-moger g., holen-mein g., hili-moger g.
Salpetergeist g. (-es) : [kimiezh] trenkenn nitrek b.
salpetersauer ag. : azotek, nitrek.
Salpetersäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn nitrek b.
salpetrig ag. : nitrus, azotus.
Salto g. (-s,-s/Salti) : lamm g. ; *Salto mortale*, lamm a-bennbouzell g., lamm chouk-e-benn g., lamm-faraon g., lamm ar vatezh g.
salü estl. : [Bro-Suis] salud.
Salut g. (-s,-e) : salud g. ; [merdead.] *Salut schießen*, saludiñ gant tennoù kanol (gant tennoù fuzuilh) (Gregor).
salutieren V.k.e. (hat salutiert) : [lu] saludiñ.
Salutieren n. (-s) : [lu] salud-soudard g., saludadeg b.
Salutschuss g. (-es,-schüsse) : tennadenn salud b., tenn salud g.
Salvator g. (-s) : [relij.] salver g., dasprener g., redemptor g.
Salve b. (-,-n) : tennadeg b., mindrailhadeg b., barrad tennoù g. ; *lang andauernde Salven schießen*, malañ dir ; *eine Salve auf jemanden abfeuern*, leuskel un dennadeg war u.b., leuskel ur barrad tennoù war u.b., diskargañ ur barrad tennoù war u.b., tanfoeltrañ ur barrad tennoù war u.b.
Salvenfeuer n. (-s,-) : [lu] tennadeg taol-ouzh-taol b., tennadeg a-daoladoù b., barradoù tennoù lies.
Salz n. (-es,-e) : **1.** holen g. ; *Steinsalz*, holen mengleuz g., holen maen g. ; *Meersalz*, holen mor g., hal-mor g. ; *grobes Salz*, holen rous g., holen bras g., holen gros g., holen glas g. ; *feines Salz*, *feinkörniges Salz*, *Tafelsalz*, holen gwenn g., holen munut g., holen malet munut g. ; *feinstes Salz*, flourenn holen b. ; *das Salz kristallisiert aus*, dilaviñ a ra an holen ; *etwas in Salz legen*, sallañ udb ; *Salz ernten*, holena, kutuilh holen ; *der Suppe etwas Salz hinzufügen*, *in die Suppe eine Prise Salz hinzugeben*,

lakaat ur meudad holen e-mesk ar soubenn ; *voll Salz*, holenaus, holenek ; *das Salz ist verwässert*, aet eo an holen e dour ; *wenn nun das Salz nicht mehr salzt, womit soll man's salzen ?* mar deu an holen da goll e vlaz, gant petra e vezo sallet ? ; *von Salz geschwängerte Seeluft*, aer ar mor he lod a holen ganti b., aer vor karget a holen g./b., hal ar mor g. ; **2.** [dre skeud.] *attisches Salz*, ampartiz spered b., finesa b., spered lemm g., taoliou spered lies., bommoù spered lies., fentigellerezh g., farserezh g., farsellerezh g., taoladoù spered lies. (Gregor) ; *das hat weder Salz noch Schmalz*, n'eus pebr nag holen gant kement-se, n'eus ket ur begad pebr hag holen gant kement-se, un tammig divlaz eo kement-se ; *jemandem nicht das Salz in der Suppe gönnen*, bezañ klañv gant an avi (gant ar warizi, gant an erez) outh u.b., bezañ o tagañ gant an erez outh u.b., bezañ duet e galon gant ar warizi outh u.b., bezañ o tisech'hiñ gant ar jalouzi outh u.b., bezañ devet e galon gant ar warizi outh u.b. ; **3.** [relij.] *das Salz der Erde*, holen ar bed g. (Gregor), holen an douar g. ; **4.** [kimiezh] hal g., klorigenn b. ; *ohne Salz*, digloridenn b., hep klorigenn ; *Chromsalz*, hal krom g.

Salzabgabe b. (-,-n) : tell-holen b., deog-holen g., gabel g.

salzarm ag. : nebeut a holen ennañ, paour a holen.

Salzbauer g. (-n,-n) : holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarnier g., paluder g., silinour g.

Salzbergwerk n. (-s,-e) : poull-holen g., mengleuz-holen b., holeneri b.

salzbildend ag. : holenus.

Salzbrühe b. (-,-n) : [kegin.] dour-hal g., hal g., hili g.

Salzbüchse b. (-,-n) : chipot-holen g., chipot g., holener g., saligner g.

Salzbunge b. (-,-n) : [louza.] gleizh-dour str.

Salzburg n. (-s) : Salzburg b.

salzen V.k.e. / V.gw. (salzte // hat gesalzen / hat gesalzt) : sallañ, holenniñ ; *wenn nun das Salz nicht mehr salzt, womit soll man's salzen?* mar deu an holen da goll e vlaz, gant petra e vezo sallet ? ; *gesalzene Butter*, amanenn sall b. ; *gesalzenes Schweinefleisch*, kig-sall g. ; *gesalzenes Schweinefleisch mit dicker Fettschicht*, kig-sall kozh wiz kozh g. ; *frisch gesalzene Schweinefleisch*, kig-sall glas g. ; *geräuchertes und gesalzene Rindfleisch*, kig-saezon g., kig-sezon g. ; *gesalzener Seefisch*, vergadell b. ; *leicht gesalzen*, damsall ; [dre skeud.] *ein gesalzener Witz*, ur bourd hudur (diwisk, lous, pebret-lik) g. ; *eine gesalzene Rechnung*, ur fakturenn hag a goust pikez b., un notenn ker-daonet b., ur vazhad b. ; *gesalzene Hiebe*, mestaolioù lies, takadoù taer lies, c'hwistadoù lies.

Salzen n. (-s) : salladur g.

Sälzer g. (-s,-) : **1.** holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarnier g., paluder g., silinour g. ; **2.** saller g.

Salzfass n. (-es,-fässer) : charnell g., salorj g., bailh-kig g., kelorn ar c'hig g., kelorn ar c'hig-sall g., penton g.

Salzfässchen n. (-s,-) : chipot-holen g., chipot g., holener g., saligner g.

Salzfleisch n. (-es) : [kegin.] kig-saezon g., kig-sezon g., kig-sall g. ; *frisches Salzfleisch*, kig-sall glas g. ; *Salzfleisch in Wasser einweichen, um es zu entsalzen*, lakaat kig-sall da zisallañ.

Salzgarten g. (-s,-gärten) : palud-holen g., holennenn b. [*liester* holennou, holeninier], poull-holen g., silin b.

Salzgartenbecken n. (-s,-) : lagad-palud g., lagad-holen g., oglenn b.

Salzgehalt g. (-s) : sallder g., sallded b., bec'h holen g. ; *seinen Salzgehalt verlieren*, disallañ.

Salzgrube b. (-,-n) : poull-holen g., mengleuz-holen b., holeneri b.

salzhaltig ag. : holenek, sall.

Salzhaltigkeit b. (-) : sallded b., sallder g.

Salzhändler g. (-s,-) : holenaer g., saogarnier g.

Salzhering g. (-s,-e) : [kegin.] harink-sall g.

salzig ag. : sall, holenek, holenaus, holenus ; *scharf salzig*, sall-brout, sall-pik, sall evel an hili ; *salziger Senf*, sezv blazet kreñv g. ; *salzig werden*, sallañ.

Salzkammergut n. (-s) : *das Salzkammergut*, Salzkammergut b., Bro Salzburg b.

Salzkartoffeln lies. : [kegin.] avaloù-douar poazh-disec'h lies., avaloù-douar dre zour lies., avaloù-douar diwar zour lies.

Salzkasten g. (-s,-kästen) : holenuer g., kas-holen g.

Salzkorn n. (-s,-körner) : greunenn holen b., strinkenn holen b.

Salzkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] bugelenn-mor str., bugelennenn-vor b., morgelenn str., morgelennenn b.

Salzkruste b. (-,-n) : koc'henn holenn b., krestennenn holen b.

Salzlager n. (-s,-) : ladur b.

Salzlache b. (-,-n) : palud-holen g., holennenn b. [*liester* holennou, holeninier], poull-holen g.

Salzlake b. (-,-n) : [kegin.] dour-hal g., hal g., hili g., soub g., soubadur g.

salzlos ag. : disall, kuit a holen.

Salzlösung b. (-,-en) : [mezeg.] serom fiziologel g., serom bevedel g.

Salzmesser g. (-s,-) : [istor] ofiser servijoù an deogoù-holen g., deogour g.

Salzmiere b. (-,-n) : [louza.] pipoul-mor g.

Salzpflanze b. (-,-n) : [louza.] halluenn b., halluv str., plant halgar str.

salzsauer ag. : klorhidrek.

Salzsäule b. (-,-n) : **1.** delwenn holen b. ; **2.** [dre skeud.] *zur Salzsäule erstarren*, chom skodeget, menel diloc'h ha staenet.

Salzsäure b. (-,-n) : trenkenn glorhidrek b.

Salzschmuggler g. (-s,-) : falsholeaner g., falsweran g., floder holen g.

Salzsee b. (-,-n) : lenn dour sall b.

Salzsieder g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarnier g.

Salzstange b. (-,-n) : [kegin.] bazh sall b., bazh gwispid sall b., gwispid sall str.

Salzsteuer b. (-,-n) : tell-holen b., deog-holen g., gabel g.

Salzsteuer g. (-s,-) : chipot-holen g., chipot g., holener g., saligner g.

Salzstreuung b. (-,-en) : [hentoù] holeneriezh g.

Salzstreiffahrzeug n. (-s,-e) : holeneriezh b.

Salzteich g. (-s,-e) : lagad-palud g., lagad-holen g., oglenn b.

Salzverarmung b. (-) : [mezeg.] diveineladur g., diveinelaat g.

Salzwasser n. (-s) : dour sall g. ; *Salzwasser bringt Eisen zum Rosten*, an dour sall a vergl an houarn, gant an dour sall e vez merglet an houarn.

Salzwasserfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk dour mor g., pesk mor g.

Salzwasserkrokodil n. (-s,-e) : [loen.] krokodil-mor g.

Salzwerk n. (-s,-e) : mengleuz-holen b., poull-holen g., holeneri b.

Salzwesen n. (-s) : melestradur ar poullou-holen g., melestradur ar mengleuzioù-holen g.

Salzwiese b. (-,-n) : prad-sall g., palud g.

Salzwüste b. (-,-n) : gouelec'h-holen g.

SA-Mann g. (-s,-Leute/-Männer) : [istor, nazi.] ezel eus an SA g., SA g.

Sämann g. (-s,-männer) : hader g. ; *das Gleichnis vom Sämann*, hañvaladenn an hader b.

Samaritanen n. (-s) : Samaria b.

Samariter g. (-s,-) : 1. [relij.] Samaritan g. ; *der barmherzige Samariter*, ar Samaritan madelezhuz (mat, a galon vat) g. ; 2. [mezeg.] skoazeller g., sikourer g., adklañvdiour g.

Samariterdienst g. (-es,-e) : *Samariterdienst tun*, ober war-dro ar re glañv, ober diouzh ar re glañv, intent ouzh ar re glañv, prederiañ an dud klañv.

Samarium n. (-s) : [kimiezh] samariom g.

Sämaschine b. (-,-n) : haderez b.

Samba b. (-,-s) : samba g.

Same g. (-ns,-n) / **Samen** g. (-s,-) : 1. [louza.] had str., greun str. ; *in Samen schießen*, mont e(n) had / greuniañ (Gregor), krouiñ greun en an-unan, bouedañ ; *seine Samen abgeben*, teuler e had, teuler e had ; *aus Samen hervorkommen*, dont diwar had, dont war an had ; *die Blütenstände gehen in Samen über*, krouiñ a ra greun er bleuñvadurioù, emañ ar bleuñvadurioù o vont e(n) had, emañ ar bleuñvadurioù o c'hreuniañ ; *die Pflanze hat Samen gebildet*, e greun emañ ar blantenn ; *die Kleeblüten sind in Samen übergegangen*, emañ ar melchon e greun ; *Samen aussäen*, hadañ greun ; 2. [loen., tud] sper g., had mal g., natur b., P. laezh-tarv g., laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-anduilhenn g., mic'hi g. ; *Samen ergießen*, ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, speriañ, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ.

Samen- : speriek, speriel, .. sper, ... had.

Samenanlage b. (-,-n) : [louza.] viell b.

Samenbank b. (-,-en) : [mezeg.] bank sper g. ; [loen.] kreizenn ouennañ b.

Samenbeet n. (-s,-e) : hadeg b.

Samenbläschen n. (-s,-) / **Samenblase** b. (-,-n) : [korf.] kellenn sper b., sac'h ar sper g.

Samendrüse b. (-,-n) : [korf.] kell b. [*liester* divgell / kelloù].

Samenerguss g. (-es,-ergüsse) : [korf.] ezflistrañ had g., ezflistradur sper g., speriañ g. ; *einen Samenerguss haben*, ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, speriañ, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ.

Samenfädchen n. (-s,-) / **Samenfaden** g. (-s,-fäden) : [korf.] sperenn b., spermatozoid g., spergellig b., sperloenigan g.

Samenflüssigkeit b. (-,-en) : [korf.] sper g., had g.

Samenhändler g. (-s,-) : greunier g., marc'hadour greun g.

Samenhandlung b. (-,-en) : 1. [micher] greunierzh g. ; 2. [stal] greunierzh b.

Samenhülse b. (-,-n) : [louza.] klor str., plusk str.

Samenkapsel b. (-,-n) : [louza.] bolc'h str./g., yalc'h b.

Samenkorn n. (-s,-körner) : [louza.] hadenn b., greunenn b., sporenn b., spor str.

Samenläppchen n. (-s,-) : [louza.] kotiledon g., dule g., kokerlu g., haddelienn b. [*liester* haddeliou].

Samenleiter g. (-s,-) : [korf.] san-sper b., kan-sper g.

samenlos ag. : dihad.

Samenmilch b. (-) : livrizhenn sper b., laezh sper g.

Samenpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant spisfrouezhus str., plant spermatofit str., spermatif g. [*liester* spermatifed], plant fanerogam str.

Samenschale b. (-,-n) : [louza.] perikarp g., yalc'h un hadenn b.

Samenspende b. (-,-n) : reiñ sper g., roadenn sper b.

Samenspender g. (-s,-) : roer sper g.

Samenstaub g. (-s) : [louza.] pollen g., bleud-bleuñv g.

Samenstrang g. (-s,-stränge) : [korf.] funig sper b.

Samentierchen n. (-s,-) : [korf.] sperenn b., spermatozoid g., spergellig b., sperloenigan g.

samentötend ag. : [mezeg.] lazh-sper, sperlazer.

samentragend ag. : [bev.] doug-sper, spergaser.

Samenzelle b. (-,-n) : [korf.] sperenn b., spermatozoid g., spergellig b., sperloenigan g.

Sämerei b. (-,-en) : had str., greun str.

Samet g. (-s) : boulouz b., voulouz g.

sämig ag. : [kegin.] fetis, yodennek.

sämis ag. : gwevn ; *sämis* gerben, kiviañ d'ober lër gwevn, gavgeniñ.

Sämschleder n. (-s) : lër gavr-gouez g. (Gregor), lër gwevn g., garvgen g.

Sämling g. (-s,-e) : [louza.] plant diwar had str.

Sammelalbum n. (-s,-alben) : albom dastumadeg g.

Sammelanschluss g. (-es,-anschlüsse) : [pellgomz] linennou strollet lies.

Sammelapparat g. (-s,-e) : [tredan.] dastumer g., daspugner tredan g.

Sammelband g. (-s,-e) : dastumadenn b., dastumad g., dastum g., antologiezh b., strobab b.

Sammelbecken n. (-s,-) : stroller g., dastumer g., poull-dastum g., diazad degemer g.

Sammelbegriff g. (-s,-e) : termen-stroll g., anv-stroll g.

Sammelbestellung b. (-,-en) : [kenwerzh] urzh-prenañ a-stroll g., urzhiad a-stroll g., urzhiadeg b.

Sammelbezeichnung b. (-,-en) : termen-stroll g., anv-stroll g.

Sammelbüchse b. (-,-n) : kef g., klozenn b.

Sammelfahrschein g. (-s,-e) : tiked a-stroll g.

Sammelgelder lies. : arc'hant dastumet g.

Sammelgut n. (-s,-güter) : [treuzdougen] marc'hadourezh stroll b., kenanvonerezh g.

Sammelkasten g. (-s,-kästen) : lestr-degemer g., lestr-dastum g., stroller g.

Sammelkauf g. (-s,-käufe) : prenadeg b.

Sammelladung b. (-,-en) : [treuzdougen] strollerezh g., kenanvonerezh g.

Sammellager n. (-s,-) : kamp degemer g., kamp dastum g., kamp strollañ g., dastumlec'h g.

Sammellinse b. (-,-n) : ferenn vodellañ b., ferenn argeinek b., ferenn geinek b., ferenn volzennek b., ferenn gengerch'hus b.

Sammelliste b. (-,-n) : roll stroll g., roll klok g.

Sammelmappe b. (-,-n) : kleurenn b., teuliad g.

sammeln V.k.e. (hat gesammelt) : dastum, kendastum, kengronnañ, daspugn, daspun, kendaspugn, serriñ, kutuilh, bodañ, kenstrollañ, kreizennañ, tolpañ, strollañ, pennaouiñ ; *Reisig sammeln*, serriñ danvez tan, dastum keuneud, bleñchaoua, gwreskaoua, keuneuta, koata, bezañ war an dastum keuneud, c'hoari gant keuneud ; *Geld sammeln*, arc'hanta, sevel arc'hant, dastum aluzenoù, kutuilh arc'hant, kestal arc'hant, ober kestal, ober ar gest, [relij.] ober klask, goulenn prof ; *Kleidungsstücke für die Bedürftigen sammeln*, kestal dilhad evit ar re baour ; *Pflanzen sammeln*, klask plant, louzaoua (Gregor) ; *Lieder sammeln*, soniaoua, pennaouiñ kanaouennoù ; *Briefmarken sammeln*, timbraoua, dastum timbroù ; *alte Bücher sammeln*, levraoua, dastum levrioù kozh ; *Kenntnisse sammeln*, deskiñ skiant, dastum anaoudegezhioù, prenañ deskadurezh ; *Tatsachen sammeln*, dastum prouennoù ; *Argumente für seine Verteidigung sammeln*, lakaat biroù en e glaouier, dastum arguzennoù ; *Erfahrungen sammeln*, gounit skiant-prenet, sevel skiant-prenañ d'an-unan, prenañ skiant, akuizitañ skiantoù ; *er verfügte über ein umfangreiches Fachwissen, nur dass er noch nicht genügend Erfahrung gesammelt hatte*, gouiziezh-bras e oa war e dachenn, nemet ar skiant-prenet an hini eo a vanke dezhañ c'hoazh ; *Strandgut sammeln*, diaochañ traoù peñse ; *seine Kräfte sammeln*, kendastum e holl nerzh, dastum e holl nerzh, dastum an holl nerzh a zo gant an-unan, kreizennañ an holl strivadoù ; *die Bienen sammeln*, bleuniata (bleunvata, bleuniaoua, sunata, fleurachiñ) a ra ar gwenan ; [lu] *Truppen sammeln*, kendastum (bodañ) soudarded en ul lec'h bennak, strollañ soudarded, tolpañ rejimantoù ; *sammeln !* an holl amañ gwitibunan ! emvod !

V.em. : **sich sammeln** (hat sich (t-rt) gesammelt) : **1.** en em dolpañ, en em vodañ, bodañ, emvodañ, gorjañ, kenstrollañ, en em zastum, emzastum, kuilhañ ; *die Menge sammelt sich*, en em dolpañ a ra an dud, bodañ a ra an dud, en em zastum a ra an dud ; *die Bienen sammeln sich als Schwarmtraube*, gorjañ a ra ar gwenan, en em vodañ a ra ar gwenan, diwanañ a ra ar gwenan, nodiñ a ra ar gwenan, barrañ a ra ar gwenan ; **2.** en em soñjal, sipañ e spered, dastum e soñjoù, tolpañ e soñjoù, ober luskou a spered, lakaat e holl skiant da c'hoari, lakaat e empenn da labourat, lakaat e spered da labourat, kemer poell da zont a-benn eus udb, en em zastum ennañ e-unan, emzastum.

Sammeln n. (-s) : tolpadur g., kenstrolladur g., strollerezh g., emvodañ g. ; [lu] *zum Sammeln trommeln*, gervel d'en em vodañ ouzh son an daboulin, seniñ (taboulinañ) an tolp ; *Ruf zum Sammeln*, galv d'en em vodañ g.

Sammelname g. (-ns,-n) : anv-stroll g.

Sammelnummer b. (-,-n) : [pellgomz] niverenn linennoù strollet b., niverenn stroll b.

Sammelplatz g. (-es,-plätze) : lec'h emvod g., lec'h an emvod g., lec'h m'en em vod an dud g., ar poull g.

Sammelruf g. (-s,-e) : [pellgomz] niverenn linennoù strollet b., niverenn stroll b.

Sammelschale b. (-,-n) : [relij.] plad-prof g.

Sammelspiegel g. (-s,-) : melezhour argevek g., melezhour kleuziek g.

Sammelstation b. (-,-en) : porzh-houarn arenkiñ g.

Sammelstätte b. (-,-n) / **Sammelstelle** b. (-,-n) : dastumlec'h kreiz g., dastumva kreiz g., lec'h m'en em vod an dud g., ar poull g.

Sammelsurium n. (-s,-surien) : lastez str., stlabez g., kemmeskailhez b./g., keusteurenn b., stalikez b., touesk g., touez b.

Sammeltaxi n. (-s,-s) : taksi stroll g., taksi a-stroll g.

Sammelwarenbehälter g. (-s,-) : kontener g., endalc'her g.

Sammelwerk n. (-s,-e) : kendastumadenn b., kendastumad g., kendastum g., kengronnad g., strobad g.

Sammelwort n. (-s,-wörter) : [yezh.] anv-stroll g.

Sammelwut b. (-) : terzhienn an dastum traoù b., mania an dastum traoù g., egar an dastum traoù g., dastumvar g., dastumvariadezh b.

Sammet g. (-s) : [Bro-Suis] boulouz b., voulouz g.

Sammler g. (-s,-) : **1.** dastumer g., daspugner g., kendastumer g., kester g., kengronner g. ; **2.** kutuilher g., dastumer g., serrer g. ; **3.** pod-tredan g., batiri g., baterienn b., daspugner tredan g.

Sammlerin b. (-,-nen) : **1.** dastumerez b., daspugnerez b., kendastumerez b., kesterez b. ; **2.** kutuilherez b., dastumerez b., serrerez b.

Sammlung b. (-,-en) : **1.** dastum g., dastumad g., dastumadenn b., dastumadeg b., dastumadur g., kestal b., teskad g., strollad g., dibab g. ; *Bildersammlung*, taolennaoueg b., dastumad taolennnoù g. ; *eine Sammlung Lieder*, un teskad kanaouennoù g., un dastum kanaouennoù g., un dastumad kanaouennoù g., un dastumadenn ganaouennoù b., un dibab kanaouennoù g. ; **2.** *innere Sammlung*, emzastum g., dastum eus an den ennañ e-unan g., enklask war e goustiañs g., distro g./b. ; *jemanden zum Denken und zur inneren Sammlung führen*, mont ouzh koustiañs u.b., degas u.b. ennañ e-unan, lakaat u.b. da zont ennañ e-unan.

Samowar g. (-s,-e) : samovar g.

Sampan g. (-s,-s) : [merdead.] sampan g.

Samson g. : Samzun g.

Samstag g. (-s,-e) : Sadorn g., disadorn, sadornvezh g., sadornvezhiad g. ; *am Samstag*, beb Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *am gleichen Samstag*, ar memes sadornvezh ; *heute haben wir Samstag, heute ist Samstag*, hiziv emañ ar Sadorn, hiziv emaomp ar Sadorn, ar Sadorn 'zo hiziv, deuet eo ar Sadorn ; *morgen ist Samstag, morgen haben wir Samstag*, warc'hoazh emañ ar Sadorn ; *bis Samstag*, kenavo disadorn, ken disadorn, a-benn disadorn ; *er hat sich seit letztem Samstag nicht blicken lassen*, n'eo ket bet gwelet abaoe ar Sadorn diwezhañ, n'eo ket bet gwelet abaoe disadorn ; *am nächsten Samstag*, a) ar Sadorn kentañ ; b) disadorn

all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *nächsten Samstag, kommenden Samstag*, disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *einen ganzen Samstag*, un devezh Sadorn a-bezh g., ur sadornvezh a-bezh g., ur sadornvezhiad a-bezh g. ; *Samstag in einer Woche*, disadorn penn sizhun, disadorn a-benn eizhteiz ; *am Samstag dem 16. (sechzehnten) November, am Samstag, den 16. (sechzehnten) November*, d'ar Sadorn c'hwezek a viz Du ; *ihre Heirat fand am Samstag vorher statt*, hec'h eured a oa d'ar Sadorn a-raok ; *er ist bis zum nächsten Samstag geblieben*, chomet e oa betek ar Sadorn war-lerc'h ; *an jenem Samstag*, d'ar Sadorn-se, ar sadornvezh-se, er Sadorn-se ; *an einem Samstag*, un devezh Sadorn, ur sadornvezh ; *jeden Samstag*, bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *an diesem Samstag haben wir eine wahre Sintflut erlebt*, aze e oa bet ur sadornvezh dour, aze e oa bet ur sadornvezhiad glav ; *es geschah an einem Samstag Nachmittag*, endervezh ur sadornvezh e oa.

Samstagabend g. (-s,-e) : *an einem Samstagabend*, ur sadornvezh d'abardaez.

samstagabends Adv. : d'ar Sadorn d'abardaez.

samstäig ag. : ... Sadorn.

Samstagmittag g. (-s,-e) : *am Samstagmittag, Samstagmittag*, disadorn da greisteiz ; *am Samstagmittag, jeden Samstagmittag*, d'ar Sadorn da greisteiz, ar Sadorn da greisteiz.

Samstagmorgen g. (-s,-) : *an einem Samstagmorgen*, ur sadornvezh vintin, ur sadornvezh da veure ; *am Samstagmorgen, Samstagmorgen*, disadorn vintin, disadorn veure, disadorn ar beure ; *am Samstagmorgen, jeden Samstagmorgen*, d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin ; *am Samstag voriger Woche*, disadorn a-raok.

Samstagnachmittag g. (-s,-e) : *am Samstagnachmittag, Samstagnachmittag*, disadorn goude kreisteiz ; *am Samstagnachmittag, jeden Samstagnachmittag*, d'ar Sadorn goude kreisteiz, ar Sadorn goude kreisteiz.

Samstagnacht b. (-,-nächte) : disadorn da noz ; *jede Samstagnacht*, d'ar Sadorn da noz.

samstagnachts Adv. : d'ar Sadorn da noz.

samstags Adv. : bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *samstags wird hier Markt abgehalten*, bep Sadorn e vez dalc'het ar marc'had amañ.

samstagsvormittags Adv. : d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin.

samt Adv. : *samt und anders*, an holl gweitbunan, a-zifec'h, a-zifec'h-kaer.

araogenn : (t-d-b) gant, a-stroll gant ; *samt seiner ganzen Familie*, gant e holl diad - gant e holl diegezh - gant karr ha karrigell - gant kar, par ha yar.

Samt g. (-s,-e) : boulouz b., voulouz g. ; *weich wie Samt*, ken flour ha voulouz, voulouzek ; *in Samt und Seide gekleidet*, gwisket gant seiz ha voulouz, gwisket-pinvidik, fichet en e granañ (en e vravañ), stipet ha lipet, gwisket-klok, war e begement, pinfet en e granañ, aet en e c'hloria mundi, en aotrou, en e vrav, en e gaerañ evel Yann o vont da graoñ, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroñ, gwisket en e faroñ, gwisket-faro, greiet, fichet-kaer.

samtartig ag. : voulouzek, flour, ken flour ha voulouz, e doare ar voulouz, a-zoare gant ar voulouz, a-seurt gant ar voulouz ; *samtartig weben*, voulouzañ.

Samtband n. (-s,-bänder) : voulouzenn b., seizenn voulouzet b., lurell voulouz b.

Samtblume b. (-,-n) : [louza.] roz-Indez str.

Samtdecke b. (-,-n) : voulouzenn b.

samten ag. : voulouzek, voulouzet, ... boulouz, ... voulouz.

Samtente b. (-,-n) : [loen.] duanenn-vras b.

Samtglanz g. (-es) : luf ar voulouz g.

Samthandschuh g. (-s,-e) : 1. maneg voulouz b., maneg voulouzet b. ; 2. [dre skeud.] *mit Samthandschuhen anfass*, mont dre gaer (d'u.b., gant u.b.), mont dre du (d'u.b., gant u.b.), mont goustad (ouzh u.b.), ober brav (d'u.b.), mont gant evezh bras (ouzh u.b.), mont dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre het, dre gaer, dre zouster, dre du, gant mil evezh, gant evezh mat), mont dousik dezhi, mont dous dezhi, mont bravik ganti, mont dres dezhi, ober pavig voulouz, gouzout treiñ e grampouezhenn.

Samthose b. (-,-n) : bragoù voulouz g.

Samthut g. (-s,-hüte) : tok voulouzet g.

samtig ag. : ken flour ha voulouz, voulouzek, flour, flour evel ur c'hoz ; *samtige Haut des Pfirsichs*, kinvi g.

Samtjacke b. (-,-n) : chupenn voulouz b. ; *bestickte Samtjacke*, kamailhon g.

Samtkappe b. (-,-n) : kaskenn b.

Samtkopf-Grasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig penn du g.

Samtkrabbe b. (-,-n) : [loen.] krank-silioù g., chichalv g., krank-reder g., krank-skuit g., krank-avel g., reder g., gweltaz g., meltaz g.

Samtpfötchen n. (-s,-) : 1. pav ken flour ha voulouz g., pavig voulouz g. ; 2. [dre skeud.] *mit Samtpfötchen behandeln*, mont dre gaer (d'u.b., gant u.b.), mont dre du (d'u.b., gant u.b.), mont goustad (ouzh u.b.), ober brav (d'u.b.), mont gant evezh bras (ouzh u.b.), mont dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre gaer, dre du, gant mil evezh, gant evezh mat), ober pavig voulouz, gouzout treiñ e grampouezhenn.

sämtlich ag. : holl, klok, klok ha kempenn, peurglok ; *sämtliche Werke*, an holl oberennoù lies., an oberennoù klok lies. ; *Goethes sämtliche Werke*, holl oberennoù Goethe lies. ; *wir sind sämtlich da*, amañ emaomp holl gweitbunan, amañ emaomp hep na vankfe hini ; *sein sämtliches Hab und Gut*, e holl beadra g. - e holl vad, sec'h ha glas g. ; *sämtliche Marktsignale stehen auf Rot*, ruz eo ar blinkerioù.

Samtröschchen n. (-s,-) : [louza.] boked-hañv g., tommheol g., tro-heol b.

Samtweber g. (-s,-) : voulouzer g.

samtweich ag. : ken flour ha voulouz, kuñv e-giz ar voulouz, flour evel ur c'hoz, voulouzek, flour.

Samun g. (-s,-s/-e) : [avel] simoun g.

Samurai g. (-/-s,-/-s) : samourai g.

Sanatorium n. (-s, Sanatorien) : [mezeg.] ti-pareañ g., yec'heti g., ti-yec'hed g., sanatorium g.

Sand g. (-s,-e) : 1. traezh str., sabl str., jimbl g. ; *feiner Sand, feinkörniger Sand*, traezh blot str., traezh tener str., traezh munut str. ; *feinster Sand*, flourenn draezh b. ;

grober Sand, grellsabl g., grae b., grouan str., sabl gros str., sabl grouanek str. ; *reiner Sand*, traezh frank str., traezh digemmesk str. ; *Flugsand*, traezh-nij str. ; *Treibsand*, bouktraezh str., traezh bouk str., traezh gwak str., traezh lonker str., traezh krenegellek str. ; *Mischung von Sand und Dünger*, manndraezh str. ; *dem Sand Zement beimengen*, lakaat simant e-mesk an traezh ; *etwas mit Sand bestreuen*, lakaat (strewiñ, fuilhañ) traezh war udb, traezhañ udb ; *sein Haus auf Sand bauen*, sevel e di war an traezh, sevel e di war ar pri rik ; *das Gehen im Sand ist anstrengend*, ar c'herzhed en traezh a zo skuizhus ; *das Feuer mit Sand ersticken*, mougaf an tan gant traezh ; *zahllos wie Sand am Meer*, diniver evel traezh ar mor, stank evel traezh ar mor, diniver evel ar stered en oabl, stank evel ar glizh, puilh evel ar glizh, stank evel brenn, ken stank hag an delioù, kement anezho ma n'eur ket evit anavezout an niver anezho, niver ebet dezho, hep na oufed niver ebet dezho ; [merdead.] *auf Sand auflaufen*, skeiñ war an traezh ; *etwas in den Sand stecken*, entraezhiñ udb ; *im Sand stecken bleiben*, kontraezhiñ ; *bei Niedrigwasser auf Sand liegende Schiffe*, bigi marvoret lies., bigi dicalet war an traezh lies. ; **2.** [dre skeud.] *auf Sand gebaut*, diazezet fall ; *jemandem Sand in die Augen streuen*, gwerzhañ poultr brav d'u.b., teurel ludu e daoulagad u.b., lubaniñ (sorc'henniñ, trellañ) u.b., alaouriñ an neudenn d'u.b., reiñ ludu d'u.b. e-lec'h butun, fritañ naered e-lec'h siliou d'u.b., reiñ kañvalet (kelien) da blomañ d'u.b., reiñ kelien (kañvalet, poulc'hennou, siliou, lostou leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b., lakaat u.b. da lonkañ lostou leue ; *die Sache verläuft im Sande*, chomet eo an afer el lagenn, sac'het eo an afer en ul lagenn, mont a ra an afer da gaoc'h-heiz, mont a ra an taol e kas, treiñ a ra an taol e kas, kouezhañ a ra an taol e kas, treiñ a ra an taol e gwelien, chom a ra an afer a-sac'h ; *Sand ins Getriebe streuen*, lakaat sav dindan kilhoroù u.b., teurel dour e laezh u.b., degas chastre d'u.b., sparlañ d'u.b., lakaat skoilhaù war hent u.b., lakaat genn d'u.b., lakaat harz d'u.b., darbar u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., kontroliañ u.b., lakaat kaeoù d'u.b. ; **3.** [sport] *auf den Sand setzen*, astenn war an dachenn, astenn ouzh torgenn, astenn ouzh an dorgenn, lakaat war e c'henoù, skeiñ ouzh torgen, ledañ ouzh torgenn, reiñ lamm da, reiñ douar da, douarañ, torgennañ, pradañ, diskar u.b. hed-blad e gorf, kas da vuzuliañ an douar, lakaat da vuzuliañ an douar.

Sandaal g. (-s,-e) : [loen.] marc'h-aguilh g., talareg g., miner g. ; *Sandaale fangen*, talaregeta ; *gefleckter großer Sandaal*, talareg bras g., talareg gris g. ; *kleiner Sandaal*, talareg bihan g., talareg glas g. ; *Mittelmeersandaal*, ivignenn b. [*liester ivigned*].

Sandaalfischer g. (-s,-) : talaregetaer g.

Sandale b. (-,-n) : sandalenn b., solenn b., soledenn b.

Sandalenfilm g. (-s,-e) : peplom g.

Sandalette b. (-,-n) : sandalennig b., solennig b., soledennig b.

Sandbank b. (-,-bänke) : erv-traezh b., reuzeulenn-draezh b., traezhenn b., bank traezh g. ; *voller Sandbänke*, traezhennus.

Sandberg g. (-s,-e) : tevenn g., tunienn b., erin g., tuchenn-draezh b., bri b. ; [bugale] *Sandberge bauen und umgestalten*, moullañ traezh, moullañ pasteziou traezh.

Sandbestrahlung b. (-,-en) : [metalou] skeiñ sabl g., stlapañ sabl g., stlaperezh sabl g., raskennañ gant traezh g.

Sandbettmuschel b. (-,-n) : [loen.] kanivarenn b. [*liester kanivared*], rigadell str.

Sandblätter lies. : [butun] delioù traoñ lies.

Sandboden g. (-s,-böden) : douar sabronek g., douar traezh g.

Sandbüchse b. (-,-n) : sableg b.

Sandburg b. (-,-en) : kastell traezh g. [*liester kastell traezh*, kastelloù traezh, kastilli traezh].

Sanddorn g. (-s,-e) : [louza.] spernenn draezh b., spernenn devenn b.

Sanddüne b. (-,-n) : tevenn g., tunienn b., erin g., tuchenn-draezh b., bri b.

Sandelbaum g. (s,-bäume) : santalenn b.

Sandelholz n. (-es) : **1.** koad santal g., santal g. ; **2.** porfum santal g.

Sandelholzöl n. (-s) / **Sandelöl** n. (-s) : eoul santal g.

sandeln¹ V.gw. (hat gesandelt) : [Bro-Aostria] buzhugenniñ al labour, labourat war e oarigoù, pismigañ, pismigañ al labour, kac'higelliñ al labour.

sandeln² V.gw. (hat gesandelt) [su Bro-Alamagn] / **sändeln** V.gw. (hat gesändert) [Bro-Suis] : c'hoari war an traezh, c'hoari gant an traezh.

sanden V.k.e. (hat gesandet) : traezhañ ; *einen Gartenweg sanden*, traezhañ ur vali, traezhañ un alez (Gregor).

Sander g. (-s,-) : [loen.] sandrenn b. [*liester sandred*].

Sanderling g. (-s,-e) : [loen.] sourouc'han gwenn g.

sandfarben ag. / **sandfarbig** ag. : gwenn-traezh, gwenn evel an traezh, a-liv gant an traezh, el liv d'an traezh, kenliv gant an traezh, hag a zoug liv an traezh, livet e gwenn-traezh.

Sandgarnele b. (-,-n) : [loen.] chevr-traezh str.

Sandgebäck n. (-s,-e) : [kegin.] sableenn b., kouign sablek b.

Sandgrube b. (-,-n) : traezheg b., sableg b., grellsableg b.

Sandhafer g. (-s) : [louza.] sinkerc'h str.

Sandhalm g. (-es) : [louza.] korb-mor str., segal-aod str.

Sandhase g. (-n,-n) : **1.** [kozh, lu] troadeg g., soudard war-droad g., skalf g., Yann Soudard g. ; **2.** [kilhoù] taol c'hwitet g.

Sandhaufen g. (-s,-) : bern traezh g., kalz traezh g. ; *der Sandhaufen zerrieselt nicht*, chom a ra an traezh en e vern.

Sandhüpfen g. (-s,-) : [loen.] moc'h-aod g., moc'hig g. [*liester moc'hedigoù*], c'hwen-mor str., morc'hwen str.

sandig ag. : traezhek, traezhennek, sabronek, grellek, sablek, grouanek ; *sandiger Meeresgrund*, grellenn b. ; *ein sandiger Weg*, un hent traezhek g. ; *sandiger Boden*, douar sabronek g. ; *mitte auf sandigem Gelände*, *auf rein sandigem Gelände*, war an traezh mik.

Sandinist g. (-en,-en) : [polit., istor] sandinour g.

Sandkasten g. (-s,-kästen) : **1.** [bugale] toull traezh g., leur draezh b. ; **2.** [lu] kased-traezh g./b.

Sandkastenspiel n. (-s,-e) : [lu] strategiezh er gased-traezh b.

Sandklaffmuschel b. (-,-n) : [loen.] kalmarenn b. [*liester* kalmared], staoterez b.

Sandkorn n. (-s,-körner) : traezhenn b., greunenn draezh b. ; *Sandkörner*, grizien b., greunennoù traezh lies.

Sandkuchen g. (-s,-) : [kegin.] sableenn b., kouign sablek b.

Sandlanze b. (-,-n) : [loen.] marc'h-aguilh g., talareg g., miner g. ; *Sandlanzen fangen*, talaregeta.

Sandler g. (-s,-) : [Bro-Aostria] sklanker g., kloc'her g.

Sandlerin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] sklankerez b., kloc'herez b.

Sandmann g. (-s) / **Sandmännchen** n. (-s) : paotr e votoù stoub g., paotr e dog stoub g., korrig an noz g., bornig g., busabornig g., an aotrou Gerabornig g., paotr Kerhun g., paotr Kerroc'h g., biziter ar milinoù brenn g. ; *das Sandmännchen kommt*, erru eo ar bornig, prest eo paotr e votoù stoub da vont war e chouk.

Sandmergel g. (-s,-) : marg sablek g.

Sandpapier n. (-s,-e) : lien smerilh g., paper sabl g., paper-gwer g., paper-garv g., paper-meri g., paper-lufrañ g.

Sandpierzurm g. (-s,-würmer) : [loen.] leog g., buzhug-aod str., buzhug-mor str., buzhug-lec'hid str., buzhug du str. ; *Sandpierzürmer suchen*, leogeta.

Sandplatz g. (-es,-plätze) : [tennis] leur-dennis palumet b.

Sandregenpfeifer g. (-s,-) : [loen.] nouelig bras g.

Sandrohr n. (-s) : [louza.] korz-mor str., segal-aod str.

Sandsack g. (-s,-säcke) : sac'h traezh g.

Sandschaufel b. (-,-n) : pal draezh b.

Sandschüttung b. (-,-en) : traezhadur g.

Sandstein g. (-s,-e) : krag g., maen-krag g.

sandsteinartig ag. : kragek, e doare ar maen-krag, a-zoare gant maen-krag, a-seurt gant maen-krag.

Sandstrahl g. (-s,-en) : disvann traezh g., stlapadenn sabl b.

sandstrahlen V.k.e. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken) (hat gesandstrahlt / hat sandgestrahlt) : skeiñ sabl war, stlapañ sabl war, raskennañ gant traezh.

Sandstrahlgebläse n. (-s,-) : mekanik skeiñ sabl g., mekanik stlapañ sabl g.

Sandstrahlverfahren n. (-s,-) : [tekn.] abraziñ g., abrazerezh g., raskennañ gant traezh g., skeiñ sabl g., stlapañ sabl g., stlaperezh sabl g.

Sandstrand g. (-s,-strände) : traezhenn b.

Sandstreifen g. (-s,-) : angell b., riblennad traezh b.

Sandsturm g. (-s,-stürme) : korventenn-draezh b., korventad traezh g.

Sand-Thymian g. (-s,-e) : [louza.] louzaouenn-andeñved b., munudig g., tin-lann g., saourea g.

Sandtorte b. (-,-n) : [kegin.] sablegenn b., kouign sablek b.

Sanduhr b. (-,-en) : eurier-traezh g.

Sandwehe b. (-,-n) : bern traezh degaset gant an avel g., tuchenn draezh b., erin g.

Sandwich n./g. (-/s,-s/-e) : sandouich g., tamm sandouich g., bara-touseg g., bara pok-ha-pok g.

Sandwichmann g. (-s,-männer) : baleer skritelloù g., douger skritelloù bruderezh g.

Sandwürmer lies. : [loen.] boued rous g.

Sandwüste b. (-,-n) : gouelec'h-traezh g., dezerzh traezh g.

sanft ag. : dous, douserus, flour, c'hwek, kuñv, tener, habask, gwar, klouar, reizh, blin, blouc'h, mouk, blot, dic'harv, klet, meizh ; *sanfter Wind*, aezhennig dous b., c'hwezhadenn avel skañv b., aezhennig avel b., suc'hadenn b., mouchig-avel flour g. ; *sanfter Hügel*, torgenn gant nebeut a naou b., torgenn nebeut a bouez-krec'h ganti b. ; *sanfte Worte*, komzoù flour lies., komzoù dous lies., komzoù brav lies. ; *mein Joch ist sanft*, va yev a zo dous ; *sanftes Kissen*, torchenn vlot b., torchenn glet b., plueg vouk b., goubenner mouk g., torchenn guñv b., torchenn veizh b., torchenn vlin b. ; *sanfter Charakter*, temz-spered habask g., spered peoc'hus a zen g. ; *sanfte Bewegung*, lusk (fiñv) distroñs g., fiñvadenn distroñs b. ; *ein sanftes Blau*, ur glaz oabl g., ur glaz tener g. ; *mit sanfter Stimme sprechen*, komz dous ha brav.

Adv. : dousik, bravik, koul, koulik, dre sil, a-silik, dre vrav, dre gaer, dre het, dre du, dre zouster, gant moder, dre voder, dizrouk, dous, dres, flour ; *er geht sanft vor*, gouzout a ra treiñ e grampouezhenn, gouzout a ra ar stek, mont a ra dezhi gant evezh bras, mont a ra dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, dre gaer, dre het, gant moder, dre voder, dizrouk, gant mil evezh, gant evezh mat), mont a ra dres dezhi ; *er wird mit Ihnen sanfter umgehen müssen*, ret e vo dezhañ dousaat en ho keñver, ret e vo dezhañ dic'harvaat en ho keñver, ret e vo dezhañ flouraat en ho keñver, ret e vo dezhañ bezañ gwelloc'h ouzhoc'h ; *mit den Tieren muss man sanft umgehen*, al loened a vez ret mont ganto dre du (dre sil, a-silik, dre gaer, gant moder, dre voder, dre het), al loened a vez ret mont dizrouk dezho, al loened a vez ret mont ganto dre zouster, al loened a vez ret mont dres dezho, al loened a vez ret bezañ mat outo ; *sie ist sanft entschlafen*, marvet eo (tremenet eo, aet eo) evel ur mouch-gouloù ; *sanft hinscheiden*, mervel e vouchig gouloù ; *sanft berühren*, chourañ ; *der Kranke entschlummert sanft*, emañ mouchig gouloù ar c'hlañvour o vervel, emañ ar c'hlañvour o vervel sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz), emañ ar c'hlañvour o tremen (o vervel, o vont) evel ur mouch-gouloù ; *der Strand fällt sanft ab*, damblaen eo an draezhenn, war zamzinaou emañ an draezhenn, nebeut a zinaou a zo gant an draezhenn, ildraoñ a zo gant an draezhenn ; *das Korn wagt sanft im Wind*, gant an aezhenn e vranzell milzin an ed war o c'horzennoù.

Sänfte b. (-,-n) : [istor] leter g., kador-bortez b., kador-doug b., kador-zoug b., kador-dougerez b., kador-zougerez b., gwele-douger g.

Sänfenträger g. (-s,-) : leterer g., portezet leter g., portezet kador-doug g., portezet kador-dougerez g.

Sanftheit b. (-) : kuñvder g., kuñvded b., kuñvelezh, kuñvnez b., douster g., habaskted b., habaskter g., c'hwekter g., c'hwekded b., flour g., flourder g., flourded b., flourenn b., klouarder g., klouarded b., sil g., teneridigezh b., tenerded b., tenerder g.

Sanftmut b. (-) : karadegezh b., habaskted b., habaskter g., kuñvelezh b., kuñvder g., kuñvded b., kuñvnez b., douster g., c'hwekter g., c'hwekded b., flourder g.,

flourded b., klouarder g., klouarded b., damant g., madelezh b., sil g., hegarated b.

sanftmütig ag. : peoc'hus, habask, dous, kuñv, damboner, klouar, pardonus, dizrouk, hegarat, madek, meizh ; *er ist sanftmütig*, n'eo ket rust, hennezh a zo meizh a galon ; [kr-l] *selig sind die Sanftmütigen*, gwenvidik eo a-vremañ ar re beoc'hus (Gregor).

Sang g. (-s, Sänge) : kan g., son b. ; *mit Sang und Klang*, gant lid bras, war an ton, war an ton uhelañ, war an ton bras, gant binioù ha bombard, gant digorou bras, gant digorded, a-stroñs, gant modoù bras, gant modoù randonus ; *ohne Sang und Klang*, evel ul laer, hep archer nag urcher, sioul-sibouroun, didrouz-kaer, hep ober brud, didrouz ha mezhak.

sangbar ag. : hag a c'heller kanañ.

Sänger¹ g. (-s,-) : [loen.] labous kaner g.

Sänger² g. (-s,-) : kaner g. ; *er ist ein begnadeter Sänger*, un drugar eo e glevet o kanañ, ur yec'hed eo e glevet o kanañ, ur chalm eo e glevet o kanañ, ur voem eo e glevet o kanañ, kanañ a ra ken brav ma'z eo un dudi e glevet, gwashat ma kan brav ! ; *Opernsänger*, kaner opera g. ; *Chorsänger*, kaner laz-kanañ g. ; *Kirchensänger*, kiniaid g., kaner-iliz g. ; [istor] *keltischer Sänger*, barzh-kaner g. ; [lenn.] *der Sänger der Ilias*, barzh an Ilias g.

Sängerfest n. (-es,-e) : kevezadeg kan b.

Sängerin b. (-,-nen) : kanerez b.

Sängerkraut n. (-s) : [louza.] louzaouenn-ar-ganerien b.

Sängerkrieg g. (-s,-e) : [koz] tournamant barzhed-kanerien g., kenstrivadeg barzhed-kanerien b.

Sängerschaft b. (-) : kanerien lies.

Sangria b. (-,-s) : [kegin.] sangria g.

Sanguiniker g. (-s,-) : koulzeler g.

sanguinisch ag. : bev-buhezek, bev-buhez, buhezek, bliv, divorfil, birvilh ennañ, bouilhus, bouilh, birvidik, prim, mibin, dizoac'het, feul, gardis, gwiv, monedus ; *sanguinischer Typus*, koulzeler g.

sang- und klanglos Adv. : *er ist sang- und klanglos verschwunden*, aet e oa kuit evel ul laer (hep archer nag urcher, sioul-sibouroun, didrouz-kaer, hep ober brud), en em riklet e oa kuit didrouz ha mezhak.

Sanhedrin g. (-s) : sanedrin g.

sanieren V.k.e. (hat saniert) : **1.** yac'husaat ; **2.** *Stadtteile sanieren*, nevesaat karterioù kozh ; **3.** [dre skeud.] pareañ, difallañ, adsevel ; *ein Geschäft sanieren*, difallañ (adsevel, pareañ) un embregerezh, lakaat un embregerezh plom en e sav.

Sanierung b. (-,-en) : yac'husaerezh g., kempennadur g. ; *Sanierung von Stadtteilen*, nevesadur karterioù kozh g. ; [kenw.] *Sanierung des Markts*, yac'husaerezh an nevid g. ; *Sanierung eines Betriebs*, yac'husaerezh un embregerezh g.

sanitär ag. : ... yec'hed, yec'hedel.

Sanitäranlagen lies. : golc'hiri b., sal-dour ha privezioù.

sanitarisch ag. : ... yec'hed, yec'hedel.

Sanität b. (-) : yec'hed foran g., yec'hedouriezh publik b.

Sanitäter g. (-s,-) : **1.** [mezeg.] skoazeller g., sikourer g., kravazhataer g., karaveller g., kravazher g. ; **2.** [lu] klañvdiour g.

Sanitäterin b. (-,-nen) : **1.** [mezeg.] skoazellerez b., sikourerez b. ; **2.** [lu] klañvdiourez b.

Sanitätsauto n. (-s,-s) : [lu] ambulañs b., klañvgarr g.

Sanitätsbehörde b. (-,-n) : [lu] servij ar yec'hed g., gwazadur ar yec'hed g.

Sanitätsdienst g. (-es) : [lu] servij ar yec'hed g.

Sanitätsmannschaften lies. : [lu] klañvdiourien lies.

Sanitätsoffizier g. (-s,-e) : [lu] ofiser eus servij ar yec'hed g.

Sanitätsoffizierin b. (-,-nen) : [lu] ofiserez eus servij ar yec'hed b.

Sanitätswagen g. (-s,-) : [lu] ambulañs b., klañvgarr g.

Sanitätswesen n. (-s) : [lu] servij ar yec'hed g., gwazadur ar yec'hed g.

Sankt ag. : sant g. ; *Sankt Gallen*, Sankt Gallen [Bro-Suis] b.

Sanktion b. (-,-en) : **1.** kastiz g. ; **2.** kadarnadur g., asant g. ; **3.** difin g., heul g., heuliad g., heulienn b., heuliadur g., disoc'h g., efed g., dilerc'h g., dilerc'hiadenn b., dilost g., isu g., dianveziad g. ; **4.** [istor] *Pragmatische Sanktion a* [1438], lezenn diazez a-zalc'h ouzh an darempredoù etre ar roue gall hag ar pab b. ; **b**) [1713], lezenn diazez rouantelezhioù an Habsburged b.

sanktionieren V.k.e. (hat sanktioniert) : **1.** kastizañ ; **2.** kadarnaat ; **3.** asantiñ, kavout mat.

Sanktissimum n. (-s) : [relij.] armel-sakr b., tabernaklenn b., ar santel santelañ g.

Sankt-Lorenz-Strom g. (-s) : *der Sankt-Lorenz-Strom*, ar Sant-Laorañs g., ar stêr Sant-Laorañs b. ; *der Sankt-Lorenz-Strom war wegen vieler Stromschnellen nur bis Montréal schiffbar*, o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa bageüs nemet betek Montréal hepken - o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa ket gwechall merdeüs uheloc'h eget Montréal.

Sankt-Nimmerleinstag g. (-s) : deiz sant Bikenig g., deiz goude biken g., bloavezh an erc'h du g. ; *auf den Sankt-Nimmerleinstag verschieben*, kas da ouel sant Bikenig, gortoz ma ne vo ket a vleuñv el lann evit ober udb, daleañ udb ken na vo lidet gouel sant Bikenig, gortoz betek deiz sant Bikenig evit ober udb, gortoz betek trompilh ar Varn, daleañ betek bloavezh an erc'h du, daleañ betek an deiz goude biken ; *am Sankt-Nimmerleinstag*, pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh, a-benn james, biken, gwech ebet, pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, pa nijo ar moc'h, an deiz goude biken, pa sono trompilh ar Varn, da ouel sant Bikenig, da zeiz sant Bikenig, p'o devo dent ar yer, pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se.

Santorinkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] bestl-an-douar b., flutjañsif g.

Sanktuar n. (-s,-e) / **Sanktuarium** n. (-s, Sanktuarien) : [relij.] **1.** kañsell b. ; **2.** arc'h-relegoù b., relegouer g.

Sansculotte g. (-n,-n) : [istor] sans-culotte g., unan dilavreg g., dilavreg g.

Sanskrit n. (-s) : sañskriteg g.

Sans papiers g. (-,-,-) : den digartenn g., den dibaper g.

Santalholz n. (-es) / **Santelholz** n. (-es) : **1.** koad santal g., santal g. ; **2.** porfum santal g., santal g.

Saphir g. (-s,-e) : safir str., maen-safir g., kurundamez str.

Saphirnadel b. (-,-n) : beg safir g., safirenn b.

Sappe b. (-,-n) : [lu] disfont g., sap g.

sapperlop estl. : satordellik ! fidamdoue ! nondedistak !
Sappeur g. (-s,-e) : [lu] saper g., disfonter g.
sapphisch ag. : safek, safel, lesbian, heñvelreizhiadel.
Sapphismus g. (-) : safelezh b., safegezh b., lesbiennelezh g., lesbiennezh b., heñvelrevelezh b., heñvelreviadezh b., heñvelreizhiadezh b., homosekselezh b.
Sappho b. : Sapfo b., Safo b., Saffo b.
sappieren V.k.e. (hat sappiert) : disfontañ, sapañ, kevian dindan [udb].
Sapropel n. (-s,-e) : lizadur g. ; *durch Eutrophierung kann Nitrat die Bildung von Sapropel in den Lagunen verursachen*, an eutrofeakaat (an hevezhureakaat) abalamour d'an nitrat a c'hall bezañ pennkaoz d'al lizadur e loc'hoù 'zo.
Saprophyt g. (-en,-en) : [louza.] saprofit g., kenalad g.
Sarabande b. (-,-n) : sarabandenn b.
Sarazene g. (-n,-n) : Sarrazin g.
Sarazenensäbel g. (-s,-) : semterenn b.
sarazenisch ag. : sarrazin.
Sarde g. (-n,-n) : Sard g.
Sardelle b. (-,-n) : [loen.] glizig g., genougamm g. ; *ein mit Sardellen belegtes Weißbrotschnittchen*, un tamm bara glizig g.
Sardellenpaste b. (-,-n) : [kegin.] flastrenn c'hliziged b., flastrenn c'henougammed b.
Sardengrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig sard g.
Sardin b. (-,-nen) : Sardez b.
Sardine b. (-,-n) : 1. [loen.] sardin str., sardin g., sardinenn b. [*liester sardin*, sardined] ; *Wintersardine*, *Treibnetzsardine*, sardin driv str. ; *die Sardinen roh bearbeiten*, labourat ar sardin e glaz ; *Rohsardinen*, sardined glas str. ; *Sardinen fangen*, sardineta, sardina ; *hier kommen die Sardinen nur spärlich vor*, evit ar sardin n'eus nemet ul livadenn amañ, evit ar sardin n'eus ket pikol amañ, evit ar sardin n'eus ket dirañj diouto amañ, ne vez ket rust ar sardin amañ, n'eus nemeur a sardin amañ ; 2. [dre skeud.] *wie Ölsardinen gedrängt*, peg-ha-peg, chouket, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, sac'h-àr-vac'h, krog an eil en egile, pok-ha-pok, ken start ha gliziged sall en ur varilh, an eil e genoù egile, yoc'het, gwasket, kouchet evel foenn er solier.
Sardinenboot n. (-s,-e) : rac'her g., bag-sardin b.
Sardinenbüchse b. (-,-n) / **Sardinendose** b. (-,-n) : boestad sardined-eoul b., boest sardined-eoul b. ; *dicht gedrängt wie in der Sardinenbüchse*, ken start ha gliziged sall en ur varilh, chouket, peg-ha-peg, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, an eil e genoù egile, yoc'het, gwasket, krog an eil en egile, sac'h-àr-vac'h, kouchet evel foenn er solier.
Sardinenfabrik b. (-,-en) : sardinerezh b., fritur sardin b., mirerezh sardined b.
Sardinenfang g. (-s) : sardinetaerezh g., micher ar sardin b., pesketaerezh ar sardined g., sardina g., sardineta g. ; *auf Sardinenfang gehen*, mont da sardineta, mont da sardina.
Sardinenfischer g. (-s,-) : sardinetaer g. ; *als Sardinenfischer arbeiten*, ober micher ar sardin, sardineta, sardina.
Sardinenkutter g. (-s,-) : chaloud sardineta g.
Sardinennetz n. (-es,-e) : roued sardin b.

Sardinien n. (-s) : Sardigna b.
Sardinier g. (-s,-) : Sard g.
sardinisch ag. / **sardisch** ag. : sard.
sardonisch ag. : yud, gadal, fallakr ; *ein sardonisches Lachen*, ur c'hoarzh yud g., ur c'hoarzh gadal g., ur c'hoarzh fallakr g.
Sarg g. (-s, Särge) : 1. arched g., serch g., laour b., arc'h b., charke g., geler b. ; *einen Toten in den Sarg legen*, lakaat un den marv en e arched, archediñ un den marv ; *den Sarg schließen*, prenañ an arched ; *Arme-Leute-Sarg*, sparl-moc'h g. ; *neben dem Sarg schreiten*, dougen korn al liñsel ; 2. [tr-l] P. *er ist ein Nagel zu meinem Sarg*, lakaat a ray ac'hanon da vervel gant ar glac'har, terriñ a ra va buhez din, uzañ a ra va buhez din.
Sargasso g. (-/-s,-s) : mojenn.] morvarc'h g. [*liester* morvirched, morgezeg].
Sargdeckel g. (-s,-) : golo an arched g.
Sarggestell n. (-s,-e) : marskaon b., geler b.
Sargnagel g. (-s,-nägel) : P. [sigaretenn] dareadenn b., tariagenn b., lazherez b.
Sargstein g. (-s,-e) : laour-vez b.
Sargtischler g. (-s,-) : archeder g.
Sargtischlerin b. (-,-nen) : archederez b.
Sargträger g. (-s,-) : douger g., douger-arched g.
Sargträgerin b. (-,-nen) : dougerez-arched b.
Sargtuch n. (-s,-tücher) : lienenn b., liñsel b., pallenn-kañv g.
Sari g. (-s,-s) : sari g.
Sarkasmus g. (-) : flemm g., flemmadenn b., droukc'hoap g.
sarkastisch ag. : flemmus, hek, droukc'hoapaus, droukc'hoapaer, droukc'hoap, broudus, pik.
Sarkom n. (-s,-e) : [mezeg.] sarkom g.
Sarkophag g. (-s,-e) : laour-vez b., sarkofagenn b.
Sarong g. (-/-s,-s) : sarong g.
Sarsaparille b. (-,-n) : [louza.] teol Amerika str.
Sassafras g. (-,-) : [louza.] sassafras str.
Sasse b. (-,-n) : gwele g., ched g., ched gad g. ; *der Hase ist in seiner Sasse versteckt*, emañ ar c'had war he gwele, emañ ar c'had war he ched ; *seine Sasse verlassen*, dicheañ.
Satan g. (-s,-e) : Satan g., Satanaz g., P. Paolig g., Paolig du g., Paol gornek g., Paol lostek g., Paol gozh g., Gwilhoù g., Gwilhoù gozh g., Gwilh gozh g., Brelatore g., Kinard g., Herpin g., ar spered lous g., an enebour g., enebour an dud g., enebour ar salvidigezh g., Yann ar pennkêr dianaou g., tad ar gaou g., tad ar gevier g., tad an orgouilh g., tad ar gasoni g., tad ar pec'hed g., tad-kozh ar gaou g., ar paotr kozh g., aerouant an ifern g., arc'hmeistr an deñvalded g., al losteg g., an hini lostek g., paotr-e-gernioù g., paotr-e-ivinoù-houarn g., priñs an ifern g., roue an ifern g., priñs an deñvalijenn g., roue an deñvalijenn g., spered an deñvalijenn g., spered an ifern g. ; *aus der Hand Satans erlösen*, diliamañ a-dre zaouarn an Droukspered ; *sich von Satan abkehren*, dilezel Satan, e fougeoù hag e oberoù - diouennañ ar pec'hed eus e ene - harluañ ar pec'hed eus e ene ; *er ist ein Werkzeug des Satans*, hennezh a zo ministr Satan, hennezh a zo ministr an diaoul, diaoulet eo, hennezh emañ an diaoul en e gorf (en e groc'hen), mevel an diaoul eo hennezh, emañ diwar Baolig, lakez an diaoul

eo hennezh, hennezh a zo ur c'hef ifern, hennezh en deus graet (tremenet) marc'had gant an diaoul (Gregor), gwerzhet eo d'an diaoul korf hag ene, hennezh a zo andon an diaoul, hennezh a zo tamm an diaoul, hennezh a zo sac'h an diaoul.

satanisch ag. : satanek, diaoulek.

Satanismus g. (-) : satanegezh b., satanouriezh b.

Satanist g. (-en,-en) : satanour g.

Satansbraten g. (-s,-) : diaoul a baotrig g., diaoulig g., bugel diwar Baotrig g., bugel diaoulet g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar foeltr g., boued ar bleiz g.

Satanspilz g. (-es,-e) : [louza.] bonedog Satan g. [*Boletus satanas*].

Satellit g. (-en,-en) : 1. adplanedenn b., loarenn b., satellit g. ; 2. *künstlicher Satellit*, loarell b., amgerc'hell b., satellit g. ; *einen Satelliten abschießen, einen Satelliten ins All schießen*, bannañ ul loarell.

Satellitenbild n. (-s,-er) : luc'hskeudenn loarell b., luc'hskeudenn amgerc'hell b.

Satellitenbombe b. (-,-n) : bombezenn o kelc'htreiñ b., bombezenn en amestez b.

Satellitenfernsehen n. (-s) : skinwel dre loarell g.

Satellitengestirn n. (-s,-e) : [stered.] adplanedenn b., eilplanedenn b., loarenn b.

Satellitenschüssel b. (-,-n) : parabolenn b.

Satellitenstadt b. (-,-städte) : eilkêr b., tolpad tro g., Kerhun b., Kerroc'h b., kêr-vannlev b.

Satellitenstaat g. (-es,-en) : [istor, polit.] Stad waz b., Stad amheuliat b.

Satin g. (-s,-s) : [gwiad.] satin g. ; *baumwollener Satin*, satinig g.

satinieren V.k.e. (hat satiniert) : satinañ.

Satinieren n. (-s) : satinerezh g., satinadur g., satinañ g.

Satinierer g. (-s,-) : satiner g.

Satire b. (-,-n) : flemmskrid g., flemmgan g. ; *eine Satire auf den Adel*, ur flemmskrid (ur flemmgan) a-enep an noblañs g.

Satiriker g. (-s,-) : flemmataer g., flemmskridour g.

Satirikerin b. (-,-nen) : flemmataerez b., flemmskridourez b.

satirisch ag. : flemmus, flemmganus, broudus ; *satirische Nachahmung*, luadenn b., luadennerezh g.

Satisfaktion b. (-,-n) : asantadenn b., dic'haouadenn b., digoll g. ; *jemandem Satisfaktion geben*, resev an dae (Gregor), asantiñ d'an daeadenn, asantiñ duvelliñ gant u.b.

Satrap g. (-en,-en) : [istor] satrap g.

Satrapie b. (-,-n) : [istor] satrapiezh b., satrapelezh b.

satt ag. : 1. gwalc'het, leun, leizh, reut-kof, karget e gof, leun e gorf, terket, torret e anken dezhañ ; *satt machen*, dinaoniañ, bouneac'hiñ, gwalc'hañ, terkañ, ratouzañ ; *diese Speise hält lange satt*, ar boued-se ne zisleugn ket kof buan gantañ ; *ich bin satt*, va gwalc'h am eus, va gwalc'h am eus debret, gwalc'het on, debret em eus va razh, debret em eus va leizh, leizh va gwalc'h am eus bet, debret em eus va youl, debret em eus va fegement, leun eo va c'hof, leun va c'hof am eus, me a zo tenn warnon, tenn eo war va begel, debret em eus trawalc'h, karget em eus va bouzelloù, trawalc'h am eus bet, leun eo va c'heusturenn, leun eo va sac'h, karget eo va

sac'h, leun eo va c'hof, debret em eus da darzhañ, me a zo leun, erru on reut-kof, un torad a zo ennon, bourdet on, graet eo va fagodenn ganin, tenn eo va jiletenn, me a zo ront va jiletenn ; *ich bin völlig satt*, torret-krenn eo va naon ; *nicht satt*, distambouc'h ; *er ist nie satt zu kriegem*, rankles eo, ramgloud eo, lontek eo, emañ atav o ramgloudiñ, atav emañ e goust, n'en devez morse e walc'h, n'en devez ket trawalc'h morse, hennezh a zo don e sac'h, hennezh a zo ur bouzelloù-gom, bepred e vez digor e galon, un den mac'hom war ar boued eo, debriñ a ra evel ul loen (ur ranklez, ur marlonk), debriñ a ra evel ur roñfl, ur c'hof stamm a zo dezhañ, kleuz eo betek bleñchoù e dreid, kleuz eo betek begoù e dreid, hir ha lemm eo e zent, ur gourlañchenneg (ur gargadenneg bras, ur c'hourlañchenn vras) a zo anezhañ, diwalc'h eo e galon ; *wenn er satt ist, rülpst er*, hikar a ra pa vez leun e gof, breugeudiñ a ra pa vez leun e gof ; *er ist schon lange nicht satt*, *er hat sich nur halb satt gegessen*, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad, menel a ra war e naon ; *sind Sie satt ?* ha tenn eo war ho tor ? ; *sich satt essen*, debriñ e begement, debriñ gwalc'h e galon, debriñ e walc'h, debriñ e leizh, debriñ e roll, debriñ ouzh e naon, terriñ e naon, dallañ e naon, tevel e naon, debriñ leun e gof, leizh e gof, kargañ e vouzelloù, pilat boued, pegañ war ar boued, kofata, korfata, tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober meurlarjez, bastañ krenn d'e naon, en em walc'hañ ; *du hast dich noch nicht satt gegessen*, n'eo ket tenn warnout c'hoazh, me a wel eo laosk da jiletenn ; *jeder wird sich satt essen können*, leizh kof a vo, boued kof 'zo hag a vo da dout, ne vanko na chervad na gwin, trawalc'h a voued a vo evit gwalc'hañ an holl, peadra a vo war an daol, pep hini a zebro e walc'h hag a evo e roll ; *sich nicht satt sehen können*, na skuizhañ nepred o vamiñ ouzh udb (Gregor).

2. fastet ouzh, fastet gant, eok gant, lor gant, dizonet diouzh, dic'hoantaet, en em gazet ouzh ; *ich habe sein Gerede satt*, skuizhañ a ran o klevet e brezegoù ; *ich habe es satt*, rez va boned am eus, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dizonet on diouzh an dra-se, en em gazet on ouzh an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lêr, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het-marv gant an dra-se, me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, erru on heug, erru on heuged, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heuged on gant kement-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, me a zo lor gant an dra-se, brenn !, va revr gant an dra-se ! va gaol ! dreistpenn am eus gant an dra-se, leun va c'hased am eus gant an dra-se, leun va rastell am eus gant an dra-se ; *etwas satt bekommen*, fastañ oc'h ober udb.

3. *des Lebens satt*, aet skuizh gant ar vuhez, skuizh o vevañ, c'hoant-mervel gantañ, dizesperet.

4. *satte Farben*, livioù peurvec'h lies.

5. [kimiezh] peurvec'h ; *satte Lösung*, dileizhenn beurvec'h b.

6. [goapaus] *satt sein*, bezañ stad en an-unan, treiñ e leue en an-unan, bezañ gwalc'het e youl (Gregor).

sattblau ag. : glas-teñval.

Sattdampf g. (-s,-dämpfe) : burezh peurvec'h b.

Satte b. (-,-n) : pezel b., pezelriad b., skudell b., skudellad b. ; *eine Satte Milch*, ur bezeliad laezh b., ur skudellad laezh b. (Gregor).

Sattel g. (-s, Sättel) : 1. dibr g., poentell b., poentellenn b. ; *Fahrradsattel*, dibr marc'h-houarn g. ; *sich in den Sattel schwingen*, marc'hañ e varc'h, bezañ en ul lamm war dibr e varc'h, en em strinkañ war dibr e varc'h ; *ohne Sattel reiten*, mont dizibr war varc'h ; *fest im Sattel sitzen*, a) bezañ marc'het-mat, bezañ start war e zibr ; b) [dre skeud.] bezañ start war e dachoù (war e sichenn, war e elloù), bezañ diazezet mat e c'halloud ; [dre skeud.] *sich im Sattel halten*, chom divrall (start) war e sichenn, bezañ start war e dachoù, mirout divrall e c'halloud, delc'her e droad er par ; [dre skeud.] *aus dem Sattel werfen*, *aus dem Sattel heben*, divarc'hañ ; *er wurde aus dem Sattel gehoben*, taolet e voe d'an traoñ diwar e varc'h, tumpet e voe diwar e varc'h, diskaret e voe diwar e varc'h, divarc'het e voe ; *jemanden aus dem Sattel heben*, reiñ lamm (reiñ douar) d'u.b., divarc'hañ (distroadañ) u.b., diskar u.b. diwar e varc'h, astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skubañ dindan botoù u.b. ; *jemanden in den Sattel heben*, ober (toullañ) evit u.b., reiñ biz (reiñ lañs) d'u.b., dougen dorn d'u.b., degas u.b. en e jeu ; *in allen Sätteln gerecht sein*, bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, gouzout e ziluzioù e pep degouezh, gouzout ober ganti e pep degouezh, gouzout en em ober e pep degouezh, kavout atav ur voaien da zibunañ e gudenn, gouzout mat war peseurt avel sturiañ e vatimant, bezañ dilu, gouzout lakaat e ouel diouzh e avel, na vezañ moñs, na vezañ mogn, na vezañ mogn e zivrec'h, na vezañ mañchek, na vezañ ur paotr huallet, malañ diouzh an dour, gouzout ober e gorniad diouzh e vutun, gouzout ober e samm diouzh e dorchenn, gouzout en em ober diouzh e blanedenn (diouzh an amzer), gouzout treizhañ diouzh an amzer.

2. [douar.] *Bergsattel*, a) kribenn gromm (kern gromm) ur menez b. ; b) tachenn izeloc'h etre div grouzell b.

3. [sonerezh] *Violinsattel*, pontig hag a zalc'h kerdin ar violin g., pontig ar violin g.

Sattelanhängen g. (-s,-) / **Sattelaufleger** g. (-s,-) : [treuzdougen] ramok karr-samm hanter-stlej g., ramok sammgarr g.

Sattelbaum g. (-s,-bäume) : korbell-dibr g., korbell-bas g., korbell g., krommellenn an dibr b.

Sattelbogen g. (-s,-bögen) : 1. korbell-dibr g., korbell-bas g., korbell g., krommellenn an dibr b. ; 2. [tisav.] gwareg vriataek b.

Satteldach n. (-s,-dächer) : toenn div bantenn b.

Satteldecke b. (-,-n) : pallenn-marc'h g.

Satteldruck g. (-s,-drücke) : [kezeg] gwaskadenn gein b., brondadur kein g.

sattelfest ag. : sonn war e stleugoù, divrall, marc'het-mat, start war e zibr.

Sattelgurt g. (-s,-e) : senklenn an dibr b.

Sattelhandwerk n. (-s,-e) : dibrerezh g., bourellerezh g.

Sattelknecht g. (-s,-e) : paotr-kezeg g., palefrigner g.

Sattelknopf g. (-s,-knöpfe) : pommel an dibr b., pommellenn an dibr b., korbell a-ziraok g.

Sattelkorb g. (-s,-körbe) : karavell b.

satteln V.k.e. (hat gesattelt) : 1. dibrañ ; *ein Pferd satteln*, dibrañ ur marc'h, lakaat an dibr war gein e varc'h ; 2. [kr-l] *früh gesattelt*, *spät geritten*, gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - karrig a red ne bad ket - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a-boell - an hini a ya fonnus a ya pell an hini a ya difonn a ya gwell - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - mat ha buan n'int ket unan - re a herr n'eo ket mat - ne dalv ket mont d'ar red, gwelloc'h eo mont abred - hirañ amzer, aesañ labour - rodig a dro a ra bro, rodig a red ne bad ket - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - a van da van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed ; 3. [dre skeud.] *gesattelt*, lipet, peurgempenn, prest da vont, war vont kuit, dibret e varc'h da vont.

Sattelnase b. (-,-n) : fri taltous (marmouz, togn, Turk, plat, minouer) g. (Gregor).

Sattelpferd n. (-s,-e) : marc'h-dibr g.

Sattelpistole b. (-,-n) : pistolenn-dibr b.

Sattelplatz g. (-es,-plätze) : [redadeg kezeg] pouezlec'h g.

Sattelpolster n. (-s,-) : sac'h-torchenn g.

Sattelschlepper g. (-s,-) : [karr-samm] 1. ramoker hanter-stlej g. ; 2. karr-samm hanter-stlej g., sammgarr-ramoker g. ; *Anhänger eines Sattelschleppers*, ramok karr-samm hanter-stlej g., ramok sammgarr g.

Satteltasche b. (-,-n) : 1. sac'h-torchenn g. ; 2. sakochenn b., sac'h-dibr g.

Sattelzeug n. (-s) : dibrerezh g., sternaj g., harnez g.

Sattelzug g. (-s,-züge) : karr-samm hanter-stlej g., sammgarr-ramoker g.

Sattheit b. (-) : 1. gwalc'h g., gwalc'hder g., gwalc'hded b. g., batusted g. ; 2. [livioù, tonioù] kreñvder g.

sättigen V.k.e. (hat gesättigt) : 1. dinaoniañ, bouneac'hiñ, ratouzañ, dic'hoantañ, terriñ e naon da, gwalc'hañ, ober fonn, bezañ fonnus ; *ich bin gesättigt*, debret em eus va razh, me a zo leun, va gwalc'h am eus bet, leizh va gwalc'h am eus bet, leun va c'hof am eus, karget em eus va bouzelloù, leun eo va sac'h, karget eo va sac'h, leun eo va c'hof, trawalc'h am eus bet, leun eo va c'heusteurenn, leun eo va sac'h, tenn eo war va begel, debret em eus da darzhañ, tenn eo va jiletenn, me a zo ront va jiletenn.

2. [dre skeud.] terriñ, dic'hoantañ, bastañ da, gwalc'hañ ; *seinen Hass sättigen*, seveniñ (gwalc'hañ, tremen) e gasoni, bastañ d'e gasoni, terriñ e gasoni.

3. peureuvriñ, peurintrañ, peurleuniañ, peurgargañ, soulgargañ, peurvec'hiañ ; *gesättigte Lösung*, dileizhenn beurvec'h b. ; *eine Farbe sättigen*, peurvec'hiañ ul liv.

V.em. : **sich sättigen** (hat sich (t-rt) gesättigt) : debriñ gwalc'h e galon, debriñ ouzh e naon, debriñ leizh e gof ; *sich mit etwas sättigen*, debriñ (evañ) udb gwalc'h e

galon, kargañ e vouzelloù gant udb, ober meurlarjez, leuniañ e gof betek ar skoulm gant udb.

sättigend ag. : dinaon, bastus, gwalc'hus, fonnus, hag a ra fonn, hag a ra fonn vat ; *sättigende Suppe*, soubenn walc'hadenn b.

Sättigung b. (-) : gwalc'h g., gwalc'hadur g., gwalc'hadenn g., gwalc'her g., gwalc'hded b., peurgarg b., peurvec'h g., peurvec'hiadur g., peurintradur g., soulgarg b. ; *die Sättigung des Marktes*, peurvec'hiadur ar marc'had (an nevid) g.

Sättigungsgrad g. (-s,-e) : derez peurvec'hiadur g.

Sättigungspunkt g. (-s,-e) : poent peurvec'hiadur g.

Sattler g. (-s,-) : dibrer g., boureller g., gwakolier g., piker-lêr g., harnezer g., harnezour g.

Sattlerhandwerk n. (-s) : dibrerezh g., bourellerezh g.

Sattlerin b. (-,-nen) : dibrerez b., bourellerez b., gwakolierez b., pikerez-lêr b., harnezerez b., harnezourez b.

Sattlerei b. (-,-en) : 1. [stal] dibrerezh b., bourellerezh b. ;

2. [micher] dibrerezh g., bourellerezh g.

sattsam ag. : bastus, gwalc'hus, peadra.

Adv. : a-walc'h, kreñvoc'h eget justoc'h, muioc'h eget nebeutoc'h ; [dre skeud.] *das ist sattsam bekannt*, an holl er goar, ar brud-se a zo a bep tu, an holl a oar a-walc'h an dra-se, n'emañ ket se da c'houzout gant an dud.

Sattsamkeit b. (-) : gwalc'h g., bastusted b., gwalc'husted b.

Sätuch n. (-s,-tücher) : sac'h had g.

Saturei b. (-) : [louza.] santurig g., savouri g.

saturiert ag. : peureuvret, peurentret, peurleuniet, peurgarget, soulgarget, peurvec'hiet, peurvec'h.

Saturn g. (-s) : [stered./mojenn.] Sadorn g. ; *die Ringe des Saturn*, gwalennoù Sadorn lies.

Saturnringe lies. : [stered.] gwalennoù Sadorn lies.

Satyr g. (-s/-n,-n/-e) : [mojenn.] satir g., den-bouc'h g.

satyrtig ag. : satirek, e doare ur satir, e doare ar satired, a-zoare gant ur satir, a-zoare gant ar satired, a-seurt gant ur satir, a-seurt gant ar satired.

Satyrspiel n. (-s,-e) : [lenn.] satirarvest g.

Satz g. (-es, Sätze) : 1. [yezh.] frazenn b., frazennad b., lavarenn b., pozenn b. ; *übergeordneter Hauptsatz*, pennlavarenn b. ; *Hauptsatz als selbstständig vorkommender Satz*, lavarenn dizalc'h b. ; *Nebensatz*, islavarenn b. ; *beigeordneter Satz*, *nebengeordneter Satz*, kenlavarenn b., lavarenn kenurzhet b. ; *eingeschalteter Satz*, gennlavarenn b., lavarenn gennet b. ; *Beisatz*, kenlakadenn b. ; *einen Satz an die Wandtafel schreiben*, skrivañ ur frazenn ouzh an daolenn.

2. tezenn b., pennreolenn b., pennaenn b., gwirienn b., savelenn b. ; *mathematischer Satz*, teorem g., delakadenn b. ; *Grundsatz*, pennaenn b., savelenn b., gwirienn b. ; *Satz von Avogadro*, savelenn Avogadro b. ; [preder.] *Satz vom zureichenden Grund*, pennaenn an abeg (an arbenn) bastus b. ; [preder.] *Satz vom ausgeschlossenen Dritten*, pennaenn an trede bezuster er-maez b., pennaenn an trede ezlakaet b.

3. [sonerezh] luskad g. ; *der dritte Satz einer Symphonie*, trede luskad ur sonadenn g.

4. [moull.] lizherennadur g., kenaozadur g., kenaozadenn b. ; *glatter Satz*, lizherennadur unvan g. ; *gesperrter Satz*, lizherennadur distanket g. ; *etwas in den Satz geben*,

lakaat udb er moull, kas udb d'ar moull, lakaat moullañ udb, reiñ udb da voullañ, kas udb da voullañ, lakaat udb er wask, lakaat udb dindan ar wask.

5. lamm g., sailh g., sailhadenn b., lamm-sailh g., draskadenn b. ; *mit einem Satz*, en ul lamm, en ur sailh, a-lamm-kaer ; *in Sätzen*, a-lamm, a-lammoù ; *mit einem Satz trinken*, ober toull founilh, ober toull flokon, ober toull foulin, evañ d'un taol-lonk, ober un taol c'hwitell, evañ en ul lonkadenn (en ur c'hrogad, stag-penn, hep distokañ, hep diskrog, en ul lamm, en ul lonkad, hep distekiñ diouzh e werenn, en un analad, en ur redadenn, en un tenn, en un tennad, en un takad, en un troc'h, en ur gouzougad), klapañ e werennad, sec'hiñ ar pod war an taol kentañ, evañ kuit a zistokañ diouzh e werenn.

6. rumm g., rummad g., re g. ; *ein Satz Tassen*, ur rumm tasennoù g., ur rummad tasennoù g. ; *ein Satz Werkzeuge*, ur rumm(ad) binvioù g. ; *ein Satz Reifen*, ur rumm(ad) bandennoù-rod g. ; *ein Satz Hufeisen*, ur gwisik hern g.

7. [fizik] pil g. ; *galvanischer Satz*, pil Volta g.

8. [loen] neizhiad g., torad g., klodad g., nodad g., had-pesked g., munus lies., lambaj g. ; *ein Satz Hasen*, un neizhiad (un torad, ur c'hlodad, un nodad) gedon g.

9. feur g., feurroll g., barem g., skeul b. ; *der Prozentsatz*, an dregantad g. ; *das geht über meinen Satz hinaus*, re verr on war va c'hezeg, re verr eo ar c'hrog ganin, staget on re verr, re verr on gant an arc'hant evit prenañ an dra-se, re verr eo an arc'hant ganin evit ober an dra-se, re just eo an arc'hant ganin evit ober an dra-se, n'em eus ket a aez da brenañ an dra-se, n'em eus ket a-walc'h a aes evit ober an dra-se.

10. gouelezenn b., gouelezennad b., goueledenn b., lec'hidad g., lec'hidenn b., mamm b., tevaj g., markaj str., markenn b., markoù lies., markoumelloù lies., maskloù lies., markinoù lies., dilavadur g., dilav g., gwaskadur g., koc'hien g., mal g. ; *Kaffeesatz*, mal kafe g., malachoù lies., markoù kafe lies. ; *Weinsatz*, tevion ar gwin g.

11. [tisav.] diazez g., diazead g., diazeadenn b.

12. [tennis] set g.

13. [c'hoarioù arc'hant] skod g., skodenn b., arc'hant broket g.

satzartig ag. : gouelezennek, e doare ur ouelezenn, a-zoare gant ur ouelezenn, a-seurt gant ur ouelezenn.

Satzbau g. (-s) : [yezh.] frammadur g., frazennadur g., frazennerezh g., ereadur g., framm ur frazenn g.

Satzbildungslehre b. (-) : [yezh.] ereadurezh g., frazennadur g., frazennerezh g., kevreadur g., kevreadurezh b.

Satzfehler g. (-s,-) : [moull.] vi-koukoug g., fazi moullañ g., mank g.

Satzgegenstand g. (-s,-gegenstände) : [yezh.] rener g., ger-rener g.

Satzglied n. (-s,-er) : [yezh.] rannfrazenn b., rummenn ger b., kenelfenn ur frazenn b., kenstrollad gerioù g., kenstrollad anvioù g., strollad gerioù kenaozet g., strollad anvioù kenaozet g.

Satzlehre b. (-) : [yezh.] ereadurezh g., frazennadur g., frazennerezh g., kevreadur g., kevreadurezh b.

Satzmehl n. (-s,-e) : amil g., ampez g.

Satzspiegel g. (-s,-) : [moull.] gorread talvoudus ur bajenn g., gorread talvoudus un enebenn b., foñs steuñvennek g.

Satzteich g. (-s,-e) : peskleñn b.

Satzteil g. (-s,-e) : [yezh.] rannfrazenn b., kenelfenn ur frazenn b.

Satzung b. (-,-en) : 1. statud g., reolenn-diazez b., reizhennoù lies., reoliadur g., reolennadur g., reizhadur g., reizhadurezh b., reizhennadur g., dezvad g., pennsturienn b. ; *die Satzung eines Vereins aufstellen*, sevel reizhennoù ur gevredigezh, sevel dezvad ur gevredigezh, reizhennañ ur gevredigezh ; 2. [relij.] dogm g., penngredenn b., penngelennadur g., pennwirionez b., penngelennadurezh b., reolenn b., reizhenn b.

satzungsgemäß ag. : diouzh ar statudoù, hervez ar statudoù, hervez ar reizhennoù.

Satzungsklausel b. (-,-n) : diferadenn statudel b.

satzungsmäßig ag. : statudel.

satzungswidrig ag. : kontrol d'ar statudoù.

satzweise Adv. : 1. a-lamm, a-lammoù ; 2. [yezh.] frazenn-ha-frazenn.

Satzzeichen n. (-s,-) : arouezenn boentaouiñ b. ; *mit Satzzeichen versehen*, poentaouiñ.

Sau b. (-,Säue/ 2. Sauen) : 1. [*liester Säue*] gwiz b. ; *junge Sau*, porc'hellez b. ; *junge erwachsene Sau*, hadenn b. ; *Sau mit Ferkeln*, groll b., banv b. [*liester banved / binvi*] ; *die Sau hat geworfen*, moc'het eo ar wiz, moc'hañ he deus graet ar wiz, porc'hellet eo ar wiz, perc'hellet eo ar wiz, troet eo ar wiz, dozvet eo ar vanv, dozvet eo ar wiz, ar wiz he deus dozvet he ferc'hell, flutet he deus ar wiz he moc'h munut, flutet eo ar wiz ; *die Sau hat Ferkel*, ar wiz a zo moc'h warni, ar wiz a zo perc'hell bihan warni ; *die Sau ist brünstig*, tourc'ha a ra ar wiz, o c'houlenn porc'hell emañ ar wiz, friantiz a zo gant ar wiz, ar wiz a zo friantiz enni, emañ ar wiz e c'hoant tourc'h, c'hoant tourc'h a zo gant ar wiz, ludik eo ar wiz ; 2. *wilde Sau* [*liester Sauen*], gwiz-ouez b. ; 3. [dre skeud.] [*liester Säue*] P. *Drecksau*, bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., den brein betek mel e eskern g., lec'hidenn a zen fall g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., penn joskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g., gast b., viltañs g., vilbez g., liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libouz g., libouzell b., libouzenn b., charlezenn b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., libourc'henn g./b., landourc'henn b., torch-listri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kailhareg g., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., bastrouilhenn b., groll b., pemoc'h lous g., porc'hell lous g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., chuchuenn lous b., loudourenn b., flegenn b., porc'hell g., louz g., gwiz lous b., truilhenn b., strakouilhenn b., louston g., louveg g., louvidig g., louvigez b., louskenn b., hudourenn b., stlabezenn b., kontronenn b., kontronenn lous b., kailhostrenn b., strodenn b. (Gregor) ; *die Nachbarn haben die ganze Nacht die Sau rausgelassen*, pebez termaji a oa bet gant an amezeien a-hed (hed, dre hed) an noz, un talabao hag ur cholori ar gwashañ a oa bet gant an

amezeien an noz-pad, un huch hag ur youc'h ar gwashañ a oa bet gant an amezeien an noz-pad, foar (ur sabad, cholori, un todilhon, ur you hag un hemolc'h spontus, ur jabadao, karnaj, ur geusturenn) a oa bet gant an amezeien a-hed (hed, dre hed) an noz, brud (trouz, karnaj, reuz, freuz, freuz ha reuz, ur vosenn, jabadao, tousmac'h, todion) o doa graet an amezeien an noz-pad, c'hoariet (graet) o doa an amezeien an diaoul hag e bevar an noz-pad, toumpial (tournial, todioniñ) o doa graet an amezeien a-hed (hed, dre hed) an noz, kaset o doa an amezeien karbac'h a-hed (hed, dre hed) an noz, c'hoariet o doa an amezeien o loened a-hed (hed, dre hed) an noz ; *Perlen vor die Säue werfen*, teuler perlez dirak ar moc'h, hadañ perlez e-touez ar moc'h (e-touez ar mezh moc'h), reiñ bleud flour (flour gwinizh) d'ar moc'h, reiñ gwinizh d'ar moc'h ; P. *das ist unter aller Sau*, se a zo bezañ un etev memes tra ! ur vezh ruz eo kement-se ! fae ganti ! mezh warni ! ur mezh-e-envel eo an dra-se ! se 'zo an diwezhañ ! dipitus eo kement-se ! falloc'h n'eus ket ! ; P. *etwas zur Sau machen*, grillañ udb, fregañ udb, drailhañ udb, drastañ udb, frigasañ udb, frikañ udb, lakaat udb da darzhañ, freuzañ udb, terriñ, udb, peurderriñ udb, strinkañ udb a dammoù, brevennañ udb, diskolpañ udb, distrujañ udb, dismantrañ udb, difoeltrañ udb, foeltrañ udb, dibarfoeltrañ udb, frailhañ udb, dibarfreuziñ udb, gwastañ udb, peurwastañ udb, netraiñ udb, dic'hastañ udb, dizalbadiñ udb, findaoniñ udb, dizeeunañ udb, mazaouiñ udb, mazaouiñ pizh udb, euveriñ udb, gwallegañ udb, mekaat udb, diwikefreañ udb, miñsañ udb, broustañ udb, direizhañ udb, fontañ udb, dispenn udb ; P. *er wurde zur Sau gemacht*, klevet traoù en doa graet, graet e oa bet un dañs hep soner gantañ, langaj en doa bet, soroc'h en doa bet, ur guchenn en doa klevet, ur guchenn en doa paket, klevet en doa e santa maria, klevet en doa ar gousperoù, klevet en doa e jeu, tapet en doa trouz, tapet en doa kroz, kroz en doa klevet, klevet en doa storlok, paket (kavet, tapet, klevet) en doa e begement, roet e voe e stal dezhañ, klevet en doa e holl anvioù, klevet en doa e seizh seurt, bet en doa pater ha prezegenn da selaou, klevet en doa seizh gwirionez an diaoul, klevet en doa anezhi, tapet en doa anezhi, bet en doa anezhi da bakañ, kanet e voe e jeu dezhañ, lavaret e voe e jeu dezhañ, lardet e voe e billig dezhañ, pasket e voe e draoù dezhañ, kannet e voe e gouez dezhañ, kanet e voe ar mil seurt ruz gantañ, malet e voe gros dezhañ, kouezet e voe e benn dezhañ, kivijet e voe tonenn e benn dezhañ, klevet en doa ur vosenn, klevet en doa ur vuhez.

Sauarbeit b. (-,-en) : 1. labour mac'homet (moc'het, mordoket, difoc'h, dihaestet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'h, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlaborat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horiellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies. ; 2. kozh labour g., gast a labour g., gast a vicher b.,

labour gaoc'h g., labour kaoc'h g., labour lazhus g., laz-korf g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., laz g., laz tud g., labour dreist-penn g., kouez g., disec'h-tud g., kole d'ober g., torr-korf g., klogor str., charre g., chastre g.

sauber ag. : 1. naet, prop, dilastez, distlabez, brintin, difank, digatar, digailhar, distrouilh, disaotr, fraezh, fresk, koujourn, dibikouz, kempenn, onest ; *ihr Haus wird sauber gehalten*, he zi a vez dalc'het naet, he zi a vez dalc'het gant neuz ; *ich staunte über die saubere Ordnung, die in so einem ärmlichen Haus herrschte*, souezhet e voen o welet koulz neuz en un ti ken paour ; *sauber werden*, naetaat, onestaat, propaat, puraat ; *sauber machen*, naetaat, kempenn, dilastezañ, dilouzañ, difankañ, distlabezañ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, propaat, purañ, puraat, difallañ, digousi, digousiañ, disaotrañ, distronkiñ, divastrouilhiñ, onestaat, riñsañ, spurjañ, digaoc'hañ ; *ich habe bei mir noch nicht sauber gemacht*, va zi am eus lezet da gempenn ; *ein Zimmer sauber halten*, delc'her naet ur gambr ; *sauber waschen*, gwalc'hiñ naet ; *saubere Arbeit verrichten*, ober labour vat, kaout ur maneur mat, ober mat e bost, ober labour brop, ober prop e labour ; [goapaus] *eine saubere Arbeit !* ma, prop eo ! pebezh stalbez ! biskoazh bravoc'h tra ! bravat stad ! diouzh ar c'hentañ ! te 'oar anezhi, te ! ; *ein sauberer Vogel*, nag ul labous a zen ! pebezh ibil ! pebezh lañfre ! pebezh labous toc'hor ! pebezh ibil treut ! pebezh gwall ibil a baotr ! pebezh akariod ! ; *etwas sauber abschneiden*, troc'hañ c'hwek udb, troc'hañ lip udb ; [tr-l] *sauber abschreiben*, adskriñ sklaer ha fraezh e damm brouilhed ; 2. onest ; *das ist nicht ganz sauber*, n'eus ket doare vat gant kement-se, feson fall a zo gant an afer, n'emañ ket kement-se diouzh ar reizh, koad-tro a zo en afer-se, c'hwezh ar rost 'zo gant an afer, c'hwezh ar suilhet 'zo gant an afer, toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, vi pe labous a zo gant ar yar, un ibil bennak a zo a-dreuz ; *er ist nicht ganz sauber*, n'eo ket doareet mat, koad-tro a zo ennañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, un dra bennak a zo kamm en e gordenn, gwe (tro) a zo en e gordenn, un den daouleg a zo anezhañ, hennezh a zo ur minor-plouz, n'eus ket tres kristen warnañ, digatolik eo e enebañs.

Sauberfrau b. (-,en) : [dre fent] plac'h direbech a-hervez b., seurez frank peder botez dindan ar bank b., seurez peder botez b., Gwerc'hez Vari b.

Sauberkeit b. (-) : naetadurezh b., kempennadurezh b., naeted b., naeter g., naetoni b., naetadur g., onestiz b. ; *Sauberkeit fördert Liebe*, lec'h ma vank naetadurezh ne chom ket bev ar garantez.

Sauberkeitsfimmel g. (-s) : terzhienn an naetaat b., mania an naetaat g. ; *ihn packt regelmäßig der Sauberkeitsfimmel*, a-reuziadoù e teu dezhañ ar c'hoant d'ober un tamm mat a gempenn.

säuberlich ag. : 1. naet, dilastez, distlabez ; 2. *fein säuberlich*, gant evezh bras, gant mil evezh, gant evezh mat, gant preder, gant aked, pizh ha kempenn, sklaer ha fraezh, brav ha kempenn, prop ha brav.

Saubermann g. (-s,-männer) : [dre fent] den direbech b., sant ruz e dreid g., sant kolo g., santig kolo g.

säubern V.k.e. (hat gesäubert) : naetaat, kempenn, dilastezañ, dilouzañ, difankañ, distlabezañ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, propaat, purañ, puraat, difallañ, digousi, digousiañ, disaotrañ, distronkiñ, divastrouilhiñ, onestaat, riñsañ, spurjañ, digaoc'hañ ; *ein Kind säubern*, divalbouzat ur bugel, divabouzañ ur bugel, gwalc'hiñ ur bugel, torchañ e veg d'ur bugel ; *eine Wunde mit Wasser säubern*, gwalc'hiñ ur gouli gant dour ; *den Backofen mit dem Ofenhaken säubern*, skarzhañ ar forn gant ar rozell-gamm, rozellat ar forn ; *eine Sprache säubern*, didrefoediñ ur yezh, reizhañ ur yezh ha skarzhañ diouti ar gerioù estren, ober karzhadenn en ur yezh, c'hwennat an trefoedadurioù diouzh ur yezh.

säubernd ag. : naetaus.

Säuberung b. (-,en) : 1. naetadur g., naetadurezh b., dilouzañ g., kempenn g., kempennadur g., kempennidigezh b., kempennadurezh b. ; 2. [polit.] skarzhadeg b., taol-skarzh g., spurj g., purañ g.

Säuberungsaktion b. (-,en) : [polit.] skarzhadeg b., taol-skarzh g., spurj g., taol purañ g.

saublöd ag. / **saublöde** ag. : *er ist saublöd*, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, sot eo evel ur bailh, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezen, diot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù.

Saubohne b. (-,n) : [louza.] fav-gall str., fav-munut str., fav-marc'h str.

Sauce b. (-,n) : hilienn b., hili g., lipig g., chaous g., soubilh g., soubinell b., soub g. ; *dünne Sauce*, chaous tanav g. ; *scharfe Sauce*, *pikante Sauce*, hili brout g., hili grizias g. ; *eine legierte Sauce*, un hilienn fetisaet b., un hilienn fetizet b. ; *aus welchen Zutaten ist diese Sauce bereitet ?* gant petra eo aozet ar chaous-se ? ; *mit Sauce übergießen*, soubinellañ, soubilhañ.

Sauciere b. (-,n) : lestr-hili g., lestr-hilienn g. ; *lange, schmale Sauciere ohne Untertasse*, kondolenn hili b.

Saudi-Arabien n. (-s) : Arabia Saoudat b.

Saudistel b. (-,n) : [louza.] laezhegenn b., louzaouenn-alaezh b., lezhegenn b., tuc'h-moc'h g., staon-c'had b., askol-laezh g., askol-moc'h str., askol-laezh str.

saudumm ag. : *er ist saudumm*, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, sot eo evel ur bailh, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezen, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, diot eo evel ur waz.

sauen V.gw. (hat gesaut) : ober traoù lous, ober traoù hudur, lavaret traoù lous, lavaret traoù hudur, lavaret traoù ordous, lavaret traoù distrantell, lavaret traoù pebret-lik, bezañ lourt e barlant, lavaret komzoù distres.

sauer ag. : 1. trenk, c'hwerv, put, tagus, tag, trelonk, sur, arnevet, kalet ; *leicht sauer*, peuzdrenk, skildrenk, kildrenk, goudrenk, trenkik, piltrenk, c'hwerv-brizh, sur ;

sehr sauer, trenk-put ; *saurer Wein*, gwin trenk g., gwin kriz da evañ g., gwin skouarn g., gwin tri lonk hag un houpadig g., gwin a dri lonk hag un astenn gouzoug g., gwin put g., gwin sutik g., jamezenn b., gwin morfont g., gwin kalet g. ; *sauer werden*, c'hwervaat, trenkaat, trenkennañ, trenkañ, suraat ; *durch die Hitze sauer werden*, hañviñ ; *sauer machen*, c'hwervaat, trenkaat, trenkañ, suraat ; *dieser Apfelwein schmeckt sauer*, kreñv eo ar sistr-mañ ; *sauer schmecken*, bezañ blaz an trenk gant an-unan (war an-unan) ; *saure Milch*, laezh trenk g., laezh kaoulet g., laezh-ribod g., laezh troet g., laezh tarzhet g., laezh-tro g., laezh hir g., laezh goedenn g., laezh goedennek g. ; *die Milch wird sauer*, treiñ a ra al laezh, tarzhañ a ra al laezh, trenkañ a ra al laezh ; *saure Gurken*, kokombrez bihan dre winegr str. ; *saure Kirschen*, kerez put str., kerez trenk str., kigvez c'hwerv str., skilgerezh str. ; *saure Birne*, per trelonk str., per tagus str., per-tag str., per tri lonk hag un houpadig str., per a dri lonk hag un astenn gouzoug str. ; *saure Mischung*, traoù trenk lies., traoù c'hwerv lies., trenkailhez lies. ; *saure Wiesen*, paludoù lies., pradoù-sall lies. ; [tr-] *die Trauben sind ihm zu sauer*, ober a ra tuf d'ar mouar pa ne vez ket evit dastum anezho ; [endro] *saurer Regen*, glaveier trenk lies.

2. [dre skeud.] *ein saures Stück Arbeit*, ul labour da lazhañ tud g., ul labour lazhus g., ul lazh-tud g., ul lazh-korf g., ul lazh g., ul lazherezh g., ul labour ki g., ur c'houez g., un uz tud g., ul labour tenn g., ul labour pounner g., ur gwall grogad g., ur gwall reuziad g., ur gwall gaouad g., un aner g., ur glogorenn str., ur c'houez g., un torr-korf g., un disec'h-tud g., ur c'hole d'ober g., charre g., chastre g. ; *jemandem das Leben sauer machen*, reiñ dibun d'u.b., ober buhez d'u.b., terriñ e vuhez d'u.b., iferniñ gant u.b., ober ur vuhez poanius-meurbet d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., ober gwall vuhez (ober vil, ober divalav) d'u.b., bezañ atav war kein u.b., bezañ bepred war buhez u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, na ehanañ d'ober mizer d'u.b., ampoezoniñ e vuhez d'u.b., ober gwallamzer d'u.b., fourgasiñ u.b., iferniñ u.b. ; *sie macht mir das Leben sauer*, reuz am bez ganti, honnezh a zo un tourmant bevañ ganti, honnezh a ra he gwalc'h a boan din, honnezh a zo ur groaz pounner, honnezh a zo ur gwir bistri evidon, honnezh a zo ur poezon, honnezh a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober diouti, diaes spontus eo tremen diouti, honnezh a zo un ifernite bevañ ganti, honnezh a zo ur reuz enni, ur binijenn eo bezañ en he c'hichen, un uz eo bevañ ganti, honnezh a zo un debr-spered, honnezh a zo un ifern a blac'h, ne'm eus ket va bev ganti, ne'm eus ket bihan labour ganti, ur brav n'eo ket bevañ gant honnezh ; *er lässt es sich sauer werden*, labourat a ra hep damant ouzh e boan, poaniañ a ra ken gwazh hag an diaoul kamm, dic'hwistañ a ra, dic'hastañ a ra, bountañ a ra ganti, ki eo war e labour, gwall boaniañ a ra, plantañ a ra e-barzh, krugañ a ra ouzh al labour, lakaat a ra kas war e gorf, terriñ a ra e gein, foeltrañ a ra e revr, en em zuañ a ra el labour, kiañ a ra, kiañ a ra outi, kiañ a ra ouzh al labour, kiañ a ra e gorf, korfañ a ra, labourat a ra evel ur c'hi, reiñ a ra bec'h dezhi, hennezh a ruilh hag a ver e gorf, reiñ a ra poan ha n'eo ket ober goap, reiñ a ra poan ha n'eo ket ober an neuz eo, ne zamant ket d'e

gorf, loeniñ a ra, loeniñ a ra e gorf, sachañ a ra hardizh warni, c'hweshañ a ra e-barzh, reiñ a ra bec'h d'ar c'hanab, lakaat a ra leizh ar vourell, bouc'halañ a ra, lopañ a ra hep damantiñ d'e gorf, hennezh a zo ennañ ur gounnar labourat, lardañ a ra, kordañ a ra da vat gant al labour, en em lazhañ a ra o labourat, lazhañ a ra e gorf, daoudortañ a ra war an tach, a-stenn emañ gant e labour, ne vouzh ket ouzh al labour ; *mit saurem Schweiß*, diouzh c'hwesenn e zremm, diouzh c'hwesenn e dal, gant c'hwesenn e dal, gant c'hwesenn e zremm, ouzh c'hwesenn e dal, ouzh c'hwesenn e zremm ; *in den sauren Apfel beißen*, bezañ ret d'an-unan kiañ outi (Gregor), evañ ar c'halirad c'hwerv, kavout trenk ha c'hwerv, ober udb en desped d'an-unan (daoust d'an-unan, en enep d'an-unan, a-enep e youl, enep e youl, a-enep e c'hoant, gant diegi, gant glac'har, gant reked) ; *da mussten wir in den sauren Apfel beißen*, hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ.

3. fumet, fuloret, chifet, imoret fall, en imor fall, aoz fall ennañ, troet e breñv, anoazet, fachtet, mouzhet ; *sauer werden*, brouezañ, fumañ, arfleuiñ, mont en egar, mont droug en an-unan, biskañ, anoaziñ, krugañ, flikañ, feulziñ, ginañ, taeraat, taeriñ, buanekaat, buanegezh, trenkañ e spered ouzh an-unan ; *ein saures Gesicht ziehen*, goeñviñ, ober fas koad, bezañ stag ur moulbenn ouzh e fas, ober kozh vin, bezañ kozh e benn, ober ur penn kozh, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, stummañ e c'henoù, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, ober ur fri minaoUED, bezañ hir beg e vinaoUED, mousklenniñ, hurenniñ, murrennañ, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, bezañ ur bod-spern war e dal, ober begoù (beg a-dreuz, penn du), ober e benn fall, ober penn fall, ober e benn du, bezañ mouzhet, kintusaat ; P. *er ist sauer*, fumet eo, chifet eo, kintoù a zo ennañ, biskañ a ra, anoaziñ a ra, anoazet eo, krugañ a ra, flikañ a ra, n'emañ ket e holl voc'h er gêr gantañ, kollet en deus e vuoc'h vrizh, aet eo ar moc'h en ed-du gantañ, imoret fall eo, troet eo e breñv, war e du fall emañ, n'eo ket troet mat, o c'hoefviñ emañ, koeñvet eo e boch, kintoù a zo ennañ, goeñvet eo, en e benn fall emañ, treuflez eo, trenk eo e valadenn, trenket eo e valadenn, deuet eo e laezh da drenkañ, e gwad porc'hell emañ, tev eo e vourennoù, rekin eo, moulbenn eo, moulbennek eo, ginet eo, mousklennek eo, murrennek eo, mouspennek eo, kamm eo e vlevenn, fachtet eo, mouzhet eo, o vouzhañ emañ ; *sie sind sich sauer*, traoù kozh a zo etrezo, fachiri ruz a zo etrezo, fachirioù a zo etrezo, rannet int gant an dizunvaniezh, aet eo ar moc'h en ed-du etrezo, fall eo an traoù etrezo, emaint e malis an eil ouzh egile, droug (fachiri, mouzherezh, glazentez, broc'h, c'hoari, jeu, butun) a zo etrezo, savet ez eus broc'h (trouz, treflez, bec'h, imor, reuz) etrezo, savet 'zo etrezo, savet ez eus droukrañs etrezo, droukrañs a zo etrezo, imoret int an eil enep egile, e droukrañs emaint, emaint e droug an eil ouzh egile, rous int an eil ouzh egile, tarzhet eo ar soubenn etrezo, trenket eo ar soubenn etrezo, trenket eo an traoù etrezo, broc'het int, fachtet int, fachtet int an eil ouzh egile, mouzhet int an eil ouzh egile, en arvell emaint, emaint e treflez, deuet int

d'en em giañ, deuet int d'en em vroc'hañ, rouzet eo ar bloneg, troet eo d'ar put etrezo, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, bec'h bras a zo etrezo ; *er ist ganz schön sauer auf mich*, kounnar en deus ouzhin, droug en deus ouzhin, kounnaret eo ouzhin, emañ e malis ouzhin, goriñ a ra droukrañs ouzhin, magañ a ra droukrañs ouzhin, drougiezh en deus ouzhin, derc'hel a ra drougiezh ouzhin, broc'h en deus ouzhin, broc'hel eo ouzhin, broc'h a zo ennañ ouzhin, droug a zo ennañ a-enep din, e droukrañs emañ ganin, mouzhañ a ra ouzhin, derc'hel a ra drougiezh diwarnon, derc'hel a ra droug ouzhin, derc'hel a ra imor diwarnon, imoret eo ouzhin

4. [dre skeud.] P. *auf etwas (t-rt) sauer reagieren*, nac'hañ groñs udb, nac'hañ groñs ober udb. ; P. *jemandem Saures geben*, a) lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., c'hwezhañ e teod u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaiou d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., toгнаñ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., ober ur rez d'u.b. ; b) kefestañ u.b., kalafetiñ u.b., frigasañ u.b., darc'haouiñ gant u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwaskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ kastilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., reiñ un distres d'u.b., reiñ un dres d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur preda d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., dresañ u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., difeskinañ u.b., rahouenniñ u.b., koaniañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., trepanañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, lopañ u.b., lopañ war u.b., freskañ u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ bour d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogou berr, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuihetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, kannañ, fraeañ, pavata) u.b., ober un diroufennañ d'u.b., druilhañ u.b., reiñ segal d'u.b., ober bleud gant u.b., frikañ u.b., dornañ u.b. a gof da gain, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, broustañ u.b. a daolioù, c'hwistata u.b., fiblañ u.b., rordañ u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ

war u.b., mac'homañ u.b., skeltrennañ u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ koad d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lâr d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b.

Sauerampfer g. (-s) : [louza.] triñchin str., trichin str., trechon str. ; *kleiner Ampfer, kleiner Sauerampfer, wild wachsender Sauerampfer*, triñchin-logod str., triñchin-koad str. ; *Sauerampfer pflücken*, triñchina.

Sauerampferstängel g. (-s,-) : [louza.] bazhoul g.

Sauerbraten g. (-s,-) : [kegin.] kig hiliadennet g.

Sauerbrot n. (-s,-e) : [kegin.] bara goell g., bara go g., bara goell-toaz g., bara goell-Pariz g.

Sauerbrunnen g. (-s,-) : stivell dour-melar aezhennek b., eien dour-melar aezhennek str., andon dour-melar aezhennek b., mammenn dour-melar aezhennek b., feunteun dour-melar aezhennek b., tarz dour-melar aezhennek g., soursenn dour-melar aezhennek b.

Sauerdorn g. (-s,-e) : [louza.] spem-trechonek str., berberez str.

Sauerei b. (-,-en) : P. moc'haj g., gasterezh g., taol gast g., tro lous b., taol moc'herezh g., moc'herezh g., c'hwibez penn-da-benn str. ; *was er mir angetan hat, ist eine einzige Sauerei*, un taol gast eo en deus c'hoariet din ; *das ist eine einzige Sauerei*, c'hwibez penn-da-benn eo an dra-se.

Sauergas n. (-es) : [louza.] heskenn b., hesk str.

Sauerkirsche b. (-,-n) : [louza.] skilgerez str., kerez put str., kerez trenk str., kignez c'hwerv str.

Sauerklee g. (-s) : [louza.] krampouezh koukou g., bara koukou g., triñchin koukou g.

Sauerkohl g. (-s) / **Sauerkraut** n. (-s) : [kegin.] kaol-go str., kaol-goet str. ; *rohes Sauerkraut*, kaol-go kriz str. ; *gedünstetes Sauerkraut*, kaol-go poazh str.

säuerlich ag. : peuzdrenk, skildrenk, kildrenk, goudrenk, trenkik, piltrenk, c'hwerv-brizh, sur ; *säuerlich schmecken*, bezañ blaz an trenk gant an-unan (war an-unan).

Säuerlichkeit b. (-) : egroni b., trenkennegezh b., trenkter g., trenktet b., suroni b.

Sauermilch b. (-) : laezh trenk g., laezh kaoulet g., laezh-ribod g., laezh troet g., laezh tarzhet g., laezh-tro g., laezh hir g., laezh goedenn g., laezh goedennek g., laezh uzen g.

säuern V.k.e. (hat gesäuert) : trenkaat, trenkennañ, trenkañ, suraat.

V.gw. (hat gesäuert / ist gesäuert) : 1. (hat) : degas kalon-dev, degas kalon-losk ; 2. (ist/hat) : trenkaat, suraat, trenkennañ.

Sauerrahm g. (-s) : [kegin.] bouf an dienn g.

Sauerregen g. (-s) : *der Sauerregen*, ar glaveier trenk lies.

Sauerstoff g. (-s) : [kimiezh] oksigen g. ; *mit Sauerstoff anreichern*, oksigenañ ; *Sauerstoff ist ein Gas*, ur gaz eo an oksigen ; *Wasser besteht aus Wasserstoff und Sauerstoff*, hidrogen hag oksigen a ya d'ober an dour, an dour a c'hoarvez eus hidrogen hag oksigen, elfennoù an dour a zo anezho hidrogen hag oksigen, an dour a zo anezhañ hidrogen hag oksigen ; *Wasserstoff mit Sauerstoff zusammensetzen, um Wasser herzustellen*,

kedian oksigen hag hidrogen evit genel dour ; *in der atomaren Zusammensetzung des Wassermoleküls kommt auf zwei Wasserstoffatome ein Sauerstoffatom*, kenstroll div atomenn hidrogen gant un atomenn oksigen a ya d'ober ur volekulenn dour, en ur volekulenn dour ez eus div atomenn hidrogen ouzh un atomenn oksigen, ur volekulenn dour a zo enni div atomenn hidrogen hag un atomenn oksigen ; *Wasserstoff und Sauerstoff können sich nicht bei einer anderen Proportion verbinden*, ne c'hall ket kediañ oksigen hag hidrogen diouzh kenfeurioù all ; *zum Brennen braucht das Feuer Sauerstoff*, hep oksigen tan ebet, an oksigen a zo diziouerus d'an tan, penn kentañ an tan eo an oksigen, ret eo kaout oksigen evit c'hwezhañ tan ; *unter Einwirkung von Sauerstoff und Feuchtigkeit setzt das Eisen Rost an*, diwar oksidatur e teu mergl war an houarn.

sauerstoffarm ag. : nebeut a oksigen ennañ.

Sauerstoffbehandlung b. (-) : tretrezh gant oksigen g.

Sauerstoffentziehung b. (-) : dioksidatur g.

Sauerstoffflasche b. (-,-n) : boutailh oksigen b.

Sauerstoffgebläse n. (-s,-) : flammer oksidrek g.

Sauerstoffgerät n. (-s,-e) : [mezeg.] foer oksigen g., dewenter oksigen g.

sauerstoffhaltig ag. : oksigenet.

Sauerstoffkreislauf g. (-s) : kelc'hro an oksigen b., kor an oksigen g.

Sauerstoffmangel g. (-s,-mängel) : diouer a oksigen g.

Sauerstoffmaske b. (-,-n) : maskl oksigen g.

sauerstoffreich ag. : pinvidik en oksigen, kreñv an oksigen ennañ.

Sauerstoffüberträger g. (-s,-) : losker g., danvez keflask g.

Sauerstoffzelt n. (-s,-e) : [mezeg.] teltenn oksigen b.

Sauerstoffzyklus g. (-) : kelc'hro an oksigen b., kor an oksigen g.

sauersüß ag. : 1. skildrenk, dous-trenk ; 2. [dre skeud.] klouar, klouarik, etre c'hwec'h ha c'hwerv.

Sauerteig g. (-s) : [kegin.] goell g., toaz go g.

Sauerteigbrot n. (-s,-e) : [kegin.] bara goell g., bara go g., bara goell-toaz g., bara goell-Pariz g.

Sauertopf g. (-s,-töpfe) : P. beg trenk g., beg m'en argarz g., kac'her diaes g., beg kamm g., spered debret a zen g.

sauertöpfisch ag. : malañjerek, malañjer, rekin, dirukel, goeñvet, goeñvus, araous, grignous, hek, hek e c'henoù, tagnous, ourz, blech, hek, diskombert, kintus, diaes, ginus, gin, ginet, kivioul, put, hegaz, bigarre, moulbenn, moulbennek, mourrennek, mouspennek, mousklennek, rust evel ur bod-spern, hegarat evel ur bod linad, hegarat evel bodoù linad, ur penn kegin anezhañ, ur rachouz anezhañ, ur ragain anezhañ, pikous, ranous, chakous, mouzher, c'hwervous.

Sauerwerden n. (-s) : trenkenidigezh b.

Saufaus g. (-,-) / **Saufbold** g. (-s,-e) / **Saufbruder** g. (-s,-brüder) : lonker g., mezhier g., pantier g., korfeg g., sac'h gwin g., toull gwin g., ivragh g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouser g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn

frank b., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., plomer g., sec'her barrikennoù g., staoter g., ever touet g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., mezhier pomet g., mezhier eus ar penn g., mezhier diouzh ar penn g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g., barriken didalet b.

Saufeder b. (-,-n) : gouzifiad g., impiod g.

saufen V.gw. / V.k.e. (säuft / soff / hat gesoffen) : 1. [loen.] doura, evañ dour, lapañ ; 2. [tud] lonkañ, evañ, klukañ, puñsañ, lapañ, lipat, boesoniñ, evañ kreñv, chopinat, chopinata, kleuzañ gwer, charreat, mezhviñ, furikat, riboulat, roulañ ; *wie ein Loch saufen*, evañ evel un toull goz, bezañ ur c'harg-e-doull (ul lonk-e-sizhun) eus an-unan, na vezañ sont ebet d'an-unan, distagañ forzh banneou, bezañ kleuz betek begoù e dreid, bezañ ramp e gorzailhenn, evañ a c'hoari gaer, evañ ken na strak, lonkañ forzh banneou, evañ brav, evañ kaer, evañ hardizh, pintal, sammañ toulladoù, toulladiñ, kargañ e boch, kargañ betek toull e c'houzoug, kleuzañ gwer, trezenañ, na lakaat en e votoù ; *er säuft immer mehr*, *er säuft immer stärker*, mont a ra gwashoc'h-gwazh d'ar boeson, gwashaat a ra da evañ ; *Bier saufen*, puñsañ ar pintoù, puñsañ pintoù, puñsañ bier, lonkañ bier, charreat bier.

Saufen n. (-s) : 1. [loen.] evañ g., everezh g., lonkadur g. ; 2. [tud] a) mezhventi b., mezhverezh g., lonkerezh g., ivraghnezh g. ; b) evadeg b., mezhvadeg b. ; *ich habe vom Saufen noch ein pelziges Gefühl im Mund*, poazh eo c'hoazh va genoù.

Säufer g. (-s,-) : lonker g., mezhier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragh g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouser g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., kluker g., plomer g., trezer g., penn-boeson g., lagoutaer g., gwinardantaer g., staoter g., ever touet g., mezhier pomet g., mezhier eus ar penn g., mezhier diouzh ar penn g., gourlañchenn frank b., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g., barriken didalet b. ; *zum Säufer werden*, ober ur mezhier, mont da vezhier, dont da vezhier ; *sein Vater war ein Säufer*, un tad lonker en doa bet ; *der Säufer ist ganz rot im Gesicht*, ruz eo klipenn ar mezhier, ruz eo kribenn ar mezhier, ruzart eo ar mezhier, talfaset-ruz eo ar mezhier, liv ar vezventi a zo war fas ar mezhier ; *die Säufer*, ar vezhierien lies., P. marc'had an avu g. ; *Säufer !* gourlañchenn frank ! kozh mezhier ! barriken didalet !

Säuferei b. (-,-en) : 1. mezhventi b., mezhverezh g., ivraghnezh g., lonkerezh g. ; 2. evadeg b., mezhvadeg b.

Säuferin b. (-,-nen) : lonkerez b., mezhvrez b., boesonierez b., ivraghez b., torterez b., korfegez b., liperez b., kargadell b., staoterez b., trezerez b.

Säuferleber b. (-,-n) : avu mezhier g.

Säufernase b. (-,-n) : fri mezhier g., fri-sivi g., sivienn b., fri liv ar vezventi warni.

Säuferviertel n. (-s,-) : karter eus kêr darempredet gant ar vezverien g., P. poull ar gwin g.

Säufervahnsinn g. (-s) : alter alkoolek g., gwall alter g., ambren alkoolek b., delirium tremens g.

Saufraß g. (-es,-e) : bouetaj g., pasturaj g., brif g., brifenn b., debraj g., kabouilh g., strabouilh g., strabouilhenn b., P. magnez g., tarzhell b., trantell b., keusteuenn b., moc'haj g., boued moc'h g., lastez str., loustoni b., tag g., stronk a voued g., traoù gros-fourdoulhet lies. ; *so einen Saufraß werde ich nicht essen*, boued moc'h ne blij ket din, sell aze moc'haj ! ne lonkin ket ar stronk a voued-se ! ne lonkin ket an darzhell-se ! ne lonkin ket an drantell-se ! gwelloc'h eo ganin tremen hep eget debriñ ar stronk a voued-se !

Saufgelage n. (-s,-) : evadeg b., mezvadeg b.

Saufkumpan g. (-s,-e) : kamalad riboul g., kamalad boeson g., kenlonker g.

Saufkumpanin b. (-,-nen) : kamaladez riboul b., kamaladez voeson b., kenlonkerez b.

Säugamme b. (-,-n) : magerez b.

Saugapparat g. (-s,-e) : sunerez b., suner g.

Saugbagger g. (-s,-) : drag suner g., ravanell sunerez b.

Saugdüse b. (-,-n) : tuell sunañ b.

saugen V.k.e. (sog / saugte // hat gesogen / hat gesaugt) : **1.** sunañ, denañ, lonkañ, chugal, chugañ, chugelliñ, chutañ, chutellat ; *Fruchtsaft mit einem (durch einen) Trinkhalm aus einem Glas saugen*, sunañ e vanne chugfrouezh gant ur blouzenn ; *das Baby saugt an der Mutterbrust*, ar babig a zo o chugañ bronn e vamm, emañ ar babig o tenañ, emañ ar babig o tenañ e vamm ; *saugendes Kind*, magadell b., magadenn b., poupig war ar vronn g. ; *saugendes Kalb*, leue war e vamm g. ; *in sich saugen*, euvriñ, spluiañ, sorbiñ, lonkañ ; *die Pflanze saugt die Feuchtigkeit aus dem Boden*, lonkañ (sunañ) a ra ar blantenn glebor an douar ; **2.** [dre skeud.] P. *er hat es sich aus den Fingern gesogen*, eus dour e buñs eo an dra-se, graet en deus kement-se dioutañ e-unan, ijinet en deus an dra-se eñ e-unan.

säugen V.k.e. (hat gesäugt) : reiñ bronn da, reiñ da zenañ da, magañ, bronnañ, chugal, chugiñ, laeshaat, laezhañ.

Saugen n. (-s) : chugerezh g., chut g., sunerezh g., sun g., sunad g., sunadenn b., den g., denadenn b.

Säugen n. (-s) : bronnañ g., bronnadur g., chugal g., chugiñ g., chutellad b., laezhadur g.

Sauger g. (-s,-) : **1.** sunerez b., suner g. ; **2.** chut ur pod-bronnek g., chugell b., chugenn b., chutell b., chutenn b., sunig g., bronnig laezh b., mammenn b. ; **3.** loen war e vamm g. ; **4.** [tekn] *Sauger einer Pumpe*, ribouler ur blomenn (ur vangounell) g.

Säuger g. (-s,-) : [loen.] bronneg g.

Säugerin b. (-,-nen) : magerez b.

Säugetier n. (-s,-e) : [loen.] bronneg g. ; *die Klasse der Säugetiere*, kevrennad ar bronneged b. ; *als Säugetiere sind die Schweine Allesfresser*, ar moc'h a zo bronneged hollzebrer *Säugetiere betreffend*, brannel.

Säugetier- : brannel, ... ar bronneged.

Säugezahn g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-laezh g.

saugfähig ag. : spluius, euvrus.

Saugfähigkeit b. (-) : euvruster g., euvrusted b.

Saugferkel n. (-s,-) : [loen.] porc'hellig-laezh g. [*liester* perc'hellig-laezh], porc'hell-laezh g. [*liester* perc'hell-laezh].

Saugflasche b. (-,-n) : pod-bronnek g., pod-sunik g.

Sauggas n. (-es,-e) : gaz izelvec'h g., gaz paour g.

Saugglas n. (-es,-gläser) : pibell b.

Saugglocke b. (-,-n) : mandoz b.

Saugheber g. (-s,-) : pibenn b.

Saugkalb n. (-s,-kälber) : leue war e vamm g., leue-laezh g.

Saugkorb g. (-s,-körbe) : kael-sil b.

Sauglamm n. (-s,-lämmer) : [loen.] oan-laezh g. [*liester* oaned-laezh, ein-laezh].

Säugling g. (-s,-e) : magadell b., magadenn b., krouadur g., babig g., poupig war ar vronn g., bugel ouzh ar vronn ; *einen Säugling stillen*, *einen Säugling nähren*, magañ ur bugel bihan, reiñ chutig d'ur bugel, reiñ bronn d'ur vagadenn, reiñ ur banne bronn d'ur vagadenn, bronnañ ur vagadenn, lakaat ur bugel war ar vronn, chugal ur vagadenn, chugiñ ur vagadenn ; *der Säugling wird durch Stillen ernährt*, emañ ar vagadenn war ar vronn, emañ ar vagadenn ouzh ar vronn.

Säuglingsalter n. (-s) : oad kentañ g., oad tener g.

Säuglingsbewahranstalt b. (-,-en) / **Säuglingsheim** n. (-s,-e) / **Säuglingskrippe** b. (-,-n) : magouri b.

Säuglingsschwester b. (-,-n) : desaverez bugaligoù b.

Säuglingssterblichkeit b. (-) : marvelezh ar c'hrouadurioù b., merventez ar c'hrouadurioù b., mervent ar vugale vihan b.

Säuglingstod g. (-es) : [mezeg.] *plötzlicher Säuglingstod*, marv trumm ar vabiged g.

Säuglingswaage b. (-,-n) : pouezerez vabigoù b., pouezerez vabiged b.

Saugluft b. (-) : aer sunet b./g.

Saugmal n. (-s,-e) : merk sunerezh war ar c'hroc'henn g., merk ur pok-sunañ (ur pok kloz) war ar c'hroc'henn g.

Saugmaschine b. (-,-n) : sunerez b., suner g.

Saugnapf g. (-s,-näpfe) : mandoz b., speg g. ; *die Saugnapfe der Kraken*, bronnoù ar morgazhed lies., spegoù ar morgazhed lies.

Saugpumpe b. (-,-n) : plomenn sunañ b. ; *Druck- und Saugpumpe*, plomenn riboul-diriboul b., bangounell hag a sun hag a strink an dour b., bangounell sunañ ha strinkañ b.

saugrob ag. : P. hudur, divergont-krenn, ordous, distrantell, distres, lourt.

Saugrohr n. (-s,-e) : **1.** tuellenn sunañ b., korzenn sunañ b., pibenn b. ; **2.** [keflusker] tuellenn degas b.

Saugröhre b. (-,-n) : pibell b., pibenn b.

Saugrüssel g. (-s,-) : [loen.] sunerez b., suner g.

Saugschlauch g. (-s,-schläuche) : pibenn b. ; *einen Saugschlauch durch Ansaugen mit dem Mund füllen*, elumiñ ur gorzenn gant ar genoù evit pibennañ.

Saugwarze b. (-,-n) : [korf.] beg-bronn g., penn-bronn g.

Saugwerk n. (-s,-e) : plomenn sunañ b., stramm sunañ g.

Saugwurzeln lies. : [louza.] gwrizioùigoù lies.

Sauhaufen g. (-s) : P. ribitailh b., orintud lies., gouenn ar re fallakr b., lastez str., gagnoù lies., tud foei lies., livastred lies., lagailhoù lies., lorgnez str., truilhenned lies., hailhoned lies., hailhoned lies., peñselioù fall

lies., standilhoned lies., noueañs b., ravalidi lies., breinaj g., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had lies., gisti lies., meveloù lies., mevelaj g., stronk g., haras g., bernioù kaoc'h lies., lignez b., tud didalvez lies.

Sauhetze b. (-,-n) : hemolc'h moc'h-gouez g.

Sauhirt g. (-en,-en) : moc'haer g., mēsaer-moc'h g.

säuisch ag. : P. hudur, lous, ordous, distrantell, distres, lourt, pebret-lik, gadal.

saukalt ag. : yen-du, yen-sklas, yen-ki, yen-put ; *es ist saukalt*, yen-ki eo, yen-put eo.

Saukälte b. (-) : amzer yen-du b., amzer yen-sklas b., amzer yen-ki b., amzer yen-put b.

Saukerl g. (-s,-e) : P. bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., vilbez g., viltañs g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., tamm mat a loustoni g., lampon g., hailhevod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., penn joskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.

Saulache b. (-,-n) : [loen.] faou g., bertim b., toull-hoc'h g., toull-rudellat g., toull-krenial g.

Säule b. (-,-n) : **1.** kolonenn b., peul g., piler g., post g., peulvan g. ; *verjüngte Säule*, kolonenn werzhidek b. ; *Pfeilersäule*, piler g., kanevedenn b. ; *zentrale Säule eines Armleuchters*, gwalenn ur c'hantolor-barrek b. ; **2.** *Rauchsäule*, peuliad moged g. ; **3.** [tekn.] *galvanische Säule*, pil Volta g., pod galvanek g. ; **4.** [tekn.] bann g. ; **5.** [dre skeud.] piler g., skorer g., skorer feal g., skoazeller feal g.

Säulenabschluss g. (-es,-abschlüsse) / **Säulenaufsatz** g. (-es,-aufsätze) : [tisav.] togenn b., tog g., kerndogenn b., tog-peul g. ; *etwas (t-d-b) einen Säulenabschluss aufsetzen*, togañ udb.

Säulenbau g. (-s,-bauten) : savadur gant kolonnennoù g., kolonnennoù lies., kolonneneg g.

Säulenbohrmaschine b. (-,-n) : [tekn.] trogleuzerez vann b., trogleuzerez kolonnenek b., mekanik trebarzhiñ a-serzh g.

Säulendeckplatte b. (-,-n) : [tisav.] gorre-tog g.

säulenförmig ag. : **1.** e doare ur golonenn, e doare kolonnennoù, e doare ur peul, e doare peulioù, e doare ur piler, e doare pilerioù, a-zoare gant ur golonenn, a-zoare gant kolonnennoù, a-seurt gant ur peul, a-seurt gant peulioù ; **2.** [louza.] eeun-eeun hag uhel.

Adv. : a-sonn, a-blom, a-serzh.

Säulenfuß g. (-es,-füße) : [tisav.] solenn b., sichenn b., mas g., diazez ur peul g.

Säulengang g. (-s,-gänge) : kolonneneg b., peuliaoueg-tro b.

säulengetragen ag. : [tisav.] peuliaouek.

Säulenhalle b. (-,-n) : porched g., kolonneneg b., peuliaoueg b.

Säulenheilige(r) ag.k. g./b. : [relij.] stilit g., peulour g.

Säulenknäuf g. (-s,-knäufe) / **Säulenknopf** g. (-s,-knöpfe) : [tisav.] togenn b., tog g., kerndogenn b., tog-peul g. ; *etwas (t-d-b) einen Säulenknopf aufsetzen*, togañ udb.

Säulenkreuz n. (-es,-e) : lammgroaz b.

Säulenordnung b. (-,-en) : peuliaoueg b. ; *dorische Säulenordnung*, doare dorek g., peuliaoueg dorek b.

Säulenplatte b. (-,-n) : [tisav.] soledenn b.

Säulenquerbalken g. (-s,-) : [tisav.] isrizenn b., isdaez g.

Säulenreihe b. (-,-n) : [tisav.] trobeulieg b.

Säulenschaft g. (-s,-schäfte) : [tisav.] fust g.

Säulensims g. (-es,-e) : [tisav.] isrizenn b., isdaez g.

Säulenstatue b. (-,-n) : [tisav.] atlant g.

Säulenstuhl g. (-s,-stühle) : [tisav.] mas g.

Säulenstumpf g. (-s,-stümpfe) : kolonnenn vesk b., peul besk g., piler besk g.

Säulentempel g. (-s,-) : [tisav.] peripter g., templ kolonnenek g.

Säulentropfstein g. (-s,-e) : hinkin-leur g., hinkin-maen leur g., stalagmit g.

Säulenumgang g. (-s,-umgänge) : [tisav.] kolonneneg b., peuliaoueg-tro b.

Säulenunterlage b. (-,-n) : sichenn ur golonenn b., troad (diazeez) ur golonenn g. (Gregor).

Säulenweite b. (-,-n) : [tisav.] hed etre div golonenn g., etrekolonenn b.

Säulenwerk n. (-s,-e) : [tisav.] kolonneneg b., peuliaoueg b.

säulig ag. : **1.** stummet evel ur golonenn ; **2.** kolonnenek.

-säulig ag. : *sechssäulig*, c'hwec'h piler dezhañ.

Saulus g. : [relij.] Saul g.

Saum g. (-s, Säume) : **1.** gourem g., pleg g. ; *der Saum eines Kleides*, erion ur vrozh g., erionenn ur vrozh b., bevrenn ur vrozh b., lurell ur vrozh b., riblenn ur vrozh b., riblennad ur vrozh b., rizenn ur vrozh b., bord ur vrozh g., gourem ur vrozh g. (Gregor), gwrimenn ur vrozh b., lezenn ur vrozh b. ; *einen Saum unten an einem Rock nähern*, ober ur pleg e traoñ ur sae, gouremiñ traoñ ur sae ; *Hohlraum*, gourem dantelezek g., gourem toullek g., erionenn dantelezek b., erionenn doullek b.

2. lost ar c'hoad g., lezenn ar c'hoad b., lez ar c'hoad g., gwrimenn ar c'hoad b., or ar c'hoad g., bevrenn ar c'hoad b. ; *am Waldessaum*, war lez (war bevrenn, war wrimenn) ar c'hoad.

3. buñs g., buñsad g., mes g., mesiad g.

4. [korf.] marz g.

Saumagen g. (-s,-mägen) : [kegin.] formaj-penn g.

saumäßig ag. : **1.** skrijus, spontus, spouronus, euzhus ; **2.** *saumäßige Kälte*, amzer yen-du b., amzer yen-sklas b., amzer yen-ki b., amzer yen-put b. ; **3.** truek, truezek, dister ; **4.** lous.

Adv. : abominapl, spontus.

säumen V.k.e. (hat gesäumt) : **1.** gouremiñ, gouremenniñ, erioniñ, erienañ, lezennañ, bevenniñ, bordañ, godiñ, kuilhañ, krizañ, ober ur pleg ; *Taschentücher säumen*, gouremiñ frilienoù, erioniñ

frilienoù, bordañ frilienoù ; **2.** bevenniñ, bonnañ, riblañ, riblennañ, bordañ.

V.gw. (hat gesäumt) : chuchual, chuchuiñ, chartiñ, deren, dereniñ, bezañ trein war an-unan, treinañ, treinellat, toulbabañ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, lugudiñ, heniñ, hezañ, tardañ ; *mit etwas säumen*, daleañ udb, deren udb, dereniñ udb ; *ohne zu säumen*, hep tardañ, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, ribus, dizale, prestik, dambrestik, tuchant, tuchantik, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, a-benn-kaer, war-eeun-tenn, war an taol, war al lec'h, war an tach, kentizh, war an tomm, hardizh, her, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, hep ober seizh soñj, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, rag-eeun.

V.k.e. : **sich säumen** (hat sich (t-rt) gesäumt) : bezañ dale gant an-unan, tapout dale, daleañ, daleañ da zont (d'en em gavout, oc'h erruout), goulerc'hiñ da zont.

Säumer g. (-s,-) : **1.** goumer g., erioner g. ; **2.** muler g., muleter g., muletaer g. ; **3.** loen-samm g. ; **4.** daleer g.

Säumerin b. (-,-nen) : **1.** goumerez b., erionerez b. ; **2.** daleerez b.

Saumesel g. (-s,-) : azen-samm g.

säumig ag. : **1.** lent, lezirek, disaour, dibreder, diboan, diaket, desfaiñh ; *säumiger Aktionär*, kevraneg desfaiñh (a fell, o fellout) g. ; *säumiger Zahler*, paemanter fall g. (Gregor), gwall baeer g., gwall zleour g., kozh dleour g., dilerc'hiad g. ; *säumiger Zeuge*, desfaiñh g., test desfaiñh g. ; **2.** *säumiges Brett*, krustenn b.

Säumigkeit b. (-) : dale g., digasted b., leziregezh, lentegezh b., gorregezh b., lizidanted b., landreantiz b.

Saumnaht n. (-,-nähte) : erion g., erionenn b., gourem g.

Säumnis b. (-,-se) : **1.** dale g., daleadur g., mank g. ; **2.** [gwir] *im Falle der Säumnis*, e ken kaz ma vefe desfaiñh an tamallad (*pe an test*), e ken kas ma teufe an tamallad (*pe an test*) da fellel.

Säumniszuschlag g. (-s,-zuschläge) : agio en abeg d'an dale evit paeañ g., dreisttaos en abeg d'an dale evit paeañ g., ustaos en abeg d'an dale evit paeañ g., mizoù enkef lies.

Saumpfad g. (-s,-e) : hent ar vulerien g., hent mul g.

Saumpferd n. (-s,-e) : marc'h-samm g.

Saumriff n. (-s,-e) : karreg vevenn b.

Saumsattel g. (-s,-sättel) : bas g., bas-dibr g., golc'hedenn b.

saumselig ag. : lent, lezirek, disaour, dibreder, diboan, dic'hred, diaket, desfaiñh, lezoher, dibalamour, digaz, digas, difoutre, dievezh, gwallek, dilamprek, lizidant, euver, kerterius, lantous, laosk, lizidour, lureüs, gour, lezirek d'al labour, digalon da labourat, lugut da labourat, gwak.

Saumseligkeit b. (-) : digasted b., leziregezh, dic'hred g., gorregezh b., lentegezh b., lizidanted b., landreantiz b., loventez b., mank g., mankadenn b.

Saumtau n. (-s,-werke) : [merdead.] ravalink b. ; *ein Segel mit einem Saumtau versehen*, ravalinkañ ur ouel.

Saumtier n. (-s,-e) : loen-samm g.

Sauna b. (-,-s/Saunen) : **1.** saona g. ; **2.** [dre skeud.] *das ist hier wie in einer Sauna*, emaomp amañ evel en ur stoufailh, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ.

Säure b. (-,-n) : **1.** trenkenn b. ; [kimiezh] *ätzende Säure*, trenkenn gengrinus b. ; *konjugierte Säure*, trenkenn geveilet b. ; *die Säure hat das Eisen geätzt*, devet (krignet) eo an houarn gant an drenkenn ; *Kohlensäure*, trenkenn garbonek b. ; *Schwefelsäure*, trenkenn sulfurek b. ; *Essigsäure*, trenkenn asetek b. ; *zu Säure werden*, trenkennañ ; *Säure bildend*, *Säure entwickelnd*, trenkennus ; **2.** trenkennegezh b., trenkter g., trenkted b., puted b., puter g., krizder g., ruster g., rusted b., rustoni b., garventez b., garvder g., garvded b., egroni b., tagusadur g., suroni b.

Saure(s) ag.k. n. : **1.** [kegin.] traoù trenk lies., traoù c'hwerv lies., trenkailhez lies. ; **2.** [dre skeud.] P. *jemandem Saures geben*, **a)** lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., c'hwezhañ e teod u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., toгнаñ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., ober ur rez d'u.b. ; **b)** kefestañ u.b., kalafetiñ u.b., frigasañ u.b., darc'haouiñ gant u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ kastilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., reiñ un distres d'u.b., reiñ un dres d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., dresañ u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., difeskinañ u.b., rahouenniñ u.b., koaniañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., trepanañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., torbilat u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, lopañ u.b., lopañ war u.b., freskañ u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, kannañ, fraeañ, pavata) u.b., ober un diroufennañ d'u.b., druilhañ u.b., reiñ segal d'u.b., ober bleud gant u.b., frikañ u.b., dornañ u.b. a gof da gein, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, broustañ u.b. a daolioù, c'hwistata u.b.,

fiblañ u.b., rordañ u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., mac'homañ u.b., skeltrennañ u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ koad d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lâr d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b.

Säureballon g. (-s,-s) : melt b., touk g., toukenn b.

Saurebe b. (-,-n) : [louza.] bouloù-aerouant lies., chapeled-an-naer g.

säurebeständig ag. : enepentrenkek, didrenkennus.

säurebildend ag. : trenkennus, trenkaus.

Säurebildung b. (-) / **Säureentwicklung** b. (-) : trenkennidigezh b., trenkaat g., trenkekaat g., trenkadur g.

säurefest ag. : dalc'hus ouzh an trenkennoù.

Säuregrad g. (-s,-e) : derez trenkter g., trenkennegezh b., trenkter g., trenkted b.

Sauregurkenzeit b. (-,-en) : [kenw.] *die Sauregurkenzeit*, ar marvamzer g., ar mare-bloaz dilañs evit an aferioù g., mare an dilabour g., ar mare-bloaz dilabour g., mare dilañs ar vakañsoù bras g., mare asik evit an aferioù g.

säurehaltig ag. : trenkennek, c'hwerv ; *säurehaltige Äpfel*, avaloù c'hwerv lies..

Säuremesser g. (-s,-) / **Säureprüfer** g. (-s,-) / **Säurewaage** b. (-,-n) : trenkventer g.

Saurier g. (-s,-) : [loen.] saorian g.

Saus g. (-es) : [tro-lavar] *er kam im Saus heran*, degouezhout a reas evel un tarzh avel ; [tr-l] *mit Saus und Braus*, gant trouz bras, gant tourni, gant cholori, gant strap bras, gant safar, gant toumpi ; *in Saus und Braus leben*, ober trein, ren ur vuhez diroll, punañ ur fall vuhez, tourc'heta, ober anezhi, kas warni, kas warnezi, c'hoari anezhi, kas an ton, kas anezhi, mont da heul an ebatoù, redek war-lerc'h an ebatoù, redek an ebatoù, rouliñ an ebat, roulat an ebatoù, roulat an ebat, fringal, riotal, riboulat, furikat, riblañ, ribodal, ebatiañ, breskenn, c'hoari las, c'hoari bos, derc'hel tinell gaer, reilhennat, bambochal, diaoulat, ober an diaoul hag e gern, ober an diaoul hag e gerniel, ober an diaoul hag e bevar, ober ar seizh diaoul hag e benn, c'hoari e loen, en em reiñ d'an direizh, tremen e vuhez en direizh ar vrasañ, ober e bezh fall, bevañ en e roll ; *seine Jugend in Saus und Braus verbringen*, roulañ e yaouankiz.

Sause b. (-,-n) : P. jabadao g., riboul g., bos g. ; *eine Sause machen*, ober tro ar chapelioù, c'hoari bos, c'hoari las, furikat, ober bos, ober un taol bos, riotal, roulañ, riblañ, mont e bos, toulladiñ, distagañ ur rouladenn, tennañ ur rouladenn, ober ur rouladenn, kargañ e boch, sammañ toulladoù, kargañ, tapout un tontonad (ur revriad, ur c'horfad, ur sac'had, un toullad, ur pifad, ur foñsad, ur picherad, ur jiletennad, ur senklennad, un tortad, ur garg), pakañ unan, korfata, klukañ, lipat, lonkañ, distagañ (ober, kargañ, sammañ, tapout) ur c'hofad, ober (lakaat, distagañ) ur c'horfad, ober un tortad, mezviñ, sistra, bezañ o tisammañ diwar ar c'herioù, puñsal ar pintoù, pintal, lakaat tenn war e vegel, ober pant, mont e-barzh.

Sauselaut g. (-s,-e) : [yez.] son c'hwitellus g.

säuseln V.gw. (hat gesäuselt) : rugañ, sarac'hañ, sourral, bourouañ, moustrouzal ; *der Wind säuselt*, rugañ a ra an avel, sourral a ra an avel, sarac'hañ a ra an avel, c'hwibanat (c'hwistañ, c'hwitellat, gwic'hal, hudal, soroc'hal, yudal) a ra an avel.

Säuseln n. (-s) : soroc'h g., sourr g., sourrad g., rugenn b., sarac'h g., hiboud g., tarav g., mouskan g., moustrouz g., boubou b. ; *das Säuseln des Windes*, mouezh an avel b., ar rugenn b. ; *das Säuseln des Laubes im Wind*, sarac'h an delioù g.

sausen V.gw. (hat gesaut / ist gesaut) : **1.** (hat) : rugañ, sarac'hañ, sourral, bourouañ, moustrouzal, boudal, bouboual, kornal ; *der Wind saust*, rugañ a ra an avel, sourral a ra an avel, sarac'hañ a ra an avel, c'hwibanat (c'hwistañ, c'hwitellat, gwic'hal, hudal, soroc'hal, yudal, boudal, kornal) a ra an avel ; **2.** (ist) : faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont tizh-ha-tizh, mont d'ar c'haloup, mont tizh-ha-taer, reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, bezañ ramp gant an-unan, redek evel ur c'had, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, plantañ d'ar pevar zroad, pevarlamm, nijal ; *er sauste zur Bahn*, skeiñ a reas etrezek ar porzh-houarn endra c'helle, mont a reas d'an daoulamm ruz (d'ar c'haloup ruz, d'an daoulamm mut, d'an druilh, a-dizh hag a-dro, a-dizh hag a-dag, evel an tan, d'an tan ruz) d'ar porzh-houarn, nijal a reas d'ar porzh-houarn, mont a reas tizh-ha-tizh d'an ti-gar, lamm a reas a-benn-kas (d'ar flimin-foeltr, a-herr-kaer, a-benn-herr) d'ar porzh-houarn ; *der Zug saust*, un tizh an diaoul a zo gant an tren, d'an tizh bras (gant pep tizh) e ya an tren ; *der Zug saust durch Panschwitz*, tremen a ra an tren d'an tizh bras dre borzh-houarn Panschwitz hep ehanañ.

V.dibers. : (hat) : *es saust mir in den Ohren*, boudinellañ (boudal) a ra va divskouarn, kornal a ra va divskouarn (Gregor), badinellañ a ra va fenn gant an trouz ; **3.** [dre skeud.] *jemanden sausen lassen*, rouzañ ar bloneg d'u.b., diarbenn u.b., distroadañ u.b., kas u.b. d'an traoñ, skubañ u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ar skar d'u.b., kas u.b. kuit, kas u.b. diwar hent hag eus e c'houlou, kannañ u.b., riñsañ e dreid d'u.b., kemer an tu kreñv war u.b., sevel war varr, tapout an tu war-c'horre war u.b., skubañ dindan botoù u.b., troc'hañ a-raok d'u.b., troc'hañ dindan u.b., kemer e greñv war u.b., kaout an dizober eus u.b., diskar u.b. ; *seine Freundin ließ ihn sausen*, e zigouviañ a reas e vignonez, e vignonez a zigouvias anezhañ, dispartiañ a reas e vignonez, e vignonez a lezas anezhañ e perch, e vignonez a lezas anezhañ war ar beoz, mont a reas e vignonez digantañ, mont a reas e vignonez a-zigantañ, e vignonez a roas e sac'h dezhañ ; *seine Freundin ließ ihn sausen und gabelte sich einen anderen auf*, e vignonez a zilezas anezhañ evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ.

Sausen n. (-s) : sourr g., sourrad g., rugenn b., sarac'h g., tarav g., moustrouz g., c'hwiban g., c'hwibanadennoù lies., c'hwibanerezh g. ; *das Sausen des Windes*, mouezh an avel b., ar rugenn b.

Sausen g. (-s,-) : [Bro-Suis] gwin gwenn nevez g.

Sausewind g. (-s,-e) : **1.** avel fourradus g. ; **2.** [dre skeud.] penn kefeleg g., houperig g., penn-disoñj g., penn-skañv g.

Sauspieß g. (-es,-e) : gouzifiad g., implod g.

Saustall g. (-s,-ställe) : 1. kraoù-moc'h g., loch ar gwizi g., lochenn ar gwizi b. ; 2. [dre skeud.] kaoc'heg b., kraoù-moc'h g., kozh ti g., neizh touseg g., foukenn b., ti-gutez g., lastez ti g., tamm toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., kozh toull brein g., toull-dispac'h g., toull lous g., moc'herezh, g., tamm brav a flav-flav g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b. ; *in einem Saustall wohnen*, bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un toull lous ; *was für ein Saustall !* bravat stad ! pebez stlabez ! nag un dizurzh !

saustark ag. : P. dispar, dreist, fiskal, forzh vat.

Sauwetter n. (-s) : diaoul a amzer g., amzer hudur b., gast a amzer b., amzer ziaoulek b., amzer a-berzh an diaoul b., amzer ruz b., amzer divalav b., amzer vrein b., amzer gaoc'h b., amzer diharak b., amzer vil b., devezh kaoc'h kazh g.

Sauwirtschaft b. (-) : toull-dispac'h g., moc'herezh, g., tamm brav a flav-flav g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b., stlabez g.

sauwohl ag. : P. *er fühlt sich sauwohl*, laouen eo, hag en tu-hont ivez - beuzet eo e-barzh al levez - beuzet eo e-barzh al laouenidigezh - nijal (tridal) a ra gant al levez - ouzhpenn laouen eo - azezet (beuzet) eo en e bemp plijadur warn-ugent - ne zoug ket mui an douar anezhañ - dibradet eo - e barr al levez emañ - leun-barr a levez eo - leun-barr eo e levez - barret a levez eo - nijal a ra gant ar stad a zo ennañ - bez' eo laouen hed-da-hed - laouen eo evel an deiz - laouen-ran eo - ken laouen ha tra eo - laouen eo evel an heol - ken laouen hag an heol eo - seder eo evel ul laouenan - lirzhin eo evel ul laouenan - emañ an traoù war ar pevarzek-kant gantañ - fest a zo ennañ - en e laouenañ emañ - digor eo dezhañ - barrleun (barruhel) eo e galon gant ar joa - meurbet a joa a zo ennañ - evel Yann en e wele eo - emañ evel en ur pred eured - eürus eo evel ul logodenn er bleud (en ur sac'had bleud) - kontant eo evel ur roue war e dron - en e vleud emañ - en e jeu emañ - eürus eo evel seizh - eürusañ loen a daol troad war an douar eo - eürusañ den a zebr bara eo - eürusañ den dindan tro an heol eo - eürusañ den dindan an Neñv eo - eürusañ den a zo bet biskoazh eo - en e zour hag en e c'heot emañ - en e voued emañ - en e voued leun emañ - en e goch emañ - en e vutun emañ - koñfortiñ a ra - er friko emañ - en ur friko emañ - en e wellañ emañ.

Sauwut b. (-) : kounnar ruz b., kounnar du b., fulor ruz g., fulor du g. ; *in eine Sauwut geraten*, brizhañ, dizatiñ, mont dreist-penn, alfoiñ, dirollañ, breskenn, mont e breskenn, mont da vreskenn, mont e belbi (e berlobi).

Savanne b. (-,-n) : savanenn b., geoteg b.

Savoyen n. (-s) : Savoia b., Savoie b.

Savoyer g. (-s,-) : Savoia g., Savoiazian g.

Savoyerin b. (-,-nen) : Savoia b., Savoiazianez b.

savoyerisch ag. : savoazian, savoia, ... Savoia, ... Savoie.

Saxhorn n. (-s,-hörner) : korn Sax g., saksorn g.

Saxifraga b. (-) : [louza.] maendarzh g., torr-maen g., boket sant Weltaz g., arc'hme g.

Saxofon n. (-s,-e) : [sonerezh] saksell b.

Saxofonist g. (-en,-en) : [sonerezh] saksellour b., soner saksell g.

Saxone g. (-n,-n) : [istor] Sakson g., Saoz g. [*liester* Saozon].

Saxophon n. (-s,-e) : [sonerezh] saksell b.

Saxophonist g. (-en,-en) : [sonerezh] saksellour b., soner saksell g.

S-Bahn b. (-,-en) : [*berradur evit Stadtbahn*] tren-bannlev g.

SBB lies. *pe* b. (-) : [*berradur evit Schweizerische Bundesbahnen*] kevredad hentoù-houarn Bro-Suis g.

SB-Laden : [*berradur evit Selbstbedienungsladen* g. (-s,-läden)] stal pak-ha-pae b., stal emservij b., gourstalig b.

s. Br. : [*berradur evit südlicher Breite*] ... ledred kreisteiz, ... ledenn greisteiz.

SB-Warenhaus n. (-es,-häuser) : hipermarc'had g.

scannen V.k.e. (hat gescannt) : [stlenn.] skanniñ, c'hwilerviñ.

Scanner g. (-s,-) : [stlenn.] skanner g., c'hwilerver g.

Scannerkasse b. (-,-n) : keff laser g.

Scartkabelstecker g. (-s,-) : lugell beritel® b., peritel® g.

sch ! estl. : peoc'h ! chik ! grik !

Schabbes g. (-,-) : [relij.] sabad g.

Schabe b. (-,-n) : [loen.] 1. c'hwil-du g., kloreg g., preñv-du g. ; 2. [Bro-Suis] tartouz g., gaozan g., preñv-dilhad g. ; 3. [tekn.] kraver g., kraverez b., rask g., rakerez b., raklouer g., skrabber g., kravell b., raker g., raklerer b., sklerenn b.

Schabeeisen n. (-s,-) / **Schabeisen** n. (-s,-) : [tekn.] kraver g., kraverez b., rask g., rakerez b., raklouer g., skrabber g., kravell b., raker g., raklerer b., sklerenn b.

Schabeisenkunst b. (-) : skraberezh g., krafengravadur g.

Schabefleisch n. (-es) : [rannyezh.] hacheiz kig-bevin g.

schaben V.k.e. (hat geschabt) : 1. raskañ, rakañ, raklañ, peliat, rinkat, kignat, daladuriñ, grakañ, skrabañ, naviñ, rac'hañ, razhañ, rimiañ ; *Rüben schaben*, peliat rabez, raskañ rabez, rinkat rabez, naviñ rabez, rac'hañ rabez, rimiañ rabez ; 2. [tr-l] P. *jemandem Rübchen schaben*, ober kibiz d'u.b., ober bisk d'u.b. o frotañ e zaou viz-yod an eil ouzh egile ; *schabe, schabe Rübchen, sie hat ein Rübchen !* rask, rask, rask, hep e bask ! ; 3. *sich den Bart schaben*, troc'hañ e varv, lemel e varv ; 4. *schaben und scharren*, bezañ re bizh / bezañ krez / bezañ re zalc'hus / espenn re war an dispign (Gregor), amsellet, na stagañ e chas diwar-goust silzig, bezañ amsellus, bezañ tost d'e wenneien, bezañ ur c'hraf-naon, bezañ pizh-lovr (pizh-lor, pizh-gagn, pizh-brein, sellus-bras, ur pizh-lous, ur c'hrog-sec'h, pizh-pemoc'h, pizh evel ar moc'h, pizh evel un touseg, pervezh war e arc'hant, skrag, skrag evel an avel norzh, skrag evel ar bleiz, ur preñv, ken tost hag ur preñv, tost evel ur preñv, tost-gagn, ur Yannig sec'h a gein, kras e revr, peg e groc'hen ouzh e gein, stag e groc'hen ouzh e gein, tost e groc'hen d'e gein, peg e vizied kamm ouzh e veud, tostik-tost, tost ken en dije an-unan touzet kein ul laouenn-dar), bezañ tost evel ur preñv, bezañ start war an distag, bezañ azezet war e c'hodelloù, bezañ tost da douzañ kein ul laouenn-dar, bezañ eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, bezañ kevnidit e yalc'h, leuskel

e wenneien da verglañ en e yalc'h, na vezañ tenn gwenn e revr, bezañ klañv pa ranker foetañ ul liard toull, bezañ troet war an dastum, bezañ moan e vizied, armerzhañ a gement tu 'zo ha reiñ netra da zen, sellet berr ouzh bleud ha brenn, bezañ atav o redek war-lerc'h an disterañ gounidegezh, bezañ engravet, bezañ un engravet eus an-unan, bezañ segal segal.

Schaben n. (-s) : rask g., grakerezh g., razherezh g., skrab g.

Schaber g. (-s,-) : 1. [den] skrab g., kraver g., rakler g. ; 2. [tekn.] kraver g., kraverez b., rask g., rakerez b., raklouer g., skrab g., kravell b., raker g., sklerenn b., sklipard g., sklisenenn-razañ b., sklisenenn-divarrañ b., karzhprenn g.

Schabernak g. (-s,-e) : bourd g., baoc'h g., tro gamm b., fars g., farsadenn b., bourdellajoù lies. ; *jemandem einen Schabernak spielen*, c'hoari un dro gamm d'u.b., c'hoari (ober) an dall d'u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., tennañ un dro d'u.b. ; *Schabernak machen*, dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, ober e baotr fistoulik, c'hoari e baotr, c'hoari e loa, c'hoari al loa.

schäbig ag. : 1. tagn, strizh e revr, skars a spered, sec'h a gein, kras e revr, stag e groc'henn ouzh e gein, tost e groc'henn d'e gein, start war an distag, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, moan e vizied, taskagn ; 2. [dilhad] teuc'h, uzet, poazh, truilhek, truilh, paourik ; 3. rukunus, doñjerus, displed, mezhus, divalav ; 4. dister, truek, tru, truezek, divalav, truilh.

Schablone b. (-,-n) : 1. patrom g., skouer b., gobari b., moull-livañ g. ; *eine Schablone ausschneiden*, patromañ ; *mit einer Schablone arbeiten*, labourat diouzh ur patrom, labourat diwar batrom ; 2. [dre skeud.] *nach der Schablone arbeiten*, ober dre voazamant, ober e dammig reuz standur, chom da vreinañ en e voazamant, ober e dammig reuz pemdeziek, chom da vreinañ en e voazioù kozh, chom da louediñ en e c'hizioù kozh, chom da ginviañ en e voazioù kozh, chom da gozhañ e morloc'h ar pemdez.

schablonenhaft ag. / **schablonenmäßig** ag. : 1. standur, brizhvoaziek, boas, kustum ; 2. skoueriet boutin, gwall voutin.

schablonieren V.k.e. (hat schabloniert) : 1. fardañ diouzh ur patrom, kopiañ, patromañ ; 2. [arzoù] aozañ gant ur moull-livañ, primdresañ.

Schabracke b. (-,-n) : pallenn-marc'h g., palañch g. ; *mit einer Schabracke bedecken*, palañchiñ.

Schabrackenspitzmaus b. (-,-spitzmäuse) : [loen.] minoc'h Millet g.

Schach n. (-s) : 1. echedoù lies., gwezboell g., laerig g. ; *Schach spielen*, c'hoari laerig / c'hoari gant an echedoù (Gregor), c'hoari echedoù, c'hoari an echedoù, c'hoari gwezboell, c'hoari ar gwezboell, gwezboellat ; *eine Partie Schach spielen*, ober un taol echedoù, ober un dro echedoù ; *Schach dem König !* bec'h d'ar roue ! ; *Schach matt*, tapet eo ar roue ! marv an taol ! ; 2. *jemanden in Schach halten*, sparlañ d'u.b., stankañ an hent d'u.b., lakaat genn d'u.b., diharpañ u.b., herzel ouzh u.b., lakaat harz d'u.b. ; *jemandem Schach bieten*, talañ ouzh u.b.,

mont a-benn-kaer d'u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., ober ouzh u.b., ober penn d'u.b., daeañ (faeañ, dichekal, hegal) u.b., reiñ fas d'u.b., en em aroziñ ouzh u.b., en em glask ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., mont a-benn d'u.b., diarbenn u.b., lakaat u.b. da gilañ, herzel ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *jemanden in Schach halten*, derc'hel u.b. en diaskren, kemer ar c'hreñv war u.b., derc'hel penn ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh udb, pennañ ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., ober ouzh u.b., ober penn d'u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b., derc'hel war u.b., sujañ u.b., sioulaat u.b., distanañ u.b., terriñ e herr d'u.b., doñvaat u.b., maoutañ u.b., damesaat u.b., naskañ u.b., kabestrañ u.b., plegañ u.b., dont a-benn eus u.b., delc'her u.b. en e renk ; *die Polizei hält die Menge in Schach*, herzel a ra ar bolised ouzh an engroez a zo ; *jemanden Schach und matt setzen*, gennañ u.b., lakaat enk war u.b., reiñ lamm d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn.

Schachbrett n. (-s,-er) : tablez g., damer g., taolenn-echedoù b., taolenn-wezboell b., marell b.

schachbrettartig ag. : a-varelladoù, a-engroaz.

Schachbrettfigur b. (-,-en) : pezh echedoù g.

schachbrettförmig ag. : a-varelladoù, a-engroaz.

Schachbrettmuster n. (-s,-) : tres a-engroaz g., tres a-varelladoù g.

Schachbrettordnung b. (-) : ilgroaz b., marell b.

Schacher g. (-s,-) : trafikerezh g., droukkenwerzh g., flod g., floderezh g.

Schächer g. (-s,-) : 1. drougobour g., torfedour g., trafiker g., floder g. ; 2. [relij.] *der gute Schächer*, al Laer Mat g., al laer keuzidik g., al laer dehou g. ; *der schlechte Schächer*, al laer fall g., al laer kleiz g.

Schacherer g. (-s,-) : trafiker g., kenwerzhour dizonest g., floder g.

Schachern V.gw. (hat geschachert) : 1. trafikañ, trokiñ, trokata, flodañ ; 2. *um etwas schachern*, marc'hata diwar-benn priz udb, chipotal etre daou wennegad marc'hadourezh, taskagnat, prenañ udb a-daskagn, prenañ udb dre daskagn.

Schachfigur b. (-,-en) : pezh echedoù g. ; *Schachfiguren*, tudigoù lies.

schachmatt ag. : 1. divi ha lamm, boud ; 2. [dre skeud.] *er ist schachmatt*, chom a ra motet gant ar yost hag ar skuizh ma'z eo, skuizh eo ken ez eo, penn e nerzh emañ, erru eo e penn e nerzh, war e nerzh emañ, asik (asiket, brev, brevet, divi, tanailhet, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, skuizh-brein, skuizh-marv) eo, torret eo gant ar skuizhder, riñset eo, marv eo diwar e sav, faezh eo betek skoulm e ene, broustet eo e gorf, nezet eo tout e izili dindanañ, rentet eo, krevet eo, gell eo.

Schachspiel n. (-s,-e) : c'hoari echedoù g., c'hoariadenn echedoù b., taol echedoù g., abadenn echedoù b., tro echedoù b.

Schachspieler g. (-s,-) : c'hoarier echedoù g., gwezboeller g.

Schachspielerin b. (-,-nen) : c'hoarierez echedoù b., gwezboellerez b.

Schacht g. (-s, Schächte) : 1. toull g., genoù g. ; *Fahrschacht*, log ar bignerez b., log ar saverez b., toull ar bignerez b., toull ar saverez b. ; *Lüftungsschacht*, san aerañ g. ; *Öffnung des Belüftungsschachts*, toull avel g., toull aveliñ g.

2. [tekn] poull g., foz b. ; *Förderschacht*, poull eztenañ g., puñs eztenañ g., poull mengleuz g. ; *einen Schacht abteufen*, kleuzañ un toull mengleuz, kleuzañ ur poull.

Schachtarbeiter g. (-s,-) : kleuzier poullou g.

Schachtel b. (-,-n) : 1. boest b., boestad b., pakad g. ; *Hutschachtel*, boest togoù b. ; *eine Schachtel Zigarren*, ur voestad segalennoù b. ; *eine Schachtel Zigaretten*, ur pakad sigarettennoù g. ; *er raucht zwei Schachteln Zigaretten pro Tag*, butunat a ra daou bakad sigarettennoù bemdez ; 2. *er ist so nett wie aus der Schachtel*, hennezh a zo lakaet e-grei (a zo stipet ha lipet, a zo ur paotr a stad), aet eo war e begement, aet eo en e c'hloria mundi, emañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket-klok eo, gwisket mat eo evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, emañ en e faroñ, gwisket en e faroñ eo, gwisket-faro eo, greiet eo, fichet-kaer eo ; 3. *P. alte Schachtel*, plac'h kozh-viret b., gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., droilhenn b.

Schachtelhalm g. (-s,-e) : [louza.] c'hwist g., lost-marc'h g., lost-louarn g., balan-louarn g., lost-hoc'h g.

schachteln V.k.e. (hat geschachtelt) : enboestañ, kenemprañ.

Schachtelsatz g. (-es,-sätze) : [yezh.] frazenn gwall luziet b., frazenn rouestlet b., frazenn fuilhet b., frazenn fandrouilhek b.

Schachtelteufel g. (-s,-) : Yann-blev g.

schachten V.k.e. (hat geschachtet) : kleuzañ ur poull, klazañ, poullañ.

schächten V.k.e. (hat geschächtet) : [relij.] dic'houzougañ, diwadañ.

Schächter g. (-s,-) : [relij.] aberzhour g.

Schachtholz n. (-es,-hölzer) : koad chap g., prenn chap g., koad tuvenniñ g., prenn tuvenniñ g.

Schachtsumpf g. (-s,-sümpfe) : puñs-diskarg g.

Schachtverkleidung b. (-,-en) / **Schachtverzimmerung** b. (-,-en) : koadaj tuvenniñ ur poull mengleuz g.

Schachzug g. (-s,-züge) : 1. taol echedoù g., taolad g., eched g. ; 2. taol g., taol kaer g., taol ruz g.

schade ag. : *schade ! wie schade ! das ist schade !* siwazh ! gwazh a se ! domaj eo kement-se ! damant eo ! pebez bisk ! pegenn biskenn ! euer eo ! kerse eo ! dipitus eo ! ; *schade, dass er nicht gekommen ist*, biskenn eo ne vije ket deuet, domaj eo n'eo ket deuet ; *es ist schade, dieses Schloss verfallen zu lassen*, domaj eo lezel ar c'hastell-se da gouezhañ en e boull, ur c'herse eo lezel ar c'hastell-se da gouezhañ en e buch, maleürus eo memes tra gwelet ar c'hastell-se o gouezhañ en e vern ; *schade nur, dass ..., kerse eo e ..., gwazh a se e ..., gwazh a se ne ..., euer eo e ... ; es ist schade um dich*, hennezh ar gwashañ dit ! gwazh a se dit ! siwazh dit ! (Gregor) ; *zu schade ! schade dafür ! schade darum !* gwazh a se ! ma ! ma n'eo ket trist ! pec'hed eo ! ma n'eo ket un druez ! trist eo ! trist an traoù ! pegenn trist ! pebez tristidigezh ! maleürus eo memes tra ! ; *das ist zu schade*

für ihn, pec'hed eo (un druez e vije) reiñ an dra-se dezhañ, pec'hed am bije o reiñ an dra-se dezhañ.

Schade g. (-ns, Schäden) : domaj g., reuz g., freuz g., droug g., gaou g., gwast g., gwall g., noaz g., euer g. ; *es soll dein Schade nicht sein*, n'az po ket keuz goude, n'az po keuz ebet, n'az po ket a geuz, n'az po meskont ebet goude, ne vi ket gwazh a se, ne vi ket gwazh eus se, n'en em gavi ket gwazh eus se, n'en em gavi ket diaes eus se, ne vo ket drouk dit, kement-se a dalvezo dit, kement-se a denno da vad dit, gwell e vi eus se, n'en em gavi ket gwazh a se, peseurt droug e c'hallfe an dra-se ober ouzhit ? muioc'h a vad eget a zroug az po diwar gement-se, ne vo ket an dra-se ez kaou, ne vo ket an dra-se ez koll, ne vo ket ur fall dit ober an dra-se, kerse war vat a gavi, kerse war vat a vo ganit, kerse war vat a vo evidout.

Schädel g. (-s,-) : 1. [korf.] klopenn g., krogenn ar penn b., klopennad b., podenn-benn b., boest klopenn b., klorenn ar penn b., kraoñenn ar penn b. ; *jemandem den Schädel spalten*, faoutañ e benn d'u.b., daouanteriñ e benn d'u.b., faoutañ u.b. evel un irvinenn, faoutañ penn u.b. evel un irvinenn, tarzhañ kraoñenn e benn d'u.b., terriñ e benn ouzh u.b. ; *sich den Schädel einrennen*, terriñ e benn, skeiñ e benn gant (ouzh) ur voger, mont a-redek da दौरtañ ur voger ; *mir brummt der Schädel*, poan benn am eus, ur voudinell a zo em fenn, boudinell a zo em fenn, boudinellañ a ra va fenn ; 2. [dre skeud.] *einen harten Schädel haben*, bezañ klopennek, bezañ ur penn kalet a zen, bezañ pennek, bezañ kalet e benn, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ pennek evel ur mul, kaout lod e Kerbennek, bezañ tev e voned.

Schädelbasisbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] faoutadur ar c'hilpenn g.

Schädelbohrer g. (-s,-) : [mezeg.] trepan g.

Schädelbohrung b. (-,-en) : [mezeg.] trepanañ g., trepanadur g.

Schädelbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] faoutadur ar c'hlopenn g. ; *einen Schädelbruch haben*, bezañ faoutet e glopenn ; *mir war, als ob ich einen Schädelbruch hätte*, me a soñje din e oa digrogennet va fenn, me am boa bet un taol bazh war va fenn ken e soñje din e oan marv, me a soñje din e oa bet dizoloet mel va fenn.

Schädeldach n. (-s,-dächer) / **Schädeldecke** b. (-,-n) / **Schädelgewölbe** n. (-s,-) : [korf.] klopenn g., krogenn ar penn b., podenn-benn b.

Schädelhaut b. (-,-häute) : [korf.] lâr ar penn g., tonenn ar penn b.

Schädelhieb g. (-s,-e) : klopennad b.

Schädelhöhle b. (-,-n) : [korf.] boest klopenn b., klopenn g., krogenn ar penn b., klorenn ar penn b., kraoñenn ar penn b. ; *das Siebbein ist ein Knochen des Hirnschädels, der am Ende der Nasenhöhle an der Grenze zur Schädelhöhle liegt*, ar sileg a zo un askorn eus ar c'hlopenn a zisparti foñs kavenn ar fri diouzh an empenn.

Schädellehre b. (-) : [mezeg.] frenologiezh b.

Schädelnaht b. (-,-nähte) : [korf.] mellez b.

Schädeloperation b. (-,-en) : [mezeg.] trepanadur g.

Schädelschlag g. (-s,-schläge) : klopennad b.

Schädelstätte b. (-) : [relij.] Kalvar g.

Schädeltrauma n. (-s,-traumata/-traumen) : [mezeg.] anaf er c'hlopenn g., gloaz er c'hlopenn b., daraez klopenn g.

Schädelverletzung b. (-,-en) : [mezeg.] anaf er c'hlopenn g., gloaz er c'hlopenn b., trauma ar c'hlopenn g., daraez klopenn g.

Schaden g. (-s, Schäden) : 1. droug g., gloaz b. ; *sich einen Schaden tun*, en em c'hloazañ / en em bistigañ (Gregor), c'hoarvezout droug gant an-unan, dastum droug, tapout e fall ; *bei diesem Unglück sind zwanzig Personen zu Schaden gekommen*, er gwallzarvoud-se e oa bet gloazet (paket) ugent den ; [dre skeud.] *den Schaden ans Licht ziehen*, gwaskañ war ar gwiridig (ar c'hizidig, ar glañvenn, ar galedenn), lakaat e zorn war ar gor (war an hesked) (Gregor).

2. gaouad g., domaj g., reuz g., freuz g., freuz traoù g., droug g., distruj g., dismantr g., gaou g., gwast g./b., gwall g., noaz g. ; *Schaden anrichten*, domajañ, domajiñ, degas reuz, plantañ (hadañ) freuz ha reuz, ober droug, freuzañ, diframmañ, drailhañ, gwastañ, glac'hariñ, dismantrañ, lakaat (plantañ) freuz, ober e reuz, ober e freuz, ober freuz, degas freuz, ober gaou, ober distruj, teuler ar wast ; *er hätte keinen großen Schaden angerichtet*, n'en dije ket graet ur pikol droug ; *der Sturm hat erhebliche Schäden angerichtet*, glac'haret eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo an droug a zo c'hoarvezet e-kerzh ar gorventenn, drastus eo bet an taol gwallamzer, gwallou a-leizh a zo bet degaset gant ar gorventenn, ar gorventenn he deus taolet ar wast war ar vro, kribet rust eo bet ar vro gant ar gorventenn ; *einen Schaden erleiden*, *einen Schaden davontragen*, kaout koll / kaout domaj / bezañ gaouiet (Gregor), bezañ gwallet, c'hoarvezout droug gant an-unan, erruout ur wast bennak gant an-unan, degouezhout droug gant an-unan, en em gavout gwazh eus udb, en em gavout diaes eus udb ; *das Obst hat durch die anhaltende Dürre Schaden gelitten*, ar frouezh a zo en em gavet gwazh eus ar sec'hor, ar frouezh a zo bet gwazh eus ar sec'hor ; *großen Schaden davontragen*, *großen Schaden erleiden*, bezañ ifamet, bezañ gwallaozet, bezañ gwall zomajet, bezañ glac'haret, bezañ gwastet, kouezhañ ar wast war an-unan, bezañ gwallet ; *Schaden nehmen*, bezañ gwall-lakaet, c'hoarvezout droug gant an dra-mañ-tra ; *den Schaden feststellen*, stadañ ar freuz ; *die Metzger haben dadurch großen Schaden erlitten*, bet o-deus bet ar gigerien ur friad, bet o deus bet ur pezh koll ar gigerien, ifamet e oa bet ar gigerien gant an dra-se, graet ez eus bet un droug bras d'ar gigerien gant an dra-se ; *jemandem einen Schaden vergüten*, dic'haouiñ u.b. eus udb, digoll u.b. evit udb ; *Schäden ersetzen*, digoll an distrujoù graet da vadoù u.b., digoll u.b. evit an distrujoù graet d'e vadoù, dic'haouiñ u.b. eus an distrujoù graet d'e vadoù, kempouezañ an droug graet ouzh u.b., dic'haouiñ u.b. eus ar gaou graet outañ ; *die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen*, diouzh an droug eo digoll ; *gegen Schaden versichern*, kretaat ouzh an domajoù ; *der Schaden beträgt tausend Euro*, kement ha mil euro a zo bet distrujet, an droug graet a ya d'ober kement ha mil euro ; *einen Schaden wiedergutmachen*, dispenn an droug graet, dic'haouiñ u.b. eus un droug graet dezhañ, digoll

u.b. evit un droug graet dezhañ ; [dre skeud.] *Schaden bringen*, noazout, ober (degas) noaz, ober (degas) droug, ober gaou, bezañ noazus, ober diaez, degas diaezamantoù, diservijañ ; *jemandem Schaden tun*, *jemandem Schaden zufügen*, ober noaz (gaou, droug, un tamm mat a goll) ouzh u.b., ober gaou (droug, diaez, domaj) d'u.b., degas droug d'u.b., noazout d'u.b. (ouzh u.b.), gaouiñ u.b., gaouiañ u.b., gaouiñ ouzh u.b., gwallaozañ u.b., gwallañ u.b., gwallegañ u.b., reuziñ u.b., blesañ u.b., pistigañ u.b. ; *der Natur Schaden zufügen*, gwallgas an natur ; *mir hat sie großen Schaden zugefügt*, me he doa graet un tamm mat a goll ouzhin, gaou bras he doa graet ouzhin, paket em boa un tamm mat a goll ganti ; *mit Schaden verkaufen*, gwerzhañ war goll, gwerzhañ war e wall ; *durch Schaden klug werden*, deskiñ skiant war e wall, deskiñ skiant diwar e goust, deskiñ diwar e goust, deskiñ skiant diwar-bouez e groc'henn (e yalc'h) (Gregor) ; [kr-I] *durch Schaden wird man klug*, koll a ro skiant d'ar foll, ret eo gouzañv evit kaout skiant - pep tra en deus e gentel - ar poanioù hag an trubuilhoù a zesk mab-den - er fallagriezhe e kaver desk - diwar boan e teu ur vad bennak - emañ ar vicher o sankañ don - skiant prenañ eo ar gwellañ - skiant prenañ, skiant wellañ ; *zu seinem Schaden*, diwar e goust, en e vizoù, en e c'haou, en e goll, war e goll, war e wall ; *die Staaten dürfen sich nicht zum Schaden anderer Nationen ausdehnen*, arabat d'ar Stadoù emastenn e gaou da vroadoù all, arabat d'ar Stadoù emastenn war-bouez ober gaou ouzh broadoù all ; *es wird sein Schaden nicht sein*, n'en devo ket keuz goude, n'en devo keuz ebet, ne vo ket drouk dezhañ, n'en em gavo ket gwazh a se, ne vo ket gwazh a se, n'en devo ket a geuz, n'en devo meskont ebet goude, peseurt droug e c'hallfe an dra-se ober outañ ? muioc'h a vad eget a zroug en devo diwar gement-se, ne vo ket an dra-se en e c'haou, ne vo ket an dra-se en e goll, ne vo ket ur fall dezhañ ober an dra-se, n'en em gavo ket gwazh eus an dra-se, n'en em gavo ket diaes eus an dra-se, kerse war vat a gavo, kerse war vat a vo gantañ, kerse war vat a vo evitañ ; *Kriegsschaden*, distruj degaset gant ar brezel g., gwast da-heul ar brezel g., domaj a vrezel g., reuz deuet da-heul ar brezel g.

schaden V.gw. (hat geschadet) : noazout, gaouiañ, gwallañ, ober diaez, ober droug, diservijañ, kousiañ, gwallaozañ, blesañ, dispenn, diframmañ, bezañ drastus da, gwallegañ, ober gaou ouzh, ober gaou da, pistigañ ; *dieses Klima schadet seiner Gesundheit*, an temz-amzer-se a ra diaez (a ra droug, a noaz) d'e yec'hed ; *zu viel rauchen schadet der Gesundheit*, ar butun a ra diaes da gemeret re alies, butunat re a zo noazus d'ar yec'hed ; *den Interessen jemandes schaden*, ober un tamm mat a goll (a c'haou, a noaz) ouzh u.b., gaouiñ lazioù u.b., gaouiañ u.b., gaouiñ ouzh u.b., ober gaou ouzh u.b., ober droug d'u.b., noazout da (ouzh) u.b., gwallañ u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., diharpañ u.b., ober an anoaz d'u.b., ober domaj d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., blesañ u.b. ; *zu viel Kaffee schadet dem Herzen*, implij (evañ) re a gafe a ra gaou ouzh ar galon ; *jemandem zu schaden suchen*, *jemandem schaden wollen*, karet droug d'u.b., karet droug ouzh u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., klask an dro a u.b., klask en-

dro a u.b. ; *das hat seinem Ruhm nicht geschadet*, kement-se n'en doa ket dispennet e vrud, ne voe ket diframmet e anv kaer gant kement-se, kement-se ne reas droug ebet d'e vrud vat ; *es kann ihm nur schaden, weiter draußen zu arbeiten*, fall eo dezhañ chom er-maez da labourat ; *was schadet es ?* kement-se ne ra gaou ebet da zen, petra a vern ? petra a laz ? pe kaz a zo ? / pe forzh a zo ? / pe vern ? / pe laz ? (Gregor) ; *es schadet nichts*, ne ra forzh, ne vern, ne vern ket, nend eus kaz, se ne ra mann (mann ebet), nend eus forzh, kement-se ne ra ket a zroug ; P. *es kann nicht schaden*, ne zeuio droug ebet eus kement-se, ne vo droug ebet, ne vo ket a zroug, kement-se ne raio droug ebet, muioc'h a vad eget a zroug a vo diwar gement-se, ne vo ket an dra-se en hor gaou, ne vo ket an dra-se en hor c'holl, ne vo ket ur fall dimp ober an dra-se ; *eine kleine Pause würde dir nicht schaden, glaub mir !* un tamm diskuizh ne raio ket droug dit, eus na raio ! ; *das kann nicht schaden*, un dra vat eo ; *blinder Eifer schadet nur*, Yann a vo atav ar c'hentañ hag a vefe da vezañ krouget e vefe - meur a varc'h mat zo marvet o vont adarre - "deomp adarre" en deus lazhet meur a varc'h - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - karrig a dro a denn bro, karrig a red ne bad ket - an neb ne sec'h ket e bal a sec'h c'hwezenn e dal - an hini a ra re a ra re nebeut goude-se - an hini a ya fonnus a ya pell, an hini a ya difonn a ya gwell - Paol gozh o klask eeunañ he gar d'e vamm en deus he zorret e daou damm - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - netra re morse n'en deus padet pell - ken gwazh re ha re nebeut - re a vann ne dalv mann.

Schadenanzeige b. (-,n) : disklêriadur an domajoù g., disklêriadur an droug graet g.

Schadenersatz g. (-es) : gopr-dic'haou g., digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., garedon g./b., redimerezh g. ; *Schadenersatz leisten*, digoll hervez an droug graet, dic'haouiñ eus an droug graet, reiñ un digoll diouzh an droug graet, redimañ ar c'holl ; *auf Schadenersatz klagen*, goulenn digoll dirak al lez-varn, goulenn diral al lez-varn un digoll eus ar gaou bet graet ouzh an-unan.

schadenfrei ag. : didorr, en ur stad vat, anterin, dic'haou, divoulc'h, en e bezh, difreuz, hep gaou na tro fall ebet.

Schadenfreiheitsrabatt g. (-s,-e) : [kretadurioù] bonuz g.

Schadenfreude b. (-) : laouender droukseder g., laouended droukseder b., laouenidigezh droukseder b., malis g./b., drougiezh b., fallagriezh b., fallentez b., sadegezh b. ; *Schadenfreude bringt nichts*, *Schadenfreude schadet nur*, poan an eil ne wella ket poan egile.

schadenfroh ag. : droukseder, malisius, fallakr, laouen o welet poanioù ar re all.

Schadensbegrenzung b. (-) : bevennadur an domajoù g.

Schadensereignis n. (-ses,-se) : gwall g., gwallzarvoud g., drouklamm g.

Schadensersatz g. (-es) : *sellit ouzh Schadenersatz*.

Schadensvergütung b. (-,en) : digoll evit an droug graet g., digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., redimerezh g.

schadhaft ag. : fall, direizh, gwallaozet, siek, nammek, direizhet, kammadek, inkruzun ; *schadhaft werden*, mont

(treiñ) da fall, mont da goll, uzañ, gwastañ, fallaat, mont war fallaat, findaoniñ, bezañ gwall-lakaet, c'hoarvezout droug gant an-unan ; [mezeg.] *schadhafte Stelle*, klañvenn b., gloaz b.

Schadhaftigkeit b. (-) : si g., namm g., direizhder g., direizhded b., gwallaoz b., nammder g., nammdded b.

schädigen V.k.e. (hat geschädigt) : *jemanden schädigen*, ober noaz ouzh u.b., ober gaou ouzh u.b., ober fall d'u.b., gaouiñ u.b., gaouiñ ouzh u.b., gaouiñ (gwallañ) u.b., ober droug ouzh u.b., ober droug d'u.b., ober diaez d'u.b., noazout d'u.b. (ouzh u.b.).

Schädigung b. (-,-en) : 1. gaou g., gwallerezh g. ; 2. [mezeg.] gloaz b.

schädlich ag. : noazus, fall, drastus, domajus, drougoberus, drougoberus, gwalloberus, gwallus, kontammus ; *der Gesundheit schädlich*, noazus d'ar yec'hed, klañvus, kleñvedus, fall evit ar yec'hed, diyac'hus ; *schädliches Gas*, gaz pistrius g. ; *schädliche Insekten*, amprevaned noazus lies.

Schädlichkeit b. (-) : noazusted b., noazuster g.

Schädling g. (-s,-e) : noazour g., loen noazus g., arvevad g., astuz g. ; *Rebenschädling*, c'hwen-gwini str. ; *die Kartoffeln sind von Schädlingen befallen*, gwashaet eo an avaloù-douar.

Schädlingsbekämpfung b. (-) : diamprevanerezh g., stourm ouzh al loened noazus g.

Schädlingsbekämpfungsmittel n. (-s,-) : diastuzer g. ;

a) lazh-amprevaned g., louzoù-amprevaned g., louzoù-diamprevanañ g., diamprevaner g., dilastezer g. ; **b)** louzoù razhed g., louzoù logod g.

schadlos ag. : 1. didorr, dizrast, en ur stad vat, anterin, dic'haou, divoulc'h, en e bezh, a-bezh, difreuz, hep gaou na tro fall ebet, dinoaz, sasun ; 2. *sich für etwas an jemandem schadlos halten*, kempouezañ ur c'holl bennak diwar goust unan all, kemer udb da zigoll diwar goust u.b., en em zic'haouiñ eus udb diwar goust u.b., en em zigoll eus udb war u.b.

Schadloshaltung b. (-) : digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b.

Schador g. (-s,-s) : chador g., mouch islakek g.

Schadstoff g. (-s,-e) : danvez-saotrañ g., danvez kontammus g., danvezenn bistrius b.

schadstoffarm ag. : nebeut a zanvez-saotrañ ennañ.

Schaduff g. (-s,-s) : [puñs] chadouf g.

Schaf n. (-s,-e) : 1. **a)** [par ha dre vras] dañvad g., penn-dañvad g., penn-deñved g., penn-meot g., loen-deñved g. ; **b)** [parez] dañvadez b., dañvadenn b., mammenn b. ; *trächtiges Schaf*, dañvadez kenoan b., dañvadenn genoan b., mammenn genoan b. ; *das Schaf ist brünstig*, maouta a ra an dañvadez, emañ an dañvadenn e c'hoant maout, gwentl maout a zo en dañvadez, c'hoant maout a zo gant an dañvadenn, friantiz a zo gant an dañvadenn, emañ an dañvadez o c'houlenn maout ; *Wollschafe sind keine Fleischschafe*, an deñved da reiñ gloan n'int ket deñved kig ; *bei Schafen beträgt die Trächtigkeitsdauer (die Tragzeit) fünf Monate*, an dañvadezed a zoug e-pad pemp miz ; *die Schafe scheren*, touzañ (kreviañ, digreofañ) an deñved ; *die Schafe geben Wolle*, diouzh an deñved ez eus gloan ; *unsere Schafe sind gebrandmarkt worden*, ur merk gant an houarn ruz a zo bet lakaet d'hon deñved ; *das Schaf hat sich die Klaue*

verletzt und hinkt stark, kamm-broud eo an dañvad ; bei dieser Hitze wird die Wolle bei den Schafen schnell nachwachsen, buan e c'hloano an deñved en-dro gant an tommder-se, buan e kreofno an deñved en-dro gant an tommder-se ; sechs Schafe sind von den Hunden erwürgt worden, c'hwec'h dañvad a zo bet taget gant ar chas ; wollige Schafe, deñved kreofnek lies., deñved kreouchennek lies. ; das Vlies eines Schafes, kreofn un dañvad g., kreofnad un dañvad g. ; 2. [kr-l] die Schafe von den Wölfen bewachen lassen, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, bazañ an hoc'h, lakaat ar bas war an hoc'h ; 3. [dre astenn.] das schwarze Schaf, ar penn-dañvad gallus g. (Gregor), ar penn-dañvad klañv g. ; 4. dumm wie ein Schaf, diot evel ul leue, diot evel ul leue brizh, diot evel ul leue dour, diot evel ul leue geot, ken sot ma weler e voued ennañ, sot evel ur penton (evel ur bailh, evel ur baner, evel ur c'hwilderv, evel ur banezenn), sot evel ur Gwenedad, sot evel ur waz, sotoc'h eget ur banezenn, sotoc'h eget ur baner, sotoc'h eget panerou, sotoc'h eget pevarzek, diot evel ur waz, sotoc'h eget va botez kleiz, sot-pik, sotoc'h eget e votoù, sot-paner, sot-ran, sot ken e tro an douar dindanañ, sot-magn, sot-nay, sot-permil, diot-naet, diot-nay, diot-ran, genaouek evel ur ribod, gars evel ur penton, gars evel e dreid, gars ken ez eo faout bizied e dreid, ur genoù da bakañ kelien dezhañ ; 5. [relij.] die Schafe, an deñved lies., ar feizidi lies. ; die verlorenen Schafe, an deñved dianket lies., an deñved diank lies., an deñved faziet er feiz lies. ; 6. die Schafe von den Böcken scheiden, lakaat disparti etre an ed hag an dreog ; 7. ein gutmütiges Schaf sein, bezañ touzet aes, bezañ aes da douzañ.

Schafblattern lies. : [mezeg., loen.] brec'h an deñved b.

Schafbock g. (-s,-böcke) : [loen.] maout g. [liester meot], tourz g., maout-tourz g., maout-tarv g., maout-tourc'h g. ; homloser Schafbock, maout Spagn g., maout diskorn g.

Schäbchen n. (-s,-) : 1. dañvadig g., oan g.

2. P. mein Schäbchen, va lododenn b., loulig g., va loenig g., kalonig b., bravig g., moudounig g., va c'halonig b.

3. der Himmel ist voll Schäbchen, deñvedigoù a zo en oabl, laezh kaoulet a zo en oabl ; [dre astenn.] das Meer hat Schäbchen, deñved a zo war ar mor, deñvedigoù a zo war ar mor, war ar mor ez eus deñved, laezh a zo war ar mor, gwennañ a ra ar mor, pilhennek eo ar mor.

4. [kr-l] sein Schäbchen ins Trockene bringen, sein Schäbchen scheren, ober e eost (e fagodenn, e graf), tapout gant an-unan [tapout a ra gantañ], tapout forzh gwenneien, ober krazadenn, ober fortun, ober ur fortun, fortunian, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, ober e ran, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, ober arc'hant war an oaled, gounit arc'hant bras, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; sein Schäbchen im Trockenen haben, bezañ dastumet un tamm mat a voujedenn.

5. [poultrenn] stloagenn b., pilpouz g.

Schäbchenwolke b. (-,-n) : [koumoul] lost-kazh g., flip-avel g., sirrus g., kaouledenn b. ; Schäbchenwölkchen, Schäbchenwolken, deñvedigoù en oabl lies., lostoù-kezeg, lostoù-kizhier lies., laezh kaoulet g.,

kalzennoùigoù lies., eon en amzer str., kaouled str. ; mit Schäbchenwölkchen bedeckter Himmel, oabl kalzennet g., oabl kaouledet g. ; sich mit Schäbchenwölkchen bedecken, kalzenniñ, kaoulediñ ; keine einzige Schäbchenwolke störte den blauen Himmel, glas e oa an oabl hep an disterañ kaouledenn pe lost-kazh ouzh e varellañ.

Schäfer g. (-s,-) : maouter g., mēsaer-deñved g., diwaller deñved g., bugul g., paotr-deñved g., mirer an deñved g., pastor g. ; er hatte einen Alten als Schäfer eingestellt, kemeret en doa graet unan kozh da ziwall an deñved.

Schäferdichtung b. (-,-en) : barzhoniezh vēsaer b., barzhoneg mēsaer g., bugulgan g., mēsaergan g., pastoralenn b.

Schäferei b. (-,-en) : 1. sout b., kraou-deñved g., dañvati g., jaol g., jal g. ; 2. magañ deñved g., magerezh deñved g., sevel deñved g. ; 3. barzhoniezh vēsaer b., barzhoneg vēsaer b., barzhoneg mēsaer g., bugulgan g., mēsaergan g., pastoralenn b., gwerz b.

Schäfergedicht n. (-s,-e) : gwerz b., barzhoneg vēsaer b., barzhoneg mēsaer g., bugulgan g., mēsaergan g., pastoralenn b.

Schäferhund g. (-s,-e) : [loen.] ki-deñved g., ki-tropell g., ki-mēsaer g.

Schäferin b. (-,-nen) : mēsaerez b., bugulez b., plac'h-deñved b., diwallerez deñved b.

Schäferroman g. (-s,-e) : romant mēsaer g., romant bugul g., romant bugulek g.

Schäferspiel n. (-s,-e) : pezh-c'hoari mēsaer g., c'hoari-bugul g., pezh-c'hoari bugulek g.

Schäferstab g. (-s,-stäbe) : kammell b., bazh vēsaer b.

Schäferstündchen n. (-s,-) : emgav galant g., pennad flouretiñ g. ; Schäferstündchen zu viert, c'hoari pevar g.

Schäfertasche b. (-,-n) : sac'h mēsaer g.

Schaff n. (-es,-eln) : [Bro-Aostria] tonell b.

Schaffell n. (-s,-e) : maoutken g., kreofn g., kreofnad g., kroc'hen maout g.

Schaffellmütze b. (-,-n) : maoutenn b.

schaffen¹ V.k.e. (schuf / hat geschaffen) : krouiñ, forjañ, sevel, furmiñ, stummañ, imbroudiñ, ijinañ, ober, produiñ ; ein Kunstwerk schaffen, krouiñ (sevel, produiñ) un oberenn (ur bennoberenn) ; Gott schuf die Welt, Doue a grouas ar bed, Doue en deus graet d'ar bed bezañ, Doue a stummas ar bed ; die Welt wurde aus dem Nichts geschaffen, krouet eo bet ar bed diwar netra ; Gott schuf den Himmel und die Erde, Doue en deus produet (krouet) an Neñv hag an Douar, Doue en deus krouet an Neñv hag an Douar, Doue en deus graet an Douar hag an Neñv.

anv-gwan verb II : **geschaffen** sie sind wie füreinander geschaffen, graet int an eil evit egile evel daou damm en ur glozenn, graet int evit en em ober an eil ouzh egile, graet int an eil diouzh egile, dibabet int bet an eil d'egile.

schaffen² V.k.e. (verb digemm : schaffte / hat geschafft) :

1. ober, peurechuiñ, pakañ, tapout, disoc'h, disoc'h gant, disoc'h da benn, kavout un disoc'h gant, difretañ [un tamm labour bennak], dont a-benn eus, dont da benn a, dont da benn eus, kas da benn, lakaat klok, ober ouzh, ober diouzh, c'hoari gant, tizhout d'an-unan ober udb, tizhout ober udb, tapout ober udb, tapout d'ober udb, tapout gant an-unan ober udb, akuitañ d'ober udb,

degouezhout da vat gant udb, en em gavout d'ober udb, fonnañ ober udb, fonnañ d'ober udb, bezañ trec'h d'udb, ober taol ; *er hat es geschafft, den bestehenden Rekord zu brechen*, deuet eo a-benn da barfoeltrañ ar rekord diwezhañ, tizhet en deus gwellaat ar rekord kozh, tizhet eo bet dezhañ gwellaat ar rekord diwezhañ, tapet en deus gwellaat ar rekord kozh, tapet en deus da wellaat ar rekord diwezhañ, tapet eo gantañ parfoeltrañ ar rekord kozh ; *das Abi schaffen*, ober berzh er vachelouriezh, bezañ degemeret er vachelouriezh, tapout ar vachelouriezh, dont ar vachelouriezh gant an-unan, gounit ar vachelouriezh, pakañ ar vachelouriezh, tremen ar vachelouriezh gant berzh, bezañ bachelouriet ; *diesen Acker schaffen wir noch vor Anbruch der Nacht*, a-benn ma vo deuet an abardaez e vo paket ar parkad-se ; *ohne Mühe wird nichts Großes geschafft*, ne vez graet netra vras hep poan ; *was schaffst du denn da ?* o turlutañ petra emaout ? o fistoulat petra emaout aze ? o penefiañ petra emaout ? petra an diaoul emaout oc'h ober ? petra an tanfoeltr emaout oc'h ober ? petra emaout o klask war-dro amañ ? ; *in einem Tag schafft er viel*, hennezh a ra labour d'e zevezh, pezhiaoù labour a ra d'e zevezh, hennezh a ra fonn d'e zevezh, hennezh a labour plaen ha buan ; *er schafft am Tag zweimal so viel wie sein Kollege*, ober a ra d'e zevezh hanter muioc'h eget e genseurt, ober a ra d'e zevezh daou labour e genseurt ; *er schafft nur halb so viel wie die anderen*, hanterañ a ra ouzh ar re all, ober a ra an hanter kement hag ar re all ; *ich habe viel zu schaffen*, labour am eus dreist-penn, kalz a draoù am eus d'ober, kalz am eus d'ober, gwall sammet on gant va labour, sammet eo va c'hein gant al labour, mac'homet on gant al labour, foulet (foulmac'het, beuzet, debret, friket) on gant al labour, foul a zo warnon, mezv on evel ar yer en eost, leun a gefridi on, herr labour a zo warnon, dre brez emaon, prez labour a zo warnon, traoù a zo ganin war ar ramp, dalc'het on gant an eur, dalc'het on gant an amzer, dall on gant al labour ; *wir werden es heute nicht schaffen*, ne vo ket peurechuet hiziv, ne zisoc'himp ket da benn hiziv ; *das schaffst du so gut wie jeder*, gouest out d'ober al labour-se kenkoulz hag hini, gouest out d'ober al labour-se kenkoulz ha nikun ; *nur Mut, wir schaffen es schon !* deomp atav, pevar ha pemp a ra nav ! ; *er hat es nicht geschafft*, graet en deus bouc'h, boud eo bet d'ober an dra-se, n'eo ket bet trec'h d'an dra-se ; *ich schaffe es schon ganz allein !* emsav on ! erruout a rin me va-unan ! ober a rin taol me va-unan ! ; *er wird es schaffen, wenn er sich Mühe gibt*, dont a raio a-benn gant ma poanio ; *wenn er auch so stark ist, er schafft es nicht*, gant bras eo e nerzh ne dizh ket, daoust pegen bras eo e nerzh ne dizh ket ; *noch eine letzte Anstrengung und wir haben's geschafft*, ur frapad c'hoazh hag e teuimp a-benn ; *noch eine Woche zusätzlich und wir haben es geschafft*, ur sizhun muioc'h c'hoazh hag e vo echu ; *ich schaffe es nicht, dieses Stück Kuchen zu essen*, an tamm kouign-mañ n'on ket gouest da c'hoari gantañ, ne fonn ket din debriñ an tamm kouign-mañ, an tamm kouign-mañ a zo ouzhpenn din ; *und sei die Arbeit auch schwer, sie muss geschafft werden*, bez' e ranker kas al labour-se da benn, goude ha ma ve diaes en ober - goude ha ma'z eo gwall ziaes al labour-se d'ober e ranker kas anezhañ da benn - n'eus

forzh pe c'hoari eo, c'hwí a raio al labour-se - da ziaes ma'z eo al labour-se d'ober, bez e ranker kas anezhañ da benn ; *geschafft !* la ! graet eo ar stal ! deuet eo ganeomp ! deuet eo an tamm ganeomp ! echu eo a-benn ar fin ! graet eo ar gra ! graet hon eus taol ! degouezhet omp ganti da vat ! echu ar Bater ! disoc'h omp ! barrek omp ! bremañ emaomp dispeg ! bremañ omp distrob diouzh an dra-se ! setu echu eo ! ur maneur graet eo bepred ! kaset hon eus hon taol da vat ! Kaset hon eus hon taol da benn ! ; *er hat's geschafft*, deuet eo gantañ, deuet eo a-benn eus e daol, kaset en deus e daol da vat, kaset en deus e daol da benn, degouezhet eo ganti da vat, tennet en deus e daol, deuet eo d'ar jube, deuet eo a-benn eus e vennozh, deuet eo e daol da vat gantañ, deuet eo e dro da vat gantañ, graet en deus tro-vat, graet en deus taol mat, graet en deus taol, deuet eo a-benn eus e grog, deuet eo a-benn d'ober e daol, deuet eo a-benn eus e gefridi, deuet eo a-benn eus e labour, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi, erruet eo ; *wir haben die Hälfte des Weges nach Stuttgart geschafft*, degouezhet omp hanter hent da Stuttgart, graet hon eus an hanter eus an hent a gas da Stuttgart ; *jemandem zu schaffen geben*, bezañ d'ober gant an-unan, koustañ da gorf u.b., bezañ ur reuz en an-unan (gant an-unan), darbariñ u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ neud da zirouestlañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., ober e ebeul, c'hoari diaes d'u.b., reiñ darbar d'u.b., lakaat u.b. diaes, degas trabas d'u.b., strobañ spered u.b., degas diaezamant spered d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b., daoubenniñ u.b., jabliñ u.b., ober d'u.b. brammat ; *er hat mir zu schaffen gegeben*, reuz am boa bet gantañ, d'ober em boa bet gantañ, ur gempenn am boa bet gant hennezh, gwe am boa bet gant hennezh, kefridi am boa bet gant hennezh, un abadenn am boa bet gantañ, un abadenn am boa paket gantañ, c'hoari am boa bet gant al lampon-se, bec'h am boa bet gant al lampon-se, atapi am boa kemeret gantañ, kavet em boa da gochañ gantañ, hennezh a oa un den teuc'h en em ober outañ, roet en doa blev gwenn din, kavet em boa avel a-benn gantañ (digantañ), krog am boa bet gantañ, krog a-walc'h am boa bet gantañ, gwall grog am boa bet gantañ, luziasennoù am boa bet gantañ, ne oa ken nemet rouestl anezhañ, kavet em boa krog gantañ, kavet em boa krog a-walc'h gantañ, kavet em boa gwall grog gantañ ; *mein Mann macht mir zu schaffen*, poan am bez e-ser va gwaz, kavout a ran da gochañ gant va gwaz, va gwaz a zo un den teuc'h en em ober outañ, reuz am bez gant va gwaz, luziasennoù am bez gant va gwaz, va gwaz n'eus ken nemet rouestl anezhañ, krog am bez gant va gwaz, krog a-walc'h am bez gant va gwaz, gwall grog am bez gant va gwaz, kavout a ran krog gant va gwaz, kavout a ran krog a-walc'h gant va gwaz, kavout a ran gwall grog gant va gwaz ; *seine Gesundheit macht ihm zu schaffen*, kas a zo warnañ, n'eo ket gwall yac'h, e yec'hed a c'hoari da fall, aet eo e yec'hed digantañ, d'ober en deus gant e yec'hed ; *diese Schweißausbrüche machen mir zu schaffen*, me am bez diaezamant gant an tommderennoù-se, darbar am eus gant an tommderennoù-se, souriñ a ra an tommderennoù-se warnon ; *dieses Asthma macht mir zu schaffen*,

diaezamant am bez gant ar berranal (ar verranal) a vez ingal warnon, pinijenn am bez gant ar berranal, bec'hiet on gant ar verranal, souriñ a ra ar berranal warnon, dalc'het on gant ar berranal ; *die Hitze macht den Leuten zu schaffen*, an tommder a lazh an dud, mac'homet e vez an dud gant an tommder, deviñ a ra an dud gant an tommder ; *es schaffen, etwas zu tun*, dont a-benn d'ober udb, disoc'h gant udb, disoc'h da benn, en em gemer diouzh ober udb, en em gavout d'ober udb, en em gemer evit ober udb, fonnañ ober udb, fonnañ da ober udb ; *ich schaffe es nicht*, ne dizhan ket, ne fonnan ket, ne fonn ket din en ober, ne zegouezhan ket ganti da vat, ne zisoc'h ket da benn, disneuz on d'en ober, emañ null ganti, n'akuitan ket, n'erruan ket ; *ich schaffe es schon !* mont a rin a-benn eus an dra-se, disoc'h a rin da benn, disoc'h a rin gant an dra-se, kas a rin an dra-se da benn (da vat), dont a ray da vat ganin, kavout a rin va lank, kavout a rin lank forzh penaos, ne vo ket ouzhpenn din, degouezhout a rin ganti da vat, erruout a rin, fonnañ a rin en ober, fonnañ a rin d'en ober, fonnañ raio din en ober, en em gavout a rin d'en ober ; *das schaffe ich nie ! das werde ich nie schaffen !* morse ne vin gouest ! ouzhpenn din eo an dra-se ! ne vin ket lodenn ! ; *ohne deine Hilfe hätte ich es nie geschafft*, keneve ar sikour ac'h eus roet din, biken ne vijen deuet a-benn - panevet ar sikour ac'h eus roet din, biken ne vijen deuet a-benn - kenevedout (panevedout, anez dit), biken ne vijen deuet a-benn ; *er schafft es, die Tür aufzuschließen*, en em gemer a ra evit dibrennañ an nor, en em gemer a ra diouzh dibrennañ an nor ; *wenn er es schafft, seinen Wunsch zu erfüllen*, ma tegouezh dezhañ kaout ar pezh en deus c'hoant, ma tizh dezhañ kaout ar pezh en deus c'hoant, ma tap kaout ar pezh en deus c'hoant ; *das schaffst du nicht*, n'emañ ket a-du dit, ne zeui ket a-benn eus an dra-se, n'out ket barrek evit an dra-se, ne zisoc'hi ket gant an dra-se, ne zisoc'hi ket da benn, ne fonno ket dit ober an dra-se, morse ne vi gouest ; *das Pferd wird diesen Baumstamm schon wegschaffen*, barrek eo ar marc'h war ar c'hef-se, barrek eo ar marc'h evit ar c'hef-se ; *sich zu schaffen machen*, bezañ dever en an-unan, bezañ prez war an-unan, en em zifre(t)añ, ober fonn, teuler fonn, fonnañ ; *damit habe ich nichts zu schaffen*, n'em eus netra da welet gant an afer-se, n'on ket lodek neudenn ebet en afer-se ; *er hat hier nichts zu schaffen*, n'en deus klask ebet war mann ebet amañ, an dra-se ne sell ket outañ, an dra-mañ ne sell netra outañ, n'en deus netra da welet en afer-se, n'emañ ket en e gerz emellout eus kement-se, gwelloc'h e vefe dezhañ mont d'en em glask e lec'h all, amañ n'en deus netra da gaout, an dra-se n'eo ket e stal eo.

2. kas, degas ; *an Ort und Stelle schaffen*, kas dibistig (hep gaou na tro fall ebet, diampech, kempenn) d'al lec'h merket ; *etwas zur Post schaffen*, kas udb d'an ti-post ; *im Winter war es ein Heidentheater, sie in die Schule zu schaffen*, ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze

da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; *sie haben den Mist aufs Feld geschafft*, fin eo dezho charreat an teil ; *ein Hindernis aus dem Weg schaffen*, distankañ an hent, lemel ur skoilh diwar an hent, tec'hel ur skoilh diwar an hent, dilemel udb diwar hent ; *schaff den Stuhl beiseite*, lam ar gador-se diwar hent, tec'h ar gador-se diwar hent ; *Geld beiseite schaffen*, tuañ arc'hant, distreiñ arc'hant, skrapañ arc'hant, trufañ arc'hant, bogodiñ arc'hant, lakaat arc'hant en e rastell, sachañ d'e c'hod, houarnañ ar vulez (Gregor) ; *jemanden beiseite schaffen*, P. kaout an dizober (en em zizober, en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus u.b., skubañ u.b., diskar u.b., kas u.b. kuit ; *sich (t-d-b) jemanden vom Halse schaffen*, kaout an dizober (an disamm, an dieub, an distag, distag) eus u.b., en em zivec'hiañ eus u.b., kas u.b. diwar e gein (diwar e dro) ; *sich (t-d-b) etwas vom Halse schaffen*, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb, diskregiñ diouzh udb, kaout an dizober eus udb, frankaat gant udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houlou, kaout an disamm eus udb, en em zivec'hiañ eus udb, disteurel udb, chetiñ udb ; *eine Angelegenheit aus der Welt schaffen*, skubañ udb, skarat ur gudenn, reiñ lamm d'ur gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, na zalc'her kont eus udb, kaout an disamm eus udb, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, disammañ udb, difoarañ diouzh udb, en em zistlabezañ eus an afer bennak.

3. kavout, pourchas ; *ich muss mir Geld schaffen*, ret e vo din diboufañ (dineizhañ) arc'hant, rankout a ran kavout arc'hant tu pe du ; *Hilfe schaffen*, remediñ, kavout ar remed (d'udb), mont en arbenn d'un droug bennak, sikour, reiñ (degas) sikour ; *Ordnung schaffen*, skarzhañ al leurenn, ober karzhadenn, lakaat urzh, reizhañ, urzhiañ, renkañ, degas urzh, kempenn, klenkañ, distlabezañ, kêrreizhañ, lakaat an traoù en o reizh, ober un tamm renk, lakaat ar c'henurzh da ren, lakaat pep tra war e rez, lakaat an traoù war o rez, lakaat an traoù war o zu, lakaat an traoù en o rez, lakaat an traoù kempenn, lakaat an traoù a-blaen ; *Gerechtigkeit schafft Frieden*, al lealded a vag ar peoc'h ; *Rat schaffen*, kavout penn diouzh lost d'ur bellenn, kavout poell (penn) d'ur gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, kavout ar c'hraf (ar skoulm, an dalc'h, an dro, ar pleg), kavout penn vat d'un taol bennak, kavout an tu ; *sich selbst (t-d-b) Recht schaffen*, ober ar justis eñ e-unan ; *Gerechtigkeit schaffen*, ober ar justis ; *Gefangene entlassen, um Platz zu schaffen*, dileuniañ ar prizonioù ; *das schafft Linderung*, an dra-se a dorr (a zistan) ar boan.

Schaffen n. (-s) : **1.** ober g., oberiegezh b., greanted b., oberiadegezh b., obererezh g., oberadur g. ; **2.** krouiñ g., krouidigezh b. ; **3.** trevell g.

schaffend ag. : *schaffende Kraft*, ijin krouiñ g., ijinegezh b., spered-krouer g., spered-krouiñ g., nerzh-krouiñ g., imbroud g. ; *die Geistigschaffenden*, ar gefredourien lies., ar sperederien lies. ; *die Kulturschaffenden*, an obererien sevenadurel lies.

Schaffensdrang g. (-s) : ijin krouiñ g., ijinegezh b., spered-krouer g., spered-krouiñ g., nerzh-krouiñ g., c'hoant krouiñ g., c'hoant imbroudiñ g., imbroudusted b., itik da grouiñ g., itik da imbroudiñ g.

Schaffensfreude b. (-) : birvilh krouiñ g., entan krouiñ g., gred krouiñ g., jourdoul krouiñ g., goursav krouiñ g., bervder krouiñ g., birvidigezh krouiñ b., c'hoant krouiñ g., c'hoant imbroudiñ g., imbroudusted b., krouusted b.

Schaffenskraft b. (-) : ijin g., ijinegezh b., spered-krouer g., spered-krouiñ g., nerzh-krouiñ g., galloud imbroudiñ g., imbroudusted b., krouusted b.

Schaffer g. (-s,-) : krouer g., oberer g., imbrouder g.

Schafferin b. (-,-nen) : krouerez b., obererez b., imbrouderezh b.

Schaffhausen n. (-s) : Schaffhausen b.

schaffig ag. : [su Bro-Alamagn, Bro-Suis] aketus, gredus, leun a c'hred, greant, bev-buhez, bev-buhezek.

Schafffleisch n. (-es) : [kegin.] kig-dañvad g., kig-deñved g., kig maout g.

Schaffner g. (-s,-) : [treuzdougen] kontroller g., minaoueder g., touller-tikiji g.

Schaffnerin b. (-,-nen) : [treuzdougen] kontrollerez b., minaouederez b., toullerez-tikiji b.

Schaffung b. (-,-en) : krouidigezh b., obererezh krouiñ g., forjerezh g. ; *Schaffung von Arbeitsplätzen*, krouidigezh postoù-labour b.

Schafgarbe b. (-,-n) : [louza.] mildelienn b., milfer b., penngaled g., skouarn-an-ozhac'h-kozh b., skouarn-Valkuz b., skouarn-Yuzaz b.

Schafhaltung b. (-,-en) : magañ deñved g., magerezh deñved g., sevel deñved g.

Schafherde b. (-,-n) : tropell deñved g., tropellad deñved g., bagad deñved g., bandenn zeñved b., bandennad zeñved b.

Schafhirt g. (-en,-en) : maouter g., mēsaer-deñved g., diwaller deñved g., bugul g., paotr-deñved g., mirer an deñved g., pastor g.

Schafhürde b. (-,-n) : kloz deñved g.

Schafkamel n. (-s,-e) : [loen.] lama g.

Schafkäse g. (-s) : [kegin.] keuz dañvadez g., keuz laezh dañvadez g.

Schafkleider lies. : [tro-lavar] *der Wolf in Schafkleidern*, ur bleiz skrafer gwisket e dañvad g., ur bleiz du dindan kroc'hen un oan gwenn g., ar bleiz dindan kroc'hen an oan g., al louarn o prezeg d'ar yer g., unan gwenn diavaez du diabarzh g., un daouarn tomm hag ur galon yen.

Schafblamm n. (-s,-lämmer) : [loen.] oan g.

Schaflaus b. (-,-läuse) : [loen.] teureug str., tarlask str., tilh g., megel b., porailh g.

Schafleder n. (-s) : 1. maoutken g. ; 2. [dre fent.] *ausreißen wie Schafleder*, tec'hel, didec'hout, tec'hel kuit, tec'hel d'ar red, tec'hel d'an daoulamm, didec'hel, dilammat, mont er gas, en em laerezh, flipañ, diflipañ, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em riklañ, en em riklañ kuit, kemer an tec'h, mont war dec'h, tec'hel

(skampañ) kuit, gounit a veg botez, gallout kavout hed e c'har, gallout kavout hed e votez, mont d'e dreid, mont d'an tus, skubañ ar ouinell, harpañ ar vanell, mont er gas, sachañ e garavelloù gant an-unan, redek ar c'had, skarañ, skarzhañ, karzhañ, reiñ gaol dezhi, kemer (tapout, kavout) hed e c'har, klask e ribinoù, klask e ribouloù, kavout e ribouloù da dec'hel, ober botoù kazel, lakaat e seilioù en e c'hodell, ober gar, ober gaol, sachañ e dreid (e c'har, e groc'hen, e lêt, e revr, e skasoù, e loaiou, e ivinoù) gant an-unan, sachañ war e skasoù, skarañ er ouinell.

Schäfflein n. (-s,-) : dañvadig g., oan g. ; [tro-lavar] *sein Schäfflein ins Trockene bringen*, ober e eost (e fagodenn, e graf), tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober krazadenn, ober e ran, ober fortun, fortunian, ober ur fortun, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, ober arc'hant war an oaled, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *sein Schäfflein im Trockenem haben*, bezañ dastumet un tamm mat a voujedenn.

schafmäßig ag. : strolladus, strollidik, heul-heul, evel deñved, sentidik, deñvedek, bagadus.

Schafmilch b. (-) : [kegin.] laezh dañvadez g.

Schafott n. (-s,-e) : chafod g. ; *auf das Schafott steigen*, pignat gant diri ar chafod ; *der Delinquent wurde auf das Schafott gebracht, wo er zur Schau gestellt wurde*, lakaet e voe an torfedour e diskouez war ar chafod.

Schafpelz g. (-es,-e) : 1. maoutken g. ; 2. [tro-lavar] *der Wolf in Schafpelz*, ur bleiz skrafer gwisket e dañvad g., ur bleiz du dindan kroc'hen un oan gwenn g., ar bleiz dindan kroc'hen an oan g., al louarn o prezeg d'ar yer g., unan gwenn diavaez du diabarzh g., un daouarn tomm hag ur galon yen.

Schafpocken lies. : [mezeg., loen.] brec'h an deñved b.

Schafpelzmütze b. (-,-n) : maoutenn b.

Schafrasse b. (-,-n) : gouenn deñved b.

Schafträude b. (-,-n) : [mezeg., loen.] teurk g.

Schafschere b. (-,-n) : sizailh da douzañ an deñved b., sizailh kreviañ b.

Schafscherer g. (-s,-) : krevier g.

Schafschulter b. (-,-n) : [kegin.] skoaz-vaout b.

Schafschur b. (-,-en) : touz an deñved g., touzerezh an deñved g., touzadenn an deñved b., kreviadur g., krevierezh g., kreviadeg b.

Schafseintopf g. (-s) : [kegin.] keusteuenn vaout b. ; *Schafseintopf mit Bohnen*, kefalenn-vaout b.

Schafsgesicht n. (-s,-er) : stumm ur beulke g., tres da vezañ diot g., amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., inosant g., sod g., darsod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., patatezenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn luch g., magn g., nouch g., diskiant g., pennsod g.

Schafskäse g. (-s) : [kegin.] keuz dañvadez g., keuz laezh dañvadez g.

Schafskopf g. (-s,-köpfe) : amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., inosant g., sod g., darsod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., patatezen b., panezen b., Yann Banezen g., gogez g., penn luch g., magn g., nouch g., diskiant g., pennsod g. ; *jemanden einen Schafskopf schelten*, ober an azen gant u.b., ober un azen eus u.b., lakaat u.b. da azen.

Schafskot g. (-s) : kagal deñved g., kagalennou deñved lies., kaoc'h-deñved g., biliennou deñved lies.

schafsmäßig ag. : strolladus, strollidik, heul-heul, evel deñved, deñvedek, bagadus.

Schafsmilch b. (-) : [kegin.] laezh dañvadez g.

Schafsochse g. (-n,-n) : [loen.] ejen-musk g., maoutejen g.

Schafspelz g. (-es,-e) : *sellit ouzh Schafpelz*.

Schafstall g. (-s,-ställe) : sout b., kraou-deñved g., dañvati g., jaol g., jal g. ; *der Schafstall steht offen*, digor eo war an deñved.

Schafstelze b. (-,-n) : [loen.] kannerez velen b. ; *englische Schafstelze*, kannerez velen temzig b. ; *Wissenschaftstelze*, kannerez velen penn glas b. ; *aschköpfige Schafstelze*, kannerez velen penn louet b. ; *Maskenschafstelze*, kannerez velen penn du b. ; *nordische Schafstelze*, kannerez velen an norzh b.

Schaft g. (-s, Schäfte) : 1. fust g., troad g., treujenn b., truñs g., gar b., gwalenn b. ; *Lanzenschaft*, fust goaf g. (Gregor) ; *eine Lanze mit grünem Schaft*, ur goaf fustet-glas g. ; *Gewehrschaft*, troad-fuzuilh g., fust ar fuzuilh g., lamm ar fuzuilh g., kros g., gwele-fuzilh g., horzh-fuzuilh b.

2. *abgebrochener Schaft*, kolonenn diveget b.

3. *Stiefelschaft*, korf an heuz g. (Gregor), gwalenn b.

4. [merdead.] *Ankerschaft*, pav an eor g., gwalenn an eor b.

5. [Bro-Suis] armel b., armenner b., pres g., kredañs b.

schäften V.k.e. (hat geschäftet) : 1. troadañ, fustañ ; 2. *Stiefel schäften*, lakaat ur c'horf war an heuzoù ; 3. [louza.] imboudañ, lagadiñ, grefiñ.

Schaftthalm g. (-s,-e) / **Schaftheu** n. (-s) : [louza.] lost-marc'h g., c'hwist g., balan-louarn g., lost-hoc'h g.

Schaftkreuz n. (-es,-e) : lammgroaz b.

Schafttring g. (-s,-e) : [tisav.] gwalenn-golonenn b.

Schaftrinne b. (-,-n) : [tisav.] garan-golonenn b.

Schaftstiefel g. (-s,-) : heuz lâr korf uhel g.

Schafvieh n. (-s) : [loen.] deñved lies.

Schafwolle b. (-) : gloan dañvad g.

Schafzucht b. (-) : magañ deñved g., magerezh deñved g., sevel deñved g.

Schah g. (-s,-s) : *der Schah von Persien*, cha Persia g., impalaer Persia g.

Schakal g. (-s,-e) : [loen.] chakal g. ; *Goldschakal*, aourgi [liester aourgon] g., bleizlouarn [liester bleizlouarned] g.

Schake b. (-,-n) : [merdead.] mell g., mell chadenn g., anell b., lagadenn b.

Schäkel g. (-s,-) : [merdead., tekn.] mailhon g., manilh g.

Schäker g. (-s,-) : likaouer g., lubaner g., luban g., lorber g., galant g., drujer g., farseller g., fringer g., jirfoll g.

Schäkerei b. (-,-en) : galanterezh g., galantiz b., farsellerezh g., drujerez g., friantaj g., friantiz b., jirfollezh b.

schäkern V.gw. (hat geschäkert) : farsellat, drujelat, drujal, andellat, fentigellat, likaouiñ, c'hoariellañ, c'hoariellat, peuzfolliñ, fringellat, ebatal, ober joa, bragal, meskañ, turlutañ, noualantiñ, ober e zen gars, c'hoari ar foll, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, friantañ, faraouellañ, fourgasiañ, flouretiañ, logota, douseñ, c'hoari koukou, chourañ, lesaat, fringal, fringalañ, dizoac'hañ, ober e baotr yaouank ; *mit jemandem schäkern*, ober chiboudoù d'u.b., ober chiboudig d'u.b., likaouiñ ouzh u.b., likaouiñ u.b.

schäkernd ag. : friant, jirfoll.

Schal g. (-s,-s/-e) : skerb g./b., eskerb b., seizenn-c'houzoug b., chal g., frileuzenn b., mouchouer g.

schal ag. : 1. divlaz d'ar staon, disaour, goular, disasun, peñver, dic'houst, digar, flak, euver, panenn, heuz, milis, plaen ; *schale Nahrung*, boued plaen (divlaz, disaour, goular, disasun, peñver, dic'houst, digar, euver, panenn, flak, heuz, milis) g. ; *schales Bier*, bier avelet g., bier c'hwez an aveladur gantañ g., bier blaz an avelet warnañ g. ; *schal werden*, aveliñ, koll e vlaz, divlazañ, goulariñ, disaouriñ, goularaat ; *schal machen*, divlazañ, goulariñ, disaouriñ ; *schal machend*, divlazar ; 2. [dre skeud.] *ein schales Leben*, ur vuhez dister b., un tammig silvidigezh g., ur vuhez treut b., ur bevañ bihan g. ; *schale Worte*, komzoù divlaz lies., komzoù dister lies., komzoù goular lies.

Schalbrett n. (-s,-er) : krustenn b., koad blod g.

Schälchen n. (-s,-) : koupenn b., koupennad b.

Schale b. (-,-n) : 1. pluskenn b., koc'henn b., krogenn b., kroc'henn g., klorenn b., klor str., klozenn b., klosen b., klos str. ; *Schalen*, plusk str., pluskad str., pel g., peilh g., peliadur g., klor str., klos str. ; *Orangenschale*, plusk orañjez str., pluskenn an orañjez b., koc'henn orañjez b., pel orañjez g. ; *Schale einer Kartoffel*, peilh patatez g., plusk patatez str., pluskenn ur batatezen b., pel ur batatezen b. ; *Kartoffeln in der Schale*, patatez pluskoù ha tout str., patatez kroc'henn-digroc'henn str., avaloù-douar en o c'hroc'henn lies., patatez plusk hag all str., patatez peilh ha tout str., patatez plusk ha rusk str., patatez en o flusk str. ; *Nussschale*, krogenn ur graoñenn b., krogenn graoñ b., klor kraoñ str., plusk kraoñ str., klozenn graoñ b., pluskenn ur graoñenn b. ; *Schale einer Melone*, koc'henn sukrin b., pluskenn ur sukrinenn b. ; *Eierschale*, klor vi str., klos vi str., plusk ar vioù str., klorenn b., klorenn vi b., pluskenn ur vi b. ; *Eier mit zersprungener Schale*, vioù brechet lies., vioù darnet lies., vioù brizhfaoutet lies. ; *Austernschale*, krogenn un istrenn b., krogenn istr b., klorenn istr b. ; *Eier in der Schale*, vioù poazhet tanav lies., vioù poazh-tanav lies., vioù bihanboazh lies. ; *Schale einer Schildkröte*, toenn ur vaot b., krogenn ur vaot b., toenn-vaot b. ; *je rauer die Schale*, desto süßer der Kern, arabat sellet ouzh ar goc'henn nemetken, arabat barn an traoù diouzh an

diavaez, an dud n'int ket ken drouk m'o deus doare da vezañ ; *goldenés Herz in rauer Schale*, taer da welout ha laosk da c'houzout ; *Himschale*, klopenn g., boest klopenn b., krogenn ar penn b., klorenn ar penn b., kraoñenn ar penn b.

2. [dre skeud.] *sich in Schale werfen, sich in Schale schmeißen*, mont en e c'hloria mundi, en em fichañ en e vravañ, en em fichañ en e faroñ, en em wiskañ en e granañ, en em wiskañ en e gaerañ, en em wiskañ en e gaer, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, en em c'hreiañ brav, paramantiñ, mont war e begement, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoñ, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em lakaat en e faroñ, en em wiskañ en e faroñ.

3. pezel b., pezeliad b., kop g., kopad g., bolenn b., bolennad b., plad g., pladenn b., god g., kirin b., kirinad b., kirinennad b., koupenn b., skudell b., skudellad b. ; *Obstschale*, pezel frouezh b., plad frouezh g. ; *Schale Obst*, pezeliad frouezh b., pladad frouezh g. ; *Schale Milch*, pezeliad (bolennad) laezh b., kirinad laezh b., kirinennad laezh b. ; *kalte Schale*, kabad dienn-skorn b. ; *Schale Apfelwein*, bolennad sistr b.

4. [loen., hemolc'h] troad skalfek g., troad forc'hellek g., troad forc'hek g.

5. [kleze] krogenn b.

Schäleisen n. (-s,-) : [labour-douar] 1. diruskerez b. ; 2. digaolerez b.

schalen V.k.e. (hat geschalt) : plañchodiñ, plañcherisiñ, doublañ.

schälen V.k.e. (hat geschält) : dibluskañ, diruskañ, kignat, peliat, digoc'hennañ, diskroc'hennañ, diglosañ, diglorañ, diheñ, rac'hañ, risiañ, raskañ, diaozañ, ober ur peilh da, ober un dro beilh da, rimiañ ; *Zwiebeln schälen*, dibluskañ ognon ; *Kartoffeln schälen*, dibluskañ patatez, peliat avaloù-douar, risiañ avaloù-douar, diaozañ avaloù-douar, diglorañ avaloù-douar, ober ur peilh d'ar patatez, ober un dro beilh d'ar patatez ; *geschälte Kartoffeln*, avaloù-douar diblusk lies. ; *Kastanien schälen*, lemel ar glorenn vihan diwar ar c'histin ; *Krabben schälen*, dilenn kranked ; *einen Baum schälen*, digoc'hennañ ur wezenn, dibluskañ ur wezenn, diruskañ ur wezenn, kignat ur wezenn ; *geschältes Holz*, koad-kign g., koad-peilh g., keuneud kign g. ; *geschälte Stelle bei einer Loheiche*, kign g. ; *Eichen zur Herstellung von Lohe schälen*, peliat kouez, diframmañ rusk derv evit ober kivij, kignat derv da c'hounit kivij ; *aus seiner Umhüllung schälen*, digoc'hennañ, lemel e goc'henn [digant udb], diglosañ, diglorañ, diruskañ ; *Nüsse schälen*, dibluskañ kraoñ (Gregor) ; *Gerste schälen*, eskaoutiñ (diskoultrañ, diruskañ) heiz ; *ein Ei schälen*, diglosañ (diglorañ, dibluskañ) ur vi.

V.em. : **sich schälen** (hat sich (t-rt) geschält) : 1. diskantañ, kroc'henniñ, diskroc'henniñ, kignat, peliat ; *die Haut schält sich*, peliat a ra ar c'hroc'henn ; *ich schäle mich an den Händen*, va daouarn a ziskroc'henn, va daouarn a gign, peliat a ra va daouarn ; 2. P. *sich aus einem Kleidungsstück schälen*, tennañ ur pezh dilhad, en em ziframmañ eus ur pezh dilhad.

Schälen n. (-s) : peilh g., peliadur g., raskerezh g., kign g., kignerezh g., kignadenn b.

Schalengehäuse n. (-s,-) : krogenn b. [*liester kregin*].

schalenlos ag. : 1. diblusk, diglorenn ; 2. digrogenn.

Schalensitz g. (-es,-e) : kavell g.

Schalentier n. (-s,-e) : [loen.] kresteneg g.

Schalenwild n. (-s) : [hemolc'h] jiber bras g./str., jiboez bras g./str.

Schalheit b. (-) : divlazder g., divlazded b., divlazadur g., goularder g., goularded b., milister g., milisted b. ; *Schalheit hervorruhend*, divlazus.

Schälhengst g. (-es,-e) : [loen.] marc'h-servij, marc'h kalloc'h g., marc'h antier g., marc'h anterin g., marc'h-sailher g.

Schalholz n. (-es) : koad koufrañ g., koadaj g.

Schalk g. (-s,-e) : kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester ligistri*], straner g., hailhon g., renavi g., ampouailh g., pefisel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., hinkin g., ravailhon g., lampon g., kantolor g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., gwall labous g., poñsin g., lourin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester lanked, lankidi*], penndog g., tamm krennard abil g., marc'h-an-abil g., diaoul g., trubuilh a baotr g., Kerdrubuilh g., lapin g., fripon g., friponer g., filouter g., c'hwil g., kañfard g., konikl g., bidaneller g., lampavan g., istorier g., monandour g., noualant g., bourder g., farser g. ; *er hat den Schalk im Nacken, ihm schaut der Schalk aus den Augen*, daoulagad abil a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon, brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *ihm sitzt der Schalk im Nacken*, itrikoù an diaoul a zo en e gorf, hennezh a zo finoc'h eget kaoc'h louarn (a zo gwriet a finesaoù), hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, pegen louarn eo hennezh ! hemañ 'zo un ebeul, ur fouin eo hemañ, hemañ 'zo ul labous a zen, hemañ n'eo ket un hanter c'henaoueg, ur sapre den kordet eo, hennezh a zo un hinkin a zen, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, darbet eo bet dezhañ mont da louarn, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, diouzh ar mintin eo, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ.

schalkhaft ag. / **schalkig** ag. : korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, beskellek, gwidilus, gwidal, gwidreüs ; *schalkhaftes Lächeln*, mousc'hoarzh goapaus, minc'hoarzh goap g., minc'hoarzh goapaer g., minc'hoarzh godisus g. ; *dieses Mädchen ist nicht besonders schalkig*, n'eus ket ur pikol a droioù kamm er plac'h-se.

Schalkhaftigkeit b. (-) : lamponerezh g., malis g./b., ribouloù lies., sigotiezh b., stranerezh g.

Schalksauge n. (-s,-n) : lagad lampon g., lagad abil g., lagad kazh g.

Schalcksknecht g. (-s,-e) : mevel mat da vann g., mevel mat da netra g.

Schalcksnarr g. (-en,-en) : furlukin g., farouell g.

Schalcksstreich g. (-s,-e) : taol-lampon g., friponaj g., lamponerezh g., filouterezh g., malis g./b., tunuenn b. ; *Schalckstreiche*, monandoù lies., bourdellajoù lies.

Schall g. (-s,-e/Schälle) : trouz g., dasson g., son g., diston g., sonliv g., sten b. ; *der Schall unserer Schritte*, trouz (dasson) hor c'hammedoù g. ; *Schall der Stimme*, skiltr ar vouezh g., bommoù-mouezh lies. ; *dumpfer Schall*, trouz pounner g., trouz teñval g., trouz pout g., son boud g., son teñval g. ; *Fortpflanzung des Schalls*, emastenn an trouz (ar son) g., treled ar sten g. ; *ein Schall verklingt*, mougañ a ra ur son ; *die Lehre vom Schall*, ar sonouriezh b., ar glevedoniezh b., ar stenoniezh b., an akoustik g. ; *gegen den Schall abdichten*, didrouzañ, disonaat ; [fizik] *Wiedergabe von Schall*, haneilañ ar stenioù g.

2. [dre skeud.] *leerer Schall*, bramm en dour g., taol bouc'hal en dour (er stank) g., taol bazh en dour g., mogidell b. ; *das ist nur Schall und Rauch*, lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan - un taol bouc'hal er stank an hini eo - un taol bazh en dour an hini eo - ur bramm en dour eo ha netra ken - avel aveloù ha pep tra 'zo avel (Gregor) - kement-se ned eo nemet moged ; *seines Lebens Schall* (*Schiller*), ar vrud anezhañ g./b.

Schallaufnehmer g. (-s,-) : diafragm daskrenus g., klevell b.

Schallausstrahlung b. (-) : emastenn ar son g., treled ar sten g.

Schallbecher g. (-s,-) : [sonerezh] founilh g. ; *der Schallbecher der Klarinette*, founilh ar glerinell g.

Schallbecken n. (-s,-) : [sonerezh] simbalenn b.

Schallboden g. (-s,-böden) : boest-dasson b., kef-dasson g.

Schallbrechung b. (-) : gouskog ar sten g., stentorr g., sontorr g.

Schallbremse b. (-,-n) : stramm enepheklev g., stignad enepheklev g.

schalldämmend ag. : hag a zistera an trouz, hag a wana an trouz, hag a voug an trouz, hag a zisona, ... difuiñ-son, ... disonaat, ... didrouzañ, ... eneptrouz, ... stengaeañ.

Schalldämmung b. (-) : didrouzañ g., disonadur g., disonaat g., difuiñ-son g., stengaeañ g.

Schalldämpfer g. (-s,-) : **1.** didrouzer g., mouger-trouz g., mouger g., difuer-son g., mougell b. ; **2.** [kirri-tan] didrouzer g., pod skarzhañ g.

Schalldämpfung b. (-) : didrouzañ g., disonaat g., disonadur g., difuiñ-son g., stengaeañ g. ; *mit Schalldämpfung*, terket gant un didrouzer, terket gant ur mouger-trouz.

Schaldeckel g. (-s,-) : tog kador-brezeg g., tog kador-sarmon g., bolzenn-vouezh b.

schalldicht ag. : didreuzus d'ar son, stengaeet ; *schalldicht machen*, lakaat da vezañ didreuzus d'ar son, stengaeañ.

Schalldose b. (-,-n) : diafragm daskrenus g., klevell b.

Schalldruck g. (-s) : [fizik] gwask ar gwagennoù son g., gwask stenele g.

Schalldruckpegel g. (-s) : live son g., live stenele g.

schallen V.gw. (schallte / scholl // hat geschallt) : dasseniñ, tregerniñ, distonañ, skiltrañ, draskal.

schallend ag. : skiltr, skiltrus, trouzus, tregernus ; *schallendes Gelächter*, c'hoarzhadennoù skiltr lies., c'hoarzhadeg skiltr b., taolioù c'hoarzh skiltrus lies., bommoù c'hoarzh skintin lies. ; *in schallendes Gelächter ausbrechen*, dic'hargadenniñ, kristilhañ, dirollañ (diskordañ, tarzhañ, distagañ, distignañ, disvantañ, sklokal, sailhañ, foeltrañ) da c'hoarzhin.

Schallerreger g. (-s,-) : korf sonus g., benveg sonus g.

Schallfänger g. (-s,-) : korn-selaou g.

Schallfenster n. (-s,-) : skigner-trouz g.

Schallfülle b. (-) : sonuster g., sonusted b.

Schallgeschwindigkeit b. (-) : tizh ar son g., tizh ar sten g. ; *die Schallgeschwindigkeit überschreitend*, dreiston, trastenele ; *die Schallgeschwindigkeit überschreiten*, mont dreist tizh ar son, terriñ moger ar son, terriñ ar stenvur, terriñ mur ar sten ; *Überschallgeschwindigkeit*, tizh dreiston g., tizh trastenele g.

Schallgrenze b. (-) : **1.** [fizik] *sellit ouzh Schallmauer* ; **2.** [dre skeud.] usvevenn b.

schallisoliert ag. : didrouz, dison, didreuzus d'ar son, stengaeet.

Schallisolierung b. (-) : didrouzañ g., disonadur g., disonaat g., difuiñ-son g., stengaeañ g.

Schallkammer b. (-,-n) : kambr hekleviñ b., kambr zasson b.

Schallkasten g. (-s,-kästen) : boest-dasson b., kef-dasson g.

Schallknall g. (-s,-e) : [nij.] bang g., baoñ g.

Schallkopf g. (-s,-köpfe) : [mezeg.] sont-tro g., sonterez-tro b.

Schalllehre b. (-) : stenoniezh b., sonouriezh b., akoustik g.

Schallleiter g. (-s,-) : korzenn glevout g.

Schallloch n. (-s,-löcher) : [benveg dre gerdin] toull ar c'hef-dasson g., brenek g.

Schallmauer b. (-) : moger ar son b., mur ar sten b., stenvur b. ; *die Schallmauer brechen (durchstoßen)*, mont dreist tizh ar son, terriñ moger ar son, terriñ ar stenvur, terriñ mur ar sten.

Schallmesser g. (-s,-) : sonventer g., fonometr g.

Schallnachahmung b. (-,-en) : **1.** dambrezenn son b., ger-drezezañ g., trouzadell g. ; **2.** trouzadellañ

Schallortung b. (-) : ekolec'hiañ g., ekolec'hiezh g., heklevec'hiezh g., heklevec'hiañ g.

schallos ag. : **1.** diblusk, diglorenn ; **2.** digrogenn.

Schallplatte b. (-,-n) : pladenn b. ; *auf Schallplatten aufnehmen*, enrollañ war bladennoù.

Schallplattenalbum n. (-s,-alben) : albom sonerezh g.

Schallplattenhändler g. (-s,-) : gwerzher pladennoù g.

Schallplattenkonzert n. (-s,-e) : abadenn sonerezh enrolllet war bladennoù b.

Schallplattensammlung b. (-,-en) : pladennoaoueg b.

Schallplattenständer g. (-s,-) : kombod pladennoù g., palier pladennoù g.

Schallplattenverkäufer g. (-s,-) : gwerzher pladennoù g.

Schallplattenverzeichnis n. (-ses,-se) : pladenrolladur g., pladenlennadur g.

Schallquantum n. (-s,-quanta) : [fizik] fonon str., fononenn b.

Schallreflexion b. (-) : dameuc'h ar son g., disvannadur ar sten g., disvan ar sten g.

Schallrohr n. (-s,-e) : korn-youc'hal g., korn-mouezh g.

schallschluckend ag. : hag a zistera an trouz, hag a wana an trouz, hag a voug an trouz, hag a zisona, ... difuiñ-son, ... disonaat, ... didrouzañ, ... eneptrouz, ... stengaeañ ; *schallschluckende Wandverkleidung*, gwiskad moget didrouzañ g., gwiskad moget eneptrouz g., gwiskad moget stengaeañ g.

Schallschutz g. (-es) : disonadur g., difuiñ-son g., stengaeañ g.

schallsicher ag. : didreuzus d'ar son, stengaeet ; *schallsichere Zelle*, logell didreuzus d'ar son b., logell stengaeet b.

Schallsignal n. (-s,-e) : arhent son g., sinal son g.

Schallstärke b. (-) : kreñvder steneel g., live son g.

Schallstück n. (-s,-e) : [sonerezh] founilh g. ; *das Schallstück der Klarinette*, founilh ar glerinell g.

Schalltrichter g. (-s,-) : [sonerezh] founilh g.

Schallverstärker g. (-s,-) : amplaeer son g., sonamplaeer g.

Schallwelle b. (-,-n) : gwagenn son b., gwagenn steneel b.

Schallwellenbündel n. (-s,-) : [fizik] bann gwagennoù son g., hordenn usstenek b.

Schallwellenwiderstand g. (-s) : [fizik] luzded steneel b.

Schallwirkung b. (-) : perzhded ar sonioù klevet b., live splannder ar sonioù klevet g., klevidikted b.

Schallwort n. (-s,-wörter) : dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b.

Schallzeichen n. (-s,-) : arhent son g., sinal son g.

Schälmaschine b. (-,-n) : 1. dibluskerez b., pelierez b., raskerez b., eskaouterez b. ; 2. diruskerez b. ; 3. digaolerez b.

Schalmei b. (-,-en) : [sonerezh] chalami g., c'hwitell-gorz b., sutell-gorz b., skavenn b., berlitonenn b. ; *Schalmei spielen*, chalamiañ.

Schalmeispieler g. (-s,-) : [sonerezh] chalami g.

Schälmesser n. (-s,-) : kontell risañ b., kontell dibluskañ b., diblusker g.

Schalobst n. (-es) : [louza., kegin.] frouezh gant krogenenn str., frouezh krogennek str.

Schalotte b. (-,-n) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.

Schälpflug g. (-s,-pflüge) : [labour-douar] tumperez b.

Schälrippe b. (-,-n) : [kegin.] kostezenn blat b.

Schaltalgebra b. (-) : aljebr Boole g.

Schaltanlage b. (-,-n) : [tredan.] staliadur dasparzh tredan g.

Schaltapparat g. (-s,-e) : [tredan.] trec'haoler g.

Schaltbild n. (-s,-er) : [tredan.] brastres kennaskañ g., brastres kevreañ g.

Schaltbrett n. (-s,-er) : 1. taolenn dasparzh b., panell dasparzh b. ; 2. [tekn.] taolenn-stur b., taolenn-lankañ b.

Schaltelement n. (-s,-e) : [tredan.] krug elektronek b.

schalten V.gw. (hat geschaltet) : 1. ober ; *willkürlich über etwas schalten*, ober diouzh e benn e-unan gant udb, bezañ frankiz gant an-unan d'ober diouzh e youl gant udb, kaout pep frankiz d'ober diouzh e benn e-unan gant udb, bezañ diliamm d'ober pezh a gar an-unan gant udb, bezañ mestr war udb ; *frei mit etwas schalten*, bezañ

frankiz gant an-unan d'ober gant udb, ober udb hervez e zorn, kaout pep frankiz d'ober gant udb, bezañ lizher digor gant an-unan ; *nach Belieben schalten und walten*, ober diouzh e c'hoant, ober ar pezh a blij d'an-unan, bezañ pep frankiz gant an-unan, ober ar pezh a zo en e volonteiz, bezañ gant an-unan ar gontell hag an dorch, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heuliañ e santimant, na gaout luz ebet, ober e stal e-unan, bezañ diliamm d'ober pezh a gar an-unan, ober e c'hiz, ober diouzh e vod, bezañ mestr en e di, ober e santimant, ober e volonteiz, bevañ en e c'hiz, bevañ en e roll, ober diouzh e yezh, ober hervez e yezh, bevañ en e yezh / bevañ diouzh e c'hiz (Gregor), bevañ evel ma plij gantañ, ober pep tra diouzh ma plij gantañ, bevañ hervez e blijadur, ober pep tra hervez e blijadur, ober pep tra diouzh e imor, ober pep tra hervez e faltazi, ober pep tra diouzh e faltazi ; 2. *die Ampel schaltet auf Grün*, treiñ a ra ar gouloù da wer ; 3. [dre skeud.] P. *langsam schalten*, kaout ur spered diwezhat, bezañ pout a spered, bezañ pouer a spered, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ pout e spered, bezañ berr (bouc'h) da gompren, bezañ ul lastez hir e skouarn, na vont herrus gant an-unan, bezañ touloù talar en e benn, bezañ tuzum, bezañ ur skiant verr a zen, bezañ difonn da zeskiñ, bezañ lugut da zeskiñ, bezañ ur spered divalav a zen, bezañ gorrek da gompren.

V.k.e. (hat geschaltet) : 1. luskañ, reiñ lañs da, plantañ tro e, lakaat da dreiñ, lakaat da vont en-dro, lañsañ, lakaat tro e ; *eine Maschine (ein)schalten*, lakaat ur mekanik da vont en-dro ; 2. [tredan.] lugañ, lugellañ ; *parallel schalten*, lakaat a-stur, koublañ ; *hintereinander schalten*, lakaat en arsteud ; 3. *einen anderen Gang schalten*, cheñch tizh ; *den Leergang (ein)schalten*, lakaat ar mekanik da dreiñ a-varv, lakaat er poent marv (er poent dilusk, er poent diskrog, en digraban).

Schalter g. (-s,-) : 1. draf g., dorikell b., gwiched b. ; *Fahrrartenschalter*, draf an tikedoù g. (Gregor), dorikell an tikedoù b., gwiched an tikiji b.

2. [tredan.] heñcher-tredan g., spanaer g., nozelenn b., afell b., enaouer g. [*liester enaouerioù*] ; *Anlassschalter*, loc'her g., enstoker g. ; *Drehschalter*, spanaer-tro g. ; *Hebelschalter*, spanaer loc'henn g. ; *Schutzschalter*, disjunter g., troc'h-red g., disreder g. ; *Fernschalter*, pellenaeur g., pellsanaer g. ; *schalter der Scheibenwischer*, domell ar rozelloù-glav b., ibil ar rozelloù-glav, lanker ar rozelloù-glav g.

Schalterautomat g. (-en,-en) : 1. gwiched emgefre b., bilhedaouer emgefre g. ; 2. loc'her emgefre g., spanaer emgefre g.

Schalterbeamte(r) ag.k. g. : drafer g., gwicheder g.

Schalterbeamtin b. (-,-nen) : draferes b., gwichederez b.

Schalterbrief g. (-s,-e) : postadenn war c'hortoz b., lizher manbost g.

Schalterhalle b. (-,-n) : hall an dorikelloù g., hall an drafoù g., hall ar gwichedoù g.

Schalterstunden lies. : eurioù digeriñ an draf lies., eurioù digeriñ ar wiche lies.

Schaltgehäuse n. (-s,-) / **Schaltgetriebe** n. (-s,-) : [kirritan] boest an tizhoù b.

Schalthebel g. (-s,-) : 1. [kirri-tan] loc'h an tizhoù g. ; 2. loc'h spanaer g.

Schaltier n. (-s,-e) : [loen.] kresteneg g.

Schaltjahr n. (-s,-e) : bloavezh bizeost g.

Schaltkasten g. (-s,-kästen) : armel lankañ b.

Schaltklinke b. (-,-n) : [tekn.] ki g. [*liester* kioù], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g.

Schaltknopf g. (-s,-knöpfe) : [tredan.] bouton lanker g.

Schaltknüppel g. (-s,-) : [kirri-tan] loc'h an tizhoù g.

Schaltkreis g. (-es,-e) : amred g. ; *integrierter Schaltkreis*, amred kevanek g.

Schaltplan g. (-s,-pläne) : [tredan.] brastres kennaskañ g., brastres kevreañ g.

Schaltpult n. (-s,-e) : eskemmez ren g.

Schaltschema n. (-s,-schemen) : brastres kennaskañ g., brastres kevreañ g.

Schaltschlüssel g. (-s,-) : [kirri-tan] alc'hwez loc'hañ g.

Schaltschutz n. (-es,-e) : [tredan.] enstoker g.

Schaltstange b. (-,-n) : [kirri-tan] lanker antellañ g.

Schaltstelle b. (-,-n) : 1. kreizenn ren b., kreizenn genurzhañ b. ; 2. kreizenn divizout b.

Schalttafel b. (-,-n) : 1. taolenn dasparzh b., panell dasparzh b. ; 2. [tekn.] taolenn-stur b., taolenn-lankañ b.

Schalttag g. (-s,-e) : [bloavezhioù bizeost] gourdeiz g., deiz aboutet g., deiz ouzhpennet g.

Schaltuhr b. (-,-en) : spanaer gant munuterezh g., munutennerez b., munuter g.

Schaltung b. (-,-en) : 1. cheñch tizh g. ; 2. antellañ g. ; 3. diantellañ g. ; 4. [tredan.] lugañ g., lugelladur g., koublerezh g., koublañ g. ; *gedruckte Schaltung*, amred enlouchet g. ; *integrierte Schaltung*, amred kevanek g.

Schaltwendekreisel g. (-s,-) : [nij.] girometr g.

Schaltzentrale b. (-,-n) : 1. kreizenn ren b., kreizenn genurzhañ b. ; 2. kreizenn divizout b. ; 3. [dre skeud.] kalonenn b.

Schalung b. (-,-en) : koadaj g.

Schälung b. (-,-en) : dibluskañ g., eskaoutiñ g., dibluskerezh g., dibluskadur g., pelierezh g., raskerezh g., kignadur g.

Schaluppe b. (-,-n) : [merdead.] bagig b., chaloud g., bag-lestr b.

Scham b. (-) : 1. mezhañ b., mezhegezh b. ; *du solltest vor Scham erröten*, ruziañ a zlefes gant ar vezh ; *ich musste vor Scham erröten*, ar vezh he doa graet din ruziañ, ruz e oa deuet va fenn gant ar vezh ; *aller Scham bar sein*, bezañ divezh, bezañ gwerzhed e vezh, bezañ ur mezhañ-eglevet (ur mezhañ-e-welet), bezañ staotet e vezh abaoe pell ; *ohne Scham*, hep mezhañ, divergont, dibalamour, difoutre.

2. elevez b., mezhañ-natur b., mezhañ-dleet b., mezhañ-fur b. ; *falsche Scham*, seblant a vezhañ-natur (a vezhañ-dleet, a vezhañ-fur, a elevez) g.

3. [korf.] *weibliche Scham*, forzh g., gouhin g., kourzh g., heñchoù lies., hentoù lies.

Schamade b. (-,-n) : *Schamade schlagen*, a) seniñ (taboulinañ) an hanteriñ, seniñ (taboulinañ) an emzviz ; b) [dre astenn.] plegañ touchenn, diskanañ, koazhañ, en em izelaat, koll e rogoni, dic'hwezañ, difoeñviñ, plegañ d'e drec'h, en em zaskoriñ, kouezhañ e vannioloù gant an-unan, kouezhañ e blu en e votoù, na vezañ mui ken faro.

Schamane g. (-n,-n) : chaman g.

Schamanin b. (-,-nen) : chamanez b.

Schamanismus g. (-) : chamaniezh b.

Schamanist g. (-en,-en) : chamanour g., chamaniad g.

schamanistisch ag. : chamanel, chamaniat.

Schambein n. (-s,-e) : [korf.] moudenn b., kaezourenn b., askorn-kaezour g.

Schambeinfuge b. (-,-n) : [korf.] juntad an askorn-kaezour g.

Schambereich g. (-s) : garbedenn b., gaol b., fourch g., kof bihan g.

Schamberg g. (-s,-e) : [korf.] kaezour g., menez ar c'haezour (Gregor) g. ; *weiblicher Schamberg*, moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù].

schämen V.em. : **sich schämen** (hat sich (t-rt) geschämt) : dont mezhek, kaout mezhañ, bezañ mezhañ d'an-unan, mezhekaat, mezhañ, eleveziñ, bezañ dindan e vezhañ, bezañ mezhek, bezañ mezhus ; *sich einer Sache schämen*, mezhañ en abeg d'udb (Gregor), mezhekaat (bezañ dindan e vezhañ, kregiñ mezhañ en an-unan) en abeg d'udb, sevel (dont, bezañ) mezhañ d'an-unan abalamour d'udb, kaout mezhañ gant udb ; *sich eines Fehlers schämen*, sevel mezhañ gant an-unan en abeg d'e fazi, bezañ ur vezhañ d'an-unan bezañ graet ur fazi ; *sich zu Tode schämen*, *sich bis in seine Seele hinein schämen*, bezañ treantet e galon gant ar vezhañ, teuziñ (fontañ) gant ar vezhañ, bezañ goloet a vezhañ, bezañ karget a vezhañ, bezañ ken mezhek ha tra, fleriañ gant ar vezhañ, bezañ ur c'horfad (ur revriad, un torad) mezhañ gant an-unan, bezañ ur saead vezhañ gant an-unan, bezañ prest da fontañ gant ar vezhañ, bezañ mezhañ d'an-unan da fontañ, bezañ devet gant ar vezhañ, bezañ rostet gant ar vezhañ, bezañ mezhañ an diaoul gant an-unan, kaout mezhañ hardizh, tapout ur c'haouad mezhañ, kaout ul lostennad vezhañ ; *er schämte sich zutiefst*, ur vezhañ vras en doa outañ e-unan ; *er hat sich fürterlich geschämt*, tapet en doa ur revriad (ur c'horfad, ur c'haouad, un torad) mezhañ ; *schäme dich !* fae warnout ! mezhañ warnout ! mezhañ eo ober seurt traoù ! n'ec'h eus ket mezhañ ? gant ar vezhañ ! mezhañ eo ! koustiañ ! pebezh mezhañ ! ne ra ket mezhañ dit ober kement-se ? mezhañ da zoare ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ur vezhañ eo dit ober ur seurt tra ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzhañ un den a-feson ! seurt traoù ne vezont ket graet ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! n'eo ket mat ober traoù ar seurt-se ! ne faot ket ober seurt traoù ! ; *schämst du dich nicht ? - von wegen !* n'ec'h eus ket mezhañ ? - mezhañ 'vez kavet e beg ar gwez derv ! / n'ec'h eus ket mezhañ ? - ar mezhañ 'zo mat d'ar moc'h ! ; *sie ist so dick, dass man sich für sie schämen muss*, honnezh a zo ur vezhañ he gwelet gant al lart m'eo (gant al lart ez eo), n'eo ket permetet bezañ ken tev ; *als ich seine Worte hörte, musste ich mich für ihn schämen*, me am boa bet mezhañ ouzhañ e glevet ; *ich schäme mich für dich*, mezhañ am eus war da sikour ; *sich jemandes schämen*, kaout mezhañ gant u.b., kaout mezhañ diouzh u.b. ; *ich schäme mich meiner Eltern*, va zud a laka mezhañ din, mezhañ am eus gant va zud, mezhañ am eus diouzh va zud ; *ich schäme mich, es euch zu sagen*, mezhañ eo ganin el lavaret deoc'h ; *man braucht sich nicht zu schämen*, n'eo ket pec'hed ober se, n'eo ket ur vezhañ ober kement-se, n'eo ket un droug ober an dra-se, an dra-se n'eo ket ur vezhañ da welet, n'hon eus ket pec'hed o

tiskouez an dra-se ; *ich würde mich schämen, so was zu tun*, fae a vije ganin ma rajen kement-se, mezh am bije ma rajen kement-se, mezh a vije din ober ur seurt tra, mezh am bije oc'h ober an dra-se, mezh e ve din mar grafen an dra-se ; *ich schäme mich bei diesem Gedanken*, mezh a zeu din o soñjal en dra-se ; *er schämte sich, den Kampf aufgegeben zu haben*, mezhekaet e oa o vezañ kuitaet ar stourm.

schamerregend ag. : mezhekaus.

Schamgefühl n. (-s,-e) : mezh b., mezhegezh b., elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b. ; *jedes Schamgefühl verloren haben*, bezañ divezh, bezañ gwerzhed e vezh, bezañ ur mezh-e-glevet (ur mezh-e-welet), bezañ staotet e vezh abaoe pell 'zo ; *sein Schamgefühl verfliegen lassen*, uzañ an torad mezh a zo en an-unan, diazezañ e dorad mezh ; *ein starkes Schamgefühl ergriff ihn*, un torad mezh a grogas ennañ, un c'horfad mezh a savas ennañ, dont a reas da vezañ mezhek.

Schamhaar n. (-s,-e) : [korf.] blev ar vouden str., blev ar gaezourenn b., kaezour g., P gaol zu b.

schamhaft ag. : 1. mezhekaus ; *schamhaftes Bekenntnis*, anzav a zegas ur c'horfad mezh g., anzav mezhekaus g. ; 2. eleveziek, mezhek.

Schamhaftigkeit b. (-) : elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b. ; *gegen die Schamhaftigkeit verstoßen*, bezañ kollet gant an-unan pep elevez, bezañ divezh (dizereat, amzere, dizoare) e emzalc'h.

Schamhügel g. (-s,-) : [korf.] kaezour g., menez ar c'haezour (Gregor) g., kof bihan g.

Schamlaus b. (-,läuse) : laou-faraon str., laou-pafalek str.

Schamlippen lies. : [korf.] *die Schamlippen*, gweuzoù ar c'hourzh lies., muzelloù ar c'hourzh lies., P. ar muzelloù dindan lies. ; *die großen Schamlippen, die äußeren Schamlippen*, gweuzoù bras ar c'hourzh lies., muzelloù bras ar c'hourzh lies. ; *die kleinen Schamlippen, die inneren Schamlippen*, gweuzoù bihan ar c'hourzh lies., muzelloù bihan ar c'hourzh lies.

schamlos ag. : hep mezh na keuz, divergont, dizereat, hudur, distrantell, distres, gadal, gadalus, lous, dichek, dibalamour, digoll, difoutre, hardizh, dilent, her, balc'h, divezh-ki, divezh ken ez eo, ordous, pebret-lik, lourt, laosk, re zieub e zoareoù, re libr e zoareoù, [e-keñver noazhded an-unan] dibrenn ; *schamlose Lüge*, gaou du (divergont, divezh) g. ; *schamloses Weib*, Marc'harid-ar-gontell-gamm b., plac'h distrantell b., plac'h divergont b., plac'h divezh b., plac'h a vuhez fall b., divergondadell b., jalgaod b., efrontadell b., pezh fall g., liboudenn b., louskenn b., kañfantenn ar vazh lous b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., flaeriadenn b., loudourenn b., flavenn b., brizhenn b., gadalez b., koll-mezh g., soudardez b. ; *schamloser Mensch*, kailh g., kailhenn g./b., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester ligistri*], hailhon g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., labous kleiz g., labous treut g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g.,

boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester lanked, lankidi*], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., legestr g., gadal g., koll-mezh g. ; *er hat ihm schamlose Worte gesagt*, komzet en doa vil outañ ; *sich schamlos ausdrücken*, bezañ divezh en e gomzoù, kaozeal gast, bezañ re libr en e gomzoù, bezañ libr ha lous en e gomzoù, lardañ e gomzoù gant gerioù hudur, bezañ lourt e barlant, bezañ un teod lous a zen, bezañ ur genoù lous a zen eus an-unan, bezañ lous e c'henoù, bezañ boull e grouer.

Schamlosigkeit b. (-) : divezhoni b., divergontiz b., divezhded b., divezhder g., gadalerezh g., gadalez b., gadaliezh b., hakrder g., hakrded b., koll-mezh g., doareoù re zieub lies., doareoù re libr lies.

Schamotte b. (-,n) : pri dibober g., pri-tan g., pri tanspirus g.

Schamottestein g. (-s,-e) : brikenn dibober b., brikenn tanspirus b.

Schampflanze b. (-,n) : [louza.] 1. gwiridig g. [*Mimosa pudica*] ; 2. louzaouenn-ar-Werc'hez b., tarzhell-brim b. [*Impatiens noli-tangere*].

Schampun n. (-s,-s) : champouenn b.

schampunieren V.k.e. (hat schampuniert) : champouennañ.

Schampus g. (-) : P. champagn g., gwin spoum g., gwin strink eon g., gwin spoumek g.

Schamritze b. (-,n) : [korf.] forzh g., gouhin g., kourzh g., heñchoù lies., hentoù lies.

schamrot ag. : ruz gant ar vezh.

Schamröte b. (-) : ruzder diwar vezh g. ; *das trieb ihm die Schamröte ins Gesicht*, diwar-se e savas mezh dezhañ ken na ruzias e benn, diwar-se e savas ar ruz d'e benn gant ar vezh, diwar-se e teuas ur rusder (ar ruz) en e benn gant ar vezh.

Schamseite b. (-) : [korf.] pleg ar vorzhed g.

Schamteile lies. : [korf.] kaezourenn b., kevrennoù lies., benvegad gouennañ g., benvegad genel g., benvegenn ouennañ b., organoù revel lies., organoù engehentiñ lies., takadoù ganadel lies., tachadoù ganadel lies., gaol b., fourchad g., kof-bihan g., mezh b. ; *seine Schamteile bedecken*, kuzhat e vezh, kuzhat e gevrennoù.

schandbar ag. : dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, liboudennek, gadal.

Schandbarkeit b. (-) : mezh b., gwallvezh b., fallagriezh b.

Schandblatt n. (-s,-blätter) : kazetenn flapaj b., kazetenn louzik b.

Schandbrief g. (-s,-e) : lizher saotrus g., lizher dizenorus g.

Schandbube g. (-n,-n) : kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester ligistri*], hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., truilhenn b., standilhon g., hinkin g., ravailhon g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester lanked, lankidi*], tamm krennard abil g., marc'h-an-abil g., diaoul

g., trubuilh a baotr g., Kerdrubuilh g., lapin g., fripon g., friponer g., filouter g., lampavan g.

Schande b. (-) : 1. mezh b., mezhegezh b., dizenor g., dismegañs b., argarzhidigezh b. ; *was für eine Schande !* ma n'eo ket ur vezh ! ma n'eo ket mezhus ! mezh eo ! gant ar vezh ! koustiañs ! pebez mezh ! fae ganti ! mezh warni ! ur vezh ruz eo kement-se ! mezhus-bras eo ur seurt tra ! mezh ar chas eo an dra-se ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! seurt traoù ne vezont ket graet ! ne faot ket ober seurt traoù ! pebez dismegañs eo dezhañ bezañ graet ur seurt tra ! an dra-se a zo ur goustiañs e ober ! bras eo gwelet seurt traoù ! gwashat ! ur mantr eo gwelet seurt traoù ! n'eo ket permetet ober seurt traoù ! ; *er gestand zu seiner Schande*, anzav a reas gant ur c'horfad mezh (gant ur saead vezh, gant un toullad mezh, gant ul lostennad vezh, gant ur sac'had mezh) ; *jemandem Schande machen*, lakaat (ober) mezh d'u.b., bezañ mezh u.b., mezhekaat u.b., mezhañ u.b., kargañ u.b. a vezh, tennañ mezh war u.b., bezañ dizenor u.b., bezañ mezhus-bras evit u.b. ; *jemandem Schande bringen*, dizenoriñ u.b. ; *er hat unserem Land Schande gebracht*, dizenoret eo ar vro gantañ, mezh ar vro eo hennezh, ur mezh-ar-vro eo hennezh, graet en deus dizenor d'ar vro ; *ich wurde mit Schande und Hohn überschüttet*, stlabezet e voen gant lagenn ar vezh hag an dizenor ; *sich eine Schande ersparen*, parraat ouzh mezh ; *eine öffentliche Schande*, ur wallskouer b., un droukskouer b. ; *in Schimpf und Schande geraten*, ren gwall vuhez, en em reiñ d'e fallenteziou (d'ar plijadurezhioù mezhus), ren ur vuhez fall (ur vuhez diroll), punañ ur fall vuhez, gadaliñ, gastaouiñ, louvigezhiñ, oriadiñ, ren ur vuhez lous / ren ur vuhez lovr (Gregor) ; *Arbeiten ist keine Schande*, labourat n'eo ket un dizenor ; *Armut ist keine Schande*, paourentez n'eo ket dizenor ; *Armut ist keine Schande, doch weiter kommt man ohne sie*, bezañ paour n'eo ket pec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel - dorn leun, diogel e berc'henn.

2. *zu Schanden machen*, kas da get (da netra, war netra, da neuz, da vann), distrujañ, dismantrañ, goullonderiñ, peurgas, netraiñ, netraekaat, neantekaat, heskiñ, rivinañ, difregañ, fregañ, difoeltrañ, dizober, fontañ, lakaat da c'hwitañ, findaoniñ ; *ein Pferd zu Schanden reiten*, mont a holl nerzh ur marc'h (Gregor), gwallgas ur marc'h, difindaoniñ ur marc'h.

3. mezhadenn b., dismegañs b. ; *jemandem eine Schande antun*, dizenoriñ (mezhekaat, dismegañsiñ, ifamañ) u.b., ober dismegañs da (un taol dismegañs ouzh) u.b., kargañ u.b. a vezh, tennañ mezh war u.b.

schänden V.k.e. (hat geschändet) : 1. dizenoriñ, dismegañsiñ, ifamañ, disakrañ, divennigañ, divinnigañ, saotrañ ; *sein Ruf ist geschändet*, dizenoret eo, kailharet eo e anv kaer, diskaret (dispennet) eo e vrud ; *Armut schändet nicht*, paourentez n'eo ket dizenor ; *Armut schändet nicht, doch weiter kommt man ohne sie*, bezañ paour n'eo ket pec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel ; 2. disleberiñ, dispenn, digoantañ, disneuziañ, mekaat, gwastañ, glac'hariñ, difoeltrañ, euveriñ, gwallegañ, gwallañ, mazaouiñ, mac'hagnañ, disteraat, vilaat, displetaat, difurmiñ, dihevelebiñ, dizoareañ, mastariñ ; 3.

eine Frau schänden, forzhañ ur vaouez, forsiñ ur vaouez, gwallañ ur vaouez, palforsiñ ur vaouez, mazaouiñ ur vaouez, dizenoriñ ur vaouez, kousiañ ur vaouez.

Schänder g. (-s,-) : 1. saotrer g. ; 2. palforsor g., gwallor g.

Schandfleck g. (-s,-e) : mastar g., mastarenn b., kailhar g. ; *sie ist der Schandfleck ihrer Familie*, dizenor he zud eo, mezh he zud eo honnezh, mezh ha ranngalon he zud eo honnezh, dizenoret e vez he zud ganti.

Schandgeige b. (-,-n) : [jahin] skeul-c'houzoug b.

Schandgeld n. (-s,-er) : 1. gopr ar vezh g., gopr ar felloni g. ; 2. hanter eus netra g., priz marc'had-mat-lous g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz marc'had-mat-vil g. ; *etwas um ein Schandgeld kaufen*, kaout udb evit ur bouton ; *etwas um ein Schandgeld verkaufen*, lezel udb da vont evit an hanter eus netra (evit daouhanter netra).

Schandgesell g. (-en,-en) : fallakr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., tra milliget g., sac'h malis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen mut g., loen gars g.

Schandkragen g. (-s,-) : [jahin] skeul-c'houzoug b.

schändlich ag. : 1. dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, euzhus, divlas, ifam, ifamus, liboudennek, pugnes, stramm, dianzavus, digernezh ; *schändliche Tat*, ifamidigezh b., kaz lous g., ifamded b. (Gregor), fallentez b., viloni b., taol kailh g., taol dizenorus g., ur mezh-e-anzav g. ; *die schändlichen Taten ihres Sohnes brachten sie zur Verzweiflung*, mezh ha ranngalon e vamm e oa ar paotr-se ; 2. [dre skeud.] *das sind schändliche Preise*, ker-spontus (ker-ruz, ker-du, ker-daonet, ker-divalav, ruz, direzon) eo ar prizioù-se, ken ker eo ha pebr da veurlarjez, an hanter re ger eo.

Adv. : divalav.

Schändlichkeit b. (-) : ifamidigezh b., ifamded b. (Gregor), divlaster b., divlaster g., fallentez b., viloni b.

Schandmal n. (-s,-e) : *sellit ouzh Schandfleck*.

Schandmaul n. (-s,-mäuler) : teod fall g., teod divergont g., beg lemm g., teod lemm g., teod da dennañ an diaoul eus an ifern g., teod kiger g., teod naer g., teod milliget g., teod binimus g., teod gouest da ijinañ ar vosenn g., teod bet lemmet war breolim an ifern g., piler-beg g., teod fall a zen prest atav da ziswriet gwellañ pezh-dilhad nevez e amezeg g., gwir bistri g., poezon g.

Schandpfahl g. (-s,-pfähle) : post ar gelc'henn-wanañ g., post an aotrou g., post an dalc'h g., post ar c'holier g., post an dro-c'houzoug g., piler ar vezh g., piler an dorfedourien g., piler-torfedourien g., bouilhouer g. ; *an den Schandpfahl binden*, lakaat ouzh ar gelc'henn-wanañ, stagañ ouzh post an aotrou (post an dalc'h, post ar c'holier, post an dro-c'houzoug) (Gregor), stagañ ouzh piler ar vezh (ouzh piler an dorfedourien, ouzh ar bouilhouer).

Schandpreis g. (-es,-e) : hanter eus netra g., priz marc'had-mat-lous g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz marc'had-mat-vil g. ; *zu einem Schandpreis verkaufen*, gwerzhañ evit ur bouton, lezel da vont evit an hanter eus netra (evit daouhanter netra).

Schandschrift b. (-,-en) : skrid gwallvrudus g., skrid ifam g.

Schandtat b. (-, -en) : gwall zismegañs b., fallagriezh b., viloni b., mestaol g., fallentez b., taol kailh g., taol dizenorus g., ifamidigezh b., ifamded b. (Gregor), kaz lous g.

Schändung b. (-, -en) : 1. ifamidigezh b., ifamded b., disakridigezh b., divinnigadur g., dinevetadur g. ; 2. palfors g., palforserezh g., palforsadur, gwallerezh g., forzhidigezh b.

Schank g. (-s, Schänke) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schankberechtigung b. (-, -en) : aotre da werzhañ boeson g., aotre da werzhañ diedoù alkoolek g.

Schänke b. (-, -n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schanker g. (-s, -) : [mezeg.] livant g., malitouch g. ; *weicher Schanker*, livant-blot g., livant meizh g.

Schankerlaubnis b. (-, -se) / **Schankkonzession** b. (-, -en) : aotre da werzhañ boeson g., aotre da werzhañ diedoù alkoolek g.

Schankstätte b. (-, -n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schanksteuer b. (-, -n) : tailhoù da vezañ paeet gant an davarnourien lies.

Schanktisch g. (-es, -e) : taol-gont b., kontouer g., bar g.

Schankwirt g. (-s, -e) : tavarnour g., ostiz g.

Schankwirtschaft b. (-, -en) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schanzarbeit b. (-, -en) : [lu] savidigezh ur c'hae-difenn b., savidigezh difennoù b.

Schanzarbeiter g. (-s, -) : [lu] gwastadour g.

Schanzbekleidung b. (-, -en) : [merdead.] listenn b., farkaj g.

Schanze b. (-, -n) : 1. kre g., kae-difenn g., kreñv g., lec'h kreñv g. (Gregor), kreñvlec'h g., harz-difenn g., plas surentez g. ; *kleine Schanze*, kreñvig g., kreig g. (Gregor) ; *geschlossene Schanze*, kreig karrez g. (Gregor) ; 2. *sein Leben in die Schanze schlagen*, lakaat e vuhez en arvar, arvarañ e vuhez, mont dezhi hep damant d'e vuhez, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, en em lakaat war riskl (war var) da goll e vuhez, en em lakaat e riskl e vuhez (er riskl a goll e vuhez), en em lakaat e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez (Gregor) ; 3. [sport, ski] roudenn lammat g., roudenn-lamm b. ; 4. [merdead.] tilher a-dreñv g.

schanzen V.gw. (hat geschanzt) : 1. [lu] sevel mogerioù-difenn, sevel kaeoù-difenn, sevel difennoù, en em gaeañ ; 2. pigellat ; 3. [dre skeud.] poaniañ, mont hardizh dezhi, sachañ hardizh wami, reiñ bec'h d'ar c'hanab, lakaat ar vourell en e gerc'henn, pegañ, bezañ er wakol, dont e wakol gant an-unan, ober ur c'hrogad bleiz, ober un taol striv, ober un taol diskrap, krugañ ouzh al labour, labourat a-zevri, mont parfet dezhi, bezañ gwir wellañ o labourat, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, korfañ, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf, daoudortañ war an tach, lakaat leizh ar vourell, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur

marc'h), en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, lopañ, lorgnañ, forsiñ, bouc'halañ, c'hweshañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, bezañ a-stenn gant e labour, ober fonn, reiñ bec'h d'al labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.

Schanzgraben g. (-s, -gräben) : [lu] kae-difenn g., difenn g.

Schanzkorb g. (-s, -körbe) : [lu] bouteg-douar g. ; *mit Schanzkörben versehen*, boutegañ, boutegadiñ ; *Verschanzung durch Schanzkörbe*, boutegerezh g., boutegadur g.

Schanzpfähle lies. : peulgae g., peulieg b.

Schanzwerk n. (-s, -e) : kre g., kreñvig g., kae-difenn g.

Schar b. (-, -en) : 1. bagad g., strollad g., strolladenn b., stroll g., bandenn b., bandennad b., frapad g., gronn g., gronnad g., haras g., nasad g., tolpad g., torkad g., toullad g., strobac g., ajad g., tropad g., maread g., druilh g., druilhac g., duilhac g., froud g./b., froudac g./b., rejimant g., remziad g. ; *eine Schar Kinder*, ur grubuilhad vugaligoù b., ur vriad vugale b., ur ribitailh bugale g./b., un neizhiad a vugale g., un nodad bugale g., ur struj a vugale g., un druilhac bugale g., ur frapad bugale g., ur strobac bugale g., ur rustumellad vugale b., un tropad bugale g., an druilh g., ur froud bugale g., ur froudac bugale g., ur froudac vugale b. ; *eine Schar Vögel*, un nijad (un nijadell b.) laboused g. ; *eine Gänsschar*, un tropell gwazi g., ur bagad gwazi g., ur rumm gwazi g., ur vandenn wazi b., ur vandennad wazi b., ur gaouad wazi b., un torkad gwazi g. ; *die himmlischen Scharen*, meuriad gwinidik ar re zivarvel g., holl sent hag aelez an Neñvoù lies. ; *die Leute strömten in Scharen herbei*, stank-ha-stank e teue an dud, a-vordilh en em gave an dud, a-vagadoù (a-vareadoù, a-vostad) e teue an dud, a-steioù e teue an dud, deredek a rae an dud ha n'eo ket diouzh kont (ha n'eo ket dre gont) ; 2. [labour-douar] soc'h g., troc'her g. ; *die Schar herausheben*, disoc'h ; *die Schar springt aus dem Erdboden heraus*, disoc'h a ra an arar ; *die Schar sitzt fest*, houbet eo ar soc'h ; *mit einer Schar versehen*, soc'hiañ.

Scharade b. (-, -n) : charadenn b.

Scharbe b. (-, -n) : [loen.] 1. morvran b. [*liester* morvrini], morvaout g. [*liester* morvaouted], boku g. ; 2. jelinenn [*liester* jelined] b., ainez b., lisenn [*liester* lized] b.

scharben V.k.e. (hat gescharbt) : drailhañ, miñsañ, munudañ, frigasañ.

Scharbock g. (-s) : [mezeg.] skorbut g., droug-an-douar g.

Scharbockskraut n. (-s, -kräuter) : [louza.] louzaouenn-an-daroued b., sklaerig b.

Schäre b. (-, -n) : karreg b., karreg-tarzh b.

scharen V.k.e. (hat geschart) : bodañ, tolpañ.

V.em. : **sich scharen** (haben sich (t-rt) geschart) : en em vodañ, en em dolpañ, en em zastum, kuilhañ, kengejañ, kengevredañ.

scharenweise Adv. : a-vandenn, a-vandennoù, a-vandennadoù, a-vagad, a-vagadoù, a-strolladoù, a-rummadoù, a-vostad, a-c'harden, a-vern, a-vernioù, a-vernadoù, a-bezhiadoù, a-vordilh, a-steioù, a-vareadoù, mac'h-àr-vac'h, a-lostadoù.

scharf ag. : 1. lemm, begek, troc'hus, skejus, pik ; *scharfe Spitze*, beg lemm g. ; *scharfe Waffe*, arm lemm g., arm goulazhet g., arm pik g. ; *scharfe Krallen*, skilfoù lemm lies., krabanoù lemm lies., ivinoù lemm lies. ; *scharfe Zähne*, dent lemm lies. ; *dieses Messer ist ganz schön scharf*, ar gontell-mañ n'emañ ket an ampez war he genoù, ar gontell-mañ a zo lemm evel un aotenn, ar gontell-mañ a droc'h evel un aotenn ; *die scharfe Seite der Klinge*, al lemm eus al lavnenn g., dremm b. (malvenn b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b.) al lavnenn, direnn al lavnenn b. (Gregor)

2. kreñv, brout, put, drouk, tagus, tag, c'hwerv, trenk, grizias ; *scharfer Geruch*, c'hwezh ar put (an trenk) b., c'hwezh put b., c'hwezh pounner b., c'hwezh kreñv b., c'hwezh trenk b., mouezh pounner g., mouezh put g., mouezh trenk g. ; *scharf gepfeffert*, gant un tamm mat a bebr e-barzh, gant un tamm mat a bebr ennañ ; *scharf salzig*, sall-brout, sall-pik, sall evel an hili ; *scharfer Senf*, sezv blazet kreñv g. ; *scharfe Soße*, hili brout g., hili grizias g. ; *scharfe Säure*, trenkenn grignus b. ; *scharfer Wind*, avel but g., avel c'harv g., avel c'hwerv g., avel lemm g., avel vinimus g. ; [dre astenn.] *scharfer Hund*, ki drouk g., ki blech g., gwallgi g.

3. krenn, spis, pizh, rik ; *scharfe Kurve*, korn-tro berr g., tro-gorn gwall gromm b., pleg krenn g., pleg serzh g., pleg berr g., korn-tro krak g. ; *scharfes Profil*, tro spis ar penn b., doare rik g. ; *scharfe Umriss*, trolinenoù spis ; *scharfe Züge*, linenoù spis ar vizaj ; *eine scharfe Grenze ziehen*, dispartiañ pizh an traoù, disrannañ groñs an traoù ; *scharfe Kante*, ker lemm g. ; [yezh.] *scharfer Akzent*, tired lemm (begek, serr) g. ; *diese Meldung wurde aufs schärfste demontiert*, *diese Meldung wurde schärfstens demontiert*, dislavaret krenn e voe ar c'heloù-se ; [mat.] *scharfer Winkel*, korn lemm g.

4. reut, dizamant, flemmus, c'hwerv, trenk, broudus, lemm, sec'h, rok, put, hek, start, feuls, taer ; *scharfer Ton*, komzoù reut (dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, c'hwerv, trenk, broudus, put, taer, feuls) lies. ; *in scharfem Ton*, war un ton strizh, gant ur vouezh strizh (reut, dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, dichek, divalav, c'hros, vroudus, put, taer), krak, war un ton reut, gant komzoù krak-ha-krenn, war an notenn vras (an notenn uhelañ) (Gregor), groñs, en un doare rust (rok, dibalamour) ; *scharfe Stimme*, mouezh skiltr(us) b., mouezh reut b., mouezh c'harv b., mouezh c'hroñs b. ; *scharf antworten*, respont sec'h, respont a-grenn, respont teuc'h ; *jemanden scharf anfahren*, dichekal u.b., faeañ u.b., komz feuls ouzh u.b., komz rok ouzh u.b., komz kalet ouzh u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., delazhiñ kunujennoù war u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., gwallgas u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, kas u.b. d'e doull, mont a-stroñs d'u.b.,

mont feuls ouzh u.b., gwallgaozeal d'u.b., ober lous d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., mont rust (dibalamour) d'u.b., teñsañ kaer u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., ober ur rez d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., krignat fri u.b., ober dael ouzh u.b.

5. krak, tanav, spis ; *scharfe Augen (scharfes Gesicht)*, daoulagad lemm lies., gweled spis g., sell krak g., daoulagad krak lies., daoulagad bouilh lies., daoulagad lemm lies., daoulagad bliv lies., daoulagad evel re ar goulm (Gregor) lies., daoulagad lufr lies., daoulagad birvidik lies. ; *scharfe Augen haben, ein scharfes Gesicht haben*, bezañ lagadek, bezañ daoulagad vat d'an-unan ; *scharfes Gehör*, divskouarn tanav, kleved spis g. ; *scharfer Geruch*, fri tanav g. ; *scharfes Gedächtnis*, memor vat (disi) b., eñvor diorroet-kenañ b., koun mat g. ; *über etwas scharf nachdenken*, prederiañ a-zevri war udb, prederiañ parfet war udb, peursorñjal diwar-benn udb, bezañ gwir wellañ o prederiañ war udb ; *etwas scharf untersuchen*, imbours'hiñ udb gant ar brasañ aked, studiañ pizh ha kempenn udb, studiañ kenañ udb, sellet pizh ha kempenn ouzh udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi udb, kompren war udb ; *scharfer Verstand*, spered lemm (eskuit, diabaf, divorfil) g., lagad eeun a zen g. ; *er hat ein scharfes Urteil*, lemm (eskuit, divorfil, diabaf, dibikouzh) eo e spered, ur spered diabaf a zen eo, ur spered divorfil a zen eo, n'emañ ket e zaoulagad o rodellat en e c'hodell.

6. strizh, kriz, reut, rok, gros, rust, garv, gardis, flemmus, broudus, groñs, arloup, kalet, kuel, *scharfe Zucht*, kelennadurezh (deskadurezh b., gouamidigezh b., gouamamant g., magadurezh b.) strizh b. ; *scharfe Strafe*, pinijenn galet b., pinijenn c'hardis b., kastiz kriz g., kastiz garv g., kastiz lourt g. ; *scharfer Verweis*, gourdrouz groñs g., gwalennad b., rebechoù dismegañsus lies. ; *scharfer Kampf um den ersten Platz*, stourm arloup evit ar plas kentañ g. ; *scharfe Kritik*, skridvarnerezh taer (flemmus, put, hek) g., barnadenn (burutelladenn) flemmus b. ; *eine scharfe Feder*, ur bluenn flemmus b., ur bluenn lemm b., ur bluenn but b., ur bluenn hag a zo bet lemmet war breolim an ifern ; *jemanden in der Presse scharf angreifen*, embann pennadoù flemmus (put, hek) a-enep u.b. ; *scharf verfolgen*, heuliañ a-dost, derc'hel tost (d'u.b.), bezañ war seuliou u.b. ; *jemanden scharf bewachen*, derc'hel tost d'u.b., derc'hel tost war u.b., teurel evezh mat ouzh u.b., ober gward war u.b.

7. splann, krak ; *scharfes Bild*, poltred splann (spis) g. ; *scharfe Munition*, tennoù karget da vat lies. ; *scharf schießen*, tennañ evit gwir, tennañ da vat ; *eine Bombe scharf machen*, emorsañ ur vombezenn ; *scharf fahren*, bleniañ krak (krenn, rust) ; *Pferde scharf beschlagen*, lakaat hern-kezeg krapoù dezho da gezeg 'zo ; *scharfe Brille*, lunedoù spis, lunedoù kreñv ; *ein Mikroskop scharf stellen*, lakaat ur mikroskop en e reizh, justaat (reoliañ) ur mikroskop.

8. *P. er ist scharf auf Schnaps*, skeiñ a ra war al lambig, her eo war al lambig, hemañ a zo paotr ar gwin-ardant ; *er ist nicht scharf auf Wein*, hennezh n'eo ket kamalad d'ar gwin, hennezh n'eo ket paotr ar gwin ; *er ist scharf auf Briefmarken*, tik (troet, sot, angoulet, lorc'het, touellet) eo gant an timbroù, deur en devez gant an timbroù, taer eo war an timbroù ; *sie ist scharf (auf Sex)*, emañ an tan en he gaol ganti, n'eus ket ur c'haol sec'h ganti, homañ eo lijer he gaol, ur plac'h gwintik eo, ur plac'h tomm eo, honnezh a gar ar c'hoari, e gwentl tarv e vez atav, honnezh a flut, prest e vez atav da sevel he fav.

Scharfabstimmung b. (-) : [skingomz] reizherezh spis g., reizhadur spis g., peurreizhadur g.

Scharfblick g. (-s) : 1. daoulagad lemm lies. ; 2. [dre skeud.] spiswel g., spered lemm g. ; *nichts kann seinem Scharfblick entgehen*, e spered lemm a verz pep tra, e spered lemm ne laosk netra da dremen.

Schärfe b. (-, -n) : 1. *Schärfe einer Klinge*, dremm b. (malvenn b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b.) ul lavnenn, direnn ul lavnenn b. (Gregor) ; *die Schärfe eines Schwertes*, barvenn ur c'hleze b., dremm ur c'hleze b., lemm ur c'hleze g., malvenn ur c'hleze b. ; *Schärfe einer Kante*, ker ur c'horn g., gwalenn b. ; *Schärfe einer Sense*, gwel g., plankenn g. [*liester plankennoù, plen*], grem ur falc'h g., barvenn ur falc'h b.

2. spister g., spisted b., lemmder g., lemmded b. ; *Schärfe einer Brille*, spisted (spister g.) ul lunedoù b. ; *Schärfe eines Bildes*, spisted (spister g.) ur poltred b. ; *Gedankenschärfe*, spisted (lemmder) spered b., spister (lemmder) spered g. ; *Schärfe der Umrissse*, spisted (spister g.) an trolinenoù b. ; *Schärfe des Gehörs*, lemmder ar c'hleved g. ; *Schärfe des Verstandes*, lemmder (eskuited b., eskuiter g.) spered g. ; *Schärfe des Gedächtnisses*, lemmder (lemmder g.) ar vemor b., eskuited (eskuiter g.) an eñvor b. ; *Schärfe des Urteils*, spisted (eskuited) ar skiant varn b., spister (eskuiter) ar skiant varn g.

3. strizhder g., strizhded b., ruster g., rusted b., rustoni b., kruelder g., kruelded b., garventez b., garvded b., garvder g., starter g., started b. ; *Schärfe der Gesetze*, strizhded (strizhder g.) al lezennoù b. ; *jemanden mit Schärfe behandeln*, bezañ strizh (dibalamour) ouzh u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., gwallgas u.b., mont a-stroñs d'u.b., mont feuls ouzh u.b., ober lous d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., kanañ e gouez d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., mont rust (dibalamour) d'u.b., teñsañ kaer u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., ober ur rez d'u.b.

4. taerded b., taerder g., araousted b., flemmusted b., flemmster g. ; *Schärfe einer Polemik*, taerded (taerder g.) ur vreutadeg b., flemmusted (flemmster g.) un tabut b.

5. [boued] puted b., puter g., krizder g., ruster g., rusted b., rustoni b., garventez b., garvder g., garvded b., egroni

b., tagusadur g., trenkennegezh b., trenkter g., trenkded b., suroni b.

Scharfeinstellung b. (-) : [luc'hskeudenn.] reizherezh spis g., reizhadur spis g., peurreizhadur g., fokusañ g.

schärfen V.k.e. (hat geschärft) : 1. lemmañ, lemmaat, teneraat ; *einen Mühlstein schärfen*, lemmañ ur maen-milin, kougañ ur maen-milin, sevel ur maen-milin da lemmañ, pikañ ur maen-milin, konvog ur maen-milin ; *eine Säge schärfen*, lemmañ (goulazhañ) un heskenn, teneraat lavnenn un heskenn ; *diese Messer müssen geschärft werden*, ar c'hontilli-se ez eo poent diskouez ar vreolim dezho, poent eo lemmañ ar c'hontilli-se, poent eo d'ober ul lemm d'ar c'hontilli-se.

2. anataat ; *einen Gegensatz schärfen*, lakaat anatoc'h c'hoazh un enebiezh, kreñvaat un enebiezh, splannaat un enebiezh.

3. broudañ, atizañ ; *die Sinne schärfen*, broudañ (atizañ) ar skiantoù ; *den Verstand schärfen*, broudañ (lemmañ) ar spered, distrouezhañ ar speredoù.

Schärfen n. (-s) : lemmerezh g., breolimerezh g., lemmidigezh b.

Schärfentiefe b. (-, -n) : donder an noñv g., donder ar maez g.

scharfgeladen ag. : [arm] karget da vat.

scharfkantig ag. : kerioù lemm dezhañ, silhek ; *scharfkantiger Fels*, kizell b.

Scharfkraut n. (-s, -kräuter) : [louza. *Persicaria hydropiper, Polygonum hydropiper*] deil-pok str.

Scharfmacher g. (-s, -) : atizer g., brouder g., enaouer g., entaner g., petroler g., kabaler g., c'hwezher tan g., keftan g., penn-tan g., c'hwezher kasoni g.

Scharfmacherin b. (-, -nen) : brouderezh b., atizerez b., entanerez b., petrolerez b., kabalerez b., c'hwezherezh tan g., c'hwezherezh kasoni g.

Scharfrichter g. (-s, -) : bourev g., dibenner g., krouger g., jahiner g., jaker g., mestr an oberoù uhel g.

scharfsalzig ag. : sall-brout, sall-pik, sall evel an hili.

Scharfschütze g. (-n, -n) : tenner ampart g., tenner eus ar vegenn g., tenner a'r gwellañ g.

Scharfschützengewehr n. (-s, -e) : fuzuilh lunedenn g./b.

Scharfschützin b. (-, -nen) : tennerez ampart b., tennerez eus ar vegenn b., tennerez a'r gwellañ b.

Scharfsicht b. (-) : lemmder-spered b., spiswel g., spiswelled b., diawel g., diaweled g., pellwel g.

scharfsichtig ag. : 1. lemm a spered, spiswel, meizek, meizidik, pellweler, gwevn ; 2. lagadek, daoulagad vat dezhañ ; *scharfsichtige Augen*, daoulagad lemm (krak, bliv, bouilh, lins, kazh, krak evel re an naer er c'hleuz) lies., daoulagad evel re ar goulm (Gregor) lies.

Scharfsichtigkeit b. (-) : lemmder-spered b., spiswelled b., spiswel g., diawel g., diaweled g., pellwel g.

Scharfsinn g. (-s) : lemmder-spered b., spiswel g., spiswelled b., ijin g., ijinegezh b., itrik g., speredegezh b., soutilder g., soutilded b., filenn b., digoradur spered g.

scharfsinnig ag. : lemm a spered, spiswel, ijinus, ijinek, ijinnet-mat, meizek, meizidik, speredek, soutil, gwevn ; *scharfsinniger Mensch*, spered lemm a zen g., den lemm a spered g.

Scharfstellung b. (-) : [luc'hskeudenn.] fokusañ g.

Scharführer g. (-s,-) : penngadour g., pennden g., penn ur vandennad g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g.

Schärfung b. (-,-en) : lemmerezh g., breolimerezh g.

Scharia b. (-) : charia g./b., gwir koranel g.

Scharlach g.. (-s) : 1. [mezeg.] skarlegenn b., terzhienn ruz b. ; *bei Scharlach schilfert die Haut ab*, diskroc'henet a-dammoù e vezer gant an derzhienn ruz ; 2. ruz skarlek g., liv skarlek g., skarleg g. ; 3. [loen.] preñv-skarlek g., preñv-karmin g., tane str.

Scharlachbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] derv skarlek str.

Scharlachfarbe b. (-) : ruz skarlek g., liv skarlek g., skarleg g.

scharlachfarben ag. : ruz-skarlek, ruz-bev, ruz-tan, ruz-tane, ruz-poazh, skarlek, ruz lirzhin, livet e ruz-skarlek.

Scharlachfieber n. (-s) : [mezeg.] skarlegenn b., terzhienn ruz b.

Scharlachkraut n. (-s) : [louza.] saoj skarlek g.

Scharlachmonarde b. (-,-n) : [louza.] bent ar gwenan g./b.

scharlachrot ag. : ruz-skarlek, skarlek, ruz-bev, ruz-tan, ruz-tane, ruz-poazh, ruz lirzhin ; *scharlachrotes Tuch*, skarleg g.

Scharlachrot n. (-s) : tane g., skarleg g.

Scharlatan g. (-s,-e) : triakler g., lec'hennour g., operataer g., diskonter g., toueller g., lapin g., lubaner g., luban g., c'hwiblaer g., skaper g., korbner g., truffer g., taper g., paker g., toupiner g., bamer g., bamour g., sklanker g.

Scharlatanerie b. (-,-n) : triaklerezh g.

Scharm g. (-s) : neuz-vat b., gras-vat b., grasiuster g., grasiuster b., hoalusted b., hoaluster g., hoalerezh g., dudi g./b., chalm g., plijusted b., mistred b., koantiri b., koantiz b., kened b., boem b., boemerezh g. ; *der Scharm dieses Landes liegt in seinen Berglandschaften*, hoalusañ tra er vro-se eo he menezioù, kaerañ a weled er vro-se eo he menezioù ; *voller Scharm*, hoalus, boemus, marzhus, estlammus, grasius.

scharmant ag. : grasius, neuzeit-kaer, sichant, dudius, hoalus, strak, kran, cheuc'h, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, lipet, stipet, turgn, stad ennañ, a droc'h, brav e dreuz.

scharmieren V.k.e. (hat scharmieri) : 1. boemañ, dodinañ, deseve, diduellañ, mezevelliñ, hoalañ ; 2. [gwashaus] ober e baotr brav, ober al lagad dous, ober lagad bihan, ober lagad mignon, ober lagad flour, ober lagadig, ober lagadigoù, ober selloù doñv, rodal, rodal e revr, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, en em rollañ, lorc'henniñ, torodelliñ.

Scharmützel n. (-s,-) : karmouch g., krogad g., krogadig g., krog g., pegad g., kabaduilh b.

scharmützel V.gw. (hat scharmützelt) : distagañ krogadoùigoù.

scharmütziere V.gw. (hat scharmütziert) : ober e baotr brav, ober al lagad dous, ober lagad bihan, ober lagadig, ober lagad flour, ober lagad mignon, ober lagadigoù, ober selloù doñv, rodal, rodal e revr, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, dougen roufi, en em rollañ, lorc'henniñ, torodelliñ.

Scharnier n. (-s,-e) : koubledenn b., koubled g., koubl g., mudurun b.

Schärpe b. (-,-n) : seizenn b., skerb g./b., eskerb b., mouchouer g. ; *die Schärpe umbinden*, lakaat e seizenn (e skerb).

Scharpie b. (-,-n) : pilpouz g., dispilh g., chalpiz g., cherpill g.

Scharre b. (-,-n) / **Scharreisen** n. (-s,-) : raker g., raklerezh b., raklouer g., sklerenn b., rozell b.

scharren V.k.e. (hat gescharrt) : 1. kleuzañ ; *ein Loch in die Erde scharren*, ober un toull en douar, kleuzañ an douar, ober ur gleuzadenn, ober un tamm kleuzadenn ; 2. douarañ ; *etwas in die Erde scharren*, douarañ udb, lakaat udb en douar ; 3. rastellat, rozellat, dastum ; *Geld zusammenscharren*, rastellat arc'hant, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober krazadenn, ober e ran, ober god, ober godell, ober yalc'h, ober fortun, ober ur fortun, fortuniañ, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, dastum arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, bezañ kavet gant an-unan andon an arc'hant, ober e eost (e fagodenn), lardañ, lartaat, ober arc'hant war an oaled.

V.gw. (hat gescharrt) : 1. skrabañ-diskrabañ an douar, diskrabañ an douar, kravellat, skrabellet, kravet ; *die Hühner scharren im Sand*, skrabañ-diskrabañ a ra ar yer an traezh ; *das Huhn scharrt in der Erde nach Würmern*, skrabañ ha diskrabañ a ra ar yer an douar evit klask preñved, skrabellet a ra ar yer da gavout preñved ; *die Hühner haben fürchterlich gescharrt*, ur skrab spontus o deus graet ar yer, un diskrab spontus o deus graet ar yer ; 2. skrabat, kravet ; *der Hund scharrt an der Tür*, skrabat a ra ar c'hi ouzh an nor ; 3. draskañ, draskal ; 3. [skol-veur] *mit den Füßen scharren*, tankeal, toumpañ gant e dreid, ober trouz treid, strakal gant e dreid (Gregor : tripal) evit diskouez e zisplijadur ; 4. [kezeg] *mit den Hufen scharren*, karnata, pavata, bragal, fringal, pilpaza, tripal ; *das Pferd scharrt ungeduldig mit den Vorderhufen*, karnata (pavata, fringal, bragal, pilpaza, tripal) a ra ar marc'h.

Scharren n. (-s) : 1. toumpi b., pilpazerezh g., pavataerezh g., kalemarc'h b/g., draskadennoù lies. ; 2. skrab g., diskrab g.

Scharrer g. (-s,-) : 1. labous skaber g. ; 2. raker g., raklerezh b., raklouer g., sklerenn b., rozell b. ; 3. tostenn b., pizhenn b., kaouenn b., kraf-naon g., pizhard g., taskagner g., taskagn g., tagnouz g., preñv g., pizh-lous g., krog-sec'h g., bizied ar gernez lies., kalon arc'hant b., krafer kozh g., Yann sec'h a gein g., Yann ar sec'h g., sec'henn b., tad kalon arc'hant g., Yann kalon arc'hant g., krigner-eskern g., touseg g., kein treut g., chaoker laou kriz g., kraf an darbodoù g., skrab-e-sac'h g., un engravet g., paotr kras e revr g., krinenn b. ; *das ist ein gottverdammter Scharrer*, hennezh a zo eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ.

Scharfuß g. (-es,-füße) : [dre skeud.] P. stouig g., stouadenn b., soubladenn b., skrab-diskrab g.

Scharnetz n. (-es,-e) : [merdead.] roued-stlej b., med b., ravanell b., trech g., drag g., sac'h-drag g., sac'h-driv g., seulenn b. ; *Austern mit einem Scharnetz fangen*, ravanelliñ istr, dragiñ istr ; *das Scharnetz sitzt fest*, krog

eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, dalc'h eo ar roued-stlej e-barzh ar vein ; *das Scharnetz hatte sich in den Felsen verfangen und blieb trotz unserer Bemühungen darin hängen*, aet e oa ar roued-stlej da gregiñ e-barzh ar vein e strad ar mor ha n'omp ket deuet a-benn da dennañ anezhi eus he dalc'h daoust d'hon troioù ha distroioù.

Scharte b. (-,-n) : 1. boulc'h g., faout g., jel g., jelenn b., rann b., skarnil g., skarr g., skalf g. ; *eine Scharte machen*, darnañ, boulc'hañ, dantañ ; *eine Scharte bekommen*, dont da vezañ darnet (boulc'het, dantet), digeriñ ur boulc'h en an-unan, stummañ ur faout (ur boulc'h) en an-unan, faoutañ, skarnilañ ; 2. [dre skeud.] *eine Scharte auswetzen*, dispenn un droug bennak, digoll (kempouezañ, dispenn) an droug graet, dic'haouiñ eus an droug graet, digoll evit an droug graet, difallañ (renkañ, digoll) udb. ; 3. *Schießscharte*, tarzhell b., kranell b. ; 4. [mezeg.] *Hasenscharte*, boulc'h g.

Scharteke b. (-,-n) : 1. kozhkailhez b., kozhkailhoù lies. ; 2. kozhlevr g., eurioù kozh g., agripa g.

schartig ag. : brechet, dantet, darnet ; *schartig machen*, darnañ, boulc'hañ, dantañ, dentañ ; *schartig werden*, digeriñ boulc'hoù en an-unan, faoutañ, skarnilañ, dantañ ; *schartige Mauer*, moger granellet b. / moger darzhellet (Gregor).

Scharung b. (-,-en) : [douar.] charreadeg b.

Scharwache b. (-,-n) : strollad gwarded g., gward [*liester* gwardoù] g., ged g.

Scharwächter g. (-s,-) : gward g., [*liester* gwarded] gedour g.

Scharwenzel g. (-s,-) : 1. [kartoù] lakez g. ; 2. gra-pep-tra g. ; 3. tostenner g., fistouler g., fistoul g., lesaour g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., loaver g.

scharwenzeln V.gw. (scharwenzelte // ist scharwenzelt / hat scharwenzelt) : P. tostennat u.b., fistoulat, ober fistoul d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., mignañ dreist u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober mounounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., meuliñ dreist-penn ur re bennak / reiñ lorc'h d'u.b. (Gregor), lavaret komzoù brav d'u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ ur begad mel d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., klufaniñ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., loavañ u.b., ober e glufan, ober e gazh gleb.

Scharwenzler g. (-s,-) : tostenner g., fistouler g., fistoul g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., loaver g., lesaour g.

Scharwerk n. (-s,-e) : [istor] aner g.

Schaschlik g./n. (-s,-s) : [kegin.] beriad g.

schassen V.k.e. (hat geschasst) : P. skarzhañ, karzhañ, teurel er-maez, stlepel er-maez, skubañ, bannañ er-maez, lakaat er porzh, reiñ herr da.

Schatten g. (-s,-) : 1. skeud g., diheol g., disheol g., gwasked g., gwaskedenn b. ; *im Schatten der Bäume*, en disheol ar gwez, en disheol dindan ar gwez, e skeud ar gwez, e gwaskedenn ar gwez, e gwasked ar gwez ; *im Schatten sitzen*, disheoliañ, en em zisheoliañ, chom en disheol, bout er waskedenn ; *einen Schatten werfen*, teurel skeud, teurel disheol ; *es macht Schatten*, teurel skeud a ra ; *die Bäume spenden Schatten*, ar gwez a daol skeud en-dro dezho, disheoliañ a ra ar gwez,

gwaskedenniñ a ra ar gwez, gwaskediñ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ro gwasked, teurel a ra ar gwez gwaskedenn tro-ha-tro, skeudiñ a ra ar gwez ; *Licht und Schatten in einem Gemälde*, gouloù-dic'houlou un daolenn g. ; *Schatten unter den Augen haben*, bezañ distronk(et) e zaoulagad, bezañ distroñset e zaoulagad, bezañ karzhet e zaoulagad dindano, bezañ koarennet e zaoulagad, bezañ dislivet e zaoulagad, bezañ labiennet e zaoulagad ; [kr-l] *niemand kann über seinen Schatten springen*, Yann eo, Yann e vo - c'hwezh an harink a chom atav gant ar varazh - en e groc'hen louarn e varvo nemet kignet 'vije ez vev ; *man muss manchmal über den eigenen Schatten springen*, mat eo a-wechoù en em ziwiskañ eus an den kozh a zo en an-unan, mat eo a-wechoù en em ziwiskañ eus e gig (eus e gorf).

2. *jemandem wie sein Schatten folgen*, heuliañ u.b. a-dost, spiañ u.b., chom war seulioù u.b., na zispegañ diouzh u.b., dispenn roudenn u.b., delc'her stag ouzh u.b., derc'hel stag d'u.b., delc'her tost d'u.b. (war u.b.), delc'her kloc'h war (ouzh) u.b., delc'her tenn d'u.b., delc'her tenn war u.b., heuliañ u.b. kammed-ha-kammed, heuliañ u.b. a-dost, mont war seulioù u.b., bezañ (kerzhet) war seulioù u.b., dont war seulioù u.b., dont kerkent (kenkent) ha seulioù u.b., dont kerkent (kenkent) ha troad u.b., ober ki bihan d'u.b., bezañ war seulioù-treid u.b. (Gregor) ; *jemanden in den Schatten stellen*, teurel skeud war u.b., teurel disheol war u.b., en em lakaat a-dreuz gouloù u.b., mont e gouloù u.b., souriñ war u.b., sevel dreist unan all, bountañ dreist unan all, kaout al lañs war u.b., kaout lañs war u.b., pakañ u.b., lañsañ war u.b., bezañ en tu all d'u.b., bezañ dreist u.b., bezañ trec'h d'u.b., talvezout war u.b., tremen u.b., paseal u.b. ; *jemandem im Schatten stehen*, bezañ war hent u.b., bezañ a-dreuz hent (a-dreuz gouloù) u.b., bezañ ur skoilh war hent u.b., bezañ e gouloù u.b., bezañ evel un draen e gig u.b. ; *er ist nur noch ein Schatten seiner selbst*, treutaet eo kement ma n'eo nemet ar skeud anezhañ, n'eus mui nemet ar spes anezhañ ; *einem Schatten nachjagen*, bezañ gant ur sorc'henn (ur sorbienn), mont da-heul e huñvreoù ; *sich vor seinem eigenen Schatten fürchten*, kaout aon rak e skeud, kaout doan rak e skeud, krenañ rak e skeud, spontañ rak e skeud, krenañ an derzhienn skeud, tec'hout a-raok e skeud, tec'hel rak e skeud, lammat rak e skeud, kaout aon rak e anv.

3. *nicht den Schatten eines Beweises konnte er erbringen*, ne oa ket bet evit degas (ne c'hellas reiñ) an disterañ prouenn, ne oa ket bet evit degas (ne c'hellas reiñ) damskeud ur brouenn zoken.

Schattenbild n. (-s,-er) : 1. diskeud g., damskeudenn b., trolinenn b., ledskeud g. ; 2. tasman g., spes g., teuz g., skeud g.

Schattendach n. (-s,-dächer) : apouilh g., baled g., doublet g., disheol g., disheolienn b.

Schattendasein n. (-s) : *ein Schattendasein führen*, a) mizeriñ, disec'hañ gant an dienez, langisañ gant paourentez ha mizer, morfontiñ, bevañ-bevaik, bevañ truilh, krakvevañ, bezañ lakaat da beuriñ, bevañ er baourentez vras, kaout ur vuhez treut, bevañ moan (en ezhomm, togn), gweañ (ruzañ) anezhi, c'hoari gant

glac'harig, chaokat mizer, fritañ mizer, fritañ paourentez, fritañ mizer gant paourentez, ober ur bevañ bihan, na vezañ druz ar peuriñ gant an-unan, na vezañ hir ar peuriñ gant an-unan, bezañ berr ar peuriñ gant an-unan, bezañ treut ar peuriñ gant an-unan, bezañ tanav ar peuriñ gant an-unan, bezañ treut an traoù gant an-unan, bezañ berr an traoù gant an-unan, bezañ berr ar stal gant an-unan, na vezañ frank ar stal gant an-unan, bezañ an traoù ken just ha fri ar c'hazh gant an-unan, bezañ tenn ar bed gant an-unan, ober e dammig silvidigezh, duañ gant ar vizer, duañ anezhi, punec'hiñ, kaout mil boan o skoulmañ an daou benn, kaout bec'h o skoulmañ ganti, kaout gwe o skoulmañ ganti, kaout bec'h o sec'hañ an eil dorn gant egile, kaout bec'h o walc'hiñ an eil dorn gant egile, bezañ tenn war an-unan, bevata, en em vevañ divalav, bezañ c'hwezh an dienez gant an-unan, spinañ gant an dienez, bezañ krog an dienez en an-unan, bevañ divalav, bevañ er baourentez, bezañ ezhommek (tavantek, en dienez), bezañ reuzeudik-meurbet e stad, ren ur vuhez reuzeudik / tremen trist e vuhez / bevañ e kaezhnez / bevañ gant reuzeudigezh (Gregor) ; **b**) bevañ e rouantelezh ar skeudoù.

Schattendecke b. (-,-n) : klouedenn b.

Schattengang g. (-s,-gänge) : bali disheol b., bali disheoliet b., bali disheoliek b., rabin disheol b., rabin disheoliet b., rabin disheoliek b., alez disheol b., alez disheoliet b., alez disheoliek b., pratell-c'hlasvez b., bali dindan deil ar gwez b., rabin dindan deil ar gwez b., bali e gwasked ar gwez b., rabin e gwasked ar gwez b.

schattenhaft ag. : damspis, dispis ; *schattenhafte Vorstellung*, damskeud eus ar gwirvoud, alberz g.

Adv. : ent-dispis, dam- (+ anv-verb).

Schattenkabinett n. (-s,-e) : [polit.] kabined-skeud g., gouarnamant n'eo nemet ar skeud anezhañ g., gouarnamant n'eus nemet ar spes anezhañ g., gouarnamant tasman g.

Schattenkegel g. (-s,-) : kernenn skeud b.

Schattenkönig g. (-s,-könige) : [polit.] roue skeud g., roue n'eo nemet ar skeud anezhañ g., roue n'eus nemet ar spes anezhañ g., roue tasman g.

Schattenland n. (-s) : ar bed all g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b.

Schattenlicht n. (-s,-er) : gouloù-dic'houlou g.

Schattenmorelle b. (-,-n) : [louza.] skilgerez str.

Schattenpflanze n. (-,-n) : [louza.] plant hag a gresk en disheol str.

Schattenreich n. (-s) : **1.** ar bed all g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b. ; **2.** [dre fent] rouantelezh ar gozed b., rouantelezh ar buzhug b., Kankari b.

schattenreich ag. : disheoliek, disheol.

Schattenriss g. (-es,-e) : trolinenn b., damdresadenn b., damskeudenn b. ; *im Schattenriss zeichnen*, trolinennañ.

Schattenseite b. (-,-n) : **1.** tu disheol g. ; **2.** gwalldu g. ; *dies hat auch seine Schattenseite(n)*, diouzh an tu all ez eo fall an dra-se, koulskoude ne dalv tra penaos e ya traoù 'zo, traoù 'zo a ya digompez koulskoude, traoù 'zo a ya a-dreuz koulskoude, met ne vez ket savet ur c'hleuz diouzh un tu hepken, n'emañ ket ar boutonoù hag an touloù eus ar memes kostez, dibaot hent kaer na ve meinek ha gwenodenn na ve dreinek, met an neb na glev

nemet ur c'hloc'h ne glev nemet ur son, perzhioù fall 'zo koulskoude gant an dra-se, an neb a zebr stripoù a zebr kaoc'h a-wechoù, n'eus pesk ebet hep e zrein, ur bern drein a zo tro-dro ar gaerañ rozenn memes tra, pep medalenn he deus he zu rekin.

Schattenspiel n. (-s,-e) : c'hoari skeud ha gouloù g.

Schattenspiele lies. : skeudoù Sina lies.

Schattenstrich g. (-s,-e) : [moull., lodenn dev ul lizherenn] garr b. [*liester girri*], post g., garenn b.

Schattentheater n. (-s,-) : c'hoariva skeudoù Sina g.

Schattenwelt b. (-) : [mojenn.] ar bed all g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b., rouantelezh ar skeudoù b.

Schattenwirtschaft b. (-) : armerzh keñverek g., armerzh kevelat g., armerzh kuzh g., ekonomiezh kuzh b.

Schattenzeiger g. (-s,-) : barrenig an horolaj-heol b., barrenig an eurier-heol b.

schattieren V.k.e. (hat schattiert) : arlivañ, dazlivañ, skeudañ, skeudenniñ, teñvaliñ.

Schattieren n. (-s) / **Schattierung** b. (-,-en) : arliv g., dazliv g., ton-liv g., arne g., dereziad livioù g., dinaouiñ g., dianouadur al livioù g. ; *um eine Schattierung zu hell*, un disterig (un netraig, un disterañ) re sklaer.

schattig ag. : disheol, disheoliet, disheoliek, skeudek, skeudus ; *schattiges Laub*, disheol ar gwez g., skeud ar gwez g., disheolienn b., gwaskedenn ar gwez b., gwasked ar gwez g. ; *schattiger Platz*, *schattiger Ort*, *schattige Stelle*, disheol g., disheolienn b., gwaskedenn b., gwasked g., lec'h disheol g., ec'hoaz g.

Schattseite b. (-,-n) : [Bro-Suis] *sellit ouzh Schattenseite*.

Schatulle b. (-,-n) : arc'hig b., skrin g., klozenn b., kasedig b./m., kas g., kef g.

Schatullengelder lies. : [kozh] korvoderioù ar Gurunenn lies.

Schatullengüter lies. : [kozh] madoù ar Gurunenn lies.

Schatz g. (-es, Schätze) : **1.** teñzor g., trezol g. ; *einen Schatz bewahren*, diwall un teñzor, eveshaat un teñzor ; *einen Schatz anhäufen*, dastum teñzor, dastum un teñzor ; *Schätze sammeln*, heoliañ arc'hant, gwrac'hellat paper, sevel arc'hant, teñzoriañ, kuzhiadañ, rastellat arc'hant, gronnañ arc'hant dastum (berniañ) arc'hant ; *nach einem Schatz graben*, klask un teñzor ; *einen Schatz heben*, *einen Schatz ausgraben*, dizouarañ un teñzor, tennañ un teñzor eus an douar ; *verborgener Schatz*, teñzor kuzh g., kuzhiadenn b., yalc'hig a-dreñv b., yar gozh b., tousegad g.

2. bern g. ; *Schätze von Erinnerungen*, eñvorennoù e-leizh lies., eñvoradoù diouzh an druilh (a-druihadoù) lies., eñvorennoù a-vil-vern lies. ; *Bücherschatz*, dastumadeg (dastumad g., dastumadenn b.) levrioù b. ; *er verfügt über einen unerschöpflichen Schatz an Witzen*, ur gwiskad brav a dezennoù a zo renket gantañ en e gelorn.

3. bugel milliour g. ; *sein Schatz*, e garedig g., e zousig koant b., e fleurenn b. ; *sellit ouzh Schätzchen*.

Schatzamt n. (-s,-ämter) : teñzor Stad g., teñzoriezh b., echeder g., teñzordi g.

Schatzanweisung b. (-,-en) : maddenn an teñzor b.

schätzbar ag. : **1.** prizadus ; **2.** dellezek a azouez.

Schätzbarkeit b. (-) : 1. priziusted b. ; 2. dellid g., dellezegezh b.

Schätzchen n. (-s,-) : *mein Schätzchen*, va c'halon(ig) b., va dousig b., va c'haredig g., va logodenn, va bouchig g., va loenig g., pokiol g., mennig g., logodennig b., ranig b., loulig g., lellig g., loutig g., kalonig b., bravig g., mounounig g., moutig g., koulouch g., poupig va c'halon g., va fichonig g., va fleurenn b., [plac'hig] bidiez b.

schätzen V.k.e. (hat geschätzt) : 1. dewerzhañ, prizañ, istimañ, istim, prizout, prizachañ, lakaat ur priz war, feuriañ, gwalennañ, jaojañ, lakaat ur priz da, barn ; *grob schätzen*, braskontañ, brasjediñ ; *deine Arbeit schätze ich auf fünfhundert Euro*, da bemp kant euro e prizan da labour ; *sein Acker wurde auf 2000 Euro geschätzt*, lakaet e oa bet 2000 euro war e bark ; *der Wert dieses Gemäldes lässt sich nur schwer schätzen*, diaes a-walc'h da zewerzhañ eo an daolenn-se ; *einen Schaden schätzen*, prizout (prizañ, prizachañ) an droug graet, prizañ ar freuz ; *auf wie viel schätzst du dieses Haus ?* pegement e prizachez an ti-mañ ? ; *wie hoch schätzen Sie es ?* pegement e lakafec'h war an dra-se ? pegement e koust an dra-se d'ho soñj ? pegement e koust an dra-se, c'hwistim ? pegement e prizachit an dra-se ? pegement e istimit an dra-se ? ; *wie alt schätzen Sie ihn ?* pe oad eo a gav deoc'h ? pe oad eo, c'hwistim ? ; *ich schätze, dass ...*, me gav din e ..., me a ra va c'hont e ... ; *ein Grundstück schätzen*, dewerzhañ un dachenn, istimañ un dachenn, feuriañ un domani, lakaat ur priz d'un domani ; *die Preise schätzen*, dewerzhañ ar varc'hadourezh, feuriañ ar varc'hadourezh / lakaat (ober) ur priz d'ar varc'hadourezh (Gregor) ; *ein Haus abschätzen*, dewerzhañ un ti, istimañ un ti, feuriañ un ti, lakaat (ober) ur priz d'un ti ; *etwas zu hoch schätzen*, dreistprizañ udb, dreistprizout udb, dreistprizachañ udb, prizachañ udb ouzhpenn ar pezh a dalvez.

2. kavout mat, doujañ, dougen bri da, istimañ, istim, prizañ, priziañ, kaout istim evit, ober stad eus, derc'hel stad eus ; *jemanden hoch schätzen*, kaout un istim vras evit u.b., dougen bri d'u.b., ober gwazoniezh d'u.b., dougen gwazoniezh d'u.b., kaout doujañs evit u.b., ober (delc'her) stad vras eus u.b., uhelbriziañ u.b., priziañ kenañ u.b., uhelbrizout u.b., prizout kenañ u.b., prizañ uhel u.b. ; *er wird höher geschätzt als die anderen*, prizet eo war ar re all, kontañ a ra muioc'h eget ar re all ; *etwas gering schätzen*, ober ruz war udb, na zalc'her (na ober) stad ebet eus udb, ober dismegañs war udb, dismegañsiñ udb, dismegañ udb, dispriziañ udb, disprizout udb, ober fae war (ouzh, eus) udb, ober goap eus udb ; *jemanden gering schätzen*, na ober (na zalc'her) stad eus u.b., na zerc'hel stad a u.b., na zerc'hel kont eus u.b., na zerc'hel kont a u.b., dismegañsiñ u.b., disprizañ u.b., disprizout u.b., ober dismegañs war u.b., kaout dismegañs evit (ouzh) u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., ober fae war (eus, ouzh) u.b., faeañ u.b. ; *ich schätze ihn*, bri a zougan dezhañ, istimañ a ran anezhañ, e istimañ a ran ; *er schätzt unsere Gesellschaft nicht*, ne briz ket dont ganeomp, n'eo ket troet d'ober kavandenn ganeomp ; *ich schätze seine Gesellschaft sehr*, kavout a ran kevanneus bezañ gantañ, kavout a ran bourrus e gavandenn, un ebat eo evidon kaout darempred gantañ, ebat eo din bezañ gantañ ; *sich glücklich schätzen*,

kavout mat (kavout ebat) e zoare, kavout d'an-unan bezañ eürus, kavout n'eo ket fall d'an-unan ; *etwas zu schätzen wissen*, gouzout a-walc'h pegen talvoudus eo udb, prizañ udb diouzh ma talvez, istimañ udb d'ar just (Gregor), anavezout mat talvoudegezh udb, prizout udb evel ma'z eo dleet (evel ma faot, evel a faot) ; *er weiß guten Wein zu schätzen*, ober a ra stad ouzh ar gwin mat, blizidik eo war ar gwin, paotr ar gwin mat eo.

anv-gwan verb II : **geschätzt** *ein geschätzter Gelehrter*, ur gouizieg istimet (prizer, enoret, brudet) g. ; *ein geschätzter Dachdecker*, un toer kalz goulenn dezhañ g. ; [kenw.] *Ihr geschätztes Schreiben*, ho lizher enorus g. ; *grob geschätzt*, well-wazh, an eil da gas egile, an eil dre egile, kement ha skeiñ damdost.

schätzenswert ag. / **schätzenswürdig** ag. : dellezek a azaouez.

Schätzer g. (-s,-) : istimour g., prizachour g., prizer g., feuraer g.

Schätzerin b. (-,-nen) : istimourez b., prizachourez b., feuraerez b., prizerez b.

Schatzgräber g. (-s,-) : klasker teñzorioù g.

Schatzgräberin b. (-,-nen) : klaskerez teñzorioù b.

Schatzkammer b. (-,-n) : kambr an teñzor b., teñzor Stad g., teñzoriezh b., echeder g., teñzordi g.

Schatzkanzler g. (-s,-) : ministr e karg eus an arc'hant e Breizh-Veur g., ministr ar Yalc'h g., maodiern ar Yalc'h g., ministr an arc'hant g.

Schatzkasten g. (-s,-kästen) : kasedig g., koufr-kreñv g.

Schatzmeister g. (-s,-) : teñzorier g., evezhiad an teñzor g., arc'hantour g., arc'hanter g., resever g.

Schatzmeisterin b. (-,-nen) : teñzoriez b., evezhiadez an teñzor b., arc'hantourez b., arc'hanterez b., reseverez b.

Schatzschein g. (-s,-e) : madenn an teñzor b.

Schätzung b. (-,-en) : 1. feuriañ g., feuriadur g., prizidigezh b., priziadur g., prizadur g., prizerezh g., istimadur g., istim b., istimadenn b., prizach g., prizachadenn b., prizacherezh g., dewerzhañ g., dewerhadur g. ; *bei vorsichtiger Schätzung*, d'an nebeutañ, bepred, da vihanañ, d'ar bihanañ ; *die Wertschätzung*, ar feuriañ, ar feuriadur g., an istimadur g., ar prizadur g. ; 2. brasjedadenn b., brasjedadur g., nesadur g., nesadenn b., kont tost da vat b., priz a-vras g., kont nesaet b., rakbudjed damresis g., hogoster g. ; 3. bri g., azaouez g., istim b. ; *er erfreut sich allgemeiner Schätzung*, istimet e vez gant an holl, deuget mat eo gant an holl.

schätzungsweise Adv. : a-vuch, d'ar much, hep sellet pizh, dre daol-lagad, dre vuchañ, diouzh ar jed, an eil da gas egile, an eil dre egile, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, tamm-pe-damm, kalz pe nebeut, well-wazh ; *er ist schätzungsweise vierzig*, me a ra va c'hont ez eo daou-ugent vloaz, daou-ugent vloaz eo diwar welet (da welet, din da welet, diwar ur gwel, evit ur gwel, diouzh ar jed), un daou-ugent vloaz bennak en deus da welet.

Schätzungswert g. (-s,-e) / **Schätzwert** g. (-s,-e) : talvoudegezh istimet b., gwerzh prizadurel g.

Schau b. (-,-en) : 1. *zur Schau stehen*, bezañ war wel, bezañ a-wel, bezañ a-wel-kaer, bezañ war ziskouez, bezañ o tiskouez ; *etwas zur Schau stellen*, diskouez

udb, diskouezadegañ udb, lakaat udb war wel, lakaat udb a-wel, lakaat udb a-wel-kaer, lakaat udb war ziskouez, lakaat udb e diskouez, dispakañ udb, lakaat udb e gwel, staliañ udb, ober udb evit ar gwel, ober udb evit an diavaez ; *der Delinquent wurde auf das Schafott gebracht, wo er zur Schau gestellt wurde*, lakaet e voe an torfedour e diskouez war ar chafod ; *zur Schau tragen*, ober distalac'h, diskouez d'an holl, ober stal (eus), pompadiñ (gant), ober loc'haj (gant udb), ober loc'hajoù (gant udb), ober pompadoù (gant) (Gregor), ober udb evit ar gwel ; P. *eine Schau abziehen*, bragal, pauniñ, inkaneañ, rodal, rodal e revr, torodelliñ ; *er zieht eine Schau ab*, emañ oc'h ober tron, kankalat a ra, emañ o poufal, emañ oc'h ober e babor, emañ oc'h ober e gañfard ; *sich zur Schau stellen*, pompadiñ dindan selloù an holl, ober pompad, ober lorc'hajoù, bezañ digoroù gant an-unan, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ stroñs gant an-unan frankik, ruflañ avel ha moged, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; P. *das ist 'ne Schau*, dreist eo, dispar eo, n'emañ ket ar sifern gant an dra-se, se 'vat a zo ur marvailh, en e barfeted emañ ; *jemandem die Schau stehlen*, teurel skeud war ub., teurel disheol war ub., en em lakaat a-dreuz gouloù u.b., en em lakaat e gouloù u.b., mont e gouloù u.b.

2. enselladenn b., gweladeg b., moustr g., gwel g., gweloù lies. ; *Heerschau*, gweladeg b., moustr g., gwel g., gweloù lies. ; *eine Schau vornehmen*, ober moustr (ur weladeg, un enselladenn), ober gwel, ober gweloù.

3. [merdead.] *die Flagge in Schau wehen lassen*, hiñsiñ ar banniel war hanterwern, lakaat ar banniel a-zivilh.

4. diskouezadeg b. ; *Blumenschau*, diskouezadeg vleuniou b.

5. [relij.] *seligmachende Schau*, gwel gwenvedikaus g., gwel kevrinek g.

Schaub g. (-s,-e) : torch kolo g., torchad kolo g., torch plouz g., torchad plouz g., boutell golo b., boutell blouz b., tortell golo b., tortellenn golo b., tortell blouz b., tortellenn blouz b.

Schaubild n. (-s,-er) : 1. damskeudenn b., damdresadenn b. ; 2. diervad g., diagramm g.

Schaubrot n. (-s,-e) : [relij.] bara an aberzh g., bara ar c'hinnig g.

Schaubude b. (-,-n) : stal foar b.

Schaubühne b. (-,-n) : 1. c'hoariva g., leurenn b. ; 2. [dre skeud.] *die politische Schaubühne*, lisoù ar politikerezh lies., metou ar bolitikourien g., bed ar bolitikourien g.

Schauder g. (-s,-) : kridienn b., kridienn yen b., krenienn b., glizhenn b., c'hwezenn-yen b., daskren g., skrijadenn b., skrij g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., orrol b., trid g. ; *ein Schauder ergreift (überläuft) mich*, ur gridienn aon a spin va ene, treantet eo va c'halon gant ar spont / treantet eo va c'halon gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hanon, ur gridienn yen a zo warnon, ur gridienn yen a sav warnon, ur gridienn yen a grog e pep lec'h dre va gwazhied, ur gridienn va hej penn-kil-ha-troad, tremen a ra an Ankoù dreiston, mont a ra an Ankoù dreist din, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, deuet ez eus ur c'hwezenn-yen dreizon (ennon, warnon, drezon), ur

c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hroc'henn, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, deuet ez eus un aezhenn yen warnon, ur c'hlizhenn a zeu warnon ; *Schauder erregen*, reiñ kridiennoù d'u.b., lakaat da gridiennoù (da skrijañ, da euzhiñ), reiñ skrij (euzhadennou) d'u.b.

schaudererregend ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, hirisus, orrupl, divlas, hakr, argarzh, argarzh, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus, daskrenus, digernez.

Schaudergeschichte b. (-,-n) : kontadenn spontus b.

schauderhaft ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, hirisus, orrupl, divlas, hakr, argarzh, argarzh, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus, daskrenus, digernez, digounnar.

Schauderhaftigkeit b. (-) : euzh g., skrij g., euzhusted b., divlasted b., divlaster g.

schaudern V.gw. (hat geschaudert) : kridiennoù, braouac'hiñ, daskrenañ, freneziañ, hirisin, skrijañ, ober ur skrijadenn ; *vor Kälte schaudern*, kridiennoù (krenañ, bezañ kropet, bezañ morzet, bezañ sonnet, bezañ nodet, bezañ seizet, bezañ pistiget) gant ar riv, grisian, skrijañ diwar anoued, skrijañ gant ar riv, tortañ gant ar riv, krugañ gant ar riv.

V.dibers. (hat geschaudert) : *mich schaudert bei dem Gedanken, dass ...*, skrijañ (euzhiñ) a ran o soñjal e ... ; *mich schaudert bei diesem Gedanken*, me a zo skrij ganin soñjal e kement-se.

Schaudern n. (-s) : kridienn b., skrijadenn b., skrij g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., orrol b., daskren g. ; *das Schaudern packt ihn*, krenañ a ra penn ha troad (gant e holl izili, evel ur barr delioù), ur gridienn a hej anezhañ penn-kil-ha-troad, ur gridienn en hej penn-kil-ha-troad, ur gridienn a red a-hed e livenn-gein, ober a ra ur skrijadenn dre e holl izili ; *er blickt mit Schaudern hinab*, ur skrijadenn a dremen drezañ o welet an islonk (an torrgouzoug) dindanañ.

schaudernd ag. : kridiennus, daskrenus.

schaudervoll ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, orrupl, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzh, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus, daskrenus, digernez.

schauen V.gw. (hat geschaut) : sellet ; *rückwärts schauen*, sellet dreist penn e skoaz, ober ur sell war-dreñv ; *auf etwas schauen*, bezañ e zaoulagad o parañ war udb ; *aufs Meer schauen*, sellet ouzh ar mor ; *zum Fenster hinausschauen*, sellet dre ar prenestr ; *jemandem ins Auge schauen*, *jemandem in die Augen schauen*, sellet a-benn ouzh u.b., sellet eeun ouzh u.b., sellet ouzh u.b. e kreiz e zaoulagad, sellet ouzh u.b. etre e zaoulagad (Gregor), bezañ e barv u.b. ; *durch das Schlüsselloch schauen*, sellet dre doull an alc'hwez, lakaat e fri e toull an alc'hwez ; *in die Zukunft schauen*, sellet war-zu an dazont, rakwelet petra 'zo en hent dirak an-unan (petra 'zo da zont d'an-unan), klask gouzout ar pezh e teuo an-unan da vezañ (ar pezh a c'hoarvezo, ar pezh a zo ouzh e c'hortoz) ; *auf jemanden schauen*, ober diouzh u.b., kemer u.b. da skouer, ober diouzh skouer u.b., kemer skouer diouzh (war) u.b., kemer pleg diwar u.b., kemer urzh war u.b. ; *Gott schaut ins Herz*, furchal a

ra Doue ar c'halonoù, furchal a ra Doue e goueled ar c'halonoù ; *im Geiste schauen*, faltaziañ, ijinañ, diouganañ ; *er schaut traurig drein*, un neuz glac'haret en deus ; *ihm schaut der Schelm aus den Augen*, daoulagad abil a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon, brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *dabei schaut nichts heraus*, n'eus gounid ebet da dennañ eus kement-se, ne vo gounid ebet gant kement-se, n'eus gounid ebet da ober eus kement-se, evit kelo pezh a dalv, evit ar pezh ma'z eo, ne c'hounezfe ket an den gwerzh e boan gant an dra-se ; *schauen Sie mal !* sellit 'ta ! ; *schau mal an ! schau, schau !* sell 'ta ! sell 'ta piv ! ac'hanta ! dal 'ta ! vertuz !

Schauen n. (-s) : gwel g., gweled g., gweladur g., gweladurezh b., gwelerezh g., gweledigezh b.

Schauer g. (-s,-) : 1. kridienn b., kridienn yen b., krenienn b., glizhenn b., c'hwezenn-yen b., daskren g., skrijadenn b., euzhadenn b., frenezi b., hiris g. ; *ein Schauer schüttelte ihn*, ur gridienn a hejas anezhañ penn-kil-ha-troad, ur gridienn en hejas penn-kil-ha-troad, ur gridienn a redas a-hed e livenn-gein, ur gridienn aon a spinas e ene, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, deuet e oa ur gridienn yen warnañ, ur gridienn yen a grogas e pep lec'h dre e wazhied, ur gridienn yen a savas warnañ, tremen a reas an Ankoù drezañ, mont a reas an Ankoù dreist dezhañ, ober a reas ur skrijadenn dre e holl izili ; *Fieberschauer*, frenezi b., kridienn derzhienn b.

2. *Regenschauer*, tarzhad-dour g., rec'hin glav g., gwalc'hadenn b., barrad-glav g., barr-glav g., kaouad c'hlav b., kaouad glav g., bodad glav g., rizennad c'hlav b., strañsad-glav g., striflad g., strinkad-glav g., skourrad-glav g., bouilhad glav g., taolad dour g., torrad-glav g., barr-dour g., pil-dour g., dour-bil g., glav puilh g., bouilhard g., P. soubenn chas b. ; *der Regenschauer bricht aus*, pokañ a ra ar glav ; *der Regenschauer, den wir heute bekommen haben*, ar barrad glav en deus graet feteiz ; *Hagelschauer*, kaouad kazarc'h b./g., bouilhard kazarc'h g., barrad kazarc'h g., strañsad kazarc'h g., stokad kazarc'h g., barr-grizilh g., bodad grizilh g. ; *Märzschauer*, kaouadoù miz Meurzh lies., skouflad ar goukoug g., morzholioù miz Meurzh lies., kontelloù miz Meurzh lies [miz Meurzh gant e vorzholioù a zo ken gwazh hag an Ankoù, miz Meurzh gant e vorzholioù a laz al leueoù en o mammoù, Meurzh gant e gontelloù a gign ar saout hag al leueoù].

3. glaouiadennad b. ; *einen kleinen Schauer machen*, ober ur c'hlaouiadennad, ober un tammig tan.

Schauerdrama n. (-s,-drama) : pezh-c'hoari du g., pezh-c'hoari da spontañ an dud g.

Schauergeschichte b. (-,-n) : koñchoù born lies., koñchennoù born lies., tariell b., kaozioù gwrac'hed kozh lies., flugaj g., fidorienn b., kontoù pikous lies., siklezonoù lies., paribolennoù lies., flugez str., flugezenn b., krakoù lies., bidennnoù lies., bitrakoù lies., koñchoù lies., koñchennoù lies., sotonioù lies., diotaj g., dibennaj g., rambre g.

Schauerkerze b. (-,-n) : [relij.] goulouenn goar da wareziñ ouzh ar wallamzer b.

schauerlich ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, orrupl, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus, kañvaouus, daskrenus, digounnar ; *das schauerliche Heulen der Eule*, hopadennoù kañvaouus ar gaouenn lies.

Schauermann g. (-s,-leute) : simiad g., douger g., portezet g., karger g., dibouller g., difarder g.

Schauermärchen lies. : koñchoù born lies., koñchennoù born lies., tarielloù lies., kaozioù gwrac'hed kozh lies., koñchoù gwrac'h kozh lies., fidoriennnoù lies., flugaj g., kontoù pikous lies., paribolennoù lies., siklezonoù lies., flugez str., flugezenn b., krakoù lies., bidennnoù lies., bitrakoù lies., koñchoù lies., koñchennoù lies., sotonioù lies., diotaj g., dibennaj g., rambre g.

schauern V.gw. (hat geschauert) : 1. kridiennañ, daskrenañ, freneziañ, hirisñ ; *vor Frost schauern*, kridiennañ gant ar riv, grisiañ, bezañ kropet (morzet, sonnet, nodet, seizet, kruget, pistiget) gant ar riv, tortañ gant ar riv, krugañ gant ar riv ; 2. *vor Entzücken schauern*, tridal gant al levenez, skrijañ gant ar blijadur ; 3. [rannyezh.] ober glav puilh, barraouiñ, barradiñ.

schauernd ag. : kridiennus, daskrenus.

Schauerroman g. (-s,-e) : romant du, romant da spontañ al lenner g.

schauervoll ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, orrupl, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus, estonus, daskrenus.

Schaufechter g. (-s,-) : klezeiataer g., klezead g., klezeour g.

Schaufel b. (-,-n) : 1. pal b. [*liester* palioù, pili], palikell b., paliked b., spanell b., palisenn b., sklisen b. ; *Schaufel mit Rändern um das Blatt, Randschaufel*, rañval b. ; *eine Schaufel Kohle*, ur balad (ur balikedad) c'hlaou b. ; *Kohlenschaufel*, pal-c'hlaou b., paliked b. ; *Müllschaufel*, paliked lastez b. ; [dre skeud.] *die Schaufel in die Hand nehmen*, stagañ gant al labour, mont e penn eus al labour, en em stagañ da labourat, mont dezhi, stagañ ganti, kregiñ e-barzh, kregiñ el labour, kregiñ gant al labour, kregiñ enni.

2. [tekn.] pal b. [*liester* palioù, pili], elvenn b. [*liester* elvennoù, elvoù, elvad], askell b. [*liester* askelloù] ; *Schaufel eines Mühlrades*, pal ur rod vilin b., elvenn ur rod vilin b., pal-vilin b., askell ur rod vilin b.

3. [elan, demm] brankoù palvezek lies, kerniel palvezek lies.

Schaufelbagger g. (-s,-) : drag gant bailhoù g., ravanell gant bailhoù b., trech gant bailhoù g.

Schaufelblatt n. (-s,-blätter) : skouarn b., plakenn houarn ar bal b.

schauelförmig ag. : a-stumm gant ur spanell, stummet evel ur spanell, e doare ur spanell, e doare spanelloù, a-zoare gant ur spanell, a-zoare gant spanelloù, a-seurt gant ur spanell, a-seurt gant spanelloù, palvezek.

Schaufelgeweih n. (-s,-e) : [elan, demm] brankoù palvezek lies, kerniel palvezek lies.

Schaufelhirsch g. (-es,-e) : [loen.] demm g.

Schaufelhut g. (-s,-hüte) : tog-daougorn g., tog daougornek g.

schaufelig ag. : ... gant spanelloù, ... gant palioù, ... gant elvennoù, elvennek.

Schaufellader g. (-s,-) : [tekn.] kleuzer g., kevierez b., palerez b., palataerez b., pal mekanikel b., traktor-pal g.

schaufeln V.k.e. (hat geschaufelt) : **1.** *Schnee (weg)schaufeln*, karzhañ erc'h gant ur bal, skarzhañ erc'h gant ur bal ; *ein Grab schaufeln*, toullañ ur bez ; *er sucht den richtigen Ort, um sich dort sein eigenes Grab zu schaufeln*, emañ o klask an ardremez eus al lec'h ma toulo e vez ; **2.** [dre skeud.] *sein Grab schaufeln*, klask e varv, en em antell e-unan, bezañ enebour da vab e dad, ober e valapa, lakaat e zorn en e zisheol, lakaat e zorn en e c'houlou, en em ziharpañ, toullañ dindan an-unan, ober goap ouzh e lazioù, ober dezhañ e-unan ar gwashañ taol, gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, distreiñ an dour diwar e brad, mont war e blankenn lardet, kas e garr el lagenn, nozhout ouzh an-unan, ober noaz (gaou) ouzh an-unan, freuzañ e stal, kas e blouz da ludu, kaoc'hañ e stal, kas ar stal d'an dour, kas e stal e skuilh hag e ber, foeltrañ e stal, en em lakaat war an teil, en em lakaat war ar sec'h, kas e stal da stalig hag e stalig da netra.

Schaukelrad n. (-s,-räder) : rod elvennek b., rod-palioù b., rod war elvoù b., rod gant elvennoù b., rod gant palioù b.

Schaukelstich g. (-s,-e) : paladenn b.

Schaukelvoll b. (-) : palad b.

schaufelweise Adv. : a-baladoù.

Schaukelzahn g. (-s,-zähne) : [loen.] rakdant g., dant a-raok g.

Schaufenster n. (-s,-) : rakstal b., prenestr-diskouez g., prenestr-stal g.

Schaufensterbummel g. (-s) : tro-vale e kêr evit lipat staloù b., baleadenn e kêr evit genaouegañ ouzh ar staloù b., pourmenadenn e kêr evit genaouegañ ouzh ar staloù b., staliaoua g. ; *einen Schaufensterbummel machen*, genaouegañ ouzh ar staloù, lipat staloù, staliaoua, bargediñ dirak ar staloù, staliaouiñ.

Schaufensterdekorateur g. (-s,-e) : stalier prenestr-diskouez g., pestalier g.

Schaufensterpuppe b. (-,-n) : jak g.

Schaufler g. (-s,-) : **1.** douarer g. ; **2.** [loen¹.] demm g. ; **3.** [loen².] spanell b., beg-spanell g.

schauflich ag. : *sellit ouzh schaufelig*.

Schaugerüst n. (-es,-e) : tribunell b., leurenn b., leurenn war dreustellioù b.

Schaukampf g. (-s,-kämpfe) : abadenn glezeiataerezh b., gourenadeg b.

Schaukasten g. (-s,-kästen) : panell ditouriñ b., panell diskouez b.

Schauke b. (-,-n) : [merdead.] radell alej b., radell garennañ b.

Schaukel b. (-,-n) : brañsigell b., brañsell b., brañskell b., luskell b.

Schaukelbemme b. (-,-n) : [dre fent] kreunenn b., boulc'h g., seulenn b., seulgenn b.

Schaukelbrett n. (-s,-er) : brañsigell b., brañsell b., brañskell b., luskell b.

schaukeln V.gw. (hat geschaukelt / ist geschaukelt) : **1.** (hat) : brañsellat, brañsigellat, brañskellat, en em vrañskellat, c'hoari war ar vrañsigell, c'hoari

brañskelladig, brac'hitellat ; **2.** (hat) : *das Schiff schaukelt auf den Wellen*, brañsigellat a ra ar vag gant an houlennou, brañskellat a ra ar vag gant an houlennou, lusket-dilusket e vez ar vag gant ar gwagennoù, gwintañ-diwintañ a ra ar vag gant an houl, emañ ar vag o ruilhal evel ur penton, taolet ha distaolet e vez ar vag gant ar c'hommoù, neuñvennat (neuennat) a ra ar vag, hejet e vez ar vag gant ar c'hommoù, taol-distaol eo ar vag ; **3.** (ist) : storlokañ, stroñsañ, horosiñ, todorosol, mont stroñs-distroñs, stroñsañ ha distroñsañ, mont dre boull ha dre skosell, skoselliñ, draskañ, draskal ; **4.** (ist) mont treflez, bezañ ramp, rampañ, trabidellañ, trantellañ, horjellañ, horellañ, treuzigellañ, charigellañ, mont a-we, bale treflez, bezañ laosk en e sav, mont treuz-didreuz, mont war e zaougostez, kammigellañ, gourgammañ, treuzkammañ, hatiñ, steuñviñ gant e hent.

V.k.e. (hat geschaukelt) : **1.** brañsellat, brañsigellat, brañskellat, brac'hitellat, horjellañ, lavigañ, luskañ, luskellañ ; *ein Kind schaukeln*, luskellañ ur c'hrouadur, luskañ ur c'hrouadur ; **2.** [dre skeud.] *wir werden das Kind schon schaukeln*, kavout a raimp hol lank, kavout a raimp lank forzh penaos, gouzout a ouezimp hon diluzioù, kavout a raimp ur voaien da zibunañ ar gudenn, disoc'hañ a rimp bloc'hik ganti, kavet e vo penaos ober diouti, kavet e vo ar c'hraf, kavet e vo un tu bennak d'en em zibab, kavet e vo doare pe zoare da zirouestlañ hon neud, ne chomimp ket luget da zirouestlañ hon neud, dont a ray ganimp, dont a raio ganeomp, kavout a raimp un doare bennak da dennañ hon tamm spilhenn eus ar c'hoari, ne chomo ket hol lost er vraise, kavout a raimp un dra bennak evit sachañ hon ibil, kavout a raimp penaos terriñ ode war an dra-se.

V.em. : **sich schaukeln** (hat sich (t-rt) geschaukelt) : brañsellat, brañsigellat, brañskellat, en em vrañskellat.

Schaukeln n. (-s) : brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., horjellerezh g., luskellerezh g., luskell g., fiñv lusk-dilusk g., lusk-dilusk g., fiñv luskellus g.

schaukelnd ag. : horjellus, luskellus, lusk-dilusk.

Schaukelpferd n. (-s,-e) : marc'hig-brañsell g., marc'h-koad g. ; *auf dem Schaukelpferd spielen*, c'hoari marc'hig.

Schaukelpolitik b. (-) : [gwashaus] politikerezh ar vrañsigell g., loveadennoù politikel lies.

Schaukelreck n. (-s,-e) : [sport] trapez g.

Schaukelstein g. (-s,-e) : roc'h-hej b.

Schaukelstuhl g. (-s,-stühle) : kador-vrañsell b.

Schaukelwippe b. (-,-n) : brañsigell b., brañsell b., brañskell b., luskell b., skañvbouez g.

Schauloch n. (-s,-löcher) : [tekn.] digor g., digor kontrollañ g.

Schaulust b. (-) : kuriusted b., ranellder g.

schaulustig ag. : kurius, ranell, fureded, kivioul.

Schaulustige(r) ag.k. g./b. : fri-furch a zen g., sav-e-fri a zen g., fri hir g., spered kurius a zen g., beg minaoed a blac'h b., klapez g., tarieller g.

Schaum g. (-s, Schäume) : **1.** [liñvennoù] eonenn b., spoum g., eon g., kroz g., bervenn b., bervadenn b., chumenn b., fedenn b., stlañ g. ; *sie schöpft den Schaum von der Fleischsuppe ab*, tennañ a ra an eonenn (ar vervadenn, ar vervenn, ar c'hroz) a-ziwar ar soubenn g. ; *Wellenschaum*, eonenn an tonnoù b., spoum g., eon

g., kruz an tonnoù g., laezh ar mor g., deñved lies. ; *Seifenschaum*, eon soavon g., eonenn soavon b., kruz soavon g. ; *Bierschaum*, bervenn ar bier b., bouilh ar bier g., spoum ar bier g., kruz ar bier g. ; *Eier zu Schaum schlagen*, basañ ar gwenn-vi, trapañ ar gwenn-vi.

2. eon g., eonenn b., spoum g., babouz g., glaour g. ; *der Schaum steht ihm vor dem Mund*, an eon a zo etre e zent, eonenniñ a ra e c'henoù, klogorenañ a ra an eon war e vuzelloù.

3. *Teppichschaum*, champouenn moketenn g.

4. [danvez, tekn.] spoue g.

5. [dre skeud.] avel g., moged g., mogidell b. ; *zu Schaum werden*, steuziañ, tremen evel ur bouilh moged ; *Schaum schlagen*, brabañsal, bezañ pompus en e gomzoù, ober foug gant e ouiziegezh, fougéal, lorc'hañ, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh e c'henoù, c'hoari e gankaler, bezañ gant an-unan an ton hag ar pardon, c'hoari e aotrou, c'hoari e vestr, ober e aotrou, ober brasoni, ober e c'hrois, bezañ c'hwezet d'an-unan, ober teil, bezañ bras (dichek, otus, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, poufal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm brav en an-unan, treiñ e leue en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, ober e varc'h-kaoc'h, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, ober fougéou, c'hwezañ e skevent, reutaat e vruched, bragal, dougen roufi, rodal, en em rollañ, ober pompadoù, ober pompad, ober e bompad, c'hwezañ e vruched, sevel e bigos, ober e gañfard, ober e baotr, c'hoari e baotr, bugadiñ, ober bugad, en em veuliñ, seniñ e gloc'h, brallañ e gloc'h, brallañ e gloc'h bras, seniñ e gloc'h bras, lakaat bole en e gloc'h, stagañ ur gordenn dev ouzh e gloc'h bras, seniñ e gloc'h e-unan, lakaat e gloc'h da dintel re skiltr, na gaout ezhomm kloc'her ebet evit seniñ e gloc'h, ober e vraz, skeiñ war e daboulin, c'hwezhañ en e drompilh, bragal evel ur big, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), ober muioc'h a voged eget a dan, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, sachañ dour d'e foenneg, bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor) ; [kr-l] *Träume sind Schäume*, huñvreoù a zo avel - dre glask pignat re uhel e kuezher re izel - ar c'hlas a zo frank, ar c'havout n'eo ket stank - kozh huñvreoù ne zisoc'hont da netra, sorc'hennoù n'int ken - c'hoantaat ha kaout n'int ket ur c'hement.

schaumartig ag. : 1. eonnennek, eonek, spoumek, spoumus, eonennus, eonus, e doare an eon, e doare ar spoum, a-zoare gant an eon, a-zoare gant ar spoum, a-seurt gant an eon, a-seurt gant ar spoum ; 2. spoueeek, spouennek, spoueüs, stoubennek, e doare ar spoue, a-zoare gant ar spoue, a-seurt gant ar spoue.

Schaumbad n. (-s,-bäder) : spoum emwalc'hiñ g.

schaumbedeckt ag. : goloet a eonenn, goloet a spoum, goloet a eon, goloet a groz.

Schaumbier n. (-s,-e) : bier spoumek g.

Schaumblase b. (-,-n) : klogor soavon str., klogor eon str., klogor spoum str.

schäumen V.gw. (hat geschäumt) : eonenniñ, eoniñ, birviñ, spoumañ, krozañ, bouilhañ, chumenniñ ; *das Bier schäumt*, eonenniñ (birviñ, spoumañ) a ra ar bier, bouilh a zo gant ar bier ; *dieser Wein schäumt*, bleuñv a zo war ar gwin-se ; *der Sekt schäumt*, eonenniñ a ra ar gwin-spoum, bouilhañ a ra ar gwin-strink-eon, strinkañ eon a ra ar gwin-spoum, birviñ a ra ar gwin-spoum (Gregor) ; *die Wellen schäumen*, deñved a zo war ar mor, eonenniñ a ra ar mor, laezh a zo war ar mor, gwennañ a ra ar mor, ar gazeg c'hlas a hej he moue eonennus, ar vartoloded o deus lakaet o dilhad da sec'hiñ ; *an den Klippen zerschellen und schäumen die Wellen*, ar c'herreg a dorr ar gwagennoù hag o laka da eoniñ, kreviñ a ra an taolioù-mor war ar reier en ur eoniñ ; *er schäumt vor Wut*, an eonenn a ya eus e c'henoù kement a lamm gant ar gounnar, eonenniñ a ra e c'henoù gant ar gounnar, kement a fulor a zo ennañ ma ne ra ken nemet babouzañ, an eon a zo etre e zent gant ar fioun a zo ennañ, fuc'hañ a ra ken a eonenn e c'henoù, fuc'hañ a ra gant ar vuanegzh, gant ar fulor a zo ennañ e klogorenn an eon war e vuzelloù.

schäumend ag. : eonnennek, eonek, spoumek, spoumus, eonennus, eonus ; *das Schiff hinterließ ein schäumendes weißes Kielwasser*, al lestr a leze a-dreñv e roudenn wenn o virviñ.

Schaumfestiger g. (-s,-) : spoum stabilaat g., spoum startaat g., lakenn vlev b.

Schaumfeuerlöscher g. (-s,-) : tanlazher erc'h karbonek g., mouger-tan erc'h karbonek g.

Schaumgebäck n. (-s,-e) : [kegin.] meureng g., meurengenn b.

Schaumgeborene ag.k. b. : *die Schaumgeborene*, Afrodite Anadyomene b., Gwener Anadyomene b.

Schaumgold n. (-s) : falsvravigoù lies., alaouraj g.

Schaumgummi g./n. (-s) : kaoutchoug spoue g.

schaumig ag. : spoumus, spoumek, eonennus, eonus, eonek, eonnennek.

Schaumkelle b. (-,-n) : dieonennerez b., loa-sil b., friket b., friketez b.

Schaumkette b. (-,-n) : [kezeg] grom b.

Schaumkranz g. (-es,-kränze) : [gwinoniezh] chadenn b.

Schaumkraut n. (-s) : [louza.] beler-prad str.

Schaumkrone b. (-,-n) : 1. [mor] eonenn an tonnoù b., spoum g., eon g., kruz g., laezh ar mor g., deñved lies. ; *die See bildet Schaumkronen, die Wellen tragen Schaumkronen*, deñved a zo war ar mor, eonenniñ a ra ar mor, laezh a zo war ar mor, gwennañ a ra ar mor, ar gazeg c'hlas a hej he moue eonennus, ar vartoloded o deus lakaet o dilhad da sec'hiñ ; 2. [bier] spoum g., bervenn ar bier b., bouilh ar bier g.

Schaumlöffel g. (-s,-) : dieonennerez b., loa-sil b., friket b., friketez b.

Schaumlöschgerät n. (-s,-e) : tanlazher erc'h karbonek g., mouger-tan erc'h karbonek g.

Schaumnest n. (-es,-er) : [loen.] krañch-koukoug g., tuf-koukoug g.

Schaumschläger g. (-s,-) : 1. bazh-vasañ b., traper g., baser g. ; 2. [dre skeud.] fringer g., brabañser g., boufon g., pabor g., fougaser g., glabouser g., fougéer g., kankaler g., toner g., kañfard g., straker g., poufer g., foëñfour g., toull-ourgouilh g., c'hwezer g., bugader g.,

brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., torodell g., bern trein g., lorc'h g., P. sac'h-c'hwez g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., teileg g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetiniere g.

Schaumschlägerei b. (-,-en) : [dre skeud.] frink g., pompadoù lies., roufl g., brabañs g., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., brabañserezh g., bragerezh g., fougeerezh g., pouferezh g., kañfarderezh g., bugaderezh g., bugad g., c'hwez hag avel, teilerezh g.

Schaumseife b. (-,-n) : soavon barv g.

Schaumspise b. (-,-n) : [kegin.] skañvadell b.

Schaumstoff g. (-s) : [danvez, tekn.] spoue g.

Schaumünze b. (-,-n) : medalenn goun b.

Schaumwein g. (-s,-e) : gwin bouilh g., gwin spoum g., gwin strink eon g., gwin klogorek g. ; *der Schaumwein perlt in den Gläsern*, bouilhañ a ra ar gwin spoum er gwerennoù, birviñ (greunenniñ, klogorenniñ) a ra ar gwin bouilh er gwerennoù.

Schaupfennig g. (-s,-e) : medalenn b.

Schauplatz g. (-es,-plätze) : 1. leurenn b. ; 2. [dre skeud.] lec'h g., tachenn b. ; *Kriegsschauplatz*, tachenn-vrezel b., tachenn-emgann b. ; *Schauplatz der Handlung*, lec'h an darvoudoù g.

Schauprozess g. (-es,-e) : justis arvest b., prosez n'eo nemet termaji g., prosez mard eo g., prosez seurtanvet g.

schaurig ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, spontus, orrupl, hirius, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, diheñvel, estlamm, estlammus, kañvaouus.

schaurig-schön ag. : fromus, trivilius.

Schauseite b. (-,-n) : talbenn g., tal g.

Schauspiel n. (-s,-e) : 1. arvest g., arvestadeg b., abadenn c'hoariva b., c'hoariadenn b. ; 2. arvest g., arvestadeg b., taolennad b.

Schauspieler g. (-s,-) : 1. c'hoarier g., aktor g., komedian g., c'hoarieller g., dremmour g. ; 2. [dre skeud.] ardaouer g., tad an ardoù b.

Schauspielerei b. (-) : 1. micher c'hoarier b., micher aktor b., micher komedian g. ; 2. [dre skeud.] ardoù lies., charre g., kamambre g., kamambreoù lies., chiboudoù lies., yekoù lies., yezhoù lies., arvezioù lies., tailhoù lies., mignerezh g., asavandenn b.

Schauspielerin b. (-,-nen) : 1. c'hoarierez b., aktorez b., komedianez b., dremmourez b. ; 2. [dre skeud.] ardaouerez b., mamm an ardoù b.

schauspielerisch ag. : ... c'hoarier, ... aktor, ... komedian.

Adv : evel c'hoarier, evel aktor, evel komedian.

schauspielern V.gw. (hat geschauspielert) : 1. ober e gamm, ober an neuz ; 2. bezañ c'hoarier, bezañ aktor, c'hoari, c'hoari pezh.

Schauspielhaus n. (-es,-häuser) : c'hoariva g., c'hoaridi g. ; *das alte Schauspielhaus wurde in eine Konzerthalle umfunktioniert*, lakaet e voe ar c'hoaridi kozh en ur sal evit ar sonadegoù, lakaet e voe ar c'hoaridi kozh d'ober ur sal evit ar sonadegoù.

Schauspielkunst b. (-) : dramaouriezh b.

Schauspielschule b. (-,-n) : skol-c'hoariva b.

Schauspielschüler g. (-s,-) : danvez aktor g., danvez komedian g.

Schauspielschülerin b. (-,-nen) : danvez aktorez b., danvez komedianez b.

Schauspielunterricht g. (-s) : kentelioù c'hoariva lies.

Schausteller g. (-s,-) : marc'hadour foran g., foraner g., marc'hadour foar g., foranad g., foaraour g.

Schautafel b. (-,-n) : taolenn vogel b., panell diskouez b.

Schauturm g. (-s,-türme) : gwere b.

Schauturnen n. (-s) : abadenn jiminas b., abadenn embregerezh-korf b.

Schauwerbegestalter g. (-s,-) : stalier prenester-diskouez g., pestalier g.

Scheck¹ g. (-s,-s) : chekenn b. ; *gekreuzter (gesperrter) Scheck*, chekenn barrennet b. ; *offener Scheck*, chekenn divarrenn b. ; *uneingelöster Scheck*, a) chekenn chomet hep bezañ enkefiet b. ; b) chekenn chomet hep bezañ paeet b. ; *ungedekter Scheck*, chekenn dibourvez (digred) b. ; *Barscheck*, chekenn a c'hall bezañ enkefiet diouzhtu b. ; *Inhaberscheck*, chekenn da baeañ d'an hini a ziskouezo anezhi b. ; *einen Scheck ausstellen, einen Scheck ziehen*, ober (skrivañ, leuniañ, sevel, tennañ) ur chekenn ; *jemandem einen Scheck ausstellen, einen Scheck auf jemanden ausstellen*, tennañ ur chekenn e gourc'hemenn u.b. ; *Postscheck*, chekenn-bost b., postchekenn b. ; *einen Scheck einlösen*, a) enkefiañ ur chekenn ; b.) paeañ ur chekenn ; *dem Brief einen Scheck beifügen*, enklozañ ur chekenn el lizher.

Scheck² g. (-en,-en) : loen brizh g., loen marellet g.

Scheckabschnitt g. (-s,-e) : seulenn chekenn b.

Scheckbuch n. (-s,-bücher) : chekennaoueg b., karned chekennoù g.

Schecke¹ g. (-n,-n) : loen brizh g., loen marellet g.

Schecke² b. (-,-en) : 1. kazeg vrizh b., kazeg varellet b., kazeg pechar b. ; 2. buoc'h vrizh b., buoc'h varellet b., brizhenn b.

Scheckformular n. (-s,-e) : furmskrid chekenn g., chekenn b.

Scheckheft n. (-s,-e) : chekennaoueg b., karned chekennoù g.

scheckig ag. : brizh, brizhet, marellet, marellek, marigellek, pechar, brizhellek ; *scheckige Kuh*, buoc'h vrizh b., buoc'h varellet b., brizhenn b. ; *scheckiges Fell*, kroc'hen loen gant brizhelloù g., kroc'hen loen brizhellek g., kroc'hen loen brizhellet g.

Adv. : *sich scheckig lachen*, bezañ c'hoarzh gant an-unan, ober pezhioù c'hoarzhadennoù, c'hoarzhin ken na strak, c'hoarzhin frank, dic'hargadennañ.

Scheckinhaber g. (-s,-) : dalc'her ur chekenn g.

Scheckkarte b. (-,-n) : kartenn daveennoù bank b., kartenn warant b.

Scheckkonto n. (-s,-s) : kont red b. ; *Postscheckkonto*, Kont Red Post (KRP) b.

Schecksperr b. (-,-n) : kaeladur ouzh ur chekenn g., skoilhañ ouzh ur chekenn g., sparl lakaet war ur chekenn g., stankadur (dianzavadur) ur chekenn g.

Scheckverkehr g. (-s) : treuzgreadoù dre chekennoù lies.

scheel ag. : luch, loakr, blink ; *jemanden scheel ansehen*, sellet a-dreuz (a-gorn, a-gorn-lagad, gant frailh e lagad) ouzh u.b. ; *scheele Augen*, daoulagad likorn lies., daoulagad luch lies. ; *mit scheelen Augen ansehen, scheele Blicke werfen*, sellet gant avi (ouzh u.b.), lurchañ

(ouzh u.b.), steredenniñ (ouzh u.b.), lugerniñ (ouzh u.b.), bezañ e galon (war udb), glaourenniñ (war-lerc'h udb).

Scheelblick g. (-s,-e) : sell c'hoantek g., sell gourvennek g.

Scheelsucht b. (-) : avi b., erez b., gourvenn g., gourventez b., c'hoantidigezh b., droukc'hoant g., droukc'hoantegezh b., gwallc'hoant g., gwallc'hoantegezh b., gwarizi b.

Scheffel g. (-s,-) : 1. poezell b., poezellad b., truellad b., hanaf g., hanafad g. ; *ein Scheffel Getreide*, ur boezellad ed b., daou everann ed lies. ; *Doppelscheffel*, gwarzad g., renn g., rennad g. ; 2. [dre skeud.] *sein Licht unter den Scheffel stellen*, lakaat e letern dindan e vantell, bezañ re voder (re eleveziek), kaout (lakaat, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, en em c'holeiñ gant ul liñsel doull, bout kerc'h e-mesk e segal, [dre eilpenn-ster e brezhoneg] bezañ sioul evel ur sac'had minaouedoù ; *sein Licht nicht unter den Scheffel stellen*, diskouez splann e varregezhioù hep mezh ebet ; *das Geld mit Scheffeln messen*, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant hardizh, gounit arc'hant gant ar rozell, gounit arc'hant bras, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, dastum arc'hant gant ar bal-daol, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober god, ober godell, ober yalc'h, ober krazadenn, ober e fagodenn, ober fortun, redek an dour d'e vilin, lardañ, lartaat, ober ur fortun, fortunañ, ober berzh, ober struj, ober mat, ober arc'hant war an oaled, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *es gießt wie mit Scheffeln*, ober a ra glav evel skeiñ (evel teuler dour) gant barazhioù, ar glav a gouezh puilh evel gant ur bezel, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, teuler a ra dour, ober a ra glav a-bil, glav a ra a-skuih, glav stank a ra, glav a ra a c'hoari gaer, glav puilh a ra, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, glav meur a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, pilioù dour a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav pil polos a ra, glav a ra a skudellad, glav pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor) ; *einen Scheffel Salz mit jemandem gegessen haben*, bezañ debret ur minod holen gant u.b., gouzout mat diouzh u.b., anavezout u.b. penn-kil-ha-troad, anavezout u.b. evel p'en dije an-unan maget anezhañ, gouzout mad ha droug u.b., anavezout u.b. en daou du, gouzout an tu diouzh u.b., gouzout holl ribouloù u.b., gouzout diouzh holl ribouloù u.b., gouzout brav diouzh u.b. (Gregor), kaout meiz mat ouzh u.b., bezañ bet e-pad pell o vevañ gant u.b.

Scheffelhandel g. (-s) : poezellerezh g.

Scheffelmacher g. (-s,-) : poezeller g.

Scheffelmacherarbeit b. (-) : poezellerezh g.

scheffeln 1. V.gw. (hat gescheffelt) : bezañ fonnus, ober fonn vat, reiñ kalz ; *das Getreide scheffelt*, fonnus eo an ed.

2. V.k.e. (hat gescheffelt) : rastellat, dastum, rozellat ; *Geld scheffeln*, dastum arc'hant gant ar bal-daol, rastellat arc'hant, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù,

dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, ober e graf (e eost, e fagodenn, e ran), ober krazadenn, ober god, ober godell, ober yalc'h, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, lardañ, lartaat, ober arc'hant war an oaled, bastañ mat pep tra evit an-unan.

scheffelweise Adv. : 1. a boezelladoù ; 2. [dre skeud.] sof-kont, gros, a-foziadoù, gwalc'h e galon, a-builh, fonnus, stank, dreistkont, paot, forzh pegement, diouzh an druilh, a-druihadoù, dizamant, a-leizh, e-leizh, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, stank evel ar raden, kement ha kement ha ma karer, pezh a garer, da rastellat, da reketiñ, ken na wic'h, ken a findaon, ken-haken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui, paot-mat, a-fonn, a-yoc'h.

Scheibchen n. (-s,-) : [kegin.] tanavenn b.

scheibchenweise Adv. : 1. a guchennouigoù ; 2. [dre skeud.] tammig-ha-tammig.

Scheibe b. (-,-n) : 1. kant g., paled g., pal g., kantenn b., pladenn b., disk g. ; *die runde Scheibe des Mondes*, kant al loar g., lagad al loar g., kantenn al loar b. ; *die Sonnenscheibe*, kant skedus an heol g., lagad an heol g., kantenn an heol b.

2. *die Zielscheibe*, ar gwenn g., ar pal g. ; *nach der Scheibe schießen*, tennañ d'ar gwenn.

3. [kegin.] kuchenn b., delienn b., tailhenn b., drailhenn b., darnenn b., lachenn b., troc'had g., skolpenn b., skejenn b., felpenn b., tellenn b. ; *lange dicke Scheibe*, jelkenn b. ; *eine Scheibe Brot*, ur guchenn (un delienn, un dailhenn, un drailhenn, un darnenn, ur skolpenn, ul lachenn, ur felpenn) vara b., un troc'had bara g. ; *auf meiner Scheibe Brot war nur ein Abschabsel Butter*, war va zamm bara ne oa nemet ur skrabadenn amanenn ; *eine Scheibe Wurst*, un delienn silzig b., un dailhenn silzig b., un drailhenn silzig b., un troc'had silzig g., un dellenn silzig b. ; *eine Scheibe Schinken*, un delienn vorzhed-hoc'h b., un dellenn vorzhed-hoc'h b. ; *dünne Scheibe*, tanavenn b., delienn b. ; *hauchdünne Scheiben*, skant str. ; *in feine Scheiben schneiden*, skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, tanavaat ; *Brot in feine Scheiben schneiden*, tanavaat bara ; *Brot in lange dicke Scheiben schneiden*, dijkenniñ bara ; *Zitronenscheibe*, rusk suraval g., rusk sitroñs g., tailhenn suraval b., drailhenn suraval b.

4. *Fensterscheibe*, gwerenn (gwerenn brenestr) b., pastell wer b., sklenn b. ; *die Scheiben einwerfen*, terriñ gwer ar prenestroù, skeiñ mein etrezek ar prenestr ; *die Scheiben blank putzen*, gwalc'hiñ gwerennoù ar prenestroù ken na lufont luc'hañ gwerennoù ar prenistri, lufañ gwerennoù ar prenestroù, lakaat gwerennoù ar prenestrer da luc'hañ, lakaat gwerennoù ar prinistri da lufañ ; *viereckige Fensterscheibe*, karrez gwer ur prenestr g., karrezenn wer ur prenestr b.

5. *Zifferscheibe*, dremm b., kadran g., kalander g., bizaj g./b., dremm niverennet b.

6. pole g., meliodenn b. ; *Antriebscheibe*, pole kefluskañ g., meliodenn gefluskus b. ; *Scheiben herstellen*, poleañ ; *mit einer Scheibe hochheben*, poleat.

7. *Töpferscheibe*, turgn poder g., troell b.

8. [mel] terenn b., koarenn b., follenn-goar b., follenn-vel b., bruskenn b., terenn-vel b., terenn-goar b., direnn b.

9. [tekn.] [*Unterleg*]scheibe, ruilh plat g., ruilhenn blat b.
 10. [dre skeud.] *von dem kannst du dir noch eine Scheibe abschneiden*, mat e vefe dit tennañ skouer dioutañ, mat e vefe dit heuliañ e skouer, mat e vefe dit kemer pleg diwarnañ, mat e vefe dit kemer skouer diwarnañ, mat e vefe dit kemer skouer dioutañ, mat e vefe dit kemer patrom dioutañ, mat e vefe dit e gemer da skouer, mat e vefe dit ober diouzh e batrom (diouzh e skouer), mat e vefe dit skoueriañ da vuhez war e hini, mat e vefe dit reizhañ da vuhez war e hini, mat e vefe dit e heuliañ, mat e vefe dit kemer urzh warnañ, mat e vefe dit en em zerc'hel evel ma ra.
scheibenartig ag. : heñvel ouzh ur gantenn, e doare ur gantenn, a-zoare gant ur gantenn, a-seurt gant ur gantenn, kantennheñvel.
Scheibenblei n. (-s) : plom gwerennoù prenestr g.
Scheibenbremse b. (-,-n) : [kirri-tan] starderez-pladennoù b., frouen dre bladenn g.
scheibenförmig ag. : heñvel ouzh ur gantenn, kantennheñvel, e doare ur gantenn, e doare kantennoù, a-zoare gant ur gantenn, a-zoare gant kantennoù, a-seurt gant ur gantenn, a-seurt gant kantennoù.
Scheibenglas n. (-es) : gwer da fardañ gwerennoù prenestr str.
Scheibenhonig g. (-s) : 1. mel e terennoù g. ; 2. *so ein Scheibenhonig !* pebezh kaoc'henn ! pebezh teilad ! pebezh kouez ! pebezh moc'herezh ! daonet !
Scheibenkleister g. (-s,-) : [tro-lavar] *so ein Scheibenkleister !* pebezh kaoc'henn ! pebezh teilad ! pebezh kouez ! pebezh moc'herezh ! daonet !
Scheibenkuppelung b. (-,-en) : [kirri-tan] anteller-pladennoù g., anteller dre bladennnoù g.
Scheibenmauer b. (-,-n) : [tisav.] gar-volz b.
Scheibenschießen n. (-s) : [sport] tennañ d'ar gwenn g.
Scheibenschütze g. (-n,-n) : [sport] tenner g.
Scheibenskimmer g. (-s,-) : [tekn.] daspugner-pladennoù g., atorer dre bladennnoù g.
Scheibenstand g. (-s,-stände) : [sport] stand tennañ g., tennadeg b.
Scheibenwärmer g. (-s,-) : direver g., direverez b.
Scheibenwaschanlage b. (-,-n) : [kirri-tan] gwalc'her-gwerenn g., strinkerez dour b.
scheibenweise Adv. : a guchennoù, jelkenn-ha-jelkenn, delienn-ha-delienn, tellenn-ha-tellenn.
Scheibenwerfer g. (-s,-) : [sport] banner kantennoù g.
Scheibenwischer g. (-s,-) : [kirri-tan] rozell-c'hav b., skubell-werenn b., skubellenn-werenn b., biz-glav g. ; *Lenkstockschalter der Scheibenwischer*, dornell ar rozelloù-glav b., ibil ar rozelloù-glav, lanker ar rozelloù-glav g.
Scheibenwischerblatt g. (-s,-blätter) : [kirri-tan] balaenn ar rozell-c'hav b., rozell b.
-scheibig ag. : *ein zweiseibiger Block*, ur poleoù g.
Scheibtruhe b. (-,-n) : [Bro-Aostria] karrigell b., kravazh-rodellek g.
Scheich g. (-s,-el/-s) : cheik g., cheic'h g.
Scheichtum n. (-s,-tümer) : emirelezh b.
scheidbar ag. : 1. rannadus ; 2. [kimiezh] digenaozadus.
Scheide¹ b. (-,-n) : 1. gouin g., feur b. ; *aus der Scheide ziehen*, dic'houinañ, disfeuriañ (Gregor) ; *das Schwert wieder in die Scheide stecken*, a) feuriañ e gleze,

adlakaat e gleze en e feur (en e c'houin), gouinañ e gleze ; b) [dre skeud.] dilezel ar stourm, plegañ touchenn, koazhañ, bezañ kouezhet e vannieloù gant an-unan, bezañ distanet d'e soubenn, bezañ torret d'an-unan.

2. bevenn b. ; *die Wasserscheide*, linenn disrann an doureier b.

Scheide² b. (-,-n) : [korf.] 1. forzh g., gouhin g., kourzh g., hentoù lies. ; *die Scheide einer Stute beringen*, lagadenniñ ur gazeg ; 2. [kleuk] rann b., faout g., muzelleg g., moudenn b., mougous g., mezenn b., kokezenn [*liester kokezennoù*] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [*liester bigorned*, bigerniel, bigornoù], krogenn [*liester krogennoù*] b., ourmelenn [*liester ourmelennnoù*] b., kouch g., kokouzenn [*liester kokouzennoù*] b., kourouzenn [*liester kourouzennoù*] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [*liester rigennnoù*] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pich g., pich plat g., pech g., chaflutenn b., siflutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., pod ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., krogen b., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g., loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilenn b., feunteun kreiz-kêr b., gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b.
Scheideanlage b. (-,-n) : purerezh b.
Scheideerz n. (-es,-e) : kailh didoueziet g., kailh puraet g.

Scheidegruß g. (-es,-grüße) : kimiad diwezhañ g.
Scheidekunst b. (-) : [koz] kimiezh b.
Scheidelinie b. (-,-n) : bevenn b., linenn vevennañ b., linenn dispartiañ b.
Scheidemünze b. (-,-n) : pezh moneiz bihan g.

scheiden V.k.e. (schied / hat geschieden) : disrannañ, dispartiañ, diforc'hiñ, forc'hiñ, didoueziañ, divodañ, estrenaat ; *sich scheiden lassen*, teriñ e zimeziñ, dizimeziñ, dibriediñ, dispartiañ, diforc'h, diforc'hiñ ; *das Ehepaar hat sich scheiden lassen*, diforc'het (dispartiet) eo an daou bried ; *was Gott vereinigt, soll die Welt nicht scheiden* [Körner], arabat eo d'an dud disrannañ ar pezh a zo bet unanet gant Doue ; *die Schafe von den Böcken scheiden*, dispartiañ ar bleud diouzh ar brenn, lakaat disparti etre an ed hag an dreog, dibab ar c'holo diouzh ar greun.

V.em. : **sich scheiden** (schied sich / hat sich (t-rt) geschieden) : *die Milch scheidet sich*, treiñ (pouloudañ, kaouediñ) a ra al laezh ; *hier scheiden sich unsere Wege*, amañ emañ ar forc'h hent e-lec'h ma vo ret deomp mont an eil diouzh egile, amañ eo en em ziforc'h hon hentoù, bremañ e vo ret deomp mont pep hini d'e du ; *darüber scheiden sich die Geister*, diemglev a zo a-zivout kement-se, disrann a zo etre an dud a-zivout an dra-se.

V.gw. (schied / ist geschieden) : dispartiañ, kimiadiñ, forc'hiñ, partial, diankañ ; *von jemandem scheiden*, mont digant (diouzh) u.b., kimiadiñ diouzh (digant) u.b., dispartiañ diouzh u.b., forc'hiñ diouzh u.b., diforc'hiñ diouzh u.b., diankañ digant u.b., partial eus u.b. ; *der scheidende Tag*, an deiz o tennañ d'e fin, an deiz war e zistro (war e ziskar) g. ; *voneinander scheiden*, kimiadiñ, mont pep hini d'e du, mont an eil diouzh egile, partial an

eil eus egile, dispartiañ, divodañ, estrenaat ; *aus einem Dienst scheiden*, dilezel ur garg (e garg) ; *das scheidende Jahr*, ar bloavezh oc'h echuiñ ; *aus dem Leben scheiden*, mont da Anaon, tremen, mervel ; *aus der Welt scheiden*, tremen eus ar bed-mañ, mervel, mont kuit, mont diwar ar bed ; [kr-l] *Scheiden bringt Leiden*, ranngalonus eo kimiadiñ, un diframm eo kimiadiñ, tenn e vez ar c'himiadoù.

anv-gwan verb : **geschieden** *eine geschiedene Frau*, ur vaouez dispartiet diouzh he fried b., ur vaouez aet digant (diforc'het diouzh) he fried b. ; *wir sind geschiedene Leute*, n'hon eus netra ken d'ober an eil gant egile, n'eus ket ken a draoù boutin etrezomp, fontet eo an traoù etrezomp, torret eo ar votez etrezomp, echu eo tout etrezomp, n'em eus afer ebet mui outañ, ned eo ken un estren evidon bremañ.

Scheiden n. (-s) : kimiadoù lies., disparti g. ; *Scheiden bringt Leiden*, ranngalonus eo kimiadiñ, un diframm eo kimiadiñ, tenn e vez ar c'himiadoù.

Scheidenmacher g. (-s,-) : gouiner g.

Scheidenmuschel b. (-,-n) : [loen.] kontelleg g., troad-kontell g. ; *schwertförmige Scheidenmuschel*, kontelleg kamm g. ; *schotenförmige Scheidenmuschel*, kontelleg eeun g.

Scheidenöffnung b. (-,-en) : [korf.] gwask ar gouhin g./b.

Scheidenpessar n. (-,-e) : [mezeg.] pesar g.

Scheidenvorhof g. (-s,-vorhöfe) : [korf.] gwask ar gouhin g./b.

Scheidepunkt g. (-s,-e) : poent disparti g., poent diforc'h g., poent disrann g.

Scheider g. (-s,-) : didouezier g., purer g.

Scheidewand b. (-,-wände) : 1. speurenn b., speur b., moger-dreuz b. ; 2. [korf.] kelc'hspeurenn b. ; 3. [dre skeud.] *eine Scheidewand aufrichten*, dispartiañ, ober un disparti, lakaat disparti.

Scheidewasser n. (-s) : [kimiezh] dour-kreñv g., dour-ardant g., dour real g.

Scheideweg g. (-s,-e) : 1. kroashent g., kroazhent g., kroazlec'h g., kroazru g., hent forc'hek g., gaol b. ; 2. [dre skeud.] *am Scheideweg stehen*, en em gavout etre unan pe zaou, bezañ etre daou, bezañ etre daou soñj, bezañ etre daou bleg, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ ; *wir stehen am Scheideweg*, en em gavet omp etre unan pe zaou !

Scheidung g. (-s,-e) : Gwengolo g., miz Gwengolo g.

Scheidung b. (-,-en) : 1. disparti g., disrann g., disrannadur g., diforc'hidigezh b., distag g., distagadur g. ; *Ehescheidung*, torr-dimeziñ g., freuz-dimeziñ g., torridigezh an dimeziñ b., diforc'hidigezh-dimezin b., dibriediñ g., dizimeziñ g., disparti g. ; *Scheidung von Tisch und Bett*, disparti a gorf hag a vadoù g. / disparti etre an ozhac'h hag ar wreg ken evit ar c'horf ken evit ar madoù g. (Gregor) ; *Scheidung auf Grund gegenseitigen Einverständnisses*, *einverständliche Scheidung*, torr-dimeziñ dre asant an daou bried, meiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - dibriediñ a-gengrad g. - dibriediñ a-genglev g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g. ; *nach der Scheidung musste er seiner Frau Unterhalt zahlen*, goude o disparti e rankas kenderc'hel d'e wreg peadra da vevañ, goude o disparti e rankas kenderc'hel e wreg ; *auf Scheidung*

klagen, goulenn diforc'hidigezh an dimeziñ dirak al lez-varn, goulenn an disparti ; 2. [kimiezh] digenaozadur g., digenaoz g. ; 3. purerezh g., puridigezh b., didoueziadur g.

Scheidungserkenntnis b. (-,-se) : embannidigezh an torr-dimeziñ b.

Scheidungsgesuch n. (-s,-e) : goulenn diforc'hidigezh-dimeziñ g., goulenn dibriediñ g., mennadenn dibriediñ b.

Scheidungsgrund g. (-s,-gründe) : abeg an diforc'hidigezh-dimeziñ g.

Scheidungsurteil n. (-s,-e) : bardedigezh torr-dimeziñ b., barnadenn dibriediñ b.

Scheik g. (-s,-s) : cheik g., cheic'h g.

Schein g. (-s,-e) : 1. skleur g., sked g., luc'h g., luc'had g., lugern g., sklaeriad g., splanner g., splannet b., splannijenn b., sklaerded b., sklaerded b., sklaerderenn b. ; *beim Mond(en)schein*, ouzh skleur al loar, e skleur al loar, ouzh heol al loar, dindan sklaerder al loar, ouzh sked al loar, da sklaer al loar, ouzh sklêrijenn al loar, da sklaerder al loar, ouzh heol ar bleizi ; *Lampenschein*, sklêrijenn (sked g.) ar gleuzeur b. ; *heller Schein*, sklêrijennad b., strinkad sklêrijenn g., strinkad luc'h g., strinkad gouloù g. ; [dre skeud.] *ein Schein von Hoffnung*, un tamm spi (un tamm goanag) dister g., un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), ur brizhspe g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b.

2. doare g., seblant g., man b./g., spes g., spurmant g., stumm g., anad g., anadenn b., aer g., aeridigezh b. ; *den Schein wahren*, chom difrom (diseblant), ober van da vezañ distrauilh, gwareziñ an diavaezioù kaer, ober an asvan da vezañ dinec'h, ober an neuz da vezañ didrabas, ober neuz da vezañ didrabas, ober an neuz bezañ didrabas, ober neuz bezañ didrabas, ober ar mod da vezañ didrabas, ober sin a vezañ distrauilh, ober min da vezañ distrauilh, na ober ur van, na ober van ebet evel un tamm koad ; *zum Schein*, war a seblant, a-hervez, hervez, da welet, din da welet, diouzh gwelet, bete gwelet, evit doare, e-doare, war a hañval, hervez ar gwel, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, me 'laka, 'm eus aon, evit ar gwel, a-ziavaez ; *etwas zum Schein machen*, ober van (ober an neuz, ober an asvan) d'ober udb, lakaat udb da grediñ ; *etwas nur zum Schein machen*, ober udb evit ar gwel ; *dem Schein nach urteilen*, barn diouzh an diavaez, barn diouzh ar gweled ; *falscher Schein*, troidell b., gwidre g., tun g., ijin g., filenn b., touell g., touelladenn b., desevañs ; *unter dem Schein*, e-digarez, war-zigarez, e sigur, e-skeud ; *einen Schein erwecken*, lakaat da grediñ un dra fals, tromplañ, touellañ ; *sich den Schein geben, als ob ...*, lakaat da grediñ e ..., ober van (an neuz, an asvan) da ... ; *er gibt sich den Schein, als ob er rau wäre*, n'eo ket ken drouk m'en deus doare da vezañ, taer eo da welout ha laosk da c'houzout, diskouez a ra bezañ droukoc'h eget ma'z eo e gwirionez ; *er gab sich den Schein, als ob er weggehen wollte*, ober a reas ar man e felle dezhañ mont kuit ; *alle sind zum Schein einig*, an holl a vez plaen diwar-c'horre ; [kr-l] *der Schein trügt*, n'eo ket evit gwelet an dud o vont d'an oferenn ec'h anavezere anezho - ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn - muioc'h a voged eget a dan a zo - kement

tra a lugern n'eo ket aour - tout ar pezh 'zo gwenn n'eo ket arc'hant, tout ar pezh 'zo melen n'eo ket aour - ar seblant zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - arabat barn an dud diouzh o gweled - n'eo ket diouzh gweled an dud ez eo mont dezho - arabat barn an traoù diouzh an diavaez - kement a strak ne dorr ket krak - piv bennak re en em fizio, keuz diwar-lerc'h (a-ziwar-lerc'h) en devo - ouzhpenn an aour a lufr - n'eo ket an dilhad a ra ar beleg - n'eo ket an tog a ra an eskob - ur vodenn skav pa vez gwisket a vez brav - an diavaez ne ra ket an dalvoudegezh - n'eo ket ar vent a werzh ar marc'h, an dalvoudegezh a zo trawalc'h - n'eo ket dre o ment, c'hwi oar, e werzher roñseed er foar - a bep liv marc'h mat, a bep bro tud vat - heñvel war wir a sav ken aes ha ma ra dienn war al laezh - n'en em fiziit ket en ur c'hazh souchet o soñjal e ve kousket - taer eo da welout ha laosk da c'houzout - brasoc'h eo da welout eget da gaout.

3. bilhed g., bilhetenn b., tiked g., tikedenn b., testeni g., paperenn b., paper g., aotre g., lizher g., merk g., teul g. ; *in kleinen Scheinen*, gant bilhedoù bihan ; *einen Schein in Kleingeld wechseln*, dispenn (froc'hañ, frec'hiñ, fourtañ) ur bilhed ; *Zehneuroschein*, bilhed dek euro g., P. tamm a zek euro g., pezh dek euro g. ; *Geburtsschein*, testeni-ganedigezh g. ; *Führerschein*, aotre-bleinañ g. ; *Jagdschein*, aotre-hemolc'hiñ g. ; *Empfangsschein*, lizher-degemer g., lizher-diskarg g. ; *Gepäcksschein*, bilhed (tiked) pakadoù g.

Schein- : brizh-, gaou-, fals-, mard eo, war a lavar, gouez dezhañ, a-hervez, hervez, sañset, war a seblant, hervez kont, war a hañval, hervez ar gwel, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, lavaret, diouzh e glevet, war e glevet, war e veno, seurtanvet, fent, huñvreek, huñvreel, diwar faltazi, faltaziet, faltaziek, arrizhus, touellus.

Scheinabgang g. (-s,-abgänge) : [c'hoariva] kuitadenn faos b., sortiadenenn faos b., asvan da vont kuit eus al leurenn g.

Scheinakazie b. (-,-n) : [louza.] robinenn b., gwez-robin str.

Scheinangriff g. (-s,-e) : asvan da dagañ g.

Scheinanlage b. (-,-n) : enstaladenn faos b., staliadur faos g.

scheinbar ag. : **1.** touellus, faltaziek, brizhwir, hañvalat, darvanel, neuziat, arrizhus ; *scheinbare Ruhe*, sioulder touellus g. ; **2.** [fizik] galloudel, e galloud, handerc'hel, derc'hel ; *scheinbares Bild*, skeudenn c'halloudel b., skeudenn derc'hel b.

Adv. : hervez pep doare, hervez kont, evit doare, e-doare, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, moarvat, emichañs, pechañs, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, diwar-c'horre, diwar-benn, en diavez, a-ziavaez, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, hervez an dailh, me 'laka, 'm eus aon, da grediñ ez eus e ..., kredapl, peadra 'zo da grediñ e ... ; *er hörte nur scheinbar zu*, ober a rae van da selaou, ober a rae ar mod da selaou, ober a rae min da selaou, ober a rae sin a selaou, reiñ a rae da grediñ e oa o selaou, ober a rae neuz selaou, ober a rae neuz da selaou, ober a rae an neuz selaou, ober a rae an neuz da

selaou, selaou a rae diwar neuz, ober a rae an asvan da selaou.

Scheinbehelf g. (-s,-e) : trokell b., remistenn b., risklenn b.

Scheinbild n. (-s,-er) : touellwel g., eriuell b., falswelidigezh b., kammzerc'h gweled g.

Scheinblüte b. (-,-n) : bleuñvidigezh touellus b., berzh touellus g.

Scheindividenden lies. : [arc'hant.] ranndalioù neuziat lies.

Scheinehe b. (-,-n) : dimeziñ paper g., dimeziñ gwenn g.

scheinen V.gw. (schien / hat geschienen) : **1.** luc'hañ, parañ, skediñ, lugerniñ, splannañ, flammañ, lintrañ ; *der Mond scheint*, luc'hañ (parañ, lintrañ) a ra al loar, dispak eo al loar ; *die Sonne scheint*, parañ a ra an heol, dispak eo an heol, heol a zo ; *die Sonne scheint warm*, tomm eo an heol, fennañ a ra an heol e dommder ; *die Sonne scheint klar*, dispak eo an heol ; *gestern regnete es, heute aber scheint die Sonne*, glav a oa bet dec'h, hiziv avat e par an heol - kement a c'hlav ma oa dec'h, ken splann e par an heol hiziv ; *die Sonne scheint ins Zimmer*, goulaouet e vez ar sal gant splann an heol, parañ a ra an heol er gambr ; *es regnet und die Sonne scheint*, emañ an heol o parañ hag ar glav o kailharañ, glav a ra ha tomm an heol, emañ an diaoul o pilat e wreg.

2. V.gw. ha V.dibers. (schien / hat geschienen) : seblantout, hañvalout, heñvelout, diskouez bezañ, fesonniñ, bezañ treset da vezañ, stummañ, stummañ da vezañ, bezañ doare war an-unan da vezañ, bezañ doare d'an-unan da vezañ, kaout doare da vezañ, kaout an aer da vezañ ; *dieses Werkzeug schien ihnen am besten geeignet*, ar benveg-se a seblante dezho bezañ ar c'hlokañ (bezañ al lañsusañ) ; *wie es scheint*, hervez pep doare, hervez kont, evit doare, e-doare, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, moarvat, emichañs, pechañs, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, a-ziavaez, me 'laka, 'm eus aon, da grediñ ez eus e ... , kredapl, peadra 'zo da grediñ e ... ; *so scheint es mir*, din-me da welet, ... 'm eus aon ; *mir scheint's*, ..., seblantout a ra din e ..., hañval ganin e ..., hañval eo ganin e ..., ... 'm eus aon ; *es scheint wahr zu sein*, se a seblant bezañ gwir, se a hañval bezañ gwir ; *er scheint recht zu haben*, bez emañ ar gwir gantañ, war a hañval ; *es scheint, als ob er kommen möchte*, c'hoant dont en deus evit doare ; *es scheint nur so*, muioc'h a voged eget a dan a zo ; *er scheint nur so rau*, n'eo ket ken drouk m'en deus doare da vezañ, taer eo da welout ha laosk da c'houzout, diskouez a ra bezañ droukoc'h eget ma'z eo e gwirionez ; *wenn es Ihnen gut scheint*, ma fell deoc'h ; *er will reicher scheinen, als er ist*, emañ o c'hoari e berc'henn ; *man sollte nicht reicher scheinen wollen, als man ist*, an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget ; [kr-I] *ein anderes ist scheinen, ein anderes ist sein*, ar seblant 'zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - arabat barn an dud diouzh o gwelet - arabat barn an traoù diouzh an diavaez - mard eo koulz da gaout evel da welet - tout ar pezh 'zo gwenn n'eo ket

arc'hant, tout ar pezh 'zo melen n'eo ket aour - ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn - kement a strak ne dorr ket krak - n'eo ket ar vent a werzh ar marc'h, an dalvoudegezh a zo trawalc'h - n'eo ket dre o ment, c'hwi oar, e werzher roñseed er foar - taer eo da welout ha laosk da c'houzout - brasoc'h eo da welout eget da gaout.

Scheinfirma b. (-, -firmen) : kevredad prester-anv g., kevredad golo g., kevredad plouz g., arlouper g.

Scheinfriede g. (-ns, -n) : peoc'h touellus g.

scheinfromm ag. : bigot, pilpous, pilpouzek, klufan, bouk, klouar, tremenet dre ar ridell, kamm-gourgamm.

Scheinfußchen n. (-s, -) : [loen.] pseudopod g., mardroad [liester mardreid] g.

Scheinglück n. (-s) : eurvad touellus b., eürusted touellus b., hevoud touellus g.

scheinheilig ag. : pilpous, pilpouzek, klufan, klouar, tanav, tremenet dre ar ridell, bouk, brizh devot, kamm-korgamm, mitouik, mitaouik ; *ein Scheinheiliger*, ur sant ruz e dreid g., ur sant kolo g., ur pilpouz g., ur min benniget g., ur c'hazh gleb g., ur c'hazh born g., ur genoù gleb g., ul lubaner g., ul luban g., ur santig kolo g., ur mitouig g., un den hag a vez heñvel e vezher ouzh e vevenn g., paotr ar gontell gamm g., ur gontell daou-du a baotr g., ur gontell a zaou droc'h b., ur spered kamm-gourgamm a zen g., un trubard yud g., ur yudaz fallakr g., ur gwasker g., unan gwenn diavaez du diabarzh g., ur paotr klouar g., ur gogez g., ur c'hlfan g., un toull-sev g., ur fentour g., ur goarenn b., ul likoez g. ; *eine Scheinheilige*, ur santez kolo b., ur plac'h klouar b., ur plac'h tanav b., un danavenn b., ur seurez frank peder botez dindan ar bank b., ur seurez peder botez b., ur Werc'hez Vari b., ur glouarenn b., ur bladenn b., ur bilbouzenn b., ur vilizenn b., ur goarenn b., ur brizh devodez b., ur grakdevodez b., ur seurez pil pave b., ur gevridenn b.

Scheinheiligkeit b. (-) : pilpouzezh g.

Scheinheirat b. (-) : dimeziñ paper g., dimeziñ gwenn g.

Scheinkorrelation (-, -en) : [fizik, mat.] ankeflended b.

Scheinkranke(r) ag.k. g./b. : den klañv diwar faltazi g., den klañv diouzh e glevet g., den klañv war e glevet g., den klañv war e veno g., den klañv war a lavar g., den klañv gouez dezhañ g., den klañv seurtanvet g., den klañv sañset g.

Scheinmanöver n. (-s, -) : [lu] abadenn diskouez b., diskouez g.

Scheinreligion b. (-, -en) : relijion blouz b., liz plouz b.

Scheinschwangerschaft b. (-, -en) : brazezdred diwar faltazi b., brazezdred faltaziet b.

Scheintod g. (-s) : marv-bihan g., morgoñv g.

scheintot ag. : feson varv gantañ, na ra alamant ebet, er morgoñv, morgoñvek, morgoñvus.

scheint's : [su Bro-Alamagn, Bro-Suis] hervez pep doare, hervez kont, evit doare, e-doare, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, moarvat, emichañs, pechañs, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, me 'laka, 'm eus aon, a-ziavaez, da grediñ ez eus e ..., kredapl, peadra 'zo da grediñ e ...

Scheinunternehmen n. (-s, -) : kevredad prester-anv g., kevredad golo g., kevredad plouz g., arlouper g.

Scheinverkauf g. (-s, -verkäufe) : asvan da werzhañ g., gwerzh faos b., gwerzh neuziat b., gaouwerzhidigezh b.

Scheinwelt b. (-) : bed diwar faltazi g., bed darvanel g.

Scheinwerfer g. (-s, -) : **1.** luc'hvanner g., luc'hvannerez b. ; **2.** [kirri-tan] gouloù g. ; *die Scheinwerfer abblenden*, lakaat gouleier ar c'harr-tan war-draoñ, lakaat gouleier-etre.

Scheinwerferlicht n. (-s) : gouloù al luc'hvannerioù g.

Scheinwiderstand g. (-s, -widerstände) : **1.** enebiezh hervez ar gwel b., eneberezh hervez ar gwel g., harz hervez ar gwel g., harzerezh hervez ar gwel g. ; **2.** [tredan.] luzded tredanel b.

Scheinzypresse b. (-, -n) : [louza.] falssiprez str./g. [*Chamaecyparis*].

Scheiß g. (digemm) : [kleuk] *Scheiß machen*, alkaniñ, dekonñ, ober ar brasañ sotonioù, abostoliñ, dirollañ, mont e breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), diboellañ, pennfolliñ, mont e benn e gin, koll e benn, mont ganto, ober un tamm mat a ziroll, garzhenniñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bezañ an diaoul gant an-unan ; *lass doch mal den Scheiß*, lez da storlok ! lez da strak ! lez da c'hloubous ! lez da fourgas ! ro peoc'h gant da sorc'hennoù ! ro peoc'h gant da stultennoù droc'h ! serr da c'hennoù din gant ar gaos-se !

Scheiß- : stronk a ..., gast a ..., kozh ..., lastez ..., tamm ampezon ..., ... gagn, ... brein, ... kaoc'h kazh ; *diese Scheißbrücke*, ar bouc'h pont-se g., ar c'hoch pont-se g., an tanfoeltr pont-se g. ; *du bist ein Scheißdieb ! lass dir das gesagt sein !* laer out ! ha peg hennezh ouzh da c'hennoù !

Scheißdreck g. (-s) : [kleuk] kaoc'h g., brenn str., mon g., fank g., stronk g., teil kristen g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b. ; *das geht dich einen Scheißdreck an !* kae da ziruouestlañ da neud ! soursi ouzh da grampouezh ! diwall d'en em luziañ gant traoù n'ac'h eus ket karg anezho ! lez ar re all da ziluziañ o gwiad ! chom war da dreuzoù ! chom hep lakaat da fri en dra-se ! na sank ket da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! n'a ket da emellout eus kement-se ! n'a ket d'en em veskañ e kement-se ! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se ! n'ec'h eus klask ebet war mann ebet en afer-se ! n'emañ ket ez kerz emellout eus kement-se ! an dra-se n'eo ket da stal eo ! n'ec'h eus ket da welet war gement-se ! mir a lakaat da fri en afer-se ! n'ec'h eus netra da welet gant an dra-se ! kement-se ne sell ket ouzhit ! kement-se ne sell netra ouzhit ! n'eo ket da afer eo ! n'eo ket da dra eo ! ; *wegen jedem Scheißdreck*, evit kement bramm 'zo tout, evit ket ha netra.

Scheiße b. (-) : [kleuk] kaoc'h g., brenn str., mon g., fank g., stronk g., teil kristen g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b., toaz g., kaoc'haj g., traoù tev lies., pri g. ; *so eine Scheiße !* pebezh kaoc'henn ! pebezh krenegell ! kaoc'h ! kaoc'h ki ! kaoc'h ki ha kignen ! kaoc'h ki du ! kaoc'h ki du kac'het gant ar c'hi gwenn ! kaoc'h louarn ! kaoc'h razhed ! pebezh kempenn ! ; *das ist doch eine große Scheiße !* kaoc'h ki ha kignen eo an dra-se ! kaoc'h ki du kac'het gant ar c'hi gwenn eo an dra-se ! ; *die Scheiße steht ihm bis zum Hals, er steckt in der Scheiße*, sac'het eo en ur gaoc'henn, e-mesk ar c'haoc'h emañ, paket eo en un dreineg, ur paotr brav a zo anezhañ, en

ur gempenn emañ, kempenn eo ganti, brav eo ganti, el lagenn emañ, setu eñ paket propik, en ur soubenn vrav emañ, emañ o tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bez' emañ fresk, fresk emañ e gased 'vat, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, kouezhet eo etre kebr ha toenn, emañ evel un touseg etre treid an ogedoù, en ur grenegell emañ, gwall strobet eo, emañ e fagodenn ha kant gantañ, emañ e viz er wask, emañ e viz e gwask, emañ e fri er wask, emañ e lost er vrae, diaes eo evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, paket eo er gwask, er vouilhenn emañ, berr eo war e spar, en avel d'e voue emañ, en ur blegenn lous emañ, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, ne ya ket rust an traoù gantañ, n'emañ ket en un eured, paotr brav eo ; *Scheiße bauen*, kaoc'hmoc'hiñ, alkanifiñ, brellañ, dekonifiñ, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, ober ar brasañ sotonioù, abostoliñ, dirollañ, mont e breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), diboellañ, pennfolliñ, mont e benn e gin, koll e benn, mont ganto, ober un tamm mat a ziroll, garzhenniñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bezañ an diaoul gant an-unan ; *in der Scheiße rühren*, meskañ kozh kaoc'h, meskañ kozh teil.

scheißeagal ag. : P. *es ist mir scheißeegal* ! ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh e ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foute kaer gant netra - n'emañ ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foute kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emañ ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emañ ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ran na mik na mann ; *es ist ihnen scheißeegal, wo sie arbeiten*, forzh 'zo dezho pelec'h labourat ; *es ist mir scheißeegal, ob er klein oder groß ist*, mat pe fall din pe ez eo bihan pe ez eo bras ; *das ist mir völlig scheißeegal, was die Leute so denken*, me ne ran van ebet evit klevet ar chas o harzhal, leuskel a ran an dud da lavaret, me ne ran na van na kaoz ouzh tanfoeltr den ebet, ober a ran foute kaer eus ar c'haozioù, ober a ran forzh gant kaozioù an dud, ober a ran forzh petra 'lavar an dud, me ne ran van ebet pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, ne ra forzh din pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, me ne ran van ebet pe bour pe drifichin

am bo gant an dud, me ne ran ket a gaz pe e vin lakaet mat pe fall gant an dud, me a zo ingal din peseurt abeg a gavo an dud ennon, me ne ran van peseurt abeg a gavo an dud ennon, difoutre on ouzh pezh a lavaro an dud ; *das ist doch scheißeegal* ! ne ra forzh ! n'eus forzh ! ne ra foeltr forzh ! n'eus forzh da se ! forzh a se !

scheißen V.gw. (schiss / hat geschissen) : [kleuk] kac'hat, difankañ, fankañ, ober, ober e louz, leuskel un huanad da gouezañ, dozviñ, dozviñ ur vi hep pluskenn, lakaat un tamm da yenañ, leuskel ur bouton, ober traoù tev, ober ur gac'hadenn, ober ur blegadenn, ober un neizh ; *in die Hose scheißen*, kac'hat en e vragoù, foerañ en e vragoù, ober en e vragoù.

Scheißer g. (-s,-) : [kleuk] foerouz g., foerer g., kac'her g., sac'h kaoc'h g.

Scheißerin b. (-,-nen) : [kleuk] foerouzell b., foererez b., kac'herez b., sac'h kaoc'h a blac'h b.

scheißfreundlich ag. : [kleuk] libistr tout, gogez, tanav, melus, luban, mitaouik, milis.

Scheißhaus n. (-es,-häuser) : [kleuk] kac'heri b., kac'herezh b., toull-kaoc'h g. ; [dre skeud.] *ins Scheißhaus geraten*, treiñ e gwelien, mont e gwelien.

Scheißkerl g. (-s,-e) : [kleuk] 1. bern kaoc'h g., stronk labous g., pezh teil g., tamm teil g., lorgnez str., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriez ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriez g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., krever g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., lampon g., hailhevod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., kalkenn g./b., penn jaskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g. ; 2. kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar peliet b., yar-zour b., kabon g., kozh kabon g., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., foerelleg g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g.

Scheißeleute lies. : [kleuk] lastez tud lies., tammoù teil lies., tud brein lies., bernioù kaoc'h lies.

Scheit n. (-s,-e) : etev g. [*liester* etevien, etivi], skod g., kef g., penn-kef g., keuneudenn b., tos g., tous g., hanochenn faoutet b., hanoch faoutet str., koad hanoch faoutet g. ; *brennendes Scheit*, kef-tan g., penn-tan g., skod-tan g., etev-tan g., kef entanet g., penn-kef entanet g. ; *Scheite und Kleinholz*, keuneud ha skirioù.

Scheitel g. (-s,-) : 1. andenn b., regenn b., roudenn b., rann b. ; *einen Scheitel ziehen*, rannañ e vlev, roudennañ e vlev, regennañ e vlev, ober un andenn en e vlev, ober ur regenn en e vlev, ober ur rann en e vlev ; *du hast da einen schönen Scheitel gezogen*, rannet brav eo da vlev

ganit ; *sie trägt den Scheitel in der Mitte*, ur regenn e-kreiz he fennad-blev a zo ganti.

2. kern ar penn b., kitem g. ; *von der Sohle bis zum Scheitel*, adalek lein e benn betek plantoù e dreid / adalek an treid betek ar penn (Gregor), eus seul e droad betek e glopenn, penn-kil-ha-troad, penn-ha-troad, penn-ha-korf, penn-ha-korf-ha-troad, leizh ar gudenn, eus ar penn d'an treid, eus beg e dreid betek penn, eus beg e dreid betek krec'h, eus penn an traoñ betek krec'h, glez ; *Schlag auf den Scheitel*, kitemnad b. ; *sich den Scheitel kratzen*, skrabat kern e benn, kravet kern e benn.

3. kern b., lein g., beg g., penn uhelañ g., pik g., krec'h g., penn-laez g. ; *der Scheitel einer Kurve*, lein ur grommenn b., pik ur grommenn g. ; *die Sonne steht im Scheitel ihrer Bahn*, emañ an heol en e uhelañ, emañ plom an heol, emañ an heol uhel en neinboent.

4. [tisav.] *Scheitel eines Gewölbes*, maen-bolz g., begel-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.

Scheitelbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn kitem g.

Scheitelfläche b. (-,-n) : plaenenn a-serzh b.

Scheitelhöhe b. (-,-n) : **1.** uhelder kribenn g. ; *Scheitelhöhe eines Gewölbes*, uhelder brasañ ar volz g., uhelder ar begel-bolz g. ; **2.** [lu] barr an hent-bann g., barr ar bannhent g.

Scheitelkreis g. (-es,-e) : azimut g.

Scheitellappen g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn gitem b.

scheiteln V.k.e. ha V.em. (hat (sich) gescheitelt) : *sich (t-d-b) das Haar scheiteln*, rannañ e vlev, roudennañ e vlev, regennañ e vlev, ober un andenn en e vlev, ober ur regenn en e vlev.

Scheitelpunkt g. (-s,-e) : kern b., lein g., beg g., penn uhelañ g., pik g., barr g., penn-laez g., neinboent g., zenit g. ; *Scheitelpunkt eines Winkels*, beg ur c'horn g.

scheitelrecht ag. : serzh, sonn, a-serzh, a-blom, a-bik.

Scheitelstein g. (-s,-e) : [tisav.] *Scheitelstein eines Gewölbes*, maen-bolz g., begel-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.

Scheitelwert g. (-s,-e) : [fizik] ampled g., heled g.

Scheitelwinkel lies. : [mat] kornioù enebet beg-ouzh-beg lies.

Scheiterhaufen g. (-s,-) : **1.** bern-keuneud g., gwrac'hell-geuneud b., keuneudeg b., gwrac'hell fagod b., bern fagod g., krug keuneud b., krugell geuneud b. ; *nach oben hin verjüngt sich der Scheiterhaufen*, rabatet eo bet ar bern keuneud, krizet eo bet ar bern keuneud ; **2.** [tanlazherezh] buched g., keuneudeg b., bern-keuneud g. ; *zum Tod auf dem Scheiterhaufen verurteilen*, *zum Scheiterhaufen verurteilen*, kondaoniñ da vervel dre an tan ; *sie hat (ist) als Hexe auf dem Scheiterhaufen geendet*, echuiñ a reas he buhez evel sorserez war ur geuneudeg, echuet eo evel sorserez war ur geuneudeg ; *er erteilt den Befehl, den Scheiterhaufen anzuzünden*, gourc'hemenn a ra ma vo enaouet ar bern-keuneud, kemenn a ra ma vo enaouet ar geuneudeg.

scheitern V.gw. (ist gescheitert) : **1.** skeiñ, mont da skeiñ, mont da douch ; *ein Schiff scheitert auf einer Sandbank*, skeiñ a ra ur vag war ur rezeulenn-draezh (war un erv-draezh) ; **2.** c'hwitañ, ober tro-c'houllo, kaout un distokadenn, tapout un distokadenn, ober tro-wenn,

ober un taol gwenn, ober kazeg, chom kazeg, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, chom berr, en em gavout berr, ober kazh, chom a-sac'h, menel warni, bezañ kazeg ganti, tapout lamm, mont er c'harzh, mankout war e daol, c'hwitañ e graf, afochiñ ; *bei dieser Kuh sind alle Besamungsversuche gescheitert*, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh tarv, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh ar c'hole ; *unser Unternehmen scheiterte*, c'hwitañ a reas hor embregerezh, ne oa ket aet hor c'hoant da benn, un distokadenn hor boa bet, c'hwitet hor boa gant hor mennad, c'hwitet hor boa gant hor raktres, tapet hor boa un distokadenn, manket e oamp war hon taol, graet hor boa tro-wenn, graet hor boa kazeg, graet hor boa kazh, graet hor boa un tenn gwenn, aet e oa an taol d'ar c'hostez, c'hwitet hor boa war hon taol (war hor c'hrog), c'hwitet e voe hon taol ganeomp, soetet e oamp war hon taol, en em gavet e oamp berr, chomet e oamp berr, manet e oamp warni, manet e oamp bet da gas hon taol da benn, aet e oa ar ribotadenn da fall, aet e oa an tenn er c'hleuz ganeomp, afochiñ a reas an taol ganeomp, hor raktres a voe un afochadenn ; *er ist aus Inkompetenz gescheitert*, c'hwitet eo o vezañ ma'z eo divarrek, ar pezh a zo kiriek dezhañ da vezañ c'hwitet eo ez eo divarrek, c'hwitet eo dre berzh e zivarregezh ; *gescheiterte Hoffnung*, mil aet d'ober kant, kerse g., kerseenn b., distokadenn b., distro lous b., distro divalav b., distagadenn lous, kan aet da c'hwiban g., disouezhadenn b. ; *gescheiterter Plan*, mennad c'hwitet g., taol gwenn g., tro wenn b., tro c'houllo b., tenn gwenn g., tro null b. ; *eine gescheiterte Existenz*, **a)** [buhez] ur vuhez foeltret b., ur vuhez c'hwitet b., ur vuhez koc'honet b. ; **b)** [den] ur c'hwitig g., un den foeltret e vuhez gantañ g., ur sprec'henn b., ur paourkaezh den g., ur c'hozh netra g., ur c'hac'h-moudenn [liester kac'h-mouded], un den a netra g., un didalvez g., un den echu g. ; [dre skeud.] *kurz vor dem Hafen scheitern*, c'hwitañ war e daol war-bouez nebeut, c'hwitañ war e daol evit nebeut / c'hwitañ war e daol evit bihan dra (Gregor), ober kazeg dre greiz ar porzh, ober karreg dre greiz ar porzh, bezañ bet e-sell d'ober mil hag ober kazh, ober flagas dre greiz ar porzh.

Scheitern n. (-s) : droukverzh g., c'hwitadenn b., afochadenn g., tro-wenn b., distokadenn b., tenn gwenn g. ; *sich sein Scheitern eingestehen*, anzav e zroukverzh (e c'hwitadenn) d'an-unan ; *zum Scheitern bringen*, reiñ lamm da, lakaat da c'hwitañ, parraat ouzh, diarbenn, kontroliañ, c'hoari ar c'hontrol ouzh, kas da get ; *jemandes Pläne zum Scheitern bringen*, c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., diarbenn (kontroliañ) raktresoù u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., goulonderiñ tresoù u.b., kas da netra tresoù u.b. (Gregor), kas war netra tresoù u.b., diharpañ u.b., mont en avel d'u.b., arbennañ u.b., kaeañ ouzh u.b., lakaat sav e gilhoroù u.b.

Scheitholz n. (-es) : keuneud str., koad-tan g.

Schelch g. (-es,-e) : [merdead.] bark bras g., kobar b.

Schelde b. (-) : [douar.] *die Schelde*, an Escaut g.

Schelf g./n. (-s,-e) : plateiz kevandirel g.

schelfern V.k.e. (hat geschelfert) : diskantañ, diskantenniñ.

Schellack g. (-s,-e) : [kimiezh] gom-lakenn g.

Schelle b. (-,-n) : 1. grizilhon g., ourouler g., kloc'hig g., sonerez b. ; [dre skeud.] *der Katze die Schelle anhängen*, mont dezhi war skoulmoù balan (war skoulmoù plouz kerc'h).

2. skouarnad g., palvad g., avenad b., boc'had b., javedad g., fasad g./b., bousellad b., bougenad b., karvanad g., jodad g., flac'had b., dornad g., krabanad b., bozad b. ; *jemandem ein paar Schellen verabreichen*, fasadiñ (fasata, javedata, skouarnata) u.b.

3. grizilhonoù lies., kefiou dorn lies., manegoù-houarn lies., kefiou lies., kef g., P. chapeled g. ; *einem Dieb die Handschellen anlegen*, lakaat grizilhonoù (kefiou dorn, manegoù-houarn) d'ul laer, lakaat ar c'hefiou ouzh daouarn ul laer, lakaat ar c'hef war daouarn ul laer, potailhañ e zaouarn d'ul laer, grizilhonañ ul laer.

4. [tekn.] gwalenn b., ailhedenn b., kolier g., envez g., envezenn b. ; *Rohrschelle*, kolier stagañ g., envez g.

Schellen¹ lies. : [kartoù] karo g.

Schellen² n. (-s) : tregern ar sonerez b., taol sonerez g.

schellen V.gw. ha V.dibers. (hat geschellt) : seniñ ; *es schellt*, emañ ar c'hloc'h o seniñ ; *jemandem schellen*, seniñ ar c'hloc'h evit gervel u.b., seniñ ar c'hloc'h da c'hervel u.b.

Schellenbaum g. (-s,-bäume) : [sonerezh] kreskenn otoman b., jingling johnny g.

Schellenbube g. (-n,-n) : [kartoù] lakez karo g.

Schellenkappe b. (-,-n) : mantell furlukin b.

Schellenkönig g. (-s,-könige) : [kartoù] roue karo g.

Schellentrommel b. (-,-n) : [sonerezh] taboulin stirlink b./g.

Schellenzug g. (-s,-züge) : kordennig ar sonerez b.

Schellfisch g. (-es,-e) : [loen., pesk] azen g. ; *geräucherter Schellfisch*, azen mogedet g., hadok g.

Schellhengst g. (-es,-e) : [loen.] marc'h-servij, marc'h kalloc'h g., marc'h antier g., marc'h anterin g., marc'h-sailher g.

Schellkraut n. (-s) : [louza.] louzaouenn-ar-gwennilied b., louzaouenn-an-daoulagad b.

Schelm g. (-s,-e) : kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester* ligistri], kalkenn g./b., straner g., hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhevod g., hailhevodeg g., stronk g., standilhon g., ravailhon g., lampon g., kantolor g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., gwidal g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., konikl g., lourin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], tamm krennard abil g., marc'h-an-abil g., diaoul g., trubuilh a baotr g., Kerdrubuilh g., istorier g., monandour g., penndog g., alvaon g., aotrou g., forbann b. ; *armer Schelm*, paourkaezh den g. ; *kleiner Schelm*, diaoulig g., kañfardig g., lamponig g. ; *so ein kleiner Schelm !* kañfardig bihan ac'hanout ! lamponig bihan ac'hanout ! c'hwil bihan ac'hanout ! ; *er hat den Schelm im Nacken*, *ihm schaut der Schelm aus den Augen*, daoulagad abil a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad,

brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *ihm sitzt der Schelm im Nacken*, itrikoù an diaoul a zo en e gorf, hennezh a zo finoc'h eget kaoc'h louarn (a zo gwriet a finesaoù), hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hemañ 'zo un ebeul, ur fouin eo hemañ, hemañ 'zo ul labous a zen, hemañ n'eo ket un hanter c'henaoueg, ur sapre den kordet eo, hennezh a zo un hinkin a zen, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, darbet eo bet dezhañ mont da louarn, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, diouzh ar mintin eo, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ, pegen louarn eo hennezh ! ; *ein Schelm, der Schlechtes (Böses, Arges) dabei denkt*, goloet a vezh ra vezo nep piv bennak a soñj e droug (Gregor) ; [kr-l] *salb den Schelm, so sticht er, stich ihn, so salbt er*, a-raok meuliñ pe damall gwelit hag-eñ ez eo leal, d'an dud fall reiñ meuleudi ouzh re vat 'zo strinkañ pri, n'eo ket d'ar re fall ober lezenn d'ar re all, barner a zidamall torfed a zo e-unan en em varnet ; *auf einen Schelmen anderthalbe*, n'eus den fin n'en deus e goulz.

Schelmenroman g. (-s,-e) : [lenn.] romant-picaro g., romant pikaresk g.

Schelmenstreich g. (-s,-e) / **Schelmenstück** n. (-s,-e) : tro-gamm b., tro lous b., trikon g., taol fobiez g., taol-gwidre g., taol-yud g., taol ganas g., taol gast g., taol vil g., yudazerezh g., hailhevodaj g., hailhonerezh g., taol hailhonerezh g., taol hailhevoderezh g., tunuenn b., abilitaj g., malis ruz g./b., malis du g./b., malis diaoulek g./b. ; *Schelmenstreiche*, *Schelmenstücke*, monandoù lies., bourdellajoù lies.

Schelmerei b. (-,-en) : bourd g., fars g., hailhevodaj g., hailhonerezh g., stranerezh g., trikonou lies., abilitaj g. ; *Schelmereien*, monandoù lies., bourdellajoù lies.

schelmisch ag. : korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, troidellus, troidellek, tro ennañ, gwidreüs, gwidilus, gwidal, beskellek, itrikoù tout, gwevn, fin, ravailhon, abil ; *schelmische Tat*, taol fobiez g., taol-gwidre g., taol-yud g., taol ganas g., taol gast g., tro lous b., yudazerezh g., hailhevodaj g. ; *schelmische Antwort*, respont gwidreüs g. ; *schelmisches Gesicht*, neuz gwidreüs g., neuz ul louarn a baotr g., daoulagad abil lies. ; *dieses Mädchen ist nicht besonders schelmisch*, n'eus ket ur pikol a droioù kamm er plac'h-se.

Schelte b. (-,-n) : rebech g., kroz g., krozadenn b., gourdrouz g., gourdrouzerezh g., teñsadenn b., tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b. ; *Schelte bekommen*, klevet trouz, klevet (tapout, pakañ, kavout) e begement, klevet e holl anvioù, klevet e seizh seurt, selaou pater ha prezegenn, klevet e Bater, klevet e Bater Noster, bezañ gourdrouzet, klevet traoù, tapout trouz, tapout kruz, kaout soroc'h, klevet ur guchenn, pakañ ur guchenn, klevet e santa maria, klevet ar gousperoù, klevet kruz, klevet storlok, tapout e draoù, klevet anezhi, tapout anezhi, kaout anezhi da bakañ.

schelten V.k.e. ha V.gw. (schilt / schalt / hat gescholten) : foeltradiñ, sakreal, jarneal, renakañ, trouzal, sinkanal, taraniñ ; *auf etwas schelten*, jarneal gant udb (Gregor) ; *auf jemanden schelten*, hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), gwalarniñ u.b., soroc'hal d'u.b., kunujañ u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., argarziñ u.b., karnajal war u.b., letaat u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., sabatiñ d'u.b., skandalat u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., reiñ skandal d'u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemmennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., ober trouz d'u.b., rendaeliñ u.b., gourdrouz u.b., gourdrouz gant u.b., gourdrouz war-lerc'h u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ober kruz d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., ober brud d'u.b., gourmachiñ u.b., leuskel leoù spontus gant u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., pouilhañ u.b. ; *auf die Kinder schelten*, huchal war ar vugale, harzhal ouzh ar vugale, ober trouz d'ar vugale, ober kruz d'ar vugale, ronkal ouzh ar vugale, krozal d'ar vugale ; *jemanden einen Dieb schelten*, ober ul laer eus u.b., lakaat u.b. da laer ; *jemanden einen Schafskopf schelten*, ober an azen gant u.b., ober un azen eus u.b., lakaat u.b. da azen ; *gescholten werden*, klevet trouz, klevet (tapout, pakañ, kavout) e begement, klevet e holl anvioù, klevet e seizh seurt, selaou pater ha prezegenn, klevet anezhi, tapout anezhi, kaout anezhi da bakañ, klevet e Bater, klevet e Bater Noster, bezañ gourdrouzet, klevet traoù, kaout soroc'h, tapout trouz, tapout kruz, klevet ur guchenn, pakañ ur guchenn, klevet e santa maria, klevet ar gousperoù, klevet kruz, klevet storlok.

Scheltrede b. (-, -n) : kunujennoù lies., salmennoù lies.

Scheltwort n. (-s, -e) : mallozhenn b., kunujenn b., ledoued [*liester* ledouedoù, leoudued] g., salmenn b., pec'haden b., le g.

Schema n. (-s, -s/Schemen/Schemata) : 1. damdresadenn b., damskeudenn b., brastres g., berddres g., braslun g., brasluniadur g., brasskeudenn g., pennlinennoù lies., raktres g., raktresadenn b., goulun g., raklun g., steuenn b., steuñvenn b. ; *ein Schema aufstellen*, sevel ur brastres, brastresañ (brasskeudenniñ, damdresañ, berddresañ) udb. ; 2. [Bergson] λυγ γ. ; *dynamisches Schema*, lun arluskel g. ; 3. [Kant] etrelun g., skema g. ; *transzendentes Schema*, etrelun trehontel g., skema trehontel g.

schematisch ag./Adv. : 1. brastresek, brasluniek, gouluniek, brastreset ; 2. berr, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, eeun, ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù ; *etwas schematisch beschreiben*, brastresañ udb, damskeudenniñ udb, skeudenniñ udb e berr gomzoù, taolenniñ udb e berr gerioù, displegañ udb berr-ha-berr, brastaolenniñ udb.

schematisieren V.k.e. (hat schematisiert) : 1. brastresañ, brasluniañ, berddresañ, gouluniañ ; 2. brasskeudenniñ, brastaolenniñ ; 3. [Kant] etreluniañ.

Schematisierung b. (-, -en) : brasluniadur g.

Schematismus g. (-) : 1. brasluniegezh b., gouluniegezh b. ; 2. [Kant] etreluniadur g., skemategezh b. ; *transzendentaler Schematismus*, etreluniadur trehontel g., skemategezh trehontel b.

Schemel g. (-s, -) : skabell b., skabellenn b., brich b., briched g., tous g., pased b., skaon g./b., torchenn b. ; *sich auf einen schemel setzen*, teuler e bouez war ur skaon, azezañ war ur skaon, lakaat e revr war ur skaon, pikañ e revr war ur skaon.

Schemelmacher g. (-s, -) : skabeller g.

Schemen g. (-s, -) : 1. spes g., teuz g., tasmant g., skeud g. ; 2. gweenn g., maskl g.

schemenhaft ag. : 1. tasmantheñvel, spesheñvel, heñvel ouzh ur skeud ; 2. dispis, diredis, displann.

Schenk g. (-en, -en) : 1. hanafer g., dietaer g., diskarger-gwin g. ; 2. tavarnour g., ostiz g.

schenkbar ag. : 1. hag a c'heller profañ ; 2. [diedoù] hag a c'haller diskargañ, hag a c'haller gwerzhañ.

Schenke b. (-, -n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schenkel g. (-s, -) : 1. [korf.] morzhed b. [*liester* morzhedoù, divorzhed] ; *zum Schenkel gehörig*, morzhedel ; *Unterschenkel*, gar (dindan ar glin) b. ; *Oberschenkel*, morzhed b. ; *mit langen Schenkeln*, gaolek, gaoloc'h ; *ein Kerl mit langen Schenkeln*, ur gaoloc'h g. ; *mit dicken Schenkeln*, morzhedek ; *bis zu den Schenkeln ins Wasser steigen*, mont en dour betek e zivorzhed ; *Schenkel eines Pferdes*, morzhed ur marc'h b.

2. *Winkelschenkel*, kostez ur c'horn g.

3. brec'h b., brec'henn b. ; *Zirkelschenkel*, brec'henn ur gaolren (ur c'helc'hier) b. ; *Schenkel einer Schere*, brec'h ur sizailh b.

4. *Schenkel des Angelhakens*, pav an higenn g.

Schenkelader b. (-, -n) : [korf.] talmerenn ar vorzhed b.

Schenkelbein n. (-s, -e) : [korf.] askorn morzhed g.

Schenkelbruch g. (-s, -brüche) : [mezeg.] torradur askorn ar vorzhed g.

schenkelgleich ag. : [mat.] izoskelel, keitgarek.

Schenkelhals g. (-es, -häse) : [korf.] gouzoug askorn ar vorzhed g., gouzoug an askorn-morzhed g.

Schenkelhalsbruch g. (-s, -brüche) : [mezeg.] torradur gouzoug an askorn-morzhed g.

Schenkelschiene b. (-, -n) : morzhedwisk g., morzhedenn b.

Schenkelstrecker g. (-s, -) : [korf.] *vierköpfiger Schenkelstrecker*, kigenn bevarfennek b.

schenken V.k.e. (hat geschenkt) : 1. diskargañ, diskenn, dinaouiñ, teurel, skarzhañ, strinkañ ; *Wein in ein Glas schenken*, diskargañ (diskenn, dinaouiñ, teurel, skarzhañ, strinkañ) ur werennad win ; *das Glas voll schenken*, kargañ ar werenn a vier a-rez ar bordoù ; *jemandem einschenken*, diskargañ (diskenn, teurel, skarzhañ, strinkañ) ur banne d'u.b., lakaat ur banne d'u.b., dinaouiñ ur banne da evañ d'u.b.

2. profañ, donezoniñ, mennout, ober prof [ag, eus udb], reiñ da brof ; *jemandem etwas schenken*, reiñ udb d'u.b. e prof, reiñ udb da brof d'u.b., profañ udb d'u.b., mennout udb d'u.b., ober prof ag udb d'u.b., ober prof eus udb d'u.b., reiñ udb e ro d'u.b., reiñ udb e donezon d'u.b. ;

jemandem etwas zum Geburtstag schenken, reiñ udb d'u.b. e prof da-geñver e zeiz-ha-bloaz, profañ udb d'u.b. da-geñver e zeiz-ha-bloaz ; *einem Bettler ein Almosen schenken*, ober aluzen d'ur c'hasker-bara, reiñ an aluzen d'ur c'hasker-bara ; *wenn man zu einer Hochzeit geht, muss man schon etwas schenken*, pa'z eer d'an euredoù e vez ret profañ ; *das ist geschenkt !* se 'zo da gaout evit netra ! se 'zo evit an hanter eus netra (evit daouhanter netra) ! ; *mir wird nichts geschenkt ! ich kriege nichts geschenkt !* n'em eus tra nemet evit va gwenneg, n'em eus seurt 'met evit va gwenneg ; *geschenkt ist geschenkt, wieder holen ist gestohlen*, ur ro n'eo ket un amprest ; *lange geborgt ist nicht geschenkt !* n'em eus ket talaret ganit c'hoazh ! bremaik e ri ur c'hoarzh all ! m'en talvezo dit ! a-benn nebeut e vo tomm da'z chupenn ! damantiñ a ri ! va distro am bo ! gwregon am eus da lodennañ ganit c'hoazh ! me a zistago ar c'hoarzhin diouzhit ! klevet a ri ganin ! pakañ a ri !

3. jemandem Aufmerksamkeit schenken, teurel pled ouzh komzoù u.b. ; *jemandem wenig Beachtung schenken*, ober nebeut a stad eus u.b., derc'hel nebeut a stad eus u.b., derc'hel nebeut a stad a u.b., derc'hel nebeut a gont eus u.b., derc'hel nebeut a gont a u.b., na ober kalz a van eus u.b., na ober kalz a van ouzh u.b., na ober kalz a seblant a u.b. ; *etwas (t-d-b) wenig Beachtung schenken*, ober bihan a forzh eus udb ; *etwas (t-d-b) keine Aufmerksamkeit schenken*, na ober van eus udb, na ober van ouzh udb, na ober seblant ebet ag udb, na deuler evezh ouzh udb, lezel udb a-gostez, lezel udb war e revr, lakaat udb er-maez ; *jemandem Vertrauen schenken*, fiziout en (war) u.b., lakaat e fiziñs en u.b., kaout fiziñs en u.b., magañ fiziñs en u.b., en em fiziñ en u.b. (Gregor) ; *einer Sache keinen Glauben schenken*, kaout disfiz diouzh udb, diskrediñ war udb, kaout diskred war udb, magañ (goriñ, kaout) disfiziñs ouzh udb, disfiziout a (ouzh, diouzh, diwar-benn) udb, na gaout (na lakaat) fiziñs ebet en udb, na reiñ fiziñs ebet d'udb ; *einer Bitte kein Gehör schenken*, ober skouarn vouzar, ober skouarn gad, ober ar bouzar, na selaou ouzh reked u.b. ; *Gehör schenken*, teuler pled ouzh, selaou ouzh, reiñ skouarn da, bezañ digor e skouarn da ; *jemandem die Freiheit schenken*, reiñ e frankiz d'u.b. ; *einem Kind das Leben schenken*, lakaat ur bugel er bed, reiñ buhez d'ur bugel, genel ur bugel ; *jemandem das Leben schenken*, espern e vuhez d'u.b., reiñ e vuhez d'u.b., leuskel e vuhez gant u.b., lezel e vuhez gant u.b., leuskel bev u.b. ; *wenn Gott mir das Leben schenkt*, gant ma vo roet din hir vuhez gant Doue / gant ma roio Doue hirhoal din (Gregor), Doue da reiñ din hirhoal ; *du kannst dir die Mühe schenken*, kuit out d'ober an dra-se, ne dalv ket ar boan (ar fred) en ober.

Schenker g. (-s,-) : donezoner g., roer g., profour g.

Schenkerin b. (-,-nen) : donezonerez b., roerez b., profourez b.

Schenkkanne b. (-,-n) : pint g.

Schenkstube b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schenktisch g. (-es,-e) : taol-gont b., taol ostaleri b., taol-evañ b., kontouer g., [dre fent] taol santel b.

Schenkung b. (-,-en) : roidigezh b., roadenn b., roadur g., donezon g./b., donezonad g., profadenn b., ro g. ;

Schenkung unter Lebenden, donezonadur etre tud bev g., donezon graet etre tud bev g./b., donezonoù etre bevien lies. ; *großzügige Schenkungen*, largenteziou lies., profoù brokus lies., profoù largentezus lies. ; *er hat das Museum mit einer Schenkung bedacht*, en em ziannezet eo evit ar mirdi, graet en deus un donezon d'ar mirdi.

Schenkungsakte b. (-,-n) / **Schenkungsbrief** g. (-s,-e) : lizher donezon g.

Schenkungsempfänger g. (-s,-) : donezoniad g.

Schenkungssteuer b. (-,-n) : tell war an donezonoù etre bevien b.

Schenkung- und Verausgabungsökonomie b. (-) [predr., Georges Bataille] ekonomiezh hollekaet b., armerzh hollekaet g.

Schenkungsurkunde b. (-,-n) : lizher donezon g.

Schenkwirt g. (-s,-e) : tavarnour g., ostiz g.

Schenkwirtschaft b. (-,-en) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

scheppern V.gw. (hat gescheppert) : storlokañ, stirlinkat, strapañ.

Scherbe b. (-,-n) : darbod g., tamm g., drailh g., drailhenn g. ; *Scherben*, brevatur g., drailhoù diwar vreviñ lies. ; *Glasscherbe*, tamm gwer torr g., darbod g. ; *Tonscherbe*, darn-bod b., darbod g., tamm priaj torr g. ; *in Scherben zerbrechen*, mont a-dammoù, freuzañ, drailhañ ; *das Glas liegt in Scherben*, puzuilhet eo ar werenn, drailhet eo ar werenn, torret-groñs eo ar werenn ; *gleich wird es Scherben geben*, reuz a vo bremaik, strakadeg a vo a-benn nebeut, ur wast bennak a erruo sur a-walc'h ; [kr-l] *Scherben bringen Glück*, gwer torret a zegas eurvad.

Scherbengericht n. (-s) : [istor] lez-varn an darbodoù b., lez-varn forbannañ b.

Scherbenhaufen g. (-s,-) : [dre skeud.] teilad g., kouez g., moc'herezh g., kaoc'henn b.

Schere b. (-,-n) : 1. *eine Schere*, ur re sizailhoù g., sizailhoù lies., ur sizailh b., ur sizailhoù g., ur weltre b. ; *Bleischschere*, sizailh da droc'hañ follennoù-houarn b. ; *Papierschere*, sizailh vurev b., sizailh da droc'hañ paper b. ; *Baumschere*, *Gartenschere*, *Heckenschere*, sizailh vras b., benerez b., gweltre-venañ b. ; *mit einer Schere schneiden*, sizailhañ ; 2. [loen.] meud g., pav-drailh g., pav-sizailh g., biz bras g., pav bras g., pav meudek g. ; *die Schere des Krebses*, meud ar grilh-dour g., biz bras ar grilh-dour g., pav bras ar grilh-dour g., pav meudek ar grilh-dour g. ; *die Schere des Hummers*, pav sizailh al legestr g., meud al legestr g., biz bras al legestr g. ; *die Schere der Krabbe*, meud ar c'hrank g., pav-drailh ar c'hrank g., pav-sizailh ar c'hrank g., biz bras ar c'hrank g., pav bras ar c'hrank g., pav meudek ar c'hrank g. ; 3. [sport] *Scheren*, fiñvadeg-sizailh b., fiñvoù a-sizailh lies. ; 4. limonoù lies., limoneier lies., kleuriou lies. ; *das Pferd an die Schere spannen*, lakaat ar marc'h el limon, lakaat ar marc'h er c'hleuriou ; 5. *Preisschere*, marz g., gavael ar prizioù g., gavaelad ar prizioù g.

scheren¹ V.k.e. (schor / hat geschoren) : 1. troc'hañ, touzañ, sizailhañ, razhañ ; *die Haare scheren*, troc'hañ ar blev, ober un tamm dic'harzhañ (un tamm diskar) d'ar blev ; *die Schafe scheren*, touzañ (kreviañ, digreñañ) an deñved ; *den Rasen scheren*, troc'hañ al leton, touzañ al

letonenn ; *kurz geschorenes Haar*, blev touz str., penn touz g., blev ratous str., blev troc'het-raz str., penn raz g.

2. [dre skeud.] *die Kunden scheren*, goro arc'hant digant e bratikoù, kignat an arvalien, sunañ o gwenneien digant e bratikoù, peilhat (kignat) e bratikoù, diskantañ o yalc'h d'e bratikoù, displuñvañ (touzañ, diwadañ) e bratikoù, laerezh e arvalien, ober yalc'h diwar-goust e bratikoù, ober godell diwar-goust e bratikoù ; *sein Schäfchen scheren*, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober krazadenn, ober e graf (e fagodenn, e eost, e ran), ober yalc'h, ober godell, ober god, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *alle über einen Kamm scheren*, *alles über einen Kamm scheren*, lakaat an holl a-rez, lakaat an holl a-resed, lakaat an holl dud keit-ha-keit, lakaat an holl dud war an hevelep pazenn, peñseliat burell gant limestra, lakaat peñsel burell ouzh limestra, lakaat pep tra en un douez (en un duilhad, touez-touez, kej-mesk, kej-mej, kein-dre-gein, mesk-ha-mesk), lakaat ar maout da vezañ dañvad, na ober kemm ebet evit den, brizhkemmeskañ an traoù ; *man darf nicht alles über einen Kamm scheren*, arabat eo lakaat peñsel burell ouzh limestra, arabat eo peñseliat burell gant limestra.

scheren² V.gw. (verb digemm : hat geschert) : bernout, lazout ; *das schert mich nicht*, ne laz ket, ne vern, ne ran forzh, n'eus forzh, ne ra netra din, heñvel dra eo din, ne lakaan van ebet gant an dra-se, evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! pe vern ouzhin ? pe forzh a ra din ? pe forzh a zo din ? pe forzh din ? ha forzh a ra din ? ha forzh a zo din ? petra a ra se din ? petra eo an dra-se din ? pe vern din-me ? / pe laz din-me ? / pe forzh (pe kaz) a ran-me ? / pe kaz a ra din-me ? (Gregor). ; *das schert mich einen Dreck*, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh e ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbare - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ran na mik na mann.

V.em. : **sich scheren** (hat sich (t-rt) geschert) : *sich um etwas scheren*, kemer merfeti (kemer charre) gant udb,

soursial ouzh (eus) udb, kaout damant (damantiñ) d'udb, kemer standur gant udb ; *er scherte sich gar nicht um ihren Spott*, lezel a rae o goapaerezh da vont gant an avel, ne rae van ebet eus o goapaerezh, ober a rae fae war o goapaerezh, dichastre e oa diouzh o goapaerezh ; *scher dich zum Teufel !* kerzh d'an diamig ! ar moug ra'z moug ! kae da da Gankari-nouz ! kae gant ar c'hwezigenn ! kerzh da suta brulu ! kae da strakal brulu ! kerzh diwar va zro ! kae da glask brennig da Venez-Are ! kae da dalaregeta ! chaous warnout ! kae da aveliñ da loeroù ! kae da foar an diaoul ! kerzh da lusa ! kerzh gant ar foeltr ! kerzh da zistreiñ ar c'haoc'h saout da grazañ ! kae da foar ar c'hwitelloù ! kae d'ar foar ! kae da foar an ifern ! kae da foar an tri mil ! kae da logota da Venez-Are ! kae da c'hwitellat ! kae da c'hwitellat gioc'hed war gribell Menez-Are ! kerzh da c'hwitellat gioc'hed d'an dour-sav ! kae da c'hwitellat mouilc'hi da Venez-Are ! kae da wriat botoù ! kae da c'hwileta ! kae gant ar mil mallozh va Doue ! kae gant ar grug ! kae lark diouzhin ! kae pell diouzhin ! kae pelloc'h !

Scheren n. (-s) : touz g., touzerezh g., touzadenn b., troc'h g., troc'hadur g., troc'herezh g., sizailherezh g., kreviadur g., krevierezh g., kreviadeg b., razherezh g.

Scherenarm g. (-s,-e) : brec'h sizailh g., brec'henn sizailh b.

Scherenferrohr n. (-s,-e) : pellunedenn daoulagadek b., pellunedoù lies.

Scherenfeuer n. (-s) : [lu] tennadeg a-groaz b., tennadeg a-groazigell b., tennadeg kroaz-digroaz b.

Scherenförmig ag. : heñvel ouzh ur re sizailhoù, heñvel ouzh meud ar c'hrank, e doare ur re sizailhoù, e doare sizailhoù, e doare meud ar c'hrank, e doare meudoù ar c'hranked, a-zoare gant ur re zizailhoù, a-zoare gant meudoù ar c'hranked, a-seurt gant ur re sizailhoù, a-seurt gant meudoù ar c'hranked.

Scherengitter n. (-s,-) : treilheris astenn-diastenn g.

Scherenschleifer g. (-s,-) : breolimer g., lemmer g., libonig g., [dre fent] armolud g. ; *umherziehender Scherenschleifer*, breolimer-baleer g., lemmer-kantreer g., libonig-red g.

Scherenschleiferin b. (-,-nen) : breolimerez b., lemmerez b.

Scherenschnitt g. (-s,-e) : [arz] 1. psaligrafiezh b., trodroc'hadur g. ; 2. trodroc'hadenn b.

Scherenstromabnehmer g. (-s,-) : [tekn.] pantograf g.

Scherer g. (-s,-) : touzer g., barver g., krevier g.

Schererei b. (-,-en) : trabas g., trabaserezh g., tregas g., tregaserezh g., trevell g., trubuilh g., chastre g., deur g., fleuskeur g., jabl g., maritell b., darbar g., heskinerezh g., heskin g. ; *viel Schererei machen*, degas ur bern pikoù, lakaat da c'houzañv meur a bik, kagalat, ober e Yann Gerdrubuilh, reiñ darbar, reiñ bec'h, reiñ safar, lakaat (c'hwezhañ) trubuilh, c'hoari e fri-butun, lakaat c'hwen e loeroù u.b., lakaat c'hwen e loeroù ar re all, ober gaol, jabliñ, maritellañ, trabasat, darbariñ, heskinañ, siguriñ ; *deswegen werdet ihr noch Scherereien haben*, trabas ho po war gement-se.

Scherfestigkeit b. (-) : [tekn.] dalc'huster ouzh ar sizailhañ g.

Scherflein n. (-s,-) : skodenn b., aluzen b., aluzenig b., aluzon b., karitez b., obolenn b. ; *sein Scherflein zu*

etwas beitragen, **a**) reiñ e skodennig evit udb. ; **b**) [dre skeud.] reiñ un tamm sikour (un tamm skoazell) evit udb, kenlabourat d'udb.

Scherge g. (-n,-n) : lakepod g., mastin g., mevel diouzh dorn ar mac'homer g.

Schergendienst g. (-es,-e) : gwallgefridi b. ; *einen Schergendienst tun*, bezañ tapet d'ober al loen brein (al loen vil, al loen lous, al loen fall, al loen gars), bezañ dalc'het d'ober al loen brein, ober al loen brein, bezañ dalc'het d'ober e lakepod didruez.

Scherif g. (-s,-s) : [relig.] cherif g.

Scherkopf g. (-s,-köpfe) : penn un aotenn-dredan g.

Schermaschine b. (-,-n) : touzerez b.

Schermäus b. (-,-mäuse) : [loen.] muenn b.

Schermesser n. (-s,-) : aotenn b.

Schertauknoten g. (-s,-) : skoulm-kador g.

Scherwenzel g. (-s,-) : *sellit ouzh Scharwenzel*.

Scherwind g. (-s,-e) : avelaj g., barr-avel g., barrad-avel g., boutad-avel g., taol-avel g., kaouad avel b./g., reklom g., rugenn b., rizennad avel b., taolad avel g., fourrad g., froud-avel g., froudenn-avel b., sourrad avel g., avel-gorbell g., avel-gelc'huid g.

Scherwolle b. (-) : kreññ g., kreñnad g.

Scherz g. (-es,-e) : tezenn b., bourd g., bourdaj g., baoch g., farsadenn b., fentigell b., fars g., boufonerezh g., fariell b., farienn b., farsellerezh g., farserezh g., fentigellerezh g., taol-bourd g., tro b. ; *plumper Scherz*, farsadenn divalav b., bourd divalav g., tro divalav b., taol divalav g., noualantez b. ; *gewagter Scherz*, bourd dichek a-walc'h g. ; *etwas im Scherz tun*, ober udb a-fars (dre fars, evit farsal, diwar farsal, kement a farsal) ; *etwas im Scherz sagen*, lavarout udb dre fars (a-fars, evit farsal, diwar farsal, kement a farsal) ; *das war nur ein Scherz*, evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; *das ist kein Scherz*, n'emaon ket o farsal, gwirbev eo, se 'zo un dra bouezus, gwir-Bater eo, gwir eo evel ar Bater ! n'eo ket farsal eo ; *Scherz beiseite*, *Schluss mit den Scherzen* ! fin d'ar pardon ! echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor), hep farsal bremañ, ent dic'hoarzh, kuit a farsoù, kuit a vourdoù, kuit a fent, ent sirius ; *mit jemandem einen Scherz treiben*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogéal) u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober foei d'u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b.,

garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b.

Scherzartikel lies. : [kenw.] tapadennoù lies., tapoù lies.

Scherzel n. (-s,-n) : [Bro-Aostria] boulc'h g., boulc'hadur g., boulc'hadenn b., frapad g., drailh g.

scherzen V.gw. (hat gescherzt) : bourdañ, farsal, ober gennoù, ober bourdellajoù, ober bourdoù, boufoniñ, diverrañ, drujal, farsellat, fentigellañ, nodal, gogéal ; *ich scherze nicht*, n'emaon ket o farsal ; *Sie belieben wohl zu scherzen*, n'oc'h ket sirius, emaoch o farsal, bourdañ a fell deoc'h ? ; *über jemanden scherzen*, ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober a bep seurt goapaerezh ouzh u.b., ober foei d'u.b., ober fent gant u.b., goapaat (godisat, dejanal) u.b.

Scherzerl n. (-s,-) : [Bro-Aostria] boulc'h g., boulc'hadur g., boulc'hadenn b., frapad g., drailh g.

Scherzfrage b. (-,-n) : luziadell g., divinadell b., divunadell b., divunadenn b., divunetezenn b., dihostell b.

Scherzgedicht n. (-s,-e) : barzhoneg farsus g./b.

Scherzgegenstand g. (-s,-gegenstände) : tapadenn b., tap g.

scherzhaft ag. : bourdus, fentus, farsus, ribardennus, sart, friant.

Scherzkeks g. (-/es,-/e) : [dre fent] noualant g., legestr g., farser g., kampinod g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., drujer g., dañvad g., rampono g., fentigeller g., fouin g., ebeul g.

scherzliebend ag. : farsus, bourdus, fentus, drant, sart, seder, gwiv, lirzhin.

Scherzmacher g. (-s,-) : noualant g., legestr g., farser g., kampinod g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., rampono g., drujer g., fentigeller g., dañvad g., fouin g., ebeul g.

Scherznachahmung b. (-,-en) : luadenn b., drevezadenn farsus b., dambrezadenn fentus b.

Scherzname g. (-ns,-n) : moranv g., lesanv-godis g., lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godisus g.

Scherzo n. (-s,-s/Scherzi) : [sonerezh] scherzo g.

Scherzrede b. (-,-n) : tezenn b., bourd g., farsadenn b., fentigell b., fars g.

scherzweise Adv. : dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, diwar farsal, kement ha farsal.

Scherzwort n. (-s,-e) : farsadenn b., fentigell b., tezenn b.

scheu ag. : lent, abaf, aonik, skeudik, spontik, beizik, doujus, bav, doanik, flav, kufun, kufunek, gouez, gouher ; *sehr scheu*, abaf evel ur yar displuñvet, ul leue hanter dizonet anezhañ ; *scheu machen*, lentañ, abafiñ, spontañ, ober aon da, lakaat aon da ; *scheu werden*, kaout (kemer) aon, kregiñ aon en an-unan, serriñ ar gwall

avel, dont morc'hed d'an-unan, kregiñ ar spont en an-unan, sevel aon gant an-unan ; *scheu herankommen*, tostaat war e lent, tostaat war e lentig ; *scheues Pferd*, marc'h skeudik (spontik, skoemp, beizik, tik) g. ; *das Pferd wird scheu*, pennfolliñ (spontañ) a ra ar marc'h ; *scheuer Blick*, sell aonik g. ; *menschscheu*, kintus, [den] en deus ezez ouzh an dud (Gregor), lent dirak an diavaezidi, na c'houzañv den war e dro, a glask an distro bepred, a ren ur vuhez digevannez ; *menschscheues Kind*, gouezard g.

Adv. : war e lent, war e lentig, gant lentegezh, lent, lentik. **Scheu** b. (-) : aon g., spont g., lentegezh b., lentedigezh b., lentoni b., lentiri b., bac'honi b., baventez b. ; *keine Scheu kennen*, na gaout aon rak e anv ; *ohne Scheu*, dispont, dizamant, diabaf, disaouzan, dilent, dizaon ; *mit Scheu*, war e lent, war e lentig, gant lentegezh, lent, lentik ; *ohne Scham und Scheu*, hep mezhañ na keuz, divergont, divezh ken ez eo, divezh ken-ha-ken ; *seine Scheu los sein*, bezañ bet tennet ar sponterezig diouzh an-unan.

Scheuche b. (-, -n) : spontailh g. ; *Vogelscheuche*, sant-plouz g., spontailh g., spontailh brini g., jak plouz g., marc'h-plouz g., paotr-kozh g.

scheuchen V.k.e. (hat gescheucht) : spontañ, spourañ, choual ; *einen Fuchs aus seinem Bau scheuchen*, dicheñ ul louarn, didoulañ ul louarn, loc'hañ ul louarn eus e doull.

scheuen V.k.e. (hat gescheut) : kaout aon rak, doujañ ; *er scheut den Regen*, doujañ a ra ar glav ; *die Ausgaben scheuen*, damantiñ d'e zispignoù (d'e zavez), bezañ tost d'e wenneien, bezañ amsellus, na stagañ e chas diwar-goust silzig, kaout damant d'e wenneien, taskagnat, bezañ pizhik (tostik) / chipotal / bindedañ (Gregor), bezañ tost da douzañ ur c'hwenenn, bezañ tost da douzañ kein ul laouenn-dar, bezañ tost evel ur preñv, bezañ eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ ; *keine Kosten scheuen*, na sellet berr, na zamantiñ d'e zispignoù, na vezañ amsell, na chom da amsellout, stagañ e chas diwar-goust silzig, na stagañ e chas gant delioù kaol, na glask gwelet betek pegeit ez a an dispign, na espern war an dispign (Gregor), silañ ar yod dre lostenn he hiviz, silañ ar yod dre lost he hiviz, na azezañ war e votoù ; *keine Mühe scheuen*, na sellet ouzh e boan, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), na espern e boan, bezañ dizamant eus e boan, bezañ ki ouzh e gorf, na vezañ tener ouzh e gig, na gaout damant d'e boan, na zamantiñ da labourat, na zamantiñ evit labourat, lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, ruilhal ha merat e gorf, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, c'hwezhañ e-barzh, en em zrasañ, difretañ, diskrapañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez outañ e-unan, labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour,

bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, strivañ a-dro-vat, reiñ bec'h dezhi, ober bec'h bras, kemer bec'h, lakaat bec'h war al labour, poursuñ, merat, na vouzhañ ouzh al labour ; [kr-l] *tue recht und scheue niemand*, gra pa ri tra - pa ri ti ... to, to pa ri ti, pa ri falz troad, troad pa ri falz, had pe laosk dihad - an hini a ra hervez a die a gousk dispont en e wele - goude an droug eo mat kaout keuz, gwell eo bale eeun eget mont a-dreuz - mont a-dreuz, droug ez eus. Mont a-hed, droug ebet - gra pa ri tra ha c'hoarvezet a c'hoarvezo (ha c'hoarvezet pe c'hoarvezo) - dre balat sonn, e ya ar glaz don - skouer vat a zoug bepred had.

V.gw. : *das Pferd scheut*, karnañ a-dreñv a ra ar marc'h, pennfolliñ (spontañ) a ra ar marc'h ; *das Pferd scheut vor etwas*, souzañ a ra ar marc'h dirak (rak) udb.

V.em. : **sich scheuen** (hat sich (t-rt) gescheut) : *sich vor etwas (t-d-b) scheuen*, doujañ udb, kaout aon rak (a-raok, ouzh, dirak) udb ; *sich nicht scheuen, etwas zu tun*, na vezañ aon ebet gant u.b. ober udb, na gaout aon d'ober udb, na zoujañ a ober udb, na vezañ daleetoc'h evit ober udb, na vezañ seizhdaleetoc'h evit ober udb ; *er scheut sich vor nichts und niemand(em)*, distag eo ouzh pep tra ha netra na c'hell derc'hel anezhañ - ne ra na forzh na brall eus ar re all - ne ra ket kaz a netra - disaouzan eo - dizaon eo - dizaonik eo - ne ra foeltr-kaer eus pep tra - ur paotr a foeltr forzh an hini eo - hennezh n'en devez aon dirak mann ebet - ne ra ket forzh petra d'ober - hennezh a zo ur paotr diouzh an druilh - hennezh a zo ur paotr diskramailh - ne zouj na bev na marv, na Doue na diaoul.

Scheuer b. (-, -n) : 1. grignol b., grignoliad b., sanailh b., lab g., grañj b. ; *in die Scheuer bringen*, sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ ; 2. [merdead.] *Scheuer des Ankers*, stramm gwareziñ ar c'hoc'h diouzh an eor g.

Scheuerbesen g. (-s, -) : broustskubelenn b., barrskuber g., barr-skuber g., broust neuc'h g.

Scheuerbürste b. (-, -n) : broust neuc'h g., barrskuber g., barr-skuber g.

Scheuerfrau b. (-, -en) : plac'h-ti b., plac'h-tiegezh b., plac'h ar c'hempenn b., devezhourez b.

Scheuerkraut n. (-s) : [louza.] lost-marc'h g., c'hwist g., balan-louarn g., lost-hoc'h g.

Scheuerlappen g. (-s, -) : leien g., liñsel-rouez b., serpilherenn b., lapas g., frotouer g., sec'her g., taraver g., tarner g., torchouer g., toailhon g., torch g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [*liester gwalc'houeroùgoù*].

Scheuerleiste b. (-, -n) : soledenn b., rizenn-draoñ b., riblenn-draoñ b.

Scheuermittel n. (-s, -) : poultr spurañ g.

scheuern V.k.e. (hat gescheuert) : 1. rimiañ, frotañ, barrskubañ, taravat, skrabañ ; *den Fußboden scheuern*, frotañ ar plañchod (al leurenn), spurañ ar plañchod (al leurenn), barrskubañ al leurenn ; *das Geschirr scheuern*, skaotañ an traoù (al listri) ; *blitzblank scheuern*, luc'hañ [udb], lufrañ [ubd], lakaat da luc'hañ, kempenn naet ha prop, skuriañ naet ha prop ; 2. [tekn.] skuriañ, spurañ, purañ.

V.em. : **sich scheuern** (hat sich (t-rt/t-d-b) gescheuert) : 1. *sich (t-rt) scheuern*, en em frotañ, frotañ e gorf ; *sich (t-*

d-b) die Beine scheuern, frotañ e zivesker ; 2. [merdead.] sich (t-rt) scheuern, dont da uzañ dre rimiañ.

Scheuern n. (-s) : puradur g., skurierezh g., naetadur g.

Scheuerpapier n. (-s) : lien smerilh g., paper sabl g., paper-gwer g., paper-garv g.

Scheuertuch n. (-s, -tücher) : leien g., liñsel-rouez b., serpillherenn b., lapas g.

Scheuerwisch g. (-es, -e) : tarner g., torchouer g.

Scheuerwunde b. (-, -n) : [mezeg.] garchennadur g., eskar g., trouskenn b.

Scheuheit b. (-) : lentegezh b., abafded b.

Scheuklappe b. (-, -n) : 1. gweskenn-zall b., moucher g., mouch-brid g., brid-mouch g., brid-vouch b. ; ohne Scheuklappen, dizall ; 2. [dre skeud.] Scheuklappen haben (tragen), kaout gleuroù, kerzhet gant gleuroù.

Scheuleder n. (-s, -) : gweskenn-zall b., moucher g., mouch-brid g., brid-mouch g., brid-vouch b.

Scheune b. (-, -n) : grignol b., grignoliad b., sanailh b., lab g., grañj b., logenn b., foukenn b. ; in die Scheune bringen, sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ ; unmittelbar danach fing die Scheune Feuer, kerkent war-lerc'h e krogas an tan er c'hrañj.

Scheunendrescher g. (-s, -) : 1. dorner g. ; 2. P. er frisst wie ein Scheunendrescher, rankles eo, ramgloud eo, lontek eo, emañ atav o ramgloudiñ, kreñv eo war ar chaokat, hennezh a ra kof bras, debriñ a ra ent marlonk, debriñ a ra evel ur roñfl, pilat a ra boued a-c'hoari-gaer, n'en deus morse e walc'h, hennezh a zo don e sac'h, hennezh a zo ur bouzellou-gom, bepred e vez digor e galon, un den mac'hom eo war e voued, debriñ a ra evel ul loen (evel ur ranklez, evel ur marlonk), ur c'hof stamm a zo dezhañ, kleuz eo betek bleñchoù e dreid, kleuz eo betek begoù e dreid, hir ha lemm eo e zent, pilat a ra, ur gourlañchennek (ur gargadenneg bras, ur c'hourlañchennek vras) a zo anezhañ, debriñ a ra rankles, bez eo ken marlonk hag ur bleiz, hennezh a zo lontek, hennezh a zo douget d'e gof, hennezh a zo mignon d'e gof.

Scheunentor n. (-s, -e) : [dre skeud.] P. jemandem mit dem Scheunentor winken, ober sin a-wel-kaer d'u.b. ; er steht da wie der Ochse vorm Scheunentor, souezhet eo evel un teuzer kloc'h (Gregor), ken bras eo e zaoulagad ha brammoù saout, chom a ra da luchañ evel ar yer ouzh an erc'h, chom a ra war e gement all (da vamañ evel ur genaoueg), kouezhet eo war e gement all, chom a ra genaoueg, chom a ra abaf, chom a ra abaf evel ur yar displuñvet, chom a ra da sellet gant e c'henoù, mont a ra e genoù, chom a ra bamet, chom a ra en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn.

Scheunenviertel n. (-s, -) : karter peorien g., karter paour g., foukennaoueg b., Kervidon b.

Scheusal n. (-s, -e) : vilbezh g., viltañs g., euzhadenn b., euzhenn b., euzhvil g., euzhden g., urupailh g., aerouant euzhus g. ; P. er ist mir ein Scheusal, euzh am eus razañ.

scheußlich ag. : euzhus, euzhus-diremed, euzhik, skrijus, divlas, diharak, hakr, hudur, digoant, digoantiz, diheñvel, grizias, hek, iskis, urupailh, digernezh, fall-du, hegaz, hegazus, ifam, kazus ; ein scheußlicher Verbrecher, un torfedour kazus g. ; das Wetter ist heute scheußlich, hiziv e ra ur gwall zevezh, amzer ruz

(diharak) a zo hiziv, n'emañ ket an Aotrou Doue er gêr, gwasat amzer !

Adv. : 1. das schmeckt scheußlich, lovr-brein eo ar boued-se, lovr-pezhell eo ar boued-se, fall-mantus eo ar boued-se, blaz ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se, blaz ar pemp-kant a zo gant an dra-se, ur blaz da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se, dislonk am eus gant an dra-se, degas a ra an dra-se dislonk din, fall-daonet (fall-kenañ, fall-du, fall-meurbed, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast) eo an dra-se, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon / ac'h eo an dra-se din (Gregor) ; das riecht scheußlich, c'hwezh ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se ! ur c'hwezh da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh da ziskar ar c'hezeg a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh fall-mantus a zo gant an dra-se ! c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazell, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh ar fallañ a zo amañ ! fleriañ a ra an dra-se evel ar vosenn ! fleriañ a ra an dra-se evel ur c'hagn ! flerius eo an dra-se evel gagn ! an dra-se a zo flerius evel ur pudask ! c'hwezh ar pemp-kant a zo gant an dra-se ! ; 2. abominabl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, dreistkemm, gwall ; das tut scheußlich weh, ur boan araj am eus gant an dra-se, droug braouac'h am eus gant an dra-se, bazhadoù am eus gant an dra-se, poanioù terrupl am eus gant an dra-se, ur boan ifem am eus gant an dra-se, un araj poan am eus gant an dra-se, poanioù da grial am eus gant an dra-se, poanioù skrijus am eus gant an dra-se.

Scheußlichkeit b. (-, -en) : euzh g., euzhenn b., euzhadenn b., euzhuster g., euzhusted b., hegasted b., divlaster b., divlaster g., griziested b., griziester g., krizder g., krizded b., orrol b., argarzhidigezh b.

Schi g. (-s, -er) : [sport] ski g.

Schicht b. (-, -en) : 1. gwiskad g., gwisk g., gwelead g., kouchad g., livead g., trouskenn b., trousk g., trouskennad b., tonenn b., ledennad b. ; dicke Schicht, troc'h g., troc'had g., palastr g., gwiskad tev g. ; Kohlschicht, gwiskad glaou g. ; undurchlässige Schicht, gwiskad dihedreuz g. ; in Schichten, gwisk-war-wisk ; über eine Schicht Koks, eine Schicht Erz, glaoukok ha kailh a bep eil gwisk ; Luftschichten, gwiskadoù an aergelc'h lies. ; die unteren Schichten der Atmosphäre, gwiskadoù izel an aergelc'h : die oberen Schichten der Atmosphäre, gwiskadoù uhel an aergelc'h : unterste Schicht eines Geländes, kondon g. ; wasserführende Schicht, gwelead dourek g. ; ein Stück Brot mit einer dicken Schicht Butter bestreichen, larjezañ ur mell pezhad amanenn war un tamm bara, lakaat un troc'had tev a amanenn war e damm bara, lakaat un troc'h amanenn tev war e damm bara, lakaat amanenn agontelladoù war e damm bara, P. priellañ bara ; dünne Schicht Butter, livadenn amanenn b., livad amanenn g. ; Schichten bilden, gweleadañ, gweleadiñ ; dünne Schicht, koc'henn b., pluskennig b., pluskenn b., gwiskadig tanav g., ledennad tanav b., frevenn b., frevennad b. ; [kegin.] dünne Schicht Fett, koc'hennenn b., krestennenn b., druzonienn b. ; Farbschicht, livadenn b., ledennad liv ; Rostschicht, merglenn b., gwiskad mergl g.

2. gwiskad kevredigezhel g., renkad sokial b., renk b., gwelead sokial g., dere g., kendere g., kouch g., meuriad g., P. sklenn b. ; die mittleren Schichten, ar renkadoù-

etre lies. ; *soziale Schicht*, gwiskad kevredigezhel g., gwelead sokial g., renkad b. ; *die privilegierten Schichten*, ar renkadoù o deus ar muiañ lies., ar vrientinien lies., ar renkadoù pinvidikañ lies., an dud a dra lies., an dud a beadra lies., an dud a zavez lies., P. an dud pastellek lies., an tev g. ; *die untersten Schichten des Volkes*, ar bobl izelañ b., ar c'houchoù izelañ lies., renk ar re baourañ b.

3. skipailh g., rummad g., rouladenn b. ; *Nachtschicht*, skipailh labour-noz g. ; *Schicht machen*, ehanañ (paouez) gant al labour, diskregiñ diouzh e labour ; *in drei Schichten arbeiten*, labourat diouzh reol an tri skipailh labour bemdez, labourat diouzh an devezh a dri skipailh, labourat dre rouladennoù.

Schichtarbeit b. (-) : labour dre skipailhoù g., labour dre rouladennoù g.

schichten V.k.e. (hat geschichtet) : berniañ, kalzennañ, gweleadañ, gweleadiñ, klenkañ ; *Holz schichten*, kalzennañ (berniañ) koad ; [douar.] *gleich geschichtete Lagerung*, gweleadur kenglot g.

Schichtenbildung b. (-, -en) : [douar.] gweleadiñ g., gweleadur g., troc'hadur g., gweleaderezh g.

schichtenförmig ag. : gweleadek, e doare ur gwisk, e doare gwiskoù ; *schichtenförmig lagern*, gweleadañ, gweleadiñ.

Schichtengestein n. (-s, -e) : reier gweleadek lies., gouelezenn b.

schichtenweise Adv. : gwisk-war-wisk, a-weleadoù, a bep eil gwisk.

Schichtenzahn g. (-s, -zähne) : [korf.] dant-laezh g.

Schichter g. (-s, -) : [merdead.] klenker g.

Schichtgestein n. (-s, -e) : roc'h atreded b., kendorbezenn b.

Schichtholz n. (-es, -hölzer) : koad berniet g., keuneud berniet str.

-schichtig ag. : *zweischichtig*, daou wiskad dezhañ.

Schichtlinie b. (-, -n) : krommenn-live b.

Schichtlohn g. (-s, -löhne) : gopr diouzh an deiz g.

Schichtmeister g. (-s, -) : penn skipailh labour g., mestr-micherour g.

Schichtstufe b. (-, -n) : cuesta g. ; *Durchbruch einer Schichtstufe*, founilh g. ; *langgestreckte Schichtstufe*, tarroz frailh g.

Schichtung b. (-, -en) : **1.** berniadur g., kalzennañ g. ; **2.** [mengleuz.] gweleadur g., troc'hadur g. ; **3.** *soziale Schichtung*, gweleaderezh sokial g. ; **4.** renkadur g., rummadur g. ; **5.** [mezeg.] eil dantadur g.

Schichtwechsel g. (-s, -) : cheñchamant skipailh labour g.

schichtweise Adv. : **1.** a-weleadoù ; **2.** a-skipailhoù, a-rouladennoù.

Schichtwolke b. (-, -n) : kastell g., lizenn b., liz str., kaniblenn b., kanibl str., stratuz str., kumuluz str. ; *gehäufte Schichtwolken*, koumoul led str. ; *mittelhohe Schichtwolke*, koc'henn b., altostratuz str. ; *sich mit Schichtwolken bedecken*, lizennañ ; *mit Schichtwolken bedeckt*, lizennek.

Schick g. (-s) : mistrded b., kempennadurezh b., jolifted b. ; *Schick haben*, kaout kalz a neuz, bezañ kran (cheuc'h, strak, kempenn, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, stipet, lipet, turgn, feul), bezañ stad en an-unan,

bezañ un den a droc'h, bezañ brav e dreuz, bezañ gwisket mistr ha mibin, bezañ paket cheuc'h.

schick ag. : kran, cheuc'h, strak, kempenn, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, stipet, lipet, turgn, feul, stad ennañ, un den a droc'h anezhañ, brav e dreuz, gwisket mistr ha mibin, paket cheuc'h, jolif, sev, tonius ; *schicke Kleider*, gwiskamantoù paket lies. ; *sich schick anziehen*, en em skizhañ.

schicken V.k.e. (hat geschickt) : **1.** kas, daveiñ, degas ; *einen Brief schicken*, kas ul lizher, degas ul lizher, daveiñ ul lizher gant ar post, postañ ul lizher ; *ein Kind zur Schule schicken*, kas ur bugel d'ar skol ; *schickt mir Soldaten !* degasit soudarded din ! ; *nach dem Arzt schicken*, kas davit ar mezeg ; *einen Boten zu jemandem schicken*, kas kannad davet u.b., kas ur c'hannad davet u.b., leuriñ kannad davet u.b. ; *er hat ihn zu seinen Eltern geschickt*, e zaveet en deus davet e dud, e zaveet en deus da gaout e dud, e zaveet en deus d'e dud, graet en deus dezhañ mont da gaout e dud ; *Ihr Bruder hat mich zu Ihnen geschickt*, deuet on d'ho kwelet a-berzh ho preur ; *ihr Sohn schickt ihr regelmäßig Geld*, arc'hant he devez digant he mab ; *eine E-Mail schicken*, posteliñ ; *jemanden zum Teufel schicken*, kas u.b. da sutal (da stoupa, da dreiñ mein da sec'hañ da bark an aod, war ar c'herzhed, da foar an diaoul, da zistreiñ ar c'haoc'h saout da grazañ), kas u.b. da lusa, kas u.b. da ganañ, kas u.b. da ga'hat, kas u.b. da glask brennig da Venez-Are, kas u.b. da vrammat, kas u.b. da dalaregeta, kas u.b. da wriat botoù, kas u.b. da vaez, kas u.b. da c'hwileta, kas u.b. da dreiñ bili d'an aod, kas u.b. da dreiñ bili d'an heol, kas u.b. da gousket, kas u.b. da gousket d'an heol, kas u.b. d'an heol, kas u.b. d'an tus, kas u.b. da aveliñ e loeroù, kas u.b. da beuriñ, kas u.b. da droadañ, kas u.b. gant ar foeltr, kas u.b. da foar ar c'hwitelloù, kas u.b. d'ar foar, kas u.b. da foar an ifern, kas u.b. da foar an tri mil, kas u.b. da logota da Venez-Are, kas u.b. da c'hwitellat, kas u.b. da c'hwitellat mouilc'hi da Venez-Are, kas u.b. da c'hwitellat gioc'hed war gribell Menez-Are, kas u.b. da c'hwitellat gioc'hed d'an dour-sav, kas u.b. da vale, kas u.b. da bourmen, distouvañ u.b., reiñ herr d'u.b., kiviñ u.b., distokañ u.b. ; [kenw.] *ins Haus schicken*, kas da chomlec'h ar prener, dereiñ [udb] er gêr ; *jemanden in den April schicken*, tapout u.b. d'ar pesk-Ebril.

2. gourc'hemenn, kemenn ; *Gott hat es so geschickt*, youl Doue e oa, c'hoarvezet eo kement-se dre youl Doue.

V.em. : **sich schicken** (hat sich (t-rt) geschickt) : **1.** en em ober ouzh, en em voazañ ouzh, habaskteriñ ouzh, doujañ da, asantiñ da ; *sich in eine Lage schicken*, en em ober (en em voazañ) ouzh ur stad nevez, tremen (boazañ) diouzh ur stad nevez ; *sich in eine Notwendigkeit schicken*, tremen diouzh un darvoud bennak, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, dougen e groaz, doujañ d'e donkadur, dougen bec'h e vuhez hep klemm, ober e gorniad diouzh e vutun, ober e samm diouzh e dorchenn, malañ diouzh an dour, bezañ laouen ouzh ar boan, plegañ d'ar red, dougen e blanedenn, lakaat e ouel diouzh e avel, ober tan diouzh ar c'heuneud, ober ar chaoser diouzh al lenn, ober an eured gant ar pezh a vez, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, asantiñ d'e blanedenn.

2. dereout, bezañ dereat, bezañ reizh, faotañ, jaojañ ; *das schickt sich nicht*, dizereout a ra ! dizere eo ! n'eo ket dereat ! amzere(at) eo kement-se ! ne zere ket ober an dra-se ! dizereat (dizonest) eo kement-se ! kement-se ne zouj ket d'ar vuhezegezh-vat ! dizoare eo ober kement-se ! ne faot ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne vezont ket graet ! n'eo ket mat ober traoù ar seurt-se ! n'eo ket jaoj ober traoù ar seurt-se ! amzereout a ra kement-se ! kement-se a zo amzere diouzh un den a-feson ! gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañ ! n'eo ket brav ober seurt traoù ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! ne aparchant ket ouzh un den a-feson ober seurt traoù ! ne vez ket graet traoù a seurt-se, gant ar vezh ! ur vezh eo ober kement-se ! an dra-se a zo ur goustiañ e ober ! ; *alles machen, wie es sich schickt*, ober an traoù war o reizh ; *es würde sich für dich schicken, deinen Eltern einen Besuch abzustatten*, prop e vefe dit mont da welet da dud, dere e vefe dit mont da welet da dud, a-zere e vefe dit mont da welet da dud, n'eo ket arabat dit mont da welet da dud, dereat eo ma'z afes da welet da dud, dereat e vefe dit mont da welet da dud, degouezhout a rafe dit mont da saludiñ da dud, mat e vefe dit mont da welet da dud ; *wie es sich für reiche Leute schickt*, evel ma tere ouzh tud pinvidik, evel ma tere ouzh doare an dud pinvidik ; *es schickt sich, dass Kinder ihren Eltern gehorchen*, reizh eo e sentfe ar vugale ouzh o zud ; [kr-l] *eines schickt sich nicht für alle*, un doue e pep iliz ha pep hini a ra e c'hiz (Gregor) - seul benn, seul veno - kant bro kant giz, kant parrez kant iliz, kant plac'h kant hiviz, kant horolaj kant eur - kant sant, kant santimant - d'ar sparfell ul laouenan, d'ar bleiz un dañvad pe un oan, d'ar c'hazh ul logodenn, hag a re a zebr a vez laouen - da bep hini e vlaz : logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - pep hini diouzh e zoare - evit plijout d'an holl eo dleet bezañ fur ha foll - pep hini en deus e c'houst, evel-se emaomp tout - da bep labous e gan.

3. en em gempenn, ober e gempennou, ober e bourchasoù, en em zoareañ, en em brientiñ, en em lakaat e par, ober (kemer) e ziardennoù, bezañ stag gant darbaroù 'zo, kemer e ziwalloù, rakkempenn ; *er schickt sich zum Gehen an*, emañ oc'h en em glask evit mont kuit, emañ oc'h en em glask da vont en hent, emañ oc'h aveiñ mont kuit, emañ o fardañ mont kuit, emañ o nodiñ mont kuit, emañ oc'h en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vont kuit, emañ war vont kuit, stag eo gant darbaroù e veaj, ober a ra e bak da vont en hent, ober a ra e renkoù a-benn mont en hent ; *sich zur Reise (an)schicken*, ober e bak da vont en hent, fardañ mont kuit, ober e zarbaroù a-raok mont da veajiñ, en em gempenn a-benn mont da veajiñ, en lakaat e doare da vont da veajiñ, bezañ war vont kuit.

Schicken n. (-s) : kasidigezh b., kas g., kasadenn b.

Schickeria b. (-) : bleuñv str., diuz g., dibab g., boked g., begenn b., pennoù bras lies., notabled lies., tud a renk lies., pennoù-kêr lies., oc'haned lies., tarined lies., floc'helleien lies., floc'hed lies., reoù-vras lies., tud uhel lies., uhelidi lies., tud vrav lies., tud cheuc'h lies., tus a-stroñs lies., chas kêr lies., tev g. ; *er verkehrt gem in den*

Kreisen der Schickeria, hennezh a blij dezhañ bezañ e-touez an tev.

Schickimicki g. (-s,-s) : snob g., paotr faro g., plac'h farv b., paotr flammik g., plac'h flammik b. ; *die ganzen Schickimickis*, chas kêr lies., an tev g.

schicklich ag. : dereat, reizh, aparchant, etapl, prepos, fur, prop ; *die schicken Worte finden*, kavout ar gerioù dereat (ar gerioù reizh).

Schicklichkeit b. (-) : dereadegezh b.

Schicklichkeitsgefühl n. (-s) : dilikatiri b., milzinded b., dereadegezh b., doujañs hag onestiz.

Schicksal n. (-s,-e) : tonkadur g., tonkad g., raktonkadur g., kenttonkadur g., planedenn b., sort g., fortun b., dorn-Doue g., gwalldonkadur g., gwallfortun b., chañs b., eur b., had g., davitad g., tro b., avantur b., buhez b. ; *hartes Schicksal*, planedenn galet b., planedenn rust ha kalet b., droukplanedenn b., gwallblanedenn b., tonkad fall g., planedenn c'harv b., planedenn drist b., tonkadur garv g., stad truant b. ; *unerbittliches (blindes) Schicksal*, *unentrinnbares (unabwenbares) Schicksal*, planedenn merket b. planedenn tonket b., planedenn donket b., planedenn diflach b., planedenn diremed b., planedenn dibedennus b. (Gregor), krizded an tonkadur b. ; *man kann seinem Schicksal nicht entgehen*, pep hini e vez lakaet e blanedenn dezhañ - pep hini e vez merket e blanedenn dezhañ - pep hini en deus e sort - tonket eo e avantur da bep unan - da bep re e eur - an hini a zo tonket dezhañ mont gant ar bleiz, a yelo sur, en noz pe en deiz - pep den en deus e blanedenn merket ; *das Schicksal ist unvorhersehbar*, renet e vez planedenn mab-den gant darvoudoù a laka ar rod da ziheñchañ ; *die Macht des Schicksals*, nerzh an tonkadur g., gouestl didrec'hus an tonkadur g. ; *Opfer des Schicksals*, gouziviad an tonkadur g. ; *das ist Schicksal*, tonket e oa, lakaet e oa da c'hoarvezout ; *das Schicksal verfolgt ihn*, *er ist vom Schicksal geschlagen*, ar wallblanedenn a zo warnañ, dindan gwalenn ar reuz emañ, poursuet eo gant ar gwallleur, an drougavel (ar gwallavel) a zo warnañ, ar blanedenn a zo warnañ, ganet eo bet dindan ur wall blanedenn, deuet eo er bed gant ur blanedenn c'harv, ur paourkaezh siwazh a zo anezhañ, ur villigadenn a zo anezhañ, an dizeur a zo ouzh e seuliou, drougeur a zo ouzh e heul, droukberzh a zo ouzh e heul, tec'hel a ra ar fortun en e raok, barr a zo gantañ / n'eus tra ebet ouzh e strobañ nemet ar viltañs / an traoù fall a zo gantañ (Gregor), n'erru nemet gwall war wall gantañ, gant an dic'hañs emañ ; *ich lege mein Schicksal in Ihre Hand*, en em lakaat a ran etre ho taouarn hag en ho trugarez, en em lakaat a ran hep diviz ebet etre ho taouarn, ober a rin ho lavar, ober a rin diouzh ho tiviz, tremen a rin diouzhoc'h, kontañ a ran warnoc'h, fiziout a ran ennoc'h, lakaat a ran va fiziañs ennoc'h, tremen a rin diouzh ho tiviz (Gregor) ; *das Schicksal deines Bruders wird auch dich ereilen*, c'hoarvezout a raio ganit evel 'zo c'hoarvezet gant da vreur, kouchañ a raio ganit an taol a oa bet hini da vreur ; *das Schicksal der armen Leute*, aozioù buhez ar re baour lies., stuzioù buhez ar re baour lies., stad ar beorien b. ; *über sein Schicksal jammern*, *mit seinem Schicksal hadern*, klemm doanuis war e stad, en em chalañ, en em chaokat, klemm ouzh e blanedenn ; *mit seinem Schicksal zufrieden sein*, bezañ laouen gant e

stad ; *das traurige Schicksal ihrer Kinder nagte der Mutter am Herzen*, rangalon he doa ar vamm o welet stad reuzeudik he bugale ; *sich mit seinem Schicksal abfinden*, heuliañ e blanedenn, heuliañ e donkadur, plegañ d'e blanedenn, gouzañv e blanedenn, dougen e blanedenn hep klemm, asantiñ d'e blanedenn, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn ; *jeder muss sich mit seinem Schicksal abfinden*, pep hini a rank dougen e blanedenn, bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget ; *in sein Schicksal ergeben*, laouen ouzh ar boan, o karet ar pezh a zo karet gant Doue (Gregor), diglemm ouzh e blanedenn, o tougen e blanedenn (bec'h e vuhez) hep klemm, o tougen e groaz hep klemm, o c'houzañv poanioù e vuhez hep klemm, o plegañ d'e blanedenn ; *jemandes Schicksal aus seinen Händen lesen*, lenn planedenn u.b. diwar palvoù e zaouarn, lenn planedenn u.b. e linennoù e zaouarn, lenn doare u.b. en arroudennoù e zaouarn ; *jemandem sein Schicksal wahr sagen*, tennañ e blanedenn d'u.b., lavaret e blanedenn d'u.b. ; *sich (t-d-b) sein Schicksal wahr sagen lassen*, mont da glevet e blanedenn ; *das Schicksal [von sich/von jemandem] abwenden*, terriñ ar blanedenn [diwar an-unan/diwar u.b.], treiñ ar blanedenn [diwar an-unan/diwar u.b.].

schicksalhaft ag. : 1. diflach, distourmus, didrec'hus, tonket, merket, dibedennus, diremed, ragaroueziek, ragarouezius ; 2. prendennus.

Schicksalsdeutung b. (-, -en) : horoskop g., diougan g., planedenn b.

Schicksalsdrama n. (-s, -dramen) : [lenn.] drama diazezet war ur gwallfortun g.

Schicksalsgefährte g. (-n, -n) : 1. kenreuziad g., keneil en dienez g., mignon a reuzeudigezh g., keneil a reuzeudigezh g., kile a reuzeudigezh g. ; 2. P. pried g., hanter tiegezh g., hanter diegezh g.

Schicksalsgemeinschaft b. (-) : kumuniezh a wallfortun b., kenfortun b., kendonkadur g.

Schicksalsglaube g. (-ns) : tonkelouriezh b., tonkaduriezh b.

Schicksalsprüfung b. (-, -en) : aprok g., kroez b., c'hwezenn b., gwall abadenn b., abadenn fall b., tonkad fall b., gwallblanedenn b., droukplanedenn b., gwalldro b.

Schicksalsschlag g. (-s, -schläge) : taol-fall g., taol-reuz g., prendenn g., tonkad fall g., gwalleur g./b., droukverzh g., gwalldaol g., taol divalav g., reuz g., kroez b., amprou g., amprouadur g., gwallfortun b., gwall g., gwallblanedenn b., droukplanedenn b., glac'har bras g., gwalldro b. ; *eine Reihe von Schicksalsschlägen*, ur reuziad gwalleurioù g., un dibunadenn walleurioù b., ur strobab reuzioù g. ; *eine Reihe Schicksalsschläge erleiden*, erruout gwall war wall gant an-unan, erruout ur reuziad gwalleurioù gant an-unan, erruout gwalleurioù lerc'h-ouzh-lerc'h gant an-unan, erruout gwalleurioù bern-war-vern gant an-unan, erruout ur strobab reuzioù gant an-unan, erruout un dibunadenn walleurioù gant an-unan, erruout un heuliad gwallzarvoudoù gant an-unan, erruout ur chadennad taolioù-dichañs gant an-unan, erruout ur wiadenn reuzioù gant an-unan ; *Schicksalsschläge erleiden*, erruout gwalldaolioù gant an-unan, kouezhañ gwalloù war an-unan ; *alle Schicksalsschläge mit großer Geduld ertragen*, gouzañv

gant ur basianted vras holl e wallfortunioù, bezañ laouen ouzh ar boan ; *gegen alle Schicksalsschläge gefeit sein*, bezañ diwallet a nep gwallfortun ; *einen fatalen Schicksalsschlag erleiden*, kouezhañ ur blanedenn fall war an-unan, kouezhañ ur blanedenn galet war an-unan, kouezhañ ur prendenn war an-unan, kouezhañ ur blanedenn wallreuzus war an-unan, c'hoarvezout ur walldro spontus gant an-unan.

schicksalsverbunden ag. : tonkadek.

Schicksalswechsel g. (-s) : mad-divad g., berzh-diverzh g., kaoud-digaoud g., kaoudoù-digaoudoù lies., ar fortun o vont hag o tont b., an isuoù mat hag ar gwall isuoù lies.

schicksam ag. : dereat, reizh.

Schickse b. (-, -n) : P. friantell b., enaoudell b.

Schickung b. (-, -en) : tonkadur g., planedenn b., sort g., fortun b. ; *Schickung Gottes*, barn Zoue b., barnedigezh Doue b., dorn-Doue g.

schiebbar ag. : rikl-dirikl, -red, war rikl, astenn-diastronn, war astenn.

Schiebebühne b. (-, -n) : 1. [tekn.] karrig dezouger g. ; 2. [c'hoariva] leurenn-dro b.

Schiebedach n. (-s, -dächer) : toenn-red b.

Schiebefenster n. (-s, -) : 1. prenestr war rikl g., prenestr rikl-dirikl g., prenestr-red g. ; 2. prenestr saoz g., prenestr sav-disav g., prenestr gorre-gouziz g.

Schiebegehäuse n. (-s, -) : ruzerez b., riklerez b.

Schiebekarren g. (-s, -) : karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g.

Schiebelehre b. (-, -n) : reolenn reti b.

Schiebeleiter b. (-, -n) : skeul rikl b., skeul rikl-dirikl b., skeul astenn-diastronn b.

schieben V.k.e. (schob / hat geschoben) : 1. bountañ, poulañ ; *einen Wagen schieben*, roulât ur c'harr, bountañ ur c'harr, bountañ war ur c'harr ; *eine Karre schieben*, roulât ur garrigell ; *sein Fahrrad schieben*, ren e varc'h-houarn, roulât e varc'h-houarn ; *Kegel schieben*, c'hoari ar c'hilhoù ; *die See schiebt ihre Wellen vor sich her*, ruilhal ha diruilhal a ra ar mor e houlennnoù, ruilhal-diruilhal a ra ar mor e houlennnoù.

2. [dre skeud.] teurel ; *den Verdacht auf jemanden schieben*, tamall u.b., teurel ar bec'h (an tamall) war u.b., lakaat an diskred war u.b. ; *vor sich schieben*, pellaat, diarbenn, dizarbenn, distekiñ, distokañ ; *die Schuld auf jemanden schieben*, teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., kas un tamall ouzh u.b., en em zizammañ war u.b., lakaat udb war gwall u.b., lakaat u.b. e gaou, teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b. ; *jemandem etwas in die Schuhe schieben*, reiñ ar gaou eus udb d'u.b., teurel ar bec'h war u.b., teurel war u.b., teurel un tamall war u.b., lakaat udb war gont u.b., kas un tamall ouzh u.b., teurel an digarez war u.b. ; *jemandem etwas unter die Weste schieben*, a) teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat u.b. e gaou, teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., en em zizammañ war u.b., kas un tamall ouzh u.b.,

lakaat udb war gwall u.b. ; **b**) en em zizammañ eus udb war u.b., bountañ udb gant u.b.

3. daleañ, ampellaat, goursezañ ; *etwas auf die lange Bank schieben*, mont ruz-diruz gant udb, mont a-ruz (warstlej, goustadik) d'udb, buzhugenniñ udb, lakaat an amzer da vont hebiou, sachañ war a-dreñv, daleañ udb, daleañ d'ober udb, goulerc'hiñ d'ober udb, deren udb, dereniñ udb, goursezañ ober udb, pellaat udb, lezel udb d'ober, lakaat udb da badout, gortoz evit ober udb betek ma savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, gortoz an devezh goude biken evit ober udb, kas udb da ouel sant Bikenig, gortoz evit ober udb ken na vo lidet sant Bikenig, gortoz betek trompilh ar Varn evit ober udb, ober udb gant lentegezh (Gregor).

4. *eine ruhige Kugel schieben*, ober c'hoari gaer, bezañ brav war e gorf, bezañ ebat e zoare, ober e ran, c'hoari anezhi, ober anezhi, ober e damm treuz ken distrafiuilh ha tra, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal koul e voul, ruilhal koulik e voutig, ruilhal e voul war e oarig (war e zres, war e zresig, war e bouezig, war e sklavig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen), derc'hel da vont en-dro, derc'hel da rodal, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel d'ober e dammig reuz, ruilhal kempennik e voul, ruilhal plarik e voul.

5. *Kohldampf schieben*, chaokat goullou, ober kof moan (kofig moan, bouzelloù moan, bouzellenn voan), ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, ober kof gioc'h, bezañ moan e gof (e gorf), bezañ goullou e gof, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat, chom da sunañ e vizig, chom da vuzelliñ, tremen gant e naon, chom hep tamm na takenn, bezañ laosk war e vegel, santout e breñv, kaout diwalc'h, bezañ diwalc'het, kaout debron jave (debron en e fri), bezañ erru ruz e vuzelloù, bezañ erru moan e vuzelloù, bezañ o vougañ gant an naon, kaout naon du, kaout naon rankles, bezañ marnaonek, bezañ marnaoniek, bezañ darev gant an naon, bezañ dare gant an naon, bezañ diviet gant an naon, kaout ur c'hofad naon, kaout un naon-ki, kaout naon ruz, ruziañ gant an naon, klevet kleier an Naoned, kaout naon da zebriñ bili, bezañ naon du krog en an-unan, bezañ ur gounnar debriñ eus ar re zuañ krog en an-unan, bezañ du e zent.

6. *Wache schieben*, ober gward / ober ar gward / ober ged / ober ar ged / gedal (Gregor), bezañ ouzh gward, bezañ e gward, eveshaat, maesa, diwall.

7. P. *Knast schieben*, bezañ dastumet er c'hloz, bezañ en toull-bac'h, bezañ er bidouf, bezañ er goudor (er voest), bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ en disglav, bezañ en disheol, bezañ o tebriñ bara ar roue, bezañ klenk war an-unan, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ en toull.

8. trafikañ, flodañ, rastellat.

V.em. : **sich schieben** (schob sich / hat sich (t-rt) geschoben) : **1.** en em stardañ, en em vountañ, toullañ e hent, digeriñ e hent ; **2.** [dilhad] sevel.

Schieber¹ g. (-s,-) : **1.** rañvell b., pal b. [*liester* palioù, pili], rederez b., riklerzh b., morailhig g. ; **2.** astenn g., astellenn b. ; **3.** [tekn.] dasparzher g. ; **4.** [mezeg.] pillig-wele b., lestr plat g.

Schieber² g. (-s,-) : floder g., trafiker g., rasteller g., serrer g., frikoter g.

Schieberin b. (-,-nen) : floderez b., trafikerez b., rastellerez b., serrerez b., frikoterez b.

Schiebergeschäfte lies. : floderezh g., trafikerezh g., itrikoù lies., rastellerezh g.

Schieberiegel g. (-s,-) : morailhig g., krouilh g.

Schiebering g. (-s,-e) : gwalenn red b., envez red g., linker g., rederez b., riklerzh b., ailhedenn b.

Schiebesitz g. (-es,-e) : azezenn-red b.

Schiebetür b. (-,-en) / **Schiebetor** n. (-s,-e) : dor war riki b., dor riki-diriki b., dor mont-dont b., dor-red b., dor-rederez b., rederez b., rakled g. ; *kleine Schiebetür*, dorikell b.

Schiebewand b. (-,-wände) : speurenn riki-diriki b., speurenn astenn-diastronn b.

Schiebfach n. (-s,-fächer) : tiretenn b., lañser g., forser g.

Schiebkarre b. (-,-n) / **Schiebkarren** g. (-s,-) : karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g. ; *eine volle Schiebkarre*, ur garrigellad b.

Schiebkasten g. (-s,-kästen) / **Schieblade** b. (-,-n) : tiretenn b., lañser g., forser g.

Schieblehre b. (-,-n) : reolenn reti b.

Schiebung b. (-,-en) : **1.** P. floderezh g., trafikerezh g., itrikoù lies., steuñvennoù lies., tunioù lies. ; **2.** darbaridigezh b., nizegelezh b., nizañ g.

schiedlich ag. : *schiedlich und friedlich*, dre gaer, hep arguz (Gregor).

Schiedsausschuss g. (-es,-ausschüsse) : bodad tredeogiezh g., bodad hanterouriñ g., kuzul tredeogiezh g., kuzul hanterouriñ g., bodad dezvarn g., bodad gourskarad g.

Schiedsgericht n. (-s,-e) : **1.** [gwir] lez-tredeogiezh b., lez-hanterouriñ b., lez-hanterañ b. ; *Haager Schiedsgerichtshof*, lez-tredeogiezh (lez-hanterouriñ, lez-hanterañ) Den Haag b. ; **2.** lez-varn an aferioù micher b. ; **3.** [sport] bodad tredeogiezh g.

Schiedsgerichtbarkeit b. (-) : tredeogiezh b.

schiedsgerichtlich ag. : ... tredeogiezh, ... hanterouriñ, ... hanterañ, ... dezvarn, ... a-berzh tredeog.

Schiedsklausel b. (-,-n) : diviz gourskarad g.

Schiedsrichter g. (-s,-) : **1.** hanterour g., tredeog g., dezvarnour g., kempouezher g., kempennour g., kompezour g., barner g. ; *jemanden als Schiedsrichter einsetzen*, lakaat u.b. da hanterour (da dredeog) ; *als Schiedsrichter entscheiden*, hanterouriñ, hanterañ, ober tredeog, tredeogiñ ; **2.** [sport] tredeog g.

Schiedsrichterin b. (-,-nen) : **1.** hanterouez b., tredeogez b., dezvarnouez b. ; **2.** [sport] tredeogez b.

schiedsrichterlich ag. : ... tredeogiezh, ... hanterouriñ, ... hanterañ, ... dezvarn, ... a-berzh tredeog.

Schiedsrichtern n. (-s) : [sport] tredeogiezh b.

Schiedsspruch g. (-s,-sprüche) : barn al lez-tredeogiezh b.

Schiedssprungsverfahren n. (-s,-) : tredeogiezh b., hanterouriezh b., dezvarnerezh g.

Schiedsvertrag g. (-s,-verträge) : treuzemglev a-berzh tredeog g. ; *einen Schiedsvertrag eingehen (schließen)*, ober kenbromesaou (Gregor), skoulmañ (tremen, ober, sinañ) un treuzemglev a-berzh tredeog.

schief ag./Adv. : 1. a-dreuz, war-dreuz, kamm, war-naou, war-zinaou, kostezet, a-we, a-skizh, a-viziezh, a-veskell, a-skej, a-skelp, a-skerb, gwelch, a-skij, gwarigellek, disonn, kouch, amskouer, gwar gantañ, biziez gantañ, gwelch gantañ, gweet ; *völlig schief*, a-dreuz-kaer, a-dreuz-glez ; *schiefe Ebene*, plaenenn war-naou (war-zinaou) b. ; *der schiefe Turm zu Pisa*, tour kamm (tour kostezet) Pisa g. ; *schief gewachsen*, a-dreuz, disneuz, divalav, distumm, diforch, hep gras na feson, treuz ; *das Bild hängt schief*, a-dreuz eo bet lakaet an daolenn, treflez emañ an daolenn, a-dreuz emañ an daolenn ; *schief stehen*, *schief sein*, gwarigellañ, disonnañ, kostezañ, bezañ kostezet, bezañ a-dreuz, brallañ war un tu ; *der Tisch steht schief*, treflez emañ an daol, a-dreuz emañ an daol, kostezañ a ra an daol, kostezet eo an daol, beskellek eo an daol, kamm eo an daol, rangouilh eo an daol, gadal eo an daol, mezh eo an daol ; *mit schiefer Körperhaltung gehen*, kerzhed war e gostez ; *den Hut schief aufsetzen*, lakaet e dog a-we ; *er hat seinen Hut schief aufgesetzt*, riklik eo e dog gantañ, lakaet en deus e dog a-dreuz war e benn, a-we en deus lakaet e dog ; *ihr Rock hängt schief*, posles eo he brozh, lespos eo he brozh ; *einen schiefen Mund haben*, bezañ gweet e vuzelloù, bezañ kamm e veg, kaout ur beg a-dreuz ; *jetzt hat er einen völlig schiefen Mund*, aet eo e c'henoù a-dreuz-glez ; *die Absätze seiner Schuhe schief treten*, uzañ seuliou e votoù, ralegiñ, torkuliñ e votoù ; *schief getretene Absätze*, seuliou tremen teuc'h war un tu lies., seuliou ralek lies. ; *schief getretene Schuhe*, botoù tremen teuc'h lies., botoù ralek lies. ; 2. [dre skeud.] *auf die schiefe Bahn kommen*, mont diwar an arroudenn, dilezel an hent mat, distreiñ (mont, riklañ) diwar an hent mat, riklañ (mont) diwar an hent mat, diroudennañ, diahelañ diwar an hent eeun, dizahelañ diwar an hent eeun, diheñchañ, skeiñ war ar gaou, skeiñ war ar c'herreg, faziañ war an hent ; *jemanden schief ansehen*, *jemandem einen schiefen Blick zuwerfen*, sellet a-gorn (a-dreuz, gant frailh e lagad) ouzh u.b., sellet dreist penn e skoaz ouzh u.b., sellet ouzh u.b. gant ur vourrenn ; *schiefes Gesicht*, mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., genoù mousklenn g. ; *ein schiefes Gesicht ziehen*, ober e benn mousklenn, bezañ ur vourrenn ouzh e benn, ober kozh vin, ober ur penn kozh, bezañ kozh e benn, ober ur c'hinadenn, astenn e vuzelloù, krizañ e dal, c'hoari e benn bihan, kabridañ e dal, ober ur bod spem, ober gourennoù du, ober ur c'hruz d'e abrantoù, mouspenñ, moulbenniñ, mousklenniñ, goeñviñ, hurenniñ, sevel ar gourennoù (e c'hourennoù) (Gregor), ober beg kamm, ober beg a-dreuz, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, ober ur fri minaoued, stummañ e c'henoù, kammañ e c'henoù, treuzañ e c'henoù, pennboufiñ, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, ober mourroù, ober mourrennoù du, mourrennañ, rekinat, kintusaat ; *sich über jemanden schief lachen*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober an diod gant u.b.,

diodiñ u.b., ober foei d'u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *er ist schief geladen*, ur mouchig avel a zo en e letern, evet en deus en tu all d'e sec'hed, n'emañ ket diwar zour, n'emañ ket diwar an dour, karget en deus muioc'h eget ne c'hall charreat, ur banne a zo warnañ (a zo dindan e fri), erru eo lous e fri, trenk eo e doull, tomm eo d'e benn, tomm eo e forn gantañ, e ratre vat emañ, karigellet mat eo, ur garigellad en deus.

3. fall, fals, gaou, faos, diwir, disgwir, fazius, direizh, toull, treuz, biziez ; *ein schiefes Urteil*, ur varn displeal b. / ur varnedigezh faos b. (Gregor), ur varnadenn direizh ; *die Sache geht schief*, emañ an traoù (an afer) o treiñ da fall, emañ an traoù (an afer) o tennañ da fall, emañ ar bleud o vont da vrenn, emañ ar ribotadenn o vont da fall, ne dalv tra penaos e ya an afer, emañ an taol o vont er c'hleuz, mont a ra an afer en tu rekin, digompez e ya an afer, mont a ra ar soubenn war drenkaat, distignet eo ar stign ; *sobald etwas schief läuft*, pa c'hoarvez gantañ an disterañ enebiezh, pa stourm udb outañ, pa vez kontrollet en un doare bennak, mar stourm udb ouzhimp, pa zeu an traoù da vont digompez, ma c'hoarvez un dra bennak a-dreuz, ma c'hoari un dra bennak a-dreuz, ma kav lug, ma teu un dra bennak da gontroliñ anezhañ ; *alles, was er in der Hand nimmt, läuft schief*, ne dizh ober netra, ne gord mann gantañ, netra ebet ne zeu dezhañ da vat, e vuhez n'eo nemet ur chadennad c'hwitadennoù ; *schief gewickelt sein*, a) faziañ a-vras (a vras), faziañ mat, lienañ ar biz kontrol, tapout ar c'hi e-lec'h ar c'had, skeiñ hebiou ; b) bezañ troet fall, na vezañ ar moc'h bihan gant an-unan er gêr, bezañ war e du fall, bezañ treflez, bezañ kamm e vlevenn, bezañ trenk e valadenn, bezañ trenket e valadenn, bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourrennoù, bezañ rekin, bezañ o c'hoefviñ, bezañ koefvet e boch, bezañ kintoù en an-unan ; *eine Sache schief nehmen*, gwallgemer udb / kemer udb a wall berzh (Gregor), bezañ chifet abalamour d'udb, bezañ feuket gant udb, en em gemer evit udb, kavout bras udb, kavout togn udb, anoaziñ diwar udb, kavout kalz udb, kavout start udb, kemer udb a berzh fall ; *eine schiefe Stellung*, ur walldro b., ur pleg fall g., ur pleg diaes g.

Schiefe n. (-s, -blätter) : [louza.] begonia g.

Schiefe b. (-) : 1. stouadur g., stou g., kostez g., kostezadur b., beskellegezh b., beskel b., biziez b., gwelch g., skj g., gwar g. ; 2. [dre skeud.] fazi g., fazienn

b., mank g., faot b. ; **3.** [mezeg.] skolioz g./b., droug al livenn-gein g.

Schiefer g. (-s,-) : **1.** skilt g., sklent str., sklentenn b., maen-sklent g., maen-glas g., maen-to g., to g., chist g., lefan g. ; *das Dach mit Schiefer decken*, teiñ an ti gant sklent, teiñ an ti gant sklentennou, teiñ an ti gant mein-glas, teiñ an ti gant maen-glas, teiñ an ti e glaz ; *Glimmerschiefer*, maen-konk g., lefan-skant g., skilt-skant g., chist-skant g., mikaskilt g. ; *kleinformatiger Schiefer*, maen-bechou g., maen-breton g., maen-parizian g. ; *großformatiger Schiefer*, maen-katelet g. ; *Schiefer festnageln*, klochedañ sklent, klochedañ un doenn.

2. sklisen b., skilfenn b. ; *sich einen Schiefer in den Finger einsetzen*, dont ur skilfenn (tapout ur sklisen) en e viz.

Schieferader b. (-,-n) : [mengleuz.] ruskennad vein-glas b., ruskenn vein-glas b., gwazhennad vein-glas b., spleadad to g.

Schieferarbeiter g. (-s,-) : maensklenter g., piker mein-glas g., mengleuzer g.

schieferartig ag. : skiltek, skiltheñvel, sklentek, chistek, e doare ar maen-glas, a-zoare gant ar maen-glas, a-seurt gant ar maen-glas.

schieferblau ag. : glas-sklent.

Schieferbrecher g. (-s,-) : maensklenter g.

Schieferbruch g. (-s,-brüche) : meinglazeg b., mengleuz mein-glas b., poull mein-glas g., poull-maen-sklent g.

Schieferdach n. (-s,-dächer) : toenn sklent b., toenn vein b., toenn vein-glas b., toenn mein-glas b., toenn mein-to b., toenn c'hlas b.

Schieferdachdecker g. (-s,-) / **Schieferdecker** g. (-s,-) : toer mein-glas g., toer maen-glas g., P. paotr an tok-tok g.

Schiefergebirge n. (-s,-) : menezioù sklentek lies., menezioù skiltek lies. ; *Rheinisches Schiefergebirge*, Tolzennad sklentek ar Roen b., Tolzennad skiltek ar Roen b.

Schiefergestein n. (-s,-e) : skilt g., sklent g.

Schiefergrube b. (-,-n) : poull mein-glas g., poull-maen-sklent g., meinglazeg b., mengleuz mein-glas b.

schieferhaltig ag. : skiltek, sklentek, chistek.

Schieferhaus n. (-s,-häuser) : ti-glas g., ti toet e glaz g.

schieferig ag. : skiltek, sklentek, skiltheñvel.

Schieferlatte b. (-,-n) : belet str.

schiefern V.gw. (hat geschiefert) : diskantañ, mont a-dammoù.

Schiefernagel g. (-s,-nägel) : tach-tro g. [gant un dro ennañ da zelc'her ur maen-glas], kloched g.

Schieferplatte b. (-,-n) : maen-glas g. [*liester* ar vein-c'hlas], dar sklent b., intoll str.

Schieferschicht b. (-,-en) : gwelead maen-sklent g., gwelead maen-glas g.

Schieferstein g. (-s,-e) : maen-sklent g., maen-glas g. [*liester* ar vein-c'hlas], sklentenn b.

Schieferstift g. (-s,-e) : kreion sklentenn g., kreion tablezenn g.

Schiefertafel b. (-,-n) : tablezenn b., sklentenn b.

Schieferzahn g. (-s,-zähne) : dant toull brein g., dant bruket g., dant merglet g., dant revet g.

schiefgehen V.gw. (ging schief / ist schiefgegangen) : c'hwitañ, mont a-dreuz, c'hoarvezout a-dreuz, soetiñ ; *die*

Sache geht schief, emañ an traoù (an afer) o treiñ da fall, emañ an traoù (an afer) o tennañ da fall, emañ ar bleud o vont da vrenn, emañ ar ribotadenn o vont da fall, ne dalv tra penaos e ya an afer, digompez e ya an traoù, emañ an taol o vont er c'hleuz, mont a ra an afer en tu rekin, distignet eo ar stign ; *an manchen Tagen geht alles schief*, devezhiennoù a vez e ya pep tra a-dreuz.

schiefgeladen ag. : P. mezv, lous e fri, tomm d'e fri, aet ganti, un toulladig gantañ, tomm d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, tomm en e ziabarz, druz e c'henoù, erru ront e votoù, tomm d'e forn, tomm ar forn gantañ, brignen ouzh e c'henoù, e ratre vat, leun e gorf, erru lous e fri.

schiefgewickelt ag. : *schiefgewickelt sein*, **a)** faziañ a-vras (a vras), faziañ mat, lienañ ar biz kontrol, tapout ar c'hi e-lec'h ar c'had, skeiñ hebiou ; **b)** bezañ troet fall, na vezañ ar moc'h bihan gant an-unan er gêr, bezañ war e du fall, bezañ treflez, bezañ kamm e vlevenn, bezañ trenk e valadenn, bezañ trenket e valadenn, bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourennoù, bezañ rekin, bezañ o c'hoefñviñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan.

schiefhälsig ag. : penngamm, penn-kouch ; *schiefhälsig sein*, penngammiñ, bezañ ur penngamm a zen, bezañ penngamm.

Schiefheit b. (-) : **1.** kostezadur b., beskelegezh b., beskeil b., biziez b., gwelch g., skj g., stou g. ; **2.** [dre skeud.] fazi g., fazienn b., mank g., faot b., falsentez b., faosoni b.

schiefkantig ag. : skelp, skerb, skerbet, biskellet.

schiefköpfig ag. : penngamm, penn-kouch ; *schiefköpfig sein*, penngammiñ.

Schiefkreuz n. (-es,-e) : kroaz sant Andrev b.

schieflachen V.em. (rannadus) : **sich schieflachen** (hat sich (t-rt) schiefgelacht) : bezañ puchet kement e c'hoarzh, c'hoarzhin da greviñ e vouzelloù, rampañ e c'henoù, mont ar bouc'h war lein an ti gant an-unan, bezañ daoudortet o c'hoarzhin, bezañ daoudortet gant ar fent, bezañ daoubleget gant ar c'hoarzh, tortañ o c'hoarzhin, daoudortañ da c'hoarzhin, daoudortañ gant ar fent, tortañ gant ar c'hoarzh, hejañ gant ar c'hoarzh, c'hoarzhin leizh e gof (leizh e gorf), hejañ ha nezañ e gorf o c'hoarzhin, ober ur c'hofad c'hoarzhin ; *sich über jemanden schieflachen*, c'hoarzhin diwar-goust u.b., flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogéal) u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober fent gant u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegall u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue

dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b.

Schieflage b. (-,-n) : [dre skeud.] gwall blegenn b., saviad enkadenn g., saviad eizhik g., plegenn gwall arvarus b., enkadenn b.

schieflaufen V.gw. (läuft schief / lief schief / ist schiefgelaufen) : [dre skeud.] c'hwitañ, mont a-dreuz, c'hoarvezout a-dreuz, soetiñ ; *sobald etwas schief läuft*, pa c'hoarvez gantañ an disterañ enebiezh, pa stourm udb outañ, pa vez kontrollet en un doare bennak, mar stourm udb ouzhimp, ma c'hoarvez un dra bennak a-dreuz, ma c'hoari un dra bennak a-dreuz, ma kav lug, ma teu un dra bennak da gontroliañ anezhañ ; *alles, was er in der Hand nimmt, läuft schief*, ne dizh ober netra, ne gord mann gantañ, e vuhez n'eo nemet ur chadennad c'hwitadennoù, netra ebet ne zeu dezhañ da vat.

schiefiegen V.gw. (lag schief / hat schiefgelegen) : [dre skeud.] faziñ, en em dromplañ, en em vourdañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou.

Schiefmaß n. (-es,-e) : [tekn.] faosskouer heloc'h war-ahel b.

schiefmäulig ag. : 1. mingamm, mindreuz ; 2. hag a ra mourroù (mourennoù, geizoù, orbidoù, grimoù, arvezioù, andelloù, ardoù gant e c'henoù), krizet e zremm, treuzet e c'henoù ; 3. [dre skeud.] jalous, c'hoantek, gwallc'hoantek, avius, gwarizius, gourvennek, gourvennus, erezus, bidedus, oazus.

schiefgrund ag. : hirgelc'hiek, vigelc'hiek.

Schiefwerden n. (-s) : 1. gwelchañ g., gwelchadur g., gwar g., gwariadur g. ; 2. [mezeg.] skolioz g./b., droug al livenn-gein g.

schiefwinkelig ag. / **schiefwinklig** ag. : a-veskell, beskellek, amskouer ; *schiefwinkliges Dreieck*, tric'horn digevatal e gostezioù g., tric'horn kamm g.

schiel ag. : *sellit ouzh scheel*.

schieläugig ag. : luch, loakr, blink ; *stark schieläugig*, luch-pik, luch-katre, luch-pezhell.

schielen V.gw. (hat geschielt) : 1. luchañ, gwilc'hañ, loakriñ, gwelet treuz, blinkañ, bezañ luch e zaoulagad, louiziñ ; *er schielt*, ul lagad luch a zo en e benn, gwilc'hañ a ra, loakriñ (luchañ) a ra, gwelet a ra treuz ; *nach jemandem schielen*, ober ul luchadenn war-du u.b. ; *nach einem hübschen Mädchen schielen*, luchañ ouzh ur geurenn, lugnañ ur vilhez, krakañ ur feilhenn, reiñ taolioù lagad kazh d'ur goantenn ; 2. [dre skeud.] *nach etwas schielen*, steredenniñ ouzh udb, luc'hañ ouzh udb., glaourenniñ war-lerc'h udb, bezañ e galon war udb, sellet a-gorn ha gant c'hoant bras ouzh udb, luchañ ouzh udb, lugerniñ ouzh udb., bezañ e anal war udb, sellet gant avi ouzh udb., droukc'hoantaat udb., gwallc'hoantaat udb., turluchañ ouzh udb ; *nach einer Erbschaft schielen*, gortoz an askorn.

Schielen n. (-s) : [mezeg.] loakrerezh g., lucherezh g., louizerezh g.

schielend ag. : luch, loakr, blink ; *stark schielend*, luch-pik, luch-katre, luch-pezhell.

Schieler g. (-s,-) : lucher g., loakrer g., penn luch g.

Schielerin b. (-,-nen) : lucherez b., loakrerez b., penn luch g.

Schienen n. (-s,-e) : gwerzhid vras ar c'har b., skin g., kribenn-c'har b., askorn-gar g., kein ar c'har g. ; *er hat ihm ans (gegen das) Schienenbein getreten*, distaget en doa un taol-troad gantañ war kein e c'har (e kribenn e c'har, e kribell e c'har, en e skin).

Schienenbruch g. (-s,-brüche) : torr ar skin g., torridigezh ar skin b., torr gwerzhid vras ar c'har g., torridigezh gwerzhid vras ar c'har b.

Schienenbeschützer g. (-s,-) : bodre g., garwisk g.

Schiene b. (-,-n) : 1. [mezeg.] *Beinschiene*, askloedenn b., astell b., stellenn b., sklisen b. (Gregor) ; 2. roudenn b., roud g. ; *die Wagen fahren auf Straßen, die Züge auf Schienen*, ar c'hirri a ruilh war an hentoù hag an trenioù war ar roudennoù ; *aus den Schienen kommen (springen)*, diroudennañ, diroudenniñ, dont er-maez eus e roudoù ; [dor, tekn.] *in einer Schiene laufen, in einer Schiene gleiten*, riklañ, redek ; 3. [tisav.] bandenn b., barren b.

schienen V.k.e. (hat geschient) : 1. sklisenañ, stellennañ ; *ein gebrochenes Bein schienen*, sklisenañ ur c'har dorr (Gregor) ; 2. bandennañ ; *ein Rad schienen*, bandennañ ur rod karr gant ur c'helc'h houarn.

Schienenautobus g. (-ses,-se) : karrdren g., michelin® g., tren patatez g., tren karotez g., tren buzbug g., [dre fent] marc'h inkane g.

Schienenbahn b. (-,-en) : hent-houarn g.

Schienenbus g. (-ses,-se) : karrdren g., michelin® g., tren patatez g., tren karotez g., tren buzbug g., [dre fent] marc'h inkane g.

Schieneneneisen n. (-s,-) : barrenn houarn mesplaen b.

Schienenfahrzeug g. (-s,-e) : karbed hag a ya war roudennoù g.

Schienenfuß g. (-es,-füße) : [tekn.] solenn roudenn b., solenn hent-houarn b., sichenn hent-houarn b.

Schienengeleise n. (-s,-) : hent-houarn g.

Schienenkontakt g. (-s,-e) : [tekn., treuzdougen] spanaer roudennoù g., enstoker g.

Schienenleger g. (-s,-) : stalier roudennoù g.

Schienenennetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù-houarn b.

Schienenomnibus g. (-ses,-se) : karrdren g., michelin® g., tren patatez g., tren karotez g., tren buzbug g., [dre fent] marc'h inkane g.

Schienenräumer g. (-s,-) : skarz-hent g., diveiner g.

Schienenerschraube b. (-,-n) : tenn-foñs g.

Schienenschuh g. (-s,-e) : [tekn.] sich ar roudenn g., lodenn draoñ ar roudenn.

Schienenseilbahn b. (-,-en) : tren dre fun g.

Schienenstoß g. (-es,-stöße) : juntr roudennoù g., joentr roudennoù g.

Schienenstrang g. (-s,-stränge) : hent-houarn g.

Schienenstuhl g. (-s,-stühle) : [tekn.] stag roudennoù g.

Schienenweg g. (-s,-e) : hent-houarn g. ; *auf dem Schienenweg*, gant an tren.

Schienenweite b. (-,-n) : treuz g.

Schienung b. (-,-en) : [mezeg.] kenstrizhadur g., kenstrizhañ gant un askloedenn g., kenstrizhañ gant un astell g., kenstrizhañ gant ur stellenn g., kenstrizhañ gant ur sklisen g.

schier ag. : gwirion, digemmesk, pur, rik ; *schieres Fleisch*, kig diaskorn g., bev g. ; *ins schiere Fleisch schneiden*, troc'hañ betek ar bev (Gregor), troc'hañ er bev ; *die schiere Wahrheit*, ar wirionez plaen ha netra ken b., ar wirionez diwisk b., ar wirionez penn-da-benn b., ar wirionez eeun-hag-eeun ha penn-da-benn b., ar wirionez diginkl b., ar wirionez diflatr b., ar wirionez digatar b., ar gwir wirionez b. ; *schiere Böswilligkeit*, fallagriezh diabeg (hep gwir abeg, hep gwir nag abeg, hep abeg na reizh) b., drougiezh ki klañv b.

Adv. : krenn, a-grenn : *das ist schier unmöglich*, dic'hallus-krenn eo, dibosupl a-grenn eo, se a zo ken aes ha spazhañ melc'hwed, se a zo ken aes ha derc'hel ur bramm war beg un ibil, se va zo ken aes ha kargañ dour gant ur bouteg, se a zo ken aes ha tennañ amann eus gouzoug ur c'hi.

Schier g. (-s) : [gwiad.] leien g., kanavaz g., linon g.

Schierling g. (-s,-e) : 1. [louza. *Conium maculatum*] *gefleckter Schierling*, mankadell b., kegid bras g., kraban b., krabanad b., pempiz str., chagud g., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b. ; *Sokrates leerte den Schierlingsbecher*, evañ a reas Sokrates ar gibad kegid (ar c'halirad pempiz, ar c'halirad chagud) ; 2. [dre skeud.] *den Schierlingsbecher trinken, den Schierlingsbecher leeren, den Schierlingsbecher nehmen*, en em ampoezonñ, kemer ampoezon evit en em lazhañ.

Schiertuch n. (-s,-tücher) : [gwiad.] leien g., kanavaz g., linon g.

Schießanweisung b. (-,-en) : kemennadur evit tennañ g., kemennadenn evit tennañ b., kemennadurezh evit tennañ b.

Schießausbildung b. (-) : stummadur war an tennañ g.

Schießbahn b. (-,-en) : stand tennañ g., tennadeg b.

Schießbaumwolle b. (-) : [kimiezh] nitrokelluloz g., koton-tarz g., kotoñs-tarz g.

Schießbefehl g. (-s,-e) : [lu] urzh tennañ g.

Schießbude b. (-,-n) : stand tennañ g., tennadeg b.

Schießbudenfigur b. (-,-en) : [dre skeud.] P. penn drol g., klipenn chin b., fas lu g./b., talfas chin g., petard g., skudell b., pok g.

Schießen n. (-s,-) : P. kozh pistolenn b., kegel b., kegel doull b., kozh fuzuilh b., sifoc'hell b., tarzhell b., strakerez b.

schießen V.gw. (schoss // hat geschossen / ist geschossen) : 1. (ist) : lammat war, strimpiñ war, fardiñ war, en em strinkañ war, frammañ war, rabaniñ war ; *auf eine Beute schießen*, lammat war e breizh, lammat gant e breizh, strimpiñ war e breizh, plaouiañ war e breizh, en em strinkañ (fardiñ) war e breizh (Gregor) ; *der Adler schießt auf seine Beute nieder*, rabaniñ a ra an erer war e breizh, kouezhañ a ra an erer evel ur maen war e breizh.

2. (hat) : tennañ gant un arm war, [sport] tennañ ; *mit dem Gewehr schießen*, leuskel un tenn fuzuilh, lezel un tenn fuzuilh, ober un tenn fuzuilh, tennañ gant e fuzuilh, distagañ un tenn fuzuilh ; *mit einer Pistole schießen*, tennañ gant ur bistolenn ; *auf jemanden schießen*, leuskel un tenn war u.b., leuskel un tenn gant u.b., lezel un tenn war u.b., lezel un tenn gant u.b., tennañ war u.b., distagañ un tenn gant u.b., reiñ un tenn d'u.b. ; *auf eine*

Zielscheibe schießen, nach der Scheibe schießen, tennañ d'ar gwenn ; *aus aller nächster Nähe auf jemanden schießen*, tennañ a-dost-kaer war u.b., tennañ a-dost-kaer gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b. ; *mit Kugeln scharf schießen*, tennañ da vat, tennañ a-zevri-bev gant bolidi ; *blind schießen*, tennañ hep bannadell, tennañ hep boled, leuskel un tenn-poultr ; *andauernd schießen*, malañ dir ; *es wurde von beiden Seiten wild und fortwährend geschossen*, an tennoù fuzuilh a yae hag a zeue, n'eo ket diouzh kont - an daou du a denne ha n'eo ket dre gont.

3. (ist) : tremen buan, dont, sevel ; *der Gedanke schießt mir durch den Kopf*, tarzhañ a ra ar mennozh-se em soñj, tarzhañ a ra ar mennozh-se em spered, treiñ a ra ar mennozh-se dre va fenn, dont a ra din a-greiz-holl ar mennozh-se em fenn (war va spered), treuziñ a ra ar soñj-se va spered, tremen a ra ar soñj-se dre va spered ; *die Antwort kam wie aus der Pistole geschossen*, respont a reas krenn-ha-krak, respont a reas en ur ger krenn, respont a reas diouzh-tu-dak, distreiñ a reas e grampouezhenn d'an hini all, respont a reas dak-diouzh-tu, hag eñ dak dezho, stlepel a reas e respont evel ur bir, ne voe ket gwall nec'het evit kaout ur respont da reiñ dezho diouzh-tu-dak ; *Blitze schießen durch die Luft*, luc'hed (dared) a splann en oabl, luc'hed (dared) a strink en oabl, luc'hediñ a ra, dardiñ a ra ; *das Blut schießt ihm ins Gesicht*, sevel a ra e wad d'e benn ; *die Tränen schießen ihm in die Augen*, daeroù (an daer) a sav en e zaoulagad, dont a ra dour d'e vilin ; *das Schiff schießt durchs Wasser*, regiñ (troc'hañ, digeriñ, fregañ) a ra ar vag an dour, freuzañ a ra ar vag an dour, gwentañ a ra ar vag, ar vag a rog mor, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent a ra ar vag, nijal a ra ar vag.

4. (ist) : [louza.] kreskiñ buan, pennañ ; *in Ähren schießen*, pennañ, disac'hañ, diveuziñ, tañvouezennañ, evodiñ, pennaouiñ, diodañ / disac'hañ (Gregor) ; [ed] *endlich nach oben schießen*, disaouzanañ ; *der Salat schießt ins Kraut*, chaotrañ (greuniañ, gwalennañ, gwalenniñ, korzenniñ, garzhenniñ, bazhouliñ, jagudiñ, marc'hañ, bazhiñ) a ra ar saladenn, mont a ra ar saladenn en had ; *der Baum schießt ins Holz*, mont a ra ar wezenn-mañ e koad, emañ ar wezenn-mañ oc'h ober koad, treujenniñ a ra ar wezenn-mañ ; *wie Pilze aus dem Boden schießen*, kreskiñ evel raden, poulzañ evel raden, sevel evel raden, diwanañ evel raden, kreskiñ diouzh an deiz, kreskiñ a-wel-dremm, trummgreskiñ, [plant] dont (diwanañ) kerkent hag an arar, sevel deiz-ha-deiz ; *aus dem Boden schießende Stadt*, trummgêr b.

5. (hat) : *einem Pferde die Zügel schießen lassen*, leuskel brid gant ur marc'h (Gregor), lezel kabestr (kabestr laosk, kabestr hir) gant ur marc'h ; [dre skeud.] *jemandem die Zügel schießen lassen*, lezel kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant u.b., lezel kordenn gant u.b., astenn e nask d'u.b., astenn kabestr war u.b., lezel ar vrid war moue u.b., leuskel herr gant u.b., lezel kabestr war e voue gant u.b. ; *die Farbe schießt*, dislivañ (fatañ) a ra al liv ; *eine Gelegenheit schießen lassen*, mankout d'e grog, c'hwitañ war e grog, koll an tu d'ober udb, ober flagas.

V.k.e. (schoss / hat geschossen) : 1. bannañ, teurel, tennañ ; *den Speer schießen*, teurel ar speg (Gregor), bannañ ar gavelod ; *eine Kugel schießen*, tennañ ur boled (ur voled) ; *eine Rakete schießen*, bannañ ur fuzeenn.

2. tennañ gant un arm, lazhañ gant un arm ; *lange Salven schießen*, malañ dir ; *einen Hasen schießen*, lazhañ ur c'had, tapout ur c'had gant un tenn ; *jemanden totschießen*, diskar (lazhañ) u.b. gant un tenn ; *ein Schiff in den Grund schießen*, soliñ ur vag, gouelediñ ul lestr / kas ur vag d'ar sol (Gregor), kas ul lestr d'ar goueled (d'an traoñ, d'ar strad) ; *jemanden über den Haufen schießen*, diskar u.b. d'an douar (kas u.b. d'an tu all) gant un tenn fuzuilh, lakaat u.b. da lipat e loa, diskar u.b. penn evit penn gant un tenn, lazhañ u.b. mik gant un tenn, diskar u.b. mik ha digar gant un tenn ; *wer sich rührt, wird über den Haufen geschossen !* tan gant neb a fiñvo ! ; *sich eine Kugel vor den Kopf schießen*, en em lazhañ gant un tenn en e benn, tennañ ur boled en e benn, plantañ ur boled en e benn, en em denañ ; [dre skeud.] *so schnell schießen die Preußen nicht*, n'eo ket o vont da lazhañ an tan emamp - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - an amzer a bad pell ha pep hini a ya pa c'hell - n'eo ket krog an tan e plouz hor botoù - n'ez eus ket tan e-barzh an ti - n'eo ket erru ar mor - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug.

3. *Felsen schießen*, lakaat reier da darzhañ.

4. [sport] *ein Tor schießen*, plantañ e-barzh, plantañ ar volotenn e-barzh, skeiñ e-barzh, skeiñ ar vell er gaoued, lojañ ar vell er gaoued.

5. *Brot in den Backofen schießen*, lakaat ar bara er forn / ifornañ bara (Gregor), enforiañ bara, forniañ bara.

6. [moull.] etrefollennañ.

7. P. *ein Mädchen frei schießen*, falc'hat he flourenn d'ur plac'h, boulc'hañ ur plac'h, diflourañ ur plac'h, didalañ ur plac'h, dilouediñ ur plac'h, lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn.

8. [troioù-lavar] *sich (t-rt) im Duell schießen*, duvelliñ gant pistolennou ; *einen Purzelbaum schießen*, ober patati, ober lamm-chouk-e-benn, ober lamm-penn, ober lamm-penn-dibenn ; *einen Bock schießen*, a) ober toutig-penn, ober (c'hoari) patati, ober lamm-chouk-e-benn, ober lamm-penn, ober lamm-penn-dibenn, pennboelliñ ; b) skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, fallvarchiñ, ober ur bourd, mont botoù-koad hag all e-barzh, lazhañ ar c'hi e-lec'h ar c'had, stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall.

Schießen n. (-s) : 1. tennadeg b., tennañ g., fuzuilhadeg b., kanoliadeg b. ; *Preisschießen*, kenstrivadeg tennañ b., tennadeg b. ; *Taubenschießen*, tennañ-dubeed g., tennañ-asiedoù g., tennañ pichoned g. ; *Kanonenschießen*, kanoliadeg b. ; *zum Schießen hatte er eine kleine Öffnung in der Hecke frei gemacht*, graet en doa ur riboulig da veg e fuzuilh dre greiz ar c'harzh ; [sport] *das liegende Schießen*, an tennañ a-c'hourvez g. ; *das stehende Schießen*, an tennañ a-sav g. ; *das kniende Schießen*, an tennañ diwar benn ur glin g. ; 2. *es ist zum Schießen*, amañ ez eus peadra da dagañ o c'hoarzhin, farsus eo ken ez eo.

Schießerei b. (-,-en) : tennadeg b., strak an tennoù g., strakadeg b., fuzuilhadeg b., tennata g. ; *Schießerei mit*

Musketen, mouskedadeg b., mouskederezh g. ; *eine wilde Schießerei veranstalten*, tennata, tennañ a bep tu, tennañ-didennañ.

schießfreudig ag. : *er ist schießfreudig*, hennezh a zo prim da denañ, hennezh a zo pront da denañ, hennezh a ya d'e bistolenn evit kement bramm 'zo tout, hennezh a ya d'e bistolenn evit ket ha netra, hennezh ne vez ket pell evit dic'houinañ e bistolenn, hennezh ne vez ket pell evit lakaat e bistolenn da c'hoari, hennezh a zo un dic'houinour.

Schießgatt n. (-s,-/s) : [merdead.] lambourzh g., tarzhell-lestr b.

Schießgestell n. (-s,-e) : marc'h tennañ g.

Schießgewehr n. (-s,-e) : arm-tan g.

Schießgrube b. (-,-n) : foz tennañ b., foz fuzuilhañ b.

Schießhund g. (-s) : [tro-lavar] *er passt auf wie ein Schießhund*, eveshaat a-dost a ra, eveshaat mat a ra, gant e jeu emañ.

Schießknopf g. (-s,-knöpfe) : pluenn b., draen g.

Schießlehre b. (-) : bannouriezh b.

Schießplatz g. (-es,-plätze) : [lu] tachenn pleustriñ war an tennañ b., tachenn denañ b., tennva g.

Schießprügel g. (-s,-) : [dre fent] kozh pistolenn b., kegel b., kegel doull b., kozh fuzuilh b., sifoc'hell b., tarzhell b., strakerezh b.

Schießpulver n. (-s) : poultr g.

Schießscharte b. (-,-n) : tarzhell b., kranell b. ; *mit Schießscharten versehen*, tarzheñ, kranellañ ; *mit Schießscharten ausgestattet*, tarzheñ, kranellek.

Schießscheibe b. (-,-n) : gwenn g., pal g.

Schießsport g. (-s) : tennañ sportel g.

Schießstand g. (-s,-stände) : stand tennañ g., tennadeg b.

Schießstoff g. (-s) : poultr g.

Schießübung b. (-,-en) : gourdonerezh war an tennañ g., pleustriñ war an tennañ g.

Schießwettkampf g. (-s,-wettkämpfe) : konkour tennañ g., kenstrivadeg tennañ b., kevezadeg tennañ b., tennadeg b.

Schiff n. (-s,-e) : 1. [merdead.] bag b., lestr g., morlestr g., batimant b., nev-vor b. ; *zu Schiffe (auf dem Schiff)*, war vourzh, er bourzh ; *an Bord eines Schiffes sein*, bezañ war ur bourzh, bezañ e bourzh ur vag, bezañ war bourzh ur vag ; *zu Schiff gehen*, mont war vourzh, mont e bourzh ul lestr, sevel e bourzh ul lestr, lestrañ, pignat en ul lestr ; *vom Schiff aussteigen*, dilestrañ, divagiñ, lakaat e dreid en douar, diskenn war an douar ; *mit einem Schiff fahren*, mont dre vag, bageal, merdeñ [anv-gwan-verb mordoet], kemer ar vag, P. tapout ar vag ; *sie fahren mit demselben Schiff*, bez' edont en ul lestrad ; *das Schiff liegt vor Anker*, bez emañ ar vag war hec'h eor, war hec'h eor emañ ar vag ; *das Schiff wird durch Segel getrieben*, al lestr a gerzh dre lien ; *das Schiff wird durch einen Motor getrieben*, ar vag a gerzh dre dan ; *den Motor eines Schiffes in Gang setzen*, luskañ ul lestr, reiñ lañs da geflusker ul lestr, plantañ tro e keflusker ul lestr, lakaat keflusker ul lestr da labourat, lakaat keflusker ul lestr da vont en-dro, lañsañ keflusker ul lestr, lakaat tro e keflusker ul lestr ; *er stieg in das erstbeste Schiff*, kentañ lestr a gavas a savas ennañ ; *das Schiff wurde abgetakelt (abgerüstet)*, chom a reas ar vag e kostez en

aod, dibaramantet e voe ar vag ; *ein Schiff bauen*, sevel ur vag, fardañ ur vag ; *ein Schiff abwracken*, dibaramantiñ ul lestr ; *ein Schiff auf die Seite legen*, *ein Schiff auf die Kimm legen*, lakaat ur vag war he c'hostez, moñselliñ ur vag ; *Kriegsschiff*, lestr-brezel, lestr-emgann g. ; *Segelschiff*, bag-dre-lien b., lestr-dre-lien g., gouelier b. ; *ein Schiff manövrieren*, leviata ur vag ; *ein Schiff zu Wasser lassen*, morañ ur vag ; *lenkbares Luftschiff*, aerlestr-stur g., aerlestr levius g. ; *ein Schiff beplancken*, bourzhiñ ur vag ; *klar Schiff !* prest oc'h ! ; *das Schiff klammachen*, fardañ mont kuit, lakaat pep tra en e reizh (renkañ pep tra) war ar vag e-sell da vont kuit ; *ein Schiff besitzen*, kaout bag ; *per Schiff reisen*, beajiñ dre vor, mont dre vag ; *ein Schiff besorgen*, reiñ bag ; *ein Schiff vermieten*, frediñ ur vag, freta ul lestr, reiñ ul lestr e fred ; *ein Schiff heuern*, *ein Schiff chartern*, *ein Schiff befrachten*, *ein Schiff mieten*, kemer ul lestr e fred ; *Schiff unter der Wasserlinie*, bourzhell izel b., isflod g. ; *Schiff über der Wasserlinie*, bourzhell uhel b., usflod g. ; [dre skeud.] *die Schiffe hinter sich verbrennen*, na gaout diank ebet ken, na vezañ distro ebet evit an-unan, terriñ da vat gant an tremened, lakaat diwezh d'e holl zarempredoù diagent.

2. [tisav.] nev b., korf-iliz g. ; *Seitenschiff*, kazell-nev b. ; *Querschiff*, kroazenn b.

3. [tekn.] lestr soub-mari g., lestr dourgibañ g.

4. [gwiad.] bulzun b.

5. [moull.] gale g.

schiffbar ag. : [merdead.] bageüs, bageadus, merdeüs, merdeadus ; *schiffbar machen*, lakaat da vezañ bageüs (bageadus, merdeüs, merdeadus), terkañ evit ma vefe bageadus ; *der Sankt-Lorenz-Strom war wegen vieler Stromschnellen nur bis Montréal schiffbar*, o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa bageüs nemet betek Montréal hepken - o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa ket gwechall merdeüs uheloc'h eget Montréal.

Schiffbarkeit b. (-) : bageüsted b., bageüster g., bageadusted b., bageaduster g., merdeüsted b., merdeüster g., merdeadusted b., merdeaduster g.

Schiffbau g. (-s) : lestrsaverezh g., saverezh-bigi g., sevel bigi g., sevel listri g.

Schiffbauplatz g. (-es,-plätze) : chanter-bigi g., chanter sevel bigi g., chanter sevel listri g., labouradeg sevel bigi b., lestrsaverezh b., saverezh-bigi b.

Schiffbruch g. (-s,-brüche) : 1. [merdead.] peñse g. ; *Schiffbruch erleiden*, ober peñse, peñseañ, mont da goll er mor, beuziñ, en em goll ; 2. [dre skeud.] droukverzh g., c'hwitadenn b., afochadenn g., taol gwenn g., tro wenn b., tro c'houllo b., c'hwitadeg b., kac'hadenn b., distokadenn b., afer fall b., taol fall g., tro fall b., flagas g., strilh g., distilh g., distro lous g./b., distro divalav g./b., gwall zistro g./b.

schiffbrüchig ag. : [merdead.] peñseet ; *ein Schiffbrüchiger*, ur peñsead g., ur peñse g. ; *die Schiffbrüchigen*, ar beñseidi lies., ar peñseoù lies., an dud peñseet lies.

Schiffbrücke b. (-,-n) : [merdead.] pont war-neuñv g., pont-bigi g., pont-bagoù g.

Schiffchen n. (-s,-) : 1. [merdead.] skaf m., skuit g., skuitenn b., koked g. ; 2. [lu] kalot g., kalotenn-soudard b., kalabousenn b. ; 3. [tekn. stern-gwiader] bulzun b. ; 4. [tekn. mekanik gwriad] botez b. ; 5. [louza.] karenn b.

Schiffe b. (-) : P. troazh g., frig g., staot g., staotigell b.

schiffen V.gw. : 1. [verb-skoazell **sein** : ist geschifft] bageal, merdeñ [anv-gwan-verb mordoet], morvageal ; 2. [verb-skoazell **haben** : hat geschifft] P. troazhigellat, skuilhañ ur banne dour, dizourañ, staotañ, dizourañ e gig, troazhañ, ober ur staotadenn, teurel ur banne dour, cheñch dour war ar buzbug, frigate, ober e boull, ober ur poulladig, ober poullig, ober, [merdead.] cheñch dour war ar pesked, cheñch dour war ar c'hranked.

V.dibers. : [verb-skoazell **haben** : hat geschifft] P. ober glav, glaviñ, ober dour.

Schiffer g. (-s,-) : [merdead.] bageer g., merdead g., moraer g. ; *Binnenschiffer*, martolod-stêr g., bageer g., bageer-riñvier g., kobarer g.

Schifferin b. (-,-nen) : [merdead.] bageerez b.

Schifferklavier n. (-s,-e) : akordeoñs g., P. boest an diaoul b.

Schifferknoten g. (-s,-) : skoulm martolod g.

Schifferlohn g. (-s,-löhne) : treizhaj g.

Schiffermütze b. (-,-n) : kasketenn vartolod b.

Schifferpatent g. (-s,-e) : [merdead.] breved bageer g.

Schifferstechen n. (-s) : [sport, dud] tourterezh war vor g., tourterezh war an dour g.

Schifffahrer g. (-s,-) : [merdead.] merdead g., moraer g.

Schiffahrt b. (-,-en) : [merdead.] 1. beaj war vor b., beaj dre vor b., beaj diwar vor b., beaj dre vag b., merdeadenn b., bageadenn b., morvaleadenn b. ; *eine Schiffahrt unternehmen*, mont da veajiñ dre vor, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre vag, morvale, ober un droiad gant ur vag, bale war ar mor, ober ur valeadenn war vor ; *der alte Fischer unternimmt seine letzte Schiffahrt*, mont a ra ar pesketaer kozh d'ober e vare diwezhañ, war e vor diwezhañ emañ ar pesketaer kozh ; *eine dreitägige Schiffahrt*, tri devezh mor lies. ; 2. merdeadurezh b., merdeerezh g., bageerezh g., moraerezh g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g.

Schiffahrtsgesellschaft b. (-,-en) : [merdead.] kompagnunezh verdeñ b., kevredad-merdeñ g.

Schiffahrtskunde b. (-) : [merdead.] merdeadurezh b., skiant ar merdeerezh b., bageerezh g.

Schiffahrtslinie b. (-,-n) : [merdead.] 1. kompagnunezh verdeñ b., kevredad-merdeñ g. ; 2. hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeñ g.

Schiffahrtsminister g. (-s,-) : maodiern ar verdeadurezh g., ministr ar verdeadurezh g.

Schiffahrtsroute b. (-,-n) : [merdead.] hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeñ g., trepas merdeñ g.

Schiffahrtsschule b. (-,-n) : [merdead.] skol verdeñ b., skol vageal b.

Schiffahrtsstraße b. (-,-n) / **Schiffahrtsweg** g. (-s,-e) : [merdead.] hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeñ g., trepas merdeñ g.

Schiffahrtswege lies. : [merdead.] hentoù-dour lies.,
dourhentoù lies., morhentoù lies., morlinennoù lies.,
hentoù-mor lies., hentoù merdeñ lies.

Schiffleine b. (-,-n) : [merdead.] fun b., bos g., stag g.,
ere g.

Schiffsagent g. (-en,-en) : [merdead.] kourater-mor g.

Schiffsarrest g. (-es,-e) : [merdead.] embargo g.

Schiffsartillerie b. (-) : [merdead.] kanolierzh mor g.

Schiffsarzt g. (-es,-ärzte) : [merdead.] mezeg-bourzh g.

Schiffsärztin b. (-,-nen) : [merdead.] mezegez-vourzh b.

Schiffsauslader g. (-s,-) : [merdead.] difarder g.

Schiffsausrüster g. (-s,-) : [merdead.] paramantour g.

Schiffsbauch g. (-s,-bäuche) : kouch g., flour g., korf g.,
kof-lestr g.

Schiffsbefrachter g. (-s,-) : [merdead.] fredadour g.,
feurmer g., feurmer-lestr g.

Schiffsbefrachtung b. (-,-en) : [merdead.] fretañ g.,
frediñ, kemer e fred g.

Schiffsbelader g. (-s,-) : [merdead.] klenker g., karger g.

Schiffsbesen g. (-s,-) : badrouilh b.

Schiffsbeute b. (-,-n) : [merdead.] preizh g., preizhenn b.

Schiffsboden g. (-s,-böden) : [merdead.] strad g., foñs ar
vag g., karen b.

Schiffsboot n. (-s,-e) : [merdead.] chaloud g., bagig b.

Schiffsbrücke b. (-,-n) : [merdead.] pont war-neuñv g.,
pont-neuñv g., pont-bigi g., pont-bagoù g.

Schiffschaukel b. (-,-n) : bag-vrañsigellat b., bag-
luskellañ b.

Schiffsschnabel g. (-s,-schnäbel) : [merdead.] tourterez
b., ligorn g.

Schiffseigentümer g. (-s,-) / **Schiffseigner** g. (-s,-) :
[merdead.] perc'henn ar vag g., freter g., freder g.

Schiffseigentümerin b. (-,-nen) / **Schiffseignerin** b. (-,-
nen) : [merdead.] perc'hennet ar vag g. b., freterez b.,
frederez b.,

Schiffsfahrt b. (-,-en) : [merdead.] beaj war vor b., beaj
dre vor b., beaj diwar vor b., merdeadenn b., bageadenn
b., morvaleadenn b. ; *eine Schiffsfahrt unternehmen*,
mont da veajiñ dre vor, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor,
mont dre vag, morvale, ober un droiad gant ur vag, bale
war ar mor, ober ur valeadenn war vor ; *der alte Fischer
unternimmt seine letzte Schiffsfahrt*, mont a ra ar
pesketaer kozh d'ober e vare diwezhañ, war e vor
diwezhañ emañ ar pesketaer kozh ; *eine dreitägige
Schiffsfahrt*, tri devezh mor lies..

Schiffsflagge b. (-,-n) : [merdead.] banniel-lestr g.,
arouez ur vag b.

Schiffsfracht b. (-,-en) : [merdead.] lestrad g., karg b.,
kargad b., fred g., fard g., bagad b., batimantad b.

Schiffsfrachtbrief g. (-s,-e) : [merdead.] lizher-fard g.,
paper-anavezout g.

Schiffsgrund g. (-s,-gründe) : [merdead.] strad g., foñs
ar vag g.

Schiffsgurt g. (-s,-e) : [merdead.] gwegr b., karroñs g.

Schiffshalter g. (-s,-) : [loen.] remora g., pilot g.

Schiffshaut b. (-,-häute) : [merdead.] bordajenn b.,
bordaj g.

Schiffshinterteil g. (-s,-e) : [merdead.] aros g.

Schiffsjournal n. (-s,-e) : [merdead.] levr-bourzh g.

Schiffsjunge g. (-n,-n) : [merdead.] mousig g., mous g.,
paotr-bag g., danvez martolod g. ; *er musste sehr jung*

als Schiffsjunge auf einem Fischerboot arbeiten,
yaouank-tre e oa bet lakaet war ar vicher besketaer.

Schiffskapitän g. (-s,-e) : [merdead.] kabiten g.

Schiffskoch g. (-s,-köche) : [merdead.] keginer-bourzh
g.

Schiffsköchin b. (-,-nen) : [merdead.] keginerez-vourzh
b.

Schiffskommissar g. (-s,-e) : [merdead.] bousouin g.

Schiffskontrolle b. (-,-n) : [merdead.] enselladur g.,
ensellerezh g.

Schiffskörper g. (-s,-) : [merdead.] kouch g., flour g.,
korf ar vag g., korf al lestr g., kof-lestr g.

Schiffsküche b. (-,-n) : [merdead.] loch ar c'heginer-
bourzh g.

Schiffsladung b. (-,-en) / **Schiffslast** b. (-,-en) :
[merdead.] lestrad g., karg b., kargad b., fred g., fard g.,
bagad b., batimantad b. ; *volle Schiffsladungen
Langustinen*, bagadoù grillhed-traezh lies.

Schiffslaterne b. (-,-n) : [merdead.] letern-arouez b.

Schiffsleute lies. : [merdead.] bageerien lies., merdeidi
lies.

Schiffslöscher g. (-s,-) : [merdead.] difarder g.

Schiffsluke b. (-,-n) : [merdead.] skoutilh g.

Schiffsmakler g. (-s,-) : [merdead.] kourater-mor g.

Schiffsmannschaft b. (-,-en) : [merdead.] akipaj g.,
lestrad moraerien g., skipailh g.

Schiffsmaschinenbau g. (-s) : [merdead.] mekanikerezh
bigi g., treloc'herezh bigi g.

Schiffsmesse b. (-,-n) : sal an ofisourien b., saloñs an
ofiserien g., tinell an ofisourien b.

Schiffsmiete b. (-,-n) : [merdead.] fred g.

Schiffsmodell n. (-s,-e) : lunell vag b.

Schiffsmütze b. (-,-n) : [merdead.] karabous g., kalabous
g.

Schiffspass g. (-es,-pässe) : [merdead.] lizher-bourzh g.

Schiffspassagier g. (-s,-e) : [merdead.] bagead g.,
treizhad g., treizher g., beajer g., pasajour g., treuzer g. ;
alle Schiffspassagiere, al lestrad tud g., ar vagad tud b. ;
alle Schiffspassagiere sind ertrunken, ar vagad tud a zo
beuzet.

Schiffspech n. (-s,-e) : [merdead., danvez] kourrez g.

Schiffsplanke b. (-,-n) : [merdead.] bordajenn b. ; *Naht
zwischen hölzernen Schiffsplanken*, grem g., garan etre
div regennad bordajennoù war kouch ur vag b.

Schiffspur b. (-,-en) : [merdead.] roud-lestr g., roudenn-
lestr b.

Schiffsraum g. (-s,-räume) : [merdead.] strad ar vag g.,
strad al lestr g., foñs ar vag g. ; *unterster Schiffsraum*,
loseo g., toull an dour g., toull-dizouriñ g., lost ar vag g.

Schiffsreise b. (-,-n) : beaj war vor b., beaj dre vor b.,
beaj diwar vor b., beaj dre vag b., merdeadenn b.,
bageadenn b. ; *eine Schiffsreise unternehmen*, mont da
veajiñ dre vor, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre
vag, ober un veaj dre vag, ober ur veaj dre vor ; *eine
dreitägige Schiffsreise*, tri devezh mor lies. ; *die letzten
Tage einer Schiffsreise*, an devezhioù diwezhañ mor lies.

Schiffsrumpf g. (-es,-rümpfe) : [merdead.] kouch g.,
framm-lestr g., klorenn b., korf ar vag g., korf al lestr g.,
kof-lestr g. ; *Schiffsrumpf ohne Aufbauten*, krogenn sec'h
b., klorenn sec'h b.

Schiffsschraube b. (-,-n) : [merdead.] biñs-tro b., biñs b., rod-viñs b.

Schiffssteuerung b. (-,-en) : [merdead.] stur g.

Schiffstaufe b. (-,-n) : badeziant ul lestr b.

Schiffsüberfahrt b. (-,-en) : [merdead.] treizh-mor g., mordreizh g., mordreizhadenn b.

Schiffsunfall g. (-s,-unfälle) / **Schiffsunglück** n. (-s,-e) : [merdead.] gwallzarvoud mor g., gwallzarvoud war vor g., gwallreuz mor g.

Schiffsverkehr g. (-s) : [merdead.] 1. tremenerezh bigi g. ; 2. merdeadurezh b., merdeerezh g., bageerezh g., moraerezh g., dezougerezh dre vor g., dezougen dre vor g., dezougerezh dre vag g., dezougen dre vag g.

Schiffsverkleidung b. (-,-en) : [merdead.] bordaj g., bordajenn b.

Schiffsvermieter g. (-s,-) : [merdead.] louajer bigi g., freter g., freder g., kourater-mor g.

Schiffsvorderteil g. (-s,-e) : [merdead.] staon b., penn-araok g., frigalion g.

Schiffswache b. (-,-n) : [merdead.] gedour g.

Schiffswant n. (-s,-en) : [merdead.] obant b., obank g.

schiffsweise Adv. : a-vagadoù.

Schiffswinde b. (-,-n) : [merdead.] gwindask g.

Schiffszwieback g. (-s,-bäcke/-e) : [merdead.] gwispid mor str. / gwispid lestr str. (Gregor).

Schiffverfrachter g. (-s,-) : [merdead.] paramantour g., freder g., freter g.

Schiit g. (-en,-en) : [relij.] chiit g. [/lester chiited].

Schiitin b. (-,-nen) : [relij.] chiitez b.

schiiitsch ag. : [relij.] chiit.

Schikane b. (-,-n) : 1. tregas g., tregaserezh g., trevell g., trabas g., trabaserezh g., nec'hañs b., tabut g., tabuterezh g., chikan g., chikanerezh g., broc'h g., noualantez b., bec'h g., heskin g., heskinerezh ; 2. [sport, hentoù] kammigell b. ; 3. [tro-lavar] *mit allen Schikanen ausgestattet*, paramantet (terket) diouzh ar gwellañ (diouzh ar c'hentañ). ; 4. [tekn.] skoilh g.

schikanieren V.k.e (hat schikaniert) : gwegañ, noualantiñ, tregasiñ, eogañ, hegaziñ, atahinañ, heskinañ, chikanal, chikanañ, atahinañ, tarabazhiñ, taskagnat.

Schikanieren n. (-s) : taskagn g., chikanerezh g., heskinerezh g., heskin g., tregaserezh g.

schikanös ag. : kintus, atahinus, diaes, chikanus, heskinus.

Schikoree g. (-s) / b. (-) : [louza.] sikorea ledan g./b., endivez str.

Schild¹ g. (-s,-e) : skoed g., daez g., skoedig g. ; *Schutzschild*, harz-tennoù ; *jemanden auf den Schild erheben*, a) [istor] sevel (lakaat) u.b. war an daez ; b) [dre skeud.] lakaat u.b. war un troad mat, (Gregor), milganmeuliñ u.b., kanañ meuleudi d'u.b., ober stad vras eus (da) u.b., ober lid bras d'u.b., kas u.b. en tu-hont d'an neñv, meuliñ u.b. dreist penn, reiñ meuleudioù divuzul (amzere) d'u.b., hilligañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour dirak u.b., reiñ lorc'h d'u.b., dougen bri d'u.b., ober gwazoniezh d'u.b., dougen gwazoniezh d'u.b., azaoueziñ u.b., azaoueziñ d'u.b. ; *etwas im Schilde führen*, bezañ o nezañ ur gordenn bennak, goriñ un taol bennak, prientiñ un taol gwidre bennak, itrikañ udb, itrikañ un dro gamm bennak, karet droug da (ouzh) u.b.,

bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., klask an dro a u.b., klask en-dro a u.b., kaout c'hoant c'hoari ur jeu bennak a-enep u.b., bezañ en e benn ober un dro fobiez bennak, bezañ un dro c'hanas bennak o treiñ en e benn.

Schild² n. (-s,-er) : 1. skritell b., panell b., plakenn b., arouezinti b., asagn g., liketenn b., parchenn b. ; *Aushängeschild*, a) barr-ti g., skritell b., asagn g., panellerezh kenwerzh g. ; b) [dre skeud.] asagn brudus g., arouezinti vrudus b. ; *Aufschriftschild*, skritell b. ; *Nummerschild*, plakenn niverenn garbed b., plakenn varilh b. ; 2. [loen.] krogenn b., toenn-vaot b. ; 3. *Mützenschild*, erien g., lèrbenn g., barraotenn b.

Schildabteilung b. (-,-en) : [ardamezouriezh] palefarzh g.

Schildbuckel g. (-s,-) : bos g., soc'h g., begel-skoed g.

Schildbürger g. (-s,-) : beulke g., loukez g., gogez g., penn luch g., magn g., patatezenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., lochore g., amparfal g., den lor g., penn lor g., lopez g., nouch g., bourjin g., paourkaezh den g.

Schildbürgerstreich g. (-s,-e) : kalpart b.

Schildbürgerin b. (-,-nen) : amparfalez b., patatezenn b., panezenn b., louadez b.

Schildchen n. (-s,-) : skoedig g.

Schilddrüse b. (-,-n) : [korf.] skoedenn b., gwagrenn skoed b. ; [mezeg] *Überfunktion der Schilddrüse*, hipertiroidiezh b., skoedusvorc'hegezh g.

Schilddrüsen- : tiroidel, ... ar skoedenn.

Schilddrüsenüberfunktion b. (-) : [mezeg.] hipertiroidiezh b., skoedusvorc'hegezh g.

Schilddrüsenunterfunktion b. (-) : [mezeg.] hipotiroidiezh b., skoedisvorc'hegezh g.

Schilddrüsenwucherung b. (-,-en) : [mezeg.] pennsac'h g., gouzougad g., jotorell b., foeñv ar gouzoug g. ; *er ist an Schilddrüsenwucherung erkrankt*, klañv eo gant ar pennsac'h.

Schilderhebung b. (-,-en) : [istor] savidigezh war an daez b.

Schilderer g. (-s,-) : daneveller g., dezreveller g., taolenner g.

Schilderhaus n. (-es,-häuser) / **Schilderhäuschen** n. (-s,-) : gedig g., garid b.

Schildermaler g. (-s,-) : livour asagnoù g.

schildern V.k.e. (hat geschildert) : taolenniñ, skeudennañ, danevelliñ, dezrevelliñ, livañ, ober un daolenn eus, derc'hennañ, deskrivañ ; *eine Landschaft schildern*, taolenniñ ur gweledva, skeudennañ ur c'hornbro ; *jemanden schildern*, reiñ un doare eus u.b. ; *in groben Zügen schildern*, brastaoenniñ ; *die Lage der Dinge schildern und auswerten*, sevel ar poent, kavout ar poent, taolenniñ stad an traoù ha dielfennañ anezhi ; *der Film war interessant, umso mehr als er das Leben der Bauern im Mittelalter ganz präzise schilderte*, dedennus e oa ar film-se, seul vui ma tiskoueze pizh penaos e veve ar gouerien er grennamzer.

schildern ag. : skeudennadurel, deskrivus, deskrivel, ... deskrivañ.

Schilderung b. (-,-en) : taolennadur g., danevelladur g., taolennad b., skeudennerezh g., skeudennadur g., depegn g., derc'henn b., deskrivadur g.

Schilderwald g. (-s,-wälder) : [dre fent] mor a banelloù g.

Schildhaupt n. (-s,-häupter) : [ardamezioù] kab g., kab ar skoed g.

Schildkröte b. (-,-n) : [loen.] baot b. ; *Schale einer Schildkröte, Rückenpanzer einer Schildkröte*, toenn ur vaot b., toenn-vaot b. ; *Panzer einer Schildkröte*, krogenn ur vaot b.

Schildkrötenschuppe b. (-,-n) : skant-baot str.

Schildkrötensuppe b. (-,-n) : soubenn vaot b., soubenn ar baoted b.

Schildkrötenstein g. (-s,-e) : maen baotek g.

Schildlaus b. (-,-läuse) : [loen.] preñv-skarlek g., preñv-karmin g., tane str.

Schildmauer b. (-,-n) : ramparzh g., moger-dro ur c'hastell-kreñv b.

Schildpatt n. (-s,-e) : skant str., plakenn garnek b.

Schildträger g. (-s,-) : [istor] floc'h g., skoedour g.

Schildwache b. (-,-n) : gedour g., gward g. ; *Schildwache stehen*, bezañ oc'h ober gward, bezañ ouzh gward.

Schilf n. (-s,-e) : [louza.] 1. [plant] raoskl str., raosklenn b., korz str., korzenn b., broen str., broen-hesk str. ; 2. [tachenn] raoskleg b., broeneg b. ; 3. [dabar teiñ] raoskl g., korz g.

schilfartig ag. : raosklheñvel, e doare ar raoskl, a-zoare gant ar raoskl, a-seurt gant ar raoskl.

Schilddach n. (-s,-dächer) : toenn raoskl b., toenn gorz b.

schilfern V.k.e. (hat geschilfert) : diskantañ, diskantenniñ.

Schilfgras n. (-es,-gräser) : [louza.] raoskl str., korz str., broen str.

schilfig ag. : broennek, raosklek.

Schilfmeer n. (-s) : [Bibl.] Mor Ruz g. ; *Mose teilte das Schilfmeer mitten durch*, Moizez a zisrannas ar Mor Ruz, Moizez a rannas ar Mor Ruz etre daou.

Schilfmeerwunder n. (-s) : [Bibl.] *das Schilfmeerwunder*, an dremenadeg dre ar Mor Ruz g.

Schilfpfeife b. (-,-n) : c'hwitell gorz b.

schilfreich ag. : raosklek, raosklus.

Schilfrohr n. (-s,-e) : [louza.] 1. [plant] raoskl str., raosklenn b., korz str., korzenn b., broen str. ; *Ertrag eines einzelnen Schilfrohrs*, korzennad b. ; 2. *die Stängel des Schilfrohrs*, raoskl g., korz g., garennoù raoskl lies., garennoù korz lies. ; 3. [dabar teiñ] raoskl g., korz g.

Schilfrohrsänger g. (-s,-) : [loen.] devedig-raoskl g., rouzegan-broen g.

Schill g. (-s,-e) : [loen.] sandrenn b. [*liester sandred*].

Schiller g. (-s,-) : lintr sked-disket g., sked-disket g.

Schillerkragen g. (-s,-) : gouzougenn giz Danton b.

Schillerlocke b. (-,-n) : [kegin.] 1. tanavenn spineg mogedet b. ; 2. kornedad gant dienn g., kornedad gant koaven g.

schillern V.gw. (hat geschillert) : skediñ-diskediñ, dazluc'hañ, strinkellikat, lugerniñ, steredenniñ, sterganniñ, lufrennaouiñ, lagadenniñ ; *in den Regenbogenfarben schillern*, kanevedenniñ, diskouez holl livioù ar ganevedenn.

Schillern n. (-s) : skediñ-diskediñ g., dazluc'h g., dazluc'hadoù lies., lugern g.

schillernd ag. : 1. sked-disket, steredennus, lugernus, luf, lufus, lintrus, lintr, lufrennaouus ; 2. [dre skeud.] hedro, bouljant, valigant, kemm-digemm, tro-distro,

distrantell ; *schillerndes Wesen*, spered hedro a zen g., den hedro g., spered kemm-digemm a zen g., imor kemm-digemm a zen g., den berrboellik g.

Schillertaft g. (-s,-e) : taftas sked-disket g.

Schilling g. (-s,-e) : [arc'hant.] skilling g., schilling g.

schilpen V.gw. (hat geschilpt) : pipial, tikat.

Schimäre b. (-,-n) : 1. [mojenn.] Kimera b. ; 2. euzhwac'h b. ; 3. [dre skeud.] sorc'henn b., sorbienn b., stultenn b.

schimärisch ag. : sorc'hennus, faltazius, sorbiennus, stultennus, rambreüs.

Schimmel g. (-s,-) : 1. marc'h gwenn g. ; *Apfelschimmel*, marc'h glas g., marc'h glas marellet g. (Gregor) ; *rotgrauer Schimmel*, marc'h brizh-rous g., marc'h rouan g. ; 2. loued g., louedenn b., louan g., loev g., moeltradur g., funguz str., bleuñv str., blev str. ; *Schimmel ansetzen*, (dont da) louediñ, louaniñ, dont blev (ul louedenn, louedennoù) war an-unan, loevniñ ; 3. [dre skeud.] *Amtsschimmel*, burevievezh g., burevelievezh b., gorregezh ar velestradurezh b., labour difonn ar velestradurezh g., lugudajoù ar velestradurezh lies., tregaserezh melestradurel g., abuzetez ar velestradurezh b., trabaserezh melestradurel g. ; *den Amtsschimmel reiten*, bezañ paotr lugudajoù ar velestradurezh, bezañ paotr ar paperajoù.

schimmelfleckig ag. : bronduet, arnevet, intret ; *dieses Bettuch ist schimmelfleckig*, al liñsel-mañ a zo bronduet (intret) ; *schimmelfleckig werden*, arneviñ, bronduañ.

schimmelfrei ag. : hep loued, kuit a loued ; *schimmelfrei werden*, dilouediñ.

schimmelig ag. : louet, louedet, louanet, tuf, moeltr ; *schimmelig werden*, dont da louediñ, louediñ, louaniñ, moeltrañ, dont blev (ul louedenn, louedennoù) war an-unan, tufañ, loevniñ, arneviñ, bronduañ ; *schimmelig machen*, arneviñ ; *der Apfelwein ist schimmelig geworden*, savet ez eus bleuñv war ar sistr, goloet a vleuñv eo ar sistr ; *schimmeliges Brot*, bara louet g., bara louedet g. ; *schimmeliges Stück Fleisch*, tamm kig louedet g., tamm kig louet g. ; *es riecht schimmelig*, c'hwezh ar c'hozh (an tuf, ar moeltr, ar stouv, al loued, ar brein, an touf) a zo amañ.

schimmeln V.gw. (hat geschimmelt / ist geschimmelt) : 1. dont da louediñ, louediñ, louaniñ, moeltrañ, dont blev (ul louedenn, louedennoù) war an-unan, tufañ, loevniñ, dont bleuñv war an-unan ; 2. [dre skeud.] koshaat, kozhañ, goeñviñ, dizeañ.

Schimmelpilz g. (-es,-e) : loued g., louedenn b., loev g., funguz str.

Schimmer g. (-s,-) : 1. skleur g., skleurenn b., sked g., damskleur g., frevenn b., dazluc'h g., dazluc'had g., goulouig g., lomm sklêrijenn g., lugern g., sklaeriad g. ; *roter Schimmer*, ruzadur g., ruzder g., ruzell b., ruzenn b., ruzonenn b., ruzoni b. ; 2. [dre skeud.] euflenn b., elfenn b., fulenn b., naoudur g., keal g., alberz g., liv. ; *er hatte keinen blassen Schimmer davon*, n'en doa (ne ouie) keal ebet eus kement-se (a gement-se), n'en doa naoudur ebet eus an dra-se, ne ouie doare d'an dra-se, ne ouie alberz eus an dra-se (alberz a gement-se, keloù a gement-se, keloù eus an dra-se, anv ebet a gement-se, ster ebet a gement-se, ger ebet a gement-se, grik ebet a gement-se), ne ouie takenn diwar-benn an dra-se ;

keinen Schimmer Vernunft haben, bezañ ur skiant verr a zen, na gaout ur begad skiant-vat, na vezañ ur c'hiñsenn boell gant an-unan, na vezañ ur boullfrenn boell gant an-unan, na vezañ ur vogedenn a boell gant an-unan, na vezañ liv skiant-vat ebet gant an-unan, na gaout ur begad spered en e glopenn, na vezañ begad spered ebet en e glopenn, kaout un tammig lod e park ar brizh, kaout ul lodenn e park ar brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ hep kalz a skiant, bezañ bet lakaet e spered e-lec'h ma'z eo bet lakaet ar vi d'ar yar, bezañ diboell, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ ken sot ma weler e voued ennañ, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, bezañ sotoc'h eget e votoù (sotoc'h eget va botez kleiz), bezañ sotoc'h eget pevarzek, bezañ sot evel ur penton (sot evel ur Gwenedad, sot da stagañ, sot evel ur bailh, sot evel ur baner, sot evel ur banezenn, sot evel ur c'hwil-derv, sot ken e tro an douar dindanañ), bezañ sotoc'h eget ur baner, bezañ sotoc'h eget paneroù, bezañ diot evel ul leue, bezañ diot evel ul leue brizh, bezañ diot evel ul leue dour, bezañ diot evel ul leue geot, bezañ diot-magn, bezañ sot evel ur waz, bezañ sotoc'h eget ur banezenn, bezañ diot evel ur waz, bezañ diot-naet, bezañ diot-nay, bezañ diot-ran, bezañ sot-magn (sot-nay, sot-paner, sot-ran, sot-pik, sot-rik), bezañ gars evel ur penton, bezañ gars evel e dreid, bezañ gars ken ez eo faout bizied e dreid, bezañ paket anezho, bezañ aet e benn digant an-unan ; *ein Schimmer Hoffnung*, un tamm spi (un tamm goanag) dister g., un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b.

schimmern V.gw. (hat geschimmert) : skediñ-diskediñ, dazluc'hañ, lugerniñ, steredennata, steredenniñ, darlammata, disteurel skedoù krenus, lufrennaouiñ, skleuriñ, splannañ, fulenniñ, lagadenniñ ; *der Diamant schimmert*, sked a zedarzh eus an diamant, fulenniñ a ra an diamant.

Schimmern n. (-s) : skediñ-diskediñ g., steredennerezh g., dazluc'h g., lugern g., splanner g., splannered b.

schimmernd ag. : sked-disket, steredennus, luf, lufus, gourluf, lintr, lintrus, lufrennaouus, luc'h, luc'hus, luc'hek, fulennus ; *schimmernde Seide*, seiz (sidan g.) sked-disket g., seiz (sidan g.) luc'h g.

schimmelig ag. : *sellit ouzh schimmelig*.

Schimppanse g. (-n,-n) : [loen.] chimpanze g.

Schimpf g. (-s,-e) : dismegañs b., kruz g., mezhadenn b., dizenor g., led g. ; *jemandem einen Schimpf antun*, ober un taol dismegañs ouzh ur re, dismegañsiñ u.b., ober dismegañs d'u.b., teuler dismegañs war u.b., ober divalav d'u.b. ; *jemanden mit Schimpf überschütten*, reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., teuler ar seizh anv divalav war u.b., krial war-lerc'h u.b., tagañ u.b., kunujañ u.b., diskargañ ur regennad mallozhennoù (ul las kunujennoù) war u.b., diskargañ ur regennad ledouedoù (un aridennad jarneoù, ur steud kunujennoù, ur riblennad ledouedoù, ur riblennad sakreoù) war u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., dornañ a-enep u.b., skeiñ gwalennadoù gant u.b., skeiñ gwalennadoù war u.b.,

ober trouz d'u.b., rendaeliñ u.b., ober kant ha kant dismegañs d'u.b. (Gregor) ; *mit Schimpf und Schande davon gejagt werden*, bezañ skarzhet kuit ken mezhek ha tra (gant ur c'horfad mezh, gant ur saead vevh, gant ur revriad mezh) ; *jemandem Schimpf und Schande machen*, dizenoriñ u.b., ifamañ u.b.

schimpfen V.k.e. (hat geschimpft) : *jemanden einen Dummkopf schimpfen*, ober ur genaoueg eus u.b.

V.gw. (hat geschimpft) : foeltradiñ, saezhiñ, sakreal, jarneal, langajal, renakañ, mallozhiñ, disteurel mallozhioù, leuskel mallozhioù ha gwallgomzoù, touiñ Doue, droukpediñ, gwallbediñ, sulbediñ, kalkennañ, pec'hiñ, gragailhat, grognonañ, grognonat, grozmolat, grognal, grontal, karnajal, krozal, sinkanal, soroc'hal, trouzal, razailhat ; *auf jemanden schimpfen*, langajal u.b., langajal a-enep u.b., pec'hiñ war u.b., dichekal u.b., hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), gwalarniñ u.b., soroc'hal d'u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., leuskel leoù spontus gant u.b., karnajal war u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., sabatiñ d'u.b., skandalat u.b., reiñ skandal d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemmennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., argarziñ u.b., ober trouz d'u.b., rendaeliñ u.b., gourdrour u.b., gourdrour gant u.b., gourdrour war-lerc'h u.b., ober brud d'u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., skuilhañ droukvallozhioù war u.b., lezel mallozhioù war (gant) u.b., reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., teurel ar seizh anv divalav war u.b., krial war-lerc'h u.b., leuskel mallozhennoù ouzh u.b., kunujañ (milligañ, mallozhiñ) u.b., stlepel kunujennoù ouzh u.b., dislonkañ kunujennoù war u.b., reiñ kant mil mallozh d'u.b. / reiñ mallozhioù d'u.b. / leuskel mallozhioù gant u.b. (Gregor) ; *auf die Kinder schimpfen*, huchal war ar vugale, harzhal ouzh ar vugale, ober trouz d'ar vugale, ober kruz d'ar vugale, ronkal ouzh ar vugale, krozal d'ar vugale, gourdrour ar vugale, ober brud d'ar vugale ; *er schimpft nur immerzu*, e c'henoù a zo ur stivell a gunujennoù, dont a ra kunujennoù (leoù spontus, leoùdoued reut, pec'hedoù spontus) gantañ leizh e c'henoù, hennezh a zo boull e grouer, hennezh a darzh buanoc'h ul ledoued war e vuzelloù eget ur bedenn, war ar pec'hiñ eo hennezh un den dibab ; er fing an zu schimpfen, aet e oa en e vallozh ruz.

Schimpfen n. (-s) : *sellit ivez ouzh Schimpferei* : *euch werde ich das Schimpfen schon austreiben*, m'ho kaso da douiñ ! ; *dein Schimpfen will ich mir nicht länger anhören*, ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.

Schimpfer g. (-s,-) : jarneour g., jarneer g., sakreer g., mallozher g., kunujenner g., langajer g.

Schimpferei b. (-) : langaj g., kunujennoù lies., krozadennoù lies., krozerezh g., touerezh g., mallozhennoù lies., jarneoù lies., pec'hedoù lies., pec'hadennoù lies., salmennoù lies., sakreoù lies., ledouedoù lies., leoùdoued lies., jarneoù lies., gront g.,

gronterezh g., grogn g., grognerezh g., temzoù divalav lies., soroc'h g., touadennoù lies., gerioù bras lies., teodadoù druz lies., pater b. ; *euch werde ich die Schimpferei schon austreiben*, m'ho kaso da douiñ ! ; *deine Schimpferei will ich mir nicht länger anhören*, ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.

Schimpfkanonade b. (-,n) : aridennad jarneoù b., regennad kunujennoù b., las kunujennoù g., steud kunujennoù b., riblennad ledouedoù b., riblennad sakreoù b., pater b.

schimpflich ag. : dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, ifam, ifamus, pugnes.

Schimpflied n. (-s,-er) : kanaouenn flemmus b.

Schimpfname g. (-ns,-n) : anv dismegañsus g., anv kunujennus g.

Schimpfrede b. (-,n) : areizh b. ; *Schimpfreden*, langaj g., kunujennoù lies., mallozhennoù lies., pec'hedoù lies., pec'hadennoù lies., salmennoù lies., sakreoù lies., ledouedoù lies., leoùdoued lies., temzoù divalav lies., skolpad g., gerioù bras lies., gwalennadoù lies., teodadoù druz lies., traoù kunujennus lies. ; *deine Schimpfreden will ich mir nicht länger anhören*, ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.

Schimpfwort n. (-s,-e/-wörter) : mallozhenn b., mallozh b./g., kunujenn b., ledoued [*liester* ledouedoù, leoùdoued] g., salmenn b., pec'hed g., pec'haden b., touadenn b., touadell b., jarne g., gwall anv g., anv vil g., ger bras g., ger dibrenn g., ger vil g., ger gros g., ger kunujennus g., teodad druz g., le g., pater gleiz b. ; *Schimpfworte*, temzioù divalav lies., komzoù diwisk (lous, hudur, druz, dizereat, amzereat, gros, divalav, divezh) lies., gerioù lous lies., gwall c'herioù lies., skolpadoù lies., komzoù dizoare lies., komzoù vil lies., komzoù noazh lies., komzoù distrantell lies., komzoù distres lies., viltañsoù lies., langaj g., mallozhioù lies. ; *es hagelte böse Schimpfworte*, ar gerioù bras a fuc'he, gerioù dibrenn ha mallozhioù a fuc'he, kunujennoù a nije a-gleiz hag a-zehoù ; *eine Flut von Schimpfwörtern*, un aridennad mallozhennoù b., un aridennad jarneoù b., ur regennad ledouedoù b., ur steud kunujennoù b., ul las kunujennoù g., ur riblennad ledouedoù b., ur riblennad sakreoù b., ul las gwalennadoù g., ur bater b.

Schimschon g. : Samzun g.

Schindaas n. (-es,-e) : gagn b.

Schindel b. (-,n) : tufellenn b., elvenn b., sklisenenn goad b., tuf str., tufad str., elvad b.

Schindeldach n. (-s,-dächer) : toenn sklisennoù koad b., toenn duf b., toenn dufad b., toenn elvennoù b., toenn dufellennoù b.

schindeln V.k.e. (hat geschindelt) : sklisenañ, lakaat elvennoù war, lakaat tufellennoù war.

schinden V.k.e. (schindete / hat geschunden) : 1. krabisat, kignat, digroc'henañ ; *Vieh schinden*, kignat (digroc'henañ) chatal.

2. gwallgas, tregasiñ, eogiñ, hegaziñ, atahinañ ; *seine Leute schinden*, ober war-dro e dud evel pa vefent chas gouez, gwallgas e c'hopriddi, ober vil (mont feuls, ober lous) d'ar re a zo dindan e veli, ober vil (mont feuls, ober lous) d'ar re a zo en e c'hourc'hemenn.

3. *Kollegien schinden*, heuliañ kentelioù hep paeañ ; *einen Kunden schinden*, kignat (diwadañ) un arval (ur

pratik), sunañ e wenneien digant un arval, peilhat un arval, goro e arc'hant digant un arval, ober yalc'h diwar-goust un arval, ober godell diwar-goust un arval, diskantañ e yalc'h d'un arval, krignat un arval, displuñvañ (touzañ, diwadañ) un arval, laerezh un arval ; *einen Preis herausschinden*, kaout udb a briz dister dre forzh marc'hata (Gregor), kaout ur priz marc'had-mat-lous dre zalc'h chipotal, kaout ur priz marc'had-mat-lous dre fin chipotal, prenañ udb a-daskagn, prenañ udb dre daskagn ; *Eindruck schinden*, ober digoroù bras, ober digoroù kaer, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ardaouiñ, bezañ stroñs frankik gant an-unan, bezañ ur paotr a-stroñs, bezañ ur bern tron gant an-unan, ober tron, rufañ avel ha moged, klask sebezañ an dud, klask skeiñ spered an dud, bezañ un ton war an-unan, poufal, ober lorc'hajoù, ober pompadoù, ober pompad, ober e bompad, ober teil, teilat dirak an dud, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; *Zeit schinden*, lakaat an amzer da redek.

V.em. : **sich schinden** (schindete sich / hat sich geschunden) : 1. *sich (t-d-b) die Hand schinden*, kignat e zorn ; 2. *sich (t-rt) ehrlich schinden*, labourat a-zevri, bezañ gwir wellañ o labourat, mont parfet dezhi, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, korfañ, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, lakaat leizh ar vourell, sachañ hardizh warni, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ direzon ouzh al labour, labezañ e gorf gant al labour, bezañ kriz ouzh e gorf, en em greviñ o labourat, bezañ war ar charre, lopañ, lorgnañ, forsiñ, bouc'halañ, c'hwezhañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, reiñ bec'h d'ar c'hanab, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.

Schinder g. (-s,-) : 1. dispenner-loened g., diskroc'hener-loened g., kigner g. ; 2. [dre skeud.] korvoer g., suner g., mac'homer g., kigner g., gwallgaser g., jahiner g., gwasker g., destrizher g., tregaser g., hegazer g., atahiner g., heskiner g.

Schinderei b. (-,en) : 1. dispennadur g., dispenn g., kignerezh g., kign g. ; 2. [dre skeud.] labour da lazhañ tud g., labour lazhus g., lazh-tud g., lazh-korf g., lazh g., lazherezh g., labour ki g., kouez g., uz tud g., labour tenn g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad b., aner g., klogorenn b., torr-korf g., disec'h-tud g., kole d'ober g., truañ g., predad g., trepan g., charre g., reuz g., chastre g. ; *im Winter war es eine Schinderei*, sie in die Schule zu schaffen, ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am

beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; *das ist ja eine echte Schinderei !* pebezh reuz ! ; **3.** korvoerezh g., mac'homerezh g., gwallgaserezh g., gwallgas g., heskinerezh g., atahinerezh g., tregaserezh g., trabaserezh g.

Schinderin b. (-, -nen) : **1.** dispennerzh-loened b., diskroc'henerezh-loened b., kignerezh b. ; **2.** [dre skeud.] korvoerezh b., sunerezh b., mac'homerezh b., gwallgaserezh b., jahinerezh b., gwaskerezh b., destrizherezh b., tregaserezh b., hegazerezh b., atahinerezh b., heskinerezh b.

Schinderknecht g. (-s, -e) : bourev g., jahiner g.

Schindgrube b. (-, -n) : [gwashaus] kaoc'higell b., toulllastez g.

Schindluder n. (-s, -) : **1.** gagn b. ; **2.** [troioù-lavar] *mit jemandem Schindluder treiben*, mont feuls d'u.b., ober divalav d'u.b., ober vil d'u.b., mont dre vil d'u.b. ; *mit etwas Schindluder treiben*, moc'hañ (moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, mac'homañ, tarvañ, batrouzañ, strabouilhac'h, kaoc'hañ, tourc'hañ, kouilhac'h, bastardiñ, koc'honiñ) udb. ; *mit seiner Gesundheit Schindluder treiben*, ober diouzh kleñvel, gwallgas (findaoniñ, foeltrañ, drastañ, distresañ, diskar, fritañ, rivinañ, euvriñ, kalkennañ, foranañ) e yec'hed, ober gaou (ober noaz) ouzh e yec'hed, lakaat e yec'hed en arvar, en em zifindaoniñ, noazhout d'e yec'hed, koll e yec'hed (Gregor), ober diouzh hastañ e varv.

Schindmähre b. (-, -n) : sprec'henn b., kozhvarc'h g., gagn gozh b., tamm gagn marc'h g.

Schinken g. (-s, -) : **1.** [kegin.] morzhed-hoc'h b., kig morzhed-hoc'h g. ; *westfälischer Schinken*, morzhed-hoc'h Westfalia b., kig morzhed-hoc'h Westfalia g. ; **2.** [tro-lavar] *mit der Wurst nach dem Schinken werfen*, klask kaout ar marc'h hag an arc'hant, klask kaout an toull hag ar botonoù, klask lakaat ar bed-holl en e votez, paeañ gant ur votez torret, paeañ gant ur fuzuilh dorret, paeañ gant diwiskoù tog.

Schinkenbrötchen n. (-s, -) : [kegin.] sandouich morzhed-hoc'h g., baraig-touseg morzhed-hoc'h g., baraig pok-ha-pok morzhed-hoc'h g.

Schinkenscheibe b. (-, -n) / **Schinkenschnitte** b. (-, -n) : [kegin.] skejenn vorzhed-hoc'h b., delienn vorzhed-hoc'h b., tellenn vorzhed-hoc'h b.

Schinkenspeck g. (-s) : [kegin.] bevin morzhed-hoc'h g., kig morzhed-hoc'h treut g.

Schinkenwurst b. (-, -würste) : [kegin.] saosison morzhed-hoc'h g.

Schinn g. (-, -e) / **Schinne** b. (-, -n) : [blev] kenn g.

Schippe b. (-, -n) : **1.** rañv b., pal b. [*liester palioù, pili*] ; *eine Schippe Sand*, ur rañvad traezh b., ur balad traezh b. ; **2.** [kartoù] pikez g., pikezenn b. ; **3.** *eine Schippe machen (den Mund zu einer Schippe verziehen)*, stummañ e c'henoù, ober beg kamm, ober ur beg treuz,

ober ur beg kamm, ober begoù, mousklenniñ, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, treuzañ e c'henoù, astenn e vuzelloù, ober ur fri minaoed ; *jemanden auf die Schippe nehmen*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeaal) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b.

Schippen lies. : [kartoù] pikez g.

schippen V.k.e. (hat geschippt) : skarzhañ gant ar bal, karzhañ gant ar bal.

Schipper g. (-s, -) : douarer g.

schippen V.gw. [*verb-skoazell sein* : ist geschippt] : merdeñ [anv-gwan-verb mordoet], bageal.

Schirm g. (-s, -e) : **1.** gwarez g., patromelezh b., patromiezh b., paeroniezh b., golo g., goloadurezh b., gwarant g., goudor g., mirezezh g. ; *Schutz und Schirm*, gwarez ha skoazell, kuzh ha golo, bara ha golo ; **2.** *Regenschirm*, disglavier g., *Sonnenschirm*, disheolier g. ; *Lampenschirm*, tog-kleuzeur g., skramm g. ; *Mützenschirm*, erien g., lêrbenn g., barraotenn b. ; *Ofenschirm*, harz-tan g., skramm g., gward-tan g., tanharz g., distaner g., harz-fulennoù g. ; *Fallschirm*, harz-lamm g.

Schirmanker g. (-s, -) : [merdead.] eor a-stumm gant un disglavier g., eor-disglavier g.

Schirmantenne b. (-, -n) : [skingomz] stign e doare un disglavier g.

Schirmbild n. (-s, -er) : skeudenn radar b.

Schirmdach n. (-s, -dächer) : apoueilh g., baled g., doublet g., skiber g., apoteiz an doenn g.

schirmen V.k.e. (hat geschirmt) : gwareziñ, gwarediñ, goudoriñ, andoriñ, gwaskediñ, gwaskedenniñ, kledouriñ, diwall, diogelaat, difenn, skoazellañ, harpañ, sikour, disgwallañ, gwardoniañ, gouarn, mirout.

schirmförmig ag. : bolzet, bolzek, a-stumm gant un disglavier, e stumm un disheolier, e doare un disglavier, e doare un disheolier, a-zoare gant un disglavier, a-zoare gant un disheolier, a-seurt gant un disglavier, a-seurt gant un disheolier.

Schirmfutteral n. (-s, -e) : feur disglavier g.

Schirmgestänge n. (-s, -) : gwalennoù disglavier lies.

Schirmgitter n. (-s, -) : [skingomz] kael skramm b.

Schirmherr g. (-n,-en) : paeron g., gwarezer g., gwarezour g., gwardour g., diwaller g.
Schirmherrin b. (-,-nen) : gwarezerez b., gwarezourez b., gwardourez b., diwallerez b.
Schirmherrschaft b. (-) : paeroniezh b., paeroniadur g., patromelezh b., patromiezh b., patroniezh b., gwarez g., gwarezadur g. ; *unter der Schirmherrschaft von*, dindan paeroniezh (gwarez, askell) u.b., paeroniet gant.
Schirmhülle b. (-,-n) : feur disglavier g.
Schirmkappe b. (-,-n) : lien un harz-lamm g.
Schirmkiefer n. (-,-n) : [louza.] pin disheolier str.
Schirmmacher g. (-s,-) : farder disglavierioù g.
Schirmmütze b. (-,-n) : kasketenn b.
Schirmpalme b. (-,-n) : [louza.] gwez-palmez lostoù paun str.
Schirmpilz g. (-es,-e) : [louza.] kabell-touseg tog bras g. ; *gemeiner Riesenschirmpilz*, potiron g.
Schirmtraube b. (-,-n) : [louza.] bleuñvdoenn b., toennad-vleuñv b., boked korz-prad g., ombellenn b.
Schirmständer g. (-s,-) : doug-disglavierioù g.
Schirmung b. (-,-en) : diwallerezh g., gwarez g.
Schirmwand b. (-,-wände) : andorenn b.
Schirokko g. (-s) : siroko g.
schirpen V.gw. (hat geschirpt) : chintal, gragailhat, filipat, gwic'hal.
schirren V.k.e. (hat geschirrt) : sterniañ, harnezañ.
Schirmmacher g. (-s,-) : karrer g., harnezer g., harnezour g.
Schirmmeister g. (-s,-) : 1. mestr-kunduer g. ; 2. [hentoù-houarn] mestr-micherour g.
Schisma n. (-s, Schismen) : skism g., diforc'hidigezh-kredenn b., diforc'h g., disivoud g. ; *großes morgenländisches Schisma*, skism meur g., Disivoud Meur g.
Schismatiker g. (-s,-) : disranner g., diforc'her g.
schismatisch ag. : skismatek.
Schiss g. (-es) : pafenn b., revriad aon g., korfad aon g., terzhienn-skeud b., rouzaon g., foerigell b., milaon g. ; *Schiss haben*, bezañ moan an traoù gant an-unan, na vezañ c'hwezet d'an-unan, difoeñviñ, na vezañ gwall fier, bezañ ur revriad aon en an-unan, bezañ o foerañ, kac'hat ar marv, sec'hañ gant ar spont, bezañ kaoc'h tomm en e vragoù, krenañ en e vragoù, bezañ ur c'horfad mat a aon en an-unan, bezañ treant gant an-unan / bezañ gant ar gloazoù (Gregor), bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù, bezañ bec'h war an-unan, bezañ e bec'h, bezañ savet flaer en e loeroù, bezañ flaer en e vragoù, mont (bezañ) bihan e galon, bezañ skoet gant an derzhienn-skeud, bezañ moan e revr, krizañ e chouk, bezañ moan e foñs ; *die Diebe hatten Schiss gekriegt und zitterten am ganzen Leib*, al laeron a oa flaer en o bragoù ha krenañ munut a raent.
schizoid ag. : [mezeg.] skizoidek, skizoidel.
Schizoide(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] skizoideg g. [*liester* skizoideien], skizoidegez b.
Schizoidie b. (-) : [mezeg.] skizoidiezh b.
schizophren ag. : 1. [mezeg.] skizofrenek ; 2. diskiant, diboell, sot-mat, dibenn.

Schizophrene(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] skizofren g., skizofrenek [*liester* skizofreneien] g., skizofrenez b., skizofrenegez b.
Schizophrenie b. (-) : 1. [mezeg.] skizofreniezh b. ; 2. dibennaj g., diskianterezh g., brizherezh g.
schizothym ag. : [mezeg.] skizotim, skizotimel.
Schizothymie b. (-) : [mezeg.] skizotimiezh b.
Schlabber b. (-,-n) : [kleuk] geol g., moj g., genoù g., beg g., trap g., traped g., beol b., forn b., klapez b.
schlabberig ag. : 1. [dilhad] laosk, distenn, distign, ent distribilh ; 2. [died] flak, disaour, disasun, goular.
schlabbern V.gw. (hat geschlabbert) : 1. evañ gant trouz bras, evañ evel ur pemoc'h, lapañ ; 2. [dilhad] bezañ laosk, distribilhañ ; 3. glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ.
V.k.e. (hat geschlabbert) : evañ gant trouz bras, evañ evel ur pemoc'h, lapañ.
Schlacht b. (-,-en) : emgann g., argadenn b., kad b., kann b., kannadeg b., kannerezh g., bell b., stourmad g., stourmadeg b., aer b., drailh g., frigasenn b., frigas g., emgannerezh g., foeterezh g., krog g., pigos g. ; *eine Schlacht liefern*, bellañ, en em gannañ, emgannañ, kas un emgann en-dro, kregiñ gant un emgann, distagañ un argadenn, mont d'an enebourien, mont da stagañ gant an enebourien, mont ouzh an enebourien ; *diese Schlacht war ein einziges Gemetzel gewesen !* ne oa ket bet un emgann, ul lazhadeg ne lavaran ket ! ; *morgen werden wir eine Schlacht liefern*, warc'hoazh e skoio an tan ; *eine Schlacht gewinnen*, bezañ trec'h en un emgann, bezañ gounit da-geñver un emgann, kaout al levezon en un emgann ; *eine gewonnene Schlacht*, un emgann trec'h g. ; *eine Schlacht verlieren*, bezañ trec'het (faezhet) en un emgann, koll un emgann ; *eine verlorene Schlacht*, un emgann koll g. ; *die Schlacht bei Jena*, emgann Yena g. ; *die Schlacht um Verdun*, emgann Verdun g. ; *das Schiff ging bei der Schlacht verloren*, kollet e voe al lestr er stourmad.
Schlachtausbeute b. (-) : *Schweine weisen eine gute Schlachtausbeute und ein ausgezeichnetes Fleisch-Knochen-Verhältnis auf*, ar moc'h a ra un dispenn mat.
Schlachtbank b. (-,-bänke) : 1. stal-gig b., eskemmer kiger g., tousenn b., tourtenn b., pased b. ; 2. *ihm ist, als werde er zur Schlachtbank geführt*, mont a ra di evel ur c'hi d'ar groug ; *Soldaten zur Schlachtbank führen*, kas soudarded d'an drailh, kas soudarded d'al lazhadeg, kas soudarded d'ar marv.
Schlachtteil n. (-s,-e) : bouc'hal ar c'higer b., bouc'hal ar boser b.
Schlachtblock g. (-s,-blöcke) : piltos g., penngos g.
schlachten V.k.e. (hat geschlachtet) : 1. bosañ, lazhañ, lakaat d'ar marv, diskar, lazhadegañ, kreviñ, distrujañ ; *Vieh schlachten*, diskar (lazhañ) loened, lazhañ chatal, bosañ loened-kig ; *das Mastkalb schlachten*, lazhañ al leue lart ; 2. [dre skeud.] *die Milchkuh schlachten*, lazhañ Yarig ar vioù aour.
Schlachten n. (-s) : 1. bosadur g. ; 2. [dre skeud.] lazhadeg b., drailh g.
Schlachtenbummler g. (-s,-) : [sport] harper g., entanad g., bamad g.
Schlachtenbummlerin b. (-,-nen) : [sport] harperez b., entanadez b., bamadez b.

Schlachtenglück n. (-s) : fortun an emgannoù b.
Schlachtengott g. (-s) / **Schlachtenlenker** g. (-s) : doue an emgannoù g.
Schlachtenmaler g. (-s,-) : livour emgannoù g.
Schlachter g. (-s,-) : boser g., kiger g., lazher g.
Schlächter g. (-s,-) : 1. boser g., kiger g., lazher g. ; 2. [dre skeud.] kiger g., lazher tud g., bourev g.
Schlachterbeil n. (-s,-e) : bouc'hal-giger b., troc'hell b., kontell droc'h b.
Schlachtere b. (-,-en) / **Schlächtere** b. (-,-en) : 1. lazhadeg b., drailh g. ; 2. P. kigerezh b., kigerdi g., kigeri b., boserezh b.
Schlachterin b. (-,-nen) : boserez b., kigerez b., lazherez b.
Schlächterin b. (-,-nen) : 1. boserez b., kigerez b., lazherez b. ; 2. [dre skeud.] kigerez b., lazherez tud b.
Schlachtermesser n. (-s,-e) : troc'hell b., kontell droc'h b.
Schlachtfeld n. (-s,-er) : maez-ar-stourm g., tachenn-emgann b., tachenn-vrezel b., stourmva g., aerva g., emgannlec'h g., kaddir g., kadlann b., kannlec'h g., stourmlec'h g., plaenenn b. ; *auf dem Schlachtfeld bleiben*, chom war an dachenn, chom ouzh torgenn, kouezhañ ouzh torgenn, kouezhañ war an dachenn-vrezel, skuilhañ e wad war an dachenn-emgann, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, bezañ lazhet en emgann.
schlachtfertig ag. : war ar pare evit ober brezel, pare evit ar brezel, prest d'ober brezel, prest da stourm.
Schlachtfest n. (-es,-e) : fest an hoc'h g./b., fest ar gwadegennoù g./b., gwadegennoù lies.
Schlachtgesang g. (-s,-gesänge) : kanaouenn vrezel b.
Schlachtgetümmel n. (-s) : mesk g., meskadeg b., stourmadeg b.
Schlachtgewicht n. (-s) : [chatal] pouez ur wech diskaret g.
Schlachtgewühl n. (-s,-e) : mesk g., meskadeg b., stourmadeg b.
Schlachthaus n. (-s,-häuser) / **Schlachthof** g. (-s,-höfe) : lazhti g., boserezh b.
Schlachtkalb n. (-s,-kälber) : leue kig g.
Schlachtkreuzer g. (-s,-) : lestr-reder brezel g., reder brezel g., morreder brezel g.
Schlachtochs g. (-en,-en) : ejen lart g.
Schlachtopfer n. (-s,-) : lazhiad brezel g., reuzied brezel g.
Schlachtordnung b. (-) : urzh emgann g. ; *in Schlachtordnung aufstellen*, renkañ evit an emgann.
Schlachtplan g. (-s,-pläne) : steuñv emgann g.
schlachtreif ag. : [chatal] erru mat da lazhañ, mat da reiñ d'ar c'higer.
Schlachtreihe b. (-,-n) : linenn emgann b.
Schlachtrinder lies. : saout-kig lies., bioù-kig lies.
Schlachtross n. (-es,-e) : [loen.] marc'h-emgann g., roñse brezel g., jav brezel g., marc'h brezel g., kaval g., kourser g.
Schlachtruf g. (-s,-e) : [lu, istor] garm g./b. (Gregor), garm a vrezel g./b., garm arenkiñ g./b., garmadenn arenkiñ b., luan g., youc'h brezel g., youc'h emgav g.

Schlachtschaf n. (-s,-e) : dañvad kig g. [*liester* deñved kig] ; *Wollschafe sind keine Schlachtschafe*, an deñved da reiñ gloan n'int ket deñved kig..
Schlachtschiff n. (-s,-e) : lestr-brezel g., batimant ar morlu b., lestr-emgann g.
Schlachtsteuer b. (-,-n) : taos bosañ g.
Schlachtstier n. (-s,-e) : loen kig g.
Schlachtung b. (-,-en) : bosadur g., diskaridigezh b.
Schlachtvieh n. (-s) : loened kig lies.
Schlackdarm g. (-s,-därme) : [korf.] youlc'h g., P. riboul ar patatez g., toull an dar g.
Schlacke b. (-,-n) : 1. kenn g. ; *Hammerschlagschlacke*, kaoc'h-houarn g., kenn g., koc'hion str., koc'hien g., kenn-houarn g., skant-houarn str., potinaj g. ; 2. loustoni b., stronk g., taras g., mardoze g., lastez str., lapas g., lorgnez str. ; 3. [mezeg.] *Schlacken*, gwiennnoù lies.
schlacken V.gw. (hat geschlackt) : 1. teuler (reiñ) kenn, teuler (reiñ) koc'hien, koc'hienañ ; 2. ober glav dizehan, ober erc'h dizehan.
Schlackenbildung b. (-,-en) : furmadur kenn g., koc'hienaat g.
Schlackenhalde b. (-,-n) : bern kenn g., koc'hieneg b.
Schlackenkegel g. (-s,-) : kern tanveneziek b., kern volkanek b.
Schlackenzement g. (-s,-e) : simant koc'hion g., simant kaoc'h-houarn g.
schlacke ag. : gwidilet, tortigellet, kilwedennet ; *schlacke* Hose, bragoù tortigellet (kilwedennet) lies.
schlackern V.gw. (hat geschlackert) : 1. [dilhad] bezañ laosk, distribilhañ ; 2. jorgellat ; *er schlackert mit den Gliedern*, laosk eo war e zivesker, emañ laosk en e sav, brañsellat a ra e zivrec'h en ur vale, mont a ra en un doare freilhek ; 3. [dre skeud.] P. *mit den Ohren schlackern*, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet-holl, mantret), kouezhañ war e gement all, menel batet, chom bamet, bezañ skoet-mik gant ar souezh, bezañ souezhet-mik (souezhet-marv, sabatu, alvaonet-holl, divarc'het, divontet, batorellet, boemet, kalmet), chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beietañ, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzelk, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlammoù, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het e c'henoù d'an-unan, chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù, rontaat e zaoulagad hag e c'henoù, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom da lachañ ouzh udb evel ar yer ouzh an erc'h, bezañ ken bras e zaoulagad ha brammoù saout, chom da vamañ evel ur genaoueg, chom genaoueg, bezañ tapet lopes, chom abaf evel ur yar displuñvet, chom a ra da sellet gant e c'henoù, mont a ra e genoù, chom a ra bamet, chom a ra en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn.
Schlackerwetter n. (-s) : amzer rec'hinoù glav b., amzer barradoù-glav b., amzer barroù-glav b., amzer kaouadoù c'hav b., amzer rizennadoù glav b., amzer bodadoù glav b., amzer strañsadoù-glav b., amzer strifladoù b., amzer taoladoù dour b., amzer torradoù-glav b.

schlackig ag. : koc'hienek, leun a skant-houarn, leun a genn.

schlackrig ag. : *sellit ouzh schlackerig*.

schlacksig j ag. : estreik, freilhek, distrantell, fardellek.

Schlackwurst b. (-,würste) : [kegin.] pennsac'henn b.

Schlaf g. (-s) : kousk g., kousked g., hun g., hune b., Kerroc'h b., Kerhun b., [Spitznamen des Schlafes] an aotrou Gerabornig g., bornig g., busabornig g. ; *tiefer Schlaf*, morvitellerezh g., kousk kalet (divorfil, don) g., kousked mik g., kousk mik g., hun kalet g., kousk tenn ha pounner g. ; *einen leichten Schlaf haben*, kousket skañv, bezañ skañv e gousked, bezañ kouskedik, bezañ etre kousk ha digousk, dargudiñ, morgousket, mordoñ, gougousket, morgudiñ, morenniñ, morfilañ, morediñ, soubañ goulou, morgudiñ, sorenniñ, soriñ, boemañ, kousket evel ki milin, bezañ dalc'het gant ar morgousk, na ober nemet hanter gousket, na gousket nemet ul lagad digor ; *jemanden in den Schlaf singen*, kanañ ul luskellerez evit lakaat u.b. da gousket ; *in einen tiefen Schlaf sinken*, distagañ un tamm c'hwek a gousk, distagañ ur c'horfad kousket, menel kousket c'hwek, en em reiñ da vorvitellañ, mont don en e gousk, distagañ ur c'houk tenn ha pounner, pakañ ur c'houk tenn ha pounner, mont da Gerroc'h, mont da Gerhun, mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont er vallin ; *jemanden aus dem Schlaf holen*, dihuañ u.b. eus e gousk, dihuañ u.b. a-greiz e gousk, dihuañ u.b. e-kreiz e gousk, dihuniñ u.b. a-greiz e gousk, divorediñ u.b., tennañ u.b. eus e gousk ; *jemanden aus dem Schlaf rütteln*, strilhañ u.b. evit e zihuniñ, strilhañ e c'hwen d'u.b. evit e denañ eus e gousk, ober un tamm hej d'u.b. evit e zihuniñ, ober un hejañ d'u.b. evit e zihuniñ, horellañ u.b. evit e zihuniñ, horjellat un den kousket ; *jemanden aus dem Schlaf trommeln*, dihuniñ u.b. a-stroñs ; *vom Schläfe erwachen*, dihuañ eus e gousk, divorfilañ eus e hun, divorediñ ; *aus dem Schlaf auffahren (hochfahren)*, dihuniñ en ul lamm (en un taol-trumm, a-daol, a-stroñs), divorfilañ neuze-souden ; *erschreckt aus dem Schlaf auffahren (hochfahren)*, dihuniñ dre spont, dihuniñ en ul lamm, dihuniñ a-daol, dihuniñ a-stroñs ; *der Schlaf übermannte mich*, trec'hiñ a reas ar c'houked (ar c'hoant kousket) warnon, souriñ a reas ar c'houked àrnon, kregiñ a reas ar c'houked ennon, ar bornig a oa deuet din, erru e oa an aotrou Gerabornig, ar c'houked a zeuas warnon, gounezet e voen gant ar c'hoant kousket, ne oan ket mui evit tifenn ouzh ar c'houked ; *im Schlaf*, **a**) dre e gousk, dre e hun, en e hun, e-doug e gousk, e-pad e hun, keit ma oa o kousket, e-kerzh e gousked, en ur gousket, o kousket, e-korf e gousk, a-greiz e gousk, dre greiz e gousk, e-kreiz e gousk ; **b**) [dre skeud.] dic'hortoz-kaer ; **c**) diboan, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, ken bravik ha tra, ken aes all, koulz all, ken aes ha tra, aes-ral, war blaen ; *im Schlaf sprechen*, komz dre e gousk, komz dre e hun, komz en e hun, huñvreal uhel ; *ich fand keinen Schlaf*, n'em eus ket bet kousket ur berad (kousket banne, kousket un dakenn) e-doug an noz, n'em boa gallet kousket lomm e-pad an noz, me n'eo ket bet savet din ar c'hoant-kousket, digousk (dihun) e oan chomet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ lagad ebet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ va lagad e-pad an noz, tamm kousk ebet n'em boa bet e-pad an

noz, n'em boa kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em boa graet un nozvezh ; *sich den Schlaf aus den Augen reiben (wischen)*, dibikouzañ e zaoulagad, frotañ e zaoulagad, dibikouzañ e ziv vernigenn, dibikouzañ e leternioù, dibikouzañ e brenester, dibikouzañ e gantolorioù ; *das fällt mir nicht im Schläfe ein*, biken ne zeufe din ur soñj seurt-se ; *den Seinen gibt's der Herr im Schläfe*, ar chañs vat a zegouezh dic'hortoz-kaer ; *der letzte (ewige) Schlaf*, ar marv g., ar c'houk peurbadus g., an hun diwezhañ g. ; *den Schlaf des Gerechten schlafen*, kousket dispart en e wele, kousket c'hwek, kousket aes, kousket gant kousk an dud reizh, bezañ kousk-dous ; *Winterschlaf*, kouskedadur g., goañvadur g. ; *Schlaf bringendes (Schlaf förderndes) Mittel*, hunwezher g., louzoù-kousket g., louzoù kouskedus g. louzoù moredus (huneiat, kouskus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) g.

Schlafabteil n. (-s,-e) : [trenioù] kombod-kousket g., kombod hunvagon g.

Schlafanfall g. (-s,-fälle) : barr c'hoant kousket g.

Schlafanzug g. (-s,-anzüge) : pijama g., dilhad-noz g.

Schlafbeere b. (-,-n) : [louza.] benede g., boul du b., louzaouenn foll b.

schlafbringend ag. : huneiat, moredus, kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus.

Schläpfchen n. (-s,-) : mor g., mored g., mored berr g., moredenn b., morenn b., mordoenn b., morfil g., soren b., kouskadenn b., kouskadennig b., pennadig g., pennadig kousk g., pennadig kousket g., morgouskig g., morgousk g., morgousked g., dargud g., chop g., jar g., berad kousked g., krogad kousked g., pennad kousket g. ; *Mittagsschläpfchen*, kousk-kreisteiz g., hun kreisteiz g., kousk-aez g., morenn b. ; *geht es dir besser nach diesem Schläpfchen ?* gras e kavez bezañ kousket un tammig ? ha gwelloc'h emañ goude da damm kousk ? ; *mach doch ein Schläpfchen*, kae da gousket ur banne, kae d'ober ur vorenn, kae d'ober ur c'hrogad (ur pennad, ur berad) kousket, kae d'ober ur pennadig, kae d'ober ur gouskadennig, kae d'ober ur pennadig kousk, kae d'ober ur morgouskig, kae d'ober ur mored.

Schlafcouch b. (-,-en) : gourvezvank treuzfurmadus g., gourvezvank hag a c'hall bezañ troet e gwele g., gourvezvank-gwele g.

Schläfe b. (-,-n) : [korf.] ividig g. [liester daouividig, ividigoù].

schlafen V.gw. (schläft / schlief / hat geschlafen) : kousket, bezañ kousket, bezañ o kousket, bezañ kousk, ober e gousked, ober ur gouskadenn, hunañ, huniñ, huneal, huneñ, P. boueta ar c'hwen, magañ ar c'hwen, magañ c'hwen, mont d'ar Roc'h, diroc'hal, flutañ, tortañ, kludañ ; *er schläft*, kousket eo, o kousket emañ ; *egal, ob er schläft oder nicht !* n'eus forzh pe e vo kousket pe e vo dihun, n'eus kaz pe e vo kousket pe e vo dihun ; *ich habe zwei Stunden geschlafen*, kousket e oan e-pad div eurvezh, chomet e oan da gousket e-pad div eurvezh, kousket em boa e-pad div eurvezh ; *er schläft nur sehr kurz*, ar c'houked a ra a zo tanav, hennezh a vez berr e gousk ; *fest (tief) schlafen*, kousket c'hwek (mik, kalet, klot, klot ha kalet, kalet ha klot, evel ur roc'h, evel ur broc'h en e doull, evel ur maen, divorfil, mort, aes), bezañ

kousket moñs, kousket en e gloz, distagañ un tamm c'hwek a gousk, morvitellañ, kousket evel ur varrikenn, kousket evel ur bleiz, huniñ mik, bezañ kousket-mort ; *er schläft wie ein Murmeltier*, kousket-mik eo evel ur broc'h en e doull, kousket moñs eo, kousket-mort eo ; *im Sitzen schlafen*, diroc'hal en e vrennigenn, kousket en e azez ; *er schlief im Sitzen und hatte dabei den Kopf auf die Arme gelegt*, kousket a rae en e azez, e benn chouket gantañ war e zivrec'h ; *das Baby schläft friedlich*, ar babig a zo kousk-dous, kousket-c'hwek a ra ar babig ; *ich will nur eines : schlafen !* ne'm eus ken c'hoant kousket ! c'hoant kousket ne'm eus ken ! ; *lasst mich schlafen !* laoskit me da gousket ! ; *schlafen wollen*, kaout goust da gousket, arabat eo o lezel da gousket e-pad keit amzer ; *halb schlafen*, kousket skañv, bezañ skañv e gousked, bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, bezañ dalc'het gant ar morgousk, dargudiñ, morgousket, moriñ, morgudiñ, morenniñ, morfilañ, morediñ, soubañ gouloù, mordoiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ, kousket evel ki milin, bezañ dalc'het gant ar morgousk, na ober nemet hanter gousket, bezañ etre kousk ha digousk ; *ich konnte gar nicht schlafen*, tamm kousk ebet n'em boa bet, n'em boa ket gellet kousket en noz-mañ, n'em boa gellet kousket lomm e-pad an noz, n'em eus ket bet kousket ur berad (kousket banne, kousket un dakenn, kousket berad) en noz-mañ, me n'eo ket bet savet din ar c'hoant-kousket en noz-mañ, ar c'hoant-kousket ne cheine ket ac'hanon en noz-se, digousk (dihun) e oan chomet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ lagad ebet, n'em boa kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em boa graet un nozvezh ; *hast du letzte Nacht gut geschlafen ?* kousket aes ac'h eus graet evit an noz ? ; *manche Nacht kann ich nicht schlafen*, nozvezhioù a vez, ne gouskan ket ; *die ganze Nacht ununterbrochen schlafen*, tremen an noz o kousket ; [darempredoù rev] *mit jemandem schlafen*, ober gwele gant u.b., kousket gant u.b., kousket davet u.b. ; *wir schliefen in einem Bett zu dritt*, tri e oamp en ur gwelead ; *mit jedem schlafen*, ribodal, roulat, c'hoari daou a-hed hag a-dreuz gant n'eus forzh piv, c'hoari toutou gant n'eus forzh piv, ribotat a-hed hag a-dreuz gant n'eus forzh piv, fouzhañ a-hed hag a-dreuz gant n'eus forzh piv ; *schlafen gehen (sich schlafen legen)*, mont da glask e wele, mont da gousket, en em ledañ da gousket, mont d'e wele, mont da c'hourvez evit kousket, mont d'ober ur c'housk, mont d'ober ur pennad kousk, mont d'ober ur pennad kousket, mont d'ober ur gouskadenn, P. mont da blouzañ, mont da gludañ, mont da loñchañ, mont d'e riboul, mont d'e ched, mont d'e glud, mont d'e gel, mont d'e gloz, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da flutañ, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gêrhun (da Gêrroc'h), mont er vallin, mont da vagañ c'hwen, mont da voueta ar c'hwen ; *mit den Hühnern schlafen gehen*, mont da gousket pa ya ar yer d'o c'h lud, mont da gludañ gant ar yer, bezañ ur c'housker abred eus an-unan ; *in den Tag hinein schlafen*, chom da sac'hañ en e wele, ober grallig, diveureiñ, ober kousk-mintin, ober teil, ober teil tomm, chom d'ober laou, menel da voueta laou, chom da vagañ ar c'hwen, chom da vreinañ war e c'holc'hed, chom da

flaeriañ, chom da ziveureiñ, chom da vuzuliañ lin, chom d'ober laou, chom da lipat an tomm, kemer ar c'hraz, kousket hed ar mintinvezh (betek pell an deiz, betek uhel an deiz) (Gregor) ; *unter freiem Himmel schlafen*, kousket dindan an amzer (e kambr ar stered, e-barzh liñselioù sant Pêr, dindan ar billig vras), lojañ e maner Lonk-Avel, lojañ e kambr ar stered, lojañ e maner Lonk Avel, chom da ziwall al loar eus ar bleiz, na gaout nemet toenn an noz evit en em c'holeiñ, chom da gousket e ti Mari C'hlaizioù ; *auf bloßer Erde schlafen, auf dem bloßen Boden schlafen, auf hartem Boden schlafen, auf dem blanken Boden schlafen, auf hartem Lager schlafen, auf der nackten Erde schlafen*, kousket war ar c'haled, kousket war an douar noazh, kousket war ar mort, kousket war an douar-ran, kousket war an douar rik, kousket war an douar yen (Gregor) ; *hier schläft es sich gut*, brav eo kousket (chom da gousket) amañ ; *schlaf wohl !* nozvezh vat dit ! kousk c'hwek ! ; *wer schläft, hat keinen Hunger, gut schlafen ist so gut wie gut essen*, ar c'housked a zo hanter voued - netra n'eo kollet, leignit pe gouskit - kousket ha leiniañ a zo memes tra - kousket ha leiniañ a zo un heñvel dra.

Schlafen n. (-s) : kouskerezh g., kousked g., kousk g., hun g.

Schlafenader b. (-,-n) : [korf.] gwazienn-ividi g.

Schlafenbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn ividi g.

Schlafenbeinkondyle b. (-,-n) : [korf.] torzhell genvellañ an askorn ividi g.

Schlafengehen n. (-s) : mont da gousket g.

Schlafenlappen g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn-ividi g.

Schläfer g. (-s,-) : kousker g., huner g. ; [mojenn.] *die Sieben Schläfer von Ephesus*, Seizh Huner Efezoù lies., breudeur ar seizh hun lies. ; [dre skeud.] *Siebenschläfer*, hunegan (Gregor) g.

Schläferin b. (-,-nen) : kouskerez b., hunerez b.

schlāfern V.gw. ha V.dibers. (hat geschlāfert) : *mir schlāfert*, emañ ar bornig o tont din, marv eo va daoulagad gant ar c'hoant kousket, lazhet (marv) on gant ar c'hoant kousket / dallet on gant ar morgousk / n'ouzon pe ran gant ar mored (Gregor).

schlaff ag. : 1. laosk, distenn, distegn, distign, distignet, diantell, divant, dizalc'h, gadal, distart, dinerzh, blot, flakik, flak, flav, flibous, gwak, ven, eon tout, frank ; *schlaffe Gesichtszüge*, linennou laosk an dremm, un dremm linennou laosk dezhi b. ; *die Elefanten haben eine recht schlaffe Haut*, kroc'hen an olifanted a zo gwall frank d'o c'horfoù ; *schlaffer Händedruck*, stard-dorn dinerzh g., dornad laosk g. ; *bei Windstille hängen die Segel schlaff*, pa 'vez dizavel an amzer e chom laosk ar gouelioù (Gregor), pa vez dizavel an amzer e chom distenn gouelioù ar vag ; *schlaffer Riemen*, lêrenn laosk (distenn) b. ; *schlaff werden*, flakaat, flakañ ; 2. [dre skeud.] distaouel, lezirek, disaour, dibreder, skoërivek, feneant, landreant, didalvez, lezober, diegus, gwad mors ennañ, mors, diek, dilamprek, lifret, hualet, euver, flai, landrennek, landrennus, lor, diboa, digalon da labourat, lugut da labourat, lezirek d'al labour, pouer da labourat, gwak, distart e youl, divalav, flav.

Schlaffheit b. (-) : laoskadurezh b., dinerzh g., landrenn b., langis b., rekont g., doan b., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b., mored g.

schlaffördernd ag. : huneiat, moredu, kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus.

Schlafgast g. (-es,-gäste) : kouviad hag a chom da gousket g., gweladenner hag a chom da gousket g.

Schlafgelegenheit b. (-,-en) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b. ; *jemandem eine Schlafgelegenheit anbieten*, gweleñ u.b.

Schlafgemach n. (-s,-gemächer) : kambr-gousket b., kambr-wele b., kambr da gousket b., kambr b.

Schlafgott g. (-s) : [mojenn.] Morfeüs g.

Schlafittchen n. (-s) : kolier g., kabiez g., kerc'henn g., chouk g. ; *jemanden am Schlafittchen packen*, pakañ (tapout) u.b. dre e golier, kregiñ e kolier u.b., kregiñ e kabiez u.b., lammat ouzh (e, gant) kabiez u.b., lakaat ar c'hraban war kabiez u.b., kregiñ e chouk u.b.

Schlafkammer b. (-,-n) : kambr-gousket b., kambr-wele b., kambr da gousket b., kambr b.

Schlafkörnchen n. (-s,-) : pikouzen b., tamm pikouz g., koar g. ; *sich die Schlafkörnchen wegwischen*, dibikouzañ e zaoulagad, dibikouzañ e ziv vernigenn, dibikouzañ e leternioù, dibikouzañ e brenester, dibikouzañ e gantolorioù ; *Schlafkörnchen verkleben seine Augenlider*, peget eo e zaoulagad gant ar pikouz.

Schlafkrankheit b. (-) : [mezeg.] kleñved ar c'houk g., terzhienn hunadus b. ; *die Tsetsefliege ist der Überträger der Schlafkrankheit*, trezouget e vez kleñved ar c'houk (an derzhienn hunadus) gant ar c'helien tse-tse.

Schlafkur b. (-,-en) : [mezeg.] kur gousket b.

Schlaflied n. (-s,-er) : luskellerez b.

schlaflos ag. : digousk, dihun, anhun ; *schlaflose Nacht*, gwall nozvezh b., nozvezhiad digousk (dihun) b., tamm kousk ebet e-pad an noz g., nozvezh anhun b. ; *ich habe eine schlaflose Nacht verbracht*, tamm kousk ebet n'em boa bet en noz-mañ, n'em boa ket gellet kousket en noz-mañ, n'em boa gellet kousket lomm e-pad an noz, n'em eus ket bet kousket ur berad (kousket banne, kousket un dakenn, kousket berad) en noz-mañ, me n'eo ket bet savet din ar c'hoant-kousket en noz-mañ, ar c'hoant-kousket ne cheine ket ac'hanon en noz-se, digousk (dihun) e oan chomet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ lagad ebet, n'em boa kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em boa graet un nozvezh.

Schlaflosigkeit b. (-) : anhun g., digousk g., digousked g. ; *ich leide an Schlaflosigkeit*, kollet em eus ar c'houked.

Schlaflost b. (-) : c'hoant kousket g.

Schlafmangel g. (-s) : diouer a gousked g.

Schlafmittel n. (-s,-) : 1. [mezeg.] hunwezher g., morzer g., louzoù-kousket g., louzoù moredu (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g. ; 2. [dre skeud.] borod g. ; *das ist das reinste Schlafmittel !* nag ur borod ! kaoz an arabadus a zo hir ha padus ! pegen moredu !

Schlafmohn g. (-s,-e) : [louza.] roz-moc'h str.

Schlafmütze b. (-,-n) : 1. boned-noz g. ; 2. [dre skeud.] gwall gousker g., den a gousk kalz g. ; 3. [dre skeud.] *er ist eine echte Schlafmütze*, a) en em leuskel a ra da vont, ur morgousket a zen eo, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra,

lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennou, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourte eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazhied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ur gouskadenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad ; b) un dristadenn eo, ur penn kozh eo.

schlafmützig ag. : lizidant, diek, lezirek, disaour, dibreder, dibalamour, landreant, laosk, dilañs, gwevn, diegus, mors, lizidour, kousket, morgousket, chourek, lugut, lugudus, luguder, gourte, diboan, divalav.

Schlafplatz g. (-es,-plätze) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b. ; *Schlafplatz von Saatkrähen*, braneg b.

Schlafratte b. (-,-n) : [dre skeud.] gwall gousker g., den a gousk kalz g.

Schlafräum g. (-s,-räume) : hunva g., kouskva g., hunlec'h g.

schläfrig ag. : 1. c'hoant kousket gantañ, kouskedik, morgousket, moredek, morennnek, morfilek, tezeok, etre kousket ha dihun, etre kousk ha digousk, gant ar c'hoant kousket ; *jemanden schläfrig machen*, lakaat c'hoant kousket d'u.b., lakaat u.b. da gousket, reiñ c'hoant kousket d'u.b., degas c'hoant kousket d'u.b., lakaat u.b. da vorediñ, bezañ borodus ; *schläfrig sein*, bezañ gant ar c'hoant kousket, morediñ, soubañ gouloù, morenniñ, bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, dargudiñ, moriñ, morgudiñ, boemañ, bezañ savet ar c'hoant kousket d'an-unan, kaout c'hoant kousket, bezañ etre kousk ha digousk, bezañ etre kousked ha dihun ; *ich bin noch ganz schläfrig*, n'on ket digousket mat c'hoazh, etre kousked ha dihun emeon c'hoazh, pikous eo va daoulagad c'hoazh.

2. *eine Sache schläfrig betreiben*, chom da lezirekaat war e labour (Gregor), bezañ lugut da labourat, bezañ dilañs da labourat, bezañ difonn da labourat, mont ruz-diruz d'udb.

Schläfrigkeit b. (-) : c'hoant kousket g. ; *die Augen fallen ihm vor Schläfrigkeit zu*, marv eo e zaoulagad gant ar c'hoant kousket, dallet eo gant ar c'hoant kousket, bec'hiet eo e zaoulagad gant ar morgousk, emañ ar c'houk o trec'hiñ warnañ, emañ o reiñ bornig, maoutet eo, maoutañ a ra ; *seine Schläfrigkeit abschütteln*, divordiñ, divorediñ, divorenniñ, divorgousket, difenn ouzh ar c'houked ; *plötzlich auftretende Schläfrigkeit*, barr c'hoant kousket g.

Schlafröck g. (-s,-röcke) : sae-gambr b., skañwisk g. ; *ein Revolutionär in Schlafröck und Pantoffeln*, ur c'hrakdispac'her g., ur brizhdispac'her g., un dispac'her bihan boazh g., un dispac'her bouk g., un dispac'her tremenet dre ar ridell g.

Schlafsaal g. (-s,-säle) : hunva g., kouskva g., hunlec'h g.

Schlafsack g. (-s,-säcke) : sac'h-kousket g.

Schlafsand g. (-s) : pikouz g., koar g. ; *sich den Schlafsand wegwischen*, dibikouzañ e zaoulagad, dibikouzañ e ziv vernigenn, dibikouzañ e leternioù, dibikouzañ e brenester, dibikouzañ e gantolorioù ; *Schlafsand verklebt seine Augenlider*, peget eo e zaoulagad gant ar pikouz.

Schlafsofa n. (-s,-s) : gourvezvank treuzfurmados g., gourvezvank hag a c'hall bezañ troet e gwele g., gourvezvank-gwele g.

Schlafstadt b. (-,-städte) : hungêr b., Kerhun b., Kerroc'h b., kêr-vannlev b., eil kêr b., kêr-satellit b., tolpad tro g.

Schlafstatt b. (-,-stätten) : gwele g., fled g.

Schlafstätte b. (-,-n) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b., hundi g. ; *jemandem eine Schlafstätte anbieten*, gweleñ u.b.

Schlafstelle b. (-,-n) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b.

Schlafstörungen lies. : [mezeg.] dizurzh ar c'houk g., trubuilhoù ar c'houked lies.

Schlafsucht b. (-) : [mezeg.] letargiezh b., terzhienn-gousk b., hunad g., gwallhun g., mored g.

Schlaftablette b. (-,-n) : [mezeg.] [mezeg.] kached evit kousket g., hunwezher g., louzoù-kousket g., louzoù moredus (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g.

Schlaf tier n. (-s,-e) : [dre skeud.] gwall gousker g., den a gousk kalz g.

Schlaftrunk g. (-s,-trünke) : [mezeg.] hunwezher g., louzoù-kousket g., louzoù moredus (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g.

schlaftrunken ag. : maoutet, skuizh-divi, beuzet (distronket, distroñset, koarennet, karzhet) e zaoulagad gant ar c'houked ; *schlaftrunken sein*, maoutañ, bezañ maoutet, bezañ dallet gant ar c'hoant kousket, bezañ marv e zaoulagad gant ar c'hoant kousket, bezañ bec'hiet e zaoulagad gant ar morgousk, bezañ ar c'houk o trec'hiñ war an-unan, bezañ o reiñ bornig, bezañ beuzet (distronket, koarennet, distroñset, dislivet, karzhet) e zaoulagad gant ar c'houked, bezañ etre kousk ha digousk.

Schlaftrunkenheit b. (-) : c'hoant kousket diharzus g.

Schlafwagen g. (-s,-) : bagon-gousket b., hunvagon b.

Schlafwagenbett n. (-s,-en) : fled g.

Schlafwandel g. (-s) : [mezeg.] hunvaleerezh g.

schlafwandeln V.gw. (ist geschlafwandelt / hat geschlafwandelt) : [mezeg.] bale en e hun hep gouzout d'an-unan, bezañ hunvaleer.

Schlafwandler g. (-s,-) : [mezeg.] hunvaleer g.

Schlafwandlerin b. (-,-nen) : [mezeg.] hunvaleerez b.

Schlafzeit b. (-,-en) : 1. padelezh ar c'houk b. ; 2. koulz kousket g., mare kousket g. ; *in der Schlafzeit*, e-koulz kousket.

Schlafzimmer n. (-s,-) : kambr-gousket b., kambr-wele b., kambr da gousket b., kambr b.

Schlafzimmerblick g. (-s,-e) : [dre fent] selloù atizus lies., daoulagad kailh lies., selloù a-druez lies.

Schlag g. (-s, Schläge) : 1. taol g., taolad g., taoladenn b., takad g., c'hwistad g., freilhad g., freskad g., kotad g., tok g., babuenn b., fiezenn b., kistinenn b., katarenn b., bleukad g., skoidigezh b., lop g., lopadenn b., moñsadenn b. ; *einen leichten Schlag geben*, reiñ un taol bihan (un taol skañv, ur chifrodenn, un taol moan) ; *heftiger Schlag*, c'hwistad g., lop g., fiblad g., freilhad g., kotad g., takad g., taol yac'h g., bazhad b., gwall daol g., pezh mell taol g., taol rust g., taol kreñv g., taol kalet g., babuenn b., fiezenn b., kistinenn b., katarenn b., kistinenn b. ; *fester Schlag*, paborell b. ; *Schläge austeilen*, reiñ taolioù a c'hoari gaer, dic'hastañ taolioù, sankañ gennoù ; *tödlicher Schlag*, taol marvel g. (Gregor), taol marvus g. ; *übler Schlag*, mestaol g. ; *einen Schlag bekommen*, tapout un taol, pakañ un taol, kaout un taol digant u.b. ; *Schläge bekommen*, pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù ; *jemandem einen Schlag versetzen*, darc'haouiñ un taol gant u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diaveliñ un taol gant u.b., disvantañ un taol gant u.b., diastenn un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., dic'hastañ un taol d'u.b., distagañ un taol d'u.b., plantañ un taol gant u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., disvantañ un taol gant u.b., skeiñ un taol war u.b., dispegañ un taol gant u.b., astenn un taol d'u.b., reiñ un takad d'u.b., reiñ un taol d'u.b., distagañ ur freskad gant u.b., dic'hwistañ un taol gant u.b., delazhiñ un taol gant u.b., dizaoniñ un taol gant u.b., dic'hagnañ un taol gant u.b., flastrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., bountañ un taol gant u.b., strinkañ un taol gant u.b. ; *jemandem Schläge versetzen*, fraeañ u.b., plantañ taolioù gant u.b. ; *jemandem einen üblen Schlag versetzen*, mestaoliañ u.b. ; *das Blut spritzte unter den Schlägen*, strinkañ a rae ar gwad dindan an taolioù ; *eine Tracht Schläge*, ur saead vazhadoù b., ur saead c'hwistadoù b., keuneudennadoù lies., ur gwiskad bazhadoù g., ur frotadenn b., ur chupennad taolioù b., ur gwiskad fustadoù g., ur grizilhad taolioù g., ur fraead g., ur fraeadenn b. ; *Handschlag*, stardadenn daouarn b., stard-dorn g., dornad g., dornad-karantez g. ; *Schlag mit der Hand*, flac'had b., dornad g., taol dorn g., krabanad b., palvad g., pavad g./b., skasad g., flipad g. ; *Faustschlag*, dornad g., takad g., taol meilh-dorn, bleukad g., taol-bleuk g., taol-dorn g., ougnad g. ; *Schlag auf die Schläfe*, penn-padez g. ; *Schlag aufs Maul*, *Schlag auf die Schnauze*, *Schlag auf die Fresse*, mojad b. ; *Schläge auf den Hintern*, peñsad g., revriad g., feskennad b., tersad b., prasad g. ; *Schlag ins Gesicht*, fasad g./b., stlafad b. ; *Schlag auf die Nase*, friad g. ; *Schlag auf den Kopf*, jaoutennad b. ; [dre skeud.] *harter Schlag*, *schwerer Schlag*, P. *Schlag ins Kontor*, mestaol g., distokadenn b., distro lous b., taol pounner g., gwall daol g., taol-droug g., taol kriz g., taol-fall g., taol garventez g., bazhad b., reuziad g., glac'har bras g., gwalldro b. ; *es war ein harter Schlag*, P. *das war*

vielleicht ein Schlag ins Kontor, hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, pebezh bazhad am boa bet gant ar c'heloù-se ; *Schlagabtausch*, krogad sach-blev g., tabut g., tabuterezh g., trouz g., frot g., jeu b., stag g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., bec'h g. ; *Schicksalsschlag*, chañs fall b., taol-dichañs g., taol kriz an tonkadur g., planedenn fall b., gwalleur g./b., droukverzh g., gwalldaol g., taol divalav g., reuz g., reuziad g., glac'har bras g. ; *wie vom Schlag gerührt*, nec'het-seiz, trefuet, mantret, simudet, alvaonet, kalmet, trejeboulet, daoubennet, trelatet, treboulet, trechalet, strabouilhet, don estonet e galon, skoelfet, alvaonet, abafet-lip, tapet lopes, balzelk, beiet, beudet, batet, sabatuet-mik ; *Hammerschlag*, taol morzhol g. ; *elektrischer Schlag*, diskarg g., taol diskarg g., taol diskarg tredan g., disvec'hiadenn dredan b. ; *Blitzschlag*, tan-foeltr g., tan-kurun g. ; *Schlag für Schlag*, *Schlag auf Schlag*, taol-ha-taol, taol-war-daol, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h ; *Schlag um Schlag*, taol evit taol - kraf evit kraf, ivin evit ivin, lagad evit lagad -ivin ouzh ivin - lagad evit lagad - losk evit losk, goulvi evit goulvi - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - bazhad evit bazhad - tenn evit tenn - krog evit krog - pezh evit pezh ; *mit einem Schlag*, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, en un taol-kont, en un taol krenn, gant pep tizh, en un taol berr, en un taol, a-benn-krak, a-greiz-holl, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-pep-kreiz, soudenn, a-daol-dak, a-sav-daol, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, brusk, krak, krenn, trumm, pik ; *die Angelegenheit wurde mit einem Schlag erledigt*, ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket ar gudenn, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer ; *einen großen Schlag landen*, ober un taol ruz, ober un taol dreist, ober tro-vat, ober taol, ober un afer vat, dont un taol berzh kaer da vat gant an-unan, dont ur stropad da vat gant an-unan, dont un taol kaer da vat gant an-unan, ober un ant mat, dont un taol strak da vat gant an-unan ; *auf den ersten Schlag*, diwar an taol kentañ, war an taol, en taol kentañ, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en ur ober un netra, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, propik, en un taol dorn, amzer sotal, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, ribus, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), krenn, pik ; *ein Schlag ins Wasser*, un taol bazh en dour, un dro wenn b., ur bramm en dour g., un taol bouc'hal en dour (er stank, en ur stank) g., un tenn er c'hleuz g. ; [dre skeud.] *P. er tut keinen Schlag*, ne ra ket ur c'heuz, ne ra netra gant e gorf, ober a ra e zidalvez (e gorf didalvez), ne ra ket ur c'heuz eus e zaouarn, lakaat a ra e zaouarn an eil en egile, emañ oc'h ober aner, ne rafe ket ur c'hrogad, ne rafe ket ur c'hraf, ne rafe ket an disterañ kraf, ne ra ket ur fulenn war ar plaen, ober a ra e varv, ne ra taol ebet, hennezh a vez oc'h ober mann a-hed an deiz, ne ra glad, chom a ra da straniñ, emañ o kinviañ (o

kozhañ) el leziregezh, emañ o lardañ diegi, n'emañ ket bale an eost gantañ, hennezh ne c'hwezo ket lec'h ma c'hwez ar broc'h, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn) anezhañ.

2. lamm-kalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-armoug g., orc'had empenn g., argrad g. ; *am Schlage sterben*, mervel gant ul lamm-kalon, mervel gant un taol-gwad ; *vom Schlage getroffen sein*, bezañ skoet gant ul lamm-kalon ; *Herzschlag*, arsav kalon g. ; *Hitzschlag*, taol-heol g. ; *mich trifft der Schlag* ! biskoazh kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! kent ne welis evel-henn ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; *mich traf der Schlag*, distroadet e oan bet dic'hortoz-kaer penn-kil-ha-troad - distroadet glez e oan bet dic'hortoz-kaer - ha pa vije kouezhet an neñv warnon, ne vije ket bet gwashoc'h.

3. stroñs g., stroñsad g., stroñsadenn b. ; *Herzschläge*, talmadennoù lies., talm ar galon g., sko ar gwad g., lammoù ar galon lies., taolioù ar galon lies., talmoù ar galon lies., poulzadennoù ar galon lies., tosoù ar galon lies. ; *Schläge der Uhr*, stlakoù (stlakerezh g.) an horolaj lies. ; *Schlag zehn Uhr* (mit dem Schlag zehn), pa oa just dek eur o seniñ, d'an taol kentañ a zek eur, da dap dek eur, da zek eur dik, da zek eur war ar pik, da zek eur rik, da zek eur rik-ha-rik, da zek eur eeun ; *Schlag zwölf*, da daol kreisteiz, d'an taol a greisteiz ; *Glockenschlag*, kloc'had g., son kloc'h g., taol kloc'h g.

4. (Trommel)schlag, taboulinadenn b. ; (Trommel)schläge, taboulinadeg g. ; *Nachtigallenschlag*, kan an eostig g. ; *Schlag der Wachtel*, kan ar goailh g. (Gregor).

5. stroñs g., stroñsadenn b., horos g., horosadur g., kurun b., draskadenn b.

6. tremp g., temz g., gouenn dud b., goradenn b. ; *ein schöner Schlag Menschen*, tud a ouenn vat, tud a droc'h, tud tres kaer (neuz kaer) ganto, tud askomet mat ha livet kaer lies. ; *ein Offizier alten Schlages*, ur ofiser mod-kozh g. ; *ein Mann von seinem Schlage*, ur gwaz a seurt-se g. ; *von gleichem Schlage*, ar seurt-mañ, ar seurt-se, heñvel a vent hag a liv, eus ar memes tremp, eus an hevelep temz, eus an hevelep bleud, eus an hevelep gobari, eus an hevelep goradenn ; *er ist genau wie sein Schlag*, d'ar ouenn e tenn.

7. *Wagenschlag*, dor ur c'harr b., stalaf ur c'harr g. (Gregor) ; *Taubenschlag*, kouldri g., kanustell b.

8. [labour-douar] reg g., treiñ eostoù g. ; *in Schläge einteilen*, stuziañ, lakaat an eostoù da dreiñ, labourat diouzh reol an treiñ-eostoù, labourat diouzh reg an trevad, labourat diouzh stuz ar parkeier.

9. [merdead.] jel g., bourzhad g. ; *beim Kreuzen einen Schlag machen*, tennañ ur bourzhiad, jeliñ.

10. [koadeier] med g., troc'h g.

Schlagabtausch g. (-es) : 1. [boks] krogou distaget a bep tu lies. ; 2. tabut g., tabuterezh g., begadoù lies., begata g., trouz g., rendael g., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., reuz g., c'hoari g., fred g., riot g., chikan g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., dael b., frot g., jeu b., stag g., kastrilhez str., kann b., kavailh g., sach-blev g., krog-blev g., fich-blev g., krogou lies., patati

g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., chabous g., hennon g., dispeoc'h g., bec'h g., butun g. ; *es kam zu einem Schlagabtausch*, sevel a reas trouz (bec'h, c'hoari, jeu, patati, ur gourdrourz bras, kabal, kann) etrezo, strakal a reas an traoù, dont a rejont hag en em gannañ ; **3.** [lu] stourmadenn b., saka-maout g.

Schlagader b. (-,n) : [korf.] gwazhienn-gas b. [*liester* gwazhied-kas], gwadkaser g., talmerenn b. ; *eine Schlagader abdrücken, eine Schlagader abpressen*, amwaskañ un dalmerenn.

Schlaganfall g. (-s,-anfälle) : [mezeg.] lamm-kalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-ar-moug g., orc'had empenn g., argrad g. ; *sie hatte einen Schlaganfall*, skoet e oa bet gant un taol-gwad.

schlagartig ag. : prim, trumm, dic'hortoz-krenn, ribus, pront.

Adv. : a-droc'h-taol, da-daol-trañch, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, en un taol-kont, en un taol berr, a-greiz-holl, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-pep-kreiz, soudenn, a-daol-dak, a-sav-daol, a-benn-krak, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, en un taol krenn, en un taol krak, en un taol buan, a-daol, a-flav, brusk, krak, krenn, trumm, pik, a-stroñs ; *schlagartig aufhören*, soc'hiñ.

Schlagartigkeit b. (-) : trummder g., trummed b.

Schlagball g. (-s,-bälle) : [sport] tripod g., groll b., horell g., P. gwiz b. ; *Schlagball spielen*, c'hoari dotu, dotuañ, grollañ, horellañ, krosal.

Schlagballspiel n. (-s,-e) : [sport] c'hoari polotenn g., tripod g., base-ball g., c'hoari-horell g., dotu g.

schlagbar ag. : hag a c'haller faezhañ, hag a c'haller bezañ trec'h warnañ.

Schlagbaum g. (-s,-bäume) : draf g., bardell b., kloued-wint b., klouedenn-winteiz b., kef-harz g.

Schlagbohrer g. (-s,-) : [tekn.] 1. toullerez dre zarskeñ b., toullerez dre dosañ b. ; 2. mouchet g., biñsell b., gwimeled b., argoured g.

Schlagbohrmaschine b. (-,-n) : [tekn.] mekanik toullañ dre zarskeñ g., mekanik toullañ dre dosañ g., toullerez dre zarskeñ b., toullerez dre dosañ b.

Schlagbolzen g. (-s,-) : [lu] toser g., skoer g., darskoer g.

Schlagbrücke b. (-,-n) : pont-gwint g., pont-gwint g., pont-gwinteiz g., dor-winterez b., porzh-gwint g., porzh-gwinteiz g.

Schlagdegen g. (-s,-) : kleze g.

Schlageisen n. (-s,-) : [tekn.] kizell b., engraver g.

Schlägel g. (-s,-) : [tekn.] dotu g., horzh b. [*liester* horzhioù, herzh, herzhier], horzhenn b., mell g.

Schlägelschlag g. (-s,-schläge) : horzhad b., mellad g.

schlagen (schlägt / schlug // hat geschlagen / ist geschlagen)

I. V.k.e. :

1. skeiñ
2. en em gannañ, bellañ
3. kaout an tu kreñv war
4. plantañ, sankañ
5. treiñ war un tu bennak
6. c'hoari, seniñ, tintal
7. lakaat, goleiñ

8. kenwerzh, arc'hanterezh

9. [tekn.] goriñ

10. troioù-lavar

II. V.gw. :

1. stekiñ, skeiñ, pigosat

2. lammat, mont, fiñval

3. seniñ, kanañ

4. bezañ heñvel ouzh

5. troioù-lavar

III. V.em. : **sich schlagen.**

1. skeiñ war an-unan

2. en em gannañ

3. mont gant u.b.

4. mont etrezek, mont etramek, mont d'un tu bennak, mont da-geñver

5. tremen, digeriñ un hent

IV. Anvioù-gwan verb. II **geschlagen**

I. V.k.e. (schlägt / schlug / hat geschlagen) :

1. skeiñ, delac'hiñ, kannañ, stekiñ ouzh, stokata, bleukata, dornañ, domata, lopañ, palvata, dotuañ, feukañ, fraeañ ; *jemanden schlagen*, skeiñ u.b., skeiñ gant u.b., skeiñ war u.b., dornañ u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., fraeañ u.b., fraeañ war u.b., reiñ d'u.b., reiñ deñv d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predañ d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lër d'u.b., reiñ un distres d'u.b., bleukata u.b., pilat u.b., kannañ u.b., lardañ u.b., mac'homañ u.b., eeunañ u.b., dresañ u.b., kefestañ u.b. ; *schlag mich doch !* sko ganin 'ta ! ; *seine Frau schlagen*, foetañ e wreg ; *sie schlägt ihren Mann*, skeiñ a ra gant he fried, primoc'h eo da reiñ fest ar geuneudenn d'he gwaz eget hini ar gokellenn ; *sooft er kam, wurde er geschlagen*, kel lies gwech e teue, kel lies a daolioù a dape - kel lies tro ma teue e tape taolioù ; *jemanden bewusstlos schlagen*, pennvaoutiñ u.b., maoutiñ u.b., badaouiñ u.b., badaouiñ u.b., kas u.b. bord all, pennvadaouiñ u.b., divellañ u.b., filat u.b. ; *jemanden mit einem stumpfen Gegenstand bewusstlos schlagen*, badaouiñ u.b. gant ur c'hlav bloñsus ; *jemanden mit einem Stock schlagen*, skeiñ war u.b. a daolioù bazh, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., fraeañ u.b. gant ur vazh, reiñ koad (taolioù bazh) d'u.b., bazhata u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead bazhadoù d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b. ; *mit aller Kraft schlagen*, lopañ, c'hwistañ, kotañ, gwallskeiñ, skeiñ evel un dall, skeiñ a-dribil, skeiñ a-dro-chouk, skeiñ a-dro-jouez, skeiñ a-fardeglev, skeiñ a-greiz hag a-zehoù n'eus forzh penaos, diskargañ taolioù a-nerzh e zivrec'h, skeiñ a-nerzh e gorf, skeiñ hardizh, skeiñ put, skeiñ evel pilat c'hwez, skeiñ da lazhañ, daoudaoliñ, lorgnañ, dornañ, dornañ, braskannañ, fiblañ ; *jemanden totschlagen*, lazhañ u.b. ; *er wurde grün und blau geschlagen*, broñsuet ha bronduet e voe e gorf gant an taolioù, broñsuet ha bronduet e oa e gorf gant an taolioù en doa paket, boufonet e oa bet, an drell en doa

bet, paket en doa korreenn, boureviet e voe a daolioù, malet e voe a daolioù, maoutet e oa bet, kouezhet e oa koad warnañ, fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, ul lard, ur c'hefstad, gwashat roustad) en doa bet, paket en doa ur roustad eus ar gwashañ tout, ur roustad en doa bet, ur pred en doa bet, ur predad en doa bet, ur peilh en doa bet, tapet en doa fest ar geuneudenn, tañvaet en doa blaz ar geuneudenn, tapet en doa ur gempenn, tapet en doa ur c'hempenn, tañvaet en doa fest ar geuneudenn, paket en doa ur grizilhad taolioù bazh (ur grizhilhad fustadoù) (Gregor), frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh) e oa bet, tapet en doa frot, tapet en doa e gerc'h, broustet a-dailh e voe ; *in den Bauch schlagen*, toriñ ; *etwas kurz und klein schlagen* (*etwas in Stücke schlagen*), peurderriñ udb, puzuilhañ udb, terriñ udb e mil damm, foeltrañ udb, difoeltrañ udb, freuzañ (diframmañ, findaoniñ, drailhañ, miñsañ) udb, brizhilhonañ udb, bruzunañ udb evel darbod, grilhañ udb, frikañ udb, frigasañ udb ; *jemanden zu Brei schlagen*, ober bleud gant u.b., frikañ u.b., ober butun gant u.b. ; *jemanden mausetot schlagen*, lazhañ u.b. mik ; *jemandem Wunden schlagen*, **a)** gloazañ u.b. ; **b)** [dre skeud.] flemmañ (feukañ, chifañ) u.b. ; *zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen*, tapout (lazhañ) div c'had gant un tenn, ober div dro en unan, lazhañ div voualc'h gant ur maen ; *mit Blindheit schlagen*, dallañ, skeiñ dall, skeiñ gant dallentez, rentañ dall ; *der Adler schlägt die Flügel*, an erer a labour (a flap, a foet) e zivaskell, dispafalat a ra an erer e zivaskell, divaskellañ a ra an erer, en em zivaskellañ a ra an erer, stlakañ a ra an erer e zivaskell.

2. en em gannañ ; *eine Schlacht schlagen*, bellañ, en em gannañ, kregiñ gant un emgann, distagañ un argadenn, mont d'an enebourien, mont da stagañ gant an enebourien, mont ouzh an enebourien.

3. kaout an tu kreñv war, kemer e greñv war, trec'hiñ, trec'hiñ war, trec'hiñ da, souriñ war, faezhañ, gounit war, gounit an trec'h war, bezañ trec'h da, bezañ trec'h war, kannañ, reiñ lamm da, bezañ disoc'h gant, pladañ, yostañ, dornañ, pilat, kaout al levezon war, drouziwezhañ, flammañ, daoubenniñ, minmalañ, barrskubañ, dic'hastañ, klaviañ, razhañ, douarañ, ledañ ouzh torgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, lakaat war e c'henoù, sec'hañ, kaout an tu war, kaout e du war, talvezout war, bezañ barrek war ; *den Feind schlagen*, bezañ trec'h d'e (war e) enebour, kaout al levezon war e enebour, reiñ lamm d'e enebour, kemer e greñv war e enebour, kannañ e enebour, pilat e enebour ; *jemanden zu Boden schlagen*, diskar u.b. d'an douar, strinkañ u.b. en (war an) douar, stlepel u.b. d'an douar (d'an traoñ), reiñ douar d'u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ul lamm d'u.b., lakaat u.b. lamm, reiñ e lazh d'u.b., tintañ u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. war ar bratell, lakaat u.b. war e c'henoù, diskar (distrodañ, c'hweniañ, linkañ, douarañ, torgennañ, leurennañ, tumpañ) u.b., pradañ u.b., dibradañ u.b., diskar u.b. hed-blad e gorf, kas u.b. da vuzuliañ an douar, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, kas u.b. da lipat pri, astenn u.b. war e bevar ivin, ober d'u.b. astenn e bevar ivin, teuler u.b. d'an douar, dramañ u.b., pilat u.b., pilat u.b. d'an douar, dornañ

u.b., flammañ u.b., pladañ u.b., [gouren e Breizh] kas u.b. da zebriñ brenn ; *aufs Haupt schlagen*, distrihañ brav ha kempenn ; [sport] *nach Punkten schlagen*, bezañ trec'h diouzh ar poentoù, bezañ gounit diouzh ar poentoù, gounit war u.b. diouzh ar poentoù ; *einen Gegner aus dem Feld schlagen*, **a)** kaout an dizober eus un enebour, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus ur c'hevezer, bezañ trec'h war ur c'hevezer, lakaat un enebour da dec'hel, argas un enebour, kannañ un enebour eus an dachenn-emgann (Gregor) ; **b)** [dre skeud.] distrodañ un enebour, kas un enebour d'an traoñ, skubañ ur c'hevezer, kas ur c'hevezer kuit, kas ur c'hevezer diwar hent hag eus e c'houlou, kannañ ur c'hevezer, riñsañ e dreid d'ur c'hevezer, kemer e greñv war ur c'hevezer, kemer an tu kreñv war ur c'hevezer, sevel war varr, tapout an tu war-c'horre war ur c'hevezer, skubañ dindan botoù ur c'hevezer, troc'hañ a-raok d'ur c'hevezer, troc'hañ dindan ur c'hevezer, distreiñ an dour diwar prad u.b., rouzañ ar bloneg d'ur c'hevezer, kaout an dizober eus ur c'hevezer ; *geschlagen*, koll, kannet, dornet, bet trec'h, bet faezhet, faezh, riñset, ouzh torgenn.

4. plantañ, sankañ, sikañ, fichañ ; *einen Pfahl in die Erde schlagen*, sankañ (plantañ, sikañ) ur peul en douar ; *einen Pflock in die Erde schlagen*, fichañ ur piked en douar, sankañ ur pikerom en douar ; *einen Nagel in die Wand schlagen*, plantañ un tach er voger, sankañ un tach e-barzh ur voger (er speurenn), sikañ un tach e-barzh ur voger (er speurenn) ; *der Löwe schlägt seine Klauen ins Gesicht des Mannes*, al leon a grog a-leizh skilfoù e dremm an den ; *der Raubvogel schlägt seine Krallen in die Beute*, an evn-preizh a grog a-leizh skilfoù en e breizh, an evn-preizh a blant e skilfoù e korf e breizh ; *ans Kreuz schlagen*, tachañ (stagañ) ouzh ar groaz, lakaat [u.b.] e kroaz ; *Feuer aus dem Stein schlagen*, tennañ tan gant un direnn, dilinsiñ, trekiñ tan ; *Wurzeln schlagen*, bountañ gwrizioù, pouzañ gwrizioù, ober gwrizioù, sevel gwrizioù ouzh an-unan, kreskiñ e wrizioù en douar, kemer gwrizioù, gwriziennañ, kregiñ, bezañ krog, kavout e beg en douar ; *an die Wand schlagen*, liketañ, skritellañ, pegañ [ur skritell] ouzh ar voger, pegañ [skritelloù], embann dre skritelloù ; *das Schiff schlägt Wellen*, berniañ a ra ar mor war-lerc'h ar vag.

5. treiñ war un tu bennak ; *die Augen gen Himmel schlagen*, sellet d'an nec'h, sevel e zaoulagad etrezek an neñv, sevel e zaoulagad etramek an neñv, sellet er vann ; *die Augen zu Boden schlagen*, lakaat e selloù da barañ war an douar, sellet war-draoñ, sellet a-bouez-traoñ, soublañ e zaoulagad, sellet d'ar bro ar saout ; *die Hände über dem Kopf zusammenschlagen*, sevel e zivrec'h d'an nec'h.

6. c'hoari, seniñ, tinal ; *den Takt schlagen*, mentadañ, bommañ ar vent, bommañ ar mentad (Gregor) ; *die Trommel schlagen*, skeiñ war (seniñ gant) an daboulin, fraeañ war an daboulin, skeiñ an daboulin / taboulinañ / c'hoari gant an daboulin (Gregor) ; *die Saiten schlagen*, seniñ, c'hoari [gant ur benveg dre gerdin] ; *eine bekannte Stimme schlägt an mein Ohr*, klevout a ran ur vouezh anavezet mat ganin ; *Sturm schlagen*, seniñ ar galv d'ar brezel, tokañ ar c'hloc'h, seniñ ar c'hloc'h-galv ; *Alarm schlagen*, seniñ alum, seniñ ar galv-diwall, lakaat an dud

war evezh, lakaat an dud war o diwall, gelver d'an evezh ; *die Stunden schlagen*, skeiñ (seniñ) an eurioù ; *eine geschlagene Stunde*, un eur-horolaj b., un eurvezh klok b.

7. lakaat, goleiñ ; *Papier um etwas schlagen*, pakañ udb gant un tamm paper ; *einen Mantel über die Schultern schlagen*, pakañ e zivskoaz gant ur vantell, mantellañ e zivskoaz, lakaat ur vantell war e zivskoaz, en em gafunañ en e vantell, lakaat ur vantell dreist an-unan, en em c'holeiñ gant ur vantell ; *ein Tuch über den Kopf schlagen*, pakañ e vlev, lakaat ur mouchouer war e benn ; *die Arme um jemanden schlagen*, stardañ u.b. etre e zivrec'h, briata u.b. ; *eine Brücke schlagen*, sevel ur pont ; *jemanden in Fesseln schlagen*, chadennañ u.b., lakaat ar c'hef war daouarn u.b. (ar c'hefiou war izili u.b., an houarn bras e treid u.b.) / potailhañ treid u.b. (Gregor), hualañ treid u.b., stagañ daouarn u.b. gant ur chadenn hag ur botailh, teuler u.b. en ereoù ; *alles auf einen Leisten schlagen*, muzuliañ ar re all diouzh an-unan, muzuliañ ar re all diouzh e walenn (Gregor), lakaat an holl draoù keit-ha-keit, lakaat an holl draoù a-rez, lakaat an holl draoù a-resed, na ober kemm evit tra ebet, na gaout kemm evit tra ebet, na lakaat kemm ebet etre tra ebet, ober heñvel ouzh an holl draoù.

8. [kenw.] *die Unkosten auf den Preis schlagen*, lakaat ar mizoù e-barzh ar priz ; *die Zinsen zum Kapital schlagen*, lakaat ar c'hampi er c'hevala, lakaat ar c'hampi da-heul ar font.

9. [tekn.] *Seile schlagen*, goriñ.

10. [troioù-lavar] *jemandem etwas aus der Hand schlagen*, diframmañ udb a-dre zaouarn u.b. ; *jemanden zum Ritter schlagen*, marc'hegañ u.b., degemer u.b. en urzh ar varc'hegiezh ; *Münzen schlagen*, *Geld schlagen*, skeiñ moneiz, monañ, kognañ arc'hant ; *ein Kreuz schlagen*, : ober sin ar groaz, en em groaziañ, lakaat arouez ar groaz ouzh e gerc'henn, gwiskañ sin ar groaz en e gerc'henn, lakaat arouez ar groaz en e gerc'henn ; *Falten schlagen*, jogañ, rodellañ, krizañ, dont plegoù en an-unan, sac'higellañ ; *einen Kreis schlagen*, tresañ ur c'helc'h ; *der Pfau schlägt das Rad (schlägt Rad, schlägt ein Rad, schlägt sein Rad)*, rodal a ra ar paun, pauniñ a ra ar paun ; [sport] *ein Rad schlagen*, rodal ; *etwas in den Wind schlagen*, ober ruz war udb, mont gant dismegañs ouzh udb, ober fae war (eus, ouzh) udb ; *Karten schlagen*, lavaret (tennañ) e blanedenn d'u.b. ; *Eier in die Pfanne schlagen*, ober un alumenn ; *Eier zu Schaum schlagen*, basañ ar gwenn-vi, trapañ gwenn-vi en erc'h ; *Holz schlagen*, troc'hañ keuneud ; *jemanden in die Flucht schlagen*, kas u.b. d'an tus, reiñ ar skar d'u.b., lakaat aer e kilhoroù u.b., lakaat u.b. da dec'hel kuit ; [dre skeud.] *Schaum schlagen*, komz dilokez, komz jore-dijore, parlikanat, latennat, treiñ e deod e goull, chaokat avel, ribotat dour, bezañ glabous war e c'henoù, drailhañ e c'henoù, travellat, drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper, bezañ puilh e gaoz, bezañ e deod e-giz ur vilin avel.

II. V.gw. (schlägt / schlug // hat geschlagen / ist geschlagen) :

1. (hat/ist) : stekiñ, skeiñ, pigosat ; *mit dem Kopf gegen die Wand schlagen*, (ist) : skeiñ e benn gant ar voger, tosiñ e benn gant ar voger ; *nach jemandem schlagen*, (hat) : distagañ un taol (ur palvad, ur skouarnad, un

takad) d'u.b., darc'haouiñ un taol gant u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diaveliñ un taol gant u.b., disvantañ un taol gant u.b., diastenn un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., dic'hastañ un taol d'u.b., plantañ un taol gant u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., skeiñ un taol war u.b., dispegañ un taol gant u.b., astenn un taol d'u.b., reiñ un taol d'u.b., reiñ un takad d'u.b. ; *mit der Faust auf den Tisch schlagen*, (hat) : skeiñ un taol dorn sonn war an daol ; *mit der Peitsche schlagen*, (hat) : reiñ skourjezad, reiñ taolioù skourjez, skourjezañ, reiñ skourjez ; *auf den Amboss schlagen*, (hat) : pigosat war an annev ; *die Kuh schlägt mit dem Schwanz*, (hat) : emañ ar vuoc'h oc'h ober skubadennoù lost (o strilhañ he lost gant nerzh) ; *jemandem ins Gesicht schlagen*, (hat) : a) skeiñ gant u.b. war e c'henoù, distagañ un taol gant u.b. war e zremm, difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b., friata u.b., fasadiñ u.b., fasata u.b., stlafadañ u.b., distagañ un avenad gant u.b., darc'haouiñ ur pezh mell takad e forn u.b., reiñ diwar e staon d'u.b., terriñ e c'henoù d'u.b., skeiñ war genoù u.b., drailhañ e c'henoù d'u.b., pladañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., terriñ e fas d'u.b., dic'hourdañ ur pezh mell friad gant u.b., diaveliñ ur pezh mell friad gant u.b., disvantañ ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diastenn ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diharpañ ur glakennad gant u.b., lardañ e zivskouarn d'u.b., distagañ ur glakennad d'u.b., distagañ un ougnad a-dreuz genoù u.b., dic'hastañ un ougnad d'u.b. e-kreiz e fas, difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b. ; b) [dre skeud.] ober fae ouzh (eus, war) u.b., mezhekaat (anoaziñ, pikañ) u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., dismegañsiñ u.b., kargañ u.b. a vezh ; *der Blitz schlägt in die Eiche*, (ist/hat) : kouezhañ a ra ar foeltr war ar wezenn-derv, kouezhañ a ra ar gurun war an dannenn ; *der Regen schlägt an die Scheiben*, (ist/hat) : skoet-diskoet e vez gwer ar prenester gant ar barradoù glav, fraeañ a ra ar glav gwer ar prenester, foetañ a ra ar glav gwer ar prenester ; *er stand da wie vor den Kopf geschlagen*, kouezhañ a reas war e gement all, sabatuet-holl e oa, pennveudet e oa, aet e oa dall pa en doa klevet se ; *die Wellen schlagen ans Ufer*, (ist) : dedarzhañ a ra ar gwagennoù war an aod, tarzhañ a ra ar mor war an aod ; *er schlug zu Boden*, (ist) : tapout a reas lamm ; *kopfüber schlagen*, (ist) : tapout lamm-penn ; *mit dem Kopf auf einen Stein schlagen*, (ist) : tosiñ (stekiñ) e benn ouzh ur maen ; [dre skeud.] *der Wahrheit ins Gesicht schlagen*, (hat) : ober fae ouzh ar wirionez.

2. (hat) : lammat, mont, fiñval ; *mit den Flügeln schlagen*, labourat e zivaskell, flapañ e zivaskell, stlakañ e zivaskell, divaskellañ, en em zivaskellañ, foetañ e zivaskell, dispafalat e zivaskell (Gregor) ; *der Adler schlägt mit den Flügeln*, an erer a labour (a flap, a foet) e zivaskell, dispafalat a ra an erer e zivaskell, divaskellañ a ra an erer, en em zivaskellañ a ra an erer, stlakañ a ra an erer e zivaskell ; *das Herz schlägt*, lammat (talmañ, skeiñ, tosiñ, kalkenniñ, piltrotat, poulzañ, bonnañ, pigosat, pilat) a ra ar galon, ar galon a ra lammoù, [dre fent] momediñ a ra ar galon, ar momeder a ya en-dro ; *sein Herz hat aufgehört zu schlagen*, mik eo e galon ; *vor Freude schlägt mein Herz höher*, pikañ a ra va c'halon gant ar joa, gant ar joa e lamm va c'halon a lammoù skañv, gant ar joa e trid va c'halon ; *wild um sich*

schlagen, en em zifretañ (en em zispac'hañ, jestraouiñ, jestrail) par d'un diaoul, distagañ taolioù a-gleiz hag a-zehou evel un diaoul, ober dispac'hioù, dispac'hañ, en em vaniañ, loeniñ, diskrapañ, fichañ, daoubenniñ, rigasat, rual, c'hoari ar vazh, ober e zen gars, ober bec'h, difretañ.

3. (hat) : seniñ, kanañ ; *die Turmuhr schlägt*, emañ horolaj tour an iliz o seniñ, emañ horolaj tour an iliz o tistignañ ; *die Glocke schlägt zweimal*, daoudaoliñ a ra ar c'hloc'h ; *die Glocke schlug immer lauter*, seniñ a rae ar c'hloc'h kreñvoc'h pe greñv, seniñ a rae ar c'hloc'h kreñvoc'h-kreñvañ ; *es schlägt drei*, bez emañ teir eur o seniñ, emañ teir eur o skeiñ ; *es wird bald fünf schlagen*, emañ pemp eur o vont da seniñ ; *es schlägt Mittag*, emañ kreisteiz o seniñ, emañ ar c'hreisteiz o seniñ (o skeiñ), kreisteiz eo a zo o seniñ, klevet e vez an daouzek abostol ; *der Verstorbene, wem die Glocke schlägt*, an hini marv m'emañ ar c'hloc'h o seniñ evitañ ; *die Nachtigall schlägt*, kanañ a ra an eostig, turlutañ a ra an eostig.

4. (ist) : bezañ heñvel ouzh ; *er schlägt nach dem Vater*, tennañ (dougen) a ra d'e dad, hennezh a zo mab e dad, hennezh en deus taolet d'e dad, ar vi diwar e dad eo, hennezh n'eo ket bastard ; *aus der Art schlagen*, bezañ trec'h d'e ouenn, trec'hiñ gouenn, terriñ ar ouenn, mont da fall, disleberiñ, dilignezañ (Gregor).

5. [troioù-lavar] (hat/ist) : *das Pferd schlägt nach hinten*, (hat) : gwinkal (talmañ, rual, distalmañ, teisal, diswinkal) a ra ar marc'h ; *die Fensterläden schlagen*, (haben) : storlokañ (strakal, strapañ) a ra ar stalafioù gant an avel ; *das Fett schlägt durch das Papier*, (ist) : treuziñ a ra an druzoni an tamm paper ; *in ein Fach schlagen*, sellet ouzh ..., bezañ eus un dalc'h bennak, bezañ e karg u.b. ober war-dro udb, bezañ e dalc'h u.b. (dindan dalc'h u.b.), bezañ e dalc'h gant u.b. ober war-dro udb ; *beim Ertrinken um sich schlagen*, (hat) : palvata dour a-raok beuziñ, dispac'hañ en dour a-raok beuziñ ; *die Flamme schlägt in die Höhe*, (hat/ist) : sevel a ra ar flamm ; *die Waage schlägt nach der Gewichtseite*, (ist) : gwalenn ar ventel a ya war an tu pounnerañ ; *der Wanderer schlägt nach links*, (ist) : mont (treiñ, skeiñ) a ra ar baleer war gleiz (war an dorn kleiz, en dorn kleiz, war e zorn kleiz) ; *die Preise schlagen in die Höhe*, (sind) : keraat a ra an traoù buan-ha-buan, trummgreskiñ a ra ar prizioù, kreskiñ a ra ar prizioù a-wel-dremm ; [dre skeud.] *über den Strang schlagen*, (hat/ist) : divanegañ e ivinoù, mont e-barzh blev kriz, mont droug en e goukoug (en e gentroù), mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel war e elloù (e gentroù), sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, mont tro en e voned, sevel droug en an-unan, kounnariñ, arfleuiñ, rebekat, sevel e gribell, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, ourzal, taeraat, diodiñ, buanekaad, buanegezh, feulzañ, imoriñ, diskouez imor, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor), derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., ober e baotr fistouluk, c'hoari e baotr, ober ouzh u.b., ober penn d'u.b., dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, c'hoari e loa, c'hoari al loa.

III. V.em. : **sich schlagen** (schlägt sich / schlug sich / hat sich geschlagen) :

1. skeiñ war an-unan ; *sich (t-rt) an die Brust schlagen*, lopañ war e vruched, skeiñ e vruched, skeiñ war poull e

galon, skeiñ gant e zorn war e beultrin, stekiñ war poull e galon gant keuz (Gregor), ober « mea culpa », embann e bec'hed.

2. en em gannañ, en em c'hennañ, en em lardañ, en em beuriñ, en em bouezañ, en em beliñ, en em bilat, en em vazhata, en em vlevata, en em zornañ, en em frigasañ, en em zornata, en em grabanata, en em dagañ, en em gribañ, bezañ krog etrezo, en em galkennañ, c'hoari ar vazh, foetañ, en em foetañ ; *sich (t-rt) heftig schlagen*, bezañ kann ar gurun etrezo, en em lardañ evel kegi, en em ziframmañ evel chas, en em gannañ kriz, en em gignat ; *sich (t-rt) für eine Sache schlagen*, stourm evit ur gaoz bennak ; *sich (t-rt) auf Degen schlagen*, en em gannañ gant ar c'hleze, c'hoari gant an dir ; *sich (t-rt) auf Pistolen schlagen*, en em gannañ gant pistolennou ; *sich (t-rt) mit Stöcken schlagen*, en em gannañ a daolioù bazh ; *sich (t-rt) mit jemandem schlagen*, plantañ fisel gant u.b., kregiñ da vat en u.b., en em gannañ ouzh u.b., kaout ul laz gant u.b., en em hejañ ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., bezañ e krog gant u.b., en em lardañ ouzh u.b. ; [dre skeud.] *sich (t-rt) mit Grillen schlagen*, magañ e spered gant stultennoù droch.

3. mont gant u.b. ; *sich (t-rt) zu einer Gesellschaft schlagen*, en em lakaat gant tud 'zo (Gregor) ; *sich (t-rt) zum Feind schlagen*, treiñ banniel, sevel (mont) a-du gant e enebourien gozh, cheñch tu, treiñ kein, treiñ diwar e garnoù, cheñch tu d'e chupenn ; *sich auf die Seite des Stärkeren schlagen*, mont gant an tu kreñv.

4. mont etrezek, mont etramek, mont da-geñver, mont d'un tu bennak ; *sich (t-rt) in die Büsche schlagen*, reiñ gaol dezhi, en em laerezh, en em laerezh kuit, mont kuit evel ul laer, kuitaat didrouz, flipañ, diflipañ, frapañ e zivesker diouzh ul lec'h bennak, en em riklañ, en em riklañ kuit, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, rankout he c'hribat, mont kuit hep ober brud, diboufañ (Gregor), kemer prest an tec'h, mont war dec'h, tec'hel (skampañ) kuit, diskampañ, disvantañ kuit, jilgammañ, skarañ er ouinell, sachañ war e skasoù, sachañ e loaiou, sachañ e vragoù (e lâr, e revr, e groc'henn, e dreid, e c'har) gant an-unan, skarañ ; *sich (t-rt) seitwärts schlagen*, en em laerezh, en em laerezh kuit, mont kuit evel ul laer, kuitaat didrouz, flipañ, diflipañ, skampañ kuit, sevel ar c'hamp, mont kuit hep ober brud, frapañ e zivesker diouzh ul lec'h bennak, en em riklañ, en em riklañ kuit, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, rankout he c'hribat, skarañ, diboufañ (Gregor).

5. tremen, digeriñ un hent ; *sich (t-rt) durchs Leben schlagen*, en em zibab, en em embreger, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, en em bakañ, ober e dreuz (en em dennañ) er vuhez ; *sich (t-d-b) den Wanst voll schlagen*, kloukañ, bourouniñ, en em dafañ, ober e borc'hell, ober ur foeltr-bouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegal, mont traoù en e gorf, pilat boued, pegañ war ar boued, kofata, korfata, ober meurlarjez, pegañ war an traoù, debriñ da darzhañ, kargañ e sac'h betek ar skoulm, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e

gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteuennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'hofad, gloutañ, gloutoniañ ; *sich (t-d-b) etwas aus dem Sinn schlagen*, lemel ur soñj bennak diwar e spered, distreiñ diwar e veno (e vennozh), cheñch santimant, distreiñ a-ziwar e vennozh, kemm meno, cheñch soñj, cheñch mennozh, dibennadiñ, treiñ kordenn, argas ur soñj bennak diwar e spered.

IV. geschlagen : [dre skeud.] *ein geschlagener Mann*, un den echu g. ; *vom Schicksal geschlagen sein*, bezañ gwall amprouet gant ar vuhez, kaout e damm planedenn, bezañ trist e blanedenn, bezañ garv e donkadur, bezañ ifamet, kaout gwalldrubuilhoù, bezañ burutellet gant ur morad a dourmant, bezañ beuzet en ur morad a c'hlaç'h, kaout e zelazhoù, bezañ o tremen a-dreuz drez ha spenn, dougen e groaz, na vezañ kuit a zroug, bezañ e-kreiz ar poanioù ; *sich geschlagen geben*, koazhañ, kodianañ, kodianañ gant u.b., lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, plegañ touchenn, kac'hat en e vragez, dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, stlepel ar billig goude an trebez, teuler ar boned war-lerc'h an tog.

Schlagen n. (-s) : 1. kannerezh g., foeterezh g., taolioù lies., skeiñ g. ; 2. *das Schlagen des Pulses*, *das Schlagen des Herzens*, an talmadennoù lies., talmadennoù ar galon lies., talm ar galon b., talmoù ar galon lies., sko ar gwad g., lammoù ar galon lies., taolioù ar galon lies., poulzadennoù ar galon lies., talmerezh ar galon g., tosoù ar galon lies., keflusk ar galon g. ; 3. *Schlagen der Fensterläden*, storlok ar stalafioù g.

schlagend ag. : 1. peuredrec'h ; *schlagender Beweis*, prouenn skarus b., prouenn gendrec'hus b., prouenn na c'haller ket diarbenn b., prouenn diziarbennus b., prouenn diflach b., prouenn anataus b. ; *schlagende Antwort*, respont diflach b./g., respont na c'haller ket toullañ dindanañ b./g., respont na c'haller ket diarbenn b./g. ; *das schlagendste Beispiel*, ar skouer reishañ b., ar skouer glokañ b., an dra skoueriusañ g. ; 2. *schlagende Fensterläden*, stalafioù storlokus lies., stalafioù strakus lies., stalafioù strapus lies.

Schlager g. (-s,-) : 1. son-red b., hit g., son vrudet b. ; *ich habe einen neuen Schlager komponiert*, savet em eus ur son nevez ; *schmalziger Schlager*, kanaouenn a garantez b., kanaouenn vrizhfromidik b., tenergan g., red-hentoù g. ; 2. pezh-c'hoari a ra berzh (brud) forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegem-mui) g.

Schläger g. (-s,-) : 1. bostoc'her g., mazaouer g., draster g., breser g., flastrer g., loper g., paotr an drailh g., toull-freuz g., paotr ar beilh g., taskagner g., rioter g., dic'houiner g., gwall skoer g., fibler g., kanner g., piler g., den gwaller g., penn betvet g. ; *guter Schläger*, lemañ

lavenn b. / koantañ maout ! g. (Gregor) ; 2. [sport] kros g., bazh b., paliked b. ; *Tennis schläger*, paliked tennis b. ; *die Saiten eines Tennisschlägers*, kerdin ur baliked tennis lies. ; *einen Tennisschläger neu bespannen*, adstignañ kerdin ur baliked tennis ; *einen Tennisschläger besaiten*, kordennañ ur baliked tennis ; *Golf schläger*, bazh-c'holf b. ; *Hockeyschläger*, bazh-hoke b., kammell b., bazh-horell b., bazh-dotu b. ; 3. [sportour] skoer g., tenner g. ; 4. [kegin.] baser g., traper g.

Schlägerbande b. (-,-n) : bandennad taskagnerien b., bagad rioterien g., maread drasterien g., pare daskagnerien b.

Schlägerei b. (-,-en) : kabaduilh b., saka-maout g., pegad g., mesk g., frigas g., frigasenn b., kann b., brete g., taol-bec'h g., tousmac'h g., kannadeg b., kannerezh g., gourenadeg b., stourmadeg b., foeterezh g., meskadeg b., riot g., chao g., sach g., embiladeg b., tag g., laz g. ; *es ist zu einer Schlägerei gekommen*, en em gannet o doa a daolioù dorn, taolioù dorn a oa bet, kabaduilh a oa bet, savet ez eus bet mesk, savet ez eus bet frigas, trouz a zo bet savet etrezo, kann a savas etrezo, foeterezh a savas, krog a oa bet etrezo, dont a rejont hag en em gannañ.

Schlägerin b. (-,-nen) : plac'h ar beilh b., plac'h an drailh b., riotezh b., gwall skoerez b., taskagnerezh b.

Schlägermütze b. (-,-n) : kasketenn b.

schlägern V.gw. (hat geschlägert) : [Bro-Aostria] diskar (pilat) gwez, troc'hañ keuneud, lakaat ar vouc'hal dindan gwez 'zo, diskar koad / diskar keuneud (Gregor).

Schlagfeder b. (-,-n) : [loen.] stuc'h str., stuc'henn b.

Schlagfell n. (-s,-e) : [sonerezh] kroc'hen an daboulin g.

schlagfertig ag. : beget-mat, teodet-mat, teodet-kaer, latennet-kaer, lañchennet-mat, dilu a deod, dichipot, pront da respont, prim a deod, prim an dro anezhañ, dak da respont ; *schlagfertige Gegenantwort*, freilhad g. ; *schlagfertig sein*, na gaout yod en e c'henoù, gouzout kas an dorch en-dro d'ar gêr, na vezañ stag daou benn e deod, bezañ prim an dro eus an-unan, bezañ prim e c'her, kaout ibil da bep toull, bezañ bouilh e gomzoù, na vezañ morse kavet berr da respont, bezañ dak da respont, na vankout morse dafar d'an-unan evit respont, bezañ rebarb en an-unan, mont d'an dud kraf evit kraf.

Adv. : krak-ha-berr, en ur ger krenn, berr-ha-krenn, a-dak, krenn-ha-krak ; *schlagfertig antworten*, reiñ ur freilhad d'u.b., distreiñ e grampouezhenn d'u.b., respont krak-ha-berr, respont berr-ha-krenn, respont en ur ger krenn, respont gant komzoù bouilh, respont prim, kavout diouzhtu an ibil da lakaat en toull, kavout raktal ibil da stouvañ, respont war an taol, bezañ prim a deod, respont a-dak, respont krenn-ha-krak, respont pront, kas diouzhtu an dorch en-dro d'ar gêr, na vezañ kavet berr da respont, respont evel un tenn, respont evel ur boled, respont diouzhtu-kaer, respont kerkent (kenkent) hag ar ger, respont ken buan hag an avel, respont raktal, respont dak, respont diouzhtu-dak, respont dak-diozhtu, stlepel e respont evel ur bir, na vezañ gwall nec'het evit kaout ur respont da reiñ d'u.b.

Schlagfertigkeit b. (-) : primded da respont b., primder da respont g., rebarb g. ; *an Schlagfertigkeit gewinnen*, deskiñ mont d'an dud kraf evit kraf, dont rebarb en an-unan.

Schlagfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] orc'had empenn g., lamm-kalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-armoug g.

Schlaggewicht n. (-s,-e) : pouez an horolaj g.

Schlaggold n. (-s) : aour lavnennet g.

Schlaghebel g. (-s,-) : [tekn., arm] ki g. [*liester* kioù], pluenn b., draen g., draenenn b.

Schlaghöhe b. (-,-n) : uhelder skeiñ g.

Schlagholz n. (-es,-hölzer) : **1.** kammell b., bazh-horell b., bazh-dotu b. ; **2.** golvazh b. [*liester* golvizhier], pased b. ; **3.** penn-bazh g., penngod g., krennvazh b., bazh pennek b. ; **4.** koad-med g., koad-troc'h g. ; **5.** bazh b., bazh-skeiñ b.

Schlaghüter g. (-s,-) : baluenn b., gwez-troc'h str.

Schlaginstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] benveg tos g.

Schlagkraft b. (-) : **1.** nerzh-skeiñ g., galloudezh tennañ b., nerzh dibennadiñ g. ; **2.** nerzh kendrec'hiñ g., nerzh darboellañ g.

schlagkräftig ag. : **1.** prim, efedus, nerzhus, stank, kreñv ; **2.** kendrec'hus, darboellus, na c'haller ket diarbenn, diziarbennus, diflach, anataus.

Schlagkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] ivin bihan str.

Schlaglaut g. (-s,-e) : son kreñv g.

Schlagleiste b. (-,-n) : **1.** [munuzerezh] harzell b., moulleür bunt g. ; **2.** [mederezh] adlavnenn b.

Schlaglicht n. (-s,-er) : efed gouloù g., tarzhad sklêrijenn g. ; *ein bezeichnendes Schlaglicht auf etwas (t-rt) werfen*, **a)** lakaat un arvez dibarek war udb ; **b)** lakaat udb er gouloù.

schlaglichtartig ag. : trumm, prim, ribus.

Adv. : a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, en un taol-kont, en un taol berr, en un taol, a-greiz-holl, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-pep-kreiz, soudenn, a-daol-dak, a-sav-daol, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarz, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, a-benn-krak, brusk, krak, krenn, trumm, pik.

Schlagloch n. (-s,-löcher) : rodlec'h g., rollec'h g., roudkarr g., poull-rod g., anrod g., skoasell b., sodell-garr b., gamberotenn b., stokell b. ; *die Schlaglöcher*, neizhoù an hent lies., ar skoaselloù lies. ; *aus dem Schlagloch rauskommen*, diskoasellañ, dirollec'hiañ, disodellañ.

Schlaglot n. (-s,-e) : pouez an horolaj g.

schlaglustig ag. : hag a blij dezhañ en em gannañ.

Schlagmann g. (-s,-männer) : [sport] penn ar roeñverien g., kabiten ar roeñverien g.

Schlagobers n. (-) : [Bro-Aostria] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf g.

Schlagrahm g. (-s) : [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf g.

schlagreif ag. : [gwez] mat da bilat, mat da ziskar.

Schlagreim g. (-s,-e) : klotenn diabarzh kendalc'het b.

Schlagring g. (-s,-e) : [arm] dornad amerikan g.

Schlagsahne b. (-) : [kegin.] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf g.

Schlagschatten g. (-s,-) : skeud bannet g.

Schlagseite b. (-) : kostez g., kostezadur g., kosteziñ g. ; *Schlagseite haben*, plegañ, kosteziañ, kosteziñ, moñselliñ, plavañ, bezañ war e gostez, ilgostezañ.

Schlagstock g. (-s,-stöcke) : penn-bazh g. [*liester* pennoù-bazh, pennoù-bizhier], pennbazh g. [*liester* pennbizhier], pennad-bazh g., bazh penndousek b., bilbod g., krennenn b., bazh pennek b., krennvazh b., bataraz b., penngod g., kefienn b., penn-bourdon g., penn-treujenn g., skeltrenn b., bazh-ribot b.

Schlagstück n. (-s,-e) : distigner g., diskrog g.

Schlagtür b. (-,-en) : trap g., traped g., toull-strap g.

Schlaguhr b. (-,-en) : montr seniñ g.

Schlagwelle b. (-,-n) : [merdead.] bern dour g., gwazh b., gwagenn-drais b., taol-mor g., barr-mor g., taol-ratre g., sparkad g., rolladenn-vor b., rolladennad-vor b., ruilhaden b., tarz-mor g., tarz g., tarz-ruilh g., bomm mor g., toenn-vor b., kole g.

Schlagwerk n. (-s,-e) : soniri b. ; *das Schlagwerk ertönt*, *das Schlagwerk läuft ab*, emañ an horolaj o tistignañ, emañ an horolaj o seniñ.

Schlagwetter n. (-s) : treflamm g., treflammañ g., treflamm-glaou g.

Schlagwetterexplosion b. (-,-n) : treflammaden b.

Schlagwort n. (-s,-e) : **1.** pater b., lugan g., ger-gourc'hemenn g., slogan g., ger-stur g., lavarenn-stur b. ; **2.** ger-alc'hwez g.

Schlagwortkatalog g. (-s,-e) : fichennaoueg dre c'herioù-alc'hwez b.

Schlagwunde b. (-,-n) : [mezeg.] bloñs g., brondou g., bloñsaden b., kreud g.

Schlagzeile b. (-,-n) : talbenn g., tog ur pennad kazetenn g.

schlagzeilen V.k.e. (hat geschlagzeilt) : lakaat da dalbenn, skrivañ en talbenn.

Schlagzeug n. (-s,-e) : [soner.] toumperezh g., tosezezh g., tos g., taboulinoù lies., un taboulinoù g.

Schlagzeuger g. (-s,-) : [soner.] toumper g., tabouliner g., toser g.

Schlagzeugerin b. (-,-nen) : [soner.] toumperez b., taboulinerez b., tosezezh b.

Schlagzünder g. (-s,-) : bannadell darskeiñ b.

Schlaks g. (-es,-e) : *ein langer Schlaks*, un diskroger anduilh g., ur vazh wisket b., un dreustel b., ur skipard g., ur skilfenn a baotr g., ur c'horf mat a zen g., un hinkin g., ur moanard g., unan hir ha moan evel ar wall-amzer g., ul lañsaden b., ur paotr korfet evel ur gouarc'henn g., ur pezh pikol den bras g., ul langouineg g., ur skarineg g., ur gaoleg g., ur fourcheg g., ul louaneg g., ul lank g., ur tamm mat a zen g., ur freilheneg g., ur gouere g., ur pezh jelkenn a baotr g., ur skeul vabu b., ur baluc'henn b., ur peulvan g. (Gregor).

schlaksig ag. : freilhek, korfet laosk, distrantell, fardellek.

Schlamassel g. (-s,-) : **1.** kabaduilh b., mesk g., frigas g., meskadeg b., frigasenn b., kann b., brete g., taol-bec'h g., tousmac'h g., stlabez g., meskailhez g., keustereenn b., charre g., stalabarn g., kabioteñ b. ; *welch ein Schlamassel !* ar re-mañ o deus graet ur stal amañ ! pebez stlabez ! ; **2.** taol-dichañs g., taouenn b., mizer b., lagenn b. ; *er steckt im Schlamassel*, el lagenn emañ, tapet eo brav ha kempenn, paket eo en un dreineg, paket eo en ur grenegell, gwall dapet eo, setu eñ paket propik, en ur soubenn vrav emañ, emañ o tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bez' emañ fresk, fresk emañ e gased 'vat, kouezhet eo etre kebr ha toenn,

emañ evel un touseg etre treid an ogedoù, en ur gempenn emañ, kempenn eo ganti, en ur grenegell emañ, sac'het eo en ur gaoc'henn, emañ e viz er wask, emañ e viz e gwask, emañ e fri er wask, paket eo er gwask, er vouilhenn (er vizer) emañ, berr eo war e spar, en avel d'e voue emañ, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, en ur gaoc'henn emañ, diaes eo evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, paket eo en ur pleg berr, ne ya ket rust an traoù gantañ, n'emañ ket en un eured, gwall strobet eo, emañ e fagodenn ha kant gantañ, en ur gwall blegenn emañ, tapet fall eo, en un enkadenn emañ, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, tapet eo e droug, paotr brav eo ; *er konnte endlich aus dem Schlammassel herausfinden*, deuet eo er-maez anezhi a-benn ar fin, dont a reas a-benn da sevel war-c'horre an dour, dont a reas a-benn da zont war-c'horre e vec'h, dont a reas a-benn da zienkañ.

Schlamm g. (-s) : bouilhenn b., lec'hid g., pri g., lagenn b., fank g., frigas g., kailhar g., strod g., strodenn b., limouz g., liboud g., mailh g., libistr g., morvonk g., morfont g., saflik g., strouilh g., kaot g. ; *verhärteter Schlamm*, lec'hid kaledet g. ; *einen Wagen in den Schlamm fahren*, lagennañ e garr, sac'hañ e garr ; *im Schlamm stecken bleiben*, chom sac'het el lagenn, chom luget el lagenn, menel er fankigell, bezañ sac'het er pri, bezañ lagennet, bezañ fontet el lagenn ; *tief in den Schlamm einsinken*, mont don el lec'hid, plantañ don el lec'hid ; *im Schlamm waten*, fritañ fank, plapouziñ, fankigellañ, krenial er fank, torimellat er fank, foetañ fank, fregañ hentoù lous, fregañ hentadoù pri, fregañ hentadoù kaot, trapikellat er fank ; *mit Schlamm beschmutzen*, priellañ, kailharañ, libistrañ, libistrennañ, fankañ, mailhañ ; *mit Schlamm überziehen*, priañ ; *aus dem Schlamm ziehen*, a) tennañ eus al lagenn, disac'hañ, digoliañ, dihoubañ, diskoasellañ, disodellañ ; b) [dre skeud.] disac'hañ (tennañ) a wall blegenn, tennañ eus ar vouilhenn.

Schlammabkratzer g. (-s,-) : karzhprenn g.

Schlammablagerung b. (-,-en) : lec'hid g., lec'hidad g., gouelezenn bri b., dilavadur fank g., limouz g.

Schlammbad n. (-s,-bäder) : [mezeg.] soub fank g., soubadenn er fank b., kouronk fank g., kibellerezh pri g., kibelladenn er pri b., kouronkadenn er pri b.

Schlammboden g. (-s,-böden) : douar put g., tachenn gampoullennek b., tachenn fankigellek (fankigellus) b., tachenn lagennek b., tachenn lagennus b., tachenn grenegellek b., douar krenek g., lec'hideg b., lec'hidenn b.

Schlammboot n. (-s,-e) : [merdead.] ravaneller g., lestr-ravaneller g.

schlamm V.gw. (hat geschlammt) : fankañ, gouelezenniñ, lec'hidañ, lec'hidenniñ.

schlâmmen V.k.e. (hat geschlâmmt) : dibriañ, skarzhañ, karzhañ, naetaat, distrouilhañ, skarzhañ ar fank eus ; *einen Teich schlâmmen*, karzhañ ar fank diouzh ur stank, skarzhañ ar fank diouzh ur stank, karzhañ ur stank, skarzhañ ur stank ; *Erz schlâmmen*, dibriañ ar c'hailh ; *geschlâmmte Kreide*, gwenn Pariz g.

Schlâmmen n. (-s) : karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarz g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b.

Schlammfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk lec'hid g.

schlammfrei ag. : distrouilh, dibri, dibriet.

Schlammgrube b. (-,-n) : distrouilh g., toull-distrouilh g., puñs-diskarg g.

schlammhaltig ag. : limouzek, lec'hidek, lec'hidus.

schlammig ag. : fankek, fankigellek, fankigellus, fankus, kailharek, kailharus, priek, strodennek, plapous, geuniek, krenek, mailhennek, krenegellek, druz, leun a bri, leun-bri, lagennus, lagennek, frigasus, kampoullennek, strouilhek, bouilhennek, bouilhennus, lec'hidek, lec'hidus, priasellek, morfontek, leun a fank, fank-holl, leun a vorfont, goloet a vorfont ; *schlammiger Boden*, douar put g., tachenn gampoullennek b., tachenn fankigellek (fankigellus) b., tachenn lagennek b., tachenn lagennus b., tachenn grenegellek b., douar krenek g., lec'hideg b., lec'hidenn b. ; *schlammiger Grund*, foñs kampoullennek g., goueled fankigellek (fankigellus) g., strad lagennek g., naoz lagennus b. (Gregor) ; *schlammige Wege durchwaten*, foetañ fank, fregañ hentoù lous, fritañ fank, fregañ hentadoù pri, fregañ hentadoù kaot, fregañ hentoù lagenn ; *in der Nacht hatte es geregnet, sodass die Waldwege schlammig waren*, glav a oa bet e-pad an noz, ken ma oa an hentoù er c'hoad leun a lagenn - glav a oa bet e-pad an noz, kement ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki, leun a laginier, leun a libistr) an hentoù er c'hoad - kement a c'hlav a oa bet e-pad an noz ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki, leun a laginier, leun a libistr) an hentoù er c'hoad.

Schlâmmkreide b. (-) : gwenn Pariz g.

SchlammLawine b. (-,-n) : stêriad vouilhenn b.

Schlammloch n. (-s,-löcher) / **Schlammputze** b. (-,-n) : krenegell b., krenerezh b., lagenn b., fontigell b., toull-kurun g., toull-lag g., toull lagenn g., sodrenn b., bosac'henn b., bouilhasenn b., bouilhenn b., bouilhenn-dro b., bouilhenn-gren b., bourdigenn b., goadenn b., gwagenn b., poull pri g., priasell b., kampoullenn b., kaotigell b., fankigell b., koufont g., lec'hideg b., ogenn b., poull-fank g., prieg b., karg-botoù b. ; *auf diesem Weg wurden wir immer wieder von tiefen und breiten Schlammlöchern aufgehalten*, dastroc'het e oa an hent gant krenegelloù (krenegelleier) don ha ledan a lakae ac'hanomp da goll amzer ; *in einem Schlammloch stecken bleiben*, chom sac'het en ur gaotigell, chom sac'het en ur grenegell, chom luget en ur grenegell, menel er fankigell.

Schlamm Schlacht b. (-,-en) : [dre skeud.] krabanataerezh g., foar an arigrap b., bount ha sach, firbouch g., diskrap g., peilh g., prez g., mall g.

Schlammstrom g. (-s,-ströme) : stêriad vouilhenn b.

Schlamm- und Gesteinfluss g. (-es,-flüsse) : stêriad vouilhenn b.

Schlâmmung b. (-,-en) : karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarz g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b.

Schlamp g. (-s,-e) : 1. chervad b., korfad g. ; 2. P. pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., louston g., chuchuenn lous b., louveg g., louvidig g., libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., louz g., loen lous g., porc'hell g., kailharek g. ; 3. [dilh] stlejenn b.

schlampampen V.gw. (hat schlampampt) : ober chervad, chervata, chervadiñ, c'hoari (ober) lapavan, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, ober bos, c'hoari las, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, banvezañ, en em segaliñ, debriñ hag evañ gwalc'h e galon.

Schlampe b. (-,-n) : riskerez b., jolfa b., jorgenn b., liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzen b., libouz g., strobell b., charlezenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., lustruggenn b., strouilhenn b., louzell b., louzenn b., fourkailh b., chuchuen lous b., tarzhell b., truilhenn b., chaos g., torch-listri g., kailharenn b., kaihebodenn b., kailhc'horenn b., matourc'h b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., penn-fust g., loudourenn b., kontronenn b., kontronenn lous b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., strakouilhenn b., louskenn b., chelgenn b., cholgenn b., hudurenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., stranell b., flegenn b., filhourenn b., kouilhourenn b., bastrouilhenn b., kroc'hen g., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor) ; *alte Schlampe*, strogell b., strobell gozh b., liboudenn gozh b., loudourenn gozh b., truilhenn gozh b., stronkenn gozh b., strouilhenn gozh b., louskenn gozh b.

schlampen V.gw. (hat geschlampt) : dihastañ al labour, kaoc'hañ al labour, ober udb diwar herr, ober udb gant herr, ober udb gant kalz a herr, ober udb diwar vont, ober udb diwar mont ha hanter vont, ober udb a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, strabouilh, tourc'hañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, kouilhurañ, mac'homañ, porc'hellañ, pemoc'hañ, drochañ, bastardiñ) al labour, brellañ, daoulammat al labour, ober labour beleg, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat evel mevel ar person, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, ober almanagoù, ober un tamm mac'homañ d'al labour, ober pep tra a-hed hag a-dreuz, labourat dibalamour.

Schlamper g. (-s,-) : pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., louston g., chuchuen lous b., louveg g., louvidig g., libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., louz g., loen lous g., porc'hell g., kailhareg g.

Schlamperei b. (-,-en) : c'horillerezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

Schlamperin b. (-,-nen) : jolfa b., jorgenn b., liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., louzell b., louzenn b., fourkailh b., libourc'henn b., libouzell b., libouzen b., libouz g., charlezenn b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., torch-listri g., kailharenn b., kaihebodenn b., kailhc'horenn b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., penn-fust g., strouilhenn b., loudourenn b., flegenn b., chuchuen lous b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., louskenn b., chelgenn b., cholgenn b., strakouilhenn b., hudurenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b.,

kouilhourenn b., bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor).

schlampig ag. : digempenn, difoc'h, distruj, diskramailh, difraoul, difarle, difurlu, dispak, diskrelu, diharak, dijañ, disparbuilh, foutouilhek, chelgenn dezhañ, strouilh, dibalamour, distres, distumm ; *schlampige Arbeit*, labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihaset, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlaborat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horillerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies. ; *schlampige Alte*, strogell b., strobell gozh b., liboudenn gozh b., loudourenn gozh b., truilhenn gozh b., stronkenn gozh b., strouilhenn gozh b., louskenn gozh b. ; *er liefert nur schlampige Arbeit*, hennezh a zo ur strop a zen, ober a ra pep tra a-hed hag a-dreuz, un talfaser (ur batrouzer, ur c'hac'her, ur moc'hataer, ur moc'her, un tarasour) a zo anezhañ ; *den Boden schlampig bearbeiten*, pismigañ douar ; *er sieht schlampig aus*, hennezh a zo ur struj warnañ, un den strujet fall eo, hennezh a zo distumm, digempenn eo, disparbuilh eo, ur strouilh a zo anezhañ, distruj eo, diskramailh eo, difraoul eo, diharak eo, difarle eo, difurlu eo, chelgenn eo dezhañ, diskrelu eo, e wiskamantoù a zo diginkl, gwisket eo distres, gwisket dotu eo, gwisket-divalav eo ; *beide sahen genauso schlampig aus*, aze e oa an eil c'hoar d'eben gant al loustoni diouto, aze e oa an eil kar d'eben gant al loustoni diouto, dre al loustoni e oant heñvel-mik, ken lous ha ken lous e oant o-div ; *sich schlampig anziehen*, diferlinkiñ.

Schlange b. (-,-n) : 1. [loen.] naer b., sar pant g. ; *giftige Schlange*, naer vinimus b. ; *die Schlange beißt*, flemmañ a ra an naer, kregiñ a ra an naer, pikañ a ra an naer ; *die Schlange hatte den Hund gebissen*, kroget he doa an naer er c'hi, flemmet (piket) e voe ar c'hi gant an naer ; *die Schlange zischt*, c'hwibanat (fuc'hañ, pufal, c'hwitellat) a ra an naer ; *die Schlange ringelt sich zusammen*, en em guilhañ a ra an naer, rodellañ a ra an naer, mont a ra an naer en he rodelloù ; *die Schlange hat sich zusammengeringselt*, en he rodelloù emañ an naer ; *die Schlange hypnotisiert ihre Beute*, an naer e vez teoget he freizh ganti ; *die Schlange erwürgt ihre Beute mittels ihrer Körperschlingen*, an naer a voug he freizh e-kreiz he gweadennoù ; *Schlangen haben keine Gliedmaßen*, naered a zo diezel ; *die Schlange häutet sich*, muzañ a ra an naer, diskantañ a ra an naer ; *eine Schlange vor meinen Füßen im Garten*, un naer em harz el liorz b., un naer e-harz din el liorz b. ; *von Schlangen wimmelnd*, naerek ; *Schlangen jagen*, naereta ; 2. [dre skeud.] *eine Schlange am Busen nähren*, lakaat an diaoul e penn izelañ an ti ; *damit würdet ihr eine Schlange am eigenen Busen nähren*, se a vefe en ho touez ur wrizienn o frouezhiñ poezon ha huelenn ; 3. *das ist eine falsche Schlange*, hennezh a zo ur sar pant, n'eus nemet kildro ennañ, un den gaou eo hennezh, ur pezh

klufan eo hennezh, ur gwidal eo hennezh, hennezh a zo gwidal, n'eo ket onest e c'hoari, hennezh ne sell ket eeun ouzh Doue james, hennezh a zo ur spered besk a zen anezhañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, techet eo da c'hoari e vleiz, techet eo da c'hoari e vitouig, dre zindan eo, kildrouk eo, kuzh-ha-muz eo, kuzh-muz eo, ur gontell a zaou droc'h eo, un den souchet eo, hennezh a zo ur yudaz, hennezh a zo ur gwasker, hennezh a zo ganas, ur goarenn a zo anezhañ ; **4.** lostad g., steud b., steudad b., lostennad b., chapeledad g., neudenn b. ; *Schlange stehen*, goztoz renk, gortoz e dro en ul lostennad tud, lostenniñ, lostigellat, gortoz tro, gedal tro, bezañ lost-ouzh-lost, ober lostig-al-louam ; *der Erste in der Schlange sein*, bezañ er renk kentañ ; *eine Autoschlange*, ul lostad kirri g., ul lostennad kirri b., ur steudad kirri b.

schlängelig ag. : kamm-digamm, jilgamm, gweüs, kammigellek, korvigellek, troidellek, troiellek, kammigellus, leun a gildroennoù, troidellus, gwidilus, kildroennus, tro-distro, distroüs, plegus, kildroennek, kammdro, kammdroek, kammdroennek, kammdroiennnek.

schlängeln V.gw. ha V.em. : **sich schlängeln** (hat sich (t-rt) geschlängelt : **1.** korvigellañ, kammigellañ, troidellañ, troiellat, troieta, kildreiñ, kildroenniñ, punañ, kilweañ, kammdreiñ, gwidilañ, kammañ ha digammañ, kammdroennat, kammdroiennat, korntroiañ, riboulat ; *der Weg schlängelt sich*, kildreiñ (kildroenniñ, kammigellañ, korvigellañ, troidellañ, gwidilañ) a ra an hent, kamm-digamm eo an hent, an hent a gamm hag a zigamm ; *der Pfad schlängelt sich durch Hecken und Felder*, ar wenodenn a riboul dre ar c'hleuzioù hag a-dreuz ar parkeier ; *sich um etwas schlängeln*, korvigellañ (kammigellañ, punañ, kuilhañ) en-dro d'udb ; **2.** en em silañ ; *sich durch die Menge schlängeln*, en em silañ dre-douez an dud, en em silañ dre-vesk an dud.

Schlangenaal g. (-s,-e) : [loen.] silienn b. [*liester* sil, siliou, siliennou].

Schlangenadler g. (-s,-) : [loen.] naerataer g. [*liester* naeretaered], skoulerer-hañv g. [*liester* skoulerered-hañv].

schlangenähnlich ag. / **schlangenartig** ag. : naerheñvel, e doare un naer, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered ; *schlangenähnlicher Gegenstand*, naerenn b.

Schlangenbeschwörer g. (-s,-) : teoger naered g., boemer naered g., chalmer naeron g.

Schlangenbiss g. (-es,-e) : flemmad naer g., krog naer g. (Gregor).

Schlangenbohrer g. (-s,-) : [tekn.] tarar g., biñsell b., mouched g.

Schlangenbrut b. (-,-en) : [loen.] gorad naered g., gorad naered-gwiper g., orin g.

Schlangenbusen g. (-s,-) : [dre skeud.] kalon sarpant b., kalon fell b.

schlangenförmig ag. : naerheñvel, e doare un naer, e doare an naered, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered ; *schlangenförmiger Gegenstand*, naerenn b.

Schlangenfraß g. (-es,-e) : bouetaj g., pasturaj g., brif g., brifenn b., debraj g., kabouilh g., strabouilh g., strabouilhenn b., P. magnez g., tarzhell b., trantell b., keusteurenn b., moc'haj g., boued moc'h g., lastez str.,

loustoni b., tag g., stronk a voued g., traoù gros-fourdoulhet lies.

Schlangengeschlecht n. (-s) : [loen.] naered lies., naeron lies.

Schlängengift n. (-s,-e) : [loen.] binim naer g.

schlangenhaft ag. : **1.** naerheñvel, naerel ; **2.** [dre skeud.] fell, kivioul, gwidreüs, gwidilus, gwidal, beskellek, troidellek, touellus, korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, troidellus, lubanus, gweet e hentoù.

Schlangenhaupt n. (-s,-häupter) : penn Medouza g.

Schlangenhorn g. (-s,-hörner) : [sonerezh] krogenn-seniñ g., ofleidell b., kammgorn g.

Schlangenjäger g. (-s,-) : naeretaer g., paker naered g.

Schlangenknoeterich g. (-s,-e) / **Schlangenkraut** n. (-s,-kräuter) : [louza.] teod-naer g., louzaouenn-an-naer b., boued-naer g., boued-an-naer g., melloù-an-naer lies.

Schlangenleder n. (-s) : kroc'hen naer g.

Schlangenlinie b. (-,-n) : linenn gorvigellek b., linenn gildroennek b., linenn droidellek b., troielloù lies., kildroennoù lies., kammdroiennnoù lies., kildroioù lies.

Schlangenmensch g. (-en,-en) : gwedenner g., ouesker g., gwinider g.

Schlangenpfad g. (-s,-e) : hent leun a gildroennoù g., hent kamm-digamm (gweüs, kammigellek, korvigellek, jilgamm, troidellek, troiellek, kammigellus, troidellus, gwidilus, kildroennus, kildroennek, kammdro, kammdroek, kammdroennek, kammdroiennnek) g., hent plegus g. / hent distroüs g. (Gregor).

Schlangenrohr n. (-s,-e) / **Schlangenröhre** b. (-,-n) : [kimiezh] troellenneg b.

Schlangensäule b. (-,-n) : [tisav.] kolonenn wedennek b.

Schlangenstab g. (-s,-stäbe) : **1.** gwialenn-beoc'h b. ; **2.** [mezeg.] bazh Asklepios b., naerwialenn b.

Schlangenstehen n. (-s) : lostenniñ g., lostigellat g.

Schlangenstein g. (-s,-e) : serpent g., naerell b.

Schlangenwiesenknoeterich g. (-s,-e) : [louza.] teod-naer g., louzaouenn-an-naer b., boued-naer g., boued-an-naer g., melloù-an-naer lies.

Schlangenwindung b. (-,-en) : korn-tro g., pleg g., korn-pleg g., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kildroenn b., kamm g., kilblegenn b., kornblegenn b., tro-gorn b., tro-bleg b., displeg g., korn-tro krak g., korn-tro krenn g.

Schlangenwurz b. (-,-en) / **Schlangenwurzel** b. (-,-n) : [louza.] teod-naer g., louzaouenn-an-naer b., boued-naer g., boued-an-naer g., melloù-an-naer lies.

Schlangenzunge b. (-,-n) : [dre skeud.] teod da dennañ an diaoul eus an ifern g., teod kiger g., teod naer g., teod binimus g., teod gouest da ijinañ ar vosenn g., teod naer-wiber g., piler-beg g., teod fall a zen prest atav da ziswriat gwellañ pezh-dilhad nevez e amezeg g., gwir bistri g., poezon g.

schlank ag. : **1.** mistr, skañv, mibin, lank, hirvoan, sinkl, fin, moan ; *ein schlankes Mädchen*, ur plac'h mistr (skañv, mibin, lank) b., ur voanardenn b., ur plac'h korfet mistr b., ur skantenn b. ; *ein schlanker Kerl*, ur moanard g. ; *einen schlanken Wuchs haben*, bezañ mistr a gorf, bezañ korfet mistr, bezañ freilhennek, bezañ sinkl, bezañ askornet-moan ; *schlank wie eine Tanne*, ken mistr ha strink, mistr evel ul logodenn ; *schlank und rank*, mistr ha

mibin; *sie ist schlanker geworden*, moanaet eo honnezh; *er ist nicht ganz schlank*, tevik a-walc'h eo; **2.** [tro-lavar] *schlanker Hand*, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, hepmuiken, krak-ha-berr, berr-ha-krenn, en ur ger krenn, digompliment, netra dreist.

Schlankel g. (-s,-) : freilhenn b., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., lakon g., lankon g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], ravailhon g., gast vihan b., gwidal g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri lous g., tamm fri-lor g., higolenn b., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g., glaoueg g., glaourenneg g., babouzeg g., chalvant g., kañfard a baotr g., konikl g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., tamm mous flaer g., ajez g., akariod g., alvaon g., kastreg g., kantolor g., kastregenn g., bistrakig g., tamm bistrakig fall g., lampon g., kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], c'hwiltouz g.; *fauler Schlingel*, koll-boued g., landreant g., lezober g., didalvez g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., lampon g., louzaouenn fall b., lavagnon g.

Schlankheit b. (-) : mistred b., mistrer g., lankted b., finded b., finder g., hirvoander g., hirvoanded b., moander g., moanded b.

Schlankheitsdiät b. (-,en) : reol-voued moanaet b., reol-voued treutaat b., louzaouadur treutaat g., louzaouadenn gastizañ b., kur yuniñ b., kastizadur g., treutadur g., treterezh treutaat g., bevañs da dreutaat g., bevañs kastizus g., bevañs treutaus g.

Schlankheitskur b. (-,en) : kur moanaet b., kur yuniñ b., kur treutaat b., louzaouadur treutaat g., louzaouadenn gastizañ b., kastizadur g., treutadur g., treterezh treutaat g., bevañs da dreutaat g., bevañs kastizus g., bevañs treutaus g.

schlankweg Adv. : krak-ha-berr, berr-ha-krenn, krenn-ha-krak, en ur ger krenn, digompliment, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, start, netra dreist; *schlankweg verweigern*, nac'hañ krak-ha-berr.

schlapp ag. : **1.** laosk, distenn, distegn, distign, distignet, diantell, divant, dizalc'h, gadal, distart, flakik, flak, blot, eon tout; *schlapp hängen*, bezañ laosk a-istribilh (a-ispilh), istribilhañ (ispilhañ) laosk; *schlapp Haltung*, emzalc'h laosk g.; *schlapp werden*, flakañ, flakaat; P. *schlapp machen*, mont er-maez eus ar redadeg, kac'hat en e vrazeg, kodianañ, kodianañ gant u.b., plegañ touchenn, koazhañ, chom a-dreuz gant e hent, bezañ kouezhet (izelaet) e vannieloù gant an-unan, dilezel an dachenn; P. *ein schlapper Schwanz*, ul lost kouezhet g.; **2.** [dre skeud.] distaouel, lezirek, disaour, skoeñvek, feneant, landreant, dibreder, didalvez, lezober, diegus, mors, diek, dilamprek, lifret, hualet, euver, flai, lor, diboan, digalon da labourat, lugut da labourat, lezirek d'al labour, gwak, distart e youl, divalav, flav; *das ist eine schlappe Nudel*, ur morgousket a zen eo, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk, gwak) eo, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket

lamprek warni, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennou, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourte eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad; **3.** brev, brevet, divi, asik, faezh, dinerzh, eoget, og, eok, falsvarchet, fat, fatik, flak, flakik, ven, divalav; **4.** dister, treut, divalav.

Schlappe b. (-,n) : droukverzh g., c'hwitadenn b., afochadenn g., tro wenn b., taol gwenn g., tro c'houllo b., c'hwitadeg b., kac'hadenn b., distokadenn b., distagadenn lous b., afer fall b., taol fall g., tro fall b., flagas g., strilh g., distrih g., distro lous g./b., distro divalav g./b., gwall zistro g./b., faezhadenn c'hwerv b., faezhadenn griz b., louzenn b., chupennad b., roustad g.; *eine Schlappe erleiden*, mankout war e daol (war e grog), c'hwitañ war e daol (war e bal), c'hwitañ e graf, ober flagas, tapout un distokadenn, mont a-dreuz gant e hent; P. *eine Schlappe einstecken*, pakañ ur strilh, pakañ un distrih, pakañ ur chupennad, tapout e lip, tapout ur guchenn, tapout ul louzenn, bezañ krazet naet, bezañ lopet, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., bezañ distrihet brav ha kempenn, bezañ lakaet war e c'henoù, bezañ trec'het treuz-ha-hed, degas ur penn leue d'ar gêr, bezañ korbellek, bezañ bet ur penn leue, bezañ bet distoket, bezañ kac'het e varc'h ouzh an-unan (ouzh e garr), ober kazeg, chom kazeg, kaout ar billig toull, kaout (pakañ, tapout) ur gwall zistro, kaout (pakañ, tapout) un distro lous, kaout (pakañ, tapout) un distro divalav, bezañ flastret, bezañ drastet, pakañ e damm digant u.b., na vezañ graet nemet ur pleg, kaout un distagadenn lous.

schlappen V.gw. (hat geschlappt / ist geschlappt) : **1.** (hat) : distribilhañ, bezañ laosk a-istribilh (a-ispilh), istribilhañ (ispilhañ) laosk, bezañ distenn, bezañ distign; **2.** (ist) : *irgendwohin schlappen*, mont a-ruz-botoù betek udb; **3.** (hat) : plaouiañ, plomañ, kloukañ, lonkañ, klukañ, en em dafañ.

Schlappen g. (-s,-) : [norzh Bro-Alamagn] kozhvotez b., logenn b.

Schlappheit b. (-) : laoskadurezh b., dinerzh g., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b., mored g.

Schlapphut g. (-s,-hüte) : tog bouk g., tog feltr g.

schlappig ag. : **1.** laosk, dinerzh, gwevn, dilañs; **2.** digempenn, distruj, diskramailh, foutouilhek, diskrelu, diharak, difraoul, difurlu, difarle, chelgenn dezhañ, dibalamour, disparbuilh, distres.

schlappmachen V.gw. rannadus (hat schlappgemacht) : mont er-maez eus ar redadeg, kac'hat en e vrazeg,

kodianañ, kodianañ gant u.b., plegañ touchenn, koazhañ, bezañ kouezhet (izelaet) e vannieloù gant an-unan, chom a-dreuz gant e hent, dilezel an dachenn.

Schlapppohr n. (-s,-en) : skouarn a-ispilh b.

Schlappschnee g. (-s) : souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., teuzerc'h g.

Schlappschuhe lies. : kozhvotoù lies., botoù tremen teuc'h lies., botoù graet o reuz ganto lies., gagnoù lies., logennoù lies.

Schlappschwanz g. (-es,-schwänze) : flakenn b., kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar peliet b., yar-zour b., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g., gogez g., korzenn wak b., krank gwak g. ; *er ist ein Schlappschwanz*, n'eus netra ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, dismeg eo, ur c'hac'her er goudor eo, n'eo nemet ur revr aonik, hennezh a ruilh gwad gad en e wazhied, un den aonik eo, spountik eo, flaer a zo en e loeroù, flaer a zo en e vragoù, ur c'hozh yar a zo anezhañ, lammat a ra dirak e skeud, aon en deus rak e skeud, doan en deus rak e skeud, aon en deus rak e anv, gant an derzhienn-skeud emañ, treant a zo gantañ / gant ar gloazoù emañ (Gregor), c'hwen a zo en e loeroù, klevet a ra c'hwen en e loeroù, santout a ra c'hwen en e loeroù, sevel a ra c'hwen en e loeroù, bihan eo e galon, moan eo e revr, moan eo e foñs, ur c'hren-e-revr a zo anezhañ, sec'hañ a ra gant ar spont, kaoc'h tomm a zo en e vragoù.

Schlappseil n. (-s,-e) : fun distign b.

Schlaraffe g. (-n,-n) : P. skoëñver g., feneant g., kostenner g., dibreder g., toull diboan g., Fañch an Didalvez g., sonnard g., plader g., den arouarek g., den vak g., sach war-dreñv g., dalc'her a-dreñv g., landread g., lezireg g., louangen g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., kac'h-moudenn g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., paourkaezh den g., didalvez g., pezh didalvez g., labaskenn b., tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-kam g., foerouz g., tamm foerouz g., landore g., landregenn g., lanfre g. [*liester lanfreidi*], lanfread g. [*liester lanfreidi*], lantouzer g., luduenn b., leubeurc'henn g., lochore g., lustrugenn g., chuchuenn b., magadenn b., magadell b., rouzer g., ruz-revr g., travelgen g., den kouezhet en arouaregezh ha lizidanted g., den a foeltr forzh g.

Schlaraffenland n. (-s) : bro a builhentez b., baradoz war an douar g., gwenved war an douar g.

Schlaraffenleben n. (-s) : *ein Schlaraffenleben führen*, bezañ ebat e zoare, bezañ eürus evel seizh, bezañ beuzet (azezet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ e barr al levenez, bezañ leun-barr a levenez, bezañ dibradet, bezañ eürusañ loen a daol troad war an douar, bezañ eürusañ den dindan tro an heol, bezañ eürusañ den dindan an Neñv, bezañ eürusañ den a zebr bara, bezañ eürusañ den a zo bet biskoazh, bevañ en e roll.

schlau ag. : fin, gwidreüs, gwidilus, beskellek, korvigellus, korvigellek, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, fil ennañ, dispak, dilu, divreilh, gwevn,

troidellek, troidellus, abil, divorfil-kaer, fin, lamprek, link ; *ein schlaues Tier*, ul loen digousk ha soutil g., ul loen dihun a-fet spered g. ; *ein schlauer Fuchs (ein schlauer Kerl)*, ul louarn a baotr g., ur paotr gwriet a finesaoù g., ur paotr fin g., ur paotr a zo fil ennañ g., ur c'horvigeller g., un den gweet e hentoù g., un ard a zen g., ul labous g. ; *schlaue Ränke*, soutilded b. (Gregor), iriennoù korvigellus lies., iriennoù troidellek lies., finesaoù lies. ; *es war nicht gerade schlau, das zu tun*, ne oa ket gwall fin ober kement-se ; *schlau vorgehen, schlau handeln*, c'hoari fin ; *mit jemandem den Schlaunen spielen*, klask dastum u.b. en e lasoù, klask korvigellañ (toazañ) u.b., klask tremen lost al leue dre c'henoù u.b., klask paseal lost al leue hebiou da veg u.b., klask tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., klask c'hoari an troad leue d'u.b., klask c'hoari an nouch gant u.b., c'hoari e vitouik gant u.b., c'hoari e louarn gant u.b., klask c'hoari e baotr fin gant u.b. ; *schlau werden*, finaat ; *ich wusste nicht, dass du so schlau bist*, ne ouien ket e oas ken louarn.

Schlauberger g. (-s,-) : paotr bet darbet dezhañ mont da louarn, louarn a zen g., louarn fin g., louarn daoudroadek g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn p., louarn kozh g., louarnig g. (Gregor), fri tanav a baotr g., den gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., sifelen a zen g., paotr bet meret e bleud tanav g., den gwriet a finesaoù g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., hinkin a zen g., higenn a zen g., fouin g., ebeul g., korvigeller g., labous g., paotr fin g., frikoter g. ; *sellit ivez ouzh Schlaukopf*.

Schlaubergerin b. (-,-nen) : louarn a blac'h b., plac'h gwriet a finesaoù b., plac'h fin b., plac'h gweet he hentoù b., korvigellerez b., frikoterez b.

Schlauch g. (-s, Schläuche) : 1. korzenn b., pibenn b. ; *Feuerwehrschilauch*, korzenn paotred an tan b. ; 2. bouzellenn b. ; *Luftschilauch*, bouzellenn b., bouzellenn-ziabarzh b., bouzellenn-rod b. ; 3. soroc'hell b., sac'h-lêr g. ; *leerer Schlauch*, sac'h-lêr goulo g. ; 4. [louza., plant-dour] lin-raned str. ; 4. [dre skeud.] korf-den g., paotr tev g., tolzenneg g., sac'h soubenn g., sac'h toaz g., sac'had toaz g., sac'h yod g., sac'had kig g., sac'h kig g., tevasenn b., lovrigen b., pezh kig g., pezh toaz g., paotr korfet tev b., kofeg g., korfeg g. ; 5. [troioù-lavar] *das ist ja ein Schlauch !* ur gwall soubenn eo an dra-se, n'eo ket ur soubenn eo, se a zo ul lazh, setu aze hag a zo ur c'hole d'ober, start eo al lasenn, mil boan a vez oc'h ober an dra-se, eno e ranker lonkañ anezhi, gant an traoù-se e vo un abadenn, un uz spered eo an dra-se, ur c'holl-skiant eo an dra-se, un torr-spered eo an dra-se, diaes eo lonkañ anezhi, ur gwall abadenn (ur gwall grogad) e vo, an dra-se a zo diaes-ral da ober, ur gwir bistri eo an dra-se, bez' e vo charre, ur gwall grogad a zo da gaout, koustañ a raio d'hor c'horfoù ober al labour-se, start e vo an abadenn, n'eo ket bihan an abadenn, mizer hor bo o kas al labour-se da benn, n'eo ket bihan labour, c'hoari a vo evit dont a-benn eus an taol-se, ret e vo tremen a-dreuz drez ha spenn, kement-se a roio darbar deomp, ur gempenn hor bo da gaout gant an dra-se, ober se n'eo ket ul lein debret, gwashoc'h eget un devezh pal arat e vo, start e vo ar foenn da dennañ, kavout a raimp da gochañ o kas al labour-se da benn, kavout a raimp da gochañ ouzh al labour-se, kavout a raimp da gochañ

gant al labour-se, krog hor bo d'ober an dra-se, krog a-walc'h hor bo d'ober an dra-se, gwall grog hor bo d'ober an dra-se, kavout a raimp krog d'ober an dra-se, kavout a raimp krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavout a raimp gwall grog d'ober an dra-se, kerse e vo gant hor c'hostoù embreger al labour-se, kant poan ha kant all hor bo o kas al labour-se da benn, mil pinijenn hor bo o kas al labour-se da benn, d'ober hor bo evit kas al labour-se da benn, n'eo ket echu ganeomp da gaout poan, ober an dra-se n'eo ket ur c'hoari, ober se n'eo ket ur pardon, honnezh a zo micher a-walc'h, micher a-walc'h e vo dont a-benn eus an dra-se, chastre hor bo evit kas al labour-se da benn, ken start eo ha direunañ lost an diaoul, ur gwall zevezh hon eus d'ober, c'hwezadennoù a vo tapet evit dont a-benn eus an dra-se ; *er steht auf dem Schlauch*, ne dizh ket, ne fonn ket, menel a ra warni, ne zegouezh ket ganti da vat, ne zisoc'h ket da benn, n'eo ket barrek d'an (evit an) dra-se, n'eo ket barrek diouzh an dra-se, n'emañ ket evit kas kement-se da benn (da vat), ouzhpenn dezhañ eo kas an dra-se da vat, n'en deus ket itrik a-walc'h da gas al labour-se da benn, disneuz eo d'en ober, emañ null ganti, bouc'h eo, boud eo d'ober an dra-se, chom a ra boud, ne fonn ket dezhañ ober an dra-se, chom a ra berr, chom a ra dre an hent, chom a ra en entremar, penn e spered emañ evit gouzout penaos ober, chom a ra en diaskren, chom a ra (menel a ra) war vordo, en em gavout a ra boud, ne oar mui gant pe goad ober ibil, ne oar mui penaos ober diouti, ne oar ket re vat petra ober.

Schlauchboot n. (-s,-e) : kanod-aer g., kanod c'hwez g.
schlauchen V.k.e. (hat geschlaucht) : *jemanden schlauchen*, truantal ouzh u.b., goro arc'hant digant u.b., truflañ arc'hant diwar u.b., diwadañ u.b., sunañ u.b., peilhat u.b., diskantañ e yalc'h d'u.b., krignat u.b., kignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ) u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b.

V.gw. (hat geschlaucht) : ober e druant, ober e druantoù.

Schlauchhahn g. (-s,-hähne) : kog ar gorzenn dourañ g.
schlauchlos ag. : [bandenn-rod] kuit a vouzellenn-diabarzh.

Schlauchreifen g. (-s,-) : [marc'h-houarn] bouzellenn b.

Schlauchreifenventil n. (-s,-e) : begel rod Sclaverand® g., begel rod Presta® g.

Schlauchwagen g. (-s,-) : [liorz] puner-red g.

Schlauchwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] nematelmint g.

Schläue b. (-) : gwidre g., korvigell b., finesa b., ardivinkoù lies., ijin g., filenn b., itrik g.

Schlaufe b. (-,-n) : 1. skoulm red g., skoulm rinkl g., skoulm war rinkl g., skoulm lagadenn g., skoulm rozennig g., las rinkl g., las skoulmet war rinkl g., las-red g. ; *eingespleißte feste Schlaufe*, strob g. ; 2. lagadenn b. ; *Gürtelschlaufe*, lagadenn ar gouriz b.

Schlaueit b. (-) : gwidre g., korvigell b., finesa b., divreilh g., gwevnder g., gwevnder b., ijin g., itrik g., filenn b., troidellegezh b., troidellerezh g., ardivinkoù lies.

Schlaupf g. (-s,-köpfe) : paotr bet darbet dezhañ mont da louarn g., louarn a zen g., louarn fin g., louarn daoudroadek g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn g., louarn kozh g., louarnig g. (Gregor), fri tanav a baotr g., sifelenn a zen g., den gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., paotr bet meret e bleud tanav g., den gwriet a

finesaoù g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., hinkin a zen g., higenn a zen g., ebeul g., fouin g., korvigeller g., labous g., paotr fin g. ; *er ist ein Schlaupf*, n'eo ket ur paotr hualet, itrik en deus, ur spered ijinus a zen eo, un den leun a ijin eo, un den a gant tro eo, ijinat-mat eo, hennezh a oar e ziluzioù, hennezh a zo gouest da gavout ar poell e pep kudenn, hennezh a zo paotr an itrikoù, hennezh a zo louarn, hennezh a zo fin evel ul louarn, hennezh a zo fin evel kaoc'h louarn, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, ul louarn a zen eo hennezh, un ebeul eo, ur fouin eo, ur sapre den kordet eo, gwriet eo a finesaoù, finesa a zo ennañ, finesaoù a zo ouzh en ober, n'eo ket moñs, n'eo ket mogn, n'eo ket mogn e zivrec'h, n'eo ket mañchek, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, lamprek eo, link eo, pegen louarn eo hennezh ! ; *auch ein Schlaupf findet seinen Meister*, n'eus den fin n'en deus e goulz.

Schlaumeier g. (-s,-) : paotr bet darbet dezhañ mont da louarn, louarn a zen g., louarn fin g., louarn daoudroadek g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn p., louarn kozh g., louarnig g. (Gregor), fri tanav a baotr g., sifelenn a zen g., den gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., paotr bet meret e bleud tanav g., den gwriet a finesaoù g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., hinkin a zen g., higenn a zen g., ebeul g., fouin g., korvigeller g., labous g., paotr fin g. ; *sellit ivez ouzh Schlaupf*.

Schlawiner g. (-s,-) : 1. louarn a baotr g., paotr gwriet a finesaoù g., paotr fin g., kañfard a baotr g., gwidal g., korvigeller g., higenn b., labous g., fouin g., ebeul g., itriker g., Fañch an itrikoù g. ; *sellit ivez ouzh Schlaupf* ; 2. riboter g., kozh straker g., tourc'h g., bouc'h g., pitaou(a)er g., pitaouer brein g., pitaouaer spontus g., sapre pitaouaer g., mell pitaouaer g., revr tomm a baotr g., revr boazh a baotr g., kozh bouc'h g., treitour merc'hed g., abuzour g., ambuzer g., gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., plac'hetaer g., flemmer g., reder g., brigoñsour g., louveg g., kluder g., targazh g., boufon g., paotr kailh g., P. ki gaol g., chibouter g., gromer g., killhoger g., siker g., c'hwiler g.

Schlawinerin b. (-,-nen) : louarn a blac'h b., plac'h gwriet a finesaoù b., plac'h fin b., plac'h gweet he hentoù b., korvigellerez b.

schlecht ag. : 1. [kozh] *schlecht und recht*, evel ma teu e teu, evel ma vo e vo, a-grip hag a-grap, alabistr, krip-ha-krap, hep muiken, end-eeun, didro, didroidell, diroufenn, displeg, diswe, didres, hep finesa / hep kempennadurezh (Gregor), well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile, an eil e-ser egile.

2. fall, divat, fogn, gagn, gwall, drouk, fazius ; *schlechte Ware*, marc'hadoùezh fall b., marc'hadoùezh mat da lakaat dindan lost ar c'hazh b. ; *schlechtes Futter*, boued-chatal dinatur g., boued-chatal fall g. ; *schlechtes Wetter*, amzer fall b., amzer vreïn (divalav, lous, vil) b., gwallamzer b., fall amzer b., amzer doareet-fall b., amzer greñv b. ; *wir haben heute schlechtes Wetter*, feson fall a zo war an amzer hiziv, troet fall eo an amzer hiziv, doareet-fall eo an amzer hiziv, hiziv e ra ur gwall zevezh ; *ein schlechtes Jahr*, ur gwall vloavezh g. ; *schlechter*

Charakter, tro-spered diaes ober gantañ g., penn fall a zen g. ; *eine schlechte Gewohnheit*, un tech fall g., ur boaz fall g., ur voaz fall b., ur pleg fall g., ur gammvoaz b., ur c'hammvoaz g., ur c'hammbleg g., ur droukpleg g., ur gwallbleg g., ur gwalldech g., un droukkustum g., un atapi divalav g. ; *einen schlechten Ruf haben*, bezañ brudet fall, bezañ fallvrudet ; *schlechtes Deutsch sprechen*, drailhañ alamaneg, komz un alamaneg fall, komz un alamaneg palefarzh (un alamaneg podoù, un alamaneg togn), kignat an alamaneg, saoznegañ an alamaneg ; *schlechtes Bretonisch sprechen*, kignat ar brezhoneg, komz brezhoneg evel ur gazeg, komz brezhoneg evel un Norman, drailhañ brezhoneg, komz ur brezhoneg fall, komz ur brezhoneg palefarzh (ur brezhoneg podoù, ur brezhoneg togn), dont ul lastez brezhoneg gant an-unan, komz brezhoneg treflez ; *schlechter Kerl*, gwall-baotr g., labous treut g., labous toc'hor g., paotr n'eus ket un neudenn eeun oc'h ober anezhañ, gwallbezhe g., gwallibil g., gwallibil a baotr g., akariod g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., paotr drouk g., paotr fall g. ; *schlechter Ratschlag*, gwall ali g., ali fall g., ali fazius g. ; *schlechter Laune sein*, bezañ imoret fall, bezañ en imor fall, bezañ aoz fall en an-unan, na vezañ eeun e vouroun, na vezañ plaen e bastell war e revr, bezañ fumet, bezañ gwall imoret, bout kogus ar an heol, bezañ troet e breñv, bezañ kamm e vlevenn, bezañ trenk e valadenn, bezañ trenket e valadenn, bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourennoù, bezañ rekin, na vezañ gwall imoret-mat, bezañ treflez, bezañ o c'hoefñviñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan, bezañ war e du fall (en e benn fall), bezañ troet fall ; *die Butter wird schlecht*, blaz ar c'hozh a zeu gant (war) an amanenn ; *von jemandem Schlechtes sagen*, lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., lavaret droug eus u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., gwashaat (duañ) u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., labezañ u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., drouklavaret war u.b., lakaat droukeloù da redek diwar-benn u.b., hiboudiñ ; *genauso schlecht wie*, ken gwazh ha, ken fall ha ; *heute ist das Wetter genauso schlecht wie gestern*, an amzer a zo ken gwazh ha dec'h ; *äußerst schlecht, sehr schlecht*, fall-put, fall-daonet, fall-hoc'h, fall-du, fall-fin.

3. *dister*, treut ; *schlechter Trost*, un tamm frealz gwall zister g. ; *schlechte Ergebnisse*, disoc'hoù *dister* (fall, treut).

derez uheloc'h : ***schlechter als***, falloc'h eget, gwashoc'h eget, gwazh eget ; *die Lage wird schlechter*, mont a ra an traoù gwashoc'h-gwazh, war washaat e ya an traoù, en tu rekin e ya an traoù, da fall e ya an traoù, mont a ra an traoù a zrouk da wazh.

Adv. : fall ; *mir wird schlecht*, heugdoñger a sav ennon, en em gavout a ran diaes, dont a ran da vezañ fall, deuet on fall, deuet on diaes, mont a ra fall ganin, va c'halon a zo e-giz war-neuñv ; *es geht ihm schlecht*, ne ya ket mat an traoù gantañ, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall

gantañ, trist eo ar jeu gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, kas a zo warnañ, n'eo ket gwall yac'h, c'hoari a ra gant e voued, erru eo nezet e gerdin, krog eo da c'hoari da fall ; *mal geht es ihm besser*, *mal wieder schlechter*, gwech e vez en un dro vat, gwech en un dro fall - gwech e vez mat e stad, gwech e vez fall ; *davon wird mir schlecht*, ar boued-se a zeu da neuñ (da zarneuñ) war va c'halon, heugdoñger a sav ennon pa zebran an dra-se ; *die Geschäfte laufen schlecht*, n'eus lañs ebet gant an aferioù, mont a ra fall an traoù gant an aferioù, ne dalv tra penaos e ya an aferioù, null eo an aferioù, mont a ra an aferioù da fall, mont a ra an aferioù en tu rekin, digompez e ya an aferioù ; *er sieht schlecht aus*, neuz fall a zo warnañ, neuz fall en deus, droukneuz a zo warnañ, droukneuz en deus, ul liv a zo war e c'henoù, liv an diyac'h a zo warnañ, tres fall a zo warnañ, hennezh a zo livet fall, gwall-livet eo, min fall en deus, doareet-fall eo, n'emañ ket en e liv, n'en deus ket feson yac'h ; *schlecht hören*, bezañ teñval e glevet, bezañ teñval e skouarn, klevet fall, bezañ kalet e skouarn, bezañ kaletklev, bezañ pounnerglev, bezañ teñvalglev, bezañ pounner a skouarn, bezañ kalet da glevet ; *er hört immer schlechter*, fallaat a ra e skouarn, dont a ra e skouarn da vezañ fall ; *schlecht sehen*, bezañ aet izel (bezañ fall, bezañ erru teñval) e zaoulagad, bezañ teñval e weled, bezañ teñval e zaoulagad ; *das Rechnen schlecht beherrschen*, bezañ kleiz da jediñ ; *schlecht handeln*, fallober, drougover ; *schlecht an jemandem handeln*, ober gaou ouzh u.b., ober vil d'u.b. ; *er ist schlecht erzogen*, n'en deus stumm ebet, stummet-fall eo, desavet fall eo bet, savet fall eo bet, savet dibalamour eo bet ; *schlecht dran sein*, bezañ en avel d'e voue, bezañ en ur blegenn lous, bezañ tapet fall, bezañ paket fall, bezañ tapet nec'het, pakañ un distro lous, tapout ur gwall zistro ; *wenn ihm so etwas je zu Ohren kommt, sind wir schlecht dran*, mar deufe dezhañ gouzout an dra-se e vefe spontus evidomp, mar deufe dezhañ gouzout an dra-se e vefe fall-daonet ar geusterenn evidomp ; *es steht schlecht um ihn*, *es steht schlecht mit ihm*, fall eo ar jeu gantañ, fall emañ e gont, trist eo ar jeu gantañ, da fall ez a e yec'hed, fall eo e gerz, dister eo an traoù gantañ, erru eo fallañ ma c'haller bezañ, hemañ a ra ruskenn fall (ne ra ket ruskenn vat), gwastañ a ra e stad, ne ya ket mat an traoù gantañ, aet eo pell, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, c'hoari a ra gant e voued, erru eo nezet e gerdin, emañ o nezañ e gevre, bremaik emañ nezet, krog eo da c'hoari da fall, hennezh a zo erru pell gantañ ; *es steht schlecht mit seinem Geschäft*, emañ e stal o vont da fall, treiñ a ra fall e stal, fall e ya e stal ; *es steht schlecht um den Euro*, mont a ra fall ar bed gant an euro ; *jemanden schlecht machen*, lakaat droukeloù da redek diwar-benn u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., reiñ e gement all a zroukprezegerezh d'u.b., dispenn u.b., displuñvañ e benn d'u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., gwashaat (duañ) u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., labezañ u.b.,

drouklavaret war u.b., torbilat war chouk u.b., hiboudiñ ; *auf jemanden schlecht zu sprechen sein*, na badout e spered o klevout komz eus u.b., na badout e skiant o klevout anv eus u.b., bezañ u.b. erru-fall gant an-unan, na vezañ evit aveliñ u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., na vezañ evit ahelañ gant u.b., na vezañ evit en em ahelañ gant u.b. ; *in unserer neuen Wohnung geht es uns nicht schlecht*, n'emaomp ket drouk en hol lojeiz nevez.

derez uheloc'h : *schlechter als*, falloc'h eget, gwashoc'h eget, gwazh eget.

schlechterdings Adv. : a-grenn, war-naet, groñs, mik, rik, krak, krenn ; *das ist mir schlechterdings unmöglich*, dibosupl a-grenn eo din ober kement-se.

Schlechtheit b. (-) : fallentez b., fallagriezh b., drougiezh b., falloni b., ijin fall g.

schlechtthin Adv. : 1. ken ez eo, ha tra ken, mard eus hini, ma'z eus unan ; 2. evit gwir, e gwirionez, sur, evelato, avat, a-grenn, groñs, mik, rik, krak, krenn, na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken.

Schlechtigkeit b. (-) : fallentez b., fallagriezh b., drougiezh b., falloni b., ijin fall g.

schlechtmachen V.k.e. (hat schlechtgemacht) : *jemanden schlechtmachen*, gwashaat u.b., ober divalav d'u.b., dismegañsiñ u.b., reiñ e gement all a zroukprezegerezh d'u.b., dispenn u.b., mezhekaat u.b., flemmañ u.b., divrudañ u.b., dantañ u.b., flipata u.b., lakaat droukeloù da redek diwar-benn u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., glabousañ u.b., dispenn brud u.b., dispenn u.b. da dud all, didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., duañ u.b., stabezañ u.b., stabezañ anv u.b., stabezañ enor u.b., labezañ u.b., drouklavaret war u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., brudellat u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., hiboudiñ, katellat.

Schlechtmacherei b. (-, -en) : droukkomzoù lies., gwallgomzoù lies., droukprezeg g., gwallgomzerezh g., gwallvruderezh g., divruderezh g., duerezh g., gragailh g., flipataerezh g., kaoz b., kaozioù lies., hiboudoù lies.

schlechtweg Adv. : na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken.

Schlechtwetter n. (-s) : amzer fall b., amzer vrein (divalav, lous, vil) b., rustamzer b., gast a amzer b., brazamzer b., gwallamzer b., kruelder g., kruelled b., skoulad g., strapad g., follentez amzer b.

Schlechtwettergeld n. (-s, -er) : gopr digoll evit ar wallamzer g., gopr gwallamzer g.

Schlechtwetterzeit b. (-) : toull du ar bloaz g., laziadoù gwall amzer lies.

schlecken V.gw. (hat geschleckt) : 1. lipat, lapañ ; 2. lipouzañ ; *er schleckt gern*, hennezh a blij an traoù dous dezhañ, ur beg lipous eo, ur beg litous eo, ul lipouz eo, ul lipouzer eo ; 3. *schleck, Bärtel, schleck !* rask, rask, rask, hep e bask !

Schlecker g. (-s, -) : lipouz g., lipouzer g., pitouilher g., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a zen g., staon gizidik a zen g., liper g., lip-e-bav g., morser g., paotr-e-gof g.

Schleckerbatzl g. : [Bro-Aostria] *Schleckerbatzl machen*, ober kibiz d'u.b., ober bisk d'u.b. o frotañ e zaou viz-yod an eil ouzh egile ; *ätsch bätsch schleckerbatzl !* rask, rask, rask, hep e bask !

Schleckerei b. (-, -en) : traoù dous lies., lipouzerzh g., sukraj g.

Schleckerin b. (-, -nen) : lipouzen b., pitouilherez b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., liperez b.

Schleckermaul n. (-s, -mäuler) : 1. [paotr] lipouz g., lipouzer g., pitouilher g., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a zen g., staon gizidik a zen g., liper g., lip-e-bav g., morser g., paotr-e-gof g. ; 2. [plac'h] lipouzen b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., liperez b.

Schleef g. (-s, -e) : [rannyezh.] palod g., mordok g., beg vil g., beg lor g., bongorz g., paotr hek e c'henoù g., amparfal g., lopez g., den dierespet g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g., diaoul direzon g., beulke g., Yann Seiteg g., den lor g., penn lor g., glaouch g.

Schlegel g. (-s, -) : 1. [tekn.] dotu g., horzh b. [*liester* horzhioù, herzh, herzhier], horzhenn b., mell g., golvazh b. [*liester* golvazhier], mailh g. ; *die zwei ebenen Bahnen eines Schlegels*, daou benn kompez ur mailh lies. ; *mit dem Schlegel klopfen*, mellata ; *der Stiel eines Schlegels*, troad ur mailh g. ; 2. [taboulin] bazh b. ; 3. *Hirschschlegel*, morzhed-karv b.

Schlegelschlag g. (-s, -schläge) : horzhad b.

Schleebaum g. (-s, -bäume) / **Schlehdorn** g. (-s, -e) : [louza.] spenn-du str., irinenn b.

Schlehe b. (-, -n) : [louza.] 1. irin str., irinenn b., polos str., gwregon str., gregon str., pelorz str. ; 2. spenn-du str., irinenn b.

Schlehengestrüpp n. (-s, -e) : [louza.] irineg b., poloseg b.

Schlehenholz n. (-es) : [louza.] irin g.

Schlehenlikör g. (-s, -e) : gwin-irin g.

Schlehenschnaps g. (-es, -schnäpse) : lambig-irin g.

Schlei g. (-s, -e) : [loen.] tañch g.

Schleiche b. (-, -n) : [loen.] anaf g., naer-galet b., anuz-dall g., kaledenn b.

schleichen V.gw. (schlich / ist geschlichen) : 1. en em silañ, en em riklañ, mont dre sil, filouchañ ; *geschlichen kommen*, tostaat sioul-sibouroun (sioul-ser, sioul evel ul logodenn, didrouz evel un naer, a bazioù kazh, a bazoù kazh, sioul-riboulenn evel ul laer, a-dakot, plarik), tostaat kempennik, dont evel ar c'hazh war an erc'h ; [dre skeud.] *Eifersucht schlich in sein Herz*, ar warizi en em silas en e galon ; 2. tremen goustadik ; *der Bach schleicht durch die Wiese*, redek a ra ar richer goustadik

dre ar prad, ar wazh a ruilh sioulik he doureier dre ar prad ; *die Zeit schleicht*, sil-ha-sil e ya an amzer hebiou.

V.em. : **sich schleichen** (schlich / hat sich (t-rt) geschlichen) : *sich aus dem Zimmer schleichen*, en em silañ dre laer er-maez eus ar sal, en em silañ dre skrap er-maez eus ar sal ; *sich in jemandes Vertrauen schleichen*, gounit fiziañs (kalon) u.b.

schleichend ag. : korvigellus, korvigellek, touellus, kuzh, e gor, o c'horiñ, dre zindan ; *eine schleichende Krankheit*, ur c'hleñved kildrouk g., ur c'hleñved morgousket g., ur c'hleñved henek g., ur c'hleñved retolz g., ur c'hleñved e gor g., ur c'hlenved mut g., ur c'hleñved evel glaou bev dindan al ludu g. ; *eine schleichende Inflation*, ur monc'hwez lor g., ur monc'hwez enkelat g., ur monc'hwez stlejus g., ur monc'hwez eginek g. ; *schleichende Wege*, kildroennoù lies., kildroadoù lies., kildroioù lies., kammdroioù lies., kilblegoù lies.

Adv. : a-sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, a-ruz.

Schleicher g. (-s,-) : 1. mitouig g., pilpouz g., kazh born g., klufan g., klouarenn b., toull-sev g., fentour g., gogez g., koarenn b., fistouler g., fistoul g., lesaour g. ; 2. louf g., loufad g., loufadenn b., mouz g. ; *einen Schleicher lassen*, loufañ, pufal, mouziñ.

Schleicherei b. (-,-en) : falsentez b., falster g., falsted b., yudazerezh g., korvigellerezh g., soucherezh g., skoacherezh g., dislealded b., trubarderezh g., gwidre b., kammdro b., finesa b., korvigell b., barad g., kildro b., treitouriezh b., pilpouzerezh g., ardivinkoù lies., fistoulerezh g.

Schleicherin b. (-,-nen) : pilpouez b., klufan b., tanavenn b., klouarenn b., klufenn b., koarenn b., fistouler b.

Schleichfieber n. (-s) : [mezeg.] terzhienn c'horrek b.

Schleichhandel g. (-s) : marc'had du g., marc'had kuzh g., floderezh g., kenwerzh kuzh g., trafikerezh g.

Schleichhändler g. (-s,-) : floder g., trafiker g.

Schleichware b. (-,-n) : marc'hadourezh flod b.

Schleichweg g. (-s,-e) : troidell b., korvigell b., hent-distro g., tro b., distro b., kammdro b., korn-tro g., kildro b., luz g., troidellegezh b., troidellerezh g., korvigellerezh g.

Schleichwerbung b. (-) : bruderezh kuzh g., bruderezh dre zindan g.

Schleie b. (-,-n) : [loen.] tañch g.

Schleier g. (-s,-) : 1. gouel b., rouedenn b., mouch g., kouricher g. ; *Trauerschleier*, gouel gañv b. ; *Schleier eines Imkers*, mouch ur gwenaner g. ; 2. *Rauchschleier*, morenn voged b., mogedenn b., mogidell b. ; 3. [dre skeud.] *den Schleier nehmen*, mont dindan ouel, gwiskañ ar ouel, gwiskañ ar mouch islamek, mont da leanez ; *den Schleier lüften*, diskuliañ ar wirionez ; *der Schleier der Vergessenheit*, an ankounac'h g., mouch an ankounac'h (an disoñj) g.

Schleierchen n. (-s,-) : mouchig g., gouelig b.

Schleiereule b. (-,-n) : [loen.] grell b., labous an Ankoù g., kaouenn-wenn b., chevech b., freje b., garmelod b.

Schleierflor g. (-s) : lien-fuilh g., mezher-topin g., topin g.

schleierhaft ag. : iskis, rinek, kudennek, teñval, kevrinus, misterius, divinadellek, divinadellus, luziet, rouestlet, digomprenus, espar ; *das ist mir schleierhaft*, kement-se a ya dreist va c'hompren, kement-mañ a ya dreist va

maner, n'on ket evit kompren an dra-se, chom a ra dall va c'hazh, an dra-se a ya dreist va reiz, kement-se a dremen va spered, kement-se a ya dreist va spered.

Schleierleinwand b. (-) : [gwiad.] linon g.

schleierlos ag. : diouel.

Schleierschwanz g. (-es,-schwänze) : [loen.] aouredenn b., lagadeg b.

Schleierstoff g. (-s,-e) / **Schleiertuch** n. (-s,-tücher) : gouel b., lien-rouez g., rouedenn b.

Schleifapparat g. (-s,-e) : [tekn.] 1. breolimerez b., breolim b. ; 2. brikerez b. ; 3. livnerez b., reizherez b., raskerez b.

Schleifbahn b. (-,-en) : ruzerez b., riskleres b., hent riklañ g.

Schleifbock g. (-s,-böcke) : [tekn.] turgnig lemmañ g.

Schleife b. (-,-n) : 1. skoulm red g., skoulm rikl g., skoulm war rikl g., skoulm war riskl g., skoulm lagadeg g., skoulm lagadenn g., skoulm lagadennek g., skoulm redennek g., rinell b., kilbleg g., kilwedenn b., lagadenn b., las rikl g., las skoulmet war rikl g. ; *mit Schleifen versehen sein*, bezañ lagadennek ; *Schleife im Haar*, skoulm lagadenn g., skoulm rozennig g., seizenn b., seintez b. ; *eine Schleife in den Schnürsenkel machen*, ober ur skoulm lagadenn gant e las ; 2. [dilhac.] skoulm barbellig g., skoulm papilhorig g. ; 3. pleg bras g., korn-tro g., pleg g., pleg an hent g., korn-pleg g., kammdro b., kammdroenn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell an hent b., troidell an hent b. ; 4. [tekn.] rakled g., riklenn b., rikleres b., stlejjell b. ; 5. [tredan.] amred kloz g. ; 6. [stlenn., tekn.] dol b. ; *Programmschleife*, dol c'houlev b. ; *Koppelschleife*, dol goublañ b.

schleifen¹ V.k.e. (schliff / hat geschliffen) : 1. lemmañ, breolimañ, ober ul lemm da, livnaat, kizellañ, benañ, tremen war ur vreolim, teneraat ; *diese Messer müssen geschliffen werden*, ar c'hontilli-se ez eo poent diskouez ar vreolim dezho, poent eo lemmañ ar c'hontilli-se, poent eo breolimañ ar c'hontilli-se, poent eo ober ul lemm d'ar c'hontilli-se, poent eo teneraat lavnennoù ar c'hontilli-se ; *eine Schere schleifen*, tremen ur sizailh war ur vreolim, lemmañ (breolimañ) ur sizailh, lemmañ ur sizailh ouzh (gant) ar vreolim, ober ul lemm d'ur sizailh ; *Edelsteine schleifen*, livnaat (kizellañ) mein prizius ; *geschliffenes Glas*, gwer tailhet (benet, livnaet) ; *fein schleifen*, reizhañ, lufrañ, parañ, lemmañ pizh, peurechuiñ al labour gant ur vreolim, benañ pizh ; *grob schleifen*, livnaat dre vras, divrazañ un tamm labour gant ur vreolim, lemmañ (benañ) dre vras ; *zu dünn geschliffene Klinge*, drezenn b. ; 2. [dre skeud.] *geschliffen*, seven, savet-mat ; *ungeschliffen*, diseven, rust, gros, difeson, disneuz, savet dibalamour ; [lenn.] *geschliffener Stil*, doare-skriavañ peurlipet (dilikat, cheuc'h, tonius, ampart ha gourdon, turgnig-koant, kribet a'r gwellañ) g.

schleifen² V.k.e. digemm (hat geschleift) : 1. dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, rezañ, kenrezañ, divogeriañ, diskar, diwrizeniañ, razhañ ; *eine Festung schleifen*, dismantrañ (rezañ, razhañ, divogeriañ, peurziskar) ur c'hreñvlec'h, kas ur c'hreñvlec'h d'an traoñ, diskar ur c'hreñvlec'h a-benn-font, diskar ur c'hreñvlec'h rez an douar / lakaat ur c'hreñvlec'h rez an douar (Gregor) ;

2. embreger, gourdonañ, pleustriñ, ober e renk war [u.b.], ober e renkoù da [u.b.] ; *Rekruten schleifen*, embreger (gourdonañ, pleustriñ) danvez-soudarded.

3. stlejañ, ruzañ, treinañ ; *den Fuß schleifen*, ruzañ e dreid, jilgammañ, rozellat, rabotat, en em hersal, mont a-ruz botez, ruzañ e votoù, rozellat e votoù, kerzhet a-ruz botez ; *beim Gehen die Schuhe auf dem Boden schleifen lassen*, ruzañ e dreid, ruzañ e votoù, rozellat e votoù, kerzhet a-ruz botez, kerzhet hep dizouarañ troad ebet, kerzhet hep dibradañ troad ebet, kerzhet hep distekiñ troad ebet diouzh an douar ; [dre skeud.] *die Zügel schleifen lassen*, astenn kabestr war moue ar marc'h.

4. linkañ ; *Töne schleifen*, [sonerezh] linkañ, seniñ link.

5. liammañ, stagellañ ; [yezh.] *einen Laut schleifen*, lakaat ur son da vezañ linkus, stagellañ.

6. [tekn.] *die Kupplung schleifen lassen*, lezel ar grabanerez da skrabat.

7. livnaat, livnañ, brikañ, lufrañ, lenkrañ, lenkraat, lamprañ, blouc'haat, parañ, raskañ, reizhañ dre livnañ.

V.gw. (hat geschleift / ist geschleift) : 1. (hat) : frotañ, skrabat ; 2. (hat/ist) : *auf dem Eis schleifen*, riklañ (ruzikal) war ar skorn.

Schleifen n. (-s) : 1. lemmerezh g., lemmañ g., breolimezh g. ; 2. benadur g., benerezh g., livnadur g., livnerezh g. ; 3. lufrezezh g., lufradur g., livnadur g., plaenadur g., raskennadur g., raskerezh g. ; 4. stlejerezh g. ; 5. [lu] razherezh g., rezadur g., diskaradur g., dismantrerezh g., dismantridigezh b., rezañ g., kenrezadur g., divogeriañ g. ; 6. [sonerezh] linkañ g., seniñ link g. ; 7. [sport] ruzikerezh g.

Schleifenblume b. (-,n) : [louza.] iberiz str. ; *immergrüne Schleifenblume*, gwennig b.

Schleifenflug g. (-s,-flüge) : [nij.] tro leun a-serzh b., looping g.

Schleifenkurve b. (-,n) : pleg bras g., korn-tro g., pleg g., pleg an hent g., korn-pleg g., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell an hent b., troidell an hent b.

Schleifer g. (-s,-) : 1. lemmer g., breolimer g., libonig g., [dre fent] armolud g. ; 2. lufrer g. ; 3. [sonerezh] linkadenn b., linkad g. ; 4. [dañs] linkadenn b., linkad g. ; 5. [lu] gourdoner rust g., loen brein a isofiser g.

Schleiferei b. (-,en) : 1. lemmerezh g., breolimezh g. ; 2. stal vreolimañ b., breolimezh b.

Schleiferin b. (-,nen) : 1. lemmerez b., breolimez b. ; 2. lufrezezh b.

Schleifkontakt g. (-es,-e) : [tekn.] broust g., skubilli lies.

Schleiflack g. (-s,-e) : gwernis lintrañ g., gwernis lufrañ g.

Schleifleinen n. (-s) : lien smerilh g., paper sabl g., paper-gwer g., paper-garv g., paper-meri g., paper-lufrañ g.

Schleifmaschine b. (-,n) : [tekn.] 1. breolimez b., breolim b. ; 2. brikerez b. ; 3. livnerez b., reizherez b., raskerez b.

Schleifmesser n. (-s,-) : direnn b.

Schleifmittel n. (-s,-) : danvez raskennañ g.

Schleifpapier n. (-s,-e) : lien smerilh g., paper sabl g., paper-gwer g., paper-garv g., paper-meri g., paper-lufrañ g.

Schleifrad n. (-s,-räder) : breolim b., maen-breolim g. ; *Schleifrad mit Wasserbehälter*, breolim-zour b. ; *das Schleifrad drehen*, treiñ ar vreolim.

Schleifring g. (-s,-e) : [tekn.] gwalenn enstok b., gwalenn a-stok b.

Schleifschritt g. (-s,-e) : [dañs] ruzadenn b.

Schleifschuh g. (-s,-e) : [tekn.] botez dastum b., trolle g.

Schleifstein g. (-s,-e) : breolim g., maen-breolim g., higolenn b., maen-higolenn g., maen-lemmañ g., maen da lemmañ g., maen-falc'h g., maen-lemmer g., maen-goulazh g. ; *Kurbel eines Schleifsteins*, dorn ur vreolim g., dornell ur vreolim b., dornikell ur vreolim b.

Schleifsteinbehälter g. (-s,-) / **Schleifsteinbüchse** b.

(-,n) : chipot-higolenn g., दौरаер g., hogell b., botinell b.,

Schleifsteinhorn n. (-s,-hörner) : korn-higolenn g., korn-falc'h g., दौरаер g., komm g., log b.

Schleifung b. (-,en) : 1. lemmerezh g., breolimezh g. ;

2. benadur g., benerezh g., livnadur g. ; 3. lufrezezh g., raskerezh g., raskennadur g., lufradur g., livnadur g., plaenadur g. ; 4. stlejerezh g. ; 5. [lu] razherezh g., rezadur g., diskaradur g., dismantrerezh g., dismantridigezh b., rezañ g., kenrezadur g., divogeriañ g. ; 6. [sonerezh] linkañ g., seniñ link g. ; 7. [sport] ruzikerezh g.

Schleim g. (-s,-e) : 1. gludenn b., libouz g., lec'hi g., lec'hienn b., lec'hidenn b., lizenn b., ronkenn b., stervenn b., mukuz g., flumm g., kraost g., sklerenn b., glaour g. ; *Mundschleim*, babouz g., glaour g., glaourenn b., krañch g. ; *Husten mit Auswurf von Schleim*, paz brein g. ; *sie hängen zusammen wie Rotz und Schleim*, en em ober a reont evel gwenn ha melen, ar re-se a zo an eil dindan egile, karr ha kilhorou int, gwall gamaladiaj a zo etrezo, em glevet a reont evel daou vi en un neizh, en em ingalañ a reont mat, kalz a gevredigezh a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, en em glevet a reont mat-dispar, en em gordañ a reont mat-dispar, tomm int an eil ouzh egile, ar re-se a zo evel kein ha roched ; 2. [maligorned, melc'hwed, biskoul] babouz g., glaour g., glaourenn b. ; 3. [kegin.] bervadur g., anverv g., lec'hi g. ; 4. [mezeg.] lec'hi g., glaour g.

Schleimabsonderung b. (-,en) : diskarg lec'hi g., diskargadur lec'hi g., ezvagreennadur lec'hi g., ezveradur lec'hi g.

schleimartig ag. : gludek, gludennek, libous, stervennek, mukusek, mukilagek, mukilagel, mukozel.

Schleimauswurf g. (-s,-würfe) : [mezeg.] kraostañ g., kraostadur g., kraostadenn b.

Schleimdrüse b. (-,n) : [korf.] gwagrenn c'hlaour b.

schleimen V.gw. (hat geschleimt) : P. en em lipat ouzh u.b., klufaniñ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lavaret komzoù brav d'u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober fistoul d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., ober e glufan, ober e gazh gleb.

Schleimfluss g. (-s,-flüsse) : [mezeg.] katar g., ezvagreennadur lec'hi g., ezveradur lec'hi g., diskarg lec'hi g., diskargadur lec'hi g., sifern g., anouedadur g.

Schleimhaut b. (-,häute) : [korf.] glaourgenn b., glaouregenn b., kroc'hen lec'hidennet g., kroc'hen gludennek g., kroc'hen libous g., kroc'hen litous g.

Schleimhautbläschen n. (-s,-) : [mezeg.] borb g., affenn b. [*liester* afoù].

schleimhautentzündet ag. : [mezeg.] katarus.

Schleimhautentzündung b. (-,en) : [mezeg.] katar g.

Schleimhusten g. (-s) : [mezeg.] paz brein g.

schleimig ag. : gludennek, gludek, lec'hidennet, libous, lizennet, glaourek, glaourennek, glaourus, ronkennek, stervennek, lardous, litous ; *schleimiger Husten*, paz brein g. ; *schleimige Milch*, laezh-bistro g., laezh-druz g., laezh-frontek g., laezh-gludennek g., laezh-neudennek g., laezh-tourgouilh g., laezh stir g., laezh-tev g. ; *schleimiges Zeug*, *schleimige Masse*, gludenn b., libouz g., lec'hidenn b., lizenn b.

Schleimlerleche b. (-,n) : [loen.] touseg-mor g.

Schleimscheißer g. (-s,-) : tostenner g., fistouler g., fistoul g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., loaver g., gogez g., ki-gaol g., lesaour g., P. lip-revr g.

Schleimstoff g. (-s,-e) : mukus g., lec'hi g., glaour g.

Schleimtiere lies. : [loen.] blotviled lies.

Schleife b. (-,n) : 1. skilfenn b., sklisenn b., skolpenn b., skirienn b., diskolpadenn b. ; 2. [pluñv] pluñvenn divarbekaet b. ; 3. pilpouz g., dispilh g.

schleifen V.k.e. (schliss, hat geschlissen) : 1. faoutañ en e hed ; 2. *Federn schleifen*, divarvañ pluñv (Gregor), divarbekaet plu.

V.gw. ha V.em. (schliss, hat sich (t-rt) geschlissen) : 1. teuc'hiñ, uzañ ; 2. faoutañ, frailhañ.

Schlemm g. (-s,-e) : [kartoù] chelem g. ; *Schlemm machen*, dont ar chelem bras da vat gant an-unan.

Schlemmbottich g. (-s,-e) : bailh g., barazh b.

schlemmen V.gw. (hat geschlemmt) : ober chervad, chervata, chervadiñ, c'hoari (ober) lapavan, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, ober fest, ober kilhevardon, ober bos, c'hoari las, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'hofad, frikotañ, banvezañ, banveziañ, en em segaliñ, debriñ hag evañ gwalc'h e galon, ober banvez, bambochal, ober lip-e-bav, riotal.

V.k.e. (hat geschlemmt) : 1. lipat, saouriñ ; 2. (*gwelloc'h eo ar stumm* **schlänmen** *e-keñver ar reizhskrivadur a-vremañ*) : *das Erz schlemmen*, dibriañ ar c'hailh ; 3. dibriañ, skarzhañ, karzhañ, naetaat ; *einen Teich schlemmen*, karzhañ ur stank, skarzhañ ur stank.

Schlemmer g. (-s,-) : lipouz g., lipouzer g., pitouilher g., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., liper g., lip-e-bav g., morser g., festaer g., festaouer g., ribouler g., rouler g., ribler g., fringer g., farloter g., paotr-e-gof g., bambocher g., galouper poullou g. ; *er ist ein Schlemmer*, lontek eo, hennezh a blij an traoù mat dezhañ, douget eo d'e gof, ul lipouz eo, ul lipouzer eo, hennezh a zo ur beg lipous, ur beg litous eo.

Schlemmerei b. (-,en) : lipouzerzh g., krignerezh g., chaokerezh g., morserezh g., chervadiñ g., roulerezh g., bañvez g., friko g., chervad b., chervadenn b., kouignaoua g., gwalc'hadenn b.

Schlemmerin b. (-,nen) : lipouzenn b., pitouilherez b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., liperzh b., morserezh b., riboulerzh b., roulerezh b.

schlemmerisch ag. : lipous, litous, pitouilh, friant, morser.

Schlempe b. (-,n) : markoù lies., maskloù lies., markinaoù lies., markinoù lies.

Schlender g. (-s,-) : 1. stranerezh g., luguderezh g. ; 2. tammig reuz ar pemdez g., kozh plegoù lies., trepetoù ar vuhez pemdeziek lies., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur b., labourioù standur lies., sermoul g., brizhvoaz g.

Schlenderer g. (-s,-) : luguder g., straner g., ruzer g., ruz-botoù g., stlejer g., c'hoarieller g., lostenn b., chuchuer g., derener g., torter g., belbeter g.

Schlendergang g. (-s,-gänge) : 1. stranerezh g., luguderezh g., belbeterezh g. ; 2. tammig reuz ar pemdez g., kozh plegoù lies., trepetoù ar vuhez pemdeziek lies., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur b., labourioù standur lies., sermoul g., brizhvoaz g.

schlendern V.gw. (ist geschlender) : *müßig schlendern*, baleata, straniñ, braeat en e blijadur, toulbabañ, tortañ, garjata, lostenniñ, lostigellat, luduenniñ, lugudiñ, c'hwileta, turlutañ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, chom da logota, vakiñ, baotañ ; *durch die Straßen schlendern*, lardañ ar pavez, lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, riblañ / redek ar ruiou / foetañ ar pavezioù (Gregor) ; *ziellos durch die Straßen schlendern*, mont da-heul e dreid.

Schlendrian g. (-s) : brizhvoaz g., turlut g., standur b. ; *der Schlendrian*, tammig reuz ar pemdez g., ar c'hozh plegoù lies., trepetoù ar vuhez pemdeziek lies., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur ar pemdez b., ar sermoul g., an tamm turgn g. ; *beim alten Schlendrian bleiben*, ober e dammig reuz standur, ober e dammig reuz pemdeziek, chom da vreinañ en e voazioù kozh, chom da louediñ en e c'hizioù kozh, chom da ginviañ en e voazioù kozh, chom da gozhañ e morloc'h ar pemdez ; *seinen Schlendrian weiter machen*, ober e damm treuz ken distrauilh ha tra, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal koul e voul, ruilhal koulik e voulig, ruilhal e voul war e oarig (war e zres, war e zresig, war e bouezig, war e sklavig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen), ruilhal kempennik e voulig, ruilhal plarik e voulig, derc'hel da vont en-dro, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel da rodal, derc'hel d'ober e dammig reuz.

Schlenker g. (-s,-) : 1. hent-distro g., tro b., distro b., kammdro b. ; *einen kurzen Schlenker über irgendwo machen*, ober un tamm tro dre ul lec'h bennak, reiñ tro d'e hent evit mont d'ul lec'h bennak, klask tro d'e hent evit mont d'ul lec'h bennak, klask an dro dre ul lec'h bennak ; 2. livard g., livardenn b. ; *Schlenker machen*, livardiñ.

schlenkerig ag. : freilhek, distrantell, fardellek.

schlenkern V.gw. ha V.k.e. (hat geschlenkert) : 1. bannañ ; 2. brañsellat ; *mit den Armen schlenkern*, brañsellat e zivrec'h en ur vale, mont en un doare freilhek, difretañ e zivrec'h, mont gant e e zivrec'h o fistoulat a-ispih ; *schlenkernde Gebärde*, jestr laosk, jestr freilhek g. ; 3. [merdead.] ruilhal-diruilhal.

Schlenkern n. (-s) : 1. brañskellerezh g., brañsellerezh g. ; 2. [merdead.] ruilh-diruilh g.

Schlepp g. (-s) : [merdead.] *in Schlepp haben*, sachañ war e lerc'h, ramokañ, stlejañ ; *in Schlepp nehmen*, lakaat war-stlej, stagañ ouzh an-unan.

Schleppauto n. (-s,-s) : stlejer g., traktor g.

Schleppbahre b. (-,-n) : kravazh-karr g., kravazh-kamm g.

Schleppdampfer g. (-s,-) : [merdead.] ramoker g., lestr-stlej g.

Schleppdienst g. (-es,-e) : ramokerezh g., stlejerezh g.

Schleppe b. (-,-n) : lostenn b., stlejenn b., lost g. ; *Kleid mit Schleppe*, pezh dilhad gant ul lostenn g., sae lostek b. ; *die hatte eine Schleppe*, ul lostenn a skube war he lerc'h.

schleppen V.k.e. (hat geschleppt) : stlejañ, distlejañ, ramokiñ, sachañ, sachañ d'e heul, frapañ, hersal, lostañ, treinañ, dougen a-drein, stlejañ a-ruz hag a-drein, bezañ [udb] a-drein gant an-unan, dont a-ruz gant an-unan, kas a-ruz, ruzañ, halañ ; *viel Gepäck mit sich schleppen*, kas ur bern pakadoù gant an-unan, kas ur stlabez pakadoù gant an-unan, bezañ ur strob landrammus gant an-unan, stlejañ ur bern pakadoù d'e heul, dont ur bern fardaj gant an-unan, en em lastrañ gant ur bern pakadoù ; *jemanden vors Gericht schleppen*, sevel ur prosez ouzh u.b., poursuiñ u.b. dirak al lez-varn, kas u.b. dirak al lez-varn.

V.gw. : ruzañ ; *schleppendes Schrittes gehen*, bezañ gorrek en e gerzhed, bezañ pouer da gerzhet, ruzañ e dreid, chom da ruzañ e revr, chom da lugudiñ, en em arat, buzhugenniñ, hersal, ruzata, mont a-ruz botez, mont a-stlej, mont divalav, rozellat ; *es schleppt*, goustadik ez a, war-stlej emañ an traoù, ne ya ket fonnus war-raok, chom a ra al labour a-revr (diwar-lerc'h, a-ziwar-lerc'h), lugudus eo al labour, n'eus mont ebet gant an dud hiziv ; [merdead.] *der Anker schleppt*, riklañ a ra an eor, arat a ra an eor, emañ ar vag o stlejañ hec'h eor.

V.em. : **sich schleppen** (hat sich (t-rt) geschleppt) : ruzañ, en em ruzañ, en em stlejañ, skrampañ, mont a-stlej e gorf, mont a-ruz, mont a-ruz botez, en em arat, buzhugenniñ, hersal, ruzata, bezañ gorrek en e gerzhed ; *das Schiff schleppt sich nur langsam vorwärts*, divalav eo kerzh ar vag ; *der Prozess schleppt sich seit Monaten*, chom a ra ar prosez da lostigellat (da c'houlerc'hiñ) abaoe mizioù ha mizioù, chom a ra ar prosez a-stlej abaoe mizioù ha mizioù.

Schleppen n. (-s) : ramokerezh g., stlejerezh g., sacherezh g., hers g.

schleppend ag. : 1. stlejus ; *schleppender Gang*, kerzhed stlejus (lugudus, landrammus, a-ruz botez, divalav, gorrek, pouer, pounner) g., gorregezh b., lentegezh b., lentidigezh b., goar g., landrenn b. ; *ein schleppender Stil*, un doare-skrivañ borodus (ruz-diruz, landrammus, arabadus) g. ; *schleppendes Schrittes gehen*, bezañ gorrek en e gerzhed, bezañ pouer da gerzhet, bezañ pounner e gerzhed, ruzañ e dreid, chom da ruzañ e revr, chom da lugudiñ, en em arat, buzhugenniñ, hersal, ruzata, mont a-ruz botez, mont a-stlej, mont divalav, rozellat ; 2. *schleppend vorangehende Arbeit*, labour lugudus g., labour hag a ya a-stlej (a-ruz) g. ; 3. [mouezh] ganus.

Adv. : a-stlej, a-ruz, divalav ; *schleppend reden*, *schleppend sprechen*, ganuzañ, ganuziñ, bezañ pouer da gaozeal, bezañ pounner e zistagadur.

Schleppenträger g. (-s,-) : lakez hag a zoug stlejenn ar roue (stlejenn ar rouanez) g.

Schlepper¹ g. (-s,-) : 1. [merdead.] ramoker g., lestr-stlej g. ; 2. traktor g., stlejer g., stlejerezh b.

Schlepper² g. (-s,-) : 1. [kenwerzh.] desacher praktikoù nevez g., dedenner arvalien nevez g., degaser arvalien nevez g. ; 2. heñcher g., tremener g.

Schlepperin b. (-,-nen) : 1. [kenwerzh.] desacherez praktikoù nevez b., dedennerez arvalien nevez b., degaserez arvalien nevez b. ; 2. heñcherez b., tremenerez b.

Schleppflug g. (-s,-flüge) : nij war-stlej g., nijadenn war-stlej b.

Schleppgewand n. (-s,-gewänder) : simarenn b., sae gant stlejenn b., sae lostek b., hopelan g., rokedenn b.

Schleppkabel n. (-s,-) : [merdead.] traouilh ramokiñ g., fun ramokiñ b., sug b.

Schleppkahn g. (-s,-kähne) : [merdead.] skaf g., kobar b. [*liester* kobiri], gobar g. [*liester* kobiri], bag-dougen b., bag-karg b.

Schleppkleid n. (-s,-er) : sae gant stlejenn b., sae lostek b., simarenn b., hopelan g., rokedenn b.

Schlepplift g. (-s,-e) : pign skierien g., sach skierien g., sach revr g., fun-revr g.

Schleppnetz n. (-es,-e) : [merdead.] roued-stlej b., med b., ravanell b., trech g., drag g., sac'h-drag g., sac'h-driv g., seulenn b. ; *Austern mit einem Schleppnetz fangen*, ravanelliñ istr, trechañ istr, dragiñ istr ; *das Schleppnetz sitzt fest*, krog eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, dalc'h eo ar roued-stlej e-barzh ar vein ; *das Schleppnetz hatte sich in den Felsen verfangen und blieb trotz unserer Bemühungen darin hängen*, aet e oa ar roued-stlej da gregiñ e-barzh ar vein e strad ar mor ha n'omp ket deuet a-benn da dennañ anezhi eus he dalc'h daoust d'hon troioù ha distroioù.

Schleppnetzfisherei b. (-) : ravanellerezh g., trech g., drag g., dragerezh g. ; *Schleppnetzfisherei treiben*, ravanelliñ, trechañ, ober an drag, dragiñ ; *industrielle Schleppnetzfisherei*, ravanellerezh greantel g.

Schleppseil n. (-s,-e) / **Schlepptau** n. (-s,-e) : 1. [merdead.] fun ramokiñ b., sug b. ; *in Schlepptau haben*, *in Schlepptau nehmen*, ramokiñ ; 2. [dre skeud.] *in jemandes Schlepptau geraten*, bezañ sterniet ouzh u.b., mont da-heul u.b., bezañ dindan gazel-ge gant u.b., bezañ troet ha distroet gant u.b., bezañ ouzh heul u.b.

Schleppzug g. (-s,-züge) : tren kobiri g., lostad kobiri g.

Schlesien n. (-s) : Silezia b.

Schlesier g. (-s,-) : Sileziad g.

Schlesierin b. (-,-nen) : Sileziadez b.

schlesisch ag. : sileziat, ... Silezia.

Schleswig-Holstein n. (-s) : Schleswig-Holstein b.

Schleuder b. (-,-n) : 1. batalm b., talm b., flech g. ; *Steinwurf mit der Schleuder*, talmad b., talmadenn b., flechad g., flechadenn b. ; 2. bannerez b., taolerez-vein b., bangounell b. ; 3. dizourerez b., heskerez b., tronizherez b. ; *Milchschleuder*, tronizherez diennañ b., tronizherez digoaveniñ b., bregenn b., diennerez b., digoavenerez b. ; 4. [tekn.] troellrod b.

Schleuderarbeit b. (-) : labour mac'homet (mordoket, difoc'h, diastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet

war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

Schleuderausfuhr b. (-,-en) : tumpañ g., tumperezh g., priz tumpañ g., priz dister g., priz marc'had-mat-lous g., priz marc'had-mat-vil g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz a-stok-varc'had g.

Schleuderbahn b. (-,-en) : roudenn vannañ b., leurenn vannañ b.

Schleuderbeton g. (-s,-s) : betoñs tronizhet g., betoñs fardet dre greistec'h g.

Schleuderer g. (-s,-) : batalmer g., talmer g., flecher g.

Schleuderexport g. (-s,-e) : tumpañ g., tumperezh g., priz tumpañ g., priz dister g., priz marc'had-mat-lous g., priz marc'had-mat-vil g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz a-stok-varc'had g.

schleuderfrei ag. : diramp, dirampus, diriklus ; *schleuderfreie Straße*, hent diramp (diriklus) g., hent gant ur gwisk dirampus g.

Schleuderhönig g. (-s) : mel eztennet dre greistec'h g.

Schleuderkraft b. (-,-kräfte) : nerzh kreistec'h g.

Schleudermaschine b. (-,-n) : 1. bannerez b., taolerez-vein b., bangounell b. ; 2. dizourez b., heskerez b., tronizherez b.

Schleudermühle b. (-,-n) : tronizherez vreañ b., tronizherez frikañ b., tronizherez valañ b.

schleudern V.k.e. (hat geschleudert) : 1. teurel, bannañ, stlepel, talmañ, strinkañ, stropañ, delazhiñ, skeiñ, strapañ, torimellat, disvantañ, foeltrañ, flistrañ, foetañ, lansañ, rual ; *einen Stein schleudern*, talmañ, batalmañ, batalmat, teurel ur maen gant un dalm ; *Steine schleudern*, meinata, labezañ, batalmañ (batalmat, talmañ, teuler, skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ, rual) mein, ober ul lañsadenn vein ; *ein Glas gegen die Wand schleudern*, strinkañ (delazhiñ, disvantañ, foeltrañ, plantañ, rual) ur werenn ouzh ar voger, stlepel ur werenn a-daol herr ouzh ar voger ; *Dreck gegen die Wand schleudern*, stropañ fank ouzh ar voger, flistrañ fank ouzh ar voger, foetañ fank ouzh ar voger ; *jemanden zu Boden schleudern*, leurennañ u.b. evel ur c'hwist ; *der Henker schleuderte sie auf die glühenden Kohlen*, ar bourev he ruilhas war ar glaou bev ; *die Soldaten schleuderten ihn mit Fußtritten im Mist hin und her*, ar soudarded en ruilhe a daolioù treid e-touez an teil ; *beim Aufprall wurde er aus dem Schiff ins Meer geschleudert*, gant ar stroñs e skoas war e benn er mor, gant ar stroñs eo bet torimellet er mor ; *die Wucht der Sturzwelle schleuderte ihn gegen die Reling*, an taol-mor en doa stropet (torimellet, foeltret, strinket) anezhañ ouzh al listenn ; *die Lawine schleuderte riesige Felsbrocken zu Tal*, an disac'hadenn-erc'h a ziruilhas melloù reier da draoñ ar menez ; 2. embann, dougen, teurel ; *den Bann schleudern*, teurel an eskumunugenn (an anoue) war u.b. (Gregor) ; 3. [tekn.]

tronizhañ ; *den Salat in dem Salatkorb schleudern*, dizourañ ar saladenn.

V.gw. (hat geschleudert / ist geschleudert) : 1. [tekn.] (ist/hat) : skarpñ, bezañ laosk, kaout trec'houllo, bezañ gadal ; 2. (ist/hat) : diflipañ, disruzañ, riklañ, rampañ, tec'hel diwar an hent, rampañ diwar an hent, riklañ diwar an hent, ruzañ diwar an hent ; *ins Schleudern geraten*, en em lakaat da riklañ (da ziflipañ), disruzañ, riklañ, tec'hel diwar an hent. ; *der Fahrer muss damit rechnen, dass das Auto beim Bremsen ins Schleudern gerät*, bez e rank ar blenier bezañ en gortoz ma tiflipo e garr-tan pa stardo ; *der Wagen wurde herumgeschleudert*, ober a reas ar c'harr-tan un dro penn-revr, ober a reas ar c'harr-tan un dro penn-ouzh-revr, penn-dalostennat a reas ar c'harr-tan ; 3. [dre skeud.] *ins Schleudern geraten*, chom boud, chom berr, chom dre an hent, chom en entremar, bezañ penn e spered evit gouzout penaos ober, chom en diaskren, bezañ (chom, menel) war vordo, en em gavout boud, na c'houzout mui gant pe goad ober ibil, na c'houzout mui penaos ober diouti ; 4. [kenwerzh] gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, lezel da vont evit an hanter eus netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, gwerzhañ a-stok-varc'had, reiñ evit ur priz dister, difoarañ, stropañ, gwerzhañ evit ur bouton.

Schleuderpriis g. (-es,-e) : priz tumpañ g., priz marc'had-mat-lous (gwall varc'had, re varc'had, marc'had-mat-vil) g. ; *zum Schleuderpriis (zu Schleuderpriisen) verkaufen*, gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, gwerzhañ a-stok-varc'had, reiñ evit ur priz dister, lezel da vont evit an hanter eus netra, difoarañ diouzh, stropañ, gwerzhañ evit ur bouton.

Schleuderpumpe b. (-,-n) : plomenn hag a labour dre greistec'h b.

Schleuderschmierung b. (-,-en) : larderezh dre zifruañ g., lardigennezh dre vannañ g.

Schleudersitz g. (-es,-e) : [nij.] azezenn-strink b.

Schleuderspür b. (-,-en) : tres ur rampadenn g., roud ur rampadenn g.

Schleuderstart g. (-s,-s) : [nij., merdead.] dibradañ diouzh ar roudenn vannañ g., bannerezh g.

Schleudertrockner g. (-s,-) : dizourez hag a labour dre greistec'h b.

Schleudermware b. (-,-n) : kozh varc'hadourezh b., brizhvarc'hadourezh b., bitrakerezh g., marc'hadourezh gwerzhet evit an hanter eus netra b.

Schleudermwurf g. (-s,-würfe) : batalmad b., talmad b., talmadenn b., flechad g., flechadenn b.

Schleuderzunge b. (-,-n) : [loen.] teod erdennat g.

schleunig ag. : prim, buan, pront ; *schleunige Antwort*, respont prim g./b.

schleunigst Adv. : an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gallet - dizale - hep dale tamm - hep dale - hep ket a zale - hep an disterañ dale - hep dale ken - hep ken dale - hep dale pelloc'h - hep daleañ hiroc'h - hep goursezañ pelloc'h - hep mui goursezañ - d'an druilh drask - d'an druilh - d'illo - gant mall (gant hast, gant herr) bras - hast gantañ - gant herr - gant hastidigezh vras - gant prez vras - dre brez - gwall brez ennañ - gwall brez gantañ - tizh-ha-tizh - d'ar

c'haloup - tizh-ha-taer - a-dizh hag a-dag - a-dizh hag a-dro - diwar dizh - diwar zifrae - difrae-kaer - gant difrae bras - buan-ha-buan - dre hast - trumm-ha-trumm - en un huñvre - dipadapa - en ur flipad - eus e vuanañ - gant pep tizh - gant diere - a-brez-kaer - a-brez - a-benn-herr - a-herr-kaer - d'ar flimin-foeltr - a-brez-herr - a-daol-herr - diwar herr - en herr - evel an tan - d'an tan ruz - gant dillo bras - prim-ha-prim - diouzhtu-kentizh - diouzhtu-kaer - ken buan ha ma c'haller - a-benn-kaer - diouzhtu-dak - diouzhtu-krenn - dak-diozhtu - kerkent all - rag-eeun - raktal ; *die Sache muss schleunigst erledigt werden*, greomp hon diampech evit kas an afer-se da benn, greomp hon diampechoù evit kas an afer-se da benn ; *wir müssen schleunigst zum Bahnhof ! kentrou d'an ti-gar !* mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn !

Schleuse b. (-,-n) : 1. skluz g. ; 2. dorikell g., draf g. ; *Dreh Schleuse*, draf-tro g., dorikell-dro b.

schleusen V.k.e. (hat geschleust) : 1. silañ, ensilañ, degas dre guzh ; 2. [merdead.] skluzañ.

Schleusenbecken n. (-s,-) : poull-skluz g., poull-skluzañ g., saz skluz g.

Schleusenbett n. (-s,-en) / **Schleusenboden** g. (-s,-böden) : diazez ur skluz g., sol ur skluz g., korven g.

Schleusendeckel g. (-s,-) : goulc'her kan-skarzhañ g.

Schleusengang g. (-s,-gänge) : skluzad g.

Schleusenammer b. (-,-n) : poull-skluz g., poull-skluzañ g., saz skluz g.

Schleusenmeister g. (-s,-) : skluzer g.

Schleusentor n. (-s,-e) : dor skluz b.

Schleusenventil n. (-s,-e) : rañvell skluz b., rañvell-goll b.

Schleusenwärter g. (-s,-) : skluzer g.

Schleusenwehr n. (-,-e) : rañvell skluz b., rañvell-goll b.

Schlich g. (-s,-e) : kailh munut g., kailh fin g.

Schliche lies. : troidelloù lies., iriennoù lies., korvigelloù lies., jeu b., kammdroioù lies., kammigelloù lies., finesaoù lies. ; *hinter jemandes Schliche kommen*, diskuliañ itrikoù u.b., diskuliañ korvigelloù u.b., diskuliañ troidelloù u.b., dizoleiñ iriennoù u.b., dizoleiñ kammdroioù u.b., tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, diskoachañ ar voualc'h war he neizh, kouezhañ war an tres, kouezhañ war ar pik, tapout ar c'had war e ched ; *er kennt alle Schliche*, hennezh a oar anezhi, un ard a zen eo.

schlicht ag. : 1. eeun, plaen, didro, didroidell, diroufenn, displeg, diswe, didres, dilorc'h, digamambre, diorbid, distern, rez, n'eus ket a gamambre gantañ ; *schlichte Kleidung*, dilhad simpl g./lies., dilhad dister g./lies. ; *ein schlichtes Kleid tragen*, bezañ gwisket en un doare plaen ; *schlichte Redeweise*, doare komz didro (eeun, plaen, rez) g. ; *schlichter Charakter*, spered didroidell (kompez, eeun, displeg, diroufenn, diswe, didres, dilorc'h) g. ; 2. *schlichtes Haar*, blev flour, blev blouc'h str.

Adv. : *schlicht und einfach*, ken plaen ha tra, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, ken lip ha tra, propik, ouesk, war blaen, na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken, en un doare dichipot, diardoù, distenn, hep geizoù, hep ardoù, didroidell, displeg, distag, digamambre, diorbid, digompliment, ront a galon, netra dreist.

schlichtbar ag. : diskoulmus ; *schlichtbare Angelegenheit*, afer hag a c'haller renkañ (kompezañ).

Schlichtbohrer g. (-s,-) : [tekn.] trogleuzer g.

Schlichte b. (-,-n) : 1. peg g., kaot g., indu g., lindrenn b. ; 2. eeunded b., plaended b.

Schlichteisen n. (-s,-) : [tekn.] rask g., parouer g., parer g.

schlichten V.k.e. (hat geschlichtet) : 1. *Haar schlichten*, blouc'haat (flouraat) blev.

2. *Holz schlichten*, bouc'halañ koad (Gregor).

3. *einen Stoff schlichten*, lintrañ (lufrañ) ur wiad ; *Garn schlichten*, kaotañ neud.

4. kompezañ, kempouezañ, renkañ, reizhañ, diveskañ, skarat, unaniñ, unvaniñ, rezañ, hanterouriñ, plaenaat, ingalañ ; *einen Streit schlichten*, kompezañ ur rendael, ingalañ ur rendael, kompezañ an traoù (etre an dud), kempouezañ un diemglev, renkañ un diemglev, didrenkañ ar soubenn, heñvelaat ar mennozhioù, reizhañ un dizunvaniezh, ingalañ un tabut, diveskañ arguzoù, skarat un arguz, kompezañ un arguz, plaenaat un arguz, plaenaat an traoù, diskoulmañ kudennoù, P. lakaat un askom en e lec'h ; *durch einen Schiedsspruch schlichten*, hanterañ, hanterouriñ, ober tredeog, barn evel tredeog, dezvarn.

Schlichter g. (-s,-) : hanterour g., kompezer g., tredeog g., dezvarnour g., kempouezer g., kempennour g., unaner g., unvaner g., diskoulmer kudennoù g.

Schlichterin b. (-,-nen) : hanterourez b., kompezerez b., tredeogez b., unanerez b., unvanerez b., diskoulmerez kudennoù b.

Schlichtfeile b. (-,-n) : [tekn.] livn kuñv g.

Schlichtheit b. (-) : eeunded b., plaended b.

Schlichthobel g. (-s,-) : [tekn.] rabot bras g., verlop g.

Schlichtmaschine b. (-,-n) : [tekn.] mekanik plaenaat g.

Schlichtmeißel g. (-s,-) : [tekn.] rask g., parouer g., parer g.

Schlichtpassung b. (-,-en) : junterezh klenk g., junterezh rik g.

Schlichtung b. (-,-en) : hanterouriezh b., tredeogiezh b., kompezadur g., renkadur g., dezvarnerezh g., kempouezerezh g., unvanidigezh b.

Schlichtungsinstanz b. (-,-en) / **Schlichtungsstelle** b. (-,-n) : ensav kompezañ g.

Schlichtungsverfahren n. (-s,-) : [gwir] argerzhad kompezañ g.

Schlick g. (-s,-e) : bouilhenn b., lec'hid g., pri g., lagenn b., fank g., frigas g., kailhar g., limouz g., morvonk g., morfont g., lizadur g.

schlicken V.gw. (hat geschlickt) : fankañ, lec'hidañ, lec'hidenniñ.

schlickerig ag. : fankek, leun a bri, leun-bri, fankigellek, fankigellus, lagennus, lagennek, priek, kampoullennek, kailharek, morfontek, fank, leun a fank, fank-holl, fouist, lec'hidek ; *schlickerige Röhrliche*, broenegoù lec'hidek lies.

Schlickgras n. (-es,-gräser) : [louza.] broen paludenn str.

Schlickgrund g. (-s,-gründe) : foñs kampoullennek g., goueled fankigellek (fankigellus) g., strad lagennek g., lec'hidenn fouist b., naoz lagennus b. (Gregor).

Schlickwatt n. (-s,-en) : lec'hideg b., pladur lec'hidek g., Watt lec'hidek g., bazenn lec'hidek b., lec'hidenn fouist b., palud g.

schlafen V.gw. (verb-skoazell **sein** : ist geschlieft) : [Bro-Austria] en em silañ.

Schliere b. (-) : stlejad eoul g., ledenn eoul b., ledennad eoul b.

schliesig ag. : pegus, spegus, toazek, gludennek ; *schliesiges Brot*, bara toazek g. (Gregor), kaot b.

schließbar ag. : war alc'hwez, a c'haller prenañ, a c'haller morailhañ, a c'haller alc'hwezañ, a c'haller klozañ.

Schließblech n. (-s,-e) : [tekn.] gwele-potailh g.

Schließbolzen g. (-s,-) : prenn g., prennner g., alc'hwezerez b., ibil klaviañ g., ibil sparañ g., serjant klaviañ g., serjant prenañ g., boulon tol'hañ g.

Schließdeckel g. (-s,-) : [luc'hskeudenn.] serrer g., stouvell b., stanker g.

Schließe b. (-,-n) : stern-boukl g., boukl g., fremailh g., fremouer g., kloched g., prennner g., tanailhenn stardañ b., tenailhenn b., prenn g.

schließen V.k.e. (schloss / hat geschlossen) : 1. prenañ, serriñ, morailhañ, alc'hwezañ, klozañ ; *die Tür schließen*, serriñ an nor, prenañ an nor, serriñ an nor war alc'hwez, alc'hwezañ an nor, prenañ an nor war an ti, prenañ war an ti, prenañ an ti ; *beim Verlassen des Hauses die Tür schließen*, prenañ an nor war e lerc'h ; *schließe das Gatter, dass die Kühe nicht reinkönnen*, serr ar gloued ouzh ar saout ; *einen Brief schließen*, siellañ ul lizher ; *den Mund schließen*, prenañ e c'henoù, serriñ e c'henoù, klozañ e c'henoù ; *halb schließen*, damglozañ.

2. enklozañ ; *etwas in einen Schrank schließen*, serriñ udb e-barzh un armel, prenañ dorioù ur pres war udb, klozañ udb en ur pres ; *jemanden in Ketten schließen*, chadennañ u.b., stagañ izili u.b. gant chadennoù ha potailhoù, lakaat u.b. ouzh ar c'hefioù, hualañ treid u.b., lakaat ar c'hef war daouarn u.b. ; *jemanden ins Herz schließen*, stagañ e galon ouzh u.b., bezañ douget d'u.b., kaout joa ouzh u.b., lammat (talmañ) e galon evit u.b. ; *in sich schließen*, emplegañ, enbarzhañ, enklozañ, enderc'hel, enlakaat, konten, kompren, bezañ en an-unan ; *die Reihen schließen, die Glieder schließen*, en em lakaat stank-ha-stank, serriñ (dastum) ar renkoù ; *jemanden in seine Arme schließen*, moustrañ u.b. etre e zivrec'h, stardañ u.b. etre e zivrec'h.

3. echuiñ, klozañ, gourfenniñ, peurglozañ, klokaat, finisañ, difin, difinañ, lakaat diwezh da ; *den Zug schließen*, mont (kerzhet) en a-dreñv, kerzhet da ziwezh, bezañ war an diwezhadoù ; *eine Rede schließen*, echuiñ ur brezegenn, gourfenniñ ur brezegenn, peurbrezeg ; *die Debatte schließen*, lakaat diwezh d'ar vreutadeg, klozañ an tabut (an diviz) ; *eine Sitzung schließen*, klozañ ur vodadeg (un dalc'h-azez, un emvod) ; *ein Konto schließen*, klozañ ur gont-vank.

4. skoulmañ, ober ; *mit jemandem Freundschaft schließen*, dont da vezañ mignon gant u.b., skoulmañ liammoù a vignoniezh gant u.b., ober mignonij gant u.b., kemer u.b. da vignon, kamalata gant u.b., kamaladiñ gant u.b., ober kamaladiezh gant u.b., mignoniñ gant u.b., mignonañ ouzh u.b., kenhoalañ gant u.b. ; *ein Bündnis schließen*, tremen (skoulmañ) un emglev (gant) ; *eine Wette schließen*, ober ur bariadenn (ur glaoustre), klaoustreañ ; *Ehe schließen*, dimeziñ, eurediñ, priediñ,

skoulmañ anezhi ; *Frieden schließen*, sinañ (skoulmañ) ar peoc'h, ober ar peoc'h (Gregor).

5. dezastum, dezren [ag.v. : dezreet], endastum, kendastum, anren ; *daraus kann man schließen, dass ...*, eus an dra-se e c'haller dezastum e ..., alese e c'haller dezren e ..., gant se e c'hallomp ober hor soñj ma ... ; *von sich auf andere schließen*, muzuliañ spered ar re all gant e walenn e-unan, mont d'ar re all dioutañ e-unan, barn ar re all dioutañ e-unan.

V.gw. (schloss / hat geschlossen) : 1. prenañ ; *diese Tür schließt gut*, aes eo prenañ an nor-mañ ; *die Tür schließt nicht gut*, aet start eo an nor, start eo an nor da zigeriñ, hek eo an nor, an nor ne ya ket en he flas ; 2. echuiñ ; *das Stück schließt tragisch*, echuiñ a ra ar pezh c'hoari en un doare skrijus ; *der Redner schloss mit diesen Worten*, echuiñ a reas ar prezegenner gant ar c'homzoù-se.

Anv-gwan-verb II : **geschlossen** 1. *eine geschlossene Gesellschaft*, ur vodadeg prevez b. ; 2. kloc, serr, prennnet, stank ; *in geschlossener Formation*, en ur steudad stank ; *bei geschlossenen Türen*, an dorioù serret (Gregor), disforan ; *das Theater bleibt geschlossen*, ne vo ket a abadennoù c'hoariva e-pad ur prantad ; 3. unvan, peurunvan ; *geschlossener Grundbesitz*, douaroù bodet lies., douaroù en ur pezh (stag-ouzh-stag, en un dalc'h, dalc'h-ouzh-dalc'h) lies. ; *geschlossene Ortschaft*, tolpadur kêrioù g., tolpad kêrioù g.

Adv. : bloc'h, a-unvan, a-unvouezh, holl a-bezh, holl en ur bagad, holl a-gevret, a-bezh-kaer, holl d'un dro, holl gwitubunan, holl e-kevret, holl asambles, en ur ser, ser-ha-ser, e-ser, holl a-genstroll, holl a-geñver, holl a-gor, holl a-unan, holl a-unvan, holl a-unstroll, kumun, en ur stern, boutin, e boutin, ken- ; *geschlossen für etwas stimmen*, votiñ a-unvouezh evit udb.

V.em. : **sich schließen** (schloss sich / hat sich (t-rt) geschlossen) : 1. en em lakaat a-gevret ; *die Staaten geschlossen sich zu einer Union zusammen*, ar Stadoù en em lakeas a-gevret d'ober ur c'hengevredadur ; 2. serriñ, klozañ, prenañ ; *die Wunde schließt sich schnell*, buan e kleizhenn (e kig, e serr, e kigenn, e teñv, e kroc'henn, e kiz) ar gouli.

Schließen n. (-s) : serr g., serradur g., serridigezh b., klocadur g.

Schließer g. (-s,-) : porzhier g., serrer g. ; *Gefängnissschließer*, karc'harour g., bac'her g., jolier g.

Schließerin b. (-,-nen) : porzhierez b., serrerez b.

Schließfach n. (-s,-fächer) : kombod g., pakva emgefreak g., mirerezh emgefreak g. ; *Bankschließfach*, kombod surentez en ti-bank g., koufr-kreñv g., koufr-houarnet g. ; *Postschließfach*, boest-post b.

Schließfeder b. (-,-n) : [arm-tan] gwinterell adserriñ b.

Schließhaken g. (-s,-) : prenn g., prennner g., kloched g., fremailh g., fremouer g.

Schließkappe b. (-,-n) : gwele-potailh g., krapon g.

Schließkeil g. (-s,-e) : klaouetenn stardañ b., tanailhenn stardañ b., tenailhenn b.

schließlich ag. : da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn ar fin, a-benn fin ar gont, a-benn an dilost, en dilost, er penn diwezhañ holl, da fin an dro, a-benn fin an dro, war an diwezhad, war an

diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù, en diwezh, erziwezh, en taol diwezhañ, taol da fin, en taol fin, taol fin, a-benn-kont, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh ; *schließlich hörte er auf zu weinen*, hag hennezh a zeuas ha ne leñve ket ken, hag hennezh a zeuas ha na leñve ket ken ; *er hat es schließlich verstanden*, komprenet en deus a-benn ar fin, dont a reas hag e gomprenas ; *schließlich konnte ich mich davonschleichen*, un dro bennak em boa gallet en em laerezh da zont er-maez.

Schließmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn strizhaer b., kigenn gelañstrizhaer b.

Schließung b. (-,-en) : serr g., serradur g., serridigezh b., klozadur g. ; *Schließung einer Wunde*, kigennadur g., kigennerezh g., kleizhennerezh g., teñverezh g.

Schliff g. (-s,-e) : 1. lufr g. lintradur g., lintrañ g., lemmerezh g., lemmañ g., breolimañ g., levn g., levnded b., levnder g., levnaat g., kizelladur g., kizellerezh g. ; *Dünnschliff*, [tekn., mikroskop] lavnennig b. ; [dre skeud.] *letzter Schliff*, mistradenn b., peurlipadur g., peurober g., peurobererezh g., peuraoz b., talaroù lies. ; *etwas (t-d-b) den letzten Schliff geben*, peurechuiñ (lipat ha peurlipat) udb., kinklañ brav udb., peurober brav-kenañ udb., turgnañ udb., flourañ udb., ober an talaroù, kalfichat udb. ; P. *Schliff backen*, skeiñ hebiou, bourdiñ, mankout war e daol, c'hwitañ war e daol, soetiñ war e daol, c'hwitañ e graf.

2. lemm g., dremm b., barvenn b., malvenn b.

3. sevended b., doareoù mat lies. ; *er hat keinen Schliff*, ur ploukez 'zo anezhañ, doareoù rust (doareoù dic'hras) en devez, savet dibalamour eo ; *jemandem Schliff beibringen*, deskiñ an doareoù mat d'u.b.

4. [lu] *militärischer Schliff*, gourdonerezh g., gourdonadur g., embregerezh g., pleustr g.

schlimm ag. : fall, grevus, gwall, kruel, bras, grizias, gwaskus, lourt, pounner, rust ; *schlimme Nachricht*, keloù fall g. ; *schlimmer Fehler*, fazi bras, fazi grevus g., fazi lourt g. ; *eine schlimme Krankheit*, ur c'hleñved fall-kenañ (grevus, lourt, rust) g., ur gwall gleñved g. (Gregor) ; *das Land wurde von einer schlimmen Plage heimgesucht*, ur walenn bounner (ur walenn rust) a zirollas war ar vro ; *in eine schlimme Lage geraten*, en em gavout en ur stad arvarus, bezañ paket er wash, chom e fri er wash, bezañ erru trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ tapet en ur blegenn lous, bezañ tapet brav, bezañ eno evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet fall ; *das ist nur halb so schlimm*, n'eus nemeur a zroug, n'eus ket a ziaez, n'eus ket a forzh, n'eus ket marv mil den, n'eo ket marv mil den, ne denn ket da wall dra, n'eo ket bras an droug, n'eo ket ur gwall dra (ur gwall afer), n'eo ket tener, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, n'emañ ket ar mor o vont en douar, nebeut a dra eo, ken nebeut all eo, dister dra n'eo ken, se ne ra mann, se ne ra mann ebet, n'omp ket war-bouez an dra-se, gwelloc'h eo eget an eost da vankout, an dra-se ne ra ket, ne rit ket kalz a forzh, ne rit ket paot a forzh ; *was ist denn so schlimm dabei ?* pelec'h emañ an droug e kement-se ? ; *einen, der schlimmer ist als er, das gibt es nicht*, hennezh a zo ennañ kement si fall a zo tout, falloc'h eget ar fallañ eo an den-se, gwazh eget ar gwashañ eo an den-se, hennezh eo ar gwashañ e-touesk

ar re washañ ; *man wirft Ihnen Schlimmes vor*, bras eo ar pezh a vez rebechet deoc'h ; *das wäre nur noch schlimmer*, neuze e vefe gwashoc'h kont ; *wenn ich ihnen sage, dass sie aufpassen sollen, dann machen sie es nur noch schlimmer*, pa lavaran dezho teuler pled e reont gwashoc'h c'hoazh ; *und schlimmer noch !* ha gwashoc'h 'zo ! 'zo brasoc'h ! ha 'zo kaeroc'h ! 'zo kaeroc'h ! kaeroc'h 'zo ! ha koantoc'h 'zo ! 'zo koantoc'h ! ; *wir haben einen schlimmen Winter erlebt*, goañv a oa bet da vat ; *ich fürchte, es ist was Schlimmes passiert*, 'm eus aon bras ez eus c'hoarvezet droug, 'm eus aon ez eus c'hoarvezet un dra vras ; *das Erstaunlichste dabei ist, dass nichts Schlimmes passiert ist*, ha souezhusañ tra, n'eus c'hoarvezet droug ebet - burzhudusañ tra ma kavan eo n'eus c'hoarvezet droug ebet ; *wenn etwas Schlimmes passiert wäre, hätten wir es erfahren*, mar bije bet ur gwallzarvoud e vije bet klevet nevez ; *etwas Schlimmes ist ihm zugestoßen*, un dra a vras a zo erruet gantañ, degouezhet ez eus netra nemet pep mad gantañ ; *zum Glück ist nichts Schlimmeres passiert*, eürus deomp n'eus ket c'hoarvezet gwashoc'h ; *aus Angst, dass noch Schlimmeres passiert*, rak aon eus gwashoc'h, gant aon a wazh ; *Schlimmeres verhindern*, paraat ouzh gwazh, mirout ouzh gwall ; *es gibt nichts Schlimmeres als den Krieg, von allen Plagen ist der Krieg die Schlimmste*, n'eus ket krisoc'h gwall eget gwall ar brezel, n'eus netra ken gwazh hag ar brezel ; *das Schlimmste*, gwashañ tra, ar gwashañ, ar pep gwashañ, ar vegenn, an diwezhañ ; *das war das Schlimmste daran*, aze edo ar maleur ; *und das Schlimmste daran ist, dass ihr Mann auch krank ist*, gwashañ pezh 'zo, he gwaz a zo klañv ivez - gwashañ pezh eo, he gwaz a zo klañv ivez ; *aufs Schlimmste gefasst sein*, bezañ e sell e c'hoarvezfe ar gwashañ, bezañ o c'hortoz ar gwashañ da c'hoarvezout ; *du bist schlimmer dran als wir*, e gwashoc'h poent emañ eget m'emaomp-ni, gwashoc'h eo dit eget deomp-ni ; *er ist am schlimmsten dran*, dezhañ eo ar gwashañ ; *am schlimmsten ist das Frieren*, n'eus ket diaesoc'h eget kaout riv, gwashañ ma kavañ eo ar riv ; *im schlimmsten Fall*, d'ar gwashañ-holl / d'ar muiañ-holl / evit ar gwashañ / evit ar muiañ (Gregor), da rekour diwezhañ, gant ar stard, nemet ret-holl e ve ; *das nimmt einen schlimmen Verlauf*, emañ an traoù o treiñ fall, emañ an traoù o treiñ da fall, emañ an traoù o treiñ war an tu a-enep, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkañ ; *mit dem nimmt es noch ein schlimmes Ende*, emañ hennezh o tanzen trubuilh a-benn an amzer da zont, hennezh a gemer ur gwall hent, ma kendalc'h ouzh an hent-se e vo gwall fin gantañ, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno d'ur gwall fin, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno da wall fin, emañ o vont e drouziwezh ; *es wird immer schlimmer*, mont a ra an traoù e malamant, dont a ra an traoù da vezañ falloc'h-fallañ, fallaat a ra an traoù, gwashaat a ra an traoù, grevusaat a ra an traoù, mont a ra an traoù war washaat, dont a ra an traoù da vezañ gwashoc'h, mont a ra an traoù gwashoc'h-gwazh, mont a ra an traoù a zrouk da wazh, mont a ra an traoù gwazh-ouzh-gwazh, mont a ra an traoù gwazh-àr-wazh, garvaat a ra an traoù, grizienañ a ra an traoù, emañ an traoù o c'hoari da fall, startaat a ra an traoù ; *ich glaube nicht, dass diese*

Verletzung sehr schlimm ist, ne gredan ket e ve ur gwall dapadenn ; *genauso schlimm wie*, ken gwazh ha, ken fall ha ; *er ist genauso schlimm wie sein Bruder*, bez' eo ken gwazh hag e vreur ; *schlimmer als*, gwazh eget, gwashoc'h eget, falloc'h eget ; *umso schlimmer*, desto schlimmer, gwazh a se, gwazh àr-se ; *aus Angst vor Schlimmerem*, gant aon a wazh ; *ein schlimmeres Vergehen gibt es nicht*, se eo an diwezhañ, ur vankadenn lourtoc'h n'eus ket, n'eus netra a gement a vefe lourtoc'h eget ar felladenn-se ; *um Schlimmeres zu verhindern*, a-benn paraat ouzh gwazh.

schlimmstenfalls Adv. : 1. d'ar gwashañ-holl, d'ar gwashañ tout, / d'ar muiañ-holl / evit ar gwashañ / evit ar muiañ (Gregor), da rekour diwezhañ, gant ar start, nemet ret-holl e ve ; 2. gwashañ a c'hallfe erruout eo e..., ar gwashañ eo e..., ar gwashañ 'zo.

Schling- : krapus, krap.

Schlinge b. (-,-n) : 1. skoulm red g., skoulm riki g., skoulm war riki g., skoulm war riski g., skoulm lagadek g., skoulm lagadenn g., skoulm lagadennek g., skoulm redennek g., rinell b., las g., las-kroug g., las riki g., las skoulmet war riki, krouglas g., antell b., gardinez b., tagell b., lagadenn ur gordenn b., lindag g., kordenn skoulmet war riki b. ; *Schlingen legen*, stigmañ lasoù-kroug, stigmañ antelloù, stigmañ lindagoù ; *mit Hasenschlingen versehen*, tagellañ ; *in die Schlinge fallen*, kouezhañ el las, bezañ tapet el las ; *mit einer Schlinge fangen*, lindagañ.

2. [dre skeud.] las-kroug g., las ar groug g., kordenn-groug b., gwedenn b. [*liester gwedinier*], krouglas g., tagell-groug b., griped g., stign g., trap g., pej g. ; *in die Schlinge geraten*, kouezhañ el las, mont er griped, mont er sac'h, bezañ tapet ; *den Kopf aus der Schlinge ziehen*, en em lipat, tennañ e spilhenn, tennañ begig e spilhenn eus ar c'hoari, tennañ e damm spilhenn, dibunañ e gudenn, tennañ e fri a wall afer, disac'hañ an denn, tennañ e lost eus ar vrae, terriñ ode war udb, tennañ e frap ; *den Kopf in die Schlinge stecken*, gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, ober dezhañ e-unan ar gwashañ taol ; *er hat den Kopf selbst in die Schlinge gesteckt*, dezhañ e-unan en deus graet ar gwashañ taol, gweet en deus e gordenn eñ e-unan, nezet en deus e gordenn eñ e-unan.

3. matezh-vrec'h b., enchelp g. ; *den Arm in der Schlinge tragen*, bezañ e vrec'h gant an-unan en enchelp (Gregor), dougen e vrec'h en e gerc'henn.

4. [louza.] biz g., troierez b., troellblantenn b., gweerez b., plant krap str., kraperez b.

5. [loen.] gweadenn b., kammigell b., rodell b., troad b. ; *die Schlange erwürgt ihre Beute mittels ihrer Körperschlingen*, an naer a voug he freizh e-kreiz he gweadennoù.

Schlingel g. (-s,-) : freilhenn b., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., lakon g., lankon g., lank g. [*liester lanked*, lankidi], ravailhon g., gast vihan b., gwidal g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri lous g., tamm fri-lor g., higolenn b., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g., glaoueg g., glaourenneg g., babouzeg g., chavant g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., tamm mous flaer g.,

ajez g., akariod g., alvaon g., kastreg g., kastregenn g., bistrakig g., tamm bistrakig fall g., lampon g., kantolor g., kailh g., legestr g. [*liester ligistri*], c'hwiltouz g. ; *fauler Schlingel*, koll-boued g., landreant g., lezober g., didalvez g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., lampon g., louzaouenn fall b., lavagnon g. ; *grober Schlingel*, kozh aotrou g., aotrou kaoc'h brochoù g., diaoul direzon g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g. ; *der ist ein Schlingel !* un hinkin a baotr eo !

schlingen V.k.e. (schlang / hat geschlungen) : 1. *das Essen (hinunter)schlingen*, lonkañ e voued gant prez bras (evel ul lotrus) (Gregor), lonkañ a-rafall, floupañ, gourlonkañ, debriñ lamprek, debriñ naonek, debriñ rankles, debriñ c'hwek, debriñ lontek, debriñ kreñv, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, debriñ evel ul loen (evel ur marlonk), skeiñ war e voued, ober kof bras, pilat boued a-c'hoari-gaer, pegañ war ar boued, pegañ war an traoù, kaout ur malouer mat, bezañ kreñv war ar chaokat, floupañ (plaouiañ) e voued, kordañ e voued, plaouiañ war e voued, ramgloudiñ.

2. punañ, rodellañ, gwidilañ, rollañ, korvigellañ, kroazigellañ ; *einen Strick um etwas schlingen*, punañ ur gordenn en-dro d'udb ; *den Arm um jemanden schlingen*, stardañ e vrec'h en-dro d'u.b., briata u.b.

3. skoulmañ ; *einen Knoten schlingen*, ober ur skoulm.

V.em. : **sich schlingen** (schlang sich / hat sich (t-rt) geschlungen) : kildreñ, kildroenniñ, kammigellañ, korvigellañ, troidellañ, punañ, kilwedenniñ, kuilhañ, en em rollañ ; *die Pflanze schlingt sich um den Baum*, korvigellañ (punañ, kamigellañ, kuilhañ, en em rollañ) a ra ar blantenn en-dro d'ar wezenn.

schlingern V.gw. (hat geschlingert) : [merdead.] ruilhal, ruilhal-diruilhal, kosteziañ-digosteziañ, brañskellat, brañsellat, brañsigellat ; *das Schiff schlingert*, emañ ar vag o ruilhal, kosteziañ-digosteziañ a ra ar vag, mont a ra ar vag war he daou gostez, ruilhal-diruilhal a ra ar vag.

Schlingern n. (-s,-) : [merdead.] ruilh-diruilh g., ruilhadeg b., brall g., ar ruilh eus al lestr g.

Schlingpflanze b. (-,-n) : [louza.] troerez b., troierez b., troellblantenn b., gweerez b., plant krap str., kraperez b.

Schlips g. (-es,-e) : 1. kravaten b., frondenn b. ; *einen Schlips umbinden*, lakaat ur frondenn (ur gravatenn) en e gerc'henn ; *ein rot gepunkteter Schlips*, ur gravatenn piz ruz b. ; 2. [dre skeud.] P. *jemandem auf den Schlips treten*, feukañ u.b., chifañ u.b., pikañ u.b., anoaziñ u.b., gwanikenniñ u.b., hegal u.b., flemmañ u.b., mezhekaat u.b., tennañ mez war u.b., glabousañ u.b., dismegañsiñ u.b., dispenn u.b., teuler dismegañs war u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., gwalennata u.b., dantañ u.b., ober divalav d'u.b. ; *sich einen hinter den Schlips gießen*, pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, heskiñ e vanne, tapout ur banne, sevel ar vrec'h, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, glebiañ e gorzhailhenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn.

Schlipsnadel b. (-,-n) : spilhenn gravatenn b., spilhenn frondenn b., gwask kravaten g./b., gwask frondenn g./b.

schlitteln V.gw. (ist geschlittelt / hat geschlittelt) : [Bro-Suis] mont gant un dreinell (ur ruzikell).

Schlitten g. (-s,-) : 1. treinell b., tranell b., ruzikell b., stlejell b., luj b., karr-ruz g., karr-stlej g. ; *auf einem Schlitten befördern*, treinellat ; *Schlitten fahren*, mont gant un dreinell (ur ruzikell) ; *das Herunterfahren der Stämme auf Schlitten*, dezougen ar c'hefiou d'an draoñenn war dranellou g. ; 2. [dre skeud.] *mit jemandem Schlitten fahren*, lavaret e begement d'u.b., reiñ e stal d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draou d'u.b., stagañ boutoniou war porpant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lardañ e billig d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., ober ur rez d'u.b. ; 3. P. *ein alter Schlitten*, ur strakell b., ur starigell b., ur garrigell b., ur c'hozh karr g., ur pezh traouilh g., ur c'harr-tan storlokus g., ur stroñsell b. ; 4. P. *unter den Schlitten kommen*, bezañ kaset da get, mont da neuz (da fall, da goll, da beurgoll, da netra, war netra, da vann, e skuilh hag e ber), mont e blouz da ludu, mont ar ribotadenn da fall, mont da hesk, mont d'an hesk, mervel, steuziañ, bezañ dismantret (diskaret, pilel, distrujet, dic'hastet, peurgaset), islonkañ, mont war e ziskar, mont war e gement all, mont e drouziwezh, kouezhañ en toull izelañ, mont paour evel Job, kouezhañ en diwezhañ pazenn a'n dud, kouezhañ e pod ar gwelien, mont war voued moc'h.

Schlittenbahn b. (-,-en) : 1. roudenn dreinelloù b. ; 2. [tekn.] rakled karrig g., riklenn garrig b., ruzerez b., risklerez b., riklerez b.

Schlittenfahren n. (-s,-) : troioù ruzikell lies., abadennoù ruzikell lies.

Schlittenfahrt b. (-,-en) : troiad gant un dreinell b.

Schlittenführung b. (-,-en) : [tekn.] rakled karrig g., riklenn garrig b., ruzerez b., risklerez b., riklerez b.

Schlittenkontakt g. (-s,-e) : [tekn.] enstok dre redell g., stokad dre redell g.

Schlittenkufe b. (-,-n) : lavnenn dreinell b., riklenn b.

Schlittenrad n. (-s,-er) : [tekn.] rod drezenn b.

Schlittensäge b. (-,-n) : [tekn.] heskennerez war riklenn b.

Schlitterbahn b. (-,-en) : hent-ruzañ g., hent-rampañ g., ruzerez b., hent riklañ g., riklouer g., skornenn b.

schlittern V.gw. (hat geschlittert / ist geschlittert) : riklañ war ar skorn, ruzata war ar skorn, c'hoari rikladig, c'hoari riskluzadig, c'hoari rikluzadig, ruzikat, rikluzañ.

Schlittern n. (-s) : riskladur g., rikladur g., riklerez g., ruzikerez g., ruzikat g., ruzadenn b., rikluzañ g.

Schlittschuh g. (-s,-e) : botez-ruzikat b., botez-riklañ b. ; *Schlittschuh laufen*, *Schlittschuh fahren*, ruzikat, ruzata, riklañ.

Schlittschuhlaufen n. (-s,-) : ruzikerez g., riklerez g., ruzikat g.

Schlittschuhläufer g. (-s,-) : ruziker g., rikler g.

Schlittschuhläuferin b. (-,-nen) : ruzikerez b., riklerez b.

Schlitterpartie b. (-,-n) : abaden riklañ b. ; *eine Schlitterpartie machen*, c'hoari rikladig, c'hoari riskluzadig, c'hoari rikluzadig, ruzikat, rikluzañ, riklañ.

Schlitz g. (-es,-e) : 1. faout g., brizhfaout g., ask g., askenn b., koch g., kran g., hosk g., boulc'h g., boulc'hadur g., skej g., skejadur g., skejadenn b., ingoch g., skalf g., skalfenn b., grem g., garan b., troc'h g., troc'hadenn b. ; *Mauerschlitze*, tarzhell b., garan b. ; *Hosenschlitze*, toull-bragez g., toull-bragoù g., fourk g., pont g., P. toull buoc'h g., toull gwiz g. ; 2. P. muzelleg g., moudenn b., mougous g., mezenn b., kokezenn [liester kokezennoù] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [liester bigorned, bigerniel, bigornoù], krogenn [liester krogennoù] b., ourmelenn [liester ourmelennoù] b., kouch g., kokouzenn [liester kokouzennoù] b., koukourouzenn [liester koukourouzennoù] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [liester rigennoù] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pech g., chaflutenn b., siflutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., krogen b., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g., loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilinenn b., feunteun kreiz-kêr, gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b.

Schlitzärmel g. (-s,-) : milgin skalfet b., milgin dailhadet b.

Schlitzauge n. (-s,-n) : skalfagad g., lagad moan g. ; *er hat Schlitzaugen*, strizh eo e zaoulagad, moan eo e zaoulagad, daoulagad doare an Aziiz a zo en e benn.

schlitzäugig ag. : skalfagadek, moan e zaoulagad, daoulagad doare an Aziiz en e benn, strizh e zaoulagad.

Schlitzblatt-Wegerich g. (-s,-e) : [louza.] korn-karv g.

Schlitzbrenner g. (-s,-) : dever gant ur glapedennig reoliañ g.

schlitzten V.k.e. (hat geschlitzt) : skejañ, faoutañ, brizhfaoutañ, flañchañ, regiñ, askañ, diskolpañ ; *ein Tuch schlitzen*, troc'hañ un tamm mezher.

Schlitzfenster n. (-s,-) : prenestr strizh hag hir g.

Schlitzmesser n. (-s,-) : lañsetez b., kontell-flañchañ b., flañchell b.

Schlitzzohr n. (-s,-en) : [dre skeud.] lapin g., fripon g., filouter g., lampon g., kantolor g., gwidal g., kañfard a baotr g., konikl g., korvigeller g., hinkin g.

schlitzohrig ag. : [dre skeud.] korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, beskellek, gwidilus, gwidal, gwidreüs, gweet e hentoù.

Schlitzverschluss g. (-es,-verschlüsse) : [luc'hskeudenn.] stouvell sti b., stanker sti g., stanker fokalenn g.

Schlitzwender g. (-s,-) : [kegin.] banikell b., palikell b., palisenn b., spanell b., askloedenn b., rozell b., sklisenenn b.

Schlögel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, kegin.] morzhed b.

schlohweiß ag. : 1. gwenn-erc'h, gwenn-sin, gwenn-kann, gwenn-laezh, gwenn evel lin, gwenn evel an erc'h ; 2. blev-gwenn.

Schloss¹ n. (-es, Schlösser) : 1. prenn g., potailh g./b., potenn b., morailh g., krogenn-alc'hwez b., krogenn b. [liester krogennoù], doralc'hwez g./b., torzhell b., krouilh g. ; *Kofferschloss*, prenn ar c'houfr g. ; *Türschloss*, torzhell b., potailh g./b., krogenn b. ; *hinter Schloss und Riegel*, er c'hloz, er goudor, dindan vorailh, er voest, er bidouf, dindan brenn, en disglav, en disheol, prennet

warnañ, er sac'h maen, en toull ; *ein Schloss aufbrechen*, terriñ (dizenkrogañ) ur botailh ; *eine Tür mit einem Schloss versehen*, *ein Schloss an einer Tür anbringen*, potailhañ un nor, potennañ un nor, lakaat ur potailh ouzh un nor ; *dieses Schloss schließt nicht mehr*, dibotailhet eo an nor ; *die Tür fällt ins Schloss*, strakal a ra an nor, serriñ a ra an nor a-stlap (a-flav, a-daol, a-drak, a-gas) ; *die Tür ins Schloss werfen*, serriñ an nor a-stlap (a-flav, a-daol, a-drak, a-gas), lakaat an nor da strakal, dotuañ an nor, darc'haouiñ rust an nor, skeiñ an nor, skeiñ start an nor war e lerc'h, serriñ krak an nor, strapañ an nor, stropañ an nor, flapañ an nor, frapañ an nor, stekiñ an nor ; *den Schlüssel ins Türschloss stecken*, lakaat an alc'hwez e krogenn an nor ; *das Quietschen des Schlüssels im Türschloss*, gwigour an alc'hwez e potailh an nor g. ; [dre skeud.] *ein Schloss vor dem Mund haben*, derc'hel (diwall) war e deod, derc'hel war e latenn, derc'hel kloz draf e c'henoù, prenañ kloz e c'henoù (e veg).

2. [lu] revr g., skoer g. ; *das Schloss spannen*, antellañ (stigna) ar skoer ; *Gewehrsschloss*, revr ar fuzuilh g., revr korzenn ar fuzuilh g.

3. kloched g., prennner g., prenn g., fremailh g., fremouer g. ; *Schloss eines Buches*, prenn ul levr g., kloched ul levr g. (Gregor).

Schloss² n. (-es, Schlösser) : **1.** kastell g. [*liester* kastell, kastelloù, kastilli], palez g., noblañs b., maner g. ; *das Schloss zu Fontainebleau*, kastell Fontainebleau g. ; *Schloss Königstein*, kastell Königstein g. ; *er ließ sein Schloss auf einer Anhöhe bauen*, lech'iet en doa e gastell war un uhelenn ; *um das alte Schloss ranken sich viele Sagen*, ur bern mojennoù a denn d'ar c'hastell kozh (a bled gant ar c'hastell kozh) ; *ein pompöses Schloss*, ur c'hastell randonus g. ; **2.** [dre skeud.] *Luftschlösser bauen*, ober (sevel) kastell el Loar.

Schlossaufseher g. (-s,-) : kastellan g., evezhiant g. (Gregor), merour ar c'hastell g., gward ar c'hastell g.

Schlossbeschläge lies. : houarnaj ur potailh g.

Schlossblech n. (-s,-e) : plakenn botailh b.

Schlösschen n. (-s,-) : **1.** potailh vihan b., potailh bihan g. ; **2.** kastell bihan g., kastellig g.

Schloße b. (-,-n) : grizilhenn b., kazarc'henn b.

schloßen V.gw. (hat geschloßt) : grizilhañ, kazarc'hiñ.

Schlosser g. (-s,-) : **1.** doralc'hwezer g., alc'hwezer g. ; **2.** mekaniker g., junter-houarn g., houarnner g.

Schlosserarbeit b. (-) : **1.** doralc'hwezerezh g., alc'hwezerezh g. ; **2.** mekanikerezh g., houarnerezh g.

Schlosserei b. (-,-en) : **1.** doralc'hwezerezh b., alc'hwezerezh b. ; **2.** atalier mekanikerezh g., atalier houarnerezh g.

Schlossergeselle g. (-n,-n) : **1.** kompagnun doralc'hwezer g., kompagnun alc'hwezer g. ; **2.** kompagnun mekaniker g., kompagnun houarnner g.

Schlosserin b. (-,-nen) : **1.** doralc'hwezerez b., alc'hwezerez b. ; **2.** mekanikerez b., houarnerez b.

Schlosshauptmann g. (-s,-männer) : gouarnour ar c'hastell g., kastellan g.

Schlossherr g. (-n,-en) : **1.** kastellad [*liester* kastelliz, kastellidi] g., kastellour g. ; **2.** kastellan g.

Schlossherrin b. (-,-nen) : itron ar c'hastell b., itron ar maner b.

Schlosshund g. (-s) : [tro-lavar] *wie ein Schlosshund weinen*, *wie ein Schlosshund heulen*, gouelañ evel ul leue, gouelañ dourek (druz, forzh, gwalc'h e galon, a-nerzh e galon, leizh e galon, leun e galon, evel ur vadalen, evel ur feunteun, a-boullad, a-boulladoù, tenn, leizh e gof), skuilhañ daeroù puilh (stank, druz, c'hwerv), skuilhañ pezh a gar daeroù, leñvañ evel ur glazard hag a zo kouezhet en ur grugell verien, gouelañ e walc'h, gouelañ e-leizh e varv, ober ur c'hofad garmiñ, garmiñ evel ur vadalen, dont tev an dour eus e zaoulagad.

Schlossplatz g. (-es,-plätze) : reper g.

Schlossriegel g. (-s,-) : prenn g., prennner g., sparl g., krouilh g., morailh g., alc'hwezerez b., dleizenn b., kaserez b., kiked g., diked g., branell b., pluenn an dorchell b., spletenn b.

Schlosssturm g. (-s,-türme) : tour-meur g.

Schlossvogt g. (-s,-vögte) : kastellan g., evezhiant g. (Gregor), merour ar c'hastell g.

Schlossvogtei b. (-,-en) : porzhierzh b.

Schlosswache b. (-,-n) : sal ar warded b.

Schlot g. (-s,-e) : **1.** siminal g. ; *die Schlotte erheben sich in den Himmel*, siminalioù al labouradegoù a zo gwintet en aer ; *er raucht wie ein Schlot*, butunat a ra gwashañ ma c'hall, butunat a ra par ma c'hall, butunat a ra pellañ ma c'hall, fumiñ a ra evel ur siminal ; **2.** [dre skeud.] palod g., mordok g., beg vil g., beg lor g., bongorz g., paotr hek e c'henoù g., amparfal g., lopez g., den drespet g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g., diaoul direzon g., beulke g.

Schlotbaron g. (-s,-e) : chevañsour g., mestr-meur ar greanterezh g., galloudeg g., mestr-bras g., rener-meur g.

Schlotfeger g. (-s,-) : skarzher-siminalioù g.

Schlottenzwiebel b. (-,-n) : [louza.] sivolvez str.

Schlotterhose b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-ar-skevent b., bara-an-ozhac'h-kozh g.

schlotterig ag. : **1.** laosk, re frank, frank-mat, ledan, flav, flibous ; *schlottriges Kleid*, pezh dilhad laosk (re frank, frank-mat, ledan) g. ; **2.** jestrek, freilhek, distrantell, fardellek ; **3.** daskrenus, kren-digren, krenidik, krenus.

schlottern V.gw. (hat geschlottert) : **1.** horjellat, charigellañ, krenañ, flojañ ; *die Knie schlottern ihm vor Angst*, emañ laosk en e sav gant an aon, laosk eo war e zivesker, horellañ (horjellañ, charigellañ) a ra war e dreid gant an aon, krenañ ha horjellat a ra war e dreid gant an aon, divhar amann (divhar yod) en deus gant an aon, e zivesker a floy azindanañ gant an aon, eñ 'zo gwak e zivesker dindanañ gant an aon, horjellat a ra e zivesker gant an aon, krenañ a ra e zivesker gant an aon, krog eo ar c'hrenerezh en e zivesker gant an aon ; *er schlottert vor Kälte*, krenañ (skarnilañ) a ra gant ar riv, simudiñ a ra, daskrenañ a ra gant ar yen ez eo, krenañ a ra gant an anoued, kridiennañ a ra gant ar riv, skrijañ a ra gant ar riv, skrijañ a ra diwar anoued ; **2.** *der Anzug schlottert ihm um den Leib*, e wiskamant a zo re frank dezhañ.

schlotternd ag. : **1.** laosk, re frank, frank-mat, ledan, flav, flibous ; *schlotterndes Kleid*, pezh dilhad laosk (re frank, frank-mat, ledan) g. ; **2.** daskrenus, kren-digren, krenidik, krenus

schlottrig ag. : *sellit ouzh schlotterig*.

Schlucht b. (-, -en) : 1. kampoull g., kampoullenn b., kanienn b., stankenn b., saonenn b., boul'henn b., strizhode b. ; 2. islonk g., isfont g., torrod g., torr-gouzoug g., kondon g., toull don g., lonk g.

Schluchtenbildung b. (-, -en) : krignaichadur g.

schluchzen V.gw. (hat geschluchzt) : 1. difronkañ, suc'hellat, difronkal, gouelañ dourek, leñvañ ; 2. bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan.

Schluchzen n. (-s) : 1. difronk g., difronkadennou lies., difronkadoù lies. *sie drücke sich (t-d-b) ein Taschentuch fest gegen den Mund, um ihr Schluchzen zu ersticken*, stardañ a rae he frilien war he beg da vougañ he difronkadennou ; 2. hik g., hikadennoù lies.

Schluchzer g. (-s, -) : 1. difronk g., difronkadenn b., difronkad g. ; 2. hik g., hikadenn b.

Schluck g. (-s, -e) : gouzougad g., lonkadenn b., klukadenn b., klukad g., lonkad g., lipadenn b., gwech b., klapad g., klapadenn b., lapad g., lapadenn b., lomm g., lommad g., takad g., talkad g., takenn b., taol-lonk g., flipadenn b., genaouad g., glebiadenn b., kaouad b./g., loaia b. ; *kräftiger Schluck*, banne sonn g., banne yac'h g., banne druz g., banne start g. ; *ein Schluck Hochprozentiges*, ur banne hini reut g. ; *ein Schluck Wein*, ul lonkadenn win b., ur banne gwin g., ul lomm gwin g., ur bannac'h gwin g., ur wech win b., un takad gwin g., ur flipadenn win b. ; *einen Schluck trinken*, ober ur sach war e vanne, ober ur sachadenn war e vanne, ober un taol-lonk, evañ ur c'haouad, pakañ ur banne, evañ ur banne, evañ ul lonkad, riñsañ unan, tapout ur banne, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, glebiañ e gorzhailhenn, gwalc'hiñ e gorzhailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, pakañ ur podad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, chikañ ur glabous, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn ; *er trank allzu gern einen Schluck*, hennezh a gave mat re en holl e vanne ; *ohne einen Schluck zu trinken*, war ar sec'h ; *einen Schluck Wasser trinken*, evañ ur banne dour, evañ un dakenn dour, evañ ur berad dour, evañ ur wechig dour, evañ un takad dour, evañ ur gouzougad dour, evañ ur c'haouad dour, evañ ur genaouad dour, evañ ul lomm dour ; *in kleinen Schlucken trinken*, tarlipat, euvriñ, muzevañ, P. damantiñ d'e sec'hed ; *etwas in (mit) einem Schluck trinken*, klapañ udb., lonkañ udb en un takad, evañ udb en ul lonkad ; *Schluck Schnaps zum Ausspülen der Tasse nach dem Kaffeetrinken*, banne riñs tas g., riñsadenn b. ; *mit (in) einem Schluck*, stag-penn, hep distokañ, hep distagañ, hep diskrog, en ul lonkadenn, en un taol-lonk, en ul lonkad, en ur pennad, en ul lamm, en ur c'hrogad, en un taol-kont, hep distekiñ, en un analad, en un takad, en un talkad, en un taol ; *in der Flasche ist noch ein Schluck übrig*, chom a ra ul lonkadenn e strad ar voutailh ; P. *einen Schluck über den Durst trinken*, kargañ un tammig re, lakaat en e fas en tu-hont d'e sec'hed.

Schluckauf g. (-s) : hik g., hiket g., hikadennoù lies., hak g. ; *den Schluckauf haben*, bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan, hakal, hakiñ, hiket, hiketal ; *der Schluckauf ist eine reflektorische Einatmungsbewegung des Zwerchfells*, an hik a zeu

diwar strishadennoù trumm ar gelc'hspeurenn ; *den Schluckauf bekommen*, dont un abadenn (ur gaouad) hik d'an-unan, tapout an hik ; *er wird den Schluckauf nicht los*, ned a ket an hik dioutañ.

Schlückchen n. (-s, -) : takennig b., diveradennig b., banneig g., lommig g., netraig g., beskennad b., flipadennig b., berad g., beradenn b., beradig g. ; *nur ein Schlückchen*, un disterañ hepken ! un diveradennig hepken ! ur veskennad nemetken ! ur beradig hepken !

schluckchenweise Adv. : en ur darlipat, en ur euvriñ, en ur vuzevañ, gouzougad-ha-gouzougad, klukad-ha-klukad, lonkad-ha-lonkad ; *schluckchenweise trinken*, tarlipat, euvriñ, muzevañ, P. damantiñ d'e sec'hed.

Schlucken V.k.e. ha V.gw. (hat geschluckt) : 1. lonkañ, lipat, lopañ, riñsañ, flipañ ; *beim Baden (beim Schwimmen) Wasser schlucken*, mont dour en e doull gaou (en e doull kontrol, en e doull enep), lonkañ mor, lonkañ anezhi ; *seinen Speichel schlucken*, lonkañ e halv ; 2. [dre skeud.] *eine Erbschaft schlucken*, skrapañ un hêrezh, sachañ un hêrezh d'e du, sammañ un hêrezh ; *seinen Zorn schlucken*, moustrañ war e gounnar, euvriñ e fulor, kas ar c'hi d'e lochenn, moustrañ war e galon ; *einen Betrieb schlucken*, euvriñ un embregerezh all ; P. *das ist schwer zu schlucken*, diaes eo lonkañ anezhi, hennezh a zo ur c'hrez yen da wiskañ, sall eo ar soubenn, kavout a ran sall ar soubenn ; *daran hatten wir schwer zu schlucken*, *das war schwer zu schlucken*, hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, sall e oa ar soubenn ; *er schluckt alles, was man ihm erzählt*, hennezh a blom kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, prun), hennezh a lonk lostoù leue (kañvaled, poulc'hennoù, poulc'had, silioù, prun), hennezh en deus ur genoù da bakañ kelien, bez e c'heller fiziout ur gaou ennañ hep aon da goll e boan, hennezh a gred kement a gonter dezhañ, hennezh a zo tanav e lér, hennezh a lonk kement gaou a lavarer dezhañ.

Schlucken g. (-s) : hik g., hiket g., hikadennoù lies., hak g. ; *den Schlucken haben*, bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan, hakal, hakiñ, hiket, hiketal ; *den Schlucken bekommen*, dont un abadenn (ur gaouad) hik d'an-unan, tapout an hik ; *er wird den Schlucken nicht los*, ned a ket an hik dioutañ.

Schlucken n. (-s) : lonk g., lonkañ g., lonkerezh g.

Schlucker g. (-s, -) : 1. [dre skeud.] *armer Schlucker*, paourkaezh den g., paourkaezh paotr g., paourkaezh tra dreut g., pikouz g., trueg g., reuzeudig g., ezhommeg g., tavanteg g., kraf-naon g., labaskenn b., paourkaezh cheulk g., beg-lor g., denjentil laou g., laoueg g. ; 2. lonker g., mezhier g., korfeg g., pantier g., sac'h gwin g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., rouler daonet g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'housoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., ivragh g., paotr glout g., glout g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g., barrikenn didalet b. ; 3. [loen.] labous lontek g., labous marlonk g.

Schluckimpfung b. (-, -en) : [mezeg.] vaksinadur dre ar genoù g., vaksinadenn dre ar genoù b.

schlucksen V.gw. (hat geschluckst) : bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan, hakal, hakiñ, hikat, hiketal, ober un hik.

Schluckser g. (-s,-) : hik g., hikadenn b.

Schluckspecht g. (-es,-e) : P. lonker g., mezhier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragh g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., ever touet g., mezhier pomet g., mezhier eus ar penn g., mezhier diouzh ar penn g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., staoter g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g., barriken didalet b.

schluckweise Adv. : en ur darlipat, en ur euvriñ, en ur vuzevañ, gouzougad-ha-gouzougad, klukad-ha-klukad, lonkad-ha-lonkad, a-c'henaouadoù.

Schluderaarbeit b. (-,-en) : labour mac'homet (moc'het, mordoket, difoc'h, diastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

Schluderei b. (-,-en) : labour dibalamour g., labour gros g., tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., kac'hidell b., moc'herezh g., moc'haj g.

schludrig ag. : 1. *schludrig sein*, bezañ disparbuilh (digempenn, foutouillek, dibalamour, distruj, diskramailh, dispak, diskrelu, diharak, difraoul, difurlu, difarle, difoc'h, plamoustrek), bezañ disneuz, bezañ chelgenn d'an-unan, bezañ strouilh ; *er sieht schludrig aus*, hennezh a zo ur struj warnañ, un den strujet fall eo, digempenn eo, disparbuilh eo, ur strouilh a zo anezhañ, distruj eo, diskramailh eo, difraoul eo, diharak eo, difarle eo, difurlu eo, difoc'h eo, chelgenn eo dezhañ, diskrelu eo ; *beide sahen genauso schludrig aus*, aze e oa an eil c'hoar d'eben gant al loustoni diouto, aze e oa an eil kar d'eben gant al loustoni diouto, dre al loustoni e oant heñvel-mik, ken lous ha ken lous e oant o-div ; *schludrige Alte*, strogell b., strobell gozh b., liboudenn gozh b., loudourenn gozh b., truilhenn gozh b., stronkenn gozh b., strouilhenn gozh b., louskenn gozh b. ; 2. *schludrige Arbeit*, labour mac'homet (mordoket, difoc'h, diastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g.,

tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies. ; *er liefert nur schludrige Arbeit*, hennezh a zo ur strop a zen, ur c'hac'her a zo anezhañ, un talfaser a zo anezhañ, plamoustek eo.

schludern V.gw. (hat geschludert) : kaoc'hañ al labour, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, porc'hellañ, pemoc'hañ, strabouilh, tourc'hañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, bastardiñ, kouilhourañ) al labour, brellañ, ober labour beleg, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost.

Schluderpresse b. (-) : kaoc'hzetennerezh g.

Schludrian g. (-s,-e) : P. pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., louston g., chuchuenn lous b., louveg g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., libouz g., louz g., loen lous g., porc'hell g., libourc'henn g., kailhareg g.

schludrig ag. : *sellit ouzh schludrig*.

Schluff g. (-s,-e/Schlüffe) : douar-liñv g., morfank g., lec'hid g.

Schluff b. (-, Schlüfte) : *sellit ouzh Schlucht*.

Schlummer g. (-s) : mor g., mored g., moredenn b., morenn b., mordoenn b., sorenn b., kouskadenn b., kouskadennig b., pennadig g., morgouskig g., morgousk g., morgousked g., morfil g., dargud g., chop g., jar g. ; *aus seinem Schlummer erwachen*, divordoiñ, divoriñ, divoreidiñ, divorenniñ, divorgousket.

Schlummergott g. (-s) : [mojenn.] Morfeüs g.

Schlummerkissen n. (-s,-) : goubenner g., plueg-penn b.

Schlummerlied n. (-s,-er) : luskellerez b.

schlummern V.gw. (hat geschlummert) : bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, bezañ dalc'het gant ar morgousk, dargudiñ, moriñ, morgudiñ, morgousket, morenniñ, morfilañ, morediñ, soubañ gouloù, mordiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ, ober ur morgouskig, kousket skañv, bezañ skañv e gousked, kousket evel ki milin, damgousket, na ober nemet hanter gousket, bezañ etre kousk ha digousk.

schlummernd ag. : morboriet, kouskedik, morgousket, moredek ; *schlummernde Talente*, donezonoù morgousket lies., donezonoù e galloud lies.

Schlummerrolle b. (-,-n) : pennwele g., treuzplueg g., goubenner g., plueg-penn b. ; *eine mit Federn gefüllte Schlummerrolle*, ur pennwelead pluñv g.

schlumpig ag. : lous, loudour, loudourek, louan, strouilh.

Schlumpsack g. (-s,-säcke) : P. [paotr] pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., louston g., louveg g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., libouz g., louz g., loen lous g., porc'hell g., chuchuenn lous b., libourc'henn g., kailhareg g.

Schlund g. (-s, Schlünde) : 1. gourlañchenn b., toull ar gouzoug g., toull-gouzoug g., korzailhenn b., gargadenn b., gourgouz g., korzenn-voued b., toull-lonkerezh g., treizher g., P. straed b., toull ar mank g. ; *Kanonenschlünde*, genaouiou ar c'hanolioù lies. ; 2. islonk g., isfont g., torrod g., torr-gouzoug g., kondon g., toull don g., toull-lonk g., geol g., kleuzenn hudur b., lonk g.

Schlupf g. (-s, Schlüpf) : repu g., bod g., toull g., herberc'h g., kuzh g., toull-kuzh g., kuzhiadell b.

Schlupfelektrizität b. (-) : red tredan dereet g.

schlupfen V.gw. (ist geschlupft) / **schlüpfen** V.gw. (ist geschlupft) : 1. en em silañ, en em riklañ, mont dre sil, filouchañ, sinklañ, en em siliennañ ; *in ein Versteck schlüpfen*, mont da skoachañ en un toull-kuzh ; *in die Kleider schlüpfen*, en em silañ en e zilhad, lakaat e zilhad en-dro d'an-unan ; *schnell und ohne besondere Sorgfalt in seine Kleider schlüpfen*, en em wiskañ buan-ha-buan, en em wiskañ prim-ha-prim, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; *aus dem Ei schlüpfen*, diflukañ, diglorañ, diglosañ, dinodiñ, nodiñ ; *die Küken sind aus dem Ei geschlupft*, difluk eo ar poñsined, difluket eo ar poñsined, digloret eo ar poñsined, digloset eo ar poñsined, (di)nodet eo ar poñsined ; *die Küken werden bald aus dem Ei schlüpfen*, deuet eo poent nodadur al laboused bihan.

2. riklañ, risklañ, diflipañ, dirampañ ; *der Krug schlüpfte ihm aus den Händen*, kouezhet e oa ar piched a-dre e zaouarn ; *der Aal schlüpfte ihm durch die Finger*, ar silienn a ziflipas a-dre e zaouarn, sinklañ a reas ar silienn eus etre e zaouarn, en em ziframmañ a reas ar silienn a-dre e zaouarn, e vizied a rampas diwar ar silienn ; *das Geld schlüpft ihm durch die Finger*, hennezh a zo frank war an dispign, un dispigner (ur friper, ur foet-e-voutikl, ur foet-boutikl, ur c'hac'h-moudenn) a zo anezhañ, dispign a ra hep muzul, hennezh a zo prest da lemel met lent da lakaat, ur foeter-boued an hini eo, ne zamant ket d'e zispignoù, n'en deus ket a zamant d'e wenneien, n'eo ket evit derc'hel mat d'ur gweneg.

Schlüpfer g. (-s,-) : 1. [paotred] mantell ledan b. ; 2. [merc'hed] bragoù-dindan g.

Schlupfhafen g. (-s,-häfen) : porzh ehanañ g., ouf g.

Schlupfjacke b. (-,-n) : jiletenn-stamm b., stammenn b.

Schlupfloch n. (-s,-löcher) : repu g., bod g., toull g., kuzh g., toull-kuzh g., kuzhiadell b., neizh g., herberc'h g., retred g./b.

Schlupfpforte b. (-,-n) : dor-guzh b.

schlüpfrig ag. : 1. riklus, ramp, rampus, lampr, lamprus, ruzus, flibous, libous ; *schlüpfriger Boden*, leur riklus (ramp) b. ; *schlüpfrig machen*, lardigenniñ, lenkraat, eouliañ, lampraat ; 2. diwisk, druz, hudur, lous, pebret-lik, chip, ordous, lourt, distrantell, distres, gadal, gadalus, lik, lor, ramp, skoemp, liboudennek, divezh, hakr, kailh, kras, orgedus ; *schlüpfriger Scherz*, bourd diwisk ha druz g., bourd hudur g., bourd lous g., bourd ordous g., bourd pebret-lik g., skolpad g., bourd distrantell g., bourd distres g., bourd gadal g., bourd lik g., bourd lourt g. ; *schlüpfrige Lieder*, kanaouennoù divalav lies, kanaouennoù distrantell lies., kanaouennoù pebret-lik lies.

Schlupfrigkeit b. (-) : hudurniezh b., hudurnez b., likaouerezh g., loudouriezh b., gadalerezh g., gadalezh b., gadaliezh b., likentez b., librente b., skolpad g., moc'herezh g.

Schlupfrigkeiten lies. : komzoù lous lies., komzoù ordous lies., komzoù hudur lies., luc'haj g., luc'hajoù lies., kaozioù kras lies., loustajoù lies., louteri b., louterioù lies., komzoù distrantell lies., komzoù distres lies., komzoù libr ha lous lies., komzoù lik lies., komzoù lourt lies., moc'herezh g.

Schlupftür b. (-,-en) : postern g.

Schlupfweg g. (-s,-e) : falszigarez g., remistenn b., risklenn b., lank g., digarez ki g., digarez toull g.

Schlupfwespe b. (-,-n) : [loen.] ikneumon g.

Schlupfwinkel g. (-s,-) : 1. repu g., bod g., toull g., kuzh g., toull-kuzh g., kuzhiadell b., neizh g., korn-tro g., herberc'h g., retred g./b., herberc'hva g., muz g. ; 2. [dre skeud.] *die Schlupfwinkel des Herzens*, sekredoù (plegoù ha displegoù) ar galon lies., plegoù kuzh kalon mab-den lies.

Schluppenzwiebel b. (-,-n) : [louza.] sivolez str.

Schlurfe b. (-,-n) : kozhvotez b., logenn b.

schlurfen V.gw. (ist geschlurft / hat geschlurft) : ruzañ ; *er schlurft*, ruzañ a ra e dreid, ruzañ a ra e votoù, kerzhet a ra a-ruz botez, kerzhet a ra hep dizouarañ troad ebet, kerzhet a ra hep dibradañ troad ebet, kerzhet a ra hep distekiñ troad ebet diouzh an douar, rozellat a ra, rozellat a ra e votoù, rabotat a ra.

schlürfen V.k.e. (hat geschlürft) : plaouiañ, lonkañ, plomañ, kloukañ, klukañ, lapañ, floupañ ; *ein Getränk langsam schlürfen*, tarlipat (euvriñ) un evaj bennak, muzevañ, evañ gant begig e deod, tarlipat e vanne, P. damantiñ d'e sec'hed ; *ein Ei schlürfen*, klukañ ur vi, lonkañ ur vi ; *einen Duft schlürfen*, evañ (ruflañ, fronal) ur c'hwezh.

schlurren V.gw. (hat geschlurrt / ist geschlurrt) : *er schlurrt*, ruzañ a ra e dreid, ruzañ a ra e votoù, kerzhet a ra a-ruz botez, kerzhet a ra hep dizouarañ troad ebet, kerzhet a ra hep dibradañ troad ebet, kerzhet a ra hep distekiñ troad ebet diouzh an douar.

Schluss g. (-es, Schlüsse) : 1. diwezh g., dibenn g., distag g., echuadur g., echuamant g., echuadenn b., gourfenn g., isu g., penn-diwezhañ g., klozadur g., dilost g., P. dibennamant g. ; *zum Schluss*, da glozañ, evit klozañ, kement ha klozañ ganti, evit an diwezh, da ziwezhañ, en diwezh, taol da fin, en taol fin, taol fin, en taol diwezhañ, a-benn an dilost, evit echuiñ, evit difinañ ; *bis zum Schluss*, bete amen, betek an diwezh ; *Schluss einer Sitzung*, klozadur ur vodadeg (un dalc'h-azez) g. ; *Schluss damit ! trawalc'h gant se !* echu ha peoc'h ! echu ha mat pell 'zo ! ha setu eno ! ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! echu dre eno ! la ! laoskomp se ! ; *ab heute ist Schluss damit*, diwar hiziv e vo fin ; *Schluss mit den Scherzen !* fin d'ar pardon ! echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor), hep farsal bremañ, ent dic'hoarzh, kuit a farsoù, kuit a vourdoù, ent sirius ; *seine Freundin machte mit ihm Schluss*, e zigouvianañ a reas e vignonez, dispartiañ a reas e vignonez, e guitaat a reas e vignonez, e vignonez a zilezas anezhañ ; *seine Freundin machte mit ihm Schluss*

und gabelte sich einen anderen auf, e vignonez a zilezas anezhañ evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; *der König machte endgültig Schluss mit dem Krieg*, ar roue a ehanas glez ar brezel ; *am Schluss des Zuges marschieren*, kerzhet en adreñv, kerzhet da ziwezh, bezañ war an diwezhadoù ; *vor Schluss der Redaktion*, a-raok ma vo lakaet dindan ar wask ; *zum Schluss kommen*, peurbrezeg, echuiñ e gomz.

2. heuliad g., klozadur g., kendastum g. ; *Schlüsse ziehen*, mont pelloc'h gant an erv ; *Schlüsse aus etwas ziehen*, sevel heuliadoù (klozadurioù) diwar udb, mont pelloc'h gant an erv ; *zu dem Schluss kommen, dass ...*, dezastum e ..., dezren e ... ; *die Fahnder sind zu dem Schluss gekommen, dass es sich um Mord handelt*, deuet eo an enklaskerien da vezañ sur e oa bet lazhet an den ; *logischer Schluss*, dezastum g., dezastumidigezh b., dezastumad g., dezren g., dezreadur g., dezreadenn b. ; [preder.] *gehäufter Schluss*, liestribarr berraet g., sorit g., heulrakdiviz g.

3. skoulmadur g., sinadur g. ; *Friedensschluss*, skoulmadur (sinadur) ar peoc'h g.

Schluss- : fin, diwezh, diwezhañ.

Schlussabrechnung b. (-,en) : kont da vat b., kont peurglok b., mentel da vat b., mentel beurglok g.

Schlussakkord g. (-s,-e) : [sonerezh] klotad diwezh g.

Schlussakt g. (-es,-e) : arvest diwezhañ g.

Schlussakte b. (-,-n) : teul diwezh g., teul diwezhañ g.

Schlussanträge lies. : [gwir] klozadurioù lies.

Schlussbemerkung b. (-,-en) : evezhiadenn glozañ b., gourfenn g., dibenn g.

Schlussbilanz b. (-,-en) : mentel da vat b., mentel beurglok g.

Schlüssel g. (-s,-) : **1.** alc'hwez g. ; *den Schlüssel ins Schloss stecken*, lakaat an alc'hwez e krogenn an nor, lakaat an alc'hwez war an nor (er botailh) ; *einen Schlüssel teilen*, livnañ un alc'hwez ; *den Schlüssel steckenlassen*, leuskel an alc'hwez war an nor (e toull an nor) ; *das Quietschen des Schlüssels im Türschloss*, gwigour an alc'hwez e potailh an nor g. ; *der Schlüssel zu einem Haus*, alc'hwez un ti g. ; *falscher Schlüssel*, **a)** falsalc'hwez g. / alc'hwez kuzh g. / eil alc'hwez g. (Gregor) ; **b)** alc'hwez fall g.

2. alc'hwez g., diskoulm g. ; *Schlüssel zu einem Roman*, alc'hwez da gompren (da veizañ) ur romant g. ; *das gibt den Schlüssel zu seinem Verhalten*, kement-se a zispleg abeg e emzalc'h.

3. [sonerezh] *C- Schlüssel*, alc'hwez an ut g.

4. alc'hwez g., boneg kuzh b., ger kuzh g., ger-alc'hwez g.

Schlüsselanhänger g. (-s,-) : alc'hwezer g., alc'hwesaer g., doug-alc'hweziou g., klaouier-alc'hweziou g., organell b.

Schlüsselbalken g. (-s,-) : sourin b.

Schlüsselbart g. (-s,-bärte) : penn an alc'hwez g., paleton g.

Schlüsselbein n. (-s,-e) : [korf.] trebez ar gouzoug g., trebez ar skoaz g., trebez-skoaz g., ibil-skoaz g., alc'hwez ar skoaz g., alc'hwez-skoaz g. ; *Paul hat sich das Schlüsselbein gebrochen*, Paol en deus torret ibil e skoaz, Paol en deus torret trebez e c'houzoug.

Schlüsselblume b. (-,-n) : [louza.] *stängellose Schlüsselblume*, *schaftlose Schlüsselblume*, boked-laezh g., bleuñv-nevez str., triñchin koukoug str.

Schlüsselbrett g. (-s,-er) : taolenn an alc'hweziou b.

Schlüsselbund g. (-s,-bünde) : organellad alc'hweziou b., duilhad alc'hweziou g., druilhad alc'hweziou g., troñsad alc'hweziou g., strobad alc'hweziou g., rummad alc'hweziou g.

Schlüsseldienst g. (-es,-e) : [stal] alc'hwezerezh b., stal alc'hweziou war ar prim b.

Schlüsseletui n. (-s,-s) : gouhin alc'hweziou g., feur alc'hweziou b.

schlüsselfertig ag. : peurechu, alc'hweziou hag all ; *schlüsselfertiger Vertrag*, kevrat evit ur produ (ur c'henderc'had) peurechu b., kevrat alc'hweziou hag all b.

Schlüsselfigur b. (-,-en) : pennden g., tudenn eus ar re bouezusañ b.

Schlüsselgeld n. (-s) : gwir an treuz-dor g.

Schlüsselgriff g. (-s,-e) : lagad an alc'hwez g., lagadenn an alc'hwez b.

Schlüsselindustrie b. (-,-n) : greanterezh eus ar re bouezusañ g., greanterezh blein g.

Schlüsselkind n. (-s,-er) : skoliad hag a zistro abretoc'h d'ar gêr eget e dud g., bugel e alc'hwez g.

Schlüsselloch n. (-s,-löcher) : toull an alc'hwez g., toull-alc'hwez g. ; *durch das Schlüsselloch gucken*, sellet dre doull an alc'hwez, lakaat e fri e toull an alc'hwez.

schlüsseln V.k.e. (hat geschlüsselt) : rinegañ, bonegañ, sifrañ, alc'hwezañ.

Schlüsselring g. (-s,-e) : doug-alc'hweziou g., klaouier-alc'hweziou g., organell b., lagadenn alc'hweziou b., alc'hwezer g., alc'hwesaer g.

Schlüsselroman g. (-s,-e) : [lenn.] romant alc'hweziou g.

Schlüsselschaft g. (-s,-schäfte) : troad an alc'hwez g., gar an alc'hwez b., gwalenn an alc'hwez b., garenn an alc'hwez b., steudenn an alc'hwez b.

Schlüsselsektor g. (-s,-en) : gennad lusker g., gennad blein g.

Schlüsselstein g. (-s,-e) : alc'hwez ur wareg g., begel-bolz g., begel ur volz g., maen-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.

Schlüsselstellung b. (-,-en) : [lu] savlec'h strategel g., savlec'h alc'hwez g.

Schlüsselverfahren n. (-s,-) : bonegañ g., sifradur g., rinegañ g., sifrañ g., alc'hwezañ g.

Schlüsselwort n. (-s,-wörter) : ger-alc'hwez g.

Schlüsselzahl b. (-,-en) : boneg sifret b.

Schlussergebnis n. (-es,-se) : disoc'h diwezh g.

Schlussfeier b. (-,-n) : gouel klozañ g.

schlussfolgern V.k.e. (hat geschlussfolgert) : dezastum, dezren, kendastum.

Schlussfolgerung b. (-,-en) : heuliad g., dezastum g., dezastumad g., dezastumidigezh b., kendastum g. ; *logische Schlussfolgerung*, reizhvezad g., poellatadenn b., poellataerezh g., dezren g., dezreadur g., dezreadenn b., diwanenn b.

Schlussformel b. (-,-n) : gerienn sevended b., gerienn diwezh b., iskriz g.

Schlussgebet n. (-s,-e) : [relij.] absolvenn-veur b.

schlussgerecht ag. : poellek, reizhek, reizhpoell, kempoell, reizhveizek, reizhpoellek, reizhveizadek, reizhveizadel.

schlüssig ag. : 1. *schlüssig werden, etwas zu tun*, lakaat en e benn (ober e vennozh, divizout) ober udb ; 2. krenn, groñs, diarvarus, diskoulmus, skarus, krennus, kendrec'hus ; *schlüssige Folgerung*, arguzenn skarus b., arguzenn gendrec'hus b. ; *etwas schlüssig darlegen*, roudennañ just ha just petra eo udb.

Schlusskette b. (-,-n) : [preder.] liestribarr g. ; *abgekürzte Schlusskette*, liestribarr berraet g., sorit g., heulrakdiviz g.

Schlusslicht n. (-s,-er) : 1. gouloù a-dreñv g. ; 2. [dre skeud., sport] *er macht das Schlusslicht*, serriñ a ra an tachoù.

Schlussnagel g. (-s,-nägel) : dornibil g., ibil-dorn g., kler g.

Schlussnote b. (-,-n) : [eskemmdj] kel gwerzhiadenn g.

Schlusspiff [sport] taol sutell dibenn g., taol c'hwitell dibenn g., taol c'hwitell ar fin g.

Schlussprobe b. (-,-n) : [c'hoariva] pleustradeg veur b.

Schlusspunkt g. (-s,-e) : pik echu g., poent-dibenn g.

Schlussring g. (-s,-e) : ruilhodenn b.

Schlussatz g. (-es,-sätze) : [sonerezh] diwezhell b., diwezhen b.

Schlussatzung b. (-,-en) : dalc'h klozañ g., dalc'h diwezh g.

Schlussstein g. (-s,-e) : begel-bolz g., begel ur volz g., maen-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez ur wareg g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.

Schlussstrich g. (-s,-e) : [tro-lavar] *einen Schlussstrich unter etwas (t-rt) ziehen*, lakaat diwezh (harz, disoc'h) d'udb, treiñ kein d'udb, dilezel udb, disteurel udb.

Schlussstück n. (-s,-e) : [sonerezh] frapad gourfenn g.

Schlussverkauf g. (-s,-verkäufe) : [kenwerzh] pilwerzh b., difoar b., dibennwerzh b., peurwerzh b., taol balaenn g.

Schlussvignette b. (-,-n) : [moull.] lostennig b.

Schlusswagen g. (-s,-) : [sport] karr-skubellenn g., karr bale-dale g.

schlusswidrig ag. : direizhpoell, direizhveizadek, direizhveizadel.

Schlusswort n. (-s,-e) : ger diwezhañ g. ; *und das wäre das Schlusswort*, hag da glozañ ur gerig diwezhañ, hag e-giz-se e klozin an diviz.

Schlusszierrat g. (-s,-e) : [moull.] lostennig b.

Schmach b. (-) : gwall zismegañs b., feukadenn b., gwalennad b., fallagriezh b., viloni b., mestaol g., kaz lous g., taol kailh g., fallentez b., argarzhidigezh b. ; *es ist eine wahre Schmach*, ur vezh ruz ! fae ganti ! mezh warni ! gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañs ! ma n'eo ket ur vezh gwelet traoù evel-se ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne vezont ket graet ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! ne faot ket ober seurt traoù ! ; *jemandem Schmach antun*, ober dismegañs d'u.b., teuler dismegañs war u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., skeiñ gwalennadoù gant u.b., skeiñ gwalennadoù war u.b., dizenoriñ u.b., dismegañsiñ u.b. ; *das war wohl die größte Schmach, die ich je einstecken*

musste, honnezh a oa bet ur walennad din-me ! ; es als Schmach empfinden, in einem Gefangenenlager eingesperrt zu sein, gouzañv ar vezh o vezañ bac'het en ur c'hamp prizonidi.

schmachbedeckt ag. / **schmachbeladen** ag. : dindan e vezh, ur saead vezh gantañ, ur revriad mezh gantañ.

schmachten V.gw. (hat geschmachtet) : langisañ, landrenniñ, hiraezhiñ da, gouzañv poan ha hirder, kaout paourentez ; *der Gefangene schmachtet nach Freiheit*, kalon ar prizoniad a zo o virviñ en e greiz (birviñ a ra gwad ar prizoniad) gant ar c'hoant adkavout e frankiz, emañ ar prizoniad oc'h hiraezhiñ (hiraezh en devez ar prizoniad) d'ar frankiz ; *nach jemandem schmachten*, kavout hirnez o c'hortoz u.b., birviñ en e greiz gant ar garantez ouzh u.b., kaout hiraezh d'u.b. ; *jemanden schmachten lassen*, ober d'u.b. langisañ / lezel u.b. da langisañ (Gregor), lezel u.b. da zizeriañ (da c'houlerc'hiñ), lezel u.b. da sec'hañ, delc'her u.b. e bec'h ; *im Gefängnis schmachten*, michodiñ en toull ; *hier schmachte ich und werde von Ungeziefer zerfressen*, me 'zo amañ o tebriñ gant ar c'hontron, me 'zo amañ o krignat gant ar c'hontron ; *unter der Macht Satans schmachten müssen*, chom da vorfontiñ e nask an diaoul, chom da chagañ e sujidigezh an diaoul.

schmachtend ag. : o hiraezhiñ, melkonius, hiraezhus, landrennek, landrennus ; *schmachtende Blicke*, ardoù klouarik lies., selloù flour lies., selloù sant Langis lies., selloù milliour lies., gwilc'hadennou milliour lies., selladoù tener lies., selloù doñv lies., lagadenn b.

schmächtig ag. : treut, skildreut, falleganik, krabosek, disterik, dister, moanik, flav, krak, malotrou, munut, munudik, prim, ratous, teusk, sinac'h, spinek, tanav, andraf, disples, disples, blank, blin, divalav, doareet-fall, eon tout, gouezel, karnet, milzin, peñver ; *ein schmächtiges Bäumchen*, ur wezenig treut b., ur wezenig falleganik b., ur wezenig vlin b., ur wezenig krabosek b., ur wezenig vunudik b., ur wezenig divalav b., ur wezenig krugel b. ; *ein junger Mann von schmächtigem Wuchs*, ur moanard g., ur grabotenn b., un dreudasenn b., ul louangen g., ur paotr krak g., un den dister ha milzin g., ur c'horf paour a baotr g., ur skrilh g., ur Jakez-Kroc'hen g., ur paotr disterik g., ur paotr moanik g., ur paotr sinac'h g., un tamm paotr karnet g., un tamm paotrig dister g., un tammig paotr bihan ha disples g., ur paotr mentet dister g., ur paotr strizh a gorf g., ur sioc'han g., ur ratous a baotr g., un tamm paotr divalav g., un torgos bihan g., un traouilh g., ur c'horrigan g., ur skribiton g., ur gwidoroc'h a baotr, ur gwidoroc'hig a baotr, ur blogorn a baotr g., ur marmouz ken uhel hag ur bouteg g., ur marmouz ha n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., ur boustouv g., ur c'hwiltouz g., ur c'hwiltouz g., ur bitouz g., ur paotr strujet fall g., ur paotr krabosek g., ur bidorc'hig g., ur minoc'h g., ur preñvig g., ur preñv-douar g. ; *der ist ja schmächtig*, hennezh n'eo ket mab da Veurlarjez.

Schmächtigkeit b. (-) : breskter g., breskadurezh b., lankted b., moander g., moanded b., munuter g., munuted b., blankter g., blankted b., blinder g., blinded b.

Schmachtappen g. (-s,-) : 1. [relij.] stign koraiz g., lien koraiz g., lienenn goraiz b. ; 2. [dre skeud.] *ein Schmachtlappen*, un amourouz yen g. / un amourouz revet (Gregor) g.

Schmachtlocke b. (-,n) : *eine Schmachlocke*, ur rodellig vlev da bikañ kalonoù ar baotred b.

schmachvoll ag. : dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, ifam, ifamus, mezhekaus, liboudennek, pugnes.

schmackhaft ag. : saourus, saourek, sasun, blazet mat, blazus, hevlaz, beuz, friant, pitouilh, c'hwek, lipous ; *etwas schmackhaft machen*, propikat (bravaat) udb., temzañ ur meuz bennak, friantaat udb.

Schmackhaftigkeit b. (-) : saourusted b.

Schmäh g. (-s,-s) : [Bro-Aostria] tezenn b., bourd g., farsadenn b., fentigell b., fars g.

schmähen 1. V.k.e. (hat geschmäht) : ober fae ouzh (war, eus), dismegañsiñ, dismegañ, disprizañ, disprizañ doujañ da, kaout dismegañs ouzh, kaout dismegañs evit, faeañ, ober goap eus, bezañ lorc'hus ouzh, ober ruz war, mezhekaat ; 2. V.k.e. ha V.gw. (hat geschmäht) : kunujañ, kunujenniñ, gwashaat, huerniñ, hujaotal, duañ, droukpediñ, gwallbediñ, sulbediñ, sulbedenniñ, argarziñ ; *auf (gegen) jemanden schmähen*, kunujañ (kunujenniñ, gwashaat, huerniñ, hujaotal, duañ, teodegañ) u.b., argarziñ u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., drouklavaret war u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., stabezañ u.b., stabezañ anv u.b., stabezañ enor u.b., labezañ u.b., lakaat droukeloù da redek diwar-benn u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., dicheckal u.b., hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), leuskel kunujennoù ouzh u.b., letaat u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., ober trouz d'u.b., rendaeliñ u.b., karnajal war u.b., chikanal u.b., chikanañ u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b.

schmähend ag. : faeüs, dispriz, disprizus, disprizañsus, kunujennus, dismegus, dismegañsus, dipitus, labennus, lañchennus, lañchennek, ledus, gloazus.

Schmäher g. (-s,-) : gwallvruder g., divruder g., falstamaller g., falstamallour g., droukprezeg g., droukkomz g., gwallgomz g., duer g., hibouder g., dismegañser g., kunujenner g., teodeg g., lañchenn b.

schmählich ag. : 1. mezhus, saotrus, dizenorus, fallakr, divalav-mezh, hudur, dismegañsus, dipitus, dismegus, astut, liboudennek, pugnes, gloazus ; *jemanden schmählich im Stich lassen*, dilezel (mont diwar-dro) u.b. en un doare dismegañsus (en un doare divalav-mezh) ; 2. [dre astenn.] *eine schmähliche Kälte*, ur c'hrizaj g., ur yenijenn zu b., ur yenijenn but b. ; *eine schmähliche Niederlage erleiden*, bezañ krazet naet, bezañ lopet, tapout e lip, bezañ distirilhet prop ha kempenn, tapout (pakañ) un distirilhet, tapout (pakañ) ur strilh, pakañ ur chupennad, tapout ul louzenn.

Schmährede b. (-,n) : areizh b., kunujennoù lies., salmennoù lies., kroziou lies., komzoù dismegañsus lies., komzoù dipitus lies.

Schmähschrift b. (-,-en) : areizh b., flemmskrid g.

Schmähsucht b. (-) : droukprezegerezh g., kleñved an droukprezegerezh g., gwallgomzerezh g., glaouerezh b.

schmähsüchtig ag. : glaourennek, glaourek, teodek, gwallgomzer, drouklavaret, droukprezeg, techet da zroukkomz, lañchennek.

Schmähung b. (-,-en) : areizh b., droukpedenn b., gwallbedenn b., sulbedenn b., pedenn gleiz b., pater gleiz b., pedenn Gerne b., salmenn b., kunujenn b., teodad druz g., tamall e gaou g., falstamall g., droukprezeg g., droukkomz b., gwallgomz b., gwallvruderezh g., divruderezh g., duerezh g., gragailh g., flipataerezh g., taol feuk g., gwalennad b., hegadenn b., dismegañs b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b., led g., letaerezh g., kaoz b., kaoziou lies., hiboudoù lies., pigell b., P. pakaj g. ; *deine Schmähungen will ich mir nicht länger anhören*, ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj, ne badfen ket pelloc'h da glevet da bigelloù ; *das war wohl die größte Schmähung, die ich je einstecken musste*, honnezh a oa bet ur walennad din-me ! ; *keine einzige Schmähung wurde gehört*, den ne lavaras gwallgomz ; *eine Schmähung abwaschen*, gwalc'hiñ ur flemm.

Schmähwort n. (-s,-e) : droukpedenn b., gwallbedenn b., sulbedenn b., pedenn gleiz b., pater gleiz b., pedenn Gerne b., salmenn b., kunujenn b., teodad druz g. ; *Schmähworte gegen jemanden ausstoßen*, leuskel ur aridennad jarneoù a-enep u.b., kunujañ (kunujenniñ, gwashaat, huerniñ, letaat) u.b. ; *kein einziges Schmähwort wurde gehört*, den ne lavaras gwallgomz ; *deine Schmähworte will ich mir nicht länger anhören*, ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.

schmal ag. : 1. moan, strizh, enk, treut ; *schmaler Weg*, hent moan g., hent strizh g., gwenodenn voan b., gwenodenn strizh b. ; *schmale Brücke*, pontenn b., pontig g., pont strizh g. ; *schmale Hüften*, divlezh mistr lies., divgroazell moan lies. ; *schmale Gasse*, banell b., ruig b., straedig g., gouinell b. ; *schmaler werden, schmaler werden*, moanaat, strishaat, en em zastum, mont war serriñ, mont war strishaat, mont war voanaat.

2. dister, divalav ; *schmales Einkommen*, gopr dister g., gopr gwall just g. ; *es geht schmal bei ihm her*, n'eo ket druz ar geustereñ gantañ, treutik-eston e vez ar geustereñ gantañ, uhel ha bazhet stank eo ar rastell en e di, du-hont eo treut ar c'hi, kegin dreut a vez en e di, tinell dreut a vez gantañ, tinell baour a vez gantañ, koraiz a vez bemdez gantañ, skañv eo ar c'hrog en e di ha yen an oaled, n'eo ket druz ar peuriñ gantañ, n'eo ket hir ar peuriñ gantañ, berr eo ar peuriñ gantañ, treut eo ar peuriñ gantañ, tanav eo ar peuriñ gantañ, hennezh n'en deus ket da zioueriñ, berr eo an traoù gantañ, berr eo ar stal gantañ, hennezh eo tenn ar bed gantañ, ken just ha fri ar c'hazh e vez an traoù gantañ, du-hont e vez graet moan wadegenn, du-hont e vez graet gwadegenn voan da goan, n'eo ket druz an traoù gantañ.

schmalbäckig ag. : divjod kleuz (treut) dezhañ, divoc'h kleuz (skarn) dezhañ, divougenn disleber dezhañ.

Schmalbahn b. (-,-en) : 1. [tekn.] kil g. [tu begek pe strizh tolzenn vetal ar morzhof] ; 2. [moull., paper] tu a-hed g.

schmalbrüstig ag. : 1. [den] ur bruched disterik dezhañ, ur brusk disterik dezhañ, ur brennid disterik dezhañ, ur peultrin disterik dezhañ, ur jave disterik dezhañ ; 2. [ti] enk, strizh.

schmälen V.gw. (hat geschmält) : 1. *auf jemanden schmälen*, skandalat (gourdrouz, krozal) u.b., ronkal ouzh u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., gourdrouz gant u.b., gourdrouz war-lerc'h u.b., ober brud d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., rendaeliñ u.b., ober trouz d'u.b. ; 2. *das Reh schmält*, ar yourc'h a c'harm, garmiñ a ra ar yourc'h.

schmälern V.k.e. (hat geschmäleret) : 1. bihanaat, koazhañ, krennañ ; *die Rationen schmälern*, bihanaat al lodennoù boued, krennañ ar peuriñ, tailhañ ar boued ; 2. disteraat, izelaat ; *jemandes Rechte schmälern*, krennañ e wirioù d'u.b. ; 3. [dre skeud.] *jemandes Verdienste schmälern*, divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ, izelaat, disteraat) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., gwashaat u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., binimañ u.b., glabousañ u.b., dispenn brud u.b., dispenn u.b. da dud all, didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b. ; *er schmälert immer und alles*, n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal - hennezh ne deuz ket ar sukr en e c'henoù - mar lavarer ya dezhañ, eñ a respont naren - hennezh a gav atav abeg e kement tra a zo tout - ar gaster-se a vez atav oc'h abegiñ hennezh pe honnezh - hennezh ne ra nemet dispenn e nesañ - klask a ra abeg bepred - ne oar nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gav nemet rebechoù d'ober - atav e kav abeg e pep tra - hennezh a gav atav tro da abegiñ - kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - ne gav netra vat - ne gav nep tra vat - bepred e kav da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gav da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gav e kement tra 'zo tout - klask a ra atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a ra e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a ra e amzer o tivrudañ ar re all - kas a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gav gras gant den ebet - kaer 'zo ober, morse ne reer e c'hrad - kaer 'zo, morse ne reer e c'hrad - kaer hon eus ober, morse ne vez graet e c'hrad - klask a ra kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiñ ouzh an dud - atav e fell dezhañ kaout gwell pe well - ne wel netra nemet a-dreuz - eñ a blij dezhañ rezoniñ - ur spered rekin eo - ur penn-treuz eo - hennezh a zo ur spered kamm - atav e vez o figuzañ - atav e vez o pismigañ - atav e vez o pigosat - atav e vez oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a zo anezhañ - ur c'hac'her diaes a zo anezhañ - ur pismiger eo - ur chaoker-laou eo - ur flemmer eo - un nagenner eo - ur chikaner eo - un noazour eo - un den eo na blij netra dezhañ.

Schmälern n. (-s) : *sellit ouzh Schmälerung*.

schmälernd ag. : 1. amreoliek ; 2. [gwir] disdalc'hus.

Schmälerung b. (-,en) : krennadur g., bihanidigezh b., izelidigezh b. ; *Schmälerung der Löhne*, krennadur ar

goprou g., izelidigezh ar goprou b. ; *Schmälerung des Einkommens*, krennadur ar c'horvoder g., izelidigezh al leve b.

Schmalfilm g. (-s,-e) : film super-eizh g., film super 8 g.

Schmalfilmkamera b. (-,-s) : kamera super-eizh g., kamera super 8 g.

Schmalhans g. : [tro-lavar] *bei ihm ist Schmalhans Küchenmeister*, n'eo ket druz ar geustereñ gantañ, uhel ha bazhet stank eo ar rastell en e di, du-hont eo treut ar c'hi, kegin dreut a vez en e di, treutik-eston e vez ar geustereñ gantañ, tinell dreut a vez gantañ, tinell baour a vez gantañ, treut e vez e vrifenn, ne vez ket rust an traoù da zebriñ en e di, koraiz a vez bemdez gantañ, skañv eo ar c'hrog en e di ha yen an oaled, ken just ha fri ar c'hazh e vez an traoù gantañ, berr eo an traoù gantañ, berr eo ar stal gantañ, n'eo ket druz ar peuriñ gantañ, n'eo ket hir ar peuriñ gantañ, berr eo ar peuriñ gantañ, treut eo ar peuriñ gantañ, tanav eo ar peuriñ gantañ, hennezh n'en deus ket da zioueriñ, berr eo ar boued en e di, hennezh eo tenn ar bed gantañ, du-hont e vez graet moan wadegenn, du-hont e vez graet gwadegenn voan da goan, bevañ treut e rank ober, ober a ra alies yun an nav steredenn, n'en devez nemet hanter voued da zebriñ, n'eo ket gwall vouedek e di, n'eo ket druz an traoù gantañ.

Schmalheit b. (-) : 1. strizhder g., strizhded b, enkter g., moander g., moanded b. ; 2. [dre skeud.] paourentez b.

Schmalkost b. (-) : skudell vihan b., hanter voued g. ; *man hat dieses Tier wohl auf Schmalkost gesetzt*, negezet eo al loen-se, al loen-se n'en devez nemet hanter voued.

schmalkrempig ag. : *ein schmalkrempiger Hut*, un tog erienet-moan g., un tog erien moan g., un tog besk g.

schmalleibig ag. : mistr, skañv, mibin, lank, hirvoan, sinkl.

Schmalseite b. (-,-n) : tu strizh g., kab g. ; *ein Brett auf seine Schmalseite stellen*, lakaat ur plankenn war e gab. ; *auf seine Schmalseite gestellter Stein*, silhard g. ; *auf seine Schmalseite gestellter Durchbinder*, maen lakaet war hup g.

Schmalspur b. (-,-en) ; [hentoù-houarn] hent-houarn distok strizh etre e roudennoù g., hent-houarn strizh g.

Schmalspurbahn b. (-,-en) : [hentoù-houarn] tren hent-houarn strizh g., P. tren patatez g., tren karotez g., tren buzbug g., michelin® g., karrdren g., [dre fent] marc'h inkane g.

schmalspurig ag. : [hentoù-houarn] strizh an distok etre ar roudennoù, ... hent-houarn strizh, ... hentoù-houarn strizh, strizh.

Schmalt g. (-s,-e) : smalt g., pigmant kobalt g., livegenn gobalt b., enlivad kobalt g., glaz prigwer g., glaz plomeis g., glaz amailh g.

schmaltblau ag. : glas-prigwer, glas-plomeis, glas-amailh.

Schmalte b. (-,-n) : smalt g., pigmant kobalt g., livegenn gobalt b., enlivad kobalt g., glaz prigwer g., glaz plomeis g., glaz amailh g.

schmalten V.k.e. (hat geschmaltet) : livañ gant glaz prigwer, livañ gant glaz plomeis, livañ gant glaz amailh.

Schmaltier n. (-s,-e) : [loen.] heizez yaouank b.

Schmalz n. (-es,-e) : 1. *Schweineschmalz*, lard-teuz g., bloneg g., lard-dous g., sein g., senell g. ; *Gänseeschmalz*, lard gwazi g., druzoni wazi b. ; 2. [dre skeud.] *ohne Salz und Schmalz*, disaour, divlaz, disasun, goular, disall, hep pebr nag holen, hep ur begad pebr hag holen ; 3. *Ohrenschmalz*, kaoc'h-skouarn g., koar-skouarn g., fank-skouarn g., mel-skouarn g., mel-divskouarn g., kerumen g., P. kaoc'h laou g., kaoc'h logod g.

Schmalzbirne b. (-,-n) : per dourennek (dourek, chugonus) str.

Schmalzbutter b. (-) : amanenn teuz g., amann teuz g.

schmalzen V.k.e. (hat geschmalzt / hat geschmalzen) : 1. lardañ, temzañ ; *eine Speise schmalzen*, lardañ ur meuz ; 2. [dre skeud.] *weder gesalzen noch geschmalzen*, disaour, divlaz, disasun, goular, disall, hep pebr nag holen, hep ur begad pebr hag holen.

schmalzig ag. : 1. druz, larjezek ; 2. [dre skeud.] *schmalzige Stimme*, mouezh c'hludennek b., mouezh toazek b., mouezh yodek b. ; *schmalziger Schlager*, kanaouenn a garantez b., kanaouenn vrizhfromidik b., tenergan g., red-hentoù g.

Schmalzklöß g. (-es,-klöße) / **Schmalzriegel** g. (-s,-) : blonegenn b.

schmarotzen V.gw. (hat schmarotzt) : 1. [loen.] buhezsunañ, arvevañ ouzh ; *in einem Wirt schmarotzen*, arvevañ ouzh ur bevedeg all, en em vataat eus ur bevedeg all, emvataat eus ur bevedeg all, bevañ diwar-goust ur bevedeg all, bezañ arvevat ouzh ur bevedeg all ; 2. [dre skeud] toupinañ, truflañ, korbinat, sklankenniñ, sklankal, truflennat, trutal.

Schmarotzer g. (-s,-) : 1. sun-buhez g., buhezsuner g., suner g., arvevad g., krigner g., c'hwibez str. ; 2. [dre skeud.] gagnaouer g., toupiner g., liper g., truffler g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g., glout g., truter g., sklanker g., suner g., logagnan g.

Schmarotzerei b. (-) : 1. arvevadezh b., buhezsunerezh g. ; 2. [dre skeud.] trufflerezh g.

schmarotzerhaft ag. : 1. arvevat ; 2. [dre skeud.] ... toupiner, ... truffler, ... korbiner, ... gagnaouer, ... sklanker.

Schmarotzerin b. (-,-nen) : [dre skeud] toupinerez b., liperez b., truflenn b., korbinerez b., trutell b., porc'hellez b., kac'h-moudenn a blac'h b., krign-askorn a blac'h b., krignerez b., sklankerez b., truterez b.

Schmarotzerkegel g. (-s,-) : [douar.] adpikern g.

Schmarotzerleben n. (-s) : 1. buhez arvevat b., arvevadezh b., buhezsunerezh g. ; 2. [dre skeud.] trufflerezh g., buhez toupiner b., buhez truffler b., buhez korbiner b., bevañ war goust tud all g.

Schmarotzerpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant arvevat str.

Schmarotzertum n. (-s) : 1. arvevadezh b., buhezsunerezh g. ; 2. [dre skeud.] trufflerezh g., bevañ war goust tud all g.

Schmarotzerzweig g. (-s,-e) : [louza.] broñs arvevat g./str., bouilhas g.

Schmarre b. (-,-n) : andenn b., hirgleizhennb., troc'hadenn b., troc'had g., kleizhenn b.

schmarren V.k.e. (hat geschmarrt) : andenniñ, boulc'hañ, kleizhañ, troc'hañ.

Schmarren g. (-s,-) / **Schmarrn** g. (-s,-) : 1. [kegin.] kaletex str. ; 2. [c'hoariva] c'hwitadenn b., afochadenn g., flagas g. ; 3. [Bro-Aostria] distervez b., disterañ g., belbeterezh g., lastez str., krakoù lies., bagaj g.

Schmatz g. (-es,-e/Schmätze) : bouchig trouz g., pokig trouz g.

schmatzen V.gw. (hat geschmatzt) : 1. chaokat gant trouz ; *zufrieden schmatzen*, lipat e vuzelloù, lipat e vourroù diwar ur meuz bennak, lipat e vourennoù diwar ur meuz bennak, lipat e bav ; *schmatzendes Geräusch*, trouz chagelloù g. ; 2. pokata, pokedal.

Schmauch g. (-s) : mogidell b., moged stank g., moged tev g.

schmauchen V.gw. (hat geschmaucht) : mogediñ, divogediñ, butunat.

V.k.e. (hat geschmaucht) : mogediñ, divogediñ ; *seine Pfeife schmauchen*, butunat e gorn ; *Bienen schmauchen*, mogediñ un taol-gwenan.

Schmaucher g. (-s,-) : paotr e gorn-butun g., paotr e segalennoù g., butuner-korn g., butuner segalennoù g.

Schmaus g. (-es, Schmäuse) : banvez g., friko g./b., chervad b., chervadenn b., gwalc'hadenn b., festailhoù lies., tinell vat b., kouignaoua g., meuzioù beleien lies. ; *die Reste eines Schmauses*, ar freskad g., ramagnoù ur banvez lies., ramagnantoù ur friko lies., restajoù ur friko lies., dilerc'hioù ur banvez lies., pailouroù ur banvez lies.

schmausen V.gw. (hat geschmaust) : ober chervad, chervata, chervadiñ, c'hoari (ober) lapavan, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, kenfestañ, ober fest, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, banveziañ, banveziñ, festailhiñ, en em segaliñ, ober banvez, debriñ hag evañ gwalc'h e galon.

Schmauser g. (-s,-) : festaer g., frikoter g., rouler g., bambocher g., banvezer g.

Schmauserei b. (-) : lip-e-bav g., lip-e-vourroù g., friko g./b., banvez g., chervad b., chervadenn b., kouignaoua g., festailhoù lies.

schmeckbar ag. : blaz dezhañ, saour dezhañ, goust dezhañ.

schmecken V.k.e. (hat geschmeckt) : tañva, blazañ, blaseta, blasaat, blazata, ober un tañva da, goustiñ, raktañva ; *den Wein schmecken*, ober un tañva d'ar gwin, tañva ar gwin.

V.gw. (hat geschmeckt) : *das schmeckt gut*, blaz mat eo, blaz mat a zo war an dra-se, blaz mat a zo gant an dra-se, blazet mat eo, saourus eo, pegañ a ra ouzh ar genoù, an dra-se en deus madelezh ; *das schmeckt mir*, em blaz emañ, diouzh va blaz eo, diouzh va goust eo, kavout a ran saour gant an dra-se, kavout a ran blaz gant an dra-se, kavout a ran mat an dra-se ; *das schmeckt köstlich*, beuz eo ; *es schmeckt nicht*, blaz fall eo, blazet fall eo, digar eo ; *diese Milch schmeckt nicht*, hemañ a zo laezh fall ; *dieser Braten schmeckt großartig*, *dieser Braten schmeckt mir ausgezeichnet*, ar c'hig-rost-se a beg ouzh va genoù, kavout a ran mat-tre ar c'hig-rost-se, re vat eo ar c'hig-rost-se, ar c'hig-rost-se a zo ul lipadenn, eus ar c'hentañ eo ar c'hig-rost-se, ar c'hig-rost-se a zo ur fest evidon ; *dieser Apfelwein schmeckt ausgezeichnet*, ar sistr-mañ a zo hini mat, ar sistr-mañ a zo beuz, hemañ a

zo sistr mat, ar sistr-mañ a zo re vat, sistr kabidan eo ; *das scheint ihm nicht zu schmecken*, ne ya ket don e zent e-barzh ; *mir schmeckt Fleisch besser als Fisch*, me 'zo gwell ganin kig eget pesked, gwell eo ganin ur pred kig eget ur pred pesked ; *hausgebackenes Brot schmeckt mir besser als Brot vom Bäcker*, gwelloc'h eo ganin bara poazhañ eget bara prenañ, gwelloc'h eo ganin bara tiegezh eget bara prenañ ; *diese Speise schmeckt bitter*, blaz ar c'hwerv a zo war ar meuz-se, tennañ a ra ar meuz-se war an trenk ; *die roten und die bräunlichen Innereien der Krabben schmecken herrlich*, foer ha boued ruz ar c'hranked a zo dispar ; *ekelhaft schmecken*, gwallvlazañ, bezañ blaz war an-unan, bezañ fall-du, bezañ fall-put, bezañ fall-daonet, bezañ fall-hoc'h, bezañ fall-fin ; *das schmeckt ekelhaft, das schmeckt scheußlich*, lovr-brein eo ar boued-se, lovr-pezhell eo ar boued-se, fall-mantrus eo ar boued-se, blaz ar mil matañ tra 'zo war an dra-se, blaz ar pemp-kant a zo war an dra-se, ur blaz da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se, c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo war an dra-se, ur blaz ar fallañ a zo war an dra-se, flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn, dislonk am eus gant an dra-se, degas a ra an dra-se dislonk din, fall-daonet (fall-kenañ, fall-du, fall-meurbed, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast) eo an dra-se, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon / ac'h eo an dra-se din (Gregor) ; *dieser Wein schmeckt nach dem Fass*, blaz ar varrikenn a zo war ar gwin-mañ, ar varrikenn he deus lakaet he goust war ar gwin-mañ, fustet eo ar gwin-mañ ; *es schmeckt nach Zwiebeln*, blaz an ognon a zo war an dra-se ; *die Tomaten schmecken nicht mehr nach Tomaten*, ne vez ket ken an tomatez en o blaz, an tomatez a zo kollet o natur ganto ; *die Tomaten schmecken wieder wie früher*, deuñt eo an tomatez en o blaz en-dro, bremañ emañ an tomatez en o blaz adarre ; *gestern hat die Suppe anders geschmeckt*, n'edo ket ar soubenn er blaz-mañ dec'h ; *diese Suppe schmeckt fade*, ar soubenn-mañ n'eus blaz ebet ganti ; *im Winter schmecken die Austern am besten*, er goañv e vez an istr en o gwellañ ; *Rotwein schmeckt am besten*, pep seurt liv 'zo mat, met ar ruz eo an tad - gwin ruz eo an aotrou - gwin ruz eo ar mestr ; *verbrühter Kaffee schmeckt eklig*, kafe bervet, kafe lazhet - kafe bervet, kafe c'hwitet ; *lasst es euch (gut) schmecken*, kalon vat deoc'h ! sachit ganeoc'h ! krogit e-barzh ! debrit a galon zigor ! merenn (lein, koan h.a.) vat ra vezo ! ; *es schmeckt nach mehr*, blaz ar bihan (blaz kaout c'hoazh) a zo gant an dra-se, blaz ar re nebeut a zo gant ar meuz-se, blaz an nebeud a zo gant ar meuz-se ; *wie schmeckt es Ihnen ?* penaos e kavit ar boued ? ha terket mat eo diouzh ho plaz ? ha terket mat eo diouzh ho koust ? mont a ra d'an traoñ ? mont a ra mat war-draoñ ? diskenn a ra ? ; *man soll aufhören, wenn es am besten schmeckt*, ken gwazh re ha re nebeut - aes eo ober plijadur, diaes eo ober vad - o reiñ d'ar c'horf e c'houlennou e teu dezhañ gwall gleñvedoù - an holl draoù mat d'ar staon n'int ket mat atav d'ar stomog.

Schmecker g. (-s,-) : 1. blasaer g., blazataer g., tañvaer g. ; 2. lipouz g., lipouzer g., pitouilher g., beg lipous g., beg litous g., liper g., lip-e-bav g., morser g. ; 3. [rannyezh.] *einen feinen Schmecker haben*, bezañ ur beg

lipous (beg litous, ur beg fin, ur staon figus), bezañ fin e c'houst.

Schmeckknospen lies. : [korf.] bozhioù an tañva b.

Schmeichelblick g. (-s,-e) : selloù flour lies., selloù sant-Langis lies., selloù milliour lies., gwilc'hadennoù milliour lies., selladoù tener lies., selloù doñv lies.

Schmeichelei b. (-,-en) : likaouerezh g., lubanerezh g., lorbañ g., loaverezh g., lorberezh g., flodadenn b., fougeoù lies., kañjolarezh g., kouloucherezh g., kudoù lies., fistoulerezh g., tostennerezh g., trut g., trutennaj g., chouradennoù lies., moumounerezh g. ; *mit Schmeicheleien, durch Schmeichelei*, dre likaouerezh, dre chalaniz, gant chouradennoù, *kriechende Schmeichelei*, lubanerezh g., tostennerezh g., fistoulerezh g., mignerezh g., lorbañ g., lorberezh g.

schmeichelhaft ag. : meulus, meuleudius, luban, lubanus, loavus, dorlotus ; *von jemandem schmeichelhaft sprechen*, reiñ mil meuleudi d'u.b., ober meuleudi eus u.b., meuliñ u.b. ; *man hört nur Schmeichelhaftes über ihn*, emañ ar mel hag ar c'hoar gantañ, hennezh a vez douget.

Schmeichelkätzchen n. (-s,-) / **Schmeichelkatze** b. (-,-n) : P. kouloucher g., kañjoler g., loaver g., lubaner g., luban g., meuler g., likaouer g., lorber g., dorloter g., floureter g., gogez g., truter g., lidour g., floder g.

Schmeichellob n. (-s,-e) : fougeoù lies., orbedoù lies., lubanerezh g., moumounerezh g., tostennerezh g., fistoulerezh g., mignerezh g., lorbañ g., loaverezh g., likaouerezh g.

schmeicheln V.gw. (hat geschmeichelt) : 1. gogezañ, gogeziñ, lubaniñ, loavañ, reiñ mel, lidourat, tostennañ, flodañ, ober e glufan, ober e gazh gleb ; *jemandem schmeicheln*, klufaniñ d'u.b., todinañ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., dorlotañ u.b., flouretiñ u.b., lidourat ouzh u.b., ober chalaniz d'u.b., chersañ u.b., likaouiñ ouzh u.b., likaouiñ u.b., chalmiñ santimant u.b., ober e glufan, ober e gazh gleb, ober fistoul d'u.b., flourañ u.b., kañjoliñ u.b., ober e fistoulig d'u.b., tostennañ ouzh u.b., loavañ u.b. ; 2. [dre skeud.] hilligañ, herlinkat ; *sich geschmeichelt fühlen*, bezañ enoret, bezañ hilliget e galon (e enor, e spered), bezañ herlinket e galon (e enor, e spered) ; *ich fühlte mich durch dieses Lob irrsinnig geschmeichelt*, me am boa lipet va mourrou diwar ar c'haol-se ; *jemandes Eitelkeit schmeicheln*, hilligan lorc'h u.b., herlinkat lorc'h u.b., ober hillig da lorc'h u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., meuliñ dreist-penn ur re bennak / reiñ lorc'h d'u.b. (Gregor), lavaret komzoù brav d'u.b., flourañ u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., flodañ d'u.b. ; *der Menge schmeicheln*, mont dre gaer (reiñ lorc'h) d'an dud, mont dre gaer gant an dud, mont dre du d'an dud, mont dre du gant an dud, fougeal an engroez ; *das schmeichelt unseren Ohren*, pegen dudius (un drugar) eo klevet kement-se, hilligañ a ra kement-se ar skouarn, ober a ra kement-se hillig d'ar skouarn ; *das schmeichelt dem Gaumen*, se a zo blazet mat d'ar staon,

hilligañ a ra ar staon, kement-se a ra hillig d'ar staon, tennañ a ra gwad (dour) eus an dent, lakaat a ra an dent da wadañ.

V.em. : **sich schmeicheln** (hat sich (t-rt) geschmeichelt) : *sich schmeicheln, etwas zu tun*, bezañ brav d'an-unan gouzout ober udb, fougeal bezañ gouest d'ober udb, bezañ stad en an-unan o c'houzout ober udb ; *sich mit Hoffnungen schmeicheln*, en em douellañ e-unan, magañ re vras goanag, kaout re vras spi.

Schmeicheln n. (-s) : fougeoù lies., orbidoù lies., lubanerezh g., moudounerezh g., likaouerezh g., tostennerezh g., fistoulerezh g., mignerezh g., lorbaj g., flodadennoù lies., loaverezh g.

Schmeichelname g. (-ns,-n) : lesanv a garantez g.

schmeichelnd ag. : luban, lubanus, loavus, meulus, meuleudius, melus, lidour ; *schmeichelndes Bild*, poltred propiket g.

Schmeichelde b. (-,-n) : prezegenn veuleudius b., prezegenn veulus b., meulbrezegenn b.

Schmeichelwort n. (-s,-e) : meuleudi b., komzoù lubanus lies., komzoù lidour lies., komzoù loavus lies., komzoù meuleudius lies.

Schmeichler g. (-s,-) : lubaner g., luban g., loaver g., meuler g., likaouer g., lorber g., dorloter g., tostenner g., floureter g., gogez g., kañjoler g., ki-gaol g., lidour g., meleour g. [*liester meleourien*], truter g., chouradenn b., fistouler g., lesaour g., todiner g., genoù lidour g. ; *wer dem Schmeichler zuhört, muss ihn füttern*, diwallit ouzh meuler : gant ar c'han kaerañ eo e vez al labous kaouedet ar gwellañ - an dousañ liper, ar gwashañ taper - e-lec'h ma vez meulerezh e vez atav kalz gevierzh.

Schmeichlerin b. (-,-nen) : lubanerez b., loaverez b., meulerez b., likaouerez b., lidourez b., todinerez b.

schmeichlerisch ag. : meulus, meuleudius, melus, luban, lubanus, loavus, touellus, fistoul, lidour ; *schmeichlerisches Wesen*, mignerezh g., moudounerezh g., lubanerezh g., moudounerezh g., likaouerezh g., lorbaj g., lorberezh g., teod tanav a zen g., genoù lidour g. ; *schmeichlerischer Betrüger*, toueller g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., sorc'hennet g., loaver g., fistouler g., lesaour g., lidour g., genoù lidour g.

Schmeichlerkatze b. (-,-n) : P. kouloucher g., kañjoler g., likaouer g., loaver g., lubaner g., luban g., lorber g., meuler g., dorloter g., floureter g., gogez g., fistouler g., lesaour g., lidour g., todiner g., genoù lidour g.

schmeidig ag. : gweüs, plegus, hebleg, gwevn, govelius, pleg-displeg.

Schmeiß g. (-es,-e) : kaoc'h-kelien g.

schmeißen¹ V.k.e. (schmiss / hat geschmissen) : 1. teurel, dideurel, disteurel, bannañ, stlepel, distlepel, talmañ, strinkañ, stropañ, rual, tanfoeltrañ, foeltrañ, foetañ, darc'haouiñ, skeiñ, delazhiñ, lañsañ, torimellat, sinklañ, strapañ, chetiñ, disvantañ, findaoniñ d'an douar, flistrañ ; *etwas wegschmeißen*, stlepel udb, lañsañ udb, delazhiñ udb ; *jemanden hinausschmeißen*, skarzhañ (stlepel) u.b. kuit, reiñ e sac'h d'u.b., reiñ an digouvi d'u.b., reiñ e begement d'u.b., distouvañ u.b., tanfoeltrañ u.b. e-barzh ar porzh, reiñ e zistag d'u.b., sevel e dreid d'u.b., reiñ herr d'u.b., reiñ foet an nor d'u.b., bale u.b., diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ

u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez ; *jemanden zu Boden schmeißen*, leurennañ u.b. evel ur c'hwist ; 2. [dre skeud.] *das Geld zum Fenster hinausschmeißen*, c'hwistañ arc'hant, foraniñ e arc'hant, foetañ e drantell, stlepel (skeiñ) arc'hant er mor, stagañ e chas diwar-goust silzig, foranañ e arc'hant, fripañ e zrouin, dismantrañ e wenneien, kas e beadra e skuilh hag e ber, bezañ ul liper e drantell eus an-unan, uzañ e spilhenn, kac'hmoudennañ e vadoù, dismantrañ (drailhañ, drastañ, foeltrañ, foetañ) e arc'hant, debriñ e gestenn, debriñ e draoù, debriñ e stal, debriñ e beadra, debriñ e arc'hant, mazaouiñ e zanvez, foetañ e zrouin, fontañ e bistigenn ; 3. *merañ* ; *den Laden schmeißen*, bezañ ar gontell hag an dorch gant an-unan, bezañ e penn an traoù, bezañ ouzh ar stur, delc'her penn ar vazh, bezañ ar stur gant an-unan, bezañ an dorn gant an-unan ; *sie schmeißt den Laden ganz allein*, n'eus den ebet da c'hounit eviti, n'eus den ebet da c'hounit dezhi ; 4. itrikañ ; 5. *hinschmeißen*, dilezel, skarzhañ, mont diwar dro, disteurel ; *den ganzen Kram hinschmeißen*, lezel pep tra war e revr (ouzh torgenn), stlepel pep tra ouzh an drez, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, plegañ touchenn, koazhañ, chom a-dreuz gant e hent, kac'hat en e vragez, dilezel ar stourm, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog ; 6. *eine Runde schmeißen*, paeañ pep a vanne, paeañ pep a lomm, paeañ pep a lonkadenn, P. kabaliñ ; *etwas für jemanden schmeißen*, paeañ udb d'u.b., profañ udb d'u.b.

V.gw. (schmiss / hat geschmissen) : 1. teurel, dideurel, disteurel, bannañ, stlepel, talmañ, strinkañ, chetiñ, skeiñ, foeltrañ ; *mit Brotkügelchen schmeißen*, strinkañ bouloùigoù bara ; 2. [dre skeud.] *mit großen Reden um sich schmeißen*, brabañsal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, lorc'hañ, fougeal, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh e c'henoù, c'hoari e gankaler, bezañ an ton hag ar pardon gant an-unan, c'hoari e aotrou, c'hoari e vestr, ober e aotrou, ober e c'hrobin, ober teil, bezañ c'hwezet d'an-unan, bezañ bras (dichek, otus, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, poufal, pompadiñ, ober pompad, ober e bompad, ober re vras gaoliad, bezañ un tamm brav en an-unan, treiñ e leue en an-unan, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, ober e varc'h-kaoc'h, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, ober fougeoù, c'hwezañ e skevent, reutaat e vruched, bragal, dougen roufl, rodal, en em rollañ, ober pompadoù, ober pompad, ober e bompad, c'hwezañ e vruched, sevel e bigos, ober e gañfard, ober e baotr, c'hoari e baotr, bugadiñ, ober bugad, en em veuliñ, seniñ e gloc'h, brallañ e gloc'h, brallañ e gloc'h bras, seniñ e gloc'h bras, lakaat bole en e gloc'h, stagañ ur gordenn dev ouzh e gloc'h bras, seniñ e gloc'h e-unan, lakaat e gloc'h da dantal re skiltr, na gaout ezhomm kloc'her ebet evit seniñ e gloc'h, ober e vraz, skeiñ war e daboulin, c'hwezhañ en e drompilh, bragal evel ur big, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober

muioch a deil eget a golo (eget a blouz), ober muioch a voged eget a dan, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, sachañ dour d'e foenneg, bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor) ;

V.em. : **sich schmeißen** (schmiss sich / hat sich (t-rt) geschmissen) : *sich aufs Bett schmeißen*, en em deuler war e wele ; *sich in die Kleider schmeißen*, en em wiskañ buan-ha-buan, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; *sich in Schale schmeißen*, *sich in seine besten Klamotten schmeißen*, mont en e c'hloria mudi, en em fichañ en e vravañ, en em wiskañ en e granañ, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, mont war e begement, en em c'hreiañ brav, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em lakaat en e faroñ, en em wiskañ en e faroñ.

schmeißen² V.gw. (hat geschmeißt) : [laboused-preizh] kac'hat, difankañ, fankañ, leuskel un huanad da gouezhañ.

Schmeißfliege b. (-,-n) : [loen.] kelien glas str.

Schmelz g. (-es,-e) : **1.** prigwer str., gwer-pri str., plomeis g., amailh g. ; *mit Schmelz belegen* (überziehen), plomeisañ, amailhañ, prigwerañ ; *Zahnschmelz*, amailh an dent g. ; **2.** [dre skeud.] *im Schmelz der Jugend*, e splannder (e splanned) e yaouankiz ; *Schmelz der Stimme*, birvidigezh ar vouezh b., tommder ar vouezh g.

Schmelzanlage b. (-,-n) : teuzerezh b.

Schmelzarbeit b. (-) : amailherezh g., amailhañ g., plomeisañ g.

Schmelzarbeiten lies. : traezoù amailh (plomeis, prigwer) lies.

Schmelzarbeiter g. (-s,-) : teuzer g., amailher g., prigwerer g., farder traezoù amailh g., farder traezoù plomeis g., farder traezoù prigwer g.

schmelzbar ag. : teuzus, teuzadus, liñvennadus.

Schmelzbarkeit b. (-) : teuzusted b., teuzuster g., teuzaduster g., teuzadusted b. liñvennadusted b., liñvennaduster g.

Schmelzblau n. (-s) : smalt g., pigmant kobalt g., livegenn gobalt b., enlivad kobalt g., glaz prigwer g., glaz plomeis g., glaz amailh g.

Schmelzbutter b. (-) : amanenn teuz g., amann teuz g.

Schmelze b. (-,-n) : **1.** teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b. ; *Schneeschmelze*, teuz an erc'h g., teuzidigezh an erc'h b. ; **2.** metal war deuz g., houarn war deuz g.

schmelzen¹ V.gw. (schmilzt / schmolz / ist geschmolzen) : teuziñ, enteuziñ, fontañ, mont d'e stad liñvel ; *der Schnee schmilzt*, emañ an erc'h o teuziñ, teuziñ a ra an erc'h ; *geschmolzener Schnee*, souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., bouederch g., teuzerc'h g. ; *geschmolzenes Metal*, metal teuz g., metal aet d'e stad liñvel g. ; *das Herz schmilzt mir*, va c'halon a deuz em c'hreiz, teneraat a ra va c'halon, piket eo va c'halon, dont a ran da deneraat ; *sein Vermögen ist um die Hälfte geschmolzen*, an hanter eus e vadoù a zo bet dishillet, deuet eo an hanter eus e zanvez da deuziñ, aet eo e

beadra da hanter, koazhet eo e vadoù da hanter, aet eo an hanter eus e beadra en e revr.

schmelzen² V.k.e. (digemm ha kemmus : schmilzt / schmelzt // schmolz / schmelzte // hat geschmolzen / hat geschmelzt) : **1.** teuziñ, ober un teuz da, teuler en teuz, fontañ ; *die Sonne schmelzt den Schnee*, an heol a deuz an erc'h, an heol a laka an erc'h da deuziñ ; *Gold schmelzen*, teuziñ aour ; *Glas schmelzen*, teuziñ gwer ; **2.** [dre skeud.] *Mitleid schmelzt das Herz*, barr e vez ar galon gant an deneridigezh pa vez merzet poan ar re all. Anv-gwan-verb : **geschmelzt** [tekn.] plomeiset, amailhet, prigweret.

Schmelzen n. (-s) : teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b. ; *übermäßiges Schmelzen*, soulteuzerezh g., dreistteuzerezh g. ; *durch das Schmelzen von Kupfer unter dem Zusatz von Zinn entsteht Bronze*, diwar kendeuzadur ar c'houevr hag ar staen e vez arem ; *Butter zum Schmelzen bringen*, teuziñ un tamm amanenn, lakaat un tamm amanenn da fontañ, lakaat amanenn da deuziñ ; [dre skeud.] *das Eis zum Schmelzen bringen*, terriñ ar c'hler a zo etre an dud, lakaat an dud en o aez (war o zu, en o bleud), tommañ empenn an dud.

schmelzend ag. : **1.** *schmelzende Früchte*, frouezh dourennek (dourek, chugonus) ; **2.** [dre skeud.] *schmelzende Töne*, tonioù dudius (flour, heson) ; *schmelzende Augen*, selloù flour lies., selloù sant-Langis lies., ardoù klouarik lies., selloù milliour lies., selladoù tener lies., selloù doñv lies., daoulagad milliour lies.

Schmelzer g. (-s,-) : teuzer g.

Schmelzerei b. (-,-en) : **1.** teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b. ; **2.** teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzerde b. (-) : pri teuzadus g., pri teuzus g.

Schmelzfarbe b. (-,-n) : liv plomeiset g., liv amailhet g., liv prigweret g.

Schmelzfett n. (-s) : *gehärtetes Schmelzfett*, markinoù lies.

Schmelzfluss g. (-es,-flüsse) : peurdeuzidigezh b.

schmelzflüssig ag. : teuz ; *schmelzflüssiges Blei*, plom bervet g.

Schmelzgießerei b. (-,-en) : teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzglas n. (-es,-gläser) : prigwer str., gwer-pri str., plomeis g., amailh g.

Schmelzgrad g. (-s,-e) / **Schmelzhitze** b. (-,-n) : teuzverk g., gwrezverk teuziñ g.

Schmelzhütte b. (-,-n) / **Schmelzkammer** b. (-,-n) : teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzkäse g. (-s) : [kegin.] keuz da ledañ g.

Schmelzkessel g. (-s,-) : teuzlestr g., teuzerez b., teuzouer g.

Schmelzkunst b. (-) : teuzerezh g., amailherezh g., prigwererezh g.

Schmelzlaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn linkus b.

Schmelzmalerei b. (-,-en) : livezezh amailh g., livezezh prigwer g.

Schmelzofen g. (-s,-öfen) : teuzerez b., teuzouer g., forj g., fornez b.

Schmelzpunkt g. (-s,-e) : gwrezverk teuziñ g., teuzverk g. ; *kongruenter Schmelzpunkt*, teuzverk kwez g.

Schmelzrohr n. (-s,-e) : flammer g.
Schmelzschnee g. (-s) : souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., teuzerc'h g.
Schmelzschweißung b. (-,-en) : souderezh dre deuziñ g., brazerezh g.
Schmelzsicherung b. (-,-en) : [tredan.] teuzell b., teuzenn b., plom g., troc'h-amred g., troc'her-tredan g., disreder g.
Schmelztiiegel g. (-s,-) : teuzlestr g., kleuzeur b.
Schmelzüberzug g. (-s,-überzüge) : prigwer str., gwer-pri str., plomeis g., amailh g.
Schmelzung b. (-) : *sellit ouzh Schmelzen*.
Schmelzwärme b. (-) : gwrezverk teuziñ enkel g.
Schmelzwasser n. (-s) : dour souberc'h g., dour erc'h teuz g., dour teuzerc'h g., dourerc'h g.
Schmelzwerk g. (-s,-e) : teuzerezh b.
Schmerz g./n. (-s) : behin g., bloneg g.
Schmerzbauch g. (-s,-bäuche) : *sellit ouzh Schmerwanst*.
Schmerle b. (-,-n) : [loen.] kouchourenn b., lochenn b., kouskerez b.
Schmerwanst g. (-es,-wänste) : 1. bigof g., kof tev g., teuren b., tor g., teur g., begeliad g., pezh kof g., pinenn b., P. kof yod g., sac'h-boued g., pezh bouzelloù g. ; 2. korf-den g., paotr tev g., tolzenneg g., sac'h soubenn g., sac'h toaz g., sac'had toaz g., sac'h yod g., sac'had kig g., sac'h kig g., tevasenn b., lovrigen b., pezh kig g., pezh toaz g., paotr korfet tev g., kofeg g., korfeg g., teureneg g.
Schmerwurz b. (-,-en) : [louza.] gwinienn zu b., bouloù naered lies.
Schmerz g. (-es,-en) : 1. poan b., droug g., broud g., gloaz b., gloazadenn b., pistig g., doan b., ambloari g., diwask g., esgoar g., hirvoud g., huanad g., laur g., pened g., diaester korf g., diaez korf g., poan-gorf b., poan-spered b., diaez spered g., enkrez g., goulit g., glach'har g., reuziad g. ; *die Tiefe meines Schmerzes*, donded va glach'har (va foan) b. ; *tiefer Schmerz*, glach'har don g./b., glach'har grizias g., glach'har c'hwerv ha grevus g./b., poan don b., gloaz don b., hirvoud bras g. ; *sich seinem Schmerz überlassen*, en em leuskel da vont gant ar glach'har ; *das Leben muss trotz Trauer und Schmerz weitergehen*, etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont ; *ich verspüre Schmerzen im Bauch*, me a sko taolioù din em c'hof, skoet ez eus poan din em c'hof, pistig am eus em c'hof, pikañ a ra din va c'hof, poan gof am eus, taget on gant ar boan gof, gant ar boan gof emañ, gouzañv a ran gant va c'hof, dalc'het on em c'hof, trevariet on em c'hof, brevet eo poull va c'halon, diaesterioù am eus gant va c'hof, va c'hof a ra diaez din, diaezamant am eus gant va c'hof ; *körperlicher Schmerz*, *physischer Schmerz*, poan gorf b., poan a gorf ; *seelischer Schmerz*, *geistiger Schmerz*, *psychischer Schmerz*, poan spered b., poan a spered b., poan galon b. ; *seelische Schmerzen sind schlimmer als körperliche*, poanioù ar galon a zo gwashoc'h eget re ar c'hof ; *meine Kopfschmerzen sind weg*, aet eo ar boan benn diwarnon ; *meine Zahnschmerzen sind weg*, torret eo ar boan dent din, aet eo ar boan dent diwarnon ; *ich habe furchtbare Halsschmerzen*, me a zo lorgnet va gouzoug ; *an heftigen Schmerzen leiden*, *von heftigen Schmerzen*

befallen sein, bezañ poazh gant ar boan, reuziñ poanioù kriz-diremed, reuziñ ur boan araj, reuziñ poanioù terrupl, reuziñ poanioù grevus, reuziñ poanioù disaour, reuziñ poanioù divat, bezañ taget gant ur boan ifern, bezañ taget gant ur araj poan, poaniañ da grial, kaout poan da grial, diwaskañ poanioù skrijus, gouzañv poanioù kriz-diremed, diwaskañ poanioù garv, diwaskañ poanioù dreist-penn, diwaskañ poanioù kalet, bezañ malet gant ar c'hloaz, bezañ poanioù kriz o hegal ouzh an-unan, gweañ poanioù kriz, bezañ poanioù kriz ouzh e waskañ, bezañ gwasket da vat ; *den Schmerz mildern*, *den Schmerz lindern*, dousaat ar boan, dousaat da boan u.b., distanañ ar boan, skañvaat ar boan, terriñ ar boan, degas didorr d'ar boan, reiñ dousadur da boan u.b., distrihañ ar boan, sioulaat ar boan, terriñ nerzh ar poanioù, terriñ nerzh an droug, diboaniañ, diverrañ ar boan, bihanaat ar boan, digreskiñ ar poanioù, maoutañ ar poanioù, abafaat ar boan ; *von qualvollen Schmerzen befallen werden*, dont reuziad d'an-unan, kouezhañ gloazioù kreñv war an-unan ; *heftige Schmerzen fesselten sie ans Bett*, dalc'het e oa war he gwele gant ar jahin ; *über Schmerzen klagen*, klemm gant un droug (gant ur boan) bennak, keinal gant un droug bennak, keinal (klemm) gant e zroug, damantiñ d'un droug bennak ; *der Schmerz lässt nach*, distanañ (terriñ, sioulaat, esmoliñ) a ra ar boan, terriñ a ra war ar boan ; *die Schmerzen ertragen*, *die Schmerzen aushalten*, herzel ouzh ar poanioù, reuziñ e boan, gouzañv ar boan, bezañ kalet ouzh ar boan, bezañ start ouzh ar boan ; *die Schmerzen tapfer ertragen*, kiañ ouzh ar boan ; *ich spüre noch Schmerzen im Bein*, n'eo ket aet ar boan eus va gar, n'eo ket aet ar boan diouzh va gar ; *dieser Schmerz plagt mich schon so lange, dass ich es nicht mehr ertragen kann*, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui padout, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui herzel ganti ; *Schmerzen verursachen*, ober poan, ober droug, gloazañ ; *bohrende (stechende) Schmerzen*, poanioù sankus lies. / poanioù lemm lies. (Gregor), poanioù flemmus lies., berioù lies., biroù lies., flemmoù lies., pistigoù lies., broudoù lemm lies., lañsadennoù lies. ; *äußerst starke Schmerzen*, *entsetzliche Schmerzen*, ur boan iskis b., ar gwashañ poan b., ur boan araj b., droug braouac'h g., bazhadoù lies., poanioù kriz-diremed lies., poanioù disaour lies., poanioù terrupl lies., poanioù grevus lies., poanioù divat lies., gloazioù kreñv lies., ur boan ifern b., un araj poan g., poanioù da grial lies., poanioù skrijus lies., poanioù garv lies., poanioù dreist-penn lies., poanioù kalet lies., poanioù kriz lies. ; *dumpfer Schmerz*, marboan b., gourboan b. ; *sich vor Schmerzen krümmen*, bezañ gweet gant ar boan, en em weañ gant ar boan, gweañ gant ar boan, en em gordañ gant ar boan, bezañ daoudortet kement e c'houzañver, bezañ daoubleget e gorf gant ar poanioù, tortañ gant ar boan, hejañ gant ar boan, nezañ e gorf gant ar boan ; *unter Schmerzen*, gant poanioù bras ; *der Druck der Daumen seines Gegners ließ ihn vor Schmerzen schreien*, krial a rae dindan ar boan eus meudoù e enebour ; *jemandem Schmerzen zufügen*, reuziñ u.b., ober droug d'u.b., ober poan d'u.b., merzheriañ u.b., boureviañ u.b., jahinañ u.b., doaniañ u.b., hegal ouzh u.b. ; *Schmerz empfinden über (t-rt)*, bezañ doaniet gant ; *sie hat Schmerzen in den Beinen*, ur c'harad he deus, gant ar

garwask emañ ; *Schmerzen im Nasenbereich*, friad g. ; *Schmerzen in der Hand*, domad g. ; *Schmerzen in den Fingern*, bizad g., garwask g. ; *Schmerzen in den Pfoten*, pavad g./b. ; [dre skeud.] *jemandes Schmerz wieder aufflackern lassen*, *jemandes Schmerz wieder wach werden lassen*, neveziñ poan u.b., deneveziñ poan u.b. ; **2.** [relij.] *Kirche zum Gedächtnis der sieben Schmerzen Mariens*, iliz Itron-Varia ar seizh kleze b.

Schmerzanfall g. (-s,-anfälle) / **Schmerzausbruch** g. (-s,-ausbrüche) : taol poan g., taol droug g., barrad droug g., barrad poan g., gwaskad poan g., gwaskadenn poan b., kaouad poan b./g.

schmerzbeladen ag. : malet gant ar c'hloaz, poanioù kriz o hegal outañ, poazh gant ar boan, o reuziñ poanioù kriz, taget gant ur araj poan, o poaniañ da grial, o tiwaskañ poanioù skrijus, o c'houzañv poanioù kriz, o tiwaskañ poanioù garv, o tiwaskañ poanioù kalet, o weañ poanioù kriz, gwasket da vat.

schmerzbetäubend ag. : [mezeg.] diboanuis, -diboaniañ, dic'hostus.

schmerzempfindlich ag. : kizidik ouzh ar boan, tener ouzh ar boan, hege, hegeuz, eidik, pitouilh, tener ouzh an droug.

schmerzen V.gw. (hat geschmerzt) : ober poan, bezañ poanuis, pikañ, bezañ gwiridik, gloazañ ; *wo schmerzt es ?* pelec'h hoc'h eus poan ? ; *die Wunde schmerzt*, ar gouli a ra poan, poanuis (gwiridik) eo ar gouli, pikañ a ra ar gouli ; *mir (mich) schmerzt das Bein*, va gar a ra poan din, poan am eus em gar, droug am eus em gar, skeiñ a ra ur boan din em gar, skoet ez eus poan din em gar, pinijenn am eus gant va gar, poaniañ a ra va gar, pistig am eus em gar, pikañ a ra din va gar, poan c'har am eus, gant ar boan c'har emañ, gouzañv a ran gant va gar, dalc'het on em gar, ur c'harad am eus, klañv eo va gar, diaezamant am eus gant va garad ; *mir schmerzt das Bein noch*, n'eo ket aet ar boan eus va gar, n'eo ket aet ar boan diouzh va gar ; *das Zahnfleisch schmerzt mich (mir)*, poan am eus e kig va dent ; *dieser Zahn schmerzt mir (mich)*, wenn ich darauf drücke, pa bouezan war an dant-se em bez poan ; *die Spritze hatte nichts bewirkt, abgesehen davon, dass nun der Zahn schmerzte*, ar bikadenn n'he doa graet netra nemet kizidikaat an dant ; *es schmerzt uns sehr, so etwas zu sehen*, ur boan dreist (ur boan c'hrevus) hon eus o welet kement-se, un hirvoud bras hon eus o welet kement-se, poaniet kenañ omp o welet an dra-se ; *es schmerzt mir (mich) sehr, so etwas zu schreiben*, poan spered am eus o skrivañ an dra-se ; *das hat uns sehr geschmerzt*, un distokadenn e voe evidomp, hon doaniañ kalz en doa graet kement-se, doaniet a-walc'h (glac'haret, pistiget ha doaniet) e oamp bet gant an dra-se, kement-se en doa mantret ac'hanomp, kement-se en doa gloazet hor c'halonou.

schmerzend ag. : gwiridik, poanuis, gloazus ; *schmerzende Wunde*, gouli gwiridik (poanuis) g. ; *nicht schmerzend*, na ra tamm poan ebet, na ra ket droug.

Schmerzensgeld n. (-s,-er) : digoll g., dic'haou g., dic'haouadenn b.

Schmerzkind n. (-s,-er) : **1.** bugel gwall ziaes g., Kerdrubuilh g. ; **2.** [dre skeud.] gwall gudenn b., tra hag a zegas chastre ingal-ingal g., tra chastreüs g., kroaz b.

Schmerzenslager n. (-s,-) : gwele a reuzeudigezh g., gwele a dourmantoù hag a boanioù g., gwele a dristidigezh hag a boan-spered g.

Schmerzenslaut g. (-s,-e) : kriadenn laosket diwar boan b.

Schmerzensmutter b. (-) : [relij.] Mater Dolorosa b., Itron-Varia ar seizh kleze b.

schmerzensreich ag. : malet gant ar c'hloaz, poanioù kriz o hegal outañ, poazh gant ar boan, o reuziñ poanioù kriz, taget gant ur araj poan, o poaniañ da grial, o tiwaskañ poanioù skrijus, o c'houzañv poanioù kriz, o tiwaskañ poanioù garv, o tiwaskañ poanioù kalet, o weañ poanioù kriz, gwasket da vat ; [relij.] *die schmerzensreiche Maria*, Itron-Varia ar seizh kleze b.

Schmerzensschrei g. (-s,-e) : kriadenn laosket diwar boan b.

Schmerzensweg g. (-s,-e) : [dre skeud.] kalvar g., merzherenti b., kroaz b.

schmerzerfüllt ag. : doaniet, glac'haret, poaniet, gouliet e galon, gloazet e ene, mantret, rannet e galon gant hirvoud, leun a hirvoud, bras e galon, pistiget ; *schmerzerfüllt sein*, bezañ leun a hirvoud, damaniañ, bezañ enkrezet, bezañ war enkreze, bezañ un enkreze war e spered, bezañ ur galonad en e greiz, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ ur pouez war e spered, bezañ diaes e galon, bezañ en huanad, bezañ glac'haret, bezañ bras e galon, bezañ pistiget ha doaniet, bezañ mantret e galon gant ar glac'har, bezañ malet e galon gant ar gloaz, malañ enkreze ha glac'har, bezañ rannet e galon gant hirvoud, bezañ rannet e galon gant ar glac'har, bezañ rannet e spered gant ar glac'har, bezañ mantret e galon diwar c'hlac'har, bezañ rannet e galon diwar c'hlac'har, bezañ e glac'har, kemer glac'har, glac'hariñ, bezañ glac'harek, bezañ trubuilhet, bezañ mesket e spered, bezañ rouestlet, bezañ bec'h war e spered, bezañ chifet, bezañ trechalet, bezañ trefuet, bezañ melre gant an-unan, kaout doan, kaout enkreze, niñval, chifañ, kaout poan-galon, nec'hiñ, nec'hañsiñ, en em nec'hañsiñ, bezañ nec'hañset, rec'hiñ, en em ambreniñ, tapout kalonad, en em chagrinañ, en em zebriñ, en em zrailhañ, en em drebouliñ, en em drechalañ, en em chalañ, morc'hediñ, bezañ morc'hedus, enkreziñ, en em enkreziñ, bezañ diaes e benn, bezañ diaes e spered, bezañ lakaet diaes e benn, bezañ lakaet diaes e spered, kaout diaez, kemer diaez, kaout gwask, en em chaokat, bezañ dindan bec'h, bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù, bezañ nec'het, bezañ bec'h war an-unan, bezañ prederiet, bezañ chalet, bezañ en trubuilh, bezañ trubuilhet e galon, bezañ bec'hiet e spered, bezañ sammet e spered, kaout nec'h, bezañ klañv e galon, bezañ doaniet, kemer safar, bezañ karget e vazh a spern, beuziñ en e c'hlac'har ; *ich war schmerzerfüllt*, glac'har am c'hoñfonte bev.

schmerzfrei ag. : diboan, kuit a boan, hep gwaskadenn poan ebet.

Schmerzgrenze b. (-) : **1.** poanioù brasañ na c'hallfed mui padout ganto ma kreskfent lies., poanioù brasañ a c'haller herzel ganto lies. ; **2.** [dre skeud.] priz uhelañ degemeradus g.

schmerzhaft ag. / **schmerzlich** ag. : poanius, doanius, chagrinus, gloazus, gwiridik, grizias, ivin, jahinus, c'hwerv, glac'harus, mantrus, ranngalonus, enkrezus, melreüs, nec'hañsus, grevus ; *schmerzliches Schauspiel*, traoù skrijus da welet lies. ; *schmerzlicher Verlust*, gwall goll g., koll bras (mantrus, poanius) g., distokadenn b., rann c'hwerv b. ; *es trifft (berührt) mich schmerzlich*, un distokadenn eo evidon, va foaniañ a ra kalz ar pezh 'zo c'hoarvezet, glac'haret on gant kement-se, doaniet (mantret, pistiget ha doaniet) on gant an dra-se ; *schmerzhaft werden*, kizidikaat ; *eine schmerzhafte Verletzung*, ur gouli grizias g. ; *auf den Hintern zu fallen ist schmerzhaft*, ul lamm-revr a dalv nav.

schmerzlindernd ag. : [mezeg.] diboanius, distan, distanus, ... distanañ, hezus, dislaur, dislaurus, enepgost, ouzh ar boan, ouzh an droug.

schmerzlos ag. : na ra tamm poan ebet, na ra ket droug, diboan, diboanius, dizoan, dizrouk, kuit a boan, hep gwaskadenn boan ebet.

Schmerzlosigkeit b. (-) : [mezeg.] diboan b., dizoan g./b.

Schmerzmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù-diboaniañ, diboaniuzenn b., dic'hoster g., hezer g.

schmerzstillend ag. : diboanius, -diboaniañ, da ziboaniañ, dic'hostus, hezus, dislaur, dislaurus, enepgost, ouzh ar boan, ouzh an droug.

Schmerztablette b. (-,-n) : moustrad-diboaniañ g., diboaniuzenn b., dic'hoster g., hezer g.

schmerzverzerrt ag. : krizet e zremm gant kizell ar boan, kizellet e zremm gant kizell ar boan, e c'henoù o treuziñ gant ar boan.

schmerzvoll ag. : poanius, doanius, gloazus, grizias, jahinus.

Schmerzwurz b. (-,-en) : [louza.] gwinienn zu b., bouloù naered lies.

Schmetterball g. (-s,-bälle) : [sport, tennis] c'hwistad g.

Schmetterling g. (-s,-e) : 1. [loen.] balafenn b., pobelan g., bobelan g., aelig-Doue g. [*liester* aeledigoù-Doue], yarig-an-hañv b., aelig-hañv g. [*liester* aeledigoù-hañv], melvenn b., barbellig g., berrboellig g., kalvennig b., skantaskelleg g., lepidopter g. ; *die Larve bildet sich zum Schmetterling aus*, an nimfenn a dro da valafenn ; *ein Schmetterling ist gegen die Windschutzscheibe geklatscht*, ur valafenn a zo deuet da flastrañ war gwerenn-dal ar c'harr ; *Bienen und Schmetterlinge sterben alle aus*, a-benn nebeut ne vo mui na gwenanenn na balafenn Doue ebet ; 2. *ich habe Schmetterlinge im Bauch*, lammat a ra va gwad em gwazhied.

Schmetterlinge [loen.] lies. : lepidoptered lies., skantaskelleged lies.

schmetterlingsartig ag. : papilhonek, balafennheñvel, e doare ur valafenn, e doare balafenned, a-zoare gant ur valafenn, a-zoare gant ar balafenned, a-seurt gant ur valafenn, a-seurt gant ar balafenned.

Schmetterlingsblume b. (-,-n) / **Schmetterlingsblütler** g. (-s,-) : [louza.] papilhonek g.

Schmetterlingseffekt g. (-s,-e) : gwered balafenn g.

Schmetterlingsfang g. (-s) : balafennetaerezh g., pakañ balafenned g., balafenneta g.

Schmetterlingsfänger g. (-s,-) : balafennetaer g., paker balafenned g.

Schmetterlingspuppe b. (-,-n) : [loen.] poupenn b., stoubenn b., gronnad g., gronnenn b.

Schmetterlingsstil g. (-s) : [sport] neuiadenn-valafenn b., angellat balafenn g.

schmettern V.k.e. (hat geschmettert) : 1. teurel, bannañ, stlepel, talmañ, strinkañ, stropañ, tanfoeltrañ, foeltrañ, darc'haouiñ, delazhiñ, skeiñ, sinklañ, strapañ, lañsañ ; *einen Ball schmettern*, bannañ ur volotenn, c'hwistañ ur volotenn ; *die Tür ins Schloss schmettern*, serriñ an nor a-stlap (a-flav, a-daol, a-drak, a-gas), lakaat an nor da strakal, dotuañ an nor, darc'haouiñ rust an nor, skeiñ an nor, skeiñ start an nor war e lerc'h, serriñ krak an nor, strapañ an nor, stropañ an nor, flapañ an nor, frapañ an nor, stekiñ an nor ; 2. *zu Boden schmettern*, stlepel d'an douar, diskar, drouksammañ, reiñ lamm (da), stlepel d'an traoñ, astenn war an dachenn, astenn ouzh torgenn, astenn ouzh an dorgenn, skeiñ ouzh torgenn, ledañ ouzh torgenn, lakaat war e c'henoù, kas da vuzuliañ an douar, lakaat da vuzuliañ an douar, diskar [u.b.] hed-blad e gorf, leurennañ, douarañ, torgennañ, tumpañ, tintañ, pilat d'an douar (Gregor) ; 3. [dre skeud.] P. *einen schmettern*, pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, heskiñ e vanne, tapout ur banne, sevel ar vrec'h, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, glebiañ e gorzhailhenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn.

V.gw. (hat geschmettert / ist geschmettert) : 1. (hat) : dasseniñ, skiltrañ ; 2. (hat) : tregerniñ ; 3. (ist) : stekiñ ouzh, stekiñ ; 4. (hat) [sport] ober ur c'hwistad.

Schmettern n. (-s) : [sonerezh] *das Schmettern der Trompete*, skiltradeg an drompilh b.

schmetternd ag. : skiltr, skiltrus, tregernus ; *schmetternde Musik*, sonerezh skiltr g., sonerezh skiltrus g., sonerezh tregernus g. ; *schmetternde Stimme*, mouezh trouzus-spontus b., mouezh kurun b.

Schmetterschlag g. (-s,-schläge) : [sport, tennis] c'hwistad g.

Schmied g. (-s,-e) : 1. marichal g., gov g., govelier g., goveler g. ; *Hufschmied*, marichal g., houarn-kezeg g., marichal kezeg g. ; 2. *jeder ist seines Glücks Schmied*, e-giz ma ri da wele e kouski e-barzh, diouzh ma ri e kavi ; 3. [dre skeud.] *Verseschmied*, rimadeller g., brizhbarzh b., skridajer g.

schmiedbar ag. : govelius, goveliadius, follennus, mezell, mezelladius ; *schmiedbares Eisen*, houarn govelius g., houarn goveliadius g., houarn follennus g.

Schmiedbarkeit b. (-) : goveliuster g., goveliusted b., goveliaduster g., goveliadusted b., mezellder g., mezellded b., mezelladusted b., mezelladuster g.

Schmiede b. (-,-n) : 1. govel b. ; 2. [dre skeud.] metoù lañsus g., magerezh b. ; *Talentschmiede*, magerezh tud dreistbarrek b. ; 3. [dre skeud.] *vor die rechte Schmiede gehen*, kavout un den diouzh an-unan, kavout an den reizh, kavout e zen, kavout an den a faote d'an-unan, kavout an den a vanke d'an-unan, kavout an den a zo mat d'an-unan.

Schmiedeamboss g. (-es,-e) : annev b.

Schmiedearbeit b. (-,-en) : pezh-labour goveliet g., pezh-labour houarn goveliet g.

Schmiedebalg g. (-s,-e) : megin c'hovel b. ; *ein Schmiedebalg*, ur vegin b., ur meginoù g.

Schmiedeeisen n. (-s,-) : houarn goveliet g. ; *aus Schmiedeeisen*, en houarn goveliet, ... houarn goveliet, goveliet.

schmiedeeisern ... houarn goveliet, en houarn goveliet, goveliet.

Schmiedeesse b. (-,-n) : siminal govel g.

Schmiedegebläse n. (-s,-) : c'hwezherez b., megin b., soufletez b.

Schmiedehammer g. (-s,-hämmer) : morzhol govel g., morzhol marichal g., govelierez b., morzhol sko g. ; *Gesenkschmiedehammer*, morzhol-plader g., pilouer-tan g., horzh-tan b., govelierez b., horzherez b.

Schmiedekunst b. (-) : govelierezh g.

schmieden V.k.e. (hat geschmiedet) : 1. goveliañ ; *das Eisen schmieden*, goveliañ houarn, skeiñ war an houarn tomm ; *Waffen schmieden*, goveliañ armoù ; *kalt schmieden*, goveliañ ent yen ; *im Gesenk schmieden*, stampañ, stampiñ, stampilhañ, pilouerañ gant ar morzhol-plader ; *auf dem Hornamboss schmieden*, goveliañ war an annev-kornek (Gregor) ; *sich schmieden lassen*, bezañ govelius, bezañ goveliadus, bezañ follennus ; [krennlavar] *man muss das Eisen schmieden, so lange es warm ist*, dre m'eo tomm an houarn, eo skeiñ warnañ - ret eo skeiñ war an tomm pa vez ruz an houarn - ret eo skeiñ war an houarn keit ha ma vez tomm - pa vez avel eo nizat, pa dorr an avel eo tamouezat - kaout un dro vat d'ober un dra ne c'houlenn ket chom da varc'hata - pa vez ar c'hazh da foetañ, e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - pa vez gedon eo gedona.

2. *ein neues Wort schmieden*, ijinañ (krouiñ, sevel, forjañ, luniañ) ur ger nevez ; *sein Glück schmieden*, dont a-benn drezañ e-unan, steuñviñ e blanedenn ; *Hypothesen schmieden*, goveliañ goulakadennoù ; *Pläne schmieden*, ober (sevel) raktresoù, ijinañ tresoù ; *Ränke schmieden*, gwiadiñ itrikoù, atizañ iriennoù, punañ iriennoù (steuennoù), irienniñ, kavailhañ, itrikañ, steuñviñ iriennoù, nezañ kordennoù, nezañ kerdin, penefiañ, troidellañ, lakaat an toaz e go, kempenn iriennoù.

Schmieden n. (-s) : govelierezh g.

Schmiedeofen g. (-s,-öfen) : forj g., fornez b.

Schmiedestück n. (-s,-e) : / **Schmiedeware** b. (-,-n) : traezenn houarn goveliet b., pezh-labour goveliet g., pezh-labour houarn goveliet g.

Schmiedezange b. (-,-n) : gevel b.

Schmiedin b. (-,-nen) : marichalez b., govez b.

Schmiege b. (-,-n) : 1. pleg g., gwar g., krommadur g., plegadur g. ; 2. [dre astenn.] stou g., kostezadur b., beskellegezh b., beskeñ b., biziez b., gwelch g., skij g. ; 3. [tekn.] komventer g. ; 4. [tekn.] metr koublet g., metr pleg g.

Schmiegekreis g. (-es,-e) : [mat.] kelc'h krommder g.

schmiegen V.k.e. (hat geschmiegt) : plegañ, krommañ, stouiñ, gwarañ ; *die Arme um jemanden schmiegen*, stardañ u.b. etre e zivrec'h, briata u.b.

V.em. : **sich schmiegen** (hat sich (t-rt) geschmiegt) : tamolodiñ, souchañ ; *sich an jemanden schmiegen*, tamolodiñ etre divrec'h u.b., souchañ ouzh korf u.b. ; *sich*

aneinander schmiegen, souchañ an eil ouzh korf egile ; *sich in eine Ecke schmiegen*, a) mont da skoachañ (da souchañ, da damolodiñ) en ur c'hogn ; b) mont bihanik, mont en e grogenn ; *sich schmiegen und biegen*, bezañ aes ober gant an-unan, bezañ lavar-dislavar (pleg-displeg, aes da lakaat da blegañ, aes da lakaat da cheñch mennozh, aes da zibennadiñ).

Schmiegekreis g. (-es,-e) : [mat.] kelc'h krommder g.

schmiegsam ag. : 1. gweüs, plegus, hebleg, gwevn, soubl ; *die schmiegsamen Fangarme der Kraken*, pivier gwevn ar morgizhier lies., brech'hoù gwevn ar morgazhed lies. ; 2. [dre skeud.] sentus, aes ober gantañ, hesent, hezesk, soubl.

Schmiegsamkeit b. (-) : 1. gweüsted b., gweüster g., plegusted b., pleguster g., gwevnder g., gwevnded b. ; 2. [dre skeud.] gwevnder g., gwevnded b., soublded b., sentidigezh b., hesentidigezh b.

Schmiele b. (-,-n) : [louza.] geot-moue str.

Schmieranlage b. (-,-n) : [tekn.] stramm lardañ g., stramm druzañ g.

Schmierapparat g. (-s,-e) : larderez b., lardigennet g., larder g.

Schmierbuch g. (-s,-bücher) : brouilhed g.

Schmierbüchse b. (-,-n) : boest lard-karr b.

Schmiere b. (-,-n) : 1. lard g., lifr g. ; *Wagenschmiere*, lard-karr g. ; *Gelenkschmiere*, [korf.] dourenn lenkr ar c'henvelloù b., iruzenn b.

2. *Schmiere stehen*, bezañ war evezh (war spi, war e api, e spi, o c'hedal, war api, e ged, war-c'hed), ober ar ged, ober ged, spiañ, bezañ oc'h arvestiñ, plavañ, bezañ war selaou, bezañ e par (Gregor).

schmieren V.k.e. (hat geschmiert) : 1. lardañ, druzañ, eouliñ, induañ, lenkraat, lampraat, libouziñ, lifrañ, lindrenniñ, lindriñ, libistrañ ; *Butter aufs Brot schmieren*, amanennañ un tamm bara, lakaat (ledañ, astenn) amann war un tamm bara, lakaat ur gontellad amanenn war e damm bara ; *eine dicke Schicht Butter aufs Brot schmieren*, larjezañ ur mell pezhad amanenn war un tamm bara, lakaat un troc'had tev a amanenn war e damm bara, lakaat un troc'h amanenn tev war e damm bara, lakaat amanenn a-gontelladoù war e damm bara, P. priellañ bara ; *Butter auf eine Crêpe schmieren*, lardañ ur grampeuzhenn ; *eine Maschine schmieren*, lardañ (druzañ, lardigenniñ, lampraat) ur mekanik ; *mit Teer schmieren*, induañ gant ter (Gregor), terañ ; 2. mastarañ, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ, batrouzañ, barbouellañ ; *eine Wand voll schmieren*, lakaat lipadennoù leue ouzh ur voger, mastarañ (bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ) ur voger ; 3. *das geht (das läuft) wie geschmiert*, mont a ra an traoù en-dro, mont a ra pep tra evel war ur ganell, mont a ra mat an traoù en o hent, difazi (distok, diroufenn, lampr) e ya pep tra, mont a ra pep tra reizh hag en urzh, treiñ a ra lenkr an traoù, dont a ra ganeomp evel diwar ar sklenn, pep tra a c'hoarvez evit ar gwellañ, plaen ha brav e ya pep tra, kempenn e ya an traoù en-dro, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, mont a ra an traoù evel war rodoù, mont a ra pep tra d'e blas, mont a ra pep tra a het (Gregor) ; 4. *jemandem Honig ums Maul schmieren*, *jemandem Honig um den Mund schmieren*, *jemandem Honig um den Bart schmieren*, reiñ pour, gwriziennoù hag all d'u.b. - lardañ e

grampouezhenn d'u.b. - reiñ lorc'h d'u.b. - lorc'hañ u.b. - ober kudoù d'u.b. - ober kudoù dirak u.b. - ober moumounerezh d'u.b. - flodañ d'u.b. - frotañ skant d'u.b. en e gein - frotañ skant e kein u.b. - frotañ e askell d'u.b. ; **5.** *jemandem die Hände (die Pfoten) schmieren*, reiñ manegoù d'u.b., reiñ ur vanegad d'u.b., reiñ spilhoù d'u.b., reiñ gwin ar marc'had d'u.b., reiñ arc'hant dre zindan d'u.b., reiñ un tamm mat a werzh-butun dreist marc'had d'u.b., gouestlaouiñ u.b., prenañ u.b., gwalc'hiñ e zaouarn d'u.b. gant arc'hant, goubrenañ u.b. ; *dem Pförtner die Pfoten schmieren*, lardañ ar morzhol ; **6.** *Wein schmieren*, falsañ (kemmeskañ, farlotiñ) gwin.

V.gw. (hat geschmiert) : **1.** na vezañ berus a-walc'h, na vezañ linkus a-walc'h ; **2.** skridajiñ, rimadelliñ, mastarañ, bastrouilhañ, libistrañ, batrouzañ.

schmierend ag. : lamprus, lardus, lenkraus.

Schmierenkommödiant g. (-en,-en) : faraouell g., furlukin g., brizhkomedian g.

Schmierer g. (-s,-) : **1.** larder g. ; **2.** mastarer g., bastrouilher g., bastrouilh g., tarasour g. ; **3.** [lenn.] skridajer g., brizhskrivagner g. ; **4.** breiner g., goubrener g.

Schmiererei b. (-,-en) : bastrouilhadur g., bastrouilhaj g., lipadennoù leue lies.

schmierfähig ag. : lamprus, lardus, lenkraus.

Schmierfähigkeit b. (-) : galloud lardañ g., galloud lampraat g.

Schmierfett n. (-s,-e) : druzoni b., lard g.

Schmierfink g. (-en,-en) : P. pemoc'h lous g., loudour g., loudoureg g., loudour g., louston g., louveg g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chuchuenn lous b., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., strouilh g., bouilh g., strouilhard g.

Schmiergeld n. (-s,-er) : kildornad g., manegad b., manegoù lies., spilhoù lies., gwin-marc'had g., gwin ar marc'had g., arc'hant dre zindan g., tamm mat a werzh-ar-butun dreist marc'had g., tamm mat a werzh-ar-gwin dreist marc'had g.

Schmiergrube b. (-,-n) : foz lardañ b.

Schmierheft n. (-s,-e) : brouilhed g., kaier brouilhed g.

schmierig ag. : **1.** gludek, gludennek, lec'hidennet, libous, lizennet, lardous, larjezek ; **2.** *schmierige Arbeit*, labour louzus g., labour vastarus g., labour mastarus g., labour vastrouilhus g., labour bastrouilhus g. ; **3.** lous, kramennek, kailharek, moustrouilh, plamoustrek, brennek.

Schmierkanne b. (-,-n) : bured lard b.

Schmierkur b. (-,-en) : [mezeg.] lardigennerezh ar c'horf g.

Schmierlager n. (-s,-) : [tekn.] kador lard b.

Schmierlappen g. (-s,-) : liboudenn eoulek b., truilhenn lardous b., lardouzenn b.

Schmierloch n. (-s,-löcher) : toull lardañ g.

Schmiermittel n. (-s,-) : lenkrauzenn b., lardigenn b., lard-karr g.

Schmieröl g. (-s,-e) : eoul lenkraat g.

Schmierpapier n. (-s,-e) : paper brouilhed g.

Schmiersalbe b. (-,-n) : traet g.

Schmierseife b. (-,-n) : soavon du g.

Schmierstoff g. (-s,-e) : lenkrauzenn b., lard-karr g., lardigenn b.

Schmierung b. (-,-en) : lardigennerezh g., lenkraat g. ; *Druckschmierung*, larderezh dindan wask g., lardigennerezh dre wask g.

Schmierwurst b. (-,-würste) : silzig da ledañ str.

Schmierzettel g. (-s,-) : tamm paper brouilhed g.

Schminke b. (-,-n) : fard g., poultr g., liv g., livaj g., [gwashaus] tromplerezh g. ; *Schminke auflegen*, en em fardañ, en em livañ, lakaat fard war e zremm, fardañ e zremm ; *Schminke abwaschen*, lemel ar poultr diouzh e zremm, difardañ e zremm.

schminken V.k.e. (hat geschminkt) : **1.** fardañ, livañ, pentañ, [gwashaus] chikañ ; *geschminktes Gesicht*, dremm livet (pentet, fardet, chiket) b. ; *geschminkte Frau*, [gwashaus] pentadenn b. ; **2.** *die Wahrheit schminken*, bravaat (propikat, falsañ, findaoniñ, distresañ) ar wirionez, skoachañ ar wirionez, livañ (treiñ, treuzlivañ, treuzfichañ) ar wirionez ; *die ungeschminkte Wahrheit*, ar wirionez plaen ha netra ken b., ar wirionez diwisk (diginkl) b. ; *er sagte es ihm ungeschminkt*, el lavaret en doa dezhañ hep klask tro en e gaoz, el lavaret en doa dezhañ hep klask kornioù-tro en e gaoz, el lavaret en doa dezhañ gant komzoù kriz, el lavaret en doa dezhañ diwisk, lavaret en doa hardizh e soñj dezhañ.

V.em. : **sich schminken** (hat sich geschminkt) : *sich (t-rt) schminken*, en em alejiñ, fardañ e zremm, en em livañ, livañ e zremm, pentañ e zremm, en em bentañ, en em fardañ, lakaat fard war e zremm ; *sich (t-d-b) die Lippen schminken*, fardañ e vuzelloù, livañ e vuzelloù, lakaat fard war e vuzelloù.

Schminkkoffer g. (-s,-) : koufrig ar rikoù emfardañ g., koufrig emfardañ g.

Schminkmeister g. (-s,-) : farder g.

Schminkmittel n. (-s,-) : gwezelad g., fard g.

Schminkpflästerchen n. (-s,-) : kuchig g., P. tarch kafe g.

Schminkstift g. (-s,-e) : bazhig ruz-muzelloù b.

Schminktäschchen n. (-s,-) : trousesenn emfardañ b.

Schminktisch g. (-es,-e) : taolig emfichañ b.

Schmirgel g. (-s,-) : smerilh g., emeri g.

Schmirgelfeile b. (-,-n) : livn smerilh g.

Schmirgelleinwand g. (-) : lien smerilh g., lien emeri g.

schmirgeln V.k.e. (hat geschmirgelt) : smerilhañ, livnañ gant smerilh, brikañ gant lien smerilh, brikañ gant paper sabl, brikañ.

Schmirgelpapier n. (-s,-e) : lien smerilh g., paper sabl g., paper-gwer g., paper-garv g., paper-meri g., paper-lufrañ g.

Schmirgelscheibe b. (-,-n) : kantenn smerilh b., pladenn smerilh b.

Schmiss g. (-es,-e) : **1.** hirgleizhenn b., troc'hadenn b., andenn b. [*liester* andoù] ; *ein Gesicht voller Schmissee*, un dremm boulc'het (aret) b. (Gregor), un dremm kleizhennet (leun a gleizhennoù, leun a droc'hadennnoù) ; *jemandem einen Schmiss beibringen*, hirgleizennañ fas u.b., andenniñ fas u.b., boulc'hañ fas u.b. ; **2.** *Schmissee kriegen*, bezañ skrivellet brav (Gregor), tapout ur roustad, kaout ur roustad, kaout ur pred, kaout ur predad, kaout ur peilh, bezañ strilhet brav, pakañ un dres, tapout ur freilhad ; **3.** *die Sache hat Schmiss*, n'eo ket fall tamm

ebet ! stipet brav eo ! n'eo ket ur vezh diskouez an dra-se ! n'eo ket ur vezh da welet ! un dra a droc'h an hini eo ! n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! ; **4. auf den ersten Schmiss**, diwar an taol kentañ, diouzhtu, ribus.

schmissig ag. : kran, cheuc'h, a droc'h, birvilhus, lañsus, monedus.

Schmitz g. (-es,-e) : **1.** flipad g., flipadenn b., skourjezad g., skourjezadenn b., taol foet g., foetad g., taol skourjez g., kelastrennad b., taol-flip g., foetadenn b. ; **2.** saotr g., mastar g., mastarenn b. ; *Kleid voller Schmitze*, pezh dilhad mastaret g. ; **3.** moulladur displann g., moulladur dispis g.

Schmitze b. (-,-n) : touchenn ar skourjez b., begenn ar skourjez b., flipenn b.

schmitzen V.k.e. (hat geschmitzt) : **1.** skourjezañ, skourjezata, foetañ, kelastrennañ ; **2.** saotrañ, stabezañ, kousiañ, louzañ, labezañ, mastarañ, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ, batrouzañ.

Schmock g. (-s, Schmöcke/-e/-s) : skridajer g., brizhkazetenner g., pluajenner g., pluenner g.

Schmöker g. (-s,-) : romant pemp gweneg g., kozhlevr g., eurioù kozh g.

schmökern V.gw. ha V.k.e. (hat geschmökert) : lenn.

Schmollecke b. (-) : toull mouzhig g., ti mouzhig g., Kervouzhig b. ; *in der Schmollecke sitzen*, ober e benn fall, ober penn fall, ober e benn bihan, c'hoari e benn bihan, ober e benn mousklenn, ober ur penn-mouzh, ober penn-mouzh, ober e benn-mouzh, c'hoari e benn, c'hoari e benn fall, ober e benn du, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, mouzhañ, bezañ en toull mouzhig, bezañ e ti mouzhig, bezañ e Kervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober e benn maout, ober penn maout, ober minoù, moulbenniñ, mourrennañ, ober mourrou, ober mourrennoù du, ourzal.

schmollen V.gw. (hat geschmolzt) : ourzal, mouzhañ, mont e mouzh, astenn e vuzelloù, mouspenniñ, moulbenniñ, mousklenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober beg a-dreuz, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, ober ur penn-mouzh, ober penn-mouzh, ober mourrou, ober mourrennoù du, mourrennañ, ober e benn mousklenn, bezañ ur vusklenn ouzh e benn, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, stummañ e c'henoù, ober ur fri minaoed, pennboufiñ, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober minoù, bezañ e Kervouzhig, bezañ e ti mouzhig, ober krampouezh-mouzhik, bezañ en toull mouzhig, bezañ teusk e c'henoù, sourral, sourennañ, ober e benn bihan, c'hoari e benn bihan, ober penn maout, c'hoari e benn fall, ober e benn fall, ober penn fall ; *mit jemandem schmollen*, mouzhañ ouzh u.b., ourzal ouzh u.b. ; *sie schmollt nur ein wenig*, n'eo nemet ur vouzhadennig ; *mit dem Schmollen aufhören*, diourzal, diourziñ, dibennadiñ, divouzhañ, divouzhat ; *sie hat mit dem Schmollen aufgehört*, divouzh eo bremañ.

Schmollen n. (-s) : mouzherezh g., mouzhadenn b.

schmollend ag. : mouzhus, pennboufet ; *nicht schmollend*, divouzh.

Schmoller g. (-s,-) : mouzher g., paotrig pikous g.

schmollieren V.gw. (hat schmolliert) : [skol-veur] breudeuriañ.

Schmollis¹ [skol-veur] estl. : *Schmollis ! yec'hed mat dit !*

Schmollis² n. (-,-) : *mit jemandem Schmollis trinken*, pakañ ur banne gant u.b., evañ ur banne etre mignoned.

Schmollippe b. (-,-n) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., mouzhadenn b., penn mouzhet g., genoù palefarzh g., genoù mousklenn g.

Schmollmund g. (-s, Munder/Münde) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., mouzhadenn b., penn mouzhet g., genoù palefarzh g., genoù mousklenn g. ; *einen Schmollmund machen*, ourzal, mouzhañ, astenn e vuzelloù, mouspenniñ, moulbenniñ, mousklenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, ober beg a-dreuz, ober mourrou, ober mourrennoù du, mourrennañ, ober e benn mousklenn, c'hoari e benn bihan, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober ur pennmouzh, stummañ e c'henoù, ober ur fri minaoed, pennboufiñ, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober minoù, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig.

Schmollsuse b. (-,-n) : mouzherez b., sourrenn b., plac'hig pikous b.

Schmollwinkel g. (-s,-) : *sellit ouzh Schmollecke*.

Schmonzes g. (-) : [gwaschhaus] fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabous g., glabouserezh g., barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flaperezh g., storlok g. strak g.

Schmorbraten g. (-s,-) : [kegin.] kig-bevin krazet g.

schmoren V.k.e. ha V.gw. (hat geschmort) : **1.** [kegin.] mouzaniñ, yostañ, mitoniñ, mioc'hañ, mitonellañ, rouzañ, kudaouiñ, dobezañ ; *schmoren lassen*, poazhañ er c'hloz, ober mougad [gant], lakaat er stoufailh, poazhañ moug ; *im eigenen Saft schmoren*, poazhañ er c'hloz diwar e goust ; **2.** [dre skeud.] *hier wird man ja geradezu geschmort*, emaoamp amañ evel en ur stoufailh, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ ; **3.** [dre skeud.] chom da louediñ, chom da vreinañ, michodiñ ; *jemanden schmoren lassen*, leuskel u.b. da vichodiñ ; *im eigenen Saft schmoren*, chom da vichodiñ en e uhelennoù pell diouzh darempred an dud.

Schmorfrüchte lies. : [kegin.] kaotigell frouezh b.

Schmorhitze b. (-) : regez str., tantad g., fornez b., gwrez b., fo g.

Schmorobst n. (-es) : [kegin.] kaotigell frouezh b.

Schmorpfanne b. (-,-n) : frinkell b., kastelodenn-rouzañ b.

Schmortopf g. (-s,-töpfe) : [kegin.] kokell b., kokellenn b., kaserolenn b., kastelodenn b., dobezerez b.

Schmu g. (-s) : **1.** ribouilh g. ; *Schmu machen*, ribouilh, skrabañ ha diskrabañ a-gleiz hag a-zehou, flodañ, trafikañ, turlutañ, penefiañ, fistoulat, forbannañ ; **2.** koniri b., garzaj g.

schmuck ag. : strak, kran, cheuc'h, kempenn, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, lipet, stipet, turgn, gwisket brav, stad ennañ, a droc'h, brav e dreuz, gwisket mistr ha mibin, paket cheuc'h, feul, brintin, propik, tonius, sev, a neuz ; *schmucke Kleider*, gwiskamantoù paket lies. ; *sich*

schmuck machen, en em c'hreiañ, en em ginklañ kaer, en em wiskañ brav, en em wiskañ mistr ha mibin, en em lakaat en e granañ, mont war e begement, mont en e c'hloria mundi, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoñ, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em lakaat en e faroñ, en em lakaat en e vrav, en em wiskañ en e faroñ ; P. *eine schmucke Dirne*, ur farodez b., un tamm brav a blac'h b., ul labousell b., ur sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., ur plac'h gwall vrav b., ur plac'h kaer-distailh b., ur plac'h kaer-eston b., ur plac'h kaer-meurbet b., ur plac'h kenedus-espar b., ul loskadenn b., ur c'harsalenn b., ur femelenn b., ur garvez b., ur fulenn b., un tamm friant g., ul lipadenn b., ur blantenn b., ur gouarc'henn b., ur goantenn b., ur gaerenn b., un deken b., ur chevreñn b., un hadenn b., ur gaer a hadenn b., ur boked g., ur plac'h stipet b., ur stipadenn b., un darinenn a blac'h b., ur gañfantenn b., ur geurreñn b., ur strakadenn b., ur bompinn b., ur baotrezenn b., ur babig koant g., ur plac'h tonius b., ur c'hwenenn b., ur plac'h digoradur ganti b., ur plac'h digoradur dezhi b., ur gogez g. ; *das ist eine schmucke Dirne*, homañ a zo ur plac'h anezhi.

Schmuck g. (-s,-e) : bravig g., braveri b., brageriz g., bragerizoù lies., brageriez g., bravigoù lies., bizeier lies., joaiuzoù lies., brabratioù lies., bravderioù lies., braventez b., kinkladurioù lies., kinklerezh g., kinkladur g., kinkl g., aornadur g., fich g., pinferezh g., stiperezh g., koantiz b. ; *unechter Schmuck*, danvez faos g., drevez g. ; *billiger Schmuck*, fanfarluchoù lies., turubailhoù lies. ; *silbener Schmuck*, bravigoù arc'hant lies. ; *Schmuck in einem Kasten bewahren*, mirout bragerizoù en un arc'h vihan, derc'hel bragerizoù en un arc'h vihan ; *in vollem Schmuck*, stipet ha lipet, gwisket-klok, war e begement, en e c'hloria mundi, en aotrou, en e gaerañ, en e gaerañ evel Yann o vont da graoñ, en e vrav, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroñ, gwisket en e faroñ, gwisket-faro, greiet, fichet-kaer.

Schmuckarbeit b. (-,-en) : pezh-labour bravigerezh g.

schmücken V.k.e. (hat geschmückt) : stipañ, kinklañ, fichañ, afesoniñ, fardañ, pinfañ, gwiskañ brav, kaeraat, koantaat, kempenn, paramantiñ ; *festlich geschmückt*, kinklet brav ha kempenn ; *mit grünen Zweigen schmücken*, strujañ, maeiñ ; *mit Blumen schmücken*, bleuniañ, kinklañ gant bokedoù, fleurisañ, fleuriañ, lakaat fleur (war,ouzh, e), bokediñ, fichañ gant bleunioù, kaeraat gant bleunioù.

V.em. : **sich schmücken** (hat sich geschmückt) : en em ginklañ, en em c'hreiañ brav, en em fichañ, en em gempenn, en em vravaat, en em stipañ ; *sich (t-rt) mit fremden Federn schmücken*, mont da rodal war bern teil unan all, bragal evel ar mevel e dilhad e vestr, tennañ dour eus puñs unan all, kemer an enor eus udb sevenet gant unan all, tennañ gloar eus oberoù ar re all, sunañ skridoù unan all, skridbreizhañ tud all, fripañ, goubreizhañ.

Schmücken n. (-s) : kinkladur g., bravadur g., kaeradur g.

schmückend ag. : kaeraus, kinklus, kinkladurek, kinkladurel.

Schmuck-Esche b. (-,-n) : [louza.] gouezonn str., gouezonnenn b., onn-gwenn str., onnenn-wenn b.

Schmuckfederhändler g. (-s,-) : pluaser g.

Schmuckgegenstand g. (-s,-gegenstände) : bravig g., braveri b., brageriz g., braventez b., kinkladur g., kinklerezh g.

Schmuckhandel g. (-s) : bravigerezh g.

Schmuckhändler g. (-s,-) : bravigour g., bizaouier g.

Schmuckkästchen n. (-s,-) : skrin g., arc'h vihan b., koufrig g., arc'hig b., klozenn b., klaouier g., forser g., fosenn b., lañser g.

Schmuckladen g. (-s,-läden) : stal vravigoù b., bravigerezh b.

Schmucklilie b. (-,-n) : [louza.] agapant str., lili-karantez str.

schmucklos ag. : diginkl, strizh, eeun, plaen, didres.

Schmucklosigkeit b. (-) : diginkl g., strizhder g., strizhentez b., eeunded b., plaended b.

Schmucknadel b. (-,-n) : brochenn b.

Schmuckprothese b. (-,-n) : [mezeg.] steudelladur kenedekaad g., osod kenedekaad g.

Schmucksachen lies. : braverioù lies., brageriz g., bragerizoù lies., bragerizioù lies., bravigoù lies., brabratioù lies., braventezioù lies., bravderioù lies., kinkladurioù lies., kinklerezh g., kinkloù lies., pinferezh g., brageriez g., bizeier lies., joaiuzoù lies., koantiz b.

Schmuckschatulle b. (-,-n) : skrin g., arc'h vihan b., koufrig g., arc'hig b., klozenn b., forser g., fosenn b., lañser g.

Schmuckstück n. (-s,-e) : 1. bravig g., bizoù g., brabrav g., braventez b., kinklerezh g., kinkladur g. ; *Schmuckstücke* lies. : brageriez g., brageriz g., braveri b., bragerizoù lies., bravigoù lies., kinklerezh g., brabratioù lies., bizeier lies., joaiuzoù lies., kinkladurioù lies. ; 2. [dre skeud.] *das Schmuckstück der Sammlung*, perlezenn an dastumadeg b.

Schmuckwaren lies. : bravigoù lies., bragerizoù lies., bragerizioù lies., bizeier lies., joaiuzoù lies., koantiz b.

Schmuckzweig g. (-s,-e) : bod-mae g., boket-mae g., mae g., maeenn b. ; *einen Schmuckzweig anbringen*, maeiñ un ti.

Schmuddel g. (-s) : fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., mardoze g., lastez str., lorgnez str., loustaj g., lousteri b.

Schmuddelei b. (-,-en) : bastrouilhatur g., bastrouilhaj g., lipadennoù leue lies.

schmuddelig ag. : lous, loudour, digempenn, distruj, foutouilhek, diskramailh, difarle, diskrelu, diharak, difurlu, difraoul, disparbuilh, dibalamour, chelgenn dezhañ, tarasennet, kac'hus, louan, brennek, plamoustek ; *er sieht schmuddelig aus*, hennezh a zo pemoc'h, hennezh a zo ul loudour, chelgenn eo dezhañ.

Schmuddelkind n. (-s,-er) : tamm loustoni g., strouilh bihan strujet fall ha divalav-kenañ g., chuchuenn lous b., louston g., stronkig g., pikouze bihan g.

schmuddlig ag. : *sellit ouzh schmuddelig*.

Schmuggel g. (-s) / **Schmuggelei** b. (-,-en) /

Schmuggelgeschäft n. (-s,-e) : floderezh g., flod g., kenwerzh flodus g./b.

schmuggeln V.k.e. (hat geschmuggelt) : flodañ ; *etwas einschmuggeln*, degas udb dre flod, enporzhiañ udb dre flod, flodañ udb.

Schmuggelware b. (-, -n) : marc'hadourezh flod b., marc'hadourezh verzet b., marc'hadourezh kuzh b.

Schmuggelwein g. (-s) : gwin kuzh g., gwin flod g.

Schmuggler g. (-s, -) : floder g.

Schmugglerin b. (-, -nen) : floderez b.

schmugglerisch ag. : flodus.

Schmugglerschiff n. (-s, -e) : lestr floder g., bag floderezh b.

schmunzeln V.gw. (hat geschmunzelt) : mousc'hoarzhin, minc'hoarzhin ; *über etwas schmunzeln*, mousc'hoarzhin o welet udb.

Schmunzeln n. (-s) : mousc'hoarzh g., minc'hoarzh g. ; *wohlgefälliges Schmunzeln*, mousc'hoarzh laouen g.

Schmus g. (-es) : ranerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabous g., glabouserezh g., barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flaperezh g.

Schmusekurs g. (-es, -e) : pecheroù lies., madelezh b., douster g. ; *auf Schmusekurs*, dre sil, a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre zouster, dre gaer, dre du.

schmusen V.gw. (hat geschmust) : *mit einem Kind schmusen*, turlutañ ur bugel, ober brav-brav d'ur bugel, ober sev d'ur bugel, noilhat ur bugel, ober allazigoù d'ur bugel, ober noilh d'ur bugel, moudounañ ur bugel, ober moudounoù d'ur bugel, ober moudounerezh d'ur bugel, ober kaezhigoù d'ur bugel, ober kaezh d'ur bugel, kaezhigañ ur bugel, kaezhañ ur bugel, cherisañ ur bugel, flourikañ ur bugel, ober karantezioù d'ur bugel, chourañ ur bugel, koulouchal ur bugel ; *mit seiner Freundin schmusen*, amouriñ a-zevri ouzh e vignonez, ober moudounoù d'e vignonez, pokañ ha pokata d'e c'haredig, ober moudounerezh d'e vignonez, karanteziñ.

Schmuser g. (-s, -) : 1. floder g., kañjoler g., poker g., liper g. ; 2. [gwashauss] lavarer kaer g.

Schmusekissen n. (-s, -) / **Schmusetier** n. (-s, -e) : neñneñ g.

Schmutz g. (-es) : 1. fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., lapas g., mardoze g., mailhemouzeñ b., karzh str., karzhioù lies., karzhadenn b., karasenn b., lastez str., lorgnez str., loustaj g., louteri b., loudouriezh b., lousnez b., goannaj g., mastar g., mastarenn b., stroan g., strod g., strodenn b., hudurezh b., hudurnaj g., hudurnez b., kramenn b., moc'haj g., moc'herezh g., ounnezer g., viltañs g., stlabez g., strouilh g. ; *mit Schmutz bedeckt*, tarasennet, fanket, priek, priellek, mastaret, leun a fank, fank-holl, fank-ki, ur stroñsad fank outañ, fank outañ, bouilhenn outañ, kailharek, kailharek, kramennek, bastrouilh, strouilh, strouilhek, ur vastarenn warnañ ; *vom Schmutz reinigen*, difankañ, divastrouilhañ, dizouarañ, digramenniñ, dibriañ, digaoc'hañ ; *von Schmutz starren*, bezañ lous evel un targazh, bezañ lous evel un hoc'h, bezañ lous-mezhus, bezañ ken hudur hag ar seizh pec'hed, bezañ hudur evel ar seizh pec'hed g., bezañ du ken na gomz, bezañ tarasennet-holl, bezañ ur gramenn (un ounnezer) war an-unan, na vezañ nemet loustoni eus an-unan, bezañ kac'hus, bezañ lous-gagn, bezañ lous-brein, bezañ lous-pemoc'h, bezañ lous-lous, bezañ lous-teil, bezañ lous evel ul laouenn, bezañ lous evel ar seizh pec'hed ; 2. *jemanden in den Schmutz*

ziehen, ruilhañ u.b. er pri, divrudañ (kailharañ, gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dicheckal u.b., gwashaat u.b., binimañ u.b., mastariñ enor u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., dispenn (saotrañ) brud u.b., ober un diframm e sae u.b., terriñ keuneud war kein u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., ober ur freg e brud vat u.b.

Schmutzärmel g. (-s, -) : berrvañch gwarez g., advañch g.

Schmutzblech n. (-s, -e) : [marc'h-houarn] difanker g., difankell b.

Schmutzbürste b. (-, -n) : broust difankañ g.

schmutzen V.k.e. (hat geschmutzt) : saotrañ, stlabezañ, kousiañ, louzañ, lousaat, labezañ, mastarañ, mastariñ, mastarenniñ, ober mastar war, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ, batrouzañ, kailharañ, mardoziñ, strodañ.

V.gw. (hat geschmutzt) : mont lous, saotrañ, louzañ, lousaat, libistrennañ, mardoziñ, bastrouilhañ ; *dieser Stoff schmutzt leicht*, buan e ya lous an entof-se, an entof-se a ya lous buan, an entof-se ne vez ket pell da vezañ lous, fankus eo an danvez-se ; *dieser Stoff schmutzt nicht leicht*, distrouilh eo an entof-se.

Schmutzerei b. (-, -en) : 1. fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., mardoze g., lastez str., lorgnez str., loustaj g., louteri b., kramenn b., mastar g., mastarenn b., strouilh g. ; 2. labour mac'homet (mordoket, difoc'h, diastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlaborat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies. ; 3. loustoniaj g., loustonioù lies., traoù hudur lies., komzoù hudur lies., komzoù ordous lies., luc'haj g., luc'hajoù lies., komzoù distrantell lies., komzoù lourt lies., komzoù distres lies., hudurniezh b., hudurnez b., moc'herezh g., loudouriezh b., louterioù lies., likaouerezh g., gadalerezh g., viltañs g.

Schmutzfarbe b. (-, -n) : liv lous g.

Schmutzfink g. (-en, -en) : P. [paotr] pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., louston g., louveg g., louvidig g., libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., chelgenn a zen g., louskenn g., libouz g., louz g., loen lous g., porc'hell g., porc'hell lous g., chuchuen lous b., libourc'henn g., kailhareg g. ; [plac'h] liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzeñ b., libouz g., charlezenn b., chuchuen lous b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., torch-listri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kaihebodenn b., kailhc'horenn b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., loudourenn b., flegenn b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., louskenn b., chelgenn b., cholgenn b., hudurrenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b., strakouilhenn b., kouilhourenn b.,

bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor) ; *so ein Schmutzfink wie du darf sich nicht an den Tisch setzen*, ne zeui ket ouzh taol gant a lous ma'z out.

Schmutzfleck g. (-s,-e) : saotr g., kousi g., mastar g., mastarenn b., kailharenn b., brizhadur g., flipennad b., pik g., klabanastrenn b., klabanastrennad b., klamastrenn b., saotradur g., stlabez g., louzadenn b.

schmutzfrei ag. : naet, naet a lastez, dilastez, distlabez, brintin, difank, digatar, distrouilh.

Schmutzgeier g. (-s,-) : [loen.] gup gwenn g.

schmutzig ag. : 1. lous, loudour, loudourek, louan, lastezek, kramennek, kailharek, plapous, moustrouilh, flav, strodennnek, fankus, mailhemous, strouilhek, strouilh, bastrouilh, mailhennek, lor, hudur, ordous, mardozeke, ort, plamoustek, kousiet, libistret, saotr, leun a saotrou, tarasennet, brennek, du, fank, fank outañ, bouilhenn outañ ; *sich schmutzig machen, schmutzig werden*, huduraat, duañ, duañ e zilhad, duañ e gorf, saotrañ (louzañ) e zaouarn (e zilhad), louzañ, lousaat, libistrennañ, mardoziñ, bastrouilhiñ, en em stlabezañ, en em gailharañ, en em louzañ, en em gargañ, en em fankañ, en em vastariñ, en em libistrañ ; *er hat ganz schmutzige Hände*, ur gramenn a zo war e zaouarn, du eo e zaouarn, lor eo e zaouarn ; *schmutziges Gesicht*, genoù kakouz g. ; *schmutzige Wäsche*, dilhad lous lies., traoù du lies., dilhad fank lies., dilhad lor lies. ; 2. lastezus, louzus, mastarus, saotrus, stlabezus ; *eine schmutzige Arbeit*, ul labour lastezus g., ul labour louzus g., ul labour mastarus g., ul labour saotrus g., ul labour stlabezus g. ; *Arbeit, bei der man sich nicht schmutzig macht*, labour digailhar g.

Schmutzigkeit b. (-) : loustoni b., loudouriezh b.

schmutzigrosa ag. : damroz.

Schmutzkittel g. (-s,-) : kaldrav g., saro g.

Schmutzkruste b. (-,-n) : kramenn b., taras g., mardoze g., ounnezer g.

Schmutzlappen g. (-s,-) : frapour g., leien g., terner g., torchouer g., toailhon g., torch g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [*liester gwalc'houerouigoù*], serpilherenn b.

Schmutzliese b. (-,-n) : P. liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzens b., libouz g., charlezenn b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., chuchouenn lous b., landourc'henn b., torch-listri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kailhc'horenn b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., strakouilhenn b., loudourenn b., flegenn b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., louskenn b., chelgenn b., cholgenn b., hudourenn b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b., kouilhourenn b., bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor).

Schmutzliteratur b. (-) : loustaj g., skridoù lor lies., skridoù hudur lies., skridoù ordous lies., skridoù distrañtel lies., skridoù distres lies., skridoù lourt lies.

Schmutzloch n. (-s,-löcher) : kozh ti g., neizh touseg g., foukenn b., ti-gutez g., lastez ti g., tamm toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., toull lous g., kozh toull brein g., foukenn b. ; *in einem Schmutzloch wohnen*, bezañ lojet dindan lost ar c'hi,

lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un toull lous.

schmutzlos ag. : naet, naet a lastez, dilastez, distlabez, brintin, difank, digatar, distrouilh.

Schmutzpapier n. (-s,-e) : [moull.] mastarenn b., paper mastaret g.

Schmutzpresse b. (-) : kaoc'hzetennerezh g.

Schmutzschicht b. (-,-en) : kramenn b., taras g., mardoze g., ounnezer g.

Schmutzstreifen, g. (-s,-) : gwazhenn fank b., roudenn fank b.

Schmutztitel g. (-s,-) : [moull.] falstitt g.

Schmutzventil n. (-s,-e) : [tekn.] kog spurjañ g.

Schmutzwäsche b. (-,-n) : kouez g., dilhad lous lies., traoù du lies., dilhad fank lies., dilhad lor lies.

Schmutzwasser n. (-s) : dour lous g.

Schnabel g. (-s, Schnäbel) : 1. beg g., pigos g. ; *spitzer Schnabel*, beg lemm g. ; *bei den Amseln ist der Schnabel der Männchen gelb*, melen eo pigos an tad moualc'h ; *brauner Schnabel*, beg merglet g. ; *den Schnabel aufsperrern*, digeriñ e veg ; *ein Schnabel voll*, ur begad g., ur vegadenn b. ; *mit dem Schnabel aufpicken*, greunata, pigosat, bekañ, bekat, beketal ; *mit ihrem Schnabel stöbert die Ente im Schlamm herum*, gant e bigos e fourgas an houad er fank ; *wie eine Kneifzange drückte der Schnabel der Gans die Nase des Jungen fest zusammen*, ar waz a waske fri ar paotr gant he beg e-giz gant un durkez ; *Oberschnabel*, karvan grech'ar pigos b., karvan uhelañ ar pigos b. ; *Unterschnabel*, karvan drañ ar pigos b., karvan izelañ ar pigos b. ; *der hornige Schnabel des Tintenfisches*, beg karn ar vorgadenn g. ; 2. [genoù] beg g., teod g., trap g., trapped g., beol b., forn b., klapez b., latenn b. ; *halt den Schnabel !* peoc'h en toull-se ! lak an dra-se dindan da votoù ! dalc'h mat war da deod ! serr da veg ! lez da strak ! lez da storlok ! lez da chaok ! serr da c'henoù din gant ar gaoz-se ! ; *er spricht, wie ihm der Schnabel gewachsen ist*, komz a ra diwar beg e deod, ur beg abred a zo anezhañ, ur beg a-raok an hini eo, hennezh ne ra ket a c'henoù bihan ; *jemandem nach dem Schnabel reden*, mont en avel u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., reiñ lorc'h d'u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., frotañ skant d'u.b. en e gein, frotañ skant e kein u.b., frotañ e askell d'u.b., breutaat evit u.b., fonnañ da vennozh u.b. ; P. *jemandem den Schnabel stopfen*, lakaat u.b. da devel, plantañ ur c'henn en u.b., lakaat an tach d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., gennañ u.b., rentañ u.b., stankañ e draped d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., minellañ u.b., stankañ e riboul d'u.b., sankañ gennoù en u.b., stouvañ u.b., stouvañ (prennañ) e c'henoù d'u.b., serriñ e veg d'u.b., klozañ e veg d'u.b., stouvañ e veg d'u.b., ober d'u.b. tevel, lakaat u.b. da serriñ e c'henoù, stankañ e veg d'u.b., stankañ e forn d'u.b., sankañ ur c'henn en u.b., sankañ gennoù gant u.b., reiñ ur freilhad d'u.b. ; *du wirst ihm wohl den Schnabel nicht stopfen können*, hennezh ne soc'ho ket ganit ; 3. [listri kegin h.a.] flutenn b., gouzoug g., genoù g., chaflutenn b., bronn b., sut g., sutell b., beg g., brok g., brokenn b., gweuz b. ; 4. *Grünschnabel*, beg melen g. ; 5. [merdead.] staon b., penn-araok g. ; 6. [tekn.] beg g.

schnabelförmig ag. : beget, pigosek, a-stumm gant ur beg, a-stumm gant ur pigos, stummet evel ur beg, stummet evel ur pigos, e doare ur pigos, e doare pigosoù, a-zoare gant ur pigos, a-zoare gant pigosoù, a-seurt gant ur pigos, a-seurt gant pigosoù.

Schnabelhieb g. (-s,-e) : begad g.

Schnabelkerfe b. (-,-n) : [loen.] hemipter g.

schnäbeln V.em. : **sich schnäbeln** (haben sich geschnäbelt) : **1.** [laboused] en em vegata ; **2.** P. pokata an eil d'egile, poketal an eil d'egile, pokedal an eil d'egile, en em bokat a-leizh o genaouioù, en em bokat didruez, bezañ pok-pok, chom pok-ha-pok, pokat ha flourikat, pokat start an eil d'egile, en em lipat, P. en em gannañ a daolioù joskenn.

-schnäbelig ag. : beget, pigosek ; *langschnäbelig*, beget hir, hirbigosek.

Schnabelschiff n. (-s,-e) : [istor, merdead.] lestr pigosek g.

Schnabelschuh g. (-s,-e) : babouchenn b., botez pintek b., botez begoù b.

Schnabeltasse b. (-,-n) : tasenn gant ur beg-evañ b., tas gant ur beg-evañ g.

Schnabeltier n. (-s,-e) : [loen.] ornitorink g.

Schnabelvoll g. (-,-) : begad g., begadenn b.

-schnäblig ag. : beget, pigosek ; *langschnäblig*, beget hir, hirbigosek.

schnabulieren V.gw. (hat schnabuliert) : ober chervad / ober fest (Gregor), ober lapavan, c'hoari lapavan, korfata, kofata, mont don e zent e-barzh, debriñ e walc'h, distagañ ur c'hofad, tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, leuniañ e gof, debriñ leizh e gof, debriñ gwalc'h e galon, ober ur c'hofad, plaouiañ, floupañ, kordañ boued, flumañ, bezañ kleuz betek begoù e dreid, debriñ evel ur marlonk, debriñ evel ul loen, debriñ evel ur roñfl, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, pilat boued a-c'hoari-gaer, pegañ war ar boued, lonkañ evel ur ranklez (Gregor), P. riñsañ e asied, ober meurlarjez, pilat boued, pegañ war an traoù, brifal / dantañ kaer / kargañ kaer e gof / bourellañ ervat e borpant (Gregor), bezañ don e gof, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, bezañ digor e galon.

Schnack g. (-s, Schnäcke) : **1.** tamm kaoz g., troc'h kaoz g., frapad marvailhat g., tachad marvailhat g., marvailh g., marvailhadenn b., kaozeadenn b. ; **2.** tro fent b. ; *dummer Schnack*, tro lous b., tro divalav b. ; *Schnäcke treiben*, c'hoari troioù fent (troioù kamm).

schnacken V.gw. (hat geschnackt) : P. gragailhat evel ur pik - fistilhat - raskañ - komz dilokez - komz jore-dijore - parlikanat - latennat - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goulo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na

komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - pilat e c'henoù - pilat e veg - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kaketal - lavaret traoù diwar veg e deod - badaouiñ.

Schnackerl n. (-s,-n) : [Bro-Aostria] hik g., hikadennoù lies.

Schnaderhüpfel n. (-s,-/n) : kanaouenn-bobl eus Bavaria b.

Schnake b. (-,-n) : **1.** [loen.] bleiz-gouel-Mikael g., c'hwibu bras str., fubu bras str., mikaelig g. ; **2.** bourd g., farsadenn b., tro-gamm b., trikon g. ; **3.** [Su Bro-Alamagn, Bro-Aostria, Bro-Suis] moustik g., pikerez b., fubu-flemm str.

schnakig ag. : fentus, plijus.

Schnalle b. (-,-n) : **1.** boukl g., blouk g., lagadenn b., fremailh g., fremouer g., ezev g. [*liester ezivi*] ; *Schuhe mit goldenen Schnallen*, botoù, ur boukloù arc'hant warnezh lies. ; **2.** [dorioù] kiked g.

schnallen V.k.e. (hat geschnallt) : **1.** stagañ, bouklañ, lagadenniñ ; *kürzer schnallen*, stardañ ; *länger schnallen*, distardañ ; *festschnallen*, stagañ, stardañ ; *losschnallen*, distagañ, divouklañ ; *den Gürtel weiter schnallen*, lakaat frankoc'h war e c'houriz, distardañ e c'houriz ; **2.** [dre skeud.] *sich den Leibriemen enger schnallen*, ober kof moan (kofig moan, bouzellenn voan, bouzelloù moan), ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, ober kof gioc'h, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat, sunañ e vizig, chom da vuzelliñ, santout e breñv, bezañ laosk war e vegel, gwaskañ e gof goulo, ober soubenn dreut.

V.gw. (hat geschnallt) : *sellit ouzh schnalzen*.

Schnallenblume b. (-,-n) : [louza.] roz-moc'h str.

Schnallenbügel g. (-s,-) : stern-boukl g.

Schnallendorn g. (-s,-en) : draen-boukl g., nadoz-voukl b., broch g., brochenn b.

Schnallenschuh g. (-s,-e) : botez war voukloù b., botez boukloù warni b. ; *ein Paar Schnallenschuhe*, ur botoù war voukloù g.

Schnallenstrippe b. (-,-n) : senklenn b.

Schnallenzunge b. (-,-n) : draen-boukl g., nadoz-voukl b., broch g., brochenn b.

schnalzen V.gw. (hat geschnalzt) : stakal, strakal ; *mit den Fingern schnalzen*, lakaat e vizied da strakal, strakal e vizied, tarzhañ e vizied ; *mit der Zunge schnalzen*, lakaat e deod da stakal, tarzhañ e deod.

Schnalzen n. (-s) : stlak teod g., stlakadenn deod b., tarzhadenn deod b.

schnapp estl. : *schnapp ! strak ! krak !*

Adv. : buan.

Schnapp g. (-s,-e) : taol-lonk g., plaouiadenn b. ; *einen Schnapp nach etwas tun*, klask plaouiañ (plomañ) udb ; *mit einem Schnapp*, en un taol-lonk.

Schnappangel b. (-,-n) : higenenn da blaouiañ b.

Schnäppchen n. (-s,-) : [kenwerzh] afer vat b., taol mat g., taol kaer g., merk mat g.

schnappen V.gw. ha V.k.e. (hat geschnappt / ist geschnappt) : 1. (hat) : tapout, pakañ, plomañ, plaouiañ, floupañ, kordañ boued, kordañ [udb], flipañ ; *mit der Hand nach etwas schnappen*, klask tapout udb gant e zorn, klask tapout peg en udb, klask tapout krog en udb, klask plomañ udb ; *der Hund schnappt nach der Hand*, klask a ra ar c'hi kregiñ en dorn ; *der Hund schnappt ins Bein*, kregiñ a ra ar c'hi er c'har ; *der Hund hat ihn geschnappt*, krog eo ar c'hi ennañ ; *der Hund schnappt das Stück Fleisch*, plomañ a ra ar c'hi an tamm kig, plaouiañ a ra ar c'hi an tamm kig ; *nach Luft schnappen*, dielc'hat / berranalañ (Gregor), trealañ, halpiñ, dic'hwezhañ, dihostal, termal, dianalañ, trec'hwezhañ, mougañ, tagañ, diroufal, bezañ berr war e gezeg, diadaviñ, bezañ tenn e anal d'an-unan, bezañ berr war an-unan, bezañ e anal o kinnig mankout, bezañ berr e anal, bezañ ar berralan gant an-unan, bezañ ar berranal war an-unan, soetiñ, berraat war an-unan ; *frische Luft schnappen*, aveliñ (freskaat) e benn, ober un aveladenn, lonkañ ur banne avel, lonkañ avel, kemer an aer, mont en aer vras, cheñch avel d'e bilhoù, klouaraat, kemer avel / mont en avel / ruflañ an aer fresk (an avel) / tennañ aer fresk gant e skevent (Gregor) ; *man hat den Dieb geschnappt*, tapet (harzet, prizonet, dastumet) eo bet al laer, taolet eo bet al laer en toull-bac'h.

2. (ist) : *in die Höhe schnappen*, sailhañ a-sonn / lammat a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik ; *das Schloss schnappt ein*, dleizennañ a ra ar botailh.

3. (hat) : *der Hund hat sich (t-d-b) ein Stück Fleisch geschnappt*, skrapet en deus ar c'hi un tamm kig, laeret en deus ar c'hi un tamm kig, aet eo ar c'hi gant un tamm kig, aet ez eus un tamm kig gant ar c'hi.

Schnäpper g. (-s,-) : 1. [tekn.] kliked g., branellig b. ; 2. *Fliegenschnäpper*, [labous] flouperig g. ; 3. P. tap-kelien g. ; 4. [mezeg.] lañsetez b., kontell-flañchañ b. ; 5. touchenn ar skourjez b., begenn ar skourjez b., flipenn b.

schnäppern V.gw. (hat geschnäppert) : 1. [bilhard] reiñ efed d'ar voulig. ; 2. lammat digromm e gein.

Schnappfeder b. (-,-n) : [tekn.] gwinterell distegnañ b.

Schnappgalgen g. (-s,-) : [istor, jahin] benveg strepedennañ g., lec'h strepedennañ g.

Schnapphahn g. (-s,-hähne) : lakepod g., lavagnon g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., hailhevod g., hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., standilhon g., stronk g., laer g.

Schnapphähnchen n. (-s,-) : [loen.] floup-kelien g.

Schnappkarren g. (-s,-) : tumporell b.

Schnappmesser n. (-s,-) : kontell-bleg gant distegner b., kontell dre zistegn b.

Schnappsack g. (-s,-säcke) : drouin g., sac'h-broc'h g.

Schnappschloss n. (-es,-schlösser) : potailh gant distegner g./b., prennner gant distegner g., kloched gant distegner g.

Schnappschuss g. (-es,-schüsse) : 1. [lu] tenn laosket a-vuch g. ; 2. [luc'hskeudennerezh] primskeudenn b.

Schnaps g. (-es, Schnäpse) : chnaps g., gwin-ardant g., gwin-an-tan g., hini kreñv g., dour-kreñv g., odivi g., lambig g., cholori g., P. dour-betez g., dour g., louzoù

kest kamm g., dour benniget g., dour binniget g. ; *sich einen Schnaps genehmigen*, evañ ur banne hini kreñv, evañ ur banne hini reut, kas ur banne cholori da Gergof, mont ur banne hini kreñv gant an-unan, lazhañ ar preñv ; *Schnaps trinken*, gwinardanta ; *sich nach Schnaps umsehen*, gwinardanta ; *dieser Schnaps schmeckt ausgezeichnet*, ar chnaps-mañ a zo hini mat, hemañ a zo lambig mat, al lambig-mañ a zo re vat, lambig kabadan eo ; *Schnaps gelber Farbe*, meleneg g., melenog g., dour melen g., hini melen g. ; *Schluck Schnaps zum Ausspülen der Tasse nach dem Kaffeetrinken*, banne riñs tas g., riñsadenn b. ; P. *den Schnaps verachtet er nicht*, ne chom ket d'ober orbidoù dirak ur banne hini kreñv, ne zamant ket da bakañ ur banne hini kreñv, hennezh a gav mat e hini kreñv ; *er steht nicht auf Schnaps*, hennezh n'eo ket kamalad d'ar gwin-ardant, hennezh n'eo ket paotr ar gwin-ardant.

Schnapsbrenner g. (-s,-) : lambiger g., poazher-chnaps g.

Schnapsbruder g. (-s,-brüder) : gouzoug karn g., gouzoug staen g., lonker g., mezhvier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragh g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., reilh g., ever touet g., mezhvier pomet g., mezhvier eus ar penn g., mezhvier diouzh ar penn g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., lagoutaer g., gwinardantaer g., staoter g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g., barrikenn didalet b.

Schnapsbude b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., kafedi g., ti-evañ g.

Schnäpschen n. (-s,-) : banne hini kreñv g., banne chnaps g. ; *nach ein paar Schnäpschen plappert er mit lockerer Zunge*, e deod eouliet mat gant un nebeud banneoù hini kreñv a ya brav-bras en-dro, goude un nebeud lipadennoù e ya e farouell kempenn en-dro, un nebeud lipadennoù a zo trawalc'h evit lampraat e deod.

schnapsen V.gw. (hat geschnapst) : pakañ ur banne hini kreñv, lazhañ ar preñv, gwinardanta.

Schnapsfahne b. (-,-n) : mouezh an taf g., c'hwezh an taf b., c'hwezh fall an alkool b.

Schnapsflasche b. (-,-n) : boutailh lambig b., boutailh chnaps b.

schnapsfroh ag. : techet da evañ, douget d'ar boeson, taolet d'ar boeson, kollet gant ar boeson, poazh gant ar boeson, bruket gant ar boeson, troet da evañ, roet d'ar boeson ha d'e blijadurioù.

Schnapsglas n. (-es,-gläser) : gwerenn odivi b., gwerenn chnaps b.

Schnapskneipe b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., kafedi g., ti-evañ g.

Schnapsidee b. (-,-n) : mennozh droch g., mennozh sot-nay g., mennozh diboell g., sorc'henn b., kinnig droch g., sorbienn b.

Schnapsnase b. (-,-n) : fri mezhvier g., fri-sivi g., sivienn b., fri liv ar vezventi warni.

Schnapsration b. (-, -en) : [merdead.] boujarenn b.

Schnapstrinker g. (-s, -) : lagoutaer g., gwinardantaer g.

schnarchen V.gw. (hat geschnarcht) : roc'hal, diroc'hal, roc'hal-diroc'hal, roc'hellañ ; *er hat die ganze Nacht laut geschnarcht*, roc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h, leizh e vouzelloù) a-hed an noz, diroc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h) hed an noz, roc'h-diroc'h e oa bet dre hed an noz.

Schnarchen n. (-s) : roc'h g., roc'hadennoù lies., diroc'hadennoù lies., roc'helloù lies. ; *sein Schnarchen war im ganzen Haus zu hören*, klevet e veze e roc'hadennoù en ti a-bezh.

Schnarcher¹ g. (-s, -) : roc'hell g., roc'hadenn b., diroc'hadenn b.

Schnarcher² g. (-s, -) : roc'her g.

Schnarcherin b. (-, -nen) : roc'herez b.

Schnarrbass g. (-es, -bässe) : [sonerezh] korn-boud g., krosunell b.

Schnarrdrossel b. (-, -n) : [loen.] pokerig g.

Schnarre b. (-, -n) : 1. strakerez b., stlakerez b., strakell b., trabell b., tarabazh b. [*liester tarabizhier*], sourrell b., fraoñverez b. ; 2. [loen.] drask g. [*liester drasked, driski*], borzevelleg g.

schnarren V.gw. (hat geschnarrt) : 1. [ograou] fraoñval, boudal ; 2. [mouezh] ranouziñ, bezañ mannous, mannousat, bezañ safronellus, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor) ; 3. [sonerezh] gwigourat, chourikal, rigognat ; 4. [tekn.] mont en-dro a-frapadoù.

V.k.e. (hat geschnarrt) : *das R schnarren*, komz kraoñennek, komz kraoñek, rastellat, kabouilh, riziñ.

Schnarren n. (-s) : 1. bouderezh g., fraoñv g., boubou b., boubouenn b., mouskan g., moustrouz g. ; 2. [pellgomz] sarac'h g., trouz foñs g., gwrac'hadoù lies., adtrouziou lies., mordrouz g., grizien str.

Schnarrpfeife b. (-, -n) : [sonerezh] korzenn-ograou b.

Schnarrschrecke b. (-, -n) : [loen.] marc'h-raden g., krank-raden g., akred g.

Schnarrwecker g. (-s, -) : soniri b.

Schnatterei b. (-, -en) : 1. kaketerezh g., ravoderezh g., randonerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabouserezh g., barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flapaj g. ; 2. klocherezh g., ragach g., ragacherezh g., grakerezh g.

Schnatterente¹ b. (-, -n) : [loen.] houad louet g.

Schnatterente² b. (-, -n) / **Schnattergans** b. (-, -gänse) : [dre skeud.] ravodez b., kozh trabell b., Mari strap-he-latenn b., jaodreerez, trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerezh b., bardell b., drailherezh he genoù b., chaokerez b., fistilherezh b., braeerezh-kaoziou b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., trabell b., raonenn b., begegez b., paborenn b., beg abred g., beg a-raok g., Mari beg a-raok b.

Schnatterhans g. (-ens, -en) : toubad g., begeg g., glaourenneg g., brammer g., randoner g., randonenn g., ranezenn g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., balbouez g., glabouser g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaoziou g., chaoker-e-spered g., barboter g., franoueller

g., jaodre g., jaodreer g., rac'hoaner g., trabell b., klakenn b., fistilher g., ravoder g., balbouzer g., beg abred g., beg a-raok g.

Schnatterliese b. (-, -n) : ravodez b., kozh trabell b., Mari strap-he-latenn b., jaodreerez, trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerezh b., bardell b., drailherezh he genoù b., chaokerez b., fistilherezh b., braeerezh-kaoziou b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., trabell b., raonenn b., begegez b., paborenn b., beg abred g., beg a-raok g., Mari beg a-raok b.

schnattern V.gw. (hat geschnattert) : 1. gragailhat, ragellat, ragachat, godal, gragennat, grakal, karnajal, klochal ; *die Gänse schnattern*, gragailhat a ra ar gwazi, karnajal a ra ar gwazi ; *die Enten schnattern*, ragachat a ra an houldi, karnajal a ra an houldi ; *die Elstern schnattern*, gragailhat (ragachat, ragellat, karnajal) a ra ar piged ; 2. [dre skeud.] gragailhat evel ur pik - fistilhat - raskañ - komz dilokez - komz jore-dijore - parlikanat - latennat - batouilh - gwikal - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaoziou evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - pilat e c'henoù - pilat e veg - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kaketal - lavaret traoù diwar veg e deod - badaouiñ.

Schnattern n. (-s) : 1. karnaj g., sklank g. ; 2. kaketerezh g., ravoderezh g., randonerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabouserezh g., barbilherezh g., rimadellerezh g., rimadelloù lies., rimostelloù lies., raonerezh g., ranezennerezh g., chaok g., ravoderezh g., bourouell g., flap g., flapaj g. ; 3. gragailherezh g., gragailh g., ragach g., ragacherezh g., karnaj g.

schnauben V.gw. (schnaubte / schnob // hat geschnaubt / hat geschnoben) : rufañ, bac'hellat, hinteal, ronkal, fronal, tarzhañ e zivfron, kristilhañ, fronellat ; *das Pferd schnaubt*, kristilhañ a ra ar marc'h, rufañ a ra ar marc'h, emañ ar marc'h o c'hwezhañ, hinteal a ra ar marc'h, mogediñ a ra difronn ar marc'h, ar marc'h a strink tan dre e fronelloù, ronkal a ra ar marc'h ; *er schnaubt vor Wut*, fioun a zo gantañ ken na fuc'h.

V.k.e. (schnaubte / schnob // hat geschnaubt / hat geschnoben) : *Rache schnauben*, goulenn heñvelboan, birviñ e wad gant ar c'hoant kaout digoll eus un dismegañs bennak, tagañ (dizeriañ, bezañ klañv) gant ar

c'hoant en em veñjiñ, disec'hañ war e dreid gant ar c'hoant da zalvezout e wall d'u.b.

Schnauben n. (-s) : ruferezh g., dirouf g., trec'hwezh g., roc'h g., roc'hadennou lies. roc'hellou lies., kristilhadennou lies., kristilherezh g., kristilhadeg b.,

schnaufen V.gw. (hat geschnauft) : 1. dic'hwezhañ, dihostal, suc'hellat, bac'hellat, kristilhañ, diroufal, fronal, tarzhañ e zivfron, fronellat, ronkal ; P. *wie ein Walross schnaufen*, c'hwezhañ evel ul louz, c'hwezhañ evel ur morhoc'h ; 2. [milvezegiezh] kornal ; *dieses Pferd schnauft beim Rennen*, ar marc'h-se a zo kornart, ar marc'h-se a gom.

schnaufend ag. : peus, termus, berr e anal, dialan, tenn e anal, tiñvet.

Schnaufer g. (-s,-) : 1. ruferezh trouzus g., dic'hwezhadenn drouzus b. ; 2. den hag a zic'hwezh gant trouz bras g.

Schnauferl n. (-s,-/n) : [Bro-Austria] strakell b., karrigell b., pezh traouilh g., karr-tan storlokus g., kozh karr g., stroñsell b.

Schnauz g. (-es, Schnäuze) : [Bro-Suis] kizennad-weuz b., murrenn [*liester* mourennou, mouroù] b., barbastell b., moustachou lies., P. pan g.

Schnauzbart g. (-s,-bärte) : 1. kizennad-weuz b., murrenn [*liester* mourennou, mouroù] b., barbastell b., moustachou lies., P. pan g. ; 2. *alter Schnauzbart*, kozhard g.

schnauzbärtig ag. : 1. mourraouek, barbastellek ; 2. [dre skeud.] rok, rust.

Schnäuzchen n. (-s,-) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., genoù mousklenn g. ; *ein Schnäuzchen ziehen*, astenn e vuzelloù, ober mouroù, ober mourennou du, murrennañ, krizañ e dal, kabridañ e dal, ober ur fri minaoùed, ober ur bod spem, ober gourennou du, ober kozh vin, ober ur penn kozh, bezañ kozh e benn, ober ur c'hruz d'e abrantoù, sevel ar gourennou (e c'hourennou) (Gregor), damvoustklenniñ, mouspenniñ, moulbenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober e benn mousklenn, bezañ ur voustklenn ouzh e benn, c'hoari e benn bihan, kammañ e veg, mont kamm e c'henou, ober e vuzell gamm, stummañ e c'henou, pennboufiñ, ober ur c'hinadenn, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig.

Schnauze b. (-,-n) : 1. geol g., moj g., mojell b., muzell b., joscenn b., min g., grogn g., groñj g., genoù g., beg g., trap g., traped g., beol b., forn b., klapez g., klapezenn b., latenn b., klakenn b., malerez b., malouer g., riboul g., toull ar Bater g. ; *die Schnauze eines Schweines beringen*, fibliñ ur pemoc'h, minellañ ur pemoc'h, minwalañ ur pemoc'h, minoc'hellañ ur pemoc'h ; *Schlag auf die Schnauze*, mojad g. ; 2. tuellenn-ziskarg b. ; *Schnauze einer Dachrinne*, gargoul g., kan g. (Gregor) ; 3. [listri kegin h.a.] flutenn b., gouzoug g., genoù g., chaflutenn b., bronn b., sutell b., sut g., beg g., brok g., brokenn b., gweuz b. ; 4. geol g., moj g., genoù g., beg g., trap g., traped g., beol b., forn b., klapez g., klapezenn b., latenn b., klakenn b., malerez b., malouer g., rann b. ; *er hat eine große Schnauze*, hennezh a zo hir e veg, hennezh a zo beg bras (ur beg a-raok, ur beg forn, ur beg abred, ur genoù

frank, un distageller, ur genoù bras), hennezh a zo teodet mat (latennet-kaer, beget mat, begek, teodek, flav), e latenn a gerzh mat en-dro, ul latenn a zo dezhañ, dilu a deod eo, likant eo e deod, hennezh en deus teod, n'eo ket nodet e deod, un teod mat a zen eo, distagellet mat eo, hennezh ne ziwano ket ar fav en e c'henou, e deod a gerzh mat, lampr eo e deod, lamprik eo e deod, hennezh a zo bras e veg evel beg ur puñs, ledan eo plas e loa, ledan eo eus plas al loa ; *halt die Schnauze !* astal da lañchenn ! stank da veg ! stank da c'henou ! serr da veol ! serr da veg ! serr da forn ! stank da forn ! serr da c'houzoug ! serr da rann ! prenn da drap ! prenn da draped ! prenn da glapez ! bez kloz da ribouloù ! lez da strak ! lez da storlok ! lez da chaok ! tav da c'henou ! tav din gant an traoù-se ! serr da c'henou din gant ar gaoz-se ! ; *jemandem die Schnauze stopfen*, lakaat u.b. da devel, plantañ ur c'henn en u.b., lakaat an tach d'u.b., gennañ u.b., rentañ u.b., stankañ e draped d'u.b., stouvañ e vilin d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., stankañ e riboul d'u.b., sankañ gennoù en u.b., stouvañ u.b., stouvañ e c'henou d'u.b., stouvañ e veg d'u.b., serriñ e veg d'u.b., klozañ e veg d'u.b., prennañ e c'henou d'u.b., ober d'u.b. tevel, lakaat u.b. da serriñ e c'henou, stankañ e veg d'u.b., stankañ e forn d'u.b., sankañ ur c'henn en u.b., sankañ gennoù gant u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b. ; *die Schnauze halten*, derc'hel (diwall) war e deod, derc'hel war e latenn, derc'hel kloz draf e c'henou, derc'hel kloz e veg, klozañ war e veg, beilhañ war e deod, beilhañ war e soñjoù, beilhañ war e galon, prennañ e drap (e draped, e glapez, e veg, e forn), minellañ e c'henou, na vezañ dibrenn e c'henou, na vezañ toull e deod, gouzout delc'her gant an-unan, bezañ kloz a veg, ober ur skoulm war e deod, bezañ evit e deod ; *auf die Schnauze fallen*, a) [ster rik] kouezhañ war e c'henou, kouezhañ war e veg kouezhañ war e fri, ledañ e gorf, mont da bokat da wreg ar c'hantonier, mont da bokat da vugale ar c'hantonier, kaout kann ouzh bugale ar c'hantonier, lipat pri, kouezhañ eus e sav-sonn, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, a-hed e groc'henn, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-stok e lañjer, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), mont war e gement all, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ àr e zivbav, kouezhañ a-dreuz-kof (a-stok e lañs, a-blad-kaer, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henou, astenn e groc'henn war an douar, pakañ un hetad ; b) [dre skeud.] kouezhañ war e fri, chom e fri war ar gloued, chom e fri hebiou, tapout ur friad lous (un distokadenn, un distok, ur vezhekadenn), kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., mont e ribotadenn da fall, menel warni, bezañ kazeg ganti, mont e daol da gazh, mont e daol e drouziwezh, mont e vleud da vrenn, c'hwitañ war e daol, c'hwitañ e graf, ober kazeg, chom kazeg, ober flagas, chom berr, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, mont e raktres da gaoz-h-eiz, mont e daol e kas, treiñ e daol e kas, kouezhañ e daol e kas, treiñ e daol e gwelien, mont e daol er c'harzh, mont an tenn er c'hleuz gant an-unan, ober kazh, ober un dro gazh, ober taol gwenn, ober tro wenn, ober un dro wenn, ober tro c'houlo, ober un dro c'houlo, ober un tenn gwenn ; *ich habe die Schnauze gestrichen voll davon*, a) rez va boned am eus, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an

dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, leun va c'hased am eus gant an dra-se, leun va rastell am eus gant an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lêr ! me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het-marv gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, erru on heug, erru on heug, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heug on gant kement-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, gwasket on evel on torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, brenn !, va revr gant an dra-se ! va gaol ! ; **b**) flakik on, kabac'h on gant ar skuizhder, riñset on, marv on diwar va sav, gouzañv a ran skuizhder, gourdet on gant ar skuizhder, asik on, mac'homet on, brevet on, eok on, eoget on gant ar skuizhder, forbu on, tanailhet on, skuizh-brein on, skuizh-marv on, skuizh-divi on, skuizh-lazhet on, skuizh-lovr on, skuizh-brevet on, skuizh on evel ar bleiz, faezh on betek skoulm va ene, torret on gant ar skuizhder, nezet eo tout va izili dindanon, broustet eo va c'horf, me a zo distronket-holl, paket em eus un taol-dinerzh, brev on, flastret on gant ar skuizhder, divi on, rentet on, krevet on, gell on, divanet lip on ; *jemandem eins in die Schnauze hauen, jemandem die Schnauze polieren*, distagañ un avenad gant u.b., darc'haouiñ ur pezh mell takad e forn u.b., disvantañ ur pezh mell ougnad a-dreuz genoù u.b., reiñ diwar e staon d'u.b., reiñ war e veg d'u.b., reiñ war e benn d'u.b., difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b., friata u.b., terriñ e c'henoù d'u.b., drailhañ e c'henoù d'u.b., skeiñ war genoù u.b., pladañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., terriñ e fas d'u.b., dic'hourdañ ur pezh mell friad gant u.b., diaveliñ ur pezh mell friad gant u.b., disvantañ ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diastenn ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diharpañ ur glakennad gant u.b., lardañ e zivskouarn d'u.b., distagañ ur glakennad d'u.b., distagañ un ougnad a-dreuz genoù u.b., dic'hastañ un ougnad d'u.b. e-kreiz e fas, difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b. ; *P. auf der Nase liegen*, bezañ dalc'het war e wele / chom war e wele (Gregor), chom en e wele, chom a-stok war e wele, bezañ war e gostez, bezañ war e wele.

schnauzen V.gw. (hat geschnauzt) : blejal, huchal ; *jemanden anschnauzen*, ober trouz d'u.b., rendaeliñ u.b., kannañ e gouez d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., teñsañ u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., dichekal u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b.

schnäuzen V.k.e. (hat geschnäuzt) : *eine Lampe schnäuzen*, c'hwezhañ e fri d'al lutig, mouchañ ar gouloù, divouchañ ar gouloù, lazhañ ar gouloù.

V.em. : **sich schnäuzen** (hat sich geschnäuzt) : *sich (t-rt) schnäuzen, sich (t-d-b) die Nase schnäuzen*, c'hwezhañ e fri, ober ur skarz d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor).

Schnauzenring g. (-s,-e) : *Schnauzenring für Schweine*, fibl g., minell b., minoc'hell b., minouer g., minwal b., minwalenn b. ; *Schnauzenring für Kälber*, minvroud g.

Schnauzer g. (-s,-) : **1.** [loen., ki] grifon g. ; **2.** kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourennoù, mourroù] b., barbastell b., moustachoù lies., P. pan g.

Schnäuzer g. (-s,-) : [rannyezh.] kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourennoù, mourroù] b., barbastell b., moustachoù lies., P. pan g.

schnauzig ag. : **1.** teuc'hek, tuzum, divalav, dizoare, garv, dibalamour, diseven, lourt, gros, rust ; **2.** c'hwezet, foeñvet, brasonius, boufon, randonus, ur fougaser (ur brabañser, ur poufer, ur straker, ur brammer, ur braller, ur braller e gloc'h, ur mailhard, ur breser, ur bugader, ur glabouser, ur beg-a-raok) anezhañ.

Schnecke b. (-,-n) : **1.** [kevrennad loened] koftroadeg g., gasteropod g. ; **2.** [loen.] melc'hwed-krogennek str., melc'hwed-krogilhennek str., melc'hwed-klorek str., melc'hwed-podek str., melc'hwed-podoù str., maligorn g. ; *eine nackte Schnecke*, ur velc'hwedenn b., ur vuoc'h-lart b. [*liester* bioù-lart] ; *Schnecken essen*, debriñ maligorned ; *Schnecken ausschwemmen lassen, Schnecken ausschwemmen*, lakaat melc'hwed da deurel o c'hrañch ; **3.** [dre skeud.] *P. jemanden zur Schnecke machen*, krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemennnoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., krignat fri u.b., ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., sarmonal u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret e Bate d'u.b., kontañ e Bate Noster d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., kivijañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor) ober trouz d'u.b., rendaeliñ u.b., hupal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), kunujañ u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., karnajal war u.b., reiñ bazhadoù d'u.b., darc'haouiñ bazhadoù d'u.b., lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en e blas, plantañ kentel gant u.b., c'hwezhañ e teod u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., toгнаñ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn

u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b. ; *er wurde zur Schnecke gemacht*, klevet traoù en doa graet, graet e oa bet un dañs hep soner gantañ, langaj en doa bet, soroc'h en doa bet, ur guchenn en doa klevet, ur guchenn en doa paket, klevet en doa e jeu, klevet en doa e santa maria, klevet en doa ar gousperoù, kroz en doa klevet, klevet en doa storlok, paket (kavet, tapet, klevet) en doa e begement, roet e voe e stal dezhañ, klevet en doa e holl anvioù, klevet en doa e seizh seurt, bet en doa pater ha prezegenn da selaou, klevet en doa seizh gwirionez an diaoul, klevet en doa anezhi, tapet en doa anezhi, bet en doa anezhi da bakañ, tapet en doa trouz, tapet en doa kruz, kanet e voe e jeu dezhañ, lavaret e voe e jeu dezhañ, lardet e voe e billig dezhañ, pasket e voe e draoù dezhañ, kannet e voe e gouez dezhañ, kanet e voe ar mil seurt ruz gantañ, malet e voe gros dezhañ, kouezet e voe e benn dezhañ, kivijet e voe tonenn e benn dezhañ, klevet en doa ur vosenn, klevet en doa ur vuhez ; **4.** [tekn.] biñs-rod b., biñs-tro b. ; **5.** [tisav.] rodell b., troellenn b. ; *ionische Schnecke*, rodell ionek b. ; **6.** [sonerezh] penn troellennek troad ar violoñs g., lost troellennek troad ar violoñs g., rodell b.

Schneckenachse b. (-,n) : ahel troellenn g.

Schneckenantrieb g. (-s,-e) : lusk dre ur viñs-tro g., erlusk dre ur viñs-rod g., erlusk dre ur viñs-tro g., keflusk dre ur viñs-rod g.

schneckenartig ag. : **1.** bigorniek, troellennek, kildroennek, biñsek, e doare ur maligorn, e doare maligorned, a-zoare gant ur maligorn, a-zoare gant ar maligorned, a-seurt gant ur maligorn, a-seurt gant ar maligorned ; **2.** [kevrennad loened] koftroadek, gasteropodek.

Schneckenfeder b. (-,n) : gwinterell viñsek b., gwinterell-viñs b.

schneckenförmig ag. : bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennek, rodellek, rodellaouek, biñsek, e doare ur maligorn, e doare maligorned, a-zoare gant ur maligorn, a-zoare gant maligorned, a-seurt gant ur maligorn, a-seurt gant maligorned ; *die schneckenförmig eingedrehten Hörner der Widder*, kerniel troellennek ar meot lies. ; *schneckenförmig eingedrehtes Stickmuster*, korn-maout g.

Schneckengang g. (-s) : [dre skeud.] *im Schneckengang fahren*, mont evel ur vaot, baotañ, mont evel ur velc'hwedenn, buzhugenniñ, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn.

Schneckengehäuse n. (-s,-) : [loen.] krogenn valigorn b.

Schneckengewinde n. (-s,-) : [tekn.] saziladur g., aegou g.

Schneckenhaus n. (-es,-häuser) : **1.** [loen.] krogenn valigorn b. ; **2.** [dre skeud.] *sich in sein Schneckenhaus zurückziehen*, mont bihanik, mont munut, mont en e grogenn, en em serriñ warnañ e-unan.

Schneckenklee g. (-s) : [louza.] geot-gall str., geot-dall str., serradel str., luzern str., melchon-gall g.

Schneckenlinie b. (-,n) : troellenn b., kildroenn b. ; *in Schneckenlinie*, bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennek, rodellek, rodellaouek, biñsek.

Schneckenpost b. (-) : [dre skeud.] *mit der Schneckenpost fahren*, mont evel ur vaot, baotañ, mont evel ur velc'hwedenn, buzhugenniñ, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn.

Schneckentempo n. (-s) : [dre skeud.] *im Schneckentempo fahren*, mont evel ur vaot, kerzhet evel ur vaot, baotañ, mont evel ur velc'hwedenn, buzhugenniñ, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn.

Schneckenwindung b. (-,en) : rodell b., troellenn b., kildroenn b.

Schnee g. (-s) : **1.** erc'h g., P. kaoc'h aelez g. ; *tiefer Schnee*, gwiskad mat a erc'h g., gwiskad don a erc'h g., erc'h don g., erc'h uhel g., erc'h tev g. ; *im Winter haben wir keinen Schnee gehabt*, evit ar goañv n'eus ket bet a erc'h ; *es sieht nach Schnee aus*, erc'hus-bras eo an amzer, bouedererc'h a zo en amzer, liv an erc'h a zo war an amzer, erc'h a zo en amzer, emañ an amzer e toull an erc'h, erc'h a zo enni (ganti), gwelet e vez stumm an erc'h war an amzer, gwelet e vez distrap an erc'h war an amzer, risklañ a reomp kaout erc'h, feson erc'h zo gant (war) an amzer, sin erc'h a zo ganti, liv an erc'h a zo ganti, gouenn erc'h a zo, o ouennañ reiñ erc'h emañ, troet eo an amzer war an erc'h, stumm erc'h a zo ganti, stummet eo an amzer d'an erc'h, an amzer zo stummet diouzh ober erc'h, feson an erc'h a zo ganti, sin (seblant) erc'h eo an dra-se, seblant a erc'h eo kement-se, diougan erc'h a zo en (gant an, war an) amzer, emañ o c'horiñ erc'h ; *der Schnee fällt dicht*, puilh (stank, fonnus) e kouezh an erc'h ; *der Schnee backt an den Schuhen*, karnañ a ra ar botoù a erc'h, an erc'h a gam ouzh ar botoù, chom a ra an erc'h peg ouzh ar botoù, stagañ a ra an erc'h ouzh ar botoù ; *durch den Schnee stapfen*, patouilh e-barzh an erc'h, kalemarc'hiñ (patouilh) erc'h, foetañ erc'h, frikañ erc'h ; *ewiger Schnee*, erc'h peurbadus g., erc'h pad g., erc'hegi dideuz lies. ; *Pulverschnee*, erc'h fu g. ; *geschmolzener Schnee*, souberc'h g., erc'h teuz g., teuzerc'h g., dourerc'h g. ; *Schnee ballen*, ober bouloù erc'h, ober pouloudennoù erc'h, ober kouignoù erc'h ; *weiß wie Schnee*, gwenn evel an erc'h kann, gwenn-erc'h, gwenn evel an erc'h, gwenn evel strinkenn an erc'h, kaer evel an erc'h, gwenn-kann evel an erc'h, gwenn-holl, gwenn-sin, gwenn evel lin, gwenn-laezh ; **2.** [kegin.] erc'h g. ; *Eiweiß zu Schnee schlagen*, *Schnee schlagen*, basañ gwennoù-vioù en erc'h, trapañ gwennoù-vioù en erc'h ; **3.** *das ist Schnee von gestern*, *das ist Schnee von vorgestern*, se a zo bet klevet seizh kant gwech warn-ugent dija, kement-se n'eo ket un nevezenti.

Schneeball g. (-s,-bälle) : **1.** boul erc'h b., pouloud erc'h str., kouign erc'h b., polotenn erc'h b. ; **2.** [louza.] [*viburnum opulus*] gwingoud g., erc'hegan str. ; *wolliger Schneeball*, [*viburnum lantana*] skav-melen str.

Schneeballen g. (-s,-) : [louza.] vibourna b.

Schneeballschlacht b. (-,en) : emgann gant bouloù erc'h g., brezel ar pouloud erc'h g. ; *eine Schneeballschlacht veranstalten*, en em gannañ a daolioù erc'h, teurel pouloudennoù erc'h, polotañ.

Schneeballsystem g. (-s) : [kenwerzh] gwerzh kerndalek b., gwerzh piramidek b.

schneebedeckt ag. : erc'hek, goloet a erc'h, beuzet gant an erc'h, paket dindan an erc'h, ur vantellad erc'h warnañ, un tapis gwenn a erc'h warnañ.

Schneebericht g. (-s,-e) : kemennadenn amzer diwar ar gwiskad erc'h b., danevell amzer diwar-benn ar gwiskad erc'h b., kemennadenn amzer diwar an erc'hadur b., danevell amzer diwar-benn an erc'hadur b.

Schneebesen g. (-s,-) : [kegin.] baser g., traper g.

schneblind ag. : dallet gant an erc'h.

Schneblindheit b. (-) : [mezeg.] lagadfo diwar an erc'h g.

Schneeglume b. (-) : [marvailh] Rozenn Nedeleg b.

Schneebob g. (-s,-s) : skouter-erc'h g., c'hwil-erc'h dre dan g., c'hwil-erc'h g., motoerc'h g.

Schneibrille b. (-,-n) : lunedoù skorneg lies.

Schneedecke b. (-,-n) : golo erc'h g., gwiskad erc'h g., gwelead erc'h g., pallennad erc'h g., tapis gwenn g., mantell erc'h b., mantellad erc'h b.; *eine dicke Schneedecke bedeckte den Boden*, erc'h don a oa war an douar.

Schneedicke b. (-) : erc'hadur g.

Schnee-Eule b. (-,-n) : [loen.] kaouenn-erc'h b.

Schneefall g. (-s,-fälle) : kaouad erc'h b./g., rizennad erc'h b., erc'h o kouezhañ g. ; *starke Schneefälle*, kaouadoù erc'h fonnus lies., kaouadoù erc'h puilh lies., kaouadoù erc'h ken-ha-ken lies., kaouadoù erc'h ken-ha-kenañ lies., kaouadoù erc'h mui-pegenn-mui lies., kaouadoù erc'h gwazh-pegenn-gwazh lies., kaouadoù erc'h forzh pegement lies., kaouadoù erc'h n'eus forzh pegement lies. ; *dichter Schneefall verschleiert die Landschaft*, garzhet eo an dremmwel gant an erc'h o kouezhañ a valzennoù stank.

Schneefeld n. (-s,-er) : erc'heg b., erc'henn b.

Schneeflocke b. (-,-n) : pluenn erc'h b., plu erc'h str., pluñvenn erc'h b., pluñv erc'h str., kalzenn erc'h b., kalzennig erc'h b., malzenn erc'h b., fulenn erc'h b., mouchad erc'h g., stoubenn erc'h b., toupenn erc'h b., balafenn erc'h b., strinkenn erc'h b., pell erc'h str., pellenn erc'h b., marbluñv erc'h str. ; *die ersten Schneeflocken des Jahres*, boued erc'h g., kentañ malzennoù erc'h ar bloaz lies.

Schneefräse b. (-,-n) : skarz-erc'h g.

schneefrei ag. : 1. kuit a erc'h ; *der Winter ist schneefrei geblieben*, evit ar goañv n'eus ket bet a erc'h ; 2. *schneefrei haben*, kaout aotre da chom er gêr abalamour d'an erc'h.

Schneegans b. (-,-gänse) : [loen.] gwaz-erc'hegi b.

Schneegestöber n. (-s) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., fourrad erc'h g., tourmant erc'h g., bouilhard erc'h g.

Schneeglätte b. (-) : hentoù risklus (risklus, lampr, ramp) abalamour d'an erc'h lies.

Schneeglöckchen n. (-s,-) : [louza.] treuz-erc'h g., kloched goañv g. [*Galanthus*] ; *großes Schneeglöckchen*, treuz-erc'h bras g., grizilhon gwenn g. [*Leucojum vernum*].

Schneegrenze b. (-,-n) : bevenn an erc'hegi dideuz b.

Schneehase g. (-n,-n) : [loen.] gad-venez b.

Schneehemd n. (-s,-en) : [lu] gwiskamant kuzhat en erc'h g.

Schneehöhe b. (-) : erc'hadur g.

Schneehuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] brugyar-erc'hegi b.

Schneehütte b. (-,-n) : iglou g.

schneeig ag. : 1. erc'hus, erc'hek, goloet a erc'h ; 2. [dre astenn.] gwenn-erc'h, gwenn-sin, gwenn-kann, gwenn evel lin, gwenn-laezh, gwenn evel an erc'h.

Schneejahr n. (-s,-e) : bloavezh erc'h g.

Schneekanone b. (-,-n) : kanol erc'h g.

Schneekette b. (-,-n) : [kirri-tan] chadenn ouzh an erc'h b.

Schneekönig g. (-s,-könige) : 1. [loen.] dreolan g., laouenan-gwenn g., laouenan g., laouenanig g., draouennig-vihan b., minorig g., roueig g. ; 2. [dre skeud.] *er freut sich wie ein Schneekönig*, n'emañ ket tout al lorc'h e Pariz, ar roue n'eo ket kenderv dezhañ, an eskob n'eo ket kar dezhañ.

Schneekristall g. (-s,-e) : strinkenn-erc'h b.

Schneelawine b. (-,-n) : diruilhad-erc'h g., disac'hadenn-erc'h b., disac'hadur-erc'h g.

Schneemann g. (-s,-männer) : boulom-erc'h g., boulomig-erc'h g., paotr-kozh g.

Schneemantel g. (-s,-mäntel) : [dre skeud.] tapis gwenn g., mantell erc'h b., mantellad erc'h b.

Schneemasse b. (-,-n) : tolzenn erc'h b. ; *sie wurden unter Schneemassen verschüttet*, goloet (beuzet, kufunet, sebeliet) e oant bet gant an tolzennoù erc'h.

Schneematsch g. (-es) : souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., teuzerc'h g.

Schneemensch g. (-en,-en) : yeti g., euzhden an erc'hegi g.

Schneeperiode b. (-,-n) : buezon erc'h b.

Schneepflug g. (-s,-pflüge) / **Schneeräumgerät** n. (-s,-e) : skarz-erc'h g.

Schneereflection b. (-) : dameuc'h an erc'h g.

Schneeregen g. (-s) : glaverc'h g., souberc'h g., erc'h teuz g., teuzerc'h g., dourerc'h g., bouederc'h g., glav kemmesket a erc'h g. ; *es fällt Schneeregen*, glaverc'h a ra, erc'h teuz a ra, bouederc'h a gouezh, dourerc'h a ra.

schneereich ag. : erc'hus ; *schneereiches Jahr*, bloavezh erc'h g.

Schneereifen g. (-s,-) : [kirri-tan] bandenn erc'h b., bandenn-rod erc'h b.

Schneerose b. (-,-n) : [louza.] evor du g.

Schneerute b. (-,-n) : [kegin.] baser g., traper g.

Schneesicht b. (-,-en) : golo erc'h g., gwiskad erc'h g., gwelead erc'h g., pallennad erc'h g., tapis gwenn g., mantell erc'h b., mantellad erc'h b. ; *eine dicke Schneesicht bedeckte den Boden*, erc'h don a oa war an douar.

Schneeschläger g. (-s,-) : [kegin.] baser g., traper g.

Schneeschnelze b. (-) : teuz an erc'h g., teuzidigezh an erc'h b.

Schneeschuh g. (-s,-e) : 1. botinez-erc'h b., brodikin-erc'h g. ; 2. paliked-erc'h b.

Schneeschuhwandern n. (-s) : baleadenn gant palikedoù-erc'h b., kerzhadenn gant palikedoù-erc'h b., kerzhadeg gant palikedoù-erc'h b., ergerzh gant palikedoù-erc'h g., ergerzhadeg gant palikedoù-erc'h b., ergerzhadenn gant palikedoù-erc'h b., tro-vale gant palikedoù-erc'h b.

schneesicher ag. : erc'h a-walc'h ennañ a-dra-sur.

Schneeskooter g. (-s,-) : skouter-erc'h g., c'hwil-erc'h dre dan g., c'hwil-erc'h g., motoerc'h g.

Schneestäubchen n. (-s,-) : eufl erc'h str., poultrenenn erc'h b., elfenn erc'h b., mouchad erc'h g. ; *die Schneestäubchen von seinem Mantel abschütteln*, ober un tamm hej d'e vantell da skarzhañ ar mouchadoù erc'h diouti.

Schneestiefel lies. : [dilhad.] botoù-erc'h feuret lies., goudeskioù lies.

Schneesturm g. (-s,-stürme) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., tourmant erc'h g., fourrad erc'h g., bouilhard erc'h g., arnev erc'h g., korventad erc'h g. ; *der Schneesturm tobt heftiger denn je*, an erc'h a daol gwazh eget kent, an erc'h a daol ken gwazh ha biskoazh, an erc'h a daol ken-ha-ken, an erc'h a daol mui-pegenn-mui, an erc'h a daol gwazh-pegenn-gwazh, an erc'h a daol ken-ha-kenañ, an erc'h a daol kenañ-kenañ, an erc'h a daol forzh pegement, an erc'h a daol n'eus forzh pegement, an erc'h a daol par ma c'hall, an erc'h a daol pellañ ma c'hall, an erc'h a daol gwashañ ma c'hall.

Schneeteller g. (-s,-) : [bazh-ski] ruilhenn ar vazh-ski b., pladenn ar vazh-ski b.

Schneetreiben n. (-s,-) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., fourrad erc'h g., bouilhard erc'h g.

Schneeverwehung b. (-,-en) : berniadenn erc'h b., bern-erc'h g., berniad erc'h g., pakad erc'h g., erc'had g.

Schneewächte b. (-,-n) : bern erc'h o valirañ g., balirad erc'h g.

Schneewasser n. (-s) : dourerc'h g.

Schneewehe b. (-,-n) : berniadenn erc'h b., bern-erc'h g., berniad erc'h g., pakad erc'h g., erc'had g.

schneeweiß ag. : gwenn-erc'h, gwenn-sin, gwenn-kann, kann, gwenn-holl, gwenn evel an erc'h, ken gwenn hag an erc'h, gwenn evel strinkenn an erc'h, gwenn-kann evel an erc'h, kaer evel an erc'h, gwenn evel an erc'h kann, gwenn-sin, gwenn-laezh, gwenn evel al laezh, gwenn evel lin.

Schneewetter n. (-s) : amzer erc'h b.

Schneewittchen n. (-s) : Gwenn-Erc'h b.

Schneezaun g. (-s,-zäune) : kael gwareziñ ouzh ar berniadennou erc'h b., kael gwareziñ ouzh an erc'hadoù b.

Schneezeit b. (-,-en) : mare an erc'h g., buezon erc'h b. ; *in der Schneezeit*, e-kerzh an erc'h, pa vez erc'h.

Schnegel g. (-s,-) : [loen.] melc'hwed str. ; *großer Schnegel*, melc'hwed gwenn str.

Schneid g. (-s) : 1. startijenn b., lañs g., lavig g., kalon b., deltu g., rebarb g., skoultrenn b., begon b. ; *er hat Schneid*, kourajus eo, kalon en devez, ur paotr kadarn eo, lavig (lañs, startijenn, deltu, begon) a zo gantañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, rebarb a zo ennañ, skoultrenn en deus ; 2. [dre skeud.] *jemandem den Schneid abkaufen*, lakaat u.b. da lentañ, ober aon d'u.b., abañ u.b., lakaat u.b. da foerañ, spontañ (spouronañ, lorc'hañ) u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., estlammiñ u.b.

Schneidbrenner g. (-s,-) : [tekn.] flammer oksiaketilen g.

Schneide b. (-,-n) : 1. dremm b., malvenn b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b., direnn b. ; *Messerschneide*, malvenn (dremm b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b.) ur gontell, direnn ur gontell b. (Gregor) ; *Schneide einer Sense*, gwel g., plankenn g. [liester plankennoù, plen], grem ur falc'h g., barvenn ur falc'h g. ; *die Schneide eines Schwertes*, barvenn ur c'hleze b., dremm ur c'hleze b., lemm ur c'hleze g., malvenn ur c'hleze b. ; 2. *es steht (schwebt) auf des Messers Schneide*, en arvar emaomp c'hoazh a-zivout an dra-se, chom a ra an traoù en entremar c'hoazh, emañ an traoù e-kroug c'hoazh war-bouez un neudennig (Gregor), e-isplih e chom an traoù c'hoazh war-bouez un neudenn voan, ar stal a zo c'hoazh ouzh an drez ; 3. [balañsoù] steudenn b. ; 4. [meneziou] kribenn venez b. ; 5. [tekn., talarioù] mouchad g. ; 6. [Bro-Austria] bevenn b.

Schneidebank b. (-,-bänke) : marc'h g., marc'h-koad g.

Schneidebohrer g. (-s,-) : [tekn.] sazilerez b., biñseller g.

Schneidebrenner g. (-s,-) : [tekn.] flammer oksiaketilen g.

Schneidebrett n. (-s,-er) : tailhouer g.

Schneideeisen n. (-s,-) : [tekn.] biñseller g., sazilerez b.

Schneidefläche b. (-,-n) : plaen sizailhoù g.

Schneideholz n. (-es,-hölzer) : koad-heskenn g.

Schneidekopf g. (-s,-köpfe) : penn aotenn-dredan g.

Schneidelinie b. (-,-n) : skejenn b., kenskejenn b.

Schneidemaschine b. (-,-n) : 1. drailherez b. ; 2. troc'herez-paper b., masikod g. ; 3. [blev] touzerez b. ; 4. *Schneidemaschine für Runkelrüben*, troc'her-brouskon g.

Schneidemühle b. (-,-n) : heskennerezh b.

schneiden V.k.e. (schnitt / hat geschnitten) : 1. troc'hañ, didroc'hañ, skejañ, krennañ, flañchañ, lavniañ, tailhañ, ober ur c'hrenn da, rannañ ; *ich habe mir den Finger geschnitten*, troc'het eo bet va biz ganin, troc'het em eus va biz ; *Brot schneiden*, troc'hañ bara ; *Brot in dicke lange Schnitten schneiden*, dijelkennañ bara ; *Holz schneiden*, heskennat koad ; *sich die Haare schneiden lassen*, lakaat troc'hañ e vlev, lakaat ober un tamm diskar (un tamm troc'h, un tamm dic'harzhañ, ur c'hrenn, un tamm krennañ, ur peuriñ) d'e vlev, lakaat krennañ e vlev ; *das Haar gerade schneiden*, keidañ ar blev ; *die Haarspitzen schneiden*, divleñchañ blev ; *Korn schneiden*, troc'hañ (mediñ) gwinizh, troc'hañ (mediñ) ed, lakaat ar falc'h dindan ar gwinizh ; *Saatkartoffeln schneiden*, rannañ patatez da hadañ ; *in kleine Stücke schneiden*, drailhañ (troc'hañ) munut (Gregor), troc'hañ-didroc'hañ, troc'hañ a-dammoù bihan, troc'hañ a-dammoùigoù, drailhennañ, troc'hañ e tammoù bihan, troc'hañ e tammoùigoù ; *in Scheiben schneiden*, skejennañ, diskejennañ, troc'hañ a-bastelloù ; *in feine Scheiben schneiden*, skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, tanavaat ; *die Tomaten zu Concassé schneiden*, brasviñsañ tomatez ; *etwas in zwei Hälften schneiden*, daouhanteriñ udb, hanterañ udb, troc'hañ udb dre an hanter, troc'hañ udb dre e hanter, ober hanter-hanter ; *etwas entzwei schneiden*, troc'hañ udb etre daou damm, troc'hañ udb e div rann, rannañ udb e div lodenn, rannañ udb e daou, troc'hañ udb e daou damm, daoudammañ udb ; *etwas in vier Stücke schneiden*, pevarenniñ udb, troc'hañ udb e kroaz, troc'hañ udb e pevar, troc'hañ udb e

peder rann, troc'hañ udb etre pevar, rannañ udb e peder lodenn ; *eine Pizza in vier Teile schneiden*, troc'hañ ur pizza etre pevar zamm ; *ein Kleid schneiden*, kementañ ur pezh dilhad ; *zu eng geschnitten*, [dilhad] re start en-dro d'u.b. ; *mit einer Schere schneiden*, sizailhañ ; *diese Tätigkeit ist ihm auf den Leib geschnitten*, mont a ra brav al labour-se dioutañ, degouezh a ra mat al labour-se dezhañ, dioutañ eo al labour-se, al labour-se a zo rik-harak dioutañ ; *ein fein geschnittenes Gesicht*, un dremm stummet brav, un dremm trolinennou brav dezhi b., un dremm a droc'h b. ; *er ist seinem Vater wie aus dem Gesicht geschnitten*, heñvel-poch (-mik) eo ouzh e dad - e dad pakret eo - hennezh a zo poltred e dad pakret - ar vi diwar e dad eo - patrom-buhez eo d'e dad - e dad eo, fri ha lagad - taolet en deus d'e dad - kostezenn e dad en deus dalc'het ; *jemandem wie aus den Augen geschnitten sein*, bezañ heñvel-mik (-poch, -bev, -buhez, -pakret) ouzh u.b., bezañ u.b. d'an neudenn, bezañ heñvel ouzh u.b. hed an neudenn, bezañ memes tra Doue evel u.b., bezañ un heñvel eus u.b. ; *ins Fleisch schneiden*, *ins schiere Fleisch schneiden*, troc'hañ betek ar bev (Gregor), troc'hañ er bev.

2. Grimassen (Gesichter, Mienen) schneiden, ober mourrou (mourennoù, geizoù ha begoù, grimoù, fentoù, ardoù gant e c'henoù), ober mourrennoù du, andellat, ardaouiñ, kammañ e c'henoù, ober neuizioù fall / ober gwall fesonioù (Gregor) ; *Geld schneiden*, peilhat (kignat) u.b., goro e arc'hant digant u.b., diskantañ e yalc'h d'u.b., truantal ouzh u.b., krignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ, diwadañ) u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b. ; *jemanden schneiden*, faeañ u.b., bezañ fae d'an-unan kaozeal gant u.b., ober fae eus u.b., chom hep ober van ouzh u.b., treiñ kein d'u.b. ; *mir war doch klar, dass er mich schnitt*, gwelet a-walc'h a raen e oa yenaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fae dezhañ kaozeal ganin.

3. [kirri-tan] jemanden beim Überholen schneiden, troc'hañ krenn an hent a-raok u.b. goude bezañ bet o tistremen anezhañ, troc'hañ krenn dirak u.b. goude bezañ bet o tistremen anezhañ.

4. [mezeg.] spazhañ, digastrañ, troc'hañ.

5. [gwin] kemmeskañ, meskañ, kejañ.

6. [kartoù] a) troc'hañ ; b) meskañ.

7. [tekn.] saziñ, biñselliñ ; in Holz schneiden, kizellañ e-barzh ar c'hoad, garanañ er c'hoad, engravañ ; *in Stein schneiden*, kizellañ e-barzh ar maen, engravañ.

V.gw. (schnitt / hat geschnitten) : *dieses Messer schneidet gut*, ar gontell-mañ a droc'h mat ; *durch die Luft schneiden*, troc'hañ (digeriñ, regiñ) an aer ; *es schneidet mir ins Herz*, rannet eo va c'halon gant kement-se, me a ra poan da'm ene gwelet an dra-se ; *ins Geld schneiden*, bezañ miz (bezañ frejoù) gant an-unan, koustamantiñ u.b., ober koustamant [d'u.b.], degas frejoù gant an-unan ; *der Wind schneidet mir ins Gesicht*, an avel a droc'h, an avel a grog, c'hwistañ a ra an avel, rip (lemm, put, garv, c'hwerv, treut, kriz, sklask, binimus, trenk) eo an avel, flemmañ a ra an avel.

V.em. : **sich schneiden** (schnitt sich / hat sich geschnitten) : **1. sich (t-d-b) in den Finger schneiden**,

troc'hañ e viz ; *sich (t-d-b) die Nägel schneiden*, krennañ e ivinoù, ober ur c'hrenn d'e ivinoù ; **2. kroazigellañ**, en em droc'hañ, en em groazañ, kengejañ, kenskejañ ; [mat.] *die zwei Linien schneiden sich (t-rt)*, en em droc'hañ a ra an div linenn, en em groazañ a ra an div linenn, kengejañ a ra an div linenn, kenskejañ a ra an div linenn, kengej eo an div linenn ; *zwei sich schneidende Geraden*, *zwei sich schneidende Gerade*, div genskejenn lies., div eeunenn genskej lies. ; **3. [dre skeud.] sich (t-rt) in den Finger schneiden**, **a)** en em antell e-unan, reiñ bazh d'e gannañ, tommañ dour d'e skaotañ, bezañ enebour da vab e dad, mont a-enep e vara, en em ziharpañ, lakaat e zorn en e zisheol, lakaat e zorn en e c'houlou, toullañ dindan an-unan, ober e valapa, ober goap ouzh e lazioù, ober dezhañ e-unan ar gwashañ taol, gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, distreiñ an dour diwar e brad, mont war e blankenn lardet, kas e garr el lagenn, noazhout ouzh an-unan, ober noaz (gaou) ouzh an-unan ; **b)** lakaat an tamm e-kichen an toull, faziñ, en em dromplañ, en em vourdañ, c'hwitañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, en em dapout, en em bakañ, en em abuziñ, bezañ e fazi, treuziñ war e votoù ; *P. er hat sich (t-rt) geschnitten*, faziet eo a vras (a-vras), faziet mat eo, lakaet en deus e zorn en e zisheol (en e c'houlou), lienet en deus ar biz kontrol, e gouign a zo panenn, tapet en deus ar c'hi e-lec'h ar c'had, kemeret en deus e voned evit e dog, lakaet en deus troad al leue en e c'henou, lakaet en deus an tamm e-kichen an toull ; *P. er wird sich (t-rt) ins eigene Fleisch schneiden*, emañ o tarbariñ ur gwall gudenn dezhañ e-unan, enebour da vab e dad eo, emañ oc'h en em ziharpañ, mont a ra a-enep e lazioù, en em antell a raio eñ e-unan, emañ o vont da lakaat e zorn en e zisheol, emañ o vont da lakaat e zorn en e c'houlou, ober a raio noaz outañ e-unan, emañ o tommañ dour d'e skaotañ, emañ o sachañ bec'h war e gein, emañ o sachañ ar c'harr war e gein, emañ o kas ar c'harr war e gein, emañ o sachañ ar c'havazh war e gein, emañ o tennañ tan war e gein, e lêr a zamanto, en e c'haou e vo pezh a ra bremañ, diwar e goust e vo, emañ o toullañ dindanañ e-unan, ober a ra goap ouzh e lazioù, emañ o tistreiñ an dour diwar e brad, emañ o vont war e blankenn lardet, emañ o kas e garr el lagenn, emañ o freuzañ e stal, emañ o kas e blouz da ludu, emañ o kaoc'hañ e stal, emañ o kas e stal d'an dour, emañ o foeltrañ e stal, emañ o kas e stal da stalig hag e stalig da netra, paeañ a ray diwar-bouez e groc'hen (Gregor), emañ o kac'hat en e dog ha ret e vo dezhañ el lakaat war e benn, emañ o tanzen trubuilhoù a-benn an amzer da zont, emañ o hadañ danvez keuz, emañ o hadañ greun keuz, emañ o hadañ kerse, emañ o prenañ kerse, trabas en do war gement-se, gwall afer en do da gaout abalamour d'an dra-se, afer fall a bako abalamour d'an dra-se, kement-se a raio heg dezhañ.

Schneiden n. (-s) : troc'h g., troc'hañ g., troc'hadenn b., troc'hadur g., troc'herezh g., skej g., skejañ g., skejadur g., skejadenn b., krennadur g.

schneidend ag. : **1.** lemm, troc'hus, skejus ; **2. schneidende Farbe**, liv disheñvel-krenn diouzh ar re all g., liv dargemmek g. ; **3.** rip, put, kriz, lemm, trenk ; *schneidende Kälte*, riv lemm g., yenijenn but b., yenijenn

zu b., yenijenn rip b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., morfont g., morfontadur g., yenijenn hag a grog en dud b. ; *schneidender Wind*, avel but g., avel lemm (c'harv, c'hwerf, dreut, griz, sklaz, vinimus, rip, drenk) g., avel hag a droc'h g., avel hag a grog g., avel hag a c'hwist g. ; **4.** *schneidender Widerspruch*, dislavar anat-mat g. ; **5.** reut, dizamant, flemmus, broudus, lemm, sec'h, rok, put, taer, flipatus, hek ; *schneidende Worte*, *schneidender Ton*, komzoù reut (dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, broudus, put, trenk, bouilh, taer, flipatus, hek), flipadoù hag a stag du lies. ; *schneidend antworten*, taraniñ, respont en un doare taer, respont krak, respont garv, respont krenn, stlepel e respont evel ur bir ; **6.** [mat.] *zwei sich schneidende Geraden*, *zwei sich schneidende Gerade*, div eeunenn gengej lies., div eeunenn genskej lies., div genskejenn lies.

Schneidende ag.k. b. : skejenn b.

Schneider g. (-s,-) : **1.** kemener g., gwrier g., ficher dilhad g., P. micherour-pleg g., artisan-pleg g., Yann gluch g., brouder c'hwen g., brocher-laou g., paotr-e-nadoz g., filocher g., pik-chupenn g. ; *Herrenschneider*, kemener-gwazed g. ; **2.** [loen.] falc'heg g. [*liester* falc'heged, falc'heien], kemener g., kemener bras g., falc'hour g. [*liester* falc'hourien], kastell-eost g., karrad-foen g. ; **3.** [troioù-lavar] *aus dem Schneider sein*, **a)** bezañ erru a-us da dregont vloaz ; **b)** bezañ savet war-c'horre an dour, bezañ deuet war-c'horre e vec'h, bezañ savet war an dour, bezañ savet war-c'horre, bezañ war-c'horre, bezañ diboaniet ; *wir sind noch nicht aus dem Schneider*, n'eo ket echu c'hoazh gant hon trubuilhoù, pell ac'hano - n'omp ket deuet c'hoazh er-maez eus al lagenn ; *wie ein Schneider frieren*, kaout e walc'h a riv, bezañ e revr o skornañ, kaout riv da gac'hat tachoù, bezañ rivet e sac'h, tapout paourentez, fritañ gant ar riv, skarnilañ gant ar riv, kaout labour da gaout riv, bezañ seizet gant ar riv, skornañ e doull, kreviñ gant ar riv ; [kartoù] *Schneider schwarz sein*, kaout ar wrac'h, bezañ halegenn, kaout ul louzenn ; *jemanden Schneider schwarz machen*, leuskel ar wrac'h gant u.b., reiñ ar wrac'h d'u.b., lakaat u.b. da gaout ar wrac'h, lakaat u.b. halegenn.

Schneiderad n. (-s,-räder) : [tekn.] frezerez b., trolimerez b.

Schneiderbursche g. (-n,-n) : kemener g., gwrier g., P. micherour-pleg g., artisan-pleg g., Yann gluch g., brouder c'hwen g., brocher-laou g., paotr-e-nadoz g.

Schneidere b. (-,-en) : **1.** micher ar gemenerien b., gwrierezh g., kemenerezh g. ; **2.** [dre skeud.] fliperezh g., korbinerezh g., c'hwiberezh g., filouterezh g.

Schneidergeselle g. (-n,-n) : kemener g., gwrier g., P. micherour-pleg g., artisan-pleg g., Yann gluch g., brouder c'hwen g., brocher-laou g., paotr-e-nadoz g.

Schneiderin b. (-,-nen) : kemenerez b., gwrierezh b., ficherez dilhad b. ; *meine Schwester ging zu einer Schneiderin*, *wo sie das Handwerk lernte*, va c'hoar a voe lakaet gant ur gemenerez da zeskiñ he micher.

Schneiderlehrling g. (-s,-e) : danvez kemener g. ; *er ist Schneiderlehrling*, emañ o teskiñ micher evit mont da gemener, emañ o teskiñ bezañ kemener ; *Schneiderlehrling werden*, mont da zeskiñ bezañ kemener.

Schneiderlohn g. (-s,-löhne) : priz ar feson g., priz al labour g.

Schneidermeißelbohrer g. (-s,-) : talar-tro lavnennek g.

Schneidermeister b. (-s,-) : mestr-kemener g.

Schneidermuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn gemener g.

schneiden V.gw. ha V.k.e. (hat geschneidet) : troc'hañ, kementañ, tailhañ, sevel.

Schneiden g. (-s) : gwrierezh g., kemenerezh g.

Schneiderpuppe b. (-,-n) : jak g.

Schneiderrechnung b. (-,-en) : trelladur g., kontoù treuz lies., kontoù miliner lies.

Schneiderschere b. (-,-n) : gweltre gemener b.

Schneiderseele b. (-) : [tro-lavar] *eine Schneiderseele haben*, bezañ moan e revr, bezañ moan e foñs, bezañ moan an traoù gant an-unan, sec'hañ gant ar spont, bezañ kaoc'h tomm en e vragoù, bezañ bihan e galon, kaout aon rak (ouzh) e skeud, bezañ eus gouenn ar c'had, bezañ gant kleñved ar sachañ skasoù, ruilhañ gwad gad en e wazhied, na vezañ e revr d'an-unan, na grediñ lavaret ez eo e revr d'an-unan, na grediñ touiñ ez eo e revr d'an-unan, bezañ aonik, bezañ spontik, kaout aon rak e anv, bezañ ur c'hac'her er goudor eus an-unan, lammat dirak e skeud, kaout aon rak e skeud, kaout doan rak e skeud, bezañ gant an derzhienn-skeud, bezañ ur c'honzh yar eus an-unan, bezañ ur yar dilostet eus an-unan, bezañ ur yar pellet eus an-unan, bezañ ur yar-zour eus an-unan, bezañ ur c'hazh born eus an-unan, bezañ ur c'hazh aonik eus an-unan, bezañ flaer en e loeroù, bezañ flaer en e vragoù, bezañ ur c'hazh gleb eus an-unan, bezañ ur foerer eus an-unan, bezañ ur c'hrener e revr eus an-unan, bezañ ur c'hren-e-revr eus an-unan, bezañ ur c'hrener gwak eus an-unan, bezañ ur revr aonik a zen eus an-unan.

Schneidersitz g. (-es) : pleg kemener g. ; *im Schneidersitz auf dem Boden sitzen*, bezañ kemeneret war an douar noazh, bezañ azezet war al leur hervez giz ar gemenerien, bezañ en e goazez kemener ; *den Schneidersitz einnehmen*, kemeneriñ, kemer ar pleg kemener, kemer e bleg kemener, ober azez-kemener.

Schneidestahl g. (-s,-stähle) : kizell b.

Schneidetisch g. (-es,-e) : [filmoù] eskemmez frammañ g.

Schneidewerkzeug n. (-s,-e) : benveg lemm g., benveg skizh g., benveg troc'hañ g., benveg troc'hus g., troc'herezh b.

Schneidezahn g. (-s,-zähne) : [korf.] rakdant g., dant-a-raok g.

schneidig ag. : **1.** fringus, feul, faro ; **2.** diskramailh, hardizh, her, balc'h, dispouron, disaouzan, dizaon, dispoint, reut, krenn-ha-krak, feuls, divorfil, diabaf, leun a intrudu, leun a ispid ; *ein schneidiger Kerl*, ur paotr hag a oar kaout krog g. ; *er ist ziemlich schneidig*, paotr a-walc'h eo, hennezh a zo kroc'hen ouzh e ober, hennezh a zo ur c'hole, kiger a-walc'h eo, ur galedenn a zen eo, un den en ur pezh eo, hennezh zo ur galon dir a zen, ur paotr reut eo, ur paotr tout en un tamm eo, un den krenn-ha-krak eo ; **3.** dremmek, barvennek, malvennek.

Schneidigkeit b. (-) : reuter g., feulster g., feulsted b., herder g., herded b., disaouzan g., hardizhegezh b., hardizhañs b., hardison b., hardizhded b., hardizhder g.

Schneidkante b. (-,-n) : dremm b., malvenn b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b., direnn b. ; *Schneidkante einer Sense*, gwel g., barvenn ur falc'h b., plankenn g. [*liester* plankennoù, plen], grem ur falc'h g.

Schneidwarenfabrik b. (-,-en) : kontellerezh b.

Schneidwarenhändler g. (-s,-) : konteller g.

Schneidwarenhersteller g. (-s,-) : konteller g.

Schneidwarenindustrie b. (-) : kontellerezh g.

Schneidzange b. (-,-n) : gevel droc'h b., beg-bran g., piñsedoù skizh lies.

schneien V.dibers. (hat geschneit) : 1. erc'hiñ, ober erc'h ; es *schneit*, erc'h a ra, erc'h a zo oc'h ober, emañ oc'h erc'hiñ, emañ ar Yar Wenn o tispluñvañ, emañ sant Pêr (an aelez) o tispluñvañ gwazi ; es *schneit richtig*, erc'h a ra da vat ; es *schneit in dicken Flocken*, an erc'h a gouezh didrouz ha pounner, pezhioù malzennoù erc'h a gouezh, druz ha pounner e gouezh an erc'h, pluñv-erc'h tev a ziskenn ; 2. kouezhañ, glavenniñ ; es *schneite Konfetti*, tammoùigoù paper a c'hlavenne, koñfeti a gouezhe evel erc'h.

V.gw. (ist geschneit) : [dre skeud.] erruout dic'hortoz-kaer, erruout a-greiz-peb-kreiz, erruout evel un tarz kurun, kouezhañ diwar al loar da vare kreisteiz, degouezhout evel ul laer, dont evel ul laer, erruout a-zelazh, erruout a-zelac'h, erruout evel ar bleiz.

Schneise b. (-,-n) : 1. hent koadourien g., gwenodenn goadel b. ; 2. troc'h g., foz b., klaz g. ; *Feuerschneise*, harz-tan g., digoadenn b. ; 3. [nij.] aerdrepaş g., trepas er spas-nij g.

schneiteln V.k.e. (hat geschneitelt) : [labour-douar] diskoultrañ, krennañ, divarrañ, benañ, noashaat.

schnell ag. : buan, lijer, difrae, prim, bliv, dillo, dilloüs, fonnus, fonnapl, herrek, herrus, dilas, eskuit, pront, ampl, mibin ; *ein schneller Läufer*, ur reder mat (lijer, difrae, prim, herrek) g. ; *das ist kein schnelles Pferd*, es *hat dafür Ausdauer*, n'eo ket lijer ar marc'h, met padus eo - n'eo ket ur marc'h herrek, met padus eo - n'eo ket ampl ar marc'h, met padus eo ; *schnelle Schritte*, kammedoù mibin (dillo), bale mibin g. ; *in schnellem Tempo*, gant tizh bras, gant herr bras, gant diere, gant kalz a gas, e dillo, d'an druilh-drask, d'an druilh, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, tizh-ha-tizh, tizh-ha-taer, gant herr, a-benn herr, a-daol herr, a-herr, diwar herr, evel an tan, d'an tan ruz, mibin, o skeiñ stank ; *das Flugzeug ist das schnellste Verkehrsmittel überhaupt*, an nijerezh eo an araez beajiñ an herrekañ ; *auf schnellstem Weg*, *auf dem schnellsten Weg*, prim-ha-prim, an abretañ ar gwellañ, an abretañ ar c'hentañ, diouzhtu-kentizh, diouzhtu-kaer, ken buan ha ma c'haller, a-benn-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, kerkent all, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, rag-eeun, raktal, en un huñvre, trumm-ha-trumm ; *schneller Puls*, lammoù herrek ar wazhienn-lamm lies., talmadennoù herrek lies. ; *die anderen Schiffe sind schneller als wir*, ar bigi all a lañs war hon hini ; *schneller Tod*, marv trumm g. ; [nukl.] *schneller Brüter*, dreistazganer g.

Adv. : buan, prim, herr, herrus, dibilh, a-dizh, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, e dillo, e berr amzer, dindan verr amzer, abred, a-skañv, trumm, trumm-ha-trumm, en un

huñvre, prim-ha-prim, fresk, bresk, prest, timat, tizh, fonnus, fonnapl, a-fo, a-gas, a-skrap, difrae, gant diere, en un taol berr, diampech, dilas, dipadapa, en ur flipad, diwar herr, gant herr bras, eskuit, pront, fresk, mibin ; *mach schnell* ! gra diampech ! hastañ buan 'ta ! hast a-fo ! gra buan ! gra da ziampech ! gra da ziampechoù ! kentrou ! dibrouilh da revr ! ; *du machst's zu schnell* ! re brim ez ez ganti ! ; *schnell und gut*, prim ha brav ; *schnell zum Bahnhof* ! kentrou d'an ti-gar ! mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn ! milboent eo redek d'ar porzh-houarn ! mil mall eo redek d'ar porzh-houarn ! ; *du hast aber schnell gemacht* ! n'out ket bet pell da nebeutañ ! 'm eus aon n'out ket chomet da evañ kafe ! n'eo ket bet pell da dro ! ; *seine Arbeit schnell erledigen*, dibunañ e labour ; *das werde ich schnell erledigen*, ne vin ket pell evit ober an dra-se ; *das Unglück schreitet schnell* (Fr. Schiller), *schnell ist ein Unglück passiert*, an droug a zeu buan, buan e c'hoarvez an droug, an droug a c'hoarvez fonnus, d'an daoulamm e teu an droug ; *er spricht schnell*, hennezh a zo mibin a deod, un teod mibin a zen eo ; *er rannte so schnell er nur konnte*, redek a rae ma ouie mont, redek a rae ken a rae, redek a rae diouzh e washañ ; *schnell gehen*, mont (bale, kerzhet) buan, kerzhet dibilh, kerzhet fonnus, kerzhet herrus, pikañ buan, pikañ stank, skeiñ mibin, bezañ mibin a droad, stampañ kaer, en em zifretañ, bale kaer, bale mibin, kerzhet kaer, skeiñ stank, troc'hañ hent, mont gant diere, bezañ diere war an-unan, stekiñ stank, bale e dillo, fardiñ, teurel fonn en e gerzhed, ober gaoliad, gaoliata, skarañ, bezañ ramp gant an-unan, lakaat aer en e gilhorou ; *geht doch nicht so schnell* ! gortozit ac'hanon 'ta ! nad it ket ken buan ! ; *schnell laufen*, tusañ ; *wohin läuft er so schnell* ? da belec'h ez a d'an trein-se ? ; *schnell fahren*, ober trein vat, lakaat tro er rod, kas a-raok, kas war-raok ; *machen Sie schnell* ! hastit buan ! hastit a-fo ! herr ha bec'h ! lakait ho kilhorou e gwigour ! poent eo kabalat ! ; *der Hase läuft schneller als das Kaninchen*, lijeroc'h eo ar c'had eget ar c'honikl, ar c'had a oar redek buanoc'h eget ar c'honikl ; *er wird schnell müde*, buan eo da skuizhañ ; *kommen Sie schnell, Ihr Haus brennt*, deuit prest, emañ an tan en ho ti ; *der wird sich hier nicht so schnell wieder blicken lassen*, ne vo ket gwelet amañ en-dro a-raok pell, ne vo ket gwelet amañ en-dro an tazoù ; *ich schreibe noch schnell den Brief fertig*, kabalat a ran da skrivañ al lizher ; *ich wasche mir nur noch schnell die Hände*, amzer din da walchiñ va daouarn ; *sagen Sie mir schnell, wen Sie suchen*, lavarit din fresk piv a glaskit ; *so schnell wie möglich*, a) an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet ; b) eus e vuanañ ; *umso schneller wirst du wieder gesund*, gwellaat a raio dit kent a se, gwellaat a raio dit kentoc'h a se ; *mit diesen Schuhen kann man schnell laufen*, lañsus eo ar botoù-mañ ; *schneller*, buanoc'h, e berroc'h amzer ; *schneller gehen*, *schneller fahren*, buanaat, herrekaat, hastañ, fonnusaat, fonnaat.

Schnellabschaltung b. (-,-en) : [nukl.] arsav prim g., arsav mallusted g., arsav diwar vall g., arsav diwar zifrae g., arsav diouzhtu g.

Schnellarbeitsstahl g. (-s) : dir krom-tungsten g., dir prim g., dir dreistkalet g.

Schnellbahn b. (-, -en) : tren-bannlev g.

Schnellbinder g. (-s, -) : simant hag a grog prim g., simant prim g.

Schnellboot n. (-s, -e) : [merdead.] herrvag b.

Schnelldrehstahl g. (-s) : dir krom-tungsten g., dir prim g., dir dreistkalet g.

Schnelle b. (-) : 1. tizh g., herr g., buander g., buanded b. ; *auf die Schnelle*, war ar prim, war an trumm, trumm-ha-trumm, en un huñvre, buan-ha-buan, dre hast, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, eus e vuanañ, gant tizh, timat, prim-ha-prim, dreist-penn-biz, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, diwar herr, diwar sav ; *etwas auf die Schnelle* essen, debriñ un tamm dindan e veud, debriñ buan un tamm diwar e sav ; *etwas auf die Schnelle abhandeln*, *etwas auf die Schnelle erledigen*, daoulammat udb, dihastañ udb, ober udb diwar vont, ober udb dre brez, ober udb diwar mont ha hanter vont, ober udb a-bempoù, ober udb diwar herr, ober udb gant herr, ober udb gant kalz a herr, ober udb a-flav, ober udb diwar sav ; *so etwas lässt sich nicht auf die Schnelle machen*, an dra-se ne vez ket graet prim-ha-prim ; 2. froud herrus g./b., herruz g., taranoù lies., taran g.

schnellen V.gw. (ist geschneht) : *in die Höhe schnellen*, sailhañ (lammat) a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik, piklammat, dihoubañ, diflukañ ; *eine Feder schnell*, distignañ a ra ur winterell, divantañ a ra ur winterell, dizantellañ a ra ur winterell, difrapañ a ra ur winterell ; *die Preise schnellen in die Höhe*, trumm e kresk ar prizioù ; *das Schiff schnell durchs Wasser*, regiñ (troc'hañ, digeriñ, fregañ) a ra ar vag an dour, freuzañ a ra ar vag an dour, gwentañ a ra ar vag, ar vag a rog mor, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent a ra ar vag.

V.k.e. (hat geschneht) : 1. *Pfeile schnellen*, tennañ (bannañ) biroù, diwaregañ ; 2. touellañ, ripañ, trufañ, punañ, gennañ, riañ, touzañ.

V.em. : **sich schnellen** (hat sich (t-rt) geschneht) : sailhañ, lammat, dilammat.

Schneller g. (-s, -) : 1. distegner g., diskrog g., pluenn b., draenenn b. ; 2. [dudi] kanetenn b. ; 3. [loen.] tepin g. ; 4. [sonerezh] fringolenn b., fringol g. ; 5. chifrodenn b., flapennad b.

Schnellfeder b. (-, -n) : gwinterell b.

Schnellfeuergewehr n. (-s, -e) : fuzuilh tennata b./g., fuzuilh-vindrailher b., fuzuilh-mindrailher g.

Schnellfeuerkanone b. (-, -n) : kanol tennañ prim-ha-prim g.

Schnellfliege b. (-, -n) : [loen.] tachin str. [Tachina].

schnellfüßig ag. : mibin, skañvik e gerzh, blim, ahelet aes, iziliet, iziliet aes, dilu e izili, likant, likant e rodoù, dilu a gorf.

Adv. : a gammedoù mibin.

Schnellgalgen g. (-s, -) : [istor, jahin] benveg strepedennañ g.

Schnellganggetriebe n. (-s, -) : [kirri-tan] tizh uskefloc'h g.

Schnellgaststätte b. (-, -n) : snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellgericht¹ n. (-s, -e) : [kegin.] meuz rakkeginet g., boued rakkeginet g.

Schnellgericht² n. (-s, -e) : [gwir] lez-varn esevded b.

Schnellhefter g. (-s, -) : renkell b.

Schnellheit b. (-) / **Schnelligkeit** b. (-) : primder g., difrae g., tizhder g., tizh g., herr g., dillo g., buander g., buanded b., buanidigezh b., herregezh b., herrder g., herrded b., herruster g., herrusted b., diampech g., eskuitet b., eskuter g., trummder g., trummed b.

Schnellimbiss g. (-es, -e) : 1. pred war ar prim g., harzell b., torr-naon g. ; 2. P. snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellimbissgewerbe n. (-s) : pretierezh prim g.

Schnellimbisshalle b. (-, -n) : snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellkäfer g. (-s, -) : [loen.] tepin g., P. Yann-ar-c'hreisteiz g. ; *Drahtwurm des Schnellkäfers*, preñv-orjal g.

Schnellkraft b. (-, -kräfte) : [fizik] dastennegezh b., dastenn g.

Schnellkocher g. (-s, -) : [kegin.] kaoter-gloz b., primgaoter b.

Schnellkochplatte b. (-, -n) : [kegin.] plakenn-dredan prim b.

Schnellkochtopf g. (-s, -töpfe) : [kegin.] kaoter-gloz b., primgaoter b.

Schnellkurs g. (-es, -e) : stummadur herrek g., stummadur d'an daoulamm g.

Schnelllauf g. (-s, -läufe) : redadeg tizh b., kevezadeg tizh b. ; *im Schnelllauf*, d'ar red.

Schnellläufer g. (-s, -) : [sport] reder g., sprinter g.

schnellebig ag. : fich-fich, boullant, leun a vuhez, leun a fistilh gantañ, bev-buhezek, bev-buhez, filifil, fringus, fistoul, bliv, birvidik.

Schnelllöscher g. (-s, -) : tanlazher emgefre g., mouger-tan emgefre g.

Schnellneutronenreaktor g. (-s, -en) : [nukl.] dazgwereder dreistazganer dre neutron difrae g.

Schnellpaket n. (-s, -e) : kasadenn herrek b.

Schnellpost b. (-) : 1. mal ar post b. ; 2. servij post prim g.

Schnellpresse b. (-, -n) : [moull.] gwask emgefre g./b., gwaskell emgefre b.

Schnellrestaurant n. (-s, -s) : snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellrücklauf g. (-s, -läufe) : adpunerezh herrek g.

Schnellschnittstahl g. (-s) : dir krom-tungsten g., dir prim g., dir dreistkalet g.

Schnellschreiber g. (-s, -) : berrskriver g.

Schnellschreiberin b. (-, -nen) : berrskriverez b.

Schnellschrift b. (-) : berrskriverezh g., berrskrivadur g., berrskrivañ g.

schnellstens Adv. : an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - dipadapa - en ur flipad - buan-ha-buan - dre hast - en un huñvre - trumm-ha-trumm - prim-ha-prim - en un taol berr - a-fo - a-gas - a-lamm - difrae-kaer - eus e vuanañ - gant pep tizh ; *wir müssen sie schnellstens begraben*, greomp hon diampech evit o interiñ, greomp hon diampechoù evit o interiñ ; *wir müssen schnellstens zum Bahnhof !* kentrou d'an ti-gar ! mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn !

milboent eo redek d'ar porzh-houarn ! mil mall eo redek d'ar porzh-houarn !

schnellstmöglich Adv. : an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - dipadapa - en ur flipad - buan-ha-buan - dre hast - trumm-ha-trumm - prim-ha-prim - en un huñvre - en un taol berr - a-fo - a-gas - a-lamm - difrae-kaer - eus e vuanañ - gant pep tizh ; *wir müssen sie schnellstmöglich begraben*, greomp hon diampech evit o interiñ, greomp hon diampechoù evit o interiñ ; *wir müssen schnellstmöglich zum Bahnhof !* kentrou d'an ti-gar ! mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn ! milboent eo redek d'ar porzh-houarn ! mil mall eo redek d'ar porzh-houarn !

Schnellstraße b. (-, -n) : hent tizh bras g., hent herrek g., P. hent-bras g.

Schnelltee g. (-s) : glec'hiadenn brim b.

Schnelltriebwagen g. (-s, -) : [tren] michelin herrek g., tren-bannlev g., karrdren herrek g.

Schnellverband g. (-s, -verbände) : [mezeg.] bandenn evit ar sikourioù kentañ b., lienenn evit ar sikourioù kentañ b., lurell evit ar sikourioù kentañ b.

Schnellverfahren n. (-s) : [gwir] daveidigezh b.

Schnellverkehr g. (-s) : tremenerezh herrek g., servij prim g.

Schnellvorlauf g. (-s, -vorläufe) : punerezh war-raok herrek g.

Schnellwaage b. (-, -n) : krog-pouez g., krog-pouez g.

Schnellzug g. (-s, -züge) : herrdren g., tren herrek g., tren tizh g., tren difrae g.

Schnepfe b. (-, -n) : **1.** [loen.] kefeleg g., kefeleg-koad g. ; *der Kuckuck : Was gibt's Neues in der Bretagne ? - die Schnepfe : Überall Erhängte!* ar goukou : petra 'zo e Breizh ? - ar c'hefeleg : krougerezh e-leizh ! ; **2.** [dre skeud.] louvigez b., gast b., forc'h b., bleizez b., gouhin g. [liester gouhined], gagn b., katell b., pezh fall g., pezh-lêr g., lêrgen b., kroc'henn g., lovrigen b., liboudenn b., louskenn b., kañfantenn ar vazh lous b., krampouezhenn bardon b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flaeriadenn b., loudourenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherez-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b.

Schnepfenfleisch n. (-es) : kig kefeleg g.

Schnepfenvogel g. (-s, -vögel) : **1.** kefeleg g. ; **2.** gioc'h b., gavrig-an-hañv b.

Schnepfenzug g. (-s, -züge) : [loen.] tremenadeg kefeleged b.

schnetzeln V.k.e. (hat geschnetzelt) : [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] skejenniñ, skantennañ, miñsañ, miñsadeniñ.

Schneuse b. (-, -n) : [rannyezh.] *sellit ouzh Schneise*.

schneuzen V.k.e. (hat geschneuzt) : *die Kerze schneuzen*, c'hwezhañ e fri d'al lutig, mouchañ ar gouloù, divouchañ ar gouloù, lazhañ ar gouloù.

V.em. : **sich schneuzen** (hat sich geschneuzt) : *sich (t-t) schneuzen, sich (t-d-b) die Nase schneuzen*, c'hwezhañ e fri, ober ur skarz d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor).

schnicken V.gw. (hat geschnickt) : fifilat, fistoulat, difelpañ, firbouchal, diskrapañ, difretañ ; *mit den Fingern schnicken*, lakaat e vizied da strakal.

Schnickschnack g. (-s) : **1.** traballerezh g., glabouserezh g., rimadellerezh g., rimadelloù lies., rimostelloù lies., sotonioù lies. ; **2.** ardoù lies., orbidoù lies. ; *ohne Schnickschnack*, didro, didroidell, displeg, distag, diorbid, diwisk, hardizh, her, hep klask tro en e gomzoù, hep ober ardoù, digompliment, netra dreist.

schniefen V.gw. (hat geschnieft) : **1.** ruffañ, suc'hellat, fronal, chuchal ; **2.** ruffañ e vic'h, kas ar vuoc'h d'ar solier, tennañ Morvan er solier, sachañ Loull d'e doull, sachañ Yann d'ar grignol, sachañ ar c'hazh d'ar gambr, tennañ ar skeul er solier.

schniegeln V.em. : **sich schniegeln** (hat sich (t-rt) geschniegelt) : mont en e c'hloria mundi, en em fichañ en e vravañ, en em wiskañ en e granañ, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, mont war e begement, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em binfañ, en em stipañ, en em fichañ kaer, en em ginklañ, en em c'hreiañ brav, en em gempenn, en em vravaat ; *geschniegelt und gebügelt*, stipet evel da Sul, e-grei, lakaet e-grei, gwisket kran, dilhad kaer gantañ, en e c'hloria mundi, en aotrou, gwisket en e granañ, stipet ha lipet, gwisket-klok, en e vrav, en e vravañ, gwisket cheuc'h, gwisket mistr ha mibin, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroñ, gwisket en e faroñ, gwisket-faro, greiet, fichet-kaer.

Schnippchen n. (-s, -) : **1.** chifrodennig b., bichigogennig b., flapennad b. ; **2.** [dre skeud.] *jemandem ein Schnippchen schlagen*, c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b.

Schnippel g./n. (-s, -) : **1.** krennag g., tammig g. ; **2.** P. levitenn b.

schnippeln V.k.e. (hat geschnippelt) : drailhañ, diskolpañ, dispenn, skejenniñ, skantennañ, miñsañ, miñsadeniñ, troc'hañ a-dammoù bihan, troc'hañ a-dammoùigoù, troc'hañ munut, drailhennañ, troc'hañ e tammoù bihan, troc'hañ e tammoùigoù.

V.gw. : troc'hañ, krennañ.

schnippen V.gw. (hat geschnippt) : *mit den Fingern schnippen*, lakaat e vizied da strakal.

V.k.e. (hat geschnippt) : **1.** bannañ gant ur chifrodenn ; **2.** diboultrennañ, diboultrañ.

schnippisch ag. : divergont, divezh, hardizh, dichek, dilent, dibalamour, digoll, her, balc'h, difoutre ; *schnippische Miene*, neuz kintus g., neuz ur pikez b., doare divergont (divezh, hardizh, her, balc'h, dichek, dilent, dibalamour, difoutre) g. ; *was für ein schnippisches Ding deine Schwester*, pebezh kegin eo da c'hoar, pebezh dañvadez eo da c'hoar, pebezh pikez eo da c'hoar, pebezh ebeulez eo da c'hoar, pebezh orinez fall eo da c'hoar, pebezh paborenn (pebezh paborez) eo da c'hoar ; *schnippisches Mädchen*, pebrenn b., pebrennig b., plac'h lemm he beg evel ur spilhennig b., dañvadez b., pikez b., pikez du b., pikez fall b., ebeulez b., kegin b., orinez fall b., paborenn b., paborez b.

Schnipsel g./n. (-s, -) : krennag g., tammig g.

schnipseln V.gw. (hat geschnipselt) : troc'hañ, krennañ.

Schnipsper g. (-s, -) : chifrodenn b., bichigogenn b.

Schnitt g. (-s,-e) : 1. ask g., koch g., troc'h g., troc'hadenn b., skej g., skejad g., skejadur g., skejadenn b., drailh g., drailhadenn b. ; *einen Schnitt ins Holz machen*, ober un ask (ur c'hoch, un troc'h) en un tamm koad ; *ein schräger Schnitt*, un troc'h laer g., un troc'h graet a-veskell g.

2. engravatur g. ; *Holzschnitt*, koadengravatur g.

3. trolinnennoù lies. . *Schnitt eines Gesichts*, trolinnennoù un dremm lies.

4. benadur g., benerezh g., benañ g. ; *Schnitt eines Edelsteins*, benadur (benerezh) ur maen-sked g.

5. [labour-douar] med g., medadenn b., falc'hadur g., falc'hadeg b., falc'hadenn b., falc'herezh g., eosterezh g., gwilchadur g., troc'h g. ; *erster Schnitt*, medadenn gentañ b., troc'h kentañ g.

6. krennadur g., tailh b. ; *Schnitt der Bäume*, krennadur ar gwez g., tailh ar gwez b.

7. [mezeg.] flañchadenn b., flañch g., skejadenn b., skejadur g. ; *Kaiserschnitt*, kezarian g., skej-kof g.

8. [mat] *Kegelschnitt*, kernskejenn b. ; *goldener Schnitt*, niver aour g.

9. [blev] *Haarschnitt*, troc'h blev g., aozadur-blev g.

10. giz b., troc'h g. ; *nach dem neuesten Schnitt*, diouzh an troc'h nevez-flamm-flimin, diouzh ar c'hiz nevez-flamm-flimin, er c'hiz nevez-flamm-flimin ; *von feinem Schnitt*, eus an dibab, diouzh an dibab, eus ar c'hentañ, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, tailhet diouzh ar gwellañ, diouzh ar gwellañ troc'h, dibab.

11. [moull.] kof ul levr g., troc'had g. ; *mit Goldschnitt*, [levr] alaouret, ur c'hof alaouret dezhañ (Gregor).

12. [tisav.] gwel a-droc'h g., gwel war droc'h g., skejenn b.

13. [dre skeud.] P. *einen guten Schnitt machen, einen großen Schnitt machen*, ober un taol ruz, ober taol, ober ur merk mat.

Schnittbild n. (-s,-er) : gwel a-droc'h g., gwel war droc'h g., skejenn b.

Schnittblumen lies. : bleunioù da droc'hañ lies., bleunioù-troc'h lies.

Schnittbohne b. (-,-n) : [louza., kegin.] fav-glas str. ; *italienische Schnittbohne*, fav-Roma str.

Schnittbreite b. (-,-n) : [labour-douar] treuziad g.

Schnittchen n. (-s,-) : kuchennig b., deliennig b., tailhennig b., drailhennig b., darnennig b. ; *ein mit Sardellen belegtes Weißbrotschnittchen*, un tamm bara glizig g.

Schnitte b. (-,-n) : 1. kuchenn b., delienn b., tailhenn b., drailhenn b., darnenn b., lachenn b., troc'had g., skolpenn b., skejenn b., tellenn b. ; *dicke lange Schnitte*, jelkenn b., troc'had mat g. ; *Brot in dicke lange Schnitten schneiden*, dijelkennañ bara ; *eine Schnitte Brot*, ur guchenn (un delienn, un dailhenn, un drailhenn, un darnenn, ul lachenn) vara b., un troc'had bara g. ; *auf meiner Schnitte Brot war nur ein Abschabsel Butter*, war va zamm bara ne oa nemet ur skrabadenn (ur raskadenn, ul livadenn) amanenn ; *eine Schnitte Schinken*, ur skejenn (un delienn, un dellenn) morzhed-hoc'h b. ; 2. tamm brav a blac'h b., farodez b., labousell b., sukenn b., plac'h gwall vrav b., garsalenn b., femelenn b., karvez b., fulenn b., tamm friant g., lipadenn b., plantenn b., kouarc'henn b., koantenn b., kaerenn b., tekenn b., chevreñn b., hadenn b., boked g., babig koant g., plac'h stipet b., stipadenn b.,

tarinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., beuf g., c'hwenenn b., keurenn b., gogez g.

Schnitter g. (-s,-) : 1. meder g., eoster g., falc'her g., falzer g., troc'her g., medeler g., gwilcher g. ; 2. [dre skeud.] *der Schnitter*, an Ankoù g., paotr e falc'h g., ar falc'her-noz g., ar falc'her dall g., hor Breur ar Marv g., an dognez vrizh b.

Schnitterin b. (-,-nen) : mederez b., eosterez b., falc'herez b., falzerez b., troc'herez b., medelerez b., gwilcherez b.

Schnittfläche b. (-,-n) : 1. troc'h g., skejad g., skejenn b. ; 2. [bara] boulc'h g. ; 3. troc'h g., penn troc'het g., skotez troc'het g.

Schnittgut n. (-s) : troc'h g. ; *mit einem Sichelhieb abgemähtes Schnittgut*, stropad g. ; *das Schnittgut von Bäumen*, an diskourrajoù lies., an diskoultrou lies.

Schnitthandel g. (-s) : kenwerzh a-vunut b., munuderezh g., gwerzh dre ar munud (dre ar munudoù, a-nebeut, a-bastelloù) b.

Schnittholz n. (-s,-hölzer) : koad-heskenn g.

schnittig ag. : 1. troc'hus, lemm, skizh ; 2. darev, mat da droc'hañ, mat da vediñ ; 3. [dre skeud.] a droc'h, brav e dreuz, mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, gwisket mistr ha mibin, gwisket brav, feul.

Schnittkäse g. (-s) : keuz skejennet g., keuz diskejennet g., keuz troc'het a-bastelloù g.

Schnittkunst b. (-) : koadengraverezh g., koadengravatur g.

Schnittkünstler b. (-) : koadengraver g.

Schnittlauch g. (-s) : [louza., kegin.] ognonetez str., kraksivolez str. ; *grober Schnittlauch*, sivolez str.

Schnittling g. (-s,-e) : 1. [louza.] skourr-gouennañ g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b. ; 2. [louza., kegin.] ognonetez str., kraksivolez str.

Schnittlinie b. (-,-n) : [mat.] skejenn b., kenskejenn b.

Schnittmesser n. (-s,-) : [mezeg.] lañsetez b., flañchell b., kontell-flañchañ b.

Schnittmuster n. (-s,-) : patrom kemenerezh g.

Schnittmusterbogen g. (-s,-/bögen) : patrom kemenerezh g.

Schnittpeilung b. (-) : kornventouriezh b., goniometriezh b.

Schnittpunkt g. (-s,-e) : poent kengej g., poent kenskej g., poent kej g.

schnittreif ag. : darev, mat da droc'hañ, mat da vediñ.

Schnittsalat g. (-s,-e) : [louza., kegin.] letuz-troc'h str.

Schnittsellerie b. (-) : [louza.] ach- troc'h str.

Schnittstelle b. (-,-n) : 1. hanterour g., poent kengej g. ; 2. [stlenn.] etrefas g., ketal g., porzh g. ; *serielle Schnittstelle*, porzh a-steud g., etrefas a-steud g., ketal a-steud g. ; *parallele Schnittstelle*, porzh a-stur g., etrefas a-stur g., ketal a-stur g. ; [treuzdougen] *Lufffahrtschnittstelle*, leurenn nijadennoù kenere b., skoulm hentoù kirri-nij g., kroashent kirri-nij g., aerborzh kemmarsav g.

Schnittstellenanpassung b. (-) : [stlenn.] azasadur an etrefas g., azasadur ar c'hetal g.

schnittweise Adv. : a-bastelloù, a guchennoù, a jelkennoù, a dailhennoù, a drailhennoù.

Schnittwunde b. (-,-n) : [mezeg.] rann b., troc'h g., troc'hadenn b. ; *tiefe Schnittwunde*, pezh rann b., pezh troc'hadenn b., andenn b., pezh troc'h g., kleizhenn vras b. ; *sie hat eine tiefe Schnittwunde am Kopf*, ur pezh rann a zo en he fenn ; *die Schnittwunde ist vernarbt*, kiget eo an troc'h.

Schnittzwiebel b. (-,-n) : [louza.] ognonetez str., kraksivolez str.

Schnitz g. (-es,-e) : [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] 1. tamm paper g. ; 2. krennaja g., tammig g., drailhenn b., retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b.

Schnitzarbeit b. (-,-en) : kizelladur koad g., koadengravadur g., kalfichadur g.

Schnitzbild n. (-s,-er) : delwenn goad b.

Schnitzel¹ n. (-s,-) : [kegin.] skalopenn b., skolpenn b. ; *Kalbsschnitzel*, skalopenn leue b., skolpenn leue b. ; *Wiener Schnitzel*, skalopenn giz Vienna b., skolpenn giz Vienna b.

Schnitzel² n. (-s,-) : 1. tamm paper g. ; 2. krennaja g., tammig g., retailh g., ratailh g., drailhenn b., retailhenn b., ratailhenn b.

Schnitzeljagd b. (-,-en) : c'hoari klask ar roudenn g.

schnitzeln V.k.e. (hat geschnitzt) : drailhañ, diskolpañ, dispenn, skejenniñ, skantennañ, miñsañ, miñsadeniñ, troc'hañ a-dammoù bihan, troc'hañ a-dammoùigoù, troc'hañ munut, drailhennañ, troc'hañ e tammoù bihan, troc'hañ e tammoùigoù.

schnitzen V.k.e. (hat geschnitzt) : kizellañ e-barzh ar c'hoad ; *grob schnitzen*, kalfichat.

Schnitzer g. (-s,-) : 1. kizeller g., kalficher g. ; 2. [tekn.] kizell b., kizellig b. ; 3. [dre skeud.] fazienn b., fallvarch g., beiadur g., fazi g., rampadenn b., riskkomz g., riskledenn deod b., gouskomz g., louaderezh g., bourd g., glepaj g. ; *einen Schnitzer machen*, fallvarchiñ, mont e-barzh botoù-koad hag all, mont e-barzh botoù-koad ha tout, pikañ (anoaziñ, dismegañsiñ) u.b., skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall.

Schnitzerei b. (-,-en) : 1. [oberenn] kizelladur koad g., koadengravadur g., delwenn goad b., kalfichadur g. ; *Holzschuhe mit Schnitzereien verzieren*, mariklezañ botoù-koad, rikamaniñ botoù-koad ; 2. [arz] kizellerezh koad g., kizelladurezh koad b., kizellouriezh koad b., skultouriezh koad b.

Schnitzerin b. (-,-nen) : kizellerez b., kalficherez b.

schnitzern V.gw. (hat geschnitzt) : fallvarchiñ, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, mont e-barzh botoù-koad hag all.

Schnitzkunst b. (-) : kizellerezh g., kizelladurezh b., kizellouriezh b., skultouriezh koad b.

Schnitzmesser n. (-s,-) : kizell b.

Schnitzwerk n. (-s,-e) : kizelladur koad g., koadengravadur g., delwenn goad b., kalfichadur g., skultadur g.

schnobern V.gw. (hat geschnobert) : 1. ruflañ, fronañ, fronal, musat, c'hvesha, c'hveshaat ; 2. ruflañ e vic'hi, suc'hellat, fronal, chuchal, kas ar vuoc'h d'ar solier, tennañ Morvan er solier, sachañ Loull d'e doull, sachañ Yann d'ar grignol, sachañ ar c'hazh d'ar gambr ; 3. c'hwezhañ e fri, ober ur skarz d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor).

Schnodderdeutsch n. (-/-s) : jagouilhaj g., safar g., luc'haj g., brizhyezh b., trefoedaj g., stlabezyezh b.

schnodderig ag. / **schnoddrig** ag. : 1. divergont, divezh, hardizh, her, balc'h, dichek, dilent, dibalamour, digoll, difoutre ; 2. digempenn, foutouilhek, distruj, diskramailh, difarle, diharak, difurlu, difraoul, dibalamour, chelgenn dezhañ, disparbuilh, diskrelu.

schnöde ag. : 1. faeüs, disprizus, kunujennus, displed, vil, divalav ; *schnöder Verrat*, taol fobiez g., taol-yud g., tro vil b., tro lous b., trubarderezh vil g., taol ganas g., taol gast g., taol-yudaz g. ; *der schnöde Mammon*, ar c'hozh arc'hant g.

2. *jemanden schnöde behandeln*, ober vil (divalav) d'u.b., mont dre vil d'u.b., dismegañsiñ u.b.

Schnödheit b. (-) / **Schnödigkeit** b. (-) : 1. displedoni b., viloni b., falloni b. ; 2. dismeg g., dismegañs b.

Schnorchel g. (-s,-) : korzenn-splujañ b., tuba g.

schnorcheln V.gw. (hat geschnorchelt) : neuial gant ur gorzenn-splujañ.

Schnörkel g. (-s,-) : 1. [tisav.] troellenn b., rodell b. ; 2. rikamanoù lies. ; 3. [sinadur] tioñv g. ; *unleserlicher Schnörkel*, tioñv dilennadus g.

schnörkelhaft ag. / **schnörkelig** ag. : rikamanet, troidellek, brikemardet, rikamanet.

schnörkeln V.k.e. (hat geschnörkelt) : fichañ, kinklañ, rikamanañ, brikemardiñ.

V.gw. (hat geschnörkelt) : ober rikamanoù, brikemardiñ.

schnorren V.gw. (hat geschnorrt) : ober e druantoù, toupinat, korbinat, trufat, sklankenniñ, sklankal ; *bei jemandem schnorren*, truantal ouzh u.b., sunañ u.b., goro arc'hant digant u.b., diwadañ u.b., peilhat (kignat) u.b., diskantañ e yalc'h d'u.b., krignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ) u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b.

Schnorrer g. (-s,-) : 1. suner g., toupiner g., liper g., trufler g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g. ; 2. klasker g., klasker-bara g., klasker-boued g., kester g., kochenner g., Yann goulen g., kork g., korker g., truant g., jalod g., kaimant g., kloc'her g.

Schnorrerin b. (-,-nen) : 1. sunerez b., toupinerez b., liperez b., truflenn b., korbinerez b., trutell b., kac'herez-voudenn b., krignerez-askorn b., sklankerez b. ; 2. klaskerez b., klaskerez-vara b., klaskerez-voued b., kester b., korkerez b., jalodez b., kaimantez b.

Schnösel g. (-s,-) : P. pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., malord g., mordok g., fri teil g., fri mitenn g., sterveneg g., mic'hieg g.

Schnucke b. (-,-n) : [loen.] dañvad eus lanneier Lüneburg g.

schnuckelig ag. : 1. moutik, koant, koantik ; 2. bravik, disteñget, propik, a neuz.

Schnüffelei b. (-,-en) : ranellder g., ranellded b., ranellerezh g., furcherezh g., spierezh g.

schnüffeln V.gw. (hat geschnüffelt) : 1. ruflañ, fronañ, fronal, froñsal, musat, c'hvesha, c'hveshaat, suc'hellat, chuchal ; 2. gogezañ, gogeziñ, konoc'hañ, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, furikat, firbouchat, kuriuzennañ,

kuriuziñ, friata, fourrañ e fri moan, frifurchal, c'hoari e fri-furch, sankañ e fri en un tu bennak, ranellat, eferuzañ, spiañ, sellata, gorren e fri, sevel e fri ; *überall herumschnüffeln*, c'hoari e fri furch, sankañ e fri e kement tra 'zo, bezañ ur fri-furch a zen, bountañ e fri e kement tra 'zo, emellout eus pep tra, bezañ ur spered kurius a zen, bezañ ranell, bezañ eferus, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, furikat, firbouchat, kuriuzennañ, kuriuziñ, friata, fourrañ e fri moan, frifurchal, ranellat, c'hwesha, ober gweladenn, eferuzañ ; **3.** [dramm] ruflañ.

Schnüffeln n. (-s) : ruflerezh g., ruflañ g., rufladennoù lies.

Schnüffler g. (-s,-) : **1.** c'hweshaer g., chucher g. ; **2.** konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., furcher g., firbouch g., firboucher g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwiler g., furiker g., spered kurius a zen g., fuketer g., gogez g., igounier g., sellataer g., sigoter g., c'hweshaer g., fri-c'hweshaer g. ; **3.** igounier polis g., enklasker polis g. ; **3.** [dramm] rufler g.

Schnüfflerin b. (-,-nen) : **1.** konoc'herez b., fri-furch a blac'h b., fri savet g., firboucherez b., spered kurius a blac'h b. ; **2.** [dramm] ruflerez b.

schnullen V.k.e. (hat geschnullt) : chugal, sunañ, chutañ, chutellat.

Schnuller g. (-s,-) : chut g., chugell b., chugenn b., chutell b., chutenn b., sunig g.

Schnulze b. (-,-n) : kanaouenn ouelvanus b., kanaouenn chuchu b., film brizhfromus g., film chuchu g., romant trividik betek re g., romant chuchu g.

schnulzig ag. : chuchu, gouelvanus betek re, brizhfromidik, trividik.

schnupfen V.k.e. (hat geschnupft) : *Tabak schnupfen*, lakaat butun(-malet) en e fri, kemer butun-malet, kemer butun-fri, kemer poultr butun, lakaat ur friad ; *mit dem Schnupfen aufhören*, lakaat souezhet e fri, lakaat e fri e pinijenn.

Schnupfen g. (-s,-) : [mezeg.] sifern g., katar g., arwez g., friad g., choberd g., stoc'hadenn b., pennad g., P. revriad g./b. ; *den Schnupfen haben*, bezañ sifernet (klañv gant ar sifern, dalc'het gant ar sifern, ar sifern gant an-unan), bezañ stouvet e benn, bezañ stouvet e fri, bezañ stanket e benn, bezañ arwezet, bezañ gant ur friad ; *einen Schnupfen bekommen, sich (t-d-b) einen Schnupfen holen*, dastum sifern, pakañ ur sifern, tapout ar sifern, siferniñ, choberdiñ, tapout arwez, tapout an arwez, tapout ur barr arwez, serrañ ar goubion, P. pakañ ur revriad ; *Schnupfen verursachen*, siferniñ ; *seinen Schnupfen auskurieren*, disiferniñ.

schnupfenartig ag. : [mezeg.] ... sifern, ... arwez, sifernheñvel, e doare ar sifern, a-zoare gant ar sifern, a-seurt gant ar sifern.

Schnupfer g. (-s,-) : butuner-fri g.

Schnupftabak g. (-s) : butun-malet g., butun-fri g., poultr butun g. ; *eine Prise Schnupftabak*, ur banne butun g., ur friad butun g., ur meudad butun-fri g., ur vriñsenn vutun b., ur wech vutun b., un tognad butun g.

Schnupftabakdose b. (-,-n) : boest-vutun b., boest butun-fri b.

Schnupftuch n. (-s,-tücher) : frilien g., lien-fri g.

Schnuppe b. (-,-n) : **1.** stered-dared str., asteroidenn b. ; **2.** [goulou-koar] mouch g.

schnuppe ag. : *ihm ist alles schnuppe*, ne ra foutre kaer gant netra, ne ra van eus netra, hennezh a zo disoursi meur ; *das ist mir schnuppe*, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh e ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ran na mik na mann ; *das ist mir völlig schnuppe, was die Leute so denken*, me ne ran van ebet evit klevet ar chas o harzhal, leuskel a ran an dud da lavaret, me ne ran na van na kaoz ouzh tanfoeltr den ebet, ober a ran foutre kaer eus ar c'haozioù, ober a ran forzh gant kaozioù an dud, ober a ran forzh petra 'lavar an dud, me ne ran van ebet pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, ne ra forzh din pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, me ne ran van ebet pe bour pe driñchin am bo gant an dud, me ne ran ket a gaz pe e vin lakaet mat pe fall gant an dud, me ne ran van peseurt abeg a gavo an dud ennon, me a zo ingal din peseurt abeg a gavo an dud ennon, difoutre on ouzh pezh a lavar an dud.

Schnupperfahrt b. (-,-en) : beaj verr evit dizoleiñ ur produ touristel b.

schnuppern V.gw. (hat geschnuppert) : **1.** ruflañ, fronañ, fronal, musat, c'hwesha, c'hweshaat, suc'hellat ; **2.** c'hoari e fri furch, gogezañ, gogeziñ, konoc'hañ, ober gweladenn, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, furikat, firbouchat, kuriuzennañ, kuriuziñ, friata, fourrañ e fri moan, frifurchal, c'hoari e fri-furch, sankañ e fri en un tu bennak, gorren e fri, sevel e fri, bezañ ur spered kurius a zen, ranellat, c'hwesha, eferuzañ, spiañ, sellata.

Schnuppern n. (-s) : ruflerezh g.

Schnupperpreis g. (-es,-e) : priz dedennañ g., priz hoalañ g., priz alichañ g., priz temptus g., priz dehoueliñ g.

Schnur b. (-, Schnüre) : **1.** poell g., sifel str., fisel str., fisel g., fiseleñ b., fun b., kordenn b. [*liester kordennoù, kerdin*], las g., lasenn b., gor g., kordaouenn b., pañs g., tortis g., akuilhetenn b., orjalenn b. ; *dünne Schnur*, kordigell b. ; *die zwei Enden einer Schnur*, daou benn ur gordenn lies. ; *das Ende einer Schnur*, lost ur gordenn

g. ; *eine Schnur*, ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *mit einer Schnur binden*, fiseñ, stagañ gant ur poell, eren gant un tamm fisel ; *Perlenschnur*, tro-c'houzoug perlez b. ; *Nabelschnur*, kordenn ar gwir b., funig ar begel b., gor ar begel g., kordennig-vegell b., P. chadenn gentañ b. ; *Richtschnur*, kordenn-rezañ ; *Messschnur*, linenn vañsoner b., linenn galvez b. ; **2.** [dre skeud.] *Richtschnur*, linenn stur b., reizhenn b., pennreolenn b., pennstur g., pennvennozh g., pennlinenn b. ; **3.** [dre skeud.] *nach der Schnur*, resis, e kompaz, dre gompaz, diouzh ar c'hompaz, graet d'ar just, diouzh al linenn (Gregor) ; **4.** *über die Schnur hauen*, dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, ober e baotr fistoulik, c'hoari e baotr, mont er-maez eus ar park, mont re bell ganti, mont dreist-penn, mont dreist d'ar roudenn (d'an arroudenn), mont dreist pal ganti, skeñ diwar re, mont dreist ar yev, lammat dreist ar c'harzh, lammat dreist ar c'hleuz ; **5.** [Bibl] *merc'heg b., merc'h-kaer b.*

Schnurassel b. (-,-n) : [loen.] senk g., teledez b., P. milkaban g.

Schnürband n. (-s,-bänder) : las g., lasenn b. ; *ihm sind die Schnürbänder aufgegangen*, dilas eo e votoù, dilaset eo e votoù, diskoulm eo lasoù e votoù, dibrenn eo lasoù e votoù ; *eine Schleife in das Schnürband machen*, ober ur skoulm lagadenn gant e las.

Schnurbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez spalier str.

Schnürboden g. (-s,-böden) : [c'hoariva] bolzioù lies.

Schnürbrust b. (-,-brüste) : korvenn b., korfenn b., justin g., justinenn b., korf-brozh g. ; *ärmellose Schnürbrust*, drogedenn b.

Schnurbüschel n. (-s,-) : bouch g., bouchad g., bechenn b., toupenn b.

Schnürchen n. (-s,-) : kordennig b. ; [tro-lavar] *es geht wie am Schnürchen*, mont a ra an traoù en-dro, plaen ha brav e ya pep tra, kempenn e ya an traoù en-dro, mont a ra pep tra d'e blas, mont a ra pep tra a het (Gregor), pep tra a c'hoarvez evit ar gwellañ, treiñ a ra pep tra evel ur ganell, mont a ra klok an traoù, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, difazi e ya pep tra, distok e ya pep tra, pep tra a ya diroufenn en-dro, pep tra a ya lampr en-dro, mont a ra pep tra evel war ur ganell (reizh hag en urzh), treiñ a ra lenkr an traoù, mont a ra mat an traoù en o hent, mont a ra an traoù evel war rodoù ; *etwas wie am Schnürchen hersagen*, dibunañ udb war e blaen, dibunañ udb en un tenn, dibunañ e gentel buan-ha-buan, dibunañ udb dreist-penn-biz ; *etwas am Schnürchen hersagen können*, gouzout udb dre (dre 'n) eñvor (dindan eñvor, a-zindan eñvor, dreist-penn-biz, dreist penn e viz).

schnüren V.k.e. (hat geschnürt) : **1.** fiseleñ, fiseñ, liammañ, stagañ, poellat, eren, lasañ, sifeliñ, kordennañ, senklennañ ; *mit Bindfäden schnüren*, fiseñ, lasañ, lakaat ur fiseleñ [en-dro da] ; *sich die Schuhe schnüren*, skoulmañ lasoù e votoù, lasañ e votoù, prenañ e votoù ; *in ein Korsett schnüren*, korfennañ ; **2.** *Perlen schnüren*, strollañ perlezennoù / strobañ perlez (Gregor) ; **3.** *sein Bündel schnüren*, ober e bak da vont en hent, dastum (pakañ) e fleütoù, pakañ e stal (e draoù), pakañ e rabotoù, troñsañ e damm stal.

V.em. : **sich schnüren** (hat sich (t-rt) geschnürt) : **1.** stardañ e c'houriz ; **2.** gwiskañ ur gorfenn, lakaat ur gorfenn.

schnurgerade ag. : eeun-tenn, eeun-pik, hep pleg na kilbleg ; *diese Reihe ist aber nicht schnurgerade*, treflez emañ al linenn-se war a welan ; *schnurgerade Straße*, stradaed hep pleg na kilbleg b. ; *eine schnurgerade Reihe von Häusern*, tiez regennet evel ur vogel lies.

Adv. : a-dreuz-kaer, a-dreuz-penn, dre nij, war nij, didro, war-eeun, end-eeun.

Schnürleib g. (-s,-er) : korvenn b., korfenn b., justin g., justinenn b. ; *ärmelloser Schnürleib*, drogedenn b.

Schnürloch n. (-s,-löcher) / **Schnurloch** n. (-s,-löcher) : toull-las g., lagadenn b.

schnurlos ag. : diorjal ; *schnurloses Telefon*, pellgomzer diorjal g.

Schnurmacher g. (-s,-) : pasamanter g., laser g.

Schnürnadel b. (-,-n) : pase-las g., tremen-las g.

Schnurrbart g. (-s,-bärte) : kizennad-weuz b., mourenn b., mourennoù lies., mouroù lies., barbustell b., moustachoù lies., P. pan g.

Schnurrbarthaare lies. : [loen.] mourennoù lies., mouroù lies., barv g./str., P. pan g.

schnurrbärtig ag. : mourraouek, barbustellek, ur mouroù gantañ dindan e fri.

Schnurre b. (-,-n) : **1.** strakerez b., stlakerez g., strakell b., fraoñverez b., trabell b., regegeg g., krikerez b. ; **2.** [kornigell] sourrell b. ; **3.** tezenn b., bourd g., taol jilbourdiñ g., taol farserezh g., farsadenn b., fentigell b., fars g., baoc'h g., jangloù lies., wignavaou g.

schnurren V.gw. (hat geschnurrt) : **1.** fraoñval, nezañ, sourral ; *die Katze schnurrt*, ar c'hazh a oar e gredo, emañ ar c'hazh o lavaret e Bater, emañ ar c'hazh o tibunañ e Bater (o rouzmouzat, o paterat, o nezañ, o lavaret e gredo) ; *der Motor schnurrt*, nezañ a ra ar c'heflusker, mat ez a ar c'heflusker en-dro, kempenn (diroufenn, lampr) e ya ar c'heflusker en-dro, ar c'heflusker a zo likant, fraoñval a ra ar c'heflusker, froumal a ra ar c'heflusker, kompez e tro ar c'heflusker, plaen e tro ar c'heflusker, kaozeal a ra ar c'heflusker ; **2.** P. ober e druantoù ; *bei jemandem schnurren*, truantal ouzh u.b., sunañ u.b., goro arc'hant digant u.b., diwadañ u.b., peilhat (kignat) u.b., diskantañ e yalc'h d'u.b., krignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ) u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b.

Schnurren n. (-s) : fraoñv g., fraoñvadeg b., rouzmouz kazh g., rouzmouzezh g. ; *das Schnurren des Spinnrades*, fraoñv ar c'harr-nezañ g., froum ar c'harr-nezañ g. ; *das Schnurren der Katze*, rouzmouzezh ar c'hazh g.

Schnurrer g. (-s,-) : **1.** toupiner g., liper g., trufier g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g. ; **2.** klasker g., klasker-bara g., klasker-boued g., kester g., kochenner g., Yann goulenn g., kork g., korker g., truant g., jalod g., kaimant g., klok'her g.

Schnurrhaare lies. : **1.** kizennad-weuz b., mourenn [liester mourennoù, mouroù] b., barbustell b., moustachoù lies. ; **2.** [loen.] mourennoù lies., mouroù lies., barv g./str., P. pan g.

Schnürriemen g. (-s,-) : las g., lasenn b., lêrenn b., korreenn b.

schnurrig ag. : droch, pampes, iskis, fentus, diboell, chin, lu, farsus, boufon, ribardennus ; *schnurriger Kauz*, ibil g., labous g., labous iskis a zen g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., pichon g., brav a bichon g., oristal g., oristal a zen g., orin g., orin den g., orin a zen g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., pipi g., hinkin g., istrogell g., marc'h-lu g., mailhard g., tamm paotr iskis g., pitaouenneg g., gwiqfre g., istrelog g., kalkenn b./g., papigo g., istañsour g., pitouch g., termaji g., diaoul a zen g., aotrou g. ; *schnurrige Einfälle*, mennozhioù diboell lies., sorc'hennoù lies., kinnigoù droch lies., sorbiennoù lies.

Schnurpfeiferei b. (-,-en) : fidorienn b., flugez str., flugezennoù lies., bidennoù lies., krakoù lies.

Schnürschuh g. (-s,-e) : botez lasoù b.

Schnürsenkel g. (-s,-) : las g., lasenn b. ; *meine Schnürsenkel haben sich aufgelöst*, dilas eo va botoù, dilaset eo va botoù, diskoulm eo lasoù va botoù, diskoulmet eo lasoù va botoù, dizereet eo lasoù va botoù, dibrenn eo lasoù va botoù ; *seine Schnürsenkel zubinden, seine Schnürsenkel binden, seine Schnürsenkel knüpfen*, skoulmañ lasoù e votoù, lasañ e votoù, prenañ e votoù ; *eine Schleife in den Schnürsenkel machen*, ober ur skoulm lagadenn gant e las ; *mit Schnürsenkeln versehen*, lasenniñ.

Schnürstiefel g. (-s,-) : botinez lasoù b., brodikin g., heuzig g.

schnurstracks Adv. : 1. war-eeun, war-eeun-tenn, didro ; *schnurstracks aufs Ziel losgehen*, mont didro d'ar pal, mont war-eeun d'ar pal, mont rag-enep d'ar pal ; 2. diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, war an taol, en un taol, en un taol berr, war al lec'h, war an tach, ribus, kentizh, war an tomm, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, hep ober seizh soñj, a-droc'h-mogn, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, en un taol-red, a-lamm, rag-enep, rag-eeun ; *er läuft schnurstracks zum Richter*, mont a ra hardizh da gaout (da-geñver) ar barner, mont a ra krenn da gaout ar barner, mont a ra a-droc'h-trañch da-gaout ar barner, mont a ra a-benn-kaer da gaout ar barner, mont a ra war-eeun-tenn da gaout ar barner, leuskel a ra pep tra a-dreuz-foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner, lezel a ra pep tra da foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner ; 3. [dre skeud.] *schnurstracks entgegen*, kontrol-bev an eil d'egile.

Schnürung b. (-) : sifeladur g., lasañ g.

schnurz ag. : P. *ihm ist alles schnurz*, ne ra foutre kaer gant netra, ne ra van eus netra, hennezh a zo disourisi meur ; *das ist mir schnurz*, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh e ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din -

ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbare - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ran na mik na mann ; *das ist mir völlig schnurz, was die Leute so denken*, me ne ran van ebet evit klevet ar chas o harzhal, leuskel a ran an dud da lavaret, me ne ran na van na kaoz ouzh tanfoeltr den ebet, ober a ran foutre kaer eus ar c'haezioù, ober a ran forzh gant kaozioù an dud, ober a ran forzh petra 'lavar an dud, me ne ran van ebet pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, ne ra forzh din pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, me ne ran van ebet pe bour pe driñchin am bo gant an dud, me ne ran ket a gaz pe e vin lakaet mat pe fall gant an dud, me a zo ingal din peseurt abeg a gavo an dud ennon, me ne ran van peseurt abeg a gavo an dud ennon, difoutre on ouzh pezh a lavaro an dud.

Schnute b. (-,-n) : 1. genoù bihan g. ; 2. mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g.

Schoah b. (-) / **Shoah** b. (-) : Shoah g.

Schober g. (-s,-) : bern g., berniad g., bodenn b., bodennad b., yoc'h b., yoc'had b., gwrac'hell b. ; *Heuschober*, bern foenn g., gwrac'hell foenn b., bodenn foenn b., bodennad foenn b. ; *Garben zu Schobern aufstellen*, kakuadañ, gwrac'hellat.

schobern V.k.e. (hat geschobert) : kakuadañ, gwrac'hellat, berniañ, yoc'hiñ.

Schock¹ n. (-s,-e) : 1. un tri-ugent bennak ; 2. bern g., morad g., maread g., ribitailh b.

Schock² g. (-s,-s) : stok g., stokadenn b., distokadenn b., stroñs g., stroñsadenn b., tos g., bleuz g., fromadenn b. ; *einen Schock erleiden*, bezañ gwallskoet, bezañ stroñset, pakañ ur gwall stok, pakañ un distokadenn, bezañ daraezet.

schockant ag. : feukus.

Schockbehandlung b. (-,-en) : mezegadur dre stroñsañ g., mezegadur a ya a-stroñs g., mezegadur gant ar stroñser-tredan g.

schocken¹ V.gw. (hat geschockt) : 1. *das Getreide schockt gut*, fonnus eo an eost ; 2. [merdead.] *ein Schiff schockt*, morañ a reer ur vag, lakaat a reer ur vag war-neuñ, moret e vez ur vag.

V.k.e. (hat geschockt) : 1. bannañ ; *den Ball schocken*, bannañ ar volotenn ; 2. sevel kakuadoù tri-ugent hordenn, gwrac'hellat tri-ugent-ha-tri-ugent.

schocken² V.k.e. (hat geschockt) : stroñsañ, gwallskeiñ, daraezañ.

Anv-gwan verb : **geschockt** *er ist geschockt*, gwallskoet eo e spered, stroñset eo, daraezet eo.

Schocker g. (-s,-) : film euzh g., film skrij g.

schockieren V.k.e. (hat schockiert) : feukañ, saouzaniñ, gwallskoueriañ, droukskoueriañ ; *ich bin schockiert*, feuket on.

schockierend ag. : dizereat, amzereat, amzere, dizoare, diwisk, lous, kleuk, garzenn, hudur, druz, feukus, divalav, skoemp, boufon, dizonest, gwallskouerius, kasaus, euzhus, ifamus, a wallskouer ; *schockierende Worte*, komzoù diwisk (lous, hudur, druz, dizereat, amzereat, dizoare, gros, distres, distrantell, dizonest, pebret-lik) lies., gerioù lous lies., gwall c'herioù lies., skolpadoù lies., komzoù vil lies., komzoù noazh lies., viltañsoù lies., komzoù a wallskouer lies. ; *das ist ja schockierend*, feukus eo an dra-se, un euzh eo.

schockweise Adv. : tri-ugent-ha-tri-ugent, a-vern, a-vernioù, a-verniadoù.

schofel ag. / **schofelig** ag. : 1. rukunus, doñjerus, displed, mezhus, ifamus, vil, divalav ; *das war recht schofel von ihm*, ne oa ket jentil-tre eus e berzh, evel ma vefe graet seurt traoù, ne jaoj ket ober seurt traoù, seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson, seurt traoù ne vezont ket graet, ne faot ket ober seurt traoù, ne oa ket bet gwall dener pa'z en deus bet graet an dra-se, gwall zizamant e oa bet ; 2. *in Geldsachen schofel*, teusk, tost, tostik, tost evel ur preñv, tagn, tagnous, tost-tagn, pizh, pizh-krug, pizh-gagn, pizh-lous, pizh-brein, pizh-lovr, pizh-lor, pizh-louidik, pizh-pemoc'h, pizh evel ar moc'h, pizh evel un touseg, pizh evel ur razh, kevnidet e yal c'h, pervezh, atapiet, engravet, mac'hom war e arc'hant, start war an distag, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, sec'h e gein, sec'h a gein, kras e revr, amsell, amsellus, berrsellus, sellant, sellus, skars, krez, krin, prim, skrag, skrag evel an avel norzh, skrag evel ar bleiz, ar c'hrug-sec'h warnañ, ar c'hrug-sec'h war e gein, peg e groc'hen ouzh e gein, stag e groc'hen ouzh e gein, tost e groc'hen d'e gein, peg e vizied kamm ouzh e veud, sinac'h, porc'hell, teuc'h, moan e vizied, fallakr.

Schöffe g. (-n,-n) : [gwir] chuin g., advarner g., harper g.

Schöffnamt n. (-s,-ämter) : chuinaj g., chuinelezh b., chuiniezh b.

Schöffengericht n. (-s,-e) : [gwir] lez-varn chuined b.

Schöffin b. (-,-nen) : [gwir] advarnerez b., harperez b.

Schofför g. (-s,-e) : bleiner g.

schofflig ag. : *sellit ouzh schofel*.

Schogun g. (-s,-e) : shogun g.

Schokolade b. (-,-n) : chokolad g., chikola g.

schokoladenbraun ag. : a-liv gant ar chokolad, el liv d'ar chokolad.

Schokoladenfabrik b. (-,-en) : chokoladerezh b., stal fardañ chokolad b.

Schokoladenfabrikant g. (-en,-en) : chokolader g.

schokoladenfarben ag. : a-liv gant ar chokolad, el liv d'ar chokolad.

Schokoladenglasur b. (-,-en) / **Schokoladenguss** g. (-es,-güsse) : lindrenn chokolad b., gwiskad chokolad lindr g.

Schokoladenhändler g. (-s,-) : chokolader g.

Schokoladenherstellung b. (-) : chokoladerezh g.

Schokoladenkanne b. (-,-n) : pod-chokolad g.

Schokoladenplätzchen n. (-s,-) : [kegin.] gwispid chokolad str.

Schokoladentafel b. (-,-n) : tablezenn chokolad b.

Schokoladentrüffel b. (-,-n) : trufenn chokolad b.

Schokoriegel g. (-s,-) : barrenn chokolad b.

Scholar g. (-en,-en) / **Scholast** g. (-en,-en) : [istor] skoliad kantrere g., studier kantrere g., kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer].

Scholastik b. (-) : [preder.] skloastik g., skloastika b., skolbrederouriezh b.

Scholastiker g. (-s,-) : [preder.] skloastikour g., skloasteg g., skolbrederour g.

Scholastikerin b. (-,-nen) : [preder.] skloastikourez b., skloastegez b., skolbrederourez b.

scholastisch ag. : 1. [preder.] skloastikel, skloastek, skolbrederouriezhel ; 2. [gwashaus] darskolastek.

Scholiast g. (-en,-en) : [preder.] skoliast g.

Scholie b. (-,-n) : [preder.] skolienn b.

Scholle¹ b. (-,-n) : 1. moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn zouar b. [*liester* mouded douar, moudennoù douar], motenn b., torpez str., klochenn b. (lies : klochad), tamm boem g., tamm bomm-douar g. ; 2. douar g., park g. ; 3. *Eisscholle*, skornenn b., tamm skorn g. ; 4. *an der Scholle kleben, an die Scholle gefesselt sein, der Scholle verhaftet sein*, bezañ stag ouzh e vro, bezañ chomidik, bezañ divonedus.

Scholle² b. (-,-n) : [loen] 1. pleuronektedeg g. ; 2. plaisenn b. [*liester* plaised], plais str., garlizenn b. [*liester* garlized], lizenn ruz b. [*liester* lized ruz], tarzhenenn b., leizenn b. [*liester* leized].

Schollenbrecher g. (-s,-) : torrer-mouded g., ruilhenn b.

Schollenegge b. (-,-n) : oged b., freuz g., kloued b., freuzell b., freuzerez b., klouedell b., tramailh g.

Schollenüberschiebung b. (-) : [douar.] charreadeg b.

schollern V.gw. (hat geschollert) : kouezhañ gant un trouz boud.

Scholli [tro-lavar] : *mein lieber Scholli* ! gabell ! ganas ! ga ! gagn ! alato ! atoue ! daonet ! chaous ! chaous warnout ! foeltr ! foutre ! tanfoeltr ! fidamdoue ! fidamdoustik ! nondedistag ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! mil krampouezhen ! ha-dall daonet ! arsa ! manac'h da vin ! mil manac'h toull ! mil mallozh ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mallozh gast ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! gast a c'hast ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barriken ! seizh kant barrikennad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! gast alato ! mallach douar ! mallistoull ! mallach toull ! mallin rous ! mallech ti ! mil mallozh ruz ! mallozh ar foeltr ! foeltr an diaoul ! mil mallozh an tan hag ar c'hurun ! daonet e vin ! daonet ne vin ket ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene ! daonet 'vo va ereoù ! daonet 'vo mil va ereoù ! daonet 'vo chipot-holen va mamm-gozh ! daonet 'vo chipot-holen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen va ene ! daonet 'vo kroc'hen va

c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen kurunoù va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunoù !

schollig ag. : 1. e stumm ur vouden, e stumm mouded ; 2. leun a vouted.

Schöllkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-gwennilied b., louzaouenn-ar-plac'h-koant b., sklaer b., gwad-melen g., louzaouenn-an-daoulagad b.

schon Adv. : 1. dija, seulabred, endeo, erru, c'hoazh, pelloc'h, evit ar mare, ur wech bennak ; *ich muss schon gehen*, ret eo din mont dija ; *ich habe schon davon gehört*, *das habe ich schon mal gehört*, klevet em eus an dra-se c'hoazh a-raok hiziv, c'hoazh am eus bet klevet an dra-se, klevet em eus bet an dra-se c'hoazh ; *ich habe es euch doch schon gesagt*, c'hoazh am eus bet lavaret se deoc'h ; *ich war schon mehrmals dort*, eno on bet c'hoazh meur a wech ; *warst du schon dort*, bet out eno ur wech bennak ? ; *schon um acht Uhr sind wir abgefahren*, kerkent (kenkent) hag eizh eur ez ejomp en hent ; *um fünf waren wir schon mit der Arbeit fertig*, kerkent ha pemp eur e oa echu al labour ganeomp ; *es ist schon Nacht*, erru eo noz ; *seid ihr schon da ?!* erru ha tout oc'h ? ; *ich weiß nicht, wie viele Jacken ich schon gestrickt habe*, n'ouzon ket pet sae-samm am-eus erru graet ; *schon jetzt*, diwar-vremañ, a-benn bremañ, a-vremañ ; [dre astenn.] *schon die Höflichkeit lehrt es*, un afer a sevended eo hepmuiken ; *wo wohnst du schon ?* pelec'h emañ o chom c'hoazh ? ; *wie heißt dein Bruder schon ?* petra eo anv da vreur c'hoazh ? ; *er stieg aufs Pferd und schon war er weg*, rampet en doa war e varc'h hag eñ kuit, pignat a reas war e varc'h ha ploup ! kuit diouzhtu ! ; *kaum gesagt, schon getan*, ken buan graet ha lavaret, ken buan ha lavaret, kerkent (kenkent) graet ha lavaret, ken prim hag ar ger, ken prim hag e lavar, kerkent (kenkent) hag ar ger, kerkent (kenkent) ha lavaret, diouzhtu war ar ger ; *wie viel habt ihr schon getrunken ?* pet banne hoc'h eus evet pelloc'h ? pet banne hoc'h eus evet evit ar mare ?

2. *da ist er schon wieder*, setu hennezh amañ adarre ; *wir haben schon wieder fürstlich zu Abend gegessen*, ha setu bet ur goan a-stroñs adarre ; *schon lange*, a-bell-amzer, a-bell-kent, a-bell-gozh, a-bell 'zo, pell 'zo, pellik 'zo, forzh pell 'zo, pelloù bras 'zo, mil bell 'zo, abaoe ez eus kozh amzer, ur gwall bennad 'zo, ur pennad brav 'zo, keit all 'zo, dibaoe keit all, abaoe keit all amzer, abaoe pell, abaoe pell amzer, pell amzer 'zo, pell amzer a oa, pell amzer a vo, ur geit vras a amzer 'zo dija, a-wechall, gwerso, a-werso, a-c'houde gwerso, a-c'houde pell 'zo, a-c'houde pell amzer, a-gozh, dijaik ez eus pell amzer (Gregor) ; *ich warte schon lange auf eine Nachricht von ihm*, emañ abaoe pell o c'hortoz eus e geloù, emañ abaoe pell o c'hortoz keloù digantañ, abaoe ar c'heit emañ o c'hortoz eus e geloù ! gwerso dija e c'hortozan eus e geloù ; *er ist schon lange nicht satt*, n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad, menel a ra war e naon ; *schon so lange*, abaoe keit-se, a-c'houde ker gwerso, keit all 'zo, keit all a oa, dibaoe keit all, evit a geit 'zo, ken pell 'zo, ken pell a oa ; *obwohl ich schon so lange sein Nachbar bin, habe ich ihn kein einziges Mal gesehen*, keit all 'zo emañ o chom e-kichen e di, n'em eus ket e welet c'hoazh ; *seit Gründung unseres Vereins vor schon so langer Zeit konnten wir*

unzähligen Menschen helfen, evit a geit 'zo eo savet hor c'hevredigezh, hon eus gallet sikour nouspet den ; *das sah ich schon lange kommen*, drouksantet em boa kement-se pelloù bras a oa, gouzout a ouien pell a oa petra oa da zont (petra oa en hent dirazomp, petra oa ouzh hor gortoz), me a ziskrede a-walc'h pell amzer a oa, m'en douete abaoe pell dija, abaoe ar c'heit e toueten kement-se ! me a ouie abaoe pell dre belec'h hor boa da dremen ; *immer schon*, a-holl-viskoazh, a-viskoazh, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, dalc'hmat, a bep mare, a-vepred, a-hed an amzerioù, a bep amzer, a-hed-amzer ; *schon 1899 wurden Zentren für Thalassotherapie in Roscoff errichtet*, kreizennoù morvezegiezh a voe diazezet ken abred ha 1899 e Rosko ; *ich habe immer schon Bretonisch gesprochen*, dalc'hmat em eus gouezet brezhoneg, a-viskoazh em eus gouezet brezhoneg ; *ich wohne schon fünf Jahre hier*, pemp bloaz 'zo ez on deuet amañ da chom, emañ o chom amañ abaoe pemp bloaz ; [dre astenn] *schon bei der ersten Begegnung blühte in ihren Herzen eine tiefe gegenseitige Freundschaft auf*, raktal m'en em weljont e tiwanas etrezo mignoniezh tost ; *schon der Gedanke, dass ..., ar soñj nemetken e ... ; schon deswegen*, trawalc'h e vefe an abeg-mañ evit ..., kement-se a zo abeg a-walc'h evit ...

3. *ich weiß schon*, en gouzout a ran a-walc'h ; *das ist schon genug*, trawalc'h e vo gant kement-se ; *wir werden schon sehen*, gwelet e vo ; *wenn es schon sein muss*, dre ma n'eus ket gwelloc'h, o vezañ n'eus netra a well, e defot gwell, kement hag ober, kenkoulz hag ober, betek ober ; *wenn wir schon warten müssen*, kement ha gortoz, betek gortoz ; *kauf mir mal die Zeitung, wenn du schon ins Dorf gehst*, kement ha ma'z ez d'ar vourc'h, pren din ar gazetenn – kenkoulz ha mont d'ar vourc'h, pren din ar gazetenn – betek mont d'ar vourc'h, pren din ar gazetenn ; *wenn Sie schon spenden wollen, spenden Sie viel !* betek ma roit, roit kalz ! betek reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ koulz reiñ kalz ! kenkoulz ha reiñ roit kalz ! ; *wenn man zu einer Hochzeit geht, muss man schon etwas schenken*, pa'z eer d'an euredoù e vez ret profañ ; P. *na wenn schon !* forzh a se ! ha neuze ? petra a vern an dra-se ? pe vern ? pe kaz a zo ? pe laz ? pe forzh a zo ? ha goude ? na pa vefe ? nag evit se ! na bezañ ! forzh a se ! ; *wenn schon, dann gehen wir*, koulz eo deomp mont kuit neuze - ma ! kent a se, kerzhomp kuit !

4. *was bedeuten schon die paar Jahre, die das Leben uns gönnt*, n'eo ket ar pellder a zo da vevañ ! ; *mag schon wahr sein*, hañval e vefe ez eo gwir, gwir eo war a hañval, a c'hall bezañ ; *wenn ... schon (ob ... schon)*, bezañ ma, evit ma, evit dezhañ + anv verb, daoust dezhañ + anv verb, daoust ma, petra bennak, goude ma, ha ; *schon gut !* trawalc'h ! mat pell 'zo ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! ; *mir schon recht !* mat ! a-du emañ ! ; P. *mach' schon !* hastañ buan 'ta ! hast a-fo ! deus 'ta ! ; *es wird schon gehen*, mont a ray ganeomp sur 'vat ! kavet e vo penaos ober diouti !

schön ag. : brav, kenedus, kenedek, kaer, koant, derc'h, plijus da welet ; *ein schöner Mann*, un dremm kaer a zen g., ur paotr korfet-brav g., ur brav a baotr g., ur brav g., ur

c'haer g. ; *schön sein*, kaout kened, bezañ brav, bezañ koant, bezañ kaer ; *ein schöner Greis*, un tamm brav a gozhiad g., ur c'haer a gozhiad g. ; *ein schönes Gesicht*, un dremm genedus b. ; *ein schönes Haus*, ur c'haer a di g. ; *ein schöner Baum*, ur wezenn vrav b., ur wezenn gaer b. ; *ein schöner Himmel*, un oabl digoumoul, un oabl glas g. ; *das Wetter wird schön*, diougan (seblant) amzer yac'h 'zo, stummet brav eo an amzer, emañ an hinon o tont, dont a ra an amzer da vat ; *schön werden*, dont da vrav ; *schöner werden*, bravaat, mont war bravaat, kaeraat, koantaat ; *sich schön machen*, en em bravaat, en em alejiñ, en em gempenn, en em fichañ ; *schönen Dank* ! trugarez ! bennozh Doue ! bennozh deoc'h ! ; *das schöne Geschlecht*, gouenn goant ar merc'hed b. ; *die schönen Künste*, an arzoù-kaer lies. ; *ein schöner Geist*, ur spered kaer a zen (Gregor) g. ; *hinreißend schön*, kaer-kaer, kaer evel an deiz, koant evel an deiz, brav evel an deiz, kaer evel an deiz o c'houlaoüñ, koant evel an deiz o c'houlaoüñ, brav evel an deiz o c'houlaoüñ, kaer evel an heol, kaer evel ur ganevedenn, kaer evel al loar, koant evel al loar, koant evel an heol, brav-echu, koant da lipat, koant da lazhañ ; *etwas Schönes*, un dra gaer g., ur vraventez b., ur c'haerder g., ur c'haer g., ur c'haer-kaer a dra g. ; *das Schöne*, ar gaerded b., ar c'haerder g., ar gened b., ar brav g. ; *zwischen dem Schönen, dem Schöneren und dem Schönsten unterscheiden können*, gouzout diforc'hiñ etre ar brav, ar bravoc'h hag ar bravañ ; *das schönste von diesen Mädchen*, ar goantañ eus ar merc'hed-se b. ; *der Begriff des Schönen, die Idee des Schönen*, keal ar gened b. ; *die Schöne und das Biest, die Schöne und das Tier*, ar goantenn hag an euzhvil, ar goantenn hag al loen ; *das ist zu schön, um wahr zu sein*, un inosant neb a gred an dra-se ! erru e vefe marc'had-mat ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! ya, war lost al leue ! ; *wer ist die Schönste im ganzen Lande* ? piv eo an hini goantañ er vro a-bezh ? piv eo fleurenn holl verc'hed ar vro ? ; *zum Malen schön*, koant da lipat, kaer-tre, kaer-kaer, rollet divlam, un drugar da welet, stummet brav, koant evel un ael Doue, brav-echu, koant da lazhañ ; *jemandem schöne Augen machen*, ober al lagad dous (lagad bihan, lagad flour, lagad mignon, lagadig, lagadigoù) d'u.b., luc'hañ ouzh u.b., lugerniñ ouzh u.b., ober selloù doñv ouzh u.b. ; *eines schönen Tages*, ur pezeiz, hag un deiz a voe ... ; *schöne Worte*, lavarou flour lies., komzoù flour lies., komzoù brav lies., kaozioù brav lies., komzoù troet brav lies., komzoù troet kaer lies. ; *ein schönes Geld*, un tousegad (un dornad, ur poullad) brav a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur pezhad moneiz g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur somm vras a arc'hant b., arc'hantoù bras lies., arc'hant mat g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *eine schöne Bescherung*, ma, prop eo ! brav emaomp ganti ! setu aze ur gempenn ! setu ni paket propik ! en ur soubenn vrav emaomp ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! diouzh ar c'hentañ ! gounezet hon eus hon devezh ! setu aze kempennou deomp-ni 'vat ! ; [goapaus] *da haben Sie ja was Schönes angerichtet* ! ma, prop eo ! bremañ emaomp kempenn ganti ! setu aze ur gempenn ! c'hwil 'oar anezhi 'vat ! eus ar c'hentañ ! sell aze ul luz dezhi ! brav emaomp ganti !

un taol-kaer hoc'h eus graet aze ! setu aze ur soubenn vrav ! gounezet hoc'h eus ho devezh !

Adv. : brav, kaer, mat ; *schön schreiben*, skrivañ brav, skrivañ flour, bezañ turgnat brav ar pezh a skriv an-unan ; *das ist schön geschrieben*, skrivet kaerik eo ; *schön singen*, kanañ brav ; *das klingt schön* ! brav eo da glevet ! nag eñ 'zo kaer ar pezh a glevan ! ; *er singt nicht mehr so schön*, fallaet eo da ganañ, ne gan ket mui ken brav ; *schön* ! mat ! dispar ! ; *das ist schön von ihm*, ma, pegen jentil eo eus e berzh ! ; *schön tun*, ober e baotr brav, rodal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, dougen roufi, en em rollañ, lorc'henniñ, torodelliñ ; *ich werde mich schön davor hüten*, en em ziwall a rin ouzh an dra-se, en em virout a rin ouzh kement-se, ober a rin va c'hempennou ; *danke schön* ! trugarez ! mersi bras ! bennozh Doue ! bennozh deoc'h ! ; *bitte schön* ! mar plij ! mar plij ganit (ganeoc'h) ! ; *na schön* ! a-du ! mat ! ; *na schön, dann gehen wir*, koulz eo deomp mont kuit neuze - ma ! kent a se, kerzhomp kuit ! ; *Sie haben schön lachen*, brav eo deoc'h c'hoarzhin ; *er hat schön reden*, hennezh a zo aes kaozeal - brav eo dezhañ kaozeal (lavaret) - ebat eo dezhañ prezeg - ebat a zo dezhañ ober prezegennoù - an tan a vez fougenn ennañ e-pad an hañv o vezañ n'eus ket ezhomm anezhañ - brav eo kaozeal pa ne vezer ket er blegenn - brav a-walc'h eo lavaret pa vezer pell diouzh ar bec'h, berroc'h e vez an teod pa vezer war al lec'h - kalonek e vez gant e c'henoù pa vez pell diouzh ar bec'h - hennezh a brezeg a-walc'h - hennezh a lavar a-walc'h ; *er lässt schön grüßen*, ober a ra e c'hourc'hemennou deoc'h ; *wir sind schön dran* ! brav emaomp ganti ! riñset omp ! setu-ni tapet brav ! setu amañ kempennou deomp-ni avat ! setu-ni paket fall avat ! setu aze ur gempenn ! setu ni paket propik ! gounezet hon eus hon devezh ! en ur soubenn vrav emaomp ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat !

Schönbartlaufen n. (-s) : [Krennamzer] maskaradenn b., maskladeg b.

Schonbezug g. (-s,-bezüge) : goloenn b., pallenn g.

Schöndruck g. (-s,-e) : [moulla.] moulladur an enebennoù g., moulladur ar pajennoù dehou g.

Schöne ag.k. b. : [barzh.] koantenn b., brav b., kaerenn b. ; *die Schöne und das Biest, die Schöne und das Tier*, ar goantenn hag an euzhvil, ar goantenn hag al loen.

schonen V.k.e. (hat geschont) : arboellañ, erbediñ, espenn, damantiñ da, kaout damant da, armerzhañ, divec'hiañ, gouarn ; *seine Vorräte an Pulver und Munition schonen*, arboellañ e boultr hag e blom ; *Kleider schonen*, erbediñ e zilhad, armerzhañ e zilhad, kaout damant d'e zilhad ; *er schont seine Gesundheit*, hennezh a oar gouarn e yec'hed, arboellañ a ra e yec'hed, erbediñ a ra e yec'hed, kendelc'her a ra e yec'hed, damant en devez d'e yec'hed, damantiñ a ra d'e yec'hed.

V.em. : **sich schonen** (hat sich (t-rt) geschont) : en em erbediñ, erbediñ e gorf (e yec'hed), arboellañ e yec'hed, arboellañ e nerzh, marc'hata e boan, arboellañ e boan, espenn e boan, kaout damant d'e gorf (d'e boan, d'e yec'hed), damantiñ d'e gorf (d'e boan, d'e yec'hed), sellet ouzh e boan ; *sich nicht schonen*, drastañ e gorf gant al labour, labezañ e gorf gant al labour, en em greviñ o labourat, en em zrailhañ, drailhañ e gorf gant al labour, en em lazhañ o labourat, lazhañ e gorf, terriñ ha breviñ e

gorf gant al labour, bezañ kriz outañ e-unan, bezañ digernez outañ e-unan, bezañ kriz ouzh e gorf, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf, d'e yec'hed), bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan (d'e gorf, d'e yec'hed), bezañ ki ouzh e gorf, lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, kiañ outi, kiañ, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, ruilhal ha merat e gorf, labourat evel ur c'hi, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, c'hweshañ e-barzh, en em zrasañ, difretañ, diskrapañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez outañ e-unan, labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.

schönen V.k.e. (hat geschönt) : 1. [gwin, bier, dour] boullaat, [gwin] gwennviañ ; 2. [liv, luf] adsplannaat, splannaat, flammaat.

schonend ag. : evezhiel, evezhius, damantus, truezus.

Adv. : dre zouster, dre du, dre gaer, gant mil evezh, gant evezh mat, gant evezh bras ; *jemanden schonend behandeln*, mont dre gaer (ober brav) d'u.b., mont dre gaer gant u.b., mont dre du d'u.b., mont dre du gant u.b., tremen diouzh u.b., bezañ damantus d'u.b., na vont re galet d'u.b., mont dre zouster d'u.b., bezañ truezus e-keñver u.b., erbediñ u.b., kaout damant d'u.b.

Schoner g. (-s,-) : 1. goloenn b., pallenn g. ; 2. [merdead.] goueletenn b.

schönfärben V.k.e. (hat schöngefärbt) : propikat, dreistkaeraat.

Schönfärberei b. (-) : dreistkaeraat g.

Schonfrist b. (-, -en) : [polit.] prantad gras g., prantad a c'hras g.

Schöngest g. (-es, -er) : spered kaer g., spered uhel a zen g., spered kaer a zen g., den speredet-kaer g.

Schöngesterei b. (-) : c'hoant tremen evit ur spered kaer a zen g.

schöngestig ag. : 1. *schöngestige Literatur*, lizhiri-kaer lies. ; 2. *schöngestiger Mensch*, spered kaer a zen g., den speredet-kaer g.

Schöngesicht n. (-s, -er) : [louza.] boked-an-Dreinded g., louzaouenn-an-Dreinded b. [*Viola tricolor*].

Schönheit b. (-, -en) : kened b., kenedelezh b., koantiri b., koantiz b., kaerder g., kaerded b., bravder g., braventez b., kaerentez b., bravite b., neuz-vat b. ; *die Schönheit der Natur*, kaerder an natur g. ; *die Schönheiten eines Landes*, kaerderioù ur vro lies. ; *reine, unverfälschte Schönheit*, braventez distern b., braventez diglink b. ; *eine vollendete Schönheit*, ur gened (ur goantiz) disi b., ur c'haerder peurvat g., ur gened hep si na gwri b., ur beurgened b. ; *ihre Schönheit hat ihn verzaubert*, mezevellet e voe gant kened ar plac'h, kened ar plac'h a vezvas anezhañ ; *ich war von der Schönheit dieser Landschaft überwältigt*, mezevellet e voe va daoulagad gant kened an dremmwel meurdeus-se,

mezv e oan gant kened an dremmwel meurdeus-se ; *ihre Schönheit verblüht*, goeñviñ a ra kened ar plac'h-se, emañ ar plac'h-se o koll he c'hened, mont a ra he liv mat digant ar plac'h-se, dislivañ a ra ar vaouez-se, gwrac'hellat a ra ar wreg-se ; *sie lässt die Schönheit ihrer Seele erstrahlen*, lakaat a ra kened hec'h ene da zedarzhañ ; *Schönheiten sagen*, ober al lez, ober e lez [d'u.b.], tailhiñ (kenderc'hel) al lez, lavaret traoù koant, kañjoliñ, lavaret kaer, lavaret komzoù flour, kontañ flourannoù, ober e glufan, ober e gazh gleb, likaouiñ / lubaniñ (Gregor) ; *wie bald schwindet Schönheit und Gestalt*, pegen buan e c'hoefiv kened ar c'horf, tra nebeut eo kened ar c'horf, pegen buan e tremen koantiri ar c'horf ; *ein Wunder an Schönheit*, [plac'h] ur burzhud a goantiz g., ur fulenn a blac'h b., ur goantenn a blac'h b., ur plac'h kenedus-espar b., ur dra eus ar c'haerañ g., ur c'haer-kaer a dra g., un tamm friant g., ul lipadenn b., un tamm brav a blac'h b., ur farodez b., ul labousell b., ur sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vuilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., ur plac'h gwall vrav b., ur plac'h kaer-distailh b., ur plac'h kaer-eston b., ur plac'h kaer-meurbet b., ul loskadenn b., ur c'harsalenn b., ur femelenn b., ur garvez b., ur blantenn b., ur gouarc'henn b., ur goantenn b., ur gaerenn b., un deken b., ur chevrenn b., un hadenn b., ur gaer a hadenn b., ur boked g., ur babig koant g., ur plac'h stipet b., ur stipadenn b., un darinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., meleour an dimezelled g., ur c'hwenenn b., ur geurenn b., ur gogez g.

Schönheitschirurg g. (-en, -en) : [mezeg.] surjian kenedour g., surjian heneuziañ g.

Schönheitschirurgie b. (-) : [mezeg.] surjianerezh kened g., surjianerezh heneuziañ g.

Schönheitschirurgin b. (-, -nen) : [mezeg.] surjianeaz kenedourez b., surjianeaz heneuziañ b.

Schönheitsfehler g. (-s, -) : mank dister g., tamm si g., namm bihan g.

Schönheitsfleck g. (-s, -e) : [korf.] tapad g., brenn Yuzas g. / brizhenn b. / burbuenn b. / dluzhaj g. / lentilg b. / didremenadurezh b. (Gregor), plustrenn b., kousi g., lentilg b., letin g., letinad g.

Schönheitsgefühl n. (-s) : goust g., skiant ar gened b., blazidigezh b., blizidigezh b.

Schönheitsideal n. (-s, -e) : kened disi b., kened peurvat b., uhelskeudenn ar gened b.

Schönheitsinstitut n. (-s, -e) : saloñs-kened g., saloñs kenediñ g., saloñs hebretaat g., kenederezh b., hebrederzh b.

Schönheitskönigin b. (-, -nen) : rouanez kened b., fleurenn ar merc'hed b., fleurenn an holl verc'hed b.

Schönheitskonkurrenz b. (-, -en) : kevezadeg kened b., kenstrivadeg kened b.

Schönheitslehre b. (-) : kenedoueriezh b., kenedoniezh b.

Schönheitsmittel n. (-s, -) : gwezelad g., produ kened g.

Schönheitsoperation b. (-, -en) : [mezeg.] oberatadenn gened b., oberatadenn heneuziañ b.

Schönheitspflasterchen n. (-s, -) : kuchig g., P. tarch kafe g.

Schönheitspflege b. (-) : [mezeg.] prederiad kened g., kenederezh g., kenediñ g., hebretaat g., hebrederzh g. ; *Salon für Schönheitspflege*, saloñs-kened g., kenederezh

b., saloñs kenediñ g., saloñs hebretaat g., hebrederzh b.

Schönheitspflegerin b. (-, -nen) : [mezeg.] kenedourez b.

Schönheitssinn g. (-s) : goust g., skiant ar gened b., blazidigezh b., blizidigezh b.

Schönheitswettbewerb g. (-s, -e) : kevezadeg kened b., kenstrivadeg kened b.

Schonkost b. (-) : 1. boued reol g. ; 2. reol-voued b., hanren mezhur g.

Schönling g. (-s, -e) : [gwaschhaus] paotr faro g., farod g., paotr flammik g., pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., fring-foar g., poufer g., fougeer g., arvezier g., gogez koant g., pichon g.

schönmachen V.em. **sich schönmachen** (hat sich (t-rt) schöngemacht) : mont en e c'hloria mundi, en em fichañ en e vravañ, en em wiskañ en e granañ, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, mont war e begement, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em binfañ, en em stipañ, en em fichañ kaer, en em ginklañ, en em c'hreiañ brav, en em gempenn, en em vravaat.

Schönredner g. (-s, -) : [gwaschhaus] distilhour g., mestr-kaozeer g., kaozeer brav g., komzer brav g., marvailher g., teod mat a zen g., lavarer g., lavarer kaer hag oberer nebeut g., lavarer kaer g., lavarer brav g., konter g., loaver g., parlanter g., unan a oar kaozeal ken brav ma tennfe laezh digant un tarv g., unan a oar treiñ krampouezh g., unan a oar treiñ brav ar grampouezhenn g., unan a oar treiñ brav e grampouezhenn g., unan a oar dispakañ brav e gaoz g.

Schönredneri b. (-) : kaozeerezh brav g., loaverezh g.

schönrednerisch ag. : loavus, touellus, lidour ; *schönrednerische Worte*, komzoù diwar un teod tanav lies., komzoù diwar un teod lidour lies., komzoù diwar ur genoù lidour lies.

Schonrevier n. (-s, -e) : gwarezva loened g.

Schönschreibdrucker g. (-s, -) : [tekn.] moullerez a heberzhed uhel b., moullerez kaerskrivañ b.

Schönschreibekunst b. (-) / **Schönschreiben** n. (-s) : kaerskriverezh g., kaerskrivañ g., pizhskriverezh g.

Schönschreiber g. (-s, -) : pizhskriver g., kaerskriver g.

Schönschrift b. (-) : 1. kaerskriverezh g., kaerskrivañ g., pizhskriverezh g. ; 2. kaerskrivenn b.

Schönstein g. (-s, -e) : agat str., agatenn b., maen-agat g.

Schöntuer g. (-s, -) : paotr faro g., paotr flammik g., pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., gogez g., lubaner g., luban g., bombardier g., orbider g.

schöntuerisch ag. : koulouch, luban, lubanus, loavus, pilpous, pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, klouar, lidour.

schöntun V.gw. (hat schöngetan) : ober e baotr brav, rodal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, dougen roufl, en em rollañ, lorc'henniñ, torodelliñ, gogezañ, kañjoliñ, likaouiñ, lubaniñ, ober e glufan, ober e gazh gleb, trutal, ober fistoulig, ober chiboudig, ober e babor.

Schönung b. (-) : 1. [gwin] gwennviañ g., gwennviadur g. ; [gwin, bier, dour] boullaat g. ; 2. [liv, lufr] adsplannaat g., splannaat g., flammaat g.

Schonung b. (-, -en) : 1. damant g., doujañs b., arboell g. ; 2. gwarezva gwez g., spluseg b. ; 3. mirva g., gwarezva g., koad gwarezet g. ; 4. plantadeg b., planteiz b.

schonungsbedürftig ag. : blizidik, tener, hag a c'houlenn damant.

schonungslos ag. : didruez, dibardon, dibedenn, dibedennus, dizamant, didrugar, didrugarez, anrugar, digernezh, start, dibleg, kriz, garv, rust, yud, digalon, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, kaledet e galon, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, didruezus, didrugarezus, digar, digoant, dihegar, digarantez, diguñv, dibalamour.

Adv. : diblegus, didrugar, didruez, dizamant, rust, gant ruster, gant rustoni, hep ket a vezh, hep ma vefe strafuilhet e spered an disterañ gant an dra-se, hep rebech a goustiañs ebet, hep na zeufe ur bannac'h dour war e zaoulagad, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet, hep ober ur van, ken distrauilh ha tra, hep na rafe ur serr-lagad, hep ober esmae ebet, hep alamant, hep bezañ seizhdaleetoc'h evit ober an dra-se, dizamant, dibreder, diskorpu-kar ; *die Fahrer gingen schonungslos mit ihren Fahrzeugen um*, ar vleinerien n'o doa ket kalz a zoujañs evit o mekanikoù.

Schonungslosigkeit b. (-) : krizder g., krizderi b., rustoni b., garventez b.

schonungsvoll ag. : damantus, doujus, truezus.

Adv. : dre zouster, dre du, dre gaer, gant mil evezh, gant evezh mat, gant evezh bras.

Schonungszeit b. (-, -en) / **Schonzeit** b. (-, -en) : [pesketa, chaseal] prantad serradur g., prantad klozadur g., ehan bloaz g. ; *es ist Schonzeit*, difennet eo hemolc'hiñ (mont da besketa) er mare-mañ.

Schönwetterlage b. (-) : hinon b., amzer vrav b.

Schonzeit b. (-, -en) : *sellit ouzh Schonungszeit*.

Schopf g. (-s, Schöpfe) : 1. *Vogelschopf*, bouch g., hupenn bluñv b., hup g., bouchadig g., kogenn b., klipenn b., bechenn b., toupenn b., chup g., chupenn b., kabell g. ; *etwas mit einem Schopf versehen*, hupañ udb, hupenniñ udb ; [lenn., Charles Perrault] *Riquet mit dem Schopf*, Riked e vechenn g. ; 2. *blev str. ; jemanden beim Schopf fassen*, kemer u.b. dre e vlev, tapout krog e blev u.b. ; 3. *eine Gelegenheit beim Schopf ergreifen*, na c'hwitañ war un taol-chañs, na vankout d'e grog, kemer tro eus un degouezh kaer, kemer e dro eus un degouezh kaer, mataat eus un dro-vat, en em vataat eus un dro-vat, emvataat eus un dro-vat, lakaat ar glizh da gouezhañ war e dachenn, gwentañ dre ma'z eus avel a-du, tennañ e vad eus un dro-vat, ober e c'hounid eus un dro-vat, ober e c'hounidegezh eus un dro-vat, malañ diouzh an dour, en em gavout mat eus un dro-vat.

Schöpfbrunnen g. (-s, -) : puñs g.

Schöpfbeimer g. (-s, -) : sailh b., kelorn g.

schöpfen V.k.e. (hat geschöpft) : 1. *Wasser schöpfen*, tennañ (puñsañ) dour ; *Wasser aus einer Quelle schöpfen*, kemer dour eus ur feunteun, tennañ dour eus ur feunteun ; *Wasser aus einem Brunnen schöpfen*, tennañ dour eus ur puñs, puñsañ dour ; *aus einem Boot Wasser schöpfen*, dizourañ ur vag, puñsañ, skobañ ur

vag ; *voll schöpfen*, leuniañ, kargañ, kargañ a-rez, kargañ a-rez ar bordoù ; *mit beiden Händen Wasser schöpfen*, kemer dour en e voz, kemer bozadoù dour, kemer ur vozad dour, kemer dour a-vozadoù.

2. [troioù-lavar] *Atem schöpfen*, tennañ e alan, ehanañ, diskuizhañ, ober un ehan, ober un tenn anal, sachañ e anal, kemer e anal, kaout e alan en-dro, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, diblegañ e gein, digeinañ, lakaat e gorf da zibouezañ, ober ur gourvez, kemer didorr, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, ober ur ruilh ; *frische Luft schöpfen*, aveliñ (freskaat) e benn, ober un aveladenn, lonkañ ur banne avel, lonkañ avel, kemer an aer, mont en aer vras, cheñch avel d'e bilhoù, klouaraat, kemer avel / mont en avel / ruflañ an aer fresk (an avel) / tennañ aer fresk gant e skevent (Gregor) ; *Mut schöpfen*, kalonekaat, dont kalon d'an-unan, lakaat brignen en e zivrec'h / lakaat pebr war e galon (Gregor) ; *Verdacht schöpfen*, dont disfiz d'an-unan, sevel disfiz en an-unan ; *er schöpfte neue Hoffnung*, diwanañ a reas goanag adarre en e benn ; *neue Kraft schöpfen*, adnevesaat e nerzh ; *aus diesem Unglück hat er neue Kräfte geschöpft*, nerzh en deus adkavet en e walleur.

Schöpfen n. (-s) : puñserezh g., [merdead.] skobañ g.

Schöpfer g. (-s,-) : krouer g., furmer g., oberour g., oberer g., saver g., aozer g. ; *der Schöpfer des Himmels und der Erden*, Krouer an neñv hag an douar g., ar C'hrouer g., Doue krouer ar bed g.

Schöpfergeist g. (-es,-er) : spered ijinus a zen g., spered-krouiñ g., spered ijinet-mat g.

Schöpferin b. (-,-nen) : krouerez b., furmerez b., oberourez b., obererezh b., saverez b., aozerezh b.

schöpferisch ag. : ijinus, ijinet-mat, krouidik, krouüs ; *schöpferisches Genie*, krouer dispar a zen g., krouer dreist a zen g., spered-krouiñ dispar g.

Schöpferkraft b. (-) : ijin g., nerzh krouiñ g.

Schöpfungsförderer g. (-s,-) : [tekn.] pign lusket dre gorreenn g., soulsaver lusket dre gorreenn g., saverez lusket gant korreoù b.

Schöpfhähnchen n. (-s,-) : [loen.] dreolan dek b., dreolan-venez b.

Schöpfkelle b. (-,-n) [kegin.] kloge b., loa-bod b., loñs b.

Schöpföffel g. (-s,-) : [kegin.] kloge b., loa-bod b., loñs b. ; *ein Schöpföffel Suppe*, ur glogead soubenn b., ul loñsad soubenn b.

Schöpfrad n. (-s,-räder) : rod godigoù b., rod-dourañ b., noria g.

Schopf-Tintling g. (-s,-e) : [louza.] monog blevek g.

Schöpfung b. (-,-en) : **1.** krouadenn b. ; **2.** [relij.] krouadelezh b., ar Bed Krouet g., an traoù krouet lies. ; **3.** [relij.] *die Schöpfung der Welt durch Gott*, krouidigezh ar bed b., ar Grouidigezh b.

Schöpfungsgeschichte b. (-) : [relij.] Geneliezh b., Krouidigezh b.

Schöpfungskraft b. (-) : ijin g., nerzh-krouiñ g.

Schöpfwerk n. (-s,-e) : mekanik da buñsañ dour g., rod-dourañ b.

Schoppen g. (-s,-) : **1.** chopin g., chopinad g., pint g., pintad g. ; *ein Schoppen Apfelwein*, ur chopinad sistr g. ; **2.** [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] pod-bronnek g.

schoppen V.k.e. (hat geschoppt) : [evned-porz, gwazi] stambouc'hañ.

Schöps g. (-es,-e) : **1.** [loen.] dañvad g., penn-dañvad g. ; **2.** [dre skeud.] P. amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoad g., genaoueg g., podig, pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., genoù bras g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., inosant g., darsod g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., patatezenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn luch g., magn g., nouch g., diskiant g., pennsod g.

Schorf g. (-s,-e) : **1.** [mezeg] tagn g., rach g., eskar g. ; **2.** trouskenn b., trousk g., trouskennad b. ; *der Schorf löst sich von der Wunde ab*, didrouskennañ a ra ar gouli ; **3.** [louza.] gal g., suilh g.

schorfig ag. : **1.** trouskennek ; *schorfiges Knie*, glin trouskennek g. ; **2.** [louza.] galouzennek, galouzennek ; *schorfige Äpfel*, avaloù galouzennek lies., avaloù galouzennek lies. ; **3.** tagnus, tagnous.

Schörl g. (-s,-e) : tourmalin du g.

Schorle b. (-,-n) / **Schorlemorle** b. (-,-n) : gwin kemmesket a chug-frouezh ha limonadez g.

Schornstein g. (-s,-e) : **1.** siminal g./b., kiminell g., kiminal g. ; *den Schornstein fegen*, skarzhañ ar siminal, karzhañ ar siminal, divogediñ ar siminal, riñsañ ar siminal ; *der Schornstein raucht*, emañ ar siminal o vogediñ, leuskel a ra ar siminal diwarnañ (diwarni), emañ ar siminal o tivogediñ (Gregor), emañ moged o tont eus ar siminal, ar siminal a ra moged, ar siminal a daol moged, ur vogedenn a sav diwar ar siminal ; **2.** [dre skeud.] *eine Schuld in den Schornstein schreiben*, kroaziañ war un dle, ober e gañv da arc'hant un dle, ober kañvoù da arc'hant un dle, ober e ziouer eus arc'hant un dle, koll pep spi da adkavout arc'hant un dle.

Schornsteinaufsatz g. (-s,-aufsätze) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.

Schornsteinbrand g. (-s,-brände) : tan er siminal g.

Schornsteinfeger g. (-s,-) : skarzher-siminalioù g.

Schornsteinhaube b. (-,-n) / **Schornsteinhut** g. (-s,-hüte) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.

Schornsteinindustrie b. (-,-n) : industriezh hengounel deuet eus amzer an dispac'h greantel b., greanterezh hengounel deuet eus kreiz an XIX^{ved} kantved g.

Schornsteinkappe b. (-,-n) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.

Schornsteinkrone b. (-,-n) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.

Schornsteinmantel g. (-s,-mäntel) : tumenn b., barlenn b., mantell ar siminal b.

Schornsteinspitze b. (-,-n) : divogederez b.

Schorsch g. / **Schorsche** g. : [su Bro-Alamagn] Jord g., Jorj g.

Schorzenere b. (-,-n) : [louza.] sarsifi du str., sarsifienn zu b.

Schoss¹ g. (-es,-e) : struj str., kreskenn b., taol g., strujenn b., poulzadenn b., lañsadenn b., bount g., bountadenn b., taolad g. ; *Schosse treiben*, plantenniñ, bouilhañ, poulzañ evel raden, teurel strujoù, brankañ, ober bodadoù, bodenniñ, strujañ, dont struj (strujoù) d'an-unan, teuler kreskennoù, ober taol.

Schoss² g. (-es, -e/-en/Schösse) : [koz] taos g., tell b., karg b., kustum g.

Schoß⁽³⁾ g. (-es, Schöße) : 1. *barlenn b.* ; *ein Kind auf den Schoß nehmen*, lakaat ur bugel war e varlenn, barlennañ ur bugel, lakaat ur bugel war bennoù e zaoulin ; *nimm das Kind auf den Schoß*, tap ar bugel war da varlenn ; *ein Kind auf dem Schoß halten*, barlennañ (barlennata) ur bugel ; *unsere Großmutter hielt uns sanft auf ihrem Schoß*, ni a veze kutuilhet dousik gant hor mamm-gozh en he barlenn ; 2. [dre skeud.] *die Hände in den Schoß legen*, ober e gorf didalvez, na ober ur c'heuz eus e zaouarn, lakaat e zaouarn an eil en egile, ober e zidalvez, ober aner, reiñ bronn d'ar bal, bezañ gant e benn war e forc'h, kaout lod e Kerdiboan, sellet ouzh an heol, chom da selaou ar mouilc'hi o foerat, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da c'hennañ, na ober netra gant e gorf, prederiañ ar pevar avel, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, chom da velc'hweta, chom da sellet ouzh an oabl o tremen, landreantiñ, bezañ feneant evel chas, na ober glad, na ober netra gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriat, na ober taol ebet, na ober mann a-hed an deiz, na ober ur c'hrogad, na ober ur c'hraf, na ober an disterañ kraf, pladorenniñ, chom da baouez, chom da blavañ, chom da yariñ ; 3. *kerc'henn g.*, askre b., kreiz g., kreizon g. ; *im Schoß der Erde*, e kreizon an douar, en diabarzh an Douar / e kalon an Douar / e kof an Douar (Gregor) ; *im Schoß der Familie*, e kreiz e dud, gant e dud ; 4. *im Schoß der Kirche*, e-barzh an liz, e gwasked an liz ; 5. *dem Glück im Schoße sitzen, ein Schoßkind des Glückes sein*, bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, kaout mil chañs ; *das Glück fällt ihm in den Schoß*, hennezh e tiver ar mel warnañ, un den chañsus eo, ar rod vras a zo o treiñ a-du gantañ, ganet eo bet dindan ur blanedenn vat, mil chañs en deus ; *kein Unglück ist so groß, es hat nicht ein Glück im Schoß*, n'eus droug ebet a gement na servij d'ur vad bennak, n'eus droug ebet ha na denn da vad, diwar boan e teu un dra vat bennak, pa vez ar boan en he gwashañ e vez tost ar gor da ziskargañ ; 6. *das ist ihm in den Schoss gefallen*, a) fardet eo bet e votoù a-raok e dreid, graet eo bet dezhañ e votoù a-raok e dreid gant kolo fresk e-barzh ouzhpenn-se, fardet eo bet e vragoù a-raok e revr ; b) dic'hortoz-kaer eo bet degouezhet an arc'hant-se gantañ, deuet eo da vezañ pinvidik hep gouzout dezhañ penaos, a-stroñs eo deuet pinvidik, degouezhet ez eus forzh arc'hant dezhañ dic'hortoz-kaer, en em gavet eo dic'hortoz-kaer gant forzh arc'hant ; 7. *pastell-sae b.*, *pastell b.*, *lostenn b.*, *stolikenn b.*, *lost ur chupenn g.*, *lost ur vantell g.*, *lost ur sae g.* ; *Mantel mit Schößen*, poentenn b., mantell lostek b.

Schoß⁽⁴⁾ b. (-, Schöße/Schoßen) : [Bro-Austria] brozh b.

Schossbuch n. (-s, -bücher) : gladroll g., kadastr g., tachennaoueg b.

schossen V.gw. (hat geschosst) : [ed] kreskiñ, poulzañ, sevel.

Schossfass n. (-es, -fässer) : [breserezh] beol diskargañ b.

schossfrei ag. : [koz] kuit a dailhoù,

Schoßhund g. (-s, -e) / **Schoßhündchen** n. (-s, -) : louferig g., ki-loullig g., ki gaol g., ki madam g., ki-dimezell g., bichon g., ki barlenn g.

Schoßgeige b. (-, -n) : [sonerezh] gaolviol b.

Schoßkind n. (-s, -er) : moumoun g., loull g., loullig g., gogez g. ; *ein Schoßkind des Glückes sein*, bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, kaout mil chañs.

Schössling g. (-s, -e) : struj str., kreskenn b., kresk g., taol g., taolad g., strujenn b., lañsaden b., poulzaden b., poulz str., poulzenn b., azdiwanaj g., bouilhastr str., broust str., broustenn b., bount g., bountaden b., glastrenn b., morgoad g., sapenn b., astaol g., nevezenn b., bann g., brank avoultr g., draill g. ; *voll Schösslinge*, strujek ; *Schösslinge treiben*, teurel strujoù, brankañ, bountañ, ober bodadoù, bodenniñ, strujañ, dont struj (strujoù, azdiwanajoù) d'ar blantenn-mañ-plantenn, teuler kreskennoù, ober taol, kefiñ.

Schoßbrock g. (-s, -röcke) : pezh dilhad pastellek g.

Schoßumschlag g. (-s, -umschläge) : troñs g.

Schot b. (-, -en) / **Schote**¹ b. (-, -n) : [merdead.] skout g. ; *Schote eines Segels*, skout ur ouel g. (Gregor).

Schote² b. (-, -n) : [louza.] plusk str., klos str., klor str., bolc'h str./g.

Schoten lies. : [louza.] piz bihan str.

Schotendorn g. (-s, -en) : [louza.] robinenn b.

Schotentang g. (-s, -e) : [louza.] raden-mor str., dreog str.

Schott n. (-s, -e) : 1. speurenn b. ; 2. rañvell b. ; 3. [merdead.] stiv g.

Schotte¹ b. (-, -n) : [Bro-Suis] laezh-glas g., laezh-ribod g., laezh-kujen g., gwipad g., gwitod g., keuzien g.

Schotte² g. (-n, -n) : Skosad g., Skos g.

Schottenkaro n. (-s) / **Schottenmuster** n. (-s, -) : *Mantel mit Schottenkaro*, mantell karzennet e-giz Bro-Skos b.

Schottenrock g. (-s, -röcke) : 1. brozh karzennet e-giz Bro-Skos b. ; 2. kilt g.

Schottenstoff g. (-s, -e) : mezher karzennet e-giz Bro-Skos g.

Schotter g. (-s, -) : 1. grouan str., grae b., grozol g./str., grell-mein g., kailhaouennoù lies., kailhos str., mein-ruilh lies. ; 2. [dre skeud., gwenneien] P. kailh g., grifoù lies., glazarded lies., glaou str., kregin lies., segal str., mouloù lies., kraf str.

schottern V.k.e. (hat geschottert) : meinañ ; *einen Weg schottern*, meinañ un hent.

Schotterstraße b. (-, -n) : hent meinet g.

Schotterung b. (-, -en) : meinadur g., solenn b., sichenn b., gwiskad mein g.

Schotterwerk n. (-s, -e) : labouradeg pilat mein b., pilerezh vein b.

Schottin b. (-, -nen) : Skosadez b., Skosez b.

schottisch ag. : skos, skosat, ... Bro-Skos ; *schottisches Zeug*, gwiaed karzennet e-giz Bro-Skos g./b. ; [preder.] *schottische Schule*, Skol skosat b.

schottisch-gälisch ag. : skosek, e gouezeleg Bro-Skos, ma vez gomzet gouezeleg Bro-Skos ennañ, a sell ouzh gouezeleg Bro-Skos ; *schottisch-gälische Sprache*, skoseg g., gouezeleg Bro-Skos g.

Schottland n. (-s) : Bro-Skos b., Alba b.

Schottländer g. (-s, -) : Skosad g., Skos g.

Schottländerin b. (-, -nen) : Skosadez b., Skosez b.

schottländisch ag. : skos, skosat, ... Bro-Skos.
Schraderventil n. (-s,-e) : begel rod Schrader g.
schraffieren V.k.e. (hat schraffiert) : roudennañ, rizennañ, skeudvarrenniñ.
Schraffierung b. (-,-en) : 1. roudennañ g., rizennañ g., skeudvarrennezh g. ; 2. roudennoù lies., rizennoù lies., skeudvarrennadurioù lies.
Schraffur b. (-,-en) : roudennoù lies., rizennoù lies., skeudvarrennadurioù lies.
schräg ag. : stouet, a-stou, disonn, beskelek, a-veskell, amskouer, war-naou, war-zinaou, war-ziribañs, war-ziribin, war-dreuz, kostezet, ilgostezet, war e gostez, gwarigellek, gwelch, kouch, a-we, biziez gantañ, gweet ; *schräge Schrift*, skritur stouet g./b., skritur italek g./b. ; *schräges Dach*, toenn war-naou b. ; *schräg sein*, gwarigellañ, beskellañ ; *ein schräger Schnitt*, un troc'h laer g., un troc'h graet a-veskell g.
Adv. : a-we, a-dreuz, war-dreuz, a-skizh, a-viziezh, a-veskell, a-skej, a-skelp, a-skerb, a-zinaou, a-groaz, a-stou ; *schräg über die Straße gehen*, mont a-skizh dre ar straed, treuziñ ar straed a-veskell ; *er schaut mich schräg an*, sellet a ra a-gorn ouzhin, sellet a ra a-dreuz ouzhin ; *schräg zum Fadenlauf (ab)schneiden*, troc'hañ a-viziezh (a-veskell, a-skej, a-skelp, a-skerb, a-skizh), eskerbiñ ; *er hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf*, hennezh a zo penngamm, ur penngamm a zen eo ; *sie hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf*, honnezh a zo penngamm, ur benngammezh a zo anezhi.
Schrägansicht b. (-,-en) : gwel a-skizh g., gwel a-viziezh g., gwel a-veskell g., gwel a-skej g., gwel a-skelp g., gwel a-skerb g.
Schrägaufgabe b. (-,-n) : doug war-naou g., skor war-zinaou g.
Schrägband n. (-s,-bänder) : beskelellenn b., treuzvegenn b., skizh str.
Schräge b. (-,-n) : 1. beskelell b., biziezh b., gwelch g., skij g., amskouer b. ; 2. beskelellenn b., treuzvegenn b., skizh str. ; 3. dinaou g., naou g., diribin g., rabañs b., dirabañs b., pantenn b. [*liester* pantennoù, pantoù], ildraoñ g., dichal g., gwantenn b., diskenn g., ardraoñ g., pouez-traoñ g.
Schragen g. (-s,-) : 1. treustel b., marc'h g. ; 2. eskemmer-kiger g.
schrägen V.k.e. (hat geschrägt) : beskellañ, skerbañ, eskerbiñ, aveskellañ, askerbiñ, dinaouañ.
Schrägen n. (-s) : beskelellerezh g., skerbañ g., eskerbiñ g., dinaouañ g.
Schrägfeuer n. (-s,-) : [lu] tennadeg a-skerb b., tennadeg a-skizh b., tennadeg a-viziezh b., tennadeg a-veskell b.
Schrägfläche b. (-,-n) : plaenenn war-ziribañs b., plaenenn war-naou b., plaenenn war-naou b., beskelell b., biziezh b., skizh g., amskouer b.
schräkantig ag. : skelp, skerb, skerbet, beskelel.
Schräkreuz n. (-es,-e) : kroaz sant Andrev b.
Schräglage b. (-,-n) : stou g., kostez g., beskelelegezh b., naou g., dinaou g., pouez-traoñ g., pouez-krec'h g., beskelell b., biziezh g.
Schräglinie b. (-,-n) : treuzvegenn b., beskelellenn b., beskelell b., skizh str.
Schrägmaß n. (-es,-e) : faoskouer heloc'h war-ahel b.

Schrägrippenkammgarn n. (-s) : [gwiad.] dandrouin g., gabardin g.
Schrägschnitt g. (-s,-e) : troc'h a-skizh g., skejad a-skizh g., skejenn a-skizh b., troc'h a-viziezh g., skejad a-viziezh g., skejenn a-viziezh b., troc'h a-veskell g., skejad a-veskell g., skejenn a-veskell b.
Schrägschrift b. (-) : [moull.] skritur italiat g./b., skritur stouet g./b., skritur kostezet g.
Schrägstellung b. (-,-en) : stou g., kostez g., beskelelegezh b., naou g., dinaou g., pouez-traoñ g., pouez-krec'h g., beskelell b., biziezh g.
Schrägstrich g. (-s,-e) : barrenn a-skizh b., barrenn a-viziezh b., barrenn a-veskell b.
Schrägung b. (-,-en) : beskelell b., chafren g.
schrägzeitig ag. : a-varelladoù, a-engroaz, a-groazigell, kroaz-digroaz.
Schram g. (-s, Schräme) : [mengleuz.] garan b., sanell b.
Schrämlademaschine b. (-,-n) : [tekn.] garanerezh-kargerezh b., kevierezh-kargerezh b.
Schrämmaschine b. (-,-n) : [tekn.] garanerezh b., kevierezh b.
Schramme b. (-,-n) : krabisadenn b., krafignadenn b., krafadenn b., kraf [*liester* krafioù, krefen] g., ribiñsadenn b., spinadur g., diruskadur g., graspadur g., garchennadur g., kignadenn b., kign g., kignadur g., rizen b., rouden b., skrabadenn b., garan b. ; *Schrammen bekommen*, roudennañ.
Schrammelgitarre b. (-,-n) : [sonerezh] gitar-boud g.
Schrammelmusik b. (-) : sonerezh e doare Vienna g. [*daou violoñs, ur gitar hag un akordeoñs*].
Schrammeln lies. : [Bro-Aostria] pevarbenveg e doare Vienna g. [*daou violoñs, ur gitar hag un akordeoñs*].
schrammen V.k.e. (hat geschrammt) : krabisat, krafignat, krifinat, ribiñsat, spinañ, graspiñ, flemmikañ, roudennañ.
schrammend ag. : spinus.
Schrammen n. (-s) : grasperezh g.
schrämmig ag. : krabiset, spinet, krafignet, ribiñset.
Schrammschuss g. (-es,-schüsse) : tenn arm-tan hag a grabis (hag a grafign, hag a ribiñs) g., krabisadenn a-ziwar un tenn arm-tan b., krafignadenn a-ziwar un tenn arm-tan b. graspadur a-ziwar un tenn arm-tan g.
Schrammstein g. (-s,-e) : disoc'her g., bunt-rod g., disouezher g.
Schrank g. (-s, Schränke) : 1. armel b., pres g., armener g., prest g., kontouer g., kredañs b. ; *ein Schrank voller Kleidungsstücke*, un armeliad dilhad b., ur presad dilhad g. ; *Bücherschrank*, armel-levrioù b. ; *Wandschrank*, armel-voger b., pres-stag g. ; *den Schrank an die Wand stellen*, keinañ an armel ouzh ar voger ; *Bank vor einem Schrank*, sourbank g. ; 2. *nicht alle Tassen im Schrank haben*, c'hoari gant e voned, kaout kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ e spered gant an-unan, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiaid d'an-unan, na vezañ mat e benn, na vezañ mat anezhañ, bezañ klañv e benn, bezañ laban, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, bezañ bet badezet gant eoul gad, bezañ bet badezet gant soubenn wadegenn, bezañ bet skoet gant

ar morzhol, bezañ skoet e benn, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad, kaout un tammig lod e park ar brizh, kaout ul lodenn e park ar brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ tapet war ar portolof, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, bezañ aet ganto, bezañ paket anezho, bezañ bet lakaet d'an-unan e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, bezañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, bezañ brizh, bezañ chomet ar brenn e-touez ar bleud gant an-unan, na vezañ gwall stank e damouez, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod, bezañ toull e vurutell, dougen banniel sant Laorañs, bezañ bet ganet da Sadorn da noz, bezañ bet ganet da Sadorn goude koan, bezañ bet ganet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, bezañ bet ganet goude ar c'hrapouezh, bezañ eus dibenn ar bloaz, bezañ eus deizioù diwezhañ ar sizhun, bezañ eus penn diwezhañ ar sizhun, na vezañ eus penn kentañ ar sizhun, bezañ faout e girin, kuzhat al loar en e c'henoù, parañ al loar en e c'henoù, fiziañ ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout d'an-unan ur c'hreunenn en e chapeled ; 3. [tekn., heskenn] hent un heskenn g. ; 4. [labour-douar] ere da liammañ an herdin g. ; 5. [dre skeud.] *ein Schrank*, un dreustel g., ur skilfenn a baotr g., ur c'horf mat a zen g., un treustelieg g., ur pezh treustelieg g., un tos g., ur pres laezh g., un tamm tos g., un troc'had mat a baotr g., ur paotr a droc'had mat g., ur palvad mat a baotr g., un dornek mat a zen g., un tarin g., ur paotr temzet mat g., ur bilh den g., un tamm toupard a baotr g., ur pezhad den g., ur pezhad hini g., ur c'horf den g., ur c'horfeg g., ur paotr difall g., ur paotr reut g., un tamm mat a baotr g., ur c'horf mat a baotr g., ur paotr hag a zo e hed hag e lec'hed ennañ g., un temz vat a zen g. / ur gignenn vat a zen g. (Gregor).

Schrankbett n. (-s,-en) : gwele-kloz g., kombod-gwele g. ; *Bank vor einem Schrankbett*, bank-tosel g.

Schrankbrett n. (-s,-er) : stal b., astell b., estajerenn b., stalenn b., instremen g.

Schränkchen n. (-s,-) : armelig b.

Schranke b. (-,-n) : 1. kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., kael [*liester* kaelioù, kili] b., draf g., kezarz g., bardell b., harz g., kloued-wint b., klouedenn-winteiz b., kef-harz g., [hent-houarn] treuzenn hent-houarn b., kael an dreuzenn hent-houarn b., kloued an dreuzenn hent-houarn b. ; [tisav.] *Chorschranke*, balustr g. ; 2. [dre skeud.] *der Altersunterschied wirkt wie eine Schranke zwischen ihnen*, an diforc'h oad a zo evel ur gloued etrezo ; 3. kamp-postal g., lis b., plaenenn b., tachenn b. ; *jemanden in die Schranken fordern*, daeañ u.b., hegal u.b., hegal u.b. da stourm ; *in die Schranken treten*, antren el lis (er c'hamp-postal) (Gregor), erruout war ar blaenenn (war an dachenn), mont war an dachenn ; *für etwas in die Schranken treten*, mont da gampion evit difenn udb (Gregor), mont da zifennour entanet ur gaoz bennak, sevel krog udb.

4. bevenn b., harz g. ; *Zollschranke*, skoilh lakaet d'an enporzhadurioù g., kael maltoutel b. [*liester* kili maltoutel] ; *Schranken setzen*, lakaat ur vevenn (da),

distanañ da c'hred u.b., lakaat harzoù (da), lakaat ur maen-harz da, bevenniñ (udb), lakaat u.b. d'amenñ ; *die Schranken überschreiten*, mont er-maez eus ar park, mont dreist-penn, mont re bell ganti, mont dreist ar roudenn (dreist an arroudenn), mont dreist pal ganti, mont dreist ar yev ; *jemanden in seine Schranken weisen*, lakaat u.b. en e renk, delc'her u.b. en e renk, dihopañ u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., lakaat e ibil en e blas d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., c'hweshañ e fri d'u.b., lakaat u.b. brav en-dro en e stern, kas u.b. d'e goch, lakaat u.b. en e blas, kas u.b. d'e nask (d'e doull), divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., toгнаñ u.b., gwaskañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., lakaat u.b. en e boentoù, diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., diskroc'henañ eourgouilh diouzh u.b., kenteliañ u.b., disorc'henniñ u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaiou d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., ober ur rez d'u.b. ; *sich in Schranken halten*, a) derc'hel e greñv warnañ e-unan, en em vestroniañ, en em drec'hiñ, emvestroniañ, derc'hel plaen e spered, chom mestr war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, padout, chom difrom, gwaskañ warnañ e-unan, bezañ mestr d'e gorf (d'e imor), bezañ mestr war e imor, pouezañ war e imor, derc'hel (moustrañ) war e imor, reizhañ barradoù e galon, reoliñ e c'hoantoù, moustrañ war e from, moustrañ war e galon ; b) gouzout moull, ameniñ, derc'hel gant an-unan, en em voderiñ.

Schränkeisen n. (-s,-) : [tekn.] benveg da heñchañ al lavnennoù heskenn g., benveg da reiñ hent d'al lavnennoù heskenn g., henterez b.

Schranken g. (-s,-) : [Bro-Aostria] kloued treuzenn hent-houarn b.

schränken V.k.e. (hat geschränkt) : 1. kroaziañ, kroazigellañ, lakaat e kroaz (Gregor), lakaat a-groaz, lakaat a-groazigell, lakaat kroaz-digroaz ; *die Arme schränken*, kroaziañ e zivrec'h ; 2. *eine Säge schränken*, reiñ (ober) hent d'un heskenn, heñchañ un heskenn, stouiñ tro-ha-tro dent ul lavnenn a-gleiz hag a-zehou.

schrankenlos ag. : 1. divevenn, diharz, divent, didermen, harz ebet dezhañ ; *schrankenlose Macht*, galloud diharz g., hollveli b. ; 2. diroll, direol, direizh, direizhet, dirollet, dinasket, direoliet, diboell, diboellet, diemzalc'h, dizurzh, dizordren, dizordrenet, dizordret, ribot, digempenn, direnk, kollet gant an diroll, distres, distrantell, disuj, re zieub e zoareoù, re libr e zoareoù.

Schrankenwärter g. (-s,-) : [treuzdougen] gward-kael g., gward-kloued g.

Schrankenwärterin b. (-,-nen) : [treuzdougen] gwardez-kael b., gwardez-kloued b.

Schrankfach n. (-s,-fächer) : astell armel b., stalenn armel b., estajerenn armel b.

Schrankkoffer g. (-s,-) : armel-arc'h b.

Schranktür b. (-,-en) : dor un armel b., doricell an armel b.

Schrankwand b. (-,-wände) : moger pezhioù arrebeuri staget a-istreibilh outi b.

Schranne b. (-, -n) : 1. [Bro-Aostria] **a)** lez-varn b., plasenn al lez-varn b. ; **b)** bann g., dalc'h g. ; 2. [su Bro-Alamagn] stand g., stal b. ; 3. [su Bro-Alamagn] eskemmez g., taol b. ; 4. [su Bro-Alamagn] marc'had ar greun g.

Schranz g. (-es, Schränze) : [Bro-Suis] rog g., rogaenn b., didammadenn b., faout g., faoutadur g., frailh g., frailhder g., frailhadur g., faoutenn b., brizhfaut g., frizenn b., freg g., fregadenn b., fregadur g., freuz g., flaouiadenn b., flaviadenn b., jel g., jelenn b., rann b., skarnil g., skarr g., skalf g., skalfenn b., aeradenn b., tarz h g., tarzheris g., tarzhad g., silabrenn b., silienn b., diframm g., drailh g., drailhaden b., drailhader g., grem g., nodadur g., sanell b., sanenn b.

Schranze g. (-n, -n) : 1. den-a-lez g., lesaour g. ; 2. [dre skeud.] tostenn g., luban g., lubaner g.

schranzenhaft ag. : tostennus, lubaner, luban, displed.

Schrapnell n. (-s, -e/-s) : 1. [lu] shrapnel g., obuz boledoù g. ; 2. [dre skeud.] kozhiadez b., gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., krommenn b., krommell b.

Schrappe b. (-, -n) / **Schrappeisen** n. (-s, -) : [tekn.] kraver g., kraverez b., rask g., rakerez b., raklouer g., skraber g., kravell b., raker g., rakleres b., sklerenn b.

schrappen V.k.e. (hat geschrappt) : raskañ, rakañ, raklañ, peliat, rinkat, kignat, daladuriñ, grakañ, skrabañ, naviñ, razhañ.

Schrat g. (-s, -e) : komandon g.

Schraubanschluss g. (-s, -anschlüsse) : skarv saizlet g., joentr saizlet g., junt saizlet g.

Schraubbolzen g. (-s, -) : boulon biñs g., serjant biñs g.

Schraubbuchse b. (-, -n) : envez biñs b., klaouenn saizlet b.

Schraubdeckel g. (-s, -) : golo viñs g., goulc'her saizlet g.

Schraube b. (-, -n) : 1. biñs b. ; *linksgängige Schraube*, biñs saizlet a-gleiz b. ; *rechtsgängige Schraube*, biñs saizlet a-zehou ; *zweigängige Schraube*, biñs aegou doubl dezhi b. ; *versenkte Schraube*, biñs peursanket b. ; *Schrauben schneiden*, saizilañ biñsoù, biñselliñ ; *Kopfschraube*, boulon g., serjant g. ; *Holzschraube*, biñs koad b., biñs evit ar c'hoad b. ; *Stellschraube*, biñs-reizhañ b., rodig g. ; *Schraube ohne Ende*, biñs-rod b., biñs-tro b. ; *eine Schraube anziehen*, stardañ ur viñs ; *ohne Schrauben*, diviñs ; 2. [dre skeud.] *die Schraube anziehen*, derc'hel berroc'h u.b. en e roll, derc'hel berroc'h (klosoc'h, tostoc'h) war u.b., mont rustoc'h c'hoazh d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., stardañ ar senklenn war u.b., derc'hel reut war u.b., derc'hel strizh war u.b. ; *bei ihm ist eine Schraube locker*, *bei ihm ist ein Schräubchen locker*, war dri zroad emañ, fursodiñ a ra, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, c'hoari a ra gant e dog, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, laban eo, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, kollet eo e sterenn gantañ, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, skoet eo

bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, hennezh a zo tapet war ar portolof, ganet e oa bet war-lerc'h e dad, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket eus ar c'horadenn gantañ, un tammig lod e park ar brizh en deus, ul lodenn en deus e park ar brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, treid leue a zo en e votoù, kig leue en deus en e votoù, aet eo ganto, paket en deus anezho, lakaet eo bet e spered dezhañ el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, n'eo ket gwall stank e damouez, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, toull eo e vurutell, dougen a ra banniel sant Laorañs, faout eo e girin, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hraampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled, fiziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù ; 3. *alte Schraube*, kozhiadez b., gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., krommenn b., krommell b. ; 4. [merdead., nij.] biñs-tro b., troellenn b., biñs b., rod-viñs b. ; *dreiflügelige Schraube*, biñs teir malvenn b. ; 5. [sport] troellenn b., troidell g.

schrauben V.k.e. (hat geschraubt) : 1. biñsañ ; *fest schrauben*, biñsañ start, biñsañ mort ; *losschrauben*, diviñsañ ; *nicht geschraubt*, diviñs ; 2. [dre skeud.] *die Preise in die Höhe schrauben*, lakaat ar prizioù da bignat (da greskiñ) ; 3. *geschraubter Stil*, stil ampezet g., doare-skrivañ stambouc'hus g., komzoù c'hwezigell lies. ; 4. *seine Hoffnungen herunterschrauben*, diskanañ, bukañ izeloc'h, izelaat e c'hoantoù.

Schraubenalge b. (-, -n) : [louza.] spirogir str. [*Spirogyra*]. **schraubenartig** ag. : troellennek, kildroennek, biñsek, biñsellet, e doare ur viñs, e doare biñsoù, a-zoare gant ur viñs, a-zoare gant ar biñsoù, a-seurt gant ur viñs, a-seurt gant ar biñsoù.

Schraubenbaum g. (-s, -bäume) : [louza.] pandan str. [*Pandanus*].

Schraubenblatt n. (-s, -blätter) : malvenn b. [liester : malvinier], pal b. [liester palioù, pili], bann g., brank g.

Schraubenbohrer g. (-s, -) : [tekn.] biñseller g.

Schraubenbolzen g. (-s, -) : 1. ibilhouarn biñs g., serjant biñs g., boulon biñs g., tarval biñs g. ; 2. [hentoù-houarn] tenn-foñs g.

Schraubenbund g. (-s, -bünde) : [tekn.] bouster sich g.

Schraubendampfer g. (-s, -) : [merdead.] lestr biñs-tro dre dan g.

Schraubendrehbank b. (-, -bänke) : turgn saizilañ g.

Schraubendreher g. (-s, -) : troer-biñsoù g., biñser g., stard-biñsoù g.

Schraubenfeder b. (-, -n) : gwinterell-viñsek b., gwinterell-viñs b.

Schraubenfläche b. (-, -n) : [mat.] helikoid g.

Schraubenflügel g. (-s,-) : malvenn b. [liester : malvinier], pal b. [liester palioù, pili], bann g., lavnenn b., elvenn b.

schraubenförmig ag. : troellennek, kildroennek, biñsek, e doare ur viñs, e doare biñsoù, a-zoare gant ur viñs, a-zoare gant biñsoù, a-seurt gant ur viñs, a-seurt gant biñsoù.

Schraubengang g. (-s,-gänge) / **Schraubengewinde** n. (-s,-) : aegou g., saziladur g.; *Schraubengewinde schneiden*, saziñ biñsoù, saziñ.

Schraubenkopf g. (-s,-köpfe) : penn biñs g.

Schraubenlehre b. (-,-n) : palmer g.

Schraubenlinie b. (-,-n) : [mat.] biñs b.

Schraubenmutter b. (-,-n) : bouster g., kraouenn b., tog-viñs g.

Schraubennagel g. (-s,-nägel) : tach sazilet g.

Schraubenpumpe b. (-,-n) : pomp biñs-tro g.

Schraubenring g. (-s,-e) : bouster g., tok-viñs g., kraouenn b.

Schraubenschlüssel g. (-s,-) : alc'hwez g.; *englischer Schraubenschlüssel*, alc'hwez saoz g.; *verstellbarer Schraubenschlüssel*, alc'hwez rodig g.

Schraubenspindel b. (-,-n) : marbr sazilet g.

Schraubenstängel g. (-s,-) / **Schraubenstendel** g. (-s,-) : [louza.] kegelig-ar-Werc'hez b.

Schraubenwasser n. (-s) : [merdead.] roud bag g., roudenn vag b.

Schraubenwelle b. (-,-n) : marbr ar viñs-tro g.

Schraubenwinde b. (-,-n) : gwiñs b., biñs-c'horren b., krog-krik biñs g.

Schraubenzieher g. (-s,-) : troer-biñsoù g., biñser g., stard-biñsoù g.

Schraubenzwinde b. (-,-n) : krog-bank g., biñsell-stagañ b., biñsell-stardañ b., stagell b., strapenn b., serjant g.

Schrauberei b. (-,-en) : 1. [tekn.] biñsañ g., biñserezh g.; 2. [prizioù] kresk g., kreskidigezh b.; 3. [dre skeud.] dejan g., godiserezh g., goapaerezh g., godiserezhioù lies., goapadennoù lies.,

Schraubfassung b. (-,-en) : klaouenn viñs b., klaouenn sazilet b.

Schraubknecht g. (-s,-e) : starder g., krog-bank g., biñsell-stagañ b., biñsell-stardañ b., stagell b., strapenn b., serjant g.

Schraublehre b. (-,-n) : palmer g.

Schraubring g. (-s,-e) : 1. linker g.; 2. kraouenn b., bouster g., tog-viñs g.

Schraubstiefel g. (-s,-) : garwask g., brodikin-prenn g., brodikin-jahin g. (Gregor); *bei jemandem den Schraubstiefel anwenden*, garwaskañ u.b.

Schraubstock g. (-es,-stöcke) : [tekn.] intrañv g., biñs-taol b., krog-bank g.; [dre skeud.] *er ist eingezwängt (eingeklemmt) wie in einem Schraubstock*, paket eo e gwask an durkez.

Schraubstockbacke b. (-,-n) : beg ar viñs-taol g., javed intrañv g., javed biñs-taol g., karvan krog-bank b., karvan biñs-taol b.

Schraubverschluss g. (-es,-verschlüsse) : stouv sazilet g., stouv biñs g.

Schraubzwinde b. (-,-n) : [tekn.] krog-bank g., biñsell-stagañ b., biñsell-stardañ b., stagell b., strapenn b., serjant g.

Schrebergarten g. (-s,-gärten) : liorz tiegezh b., liorz vicherourien b., liorz vannlev b.

Schreck g. (-s,-e) : spont g., spouron g., taol-spont g., spontadenn b., aon g., kasadenn spont b., kaouad aon b./g., reuziad aon g., braouac'h g., debailh g., efreizh g., estlamm g., estlammed b., lorc'h g., saouzan g., skrij g., skrijadenn b., alvaon g., morc'hed g./b., euzh g.; *vor Schreck*, dre e spont, dindan e spont, gant e aon; *vor Schreck erstarren*, sec'hañ gant ar spont, sonnañ gant ar spont, sonnañ gant ar morc'hed; *vor Schreck erstarrte ihm das Blut in den Adern*, sklaset e voe e wad gant ar spont, gant ar spont e sonnas e wad en e wazhied, frimañ a reas e wad gant ar spont, sec'hañ a reas gant ar spont, treantet e voe e galon gant ar spont (Gregor); *er ist vor Schreck gestorben*, marvet eo gant ar spont (gant un taol-spont, diwar e spont, gant e aon), marvet eo war an taol ken skoet ma oa bet gant ar spont; *ich wäre beinahe vor Schreck umgekommen*, darbet e oa bet din kac'hat ar marv; *vor Schreck umfallen*, semplañ gant ar spont; *vor Schreck zittern*, krenañ gant ar spont, krenañ gant an aon, skrijañ gant ar spont, bezañ war gren; *vor Schreck zurückfahren*, *vor Schreck zurückweichen*, karnañ a-dreñv, souzañ gant ar spont, kilañ gant ar spont, argilañ gant ar spont, braouac'hiñ; *er fährt vor Schreck zurück*, souzañ (kilañ) a ra gant ar spont, karnañ a ra a-dreñv; *jemandem einen Schreck einjagen*, spontañ (spouronañ, lorc'hañ, lorc'hiñ, braouac'hiñ, efreizhañ, strabouilhac'h, spontailhañ) u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., estlammiñ u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b., ober from d'u.b.; *der Schreck fuhr mir durch alle Glieder*, mont a reas an Ankoù hebiou din, un tamm mat a spont a grogas ennon, pakañ a ris un tamm mat a aon, ur gaouad aon am boa bet, lammat a reas krenadenn ar spont war va c'halon, ur grenadenn am boa bet, ur spontadenn am boa bet, ur barr spont a zeuas warnon; *ich bekam einen Schreck*, ur gaouad aon am boa bet, ur c'hofad aon am boa bet, ur spontadenn am boa bet, kregiñ a reas aon ennon, serriñ a ris ar gwall avel, sevel a reas aon ganin, kemer a ris from, ur barr spont a zeuas warnon, lammat a reas krenadenn ar spont war va c'halon, ur grenadenn am boa bet, ur barrad spont a denijas warnon, santout a ris ar spont o tremen dre va izili a houlennou herrus, ur gasadenn spont a zeuas warnon, un taol hiris a grogas ennon, islonket e voe va c'halon gant ar spont; *er konnte sich von seinem Schreck nicht erholen*, ne oa ket mui evit en em gavout goude ar c'hofad spont en doa bet, ne oa ket mui evit disaouzanañ, ne oa ket mui evit spontañ, ne oa ket mui evit dizaoniñ, ne oa ket mui evit en em zispontañ; *Schreck und Verzweiflung*, spont ha dispi.

schreckbar ag. : aonik, doanik, spontidik, spontik.

Schreckbild n. (-s,-er) : tra spontus da welet g., tra spontus da ijinañ g., hurlink g., gwallhuñvre g./b., spes euzhik g.

Schrecke b. (-,-n) : [loen.] 1. [amprevan] marc'h-raden g., lamperez b., kilhog-raden g., lammikerez b., lammiger g., lammigerig g., karveg g., karvez b., karvig-brug g., karv-lann g., karv-raden g., kelien-raden str., krank-raden g., skrilh-raden b.; 2. [labous] rakig-melchon g.

Schrecken g. (-s,-) : spont g., spouron g., taol-spont g., spontadenn b., aon g., kasadenn spont b., kaouad aon b./g., reuziad aon g., braouac'h g., debailh g., efreizh g., estlamm g., estlammed b., from g., lorc'h g., orrol b., saouzan g., skrij g., skrijadenn b., alvaon g., morc'hed g./b., euzh g. ; *panischer Schrecken*, spont bras g., spouron g., braouac'h g., kaouad aon bras g./b., korfad aon bras g., aon du g., milaon g., aon ruz g., skrap g., diskrap g., skamp g., skampadeg b., spontadeg b., breskenn b., trefu g., trefuadeg b., pennfoll g., pennfollerezh g. ; *jemandem einen Schrecken einjagen*, spontañ (spouronañ, lorc'hañ, lorc'hiñ, braouac'hiñ, efreizhañ, estlammiñ, fromañ, strabouilh, penndallañ, spontailhañ) u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., ober from d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., drec'hiñ u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b. ; *jemanden in Angst und Schrecken versetzen, jemanden mit Schrecken erfüllen*, teuler spouron e kalon u.b., plantañ spont en u.b., lakaat spont en u.b. (aon en u.b., aon d'u.b.), spontañ u.b., spouronañ u.b., lorc'hañ u.b., efreizhañ u.b., drec'hiñ u.b., reiñ spont d'u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., plantañ ur c'hofad aon gant u.b., penndallañ u.b., estlammiñ u.b., strabouilh u.b., lorc'hiñ u.b., spontailhañ u.b., ober from d'u.b. ; *Schrecken überfiel ihn*, kregiñ a reas aon ennañ, serriñ a reas ar gwall avel, kemer a reas from, sevel a reas ur c'hofad aon gantañ, ur gaouad aon en doa bet, ur spontadenn en doa bet, ur barr spont a zeuas warnañ ; *Angst und Schrecken verbreiten, alles in Schrecken setzen*, lakaat ar spouron e pep lec'h, teuler spouron e kalonoù an holl, spontailhañ an dud, teurel ar spont, fennañ ar spont, strewiñ ar spont, skignañ ar spont, skuilhañ ar spont ; *mit dem bloßen Schrecken davonkommen*, tremen gant an aon, tremen gant ar spont, en em dennañ gant un tamm mat a aon nemetken (gant muioc'h a aon eget a c'hloaz), bezañ bet tomm d'e chupenn, bezañ bet tomm d'an-unan, bezañ gwazh ar spont eget ar c'hloaz, bezañ kuites gant an aon, bezañ kuitezet gant ur spontadenn ; *blasser Schrecken*, barr aon g., bern aon g., korfad aon g., kasadenn spont b., kaouad aon b./g., taol-spont g., aon bras g., spontadenn b. ; *der Schrecken ist mir in alle Glieder gefahren*, mont a reas an Ankoù hebiou din, un tamm mat a spont a grogas ennon, pakañ a ris un tamm mat a aon, ur gaouad aon am boa bet, ur spontadenn am boa bet, ur barr spont a zeuas warnon, ar spontadenn a gouezhas em divhar, an taol-spont a yeas betek mel va eskern, ur barr spont a zeuas warnon, ur barrad spont a denijas warnon, santout a ris ar spont o tremen dre va izili a houlennou herrus, lammat a reas krenadenn ar spont war va c'halon, ur grenadenn am boa bet, ur gasadenn spont a zeuas warnon, un taol hiris a grogas ennon, islonket e voe va c'halon gant ar spont ; *vor Schrecken erstarrt*, sonnet gant ar spont, treantet gant an aon, mantret gant ar spont ; *vor Schrecken umfallen*, semplañ gant ar spont ; *er war der Schrecken seiner Feinde*, skrijañ a rae e enebourien o klevet e anv, teurel a rae spouron e kalonoù e enebourien, euzh o doa e enebourien razañ ; *die Schrecken des Todes*, ar

wallanken e par ar marv b., ankenioù kriz ar marv lies., ar souflam g.

schrecken¹ V.gw. (schrickt / schrak / ist geschrocken) : spontañ, aoniñ, estlammiñ.

schrecken² V.k.e. digemm (hat geschreckt) : 1. ober aon da, spontañ, saouzañ, spouronañ, lorc'hañ, lorc'hiñ, braouac'hiñ, efreizhañ, drec'hiñ, spontailhañ, strabouilh, estlammiñ ; *dich schreckt kein Sturm (Schiller)*, ne gilfes dirak korvent ebet.

2. *Gestein schrecken*, lakaat reier da grenañ.

3. *Eier (ab)schrecken*, soubañ vioù poazh-tanav en dour yen, distanañ vioù poazh-tanav ; *das Wasser schrecken*, ober un tamm tommadenn d'an dour.

schreckensbleich ag. : glas gant ar spont, glas gant an aon.

Schreckensbote g. (-n,-n) : degaser gwall geloù g.

Schreckensbotschaft b. (-,-en) : keloù spontus g., gwall geloù g.

Schreckensherrschaft b. (-) : 1. [polit.] renad diazezet war ar spont g. ; 2. [istor] Spont Meur g., Spont Bras b. ; 3. marevezhiad torfedoù hag euzh g.

Schreckensnachricht b. (-,-en) : keloù spontus g., gwall geloù g.

Schreckensruf g. (-s,-e) : garmadenn a spouron b., kriadenn a spouron b., kriadenn a estrenvan b., kriadenn a euzh b.

schreckensstarr ag. : sonnet gant an euzh.

Schreckensvision b. (-,-en) : tra spontus da welet g., tra spontus da ijinañ g., hurlink g., gwallhuñvre g./b., spes euzhik g.

Schreckgespenst n. (-es,-er) : spontailh g., tra spontus da ijinañ g., hurlink g., gwallhuñvre g./b., spes euzhik g., aerouant euzhus g., spurmant g., moustr war spered an dud g. ; *das Schreckgespenst der Arbeitslosigkeit*, moustr an dilabour war spered an dud g.

schreckhaft ag. : 1. skeudik, aonik, doanik, spontidik, spontik, beizik ; *schreckhaftes Pferd*, marc'h skeudik (spontik, skoemp, beizik) g. ; 2. spontus, braouac'hus, spouronus, skrijus, orrupl, efreizhus, doanius, aonus, estonus, estlamm, estlammus.

Schreckhaftigkeit b. (-) : perzh an hini a zo aonik (doanik, spontidik, spontik) g.

schrecklich ag. : spontus, aonus, kriz, garv, braouac'h, braouac'hus, spouronus, skrijus, orrupl, terrupl, efreizhus, doanius, divlas, estlamm, estlammus, fromus, lorc'hus, reuzus, saouzanus, digounnar, estonus ; *schrecklicher Tod*, marv kriz (garv) g., marv estlamm g. ; *schreckliche Entdeckung*, gwallzizoloadenn b. ; *wie schrecklich !* gwashat !

Adv. : abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, dreistkemm, dispar, dreist, eston, -daonet, kenañ-kenañ, meurbet ; *er frisst schrecklich viel*, debriñ a ra abominapl ; *schrecklich viel*, dreistmuzul, a-vordilh, diouzh an druilh, a-druilhadoù, sof-kont, gros, a-foziadoù, dreistkont, a-vern, a-vernioù, a-vernadoù, a-vil-vern, bern-war-vern, bern-ha-bern, a-bezhiadoù, dizamant, kement ha kement ha ma karer, pezh a garer, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, stank evel ar raden, paot-mat, da rastellat, da reketiñ, ken na wic'h, ken a findaon, evel ober glav, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegem-mui, forzh pegement ; *ich habe*

mich schrecklich gelangweilt, gwashat m'em boa kavet hir an amzer ! - gwashat ma oa bet hir an amzer din ! - o ! pegeit em boa kavet an amzer ! ; *es ist schrecklich heiß draußen*, krazañ a ra, ur bulluc'h a zo en amzer, gwashat eo tomm ! ; *etwas schrecklich gern tun*, azeuliñ udb., bezañ gwrac'h d'ober udb, kaout ur c'hrog bras ouzh udb, bezañ meurbet a joa en an-unan oc'h ober udb ; *eine schrecklich lange Wartezeit*, un amzer hir spontus da c'hortoz b., un amzer hir-daonet da c'hortoz b.

Schreckmittel n. (-s,-) : spontailh g.

Schrecknis n. (-ses,-se) : euzh g., euzhusted b., skrij g., braouac'h g., debailh g., efreizh g., estlamm g., estlammed b.

Schreckschanze b. (-,-n) : [lu] kre g., kae-difenn g., kreñvlec'h g., kreñvig g.

Schreckschraube b. (-,-n) : [dre skeud.] P. [plac'h divalav pe lous] klukenn b., euzhadenn b., penn-sac'h g., kozh tra g.

Schreckschuss g. (-es,-schüsse) : tenn-kemenn g., tenn-gouzav g., tenn kemenn diwall g., tenn er vann g.

Schreckschusspistole b. (-,-n) : pistolenn c'houzav b., pistolenn alarimiñ b.

Schrecksekunde b. (-) : predig termal g., predig spont g., kasadennig spont b.

Schrei g. (-s,-e) : 1. kriadenn b., kri g., taol kri g., hop g., hopad g., hopadenn b., huchadenn b., you g., youc'h g., youc'hadenn b., taol youc'h g., choudadenn b., galv g., galvadenn b., garm g., garm-galv g., garmadenn b., huch g., huchad g., huchadenn b., skrij g., yudadenn g. ; *einen Schrei ausstoßen*, leuskel ur griadenn, ober ur griadenn, teuler ur griadenn, teuler ur c'hri, ober ur c'hri, leuskel ur c'hri, leuskel ur youc'hadenn ; *sie stieß einen Schrei der Verwunderung aus*, lezel a reas ur griadenn diwar hec'h estlamm ; *ein Schrei der Verzweiflung*, ur griadenn-forzh b., ur c'halvadenn a zizesper b. ; *lauter Schrei*, kriadenn skiltr b., choudadenn skiltr b. ; *beim ersten Hahnenschrei aufstehen*, sevel da gan ar c'hilhog ; 2. [dre skeud.] *der letzte Schrei*, an nevez diwezhañ g., an nevezadenn ziwezhañ b., ar c'hiz nevez-flamm-flimin b.

Schreibbärmel g. (-s,-) : berrvañch gwarez g., advañch g.

Schreibart b. (-,-en) : 1. doare skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g. ; 2. skrivadur g.

Schreibbarometer n. (-s,-) : aerbouezer enroller g., barometr enroller g.

Schreibbedarf g. (-s) : dafar burev g., reizhoù burev lies., reizhoù skrivañ lies., dafar skrivañ g., rikoù skrivañ lies., klavioù skrivañ lies., prestoù skrivañ lies., dafaroù skrivañ lies., trouegezh skrivañ b., traouerezh skrivañ g.

Schreibblock g. (-s,-blöcke) : bloc'h-notennoù g., bloc'h-notennañ g., bloc'h-notañ g., strobade-notennañ g.

Schreibe b. (-) : P. doare skrivañ g., stil g., roud e zorn g., lec'h-dorn g.

schreiben V.k.e. ha V.gw. (schrieb / hat geschrieben) : 1. skrivañ, duañ paper, lavaret [dre skrid], [kozh] diskrivañ ; *erst denken, dann schreiben*, en em soñjit ervat a-raok skrivañ, skrivit gant preder, grit ho taou soñj kent skrivañ ; *er kann sowohl mit der linken als auch mit der rechten Hand schreiben*, gouest eo da skrivañ gant e zaou zorn, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz ha gant e zorn dehoù, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz evel gant e zorn dehoù ; *ich schreibe noch*

meinem Bruder, ez an da skrivañ d'am breur ; *was haben Sie ihm geschrieben* ? petra hoc'h eus lavaret dezhañ en ho lizher ? ; *die Summe in Buchstaben (in Worten) schreiben*, skrivañ ar sammad penn-da-benn gant lizherennoù ; *einen Brief schreiben*, skrivañ ul lizher, sevel ul lizher ; *hast du deinen Brief geschrieben* ? daoust ha skrivet eo da lizher ganit ? daoust ha savet eo da lizher ganit ? ; *eng schreiben*, skrivañ stank ; *eine Seite nach der anderen schreiben*, duañ paper ; *einen Satz an die Wandtafel schreiben*, skrivañ ur frazenn war an daolenn ; *was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben*, ar pezh am eus skrivet, am eus skrivet ; *so schreiben, wie es aus der Feder fließt*, skrivañ da-heul red e bluenn, skrivañ a-red-pluenn ; *diese Rolle ist ihm auf den Leib geschrieben*, ar roll-se a zo rik-ha-rak dioutañ ; *richtig schreiben*, skrivañ en un doare reizh (hep ober faziou) ; *ins Reine schreiben*, adkopiañ e damm brouilhed, lakaat udb fraezh ha sklaer dre skrid, skeiñ udb fraezh ha sklaer war ar paper ; *er kann weder lesen noch schreiben*, ne oar lenn ha skrivañ nemet war un tamm bara hag ur grampouezhenn ; *sie kann nicht schreiben*, ar skrivañ eviti a zo dianavez, ne oar ket skrivañ ; *die Zeitungen schreiben den letzten Mist*, forzh petra eo pezh a gont ar c'hazetennoù, n'eus forzh petra eo pezh a gont ar c'hazetennoù, kaoc'haj eo pezh a gont ar c'hazetennoù, ar paper hag ar vein a lakaer forzh petra war o c'hein ; *diese Feder schreibt nicht gut*, ne c'haller ket skrivañ mat gant ar bluenn-se ; *er schreibt mit der Maschine*, skrivañ a ra gant ur mekanik ; *er schreibt Maschine*, skriverezañ a ra, bizskrivañ a ra ; *geschriebenes Recht*, gwir lakaet dre skrid g. (Gregor) ; *an einem Roman schreiben*, bezañ gant (labourat war) ur romant ; *ich schreibe an einem neuen Roman*, staget on da skrivañ ur romant nevez, staget on da sevel ur romant nevez ; *jemandem (an jemanden) schreiben*, skrivañ ul lizher d'u.b., skrivañ ul lizher d'ur re bennak, kas ul lizher d'u.b. ; *er hat mir geschrieben*, degaset en deus ul lizher din ; *sie will über Goethe schreiben*, c'hoant he deus skrivañ un dra bennak diwar-benn Goethe ; *wie schreibt sich Ihr Name* ? penaos e vez skrivet hoc'h anv ? ; *es steht in der Zeitung geschrieben*, e-barzh ar gelaouenn emañ, kement-mañ a zo douget (a zo skrivet) e-barzh ar gazetenn ; 2. [dre skeud.] *es steht ihm an der Stirn geschrieben*, skrivet eo gant lizherennoù bras war e zremm, ar stumm a zo warnañ, ken fall eo hennezh ha m'en deus an doare da vezañ, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon ; [kenw.] *jemandem etwas gutschreiben*, kredekaat u.b. ; *schreiben Sie es auf meine Rechnung*, lakait kement-se war va c'hont, lezit kement-se war va c'hont, se 'zo da lakaat war va c'hont, kement-se a chom em c'harg ; *jemandem etwas zur Last schreiben*, *etwas auf jemandes Rechnung schreiben*, lakaat un dle bennak war gont u.b. ; *der Arzt hat ihn für zehn Tage krankgeschrieben*, dek devezh ehan-labour en deus bet gant ar mezeg, dek devezh ehan-labour diwar gleñved en deus ; *schreib es dir hinter die Ohren ! schreib dir das hinter die Löffel !* merk mat an dra-se ! laka an dra-se don e-barzh da benn ! sank an dra-se don ez penn ! moull kement-mañ ez kalon !

Schreiben n. (-s,-) : 1. skrivadur g., skrivañ g., skritur g./b. ; [lenn.] *automatisches Schreiben*, skritur emlusk

g./b. ; *er ist im Schreiben sehr gewandt*, likant eo e bluenn ; **2.** lizher g., skrid g., skridenn b., skrivadenn b., notenn b. ; *unser Schreiben vom ...*, hol lizher eus ar ...

Schreibepult n. (-s,-e) : letrín g.

Schreiber¹ n. (-s,-) : P. stilo g.

Schreiber² g. (-s,-) : **1.** komis noter g., kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer], skrivagner g., eilskrivagner g., eilskriver g., kopistr g. ; *Gerichtsschreiber*, grefier g., tablezer g. ; **2.** skridaozer g., skriver g., skrivour g., skrib g. ; *Schreiber eines Briefes*, saver ul lizher g.

Schreiberei b. (-,-en) : **1.** skriverzh g. ; **2.** [gwashaus] kozh parchoù lies., paperajoù lies., paperaj g., paperajerezh g. ; **3.** [gwashaus] skridaj g., skilfadennoù lies., krabisadennoù lies., krafignadennoù lies., skritur treid-kelien g., skritur fall devet g., skritur kazh g., skrabadennoù-yar lies.

Schreiberling g. (-s,-e) : **1.** brizhskrivagner g., kozh skrivagner g., duer paper g. ; **2.** skridajer g., paotr e bluenn g., kozh skriver g., burever g., burokrat g., paperajer g., louf-torchenn g., pluennner g., duer paper g.

Schreiberin b. (-,-nen) : skridaozerez b., skriverzh b.

Schreiberstand g. (-s) : kloaregiezh b.

schreibfaul ag. : na blij ket dezhañ skrivañ ; *er ist schreibfaul*, n'eo ket gwrac'h da skrivañ.

Schreibfeder b. (-,-n) : pluenn b. ; *Tinte an einer Schreibfeder*, pluennad b.

Schreibfehler g. (-s,-) : fazi reizhskrivadur g.

schreibfertig ag. : prest da skrivañ, pare da skrivañ, darev da skrivañ.

Schreibfreiheit b. (-) : *Rede- und Schreibfreiheit*, librentez an teod hag ar bluenn b., frankiz-estaoñ b.

Schreibgebrauch g. (-s,-gebräuche) : doare boutin da skrivañ udb g.

Schreibgebühr b. (-,-en) / **Schreibgeld** g. (-es,-er) : mizoù skrid lies., mizoù marilhañ lies.

Schreibgerät n. (-s,-e) : benveg skrivañ g.

Schreibheft n. (-s,-e) : kaier g.

Schreibkästchen n. (-s,-) : boest binviji-skrivañ b., skritol g., boest-pluennoù b.

Schreibkopf g. (-s,-köpfe) : [skriverzh] penn skrivañ g.

Schreibkraft b. (-,-kräfte) : bizskriverzh b., skriverzerezh b., skoerez-lizhiri b.

Schreibkram g. (-s) : kozh parchoù lies., paperajoù lies., paperaj g., paperajerezh g. ; *dieser Schreibkram erdrückt mich*, strobet on gant ar paperioù da leuniañ.

Schreibkrampf g. (-s,-krämpfe) : glaz er bizied dre forzh skrivañ b.

Schreibkunst b. (-) : kaerskriverzh g., skriverzh g.

schreiblustig ag. : hag a blij dezhañ skrivañ.

Schreibmappe b. (-,-n) : kleurenn b., danzorn g.

Schreibmaschine b. (-,-n) : skriverzh b., mekanik da skrivañ g.

Schreibmaschinenschrift b. (-,-en) : skritur skriverzerezh g./b., skritur-voull b., skritur-moull g.

Schreibmaschinenpapier n. (-s,-e) : paper skriverzh g.

Schreibmaschinenwalze b. (-,-n) : kranenn skriverzh b.

Schreibpapier n. (-s,-e) : paper skrivañ g., paper lizheroù g.

Schreibposition b. (-,-en) : [stlenn.] poent ensoc'hañ g.

Schreibpult n. (-s,-e) : burev-letrín g., marc'h-levr g.

Schreibschrift b. (-) : skritur red g./b.

schreibschützen V.k.e. (hat schreibgeschützt) : [stlenn.] gwareziñ a-enep ar skrivañ.

Schreibschutzschalter g. (-s,-) : [stlenn.] isprenestr gwareziñ a-enep ar skrivañ g.

Schreibsekretär g. (-s,-e) : [pezh arrebeuri] burev g., taol-skrivañ b.

schreibselig ag. : hag a blij dezhañ skrivañ.

Schreibstift g. (-s,-e) : kreion g.

Schreibstube b. (-,-n) : **1.** sekretourva g., burev g. ; **2.** studi b., kabined g., kuzulva g.

Schreibtafel b. (-,-n) : tablezenn b., sklentenn b.

Schreibtelegraf g. (-en,-en) : pellgomzer testenn g., pellskipter g.

Schreibtisch g. (-es,-e) : burev g., taol-skrivañ b.

Schreibtischtäter g. (-s,-) : empennner g., atizer g., brouder g., ragater g., arlouper g.

Schreibtischtäterin b. (-,-nen) : empennnerez b., atizerez b., brouderzh b., ragaterzh b., arlouperez b.

Schreibübung b. (-,-en) : poelladenn skrivañ b., skrivadeg b.

Schreibung b. (-,-en) : skrivadur g., reizhskrivadur g., doare skrivañ g.

Schreibunterlage b. (-,-n) : danzorn g.

Schreibutensilien lies. : dafar burev g., dafar skrivañ g., reizhoù skrivañ lies., rikoù skrivañ lies., klavioù skrivañ lies., prestoù skrivañ lies., dafaroù skrivañ lies., traezoù paperaerezh lies.

Schreibvorlage b. (-,-n) : patrom skriverzh g., patrom skrivañ g.

Schreibwalze b. (-,-n) : kranenn skriverzh b.

Schreibwaren lies. : dafar burev g., traezoù paperaerezh lies.

Schreibwarenhändler g. (-s,-) : paperaer g.

Schreibwarenhandlung b. (-,-en) : **1.** [stal] paperaerezh b. ; **2.** [micher] paperaerezh g.

Schreibweise b. (-,-n) : **1.** reizhskrivadur g. ; **2.** doare-skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g. ; **3.** skrivadur g. ; **4.** *intensional beschreibende Schreibweise*, termenadur dre an endalc'h g., termenadur dre an ental g.

Schreibwut b. (-) : araj skrivañ g., debren skrivañ g., egar skrivañ g. ; *die Schreibwut hat ihn gepackt, er ist gerade in Schreibwut*, an debren skrivañ a zo savet ennañ, paket en deus an debren skrivañ.

Schreibzeug n. (-s) : reizhoù skrivañ lies., dafar skrivañ g., rikoù skrivañ lies., klavioù skrivañ lies., prestoù skrivañ lies., dafaroù skrivañ lies., trouegezh skrivañ b., traouerezh skrivañ g.

Schreibzeugkasten g. (-s,-kästen) : boest binviji-skrivañ b., skritol g., boest-pluennoù b.

Schreibzimmer n. (-s,-) : sekretourva g., burev g.

schreien V.gw. (schrie / hat geschrien) : **1.** krial, hopal, huchal, garmiñ, youc'hal, youal, choual, huperiñ, gwic'hal, gwac'hat, sabatiñ, skuermal, skrijal, skrijañ, ober un taol kri, teuler ur c'hri, ober ur c'hri, leuskel ur c'hri, bekal, braeat, gelver, ober genoù, leuskel kriadennoù, hudal, houal, razailhat ; *um Hilfe schreien*, krial forzh (d')e vuhez, krial forzh, choual e vuhez, krial toaz d'ar forn ; *vor Schmerz schreien*, krial gant ar boan, krial dindan ar boan, youc'hal gant ar boan ; *sich heiser schreien, sich die Kehle aus dem Leibe schreien*, krial forzh, sachañ warni, gouraouiñ (raouliañ, gouraouliañ, raouañ) dre

forzh krial, tagennañ, koll e vouezh dre zalc'h huchal, koll e vouezh dre fin huchal, gagennañ, raouliañ dre sachañ re war e vouezh, youc'hal a-leizh-korzenn ; *die Demonstranten fangen an, laut zu schreien*, emañ ar vanifestourien o tigeriñ trouz bras, emañ ar vanifestourien o tiskordañ da youc'hal a-bouez-penn, emañ ar vanifestourien o tiskordañ da leuskel kriadennou ; *die Kinder schrien herzerreißend*, ar vugale a c'harme, ma oa ur ranngalon o c'hlevet, ar vugale a c'harme a-rann-galon ; *aus voller Kehle schreien, aus Leibeskräften schreien*, huchal ken na spont ar brini, huchal a-bouez-penn, huchal a-bouez e benn, huchal a-leizh korzenn, huchal eus holl nerzh e gorzenn, huchal a-leizh e gorzailhenn, huchal evel ur bleiz, youc'hal evel ur broc'h, youc'hal evel ur bleiz skaotet, hopal ha dihopal evel un diaoul, blejal evel ur c'hole, blejal evel ur vuoc'h kollet he leue ganti, golver a-bouez-penn, choual a-bouez-penn, choual a-bouez e benn, choual forzh, krial forzh ; *er hat geschrien und wie !* youc'het en doa na pegeit ! youc'het en doa, ur spont ! youc'het en doa, un hiris ! youc'het en doa, un diframm ! ; *er schrie so laut, dass seine Halsadern drohten sich zu verknoten*, kement e huche ken e kinnige gwazied e c'houzoug kordañ ; *nach Brot schreien*, krial toaz d'ar forn, gervel toaz d'ar forn, krial a-bouez-penn (plantañ reuz, garmiñ, hopal) evit kaout bara ; *nach Rache schreien*, goulenn verijañs (heñvelboan) a-bouez-penn, goulenn digoll eus ur gwall bennak kreñv hag uhel, goulenn gwall-ouzh-gwall a-bouez-penn ; *das schreit zum Himmel !* un euzh eo ! ur skrij hag un euzh eo gwelet kement-se ! ur vezh eo gwelet seurt traoù ! ur vezh eo da welet ! ur vezh ruz ! mezh ar chas eo kement-se ! ; *einem die Ohren voll schreien*, terriñ penn u.b., badaouiñ u.b., borodiñ u.b., mezevelliñ penn u.b., troc'hañ e zivskouarn d'u.b., bouzarañ divskouarn u.b., freuzañ divskouarn u.b. ; *Zettermordio schreien*, youc'hal ken na spont ar brini, diskordañ da youc'hal, disvantañ da grial, krial forzh e vuhez, krial a-bouez-penn, youc'hal leizh e gorzenn, huchal leizh e vouezh, choual a-bouez-penn, choual a-bouez e benn, krial toaz d'ar forn, hopal ha dihopal evel un diaoul, blejal evel ur c'hole, blejal evel ur vuoc'h kollet he leue ganti, blejal, razailhat, krial forzh [war an torfedour], huchal harao war u.b., huperiñ war-lerc'h ur re bennak (Gregor), huchal war-lerc'h u.b., ober an hu hag an hop war (ouzh) u.b.

2. der Hirsch schreit, blejal a ra ar c'harv ; **der Esel schreit**, an azen a vlej, hinnoal a ra an azen, skrijañ (breugiñ) a ra an azen ; **der Hahn schreit**, kanañ a ra ar c'hilhog, kotogogal a ra ar c'hilhog karnajal a ra ar c'hilhog.

Schreien n. (-s) : **1.** youc'h g., youc'herezh g., youc'hadennoù lies., youc'hadeg b., huchadeg b., huch g., hopadeg b., garmerezh g., garmadeg b., garmoù lies., garmadennoù lies., kriou lies., kriadennou lies., kriadeg b., krierezh g., kri ha cholori, kri ha youc'herezh, garm ha kri, gwic'h g., hucherezh g., sklank g., skuermerezh g. ; **2.** *das ist zum Schreien !* un euzh eo ! ur skrij hag un euzh eo gwelet kement-se ! ur vezh eo gwelet seurt traoù ! ur vezh eo da welet ! ur vezh ruz ! mezh ar chas eo kement-se !

schreiend ag. : **1.** youc'hus ; **2.** *eine schreiende Farbe*, ul liv trellus (dallus, lugernus, lugernus evel an tan, lugernus

evel an heol) g. ; **3.** *schreiendes Unrecht*, dislealded (direizhder g., direizhded b., dislealder g.) skrijus b., direizhded euzhus ken na gomz b.

Schreier g. (-s,-) : **1.** karnajer g., sklanker g., blejer g., bosennour g., garmer g., gwic'her g., hoper g., hucher g., youc'her g., krier g., chouer g., skuerner g., straker g., trouzer g., gragailher g., barr krenn g. ; [mojenn.] *nächtlicher Schreier*, hoper-noz g. ; **2.** *Marktschreier*, marc'hadour-red g., foraner g., triakler g., foranad g., foaraour g., oprater g.

Schreierei b. (-,-en) : karnaj g., sklank g., huchadeg b., huch g., hopadeg b., youc'h g., youc'hadennoù lies., youc'hadeg b., garmadeg b., garmoù lies., garmadennoù lies., kriou lies., kriadennou lies., kriadeg b., krierezh g., kri ha cholori, kri ha youc'herezh, garm ha kri, gwic'h g., hucherezh g., skuermerezh g., skiltradeg b.

Schreierin b. (-,-nen) : **1.** karnajerez b., sklankerez b., blejerez b., strakell b., skuermerez b., barr krenn g. ; **2.** *Marktschreierin*, marc'hadourez-red b., foranadez b., triakler b., foranadez b., foaraourez b., oprater b.

Schreihals g. (-es,-halse) : blejer g., youc'her g., sklanker g., gwic'her g., skuerner g., trouzer g., karnajer g., bosennour g., gragailher g., hoper g., hucher g., youc'her g., chouer g., straker g., barr krenn g., garmer g.

Schreikampf g. (-s,-krämpfe) : kriadennou gliziennek lies., kriou gliziennek lies.

Schrein g. (-s,-e) : skrin g., koufrig g., arc'hig b., klozenn b., klaouier g., forser g., fosenn b., kasedig b./m., kas g., lañser g., kef g. ; *Schreine voll Gold und Silber*, koufroù leun a aour hag a arc'hant lies., koufroù garniset gant aour ha gant arc'hant lies.

Schreiner g. (-s,-) : munuzer g., amunuzer g., kalvez g., ebenour g., junter g.

Schreineri b. (-,-en) : **1.** [micher] kilvizerezh g., munuzerezh g. ; **2.** [stal] kilvizerezh b., munuzerezh b.

Schreinerin b. (-,-nen) : munuzerez b., amunuzerez b., ebenourez b., junterez b.

schreieren V.gw. (hat geschreiert) : kilviziañ, munuzat.

Schreistimme b. (-,-n) : mouezh skiltr b.

schreiten V.gw. (schritt / ist geschritten) : **1.** mont, kerzhet, stampañ, skarañ, ober kammedoù ; *vorwärts schreiten*, mont war-raok ; *zum Sturm schreiten*, mont (en em deuler) d'an arsailh, mont d'an argad ; *das Unglück schreitet schnell (Fr. Schiller)*, an droug a zeu buan, an droug a c'hoarvez fonnus, d'an daoulamm e teu an droug ; **2.** [dre skeud.] *zur Tat schreiten*, stagañ ganti, mont dezhi, mont d'an ober, mont d'an oberoù ; *zur Ausführung schreiten*, lakaat udb da dremen er pleustr, lakaat e pleustr, seveniñ udb, treiñ ar c'homzoù en oberoù, dont eus ar c'homzoù d'an oberoù, kas udb da vat, kas udb da benn ; *zur Abstimmung schreiten, zur Wahl schreiten*, mont d'ar mouezhioù, lakaat an dud da vouezhiañ (da votiñ), aozañ un dilennadeg.

V.k.e. : (schritt / ist geschritten) : *den Weg der Freiheit schreiten*, kerzhet war bali ar frankiz, kerzhet gant hent ar frankiz.

Schreitvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] hirc'hareg g., P. labous treid-hir g.

Schreivogel g. (-s,-vögel) : labous youc'hus g.

Schrieb g. (-s,-e) : P. tamm lizher g., tunik b.

Schrift b. (-, -en) : 1. skritur g./b., lizherennoù lies. ; *gotische Schrift*, skritur gotek g., skritur got g. (Gregor) ; *schöne Schrift*, skritur brav g. ; *Kurzschrift*, berrskriverezh g., berrskrivadur g.

2. skrid g., skridenn b., skrivadenn b., oberenn b., levr g., studiadenn b. ; *die Heilige Schrift*, ar Skritur Sakr g. / al Lezenn a C'hras b. (Gregor), ar Skritur Santel g., ar Bibl g./b., ar Skriturioù lies. ; *griechische Schriften*, skridoù gresianek lies. ; *Schriften aus dem Mittelalter*, skridoù eus ar Grennamzer lies. ; *Goethes Schriften*, oberennnoù Goethe lies. ; *sämtliche Schriften*, an holl oberennnoù lies., an holl skridoù lies., un dastumad klok g. ; *philosophische Schrift*, studiadenn war tachenn ar brederouriezh b., skrid a brederouriezh g., levr prederouriezh g.

3. *Kopf oder Schrift spielen*, c'hoari pil pe groaz (tu pe du, penn pe fleur).

4. *lateinische Schrift*, lizherennoù latin lies., lizherennoù roman lies.

Schriftart b. (-, -en) : font arouezennoù g., skritur g./b.

Schriftausleger g. (-s, -) : devarnour g., ezelizhour g.

Schriftauslegung b. (-, -en) : disklêriadur skridoù g., devarnerezh g., devarnouriezh b., ezelizhañ g., ezelizhouriezh b.

Schriftbild n. (-s, -er) : dremm b., korf un arouezenn g.

Schriftdeuter g. (-s, -) : skriturour g., grafologour g.

Schriftdeutsch n. : alamaneg skrivet g., alamaneg lennek g.

Schriftdeutung b. (-) : skriturouriezh b., grafologiezh b.

Schriftenerkennung b. (-) : [stlenn.] *automatische Schriftenerkennung*, digejañ optikel an arouezennoù g.

Schriftform b. (-) : stumm skrivet g. ; *in Schriftform*, dre skrid.

Schriftforschung b. (-) : studi hag a bled gant ar Skritur Santel b.

Schriftführer g. (-s, -) : sekretour g., skrivagner g., skriver g.

Schriftgelehrte(r) ag.k. g./b. : [relij.] doueonour g., teologour g., doktor war al Lezenn a C'hras g., doktor g.

Schriftgießer g. (-s, -) : [moull.] teuzer arouezennoù g.

schriftgläubig ag. : reizhkredour.

Schriftgrad g. (-s, -e) : [moull.] korf an arouezenn g.

Schriftgut n. (-s) : lizheradur g.

Schrifthöhe b. (-, -n) : [moull.] korf an arouezenn g.

Schriftkasten g. (-s, -kästen) : [moull.] tirenneg b., boest arouezennoù b.

Schriftkegel g. (-s, -) : [moull.] korf an arouezenn g.

Schriftleiter g. (-s, -) : pennskrivagner g., rener ar skridaozañ g.

Schriftleitung b. (-, -en) : bodad skridaozañ g.

schriftlich ag. : dre skrid ; *etwas schriftlich niederlegen*, lakaat udb dre skrid, skeiñ udb war ar paper, skridaozañ udb. ; *etwas schriftlich beantworten*, respont d'udb dre skrid, diskriñ ; *die schriftliche Literatur*, al lennegezh dre skrid b. ; *schriftliche Frageprüfung*, arnodenn dre skrid b. ; *schriftliche Aufgabe*, dever g., test dre skrid g. ; *schriftlicher Beweis*, prouenn dre skrid b., prouenn diazezet war ur skrid bennak b., testeni skrivet g. ; *schriftliche Ermächtigung*, skrid-aotren g., skrid-galloudegañ g., skrid-testeni g. ; *eine auf schriftliche*

Anweisung des Arztes zubereitete Arznei, ul louzoù aozet diwar ordrenañ ur mezeg g.

Schriftlichkeit b. (-) : skrivañ g. ; *von Mündlichkeit zu Schriftlichkeit*, eus ar c'homz d'ar skrivañ.

schriftlos ag. : diskriv.

Schriftmutter b. (-, -n) : [moull.] mammskrid g.

Schriftplatte b. (-, -n) : bloc'heiald g., stereotip g. ; *in Schriftplatten gießen*, bloc'heilañ, stereotipañ.

Schriftprobe b. (-, -n) : 1. amprou skritur g. ; 2. elfennerezh skritur g., prouad skriturouriezh g.

Schriftsachverständige(r) ag.k. g./b. : skriturour g., grafologour g., skriturourez b., grafologourez b.

Schriftsatz g. (-es, -sätze) : 1. [moull.] lizherennadur g. ; *einen Schriftsatz zusammenstellen*, lizherennañ ; 2. [gwir] kounskrid g.

Schriftseite b. (-, -n) : 1. pajenn dornskrivet b. ; 2. [moneiz] pil g., tuig g.

Schriftsetzer g. (-s, -) : [moull.] lizherenner g., linotipour g., linennlizherenner g.

Schriftsprache b. (-, -n) : yezh skrivet b., yezh lennek b.

Schriftsteller g. (-s, -) : skrivagner g., aozer g., oberour g., oberer g., saver g. ; *zweitrangiger Schriftsteller*, skrivagner eilrenk g., skrivagner a eil renk g. ; *ein begabter Schriftsteller*, ur skrivagner donezonet e bluenn g., ur skrivagner dornet dispar g.

Schriftstellerei b. (-) : lennegezh b., skriverezh g., skrivañ g.

Schriftstellerin b. (-, -nen) : skrivagnerez b.

schriftstellerisch ag. : ... skrivagner.

Adv. : evel skrivagner ; *schriftstellerisch begabt*, donezonet e bluenn, dornet dispar evel skrivagner.

schriftstellern V.gw. (hat geschristellert) : skrivañ levrioù, bezañ skrivagner, duañ paper.

Schriftstellername g. (-ns, -n) : anv-pluenn g.

Schriftstempel g. (-s, -) : stamper g., minaoed moullañ g.

Schriftstück n. (-s, -e) : skrid g., skridenn b., skrivadenn b., teul g. ; *das vom Gerichtsvollzieher zugestellte Schriftstück*, an espled g., al libell g. ; *ein gerichtliches Schriftstück zustellen*, esplediñ ; *wertloses Schriftstück*, skridaj g.

Schriftverfälschung b. (-, -en) : savidigezh ur falsteul b., falsidigezh un teul b.

Schriftvergleichung b. (-, -en) : keñveriadur an eilskrid ouzh ar skrid orin g.

Schriftverkehr g. (-s) : eskemm-lizhiri g., kenskriverezh g.

Schrifttum n. (-s) : lizheradur g.

Schriftwechsel g. (-s) : eskemm-lizhiri g., kenskriverezh g.

Schriftwerk n. (-s, -e) : skrid g., skridenn b., skrivadenn b.

Schriftzeichen n. (-s, -) : arouezenn b., arouez-skrid b., lizherenn b.

Schriftzug g. (-s, -züge) : taol pluenn g., sin g., goursin g.

schrill ag. : skiltr, gourskiltr, skiltrus, sklintin, piltrenk ; *schrilles Geschrei*, skiltradeg b. ; *schrill ertönen*, skiltrañ ; *das schrille Pfeifen des herannahenden Artilleriegeschosses wird immer lauter*, c'hwitelladenn an obuz a zalc'h da c'hroasaat, c'hwitelladenn an obuz a

zalc'h da bounneraat ; *schrille Stimme*, mouezh skiltr b., mouezh lemm b., mouezh piltrenk b.

schrillen V.gw. (hat geschrillt) : skiltrañ, sklintinañ.

schrinden V.gw. (schrund / schrand // hat geschrunden) : [koz] regiñ, fregañ, faoutañ, digeriñ ur faout (ur flaouiadenn, ur jel, ur jellen) en dra-mañ-tra, dont gwaskoù da zigeriñ en dra-mañ-tra, skarnilañ, skarrañ, aeradenniñ.

Schrippe b. (-, -n) : P. baraig g., baraennig b.

Schritt g. (-s, -e) : 1. kamm g., kammed g./b., paz g., pazenn b., kerzh g., kerzhed g., ergerzh g., fourchad g., gaoliad b. ; *das Baby macht seine ersten Schritte*, paziñ a ra ar poupig, krog eo an hini bihan da vale, pouezañ a ra an hini bihan war droad ; *Schritte hören*, klevet trouz bale, klevet un trouz bale ; *einen Schritt nach vorne machen*, ober ur gammed war-raok ; *seine Schritte dröhnten auf dem gefrorenen Boden*, e votoù a vorzhole al leur skornet, al leur skornet a zassone gant e gammedoù, e gammedoù a zassone war al leur skornet, al leur skornet a groze gant e gammedoù ; *ich konnte keine zehn Schritte gehen, ohne auf Bekannte zu treffen*, ne c'hallen ket ober dek kammed na welen tud anavezet ganin ; *ich war völlig überzeugt, Schritte zu hören*, me a soñje pakred klevet re o kerzhed (klevet trouz bale) ; *gemessenen Schrittes*, a-zoug-kamm, a zoug e gamm, a doug e gamm, dousik ha plaen, plarik, war e c'horregezh, war e gamm, ent habaskik, war e bouezig, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e blaen, war e vadober, o kontañ e gammedoù / goustadik / sioulik / o selaou e bazioù (Gregor) ; *mit festem Schritt*, dideuk, a-gamm-kaer, digor e zivesker evit bale, stamp gantañ ; *mit festem Schritt voranschreiten*, pouezañ war droad, mont war-raok a gammedoù asur ; *großer Schritt*, gaoliad b., fourchad g., skar g., stamp g. ; *einen großen Schritt machen*, ober ur c'haoliad ; *große Schritte machen*, ober kammedoù bras, kerzhed a-gamm-kaer, kerzhed a gammedoù bras, kerzhed a gammedoù dילו, bale digor e zivesker, gaoliañ, gaoliata hent, ober gaol, mont gant gaol, dont gant gaol, pikañ buan, pikañ stank, en em zifretañ, stampañ kaer, bale kaer, kerzhed kaer, ober kammedoù hir, skampañ, skarañ, ober stampoù bras (Gregor) ; *einen großen Schritt über etwas (t-rt) machen*, gaoliata udb, ober ur c'haoliad dreist udb ; *größere Schritte machen, seinen Schritt beschleunigen*, astenn e c'har, astenn e gammedoù, astenn e gammed, astenn e garavelloù, mont buanoc'h en e hent, difraeañ, lakaat e zivesker e gwigour, lakaat e gilhorou e gwigour, hastañ e dizh, hastañ e herr, paziañ ; *kleine, schnelle Schritte machen*, ober kammedoù bihan ha mibin, skeiñ mibin, trotal, piltrotal, piltrotat, trotellat, tripal, mont d'ar piltrotig, mont d'an drotig louarn, pilpazañ, mont a bilbaz, bezañ birvilh en e zivesker ; *kleine Schritte*, pilpaz g., kammedoù bihan lies. ; *kleine, langsame Schritte machen*, mont d'ar pilpaz g. ; *den Schritt verdoppeln*, doubilañ e gammedoù, hastañ e dizh, hastañ e herr ; *seinen Schritt verlangsamen, seine Schritte verlangsamen*, gorrekaat e vale, gorrekaat e gerzh, gorrekaat da vale, mont goustatoc'h (goustadikoc'h, arouarekoc'h, warbouesoc'h), lentaat, lentañ, dousaat da gerzhed ; *schnelle Schritte*, kammedoù mibin lies. ; *sie*

läuft beschwingten Schrittes davon, redek a ra kuit evel un heizez - redek a ra kuit, treid skañv dezhi ; *mit zögerndem Schritt (zögernden Schrittes)*, a gammedoù diasur, a gammedoù teuk, o tibab mat e hent, o c'hoari gant e zivesker, o teukañ ; *seine Schritte nach etwas lenken (wenden)*, kas e dreid war-zu udb, kas e gammedoù war-zu udb, mont war-zu udb, mont etrezek udb, mont etramek udb, mont davet udb, mont da-gaout udb, mont war-gaout udb, mont da-geñver udb, tennañ d'udb, tennañ war-du udb, skeiñ etrezek udb, kavout e hent war-du udb, ober hent etrezek udb, skeiñ war-du udb, durc'haat d'udb, durc'haat ouzh udb ; *Schritt für Schritt*, kammed-ha-kammed, pazenn-ha-pazenn, a-dost-da-dost, a-nes-da-nes, a-hed-kamm, tamm-ha-tamm, nebeut-ha-nebeut, a-nebeudoù, a-dammoù, a-nebeudoùigoù, bep un tammig, bep a dammig, a-zoug-kamm, war bouezig, dre reuz, a-reuziadoù, a-grogadoù, e meur a wech, a-frapadoù ; *Schritt gehen, im Schritt gehen*, mont d'ar paz, kerzhed d'ar paz, skeiñ ar paz ; *Schritt reiten, im Schritt reiten*, mont d'ar paz ; *in gleichem Schritt und Tritt*, a-gengammed, d'ar paz mentet, troad-ouzh-troad, paz-ouzh-paz, troad-ha-troad, ingal d'ar paz, o skeiñ ar paz ; *bei jedem Schritt*, da bep kammed / da bep paz / da bep tro / da bep taol (Gregor), bep kammed a ra, gant pep kammed ; *ihre Brüste wippten bei jedem Schritt*, he bronnoù a vrafskelle gant pep kammed, bep kammed a rae e vralle he bronnoù, he bronnoù a darlamme da bep kammed ; *bei jedem Schritt sanken die Hufe des Pferdes tief in den weichen Sand ein*, sankañ a rae kammedoù ar marc'h en traezh bouk ; *jemandem auf Schritt und Tritt folgen*, delc'her stag ouzh u.b., derc'hel stag d'u.b., delc'her tost d'u.b. (war u.b.), delc'her kloz war (ouzh) u.b., delc'her tenn d'u.b., delc'her tenn war u.b., heuliañ u.b. kammed-ha-kammed, dont kerkent (kenkent) ha troad u.b., dont kerkent (kenkent) ha seuliou u.b., heuliañ u.b. a-dost, mont war seuliou u.b., bezañ (kerzhed) war seuliou u.b., dont war seuliou u.b., bezañ atav war chouk u.b., ober ki bihan d'u.b., chom war seuliou u.b., dispenn roudenn u.b., dispenn roudoù u.b., lostañ u.b., bezañ atav e lagad war u.b., na zispegañ diouzh u.b., bezañ war seuliou treid u.b. (Gregor) ; *dies ist ein kleiner Schritt für einen Menschen, ein riesiger Sprung für die Menschheit* [Neil Armstrong, 1969], kement-mañ a zo ur gammed vihan evit un den hag ur pezh mell lamm war-raok evit Mab-den (evit an denelezh) ; [kirri] *Schritt fahren*, ruilhal d'ar paz ; *mit jemandem Schritt halten*, a) [ster rik] mont troad-ouzh-troad (troad-ha-troad, paz-ouzh-paz) gant u.b., mont ingal d'ar paz gant u.b. ; b) [dre skeud.] bezañ gouest d'ober kenkoulz hag unan all, bezañ ken barrek hag unan all, bezañ en dalvoudegezh d'unan all, bezañ re-bar ouzh unan all, bezañ kenkoulz hag unan all.

2. kammed b./g. ; *zehn Schritt davon entfernt*, dek kammed ac'hano ; *sie standen fünf Schritt von uns entfernt*, edont war-hed pemp kammed diouzhomp ; *sie standen ein paar Schritte von uns entfernt, sie standen wenige Schritte von uns entfernt*, edont war-hed un nebeud kammedoù diouzhomp.

3. *keinen Schritt zurückweichen*, na gilañ an disterañ, derc'hel mat d'e askorn, na gilañ a-dreuz troad ; *diplomatischer Schritt*, reked diplomatek b./g. ; *den*

ersten Schritt tun, kregiñ, reiñ an ton, luskañ da vont, deraouiñ, stagañ, mont dezhi, loc'hañ, reiñ ar brall (Gregor) ; *die nötigen Schritte unternehmen*, stagañ (bezañ stag) gant an darbaroù ret, ober (kemer) e ziabennoù, ober e ziwalloù, ober e zifennoù, ober e gempennoù, ober ar pezh 'zo ret, ober an difraeoù ret ; *die ersten Schritte im Berufsleben fielen ihm leicht*, ur c'hrog aes en deus kavet an den-se en e vicher ; *bei jemandem Schritte unternehmen, um etwas zu erreichen*, ober ur goulenn ouzh u.b., ober ur c'hrog war u.b. ; *es ist der erste Schritt, auf den es ankommt, der erste Schritt ist immer der schwerste*, an neb a sellfe ouzh an erv ed ne c'hounezfe ket - ret eo kregiñ a-raok echuiñ - naet an douar ... pa vez c'hwennet - ret eo evit ober mat charreat teil kent kardellat - hadañ en daeroù, mediñ el levenez, al loc'hañ eo an diaesañ - un deroù a zo da bep tra hag e ve da zeskiñ debriñ yod gant ul loa koad - gant ar c'hammed kentañ e krog ar veaj hirañ - un deroù a zo eus tout - bez' ez eus un deroù eus tout ; *der erste Schritt*, an ervenn gentañ b. ; *er hat den Schritt gewagt*, graet en deus e soñj da vat, en em risklet en deus, aet eo dezhi, en em daolet eo en dour.

4. *in Zweierschritten zählen*, kontañ dre zaouiou ; *in Hunderterschritten zählen*, kontañ dre gantoù ; *in Fünferschritten zählen*, kontañ dre bempoù.

5. [bragoù] gaol ar bragoù b., gaolad b., fourch g.

Schrittgänger g. (-s,-) : marc'h hag a ya d'ar paz g.

Schrittgeräusch n. (-es,-e) : toumpi b., trouz treid g., trouz bale g.

Schrittlänge b. (-,-n) : hed paz g., hed kamm g., hed kammed g., gaoliad b., fourchad g.

Schrittmacher g. (-s,-) : **1.** [sport, marc'h-houarn] brouder g., atizer g., lusker g. ; **2.** [dre skeud.] diaraoger g., degaser g. ; **3.** [mezeg.] brouder kalon g., fraouer kalon g., tredanfraouer g.

Schrittmesser g. (-s,-) : konter kammedoù g., podometr g.

Schrittpartie b. (-,-n) : gaol b., gaolad b., fourch g.

Schritttempo n. (-s) : [kirri] tizh izel-kenañ g. ; *im Schritttempo fahren*, ruilhal d'ar paz.

Schrittwechsel g. (-s,-) : [lu] cheñchamant lusk g., cheñchamant paz g.

schrittweise Adv. : a-gammedoù, a-zoug-kamm, war bouezig, kammed-ha-kammed, a gammedoù bihan, a-dost da dost, a-hed-kamm, tamm-ha-tamm, nebeut-ha-nebeut, a-nebeudoù, a-dammoù, a-nebeudoùigoù.

Schrittweite b. (-,-n) : fourchad g., gaoliad b., skar g.

Schrittzähler g. (-s,-) : konter kammedoù g., podometr g.

schroff ag. : **1.** a-blom, sonn, pik, a-bik, serzh, a-serzh, tenn ; *schroffer Fels*, roc'h a-blom (sonn, a-bik, serzh, a-serzh) b.

2. reut, dichek, groñs, teuc'h, dic'hras, rust, krak, rok, divalav, dizamant, flemmus, lemm, hek, sec'h, gros, put, dibalamour, difoutre, taer, trenk, garv, rok ; *ein schroffer Charakter*, ur spered reut a zen g., ur spered krenn-ha-krak a zen g., ur spered dibleg g. ; *schroffe Antwort*, respont reut (dichek, krak, rok, divalav, sec'h, gros, difoutre, taer, hek) g. ; *in schroffem Ton*, war un ton strizh, gant ur vouezh strizh (reut, dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, dichek, divalav, c'hros, put, taer, c'harv, hek), krak, garv, war un ton reut, gant komzoù krak-ha-

krenn, war an notenn vras / war an notenn uhelañ (Gregor), groñs, en un doare rust (rok, dibalamour), brusk.

Adv. **1.** a-blom, sonn, pik, a-bik, serzh, a-serzh ; *das Gebirge erhebt sich schroff auf beiden Seiten des Tales*, pik (a-blom, sonn, a-bik, serzh, a-serzh) e sav ar menezioù en daou du d'an draoñienn.

2. distag, krak, teusk, trenk, garv, rok (taer, kivioul, rust, garv) an tamm anezhañ, gant ur beg rok, gant ur vouezh kruz, gant ur vouezh rok, en un doare teuc'h, en un doare reut, en un doare sec'h ha treut, brusk ; *schroff antworten*, taraniñ, respont en un doare taer, respont krak, respont garv, respont krenn, reiñ ur respont rok ; *jemandem schroff entgegenkommen*, degemer u.b. evel ur c'hi en iliz, degemer u.b. e-giz ur c'hi divestr.

Schroffheit b. (-) : **1.** serzhder g., serzhder b., sonnder g., sonnder b., tennder g., reuter g., reudadenn b. ; **2.** [dre skeud.] reuted b., ruster g., rusted b., rustoni b., garventez b., garvder g., dic'hrasted b., dic'hraster g., sec'hor b., emzalc'h reut g.

Schröpfen n. (-s,-) : [mezeg.] graspez b.

schröpfen V.k.e. (hat geschrópft) : **1.** [mezeg.] *jemanden schröpfen*, mandoziñ u.b.

2. skejañ ; *einen Baum schröpfen*, skejañ ur wezenn.

3. *Getreide schröpfen*, eskaoutiñ edeier.

4. [dre skeud.] *jemanden schröpfen*, goro e holl arc'hant digant u.b., rozellat arc'hant u.b., kignat u.b., peilhañ u.b., diskantañ e yalc'h d'u.b., kignat u.b., debriñ u.b., sunañ e wenneien digant u.b., truantal ouzh u.b., displuñvañ (touzañ, diwadañ) u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b.

Schröpfung n. (-es,-gläser) / **Schröpfkopf** n. (-s,-köpfe) : [mezeg.] mandoz b.

Schröpfungsschnäpper g. (-s,-) / **Schröpfungsschnepfer** g. (-s,-) : [mezeg.] graspez b.

Schröpfungsschnitt g. (-s,-e) : [mezeg.] graspezh g.

Schrot g./n. (-s,-e) : **1.** brasvleud g., brigen g., griñs g., griñson g., groel g. ; **2.** greun-plom str., drajezh str., plom str. ; *der Hase hat Schrot abgekrigelt*, ar c'had he deus tapet plom ; **3.** materiz g. ; *von echtem Schrot und Korn*, a-zoare, a-feson, tre, kenañ, brudet-mat, istimet, a-fiziañs, onest, eeun a bep hent, eeun e pep hent, hervez ar reizh.

Schrotbaum g. (-s,-bäume) : bilh g.

Schrotbeutel g. (-s,-) : sac'h drajezh g., sac'h greun-plom g.

Schrotbrot n. (-s,-e) : bara brigen g.

Schroteisen n. (-s,-) : raker g., raklerez b., divarverez b.

schroten V.k.e. (hat geschroten) : **1.** ruilhal ; *ein Fass in den Keller schroten*, kas ur varrikenn a-ruilh d'ar c'hav, diskenn ur varrikenn d'ar c'hav ; *Waren schroten*, ruilhal balodoù marc'hadoerezh ; **2.** bruzunañ, drailhañ, eskaoutiñ, malañ, munudañ, pinbreviñ, frigasañ ; **3.** kignat, rakañ, raklañ, divarviñ, divarbekañ.

Schröter g. (-s,-) : **1.** enkaver g., ruilher g. ; **2.** [loen.] c'hwil-kornek g.

Schrotflinte b. (-,-n) : fuzuilh chase b./g., grondin b., karabinenn b.

Schrotkorn n. (-s,-körner) : **1.** ed malet str., ed pilet str. ; **2.** greun-plom str., drajezh str., drajezhenn b., plomenn b. [liester plom, plommenoù].

Schrotkugel b. (-,-n) : plomenn chase b., plom chase str. ; *kleine Schrotkugel*, dragezenn b. ; *große Schrotkugel*, bilienn b.

Schrotladung b. (-,-en) : kargad drajez b., kargad plom b., kargad plomoù b., mindrailh str., hernaj g.

Schrotlauf g. (-s,-läufe) : kanol-fuzuilh lenkr g.

Schrotmehl n. (-s) : brasvleud g., brignen g., griñs g., griñson g., groel g.

Schrotmehlsuppe b. (-,-n) : soubenn ar brignen b.

Schrotmeißel g. (-s,-) : divrazouer g., keizer g., divrazer g.

Schrotmühle b. (-,-n) : piler g., pilouer g., pilerez b., frikerez b.

Schrotpatrone b. (-,-n) : kartouchenn chase b., kartouchenn blom b., kartouchenn blooù b.

Schrotsäge b. (-,-n) : [tekn.] *Zweimann-Schrotsäge*, heskenn vras daou benn b., harpon g., heskenn da bilat gwez b., heskenn-loup b.

Schrotseil n. (-s,-e) / **Schrottau** n. (-s,-e) : fun dev b.

Schrott g. (-s) : kozhhouarn g., houarnaj g., hernaj g. ; *Abfallschrott*, reputailhoù lies., repuajoù lies., traoù rebutet lies., amrefuz g. ; *Kleinschrott*, greun metal str., greunigoù metal lies., drailhajoù houarn lies., munudrailh g. ; *Schrott wieder verwerten*, kas kozhhouarn d'an teuz, atoriñ kozhhouarn.

Schrotthändler g. (-s,-) : houarnajer g., paotr ar c'hozhhouarn g.

Schrotthaufen g. (-s,-) : bern kozhhouarn g.

Schrottplatz g. (-es,-plätze) : mirlec'h kozhhouarn g., drailhadeg b.

schrottreif ag. : mat da gas da baotr ar c'hozhhouarn, mat da gas d'an houarnajer, mat da gas d'an teuz, mat da gas d'an drailh.

Schrottwert g. (-s) : talvoudegezh evel kozhhouarn b. ; *zum Schrottwert verkaufen*, gwerzhañ evit priz ar c'hozhhouarn.

Schrotwaage b. (-,-n) : live mañsoner g.

schrubben V.k.e. (hat geschrubbt) : 1. rimiañ, taravat, frotañ, skubañ, barrskubañ, barrskuberañ, purañ, spurañ, skrabañ, brikañ ; 2. [tekn.] divrazañ, dic'hrozañ, keizañ.

Schrubber g. (-s,-) : barr-skuber g., barrskuber g., broust neuc'h g.

Schrubbhobel g. (-s,-) : rabot keizer g., rabot keizañ g.

Schrubbmachine b. (-,-n) : plaenaerez b., disgwarerez b., disgwarez b.

Schrubbtuch n. (-s,-tücher) : leien g., liñsel-rouez b., serpilherenn b.

Schrulle b. (-,-n) : froudenn b., droukfroudenn b., kammfroudenn b., stultenn b., pennad g., sorc'henn b., loariadenn b., loariad b., kulad g., boemenn b., tid b., aradenn b., jeu b. ; *er hat nichts als Schrullen im Kopf*, un istrogell eo, ur pitaouenneg eo, emañ atav o c'hoari gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, emañ atav o c'hoari gant e dog, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, faout eo e girin, n'eo ket go e doaz, toull eo e vurutell ; *jemandem seine Schrullen austreiben*, difroudennañ u.b., divoumounañ u.b., diwrac'hañ u.b. ; *diese Schrulle wird ihm schon vergehen*, ne bado ket pell e loariad.

schrullenhaft ag. : stultennus, froudennnek, barradus, loariek, loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn, pennadus, sorc'hennus, gwenno.

schrullig ag. : droch, pampes, iskis, espar, pitaouennnek, gwenno, boufon ; *schrulliger Mensch*, oristal g., oristal a zen g., den droch g., labous iskis a zen g., istrogell b., marc'h-lu g., tamm paotr iskis g., den espar g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., orin g., orin den g., orin a zen g., pipi g., ibil g., labous g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., pichon g., brav a bichon g., mailhard g., pitaouenneg g., diaoul a zen g., den dioutañ e-unan g., den dezhañ e-unan g., spered kamm a zen g., kegenn b.

schrumpelig ag. : ridet, kuilhet, krec'higellet, roufennnek, krizet, krabosek ; *schrumpeliger Apfel*, aval ridet g., aval krec'higellet g., aval kuilhet g., aval krin g., aval krinet g. ; *schrumpeliges Gesicht*, penn ridet g., penn roufennet g., penn roufennnek g., penn gwrac'hellet g., penn kuilhet g., penn krec'higellet g., penn gwrac'hennet g., dremm garanet don b., penn kaniet g., penn krinet evel un aval kozh g., penn krin g.

schrumpfen V.gw. (ist geschrumpft) : koazhañ, ober e goazh, kurzañ, en em zastum, strizhañ, strishaat, skoanañ, dic'hwezañ, kurzañ, krinañ, en em grinañ, kuilhiñ, kuilhañ, gwrac'hellat, gwrac'henniñ, krec'higelliñ, digreskiñ, krabotenniñ, krakañ, parchiñ, yostañ, bihanaat, mont bihan, mont en diminu, mont war ziminu, en em grizañ, skleroziñ ; *auf die Hälfte schrumpfen*, koazhañ da hanter, mont da hanter, mont an hanter eus an-unan e koazh, mont an hanter a goazh en an-unan, mont betek e hanter ; *schrumpfen lassen*, parchiñ.

schrumpfig ag. : ridet, kuilhet, krec'higellet, roufennnek, krizet, krabosek, gwrac'hellet, gwrac'hennet, krin, krinet ; *schrumpfiger Apfel*, aval ridet g., aval krec'higellet g., aval kuilhet g., aval krin g., aval krinet g. ; *schrumpfiges Gesicht*, penn ridet g., penn roufennet g., penn roufennnek g., penn gwrac'hellet g., penn kuilhet g., penn krec'higellet g., penn gwrac'hennet g., dremm garanet don b., penn kaniet g., penn krinet evel un aval kozh g., penn krin g.

Schrumpfkopf g. (-s,-köpfe) : penn koazhet g.

Schrumpfleber b. (-,-n) : avu skoanet g.

Schrumpfnieren b. (-,-n) : lounezh sklerozek b.

Schrumpfung b. (-,-en) : 1. dic'hwezañ g., dic'hwezadur g.

2. koazhadur g., kurzañ g., koazh g.

3. digreskidigezh b.

4. strishadur g.

5. [mezeg.] atrofiezh b., skleroz g., isteñv g., skoan g., skoanadur g.

schrumpelig ag. : *sellit ouzh schrumpelig*.

Schrund g. (-s, Schründe) : [Bro-Aostria / Bro-Suis] frailh g., frailhadur g., frailhder g., faout g., faoutadur g., faoutenn b., brizhfaout g., rann b., jel g., jelenn b., skamil g., aeradenn b., skarr g., skalf g., skalfenn b., flaouiadenn b., flaviadenn b., grem g., tarzh g., tarzhad g., tarzheris g.

Schrunde b. (-,-n) : goañvenn b., goañvadenn b., jal str., aoud g., spinac'h g., spinac'hadur g., spinac'henn b., filboc'henn b., milher str., skamil g., skarr g., skalf g., skalfenn b., faout g. ; *er hatte Schrunden an den Fingern*, goañvennet e oa e vizied, spinac'het e oa e vizied,

skarnilet e oa e vized, skarrou (spinac'h, skalfoù) en doa en e vized, jaliñ a rae e vized.

schrundig ag. : goañvennet, spinac'h, skarnilet ; *er hat schrundige Hände*, paket en deus skalfoù (spinac'h) en e zaouarn, deuet ez eus skarrou dezhañ en e zaouarn, skarnilet eo e zaouarn, jaliñ a ra e zaouarn.

Schrupp- *sellit ouzh Schrubb-*

Schub g. (-s, Schübe) : 1. poulzad g., poulzadenn b., poulz g., taol-bount g., bountadenn b., bount g., bountad g. ; *die Tür mit einem Schub öffnen*, ober ur boulzadenn evit digeriñ an nor, digeriñ an nor gant un taol-bount ; *jemandem einen Schub geben*, bountañ u.b., bountañ war u.b., poulzañ u.b., peukañ u.b. ; *mit einem Schub*, en un taol-kont, en un taol berr, en un taol-tarzh, d'un taol, war un dro ; *Schub auf Schub*, taol-war-daol, a-daolioù, a-frapadoù, a-stroñs ; [kilhoù] *den ersten Schub haben*, bezañ e dro da c'hoari da gentañ, bezañ d'an-unan c'hoari da gentañ.

2. a) gwechad b. ; *Schub Brot*, forniad vara b., poazhadenn vara b., fornezad vara b., forneziad vara b. ; *den Teig für einen Schub Brot vorbereiten*, kempenn e forniad ; b) P. karrad beajourien g. ; *ein Schub Leute*, ur guchennad tud b., ur forniad tud b.

3. [kezeg] kresk an dent g.

Schubbegrenzer g. (-s,-) : [nij.] bevenner an nerzh bount g., bevenner an nerzh bountañ g.

Schubbejack g. (-en,-en) : kailh g., kailhenn g./b., labous kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], paotr kailh g., labous kleiz g., labous treut g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., ibil a zen g., lampon g., kantolor g., lampavan g., stronk g., standilhon g., hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., lankon g., kañfard g., konikl g., korker g., jalod g., kaimant g.

Schubboot n. (-s,-e) : [merdead.] bag vount b., bag vounter b.

Schubdüse b. (-,-n) : [nij.] tuell a c'haller sturiañ b., tuell sturiadus b.

Schuber g. (-s,-) : karitell b., klaouier g.

Schubfach n. (-s,-fächer) : tiretenn b., turet g., lañser g., forser g., fosenn b., kombod g. ; *mit Schubfächern versehen sein*, bezañ tiretennek.

Schubfenster n. (-s,-) : prenestr war rikl g., prenestr rikl-dirikl g., prenestr mont-dont g., prenestr-red g.

Schubfestigkeit b. (-) : dalc'husted ouzh ar bount b.

Schublehre b. (-,-n) : reolenn reti b.

Schubkarre b. (-,-n) / **Schubkarren** g. (-s,-) : g. karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g. ; *eine Schubkarre voll Sand*, ur garrigellad traehz b. ; *Griffe der Schubkarre*, divrec'h ar garrigell lies., brec'hinier ar garrigell lies. ; *mit einer Schubkarre transportieren*, karrigellat.

Schubkarrenladung b. (-,-en) : karrigellad b. ; *eine Schubkarrenladung Sand*, ur garrigellad traehz b.

Schubkarrenrad n. (-s,-räder) : rod karrigell b.

Schubkasten g. (-s,-kästen) : tiretenn b., turet g., lañser g., forser g., fosenn b., kombod g. ; *mit Schubkästen versehen sein*, bezañ tiretennek.

Schubkraft b. (-,-kräfte) : [fizik] nerzh bount g., nerzh bountañ g., nerzh erluskañ g., poulzerezh g., erlusk g.

Schublade b. (-,-n) : tiretenn b., turet g., lañser g., forser g., fosenn b., kombod g. ; *mit Schubladen versehen sein*, bezañ tiretennek ; *sich auf die Schublade stürzen*, lammat da zigeriñ an diretenn.

Schubladenstück n. (-s,-e) : [c'hoariva] pezh-c'hoari tiretennek g.

schubladisieren V.k.e. (schubladisierte / hat schubladisiert) : [Bro-Suis] *etwas schubladisieren*, mont ruz-diruz gant udb, mont a-ruz (war-stlej, goustadik) d'udb, lakaat an amzer da vont hebiou, sachañ war a-dreñv, daleañ d'ober udb, goulerc'hiñ d'ober udb, daleañ udb, deren udb, derenñ udb, pellaat udb, lakaat udb da badout, gortoz evit ober udb betek ma savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, gortoz an devezh goude biken evit ober udb, kas udb da ouel sant Bikenig, gortoz evit ober udb ken na vo lidet sant Bikenig, gortoz betek trompilh ar Varn evit ober udb, ober udb gant lentegezh (Gregor).

Schublehre b. (-,-n) : [tekn.] vernier g., reolenn reti b.

Schubriegel g. (-s,-) : morailh g., prenn g., krouilh g.

Schubs g. (-s,-e) : P. poulzadenn b., taol-bount g., bountadenn b., bount g., poulz g., taol-skoaz g.

Schubsack g. (-s,-säcke) : yalc'h-h'houriz b., bisac'h g.

Schubschiff n. (-s,-e) : [merdead.] bag vount b., bag vounter b.

schubsen V.k.e. (hat geschubst) : bountañ, poulzañ, tamolodiñ.

Schubstange b. (-,-n) : brec'henn divountañ g., brec'h divountañ g.

Schubtisch g. (-es,-e) : [tekn.] taol rikl-dirikl b., taol astenn-diaenn b.

Schubumkehr b. (-) : [nij.] ginadur an nerzh bount g., ginadur an nerzh bountañ g.

Schubumkehrer g. (-s,-) : [nij.] ginader an nerzh bount g., ginader an nerzh bountañ g.

schubweise Adv. : a forniadoù, a-strolladoù, a-strob, a garradoù.

Schubwiderstand g. (-s) : dalc'husted ouzh ar bount b.

schüchtern ag. : lent, lentik, ambac'h, abaf, bav, bavek, doanik, doujus, flav, kufun, kufunek, mezhek, teuk, aonik, gouez, gouher ; *er ist schüchtern*, lentik eo, mezh en devez, mezh en deus, abaf eo, ambac'h eo, ne gred ket touiñ ez eo e revr dezhañ, ne gred ket lavarout ez eo e revr dezhañ ; *ich bin schon lange nicht mehr schüchtern*, pell 'zo em eus gwerzhet va mezh evit prenañ hardizhegezh - n'em eus ket mezh, ar mez a zo mat d'ar moc'h - staotet em eus va mezh abaoe pell - pell 'zo ez eo bet tennet ar sponterezig diouzhin.

Adv. : war e lent, war e lentig, gant lentegezh, lent, lentik.

Schüchternheit b. (-) : lentegezh b., lentedigezh b., lentoni b., lentiri b., bac'honi b., baventez b., mezh b. ; *starr vor Schüchternheit*, paorek.

Schufa® b. (-) : [berradur evit **Schutzorganisation für allgemeine Kreditsicherung**] kevredad kretaat hag evezhiañ ar prestoù d'ar bevezñ g.

Schufft g. (-s,-e) : kailh g., kailhenn g./b., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], gardin g., saltin g.,

hubot g., labous kleiz g., labous treut g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., gwidal g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., ibil a zen g., lampon g., kantolor g., lampavan g., standilhon g., stronk g., hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhoneg g., hailhevod g., hailhevodeg g., lankon g., kañfard g., konikl g., jalod g., kikon g., lourin g., filouter g., fripon g., mastokin g., pennnog g., alvaon g., aotrou g., forbann g. ; *ein abgefeimter Schuft*, ur brav a gazh g., ur fripon touet g., ur fripon eus ar penn g., ur fripon diouzh ar penn g., ur filouter daonet g., ul lampon touet g., un hailhevod eus ar re washañ g., ur pezh teil g., un tamm teil g., ul labous kailh g., ur paotr kailh g., ul labous kleiz g. ; *ein Schuft*, *der Böses dabei denkt*, goloet a vezh ra vezo nep piv bennak a soñj e droug (Gregor).

schuften V.gw. (hat geschuftet) : poaniañ, turgnañ, dibunañ labour, mont hardizh dezhi, sachañ hardizh warni, toulbabañ, trepetiñ, labourat start, labourat tenn, reiñ bec'h d'ar c'hanab, lakaat ar vourell en e gerc'henn, pegañ, bezañ er wakol, dont e wakol gant an-unan, ober ur c'hrogad bleiz, ober un taol striv, ober un taol diskrap, krugañ ouzh al labour, labourat a-zevri, mont parfet dezhi, bezañ gwir wellañ o labourat, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, korfañ, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf, daoudortañ war an tach, lakaat leizh ar vourell, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, lopañ, lorgnañ, forsiñ, bouc'halañ, c'hweshañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, merat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, bezañ a-stenn gant e labour, ober fonn, reiñ bec'h d'al labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.

Schufterei b. (-, -en) : 1. hailhonerezh g., lamponerezh g., lankonerezh g., fallagriezh b., hailhevodaj g., hailhonerezh g., huboterezh g.

2. P. labour da lazhañ tud g., labour lazhus g., lazhtud g., lazht-korf g., lazht g., lazherezh g., labour ki g., koez g., uz tud g., labour tenn g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad b., aner g., klogorenn b., torr-korf g., disec'h-tud g., kole d'ober g., truaj g., predad g., trepan g., charre g., chastre g.

schuftig ag. : ... lampon, ... hailhon, ... lakepod, ... lankon, ganas, fell.

Schuftigkeit b. (-) : floderezh g., tromplerezh g., touell g., touellerezh g., touelladur g., tromplezon b., trubarderezh g., tro-bleg b., desevidigezh b., lorbaj g., lorberezh g., fazierezh g., fent g., fentiz b., goap g., goapaerezh g.,

goapadennoù lies., godiserezhioù lies., korvigellerezh g., troidellerezh g., troidellegezh b., truflerezh g., saouzan g., stranerezh g., strobinnellerezh g.

Schuftin b. (-, -nen) : friponell b., hailhevodegenn b.

Schuh g. (-s, -e) : 1. botez b., arc'henn g., arc'hennad g., bot b., chaoch g., pavgen g. ; *der dazugehörige Schuh*, parez ar votez-mañ b. ; *wo ist der zweite Schuh ?* daoust pelec'h emañ parez ar votez-mañ ? ; *die Schuhe anziehen*, lakaat e votoù en e dreid, botaouiñ (arc'hennañ) e dreid, arc'hennañ, en em votaouiñ, gwiskañ e votoù ; *die Schuhe ausziehen*, lemel e votoù eus e dreid, lemel e votoù, diarc'hennañ e dreid, tennañ e votoù, diwiskañ e votoù, divotiñ, diarc'hennañ / tennañ e lêroù (Gregor) ; *sich die Schuhe schnüren*, skoulmañ lasoù e votoù, lasañ e votoù, prenañ e votoù ; *seine Schuhe aufschnüren*, dilasañ e votoù, diskoulmañ lasoù e votoù, dibrennañ e votoù ; *nicht zusammenpassende Schuhe anhaben*, kaout ur votez a bep foar, na vezañ par e ziv votez, na vezañ e ziv votez eus an hevelep rumm ; *leichter Schuh*, skarpin g. (Gregor), botez skañv b., arc'hennad skañv g. ; *randgenähter Schuh*, botez lêr gant ul lezenn gwriet tro-dro dezhi ; *Holzschuh*, botez-koad b., botez-prenn b. ; *diese Schuhe sind mir zu groß*, *diese Schuhe sind mir zu weit*, botoù laosk am eus, re laosk eo va botoù din ; *diese Schuhe sind mir zu eng*, re verr eo ar botoù-se, re just eo ar botoù-se ; *die Schuhe sind mir zu knapp geworden*, deuget eo va botoù da vezañ re verr evidon, deuget eo va botoù da vezañ re just evidon ; *die neuen Schuhe tun mir höllisch weh*, va botoù nevez a zo ur vezherenti evidon ; *die Schuhe sind mir voll Wasser gelaufen*, kargañ va botoù am eus graet ; *von einem Schuh verursachte Fußwunde*, sabatur g.l.b. ; *mit diesen Schuhen laufe ich mich wund*, sabaturet e vez va zreid gant ar botoù-se, tapout a ran klogorennoù gant ar botoù-se ; *diese Schuhe sind für das Wandern geeignet*, stummet eo ar botoù-se diouzh ar c'herzhed, anvet eo ar botoù-se evit ar c'herzhed, dereat eo ar botoù-se ouzh ar c'herzhed, aes ha didorr eo ar botoù-se evit kerzhet ; *Schuhe wachsen*, *Schuhe polieren*, luc'hañ botoù, lufrañ botoù, lakaat botoù da luc'hañ, lakaat botoù da lufrañ, stuziañ botoù, koarañ botoù ; *Schuhsohlen beschlagen*, houarnañ botoù, minellañ botoù ; [tekn] *Schuhe flicken*, karrezañ botoù, ober un dres da votoù 'zo, dresañ botoù, takonañ botoù / peñseliañ botoù (Gregor) ; [dre skeud.] *jemandem etwas in die Schuhe schieben*, reiñ ar gaou eus udb d'u.b., teurel ar bec'h war u.b., teurel war u.b., teurel un tamall war u.b., lakaat udb war gont u.b., kas un tamall ouzh u.b., teurel an digarez war u.b. ; *wissen, wo der Schuh drückt*, gouzout pelec'h emañ ar galedenn (an dalc'h, ar gwiridig), bezañ kavet an dalc'h, anavezout tu gwak u.b., anavezout tu kizidik u.b. ; *ich weiß, wo ihn der Schuh drückt*, gouzout a ran petra a ra diaez dezhañ, gouzout a ran pelec'h emañ e wiridig (e galedenn), anavezout a ran e wiridig, anavezout a ran e glañvenn, anavezout a ran e du gwak, anavezout a ran e du gwan, anavezout a ran e du kizidik ; [tro-lavar] *umgekehrt wird ein Schuh daraus*, ar c'hontrol bev eo, an dro enep an hini eo hag a zo gwir, an eskemm kaer eo.

2. troatad g. ; *sechs Schuh hoch*, c'hwec'h troatad uhelder dezhañ.

Schuhabsatz g. (-es,-absätze) : seul botez g. ; *beim Gehen auf die Schuhabsätze drücken*, kerzhel (bale) war blad e votoù.

Schuhabstreichgitter n. (-s,-) : difanker g., barr-botoù g.

Schuhanzieher g. (-s,-) : korn-botoù g. [*liester kerniel-botoù*, kern-botoù].

Schuhband n. (-s,-bänder) : las g. lasenn b., korreenn b. ; *ihm sind die Schuhbänder aufgegangen*, dilas eo e votoù, dilaset eo e votoù, diskoulm eo lasoù e votoù, dibrenn eo lasoù e votoù ; *eine Schleife in das Schuhband machen*, ober ur skoulm lagadenn gant e las.

Schuhbündel g. (-s,-) : [su Bro-Alamagn] las g., lasenn b., korreenn b.

Schuhbeschlag g. (-s,-beschläge) : minell b.

Schuhblatt n. (-s,-blätter) : eneb-botez g., lêreneb g., eneb g., enebenn b.

Schuhbürste b. (-,-n) : broust botoù g.

Schuhcreme b. (-,-s) : koaraj g., koar-botoù g.

Schuheinlage b. (-,-n) : korniell b. [*liester kerniell*] ; *mit einer Schuheinlage versehen*, korniellañ.

Schuhfabrik b. (-,-en) : labouradeg fardañ boteier b.

Schuhfleck g. (-s,-e) : takon g., peñsel g.

Schuhflicker g. (-s,-) : kere g., takoner-botoù g., karrezer-botoù g., krenner g.

Schuhflickerei b. (-) : karrezadur-botoù g.

Schuhgeschäft n. (-s,-e) : kereerezh b., stal-voteier b.

Schuhgröße b. (-,-n) : muzul g., poent g., ment b., troad g. ; *was für eine Schuhgröße haben Sie ?* pehini eo muzul ho potoù ? peseurt muzul (peseurt ment) eo ho potoù ? pet poent 'zo en ho troad ? ; *ich habe Schuhgröße vierzig*, va zroad a zo daou-ugent poent ; *er weiß nicht mehr, was er für eine Schuhgröße hat*, ankouaet en deus ment e votoù.

Schuhkappe b. (-,-n) : diaraog kreñvaet ar votez g.

Schuhkrem g. (-s,-e) / b. (-,-s) : koar-botoù g., koaraj g.

Schuhladen g. (-s,-läden) : kereerezh b., stal-voteier b.

Schuhleisten g. (-s,-) : [tekn] moull-botoù g., furm-gere b.

Schuhlöffel g. (-s,-) : korn-botoù g. [*liester kerniel-botoù*, kern-botoù].

Schuhmacher g. (-s,-) : botaouer g., botaouer-lêr g., kere g., kereour g., P. talfaser g.

Schuhmacherahle b. (-,-n) : minaoed b./g.

Schuhmacherei b. (-) / **Schuhmacherhandwerk** n. (-s) : kereerezh g.

Schuhmacherin b. (-,-nen) : botaouerez b., botaouerez-lêr b., kereouerez b.

Schuhmacherwerkstatt b. (-,-stätten) : kereouri b., kereerezh b., stal-gere b.

Schuhnagel g. (-s,-nägel) : tach-botoù g., broud g.

Schuhnummer b. (-,-n) : muzul g., poent g., ment b., troad g. ; *was für eine Schuhnummer haben Sie ?* pehini eo muzul ho potoù ? peseurt muzul (peseurt ment) eo ho potoù ? pet poent 'zo en ho troad ? ; *er weiß nicht mehr, was er für eine Schuhnummer hat*, ankouaet en deus ment e votoù

Schuhplattler g. (-s) : dañs hengounel eus Bro-Vavaria g., schuhplattler g.

Schuhputzer g. (-s,-) : koarajer-botoù g.

Schuhputzerin b. (-,-nen) : koarajerez-votoù b.

Schuhriemen g. (-s,-) / **Schuhsenkel** g. (-s,-) : 1. las g., lasenn b., korreenn b. ; 2. *ich bin nicht wert, ihm die Schuhriemen zu lösen*, n'on ket dellezek da zieren korreenn e votoù, me n'on mann ebet e-skoaz dezhañ, n'on nemet ur c'hoariell e-skoaz dezhañ, un netraig on e par dezhañ, un netra on pa vezan lakaet e kemm gantañ, un netra on pa vezan lakaet en ur geñver gantañ, un netra on pa vezan lakaet keñver-ha-keñver gantañ, n'on ket gour e-keñver hennezh, n'on nemet un tañva dezhañ, me n'on nemet ur skubadenn e-skoaz dezhañ, me a zo nebeut a dra en e geñver, na par na tost on dezhañ, un netraig (un didalvez) on e-skoaz dezhañ, didalvez on e-skoaz hemañ, un netraig on en e geñver, netra on e-tal dezhañ.

Schuhsohle b. (-,-n) : 1. sol b., solenn b., soledenn b., koarell b., palv-botez g. ; *Schuhsohlen beschlagen*, houarnañ botoù, minellañ botoù ; 2. [dre skeud.] *sich (t-d-b) etwas an den Schuhsohlen abgelaufen haben*, gouzout penn d'udb abaoe pell.

Schuhspanner g. (-s,-) : moull-botoù g., furm-botoù b., stign-botoù g.

Schuhspitze b. (-,-n) : beg ar votez g.

Schuhstrecker g. (-s,-) : moull-botoù g., furm-botoù b., stign-botoù g.

Schuhu g. (-s,-s) : [loen.] toud korfer g.

schuhuen V.gw. (hat geschuhut) : houal, skrijal, hopal ; *die Eule schuhut*, houal a ra ar gaouenn, skrijal a ra ar gaouenn, hopal a ra ar gaouenn.

Schuhwerk n. (-s) : botoù lies., boteier lies., ur re votoù g.

Schuhwichse b. (-,-n) : P. koar-botoù g., koaraj g.

Schuhzeug n. (-s) : reizhoù evit kempenn ar boteier lies., traouegezh evit kempenn ar boteier b., traouerezh evit kempenn ar boteier g.

Schukostecker® g. (-s,-) : lugell daou vlein mui un douarged b.

Schulabgänger g. (-s,-) : skoliad echu gantañ e amzer-skol (e skoliadur) g.

Schulabgängerin b. (-,-nen) : skoliadez echu ganti hec'h amzer-skol (he skoliadur) g.

Schulabgangszeugnis g. (-ses,-se) : testeni-studi g.

Schulalter n. (-s) : oad da vont d'ar skol g.

Schulamt n. (-s) : Ensellerezh akademiezh g.

Schulanfang g. (-s,-anfänge) : 1. distro-skol g./b. ; 2. deroù an devezh skol g.

Schulanfänger g. (-s,-) : skoliad eus ar c'hlas prientiñ g.

Schulanfängerin b. (-,-nen) : skoliadez eus ar c'hlas prientiñ b.

Schulanstalt b. (-,-en) : skol b., ti-skol g.

Schularbeit b. (-,-en) : labour skol g., poelladennoù lies., deverioù lies.

Schularzt g. (-es,-ärzte) : mezeg skol g.

Schulärztin b. (-,-nen) : mezegez skol b.

Schulausbildung b. (-) : skoliataezegh g. ; *ohne Schulausbildung*, diskol, distudi, dizek ; *für eine gute Schulausbildung seiner Kinder sorgen*, skoliañ mat e vugale.

Schulaufgaben lies. : labour skol g., deverioù-skol lies.

Schulaufsicht b. (-) : ensellerezh ar skolioù g.

Schulausgabe b. (-,-n) : embannadenn glasel b., embannadenn skol b.

Schulbank b. (-, -bänke) : pased skol b., bank skol g. ; *die Schulbank drücken*, uzañ e revrioù lavreg gant pasedoù ar skol, uzañ foñs e vragoù er skol.

Schulbedarf g. (-s) : reizhoù skol lies., rikoù skol lies., dafar skol g.

Schulbeginn g. (-s) : 1. distro-skol g./b. ; *am Wievielten ist Schulbeginn*, d'ar bet e vo an distro-skol ? ; 2. deroù an devezh skol g.

Schulbehörde b. (-, -n) : Ensellerezh akademiezh g.

Schulbeispiel n. (-s, -e) : pimpatrom g., degouezh eus ar re anavezetañ g., degouezh skouer g., patrom skouer g.

Schulberater g. (-s, -) : kuzulier-heñchañ g.

Schulberaterin b. (-, -nen) : kuzulierezh-heñchañ b.

Schulberatung b. (-) : heñchadur-skol g.

Schulbesuch g. (-s) : darempred ar skol g., pleustrevezh ar skol g., pleustr ar skol g., hentadur ar skol g., hentadurezh ar skol b.

Schulbildung b. (-) : stummadur skol g. ; *er hatte zwar keine Schulbildung bekommen, war aber sein Leben lang lernbegierig*, evitañ da vezañ dizesk, en doa a-hed (hed, dre hed) e vuhez avi ouzh an deskadurezh.

Schulbruder g. (-s, -brüder) : frer ar skolioù kristen g.

Schulbube g. (-n, -n) : skoliad g., kampinod g., mous g., marmouz g., kañfardig g.

Schulbuch n. (-s, -bücher) : levr skol g.

Schulbuchverlag g. (-s, -e) : ti-embann levrioù-skol g.

Schulbus g. (-ses, -se) : karr-boutin skol g. ; *der Schulbus sammelt die Schüler an verschiedenen Haltestellen ein*, mont a ra ar c'harr-boutin skol a arsavlec'h da arsavlec'h da zstum ar skolidi.

Schuld¹ b. (-, -en) : 1. dle g., dleoud g. ; *Schulden haben*, bezañ dindan zle, bezañ gant dle, kaout dle, kaout dle war e gein, kaout dle war e anv, chom gant dle, chom dindan dle, bezañ war goch, kaout dle war ar c'hozh ; *fünfhundert Euro Schulden haben*, kaout pemp kant euro dle ; *Schulden machen*, ober (tennañ, sammañ, dastum, gounit, kemer) dle, tennañ dleoù, en em vountañ dindan zle, en em vizeriñ, en em lakaat dindan vec'h ; *auf künftige Einkünfte hin Schulden machen*, debriñ e ed diwar e c'har, debriñ e eost diwar e c'har ; *was seine Geldschuld betrifft, können wir ihm nichts anhaben*, ur c'hrog ramp a zo war hennezh ; *bis über die Ohren (bis an den Hals) in Schulden stecken*, bezañ sammet a zle, bezañ gwriet a zle, bezañ karget a zle (Gregor), kaout dle betek toull e c'houzoug, kaout ur bern dle, bezañ berniet a zle, bezañ dalc'het a bep lec'h (a bep tu), bezañ bec'hiet gant an dleoù, bezañ sammet gant dle, bezañ taget a zle, bezañ ur bern dle war an-unan, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ stag e vag dre holl, bezañ rivinet e boch gant ar vezh ; *ich werde deine Schulden nicht bezahlen*, me ne baein ket an dle war da lerc'h ; *sie haben ihre Schulden nicht bezahlt und werden es nie tun*, n'o deus ket paeet ho dle na birviken ne raint ; *rückständige Schuld*, arc'hant dleet a-ziagent g. ; *eine Schuld eingehen*, kemer (tennañ) dle, dastum dle, gounit dle (Gregor), en em lakaat dindan vec'h ; *seine Schulden bezahlen*, *seine Schulden einlösen*, paeañ e zleoù, en em ziendleañ, en em akuitañ eus e zleoù ; *in Schulden geraten*, bezañ erru dindan zle, ober dle, en em vountañ dindan zle, en em lakaat dindan vec'h ; *jemanden von einer Geldschuld befreien*, kuitezañ u.b., disammañ u.b.

eus un dle, reiñ diskarg d'u.b. eus un dle, diskargañ u.b., disteuler un dle d'u.b., disteuler dle diwar u.b., reiñ an distaol eus e zle d'u.b., lemel e zle diwar u.b., diendleañ u.b., ober kuit u.b. diouzh e zle, kuitaat u.b. diouzh e zle, kuitaat u.b. eus e zle ; *öffentliche Schuld*, dleoù ar Stad lies., dleoù publik lies. ; *schwebende Schuld*, dle laosk g. ; *befristete Schuld*, dle war dermen g. ; *hypothekarische Schuld*, dle lakaet war ar madoù g. ; *ausstehende Schuld*, kred g., arc'hant dleet g., dle hag a van da baeañ g., dilerc'h-dle g. ; *Umwandlung einer Schuld*, amdroadur un dle g.

2. *in jemandes Schuld stehen*, bezañ e dle u.b., bezañ e rest u.b.

3. fazi g., faot g., gwall g., gwallegezh b., kiriegezh b., mank g., mankadenn b., karez b., kabluster g., kablusted b., pec'hidigezh b. ; *eine Schuld begehen*, ober fazi (faot) / kaout fazi (faot) / fellout (Gregor), mankout, faotiñ ; *eine schwere Schuld auf sich laden*, sammañ ur mank bras war e chouk ; *eine Schuld büßen*, peurbaeañ ur vankadenn dre boan, dougen ar boan dleet d'ur mank, digoll e vank dre gastiz, dedalvezout e gastiz ; *eine Schuld vergeben*, pardoniñ e faot d'u.b., gwalc'hiñ u.b. eus e faot ; *durch meine Schuld*, da'm gwall, em gwall, dre va gwall, àr ma gwall, em faot, da'm faot, dre va faot, em c'hiriegezh, da'm c'hiriegezh, dre va c'hiriegezh, dre va gwallegezh, em gwallegezh, dre an abeg din ; *die Schuld auf jemanden schieben (wälzen, abwälzen)*, teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat u.b. e gaou, teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., kas un tamall ouzh u.b., en em zizammañ war u.b., lakaat udb war gwall u.b. ; *es wäre unfair, die ganze Schuld auf nur eine Seite zu wälzen*, arabat lakaat an toulloù hag ar boutonoù war ar memes tu ; *er schreibt ihnen die Schuld zu, er gibt ihnen die Schuld*, lavaret a ra ez int kiriek d'an droug-se, krediñ a ra ez int kiriek d'an droug-se, teurel a ra ar gaou-se warno, tamall a ra anezho war ar gaou-se, reiñ a ra abeg dezho war ar gaou-se, teurel a ra warno, teurel a ra ar bec'h warno, teurel a ra ar garez eus ar gaou-se warno, kareziñ a ra anezho, kareziñ a ra ar gaou-se dezho, lakaat a ra ar faot (teurel a ra an tamall, kas a ra an tamall) warno, lakaat a ra ar gaou-se war o gwall, teuler a ra ar vallin warno, teurel a ra ar brall warno, lavaret a ra ez int kaoz ; *er kann sich selbst die Schuld zuschreiben, er hat selbst Schuld, er hat selber Schuld*, dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dok ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ; *frei von jeder Schuld*, direbech, divlam, didamall, glan ; *er ist sich keiner Schuld bewusst*, direbech eo d'e veno, didamall eo war e veno, koustiañs vat (koustiañs droukseder) en deus, hennezh a soñj dezhañ bezañ direbech ; *die Schuld an etwas (t-d-b) tragen*, bezañ kiriek d'udb, bezañ c'hoarvezet udb dre e giriegezh (d'e giriegezh, en e

giriegezh, dre e wall), bezañ kaoz eus udb, bezañ e penn an abadenn ; *er trägt die Schuld am Tod dieser zwei Jugendlichen*, kiriek eo da varv an daou zen yaouank-se ; *die Eltern beider Familien tragen die Schuld an dieser Zwangsheirat*, pennkaoz eo tud an daou diegezh d'o bugale da vezañ dimezet a-enep o santimant ; *er trägt keine Schuld daran, er hat keine Schuld daran*, divlam eo eus ar gwall-se, n'eo ket eñ a zo kiriek ; *an wem liegt die Schuld (wessen Schuld ist es) ?* piv 'zo kiriek da (kaoz a) gement-se ? ; *die Schuld liegt bei ihm, die Schuld trifft ihn*, en e c'haou emañ, abeg eo d'an dra-se, arbenn eo d'an dra-se, kiriek eo d'an dra-se da vezañ c'hoarvezet, kiriek eo d'an droug-se, dre an abeg dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, dre an arbenn dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, abeg eo da gement-se, en abeg dezhañ eo c'hoarvezet an droug-se, ar pennkaoz eo d'an dra-se, kaoz eo eus ar seurt tra, kaoz eo mard eo c'hoarvezet an dra-se, e penn an abadenn emañ, eñ a zo pennabeg an dra-se, c'hoarvezet eo bet kement-se en e faot (dre e faot, d'e faot, d'e wall, dre e wall, dre e wallegezh, en e wallegezh, dre e giriegezh, en e giriegezh, d'e giriegezh, àr e wall) (Gregor), kablus eo d'an dra-se, kablus eo war an dra-se, kablus eo a'n dra-se ; *sich etwas zu Schulden (zuschulden) kommen lassen*, mankout, fellout, sammañ ur mank bennak war e chouk, bezañ kiriek d'udb ; [relij.] *vergib uns unsere Schuld*, pardon deomp hor pec'hedoù, distaol deomp hor pec'hedoù.

schuld² ag. : kiriek, kablus ; [an + t-d-b] *er ist daran schuld*, abeg eo d'an dra-se, arbenn eo d'an dra-se, kiriek eo d'an dra-se da vezañ c'hoarvezet, kiriek eo d'an droug-se, dre an abeg dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, dre an arbenn dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, abeg eo da gement-se, en abeg dezhañ eo c'hoarvezet an droug-se, ar pennkaoz eo d'an dra-se, kaoz eo eus ar seurt tra, kaoz eo mard eo c'hoarvezet an dra-se, e penn an abadenn emañ, eñ a zo pennabeg an dra-se, c'hoarvezet eo bet kement-se en e faot (dre e faot, d'e faot, d'e wall, dre e wall, dre e wallegezh, en e wallegezh, dre e giriegezh, en e giriegezh, d'e giriegezh, àr e wall) (Gregor), kablus eo d'an dra-se, kablus eo war an dra-se, kablus eo a'n dra-se ; *er ging so weit zu behaupten, dass ich selbst daran schuld wäre*, aet e oa betek lavaret e vijen kiriek (kablus) d'an droug-se, aet e oa betek lavaret eo me a vije kaoz eus an droug-se ; *die Eltern beider Familien sind an dieser Zwangsheirat schuld*, pennkaoz eo tud an daou diegezh d'o bugale da vezañ dimezet a-enep o santimant ; *er ist nicht daran schuld*, divlam eo eus ar gwall-se, n'eo tamm kablus war an dra-se, n'eo ket eñ a zo kiriek ; *an der ganzen Sache ist mein Sohn schuld*, tout eo en em gavet abalamour da'm mab ; *ich bin der Einzige, der an all diesem Elend schuld ist*, n'eus ken kaoz nemedon eus tout an holl valeurioù-se ; *was ist daran schuld ?* war betra teuler kement-se ? war-goust petra lakaat kement-se ? petra 'zo kaoz a gement-se ? da betra tamall kement-se ? petra 'zo abeg da gement-se ? petra 'zo arbenn da gement-se ? ; *daran ist er ganz allein schuld, er ist selbst schuld, er ist selber schuld*, dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dok ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ,

pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ; *er ist am Tod dieser zwei Jugendlichen schuld*, kiriek eo da varv an daou zen yaouank-se ; *wenn wir jetzt Ärger haben, dann ist er daran schuld*, mar hon eus trubuilhoù, eñ eo a zo kiriek.

Schuldablösung b. (-, -en) : ardaladur g., diendleadur g., peurbaeamant an dle g.

Schuldanerkenntnis n. (-ses, -se) : lizher-dle g., paper-dle g.

Schuldbefleckt ag. : meur a vankadenn sammet gantañ war e chouk.

Schuldbefreiend ag. : *schuldbefreiende Zahlung*, restaolerezh an dle g., peurbaeadur an dle g., daskor an dle g.

Schuldbekenntnis n. (-ses, -se) : 1. anzav g., anzavadenn b., anzavadur g. ; 2. [relij.] *Schuldbekenntnis im Gottesdienst*, koñfiteor b.

Schuldbeladen ag. : meur a vankadenn sammet gantañ war e chouk.

Schuldbeweis g. (-es, -e) : [gwir] prouenn gendrec'hiñ b., prouenn anat ar felladenn b., prouenn anat an torfed b.

Schuldbewusst ag. : emskiantek ouzh e faot, emouez ouzh e vankadenn, hag a oar mat ez eo kablus.

Schuldbewusstsein n. (-s) : emskiant ouzh e faot b., emouiziegezh ouzh e gablusted b.

Schuldbrief g. (-s, -e) : lizher-dle g., merk-dle g., paper-dle g. ; *einen Schuldbrief ausstellen*, ober merk ; *einen Schuldbrief in Höhe von tausend Euro ausstellen*, ober merk evit mil euro.

Schuldbuch n. (-s, -bücher) : *öffentliches Schuldbuch*, marilh (levr bras g.) an dleoù foran g.

schulden V.k.e. (hat geschuldet) : dleout, mankout, rankout, fiziañ ; *er schuldet mir Geld*, mankout a ra arc'hant din, rankout a ra arc'hant din, fiziañ a ra arc'hant din, dleout a ra arc'hant din, em dle emañ, em rest emañ ; *jemandem hundert Euro schulden*, dleout kant euro d'u.b., bezañ dleour a gant euro d'u.b., bezañ dleour d'u.b. eus kant euro, rankout kant euro d'u.b., fiziañ kant euro d'u.b., mankout kant euro d'u.b. ; *ich schulde dir mein Leben*, va buhez a zlean dit, dleour eus va buhez ez on dit ; *ich schulde dir großen Dank*, ur maen gwenn a zlean dit, dougen a rajen ac'hanout ma vijen kap, me a vefe kontant e vefes em dle ivez un dro bennak, endalc'hioù am eus ouzhit, endalc'het on ez andred, kant trugarez a zlean dit ; *ich schulde ihm kein Geld mehr*, dizle on dioutañ, bremañ ne rankan mann ebet dezhañ ; *jemandem Respekt schulden*, dleout respet d'u.b.

Schuldenbereinigung b. (-) : peurwiriadur an dleoù g.

Schuldendienst g. (-es) : daskor an dleoù g., peurbaeadur an dleoù g., restaolerezh an dleoù g.

schuldenfrei ag. : dizle, disamm a bep dle, diskarg ; *schuldenfreies Haus*, ti dizle g., ti disamm a bep dle g.

Schuldenkrise b. (-, -n) : [polit.] kudenn ar broioù endleet b.

Schuldenmacher g. (-s, -) : sammer dleoù g., dastumer dleoù g., kemerer dleoù g., bernier dleoù g.

Schuldenswap g. (-s, -s) : amdroadur dleoù g.

Schuldentilgung b. (-) : ardaladur g., diendleadur g., peurbaeamant an dleoù g., daskor an dleoù g., peurbaeadur an dleoù g., restaolerezh an dleoù g.

Schuldenwesen n. (-s) : dleoù ar Stad lies., dleoù publik lies.

Schulderlassung b. (-, -en) : distaol dleoù g.

Schuldfähigkeit b. (-) : [gwir] *verminderte Schuldfähigkeit*, digablusted (diatebegezh b., digabluster g.) a-fet spered b.

Schuldforderung b. (-, -en) : arc'hant dleet da enkefiañ g.

Schuldfrage b. (-, -n) : afer ar gablusted b., kraf ar gablusted g., kudenn ar gablusted b. ; *die Schuldfrage klären*, klask piv 'zo kablus.

Schuldgefängnis n. (-ses) : kastiz toull-bac'h en abeg da zleoù n'int ket bet paeet g.

Schuldgefühl n. (-s, -e) : santad kablusted g., morc'hed g/b., skorpul g., rebech ar goustiañs g., broud ar goustiañs g., poan goustiañs b., pik g. ; *ich habe sie ziemlich derb angefahren, sodass ich jetzt ein Schuldgefühl habe*, komzoù garv am eus bet lavaret dezho, ken e chom pik em c'halon ; *ohne das geringste Schuldgefühl*, diremorz, divorc'hed ; [mezeg.] *unbewusstes Schuldgefühl*, santad kablusted diemskiant g.

Schuldgeständnis n. (-ses, -se) : anzav g., anzavadenn b., anzavadur g.

Schuldhaft b. (-) : kastiz toull-bac'h en abeg da zleoù n'int ket bet paeet g.

schuldhaft ag. : kablus, kiriek.

Schuldhaftigkeit b. (-) : kablusted b., klabluster g., kiriegezh b., gwallegezh b., pec'hidigezh b.

Schuldienst g. (-es) : kelenn g., kelennerzh g., labour er skol g.

schuldig ag. : 1. dleüs ; *was bin ich Ihnen schuldig ?* pegement a zlean deoc'h ? pegement a rankan deoc'h ? pegement a vankan deoc'h ? pegement a fazian deoc'h ? ; *ich bin ihm Geld schuldig*, en e rest emañ, die on dezhañ, dleour on dezhañ ; *das bin ich ihm schuldig*, dleour on dezhañ eus an dra-se ; *ich bin Ihnen nichts schuldig*, n'hoc'h eus netra da gaout diganin, ne rankan mann ebet deoc'h ; *ich bin ihm Dank schuldig*, en e zle emañ, endalc'hioù am eus outañ, endalc'het on en e andred, anaoudegezh-vat a zlean dezhañ ; *ich bin dir großen Dank schuldig*, ur maen gwenn a zlean dit, kant trugarez a zlean dit, me a vefe kontant e vefes em die ivez un dro bennak, dougen a rajen ac'hanout ma vijen kap ; *nichts mehr schuldig sein*, bezañ kuit, na zleout ur spilhenn da zen, na rankout mann ebet da zen, bezañ dizle ; *wir sind uns gegenseitig nichts mehr schuldig*, kuites omp, kuit-ha-kuit (kuit-ouzh-kuit, kuit ha par) omp ; *jemandem die Antwort nicht schuldig bleiben*, respont d'u.b., respont u.b. ; *er bleibt mir jede Antwort schuldig*, ne vezan ket respontet gantañ ; *jemandem die schuldige Achtung schenken*, diskouez d'u.b. an azaouez dleet dezhañ ; *mit schuldigster Hochachtung*, gant va brasañ azaouez (va brasañ respet).

2. kiriek, kablus, pec'hedus ; *eines Verbrechens schuldig sein*, bezañ c'hoarvezet un torfed dre e (en e, d'e) giriegezh, bezañ kiriek (kablus) d'un torfed, bezañ kablus ag un torfed, bezañ kablus war un torfed ; *sich schuldig*

bekennen, anzav e wall, anzav e giriegezh, anzav e wallegezh, anzav e faot, anzavout e gablusted, anzav e gabluster, anzav bezañ kablus, dislonkañ e dorfed, en em lakaat da gablus, diskargañ e c'hor, dont e-barzh, dont d'ar gêr, dont d'an dosenn ; *ich bekenne mich schuldig*, anzav a ran ez on kablus ; [gwir] *schuldiger Teil*, an tu kablus g. ; *einer Sünde schuldig*, pec'hedus ; *für schuldig erklären*, embann en e varnadenn ez eo kablus an tamallad, embann kablusted u.b. ; *das Gesetz bestraft jeden, der schuldig gesprochen wird*, nep piv bennak (piv bennak, kement hini, kement den) a zo bet disklêriet kablus, a vo kastizet gant al lezenn ; *für schuldig befunden*, disklêriet kablus ; *nicht schuldig*, direbech, didamall, digablus, diantech, glan a dorfed ; *wer nicht verraten will, wer der Dieb ist, ist genauso schuldig wie er*, an hini a nac'h war al laer a zo ken laer hag eñ, an hini a nac'h war al laer a zo ken fall hag eñ, an hini a guzh war al laer a zo ken laer hag eñ ; [dre astenn.] *des Todes schuldig sein*, meritout (dellezout) ar marv, bezañ dellezek da vezañ krouget, dellezout ar groug, bezañ boued ar groug eus an-unan, bezañ mat da grougañ ; *einer Tat schuldig sein*, bezañ kiriek d'un dra bennak da vezañ c'hoarvezet, bezañ kiriek d'ur gwallzarvoud bennak, bezañ c'hoarvezet ur gwallzarvoud bennak en e faot (dre e faot, d'e faot, d'e wall, dre e wall, dre e wallegezh, en e wallegezh, dre e giriegezh, en e giriegezh, d'e giriegezh) (Gregor) ; *er fühlt sich schuldig*, en em lakaat da gablus a ra, en em lakaat kablus a ra ; *ohne sich im Gerinsten schuldig zu fühlen*, diremorz da vat, divorc'hed da vat.

3. dleet ; *der schuldige Betrag*, ar som dleet b., ar sammad dleet g., an dleoud g. ; *jemandem den schuldigen Respekt zollen*, dougen d'u.b. ar respet dleet dezhañ, istimañ u.b. evel ma tellez.

Schuldige(r) ag.k. g./b. : 1. *der Schuldige*, an den kablus, an hini kablus g., ar c'habluz g. ; *besser, man riskiert, einen Schuldigen zu retten, als einen Unschuldigen zu verurteilen*, gwell eo risklañ saveteiñ un den kablus eget kondaoniñ unan digablus ; [relij.] *und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unseren Schuldigen*, pardon deomp hor pec'hedoù evel ma pardonomp ivez d'ar re o deus manket ouzhimp ; 2. *der Schuldige*, an dleour g.

Schuldigerklärung b. (-, -en) : [gwir] embannidigezh ar gablusted b.

Schuldigsprechung b. (-, -en) : [gwir] embannidigezh ar gablusted b., kondaonidigezh b.

Schuldigkeit b. (-) : dlead g., dever g. ; *seine Schuldigkeit tun*, bezañ jurdik en e zever, ober e zlead (e zever), bezañ aketus d'e zever, seveniñ e zlead ; *es war seine (verdammte) Pflicht und Schuldigkeit*, ober kement-se a oa en e garg hag en e zalc'h, endalc'het e oa d'en ober, dalc'het e oa d'en ober, e zlead groñs an hini e oa ; [tr-] *der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen*, en eost e vez ar mevel mestr, pa vez aet an eost d'ar c'hignol e tistro eus mestr da vevel - graet ec'h eus da zlead, kae da foar an diaoul bremañ - graet en deus e zlead, ra gerzho gant e hent bremañ - vad graet, buan ankounac'haet - echu ar pardon, ankouaet ar sant - kenavo d'ar sant pa vez graet ar miraki - gra da oan hag e vi touzet - mar plegez da vezañ gwelien e vi lonket gant

ar moc'h - dre forzh bezañ re vat e teuer da vezañ sot - mar gñit ho tañvad e viot touzet - ma kar an den e vo mac'het gant kement loen fall 'zo ha n'en do mann da lavaret - ma kar an den e vo mac'het gant kement den fall a zo tout.

Schuldklage b. (-,-n) : klemm evit adkavout arc'hant un dle g.

Schuldkonto s. (-s,-s) : kont an dleoù b.

schuldlos ag. : didamall, didamall a zroug, direbech, digablus, dinamm, divlam, diantech, glan a dorfed, dibec'h, dinoaz, inosant, diskarg ; *für schuldlos erklären*, didamall u.b., digabluzañ u.b.

Schuldlosigkeit b. (-) : digablusted b., dinammed b., dinammer g., diantegzh b., inosanted b.

Schuldner g. (-s,-) : dleour g. ; *einen Schuldner pfinden*, lakaat krog (sevel dalc'h) war peadra un dleour.

Schuldnerin b. (-,-nen) : dleourez b.

Schuldnerland n. (-s,-länder) : bro dleour b.

Schuldrückstand g. (-s,-rückstände) : dilerc'h-dle g.

Schuldsaldo g. (-s,-s) : mentelad kont an dleoù b., mentelad dle b., mentel dleek b.

Schuldschein g. (-s,-e) / **Schuldverschreibung** b. (-,-en) : [arc'h.] endalc'henn b., lizher-dle g., merk-dle g., paper-dle g. ; *einen Schuldschein ausstellen*, ober merk ; *einen Schuldschein in Höhe von tausend Euro ausstellen*, ober merk evit mil euro.

Schuldverhältnis n. (-ses,-se) : endalc'h g.

Schulduweisung b. (-) : tamall g., tamalladenn b.

Schule b. (-,-n) : **1.** skol b., ti-skol g. ; *öffentliche Schule*, skol bublik b., skol lik b., skol laik b., skol stad b., [gwashaus] skol an diaoul b., skol digristen b., skol dibater b., skol dizoue b. ; *unter den Kindern im Dorf gab es zwei Lager : die aus den Staatsschulen und die aus den kirchlichen Schulen*, daou rumm vugale a oa er barrez : re ar skol lik ha re ar skol gristen ; *kaufmännische Schule*, skol genwerzh b. ; *Volksschule*, skol gentañ b., skol kentañ derez b. ; *eine Schule leiten*, ren ur skol ; *die Schule besuchen (in die Schule gehen, zur Schule gehen)*, mont d'ar skol, daremprediñ (hentiñ, pleustriñ, heuliañ) ar skol, kemer skol ; *eine Schule besuchen*, daremprediñ ur skol, bezañ enskrivet en ur skol ; *ein Kind in die Schule tun (schicken)*, kas ur bugel d'ar skol, skoliañ (skoliata, skolaat) ur bugel, lakaat ur bugel er skol ; *wenn es mir auch teuer zu stehen kommt, meine Kinder werden die Schule besuchen*, skoliañ a lakain ober va bugale ha goude ma koustfe ker din ; *die Schule versäumen*, mankout er skol ; *ein Kind von der Schule nehmen*, diskoliañ ur bugel ; *die Schule schwänzen*, chom da c'hoari troig al louarn, ober skol fich, chom da c'hoari tro, ober skol louarn, ober skol al louarn, c'hoari al louarn, ober chaochoù, mont da c'haloupat e lec'h all e-lec'h mont d'ar skol ; *sein häufiges Fehlen in der Schule bedrückt ihn*, sammet eo e goustiañs gant pouez e vankadennoù er skol ; *mit sechzehn ging ich von der Schule ab und blieb zu Hause*, c'hwezek am boa pa oan chomet er gêr eus ar skol, c'hwezek am boa pa'm boa lezet ar skol da chom er gêr ; *auf Schulen gewesen sein*, bezañ un den desket, bezañ un den studiet ; *Schule halten*, ober skol, kelenn, derc'hel skol / reiñ kentel (Gregor) ; *bis fünfzehn blieb ich*

in der Schule, betek an oad a bemzek vloaz on bet dalc'het er skol.

2. luskad g., skol b. ; *die romantische Schule*, ar skol romantel b. ; *die Maler der Pont-Aven-Schule*, livourien skol Pont-Aven lies. ; [preder.] *schottische Schule*, Skol skosat b.

3. *durch eine harte Schule gehen (in strenger Schule sein)*, kaout gwall drubuilhoù, kaout mizerioù, kaout a bep seurt soubenn (a bep seurt buheziou), kaout trenk ha c'hwerv, dougen e groaz, bezañ ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), kaout e zelazhoù, bezañ burutellet gant ur morad a dourmant, bezañ beuzet en ur morad a c'hlaç'har, bezañ plaouiet gant an enkrezh hag an doan, bezañ o tremen a-dreuz drez ha spem, bezañ e-kreiz ar poanioù ; *aus der Schule plaudern*, gwerzhañ ar bistolenn, reiñ avel d'ar c'had, toullañ d'an douar, bezañ toull (bresk) e deod, na zerc'hel war e deod, na zerc'hel war e latenn, flatrañ udb dre zievezh, bezañ ur beg toull, bezañ ur genoù dibrenn, bezañ ur ridell-doull, bezañ ur sac'h diere, na gaout dorjoù war e holl doullou ; *Schule machen*, reiñ an ton, ober berzh, gounit tachenn, en em astenn, diskouez an hent, reiñ skouer.

4. *Schule des Geigenspiels*, hentenn evit deskiñ c'hoari violoñs b. ; *Klavierschule*, hentenn piano b. ; [sport, marc'hegerezh] *die Hohe Schule*, ar Skol Uhel b.

5. [dre astenn.] sinagogenn b.

6. [pesked] gwazhiad pesked b., gwazhienn besked b., gwazhiennad pesked b., taol pesked g., bank pesked g., klodad pesked g., moudenn besked b.

schulen V.k.e. (hat geschult) : stummañ, embregañ, embreger, gourdonañ, pleustriñ, dresañ, reizhañ, skoliañ, skoliata, skolaat ; *jemanden in etwas (t-d-b) schulen*, deskiñ u.b. ouzh udb ; *sein Onkel hat ihn geschult*, skoueriet (stummet) eo bet gant e eontr ; *Soldaten schulen*, embregañ (embreger, gourdonañ) soudarded ; *ein Pferd schulen*, pleustriñ ur marc'h ; *ein an der Klassik geschulter Geschmack*, un dro spered bet meret gant ar marevezh klasel g., un dro spered bet stummet gant ar marevezh klasel g.

Schulentlassung b. (-,-en) : dibenn an amzer-skol g., dibenn ar skoliadur g., diwezh an amzer-skol g., diwezh skoliadur g.

Schüler g. (-s,-) : **1.** skoliad g. ; *guter Schüler*, skoliad mat g. ; *die Schüler*, ar skolidi lies., ar vugale skol lies. ; *dieser Schüler hat wirklich null Ahnung*, amzesk-pok eo ar skoliad-se, diouizieklous eo ar skoliad-se ; **2.** dalc'hiad g., heulier g., mab speredel g., diskibl g. ; *ein Schüler Fichtes*, un diskibl da Fichte g., un heulier (un dalc'hiad) da Fichte g., ur mab speredel da Fichte g. ; *die Schüler Fichtes*, hil Fichte g., mibien speredel Fichte lies.

Schülerarbeit b. (-,-en) : labour skol g.

Schülerauslese b. (-) : dibabadur hervez an disoc'hoù-skol g., dibaberezh hervez an disoc'hoù-skol g.

Schüleraustausch g. (-es,-e) : eskemm skolidi g., eskemmadenn skolidi b.

Schülerausweis g. (-es,-e) : kartenn-anv skoliad b.

schülerhaft ag. : **1.** -skol ; **2.** yaouank, diampart.

Schülerhaftigkeit b. (-) : diampartiz b.

Schülerin b. (-,-nen) : skoliadez b.

Schülerlotse g. (-n,-n) : skoliad e karg eus ar surentez war un dreuzenn gerzhourien g.

Schülermitverwaltung b. (-) : perzhiadur ar skolidi e mont en-dro ar skol g.

Schülerschaft b. (-) : skolidi lies., liseidi lies., studieren lies.

Schülersprache b. (-) : langaj ar skolidi g., parlant ar skolidi g., jagouilhaj ar skolidi g., safar ar skolidi g., luc'haj ar skolidi g., brizhyezh ar skolidi b., gregach ar skolidi g.

Schülerstreich g. (-s,-e) : kañfarderezh g., marmouzerzh g.

Schülerweg g. (-s) : [dre skeud.] distroioù lies., troig al louarn b.

Schülerzeitung b. (-,-en) : kelaouenn savet gant skolidi b.

Schulfach n. (-s,-fächer) : diskiblezh b., danvez-skol g.

Schulferien lies. : vakañsoù skol lies., ehan-skol g.

Schulfernsehen n. (-s) : programmoù skol ar skinwel lies.

Schulflug g. (-s,-flüge) : [nij.] nij pleustriñ g., nijadenn bleustriñ b., nij embreger g., nijadenn embreger b.

schulfrei ag. : diskol, hep skol, vak, kuit a skol ; *schulfreier Tag*, devezh diskol g., devezh vak g., devezh vakañsoù g., devezh hep skol g.

Schulfreund g. (-s,-e) : kamalad skol g., kile-skol g.

Schulfreundin b. (-,-nen) : kamaladez skol g.

Schulfuchs g. (-es,-fuchse) : pabor g., brizhouiziezh g.

Schulfuchseriei b. (-) : brizhouiziegezh b.

Schulfunk g. (-s) : programmoù skol ar skingomz lies.

Schulgebäude n. (-s,-) : savadur skol g., ti-skol g.

Schulgebrauch g. (-s) : *für den Schulgebrauch*, da implijout er skol, da implijout er skolioù.

Schulgeistliche(r) ag.k. g. : [relij.] aluzener g.

Schulgeld n. (-es,-er) : mizoù skol lies.

Schulgelehrsamkeit b. (-) : 1. gouiziegezh b., helennegezh b. ; 2. [gwashaus] brizhouiziegezh b., pedantegezh b.

schulgerecht ag. : 1. diouzh reolennoù ar skol ; 2. [dre skeud.] reizh e pep keñver, evel ma'z eo dleet, evel ma faot, reizh.

Schulgesetz n. (-es,-e) : lezenn hag a sell ouzh ar skolioù b.

Schulhaus n. (-es,-häuser) : ti-skol g.

Schulhausmeister g. (-s,-) : mevel-skol g.

Schulheft n. (-s,-e) : kaier g.

Schulhof g. (-s,-höfe) : porzh-skol g., porzh ar skol g., porzh-c'hoari g., porzh g. ; *überdachter Schulhof*, pratell b., goudorenn b. ; *ein Schulhof voll kinder*, ur porzhiad bugale g.

schulisch ag. : ... skol, er skol, skolel.

Schuljahr n. (-s,-e) : bloavezh-skol g.

Schuljugend b. (-) : skolidi lies.

Schuljunge g. (-n,-n) : skoliad g.

Schulkamerad g. (-en,-en) : kamalad skol g., kile-skol g.

Schulkameradin b. (-,-nen) : kamaladez skol g.

Schulkind n. (-s,-er) : skoliad g.

Schulkindergarten g. (-s,-gärten) : skol-vamm b.

Schulklasse b. (-,-n) : klas g., klasad g.

Schullandheim n. (-s,-e) : kreizenn degemer klasoù war ar maez b., kreizenn degemer klasoù natur b.

Schullaufbahnberatung b. (-) : heñchadur-skol g.

Schullehrer g. (-s,-) : mestr-skol g., skolaer g., kelenner g.

Schullehrerin b. (-,-nen) : mestrez-skol b., skolaerez b., kelennerzh b.

Schulleistung b. (-,-en) : disoc'hoù er skol lies.

Schulleiter g. (-s,-) : rener skol g.

Schulleiterin b. (-,-nen) : renerez skol b.

Schulmädchen n. (-s,-) : skoliadez b.

Schulmann g. (-s,-männer) : kelenour g., pedagogour g.

Schulmappe b. (-,-n) : sac'h-skol g., doug-kaieroù g.

Schulmedizin b. (-) : mezegiezh-skol b.

Schulmeister g. (-s,-) : 1. mestr-skol g., mestr g. ; 2. [gwashaus] pabor g., brizhouiziezh g., pompader g.

Schulmeisterei b. (-) : renelezh b.

schulmeisterlich ag. : paborek, renel, doktorel ; *er ist ein schulmeisterlich trockener Pedant*, c'hoari a ra atav e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, klask a ra ober lezennoù, klask a ra ober al lezenn d'ar re all, plijout a ra dezhañ lezenniñ, plijout a ra dezhañ tailhañ e vestr, plijout a ra dezhañ ober skol d'ar re all, ur pabor a zo anezhañ, techet eo d'ober e berson e pep parrez, ur c'hozh arloup a zo anezhañ, hennezh a zo ul lavarar kaer, hennezh a zo ul lavarar brav.

schulmeistern V.k.e. (hat geschulmeistert) : *immer muss er andere schulmeistern*, c'hoari a ra atav e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, klask a ra bepred ober lezennoù, ober a ra atav al lezenn d'ar re all, plijout a ra dezhañ lezenniñ, plijout a ra dezhañ ober skol d'ar re all, ur pabor a zo anezhañ, techet eo d'ober e berson e pep parrez, techet eo da lezenniñ, ur c'hozh arloup a zo anezhañ.

Schulnetz n. (-es,-e) : rouedad skolioù b.

Schulordnung b. (-,-en) : kenurzh g., reolenn b. ; *sich der Schulordnung fügen*, sentiñ ouzh ar c'henurzh, doujañ ar c'henurzh, kaout doujañs da reolennoù ar c'henurzh, kaout doujañs d'ar c'henurzh, bezañ doujus d'ar c'henurzh, plegañ da reolennoù ar c'henurzh, plegañ d'ar reolenn.

Schulp g. (-s,-e) : [loen.] gwerc'hez-vor b., pibid b., keim-morgad g.

Schulpfeld n. (-s,-e) : marc'h pleustriñ war ar marc'hegerezh g.

Schulpflicht b. (-) : redi da vezañ skoliataet g.

schulpflichtig ag. : *schulpflichtiges Alter*, oad da vezañ kaset d'ar skol, oad evit bezañ skoliataet hervez al lezenn g. ; *im schulpflichtigen Alter*, en oad da vont d'ar skol.

Schulplan g. (-s,-pläne) : steuñv-stur skol g.

Schulränzel n. (-s,-) / **Schulranzen** g. (-s,-) : sac'h-skol g.

Schulrat g. (-s,-räte) : enseller kentañ derez g.

Schulrätin b. (-,-nen) : ensellerzh kentañ derez b.

Schulreform b. (-,-en) : adreizh ar skolioù b.

Schulreiterei b. (-,-en) : embreglec'h g.

Schulschießen n. (-s) : [lu] gourdonerezh war an tennañ g.

Schulschiff n. (-s,-e) : [merdead.] lestr-skol g.

Schulschluss g. (-es) : diwezh an devezh skol g., dibenn an devezh skol g., diwezh ar bloavezh skol g., dibenn ar bloavezh skol g.

Schulsprecher g. (-s,-) : dilennad ar c'hlasad g., dilennad ar skolidi g.

Schulstube b. (-, -n) : [Bro-Suis] sal-glas b.
Schulstunde b. (-, -n) : prantad g., kentel b.
Schultafel b. (-, -n) : taolenn zu b.
Schultag g. (-s, -e) : devezh skol g.
Schultasche b. (-, -n) : sac'h-skol g., doug-kaieroù g.
Schulter b. (-, -n) : 1. [korf.] skoaz b., ckouk g. ; *breite Schultern haben*, bezañ skoaziek, bezañ ledan e zivskoaz, bezañ ledan e chouk ; *der Kopf sitzt ihm direkt auf den Schultern*, emañ e benn gantañ e chouk e gil ; *mit den Schultern zucken*, ober ur c'hruz (ur sav) d'e zivskoaz, ober un hej d'e skoaz, ober un hej d'e zivskoaz, hejañ e zivskoaz ; *die Schultern zurücknehmen*, sonnañ e zivskoaz, stennañ e zivskoaz ; *eng in den Schultern*, [korf.] moan e zivskoaz, [dilhad] start en-dro d'an divskoaz ; *Schulter an Schulter*, skoaz-ouzh-skoaz, skoaz-ha-skoaz, a-skoaz, keñver-ha-keñver ; *auf seine Schultern steigen lassen*, ober tousig kein d'u.b., ober kein d'u.b. ; *einen Sack Getreide auf der Schulter tragen*, dougen ur sac'had ed war e chouk, kas ur sac'had ed a-zoug war e zivskoaz, dougen ur skoaziad ed ; *der Soldat hat sein Gewehr über der Schulter hängen*, ar soudard a zo e fuzuilh a-dreuz skoaz gantañ, ar soudard a zo e fuzuilh a-dreuz e gorf gantañ, ar soudard a zo e fuzuilh e-krap e skoaz gantañ ; *diese Last liegt schwer auf meinen Schultern*, pouezañ spontus a ra ar samm-se war va chouk ; *sich die Schulter auskugeln, sich die Schulter ausrenken*, diskoaziañ, gweañ (distresañ, divoestañ, diaozañ, divarc'hañ, diemprañ) e skoaz ; *ihr blondes Haar fiel ihr ungekämmt über die Schultern*, he blev melen a ziruilhe eus he fenn war he divskoaz, he blev melen a ziskenne a-fuilh war he divskoaz ; *einen Mantel über seine Schultern schlagen, einen Mantel über die Schultern werfen*, pakañ e zivskoaz gant ur vantell, mantellañ e zivskoaz, lakaat ur vantell war e zivskoaz, en em gafunañ en e vantell, lakaat ur vantell dreist an-unan, en em c'holeiñ gant ur vantell ; *jemanden an beiden Schultern fest packen*, pakañ prim u.b. dre e zivskoaz ; *bis zu den Schultern ins Wasser steigen*, mont en dour betek e zivgazel, mont en Dour betek e gazelioù ; [gouren] *den Gegner mit beiden Schultern auf die Matte bringen*, reiñ lamm d'e eneber, lakaat div skoaz e eneber en douar ; 2. [dre skeud.] *breite Schultern haben*, bezañ kreñv e chouk, bezañ mat e gein, gouzout brav ober kein / kaout kein mat / bezañ mat da geinañ (Gregor) ; *den Fehler auf seine Schultern nehmen*, sammañ bec'h ur fazi bennak war e chouk ; *auf beiden Schultern tragen*, fistoulat e lost e pep lec'h, klask seniñ ar c'hloc'h ha mont d'ar brosesion, klask kaout ar marc'h hag an arc'hant, klask kaout an toull hag ar botonoù, klask lakaat ar bed-holl en e votez ; *eine Sache auf die leichte Schulter nehmen*, kemer udb diwar-skañv, na vezañ gwall nec'het (gwall chalet, gwall brederiet) gant udb, na zebriñ e spered gant udb, na zebriñ e soñjoù a-zivout udb, na ober tachoù abalamour d'udb, na ober bil abalamour d'udb, na ober biloù abalamour d'udb, na ober a viloù abalamour d'udb, na ober forzh gant udb, na ober stad eus udb, na zerc'hel stad eus udb, na zerc'hel stad ag udb, na zerc'hel kont eus udb, na zerc'hel kont ag udb, na gemer merfeti gant udb, na lakaat van ebet gant udb, na reiñ a fed d'udb, na ober fed d'udb, na deuler pled gant (war, da, ouzh) udb, chom hep ober biloù en abeg

d'udb ; *jemandem die kalte Schulter zeigen*, ober fas koad d'u.b., bezañ fae d'an-unan kaozeal gant u.b., bezañ hegarat evel bodoù linad, ober e benn kozh, droukzegemer u.b., bezañ diseblant ouzh u.b., bezañ yen ouzh u.b. ; *mir war doch klar, dass er mir die kalte Schulter zeigte*, gwelet a-walc'h a raen e oa fae dezhañ kaozeal ganin, gwelet a-walc'h a raen e oa yenaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet em c'heñver ; *jemanden über die Schulter ansehen*, sellet dreist penn e skoaz ouzh u.b., sellet dreist e skoaz ouzh u.b., reiñ un taol-lagad d'u.b. dreist e skoaz.

Schulterband n. (-s, -bänder) : [korf.] bourlasenn ar paler b. [liester bourlas], bourlaskenn ar paler b. [liester bourlask], stagell ar paler b.

Schulterbein n. (-s, -e) : [korf.] paler g.

Schulterbinde b. (-, -n) : enchelp g., matezh-vrec'h b.

Schulterblatt n. (-s, -blätter) : [korf.] plankenn-skoaz g., plankenn ar skoaz g., P. paliked b.

Schulterbogen g. (-s, -bögen) : [tisav.] skoazenn b., gwareg-skorañ b.

Schulterbreite b. (-, -n) : treuz-divskoaz g.

Schulterdecker g. (-s, -) : [nij.] unplaeneg g.

schulterfrei ag. : hag a laos dizolo an divskoaz.

Schultergelenk n. (-s, -e) : [korf.] kenvell ar skoaz g., koubl ar skoaz g.

Schulterhöhe b. (-, -n) : *bis Schulterhöhe, bis in Schulterhöhe*, betek an divskoaz.

Schulterklappe b. (-, -n) : [lu] stolikenn-skoazb., patenn-skoaz b., skoazgenn b., skoazwisk g.

Schulterkragen g. (-s, -) : gouzougenn b., kolinetenn b.

schulterlang ag. : hag a ya betek an divskoaz.

Schulterlast b. (-, -en) : skoaziad b.

Schulterluxation b. (-, -en) : [mezeg.] disvellad skoaz g., gweadenn skoaz b., diaozadur ar skoaz g., diempradur ar skoaz g.

Schultermauer b. (-, -n) : skoaz-kleuz b., skoaz-difenn b., bardell b., aspled g., garidoù lies.

Schultermuskel g. (-s, -n) : [korf.] kigenn delta b.

schultern V.k.e. (hat geschultert) : 1. sammañ war e zivskoaz, choukañ, lakaat a-istribilh ouzh e skoaz ; 2. [sport] *einen Ringkämpfer schultern*, lakaat e ziv skoaz d'ur gourener en douar, lakaat e ziv skoaz d'ur gourener a-stok ouzh al leur.

Schulterpolster n. (-s, -) : skoazgenn b.

Schulterriemen g. (-s, -) : gouriz-skoaz g.

Schulterschluss g. (-es) : strivoù evit chom unanet lies.

Schulterschutz g. (-es) : skoazwisk g.

Schultersieg g. (-s, -e) : [sport] trec'h dre lakaat skoaz e gevezer a-stok ouzh al leur.

Schulterstoß g. (-es, -stöße) : taol-skoaz g., skoaziad b.

Schulterstück n. (-s, -e) : 1. [lu] stolikenn-skoaz b., patenn-skoaz b., skoazgenn b. ; 2. [kig] ramskoaz g.

Schultertasche b. (-, -n) : bisac'h g.

Schultertuch n. (-s, -tücher) : [relij.] amid g.

Schulterverrenkung b. (-, -en) : [mezeg.] disvellad skoaz g., gweadenn skoaz b., diaozadur ar skoaz g., diempradur ar skoaz g.

Schulterwehr b. (-, -en) : [lu] skoaz-kleuz b., skoaz-difenn b., bardell b., aspled g., garidoù lies.

Schultheiß g. (-en, -en) : [kozh] maer g.

Schulträger g. (-s,-) : aozadur e karg eus melestradur hollek ur skol hag eus hec'h arc'hanterezh g.

Schulung b. (-) : stummadur g., kelennerzh g., stummidigezh b.

Schulungskurs g. (-es,-e) : staj g., pleustrad g.

Schulunterricht g. (-s) : kelennerzh g., kelennadurezh b.

Schulverein g. (-s,-e) : patronaj g.

Schulversagen n. (-s) : c'hwitadenn er skol b., droukverzh er skol g.

Schulversäumnis n. (-ses,-se) : ezvezañsoù stank er skol lies., darempred dizingal ar skol g., pleustrezh dizingal ar skol g., hentadur dizingal ar skol g., hentadurezh dizingal ar skol b.

Schulvorsteher g. (-s,-) : provizor g., rener g.

Schulvorsteherin b. (-,-nen) : provizorez b., renerez b.

Schulweisheit b. (-) : 1. furnez skol b. ; 2. [gwashaus] brizhouiziegezh b., pedantegezh b.

Schulweg g. (-s,-e) : hent ar skol g.

Schulwesen n. (-s) : *das staatliche Schulwesen*, an deskadurezh Stad b.

Schulze g. (-n,-n) : [kozh] maer g.

Schulzeit b. (-) : amzer-skol b., amzer tremenet er skol b.

Schulzeugnis n. (-es,-se) : danevell notennoù b., lizher-notennoù trimiziezh g.

Schulzimmer n. (-s,-) : sal-glas b.

Schulzwang g. (-s) : redi da vezañ skoliataet g.

Schummelei b. (-,-en) : trucherezh g., truch g., meudig g.

schummeln V.gw. (hat geschummelt) : baratañ, truchañ, ober truch, meudikañ., beajiñ hep paeañ, mont e-barzh hep paeañ ; *bei einem Kartenspiel schummeln*, kignat e vamm-gozh.

schummelnd ag. : truchus.

Schummer g. (-s,-) : 1. serr-noz g., deroù-noz g., peuznoz b., bannwel-noz g. ; 2. skleur g., skleurenn b., banne gouloù g., banne sklêrijenn g., banne deiz g., gouloù bleiz g., gouloù pikous g.

schummerig ag. : 1. [gouloù] silet ; 2. sernozel, peuznoz, teñval, nebeut a c'houlou ennañ ; 3. [dre skeud.] trubuilhus, strafuilhus, ankenius.

Schummler g. (-s,-) : barater g., trucher g., fliper g.

schummrig ag. : *sellit ouzh schummerig*.

Schund g. (-s) : reputailhoù lies., repuajoù lies., kozhkailhoù lies., kozhajoù lies., kozhailhoù lies., kozh traoù lies., kozh hini g., bitrakoù lies., kac'herezh g., moc'herezh g., traoùajoù lies., rikoù intañvez lies., traoù intañvez lies., turubailhoù lies., gagnoù lies., drailhenoù lies., disterajoù lies., disterajigoù lies., belbeterezh g., stlabez g. ; *Schund und Schmutz*, loustoni b., lusteri b., stronk g., taras g., mardoz g., lastez str., lapas g., lorgnez str., loustajoù lies., moc'herezh g.

Schundfilm g. (-s,-e) : film didalvoud (nul, a live izel, a netra, sklat) g.

Schundliteratur b. (-) : romant pemp gweneg g., kozhlevr g., loustaj g., skridoù lor lies., skridoù hudur lies., skridoù distrantell lies., skridoù distres lies., skridoù pebret-lik lies.

Schundpreis g. (-es,-e) : priz marc'had-mat-lous (gwall varc'had, re varc'had, marc'had-mat-vil) g. ; *zu*

Schundpreisen verkaufen, gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, reiñ a-stok-varc'had, gwerzhañ evit ur bouton.

Schundware b. (-,-n) : brizhvarc'hadourezh b., bitrakerezh g., reputailhoù lies., repuajoù lies., marc'hadourezh taolet d'ar blotoù b., distaoladur g., kozh varc'hadourezh b., amrefus g. / dilez g. (Gregor)

schunkeln V.gw. (hat geschunkelt) : brañskellat, brañsigellat.

Schupfer g. (-s,-) : [Bro-Aostria, Bro-Suis, su Bro-Alamagn]

1. poulzadenn b., taol-bount g., bountadenn b., bount g. ;

2. atiz g., broud g., lañs g.

Schupo¹ b. (-) : [berradur evit **Schutzpolizei**] polis g., polis-kêr g.

Schupo² g. (-s,-s) : [berradur evit **Schutzpolizist**] polis g., poliser g., gward-kêr g., gward-ruioù g.

Schuppe b. (-,-n) : 1. [loen.] skant str., pluskad str. ; *mit Schuppen bedeckt*, skantek, skantennek, goloet a bluskad ; *nicht alle Fische sind mit Schuppen bedeckt*, ne vez ket skant war korf an holl besked ; 2. [louza.] skantenn b., skant str. ; *Tannenzapfenschuppe*, skant aval-pin str. ; 3. [blev] *Kopfschuppe*, kenn g., skantenn b., skant str. ; *du hast Schuppen auf den Schultern*, kenn a zo war da zivskoaz ; 4. [tekn.] pailhurenn b. ; 5. [dre skeud.] *die Schuppen sind ihm von den Augen gefallen*, dizallet eo bet a-benn ar fin, divaneget en deus e spered (Gregor), distrouezhet en deus e spered, divaneget en deus e zaoulagad, divogedet en deus e spered, lamet en deus diwar e zaoulagad ar rouedenn teñval lakaet warno, lamet en deus diwar e spered ar rouedenn taolet warnañ, sellet a ra didouell ouzh an traoù a-benn ar fin, digoret en deus frank e spered.

schuppen V.k.e. (hat geschuppt) : diskantañ, diskantenniñ ; *Fische schuppen*, diskantañ pesked, dibluskañ pesked.

V.em. : **sich schuppen** (hat sich (t-rt) geschuppt) : diskantañ, diskroc'henañ ; *bei Scharlach schuppt sich die Haut*, diskroc'henet a-dammoù e vezer gant an derzhienn ruz.

Schuppen¹ n. (-s) : diskantadur g., diskant g.

Schuppen² g. (-s,-) : 1. lab g., skiber g./b., laborenn b., logenn b., grañj b., ti-prenn g. ; *Holzschuppen*, keuneudeg b., toull-keuneud g., toull-koad g., fagodiri b., paou g., toull ar fagod g. ; 2. kaborell b. ; 3. boest-noz b., toull-noz g.

schuppenartig ag. : skantennheñvel, e doare skant, e doare ur skantenn, a-zoare gant ur skantenn, a-zoare gant ar skant, a-seurt gant ur skantenn, a-seurt gant ar skant.

Schuppenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] lepidodendron g.

Schuppenfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk skantek g.

Schuppenflechte b. (-) : [mezeg.] psoriaziz g.

Schuppenflügler g. (-s,-) : [loen.] lepidopter g., skantaskelleg g.

schuppenförmig ag. : skantennheñvel, a-stumm gant ur skantenn, stummet evel ur skantenn, e doare skant, e doare ur skantenn, a-zoare gant ur skantenn, a-zoare gant skant, a-seurt gant ur skantenn, a-seurt gant skant.

Schuppengrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig-Kiprenez g.

Schuppengrind g. (-s) : [mezeg.] psoriaziz g.
Schuppenkamm g. (-s, -kämme) : krib tanav b.
Schuppenkette b. (-, -n) : [lu] chadenn-elgezh b.
schuppenlos ag. : diskant.
Schuppentanne b. (-, -n) : [louza.] sapin an Andoù str. [*Araucaria araucana*].
Schuppentier n. (-s, -e) : [loen.] pangolin g.
schuppig ag. : 1. [loen., louza.] skantek, skantennek, goloet a bluskad ; *schuppig werden*, skantañ, skantennañ ; *schuppig machen*, skantañ, skantennañ ; *schuppige Rinde der Ananasfrucht*, kroc'hen skantek an aval-ananaz g. ; 2. [blev] leun a genn.
Schuppung b. (-, -en) : [loen.] muzadur g., diskantadur g.
Schur b. (-, -en) : 1. touzerezh g., touz g., touzadenn b., kreviadur g., krevierezh g., kreviadezh b. ; 2. kreññ g., kreññad g., touzadenn b. ; 3. [labour-douar] troc'h g.
Schüreisen n. (-s, -) : pifon g., perchenn b., fichell forn b., keniler g.
schüren V.k.e. (hat geschürt) : 1. pifonañ, fichellañ, keniliñ, brochañ, fichtañ, c'hwezhañ, broudañ, atizañ, flutañ ; *das Feuer schüren*, pifonañ, fichellañ, brochañ ar regez, fichtañ (c'hwezhañ, broudañ, atizañ, flutañ) an tan, c'hwezhañ war an tan ; 2. [dre skeud.] *das Feuer schüren, den Hass schüren*, c'hwezhañ an tan (c'hwezhañ trouz, elumiñ brezel) etre tud 'zo, c'hwezhañ kasoni e kalonoù an dud, bevaat kasoni u.b., engervel ar gasoni, lakaat droug etre an dud, lakaat drougiezh etre an dud, lakaat droukrañ etre an dud, ereziñ enep u.b.
Schürer g. (-s, -) : 1. tommer g., ficher-tan g. ; 2. [tekn.] pifon g., perchenn b., fichell forn b., keniler g.
Schurf g. (-s, Schürfe) : 1. [mengleuz.] amc'hwilierezh g. ; 2. [dre astenn.] krabisadenn b., krafignadenn b., krafadenn b., kraf [liester krafioù, krefen] g., ribiñsadenn b., spinadur g., diruskadur g., graspadur g.
Schürfarbeit b. (-, -en) : [mengleuz.] amc'hwilierezh g.
schürfen V.gw. (hat geschürt) : 1. amc'hwiliañ, klask en douar, c'hwilañ an douar ; 2. stlejañ, ruzañ.
V.k.e. : tennañ, eztennañ.
V. em. : **sich schürfen** (hat sich geschürt) : *sich (t-d-b) etwas schürfen*, diruskañ udb., krabisat udb., krafignat udb., ribiñsat udb. ; *ich hatte mir das Bein geschürt*, me a oa dirusket (krabiset, krafignet) va gar.
schürfend ag. : [dre skeud.] *tief schlürfend*, don, hag a dap don ; *tief schürfende Abhandlung*, studiadenn bizh (resis, dre ar munud, diouzh ar munud) b.
Schürferlaubnis b. (-, -se) : [mengleuz.] aotre amc'hwiliañ g.
Schürfwunde b. (-, -n) : krabisadenn b., krafignadenn b., krafadenn b., kraf [liester krafioù, krefen] g., ribiñsadenn b., spinadur g., diruskadur g., graspadur g., garchennadur g.
Schürhaken g. (-s, -) : pifon g., perchenn b., fichell forn b., keniler g.
schurigeln V.k.e. (hat geschurigelt) : moustrañ, gwaskañ, noualantiñ, ober gaou da, darbariñ, tregasiñ, eogiñ, trabasat.
Schurke g. (-n, -n) : kailh g., kailhenn g./b., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [liester ligistri], kalkenn g./b., stronk g., hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouzh fall g., gaster g., truilhenn b., hailhoneg g., hailhevod g., hailhevodeg g., standilhon g., hubot g., labous kleiz g.,

labous treut g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., gwall labous g., poñsin g., kantolor g., gwidal g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [liester lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., fripon g., friponer g., filouter g., kikon g., milon g., lourin g., mastokin g., monandour g., penndog g., aotrou g. ; *ein abgefemter Schurke*, ur brav a gazh g., ur fripon touet g., ur fripon eus ar penn g., ur fripon diouzh ar penn g., ul lampon touet g., ur filouter daonet g., un hailhevod eus ar re washañ g., ul lampon eus ar re washañ g., ur pezh teil g., un tamm teil g. ; *er ist ein ausgemachter Schurke*, an den-se ne ra nemet forbannañ ha friponiñ.

Schurkensinn g. (-s) : fallagriezh b.

Schurkenstreich g. (-s, -e) : taol hailhonerezh g., taol hailhevoderezh g., taol-ganas g., taol-gast g., taol-yud g., taol trubard g., taol fobiez g., taol vil g., hailhevodaj g. ; *Schurkenstreich*, monandoù lies., bourdellajoù lies.

Schurkerei b. (-, -en) : lamponerezh g., lankonerezh g., hailhonerezh g., hailhevoderezh g., friponaj g., friponerezh g., hailhevodaj g., huboterezh g., filouterzh g.

schurkig ag. : fallakr, ganas, fell.

Schurkin b. (-, -nen) : friponell b.

schurkisch ag. : fallakr, ganas, fell.

Schurrbahn b. (-, -en) / **Schurre** b. (-, -n) : hent-riklañ g., hent-ruzikat g., risklouer g., riklouer g.

schurren V.gw. (hat geschurrt / ist geschurrt) : 1. (ist) : risklañ, riklañ, rampañ, ruzañ ; 2. (hat) : skrabañ, diskrabañ, kravat.

Schurwolle b. (-, -n) : gloan druz g., kreññ g., gloan kriz g.

Schurz g. (-es, -e) : tavañjer b., flotantenn b., kaldrav g., berrwisk g., danter g., diaraogenn b.

Schürzange b. (-, -n) : piñsetez b.

Schürze b. (-, -n) : 1. tavañjer b., flotantenn b., kaldrav g., danter g., diaraogenn b., saro g. ; *eine Schürze umbinden*, lakaat un davanjer, tavañjerañ ; *ohne Schürze*, didavanjer ; *eine Schürze voll Äpfel*, ur varlennad avaloù b., un dajañverad avaloù b. ; *Oberteil einer Schürze*, pateled g. ; 2. [dre skeud.] *hinter jeder Schürze herlaufen*, bezañ gwashañ merc'hetaer (gwashañ plac'hetaer) 'zo er vro, bezañ ur merc'hetaer eus ar penn, bezañ ur marc'h-limon eus ar re washañ, bezañ gastaouer (ur gastaouer touet, ur gastaouer diouzh ar penn), bezañ ur pitaouaer spontus g., bezañ ur sapre pitaouaer g., bezañ ur mell pitaouaer g., P. bezañ ur c'hi gaol eus an-unan.

schürzen V.k.e. (hat geschürzt) : 1. *den Rock schürzen*, troñsañ ar vroz.

2. skoulmañ ; *einen Knoten schürzen*, ober ur skoulm, skoulmañ.

Schürzenjäger g. (-s, -) : troñs lostenn g., kozh straker g., paourkaezh loaver g., riboter g., tourc'h g., bouc'h g., bouc'h-pilhoù g., pitaou(a)er g., pitaouer brein g., pitaouaer spontus g., sapre pitaouaer g., mell pitaouaer g., revr tomm a baotr g., revr boazh a baotr g., godiser

merc'hed g., treitour merc'hed g., abuzour g., ambuzer g., gaster g., gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., plac'hetaer g., reder g., brigoñsour g., louveg g., kluder g., targazh g., tarv g., gad b., tarv-gad g., kilhog g., orgedour g., pailhard g., pampalard g., flemmer g., gadal g., gastaouer kozh g., bouc'h kozh / kozh bouc'h (Gregor), ki gaol g., paotr kailh g., chibouter g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.

Schürzenzipfel g. (-s,-) : 1. lostenn b. ; 2. [dre skeud.] *immer noch an Mutters Schürzenzipfel hängen*, bezañ dalc'hmat krog e chupenn e vamm, bezañ krogellet ouzh e vamm, bezañ dalc'hmat a-grap ouzh e vamm, chom dalc'hmat krog ouzh e vamm, na vezañ dizonet c'hoazh, bezañ atav-atav war seolioù treid e vamm, bezañ atav oc'h ober ki bihan d'e vamm, bezañ atav evel ur c'hi bihan war-lerc'h e vamm, na zispegañ diouzh e vamm, bezañ ur c'hrap-e-doull eus an-unan, bezañ ur graperez-he-zoull anezhi.

Schurzfell n. (-s,-e) : diaraogenn-lêr b., tavañjer lêr b.

Schuss g. (-es, Schüsse) : 1. tenn g., tennadenn b., talm b., taol g., fuzuilhadenn b., tarz h g., tarz had g., tarz hadenn b. ; *blinder Schuss*, tenn hep bannadell g., tenn gwenn g. ; *scharfer Schuss*, tenn da vat g. ; *der Schuss saß*, an tenn en doa skoet e-barzh ; *jeder meiner Schüsse saß*, ne raen tenn gwenn ebet ; *ein Schuss ins Blaue*, un dro wenn b., un taol gwenn g., un tenn er c'hleuz g., labour wenn g., labour null g., un taol bazh en dour, un tenn aet da fall g., un taol bouc'hal en dour (er stank) g. ; *die Schüsse haben aufgehört*, tavet eo an tennoù ; *einen Schuss aus der Pistole abgeben*, leuskel un tenn poultr (un dalm, un taol) gant e bistolenn, lezel un tenn gant e bistolenn, diskargañ un tenn gant e bistolenn, distagañ un tenn gant e bistolenn ; *einen Schuss tun*, leuskel un tenn, tennañ un tenn, diskargañ un tenn, distagañ un tenn ; *ein Schuss knallte*, *ein Schuss fiel*, un tenn poultr (un dalm, un taol fuzuilh, ur fuzuilhadenn) a darzhas (a strakas, a grozas, a strapas) ; *der Schuss traf ihn ins Bein*, an tenn a yeas da lojañ en e c'har, an tenn a yeas da bennaouiñ e c'har ; *auf den ersten Schuss*, gant an tenn kentañ, d'an tenn kentañ ; *Schuss Pulver*, kargad poultr b. ; *er ist keinen Schuss Pulver wert*, an den-se ne dalvez ket un tenn, hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz e genoù ur c'hristen, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, ur pezh didalvez eo, ur c'holl-e-vara (ur c'holl-boued) a zo anezhañ, ne dalvez ket un taol botez (ur bramm) zoken, hennezh n'eo ken ur paourkaezh den, hennezh a zo didalvez ken ez eo ; P. *einen Schuss haben*, bezañ un tammig droch en e benn, c'hoari gant e voned, kaout kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, na vezañ go e doaz, na vezañ e spered gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaia d'an-unan, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, bezañ chomet ar brenn e-touez ar bleud gant an-unan, bezañ tapet war ar portolof, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad, bezañ laban, bezañ ur penn droch eus an-unan ; [dre skeud.] *der Schuss ging nach hinten los*,

doublet e voe an trompler, tapet e voe an taper, paket e voe ar paker.

2. [sport] tenn g., taol g. ; *ein Schuss ins Tor*, un tenn plantet e-barzh (hag a blant e-barzh) g. ; *Schuss fahren*, [ski] diskenn evel un tenn.

3. *Schuss eines Stromes*, ribuster ur stêr g. (Gregor), taereded dour ur stêr b., taerder kas an dour g.

4. *einen Schuss tun*, ober ur greskadenn ; ; *im Schuss sein*, a) bezañ lañs (startijenn) gant an-unan, bezañ birvilh en an-unan, kas warnezi ; b) bezañ oc'h ober e gresk, bezañ en oad ar c'hresk ; *in einem Schuss*, en un tenn.

5. diveradenn b., beskennad b., lommig g., strilhig g., strilhennig b., splot g., strinkadenn b., netra a, netraig a, berad g., beradenn b., beradig g. ; *ein Schuss Rum*, ur veskennad (ul lommig g., un diveradenn b.) rom b., un netraig a rom g., ur beradig rom g. ; *ein Schuss Essig*, ur strilhig gwinegr g., ur strilhennig winegr b., un diveradenn winegr b., ur splot gwinegr g., un netraig a winegr g., ur beradig gwinegr g. ; *Kaffee mit Schuss*, kafe koefet g., kafe beleg g., kafe badezet gant ur banne lambig g., kafe benniget d'ur banne lambig g. ; *sich (t-d-b) einen Schuss in den Kaffee gießen*, koefañ e gafe, badeziñ e gafe gant ur banne lambig g., bennigañ e gafe d'ur banne lambig.

6. [gwiad.] anneau str., anneauenn b., irienn b. ; *mein Schuss ist schlecht angeschlagen*, va gwia d a zo gwall iriennet.

7. P. *etwas in Schuss halten*, trezerc'hel udb, kempenn udb, ober war-dro udb, bezañ war-dro udb, dont war-dro udb, mont war-dro udb, delc'her udb kempenn, delc'her udb e ratre, delc'her udb e ratre vat, delc'her udb e ratre vrav, delc'her udb e stad, delc'her udb e stad vat, delc'her udb a-ratre, delc'her udb a-blom.

8. P. *ich bin nicht in Schuss*, n'emaon ket war va zu, klañv-diglañv on, diaes eo din, kinglañv (damglañv, peuzklañv) on, ne ya ket mat ganin, dihet on, korf fall am eus, n'emaon ket mat.

9. P. *weit vom Schuss*, pell ac'hanen, pell diouzh ar pal ; *zu weit vom Schuss sein*, bezañ re bell diouzh udb.

Schussbahn b. (-,-en) : treug g., treizhent g., hent-bann g., bannhent g.

Schussbereich g. (-s) : hed-tenn g., hed-tennañ g., hed-taol g., hed-bann g., diraez g., doug g. ; *im Schussbereich*, war-hed-tenn, a-zindan tenn, a-hed un tenn fuzuilh, dindan e denn, dindan denn fuzuilh, war-bouez tenn.

schussbereit ag. : prest da dennañ, davez da dennañ, pare da dennañ.

Schussel g. (-s,-) / b. (-,-n) : P. penn-skañv g., badaouer g., bredasour g. ; *das ist ein Schussel*, hennezh n'en deus tamm penn ebet, strantal (dievezh, skañvbenn, disoñj, diaviz, dibarfet, dibenn) eo, penn skañv eo, penn skañvik eo, skañv eo e benn, ur penn avelet (bervet) a zo anezhañ, ur spered brell (strantal) a zen eo, diboell (distrantell) eo, ur skañvelard eo, ur pennglaouig eo (Gregor).

Schüssel b. (-,-n) : 1. lestr g., plad g., pladenn b., pladad g., kirin b., kirinad b., kirinennad b., podez b., podezad b., podenn b., podennad b., basin b., basinad b., disk g., diskell b., terinenn b., terinennad b., skudell b., skudellad b., pezel b. ; *eine Schüssel Milch*, ur girinad laezh b., ur

girinennad laezh b., ur bodezad laezh b., ur vasinad laezh b. ; *eine Schüssel Gemüse*, ur pladad legumaj g., ur bodezad legumaj b. ; *eine Schüssel Fleisch*, ur pladad kig g., ur bodezad kig b. ; *ich habe mir die Hand an der heißen Schüssel verbrannt*, ken tomm e oa ar plad m'en doa poazhet din va dorn, ken tomm e oa ar plad m'en doa losket poazh va dorn din, en em boazhet em boa o kregiñ er plad ; *die Schüsseln leer essen*, peurlipat an asiedoù, riñsañ an asiedoù, riñsañ ar pladoù, ober ar riñs war ar boued ; *eine Schüssel leer essen*, ober riñs plad ; *in drei oder vier Zungenschlägen hatte der Hund die Schüssel leer gefressen*, gant tri pe bevar zaol teod e reas ar c'hi riñs plad ; **2.** [dre skeud.] *vor leeren Schüsseln sitzen*, chom da vuzelliñ, ober kof moan (kofig moan, bouzellenn voan, bouzelloù moan), ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, ober kof gioc'h, chom da sunañ e vizig, chom hep tamm na takenn, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat.

schüsselförmig ag. : a-stumm gant ur plad, stummet evel ur plad, e doare ur plad, e doare pladoù, e doare pladeier, a-zoare gant ur plad, a-zoare gant pladeier, a-seurt gant ur plad, a-seurt gant pladeier.

schusselig ag. : *sellit ouzh schusslig*.

Schusseligkeit b. (-) : **1.** diampartiz b. ; **2.** dievezhded b., dievezh g., dievezhiegezh b., skañvbennegezh b., skañvadurezh b.

schusseln V.gw. (hat geschusselt) : mont diwar skañv, mont dezhi bourlik-ha-bourlok, lakaat e gein en e c'houlou, mont da vouara hep e grog, mont hep krog da graoña, mont a-raok e benn, mont gwall vuan ganti, bezañ pront evel ul Leonad.

Schüsselschnecke b. (-,n) : [loen.] brennig str.

Schüsseltuch n. (-s,-tücher) : terner g., torchouer g.

Schüsseluntersatz g. (-es,-sätze) /

Schüsseluntersetzer g. (-s,-) : dindaner g.

Schüsselwärmer g. (-s,-) : tommer-pladoù g.

Schussfaden g. (-s,-fäden) : [gwiad.] neudenn anneau b.

Schussfahrt b. (-,-en) : [ski] diskenn serzh g.

Schussfallschirm g. (-s,-e) : harz-lamm kof g.

schussfertig ag. : prest da dennañ, darev da dennañ, pare da dennañ.

Schussgarn n. (-s,-e) : [gwiad.] neudenn anneau b.

schusslig ag. : **1.** diakuit, dornet fall, distu, loaiek, dizampart, meudek, mañchek, distu, kleiz, kleizek, glaouch, heut, loerek ; **2.** strantal, distrantell, brell, dievezh, skañvbenn, disoñj, diaviz, dibarfet, dibenn ; P. *der ist schusslig*, hennezh n'en deus tamm penn ebet, strantal (dievezh, skañvbenn, disoñj, diaviz, dibarfet, dibenn) eo, penn skañv eo, penn skañvik eo, skañv eo e benn, ur penn avelet (bervet) a zo anezhañ, ur spered brell (strantal) a zen eo, diboell (distrantell) eo, ur skañvelard eo, ur pennglaouig eo (Gregor).

Schusslinie b. (-,n) : linenn dennañ b., linenn an tennoù b., hent an tennoù g., hed-kouch g.

Schussspule b. (-,n) : kanell b.

Schussstörung b. (-,-en) : [lu] direizhenn e-kerzh an tennañ b.

Schussverletzung b. (-,-en) : gloaz da-heul un tenn g.

Schusswaffe b. (-,n) : arm-tan g.

Schusswaffengebrauch g. (-s) : implij an armoù-tan g., implij un arm-tan g.

Schusswechsel g. (-s,-) : tennadeg o tont eus an daou du b., fuzuilhadeg b., eskemm tennoù g., pegad g., krogad g.

Schussweite b. (-,-n) : hed-tenn g., hed-tennañ g., hed-taol g., hed-bann g., diraez g., doug g. ; *Schussweite eines Bogens*, doug ur wareg g., hed-tennañ ur wareg g., hed-taol ur wareg g., hed-bann ur wareg g. ; *in Schussweite*, war-hed-tenn, a-zindan tenn, a-hed un tenn fuzuilh, dindan e denn, dindan denn fuzuilh, war-bouez tenn.

Schusswinkel g. (-s,-) : korn tennañ g.

Schusswunde b. (-,-n) : gloaz da-heul un tenn g.

Schuster g. (-s,-) : **1.** botaouer g., botaouer-lêr g., kere g., kereour g., P. talfaser g. ; [kr-l] *der Schuster hat die schlimmsten Schuhe*, n'eo ket gwreg ar c'hene he deus ar gwellañ botoù ; **2.** *auf Schusters Rappen reiten*, mont a-ruz botoù, mont war e dreid, mont war e droad, mont war gerzh (Gregor), kemer an tren kantonier ; **3.** *Schuster, bleib bei deinem Leisten*, pep hini e vicher ha ned aio ket ar c'hazh d'al laezh - pep hini e dro hag ar vilin a dro - an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mil micher, mil mizer - Yannig a vil vicher a varvas gant an naon - Daniel mil micher a varvas gant ar vizer - naontek micher, ugent mizer - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget ; **4.** P. tostenn b., pizhenn b., kraf-naon g., pizhard g., taskagner g., sec'henn b., pizh-lous g., krog-sec'h g., bizied ar gernez lies., krafer kozh g., Yann sec'h a gein, Yann ar sec'h, tad kalon arc'hant, kalon arc'hant b., Yann kalon arc'hant, kaouenn b., chaoker laou kriz g., kraf an darbodoù g., krinenn b., paotr kras e revr g. ; *das ist ein gottverdammter Schuster*, hennezh a zo eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ.

Schusterahle b. (-,-n) : minaoed g.

Schusterblume b. (-,-n) : [louza.] alkañjez g., louzaouenn-ar-maen b.

Schusterdraht g. (-s,-drähte) : neud peg g.

Schusterei¹ b. (-) : kereerezh g.

Schusterei² b. (-,-en) : stal-gere b., kereouri b., kereerezh b.

Schusterin b. (-,-nen) : botaouerez b., botaouerez-lêr b., kereouez b.

Schusterkarpfen g. (-s,-) : [loen.] tañch g.

Schusterknief g. (-s,-e) / **Schustermesser** n. (-s,-) : trañchezour g., kontell-gere b.

schustern V.gw. (hat geschustert) : **1.** bezañ kere, bezañ botaouer ; **2.** P. kaoc'hañ al labour, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, porc'hellañ, pemoc'hañ, strabouilh, tourc'hañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, bastardiñ, kouilhurañ) al labour, brellañ, ober labour beleg, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost.

Schusterpfriem g. (-s,-e) : minaoued g.
Schusterrechnung b. (-,-en) : [dre skeud.] trelladur g., kontoù treuz lies., kontoù miliner lies.
Schusterwerkstatt b. (-,-stätten) : stal-gere b., kereouri b., kereerezh b.
Schute b. (-,-n) : 1. [merdead.] skaf g., kobar b. [*liester* kobiri], gobar [*liester* gobiri] g. ; 2. boned g., koef g.
Schutenhut g. (-s,-hüte) : boned g., koef g.
Schutt g. (-s) : atred g., atredoù lies., gregailh g., lastez g., atredadur g., atredadurezh b., dispennoù lies., rezadur g., skarzhadur g., karzhioù lies., karzhadenn b., disac'h g., diruilhad g. ; *den Schutt wegschaffen* (vom *Schutt reinigen*), diatrediñ, diac'hubiñ an atred (an atredoù) a-ziwar an hent, ober karzhadenn ; *in Schutt und Asche legen*, pulluc'hañ, kas da ludu, foeltrañ evel ludu.
Schuttabladeplatz g. (-es,-plätze) : diskarg-lastez foran g., lastezerezh b.
Schuttablagerung b. (-,-en) : bern dilerc'hioù g., bern distaoladoù g.
Schüttbeton g. (-s) : betoñs diskennet g., betoñs koufret g.
Schüttboden g. (-s,-böden) : grignol ed b.
Schüttdamm g. (-s,-dämme) : savenn b.
Schütte b. (-,-n) : boutell b., hordenn b., hordennad b. ; *Schütte Stroh*, hordenn blouz b., hordennad plouz b.
Schütteleis n. (-es) : skorn treuzwelus g., skorn koktel g.
schüttelfrei ag. : distroñs.
Schüttelfrost g. (-es,-fröste) : daskren g., kridiennoù lies., barr krenañ g., krenerezh anoued g. ; *Schüttelfrost haben*, krenañ an derzhienn, krenañ gant an derzhienn, krenañ gant an anoued, kaout kridienn, kridiennañ, kridiennañ gant ar riv.
Schüttelkrämpfe lies. : [mezeg.] glizi lies. ; *Schüttelkrämpfe bekommen, von Schüttelkrämpfen befallen werden*, bezañ skoet (dalc'het) gant ar glizi, kaout ur gaouad c'hizi, kaout ur barr glizi, bezañ glizi gant an-unan.
Schüttellähmung b. (-) : [mezeg.] kleñved Parkinson g.
schüttellos ag. : distroñs.
Schüttelmaschine b. (-,-n) : [tekn.] hejerez g., stroñserez b., hejer g.
schütteln V.k.e. (hat geschüttelt) : 1. hejañ, dihejañ, krenañ, fichañ, horellañ, horjellañ, hoskellañ, stroñsañ, stroñsadenñiñ, strilhañ, brallañ, dispac'hañ, difretañ, ober un tamm hej da, ober un hej da, ober un hejañ da, ober un tamm jog da, trandellañ ; *einen Baum schütteln*, hejañ-dihejañ ur wezenn, ober un hejañ d'ur wezenn, brañskellañ ur wezenn, hoskellañ ur wezenn ; *eine Flasche schütteln*, ober un hejañ d'ur voutailh, ober un hej d'ur voutailh ; *den Kopf schütteln*, hejañ e benn, ober un tamm hej d'e benn, hoskellañ e benn, krenañ e benn, horellañ e benn evit nac'hañ, horjellañ e benn evit nac'hañ, diskouez bezañ a-enep gant un hej penn, hejañ e benn evit nac'hañ, ober un hej d'e benn evit nac'hañ, hejañ e benn evit diskouez bezañ a-enep ; *jemanden heftig schütteln*, divouzellañ u.b., strilhañ u.b., ober un hejañ d'u.b., hejañ start u.b., hejañ hardizh u.b., hejañ didruez u.b., diharellañ u.b. penn-kil-ha-troad, strilhañ u.b. evel ma vez graet gant gwinizh er c'houer, strilhañ u.b. e-giz ur wezenn bilhoù, ober ur strilh d'u.b. e-giz d'ur

wezenn bilhoù, fourgasiañ u.b., difretañ u.b. evel pa vijed o vont d'e ziframañ ; *es schüttelt mich*, hirisiñ (kridiennañ) a ran, kement-se a lak ac'hanon da hirisiñ ; *hin und her schütteln*, hejañ-dihejañ, stroñsañ-distroñsañ, strilhañ, dotuañ, dorloañ, horjellañ, horellañ, fourgasiañ, teuler a-zehou hag a-gleiz, teurel-disteurel, dispac'hañ, difretañ ; *in diesem Wagen wird man hin und her geschüttelt*, hejet ha dihejet e vezer er wetur-se, stroñset ha distroñset e vezer er wetur-se, jog a zo da gaout er wetur-se, taolet ha distalet e vezer er wetur-se, taol-distaol e vez an dud er wetur-se, dorloet e vezer er wetur-se, lammat a ra ar wetur-se, stroñsañ ha distroñsañ a ra ar wetur-se, n'eus nemet hejadennoù da gaout er wetur-se, strilhet e vez an den er wetur-se e-giz ur wezenn bilhoù, strilhet e vez an dud er wetur-se evel ma vez graet gant gwinizh er c'houer, dotuet e vez an den er wetur-se gwasoc'h eget ur sac'had kraoñ, o torbilat e vezer er wetur-mañ, taolet e vezer a-zehou hag a-gleiz er wetur-mañ ; *die Bäume werden vom Wind hin und her geschüttelt*, hej a zo gant ar gwez, hejet-dihejet e vez ar gwez gant an avel, hejañ a ra an avel skourroù ar gwez ; *die Wäsche wird vom Wind hin und her geschüttelt*, emañ an dilhad o lammat-dilammat gant an avel ; *ein Schauer schüttelte ihn*, ur gridienn a hejas anezhañ penn-kil-ha-troad, ur gridienn en hejas penn-kil-ha-troad, ur gridienn a redas a-hed e livenn-gein, ur gridienn aon a spinas e ene, ur gridienn yen a grogas e pep lec'h dre e wazhied, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, ur gridienn yen a savas warnañ, ober a reas ur skrijadenn dre e holl izili, tremen a reas an Ankoù drezañ, mont a reas an Ankoù dreist dezhañ ; *vor Gebrauch schütteln* ! da hejañ-dihejañ a-raok an implij ; *jemandem die Hand schütteln*, stardañ an dorn (reiñ ur stard-dorn) d'u.b., reiñ un dornad karantez d'u.b., stardañ e zorn d'u.b., ober ur stard-dorn d'u.b., kregiñ e dorn u.b., serriñ dorn u.b. en e hini ; 2. [dre skeud.] *etwas aus dem Ärmel schütteln*, ober udb war an tomm (war an taol, diwar sav, war ar prim, war an trumm, war an tach), kavout en un taol-kont petra 'zo d'ober, bezañ diouzhtu-kaer udb dindan dorn gant an-unan, kavout gant un taolad spered petra 'zo d'ober (Gregor) ; *das Geld lässt sich nicht aus dem Ärmel schütteln*, ne gresk ket an aour war ar raden, ne gaver ket an aour war ar raden, ne zivero ket mel eus ar mogerioù, ne gouezh ket an aour eus beg ar gwez, da louarn kousket ne zeu tamm boued, ar gwellañ bara da zebriñ 'vez gounezet en ur c'hweziñ, ret eo gouzañv da gaout skiant ha labourat tenn da c'hounit arc'hant, neb na laka poan hag aket n'en devezo madoù na boued, an hini 'neus ket c'hoant kaout naon ne chom ket re bell war e skaoñ, o c'hortoz ar geot da greskiñ e varv ar saout gant an naon ; *P. jemanden aus den Lumpen schütteln*, lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., c'hwezhañ e teod u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., diskar al lorc'h a

zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., ober ur rez d'u.b..

V.em. : **sich schütteln** (hat sich geschüttelt) : *sich (t-rt) vor Lachen schütteln*, hejañ ha nezañ e gorf o c'hoarzhin, bezañ puchet kement e c'hoarzh, c'hoarzhin da greviñ e vouzelloù, bezañ daoudortet o c'hoarzhin, bezañ daoudortet gant ar fent, bezañ daoubleget gant ar c'hoarzh, tortañ (daoudortañ) da c'hoarzhin, tortañ gant ar c'hoarzh, hejañ gant ar c'hoarzh, c'hoarzhin leizh e gof (leizh e gorf), ober ur c'hofad c'hoarzhin, rampañ e c'henoù, mont ar bouc'h war lein an ti gant an-unan ; *der Hund schüttelt sich (t-rt)*, en em zifretañ a ra ar c'hi.

Schütteln n. (-s) : hejoù lies., stroñsadennoù lies., hej g., hejadur g., hejerezh g., jog, horell g., horjell g., horelladur g., horjellerezh g., hoskell g.

schüttelnd ag. : hej, horjellus.

Schüttelreim g. (-s,-e) : eilpenniñ lizherennoù g. ; *zotiger Schüttelreim*, derlinkad g.

Schüttelrutsche b. (-,-n) : [tekn.] riklouer dre stroñsoù g.

schütten V.k.e. (hat geschüttet) : **1.** skuilhañ, fennañ, fuilhañ, saotrañ ; *Getreide schütten*, feltrañ ed, kargañ ed a-dreuz ; *voll schütten*, leuniañ, kargañ ; *leer schütten*, goullonder(iñ), goullouiñ ; **2.** [glav] *es schüttet*, dislonkañ a ra ar barr-amzer, barradiñ a ra, barraouiñ a ra, ober a ra glav evel skeiñ (evel teuler dour) gant barazhioù, glav a ra forzh pegement, glav a ra n'eus forzh pegement, glav a ra kenañ, ar glav a gouezh puilh (a-builh) evel gant ur bezel, ober a ra glav a-bil, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, glav a ra ken-ha-ken, glav a ra mui-pegem-mui, glav a ra gwazh-pegem-gwazh, ar glav a daol ken-ha-kenañ, ar glav a daol kenañ-kenañ, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, teuler a ra dour, ober a ra ur barr-dour, ober a ra ur barr-amzer, glav foll a ra, ober a ra glav a-daol, a-boullad (a-boulladoù) e kouezh ar glav, ober a ra glav a-rec'hin, glav a ra a-skuilh, glav stank a ra, glav a ra a c'hoari gaer, glav puilh a ra, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, glav meur a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, pilioù dour a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav-pil-polos a ra, glav a ra a skudellad, foetañ a ra ar glav, glav-pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor) ; **3.** *einen Damm schütten*, sevel ur chaoser ; **4.** [dre skeud.] *Öl ins Feuer schütten*, teuler plouz war an tan, c'hwezhañ an tan (an trouz) etre an dud, isañ (atizañ) an dud, c'hwezhañ war an tan, saotrañ eoul (skuilhañ eoul) war an tan, c'hwezhañ trubuilh, lakaat pebr e-barzh ar soubenn ; *Wasser in die Elbe schütten*, *Wasser ins Meer schütten*, kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwar-bouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, pegañ al loar, tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ

melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur gloenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv.

schütter ag. : rouez, distank ; *schütteres Haar*, blev rouez str., blev gloev str., penn damvoal g. ; *sein Haar ist ein wenig schütter*, damvoal eo ; *schütter werden*, rousesaat, gloevaat, dont tanav, tanavaat.

schüttern V.gw. (hat geschüttet) : krenañ, kridiennañ, taskrenañ ; *der Boden schüttet*, emañ al leur o taskrenañ, emañ al leur o krenañ.

Schüttern n. (-s) / **Schütterung** b. (-,-en) : hejoù lies., stroñsoù lies., hejadennoù lies., stroñsadennoù lies., krenadennoù lies.

Schüttgetreide n. (-s) : [merdead.] grignolaj g., greun a-drak str.

Schüttgewicht n. (-s,-e) : douester seblant g., douester manat g.

Schüttgüter lies. : marc'hadourezh a-drak b., marc'hadourezh karget a-dreuz b., marc'hadourezh evel-evel b.

Schutthalde b. (-,-n) : **1.** bern dilerc'hioù g., bern distaoladoù g., fagnaj g., krugell atred b. ; **2.** disac'henn b., disac'hadenn b., disac'hadur g.

Schutthaufen g. (-s,-) : bern dilerc'hioù g., bern distaoladoù g., bern lastez g., fagnaj g., krugell atred b.

Schuttkarren g. (-s,-) : tumporell b.

Schuttkegel g. (-s,-) : kern dichaladur g.

Schüttler g. (-s,-) : **1.** [tekn.] hejerez-plouz b., hejerez-kolo b., hejerez b. ; **2.** [den] hejer g.

Schüttstall g. (-s,-ställe) : bac'h b., loenva g.

Schüttstein g. (-s,-e) : [Bro-Suis] dar b.

Schüttstroh n. (-s) : gouzer g., gouzeriad g., gouzeriadenn b.

Schüttung b. (-,-en) : *Schüttung einer Quelle*, taol ur stivell g.

Schutz g. (-es, [liester tekn. hepken : -e]) : gwarez g., gwarezadur, difenn g., paeroniezh b. gwardoniezh b., diwall g., diwallerezh g., goudor g., gwasked g., gwask g./b., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., distav g., goudorlec'h g., patromelezh b., patromiezh b., patroniezh b., siklutenn b., golo g., goloadurezh b., gwarant g., mirerezh g. ; *jemanden in Schutz nehmen*, reiñ gwarez ha skoazell d'u.b., kemer u.b. en e warez (dindan e warez), kemer u.b. dindan e askell ; *jemandem Schutz gewähren*, reiñ gwarez ha skoazell d'u.b., reiñ bod (repu, diogel, herberc'h, golo, goloadurezh, goudor, gwarant) d'u.b., repuiñ u.b., bodenniñ u.b. ; *unter jemandes Schutz stehen*, bezañ dindan gwarez (dindan askell) u.b. ; *unter dem Schutz der Armee*, dindan gwardoniezh al lu, gwarezet gant al lu ; *die Familie hat Anspruch auf Schutz durch Gesellschaft und Staat*, gwir en deus an tiegezh da gaout gwarez ar gevredigezh hag ar Stad ; *alle Menschen haben ohne Unterschied Anspruch auf gleichen Schutz durch das Gesetz*, par eo an holl dirak al lezenn ha gwir o deus da vezañ diwallet ganti ; *öffentlichen Schutz genießen*, bezañ dindan gwarez ar Stad (gwarez al lezenn) ; *zum Schutz seiner Interessen einer Gewerkschaften beitreten*, emezelañ en ur sindikad evit difenn e lazioù, emezelañ en ur sindikad evit gwarediñ e lazioù ; *sich in Gottes Schutz befehlen*, goulenn rekourañ digant an Aotrou Doue ; *Gott um Schutz für seine Familie bitten*, pediñ Doue da

genderc'hel e diegezh ; *im Schutz eines Baumes*, e-doug ur wezenn, goudoret gant ur wezenn, dindan ur wezenn, en aior ag ur wezenn, e gwasked ur wezenn, er waskedenn ; *im Schutz der Dunkelheit*, e-ser an noz, a-fed-noz, en teñval, oc'h ober e vad eus an deñvalijenn ; *Schutz finden*, kavout gwarez, kavout goudor, kavout repu ; *Schutz suchen*, klask gwarez, klask goudor, klask repu ; *vor dem Regen Schutz suchen*, klask un disglavenn, klask un distav, klask un distavenn, mont da zisglaviñ, mont en disglav, en em gledouriñ diouzh ar glav, en em lakaat er gwasked, en em lakaat en herberc'h, mont d'ar gwasked, mont da zistav, mont da waskediñ ; *bei Regen unter einem Fels Schutz suchen*, mont da zisglaviñ e gwask ur roc'h, kavout disglavenn e gwasked ur roc'h, mont da zisglaviñ e pleg ur garreg ; *vor der Sonne Schutz suchen*, mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn ; *die Bäume bieten Schutz vor der Sonne*, disheoliañ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ro gwasked, teurel a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ziwall diouzh an heol ; [istor] *Schutz- und Trutzbündnis*, emglev kenemzifenn hag kenargadiñ g.

Schütz¹ n. (-es,-e) : **1.** [skluz] rañvell b., pal-dour b. ; **2.** [stern-gwiadiñ] bulzun b.

Schütz² n. (-es,-e) : [tredan.] enstoker g.

Schutzanstrich g. (-s,-e) : gwiskad liv gwarez g., gwiskad liv gwareziñ g.

Schutzanzug g. (-s,-anzüge) : sae-gwarez b.

Schutzärmel g. (-s,-) : berrvañch g., advañch g.

schutzbedürftig ag. : hag a ranker gwareziñ.

Schutzbefohlene(r) ag.k. g./b. : gwarezad g., gwarezadez b. ; *er ist mein Schutzbefohlener*, lakaet eo bet dindan va evezh, lakaet eo bet dindan va gwarez, lakaet eo bet dindan va gward.

Schutzbehauptung b. (-,-en) : remistenn b., risklenn b., digarez g., lank g., diflip g.

Schutzbekleidung b. (-,-en) : gwiskamant gwarez g.

Schutzbereich g. (-s,-e) : **1.** takad dindan warez g. ; **2.** takad gwareziñ g., takad repuñ g.

Schutzblech n. (-s,-e) : **1.** skramm gwareziñ g., skramm gwarez g., gward g. ; **2.** [marc'h-houarn] difanker g., difankell b.

Schutzbrett n. (-s,-er) : rañvell b., pal-dour b.

Schutzbrief g. (-s,-e) : paper-tremen g.

Schutzbrille b. (-,-n) : lunedoù gwarez lies., lunedoù gwareziñ lies.

Schutzbündnis n. (-ses,-se) : emglev kendifennerezh g., kevrenn emzifenn g. ; [istor] *Schutz- und Trutzbündnis*, emglev kenemzifenn hag kenargadiñ g.

Schutzdach n. (-s,-dächer) : goudor g., goudorenn b., gwarez g., gwasked g., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., disglav g., disglavenn b., apoueilh g., baled g., doublet g., siklud g., siklutenn b., spagn g., pratell b.

Schutzdamm g. (-s,-dämme) : chaoser gwarez g., sav-mein gwarez g.

Schutzdecke b. (-,-n) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g., golo g., goloenn b., goloadur g., goloadurezh b., ballin b., leienenn b., togenn ;

Schutzdecke bilden, ober ur gwiskad gwarez, reiñ goloadurezh ; *die Schutzdecke eines Strohhafens abnehmen*, didogañ ur bern plouz.

Schütze¹ b. (-,-n) : sellit ouzh **Schütz**¹.

Schütze² g. (-n,-n) : **1.** tenner g., tennataer g. ; *die Schützen haben gut gezielt*, kouchet mat o deus an dennerien ; **2.** [kr-l] *wer einmal trifft ist noch kein Schütze*, n'eo ket an devezh tomm a ra an hañv, ur wech n'eo ket atav (n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket giz) ; **3.** [stered.] Saezher g., Saezhour g. ; **4.** [lu] fuzuilher g., tennataer g. ; **5.** [tekn. stern-gwiader] bulzun b.

schützen V.k.e. (hat geschützt) : gwareziñ, gwarediñ, goudoriñ, andoriñ, gwaskediñ, gwaskedenniñ, kledouriñ, diwall, diogelaat, difenn, skoazellañ, harpañ, sikour, disgwallañ, gwardoniañ, ober gwardoniezh war, mēsa, maesa, kaeañ, rageveshaat, rakdiwall, diarbenn, eveshaat, gouarn, gwarantiñ, mirout ; *jemanden vor einer Gefahr schützen*, gwareziñ u.b. diouzh (diwall u.b. ouzh, diwall u.b. rak, difenn u.b. ouzh, kaeañ u.b. ouzh, gwarantiñ u.b. diouzh) un dañjer, treiñ un dañjer diwar u.b., distreiñ un dañjer diwar u.b., eveshaat u.b. diouzh un dañjer ; *sein Haus vor Eindringlingen schützen*, gouarn (mēsa, maesa) e di diouzh an diavaezidi, gwareziñ e di a-enep an diavaezidi, gwareziñ e di diouzh an diavaezidi ; *gesetzlich geschützt*, gwarezet gant al lezenn, gwarantet gant al lezenn ; *gesetzlich geschützte Marke*, merk marilhet g., merk gwirioù miret warnañ g. ; *Unkenntnis schützt vor Strafe nicht*, bezañ dianaoudek eus al lezenn ne c'hall ket bezañ abeg a-walc'h evit chom digastiz ; *unser Kulturerbe müssen wir schützen*, hor glad sevenadurel a zleomp da virout, hor glad sevenadurel a zleomp da gendelc'her ; *vor dem Regen schützen*, disglaviñ, gwaskediñ, ober disglav da ; *vor dem Regen geschützt*, disglav, en disglav, en distav, diwallet diouzh ar glav, goudor diouzh ar glav, goudoret diouzh ar glav, er gwasked diouzh ar glav ; *vor dem Wind geschützt*, en dizavel, er gwasked diouzh an avel, er goudor d'an avel, gwaskedet, gwasket, en aer vat, diwallet diouzh an avelioù, diwall eus an avel, goudoret diouzh an avel, dizavel, klet, gwarez ; *etwas vor dem Wind schützen*, andorenniñ udb, diwall (goudoriñ, gwaskediñ) udb ouzh an avel, diwall (goudoriñ, gwaskediñ, gouarn, gwarantiñ) udb diouzh an avel, diwall (goudoriñ, gwaskediñ) udb diouzh an avelioù, diarbenn an avelioù ; *diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen*, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhpenn ma torrout an avelioù bras ; *vor dem Frost schützen*, gouarn diouzh ar skorn ; *vor Kälte und Wind geschützter Ort*, lec'h klet g., kornig klet g., kledour g., kledourenn b. ; *Kleider, die dazu geeignet sind, mich vor Unwetter zu schützen*, dilhad gouest da'm diwall diouzh ar wallamzer, dilhad gouest da'm gwarantiñ diouzh ar wallamzer, dilhad gouest da'm eveshaat diouzh ar wallamzer ; *die Saat mit Netzen vor Vögeln schützen*, neudennañ parkadoù nevez hadet ; *Alter schützt vor Torheit nicht*, n'eo ket ar re goshañ hag a zo ar re furañ, en ur goshaat ne furaer tamm, ar malis a zeu kent an oad (Gregor), anken ha truez eo koshaat ha tremen hep furaat, [dimeziñ] da bep oad 'vez pilet koad, ur c'hozh kazh a gar logod yaouank, da bep oad e red ar c'hi war-lerc'h ar c'had, ul louarn

kozh hag eñ dare gwelet ur yar c'hoazh a garfe, n'eus oad ebet evit karet.

V.em. : **sich schützen** (hat sich geschützt) : *sich (t-rt) vor etwas schützen, sich (t-rt) gegen etwas schützen*, kaeañ ouzh udb, emgledouriñ diouzh udb, rageveshaat ouzh udb, kemer e renkoù rak aon ouzh ur gwall bennak, rakdiwall diouzh udb, distav udb, mirout ouzh udb, parraat udb, parraat ouzh udb ; *die Soldaten drückten sich flach an den Boden, um sich vor den Kugeln zu schützen*, douarañ (pladañ) a rae ar soudarded evit kuzhat diouzh an tennoù ; *sich (t-rt) gegen die Kälte schützen*, mirout ouzh ar riv da gregiñ en an-unan, distav ar riv, eveshaat ouzh ar riv, en em ziwall diouzh ar riv, en em zifenn ouzh ar riv, en em sikour ouzh an anoued ; *sich (t-rt) vor dem Regen schützen*, distav, distav ar glav, mont da zistav, klask un disglavenn, klask un distav, klask un distavenn, mont da zisglaviñ, mont en disglav, emgledouriñ diouzh ar glav, kledouriñ diouzh ar glav, en em lakaat er gwasked, mont d'ar gwasked ; *sich vor dem Wind schützen*, mont da zizaveliñ ; *sich (t-rt) vor der Sonne schützen*, **a**) mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn ; **b**) lakaat dienn heol war e gorf.

schützend ag. : ... gwarez, ... gwareziñ, gwarezus, diarbennus, diarbennekaus, -diarbenn, goudorus, mirus, sparlus, gwaskedennek, skoilhus.

Adv. : evit gwareziñ u.b./udb.

Schützenbataillon n. (-s,-e) : [lu] bataillon fuzuilherien g.

Schützenbruder g. (-s,-brüder) : akebuter g.

Schützenfest n. (-es,-e) : **1.** kenstrivadeg tennañ b. ; **2.** [mell-droad] palioù plantet e-barzh forzh pegement lies., palioù a-stlabez lies., palioù ken-ha-ken lies., palioù mui-pegenn-mui lies., palioù ken-ha-kenañ lies.

Schützenfeuer n. (-s,-) : mouskedadeg b., mouskederezh g., fuzuilhadeg b, fuzuilhadennoù lies.

Schützenfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk tenner g. [*Toxotes jaculatrix*].

Schutzengel g. (-s,-) : ael mirer g., ael-mir g., ael gwenn g., arc'houere mat g. / ael mat g. (Gregor), ael diwaller g.

Schützengesellschaft b. (-,-en) : [sport] kevredigezh tennerien b., kevredigezh tennañ b.

Schützengraben g. (-s,-gräben) : [lu] foz-difenn b., foz tennañ b.

Schützenhaus n. (-es,-häuser) : ti ar gevredigezh tennañ g.

Schützenhilfe b. (-) : harp g., skor g., skoazell b.

Schützenkönig g. (-s,-e) : kampion an dennerien g.

Schützenkönigin b. (-,-nen) : kampionez an tennerezh b.

Schützenpanzer g. (-s,-) : [lu] karr-emgann skañv g., karr-argad skañv g., karr hobregonek skañv g.

Schützenplatz g. (-es,-plätze) : tachenn pleustriñ war an tennañ b.

Schützenstand g. (-s,-stände) : stand tennañ g., tennadeg b.

Schützenverband g. (-s,-verbände) / **Schützenverein** g. (-s,-e) : [sport] kevredigezh tennerien b., kevredigezh tennañ b.

Schützenwehr n. (-s,-e) : stankell rañvell-goll b., stankell pal-dour b., stankell bal b.

Schutzfarbe b. (-,-n) : gwiskad liv gwarez g., gwiskad liv gwareziñ g.

Schutzfärbung b. (-) : [loen.] emheñvelaat emzifenn g., emheñveladur emzifenn g.

Schutzfenster n. (-s,-) : prenestr gwarez g..

Schutzfrist b. (-,-en) : prantad gwarez hervez al lezenn g., prantad gwarez lezennel g.

Schutzgebiet n. (-s,-e) : **1.** [polit.] bro-warezet b., Stad-warezet b., Stad gouleviet b. ; **2.** mirva g., gwarezva g., takad repuiñ g.

Schutzgebühr b. (-,-en) : **1.** taos aotreet g., taos skoazell g. ; **2.** raket g., preizhadur g.

schutzgeimpft ag. : [mezeg.] vaksinet.

Schutzgeist g. (-es,-er) : arc'houere mat g.

Schutzgeländer n. (-s,-) : aspled g., bardell b., garidelloù lies.

Schutzgeld g. (-es,-er) : raket g., preizhadur g.

Schutzgeleit n. (-s,-e) : [lu] amheuliadeg b., amheuliad g., ambroug g.

Schutzgitter n. (-s,-) : **1.** kael warez b., treilhenn warez b., kler gwarez str., draf gwarez g., treilheris gwarez g., gward g., kañsell b., garidoù lies. ; **2.** [oaled] harz-tan g., skramm g., gward-tan g., tanharz g., distaner g., harz-fulennoù g.

Schutzgott g. (-s,-götter) : doue gwarezer g., doue gwarezour g., doue diwaller g.

Schutzhaft b. (-) : [gwir] prantad toull-bac'h diarbenn g., rakvac'hadur g., bac'hadur diarbenn g.

Schutzhaube b. (-,-n) : golo gwarez g., golo gwareziñ g., gward g.

Schutzhäuschen n. (-s,-) : gedig g.

Schutzheilige(r) ag.k. g./b. : [relij.] sant paeron g., santez paeronez b., paeronez b., patrom g., patromez b., maeronez b., patron g., patronez b. ; *zweiter Schutzheiliger der Gemeinde*, kenbatrom ar barrez g.

Schutzhelm g. (-s,-e) : tokarn-gwarez g.

Schutzherr g. (-n,-en) : pennaotrou g., gwarezer g., gwarezour g., diwaller g., gwaredour g., patrom g.

Schutzherrschaft b. (-) : gwardoniezh b., paeroniezh b., paeroniadur g., gwarezadur g., goulevierezh g. ; *unter amerikanischer Schutzherrschaft*, dindan gwardoniezh ar Stadoù Unanet, dindan goulevierezh ar Stadoù Unanet ; *unter der Schutzherrschaft der Armee*, dindan gwardoniezh al lu, dindan goulevierezh al lu.

Schutzhülle b. (-,-n) : jakedenn b., kleurenn b.

Schutzhütte b. (-,-n) : goudor g., goudorenn b., ti-bod g.

Schützlin b. (-,-nen) : tennerez b., tennataerez b.

schutzimpfen V.k.e. (schutzimpfte / hat schutzgeimpft) : [mezeg.] vaksinañ.

Schutzimpfung b. (-,-en) : [mezeg.] vaksinadur gwarez g., vaksinadur diarbenn g.

Schutzinsel b. (-,-n) : [straedoù] enezig warez (enezig repuiñ) evit an droadeien b., goudorenn gerzhourien b.

Schutzklausel b. (-,-n) : diferadenn warez b., diferadenn wareziñ b.

Schutzkleidung b. (-,-en) : dilhad war-c'horre lies., dilhad gwarez lies., dilhad gwareziñ lies.

Schutzkontakt g. (-s,-e) : [tredan.] kenstok surentez g., ereadur ouzh ar sol g., douarged g.

Schutzkorb g. (-s,-körbe) : [lu] bouteg gwarez g., boutegad-douar g.

Schutzkörper g. (-s,-) : antikorf g., enepkorf g.
Schutzkrieg g. (-s,-e) : brezel emzifenn g.
Schutzleder n. (-s,-) : 1. difanker g., difankell b. ; 2. [iskrim] brennid warez b., brennid gwarez g.
Schützling g. (-s,-e) : gwarezad g. ; *er ist der Schützling des Ministers*, dindan gwarez ar maodiern emañ ; *er ist mein Schützling*, emañ dindan va askell, gwarezet eo ganin, eveshaat a ran warnañ.
schutzlos ag. : 1. dizifenn, en arvar, hep difenn ; 2. dic'houder, digledour, diglet.
Schutzmacht b. (-,-mächte) : bro warezer b., riez warezer b., stad gouleviañ b.
Schutzmann g. (-s,-männer/-leute) : polis g., poliser g.
Schutzmantel g. (-s,-mäntel) : [nukl.] speurenn wareziñ b.
Schutzmarke b. (-,-n) : merk g., label g. ; *eingetragene Schutzmarke*, merk gwarezet g., merk gant gwirioù miret strizh g.
Schutzmaske b. (-,-n) : maskl gwareziñ g., mouch gwareziñ g.
Schutzmaßnahme b. (-,-n) : darbaroù gwareziñ lies., darbaroù diwall lies., diarbenn gwarez g. ; *soziale Schutzmaßnahmen*, diarbennoù war tachenn ar gwarez sokial lies., darbaroù war tachenn ar gwarez sokial lies. ; *alle Schutzmaßnahmen getroffen haben*, bezañ kuit ha pare diouzh pep droug, bezañ kuit ha pare diouzh pep gwall.
Schutzmauer b. (-,-n) : ramparzh g., moger-difenn b., moger-greñv b., kreñvvoger b.
Schutzmimikry b. (-) : [loen.] emheñvelaat emzifenn g.
Schutzmittel n. (-s,-) : benveg emzifenn g., doare d'en em zifenn g., difenn g., gwarez g. ; *gegen diese Krankheit gibt es kein Schutzmittel*, n'eus difenn ebet a-enep ar c'hleñved-se.
Schutzpatron g. (-s,-e) : [relij.] sant paeron g., patrom g.
Schutzpatronin b. (-,-nen) : [relij.] maeronez b., paeronez b., santez paeronez b., patromez b.
Schutzplanke b. (-,-n) : [hentoù] kloued surentez b., harzell surentez b.
Schutzpolizei b. (-) : polis g., polis-kêr g.
Schutzpolizist g. (-en,-en) : polis g., poliser g., gward-kêr g., gward-ruiou g.
Schutzraum g. (-s,-räume) : goudor g., repu g., goudorenn b., goudorlec'h g., takad repuiñ g., lec'h-repu g., ti-repu g. ; *Luftschutzraum*, goudor enep kirri-nij g., goudor enepnij g.
Schutzschalter g. (-s,-) : [tredan.] disjunter g., troc'h-red g.
Schutzscheibe b. (-,-n) : gwerenn wareziñ b. ; *Windschutzscheibe*, a) gwentskramm g. ; b) [kirri-tan] gwerenn-dal b.
Schutzschicht b. (-,-en) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g.
Schutzschiene b. (-,-n) : 1. roudenn surentez b., reilhenn a-barzh b., adroudenn b. ; 2. kloued surentez b., harzell surentez b.
Schutzschild g. (-s,-e) : harz-tennoù g.
Schutzschrift b. (-,-en) : skrid emzifenn g., danevell gantreizhus b.
Schutzstreifen g. (-s,-) : treuzenn gerzhourien b.

Schutzüberzug g. (-s,-überzüge) : pallenn gwareziñ g., goloenn warez b.
Schutzumhang g. (-s,-umhänge) : pelerinenn b.
Schutzumschlag g. (-s,-umschläge) : [levrioù] jakedenn b.
Schutzverband g. (-s,-verbände) : kevrenn gwareziñ g.
Schutzvorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] gward g.
Schutzwaffe b. (-,-n) : arm emzifenn g.
Schutzwald g. (-s,-wälder) : koadeg gwarez ouzh an disac'hadennoù b.
Schutzwall g. (-s,-wälle) : chaoser gwarez g., sav-mein gwarez g., savenn wareziñ b.
Schutzwand b. (-,-wände) : speurenn wareziñ b., andorenn b.
Schutzweg g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] treuzenn gerzhourien b.
Schutzwehr b. (-,-en) : moger-greñv b., moger-difenn b., ramparzh g., kreñvvoger b.
Schutzzeichen n. (-s,-) : merk g., label g.
Schutzzeit b. (-) : [mezeg.] dizarempred g., dispell g., dihentadur g.
Schutzzeuge g. (-n,-n) : [gwir] test didamaller g.
Schutzzoll g. (-s,-zölle) : taos enporzh gwareziñ g., telloù gwarez lies.
Schutzzollpolitik b. (-) : gwarezouriezh b., gwarezelouriezh b.
Schwa n. (-s) : [yezh.] e dison g.
Schwab g. (-en,-en) : [Bro-Suis, gwashaus] boch g., kozh Alaman g.
Schwabbelei b. (-,-en) : randon g., randonenn b., glabousezh g., ravoderezh g.
schwabbelig ag. : laosk, distenn, distign, flibous, gwak, bourr, gludennek, gludek.
schwabbeln 1. daskrenañ, horjellañ, flojañ ; 2. randoniñ, rambreal, rac'hoanat, chaokat, ravodiñ, borodiñ, flapennat, ragachat, fistilhat, raskañ, kaketal, flepañ.
Schwabber g. (-s,-) : [merdead.] barr-skuber g., barrskuber g.
Schwabe¹ g. (-n,-n) : Swabad g., annezad Swabia g.
Schwabe² b. (-,-n) : [loen.] c'hwil-du g., kloreg g., preñv-du g.
schwäbeln V.gw. (hat geschwäbelt) : swabegañ, komz e rannyezh ar Swabiz, komz gant pouez-mouezh Bro-Swabia.
Schwaben n. (-s) : Swabia b., Bro-Swabia b.
Schwabenalter n. (-s) : [dre fent] un daou-ugent vloaz bennak.
Schwabenkorn n. (-s) : [louza.] yell g.
Schwabenstreich g. (-s,-e) : kalpart b., fallvarch g., follezhenn b.
Schwäbin b. (-,-nen) : Swabadez b., annezadez Swabia b.
schwäbisch ag. : swabat, ... Swabia, [rannyezh] swabek.
schwach ag. : 1. gwan, blin, blinik, asik, izil, sempl, fouist, blank, dinerzh, toc'hor, toc'h, andraf, ble, dispel, displet, dister, fall, flak, gouezel, gwak, ven, tanav, bresk, divalav, peñver ; *schwaches Kind*, bugel sempl (dinerzh, blin, toc'hor, gwan, asik, izil, gouezel, displet, fouist, peñver) g. ; *äußerst schwach*, blank evel ul leue, erru ar fallañ ma c'haller, erru fallañ ma c'haller ; *schwaches Licht*, skleur g., skleurenn b., banne gouloù g., banne sklêrijenn g., banne deiz g., gouloù bleiz g., gouloù

pikous g., gouloù blin g., lutig g. ; *schwächer werden*, fallaat, dont da vezañ fall, mont falloc'h-fallañ, disteraat, gwanañ, gwanaat, semplañ, semplaat, mont simpl, dinerzhañ, toc'horaat, mont e nerzh digant an-unan, mont e nerzh diouzh an-unan, blinaat, blankaat, bleaat, flachañ, venaat, divalavaat, izelaat, digouezhañ, diflakañ ; *sie wurde langsam immer schwächer, sie wurde nach und nach schwächer*, ar sempladurezh a zeuas d'he gounit nebeut-da-nebeut ; *er ist hingefallen, weil er zu schwach war*, kouezhet e oa bet dre ma oa re simpl ; *er ist noch schwächer geworden*, disteraet eo dezhañ, hennezh a zo divalavaet, izelaet eo ; *es wurde mir schwach*, ar fallentez (ar fall) a gouezhas warnon ; *er hat eine schwache Konstitution*, n'eo ket temzet mat e yec'hed, ur gigenn fall a zen eo / simpl eo an temz anezhañ (Gregor), peñver eo an temz anezhañ, hennezh a gouezh alies en arwez ar yer, n'en deus ket bet yec'hed biskoazh, ur galon voñselin en deus, simpl eo e yec'hed, stummet eo diouzh c'hoari ar c'hlañv ; *ein schwaches Gedächtnis haben*, bezañ fall e vemor ; *er ist schwach auf den Beinen*, gwall fall eo eus e sav, fall eo diouzh e sav, fall eo war e dreid, horjellat a ra war e dreid, divhar amann en deus, divhar yod a zo dindanañ, e zivesker a floy azindanañ, rodoù fall en deus, eñ 'zo gwak e zivesker dindanañ, laosk eo war e zivesker, blank eo evel ul leue, bec'h en devez o chom war e elloù, n'eo ket start war e gilhorou, n'eo ket re blom war e gilhorou, n'eo ken eon tout, erru eo ar fallañ ma c'haller, erru eo fallañ ma c'haller ; *schwach von Begriff*, gwan a spered, inosant, ul lastez hir e skouarn, tev e voned, touloù talar en e benn, berr da gompren, gorrek da gompren, ur spered besk a zen anezhañ, kalet a benn, kalet e benn, bouc'h da gompren, pouer, lourt e spered, lourt a spered, lourt a benn, buoc'h a-walc'h, pounner a spered, pounner a benn, dister a spered, berrik a spered, bac'h a spered, pout a spered, pout e spered, pouer a spered, gorrek a spered, ur spered gorrek a zen anezhañ, ur spered pouer a zen anezhañ, stouvet ; *von diesem Wein bekomme ich schwache Beine*, ar gwin-se a gouezh em divhar, gant ar gwin-se e varv va divhar din, gant ar gwin-se e teu va divesker da vezañ flakig ; *schwache Stimme*, mouezh tanav b., mouezh displet b., mouezh voan b., mouezh simpl b., mouezh dister b. ; *er ist schwach auf der Brust*, a) [ster rik] kizidik eo e vruched, techet eo da gaout poan e poull e galon ; b) [dre skeud.] erru eo skañv (treut, moan, ridet, plat, tanav) e yalc'h, berr eo gant an arc'hant, berr eo an arc'hant gantañ, berr eo an arc'hant gantañ etre e zaouarn, just eo an arc'hant gantañ, bas eo an traoù gantañ, hennezh a zo berr war e gezeg, hennezh a zo berr war e sparl, berr eo ar c'hrog gantañ, hennezh a zo berr en e skeuliad, staget berr eo, skort eo an arc'hant gantañ, emañ Fañch ar Berr gantañ, pep tra a zo bihan gantañ, hennezh a zo enkrezet gant an arc'hant ; [dre skeud.] *auf schwachen Füßen stehen*, bezañ diazezet fall, bezañ fontet fall, bezañ brall-divrall, bezañ war al lusk, bezañ lusk-dilusk, bezañ luskellus, bezañ distrantell, na vezañ plom war e dachoù, na vezañ start war e dachoù (war e sichenn), bezañ bresk ; *schwacher Punkt, schwache Seite*, tu gwan g., gwiridig g., klañvenn b., tu gwak g., tu gwiridik g., tu kizidik g., kaledenn b. ; *jemanden an seiner schwachen Stelle*

packen, gwaskañ war gwiridig (kizidig, klañvenn, kaledenn) u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, gwaskañ war ar gor, mont d'u.b. dre e du gwan, mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., kemer u.b. dre an andred gwiridik (damantus) / lakaat e zorn war hesked (gor, kaledenn) u.b. (Gregor), sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vreïn, ren u.b. diwar-bouez un neudenn vreïn ; *schwaches Geschlecht*, reizh wan b., gouenn ar merc'hed b. ; *schwach besucht*, nebeut a ziskenn ennañ, nebeut a zarempred gantañ ; *ein Arzneimittel in schwachen Dosen einnehmen*, kemer nebeut-tre eus ul louzoù bennak ; *ein schwacher Trost*, ur frealz gwall zister ; *schwacher Kaffee*, kafe hir (divlaz, flak, flav, tanav) g., bannac'h teil g., dour lous g., gwelien g., stronk g., kafe seurez g., lipig g. ; *schwache Augen haben*, bezañ aet izel (erru teñval, fallaet) e zaoulagad ; *ein schwaches Herz haben*, bezañ peñver e galon ; *schwacher Puls*, talmadennoù dister ar galon lies., talmadennoù gwan lies. ; *schwacher Atem*, alan (anal) verr b., alan (anal) denn b. ; *stark am Leib, am Geiste schwach*, eskuit eo ar c'hig hogen diyoul eo ar spered - ar c'hig a zo buan, met ar spered a zo dinerzh ; 2. [yezh.] digemm.

Schwäche b. (-,-n) : 1. fallentez b., gwander g., gwanded b., gwanadenn b., gwanidigezh b., gwanijenn b., blinded b., blinder g., blankadurezh b., blankted b., blankter g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., diviañs b., drouklamm g., fillidigezh b., venadur g., vender g., vendet b., venizion b., sempladurezh b., semplaenn b., breskder g., breskded b., breskadurezh b., gwan g. ; 2. tu gwan g., gwiridig g., klañvenn b., tu gwak g., tu gwiridik g., tu kizidik g., kaledenn b. ; *menschliche Schwächen*, mankoù Mab-den lies. ; *jemanden bei seiner Schwäche für gutes Essen packen*, tapout u.b. diwar-bouez e gof, tapout u.b. diwar-bouez e c'henoù ; *eine Schwäche für etwas haben*, bezañ troet gant udb, bezañ douget (kaout un doug) d'udb, kaout ur pleg evit udb.

Schwächeanfall g. (-s,-anfälle) : fallaenn b., falladenn b., filidigezh b., gwanadenn b., gwanidigezh b., gwanijenn b., vaganadur g., sempladur g., sempladurezh b., sempladenn b., semplaenn b. ; *Schwächeanfälle erleiden*, vaganellañ, bezañ klañv gant ar fall ; *einen Schwächeanfall erleiden*, kouezhañ ar fall war an-unan, berañ.

schwächen V.k.e. (hat geschwächt) : gwanañ, gwanaat, dinerzhañ, disleberañ, toc'horiñ, asikañ, bleaat, blinaat, blankaat, fallaat, semplaat, lakaat da zivalavaat ; *jemandes Ansehen schwächen*, gwallvrudañ u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., divrudañ (fallvrudañ) u.b., dichekal u.b., binimañ u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., gwashaat u.b., dispenn anv kaer (brud vat) u.b. ; *diese Krankheit schwächt ihn*, ar c'hleñved-se a zeu d'e zinerzhañ, ar c'hleñved-se a zisliber (a doc'hor) anezhañ, gant ar c'hleñved-se e teu da vezañ dinerzh, emañ oc'h uzañ gant ar c'hleñved-se, e wanaat a ra ar c'hleñved-se, emañ o tivalavaat gant ar c'hleñved-se.

V.em. : **sich schwächen** (hat sich geschwächt) : *sich (t-rt) absichtlich schwächen*, emwanañ, en em wanañ.

schwächend ag. : blinderus, gwanaus, blankaus.

Schwächerwerden n. (-s) : 1. gwanadur g., gwanidigezh b., gorrekadur g., digresk g. ; 2. [mezeg., droug, poan] habaskadenn b., aesadenn b., esmoliñ g.

Schwächezustand g. (-s,-zustände) : diouer a nerzh-korf g., fallentez b., gwander g., gwanded b., kabac'hded b., izilded b., blinded b., blinder g., blankted b., blankter g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., sempladurezh b., semplaenn b.

schwachgläubig ag. : devot hervez feson nemetken, devot da welet hepmuiken, devot diwar-c'horre, devot a-ziwar-c'horre, bihan boazh, bouk, klouar, tremenet dre ar ridell, brizh-, krak-, yen klouar, lugut e galon da grediñ, pennadus ; *du Schwachgläubiger, warum hast du gezweifelt ?* feiz dister a zen, perak ne c'h ket kredet a-walc'h ?

Schwachheit b. (-,-en) : 1. diouer a nerzh-korf g., fallentez b., gwander g., gwanded b., gwanadenn b., kabac'hded b., izilded b., blinded b., blinder g., blankted b., blankter g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., diviañs b., venadur g., vender g., vendet b., sempladurezh b., semplaenn b. ; 2. *sich keine Schwachheiten einbilden*, sellet ouzh an traoù evel m'emaint, chom hep en em douellañ eñ e-unan.

schwacherzig ag. : digalon, digalonek, laosk.

Schwacherzigkeit b. (-) : laoskentez b., laoskoni b., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b.

Schwachkopf g. (-s,-köpfe) : amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourenneg g., pampez g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., beg glep g., genoù glep g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., genoù bras g., beg bras g., genoù frank g., begog g., louad g., buzore g., inosant g., darsod g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., gogez g., nouch g., penn luch g., magn g., pennsod g., diskiant g., penn-skañv g., patatezenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., Yann seitek g., spered berr a zen g., spered besk a zen g., berrboell g. ; *alter Schwachkopf*, loufer g., kripon pampes g., kripon impopo g., kripon luo g., glaourenneg g., neudenner g., droch g., penn droch g., papelod g.

schwachköpfig ag. : laban, sot, genaouek, geoliek, amoet, gars, diot, diboell, diskiant, droch, pampes, sot-nay, sot-pik, panenn, cheulk, bleup, gloud, louad, brell, loukes, darsot, speredet-berr, glep.

schwächlich ag. : gwan, blin, blinik, asik, izil, blank, sempl, fouist, dinerzh, karnet, toc'hor, toc'h, ble, gouezel, krak, dister, malotrou, munut, prim, teusk, spinek, skuizh-diskuih, divalav, peñver, ratous ; *schwächliches Kind*, bugel sempl (dinerzh, toc'hor, gwan, blin, asik, izil, gouezel, fouist, karnet, peñver) g. ; *von schwächlicher Gesundheit*, stummet diouzh bezañ klañv alies, kizidik ouzh ar c'hleñvedoù, klañvidik, klañv-diglañv, ur galon voñselin dezhañ, sempl e yec'hed, atav vi pe labous o c'hoari gantañ, fall e gorf, hag en deus korf fall, hag a gouezh alies en arwez ar yer, disterik e yec'hed, ampalaeret-fall : pa ne vez ket poan en ur penn e vez poan er penn all, peñver an temz anezhañ ; *er ist von schwächlicher Konstitution*, n'eo ket temzet mat e yec'hed, ur gigenn fall a zen eo / sempl eo an temz

anezhañ (Gregor), peñver eo an temz anezhañ, hennezh a gouezh alies en arwez ar yer, n'en deus ket bet yec'hed biskoazh, ur galon voñselin en deus, sempl eo e yec'hed, stummet eo diouzh c'hoari ar c'hlañv.

Schwächling g. (-s,-e) : 1. sioc'han g., speñv g. ; 2. flakenn b., buzbugenn b., marvasenn b., marvadenn b., krouadur g., lopagn g., beuzelenn b., luduenn b., kouskadenn b., kousker g., klouarenn b., chuchuenn b., labaskenn b., landreant g., lochore g. ; *das ist ein Schwächling*, ur morgousket a zen eo, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzbugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourte eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazhied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad.

Schwachmatikus g. (-,-se) : buzbugenn b., marvasenn b., marvadenn b., krouadur g., lopagn g., beuzelenn b., klouarenn b., chuchuenn b., kouskadenn b., kousker g., labaskenn b., landreant g., lochore g., luduenn b.

Schwachpunkt g. (-s,-e) : gwan g., tu gwan g., gwiridig g., klañvenn b., tu gwak g., kaledenn b., kizidig g. ; *jemandes Schwachpunkt suchen*, klask peg war u.b.

schwachsichtig ag. : fall e zaoulagad, aet izel e zaoulagad, teñval e zaoulagad, belbich.

Schwachsinn g. (-s) : n'eus forzh petra, forzh petra, dispered g., blinded spered b., blinder spered g., sioc'handler g., sioc'handed b., izilder g., sioc'hanidigezh b., soton b., diotaj g., diboellaj g., diotiezh b., brizherezh g., diskianterezh g. ; *das ist doch Schwachsinn !* n'eus forzh petra ! forzh petra !

schwachsinnig ag. : nammet e spered, izil, hanter gollet e spered, arsot, un tamm difournis a spered, laban, amiod, diskiant, diod, blin, gars, speredet-berr, gwan a spered ; *schwachsinnig werden*, arsodiñ.

Schwachsinnige(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] nammad a spered g., den blin e spered g., den nammet e spered g., sioc'han g., P. dispered g., sod g., darsod g., arsod g., spered berr a zen g., berrboell g., spered besk a zen g., den speredet-berr g.

Schwachstelle b. (-,-n) : 1. gwan g., tu gwan g., gwiridig g., klañvenn b., tu gwak g., kaledenn b. ; *jemandes Schwachstelle suchen*, klask peg war u.b. ; 2. faout g., toull g., fuadenn b.

Schwachstrom g. (-s) : [tredan.] red tredanvarr izel g., red barr izel g.

Schwächung b. (-, -en) : gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., izilaat g., blinaat g., skañvadur g., bihanadur g., digresk g., venizion b., sempladur g., sioc'hanidigezh b. ; *Schwächung des Devisenkurses des Euros gegenüber dem Dollar*, gwanadenn an euro e-keñver an dollar b.

Schwade b. (-, -n) / **Schwaden**¹ g. (-s, -) : [labour-douar] andell b., andenn b., dramm b., savadell b., regenn b. ; *in Schwaden liegen*, bezañ drammet (savadellet, andellet), bezañ war e zramm ; *in Schwaden legen*, dramañ, savadelliñ, andellañ, regennañ, ober andelloù, roudennañ, lakaat a-renkennadoù ; *sich in Schwaden legen*, kouezhañ en e zrammoù, ruilhal war e zramm ; *Schwaden zusammenharken*, distropañ.

Schwaden² g. (-s, -) : mogasenn b., mogidell b., kalzenn b.

Schwadron b. (-, -en) : [lu] skouadrenn b., skouadrennad b., skouadron g.

schwadronieren V.gw. (hat schwadroniert) : kankalat, poufal, teilat, lorc'hañ, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, brabañsal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fougant gant e ouiziegezh, bragal, dougen roufi, en em rollañ, fougéal, debriñ mel, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ digoroù gant an-unan frankik, c'hoari e baotr, rufañ avel ha moged, rual gant an avel, ober pompad, ober e bompad, bezañ fougasoù gant an-unan leizh e c'henoù, sachañ dour d'e foenneg, rodal, rodal e revr, raneal, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù rondonus gant an-unan.

Schwafelei b. (-, -en) : randon g., randonerezh g., randonnenoù lies., sorc'hennerezh g., glabouseurezh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù lies., barboterezh g., jaodre g., rabardellerezh g., rac'hoan g., rac'hoanerezh g., ragacherezh g., rambre g., rambreerezh g., raonerezh g., stranerezh g., ranellerezh g., komzoù arabadus lies., arabad g., borod g., pifoù lies., soroc'hellou lies.

schwafeln V.gw. (hat geschwafelt) : randoniñ, chaokat, rambreal, rac'hoanat, ravodiñ, borodiñ, flapennat, ragachat, barbilhat, barbotiñ, fistilhat, raskañ, kaketal, flepañ, jaodreañ, rac'hoaniñ, ranezenniñ, gwrac'hellat, gwrac'hiñ, sorc'henniñ, riotal.

Schwafeler g. (-s, -) : brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., ravoder g., borod g., boroder g., arabadus g., bourouell g., bouroueller g., rambree g., penn-rambre g., berlobi g., barboter g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., jaodre g., brammer g., jaodreer g., rac'hoaner g., randoner g., randonenn g., ranezenn g., sorc'hennet g.

Schwaflerin b. (-, -nen) : randonenn b., ravoderezh b., rambreerezh b., barboterezh b., jaodreerezh b., rac'hoanerezh b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., sorc'hennerezh b.

Schwager g. (-s, Schwäger) : breur-kaer g., breureg g. ; *mein zukünftiger Schwager*, danvez va breur-kaer g.

Schwägerin b. (-, -nen) : c'hoar-gaer b., c'hoareg b.

schwägerlich ag. : ... breur-kaer, ... breureg, o vezañ breur-kaer, o vezañ breureg.

Schwägerschaft b. (-) : 1. perzh bezañ breur-kaer g., perzh bezañ c'hoar-gaer g. ; 2. [dre astenn.] kerentiezh b.

Schwalbe b. (-, -n) : 1. [loen.] gwennili b., skendilig b., gwennel b., gwennelenn b., gwennidell b. ; *Migration der Schwalben*, emdizhadeg ar gwennilied b. ; 2. *eine Schwalbe macht noch keinen Sommer*, n'eo ket ur skendilig a ra an hañv nag ur barr-avel ar goañv - ar seblant zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - n'eo ket un devezh tomm a ra an hañv - ur wech n'eo ket atav (n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket giz).

schwalbenartig ag. : stumm ur wennili dezhañ, e doare ur wennili, e doare gwennilied, a-zoare gant ur wennili, a-zoare gant ar gwennilied, a-seurt gant ur wennili, a-seurt gant ar gwennilied.

Schwalbengezwitscher n. (-s) : richanadeg ar gwennilied b., geizadeg ar gwennilied b.

Schwalbenkraut n. (-s, -kräuter) : [louza.] louzaouenn-an-daoulagad b., louzaouenn-ar-gwennilied b., louzaouenn-ar-plac'h-koant b., sklaer b., gwad-melen g.

Schwalbennest n. (-es, -er) : neizh gwennili g.

Schwalbenschwanz g. (-es, -schwänze) : 1. lost gwennili g. ; 2. [tekn.] lost-koulm g., lost gwennili g., lost gwennel g. ; 3. P. levitenn hir b., poentenn hir b., lost-pig g., porpant lost-pig g., chupenn lost-pig b.

Schwalbenstein g. (-s, -e) : [maen.] maen gwennili g.

Schwalbenwurz b. (-, -en) / **Schwalbenwurzel** b. (-, -n) : [louza.] asklepiad str., louzaouenn an divinin str.

schwalchen V.gw. (hat geschwalcht) : 1. glaouañ, duañ ; 2. mogediñ, divogediñ.

Schwale b. (-, -n) : [loen.] mandog g., gargadenn b., gwennig g.

Schwall g. (-s, -e) : 1. morad g., liñvadenn b., lanvad g., taol-mor g., bern-mor g. ; 2. [dre skeud.] *Wortschwall*, *Redeschwall*, komzoù a-stlabez (forzh pegement), kaozioù a-drojuez (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, mui-pegem-mui, gwazh-pegem-gwazh) lies., foerell gomzoù b., mor a gomzoù g.

Schwamm g. (-s, Schwämme) : 1. spoue str., spoueenn b. ; *mit dem Schwamm abwischen*, spoueañ ; *Schwamm darüber!* echu ha peoc'h ! disoñjomp an dra-se ! greomp an disoñj war an dra-se ! ; 2. [louza.] fungus g., kabell-touseg g., tog-touseg g., boued-touseg g. ; *Feuerschwamm*, tont g., losk g. ; 3. [loen.] spoue str., spoue-mor str., bara-korrig g., bara-mor g. ; 4. [mezeg.] burbu str., afoù lies.

schwammartig ag. : spoueeek, spoueennek, spoueüs, stoubennek, fungusek, e doare ar spoue, a-zoare gant ar spoue, a-seurt gant ar spoue.

Schwämmchen n. (-s, -) : 1. spoue bihan str. ; 2. [mezeg.] borb g.

schwammförmig ag. : spoueeek, fungusek, e doare ar spoue, a-zoare gant ar spoue, a-seurt gant ar spoue.

Schwammgewächs n. (-es, -e) : fungus g.

Schwammholz n. (-es) : koad stoubennek g.

schwammicht ag. / **schwammig** ag. : 1. spoueeek, spoueennek, spoueüs, stoubennek ; *eine schwammige Rübe*, un irvinenn stoubennek str. ; 2. [dre skeud.] toazennek, toazek, tevik ; *schwammiges Gesicht*, dremm c'hwezet b., dremm goefivet b.

Schwammkoralie b. (-, -n) : [loen.] koural spoueheñvel str.

Schwammspinner g. (-s, -) : [loen.] bombiks g., preñv seiz g.

Schwammtier n. (-s,-e) : [loen.] spoue str., spoue-mor str., bara-korrig g., bara-mor g.

Schwan g. (-s, Schwäne) : 1. [loen.] alarc'h g. [*liester* elerc'h] ; 2. *mein lieber Schwan !* va mignon ! va mignon kozh ! mignon kaer ! va filhor !

schwanen V.dibers. (hat geschwant) : *mir schwant nichts Gutes*, gwelet (drouksantout, raksantout) a ran gwall drubuilhoù o tont deomp, un drouksant a bouez war va c'halon, me a soñj din e tenn kement-se da fall, netra vat ne welan o tont eus kement-se, mann vat ebet ne welan o tont eus kement-se, kement-se a yelo e drouziwez'h 'meus aon.

Schwanengesang g. (-s,-gesänge) : 1. kan an alarc'h g. ; 2. [dre skeud.] an abadenn diwezhañ b., finvez an abadenn b., angoni b. ; *das war der Schwanengesang des Königtums*, kement-se a sone angoni ar roueelezh, kloc'h angoni ar roueelezh e oa an dra-se ; 3. [dre skeud.] oberenn diwezhañ b.

Schwanenhals g. (-es,-häse) : gouzoug alarc'h g.

Schwanenjungfrau b. (-,-en) : [mojenn.] valkirienn b. [*liester* valkirienned, valkirized].

Schwanenmuschel b. (-,-n) : [loen.] meskl dour dous str.

Schwanenritter g. (-s) : [mojenn.] marc'heg e Alarc'h g., Lohengrin g.

Schwang g. (-s) : *im Schwange sein*, bezañ diouzh ar c'hiz, bezañ ar c'hiz vras eus an-unan ; *das ist jetzt im Schwange*, setu ar bater nevez ! evel-se emañ ar c'hiz bremañ !

Schwangbaum g. (-s,-bäume) : [kirri] brec'h-karr b., gwalenn-garr b.

schwanger ag. : 1. brazez, brazez a vugale, brazezet, dougerez, o tougen, o tougen krouadur, o tougen frouezh, ac'hub, ac'hubet, e tro, mod, sezi, podet ; *schwanger sein*, bezañ brazez, bezañ brazezet, bezañ dougerez, bezañ o tougen, bezañ o tougen bugale, bezañ o tougen krouadur, bezañ o tougen etre he daougostez, dougen frouezh, bezañ ac'hub, bezañ ac'hubet, bezañ o c'hortoz, bezañ e tro, kemer kof, dougen had, bezañ bugel ganti, bezañ un dra bennak a nevez ganti, bezañ traoù nevez ganti, bezañ war he fedennoù, bezañ keloù bugel ganti, [dre fent] bezañ war he chaosonoù, bezañ kenebet, bezañ flemmet, bezañ pistiget, bezañ podet, bezañ krog, bezañ anv ganti, lakaat (un) astenn d'he zavañjer, bezañ prenet un davanañjer nevez, bezañ tapet he gad dezhi, bezañ pounner he zroad, bezañ ur grilh ganti en he faner, bezañ karget, bezañ karget he faner, bezañ leun he faner, bezañ paket ur banerad, bezañ paket ur c'hofad, bezañ pounner he botoù, bezañ bet un taol ki rous ; *ich bin schwanger*, o tougen emañ ; *schwangere Frau*, dougerez b., maouez dougerez b., maouez vrazez b., P. kaolenn pomet b. ; *schwanger werden*, en em gavout brazez, en em gavout dougerez, P. bezañ krog ; *sie ist seit Kurzem schwanger*, pistiget eo, keloù mat a zo ganti, keloù nevez a zo ganti, P. krog eo ; *hochschwanger sein*, bezañ brazez-ac'hub (brazez-tenn, brazez-darev, brazez-vras, prest da chom), bezañ tost d'an termen, bezañ dougerez tost d'an termen, bezañ tost d'ober he zro, bezañ he c'hof betek he lagad ; *vor der Heirat schwanger werden*, ober he neizh a-raok an hañv ; *sie war im sechsten Monat schwanger*, dougerez e oa a c'hwec'h

miz, war e c'hwec'h miz dougerez e oa, c'hwec'h miz bugel a oa ganti, c'hwec'h miz bugale a oa ganti, edo abaoe c'hwec'h miz o tougen bugel, edo abaoe c'hwec'h miz o tougen bugale, c'hwec'h miz a oa edo war he chaosonoù ; *sie war von ihm schwanger*, brazezet e oa bet gantañ, lakaet e oa bet brazez gantañ, brazez e oa eus e berzh ; *eine Frau heiraten, die von einem anderen schwanger ist*, mont d'ober golo-pod, bezañ tapet da c'holo-pod ; *sie war mit ihm schwanger*, o tougen anezhañ edo, brazez diwarnañ e oa, brazez warnañ e oa, dougerez e oa warnañ, dougerez e oa outañ ; *Gelüste schwangerer Frauen*, c'hoantoù gwrazez bragez lies., c'hoantadennoù gwrazez bragez lies. ; 2. *unheilschwanger*, sin fall gantañ (ganti), feson trubuilhoù bras gantañ ; *an Folgen schwanger*, hag a denn da vraz, hag a denn d'e heul gwalloù e-leizh, hag en devo heuliadoù grevus ha pouezus.

Schwangere ag.k. b. : dougerez b., maouez dougerez b., maouez vrazez b., P. kaolenn pomet b.

schwängern V.k.e. (hat geschwängert) : 1. brazezañ, P. troadañ ur rozenn da, speriañ, ober an afer, flemmañ, diharpañ, aozañ, lakaat an toaz e go, kargañ he faner goloet da, lakaat tev, renkañ, podañ, plantañ bugel da, plantañ bugel e ; *ihr Nachbar hatte sie geschwängert*, en em gavout a reas brazez eus (a-berzh) hec'h amezeg, lakaet e oa bet brazez gant hec'h amezeg, brazezet e oa bet gant hec'h amezeg, hec'h amezeg en doa roet ur pok Spagn dezhi, hec'h amezeg en doa graet an afer, hec'h amezeg en doa podet anezhi, diharpet e oa bet gant hec'h amezeg, renket e oa bet gant hec'h amezeg, flemmet e oa bet gant hec'h amezeg, aozet e oa bet gant hec'h amezeg, lakaet tev e oa bet gant hec'h amezeg ; *eine Frau heiraten, die von einem anderen geschwängert wurde*, mont d'ober golo-pod, bezañ tapet da c'holo-pod ; 2. *peurvec'hiañ*, *peurintrañ* ; *von Salz geschwängerte Meeresluft*, aer ar mor he lod a holen ganti (gantañ) b., aer vor karget a holen b., hal ar mor g.

Schwängern n. (-s) : speriadur g., frouezhusaat g., frouezhusadur g.

Schwangerschaft b. (-,-en) : brazezed b., dougadur g. ; *das Kind kam im sechsten Schwangerschaftsmonat zur Welt*, ar bugel ne oa nemet c'hwec'h miz douget pa oa bet ganet.

Schwangerschaftsabbruch g. (-s,-abbrüche) : torr-dougadur g., torr-brazezed g., diforc'hiñ g., diforc'h g., diforc'hidigezh b., rikladenn b., sioc'hanadur g. ; *strafbarer Schwangerschaftsabbruch*, torr-dougadur er-maez eus al lezenn g., torr-brazezed er-maez eus al lezenn b., diforc'hiñ difennet hervez al lezenn g.

Schwangerschaftsberatung b. (-,-en) : kuzuliadenn vrazezded g., kuzuliadenn e kreizenn steuñviñ ar genel b.

Schwangerschaftsberatungsstelle b. (-,-n) : kreizenn steuñviñ ar genel b.

Schwangerschaftsstreifen g. (-s,-) : roudenn vrazezded b., stirgennad g., ridadur g. ; *auf dem Bauch hat sie Schwangerschaftsstreifen*, roudennek eo he c'hof, roudennoù brazezed a zo war he c'hof.

Schwangerschaftsunterbrechung b. (-,-en) : torr-dougadur g., torr-brazezed g., diforc'hiñ g., diforc'h g., diforc'hidigezh b., rikladenn b. ; *strafbare*

Schwangerschaftsunterbrechung, torr-dougadur er-maez eus al lezenn g., torr-brazezed er-maez eus al lezenn b., diforc'hiñ difennet hervez al lezenn g.

Schwangerschaftsurlaub g. (-s) : ehan brazezed g.

Schwangerschaftsverhütung b. (-,-en) : hilastaliñ g., hilastalerezh g., enephiliañ g., enephiliadur g.

Schwängerung b. (-,-en) : 1. speriadur g., frouezhusaat g., frouezhusadur g. ; 2. [kimiezh] peurvec'hiadur g., intrañ g., intradur g., peurintradur g.

schwank ag. : 1. plegus, gwevn, horellus ; *schwanker Stängel*, garenn blegus b., garenn wevn b. ; 2. *jemanden schwank machen*, distardañ (strafuilhañ) mennozhioù u.b., dinerzhañ spered u.b., distablaat u.b.

Schwank g. (-s, Schwänke) : 1. farsadenn b., fars g., bourd g., taol jilibourdiñ g., taol farserezh g., jangloù lies., wignavaou g. ; 2. [lenn.] kontadenn farsus b., danevell fentus b., ribardenn b. ; *Schwänke erzählen*, ribardennañ ; 3. [c'hoariva] bourdarvest g., fars g., farsadenn b.

schwanken V.gw. (hat geschwankt / ist geschwankt) : 1. (hat) : horjellañ, horjellat, horjellat, horjellat, horellañ, horkellat, brañsellat, brañskellat, bransigellat, gwangellañ, charigellañ, gwintañ-diwintañ, ruilhal, brallañ, flojañ, bezañ e brall, bezañ gadal en e sav, bezañ laosk en e sav, bezañ laosk war e zivesker, bezañ hej gant an-unan, traidellañ, beskellañ ; *die Zweige schwanken im Wind*, horjellat a ra ar skourroù ouzh c'hwezh an avel, frizañ a ra ar brankoù en avel, brañsellat a ra ar brankoù ouzh c'hwezh an avel, brallañ a ra ar skourroù en avel, lusket e vez ar skourroù gant an avel, an avel a laka ar skourroù da hejañ, luskañ a ra ar skourroù en avel, hejañ a ra ar skourroù en avel, luskellañ a ra ar skourroù ouzh c'hwezh an avel ; *das Schiff schwankt*, brañsigellat a ra ar vag gant an houlennou, brañskellat a ra ar vag gant an houlennou, horjellat a ra ar vag, lusket-dilusket e vez ar vag gant ar gwagennoù, gwintañ-diwintañ a ra ar vag gant an houl, emañ ar vag o ruilhal evel ur penton, taolet ha distaolet e vez ar vag gant ar c'hommoù, neuñvennat (neuennat) a ra ar vag, taol-distaol eo ar vag ; *unter einer Last schwanken*, horjellañ (brañsellat, brañskellat, charigellañ, beskellañ) dindan ur bec'h bennak, horjellat gant ur bec'h bennak ; 2. (hat) : krenañ, daskrenañ, bezañ war gren ; 3. (hat) : chom war var, tarc'hwezhañ, termal, tarlaskat, horjellat, horellañ, digareziñ, argrediñ, amgrediñ, tortañ, tardañ, daleañ, dandrelliñ, dandoniñ, etredaouiñ, soetiñ, kaeañ, amzeriñ, douetiñ, chipotal, bezañ etre daou vennozh, bezañ etre daou benn e vennozh, bezañ etre daou c'hoant, bezañ en entremar, chom en entremar, chom war an entremar, bezañ etre mont ha dont, arvariñ ; *er schwankt ständig hin und her*, n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout ; *er schwankt noch in seiner Wahl*, n'en deus ket dibabet c'hoazh, chomet eo en entremar (etre-daou) evit c'hoazh, etre daou vennozh emañ c'hoazh, etre daou benn e vennozh emañ c'hoazh, emañ etre mont ha dont c'hoazh, ne oar ket c'hoazh pet bronn gleiz en deus, etre daou c'hoant emañ, ne ra na tre na lanv c'hoazh, emañ etre an dour hag ar c'hler c'hoazh, en em nec'hiñ a ra c'hoazh taol-distaol en eil dibab hag en egile, etredaouiñ a ra ; *er*

schwankt wie ein Rohr im Wind, emañ etre 'n daou (emañ en entremar, termal a ra) c'hoazh, etre div galon (etre mont ha dont, etre ober ha paouez) emañ c'hoazh, ne oar ket c'hoazh pet bronn gleiz en deus, ne oar ket war beseurt tu treiñ ar rod, ne ra na tre na lanv, emañ etre an dour hag ar c'hler, ne ra neuz ebet, n'ez a war du ebet, n'en deus na da vont na da zont, n'eus na da vont na da zont ennañ, chom a ra e bili-bann, en arvar emañ war ar pezh a zle ober ; *die Handlung schwankt*, en entremar emañ an dud ; 4. (hat) : neuennat, neuñvennat, neuial-dineuial, bezañ neuñv-dineuñv, bezañ neuennus, argemmañ, brallañ ; *die Preise schwanken*, neuennat a ra ar prizioù, en argemm emañ ar prizioù ; *der Preis schwankt zwischen zwanzig und dreißig Euro*, ar priz a vrall etre ugent ha tregont euro, ar priz a vrafiskell etre ugent ha tregont euro ; 5. (ist) : mont war e grank, mont treflez, mont a-we, bale treflez, mont treuz-didreuz, mont bouilh-ha-bouilh, mont brañsell-divrañsell, mont war e zaougostez, kammigellañ, hatiñ, steuñviñ gant e hent, trantellañ, traidellañ, treuzigellañ.

Schwanken n. (-s) : 1. brañskellerezh g., brañsellerezh g., luskelladur g., luskellerezh g., luskell b., kemmadur g., neuennad b., argemmatur g., sav-diskenn g., brall g., bralladur g., hej g., fiñv luskellus g., fiñv lusk-dilusk g., lusk-dilusk g. ; 2. [merdead.] ruilh g., horelladur g., horell g. ; 3. krenerezh g., kren g., krenadennoù lies., krenijennoù lies., daskren g., daskrenadennoù lies. ; 4. tarc'hwezherezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadennoù lies., lure g., entremar g., mordo g., lugud g., diegi b., diaezamant g., esprejoù lies., neuennadur g., neuennadoù lies., amzivin g.

schwankend ag. : 1. diziviz, furluok, kemm-digemm, hedro, boullant, tro-distro, valigant, variant, kildro, dizalc'h, pennadus, diyoul, war vordo, horell, silwink, en amzivin, etre daou soñj, etre 'n daou, etre-daou, etre div galon, etre mont ha dont, etre ober ha paouez, etre an dour hag ar c'hler, amgred, war an entremar, en entremar, war var ; 2. hejet, hej, hej-dihej, loc'h-diloc'h, fiñvus ; *ein schwankendes Rohr im Winde*, ur bennduenn hejet gant an avel ; 3. gwak, krenigellek, krenek, bouk ; *schwankender Boden*, douar krenigellek g., douar krenek g., douar bouk g., douar gwak g. ; [dre skeud.] *sich auf schwankenden Boden begeben*, a) stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall ; b) dont (mont) war skoulmoù balan (war skoulmoù plouz kerc'h), tennañ riskloù war an-unan, kemer riskloù ; 4. distabil, dispis, amresis, neuñv-dineuñv, neuennus, kemm-digemm, fiñvus ; *schwankender Gebrauch eines Wortes*, implij distabil (amresis, dispis) ur ger bennak g., neuennadur ster ur ger bennak g. ; *schwankende Preise*, prizioù neuennus lies., prizioù neuñv-dineuñv lies., prizioù kemm-digemm lies., prizioù fiñvus lies. ; 5. brall-divrall, brallus, horellus, horjellus, charigell, gadal, distabil, distrantell, laosk, silwink, a-silwink, amgadarn, dizalc'h, krenidik, traidellus, e bili-bann, bouilh-ha-bouilh, brañsell-divrañsell, ling-ha-lang, treuzek, lusk-dilusk, luskellus, war al lusk.

Schwank Erzähler g. (-s,-) : ribardenner g.

Schwankgedicht n. (-s,-e) : [lenn.] fablennig b.

schwankhaft ag. : fentus, farsus, bourdus, ribardennus.

Schwankung b. (-, -en) : 1. brañskellerezh g., brañsellerezh g., luskelladur g., luskellerezh g., luskell b., lusk-dilusk g., kemmadur g., neuennad b., argemm g., argemmad g., argemmadur g., sav-diskenn g. ; 2. [merdead.] ruih g., horelladur g., horell g. ; 3. [stered.] nugañ g.

Schwankungsbreite b. (-, -n) / **Schwankungsspielraum** g. (-s, -räume) : [arc'hant.] lec'hed neuenniñ g.

Schwanz- : lostel, lostek, a-dreñv, -lost.

Schwanz g. (-es, Schwänze) : 1. lost g., P. skourjez b. ; *der Hund wedelt mit dem Schwanz*, emañ ar c'hi oc'h hejañ (o fistoulat, o fichañ, o lavigañ) e lost ; *die Kuh schlägt mit dem Schwanz*, emañ ar vuoc'h oc'h ober skubadennoù lost (o strilhañ he lost gant nerzh) ; *langer, buschiger Schweif*, lost e panezenn g., lost hir ha toupek g. ; *der buschige Schwanz des Eichhörnchens*, lost toupek ar gwiñver g. ; *die Eidechse kann ihren Schwanz abwerfen*, hedorr eo lost ar glazard ; *einem Tier den Schwanz abschneiden*, beskañ ul loen, dilostañ ul loen ; *den Schwanz einziehen*, a) bezañ e lost en e c'harbedenn, skoachañ e lost etre e zivhar, bezañ izel e lost ; b) [dre skeud.] bale moan, kerzhet moan, bale plaen, bale strizh, bale kempenn, charreat moan, plegañ touchenn, koazhañ, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, skrampañ dirak u.b., stouiñ e dal dirak u.b., yariñ gant u.b., lentañ ouzh u.b., kailhañ dirak u.b., bezañ kouezhet d'an-unan klipenn hag askell, bezañ izel e gribell, diskanañ, bezañ kouezhet e vannielloù gant an-unan, diskar e gribell, diskar e gripenn ; 2. [dre skeud.] *den Schwanz hängen lassen*, bezañ izel e lost, bezañ izel e gribell, bezañ toutek (lostek, mezhek) ; 3. [dre skeud.] *das Pferd am Schwanz aufzäumen*, lakaat an arar a-raok ar c'hezeg, lakaat lost ar c'harr a-raok, mont war e benn, debriñ e gig a-raok e soubenn, sevel an tour a-raok an aoter, troc'hañ e gerc'h a-raok e foenn, lakaat an arar a-raok ar c'hilhorou, labourat evel ma kac'h ar saout en noz, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, bezañ maout da lakaat spilhoù e revr ar saout, tapout skrilhed gant bazh ar yod, brellañ, ober labour beleg, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, mont da besketa goude ar mare, mont da ourmela goude ar vareaj, klask vioù fresk e neizhioù warlene, klask vioù fresk e neizhioù kozh ; 4. [dre skeud.] *jemandem Feuer unter den Schwanz machen*, lakaat bole e divesker u.b., lakaat mani en u.b., ober tan d'u.b., reiñ herr d'u.b., reiñ kas d'u.b., lakaat kas en u.b. ; 5. [kr-I] *kommt man über den Hund, kommt man auch über den Schwanz*, graet ar c'halz ne chom ket kalz - aet al lost, aet an hanter tost - an neb a c'hall ober paner a c'hall ober manikin ; 6. [sonerezh] krogenn b. ; 7. P. pidenn b., bitouzen b., pifon g., lost g., kantol b., kalc'h g., heuz g., kalkenn b., Yann galkenn g., mudurun b., gamachenn b. [liester gamachoù], fardell b., pint g., silh g., kastr g., pik g., pich g., strinkell b., kastrenn b., ibil g., ibil kig g., ibil beuz g., barrenn-stur b., alc'hwez bras g., bazh b., bazh a-raok b., bazh-kig b., bazh verr b., bazh-yod b., bazhoulenn b., begel g., ar biz warn-ugent g., biz tev, naer vragoù b., minaoued g., kilhog-lndez g., kellid g., bont g.,

buzhugenn b., c'hwitell b., brok g., brokenn b., logodenn b., brikezenn b., piti g., ezel g., flemm g., skourjez b. ; *jemandem den Schwanz abschneiden*, dilostañ u.b. ; *ein schlapper Schwanz*, ul lost kouezhet g., ur pich null g.

Schwanzbein n. (-s, -e) : [korf.] askorn belost b.

Schwänzelei b. (-, -en) : lubanerezh g., moumounerezh g., likaouerezh g., loaverezh g., tostennerezh g., fistoulerezh g.

Schwänzelgeld g. (-es, -er) : arc'hant skrap g., arc'hant kemeret a-gildorn g.

schwänzeln V.gw. (hat geschwänzelt / ist geschwänzelt) :

1. (hat) : fistoulat, fichañ, fifilañ, fichfichal, ober fistoul, ober e gazh gleb, ober e glufan, ober e fistoul, ober fistoulig, ober e fistoulig ; *der Hund schwänzelt*, emañ ar c'hi oc'h hejañ (o fistoulat, o fichañ) e lost ; 2. (hat/ist) : torodelliñ, bragal, dougen roufl, en em rollañ, rodal ; *vor jemandem schwänzeln*, fistoulat e lost dirak u.b., ober fistoul d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., en em lipat ouzh u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober plegkein dirak u.b., plegañ e livenn-gein dirak u.b., ober kudoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour dirak u.b., tostennañ u.b., displetaat dirak u.b., ober ar c'hi gaol dirak u.b., stolejañ dirak u.b., skrampañ (bezañ gwevn) dirak u.b. (Gregor), ober ar manegoù dirak u.b., ober e gi gaol, ober evel ar chas, gwiskañ e vanegoù war an tu gin evit komz ouzh u.b., ober chiboudig dirak u.b., lubaniñ u.b., frotañ e askell d'u.b., frotañ skant d'u.b. en e gein, frotañ skant e kein u.b.

Schwänzelpfennig g. (-s, -e) : arc'hant skrap g., arc'hant kemeret a-gildorn g. ; *Schwänzelpfennige machen*, houarnañ ar vulez (Gregor), houpperigañ, laerezh arc'hant dre drucherezh, touzañ ur gelienenn, sachañ d'e c'hod.

schwänzen V.gw. (hat geschwänzt) : rodal, bragal, dougen roufl, en em rollañ, pauniñ.

V.k.e. (hat geschwänzt) : *die Schule schwänzen*, ober skol fich, chom da c'hoari tro, chom da c'hoari troig al louarn, c'hoari tro al louarn, ober skol louarn, ober skol al louarn, c'hoari al louarn, ober chaochoù, mont da c'haloupat e lec'h all e-lec'h mont d'ar skol.

Schwanzfeder b. (-, -n) : [loen.] stuc'henn lost b.

Schwanzfläche b. (-, -n) : [nij.] plaenenn a-dreñv stabilaat b., stabilaer a-dreñv g.

Schwanzflosse b. (-, -n) : [loen.] askell lost b., angell lost b.

Schwänzelein n. (-s, -) : lostig g.

Schwanzhaar n. (-s, -e) : [loen.] reun lost str.

schwanzlos ag. : [loen.] besk, dilost, golf, belost, besket.

Schwanzlurch g. (-es, -e) : [loen.] gweronell b.

Schwanzmeise b. (-, -n) : [loen.] binoter lostek g.

Schwanzrahmen g. (-s, -) : [nij.] lost g., lodenn lost b., stabilaerioù a-dreñv lies.

Schwanzriemen g. (-s, -) : kulier g., avalouer g., trakulier g., troñs-lost g., belost g., lêrenn-zalc'h b.

Schwanzrübe b. (-, -n) : [kezeg] bouedenn al lost b.

Schwanzschraube b. (-, -n) : [lu] kurun b., lost g., revr g.

Schwanzsporn g. (-s, -sporen) : [nij.] harpell a-dreñv b., skor a-dreñv g.

Schwanzstern g. (-s, -e) : stered-lostek str., kometenn b.

Schwanzsteuer n. (-s, -) : stur a-dreñv g.

Schwanzstück n. (-s, -e) : [kegin.] bouedenn-lost b., dourgen g., feskenn b., bragaouad g.

schwapp estl. : vlaou ! draou !

schwappen V.gw. (ist geschwappt / hat geschwappt) : fennañ, zrodiñ, fotañ, saflikañ, saflikat, riboulat ; *das Wasser schwappt über den Rand*, (ist) : mont a ra an dour dreist e varr leun, fennañ (zrodiñ, fotañ) a ra an dour ; *das Wasser schwappt aus dem Glas*, (ist) : fennañ a ra an dour dreist ar werenn ; *das Wasser schwappt im Eimer*, (hat) : saflikañ a ra an dour er sailh ; *man hörte, wie das Benzin im Kanister hin und her schwappte*, klevet e veze an esañs o riboulat e-barzh ar bidon.

Schwäre b. (-, -n) : [mezeg.] hesked g., gor g., gorad g., pugnez g., c'hwidolenn b., apotum g., droug-sant-Kirio g. *eine Schwäre hervorrufen*, degas gor e korf u.b.

schwären V.gw. (hat geschwärt) : [mezeg.] diskargañ lin, teurel lin brein, goriñ, gwiriñ, dislinañ, direntañ, rentañ, apuriñ, livantiñ, P. dizourañ.

Schwären n. (-s) : [mezeg.] heskediñ g., dislinañ g., dislinadur g.

schwärig ag. : [mezeg.] linek, porboleenek, dislinus, c'hwidolennet.

Schwarm g. (-s, Schwärme) : 1. taol g., hed g., hedad g., barr g., bodad g. ; *Schwarm Bienen*, taol-gwenan g., hed-gwenan g., hedad-gwenan g., barr-gwenan g., kestad b., kestennad b., ruskennad b., binennad b., bodad gwenan g., neizh gwenan g. ; *erster Schwarm Bienen*, kenthed g. ; *zweiter Schwarm Bienen*, tarvhed g., tarvhedad g., adtaol g. ; *dritter Schwarm Bienen*, losthed g., flac'had b. ; *dritter Schwarm Bienen*, arc'hanthed g. ; *neuer Schwarm*, nevezenn b. ; *der Bienenschwarm hat sich auf dem Apfelbaum niedergelassen*, barret eo ar gwenan ouzh ar wezenn avaloù, bodet eo ar gwenan war ar wezenn avaloù, bolzet eo ar gwenan war ar wezenn avaloù ; *ein Vogelschwarm*, un nijad laboused g., un nijadell laboused b., un toullad laboused g., ur goabrennad laboused b., ur mor a laboused g., un ebr laboused g. ; *ein Schwarm Möwen*, ur barr gouelaniged g. ; *Schwarm fliegender futtersuchender Seevögel*, barr krenn g. ; *schwimmender Vogelschwarm*, bank evned g., bankad evned g. ; *ein Schwarm Kinder*, ur grubuilhad vugaligoù b., ur vriad vugale b., ur ribitailh bugale g./b., un neizhiad a vugale g., ur rustumellad vugale b., un nodad bugale g., ur struj a vugale g., an druilh g. ; *ein Schwarm Fische*, ur wazhiad pesked b., ur wazhienn besked b., ur wazhiennad pesked b., un taol pesked g., ur bank pesked g., ur bankad pesked g., ur c'hlodad pesked g., ur vouden besked b., ur bodad pesked g., ur vodenn besked b., ur vodennad pesked b. ; *ein Schwarm Ameisen*, un taolad spontus a verien g. / merien hep fin (Gregor) str., merien a-vordilh (a-druilhadoù, diouzh an druilh) str., ur bodad merien g., un armead verien b., ur grubuilhad verien b., ur vordilh a verien b. ; *Schwärme von Besuchern*, gweladennerien a-vordilh lies.

2. [dre astenn.] boud g., sourrad g., boubou g., boubouenn b., bouderezh g., sardonnerzh g., fraoñv g., fraoñvadenn b., fraoñvadeg b., mouskan g., moustrouz g.

3. diroll g., fringerezh g. ; *im Schwarme leben*, bezañ atav o kas warnezi, ren ur vuhez diroll, punañ ur fall vuhez, en em reiñ d'an holl zizurzhioù, lezel kabestr gant e dechoù fall, c'hoari anezhi, riboulat, ebatal, bragal, furikat, breskenn, roulañ, fringal, fringalañ, riotal, riblañ.

4. [dre skeud.] pik-kalon g. ; *sie ist sein Schwarm*, tik (sot, angoulet, lorc'het, touellet, trelatet) eo ganti, joa en deus outi, kehelañ (azeuliñ) a ra anezhi, karout a ra anezhi dreist-penn, karout a ra anezhi dreist ar barr ; *er ist der Schwarm aller Frauen*, hennezh eo moudoun ar merc'hed, hennezh eo kolladenn ar merc'hed .

5. [lu] *im Schwarm*, en dizurzh, a-strew, a-stlabez, er stlabez.

Schwärmattacke b. (-, -n) : [lu] argadenn varc'hegiezh a-strew b.

schwärmen V.gw. : 1. [verb-skoazell **sein** : ist geschwärmt] teuler hed, hediñ, barrañ ; *die Bienen schwärmen (aus)*, teuler a ra ar gestennad, emañ an hed o nijal kuit, emañ ar gwenan oc'h ober (o teuler) o hed.

2. [verb-skoazell **sein** : ist geschwärmt] dont a-vagadoù, diruilhal.

3. [verb-skoazell **haben** : hat geschwärmt] *für etwas schwärmen*, bezañ tik (itiket, sot, troet, angoulet, lorc'het, touellet, trelatet) gant udb, bezañ troet ouzh (war) udb, sodiñ gant udb, bezañ ampl d'udb, bezañ ampl war udb, bezañ her war udb, kaout ur c'hrog bras ouzh udb, bezañ gwrac'h d'ober udb, bezañ gwrac'h gant udb ; *für jemanden schwärmen*, bezañ tik (sot, angoulet, touellet, lorc'het, trelatet) gant u.b., kaout joa ouzh u.b., kehelañ (azeuliñ) u.b., karout u.b. dreist-penn, karout u.b. dreist ar barr.

4. [verb-skoazell **haben** : hat geschwärmt] riboulat, ebatal, bragal, furikat, ren ur vuhez diroll, punañ ur fall vuhez, breskenn, roulañ, fringal, fringalañ, riotal, riblañ, riboulat noz.

V.dibers. : [verb-skoazell **haben** : hat geschwärmt] neriñ, neradiñ, bordilhañ, berviñ, merat, fourgasiñ, merienañ, meskañ, puilhañ, gorjañ, fonnañ ; *es schwärmt von Menschen auf dem Platz*, tud 'zo a-vordilh (bez emañ an dud o virviñ) war ar blasenn, ken stank ha merien eo an dud war ar blasenn, ken stank eo an dud war ar blasenn hag ar merien en ur grugell, birviñ a ra an dud war ar blasenn evel un taol gwenan, o virviñ emañ ar blasenn gant an dud, du eo ar blasenn gant an dud, merienañ a ra an dud war ar blasenn (Gregor).

Schwärmer g. (-s, -) : 1. *politischer Schwärmer*, dispac'her g. ; 2. hunvreer g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., randoner g., ranezenner g., mogetaer g., paotr an utopia g., sorbiennour g., spered tanijennet a zen g., spered bervek a zen g., birvilher g., birvilhour g., baraneg g. ; *religiöser Schwärmer*, kevrinajour g. ; 3. [dre skeud.] *Nachtschwärmer*, labous-noz g., rouler g., liper g., ribouler noz g., bever diroll g., galouper noz g., galouper poullou g. ; 4. [loen., balafenn] sfinks g.

Schwärmerei b. (-, -en) : 1. birvilh g., bervedigezh b., birvidigezh b., jourdoul g., begon b., lusk g., entan g., entanadur g., trelat g., trelaterezh g., bervder g. ; 2. rambre g., reze g., sorc'hennerezh g., sorc'henn b., randon g.

Schwärmereifer g. (-s) : tanijenn b., bervedigezh b., jourdoul g., lusk g., begon b., birvidigezh b., entan g., entanadur g., trelat g., trelaterezh g., bervder g.

Schwärmergeist g. (-es, -er) : hunvreer g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., randoner g., ranezenner g., mogetaer g., paotr an utopia g., sorbiennour g., spered

tanijennet a zen g., spered bervek a zen g., birvilher g., birvilhour g.

Schwärmerin b. (-, -nen) : hunvreerez b., rambreerez b., randonerez b., ranezenneez b., mogetaezez b., plac'h an utopia b., sorbiennourez b., spered tanijennet a blac'h b., spered bervek a blac'h b., birvilherez b., birvilhourez b.

schwärmerisch ag. : 1. birvidik, entanet, tomm, trelatet, gredus, leun a c'hred, alboet, goursavet, gant jourdoul, birvilh ennañ, lusk gantañ, birvilhet, froudadek, atizek, bev-buhez, bev-buhezek ; 2. sorc'hennus, rambreüs.

Schwärmsporen lies. : [louza.] spor kantreat str., zoospor str., planospor str.

Schwärmweise Adv. : a-vagadoù, a strolladoù bras.

Schwärmzeit b. (-, -en) : mare an hediñ g., mare an teurel hed g.

Schwärmzelle b. (-, -n) : [louza.] kellig-nij b.

Schwarte b. (-, -n) : 1. tonenn b. ; 2. *jemandem die Schwarte klopfen (gerben)*, strilhañ u.b., ober un hejañ d'u.b., strilhañ e skouarn d'u.b. ; 3. [koat] krustenn b. ; 4. [dre skeud.] *eine dicke Schwarte*, a) ur pezh mell levr g. ; b) ul levr kozh-Noe g., ul levr kozh-gagn g.

schwarten V.k.e. (hat geschwartet) : lardañ, lorgnañ, fustañ.

V.gw. (hat geschwartet) : lenn, levraoua.

Schwartenhals g. (-es, -halse) : 1. gouzoug tonennek g. ; 2. [dre skeud.] paotr kaledet g., paotr kroc'hen ouzh e ober g., paotr reut g., paotr tout en un tamm g., paotr en ur pezh g., kaledenn a zen g., kalon dir a zen g., kalon vaen a zen g.

Schwartenmagen g. (-s, -mägen/-magen) : [kegin.] formaj kig-moc'h g.

Schwartholz g. (-es) : krustennoù lies.

schwartig ag. : tonennek, e doare an donenn.

schwarz ag. : 1. du, teñval, glas-mouar ; *kohlrabenschwarz*, *rabenschwarz*, *pechschwarz*, du-bran, du-mouar, du-peg, du-pod, du-polos, du-sac'h, du-poazh, ken du ha pothouarn Mari-Job, du evel ur glaouer, du evel sac'h ur glaouer, du evel ar glaou, du-glaou, du evel un noz dall, du evel revr ar billig, du evel askell ar vran, du evel pluñv ar vran, du evel un tad bran, du evel ur vran, du evel ar sac'h, du evel ar pec'hed, du evel ar mouar, du evel ur pod, du evel ur forn, du evel ur siminal, du evel huzil ar siminal, du evel foñs ar siminal, du evel ur c'hoz, du evel ur born pikez, du evel dour-derv, du evel peg, du evel en ur sac'h ; *schwarzer Bleistift*, kreion du g. ; *schwarze Jacke*, chupenn zu b., justin du g., porpant du g. ; *schwarze Augen*, daoulagad c'hlas-mouar lies., daoulagad glas-mouar lies. ; *schwarze Wolke*, malkenn b., duadenn b., duenn b., teñvaladenn b. ; *schwarzer Fleck*, duaj g., duad g., duenn b. ; *schwarze Kuh*, *schwarzer Hund*, *schwarzes Huhn*, h.a., duenn b. ; *schwarzer Farbstoff*, du g., duad g., danvez livañ du g. ; *schwarze Rasse*, gouenn zu b. ; *schwarz anstreichen*, livañ e du ; *schwarzer König*, roue morian g., roue du g. ; *eine Kirche schwarz behängen*, stigmañ un iliz e du ; *ein Schwarzer*, unan du, un den du g., un dugroc'henek g., ur morian g. ; *schwarz ist schön*, brav eo an du - pep seurt liv 'zo mat, met an du eo an tad - pep seurt liv 'zo mat, met an du eo an aotrou - pep seurt liv 'zo mat, met an du eo ar mestr ; *Schwarze Macht* [Black Power], Beli Zu b. ; *kleine, schwarze Augen*, daoulagad polos lies. ;

schwarz gekleidet, gwisket e du ; *das Schwarze Meer*, ar Mor Du g. ; *das Schwarze Meer ist über mehrere Meeresengen mit dem Mittelmeer verbunden*, skeiñ a ra ar Mor Du war ar Mor Kreizdouarel dre veur a strizh-mor, digeriñ a ra ar Mor Du war ar Mor Kreizdouarel dre veur a strizh-mor, kehentiñ a ra ar Mor Du gant ar Mor Kreizdouarel dre veur a strizh-mor ; *schwarz werden*, duaat ; *schwarz auf weiß geschrieben*, skrivet sklaer ha fraezh, lakaet splann dre skrid, skoet fraezh ha sklaer war ar paper ; *schwarze Messe*, oferenn war an tu-gin b., oferenn drantell b., oferenn fall b. ; [krennl.] *was man schwarz auf weiß besitzt, kann man getrost nach Hause tragen*, ar c'homzoù a ya gant an avel, ar skritur ne ya ket ; *jemanden schwarz anschreiben*, divrudañ (duañ, labezañ, gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., binimañ u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., dispenn brud (anv kaer) u.b., glabousañ u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., gwallgomz (droukprezeg) diwar-benn u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., lavaret droug eus u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., gwashaat u.b., droukkomz eus u.b., drouklavaret war u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., gwiskañ u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., hiboudiñ ; *vor Ärger schwarz werden*, birviñ gant ar gounnar ; *alles schwarz sehen*, gwelet an traoù war an tu fall, livañ ar vuhez e du, bezañ bepred war-nes damant, bezañ ur spered chalus a zen, bezañ bepred o tebriñ e spered (o kemer merfeti, o livañ du ar vuhez, o tiarbenn nec'hamant, o chaokat e ivinoù, oc'h ober tachoù), gwelet bepred tu fallañ an traoù ; *es wird ihm schwarz vor den Augen*, hemañ a zo o vont en tu all, badet eo, hemañ a zo evel pa vije ur vorenn dirak e zaoulagad, savet ez eus ur vorenn d'e zaoulagad, e zaoulagad a zo evel koc'hennet a vogidell, emañ o vont da fatikañ (da semplañ, da fatañ), deu et eo da vezañ fall, mezevelliñ a ra e benn, badinelliñ a ra e benn, e balbouz emañ e benn, hennezh a zo aet fall ken e fell dezhañ kouezhañ, eñ a venn mankout ; *schwarzer Tod*, bosenn b. ; *schwarze Kunst*, igromañs b., achantouriezh b., achantourezh g., sorserezh g. ; *der schwarze Mann*, paotr e dog ledan g., paotr kozh ar mor g., ar barbaou g., biziter ar milinoù brenn g., an eontr doujoù g., tonton-doujoù g., ar Waoñ du g., ar skoul g. ; *schwarz machen*, a) duañ, lakaat da vezañ du, lakaat liv du [war udb] ; b) [dre skeud.] *jemanden schwarz machen*, duañ u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., labezañ u.b., droukkomz eus u.b., dispenn brud vat u.b., glabousañ u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., gwashaat u.b., labezañ u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e

nesañ, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b., hiboudiñ ; *schwarze Liste*, listenn du b., listenn ar re lakaet en dispell b., indeks g. ; *auf die schwarze Liste setzen*, dispellañ, lakaat en dispell ; *das schwarze Brett*, an daolenn ditouriñ b., an daolenn gelaouiñ b., taolenn ar skritelloù b.

2. kuzh, dirgel ; *schwarze Kasse*, kef kuzh g., kef du g., yalc'h a-dreñv b.

3. *schwarzer Tag*, gwall zevezh g., deiz a walleurioù g., deiz milliget g. ; *der Schwarze Freitag*, ar Gwener Du g. [25 / 10 / 1929, fallaenn veur er Yalc'h e New-York] ; *schwarzer Plan*, irienn ifern b., mennozh ifern g.

4. [kartoù] *schwarz sein*, kaout ar wrac'h, bezañ halegenn, kaout ul louzenn ; *schwarzer Peter*, korrig melen g. ; [dre skeud.] *dem anderen den schwarzen Peter zuspielen*, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistabezañ, en em zistrobañ) eus ur bec'h bennak diwar goust unan all, dijabliñ ag ur samm bennak diwar goust unan all, dijabliñ diouzh ur samm bennak diwar goust unan all, difoarañ diouzh ur samm bennak diwar goust unan all.

5. [sonerezh] *schwarze Note*, notenn zu b., duenn b.

Schwarz n. (-es,-) : **1.** du g. ; *Schwarz ist in vielen Ländern die Farbe der Trauer*, e kalz a vroioù e verk al liv du ar c'hañv ; *in Schwarz*, e du ; *Schwarzes*, traoù du lies. ; *das Schwarze im Auge*, mab-al-lagad g., mab-lagad g., ibil-lagad g. ; *Schwarz ist meine Lieblingsfarbe*, *ich liebe Schwarz*, an du a blij din dreist pep tra ; *Schwarz tragen*, *in Schwarz gehen*, bezañ gwisket e du ; **2.** [dre skeud.] *sich von Schwarz auf Weiß ändern*, cheñch penn d'ar vazh, treiñ (trokañ) penn d'e vazh, cheñch bazh d'e daboulin, cheñch bazh war an (en) daboulin, cheñch penn-da-benn ; *ins Schwarze treffen*, **a)** tennañ er gwenn, skeiñ eeun ; **b)** [dre skeud.] skeiñ e-barzh, skeiñ mat, tennañ er gwenn, lakaat ar biz war ar gwiridig, sikañ e viz en toull, gwaskañ war ar gwiridig, gwaskañ war ar galedenn, mont d'u.b. dre e du gwak, gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, pouezañ war ar gwan en u.b., pouezañ war ar glañvenn.

Schwarzafrika n. (-s) : Afrika zu b.

Schwarzamsel b. (-,-n) : [loen.] moualc'h b. [*liester mouilc'hi*].

Schwarzarbeit b. (-,-en) : labour kuzh g., labour dirgel g., labour du g.

schwarzarbeiten V.gw. (hat schwarzgearbeitet) : labourat dre guzh, ober labour du.

Schwarzarbeiter g. (-s,-) : den hag a labour dre guzh g., den hag a ra labour du g.

Schwarzarbeiterin b. (-,-nen) : plac'h hag a labour dre guzh b., plac'h hag a ra labour du b.

Schwarz-Ass n. (-es) : [kartoù] born treflez g., bid treflez g., louz treflez g.

schwarzäugig ag. : daoulagad du dezhañ.

schwarzbärtig ag. : dezhañ barv du ; *ein Schwarzbärtiger*, unan barv du g.

Schwarzbeere b. (-,-n) : [louza.] lus str., lusenn b. ; *Schwarzbeeren pflücken*, lusa.

Schwarzbeerkraut n. (-s) : gwez-lus str., plant lus str.

schwarzblau ag. : glas-du.

Schwarzbrasse b. (-,-n) : [loen.] bezu g., duig g., mojig-du g.

Schwarzbrauenalbatros g. (-, -se) : [loen.] albatroz abrantek g.

schwarzbraun ag. : gell-du ; *schwarzbraunes Pferd*, marc'h gell-du g.

Schwarzbrot n. (-s,-e) : bara-segal g., bara du g., bara brazez g., bara brizh g.

Schwarzdorn g. (-s,-e) : [louza.] irinenn b., spenn-du str.

Schwarzdornestrüpp n. (-s,-e) : [louza.] irinieg b.

Schwarzdrossel b. (-,-n) : [loen.] moualc'h b. [*liester mouilc'hi*] ; *die Schwarzdrossel ruft*, *die Schwarzdrossel singt*, *die Schwarzdrossel pfeift*, sutañ a ra ar voualc'h, c'hwitellat a ra ar voualc'h.

Schwärze b. (-,-n) : **1.** duder g., duadur g., teñvalder g., teñvalijenn b., du g. ; *Schwärze der Nacht*, teñvalijenn an noz b. ; **2.** duad g. ; *Druckerschwärze*, liv moullañ g., liv du evit moullañ g.

Schwarze(r) ag.k. g./b. : morian g., morianez b., morilhon g., dugroc'heneg g. ; *ein Schwarzer*, unan du, un den du g., un dugroc'heneg g.

Schwarze(s) ag.k. n. : **1.** *Schwarzes*, traoù du lies. ; *das Schwarze im Auge*, mab-al-lagad g., ar mab-lagad g., an ibil-lagad g. ; **2.** gwenn g. ; *ins Schwarze treffen*, **a)** tennañ er gwenn, skeiñ eeun ; **b)** [dre skeud.] skeiñ e-barzh, skeiñ mat, gwaskañ war ar gwiridig, gwaskañ war ar galedenn, mont d'u.b. dre e du gwak, gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, pouezañ war ar gwan en u.b., pouezañ war ar glañvenn.

schwärzen V.k.e. (hat geschwärzt) : duañ, duaat ; *geschwärzte Hautfarbe*, kroc'hen spelc'het g., liv rous g. ; *mit (von) Ruß geschwärzt*, duadet gant an huzil.

V.em. : **sich schwärzen** (hat sich (t-rt) geschwärzt) : teñvalaat, duaat.

Schwärzen n. (-s) : duadur g., duerezh g.

Schwarzerde b. (-) : douar dous g., leus g.

Schwarzerle b. (-,-n) : [louza.] gwern str., gwernenn b. [*liester gwernenned*], gwez-gwern str. ; *mit Schwarzerlen dicht bewachsen*, gwerniek.

schwarzfahren V.gw. (fährt schwarz / fuhr schwarz / ist schwarzgefahren) : **1.** beajiñ hep bilhed, baratañ, korbinat ; **2.** bleniañ ur c'harr-tan hep aotre-bleniañ.

Schwarzfahrer g. (-s,-) : **1.** den hag a veaj hep paeañ e vilhed g., barater g., korbiner g. ; **2.** den hag a vlein ur c'harr-tan hep aotre-bleniañ g.

Schwarzfahrerin b. (-,-nen) : **1.** plac'h hag a veaj hep paeañ he bilhed b., baraterez b., korbinerez b. ; **2.** plac'h hag a vlein ur c'harr-tan hep aotre-bleniañ b.

Schwarzfärberei b. (-) : [dre skeud.] hollwashaouriezh b., gwazhwelerezh g.

schwarzfigurig ag. : gant tudennoù e du.

schwarzfleckig ag. : brizhelloù du warnañ, brizh du, pik-du.

Schwarzföhre b. (-,-n) : [louza.] pin du str., pinenn zu b.

schwarzgallicht ag. / **schwarzgallig** ag. : melkonius, melkoniek, doanik, doanuis, hiraezhus, tristidik, klañv gant an droug-hirnez.

schwarzgerändert ag. : du e vordoù, du e rizennoù.

Schwarzgürtelträger g. (-s,-) : [sport] *ein Schwarzgürtelträger*, ur gouriz du g.

schwarzhaarig ag. : du e vlev ; *schwarzhaariger Mann*, duard g. ; *schwarzhaarige Frau*, duardell b., duardenn b., duardez b.

Schwarzhaarige(r) ag.k. g./b. : duard g., duardell b., duardenn b., duardez b.

Schwarzhafer g. (-s) : [louza.] sinkerc'h str.

Schwarzhals-Kronenkranich g. (-s,-e) : [loen.] garan gupennek b., garan zu b.

Schwarzhalssschwan g. (-s, -schwäne) : [loen.] alarc'h gouzoug du g. [*liester* elerc'h gouzoug du].

Schwarzhalsstaucher g. (-s,-) : [loen.] plomer gouzoug-du g.

Schwarzhandel g. (-s) : marc'had du g., marc'had kuzh g.

Schwarzhändler g. (-s,-) : marc'hadour hag a werzh dre guzh g., marc'hadour hag a werzh war ar marc'had du g.

Schwarzhändlerin b. (-,-nen) : marc'hadourez hag a werzh dre guzh b., marc'hadourez hag a werzh war ar marc'had du b.

schwarzhäutig ag. : kroc'henet-du, dugen, dugroc'henek, morian.

Schwarzholz n. (-es,-hölzer) : koad rousinek g., koad gwez-rousin g.

schwarzhören V.gw. (hat schwarzgehört) : selaou ar radio hep paeañ an taos skingomz.

Schwarzhörer g. (-s,-) : den hag a selaou ar radio hep paeañ an taos skingomz g.

Schwarzhörerin b. (-,-nen) : plac'h hag a selaou ar radio hep paeañ an taos skingomz b.

Schwarzkauf g. (-s,-käufe) : prenadenn dre guzh b., prenadenn war ar marc'had du b.

Schwarzkehlchen n. (-s,-) : [loen.] *afrikanisches Schwarzkehlchen*, strakig-lann g., strakerig-lann g.

Schwarzkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin du str., pinenn zu b.

Schwarzkopf g. (-s,-köpfe) : 1. duard g., duardell b., duardenn b., duardez b. ; 2. [loen.] devedig kabell du g.

Schwarzkopf-Moorente b. (-,-n) : [loen.] morilhon Baer g.

Schwarzkümmel g. (-s,-) : [louza.] pebr-gwenn g. ; *Acker-Schwarzkümmel*, niell g. ; *Damaszener Schwarzkümmel*, niell Damask g.

Schwarzkunst b. (-) : igromañs b., achantouriezh b., achantourezh g., boemerezh g., sorserezh g.

Schwarzkünstler g. (-s,-) : igromañser g., achantour g., strobinner g., hudour g., bamer g., bamour g., boemer g., huder g., hudour g., sorser g.

schwärzlich ag. : arzu, damzu, brun ; *schwärzlich sein*, *ins Schwärzliche fallen*, tennañ war an du, bezañ arzu, bezañ damzu ; *schwärzlich werden*, damzuañ.

Schwarzlicht n. (-s,-er) : luc'h du g., gouloù du g.

Schwarzlurch g. (-es,-e) : [loen.] urodel g., sourd g.

Schwarzmacher g. (-s,-) / **Schwarzmalerei** g. (-s,-) : [dre skeud.] hollwashaer g., faezhegour g., gwazhweler g., spered chalus a zen g.

Schwarzmalerei b. (-) : [dre skeud.] hollwashaouriezh b., faezhegour g., gwazhwelerezh g.

Schwarzmarkt g. (-es) : marc'had du g., marc'had kuzh g.

Schwarzmilan g. (-s,-e) : [loen.] barged du g.

Schwarzpappel b. (-,-n) : [louza.] elv du str., pupli str.

Schwarzpulver n. (-s) : poultr du g.

schwarz-rot ag. : roualek.

schwarzrotgolden ag. / **schwarz-rot-golden** ag. : du, ruz hag aour.

Schwarzsauer g. (-s) : [kegin.] bleñchoù gwazi lies.

Schwarzschnabel-Sturmtaucher g. (-s,-) /

Schwarzschnabelsturmvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] tort boutin g.

schwarzsehen V.gw. (sieht schwarz / sah schwarz / hat schwarzgesehen) : 1. gwelet an traoù war an tu fall, livañ ar vuhez e du, bezañ war-nes damant, debriñ e spered, kemer merfeti, livañ du ar vuhez, bezañ ur spered chalus a zen, diarbenn nec'hamant, chaokat e ivinoù, ober tachoù, ober bil, ober biloù, gwelet bepred tu fallañ an traoù ; 2. sellet ouzh ar skinwel hep paeañ an taos

V.k.e. (sieht schwarz / sah schwarz / hat schwarzgesehen) : *etwas schwarzsehen*, debriñ e spered gant udb, kemer merfeti gant udb, livañ du udb.

Schwarzseher g. (-s,-) : 1. den hag a sell ouzh ar skinwel hep paeañ an taos g. ; 2. [dre skeud.] hollwashaer g., faezhegour g., gwazhweler g., spered chalus a zen g., leñver g.

Schwarzseherei b. (-) : [dre skeud.] hollwashaouriezh b., faezhegour g., gwazhwelerezh g.

Schwarzseherin b. (-,-nen) : 1. plac'h hag a sell ouzh ar skinwel hep paeañ an taos b. ; 2. [dre skeud.] hollwashaerez b., faezhegourez b., gwazhwelerez b.

schwarzseherisch ag. : gwazhwelus.

Schwarzsender g. (-s,-) : skingaser kuzh g., skingaser dirgel g.

Schwarzspecht g. (-es,-e) : [loen.] speg du g.

Schwarzstirnwürger g. (-s,-) : [loen.] pig-spern tal du b.

Schwarzstorch g. (-es,-störche) : [loen.] c'hwibon zu b.

Schwarztee g. (-s) : te du g.

Schwarzwald g. (-es) : Koadeg-Du b. ; *Schwarzwälder Uhr*, horolaj-koukoug g.

schwarzweiß ag. / **schwarz-weiß** ag. : gwenn ha du. ; *die Schwarz-Weiße*, ar gwenn-ha-du g., banniel Breizh g. ; *schwarz-weiß geschecktes Pferd*, marc'h pik g.

Schwarzweißaufnahme b. (-,-n) : luc'hskeudenn gwenn ha du b.

Schwarz-Weiß-Denken n. (-s) : spered tu pe du g.

schwarz-weiß-denkend : ur spered tu pe du dezhañ.

Schwarzweißfahne b. (-,-n) : gwenn-ha-du g., banniel gwenn-ha-du g., banniel Breizh g.

Schwarzweißfernsehen n. (-s) : skinwel gwenn ha du g.

Schwarzweißfernseher g. (-s,-) : skinweler gwenn ha du g.

Schwarzweißfilm g. (-s,-e) : film gwenn ha du g.

Schwarzweißflagge b. (-,-n) : gwenn-ha-du g., banniel gwenn-ha-du g., banniel Breizh g.

Schwarzweißfoto n. (-s,-s) : luc'hskeudenn gwenn ha du b.

Schwarzweißkunst b. (-) : kevregenn b., arzoù an tresañ lies.

Schwarzweißmalerei b. (-) : spered tu pe du g., dirfeudouriezh b.

Schwarzweißzeichnung b. (-, -en) : tresadenn gwenn ha du b.

Schwarzwild n. (-s) : [loen.] loen du g., pemoc'h-gouez g.

Schwarzwildlager n. (-s, -) / **Schwarzwildsuhle** b. (-, -n) : faou g., bertim b., toull-hoc'h g., toull-rudellat g., toull-krenial g.

Schwarzwurzel b. (-, -n) : 1. [louza.] louzaouenn-ar-wiber b., sarsifi-du str., sarsifi-Spagn str. ; 2. [kegin.] sarsifi str.

Schwatz g. (-es, Schwätze) : tamm kaoz g., troc'h kaoz g., frapad marvailhat g., tachad marvailhat g., marvailh g., marvailhadenn b., kaozeadenn b., pennad divizout g., pennad-kaoz g., partiad kaozeal b. ; *einen kleinen Schwatz halten*, ober un tamm (un troc'h, ur frapad) kaoz, ober un tachad marvailhat, drailhañ un tamm flap, kontañ ar gaoz, lavaret kaer, rannañ (toullañ) kaoz gant u.b., ober ur marvailh bennak, ober ur varvailhadenn, kaozeal ur begad, ober ur frapad marvailhat.

Schwatzbase b. (-, -n) : P. trutell b., flaperez b., bardell b., drailherez he genoù b., drailherez lañgaj b., drailherez kaozioù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., sergonerez b., jaodreerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., rac'hoanerez b., ragell b., beg abred g., beg a-raok g., Mari beg a-raok b., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari-flav b., raklenn b., glabouserez b., klakennerez b., kaketerez b., trabell b., fistilherez b., ragacherez b., beg minaoed g., kozh strakell b., kozh kanell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., glaoureges b.

schwätzen / schwätzen V.gw. (hat geschwätzt / hat geschwätzt) : ober un tamm kaoz, ober ur pennad kaoz, ober ur pennad kaozeal, ober un troc'h kaoz, marvailhat, ober ur frapad kaoz, divizout, klakenniñ, plapañ, plapenniñ, kontañ kaoz, rannañ kaoz, kontañ ar gaoz, flapennat, grakal, dic'hourdañ e latenn, diroufennañ e deod, marvailhat, ober ur marvailh bennak, ober ur varvailhadenn, kaozeal ur begad, randoniñ, chaokat, ragachat, raklat, strakelliñ, strakellat, fistilhat, raskañ, kaketal, flapañ, flapennañ, ragellat, barbilhat, brozennat, glabousañ, glabousat, latennat, rac'hoaniñ, rambreal, raneal, ravodiñ, ranezenniñ, gwrac'hellat, gwrac'hiñ, teodiñ, trabellat, trapañ, trapat, stranañ, balbouzañ, barbotiñ, bardellat, batouilhat, gwikal, jaodreañ, malañ komzoù ; *in den Tag hinein schwätzen*, parlikanat - latennat - gragailhat evel ur pik - fistilhat - raskañ - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - komz dilokez - komz jore-dijore - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilpenn e c'henoù - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all -

bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - pilat e c'henoù - pilat e veg - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kaketal - lavaret traoù diwar beg e deod - rambreal - raneal - randoniñ - chaokat - badaouiñ - jaodreañ ; *aus der Schule schwätzen*, gwerzhañ ar bistolenn, reiñ avel d'ar c'had, toullañ d'an douar, bezañ toull (bresk) e deod, na zerc'hel war e deod, na zerc'hel war e latenn, flatrañ udb dre zievezh, bezañ ur ridell-doull, bezañ ur beg toull, bezañ ur genoù dibrenn, bezañ ur sac'h diere, na gaout dorojoù war e holl douloù ; *über etwas schwätzen*, teodata a-zivout udb ; *mit jemandem schwätzen*, kas ar gaoz gant u.b., rannañ kaoz gant u.b., marvailhat gant u.b., ober ur frapad marvailhat gant u.b., kontañ kaoz gant u.b., kontañ ar gaoz gant u.b., toullañ kaoz gant u.b., ober un tamm kaoz gant u.b., ober un troc'h kaoz gant u.b., ober ur gaozeadenn gant u.b.

Schwätzen n. (-s) : marvailhoù lies., kaozioù lies., frazennoù lies., kaozioù toull lies., labenn b., kelajoù lies., komzoù flav lies., brozenn b., voltenn b., flap g., flapaj g., flapennaj g., klakerezh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù lies., komzoù gwrac'h lies., kontoù pikous lies., paribolennou lies., komzoù kollet lies., kozh kaozioù lies., chaok g., komzoù patatez lies., pifou lies., arabad g., kozh fardaj g., komzoù goullo lies., komzoù aner lies., komzoù didalvez lies., gerioù gwan lies., komzoù ven lies., jaodre g., stranerezh g., ranellerezh g., rac'hoanerezh g., ragacherezh g., randon g., randonerezh g., randonnennoù lies., raonerezh g., barbot g., barboterezh g., drailh g., fistilherezh g.

Schwätzer g. (-s, -) : dirabañser g., drailhañ lañgaj g., drailhañ kaozioù g., teodeg g., paotr flav g., lavarar g., braer-kaozioù g., glabouser g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., klakenn g., ourouler g., kaketer g., trabell b., straker g., ragell g., ribod g., fistilhañ g., ragacher g., barboter g., barbot g., barbot rousin g., bobion g., brozennour g., chaoker g., franoueller g., glaoureg g., glaourenneg g., jaodre g., jaodreer g., konter g., rac'hoaner g., pil-beg g., pil-genoù g., piler-beg g., piler-e-c'henoù g., ridell b., raklenn g., raklenn g., brammer g., penn-rambre g., rambreer g., berlobi g., randoner g., randonenn g., ranezenn g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., ravoder g., toron g., toronour g., toubad g., begeg g., chaoker e stec'henn g., straner g., beg abred g., beg a-raok g., balbouzer g., bourouell g., bouroueller g., borod g., arabadus g., boroder g., farouell g.

Schwätzeri b. (-, -en) : marvailhoù lies., kaozioù lies., frazennoù lies., kaozioù toull lies., labenn b., kelajoù lies., komzoù flav lies., brozenn b., voltenn b., flapaj g., stranerezh g., ranellerezh g., klakerezh g., kaketer g., kaketererezh g., ravoderezh g., rac'hoan g., rabardellerezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù lies., komzoù gwrac'h lies., kontoù pikous lies., paribolennou lies., kozh kaozioù lies., chaok g., chaokerezh g., komzoù aner lies., gerioù gwan lies., komzoù patatez lies., pifou lies., arabad g., komzoù kollet lies., kozh fardaj g., komzoù

goullo lies., komzoù didalvez lies., komzoù ven lies., jaodre g., koñchoù lies., koñchennoù lies., rac'hoanerezh g., ragacherezh g., rambre g., rambreerezh g., randon g., randonerezh g., randonnennoù lies., barbot g., barboterezh g., drailh g., fistilherezh g.

Schwätzerin b. (-, -nen) : trutell b., flaperez b., glaouerezh b., draillherez he genoù b., draillherez lañgaj b., draillherez kaozioù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., jaodreerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., strakell b., sergonerez b., rac'hoanerez b., ragell b., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari-flav b., beg abred g., beg a-raok g., Mari beg a-raok b., raklenn b., glabousserez b., klakennerez b., kaketerezh b., trabell b., fistilherez b., ragacherez b., beg minaoùed g., kozh strakell b., kozh kanell b., bardell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b.

schwatzhaft ag. : teodek, beged, flav, kaozeüs, rac'hoanus, trabellek, techet da gomerezañ, douget da gomerezata, troet da gomeriñ, douget da flapennat, techet da ragachat, troet da fistilhat, troet da raskañ, techet da gaketal, douget da flepañ., troet da glakenniñ, douget da drutellañ, techet da gunudal, troet da flapañ, techet da chaokat, douget da vrozennat, beginot, glaourek, glaourennek, rambreüs, randonus, sorc'hennus, barbot, re a varbot dezhañ, bourouell.

Schwatzhaftigkeit b. (-) : fistilherezh g., glaouerezh b., teodegezh b., trabellerezh g., barbot g., barboterezh g., tech da gomerezañ g., doug da gomerezata g., tech da gomeriñ g., doug da flapennat g., tech da ragachat g., doug da fistilhat g., doug da raskañ g., tech da gaketal g., doug da flepañ g., tech da glakenniñ g., doug da drutellañ g., tech da gunudal g., doug da flapañ g., tech da chaokat g., doug da vrozennat g.

Schwatzliese b. (-, -n) : Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari-flav b., Mari beg a-raok b., trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerezh b., teodenn b., strakell b., draillherez he genoù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., sergonerez b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., bardell b., beg abred g., beg a-raok g. ; *dumme Schwatzliese*, begegez b., sorc'hennerez b.

Schwatzmaul n. (-s, -mäuler) : P. trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerezh b., bardell b., draillherez he genoù b., teodenn b., strakell b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., sergonerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell g./b., rac'hoaner g., dirabañser g., draillher lañgaj g., draillher kaozioù g., glabouser g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., klakennner g., ourouler g., kaketer g., trabell b., ribod g., fistilher g., ragacher g., barboter g., barbot g., barbot rousin g., bobion g., bourouell g., brammer g., raklenn g./b., raklennner g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., randoner g., randonenn g./b., ranez b., ranezenn g./b., raonenn b., ravoder g., teodeg g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., beg abred g., beg a-raok g., Mari beg a-raok b., Mari-flav b.

schwatzsüchtig ag. : barbot, flav, techet da gomerezañ, douget da gomerezata, troet da gomeriñ, douget da flapennat, techet da ragachat, troet da fistilhat, troet da raskañ, techet da gaketal, douget da flepañ., troet da

glakenniñ, douget da drutellañ, techet da gunudal, troet da flapañ, techet da chaokat, douget da vrozennat, beginot, glaourek, glaourennek, rambreüs, teodek, beged, kaozeüs, rac'hoanus, bourouell, re hir e deod.

Schwebe b. (-) : 1. *in der Schwebe sein*, bezañ en entremar, bezañ e-kroug (Gregor), bezañ e-ispilh, bezañ chomet (manet) war vordo, bezañ manet e-skourr, bezañ e darn, bezañ e-skourr, chom a-stlej, bezañ en arvar, chom e krog, bezañ c'hoazh ouzh an drez, bezañ e-pign, bezañ chomet war vann, bezañ chomet er vann, bezañ chomet a-sac'h, chom da restañ, chom o restañ, chom a-istribilh ; *in der Schwebe erhalten*, lakaat e-skoaz (e kemm, war vordo) ; *dieser Punkt bleibt in der Schwebe*, ar gegeliad-se a chom da nezañ ; 2. kempouez g. ; *die Schwebe verlieren*, koll e gempouez.

Schwebebahn b. (-, -en) : tren e-pign g., tren a-istribilh g. ; *Seilschwebebahn*, fungarr g., fundezouger g.

Schwebebalken g. (-s, -) / **Schwebebaum** g. (-s, -bäume) : [sport] treust kempouez g.

Schwebebühne b. (-, -n) : chafot-skourr g., : chafot-a-ispilh g., kavell g.

Schwebefähre b. (-, -n) : pont-skourr g., pont-stenn g., pont-a-ispilh g., pont-orjal g.

Schwebefliege b. (-, -n) : [loen.] kelien eus genad ar *Syrphidae* str.

Schwebekünstler g. (-s, -) : kerzher-ouesk g., fungoroller g., baleer war fun g., dañser war fun g., kerzher war fun g.

schweben V.gw. (hat geschwebt / ist geschwebt) : 1. (hat) : plavañ, ledañ, bargediñ, nijal, [dre skeud.] flodañ en aer ; *der Vogel schwebt*, emañ al labous o plavañ, emañ al labous o ledañ, emañ al labous o vargediñ ; *das Flugzeug schwebt*, emañ ar c'harr-nij o plavañ ; *der Drachen schwebt am Himmel*, emañ ar sarpant-nij o plavañ en oabl ; *über dem Leeren schweben*, plavañ a-us d'ar goullo ; *mit schwebenden Schritten*, a gammedoù mibin, a-zoug-kamm ; *schwebende Schuld*, die laosk g. ; *schwebender Gleitflug*, plaverezh g. ; *sie hatte den Eindruck frei in der Luft zu schweben*, kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an douar, kavout a rae dezhi edo o flodañ en aer ; [goapaus] *er schwebt in höheren Regionen*, *er schwebt in höheren Sphären*, *er schwebt in den Wolken*, kollet (beuzet) eo en e brederiadennoù, aet eo gant e soñjoù iskis, emañ adarre gant e sorbiennnoù, emañ o lonkañ soñjoù, emañ gant e huñvreoù, emañ en ifernioù, emañ o plavañ e lec'h all, emañ e spered o nijal, azezet eo war e spered, lezel a ra kabestr gant e spered, balafenniñ a ra, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, treiñ a ra a bep tu gant avel e huñvreoù, n'emañ ket gant e jeu, n'emañ ket e dreid war an douar, mont a ra e spered a-zehoù hag a-gleiz, e soñj a zo war veaj, disoñj eo e spered ; *er schwebt oft in den Wolken*, hennezh a zo ur pesketaer loar.

2. (hat) : bezañ a-ispilh, bezañ e-kroug, bezañ e-skourr, bezañ e-pign ; *zwischen Leben und Tod schweben*, mont tu pe du, kaout an enkoù / bezañ dare da vervel (Gregor), bezañ darev da vervel, bezañ enk-tre war an-unan, bezañ e-tailh da goll e vuhez, bezañ etre bev ha marv, bezañ etre e vev hag e varv, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ, bezañ e balañs ar vuhez, bezañ e balañs da vervel ; [dre skeud.] *das Wort schwebt mir auf der Zunge*,

emañ ar ger-se em genoù, emañ ar ger-se em beg, emañ ar ger-se war begig va zeod, emañ ar ger-se war bennig va zeod ; *die Sache schwebt immer noch*, en arvar emaomp c'hoazh a-zivout an dra-se, chom a ra an traoù en entremar c'hoazh, emañ an traoù e-kroug c'hoazh (Gregor), a-ispilh e chom an traoù c'hoazh, emañ an traoù e-pign c'hoazh, chomet eo an traoù war vann, chomet eo an traoù er vann, ar stal a zo c'hoazh ouzh an drez, chomet eo an afer a-stlej, manet eo an traoù e-skourr.

3. (ist) : *die Blätter schweben zu Boden*, an delioù a gouezh en ur droidellañ ; *der Heißluftballon schwebt über die Häuser*, tremen a ra ar vongolfierenn a-us an tiez.

schwebend ag. : **1.** *in der Luft schwebend*, dibrad, war zibrad en aer, o flodañ en aer ; *mit schwebenden Schritten*, a gammedoù mibin, a-zoug-kamm ; *schwebende Schuld*, dle laosk g. ; *schwebender Gleitflug*, plaverezh g. ; **2.** *schwebendes Verfahren*, afer en entremar b., afer e-kroug b., afer e-ispilh b., afer chomet (manet) war vordo b., afer e darn b., afer e-skourr b., afer hag a zo c'hoazh ouzh an drez b., afer e-pign b., afer chomet war vann b., afer chomet er vann b., afer chomet a-sac'h b.

Schwebepflanzen lies. : [loen.] plankton struzhel g., morlizadur g.

Schwebereck n. (-s,-e) : [sport] trapez g., barrenn grouget b.

Schwebestütz g. (-es) : [sport] stumm a-skouer g., skouer b.

Schwebetiere lies. : [loen.] plankton loenel g., morlizadur g.

Schwebezustand g. (-s) : mar g., marteze g., entremar g., arvar g., amzivin g.

Schwebfliege b. (-,-n) : [loen.] kelien eus genad ar *Syrphidae* str.

Schwebstaub g. (-s) : poultrig an heol g., poultrig an aer g., bleud an heol g., eufl str., uloc'h str., huan g., rannigoù en arlug en aer lies., poultrennoùigoù lies.

Schwebung [b. (-,-en) : [sonerezh] krenerezh b.

Schwebungsfrequenz b. (-,-en) : talm dastos g.

Schwebungsoszillator g. (-s,-en) : [fizik] luskellader talm dastos g.

Schwede g. (-n,-n) : **1.** Svedad g. ; **2.** *alter Schwede*, va mignon kozh ! mignon kaer ! va filhor ! kamalad kozh !

Schweden n. (-s) : Sveden b., Bro-Sveden b.

Schwedenplatte b. (-,-n) : [kegin.] meuz yen mod Bro-Sveden g.

Schwedenstahl g. (-s) : dir Sveden g.

Schwedin b. (-,-nen) : Svedadez b.

schwedisch ag. : **1.** svedat, ... Sveden ; *schwedisches Turnen*, embregerezh-korf mod Bro-Sveden g. ; *schwedischer Stoff*, entof mod Bro-Sveden g. ; **2.** [yezh] svedek ; **3.** [lu] *schwedischer Reiter*, paluc'h-hiriset b., paluc'henn iriset b., marc'hoù-harz lies. ; **4.** *hinter schwedischen Gardinen sitzen*, bezañ dastumet er c'hloz, bezañ en toull-bac'h, bezañ er goudor (er voest), bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ en disglav, bezañ en disheol, bezañ o tebrñ bara ar roue, bezañ klenk war an-unan, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, bezañ er bidouf, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ en toull.

Schwedisch n. : [yezh.] svedeg g.

Schwefel g. (-s) : **1.** sulfur g., soufr g. ; *mit Schwefel verbunden*, sulfurus ; *Schwefel entziehen*, disulfitañ, disoufrañ ; **2.** *sie halten zusammen wie Pech und Schwefel*, gwall vignoned int, karr ha kilhoroù int, gwall gamaladij a zo etrezo, ar re-se a zo an eil dindan egile, en em ober a reont evel gwenn ha melen, en em ingalañ a reont mat, kalz a gevredigezh a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, en em glevet a reont mat-dispar, en em gordañ a reont mat-dispar, em glevet a reont evel daou vi en un neizh, tomm int an eil ouzh egile, ar re-se a zo evel kein ha roched, ar an hevelep neudenn emaint.

Schwefelammonium n. (-s) : hidrosulfidenn amoniak b.

schwefelartig ag. : sulfurek, e doare ar sulfur, a-zoare gant ar sulfur, a-seurt gant ar sulfur.

Schwefeläther g. (-s) : eter sulfurek g.

Schwefelbad n. (-s,-bäder) : soub sulfurus g., soubadenn sulfurus b.

Schwefelbande b. (-,-n) : bandennad hailhoned b.

Schwefelbioxyd n. (-s) : gaz sulfurek g.

Schwefelblumen lies. / **Schwefelblüte** b. (-,-n) : bleunioù soufr lies., soufr sec'hdarzh g.

Schwefeldioxid n. (-s,-e) : anhidrid sulfurus g.

Schwefeleisen n. (-s) : sulfidenn b., pirit houarn g.

Schwefelentziehung b. (-) : disulfitañ g., disoufrañ g.

Schwefelfaden g. (-s,-fäden) : mouchenn soufret b.

Schwefelgrube b. (-,-n) : soufreg b., sulfurek g.

schwefelhaltig ag. : sulfurus.

Schwefelhölzchen n. (-s,-) : alumetez str., ibil-tan g., enaoudenn b.

schwefelig ag. : sulfurus.

Schwefelkies g. (-es) : pirit sulfurus g.

Schwefelkohlenstoff g. (-s) : sulfidenn garbon b.

Schwefelleber b. (-) / **Schwefelmetall** n. (-s) : sulfidenn b.

schwefeln V.k.e. (hat geschwefelt) : **1.** soufrañ ; *die Fässer schwefeln*, soufrañ an tonelloù ; *den Wein schwefeln*, soufrañ ar gwin ; **2.** [kimiezh] kediañ gant soufr, kombinañ gant soufr ; **3.** [labour-douar] sulfatañ.

Anv-gwan verb : **geschwefelt** sulfuret.

Schwefelquelle b. (-,-n) : eien sulfurus str.

Schwefelreinigung b. (-) : disulfitañ g., disoufrañ g.

Schwefelsalz n. (-es,-e) : sulfat g., sulfit g.

schwefelsauer ag. : sulfatet, sulfurek, sulfurus.

Schwefelsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn sulfurek b. ; *Schwefelsäure kann durch Ammoniak neutralisiert werden*, an amoniak a c'hall neptuiñ an drenkenn sulfurek.

Schwefelwasserstoff g. (-s) : [kimiezh] sulfidenn hidrogen b., trenkenn sulfidrek b.

schweflig ag. : *sellit ouzh schwefelig*.

Schweif- : lostel, lostek, a-dreñv, -lost.

Schweif g. (-s,-e) : **1.** lost g. ; *Schweif eines Kometen*, blev ur ster(ed)enn-lostek str. / lost ur ster(ed)enn lugernus g. (Gregor), lost ur gometenn g. ; *Schweif eines Löwen*, lost ul leon g. ; *Schweif eines Pferdes*, lost reunek ur marc'h g. ; *das Pferd trabte mit erhobenem Schweif dahin*, ar marc'h a gerzhe d'an trotig, e lost dibrad ; *langer, buschiger Schweif*, lost e panezenn g., lost toupek g. ; **2.** [dilhad] lostenn b., stlejenn b. ; *Schweif eines Kleides*, lostenn ur pezh dilhad b.

schweifen V.gw. (ist geschweift) : bale bro, kantreal, kantren, baleantañ ; *seinen Blick schweifen lassen*, leuskel e selloù da vont du-mañ du-hont hep pal resis, leuskel e selloù da gantren ; *durch die Felder schweifen*, mont-dont a-dreuz ar parkeier, kantren war ar maez ; *in die Ferne schweifen*, redek bro, redek hent, redek hentoù, mont dre an hentoù, pourmen e galite ; *schweifende Phantasie*, rambre g., sorbiennoù lies., sorc'hennoù lies., faltazi o vale bro b.

V.k.e. (hat geschweift) : *ein Brett schweifen*, krommañ (gwarañ, bodiñ) ur plankenn.

Anv-gwan verb : **geschweift** 1. lostek ; *geschweiffter Stern*, ster(ed)enn lostek b., kometenn b. ; *feuergeschweift*, gant ul lost tan ; 2. gwar, kromm, bolzek, bolzennek ; *geschweifte Augenbrauen*, abrantou (gourrennoù) gwar lies.

Schweifhaar n. (-s,-e) : [loen.] reun lost str.

Schweifriemen g. (-s,-) : kulier g., avalouer g., trakulier g., troñs-lost g., belost g., lêrenn-zalc'h b.

Schweifsäge b. (-,-n) : [tekn.] heskenn a-dro b.

Schweifstern g. (-s,-e) : steredenn-lostek b., stered-lostek str., steredenn vlevak b., steredenn lugernus b. (Gregor), ster-lostek str., kometenn b. ; *Koma eines Schweifsterns*, blev ur steredenn-lostek str., lost ur ster(ed)enn lugernus g. (Gregor), lost ur gometenn g..

Schweifung b. (-,-en) : krouizadur g., gwar g., gwaradur g., bodadur g., bolzenn b., bolzadur g., kof g., kof-bolz g. ; *Schweifung einer Säule*, kof-bolz ur piler g., bos ur piler g., bolzadur ur piler g., bolzenn ur piler b.

schweifwedeln V.gw. (schweifwedelte / hat geschweifwedelt) : [dre skeud.] fistoulat e lost, ober e gash gleb, ober e glufan, ober e gi gaol, ober evel ar chas, ober fistoulig, ober pleg-kein, plegañ e livenn-gein dirak u.b., ober kudoù., ober mounounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour, tostennañ, displetaat, ober ar c'hi gaol, stlejañ, skampañ, bezañ gwevn, ober ar manegoù, gwiskañ e vanegoù war an tu gin, ober chiboudig, lubaniñ.

Schweiganruf g. (-s,-e) : pellgomzadenn dianv ha mut b.

Schweigegeld g. (-es,-er) : gopr evit ma tavfe u.b. g., gopr an tav g.

Schweigemarsch g. (-es,-märsche) : kerzhadeg vut b., kerzhadeg didrouz b., manifestadeg vut b., manifestadeg didrouz b.

Schweigeminute b. (-,-n) : munutennad tav b., munutennad peoc'h b., munut didrouz g., tavadenn b. ; *eine Schweigeminute einlegen*, chom didrouz e-pad ur munut e koun u.b./udb., ober ur vunutennad tav, ober ur vunutennad peoc'h, ober un davadenn, chom digomz ur vunutenn.

schweigen V.gw. (schwiege / hat geschwiegen) : tevel, chikiñ, reiñ peoc'h, chom peoc'h, chom war dav, chom sioul, chom mut, chom mik, ober un tav, ober un davadenn, lezel e chaok, klozañ war e veg, na vezañ grik ebet gant an-unan, na lavaret grik ebet ; *ab und zu muss man schweigen*, tevel a ranker ober a-wechoù ; *die Musik schweigt*, mougañ a ra ar sonerezh, emañ ar sonerezh o tevel (o vont da vut) ; *von etwas (über etwas + t-rt) schweigen*, tevel udb, tevel war udb (Gregor), ober an tav war udb, delc'her udb en e c'henoù ; *schweige*

lieber, tav evit ar gwellañ ; *du hättest lieber schweigen sollen*, gwashoc'h eget paouez az poa lavaret, gwelloc'h e vije bet dit tevel, ken dit bezañ chomet hep digeriñ da for ; *ich schweige lieber*, kavout a ran gwell tevel eget komz ; *eine Sache tot schweigen*, ober (lakaat) an tav war udb, na doullañ da zen eus udb, kuzhat war udb ; *jemanden schweigen heißen*, lakaat an tav war u.b., lakaat tav en u.b., lakaat u.b. da devel, stankañ e c'henoù d'u.b., stouvañ e c'henoù d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., tennañ peoc'h diouzh u.b. ; *wer schweigt, der bejaht / wer schweigt, stimmt zu*, neb na lavar ger a zo asant, neb na lavar grik a asant ; *er braucht nur ein Wort zu sagen und schon schweigen sie alle*, trawalc'h eo dezhañ lavaret ur ger ken evit ma tavfe an holl, tevel a ra an holl ken klevet anezhañ o lavaret ur ger, miget e vez an holl ken klevet anezhañ o lavaret ur ger, minellet e vez an holl deodoù ken klevet anezhañ o lavaret ur ger, mar lavar un netraig e tav an holl.

Schweigen n. (-s) : tav g., tavadenn b., dilavar g., didrouz g., sioulder g., sioulded b., sioulañs b., peoc'h g., muderezh g. ; *jemanden zum Schweigen bringen*, lakaat u.b. da devel, ober d'u.b. tevel, lakaat tav en u.b., lakaat an tav war u.b., stankañ e c'henoù d'u.b., stouvañ u.b., stouvañ e c'henoù d'u.b., minellañ u.b., minwalañ u.b., delc'her e deod d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., delc'her teod u.b., tennañ peoc'h diouzh u.b., lazañ mouezh u.b. ; *zum Schweigen gebracht*, mudet ; *sein Gewissen zum Schweigen bringen*, mougañ mouezh e goustiañs ; *Schweigen bewahren*, chom dilavar, tevel, tevel e c'henoù, delc'her war e deod, derc'hel war e latenn, chom mut, chom mik, tevel mik, delc'her udb er genoù, reiñ peoc'h, chom peoc'h, chom war dav ; *das Schweigen brechen*, lakaat diwezh d'an tav ; *in tiefem Schweigen erwarteten sie alle das Urteil*, an holl a dave mik o c'hortoz ar varn da zont ; *sein Schweigen brechen*, divudañ ; *sich in Schweigen hüllen*, chom dilavar a-grenn, serret e c'henoù gant an-unan - klozañ war an-unan ha chom war dav - derc'hel gant an-unan - na rannañ ger (grik) - na faoutañ ger - na zaouhanteriñ ur ger - na seniñ grik - na wikal (na zic'hwezhañ, na zihostal) ger - derc'hel kloc'h war e soñjoù - ober ur skoulm war e deod - derc'hel war e latenn - moustrañ war e soñjoù - nac'h komz - klozañ war e veg - prenañ kloc'h e c'henoù - prenañ kloc'h e veg - tevel mik - chom mut - chom simudet - simudiñ - mudañ - ourzal ; *das Schweigen des Waldes*, sioulder ar c'hoad g., muderezh ar c'hoad g. ; *beredtes Schweigen*, tav helavar g., tav hag a gomz fraezh g., muderezh helavar g. ; *ihr Schweigen ist eine laute Erklärung*, chom a ra dilavar, met se a dalv kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn eus he ferzh - he muderezh a dalv kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn eus he ferzh - tevel a zo anzav ; *Schweigen ist die Tugend der Narren*, gwelloc'h brammañ dirak ar vro eget kreviñ en ur c'horn-tro, bramm hep trouz na c'hwezhañ a zo labour difrouezh ; *ganz zu schweigen von ...*, hep menegiñ ...

schweigend ag. : war dav, dilavar, mut ; *die schweigende Mehrheit*, ar muianiver dilavar g., ar brasniver war dav eus an dud g. ; *stillschweigende*

Einwilligung, emglev hep test na skrid (hep meneg ebet) g., emglev diskrid g.

Schweigespflicht b. (-) : *ärztliche Schweigepflicht*, redi tevel ar vezeged g., sekred ar vicher g., siell ar vicher b.

Schweiger g. (-s,-) : tavedeg g., den tavedek g., den hag a oar derc'hel war e latenn g., den sioul g., den arboeller en e gomzoù g., den arboellus en e gomzoù g., den berr e lañchenn g., den berr da gaozeal g., den kerterius en e gomzoù g., den kerterius war e gomzoù g.

schweigsam ag. : tavedek, tavus, tavant, sioul, amlavar, dilavar, mik, hurennek, disafar, arboeller en e gomzoù, arboellus en e gomzoù, war dav, berr da gaozeal, berr e lañchenn, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù, ken sioul hag un oan o vont gant ar c'higer ; *Wilhelm der Schweigsame*, Gwilherm ar Sioul g.

Schweigsamkeit b. (-) : simud g., muderezh g., tavedegezh b., hurennerzh g.

schweigselig ag. : tavedek, tavus, tavant, sioul, hurennek, arboellus en e gomzoù, arboeller en e gomzoù, berr da gaozeal, berr e lañchenn, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù.

Schwein n. (-s,-e) : 1. [loen.] hoc'h g., penn-hoc'h g., pemoc'h g. [*liester* moc'h], porc'hell g. [*liester* perc'hell], [yezh ar vugale] doc'h g. ; *männliches Schwein*, hoc'h-par g., pemoc'h-par g. ; *Wildschwein*, hoc'h-gouez g., pemoc'h-gouez str., loen du g. ; *junges Schwein*, souin g. ; *neuweltliches Schwein*, pekari g. ; *als Säugetiere sind die Schweine Allesfresser*, ar moc'h a zo bronneged holzebrer ; *im Freien lebende Schweine*, moc'h-rous lies. ; *noch nicht ausgewachsene Schweine*, moc'h-krenn lies., krennarded lies., perc'hell lies. ; *beinahe ausgewachsene Schweine*, moc'h krenn-mat lies. ; *ein fettes Schwein*, ur pemoc'h lart g., ur porc'hell mat g. ur c'horf mat a bemoc'h g. ; *das fetteste Schwein der Herde*, magetañ pemoc'h an tropell g. ; *Schweine kastrieren*, *Schweine verschneiden*, troc'hañ moc'h, razhañ moc'h ; *das Schwein stieß ein Grunzen aus*, ar pemoc'h a laoskas un oc'h, ar pemoc'h a laoskas un oc'hadenn ; *wie hoch werden Schweine gehandelt ? wie stehen die Schweinepreise ?* peseurt priz ez a ar moc'h ? da beseurt priz ez a ar moc'h ? pegement e vez paeet ar moc'h ? ; *Schweine weisen eine gute Schlachtausbeute und ein ausgezeichnetes Fleisch-Knochen-Verhältnis auf*, ar moc'h a ra un dispenn mat ; *das steht ihm wie einem Schwein die Krawatte*, mont a ra dezhañ evel gar ur c'hi en ur sac'h, gwisket eo evel ur forc'h gant an dra-se ; *P. er blutete wie ein Schwein*, dont a rae ar gwad a vervadennoù eus e c'houli, redek a rae fonnus e wad eus e c'houli, e wad a rede evel ur vammenn, skuilhañ a rae e wad a-boullad, skuilhañ a rae puilh e wad, diruilhal a rae ar gwad diwar e c'houli, plomañ a rae e wad evel ur gorzenn, bouilhoù gwad (bouilhadoù gwad) a strinke eus e c'houli, ar gwad a zerede a vouilhoù bras eus e c'houli, strinkañ a rae e wad gant puilhentez ; *diese Äpfel würde kein Schwein fressen*, an avaloù-se a zo avaloù kaoc'h moc'h anezho.

2. [dre skeud.] chañs b. ; *Schwein haben*, bezañ ar voul gant an-unan, bezañ chañsus, kaout un dorn a chañs, bezañ ar rod vras o treiñ a-du gant an-unan, bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, bezañ un den chañsus, bezañ chañsus, bezañ ar mel o tiverañ war an-unan.

3. *Dreckschwein*, bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., gast b., bosenn a zen g., den brein betek mel e eskern g., lec'hidenn a zen fall g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., chuchuenn lous b., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., pezh teil g., tamm mat a loustoni g., lampon g., hailhevod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., gaster g., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., truilhenn b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., stronk labous g., penn joskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.

Schweinchen n. (-s,-) : porc'hell g. [*liester* perc'hell].

Schweine- : *sellit ivez ouzh Schweins-*.

Schweinearbeit b. (-,-en) : 1. labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dic'hastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'h, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

2. kozh labour g., gast a labour g., gast a vicher b., labour gaoc'h g., labour kaoc'h g., labour lazhus g., lazh-korf g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., lazh g., lazh tud g., labour dreist-penn g., kouez g., disec'h-tud g., kole d'ober g., torr-korf g., klogorenn b., charre g., chastre g.

Schweinebeschauer g. (-s,-) : seller-moc'h g.

Schweinebohne b. (-,-n) : [louza.] fav-gall str., fav-munut str., fav-marc'h str.

Schweinebox b. (-,-en) : kraou-moc'h g., ti-moc'h g., karched moc'h g.

Schweinebraten g. (-s,-) : [kegin.] rost moc'h g.

Schweineborsten lies. : reun moc'h str.

Schweinedreck g. (-s) : kaoc'h-moc'h g.

Schweinefett n. (-s) : lard-teuz g., bloneg g., lard-dous g.

Schweinefleisch n. (-es) : kig-moc'h g., kig-hoc'h g. ; *Geflügel-, Kaninchen-, Kalb- und Schweinefleisch*, kig gwenn g. ; *ungesalzenes Schweinefleisch*, freskad g. ; *gesalzenes Schweinefleisch*, *gepökeltes Schweinefleisch*, kig-sall g. ; *gesalzenes Schweinefleisch mit dicker Fettschicht*, kig-sall kozh wiz kozh g. ; *frisch gesalzenes Schweinefleisch*, kig-sall glas g. ; *mageres Schweinefleisch*, bevin moc'h g. ; *Schweinefleisch von einem frisch geschlachteten Tier*, freskad g.

Schweinefleischwaren lies. : charkuterezh g., kilhevardon g.

Schweinefraß g. (-es,-e) : bouetaj g., pasturaj g., debraj g., kabouilh g., strabouilh g., strabouilhenn b., podad g., P. magnez g., tarzhell b., trantell b., keusteuenn b., moc'haj g., boued moc'h g., lastez str., loustoni b., tag g., stronk a voued g., kaoc'h g., brif g., brifenn b. ; *so einen Schweinefraß werde ich nicht essen*, boued moc'h ne blij ket din, sell aze moc'haj ! ne lonkin ket ar stronk a voued-se ! ne lonkin ket an darzhell-se ! ne lonkin ket an drantell-se ! gwelloc'h eo ganin tremen hep eget debriñ ar stronk a voued-se !

Schweinegeld n. (-es) : arc'hant bras g., arc'hant mat g., un dornad (un tousegad, ur poullad) brav a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur bern arc'hant g., arc'hant e-leizh, arc'hant ken-ha-ken, arc'hant mui-pegenn-mui, ur pezhriad moneiz g., ur somm vras a arc'hant b., meur a wenneg, peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g.

Schweinehals g. (-es) : [kegin.] kig-moc'h mell-kein g., mell-kein g.

Schweinehändler g. (-s,-) : marc'hadour moc'h g., moc'haer g., raer-moc'h g.

Schweinehirt g. (-en,-en) : mēsaer-moc'h g., paotr-moc'h g., diwaller moc'h g., moc'her g.

Schweinehund g. (-s,-e) : 1. bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., den brein betek mel e eskern g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., vilbez g., viltañs g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., kalkenn g./b., tamm mat a loustoni g., stronk labous g., penn joskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g. ; 2. *der innere Schweinehund*, ar rouzaon g., ar revriad aon g. ; *wenn der innere Schweinehund nicht wäre*, ma ne vefe ket kaoc'h tomm em bragoù ; *den inneren Schweinehund überwinden*, gounit war e revriad aon, trec'hiñ war e revriad aon, kemer e greñv war e revriad aon.

Schweinekäfig g. (-s,-e) : muz g.

Schweinekarree n. (-s,-s) : [kegin.] ramskoaz g.

Schweinekamm g. (-s) : [kegin.] kig-moc'h mell-kein g., mell-kein g.

Schweinekerl g. (-s,-e/-s) : bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., vilbez g., viltañs g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., kalkenn g./b., tamm

mat a loustoni g., stronk labous g., penn joskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.

Schweinekoben g. (-s,-) : kraou-moc'h g., ti-moc'h g.

Schweinekot g. (-s) : kaoc'h-moc'h g.

Schweinekotelett n. (-s,-s) : [kegin.] kostezenn kig-moc'h b., kostezenn voc'h b.

Schweinemetzger g. (-s,-) : charkuter g., kilhevardoner g., kiger-moc'h g.

Schweinenetz n. (-es,-e) : [kegin.] tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b.

Schweinepastete b. (-,-n) : [kegin.] formaj-moc'h g.

Schweinepest b. (-) : kleñved du ar moc'h g.

Schweinepreis g. (-es,-e) : priz ar moc'h g. ; *wie stehen die Schweinepreise* ? peseurt priz ez a ar moc'h ? da beseurt priz ez a ar moc'h ? pegement e vez paeet ar moc'h ? ; *die Schweinepreise tendieren nach unten*, diskenn (izelaat, digreskiñ, gouzizañ) a ra priz ar moc'h, laoskaat a ra war priz ar moc'h, rabat a zo war priz ar moc'h, raval a zo war priz ar moc'h, en diminu e ya priz ar moc'h, war ziminu e ya priz ar moc'h, distaol a zo war priz ar moc'h ; *die Schweinepreise tendieren nach oben*, keraat a ra priz ar moc'h, mont a ra priz ar moc'h war-raok, mont a ra priz ar moc'h war a-raok, lañsañ a ra priz ar moc'h, lañs a zo gant priz ar moc'h, kreskiñ a briz a ra ar moc'h (Gregor), kanañ a ra priz ar moc'h, kresk a zo war priz ar moc'h ; *jahrelang blieben die Schweinepreise niedrig*, chomet e oa ar moc'h e priz izel e-pad meur a vloavezh, fall e oa war ar moc'h e-pad meur a vloavezh.

Schweinererei b. (-,-en) : tro divalav b., taol divalav g., tro lous b., noualantez b., c'hwibez penn-da-benn str., taol gast g., rozenn gaer b., moc'herezh g., taol moc'herezh g. ; *das ist eine einzige Schweinererei*, c'hwibez penn-da-benn eo an dra-se.

Schweinerereien lies. : loustoniaj g., loustonioù lies., traou hudur lies., komzoù hudur lies., komzoù ordous lies., luc'haj g., luc'hajoù lies., komzoù lourt lies., hudurniezh b., hudurnez b., loudouriezh b., loustonioù lies., likaouerezh g., gadalerezh g., hoc'haj g., moc'haj g., moc'herezh g., traoù vil lies., viltañs g., stronkenn b., komzoù distrantell lies., komzoù distres lies., komzoù pebret-lik lies., komzoù gadal lies.

Schweinerne(s) ag.k. n. : P. kig-moc'h g., charkuterezh g., kilhevardon g.

Schweinerippchen n. (-s,-) : [kegin.] kostezenn kig-moc'h b.

Schweinerüssel g. (-s,-) : moj g., mojell b., joskenn b., min g., grogn g., groñj g.

Schweinerüsselring g. (-s,-e) : fibl g., minell b., minoc'hell b., minouer g.

Schweineschlächter g. (-s,-) : charkuter g., kilhevardoner g., kiger-moc'h g., diwader g.

Schweineschmalz n. (-es) : lard-teuz g., bloneg g., lard-dous g., sein g., senell g.

Schweineschmalzkloß g. (-es,-klöße) : blonegenn b.

Schweineschnauze b. (-,-n) : moj g., mojell b., joskenn b., min ur pemoc'h g., grogn g., groñj g.

Schweinestall g. (-s,-ställe) : 1. kraou-moc'h g., kraou-porc'hell g., ti-moc'h g. ; *der Schweinestall steht offen*, digor eo war ar moc'h.

2. [dre skeud.] kaoc'h g., kraou-moc'h g., kozh ti g., neizh touseg g., fougenn b., ti-gutez g., lastez ti g., tamm

toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., toull lous g., kozh toull brein g., toull-dispac'h g., moc'herezh, g., un tamm brav a flav-flav g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b. ; *in einem Schweinestall wohnen*, bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un toull lous.

Schweinetränk g. (-s,-tränke) : gwelien g.

Schweinetreiber g. (-s,-) : mësauer-moc'h g., paotr-moc'h g.

Schweinezucht b. (-) : magerezh moc'h g., magañ moc'h g., sevel moc'h g.

Schweinezuchtanlage b. (-,-n) : magerezh voc'h b.

Schweinezüchter g. (-s,-) : saver moc'h g., desaver moc'h g., mager moc'h g. ; *die Schweinezüchter arbeiten dauernd mit Verlust*, n'eus nemet koll o sevel moc'h.

Schweinfisch g. (-es,-e) : [loen.] hoc'h-mor g.

Schweinhirsch g. (-es,-e) : [loen.] babiroussa g. [*Sus babirussa*].

Schweinnetz n. (-es,-e) : [kegin.] tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b.

Schweinigel g. (-s,-) : 1. [loen.] heureuchin g., avalouer g., laer-avalou g., kulier g., P. paotr-pikoù g., paotr an avalou g.

2. chavant g., tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., porc'hell lous g., bern kaoc'h g., pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., louston g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen g., louskenn g., mastarer g., pezh teil g., tamm mat a loustoni g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., stronk labous g., penn joskenn g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.

Schweingeleien lies. : moc'haj g., hoc'haj g., moc'herezh g., loustoniaj g., loustonioù lies., lousteri b.

schweinigen V.gw. (schweinigte / hat geschweinigt) : lavarout lousteri, kontañ loustonioù, kontañ traoù ordous, bezañ lourt e barlant.

schweinish ag. : 1. hag a denn d'ar moc'h g., ... moc'h, ... hoc'h ; 2. [dre skeud.] hudur, lous, ordous, distrantell, distres, lor, lourt, gadal, pebret-lik.

Schweinkram g. (-s) : loustoniaj g., loustonioù lies., traou hudur, komzoù hudur lies., komzoù ordous lies., luc'haj g., luc'hajoù lies., komzoù lourt lies., komzoù gadal lies., komzoù pebret-lik lies., komzoù distrantell lies., komzoù distres lies., hudurniezh b., hudurnez b., loudouriezh b., lousteri b., loustonioù lies., likaouerezh g., gadalerezh g., viltañs g.

Schweins- : *sellit ivez ouzh Schweine-*.

Schweinsäuglein n. (-s,-) : lagad moc'h g.

Schweinsblase b. (-,-n) : hoc'hkellenn b., c'hwezigell voc'h b., soroc'hell voc'h b.

Schweinsborste b. (-,-n) : reun ar moc'h g.

Schweinschaxe b. (-,-n) : [su Bro-Alamagn] jaritell voc'h b.

Schweinschatz b. (-,-en) / **Schweinsjagd** b. (-,-en) : hemolc'h moc'h-gouez g.

Schweinskeule b. (-,-n) : morzhed-hoc'h b., morzhedenn hoc'h b.

Schweinskopf g. (-s,-köpfe) : joskenn b.

Schweinskopsülze b. (-) : [kegin.] formaj rous g., mojellad voc'h b.

Schweinskotelett n. (-s,-s) : [kegin.] kostezenn kig-moc'h b.

Schweinsleder n. (-s) : lër moc'h g., hoc'hken g.

schweinsledern ag. : ... lër moc'h.

Schweinsnetz n. (-es,-e) : [kegin.] tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b.

Schweinsohr n. (-s,-en) : 1. [loen.] skouarn voc'h b. ; 2. [kegin.] kalonenn balmez b.

Schweinsrüssel g. (-s,-) : moj g., mojell b., joskenn b., min g., grogn g., groñj g.

Schweinswal g. (-s,-e) : [loen.] morhoc'h g., morhoc'h du g., poursuilh g.

Schweiß g. (-es,-e) : 1. c'hwezenn b., c'hwez g., dour-c'hwezenn g., dourc'hwez g., dour g., dour-rous g., glizhenn b., [kezeg] eon g. ; *kalter Schweiß*, c'hwezenn-yen b. (Gregor), aezhenn yen b. ; *ihm brach der kalte Schweiß aus*, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, deuet e oa ur c'hlizhenn yen warnañ, deuet e oa un aezhenn yen drezañ, ur c'hwezenn-yen a oa deuet warnañ, ur c'hwezenn-yen a redas a-hed e groc'henn, ur c'hwezenn-yen a darzhas arnezañ ; *sie fühlte, wie ihr ein kalter Schweiß über das Gesicht lief*, ur c'hwezenn-yen a santas o redek diouzh he bizaj ; *in Schweiß gebadet*, er c'hwez bev, dourc'hwez holl, dourc'hwez tout, e c'hwez, beuzet en e c'hwez, gleb (leizh) gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein, c'hwez-dour-dispenn, c'hwez-holl, ar c'hlizhenn warnañ, ur c'hwezenn warnañ, gleb o c'hweziñ, trempet gant ar c'hwezenn, ar c'hwezenn o tiruilhal diwarnañ (dioutañ), ar c'hwezenn o teverañ dioutañ, neudenn sec'h ebet dindanañ, tommet ; *gelinder Schweiß*, c'hwezig g. / c'hwezenig b. (Gregor), mouested b., mouester g., moeltradur ; *mir bricht der Schweiß aus*, dont a ra ur c'hwezenn dreizon (ennon, warnon) ; *Schweiß perlt auf seiner Stirn, der Schweiß steht ihm auf der Stirn*, war e dal e piz(enn) ar c'hwezenn, pizennañ a ra ar c'hwezenn war e dal, perlezenniñ a ra ar c'hwezenn war e dal, pizenniñ a ra e dal gant an dour-c'hwez, pizennet eo ar c'hwezenn war e dal ; *der Schweiß trieft ihm von der Stirn*, c'hweziñ a ra ken na zever an dour dioutañ (Gregor), dourc'hwez a zever diouzh e dal, an dourc'hwez a red dioutañ, emañ ar c'hwezenn o redek (o ruilhal, o tiruilhal, o teverañ) diouzh e dal, bilh-bilh e tiver ar c'hwezenn diouzh e dal ; *im Schweiß seines Angesichts erworben*, gounezet diouzh c'hwezenn e dal, gounezet diouzh c'hwezenn e zremm, gounezet gant c'hwezenn e dal, gounezet gant c'hwezenn e zremm, gounezet ouzh c'hwezenn e dal, gounezet ouzh c'hwezenn e zremm, gounezet o c'hweziñ, gounezet en ur c'hweziñ, gounezet diwar-bouez e zivrec'h, gounezet gant bec'h e zivrec'h ha laz e gorf ; *Schweiß wie Blutstropfen*, c'hwezenn a wad b. ; *vor den Erfolg haben die Götter den Schweiß gesetzt*, diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ret eo labourat pe bihanaat ar skudellad - ret eo hadañ a-raok eostiñ - ar gwellañ bara da zebriñ a vez gounezet en ur c'hweziñ - da-heul al labour emañ ar boued - neb na laka poan hag aked n'en devezo madoù

na boued - ne gouezh morse aour e godell un den
dilabour - labourit a-dreuz, labourit a-hed, temzit ervat
hag ho po ed.

2. glizh str., glizhenn b., lizenn b., aezhenn b., burezh b.,
glizhennadur g. ; *mit Schweiß beschlagenes Fenster*,
gwer gleb str., gwer prenestr leun a zour str., gwer
prenestr lizennet str., gwer prenestr glizhennek str., gwer
prenestr glizhus str.,

3. [kozh] gwad g. ; [hemolc'h] *Wildschweiß*, gwad g.

Schweißanlage b. (-,-n) : [tekn.] stramm soudañ g.,
souderez b.

Schweißausbruch g. (-s,-ausbrüche) : barrad c'hweziñ
g., tommderenn b., c'hwezenenn b., tommadenn b.,
glizhenn b. ; *diese Schweißausbrüche machen mir zu
schaffen*, me am bez diaezamant gant an
tommderennou-se, pinijenn am bez gant an
tommderennou-se, souññ a ra an tommderennou-se
warnon ; *er bekommt vom Fieber Schweißausbrüche*,
gant tomm an derzhienn en devez c'hwezenennou bep ar
mare, c'hweziñ a ra gant fo an derzhienn, c'hweziñ a ra
gant tomm an derzhienn, c'hweziñ a ra gant ar fo eus e
gleñved.

Schweißbad n. (-s,-bäder) : 1. stoufailh g., hammam g.,
c'hwezlec'h g. ; 2. soub burezh g., soubadenn vurezh b.

schweißbar ag. : [tekn.] hag a c'heller soudañ.

schweißbedeckt ag. : dourc'hwez holl, dourc'hwez tout, e
c'hwez, gleb gant ar c'hwezenenn, gleb o c'hweziñ, ur
c'hwezenenn warnañ, c'hwez-brein, c'hwez-dour-dispenn,
c'hwez-holl ; *die Pferde waren schweißbedeckt*, an
eonnenn a zeue eus ar c'hezeg, ar c'hezeg a oa an eon
warno, eonnennañ a rae ar c'hezeg.

schweißbefördernd ag. : c'hwezus.

Schweißblatt n. (-s,-blätter) : [gwad., dilhad.] konson g.

Schweißbrenner g. (-s,-) : [tekn.] flammer g., souderez
b.

Schweißbrille b. (-,-n) : lunedoù soudañ lies.

Schweißdraht g. (-s,-drähte) : [tekn.] orjal soudañ g.,
gwalenn soudeür b.

Schweißdrüse b. (-,-n) : [korf.] gwagrenn-c'hweziñ b.,
gwagrenn ar c'hwez b.

Schweißisen n. (-s,-) : [tekn.] ferr soudañ g., souderez
b.

schweißen V.k.e. (hat geschweißt) : 1. [tekn.] soudañ ;
autogen schweißen, keveldeuziñ ; *stumpf schweißen*,
soudañ dre stekiñ ; 2. [hemolc'h] gwadañ.

Schweißen n. (-s) : [tekn.] soudañ g., souderezh g.,
soudadur g.

Schweißer g. (-s,-) : [tekn.] souder g.

Schweißerin b. (-,-nen) : [tekn.] souderez b.

Schweißfleck g. (-s,-e) : saotr c'hwez g., tarch c'hwez g.

Schweißfuchs g. (-es,-füchse) : [loen.] baiann rous-du g.

Schweißfuge b. (-,-n) : [tekn.] kraf soudañ g., soudadur
g., rizennad soudeür b.

Schweißfuß g. (-es,-füße) : *Schweißfüße haben*, dont
dourc'hwez diouzh e dreid.

schweißgebadet ag. : dourc'hwez holl, dourc'hwez tout, e
c'hwez, gleb gant ar c'hwezenenn, ur c'hwezenenn warnañ,
c'hwez-brein, c'hwez-dour-dispenn, c'hwez-holl, gleb
(mouest, leizh, delt) gant ar c'hwezenenn ; *ich bin
schweißgebadet*, er c'hwez bev emañ, n'eus ket un
neudenn sec'h dindanon, c'hweziñ a ran evel un touilh, ar

c'hlizhenn a zo warnon, ur c'hwezenenn a zo warnon, me a
zo dourc'hwez holl, me a zo dourc'hwez tout, c'hwez-
dour-dispenn on, trempet on gant ar c'hwezenenn, gleb on o
c'hweziñ, beuzet on em c'hwez, gleb (leizh) on gant ar
c'hwezenenn, c'hwez-brein on, c'hwez-holl on, e c'hwez
emaon.

Schweißgeruch g. (-s,-gerüche) : mouezh ar c'hwez g.,
flaer ar c'hwezenenn g.

Schweißgrübchen n. (-s,-) : [korf.] toullig-c'hweziñ g.,
toullig-c'hwez g.

Schweißhund g. (-s,-e) : [loen.] ki-hemolc'h g., liammer
g.

Schweißloch n. (-s,-löcher) : [korf.] toullig-c'hweziñ g.,
toullig-c'hwez g.

Schweißnaht b. (-,-nähte) : [tekn.] kraf soudañ g.,
soudadur g., rizennad soudeür b.

schweißnass ag. : dourc'hwez holl, dourc'hwez tout, e
c'hwez, beuzet en e c'hwez, gleb (mouest, leizh, delt)
gant ar c'hwezenenn, c'hwez-brein, c'hwez-dour-dispenn,
c'hwez-holl, ar c'hlizhenn warnañ, ur c'hwezenenn warnañ,
trempet gant ar c'hwezenenn, gleb o c'hweziñ, ar c'hwezenenn
o tiruilhal diwarnañ (dioutañ), ar c'hwezenenn o teverañ
dioutañ, an dour o teverañ dioutañ ; *seine Stirn ist
schweißnass*, delt (mouest, leizh) eo e dal ; *die Pferde
waren schweißnass*, an eonnenn a zeue eus ar c'hezeg,
ar c'hezeg a oa an eon warno, eonnennañ a rae ar
c'hezeg.

Schweißperle b. (-,-n) : takennig c'hwez b.

Schweißstelle b. (-,-n) : [tekn.] kraf soudañ g., soudadur
g., rizennad soudeür b.

schweißtreibend ag. : c'hwezus ; *schweißtreibendes
Mittel*, louzoù da c'hweziñ g., c'hwezuzenn b.

schweißtriefend ag. : dourc'hwez holl, dourc'hwez tout,
e c'hwez, beuzet en e c'hwez, gleb (mouest, leizh, delt)
gant ar c'hwezenenn, c'hwez-brein, c'hwez-dour-dispenn,
c'hwez-holl, ar c'hlizhenn warnañ, ur c'hwezenenn warnañ,
trempet gant ar c'hwezenenn, gleb o c'hweziñ, ar c'hwezenenn
o tiruilhal diwarnañ (dioutañ), ar c'hwezenenn o teverañ
dioutañ, an dour o teverañ dioutañ ; *ich bin
schweißtriefend*, n'eus ket un neudenn sec'h dindanon,
c'hweziñ a ran evel un touilh, ar c'hlizhenn a zo warnon,
me a zo dourc'hwez holl, me a zo dourc'hwez tout,
trempet on gant ar c'hwezenenn, beuzet on em c'hwez,
gleb (leizh) on gant ar c'hwezenenn, gleb on o c'hweziñ,
c'hwez-brein on, c'hwez-holl on, c'hwez-dour-dispenn on,
e c'hwez emañ.

Schweißtropfen g. (-s,-) : takenn c'hwez b.

Schweißtuch n. (-s,-tücher) : [relij.] liñsel b.

Schweißung b. (-,-en) : [tekn.] soudañ g., souderezh g.,
soudadur g.

Schweiz b. (-) : *die Schweiz*, Bro-Suis b., Suis b.,
Helvetia b. ; *das Volk ist der Souverän der Schweiz*, rieg
Bro-Suis eo ar bobl ; *die französische Schweiz*, tachenn
galleger Bro-Suis b. ; *Schweizer Käse*, keuz Emmental g.

Schweizer g. (-s,-) : 1. Suis g. ; 2. anv-gwan : suis ; 3.
[relij.] chasgeu g., P. ki-Doue g., toto g.

Schweizerdegen g. (-s,-) : [moull.] micherour lizherenner
ha mouller war un dro g.

schweizerdeutsch ag. : 1. eus tachenn alemaneger Bro-
Suis, aleman ; 2. [yezh.] alemanek.

Schweizerdeutsch n. : [yezh.] alemaneg g.

Schweizerin b. (-, -nen) : Suissez b.

schweizerisch ag. : suis, helvétique, ... Suis ; *schweizerische Eidgenossenschaft*, Kengevread Suis g., Helvetia b., Kengevread Helvetia g.

Schwelbrand g. (-s, -brände) : tan o c'houleskin g.

Schwelchboden g. (-s, -böden) : [tekn.] krazunell b.

Schwelchmalz n. (-es) : malt krazunell g.

schwelen V.k.e. (hat geschwelt) : goupleskiñ, devañ a-nebeudoù, glaouenniñ.

V.gw. (hat geschwelt) : 1. goriñ, goupleskiñ, devañ a-nebeudoù, glaouenniñ, mont e glaou, duañ, poufal ; *der Docht schwelt*, mont a ra ar boulc'henn e glaou, glaouenniñ a ra ar boulc'henn (ar vouchenn, ar mouch) ; *das Holz schwelt nur vor sich her*, ar c'heuneud ne reont nemet duañ, ar c'hoad ne ra nemet duañ, poufal a ra ar c'hoad ; 2. [dre skeud.] *Hass schwelte in ihm*, goriñ (magañ, derc'hel) a rae kasoni en e galon.

schwelgen V.gw. (hat geschwelgt) : 1. ober chervad, debriñ chervad, kofata, korfata, fringalañ, festailhiñ ; 2. *in Genüssen schwelgen*, bezañ beuzet e-barzh ar plijadurioù, bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ dibradet, saouriñ ar vuhez ; 3. *in Details schwelgen*, reiñ forzh munodoù, danevelliñ dre gen lies a vunodoù a zo holl (pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, dre gen lies munud a zo holl, dre gement munud a zo holl, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir).

Schwelger g. (-s, -) : rouler g., liper g., ribouler g., bever diroll g., fringer g., festaouer g., bambocher g., farloter g.

Schwelgerei b. (-, -en) : fringerezh, riboulerezh g., roulerezh g., dirollerezh g., dirolladeg b., bañvez g., friko g., chervad b., kouignaoua g., festailhoù lies.

schwelgerisch ag. : 1. diroll ; *schwelgerisches Leben*, buhez diroll b. ; 2. *ein schwelgerisches Mahl*, ur pred fetis g., ur pred fonnus g., ur pabor a bred g., ur bañvez g., un daol druz b., ur friko c'hagn b., kouignaoua g., farz da lein g., larjez g.

Schwell g. (-s) : kas ar mor g., houl g., lavagnon g., ourl g., redere g.

Schwelle b. (-, -n) : 1. toull an nor g., treuzoù lies. [*adliester* treuzeier] ; 2. [dre skeud.] deroù g., treuzoù lies., treuzpoent g. ; *an der Schwelle einer neuen Zeit*, en deroù un amzer nevez, war dreuzoù un amzer nevez ; *an der Schwelle des Alters stehen*, bezañ en e oad diskar ; 3. [bred., korf.] gousomm vihanañ b., treuzpoent bihanañ g., treuzoù lies. ; *Schwelle des Bewusstseins*, treuzoù an emskiant lies. ; 4. [hentoù-houarn] treuzell b., treuzellenn b., treuzenn b., treuz g. ; 5. [tisav.] treust a-blaen g., sablezenn b. ; 6. [merdead.] tuchennig traehz b. ; 7. [dre astenn., barzh.] ti g. ; 8. *mittelatlantische Schwelle*, keinenn atlantel b.

schwellen¹ V.gw. (schwillt / schwoll / ist geschwollen) : 1. kreskiñ, c'hwezañ, foeñvañ, koeñviñ ; *meine Hand schwillt*, c'hwezañ a ra va dorn, koeñviñ a ra va dorn, foeñvañ a ra va dorn ; *die Flut schwillt*, kreskiñ a ra ar stêr / c'hwezañ a ra ar mor (Gregor) ; *das Rauschen des Wassers schwillt (an)*, kreskiñ a ra hiboud ar richer, c'hwezañ a ra kan ar richer ; 2. [dre skeud.] *der Kamm schwillt ihm*, a) hennezh a zo c'hwezet evel un touseg, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar fru, mont a ra gant ar prun, en em c'hwezañ a ra, glorius (dichek, otus,

tonius, uhel) eo un tamm, sonn e teu e gribell da vezañ ; b) sevel a ra e gribell, sevel a ra war e elloù (e gentroù), ur c'horfad droug a zo o sevel ennañ, sevel a ra kintoù ennañ, mont a ra kintoù ennañ, hennezh a ya ur sac'had droug ennañ, hennezh a ya ur c'horfad droug ennañ, sevel a ra droug en e gorf, trenkañ a ra e spered outañ, ne harz ket mui e wad, sevel a ra ar gwad d'e benn, emañ e wad o vont e dour, sevel a ra broc'h ennañ, komañs a ra da c'harvaat, deuet ez eus tro en e voned, emañ o c'hinañ.

Anv-gwan verb : **geschwollen** 1. foeñvet, koeñvet, c'hwezet, stambouc'het, stouvet ; *geschwollene Hand*, dorn koeñvet g., dorn foeñvet g. ; *die Backe ist geschwollen*, koeñvet (foeñvet) eo ar jod ; *sein Fuß ist ganz schön geschwollen*, e droad a zo c'hwezet evel un touseg, krog mat eo ar c'hoefv en e droad ; *meine Hände sind dick geschwollen*, va daouarn a zo c'hwezet evel touseged, krog mat eo ar c'hoefv em daouarn ; *rund um die Wunde war das Gewebe entzündet und geschwollen*, fulor ha koeñv a oa en-dro d'ar gouli ; *nicht geschwollen*, digoeñv, difoeñv.

2. [dre skeud.] leun a avel, avel gantañ leizh e benn, emfizius, glorius, tonius, orbidus ; *rede nicht so geschwollen*, na laka ket kement a stambouc'h ez komzoù, n'eo ket a boan dit ober gant komzoù c'hwezhigell, n'eo ket a boan dit ober gant modoù bras (modoù randonus).

schwellen² V.k.e., verb digemm (hat geschwelt) : 1. lakaat da goeñviñ, koeñviñ, foeñvañ, c'hwezañ, kreskiñ, stigmañ ; *der Bienenstich schwelt das Gesicht*, flemmadenn ar wenanenn a lak an dremm da goeñviñ ; *der Wind schwelt die Segel*, an avel a c'hwez ar gouelioù, an avel a ronta ar gouelioù, rontaat a ra ar gouelioù gant an avel, c'hwezet e vez gouelioù ar vag gant an avel, emañ an avel o koeñviñ gouelioù ar vag, emañ an avel o c'hwezañ gouelioù ar vag, kregiñ a ra an avel er gouelioù ; 2. *Kartoffeln schwellen*, poazhañ patatez en dour kroc'hen hag all ; 3. *er ist von Stolz geschwellt*, en em c'hwezañ a ra, c'hwezet eo, lorc'h a zo ennañ da vougañ, lorc'h don a zo ennañ, mont a ra gant ar prun, c'hwezet eo evel un touseg, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar fru, en em c'hwezañ a ra, ur fugeer brein a zo anezhañ, leun a fuge hag a lorc'h eo, fier-droch eo, fier-ruz eo, fier-sot eo, leun a gagal eo, n'eus nemet ur sac'h ourgouilh anezhañ, e galon a zo foeñvet a ourgouilh, hennezh n'en deus ket ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, e glevet a reer atav oc'h en em veuliñ, hennezh en deus lorc'h en e foñs, c'hwezet eo gant al lorc'h, hennezh a zo ul lorc'h ennañ, hennezh a zo un torkad lorc'h ennañ, ur pezh lorc'h a zo ennañ, hennezh a zo ur reuz ennañ, uhel eo ar c'haoc'h en e doull, uhel eo ar c'haoc'h en e revr, hennezh a zo savet ar c'herc'h en e c'houzoug, uhel eo an tamm ennañ, c'hwezet eo gant an avel / leun eo e benn a c'hloriusted / karget eo a vendet / leun a avel hag a voged eo / pennboufet eo gant an ourgouilh / ober strakal e skourjez (e foet) a ra (Gregor), ober a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer (a blouz, a golo), ober a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), hennezh ne oar ket bale ken gant ar c'hwez a zo en e gorf, ur revr en deus na fontfe ket un tamm sukr ennañ, ne fontfe ket un tamm sukr en e revr, ober a ra

teil, ur bern teil a zo anezhañ, hennezh zo c'hwezet e bluñv, hennezh a zo sonn e gribell, emañ o skeiñ war e daboulin, emañ o rodal e revr, emañ o c'hwezhañ en e drompilh, hennezh a zo brasoni tout, leun a lorc'h eo, en em dalvezout a ra, en em zougen a ra, en em gavout a ra, douget eo dezhañ e-unan, plantañ a ra c'hwez ennañ e-unan, foug e zo ennañ evel un targazh er ribod, rok (otus, dichek, glorius, tonius, bras, uhel) eo an tamm anezhañ, bras eo an tamm gantañ, emañ e leue o treiñ ennañ, un tamm tro a zo ennañ, foeñvet eo gant al lorc'h.

Schwellen n. (-s) : 1. kreskidigezh b., c'hwez g., c'hwezerezh g., c'hwezadur g., koeñv g., koeñvadenn b., foeñv g., foeñvadur g., bouf g. ; *Schwellen des Euters*, koeñv an tezh g. ; 2. [stêriou] dourgresk g.

Schwellenangst b. (-) : brizhaon g., damaon g., rouzaon g.

Schwellenland n. (-s,-länder) : bro war eskoriñ b., bro hag a zo bet ijinerezh a-nevez 'zo b., bro o tont war c'horre b., bro war treuzoù an diorroadur da vat b., Stad nevez-c'hreantelaet b., Stad o tiflukañ b.

Schwellenschraube b. (-,-n) : tenn-foñs g.

Schweller g. (-s,-) : 1. [sonerezh, ograou] troadikell b. ; 2. [kirri-tan] treuzoù kostez lies.

Schwellkörper g. (-s,-) : korf keviaoek g.

Schwellung b. (-,-en) : koeñv g., koeñvadenn b., koeñvadurezh b., koeñvadur g., koeñvenn b., c'hwez g., foeñv g., c'hwezadur g., foeñvadur g., bouf g., tevder g., gloevenn b. ; *bei der Pest treten auf den ganzen Körper eitrige Schwellungen auf*, gant ar vosenn e porboleñ ar c'horf a-bezh ; *Schwellung am Bein beim Pferd*, korbezenn b. ; *Schwellung unter der Zunge beim Hornvieh*, gloevenn b.

schwellungsfördernd ag. : c'hwezus, koeñvus.

Schwemmboden g. (-s,-böden) : dichaladur g., dichaladurioù lies.

Schwemme b. (-,-n) : 1. poull-doura g., poull-dourañ g., dourlec'h g. ; 2. poull-dour kouronkañ evit ar c'hezeg g. ; 3. tavarn b., evlec'h g. ; 4. dreistkinnig g., stambouch g., dreistfonn g., reñver g.

schwemmen V.k.e. (hat geschwemmt) : 1. disgwalc'hiñ ; 2. *Holz schwemmen*, kas koad war-neuñv, tranellañ koad ; 3. *Pferde schwemmen*, gwalc'hiñ kezeg, neuñviñ kezeg.

Schwemmfächer g. (-s,-) : kern an atredoù b., kern dichaladur b.

Schwemmgebilde n. (-s) : liñvajoù lies., dichaladur g.

Schwemmkegel g. (-s,-) : kern an atredoù b., kern dichaladur b.

Schwemmland n. (-s,-länder) : plaenenn dichaladurel b.

Schwemmsand g. (-s) : traezh stêr g.

Schwemmteich g. (-s,-e) : poull-dour kouronkañ evit ar c'hezeg g.

Schwende b. (-,-n) : difraostadenn douar-losk b., difraosteg douar-losk b., difraostenn douar-losk b., douar-losk g., douar-marr g.

schwenden V.k.e. (hat geschwendet) : difraostañ dre an tan, digeriñ dre an tan.

Schwendfläche b. (-,-n) : douar-losk g., douar-marr g.

Schwendung b. (-,-en) : marradeg b., difraosterezh dre an tan g.

Schwengel g. (-s,-) : 1. [bangounell] brec'h b., brec'henn b., gwint b., gwinterez-puñs b. ; 2. [kleier] bazhoul g., bazhoulenn b., pommell b., pommellenn ar c'hloc'h b., teod ar c'hloc'h g., teodenn ar c'hloc'h b., morzhoul g., morzhoulenn b., bombell b., bazh-houarn b. ; 3. [kirri] bazh-stern b., gwalenn-sparl b. ; 4. [pont-gwint] gwintellerez b., gwint b. ; 5. [dre astenn.] *Ladenschwengel*, kornis g. ; 6. P. pidenn b., bitouzen b., pifon g., lost g., kantol b., kalc'h g., heuz g., skourjez b., kalkenn b., Yann galkenn g., mudurun b., gamachenn b. [*liester gamachoù*], fardell b., pint g., silh g., kastr g., pik g., pich g., strinkell b., kastrenn b., ibil g., ibil kig g., ibil beuz g., barrenn-stur b., alc'hwez bras g., bazh b., bazh a-raok b., bazh-kig b., bazh verr b., bazh-yod b., bazhoulenn b., begel g., ar biz warn-ugent g., naer vragoù b., minaoed g., kilhog-Indez g., kellig g., bont g., buzhugenn b., c'hwitell b., brok g., brokenn b., logodenn b., brikezenn b., piti g., ezel g., flemm g.

Schwengelring g. (-s,-e) : *Schwengelring einer Glocke*, organell b., ruilhenn vetal a dalvez da stagañ ur vazhoulenn e diabarzh ur c'hloc'h b.

Schwenkachse b. (-,-n) : [tekn.] ahel-treiñ g.

Schwenkarm g. (-s,-e) : brec'h paoellus b., brec'henn baoellus b., brec'h war baoell b., brec'henn war baoell b.

schwenkbar ag. : kemm-digemm, kemmus, -fiñv, emdroüs, paoellus, war baoell, war fiñv ; [tekn., kirri-nij] *schwenkbare Tragfläche*, gorread kemporzhus kemm-digemm g.

Schwenkbecken n. (-s,-) : bailh disgwalc'hiñ g.

Schwenkbug g. (-s,-e) : [tisav.] jambetenn b. [*liester jambetiniere*], treuzvegell b.

Schwenkbühne b. (-,-n) : leuren-dro b.

Schwenkbürste b. (-,-n) : sparf g., barr dour benniget g.

schwenken V.k.e. (hat geschwenkt) : 1. hejañ, fichañ, fichellañ, dispac'hañ, lavigañ, luskañ ; *das Taschentuch schwenken*, hejañ (fichañ, dispac'hañ) e friilien ; 2. treiñ, loc'hañ, lakaat da dreiñ war e ahel, lakaat da dreiñ war e baoell ; 3. riñsañ, disgwalc'hiñ ; 4. [kegin.] frinkañ, lakaat da frinkañ ; 5. . P. *jemanden schwenken*, reiñ foet an nor d'u.b., teuler (lakaat) u.b. er-maez, digêriañ u.b., bountañ u.b. er-maez, lakaat u.b. er porzh, sevel e dreid d'u.b., reiñ herr d'u.b. da vont ac'hann, diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., didreuzaoüañ u.b., lakaat u.b. en hent, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez.

V. gw. : 1. [verb skoazell **sein** : ist geschwenkt] treiñ, cheñch tu, cheñch hent, cheñch roud, disweañ, mont diwar e roud ; [lu] *links schwenkt* ! war gleiz ! a-gleiz ! ; 2. [verb skoazell **haben** : hat geschwenkt] mont, ober penn da, skeiñ [etrezek, etramek], en em dreiñ war-zu udb.

Schwenker g. (-s,-) : gwerenn gognak b., gwerenn evit evañ gognak b.

Schwenkkartoffeln lies. : [kegin.] avaloù-douar melenet lies.

Schwenkkran g. (-s,-kräne) : [tekn.] gavr-dro b.

Schwenklager n. (-s,-) : [tekn.] kador paoellañ g.

Schwenkpunkt g. (-s,-e) : [tekn.] poent paoellañ g., gwip g., paoell g.

Schwenkrotor g. (-s,-en) : [nij.] rotor paoellus g., rotor war baoell g.

Schwenkung b. (-, -en) : 1. hejerezh g., fich g. ; 2. tro b., hanterdro b., paoellerezh g. ; *eine Schwenkung machen*, cheñch tu, cheñch hent, cheñch roud.

Schwenkungspunkt g. (-s, -e) : [tekn.] poent paoellañ g., gwip g., paoell g.

schwer ag./Adv. : 1. pounner, sammus, pouezus, pouezek, bec'hius, pouezant, kargus, lourt, tuzum ; *Blei ist schwer*, pouezus (pounner, pouezek) eo ar plom ; *dick und schwer*, pouer ; *schwere Last*, bec'h pounner g., gwall garg b. ; *schwer werden, schwerer werden*, pounneraat, poutaat ; *schwer machen, schwerer machen*, pounneraat, poutaat ; *er ist genauso schwer wie er*, pouez-ha-pouez eo gantañ ; *ich konnte es nicht hochheben, so schwer war es*, ne oan ket evit e zibradañ, pounner evel ma oa - ne oan ket evit e zibradañ, re bounner e oa diouzhin - ne oan ket evit e zibradañ, gant ar pounner ma oa ; *dieser Sack ist zehn Pfund schwer*, ar sac'h-se ez eus (a zo) dek lur a bouez ennañ, dek lur bouez a ya d'ober ar sac'had-se, ar sac'had-se a bouez dek lur ; *dieser Sack ist viel zu schwer*, re holl a bounner eo ar sac'h-se, re bounner holl eo ar sac'h-se ; *diese Last liegt schwer auf meinen Schultern*, pouezañ spontus a ra ar samm-se war va chouk ; *schwer wiegen*, a) bezañ pounner ; b) [dre skeud.] tennañ da vraz, bezañ pouezus, dougen pouez bras, bezañ un holl vad eus an-unan, kontañ kalz ; *tonnenschwer sein*, bezañ ken pounner hag ur maenmilin, bezañ pounner-bec'h ; [kimiezh] *schweres Wasser*, dour pounner g. ; *schwerer Boden*, douar priek g., arbrad g., douar kourrez g., douar druz g. (Gregor), douar pounner g. ; [dre skeud.] *eine schwere Hand haben*, mont dizamant dezhi, diskenn (teurel, skarzhañ) banneoù sonn, diskargañ banneoù yac'h, pouezañ war ar werenn ; *schwerer Wein*, gwin kalonek g., gwin penn g., gwin kreñv g., gwin speredus g., gwin drant g. ; *schwere Speisen*, meuzioù stambouc'hus d'ar galon lies., meuzioù bec'hius (pounner, diaes da ziskenn, hag a chom war ar galon, sammus, diaes da boazhañ er c'hof, diaes da boull ar galon, kriz da boull ar galon, kalet da boull ar galon, diaes da wiriñ) lies. ; *schwere Zunge*, teod pounner g., teod tev g. ; *schwerer Schlaf*, kousk mik g., morvitellerezh g., hun kalet g. / kousked kalet g. (Gregor) ; *schweres Parfüm*, c'hwezh-vat kreñv b., c'hwezh-vat hag a sko d'ar penn b., porfum kreñv g., porfum hag a sko d'ar penn g. ; *das kostet schweres Geld*, ker-daonet (ker-ruz, ker-du, ker-divalav, ruz) eo, an tan a zo war an dra-se, koustañ a ra un dornad mat (un tousegad mat, ur poullad brav, ur pochad mat, ur somm vras, ur voujedenn bravik a-walc'h) a arc'hant, koustañ a ra un tamm mat a voujedenn, koustañ a ra ur pezhriad moneiz, ker eo evel pebr da veurlarjez, an hanter re ger eo, koustañ a ra pikez, er-maez a briz emañ an dra-se, dibriz eo ; *schwer Geld haben*, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant hardizh, bezañ pinvidik evel ar mor (pinvidik-mor, pinvidik-peurfonn, pinvidik-brein, pinvidik-parfont, pinvidik-lous, pinvidik-pounner), bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, kaout moullou, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ pinvidik-bras, bezañ danvez d'an-unan, bezañ arc'hantet bravik, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ mat

ar bed gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ druz ar geusterezh gant an-unan, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ ; *der Kopf ist mir schwer*, stouvet eo va fenn, poan-benn am eus ; *schweren Herzens*, gwasket e galon (e spered), beget e galon, gouliet e galon, gloazet e ene, pistiget ha doaniet e galon, bras e galon, gant diegi, gant glac'har, gant reked, e diegi (da ziegi) dezhañ, a-enep va grad / en desped din (Gregor) ; *er nahm schweren Herzens von ihr Abschied*, hiraeth en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel ; *mir ist das Herz schwer*, *mir ist schwer ums Herz*, enk a zo warnon, ur galonad am eus, enkrezet (gwasket) on, war enkrezez emañ, mantrañ a ra va c'halon, un enkrezez a zo war va spered, diaes eo va c'halon, ur galonad a zo em c'hreiz, stouvet eo va spered, gwask a zo war va c'halon, mouget (gwasket, karget) eo va c'halon, beget eo va c'halon, kignet eo va c'halon, bras eo va c'halon, glac'haret eo va c'halon, enkreziñ a ran, enk ha diaes eo va c'halon, ur c'hlaouenn ruz a zo war va c'halon, santout a ran ur c'hlaouenn ruz em c'halon, damaniañ a ran ; *mir wird das Herz schwer*, *mir wird schwer ums Herz*, santout a ran va c'halon o kargañ, bihanaat a ra va c'halon, sevel a ra mantr em c'halon, dont a ra bihan va c'halon, dont a ra bras va c'halon, sevel a ra enkreze ennon, sevel a ra enkreze ganin, enkreziñ a ra va c'halon, stardañ a ra va c'halon ; *jemandem das Herz schwer machen*, glac'hariñ (doaniañ, enkreziñ, trubuilhañ, trechalañ, trefuañ) u.b., gloazañ kalon u.b., ober chal d'u.b., reiñ safar d'u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., teurel ur bec'h pounner war kein u.b., teurel ur bec'h pounner war chouk u.b. ; *machen Sie mir das Herz nicht schwerer !* na greskit ket va foan c'hoazh ! paouezit ouzhin, mar plij ! na zaoubennit ket ac'hanon evel-se !

2. diaes, amaes, start, grevus, kalet, poanius, gloazus, tenn, reut, brevus, teuc'h, bouc'h, chastreüs, kargus, labourus, trevellus, skars, diblaen, garv, grizias, rust, lourt ; *äußerst schwer*, diaes-ral ; *eine schwere Arbeit*, ul labour start (grevus, kalet, diaes, poanius, tenn, reut, brevus, pounner) g., un diaoul a labour g., un diaoulez a vicher b. ; *schwerer Schlag*, gwall daol g., mestaol g., distokadenn b., distro lous g., taol pounner g., taol-droug g., taol kriz g., taol-fall g., taol garventez g., bazhad b., reuziad g., glac'har bras g., gwalldro b. ; *das ist ein schweres Studienfach*, un danvez Studi garv eo, ur materi garv eo ; *trockener Farn lässt sich nur schwer sicheln*, raden sec'h a zo teuc'h da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h n'int ket traoù karantezus da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h a zo bouc'h da droc'hañ gant ar falz ; *schwer zu bearbeiten*, bouc'h da labourat, teuc'h da labourat ; *im weichen Sand geht man nur schwer voran*, traeth gwak a zo bouc'h da vale, traeth gwak a zo teuc'h da vale ; *das ist schwer verdientes Geld*, an arc'hant-se n'int ket bet gounezet o c'hoari, c'hwezet em eus va gwalc'h evit gounid ar gwenneien-se ; *schwerer Kampf*, stourm arloup g., krogad garv g. ; *die Tür lässt sich nur schwer öffnen*, start eo an nor da zigeriñ, hek eo an nor ; *diese Steine lassen sich nur schwer bewegen*, ar mein-

se a zo gourt da loc'hañ ; *einen schweren Gang haben*, bezañ pounner e gerzhed, bale lopes ; *schwer hinkend*, kamm-groñs ; *eine schwere Verdauung haben*, bezañ sammët e stomog, dont ar boued da neuñviñ war e galon ; *schwer hören*, klevet fall, bezañ kalet e skouarn, bezañ kaletklev, bezañ pounnerglev, bezañ teñvalglev, bezañ pounner a skouarn, bezañ pounner e zivskouarn, bezañ kalet da glevet ; *er ist schwer von Begriff*, pounner eo a spered, pounner a benn eo, pout eo e spered, pout eo a spered, berr eo e spered, berr a spered eo, gorrek a spered eo, ur spered gorrek a zen a zo anezhañ, ur spered pouer a zen a zo anezhañ, hennezh a zo berr ar vent a skiant roet dezhañ, hennezh a zo ur spered besk a zen anezhañ, dister a spered eo, berrik a spered eo, bac'h a spered eo, silet eo bet e spered dre ar ridell, lod en deus e Kerskouarneg, ul lastez hir eo e skouarn, ne ya ket herrus gantañ, toullou talar a zo en e benn, gorrek (berr) eo da gompren, bouc'h eo da gompren an traoù, hennezh a zo kalet a benn, hennezh a zo kalet e benn, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, pouer eo, ur spered pouer a zen a zo anezhañ, tuzum eo, ur spered divalav a zen eo, ur skiant verr a zen eo, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, buoc'h a-walc'h eo, un tammig lod en deus e park ar brizh, ul lodenn en deus e park ar brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, dall eo e gash, stouvet eo ; *schwerer Seufzer*, huanad hirvoudus g. ; *dieser Sack lässt sich nur schwer tragen*, ar sac'h-se a zo teuk ; *ein schweres Leben haben*, ren ur vuhez pounner, kaout ur vuhez treut, kaout ur vuhez diblaen, bezañ en un diaezamant bras, bezañ gwall ziaes ar vividigezh gant an-unan, bezañ tenn war an-unan ; *schweres Leben*, bevañ start g., bevañ kalet g., bevañ tenn b. ; *ein schweres Leben*, ur vuhez tenn b., ur vuhez kalet b., ur vuhez digemez b., ur vuhez poanius-bras b., ur vuhez pounner b. ; *das Leben ist schwer*, kalet eo bevañ, start eo bevañ, start eo ar vuhez, tenn eo warnomp, ar bevañ a zo tenn, nag a boan etre merenn ha koan ; *wir haben es jetzt schwer*, bremañ eo erru garv an traoù, start eo bevañ en deiz a hiziv, start eo ar vuhez en deiz a hiziv, diaes eo bevañ en deiz a hiziv, deuet eo ar bevañ da vezañ kalet, tenn eo warnomp bremañ ; *er hat es schwer im Leben*, hennezh en deus e damm planedenn, trist eo e blanedenn ; *das erste Jahr hatten sie es ziemlich schwer gehabt*, ar bloavezh kentañ a oa bet rust a-walc'h evito ; *jemandem das Leben schwer machen*, ober buhez (gwall vuhez) d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., terriñ (ampoezonñ) e vuhez d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b., ober vil d'u.b., reiñ darbar d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., c'hoari diaes d'u.b., darbariñ u.b., reiñ neud da zirouestlañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, ober gwallamzer d'u.b. ; *sie macht mir das Leben schwer*, reuz am bez ganti, c'hoari am bez gant al lamponez-se, honnezh a zo un tourmant bevañ ganti, honnezh a ra he gwalc'h a boan din, honnezh a zo ur groaz pounner, honnezh a zo ur gwir bistri evidon, honnezh a zo ur reuz enni, honnezh a zo ur poezon, honnezh a zo diaes-meurbet da gundiñ, diaes-meurbet eo ober diouti, diaes spontus eo tremen diouti, honnezh a

zo un ifernite bevañ ganti, ur binijenn eo bezañ en he c'hichen, un uz eo bevañ ganti, honnezh a zo un debr-spered, honnezh a zo un ifern a blac'h, ne'm eus ket va bev ganti, ne'm eus ket bihan labour ganti, ur brav n'eo ket bevañ gant honnezh ; *hier ist es schwer, Wasser zu holen*, ur c'herc'hat diaes a zour a zo amañ ; *er trägt schwer an der Last*, stlejañ e vec'h (e samm) a ra, en em lastrañ a ra gant ur bec'h pounner ; [dre skeud.] *an etwas schwer zu tragen haben*, bezañ nec'het bras (gwall drubuilhet, trechalet) gant udb ; *er hat viel Schweres erdulden müssen*, kavet en deus bet trenk ha c'hwerv war e hent, kejet en doa gant an trenk hag ar c'hwerv, a bep seurt buhezioù en deus bet, bet en deus e zelazhoù e-kerzh e vuhez, a bep seurt soubenn en deus bet en e vuhez, gwelet en deus bet a bep sort re gamm ha re dort, hennezh a zo bet ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), gwelet en deus bet meur a varr-avel, tremenet ez eus bet kalz a draoù dreistañ, gwall drubuilhoù en deus bet a-walc'h, mizerioù en deus bet a-walc'h, hennezh en deus bet e lod er bed-mañ ; *ihn trifft es am schwersten, er hat es am schwersten*, dezhañ eo ar gwashañ ; *das Schwerste bleibt zu tun*, ar pep gwashañ a chom d'ober c'hoazh, n'omp ket erru c'hoazh er vourellenn startañ ; *dieses Buch liest sich schwer*, diaes eo lenn al levr-mañ ; *schwere Geburt*, gwilioud rust g. / gwall wilioud g. (Gregor), ganedigezh diaes b. ; *schwere Zeiten*, amzer a strafuilh bras b., amzerioù diaes lies., amzerioù tenn lies., amzerioù fall lies., prantadoù trubuilh lies., mougenn b. ; *das war eine schwere Zeit*, d'ar mare-se e oa kalz a draoù o hegal, ur vougenn a oa war ar vro d'ar mare-se ; *schwere Krankheit*, kleñved grevus g., kleñved lourt g., korfad kleñved g. ; *nach langer schwerer Krankheit verstorben*, marvet diwar ur c'hleñved hir ha tenn, kaset betek ar mouch gant ur c'hleñved hir ha tenn ; *er ist schwer krank*, klañv-fall (klañv-bras, klañv-ki, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer) eo, gwall fall eo, meurglañv eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, dalc'het mat eo gant e gleñved, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor) ; *schwer verwundet*, gloazet don, gwall c'hloazet, gloazet fall, gwall c'houllet, gwall dapet, gwall bistiget, mac'hagnet, drougtizhet, ifamet ; *er hat sich schwer verbrannt*, gwall zevet eo, losket-poazh eo ; *jemanden schwer beleidigen*, ober un taol dismegañs d'u.b., dismegañsiñ u.b., teuler dismegañs war u.b., ober dismegañs d'u.b. ; *schwere Not*, droug sant Yann g., droug-sant g. / droug-uhel g. (Gregor), epilepsiezh b., droukfell g. ; *schwerer Verlust*, koll pounner g., gwall goll g., koll bras g. ; *das ist schwer begreiflich*, un dra digompren eo, diaes a-walc'h eo da gompren ; *schwere Sünde*, pec'hed grizias g., pec'hed bras g., pec'hed lourt g. ; *schwerer Fehler*, fazi bras g., fazi grevus g., fazi lourt g. ; *schweres Verbrechen*, torfed grevus g., torfed grizias g., torfed lourt g., torfed a-varv g. (Gregor), torfed marvel g. ; *er hat schwer darunter gelitten*, diwasket en doa poanioù bras da-heul an drase ; *Schweres durchmachen*, kaout a bep seurt soubenn, ha c'hwerv ha trenk - kavout trenk ha c'hwerv - kejañ gant an trenk hag ar c'hwerv - bezañ ruilhet ha diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod) - bezañ ruilhet ha diruilhet gant an avel - gwelout a bep sort, re gamm ha re dort - kaout a bep seurt buhezioù -

gwelet meur a varr-avel - dougen e groaz - kaout e zelazhoù - bezañ burutellet gant ur morad a dourmant - bezañ plaouiet gant an enkreiz hag an doan - bezañ beuzet e galon en ur morad a c'hlaç'har - bezañ o tremen a-dreuz drez ha spenn - kaout gwall drubuilhoù - kaout mizerioù - bezañ e-kreiz ar poanioù ; *eine Sache schwer nehmen*, kavout grevus ha pouezus udb, reiñ pouez bras d'udb, reiñ fed d'udb, reiñ a fed d'udb, reiñ talvoudegezh d'udb, ober stad vras eus udb, lakaat udb e penn-kont, ober charre en-dro d'udb, ober charre gant udb, ober gwelien gant udb, ober c'hoari gaer gant udb ; *jemanden schwer bestrafen*, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ u.b. a-zoare, kastizañ start u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b., punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; *schwer betrunken*, dotu, mezu evel ur maltouter (evel ur soner, evel ur soner kloc'h, evel ur soubenn), kras, kras-mat, re garg e garg, mezu-dall (-dotu, -du, -du-dall, -mik, -marv, -poch, -put), mezu-dall-put, moñs-dall, leun e revr, bourr da greviñ, na c'hall ket mui dougen e gig, poazh, moñs-dall, ur pezh revriad gantañ ; *schwere See*, mor lourt g., mor garv g., mor pounner g., mor rust g., mor ratre gantañ g., mor gwall wagennek g., mor bras g. ; *das Lernen fällt ihm schwer*, hennezh a zo pout da zeskiñ, hennezh a zo lugut da zeskiñ, hennezh a zo kleiz da zeskiñ, hennezh a zo difonn da zeskiñ, bouc'h eo hennezh da zeskiñ, skars eo dezhañ deskiñ, hennezh ne vez ket a zesk dezhañ, hennezh n'eus ket a zesk dezhañ, hennezh n'eo ket kreñv war an deskiñ, amzesk eo, kalet a benn eo, buoc'h a-walc'h eo ; *es fällt mir schwer, so etwas zu glauben*, poan am eus o krediñ kement-se ; *es fiel mir schwer, diesen von ihm vorgebrachten Vorwurf hinzunehmen*, diaes em boa kavet ouzh e glevet o reiñ ar rebech-se din ; *es fiel ihm schwer, diesem Befehl Folge zu leisten*, bras e voe gantañ plegañ d'ar gourc'hemenn-se ; *das Gehen fällt ihm schwer*, start eo dezhañ bale, diaes eo dezhañ bale, ur bec'h e vez dezhañ bale, bec'h a zo gantañ bale, bec'h en deus o kerzhet, skars eo dezhañ bale, ur gwall reuz e vez dezhañ bale, poan en devez o vale, gwe en devez o vale, mizer en devez evit bale, mizer en devez o vale, diaezamant en devez o kerzhet, kerzhet a ra gant kalz a ziaezamant, harzet e vez en e gerzh, dalc'het e vez en e gerzh, dalc'het e vez da vale, dalc'het eo en e vale, daveu eo dezhañ bale, deuet eo da vezañ peudek, lor eo e zivesker, berr eo war e sparl, c'hoari en devez o kerzhet, ned a nemet a-ruz, fall eo da vale, teuc'h eo da gerzhet, teuc'h eo da vale ; *es fällt ihm schwer, seine Kinder zu bestrafen*, gwazh eo gantañ rankout kastizañ e vugale ; *es fiel ihm schwer, von ihr Abschied zu nehmen*, hiraezh en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel ; *es fällt mir schwer, es Ihnen sagen zu müssen*, trist eo din lavaret an traoù-se deoc'h, ur bec'h eo din lavaret an traoù-se deoc'h, garv eo din lavaret an traoù-se deoc'h.

4. gwall ; *schwerer Junge*, gwall baotr g.

Schwerarbeit b. (-, -en) : labour start (grevus, kalet, diaes, poanius, tenn, brevus, reut, pounner) g.

Schwerarbeiter g. (-s, -) : den a boan g., poanier g., gwall labourer g.

Schwerarbeiterin b. (-, -nen) : poanierez b., gwall labourerez b.

Schwerathlet g. (-en, -en) : [sport] 1. saver pouezioù g. ; 2. sportour emgann g., gourener g.

Schwerathletik b. (-) : [sport] 1. sevel pouezioù g. ; 2. sport emgann g., gouren g.

Schwerathletin b. (-, -nen) : [sport] 1. saverez pouezioù b. ; 2. sportourez emgann b., gourenerez b.

schweratmend ag. / **schweratmig** ag. : berr e anal, dialan, tenn e anal, gant e anal o kinnig mankout.

Schwerbehinderte(r) ag.k. g./b. : den gwall nammet g.

Schwerbeschädigte(r) ag.k. g./b. : den gwall vac'hagnet g., den mac'hagnet bras g.

Schwerblütig ag. : trist e benn, du e benn, dic'hoarz.

Schwere b. (-) : 1. pounnerder b., pounnerder g., pouez g., pouezañs b. ; *Schwere in den Beinen*, divhar pounner lies., pounnerder (pounnerder g.) en divhar b. ; 2. garventez b. ; *das Gesetz in seiner ganzen Schwere*, al lezenn gant he holl c'harventez b. ; 3. grevusted b. ; *Schwere eines Verbrechens*, grevusted un torfed b., euzhusted ur muntr b., euzhuster ur muntr g. ; 4. diaested b., poaniusted b. ; 5. [fizik] pounnerder g., pouezañs b., hoalnerzh g., gravitadur g., nerzh-sach g., kerc'hellerezh g.

Schwerebeschleunigung b. (-) : [fizik] c'hwimm ar pounnerder g. ; *die Schwerebeschleunigung auf der Erde ist etwa sechsmal so groß wie die auf dem Mond*, c'hwec'h gwech brasoc'h eget war al Loar eo c'hwimm ar pounnerder war an Douar, war-nes nebeut a dra.

Schwerefeld n. (-s, -er) : [fizik] park gravitadur g., maez ar gravitadur g., kerc'hellvaez g.

Schwereelosigkeit b. (-) : dibouez g., dibouezder g., anpounnerder g. ; *im Zustand der Schwereelosigkeit*, en anpounnerder.

Schweremesser g. (-s, -) : aerbouezer g., barometr g.

Schweremessung b. (-) : barimetriezh b.

Schwerenot b. (-) : [mezeg.] droug Yann g., droug-sant g. / droug-uhel g. (Gregor), epilepsiezh b., droukfell g.

schwerenot ! : [estl.] kern va buoc'h ! atoue ! daonet ! foeltr ! foutre ! tanfoeltr ! fidamdoue ! fidamdoustik ! nondedistag ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! mil krampouezhenn ! ha-dall daonet ! arsa ! satordellik ! manac'h da vin ! mil manac'h toull ! mil mallozh ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mallozh gast ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! gast a c'hast ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barriken ! seizh kant barrikenad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! gast alato ! mallach toull ! mallach douar ! mallistoull ! mallin rous ! mallech ti ! mil mallozh ruz ! mallozh ar foeltr ! foeltr an diaoul ! mil mallozh an tan hag ar c'hurun ! daonet e vin ! daonet ne vin ket ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene ! daonet 'vo va ereoù ! daonet 'vo mil va ereoù ! daonet 'vo chipot-holen va mamm-gozh ! daonet 'vo chipot-holen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen va ene ! daonet 'vo kroc'hen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen kurunou va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunou !

Schwerenöter g. (-s, -) : farlaod g., paotr furluok g., jahiner kalonoù g., kilhog ar barrez g.

Schwererde b. (-) : [kimiezh] hidroksidenn variom b., barit g.

schwerfallen V.gw. (fällt schwer / fiel schwer / ist schwergefallen) : bezañ diaes d'u.b. ober udb, bezañ garv d'u.b. ober udb, kavout diaes ober udb, kaout bec'h oc'h ober udb, kaout poan oc'h ober udb, kaout mizer oc'h ober udb, kaout gwe oc'h ober udb, kaout deur gant udb, ober deur d'an-unan, kaout poan gant udb, bezañ darev d'an-unan ober udb, bezañ poan gant an-unan ober udb, kavout garv ober udb, kochañ ; *das Lernen fällt ihm schwer*, hennezh a zo pout da zeskiñ, hennezh a zo lugut da zeskiñ, hennezh a zo kleiz da zeskiñ, hennezh a zo difonn da zeskiñ, bouc'h eo hennezh da zeskiñ, skars eo dezhañ deskiñ, hennezh ne vez ket a zesk dezhañ, hennezh n'eus ket a zesk dezhañ, hennezh n'eo ket kreñv war an deskiñ, amzesk eo, kalet a benn eo, buoc'h a-walc'h eo ; *das Gehen fällt ihm schwer*, start eo dezhañ bale, diaes eo dezhañ bale, ur bec'h e vez dezhañ bale, bec'h a zo gantañ bale, bec'h en deus o kerzhet, skars eo dezhañ bale, ur gwall reuz e vez dezhañ bale, poan en devez o vale, gwe en devez o vale, mizer en devez evit bale, mizer en devez o vale, diaezamant en devez o kerzhet, kerzhet a ra gant kalz a ziaezamant, harzet e vez en e gerzh, dalc'het e vez en e gerzh, dalc'het e vez da vale, darev eo dezhañ bale, deuet eo da vezañ peudek, lor eo e zivesker, berr eo war e spar, c'hoari en devez o kerzhet, ned a nemet a-ruz ; *es fällt mir schwer*, *so etwas zu glauben*, poan am eus o krediñ kement-se ; *es fiel mir schwer*, *diesen von ihm vorgebrachten Vorwurf hinzunehmen*, diaes em boa kavet ouzh e glevet o reiñ ar rebech-se din ; *es fällt ihm schwer*, *seine Kinder zu bestrafen*, gwazh eo gantañ rankout kastizañ e vugale ; *es fiel ihm schwer*, *von ihr Abschied zu nehmen*, hiraehz en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel ; *es fällt mir schwer*, *es Ihnen sagen zu müssen*, trist eo din lavaret an traoù-se deoc'h, ur bec'h eo din lavaret an traoù-se deoc'h ; *es fiel ihm schwer*, *diesem Befehl Folge zu leisten*, bras e voe gantañ plegañ d'ar gourc'hemenn-se.

schwerfällig ag. : 1. meudek, loaiek, amparfal, loerek, distu, kleiz, mañchek, glaouch, landrammus, dispered, dotu, javedek, lopes, lor, lourt, lourt e spered, lourt a spered, lourt a benn, bac'h, mors, panezennek, tezeok, pout a spered, pout e spered, pouer a spered, pounner a spered, gorrek a spered, ur spered gorrek a zen anezhañ, ur spered pouer a zen anezhañ, pavek, teuc'h, teuc'hek, teuk, tuzum, divalav, andraf, gourt ; *er ist ziemlich schwerfällig*, bouc'h eo e revr, un amparfal (ur c'hozh palastr, ur pagan, ur Yann seitek, ur palod, ul lopez, un den lor, ur penn lor) a zo anezhañ, meudek (loaiek, amparfal, loerek, distu, kleiz, mañchek, glaouch, divalav, gourt, lopes) eo, ur penndolog a zo anezhañ ; 2. teuc'h, teuc'hek, bouc'h, tezeok, peudek, andraf, tuzumek, tuzum, divalav, skarbellek, skarbet, skasek, pounner e droad, lopes, lor, lourt, pouer da gerzhet, pounner e gerzhed, pout, dalc'het en e gerzhed ; *der Dachs ist ein schwerfälliges Tier*, ar broc'h a zo pouer da gerzhet, ar broc'h a zo pounner e gerzhed ; *er geht ziemlich schwerfällig*, teuc'h eo da vale, teuc'h eo da gerzhet, teuc'hek eo, tezeok eo, divalav eo e gerzhed,

kerzhet a ra en un doare divalav, peudek eo, andraf eo, peus eo, tuzumek eo, skarbelliñ a ra, un toumper a zo anezhañ, pounner eo e vale, pounner eo e gerzhed, bale a ra lopes, lor eo e zivesker, pouer eo da gerzhet, pout eo, dalc'het eo en e gerzhed ; *schwerfällig werden*, teuc'haat, tuzumiñ ; 3. *schwerfällig fliegen*, nijal evel ur pichon buoc'h, nijal lopes, bezañ lourt da nijal, nijal lourt ; *schwerfällig fliegende Insekten*, amprevaned pounner o nij lies., amprevaned lourt da nijal lies.

Schwerfälligkeit b. (-) : pounnerded b., pounnerder g., diampartiz b., lourdiz b., lourdoni b., teuc'hder g., teuc'hded b., tuzumded b., tuzumder g.

schwerflüssig ag. : flibous, gludek, gludennek, libous, frontek, neudennek, yodennek.

schwergängig ag. : [tekn.] gourt, diaes da embreger.

Schwergewicht n. (-s,-e) : 1. [sport] rummad ar pouezioù pounner g. ; 2. [sport] sportour pouez pounner g. ; 3. kreizenn-bouez b., kreizenn c'hraiver b., kreiz kerc'hell g. ; 4. [dre skeud.] *das Schwergewicht liegt auf etwas (t-d-b)*, ar pouez a vez lakaet war udb.

schwergewichtig ag. : tev, korfek, pounner.

Schwergewichtler g. (-s,-) : [sport] sportour pouez pounner g.

schwergläubig ag. : diskredik, diskredus, amgredik.

schwerhalten V.dibers. (hält schwer / hielt schwer / hat schwergehalten) : *es hat schwergehalten*, *etwas zu tun*, diaes e oa bet ober udb.

schwerhörig ag. : *schwerhörig sein*, bezañ teñval e glevet, bezañ teñval e skouarn, klevet fall, bezañ kalet e skouarn, bezañ kalet a skouarn, bezañ kaletklev, bezañ pounnerglev, bezañ teñvalglev, bezañ pounner a skouarn, bezañ kalet da glevet, na glevet mat, bezañ bouzaregennek, bezañ aet dister e zivskouarn, teñvalglevet, uhelglevet.

Schwerhörige(r) ag.k. g./b. : den pounnerglev g.

Schwerhörigkeit b. (-) : teñvalgleved g., pounnerglevet g., bouzarded damel b., pounnerder a skouarn g., skouarn galet b.

Schwerindustrie b. (-) : industriezh pounner b., ijinerezh pounner g., greanterezh pounner g., metalouriezh pounner b.

Schwerkraft b. (-) : [fizik] pouezañs b., pouez-traoñ g./b., hoalnerzh g., nerzh-sach g., kerc'hellder g., kerc'hellerezh g., gravitadur g., pounnerder g.

Schwerkraftmesser g. (-s,-) : gravimetr g., kerc'hellventer g.

Schwerkraftmessung b. (-) : [fizik] gravimetriezh b., kerc'hellventerezh g.

schwerkrank ag. : klañv-fall, klañv-bras, klañv-ki, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer, meurglañv, enk-tre warnañ, gwall glañv, gwall skoet, gwall fall, toc'hor bras, gwall doc'hor ; *er ist schwerkrank*, klañv-fall (klañv-ki, klañv-moñs, klañv-bras, klañv da vat, klañv-kaer) eo, meurglañv eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, dalc'het mat eo gant e gleñved, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor), en ur par fall emañ, gwall fall eo, hennezh a zo erru pell gantañ.

Schwerkranke(r) ag.k. g./b. : den klañv-fall g., den klañv-bras g., den gwall glañv g., den klañv-moñs g.

Schwerkriminalität b. (-) : gwall dorfederezh g.

Schwerlaster g. (-s,-) / **Schwerlastkraftwagen** g. (-s,-) : sammgarr pounner g.

schwerlich Adv. : a-vec'h, a-boan ; *er wird schwerlich kommen*, eston e vefe ma teufe - souezh e vefe ma teufe - n'eo ket lavaret e teuio - ne zeuio ket, kredapl - douetiñ a ran e teuio - ne zeuio ket, nemet ur chañs e vefe.

Schwerlot n. (-s) : plomenn sont b., plomenn sontañ b.

Schwermetall n. (-s,-e) : metal pounner g.

Schwermut b. (-) : tristidigezh b., gwalañjer g., malañjer g., maritell b., melkoni b., hiraезh b., himez b., hirder g., melre g., blues g., imor domm b., imor du b., imor drist b., imor velkonius b. ; *Schwermut hervorrufen*, melkonian ; *in Schwermut verfallen*, melkonian ; *sie verfiel in Schwermut*, ar c'hleñved droug-himez a grogas enni, ar blues a grogas enni ; *das ließ ihn in tiefe Schwermut verfallen*, kement-se en daolas en ur velkoni vras ; *ein Anflug von Schwermut*, ur vorenn b., ur barrad melkoni g.

schwerfällig ag. : damani, trist, tristik, tristidik, melkoniek, melkonius, leun a velkoni, klañv gant an droug-himez, doanik, doanuis, hiraезhus, mantret e galon gant ar velkoni, beget e galon, goullet e galon, gloazet e ene, pistiget ha doaniet, glac'haret, glac'harus, malañjer, malañjerek, beunek ; *schwerfällig sein*, melkonian, bezañ beget e galon, gouzañv poan ha hirder, bezañ pistiget ha doaniet, bezañ mantret e galon gant ar velkoni ; *schwerfällig werden*, melkonian ; *schwerfällig machen*, melkonian ; *schwerfälliger Mensch*, soñjard g., imor du a zen g., imor domm a zen g., penn-skort a zen g., penn trist a zen g., spered chalus a zen g. ; *ein schwerfälliger Gesang*, ur c'han klemmus g., ur son velkonius b.

schwernehmen V.k.e. (nimmt schwer / nahm schwer / hat schwergenommen) : *er nimmt es schwer*, gwasket en em gav gant an dra-se, bec'hiet eo gant an dra-se, ober a ra an dra-se bec'h warnañ, stouvet eo gant an dra-se, sammet eo e galon (e spered) gant an dra-se, bec'hiet eo e galon (e spered) gant an dra-se, stardet eo e galon gant an dra-se, aet eo bihan e galon gant an dra-se, diaez en deus gant an dra-se, kemer a ra diaez gant an dra-se, skoet eo e galon gant an dra-se, mantret eo e galon gant an dra-se ; *nehmen Sie es nicht so schwer*, na vezit ket melkonius.

Schweröl n. (-s,-e) : eoul pounner g.

Schwerölmotor g. (-s,-en/-e) : [tekn.] keflusker dre eoul pounner g.

Schwerpunkt g. (-s,-e) : 1. kreizenn-bouez b., kreizenn c'hraiter b., kreiz kerc'hell g. ; *einen Schwerpunkt auf etwas (t-rt) ansetzen*, lakaat e holl nerzh war udb, lakaat ar pouez (pouezañ) war udb ; *den Schwerpunkt nach ... verlegen*, diblasañ ar pouez (ar greizenn-bouez) war-zu ... ; 2. *denselben geometrischen Schwerpunkt haben*, bezañ kengreiz, bezañ kengreizek, bezañ kengreizennek ; 3. [dre astenn.] tevet g., tevetegezh b..

schwerpunktmäßig Adv. : dreist-holl, ispisial, pergen.

Schwerpunktstreik g. (-s,-s) : diskrog-labour danel stankañ g.

schwerreich ag. : pinvidik-pounner, pinvidik-mor, pinvidik evel ar mor, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-lous, pinvidik-brein, plousaet mat e votoù, aes e borpant, uhel an dour gantañ, klok, arc'hant gwalc'h e galon gantañ, mat ar bed gantañ, arc'hantet bravik, pinvidik-

dreist, war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù, o heoliañ gant e arc'hant, foenn er rastell gantañ, kreñv an traoù gantañ, kreñv e chouk, kreñv e gein, barrek, gouest, madoù dezhañ, ur madoù bras dezhañ, mat da geinañ, pitaod.

Schwespat g. (-s) : [kimiezh] hidroksidenn variom sulfatet b., barit sulfatet g.

Schwert n. (-s,-er) : 1. kleze g. ; *die Schneide eines Schwertes*, *die Schärfe eines Schwertes*, barvenn ur c'hleze b., dremm ur c'hleze b., lemm ur c'hleze g., malvenn ur c'hleze b. ; *ein Schwert hing an seiner Seite*, ur c'hleze a oa ouzh e gostez ; *zum Schwert greifen*, *sein Schwert ziehen*, dic'houinañ (dispakañ, tennañ) e gleze, tapout krog en e gleze, lakaat an dir en avel, dic'houinañ ; *das Schwert schwingen*, lakaat e gleze da frañval, hejañ (horellañ) e gleze, treiñ ar vilin gant e gleze, ober milinig gant e gleze, c'hoari gant e gleze, treiñ e gleze gant an-unan savet en aer, c'hoari gant an dir, klezeiata ; *zweischneidiges Schwert*, kleze a ziv zremm g., kleze daou du g. ; *sein Schwert umgürten*, gourizañ e gleze, lakaat e gleze ouzh e groazell, lakaat e gleze ouzh e gostez, gwiskañ e gleze ; *sich das Schwert in den Leib rennen*, en em deurel war beg ar c'hleze, enklavañ ; *jemandem das Schwert in den Leib rennen (bohren, stoßen, jagen)*, toullgofañ u.b. gant e gleze, difreuzañ e vouzelloù en e gof d'u.b. gant e gleze, choukañ e gleze e korf u.b., fourrañ e gleze e kof u.b., plantañ e gleze e korf u.b., sikañ e gleze e kof u.b. ; *auf jemanden mit dem Schwert einschlagen*, skeiñ war u.b. gant lemm e gleze, skeiñ war u.b. gant barvenn e gleze ; *jemanden mit dem Schwert erschlagen*, lazhañ u.b. gant e gleze, lazhañ u.b. a daolioù kleze ; *als Spielzeug hatte jeder ein Schwert bekommen*, bet o doa pep a gleze evel c'hoariell ; *mit dem Schwert umgehen*, klezeiata, kunduiñ ar c'hleze ; *er kann mit dem Schwert ganz gut umgehen*, domet mat eo da glezeiata, ampart eo da gunduiñ ar c'hleze ; *er führt das Schwert ebenso gut wie die Feder*, kunduiñ a ra ar c'hleze kerkoulz hag ar bluen ; *es schwebt wie ein Damoklesschwert über uns*, emañ ar reuz-se evel ur c'hleze a-us d'hor pennoù, emañ ar reuz-se evel kleze Damoklez a-us d'hor pennoù, emañ ar reuz-se evel kleze Damoklez a-blom war hor pennoù ; *mit Feuer und Schwert verwüsten*, entanañ ha lazhañ (Gregor), lakaat an tan hag ar gwall dre ur vro, lakaat stign ha lazh dre ur vro, diskar ur vro dre an dir hag an tan, gwastañ ur vro dre an tan hag ar c'hleze, skeiñ ur vro gant lemm ar c'hleze, lazhañ ha devañ dre ma'z eer ; *zum Schwerte verurteilt*, kondaonet da vezañ dibennet ; *das Schwert soll entscheiden*, an armoù a varno ; *mit Schwert und Pflug*, gant ar c'hleze hag an arar ; *sein Schwert in die Waagschale werfen*, lakaat e holl bouez da dalvezout evit degas an trec'h ; 2. [merdead.] angell c'houstilh b.

Schwertadel g. (-s) : noblañs kleze b.

Schwertboot n. (-s,-e) : [merdead.] driver g.

Schwertbruder g. (-s,-brüder) : [istor] marc'heg eus urzh an Doug-Kleze g.

Schwertbrüderorden g. (-s,-) : [istor] urzh an Doug-Kleze g.

Schwertel g. (-s,-) : [louza.] elestr str.

Schwertfeger g. (-s,-) : hamezer g.

Schwertfisch g. (-es,-e) : [loen.] beg-sabrenn g.

schwertförmig ag. : a-stumm gant ur c'hleze, stumm ur c'hleze dezhañ, klezeheñvel, e doare ur c'hleze, e doare klezeier, a-zoare gant ur c'hleze, a-zoare gant klezeier, a-seurt gant ur c'hleze, a-seurt gant klezeier.

Schwertfortsatz g. (-es,-fortsätze) : [korf.] baleg al lech g.

Schwerthieb g. (-s,-e) : klezeiad g., taol kleze g., taol-feuk g., feukadenn b. ; *jemanden mit Schwerthieben ermorden*, lazhañ u.b. gant e gleze, lazhañ u.b. a daolioù kleze ; *übler Schwerthieb*, mestaol kleze g.

Schwertkämpfer g. (-s,-) : klezead g. [*liester* klezeaded, klezeidi].

Schwertknorpel g. (-s,-) : [korf.] lech g.

Schwertlilie b. (-,-n) : [louza.] elestr str. ; *voller Schwertlilien*, elestre ; *deutsche Schwertlilie*, elestr-liorzh str.

Schwertlilienbeet n. (-s,-e) : elestreg b.

Schwertliliengewächse lies. : [louza.] irideged lies.

Schwertmuschel b. (-,-n) : [loen.] kontelleg g., kontellegenn b. [*liester* kontelleged], troad-kontell g. ; *gebogene Schwertmuschel*, kontelleg kamm g., kontellegenn gamm g.

Schwertritter g. (-s,-) : [istor] marc'heg eus urzh an Doug-Kleze g.

Schwertschlag g. (-s,-schläge) : klezeiad g., taol kleze g., taol-feuk g., feukadenn b. ; *übler Schwertschlag*, mestaol kleze g.

Schwertschlucker g. (-s,-) : lonker sabrinier g.

Schwertschluckerin b. (-,-nen) : lonkerez sabrinier b.

Schwertstreich g. (-s,-e) : taol kleze g., klezeiad g. ; *ohne Schwertstreich*, hep stourm, distourm, hep skeiñ gant ar c'hleze, hep krogad ebet.

Schwertträger g. (-s,-) : [istor] marc'heg eus urzh an Doug-Kleze g.

schwertun V.k.e. (tat schwer / hat schwergetan) : *ich habe mich (rouez mir) damit schwergetan*, ur gwall soubenn e oa bet an dra-se evidon, se a oa bet ul laz, an dra-se a oa bet ur c'hole d'ober, start e oa bet al lasenn, mil boan a voe oc'h ober an dra-se, eno em boa ranket lonkañ anezhi, diaes e oa bet evidon lonkañ anezhi, gant an traoù-se e oa bet un abadenn, un uz spered e oa bet an dra-se evidon, an dra-se a voe diaes-ral da ober, ur c'holl-skiant e oa bet an dra-se evidon, ur gwir bistr e voe an dra-se evidon, un torr-spered e oa bet an dra-se evidon, ur gwall abadenn (ur gwall grogad) e oa bet evidon, ur gwall grogad am boa bet gant an dra-se, me a oa koustet da'm c'horf ober al labour-se, start e oa bet an abadenn evidon, n'e oa ket bet bihan an abadenn evidon, mizer am boa bet o kas al labour-se da benn, n'em boa ket bet bihan labour gant an dra-se, c'hoari am boa bet evit dont a-benn eus an taol-se, ret e oa bet din tremen a-dreuz dre ha spenn, kement-se en doa roet darbar din, darbar am boa bet gant an dra-se, ur gempenn am boa bet gant an dra-se, ober se n'e oa ket bet ul lein debret evidon, gwashoc'h eget un devezh pal arat e oa bet, kavet em boa da gochañ o kas al labour-se da benn, kavet em boa da gochañ ouzh al labour-se, kavet em boa da gochañ gant al labour-se, krog am boa d'ober an dra-se, krog a-walc'h am boa d'ober an dra-se, gwall grog am boa d'ober an dra-se, kavet em boa krog d'ober an dra-se, kavet em boa krog a-walc'h d'ober an

dra-se, kavet em boa gwall grog d'ober an dra-se, kerse e oa bet gant va c'hostoù embreger al labour-se, kant poan ha kant all am boa bet o kas al labour-se da benn, mil pinijenn am boa bet o kas al labour-se da benn, d'ober em boa bet evit kas al labour-se da benn, ober an dra-se ne oa ket bet ur c'hoari evidon, ober se n'e oa ket bet ur pardon evidon, honnezh a oa bet micher a-walc'h, micher a-walc'h e oa bet evidon dont a-benn eus an dra-se, chastre am boa bet evit kas al labour-se da benn, ken start e voe ha direunañ lost an diaoul, ur gwall zevezh am boa bet d'ober, c'hwezadennoù am boa tapet evit dont a-benn eus an dra-se.

Schwertwal g. (-s,-e) : [loen.] skoazog g., skoazeg g., bleiz-mor g. [*liester* bleizi-mor], morvleiz g. [*liester* morvleizi].

Schwerverbrecher g. (-s,-) : gwall dorfedour g., torfedour bras g., defailhad gwall-e-vrud g.

schwerverdaulich ag. : teuc'h, sammus, bec'hius, pounner, diaes da ziskenn, hag a chom war ar galon, hag a chom da neuñviñ war ar galon, stambouc'hus, diaes da boazhañ er c'hof, diaes da boull ar galon, kriz da boull ar galon, kalet da boull ar galon, diaes da wiriñ.

Schwerverkehrsabgabe b. (-,-n) : taos war ar sammgirri pounner g.

Schwerverletzte(r) ag.k. g./b. / **Schwerwundete(r)** ag.k. g./b. : gloaziad a-vras g., gloziadez a-vras b., gloazed a-vras g., gloazedez a-vras b., den gloazet don g., den gwall c'hloazet g., den gloazet fall g., den gwall c'houllet g., den gwall bistiget g. ; *die Schwerverletzten*, ar c'hloazidi a-vras lies.

Schwerwasser n. (-s) : dour pounner g.

Schwerwasserreaktor g. (-s,-en) : dazgwereder dour pounner g.

Schwerwerden n. (-s) : pounneradur g.

schwerwiegend ag. : a bouez bras, gourfouezus, pouzek, pouezus, a denn da vraz ; *schwerwiegende Vorwürfe*, rebechoù bras lies.

Schwester b. (-,-n) : 1. c'hoar b. ; *eine Schwester von Paul*, ur c'hoar da Baol b. ; *das ist Pauls Schwester*, honnezh a zo c'hoar da Baol ; 2. klañvdiourez b. ; 3. [relij.] seurez b., c'hoar b., leanez b. ; *barmherzige Schwester*, merc'h ar garantez b., merc'h a garitez b. (Gregor) ; *die weißen Schwestern*, c'hoarezed gwenn lies. ; *meine Brüder und Schwestern in Christus*, va breudeur ha va c'hoarezed kristen ; *liebe Schwestern im Glauben*, va c'hoarezed kristen lies. ; 4. [dre skeud., istor] *unsere Brüder und Schwestern im Osten*, hor breudeur ha c'hoarezed er Reter ; 5. [ster.] *die sieben Schwestern*, ar Pleiadezed lies., Yarig hec'h evned b., ar Yarad-Poñsined b., ar Yar Wenn b., ar Yarig wenn he c'hwec'h evn b. ; 6. [louza.] *ungleiche Schwestern*, louzaouenn-ar-skevent b., bara-an-ozhac'h-kozh g.

Schwesterchen n. (-s,-) : c'hoarig b.

Schwesterherz n. (-ns) : P. c'hoarig b.

Schwesterlein n. (-s,-) : c'hoarig b.

schwesterlich ag. : a c'hoar, ... ur c'hoar.

Adv. : evel c'hoarezed.

Schwesterngemeinschaft b. (-,-en) : [relij.] kumuniezh leanezed g.

Schwesternhelferin b. (-,-nen) : adklañvdiourez b., skoazellerez-prediererez b.

Schwesternkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-skevent b., bara-an-ozhac'h-kozh g.

Schwesternorden g. (-s,-) : [relij.] urzh leanezed g.

Schwesternschaft b. (-,-en) : 1. perzh bezañ c'hoar g. ; 2. [relij.] kumuniezh seurezed b.

Schwesterpartei b. (-,-en) : strollad politikel gevell g.

Schwesterschiff n. (-s,-e) : lestr gevell g.

Schwesterwohnheim n. (-s,-e) : bod klañvdiourezed g., oaled klañvdiourezed b.

Schwibbogen g. (-s,-/bögen) : [tisav.] gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., skoazell-volz b.

Schwiegereltern lies. : tud-kaer lies., kerent-kaer lies.

Schwiegermutter b. (-,-mütter) : mamm-gaer b., mammeg b.

Schwiegersohn g. (-s,-söhne) : mab-kaer g., mabeg g., deufñv g. ; *meine Schwiegersöhne und -töchter*, va bugale-gaer lies.

Schwiegertochter b. (-,-töchter) : merc'h-kaer b., merc'heg b., gouhez b. ; *meine Schwiegersöhne und -töchter*, va bugale-gaer lies.

Schwiegervater g. (-s,-väter) : tad-kaer g., tdeg g. *mein zukünftiger Schwiegervater*, danvez va zad-kaer g.

Schwiele b. (-,-n) : porc'hellez b., kaledenn b., marzenn b. ; *an meinem linken Fußballen hat sich eine Schwiele gebildet*, ur porc'hellez a zo savet din e plant va zroad kleiz ; *Schwielen unter dem Schwanz von Pferden und Kühen*, c'hwibez str.

schwierig ag. : kaledennek, kaledennet, porc'hellet ; *er hat schwierige Hände*, kaledennoù a zo war e zaouam ; *schwierig werden*, kaledenniñ, marzennañ.

schwierig ag. : 1. diaes, amaes, start, grevus, kalet, poanius, tenn, reut, brevus, teuc'h, chastreüs, kargus, labourus, trevellus, serzh, skars, diblaen, garv ; *äußerst schwierig*, diaes-ral ; *eine schwierige Arbeit*, ul labour diaes (grevus, kalet, start, poanius, tenn, reut) g. ; *das Schwierigste liegt hinter uns*, graet eo bet ar braz eus al labour, ar pep gwashañ 'zo bet graet ; *das ist ein schwieriges Studienfach*, un danvez studi garv eo, ur materi garv eo ; *das Schwierigste bleibt zu tun*, ar pep gwashañ a chom d'ober c'hoazh, n'omp ket erru c'hoazh er vourellenn startañ ; 2. *schwierige Frage*, goulenn skoemp (amjestr) g. ; 3. [dre astenn.] *schwierig sein*, bezañ milzin, pismigañ, bezañ figus, bezañ blizidik, bezañ blizik, bezañ pismigus, bezañ pitilh, bezañ pitouilh ; *schwierige Kundschaft*, pratikoù (prenerien) figus lies., pratikoù pismigus lies., prenerien bismigus lies., praktikoù pitilh lies., praktikoù pitouilh lies.

Schwierigkeit b. (-,-en) : diaester g., diaezamant g., reuz g., bec'h g., kudenn b., poan b., darbar g., diaested b., poaniusted b., bulari g., enkter g., enkted b., treuzhent g., treuzkerzh g., dalc'h g., chastre g., draen g., skoilh g., harz g., harp g., stank g., sparl g., diarbenn g., dizarbenn g., sparlenn b., strob g., strobell b., harzell b., treuzell b., ampech g., fardell b., sternaj g., stoc'h g., dalc'h g., kael b., kontroliezh b., rouestl g. ; *Schwierigkeiten beseitigen*, plaenaat diaesterioù, renkañ diaesterioù 'zo, kompezañ diaesterioù 'zo, dont a-benn eus diaesterioù 'zo, troc'hañ ar skoulm, reiñ lamm da gudennoù 'zo, skarat ur gudenn ; *alle Schwierigkeiten beseitigen*, bezañ trec'h d'an holl gontroliezhioù ; *Schwierigkeiten machen*

(*bereiten*), bezañ ur reuz en an-unan (gant an-unan), kagalat, degas reuz, lakaat reuz, degas kudennoù, reiñ neud da zirouestlañ, reiñ koad-tro d'u.b., reiñ fred, ober fred, ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ darbar d'u.b., darbariñ u.b., teuler bec'h gant u.b., ober gaol, jabliñ, strobelliñ, ober minoù, miniñ ; *in Schwierigkeiten geraten*, degouezhout plegennoù diaes gant an-unan, bezañ lakaet diaes, kaout diaez, kemer diaez, kaout gwask, bezañ lakaet nec'het, dont bec'h war an-unan, kouezhañ bec'h war an-unan, kavout avel a-benn, kavout avel gwall, kavout avel drouk, kavout avel fall, kavout mor diaes, kavout koad-tro, kavout harz ; *in Schwierigkeiten stecken*, bezañ e-touez diaesterioù, kaout diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), bezañ e-kreiz ar poanioù ; *sich mit großen Schwierigkeiten herumschlagen*, tremen a-dreuz dreiz ha spern, bezañ e-kreiz ar poanioù ; *ohne Schwierigkeiten*, aes, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, hep bec'h ebet ; *jemanden in Schwierigkeiten bringen*, gwalldapout u.b., lakaat u.b. nec'het, lakaat u.b. diaes, lakaat poultr e soubenn u.b., reiñ neud da zirouestlañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ darbar (bec'h, koad a-benn, safar) d'u.b., darbariñ u.b., degas reuz (nec'hamant, trubuilh, kudennoù, trabas, trechal) d'u.b., kagalat u.b., daoubenniñ u.b., jabliñ u.b., ober diaez d'u.b., ober enk d'u.b., reiñ fred d'u.b., ober fred d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b. ; *er wurde ohne Schwierigkeit gewählt*, aet e oa don e-barzh ; *eine Schwierigkeit umgehen*, *einer Schwierigkeit ausbiegen*, klask an dro diwar ur gudenn, tremen dreist ur gudenn (Gregor), tremen hebiou d'ur gudenn, treiñ diwar ur gudenn, treiñ diwar ar bec'h, lammat dreist ar spern, lammat dreist an dreiz, lammat dreist ar c'harzh, sigotañ ur gudenn ; *Schwierigkeiten bezwingen*, dispegañ diouzh diaesterioù ; *auf Schwierigkeiten stoßen*, kavout diaesterioù war e hent, kavout koad a-benn, kavout avel a-benn, kavout koad-tro, kavout skoilhoù war e hent, kavout stankoù war e hent, kavout sav war e hent, kavout harp, kaout harp, kavout harz, kavout lug, kavout drein, dont udb da gontroliañ an-unan, kavout kontroliezhioù da c'houzañv ; *du steckst in Schwierigkeiten*, *wie ich sehe*, bec'h a zo warnout evit doare ; *ich werde es schaffen*, *gleich welche Schwierigkeiten sich mir in den Weg stellen*, dont a raio ganin, ne vern pe ziaester a gavin war va hent - dont a raio ganin, ne vern peseurt diaesterioù a gavin war va hent - dont a raio ganin, pe ziaester bennak a gavin war va hent ; *er will nicht von seinen Schwierigkeiten sprechen*, ne gonto ket e zoareoù ; *falls Schwierigkeiten auftreten*, ma sav bec'h, ma teu udb a-dreuz deomp, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, mar stourm udb ouzhimp, mar c'hoarvez ur rouestl bennak ; *wenn keine Schwierigkeiten die Realisierung dieses Plans erschweren*, ma ne zeu netra a-dreuz deomp, ma ne gavomp ket a lug, ma ne zeu netra da gontroliañ ac'hanomp.

Schwierigkeitsgrad g. (-s,-e) : live diaested g., live poaniusted g., derez diaested g., derez poaniusted g.

Schwimmanstalt b. (-,-en) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.

Schwimmaufbereitung b. (-,-en) : [kimiezh] arneuñverezh g.

Schwimmbad n. (-s,-bäder) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.

Schwimmbagger g. (-s,-) : ravanell b., lestr-ravaneller g., ravaneller g.

Schwimmbahn b. (-,-en) : roudenn-neuial b.

Schwimmbecken n. (-s,-) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.

Schwimmlase b. (-,-n) : [loen.] neuñvenn b.

Schwimmbrille b. (-,-n) : lunedoù-neuial lies.

Schwimmbrücke b. (-,-n) : pont war-neuñv g., pont-neuñv g., pont neuñvus g., pont bigi g.

Schwimmdock n. (-s,-s) : dok war-neuñv g., dok neuñvus g., dok neuennus g.

schwimmen V.gw. (schwamm // ist geschwommen / hat geschwommen) : neuñviñ, neuñvial, neuial, en em angellat, mont war-neuñv ; *über (durch) einen Fluss schwimmen*, (ist) : treuziñ ur stêr war-neuñv, treuziñ ur stêr war an neuñv, treuziñ ur stêr dre neuñv ; *die Frösche schwimmen*, (ist/hat) : roeñvat a ra ar gleskered ; *ans Land schwimmen*, (ist) : mont war-neuñv (war an neuñv, dre neuñv) betek an aod ; *obenauf schwimmen*, (ist/hat) : chom war-neuñv, chom war gorre an dour, gourneuñviñ, neuennat, neuñvennat, flodañ, neuñviñ ; *auf dem Rücken schwimmen*, (ist/hat) : neuñviñ war e gein, neuñviñ a-c'hwen ; *er schwimmt wie ein Stück Blei, er schwimmt wie eine bleierne Ente*, (ist/hat) : hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom ; *wie ein Fisch schwimmen*, (ist/hat) : neuñviñ evel ur pesk ; *sich (t-rt) warm schwimmen*, (hat) : neuñviñ un tamm evit en em dommañ, neuñviñ un tamm evit tommañ d'an-unan, neuñviñ un tamm evit eouliañ e izili, neuñviñ un tamm evit divorzañ e zivesker, neuñviñ evit ober un tamm divorzañ d'e izili, neuñviñ un tamm evit dihunañ e gorf, neuñviñ un tamm evit divavañ e izili, neuñviñ un tamm evit lakaat e wad da labourat ; *man muss nicht tiefer ins Wasser gehen, als man schwimmen kann*, arabat c'hwitellat uheloc'h eget ar genoù ; *das Holz schwimmt auf dem Wasser*, (hat) : neuñviñ (gourneuñviñ, neuennat, neuñvennat, flodañ) a ra ar c'hoad war gorre (war-benn, war) an dour, chom a ra ar c'hoad war-neuñv ; *die Muscheln, die beim Abwaschen, auf dem Wasser schwimmen, sind ungenießbar*, (hat) : ar meskl a sav war-benn (war-lein, war gorre) an dour pa vezont gwalc'het, n'int ket mat da zebriñ ; *der Boden schwimmt*, (hat) : distremp eo an dour ; *mit dem Strom schwimmen*, (ist/hat) : **a** [ster rik] mont war-neuñv gant red an dour, mont war-neuñv gant kas an dour, mont war-neuñv gant ar gasenn ; **b** [dre skeud.] c'hwezhañ gant (e tu) an avel, mont gant red an dour ; *gegen den Strom schwimmen*, (ist/hat) : **a** [ster rik] mont a-enep red an dour, mont a-benn da red an dour ; **b** [dre skeud.] roeñvat a-benn da red ar mor ; [dre astenn.] *er schwamm in seinem Blut*, (hat) : war e c'hourvez e oa en ur poullad gwad ; [dre skeud.] *in Wonne schwimmen, im Glück schwimmen*, (hat) : bezañ beuzet e-barzh al levenez, bezañ beuzet e-barzh al laouenidigezh, bezañ gwenn e ved, nijal (tridal) gant al levenez, bezañ ouzhpenn

laouen, bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ e barr al levenez, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ leun-barr a levenez, bezañ barret a levenez, bezañ barleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ meurbet a joa en an-unan, na zougen mui an douar an-unan, bezañ dibradet, bezañ an traoù war ar pevarzek-kant gant an-unan, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ digor d'an-unan, bezañ evel Yann en e wele, bezañ evel en ur pred eured, bezañ barrek ; *im Geld schwimmen*, (hat) : bezañ an aour war ar raden gant an-unan, kaout arc'hant da grabanata forzh pegement, dastum arc'hant evel ur mengleuzier, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, dastum aour gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, dastum arc'hant a-vozadoù, ober aour gant morzholioù, kaout arc'hant d'ober teil, kaout moaien, kaout arc'hant hardizh, kaout moullou, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ pinvidik-bras, bezañ pinvidik-mor (pinvidik-pounner, pinvidik evel ar mor, pinvidik-peurfonn, pinvidik-lous, pinvidik-brein, pinvidik-parfont), bezañ an arc'hant war ar raden gant an-unan, ober arc'hant war an oaled, bezañ danvez d'an-unan, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober god, ober godell, ober yalc'h, ober e eost, ober krazadenn, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, gounit arc'hant gant ar rozell, bevañ war an ton bras, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ druz ar geustereenn gant an-unan, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpan, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ arc'hantet bravik, bezañ foenn er rastell gant an-unan, ren ur vuhez pompus, bezañ pinvidik-dreist, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, heoliañ gant e arc'hant, bezañ war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor), bezañ an arc'hant o ruilhal etre e zaouarn ; *in Tränen schwimmen*, (hat) : bezañ beuzet gant an daeroù / bezañ goloet a zaeroù / bezañ e zaoulagad war flod (Gregor), bezañ beuzet en e zaeroù, bezañ daeroù leizh e zaoulagad ; *hier schwimmt man nicht im Geld*, (hat) : amañ ne vez ket graet arc'hant war an oaled, amañ n'emañ ket ar vammenn ; *mir schwimmt es vor den Augen*, (hat) : ne welan ket sklaer, teñval eo va gweled, savet ez eus ur vorenn d'am daoulagad, va daoulagad a zo evel koc'hennet a vogidell ; *ich habe die Strecke in fünf Minuten geschwommen*, graet em boa an hent war-neuñv e pemp munutenn ; *ich habe eine Stunde geschwommen*, chomet e oan da neuñviñ e-doug un eurvezh ; *ich bin durch den Fluss geschwommen*, treuzet em boa ar stêr war-neuñv ; *ich bin ans Land geschwommen*, aet on bet war-neuñv betek an aod, neuñv em boa betek an aod ; [dre skeud.] *P. er schwimmt*, (hat) : boud eo, e douet (en arvar, en amzivin, war var) emañ, chom a ra en entremar, dall eo e gazh, dall eo e saout.

Schwimmen n. (-s) : 1. neuial g., neuñv g., neuieriez g., neuerezh g., neuñverezh g., neuñviadenn b., neuviadenn b. ; *bei Fischen sind die Flossen die Organe des Schwimmens*, organoù an neuñverezh eo angelloù ar pesked ; *wir trainieren uns im Schwimmen*, klask a reomp gwellaat da neuñ, pleustriñ a reomp war an neuial, pleustriñ a reomp an neuñverezh ; *sich durch Schwimmen retten*, en em lakaat diogel dre neuñviñ ; *Brustschwimmen*, neuñv a-vriad g., angellat g. ; 2. neuennerezh g., neuennadur g.

schwimmend ag. : war-neuñv, war flod, neuñvus, neuennus ; [tekn.] *schwimmender Estrich*, leur simant war flod b. (Gregor).

Schwimmer g. (-s,-) : 1. neuier g., neuer g., neuñver g. ; *er war kein guter Läufer, aber doch ein guter Schwimmer*, ne oa ket pipi (mat) da redek, da neuial ne lavaran ket - fallik e oa da redek, met ur gwall neuñver e oa ; 2. [tekn.] flojenn b., flodell b., neuenner g., spoueenn b.

Schwimmerbecken n. (-s,-) : poull an neuierien g., poull an neuñvierien g.

schwimmfähig ag. : neuñvus, neuennus, hag a oar neuial.

Schwimmfähigkeit b. (-) : [tekn.] neuñvusted b., neuñvuster g., neuennusted b., neuennuster g.

Schwimmflosse b. (-,-n) : 1. [loen.] askell b., angell b. ; 2. [sport] palvez g., botez palvezek b.

Schwimmflügel g. (-s,-) : flojenn b., flodell b., neuenner g.

Schwimmfuß g. (-es,-füße) : [loen.] troad palvezek g., troad roeñvek g., pav palvezek g., pav roeñvek g.

Schwimmfüßer g. (-s,-) : [loen.] roeñveg g., palvezek g., palvdroadeg g., pavroeñveg g.

Schwimmgürtel g. (-s,-) : gouriz neuial g.

Schwimmhalle b. (-,-n) : poull-neuial toet g., poull-neuñviñ toet g.

Schwimmhaut b. (-,-häute) : [loen.] palvez g., kroc'henenn un troad palvezek b. ; *mit Schwimmhaut versehen sein*, bezañ roeñvek, bezañ palvezek, bezañ palvdroadek, bezañ pavroeñvek.

Schwimmhäuter g. (-s,-) : [loen.] roeñveg g., palvezek g., palvdroadeg g., pavroeñveg g.

Schwimmhose b. (-,-n) : bragez-neuial b.

Schwimmkäfer g. (-s,-) : [loen.] mammig-zour b.

Schwimmkörper g. (-s,-) : flojenn b., flodell b., neuenner g., spoueenn b.

Schwimmkrabbe b. (-,-n) : [loen.] gweltaz g., meltaz g., krank-silioù g., krank-skuit g., krank-avel g., chichalv g., krank-reder g., reder g.

schwimmkundig ag. : hag a oar neuial.

Schwimmkunst b. (-) : neuial g., neuieriez g., neuñverezh g.

Schwimmlehrer g. (-s,-) : monitour neuñverezh g., monitour neuial g.

Schwimmlehrerin b. (-,-nen) : monitourez neuñverezh b., monitourez neuial b.

Schwimmlinie b. (-,-n) : linenn-flod b., linenn-dour b., linenn an dour b.

Schwimmeister g. (-s,-) : mestr neuñver saveteer g.

Schwimmpanzer g. (-s,-) : karr-emgann dour ha douar g., karr-argad dour ha douar g., karr hobregonek dour ha douar g.

Schwimmpartie b. (-,-n) : neuñviadenn b., neuviadenn b., abadenn neuial b.

Schwimmreifen g. (-s,-) : boue g.

Schwimmsand g. (-s,-e) : bouktraezh str., lonktraezh str., traezh bouk str., traezh gwak str., traezh lonker str., traezh krenegellek str. ; *in Schwimmsand einsinken*, lonktraezhiñ ; *mit seinem Wagen im Schwimmsand stecken bleiben*, lonktraezhiñ e garr.

Schwimmschnecke b. (-,-n) : [loen.] maligorn-dour eus ar spesad *Neritae* g.

Schwimmsport g. (-s) : neuieriez g., neuerezh g., neuñverezh g., neuial g.

Schwimmstil g. (-s,-e) : doare neuial g.

Schwimmstoß g. (-es,-stöße) : briad neuial b.

Schwimmunterricht g. (-s) : kentelioù neuial lies.

Schwimmvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] roeñveg g., palvezek g., palvdroadeg g., pavroeñveg g.

Schwimmweste b. (-,-n) : jiletenn-saveteñ b.

Schwimmwettkampf g. (-s,-wettkämpfe) : neuviadeg b.

schwind ag. [rannyezh.] : herr, herrus, herrek, mibin, fonnus, prim, difrae, pront, dilas, dillo, dillöus.

Adv. : trumm-ha-trumm, en un huñvre, prim-ha-prim, buan, prim, dibilh, mibin, a-dizh, evel an tan, d'an tan ruz, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, e berr amzer, fresk, prest.

Schwindel g. (-s,-) : 1. fatadenn b., falladenn b., mezmamant g./b., mezevellidigezh b., mezevell b., mezevelladur g., mezvadur g., fallaenn b., bad g., badinell b., trelladur g., trelladenn b., bamizon g., valgori g., veudadur g., pennfol g., troadur-penn g., turleban g. ; *vom Schwindel befallen (ergriffen) werden*, trelliñ e benn d'an-unan, mezevelliñ, dont ar mezmamant (ar vezvamant, ar vezevellidigezh) en e benn, bezañ e benn o vezevelliñ, bezañ e benn o vadinelliñ, bezañ badet, badañ, trolerniñ, kouezhañ ur fallaenn (ur bad) war an-unan, bezañ e benn e balbouz, pennfolliñ, sevel bec'h war an-unan, bezañ aet fall ken e fell d'an-unan kouezhañ ; *Schwindel erregend*, mezevellus, mezvus, badinellus, badaouus.

2. c'hwiberezh g., skraperezh g., touellerezh g., touelladenn b., touelladur g., lorberezh g., lorbaj g., trobleg b., bratellerezh g., fliperezh g., korbinerezh g., fazierezh g., tromplerezh g., tromplezon b., trufierezh g., strobinnell b., strobinnellerezh g., stranerezh g. ; *Schwindel treiben*, flipañ, truchañ, touellañ, bratellat, korbinat, trufat, sklankenniñ, sklankal, toupinat, c'hwibañ, tromplañ, stranañ, bezañ ur c'hwiblaer, ober almanagoù, houerigañ tud 'zo (Gregor).

3. P. tres g., tro b., stok g. ; *den Schwindel kennen*, gouzout an dro (ar stok, an tres, ar gartenn, ar ribouloù).

Schwindelanfall g. (-s,-anfälle) : fatadenn b., falladenn b., mezevellidigezh b., bad g., fallaenn b., mezmamant g., badinell b., trelladur g., trelladenn b., mezvadur g., veudadur g., troadur-penn g.

Schwindelei b. (-,-en) : c'hwiberezh g., skraperezh g., touellerezh g., lorberezh g., lorbaj g., bratellerezh g., fliperezh g., korbinerezh g., korvigellerezh g., troidellerezh g., troidellegezh b., trufierezh g., strobinnellerezh g., stranerezh g.

Schwindelfirma b. (-, -firmen) : [kenwerzh] embregerezh dizonest ha flodus g., embregerezh brein g., embregerezh touellus g., embregerezh troidellus g.

schwindelfrei ag. : n'eo ket sujet d'ar vezevellidigezh.

Schwindelgefühl n. (-s) : fatadenn b., falladenn b., mezevellidigezh b., bad g., fallaenn b., mezmamant g., badinell b., trelladur g., trelladenn b., mezvadur g., veudadur g., troadur-penn g.

schwindelhaft ag. : 1. mezevellus, mezvus, badinellus, badaouus ; 2. touellus, dizonest, trellus, flodus, korvigellus, troidellus, troidellek, strobinnellus.

schwindelig ag. : 1. mezevellet, badinellet, badet, badaouet, pennfoll, mezh e benn ; *mir wird schwind(e)lig*, trellin (badaouin) a ra va fenn, badinellet eo va fenn, me a zo mezh va fenn, deuet eo ar vezvamant em fenn, emañ (emañ va fenn) o vezevelliñ, dont a ra ar vezevellidigezh em fenn, e balbous emañ va fenn, badinellin a ra va fenn, pennfollin a ran, me a zo aet fall ken e fell din kouezhañ ; *ich bin schwind(e)lig*, me a zeu va fenn da vezevelliñ alies a-walc'h, techet on da vezevelliñ, badet e vezan a-wechoù, sevel a ra bec'h warnon, fallaennoù (badoù) a gouezh warnon ; *jemanden schwind(e)lig machen*, lakaat u.b. da vezevelliñ, badaouin u.b. ; *er wird leicht schwindelig*, peñver eo e galon ; [dre skeud.] *seine Erfolge haben ihn schwind(e)lig gemacht*, e daolioù berzh kaer a sko d'e benn, erru ez eus ur penn outañ gant e daolioù berzh kaer.

2. mezevellus, badinellus, badaouus ; *schwind(e)liger Pfad*, hent uhel spontus, hent mezevellus g., torr-gouzoug g.

3. [dre astenn.] touellus, dizonest, trellus, flodus, fazius, strobinnellus.

schwindeln V.gw. (hat geschwindelt) : flapañ, baratañ, truchañ, touellañ, bratellat, korbinat, sklankenniñ, sklankal, trufiat, toupinat, faziñ, tromplañ, stranañ ; *er schwindelt*, emañ o tennañ siklezonoù deomp, emañ o klask sorc'henniñ ac'hanomp, emañ o klask kac'hat en hor godell, emañ oc'h ober almanagoù.

V.dibers. ha V.gw. (hat geschwindelt) : *es schwindelt mir*, *mir schwindelt*, *ich schwinde*, me a zo mezh va fenn, e balbous emañ va fenn, trellin a ra va fenn, emañ va fenn o vezevelliñ, emañ o vezevelliñ, badaouin a ra va fenn, badinellin a ra va fenn, badinellet eo va fenn, trein a ra va fenn, me a zo aet fall ken e fell din kouezhañ ; *ihm schwindelt davon*, trellin a ra e benn gant an dra-se, mezevellet eo gant an dra-se, badinellin a ra e benn gant an dra-se.

schwindelnd ag. : mezevellus, badinellus, badaouus ; *schwindelnde Höhe*, uhelder mezevellus g.

schwinden V.gw. (schwand / ist geschwunden) : 1. bihanaat, digreskiñ, gwanaat, semplañ, dinerzhañ, mont war zieriañ, dizeriañ, semplaat, gwanañ, fallaat, fatañ, flakaat, skoanañ, mont bihan, mont en diminu, mont war ziminu, izelaat, koazhañ, laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwevnaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da vorediñ ; *seine Kräfte schwinden*, gwanaat (semplañ, dinerzhañ, semplaat, gwanañ, blankaat, blinaat, izelaat) a ra, fallaat a ra, dont a ra da vezañ fall, mont a ra falloc'h-fallañ, disteraat a ra, toc'horaat a ra, ar sempladurezh a zeu d'e c'hounit nebeut-da-nebeut, mont a ra e nerzh digantañ, mont a ra e nerzh dioutañ,

koazhañ a ra e nerzh, toc'h-oroc'h-toc'horañ e teu da vezañ, tec'hel a ra ar vuhez diouzh e gorf, diskar a ra, mont a ra da fall ; *mein Geld schwindet schnell*, buan e koazh va arc'hant, ar re-se a zo berr o lostoù ; *die Vorräte schwinden*, koazhañ a ra ar pourvezioù ; 2. steuziañ, steuziñ, disparisañ, mont diwar (a-ziwar, er-maez a) wel, mont diouzh gwel, dianadiñ, teuziñ, fatañ, mont da get, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da neuz, dismantrañ, negezañ, mont gant an avel, nijal gant an avel, nijal kuit ; *die Farben schwinden*, fatañ a ra al livioù ; *er schwand aus unseren Augen*, mont a reas a-ziwar wel (diouzh gwel, diwar wel, er-maez a wel), teuziñ a reas dirazomp ; *sein Ruhm schwindet*, koll a ra e vrud tamm-ha-tamm, deuet eo an dichal evitañ, war ziskar emañ e vrud vat, war ziribin emañ e vrud, tennañ a ra e vrud d'e fin, tamm-ha-tamm e ya ar vrud anezhañ da get, tamm-ha-tamm e ya ar vrud anezhañ e puñs an avel ; *die Erinnerung an dieses Erlebnis schwindet langsam*, tamm-ha-tamm e teuz an eñvor eus an dra-se, tamm-ha-tamm e ya ar c'houn eus an dra-se da get, tamm-ha-tamm e nij an eñvor eus an dra-se diouzh spered an dud ; *sein Name ist mir aus dem Gedächtnis geschwunden*, n'em eus ket dalc'het soñj eus e anv, aet eo e anv diwar va spered, aet eo e anv eus va spered ; *wie bald schwindet Schönheit und Gestalt*, pegen buan e c'hoefv kened ar c'horf, tra nebeut eo kened ar c'horf ; 3. *die Hoffnung schwinden lassen*, koll an disterañ fiziañs, koll an disterañ spi, koll pep spi ; 4. *die Sinne schwinden mir*, emañ o vont da fatañ (da semplañ, da fatikañ), deuet on da vezañ fall, aet on fall, emañ o vont d'an tu all, prest on da fatikañ, sevel a ra bec'h warnon ; 5. [mezeg.] skoanañ.

Schwinden n. (-s) : steuziadur g., steuzidigezh b.

Schwinder g. (-s,-) : toueller g., lapin g., lubaner g., luban g., c'hwiblaer g., skrapet g., korbiner g., truflet g., taper g., paker g., toupiner g., bamer g., bamour g., daofennour g., fazier g., lorber g., korvigeller g., troideller g., trompler g., sklanker g., touzer g., filouter g., strobinneller g.

schwindig ag. : *sellit ouzh schwindelig*.

Schwinderin b. (-,-nen) : touellerez b., lubanerez b., c'hwiblaerez b., skraperez b., korbinerez b., toupinerz b., daofennourez b., fazierez b., korvigellerez b., troidellerez b., tromplerez b., trufenn b., sklankerez b., strobinnellerez b.

Schwindsucht b. (-) : [mezeg.] 1. droug-skevent g., torzhellegezh b., krinderzhienn b., terzhienn-grin b., kleñved-sec'h g., tanijenn skevent b., tizik g. ; 2. [dre astenn.] dizeriadur g., koazhadur g., kastizadur g.

schwindsüchtig ag. : [mezeg.] klañv gant an droug-skevent, torzhellek.

Schwingachse b. (-,-n) : [tekn.] ahel paoellus g.

Schwingarm g. (-s,-e) : [tekn.] brec'h lusk-dilusk b., brec'henn lusk-dilusk b., brec'hennig b., brec'h luskellus b., brec'henn luskellus b.

Schwingbaum g. (-s,-bäume) : gwint b., gwinterez b., gwinterez-puñs b.

Schwingbewegung b. (-,-en) : daskren g., daskrenadenn b., luskelladur g., luskellerezh g., luskell b., lusk-dilusk g., froum g., froumad g., froumadenn b.

Schwinge b. (-,-n) : 1. askell b. ; 2. [dre skeud.] *die Schwingen des Geistes*, divaskell ar spered lies. ; 3. [tekn.] gwenter g., gwenterez b., nizerez b., tilherez b., kant g., milin-wenterez b., meilh nizat b.

schwingen V.k.e. (schwang / hat geschwungen) : 1. hejañ, horellañ, fichañ, gwintañ, lavigañ ; *das Schwert schwingen*, lakaat e gleze da fraoñval, hejañ (horellañ) e gleze, ober milinig gant e gleze, treiñ ar vilin gant e gleze, c'hoari gant e gleze, treiñ e gleze savet en aer, c'hoari gant an dir ; *den Hut schwingen*, hejañ (fichañ) e dog ; *eine Fahne schwingen*, hejañ-dihejañ ur banniel, lavigañ ur banniel ; *die Fahne der Revolution schwingen*, sevel banniel an dispac'h ; *die Sense schwingen*, luskañ ar falc'h ; *die Flügel schwingen*, labourat e zivaskell, flapañ e zivaskell, divaskellañ, en em zivaskellañ, stlakañ e zivaskell, dispafalat e zivaskell (Gregor) ; *das Tanzbein schwingen*, dañsal, [dre fent] hejañ e c'hwen, tripal, frikañ bolc'h, fringal, pilat melc'hwed, hejañ e bilhoù, riblañ ; *beim Gehen schwingt sie die Hüften*, hejañ a ra he revr pa vez o vale, rodal a ra he revr pa vez o kerzhed, frejañ a ra pa vez o kerzhed, jorgellat a ra pa vez o kerzhed.

2. *Korn schwingen*, kroueriañ (tamouezat, kantañ, gwentañ, nizañ, nizat) gwinizh, nizat gwinizh gant ur c'hant ; *Flachs schwingen*, tilhañ lin, dedilhañ lin, kanastrennañ lin.

V.gw. : 1. luskañ-diluskañ, fiñval, luskellat, brañsellat, brañsigellat, brañskellat, bezañ e brall, hoskellat ; *das Pendel schwingt hin und her*, luskañ-diluskañ a ra ar momeder, hoskellat a ra ar momeder, luskellat a ra ar momeder.

2. froumal, fraoñval, daskrenañ ; *eine Saite zum Schwingen bringen*, lakaat ur gordenn da fraoñval, lakaat ur gordenn da froumal ; *die Saiten der Geige schwingen*, fraoñval a ra kerdin ar violin, froumal a ra kerdin ar violin ; *eine Glocke schwingend läuten*, boleañ ur c'hloc'h, brallañ ur c'hloc'h.

V.em. : **sich schwingen** (schwang sich / hat sich geschwungen) : 1. en em strinkañ, fardiñ ; *sich in den Sattel schwingen*, en em strinkañ (bezañ en ul lamm) war dibr e varc'h ; *mit einem Sprung schwang er sich aufs Pferd*, en ul lamm edo gwintet war ar marc'h, rampañ a reas a-lamm-kaer war ar marc'h ; *der Junge schwang sich auf sein Motorrad und knatterte davon*, ar paotr a lammas war e varc'h-tan, ha strak ar mil gurun d'o heul ; 2 [dre skeud.] *sich auf den Thron schwingen*, dont er galloud, dont da vezañ mestr ar vro, kemer ar galloud en tu diouzh an-unan, krapat war an tron.

Anv-gwan verb : **geschwungen** gwall war, gwall gromm ; *geschwungene Augenbrauen*, divabrant gwar lies. ; *geschwungene Nase*, fri sparfell g., fri kamm g., fri kromm g., fri skoulm g., fri krogek g..

Schwingen n. (-s) : 1. hoskell g., luskell b., luskañ-diluskañ g., luskelladur g., luskellerezh g., brall g., bralladur g., brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., bole g., hoskellerezh g., lusk-dilusk g., fiñv lusk-dilusk g., fiñv luskellus g., lusk mont-dont g. ; 2. tilhadeg b., tilherezh g. ; *Raum zum Schwingen*, tilhadeg b. ; 3. stlaperezh eskell g.

schwingend ag. : 1. lusk-dilusk, luskelladek, luskellus ; *wild schwingende Nadel*, nadoz warellek peuzfoll b., nadoz-vor pennfollet b. ; *schwingende Bewegung*, loc'h

luskelladek g., fiñv luskelladek g., fiñv palantier g., lusk-dilusk g., luskellad g., luskellerezh g., luskell b. ; 2. daskrenus ; *ein schwingender Ton*, ur son daskrenus g. (Gregor).

Schwinger g. (-s,-) : 1. [sport] souing g. ; 2. [gwiad.] tilher g.

Schwinghebel g. (-s,-) : 1. balañser g., balañsinenn b., hoskeller g., momeder g., palantier g. ; 2. [kirri-tan] gwinter g.

Schwingspflug g. (-s,-pflüge) : arar digilhor g.

Schwingsaite b. (-,-n) : kordenn froum b.

Schwingschleifer g. (-s,-) : [tekn.] brikerez ezkreizek b.

Schwingtür b. (-,-en) : dor lusk-dilusk b., dor luskellus b.

Schwingung b. (-,-en) : hoskell g., luskell b., luskellerezh g., luskañ-diluskañ g., luskellad g., luskelladur g., brall g., bralladur g., brañsellerezh g., bole g., hoskellerezh g., lusk-dilusk g., lusk mont-dont g., loc'h pebeilat g. ; *Schwingungen eines Pendels*, hoskelloù ur momeder lies., luskelloù ur momeder lies., bole ur momeder g., hoskellerezh ur momeder g., loc'h pebeilat ur momeder g., loc'h ha morloc'h ur momeder ; *eine Glocke in Schwingung bringen*, plantañ bole en ur c'hloc'h, lakaat bole en ur c'hloc'h, lakaat ur c'hloc'h e bole, reiñ bole d'ur c'hloc'h, boleañ ur c'hloc'h, horellañ ur c'hloc'h, horjellat ur c'hloc'h, brallañ ur c'hloc'h, lakaat ur c'hloc'h e brall, brac'hittelat ur c'hloc'h ; *die Glocke kommt in Schwingung*, en em lakaat a ra ar c'hloc'h war vole, brac'hittelat a ra ar c'hloc'h ; *in Schwingung kommen*, loc'hañ, diloc'hañ, luskañ, kregiñ da vont en-dro, brac'hittelat.

Schwingungsbahn b. (-,-en) : [fizik] maezienn ar luskelladur b.

Schwingungsdauer b. (-) : [fizik] trovezhiad al luskelladur b.

Schwingungsknoten lies. : [fizik] klomoù ur wagenn lies.

Schwingungskreis g. (-es,-e) : [skingomz] rehent luskellat g., amred luskellat g.

Schwingungsmesser g. (-s,-) : [fizik] oskillometr g.

Schwingungsweite b. (-,-n) : [fizik] heled al luskellad g.

Schwingungszahl b. (-,-en) : [fizik] talm g.

Schwingungszeit b. (-,-en) : [fizik] trovezh al luskelladur b., trovezhiad al luskelladur b.

Schwappe b. (-,-n) : gwial str., kelastrenn b., gwalenn b.

schwippen V.gw. (hat geschwippt / ist geschwippt) : 1. (hat) brañsellat, brañsigellat, brañskellat ; 2. (hat/ist) : fennañ, zrodiñ, fotañ, saflikañ, saflikat ; *das Wasser schwippt über den Rand*, (ist) : mont a ra an dour dreist e varr leun, fennañ (zrodiñ, fotañ) a ra an dour ; *das Wasser schwippt aus dem Glas*, (ist) : fennañ a ra an dour dreist ar werenn ; *das Wasser schwippt im Eimer*, (hat) : saflikañ a ra an dour er sailh.

V.k.e. (hat geschwippt) : reiñ un taolig skañv gant e skourjez da, reiñ un taolig skañv gant ur vazh da.

Schwippschwager g. (-s,-schwäger) : kar dre zimeziñ g., kar da-heul g.

Schwips g. (-es,-e) : pifadig g., pifad g. ; *einen Schwips haben*, bezañ tomm d'e fri (tommet d'an-unan, badaouet, lañset-mat, digadao, mezvet), bezañ kazeg, bezañ hanter gazeg, bezañ loufok, bezañ ar ouenn gant an-unan, bezañ erru gleb e c'henoù, bezañ ur banne e-barzh

e fas, bezañ suilhet, bezañ a-strew, bezañ ur banne dindan e fri, bezañ ur banne war an-unan, bezañ tomm d'e benn, bezañ penndommet, bezañ trenk e doull, bezañ tomm d'e veg ha bec'h d'an-unan o lakaat neud en nadoz, kaout ur picherad, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ evet d'an-unan, bezañ ur pifad gant an-unan, bezañ ganti, bezañ e-barzh, bezañ lous e fri ha druz e c'henoù, bezañ erru lous e fri, bezañ damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, hanter vezv, enaouet, bistrenket, tarichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, chokolad, abafet), bezañ un toulladig gant an-unan, kaout ur mouchig avel en e letern, bezañ damdomm d'an-unan, bezañ evedik d'an-unan, bezañ tommedik d'an-unan.

Schwirl g. (-s,-e) : [loen., labous] fouin g.

schwirren V.gw. (hat geschwirrt / ist geschwirrt) : **1.** (ist/hat) : fraoñval, sutral, c'hwibanat, sourral, sarac'hañ, boudal, safroniñ, sardoniñ, bouboual, froniñ, froumal ; *das Pfeil schwirrt durch die Luft*, (ist) : regiñ a ra ar bir an aer en ur sutral (en ur c'hwibanat, en ur froumal) ; **2.** *die Lerche schwirrt*, (hat) : kanañ a ra an alc'hweder ; **3.** [dre astenn.] (hat) : *mir schwirrt der Kopf*, badaouiñ (trelliñ, mezevelliñ) a ra va fenn, me a zo mezv va fenn, e balbouz emañ va fenn, badinelliñ a ra va fenn, me a zo aet fall ken e fell din kouezhañ, ur voudinell a zo em fenn, boudinell a zo em fenn, boudinell an ra va fenn ; *mein Kopf schwirte vor Ideen*, ur froudad mennozhioù a dorimelle em spered, mennozhioù a ribote em fenn, mennozhioù a oa o tañsal em fenn, mennozhioù a gorolle kein-dre-gein em fenn, mennozhioù a bep seurt a rodelle em fenn, ur froudad mennozhioù nevez a oa o tarzhañ em spered, ur revriad traoù a oa em fenn ; *immer wieder schwirren mir diese Worte im Kopf herum*, ar c'homzoù-se a chom da boudinellañ em fenn, ar c'homzoù-se ne bouezont ket da voudinellañ em divskouarn, bepred e vez ar c'homzoù-se o ribotat em fenn, bepred e vez ar c'homzoù-se o rodellañ em fenn ; **4.** [dre skeud.] (ist) : *Gerüchte schwirren*, lakaet ez eus bet gedon da redek, klevet e vez kaozioù a bep seurt, bez ez eus kaozioù o ren, voltennoù a zo o ren.

schwirrend ag. : boudinellus, boudus, safronus, fraoñvus.

Schwitzbad n. (-s,-bäder) : **1.** stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g. ; **2.** soub burezh g., soubadenn vurezh b.

Schwitze b. (-,-n) : [kegin.] rouz g.

schwitzen V.gw. (hat geschwitzt) : **1.** c'hweziñ ; *ich habe sehr geschwitzt*, c'hwezet brein (c'hwezet dourek) em boa, c'hwezet em boa evel un touilh, c'hwezet em boa nouspegement, c'hwezet em boa e-leizh, tapet em boa tommoù, deverañ a rae an dour diouzhin gant an tomm e oa din, ruilhal a rae an dour diwarnon, ruilhal a rae an dour diouzhin ; *am ganzen Körper schwitzen*, c'hweziñ evel un touilh, c'hweziñ brein, c'hweziñ dourek, bezañ c'hwez-dour-dispenn, bezañ e c'hwez, bezañ c'hwez-brein (c'hwez-holl, dourc'hwez holl) ; **2.** diverañ, berañ, dourasenniñ, strilhañ, dourenniñ, deverañ, c'hweziñ ; *bei feuchtem Wetter schwitzt die Mauer*, c'hweziñ a ra ar voger pa vez glebor.

V.k.e. (hat geschwitzt) : **1.** *Häute schwitzen*, pilat c'hwez, bazhata korf al loened lazhet ; **2.** *er schwitzt große Tropfen*, emañ ar c'hwezenn o redek (o ruilhal, o tiruilhal,

o teverañ) dioutañ, emañ ar c'hwez o terekek diouzh e dal ; [tr-] P. *Blut schwitzen*, *Blut und Wasser schwitzen*, c'hweziñ gwad, c'hweziñ dour ha gwad, c'hweziñ an dour hag ar gwad, tapout tommoù ; *sie ließen uns zu ihrer eigenen Bereicherung Blut und Wasser schwitzen*, dastumet o deus o madoù dre hor c'hwezenn-ni ha dre hor gwad.

Schwitzen n. (-s) : c'hweziñ g., c'hwezadur g.

schwitzend ag. : **1.** dourc'hwez holl, dourc'hwez tout, e c'hwez, gleb gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein, c'hwez-holl, gleb (mouest, moeltr, leizh, delt, poukr) gant ar c'hwezenn, tommet ; *nicht schwitzend*, dic'hwez ; **2.** dourasennek.

schwitzig ag. : dourc'hwez holl, dourc'hwez tout, e c'hwez, gleb gant ar c'hwezenn, ur c'hwezenn warnañ, c'hwez-brein, c'hwez-holl, gleb (mouest, moeltr, leizh, delt, poukr) gant ar c'hwezenn ; *nicht schwitzig*, dic'hwez.

Schwitzkasten g. (-s,-kästen) : **1.** stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g. ; **2.** [dre skeud.] *jemanden in den Schwitzkasten nehmen*, tagañ u.b. dre e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b., troc'hañ e alan d'u.b., mogañ e alan d'u.b.

Schwitzkur b. (-,-en) : mezegadur dre c'hweziñ g., kur c'hweziñ g.

Schwitzmittel n. (-s,-) : louzoù c'hwezus g., c'hwezuzenn b.

Schwitzstube b. (-,-n) : stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g.

schwob estl. : hak !

Schwof g. (-s,-e) : [rannyezh.] pante g., bal g.

schwofen V.gw. (hat geschwof) : [rannyezh.] dañsal, ruzañ e dreid, hejañ e c'hwen, tripal, frikañ bolc'h, fringal, pilañ melc'hwed, hejañ e bilhoù.

schwören V.gw. ha V.k.e. (schwor / hat geschworen) : touiñ, feizañ, leañ ; *schwören, etwas zu tun*, ober le d'ober udb, touiñ war e le e raged udb ; *einen Eid schwören*, ober ul le, touiñ war e le, touiñ dre e le, touiñ war e feiz, feizañ, leañ ; *ich schwöre es*, m'en tou, touiñ a ran ; *Rache schwören*, ober le d'en em venjiñ, ober le da reiñ kemm-ouzh-kemm, ober le da dalvezout e wall d'u.b. (da gaout digoll eus un dismegañs graet ouzh an-unan, da gas ar fresk da di Yann) ; *Sie haben es mir geschworen*, touet hoc'h eus an dra-se din dre o le ; *auf die Bibel schwören*, gervel (kemer) ar Bibl da dest, touiñ war ar Bibl, feizañ war ar Bibl ; *bei Gott und allen Heiligen schwören*, touiñ e holl zoueoù, touiñ ruz, touiñ ruz-glaou-tan ; *falsch schwören*, ober fals ledoued, touiñ e fals, ober ur falstesteni, touiñ e gaou, feizañ e gaou, feizañ war ar gaou, stagañ ur gaou ouzh al le a reer, falsleañ, gaoufeizañ, ober falsle / ober le faos / touiñ e faos / falstouiñ (Gegor) ; *Treue schwören*, touiñ lealded, touiñ fealded (Gregor), leañ fealded, ober gwazoniezh ; *ich hätte darauf schwören können, seinen Bruder zu sehen*, sac'h an dienn ! (pod an dienn !) touet em bije a-walc'h em boa gwelet e vreur gant an touellus ma'z eo an heñvelidigezh ; *geschworener Feind*, enebour touet (marvel, anat) g. (Gregor) ; *kannst du es schwören ?* touiñ a rez ez eo gwir ar pezh a lavarez ? pe e vi daonet ? ; *er hatte ihr geschworen, dass er keine andere heiraten würde*, touet en doa dezhi n'en dije ken pried.

V.em. **sich schwören** (schwor sich / hat sich (t-d-b) geschworen) : *sich (t-d-b) etwas schwören*, touiñ udb d'e jakedenn ; *er hatte sich geschworen, nicht mehr zu rauchen*, touet en doa ennañ e-unan e ehanje da vutunat, touet en doa d'e jakedenn e ehanje gant ar butun.

Schwören n. (-s) : touadenn war e le b., touadenn dre e le b.

Schwuchtel b. (-, -n) : pich melen g., pich kaoc'h g., pich pri g., skilbaotr g., paotr-plac'h g., paotr an douar melen g., paotr melen g., paotr ar pri melen g., paotr-e-Ber g., gogez g., chuchuenn b., lallaig g., lellik g., katell b., polez b., kateller g., kateg g., katekouilheg g., krazenn b., tarzheiler g., pitell g., piteller g., goroer-saout g., diener g., siler-yod g., siler laezh dre e lostenn g., siler-koaven g., katell an dar b., mesker d'ar yod g.

schwul ag. : kar-e-reizh, heñvelreizh, troet gant ar baotred, hag en devez darempredoù revel gant paotred, P. [dismegañsus] pich melen g., pich kaoc'h g., pich pri g., skilbaotr g., paotr-plac'h g., paotr an douar melen g., paotr melen g., paotr ar pri melen g., paotr-e-Ber g., gogez g., chuchuenn b.

schwül ag. : 1. pounner, mouk, pouer, touforek, arnevek, mac'h, mac'hus, bac'h, broutac'hus, bouk, bec'hius, blot, bouc'h, mougus, gwaskus, fouist, lug ; *schwüles Wetter*, amzer bounner b., amzer bouer b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vouk b., tommder pounner ha mougus g., gwrez vrout b., amzer douforek b., amzer arnevek b., amzer fouist b., amzer lor b., amzer lug b. ; *schwül und düster*, lug, luget, mouk, pout ha lug ; *es ist schwül*, mac'h eo an amzer, pounner eo an amzer, amzer vouk a ra, mouk eo an amzer ; *gewittrig schwüles Wetter*, broutac'h g., toufor g. ; *es ist gewittrig schwül*, broutac'h a zo gant an amzer, broutac'hus eo an amzer, touforek eo an amzer, lug (luget) eo an amzer ; *es wird gewittrig schwül*, lugañ a ra an amzer ; 2. [dre skeud.] gwaskus, mougus ; *schwüle Stimmung*, aergelc'h gwaskus g., aergelc'h mougus g.

Schwüle b. (-) : broutac'h g., toufor g., amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vouk b., tommder pounner ha mougus g., gwrez vrout b., amzer douforek b., amzer arnevek b., tez g. ; *diese Schwüle legt mich völlig lahm*, mac'h eo an amzer ken ez on faezh, me a zo faezh gant ar broutac'h-mañ, gant an toufor-mañ on deuet da vezañ flakik, dinerzhed on gant ar broutac'h-mañ, lazhet on gant an toufor-mañ, lazhet on gant ar broutac'h-mañ, motet on gant an toufor-mañ, arnevet eo va gwad gant an toufor-mañ.

Schwüle(r) ag.k. g. : paotr hag en devez darempredoù revel gant paotred g., heñvelreizhiad g., heñvelreviad g., homoseksad g., P. [dismegañsus] pich melen g., pich kaoc'h g., pich pri g., skilbaotr g., paotr-plac'h g., paotr an douar melen g., paotr melen g., paotr ar pri melen g., paotr-e-Ber g., gogez g., chuchuenn b., lallaig g., lellik g., katell b., polez b., kateller g., kateg g., katekouilheg g., krazenn b., tarzheiler g., pitell g., piteller g., goroer-saout g., diener g., siler-yod g., siler laezh dre e lostenn g., siler-koaven g., katell an dar b., Yann-Vari Gogez g., mesker d'ar yod g.

Schwulität b. (-, -en) : P. diaester g., reuz g., bec'h g., kudenn b., poan b., darbar g., rouestl g. ; *in Schwulitäten*

stecken, bezañ evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ paket propik, bezañ fresk, bezañ riñset, bezañ fresk e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ gwall dapet (en ur kempenn, kempenn ganti, brav ganti, el lagenn, en ur grenegell, sac'het en ur gaoc'henn, gwall strobet, e viz er wask, e viz e gwask, e fri er wask), bezañ paket er wask, chom e fri er wask, bezañ trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ er vouilhenn (er vizer), bezañ berr war e sparl, bezañ en avel d'e voue, bezañ paket fall, bezañ en ur gwall blegenn, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ tapet fall, bezañ paket en ur pleg berr, na vezañ en un eured, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ en un enkadenn, bezañ en ur soubenn vrav, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ tenn an taol gant an-unan, bezañ tapet e droug ; *jemanden in Schwulitäten bringen*, c'hoari diaes d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., reiñ darbar d'u.b., lakaat u.b. gwall nec'het, lakaat u.b. gwall ziaes, luziañ (nec'hañsiñ, nec'hiñ) u.b., ober diaes d'u.b., ober bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., reiñ fred d'u.b., ober fred d'u.b.

Schwulst g. (-es, Schwülste) : stambouc'h g., stambouc'helezh b., c'hwez g., c'hwezadur g., dantelez g. ; *Schwulst des Spätbarocks*, dantelez ar c'hiz varok diwezhañ g., stambouc'helezh ar c'hiz varok diwezhañ b.

schwulstig ag. [Bro-Aostria] / **schwülstig** ag. : pompus, c'hwezet, stambouc'h ennañ, stambouc'hek ; *schwülstig schreiben*, bezañ un tamm stambouc'h en e skridoù, bezañ stambouc'het e zoare skrivañ, bezañ stambouc'h gant e zoare skrivañ, bezañ ur skrivagner randoner ; *er redet schwülstig*, un tamm stambouc'h (un tamm c'hwez) a zo en e gomzoù, pompus eo en e gomzoù, komzoù c'hwezhiell a zeu gantañ.

Schwulstigkeit b. (-) : stambouc'h g., stambouc'helezh b., c'hwez g.

Schwulstkraut n. (-s, -kräuter) : [louza.] brulu str., beskenn-an-ltron-Varia b., bisig an diaoul g., P. boked strak g., [yezh ar vugale] nunu str.

Schwund g. (-s) : koll g., digresk g., skoanadur g., dishilh g., teuzidigezh b., steuziadur g., steuzidigezh b. ; [mezeg.] *Narbenschwund*, isteñv kleizhennel g.

Schwung g. (-s, Schwünge) : 1. lusk g., luskad g., lañs g., lañs-krec'h g., lañsadenn b., gwint g., brall g., bralladur g., brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., bole g. ; *die Glocke läutet mit vollem Schwung*, brallañ a ra ar c'hloc'h a-vole-vann, seniñ a ra ar c'hloc'h da vat, war vole emañ ar c'hloc'h, seniñ a ra ar c'hloc'h en daou du, seniñ a ra ar c'hloc'h a-herr, en e gaerañ bole emañ ar c'hloc'h ; *etwas in Schwung bringen*, reiñ lusk d'udb, reiñ lañs d'udb, lakaat udb e brall, reiñ brall d'udb (Gregor), lakaat udb e bole, reiñ bole d'udb, plantañ bole en udb, lakaat bole en udb, lakaat kas en udb, ober ul lañsadenn d'udb, brachitellat udb, spletusaat udb, bevaat udb ; *den Kreisel in Schwung bringen*, reiñ buhez d'ar gornigell, reiñ lañs d'ar gornigell, plantañ tro er gornigell, lakaat ar gornigell da dreññ, lakaat ar gornigell da vont en-dro, lañsañ ar

gornigell, lakaat tro er gornigell ; *in Schwung kommen*, **a**) dilec'hiañ, loc'hañ, diloc'hañ, kregiñ da vont kuit, kregiñ da vont en-dro, brachitellat ; **b**) [dre skeud.] kregiñ e empenn da dommañ ha da virviñ, dont imor en an-unan, dont startijenn (buhez, gred, birvilh, deltu) en an-unan ; *der Schwung der Handlung*, fo an ober g., lañs an ober g. ; *etwas Schwung verleihen*, lakaat lusk (fiñv, berv, buhez, herr) en udb, reiñ lusk (fiñv, berv, buhez, herr) d'udb ; *im Schwunge sein*, **a**) bezañ diouzh ar c'hiz, bezañ er c'hiz, bezañ ar c'hiz vras eus an-unan, ober brud, ober berzh ; **b**) bezañ startijenn (birvilh, gred, tan) en an-unan, bezañ lañs gant an-unan, bezañ lusk gant an-unan, spletusaat ; *seinen Schwung verlieren*, dilañsañ, koll e lañs ; *mit dem gleichen Schwung weiterfahren*, kenderc'hel war e lañs, kendelc'her e lusk.

2. jourdoul g., begon b., lañs g., startijenn b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., bervidanted b., birvidigezh b., berv g., ernes b., entan g., gred g., nerzh-youl g., deltu g., youl b. ; *er hat Schwung*, lañs a zo ennañ, startijenn a zo ennañ, deltu a zo gantañ, birvilh a zo ennañ, gred en deus, leun a c'hred eo, ur paotr drant ha bagol eo, gwiv eo evel ur c'hant tachoù, gwad bev a zo ennañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, gwad en deus en e wazhied, gwrez a zo ennañ, hennezh a zo gwrez en e wad, ur paotr fonnus eo, ur paotr diskuizh eo, hennezh ez eus nerzh ennañ, fourradus eo, lavig a zo ennañ, leun a vuhez eo, leun a fistilh a zo gantañ, bev-buhezek eo, bev-buhez eo ; *diese jungen Leute sind voller Schwung*, ar re yaouank-mañ a zo tan enno, ar re yaouank-mañ a zo gred enno, ar re yaouank-mañ a zo leun a c'hred, ar re yaouank-mañ a zo bev ar gwad en o gwazhied, ar re yaouank-mañ o deus gwad en o gwazhied ; *er hat keinen Schwung*, ur morgousket a zen eo, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, n'eus ket a wad en e wazhiennou, n'eus ket a wad en e wazhied, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lampek warni, mont a ra pouer ganti, laosk eo da labourat, ober a ra gwak e labour, lugut eo da labourat, n'en deus ket lañs da labourat, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gour eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, n'eus netra ennañ, hennezh a zo evel un tamm koad ; *mit viel Schwung*, gant friantiz, gant intampi, gant herrder, a-lañs, gant kalz a dan hag a zispleg ; *mit Schwung bei der Sache sein*, mont da vat-kaer ganti, mont da vat ha kaer ganti, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi, mont parfet dezhi, bezañ a-zevri-kaer ganti, bezañ ganti korf hag ene, stourm gant ur gred birvidik (gant un ene

birvidik) evit ar pezh a zifenner, bezañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifenner, bezañ gwir wellañ o labourat, kaout dibun en e labour, ampletiñ gant e labour, kaout diere gant e labour, labourat gant diere, labourat gant gred bras, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, bezañ er wakol.

3. [sport] lañs g., randon g., herr g., penn herr g., gwint g., tizh g. ; *Schwung holen*, kemer e randon, klask e randon, kemer e lañs, kemer lañs, kemer e herr, kemer herr, kemer penn herr, kemer tizh, kemer e dizh, ober ul lañsaden, lañsañ ; *ich hatte nicht genug Schwung geholt*, ne oan ket lañset a-walc'h.

Schwungbrett n. (-s,-er) : plankenn lamm g., plankenn lamm g.

Schwungfeder b. (-,-n) : [loen.] stuc'h eskell g., stuc'henn askell b.

schwunghaft ag. : lañs gantañ, bleunius, herrus, herrek.

Schwungkraft b. (-) : **1.** nerzh luskañ g., herr g., lañs-krec'h g., gwint g., gwevnded b. ; **2.** [dre skeud.] jourdoul g., begon b., lañs g., startijenn b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., birvidigezh b., ernes b., entan g., nerzh-youl g., deltu g. ; **3.** [fizik] nerzh kreiztec'h g.

schwunglos ag. : lizidant, diek, lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk, lugudus, luguder, diboan, gour, divalav, gwevn, lent.

Schwunglosigkeit b. (-) : digasted b., dinerzh g., dilañs g., lizidanted b., landreantiz b., luguderezh g., lugud g., leziregezh b., diegi b., landrenn b., lentegezh b., belbeterezh g., lure g., lizouregezh b., didalvez g., didalvoudegezh b., stranerezh g., lentegezh b., mored g.

Schwungrad n. (-s,-räder) : rod-lañs b., rod-herr b.

schwungvoll ag. : birvidik, divorfil, lañs ennañ, fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, diskuizh, brezik-brezek, lec'h-lec'h, leun a fistilh, bev-buhezek, bev-buhez, leun a intrudu, leun a ispid, leun a c'hred, gredus, luskus, tan ennañ, startijenn ennañ, deltu gantañ, lavig gantañ, kas-war-raok, divank, blim.

Schwur g. (-s, Schwüre) : ledoued [liester ledouedoù, leoudued] g., le g., touadenn b., touadell b., tou g., touerezh g. ; *einen Schwur leisten*, ober ul le, touiñ war (dre) e le ; *einen Schwur brechen*, terriñ e le / mankout d'e le (Gregor), mont en e votoù, na vezañ den d'e c'her, na vezañ gwirion d'e c'her, diouestlañ, kaout e lavar hag e zilavar, terriñ e feiz, terriñ e c'her, mont a-enep d'e c'her, bezañ ganas d'e le, ober daou c'her eus unan ; *seinem Schwur treu bleiben*, delc'her mat d'e le, chom feal d'e le.

schwurbrüchig ag. : torr e le, gaoufeizer, fell, ganas, yudas ; *schwurbrüchig werden*, terriñ e le, mankout d'e le, mont en e votoù, na vezañ den d'e c'her, diouestlañ, kaout e lavar hag e zilavar, terriñ e feiz, terriñ e c'her, na vezañ gwirion d'e c'her, mont a-enep d'e c'her, bezañ ganas d'e le, ober daou c'her eus unan.

Schwurgericht n. (-s,-e) : lez vras ar breudoù b., ar breudoù bras lies., lez-asizoù b., lez-varn asizoù b., Lez an Asizoù b., lez-torfedoù b.

schwurvergessen ag. : torr e le, gaoufeizer, fell, ganas, yudas.

Schwyz n. (-) : Schwyz b., kanton Schwyz g.

Science-Fiction b. (-) : skiant-faltazi b.

Science-Fiction-Roman g. (-s,-e) : romant skiant-faltazi g.

Scientismus g. (-) : skiantelouriezh b., gouizielouriezh b.

Scientist g. (-en,-en) : skiantelour g., gouizielour g.

Scilly-Inseln lies. : *die Scilly-Inseln*, Inizi Sillan lies.

Scirocco g. (-s) : siroko g.

Sclaverandventil n. (-s,-e) : begel rod Sclaverand® g., begel rod Presta® g.

Scotismus g. (-) : [preder.] skotouriezh b.

Scotist g. (-en,-en) : skotour g.

Screenhot g. (-s,-s) : [stlenn.] enkas roadennoù ar skramm g., skrammlenad g., lenad skramm g.

Script n. (-s) / **Scriptsprache** b. (-,-n) : [stlenn.] yezh programmiñ b., yezh skript b.

Scrollbalken g. (-s,-) : [stlenn.] barrenn dibunañ b., ruzerez b.

Scrollrad n. (-s,-räder) : [stlenn.] rodig logodenn b., rodig dibunañ b.

Scylla b. (-) : *sellit ouzh Szylla*.

S.D.I. b. (-) : [berradur evit **Strategic Defense Initiative**] intrudu strategel emzifenn b.

Seal g./n. (-s,-s) : kroc'hen reuniged g., feur reuniged b.

Sealmantel g. (-s,-mäntel) : mantell feur reuniged b.

Séance b. (-,-n) : abadenn spiritegezh b., abadenn spiritouriezh b., abadenn hudsperedouriezh b.

SEATO b. (-) : [berradur evit **Southeast Asia Treaty Organisation**] Aozaadur Feur-emglev Azia ar Gevred g.

Sebastian g. : Bastian g., Sebastian g.

sec : [berradur evit **Sekunde**] eilenn b., eilvedenn b.

Sech n. (-s,-e) : [labour-douar] koultr g., kaout g., kontell-vomm b., kontell b.

sechs niv. : c'hwec'h ; *durch sechs teilen*, c'hwec'hvedenniñ ; *sechs schöne Pferde*, c'hwec'h brav a gezeg lies., c'hwec'h marc'h brav lies. ; *zu sechsen*, c'hwec'h-ha-c'hwec'h.

Sechs b. (-,-en) : **1.** *die Sechs*, an niver c'hwec'h g., ar c'hwec'h g., an niverenn c'hwec'h b. ; **2.** [kartoù] *eine Sechs*, ur c'hwec'h g. ; **3.** [treuzdougen] *die Sechs*, al linenn c'hwec'h b., ar c'hwec'h g. ; **4.** [skol.] **a)** notenn fallañ b., mann diwar ugent g. ; *eine glatte Sechs bekommen*, kaout ur moulleg er skol, tapout ur mann ; **b)** [Bro-Suis] notenn wellañ b., ugent diwar ugent g.

Sechssachtel g. (-s,-) : [sonerezh] mentad c'hwec'h-eizh g.

sechsbändig ag. : c'hwec'h levrenn oc'h ober anezhañ.

Sechseck n. (-s,-e) : c'hwec'hkogn g., c'hwec'hkogneg g., c'hwec'hkorn g., c'hwec'hkorneg g.

sechseckig ag. : c'hwec'hkognek, c'hwec'hkornek.

sechseinhalf Adv. : c'hwec'h hanter.

Sechsender g. (-s,-) : [loen.] karv c'hwec'h korn war e vrankoù g., karv c'hwec'h korn g., karv c'hwec'hkornek g., c'hwec'hkorneg g.

Sechser g. (-s,-) : **1.** pezh pemp pfennig g. ; **2.** moneiz bihan g., moneiz rous g., pezhioù bihan lies. ; **3.** niver c'hwec'h g., c'hwec'h g. ; **4.** [skol] mann diwar ugent g. ; **5.** [Bro-Suis] ugent diwar ugent g. ; **6.** [loto] c'hwec'h niverenn vat lies.

sechserlei Adv. : c'hwec'h seurt.

Sechserpack g. (-s,-s) : pakad c'hwec'h g.

sechsfach / **6fach** ag. : c'hwec'hkement, c'hwec'h gwech.

Sechsfache(s) ag.k. n. : c'hwec'hkement g., c'hwec'hkementad g.

Sechsfächner g. (-s,-) : [mat.] c'hwec'hgorreeg g., c'hwec'htalbenn b.

Sechsfüßer g. (-s,-) : [loen.] c'hwec'htroadeg g.

sechsfüßig ag. : c'hwec'htroadek ; *sechsfüßiger Vers*, gwerzenn c'hwec'htroadek b.

sechshundert niv. : c'hwec'h-kant.

sechshundertjährig ag. : ... c'hwec'h-kant vloaz.

sechshundertste(r,s) ag. : c'hwec'hkantvet.

sechshunderttausend niv. : c'hwec'h-kant mil.

sechsjährig ag. : a c'hwec'h vloaz, hag a bad c'hwec'h bloavezh, c'hwec'h vloaz dezhañ, c'hwec'hbloaziat, ... c'hwec'h bloaz. ; *ein sechsjähriges Kind*, ur bugel c'hwec'h vloaz g.

Sechsjährige(r) ag.k. g./b. : bugel c'hwec'h vloaz g., loen c'hwec'h vloaz g.

Sechskant g. (-s,-e) : [mat.] c'hwec'hkogn g., c'hwec'hkorn g.

Sechsling g. (-s,-e) : unan eus ar c'hwec'had bugale g.

sechsköpfig ag. : c'hwec'hpennek.

sechsmal Adv. : c'hwec'h gwech.

sechsmalig ag. : c'hwec'h, c'hwec'h gwech.

sechsmonatig ag. : c'hwec'h miz, hag a bad c'hwec'h miz.

sechsmonatlich ag. : bep c'hwec'h miz, c'hwec'hmiziek.

sechsseitig ag. : **1.** ... c'hwec'h pajenn, ... c'hwec'h pajennad ; **2.** c'hwec'htuek.

sechsstellig ag. : ... c'hwec'h sifr.

sechsstöckig ag. : ... c'hwec'h estaj, ... a c'hwec'h estaj.

sechsstündig ag. : ... c'hwec'h eurvezh.

sechsstündlich ag. : bep c'hwec'h eur.

sechst Adv. : c'hwec'h ; *wir kommen zu sechst*, c'hwec'h ac'hanomp a vo (a zeuio), a-c'hwec'h e vimp.

Sechstagerennen n. (-s) : [sport] redadeg c'hwec'h devezh b.

sechstägig ag. : ... c'hwec'h devezh.

sechstausend niv. : c'hwec'h mil.

Sechstausender g. (-s,-) : menez hag a dremen c'hwec'h mil metrad uhelder g.

sechste(r,s) ag. : c'hwec'hvet.

Sechste(r,s) ag.k. g./b./n. : c'hwec'hvet g./b.

sechsteilig ag. : e c'hwec'h pennad, evit c'hwec'h den, c'hwec'h tamm (c'hwec'h elfenn) oc'h ober anezhañ.

Sechstel n. (-s,-) : c'hwec'hvedenn b.

sechstens Adv. : da c'hwec'hvet, d'ar c'hwec'hvet.

sechszte(r,s) ag. : c'hwec'hvet diwezhañ.

sechszwanzig niv. : c'hwec'h warn-ugent.

sechswöchentlich ag. : bep c'hwec'h sizhun, a c'hwec'h-e-c'hwec'h sizhun.

sechswöchig ag. : ... c'hwec'h sizhun.

Sechszeiler g. (-s,-) : c'hwec'hgwerzenn b.

sechszeilig ag. : ... c'hwec'h gwerzenn.

Sechszimmerwohnung b. (-,-en) : ranndi c'hwec'h pezh b.

Sechszylinder g. (-s,-) : **1.** keflusker c'hwec'h sailh g., keflusker c'hwec'h bailh g. ; **2.** karr-tan c'hwec'h sailh g., karr-tan c'hwec'h bailh g.

sechzehn niv. : c'hwerek ; *durch sechzehn teilen*, c'hwerekvedenniñ ; *sechzehn schöne Pferde*, c'hwerek brav a gezeg lies., c'hwerek marc'h brav lies. ; *mit*

sechzehn ging ich von der Schule ab und blieb zu Hause, c'hwezek am boa pa oan chomet er gêr eus ar skol.

sechzehnhundert niv. : c'hwezek-kant.

sechzehnte(r,s) ag. : c'hwezekvet.

Sechzehntel n. (-s,-) : c'hwezekvedenn b.

Sechzehntelformat n. (-s) : ment en c'hwezek b.

Sechzehntelnote b. (-,-n) : [sonerezh] krogenn doubl b., notenn daougrogek b., hantergrogenn b.

Sechzehntelpause b. (-,-n) : [sonerezh] hanter boent tav g.

sechzig niv. : tri-ugent, c'hwegont ; *etwa sechzig*, un tri-ugent bennak.

Sechzig b. (-,-en) : tri-ugent g., an niver tri-ugent g., an niverenn tri-ugent b.

sechziger / 60er ag. : *die sechziger Jahre*, ar bloavezhioù tri-ugent lies. ; *in den sechziger Jahren sein*, bezañ gant e deirvet steudad, bezañ aet dreist d'e dri-ugent vloaz, kaout un dra bennak war tri-ugent vloaz, kaout tri-ugent vloaz bennak.

Sechziger¹ g. (-s,-) : **1.** gwin eus ar bloaz 1960 g. ; **2.** *er ist in den Sechzigern*, dreist d'e dri-ugent vloaz emañ, aet eo dreist d'e dri-ugent vloaz.

Sechziger² g. (-s,-) : c'hwegontad g., triugentvloaziad g. ; *er wird bald zu den Sechzigern gehören*, krog eo en e dri-ugentvet bloavezh, emañ o fourchadiñ skaller an tri-ugent vloaz.

Sechzigerin b. (-,-nen) : c'hwegontadez b., triugentvloaziadez b.

Sechzigerjahre lies. : *die Sechzigerjahre*, ar bloavezhioù tri-ugent lies.

sechzigjährig ag. : a bad tri-ugent vloaz, tri-ugent vloaz dezhañ, en e dri-ugent vloaz, en e driugentvet bloaz.

Sechzigjährige(r) ag.k. g./b. : paotr tri-ugent vloaz g., plac'h tri-ugent vloaz b., c'hwegontad g., triugentvloaziad g., c'hwegontadez b., triugentvloaziadez b.

sechzigmal Adv. : tri-ugent gwech.

sechzigste(r,s) ag. : triugentvet.

Sechzigstel n. (-s,-) : triugentvedenn b.

Secondhandladen g. (-s,-läden) / **Secondhandshop** g. (-s,-s) : stal dilhad kozh b., stal dilhad a eil dorn b., takonerezh b.

SED b. (-) : [berradur evit **Sozialistische Einheitspartei Deutschlands**] strollad sokialour peurunvan Bro-Alamagn g.

Sedativ n. (-s,-e) / **Sedativum** n. (-s, Sesativa) : [mezeg.] louzoù habaskaus g., louzoù distan g., louzoù distanañ g., hezer g.

Sedezband g. (-s,-bände) : [moull.] levrenn en c'hwezek b.

Sediment n. (-s,-e) : gouelezenn b., liñvaj g., lec'hidad g., lec'hidenn b., gouelezennad b.

sedimentär ag. : gouelezennek, gouelezek, gouelezennel.

Sedimentbecken n. (-s,-) : diazad gouelezennek g.

Sedimentgestein n. (-s,-e) : roc'h gouelezennek b., karregad gouelezennek b., gouelezenn b.

Sedimentschicht b. (-,-en) : gwiskad gouelezennek g.

See¹ b. (-,-n) : **1.** *die See*, ar mor g., [dre skeud.] park ar siliou g., ar gazez c'hlas b. [gwasaus] ar bannac'h gwelien g. ; *Ostsee*, Mor Baltel g. ; *die Irische See*, Mor Iwerzhon g. ; *die Keltische See*, ar Mor Keltiek g. ; *die*

weite See, ar mor-bras g. ; *hohe See*, *offene See*, lark g., donvor g., keinvor g., mor bras g., mor-don g., mor digor g., dour digor g., mor diaod g., kreiz g., maez g. ; *auf hoher See*, *auf offener See*, el lark / en donvor (Gregor), er c'heinvor, war ar mor bras, war ar mor-don, war an dour (war ar mor) digor, war ar mor diaod, er maez, war an don, e-kreiz ar mor, er c'hreiz ; *in See gehen*, *in See stechen*, mont war vor (er mor) (Gregor), mont er-maez, mont war ar mor don, dizouarañ a'r porzh, skeiñ war-zu an donvor, skeiñ etrezek an donvor, skeiñ da greiz, mont penn da greiz, ober hent etrezek an donvor, mont er c'heinvor, diborzhiañ, digaeañ ; *zur See fahren*, morvageal, merdeñ [anv-gwan-verb mordoet], bageal, c'hoari e gi war ar mor ; *spiegelglatte See*, mor kompez evel ur melezour g., mor lufr evel ur sklasenn g., mor diroufenn evel ur melezour g., mor sioul (plaen, dous, kalm, kalm-gwenn, lor, flour, dihoul, habask) g., mor laezh g., mor plaen-dis g., mor mik g. ; *bewegte See*, mor gwall wagennek g., mor hag a vergn g. ; *grobe See*, mor rust g., mor garv g., mor gros g., gwall vor g., mor bras g., mor divergont g., mor ratre gantañ g. / mor lourt g. (Gregor), mor pounner g. ; *trübe See*, mor brein g. ; *hohle See*, houl g., lavagnon g., ourl g., redere g., mor houlek g., mor houlennek g., mor bras g., mor rust g. ; *die See geht hoch*, *die See ist aufgewühlt*, emañ rust (bras, houlek, divergont, gros, lourt, pounner, garv) ar mor, meskañ a ra ar mor, drailh a zo er mor, pilhennek eo ar mor, rust (gros, diroll, dirollet, fuloret, kounnaret, dichadennet, direizhet, gouez, diaes) eo ar mor, gwall vor a zo, gwall wagennek eo ar mor, mor a dri zarzh a zo, ruziañ a ra ar mor, c'hwezañ a ra ar mor, berniañ a ra ar mor, ratre a zo gant ar mor, gwinkal a ra ar gazez c'hlas, mor a zo ; *die See geht hohl*, gwallvor a zo, rust (houlek, houlennek, bras) eo ar mor, lavagnon a zo, mor a zo ; *die See wird stürmisch*, diaezañ a ra ar mor, rustoc'h e teu ar mor da vezañ, dirollañ a ra ar mor, mont a ra droug er mor, foll e teu ar mor da vezañ, fourrañ a ra ar mor, rustaat a ra ar mor, dont a ra ar mor da fuloriñ, gwashaat a ra ar mor ; *Leutnant zur See*, letanant-mor g. ; *Handel zur See*, kenwerzh mor g. (Gregor) ; *zur See gehörig*, -mor, morek, morel, a aparchant ouzh ar mor ; *See halten*, bezañ barrek diouzh ar mor (d'ar mor), bezañ mat diouzh ar mor, bezañ bageüs, bezañ merdeüs.

2. *Seen übernehmen*, bezañ bernioù (gwazhioù, barroù-mor, taolioù-mor) o terriñ war pont ar vag.

See² g. (-s,-n) : lenn b., lenn-dour b., lennad b., loc'h g., lagenn b. ; *Genfer See*, lenn Geneva b., lenn Leman b. ; *Bodensee*, lenn Konstanz b. ; *ein See mit einer Fläche von zwölf Quadratkilometer*, ul lenn daouzek kilometr-karrez azindani b. ; *Zulauf eines Sees*, penn ul lenn g. ; *Ablauf eines Sees*, lost ul lenn g.

Seeaal g. (-s,-e) : [loen.] sili-mor str., sablienn b. [*liester sablied*] ; *kleiner Seeaal*, libistr g. [*liester libistred*], libistr str., stlaon str., keuruz str. ; *Seeaale fangen*, siliaoua ; *kleine Seeaale fangen*, keurusa ; *ausgewachsener Seeaal*, foet g., skourjez b.

Seeadler g. (-s,-) : [loen.] morerer g., erer-mor g., erer-pesketaer g.

Seeanemone b. (-,-n) : [loen.] morvronn str., friz dour b., paourez b., flemmerez b., bronn-vor b., buoc'h-vor b. [*liester saout-mor*], kouilhenn-gazh b., linad-mor str.

Seeausdruck g. (-s,-ausdrücke) : termen merdeadurezh g., tro-lavar merdeadurezh b.

Seeauswurf g. (-s,-auswürfe) : gourlen g., pellkas g., peñse g.

Seebad n. (-s,-bäder) : 1. kouronkadenn er mor b. ; 2. [dre astenn.] traezhenn b., kêr gouronkañ b.

Seebär g. (-en,-en) : 1. [loen.] otarienn b. [*liester* otaried], reunig-skouarnek g., morleon g. ; 2. [dre skeud., den] ki-mor g., bleiz-mor g., morreder g., gwall reder-mor g.

Seebarbe b. (-,-n) : [loen.] meilh g., lankreg g. ; *rote Seebarbe*, meilh-ruz g. ; *ein Netz voll Seebarken*, un taolad meilh g. ; *Seebarken fangen*, meilheta.

Seebarnnetz n. (-es,-e) : roued meilhata b.

Seebarsch g. (-es,-e) : [loen.] barz g., draeneg g., kloian g., lebin g., braog g., malbar g., broc'h g.

Seebeben n. (-s,-) : barr-reverzh g.

Seebecken n. (-s,-) : diazad meurvorel g.

Seebeute b. (-,-n) : [merdead.] preizh g., preizhadenn b.

Seebrief g. (-s,-e) : [merdead.] paper-anavout g., lizher fard g.

Seebrücke b. (-,-n) : kae-dilestrañ g.

Seediens g. (-es,-e) : servij er verdeadurezh g., servij bourzh g.

Seeinhorn n. (-s,-einhörner) : [loen.] narwal g.

Seeelefant g. (-en,-en) : [loen.] olifant-mor g.

seefähig ag. : hag a c'hall merdeñ, mat da vont war vor, barrek diouzh ar mor (d'ar mor), mat diouzh ar mor ; *seefähiges Schiff*, bag verdeüs b., lestr bageüs g.

seefahrend ag. : hag a ya war vor.

Seefahrer g. (-s,-) : moraer g., merdead g., bageer g.

Seefahrt b. (-,-en) : 1. merdeadurezh b., merdeñ g., merdeerezh g., bageerezh g., moraerezh g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g. ; 2. beaj war vor b., merdeadenn b., morvaleadenn b., bageadenn b.

Seefahrtsweg g. (-s,-e) : [merdead.] hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeñ g., trepas merdeñ g.

Seefahrzeug n. (-s,-e) : batimant b.

Seefenchel g. (-s,-) : [louza.] fanouilh-mor g., kroazig-an-aod b., louzaouenn-droug-sant-Pêr b., louzaouenn-sant-Pêr b., skaouarc'h str.

seefest ag. : mat war vor, en e vleud war ar mor, en e jeu war ar mor, barrek diouzh ar mor (d'ar mor), mat diouzh ar mor ; *seefestes Schiff*, bag verdeüs b., lestr bageüs g.

Seefisch g. (-es,-e) : pesk mor g. ; *frisch gefangene Seefische*, mare-mor g., mare g., mareaj g./b., morad g., moriad g., marevezh g. ; *gesalzener Seefisch*, vergadell b.

Seefischgroßhändler g. (-s,-) : mareour g., kokanier g., korbeller g., P. kourie g., kourier g.

Seeflotte b. (-,-n) : [merdead., lu] lestraz g., flodad g., flodad-listri g., listri lies., morlu g., strollad listri-brezel g.

Seeflugzeug n. (-s,-e) : hidraerlestr g., dournijerez b.

Seeforelle b. (-,-n) : [loen.] dluzh-mor g.

Seefracht b. (-,-en) : karg b., kargad b., morfred g.

Seefrachtbrief g. (-s,-e) : [merdead.] paper-anavout g., lizher fard g.

Seefrau b. (-,-en) : merdeadez b., moraerez b.

Seegang g. (-s,-gänge) : kas ar mor g., houl g., lavagnon g., ourl g., redere g. ; *hoher Seegang*, mor rust g., mor ratre gantañ g., gwall vor g., mor lourt g., mor garv g., mor pounner g., mor gwall wagennek g.

Seegebiet n. (-s,-e) : parzh-mor g., rannvor b.

Seegefecht n. (-s,-e) : emgann war vor g.

Seegemälde n. (-s,-) : [arz] taolenn vor b., taolenn eus ar mor b., livadur mor g., morlivadur g.

Seegesetzbuch n. (-s,-bücher) : [gwir] lezennaoueg vor b., kod mor g.

seegestützt ag. : [lu] mor-douar.

Seegewächs n. (-es,-e) : [louza.] plant mor str.

Seegras n. (-es,-gräser) : [louza.] bezhin-glas str., bezhin-evned str., goumon g., gwez-mor str., felu g., felu-mor g., glanmor g., gloan-mor g., gwalaz g. ; *Seegras zum Füllen von Matratzen*, melez-rous str. ; *gewöhnliches Seegras (Zostera marina)*, melezenn [*liester* melezennoù, melezh] b., lec'hid g.

Seegrasfeld n. (-s,-er) : [louza.] takad dindan velez g., lec'hidenn b.

Seegurke b. (-,-n) : [loen.] anduilh-mor str., morvlokenn b., pidenn-vor b. ; *schwarze Seegurke*, buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], pich-marc'h g.

Seehafen g. (-s,-häfen) : porzh-mor g. ; *die Seehäfen haben eine hohe Bedeutung für die Weltwirtschaft*, ar porzhioù-mor a zo dezho ur pouez bras en armerzh ar bed.

Seehahn g. (-s,-hähne) : [loen.] korn g., kourn g., hoc'h-mor g.

Seehandel g. (-s) : kenwerzh mor g.

Seehase g. (-n,-n) : [loen.] 1. meilh-karreg g. ; 2. buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], pich-marc'h g. ; *kalifornischer Seehase*, buoc'h-vor Kalifornia b. ; *gemeiner Seehase*, buoc'h-vor vrizh b.

Seehecht g. (-es,-e) : [loen.] merluz g.

Seeherrschaft b. (-) : mestroni war ar morioù b., dreistbeli war ar morioù b.

Seehund g. (-s,-e) : [loen.] reunig g., leue-mor g., reunig gris g.

Seehundsfell n. (-s,-e) : kroc'hen reuniged g., feur reuniged b.

Seiegel g. (-s,-) : [loen.] teureug-mor g., teureug g., vi-teureug g., kistin-mor str., vi-kistinenn-vor g., aval-mor g., bokirinenn b., pod saoz g., P. pod-mor g., poch-kistin g.

Seejunger b. (-,-n) : 1. dourverc'h b., morverc'h b., gwrac'h-vor b., gwreg-vor b., Mari-Vorgan b. / morwreg [*liester* morwreg] (Gregor) b., boudig-an-dour b., korriganez-dour b. ; 2. [loen.] agrion g., dimezell b.

Seekabel n. (-s,-) : fun danvor b.

Seekadettenschule b. (-,-n) : skol an arme-vor b., skol ar morlu b.

Seekarpfen g. (-s,-) : [loen.] pirono g.

Seekarte b. (-,-n) : kartenn-vor b. ; *eine Seekarte lesen*, lenn ur gartenn-vor.

Seekatze b. (-,-n) : [loen.] razenn-vor b. [*liester* razed-mor].

Seekiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.

seeklar ag. : [bigi] prest da loc'hañ, prest da ziloc'hañ, davev da loc'hañ, pare da loc'hañ.

Seeklima n. (-s) : hin broioù an arvor b., hinad an arvor b., hinad veurvorel b.

Seekompass g. (-es,-e) : kompaz g., nadoz-vor b.

seekrank ag. : krog an droug-mor ennañ, an droug-mor gantañ, morglañv ; *seekrank sein*, kaout droug-mor, bezañ klañv gant an droug-mor, bezañ krog an droug-mor en an-unan.

Seekrankheit b. (-) : droug-mor g., kleñved-mor g.

Seekrebs g. (-es,-e) : [loen.] legestr g.

Seekrieg g. (-s,-e) : brezel war vor g.

Seekröte b. (-,-n) : [loen.] raskasenn b.

Seekuh b. (-,-kühe) : [loen.] ejen-dour g., ejen-mor g.

Seekunde b. (-) : okeanografiezh b., moroniezh b.

Seelachs g. (-es,-e) : [loen.] eog g.

Seeland n. (-s) : Zeland b.

Seelaterne b. (-,-n) : letern b.

Seele b. (-,-n) : 1. ene g., bred g., anaon [implijet da anv unan] ; *der Körper und die Seele*, ar c'horf hag an ene ; *seine Seele aushauchen*, mont d'an Anaon, tremen, mont d'ar c'hoar, rentañ e vuhez, rentañ e galon, rentañ e ene da Zoue, rentañ e ene d'e Grouer, tennañ e huanad diwezhañ, rentañ e huanad diwezhañ, leuskel e huanad diwezhañ, reiñ e huanad diwezhañ ; *seine Seele Gott befehlen*, *seine Seele in Gottes Hand legen*, erbediñ e ene da Zoue, en em erbediñ da Zoue, en em erbediñ ouzh Doue, ober e c'hourc'hemennou ouzh Doue, gourc'hemenn e ene da Zoue, kinnig e ene da Zoue, kinnig e vuhez da Zoue ; *für die armen Seelen im Fegefeuer beten*, pediñ evit ar c'heizh eneoù a zo er purgator ; *ohne göttliche Gnade kein Heil für die Seele*, anez gras Doue, an ene a ya da goll - anez gras Doue n'eus silvidigezh ebet ; *seine Seele beflecken*, lezel ar pec'hed da gramenniñ e ene, louzañ e ene, saotrañ e ene ; *die Seele von Sünde reinwaschen*, purañ e ene, naetaat e ene diouzh stlabez ar pec'hed, dinammañ an ene diouzh stlabez ar pec'hed, diouennañ ar pec'hed eus e ene, harluañ ar pec'hed eus e ene, gwalc'hiñ e ene eus ar pec'hed, koueziañ e ene kailharet, lemel diwar e ene pouez ar pec'hedoù ; *betet für das Heil seiner Seele*, pedit evit e anaon, pedit gant e ene ; *die Seelen der Verdammten*, Anaon an ifern lies., an Anaon daonet lies. ; *die Seelen der Ertrunkenen*, ar chouerien lies., ar grierien lies. ; [dre skeud.] *die Seele baumeln lassen*, ober c'hoari gaer, bezañ brav war e gorf, bezañ ebat e zoare, ober e ran, c'hoari anezhi, ober anezhi, bevañ en e aez, ober he fladorenn, ober e luduenn, ruilhal koul e voul, ruilhal koul e voul, ruilhal kempennik e voul, ruilhal plarik e voul, ober e damm treuz ken distrafiul ha tra, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal e voul war e oarig (war e bouezig, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen).

2. kalon b., kreiz g., kaouded b., kreizon g., kerc'henn g., askre b., spered g., ene g. ; *er ist von ganzer Seele Kinderarzt*, mezeg evit ar vugale eo penn-kil-ha-troad (betek mel e eskern, leizh ar gudenn, leizh an neud, hed an neudenn, en e had), hennezh a zo ur mabour glez ; *Essen und Trinken hält Leib und Seele zusammen*, ur sac'h goulo ne chom ket en e blom - kofoù diroufenn, kofoù seder - an tamm hag al lomm a zalc'h an den en e blom ; *der Wein belebt die Seele*, ar gwin a zo hael da

galon an den, ar gwin a sikour da reiñ lusk d'ar galon ; *die Trunksucht verdirbt die Seele*, al lonkerezh a lourta an ene, al lonkerezh a beurgoll an ene ; *es tut mir in der Seele weh*, rannet (mantret) eo va c'halon gant ar glac'har (diwar c'hlac'har), poan a ra da'm ene gwelet seurt traoù, mantrañ a ra va c'halon, malet e vez va c'halon gant ar gloaz, emañ o valañ enkrez ha glac'har, poan a ra da'm daoulagad gwelet seurt traoù ; *einer Sache mit ganzer Seele ergeben sein*, en em reiñ korf hag ene d'udb, ober udb a nerzh ene, difenn udb gant ur gred birvidik, ober udb gant un ene birvidik ; *mit Leib und Seele*, korf ha kalon ; *er ist mit Leib und Seele bei der Sache*, emañ korf ha kalon ganti, da vat-kaer e ya ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, a-zevri-kaer emañ ganti, mont a ra parfet dezhi, emañ ganti korf hag ene, stourm a ra gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik) evit ar pezh a zifennomp, emañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifennomp ; *sich in der Seele freuen*, santout ul levez vras en e greiz ; *er spricht mir aus der Seele*, fonnañ a ra da'm mennozh (Gregor), lavaret a ra dres ar pezh a soñjan ; *seine Seele bloßlegen*, diskouez e ene en noazh ; *sich bis in seine Seele hinein schämen*, bezañ treantet e galon gant ar vezh, teuziñ (fontañ) gant ar vezh, bezañ karget a vezh, bezañ ken mezhek ha tra, bezañ ken mezhus ha tra, fleriañ gant ar vezh, bezañ ur c'horfad (ur revriad) mezg gant an-unan, bezañ ur saead vezh gant an-unan, bezañ prest da fontañ gant ar vezh, kaout ul lostennad vezh, tapout ur c'haouad mezg, bezañ goloet a vezh, bezañ mezg d'an-unan da fontañ, bezañ deuet gant ar vezh, bezañ rostet gant ar vezh, bezañ mezg an diaoul gant an-unan, kaout mezg hardizh ; *jemandem in die Seele sprechen*, gelver u.b. da zistreiñ war al lezenn vat, mont da goustiañs u.b., mont d'u.b. dre e goustiañs, ober ur galv da goustiañs u.b. ; *jemandem etwas auf die Seele binden*, a) erbediñ udb da goustiañs u.b., fiziout udb en u.b., gourc'hemenn udb da goustiañs u.b. ; b) [dre skeud.] stourm ouzh u.b. evit ma rafe u.b., derc'hel war u.b. evit ma rafe udb, c'hoari war u.b. evit ma rafe udb, ober ouzh u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, ober war u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, kargañ war u.b. evit ma rafe udb, pouezañ war u.b. evit ma rafe udb, mont d'u.b. dre guzolioù evit ma rafe udb, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, karnajal u.b. d'ober udb, arabadiñ war u.b. ober udb, ober gwask war u.b. evit ma rafe udb, taeriñ war u.b. evit ma rafe udb, diferañ udb d'u.b., plantañ don udb e penn u.b., bountañ udb e penn u.b., diazezañ udb e spered u.b., gennañ start udb e kreiz u.b., gennañ don udb e kalon u.b. ; *jetzt hat die liebe Seele endlich Ruh*, *jetzt hat die arme Seele endlich Ruh*, spi am eus ez eo dic'hoantet bremañ ; *sich die Seele aus dem Leib weinen*, gouelañ evel ul leue, gouelañ dourek (druz, forzh, gwalc'h e galon, a-nerzh e galon, leizh e galon, leun e galon, evel ur vadalen, evel ur feunteun, a-boullad, a-boulladoù, tenn, leizh e gof), skuilhañ daeroù puilh (stank, druz, c'hwerv), skuilhañ pezh a gar daeroù, leñvañ evel ur glazard hag a zo kouezhet en ur grugell verien, gouelañ e walc'h, gouelañ e-leizh e varv, ober ur c'hofad garmañ, garmañ evel ur vadalen, dont tev an dour eus e zaoulagad, dougen gouelvan bras (Gregor), bezañ beuzet en ur mor a zaeroù ;

sich die Seele aus dem Leib reden, disec'hañ e skevent o klask kendrec'hiñ kousto pe gousto, disec'hañ e skevent o klask gounit u.b. d'e vennozh, koll glaour e c'henoù o klask displegañ udb, komz betek ar moug ; *der wird sich wohl die Seele nicht aus dem Leib singen*, hemañ n'eo ket prest da zivarc'hañ e c'houzoug o kanañ ; *sie sind ein Herz und eine Seele*, en em ober a reont evel gwenn ha melen, ar re-se a zo an eil dindan egile, karr ha kilhorou int, gwall gamaladiaj a zo etrezo, en em ingalañ a reont mat, kalz a gevredigezh a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, en em glevet a reont mat-dispar, en em gordañ a reont mat-dispar, tomm int an eil ouzh egile, ar re-se a zo evel kein ha roched, ne reont nemet unan, en em glevet a reont evel daou vi en un neizh, a-drak emaint an eil gant egile ; *die Seele quälen*, bloñsañ ar galon, gloazañ ar galon ; *was liegt dir denn auf der Seele ?* petra a laka du da benn ? petra a ra dit bezañ ken maleürus ? ; *seine Seele verlieren*, koll e spered orin, koll e ene, disleberañ, disneuziañ, en em zisleberañ, dinaturañ, breinañ, en em zireizhañ, bezañ kontammet ; *durch die Vorherrschaft des Französischen verliert die bretonische Sprache allmählich ihre Seele*, kontammet e vez tamm-ha-tamm ar brezhoneg gant dreistbeli ar galleg ; *P. jemandem auf der Seele knien*, fourgasiañ u.b., amprouiñ u.b., distrañañ u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, arlouiñ war u.b., mont dizamant d'u.b., mont d'u.b. a-droc'h-trañch, bouc'halañ u.b., kas u.b. betek ar pal, mont dreist ar pal gant u.b., atahinañ u.b., hegal ouzh u.b., hegaziñ u.b. hep paouez, poursu u.b. hep diskrog, bezañ war korf u.b., bezañ dalc'hmat war-lerc'h u.b., arabadiñ war u.b., pouezañ war u.b., ober gwask war u.b., derc'hel war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., ober divalav d'u.b., handeñ u.b., heskinañ u.b. ; *es brennt mir auf der Seele*, me a zo krignet va c'halon gant an dra-se, devet on gant an dra-se.

3. temz-spered g. ; *empfindliche Seele*, den kizidik g., kalon kizidik a zen g., kalon vouk a zen g., kalon dener b. ; *er ist eine Seele von Mensch*, ur paotr eus ar c'hentañ eo hennezh - un den madelezhus eo, mard eus unan (mard eus hini) - hennezh 'zo madelezhus, ken ez eo - hemañ a zo pennskouer an den mat - un den Doue eo - hennezh a zo ar gwellañ den a zebr bara - gwellañ den a daol troad war an douar eo - gwellañ den 'zo o vale eo - ur gwiad a vadelezh a zo oc'h ober anezhañ - mat eo betek mel e eskern - mat eo evel un tamm bara ; *eine schöne Seele*, **a**) un den nes d'e goustiañs (Gregor) g. ; **b**) [Hegel, gwashaus] un ene chiboud g.

4. den g., gour g., kristen g. ; *es ist nicht eine Seele da*, *es ist keine Sterbensseele da*, n'eus penn-kristen amañ, n'eus den amañ, n'eus foeltr den amañ, n'eus den bev amañ, n'eus gour en holl amañ, n'eus ket ur c'hristen amañ, n'eus ket ur penn ki amañ, n'eus den ganet ebet amañ ; *diese Stadt zählt hunderttausend Seelen*, kant mil den a zo o chom er gêr-mañ.

5. nerzh g., ene g., lusker g., luskerez b. ; *die Seele des Widerstandes*, ene ar stourm g., [dre skeud.] marc'h-kleur ar stourm g., marc'h-blein ar stourm g., lusker ar stourm g., bleiner speredel ar stourm g.

Seelenadel g. (-s) : haelded b., meurded a spered b.

Seelenamt n. (-s,-ämter) : [relij.] ofis an Anaon g. ; *Seelenamt für die Verstorbenen der Woche*, servij eizhtez g., eizhvetez b.

Seelenangst b. (-) : gwall anken b.

Seelenblindheit b. (-) : [mezeg.] breddallentez b.

Seelenbraut b. (-,-bräute) : [relij.] danvez pried speredel g.

Seelendurchmesser g. (-s,-) : [lu] kalibr g., gobari g.

Seelenforscher g. (-s,-) : bredoniour g., psikologour g., eneonour g.

Seelenfreund g. (-s,-e) : mignon fidel / mignon ar galon / mignon bras / mignon ar sekredoù g. (Gregor), mignon nes-kar g., mignon neshentek g., nesañ mignon g.

Seelenfriede g. (-ns) / **Seelenfrieden** g. (-s) : peoc'h ar spered g., peoc'h ar goustiañs g., peoc'h an ene g., didrubuilh g.

seelenfroh ag. : laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, seder evel ul laouenan, lirzhin evel ul laouenan, lirzhin evel ur vleunienn, fest ennañ, azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, o nijal gant ar stad a zo ennañ, dibradet, e barr al levenez, leun-barr a levenez.

Seelengröße b. (-) : haelded b., meurded a spered b.

seelengut ag. : mat en e had, ur gwiad a vadelezh oc'h ober anezhañ, mat betek mel e eskern.

Seelenheil n. (-s,-e) : [relij.] silvidigezh an ene b., salvder g., salvded b.

Seelenhirt g. (-en,-en) : [relij.] pastor an eneoù g., rener eneoù g., pastor g.

Seelenkraft b. (-) : **1.** galloud an ene g. ; **2.** nerzh ene g., nerzh spered g., mennerezh g., youlegezh b., youl b.

Seelenkunde b. (-) : bredoniezh b., psikologiezh b., eneoniezh b.

Seelenlage b. (-) : imor b., stad spered b., tu g., stad vred b.

Seelenleben n. (-s) : buhez speredel b.

Seelenlehre b. (-) : bredoniezh b., psikologiezh b., eneoniezh b.

Seelenleiden lies. : poan spered b., rec'h g., azrec'h g., chagrin g., niñv g., glac'har g., bihanez b., nec'h g., nec'hamant g., chal g., margalon b., anken b., doan b., gouli g., kalonad b., poan-galon b., rangalon b., diframm g., bles g., ambloari g., gwalañjer g., malañjer g.

seelenlos ag. : diene.

Seelenmesse b. (-,-n) : [relij.] oferenn an Anaon b.

Seelennot b. (-) / **Seelenpein** b. (-) / **Seelenqual** b. (-,-en) : gwall anken b., rec'h g., azrec'h g., chagrin g., niñv g., glac'har g., bihanez b., nec'h g., nec'hamant g., chal g., margalon b., doan b., gouli g., kalonad b., poan-galon b., bles g., rangalon b., ambloari g., gwalañjer g., malañjer g., diframm g.

Seelenruhe b. (-) : peoc'h ar spered g., peoc'h ar goustiañs g., peoc'h an ene g., emdidrubuilh g., habaskted b., habaskter g., kalm g., kalmijenn b., parfeted b. ; *in aller Seelenruhe*, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, hep ober ur van, hep ober van ebet, ken distrafiuilh hag un tamm koad, digompliment, netra dreist, hep sellet blaz ebet, diskorpol-kaer, dizouj-kaer, plarik, a-dro-vat, a-fiziañs-kaer, gant ar brasañ fiziañs, gant fiziañs ; *seine Seelenruhe wiederfinden*, kavout gwasked diouzh kint ha

broud ar c'herse, adkavout e gempouez spered, adkavout e gempouez bred.

seelenruhig ag. : distrauilh, dinec'h.

Adv. : ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, hep ober ur van, hep ober van ebet, ken distrauilh hag un tamm koad, digompliment, netra dreist, hep sellet blaz ebet, diskorpul-kaer, dizouj-kaer, planik, a-dro-vat, a-fiziañs-kaer, gant ar brasañ fiziañs, gant fiziañs.

Seelenschmerz g. (-es,-en) : rec'h g., azrec'h g., chagrin g., niñv g., glac'har g., bihanez b., nec'h g., nec'hamant g., chal g., margalon b., anken b., doan b., gouli g., kalonad b., poan-galon b., ranngalon b., bles g., ambloari g., gwalañjer g., malañjer g., diframm g.

Seelenstärke b. (-) : nerzh ene g., nerzh spered g., mennerezh g., youlegezh b., youl b., starter g., started b.

Seelenstille b. (-) : peoc'h ar spered g., peoc'h ar goustiañs g., peoc'h an ene g., didrubuilh g.

Seelentag g. (-s,-e) : gouel an Anaon g.

Seelentaubheit b. (-) : [mezeg.] bredbousarded b., bredbousarder g.

Seelentränker g. (-s,-) : [merdead.] kozh bag vreïn b., penton g., skiff g., skaf g., skuit g., skuitenn b., silwinkenn b., bag lespos b.

seelenvergnügt ag. : laouen-ran, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, seder evel ul laouenan, lirzhin evel ul laouenan, lirzhin evel ur vleunienn, fest ennañ, azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, o nijal gant ar stad a zo ennañ, dibradet, e barr al levenez, leun-barr a levenez.

Seelenverkäufer g. (-s,-) : [merdead.] kozh bag vreïn b., penton g., skiff g., skaf g., skuit g., skuitenn b., silwinkenn b., bag lespos b.

seelenverwandt ag. : nes-kar.

Seelenverwandschaft b. (-,-en) : nesañded spered b.

seelenvoll ag. : tomm, kalonek, karadek, karantezus, karantek.

Seelenwanderung b. (-) : treuzvuhez b., adenkorfadur g., metempsikoz g., treuzannerezh-ene g., enetreuzkorferezh g., treuzkorferezh an ene g.

Seelenwärmer g. (-s,-) : [dre skeud.] mouchouer-gouzoug g., jiletenn-stamm b.

Seelenzustand g. (-s,-zustände) : imor b., stad spered b., tu g., stad vred b.

Seeleuchte b. (-,-n) : letern b.

Seeleute lies. : merdeidi lies., tud a vor lies., moraerien lies., martoloded lies.

seelisch ag. : speredel, bredel, ... bred, eneel ; *seelische Struktur eines Romanhelden*, bredadur un haroz en ur romant g., bredegezh un haroz en ur romant b. ; *seelisch und körperlich zusammengebrochen*, dinerzh et a gorf hag a ene - skuih, korf hag ene - skuih, ken a gorf, ken a spered ; *das körperliche und das seelische Wohl*, ar mad korfel hag ar mad speredel, mad ar c'horf ha mad an ene ; *seelisches Weh*, poan spered b., poan a spered b., poan galon b. ; *seelische Schmerzen sind schlimmer als körperliche*, poanioù ar galon a zo gwashoc'h eget re ar c'horf.

Seelotse g. (-n,-n) : [merdead.] loman-rouder g.

Seelöwe g. (-n,-n) : [loen.] otarienn b. [*liester* otariet], reunig-skouarnek g. ; *südamerikanischer Seelöwe* [*Otaria*

flavescens], morleon g., otarienn voueek b. [*liester* otariet moueek] ; *Stellerscher Seelöwe*, morleon Steller g. ; *australischer Seelöwe*, morleon Aostralia g. ; *neuseeländischer Seelöwe*, morleon Zeland-Nevez g. ; *kalifornischer Seelöwe*, morleon Kalifornia g.

Seelsorge b. (-) : [relij.] pastorelezh b., aluzenerezh g. ; *in der Seelsorge tätig sein*, intent ouzh an eneoù, kaout karg a eneoù.

Seelsorger g. (-s,-) : [relij.] pastor an eneoù g., rener eneoù g., den en deus karg a eneoù g., reizher ar c'halonoù g., reizher koustiañs g.

Seelsorgerin b. (-,-nen) : [relij.] pastorez an eneoù b., renerez eneoù b., reizherez ar c'halonoù b., reizherez koustiañs b.

seelsorgerisch ag. : [relij.] pastorel, ... pastor, ... pastorelezh, ... aluzenerezh.

Seeluft b. (-) : aer an aod g./b., aer ar mor g./b., aer vor g./b. ; *von Salz geschwängerte Seeluft*, aer ar mor he lod a holen ganti b., aer vor karget a holen g./b., hal ar mor g. ; *die Seeluft an der Küste zehrt*, aer an aod a zo naonus, divouedañ a ra aer an aod ; *am meisten vermisste sie die Seeluft an der Küste*, aer an aod a rae ar muiañ diouer dezhi, aer an aod a rae muiañ diouer dezhi, aer an aod a rae aliesañ diouer dezhi.

Seemacht b. (-,-mächte) : riez galloudus he flodad-listri b.

Seemangold g. (-s,-e) : [louza.] beotez-aod str.

Seemann g. (-s,-leute) : den a vor g., merdead g. [*liester* merdeidi], moraer g., martolod g. ; *er ist Seemann*, moraer eo diouzh e vicher, c'hoari a ra e gi war ar mor ; *arbeitsloser Seemann*, martolod diroll g. ; *Seemann werden*, mont da labourat war ar mor, mont war ar mor, mont da vartolod, mont da redek mor, kemer roll war ur vag ; *Seemann bei der Handelsmarine*, moraer kenwerzh g. ; *er war nicht lange genug Seemann gewesen, um eine Rente zu bekommen*, n'en doa ket trawalc'h a roll evit kaout e leve.

seemännisch ag. : ... merdead, ... moraer, ... martolod, ... ar vartoloded.

Seemannsamt n. (-s,-ämter) : burev an enskrividi-vor g., servij an enskriverezh-mor g.

Seemannsausdruck g. (-s,-ausdrücke) : termen merdeadurezh g., tro-lavar merdeadurezh b.

Seemannschaft b. (-,-en) : akipaj g.

Seemannsgarn n. (-s) : P. ribardenn b. ; *Seemannsgarn spinnen*, ribardennat.

Seemannsjacke b. (-,-n) : kaban g., krez martolod g.

Seemannskunst b. (-) : merdeadurezh b., merdeñ g., merdeerezh g., skiant ar merdeerezh b., skiant ar bageerezh b.

Seemannslied n. (-s,-er) : kanaouenn vartolod b.

Seemannssprache b. (-) : langaj an dud a vor g., parlant an dud a vor g., jagouilhaj an dud a vor g., safar an dud a vor g., luc'haj an dud a vor g., brizhyezh an dud a vor b., gregach an dud a vor g.

Seemeile b. (-,-n) : milmor g.

Seemine b. (-,-n) : [lu] min g.

Seemöwe b. (-,-n) : [loen.] gouelan g., oriv g. ; *die (großen) Seemöwen*, ar gouelaned lies., ar gouelini lies., P. ar Yanned lies. ; *das Gekrächze der Seemöwen*, kanaj ar gouelini g., kriadeg c'harv ar gouelini b.

Seenadel b. (-,-n) : [loen.] *große Seenadel*, naer-vor b.
Seenebel g. (-s,-) : morlusenn b. ; *mit Seenebel bedeckt*, morlusennnek ; *es herrscht Seenebel*, morlusenniñ a ra.
Seenelke b. (-,-n) : [loen.] morvrann str., friz dour b., paourez b., flemmerez b., bronn-vor b., buoc'h-vor b. [*liester saout-mor*], kouilhenn-gazh b., linad-mor str.
Seenot b. (-) : argoll g. ; *in Seenot*, en argoll, o vont da goll, o vont d'ober peñse.
Seenotrettungsdienst g. (-es) : kreizenn ar saveteiñ-mor b.
Seenotrettungskreuzer g. (-s,-) : herrvag saveteiñ b.
Seenplatte b. (-,-n) : bro baludennek b., bro lennoù b.
Seenymphe b. (-,-n) : [mojenn.] nereidenn b. [*liester nereidezed*].
Seeohr n. (-s,-en) : [loen.] mormilh str., mormilhenn b., ourmel str., ourmelenn b., pesk-ourmel g. ; *ein Zentner Seeohren*, ur c'hant pouez a ourmel g. ; *Seeohren sammeln*, *Seeohren suchen*, ourmela.
Seeotter g. (-s,-) : [loen.] dourgi g., ki-dour g.
Seepferd n. (-s,-e) : [loen.] kole-mor g., reunig-hirzantek g.
Seepferdchen n. (-s,-) : [loen.] marc'h-mor g.
Seepocke b. (-,-n) : [loen.] kravan str., koural bihan str., koural bagoù str., koural kerreg str., rogn-kerreg g.
Seequappe b. (-,-n) : [loen.] kerluz g., kalpan str. ; *dreibärtelige Seequappe*, loch g., lochenn b. [*liester loched*].
Seerabe g. (-n,-n) : [loen.] morvran b. [*liester morvrini*], morvaout g. [*liester morvaouted*], boku g., louac'h b. [*liester louec'hi*].
Seerate b. (-,-n) : [dre skeud., den] ki-mor g., bleiz-mor g., morreder g.
Seeräuber g. (-s,-) : morlaer g., laer-mor g., morbreizher g., preizher-mor g., forbann g. ; *die an der Küste ansässigen Ligerer waren ausgezeichnete Fischer und kühne Seeräuber*, al Ligured eus an aod a oa pesketaerien ampart ha morlaeron her.
Seeräuberei b. (-) : morbreizherezh g. ; *Seeräuberei betreiben*, morbreizhañ, morlaerata, morlaerezh.
Seeräuberin b. (-,-nen) : morlaerez b., morbreizherez b., laerez-vor b., preizhererez-vor b.
Seeraubzug g. (-s,-züge) : morbreizhadeg b.
Seerecht n. (-s) : [gwir] gwir ar mor g.
Seeregenpfeifer g. (-s,-) : [loen.] nouelig pikous g.
Seereise b. (-,-n) : beaj war vor b., beaj dre vor b., beaj diwar vor b., merdeadenn b., morvaleadenn b. ; *lange Seereise*, beaj war an uhelvor b. ; *eine Seereise unternehmen*, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre vag ; *eine dreitägige Seereise*, tri devezh mor lies. ; *die letzten Tage einer Seereise*, an devezhioù diwezhañ mor lies..
Seeriese g. (-n,-n) : morzen g.
Seeringelwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] boued rous g., garvedenn b., garved str.
Seerose b. (-,-n) : 1. [louza.] loa-zour b., skudell-dour b., loa-ran b., kaol-dour str., loa-skignan b. ; *weiße Seerose*, tule dour str., lugustr-gwenn str. ; 2. [loen.] morvrann str., friz dour b., paourez b., flemmerez b., bronn-vor b., buoc'h-vor b. [*liester saout-mor*], kouilhenn-gazh b., linad-mor str.
Seesack g. (-s,-säcke) : sac'h martolod g.

Seesaline b. (-,-n) : palud-holen g., holenenn b.
Seesalinenarbeiter g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., paluder g.
Seesalz n. (-es) : holer mor g.
Seeschaden g. (-s,-schäden) : freuz war vor g., gwast war vor g., gwastadur war vor g., gwall war vor g.
Seeschiffahrt b. (-) : merdeadurezh b., merdeñ g., merdeerezh g., bageerezh g.
Seeschlacht b. (-,-en) : emgann war vor g.
Seeschlange b. (-,-n) : [mojenn., loen.] naer-vor b.
Seeschule b. (-,-n) : skol verdeñ b.
Seeschwalbe b. (-,-n) : 1. [mojenn.] morvoualc'h b., moualc'h-vor b. ; 2. [loen.] skrav g., skravig g., skrev g. ; *die Seeschwalben und Möwen*, an evned gwenn lies.
Seeschwein n. (-s,-e) : [loen.] morvuoc'h b., dugond g.
Seeskorpion g. (-s,-e) : [loen.] touseg-mor g., diaoul-mor g.
Seesperre b. (-,-n) : [polit., lu.] blokus ar porzhioù-mor g.
Seespinne b. (-,-n) : [loen.] kevnid-mor str., kevnid-toroselliñ str., morgevnid str., krank-kevnid g., pusunenn-vor b. [*liester pusuned-mor*], barveg-aod g. ; *männliche Seespinne*, tarv-kevnidenn g., tarv-kevnidenn-vor g. ; *kleine Seespinne*, morgevnid-blev str., krank-blev g.
Seestadt b. (-,-städte) : kêr vor b.
Seestern g. (-s,-e) : [loen.] trebez-mor g., stered-mor str., mordrebez g.
Seestichling g. (-s,-e) : [loen.] keindraeneg g.
Seestrandkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.
Seestreitkräfte lies. : [lu] arme-vor b., morlu g.
Seestrich g. (-s,-e) : [merdead.] parzh-mor g., rannvor b.
Seestück n. (-s,-e) : [arz] taolenn vor b., taolenn eus ar mor b., livadur mor g., morlivadur g.
Seesturm g. (-s,-stürme) : reklom g., kaouad-avel b./g., froud-avel g., skourrad-avel g., rugenn b., barr-avel g., barramzer g., barrad-amzer g., gwallamzer b., taol amzer g., taol amzer fall g.
Seetang g. (-s) : [louza.] bezhin str., goumon g., gwez-mor str., felu g., felu-mor g., glannmor g., gloan-mor g., teil-aod g., teil-mor g. ; *gestrandeter Seetang*, bezhin-rasklenn str., bezhin-torr str., bezhin-peñse str., bezhin-avel str., bezhin-distag str., bezhin-dalc'h str., fes g., lanvad bezhin g., goumon-torr g., torraj g., bezhin torraj str., bezhin tonnet str., mareaj bezhiñ g., gourlenad bezhin g. ; *loser schwimmender Seetang*, bezhin-tonn str. ; *Seetang zum Verbrennen*, bezhin-tan str. ; *Seetang zum Ernten*, bezhin-troc'h str., bezhin-med str., goumon-troc'h g. ; *Seetang von der Küste herausholen*, galziñ, aocha bezhin, bezañ en aod ; *Seetang ernten*, bezhina, goumona, ober bezhin, ober goumon, mediñ bezhin, troc'hañ bezhin, dastum bezhin, derc'hel bezhin ; *mit Seetang düngen*, bezhinañ, goumonañ ; *Seetang aus dem Meer ziehen*, divorañ bezhiñ, diboullañ bezhiñ, divorañ goumon, diboullañ goumon ; *Platz zum Austrocknen des Seetangs*, klegereg b..
Seetaucher g. (-s,-) : [loen.] plomerig g., ploñjer g., ploñjerig g., pluierig g., splujer g.
Seeteufel g. (-s,-) : [loen.] boutouz g., mordouseg g., touseg-mor g., mari-vorgan g. ; *Seeteufel fangen*, tousegeta.

Seetier n. (-s,-e) : [loen.] loen-mor g. ; *Seetiere*, faona ar mor b., loened-mor lies.

Seetonne b. (-,-n) : balizenn b.

Seetransportgesellschaft b. (-,-en) : kompagnunezh treuzdougen morfred b.

Seetriften lies. : peñseoù lies.

seetüchtig ag. : hag a c'hall merdeñ, mat da vont war vor, barrek diouzh ar mor, barrek d'ar mor, mat diouzh ar mor ; *seetüchtiges Schiff*, bag verdeüs b., lestr bageüs g.

Seeüberfahrt b. (-,-en) : treizh-mor g., mordreizh g., mordreizhadenn b.

Seeufer n. (-s,-) : [lennoù] glann b., ribl g., ribl ul lenn g., bord g.

Seeunfall g. (-s,-unfälle) : gwallzarvoud mor g.

Seeungeheuer n. (-s,-) : morvarc'h g. [*lies.* morgezeg, morvirc'hed].

Seeverkehrskorridor g. (-s,-e) : trepas merdeñ g.

Seeverschmutzung b. (-,-en) : saotradur ar mor g.

Seevogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous-mor g., evn-mor g. ; *bei der Ölpest starben ölverschmierte Seevögel zu Tausenden*, evned-mor paket gant eoul al lanv du a varvas a-viliadoù.

Seevolk n. (-s,-völker) : 1. poblad tud a vor b.

2. akipaj g.

Seewalze b. (-,-n) : [loen.] anduilh-mor str., morvlokenn b., pidenn-vor b. ; *Forskals Seewalze*, [*Holothuria forskali*] buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], pich-marc'h g..

Seewarte b. (-,-n) : gedva g., arsellva ar mor g.

seewärts Adv. : el lark / en donvor (Gregor), er c'heinvor, war ar mor bras, war an dour (war ar mor) digor, war ar mor diaod, er maez, etrezek an donvor, etramek an donvor, da-geñver an donvor, war-zu an donvor, da greiz.

Seewasser n. (-s) : 1. dour ul lenn g. ; 2. dour mor g.

Seeweg g. (-s,-e) : morlinenn b., hent-mor g., morhent g. ; *auf dem Seewege*, diwar vor (Gregor), gant ur vag.

Seewesen n. (-s) : merdeadurezh b.

Seewind g. (-s,-e) : avel vor g., avel vaez g., avel eus ar maez g., avel diwar vor g. ; *leichter Seewind*, aezhenn-vor b., aezhennig-vor b.

Seezeichen n. (-s,-) : arhent mor g., sinal mor g.

Seezunge b. (-,-n) : [loen.] garlizenn b. [*liester* garlized], seilhenn b. [*liester* seilhnenned, seilhed] ; *Cuneata-Seezunge*, teod-kazh g. [*liester* teodoù-kizhier].

Segel n. (-s,-) : gouel b., lien-gouel g. ; *die Segel*, al lien g., ar gouelioù lies., al lienaj g. ; *mit vollen Segeln*, hatoup, e holl ouelioù gantañ digor, digor-frank e ouelioù gantañ, digor al lienaj, skoud a-raok, lark kaer, dindan ouel, dindan lien, dispak e holl ouelioù, savet e holl ouelioù, savet e lien gantañ ; *Segel setzen*, *die Segel hissen*, *die Segel hochziehen*, *die Segel aufziehen*, *Segel beisetzen*, goueliañ, lakaat da ouel, difarleañ, mont da ouel, sevel al lien-gouel, gorren al lien-gouel, astenn e lien, astenn ar ouel, sevel al lienaj d'an nec'h, gorren ar gouelioù, dispakañ ar gouelioù, sevel ar gouelioù, hiñsiñ ar gouelioù, sevel al lien, dispakañ (digeriñ, sevel, hiñsiñ) e holl ouelioù, sevel e holl ouelioù d'al laez ; *die Segel beiholen*, amenañ (Gregor), ameniñ ar gouelioù, diskenn ar gouelioù, diskar ar gouelioù, kargañ ar gouelioù, bordañ al lien, teuler al lien en traoñ ; *das Schiff wird durch Segel getrieben*, al lestr a gerzh dre lien, mont a ra

al lestr dindan gouelioù displeget, al lestr a ya en-dro dre lien ; *der Wind bauscht die Segel auf*, an avel a c'hwez ar gouelioù, an avel a ronta ar gouelioù, rontaat a ra ar gouelioù gant an avel, c'hwezet e vez gouelioù ar vag gant an avel, emañ an avel o koeñviñ gouelioù ar vag, dont a ra reut ar gouelioù gant an avel, emañ an avel o foeñviñ gouelioù ar vag, emañ an avel o c'hwezañ gouelioù ar vag, kregiñ a ra an avel er gouelioù ; *ein Segel aufschürzen*, *ein Segel einbinden*, serriñ (farleañ, pakañ, ferlinkiñ) ur ouel ; *die Segel streichen*, a) kargañ ar gouelioù / farleañ / pakañ ar gouelioù (Gregor), diskenn ar gouelioù, pakañ al lien, ameniñ ar gouelioù, diskar ar gouelioù, serriñ al lienou ; b) [dre skeud.] plegañ touchenn, plegañ e douchenn, lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, koazhañ, diskanañ, diskar e gribell, kac'hat en e vragez, kodianañ, kodianañ gant u.b., dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, stlepel ar billig goude an trebez, teurel ar boned war-lerc'h an tog ; *die Segel bergen*, diskenn ar gouelioù, pakañ al lien, farleañ, ameniñ ar gouelioù, serriñ al lienou ; *die Segel reffen*, lakaat ur riz, tailhañ al lien, krizañ ar gouelioù, krizañ al lien, ober ur c'hriz, ober ur grizadenn, krougañ al lien, rizañ ; *die Segel einziehen*, [dre skeud.] plegañ touchenn, koazhañ, diskanañ, diskar e gribell ; *alle Segel aufbieten*, [dre skeud.] ober bec'h bras, ober (c'hoari) an diaoul hag e bevar, ober diouzh e wellañ, ober e wir wellañ, ober e seizh posupl, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, ober e seizh gwellañ, ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober e walc'h, klask e walc'h en em ziluziañ anezhi, en em aketiñ e pep doare, ober kement ha ma c'haller, ober muiañ ma c'haller, ober ar muiañ ma c'haller, ober herañ ma c'haller, ober her da ma c'haller, ober pezh ma c'haller ; *jemandem den Wind aus den Segeln nehmen*, a) [ster rik, merdead., sport] troc'hañ an avel d'u.b., lemel an avel d'u.b., mont en avel d'u.b., bezañ en avel d'u.b., tremen en avel d'u.b. ; b) [dre skeud.] troc'hañ an avel d'u.b., lemel an avel d'u.b., arbennañ u.b., sparlañ ouzh u.b., lakaat harz d'u.b., lakaat diwezh da oberoù u.b., toullañ dindan u.b., tennañ (distreiñ) an dour diwar prad u.b., falc'hat e brad d'u.b., troc'hañ ar foenn dindan treid u.b., troc'hañ d'u.b.

Segelboot n. (-s,-e) : bag-dre-lien b., gouelier g.

Segelclub g. (-s,-s) : kleub morvaleerezh g., kreizenn vageal b., kreizenn verdeñ b.

Segelfalter g. (-s,-) : [loen.] balafenn flamm b. [*Iphiclidus podalirius*].

segelfertig ag. : [merdead.] prest da ziloc'hañ, prest da loc'hañ, darev da loc'hañ, pare da loc'hañ.

segelfliegen V.gw. [anv-verb nemetken] : [sport, nij.] plavañ.

Segelfliegen n. (-s) : [sport, nij.] plaverezh g.

Segelflieger g. (-s,-) : [sport, nij.] levier plaverez g., plaver g.

Segelflug g. (-s,-flüge) : [sport, nij.] 1. plaverezh g. . 2. nij gant ur blaverez g.

Segelflugplatz g. (-es,-plätze) : [sport, nij.] tachenn blaverezh b., nijva plavañ g.

Segelflugzeug n. (-s,-e) : plaverez b.
Segeljacht b. (-,-en) : lestr-bale dre lien g., gouelier-bale g.
segelklar ag. : [merdead.] prest da zilloc'hañ, prest da loc'hañ, davez da loc'hañ, pare da loc'hañ.
Segelklub g. (-s,-s) : kleub morvaleerezh g., kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.
Segellinie b. (-,-n) : linenn heñvel ouzh stumm ur ouel pa vez c'hwezet gant an avel b.
segellos ag. : diouel ; *segelloser Mast*, gwern sec'h b.
Segelmacher g. (-s,-) : gouelier g.
Segelmacherei b. (-) : gouelierezh g.
Segelmacherin b. (-,-nen) : gouelierez b.
Segelmacherwerkstatt b. (-,-werkstätten) : gouelierezh b.
Segelmanöver n. (-s,-) : [merdead., gouelioù] embregadenn b., embreg g., embregad g. ; *Segelmanöver durchführen*, embreger gouelioù ur vag.
segeln V.gw. (ist gesegelt / hat gesegelt) : bageal dre lien, mont dindan gouelioù displeget, merdeiñ [anv-gwan-verb mordoet], redek, kerzhet dre lien, mont en-dro dre lien ; *nach Westen segeln*, (ist) : skeiñ war-zu ar c'hornog, redek war-zu ar c'hornog ; *hart am Wind segeln*, *hoch am Wind segeln*, delc'her kloc'h d'an avel, delc'her tost-tost d'an avel, mont a-benn d'an avel, mont eeun d'an avel, mont kloc'h d'an avel, mont a-fas, reiñ fas, bezañ tost d'an avel, bezañ kloc'h d'an avel ; *gegen den Wind segeln*, (ist) : mont a-benn an avel, mont a-benn d'an avel, mont a-benn-kaer d'an avel, mont a-fas, kaout avel enep (avel penn, avel a-benn, avel stourm), pennata ; *über die Meere segeln*, hentañ ar mor, lopañ mor, mont dre ar morioù, galoupat ar morioù, redek ar morioù, redek mor, redek ar mor, regiñ mor, regiñ ar mor, morañ, morreded, klaouedat mor ; *er hat den ganzen Tag gesegelt*, *er ist den ganzen Tag gesegelt*, chomet e oa da vageal a-hed (hed, dre hed) an deiz. ; *unter fremdem Namen segeln*, merdeiñ gant un anv faos.
Segeln n. (-s) : [sport, merdead.] bageal dre lien g.
Segelohr n. (-s,-en) : [dre skeud.] P. *Segelohren*, divskouarn podez lies., divskouarn distoket lies., divskouarn sparfell lies., divskouarn diskolpet lies., divskouarn diflaket lies., divskouarn a-divilh lies. (Gregor).
Segelregatta b. (-,-regatten) : [sport] regata g.
Segelriss g. (-es,-e) : 1. [merdead.] arenkadur ar goueliadur g., arenkadur ar gouelioù g. ; 2. [a-wechoù] rogadenn ouel b.
Segelschiff n. (-s,-e) : bag-dre-lien b., lestr-dre-lien g., gouelier g.
Segelschule b. (-,-n) : skol vageal b., kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.
Segelschulschiff n. (-s,-e) : gouelier-skol g.
Segelsport g. (-s) : [sport] bageal dre lien g.
Segelstange b. (-,-n) : delez b.
Segelstellung b. (-,-en) : goueliadur g., arenkadur ar goueliadur g., arenkadur ar gouelioù g.
Segeltörn g. (-s,-s) : merdeadenn war ur gouelier b., bageadenn b.
Segeltour b. (-,-en) : troiad war ur gouelier b., bageadenn dre lien b., tro-vageal b.

Segeltuch n. (-s,-tücher) : [gwiad.] leien da fardañ gouelioù g.
Segelverein g. (-s,-e) : kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.
Segelwagen g. (-s,-) : karr-dre-lien g.
Segelwerk n. (-s,-e) : gouelioù lies., goueliadur g., lien g., lien-gouel g., lienaj g.
Segelwind g. (-s,-e) : avel a-du g., avel vat g., avel a-vad g.
Segen g. (-s,-) : 1. bennozh b./g., bennigadenn b., binnigadenn b., bennigadur g., binnigadur g., grasoù lies. ; *den Segen über jemanden sprechen*, reiñ e vennozh d'u.b., bennigañ (binnigañ, binnizien, kroaziañ) u.b., skuilhañ e vennozh war u.b., skuilhañ e c'hrasoù war u.b. ; *den Segen über etwas (t-rt) sprechen*, binnizien udb, bennigañ (binnigañ) udb ; *den Segen vor Tisch sprechen*, lavaret e venedicite kent ar pred (Gregor), lavaret e c'hrasoù a-raok ar pred ; *Segen bringen*, degas gras kaer, degas chañs ; *an Gottes Segen ist alles gelegen*, plijet gant Doue, c'hoant Doue ha c'hoant den a zo daou, an Aotrou Doue a raio hervez e youl.
2. [dre skeud.] *auf seiner Arbeit ruht kein Segen*, kregiñ a ra fall (treiñ a raio fall) an traoù gantañ, gwall ziwezhañ a vo gant e labour, mont a raio e labour e drouziwezhañ ; *das ist ein wahrer Segen*, pebezh apoue vrav b., pebezh bevez g., pebezh misi g., bara gwenn eo evidomp, bara benniget eo evidomp, pebezh taol kaer deomp ; *die Regentschaft dieses Königs war ein wahrer Segen für sein Land*, ren ar roue-se a voe ur frouezhenn gaer evit ar vro.
Segenerteilung b. (-,-en) : bennigadenn b., binnigadenn b., binnigadur g.
Segenfülle b. (-) : puilhentez b., puilher g., fonnusted b., pinvidigezh b.
Segenslied n. (-s,-er) : [relij.] asperjez g.
Segenspendung b. (-,-en) : bennigadenn b., binnigadenn b., binnigadur g.
segensreich ag. : benniget, pinvidik, eürus, mat ar stal gantañ.
Segensspruch g. (-s,-sprüche) : gerienn vennigañ b., binnigadenn b., bennozh b.
Segenswunsch g. (-es,-wünsche) : binnigadenn b., bennozh b.
Segge b. (-,-n) : [louza.] heskenn b., hesk str.
Segler g. (-s,-) : 1. bag-dre-lien b., lestr-dre-lien g., gouelier g.
2. bageer dre lien g., levier ur gouelier g.
3. [loen.] glaouer g., martinig g., labous sant Varzhin g., gwennili sant Varzhin b., skendilic sant Varzhin b., morian g.
4. [nij.] plaverez b.
Seglerin b. (-,-nen) : bageerez dre lien b., levier ur gouelier b.
Segment n. (-s,-e) : 1. [mentoniezh] regenn b. ; 2. [yezh.] parzh g. ; 3. [korf.] skizhad g. ; 4. [loen.] mell g.
segnen V.k.e. (hat gesegnet) : 1. bennigañ, binnigañ, binnizien, kroaziañ, avielañ ; *jemanden segnen*, reiñ e vennozh d'u.b., bennigañ (binnigañ, binnizien, kroaziañ) u.b., skuilhañ e vennozh war u.b., skuilhañ e c'hrasoù war u.b. ; *ein Kind segnen*, avielañ ur bugel, kroaziañ ur bugel ; *gesegnete Mahlzeit* ! kalon vat deoc'h ! debrit a

galon zigor ! merenn (lein, koan h.a.) vat ra vezo ! ; *Gott segne Sie !* Doue d'ho pennigo ! Doue r'ho pennigo ! kit gant bennozh Doue ! bennozh Doue warnoc'h ! bennozh Doue a bedan deoc'h !

2. *mit Gütern gesegnet sein*, bezañ frank war an-unan, kaout madoù e-leizh, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ karget a vadoù (Gregor), bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest, bezañ mat ar bed gant an-unan, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpar, bezañ uhel an dour gant an-unan, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ klok, bezañ mat da geinañ ; *ein reich gesegnetes Land*, ur vro kreñv an traoù ganti b., ur vro binvidik b.

3. [dre skeud.] *das Zeitliche segnen*, mont da Anaon, mont d'an Anaon, tremen, leuskel (rentañ, reiñ, tennañ) e huanad diwezhañ.

4. *gesegnetes Leibes sein, in gesegneten Umständen sein*, bezañ brazez, bezañ keloù (keloù mat, keloù nevez, keloù bugel, keloù riz) ganti, bezañ dougerez, bezañ o tougen, bezañ traoù nevez ganti, bezañ war he fedennoù, bezañ ar soubenn o virviñ, bezañ war he chaosonoù.

Segnung b. (-, -en) : 1. binnigadenn b., bennigadenn b., binnigadur g., bennigidigezh b., bennigadur g., bennozh b./g.

2. madober g., madelezh b. ; *die Segnungen des Friedens*, madoberoù ar peoc'h lies.

3. [dre astenn.] eürusted b.

Segregation b. (-, -en) : dispartiadur g., diforc'hidigezh b., gwallziforc'hidigezh b., disparti g., dispartiañ g. ; *soziale Segregation*, diforc'hadur kevredigezhel g., disparti sokial g.

Seguidilla b. (-, -s) : segedilhenn b.

Sehbahn b. (-, -en) : [korf.] forzhioù gweled lies.

sehbar ag. : gwelus, anat, hewel.

Sehbarkeit b. (-) : gwelusted b., hewilded b.

sehbehindert ag. : dister e weled, teñval e weled, teñval e zaoulagad.

Sehbehinderte(r) ag.k. g./b. : den dister e weled g., den teñval e weled g., den teñval e zaoulagad g.

sehen (sieht / sah / hat gesehen)

<p>I. V.gw. ha V.k.e. : gwelout, gwelet, merzout
 II. V.gw. ha V.k.e. : sehen + araogenn (an, auf, aus, durch, in, nach)
 III. P. hañvalout
 IV. bevañ, ren
 V. klask, strivañ, poaniañ
 VI. sehen + anv-verb
 VII. A.g.v : sehend, gesehen
 VIII. V.em. sich sehen</p> |
|--|

I. 1. V.gw. : gwelout, gwelet, merzout, skeiñ e lagad war ; *gut sehen*, gwelet fraezh (spis, reizh, sklaer, bouilh), bezañ mat e zaoulagad, bezañ mat e lagad, bout splann a lagad ; *schlecht sehen*, bezañ aet izel (bezañ fall, bezañ erru teñval) e zaoulagad, bezañ teñval e weled, bezañ teñval e zaoulagad, bezañ dister e weled, bezañ

pikous e zaoulagad ; *immer schlechter sehen*, mont ar gweled digant an-unan, bezañ e zaoulagad o fallaat, bezañ e zaoulagad o tiskediñ ; *wieder sehen können*, dizallañ, adkavout ar gweled, dont ar gweled en-dro d'an-unan ; *doppelt sehen*, gwelet e doubl ; *flüchtig sehen, im Vorübergehen sehen*, damwelet, hanterwelet, merzout ; *wie ich sehe*, war a welan ; *wie man sieht*, war a weler ; *siehe weiter oben*, sellit un tammig uheloc'h ; *siehe unten*, sellit izeloc'h, sellit dindan, sellit un tammig pelloc'h, lennit an notenn amañ izeloc'h ; *siehe Seite 13*, sellit ouzh ar bajenn 13, ho taveiñ a ran d'ar bajenn 13 ; [dre skeud.] *wenn ich recht sehe*, ma komprenan mat, ma ne fazian ket, mard eo gwir ar pezh a welan, ma n'on ket pikouzet ; *wir werden (ja) sehen*, gwelet e vo ; *sieh(e) da !* sell 'ta ! ac'hanta ! gwel ! ; *sehen Sie mal !* sellit 'ta ! ne c'hall ket bezañ ! ; *ich will sehen, was sich machen lässt*, gwelet a rin petra 'zo d'ober, gwelet a rin penaos renkañ an traoù ; *in solchen Fällen sehe ich rot*, ne bad ket va spered (va skiant) o welet seurt traoù, dont a ra buan va gwad da virviñ pa welan ur seurt tra, me a ya va gwad e dour (me a ya diouzhtu er-maez eus va c'hroc'henn, me a ya diouzhtu e gouez) pa welan an drase, n'on ket pell da daeriñ pa welan kement-se ; *man sah, wie die Augen der Katzen in der Dunkelheit glänzten*, gwelet e veze daoulagadoù ar c'hizhier o lugerniñ en deñvalijenn ; *ich sehe nicht richtig*, pikouzet on, mezevennet on.

2. V.k.e. : *ich habe ihn nur zwei- oder dreimal besoffen gesehen*, n'em eus e welet mezu nemet div pe deir gwech ; *gar nichts sehen*, na welet banne, na welet takenn, na welet siseurt ebet, na welet lomm, na welet berad ; *ich sehe nichts mehr*, ne welan mui ; *nichts sehen können*, na vezañ evit gwelet tra ebet ; *so finster war die Nacht, dass sie nichts sehen konnte*, ne wele netra gant an teñval ma oa an noz ; *alles verworren sehen, alles unscharf sehen*, bezañ ul lusenn war e zaoulagad, bezañ mesket e zaoulagad, bezañ mezevellet e zaoulagad, bezañ burlutek, trolerniñ, bezañ lizennet e zaoulagad, bezañ strafuilhet e zaoulagad, bezañ koc'hennet e zaoulagad, gwelet mouk, gwelet brumennek ; *etwas verschwommen sehen*, gwelet mouk (dispis, displann, brumennek) udb, spurmantañ udb, damwelet udb, gouwelet udb, merzout udb, anadiñ udb, spurmantiñ udb ; *er hat Indien gesehen*, graet en doa un droiad e Bro-India, bez eo bet e Bro-India ; *wenn man ihn (so) sieht*, pa vez gwelet anezhañ, da welet anezhañ ; *so etwas hat man (noch) nie gesehen*, biskoazh Doue kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! kement-se a zo un nevezenti ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! kent ne welis evel-henn ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ ! nag ul lanfas tra ! ; *etwas ganz gut sehen*, gwelet a-walc'h udb ; *ich habe ihn gar nicht gesehen*, n'em eus ket gwelet al liv anezhañ ; *das möchte ich doch einmal sehen*, mat (ur brav) e vefe din gwelet an drase ! ; *ich würde es ungern sehen, wenn ...*, ne blijfe ket din gwelet ... o ... ; *ich habe nichts Besonderes gesehen*, n'em boa ket kavet peadra da estlamiñ, n'em boa gwelet netra iskis, n'em boa gwelet netra divoas ; *dein Vater war der lustigste Kerl, den ich je gesehen habe*,

morse n'em eus bet gant den kement a fent evel m'em eus bet gant da dad ; *ich sehe, dass er recht hat*, ar gwir zo gantañ war a welan ; *es ist leicht zu sehen, dass ...*, aes eo gwelet e ..., anat eo e ... ; [dre skeud.] *alles schwarz sehen*, gwelet an traoù war an tu fall, bezañ bepred war-nes damant, bezañ bepred o tebriñ e spered (o kemer merfeti, o livañ du ar vuhez, o tiarbenn nec'hamant, o chaokat e ivinoù, oc'h ober tachoù), bezañ ur spered chalus a zen, gwelet bepred tu fallañ an traoù ; *etwas nicht sehen wollen*, na vennout gwelet udb, serriñ an daoulagad war udb ; *man konnte die Hand nicht vor den Augen sehen*, ne veze gwelet banne ebet, ne weled tamm (seurt ebet, netra, banne, berad), ne oa ket tu da welet palv e zorn zoken ; *man sieht den Wald vor lauter Bäumen nicht*, ne weler ket kêr gant an tiez a zo eno ; [c'hoari toull-kuzh] *ich sehe Anna hinter der Mauer*, setu Anna, yod ! ; *jeder sieht die Dinge, wie er sie sehen möchte*, pep hini a anavez e loen pa rank e vevañ.

II. V.gw. ha V.k.e. : *sehen* + araogenn (an, auf, aus, durch, in, nach) ; 1. **an** (t-d-b) : *man sieht es an seinen Kleidern, dass er Geschmack hat*, diouzh e zilhadoù e vez gwelet diouzhtu n'eo ket ur porc'hell anezhañ, diouzh e zilhadoù e weler diouzhtu ez eo hennezh un den jolif (un den a zoare).

2. **auf** (t-rt) : *er sieht auf seine Uhr*, sellet a ra ouzh an eur (ouzh e eurier), sellet a ra pet eur eo ; *auf jemanden sehen*, chom paret e selloù war u.b., bezañ e zaoulagad o parañ war u.b., bezañ e zaoulagad o plavañ war u.b. ; [dre skeud.] *nur auf seinen Vorteil sehen*, na glask nemet e aezamant, klask atav sachañ an dour d'e vilin, bezañ douget d'e c'hounid, na glask nemet e vad (e c'hounid), bezañ ur sacher d'e du, na ober nemet diouzh e lazioù, na ober netra evit netra, difenn e lod (e grog) nemetken, ober evit an-unan, ober evit mad an-unan, bezañ un den evitañ e-unan, bezañ emgar, bezañ pemoc'h, toullañ evitañ e-unan, na gaout ken preder nemet evit ar pezh a zo mat ha talvoudek evit an-unan, klask e vad e-unan, bezañ stag ouzh e dra e-unan, sellet a-bezh ouzh e vad e-unan, bezañ un den d'e sac'h ; *aufs Geld sehen*, derc'hel tost d'e arc'hant ; *nicht auf die Ausgaben sehen*, na zamantiñ d'e zispignoù (d'e wenneien), silañ ar yod dre lost he hiviz, silañ ar yod dre lostenn he hiviz, na sellet tamm ouzh an dispignoù ; *jemandem auf die Finger sehen*, sellout a-dost ouzh u.b., derc'hel tost d'u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., furchal e kalon u.b., fuketal e kalon u.b., mont e-barzh bouzellenn u.b.

3. **aus** (t-d-b) : *aus dem Fenster sehen*, sellet dre ar prenestr ; *die Schlaueheit sieht ihm aus den Augen*, luc'hañ a ra e zaoulagad gant ar c'hoad-tro a zo ennañ ; *vor Müdigkeit kann er nicht aus den Augen sehen*, dallet eo gant ar c'hoant-kousket, marv eo e zaoulagad gant ar c'hoant-kousket, lazhet eo gant ar c'hoant-kousket (gant ar morgousk), eok eo gant ar c'houssket, kabac'h eo gant ar skuizhder, riñset eo, gourdet eo gant ar skuizhder, skuizh-brein (-divi, -marv) eo, asik eo, rentet eo, krevet eo, gell eo.

4. **durch** (t-rt) : *durch seine Brille sehen*, sellet gant e lunedoù ; [dre skeud.] *alles durch eine rosarote Brille sehen*, gwelet tu mat an traoù nemetken, gwelet an traoù war an tu mat nemetken.

5. **in** (t-rt) : *in die Sonne sehen*, chom paret e selloù ouzh an heol, sellet ouzh an heol ; *in den Spiegel sehen*, sellet ouzh e gorf en ur melezour, sellet ouzh e zremm en ur melezour ; *ins Buch sehen*, ober ur sell e-barzh ul levr ; *jemandem in die Augen (ins Gesicht) sehen*, sellet a-benn ouzh u.b., sellet ouzh u.b. etre (e-kreiz) e zaoulagad, sellet eeun ouzh u.b., sellet eeun ouzh dremm u.b., bezañ e barv u.b. ; [dre skeud.] *jemandem ins Herz sehen*, furchal kalon u.b., fuketal e kalon u.b. ; *jemandem ins Spiel sehen*, tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, diskuliañ iriennoù (c'hoari) u.b. ; *weit in die Zukunft sehen*, raksellet ouzh an traoù a zo da zont d'an-unan, raksellet ouzh ar pezh a zo en hent dirak an-unan (a zo o c'hortoz an-unan).

6. **in** (t-d-b) : *man sieht in ihm einen Deserteur*, hennezh a zo kontet dezertour.

7. **nach** (t-d-b) : *nach oben sehen*, sellet d'an nec'h, sellet er vann ; *nach der Uhr sehen*, sellet pet eur eo ; *nach jemandem sehen*, teuler ur sell war u.b., teuler e sell ouzh u.b., ober ur gwel d'u.b., ober un tamm eveshaat ouzh u.b. ; [dre skeud.] *nach dem Rechten sehen*, lakaat an traoù da vont reizh hag en urzh, lakaat reizh an traoù.

III. V.gw. : P. hañvalout ; *freundlich sehen*, bezañ hegarat war a seblant, bezañ an doare gant an-unan (ar stumm war an-unan) da vezañ hegarat, diskouez bezañ hegarat ; *mürrisch sehen*, bezañ teuc'h e c'henoù, bezañ rust an troc'h gant an-unan ; *jemandem ähnlich sehen*, bezañ heñvel ouzh u.b., tennañ (teurel, dougen) d'u.b. ; P. *das sieht ihm ähnlich*, roud e zorn a zo war an dra-se, anaout a reer lec'h e zorn, n'eus nemetañ evit ober traoù seurt-se.

IV. V.k.e. : bevañ, ren ; *gute Tage sehen*, bevañ devezhioù eürus.

V. V.k.e. : klask, strivañ, poaniañ ; *ich will sehen, dass ich mit der Arbeit fertig werde*, lakaat a rin va foan da gas al labour-se da benn ; *sehen Sie (zu), dass ...*, grit ma ... / grit en hevelep feson ma ... (Gregor), grit en hevelep doare ma ..., grit diouzh ma ..., grit en doare ma ..., taolit evezh e [doare-sujal] ..., taolit evezh na ..., diwallit na ..., diwallit a ..., diwall a reot a ..., lakait evezh (aket) da ..., eveshait ma ..., prederit ober udb, poagnit da ..., bezit dik da ... ; *soll er sehen, wie er damit zurechtkommt*, dezhañ da gavout an tu d'en em zibab (d'en em lipat), dezhañ d'ober diouti, dezhañ da sachañ e ibil, dezhañ da zirouestlañ e neud.

VI. **sehen** + anv-verb : V.k.e. : *ich sehe die Sonne aufgehen*, gwelet a ran an heol o sevel ; *ich habe den Zug ankommen sehen*, gwelet em boa an tren o tegouezhout ; *ich sehe die Kinder kommen*, gwelet a ran ar vugale o tont.

VII. A.gw.v. : **sehend** *mit sehenden Augen blind*, dall dre ma ne fell ket dezhañ digeriñ e zaoulagad, lakaet gantañ ul lunedoù koad war e zaoulagad, ur penn luch anezhañ, dall a spered ; *jemanden wieder sehend machen*, dizallañ u.b., reiñ ar gwel en-dro d'unan dall ; **gesehen** *ein gern gesehener Gast*, ur c'houviad deuet-mat (errumat) g. ; *ungern gesehen*, deuet (erru) fall, muioc'h a joa ouzh e seulioù eget ouzh beg e dreid, mall-e-goll.

VIII. V.em. : **sich sehen** (sieht sich / sah sich / hat sich gesehen) : 1. *er sah sich (t-rt) betrogen*, merzout a reas e

oa bet louzet (touellet); *ich sehe mich benötigt (veranlasst, gezwungen)*, ..., ar rekiz a ra din ..., diouzh a welan ez on rediet da ..., diouzh a welan ez eo ret din ..., diouzh a welan e rankan ... ; *er sah sich (t-rt) schon als Minister*, maodiern e oa dija en e benn ; **2. sich (t-rt) sehen lassen**, difourkañ, en em ziskouez, en em reiñ da welet, dispakañ e benn, en em lakaat en heol, tennañ e fri er-maez ; *er lässt sich (t-rt) nicht sehen*, ne vez ket gwelet mui, n'en em ziskouez e neblec'h, chom a ra skoachet, disgwel (diwel) eo ; *komm, lass dich doch mal sehen*, tenn da fri er-maez un tammig, dispak da benn 'ta ; *das lässt sich (t-rt) sehen*, n'eo ket ken fall-se da welet, n'eo ket pec'hed diskouez an dra-se, n'eo ket un droug diskouez an dra-se, n'hon eus ket pec'hed o tiskouez an dra-se, nend eo ket truek, n'eo ket un hanter hini, n'eo ket un hanter unan, n'emañ ket tout al lorc'h e Pariz ; *sich (t-rt) einen Augenblick sehen lassen*, tremen evel ur barrad avel ; *man kann sich (t-rt) mit ihm nirgends sehen lassen*, ne c'heller ket mont gantañ da-douez an dud ; **3. er sieht sich (t-rt) nicht mehr gleich**, kemm a zo ennañ, cheñchet eo, n'eo ket ken an hevelep hini, deuet eo evel unan all en e blas ; **4. sich (t-rt) satt sehen**, chom da c'henaouegañ ; *sich (t-rt) nicht satt sehen können*, na skuizhañ nepred o vamiñ ouzh udb (Gregor) ; *sich (t-d-b) die Augen aus dem Kopf sehen*, dispourbellañ (dislontrañ, disloagal) e zaoulagad, astenn e zaoulagad, dislonkañ e zaoulagad en e benn, diskalfañ e zaoulagad, dispourbellañ, bezañ balc'h e lagad ; **5. wann sehen wir uns (t-rt) wieder ?** peur en em welimp adarre ? ; *falls wir uns nicht noch einmal sehen*, gebe ich dir den Schlüssel gleich, reiñ a ran dit an alc'hwez diouzhtu betek-gouzout n'en em welimp ket en-dro ; **6. sich nach Trödelwaren sehen**, traoua, mont da draoua.

Sehen n. (-s) : gwelerezh g., gwel g., gweled g., gweladur g., gweladurezh b., gweledigezh b. ; *ihm verging Hören und Sehen*, chom a reas war e gement all, kouezhañ a reas war e gement all, miget e oa, chom a reas sabatuët (evel badaouët), kouezhañ a reas an alvaon warnañ, chom a reas sonnet ganz ar souezh ; *ich kenne ihn nur vom Sehen*, anavezout a ran anezhañ evit ur gwel (diwar ur gwel, diouzh e welet, diwar welet, a-wel), n'anavezan hennezh nemet kement ha gwelet anezhañ.

sehenswert ag. / **sehenswertig** ag. : da welet, selladus, danvez ur sell ennañ, arvestus, heverk ; *neben der Kirche ist auch das Rathaus sehenswert (sehenswertig)*, estreget an iliz 'zo da welet, an ti-kêr a dalv ar boan (a dalv ur sell) ivez - estreget an iliz 'zo da welet, an ti-kêr a zo danvez ur sell ennañ ivez - e-skeud an iliz e dalvez an ti-kêr ur sell ivez.

Sehenswürdigkeit b. (-, -en) : dibarder g., disparadenn b., tra hag a dalv ar boan bezañ gwelet g., tra danvez ur sell ennañ g., tra selladus g., esparadenn b., kaerder g. ; *dieses Land bietet herrliche Sehenswürdigkeiten in Hülle und Fülle*, leun a gaerderioù eo ar vro-se.

Seher g. (-s, -) : divinour g., spiswelour g., gweler g., diaweler g., dreistgweler g., diouganer g., dreistgwelour g., rakweler g., rakwelour g., darlavariad g., urisin g., urisinour g., nadweler g.

Seherblick g. (-s, -e) : selloù diaweler lies., selloù diouganer lies.

Sehergabe b. (-, -n) : spiswelouriezh b., diaweled g., diawel g., diouganerezh g., divinouriezh b., divinerezh g., dreistgwelerezh g., urisinerezh g., rakwelouriezh b., nadwelerezh g.

Seherin b. (-, -nen) : divinourez b., spiswelourez b., gwelerezh b., diawelerezh b., dreistgwelerezh b., diouganerez b., dreistgwelourez b., rakwelerezh b., rakwelourez b., darlavariadezh b., urisinourez b., nadwelerezh b.

seherisch ag. : diouaganus, divinus.

Sehfehler g. (-s, -) : dizurzh ar gweled g., gweled nammet g., gweled siek g., prinder ar gweled g., gweled prin g., direizher ar gweled g.

Sehfeld n. (-s, -er) : maez ar gweled g., gwelvaez g., maezienn ar gweled b., ec'honder-gweled g.

Sehhilfe b. (-, -n) : [mezeg.] gwerenn dereizhañ b.

Sehkraft b. (-, -kräfte) : barregezh-weled b., lemmder an daoulagad g., lemmder ar gweled g. ; *seine Sehkraft nimmt ab, seine Sehkraft wird geringer*, fallaat a ra e zaoulagad, dont a ra e zaoulagad da vezañ fall, erru eo teñval e zaoulagad, erru eo teñval e lagad, diskediñ a ra e zaoulagad, fallaat a ra e vrennigennoù, fallaat a ra e ziv vrennigenn, mont a ra ar gweled digantañ.

Sehkreis g. (-es, -e) : dremmwel g.

Sehlinse b. (-, -n) : [korf.] strinkenn al lagad b., gwerenn al lagad b., ferenn-lagad b., lentil-lagad b.

Sehloch n. (-s, -löcher) : [korf.] toull al lagad g., bivig g., mab-lagad g., mab-al-lagad g., pupilhenn b., ibil-lagad g., mammenn-lagad b.

Sehne b. (-, -n) : **1.** kordenn [*liester* kordennoù, kerdin] b. ; **2.** [korf.] stirenn b., penn-kigenn g. ; **3.** [mentoniezh] tant g. ; *gemeinsame Sehne, gemeinsame Kreissehne*, kendant g.

sehnen V.em. : **sich sehnen** (hat sich (t-rt) geseht) : *sich sehnen nach*, kaout hiraezh d'u.b. (d'udb, d'ober udb), skuizhañ o c'hedal udb, kavout himez o c'hortoz udb, hiraezhiñ d'udb, bezañ sorc'hennet gant udb, bezañ droug-himez en an-unan d'udb, kaout naon d'ober udb ; *sich nach der Heimat sehnen*, bezañ krog kleñved ar gêr (kleñved ar vro, droug ar vro, droug ar gêr) en an-unan, kaout keuz d'e vro, hiraezhiñ d'e vro, kaout hiraezh d'e vro, kaout dienez eus e vro, kaout dienez d'e vro ; *sich nach Ruhe sehnen*, kaout c'hoant bras da gaout peoc'h, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout e beoc'h ; *er sehnt sich*, despailh bras a zo gantañ (Gregor), mall bras a zo warnañ (gantañ) ; *er sehnt sich fort*, n'en deus ken c'hoant nemet da vont kuit, c'hoant mont kuit n'en deus ken, n'en deus ken c'hoant mont kuit, e spered a venn mont kuit, despailh (mall) bras a zo gantañ mont kuit, mall-mall a zo gantañ mont kuit, ne bad ket mui gant ar mall da vont kuit, hirvoudiñ a ra da vont kuit, skuizhañ a ra gant ar prez da vont kuit ; *sich zu Tode sehnen*, mervel gant an hiraezh (an himez, ar velkoni), langisañ, disec'hañ gant ar boan-spered.

Sehnen n. (-s) : hiraezh b., himez b., droug-himez g., keuz bras g., mall bras g., despailh bras g., c'hoant bras g., engortoz g., naon g.

Sehnenband n. (-s, -bänder) : [korf.] bourlas stirennnek str., bourlask stirennnek str., stagell stirennnek b.

Sehnenentzündung b. (-, -en) : [mezeg.] stirennad b.

Sehnhaut b. (-, -häute) : [korf.] aponevroz g., lienstirenn b.

Sehnenriss g. (-es,-e) : [mezeg.] rogadenn stirenn b.

Sehnerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn ar gweled b.

Sehnervkanal g. (-s,-kanäle) / **Sehnervkanal** g. (-s,-kanäle) : [korf.] kanol ar gweled b.

sehnig ag. : 1. neudennet, neudennek ; *sehniges Fleisch*, kig neudennet (neudennek) g. ; 2. nerzhus, kigennek ; *sehniger Arm*, brec'h nerzhus b., brec'h kigennek b.

sehnlich ag. : c'hoantek, hiraezhus, hiraezhek ; *sehnliches Verlangen*, hirnez b., hiraezh b., naon g. ; *sehnlichst erwarten*, kaout hiraezh da welet [u.b. / udb], kaout hiraezh [d'u.b. / d'udb], kaout mall-mall da welet [u.b. / udb], bezañ gant ar prez da welet [u.b. / udb], kavout hirnez o c'hortoz [u.b. / udb], bezañ despailh bras (mall bras) gant an-unan gwelet [u.b. / udb], skuizhañ o c'hedal [udb / u.b.], hirvoudiñ da welet [u.b. / udb], bezañ ar brasañ mall gant an-unan da welet [u.b. / udb], na badout gant ar mall da welet [u.b. / udb], gortoz [u.b. / udb] gant hiraezh, gortoz [u.b. / udb] gant jourdoul bras ; *sich sehnlich etwas wünschen*, bezañ e galon war udb, kaout c'hoant bras da gaout udb, kaout naon d'ober udb, bezañ hiraezhet d'udb, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout udb, glaourenniñ war-lerc'h udb ; *das wünsche ich mir sehnlich*, di eo e tenn va c'halon, war an dra-se eo emañ va c'halon.

Sehnsucht b. (-,-süchte) : hiraezh b., hirnez b., droug-hirnez g., hirder g., keuz bras g., mall bras g., despailh bras g., c'hoant bras g., langis b. ; *Sehnsucht nach der Heimat*, kleñved ar vro g., kleñved ar gêr g., droug ar gêr g., droug ar vro g., dienez eus e vro b., dienez d'e vro b., keuz d'e vro g. ; *Sehnsucht nach etwas haben (empfinden)*, sevel hiraezh gant an-unan d'udb, bezañ hiraezhet d'udb, kaout keuz bras d'udb, kaout kerse dioueriñ udb, bezañ gwasket e spered a hiraezh d'udb, dioueriñ udb, hiraezhiñ d'udb, kaout hiraezh d'udb, bezañ droug-hirnez en an-unan d'udb ; *Sehnsucht nach jemandem haben (empfinden)*, sevel hiraezh gant an-unan d'u.b., kaout hiraezh d'u.b., kaout keuz bras d'u.b., kaout kerse dioueriñ u.b., dioueriñ u.b., bezañ enoeet bras defot gwelet u.b., bezañ enoeet bras e defot gwelet u.b. ; *mit Sehnsucht erwarten*, kaout hiraezh da welet [u.b. / udb], kaout hiraezh [d'u.b. / d'udb], kaout mall-mall da welet [u.b. / udb], bezañ gant ar prez da welet [u.b. / udb], kavout hirnez o c'hortoz [u.b. / udb], kavout hirnez o c'hedal [u.b. / udb], skuizhañ o c'hedal [u.b. / udb], hirvoudiñ da welet [u.b. / udb], bezañ despailh (mall) bras gant an-unan gwelet [u.b. / udb], bezañ poazh gant ar c'hoant da welet [u.b. / udb], gortoz [u.b. / udb] gant hiraezh, gortoz [udb] gant jourdoul ; *er hatte Sehnsucht nach seinem früheren Leben als Korsar und den damit verbundenen Abenteuern*, hirnez (hiraezh) en doa d'an amzer pa oa kourser ha d'ar chañsoù a veze da-heul ; *groß ist im Winter die Sehnsucht nach den sonnigen Tagen des Sommers*, d'ar goañv e vez keuz hag ezeved d'an deizioù heol.

sehnsüchtig ag. / **sehnsuchtsvoll** ag. : hiraezhus, hiraezhek, gwasket e spered a hiraezh ; *Sie werden schon sehnsüchtig erwartet*, despailh bras (mall bras) 'zo gant an dud gwelet ac'hanoc'h, mall-mall 'zo gant an dud gwelet ac'hanoc'h, emañ an dud gant ar prez d'ho kwelet, ne bad ket an dud gant ar mall d'ho kwelet, poazh eo an

dud gant ar c'hoant da welet ac'hanoc'h, tridal a ra an dud gant ar mall d'ho kwelet, disec'hañ a ra an dud diwar o zreid gant ar mall d'ho kwelet, ar brasañ mall a zo gant an dud d'ho kwelet, gortoz a ra an dud gant hiraezh ho tonedigezh, gortoz a ra an dud gant jourdoul bras ho tonedigezh, hiraezh o deus an dud d'ho kwelet, an dud o deus hiraezh deoc'h, an dud a zo hiraezhet deoc'h, kavout a ra an dud hirnez ouzh ho kedal, hirvoudiñ a ra an dud d'ho kwelet.

Sehorgan n. (-s,-e) : skiantenn ar gweled b.

Sehprüfung b. (-,-en) : [mezeg.] enselladenn ar gweled b.

sehr 1. (dirak un anv-gwan) : gwall, -tre, -kenañ, -bras, -meur, -daonet, -espar, -meurbet, pase, ken ez eo ; *sehr schön*, brav-tre, brav-kenañ, brav-brav, brav-distailh, brav-meurbet, gwall vras ; *sehr gut*, mat-tre, mat-kenañ, dispar, mat-mat, pase mat, gwall vat ; *sehr langweilig*, enoeüs-tre, enoeüs-kenañ, gwall enoeüs, arabadus, borodus, fastus, darnaouüs, torr-penn, moreodus, dizudi, euver, hirvoudus ; *sehr interessiert*, dedennet-tre, troet-tre, gwall droet, gwall zedennet, douget-tre, tik, sot, angoulet, lorc'het, touellet, dedennet ken ez eo ; *sehr reich*, pinvidik-mor, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-pounner, pinvidik-brein, pinvidik-parfont, pinvidik-dreist, pinvidik-bras, gwall binvidik, pinvidik ken ez eo, pitaod ; *sehr arm*, paour-razh, paour-du, paour-ran, gwall baour, paour ken ez eo, paour evel ur razh iliz, paour evel ur razh dour, paour evel ur razh touzet ; *sehr schmutzig*, lous da vat, lous ken ez eo ; *sehr traurig*, trist-marv, trist ken ez eo, trist-meurbet, meurbet trist ; *sehr warm*, tomm-mat, tomm-grizias ; *sehr dumm*, diot-magn, sot a-bezh, sot a-yoc'h, pase sot, sot-magn (-nay, -pitilh, -plaen, -ran, -pik, -permilh), sot da stagañ, peursot, droch-pitilh, diot-pitilh, droch-yar ; *die Giraffe hat einen sehr langen Hals*, ar jirafenn a zo dezhi ur gouzoug hir-espar ; *dieser Weg ist sehr schlammig*, an hent-se a zo lous eus al lousañ ; *er ist nicht sehr mutig*, n'eo ket re galonek, n'eo ket gwall galonek ; *er ist nicht sehr gebildet*, n'eo ket desket-kaer.

2. (dirak un adverb) : *sehr viel*, kalz, kalzik, leun, ur bern, ur c'halz a, meur a, forzh, e-leizh, dreist, meurbet, ur pezhriad, ur maread, un toullad, ur bochad, mat, kaer, gwall ; *sehr oft*, alies, meur a wech, lies gwech, aliesik a-walc'h, liesik, lies-bras / alies-meurbet / n'ouzon ket pet gwech (Gregor) ; *ich kenne ihn nicht sehr gut*, n'anavezan ket kaer anezhañ.

3. (gant ur verb) : *diese Leute hatten mir sehr gefallen*, ar re-se a oa gwall blijet din, kenañ e oa plijet ar re-se din ; *er liebt das Meer sehr*, plijout a ra ar mor kalz dezhañ, kenañ e plij mor dezhañ ; *es schmerzt mich sehr*, poan vras am eus ; *ich freue mich sehr*, laouen-kenañ on, gwall blijet on, plijet on kenañ ; *er würde sich allzu sehr freuen*, re laouenn-holl e vefe ; *sehr im Rückstand sein*, kaout dale spontus, bezañ kalz a zale gant an-unan, bezañ gwall foulet, bezañ foul war an-unan, bout herr labour war an-unan, bezañ diwezhat-tre gant e labour, bezañ dalc'het gant an eur, bezañ dalc'het gant an amzer ; *er gefällt mir sehr*, hennezh a blij din dreist, hennezh a blij din kenañ, e gavout a ran dreist ; *ich mag es sehr, nachts spazieren zu gehen*, bourrañ kenañ a ran o vale dindan an noz, bourrañ bras a ran o vale dindan an noz ;

es schmerzt uns sehr, so etwas zu sehen, ur boan dreist hon eus o welet kement-se, un hirvoud bras hon eus o welet kement-se ; *sie liebt ihn sehr*, e garet a ra meurbet.

4. [tr-] *danke sehr* ! merci bras ! trugarez vras ! bennozh Doue deoc'h ! ; *bitte sehr* ! mar plij ganit (ganeoc'h) ; *wie sehr ich das bedauere, können Sie sich nicht vorstellen*, n'eo ket posupl deoc'h kompren pegen diaes e kavan ar pezh a zo c'hoarvezet ; *so sehr er auch Kenner ist, so ...*, daoust dezhañ bezañ ur mailh war an dachenn, e ..., daoust dezhañ bezañ ki war an dachenn, e ... ; *wie sehr du auch schiltst, unrecht hast du doch* ! kaer ec'h eus ober trouz, ar gaou 'zo ganit memes tra ; *so sehr*, kement all ; *so sehr, dass*, kement ma ..., kement ken ..., ken ma ..., ken ... ken ma ..., kement ha ken bihan ma ..., kement ha ken brav ma ..., kement ha ken brav ken ..., kement ... ken ..., kement ... ma ..., ken e ..., ken a ..., ken na ..., ken ... ; *kein fremdes Land gefällt mir so sehr wie Irland*, n'eus bro estren a blij kement din ha ma ra lwerzhon ; *er liebt sie so sehr, dass er ohne sie nicht leben kann*, kement he c'har ma ne c'hall ket bevañ hepti ; *er bat sie so sehr, dass sie schließlich nachgab*, he fediñ a reas kement ha ken brav ma asantas erfin, kement a reas ouzh he fediñ ma asantas erfin ; *sie hatte so sehr geweint, dass sie krank wurde*, gouelet he doa ken kleñvel ; *zu sehr, als dass*, re evit ..., re evit ma ...

Sehraum g. (-s,-räume) : park ar gweled g., gwelvaez g., maez ar gweled g., maezienn ar gweled b., ec'honder-gweled g.

Sehrohr n. (-s,-e) : [listri-spluj] trosellerez b., periskop g.

Sehschärfe b. (-) : barregezh-weled b., lemmder an daoulagad g., lemmder weled b., lemmidigezh ar gweled b. ; *seine Sehschärfe lässt nach*, fallaat a ra e zaoulagad, dont a ra e zaoulagad da vezañ fall, erru eo teñval e zaoulagad, erru eo teñval e lagad, diskediñ a ra e zaoulagad, fallaat a ra e vrennigennoù, fallaat a ra e ziv vrennigen.

sehswach ag. : fall e zaoulagad, dister e weled, teñval e weled, teñval e zaoulagad.

Sehschwäche b. (-,-n) : [mezeg.] prinder ar gweled g., gweled prin g., ambliopiezh b., skorted ar gweled b.

Sehsinneszelle b. (-,-n) : [korf.] hinkin al luc'hsae g.

Sehspalt g. (-s,-e) : [lu] kranell b.

Sehstärke b. (-) : barregezh-weled b., lemmder an daoulagad g., lemmder ar gweled g.

Sehstörung b. (-,-en) : dizurzh ar gweled g., gweled nammet g., gweled siek g., prinder ar gweled g., gweled prin g., direizhder ar gweled g.

Sehtäuschung b. (-,-en) : touellwel g.

Sehvermögen n. (-s) : galloudegezh da welet b., barregezh-weled b., lemmder an daoulagad g., lemmder ar gweled g. ; *nächtliches Sehvermögen*, galloudegezh da welet en noz (en deñvalijenn) b., niktalopiezh b., nozwelerezh g.

Sehweise b. (-,-n) : doare da sellet ouzh an traoù g., doare da welet an traoù g., gwel g.

Sehweite b. (-,-n) : hed-gwel g., doug ar selloù g. ; *in Sehweite*, a-hed gwel d'u.b., war-hed-gwel d'u.b.

Sehwinkel g. (-s,-) : korn ar gweled g., ankl ar gweled g.

Sehzeichen n. (-s,-) : arhent gweled g., sinal gweled g.

Seiche b. (-) : **1.** staot g. ; **2.** [dre skeud.] randon g., randonenn b., glabous g., glabousezh g., kaketezh

g., flap g., flaperezh g., flep g., fistilh g., chaok g., chaokerezh g., gragailh g., ragach g., ragacherezh g., faragouilh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajou lies., komzoù gwrac'h lies., kontoù pikous lies., paribolennoù lies., kaozioù lies., frazennoù lies., krakou lies., kaozioù toull lies., siklezonoù lies., stranerezh g., ranellerezh g., rimostelloù lies., rimadelloù lies., rimadellerezh g.

seicht ag. : **1.** bas, dizon ; *seicht pflügen*, regañ an douar, arat tanav, arat bas, arat diwar-c'horre, kignat an douar ; *seichte Stelle*, roudour g., roudouz b., klosenn b. ; *seichte Orte*, bazenn b., baz b./g., klosenn b., uhelbazenn b., pladur g., pladenn b. ; *seichter Boden*, douar bas g., douar skars g., douar berr g., douar krakik g. ; **2.** [dre skeud.] divlaz, disaour, dister, goular, milis, goullou ; *seichter Kopf*, penn brell (divoued, avelet) g., brell g., penn-skañv g., penn-brenn g., spered bas a zen g. ; *seichtes Gerede*, kaozioù lañs ebet ganto lies., kaozioù dister lies., kaozioù patatez lies., kaozioù flak lies., komzoù divlaz lies., komzoù goular lies., komzoù aner lies., komzoù didalvez lies., gerioù gwan lies., komzoù goullou lies. ; *seichter Roman*, romant goular g., romant divlaz g., romant milis g.

Seichte b. (-) / **Seichtheit** b. (-) / **Seichtigkeit** b. (-) : **1.** [ster rik ha dre skeud.] perzh bezañ diwar-c'horre g., perzh bezañ bas g., diouer a zonder g. ; **2.** [dre skeud.] plataj g., milisted b., milister g., divlazder g., goularder g., goularded b.

Seide¹ b. (-,-n) : seiz g., sidan g. ; *aus reiner Seide sein*, bezañ bet graet gant seiz digemmesk, bezañ seizh-holl ; *rohe Seide, ungekochte Seide, ungeschälte Seide*, seiz kriz (Gregor) g. ; *grobe Seide*, seiz grognonek g. ; *gezwirnte Seide*, seiz (sidan) nezet g. ; *Kunstseide*, falsseiz g. ; *in Samt und Seide gekleidet*, gwisket gant seiz ha voulouz, gwisket-pinvidik, fichet en e granañ (en e vravañ), stipet ha lipet, gwisket-klok, war e begement, pinfet en e granañ, aet en e c'hloria mundi, en aotrou, en e vrav, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroñ, gwisket en e faroñ, gwisket-faro, greiet, fichet-kaer.

Seide² b. (-,-n) : [louza.] blev-diaoul str., louzaouenn-andirig b., neud-gad str.

Seidel n. (-s,-) : pint g., pintad g., chopin g./b., chopinad g./b., pod-bier g. ; *kleines Seidel*, briken b., picher g.

Seidelbast g. (-es,-e) : [louza.] gwezennig Dafne b.

seiden ag. : **1.** seizek, seizus, e seiz, ... seiz ; **2.** [dre skeud.] *sein Leben hängt nur noch an einem seidenen Faden*, hennezh n'eo ket ken stag ouzh an douar-mañ nemet gant un drailhenn vuhez, emañ o nezañ e neudenn ziwezhañ, krog-digrog eo e vuhez ouzh un neudenn stoub, e vuhez a zalc'h a-isplih ouzh un neudenn stoub / e vuhez n'eo stag nemet gant un neudennig (Gregor), tro en deus en e chabl, emañ oc'h ober e gozh lien.

Seidenaffe g. (-n,-n) : [loen.] ouistiti g., marmouz-gwiñver g.

Seidenarbeit b. (-,-en) : aozerezh ar seiz g.

seidenartig ag. : seizek, seizheñvel, seizennek, e doare ar seiz, a-zoare gant ar seiz, a-seurt gant ar seiz.

Seidenatlas g. (-es) : [gwiad.] satin g.

Seidenband n. (-s,-bänder) : seizenn b., lurell seiz b. ; *mit Seidenbändern schmücken*, seizennañ ; *mit Seidenbändern geschmückt*, seizennek.

Seidenbau g. (-s) : sidanerezh g.

Seidenfabrik b. (-,-en) : sidanerezh b.

Seidenflor g. (-s) : [gwiad.] kotoñs seizheñvel g.

Seidengarn n. (-s) : [gwiad.] neud seiz g.

Seidengehäuse n. (-s,-) : stoubenn seiz b., gronnad seiz g., gronnenn seiz b., poupenn preñv-seiz b., stoub-seiz g.

Seidengeschäft n. (-s,-e) : stal traezoù seiz b.

Seidengespinnst n. (-es,-e) : stoubenn seiz b., gronnad seiz g., gronnenn seiz b., poupenn preñv-seiz b., stoub-seiz g.

Seidenglanz g. (-es) : sked ar seizh g., lugern ar seiz g., lugern seizheñvel g., lintr seizheñvel g., lintr ar seiz g., luc'h ar seiz g., luc'h seizheñvel g.

seidenhaft ag. : ... seiz, seizek, seizhennek, seizheñvel.

Seidenhändler g. (-s,-) : sidaner g., marc'hadour seiz g.

Seidenhase g. (-n,-n) : [loen.] lapin blevek g.

Seidenkleid n. (-s,-er) : dilhad seiz g.

Seidenkraut n. (-s) : [louza.] blev-ruz str., blev-diaoul str., neud-gad str., neud-ruz str.

Seidenkultur b. (-) : sidanerezh g.

Seidenmalerei b. (-,-en) : livadur war ar seiz g.

Seidenpapier g. (-s) : paper seiz g.

Seidenpuppenhaus g. (-es,-häuser) : savadur da sevel preñved-seiz g.

Seidenraupe b. (-,-n) : [loen.] preñv-seiz g., preñv bombiks g., preñv seizus g. ; *der Faden der Seidenraupe*, neud ar preñv-seiz g.

Seidenraupenpuppe b. (-,-n) : [loen.] poupenn preñv-seiz b., stoubenn preñv-seiz b., gronnad preñv-seiz g., gronnenn preñv-seiz b., stoub-seiz g.

Seidenreier g. (-s,-) : [loen.] herlegon bihan g.

Seidenschwanz g. (-es,-schwänze) : [loen.] seizeg-sterenn g.

Seidensträhne b. (-,-n) : gwedenn seiz b.

Seidenspinner g. (-s,-) : 1. nezer seiz g. ; 2. [loen.] balafenn ar preñv-seiz b., bombiks g., bombiks mouar g., balafenn ar preñv seizus g.

Seidenstoff g. (-s,-e) : danvez seiz g., gwiad seiz g./b.

Seidenstraße b. (-) : hent ar seiz g.

Seidenwaren lies. : traezoù seiz lies.

Seidenweberei b. (-,-en) : 1. [labour] gwiaherezh ar seiz g. ; 2. [stal-labour] gwiaherezh seiz b.

seidenweich ag. : flour evel ar seiz, flour evel ur c'hoz.

Seidenwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] preñv-seiz g., preñv bombiks g., preñv seizus g.

Seidenzucht b. (-) : sidanerezh g.

Seidenzüchter g. (-s,-) : sidaner g.

seidig ag. : ... seiz, seizek, seizennek, flour evel ar seiz ; *seidig glänzend*, satinheñvel.

Seiende(s) ag.k. n. : [preder.] beziad g. ; *die Seienden*, ar beziadoù lies.

Seiendheit b. : [preder.] beziadelezh b.

Seife b. (-,-n) : 1. soavon g., soavonetez b. ; *Seife kochen (sieden)*, oberiañ soavon ; *Stück Seife*, soavonetez b., briken soavon b., tamm soavon g. ; *voller Seife*, soavonek ; 2. gwelead dichaladur metaliferus g., gwelead liñvaj metalus g., gwelead gouelezennoù metalus g.

seifen V.k.e. (hat geseift) : soavoniñ.

seifenartig ag. : soavonek, soavonheñvel, e doare ar soavon, a-zoare gant ur soavon, a-seurt gant ar soavon.

Seifenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kasia Kergustentin g.

Seifenbehälter g. (-s,-) : pladig-soavonetez g.

Seifenbereitung b. (-) / **Seifenbildung** b. (-) : [kimiezh] saponifiañ g., saponifiadur g., soavonaat g., soavonadur g.

Seifenblase b. (-,-n) : klogor soavon str., klogorenn soavon b., c'hwezigenn soavon b.

Seifenfabrik b. (-,-en) : soavonerezh b., labouradeg oberiañ soavon b.

Seifenflocken lies. : pailhour soavon str., malzennoù soavon lies.

Seifenherstellung b. (-) : soavonerezh g.

Seifenkraut g. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-soavon b., louzaouenn-ar-c'homh b.

Seifenlauge b. (-,-n) : dour lisiv alkaliek g., dour lijoù alkaliek g.

Seifenoper b. (-,-n) : abadennoù soap lies., heuliadenn skinwel difin b.

Seifenpulver n. (-s,-) : soavon poultr g.

Seifenriegel g. (-s,-) : torzh soavon b.

Seifenschale b. (-,-n) : 1. pladig-soavonetez g. ; 2. bolenn soavon-barv b., plad-barver g.

Seifenschaum g. (-s,-schäume) : spoum soavon g., eon soavon g.

Seifensieder g. (-s,-) : 1. soavoner g. ; 2. [dre skeud.] P. *ihm geht endlich ein Seifensieder auf*, sevel a ra sklêrijenn dezhañ, kroget eo da gompren, dont a ra da gompren a-benn ar fin, gwelet a ra sklaeroc'h bremañ, divogediñ a ra e spered, dizallañ a ra.

Seifensiederei b. (-,-en) : soavonerezh b., labouradeg oberiañ soavon b.

Seifenspender g. (-s,-) : ingaler soavon g.

Seifenstein g. (-s,-e) : steatit g., saponit g., maen-soavon g., maen-druz g., kleiz Briançon g.

Seifenstoff g. (-s) : [kimiezh] saponin g.

Seifenwasser n. (-s) : dour soavon g.

seifig ag. : soavonek, soavonet.

Seiflappen g. (-s,-) : maneg-emwalc'hiñ b.

Seifnapf g. (-s,-näpfe) : bolenn soavon-barv b., plad-barver g.

Seiger g. (-s,-) : 1. eurier g. ; 2. eurier-traezh g. ; 3. sil g.

seiger ag. : [mengleuz.] serzh, sonn, a-blom, a-bik, a-serzh, a-darzh.

seigerfallend ag. : [mengleuz.] hag a gouezh a-serzh.

Seigergang g. (-s,-gänge) : [mengleuz.] gwazhenn a-serzh b., gwazhennad a-serzh b.

Seigerhütte b. (-,-n) : [metal.] purerezh b.

seigerrecht ag. : [mengleuz.] serzh, sonn, a-blom, a-bik, a-serzh.

Seigerschacht g. (-s,-schächte) : [mengleuz.] poull mengleuz a-serzh g.

Seihe b. (-,-n) : sil g.

seihen V.k.e. (hat geseiht) : silañ, darsilañ, arsilañ, tremen ; *Milch seihen*, silañ laezh.

Seihen n. (-s) : silerezh g., siladenn b.

Seiher g. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] sil g.

Seihgefäß n. (-es,-e) : sil g.

Seihpapier n. (-s) : paper sil g.

Seihsack g. (-s,-säcke) / **Seihtuch** n. (-s,-tücher) : sil g.,
lien silañ g., entamin g.

Seil n. (-s,-e) : 1. kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin],
fun b., funienn b., fard g., siblenn b., rord g., sug b., tortis
g., penn-fard g. ; *das Seil loslassen*, leuskel ar fun da
vont ; *die zwei Enden eines Seils*, daou benn ur gordenn
lies. ; *das Ende eines Seils*, lost ur gordenn g. ; *ein Seil*,
ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g.,
un tamm kordenn g. ; *Seil zur Befestigung einer
Wagenladung*, liamm-karr g. ; *ein Seil aufwickeln*, punañ ur
gordenn, rollañ ur gordenn, kuilhañ ur fun ; *ein
aufgewickeltes Seil*, ur rollad kerdin b. ; *ein Seil abrollen*,
dibunañ ur gordenn ; *ein Seil binden*, *ein Seil knüpfen*,
skoulmañ ur gordenn ; *mit einem Seil binden*, funiañ,
fardañ, kordennañ, rordañ ; *eine Last mit einem Seil
festbinden*, rordañ ur garg, kordennañ ur garg ; *etwas an
einem Seil ziehen*, sachañ udb diwar-bouez ur gordenn ;
(übers) *Seil springen*, lammat gant ar gordenn, c'hoari
gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn ; *am Seil
hochklettern*, krapañ gant ar gordenn ; *ein Seil spannen*,
stegnañ (stigna) ur fun, stegnañ (stigna) ur gordenn ;
straff gespanntes Seil, fun stegn b. ; *starkes Seil*, fard g.,
tortis g., fun b. ; *mit einem Zug am Seil*, gant ur sach war
ar gordenn ; *Seile drehen (herstellen)*, treiñ kerdin,
kordañ kerdin, kordennañ, gweañ kerdin, ober kerdin,
fardañ kerdin ; *Seile schlagen*, *Kardeele zu Seilen
verdrehen*, goriñ ; 2. [dre astenn.] *am Seile führen*,
derc'hel gant ar roll ; 3. [dre skeud.] *sich am Seile führen
lassen*, bezañ kaset war-bouez (diwar-bouez, dre benn,
dre veg) e fri ; *an demselben Seil ziehen*, bezañ a-dra an
eil gant egile, bezañ war an hevelep askorn (war an
hevelep neudenn), gwriat war an hevelep torchenn,
gwriat war ar memes liñsel, bountañ (sachañ) war an
hevelep ibil, bountañ (sachañ) war an hevelep tu, kanañ
ar gousperoù war ar memes ton.

Seilakrobat g. (-en,-en) : fungoroller g., baleer war fun
g., dañser war fun g., kerzher war fun g.

Seilakrobatin b. (-,-nen) : fungorollerez b., baleerez war
fun b., dañserez war fun b., kerzherez war fun b.

Seilauge n. (-s,-n) : strob g., lagadenn ur gordenn b.

Seilbahn b. (-,-en) : 1. *Luftseilbahn*, fungarr g. ; 2.
Schienenbahn, tren dre fun g.

Seilbrücke b. (-,-n) : pont-skourr g., pont-stenn g., pont-
a-ispilh g., pont-orjal g.

Seiler g. (-s,-) : 1. kordenner g., troer kerdin g., kakouz g.
; 2. [dre skeud.] *des Seilers Tochter heiraten*, bezañ o
vont da vezañ krouget, pignat gant diri ar chafod, mont
d'ar groug, mont da gaout e gravatenn ganab.

Seilerbahn b. (-,-en) : kordennerhez b., kakouzeri b.

Seilerei b. (-,-en) : 1. [stal] kordennerhez b., kakouzeri b.
; 2. [labour, micher] kordennerhez g.

Seilerin b. (-,-nen) : kordennerhez b., troerez kerdin b.

Seilerwaren lies. : kordennerhez g.

Seilfuhr b. (-,-n) : bag-treizh dre fun b.

seilhüpfen V.gw. (anv-verb hag anv-gwan-verb
nemetken : ist seilgehüpft) : lammat gant ar gordenn,
c'hoari gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn.

Seilklemme b. (-,-n) : [tekn.] gwasker-fun g., gwasker-
kordenn g.

Seilkurve b. (-,-n) : [mat.] krommenn diarfun b.

Seilmacher g. (-s,-) : kordenner g., troer kerdin g.,
kakouz g.

Seilmannschaft b. (-,-en) : 1. [sport] kordennad b. ; 2.
[dre skeud] kavailhad g., strollad gwask g.

Seilrolle b. (-,-n) : pole g., meliodenn b. ; *Seilrollen
herstellen*, poleañ ; *mit einer Seilrolle hochheben*, poleat.

Seilrollenhersteller g. (-s,-) : meliodenner g., poleer g.

Seilschaft b. (-,-en) : 1. [sport] kordennad b. ; 2. [dre
skeud] kavailhad g., strollad gwask g.

Seilscheibe b. (-,-n) : pole g., meliodenn b. ;
Seilscheiben herstellen, poleañ ; *mit einer Seilscheibe
hochheben*, poleat.

Seilscheibenhersteller g. (-s,-) : meliodenner g., poleer
g.

Seilschwebbahn b. (-,-en) : fungarr g., fundezouger g.

seilspringen V.gw. (anv-verb hag anv-gwan-verb
nemetken : ist seilgesprungen) : lammat gant ar gordenn,
c'hoari gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn.

Seilspringen n. (-s) : c'hoari gant ar gordenn lammat g.,
c'hoari kordenn g., lammerezh kordenn g.

Seilstrang g. (-s,-stränge) : gor g., post g., pañs g. ;
geflochtener Seilstrang, gor plañson g.

Seiltanz g. (-es) : tro-ouesk b., fungorollerezh g.

Seiltänzer g. (-s,-) : fungoroller g., baleer war fun g.,
dañser war fun g., kerzher war fun g., silwinkad g.

Seiltänzerin b. (-,-nen) : fungorollerez b., baleerez war
fun b., dañserez war fun b., kerzherez war fun b.,
silwinkadez b.

Seiltänzerstange b. (-,-n) : balañsinenn fungoroller b.,
bazzh-kempouez ar fungoroller b.

Seiltrieb g. (-s) : treuzkas dre fun g.

Seiltrommel b. (-,-n) : taboulin eztennañ g./b., taboulin
punañ g./b.

Seilumlenkrolle b. (-,-n) : pole askas g.

Seilwerk n. (-s) : fardaj g., kerdin-lestr lies., fardoù lies.

Seilwinde b. (-,-n) : traouilh g.

Seilziehen n. (-s) : [sport] sachadeg fun b., sachadeg
kordenn b., c'hoari sachañ war ar fun g., sach fun g.

Seilzug g. (-s,-züge) : 1. *ein Seilzug*, ur palank g., ur
poleoù g. ; 2. sachadenn diwar-bouez ur fun b.

Seim g. (-s,-e) : lec'hi g., siros g., sirop g., mel g., koaven
g., dienn g.

seimig ag. : lec'hiek, gludennek, gludek ; [kegin.] *seimige
Soße*, hilienn fetis b.

sein¹ (anv-gwan-perc'hennañ) : e ; *seine Uhr*, e eurier
g., e eurier dezhañ g., e eurier-eñ g. ; *sein Vater*, e dad
g., e dad dezhañ g., e dad-eñ g. ; *sein Buch*, e levr g., e
levr dezhañ g., e levr-eñ g. ; *seine Kinder*, e vugale lies.,
e vugale dezhañ lies., e vugale-eñ lies. ; *alles zu seiner
Zeit*, pep tra en deus e goulz ; *einer seiner Freunde*,
unan eus e vignoned ; *mein und sein Lehrer*, va
c'helenner hag e hini ; *sein Glück machen*, ober e dreuz
(e graf, e fagodenn), ober e hent er vuhez, ober fortun,
ober ur fortun, ober mat, ober krazadenn, lardañ, lartaat,
kreoñañ, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad
dre ar bed, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *dieses Land
hat hohe Gebirge, sein Klima ist rau*, menezioù uhel a zo
er vro-se, garv eo an amzer du-hont ; *das Haus und
seine Mauern*, an ti hag ar mogerioù anezhañ ; *sellit ivez
ouzh ar raganvioù perc'hennañ seiner / seine / seines*.

sein² V.gw. (ist / war / ist gewesen) :

- I. bezañ + doareenn, en em gavout + doareenn
- II. bezañ, bezout, bevañ
- III. bezañ, degouezhout, en em gavout
- IV. mont (yec'hed, plegenn)
- V. talvezout
- VI. bezañ (amzer)
- VII. stummoù divoas : 1) **sein** + t-c'h pe t-d-b
2) **sein** + **zu** hag anv-verb
3) **sein** + anv-verb
- VIII. doare sujal : **sei**
- IX. verb skoazell

I. bezañ + doareenn, en em gavout + doareenn ; *mutig sein*, bezañ kalonek ; *er ist zehn (jahre alt)*, dek vloaz eo ; *entschlossen sein*, bezañ dichipot ; *sie war völlig niedergeschmettert*, en em gavout a reas digalonekaet-naet ; *ein Mensch sein*, bezañ un den ; *seien Sie ein Mensch !* bezit madelezhuz, bezit truez ! ; *es ist Herbst*, erru eo an diskar-amzer, en diskar-amzer emamp, emañ an diskar-amzer o ren ; *ich bin es*, me eo ; *ich bin es, der ...*, me an hini eo a ... ; *ich war es nicht*, n'eo ket ganin eo bet graet an taol ; *was ist das ?* petra eo an dra-se ? ; [dre fent] *man ist, was man isst, der Mensch ist*, was er isst, lavar din petra a zebrez hag e lavar din dit petra out, ar bevañs a ra al loened hag an dud - diwar boued mat e teu neuz vat - yec'hed an den a glev ouzh e vagadurezh ; *besser kann es nicht sein*, ma vije gwelloc'h e vije re vat ; *es ist ein großer Unterschied zwischen ihnen*, kalz a gemm (kemm bras, kalz a ziforc'h, diforc'h bras, herr bras) a zo etrezo, ur c'hemm bras a ren etrezo, disheñvel-krenn int an eil diouzh egile, n'int ket da dostaat, kalz a zo da lavaret etrezo, n'eus enheñvel ebet etrezo, bout ez eus kemm a-yoc'h etrezo, pebez disheñvel etrezo !

II. bezañ, bezout, bevañ ; *ich denke, also bin ich*, meizout a ran, gant-se ez eus ac'hanon ; *er ist nicht mehr*, n'eus ket mui anezhañ, marv eo, straket eo e graoñenn ; *die Sache gut sein lassen*, leuskel an afer evel m'emañ (an traoù evel m'emaint), leuskel da vont, lezel da gas, lezel d'ober, lezel da fritañ, lezel da dremen, lezel da vont, leuskel da redek, lezel an traoù en avantur Doue ; [dre skeud.] *er ließ es gut sein*, chom a reas hep eilgeriañ ; *lass gut sein*, na fors ket warni ; *lass das sein*, na laka ket da fri aze ! na sank ket da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! chom er-maez eus an dra-se ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! n'a ket da (d'en em) emellout eus an dra-se (Gregor) ; *das Eichkätzchen, oder das Eichhörnchen, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren*, ar gwiñver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell), a zo ur bronneg krigner ; *er sollte es lieber sein lassen*, falloc'h eget paouez a ra ; *wir wollen es gut sein lassen*, laoskomp se, disoñjomp an dra-se, n'ez aimp ket larkoc'h ganti, echu eo ha mat pell 'zo, lakaomp an dra-se en ankounac'h, taolomp kement-se e puñs an ankounac'h, peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno, peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno, torromp war ar gaoz-se (Gregor) ; *Ordnung muss sein !* pep tra en e blas hag ar bec'h e-kreiz ar c'hravazh - an traoù gant an traoù, an nez gant al laou ; *auch Spaß muss sein*, ret eo plijadur a-wechoù, ret eo kemer plijadur a-wechoù ; P. *das ist alles schon da gewesen*, kement-se

n'eo ket un nevezenti (n'eo ket nevez evidomp-ni) ; *das kann sein*, a c'hallfe bezañ, e c'hallfe bezañ, n'eo ket dibosupl, marteze a-walc'h ; *das ist nichts für dich*, ne vo ket mat dit, kement-se n'eo ket diouzhit ; *es ist keine Hoffnung mehr*, n'eus ket mui an disterañ spi da gaout, n'eus esper ebet ken ; *es ist eine lange Zeit her*, dijaik ez eus pell amzer (Gregor), pell 'zo dija, pellik 'zo dija, pell amzer 'zo dija.

III. bezañ, degouezhout, en em gavout ; *in Berlin sein*, bezañ e Berlin ; *er ist schon zwei Jahre in Deutschland*, bremañ ez eus daou vloaz ez eo deuet da chom e Bro-Alamagn, daou vloaz 'zo ez eo deuet da chom e Bro-Alamagn, emañ o chom e Bro-Alamagn abaoe daou vloaz ; *und dann war Weihnachten*, ha Nedeleg a zegouezhas, ha Nedeleg a zeuas, ha Nedeleg a erruas, ha Nedeleg en em gavas ; *hier ist er*, emañ emañ ; *es kann sein, dass ...*, marteze a-walc'h e ... ; *hier ist nicht gut bleiben*, n'eo ket brav chom re bell dre emañ ; *es sind noch Schüler auf dem Schulhof*, chom a ra skolidi er porzh ; *du warst nicht dort*, ne oa ket da fri er stal-se.

IV. mont (yec'hed, plegenn) : *wie ist Ihnen ?* penaos e ya an traoù (penaos emañ ar gont) ganeoc'h ? ; *es ist mir besser*, mont a ra gwelloc'h ganin ; *es ist mir kalt*, yen eo din, riv am eus ; *was ist mit ihm ?* petra zo o c'hoari gantañ ? petra a zo peg ennañ ? war beseurt louzoù en deus staotet ? war beseurt louzaouenn fall en deus staotet ? war beseurt louzoù en deus kerzhet ? war beseurt louzaouenn en deus kerzhet ? war beseurt geotenn en deus kerzhet ? ; *wie ist es ?* penaos emañ ar gont (an traoù) ? ; *so ist es*, evel-se emañ ar bed (Gregor) - e-giz-se emañ an traoù - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se krak ! ; *es ist mir, als ob ...*, ... 'm eus aon ; *mir war, als ob ich einen Schädelbruch hätte*, me a soñje din e oa digrogennet va fenn ; *ihr war, als ob sie frei in der Luft schwebte*, kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an douar, kavout a rae dezhi edo o flodañ en aer ; *wenn dem so ist*, pep tra o vezañ e-giz-se (Gregor), m'emañ an traoù e-giz-se, ma'z eo e-giz-se, neuze da vihanañ.

V. talvezout : *das ist (d.i.)*, da lavarout eo, da lavaret eo ; [dre astenn.] *es ist die Rede von diesen Ereignissen*, ger (anv, kaoz, brud) a zo eus an darvoudoù-se ; [mat.] *sechsmal drei ist achtzehn*, c'hwec'h gwech tri a zo triwec'h.

VI. bezañ (amzer) : *es ist kalt*, yen eo ; *es ist kalt gewesen*, yen e oa bet ; *es ist nie so warm gewesen*, biskoazh c'hoazh n'e oa bet ken tomm an amzer ; *es ist Nacht*, noz eo, emañ noz, noz a zo anezhi.

VII. stummoù divoas.

1. **sein** + t-c'h pe t-d-b : *der Meinung (der Ansicht) sein*, *etwas zu tun*, bezañ ali da ober udb, bezañ aviz ma vefe mat ober udb ; *ich bin Ihrer Meinung*, me a zo ali ganeoc'h, ali on ganeoc'h, a-du emañ ganeoc'h ; *hoher Herkunft sein*, bezañ un den a lignez uhel, diskenn eus ul lignez uhel, bezañ a lec'h uhel ; *Sie sind des Todes (Schiller)*, un den echu (marv) a zo ac'hanoc'h, sklaer eo hoc'h abadenn, n'eus ket a warch'hoazh evidoc'h ; *es ist meines Amtes*, karg am eus evit ober war-dro an dra-se, em dalc'h emañ an traoù-se, e dalc'h ganin eo d'ober war-dro an traoù-se ; *euch ist ein Kindlein heut geboren*

(kanaouenn Nedeleg), hiziv ez eus bet ganet ur bugel deoc'h.

2. sein + zu mui anv-verb : *damit ist nicht zu spaßen*, arabat ober goap gant an dra-se, gwelloc'h e vefe chom hep ober goap eus an dra-se ; *dieses Übel ist zu bekämpfen*, **a)** tu 'zo da ziarbenn an droug-se ; **b)** ret eo diarbenn an droug-se, bez e ranker diarbenn an droug-se ; *er ist nicht zu beklagen*, n'eo ket da glemm, n'eo ket fall dezhañ, barrek eo ; *von ihm ist nichts Gutes zu erwarten*, n'eus netra a vat da c'hortoz digantañ ; *er ist nicht zu trösten*, diskoñfort eo (Gregor), n'emañ ket evit en em zisglac'hariñ ; *wenn er anfängt zu spinnen, ist er nicht mehr zu bremsen*, pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez pare ebet - pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez prenn ebet d'e latenn ; *dieses Haus ist zu verkaufen*, an ti-se a zo e gwerzh, e gwerzh emañ an ti-se, da werzhañ eo an ti-se ; *kein Baum war zu sehen*, ne oa gwezenn ebet tro-war-dro ; *ihre Stimme war zu hören, ohne dass man sie sah*, klevet a reer he mouezh hep na weler anezhi ; *ist der Herr Minister zu sprechen ?* ha tu 'zo da gomz ouzh an aotrou Maodiern ? ; *wem nicht zu raten ist, dem ist auch nicht zu helfen*, an neb a sent ouzh e benn a zo sotoc'h eget un azen, un ali mat zo mat bepred ha pa vez degaset gant un den sot, n'eus gwashañ den er bed eget an hini a zo dall dre ma ne fell ket dezhañ digeriñ e zaoulagad, hiziv evel gwechall an hini a zo dall ne wel ket, an hini a lavar e oar pep tra a ziskouez eo an azenañ, sotoc'h eget an den en kelenn.

3. sein + anv-verb : *alle fünf waren spazieren*, o-femp int bet o vale ; *am Wochenende waren wir baden*, e-pad an dibenn-sizhun omp bet o neual.

VIII. doare sujal : **sei** : es sei ! mat ! bezet ! (Gregor) ; so sei es ! evel-se bezet graet ! evel-henn bezet graet ! (Gregor) ; *du willst mich nicht begleiten, und sei es nur, um mir eine Freude zu machen*, ha ne zeui ket ganin evit ober plijadur din, paneveken ; *sei es auch noch so wenig*, n'eus forzh pegen dister e vefe ho skodenn ; *wie dem auch sei, er hat recht*, ar gwir zo gantañ n'eus forzh penaos - bezet a vezo (bezet pe vezet, daoust-pe-zaoust), gantañ emañ ar gwir ; *wer du auch seist*, n'eus forzh piv out ; *es sei denn, dass*, a-vihanoc'h ..., keneve ma ..., anez ..., nemet ..., anez ma..., nemet hag-eñ ... ; *es sei denn, dass etwas passiert ist*, nemet un dra bennak a vefe erruet, nemet hag-eñ e vefe erruet un dra bennak, keneve ma vefe erruet un dra bennak ; *er wird bestimmt kommen, es sei denn, dass er krank ist*, sur e teuio, nemet klañv e vefe - sur e teuio, nemet hag-eñ e vefe klañv ; *es sei denn, dass er kommen würde*, nemet ha dont a rafe ; *ich glaube dir nicht, es sei denn du zeigst mir den Brief*, ne gredan ket ac'hanout nemet diskouez a rafes din al lizher ; *es sei denn, Sie hätten den anderen Weg eingeschlagen*, nemet aet e vefec'h gant an hent all ; *es sei denn er hat den Kopf verloren*, ret eo e vefe kollet e benn gantañ, nemet kollet e vefe e benn gantañ.

IX. verb skoazell.

1. gant ar verboù *sein, werden, bleiben*.

es ist kalt gewesen, yen e oa bet ; *er ist mutiger geworden*, deuet eo da vezañ kalonekoc'h, kalonekaat en deus graet ; *er ist zu Hause geblieben*, chomet eo er gêr.

2. gant ar verboù gwan hag ar verboù kreñv dieeun a verk ur cheñchamant lec'h pe ur cheñchamant stad.

ich bin nach Wien gefahren, bet on bet e Vienna ; *die Blume ist aufgeblüht*, deuet eo ar vleunienn da zigeriñ (Gregor) ; *er ist erkrankt*, klañvet eo, skoet eo bet gant ur c'hleñved ; [diwallit] *er ist diesen Weg gegangen*, aet eo gant an hent-se.

Evezhiadenn : bez' e c'hall ar verboù a verk ur cheñchamant lec'h bezañ implijet gant ar verb 'haben' evit pouezañ war padelezh an ober pe war an ober nemetken.

er ist bis ans Ufer geschwommen, aet e oa war-neuñv betek an aod ; *er hat stundenlang geschwommen*, chomet e oa da neuñviñ e-pad eurvezhioù hag eurvezhioù ; *wir sind über den Strom gesetzt*, treuzet hor boa ar stêr ; *wir hatten über die Maas gesetzt* (Goethe), treuzet hor boa ar stêr Meuz.

3. implijet gant fatadur pe lamidigezh an anv-gwan-verb : *er ist nach Deutschland*, aet eo da vro-Alamagn ; *sie ist hinunter*, diskennet eo, aet eo d'an traoñ, hi 'zo aet d'an traoñ ; *die Zeit ist vorbei*, tremenet eo an amzer, echu eo.

Sein n. (-s) : [preder.] *das Sein*, ar Boud g., ar Vezañs b., ar gwirvoud g. ; *die Lehre vom Sein*, ar voundoniezh b., an ontologiezh b. ; *Art des Seins*, doare ar boud g. ; *das Sein bestimmt das Bewusstsein*, ar boud a zo pennkaoz d'an emskiant ; [Heidegger] *Sein zum Tode*, bout-evit-armarv g.

Seine b. (-) : Saena b.

seiner¹ / seine / seines (raganv perc'hennañ) : e hini, e re ; *dieses Auto ist neu, seines ist alt*, ar c'harr-tan-mañ zo nevez, e hini a zo kozh ; *die Seinen*, e dud, e diegezh, e re ; *zu den Seinen zurückkehren*, distreiñ da-douez e re nes, distreiñ da-douez e dud nes, distreiñ da-douez an dud nesañ d'e galon, distreiñ da-douez e garidi ; [kr-l] *jedem das Seine*, da bep re e eur - e hini da bep hini / da bep hini e dra (Gregor) - pep hini e lod - pep hini e hini - pep hini e gont - panerig da verserig - ar baner hervez ar merser - ouzh pep stad eo stag he foan - e stad a zo da bep unan, darn a labour, darn all a gan.

seiner² raganv-gour : *t-c'h evit er hag es*.

seinerseits Adv. : diouzh e du, eus e du, en tu dioutañ, diouzh e bart, eus e bart, diouzh e gostez.

seinerzeit Adv. : d'e amzer-eñ, pa oa bev.

seinesgleichen raganv digemm : *er hat nicht seinesgleichen*, n'eus den ebet o talvezout dezhañ, n'eus den ebet a seurt gantañ, n'eus den ebet heñvel outañ, n'eus den ebet a vefe par na tost dezhañ, n'eus ket un den re da hemañ, hennezh a zo un disparadenn, dibar eo, dindan tro an heol (dindan an Neñv) n'eus den a ve war-dost par dezhañ, ne c'haller kavout par dezhañ, n'en deus ket e bar (Gregor), hennezh a zo hep e bar, hennezh a zo eus ar seurt ne barti ket, hennezh a zo hep e hañval, n'eus den ebet en tu all dezhañ, n'eus nikun evit e bakañ, ned eo ket ganet e bar evit c'hoazh, n'en deus ket e gendere, n'en deus ket e gevatal, n'en deus ket e goulz, n'eus ket eveltañ, n'eus den a gement a vije gouest da gevezañ ouzh hennezh, n'eus gour par dezhañ ; *das sucht seinesgleichen*, n'eus tra ebet a vefe en tu all d'an dra-mañ, par d'an dra-se n'eus ket c'hoazh, an dra-se a zo hep e hañval ; *mit jemandem wie mit seinesgleichen umgehen*, mont par-ouzh-par gant u.b. ; *Umgang mit seinesgleichen pflegen*, hentiñ e genseurted, hentiñ e gendere, hentiñ tud eus e gendere, hentiñ tud ag e gouch.

seinethalben Adv. / **seinetwegen** Adv. : 1. abalamour dezhañ, evitañ, d'e wall, en e faot, en e wall, dre e faot, dre e wall, dre an abeg dezhañ, en e giriegezh, en e wallegezh ; 2. ma c'halfe ober pezh a gar.

seinetwillen Adv. : **um seinetwillen** abalamour dezhañ, evitañ.

Seinige(n) raganv perc'hennañ : *der (das, die) Seinige*, e hini ; *die Seinigen*, e dud, e diegezh ; *das Seinige (dazu) tun*, ober kement ha ma c'haller, ober muiañ ma c'haller, ober ar muiañ ma c'haller, ober herrañ ma c'haller, ober her da ma c'haller, ober e seizh posupl (e wir wellañ, diouzh e wellañ, diouzh e wellañ-holl, gwellañ ma c'haller, gwellikañ ma c'haller, e seizh gwellañ, pezh ma c'haller), ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober e walch, klask e walch en em ziluziañ anezhi, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, en em aketiñ e pep doare, ober evit ar gwellañ (Gregor).

seins raganv perc'hennañ : e hini ; *das ist seins*, dezhañ eo.

seismisch ag. : seismek, krendouarel ; *seismische Aktivität*, krenerezh douar g.

Seismograf g. (-en,-en) : seismograf g., krendouarverker g., krendresenner g.

Seismologie b. (-) : seismologiezh b., krendouaroniezh b.

Seismometer n. (-s,-) : seismometr g., krendouarventer g.

seit¹ araog. (t-d-b) : abaoe, dibaoe, adalek, a-c'houde, a-ziwar ; *seit wann* ? pegeit 'zo ? abaoe peur ? abaoe pevare ? abaoe pegeit ? abaoe pegoulz ? pegeit 'zo abaoe ? a-c'houde pegoulz ? a-c'houde pegeit ? abaoe pe amzer ? ; *seit wann sind sie weg* ? pegeit 'zo int aet kuit ? ; *seit vier Stunden*, abaoe peder eur, adalek peder eur ; *diese Jacke trage ich schon seit einem Jahr*, bloaz 'zo emañ ar chupenn-se o vont en-dro ganin ; *seit zwei Jahren ist er krank*, daou vloaz 'zo ez eo klañv, klañv eo abaoe daou vloaz ; *er hat sich seit letztem Sonntag nicht blicken lassen*, n'eus bet gwelet liv ebet anezhañ abaoe ar Sul diwezhañ, n'eo ket bet gwelet abaoe disul ; *seit seiner Rückkehr sind zwei Jahre vergangen*, daou vloaz 'zo tremenet a-c'houde e zistro d'ar vro ; *er war bloß seit etwa vier Stunden tot*, ne oa nemet war dro ur peder eur abaoe ma oa marv ; *seit langem, seit Langem*, a-bell-amzer, a-bell-kent, a-bell-gozh, a-bell 'zo, pell 'zo, pellik 'zo, forzh pell 'zo, pelloù bras 'zo, mil bell 'zo, abaoe ez eus kozh amzer, abaoe ur gozh amzer, abaoe kozh amzer, ur gwall pennad 'zo, ur pennad brav 'zo, keit all 'zo, dibaoe keit all, abaoe pell, abaoe pell amzer, pell amzer zo dija, ur geit vras a amzer 'zo dija, a-wechall, gwerso, a-werso, a-c'houde gwerso, a-c'houde pell 'zo, a-c'houde pell amzer, a-gozh, dijaik ez eus pell amzer (Gregor) ; *die beiden sind seit langem miteinander verheiratet*, kozh-dimezet int ; *seit Kurzem, seit kurzem*, n'eus ket pell, n'eus ket paot, a-c'houde un nebeud 'zo, a-nevez 'zo, nevezik 'zo, un tammig 'zo, nend eus nemeur / abaoe nemeur (Gregor), abaoe un nebeudig, abaoe nebeut ; *die beiden sind seit Kurzem miteinander verheiratet*, nevez-dimezet int ; *sie ist seit Kurzem schwanger*, pistiget eo, keloù mat a zo ganti, keloù nevez a zo ganti, P. krog eo ; *seit heute*, adalek bremañ, adalek

hiziv, diwar vremañ, diwar hiziv, a-hiziv ; *seit der Zeit, da ...*, abaoe an amzer ma ... (Gregor) ; *seit dem Tage, da ...*, adalek an deiz ma ..., a-ziwar an deiz ma ... ; *seit eh und je*, a-vepred, a-viskoazh, a-holl-viskoazh, a-hed-ar-wech, a bep amzer, dalc'hmat, a bep mare, abaoe an amzerioù koshañ, abaoe ez eus koun, evit (e-doug, a-zoug) ar wech, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mab-den (Gregor) ; *so ist es seit eh und je und so bleibt es auf ewig*, se a zo bet a viskoazh hag a vo da viken ; *wie eh und je*, evel ma vez graet a-holl-viskoazh, evel ma'z eus bet biskoazh ; *seit eh und je und auf ewig*, a viskoazh da viken.

seit² stagell isurzhiañ : *sellit ouzh seitdem*¹.

seitab Adv. : a-gostez, war ar c'hostez, war-gaout ar c'hostez.

seitdem¹ / **seit** (stagell isurzhiañ) : abaoe ma, a-c'houde ma, adalek ma, adal ma ; *seit(dem) ich ihn kenne, ist er Nichtraucher*, nannbutuner eo abaoe ma anavezan anezhañ ; *seit(dem) sie auf dem Lande wohnt, geht es ihr besser*, abaoe m'emañ o chom war ar maez e ya gwelloc'h ganti, mont a ra gwelloc'h ganti a-c'houde m'emañ o chom war ar maez, emañ o chom war ar maez hag a-c'houdevezh e ya gwelloc'h ganti ; *seit(dem) er aus dem Krankenhaus entlassen ist, arbeitet er in einem anderen Betrieb*, skarzhet eo bet eus ar c'hlañvdi hag a-c'houdevezh e labour en un embregerezh all, labourat a ra en un embregerezh all a-c'houde ma'z eo bet skarzhet eus ar c'hlañvdi, abaoe ma'z eo bet skarzhet eus ar c'hlañvdi e labour en un embregerezh all ; *nichts Neues, seit sie weg sind*, n'eus netra a-nevez abaoe m'o deus kuitaet ; *seit(dem) seine Frau gestorben war, ging er zu keiner Veranstaltung mehr*, abaoe ma oa marvet e wreg digantañ ne 'z ae ket ken d'an abadennoù sevenadurel.

seitdem² Adv. : abaoe, abaoe neuze, a-c'houde, a-c'houde se, diwar an amzer-se, abaoe an amzer-se ; *seitdem hat er nicht mehr geschrieben*, diwar (abaoe) neuze n'en doa ket skrivet mui (ken), diwar neuze (a-c'houde) e chomas hep skrivañ, abaoe e chom hep skrivañ ; *seitdem habe ich keinen Alkohol getrunken*, abaoe n'em eus ket evet a voeson.

Seite b. (-,-n) : 1. kostez g., tu g., tuad g., tal g., riblenn b. ; *die Seiten eines Viereckes*, kostezioù ur skouergorneg lies., tuioù ur skouergorneg lies. ; *die Seiten eines Würfels*, talioù un diñs ; *nach allen Seiten hin*, da bep tu, da bep lec'h, pep hini diouzh e du, war bep tu, pep hini en e roud, pep hini en e avel, dre-holl, dre bep lec'h, tumañ ha tu-hont, amañ-hag-ahont, dre gleuz ha garzh, a-hed hag a-dreuz ; *aus allen Seiten*, a bep tu, a bep lec'h, tu-ha-tu, tu-ouzh-tu, a bep hent, a bep kostez, forzh pelec'h, eus pep lec'h, krec'h-ha-traoñ ; *auf jeder Seite, auf allen Seiten*, a bep tu [da], tu-ha-tu [da] ; *auf einer Seite*, diouzh un tu, eus un tu ; *auf der anderen Seite*, diouzh an tu all, eus an tu all ; *auf beiden Seiten*, diouzh an daou gostez, diouzh an daou du, eus an daou du, diouzh an eil tu ha diouzh egile, eus an eil tu hag egile ; *auf der anderen Seite der Mauer*, en tu all d'ar voger ; *die linke Seite*, **a**) an tu kleiz g., ar c'hostez kleiz g. ; **b**) [dilhad] an tu-gin g., an tu-enep g., an amdu g., an amgin g., an tu arenep g., an eneb g., an tu diabarzh g., an tu dindan g. ; *leg die Tischdecke auf die linke Seite*, tro an doubier war an tu enep, laka an doubier war enep ; *die*

rechte Seite, **a)** an tu dehou g., ar c'hostez dehou g. ; **b)** [dilhad] an tu mat g. ; *vordere Seite*, talbenn g., tal g., araog g., tu a-raok g., tu diaraok g. ; *hintere Seite*, tu a-dreñv g., tu diadrefñv g., adrefñv g., penn-adrefñv g. ; *Stich in der Seite*, pistig e-barzh e gostez g., poan en e gostez b., pistig e korn e gof g., droug kostez g., poan-gostez b. ; *es sticht mich in der Seite*, kroget eo ar ber ennon, berioù am eus em c'hostez, poan am eus em c'hostez, santout a ran ur pistig em c'hostez, ur pistig am eus e korn va c'hof, paket em eus droug kostez, poan a sko din em c'hostez, skoet on gant ur flemm dindan va c'hostoù ; *geh zur Seite !* bount war gostez ! kae war gostez ! kemer kostez an hent ! kae da glask kostez an hent ! ; *die zwei Seiten des Körpers*, an digostez lies., an daougostez lies. [*unander kostez*] ; *ein Schwert hing an seiner Seite*, ur c'hleze a oa ouzh e gostez ; *von der Seite*, a-gostez / war hanter (Gregor), a-veskell, a-dreuz, a-gorn, [lu] dre ar c'hostez (Gregor) ; *auf der Seite liegen*, bezañ gourvezet war e gostez, [bag] bezañ moñsellet ; *das Schiff neigt sich zur Seite*, plegañ a ra ar vag war ar c'hostez, kostezañ (plavañ, soublañ) a ra ar vag ; *zwei Sturzwellen hatten das Schiff auf die Seite gelegt*, daou daol-mor o doa tumpet ar vag war ar mor ; *auf die Seite legen*, kosteziañ, kosteziñ ; *ein Schiff auf die Seite legen*, moñselliñ ur vag ; *der Sturm drückt das Schiff auf die Seite*, torimellet e vez ar vag gant an taolioù-amzer, skoet-diskoet e vez ar vag gant an taolioù-amzer, lakaet e vez ar vag da voñselliñ gant an taolioù-amzer ; *auf die Seite treten (fahren)*, mont a-gostez (Gregor), mont diwar an hent, mont war ar c'hostez, kemer kostez an hent, diac'hubiñ an hent, reiñ hent (lec'h, plas), mont da glask kostez an hent ; *zur Seite springen*, ober ul lamm-treuz, lamm a-gostez ; *den Kopf zur Seite beugen*, kostezañ e benn ; *er hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf*, hennezh a zo penngamm, ur penngamm a zen eo ; *sie hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf*, honnezh a zo penngamm, ur benngammezh a zo anezhi ; *den Körper zur Seite beugen*, kostezañ ; *den Körper leicht zur Seite beugen*, ilgostezañ ; *zur Seite gebeugt*, war e gostez ; *mit zur Seite geneigtem Oberkörper gehen*, kerzhet war e gostez, penngammiñ ; *von der anderen Seite des Meeres*, eus an tu all d'ar mor, eus ar c'hostez all d'ar mor.

2. [dre skeud.] *etwas auf die Seite legen*, lakaat udb a-gostez ; *jemanden bei seiner schwachen Seite nehmen*, gwaskañ war gwiridig u.b., gwaskañ war kaledenn u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, mont d'u.b. dre e du gwan ; *eine Sache von der guten Seite nehmen*, kemer udb a berzh vat (war an tu mat), kemer an traoù dre ar penn mat ; *das hat eine (seine) gute Seite*, perzhioù mat a zo en dra-se memes tra, n'eus droug ebet a gement na servij d'ur mad bennak, n'eus droug na servij da vad, un tu mat a zo d'an dra-se memes tra, tu diouzh tu a zo memes tra ; *nur eine Seite hören*, na glevet nemet ur son ; *jede Sache hat ihre zwei Seiten*, nend eus menez hep traoñienn - nend eus ket menez hep deval - n'eus pesk hep drein - ar wreg, an arc'hant hag ar gwin o deus o mad hag o binim - dibaot hent kaer na ve meinek ha gwenodenn na ve dreinek - ret eo

kemer an droug gant ar mad - daou du en deus ar bod - daou benn he deus pep bazh - ne vez ket savet ur c'hleuz eus un tu nemetken - ur voger ne vez ket graet eus un tu hepken - n'emañ ket ar boutonoù hag an toulloù diouzh ar memes kostez - pep tra en deus e zroug hag e vad - pep tra en deus e fall ha mad - pep medalenn he deus he zu rekin - pep tra en deus un tu diouzh tu ; *sich von seiner besten Seite zeigen*, ober e baotr brav ; *er hat keine guten Seiten*, hennezh n'en deus tu diouzh tu, hennezh n'eus danvez mat ebet ennañ, hennezh n'eus tu mat ebet ennañ.

3. [tud] *starke Seite*, kreñv g., krog g., kraf g., taol g. ; *das ist eben seine starke Seite*, eno emañ e greñv, eno emañ e graf, eno emañ e daol, eno emañ e grog ; *das ist nicht meine starke Seite*, er poent-se n'on ket ur mailh (ur mestr, un tad den) / hennezh n'eo ket va c'hrog (n'eo ket ar c'hraf m'emaon em c'hreñvañ) / er poent-se n'emaon ket em c'hrog / gant ar c'hraf-se n'emaon ket em flom (em zaol) (Gregor), gant ar c'hraf-se n'emaon ket em boued (em bleud, em butun, em dour hag em geot), n'on ket gourdon bras ouzh an dra-se, n'on ket gwall bipi d'ober an dra-se.

4. kichen g. ; *an meiner Seite*, em c'hichen, em c'heñver, em metoù ; *an jemandes Seite stehen*, bezañ e kostez u.b., bezañ ouzh kostez u.b., bezañ e-kichen u.b. ; *Seite an Seite*, **a)** kichen-ha-kichen, harp-en-harp, harp-ouzh-harp, chouk-ha-chouk, skoaz-ha-skoaz, skoaz-ouzh-skoaz, troad-ouzh-troad, paz-ouzh-paz, en ur gichen, kostez-ouzh-kostez, keñver-ha-keñver, keñver-ouzh-keñver, ribl-ha-ribl, en ur geñver, ilin-ouzh-ilin ; **b)** [bigi] bourzh-ouzh-bourzh, bourzh-ha-bourzh, bourzhell-ha-bourzhell, moñsell-ouzh-moñsell, harp-en-harp, harp-ouzh-harp, krap-ha-krap ; **c)** [dre skeud.] skoazh-ouzh-skoazh, ent-kengret ; *wir saßen Seite an Seite*, azezet e oamp en ur gichen ; *an jemandes Seite gehen*, mont troad-ouzh-troad gant u.b., mont paz-ouzh-paz gant u.b., bale e-keñver u.b., mont keñver-ha-keñver (kostez-ha-kostez) gant u.b. (Gregor) ; *jemandem nicht von der Seite gehen*, chom war seilioù u.b., derc'hel tost d'u.b.

5. pajenn b., pajennad b. ; *die ersten Seiten des Buches*, ar pajennoù kentañ eus al levr lies. ; *vordere Seite*, enebenn b. ; *Rückseite*, tu gin g., reizhenn b. ; *dieses Buch ist siebenhundert Seiten stark*, seizh kant pajenn a ya d'ober al levr-se, ul levr a seizh kant pajenn eo ; *die Seiten umschlagen*, treiñ ar pajennoù ; *Seite zwanzig*, er bajenn ugent ; *schlägt Seite elf auf, schlägt die Seite elf auf, öffnet das Buch auf Seite elf*, digorit ho levrioù er pajenn unnek ; *die Seiten eines Buches durchnummerieren*, pajennañ ul levr, pajennaouiñ ul levr ; *Seiten und Seiten füllen, eine Seite nach der anderen vollschreiben*, duañ paper ; *ein Wörterbuch Seite für Seite lesen*, lenn ur geriadur pajennad goude pajennad ; *eine handgeschriebene Seite*, ur bajennad dornskrivet b.

6. tu g., kostezenn b., kostez g. ; *von meiner Seite*, diouzh (eus) va zu, en tu diouzhin, eus va ferzh ; *von väterlicher Seite her*, eus tu e dad, a-berzh tad, a-berzh e dad ; *von Seiten jemandes*, a-berzh u.b. ; *auf jemandes Seite stehen*, bezañ en un tu gant u.b., bezañ a-du gant u.b., bezañ eus tu u.b., difenn krog u.b. ; *auf derselben Seite sein*, bezañ a-du, bezañ war an hevelep neudenn, kanañ ar gousperoù war ar memes ton, bezañ asant an

eil gant egile ; *sie sind auf unserer Seite*, ar re-se a zo tud eus hon tu, ar re-se a zo tud eus hor c'hostez, ar re-se a zo eus hor c'hostez ; *ich bin auf deiner Seite*, me a zo eus da gostez, a-du emañ ganit, en tu ganit emañ ; *keiner wird dir zur Seite stehen*, ne gavi nikun ez metoù ; *jemanden auf seine Seite bringen*, gounit u.b. d'e vennozh, sachañ u.b. war e du, gounit spered u.b. ; *sich auf die stärkere Seite schlagen*, mont gant ar re greñvañ (gant an tu kreñv), treiñ (c'hwezhañ) gant an avel, c'hwezhañ e tu an avel, mont gant red an dour ; *jemandem zur Seite stehen*, reiñ skoazell (sikour, harp) d'u.b., difenn krog u.b., bezañ en un tu gant u.b., bezañ eus tu u.b., bezañ e kostez u.b., bezañ eus kostez u.b. ; *sich auf jemandes Seite schlagen*, kevredañ gant u.b., kevredañ ouzh u.b., mont (sevel) en tu gant u.b., mont (sevel) en un tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., treiñ a-du gant u.b., tuiñ gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., en em glevet (mont a-du, sevel a-du, ober emglev) gant u.b. ober kevredigezh gant u.b., intent gant u.b., kordañ gant u.b., kouezhañ e lamm u.b.

7. ezel g. ; *die linke Seite einer Gleichung*, kentañ ezel ur gevatalenn g., ezel kleiz ur gevatalenn g. ; *die rechte Seite*, an eil ezel g., an ezel dehou g.

Seitenabnutzung g. (-) : uz kostez g., uzadur kostez g.

Seitenabriss g. (-es,-e) : trolinenn b., tres a-gostez g., tres war gostez g.

Seitenallee b. (-,-n) : alez kostez b., kenalez b.

Seitenaltar g. (-s,-altäre) : aoter gostez b.

Seitenänderung b. (-,-en) : [lu] reizhadenn an driv b., reizhamant an driv g.

Seitenanfang g. (-s,-anfänge) : deroù ar bajenn g.

Seitenangabe b. (-,-n) : dave d'ur bajenn g., menegadur ur bajenn g., menegadur ar pajennoù g.

Seitenansicht b. (-,-en) : gwel a-gostez g., hanterbatrom g., trolinenn b.

Seitenarm g. (-s,-e) : brec'henn ur stêr b.

Seitenaufprallschutz g. (-es,-e) : [kirri-tan] kreñvadur kostez gwareziñ g.

Seitenbau g. (-s,-bauten) : kazell b., adti g.

Seitenbefestigung b. (-) : [hentoù] kreñvadur ar ribloù-hent g., stabiladur ar ribloù-hent g.

Seitenbett n. (-s,-en) : gwele-kostez g.

Seitenbewegung b. (-,-en) : [sonerezh] keflusk beskelek g.

Seitenbezifferung b. (-) : pajennadur g.

Seitenblech n. (-s,-e) : panell gostez b.

Seitenblick g. (-s,-e) : sellig dre laer g., sell a-gorn (a-vizie, a-dreuz, dre zindan, dre guzh, dre laer, a-gostez) g., sell a-gorn-lagad g., sell gant frailh al lagad g., sellad g., selladenn b., lagadad g. ; *jemandem einen Seitenblick zuwerfen*, sellet a-gorn-lagad ouzh u.b., sellet a-dreuz ouzh u.b., ober ur sell a-gorn d'u.b., sellet gant frailh e lagad ouzh u.b.

Seitenbühne b. (-,-n) : [c'hoariva] leurenn gostez b.

Seitendeckung b. (-,-en) : [lu] gwarezadur kostez g.

Seitendruck g. (-s,-drücke) : gwask war ar c'hostez g., moustr war ar c'hostez g., gwaskadenn war ar c'hostez b.

Seiteneinsteiger g. (-s,-) : profitour g., frikoter g.

Seiteneinsteigerin b. (-,-nen) : profitourez g., frikoterez b.

Seitenende n. (-s,-n) : traoñ ar bajenn g.

Seitenerbe g. (-n,-n) : [gwir] hêr a-gostez g.

Seitenfenster n. (-s,-) : [nij.] lombor g.

Seitenfläche b. (-,-n) : tal kostez g., talbenn kostez g. ; *Seitenfläche eines Brettes*, kant g., silh g. ; *ein Brett auf seine Seitenfläche stellen*, lakaat ur plankenn war e gant, lakaat ur plankenn war e silh, kantañ ur plankenn ; *auf seine Seitenfläche gestellter Stein*, silhard g. ; *auf seine Seitenfläche gestellter Durchbinder*, maen lakaet war hup g.

Seitenflosse b. (-,-n) : [nij.] stabilaer g.

Seitengang g. (-s,-gänge) : trepas kostez g.

Seitengebäude n. (-s,-) : kazell b., adti g.

Seitengespräch n. (-s,-e) : diviz a-gostez g., kaozeadenn a-gostez b.

Seitengewehr n. (-s,-e) : baionetez b., baionetez str., kleze-fuzuilh g., broud-fuzuilh g. ; *das Seitengewehr aufpflanzen*, lakaat ar vaionetezenn ouzh kanol e fuzuilh, klenkañ e vaionetez war e fuzuilh, lakaat e vaionetez e penn e fuzuilh.

Seitenhalbierende ag.k. b. : [mentoniezh] kreiztuenn b.

Seitenhieb g. (-s,-e) : 1. taol war ar c'hostez g., dargeizad g. ; 2. [dre skeud.] flipadenn b., flipad g., flemmad g., flemmadenn b., piñsaden b., pebrasenn b., teodad g.

Seitenkapelle b. (-,-n) : [tisav., relij.] chapel b., kambr b. ; *Seitenkapelle zur Ehre der heiligen Jungfrau*, kambr ar Werc'hez b.

Seitenkraft b. (-,-kräfte) : [fizik] komponant g.

Seitenlage b. (-,-n) : stumm war ar c'hostez g., lec'hiadur war ar c'hostez g.

Seitenlähmung b. (-,-en) : [mezeg.] hanterseizi g.

seitenlang ag. : pajennoù ha pajennoù oc'h ober anezhañ, hir-meurbet.

Seitenlänge b. (-,-n) : 1. hirder ar c'hostez g. ; 2. hirder ur bajenn g.

Seitenlehne b. (-,-n) : brenk g., brec'h [ur gador-vrec'h] b., iliner g.

Seitenlicht n. (-s,-er) : [kirri-tan] gouloù-bihan kostez b.

Seitenlinie b. (-,-n) : 1. lignez a-gostez b. ; 2. [hentoù-houarn] eil linenn b. ; 3. [sport] linenn wrimenn b., linenn gostez b.

Seitenloge b. (-,-n) : [c'hoariva] logell rakleurenn b.

Seitennummerierung b. (-) : pajennadur g.

Seitenordner g. (-s,-) : [moull.] pajennaouer g.

Seitenpalle b. (-,-n) : [merdead.] marc'h-koad g., tint g.

Seitenrand g. (-s,-ränder) : marz ar bajenn g., marzad g. ; *einen Text am Seitenrand ausrichten*, marzañ un destenn ; *mit einem Seitenrand versehen sein*, bezañ marzek.

Seitenrebe b. (-,-n) : [louza.] taolaj str.

Seitenruder n. (-s,-) : [nij.] stur durc'haat g.

Seitenruderhebel g. (-s,-) : [nij.] loc'henn ar stur durc'haat b.

seitens araog. (t-c'h) : a-berzh, eus tu [u.b./udb], eus perzh [u.b./udb].

Seitenschiff n. (-s,-e) : [tisav.] adnev b., adkostez g.

Seitenschmerz g. (-es,-en) : [mezeg.] pistig g., berioù lies., poan-gostez b., droug kostez g., fiker g.

Seitenschneider g. (-s,-) : gevel droc'h b.

Seitenschoss g. (-es,-e) : [louza.] taolaj str.

Seitenschotterung b. (-,-en) : bord an hent g., ribl an hent g., lez an hent g., riblenn-hent b., ribl-hent g., rizenn b., isu g.

Seitenschritt g. (-s,-e) : 1. kammed a-gostez g./b., paz a-gostez g., paz treuz g. ; 2. [dre skeud.] debordamant g., bringoñsadenn b., galoupadenn b., tec'hadenn b.

Seitensprung g. (-s,-sprünge) : 1. lamm-treuz g., lamm a-dreuz g., lamm a-gostez g., paz trumm g., kammigell b. ; *das Pferd macht einen Seitensprung*, ar marc'h a ra ul lamm-treuz, ar marc'h a ra ur gammigell ; 2. [dre skeud.] debordamant g., bringoñsadenn b., galoupadenn b., tec'hadenn b., achap g., achapadenn b. ; *einen Seitensprung machen*, ober ur vringoñsadenn, ober ur c'haloupadenn, mont da c'haloupat, mont d'ober ur c'haloupadenn, ober un dec'hadenn, ober un achap, ober un achapadenn, mont da redek, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, avoultriñ.

Seitenständer g. (-s,-) : [tekn.] harpell b.

seitenständig ag. : ... kostez, a-gostez.

Seitenstechen n. (-s) : [mezeg.] pistig g., berioù lies., poan-gostez b., droug kostez g., fiker g., flemm g. ; *Seitenstechen haben*, bezañ beriet, santout ur pistig en e gostez, bezañ gant ar boan-gostez, bezañ krog ar ber en an-unan, bezañ skoet gant ur flemm, kaout ur pistig e korn e gof, kaout ur pistig en e gostez, kaout poan en e gostez, bezañ pistiget gant ar boan-gostez.

Seitensteuer n. (-s,-) : stur durc'haat g.

Seitenstich g. (-s,-e) : [mezeg.] pistig g., berioù lies., poan-gostez b., droug kostez g., fiker g., flemm g. ; *Seitenstiche haben*, bezañ beriet, santout ur pistig en e gostez, bezañ gant ar boan-gostez, bezañ krog ar ber en an-unan, bezañ skoet gant ur flemm, kaout ur pistig e korn e gof, kaout ur pistig en e gostez, kaout poan en e gostez, bezañ pistiget gant ar boan-gostez.

Seitenstoß g. (-es,-stöße) : peuk g., peukadenn g., taol-peuk g.

Seitenstrang g. (-s,-stränge) : [korf.] pañs kostezel g.

Seitenstraße b. (-,-n) : straed kostez b., straed-treuz b., treuzstraed b., treuzhent g., hent dister g.

Seitenstreifen g. (-s,-) : bord an hent g., ribl an hent g., lez an hent g., riblenn-hent b., ribl-hent g., rizenn b., isu g.

Seitenstück n. (-s,-e) : 1. par g., parez b., patrom buhez g., adskeudenn b. ; 2. traezenn lec'hiet war ar c'hostez b.

Seitensumme b. (-,-n) : [kenwerzh] sammad da asteurel g.

Seitental n. (-s,-täler) : kendraoñienn b.

Seitenteil n. (-s,-e) : kostez g.

Seitentrieb g. (-s,-e) : [louza.] taolaj str.

seitenverkehrt ag. : 1. eilpennet, war eilpenn, amginet, amgin ; 2. e gin, war an tu gin, troet war an tu gin, tu evit tu, war an tu enep, a-vestu.

Seitenverschiebung b. (-,-en) : [lu] driv b.

Seitenwagen g. (-s,-) : adkarr g., sitkarr g., botez b.

Seitenwand b. (-,-wände) : 1. speurenn gostez b. ; 2. [c'hoariva] kostezioù lies., stirelloù lies. ; 3. [kirri] gorz b., karzell b., reilh b., rastell-garr b., klouedenn-gostez b., klozenn b.

Seitenwechsel g. (-s,-) : cheñchamant kostez g.

Seitenweg g. (-s,-e) : hent kostez g., treuzhent g., hent dister g. **Seitenwendung** b. (-,-en) : 1. distekñ g.,

diskartañ g., diarroudennadur g. ; 2. stumm troet war ar c'hostez g.

Seitenwind g. (-s,-e) : avel dreuz g., avel gostez g., avel a-dreuz g., avel a-gorn g.

Seitenwinkel g. (-s,-) : 1. azimut g. ; 2. [merdead.] ankl e-keñver an norzh g., hanle g.

Seitenzahl b. (-,-en) : 1. niver ar pajennoù g. ; 2. niverenn-bajenn b. ; *ein Buch mit Seitenzahlen versehen*, pajennañ ul levr, pajennaouiñ ul levr.

Seitenzahn g. (-s,-zähne) : dant-malañ g., kildant g., dant chagellek g.

Seitenzweig g. (-s,-e) : skourr a-gostez g. brankad a-gostez g.

seither Adv. : abaoe, abaoe neuze, diwar an amzer-se ; *seither hat er nicht mehr geschrieben*, diwar (abaoe) neuze n'en doa ket skrivet mui (ken), diwar neuze (a-c'houde) e chomas hep skrivañ, abaoe e chom hep skrivañ ; *seither habe ich keinen Alkohol getrunken*, abaoe n'em eus ket evet a voeson.

-seitig ag. : *sechsseitig*, a) c'hwec'h pajenn oc'h ober anezhañ, ... c'hwec'h pajennad ; b) c'hwec'htuek.

seitlich ag. : ... kostez, kostezel, a-gostez, a-dreuz, a-gorn, a-veskell, a-zinaou ; [korf.] *Zisterne der seitlichen Gehirngrube*, ogleñn poull kostezel an empenn b.

seitlings Adv. : a-gostez, war-gaout ar c'hostez.

seitwärtig ag. : ... kostez, a-gostez.

seitwärts Adv. : a-gostez, war-gaout ar c'hostez, a-zinaou ; *seitwärts gehen*, bale evel ur c'hrank, bale a-dreuz, beskellañ.

Seitwärtsgleiten n. (-s) : riklerezh treuz g.

seitwegs Adv. : en distro, a-gostez.

sek. / Sek. : [berradur evit **Sekunde**] eilenn b., eilvedenn b.

Sekante b. (-,-n) : [mat.] sekant g., sekantenn b., skejenn b.

Sekret n. (-s,-e) : 1. dourennadur g., deveradur g., diskarg g., diskargadur g., ezwagrennadur g., ezveradur g. ; 2. kevrin g., tra guzh g., kuzhiadenn b., sekred g., rin g., moliac'h g.

Sekretär g. (-s,-e) : 1. sekretour g., skrivagner g., skriver g. ; *erster Sekretär*, pennsekretour g. ; 2. burev g., taol-skrivañ b., taol sekretour b. ; 3. [loen.] naerataer g. [*Sagittarius serpentarius*].

Sekretärin b. (-,-nen) : sekretourez b., skrivagnerez b., skriverez b. ; *als Sekretärin arbeiten*, *als Sekretärin angestellt sein*, ober evit sekretourez.

Sekretariat n. (-s,-e) : 1. [karg] sekretouriezh ; 2. [lec'h] sekretourva g.

sekretieren V.k.e. (hat sekretiert) : ezverañ, ezwagrennañ, diverañ, diwagrennañ, dourennaouiñ, borc'hañ.

Sekretion b. (-,-en) : dourennadur g., deveradur g., diskarg g., diskargadur g., ezwagrennadur g., ezveradur g., diwagrennerezh g.

Sekt g. (-s,-e) : gwin bouilh g. ; *der Sekt perlt in den Gläsern*, bouilhañ a ra ar gwin spoum er gwerennoù, birviñ (greunenniñ) a ra ar gwin bouilh er gwerennoù.

Sekte b. (-,-n) : kevrennad-kredenn b., ranncredenn b., sektenn b., skarenn b., disivoud g. ; *Anhänger einer Sekte*, kredennour stag ouzh ur gevrennad-kredenn g., ranncredennour g., skarennour g.

Sektenbeauftragte(r) ag.k. g./b. : dileuriad e karg eus aferioù ar sektennoù g.

Sektierer g. (-s,-) : skarenour g., strizhkredennour g., ranngredennel g., ranngredennour g., sektenour g.

Sektiererin b. (-,-nen) : skarenourez b., strizhkredennourez b., ranngredennelerez b., ranngredennourez b., sektenourez b.

sektiererisch ag. : skarennek, strizhkredennour, strizhkredik, ranngredennel, andamantek, strizhsperedet, speredet strizh, strizh a spered, strizh e spered.

Sektierertum n. (-s) : **1.** strizhkredennouriezh b., ranngredenneliezh b., sektenouriezh b. ; **2.** [dre astenn.] skarennegezh b., strizhded a spered b., strizhder a spered g.

Sektion b. (-,-en) : **1.** kevrenn b., rann b. ; **2.** [mezeg.] korfsejerezh g., skejadur g., pizhskejadur g., flañchadenn b.

Sektionschef g. (-s,-s) : [Bro-Aostria] rener kabined g.

Sektionschefin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] renerez kabined b.

Sektkellerei b. (-,-en) : kavioù gwin spoum lies.

Sektkübel g. (-s,-) : sailh ar gwin spoum b., sailh skorn evit ar champagn b.

Sektkorken g. (-s,-) : stouv champagn g.

Sektor g. (-s,-en) : **1.** gennad g./b., rannad b. ; *Tertiärsektor*, trede gennad g./b. ; *der öffentliche Sektor*, ar gennad Stad g., ar gennad foran g. ; **2.** [Berlin, istor] tolead-aloubiñ g.

Sekunda b. (-, Sekunden) : [liseoù] eilvet klas g.

Sekundaner g. (-s,-) : [liseoù] lisead eus an eilvet klas g., eilvead g.

Sekundanerin b. (-,-nen) : [liseoù] liseadez eus an eilvet klas b., eilveadez b.

Sekundant g. (-en,-en) : **1.** [sport] dorloer g. ; **2.** [duvell, istor] test g., eiler g.

Sekundantin b. (-,-nen) : **1.** [sport] dorloerez b. ; **2.** [duvell, istor] test g., eilerez b.

sekundär ag. : eil, eilel, a eil renk, eilrenk, bihan.

Sekundär- : eil, eilel, eilañ, a eil renk, eil renk, bihan.

Sekundäre(r) ag.k. g. : [bred.] hiramplidig g., eilvedeg g.

Sekundärenergie b. (-) : energiezh eil-renk b.

Sekundärfarbe b. (-,-n) : eilliv g., liv eil renk g.

Sekundärfunktion b. (-) : [bred.] hiramplidigezh b., elvedegezh b.

Sekundarlehrer g. (-s,-) : [Bro-Suis] kelenner skolaj g., kelenndiour g.

Sekundärliteratur b. (-) : [lenn.] lennegezh eilañ b., lennegezh a eil renk b.

Sekundarschule b. (-,-n) : [Bro-Suis] skolaj g., kelenndi g.

Sekundärsektor g. (-s,-en) : eil gennad g.

Sekundarstufe b. (-,-n) : [Bro-Suis] eil derez g. ; *Sekundarstufe I*, kentañ kelc'hiad studioù an eil derez g. ; *Sekundarstufe II*, eil kelc'hiad studioù an eil derez g.

Sekundärtrieb g. (-s,-e) : luzad a eil renk g., poulzad a eil renk g.

Sekundärzeit b. (-) : krennoadvezh ar maen g., eil hoalad g.

Sekunde b. (-,-n) : eilenn b., eilvedenn b. ; *Bruchteil einer Sekunde*, darn eus un eilenn b.

Sekundenbruchteil g. (-s) : darn eus un eilenn b.

sekundenlang ag. : hag a bad un nebeud eilennoù.

Adv. : e-pad un nebeud eilennoù.

Sekundenschnelle b. (-) : *in Sekundenschnelle*, en un netra, en ur ober un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, propik, en un taol dorn, amzer sotal, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor).

Sekundenzeiger g. (-s,-) : nadoz an eilvedennoù b., nadoz an eilennoù b., nadozenn an eilvedennoù b., biz an eilennoù g.

sekundieren V.k.e. ha V.gw. (hat sekundiert) : **1.** eilañ ; **2.** [duvell] bezañ test, bezañ eiler ; **3.** [sonerezh] eilañ, eiltoniañ.

sekundlich ag. : hag a c'hoarvez bep eilenn.

Adv. : bep eilenn, bep eilvedenn.

selbdritt ag. : [relij.] *Anna selbdritt*, Anna, Maria ha Jezuz.

selbe(r,s) ag. : hevelep, memes, memp, unvan ; *zur selben Zeit (um dieselbe Zeit)*, d'ar memes mare, war an taol, war un dro, d'an hevelep mare, er memes amzer ; *derselbe (dieselbe, dasselbe)*, an hevelep hini, ar memes hini, an hevelep ..., ar memes ...

selber Adv. : an-unan ; *ich selber*, me va-unan, me end-eeun ; *wir selber*, ni hon-unan, ni end-eeun ; *ich habe es selber gehört*, klevet em eus an dra-se me va-unan (gant an divskouarn a zo em fenn) ; *ich selber habe diese Mauer errichtet*, va-unan am eus savet ar voger-se, me va-unan am eus savet ar vur-se ; *für sich selber*, evitañ e-unan, evit an-unan ; *zu sich selber sprechen, mit sich selber reden*, embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, komz outañ e-unan, lavaret udb etre Doue hag eñ ; *von selber*, **a)** e-unan penn, diouzh e benn, hep sikour den, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan ; **b)** ez emgefreak, war blaen, ken bravik ha tra, , aes-ral ; *das versteht sich von selber*, evel-just, na petra 'ta, un dra anat eo, anat eo, roet eo da glevet, kement-se a ya da-heul, un dra anat d'an holl eo kement-se, ne dalv ket lavaret an dra-se ; *er ist selber schuld, er hat selber Schuld*, dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dok ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ.

Selbermachen n. (-s) : *zum Selbermachen*, da ober gant an-unan, da frammañ gant an-unañ, da vontañ gant an-unan.

selbig ag. : hevelep, memes, memp ; *der selbige Mann*, hemañ diwezhañ g., an hevelep den g., hon den g. ; *zur selbigen Zeit*, d'ar memes mare, d'an hevelep ampoent, er memes amzer.

selbst Adv. : 1. an-unan ; *ich selbst*, me va-unan, me end-eeun ; *wir selbst*, ni hon-unan, ni end-eeun ; *ich habe es selbst gehört*, klevet em eus an dra-se me va-unan (gant an divskouarn a zo em fenn) ; *ich selbst habe diese Mauer errichtet*, va-unan am eus savet ar voger-se, me va-unan am eus savet ar vur-se ; *für sich selbst*, evitañ e-unan, evit an-unan ; *zu sich selbst sprechen*, mit sich selbst reden, embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), komz d'e roched, lavaret udb d'e vañch, komz outañ e-unan, lavaret udb etre Doue hag eñ ; *von selbst*, a) e-unan penn, diouzh e benn, hep sikour den, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan, dre ijin an-unan ; b) ez emgefreak, war blaen, ken bravik ha tra, ken aes ha tra, aes-ral ; *das versteht sich von selbst* (von selber), evel-just, na petra 'ta, un dra anat eo, anat eo, roet eo da glevet, kement-se a ya da-heul, un dra anat d'an holl eo kement-se, ne dalv ket lavaret an dra-se ; *er ist selbst schuld*, *er hat selbst Schuld*, dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dok ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ; *selbst ist der Mann*, evel ma ri e kavi - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h ; *selbst eingebracht*, *selbst ausgeliefert*, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ - kac'het en deus en e dok ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn - dezhañ eo da voustrañ war e galon - kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ - n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ - evel ma rit ho kwele e vo ret deoc'h e gavout mat - ra vezo war o reuz - ra vezo kement-se evit o c'holl - dre e faot eo ha n'en deus den da damall - pennkaoz eo eus e valeur ; *jeder ist sich selbst der Nächste*, stag eo ar c'hroc'hen d'ar c'hein - pep manac'h a gomz evit e sac'h - e pep tra e klask pep den tennañ beg e spilhenn - ur micherour diouzh an deiz a garfe 've noz da greisteiz - pep hini war e besk - pep hini evit e gont - pep hini evit e sac'h - pep hini a bed evit e sac'h - pep den ne glask nemet e vad e-unan - pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell - truez zo marv ha karantez zo interes - n'eus ket a garantez etre an dud - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap - erru eo an holl dud fall pe falloc'h ; *wer anderen eine Grube gräbt fällt selbst hinein*, lies a wech e vez tizhet fall neb a gustum tizhout re all - diouzh ma ri e kavi - hervez ma ri e vo graet dit - an hini a grañch fae a grañch war e sae - an hini a ra goap ouzh e revr e stag - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - neb a zo e doenn e soul arabat teurel ur c'hef-tan war hini e amezeg - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *man macht am besten alles selbst*, ar gwellañ kammed a ra ar bleiz eo an hini a ra e-unan.

2. end-eeun ; *er ist die Güte selbst*, un den madelezhus eo, mard eus unan (mard eus hini) - hennezh 'zo madelezhus, ken ez eo - hemañ a zo pennskouer an den mat - un den Doue eo - hennezh a zo an den gwellañ a zebr bara - ur gwriad a vadelezh a zo oc'h ober anezhañ - mat eo betek mel e eskern ; *er kam selbst*, deuet e oa eñ end-eeun (e-unan kaer, e-unan penn).

3. zoken, zokenoc'h, zo-mui-ken, memes, memp ; *selbst er*, eñ zoken ; *selbst unsere Freunde verraten uns*, trubardet e vezomp gant hor mignoned zoken, trubardet e vezomp gant hor mignoned memes, betek gant hor mignoned e vezomp trubardet ; *selbst seine eigenen Kinder haben Angst vor ihm*, betek d'e vugale e ra aon, d'e vugale memes e ra aon ; *selbst die Kranken sind der Meinung, dass sie noch lange leben können*, ar re glañv zo-mui-ken, a gav dezho o deus meur a zevezh da vevañ c'hoazh ; *selbst unter diesen Umständen*, en degouezhioù seurt-se zoken.

4. *selbst wenn* ..., ha ..., mat ha pa ... , mat ha ma ..., ha pa ..., daoust pegen ..., pegen bennak ..., ha pa ... zoken, ha bezañ e ..., na pa ..., nag e ... ; *selbst wenn es regnet*, ha glav a rafe, ha pa rafe glav, ha bezañ e rafe glav, na pa raje glav, nag e rafe glav ; *ich setze mich hierhin, selbst wenn es Schlangen gibt*, azezañ a rin amañ, mat ha ma'z eus naered ; *selbst wenn sie es wollten, würden sie es nicht wagen*, ha p'o dije c'hoant ne gredjent ket en ober, ha bezañ o dije c'hoant ne gredjent ket en ober.

Selbst n. (-) : *das eigene Selbst*, ar me g.

Selbstablehnung b. (-) : [bred.] monead-c'hwitañ g.

Selbstachtung b. (-) : emvri g., emvriegezh b., emzoujañs b.

selbständig ag. : dizalc'h, war e gont e-unan, en e gont e-unan, war e dra, en e beadra, emren, emskor ; *selbständiger Erwerbstätiger*, frankvicherour g., labourer dizalc'h g., labourer war e gont e-unan g. ; *selbständiger Beruf*, frankvicher b. ; [kenw] *sich selbständig machen*, sevel (krouiñ) un afer, en em ziazezañ, mont war e gont, mont war e stal ; *selbständig sein*, bezañ dizalc'h, bezañ emren, ober e stal e-unan, bezañ war e gont e-unan, bezañ war e dra, bezañ en e gont e-unan, bezañ en e beadra, bezañ emskor.

Selbständige(r) ag.k. g./b. : frankvicherour g., frankvicherourez b., labourer dizalc'h g., labourerez dizalc'h b., labourer war e gont e-unan g., labourerez war he c'hont hec'h-unan b.

Selbständigkeit b. (-) : emrenerezh g., emreizherezh g., emren g., emrenadur g., emvelestrezezh g.

Selbstanklage b. (-,n) : emdamall g., emdamalladenn b.

selbstantreibend ag. : emlusk, emvann.

Selbstantrieb g. (-s) : emvann g. ; *mit Selbstantrieb*, emvann, emlusk ; *Maschine mit Selbstantrieb*, emvanner g., ijinenn emlusk b.

Selbstanzeige b. (-,n) : emziskuliadur g.

Selbstaufopferung b. (-) : emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emro g., emouestlerezh g., emouestl g., emginnig g.

Selbstauslöser g. (-s,-) : distigner emgefne g., spletenn emgefne b.

Selbstausschalter g. (-s,-) : [tekn.] afell emgefre b., spanaer emgefre g., disjunter emgefre g., troc'h-red emgefre g.

Selbstbedienung b. (-) : emservij g.

Selbstbedienungswarenhaus n. (-es,-häuser) : hipermarc'had g.

Selbstbedienungsladen g. (-s,-läden) : *ein Selbstbedienungsladen*, ur stal pak-ha-pae b., ur stal emservij b., ur gouvarc'had g., ur c'hourstalig b., un emservij g.

Selbstbedienungsrestaurant n. (-s,-s) : preti emservij g.

Selbstbeeinflussung b. (-) : ematiz g., emvousedenn g.

Selbstbefleckung b. (-) : masturbat g., masturbadur g., pitouchal g., pitoucherezh g., emvolioñ g.

Selbstbefriedigung b. (-) : masturbat g., masturbadur g., pitouchal g., pitoucherezh g., emvolioñ g.

Selbstbefruchtung b. (-) : partenogenezenn b., gwerc'hgouennadur g., partenogenez g., gwerc'hgenel g.

Selbstbehauptung b. (-) : haeradur an-unan g., emfiziañs b., disaouzan g., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b.

Selbstbeherrschung b. (-) : emouarn g., emreol b., emgenreizh b., emgenreizhadur g., emvestroni b., emvestroniezh b., mestroni war ar c'horf b., mestroni war e gorf b., dalc'h g., emzalc'h g., poell g. ; *die Selbstbeherrschung wahren*, derc'hel e greñv warnañ e-unan, en em vestroniañ, derc'hel plaen e spered, chom mestr war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, padout, chom difrom, gwaskañ warnañ e-unan, bezañ mestr d'e gorf (d'e imor), bezañ mestr war e imor, pouezañ war e imor, derc'hel (moustrañ) war e imor, reizhañ barradoù e galon ; *er hatte die Selbstbeherrschung verloren*, dic'halloud e oa evit pouezañ war e imor, trec'h e oa e gorf warnañ, ne oa ket mui evit kabestrañ e imor, ne oa ket mui evit plegañ e imor, ne oa ket mui evit derc'hel e greñv warnañ e-unan, ne oa ket mui evit en em vestroniañ, ne c'halle ket mui derc'hel plaen e spered, dic'halloud e oa evit gwaskañ warnañ e-unan, ne oa ket mui mestr d'e gorf (d'e imor), ne oa ket mui mestr war e imor, ne oa ket mui evit derc'hel (moustrañ) war e imor, ne oa ket mui evit reizhañ barradoù e galon, ne oa ket mui evit padout, kregiñ a reas da ziskiantañ.

Selbstbekenntnis n. (-ses,-se) : anzav emyoulek g., anzavadenn emyoulek b.

Selbstbeobachtung b. (-,-en) : emsellerezh g.

Selbstbeschuldigung b. (-) : emdamall g.

Selbstbesinnung b. (-) : emsell g., emziviz an den gant e askre g.

Selbstbespiegelung b. (-) : narsiselezh b., narkisegezh b.

Selbstbestätigung b. (-) : emdalvoudekadur g., talvoudekadur an-unan g.

Selbstbestäubung b. (-) : embollenizañ g., embollenizadur g.

Selbstbestimmung b. (-) : emdermeniñ g., emsavelañ g., emrenerezh g., emreizherezh g., emren g., emrenadur g., emvelestrerezh g.

Selbstbestimmungsrecht n. (-s) : gwir d'en em savelañ g., gwir d'en em ren g., gwir d'an emrenerezh g. ; *Selbstbestimmungsrecht der Völker*, gwir ar pobloù d'en

em ren o-unan g., gwir ar pobloù d'en em savelañ o-unan g. ; *einem Volk das Selbstbestimmungsrecht zugestehen*, reiñ d'ur bobl mestroni war he zonkadur.

Selbstbeteiligung b. (-) : [kretadurioù] emgretadur g., lodenn frejoù na vez ket digollet b.

Selbstbetrachtung b. (-) : emsellerezh g.

Selbstbetrug g. (-s) : emdouellerezh g., goanag dall g.

selbstbewegend ag. : emfiñvus, emlusk.

Selbstbewirtschaftung b. (-) : mererezh war-eeun g.

Selbstbewunderung b. (-) : narsiselezh b., narkisegezh b., emgarantez b., karantez an-unan b., emlorc'h g., emvrud g./b., sell uhel war an-unan g. ; *Selbstbewunderung kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

selbstbewusst ag. : 1. emskiantek ouzh e bersonelezh ; *selbstbewusst werden*, emskiantekaat ; 2. emfizius, disaouzan, dizaon, dispont, hardizh, her, dilent ; *er ist selbstbewusst*, disaouzan eo, n'en deus ket aon rak e anv (rak e skeud), dizaon (dispont, hardizh, her, dilent) eo, nerzh-kalon en deus, n'eo ket moan e galon, blev en deus war e jave, ne red ket gwad irvin en e wazhied, ne red ket gwad panez en e wazhied, kribell en deus.

Selbstbewusstsein n. (-s) : 1. emverzoud g., emskiant an-unan b. ; 2. emfiziañs b., disaouzan g., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b. ; *er gewinnt an Selbstbewusstsein*, kemer a ra muioc'h-mui a hardizhegezh ; *jemandes Selbstbewusstsein anknacksen*, divarc'hañ (abafiñ, strafuilhañ) u.b., strafuilhañ spered u.b.

Selbstbildnis n. (-ses,-se) : emboltred g.

Selbstbinder g. (-s,-) : 1. [labour-douar] eosterez-liammerez b., mederez-liammerez b. ; 2. [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] kravatenn b., frondenn b.

Selbstbiographie b. (-,-n) : emvuhezskrid g., danevell vuhez b., emvuheziadur g.

Selbstdarstellung b. (-,-en) : emboltred g., emvruderezh g., emskeudennerezh g.

Selbstdisziplin b. (-) : emouarn g., emreol b., emgenreizh b., emgenreizhadur g., emvestroni b., emvestroniezh b., mestroni war ar c'horf b., mestroni war e gorf b., dalc'h g.

selbstdiszipliniert ag. : emgenreizhek.

selbsteigen ag. : d'an-unan.

Selbsteingonnenheit b. (-) : emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b., emvrud b./g., emc'hloar b., bosac'h g., ourgouilh g., lorc'haj g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., bugad g. ; *Selbsteingonnenheit kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

Selbsteinsteller g. (-s,-) : [tekn.] reizher g., reolier g., ardivink reoliañ g., moderator g.

Selbstenthüllung b. (-) : emziskuliadur g.

Selbstentleibung b. (-) : emlazh g., emlazhadenn b., emlazherezh g., emzistruj g., emzistrujadenn b.

Selbstentsagung b. (-) : emzizalc'h g., dilez g., dilezidigezh b.

Selbstentzündung b. (-,-en) : loskidigezh spontaneüs b., emloskidigezh b., loskidigezh emdarzh b.

Selbsterhaltung b. (-) : emvirout g., emvirerezh g., emgenderc'hel g.

Selbsterhaltungstrieb g. (-s) : anien emvirout b., doug-emvirout g., doug d'en em ziwall g., bondoug emgenderc'hel g., anien emgenderc'hel b., luzad a vuhez g., poulzad a vuhez g., anien da saveteiñ e vuhez b., lusk emzifenn g., doug-natur da zifenn e vuhez g.

Selbsterhebung b. (-) : emlorc'h g., emvrud g./b.

Selbsterkenntnis b. (-) : emanaoudegezh b., emanaoud g., anaoudegezh an-unan b.

Selbsterniedrigung b. (-) : re vras izelegezh b., emzispriz g., dispriz evit an-unan g.

Selbsterregung b. (-,en) : 1. ematiz g. ; 2. [fizik] eminduktiñ, eminduktadur g., emzereadur g.

Selbsterzeugung b. (-) : ganadur diwar netra g., genel emdarzh g.

Selbstfinanzierung b. (-) : emgelliderezh g., emarc'hantaouerezh g., emarc'hantadur g., emgellidañ g., emarc'hantaouiñ g., emarc'hantañ g., emarc'hantekaata g.

Selbstfinanzierungsmarge b. (-,n) : marz kriz an emarc'hantaouiñ g., marz gros an emarc'hantaouiñ g.

selbstgebildet ag. : emzesket.

selbstgefällig ag. : karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, pennboufet gant an ourgouilh, brasonius, c'hwezet, foeñvet, revalc'h, rok, rouflus, gloriüs, tonius, gobius, lorc'hus, lorc'hek, gaolek, keinek, ourgouilhus, brabañsus, pompus, pompadus, pompoulik, c'hwezhi-gell, randonus, leun a avel, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gahal, avel gantañ leizh e benn, re vat ouzh an-unan ; *selbstgefällig sein*, kaout ur sell uhel war an-unan, bezañ re vat ouzh an-unan, ober e veuleudi e-unan, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ, bezañ karg gantañ e-unan, bezañ c'hwezet e galon gant ar bosac'h, bezañ leun a lorc'h, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, bezañ douget dezhañ e-unan, dougen roufl, plantañ c'hwez ennañ e-unan, bezañ foug en an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, dichek, gloriüs, tonius, bras, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ e leue o treiñ en an-unan, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gahal, bezañ ur breser kaoc'h eus an-unan, bezañ nemet emc'hloar, bezañ leun e benn a c'hloriusted / bezañ karget a vended / bezañ leun a avel hag a voged / bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor).

Selbstgefälligkeit b. (-) : emvrud b./g., emc'hloar b., bosac'h g., ourgouilh g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., bugad g., gloar b., lorc'haj g., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., uhelegezh b., roufl g., randon g., avel g. ; *Selbstgefälligkeit kann die anderen nur ärgern*, kasaüs eo ar me.

Selbstgefühl n. (-s) : emvri g., emvriegerzh b.

selbstgenügsam ag. : karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gahal, pennboufet gant an ourgouilh, emfizius.

selbstgerecht ag. : farizian, brasonius, c'hwezet, foeñvet, revalc'h, rok, rouflus, gobius, orbidus, otus, dichek, balc'h, gloriüs, tonius, emfizius, lorc'hus, lorc'hek, faeüs, grobis, fier, groñs, ourgouilhus, brabañsus, pompus, pompadus, pompoulik, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gahal, rouflus, randonus, uhel, leun a avel, avel gantañ leizh e benn, rok ha morgant.

Selbstgerechtigkeit b. (-) : lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., foug b., tro b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., rogentez b., rogoni b., randon g., balc'hder g., balc'hded b., morgañs b., ourgouilh g., lorc'haj g., gloriusted b., gloar b., fae g., brabañs g., revalc'hder g., kañfarderezh g., kañfardiz b., roufl g., modou bras lies., modou randonus lies.

selbstgeschrieben ag. : [gwir] dornskrivet.

Selbstgespräch n. (-s,-e) : unangomz b., embrezeg g. ; *Selbstgespräche führen*, embrezeg, unangomz, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag eñ, komz outañ e-unan.

Selbsteilungskraft b. (-,kräfte) : 1. difennoù naturel an organeg lies. ; 2. barregezh emreoliñ b.

Selbsteit b. (-) : 1. personelezh b., me g., hiniennelezh b. ; 2. [gwashaus] hiniennegezh b., emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b. ; 3. [preder.] identelezh b.

selbsterhlich ag. : 1. groñsveliek, tidel, mac'hom, mac'homus, mac'hus, aotrouniek, mestronius, tirantus, damani ; 2. rok, balc'h, otus, kaoc'hek, teilek, bras, emfizius, dichek, uhel, gloriüs, tonius, gobius, rouflus, lorc'hek, lorc'hus, brasonius, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gahal, groñs, grontek, morgant, ourgouilhus, brabañsus, randonus, pompus, pompadus, pompoulik, leun a valc'hder.

Selbsterherrlichkeit b. (-) : 1. groñsveli b., tiranterezh g., mac'homerezh g., gwaskerezh g., mac'herezh g., damani g. ; 2. lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., foug b., tro b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., rogentez b., rogoni b., randon g., balc'hder g., balc'hded b., morgañs b., ourgouilh g., lorc'haj g., gloriusted b., gloar b., fae g., brabañs g., revalc'hder g., kañfarderezh g., kañfardiz b., roufl g., modou bras lies., modou randonus lies.

Selbsterschaft b. (-) : unveliezh b., unveli b., pennroueelezh b., unpenniezh b.

Selbsthilfe b. (-) : 1. emzifenn g. ; 2. strivoù hiniennel lies. ; *zur Selbsthilfe greifen*, en em zibab, en em lipat, en em embreger, klask e ziluzioù, ober diouti, sachañ e ibil, dirouestlañ e neud, ober e dreuz e-unan, en em sachañ e-unan.

Selbsthilfegruppe b. (-,n) : strollad kenskoazell g.

Selbstinduktionsspule b. (-,n) : [tredan.] kanell eminduktiñ b., kanell emzeren b., beni emzeren b.

selbstisch ag. : [gwashaus] meañsus - emgar - digar - kar-e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ - sach d'e du - karg gantañ e-unan - douget dezhañ e-unan - fallakr - atav kontant da gemeret, mes james kontant da zioueret - a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.

Selbstjustiz b. (-) : dial g., veñjañs b., raveñch g., distrogwall g., heñvelboan b., emjustis b.

Selbstkenntnis b. (-) : emanaoudegezh b., emanaoud g., anaoudegezh an-unan b.

selbstklebend ag. : embeg.

Selbstkosten lies. / **Selbstkostenpreis** g. (-es,-e) : priz-koust g. ; *zum Selbstkostenpreis verkaufen*, gwerzhañ d'ar priz-koust.

Selbstkontrolle b. (-) : emouarn g., emreol b., emgenreizh b., emgenreizhadur g., emvestroni b., emvestroniezh b., mestroni war e gorf b., dalc'h g., emzalc'h g., poell g.

Selbstkostenverlag g. (-s) : *Veröffentlichung über einen Selbstkostenverlag*, embannadur war-goust an aozer g.

Selbstkostenanteil g. (-s,-e) / **Selbstkostenbeteiligung** b. (-,-en) : [kretadurioù] frañchiz g., lodenn frejoù na vez ket digollet b., emgretadur g.

Selbstkostenpreis g. (-es,-e) : priz-koust g. ; *zum Selbstkostenpreis*, d'ar priz m'eo koustet.

Selbstkritik b. (-,-en) : emvarn b., emvarnadenn b.

selbstkritisch ag. : leun a skiant emvarn, emvarn.

Selbstlader g. (-s,-) : pistolenn emgefre b.

Selbstlaut g. (-s,-e) : [yezh.] vogalenn b. ; *nasaler Selbstlaut*, vogalenn-fri b., vogalenn friet b., frienn b. ; *oraler Selbstlaut*, vogalenn-c'henoù b.

Selbstlerner g. (-s,-) : emzeskad g., emzesker g.

Selbstlernerin b. (-,-nen) : emzeskadez b., emzeskerez b.

Selbstliebe b. (-) : emgarantez b., karantez an-unan b., narsiselezh b., narkisegezh b., meañs b.

selbstlos ag. : diemunanek, hael, largentezus, diemgar, emroüs, emginnig, diarboell, dilorc'h, hentezkarour, tudkarour, arallgar.

Selbstlosigkeit b. (-) : diemunanegezh b., diemzamant g., emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emro g., emouestl g., emouestlerez g., emginnig g., diarboell g., hentezkarouriezh b., tudkarouriezh b., arallgarouriezh b.

Selbstlötung b. (-,-en) : [tekn.] souderezh aotogenek g., keveldeuziñ g.

Selbstmitleid n. (-s) : trueziñ ouzh an-unan g.

Selbstmord g. (-s,-e) : emlazh g., emlahadenn b., emlaherezh g., emzistruj g., emzistrujadenn b., emlahañ g., emlahañ a-youl g. ; *Selbstmord begehen*, en em zistrujañ, en em lazhañ, emlahañ, en em wallañ, en em ober, en em forsiñ war gein an Aotrou Doue ; *ehrer Selbstmord als Sklaverei*, va emlazh kentoc'h eget bezañ sklav, gwell eo ganin mervel eget bezañ sklav.

Selbstmordanschlag g. (-s,-anschläge) /

Selbstmordattentat n. (-s,-e) : gwalldaol emlazh g.

Selbstmörder g. (-s,-) : emlazher g., emzistrujer g.

Selbstmörderin b. (-,-nen) : emlaherezh b., emzistrujerez b.

selbstmörderisch ag. : emlazhus, emzistrujus ; *selbstmörderische Gedanken*, c'hoantoù (broudoù, luskou) emlazh lies.

Selbstmordversuch g. (-s,-e) : arnod en em zistrujañ g., esae en em lazhañ g., gwechad klask en em lazhañ b., argeziad emlahañ g.

Selbstprüfung b. (-,-en) : emvarn b., emvarnadenn b., emsellerezh g., emsell g., imbroud-spered g., enklask war e goustiañs g.

selbstredend ag. : anat, splann.

Selbstregierung b. (-) : emrenerezh g., emrenadur g., emreizherezh g. ; *keine Selbstregierung besitzen*, bezañ diemren.

selbstregulierend ag. : gant reoliadur emgefre, hag a c'hall en em reoliañ.

Selbstregulierung b. (-) : 1. reoliadur emgefre g. ; 2. [skiantoù] homeostaz g., rezdalc'h g.

Selbstreinigung b. (-) : emburadur g.

Selbstreinigungskraft b. (-,-kräfte) : barregezh emburaat b.

selbstschuldnerisch ag. : *selbstschuldnerische Bürgschaft*, kengretadenn warantiñ b.

selbstschreibend ag. : ... enroller.

Selbstschutz g. (-es) : emziwall g., emzifenn g., emzifennerezh g.

selbstsicher ag. : emfizius, disaouzan, dizaon, dispont, hardizh, her, dilent, distag ; *er ist selbstsicher*, disaouzan eo, ur paotr distag eo, n'en deus ket aon rak e anv (rak e skeud), dizaon (dispont, hardizh, dilent, her, diabaf) eo, nerzh-kalon en deus, n'eo ket moan e galon, blev en deus war e jave, ne red ket gwad irvin en e wazhied, ne red ket gwad panez en e wazhied, kribell en deus.

Selbstsicherheit b. (-) : emfiziañs b., disaouzan g., dilentegezh b., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b. ; *er gewinnt an Selbstsicherheit*, kemer a ra muioù-h-mui a hardizhegezh, hardishaat a ra bemdez, diabafañ a ra.

selbstständig ag. : dizalc'h, war e gont e-unan, en e gont e-unan, en e beadra, distag, emren, emskor ; *selbstständiger Erwerbstätiger*, frankvicherour g., labourer dizalc'h g., labourer war e gont e-unan g. ; *selbstständiger Beruf*, frankvicher b. ; *die Kinder zu selbstständigem Handeln befähigen*, lakaat ar vugale e doare (e tro, e tu, e par, e stad) da vezañ emren ; *selbstständig sein*, bezañ dizalc'h, bezañ emren, ober e stal e-unan, bezañ war e gont e-unan, bezañ en e gont e-unan, bezañ en e beadra, bezañ emskor ; [kenw.] *sich selbstständig machen*, sevel (krouiñ) un afer, en em ziazezañ, mont war e gont.

Selbstständige(r) ag.k. g./b. : frankvicherour g., frankvicherourez b., labourer dizalc'h g., labourerez dizalc'h b., labourer war e gont e-unan g., labourerez war he c'hont hec'h-unan b.

Selbstständigkeit b. (-) : emrenerezh g., emreizherezh g., emren g., emrenadur g., emvelestrezezh g.

Selbststeueranlage b. (-,-n) : stramm emstur g.

Selbstsucht b. (-) : emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b., kleñved an emgarantez g. ; *Selbstsucht kann die anderen nur ärgern*, kasaas eo ar me.

selbstsüchtig ag. : meañsus, emgar, digar, kar-e-unan, evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ, sach d'e du, dihegar, fallakr, a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut, brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.

selbsttätig ag. : emgefre, emgefreek, emlusk, emfiñv, emfiñvus. ; *selbsttätige Aufziehleine*, siblenn digeriñ emgefreek b., senklenn digeriñ emlusk b.

Selbsttätigkeit b. (-) : emfiñverezh g.

Selbsttäuschung b. (-,-en) : emdouellerezh g.

Selbstüberhebung b. (-) : emfiziañs b., gloriusted b., emlorc'h g., gloar b., emvud g./b., sell uhel war an-unan

g., lorc'hentez b., uhelegezh b., roufl g. ; *Selbstüberhebung kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

Selbstüberschätzung b. (-) : dreistprizadur talvoudegezh an-unan g.

Selbstüberwindung b. (-) : luskoù evit trec'hiñ war an-unan lies., luskoù evit trec'hiñ war pistigoù e galon lies., luskoù evit stourm enep lañs e galon lies., luskoù evit trec'hiñ war froudoù e galon lies., strivoù evit trec'hiñ war lusk e galon lies., strivoù evit moustrañ war luskadoù e galon lies., strivoù evit moustrañ e ziegi lies., luskoù evit gwellaat lies. ; *das hat mich viel Selbstüberwindung gekostet*, ur bec'h e oa bet din ober an dra-se, gwall ziaes em boa kavet ober an dra-se, ur gwall reuz e oa bet din ober an dra-se, kavet em boa da gochañ gant an dra-se, an dra-se em eus bet da badout gantañ, kavet em boa da gochañ ouzh an dra-se, kavet em boa da gochañ oc'h ober an dra-se, krog am boa bet d'ober an dra-se, krog a-walc'h am boa bet d'ober an dra-se, gwall grog am boa bet d'ober an dra-se, kavet em boa krog d'ober an dra-se, kavet em boa krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavet em boa gwall grog d'ober an dra-se, gwe am boa bet oc'h ober an dra-se.

Selbstunterricht g. (-s) : emzeskerezh g.

Selbstursache b. (-,n) : abeg an-unan g., arbenn an-unan g., kaoz an-unan b.

Selbstverachtung b. (-) : emzispiz g., dispriz evit an-unan g., re vras izelegezh b.

Selbstverblendung b. (-) : emzallidigezh b.

Selbstverbrennung b. (-) : tanemlazh g., emlazh dre an tan g.

Selbstvergessenheit b. (-) : emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emro g., emroidigezh b., emouestl g., emouestlerez b.

Selbstvergötterung b. (-) : emazeulidigezh b., narsiselezh b., narkisegezh b. ; *Selbstvergötterung kann die anderen nur ärgern*, kasaus eo ar me.

Selbstverlag g. (-s) : [skrivagner] embannadur war e gont e-unan g.

Selbstverleugnung b. (-) : emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emro g., emroidigezh b.

Selbstverschluss g. (-es,-verschlüsse) : prener emgefre g.

Selbstverschulden n. (-s) : kiriegezh ar c'hreataad b.

selbstverschuldet ag. : c'hoarvezet dre giriegezh ar c'hreataad.

Selbstversenkung b. (-,en) : kasidigezh bag an-unan d'ar strad b., goueledadur bag an-unan g.

Selbstversorger g. (-s,-) : 1. [gwir] ketaer dre wir g., kenhêr dre wir g. ; 2. den hag a vev en un doare aotark g., emvaster g.

Selbstversorgung b. (-) : emvastañ g., emvasterezh g., ekonomiezh kloz b., emwalc'h g., klozarmerzh g.

Selbstversorgungsland n. (-s,-länder) : bro emwalc'h b.

selbstverständlich ag. : anat, splann ; *das ist ja selbstverständlich*, na petra 'ta, anat eo, anat deoc'h, un dra anat eo, roet eo da glevet, kement-se a ya da-heul, un dra anat d'an holl eo kement-se, ne dalv ket lavaret an dra-se.

Adv. : evel-just, evel just ha rezon, a-dra-sklaer, anat dit ! anat deoc'h ! forset mat, sañ ! aes eo gouzout ! brav eo gouzout ! kaer eo gouzout ! ; *selbstverständlich werden*

sie noch einige Zeit hier bleiben, anat eo e vanint ur pennad amañ c'hoazh.

Selbstverständlichkeit b. (-) : anadurezh b.

Selbstverständnis n. (-ses) : emskeudennerezh g., skeudenn an-unan b.

Selbstverstümmelung b. (-,en) : emc'hloazañ g., emc'hloaziadur g., emvac'hagnadur g., emvuturniezh b.

Selbstversuch g. (-s,-e) : taol-arnod war an-unan g.

Selbstverteidigung b. (-) : emzifenn g., emzifennerezh g., emziwall g.

Selbstvertrauen n. (-s) : emfiziañs b. ; *jemandes Selbstvertrauen stärken*, sershaat u.b. war e gilhorou, silañ emfiziañs e kalon u.b., tommañ kalon u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ emfiziañs d'u.b., kreskiñ emfiziañs u.b.

Selbstverwaltung b. (-) : emvelesterezh g., emvererezh g., emveradur g., emverañ g., emrenerezh g., emreizherezh g., emrenadur g.

Selbstverwaltungskörperschaft b. (-,en) : strollegezh tiriadel emren b.

Selbstverwirklichung b. (-) : bleuniadur ar bersonelezh g., diorroadur ar bersonelezh g., bleuñvadur ar bersonelezh g.

Selbstwählerfernverkehr g. (-s) : pellgomzadennoù etrekêrel war-eeun lies.

Selbstwertgefühl g. (-s) / **Selbstwertschätzung** b. (-) : emvri g., emvriegezh b.

selbstwillig ag. : pennek, kilvers, dibleg, aheurtet, hag a ya da-heul e benn, hag a ya da-heul, techet da sentiñ ouzh e benn, amjestr, treuz, kilpennek, tev e voned, diaes ober outañ.

selbstwirkend ag. : emgefreek, emgefre, emlusk.

selbstzeichnend ag. : ... enroller.

selbstzerstörerisch ag. : emzistrujus, emzispennus.

Selbstzerstörung b. (-) : [tekn.] emzistrujerezh g., emzistrujidigezh b.

selbstzufrieden ag. : karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voded, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, pennboufet gant an ourgouilh.

Selbstzündung b. (-) : enaou emgefre g., enaouadur emgefreek g., enaouerezh emgefre g.

Selbstzweck g. (-s,-e) : pal en unan g., amkan anezhañ e-unan g., pal evitañ e-unan g., amkan evitañ e-unan g., pal dizave g., amkan dizave g.

Selbstzweifel g. (-s,-) : [bred.] monead-c'hwitañ g.

selchen V.k.e. (hat geselcht) : [kegin.] mogediñ.

Selcher g. (-s,-) : marc'hadour boued mogedet g.

Selchfleisch n. (-es) : [kegin.] kig mogedet g., kig saoz g., [dre fent] moru Menez-Are g.

selektieren V.k.e. (hat selektiert) : dibab, rakdibab, diuzañ, choaz, diveskañ, selektiñ.

Selektion b. (-,en) : dibab g., dibabadur g., dibaberezh g., rakdibab g., diuz g., choaz g., selektiñ g., selektadur g. ; *natürliche Selektion*, dibaberezh naturel g., dibaberezh-natur g., dibaberezh an natur g., diuzouennañ naturel g. ; *künstliche Selektion*, gouennidabadur g., diuzouennerezh g., diuzouennañ g.

selektiv ag. : dibabus, ... dibab, diuzel, diuzus, divesk.

Selen n. (-s) : [kimiezh] seleniom g.

Selenograf g. (-en,-en) : loarour g.

Selenographie b. (-) : loarouriezh b.

Selett n. (-s,e) : toser g.

Selfmademan g. (-s, Selfmademen) : self-made-man g.

selig ag. : 1. gwenvidik, gwenved, eürus, fortunius ; *selig sind, die da geistig arm sind*, eürus ar re baour er spered ; *selig sind, die Verfolgung leiden um der Gerechtigkeit willen*, eürus ar re a zo gwallgaset abalamour d'ar reizhder ; [dre fent] *selig sind, die nicht sehen und doch glauben*, eürus ar re n'o deus ket gwelet hag o deus kredet ; *wer's glaubt, wird selig*, un inosant neb a gred an dra-se ! va botez ! va chakod ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! ya, war lost al leue ! ; „*ich bin bald wieder da !*“ - „*wer's dir glaubt, wird selig !*“, ne vin ket pell gant va zro ! - nann da ! ; *selig sprechen*, disklêriañ gwenvidik, gwenvidikaat, lakaat war roll an dud eürus, lakaat e renk an eüruzien, lakaat e renk an dud eürus ; *jemanden selig preisen*, kavout d'an-unan ez eo u.b. eürus, disklêriañ gwenvidik u.b. ; *selig werden*, gwenvidikaat, ober e silvidigezh ; *selig sterben*, finvezañ e stad vat (Gregor), mervel evel ur gwir gristen ; *Gott hab ihn selig !* Doue d'e bardono ! bennozh Doue war e anv ! ; *die Seligen, die Seliggesprochenen*, an eüruzien lies., ar re wenvidik lies., ar wenvidien lies., meuriad gwenvidik ar re zivarvel g., an eneoù gwenvidik lies., ar speredoù gwenvidik lies. ; *nur in der Kirche kann man selig werden*, er-maez eus an iliz n'eus silvidigezh ebet ; *selig machend*, gwenvedikaus, santifius ; *die selig machende Gnade*, ar c'hras santifius b. (Gregor) ; *Insel der Seligen*, porzh ar joa g.

2. *mein seliger Großvater*, va zad-kozh, Doue e (d'e, r'e) bardono - va zad-kozh, Doue d'e bardoniñ - va zad-kozh, dirak Doue ra vezo e ene - va zad-kozh, bennozh Doue war e anv - va zad-kozh a zo bet ; *die Seligen*, ar re varv lies., ar re dremenet lies., an Anaon lies., ar re a zo bet lies. ; *mein Vater selig*, va zad, Doue d'e bardono - va zad, bennozh Doue war e anv.

3. *jeder soll nach seiner Art selig werden*, pep hini a vev hervez e blijadur, pep hini a vev evel ma plij gantañ, pep hini a vev diouzh diouzh ma plij gantañ, pep hini en e ziviz, pep hini diouzh e ziviz, pep hini diouzh e roll, pep hini en e roll, pep hini a ra e c'hiz, pep hini en e c'hiz, pep hini a gav mat evel ma ra ; *ganz selig sein*, a) bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ dibradet, bezañ e barr al levenez, bezañ leun-barr a levenez, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ laouen evel an deiz, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol ; b) bezañ tomm d'e fri, bezañ digadao, bezañ kazeg, bezañ hanter gazeg, bezañ loufok, bezañ un toulladig gant an-unan, bezañ ar ouenn gant an-unan, bezañ erru gleb e c'henoù, bezañ ur banne e-barzh e fas, bezañ suilhet, bezañ a-strew, bezañ tommet d'an-unan, bezañ ur banne dindan e fri, bezañ bezañ trenk e doull, bezañ lañset-mat, bezañ e ratre vat, bezañ tomm d'e veg ha bec'h d'an-unan o lakaat neud en nadoz, kaout ur picherad, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ evet d'an-unan, bezañ ur friad gant an-unan, bezañ ganti, bezañ e-barzh, bezañ lous e fri, bezañ erru lous e fri, kaout ur mouchig avel en e letern, bezañ damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, hanter vezv, enaouet, bistenket,

tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, penndommet, chokolad, abafet), bezañ damdomm d'an-unan, bezañ evedik d'an-unan, bezañ tommedik d'an-unan.

... **selig** ag. : *vertrauensselig*, leun a fiziañs, fizius ; *saumselig*, dale (dilerc'h) gantañ, diwezhat.

Seligkeit b. (-) : 1. eürusted b., gwenvidigezh b. ; 2. [relij.] eürusted b., gwenvidigezh b., joaioù lies., silvidigezh b., salvder g., salvded b., klod Doue g., klod an uhelderioù g., peoc'h an Neñv g., gloar ar baradoz b. ; *ewige Seligkeit*, eürusted peurbadel b., silvidigezh an ene b., joaioù lies. ; *die ewige Seligkeit erlangen (gewinnen)*, ober (tizhout) e silvidigezh, kas e silvidigezh da benn.

Seligmachung b. (-,en) : [relij.] gwenvidikadur g.

Seligpreisung b. (-,en) : [relij.] kanmeulerezh g.

Seligprechung b. (-,en) : [relij.] gwenvidikadur g.

Sellerie g. (-,-/s) / b. (-,-) : [louza.] ach str., achenn b.

selten ag./Adv. : digunvez, digustum, divoas, rouez, dibaot, divoutin, iskis, ral, distank, gloev, boull, tanav, skars, ken rouez hag an aour, n'eus ket nemeur eveltañ, evel ma ne weler ket nemeur, a-wechoùigoù, a-wechigoù, dibaot a wech, ral a wech, nemeur ; *je seltener eine Ware ist, desto höher steigt ihr Preis*, ar rouezded a laka priz ar marc'hadourezhioù da greskiñ ; *selten wie ein weißer Rabe*, ken rouez hag un neizh logod e skouarn ur c'hazh ; *Fledermäuse lassen sich am hellen Tag selten blicken*, ur ral eo gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo ma vez gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo ma weler un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo e vefe gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, dibaot eo gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, dibaot a wech e vez gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz ; *hierhin verirrt sich selten ein Fremder*, rouez e vez gwelet unan a-vaez-bro o tremen dre amañ, ur ral eo gwelet unan a-vaez-bro o tont du-mañ, dibaot eo gwelet unan a-vaez-bro o tont du-mañ, dibaot a wech e vez gwelet unan a-vaez-bro o tont du-mañ, dibaot eo d'unan a-vaez-bro dont du-mañ, ne zeu nemet dre ral unan a-vaez-bro du-mañ ; *nicht selten*, alies a-walc'h, aliesik a-walc'h ; *es gibt nichts Seltenes daran*, n'eo ket iskis tamm ebet, n'eo ket un dra iskis da welet ; *er geht selten in die Stadt*, dibaot eo dezhañ mont e kêr, ne ya nemet ral e kêr, ral a wech e ya e kêr, ne ya nemet dre ral e kêr, dibaot a wech e ya e kêr, n'eo ket boas da vont e kêr ; *er lässt sich selten in der Kirche blicken*, ne dosta ket pikol d'an iliz ; *er geht immer seltener in die Kneipe*, nebeutaat a ra da vont d'an ostaleri, rouesaat a ra da vont d'an ostaleri ; *er geht nur selten in die Kneipe*, ne vez ket gwelet divat en davarn, ne vez (ket) gwelet nemeur en ostaleri ; *er lacht selten*, ne c'hoarzh nemeur, ne c'hoarzh nemet dre ral ; *warum denke ich so selten an sie ?* perak e soñjan ken gloev enni ? ; *eine Stiefmutter bringt selten die gleichen Gefühle für fremde Kinder auf, wie für eigene*, dibaot lezvamm a gar bugale all keit hag he re, dibaot eo e garfe ul lezvamm bugale all keit hag he re ; *ein seltener Vogel*, ur paotr ral g., ur paotr n'eus ket nemeur eveltañ g., ur paotr evel ma ne weler ket nemeur g., un ibil g., ul labous g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., ul labous iskis a zen g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., un tamm paotr iskis

g., un oristal g., un oristal a zen g., ur pichon g., ur brav a bichon g., ur pitaouenneg g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., un orin g., un orin den g., un orin a zen g., ur pipi g., ur mailhard g., un istañsour g., un istrelog g., ur gwikefre g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., ur pitouch g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dioutañ e-unan g., un den dezhañ e-unan g., un den espar g. ; *seltener Fall*, kaz hag a zo dibaot g. (Gregor), tra rouez g., degouezh divoas g., afer espar b. ; *seltene Energie*, startijenn divoas b., startijenn espar b., deltu divoas g. ; *selten vorkommendes Wort*, ger rouez g. ; *möglichst selten*, an nebeutañ ar gwellañ, bihanañ ma c'hallan, an nebeutañ ma c'hallan ; *er trinkt nur selten Wein*, ar gwin a ev a zo tanav, ne ev nemeur a win, n'eo ket boas da evañ gwin ; *ich trinke nur selten Kaffee*, ne evan nemeur a gafe, n'on ket boas da evañ kafe, ar c'hafe a evan a zo tanav ; *er kommt nur selten zu Besuch*, ne vez ket skubet war e lerc'h alies, ne zeu nemet ral d'hor gwelet ; *er bekommt selten Besuch*, rouez eo an dud a ya d'e welet ; *seltener werden*, dibaotaat, rouesaat, tanavaat, gloevaat, skarsaat, boullaat ; *seltener werden lassen*, dibaotaat, rouesaat, tanavaat, gloevaat, teuziñ, skarsaat.

Seltenheit b. (-, -en) : rouezded b., rouezder g., rouezded b., skarster g., skarsted b., tra dibaot g., istrogell b., ardigell g./b., tra souezhus g., tra iskis g., istrogell tra g., estrañjeri b., esparadenn b., gwikefre b. ; *eine Seltenheit*, ur ral g. ; *in der Bretagne sind romanische Kirchen eine Seltenheit*, rouez eo an ilizoù romanek e Breizh.

Seltenheitswert g. (-s) : *von Seltenheitswert sein*, *Seltenheitswert haben*, bezañ un ardigell, bezañ un dra iskis.

Selters n. (-, -) / **Selterswasser** n. (-s) / **Selterwasser** n. (-s) : dour-flistr g., dour gazez naturel g.

seltsam ag. : digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, iskis e neuz, iskis da welet, espar, droch, drol, kurius, estrañch, pitaouennek, kuladus, souezhus, iskriv, loukes, sebezus, estonus, dic'hiz, amc'hiz, chin, dizeur, ivin, dispar ; *seltsame Geschichten erzählen*, reiñ paribolennoù drol da glevet ; *das ist doch seltam !* un dra da gompren eo ! un dra sebezus eo ! un dra estonus eo ! se 'zo kurius !

selsamerweise Adv. : en un doare iskis, en un doare souezhus.

Seltsamkeit b. (-, -en) : iskisted b., iskister g., esparded b., esparder g., souezhuster g.

Sem g. : [Bibl] Sem g.

Semantem n. (-s, -e) : [yezh.] sterad g.

Semantik b. (-) : [yezh.] steroniezh b., semantik g., ,steradur g.

Semantiker g. (-s, -) : [yezh.] steroniour g.

Semantikerin b. (-, -nen) : [yezh.] steroniour b.

semantisch ag. : [yezh.] steroniel, semantikel ; *semantisches Feld*, sterva g., tachenn-ster b., talvoudegezh b. ; *semantisches Bewusstsein*, emskiant steroniel b.

Semaphor n. (-s, -e) : 1. arouezva g. ; 2. [stlenn.] semafor g.

Semester n. (-s, -) : c'hwec'hmiz g., c'hwec'hmiziad g., c'hwec'hmizvezh g., hantervloaz g., pennbloaz g.

Semesterferien lies. : vakañsoù c'hwec'hmiziek lies., vakañsoù hantervloaziek lies.

Semifinale n. (-s, -/-s) : [sport] hanterc'hourfenn g.

Semikolon n. (-s, -s) : [moull., yezh.] pik-skej g., pik-virgulenn g., gourskej g.

Seminar n. (-s, -e) : 1. [skol-veur] bodad-studi g., kendaal b., kendiviz g. ; 2. staj g., seminar g., bodad stummañ g. ; 3. [skol-veur] ensavadur g. ; 4. [relij.] kloerdi g.

Seminararbeit b. (-, -en) : rentañ-kont seminar g., rentañ-kont stummadur g.

Seminarist g. (-en, -en) : 1. kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer] ; *er ist Seminarist*, war ar studi beleg emañ, emañ war ar studi da vont da veleg ; 2. studier en ur skol-vistri g.

Seminarschein g. (-s, -e) : testeni stummadur g., testeni-studi g.

Semiotik b. (-) / **Semiologie** b. (-) : 1. arouezoniezh b., semiologiezh ; 2. [mezeg.] azonouriezh b.

Semit g. (-en, -en) : Semit g.

Semitin b. (-, -nen) : Semitez b.

semitisch ag. : 1. semit ; 2. [yezh.] semitek.

Semitismus g. (-) : semitegezh b.

Semivokal g. (-s, -e) : [yezh.] hantervokalenn b., damvokalenn b., damgensonenn b., hantergensonenn b.

Semmel b. (-, -n) : 1. baraig g. ; 2. [dre skeud.] *das geht weg wie frische Semmeln*, *das geht ab wie warme Semmeln*, hewerzh eo ar varc'hadourezh-se ken ez eo, ar varc'hadourezh-se a ya er-maez, gwerzh vat a zo d'ar varc'hadourezh-se, an diskrap (foar an arigrap, ar beilh, ar skrap, prez, mall) a vez war ar varc'hadourezh-se, an dud a lamm war ar varc'hadourezh-se, firbouch a zo endro d'ar varc'hadourezh-se, en em skeiñ a ra an dud a-dreuzoù war ar varc'hadourezh-se, skeiñ a ra an dud war ar varc'hadourezh-se, an dud a beg war ar varc'hadourezh-se, ar varc'hadourezh-se a gav fred diouzhtu, ar varc'hadourezh-se a vez kalz a fred warno, ar varc'hadourezh-se a gav sav diouzhtu, evel krampouezh ez a an dra-se gant an dud, evel krampouezh e vez gwerzhet an dra-se, herrek e ya an dud d'ar varc'hadourezh-se, herrek e ya an dud d'ar varc'hadourezh-se, an dra-se a ya e skrap.

semmelblond ag. : melen-sklaer.

Semmelbrösel lies. : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] paladur g., dibaladur g., digreunadur g.

Semmelklößchen n. (-s, -) : [kegin.] boulig kig ha bara b., pouloudenn kig ha bara b.

Semmelknödel g. (-s, -) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] boulig kig ha bara b., pouloudenn kig ha bara b.

Semmelmehl n. (-s) : [kegin.] paladur g., dibaladur g., digreunadur g.

Semmelpilz g. (-es, -e) : [louza.] broudog g.

Semmelstopfepilz g. (-es, -e) : [louza.] broudog gwenn g.

Semnon g. (-s) : [stêr] *der Semnon*, ar Sevnog g.

sen. ag. : [berradur evit *senior*] tad g.

Senat g. (-s, -e) : 1. [polit., istor] sened g., senez b. ; 2. [gwir] lez-varn b. ; 3. [skolioù-meur] kuzul-merañ g.

Senat- : senedourel, ... ar sened.

Senator g. (-s, -en) : [polit., istor] senedour g.

Senatorenstand g. (-s) / **Senatorenschaft** b. (-) : [Henamzer, Roma] urzh ar senedourien g., stad a senedour b.

Senatorin b. (-, -nen) : [polit.] senedourez b.

senatorisch ag. : [polit., istor] senedourel.

Senatsbeschluss g. (-es,-beschlüsse) : [polit., istor] dekred ar sened g. ; *auf Senatsbeschluss*, dre dekred ar sened.

Send g. (-s,-e) : [relij.] sinod g., senez b.

Sendbote g. (-n,-n) : 1. dileuriad g., kannad g. ; 2. [relij.] misioner g., abostol g.

Sendbrief g. (-s,-e) : lizher g.

Sendeanlage b. (-,-n) : [skingomz] skingaser g., pellgelaouer g., pellgelaouerez b., kaser skinoù g.

Sendeanstalt b. (-,-en) : savlec'h skingomz g., savlec'h skinwel g.

Sendeberreich g. (-s,-e) : emled ur skingaser g., tolead goloet g., tolead pakañ g.

Sendefolge b. (-,-n) : 1. roll ar skingasadennoù g., roll an abadennoù g. ; 2. heuliadenn b., heuliad g., feilheton g., stirad skingasadennoù g.

Sendegebiet n. (-s,-e) : tolead goloet g., tolead pakañ g.

Sendegerät n. (-s,-e) : [skingomz] skingaser g., pellgelaouer g., pellgelaouerez b., kaser skinoù g.

Sendemast g. (-s,-en/-e) : peul skingas g.

Senden n. (-s) : kasidigezh b., kas g., kasadenn b.

senden¹ V.k.e. (sandte / sendete // hat gesandt / hat gesendet) : kas, daveiñ, postañ ; *ein Paket als Eilgut senden*, kas (daveiñ) ur pakad a-dizh (a-herr-bras, gant herr bras) ; *einen Gruß an jemanden senden*, kas e c'hourc'hemennoù d'u.b. ; *eine E-Mail senden*, posteliñ ; *nach dem Arzt senden*, kas davit ar mezeg.

senden² V.k.e. (sendete / hat gesendet) : [skingomz] skingas, skinañ, bannañ.

V.gw. : skingas, pellgelaouiñ, skingelaouiñ, skingomz.

Sendepause b. (-,-n) : ehan g.

Sendeplan g. (-s,-pläne) : roll ar skingasadennoù g., roll an abadennoù g.

Sender g. (-s,-) : 1. kaser g., treuzkaser g. ; 2. skingaser g., pellgelaouer g., pellgelaouerez b., kaser skinoù g., P. radio g. ; *auf einen anderen Sender umschalten*, cheñch skingaser ; *Reichweite eines Senders*, emled ur skingaser g. ; *etwas über die Sender bekannt geben*, skingas udb, reiñ keal eus udb dre ar skingomz, diskuliañ udb dre ar skingomz, reiñ anaoudegezh eus udb dre ar skingomz, reiñ keloù eus udb dre ar skingomz, reiñ udb da c'houzout (da anavezout) dre ar skingomz, kemenn udb dre ar skingomz, ditourañ diwar-benn udb dre ar skingomz, titouriñ diwar-benn udb dre ar skingomz, kelaouiñ diwar-benn udb dre ar skingomz, reiñ liv eus udb dre ar skingomz, reiñ disaouzan eus udb dre ar skingomz, bannañ udb dre ar skingomz.

Senderraum g. (-s,-räume) : [skingomz, skinwel] studio skingaserezh g., skinlec'h g.

Sendereihe b. (-,-n) : heuliad g., heuliadenn b., feilheton g., stirad skingasadennoù g.

Sendesaal g. (-s,-säle) : studio skingaserezh g., skinlec'h g.

Sendeschluss g. (-es) : diwezh an abadennoù g.

Sendestation b. (-,-en) : kaslec'h g., skinlec'h g., skingaser g.

Sendezeit b. (-,-en) : tellad amzer b., troc'had amzer g. ; *die Sendezeit überziehen*, mont dreist an amzer signañ rakwelet, chom war skign en tu all d'an amzer rakwelet.

Sendgericht n. (-s,-e) : [relij.] sinod g., senez b.

Sendling g. (-s,-e) : dileuriad g., kannad g.

Sendrecht n. (-s) : [relij.] gwir sinod g., gwir senezel g.

Sendschein g. (-s,-e) : kemenn kasidigezh g.

Sendschreiben n. (-s,-) : lizher g.

Sendung b. (-,-en) : 1. kasadenn b., pakad g. ; *unzustellbare Sendung*, kasadenn na vez ket kavet he degemerer b., kasadenn reputuet b. ; *Einschreibesendung*, kasadenn erbedet b. ; *Sendung mit Wertangabe*, kasadenn gant talvoudegezh disklêriet b. ; 2. abadenn skingomz b., abadenn skinwel b., skingasadenn b., kasadenn skinwel b., kasadenn skingomz b. ; *Sendung nach Mittelosten*, skingasadenn etrezek ar Reter-Kreiz b., skingasadenn da-geñver ar Reter-Kreiz ; *eine Sendung moderieren*, kas un abadenenn en-dro ; 3. [dre skeud.] kefridi b., kefridiezh b., emell g., karg b., taol-kefridi g., galvedigezh b., planedenn b. ; *er glaubte fest an seine Sendung*, krediñ a rae kalonek en e blanedenn.

Senegal n./g. (-s/-) : 1. [bro] *der Senegal* g. (-), *Senegal* n. (-s), Senegal b. ; 2. [stêr] *der Senegal* (-), ar Senegal g.

Seneschall g. (-s,-e) : [istor] senesal g.

Senf g. (-s,-e) : 1. sezv g. ; 2. [dre skeud.] *seinen Senf dazu geben*, lakaat e damm pebr e-barzh ar soubenn, lakaat e damm bleud, saotrañ eoul war an tan, skuilhañ eoul war an tan, rustaat an traoù, c'hwedhañ e lodenn a drouz etre an dud, lavaret e damm ivez, lavaret e gomz ivez, distagañ e glapad ivez, digeriñ e flapenn evit begata ivez, digeriñ he forn evit gwrac'hellat ivez, digeriñ he beg evit gwrac'hiñ ivez, digeriñ e doull evit begata ivez.

Senfbüchse b. (-,-n) : pod-sezv g.

senffarben ag. / **senffarbig** ag. : a-liv gant ar sezv, el liv d'ar sezv, kenliv gant ar sezv, hag a zoug liv ar sezv.

Senfgas n. (-es,-e) : iperit g., gaz brezel g., gaz sezv g.

Senfgurke b. (-,-n) : [kegin.] kokombrez-bihan dre winegrenn str.

Senfkorn n. (-s,-körner) : greun sezv g.

Senfmehl n. (-s) : [kegin.] bleud sezv g.

Senfpapier n. (-s,-e) / **Senfpflaster** n. (-s,-) : [mezeg.] tarchelad g., palastr g.

Senfsoße b. (-,-n) : [kegin.] soubilh sezv g.

Senfumschlag g. (-s,-umschläge) : [mezeg.] tarchelad g., palastr g., [dre fent] kataflam g.

Senge b. (-,-n) : P. lordadenn b., bazhadoù lies., roustad g., kempenn g./b., fustadenn b., keuneudennadoù lies., frotadenn b., saead b., dres g., prad g., pred g., predad g., fraead g., fraeadenn b.

sengen V.k.e. (hat gesengt) : goupleskiñ, suilhañ, kraziañ, simuc'hiñ ; *die Sonne sengt die Blätter*, an heol a graz an delioù ; *die Haare sengen*, suilhañ ar blev.

V.gw. (hat gesengt) : rouzañ, suilhañ, kraziañ, goupleskiñ, devañ a-nebeudoù, glaouenniñ ; [dre skeud.] *sengen und brennen*, lakaat an tan hag ar gwall en ur vro, gwastañ ur vro dre an tan hag ar c'hleze, diskar ur vro dre an dir hag an tan, dizalbadiñ, entanañ ha lazhañ (Gregor).

sengend ag. : grizias, tomm-gor, tomm-grizias, gwrezus, leskidik, tanus, devus, suilhus ; *sengende Hitze*, gwrez tomm-grizias b., gratadenn b., tommder kriz g., pulluc'h b., pulluc'h tan b., fornez b., krazadenn b., krazien g.

sengerig ag. : c'hwezh an dev (ar grat, al losk, ar suilh, ar suilhet) gantañ, rouzet, suilhet, suilh, krazet, goulasket.

senil ag. : 1. kabac'h, deuet gourt gant an oad, gourdett gant ar gozhni, diskaret gant ar gozhni ; 2. [gwaschhaus] kripon, pampes, impopo, luo ; *senil gewordener Greis*, kripon pampes g., kripon impopo g., kripon luo g., magadenn b. ; *er ist senil*, hennezh a zo magadenn.

Senilität b. (-) : oad kripon g., kriponerezh g., kabac'hted b., kabac'hter g., eil bugaleaj g.

senior ag. *digemm* : henañ, koshañ, tad.

Senior g. (-s,-en) : 1. [sport] henañ g., henañ g. ; 2. den kozh g., den oadet g. ; *wir gehören jetzt zu den Senioren*, erru omp e renk ar re gozh, erru omp tud oadet, paket hon eus un tamm mat a oad, erru ez eus un tamm mat a oad deomp ; 3. tad g.

Seniorchef g. (-s,-s) : 1. tad g. ; 2. dean g.

Seniorchefin b. (-,-nen) : 1. mamm b. ; 2. deanez b.

Seniorenmannschaft b. (-,-en) : skipailh henaourien g.

Seniorenpass g. (-es,-pässe) : kartenn distaol evit an dud oadet b.

Seniorpartner g. (-s,-) : dean g.

Seniorpartnerin b. (-,-nen) : deanez b.

Senkblei n. (-s) : 1. plomenn-skouer b., neudenn-blom b., plom g. ; 2. [merdead.] plom g., gourhederez b., sonterez b., kailh-sont g., plomenn-sont b., sont g.

Senke b. (-,-n) : 1. diazezenn b., izelenn b., izelder g., gwaflez b., gwafleg b., gwantenn b., toullenn b., toull g., traoñ g. ; 2. [pesketaerezh] sac'h-drag g., ravanell b. ; 3. [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b.

Senkel g. (-s,-) : 1. las g., lietenn b., kordennig b. ; *Schuhsenkel*, las botoù g. ; 2. plomenn-skouer b., neudenn-blom b., plom g. ; 3. [dre skeud.] *die gehen mir auf den Senkel*, me a zo lor gant ar re-mañ, ar re-mañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a dorr va revr din, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, me 'zo erru dotu ganto, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanon da dreiñ da sot, lakaat a reont ac'hanon da goll va buoc'h vrizh, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, arabadiñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus, skeiñ a ra ar re-mañ war va elvaj ; *der geht mir langsam auf den Senkel*, hennezh a gresk em daoulagad.

Senkelknüpfen n. (-s) : ereerezh-hud g.

Senkelnadel b. (-,-n) : akuilhetenn b.

Senkelstift g. (-es,-e) : klaoutenn las b., pennklav las g.

senken V.k.e. (hat gesenkt) : 1. stouiñ, plegañ, gouzizañ, diskenn, digreskiñ, izelaat, soublañ, sankañ, diwintañ ; *den Kopf senken*, stouiñ (soublañ, plegañ) e benn ; *gesenkten Hauptes, mit gesenktem Kopf*, stouet e benn gantañ, soublet e benn gantañ, e benn pleget izel, en e zaoubleg, war zaoubleg, izel e benn ; *die Stimme senken*, komz izeloc'h, izelaat e vouezh ; *den Blick*

senken, soublañ e zaoulagad, sellet war-draoñ, sellet a-bouez-traoñ, sellet d'ar bro ar saout, plegañ e zaoulagad ; *seine Lanze senken*, gouzizañ e c'hoaf ; *seine Waffe senken*, gouzizañ e arm ; *jemanden in die Erde senken*, douarañ u.b., lakaat u.b. en douar ; *die Preise senken*, izelaat (diskenn, leiaat) ar prizioù, lakaat diskenn war ar prizioù, marc'hadmataat e brizioù, disteurel (disteuler) war ar prizioù ; *er hat die Miete gesenkt*, digresket en deus ar feurm, marc'hadmataet en deus ar feurm, leiaet en deus ar feurm ; *gesenkte Lage*, diskenn g., naou g., dinaou g., dirabañs b., diribañs b., diribañs b., roz g., tachenn war-naou b., gwantenn b. ; 2. [tekn.] peurdoullañ, toullañ-didoullañ, kleuzañ, keviañ, sonteal, sontañ ; 3. [labour-douar] plantañ skoultrou-red ; 4. *das Fieber senken*, lakaat an derzhienn da derriñ, troc'hañ an derzhienn, distanañ an derzhienn.

V.em. : **sich senken** (hat sich (t-rt) gesenkt) : 1. mont e goazh, koazhañ, gwantañ, gouzizañ, flakañ, flodiñ, izelaat, dont da bukañ ; *der Fußboden hat sich gesenkt*, deuet eo al leur-zi da bukañ ; *die Mauer senkt sich*, koazhañ (gouzizañ) a ra ar voger ; 2. stouiñ ; *die Fahnen senken sich*, stouiñ a ra ar bannieloù ; 3. [leur, douar] disac'hañ, gwantañ, bezañ gwak, gouzizañ, flakañ, gwanañ, koazhañ ; 4. [hentoù] diskenn, mont war-draoñ.

Senker g. (-s,-) : [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b., skoultr daoubennek g., skourr daoubennek g.

Senkfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù a-spluj lies., tennadeg a-spluj b.

Senkfuß g. (-es,-füße) : troad plat g.

Senkgarn n. (-s,-e) : [pesketaerezh] sac'h-drag g., ravanell b.

Senkgrube b. (-,-n) : puñs-diskarg g., foz aes b., foz kac'hat b., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.

Senkkasten g. (-s,-kästen) : 1. kambr-splujañ b. ; 2. genoù ur c'han-skarzhañ g.

Senkloch n. (-s,-löcher) : puñs-diskarg g., toull-diskarg g., toull-brutug g., distrouilh g., toull-distrouilh g.

Senklot n. (-s,-e) : plomenn-skouer b., neudenn-blom b., plom g.

Senknadel b. (-,-n) : sont g., sonterez b.

Senkrebe b. (-,-n) : [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b.

senkrecht ag. : eeun, pik, sonn, plom, sont, diaskouer, a-skouer, a-darzh, a-zerc'h, a-bik, a-blom, a-serzh, a-sonn ; *auf einer Geraden senkrecht stehen*, bezañ a-skouer d'un eeunenn, bezañ a-skouer gant un eeunenn, bezañ a-serzh war un eeunenn ; *eine senkrechte Linie fallen*, tresañ un eeunenn skouer ; *senkrechte Projektion*, projektadur ortogonel g., bannadur a-skouer g., bannadur diaskouer g. ; *senkrechte Stellung*, sonnder g., sonned b., plom g., dres g.

Adv. : sonn, a-blom, a-bik, a-sav-sonn, a-serzh, a-zerc'h, a-sonn, d'ar pik ; *das Flugzeug zieht senkrecht nach oben*, sevel a ra ar c'harr-nij a-blom (a-bik) d'an nec'h ; *bei Windstille steigt der Rauch senkrecht empor*, pa vez an amzer mik e sav ar moged pik ; *senkrecht nach oben werfen*, serzhvannañ.

Senkrechte ag.k. b. : [mat.] eeunenn skouer b., skouerenn b., serzhenn b.

Senkrechstart g. (-s,-s) : [nij.] dibradañ a-serzh g.

Senkrechstarter g. (-s,-) : **1.** [nij.] nijerez dibradañ a-serzh b. ; **2.** [dre skeud., den] marzh g., marzhenn b., meuliezh b.

Senkrechstarterin b. (-,-nen) : [dre skeud., den] marzh g., marzhenn b., meuliezh b.

Senkreis n. (-es,-er) : [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b., skoultr daoubennek g., skourr daoubennek g.

Senkrücken g. (-s,-) : [kezeg] kein puñset g. ; *Pferd mit Senkrücken*, marc'h puñset g., marc'h keinbant g., marc'h baskein g.

Senkschnur b. (-,-schnüre) : linenn sont b., linenn blom b.

Senkschraube b. (-,-n) : [tekn.] biñs sanket don b.

Senkung b. (-,-en) : **1.** flakadur g., gwantañ g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g. ; *Senkung der Sterberate*, koazhadur ar feur mervel g. ; **2.** diazezenn b., izelenn b., izelder g., gwaflez b., gwafleg b., gwantenn b., toullenn b., toull g., traoñ g. ; **3.** bihanadur g., digresk g., disteraat g., diskar g., diskenn g., izelidigezh b., rabat g. ; *Preissenkung*, rabat war ar priz g., diskenn war ar priz g., diskar a briz g., raval war ar priz g. ; **4.** [mezeg.] *Blutsenkung*, gouelezennadur (dilavadur) ar gwad g. ; **5.** [barzh.] silabenn didon b.

Senkwaage b. (-,-n) : areometr g., menter ar bec'h alkool en ul likor g.

Senna b. (-) : [louza.] sena g., sene g. (Gregor).

Senn g. (-s,-e) / **Senne**¹ g. (-n,-n) / **Senner** g. (-s,-) : [Alpoù] bugul g., maesaer g., paotr-saout g.

Senne² b. (-,-n) : brugeg b., lanneg b., peurvan-alpenn g., alpenn b.

Sennerei b. (-,-en) : [Alpoù] lochenn vaesaer b., lochenn vësaer b.

Sennerin b. (-,-nen) : [Alpoù] maesaerez b., mësaez b.

Sennesblätter lies. : [louza.] delioù sena lies., delioù sene lies.

Sennesstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] sena g., sene g. (Gregor).

Sennhütte b. (-,-n) : [Alpoù] lochenn vaesaer b., lochenn vësaer b.

Sensal g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] kourater g.

Sensalin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] kouratez b.

Sensation b. (-,-en) : sebez g., sebezenn b., sebezadur g., ansouezh g., souezhadenn b., trid-kalon g., darvoud g., degouezhadenn b., trivliadenn b., burzhud g., souezhadeg b., P. kridiennig b., skrijadennig b., hirisadennig b. ; *Sensation machen*, ober trouz bras, lakaat sebez, skeiñ speredoù an dud, souezhañ, sebezañ, esmaeañ.

sensationell ag. : sebezus, trivlius, trivliadus, ansouezhus, disheñvel, tridus, dispar, dreist.

sensationsbedürftig ag. : c'hoant trivliadennoù gantañ, c'hoant kridiennoùigoù gantañ, c'hoant skrijadennoùigoù gantañ, c'hoant hirisadennoùigoù gantañ, hag a blij dezhañ kridiennañ, hag a blij dezhañ skrijadenniñ, hag a blij dezhañ hirisadenniñ.

Sensationsblatt n. (-s,-blätter) : kazetenn flapaj b., kazetenn sebezñ b., kazetenn vrudailhoù b.

Sensationslust b. (-) : kuriusted vil b., ranellerezh displeg g., c'hoant kridiennoùigoù g., c'hoant skrijadennoùigoù g., c'hoant hirisadennoùigoù g., c'hoant trivliadennoù g.

sensationslüstern ag. : c'hoant trivliadennoù gantañ, c'hoant kridiennoùigoù gantañ, c'hoant skrijadennoùigoù gantañ, c'hoant hirisadennoùigoù gantañ, hag a blij dezhañ kridiennañ, hag a blij dezhañ skrijadenniñ, hag a blij dezhañ hirisadenniñ.

Sensationsnachrichten lies. : keleier sebezñ lies., brudailhoù lies., flapaj g.

Sensationsprozess g. (-es,-e) : prosez brudet bras g., kaoz brudet bras b.

Sense b. (-,-n) : **1.** falc'h b. [*liester* filc'hier] ; *mit der Sense mähen*, falc'hat, mediñ gant ar falc'h, lakaat ar falc'h dindan ar gwinizh ; *beim Mähen mit der Sense weit ausholen*, falc'hat a-dro-hir ; *Schneide einer Sense*, gwel g., plankenn g. [*liester* plankennoù, plenk], grem ur falc'h g., barvenn ur falc'h ; *eine Sense dangeln*, gwelat ur falc'h, goulazhañ ur falc'h, teneraat barvenn ur falc'h, ober barvenn d'ur falc'h, goveliañ ur falc'h, kargañ ur falc'h ; *Hamme einer Sense*, stag etre lavnenn ha troad ar falc'h g., lagad ur falc'h g., ruihenn ur falc'h b., gouzoug ur falc'h g. ; *eine mit einer Hamme versehene Sense*, ur falc'h lagadek b. ; *die Hamme einer Sense brechen*, dic'houzougañ ur falc'h ; *die Sense schwingen*, luskañ ar falc'h ; *Sense für die Algengernte auf See*, gilhotin b. ; **2.** [dre skeud.] *jetzt ist Sense ! trawalch ! a-walc'h eo ! brenn ! va gaol ! va revr gant an dra-se !* ; **3.** [dre skeud.] falc'h an Ankoù b., [e Breizh] morzhol an Ankoù g., kloc'h an Ankoù g. ; *das Todesgespenst mit seiner Sense hatte sich mir zugewandt*, erruet e oa an Ankoù gant e falc'h em c'heñver, edo skeud an Ankoù oc'h en em ledañ warnon, edo skeud paotr e falc'h oc'h en em ledañ warnon.

Sensenbaum g. (-s,-bäume) / **Sensengriff** g. (-s,-e) : charre-falc'h g., troad-falc'h g., kerv-falc'h g. ; *oberster Griff am Sensenbaum*, krommetenn b. ; *am Sensenbaum angebrachter Holzpflöck (Holzkeil)*, morailh g. ; *unterer Teil des Sensenbaums*, pitoez g. ; *einen Sensenbaum festkeilen*, gennañ ur charre g., klaviañ un troad-falc'h g., gennañ ur c'herv-falc'h.

Sensenmann g. (-s,-männer) : **1.** meder g., eoster g., falc'her g., falzer g., troc'her g. ; **2.** [lenn.] *der Sensenmann*, an Ankoù g., paotr e falc'h g., ar falc'her-noz g., ar falc'her dall g., hor Breur ar Marv g., an dognez vrizh b. ; *der Sensenmann hatte sich mir zugewandt*, erruet e oa an Ankoù gant e falc'h em c'heñver, edo skeud an Ankoù oc'h en em ledañ warnon, edo skeud paotr e falc'h oc'h en em ledañ warnon

Sensenstein g. (-s,-e) : higolenn b., maen-higolenn g., maen-lemmañ g., maen-falc'h g., maen-lemmer g., maen-goulazh g.

Sensenstiel g. (-s,-e) : charre g., troad-falc'h g., kerv-falc'h g. ; *oberster Griff am Sensenstiel*, krommetenn b. ; *am Sensenstiel angebrachter Holzpflöck (Holzkeil)*, morailh g. ; *unterer Teil des Sensenstiels*, pitoez g. ; *einen Sensenstiel festkeilen*, gennañ ur charre g., klaviañ un troad-falc'h g., gennañ ur c'herv-falc'h.

Sensenstrich g. (-s,-e) : andell b., steud str., regenn b.

sensibel ag. : 1. [bred.] fromidik, santidik, kizidik, trivlidik, tener, bouk e galon ; *mit jemandem nicht sensibel umgehen*, mont d'u.b. a-c'hin d'e vlev, mont dre heg d'u.b. ; 2. [mezeg.] gwiridik, kizidik ; 3. [fizik,kimiezh,tekn.] respontus, santidik.

Sensibelchen n. (-s,-) : P. santidig g., kizidig g. [*liester* kizidien], den kizidik-kaer g., den kizidik (santidik) betek re g., den kizidik dreist-kemm (dreist dalc'h) g., den peñver e galon g., den hag a lamm evit an disterañ tra g., kalon dener a zen g., chuchuenn b.

sensibilisieren V.k.e. (hat sensibilisiert) : 1. kelaouiñ ha kizidikaat ; *für etwas sensibilisieren*, kizidikaat ouzh udb, emskiantekaad ouzh udb ; 2. [mezeg.] gwiridikaat, kizidikaat, santidikaat.

Sensibilisierung b. (-,-en) : 1. kelaouiñ-kizidikaat g., kizidikaat g., kizidikadur g., emskiantekaad g. ; 2. [mezeg.] gwiridikaat g., gwiridikadur g., kizidikaat g., kizidikadur g., santidikaat g., santidikadur g.

Sensibilität b. (-) : 1. [bred.] santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b., trivlidigezh b., kantaezidigezh b. ; 2. [korf.] skiantaerezh g. ; 3. [mezeg.] gwiridigezh b., kizidigezh b. ; 4. [fizik,kimiezh,tekn.] respontuster g., santidigezh b.

sensitiv ag. : 1. santidik ; 2. kizidik dreist-kemm, kizidik dreist dalc'h, kizidik betek re, santidik betek re.

Sensitive b. (-,-n) : [louza.] a) gwiridig g. [*Mimosa pudica*] ; b) louzaouenn-ar-Werc'hez b. [*Impatiens noli-tangere*].

Sensor g. (-s,-en) : [tekn.] taper g., resever g., paker g., kaptor g., detekterez b., enanker g.

Sensordbildschirm g. (-s,-e) : [stlenn.] skramm stekiñ g., skramm touch g.

sensorisch ag. : skiantennel, santadel, santadurel.

Sensortaste b. (-,-n) : stokell spinañ b.

Sensualismus g. (-) : 1. blizoniezh b., blizoniezh b., friantegezh b. ; 2. [preder.] santadenouriezh b., santadelouriezh b.

Sensualist g. (-en,-en) : 1. blizoniour g., friantour g. ; 2. [preder.] santadenour g., santadelour g.

Sensualität b. (-) : blizoni b., likentez b., friantiz b., kreudegezh b.

sensuell ag. : blizoniel, blizoniek, friant, lik, plijadus, kreudek.

Sentenz b. (-,-en) : setañs b., berrlavarenn b., sturienn b., stur g., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., sturlavar g., krennlavarenn b., reolskrid g., sturreolenn b.

sentenziös ag. : paborek, setañsus.

sentimental ag. : fromidik, santidik, kizidik, trivlidik, tener, bouk e galon, santimantel, karantezel ; *sentimentale Liebe*, karantez-santad b.

Sentimentalität b. (-,-en) : esmaeüsted b., triviadelezh b., santidigezh b., santimantelezh b. ; *affektierte Sentimentalität*, brizhtenerded b., brizhtenerder g., falsteneridigezh b.

Sentimentalwert g. (-s,-e) : talvoud kantaezel g.

separat ag. : distag, disrann, disparti, diforc'h, a-ziforc'h, a-unanoù, digemmet diouzh ar re all, en e bart e-unan ; *die einzelnen Bände sind separat erhältlich*, tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanoù ; *die Milch wird separat gekocht*, berved e vez al laezh en e bart e-unan.

Separatabdruck g. (-s,-e) / **Separatabzug** g. (-s,-abzüge) : moulladenn a-ziforc'h b.

Separatfriede g. (-ns,-n) : peoc'h en e anv e-unan g. (Gregor), peoc'h a-ziforc'h g.

Separation b. (-,-en) : disrann g., disparti g., diforc'h g., diforc'hidigezh b., disrannadur g.

Separatismus g. (-) : [polit.] disrannelezh b., disrannerezh g., disrannouriezh g.

Separatist g. (-en,-en) : [polit.] disranner g., disrannour g., disranneler g.

Separatistin b. (-,-nen) : [polit.] disrannerez b., disrannourez b., disrannelezh b.

separatistisch ag. : [polit.] disrannel, disrannour.

Separator g. (-s,-en) : [tekn.] tronizherez b.

Séparée n. (-s,-s) / **Separee** n. (-s,-s) : saloñs prevez g.

separieren V.k.e. (hat separiert) : distagañ, disrannañ, rannañ, dispartiañ, digevreañ, digevredañ, diforc'h, diforc'hiañ.

Sepharde g. (-n,-n) / **Sephardi** g. (-,Sephardim) : Yuzev sefarat g.

sephardisch ag. : sefarat.

Sepia b. (-,Sepien) : 1. [loen.] morgad str., morgadenn b. ; *der hornige Schnabel der Sepien*, beg karn ar morgad g. ; *die schmiegsamen Fangarme der Sepien*, pivier gwevn ar morgad lies., brech'hoù gwevn ar morgad lies. ; *die Saugnäpfe der Sepien*, bronnoù ar morgad lies., spegoù ar morgad lies. ; 2. duad morgad g., sepia g.

sepiabraun ag. : a-liv gant ar sepia, el liv d'ar sepia, sepia.

Sepia-Eier lies. : [loen.] rezin-mor str., had morgad str., pochoù morgad lies.

Sepiaknochen g. (-s,-) : [loen.] gwerc'hez-vor b. [*liester* gwerc'hizi-mor], gwerc'hez b. [*liester* gwerc'hizi], pibid b., kein-morgad g., skouarn morgad b., askorn morgad g.

Sepiasturmtaucher g. (-s,-) : [loen.] tort-glas g.

Sepiatinte b. (-) : duad morgad g., sepia g.

Sepiazeichnung b. (-,-en) : tresadenn sepia b.

Sepp g. : Jop g., Jos g.

Sepsis b. (-, Sepsen) : [mezeg.] septikemiezh b., gwadlestegzh b.

September g. (-s,-) : Gwengolo g., miz Gwengolo g., miz Mendem g.

Septembersonne b. (-) : heolig Gwengolo g.

September-Springtide b. (-,-n) : mare bras Gwengolo g., morad bras Gwengolo g., nevez bras Gwengolo g., nevez Gwengolo g., reverzhi Wengolo b., reverzi Gwengolo g.

Septennat n. (-s,-e) : / **Septennium** n. (-s, Septennien) : seizhvloaziad g.

Septett n. (-s,-e) : [sonerezh] seizhbenveg g.

Sept-Îles lies. : *die Sept-Îles*, ar Jentilez b.

Septim b. (-,-en) : [Bro-Aostria] *sellit ouzh Septime*.

Septima b. (-, Septimen) : [kozh] seizhvet klas g.

Septimaner g. (-s,-) : [kozh] skoliad eus ar seizhved g.

Septime b. (-,-n) : [sonerezh] seizhenn b.

septisch ag. : kontammus, lestel, lestek, lestus.

Septuagesima b. (-) : [relij.] *Sonntag Septuagesima*, Sul ar Seizh-Sizhun g., Sul Tad-Kozh al Lard g., Sul-al-Lard g., Kentañ Sul al Lard g., Sul ar Puch g., Sul ar Peuz g., Sul ar Puch-Dibuch g., Sul ar Peuzdibeuz g.

Septuaginta b. (-) : [relij.] troidigezh ar Bibl e gresianeg kaset da benn gant dek doktor ha tri-ugent b., Bibl septuaginta g.

sequentiell ag. : heuliantel, kemalat, a-laziadoù, a-gemal, a-stell ; [stlenn.] *sequentielle Speicherung*, treterezh heuliantel g., tretadur heuliantel g., keweriañ kemalat g., keweriañ a-gemal g., keweriañ a-stell g.

Sequenz b. (-,-en) : 1. laziad g., lajad g., pennad g., heuliad g., amsteudad b., rann b. ; 2. [kartoù] pempkartenn b., teirc'hartenn b., heuliadenn b. ; 3. [skiantoù, tekn.] sekañs b., kemalenn b.

Sequenzanalyse b. (-,-n) / **Sequenzierung** b. (-) : [skiantoù, tekn.] sekañsañ g., kemalañ g., kemaladur g., sekañserezh g., studiadenn sekañsial b.

Sequester g. (-s,-) : 1. [gwir] dalc'h g., krog g., seziz g., sezi g., amskardoù lies. ; *jemandes Vermögen unter Sequester stellen*, lakaat krog war madoù u.b., lakaat seziz war madoù u.b., ober ur bragoù paper d'u.b., rekizañ madoù u.b. ; 2. [mezeg.] enkaledenn b., nozelenn b., amskar g.

Sequestration b. (-,-en) : 1. tredeogiegzh b., dalc'h g., krog g., seziz g., sezi g. ; 2. bac'hañ g., bac'hidigezh b. ; 3. [mezeg.] enkaledenniñ g., nozelenniñ g.

Sequestrator g. (-s,-en) : tredeog g., tredeeg g., abienner g.

sequestrieren V.k.e. (hat sequestriert) : 1. rekizañ, lakaat seziz war, lakaat dalc'h war, lakaat krog war, ober ur bragoù paper d'u.b., lakaat e tredeog (Gregor), amskarañ ; 2. bac'hañ, daskaezhañ ; 3. [mezeg.] enkaledenniñ, nozelenniñ.

Sequestrierung b. (-,-en) : *sellit ouzh Sequestration*.

Serail n. (-s,-s) : serailh g., saray g.

Seraph g. (-s,-e/Seraphim) : [relij.] serafin g.

seraphisch ag. : ... serafek.

Serbe g. (-n,-n) : Serb g.

Serbien n. (-s) : Serbia b.

Serbin b. (-,-nen) : Serbez b.

serbisch ag. : 1. serb ; 2. [yezh.] serbek.

Serbokroatisch n. : [yezh.] serbkroateg g.

Serenade b. (-,-n) : nozkan g., serenadenn b., selinadenn b., abadenn noz b.

Serenissimus g. (-, Serenissimi) : e Veurdez sedereston b., e Veurdez hollseder b.

Serge b. (-,-n) : [gwiad.] serj g.

Sergeant g. (-en,-en / (-s,-s)) : [lu] serjant g.

Sergius g. : Serj g.

Serie b. (-,-n) : 1. steudad b., steudennad b., heuliad g., reuziad g., rumm g., rummad g., stardigennad b., stlejennad b., aradennad b., aridennad b., chadennad b., chapeled g., chapeledad g., trevnad g. ; *begrenzte Serie*, produadur bevennet g., steudad vihan b. ; *Fernsehserie*, feilheton skinwel g., stirad skinwel g., heuliad g., heuliadenn b. ; *Pflegeserie*, a) trevnad intentoù g. ; b) trevnad gwezeladoù g. ; 2. dastumad g. ; *die komplette Serie*, an dastumad klok g., an dastumad leun g.

seriell ag. : heuliantel, a-laziadoù, steudel, a-steud ; *serielle Musik*, sonerezh heuliantel g. ; *serieller Zugriff*, [stlenn.] moned heuliantel g., haeziñ kemalat g., haeziñ a-gemal g. ; *Parallel-Seriell-Umsetzer* / *Parallel-Serien-Wandler*, amdroer a-stur/a-steud g.

Serienerzeugung b. (-,-en) / **Serienherstellung** b. (-) : produiñ e serienn g., produiñ a steudad g., produerezh a steudad g.

Serienkiller g. (-s,-) : steudlazher g.

serienmäßig ag. : steudadel, a-rummadoù, a-frapadoù, a-laziadoù, e serienn, a-steudad, ... serienn, ... steudad, ... rummad.

Serienmörder g. (-s,-) : steudlazher g.

Serienreife b. (-) : stad azas evit ar produiñ e serienn b., stad azas evit ar produiñ a steudad b.

Serienschaltung b. (-,-en) : [tredan.] stignad en arsteud g.

Serienwagen g. (-s,-) : karr-tan serienn g., karr-tan produet a steudad g.

serienweise Adv. : a-frapadoù, a-laziadoù, a-steudad, a-rummadoù.

Serienziehung b. (-,-en) : [lotiri] tennadenn ur rummad prizioù b.

seriös ag. : 1. sirius, parfet, poellus, eeun, leal, feal, prop ; *er ist seriös*, un den en e jeu eo ; 2. [kenwerzh] a fiziañs, fiziadus, sur.

Seriosität b. (-) : 1. siriusted b., lealded b., eeunded b., parfeted b. ; 2. [kenwerzh] fiziadusted b.

Sermon g. (-s,-e) : sarmon g., kroz g., teñsadenn b., kelenn c'hwerv b., pater b.

seropositiv ag. : [mezeg.] seropozitivel, gwadveizyaek.

Seropositive(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] klañvour seropozitivel g., klañvourez seropozitivel b., gwadveizyaeg g., gwadveizyaegez b.

serös ag. : [mezeg.] serus, levrus.

Serpentin n. (-s,-e) : [maen.] sarpantin g., serpent g., naerell b.

Serpentine b. (-,-n) : korn-tro g., pleg g., plegenn b., korn-pleg g., tro-bleg b., kammdro b. kammdroienn b., kammdroenn b., pleg-hent serzh g., kildro b.

Serpentinenweg g. (-s,-e) : hent leun a gildroennoù g., hent kalz a blegennoù ennañ g., hent kamm-digamm (gweüs, pleg-dibleg, kammigellek, jilgamm, troidellek, kammigellus, troidellus, gwidilus, kildroennus, kildroennek, kammdro, kammdroek, korvigellek, krammdro(i)ennek) g., hent plegus g. / hent distroüs g. (Gregor).

Serpentinstein g. (-s,-e) : [maen.] sarpantin g., serpent g., naerell b.

Serum n. (-s, Seren/Sera) : serom g. ; *Blutserum*, dourwad g., gwadveiz g.

Serumheilkunde b. (-) : seroterapiezh b., gwadveizkurañ g.

Servelatwurst b. (-,-würste) : pennsac'henn b.

Server g. (-s,-) : [stlenn.] servijer g., dafariad g.

Service¹ g. (-,-s) : 1. servij b., gwazadenn b. ; 2. [dre astenn.] gwerzh-ar-butun g., gwerzh-butun g., lodenn ar gwin b., gwerzh-ar-banne g., gwerzh-ar-gwin g., gweneg-a-chañs g., arc'hant-butun g. ; 3. servij pred g., diazez g. ; *erster Service*, servij pred kentañ g.

Service² n. (-/-s,-) : rikoù taol lies., reizhoù taol lies., taoliad b., lestroù taol lies., ul lestroù taol g.

Servierbrett n. (-s,-er) : pladenn-goad b., pladenn b.

servieren V.k.e. (hat serviert) : 1. servijañ, servijout ; *bei Tisch servieren*, servijañ ouzh taol (Gregor) ; *noch etwas zu essen servieren*, adservijout, adservijañ ; *jemandem*

das Abendessen servieren, koaniañ u.b., reiñ d'u.b. da goaniañ ; **2.** [dre skeud.] *jemandem etwas auf dem Silbertablett servieren*, reiñ udb d'u.b. war ar billig aour, kinnig udb d'u.b. war ar billig aour.

Serviererin b. (-, -nen) : [Bro-Suis] servijourez b., matezh b.

Servierfenster n. (-s, -) : pase-meuzioù g., gwic'hed pladoù b./g.

Servierfräulein n. (-s, -) : [nij.] ostizez karr-nij b., aerostizez b.

Serviermädchen n. (-s, -) : servijourez b., matezh b., plac'h b.

Serviertisch g. (-es, -e) : [kegin.] taol-servij b.

Serviertochter b. (-, -töchter) : [Bro-Suis] servijourez b., matezh b., plac'h b.

Servierwagen g. (-s, -) : [kegin.] karrig-servij g.

Serviette b. (-s, -n) : serviedenn b., servied g. [liester serviedoù, servidi].

Serviettenring g. (-s, -e) : ruilhenn serviedennoù b., rolled g.

servil ag. : mevelek, tostenner, lubaner, luban.

Servilismus g. (-) : / **Servilität** b. (-) : mevelegezh b., tostennerezh g., mounounerezh g., lubanerezh g.

Servitut n. (-s, -e) : [gwir] gwizad g.

Servobedienung b. (-, -en) : sturierezh ameilet g., sturierezh skoazellet g.

Servobremse b. (-, -n) : starderez ameilet b., stard ameilet g., starderez skoazellet b., stard skoazellet g.

Servolenkung b. (-, -en) : sturiañ ameilet g., sturiañ skoazellet g.

Servomotor g. (-s, -en) : keflusker ameilet g., keflusker skoazellet g.

Servopumpe b. (-, -n) : pomp ameilet g., pomp skoazellet g.

servus estl. : [bro-Aostria, su Bro-Alamagn] salud ! salud dit ! salud deoc'h !

Sesam¹ g. (-s, -s) : **1.** [louza.] sezam str. ; **2.** *Sesam, Sesam, öffne dich !* ro digor, Sezam ! ; **3.** *ein Sesam öffne dich*, un diskonterezh hud g., ur sezam g.

Sessel g. (-s, -) : **1.** azezenn b., kador-vrec'h b., kador-vourret b. ; *runder Sessel*, torchenn-azezañ b., torchenn-azezenn b. ; *aus seinem Sessel hochkommen*, dihoubañ diouzh e gador-vrec'h, sevel e foñs diwar e gador-vrec'h, sevel e revr diwar e gador-vrec'h ; *aus seinem Sessel nicht hochkommen*, chom da luduenniñ en e gador-vrec'h ; *sich in einen Sessel flegeln*, *sich in einen Sessel lümmeln*, pladorenniñ war ur gador-vourret, plavañ war ur gador-vourret ; *in einem Sessel lümmeln*, chom pladorennet war ur gador-vourret, menel pladorennet war ur gador-vourret, bezañ plavet war ur gador-vourret ; *niedriger Sessel*, skaoñ g./b., skabell b., tous g. ; **2.** [Bro-Aostria] kador b.

Sessellift g. (-s, -e) : fungador b.

Sesselträger g. (-s, -) : leterer g., portezet leter g., portezet kador-doug g., portezet kador-dougerez g.

sesshaft ag. : **1.** divonedus, chomidik ; *sesshaft werden*, ober e annez, dont da vezañ divonedus, annezañ, chom da vat en ul lec'h bennak ; *die sesshafte Bevölkerung*, an annezidi divonedus lies., ar boblañs divonedus b. ; **2.** o chom, annezet, diazezet ; *sesshaft in Berlin*, o chom e Berlin, annezet e Berlin, diazezet e Berlin.

Sesshaftigkeit b. (-) : **1.** divonedusted b. ; **2.** [dre astenn.] dalc'husted b. ; **3.** [labour] aket g., aketusted b.

Session b. (-, -en) : dalc'h g., estez g., studiadeg b.

Sester g. (-s, -) : menad g., sester g.

Set g./n. (-s, -s) : **1.** rumm g., rummad g., dibab g. ; **2.** [gwiad.] doubierig b., doubier b., toubier b.

Seth g. : **1.** [Bibl] Sez g. ; **2.** [doue] Seth g.

Setzbord g. (-s, -e) : [merdead.] bordajenn b.

Setzbrett n. (-s, -er) : [moull.] tablezenn lizherenniñ b.

Setzeier lies. : [kegin.] vioù war ar plad lies.

setzen (hat gesetzt / ist gesetzt) :

I. V.k.e.

1. (d.b an dud) : **a)** lec'hiañ, lakaat. **b)** lakaat. **c)** kas.

2. (d.b an traoù) : **a)** lakaat. **b)** stagañ. **c)** tresañ, plantañ h.a...

3. troioù-lavar

4. sterioù divoutin

II. V.gw. lammat

III. Anv-gwan-verb II : **gesetzt**

IV. V.em. : **sich setzen**

1. azezañ, en em lakaat war e azezoù

2. sterioù divoutin

I. V.k.e. (hat gesetzt) :

1. (d.b an dud) **a)** lec'hiañ, lakaat ; *wohin soll dieser Gast gesetzt werden ?* peseurt plas 'vo roet d'ar c'houviad-mañ ? pelec'h 'vo lakaet ar c'houviad-mañ ? pelec'h 'vo graet d'ar c'houviad-mañ azezañ ? ; *ein Kind auf seinen Schoß setzen*, lakaat ur bugel war e varlenn, barlennañ ur bugel ; *jemanden in eine Stelle setzen*, gelver u.b. d'ur garg, lakaat u.b. en ur garg ; [dre skeud.] *jemanden auf den Thron setzen*, lakaat u.b. war an tron ; *sich zwischen zwei Stühle setzen*, en em silañ etre an horzh hag ar c'henn.

b) lakaat ; *in die Welt setzen*, genel, reiñ buhez da, dispakañ eus, lakaat er bed, gwilioudiñ diwar, [gwashaus] dozviñ, flutañ ; *Kinder in die Welt setzen*, ober (genel) bugale, gwilioudiñ ; *jemanden festsetzen*, herzel (dastum) u.b., tapout krog en u.b. ; *jemanden auf freien Fuß setzen*, lezel hed e c'har gant u.b., reiñ e frankiz endro d'u.b., digarc'hariañ u.b., leuskel u.b. da vont ; *jemanden auf Diät setzen*, lakaat u.b. da reoliañ e emzalc'h bevidigezh ; *jemanden auf schmale Kost setzen*, lakaat u.b. war yun (war hanter voued, war ar skudell vihan) ; *jemanden auf knappe Rationen setzen*, krennañ ar peuriñ d'u.b., tailhañ e voued d'u.b. ; *jemanden auf halbe Ration setzen*, lakaat u.b. war ar skudell vihan (war hanter voued), hantervagañ u.b., hantervoueta u.b. ; *den Feind außer Gefecht setzen*, ledañ an enebourien ouzh torgenn, skeiñ an enebourien ouzh torgenn, reiñ lamm d'an enebourien, faezhañ an enebourien, trec'hiñ an enebourien, disparfoeltrañ lu an enebourien, lakaat lamm an enebourien, reiñ o laz d'an enebourien, flastrañ rac'h an enebourien, daoubenniñ an enebourien, pilat an enebourien, pladañ an enebourien ; *jemanden in Schrecken setzen*, lakaat ar spouron da sevel gant u.b., teuler spouron e kalon u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b.

c) kas ; *jemanden über den Fluss setzen*, kas (treuzkas, treuzdougen) u.b. d'an tu all d'ar stêr ; [bigi] *jemanden an Land setzen*, kas u.b. d'an douar ; *jemanden vor die Tür setzen*, *jemanden auf die Straße setzen*, teurel u.b. er-maez, skarzhañ u.b., skarzhañ kuit u.b., diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., sevel e dreid d'u.b., reiñ foet an nor d'u.b., P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, fouterañ u.b. er-maez, fouterañ u.b. er-maez.

2. (d.b. an traoù) **a)** lakaat ; *den Fuß auf die Schwelle setzen*, lakaat e droad war treuzoù an nor ; *einen Fuß in ein Haus setzen*, teuler troad en un ti, lakaat e dreid en un ti, plantañ e dreid en un ti ; *sie hat keinen Fuß ins Haus gesetzt*, n'eo ket bet he zreid en ti, n'he deus ket taolet troad en ti, n'he deus ket plantet he zreid en ti, n'eo ket bet he revr en ti ; *die Suppenschüssel auf den Tisch setzen*, lakaat ar pod-soubenn war an daol ; *die Pfanne aufs Feuer setzen*, fardiñ ar billig war an tan ; *Land unter Wasser setzen*, lakaat douaroù dindan dour, beuziñ douaroù ; *der Regen setzte das Land unter Wasser*, ar glav a veuze ar vro ; *jemandem das Messer an die Kehle setzen*, lakaat e gontell ouzh gouzoug u.b.

b) stagañ, sevel, lakaat ; *den Grundstein setzen*, digeriñ ez ofisiel ur chanter, diazezañ ar maen kentañ ; *jemandem ein Denkmal setzen*, sevel un delwenn e koun u.b., sevel ur maen-koun en enor u.b. ; *Knöpfe an eine Jacke setzen*, stagañ nozelennou ouzh ur chupenn ; *Spitzen an ein Kleid setzen*, lakaat dantelezh war ur vroz ; *eine Scheibe in ein Fenster setzen*, lakaat ur werenn ouzh ur prenestr ; *ein Wort an die Stelle eines anderen setzen*, lakaat ur ger e-lec'h unan all.

c) tresañ, plantañ, lakaat h.a... ; *eine Grenze setzen*, lakaat ur vevenn, lakaat harzoù, bevenniñ un dachenn (un implij) ; *Grenzsteine setzen*, maenharzañ ; *Grenzen setzen*, lakaat ur vevenn (da), distanañ da c'hred u.b., lakaat harzoù (da), lakaat ur maen-harz da, bevenniñ (udb), lakaat u.b. d'amenñ ; *der Dummheit sind keine Grenzen gesetzt*, n'eus moull ebet d'ar soton ; *eine Frist setzen*, lakaat termen d'ober udb, merkañ deiziad un termen ; *einen hohen Preis auf etwas (t-rt) setzen*, lakaat udb e penn kont, ober stad vras eus udb ; *einen Preis auf den Kopf des Verbrechers setzen*, prometiñ ur garedon (ur gopr) da nep piv (da biv bennak) a bako an torfedour, lakaat ur priz war benn un torfedour ; *hundert Euro setzen*, lakaat kant euro war an taol, lakaat kant euro e klaoustre, brokañ kant euro, avanturiñ kant euro, lakaat kant euro war ar c'haloch ; *alles auf eine Karte setzen*, en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - c'hoari kas tout - brokañ pep tra, sec'h ha glas - lakaat tout e dammoù wenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor).

3. troioù-lavar

etwas in Bewegung (in Gang) setzen, reiñ herr d'udb, luskañ udb, loc'hañ udb, diloc'hañ udb, lañsañ udb, dibradañ udb, reiñ lañs d'udb, reiñ lusk d'udb, brachitellat udb, lakaat tro en udb, plantañ tro en udb, sankañ tro en udb, lakaat udb da vont en-dro, kas udb en-dro, lakaat udb da vale, lakaat udb e bole, reiñ bole d'udb, plantañ bole en udb, lakaat bole en udb, lakaat udb da vont war-raok ; *den Motor eines Schiffes in Gang*

setzen, luskañ ul lestr, reiñ lañs da geflusker ul lestr, plantañ tro e keflusker ul lestr, lakaat keflusker ul lestr da labourat, lakaat keflusker ul lestr da vont en-dro, lañsañ keflusker ul lestr, lakaat tro e keflusker ul lestr ; *in Stand setzen*, lakaat en e reizh, degas e ratre vat, ratreañ, lakaat e ratre, kas da blom ; *in Umlauf setzen*, lakaat e gwerzh, lakaat en implij, lakaat da redek, lakaat en amred, monañ, reiñ mon da ; *ein Gesetz außer Kraft setzen*, freuziñ (nullañ, terriñ) ul lezenn, lakaat ul lezenn da vezañ didalvoud ; *einer Sache ein Ende setzen*, lakaat diwezh (harz, disoc'h, termen) d'udb ; *dem muss ein Ende gesetzt werden*, an dra-mañ a rank echuiñ ; *der Benachteiligung der Frau ein Ende setzen*, lakaat termen d'ar gwallziforc'hoù a ra gaou ouzh ar merc'hed ; *einem Krieg ein Ende setzen*, echuiñ ur brezel, echuiñ gant ur brezel ; *ins Werk setzen*, lakaat da dremen er pleustr, lakaat e pleustr ; *aufs Spiel setzen*, brokañ, avanturiñ, risklañ, arvokañ, arvariñ ; *sein Leben aufs Spiel setzen*, risklañ e vuhez, lakaat e vuhez en arvar, lakaat e vuhez war var, arvariñ e vuhez, avanturiñ e vuhez, klask e varv, mont dezhi hep damant d'e vuhez, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, en em lakaat war riskl (war var) da goll e vuhez, en em lakaat e riskl e vuhez (er riskl a goll e vuhez), en em lakaat e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez, avanturiñ e vuhez ha pep tra / balañsiñ e vuhez (Gregor) ; *alles an eine große Sache setzen*, en em ouestlañ d'udb, lakaat ur gaoz vras bennak e penn kont, lakaat e holl breder gant ur gaoz vras bennak, aberzhiñ e vuhez d'un uhelvennad bennak ; *er setzt seinen Stolz darin, zu ..., lakaat a ra e striv hag e lorc'h o ..., ur pezh fouge a zo ennañ o ..., kemer a ra fouge o ..., kemer a ra lorc'h ha fouge o ... ; etwas auf die Probe setzen*, amprouiñ udb ; *jemandem ein Ziel setzen*, reiñ ur pal da dizhout d'u.b. ; *seinen Ehrgeiz daran setzen, dass ..., ober e seizh gwellañ evit ma ..., en em aketiñ e pep doare evit ma ..., ober e walc'h evit ma ..., klask e walc'h [ober udb] ; in Szene setzen [c'hoariva], leurennañ, lakaat (kas) war al leurenn.*

4. sterioù divoutin ; *setzen wir, dass ..., lakaomp e ..., goulakaomp e ..., lakaomp e kaz e ..., kemeromp ar c'haz e ... ; setzen wir den Fall ..., lakaomp e kaz e c'hoarvezfe an dra-mañ-dra ; [mat] eine Gleichung setzen*, lakaat ur gevatalenn ; [sonerezh] *Noten setzen*, skrivañ (lakaat) notennoù ; *ein Gedicht in Musik setzen*, aozañ ur sonerezh evit ur varzhoneg ; [moull.] *einen Text setzen*, lizherennañ un destenn, lizherennañ ur pennad-skrid ; [c'hoarioù arc'hant] *viel Geld auf eine Nummer setzen*, lakaat un dornad mat a arc'hant e klaoustre war un niverenn bennak, brokañ arc'hant bras (arc'hant mat) war un niverenn, podañ arc'hant bras (arc'hant mat) war un niverenn ; *das Doppelte setzen*, doublañ ; *ein Pfand setzen*, lakaat e kred, reiñ udb e kred (e gouestl, da ouestl) ; [dre skeud.] *aufs falsche Pferd setzen*, skeiñ hebiou, bourdiñ, en em vourdañ, en em lorbiñ, poazhañ e viz, lakat e zorn en e zisheol, lakaat e zorn en e c'houlou, lakaat an tamm e-kichen an toull ; [louza.] *in einen Topf setzen*, lakaat e-barzh ur pod, podañ.

II. V.k.d. (hat gesetzt / ist gesetzt) :

lamm, treuziñ, gaoliata, P. tourc'ha ; *er setzte mit einem Sprung über die Mauer*, gwintañ a reas ul lamm dreist ar voger, lamm a reas dreist ar voger, en ul lamm edo en tu all d'ar voger, mont a reas en ur sailhadenn en tu all d'ar voger ; *über einen Graben setzen*, lamm dreist un douflez, gaoliata un douflez, rampañ dreist un douflez ; *über einen Bach setzen*, lamm dreist ur c'houer, gaoliata ur c'houer ; *über einen Fluss setzen*, treuziñ ur stêr, mont d'an tu all d'ur stêr, tremen ur stêr, distremen ur stêr, treizhañ ur stêr.

III. Anv-gwan-verb II : **gesetzt sellit ouzh gesetzt.**

IV. V.em. **sich setzen** (hat sich gesetzt) :

1. *sich (t-rt) setzen*, teuler e bouez, azezañ, goursezal, choukañ, ober e goazez, mont en e goazez, mont war e goazez, koazezañ, en em lakaat war e azezoù, en em lakaat en e azez, ober un azezig, ober un azez, ober un azezenn, kemer un azezenn, lakaat un azezig, lakaat un azez, mont war e chouk, mont en e chouk, lakaat e revr war e c'henoù, lakaat ar born war e c'henoù ; *sich (t-rt) auf einen Stuhl setzen*, kemer kador, teuler e bouez war ur gador, azezañ en (war) ur gador, lakaat e revr war ur gador, pikañ e revr war ur gador ; *sich an den Tisch setzen, sich (t-rt) zu Tisch setzen*, azezañ (mont) ouzh taol (e stern an daol), choukañ ouzh taol, sterniañ ouzh taol, taoliañ ; *setzen Sie sich ! azezit ! goursezit ! taolit ho pouez ! grit un azezig ! lakait un azez ! mar plij ganeoc'h azezañ ! kemerit kador ! lakait o revrioù war o genaouioù ! ; sich (t-rt) zu jemandem setzen*, mont da azezañ e-kichen u.b., goursezal e-kichen u.b., mont dagichen u.b. da azezañ ; *sich (t-rt) aufs Pferd setzen*, pignat war e varc'h, marc'hañ e varc'h, en em strinkañ war dibr e varc'h ; *sich (t-rt) in Trab setzen*, mont d'ar paz (d'an trot), mont d'an tus ; *die Fliege setzte sich (t-rt) auf meinen Kopf*, ar gelienenn a ziskennas war va fenn, ar gelienenn a zeuas da ziazezañ war va fenn, ar gelienenn a zeuas da blavañ war va fenn ; *der Vogel setzte sich (t-rt) auf einen Ast*, al labous a blavas war ur skourrig, al labous a barras war ur skourrig, al labous a gludas war ur barr, al labous a bintas war ur barr, al labous a vrakas ; [dre astenn.] *sich (t-d-b) etwas in den Kopf setzen*, lakaat udb don en e benn, lakaat udb kalet en e benn, lakaat udb en e gredenn, ober e soñj ober udb, lakaat en e benn d'ober udb, sikañ udb en e empenn, troadañ soñjoù, troadañ mennozhioù, plantañ udb en e benn ; *sich in Bewegung setzen*, loc'hañ, diloc'hañ, diflach, diplas, diplasañ, dilec'hiañ, mont war lusk, reiñ lusk d'e zivesker, dibradañ, lañsañ, diharpañ, dont fiñv en an-unan ; *sich (t-rt) zur Ruhe setzen*, dont war e leve ; *sich (t-rt) zur Wehr setzen*, kemer e zifenoù (e ziwalloù), diarbenn an enebourien, reiñ fas d'an enebour, en em zifenn, talañ ouzh an enebour, ober e gempennou, klask e zifenoù (ouzh u.b.).

2. [sterioù divoutin] : **a)** koazhañ, gwantañ, disac'hañ, diazezañ ; *der Teig setzt sich*, koazhañ a ra an toaz ; **b)** digoeñviñ ; *die Beule setzt sich*, digoeñviñ a ra ar bos ; **c)** dilaviñ, diazezañ, gouelezenñ ; *der Wein setzt sich*, dilaviñ a ra ar gwin, diazezañ a ra ar gwin.

Setzen n. (-s) : 1. lakidigezh b., lakadur g. ; *Setzen der Grenzsteine*, bevennerezh g. ; 2. [louza.] planterezh g.

Setzer g. (-s,-) : 1. lakaer g., aozer g., aozour g. ; *Tonsetzer*, sonaozour g. ; 2. [moull.] lizherenner g., linotipour g., linennlizherenner g.

Setzerei b. (-,-en) : lizhennerezh b.

Setzerin b. (-,-nen) : [moull.] lizherennerez b., linotipourez b., linennlizherennerez b.

Setzfehler g. (-s,-) : fazi lizherennañ g., vi-koukou g.

Setzholz n. (-es,-hölzer) : [labour-douar] piketaer g., pik g., pech g., pikerom g., piked jardin g.

Setzerkasten g. (-s,-kästen) : [moull.] boest lizherennoù b., boest arouezennoù b., tirenneg b., lizherenneg b.

Setzkugel b. (-,-n) : [bouloù] mestr bihan g., pinaou g. ; *die Setzkugel anspielen*, boulañ d'ar mestr bihan.

Setzkunst b. (-) : 1. lizherennerezh g., lizherennañ g. ; 2. [sonerezh] sonaozouriezh b.

Setzling g. (-s,-e) : 1. [louza.] plant da bikañ str. ; *Tomatensetzlinge*, plant tomatez str. ; *Salatsetzlinge*, plant saladenn str. ; 2. [loen.] *Setzlinge*, munus g., lambaj g., balav g.

Setzmaschine b. (-,-n) : [moull.] linotype® b., mekanik lizherennañ g., lizherennerez b.

Setzreis n. (-es,-er) : [labour-douar] redenn b., skoultrig g., koad-red g., bouturenn b., lagad g.

Setzschiff n. (-s,-e) : [moull.] gale g.

Setzteich g. (-s,-e) : pesklenn b.

Setzwaage b. (-,-n) : live mañsoner g.

Seuche b. (-,-n) : [mezeg.] pore g., poread g., kleñved-red g., barrad-red g., darreuziad g., gwall gleñved g. ; *Tierseuche*, kleñved-red war al loened g. ; *Maul- und Klauenseuche*, terzhienn verbuenneg b. ; *eine Seuche ist ausgebrochen*, ur pore a zo o redek nevez 'zo, ur c'hleñved pegus a zo o ren er vro nevezik 'zo ; *die Seuche wütet*, emañ ar c'hleñved-red oc'h ober (o c'hoari) e reuz par ma c'hall, emañ ar c'hleñved-red oc'h ober (o c'hoari) e reuz pellañ ma c'hall, emañ ar c'hleñved-red o c'hwistañ ken a ra, emañ ar c'hleñved-red o c'hoari ar vazh, emañ ar c'hleñved-red en e nerzh.

seuchenartig ag. : [mezeg.] pegus, stagus, poreek, poreüs, e doare ur pore, a-zoare gant ur pore, a-seurt gant ur pore.

Seuchenbekämpfung b. (-) : [mezeg.] profilaksiezh b., diarbennou enepkleñvedoniezh lies., diarbennou erguradel lies., ergurañ g.

Seuchenherd g. (-s,-e) : [mezeg.] poent-kreiz ar c'hleñved-red g.

Seuchenschutzsperrgürtel g. (-s,-) / **Seuchensperre** b. (-,-n) : [mezeg.] kael yec'hedel b.

Seuchenstoff g. (-s,-e) : [mezeg.] virus g.

seufzen V.gw. (hat geseufzt) : huanadiñ, hirovudiñ, garmañ, leñvañ, morleñvañ, kestal, kouignal, kunuc'henniñ, kunuc'hañ, gouerouzat, mousklemm, mousklemmañ, gwigourat, termal, toreañ, chalañ, leuskel siwadennou ; *über etwas seufzen*, hirovudiñ abalamour d'udb, kaout keuz d'udb, kavout diaes udb, sevel hiraehz gant an-unan d'udb ; *um etwas seufzen, nach etwas seufzen*, kaout keuz d'udb, kavout diaes udb, hirovudiñ d'udb, sevel hiraehz gant an-unan d'udb.

Seufzen n. (-s) : klemmvan g., hirovud g., hirovoudennoù lies., huanadoù lies., huanadennoù lies., kunuc'hennou lies., leñv g., leñvadenn b., leñvadeg b., leñverezh g.,

mousklemmoù lies., tore g., siwadennoù lies., gwigour g., damant g.

seufzend ag. : huanadus, kunuc'hus ; *der Seufzende*, an huanader g., al leñver g.

Seufzer g. (-s,-) : huanad g., huanadenn b., leñvadenn b., leñv g., mousklemm g., gwigour g., tore g., siwadenn b. ; *tiefe Seufzer ausstoßen*, *schwere Seufzer ausstoßen*, leuskel (tennañ, ober, teuler) huanadoù hirvoudus ; *seinen letzten Seufzer tun*, leuskel (rentañ, reiñ) e huanad diwezhañ, leuskel e huanadenn diwezhañ, tennañ e huanad diwezhañ, ober e huanad diwezhañ.

Severn g. (-s) : [Bro-Gembre, stêr] *der Severn*, an Havren b., ar stêr Havren b.

Sevilla n. (-s) : Sevilha b.

Sèvre b. (-) : [stêr] *die Sèvre*, ar Sevr g.

Sex g. (-pe -es) : rev b., seks g., pec'hed lous g., P. reizh b., traoù ar rev lies., traoù ar revr lies., c'hoari g. ; *was Sex betrifft*, *ist jeder frei*, pep hini a ra pezh a gar gant e revr, pep den a ra pezh en deus c'hoant gant e revr, pep hini a ra pezh a blij dezhañ gant e revr ; *Lust auf Sex*, c'hoant maouez g., c'hoant plac'h g., c'hoant paotr g., c'hoant gwaz g., c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù lies., c'hoant g., c'hoant kig g., friantiz b., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g. ; *sie hat Lust auf Sex*, c'hoant paotr a zo savet ganti, c'hoant he deus e vefe piket he zoull dezhi, fellout a ra dezhi c'hoari, kroget eo ar big en he skouarn, paket he deus ar c'hin-c'han (ar c'hign-c'hagn), emañ o klask friko fourch g., c'hoant he deus tennañ ur gae-gae, friantiz a zo enni, savet ez eus friantiz enni (ouzh u.b.), krog eo an tan en he brozh, emañ an tan en he gaol ganti, e gwentl tarv emañ, gwentl tarv a zo enni, kroget eo an orged enni, kroget eo gant an orged, homañ a zo leun a orged ; *er ist scharf auf Sex*, hennezh a gar ar c'hoari, hennezh n'eo mat nemet da friantañ ; *sie willigte ein*, *mit ihm Sex zu haben*, reiñ a reas al c'hwez he jardin dezhañ, asantiñ a reas kaout darempredoù rev gantañ, asantiñ a reas ober ur ruzadenn (ur frotadenn) gantañ ; *mit seiner Ehefrau Sex haben*, ober ar briedelezh ; *auf Sex drängen*, *jemanden zum Sex drängen*, goulenn poazhañ ha kouchañ ken-ha-ken, goulenn poazhañ ha kouchañ mui-pegen-mui, goulenn poazhañ ha kouchañ gwazh-pegen-gwazh ; *Sex auf französisch*, broud revel ar c'halc'h dre ar genoù g., chukadenn b., kalc'hsunerezh g.

Sexagesima b. (-) : [relij.] *Sonntag Sexagesima*, Sul Tad al Lard g., Sul an Dibuch g., Sul ar Peuzlard g.

Sexappeal g. (-s) : broud g., atiz g., krampinell b., chalm g., hoaladur revel g., hoal revel g.

sexbesessen ag. : orget, troet gant an traoù rev, trelatet gant an orged, klañv gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), mac'hvredet gant ar revr, darvredet gant ar rev ; *er ist sexbesessen*, n'eus ken soñj nemet feskenniñ gantañ, darvredet eo gant ar revr, mac'hvredet eo gant ar revr, sorc'hennet eo gant ar c'hoari-daou, hennezh n'eo mat nemet da friantañ, trelatañ a ra gant an orged, klañv eo gant an orged, kroget eo gant an orged, kroget eo an orged ennañ, hemañ a zo leun a orged, klañv eo gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), klañv eo gant ar c'hoant friko fourch, hemañ a zo orget war-lerc'h ar merc'hed.

Sexbombe b. (-,-n) : kurun a blac'h b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., loskadenn b., plac'h hoalus-meurbet b., plac'h lubanus-kenañ b., plac'h kaer-distailh b., plac'h kaer-eston b., plac'h kaer-meurbet b., plac'h kenedus-espar b., plac'h lorbus b., plac'h koant da lazhañ b., plac'h koant da lipat b., plac'h seksi b., plac'h koant da fouzhañ b., plac'h kas c'hoant b., plac'h kas koad er vragoù b., plac'h trefuus b., tamm brav a blac'h b., farodez b., labousell b., sukenn b., plac'h gwall vrav b., garsalenn b., femelenn b., karvez b., fulenn b., tamm friant g., lipadenn b., plantenn b., kouarc'henn b., koantenn b., kaerenn b., tekenn b., chevrenn b., hadenn b., boked g., babig koant g., plac'h stipet b., stipadenn b., tarinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., beuf g., c'hwenenn b., keurenn b., gogez g.

Sexgeschichte b. (-,-n) : istor revr g.

Sexgöttin b. (-,-nen) : 1. aktourez kas c'hoant b. ; 2. [istor, arzoù] doueez kas c'hoant b.

Sexidol n. (-s,-e) : 1. aktour kas c'hoant g., aktourez kas c'hoant b. ; 2. [istor, arzoù] doue kas c'hoant g., doueez kas c'hoant b.

Sexismus g. (-) : revelouriezh b., falokratiezh b., strizhded spered hep damant evit ar reizh all b., kredenn e digevatalded ar revioù b.

Sexist g. (-en,-en) : revelour g., P. falokrat g., macho g., tourc'h g.

sexistisch ag. : revelour, P. falokrat, macho.

Sexladen g. (-s,-laden) : sex-shop g.

Sexologe g. (-n,-n) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.

Sexologie b. (-) : revoniezh b., reizhoniezh b., seksologiezh b.

Sexologin b. (-n,-n) : revoniourez b., reizhoniourez b., seksologourez b.

Sexopathie b. (-) : reizhkleñved g., revgleñved g., kleñved ar reizh g.

Sexorgie b. (-,-n) : fouzhadeg b., ribotadeg b., gastaouadeg b.

Sexshop g. (-s,-s) : sex-shop g.

Sexsucht b. (-) : oriadezhmania g., c'hoant fouzhañ dreistmuzul g., egar fouzhañ g., doug d'ar merc'hed dreistmuzul g., doug d'ar baotred dreistmuzul g.

Sexsymbol n. (-s,-e) : 1. aktour kas c'hoant g., aktourez kas c'hoant b. ; 2. [istor, arzoù] doue kas c'hoant g., doueez kas c'hoant b.

Sexta b. (-, Sexten) : [skolioù] c'hwec'hvet klas g., c'hwec'hved g.

Sextaner g. (-s,-) : [skolioù] skoliad eus ar c'hwec'hvet klas g., c'hwec'hvead g.

Sextanerin b. (-,-nen) : [skolioù] skoliadez eus ar c'hwec'hvet klas b., c'hwec'hveadez b.

Sextant g. (-en,-en) : [merdead.] sekstant g., lec'hiezh b., c'hwedant g.

Sexte b. (-,-n) : [sonerezh] c'hwec'henn b., c'hwec'hvedenn b.

Sextett n. (-s,-e) : [sonerezh] c'hwec'hbenveg g., c'hwec'hvad g.

Sextherapeut g. (-en,-en) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.

Sextourismus g. (-) : beajoù fouzhañ lies., beajoù gastaouiñ lies., touristerezh revel g.

sexual ag. : ... rev, ... reizh, reizhel, revel, gwenerel.
Sexualbegier b. (-) / **Sexualbegierde** b. (-,n) : c'hoant revel g., hoal revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù lies., friantiz b., libido b., c'hoant fouzhañ g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g., orged g.
Sexualerziehung b. (-) : deskadurezh rev b., desavadur revel g.
Sexualforscher g. (-s,-) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.
Sexualforscherin b. (-,nen) : revoniourez b., reizhoniourez b., seksologourez b.
Sexualhormon n. (-s,-e) : [bev.] hormon revel g. ; *Sexualhormone der Frau*, hormonoù revel gwregel lies. ; *Sexualhormone des Mannes*, hormonoù revel gourel lies.
Sexualität b. (-) : revelezh b., reizhelezh b., sekselezh b., seksualegezh b.
Sexualkunde b. (-) : deskadurezh rev b., revoniezh b., reizhoniezh b., seksologiezh b.
Sexualkundeunterricht g. (-s) : kentelioù deskadurezh rev lies., kentelioù desavadur revel lies., kentelioù seksologiezh lies.
Sexualleben n. (-s) : oberiezh revel b., buhez revel b., aferioù revr lies., darempredoù rev lies.
Sexualobjekt n. (-s,-e) : maouez c'hoariell b., korf-tra g.
Sexualorgane lies. : [korf.] kaezourenn b., kevrennoù lies., benvegad gouennañ g., benvegad genel g., benvegenn ouennañ b., organoù revel lies., organoù engehentiñ lies., takadoù ganadel lies., tachadoù ganadel lies., gaol b., fourchad g.
Sexualpädagogik b. (-) : deskadurezh rev b., seksologiezh b.
Sexualtäter g. (-s,-) : argadour rev g., tager rev g.
Sexualtäterin b. (-,nen) : argadourez rev b., tagerez rev b.
Sexualtherapeut g. (-en,-en) : revoniour klinikour g., reizhoniour klinikour g., seksologour klinikour g.
Sexualtherapie b. (-,n) : seksoterapiezh b., revvezegerezh g.
Sexualtrieb g. (-s,-e) : luzad revel g., luzad libidinel g., poulzad revel g., c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoant g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù lies., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g.
Sexualverlangen g. (-) : c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù lies., friantiz b., libido b., c'hoant fouzhañ g., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g. ; *meine Freundin hat überhaupt kein Sexualverlangen mehr*, va mignonez a zo aet ar friantiz diouti.
Sexualverbrechen n. (-s,-) : torfed revel g., argad revel g., tagadenn revel b.
Sexualwissenschaft b. (-) : revoniezh b., reizhoniezh b., seksologiezh b.
Sexualwissenschaftler g. (-s,-) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.
Sexualwissenschaftlerin b. (-,nen) : revoniourez b., reizhoniourez b., seksologourez b.
sexuell ag. : gwenerel, revel, reizhel, seksel, ... rev, ... revr ; *sexuell übertragbare Krankheit*, kleñved stagus degaset gant an darempredoù rev g., kleñved tapet dre

zarempredoù rev g., kleñved gwenerel (revel) stagus, [kozh] kleñved vil (lous) g. ; *sexuelle Enthaltsamkeit*, *sexuelle Abstinenz*, emziouer revel g. ; *sich jeder sexuellen Aktivität enthalten*, emzioueriñ, ober ur skoulm en e lost ; *eine Frau sexuell bedrängen*, goulenn poazhañ ha kouchañ ken-ha-ken, goulenn poazhañ ha kouchañ mui-pegenn-mui, goulenn poazhañ ha kouchañ gwazh-pegenn-gwazh ; *sexuelles Vergnügen*, *sexuelle Lust*, plijadurezhioù ar c'horf lies. / plijadurezhioù ar c'hig (Gregor) lies., plijadurioù ar c'horf lies., plijadurioù ar c'hig lies., plijadurioù revel lies.
sexy ag. : P. seksi, hoalus-meurbet, lubanus-kenañ, kaer-distailh, kaer-eston, kaer-meurbet, koant-hardizh, koant-ifam, brav-hardizh, brav-ifam, brav-kruel, lorbus, strobinnellus, boemus, marzhus, estlammus, bamus, sorc'hennus, koant da lazhañ, koant da fouzhañ, ... kas c'hoant, trefuus, broudus, kenedus-espar, un hoal anezhañ ; *sie hat sich sexy angezogen*, greiet eo evel un dommderen, gwisket evel ma'z eo e savo d'ar baotred, gwisket eo da gas koad d'ar baotred, emañ oc'h ober he c'hañfardez.
Sezession b. (-,en) : [polit.] disrannidigezh b., digevredañ g., disparti g.
Sezessionist g. (-en,-en) : [polit., istor] disranner g., disranneler g., digevredour g.
Sezessionskrieg g. (-s) : [istor] brezel an Digevredañ g., brezel digevredañ g., brezel diabarzh amerikan g.
sezieren V.k.e. (hat seziert) : skejañ, diskejañ, pizhskejañ, kofskejañ, flañchañ ; *sezieren, um die Todesursache festzustellen*, kelanskejañ evit savelañ abeg ar marv.
Sezieren n. (-s) : skejadur g., pizhskejadur g., flañchadenn b.
Seziermesser n. (-s,-) : kontell skejañ b., kontell flañchañ b., skejer g.
Sezierraal g. (-s,-säle) : sal gorfsekejañ b.
Sezierung b. (-,en) : skejadur g., pizhskejadur g., flañchadenn b. ; *Sezierung eines Toten*, skejadur korf un den marv g., kofskejerezh g.
S-förmig ag. / **s-förmig** ag. : a-stumm gant un S, stummet evel un S, kamm-digamm, e doare un S, e doare S-où.
Sgraffito g. (-s,-s/Sgraffiti) : murlivadur g., tresadenn-voger b.
S-Haken g. (-s,-) : [tekn.] gwiber g.
Shampoo n. (-s,-s) : champouenn g.
Shareware b. (-,s) : [stlenn.] eskemmant g., shareware g.
Shepherd's Pie g. (-) : [kegin.] hacheiz Parmentier g.
Sheriff g. (-s,-s) : cherif g.
Sherry g. (-s,-s) : sherry g.
Shetlandpony n. (-s,-s) : [loen.] pone inizi Shetland g., bidochenn Shetland b., pone Shetland g.
Shift-Taste b. (-,n) : [stlenn.] stokell Pennlizherenn b.
Shintō g. (-) / **Shintoismus** g. (-) : [relij.] sintoegezh b.
Shintoist g. (-en,-en) : [relij.] sintoad g. [*leister* sintoiz].
Shoah b. (-) / **Schoah** b. (-) : Shoah g.
Shockwave n. (-s) : [stlenn.] meziant Shockwave g.
Shōgun g. (-s,-e) : shogun g.
Shop g. (-s,-s) : [kenw.] stal b., stal-werzh b., ti-kenwerzh g., boutikl g./b., kofivers g., magazenn b.

shoppen V.gw. (hat geshoppt) : genaouegañ ouzh ar stalioù, lipat stalioù, staliaoua.

Shopping n. (-s,-s) : tro-vale e kêr evit lipat stalioù b., baleadenn e kêr evit genaouegañ ouzh ar stalioù b., pourmenadenn e kêr evit genaouegañ ouzh ar stalioù b., staliaoua g.

Shopping-Mall b. (-, -, -s) : [stlenn.] sibermarc'had g., marc'had enlinenn g.

Shortcut g. (-s,-s) : [stlenn.] berradenn b.

Shorts lies. : bragoù berr g., short g.

Show b. (-,-s) : abadenn diduañ b., c'hoariadenn b.

Show-down g. (-/-s,-s) / **Showdown** g. (-/-s,-s) : freuz fregañ g.

Showgeschäft n. (-s) : greanterezh diduañ g.

Showmaster g. (-s,-) : [kleweled] luskier g.

Shuttle g./n.: bulzun b., karr-boutin bulzun g., karr-boutin monedone g., karr-boutin kas-degas g.

Siam n. (-s) : Siam b.

Siamese g. (-n,-n) : Siamad g.

Siamesin b. (-,-nen) : Siamadez b.

siamesisch ag. : 1. siamat, ... Siam ; *siamesischer Kampffisch*, pesk rioter g. ; 2. *siamesische Zwillinge*, gevelled siamat lies., breudeur siamat lies., gevelled bet ganet stag o c'horfoù an eil ouzh egile lies.

Siamkatze b. (-,-n) : kazh Siam g., kazh siamat g.

Sibilant g. (-en,-en) : [yezh.] kensonenn chuchuet b.

Sibirien n. (-s) : Siberia b.

Sibirier g. (-s,-) : Siberian g., Siberiad g.

sibirisch ag. : ... Siberia, siberian, siberiat.

Sibylle b. (-,-n) : sibilla b., sibillenn b. [*liester sibilled*]

sibyllinisch ag. : sibillek, amguzh, kevrinus, kevrinleun, kevrinek, kevrinel, misterius, rinek, iskis, divinadellek, luziet, rouestlet, kudennek, teñval.

sich raganv-gour emober : en em ; *sich (t-rt) waschen*, en em walc'hiñ ; *sich (t-d-b) die Hände waschen*, gwalc'hiñ e zaouam ; *sich (t-rt) freuen*, bourrañ, kemer bourd, kaout plijadur, ober [udb] gant plijadur, kaout goust, bezañ da gant an-unan, bezañ laouen, ambuziñ ; *freuen Sie sich !* grit bourrus ! bezit laouen ! ; *sie freut sich*, emañ laouen ; *sich (t-rt) begrüßen*, en em gendervañ, saludiñ an eil egile ; *er lässt sich (t-d-b) ein Haus bauen*, lakaat a ra sevel ti evitañ ; *er hatte kein Geld bei sich (t-d-b)*, ne oa tamm arc'hant ebet (gwenneg ebet) gantañ ; *die Sache an und für sich*, an afer anezhi (eviti) hec'h-unan, an afer dre natur ; *das hat nichts auf sich*, n'eo ket marv mil den, n'eus ket a ziaez, n'eus ket a forzh, ne denn ket da vraz, ne denn ket da wall dra, n'eo ket pouezus, avel traken, an dra-se ne ra ket ! ne rit ket kalz a forzh ! ne rit ket paot a forzh ! forzh ebet ! ne rit forzh ebet ! ne rit ket a forzh ! ne rit ket forzh ! ne rit forzh a netra ! n'eo ket kalz tra ! n'eo ket pikol tra ! n'eo ket pikol ! n'eo ket kalz a dra ! ; *er denkt nur an sich (t-d-b)*, pizh eo ouzh pep unan nemet outañ e-unan, ur sacher d'e du a zo anezhañ, un den d'e sac'h a zo anezhañ, klask a ra atav sachañ an dour d'e vilin, douget eo d'e aezamant nemetken, hennezh 'zo porc'hell, un den evitañ e-unan eo, emgar eo, pemoc'h eo, karg eo gantañ e-unan, douget eo dezhañ e-unan ; *sie kommt wieder zu sich (t-d-b)*, dont a ra enni hec'h-unan, difallañ (difatañ, dialvaoniñ, disemplañ, divadaouiñ, diabafiñ, divatorelliñ, divorfiliñ) a ra, dont a ra en-dro en hec'h anaoudegezh,

en em anavezout a ra, dont a ra hec'h anaoudegezh dezhi en-dro ; [preder.] *das Ding an sich*, an dra anezhañ e-unan / an dra dre natur (Gregor), an dra evitañ e-unan, ar gourbezoud g. ; *durch sich selbst*, drezañ e-unan ; *für sich*, evit an-unan ; *er lebt für sich allein*, emañ o chom e-unan-penn, emañ o chom e-unan-kaer, bevañ a ra en e bart e-unan ; *das Landhaus liegt für sich*, a-gostez (en ul lec'h distro, en he digenvez, en digenvez) emañ ar genkiz ; *jeder für sich*, pep hini war e besk, pep hini evit e sac'h, pep hini evit e gont, pep hini evitañ e-unan (Gregor) ; *etwas Nahrung zu sich (t-d-b) nehmen*, debriñ un tamm, debriñ un tamm boued bennak, debriñ un elfenn voued, kas udb da Gergof, lakaat un tamm boued war pondalez e ene, kemer un tamm boued da stankañ e greizenn.

Sichabfinden n. (-s) : emglev g., emglevadenn b.

Sichabreagieren n. (-s) : [bred.] breddiskarg g., pellevzannañ g., divoustrañ g.

Sich einprägen n. (-s) : eñvoradurezh b., eñvoridigezh b., eñvoradenn b.

Sichgehenlassen n. (-s) : lez-ober g.

Sichel b. (-,-n) : 1. falz b., falc'h-aotenn b., falz-aotenn b. ; *Hausichel*, falz stropañ b., falz-kamm b., falz-kontell b., falz-strop b., falz-trañch b., falz dic'harzhañ b., strep g., strop g. ; *Mähsichel*, falz-eost b., falz-taol b., falz-ved b. ; *Zahnsichel*, falz-dantek b. ; *Sichel der Algenbauern*, falz-aod b. ; *kleine Sichel*, skousell b. ; *die Klinge der Sichel*, houarn ar strop g., lavnenn ar falz b. ; 2. *Mondsichel*, prim al loar g., kresk al loar g., loargresk g., loar gornek b., loarbrim g., kerniel al loar lies. ; *die Sichel des Mondes wird sichtbar*, kregiñ a ra al loar da ziskouez he frim, emañ al loar o vont war he falz.

Sichelfeder b. (-,-n) : [loen.] stuc'h-sturiañ str., stuc'h-lost str., stuc'henn-sturiañ b., stuc'henn-lost b.

sichelförmig ag. : falzheñvel, e doare ur falz, e doare filzier, a-zoare gant ur falz, a-zoare gant filzier, a-seurt gant ur falz, a-seurt gant filzier.

Sichelhieb g. (-s,-e) : stropad g. ; *mit einem Sichelhieb abgemähtes Schnittgut*, stropad g.

sicheln V.k.e. (hat gesichelt) : troc'hañ gant ar falz, stropañ, stropata, distropañ, strepañ ; *trockener Farn lässt sich nur schwer sicheln*, raden sec'h a zo teuc'h da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h n'int ket traoù karantezus da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h a zo teuc'h da stropañ ; *kleine Astgabel zum Sichel der Heidegewächse*, fichell lann b.

sicher ag. : 1. sur, asur, serten, sur ha serten, sigur, divarteze, divar, diarvar, diogel, divank, hep fazi, difazi, hep mank, hep mank ebet, a-daol-sur, a-dra-sur, a-dra-wir, a hent vat, a berzh vat, distag, me a bari, pariañ ; *er ist seiner Sache sicher*, sur eo eus e jeu, sur eo eus e grog, sur eo eus e daol, barrek eo war e daol, n'eus douetañs ebet evitañ e teuo a-benn ouzh e daol, c'hoari a ra d'ar sur (Gregor), diarvar eo dezhañ, divarteze eo dezhañ, ken sur ha tra (ken sur ha graet) eo evitañ, touiñ a rafe war an dra-se, n'eo ket deuet amañ war skoulmoù balan ; *es ist jetzt absolut sicher, dass er sein Geld bekommt*, bremañ eo krog en e arc'hant ; *es ist hundertprozentig sicher, dass ich komme*, dont a rin, divarteze eo an dra-se - dont a rin, bezit sur - dont a rin, sur e c'hallit bezañ - dont a rin, ken sur ha tra eo - dont a

rin ha n'eo ket marteze eo - dont a rin, kement-se 'zo sur - dont a rin, hep mar na digarez - dont a rin, n'eus mar na marteze - dont a rin, m'en tou - dont a rin hep fazi - dont a rin hep mank ebet - dont a rin hep ket fellel - ne c'hwitin ket da zont ; *bist du ganz sicher ?* sur-mat out ? sur out a se ? ; *wir sind uns keineswegs sicher*, n'eo ket diarvar, tamm ebet - n'eo ket lavaret ; *ich bin mir nicht sicher*, en entremar emañ, n'asurin ket ez eo gwir, ne lavarin ket ez eo gwir ; *ich bin mir ganz sicher, dass alle es wissen*, n'emaon ket a-zindan-zivin e oar an holl an dra-se, kred am eus e oar an holl an dra-se, me a bari e oar an holl an dra-se, pariañ e oar an holl an dra-se ; *es ist nicht sicher, ob er kommt*, n'eo ket lavaret e teuio, n'eo ket da lavaret e teuio ; *es ist nicht sicher, dass es dann besser wird*, n'eo ket lavaret e vo gwelloc'h an traoù neuze, n'eo ket da lavaret e vo gwelloc'h an traoù neuze ; *etwas aus sicherer Quelle wissen*, gouzout udb a hent vat / gouzout udb a berzh vat (Gregor), gouzout a-dra-sur udb ; *ich halte es für sicher*, n'eus mar ebet war an dra-se evidon, me a bari, pariañ, un dra sur eo da'm soñj, touiñ a rafin war gement-se, derc'hel a ran an dra-se da wir, derc'hel a ran an dra-se evit gwir, sellet a ran ouzh an dra-se evel un dra sur, asur on, diarvar on diwar-benn kement-se, diarvar eo din, m'en lavar gant gwarant ; *so viel ist sicher*, kement-se a zo sur-mat bepred, un dra diarvar eo kement-se bepred ; *um sicher zu sein*, evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout ; *auf Nummer sicher gehen*, ober diouzh ar furañ, na gemer riskl ebet, chom hep tennañ riskloù ebet war an-unan, mont d'ar sur (Gregor) ; *um auf Nummer sicher zu gehen*, evit bezañ sur ne c'hoarvezo droug ebet, evit bezañ diwallet a nep gwall fortun, evit bezañ en tu all da bep droug ; P. *er ist in Nummer sicher*, er c'hloz (er goudor, er voest) emañ, kraouiet eo bet, lakaet eo bet dindan brenn, er bidouf emañ, emañ o vañsonat an diabarzh, kaset eo bet da vañsonat an diabarzh, en disglav emañ, en disheol emañ, emañ o tebriñ bara ar roue, klenk eo warnañ, emañ o freuzañ stoub e Lannuon, emañ er sac'h maen.

2. a fiziañs, sur, asur, diogel, diarvar, diarvarus ; *eine sichere Stellung*, ul lec'h diarvar (diogel, sur) g., ur post-labour asur g. ; *eine sichere Hand*, un dorn digren, un dorn asur g. ; *sicheres Gleichgewicht*, kempouez divrall (stabil) g. ; *sicheres Gedächtnis*, memor vat b., eñvor diorroet mat b., koun mat g. ; *ich bin seiner sicher*, fiziañs am eus ennañ, fiziout a ran ennañ ; *diese Maschine ist betriebssicher*, kred a c'haller reiñ d'ar mekanik-se ; *sicherer Schuldner*, dleour a fiziañs g. ; *sicherer Blick*, selloù disaouzan lies. ; *ein sicherer Beweis*, ur brouenn diarvar b., ur brouenn na c'haller ket diarbenn b. ; *sicherer werden*, suraat.

3. klet, goudor, diogel, e surentez, er-maez a zañjer, dizañjer, diriskl, diarvar, diarvarus, a du vat, en diogel, e savete, er goudor, er gwarez, en aior, en andor, er gwasked, diwall, gwarez ; *seines Lebens nicht sicher sein*, na vezañ diarvar eus e vuhez, na vezañ dienkrez eus e vuhez ; *etwas an einen sicheren Ort bringen*, lakaat udb en diogel (er gwasked, e savete, er goudor, er-maez a zañjer, e surentez, en ul lec'h klet, en ul lec'h

goudor, a du vat), lakaat en herberc'h ; *vor jemandem sicher sein*, bezañ er goudor (er gwarez, en diogel, e savete) diouzh u.b. ; *sie haben genug Geld, um vor Armut sicher zu sein*, arc'hant a-walc'h o deus evit mirout ouzh an dienez ; *sicher ist sicher*, gwelloc'h bezañ sur eget bezañ war var, kordenn a dri gor a vec'h a dorrer - arabat lakaat da benn en draf gant aon na chomfe da benn a-dreñv e gwask - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a boell - kerse ne zeu nemet goude - keuz a-raok ne vez ket, keuz war-lerc'h ne dalv ket - keuz war-lerc'h ne dalv netra, teurel evezh eo ar gwellañ - keuz re ziwezhat ne dalv da netra - re ziwezhat skeiñ war ar vorzhed pa vez laosket ar bramm da redek - pa vez aet an amann e gouzoug ar c'hi e vezer war-lerc'h - gwelloc'h distreiñ diwar hanter hent eget ober gwall veaj - gwell eo retorn diwar hanter hent eget ober ur gwall veaj - mank a lakaat an tach, lies e vez kollet an houarn - ar c'heuz zo war-lerc'h - an aon eo boulc'h ar furnez - pa vez aet (pa vez troc'hliet) ar c'harr en douflez e weler an hent mat - aes eo riklañ ha kouezhañ, sevel goude an diaesañ ha bloñs al lamm da bareañ.

Adv. : 1. sur, a-dra-sur, a-dra-wir, a-daol-sur, a-dra-sklaer, sur a-walc'h, moarvat, membri, douetus, diarvar, d'ar sur, c'honvat, e-tailh, sertenamant, leal, el leal, me a bari, pariañ ; *es ist sicher windig*, avel a rank bezañ, me a bari ez eus avel, pariañ ez eus avel ; *er kommt ganz sicher*, dont a raio, se 'zo sur - dont a raio hep fazi - dont a raio, se 'zo divarteze - dont a raio, nebaon - un dra asur eo e teuio - dont a ray a-dra-sur - dont a raio hep ket fellel - ne c'hwito ket da zont - dont a ray, sur ha serten eo - dont a raio e-tailh - dont a raio hep mank ebet - me a bari e teuio - pariañ e teuio ; *etwas sicher wissen*, gouzout ez eo gwir udb, bezañ sur eus udb, gouzout udb en un doare distag, gouzout udb da sur ; *ich weiß es ganz sicher*, sur-mat on, diarvar on diwar-benn kement-se, me a lavar deoc'h ! sur ha serten on ! kredit asur ! n'emaon ket a-zindan-zivin ! nebaon ! ; *willst du sicher gehen*, so ..., m'ec'h eus c'hoant mont diarvar e ..., ma fell dit mont d'ar sur e ..., ma fell dit ober diouzh ar furañ e ... ; *aber sicher !* ya a-walc'h ! ; *um sicher zu gehen*, evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout ; 2. e surentez, er-maez a zañjer, a du vat, en diogel, e savete, er goudor, er gwarez, en aior, en andor, er gwasked, diarvar ; *sich sicher glauben*, krediñ d'an-unan bezañ e surentez, krediñ d'an-unan bezañ en diogel, krediñ d'an-unan bezañ en tu all da bep droug, krediñ emeur dizañjer, krediñ d'an-unan bezañ diwallet a nep gwall fortun ; *jemanden sicherstellen*, a) lakaat u.b. en diogel (e savete), lakaat u.b. en herberc'h ; b) [dre astenn.] herzel u.b., lakaat u.b. dindan ward, lakaat u.b. en toull-bac'h, bac'hañ (toullbac'hañ, karc'hariañ) u.b., plantañ u.b. en toull, [dre fent] lakaat u.b. er goudor (en disglav, er voest, er sac'h-maen), lakaat u.b. er c'hloz, kas u.b. d'ar c'hloz ; *sicher zu Werke gehen*, kemer e surentez a-raok ober udb, ober e ziabennou a-raok stagañ gant ul labour bennak (a-raok lakaat udb da dremen er pleustr, a-raok lakaat udb e pleustr), kemer e ziwalloù (ober e gempennou, ober e zifennou) a-raok

ober udb ; *sicher leben*, bevañ diarvar (en diogel, e savete, e surentez, diarvar eus e vuhez) ; *jemanden sicher machen*, dinec'hañ (dizaoniñ) u.b., lakaat aes spered u.b., disaouzanañ u.b. (Gregor) ; *sich sicher stellen*, mont d'en em glenkañ, mont en andor, mont en aior, en em lakaat en herberc'h, mont er gwasked, mont er goudor, mont er gwarez (en diogel).

sichergehen V.k.e (ging sicher / ist sichergegangen) : kemer e surentez, ober e ziarbennoù, kemer e ziwalloù, ober e ziwalloù, ober e zifennou, ober e gempennou, mont diarvar, mont d'ar sur, ober diouzh ar furañ.

Sicherheit b. (-, -en) : 1. emfiziañs b., disaouzan g., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b. ; *Sicherheit im Auftreten haben*, diskouez emfiziañs, kaout un neuz distag, mont disaouzan, bezañ dilent, na vezañ gwall lent an tamm eus an-unan, na gaout aon rak e anv (rak e skeud), bezañ dizaon (dispont, hardizh, her, disaouzan, dizoan), kaout nerzh-kalon, kaout blev war e jave, kaout gwad dindan e ivinoù, bezañ dir war e fas, bezañ dir war e dal, na redek gwad irvin en e wazhied, na redek gwad panez en e wazhied, bezañ den (*liester* tud), na vezañ moan e galon, kaout kribell, bezañ asur, bezañ hardizh ouzh an dud ; *mit Sicherheit sagen*, diogeliñ, asuriñ ; *ich kann nicht mit Sicherheit sagen, wann er eintreffen wird*, n'ouzon ket distag peur e teuio, n'ouzon ket difazi a-walc'h peur e teuio, n'ouzon ket pizh peur e teuio, n'ouzon ket kaer peur e teuio, n'ouzon ket war-eeun peur e teuio.

2. kretadenn warantiñ b., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., kred g. ; *hypothekarische Sicherheit*, madoù lakaet da ouestl (da warant, da gred) ; *Sicherheit leisten, Sicherheit geben*, reiñ kredoniezh / reiñ gouestl (Gregor) ; *als Sicherheit dienen*, bezañ lakaet da ouestl (da arouestl, da warant, da gred).

3. diogelroez g., diogel g., surentez b., goudor g., gwarez g., gwasked g., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., diarvar g., distav g., golo g., goloadurezh b., herberc'h g. ; *jeder hat das Recht auf Sicherheit der Person*, gwir a zo gant pep hini d'an diogelroez evitañ, gwir a zo gant pep hini da vezañ dienkrez eus e vuhez ; *jeder hat das Recht auf soziale Sicherheit*, pep den en deus gwir d'ar c'hedskor ; *in Sicherheit bringen*, lakaat en diogel (e surentez, er goudor, e savete, er gwarez, er gwasked, en aior, a du vat), lakaat en ul lec'h goudor, lakaat en herberc'h, lakaat en ul lec'h klet (Gregor) ; *in Sicherheit sein*, bezañ asur, bezañ diogel, bezañ en diogel (e surentez, er goudor, e savete, er gwarez, er gwasked, en aior, a du vat, en distav), bezañ diwall, bezañ gwarez, bezañ en ul lec'h klet, bezañ en ul lec'h goudor, bezañ dizañjer, bezañ gwarant, bezañ diarvar eus e vuhez, bezañ dienkrez eus e vuhez ; *sich in Sicherheit bringen*, mont d'en em glenkañ, mont en andor, mont en aior, mont er gwasked, mont er goudor, mont er gwarez (en diogel), en em lakaat en herberc'h, mont da c'houderiñ ; *sie brachten sich in einem ruhigen Hafen in Sicherheit vor dem Sturm*, aet e oan da c'houderiñ diouzh ar gorventenn en ur porzh lor ; *sich vor einem Auto in Sicherheit bringen*, treiñ diwar ur c'harr, tec'hel diwar hent ur c'harr, diwall diwar hent ur c'harr, mirout a vezañ ruilhet gant ur c'harr ; *zur größeren*

Sicherheit, evit bezañ suroc'h c'hoazh ; *sich in Sicherheit wiegen*, krediñ d'an-unan bezañ en diogel, krediñ d'an-unan bezañ en tu all da bep droug, krediñ emeur dizañjer, krediñ d'an-unan bezañ diwallet a nep gwall fortun ; *öffentliche Sicherheit*, surentez foran b., kensurentez b., diogelroez g.

4. asur g., divarded b., divarder g., diarvar g., starter g., started b., gwarant g. ; *Sicherheit der Kenntnisse*, gouiziadurioù azezet mat (asur) lies. ; *mit absoluter Sicherheit*, sur ha serten, asur-divrall, peursur, divarteze, ken sur ha tra, sigur, ha n'eo ket marteze eo, difazi ; *so kommen Sie mit absoluter Sicherheit zu Ihrem Ziel*, an hent-mañ a gaso ac'hanoc'h difazi (divank, a-daol-sur) betek ho pal - an hent-mañ a gaso ac'hanoc'h betek ho pal, m'en lavar deoc'h gant gwarant.

Sicherheitsabkommen n. (-s, -) : [polit] feur-emglev war ar surentez g., feur-emglev war an diogelroez g.

Sicherheitsabstand g. (-s, -abstände) : 1. [kirri] hed surentez g., esaouenn surentez b. ; 2. marz surentez g.

Sicherheitsbeamte(r) ag.k. g. : gwazour surentez g., gwazour diogelroez g.

Sicherheitsbeamtin b. (-, -nen) : implijadez e karg eus ar surentez b., implijadez e karg eus an diogelroez b.

Sicherheitsbehälter g. (-s, -) : [nukl.] klozenn surentez b.

Sicherheitsberater g. (-s, -) : kuzulier war ar surentez g.

Sicherheitsbehörden lies. : polis g., gwarez foran g.

Sicherheitsbewusstsein n. (-s) : kizidikadur ouzh ar c'hudennoù gant ar surentez g.

Sicherheitsbindung b. (-, -en) : strapenn surentez b., stagell surentez b., stagenn surentez b.

Sicherheitsdienst g. (-es, -e) : servij surentez g.

Sicherheitseinlage b. (-, -n) : [arc'hant.] kretadenn warantiñ b., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., kred g.

Sicherheitsfonds g. (-, -) : [arc'hant.] font gwarantiz g., kef gwarantiz g.

Sicherheitsgeleit n. (-s, -e) : heuliad g., amheuliad g., amheuliadeg g., ambrougadeg b.

Sicherheitsglas g. (-es, -gläser) : gwer surentez str.

Sicherheitsgurt g. (-s, -e) / **Sicherheitsgürtel** g. (-s, -) : gouriz-surentez g., lêrenn b. ; *seinen Sicherheitsgurt anschnallen*, prenañ e c'houriz-surentez, lakaat al lêrenn.

sicherheitshalber Adv. : evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout.

Sicherheitshülle b. (-, -n) : [nukl.] klozenn surentez b.

Sicherheitskette b. (-, -n) : chadenn surentez b.

Sicherheitskontrolle b. (-, -n) : 1. kontroll surentez g. ; 2. kontroll teknikel ar c'hirri g.

Sicherheitskopie b. (-, -n) : [stlenn.] eilenn savete b., savete g.

Sicherheitskräfte lies. : nerzhioù polis lies., nerzhioù surentez lies., nerzhioù urzh lies.

Sicherheitskugel b. (-, -n) : [nukl.] klozenn genfinañ b.

Sicherheitsleistung b. (-, -en) : [arc'hant.] kretadenn warantiñ b., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., kred g., arc'hant-kred g., yalc'h-kretaat b., arrez g.

Sicherheitsmaßnahme b. (-,-n) : [gwir] diarbenn kendalc'hekaat g., darbaroù kendalc'hekaat lies., gread kendalc'hekaat g., diarbenn diogelroez g., diarbenn surentez g., darbaroù gwareziñ lies., darbaroù diwall lies.

Sicherheitsmaßregel b. (-,-n) : diarbenn surentez g., diwalloù lies., darbaroù gwareziñ lies., kempenn surentez g. ; *alle Sicherheitsmaßregeln getroffen haben*, bezañ kuit ha pare diouzh pep droug, bezañ kuit ha pare diouzh pep gwall.

Sicherheitsnadel b. (-,-n) : spilhenn-alc'hwez b., spilhenn war alc'hwez b., spilhenn-grap b., spilhenn-grog b. ; *ein Bund Sicherheitsnadeln*, un duilhac spilhoù war alc'hwez g.

Sicherheitspakt g. (-s,-e) : [polit] feur-emglev war ar surentez g., feur-emglev war an diogelroez g.

Sicherheitspfand n. (-s,-pfänder) : [gwir] kretadenn warantiñ b., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., arc'hant-kred g., kred g., yalc'h-kreataat b.

Sicherheitspfändung b. (-,-en) : [gwir] seziz kendalc'hekaat b.

Sicherheitspolizei b. (-) : polis surentez g.

Sicherheitsrat g. (-s) : [polit.] kuzul-surentez g.

Sicherheitsrisiko n. (-s,-risiken) : riskl g.

Sicherheitsschalter g. (-s,-) : [tredan.] disjunter g., troc'h-red g.

Sicherheitsschloss n. (-es,-schlösser) : kadranas g., krabotinell b., torzhell surentez b., potailh surentez g./b.

Sicherheitsschneise b. (-,-n) : [koadoù] digoadenn surentez b.

Sicherheitsspanne b. (-,-n) : marz surentez g.

Sicherheitsstift g. (-s,-e) : genn surentez g., gennig surentez g., ibil surentez g.

sicherheitstechnisch ag. : war tachenn ar surentez.

Sicherheitsventil n. (-s,-e) : klapedenn surentez b., trapig surentez g.

Sicherheitsverschluss g. (-es,-verschlüsse) : prenn surentez g., prennner surentez g., kloched surentez g., hual surentez g.

Sicherheitsvorkehrung b. (-,-en) : diarbenn g., dizarbenn g., darbar g., darbaradenn b., darbardadur g., darbarerezh g., darbaridigezh b., pourchas g., ragaoz b., ragaozadur g., ragaozidigezh b., diwall g. ; *die nötigen Sicherheitsvorkehrungen treffen*, kemer an diwalloù (an evezhioù) ret, ober ar c'hempennoù (an diarbennoù, an difraeoù) rekis, ober e bourchasoù.

Sicherheitsvorrichtung b. (-,-en) : stramm surentez g.

Sicherheitswachdienst g. (-es,-e) : polis sikour g.

Sicherheitszone b. (-,-n) : takad surentez g.

sicherlich Adv. : sur a-walc'h, a-dra-sur, a-dra-wir, a-daol-sur, a-dra-sklaer, moarvat, membri, medest, mar karan, leal, el leal, ret eo, ret ma vefe, ret ha ma vefe, ret eo ma ve, ret eo ma vije ; *du weißt es sicherlich*, n'emaout ket hep gouzout kement-se, gouzout a rez a-walc'h an dra-se ; *dort geht es ihm sicherlich gut*, eno e tle bezañ en e vleud, eno e tle bezañ en e jeu.

sichern V.k.e. (hat gesichert) : 1. diwall, diogeliñ, diogelaat, goudoriñ, gwaskediñ, gwareziñ, gwarediñ, gwarantiñ, startaat, krefivaat, stabilaat, stabiliañ, kadarnaat, suraat ; *die Anerkennung und Achtung der Rechte und Freiheiten aller Bürger sichern*, diogeliñ ma

vo anavezet ha doujet gwirioù ha frankizioù an holl geodediz, gwarantiñ gwirioù ha frankizioù an holl geodediz ; *gesicherter Frieden*, peoc'h stabil g., peoc'h divrall g. ; *die Weiterführung einer Hilfsaktion sichern*, derc'hel un embregadenn skoazell en he flom, diogeliñ kendalc'h un embregadenn skoazell ; *jemandem die Ruhe sichern*, diwall (diogeliñ, goudoriñ, gwaskediñ, gwareziñ) peoc'h u.b. ; *gesicherte Zukunft*, amzer-dazont diarvar (diogel, digoumoul) ; *gesichert sein*, bezañ en em renket evit na gouezho ket ar bec'h war an-unan, bezañ gwarantet (gwarezet) ; [lu] *gesichertes Gewehr*, fuzuilh prennnet ar c'hliked surentez warni b. ; *die Kaufkraft der Arbeitnehmer sichern*, gwarantiñ ar c'hopridi ouzh diskar o galloud-prenañ ; [merdead.] *gesicherte Schiffe*, bigi (listri) ambrouget lies. ; [stlenn.] *Daten sichern*, gwareziñ (gwarediñ, saveteiñ, enrollañ) stlennadoù, gwareziñ (gwarediñ, saveteiñ, enrollañ) roadennoù ; *eine Datei sichern*, gwareziñ (gwarediñ, saveteiñ) ur restr ; 2. [tekn.] lakaat un ibil surentez, sparañ, blokañ ; 3. [tredan.] lakaat un deuzell, lakaat ur plom, lakaat un disjunter, lakaat un troc'h-red.

V.em. : **sich sichern** (hat sich gesichert) : *sich (t-rt) vor einer Gefahr sichern*, kemer e surentez (e ziwalloù, e ziarbennoù), ober e ziarbennoù, ober e ziwalloù, ober e zifennoù, ober e gempennoù, en em ziwall diouzh un dañjer, kaeañ ouzh un dañjer, rageveshaat ouzh udb, kemer e renkoù rak aon ouzh ur gwall bennak, rakdiwall diouzh un dañjer ; *sich (t-d-b) die Übermacht sichern*, kemer e ziwalloù evit ma chomo an dreistbeli gant an-unan.

V.gw. (hat gesichert) : *das Wild sichert*, emañ ar jiber o rufañ an aer en-dro dezhañ, emañ ar jiboez o fronañ (o fronal) an avel.

sicherstellen V.k.e. (hat sichergestellt) : 1. goudoriñ, gwaskediñ, gwareziñ, gwarediñ, lakaat e surentez, lakaat er-maez a dañjer, lakaat a du vat, lakaat en diogel, lakaat e savete, lakaat er goudor, lakaat er gwarez, lakaat en aior, lakaat en andor, lakaat er gwasked, lakaat en herberc'h, suraat ; *jemanden sicherstellen*, a) lakaat u.b. en diogel (e savete) ; b) [dre astenn.] herzel u.b., lakaat u.b. dindan ward, lakaat u.b. en toull-bac'h, bac'hañ (toullbac'hañ, karc'hariañ) u.b., plantañ u.b. en toull, [dre fent] lakaat u.b. er goudor (en disglav, er voest, er sac'h-maen), lakaat u.b. er c'hloz, kas u.b. d'ar c'hloz ; 2. *um sicherzustellen, dass nichts passiert*, evit bezañ sur ne c'hoarvezo droug ebet, evit bezañ diwallet a nep gwall fortun, evit bezañ en tu all da bep droug.

Sicherstellung b. (-,-en) : 1. diogeliñ g., goudoriñ g., gwaskediñ g., gwareziñ g., gwarediñ g., lakidigezh en diogel b. ; 2. [arc'hant.] kretadur g.

Sicherung b. (-,-en) : 1. diwall g., surentez b., diogelroez g., diogel g., goudor g., gwarez g., gwasked g., diarvar g., mirerezh g. ; *soziale Sicherung*, surentez sokial b., kedskor g. ; 2. diogeladur g., asur g. ; 3. [arm] kliked surentez g. ; 4. [merdead.] ambroug g., ambrougadenn b., ambrougdeg b. ; 5. [lu] goloadurezh b., goloerezh g. ; 6. [tredan.] teuzell b., teuzenn b., plom g., troc'h-amred g., troc'her-tredan g., disjunter g., disreder g. ; 7. [stlenn.] saveteiñ g., gwareziñ g., gwarediñ g. ; 8. krefivadur g., stabiladur g., nerzhadur g., startadur g.

Sicherungsautomat g. (-en,-en) : [tredan.] disjunter g., troc'h-red g.

Sicherungsbeschlagnahme b. (-,-en) : [gwir] seziz kendalc'hekaat b.

Sicherungsmaßnahme b. (-,-n) : [gwir] diarbenn kendalc'hekaat g., darbaroù kendalc'hekaat lies., gread kendalc'hekaat g., diarbenn diogelroez g., diarbenn surentez g., darbaroù gwareziñ lies., darbaroù diwall lies.

Sicherungsmutter b. (-,-n) : [tekn.] bouster-blokañ g., bouster klaviañ g., kraouenn surentez b.

Sicherungskopie b. (-,-n) : [stlenn.] eilenn savete b., savete g.

Sicherungsverwahrung b. (-,-en) : [gwir] toullbac'hañ diarbenn g.

Sichler g. (-s,-) : [loen.] *Sichler, brauner Sichler*, ibiz du g.

Sicht b. (-) : 1. gwel g., digor g., gweled g., taol-lagad g. ; *in Sicht haben*, gwelet ; *der Sicht entziehen*, kas (tennañ) diwar wel, lemel a-ziwar wel (diouzh gwel), lakaat er-maez a wel ; *die Küste in Sicht behalten*, bageal a-wel d'an aod, merdeñ hep koll gwel a'n aod, merdeñ a-zouar ; [ster rik ha dre skeud.] *in Sicht sein*, bezañ a-wel, bezañ war-wel, bezañ a-wel-dremm ; *Sicht auf das Tal*, gwel (digor) war an draoñenn g., taol-lagad war an draoñenn g. ; *mit Sicht aufs Meer*, a-dal d'ar mor, gant gwel (gant digor) war ar mor, tro ouzh ar mor, digor war ar mor ; [ster rik ha dre skeud.] *außer Sicht*, er-maez a wel, a-ziabell gweled, a-zisgwel ; *die Schiffe sind jetzt außer Sicht*, ar bigi a zo aet diwar-wel, ar bigi a zo aet a-ziwar wel, ar bigi a zo aet diouzh gwel, ar bigi a zo aet koll-gwel.

2. gweluster g., gwelusted b., heweled b., hed-gwel g., diraez-gweled g., doug ar gwelet g., doug ar selloù g. ; *schlechte Sicht*, hed-gwel fall g. ; *klare Sicht, freie Sicht*, hed-gwel mat g., amzer divrumenn b., dremmwel digatar g., dremmwel ec'hon g. ; *diesige Sicht*, amzer voredet b., dremmwel moredet g. ; *die Sicht verhüllen*, mouchañ ar gwel ; *dichter Nebel verhüllt die Sicht*, garzhet eo an dremmwel gant ur vougenn, mouchet eo ar gwel (ar gweled) gant ur vougenn ; *Nebel schränkt die Sicht ein*, pa vez brumenn e tigresk an hed-gwel.

3. [dre skeud.] termen g. ; *Politik auf weite Sicht*, politikerezh war hir dermen g. ; *Politik auf kurze Sicht*, politikerezh war verr dermen g., politikerezh berrwel g.

4. [arc'hant.] *bei (auf, nach) Sicht zahlbar*, da vezañ paeet d'an hini a ziskouezo anezhañ, da vezañ paeet d'an dalc'her, hag a c'hall bezañ paeet da neb piv bennak en diskouezo, hag a c'hall bezañ paeet kerkent (kenkent) ha degemeret.

Sichtanzeiger g. (-s,-) : merker dre arhentoù gweledel g., merker dre sinalioù gweledel g.

sichtbar ag. : gwelus, anat, hewel ; *nicht sichtbar*, disgwel, diwel, diwelus, diverz, diverzus ; *kaum sichtbar*, dihwel, diheverz ; *sichtbar sein*, bezañ a-wel, bezañ war-wel, bezañ a-wel-dremm ; *sichtbar werden*, en em ziskouez, diwanañ, dont war wel (a-wel), en em lakaat en heol, diskoachañ, dihoubañ, diflukañ, tarzhañ, anadiñ ; *sichtbar hinlegen*, lakaat war zizolo, lakaat a-wel-kaer, lakaat war ziskouez.

Sichtbarkeit b. (-) : gweluster g., gwelusted b., heweled b., anadurezh b.

sichtbarlich Adv. : en un doare anat, a-wel-dremm, a-wel-kaer.

Sichtbereich g. (-s,-e) : park ar gweled g., maezienn ar gweled b., maez ar gweled g., gwelvaez g.

sichten V.k.e. (hat gesichtet) : 1. dizoleiñ, merzout, gwelet, spurmantañ ; 2. digejañ, didoueziañ, c'hwennat, follennata, nizañ, nizat ; *Papiere sichten*, didoueziañ (diforc'h) paperioù, follennata paperioù.

Sicherinnern n. (-s) : eñvoridigezh b., kounaidigezh b.

Sichtflug g. (-s,-flüge) : [nij.] merdeadurezh a-wel b., nij war-wel g.

Sichtgerät n. (-s,-e) : hewel g., monitor g.

Sichtgeschäft n. (-s,-e) : [arc'hant.] oberiadenn war dermen b.

Sichtguthaben n. (-s) : [arc'hant.] kaoudoù ouzh gwel lies.

sichtig ag. : sklaer, hinon ; *sichtiges Wetter*, amzer sklaer b., gweluster mat g., gwelusted vat b.

Sichtkorn n. (-s,-körner) : [lu, armoù] biz b.

sichtlich ag. : : anat, hewel, fraezh, sklaer, gwelus, splann.

Adv. : a-wel-dremm, en un doare anat, un tamm mat, kalzik, a wel da zaoulagad an dud ; *er war davon sichtlich berührt*, anat e oa e oa bet gwall skoet gant an dra-se.

Sichtmarke b. (-,-n) : daveer g., merk g.

Sichtnavigation b. (-) : 1. [nij.] merdeadurezh a-wel b., nij war-wel g. ; 2. [merdead.] merdeadurezh a-wel b., bageerezh a-wel g.

Sichtprüfung b. (-,-en) : arsell g., arselladenn b., enselladenn b.

Sichttratte b. (-,-n) : lizher anzav da vezañ paeet diouzhtu d'an hini a ziskouezo anezhañ g.

Sichtung b. (-) : 1. [merdead.] gwel g., gweled g., gweladur g., gweladurezh b. ; *nach Sichtung des Landes*, goude gwelet an douar, goude bezañ gwelet an aod.

2. didouezhiadur g. ; [dre astenn.] *genaue Sichtung*, enselladenn bizh b., enselladenn dre ar munud b., nizañ g., arsell pizh g., arselladenn bizh b.

Sichtverhältnisse lies. : amveziad ar gweluster g., doare ar gweluster g., stad ar gweluster b., gweluster g.

Sichtvermerk g. (-s,-e) : viza g.

Sichtverpackung b. (-,-en) : pakadur blister g., blister g.

Sichtwechsel g. (-s,-) : lizher-paeañ g., lizher anzav da vezañ paeet diouzhtu d'an hini a ziskouezo anezhañ g.

Sichtweite b. (-,-n) : gwelvaez g., maezienn ar gweled b., maez ar gweled g., hed-gwel g., diraez-gweled g., doug ar gweled g., doug ar selloù g. ; *in Sichtweite von*, a-hed gwel da, war-hed gwel da ; *außer Sichtweite*, er-maez a wel, a-ziabell gweled, a-zisgwel ; *die Schiffe sind jetzt außer Sichtweite*, ar bigi a zo aet diwar-wel, ar bigi a zo aet a-ziwar wel, ar bigi a zo aet diouzh gwel, ar bigi a zo aet koll-gwel ; *Nebel schränkt die Sichtweite ein*, pa vez brumenn e tigresk an hed-gwel.

Sichtzeichen n. (-s,-) : arhent gweledel g., sinal gweledel g.

Sickergraben g. (-s,-gräben) : kan-dizourañ g.

Sickergrube b. (-,-n) : puñs-diskarg g., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.

sickern V.gw (ist gesickert) : 1. en em silañ, ensilañ, diverañ, berañ, beradañ, dourasenniñ, strilhañ, dourenniñ, deverañ, deverañ a-sil ; *Wasser ist in den*

Keller gesickert, en em silet ez eus dour er c'hav, an dour en deus kavet toull da zont er c'hav ; **2.** [dre skeud.] *von dem Plan sind Einzelheiten nach draußen gesickert*, un heklev eus ar raktres hon eus bet, dispaket (diskuliet) ez eus bet ul lodenn vihan eus ar raktres, un nebeud diskuladennoù o deus roet un alberz (un damskeud) eus ar raktres-se.

Sickern n. (-s) : dourasenniñ g., ensil g., ensilerezh g., ensiladur g.

sickernd ag. : dourasennek.

Sickerschacht g. (-s,-schächte) : puñs-diskarg g., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.

Sickerwasser n. (-s) : dour-sil g.

siderisch ag. : sterennel, steredel, sideral.

sie raganv-gour : **1.** hi, homañ, honnezh, an tamm anezhi, he, anezhi ; *sie kommt*, dont a ra, emañ-hi o tont ; *ich sehe sie*, he gwelet a ran, gwelet a ran anezhi ; *ich werde sie und ihre Eltern morgen treffen*, hi hag he zud a welin warc'hoazh ; *sie, nicht er*, honnezh, ket hennezh ; *nimm sie !* kemer anezhi ! kemer hi ! ; *wir haben sie gerufen*, galvet hon eus anezhi, he galvet hon eus, ni hon eus hi galvet ; *wir haben sie nicht gesehen*, n'hon eus ket gwelet anezhi, n'hon eus hi ket gwelet ; **2.** int, i, int-i, ar re-mañ, ar re-se, an tamm anezho, o, anezho ; *sie selbst, sie selber*, int o-unan, int-i o-unan, int end-eeun, int-i end-eeun ; *da kommen sie*, setu int o tont ; *sie kommen*, dont a reont, emaint o tont ; *ich sehe sie*, o gwelet a ran, gwelet a ran anezho ; *sie alle*, an holl anezho ; *sie haben angerufen, ich nicht*, int-i o doa pellgomzet, me n'em boa ket graet ; *haltet sie !* harzit int ! harzit i ! harzit o ! ; *ich habe sie gelesen*, bez' em eus int lennet, bez' em eus lennet anezho, o lennet em eus ; *was suchen sie denn ?* petra a glaskont-int ? ; *sie beide*, , int o-daou, o-daouig, int o-div, o-divig.

Sie¹ raganv-gour : c'hwil, ho, ac'hanoc'h, -hu, -hu-hu ; *Sie alle*, an holl ac'hanoc'h ; *wer sind Sie denn ? wer sind Sie eigentlich ?* piv oc'h-hu-hu ? ; *was suchen Sie denn ?* petra a glaskit-hu ? ; *ich werde Sie anrufen*, ho kolver a rin, gelver a rin ac'hanoc'h.

Sie² n. (-) : c'hwial g. ; *jemanden Sie nennen*, komz (kaozeal) dre "c'hwil" ouzh u.b., mont dre "c'hwil" gant (ouzh) u.b., mont dre "c'hwil" d'u.b., lavaret "c'hwil" d'u.b., c'hwial u.b.

Sie³ b. (-) : *eine Sie, a* ur vaouez b. ; *b* ur barez b.

Sieb n. (-s,-e) : **1.** krouer g., kreur g., tamouez g., sil g., kant g., kroelard g. ; *grobes Sieb*, grell g., gourmer g., ridell b., krouer-ridell g., tamouez-ridell g., kac'heler g., kac'her g., sil boull g., krouer boull g., tamouez boull g., sil rouez g., krouer rouez g., tamouez rouez g., sil gros g., krouer gros g., tamouez gros g., sil fraost g., krouer fraost g., tamouez fraost g. ; *feines Sieb*, purer g., burutell b., krouer tanav g. ; *durch ein Sieb treiben*, kroueriañ, krouerat, tamouezat, silañ, bleutaat, burutellañ, gourmeriañ, gournat, ridellat ; *ein Sieb voller Sand*, ur ridellad traehz b., un tamouezad traehz g. ; *ein Sieb voll Mehl*, ur vurutellad vleud b. ; *das Sieb lässt das Mehl durch und hält die Kleie zurück*, an tamouez a laosk ar bleud da vont kuit hag a c'houarn ar brenn ; *Passiersieb*, [kegin.] malouer g., malerez legumaj b. ; **2.** *Wasser mit einem Sieb schöpfen*, kerc'hat dour gant ur

bouteg, klask derc'hel ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur gloenn vi.

Siebanalyse b. (-,-n) : dielfennadur granulometrek g., elfennerezh greunventerel g.

Siebarbeit b. (-,-en) : krouerat g., burutelladenn b.

siebartig ag. : doare un tamouez dezhañ, e doare un tamouez, a-zoare gant un tamouez, a-seurt gant un tamouez ; *siebartig durchlöchert*, toull-didoull, mil-doullat.

Siebbein n. (-s,-e) : [korf.] sileg g. ; *das Siebbein ist ein Knochen des Hirnschädels, der am Ende der Nasenhöhle an der Grenze zur Schädelhöhle liegt*, ar sileg a zo un askom eus ar c'hlopenn a zisparti foñs kavenn ar fri diouzh an empenn.

Siebbelag g. (-s,-beläge) / **Siebboden** g. (-s,-böden) : kantenn b.

Siebdruck g. (-s,-e) : serigrafiezh b., serigrafienn b., sidanvoullerezh g.

sieben¹ V.k.e. (hat gesiebt) : **1.** kroueriañ, krouerat, silañ, tamouezat, kroelardiñ, tremen ; *fein sieben*, burutellañ, bleutaat ; *grob sieben*, gourmeriañ, gournat, grellat, ridellat, kac'helat ; *Sand sieben*, kroueriañ (tamouezat) traehz ; *Korn sieben*, kroueriañ (tamouezat, kantañ, gwentañ, nizañ, nizat, ridellat) gwinizh ; *Mehl sieben*, aozañ bleud gant ar c'hrouer ; **2.** [dre skeud.] digejañ (Gregor), dilenn, dibab, diuzañ, dispartiañ, c'hwennat, ober un dibab da, ober dilenn da, kroueriañ ; *Nachrichten sieben*, kontrollañ ar c'heleier.

sieben² niv. : seizh ; *halb sieben*, c'hwec'h eur hanter ; *durch sieben teilen*, seizhvedenniñ ; [stered.] *die sieben Schwestern*, ar Pleiadezed lies., Yarig hec'h evned b., ar Yarad-Poñsined b., ar Yar Wenn b., ar Yarig wenn he c'hwec'h evn b. ; [mojenn.] *die Sieben Schläfer von Ephesus*, Seizh Huner Efezoz lies., breudeur ar seizh hun lies. ; [relij.] *Kirche zum Gedächtnis der sieben Schmerzen Mariens*, iliz Itron-Varia ar seizh kleze b. ; *die Sieben Freuden Mariens*, ar seizh levenez lies. ; [dre skeud.] *das ist mir ein Buch mit sieben Siegeln*, gregach eo evidon-me / hebraeg pur eo evidon-me (Gregor), ne gomprenan seurt ebet en dra-se, ne gomprenan takenn en dra-se, ne gomprenan ket ur boullfrenn en dra-se, n'em eus intent ebet e kement-mañ, ne gomprenan ket ur c'heuz en dra-se.

Sieben b. (-,-en) : **1.** seizh g., niverenn seizh b., niver seizh g., seizhveder g. ; **2.** [treuzdougen] linenn seizh b. ; **3.** [kartoù] seizh g. ; **4.** *eine böse Sieben*, ur gevridenn b., ur geben b., ur sarpant g., ur sarpantez b., ur wespedenn b., ur vleizez b., ur pikez b., ur gegin b., ur ganell b., un diaoulez b., ur yar b.

siebenarmig ag. : seizhskourrek ; *siebenarmiger Leuchter*, kantolor seizh brank dezhañ g.

Siebenbürger n. (-s) : Treuzsilvania b.

Siebenbürger g. (-s,-) : Treuzsilvaniad g.

Siebenbürgerin b. (-,-nen) : Treuzsilvaniadez b.

siebenbürgisch ag. : treuzsilvaniat, ... Treuzsilvania.

Siebeneck n. (-s,-e) : [mat.] heptagon g., seizhkorneg g., seizhkogneg g.

siebeneckig ag. : seizhkornek, seizhkognek.

siebeneinhalb Adv. : seizh hanter.

Siebener g. (-s,-) : **1.** seizh g., niver seizh g., seizhveder g. ; **2.** gwin eus 1907 pe 2007 g.

siebenerlei Adv. : seizh seurt.

siebenfach ag. / **7fach** ag. : seizhkement, seizh gwech.
Siebenfache(s) ag.k. n. : seizhkement g.
siebenfältig ag. : seizhkement, seizh gwech.
Siebenfinger g. (-s,-) : [louza.] seizhdelienn b.
Siebenflächner g. (-s,-) : [mat.] seizhgorreeg g., seizhtalbenn b., heptaedr g.
siebengeschossig ag. : ... seizh estaj.
Siebengestirn n. (-s) : [stered.] *das Siebengestirn*, ar Pleiadezed lies., ar Yar hag hec'h evned lies., Yarig-hec'h-evned b., ar Yarad-Poñsined b., ar Yar Wenn b., ar Yarig wenn he c'hwec'h evn b.
siebenhundert niv. : seizh-kant.
siebenhundertjährig ag. : ... seizh-kant vloaz.
siebenhundertste(r,s) ag. : seizhkantvet.
siebenhunderttausend niv. : seizh-kant mil.
siebenjährig ag. : ... seizh vloaz, a seizh vloaz, a bad seizh bloavezh, seizh vloaz dezhañ, seizhvloaziek ; *siebenjähriges Kind*, bugel seizh vloaz g. ; *siebenjähriger Krieg*, brezel seizh vloaz g. ; *siebenjährige Amtszeit*, karg seizh bloavezh b., seizhvloaziad g.
Siebenjährige(r) ag.k. g./b. : bugel seizh vloaz g.
Siebenjährigkeit b. (-) : seizhvloaziegezh b.
siebenköpfig ag. : seizhpennek.
siebenmal Adv. : seizh gwech.
siebenmalig ag. : seizh, seizh gwech.
siebenmalklug ag. : hag a zo muioc'h aagal eget a c'hloan gantañ, hag a oar pet lost en deus ar yar, hag a ra muioc'h a voged eget a dan - hag a vez taer en e gomzoù ha gwak pa sav kaoz da stagañ ganti - hag a zo re vras e benn evit deskiñ tra - hag a zo teodet hir ha dornet berr - hag a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer - a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz) - penn bouldouz : bras ar genoù, bihan al lost - lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan - ar rod fallañ a wigour ar muiañ.
Siebenmeilenstiefel g. (-s,-) : botoù dillo lies.
Siebenmeterbrett n. (-s,-er) : plankenn-splujañ seizh metr g.
Siebenmonatskind n. (-s,-er) : rakganad seizh miz g., rakvugel seizh miz g., rakkoulzeg seizh miz g.
Siebenpunkt g. (-s,-e) : [loen.] c'hwilig-Doue g., bivig-Doue b., buoc'hig an Aotrou Doue b., buoc'h-Doue b., buoc'hig-Doue b., yarig-Doue b., yarig an Aotrou Doue b.
Siebenreihe b. (-,-n) : seizhvedad g.
Siebensachen lies. : stalabard g., stalikerezh g., stalikaj g., staliad traoù b., boutikl g./b., stramm g. ; *seine Siebensachen packen*, pakañ e fleütoù (e draoù), pakañ e rabotoù, troñsañ (dastum, pakañ) e damm stal, ober e bak da vont en hent, ober e droñsad, antellañ e aferioù.
siebensaitig ag. : ... seizhkordenn.
Siebenschläfer g. (-s,-) : [loen.] hunegan g. ; *der Siebenschläfer hält Winterschlaf*, goañvaat a ra an hunegan.
siebenseitig ag. : 1. ... seizh pajenn, ... seizh pajennad ; 2. seizhtuek.
siebenstellig ag. : ... seizh sifr.
siebenstöckig ag. : ... seizh estaj, ... a seizh estaj.
siebenstrophig ag. : ... seizh poz.
siebenstündig ag. : ... seizh eurvezh.
siebenstündlich ag. : bep seizh eur.
siebtätig ag. : ... seizh devezh.

siebtätig ag. : bep seizh deiz.
siebentausend niv. : seizh mil.
Siebentausender g. (-s,-) : menez hag a dremen seizh mil metrad uhelder g.
siebente(r,s) ag. : seizhvet ; *der siebente April*, ar seizh a viz Ebrel g. ; *siebentes Kapitel*, pennad seizh g.
Siebenteiler g. (-s,-) : [skinwel] heuliadenn kinniget e seizh rann b., feilheton kinniget e seizh rann g., feilheton e seizh rann g.
Siebtel n. (-s,-) : seizhvedenn b.
siebtens Adv. : da seizhvet.
siebenthalb Adv. : c'hwec'h ... hanter [= sechseinhalb].
siebenundzwanzig niv. : seizh warn-ugent ; *siebenundzwanzig Millionen*, seizh milion warn-ugent.
siebenzeilig ag. : ... seizh gwerzenn, ... seizh linenn.
Siebenzimmerwohnung b. (-,-en) : ranndi seizh pezh b.
Sieber g. (-s,-) : tamouezer g., buruteller g. ; *Getreidesieber*, gwenter g., nizer g.
Siebhersteller g. (-s,-) : ridellaer g., tamouesaer g.
Siebmaschine b. (-,-n) : 1. mekanik krouerat g. ; 2. gwenter g., gwenterez b., nizerez b., tilherez b., kant g., milin-wenterez b., meilh nizat b.
Siebmehl n. (-s) : bleud burutell g.
Siebrand g. (-s,-ränder) / **Siebreifen** g. (-s,-) : kant un tamouez g. ; *einen Siebrand anbringen*, kantañ un tamouez ; *einen Siebrand anfertigen*, kantañ.
Siebstaub g. (-s) : boskon g., uзор str., pell str., troien str., gwentajoù lies., uzien str.
siebt Adv. : seizh ; *wir kommen zu siebt*, seizh ac'hanomp a vo (a zeuio), a-seizh e vimp.
siebte(r,s) ag. : seizhvet ; *der siebte April*, ar seizh a viz Ebrel g. ; *siebtes Kapitel*, pennad seizh g.
Siebte(r) ag.k. g./b. : seizhvet g./b.
Siebtel n. (-s,-) : seizhvedenn b.
siebtens Adv. : da seizhvet.
siebtletzte(r,s) ag. : seizhvet diwezhañ.
Siebtrichter g. (-s,-) : founilh-sil g., trezer-sil g.
Siebtuch g. (-s,-tücher) : entamin g., lien tamouezat g., leien g., treilheris g.
Siebung b. (-,-en) : 1. krouerat g., silerezh g., siladenn b., tamouezat g. ; 2. [dre astenn.] dibab g., dilenn g., choaz g.
Siebwerk n. (-s,-e) : krouer g., kreuer g., tamouez g., sil g., kroelard g.
Siebzarge b. (-,-n) : kant g. *eine Siebzarge anbringen*, kantañ un tamouez ; *eine Siebzarge anfertigen*, kantañ.
siebzehn niv. : seitek.
siebzeinhundert niv. : seitek-kant.
siebzehnte(r,s) ag. : seitekvet.
siebziger niv. : dek ha tri-ugent, seikont.
siebziger / 70er ag. : *die siebziger Jahre*, ar bloavezhioù dek ha tri-ugent lies., ar bloavezhioù etre 1970 ha 1980 lies., ar bloavezhioù etre 1870 ha 1880 lies.
Siebziger¹ lies. : *die Siebziger*, ar bloavezhioù dek ha tri-ugent lies.
Siebziger² g. (-s,-) : 1. gwin eus ar bloaz 1970 g. ; 3. *er ist in den Siebzigern*, dreist d'e zek vloaz ha tri-ugent emañ, aet eo dreist d'e zek vloaz ha tri-ugent, ur seikontad a zo anezhañ.
Siebziger³ g. (-s,-) : den en e zek vloaz ha tri-ugent g., den en e zekvet bloaz ha tri-ugent g., den dek vloaz ha

tri-ugent g., seikontad g. ; *er wird bald zu den Siebzigern gehören*, krog eo en e dekvet bloavezh ha tri-ugent, emañ o fourchadiñ skaller an dek vloaz ha tri-ugent.

Siebzigerin b. (-, -nen) : maouez en he dek vloaz ha tri-ugent b., maouez en he dekvet bloaz ha tri-ugent b., maouez dek vloaz ha tri-ugent b., seikontadez b.

Siebzigerjahre lies. : bloavezhioù dek ha tri-ugent lies.

siebzigjährig ag. : dek vloaz ha tri-ugent.

Siebzigjährige(r) ag.k. g./b. : den en e zek vloaz ha tri-ugent g., den en e zekvet bloaz ha tri-ugent g., den dek vloaz ha tri-ugent g., seikontad g., seikontadez b.

siebzigste(r,s) ag. : dekvet ha tri-ugent.

siech ag. : klañvidik, klañv-diglañv, gwall glañvus, ampalaeret-fall, atav vi pe labous gantañ, fall e gorf, hag en deus korf fall, hag a gouezh alies en arwez ar yer, blank, izil, ur galon voñselin dezhañ, sempl e yec'hed.

Siechbett n. (-s, -en) : gwele a reuzeudigezh g., gwele a dourmantoù hag a boanioù g.

siechen V.gw. (hat gesiecht) : dizeriañ, koazhañ, kastizañ, disec'hañ, negezañ, mont e wad e dour, treiñ e wad e dour, ober ruskenn fall, chartiñ, langisañ, landrenniñ, izilañ, perianiñ, teuskaat, teuskiñ.

Siechenhaus n. (-es, -häuser) : marvdi g., ospis g.

Siechtum n. (-s) : langis b., dizeriañs b.

Siedebereich g. (-s, -e) : [fizik.] poent berv g., gwrezverk birviñ g., bervverk g.

Siedegrad g. (-s, -e) : derez berv g., derez birviñ g.

Siedehitze b. (-, -n) : 1. temperadur berv g., gwrezverk birviñ g. ; 2. [dre astenn.] tommder kriz g., pulluc'h b., pulluc'h tan b., fornez b.

Siedehütte b. (-, -n) : salpestrerezh b.

Siedekessel g. (-s, -) : kaoter b., pod-berver g.

Siedelei b. (-, -en) : trevadenn b., trevadennad b.

Siedelinie b. (-, -n) : [kimiezh] krommenn virviñ b.

siedeln V.gw. (hat gesiedelt) : ober e annez, diazezañ, en em ziazezañ, en em staliañ, kevannezañ, trevadenniñ ; *sich in einem Land ansiedeln*, ober e annez en ur vro, en em ziazezañ en ur vro, en em ziazezañ en ur vro, en em staliañ en ur vro, kevannezañ en ur vro, trevadenniñ ur vro.

Siedemeister g. (-s, -) : purer g.

sieden¹ V.k.e. (siedete / sott // hat gesiedet / hat gesotten) : 1. poazhañ, ober ur berv (ur vervadenn) da, birviñ, lakaat da virviñ, birviñ dour war udb, ober tan dindan udb ken na vervo, kas udb d'an trot ; *kurz sieden*, redisañ ; *Gemüse sieden*, ober ur berv d'al legumaj, poazhañ al legumaj ; *gesottenes Fleisch*, kig berv g., berv g. ; *blau gesottener Karpfen*, karpenn poazh-glas b. ; 2. [tekn.] *Seife sieden*, oberiañ soavaon ; *Zucker sieden*, glanaat sukr, puraat sukr (Gregor) ; *in Alaun sieden*, alumiñ ; *Silber weiß sieden*, gwennañ arc'hant.

Anv-gwan-verb II : **gesotten** 1. *weich gesottene Eier*, vioù poazh-tanav lies., vioù tanav lies., vioù tener lies., vioù krenn lies. / vioù bihan-boazh lies. / vioù fri-boazh lies. (Gregor) ; *hart gesottene Eier*, vioù poazh-kalet lies., vioù kaletpoazh lies. ; 2. *ein hart gesottener Sünder*, ur pec'her aheurtet (a-dreist par) g., ur pec'her engravet g., ur pec'her kilhourzet g., ur pec'her kaledet g. (Gregor), ur pec'her hag a chom da vreinañ en e bec'hed g., ur pec'her hag a chom da ginviañ en e bec'hed g.

sieden² V.gw. [verb digemm : hat gesiedet] : birviñ, berviñ, postal, rollvirviñ, birvilhañ ; *das Wasser siedete*, birviñ kaer a rae an dour ; *zum Sieden kommen*, redisañ.

Sieden n. (-s) : bervadenn b., bervenn b., bourbouilh g., bourbouilhenn b., birvilh g., bouilh g.

siedend ag. : berv, bervant, bervus, bervidant ; *siedend heiß*, berv, tomm-berv, bouilh.

Siedepunkt g. (-s, -e) : poent berv g., gwrezverk birviñ g., bervverk g. ; *der Siedepunkt von Wasser liegt bei hundert Grad Celsius*, birviñ a ra an dour pa sav d'ar c'hantvet rizenñ dommder.

Sieder g. (-s, -) : kaoter b., pod-berver g.

Siederei b. (-, -en) : purezezh b., uzin soavon b.

Siederrohr n. (-s, -e) : [tekn.] tuellenn pod-berver b., korzenn pod-berver b.

Siedesalz n. (-es, -e) : holen puraet g.

Siedewasserreaktor g. (-s, -en) : [nucl.] reaktor dour berv g., dazgwereder dour berv g.

Siedler g. (-s, -) : trevadennner g., trevidig g., entrevad g., kolon g.

Siedlerstelle b. (-, -n) : lodenn zouar b.

Siedlung b. (-, -en) : 1. trevadenn b., trevadennad b., kevannezh g. ; 2. [dre astenn.] karter g., kêrig b., keoded b., keodedad b. ; *Arbeitsiedlung*, karter micherourien g., keoded vicherourien b. ; 3. annezadur g. ; *geschlossene Siedlung*, annezadur gronnet g.

Siedlungsgebiet n. (-s, -e) : takad annez g., takad kenannezh g.

Sieg g. (-s, -e) : trec'h g., trec'hadenn b., gounid g., emgann-trec'h g., levezon b., tu kreñv g., buz g., viktor b., krog g. ; *den Sieg davontragen*, bezañ an tu gounit gant an-unan, bezañ ar gounid gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ ar gounid d'an-unan, gounit an trec'h, bezañ an tu kreñv gant an-unan, bezañ trec'h, bezañ gounit, kaout an tu kreñv, kaout an tu gounit, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer an tu war-c'horre, pakañ an tu war-c'horre, kemer an tu kreñv, tapout e droad er par, bezañ bet ar boked, ober nav ; *den Sieg über jemanden erringen (davontragen)*, dont da drec'hiñ war u.b., bezañ trec'h d'u.b. (war u.b.), kaout (gounit) an trec'h war u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour war u.b., kaout al levezon war u.b., mont an trec'h gant an-unan, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kavout pleg war u.b., sevel war varr, dont a-benn eus u.b., gounit war u.b. ; *mit seinen Truppen von Sieg zu Sieg eilen*, bleinañ e soudarded war hent ar gounidoù ; *dem Recht zum Sieg verhelfen*, lakaat ar reizh da gaout trec'h, lakaat ar gwir da dalvezout ; *ich hatte irrtümlicherweise mit unserem Sieg gerechnet*, bez' e oan e-sell e vijemp bet trec'h ; [sport] *Sieg durch Aufgabe*, trec'h dre zilez ar c'hevezer g.

Siegel n. (-s, -) : 1. siell b., kached g. ; *amtliches Siegel*, siell a-berzh Stad b., siell ofisiel b. ; *Privatsiegel*, kached g. ; *ein Siegel aufbringen, sein Siegel aufdrücken (mit seinem Siegel versehen)*, siellañ, lakaat ar siell, lakaat e siell (e gached), tennañ siell war goar ; *ein Siegel aufbrechen*, diskoulmañ ur siell, disiellañ / lemel ur siell / lemel ur c'hached / digachediñ (Gregor) ; 2. [dre skeud.] *unter dem Siegel der Verschwiegenheit*, en diviz ma chomo an dra-se kuzh / war an diviz ma vo tavet war an

dra-se (Gregor), war-bouez ma chomo kuzh an dra-se, dindan siell an tav ; *ein Buch mit sieben Siegeln*, un dra hep penn na lost, un dra diveizus g., gregach / hebraeg pur g. (Gregor) ; *das ist mir ein Buch mit sieben Siegeln*, gregach eo evidon-me / hebraeg pur eo evidon-me (Gregor), ne gomprenan seurt ebet en dra-se, ne gomprenan takenn en dra-se, n'em eus intent ebet e kement-mañ, ne gomprenan ket ur boulifrenn en dra-se, ne gomprenan ket ur c'heuz en dra-se.

Siegelbewahrer g. (-s,-) : sieller meur g., gward ar sielloù g.

Siegelbruch g. (-s,-brüche) : torr ar sielloù g.

Siegelerde b. (-) : [mezeg.] bolus g., douar siellek g.

Siegellack g. (-s) : koar siell g., koar kachediñ g.

siegeln V.k.e. (hat gesiegelt) : siellañ, kachediñ ; *amtlich siegeln*, lakaat ar siell [war udb].

Siegeln n. (-s) : sielladur g.

Siegelring g. (-s,-e) : gwalenn-anv b., gwalenn-siell b., sined g.

Siegelwachs n. (-es) : koar siell g., koar kachediñ g.

siegen V.gw. (hat gesiegt) : gounit an trec'h, bezañ an tu gounit gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ ar gounid gant an-unan, bezañ ar gounid d'an-unan, bezañ an tu kreñv gant an-unan, bezañ trec'h, bezañ gounit, kaout an tu kreñv, kaout an tu gounit, mont an tu kreñv gant an-unan, mont an tu gounit gant an-unan, tapout e droad er par, kemer an tu war-c'horre, pakañ an tu war-c'horre, kemer an tu kreñv, bezañ bet ar boked, ober nav ; *über jemanden siegen*, faezhañ (trec'hiñ) u.b., bezañ trec'h d'u.b. (war u.b.), gounit war u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour war u.b., kannañ u.b., mont ar c'hrog gant an-unan, kaout al levezon war u.b., kaout an trec'h war u.b., gounit an trec'h war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kavout pleg war u.b., reiñ lamm d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, pilat u.b. ; *wer hat gesiegt* ? piv a zo trec'h ? piv a zo gounit ? gant piv eo aet ar maout ? ; *wir haben gesiegt*, en tu diouzhomp emañ an trec'h, gounit omp, an tu gounit a zo aet ganeomp.

siegend ag. : trec'h, trec'hus, gounidek ; *die siegende Tugend*, ar mad trec'h d'an droug g.

Sieger g. (-s,-) : trec'her g., trec'hour g., gounezer g., gounideg g., faezher g., faezhour g. ; *aus einem Kampf als Sieger hervorgehen*, dont an tu-gounit (an trec'h) gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ trec'h, gounit ur stourm, bezañ gounit da-geñver ur stourm, kaout an trec'h war e enebourien, kaout al levezon war e enebourien, bezañ bet ar boked.

Siegerehrung b. (-,-en) : roidigezh ar prizioù b., lid loreañ g., trec'hliid g.

Siegerin b. (-,-nen) : trec'herez b., trec'hourez b., gounezerez b., faezhourez b., faezherez b.

siegerisch ag. : trec'h, trec'hus, gounidek.

Siegertreppchen n. (-s,-) : [sport] podium g.

Siegerurkunde b. (-,-n) : [sport] diplom g., testeni trec'h g.

Siegesaufzug g. (-s,-aufzüge) : trec'hliid g., dibunadeg da-geñver un trec'h b.

siegesbewusst ag. : sur ez aio an trec'h gantañ.

Siegesbogen g. (-s,-bögen) : bolz-enor b.

Siegesdenkmal n. (-s,-denkmäler) : 1. savadur enor e koun an trec'h g. ; 2. [dre astenn.] arouez-trec'h b.

siegesfähig ag. : gounidus.

Siegesfeier b. (-,-n) : trec'hliid g.

Siegesfreude b. (-) : hevoud da-heul an trec'h g., levezon da-heul an trec'h b.

Siegesgeschrei n. (-s) : cholori a levezon da-heul un trec'h g., youc'hadeg a levezon da-heul un trec'h b.

siegesgewiss ag. : sur ez aio an trec'h gantañ.

Siegesgöttin b. (-) : [mojenn.] doueez an Trec'h b.

Siegeskranz g. (-es,-kränze) : kurunenn lore b.

Siegeslauf g. (-s) : strobard trec'hioù lerc'h-ouzh-lerc'h g.

Siegeslied n. (-es,-er) : kan a c'hounid g., kan ar gounid g., kanenn d'an Trec'h b.

Siegespreis g. (-es,-e) : maout g.

siegesicher ag. : sur ez aio an trec'h gantañ.

siegestrunken ag. : o nijal gant al levezon en abeg d'an trec'h, ouzhpenn laouen gant an trec'h.

Siegeswagen g. (-s,-) : karr an trec'hour meur g.

Siegeszeichen n. (-s,-) : arouez-trec'h b., eñvor-drec'h b., eñvorenn-drec'h b., koun-trec'h g.

Siegeszug g. (-s,-züge) : 1. ergerzh-brezel peurdrec'h g. ; 2. berzh dreist g., berzh forzh pegement g., berzh ken-ha-ken g., berzh ken-ha-kenañ g., berzh mui-pegem-mui g.

sieggewohnt ag. : boas da vezañ trec'h, hag a gustum gounit.

sieghaft ag. / **siegreich** ag. : trec'h, trec'hus, gounidek.

Siegewurz b. (-,-en) : [louza.] elestr str.

Siel g./n. (-s,-e) : 1. kanol-skarzh b., kan-skarzh g., kan-distrouilh g. ; 2. ouf g.

Siele b. (-,-n) : 1. harnez g., sternaj g., stern g., brikolenn b., brikol g., petral g. ; 2. [dre skeud.] *in den Sielen ergrauen*, gwennañ dindan an harnez (Gregor), koshaat ouzh ar stern ; *in den Sielen sterben*, mervel ouzh ar stern, mervel en ant, mervel ouzh ar boan ; *wieder in die Sielen gehen*, dont dezhi en-dro, adstagañ gant al labour.

Sielengeschirr n. (-s,-e) / **Sielenwerk** n. (-s,-e) /

Sielenzeug n. (-s,-e) : harnaj g.

Siemens-Martin-Ofen g. (-s,-Öfen) : [metalouriezh] forn Vartin b., forn Siemens-Martin b.

siena ag. digemm : a-liv gant douar Siena, el liv da zouar Siena, ruz-brikenn, ruz-brik.

Siena b. (-) : douar Siena g.

Siesta b. (-, Siesten) : kousk-kreisteiz g., kousk-aez g., hun-kreisteiz g., aez g., tamm souchadenn goude kreisteiz g., tamm morenn g., pennad kousket g., pennadig g., ec'hoaz g., hun-ec'hoaz g., jar g. ; *Siesta halten*, ober e aez (e gousk-kreisteiz, e gousk-aez, un aez, un tamm souchadenn goude kreisteiz, e damm morenn), distagañ ur pennad kousket, ober ur pennadig, ec'hoazañ, ober ec'hoaz, ober un hun-ec'hoaz.

Sievert n. (-s,-) : [fizik] sievert g.

siezen V.k.e. (hat gesiezt) : *jemanden siezen*, komz (kaozeal) dre "c'hwil" ouzh u.b., mont dre "c'hwil" gant (ouzh) u.b., mont dre "c'hwil" d'u.b., lavaret "c'hwil" d'u.b., c'hwial u.b.

Sigel n. (-s,-) : teskanv g., sigl g.

Sightseeing n. (-s,-s) : [touristelezh] tro weladenniñ b.

Sigle b. (-,-n) : teskanv g., sigl g.

Signal n. (-s,-e) : 1. sinal g., arouez b., arouezenn b., arhent g., merk g., sin g. ; *optisches Signal*, sinal gweledel g., arhent gweledel g. ; *Lichtsignal*, sinal gouloù g., arouez-gouloù b., arhent gouloù g. ; *ein Signal beachten*, sentiñ ouzh un arouez (ur c'hel, ur c'hemenn, un arhent, ur sinal) ; *ein Signal überfahren*, tremen daoust d'ur c'hemenn kontrol, chom hep sentiñ ouzh un arouez ; *das Signal steht auf 'Halt'*, emañ an arouez war 'stop' ; *das Signal zu etwas geben*, ober sin d'ober udb, reiñ an arouez d'ober udb ; 2. [bred.] atizenn b., brouduzenn b.

Signalanlage b. (-,-n) : stramm arhentadur g., stramm sinalioù g.

Signalapparat g. (-s,-e) : sutell-kemenn b., korn-kemenn g., lamp-kemenn g.

Signalarm g. (-s,-e) : brec'henn arouezva b.

Signalbrücke b. (-,-n) : [hentoù-houarn] porched arhentoù gouloù g., porched sinalioù gouloù g.

Signalbuch g. (-s,-bücher) : arhentaoueg b., levr kod sinalioù g.

Signalement n. (-s,-s) : [Bro-Suis] diskuliadenn b., diskuliadur g.

Signalgebung b. (-) : arhentadur g., kemenn g., kemennadenn b., kemennadur g., kemennerezh g.

Signalglocke b. (-,-n) : kloc'h-kemenn g.

Signalhorn n. (-s,-hörner) : korn-kemenn g., korn-boud g., korn-bual g., kornell b., korned g., [merdead.] buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor] ; *das Signalhorn heult*, boudal a ra ar c'horn-kemenn, [merdead.] blejal a ra ar vuoc'h-vor.

signalisieren V.k.e. (hat signalisiert) : aroueziañ, merkañ, kemenn, arhentañ.

Signallampe b. (-,-n) : 1. lamp godell g. ; 2. [hentoù-houarn] lamp kemenn g.

Signalmann g. (-s,-männer) : [lu] arouezier g.

Signalmast g. (-es,-en) : 1. [hentoù-houarn] arouezva g. ; 2. [hentoù] post panellerezh goulaoek g. ; 3. [merdead.] gwern arhentañ b.

Signalmittel n. (-s,-) : doare kemenn g. [sutell-kemenn b., korn-kemenn g., gouloù-kemenn g.].

Signalpfeife b. (-,-n) : sutell-kemenn b.

Signalrakete b. (-,-n) : fuzeenn gemenn b.

Signalrauschverhältnis n. (-ses,-se) : kenfeur sinal son/adtrouziou g., argement son g.

Signalruf g. (-s,-e) : garm arenkiñ g./b., garmadenn arenkiñ b., youc'h arenkiñ g.

Signalscheibe b. (-,-n) : [hentoù-houarn] kant kemennoù g.

Signalstange b. (-,-n) : arouezva g.

Signalverstärker g. (-s,-) : songresker g., amplaer g.

Signalwesen n. (-s) : arhentadur g.

Signalwirkung b. (-) : [dre skeud.] *Signalwirkung haben*, diskouez an hent.

Signatar g. (-s,-e) : siner g.

Signatarin b. (-,-nen) : sinerez b.

Signatarmacht b. (-,-mächte) : [polit.] riez siner b., Stad siner b., bro siner b.

Signatur b. (-,-en) : 1. sin g., sinadur g. ; *digitale Signatur*, sinadur niverel g. ; 2. merk g., arouez b., louc'h g. ; *die Signatur einer Zeit*, merk (arouez b., louc'h g.) ur marevezh g. ; 3. [kenwerzh] tiketenn b., skritellig b., merk g., merkezenn b.

Signet n. (-s,-s/-e) : 1. merk g., arouez b., logo g. ; *Verlagssignet*, arouez an ti-embann b. ; 2. [dre astenn.] ardamezioù lies.

signieren V.k.e. (hat signiert) : sinañ.

Signierung b. (-,-en) : sinadur g.

signifikant ag. : arouezius, arouezus, heverk.

Signifikant g. (-en,-en) : [yezh.,bred.] arouesaer g.

Signifikat n. (-s,-e) : [yezh.,bred.] arouesaed g.

Sigrist g. (-en,-en) : [relij.] sakrist g.

Sikh g. (-/-s,-s) / b. (-,-s) : Sik g., Sikez b.

Sikkativ n. (-s,-e) : danvez sec'hañ g., sec'huzenn b.

Silbe b. (-,-n) : 1. silabenn b. ; *lange Silbe*, silabenn hir b. ; *kurze Silbe*, silabenn verr b. ; *betonte Silbe*, silabenn pouezmouezhiet b. ; *Silben verschlucken*, lonkañ silabennoù, bezañ stag e deod ouzh e vouzelloù, lonkañ lod eus e gomzoù (Gregor) ; 2. [dre skeud.] *er hat sein Vorhaben mit keiner Silbe erwähnt*, n'en doa toullet da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen diwar-benn e raktres ; *er hat mit keiner Silbe erwähnt, dass er aufhören wollte*, n'eus bet mouezh ebet dezhañ da ehanañ, n'eus bet morse meneg gantañ da ehanañ, n'eus bet morse keal gantañ da ehanañ, n'eus bet anv ebet gantañ da ehanañ, n'eus bet ger ebet gantañ da ehanañ ; *ich verstehe keine Silbe davon*, kement-se a zo dreist va reiz (dreist va spered), divarrek ha dizesk on war traoù seurt-se, n'em eus intent ebet e kement-mañ, n'ouzon seurt war an dachenn-se, hep intent seurt on war an dra-mañ, n'ouzon na tailh na bailh war an traoù-se, dall eo va c'hazh, kement-se a zo dreist va maner (va c'hompren), n'on ket barrek diouzh an traoù-se tamm ebet, kement-se a dremen va spered, ne gomprenan grik e kement-se, ne gomprenan notenn e-barzh an dra-se, ne gomprenan ket ur siseurt e-barzh an dra-se.

Silben- : silabennek, silabennel.

Silbenakzent g. (-s,-e) / **Silbenbetonung** b. (-,-en) : [yezh.] taol-mouezh g., pouez-mouezh g.

Silbenbuch n. (-s,-bücher) : kroaz-Doue g.

Silbenfall g. (-s,-fälle) : [yezh.] mentadur g., lusk g.

Silbenmessung b. (-) : [yezh.] prozodiezh b., darlez g., darlezañ g.

Silbenrätsel n. (-s,-) : charadenn b.

Silbentrennung b. (-,-en) : [yezh.] rannadur ar silabennoù g., rannadur silabennek g.

silbenweise Adv. : silabenn-ha-silabenn.

Silber n. (-s) : 1. arc'hant g., argant g. ; *legiertes Silber*, kendeuzad arc'hant g., arc'hant kendeuzet g. ; *geschlagenes Silber*, arc'hant follennet (follennek) g., arc'hant kannet g. ; *vergoldetes Silber*, arc'hant alaouret g. (Gregor) ; *mit Silber überziehen*, goleiñ gant arc'hant / arc'hantañ (Gregor) ; *aus Silber*, arc'hant, en arc'hant ; *lebendiges Silber*, arc'hant-bev g., bevargant g. ; *Reden ist Silber, Schweigen ist Gold*, ma talv va c'homz ur pezh arc'hant, chom sioul a dalv ouzhpenn ur c'hant - ar gwellañ mevel eo tevel - an hini a zigor e glap a bak atav un dra bennak - tavit ha prennit ho kenoù ma n'eo ket fur ho komzoù - gwelloc'h ur ger tavet eget daou lavaret - re gravat a boazh, re gaozeal a noaz - gwashoc'h un taol teod eget un taol kleze - gwazh ur rikladenn deod eget ur rikladenn droad - ur skoulm graet gant an teod ne vez ket diliammet gant an dent - gwelloc'h un oberer eget kant

lavarer - un oberer a dalv kant lavarer - lavaret mat 'zo un dra hag ober 'zo ar gwellañ - evit bevañ e peoc'h bepred sellet, selaou, tevel 'zo ret - tevel hag ober - ober ha tevel - neb a oar tevel a zo un den, nep a oar komz ur sod hepken - brizhdiod hag a oar tevel, ouzh un den fur a zo heñvel - dreist ar prezeg petra vez gwell ? goude tevel, tevel, tevel - an oberoù a dalv gwell eget ar prezegoù - digant selaou kent lavaret eo deskiñ tevel pa vez ret - kentañ 'zo a-raok prezeg : reiñ skouer vat ha komz brezhoneg - darn gerioù a zo lemmoc'h eget begoù ur forc'h.

2. listri arc'hant lies., rikoù taol arc'hant lies. ; *auf Silber speisen*, debriñ gant rikoù arc'hant.

3. arc'hant kontet g./lies. ; *mit Silber bezahlen*, paeañ rik-ha-rik war an ivinoù, paeañ war an tomm (diouzhtu, war an tach, war al lec'h, gant arc'hant diouzhtu, gant arc'hant dizolo, gant arc'hant a-benn, gant arc'hant kontet), paeañ blank ha liard, paeañ diouzhtu gwenneget evit gwenneget, paeañ betek an diner ruz (hep termen, betek an diner diwezhañ) (Gregor).

Silberader b. (-,-n) : [mengleuz.] gwazhenn arc'hant b.

silberähnlich ag. : arc'hantheñvel, e doare an arc'hant, a-zoare gant an arc'hant, a-seurt gant an arc'hant.

Silberanstrich g. (-s,-e) : arc'hantadur g.

Silberappretur b. (-,-en) : brizharc'hant g. ; *Stoff mit Silberappretur*, kotoñs brizharc'hant g.

Silberarbeit b. (-) : arc'hanterezh g.

silberartig ag. : arc'hantheñvel, e doare an arc'hant, a-zoare gant an arc'hant, a-seurt gant an arc'hant.

Silberbergwerk n. (-s,-e) : arc'hanteg b., mengleuz arc'hant b.

Silberbeschläge lies. : kinkladurioù arc'hant lies.

silberbeschlagen ag. : lavnennet a arc'hant.

silberblank ag. : arc'hantet, arc'hantek.

Silberblech n. (-s) : arc'hant lavnennet g.

Silberblick g. (-s) : *einen Silberblick haben*, bezañ un tammig loakr.

Silberborte b. (-,-n) : [lu] galoñs arc'hant g.

silberfarben ag. / **silberfarbig** ag. : arc'hantet, arc'hantek, arc'hant, argant.

Silberfischchen n. (-s,-) : [loen., amprevan] pesk arc'hant g. [*Lepisma saccharina*].

Silberfolie b. (-,-n) : staen-melezour g.

Silberfuchs g. (-es,-fuchse) : [loen.] louarn arc'hant g.

Silbergehalt g. (-s,-e) : kementad arc'hant g., bec'h arc'hant g.

Silbergeld n. (-es) : moneiz arc'hant g., pezhioù arc'hant lies.

Silbergeräte lies. / **Silbergeschirr** n. (-s,-e) : listri-arc'hant lies., arc'hantiri g.

Silberglanz g. (-es) : [kimiezh] sulfidenn arc'hant b.

Silberglätte b. (-) : [kimiezh] protoksidenn arc'hant b.

Silberglimmer g. (-s) : mika arc'hantet g.

silbergrau ag. : gris-arc'hant ; *silbergraues Haar*, blev arc'hant str.

silberhaltig ag. : arc'hant ennañ.

silberhell ag. : **1.** skedus evel an arc'hant, sklaer evel an arc'hant, ken gwenn hag arc'hant ; **2.** [son] arc'hantet, sklintin, sklint, lirzhin ; *silberhell erklingen*, sklintinañ ; *silberhelles Geklingel*, sklinterezh g.

Silberhochzeit b. (-,-en) : pempvet deiz-ha-bloaz warn-ugent an dimeziñ g., eured arc'hant g./b.

silberig ag. / **silbrig** ag. : arc'hantek, arc'hantet, arc'hant ennañ ; *Haare mit silbrigem Glanz*, blev arc'hant str.

Silberklang g. (-s,-klänge) : son sklintin g., son sklint g.

silberklar ag. : **1.** sklaer evel an arc'hant ; **2.** [son] arc'hantet, sklintin, sklint, lirzhin ; *silberklar erklingen*, sklintinañ ; *silberklares Geklingel*, sklinterezh g..

Silberlicht n. (-s,-er) : gouloù arc'hant g.

Silberling g. (-s,-e) : diner g., pezh arc'hant g. ; *dreißig Silberlinge*, tregont pezh arc'hant, tregont diner.

Silberlöffel g. (-s,-) : loa arc'hant b. ; *er ist mit dem Silberlöffel im Mund geboren*, fardet eo bet e votoù a-raok e dreid, graet eo bet dezhañ e votoù a-raok e dreid gant kolo fresk e-barzh ouzhpenn-se, fardet eo bet e vragoù a-raok e revr.

Silberlöwe g. (-n,-n) : [loen.] puma g., kougouar g.

Silbermedaille b. (-,-n) : medalenn arc'hant b. ; *er gewann bei den Olympischen Spielen eine Silbermedaille*, ur vedalenn arc'hant en deus bet er C'hoarioù Olimpek.

Silbermöwe b. (-,-n) : [loen.] gouelan gris g., [*liester* gouelini gris], oriav g. ; *die Silbermöwen*, ar gouelaned lies., ar gouelini lies., P. ar Yanned lies. ; *Silbermöwe im Jugendkleid*, gouelan rous g. ; *das Krächzen der Silbermöwen*, *das Kreischen der Silbermöwen*, karnaj ar gouelini g., leñvadennoù skiltr ar gouelini lies.

Silbermünze b. (-,-n) : pezh arc'hant g.

silbern ag. : **1.** arc'hant, en arc'hant ; *silberne Hochzeit*, pempvet deiz-ha-bloaz warn-ugent an dimeziñ g., eured arc'hant g./b. ; [dre skeud.] *jemandem etwas auf dem silbernen Tablett servieren*, reiñ udb d'u.b. war ar billig aour, kinnig udb d'u.b. war ar billig aour ; **2.** [son] arc'hantet, sklintin, sklint ; *silbernes Lachen*, c'hoarzh sklintin g.

Silberpapier n. (-s,-e) : follenn aluminom b.

Silberpappel b. (-,-n) : [louza.] elv gwenn str., pupli-gwenn str.

Silberplattierung b. (-,-en) : plakadur arc'hant g., gwiskadur arc'hant g.

Silberputzmittel n. (-s,-) : gwenner arc'hant g., gwenn Spagn g.

Silberregen g. (-s,-) : [louza.] robinenn b.

silberreich ag. : kreñv an arc'hant ennañ.

Silberreiher g. (-s,-) : [loen.] herlegon bras g.

silberrein ag. : [son] arc'hantet, sklint, sklintin.

Silberring g. (-s,-e) : gwalenn arc'hant b., bizoù arc'hant g., organell arc'hant b.,

Silberschmied g. (-s,-e) : orfebour g.

Silberschmiedin b. (-,-nen) : orfebourez b.

Silberschrank g. (-s,-schränke) : listrier g., besier g.

Silberschüssel b. (-,-n) : diskell arc'hant b.

Silberstoff g. (-s,-e) : brokard arc'hant g.

Silberstreifen g. (-s) : [dre skeud.] *ein Silberstreifen am Horizont*, un tamm spi dister g., un tamm goanag dister g., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b.

Silberstück n. (-s,-e) : pezh arc'hant g.

Silbertablett n. (-s, -s/-e) : 1. pladenn arc'hant b. [*liester* pladennoù arc'hant, pladinier arc'hant], plad arc'hant g. ; 2. [dre skeud.] *jemandem etwas auf dem Silbertablett servieren*, reiñ udb d'u.b. war ar billig aour, kinnig udb d'u.b. war ar billig aour.

Silberton g. (-s, -töne) : son sklintin g., son sklint g., son arc'hantet g.

Silberwaren lies. : listri-arc'hant lies., arc'hantiri g.

Silberweide g. (-, -n) : [louza.] bondilh str., haleg str., halegenn b.

silberweiß ag. : arc'hantet, arc'hantek, arc'hant, ken gwenn hag an arc'hant.

Silberwerk n. (-s) / **Silberzeug** n. (-s) : listri-arc'hant lies., arc'hantiri g.

... **silbig** ag. : -silabennek ; *zweisilbiges Wort*, ger divsilabennek g.

silbrig ag. : *sellit ouzh silberig*.

Silen g. (-s, -e) : Silen g.

Silentium n. (-s) : peoc'h g.

Silex g. (-, -e) : maen-tan g., maen-fuzuilh g., maen-delin g., maen-kurun g., maen-kailhastr g., kailhaouenn b., kailhastr g.

Silhouette b. (-, -n) : trolinenn b., linenn-dro b., tres g.

silhouettieren V.k.e. (hat silhouettiert) : trolinennañ.

Silicium n. (-s) : *sellit ouzh Silizium*.

Silikagel n. (-s) : [kimiezh] jel silik g.

Silikat n. (-s, -e) : [kimiezh] silikat g.

Silikon n. (-s, -e) : [kimiezh] silikon g.

Silikose b. (-, -n) : [mezeg.] silikoz b.

Silizium n. (-s) : [kimiezh] silikiom g.

Siliziumdioxid n. (-s, -e) : [kimiezh] trenkenn silikek b.

Siliziumplättchen n. (-s, -) : [stlenn.] wafer g., galetezenn silikiom b.

Silo g./n. (-s, -s) : silo g. ; *im Silo einlagern*, siloañ, siloiñ.

Silur n. (-s) : silurian g.

silurisch ag. : silurian, siluriat.

Silvaner g. (-s, -) : [gwin] silvaner g.

Silvester¹ g. : Jelvestr g.

Silvester² g./n. (-s, -) / **Silvesterabend** g. (-s, -e) : noz diwezhañ ar bloaz b., noz Kalanna b., nozvezh kalanna b.

Silvesteressen n. (-) / **Silvesterfeier** b. (-, -n) : fiskoan b., adkoan b., askoan b. ; *ein Silvesteressen machen*, fiskoaniañ, adkoaniañ, askoaniañ.

Silvesternacht b. (-, -nächte) : noz diwezhañ ar bloaz b., noz Kalanna b., nozvezh kalanna b.

Silvia b. : Silvia b.

Simeon g. : Simeon g.

Simili g. (-s) : seblant g.

Similidiamant g. (-en, -en) / **Similistein** g. (-s, -e) : seblant diamant g.

Similischmuck g. (-s) : danvez faos g., drevez g.

Simon g. : Simon g.

Simonie b. (-, -n) : simoniezh b.

simonisch ag. : ... simoniezh, simoniek.

Simonist g. (-en, -en) : simoniad g. [*liester* simonidi].

simonistisch ag. : ... simoniezh, simoniat.

simpel ag. : 1. eeun, plaen, didro ; 2. eeun-drochik, pampes, disterik, brell, loñsek, magn, nouch, sot-nay, sot-pik, panenn, kropet ; *ein Simpel*, ur pennsod g., un darsod g., un diskiant g., ur genaoueg g., ur podig g., ur

pothouarn g., ur glaourenneg g., ur pampez g., ur genoù klapez g., ur glapez g., ur genoù da bakañ kelien g., ur genoù patatez g., ur genoù gwelien g., un houperig g., ur bourjin g., ur geolieg g., ur genoù bras g., ur beg don g., ur beg bras g., ur genoù frank g., ul louad g., buoc'hig an Aotrou Doue b., ur makez cheulk g., ur makez tamm paotr fin g., ur makez penn leue g., ul leue dour g., ul leue brizh g., ul leue geot g., ur banezenn b., ur batatezenn b., ur paganad g., ur pampez g., ur mab-azen g., ur magn g., un inosant g., droch ar pardon g., ur penn maout g., ul loufer g., ur paourkaezh nouch g., ur paourkaezh penn brell g., ur brell g., ur pav-kaol g., ul loukez g., ur gogez g., ur penn luch g., ur magn g., ur penn nouch g.

simpeln V.gw. (hat gesimpelt) : louadiñ.

simplifizieren V.k.e. (hat simplifiziert) : eeunaat, plaenaat.

Simplizität b. (-) : eeunded b., plaended b.

Sims g./n. (-es, -e) : barlenn b., bardell b., stern g., riz g., rizen b., pousadur g., gouriblenn b., gouribl g., kordenn-voger b. ; *Sims am Fenster*, barlenn ar prenestr b. ; *Sims über der Tür*, stern an nor g. ; *Sims an einer Mauer*, riz (rizen b.) ur voger g., pousadur g., kordenn-voger b. ; *mit einem Sims versehen sein*, bezañ rizennek.

simsalabim estl. : abrakadabra.

Simsbehang g. (-s, -behänge) : lambrikin g., pastelleg b., dantelezenn b.

Simse b. (-, -n) : [louza.] broen str.

simsen V.k.e. (hat gesimst) : lakaat mouladurioù, lakaat pousadurioù ; *gesimst*, rizennek ; *gesimste Decke*, sel gant mouladurioù g., poeñson gant pousadurioù g.

Simshobel g. (-s, -) : [tekn.] gwilhom g.

Simson g. : [Bibl] Samzun g.

Simsstein g. (-s, -e) : maen gant mouladurioù g.

Simswerk n. (-s) : mouladurioù lies., pousadurioù lies.

Simulant g. (-en, -en) : kamm-ki-pa-gar g., term-term g., fentour g., marmouzer ; *er ist ein Simulant*, kamm ki pa gar, e gi a vez kamm pa gar, hemañ a vez kamm e gi pa gar, ober a ra e gamm, c'hoari a ra e glañv, un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz, un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz, hennezh a zo klemm-klemm, hennezh a zo klemm-diglemm, pebezh klemm-klemm ! hennezh a zo term-term, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern, aesoc'h eo klemm evit kaout poan.

Simulantin b. (-, -nen) : kamm-ki-pa-gar g., term-term g., fentourez b.

Simulation b. (-, -en) : 1. dreveziñ g., c'hoari dreveziñ g., drevezadur g., drevezerezh g., drevezadenn b., marmouzadur g., marmouzerzh g. ; 2. fent g., fentiz b.

Simulationsmodell n. (-s, -e) : patrom dreveziñ g.

Simulator g. (-s, -en) : [tekn.] drevezer g., darvanerez b., darvaner g.

simulieren V.k.e. ha V.gw. (hat simuliert) : ober an neuz da, ober neuz da, ober an neuz, ober neuz, kaout an aer da, ober van da, ober sin a, ober min da, ober ar mod da, neuziañ, fentiñ, marmouzañ ; *er simuliert nur*, evit ober neuz eo, ober a ra an neuz, ober a ra e gamm, c'hoari a ra e glañv, un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz, un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz, e erbediñ a zlefed da sant

Diboan, bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern.

simuliert ag. : fent.

simultan ag. : kempred, kenbred, kende gouezhus, diasier, diaheul.

Simultandolmetschen n. (-s) : jubennerezh diasier g., jubennerezh kempred g.

Simultandolmetscher g. (-s,-) : jubennour kempred g., jubennour diasier g.

Simultandolmetscherin b. (-,-nen) : jubennourez kempred b., jubennourez diasier b.

Simultaneität b. (-) / **Simultanität** b. (-) : kempredelezh b., kenbredelezh b., kende gouezhus g., diasier g., diaserved b.

Simultanschule b. (-,-n) : skol stag ouzh iliz ebet b.

Simultanunterricht g. (-s) : kengelennadur g.

sin. : [berradur evit **Sinus**] sinus g.

Sinai-Halbinsel b. (-) : *die Sinai-Halbinsel*, ar Sinai g.

Sinanthropus g. (-, Sinanthropi) : sinantrop g.

Sinekure b. (-,-n) : **1.** karg dilabour b. ; **2.** [dre skeud.] labour didorr g., labour aes g., labour diskuizh g., ebat g.

sine anno Adv. : divloaz, divloaziad.

sine tempore Adv. : a-wezhiadoù.

Sinfonie b. (-,-n) : [sonerezh] sinfonienn b., kensonadeg b.

Sinfonieorchester n. (-s,-) : [sonerezh] laz-seniñ sinfonek g.

Singapur n. (-s) : Singapour b., Singapoura b. ; *Singapur ist der bedeutendste Handelshafen der Welt*, kentañ porzh-mor ar bed eo Singapour e-keñver ar c'henwerzh.

singbar ag. : hag a c'heller kanañ.

Singakademie b. (-,-n) : skol-ganañ b.

Singchor g. (-s,-chöre) : [sonerezh] laz-kanañ g., kor g., korad g., kerlenn b. [*liester* kerlennoù, kerlad], kanadeg b.

Singdrossel b. (-,-n) : [loen.] milc'hwid b., bitrak g., drask-sut b.

Singekreis g. (-es,-e) : laz-kanañ g., kerlenn b. [*liester* kerlennoù, kerlad], kor g., korad g.

singen V.k.e. ha V.gw. (sang / hat gesungen) : **1.** kanañ, diskanañ, seniñ ; *singen und nachsingen*, kanañ ha diskanañ ; *schön singen*, kanañ brav, dont brav ar c'hanaouennoù gant an-unan, dispakañ brav ar c'hanaouennoù ; *sie singt ziemlich gut*, kanañ a ra propik, reizhik-mat eo he mouezh ; *falsch singen*, kanañ faos, distonañ, bezañ fall da ganañ ; *Mensch, der falsch singt*, distoner g. ; *total daneben singen*, kanañ evel ur votez faout, kanañ gant ur vouezh kastelodenn, kanañ evel ur gastelodenn faout, kanañ evel faout ur votez ; *gut (rein, richtig) singen*, kanañ just, kanañ kaer, bezañ reizh e vouezh, bezañ reizh da ganañ ; *laut singen*, kanañ a vouezh uhel, kanañ a vouezh kreñv, kanañ kaer ; *er singt weder gut noch falsch, ganz schön laut aber*, ne gan na mat na fall met kanañ kaer a ra ; *aus voller Kehle singen*, kanañ a-bouez-penn, kanañ a-bouez e benn, kanañ a-leizh korzenn, kanañ eus holl nerzh e gorzenn, kanañ a-leizh e gorzailhenn, kanañ leizh e veg, kanañ gant kalon, kanañ a-greiz kalon, kanañ a nerzh ene, leuskel warni ; *er singt nicht mehr so schön*, fallaet eo da ganañ, ne gan ket mui ken brav ; *immer besser singen*, gwellaet da ganañ ; *munter singen, fröhlich singen*, kanañ gae,

kanañ gwiv, kanañ joaius ; *Bass singen*, kanañ gant ur vouezh pounner ; *den Bass singen*, ober ar vouezh pounner, kanañ al lodenn evit ar vouezh pounner, kanañ ar voundenn ; *er kann in extrem tiefen Lagen singen*, gouest eo da ganañ war notennoù izel-tre ; *in extrem hohen Lagen singen*, kanañ war notennoù skiltr-tre ; *mit dumpfer Stimme singen*, boudal ; *mit zittriger Stimme singen*, kanañ gant ur vouezh daskrenus, kanañ gant un daskren en e vouezh, daskrenañ o kanañ ; *er singt auch Volkslieder*, kanaouennoù-pobl a gerzh gantañ ivez, kanaouennoù-pobl a zeu gantañ ivez ; *ein Lied singen*, kanañ ur ganaouenn, kanañ ur sonenn, seniñ ur sonenn, displegañ ur ganaouenn ; *jemanden darum bitten, ein Lied zu singen*, goulenn digant u.b. kanañ ; *sing uns doch ein Lied !* kas unan deomp ! displeg deomp ur ganaouenn ! ; *er kann überhaupt nicht singen*, hemañ ne oar na ton na son ; *mehrstimmig singen*, kanañ gant meur a vouezh disheñvel ; *mit Kopfstimme singen*, kanañ gant ur vouezh c'hourskiltr, kanañ gant ur vouezh falsed, kanañ gant ur vouezh kilhogig (Gregor) ; *sie singt wie eine Nachtigall*, kanañ a ra evel un eostig ; *ein Lied nicht bis zum Ende singen*, darniñ e ganaouenn, dilostañ e ganaouenn, chom e-pign gant e ganaouenn ; *ab und zu singt er*, dont a ra kanaouennoù gantañ bep an amzer ; *vor sich hin singen*, sobonat, fringoliñ, sardonenniñ, sardoniñ, mouskanañ, gouganañ ; *ein Liedchen vor sich hin singen*, fringoliñ, sardonenniñ, sardoniñ, mouskanañ un ton, kanañ ur ganaouenn dre vouskan, boudal ur ganaouenn, gouganañ un ton, fraoñval ur pennig sonenn ; *der wird sich wohl die Seele (die Lungen) nicht aus dem Leib singen*, hemañ n'eo ket prest da zivarc'hañ e c'houzoug o kanañ ; *das Lied lässt sich leicht singen*, aes eo kanañ ar ganaouenn-se ; *sich heiser singen*, raouliañ dre forzh kanañ, raouliañ dre fin kanañ, raouliañ dre hir ganañ, dont da vezañ divouezh kement en deus kanet an-unan ; *jemanden in den Schlaf singen*, kanañ ul luskellerez da lakaat u.b. da gousket ; *der Dichter singt von der Liebe*, ar barzh a gan meuleudi d'ar garantez ; *singen und sagen*, kanañ ha kontañ gwerzioù, kinnig gwerzioù dre gomz ha war gan ; *die Drossel singt*, emañ an drask oc'h ober lien, emañ an drask o kanañ ; *die Drossel singt hervorragend*, an drask a zo ur c'haner distagellet ; *Wale singen*, ar balumed a gan ; **2.** *ich kann ein Lied davon singen*, gouzout a ran a-walc'h an dra-se ; *die Ohren singen mir*, boudal a ra em divskouarn, boudinellañ a ra va divskouarn ; *das ward ihm nicht an der Wiege gesungen*, ne oa ket bet diouganet dezhañ e rafe berzh er vuhez.

Singen n. (-s) : **1.** kan g., kaniri b., kanerezh g., kanadeg b. ; *das Singen und Nachsingen*, ar c'han-ha-diskan g. ; **2.** tint g., tinterezh g., difserezh g.

singend ag. : kanus.

Singer g. (-s,-) : [kozh] kaner g.

Singerei b. (-) : kanaouennoù lies., kanaouennoù Mari-bladenn lies., kanadeg b., kaniri b., bommoù-kan lies., bommoù kanañ lies.

Singgedicht n. (-s,-e) : kanadenn b., tenergan g.

Single¹ b. (-,-s) : [sonerezh] pladenn vihan b.

Single² g. (-/s,-s) : dizimeziad g., paotr dizimez g., paotr yaouank kozh g.

Single³ n. (-s, -s) : [tennis] match simpl g., match unan-ouzh-unan g., krogad unan-ouzh-unan g.

Singlehrer g. (-s, -) / **Singmeister** g. (-s, -) : kelenner kan g.

Singoper b. (-, -n) : c'hoarigan meur g.

Singpult n. (-s, -e) : letrig g.

Singrün n. (-s) : [louza.] berwenk g., rouanez vras b. ; *kleines Singrün*, rouanez b.

Singsaite b. (-, -n) : [sonerezh] kordenn skiltr b.

Singsang g. (-s) : mouskan g., ribourtadenn b., nañv-nañv-nañvig g. ; *die Großmutter beruhigte das Kind durch leisen, einschläfernden Singsang*, ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel dre vousekanañ kanaouennoù dous ha kouskus (kanaouennoù moredu), nañv-nañv-nañvig kouskus ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel.

Singschlüssel g. (-s, -) : [sonerezh] alc'hwez g.

Singschule b. (-, -n) : 1. skol-ganañ b. ; 2. hentenn ganañ b.

Singschwan g. (-s, -schwäne) : [loen.] alarc'h kristilh g. [*liester* elerc'h kristilh].

Singspiel n. (-s, -e) : c'hoariganig g.

Singstimme b. (-, -n) : mouezh b. ; *seine Singstimme trainieren*, pleustriñ war ar c'han.

Singstück n. (-s, -e) : frapad kan eilet gant sonerezh g.

Singstunde b. (-, -n) : kentel gan b.

Singübung b. (-, -en) : filiennoù lies. ; *Singübungen machen*, filiennañ.

Singular g. (-s, -e) : [yezh] unander g., furm unan b., stumm unan g., niver unan g. ; *im Singular stehend*, unan, en unander, er furm unan.

singular ag. : digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, iskriv, loukes, espar, droch, pampes, pitaouennek, kuladus, souezhus, sebezus, estonus, dibar, diseurt.

Singularetantum n. (-s, -Singulariatantum) : [yezh] anv hollek g.

Singularform b. (-, -en) : [yezh] unanderenn b., furm unan b., stumm unan g.

singularisch ag. : [yezh] unan, en unander, er furm unan.

Singularität b. : esparder g., esparded b., souezhuster g., dibaregezh b.

Singulativ g. (-s, -e) : [yezh] unanderenn b.

Singverein g. (-s, -e) : laz-kanañ g., kerlenn b. [*liester* kerlennoù, kerlad], kor g., korad g.

Singvogel g. (-s, -vögel) : [loen.] labous-kaner g., evn-kaner g., P. fistilher askellek g. ; *die Drossel ist ein hervorragender Singvogel*, an drask a zo ur c'haner distagellet

Singweise b. (-, -n) : 1. ton g., kerzenn b., sonenn b. ; 2. doare kanañ g.

sinister ag. : gwalldonkus, gwallblanedennus, gwallziouganus, gwallseblantus, skrijus, hirisus, foeltrus, distruijus, dismantrus, dispennus, gwastus, drastus, reuzus, gwallreuzus.

sinken V.gw. (sank / ist gesunken) : 1. gouelediñ, izelaat, kouezhañ, fontañ, mont donoc'h-don, fourrañ, plantañ ; *das Schiff sinkt in die Fluten*, emañ ar vag o vont d'ar strad (o vont d'ar sol, o soliñ, o vont d'ar goueled, o ouelediñ), lonket e vez ar vag gant ar mor, emañ ar vag o plantañ er mor ; *die Sonne sinkt am Horizont*, izelaat a ra an heol en dremmwel, diskenn a ra an heol en

dremmwel, emañ an heol o vont da guzh, P. erru eo izel ar gantol ; *der Nebel sinkt*, kouezhañ a ra ar vrumenn ; *sinkende Nacht*, serr-noz g., digor-noz g., rouz-noz g., toullig an noz g., peuznoz b., mare ar rouedoù g., abardaez-noz g. ; *zu Boden sinken*, kouezhañ d'an douar, ruilhal war an douar ; *in die Knie sinken*, kouezhañ d'an daoulin, mont war (bennoù) e zaoulin ; *in einen tiefen Schlaf sinken*, distagañ un tamm c'hwek a gousk, distagañ ur c'horfad kousket, menel kousket c'hwek, en em reiñ da vorvitellañ, mont don en e gousk, distagañ ur c'houk tenn ha pounner, pakañ ur c'houk tenn ha pounner, mont da Gerroc'h, mont da Gerhun, mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont er vallin.

2. izelaat, gouzizañ, digreskiñ, diskenn, disteurel, nebeutaat, mont war rabat, difonnaat, mont en diminu, mont war ziminu, disteurel, koazhañ ; *die Anzahl der Schüler ist gesunken*, nebeutaet eo ar vugale er skol, diskennet eo niver ar skolidi ; *die Preise sinken*, izelaat (gouzizañ, digreskiñ, diskenn, disteurel) a ra ar prizioù, laoskaat a ra war ar prizioù, marc'hadmataat a ra an traoù, rabat a zo war ar prizioù, raval a zo war ar prizioù, mont a ra ar prizioù en diminu, mont a ra ar prizioù war ziminu, ar prizioù a zeu a-dreñv ; *die Mieten sinken*, gouzizañ (izelaat, digreskiñ, diskenn) a ra ar feurmioù ; *die Kurse sinken*, izelaat (gouzizañ, digreskiñ, diskenn, koazhañ) a ra ar feurioù, laoskaat a ra war ar feurioù, distaol a zo war ar feurioù ; *die Steuerlast sinkt*, difonnaat a ra an tailhoù ; *im Preise sinken*, bezañ diskenn (digresk, rabat) war e briz, dibriziañ, disteraat, bezañ war zigresk, koll talvoudegezh, koll eus e briz, dont a-dreñv ; *der Hochwasserspiegel sinkt*, digreskiñ a ra an dour-beuz, dichalañ a ra an dour-beuz, koazhañ a ra an dour-beuz.

3. diskenn ; *das Thermometer sinkt*, diskenn a ra ar gwrezverker ; *das Barometer sinkt*, diskenn a ra an aerbouezer.

4. [dre skeud.] gwashaat, fallaat, koazhañ, diskenn, izelaat ; *er ist in meiner Achtung gesunken*, kollet en deus un tamm mat eus an doujañs am boa outañ, kollet en deus ur bechad mat eus an doujañs am boa outañ, koazhet eo an istim am boa evitañ, izelaet eo an doujañs am boa en e geñver ; *seine Kräfte sinken*, gwashaat (fallaat, izelaat) a ra, gwanaat a ra e nerzh, falloc'h-fallañ e ya gant e yec'hed, mont a ra e nerzh kuit ; *das Fieber sinkt*, kouezhañ a ra e derzhienn, distanañ (terriñ, sioulaat, esmoliñ, koazhañ, kizañ) a ra an derzhienn, terriñ a ra war e derzhienn ; *den Mut sinken lassen*, koll kalon, fallgaloniñ, mont bihan e galon, mont izel e galon, mont gant an diskalon, diskalonekaat, digalonekaat, laoskaat, en em lezel, en em leuskel, en em leuskel da vont, lezel da vont, digaloniñ, bezañ krog an digalon en an-unan, bezañ kouezhet e veudig en e zorn, bezañ strinket an trebez war-lerc'h ar billig ; *er ist tief gesunken*, pegen izel eo kouezhet, diskennet eo da netra, aet eo e-mesk ar re izelañ, hennezh a zo aet divalav e damm standilhon, erru eo fallañ ma c'haller bezañ, setu pelec'h en em gav bremañ, setu e pe stad en em gav ; *die Stimme sinken lassen*, komz izeloc'h, izelaat e vouezh ; *ich könnte vor Scham in die Erde sinken*, fontañ a ran (teuziñ a ran, rostet on, devet on) gant ar vezh, goloet a vezh on, karget a vezh on, ken

mezhek ha tra on, mezh am eus hardizh, karout a rafenn diskenn war-eeun-tenn e kalon an douar gant ar vezh, karout a rafenn koñfontañ en douar gant ar vezh ; *sein Stern sinkt*, war an diskar emañ e blanedenn vat, emañ ar chañs vat o treiñ diwarnañ, krog eo an dichal, divrudañ a ra, krog eo ar c'hwil ennañ, emañ e vleud o vont da vrenn.

Sinken n. (-s) : 1. dibriziadur g., laoskaenn b., digresk g., diskenn g., rabat g., raval g. ; *das Sinken der Preise*, an digresk (an diskenn, ar rabat) war ar prizioù g., ar raval war ar prizioù g., an dibriziadur g., al laoskaenn b. ; 2. diskar g., diskaridigezh b., distroenn b. ; [dre skeud.] *sein Stern ist im Sinken*, war an diskar emañ e blanedenn vat, emañ ar chañs vat o treiñ diwarnañ, krog eo an dichal, divrudañ a ra, krog eo ar c'hwil ennañ, emañ e vleud o vont da vrenn ; 3. flakadur g., gwantañ g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g. ; *Sinken des Hochwasserspiegels*, digresk an doureier g., dichal an dour-beuz g.

Sinkkasten g. (-s, -kästen) : puñs-diskarg g., toull-diskarg g., toull-brutug g.

Sinkstoffe lies. : dilerc'hioù lies., lastez str.

Sinn g. (-s, -e) : 1. spered g., kalon b., temz-spered g., soñj g., devez g. ; *edler Sinn, hoher Sinn*, uhelder (uhelded b.) a spered g., uhelder (uhelded b.) a galon g., haelder (haelded b., meurded b.) a galon g., haelder (haelded b., meurded b.) a spered g. ; *gemeiner (niedriger) Sinn*, viloni b., distervez (disterded b., disterder g., displeted b.) a spered b., distervez (disterded b., disterder g., displeted b.) a galon b. ; *leichten Sinnes*, a) diwar c'hoari, dreist-penn-biz, a-flav, diwar skañv, a-skañv, a-ziwar skañv ; b) ur penn skañv anezhañ, bourlik-ha-bourlok ; *demütigen Sinnes*, uvel, izelek ; *etwas im Sinn haben*, mennadiñ udb, tennañ e vennozh d'ur pal bennak, kaout devez d'ober udb, ober e zezev d'ober udb, bezañ en e vennozh ober udb, bezañ e gwel d'ober udb, bezañ er gwel d'ober udb, bezañ gant ar soñj d'ober udb, bezañ e soñj ober udb, bezañ en e soñj d'ober udb, kaout soñj d'ober udb, lakaat e soñj d'ober udb, bezañ en e benn d'ober udb, bezañ e-sell d'ober udb, kaout mennozh d'ober udb, bezañ mennet d'ober udb, bezañ en e vennad ober udb, soñjal ober udb, bezañ keloù gant an-unan d'ober udb, bezañ ger gant an-unan d'ober udb, bezañ kistion gant an-unan d'ober udb, bezañ kont gant an-unan d'ober udb, bezañ keal gant an-unan d'ober udb, bezañ en aviz ober udb, prederiañ ober udb ; *ich habe etwas anderes im Sinn*, n'eo ket hennezh eo va mennozh, n'eo ket hennezh eo va mennad ; *Böses im Sinne haben*, bezañ bizet fall, bezañ en e soñj d'ober an droug, bezañ mennet fall, bezañ en aviz ober droug, bezañ gant ar soñj da seveniñ ur gwalldaol bennak, bezañ o nezañ ur gordenn, goriñ un taol bennak, prientiñ un taol gwidre bennak, itrikañ udb, itrikañ un dro gamm bennak, karet droug da (ouzh) u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., klask an dro a u.b., klask en-dro a u.b., kaout c'hoant c'hoari ur jeu bennak a-enep u.b., bezañ en e benn ober un dro fobiez bennak, bezañ un dro c'hanas bennak o treiñ en e benn ; *er hat nichts Böses im Sinne*, n'en deus ket an disterañ rat d'ober droug ; *er hat nur Gutes im Sinne*, n'emañ ket e poan d'ober droug, n'emañ ket en aviz ober droug ; *seinen*

Sinn auf etwas richten, stagañ e soñj ouzh udb, bezañ e soñj gant udb ; *es liegt mir beständig im Sinne* (es kommt mir nicht aus dem Sinne), gant an debr-spered-se e vezan atav, ne c'hallan ket kaout peoc'h diouzh an debr-spered-se, an debr-spered-se ne ro peoc'h ebet din, ar soñj-se a labour va spered, debret e vez va spered gant ar soñj-se, ne c'hallan ket tennañ va spered diwar ar soñj-se, n'emaon ket evit distagañ va soñj diouzh an dra-se, n'emaon ket evit argas ar soñj-se diwar va spered, n'eus nemet ar soñjenn-se em fenn, ne ya ket ar soñj-se diwar va spered, ne ya ket ar soñj-se diganin, karget eo va spered gant ar mennozh-se, gwasket eo va spered gant ar mennozh-se, ar soñj-se a jahin va spered, ne ya ket ar soñj-se diwarnon, bepred e vez ar mennozh-se o ribotat em fenn, bepred e vez ar mennozh-se o rodellañ em fenn, ar mennozh-se a zo o virviñ va spered, ar soñj-se a chom peg ouzh va c'halon, ar soñj-se a chom peg ouzhin, n'em eus ken c'hoant (mennad, devez, youl) nemet d'ober an dra-se, va spered a venn ober an dra-se, n'em eus ken preder, sorc'hennet on gant ar mennozh-se, P. an debr-spered-se a ya da greviñ ac'hanon ; *es ging ihm durch den Sinn*, ar soñj-se a dremenat dre e spered, dont a reas ar soñj-se dezhañ, ar soñj-se a ziwanas en e benn ; *sich etwas durch den Sinn gehen lassen*, distremen udb en e benn, daskiriad udb en e benn ; *sich etwas aus dem Sinn schlagen*, distagañ e soñj diouzh udb, argas ur soñj diwar e spered, distreiñ diwar e vennozh, distreiñ a-ziwar e vennozh, distreiñ diwar e veno, kemm soñj, cheñch santimant, treiñ kordenn, cheñch tu d'e grampouezhenn, treiñ meno, lentaat, lentañ, treiñ mennozh ; *etwas kam ihm in den Sinn*, dont a reas udb da soñj dezhañ, tremen a reas udb dre e spered, diwanañ a reas ur mennozh bennak en e benn, itrikañ a reas ober udb ; *das will mir nicht in den Sinn*, dreist va reiz (va maner) emañ kement-se, ne c'hallan ket kompren kement-se, kement-se a dremen va spered, kement-se a zo dreist va spered ; *aus den Augen, aus dem Sinn*, aet diouzh lagad, aet diouzh spered, marv out, ankounac'haet - karantez dost, karantez well, karantez bell, karantez laosk ; *Wahnsinn*, katar g., follentez b., follezh b. ; *Scharfsinn*, lemmded (lemmder g., eskuited b., eskuiter g.) a spered b. ; *Blödsinn*, sotonio b., sotonioù, sotajoù, diotajoù, diotiezh b., diotiz b., drocherezh g., pavkaolerezh g.

2. mennozh g., meno g., savboent g. ; *anderen Sinnes werden*, distreiñ diwar e vennozh, distreiñ a-ziwar e vennozh, distreiñ diwar e veno, treiñ mennozh, kemm soñj, cheñch santimant, treiñ kordenn, cheñch tu d'e grampouezhenn, treiñ meno, lentaat, lentañ ; *mit jemandem eines Sinnes sein*, bezañ a-du gant u.b., bezañ ali gant u.b., bezañ aviz a u.b. ; *es geht nach meinem Sinn*, an doare ma ya an traoù a zo mat din, grad eo din an doare ma ya an traoù ; *in jemandes Sinn sprechen*, fonnañ da vennozh u.b., breutaat evit u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., mont en avel u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., sevel a-du gant u.b. ; *viele Köpfe, viele Sinne*, kant sant, kant santimant - seul benn, seul veno - un doue e pep iliz ha pep hini a ra e c'hiz.

3. doug spered g., tuadur spered g., skiant b., skiantenn b. ; *Sinn für Geschäfte haben*, gouzout diouzh ar graoù,

kaout intrudu er graoù, kaout skiant an aferioù, gouzout pelec'h lakaat e gazh da logota ; *Sinn für Musik haben*, kaout skiant ar sonerezh en e galon, gouzout (klevet, santout) diouzh ar sonerezh, bezañ kizidik ouzh ar sonerezh ; *Farbensinn*, skiant al livioù b. ; *der Sinn für das Schöne*, skiant ar gened b. ; *nur Sinn für das Geld haben*, bezañ devet e galon gant an arc'hant, bezañ troet war an dastum, bezañ troet war an danvez, bezañ troet war an arc'hant, bezañ troet da zastum, bezañ ur marc'h an arc'hant eus an-unan, bezañ ur c'hoz eus an-unan, bezañ dalc'het gant arwez an aour, bezañ ur galon arc'hant, na vezañ e albac'henn nemeti rastellat arc'hant evel ur mengleuzier, bezañ e holl breder gant an arc'hant, bezañ sorc'hennet gant an arc'hant, kaout itik da c'hounit arc'hant, bezañ sot gant an arc'hant, ober un doue eus e yalc'h.

4. ster g., talvoudegezh b., pal g., poell g., intent g. ; *Sinn eines Satzes*, ster ur frazenn g., talvoudegezh ur frazenn b., intent ur frazenn g. ; *Sinn einer Handlung*, ster (pal g., talvoudegezh b., poell g.) un ober g. ; *nach dem Sinn einer Sache suchen*, klask ar poell eus udb ; *über den Sinn des Lebens nachdenken*, prederiañ war ster ar vuhez ; *es ergibt keinen Sinn*, n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na penn na troad, an dra-se n'eo na du na gwenn, hep dalc'h na poell eo kement-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, n'eus rezon ebet d'an dra-se ; *es hat keinen Sinn*, ne dalv ket ar boan ; *im eigentlichen Sinn*, en e ster rik, en e dalvoudegezh (en e ster) natur (Gregor), ent strizh ; *im bildlichen Sinn*, dre skeudenn-lavar ; *im weitesten Sinn des Wortes*, dre astenn ster ; *im engeren Sinn*, ent strizh ; *verkehrter Sinn*, kammster g., eilpennadur ster g., eilpenn-ster g. ; *im rechtlichen Sinne*, hervez al lezenn, e spered al lezenn ; *leicht abweichender Sinn*, arster g. ; *ohne Sinn und Verstand*, hep penn na reizh, n'eus forzh penaos, forzh peseurt mod, a vil vallozh kaer, war an tu ma tiskrab ar yar, evel ma kac'h ar saout en noz ; *in diesem Sinne habe ich ihm geschrieben*, setu spered al lizher am eus kaset dezhañ ; *Sinn des Lebens*, ster bezoud mab-den g., ster ar vuhez g. ; *über den Sinn des Lebens nachdenken*, prederiañ war ster ar vuhez ; *Sinn der Geschichte*, ster an istor g.

5. skiant b., skiantaerezh g. ; *die fünf Sinne*, ar pemp skiant ; *scharfe Sinne haben*, bezañ lemm e skiantoù ; *Gesichtssinn*, skiant ar gweled b. ; *Lagesinn*, skiantaerezh emstummel g. ; *der innere Sinn*, ar skiant diabarzh b., an emskiant b.

6. skiant b., skiant-vat b., poell g., anaoudegezh b., meiz g. ; *seiner Sinne mächtig sein*, bezañ e holl skiant-vat gant an-unan ; *er ist nicht recht bei Sinnen*, hennezh n'eo ket libr a-walc'h, n'emañ ket e holl skiant-vat gantañ, kollet eo e skiant-vat gantañ, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, paket en deus anezho, pennsodiñ a ra, aet eo e benn digantañ, aet eo tok-tok, aet eo gant ar c'hatar, kollet eo gantañ e skiant-vat, trevariet eo e benn (e skiant-vat), diank eo e spered,

ganet eo bet war-lerc'h e dad, laban eo, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e sterenn gantañ, mankout a ra ul loaiaed dezhañ, hennezh a vank ur berv dezhañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ ; *ihm vergingen die Sinne*, koll a reas e anaoudegezh, mont a reas e anaoudegezh digantañ, koll a reas ar skiant anezhañ e-unan, semplañ a reas, fatañ a reas, fatikañ a reas, fallaat a reas, vaganiñ a reas, dont a reas ur sempladenn (ur fallaenn) dezhañ, ur fallaen en devoe, kouezhañ a reas e sempladurezh, kouezhañ a reas e badoù, kouezhañ a reas e paramoutig, kouezhañ a reas en eterjidi, kouezhañ a reas e barr, mont a reas d'an tu all ; *wieder zu Sinnen kommen*, dont en e anaoudegezh, difatañ, disemplañ, difallañ, difatikañ, dialvaoniñ, divaganiñ, divatorelliñ, dont e anaoudegezh d'an-unan, dont d'e vez en-dro, en em anavezout, dont ennañ e-unan eus ur fallaenn.

sinnbetörend ag. : strobiniellus, achantus.

Sinnbezirk g. (-s,-e) : [yezh.] sterva g., gerva g.

Sinnbild n. (-s,-er) : arouez b., kenarouez b., ardamez g. **sinnbildlich** ag. : arouezius, arouezel, arouezek, kenarouezek, ardamezek ; *sinnbildlich darstellen*, aroueziañ, kenaroueziañ.

sinnen V.gw. (sann / hat gesonnen) : prederiañ, en em soñjal, bezañ e prederi, devezout ; *über etwas (t-rt) sinnen (nachsinnen)*, en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, lakaat meiz da gompren udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb., rezoniñ war udb, hirsoñjal ; *über jemandes Worte sinnen*, pleustriñ komzoù u.b., prederiañ komzoù u.b. ; *über den Tod sinnen*, prederiañ ar marv, prederiañ er marv ; *er sinnt, was er tun könnte*, prederiañ a ra war ar pezh a c'hallfe ober, en em soñjal a ra war ar pezh a vefe tu dezhañ ober ; *auf Böses sinnen*, bezañ bizet (mennet, ratozhed) fall, bezañ e soñj ober an droug, bezañ en e soñj ober an droug, bezañ en aviz ober droug.

Anv-gwan verb II : **gesonnen** *ich bin gesonnen, das Möglichste zu tun*, mennet-start on, ober a rin diouzh va gwellañ, ober a rin va seizh gwellañ, ober a rin va gwalc'h, klask a rin va gwalc'h en ober, en em aketiñ a rin e pep doare, ober a rin endra c'hallin, ober a rin muiañ ma c'hallin, ober a rin ar muiañ ma c'hallin, ober a rin herrañ ma c'hallin, ober a rin her da ma c'hallin ; *er ist mir übel gesonnen*, deuet fall on gantañ, n'emaon ket war e lizheroù, n'emaon ket en e c'hras, droug en deus ouzhin, drougiezh en deus ouzhin, karet a ra droug din.

Sinnen n. (-s) : preder g., poellad g., bukad g., mennad g., albac'henn b., sorc'henn b., devez g. ; *all sein Sinnen und Trachten*, holl e albac'henn, e albac'henn a-bezh, e holl breder ; *all sein Sinnen und Trachten geht nur aufs Geld hinaus, all sein Sinnen und Trachten ist aufs Geld gerichtet*, devet eo e galon gant an arc'hant, n'en deus ket albac'henn nemet rastellat arc'hant, lakaat a ra e holl

albac'henn da zastum ur bern arc'hant, n'emañ e breder nemet war-dro an arc'hant, troet eo war an dastum, troet eo war an danvez, troet eo war an arc'hant, troet (taolet) eo gant an arc'hant, troet eo da zastum, ur galon arc'hant a zo anezhañ, ur marc'h an arc'hant a zo anezhañ, ur c'hoz a zo anezhañ, dalc'het eo gant arwez an aour, sorc'hennet eo gant an arc'hant, itik en deus da c'hounit arc'hant, gwashat ma'z eo sot gant an arc'hant ! hennezh a ra un doue eus e yalc'h ! redek a ra atav war-lerc'h an disterañ interest hag an disterañ gounidegezh, klask a ra atav ar brasañ korvo, hennezh a zo segal segal !

Sinnenfreude b. (-) : plijadurezh b., orged g., karantez ar c'hig b.

sinnenfreudig ag. : licher, friant, friant war plijadur ar c'horf, lik, blizoniek.

Sinnengenuss g. (-es,-genüsse) : plijadur ar c'horf g., plijadurezh ar c'horf b.

Sinnenlust b. (-) : kastr ar c'hig g., plijadurezh b., orged g., karantez ar c'hig b. ; *die Sinnenlust abtöten*, kastizañ e gorf evit lakaat e zroukyouloù da sujañ, kastizañ e gorf evit trec'hiñ e c'hoantegezhioù fall, kastizañ e gorf evit mogañ e zroukyouloù.

Sinnenmensch g. (-en,-en) : den taolet da blijadurezhioù ar c'horf g., den lik g., den licher g., den friant war plijadur ar c'horf g., den douget da blijadurezhioù ar c'hig g.

Sinnenrausch g. (-es,-e) : mezvidigezh skiantoù ar c'horf b., mezvidigezh ar santadurioù b.

Sinnenreiz g. (-es) : blizoni b.

sinnentstellend ag. : fazius, faos, hag a findaon ar ster, hag a zistres ar ster, hag a fals ar ster.

Sinnenwelt b. (-) : bed ar santadoù g.

Sinnesänderung b. (-,-en) : cheñchamant mennozh g., distro a-grenn b.

Sinnesart b. (-,-en) : temz-spered g., doug spered g., tuadur spered g.

Sinneseindruck g. (-s,-eindrücke) : santad g., santadenn b., merzadenn b., merzad g., merzerezh g., merz g., merzout g., merzadur g., merzadurezh b., merzidigezh b., degemeridigezh b.

Sinnesempfindung b. (-,-en) : merzerezh dre santout g., merzerezh skiantennel g., merzidigezh b.

Sinnesenergie b. (-) : energiezh ar skiantoù b., gremm ar skiantoù g. ; [Johannes Peter Müller] *Gesetz der spezifischen Sinnesenergie*, savelenn energiezh spesadek ar skiantoù b., savelenn gremm spesadek ar skiantoù b.

Sinneslust b. (-) : kastr ar c'hig g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., c'hoantadenn ar c'horf b., orged g., gadaliezh b., gadalezh b., gadalerezh g., c'hoant fouzhañ g., c'hoant ar c'hig g., c'hoant maouez g., c'hoant plac'h g., c'hoant paotr g., c'hoant gwaz g., c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoant g., gwallyouloù (droukyouloù, plijadurezhioù, galvoù, boudoù) ar c'hig lies., plijadurioù ar c'horf lies, c'hoant lik g., friantiz b., c'hoant friko fourch g.

Sinnesorgan n. (-s,-e) : organ skiantennel g. ; *die Sinnesorgane*, organoù ar skiantoù lies. ; *Sinnesorgane des Geschmacks*, organoù an tañva lies.

Sinnestäuschung b. (-,-en) / **Sinnestrug** g. (-s) : emdouelladur g., sorc'hennerezh g. ; *Sinnestäuschungen verursachen*, sorc'henniñ, touellañ, boemañ.

Sinneswandel g. (-s,-) : cheñchamant mennozh g., distro a-grenn b.

Sinneszelle b. (-,-n) : [korf.] fraouva skiantennel g.

sinnfällig ag. : anat, splann.

Sinnfehler g. (-s,-) : kammster g., enepster g. ; *ihm unterlaufen oft Sinnfehler*, kammsteriañ a ra aliesik.

Sinnggebung b. (-,-en) : steradur g.

Sinngedicht n. (-s,-e) : epigramm g.

sinngemäß ag. : peuzheñvel, damheñvel, dre beuzhevelebiezh, dre leteñvelañ, dre leteñvel ; *sinngemäße Anwendung finden*, gallout bezañ implijet dre beuzhevelebiezh (dre zamhevelebiezh, dre leteñvelañ, dre leteñvel).

sinngetreu ag. : na zistres ket ar ster, na fals ket ar ster.

sinnieren V.gw. (hat sinniert) : prederiañ, soñjal, rezal, bezañ e prederi, pleustriñ soñjoù ; *über etwas sinnieren*, en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, lakaat meiz da gompren udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb., rezoniñ war udb ; *über jemandes Worte sinnieren*, pleustriñ komzoù u.b., prederiañ komzoù u.b. ; *über den Tod sinnieren*, prederiañ ar marv, prederiañ er marv.

sinnig ag. : 1. soñjus, prederiek ; 2. poellus, poellek, skiant vat dezhañ, diazez, a boell, fur, evezhie, speredek, ijinus, ijinet-mat, dilu, a skiant, skiantek.

Sinnigkeit b. (-) : 1. perzh an hini a zo soñjus g., perzh an hini a zo prederiek g. ; 2. skiant-vat b., speredegezh b., digoradur spered g., ijin g., poell g.

sinnlich ag. : 1. skiantennel, merzidik, santidik ; *sinnliche Wahrnehmung*, merzerezh dre santout g., merzherezh skiantennel g. ; *das sinnlich Wahrnehmbare*, ar verzadelezh b. ; 2. lik, gadal, friant, friant war plijadurioù ar c'horf, blizoniek, orgedus ; *sinnlicher Mensch*, den lik g., den licher, den friant war plijadur ar c'horf, den douget da blijadurezhioù ar c'hig g. ; *sinnliche Liebe*, karantez ar c'hig b. ; *sinnliche Freuden*, plijadurezhioù ar c'horf lies. / plijadurezhioù ar c'hig (Gregor) lies., plijadurioù ar c'horf lies., plijadurioù ar c'hig lies., plijadurioù revel lies.

Sinnlichkeit b. (-) : 1. barregezh skiantennel b., skiantennelezh b., skiantennegezh b., skiantaerezh b. ; 2. blizoni b., likentez b., friantiz b., gadaliezh b.

sinnlos ag. : diskiant, diboell, diaviz, hep penn na lost, hep dalc'h na poell, goulo a ster, droch, direzon, displed, displet, flav ; *die sinnlose Welt*, ar bed hag e vogidelloù, avel ha moged ar bed ; *sinnlos betrunken*, dotu, mezdall (-dotu, -du, -du-dall, -marv, -mik, -mik-dall, -poch, -put), mezv-dall-put, mezv evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soner kloc'h, evel ur soubenn), kras, kras-mat, leun e revr, ur pezh revriad gantañ, bourr da greviñ, moñs-dall, leun e revr, na c'hall ket mui dougen e gig, na wel mui nemet gant e c'henoù, a wel pesked el laezh, poazh.

Sinnlosigkeit b. (-) : 1. [kozh] sempladurezh b., sempladur g., semplaenn b., fallaenn b., falladenn b. ; 2. diotaj g., leuegaj g., diskianterezh g., follentez b., follezh b., brizherezh g., dibennaj g., diavizded b. ; 3. avel g.,

moged g., didalvoud g., didalvoudegezh b., vender g., vendet b., gwakter g., gwakted b.

Sinnpflanze b. (-, -n) : [louza.] **a**) [*Mimosa pudica*] *schamhafte Sinnpflanze*, gwiridig g. ; **b**) [*Impatiens noli-tangere*] *louzaouenn-ar-Werc'hez* b.

sinnreich ag. : ijinek, speredek, poellus, poellek, fin, ampart, skiant vat dezhañ, diazez, a boell, fur, evezhie, a skiant, spiswel, lemm a spered, avizet, gwevn.

Sinnspruch g. (-s, -sprüche) : setañs b., berlavarenn b., sturienn b., stur g., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., sturlavar g., krennlavarenn b., reolskrid g., sturreolenn b., lezenn b.

sinnverwandt ag. : [yezh.] damheñvelster, damgenster, nes an eil ouzh egile a-fet ster.

Sinnverwandtschaft b. (-, -en) : [yezh.] nested ster b., damheñvelsterelezh b., damheñvelsteriezh b.

sinnverwirrend ag. : pennfollus, trelatus, mezevellus, mezvus, diskiantus.

sinnvoll ag. : ijinek, speredek, poellek, skiantek ; *etwas sinnvoll benutzen*, ober un implij mat eus udb ; *seine Freizeit sinnvoll verwenden*, kavout un implij talvoudus d'e euriou dibrez, ober un implij mat eus e amzer vak.

sinnwidrig ag. : emsivek, emsivel, direizhpoell.

Sinnwidrigkeit b. (-, -en) : emsivegezh b., direizhpoell g., kammster g., enepster g.

Sinologe g. (-n, -n) : sinologour g., sinaegour g.

Sinologie b. (-) : sinologiezh b., sinaegouriezh b.

Sinologin b. (-, -nen) : sinologourez b., sinaegourez b.

Sinter g. (-s, -) : **1.** hinkin-maen g., bolzhinkin g., fetisenn b., fetisad g., torpezad razek g. ; **2.** kaoc'h-houarn g., kenn g., koc'hion str., koc'hien g., kenn-houarn g., skant-houarn str., potinaj g. ; **3.** [maen.] tufev g.

sintern V.k.e. (hat gesintert) : [tekn.] [metaloù, priouriezh] fritañ, kevanstagañ dre dommañ.

Sintflut b. (-) : **1.** *die Sintflut*, al Liñvadenn-Veur b., al Liñvad-Meur g., an diluj g. ; *die Arche Noah überstand die Sintflut*, arc'h Noe ne beñseas ket el Liñvadenn-Veur ; **2.** [dre skeud.] glav-beuz g. ; *an diesem Freitag haben wir eine wahre Sintflut erlebt*, aze e oa bet ur gwenervezh dour ; *nach uns die Sintflut*, ar pezh a c'hoarvezo war hol lerc'h n'eo ket hor stal eo ; *Nach-mir-die-Sintflut-Haltung*, doare foeltr-forzh g., doare foutre-kaer g., doare foeltr-kaer g., diseblanted e-keñver ar rummadoù da zont b.

sintflutartig ag. : ... beuz, liñvadennel, liñvadel, e doare ul liñvadenn, a-zoare gant ul liñvadenn, a-seurt gant ul liñvadenn.

Adv. : a-liñvadoù.

sintflutig ag. : liñvadennel, liñvadel, ... beuz.

Sinto g. (-, Sinti) : Manouch g., Sinto g., (*unander evit* Sintiz), [dismegañsus] laer yer g.

Sinti lies. : Sintiz lies. (*liester evit* Sinto) ; *bretonische Sinti*, Sintiz Breizh lies., Manouched Breizh lies. ; *Zentralrat Deutscher Sinti und Roma*, Kuzul-Meur ar Sintiz ha Romed Alaman g.

Sinus g. (-, -se) : **1.** [korf.] sinuz g., kev g., god g. ; **2.** [mat.] sinuz g.

sinusförmig ag. : sinuzoidel.

Sinusitis b. (-, Sinusitiden) : [mezeg.] sinuzit g., kevfo g.

Sinuslinie b. (-, -n) : sinuzoidenn b., sinuzoid g.

Siphon g. (-s, -s) : sifon g., S an duellenn g., S ar gorzhenn g., [korzhenn stummet evel un S hag a vir ouzh ar c'hwezh fall b.], harz-c'hwezh g.

Siphonbier n. (-s, -e) : bier diwar wask b., bier eus dindan ar gwask g., bier dindan ar gwask g.

Sippe b. (-, -n) : **1.** klan g., koskoriad b., meuriad g. ; **2.** lignez b., rummad tud g., kerentiezh b. ; *die ganze Sippe*, ar c'herentiad g. - an holl diad g. - ar familhad b. - an tiegezhiaid g., - kar, par ha yar - kar ha karrigell ; *sie schleppen die ganze Sippe mit*, degas a reont o bugale d'o foursu - degouezhout a reont gant karr ha karrigell - erruout a reont gant kar, par ha yar.

Sippenforschung b. (-) : nestedouriezh b., lignezouriezh b., enklask ac'hadurel g.

Sippenhaft b. (-) : [gwir, nazi.] **1.** bac'hidigezh tiegezhiaid an enkabled b. ; **2.** atebegezh stroll tiegezhiaid an enkabled b., kenatebegezh tiegezhiaid an enkabled b.

Sippenhaftung b. (-) : [gwir, nazi.] atebegezh stroll tiegezhiaid an enkabled b., kenatebegezh tiegezhiaid an enkabled b.

Sippenherrschaft b. (-) : oligarc'hiezh b., nemeurveliezh b., beli ur c'hlan b.

Sippschaft b. (-, -en) : **1.** *die ganze Sippschaft*, ar c'herentiad g. - an holl diad g. - ar familhad b. - an tiegezhiaid g. - kar, par ha yar - kar ha karrigell - an holl dud ; **2.** orintud lies., gouenn ar re fallakr b., lastez str., gagnoù lies., tud foel lies., livastred lies., lagailhoù lies., lorgnez str., truilhenned lies., hailhoned lies., hailhonedeg lies., standilhoned lies., peñselioù fall lies., nouveañs b., ravalidi lies., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had lies., gisti lies., haras g., lignez b., tud didalvez lies.

Sirene b. (-, -n) : **1.** [mojenn.] morwreg b. [*liester* morwreg], gwreg-vor b., gwrac'h-vor b., morganez b., morverc'h b., dourverc'h b., mari-vorgan b., boudig-andour b., korriganez-dour b. ; **2.** c'hwitellerez b., c'hwitellerez-tro b., korn-boud g., boudet g. ; *Luftschuttsirene*, galv-diwall ouzh ar c'hirri-nij g. ; *ein langes Sirenengeheul meldete ihnen das Ende des Arbeitstages*, un taol c'hwitellerez hir a gemennas dezho e oa echu o devezhiad labour ; *das Aufheulen der Sirenen*, bouderezh ar c'hwitellerezoù g., klemmadennoù ar c'hwitellerezoù lies., leñvadennnoù ar c'hwitellerezoù lies., mouezh klemmichus ar c'hwitellerezoù b.

Sirenenalarm g. (-s, -e) : galv-diwall ar c'hwitellerez-tro g.

Sirenengeheul n. (-s) : bouderezh ar c'hwitellerezoù g., klemmadennoù ar c'hwitellerezoù lies., leñvadennnoù ar c'hwitellerezoù lies.

sirenenhaft ag. : hoalus, ... morganez, ... mari-vorgan.

Sirius g. (-s) : [stered.] Steredenn-ar-C'hi b., Sirius g.

sirren V.gw. (hat gesirrt) : fraoñval, sardonif, safroniñ.

Sirup g. (-s, -el-s) : siros g., sirop g.

Sisal g. (-s) : gwiennnoù sisal lies., sisal g., pita g.

Sisalagave b. (-) : [louza.] sisal str., pita g.

Sissi b. : Eliza b., Lizaig b.

sistieren V.k.e. (hat sistiert) : **1.** herzel, ehanañ ; *die Feindseligkeiten sistieren*, ober treverz (Gregor), ober un arsav-brezel ; **2.** [gwir] *jemanden sistieren*, gervel u.b. dirak al lez-varn.

Sistierung b. (-, -en) : [gwir] **1.** arsav g., ehan g. ; **2.** harzidigezh b., engalvadenn b.

Sisyphusarbeit b. (-, -en) : labour difin g., poan gollet b.
Site b. (-, -s) : [stlenn.] lec'hienn b.
sitt ag. : disec'hed.
Sitte b. (-, -n) : arver g., boaz g., boaz boutin g., boazamant g., kustum g., kustumañs b., giz b., doare g., mod g., bividigezh b., doare-bevañ g., [el liester hepken] stuzioù lies., buhezegezh b. ; *feine Sitten*, doareoù dilikat lies., doareoù cheuc'h lies. ; *bei uns herrscht die Sitte ...*, bez emañ ar boaz ganeomp da ... ; *gegen die guten Sitten verstoßen*, mont a-enep ar vuhezegezh-vat (ar vividigezh vat), pec'hiñ, mont a-enep reolennoù buhezouriezh, bezañ amzere (hudur) e emzalc'h ; *es ist die Sitte, dass ...*, kustum eo an dud da ..., ar c'hiz a zo gant an dud da ..., boas eo an dud da ..., ar mod eo [ober udb] ; *fremde Länder, fremde Sitten*, pep bro he giz - ken lies broioù, ken lies doareoù - kant sant, kant santimant - un doue e pep iliz ha pep hini a ra e c'hiz (Gregor) - kant bro kant giz - kant parrez, kant iliz - kant plac'h, kant hiviz - kant horolaj, kant eur - seul benn, seul veno - pep bro he deus he giz ha pep plac'h he hivizh - ken alies gwrac'h, ken alies a geusteur - d'ar sparfell ul laouenan, d'ar bleiz un dañvad pe un oan, d'ar c'hazh ul logodenn, hag a re a zebr a vez laouen - da bep labous e gan ; *andere Zeiten, andere Sitten*, gwechall diouzh gwechall, hag hiziv diouzh hiziv ; *Sitten und Bräuche*, uz ha kustum, boaz ha kustum, boazamantoù lies., giz ha kustum, boazioù ar vro lies..
Sitten n. (-s) : [Bro-Suis, kêr divyezhek] Sion b., Sitten b.
Sittenapostel g. (-s, -) : gwarezer ar vuhezegezh-vat g., buhezegezhour g., reizher g., kentelier g.
Sittenbild n. (-s, -er) : taolenn vuhezegezh b.
Sittendezernat n. (-s, -e) : brigadenn ar vuhezegezh b., brigadenn ar stuzioù b., brigadenn an dereadegezh b.
Sittengemälde n. (-s, -) : taolenn vuhezegezh b. ; *komisches Sittengemälde*, [c'hoariva, lennegezh] komedienn fentus diwar-benn boazamantoù an dud b.
Sittengeschichte b. (-) : istor ar vuhezegezh g.
Sittengesetz n. (-es, -e) : lezenn a vuhezegezh b., lezenn a zereadegezh b.
Sittenlehre b. (-) : divezouriezh b., buhezegezhouriezh b.
Sittenlehrer g. (-s, -) : buhezegezhour g.
sittenlos ag. : divuhezegel, direol, dizereat, debordet, dizonest, mezhus, divat, disolit, direizh, direizhet, dirollet, dinasket, kollet gant an diroll.
Sittenlosigkeit b. (-) : divuhezegezh b., direoliezh b., dizonestiz b., direizh g./b., diroll g., dirollerezh g., buhez direol b.
Sittenpolizei b. (-) : polis ar vuhezegezh g., polis ar stuzioù g., polis an dereadegezh g.
Sittenprediger g. (-s, -) : buhezegezhour g., reizher g., kentelier g., sarmoner g.
Sittenpredigt b. (-, -en) : sarmon kenteliata g., sarmon kelennata g.
Sittenregel b. (-, -n) : reolenn a vuhezegezh-vat b., reolenn a zereadegezh b.
sittenrein ag. : eeun, onest, reizh e-keñver ar vuhezegezh vat, direbech en e vuhezegezh.
Sittenrichter g. (-s, -) : kontrollor buhezegezh g., eveshaer g., kontrollor g.

Sittenspruch g. (-s, -sprüche) : sturienn a vuhezegezh-vat b.
sittenstreng ag. : puritan, strizh.
Sittenstrolch g. (-s, -e) : maniak revel g.
sittenverderbend ag. : hag a vreïn ar vuhezegezh-vat.
Sittenverderbnis b. (-) : breinerezh g., dirollerezh g., diroll g.
Sittenverfall g. (-s) : diskar ar vuhezegezh-vat g., breinerezh g., dirollerezh g., diroll g., gwastadur ar vuhezegezh-vat g.
Sittenverfeinerung b. (-) : sevenadur g., sevenidigezh b., blizidigezh b.
sittenwidrig ag. : kontroll d'ar vuhezegezh-vat, kontroll d'an dereadegezh, dizonest.
Sittenwissenschaft b. (-) : buhezegezhoniezh b.
Sittenzeugnis n. (-ses, -se) : testeni a vuhezegezh-vat g., testeni dereadegezh g.
Sittenzwang g. (-s) : reol b., reizh b., dereadegezh b.
Sittich g. (-s, -e) : [loen.] krakperoked g., budjerigar g., perokedig g., peruchenn b.
sittlich ag. : 1. fur, dereat, onest ; *ländlich, sittlich*, ken lies broioù, ken lies doareoù - kant bro, kant giz, kant parrez, kant iliz, kant plac'h, kant hiviz, kant horolaj, kant eur - da bep labous e gan ; 2. reizh e-keñver ar vuhezegezh, direbech en e vuhezegezh, vertuzius, fur, eleveziek, dic'hadal, buhezoniezhel, buhezegezhel, buhezel ; *sittlicher Wert*, talvoudegezh e-keñver ar vuhezegezh b. ; *sittlich verderben*, a) V.k.e. : droukaat, gwallsiañ, breinañ, direizhañ, kas war hent an dirollerezh ; b) V.gw. : droukaat, gwalarniñ, direizhañ, en em zireizhañ, en em vreinañ, diheñchañ, disleberañ, bezañ war hent an dirollerezh ; *jemanden sittlich verderben*, droukaat u.b., gwallsiañ u.b., breinañ u.b., direizhañ u.b., kas u.b. war hent an dirollerezh, koll u.b. gant ur gelenadurezh fall ; *die Natur kennt kein sittliches Gesetz*, ambuhezoniezhel eo an natur.
Sittlichkeit b. (-) : dereadegezh b., buhezegezh-vat b., buhezelezh b., onestiz b., elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b.
Sittlichkeitsgefühl n. (-s) : skiant an dereadegezh b., skiant an divezouriezh b.
Sittlichkeitsverbrechen n. (-s, -) / **Sittlichkeitsvergehen** n. (-s, -) : felladenn a-enep ar vuhezegezh-vat b.
sittsam ag. : fur, dereat, direbech en e vuhezegezh, vertuzius, eleveziek, dic'hadal, onest ; *die Sittsame spielen*, ober van da vezañ fur, ober ar mod da vezañ fur, ober neuz bezañ fur, ober an neuz bezañ fur, ober neuz da vezañ fur, ober an neuz da vezañ fur, ober sin a vezañ fur, ober min da vezañ fur, c'hoari he seurez frank peder botez dindan ar bank, c'hoari ar seurez peder botez, c'hoari he seurez pil-pave, c'hoari he flac'h tanav, ober e Werc'hez Vari, ober he mitaouig, c'hoari ar plac'h fur ; *übertrieben sittsam*, re fur, re vertuzius, fur sañset.
Sittsamkeit b. (-) : dereadegezh b., onestiz b., elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b., furnez b.
Situation b. (-, -en) : 1. plegenn b., pleg g., stad an traoù b., saviad g., doare g., aoz b., stuz b., stad b., etad b., kendere g., dere g., degouezh g., tro b., apoue b., stal b., pal g. ; *wir sind der einhelligen Ansicht, dass die Situation gefährlich ist*, an holl ac'hanomp gwiñtunan a soñj dezho ez eo gwall arvarus hon doare, an holl ac'hanomp

gwitibunan a zifenn e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), kordañ a ra hor mouezhiou evit lavaret e vo start an abadenn ; *in der gegenwärtigen Situation*, o vezañ penaos emañ saviad an ampoent, diouzh red an traoù hiziv, o vezañ penaos emañ kont hiziv, o vezañ penaos e tro ar bed hiziv, o vezañ penaos e tro ar stal bremañ, o vezañ penaos emañ stad an traoù hiziv, er pal emamp hiziv, en degouezh-mañ, er blegenn-mañ ; *schwierige Situation*, plegenn diaes b. ; *die Situation Europas nach dem zweiten Weltkrieg*, saviad Europa goude an eil brezel-bed g., degouezh Europa goude an eil brezel-bed g. ; *die politische Situation*, stad an traoù war tachenn ar politikerezh b., doare ar politikerezh g. ; *die Situation des Menschen*, aoz Mab-den b. ; *die Situation der Frauen*, stad ar merc'hed b., stuz ar merc'hed b. ; *künstliche Lebensverlängerung in aussichtsloser Situation*, arloup yac'hadel g. ; 2. [douar.] ardremez an dachenn g.

Situationskomik b. (-) : komik a blegenn g.

Situationsplan g. (-s,-pläne) : tresadenn (tresadur g.) dre vras b.

situert ag. : *gut situert*, fortuniet, postet mat, plaset mat, diazezet mat, en e aez, reut e jeu, mat ar jeu gantañ, mat e jeu, brav-kenañ e stad, brav an apoue evitañ, barrek, [dorn leun, diogel e berc'henn] ; *er ist gut situert*, diazezet mat eo er vuhez, ober a ra e dreuz er vuhez, ober a ra e dreuziad dre ar vuhez, ober a ra e dreuziad dre ar bed, dastum a ra danvez, ober a ra e graf, ober a ra krazadenn, barrek eo, hennezh eo mat ar bed gantañ, mat eo ar jeu gantañ, mat eo e jeu, reut eo e jeu, graet en deus fortun, graet en deus mat.

Sitz g. (-es,-e) : 1. azezenn b., kador b., sich g., skaon g./b., pased b. ; *Sitz im Theater*, kador (azezenn) ur sal c'hoariva b. ; *gepolsterter Sitz*, kador-vrec'h bourellet b., kador vourret b. ; *stufenweise erhöhte Sitze*, daezioù (Gregor) lies., renkadoù bankoù lakaet derez-ha-derez, derezioù lies.

2. sich g., plas g. ; *Sitz in der Akademie*, sich en akademiezh g., plas e-barzh an akademiezh g. ; *ständiger Sitz*, plas dibaouez g., sich roet a-viken g. ; [dre astenn.] *Sitz und Stimme haben*, bezañ ar gwir gant an-unan da gemer perzh er breutadegoù, kaout gwir da reiñ e vouezh (Gregor), bezañ ar gwir gant an-unan da gemer perzh ha da votiñ en dalc'hioù-aez ; *ein Sitz in der Regierung*, ur sich er gouarnamant g., ur plas e-barzh ar gouarnamant g. ; *er hat bei der letzten Wahl seinen Sitz verloren*, emañ e skaon er porzh.

3. annez g., sez b., poent-kreiz g. ; *seinen Sitz aufschlagen*, ober e annez ; *Sitz der Regierung*, sez ar gouarnamant b. ; [kenw.] *Sitz einer juristischen Person*, sez sokial b. ; *mit Sitz in Hamburg*, e sez sokial e Hamburg, diazezet e Hamburg ; *Sitz einer Handelsgesellschaft*, sez ur c'hevredad b. ; *Brest ist Sitz einer Unterpräfektur*, Brest a zo un isprefeti ; *Sitz einer Krankheit*, poent-kreiz ur c'hleñved g.

4. [dilhad] dalc'h g. ; *dieses Kleid hat einen guten Sitz*, ar vroz-h-se a ya mat deoc'h, dereout a ra ar vroz-h-se deoc'h / ar gwiskamant-se a zo dereat deoc'h (Gregor).

5. [marc'hegerezh] azez g. ; *im festen Sitz*, start (mat, divrall) en e azez, start war e zibr, marc'het-mat.

Sitzanker g. (-s,-) : eor pad g., eor lakaet da chom g., eor lakaet a-varv g.

Sitzarbeit b. (-,-en) : post-labour ma chom an implijad en e azez g., labour divonedus g., labour vurev g., labour na ro ket kalz a lavig g.

Sitzbad n. (-s,-bäder) : 1. kouronkadenn graet war ar c'hoazez (en e goazez) b. ; 2. kibelladenn graet war ar c'hoazez (en e goazez, en ur gibell-votez) b.

Sitzbadewanne b. (-,-n) : kibell-votez b.

Sitzbank b. (-,-bänke) : azezenn b., bank g., skaon g./b.

Sitzbein n. (-s,-e) : [korf.] iskion g., askorn koazez g.

Sitzbeinnerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn-vavigamm b., nervenn siatik b., nervenn a-goazez b.

Sitzbezug g. (-s,-bezüge) : [kirri-tan] gwiskadur azezenn g., goladur azezenn g.

Sitzblockade b. (-,-n) : sit-in g., koazezadeg b.

sitzen (saß / hat gesessen) :

I. bezañ azezet, bezañ en e azez

II. [dre astenn-ster] bezañ o chom, bezañ, bezañ lech'iet

III. dereout, mont mat, degouezhout mat

IV. tizhout ar pal, skeiñ e-barzh

V. implijet gant un anv-verb : **sitzen bleiben, sitzen lassen**

VI. V.em implijet gant un anv-gwan

VII. V.k.e. : **Modell sitzen**

I. V.gw. : *sitzen*, bezañ azezet, bezañ en e azez, bezañ gousezet, bezañ en e goazez, bezañ war e chouk, bezañ en e chouk, bezañ gant e revr war e c'henoù, bezañ e revr war e c'henoù gant an-unan, bezañ war genoù e revr ; *auf einer Bank sitzen*, bezañ azezet war ur bank, bezañ gousezet war ur bank, bezañ en e goazez war ur bank ; *an einem Tisch sitzen*, bezañ azezet ouzh un daol ; *am Tisch sitzen*, bezañ azezet ouzh taol ; *oben am Tisch sitzen*, bezañ azezet e penn an daol, bezañ azezet e penn uhelañ an daol ; *zwischen Wand und Tisch sitzen*, bezañ azezet ouzh gwask an daol ; *ich saß dir gegenüber*, ez keñver e oan ouzh taol ; *er saß mit den anderen zusammen*, azezet e oa e-touez ar re all ; *dieser Stuhl lässt ihn zu niedrig sitzen*, re izel eo dindanañ war ar gador-se ; *hier sitzt man bequem*, ur gador aes an hini eo, an azezenn-mañ a zo aezet, brav eo bezañ er gador vourret-se ; *zu Pferde sitzen*, bezañ war varc'h ; *mit angezogenen Beinen sitzen*, bezañ puchet, bezañ kluchet, bezañ war e gluchoù, bezañ en e gluch, bezañ e kluch, bezañ war e buchoù, bezañ en e buch, bezañ war e buch, bezañ azezet gant e bavioù pleget dindan ar c'horf ; *der Hund sitzt*, emañ ar c'hi war kab e revr, emañ ar c'hi war e gab, chouket eo ar c'hi war e gil, emañ ar c'hi war genoù e revr, azezet eo ar c'hi war e blanedenn ; *die Katze sitzt*, emañ ar c'hazh war kab e revr, emañ ar c'hazh war e gab, chouket eo ar c'hazh war e gil, emañ ar c'hazh war genoù e revr, azezet eo ar c'hazh war e blanedenn ; *fest im Sattel sitzen*, a) bezañ azezet mat war dibr ar marc'h, bezañ start war e zibr, bezañ marc'het-mat ; b) [dre skeud.] bezañ start war e sichenn (war e dachou), bezañ start war e elloù, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, bezañ keinet mat, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv e chouk ; *sitzende Arbeit*, post-

labour ma chom an implijad en e azez g., labour divonedus g., labour vurev g., labour na ro ket kalz a lavig g. ; *über jemanden zu Gericht sitzen*, barn u.b. ; *im Rate sitzen*, bezañ ezel eus ar c'huzul ; *zu Rate sitzen*, derc'hel kuzul ; *auf dem Throne sitzen*, bezañ war an tron ; *der König saß über den Fürsten*, ar roue a oa a-us d'ar briñsed (a-dreist ar briñsed) ; *ein Vogel sitzt auf dem Dach*, ul labous a zo kludet war an doenn, ul labous a zo gwintet war an doenn, ul labous a zo pintet war an doenn, ul labous a zo lojet war an doenn ; *der Vogel sitzt auf einem Zweig*, kludet eo an evn war ur skourr, pintet eo al labous war ur brank, gwintet eo al labous war ur brank, lojet eo al labous war ur brank, branket eo al labous ; *auf Eiern sitzen*, bezañ e gor, bezañ o (war) c'horiñ, goriñ viou ; *die Amsel sitzt auf ihrem Gelege*, emañ ar voualc'h o c'horiñ he viou, emañ ar voualc'h e gor, emañ ar voualc'h war c'horiñ ; [merdead.] *auf Grund sitzen*, bezañ sko, bezañ chomet sko, bezañ aet da skeiñ ; [dre skeud.] *zwischen zwei Stühlen sitzen*, bezañ paket (tapet) etre an horzh hag ar c'henn, bezañ tapet etre an nor hag an draped, bezañ etre lost ar bleiz ha toull e revr, bezañ etre lost an diaoul ha toull e revr, bezañ tapet etre an dour ha gar c'hler, bezañ etre daou bleg lous.

II. V.gw. : [dre astenn-ster] bezañ o chom, bezañ, bezañ lec'hiet : *die Germanen saßen jenseits des Rheins*, ar C'hermaned a oa o chom en tu all d'ar Roen ; *der Papst sitzt in Rom*, bez emañ sez ar Pab e Roma ; *Karl der Große saß in Aachen*, Karl-Veur a oa e gêr-benn e Aachen ; *immer zu Hause sitzen*, chom souchet er gêr, bezañ luduek (yeuek), en em glenkañ en e di ; *über einer Arbeit sitzen*, bezañ (bezañ krog) gant ul labour, bezañ peg ouzh ul labour ; *über seinen Büchern sitzen*, bezañ gant e levrioù ; *im Gefängnis sitzen*, bezañ en toull-bac'h, bezañ toullbac'h (karc'hariet) ; *er hat zwei Jahre (im Knast) gesessen*, daou vloaz eo bet dalc'het en toull ; *hinter Schloss und Riegel sitzen*, bezañ dastumet er c'hloz, bezañ en toull-bac'h (er goudor, er voest), bezañ en disheol, bezañ en disglav, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ er bidouf, bezañ en toull, bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ dindan brenn, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, bezañ klenk war an-unan, bezañ o tebrñ bara ar roue ; *bei Wasser und Brot sitzen*, yunañ diwar bara ha dour, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, mont bara sec'h ha dour sklaer gant an-unan, ober gant bara sec'h ha dour sklaer, bezañ ret d'an-unan tremen gant dour ha bara sec'h, bevañ diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour ; *auf einem Pulverfass sitzen*, bezañ azezet war ur varilhad poultr, bezañ etre daouarn e ankoù, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ gwall arvarus e zoare, bezañ war var e vuhez ; *(wie) auf glühenden Kohlen sitzen*, bezañ war ar glaou ruz, bezañ war ar glaou ruz-tan, bezañ war ar c'hrihl, bezañ enk war e lasoù ; P. *auf der Anklagebank sitzen*, bezañ bet lakaet war bedenn ar Sul, bezañ tapet e kaoz, bezañ dindan lagad an holl, na vezañ anv nemet eus an-unan, bezañ kaoz vras eus an-unan, bezañ dindan teod an dud, bezañ ar gaoz war e lerc'h, bezañ chaok diwar e benn, na vezañ na chaok na stran a ra diouer diwar e benn ; *der Saal saß voller Zuschauer*, leun-barr e oa ar sal ; *hier sitzt das Übel*, amañ emañ lec'h an droug ; *auf dem*

hohen Ross sitzen, bezañ fae ha rogentez war e vourrennoù, bezañ gloriüs an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ tonius an tamm eus an-unan, bezañ balc'h ; P. *jemandem auf dem Hals sitzen*, a) bezañ just a-dreñv u.b., bezañ war seuliou u.b. ; b) bezañ bepred war vuhez (war-lerc'h) u.b. ; *in der Klemme (in der Patsche, in der Tinte) sitzen*, bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ riñset, bezañ paket propik, bezañ fresk, bezañ fresk e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ gwall dapet, bezañ kempenn ganti, bezañ brav ganti, bezañ en ur gempenn, bezañ el lagenn, bezañ en ur grenegell, bezañ sac'het en ur gaoc'henn, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ gwall strobet, bezañ e viz er wash, bezañ e viz e gwask, bezañ e fri er wash, bezañ berr war e sparl, na vezañ en un eured, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ e lost er vrae ; *in der Wolle sitzen*, a) bezañ (bevañ) en e aez, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ brav-kenañ e stad, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ druz ar geusteuenn gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan ; b) bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ e barr al levenez, bezañ barrleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ meurbet a joa en an-unan, bezañ leun-barr a levenez, bezañ barret a levenez, bezañ an traoù war ar pevarzek-kant gant an-unan, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ digor d'an-unan, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ di Bradet, bezañ evel Yann en e wele, bezañ evel en ur pred eured, bezañ barrek, bezañ gouest ; *der hat einen sitzen*, karget en deus un tammig re, digadao eo, loufok eo, kazeg emañ, hanter gazeg emañ, bez' emañ ar ouenn gantañ, erru eo gleb e c'henoù, erru eo lous e fri, ur banne a zo e-barzh e fas, suilhet eo, a-strew emañ, ur banne a zo dindan e fri, savet eo e vanne d'e benn, trenk eo e doull, tomm eo d'e fri (d'e benn), lañset-mat eo, ur banne zo warnañ, hennezh en deus ur mouchig avel en e letern, emañ ganti, damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, hanter vezv, enaouet, bistraket, tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, penndommet, chokolad, abafet) eo, damdomm eo dezhañ, tommedik eo dezhañ, evedik eo dezhañ ; *das Latein sitzt bei ihm*, derc'hel a ra soñj mat (derc'hel a ra eñvor) eus al latin ; *das Messer sitzt ihm locker*, ne vez ket pell evit dic'houinañ e gontell (evit lakaat e gontell da c'hoari), pront e vez da zic'houinañ e gontell ; *mein Zahn sitzt locker*, va dant a loc'h, laosk eo va dant, brallañ a ra va dant ; *wer im Glashaus sitzt, sollte nicht mit Steinen werfen*, neb a zo e doenn e soul arabat teurel ur c'hef-tan war hini e amezeg

- lies a wech e vez tizhet fall neb a gustum tizhout re all - diouzh ma ri e kavi - hervez ma ri e vo graet dit - an hini a grañch fae a grañch war e sae - an hini a ra goap ouzh e revr e stag - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a die bezañ kalet e skouarn, a die bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all.

III. V.gw. : dereout, mont mat, degouezhout mat ; *dieses Kleid sitzt ihr gut*, ar vrozhe-se a ya mat dezhi, dereout a ra ar vrozhe-se dezhi / ar gwiskamant-se a zo dereat dezhi (Gregor) ; *das sitzt ihm wie angegossen*, mont a ra brav dioutañ, an dra-se a zo bet dibabet dezhañ, an dilhad-se a zo rik-ha-rak dioutañ ; *ein eng sitzendes Kleid*, un dilhad hag a glot brav (hag a zegouezh brav-tre) g. ; *mein Gürtel sitzt locker*, laosk eo va gouriz, frank eo va gouriz.

IV. V.gw. : tizhout ar pal, skeiñ e-barzh ; *der Schuss saß*, an tenn en doa skoet e-barzh ; *jeder meiner Schüsse saß*, ne raen tenn gwenn ebet.

V. V.gw. : implijet gant un anv-verb : **sitzen bleiben**, **sitzen lassen** ; *bleiben Sie sitzen !* chomit war hoc'h azez ! chomit war (en) ho koazez ! chomit azezet ! ; *sitzen gebliebene Ware*, marc'hadourezh diheuerzh b., marc'hadourezh chomet hep sav b. ; *in einer Klasse sitzen bleiben*, doubelañ ur c'hlas, doubelañ, eilañ e glas, ober un eil bloavezh en hevelep klas ; *ein Sitzengebliebener*, ur skoliad hag a eil e glas g., un doubler g. ; *jemanden sitzen lassen*, a) lezel u.b. da sec'hañ, derc'hel u.b. war vranc, lezel u.b. war e revr da c'hortoz ; b) dilezel u.b., lezel u.b. war e revr (e-unanig, war e gement all, a-gostez), lezel u.b. e perch, treiñ kein d'u.b., mont diwar-dro u.b., dispegañ diouzh u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b., reiñ e sac'h d'u.b. ; *seine Freundin ließ ihn sitzen und gabelte sich einen anderen auf*, e vignonez a zilezas anezhañ evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; *einen Schimpf auf sich sitzen lassen*, na c'hallout en em zidamall.

VI. V.em. : implijet gant un anv-gwan ; *sich krumm sitzen*, dont e gein da vezañ tort (dont da vezañ kromm e gein) dre forzh chom azezet ; *hier sitzt es sich gut*, an azezenn-mañ a zo aezet, brav eo bezañ azezet er gador vourret-se, ur gador aes an hini eo.

VII. V.k.e. : *Modell sitzen*, poziñ, paouezadenniñ, en em reiñ da batrom, kemer an dalc'h.

Sitzen n. (-s,-) : 1. koazez g., azez g., chouk g. ; *jemandem einen Stuhl zum Sitzen anbieten*, kinnig ur gador d'u.b. da azezañ ; *zum Sitzen kommen*, gallout ober un azez, gallout ober un azezig, gallout en em lakaat war e azezoù, kaout tro da azezañ, kaout tro da vont en (war) e goazez ; *ich bin gar nicht zum Sitzen gekommen*, n'em boa ket bet a renk da azezañ ; *jemanden zum Sitzen bringen*, ober d'u.b. azezañ ; *im Sitzen*, diouzh e goazez, diwar e goazez, diwar e azez, eus e goazez ; *im Sitzen schlafen*, diroc'hal en e vrennigenn, kousket en e azez ; *er schlief im Sitzen und hatte dabei den Kopf auf die Arme gelegt*, kousket a rae en e azez, e benn chouket gantañ war e zivrec'h ; 2. [arz] dalc'h g.

sitzend ag. : azezet, en e goazez, war e goazez, eus e goazez, diouzh e goazez, diwar e goazez, diwar e azez, war e azezoù, a-grap e revr, chouket ; *sitzende Arbeit*, post-labour ma chom an implijad en e azez g., labour divonedus g., labour vurev g., labour na ro ket kalz a lavig g. ; [sport] *der sitzende Anschlag*, emlakad an tenner azezet g.

Sitzendstellung b. (-) : *die Sitzendstellung beim Schießen*, emlakad an tenner azezet g.

Sitzfläche b. (-,-n) : diadrefiv g., penn-adrefiv g., revr g., kab ar revr g., chouk g., azezoù lies., koazez g., planedenn b.

Sitzfleisch n. (-es) : [tro-lavar] *kein Sitzfleisch haben*, na gaout ur revr da azezañ, na badout e revr e nep lec'h, bezañ atav war orjal, bezañ atav o fichfichal (o lavigañ, o lammat), bezañ ar fistoul en an-unan, bezañ un tarlasker (ur breser, ur mesker, ur breskenner, ur revr bervet, un turmud, ur fiñvetaer, ur fiñver, ur ficher, un drapikell, ur fich-e-doull, ur reder-e-doull) eus an-unan, bezañ un toull-reuz, bezañ atav o redek war-lerc'h e fri, bezañ lavig atav gant an-unan, bezañ kemenerien en e dreid, bezañ mesk en an-unan, na vezañ evit e izili, bezañ ar vi en e revr, bezañ holen kras en e revr, bezañ poazh a revr, bezañ atav mont-dont, bezañ atav lec'h-lec'h, bezañ fiñv-difiñv, bezañ gwidal, bezañ bouljus.

Sitzgelegenheit b. (-,-en) : tu da azezañ g., plas da azezañ g., kador b., azezenn b.

-sitzig : *dreisitzig*, tri flas ennañ.

Sitzkissen n. (-s,-) : 1. torchenn azezenn b. ; 2. [azezenn] pouf g.

Sitzklotz g. (-es,-klötze) : tous g.

Sitzkrieg g. (-s) : [istor, 1939/40] un iskis a vrezel g., an iskis a vrezel-se g.

Sitzlage b. (-) : azez g., koazez g., chouk g.

Sitzplatz g. (-es,-plätze) : plas da azezañ g., kador b., azezenn b. ; *um einen Sitzplatz bitten*, goulenn plas da azezañ ; *Bus mit neunundfünfzig Sitzplätzen*, karr-bourin nav ha hanter-kant azezenn ennañ g.

Sitzraum g. (-s,-räume) : koban b., post leviañ g., gerlink g., logell vleinañ b.

Sitzreihe b. (-,-n) : renk b.

Sitzstange b. (-,-n) : klud g., bazh-klud b.

Sitzstellung b. (-) : azez g., koazez g., chouk g.

Sitzstreik g. (-s,-s) : harz-labour war an tach g., harz-labour war ar post-labour g.

Sitzterrasse b. (-,-n) : savenn ostaleri b., leurenn ostaleri b.

Sitztruhe b. (-,-n) : nev b., bank g. ; *kleine Sitztruhe*, chipot g.

Sitzung b. (-,-en) : emvod g., dalc'h g., estez g., dalc'h-azez g., breujoù lies., breudoù lies., dalc'h justis g., dalc'h lez-varn g., displegadeg b., emguzuliadeg b., breutadeg b., azezoù lies. ; *Sitzung halten*, *eine Sitzung abhalten*, delc'her kuzul, delc'her e azezoù, divizout, kuzuliata, emguzuliata, breujata, sezañ ; *während der Sitzung*, e-pad an dalc'h (Gregor), e-kerzh an dalc'h-azez ; *die Sitzung eröffnen*, digeriñ an emvod (an dalc'h-azez), digeriñ kuzul ; *die Sitzung für eröffnet erklären*, disklêriañ digor an dalc'h-azez ; *die Sitzung schließen*, echuiñ an emvod, klozañ an dalc'h-azez ; *die Sitzung ist aufgehoben*, echu eo an abadenn (an emvod, an dalc'h-

azez) ; *eine Sitzung auf später vertagen*, daveiñ un emvod ; [istor] *Sitzung des Parlements in Anwesenheit des französischen Königs*, gwele-justis g. ; [dre skeud.] *eine lange Sitzung*, ur banvez g., ur friko g., un evadeg b., kouignaoua g.

Sitzungsbericht g. (-s,-e) : rentañ-kont an emvod g., danevell an dalc'h-azez b.

Sitzungsgeld n. (-s,-er) : digoll evit ar c'hemer-perzh en un emvod g.

Sitzungsperiode b. (-,-n) : dalc'h g., dalc'h-azez g.

Sitzungssaal g. (-s,-säle) : sal-emvod b., sal an emvodoù b., sal ar C'huzul b.

sitzungswütig ag. : *er ist sitzungswütig*, paket en deus terzhienn ar vodañ-divodañ, gant terzhienn ar vodañ-divodañ emañ.

Sitzungszimmer n. (-s,-) : sal-emvod b., sal an emvodoù b., sal ar C'huzul b.

Sitzvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous kluder g., evn kluder g.

Sitzwechsel g. (-s,-) : **1.** [post-labour, kefridi] cheñchamant karg g. ; **2.** dilec'hiadur un embregerezh g.

Six estl. : *meiner Six ! mein Sixchen !* fidoue ! fidampenn ! fidamdoustik ! nondedistag ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! mil krampouezhenn ! atoue ! daonet ! foeltr ! foutre ! tanfoeltr ! ha-dall daonet ! arsa ! manac'h da vin ! mil manac'h toull ! mil mallozh ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mallozh gast ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! gast a c'hast ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barriken ! seizh kant barrikenad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! gast alato ! mallach toull ! mallach douar ! mallistoull ! mallin rous ! mallech ti ! mil mallozh ruz ! mallozh ar foeltr ! foeltr an diaoul ! mil mallozh an tan hag ar c'hurun ! daonet e vin ! daonet ne vin ket ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene ! daonet 'vo va ereoù ! daonet 'vo mil va ereoù ! daonet 'vo chipot-holen va mamm-gozh ! daonet 'vo chipot-holen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen va ene ! daonet 'vo kroc'hen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen kurunou va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunou !

Six-Nations-Turnier n. (-s,-e) : [sport] tournamant ar c'hwec'h bro g.

Sixpack g. (-s,-s) : pakad c'hwec'h g.

Sixtinisch ag. : ... Sikst ; *die Sixtinische Kapelle*, Chapel Sikst b.

Sixtus g. (-) : Sikst g. ; *Sixtus der fünfte*, Sikst pemp.

Sizilianer g. (-s,-) : Sikilian g.

Sizilianerin b. (-,-nen) : Sikiliane b.

sizilianisch ag. : **1.** sikilian ; **2.** [yezh.] sikilianek.

Sizilien n. (-s) : Sikilia b.

Skabies b. (-) : [mezeg.] rogn b./g., gal b./g.

skabiös ag. : [mezeg.] galus, galous.

Skabiöse b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-ar-c'hal b., louzaouenn-ar-gal b., louzaouenn-ar-verranal b., louzaouenn-ar-vrec'h b., penn-glas g.

skabrös ag. : **1.** skoemp, amjestr, skeudik ; **2.** diwisk, druz, hudur, lous, pebret-lik, chip, ordous, lourt, distrantell, distres, gadal, gadalus, lik, lor, ramp, skoemp, liboudennek, divezh, hakr, kailh, kras, orgedus.

Skala b. (-, Skalen/Skalas) : **1.** skeulenn b. ; *Tonskala*, skeulenn diatonek b., skeuliad b., skeulgan g. ; **2.** skeuliad b., skalfad g. ; *Lohnskala*, skeuliad ar goprou b., kael c'hoprou b. ; *Kelvinskala*, skeuliad Kelvin b.

skalar ag. : [mat.] skalarel, skeuliadel.

Skalarprodukt n. (-s,-e) : [mat.] produ skalarel g., produ skeuliadel g.

Skalde g. (-n,-n) : [lenn.] skald g., barzh g.

Skalengang g. (-s,-gänge) : [sonerezh] *chromatischer Skalengang*, frapad kromatek g., koulzad kromatek g.

Skalenscheibe b. (-,-n) : dremm dereziet b., kadran dereziet g.

Skalp g. (-s,-e) : skalp g., tonenn ar penn b., lër ar penn g., pennkign g.

Skalpell n. (-s,-e) : skalpel g., skejer g.

skalpiere V.k.e. (hat skalpiert) : skalpañ, pennkignat, pennmoalañ, kignat lër ar penn, kignat tonenn ar penn.

Skandal g. (-s,-e) : **1.** skandal g., gwallskouer b., droukskouer b., sav-kalon g., afer wallskouerieus b., gwarzh g. ; *politisch-finanzieller Skandal*, droukskouer politikel-hag-arc'hantel b., gwarzh politikel-hag-arc'hantel g. ; *aller Welt zum Skandal*, ar pezh 'zo ur gwallskouer a sko spered an holl, ar pezh 'zo ur skrij hag un euzh evit an holl ; *um keinen Skandal zu provozieren*, betegouzout a zroukskouer ; *das ist ja ein Skandal !* bras eo gwelet seurt traoù ! gwashat ! mezh ar chas eo ! ur vezh ruz ! gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañs ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! ur vezh eo gwelet an dra-se ! ur vezh eo da welet ! ; **2.** skandal g., trouz bras g., tousmac'h g., diframm g., cholori g., talabao g., todion g., jibas g., karbac'h g., kabal b., estlamm g., aroun g., tabac'h g. ; *einen Skandal machen, einen Skandal schlagen*, ober un taol strak, ober ar sod, ober ur skandal, ober trouz bras ; *es kam zum öffentlichen Skandal*, trouz bras a savas diwar-se er vro a-bezh, an afer a reas trouz bras er vro ; *Heidenskandal*, freuz ha reuz g., cholori b., talabao g., jabadao g., tabac'h g., sabad g., diframm g., tousmac'h g., tourni b., todilhon g., ur you hag un hemolc'h spontus, karnaj g., bosenn b., un trouz an diaoul g.

Skandalaufer g. (-s,-) : sacher-evezh g.

skandalhaft ag. : gwallskouerieus, droukskouerieus, mezhus, ifamus, a wallskouer, gwarzhus, mantrus.

skandalieren V.gw. (hat skandalisiert) : **1.** ober ar sod, ober ur skandal, ober trouz bras, tabac'hañ, tabutal ; **2.** *auf jemanden skandalieren*, skandalat u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemenoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dæl ouzh u.b., leuskel un aridennad mallozhenoù war u.b., leuskel un aridennad ledouedoù war u.b., delazhiñ kunujenoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., teuler ar seizh seurt ruz war u.b., rendaeliñ u.b., ober trouz d'u.b.

skandalisieren V.k.e. (hat skandalisiert) : feukañ, droukskoueriañ, gwallskoueriañ, sevel kalon u.b., ereziñ, euzhiñ, ober gwarzh da.

Skandalmacher g. (-s,-) : tabac'her g., sabater g., hegazer g., paotr-ar-sabad g., fich-trubuilh g., tregaser g., fich-c'hoari g., trouzer g., trabaser g., fri-butun g., ki droch g., atahiner g.

skandalös ag. : gwallskouerius, droukskouerius, mezhus, ifamus, a wallskouer, gwarzhus, mantrus.

Skandalpresse b. (-) : kazetennoù flapaj lies., stlenn-a-skandal g.

skandieren V.k.e. (hat skandiert) : hedata, mentadañ.

Skandieren n. (-s) : hedata g., mentadañ g.

Skandinavien n. (-s) : Skandinavia b., Lec'hleñn b.

Skandinavier g. (-s,-) : Skandinaviad g., Lec'hleñnad g.

Skandinavieren b. (-,nen) : Skandinaviadez b., Lec'hleñnadez b.

skandinavisch ag. : 1. skandinaviat, lec'hleñnat ; 2. [yezh.] skandinavek, lec'hleñnek.

Skandinavisch n. : [yezh.] skandinaveg g., lec'hleñneg g.

Skansion b. (-) : hedata g., mentadañ g.

Skapulier n. (-s,-e) : skapular g.

Skarabäus g. (-, Skarabäen) : 1. [loen.] c'hwil g. ; 2. [arzoù] c'hwil sakr g.

Skarifikation b. (-,en) : [mezeg.] krabisadenn gorre ar c'hroc'hen b., krafignadenn gorre ar c'hroc'hen b., krafadenn gorre ar c'hroc'hen b., ribiñsadenn gorre ar c'hroc'hen b., spinadur g., graspadur g., araskad g.

skarifizieren V.k.e. (hat skarifiziert) : [mezeg.] krabisat diwar-c'horre, krabisat a-ziwar-c'horre, krafignat diwar-c'horre, krafignat a-ziwar-c'horre, ribiñsat diwar-c'horre, ribiñsat a-ziwar-c'horre, spinañ, graspiñ, araskañ ; *die Haut skarifizieren*, graspiñ ar c'hroc'hen, araskañ ar c'hroc'hen.

skarifizierend ag. : spinus.

Skat g. (-s) : [kartoù] skat g., difouilh g.

Skateboard n. (-s,-s) : [sport] plankenn-ruilh g.

Skatologie b. (-) : hudurezh b., skatologiezh b.

Skatspiel n. (-s,-e) : [kartoù] skat g., difouilh g.

Skatspieler g. (-s,-) : [kartoù] c'hoarier skat g., c'hoarier difouilh g.

Skatspielerin b. (-,nen) : [kartoù] c'hoarierez skat b., c'hoarierez difouilh b.

Skelett n. (-s,-e) : relegenn b., korf-eskern g., skeledenn b., atell g., relegenn-eskern b.

skelettartig ag. : heñvel ouzh ur c'horf-eskern, e doare ur c'horf-eskern, a-zoare gant ur c'horf-eskern, a-seurt gant ur c'horf-eskern, treut-eskern, skeledennek ; *skelettartige Magerkeit*, treuted an ankoù b., sac'h-eskern g., treuter ur c'horf-eskern g., treuter da spontañ ar chas g.

Skelettmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenñ loc'hañ b.

Skelettschrift b. (-,en) : [moull.] skritur danav b., skritur tanav g., tanavenn b.

Skepsis b. (-) : amgredoni b., skeptegezh b. ; *pyrrhonische Skepsis*, amgredoni pirronian b.

Skeptiker g. (-s,-) : skepteg g., hollarvarour g., den amgredik g., arvarour g., pirrhonour g.

Skeptikerin b. (-,nen) : skepteg b., hollarvarouriez b., plac'h amgredik b., arvarourez b., pirrhonourez b.

skeptisch ag. : 1. skeptek, diskredik, diskredus, amgredik, amgred, disfizius, amgredonius ; 2. [preder.] pirrhonouriezhel.

Skeptizismus g. (-) : 1. [emzalc'h] skeptegezh b. ; 2. [preder.] skeptegouriezh b., pirrhonouriezh b., hollarvarouriezh b., arvarouriezh b.

Sketch g. (-es,-e) / **Sketsch** g. (-es,-e) : sketch g., berrarvest g.

Ski g. (-s,-er) : ski g. ; *Ski fahren (laufen)*, skiañ, mont (riklañ) war skioù ; *auf Skiern*, war skioù.

Skiausrüstung b. (-,en) : rikoù skiañ lies., dafar ski g.

Skibindung b. (-,en) : strapenn ski b., stagell ski b., stagenn ski b.

Skibretter lies. : plankennoù-ski lies., skioù lies.

Skier lies. : plankennoù-ski lies., skioù lies. ; *auf Skiern*, war skioù.

skiern V.gw. (hat geskiert / ist geskiert) : skiañ.

Skifahren n. (-s) : ski g., ski-diskenn g.

Skifahrer g. (-s,-) : skier g., skier-diskenn g.

Skifahrerin b. (-,nen) : skierez b., skierez-diskenn b.

Skigebiet n. (-s,-e) : tachenn ski b., tachenn skiañ b.

Skikante b. (-,n) : kant ski g.

Skilanglauf g. (-s) : ski-bale g., ski treuz bro g.

Skilangläufer g. (-s,-) : skier-bale g.

Skilangläuferin b. (-,nen) : skierez-vale b.

Skiläufer g. (-s,-) : skier g.

Skiläuferin b. (-,nen) : skierez b.

Skilehrer g. (-s,-) : monitour ski g.

Skilehrerin b. (-,nen) : monitourez ski b.

Skilift g. (-s,-e) : pign-skierien g., teleski g., sach skierien g., sach revr g., fun-revr g.

Skimmer g. (-s,-) : [tekn.] dastumer g., rasteller g., atorer

Skinhead g. (-s,-s) : skinhead g., penn moal g., penn disto g., faskour g.

Skiptikon n. (-s, Skiptiken/-s) : letern hud g.

Skipass g. (-es,-pässe) : treziad ski g., kartenn skier b.

Skischanze b. (-,n) : roudenn lammat gant skioù b., roudenn-lamm b.

Skischuh g. (-s,-e) g. : botez-skiañ b.

Skisport g. (-s) : ski g.

Skispringen n. (-s) : lammat gant skioù g.

Skispringer g. (-s,-) : lammer gant skioù g.

Skispringerin b. (-,nen) : lammerez gant skioù b.

Skisprung g. (-s,-sprünge) : lamm gant skioù g.

Skistock g. (-s,-stöcke) : bazh skiañ b.

Skiträger g. (-s,-) : doug-skioù g.

Skiwachs n. (-es) : fard ski g.

Skizze b. (-,n) : brastres g., brastresadenn b., ardresadur g., damdresadur g., berrdres g., berrskeudenn b., pennlinennoù lies., brasskeudenn b., braslinennadur g., damskeud g., damskeudenn b., damdres g., damdresadur g., maketenn b. ; *flüchtige Skizze*, primdres g., raklivadur g., raktresadenn b. ; *eine Skizze entwerfen*, brastresañ, braslinennañ, brasskeudenniñ, brasluniañ, damskeudenniñ, damdresañ, raktresañ ; *eine flüchtige Skizze entwerfen*, primdresañ.

Skizzenblock g. (-s,-blöcke) : strob-ad-tresañ g., bloc'h-tresañ g.

Skizzenbuch n. (-s,-bücher) : dastumad brastresoù g., teskad brastresoù g.

skizzenhaft ag. : brastreset, damdreset.

Adv. : dre vrastresañ.

skizzieren V.k.e. (hat skizziert) : brastresañ, braslinennañ, brasluniañ, brasskeudennañ, damskeudenniñ, damdresañ, raktresañ, berrdresañ, berrdaolennañ, kreioniñ ; *einen Plan skizzieren*, brastresañ ur raktres.

Skizzierung b. (-, -en) : brastres g., damdresadenn b., raktresadenn b.

Sklave g. (-n, -n) : 1. sklav g., sklavour g., dalc'hiad g. ; *der Herr und seine Sklaven*, ar mestr hag e sklaved ; *jemanden zum Sklaven machen*, sklavaat u.b., ober e sklav eus u.b., sklavañ u.b. ; *Sklave werden*, sklavaat ; *Jagd auf Sklaven machen*, sklaveta ; *einen Sklaven freilassen*, frankizañ ur sklav, frañchizañ ur sklav, reiñ e frankiz d'ur sklav ; 2. [dre skeud.] *ein Sklave der Mode sein*, bezañ sklav d'ar gizioù nevez, bezañ trelatet gant ar gizioù nevez, bezañ sorc'hennet gant ar gizioù nevez, bezañ dindan gazel-ge ar gizioù nevez, bezañ dindan gazel-ge gant ar gizioù nevez, bezañ gwall droet e benn gant ar gizioù nevez, ober un Doue eus ar gizioù nevez, en em atahinañ ouzh ar gizioù nevez ; *er ist der Sklave seiner Frau*, ober a ra torchenn d'e wreg, pont ha plankenn eo d'e wreg, pont ha pavez eo d'e wreg, e wreg a vani anezhañ evel a gar, sentiñ a ra d'e wreg da vezañ gwelien, hennezh a zo dindan gazel-ge gant e wreg, mont a ra da c'houzer dindan treid e wreg, gouzer eo dindan treid e wreg, gouzer ha skabell eo dindan treid e wreg, e wreg a dro hag a zistro anezhañ ; *in diesem Betrieb arbeiten sie wie die Sklaven*, emaint e-barzh ar galeoù el labouradeg-se.

Sklavenarbeit b. (-, -en) : 1. [istor] labour ar sklaved g. ; 2. [dre skeud.] gast a vicher b., labour lazhus g., laz tud g., labour dreist-penn g., torr-korf g., labour tenn g., klogor str., laz-korf g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., laz g., kouez g., disec'h-tud g., kole d'ober g., bourellenn b., charre g., chastre g.

Sklavendienst g. (-es) : sklaverezh g.

Sklavenhalterordnung b. (-, -en) : reizhad sklavelour b.

Sklavenhandel g. (-s) : gwerzhañ-sklaved g., trafikerezh sklaved g., morianetaerezh g., trafik ar re zu g. ; *Sklaverei und Sklavenhandel sind in allen ihren Formen verboten*, berzet e vo kement stumm a sklaverezh hag a werzhañ-sklaved ; *Sklavenhandel treiben*, morianeta.

Sklavenhändler g. (-s, -) : morianetaer g., marc'hadour sklaved g., trafiker sklaved g.

Sklavenhändlerin b. (-, -nen) : morianetaerez b., marc'hadourez sklaved b., trafikerez sklaved b.

Sklavenjagd b. (-, -en) : sklavadeg b.

Sklavenjäger g. (-s, -) : sklavetaer g.

Sklavenschiff n. (-s, -e) : bag vorianeta b.

Sklavenstaat g. (-s, -en) : Stad sklaver b., Stad sklavelour b.

Sklaventreiber g. (-s, -) : [gwashaus] morianetaer g.

Sklaventreiberin b. (-, -nen) : [gwashaus] morianetaerez b.

Sklaventum n. (-s) : sklavelezh b.

Sklaverei b. (-) : sklavelezh b. ; *jemanden in Sklaverei halten*, delc'her u.b. er sklavelezh ; *Gegner der Sklaverei*, enepsklavour g., enepsklavelour g. ; *Anhänger der Sklaverei*, sklaveler g., sklavelour g.

Sklavin b. (-, -nen) : sklavez b., sklavourez b. ; *er behandelt seine Frau wie eine Sklavin*, e wreg a zo pont ha plankenn dezhañ ; *sie ist die Sklavin ihres Mannes*, ober a ra torchenn d'he gwaz, pont ha plankenn eo d'he gwaz, he gwaz a vani anezhi evel a gar, sentiñ a ra d'he gwaz da vezañ gwelien, honnezh a zo dindan gazel-ge gant he gwaz, mont a ra da c'houzer dindan treid he gwaz,

gouzer eo dindan treid he gwaz, gouzer ha skabell eo dindan treid he gwaz, he gwaz a dro hag a zistro anezhi.

sklavisch ag. : sklavel, mevelek ; *sklavischer Gehorsam*, sentidigezh-sklav b., spered heul-heul g., spered sentidik g., sentidigezh displeg b. (Gregor), sentidigezh da vezañ gwelien b.

Sklavismus g. : sklavelouriezh b.

Sklerose b. (-, -n) : [mezeg.] skleroz g. ; *multiple Sklerose*, skleroz strewek g.

Skoliose b. (-, -n) : [mezeg.] skolioz g./b.

skontieren V.k.e. (hat skontiert) : [kenwerzh] diskontañ.

Skonto g./n. (-s, -s) : [kenwerzh] distaol g., diskont g.

skontrieren V.k.e. (hat skontiert) : sevel stad ur gont.

Skontro n. (-s, -s) : [kenwerzh] mentelad kont b.

Skorbut g. (-s) : [mezeg.] kleñved an douar g., droug-douar g., droug-an-douar g., skorbud g.

Skore n. (-s, -s) : [Bro-Suis, sport] skor g., kont b.

skoren V.gw. (hat geskort) : [Bro-Suis, sport] plantañ e-barzh, plantañ ar volotenn e-barzh, skeiñ e-barzh, skeiñ ar vell er gaoued, merkañ ur pal, plantañ unan.

Skorpion g. (-s, -e) : 1. [loen.] krug-vras b. ; *der Stachel des Skorpions*, flemm ar grug-vras g., kastr ar grug-vras g. ; *mich hat ein Skorpion gestochen*, flemmet (gwanet, kastret, piket) on bet gant ur grug-vras ; *die Scheren des Skorpions*, meudoù ar grug-vras lies. ; 2. [stered.] *der Skorpion*, ar Grug b. ; 3. [lu, istor] bangounell b.

Skote g. (-n, -n) : Gouezel g.

Skribent g. (-en, -en) / **Skribifax** g. (-es, -e) / **Skribler** g. (-s, -) : [gwashaus] skridajer g., paotr e bluenn g., kozh skriver g., burever g., burokrat g., paperajer g., louf-torchenn g.

Skript n. (-s, -en) : 1. [skol-veur] notennoù savet e-pad ar c'hentelioù lies. ; 2. patrom g., skouer b., stalon g. ; 3. [film] n. (-s, -s) : skript g. ; 4. [stlenn.] yezh b.

Skriptgirl n. (-s, -s) : skriptourez b.

Skriptsprache b. (-, -n) : [stlenn.] yezh programmiñ b.

Skripturen lies. : skridoù lies., paperioù lies.

Skrofeln lies. : [mezeg.] droug-ar-roue g., droug-sant-Kadou g.

skrofelkrank ag. : [mezeg.] klañv gant droug-ar-roue, taget gant droug-ar-roue, klañv gant droug-sant-Kadou.

Skrofelkraut n. (-s, -kräuter) : [louza.] baskig g., louzaouenn-droug-sant-Kadou b., louzaouenn-droug-ar-Roue b.

skrofulös ag. : [mezeg.] klañv gant droug-ar-roue, taget gant droug-ar-roue, klañv gant droug-sant-Kadou.

Skrotum n. (-s, Skrota) : [korf.] skrotom g., gousac'h g., kalloc'henn b., P. sac'h g.

Skrupel g. (-s, -) : 1. morc'hed g./b., morc'hedenn b., skorpul g., nec'hamant g. ; *ohne jeden Skrupel*, hep ket a vezh, hep ma vefe strafuilhet e spered an disterañ gant an dra-se, hep rebech a goustiañs ebet, hep na zeufe ur bannac'h dour war e zaoulagad, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet, hep ober ur van, hep ober an disterañ seblant, ken distrauilh ha tra, hep na rafe ur serr-lagad, hep ober esmae ebet, hep alamant, hep bezañ seizhdaleetoc'h evit ober an dra-se, dizamant, diskorpul-kaer ; *seine Neugier überwog alle Skrupel*, kreñvoc'h e oa bet e c'hoant gouzout eget e holl skorpuloù, trec'h e voe e c'hoant gouzout d'e holl skorpuloù ; *er kennt keine Skrupel*, diskorpul-kaer eo, ne ra kaz a netra, n'eus ket a

gaz dezhañ ober droug, ne sell blaz ebet, ne sell kont ebet ; **2.** preder g., prederi b., aket g.

skrupellos ag. : diskorpul, divorc'hed, digoustiañs, peurzivezh, divezh-ki, divezh-krenn, dibalamour, difoutre, dizamant, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet ; *er ist völlig skrupellos*, diskorpul-kaer eo, ne ra ket kaz a netra, n'eus ket a gaz dezhañ ober droug.

Skrupellosigkeit b. (-) : divorc'hed g., digoustiañsusted b., peurzivezhded b., spered-ki g., diouer a skorpuloù g., doare diskorpul g.

skrupulös ag. : **1.** koustiañsus, tost d'e goustiañs, skorpulus, morc'hedus, morc'hedek ; **2.** pervezh, rik, aketus.

Skull n. (-s,-s) : [merdead.] roeñv b., roeñvenn b. ; *Satz Skulls*, roeñvaoueg b. ; *mit Skulls ausgestattet*, roeñvek, roeñvoù outañ ; *die Skulls einziehen*, dizourañ ar roeñvoù

Skullboot n. (-s,-e) : [merdead.] skif g., skaf g., skuitenn b.

skulptieren V.k.e. (hat skultiert) : kizellañ, skultañ.

Skulptur b. (-,-en) : **1.** [oberenn] kizelladur g., skultadur g. ; **2.** [arz] kizellerezh g., skulterezh g., skultouriezh b.

Skulptur- : skulterezhel, kizelladurel.

Skunk g. (-s,-e/-s) : [loen.] skoñs g., pudask g. [*liester* pudasked, pudiski], piteoz g. ; *Stunks spritzen ihren potenziellen Angreifern ein streng riechendes Sekret entgegen*, teuler flaer a ra ar pudasked pa vezont en dañger.

skurriel ag. : bourdus, chin, lu, furlukinus.

S-Kurve b. (-,-n) : korn-tro kamm-digamm g., pleg kamm-digamm g., korn-pleg kamm-digamm g.

Skyphos g. (-s, Skyphoi) : skifos g., hanaf g.

Slalom g. (-s,-s) : [sport] slalom g.

Slalomtor [sport] porzh slalom g.

Slang g. (-s,-s) : jagouilhaj g., safar g., luc'haj g., brizhyezh b., gregach g. ; *Slang aus La Roche-Derrien*, tunodo g., luc'haj ar Roc'h-Derrien g.

Slapstick g. (-s,-s) : film bourdus g., film lu g., film chin g.

Slawe g. (-n,-n) : Slav g.

Slawenfreund g. (-s,-e) : slavgarour g.

slawenfreundlich ag. : slavgar.

Slawentum n. (-s) : **1.** slavadelezh b. ; **2.** Slaved lies.

Slawin b. (-,-nen) : Slavez b.

slawisch ag. : **1.** slavat, slav ; **2.** [yezh.] slavek.

Slawisch n. : [yezh.] slaveg g.

slawisieren V.k.e. (hat slawisiert) : slavaat.

V.em. : **sich slawisieren** (hat sich (t-rt) slawisiert) : slavaat.

Slawist g. (-en,-en) : slavegour g.

Slawistik b. (-) : slavegouriezh b.

Slawistin b. (-,-nen) : slavegourez b.

Slawonien n. (-s) : **1.** Slavonia b. ; **2.** [istor] Sklavonia b.

Slawonier g. (-s,-) : **1.** Slavoniad g. ; **2.** [istor] Sklavon g.

Slip g. (-s,-s) : slip g., bragez vihan b.

Slipelinage b. (-,-n) : tapon-slip g., serviedenn amzerioù b.

slippen V.gw. (hat geslippt) : [nij.] nijal a-skizh e-keñver an ahel-nij, nijal a-dreuz, nijal war e grank.

V.k.e. (hat geslippt) : [merdead.] lakaat war flod, lakaat war neuñv, morañ, bountañ war an dour.

Slipper g. (-s,-/-s) : mokasin g.

Slogan g. (-s,-s) : lugan g., ger-gourc'hemenn g., slogan g., ger-stur g.

Slot g. (-s,-s) : [stlenn.] hosk lugañ g.

Slowake g. (-n,-n) : Slovak g.

Slowakei b. (-) : *die Slowakei*, Slovakia b.

Slowakin b. (-,-nen) : Slovakez b.

slowakisch ag. : **1.** slovak ; **2.** [yezh.] slovakek.

Slowene g. (-n,-n) : Sloven g.

Slowenien n. (-s,-) : Slovenia b.

Slowenin b. (-) : Slovenez b.

slowenisch ag. : **1.** sloven ; **2.** [yezh.] slovenek.

Slowfox g. (-/-es,-e) : dañs kof-ha-kof g.

Slum g. (-s,-s) : foukennaoueg b., lastez kêr b., lochennaoueg b., slum g., P. Kervidon b.

Smalltalk g./n. (-s,-s) / **Small Talk** g./n. (- -s,- -s) : komzoù dister lies., komzoù patatez lies., pifoù lies., arabad g., komzoù kollet lies., komzoù didalvez lies., kozh fardaj g., komzoù goullou lies., komzoù aner lies., gerioù gwan lies., komzoù ven lies., bourouell g., kaozioù lies.

Smaragd g. (-s,-e) : gwervaen g., emrodenn b., emrodez str., maen beril g., beril g.

Smaragdeidechse b. (-,-n) : [loen.] gurlaz g./b.

smaragden ag. : ... gwervaen, ... emrodenn, glas-emrodenn.

smaragdgrün ag. : glas-emrodenn.

smart ag. : (digemm) : mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, gwisket mistr ha mibin, gwisket brav, feul.

Smash g. (-/-s,-s) : [sport] c'hwistad g.

Smog g. (-/-s,-s) : smog g.

Smogalarm g. (-s,-e) : kemenn diwall ouzh ar smog g.

Smoking g. (-s,-s) / **Smokinganzug** g. (-s,-anzüge) : smoking g.

Smyrna n. (-s) : Smirna (Izmir) b. ; *Smyrnaer Teppich*, *Smyrnateppich*, pallenn Smirna g.

Snob g. (-s,-s) : snob g., farod g., paotr flammik g., pipi g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., fring-foar g., poufer g., arvezier g.

Snobismus g. (-s, Snobismen) : snobegezh b., emzalc'h snob g., kañfarderezh g., kañfardiz b.

snobistisch ag. : snob, faro, flammik.

Snowboard n. (-s,-s) : [sport] unski g., plankenn-erc'h g.
so

I. e-giz-se, evel-se, mod-se, evel-henn, evel-hont, evel-mañ, en doare-se, en hent-se, dre an hent-se, setu pegiz, setu penaos
II. (amzer) neuze. (doare) m'emañ an traoù e-giz-se
III. (derez kevatal) ken, kel, ker, keit, kenkoulz, kement, kerkent, kenkent ...
IV. (kementad, fonnder) ken, kement, ken all
V. (stagell isurzhiañ) so dass, so dass (sodass)
VI. implijoù divoutin pe gozh

I. Adv. : e-giz-se, evel-se, mod-se, en doare-se, evel-henn, evel-hont, evel-mañ, en hent-se, dre an hent-se, setu pegiz, setu penaos, en dailh-se ; *so ist es recht !* mat e-giz-se ! gwella a se ! aze emañ an dailh ! ; *so muss es sein !* e-giz-se e tle bezañ (e tle bezañ graet) ! ; *dem ist nun einmal so ! so ist es eben !* e-giz-se emañ ar bed -

evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traoù - setu giz ar bed - se 'zo evel-se - evel-se emañ kont etre va moereb ha va eontr - evel-se emañ, petra a reot ? - e-giz-se emañ an traoù - e-giz-se emañ kont - e-mod-se emañ an traoù, pa vez kamm ar c'heuneud ne vez ket eeun ar glaou - evel-se krak ! ; *da dem so ist, so wie jetzt die Dinge stehen, so wie die Dinge nun einmal stehen*, o vezañ m'emañ an traoù e-giz-se, pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traoù e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se, gant stad an traoù er mod 'zo ; *sie haben nicht weiter danach gefragt, so wie ihre Nachbarn*, n'o doa ket klasket gouzout hiroc'h kennebeut ha ma rae o amezeien ; *ich hatte nichts gehört, so wie meine Nachbarn*, ne'm boa klevet netra na va amezeien kennebeut ; *so werden wir es machen*, setu pegiz e raimp, setu penaos e raimp, en doare-se e raimp ; *so sprach er*, setu ar pezh a lavaras ; *ich habe so genug*, trawalc'h 'zo bremañ, va gwalc'h am eus gant kement-se ; *und so weiter / und so fort*, h.a., hag all, hag e-se, ha kement tra 'zo c'hoazh, ha kement tra 'zo holl, ha kement tra 'zo tout, ha kement a zo, ha me oar me, ha n'ouzon dare, hag ar rest, ha n'ouzon pet all, ha pet tra-holl, ha traoù evel-se, hep komz eus mil dra all ; *es ist so seine Art*, en dailh-se ez a ganti (Gregor), en dailh-se emañ, e-giz-se (evel-se) emañ, ar stumm a zo gantañ d'ober seurt traoù ; *bald so ..., bald so*, gwech en doare-mañ, gwech en un doare all - a-wechoù en doare-mañ, a-wechoù en un doare all - bremañ en doare-mañ, goude en un doare all ; *so oder so*, mod pe vod, stag pe zistag, forzh penaos, n'eus forzh penaos, forzh peseurt mod, n'eus kaz e pezh feson, e doare pe zoare, e pep stad, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep feur, e nep doare, e nep stumm, e nep giz, e nep stad, e stumm pe stumm, e giz pe c'hiz, en un tu bennak, en un doare pe zoare, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern dre be hent, ne vern pe dre hent, ne vern dre beseurt doare, evel-henn pe evel-hont ; *der eine macht so, der andere so*, an eil a ra evel-henn, egile evel-hont ; *so was habe ich noch nie gesehen*, biskoazh kement all, biskoazh em buhez n'em boa gwelet kement-se, un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ ! ; *ich verkaufe das Haus so, wie es ist*, gwerzhañ a ran an ti vel-vel, gwerzhañ a ran an ti evel-evel ; *er nimmt das Leben so, wie es kommt*, bevañ a ra kontant evel m'emañ ; *so etwas wie Unruhe*, evel ur stumm nec'hamant - nec'hamant, pe n'ouzon ket petra ; *so etwas wie ein Pferd*, ur menestim marc'h - un asez marc'h g. - ur meni marc'h g. - ur marc'h, pe n'ouzon ket petra ; *Margarine ist so etwas wie Butter*, ur menestin amanenn (ur meni amanenn, un asez amanenn, un tammig evel an amanenn) eo ar margarin, un dra karr pe gilhorou d'an amanenn eo ar margarin, doare an amanenn a zo gant ar margarin, un doare amanenn a zo eus ar margarin, re-bar d'an amanenn eo ar margarin ; *wie konntest du so etwas tun ?* perak out aet d'ober ur seurt tra ? ; *ich habe noch nie so etwas gesehen*, biskoazh em buhez n'em eus gwelet seurt traoù, biskoazh em buhez kement all, n'em eus gwelet biskoazh pezh evel an dra-se, kent ne welis evel-henn ; *so ein Mann*, ur gwaz seurt-se g., ur gwaz evel-se g. ; *wenn Sie es so nehmen wollen*, ma'z eo evel-se emañ ar bed / en

dailh-se eta / d'ar gont-se / en dailh-se (Gregor), m'emañ an traoù evel-se, pa'z eo evel-se eo ganeoc'h, kent a se ; *ich hatte es nur so gesagt*, lavaret 'm boa kement-se diwar beg va zeod ; *es mochte so vier Uhr sein*, war-dro peder eur e oa, ma 'm eus soñj mat ; *so ! sell 'ta !* ac'hanta ! dal 'ta ! ; *ach so !* e-giz-se emañ an traoù, ma ! ; *wie so ?* penaos 'ta ? ; *so ?* n'eo ket gwir ! c'hwi 'lâr ! ya, war lost al leue ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! ha gwir ? va botez ! ; *„ich bin bald wieder da !“ - „so ?“*, ne vin ket pell gant va zro ! - nann da ! ; *wie du mir*, *so ich dir*, n'eo nemet kas an dorch en-dro d'ar gêr - roerig kaverig - evel ma komzit e vezit respontet - eus ar skudell a roez e resevez - diouzh ma ri e kavi - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *wie der Vater, so der Sohn*, mab d'e dad eo Kadioù pe a vent pe a liv - mab d'e dad eo ar C'hadioù pe a vent pe a liv - mab d'e dad eo Kadioù, diouzh e ouenn e ra / mab d'e dad eo Kadioù nemet e vamm a lavare gaou / mab diouzh tad / hevelep tad, hevelep mab (Gregor) - laer diwar laer, mezvier diwar mezvier.

II. 1. (amzer) Adv. : neuze ; *es dauerte nicht lange, so regnete es*, hep dale nemeur e krogas d'ober glav ; *kaum war er da, so schwiegen alle*, a-vec'h e oa deuet tre ma chomas an holl mik, ne oa ket degouezhet mat c'hoazh ma oa miget an holl.

2. (doare) Adv. : e-giz-se ; *suchet, so werdet ihr finden*, klaskit, hag e kavot - n'eus park born ebet ; *wenn du kannst, so komm heute*, deus hiziv ma'z eus tu dit (ma c'hallez), deus feteiz ma c'hallez ; *hätte er gewusst, so wäre er nicht gekommen*, m'en dije gouezet ne vije ket deuet.

III. (derez kevatal) Adv. : ken, kel, ker, keit, kenkoulz, kement, kerkent, kenkent ... ; *er ist so alt wie ich*, kenoad omp, a oad emañ ganin ; *er ist so groß wie Peter*, ken bras ha Pêr eo ; *du bist nicht so krank, wie du sagst*, n'out ket ken klañv ha ma lavarez ; *er ist so dumm wie er lang ist*, bez' eo ken sot ha ma'z eo bras ; *er ist so dumm wie er böse ist*, ken sot eo, ken drouk eo - bez' eo ken sot ha ma'z eo drouk ; *er ist nicht so dumm wie ich dachte*, n'eo ket ken sot ha ma kave din ; *so gut wie*, koulz ha, kenkoulz ha, kenkoulz evel, kazi, kazimant, koulz lavaret, evel pa lavarfed ; *du spielst so gut wie er*, c'hoari a rez kenkoulz hag eñ, c'hoari a rez kenkoulz eveltañ ; *es ist so gut wie keiner da*, n'eus kazi hini ebet ; *er ist so gut wie tot*, kazimant eo marv, marv eo koulz lavaret, marv eo evel pa lavarfed ; *das ist so gut wie sicher*, kazimant sur eo, kazi sur eo ; *sie sind so gut wie verlobt*, dindan an embannoù emaint koulz lavaret ; *so gut wie trocken*, koulz ha sec'h, tost da sec'h, tost sec'h, sec'h koulz lavaret, sec'h tost da vat, kazimant sec'h ; *so gut wie nichts*, burzhud netra - kazimant netra - netra, koulz lavaret - an hanter eus netra - un netraig bennak - ar ouenn 'zo bet - hogos netra - hogozik tamm ; *so gut wie nie*, burzhud morse ; *er arbeitet so gut wie nie*, ne labour hogozik tamm ; *so wahr ich lebe*, d'an diaoul da'm lonkañ

ma n'eo ket gwir, se zo ken gwir ha m'emaon amañ, ken gwir eo evel ma lavaran deoc'h, kement-mañ a zo ken gwir ha ma'z eus pemp biz war va dorn ; *dreimal so viel*, keit teir gwech all / teir c'heit all / teir gwech kement all (Gregor) ; *sāt so viel wie nötig*, hadit ar pezh a zo ezhomm ; *nehmen Sie so viel, wie Sie möchten*, kemerit kement ha ma karot, kemerit pezh a garot, kemerit ar pezh a garot, kemerit ar pezh ho po c'hoant ; *warten wir so lange ab !* gortozomp ac'hanen di ! ; *endlich fand er den Mann, den er so lange gesucht hatte*, a-benn fin ar gont e kavas an den a glaske keit all a oa ; *bleibt doch so lange, wie ihr wollt !* chomit keit-ha-keit all c'hoazh ! ; *ein Dollar ist so viel wie sechs Franc*, talvoudegezh c'hwec'h lur gall a zo gant un dollar ; *so weit die Augen reichen*, betek pennig an dremmwel / a zremm wel / keit ha ma c'haller gwelet / ken hir ha ma tizh al lagad / ken hir ha tra / hirañ ma c'haller gwelet (Gregor), pellañ ma c'heller gwelet en diabell, betek koll gwel, keit ha ma tap al lagad, pellañ ma toug ar selloù, keit ha ma c'hall pakañ hon daoulagad ; *so weit wie möglich*, keit ha ma c'haller, hirañ ma c'haller, pellañ ma c'heller ; *so weit ist er gegangen ! das ist ja unerhört !* kement-se ! betek keit-se ! keit-se ! betek keit all ! keit all ! ; so ... so, kement ha ma ... kement ha ma (Gregor) - ken ... ha ma ..., ken ... ; *so hochfliegende Pläne er einmal hatte, so verzweifelt war er nun*, ken bras e oa bet e youl da gas e uhelvennadoù da benn ma oa plaouiet diwar-neuze gant an dic'hoanag - ken bras ha ma oa bet e youl da gas e uhelvennadoù da benn, ken plaouiet e oa diwar-neuze gant an dic'hoanag. *umso + derez uheloc'h. er war umso trauriger*, tristoc'h a se e oa, tristoc'h c'hoazh e oa a-c'houdevezh ; *er war umso weniger dazu geneigt, es anzunehmen*, un abeg ouzhpenn e oa kement-se evitañ evit nac'hañ.

IV. (kementad, fonnder) Adv. : ken, kement, ken all ; *so viele Leute hatte ich noch nie gesehen*, biskoazh c'hoazh n'em boa gwelet kement a dud ; *im Sommer regnet es nicht so viel wie im Herbst*, ne ra ket kement a c'hlaev en hañv hag en diskar-amzer ; *er schafft am Tag zweimal so viel wie sein Kollege*, ober a ra d'e zevezh hanter muioc'h eget e genseurt, ober a ra d'e zevezh daou labour e genseurt ; *es waren in den letzten Tagen nicht einmal halb so viele Leute in den Geschäften wie sonst*, ne oa ket hanter a dud er stalioù evit an deizioù ; *ich wäre so froh, Sie zu sehen*, ken laouen all e vefen o welet ac'hanoc'h ; *ich bin so frei, Ihre Einladung einzunehmen*, hardizh a-walc'h on evit asantiñ d'ho kouviadenn ; *ich kann nicht arbeiten, so groß ist die Hitze*, ne c'hallan ket labourat gant an tomm ma'z eo an amzer (tomm evel ma'z eo an amzer) ; *ich konnte es nicht hochheben, so schwer war es*, ne oan ket evit e zibradañ, pounner evel ma oa - ne oan ket evit e zibradañ, re bounner e oa diouzhin - ne oan ket evit e zibradañ, gant ar pounner ma oa ; *wohin gehen Sie so schön gekleidet ?* da belec'h emaoch o vont, gwisket-kaer evel ma'z oc'h.

gant **noch** hag **auch** Adv. : *jeder noch so mächtige Mann*, pep den n'eus forzh pegen galloudus e vefe ; *so reich er auch sein mag*, ne vern pegen pinvidik e c'hall bezañ, daoust pegen pinvidik e ve / pegen pinvidik bennak e ve (Gregor) ; *so stark er auch ist, er schafft es nicht*, gant bras eo e nerzh ne dizh ket, daoust pegen

bras eo e nerzh ne dizh ket ; *er mag noch so bitten, ich gebe es ihm nicht*, kaer en deus pediñ hag aspediñ ac'hanon, n'en roin ket dezhañ ; *so klein er auch sei*, pegen bihan bennak e ve, daoust pegen bihan e ve, n'eus forzh pegen bihan e vefe, ne vern pegen bihan e vefe ; *so schnell er auch läuft*, pegen buan bennak e c'hall mont.

dirak **bei** Adv. : *so bei tausend Mann*, ur mil den bennak, mil den bennak, war-dro mil den, e-tro mil soudard, mil den tost-da-vat, bordik mil den, war vordik mil den, sa mil den, mil den pe war-dro (pe evel-se, pe kalz ne fell, pe dost, pe dostik, well-wazh).

V. (stagell isurzhañ) **so dass, so dass** (sellit ivez ouzh **sodass**) ; en arouez ma ... / en hevelep doare ma ... (Gregor), en doare ma, en hevelep feson ma ..., kement ha ken bihan ma, kement ha ken brav ma (ken), kement ... ken ..., kement ... ma ... , ken e ..., ken a ..., ken ma ..., ken na ..., betek ma ... ; *ich war so müde, dass ich nicht mehr lesen konnte*, gant ar skuizh e oan ne c'hallen ket lenn ken, ken skuizh e oan na c'hallen ket lenn ken ; *er war abends nach der Arbeit so müde, dass er es genoss, zu Hause zu bleiben*, plijout a rae dezhañ chom er gêr war an abardaez, skuizh ma veze diouzh e zevezh labour ; *so klar war das Wetter, dass man die Insel von der Küste aus erblicken konnte*, gant ar sklaer e oa an amzer e weled an enez eus an aod, gwelet e veze an enez eus an aod ken sklaer e oa an amzer ; *es war mir so heiß, dass ich völlig verschwitzt war*, ruilhal a rae ar c'hwec'h diouzhin gant an tomm e oa din ; *er ist so gutherzig, dass er dem kleinen Jungen nicht nein sagen kann*, gant a vat eo e galon ne c'hall ket nac'h e c'houlenn d'ar paotrig ; *es waren so viele Leute gekommen, dass im Saal kein einziger Platz frei war*, gant ar c'hement a dud a oa deuet, ne oa ket plas ken er sal ; *er war so lange unterwegs, dass es oft Nacht war, wenn er nach Hause zurückkam*, keit e chome da gerzhet ma veze noz alies pa zeue en-dro d'ar gêr ; *so finster war die Nacht, dass sie nichts sehen konnte*, ne wele netra gant an teñval ma oa an noz, ken du e oa an noz na wele takenn ; *es war so kalt, dass man jeden Hauch sehen konnte*, gant ar yen ma oa an amzer e veze gwelet ar vorenn o tont eus anal an dud ; *sie ist so dick, dass man sich für sie schämen muss*, honnezh a zo ur vezh he gwelet gant al lart m'eo, n'eo ket permetet bezañ ken tev ; *er ist so verblendet, dass er die Gefahr nicht sieht*, ken stouvet eo e spered ken na wel ket an dañjer ; *es fror so, dass alle Teiche zugefroren waren*, skornañ a rae ken e oa krog ar skorn e kement poull-dour 'zo ; *er aß so viel, dass er krank wurde*, debret en doa ken kleñvel, kement en doa debret ken na glañvas, kement a zebras ken e klañvas, kement a zebras ken a glañvas, kement a zebras ma klañvas, klañv e voe gant ar re gofad, klañv e voe goude re gofad ; *man hatte das Schiff so überladen, dass es nun drohte unterzugehen*, karget e oa bet ar vag betek m'edo war-nes gouelediñ, karget e oa bet ar vag kement m'edo war-nes gouelediñ, karget e oa bet ar vag kement ken edo war-nes gouelediñ, re vras fard a oa bet lakaet el lestr ken e kinnige gouelediñ ; *ich bin so traurig, dass ich nicht tanzen kann*, re drist on evit dañsal ; *der Wagen ist so teuer, dass er ihn nicht kaufen kann*, re ger eo ar c'harr-tan-se evit ma preñfe anezhañ ; *die Mauer ist so*

hoch, dass ich nicht darüber springen kann, gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket lammat dreisti, gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket gwintañ ul lamm dreisti ; ich schätze ihn so sehr, dass ich an diese Verleumdung nicht glauben kann, kement a vri a zougan dezhañ ma n'on ket evit krediñ ar gwallgomzoù-se ; so dass sie mit ihrem Haus viel Geld machen konnte, setu he doa graet arc'hant eus he zi ; es war kalt, so dass wir froren, yen e oa, ken m'hor boa riv - yen e oa, kement m'hor boa riv - yen e oa, kement ken hor boa riv - riv hor boa ken yen ha ma oa anezhi ; in der Nacht hatte es geregnet, so dass die Waldwege schlammig waren, glav a oa bet e-pad an noz, ken ma oa an hentoù er c'hoad leun a lagenn - glav a oa bet e-pad an noz, kement ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad - kement a c'hlav a oa bet e-pad an noz ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad ; ich habe sie ziemlich derb angefahren, so dass ich jetzt ein schlechtes Gewissen habe, komzoù garv am eus lavaret dezho, ken e chom pik em c'halon ; dort geht der Ackerboden nicht sehr tief, sodass man seine Zuflucht zu reichlicherer Düngung nehmen muss, eno n'eus ket kalz a doullañ ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus ket kalz a gondon ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus nemet douar krakik (douar bas, douar berr) ken e ranker trempañ ar parkeier gant largentez, eno n'eus nemet bazidi ken e ranker trempañ ar parkeier gant largentez.

VI. Implijoù divoutin pe gozh ; *(wenn) so Gott will ! en avantur Doue ! d'an avantur Doue ! mar bez youl Doue ! gant sikour Doue ! mar bez bolontez Doue ! plijet gant Doue ! mar plij gant Doue ! gant gras Doue ! Doue araok ! ; [raganv-stagañ kozh] die, so Gott liebt, ar re a zo karet gant Doue ; der, so es sagen konnte, an hini a c'halle lavarout kement-se.*

s.o. [berradur evit **siehe oben**] sellit uheloc'h.

SO : [berradur evit **Südosten**] gevred g.

sobald stag. isurzh. : kerkent (kenkent) ha ma, kerkent (kenkent) ma, kentizh ha ma, kentizh ma, ken buan ha ma, ken buan ma, diouzhtu ma, kentañ ma, kentañ gwech ma, kentañ tro ma, kentre ma, ur wech ma, a-benn ma, adal ma, adalek ma, raktal ma, a-gichen ma, dabord ma, dambrest goude ma, diwar ma, an disterañ ma ; *sobald er dies erfuhr, kerkent (kenkent) ha ma oa lavaret ar c'heloù-se dezhañ, kentre ma voe lavaret ar c'heloù-se dezhañ, kerkent (kenkent) ha klevet ar c'heloù-se gantañ ; sobald sie die Ernte eingefahren hatten, diouzhtu ma oa ganto o eost dastumet ; sobald er sie sah, kerkent (kenkent) ha ma welas anezhi, raktal ma welas anezhi, kentañ ma he gwelas ; sobald er gefrühstückt hatte, kerkent (kenkent) ha dijinet gantañ, kerkent (kenkent) ha ma oa dijinet gantañ ; sobald er da ist, fangen wir mit der Arbeit an, kerkent (kenkent) ha ma tegouezho amañ e stagimp da labourat, kentizh ha ma tegouezho amañ e stagimp da labourat ; sobald du weg bist, gehe ich nach Hause, ken buan ha ma vi aet kuit ez in d'ar gêr, kentizh ma vi aet kuit ez in d'ar gêr ; sobald er sich umgedreht hatte, schlich ich mich weg, kerkent (kenkent) ha ma oa tro e gein, e troc'his kuit - diouzhtu ma oa tro e benn, e troc'his kuit - ur wech ma oa tro e benn, e troc'his kuit ; sobald ich von der Schule nach*

Hause zurückkam, half ich meinem Vater bei der Feldarbeit, ur wech chomet er gêr eus ar skol e labourer an douar asambles gant va zad ; sobald er seinen Durst gestillt hatte, stand er vom Stuhl auf, gwech torret e sec'hed e savas diwar e gador, kentizh ha torret e sec'hed e savas diwar e gador, ur wech torret e sec'hed e savas diwar e gador ; ich fahre hin, sobald ich kann, mont a rin di kentañ ma kavin va zro, mont a rin di pa gavin va zu ; sobald er erschien, diouzhtu pa erruas ; sobald er auftritt, applaudiert der Saal, trawalc'h e vez dezhañ mont war al leurenn evit ma krogfe an dud er sal da strakal o daouarn, n'en devez nemet mont war al leurenn d'ober evit ma strakfe an dud er sal o daouarn, an disterañ ma ya war al leurenn e krog an dud da strakal o daouarn ; sobald die Schüler in das Klassenzimmer eintraten, bekamen sie ihre Bücher, bep ma tegouezhe ar skolidi er sal-glas e veze roet o levrioù dezho, evel ma tegouezhe ar skolidi er sal-glas e veze roet o levrioù dezho ; sobald ich ihn sehe, sage ich ihm Bescheid, kentañ gwezh ma welin anezhañ, e lavarin ar c'heloù dezhañ - mar gwelan anezhañ, e lavarin ar c'heloù dezhañ.

Söckchen n. (-s,-) : berrloer b.

Socke b. (-,-n) : 1. berrloer b. ; *ein Paar Socken kaufen, prenañ ur berrloeroù ; mehrere Paare Socken, mehrere Sorten Socken, berrloerieier lies. ; seine Socken anziehen, gwiskañ e dreid gant e verrloeroù, lakaat e verrloeroù en e dred, gwiskañ e verrloeroù en e dreid, lakaat e verrloeroù ; seine Socken ausziehen, diwiskañ e verrloeroù, tennañ e verrloeroù ; Socken ausbessern, paseadenniñ berrloeroù, didoullañ berrloeroù, pennadañ berrloeroù, ober un tamm kraf e berrloeroù, peñseliat berrloeroù, ober ur steredenn e berrloeroù, takonañ berrloeroù, dresañ berrloerieier, freselat berrloeroù, krafañ berrloeroù ; die dazugehörige Socke, parez ar verrloer-mañ b. ; Socken paarweise ordnen, parañ berrloeroù ; wo ist die zweite Socke ? daoust pelec'h emañ parez ar verrloer-mañ ? ; nicht zusammenpassende Socken anhaben, kaout ur verrloer a bep foar ; eine Socke mit einem Fußling versehen, troadañ ur verrloer ; eine Socke mit einer Ferse versehen, seuliañ ur verrloer ; auf Socken gehen, mont war soledennoù e loeroù ; dicke, warme Socken anziehen, gronnañ e dreid ; meine Socken sind durchlöchert, meine Zehen blicken aus den Socken heraus, patatez nevez am eus em berrloeroù, treuzet em eus va berrloeroù, toull eo va berrloeroù ; 2. [dre skeud.] wie auf Socken gehen, mont sioulik / kerzhout goustadik / selaou e bazioù (Gregor), bale sioul evel ul logodenn, mont a bazoù kazh, mont evel ar c'hazh war an erc'h, mont sioul-riboulenn evel ul laer, mont kempennik, mont plarik ; P. sich auf die Socken machen, mont el lev, mont en hent, en em lakaat en hent, kemer penn an hent, kemer e hent, sevel da vale, sterniañ da vont, lavaret yao, distaliañ, kemer foet an nor, sachañ e freilhoù eus an ti ; P. die Polizei war ihm auf den Socken, bez e oa an archerien war e roudoù (o klask war e lerc'h), bez e oa an archerien war e seulioù treid (Gregor) ; P. von den Socken sein, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet-holl, mantret), kouezhañ war e gement all, menel batet, chom bamez, bezañ skoet-mik gant ar souezh,*

bezañ souezhet-mik (souezhet-marv, sabatuet, alvaonet-holl, divarc'het, divontet, batorellet, boemet, kalmet), chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beiet, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzelk, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlammoù, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het e c'henoù d'an-unan, chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù ; *ich bin völlig von den Socken !* sac'het on ! pilet on ! minellet eo va zeod ! ; P. *das wird dich aus den Socken hauen*, peadra a vo da bilat ac'hanout, chom a ri war da gement all, chom a raio balc'h da c'henoù, taolet e vi en alvaon, ne vi ket evit disaouzanañ, peadra da estlammiñ az po, chom a ri da sellet gant da c'henoù, mantrañ a ri.

Sockel g. (-s,-) : 1. sichenn b., mas g., tousenn b. ; *Sockel einer Mauer*, penn traoñ ur voger g. ; *Sockel eines Bienenstockes*, pont g., pontenn b., torchenn b. ; 2. rizenn-draoñ b. ; 3. [tekn.] envez g., strad g., lost g. ; 4. [dre skeud.] *jemanden von seinem Sockel heben, jemanden vom Sockel stoßen*, distroadañ u.b., didroadañ u.b., skubañ dindan botoù u.b., riñsañ e dreid d'u.b.

Sockelbetrag g. (-s,-beträge) : sammad diazez ar c'hresk war ar goproù g.

Socken g. (-s,-) : [Bro-Suis, Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] berrloer b.

socken V.gw. (ist gesockt) : P. skampañ, fustañ, skarzhañ, karzhañ, sachañ e skasoù.

Sockenblume b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-an-elfed b. [*Epimedium*].

Sockenhalter g. (-s,-) : stirenn verroeroù b.

Sod g. (-s,-e) : 1. poazhad g. ; 2. bouilhoñs g., soubenn b. ; 3. [dre skeud.] *aus einem Sode sein*, bezañ kenkoulz an eil hag egile, bezañ eus ar memes tremp, bezañ tuig ha talig, bezañ ur memes / bezañ un heñvel (Gregor).

Soda n. (-s) : 1. [kimiezh] soud g., kali g., soda g. ; 2. dour flistr g.

Sodafabrik b. (-,-en) : uzin soud b., sodaerezh b.

sodahaltig ag. : sodet.

Sodale g. (-n,-n) : breuriezhour g., kenvreuriad g.

Sodalität b. (-) : breuriez b., breudeuriez b., kenvreuriez b., kenseurtiez b.

sodann Adv. : neuze, d'ar goude, da c'houde, da boursu.

Sodasalz n. (-es) : holen soud g.

sodass stag. isurzh. : en arouez ma ... / en hevelep doare ma ... (Gregor), en doare ma, en hevelep feson ma ..., kement ha ken bihan ma, kement ha ken brav ma (ken), kement ... ken ..., kement ... ma ... , ken e ..., ken a ..., ken ma ..., ken na ..., betek ma ... ; *sodass sie mit ihrem Haus viel Geld machen konnte* setu he doa graet arc'hant mat eus he zi, setu he doa bet arc'hant mat eus he zi, setu he doa tennet arc'hant mat eus he zi, setu he doa savet arc'hant mat diwar gwerzh he zi, setu he doa graet krazadenn gant gwerzh he zi ; *es war kalt, sodass wir froren*, yen e oa, ken m'hor boa riv - yen e oa, kement m'hor boa riv - yen e oa, kement ken hor boa riv - riv hor boa ken yen ha ma oa anezhi ; *in der Nacht hatte es geregnet, sodass die Waldwege schlammig waren*, glav a oa bet e-pad an noz, ken ma oa an hentoù er c'hoad leun a lagenn - glav a oa bet e-pad an noz, kement ma

oa kailharek (leun a fank, leun a libistr, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad - kement a c'hlav a oa bet e-pad an noz ma oa kailharek (leun a fank, leun a libistr, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad ; *ich habe sie ziemlich derb angefahren, sodass ich jetzt ein schlechtes Gewissen habe*, komzoù garv am eus lavaret dezho, ken e chom pik em c'halon ; *dort geht der Ackerboden nicht sehr tief, sodass man seine Zuflucht zu reichlicherer Düngung nehmen muss*, eno n'eus ket kalz a doullañ ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus ket kalz a gondon ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus nemet douar krakik (douar bas, douar berr) ken e ranker trempañ ar parkeier gant largetez, eno n'eus nemet bazidi ken e ranker trempañ ar parkeier gant largetez.

Sodawasser n. (-s) : dour flistr g.

Sodbrennen n. (-s) : breze g., kalondev b., kalonlosk b., devadur g., avel-drenk g., avel-fri g., poazh g. ; *er hat davon Sodbrennen*, poazhañ e galon a ra dezhañ ; *ich habe Sodbrennen*, me a zev va c'halon, kalonlosk (kalondev) am eus, breugeudiñ louet a ran.

Sode b. (-,-n) : moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn c'hlas b. [*liester* mouded glas, moudennoù glas], moudenn varr b. [*liester* mouded marr, moudennoù marr], moudenn leton b. [*liester* mouded leton, moudennoù leton], motenn b, torpez str., klochenn b. [*liester* klochad] ; *mit der Breithaue herausgerissene Sode*, moudenn-gign b. ; *Soden abstechen, Soden ausstechen*, diskantañ an douar, tennañ kuchennoù leton, troc'hañ mouded glas ; *Torfsode*, taouarc'henn b., moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn daouarc'h b. [*liester* mouded taouarc'h, moudennoù taouarc'h], moudenn zu b. [*liester* mouded du, moudennoù du], moudenn loc'h b. [*liester* mouded loc'h, moudennoù loc'h].

Sodom n. (-s) : Sodom b. ; *Sodom und Gomorra hatten sich der Wollust hingegeben*, Sodom ha Gomora a oa en em roet d'an Hudurniezh, Sodom ha Gomora a oa en em roet d'al likaouerezh an hudurañ.

Sodomie b. (-) : 1. [istor] sodomiezh b., revrfouzherezh g. ; 2. [hiziv] loengarouriezh revel b., miloriadezh b., loeniaj g., chatalerezh g., zoofiliezh b., sodomiaj g.

Sodomiter g. (-s,-) / **Sodomit** g. (-en,-en) : [istor] sodomad g. [*liester* sodomiz, sodomidi], sodomour g.

soeben Adv. : nevez 'zo, n'eus ket gwall bell, n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket gwall belloù, nevezik 'zo, dres, d'abord ; *soeben erschienen*, deuet nevez 'zo er-maez, nevez deuet er-maez ; *er ist soeben passiert*, o nevez tremen eo, o nevez tremen emañ, o paouez tremen emañ, a-baouez tremen emañ, a-nevez vet eo, a-nevez 'zo eo bet du-mañ, ne ra nemet tremen hebou ; *es ist nicht mehr acht, acht ist soeben vorbei !* n'eo ket eizh eur, ouzhpennik eo ! ; *er ist soeben zwanzig Jahre alt geworden*, deuet eo d'e ugent vloaz, erru eo en e ugent vloaz, erruet eo en e ugent vloaz, o paouez tapout e ugent vloaz emañ ; *ich habe soeben das Feuer ausgelöscht*, o paouez lazhañ an tan emañ, o tont a lazhañ an tan emañ, ne ran nemet lazhañ an tan ; *er kommt soeben von dorthier*, bez' emañ oc'h ehanañ dont alese ; *er ist soeben angekommen*, o paouez erruout emañ, ne ra nemet erruout, n'emañ ken oc'h

erruout c'hoazh, a-baouez erruout emañ ; *er war soeben hier*, emañ e oa n'eus tamm 'zo ebet, emañ e oa n'eus ket gwall bell, emañ e oa n'eus ket gwall bell-maleürus, emañ e oa bremaik, a-nevez vet eo, a-nevez 'zo e oa du-mañ, o nevez tremen eo, o nevez tremen emañ, o paouez tremen emañ, ne ra nemet mont kuit, n'emañ ken o tremen c'hoazh, a-baouez tremen emañ, emañ e oa n'eus tamm 'zo ebet, bez' edo emañ kentaou ; *wir haben soeben von ihm einen Brief bekommen*, emaomp o nevez resev ul lizher digantañ.

Sofa n. (-s,-s) : gourvezvank g., sofa g.

Sofakissen n. (-s,-) : torchenn b.

sofern stag. isurzh. : 1. ma, mar, gant ma ; *wir werden den Zug noch erreichen, sofern wir uns beeilen*, pakañ a raimp an tren mar hastomp ; *sofern der Pass noch gilt, kannst du am Montag reisen*, mard eo mat c'hoazh da dremen-hent, e vo tu dit mont da veajiñ dilun o tont ; *sofern Schnee liegt, können wir Ski fahren*, mar bez erc'h e vo tu deomp mont da skiañ ; 2. panevet, panevet ma, nemet pa, nemet, nemet ha, anez ma, anez ; *sie verlässt nie ihr Haus, sofern sie keine Arzneimittel holen muss*, ne guita morse he zi, panevet evit mont da brenañ he louzoù ; *jeden Sonntag unternehmen wir eine Wanderung, sofern es nicht regnet*, bep Sul e zeomp da vale, nemet pa vez glav ; *er wird kommen, sofern er nicht krank ist*, dont a raio, nemet klañv e vefe.

Soiff g. (-s) : P. 1. mezverezh g., ivragnerezh g. ; 2. evadeg b., mezvadeg b.

Soffitte b. (-,-n) : 1. dindan kinklet ur volz g., dindan ur c'horbell-dizourañ g. ; 2. sel kinklet g. ; 3. [c'hoariva] frizenn b., friz str. ; 4. [tredan.] P. korzenn c'houlou b.

Soffittenlampe b. (-,-n) : [tredan.] korzenn c'houlou b.

Sofia n. (-s) : Sofia b.

sofort Adv. : diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu da c'houde, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, trumm, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent goude, kerkent war-lerc'h, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun, war-eeun-tenn, rag-eeun, end-eeun, war an taol, en un taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, war ar prim, war an trumm, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep targañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, prest, pront, eskuit, timat, bremañ-souden, bremañ-tuchant, bremañ a-benn, kerkent (kenkent) ha gwelet, kerkent (kenkent) ha klevet, hep ober seizh soñj ; *ab sofort*, evit a-benn kaer ; *kommen Sie sofort nach dem Gottesdienst zum Mittagessen*, deuit war-eeun eus an oferenn d'ho lein, deuit war-eeun eus an oferenn d'ho merenn ; *ich fahre sofort zu meinem Freund*, mont a ran diouzhtu da gaout va mignon ; *er dachte sofort, dass sie ganz bestimmt erkrankt sei*, soñjal a reas pront e dlee homañ bezañ klañvaet ; *er gibt alles, was er verdient, sofort wieder aus*, dispign a ra dre ma c'hounez ; *sofort danach*, trumm goude, trumm da-c'houde, tamm ebet goude, kerkent (kenkent) goude, raktal goude, ken buan, diouzhtu da c'houde, peuzkerkent, peuzkenkent, prest goude, prestik goude, neuze-souden, nebeut goude, un nebeud goude, un nebeud amzer goude, nebeut a amzer

war-lerc'h, damdost goude, damc'houde, dambrest, dambrestik goude, ne voe ket pell an dale, dindan un nebeud amzer, tostik goude, dizale goude, ur pennadig goude, a-barzh nemeur goude, a-benn un nebeut goude, nebeut amzer goude, ur predig goude, un netraig goude, ur poulzadig goude, diouzhtu krak.

Sofortbildkamera b. (-,-s) : polaroid® g., luc'hskeudennerez diskuliadur prim b.

Soforthilfe b. (-) : skoazell vallusted b., skoazell diwar vall b., skoazell diwar zifrae b., skoazell brim b., sikour pront g., sikour raktal g.

sofortig ag. : prim, pront, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, kentizhek, diouzhtu-kentizh, raktal, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-eeun, ribus, hep targañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, raktal ; *sofortige Abfahrt*, disparti hep dale tamm g. (Gregor), loc'hidigezh hep ket a zale b., loc'hidigezh evit a-benn-kaer b.

Sofortigkeit b. (-) : kentizhelezh b.

Softdrink g. (-s,-s) / **Soft Drink** g. (-s,-s) : evaj dialkool g.

Softis n. (-es) : [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g.

Softie g. (-s,-s) : den dous g., den koulik g., den jentilik g.

Software b. (-,-s) : [stlenn.] meziant g., goulev g., urzhiad g., poellad g. ; *pädagogische Software*, deskiant g.

Softwarepaket n. (-s,-e) : [stlenn.] prestiant g.

Sog g. (-s,-e) : 1. sunadur g., sunerezh g. ; 2. [merdead.] roud g., roudenn b. ; 3. *der Sog des Feuers*, c'hwezh sunañ an tan g. ; 4. *im Sog*, da-heul, a-zalc'h ouzh, war-lerc'h, diwar-lerc'h, a-ziwar-lerc'h, gant, dre, hervez, evel, diwar, abalamour da, en abeg da, dre an abeg da, en arbenn (en askont, dre an arbenn) da ...

sogar Adv. : zo-mui-ken, zoken, zokenoc'h, memes, memp, end-eeun ; *sogar den eigenen Eltern würden sie nicht helfen*, ne rofent ket sikour d'o zud o-unan zoken ; *die Kranken sogar sind der Meinung, dass sie noch lange leben können*, ar re glañv zo-mui-ken, a gav dezho o deus meur a zevezh da vevañ c'hoazh ; *er musste sogar sein Bett verkaufen*, betek e wele en doa ranket gwerzhañ, ranket en doa gwerzhañ e wele memes ; *sogar seine eigenen Kinder haben Angst vor ihm*, betek d'e vugale e ra aon, d'e vugale memes e ra aon ; *ich habe sogar keine Ahnung, wohin er gegangen ist*, n'ouzon ket da belec'h eo aet memes ; *man sagt sogar ...*, ha lavaret e vez zoken ... ; *ja sogar*, war ar marc'had, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, ha ... zoken, zo-mui-ken, ha c'hoazh ; *hunderte, ja sogar tausende*, kantadoù, milieroù zokenoc'h - kantadoù, milieroù pa lavarín mat ; *er verabreichte ihm sogar eine Ohrfeige*, distagañ a reas ur skouarnad dezhañ (ur palvad gantañ) end-eeun, fasadiñ a reas anezhañ end-eeun, e fasadiñ a reas end-eeun, e javedata a reas end-eeun, e jodadiñ a reas end-eeun, reiñ a reas dezhañ end-eeun moull e vaneg da lipat, difoeltrañ a reas ur skouarnad gantañ end-eeun, dic'hourdañ (diasten, diharpañ, disvantañ) a reas ur javedad gantañ end-eeun, astenn a reas ur skouarnad dezhañ end-eeun, ur javedad en doa bet digantañ end-eeun, distagañ a reas ur palvad dioutañ (un

avenad dezhañ) end-eeun, diaveliñ a reas ur voc'had gantañ (ur fasad gantañ, ur javedad dioutañ, ur vousellad gantañ) end-eeun, reiñ a reas ur vougennad dezhañ end-eeun, e voc'hata (e fasata, e garvanata) a reas end-eeun ; *sogar wenn*, ha ..., mat ha pa ... , mat ha ma ..., ha pa ..., daoust pegen ..., pegen bennak ..., ha pa ... zoken, ha bezañ e, na pa, nag e ; *sogar wenn es regnet*, ha glav a rafe, ha pa rafe glav, ha bezañ e rafe glav, na pa raje glav, nag e rafe glav ; *ich setze mich hierhin*, *sogar wenn es Schlangen gibt*, azezañ a rin amañ, mat ha ma'z eus naered ; *sogar wenn sie es wollten*, würden sie es nicht wagen, ha p'o dije c'hoant ne gredjent ket en ober, ha bezañ o dije c'hoant ne gredjent ket en ober.

sogeanant ag. : 1. anvet, evel ma vez graet anezhañ ; *die sogenannten Schwellenländer*, ar broioù war eskoriñ evel ma vez graet anezho lies. ; 2. mard eo, war a lavar, gouez dezhañ, a-hervez, hervez, sañset, war a seblant, hervez kont, war a hañval, lavaret, diouzh e glevet, war e glevet, war e veno, seurtanvet.

sogleich Adv. : diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent goude, kerkent warlerc'h, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-eeun, end-eeun, ez-eeun, war an taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, war ar prim, war an trumm, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, hep ober seizh soñj, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat.

Sōgō Shōsha n. (- - -) : sogoshosha g., embregerezh kenwerzh japanat g.

sohin Adv. : ha setu perak, neuze, da c'houde, d'ar goude, war se, war gement-se, da-heul an dra-se, warbouez kement-se.

Sohlbank b. (-,bänke) : [tisav.] barlenn diavaez ar prenestr b., bardell b., rizenn ar prenestr b., treuzoù ar prenestr lies.

Sohle b. (-,-n) : 1. [botez] sol b., solenn b., soledenn b., koarell b., palv-botez g. ; *von der Sohle bis zum Scheitel*, adalek lein e benn betek plantoù e dreid / adalek an treid betek ar penn (Gregor), eus seul e droad betek e glopenn, penn-kil-ha-troad, penn-ha-troad, penn-ha-korf, penn-ha-korf-ha-troad, leizh ar gudenn, eus ar penn d'an treid, eus beg e dreid betek penn, eus beg e dreid betek krec'h, eus penn an traoñ betek krec'h, glez ; 2. [dre skeud.] *auf leisen Sohlen*, goustadik, siouluk, o selaou e bazioù, o kontañ e gammedoù, sioul-ser, sioul-sibouron, sioul evel ul logodenn, a bazioù kazh, a bazoù kazh, didrouz evel un naer, sioul-riboulenn evel ul laer, a-dakot, plarik, kempennik, evel ar c'hazh war an erc'h, didrouz war kapichoù e votoù ; *er legt eine Kesse (eine tolle) Sohle aufs Parkett*, hennezh a ya brav en-dro, gwashat ma tañs brav ! ; 3. foñs g., goueled g., sol g., deun g., parfont g., strad g., lost g. ; *Talsole*, strad an draoñienn g., deun an draoñienn g., foñs plat an draoñienn g., goueled plat an draoñienn g. ; *Brunnensohle*, foñs (lost) ar puñs g., goueled ar puñs g. (Gregor) ; 4. [korf.] sol an troad g., sol-troad g., solenn an troad b., plant an troad g., palv-troad g. ; 5. [dre astenn., doare botez] solenn b.,

sandalenn b., soledenn b. ; 6. [diabarzh ar botoù] *Sohle*, *Einlegesohle*, korniell b. [*liester* korniell], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b. ; 7. [kezeg] rozenn b. [*liester* rozennoù].

sohlen V.k.e. (hat gesohlt) : 1. soledenniñ, soliañ, koarellañ ; 2. P. bourdañ, farsal.

Sohlenbeschlag g. (-s,-beschläge) : minell b. ; *Sohlenbeschläge an Schuhen anbringen*, minellañ botoù.

Sohlgänger g. (-s,-) : [loen.] palvgerzher g. ; *der Bär ist ein Sohlgänger*, ur palvgerzher eo an arzh, ul loen palvgerzher eo an arzh.

Sohlenleder n. (-s) : lêr soledenniñ g., lêr soliañ g., lêr koarellañ g.

Sohlenlinie b. (-,-n) : linenn a-blaen b., linenn a-led b.

Sohlenspuren lies. : roudoù boteier lies., louc'hoù boteier lies.

söhlig ag. : [mengleuz.] a-blaen, a-led.

Sohn g. (-s, Söhne) : 1. mab g. [*liester* mabed / mibien] ; *mein Sohn*, va mab g., va faotr g., an hini yaouank du-mañ g. ; *das ist einer meiner Söhne*, ur mab din eo ; *ist es dein Sohn ?* dit eo ar paotrig-se ? da vab eo ? da baotr eo ? ; *das ist Peters Sohn*, mab da Bêr eo ar paotr-mañ ; *sein ältester Sohn*, e vab henañ g., ar mab henañ dezhañ g., e vab kentañ ganet g. ; [relij.] *der verlorene Sohn*, ar bugel trezer g., ar mab trezer g. / ar mab trezenner g. (Gregor), ar Mab Foran g. ; *treuer Sohn*, mab kar d'e dud g. ; *ein entarteter Sohn*, ur mab kriz g., ur mab disleber g., ur mab fall g., ur mab dinatur g. (Gregor) ; *geistiger Sohn*, mab speredel g. ; *sie hat von ihrem Grobian von Mann einen netten Sohn bekommen*, honnezh he deus bet un aval dous eus ur wezenn trenk ; *andere Mütter haben auch schöne Söhne*, pa serr un nor e tigor div 2. [dre skeud.] *die Söhne des Gebirges*, paotred (annezidi, bugale) ar menezioù lies. ; *die Söhne der Freiheit*, mibien ar frankiz lies. ; *vierzig Jahre lang wurde Manna die Nahrung der Söhne Israels*, mibien Israel a zebras ar Mann e-pad daou-ugent vloaz ; *Irrtum ist Sohn der Übereilung*, mat ha buan n'int ket unan - re a herr n'eo ket mat - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - ne dalv ket mont d'ar red, gwelloc'h eo mont abred - gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - gant ar boan hag an amzer a-benn eus pep tra e teuer - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yannoù - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - ar prez ne servij da netra - nebeut-ha-nebeut hinkin a ra neud - hirañ amzer, aesañ labour - a van da van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed.

Söhnchen n. (-s,-) : 1. mabig g. ; 2. paotrig g., hadenn b.

Sohnemann g. (-s,-männer) : [rannyezh.] mabig g.

Sohnes- : mabel, ... ar mab.

Sohnesfrau b. (-,-en) : merc'h-kaer b., merc'heg b., gouhez b.

Sohnesliebe b. (-) : karantez ur mab ouzh e dud b., karantez ur mab evit e dud b.

sohnlos ag. : divab.

Sohnschaft b. (-) : perzh bezañ mab g., mabelezh b. ; 2. [gwir] maberezh g.

Soiree b. (-,-n) : nozvezh b., abadenn diouzh noz b., nozad b., noziad b., beilhadeg b., filaj g., gala g.

Soja b. (-, Sojen) / n. (-s, Sojen) : / **Sojabohne** b. (-,-n) : [louza.] soja g.

Sojadrink g. (-s,-s) / **Sojamilch** b. (-) : laezh soja g.

Sojasprossen lies. : [kegin.] kellidoù soja lies., eginouñ soja lies., kellidoù mungo lies.

Sojasoße b. (-,-n) : [kegin.] soubilh soja g.

Sokrates g. : Sokrates g.

Sokratiker g. (-s,-) : sokratad g.

sokratisch ag. : sokratat, ... Sokrates.

Sol n. (-s) : [kimiezh] disolvadenn goloidel b., dileizhenn goloidel b.,

Solanazeen lies. : [louza.] solanakeged lies., solaneged lies.

solang / solange stag. isurzh. : e-keit ma, e-keit ha ma, keit ha ma, keit evel ma, endra, tra ma, a-bad ma, kement ma, e-tro ma, her, her dre, her ma, par ma ; *solange sie krank ist, werde ich für sie sorgen*, me en em gargo d'ober war he zro keit ha ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'ober war he zro keit evel ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'he c'hempenn par ma pado he c'hleñved, kemer a rin kur anezhi keit ha ma pado he c'hleñved, prederi am bo outi keit ha ma pado he c'hleñved ; *solange der Sohn studierte, hat der Vater finanziell für seinen Unterhalt gesorgt*, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het anezhañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het dezhañ peadra da vevañ ; *solange ich Märchen vorlas, waren die Kinder ruhig*, keit ha m'em boa lennet kontadennoù dezho e oa chomet sioul ar vugale ; *du musst im Bett bleiben, solange du Fieber hast*, ret e vo dit chom er gwele keit ha ma vi gant an derzhienn ; *er gönnte sich keine Ruhe, solange er an dem Buch schrieb*, ne deurezas ket diskuizhañ an disterañ keit ha ma oa o skrivañ e levr ; *solange es Kriege gibt, ist die Existenz der Völker bedroht*, keit ha ma vo brezelioù e vo lakaet en arvar bezañs ar pobloù ; *ich bleibe hier, solange du hier bist*, chom a rin amañ keit ha ma vi amañ ; *solange wir leben*, keit ha ma vimp bev, keit ha ma chomimp bev, keit ha ma c'hwezho alan en hor c'hreiz, keit ha ma vo ur mouch buhez ennomp, endra vezimp er bed-mañ, tra ma vezimp bev, tra m'omp bev, kement ma'z imp, endra vevimp, e-tro ma vimp bev, en hor bev, keit ha ma vo un elfenn vuhez ennomp, ken na varvimp, her ma vevimp, her dre vevimp ; *solange sich nichts Besseres findet*, e defot gwell, e faot gwell ; *solange die Welt besteht, wird es Kriege geben*, padout a raio ar brezelioù keit evel ar bed, padout a raio ar brezelioù keit hag ar bed.

solar ag. : ... heol, ... an heol, heolel.

Solarauto n. (-s,-s) : karr heoldredan g.

Solarenergie b. (-) : energiezh an heol b., gremm an heol g., energiezh diwar an heol b., gremm diwar an heol g., gremm heol g., energiezh heol b., heoldredan g.

Solarium n. (-s, Solarien) : solarium g.

Solarmodul n. (-s,-e) : [tekn.] modul fotovoltæk g., modul fotokelligoù g., mollad fotovoltæk g.

Solarplexus g. (-) : [korf.] pleksuz neurovejetativel ar c'hof g., plezhad nervstruzhel ar c'hof b.

Solarpumpe b. (-,-n) : pomp fotovoltæk g., pomp heol g., pomp heoldredan g.

Solarboot n. (-s,-e) / **Solarschiff** n. (-s,-e) : bag heoldredan b.

Solarwagen g. (-s,-) : karr heoldredan g.

Solarwind g. (-s) : avel steredel b., buared g.

Solarzelle b. (-,-n) : kaptor heolel g., kellig fotovoltæk b.

Solarzellengenerator g. (-s,-en) : panell heol b., panell heoldredan b., panell fotovoltæk b.

Solbad n. (-s,-bäder) : 1. kurva dour sall g. ; 2. [mezeg.] soubadenn en dour sall b.

solch ag. : 1. hevelep, eus ar seurt-se, a seurt-se, eus ar seurt, seurt-se, evel-se, seurt, ur seurt ; *ein solcher Mensch, solch ein Mensch*, un den eus ar seurt-se (a seurt-se, eus ar seurt, seurt-se, evel-se) g., ur seurt den g. ; *solche Nachricht*, ur seurt keloù g. ; *solche Möglichkeiten*, seurt gallusteroù lies., posublentezioù a seurt-se lies., gallusteroù eus ar seurt lies. ; *als solcher*, evel m'emañ, dre natur, dioutañ e-unan, anezhañ e-unan ; *als ein solches gelten, als solches gelten*, tremen evit un den (un dra) a seurt-se ; *auf solche Art*, e-giz-se, evel-se ; *ich hätte solche Lust, ihn zu sehen !* ken laouen all e vefen ma welfen anezhañ ! ; *sie hatten noch nie ein solches Wunder erlebt*, n'o doa ket gwelet hevelep burzhud biskoazh, n'o doa ket gwelet un hevelep lanfas tra biskoazh ; *ein Jahr würde nicht ausreichen, um eine solche Arbeit zu Ende zu führen*, ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavezh evit echuiñ un hevelep trevell ; 2. [raganv] *ich habe auch solche*, bez em eus eus ar seurt-se (eus ar re-se) ivez.

solchergestalt, dass stagel. isurzh. : en hevelep doare ma, ken e, ken na, ken ma, ma, kement ma.

solcherlei Adv. : traoù seurt-se, traoù evel-se, ... seurt-se, ... evel-se.

Sold g. (-s,-e) : gopr g., pae g./b. ; *jemanden in seinem Solde haben*, bezañ u.b. en e servij, goprañ u.b., gouestlaouiñ u.b. (Gregor) ; *in jemandes Solde stehen*, bezañ e dorn u.b., bezañ gouestlaouet (gopret) gant u.b., bezañ diouzh dorn u.b., bezañ gouestlaouad u.b., bezañ e servij (e gourc'hemenn) u.b., bezañ e damani u.b., bezañ e gopr gant u.b. ; *in Sold nehmen*, gouestlañ, gouestlaouiñ, engouestlañ, enrollañ, goprañ, gopraat, enfredañ, implijout.

Soldat g. (-en,-en) : [lu] soudard g., milour g., brezelour g., den a vrezel g. ; *Soldat werden*, mont da soudard ; *alter (ausgedienter) Soldat*, soudard bet g., soudard kozh g., soudard war e leve g., soudard bet lakaet war e dorchenn vihan g., disoudard g. ; *Soldat auf Zeit*, soudard dindan kevrat termenet g. ; *gemeiner Soldat, einfacher Soldat*, Yann soudard g., soudard eil klas g., soudard eus ar renk izelañ g., paourkaezh soudard g., soudard plaen g. ; *Soldaten spielen*, c'hoari soudardig ; *die Soldaten des französischen Revolutionsheeres*, ar Re C'hlas lies., ar C'hazarded lies., soudarded ar Republik lies. ; *die Soldaten drückten sich flach an den Boden, um sich vor den Kugeln zu schützen*, douarañ (pladañ) a rae ar soudarded evit kuzhat diouzh an tennoù ; *schwarzer Kaffee und Rotwein halten die Soldaten bei Laune*, kafe du ha gwin ru, setu kerc'h ar soudard.

Soldatenart b. (-) : [lu] doare ar soudarded g. ; *nach Soldatenart*, evel ma vez boas el lu, evel ur soudard, e doare ar soudarded.

Soldatenbrot n. (-s,-e) : [lu] bara soudard g.

Soldatenbund g. (-s,-bünde) : kevredigezh ar vrezelourien gozh b.

Soldatendienst g. (-es) : [lu] servij-soudard g., amzer-soudard g., amzer servij g., amzer g., koñje g., bloaz g., gwazerezh milourel g.

Soldatenfriedhof g. (-s,-höfe) : [lu] bered soudarded b., bered an arme b.

Soldatengeist g. (-es) : [lu] spered milour g.

Soldatengesinsel n. (-s) : [lu] brizhsoudarded lies., soudardaj g., lanfreidi lies.

soldatenhaft ag. : [lu] soudardel, ... soudard, ... milour, evel ma zere d'ur soudard.

Soldatenkind n. (-s,-er) : [lu] bugel hag a zo en arme g., soudardig g.

Soldatenkönig g. (-s) : [istor] Roue-Serjant g.

Soldatenkost b. (-) : [lu] tinell b., keusteuenn b.

Soldatenmantel g. (-s,-mäntel) : [lu] hirvantell b., mantell soudard b.

Soldatenrock g. (-s,-röcke) : [lu] lifre g., sae-soudard b., gwiskamant soudard g., unwisk g. ; *den Soldatenrock anziehen*, mont da soudard.

Soldatenschenke b. (-,-n) : [lu] kantina b., tinell b.

Soldatenschüssel b. (-,-n) : [lu] skudell-houarn b.

Soldatenstand g. (-s) : [lu] stad a soudard b.

Soldatentum n. (-s) : [lu] soudardelezh b., perzh bezañ soudard g.

Soldatenwesen n. (-s) : [lu] soudarded lies., lu g., arme b.

Soldateska b. (-, Soldatesken) : brizhsoudarded lies., soudardaj g., lanfreidi lies.

Soldatin b. (-,-nen) : [lu] soudardez b.

soldatisch ag. : [lu] soudardel, ... soudard, ... milour ; *soldatische Haltung*, doare ur soudard g., emzalc'h ur soudard g. ; *soldatisch aussehen*, bezañ neuz ur soudard war an-unan, bezañ doare ur soudard war an-unan.

Soldbuch n. (-s,-bücher) : [lu] levrig-soudard g.

Soldgeber g. (-s,-) : gopraer g., goprer g.

Söldling g. (-s,-e) / **Söldner** g. (-s,-) : [lu] soudard diwar c'hopr g., gouestlaouad g., goprad g., goprsoudard g., brezeliad diwar c'hopr g., den a vrezel diwar c'hopr g., harper g.

Söldnerhauptmann g. (-s,-männer) : [lu] kabiten ur vandennad c'houestlaoudi (ur vandennad brezelidi diwar c'hopr) g.

Söldnerin b. (-,-nen) : [lu] soudardez diwar c'hopr b., gouestlaouadez b., gopradez b., goprsoudardez b., brezeliadez diwar c'hopr b.

Sole b. (-,-n) : hili g., dour sall g., dour-hal g.

Solei n. (-s,-er) : [kegin.] vi poazh-kalet bervet en dour sall g.

solenn ag. : lidus, lidek, lidel, solenn.

Solennität b. (-,-en) : lid g., ton g., pompad g., solenniezh b.

Solenoid n. (-s,-e) : [tredan.] kanell hir b., solenoid g.

Solequelle b. (-,-n) : eienenn dour sall b.

solfeggieren V.k.e. (hat solfeggiert) : sonlenn, solfata.

Solfeggio n. (-s, Solfeggien) : sonlennadur g., solfadurezh b.

solid ag. / **solide** ag. : **1.** start, sonn, postek, solut ; **2.** [dre astenn.] *solid sein*, bezañ un den diazez (un den a boell, un den poellek, un den fur, un den evezhieq, un den etre daou, un den pozet, un den parfet, ur den a boell hag a furnez, un den prop) eus an-unan ; *solid werden*, furaat, distanañ d'an-unan, habaskaat d'an-unan, sioulaat, en em barfediñ, parfediñ, parfetaat ; **3.** *solides Haus*, ti a fiziañs g. ; **4.** [dre skeud.] *solid gebaut*, start war e sichenn, simantet mat (Gregor).

Solidarbeitrag g. (-s,-beiträge) : skodenn gengred b.

Solidarbürge g. (-n,-n) : [gwir] gwarant kengret g., kengretadenn b.

Solidargemeinschaft b. (-,-en) : kevredigezh diazezet war ar c'hengred b.

Solidarschuldner g. (-s,-) : [gwir] kendleour g.

solidarisch ag. : kengret, kengredeq ; *sich mit jemandem solidarisch erklären*, mont kengret gant u.b., sevel gant u.b. / sevel en tu gant u.b. (Gregor), sevel (mont) a-du gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., mont krenn a-du gant u.b., kengreataat gant u.b., en em unaniñ gant u.b. ; [kenw.] *solidarisch verbürgter Schuldschein*, lizher-dle dindan warant an holl dre gengred g., lizher-dle kengret g.

solidarisieren V.em. : **sich solidarisieren** (hat sich (t-rt) solidarisiert) : *sich mit jemandem solidarisieren*, mont kengret gant u.b., kengredekaat gant u.b., sevel gant u.b. / sevel en tu gant u.b. (Gregor), sevel (mont) a-du gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., mont krenn a-du gant u.b., kengreataat gant u.b., en em unaniñ gant u.b.

Solidarität b. (-) : kengred g., kengrediezh b., kenskoazell b., karantez b., kengarantez b. ; *an die Solidarität mit der dritten Welt appellieren*, ober ur c'halvadenn evit an Trede Bed ; *die Solidarität unter den Arbeitern fördern*, reiñ lañs d'ar c'hengred etre ar vicherourien.

Solidaritätsbeitrag g. (-s,-beiträge) : skodenn gengred b., skodenn genskoazell b.

solide ag. : *sellit ouzh solid*.

Solidität b. (-) : **1.** starter g., started b., kadamded b., kadamder g., dalc'h g. ; **2.** fiziusted b. ; **3.** [kenwerzh] gouested-paeañ b.

Solist g. (-en,-en) : unkaner g., unsoner g.

Solistenquartett n. (-s,-e) : *ein vokales Solistenquartett*, ur peder mouezh b., ur pevarad mouezhioù g.

Solistin b. (-,-nen) : b. : unkanerez b., unsonerez b.

Solitär g. (-s,-e) : [bravigoù] diamant en e-unan g., diamant war e unanig g.

solitär ag. : en e-unan, e-unanig, war e-unanig, en e bart e-unan, e-unan, digompagnun, chomet etre treid ar bed, pell diouzh darempred an dud, chomet e-unan evel ul lakez pikez, e-unan evel ur c'hi, e-unan evel ur penn-ki, evel ur wezenn divarret, distok diouzh an dud all, digenvez, digavandenn, diamezek, digevannez.

Soll n. (-/-s,-/-s) : **1.** dleoù lies., dleoud g. ; *Soll und Haben*, kaoudoù ha dleoù ; *Soll an Material*, dafar da reiñ

c'hoazh g. ; 2. dlead g., dever g., kont da bourchas b., endalc'h dereñ g. ; *sein Soll erfüllen*, ober ervat e garg (e zeuer) / en em akuitañ ervat en e garg (en e zeuer) (Gregor), seveniñ e zlead.

Sollausgabe b. (-, -n) : dispign arlakadek g., dispign rakwelet g.

Sollbestand g. (-s, -bestände) : boniad arlakadek g., stok arlakadek g., derannad rakwelet g.

sollen Verb skoazellañ doareañ (soll / sollte // hat gesollt / hat (anv-verb +) sollen) : I. redi a-zalc'h ouzh ar vuhezegezh : dleout, rankout ; *du sollst gestehen*, dleout a rez anzav, dleet eo dit anzav, rankout a ra dit anzav, P. ret eo dit diskargañ da c'hor ; *er hätte es schon lange tun sollen*, pellik 'zo e tleje bezañ graet an dra-se c'hoazh, hennezh a oa dleet dezhañ bezañ graet an dra-se abaoe pell ; *du hättest nicht gesollt, du hättest das nicht machen sollen*, ne zlejes ket bezañ graet se, gwelloc'h e vije bet dit chom hep en ober, furoc'h e vije bet chom hep en ober, ne oa ket a boan dit ober an dra-se, fall ac'h eus graet ober an dra-se, gwashoc'h eget paouez az poa graet, ne oa ket dleet dit ober an dra-se, n'az poa ket ezhomm da vezañ graet an dra-se, ken dit bezañ chomet hep ober an dra-se ; *ich hätte früher sterben sollen als sie*, me a zleje bezañ bet marvet en he raok ; *ich habe nicht die Frau bekommen, die ich hätte bekommen sollen*, n'em eus ket bet ar vaouez a zlejen bezañ bet ; *du hättest das lieber nicht sagen sollen*, gwashoc'h eget paouez az poa lavaret, furoc'h e vije bet chom hep lavaret an dra-se, ne oa ket a-boan lavaret kement-se dirak an dud, ne oa ket dleet dit bezañ lavaret an dra-se, n'az poa ket ezhomm da vezañ lavaret an dra-se, ken dit bezañ chomet hep digeriñ da forn ; *du hättest also deine Bücher mitbringen sollen*, bezañ degaset da levrioù ganit neuze ! dleet e oa dit bezañ degaset da levrioù ganit neuze ! ; *sie hätten ihn doch lieber mitnehmen sollen*, gwelloc'h e vije bet deoc'h bezañ e gaset ganeoc'h, 'karfe deoc'h bezañ e gaset ganeoc'h ; *du sollst nicht töten*, lazhañ na ri biken, arabat dit lazhañ ; *du sollst deinen Vater und deine Mutter ehren*, azaouezñ ouzh tad ha mamm az pez d'ober, dleout a rez doujañs da'z tad ha da'z mamm, da dad ha da vamm a enori ; *die Kinder sollen ihre Eltern lieben*, ret eo d'ar vugale karet o zud.

II. redi a-zalc'h ouzh ur gourc'hemenn : *du sollst gehorchen*, rankout a rez sentiñ, ret eo dit sentiñ, sent ouzhin ! ; *er soll unmittelbar fort*, ra 'z aio kuit diouzhtu ! ; *man soll um die Erlaubnis bitten*, ret eo goulenn an aotre da gentañ ; *ruf ihnen zu, sie sollen nach Hause*, kri anezho en ti, kri dont d'ar gêr, hop dezho dont d'ar gêr, youc'h warno ma teuint d'ar gêr ; *ich habe ihm gesagt, dass er nicht zu viel essen soll*, goulennet em eus digantañ pas debriñ re ; *sie sollen herein*, ra zeuint tre ! ; *den soll der Teufel holen* ! d'an diaoul d'e lonkañ ! ; *sie sollen uns anrufen*, bez' emaint da bellgomz deomp ; *was soll ich tun* ? n'ouzon ket petra zo da ober (petra ober), petra a zlean da ober ? petra a vankfe deoc'h e rafen ? petra a jaoj din ober ? ; *Sie sollen wissen*, gwelloc'h eo deoc'h gouzout, brav (kaer) eo gouzout ; *was soll ich damit tun* ? ha petra a rafen-me gant an dra-se ?

III. evit menegiñ an dazont : *sie sollen ihn nicht haben*, ne vo ket roet dezho ; *damit sollen Sie zufrieden sein*,

dic'hoantet e viot gant kement-se ; *man soll nicht sagen, dass ...*, ne vo ket lavaret goude-se e ... , ne vo ket tu da lavaret goude-se e ... ; *meine Töchter sollen dich warten schön* (Goethe), va merc'hed a ray brav dit ; *um wie viel Uhr soll der Zug abfahren*, da bed eur eo dleet d'an tren mont kuit ; *er soll bald heiraten*, a-barzh nemeur e vezo dimezet, bremaik e kemero ur verourez, war zimeziñ emañ, dindan dimeziñ emañ, keloù a zo dezhañ da zimeziñ, meneg a zo gantañ da zimeziñ, keal a zo dezhañ da zimeziñ, anv a zo gantañ da zimeziñ ; *das Mädchen, das er heiraten soll*, ar plac'h da zimeziñ gantañ b. ; *es sollen auch Leute aus Berlin kommen*, dont a zle tud a Verlin ivez ; *ihr Kind soll im März zur Welt kommen*, e miz Meurzh emañ he bugel da vezañ, e miz Meurzh e tle he bugel genel, e miz Meurzh e rank he bugel genel ; *das Licht soll die ganze Nacht brennen*, ar gouloù a zle chom war elum e-pad an noz pad, ar gouloù a rank chom war elum e-pad an noz pad.

IV. evit menegiñ ur vartezeadenn, un het : *dieses Gesetz soll abgeschafft werden*, keal a zo da derriñ al lezenn-se ; *wenn es regnen sollte*, ma teufe d'ober glav, ma teufe glav d'ober, e ken kaz ma rafe glav ; *sollte er krank sein*, so ..., ma teufe dezhañ kleñvel ... , e ken kaz e vefe paket gant ur c'hleñved bennak ..., ma teufe da vezañ klañv ... ; *sollte ich dabei sterben*, a) ma teufe din mervel, e ken kaz e varvfen, mar degouezh din (ganin) mervel, ma tegouezh din mervel ; b) ha pa goustfe an dra-se va buhez din, ha pa gollfen-me va buhez o seveniñ an dra-se, ha pa tapfen-me va marv o seveniñ an dra-se, mat ha ma kollfen va buhez ; *sollte er kommen*, ma teufe, e ken kaz e teufe ; *sollte es möglich sein* ? daoust hag-eñ e vefe posupl ? ; *man sollte meinen*, da grediñ ez eus e ... , abegoù 'zo da soñjal e ... , peadra 'zo da grediñ e ... ; *die Tiere sollte man nicht schlagen*, al loened n'int ket da vezañ skoet ; *sie hätten dich doch aufhängen sollen*, gwelloc'h e vije ganin e vijes bet krouget, ken dezho bezañ da grouget ! ; *in jedem Bauernhof sollte man Bienen züchten*, dleet e vefe kaout gwenan e pep tiegezh war ar maez ; *die hätten doch aufpassen sollen*, dleet e oa dezho ober evezh, int a zleje bezañ bet war ziwall, ken dezho bezañ bet war ziwall ; *der hätte tiefer eingesteckt werden sollen*, dleet e oa lakaat anezhañ donoc'h ; *ihr hättet es mir vorher sagen sollen*, dleet e vije deoc'h bout lavaret se din a-raok, ken deoc'h bout lavaret se din a-raok ; *du hättest du mir lieber sagen sollen*, 'karfe dit bout lavaret din, ken dit bout lavaret an dra-se din ; *du hättest doch deinen Mantel anziehen sollen*, te a zleje bezañ lakaet da vantell ; *ich sollte es nicht erfahren*, ne oa ket bet lakaet din da vezañ gouezet, n'em boa ket da c'houzout an dra-se ; *dorthin hättest du normalerweise gehen sollen*, di e oa dit bezañ aet, di e oa dleet dit bezañ aet ; *das hätte doch mein Misstrauen wecken sollen*, kement-se a zleje bezañ va lakaet war va evezh ; *du solltest vor Scham erröten*, ruziañ a zlefe gant ar vezh ; *mein Bruder hätte mich abholen sollen*, va breur a zleje bezañ deuet da glask ac'hanon ; *es hätte alles glatt laufen sollen*, ne zleje ket bezañ bet a gudennoù ; *er hätte doch zu Hause bleiben sollen*, zumal er krank war, ken meur rak-se pa oa klañv, e oa dezhañ bezañ chomet er gêr ; *ihr solltet lieber aufhören* ! gwelloc'h eo deoc'h paouez ! ; *du solltest lieber hierher kommen* ! gwelloc'h

vefe dit dont amañ ! ; *wir sollten am liebsten (lieber) nicht hingehen*, gwelloc'h (reishañ 'zo, furoc'h) eo chom hep mont di, kuitañ (gwellañ, reishañ, furañ) tra hon eus d'ober eo chom hep mont di, kuitañ hon eus d'ober eo chom hep mont di, kuitañ mad hon eus d'ober eo chom hep mont di, fall e rafemp mont di, ne vefe ket a boan deomp mont di, n'eo ket arabat chom hep mont di, dleet e vefe chom hep mont di ; *du solltest doch lieber zum Arzt gehen*, te a zlefe mont da gavout ur mezeg ; *du solltest ihn nicht herausfordern*, ne zlejes ket mont a-enep dezhañ ; *man sollte darauf schwören, seinen Bruder zu sehen*, sac'h an dienn ! touiñ a rafen a-walc'h ez eo e vreur gant an touellus ma'z eo an heñvelidigezh ; *man sollte ihnen den Hals abschneiden*, ar re-se e vije dleet dic'houzougañ anezho ; *er soll reich sein*, pinvidik eo da lavaras an dud (evel ma lavaras an dud, war a lavarar, gouez d'an dud, hervez ar mod, da lavaras ar gaoz, hervez ar gaoz, diouzh al lavarioù, hervez a lavarar, hervez kont, hervez klevet, hervez ar vrud), tremen a ra evit un den pinvidik ; *er soll schon abgereist sein*, aet eo kuit dija hervez an dud (da lavaras ar gaoz) ; *er soll gesagt haben, dass ...*, a-hervez (poz da dud 'zo) en dije lavaret e ... ; *es soll hundert Euro kosten*, a-hervez e koust an dra-se kant euro ; *er soll wohl vierzig sein*, me a ra va c'hont ez eo daou-ugent vloaz ; *es heißt, es soll hier ein Haus gebaut werden*, meneg a zo da sevel un ti amañ.

V. evit menegiñ ur goulezadenn : *sollte es mir auch teuer zu stehen kommen, meine Kinder werden die Schule besuchen*, skoliañ a lakain ober va bugale ha goude ma koustfe ker din ; *sollten sie es auch wollen, sie würden es nicht wagen*, ha p'o dije c'hoant ne gredjent ket en ober, ha bezañ o dije c'hoant ne gredjent ket en ober ; *sollte es auch regnen, wir werden kommen*, na bout 'zo Doue 'vo glav, ni 'zeuio - mont a raimp d'ho kwelet goude ha ma vefe glav - ha glav a rafe e teuimp d'ho kwelet - ha pa rafe glav e teuimp d'ho kwelet - ha bezañ e rafe glav e teuimp d'ho kwelet - na posubl e rafe glav e teufemp d'ho kwelet - ha posubl e rafe glav e teufemp d'ho kwelet - na pa raje glav e teujemp d'ho kwelet - nag e rafe glav e teufemp d'ho kwelet ; *sollte er mir seinen Wagen auch umsonst schenken, nähme ich ihn nicht an*, ha goude e rofe din e garr-tan evit netra, n'er c'hemerfen ket - ne gemerfen ket e garr-tan hag e rofe anezhañ din evit netra - ne gemerfen ket e garr-tan ha bezañ e rofe anezhañ din evit netra - na bout e rofe din e garr-tan evit netra, n'er c'hemerfen ket - na posubl e rofe din e garr-tan evit netra, n'er c'hemerfen ket.

VI. gant un anv-verb laosket da intent : *was soll das ?* daoust petra a dalv an dra-se ? ; *was soll mir das ?* pe vern din-me ? / pe forzh (pe kaz) a ran-me ? / pe kaz a ra din-me ? (Gregor), petra a vern din ? pe forzh a ra din ? pe forzh a zo din ? pe forzh din ? ha forzh a ra din ? ha forzh a zo din ? un taol-kaer 'vat ! ; *was soll diese Arbeit ?* da betra e talvez (e servij, eo mat) al labour-se ?

VII. Troioù-lavar :

soll er sehen, wie er damit zurechtkommt, dezhañ da gavout an tu d'en em zibab (d'en em lipat), dezhañ d'ober diouti, dezhañ da sachañ e ibil, dezhañ da zirouestlañ e neud ; *ich sollte auf meines Kindes Haupt zielen !* hag emaoch'o c'hortoz diganin e vukfen va arbalastr war

penn va bugel ! ; *ich sollte dich verraten !* me, trubardiñ ac'hanout ! ; *hoch soll er leben !* ra vevo ! ; *da soll einer noch freigebig sein*, ma ! ha goude-se e vo goulennet diganeomp bezañ madelezhus c'hoazh ; *da soll man noch drüber staunen, wenn ...*, ma ! n'eo ket souezh e (+ doare divizout), ma ! arabat goude-se ober souezh o welet ..., n'eus ket ezhomm goude-se da vezañ souezhet evit gwelet ..., n'hon eus ket da vezañ souezhet o welet ... ; *wie soll man bei solchen Behauptungen nicht lachen ?* daoust penaos chom sirius o klevet seurt komzoù diboell ? daoust penaos chom sirius o klevout unan o komz ken bourlik-ha-bourlok ? ; *was soll ich ?* ha petra 'zo ganin ? ha petra am eus d'ober-me ? ha petra rin-me ? ; *was soll aus mir werden ?* petra 'vo ac'hanon ? ; *sollte er etwa krank sein ?* daoust hag-eñ e vefe klañv ?

Söller g. (-s,-) : 1. sanailh b., solier b., grignol b., kalatrez b. ; 2. [Bro-Suis] leur b., leur-zi b., leur-di b.

Sollkurseinsteller g. (-s,-) : [merdead.] stur emgefreak g.

Sollsaldo g. (-s,-s) : mentelad dle b., mentel dleek b.

Sollseite b. (-,-n) : bann an dleoù g., bann dleek g.

Sollstärke b. (-) : niver rakwelet g.

Sollzinsen lies. : kampi da baeañ g., kampi dleek g.

solmisieren V.gw. (hat solmisiert) : [sonerezh] kanañ ar skeul-gan, kanañ ar skeulenn.

Solo n. (-s,-s/Soli) : [sonerezh] solo g., unbenveg g., unbenvegad g.

solo ag. (digemm) : e-unan ; *er kommt solo*, dont a raio e-unan-kaer hep ken all.

Solosänger g. (-s,-) : [sonerezh] unkaner g.

Soloinstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] unbenveg g.

Solokonzert n. (-es,-e) : koñserto g., kengerzad g.

Solorepetitor g. (-s,-en) : [sonerezh] pianoour pleustradennoù g.

Solospiele g. (-s,-) : [sonerezh] unsoner g.

Solostimme b. (-,-n) : [sonerezh] mouezh hec'h-unan b., unkan g., unkanad g.

Solostück n. (-s,-e) : [sonerezh] solo g., unbenveg g., unbenvegad g.

Solothurn s. (-s) : Solothurn b. [Bro-Suis].

Solözismus g. (-, Solözismen) : [yezh.] lavar a-dreuz g., kammdivrenad g.

Solstitium n. (-s, Solstitien) : goursav-heol g.

solvabel ag. / **solvent** ag. : gouest da baeañ, barrek, talus.

Solvanz b. (-,-en) : gouested-baeañ b., talusted b.

Solwasser n. (-s) : dour sall g.

Soma n. (-s, Somata) : [bev.] soma g., kreud g. ; *Veränderung des Somas*, kreutadur g., somadur g.

Somal g.(-en,-en) / **Somali** g. (-s,-s) : Somali g.

Somalia n. (-s) / **Somalien** n. (-s) : Somalia b.

somatisch ag. : [mezeg.] somatek, kreudel.

somit Adv. : rak-se, e-se, dre-se, neuze.

Sommer g. (-s,-) : 1. hañv g., hañvad g., hañvezh g., hañvezhiad g. ; *Sommer mit extremer Dürre*, hañv kras g. ; *den Sommer im Gebirge verbringen*, tremen an hañvezh er menezioù, hañviñ er menezioù ; *ein sonniger Sommer*, un hañvezhiad heol g., un hañvad heol g. ; *im Sommer*, e-kerzh an hañv, e-pad an hañv ; *im Sommer haben wir warmes Wetter gehabt*, tomm e oa an amzer

evit an hañv, evit ar bloaz hon eus bet un hañvezh tomm, tomm e oa an amzer en hañv-mañ ; *im Hochsommer*, e-kreiz (dre greiz, gant kreiz, e kalon) an hañv, e barr an hañv, e gor an hañv, en hañv bras ; *es wird Sommer*, krog eo an hañv, komañset eo an hañv, emañ beg an hañv o tont, gouenn hañv a zo ganti, liv an hañv a zo war an amzer, santet e vez diouzh an hañv, emañ an hañv o tigeriñ, erru eo an hañv, en em gavet eo an hañv, degouezhet eo an hañv ; *groß ist im Winter die Sehnsucht nach den sonnigen Tagen des Sommers*, d'ar goañv e vez keuz hag ezeved d'an deizioù heol ; *im Sommer regnet es nicht so viel wie im Herbst*, ne ra ket kement a c'hav en hañv hag en diskar-amzer ; *Arbeitsleistung eines Sommers*, hañvezh g., hañvad g. ; *ein regnerischer Sommer*, un hañv kailharek g. ; **2.** [dre skeud.] *im Sommer des Lebens*, e kreiz e vrud ; **3.** *eine Schwalbe macht noch keinen Sommer*, n'eo ket ur skendilig a ra an hañv nag ur barr-avel ar goañv - ar seblant zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - n'eo ket un devezh tomm a ra an hañv - ur wech n'eo ket atav (n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket giz) ; **4.** [dre astenn.] *fliegender Sommer*, neud-kevnid str. (Gregor), gwenig b., krañch-koukoug g.

Sommeranfang g. (-s,-anfänge) : deroù an hañv g., boulc'h an hañv g., tarzh an hañv g., beg an hañv g., diwan an hañv g., treuzioù an hañv lies., digor an hañv g.

Sommerapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] aval hañv g.

Sommeraster b. (-,-n) : [louza.] bozenn Japan str., tro-an-heol-vras b., boked Marc'harid g.

Sommerausverkauf g. (-s,-verkäufe) : pilwerzh-hañv b., dibennwerzh hañv b., taol balaenn hañv g., peurwerzh hañv b.

Sommerbeginn g. (-s) : deroù an hañv g., boulc'h an hañv g., tarzh an hañv g., beg an hañv g., diwan an hañv g., treuzioù an hañv lies., digor an hañv g.

Sommerbräune b. (-) : spelc'h an hañv g., kramenn an hañv b., rouser an hañv g., kramenn-eost b. ; *seine Sommerbräune verblassen*, emañ o tironzañ.

Sommerungsgebiet n. (-s,-e) : glazenn-hañv b.

Sommerfäden lies. : neud-kevnid str. (Gregor), gwenig b., krañch-koukoug g. ; *Sommerfäden hängen in der Heide rum*, steuñvet eo ar wennig war al lann.

Sommerferien lies. : vakañsoù hañv lies.

Sommerfrische b. (-) : hañvadur g., hañvidigezh b. ; *in die Sommerfrische fahren*, mont da hañviñ war ar maez.

Sommerfrischler g. (-s,-) / **Sommerngast** g. (-es,-gäste) : hañvour g., hañvad g.

Sommergerste b. (-) : heiz hañv str./g.

Sommergetreide n. (-s) : ed miz Meurzh str./g.

Sommergoldhähnchen n. (-s,-) : [loen.] dreolan-kabell-flamm b., dreolan deirroudenn b. [*Regulus ignicapillus*].

Sommerhafer g. (-s) : [louza.] kerc'h hañv str.

Sommerhalbjahr n. (-s,-e) : c'hwec'hmiadiad an hañv g.

Sommerhaus n. (-es,-häuser) : hañvdi g., kenkiz g./b., ti-hañv g.

Sommerhitze b. (-) : gor an hañv g.

Sommerkleidung b. (-) : dilhad hañv g./lies.

Sommerknotenblume b. (-,-n) : [louza.] grizilhon gwenn bras g. [*Leucorum aestivum*].

sommerlich ag. : hañvel, hañvek, ... hañv, hañvus.

Sommerlaube b. (-,-n) : pratell b.

Sommerloch n. (-s,-löcher) : marvamzer an hañv g., mare-bloaz dilañs an hañv g., koulzad dibrez an hañv g., maread rouez an hañv g.

Sommermonat g. (-s,-e) : miz hañv g., mizvezh hañv g.

Sommernonsun g. (-s,-e) : monson hañv g.

Sommerobst n. (-es) : frouezh hañv str., frouezh hañvek str.

Sommerolympiade b. (-,-n) : c'hoarioù olimpek an hañv lies.

Sommerpause b. (-,-n) : vakañsoù hañv lies., ehan bloaz e-pad an hañv g.

Sommerreifen g. (-s,-) : bandenn-rod hañv b., aezhanro hañv g.

Sommerresidenz b. (-,-en) : hañvdi g., kenkiz g./b., ti-hañv g.

sommers Adv. : en hañv, e-pad (e-kerzh, e-doug, e-tro, da vare) an hañv ; *sommers wie winters*, hañv-goañv, hañv-c'hoañv.

Sommersaat b. (-,-en) : haderezh an nevez-amzer g., here an nevez-amzer g. ; *ein Feld für die Sommersaat vorbereiten*, hañvat an douar.

Sommersaison b. (-,-s) : maread touristel an hañv g., koulzad touristel an hañv g., mizvezhioù hañv lies.

Sommerschlaf g. (-s) : kouskedadur hañv g.

Sommerschlussverkauf g. (-s,-verkäufe) : pilwerzh-hañv b., dibennwerzh hañv b., taol balaenn hañv g., peurwerzh hañv b.

Sommerseite b. (-) : tu troet ouzh heol kreisteiz g., dinaou durc'haet d'ar c'hreisteiz g.

Sommersemester n. (-s,-) : c'hwec'hmiadiad an hañv g.

Sommersitz g. (-es,-e) : hañvdi g., kenkiz g./b., ti-hañv g.

Sommerspiele lies. : *Olympische Sommerspiele*, c'hoarioù olimpek an hañv lies. ; *die Olympischen Sommerspiele 2012 fanden in London statt*, e Londrez e voe dalc'het c'hoarioù olimpek an hañv 2012.

Sommersonnenwende b. (-,-n) : goursav-heol an hañv g., goursav an hañv g., goursav-heol Mezheven g., goursav Mezheven g.

Sommersprosse b. (-,-n) : *Sommersprossen*, pikoù-panez lies., pikoù-brenn lies., pikoù rous lies., brizhennoù lies., brizhelloù lies., brizhoù lies., brizhadurioù lies., lentiligoù lies., brenn-Yuzaz str. ; *er hat Sommersprossen*, brizhennoù (brizhelloù, brizhadurioù, pikoù-panez, pikoù-brenn, pikoù rous, lentiligoù, brenn-Yuzaz, letin, letinad) en deus, ur penn brizh en deus, ur fas brizhoù en deus, goloet a vrizhennoù eo ; *ich habe Sommersprossen auf den Armen*, merglet eo va divrec'h, brizhelloù a zo ganin leizh va divrec'h, goloet a vrizhennoù eo va divrec'h.

sommersprossig ag. : brizh, brizhennek, brizhellek, brizhellet, merglet, letinek, goloet a vrizhennoù ; *sie hat ein sommersprossiges Gesicht*, ur penn brizh he deus, ur fas brizhoù he deus, bet eo bet o rouzañ gant ur sil ; *meine Arme sind stark sommersprossig*, merglet eo va divrec'h, brizhelloù a zo ganin leizh va divrec'h, goloet a vrizhennoù eo va divrec'h.

Sommertag g. (-s,-e) : devezh hañv g.

Sommer- und Winterzeit b. (-) : an eur nevez hag an eur gozh, an eur hañv hag an eur c'hoañv.

Sommerurlauber g. (-s,-) : hañvour g., hañvad g.

Sommerurlaubsort g. (-s,-e) : hañvlec'h g.

Sommervogel g. (-s,-vögel) : [loen.] golvaneg g.
Sommerwärme b. (-) : tommder an hañv g., anal an hañv b. ; *dank der Sommerwärme zur Reife kommen*, hañviñ, azviñ gant anal an hañv.
Sommerweg g. (-s,-e) : bord an hent g., ribl an hent g., lez an hent g., isu g.
Sommerweihnacht b. (-) : gouel Yann g.
Sommerweizen g. (-s) : gwinizh miz Meurzh str./g.
Sommerwetter n. (-s) : amzer hañv g./b.
Sommerwurz b. (-,-en) : [louza.] bara-gad g., lost-louarn g.
Sommerwurzgewächs n. (-es,-e) : [louza.] asperjez str.
Sommerzeit b. (-) : 1. hañv g., hañvezh g. ; 2. eur hañv b.
sonnambul ag. : ... hunvaleer, ... hunvaleerezh.
Sonnambule(r) ag.k. g./b. : hunvaleer g., hunvaleerez b.
Sonnambulismus g. (-) : hunvaleerezh g.
sonach Adv. : rak-se, e-se, dre-se, neuze.
Sonant g. (-en,-en) : [yehz.] hantervokalenn b., damvokalenn b., damgensonenn b., hantergensonenn b.
Sonate b. (-,-n) : [sonerezh] sonatenn b., sonadenn b.
Sonatine b. (-,-n) : [sonerezh] sonatinenn b., sonadennig b.
Sonde b. (-,-n) : sonterez b., sont g., plom g.
sonder araog. (t-rt) : [koz] hep, kuit a ; *sonder Tadel*, direbech.
Sonder- : ... ispisial, ... divoas, ... digustum, ... dibar, ... dibarek, ... dreistordinal, ... a-ziforc'h, ... divoutin, ... ouzhpenn, ... nemedel, ... nemedennek, ... a-ratozh.
Sonderabdruck g. (-s,-e) : moulladenn a-ziforc'h b.
Sonderabkommen n. (-s,-) : kevrat ispisial b., kevrat dibarek b.
Sonderangebot n. (-s,-e) : kinnig dibar g., kinnig dreistordinal g. ; *als Sonderangebot verkaufen*, gwerzhañ war zistao ; *als Sonderangebot verkauft werden*, bezañ distao war an dra-mañ-tra.
sonderartig ag. : digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, espar, souezhus, iskriv, loukes, estrañch.
Sonderausgabe b. (-,-n) : embann dreistordinal g., niverenn dreistordinal b.
Sonderausgaben lies. : dispignoù ispisial lies., dispignoù divoas lies.
Sonderausschuss g. (-es,-ausschüsse) : kengor dreistordinal g., strollad-barn dreistordinal g., juri dreistordinal g.
sonderbar ag. : digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, iskis e neuz, iskis da welet, espar, souezhus, iskriv, loukes, estrañch, ivin, droch, drol ; *das kommt mir sonderbar vor*, iskis e kavan an dra-se ; *ein sonderbarer Mensch*, un den espar g., un den dioutañ e-unan g. ; *sonderbare Geschichten erzählen*, reiñ paribolennoù drol da glevet ; *ein sonderbarer Kauz*, un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., ur pichon g., ur brav a bichon g., un oristal g., un oristal a zen g., un orin g., un orin den g., un orin a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., ur pipi g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g., ur paotr ral g., un istrelog g., ur gwikefre g., un diaoul a zen g. ; *das Sonderbare an dieser Sache*, ar pezh souezhusañ en dra-mañ g.

sonderbarerweise Adv. : en un doare iskis, en un doare souezhus.
Sonderbarkeit b. (-,-en) : iskisted b., iskister g., esparded b., esparder g. souezhuster g.
Sonderbeauftragte(r) ag.k. g./b. : kefridiad g., kargiad a gefridi g. ; *er wurde von der Regierung als Sonderbeauftragter ins Ausland abgeordnet*, dileuriet e oa bet da gannad d'ur vro estren gant ar gouarnamant.
Sonderbeilage b. (-,-n) : [kelaouennoù] stagadenn dreistordinal b.
Sonderberichterstatte(r) g. (-s,-) : [kelaouennoù] doaretaer a-ratozh g., kelaouaer war gefridi g., dileuriad a-ratozh g.
Sonderbestimmung b. (-,-en) : diarbenn dibarek g., diferadenn dibarek b.
Sonderbestrebung b. (-,-en) : strivoù disrannel lies., tuadur d'an dibarelezh g., goubarzhegezh b.
Sonderbund g. (-s,-bünde) : kevrenn disrannerien g., kevrenn goubarzhelourien g.
Sonderbündler g. (-s,-) : disranner g., disranneler g., goubarzhelour g.
Sonderbündelei b. (-) : disrannellezh b., dibarelezh b., goubarzhegezh b.
Sonderbus g. (-ses,-se) : bus divoutin g., bus divoas g., karr-boutin ouzhpenn g., karr-boutin dreistordinal g.
Sonderdeponie b. (-,-n) : diskarg evit al lastez dañjerus g., diskarg evit an dilerc'hioù pistrus g.
Sonderdruck g. (-s,-e) : moulladenn a-ziforc'h b.
Sondereinsatz g. (-es,-einsätze) : [lu, polis] emell a-ratozh g., oberatadenn divoas b.
Sonderfach n. (-s,-fächer) : danvez arbennik g., diskiblezh arbennik b.
Sonderfall g. (-s,-fälle) : afer a-ziforc'h b., esparadenn b., darvoud nemedennek g., darvoud nemedel g., darvoud divoas g.
Sonderfriede g. (-ns,-n) : peoc'h en e anv e-unan g. (Gregor), peoc'h a-ziforc'h g.
Sondergenehmigung b. (-,-en) : aotre ispisial g., aotre dreistordinal g.
Sondergericht n. (-s,-e) : lez-varn dreistordinal b.
Sondergerichtshof g. (-s,-höfe) : lez-dreist b.
Sondergesetz n. (-es,-e) : lezenn dreistordinal b.
sondergleichen [anv-gwan digemm] : dibar, hep e bar, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, na voe gwelet nag a-raok na goude, a-dreist par, ispisial, dreistordinal.
Sondergut n. (-s) : [gwir] madoù dreist-argouroù lies.
Sonderkonto n. (-s,-konten) : kont-vank ispisial b.
sonderlich ag. : 1. digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, espar, souezhus, iskriv, loukes, estrañch, ivin ; *es ist nichts Sonderliches daran*, n'eus ket peadra da estlammiñ, n'eus ket peadra d'an den da vezañ souezhet ; 2. gwall, dispar, dreistordinal, bras-bras ; *er ist nicht sonderlich geschickt*, n'eo ket gwall ampart ; *das war nicht sonderlich geschickt*, ne oa ket gwall fin ober an dra-se ; *ohne sonderliche Lust, zu ...*, hep friantiz ebet evit ober udb, hep c'hoant kaer da ... ; *ich freue mich nicht sonderlich auf ihren Besuch*, n'emaon ket e chal d'he c'haout em zi ; *ihre Lust, bei ihm zu bleiben*, war nicht sonderlich groß, ne c'houlenne ket kaer chom gantañ, n'he doa ket c'hoant kaer da chom gantañ.

Sonderling g. (-s,-e) : *ein Sonderling*, un den espar g., un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., ur pichon g., un oristal g., un oristal a zen g., un orin g., un orin den g., un orin a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., ur pipi g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g., ur paotr ral g., un istrelog g., ur gwikefre g., un hinkin g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., un istañsour g., ur pitouch g., un termaji g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dioutañ e-unan g.

Sondermarke b. (-,-n) : [post] timbr dreistordinal g., timbr a-ratozh g.

Sondermüll g. (-s) : lastez dañjerus g., dilerc'hioù pistrius lies.

sondern¹ Adv. : *dies ist keine Bitte sondern ein Befehl*, n'eo ket ur ped eo, ur c'hemenn ne lavaran ket ; *er ist nicht arm, sondern reich*, hennezh n'eo ket paour, pinvidik ne lavaran ket - hennezh n'eo ket paour, pinvidik eo kentoc'h - hennezh n'eo ket paour, pinvidik ya ! ; *nicht nur ... sondern auch ...*, neket hepken ... met ivez ..., estreget ... hogen ... ivez, en tu all ma ..., en tu-hont ma ..., ouzhpenn ma ... ; *sie ist nicht nur schön sondern auch reich*, koantik eo ha pinvidik zokennoc'h, koantik eo en tu-hont ma'z eo pinvidik, koantik eo-hi ha pinvidik war ar marc'had (ha gwellañ 'zo : pinvidik eo, hag ouzhpenn 'zo : pinvidik eo, ha c'hoazh eo pinvidik), koantik eo ha pinvidik gant an dra-se ; *nicht nur der Schuldirektor hat es gesagt, sondern auch der Klassenlehrer*, lavaret e oa bet an dra-se neket hepken gant rener ar skol met ivez gant ar penngelenner ; *ich habe nicht nur einen Hund sondern auch eine Katze*, ouzhpenn ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - ma ne vefe nemet ur c'hi, ur c'hazh a zo c'hoazh ; *er hat nicht nur zu viel gegessen sondern auch zu viel getrunken* ! ouzhpenn kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walch'en en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha gwashoc'h 'zo, lonkañ e walch'en en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha lonkañ e walch'en zokennoc'h ! ; *nicht nur die Presse, sondern auch das Fernsehen hat über das Ereignis berichtet*, muiget ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ha gwelloc'h 'zo, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud hag ar skinwel zokennoc'h.

sondern² V.k.e. (hat gesondert) : **1.** didoueziañ, dibab, diforc'hiñ, dispartiañ ; **2.** [dre skeud.] *die Spreu vom Weizen sondern*, dispartiañ ar bleud diouzh ar brenn, lakaat disparti etre an ed hag an dreog, dibab ar c'holo diouzh ar greun, lakaat diforc'h etre ar pezh 'zo gwir hag ar pezh 'zo faos, diforc'hiñ ar wirionez diouzh ar gaou.

V.em. : **sich sondern** (hat sich (t-rt) gesondert) : dispartiañ, en em zistagañ, diforc'h, diforc'hiñ, tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, chom pell diouzh darempred an dud.

sonders Adv. : *samt und anders*, holl gwitibunan.

Sondernummer b. (-,-n) : niverenn dreistordinal b.

Sonderpreis g. (-es,-e) : priz dreistordinal g.

Sonderrecht n. (-s,-e) : gwir-dreist g., brient g., dreistgwir g., gwallziforc'h g., gwir miret g.

Sonderregelung b. (-,-en) : reoliadur dibarek g., reoliadur dreistordinal g.

Sonderschule b. (-,-n) : skol deskadurezh azasaet b.

Sonderschullehrer g. (-s,-) : kelenner stummet evit an deskadurezh azasaet g.

Sonderschullehrerin b. (-,-nen) : kelennerez stummet evit an deskadurezh azasaet b.

Sonderstellung b. (-,-en) : **1.** post brientekaet g. ; **2.** post a-ziforc'h g., plas a-ziforc'h g., plas dibarek g.

Sonderstempel g. (-s,-) : siell ispisial b., kached ispisial g.

Sondertransport g. (-s,-e) : karbed dreistment g.

Sonderung b. (-,-en) : dispartiañ g., disparti g., diforc'hidigezh b., didoueziañ g., didoueziadur g., disrannadur g.

Sonderurlaub g. (-s,-e) : diskarg labour dreistordinal g., ehan labour dreistordinal g., vakañsoù dreistordinal lies.

Sondervergütung b. (-,-en) : dreistpae g.

Sonderwünsche lies. : c'hoantoù a-ziforc'h lies., c'hoantoù dreistordinal lies.

Sonderzeichen n. (-s,-) : [stlenn.] arouezenn arbennik b.

Sonderziehungsrechte lies. : [arc'hant.] gwirioù tennañ dreistordinal lies. [Special Drawing Right, SDR].

Sonderzimmer n. (-s,-) : kambr gant antre distag b., kambr gant antre prevez b.

Sonderzug g. (-s,-züge) : tren divoutin g., tren ouzhpenn g., tren dreistordinal g., tren divoas g.

Sonderzuwendungen lies. : skorenn dreistordinal b.

sondieren V.k.e. (hat sondiert) : **1.** souteal, sontañ ; **2.** *jemanden sondieren*, sellout a-dost ouzh u.b., furchal kalon u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., fuketal e kalon u.b., mont e-barzh bouzellenn u.b., sontañ u.b., souteal u.b.

Sondierung b. (-,-en) : sontadenn b., sontadur g.

Son-et-Lumière-Vorstellung b. : abadenn tan-ha-kurun b.

Sonett n. (-s,-e) : [lenn] sonedenn b., soned g.

Sonettidichter g. (-s,-) : [lenn] sonedenour g., sonedour g.

Song g. (-s,-s) : kanaouenn b., kanenn b., son b., sonenn b.

Sonnabend g. (-s,-e) : Sadorn g., disadorn, sadornvezh g., sadornvezhiad g. ; *am Sonnabend*, beb Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *heute haben wir Sonnabend*, *heute ist Sonnabend*, hiziv emañ ar Sadorn, ar Sadorn 'zo hiziv, hiziv emaomp ar Sadorn, deuet eo ar Sadorn ; *bis Sonnabend*, kenavo disadorn, ken disadorn, a-benn disadorn ; *er hat sich seit letztem Sonnabend nicht blicken lassen*, n'eo ket bet gwelet abaoe ar Sadorn diwezhañ, n'eo ket bet gwelet abaoe disadorn ; *am nächsten Sonnabend*, **a)** ar Sadorn kentañ, ar Sadorn all ; **b)** disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *nächsten Sonnabend, kommenden Sonnabend*, disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *jeden Sonnabend*, bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *einen ganzen Sonnabend*, un devezh Sadorn a-bezh g., ur sadornvezh a-bezh g., ur sadornvezhiad a-bezh g. ; *Sonnabend in einer Woche*, disadorn penn sizhun, disadorn a-benn eizhtez ; *am Sonnabend dem 16.* (*sechzehnten*)

November, am Sonabend, den 16. (sechzehnten) November, d'ar Sadorn c'hwezek a viz Du ; ihre Heirat fand am Sonabend vorher statt, hec'h eured a oa d'ar Sadorn a-raok ; er ist bis zum nächsten Sonabend geblieben, chomet e oa betek ar Sadorn war-lerc'h ; an einem Sonabend, un devezh Sadorn, ur sadornvezh ; an jenem Sonabend, d'ar Sadorn-se, ar sadornvezh-se, er Sadorn-se ; an diesem Sonabend haben wir eine wahre Sintflut erlebt, aze e oa bet ur sadornvezh dour, aze e oa bet ur sadornvezhiad glav.

Sonabendmittag g. (-s,-e) : *am Sonabendmittag, Sonabendmittag, disadorn da greisteiz ; am Sonabendmittag, jeden Sonabendmittag, d'ar Sadorn da greisteiz, ar Sadorn da greisteiz.*

Sonabendmorgen g. (-s,-) : *an einem Sonabendmorgen, ur sadornvezh vintin, ur sadornvezh da veure ; am Sonabendmorgen, Sonabendmorgen, disadorn vintin, disadorn veure, disadorn ar beure ; am Sonabendmorgen, jeden Sonabendmorgen, d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin.*

Sonabendnachmittag g. (-s,-e) : *am Sonabendnachmittag, Sonabendnachmittag, disadorn goude kreisteiz ; am Sonabendnachmittag, jeden Sonabendnachmittag, d'ar Sadorn goude kreisteiz, ar Sadorn goude kreisteiz.*

Sonabendnacht b. (-,-nächte) : *disadorn da noz ; jede Sonabendnacht, d'ar Sadorn da noz.*

sonabendnachts Adv. : *d'ar Sadorn da noz.*

sonabends Adv. : *bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; sonabends wird hier Markt abgehalten, bep Sadorn e vez dalc'het ar marc'had amañ.*

sonabendvormittags Adv. : *d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin.*

Sonne b. (-,-n) : **1.** heol g., Heol g., lagad an heol g., lagad an deiz g., [dre fent] kantol b., poch-tan g. ; *die Wirkung von Sonne und Mond auf die Gezeiten, levezon an Heol hag al Loar war an tre hag al lanv b. ; sich entgegen der Sonne drehen, treiñ en eskemm d'an Heol, treiñ en tu kontrol d'an Heol ; die Sonne geht auf, sevel a ra an heol ; die Sonne steigt, pignat a ra an heol ; die Sonne sinkt, diskenn a ra an heol, izelaat a ra an heol ; die Sonne geht unter, mont a ra an heol da guzh, mont a ra an heol dindan guzh, darev eo an heol da guzhat, mont a ra an heol da guzhat, mont a ra an heol d'e wele, mont a ra an heol da gousket, emañ an heol o serriñ e lagad, P. erru eo izel ar gantol ; die Sonne ist im Meer versunken, aet eo an heol en dour, splujet eo an heol er mor ; die glühenden Farben der im Meer versinkenden Sonne, livioù tan ar c'huzh-heol o splujañ er mor lies. ; die Sonne wandelt ihre Bahn, mont a ra an heol gant e hent, ober a ra an heol e dro, an heol a ya en e roud, an heol a gerzh en oabl ; die Sonne steht niedrig, izel emañ an heol ; die Sonne steht tief am Horizont, emañ an heol war rizenn an dremmwel ; die Sonne scheint, parañ a ra an heol, dispak eo an heol, heol a zo, lugern a zo gant an heol ; die Sonne scheint trübe, toull eo an heol, ur banne heol a zo nemetken, an heol a zo lagad bleiz gantañ, digar eo an heol ; eine dunkle Wolke verdeckte die Sonne, ur waskadenn zu a guzhe an heol, mouchet e oa an heol gant ur waskadenn zu ; die Sonne scheint klar,*

dispak eo an heol, dispak eo lagad an heol ; die Sonne dringt durch einen Spalt in den Wolken, parañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, tarzhañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, luc'hañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, emañ ar marc'h glas o sevel e lost ; die Sonne bricht aus den Wolken, tarzhañ (diflukañ) a ra an heol a-douez ar c'houmoul, tarzhañ (diflukañ) a ra an heol a-vetoù ar c'houmoul, dispakañ a ra an heol ; die erste Sonne wird den Regen vertreiben, pa zeuio an heol da tarzhañ e raio d'ar glav tarzhañ ; die Sonne versteckt sich hinter Wolken, kuzhet eo an heol e-touez ar c'houmoul, n'en deus ket savet an heol e vec'h, mouchañ a ra an heol, moug eo an heol ; die Sonne durchschien das Zimmer, goulaouet e voe ar sal gant splannder an heol, parañ a reas an heol er gambr, strinkañ a reas an heol e splannder er gambr ; die Sonne strömt Wärme aus, fennañ a ra an heol e dommder, skuilhañ a ra an heol e dommder, an heol a skuilh gor ; in der Sonne, ouzh an heol, en heol, ouzh gwrez an heol, dindan lagad an deiz, e-kreiz an heol ; die Sonne bringt die Ernte zum Reifen, meürin a ra an heol an eost, hañviñ a ra an eost, azviñ a ra an eost gant anal an hañv, an heol a ra d'an eost azviñ ; die Sonne blendet, trelañ a ra an heol, dallañ a ra an heol, trellet (dallet, brumennet) e vez an daoulagad gant an heol ; Hof um die Sonne, rod-heol b., kelc'h Heol g., rodenn-heol b. ; die Sonne hat einen Hof, kelc'hiet eo an heol, ur c'helc'h (ur rod, ur rodenn, ul lizenn) a zo en-dro d'an heol, ur c'helc'h (ur rod, ur rodenn, ul lizenn) a zo war an heol, ur c'helc'h (ur rod, ur rodenn, ul lizenn) a zo deuet en-dro d'an heol ; unter der Glut der Sonne, in der prallen Sonne, en heol splann, dre (en, ouzh an, dindan an) heol tomm, dindan an heol berv, e gwrez (e gor) an heol, e lagad an heol, en heol pik, dindan nerzh an heol, dindan gor an heol, e-kreiz an heol, edan un heol poazhus ; vernebelte Morgensonne, heol ar miliner g. ; der Sonne aussetzen, in die Sonne stellen, heoliañ, dispakañ an heol ; in der Sonne liegen, in der Sonne braten, tommheoliañ, heoligañ, ober kofig rous, rouzañ, chom da rouzañ en heol, ober kof rous, rouzañ e vegel, c'hoari krampouezh war an aod, bezañ o tommañ e-kreiz an heol, bezañ e baradoz ar gwrac'hed, heoliañ ; in der Sonne warm werden, heoliañ ; von der Sonne gebräunt, erru rouz, rouzet, rouzet evel ur c'hwil, kramennet, kramennek e groc'henn, losket gant an heol, duet e zremm gant an heol, erru du e groc'henn gant an heol, spelc'het, skarnilet, arnevet ; vor der Sonne Schutz suchen, mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn ; sich (t-r) vor der Sonne schützen, a) mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn ; b) lakaat dienn heol war e gorf ; die Bäume bieten Schutz vor der Sonne, disheoliañ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, teurel a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ziwall diouzh an heol ; es regnet und die Sonne scheint, emañ an heol o parañ hag ar glav o kailharañ, emañ an diaoul o pilat e wreg ; die Sonne sticht, die Sonne brennt, skaotañ a ra an heol, leskidik (grizias, berv, suilh, tomm-grizias, tomm-lor, poazhus) eo an heol, tomm devet eo an heol, poazhañ a ra an heol,

heol suilh a zo, an heol a sko a-darzh (a-sonn, a-blom) war hor pennoù, kraziañ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, pilat a ra an heol, pokat a ra an heol àr glopenn an dud ; *die Sonne sendet ihre Strahlen aus*, strinkañ a ra an heol e vannoù grizias, tarzhañ a ra an heol, saezhenniñ a ra an heol, o terriñ e c'houzoug emañ an heol ; *es ist angenehm, bei Sonne spazieren zu gehen*, ebat e vez pourmen pa vez heol ; *es gibt nichts Neues unter der Sonne*, n'eus netra a nevez war an tamm douar patatez-mañ, n'eus netra a nevez dindan tro an heol, n'eus netra a nevez dindan an Neñv, n'eus nevezded ebet dindan an heol ; *rote Sonne*, heol fuloret g.

2. *du stehst mir in der Sonne*, em gouloù emañ, war va hent emañ ; *an die Sonne kommen*, dont da vezañ anat d'an holl (anavezet gant an holl), bezañ embannet war ar groaz (embannet d'ar seizh avel), bezañ roet da c'houzout, bezañ diskuliet ; *ans Licht der Sonne bringen*, diskuliañ, reiñ da c'houzout, brudañ, reiñ avel (anaoudegezh) eus udb, lakaat anat d'an holl (a-wel d'an holl), diskouez splann hag anat d'an holl, diskouez anat d'an holl, embann war ar groaz, embann d'ar seizh avel ; *Platz an der Sonne*, aezamant er vuhez g., doare ebat g. ; *die Sonne bringt es an den Tag*, abred pe ziwezhat e vo tennet ar c'hazh a-zindan ar gwele, pig pe vran a gan, abred pe ziwezhat e vo roet avel d'ar c'had ; *es ist nichts so fein gesponnen, es kommt doch endlich an die Sonnen*, ul lagad a zo hag a wel pep tra - pig pe vran a gan - pig pe vran a ouezo - en don eus ar puñs kuzhet, ar wirionez a vezo laosket - nend eus tra ken kuzhet ha na anavezor un deiz.

3. arouezkel'h g., zodiak g. ; *die Häuser der Sonne*, lodennoù an arouezkel'h lies., kambrou-an-Heol lies., daouzek rann an arouezkel'h lies. ; [mojenn., polit., tu dehou pellañ] *schwarze Sonne*, rod-heol b., heol du g.

4. [tekn.] heureuchin da skarzhañ (da garzhañ) ar siminalioù g.

5. [tekn.] parabolenn dommañ g.

sonnen V.k.e. (hat gesont) : heoliañ, lakaat en heol, dispakañ en heol.

V.em. : **sich sonnen** (hat sich (t-rt) gesont) : **1.** ober grallig en heol, tommheoliañ, heoliañ, heoligañ, sorañ, bezañ o tommañ e-kreiz an heol, bezañ e baradoz ar gwrac'hed ; **2.** *sich in seinem Ruhm sonnen*, kousket war al lore.

Sonnenanbeter g. (-s,-) : [dre skeud.] karour an heol g., karer an heol g., den troet gant an heol g., paotr an heol g.

Sonnenanbeterin b. (-,-nen) : [dre skeud.] karouez an heol b., karerez an heol b., plac'h troet gant an heol b., plac'h an heol b.

Sonnenaufgang g. (-s,-aufgänge) : sav-heol g., tarzheol g. ; *von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang*, eus ar sav-heol da guzh-heol, adalek sav-heol betek kuzh-heol, a-sav-heol d'ar c'huzh-heol, eus an eil sklêrijenn d'eben, etre an div sklêrijenn, etre daou benn an deiz, etre daou benn an devezh, eus gouloù-deiz da serr-noz, adal gouloù-deiz betek serr-noz, eus an eil heol d'egile ; *warum wollt ihr so früh vor Sonnenaufgang aufbrechen ?* da betra mont en hent keit-mañ a-raok an deiz ? ; *beim Sonnenaufgang*, da vare sav-heol, da sav an deiz, da c'houloù-deiz, kerkent (kenkent) ha gouloù-deiz, kerkent

(kenkent) ha tarzheol an deiz, war-dro ar pellgent ; *morgen beim Sonnenaufgang*, warc'hoazh da c'houloù-deiz, warc'hoazh da darzh an deiz.

Sonnenaustrocknung b. (-) : skarnil g., spelc'h g.

Sonnenbad n. (-s,-bäder) : **1.** heoliadenn b., tamm sorañ g. ; *ein Sonnenbad nehmen*, tommheoliañ, ober kofig rous, rouzañ, ober kof rous, rouzañ e vegel, c'hoari krampouezh war an aod, bezañ e baradoz ar gwrac'hed, heoliañ, heoligañ ; **2.** solariom g., heolienn b.

sonnenbaden V.gw. (anv-verb hag anv-gwan verb nemetken, rannadus : hat sonnengebadet) : tommheoliañ, heoliañ, heoligañ, sorañ, bezañ e baradoz ar gwrac'hed.

Sonnenbahn b. (-,-en) : kelc'h tro an Heol b., kelc'h trova g. ; *scheinbare jährliche Sonnenbahn*, ekliptik g.

Sonnenball g. (-s) : boul an Heol b.

Sonnenbank b. (-,-bänke) : **1.** bank rouzañ g. ; **2.** solariom g.

sonnenbeglänzt ag. / **sonnenbeschiene** ag. : sklêrijennet gant an heol, heoliet, heoliek, alaouret gant an heol.

Sonnenbestrahlung b. (-) : heoliadur g., heoliadenn b.

Sonnenbild n. (-s) : spektr an Heol g., skalfad an Heol g.

Sonnenblende b. (-,-n) : erien g., disheolier g.

Sonnenblendscheibe b. (-,-n) : [kirri-tan] disheolier g.

Sonnenblick g. (-s,-e) : skin an heol g., bann an heol g., terenn an heol b., gwazhenn an heol b., skeul an heol b., saezhenn heol b. / stuc'henn an heol b. / lagadenn an heol b. (Gregor).

Sonnenblume b. (-,-n) : [louza.] tro-heol g.

Sonnenblumenöl n. (-s) : [kegin.] eoul tro-heol g.

Sonnenbrand g. (-s,-brände) : gratadenn-heol b., gor-heol g., krazadenn b., taol-heol g. ; *ich habe einen Sonnenbrand bekommen*, me a zo kroget an heol ennon, paket em eus ur c'hratadenn-heol, tapet em eus ur grazadenn, tapet em eus an heol, paket em eus un taol-heol.

Sonnenbräune b. (-) : kramenn b., rouster g., skarnil g., spelc'h g., spelc'h an hañv g., kramenn an hañv b., rouster an hañv g., kramenn-eost b. ; *seine Sonnenbräune verblasst*, emañ o tirouzañ.

Sonnenbrille b. (-,-n) : lunedeier-heol lies., lunedoù-heol lies.

Sonnencreme b. (-,-s) : dienn heol g., dourenn-rouzañ b.

Sonnendach n. (-s,-dächer) : **1.** stign g., apoueilh g., baled g., doublet g., velom g., telt g. ; **2.** [kirri-tan] toenn-red b.

Sonnendeck g. (-s,-s) : [merdead.] pont heoliañ g.

Sonnendurchbruch g. (-s,-durchbrüche) : bravadenn b., fraeshaenn b., kaeradenn b., sklaeraenn b., splannadenn b., tavadenn b., spanaenn b., spisadenn b.

Sonneneinstrahlung b. (-) : heoliadur g.

sonnenempfindlich ag. : kizidik ouzh an heol.

Sonnenenergie b. (-) : gremm an heol g., energiezh an heol b., gremm diwar an heol g., energiezh diwar an heol b., gremm heol g., energiezh heol b., heoldredan g.

Sonnenferne b. (-) : [stered.] pellheolvan g., afelienn b.

Sonnenfinsternis b. (-,-se) : gwaskadenn war an Heol b., fallaenn war an Heol b., fallaenn heol b., marv-heol g., mougadenn en Heol b., moug-heol g.

Sonnenfisch g. (-es,-e) : [loen.] yar-vor b.

Sonnenfleck g. (-s,-e) / **Sonnenflecken** g. (-s,-) : 1. tarch heol g., tarch war an Heol g. ; 2. *Sonnenflecke*, takadoù heol lies., takadoù sklêrijennet lies. ; 3. pikoù-panez lies., pikoù-brenn lies., brizhennoù lies., brizhelloù lies., lentiligoù lies., brenn-Yuzaz g.

sonnengebräunt ag. : rouzet gant an heol, rouzet evel ur c'hwil, rous evel ur c'hwil-derv, rous evel ur c'hwil, rous evel ur c'had, kramennet, kramennek, losket gant an heol, duet e zremm gant an heol, erru du e groc'hen gant an heol, spelc'het, skarnilet, arnevet, skarnilek, karnet edan an heol, erru rous.

Sonnengeflecht n. (-s,-e) : [korf.] pleksus neurovejetativel ar c'hof g., plezhad nervstruzhel ar c'hof b., plezhad ar poullkreuz g.

Sonnenglanz g. (-es) : splann der an heol g., sked an heol g.

Sonnenglas n. (-es,-gläser) : gwer duet str.

Sonnenglut b. (-) : fo an heol g., gwrez an heol b., nerzh an heol g., gor an heol g., heol berv g.

Sonnengott g. (-s) : [mojenn.] Foebus g., doue heolel g.

sonnenhaft ag. : heñvel ouzh an Heol, kar d'an Heol.

sonnenhell ag. : 1. sklêrijennet gant an heol, heoliet, heoliek ; 2. [dre astenn.] sklaer evel an heol, sklaer evel an deiz, sklaer evel al loar, splann evel al loar, sklaer evel dour feunteun, sklaer evel dour stivell, sklaer evel dour bev, sklaer evel dour-sav, anat, splann, peursklaer, sklaer-bev, flamm evel an heol, lintrus evel an heol, lugernus evel an heol, skedus evel an heol, splann evel an heol.

Sonnenhitze b. (-) : gwrez an heol b., fo an heol g., nerzh an heol g., gor an heol g., heol berv g. ; *die Sonnenhitze lässt nach*, terriñ a ra da nerzh an heol, emañ nerzh an heol o terriñ.

Sonnenhof g. (-s,-höfe) : rod-heol b., kelc'h en-dro d'an Heol g., rodenn-heol b.

Sonnenhöhe b. (-) : uhelder an heol g.

Sonnenjahr n. (-s,-e) : bloavezh heol g.

Sonnenkäfer g. (-s,-) / **Sonnenkalb** n. (-s,-kälber) : [loen.] c'hwilg-Doue g., bivig-Doue b., buoc'hig an Aotrou Doue b., buoc'h-Doue b., buoc'hig-Doue b., yarig-Doue b.

sonnenklar ag. : sklaer evel an heol, sklaer evel an deiz, sklaer evel al loar, splann evel al loar, sklaer evel dour feunteun, sklaer evel dour stivell, sklaer evel dour bev, sklaer evel dour-sav, anat, splann, peursklaer, sklaer-bev, flamm evel an heol, lintrus evel an heol, lugernus evel an heol o parañ, skedus evel an heol, splann evel an heol.

Sonnenkollektor g. (-s,-en) : [tekn.] kaptor heolel g., kellig fotovoltæk b.

Sonnenkönig g. (-s) : [istor] Roue-Heol g.

Sonnenkorona b. (-) : kurunenn an Heol b.

Sonnenkörper g. (-s,-) : astr heñvel ouzh an Heol g.

Sonnenkraftwerk n. (-s,-e) : kreizenn heoldredan b.

Sonnenkugel b. (-) : boul an Heol b.

Sonnenlauf g. (-s) : redadenn an Heol b., red an Heol g.

Sonnenlicht g. (-s) : sklêrijenn an heol b., lagad an heol g. ; *mehr Sonnennlicht in ein Zimmer hereinlassen*, divouchañ ur gambr ; *der Altar erstrahlte im Sonnenlicht*, lugerniñ a rae an aoter gant an heol.

Sonnenlichtverfahren n. (-s) : [mezeg.] heolvezegiezh b., heolgurañ g.

Sonnenlichtsphäre b. (-) : luc'hgelc'h g.

sonnenlos ag. : diheol, disheol.

Sonnenlosigkeit b. (-) : diheol g.

Sonnenmesser g. (-s,-) : heolventer g., heliometr g.

Sonnennähe b. (-) : nesheolvan g., perihelienn b., poent tostañ d'an heol g.

Sonnenoberfläche b. (-) : luc'hgelc'h g.

Sonnenofen g. (-s,-öfen) : [tekn.] forn heoldredan b.

Sonnenöl n. (-s,-e) : dourenn-rouzañ b., dienn heol g.

Sonnenpaddel n. (-s,-) : panell heoldredan b., panell fotovoltæk b.

Sonnenphotosphäre b. (-) : luc'hgelc'h g.

Sonnenquadrant g. (-en,-en) : horolaj-heol g., eurier-heol g., kadran-heol g., kalandar g.

Sonnenrad n. (-s,-räder) : rod-heol b.

sonnenreich ag. : heoliet, heoliek.

Sonnenröschen n. (-s,-) : [louza.] roz-roc'h str. [*Helianthemum*].

Sonnenscheibe b. (-) : kant skedus an heol g., lagad an heol g., kantenn an heol b. ; *rote Sonnenscheibe*, heol fuloret g.

Sonnenschein g. (-s) : 1. sklaer an heol g., sked an heol g., skleur an heol g., sklaerder an heol g., sklêrijenn an heol b., lagad an heol g. ; *im Sonnenschein*, ouzh an heol, dindan lagad an deiz, dindan lagad an heol ; *es ist angenehm, bei Sonnenschein spazieren zu gehen*, ebat e vez pourmen pa vez heol ; *feiner Staub tänzelt im Sonnenschein*, gwelet e vez poultrennoùigoù o tañsal e bannoù an heol, gwelet e vez eufl o plavañ e bannoù an heol ; 2. [kr-l] *auf Regen folgt Sonnenschein*, n'eus koumoulenn ebet hag a c'hellfe padout da viken - neñv koumoulet, avel krinet, gwreg kozh kinklet ne badont ket - n'eus droug (n'eus bec'h) ebet a bad bepred - a bep seurt amzer en devez an den - an deiz hizv gwech a zegas un dra hag a ya gant warc'hoazh - war-lerc'h ar glac'har e teu al levez - goude an enkreiz e teu levez - goude an daeroù e teu ar c'hoarzh - ar glac'har a dro e levez - padout a ra ar vuhez hiroc'h eget ar boan - an eil amzer a vev an all - pa deuy an heol da darzhañ, e ray d'ar glav karzhañ - biskoazh glav n'eus graet na davfe, nag avel greñv na gouezhfe - netra re morse n'en deus padet pell - war-lerc'h an triñchin e teu ar pour.

Sonnenscheindauer b. (-) : heoliadur g.

Sonnenschirm g. (-s,-e) : disheolier g.

Sonnenschirmstrebe b. (-,-n) : gwalenn disheolier b.

Sonnenschutz g. (-es) : 1. disheolier g. ; 2. gwaskedenn b., gwasked g. ; *breitkrepelige Hüte bieten einen guten Sonnenschutz*, togoù ledan a daol gwaskedenn ; 3. dienn heol g., dourenn-rouzañ b.

Sonnenschutzblende b. (-,-n) : disheolier g.

Sonnensegel n. (-s,-) : stign g., apoueilh g., baled g., doublet g., velom g., telt g.

Sonnenseite b. (-) : tu-heol g., tu troet ouzh heol kreisteiz g., dinaou durc'haet d'ar c'hreisteiz g.

Sonnenspektrum n. (-s) : spektr an Heol g., skalfad an Heol g.

Sonnenstand g. (-s,-stände) : lec'hiadur an Heol g.

Sonnenstich g. (-s,-e) : 1. gratadenn-heol b., gor-heol g., krazadenn b., taol-heol g. ; *ich habe einen Sonnenstich bekommen*, me a zo kroget an heol ennon, paket em eus ur c'hratadenn-heol, tapet em eus ur grazadenn, tapet

em eus an heol, paket em eus un taol-heol ; **2.** [dre skeud.] *einen Sonnenstich haben*, mankout ur berv d'an-unan, c'hoari gant e voned, kaout kraked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ e spered gant an-unan, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ul loaiaid d'an-unan, bezañ droch, bezañ pampes, bezañ laban, bezañ sot-nay, bezañ sot-pik, bezañ panenn, bezañ tapet war ar portolof, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad.

Sonnenstillstand g. (-s,-stillstände) : goursav-heol g.

Sonnenstrahl g. (-s,-en) : skin an heol g., bann an heol g., terenn an heol b., gwazhenn an heol b., andenn an heol b., gwazhenn heol b., bann-heol g., skeul an heol b., skinenn heol b., saezhenn heol b. / stuc'henn an heol b. / lagadenn an heol b. (Gregor) ; *die ersten Sonnenstrahlen erobern nach und nach das Innere des Hauses*, tamm-ha-tamm e vez leuniet an ti gant kentañ bannoù an heol lies. ; *Widerspiegelung der Sonnenstrahlen im Wasser*, distaol skedus gouloù an heol en dour g. ; *die Sonnenstrahlen streichelten sanft seine Haut*, bannoù an heol a floure e groc'hen.

Sonnenstrahlung b. (-) : skinadur an Heol g., skinerezh an Heol g.

Sonnensturm g. (-s,-stürme) : stourm gwarellec'h g.

Sonnensystem n. (-s,-e) : koskoriad an Heol g.

Sonntag g. (-s,-e) : devezh heol g. ; *Sonntage*, devezhioù amzer vrav lies.

Sonnentau g. (-s) : [louza.] rozansoliz g.

Sonnenuhr b. (-,-en) : horolaj-heol g., eurier-heol g., kadran-heol g., kalendar g.

Sonnenuhrzeiger g. (-s,-) : gwalenn an horolaj-heol b., barrennig an eurier-heol b.

Sonnenuntergang g. (-s,-untergänge) : kuzh-heol g., kuzh an deiz g. ; *bei Sonnenuntergang*, pa vez an heol o vont da guzh, da vare ar c'huzh-heol ; *von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang*, eus ar sav-heol d'ar c'huzh-heol, adalek sav-heol betek kuzh-heol, a-sav-heol d'ar c'huzh-heol, etre daou benn an deiz, etre daou benn an devezh, eus an eil sklêrijenn d'eben, etre an div sklêrijenn, eus gouloù-deiz da serr-noz, eus an eil heol d'egile ; *wenn beim Sonnenuntergang der Horizont wolkenlos ist, bedeutet das schönes Wetter für morgen*, mar sav an heol e vec'h (e vec'h a goulmoul) e vo brav warc'hoazh, mar sav an heol e vec'h (e vec'h a goulmoul) e vo amzer gaer warc'hoazh ; *wir werden vor Sonnenuntergang abreisen*, mont a raimp kuit a-raok kuzh-heol.

sonnenverbrannt ag. : rouzet gant an heol, rouzet evel ur c'hwil, kramennet, kramennek, losket gant an heol, duet e zremm gant an heol, erru du e groc'hen gant an heol, spelc'het, karnet, disec'het gant an heol.

Sonnenwärme b. : gwrez an heol b., nerzh an heol g.

Sonnenwelt b. (-) : koskoriad an Heol g.

Sonnenwende b. (-,-n) : **1.** goursav-heol g., goursav g. ; *Wintersonnenwende*, goursav-heol ar goañv g. ; **2.** [louza.] louzaouenn-ar-gwenaennoù b.

Sonnenwind g. (-s) : avel heolel g., avel steredel g., buared g.

Sonnenwolke b. (-,-n) : kog-heol g. [*liester kogoù-heol*].

Sonnenzeit b. (-) : eur diouzh an heol b., eur an heol b. ; *es ist elf Uhr Sonnenzeit*, unnek eur heol eo, unnek eur d'an heol eo ; *nach der Sonnenzeit ist es Mittag*, kreisteiz eo diouzh an heol.

Sonnenzyklus g. (-,-zyklen) : trovezh an Heol b.

sonnig ag. : **1.** heoliek, heoliet, ... heol ; *ein sonniger Tag*, un devezh heol g., un devezhiad heol g., un devezh amzer brav-Doue g. ; *an einem schönen sonnigen Tag*, dre un devezh eus ar re gaerañ ; *ein sonniger Strand*, un draezhenn heoliek b., un draezhenn heoliet b. ; *groß ist im Winter die Sehnsucht nach den sonnigen Tagen des Sommers*, d'ar goañv e vez keuz hag ezeved d'an deizioù heol ; *ein sonniges Plätzchen*, un heolienn b., un heoligenn b., baradoz ar gwrac'hed g. ; **2.** *ein sonniges Gemüt haben*, bezañ gae (seder, drant, bagol, dibreder).

Sonnseite b. (-) : [Bro-Suis, Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] tu troet ouzh heol kreisteiz g., dinaou durc'haet d'ar c'hreisteiz g.

Sonntag g. (-s,-e) : Sul g., sulvezh g., sulvezhiad g., suliad g., disul ; *am Sonntag*, bep Sul, da Sul, d'ar Sul ; *am gleichen Sonntag*, ar memes sulvezh, d'ar memes sulvezh ; *ich wünsche Ihnen einen angenehmen Sonntag*, hetiñ a ran deoc'h ur sulvezh plijus, hetiñ a ran deoc'h ur sulvezh plijadurus ; *heute haben wir Sonntag*, *heute ist Sonntag*, hiziv emañ ar Sul, hiziv emaoamp ar Sul, ar Sul 'zo hiziv, deuet eo ar Sul ; *von Sonntag an, ab Sonntag*, diwar zisul, adalek disul ; *bis Sonntag sind wir damit fertig*, prest e vo ac'hanen da zisul, a-benn disul e vo prest ; *bis Sonntag*, kenavo disul, ken disul, a-benn disul ; *er hat sich seit letztem Sonntag nicht blicken lassen*, n'eo ket bet gwelet abaoe ar Sul diwezhañ, n'eus bet gwelet liv ebet anezhañ abaoe disul ; *letzten Sonntag*, disul tremenet, disul diwezhañ ; *am nächsten Sonntag, a)* ar Sul kentañ, ar Sul all ; *b)* disul all, disul nesañ, disul kentañ, disul a zeu, disul o tont, disul tostañ, a-benn disul ; *nächsten Sonntag, kommenden Sonntag*, disul kentañ, disul nesañ, disul a zeu, disul o tont, disul tostañ, a-benn disul ; *am Sonntag der übernächsten Woche*, disul war-lerc'h, disul a-benn pemzektez ; *am Sonntag voriger Woche*, disul a-raok, disul diwezhañ, disul tremenet ; *jeden Sonntag*, bep Sul, da Sul, d'ar Sul ; *einen ganzen Sonntag*, un devezh Sul a-bezh g., ur sulvezh a-bezh g., ur suliad a-bezh g., ur sulvezhiad a-bezh g. ; *Sonntag in einer Woche*, disul penn sizhun, disul a-benn eizhtez ; *am Sonntag dem 16. (sechzehnten) November, am Sonntag, den 16. (sechzehnten) November*, d'ar Sul c'hwezek a viz Du ; *an jenem Sonntag*, d'ar Sul-se, ar sulvezh-se ; *ihre Heirat fand am Sonntag vorher statt*, hec'h eured a oa d'ar Sul a-raok ; *er ist bis zum nächsten Sonntag geblieben*, chomet e oa betek ar Sul war-lerc'h ; *er arbeitet jeden Tag, abgesehen von den Sonntagen*, labourat a ra bemdez nemet da Sul ; *manche Sonntage*, sulvezhiannoù lies. ; *letzten Sonntag sind wir spazieren gegangen*, disul diwezhañ e oamp bet o pourmen ; *an einem Sonntag*, un devezh Sul, ur sulvezh ; *an diesem Sonntag haben wir eine wahre Sintflut erlebt*, aze e oa bet ur sulvezh dour, aze e oa bet ur sulvezhiad glav ; *an*

Sonn- und Festtagen, da Sul ha d'an deizioù gouel, e-kerzh ar sulvezhioù hag an devezhioù gouel, Sul-ouel, Sul-gouel, da Sul ha da ouel ; *an Wochen-, Sonn- und Festtagen arbeiten*, labourat Sul-ouel-pemdez, labourat Sul ha gouel hag oberad ; *der Palmsonntag*, Sul al Lore g., Sul ar Beuz g., Sul ar Bleunioù g., ar Sul-Bleunioù g., Sul-al-Lard g., ar Sul-Ened g. ; *der weiße Sonntag*, Sul ar C'hasimodo g., Sul ar C'hozh Podoù g. ; *der Pfingstsonntag*, ar Pantekost g., ar Sul-Gwenn g. ; *der Sonntag Septuagesima*, Sul ar Seizh-Sizhun g., Sul Tad-Kozh al Lard g., Kentañ Sul al Lard g., Sul-al-Lard g., Sul ar Puch g., Sul ar Peuz g., Sul ar Puch-Dibuch g., Sul ar Peuzdibuez g. ; *der Sonntag Sexagesima*, Sul Tad al Lard g., Sul an Dibuch g., Sul ar Peuzlard g. ; *der Ostersonntag*, ar Sul Fask g. ; *am Ostersonntag*, da Sul Fask.

Sonntagabend g. (-s,-e) : *am Sonntagabend*, *Sonntagabend*, disul d'abardaez, d'ar Sul d'abardaez, d'ar Sul da noz ; *an einem Sonntagabend*, ur sulvezh d'abardaez ; *jeden Sonntagabend*, bep Sul da bardaevezh.

sonntagabends Adv. : d'ar Sul d'abardaez, d'ar Sul da noz.

sonntägig ag. : suliek, eus ar Sul, ... Sul.

sonntäglich ag. : ... Sul, suliek, evel d'ar Sul, evel da Sul ; *sonntäglich angezogen*, gwisket evel da Sul, gwisket evel d'ar Sul, stipet evel da Sul, stipet evel d'ar Sul, an dilhad Sul gantañ, en e zilhada Sul, en e zilhada suliek, war e sulieg ; *sich sonntäglich anziehen*, lakaat Sul, en em wiskañ war e sulieg, mont war e sulieg.

Sonntagmittag g. (-s,-e) : *am Sonntagmittag*, *Sonntagmittag*, disul da greisteiz ; *am Sonntagmittag*, *jeden Sonntagmittag*, d'ar Sul da greisteiz, ar Sul da greisteiz.

Sonntagmorgen g. (-s,-) : *an einem Sonntagmorgen*, ur sulvezh vintin, ur sulvezh da veure ; *am Sonntagmorgen*, *Sonntagmorgen*, disul vintin, disul veure, disul ar beure ; *am Sonntagmorgen*, *jeden Sonntagmorgen*, d'ar Sul beure, ar Sul beure, d'ar Sul vintin, ar Sul vintin.

Sonntagnachmittag g. (-s,-e) : *am Sonntagnachmittag*, *Sonntagnachmittag*, disul goude kreisteiz ; *am Sonntagnachmittag*, *jeden Sonntagnachmittag*, d'ar Sul goude kreisteiz, ar Sul goude kreisteiz.

Sonntagnacht b. (-,-nächte) : disul da noz ; *jede Sonntagnacht*, d'ar Sul da noz.

sonntagnachts Adv. : d'ar Sul da noz.

sonntags Adv. : bep Sul, da Sul, d'ar Sul ; *sonntags wird hier Markt abgehalten*, bep Sul e vez dalc'het ar marc'had amañ.

Sonntagsandacht b. (-,-en) : [relij.] ofis ar Sul g.

Sonntagsarbeit b. (-) : labour Sul g. ; *Sonntagsarbeit*, *nichtige Arbeit*, labour Sul, labour null.

Sonntagsdienst g. (-es,-e) : servij Sul g., servij diouzh tro d'ar Sul g.

Sonntagsfahrer g. (-s,-) : [dre fent] tamm bleiner g., bleiner Sul b., bleiner landrammus g.

Sonntagsfahrer b. (-,-nen) : [dre fent] tamm bleinerez g., bleinerez Sul b., bleinerez landrammus b.

Sonntagsfrage b. (-,-n) : sontadeg diwar-benn soñj an dud e-keñver ar votadegoù b.

Sonntagsgebot n. (-s) : [relij.] lezenn ar Sul b.

Sonntagsgesicht n. (-s,-er) : aer a laouenidigezh g., neuz-dremm laouen b.

Sonntagsgottesdienst g. (-es,-e) : oferenn ar Sul b. ; *dem Sonntagsgottesdienst fernbleiben*, mont da oferenn sant Tremen.

Sonntagsjäger g. (-s,-) : tamm chaseour g., brizhchaseour g., krakchaseour g.

Sonntagskind n. (-s,-er) : chañser g. ; *ein Sonntagskind sein*, kaout un dorn a chañs, bezañ ar vout gant an-unan, bezañ ar rod vras o treiñ a-du gant an-unan, bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, bezañ un den chañsus, bezañ chañsus, bezañ ar mel o tiverañ war an-unan.

Sonntagskleider lies. : dilhad Sul lies., sulieg g., dilhad suliek lies. ; *seine Sonntagskleider anziehen*, lakaat Sul, mont war e sulieg, en em wiskañ war e sulieg.

Sonntagsrede b. (-,-n) : [dre fent] sergon g., prezegenn doull b.

Sonntagsruhe b. (-) : diskuizh ar Sul g., mirerezh ar Sul g.

Sonntagsstaat g. (-es) : dilhad Sul lies., sulieg g., dilhad suliek lies., braverioù lies. ; *im Sonntagsstaat*, en e gaerañ, en e granañ, stipet ha lipet, stipet evel da Sul, stipet evel d'ar Sul, gwisket war e sulieg, gwisket-klok, gwisket en e gaer, en e faro, gwisket evel da Sul, gwisket evel d'ar Sul, an dilhad Sul gantañ, en e zilhada Sul, gwisket gant e zilhada bravañ, gwisket kempenn ha dilastez.

sonntagvormittags Adv. : d'ar Sul beure, ar Sul beure, d'ar Sul vintin, ar Sul vintin.

sonn- und feiertags Adv. : da Sul ha d'an deizioù gouel, e-kerzh ar sulvezhioù hag an devezhioù gouel, Sul-ouel, Sul-gouel, da Sul ha da ouel.

Sonnwendfeier b. (-,-n) : gouel sant Yann g.

Sonnenwendkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] huelenn-wenn b., avron str., louzaouenn-an-draen b., louzaouenn-sant-Yann b.

sonor ag. : sonus, heglevus, dassonus, heson, skeltr, heglav.

Sonorant g. (-en,-en) : [yezh.] kensonenn heson b., kensonenn hevouezh b.

sonst Adv. : 1. peotramant, anez, e-giz-all, a-c'hiz-all, e-mod-all, mod-all, anez da se, anez-se, a-hend-all, pe anez, pe a-hend-all, panevez-se, keneve-se, a-berzh-all, evit ac'hano, a-du-arall, ken, en degouezh kontrol ; *beeilen Sie sich, sonst kommen Sie zu spät*, hastit buan peotramant e viot re ziwezhat (pe anez e viot re ziwezhat, e-giz-all e viot diwar-lerc'h, e-mod-all e viot diwar-lerc'h, anez da se e viot re ziwezhat, pe a-hend-all e viot re ziwezhat, panevez-se e viot diwar-lerc'h) ; *halt still, sonst kriegst du eins !* chom tranquil, e-giz-all e paki ! gra diouzh chom sioul, pe a-hend-all e paki ! diwall na zifretfes, peotramant e paki ! evesha a zifretañ, e-giz-all e paki ! ro peoc'h pe ez in dit ! ; *sonst nichts*, kentra, tra ken, netra ken, tra all ebet, netra mui, netra ken c'hoazh, ha netra all, ha netra ouzhpenn, setu tout, ha mat pell 'zo, ha setu eno, ha fin dre eno, ha kuit ha fin dre eno, echu dre eno, ha netra all panevez-se, la ! ; *sonst noch etwas ?* un dra all a faot deoc'h ? un dra all c'hoazh ? un dra all ho po c'hoazh ? un dra all a vefe ken ? ; *was hätte er sonst tun können ? was hätte er sonst noch machen können ?* petra en dije graet ken ? ; *wohin würde ich*

sonst gehen? da belec'h ez afen ken ? ; *sonst niemand*, hep ken all, den all ebet, den all ebet panevetañ (panevel, estregetañ, estregeto, nemetañ, nemeto), ken den nemetañ, ken den nemeto, nep den all ; *wo sonst*, pelec'h ken, e pe lec'h all ; *wenn es sonst nichts ist*, ma n'eus nemet ken dister dra (ken nebeut a dra, ken nebeut all), ma n'eus ken nemet se ; *wer sonst als ich hatte darunter zu leiden ?* da biv ken e oa da reuziñ nemet din ? ; *wer sonst könnte mir helfen ?* piv nemetañ a c'hallfe sikour ac'hanon ? piv all a c'hallfe sikour ac'hanon ? ; *wer denn sonst als er ?* piv all e vefe panevetañ ? ; *sonst nirgends, nirgendwo sonst*, neblec'h all ebet, e lec'h all ebet, e ken lec'h nemet du-hont ; *die und sonst keine !* ken plac'h nemeti n'a fell din kaout ! ; *ich kenne ihn wie sonst keiner*, gouzout a ran dioutañ gwelloc'h eget hini ; *was willst du sonst noch ?* petra a fell (a vank, a faot) dit c'hoazh ? ; *wir sollten doch jetzt lieber zu ihnen, sonst könnten sie noch die Geduld verlieren und weggehen*, deomp d'o c'havout bremañ betek-gouzout na c'hortozfent ket pelloc'h, deomp d'o c'havout bremañ rak na c'hortozfent ket pelloc'h ; *ich muss jetzt aufbrechen, sonst komme ich noch zu spät nach Hause*, gwelloc'h eo din mont d'ar gêr bremañ gant aon (en aon, rak aon) na c'hallfen ket erruout abred a-walc'h.

2. *sonst wo*, e lec'h all, en ul lec'h all ; *sonst wie*, en un doare all ; *ich hätte fast sonst was gesagt*, lavaret em dije piv oar petra.

3. ordinal, d'an ordinal, diouzh boaz, dre voaz, peurliesañ, peurvuiañ, ar fonn muiañ, ar fonn vuiañ ; *er handelt sonst nicht auf diese Weise*, n'eo ket kustum d'ober traoù seurt-se ; *wie sonst*, evel kustum, hervez kustum, evel boaz, evel pep tro, evel a ra bemdez, evel an ordinal, evel d'an ordinal ; *die Veranstaltung hatte länger gedauert als sonst*, padet e oa an abadenn hiroc'h eget kustum, padet e oa an abadenn hiroc'h eget an ordinal ; *mehr als sonst*, muioc'h eget boaz, muioc'h eget kustum, muioc'h eget an ordinal ; *größer als sonst*, mentet brasoc'h eget an ordinal.

4. *sonst ist heute*, gwechall diouzh gwechall ha hiziv diouzh hiziv.

sonstig ag. : all ; *seine sonstigen Einkommen*, e gorvooù all, e gorvoderoù all, e leveoù all ; *sonstige Ausgaben, sonstige Kosten*, dispignoù all, mizoù a bep seurt lies.

sooft stag. isurz. : bewech ma, bep gwech ma, bep tro ma, ken alies gwech ma, ken alies ha ma, kelliess ha ma, ken lies ha ma, ken lies ma, ken alies gwech ha ma, ken lies gwech ha ma, kel lies gwech ha ma, ken lies gwech ma, kel lies gwech ma, ken lies a wech ma, kel lies a wech ma, ken lies taol ha ma, kel lies taol ha ma, ken lies a daolioù ha ma, seul wech ma, seul gwech ma, ken lies tro ma, kel lies tro ma, ken alies tro ma ; *da sein Sohn sich auch dort aufhielt, konnte er ihn besuchen, sooft er wollte*, e-skeud ma oa e vab eno ivez e c'halle mont d'e gaout ken alies ha ma felle dezhañ, pa oa e vab eno ivez e c'halle mont d'e gaout ken alies ha ma felle dezhañ ; *sooft er kam, erhielt er Prügel*, kel lies gwech e teue, kel lies a daolioù a dape - kel lies tro ma teue e tape taolioù ; *man kann ihn rufen, sooft man will, er rührt sich nicht*, kaer 'zo hopal dezhañ (kaer 'zo huchal dezhañ, kaer hon eus huchal warnañ, kaer hon eus hopal warnañ, kaer hon eus choual warnañ), ne loc'h ket - kaer 'zo huchal dezhañ

(kaer hon eus huchal dezhañ, kaer hon eus choual warnañ), ne ra van ebet ouzh (evit) hor c'hlevet - arabat hon eus hopal dezhañ (arabat hon eus huchal dezhañ), ne loc'h ket ; *kommen Sie, sooft Sie nur können*, deuit liesañ ma c'hallot.

Soor g. (-s,-e) / **Soorpilz** g. (-es,-e) : [mezeg.] borb g.

Sophie b. : Sofia b.

Sophismus g. (-s, Sophismen) : seblant poelloniezh g., sofistadenn b., sofegezh g., P. remistenn b., P. risklenn b.

Sophist g. (-en,-en) : **1.** [preder.] sofist g., sofejour g. ; **2.** [gwashaus] brizhpoeillonour g., risklennour g.

Sophisterei b. (-,-en) : brizhpoeillonaj g., chipoterezh g., risklennoù lies., remistennoù lies., krakdaelerezh g.

Sophistik b. (-) : **1.** [kelennadurezh, emzalc'h] sofistouriezh b., sofejouriezh b. ; **2.** [logik] sofistoniezh b.

Sophistin b. (-,-nen) : **1.** [preder.] sofistez b., sofejurez b. ; **2.** [gwashaus] brizhpoeillonourez b., risklennourez b.

sophistisch ag. : sofistek, sofejour.

Sophokles g. : Sofokles g.

Sopran g. (-s,-e) : [sonerezh] **1.** sopranenn b. ; **2.** sopran g., sopranour g.

Sopranist g. (-en,-en) : [sonerezh] sopran g., sopranour g.

Sopranistin b. (-,-nen) : [sonerezh] sopran b., sopranourez b.

Sorbe¹ g. (-n,-n) : Sorabad g. [liester Sorabiz].

Sorbe² b. (-,-n) : [louza.] hilibet str., mar str.

Sorbentum n. (-s) : sorabadelezh b. ; [Jakub Bart-Čišinski] *wer Sorbe sein will, der soll arbeiten, damit das Sorbentum erblühe*, bezañ Sorabad a dalv strivañ start evit kas ar sorabadelezh war-raok.

Sorbet g./n. (-s,-s) / **Sorbett** g./n. (-s,-e) : [kegin.] sorbed g.

Sorbinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn sorbek b.

sorbisch ag. : **1.** sorabat ; **2.** [yezh] sorabek ; *lieber sterben als mein Sorbisch verlernen*, me a droc'ho va zeod em beg kentoc'h eget dizeskiñ ar sorabeg, gwell eo ganin mervel eget dizeskiñ ar sorabeg, mervel a rafen kent eget dizeskiñ ar sorabeg.

Sorbisch n. : sorabeg g.

Sordine b. (-,-n) : [sonerezh] sonvouger g., mougeall b.

Sorge b. (-,-n) : **1.** rec'h g., niñv g., poan-galon b., poan-spered b., bles g., glac'har g., bihanez b., enkreiz g., enkreizenn b., bec'h g., nec'h g., nec'hamant g., nec'hañs b., chal g., soursi g., preder g., prederi b., trubuilh g., strafuilh g., trabas g., tregas g., trevell g., anken b., doan b., goulit g., chif g., turlut g., chastre g., bulari g., melre g., trechal g., trefu g., tregas g., sorb g., maritell b., malañjer g., deur g., fleuskeur g., pened g., stourm g., anoaz g., torr-spered g., darbar g., diframm g., pik g. ; *verschiedene Sorgen*, lies anken ; *jemandem Sorgen bereiten*, degas bec'h d'u.b., degas chastre d'u.b., lakaat poultre e soubenn u.b., malañjeriñ u.b., kargañ war u.b., trabasat u.b., ober trabas d'u.b., darbariñ u.b., heskinañ u.b., siguriñ u.b., anoaziñ u.b., reiñ darbar d'u.b., reiñ fred d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b. ; *ihn plagt immer irgendeine Sorge*, ur stourm bennak en devez dalc'hmat, ne vez morse aes e spered, un dra bennak a vez atav o hegal outañ ; *ich mache mir Sorgen um ihn*, aon am eus na c'hoarvezfe droug gantañ ; *meine Kinder bereiten mir*

große Sorgen, soursi bras am bez gant va bugale, kalz a boan hag a soursi am bez gant va bugale, koad a-benn (darbar, mizer, d'ober, deur) am bez gant va bugale, atapi am bez gant va bugale, kavout a ran da gochañ gant va bugale, kemer a ran atapi gant va bugale, reiñ a ra va bugale blev gwenn din, nec'h (bec'h) am bez gant va bugale, enkrez am bez gant va bugale, luziasennoù am bez gant va bugale, va bugale n'eus ken nemet rouestl anezho, krog am bez gant va bugale, krog a-walc'h am bez gant va bugale, gwall grog am bez gant va bugale, kavout a ran krog gant va bugale, kavout a ran krog a-walc'h gant va bugale, kavout a ran gwall grog gant va bugale ; *das bereitet mir große Sorgen*, kement-se a ra diaez din, koad a-benn (darbar, mizer, d'ober, deur) am bez gant an dra-se, atapi am bez gant an dra-se, kemer a ran atapi gant an dra-se, kavout a ran da gochañ gant an dra-se, kavout a ran da gochañ ouzh an dra-se, ur gempenn am bez gant an dra-se, reiñ a ra an dra-se blev gwenn din, reiñ a ra an dra-se deur din, an dra-se a garg warnon, nag a bredadoù anken am bez gant an dra-se, lakaat a ran va spered gant an dra-se, prederiet-kenañ on en abeg d'an dra-se, diaes e kavan an dra-se, ur gwall reuz eo din an dra-se, kavout a ran da gochañ gant an dra-se, kavout a ran da gochañ ouzh an dra-se, luziasennoù am bez gant an dra-se, krog am bez gant an dra-se, krog a-walc'h am bez gant an dra-se, gwall grog am bez gant an dra-se, kavout a ran krog gant an dra-se, kavout a ran krog a-walc'h gant an dra-se, kavout a ran gwall grog gant an dra-se, bez' e rankan gouzañv meur a bik gant an dra-se, nec'h am bez gant an dra-se, enkrez am bez gant an dra-se, anken am bez gant an dra-se, soursi bras am bez gant an dra-se, kalz a standur a zo gant an traoù-se ; *machen Sie sich keine Sorgen* ! n'en em lakait e poan gant netra ! n'hoc'h eus ket ehomme da gaout nec'h ! bezit dinec'h war gement-se ! bezit dichal ! bez e c'hallit kousket dibreder ! lezit da gas ! laoskit da redek ! n'it ket da gaout nec'hamant ! n'ho pezit aon ebet war gement-se ! n'it ket d'ober bil ! n'it ket d'ober biloù ! bezit dizaon ! n'hoc'h eus ket morc'hed da gaout ! arabat ho pefe aon ! bezit dibreder ! paouezit en hoc'h aez ! bezit distrauilh ! arabat ho pefe nec'h ! deuit 'ta ! bez' e c'hallit bezañ asur ! n'eo ket dav deoc'h bezañ nec'het gant an dra-se ! na vezit ket war enkrez ! nebaon ! ; *sich Sorgen machen*, en em chalañ, en em lakaat e poan, morc'hediñ, bezañ morc'hedus, enkreziñ, en em enkreziñ, sevel enkrez en an-unan, sevel enkrez gant an-unan, kaout enkrez, mont e benn e gin, mont diaes e benn, en em ziaezañ, ober e ziaezamant, en em rouestlañ, lakaat e benn diaes, bezañ diaes e benn, bezañ diaes e spered, bezañ lakaet diaes e benn, bezañ lakaet diaes e spered, kaout diaez, kemer diaez, kaout gwask, en em chaokat, chalañ, chifañ, bezañ e chal, prederiañ, kaout preder, kaout (kemer) charre, kemer anoaz, kaout poan-spered, kaout nec'hamant, kemer safar, bezañ bec'hiet gant an nec'hamant, kemer nec'h, kaout nec'h, soursial, dont nec'h d'an-unan, bezañ nec'het, bezañ nec'hek, nec'hiñ, nec'hañsiñ, en em nec'hañsiñ, bezañ nec'hañset, kemer enkrez, bezañ diaes e galon, bezañ enkrezet (trubuilhet, ankeniet, strafuilhet, prederiet, tregaset, trechalet, trefuet), bezañ mesket e spered, bezañ rouestlet, bezañ war enkrez,

bezañ un enkrez war e spered, bezañ koumoul war e spered, bezañ ur galonad en e greiz, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ ur pouez war e spered, malañjeriñ, maritellañ, turlutañ, bezañ sammet e spered, bezañ en trubuilh, bezañ melre gant an-unan, kaout tregas, bezañ strafuilh en e greiz, bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù, en em ambreniñ, tapout kalonad, en em chagrinañ, en em zebriñ, en em zrailhañ, en em drebouliñ, en em drechalañ, ober tachoù, ober bil, ober biloù, bezañ bec'h war an-unan, bezañ karget e vazh a spenn ; *sich unnütz Sorgen machen, sich unnötig Sorgen machen*, bezañ nec'hañset gant ket, kemer merfeti, ober biloù evit netra ; *ich machte mir Sorgen*, erru e oa bec'h warnon, e chal e oan ; *in Sorge(n) um (wegen) etwas sein*, kaout nec'h (bezañ bec'hiet e spered, kemer preder, bezañ nec'het, nec'hiñ, bezañ sammet e spered, bezañ prederiet, kaout atapi, kemer atapi) gant udb, kaout prederi eus udb, nec'hañsiñ a-zivout udb, en em nec'hañsiñ a-zivout udb, bezañ nec'hañset a-zivout udb, kemer feur war-dro udb, kaout anoaz gant udb, diarbenn nec'h en abeg d'udb, en em lakaat e poan gant udb, en em chalañ en abeg d'udb, ober e ziaezamant en abeg d'udb, en em rouestlañ gant udb, en em chaokat en abeg d'udb, en em ambreniñ gant udb, tapout kalonad gant udb, bezañ en trubuilh abalamour d'udb, bezañ trechalet gant udb, bezañ lakaet diaes e benn gant udb, bezañ lakaet diaes e spered gant udb, bezañ tregaset gant udb, bezañ trefuet gant udb, bezañ balbouez gant udb, bezañ e chal gant udb, kemer albac'henn gant udb ; *das hatte ihn in größere Sorge versetzt*, neuze avat e oa gwashoc'h ankeniet ; *in Sorge um die eigene Zukunft sein*, bezañ nec'het gant e amzer da zont, bezañ nec'het rak an amzer da zont ; *schwere Sorgen*, trubuilhoù bras lies., nec'hamantoù bras lies., ur morad a dourmant g., delazhoù lies., traoù o hegal lies. ; *der hat Sorgen*, koumoul a zo war e spered, c'hwen a zo en e loeroù, traoù a zo war e spered, trubuilhoù en deus e vec'h, pikoù en deus e vec'h, meur a drubuilh a zo o hegal outañ, ur bec'h pounner a zo war e spered, bec'h a zo warnañ, emañ o tremen a-dreuz drez ha spenn, e-kreiz ar poanioù emañ, burutellet eo gant pep seurt trubuilhoù, burutellet eo gant un euzh a drubuilhoù, e zelazhoù en deus, plaouiet eo gant an enkrez hag an doan, burutellet eo gant ur morad a dourmant, beuzet eo e galon en ur morad a dourmant ; *das ist die geringste meiner Sorgen*, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh e ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - ne ran nemeur van eus an dra-se - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre

kaer gant netra - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foute kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbare - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ran na mik na mann ; *eine Sorge los werden*, kaout an disamm eus un trubuilh bennak, kaout an dizober eus un nec'hamant bennak, frankaat gant ur gudenn, skarat ur gudenn ; *eine Sorge los sein*, bezañ disamm e spered eus un trubuilh bennak, bezañ divec'hiet e galon eus un nec'hamant bennak, bezañ divec'hiet diouzh un trabas bennak ; *jetzt bin ich aller Sorgen ledig*, distlabez(et) on bremañ, disamm on bremañ, distrob on bremañ, dilu on bremañ, divec'h on bremañ a bep anken, libr ha disamm on bremañ a bep anken, aet eo bremañ pep anken diwarnon, diant a bep anken ha disoursi e vevan bremañ, dieub on bremañ eus pep anken, dieub on bremañ diouzh pep anken, peoc'h am eus bremañ diouzh va zrubuilhoù, dijabl on bremañ diouzh pep anken, frank a anken on bremañ, kuit diouzh pep anken on bremañ, dijabl-kaer on bremañ, diant on bremañ diouzh pep anken, ken dinec'h ha tra on bremañ, aes eo va spered bremañ, ren a ran bremañ ur vuhez kuit a bep droug, diskarg on bremañ eus pep trubuilh, dirouestl on bremañ, barrek on bremañ ; *jemandem seine Sorgen anvertrauen*, lavaret e nec'hañs d'u.b. ; *seine Sorgen im Wein ertränken*, lonkañ evit dic'hlaç'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit dic'hlaç'hariñ, dont da dremen e boan dre ar gwin.

2. damant g., preder g., soursi g., emell g., aket g. ; *für etwas Sorge tragen*, ober war-dro udb, ober en-dro d'udb, ober diouzh udb, ober ouzh udb, ober evit udb, kemer damant gant udb, kemer preder gant udb, kaout damant d'udb, damantiñ d'udb, kemer soursi eus udb, kaout an emell war udb, kaout emell eus (ouzh) udb, soursial ouzh udb ; *die Sorge für etwas übernehmen*, kemer preder d'ober udb, sammañ udb war e chouk, sammañ un atebegzh bennak, kemer an emell eus udb ; *P. lassen Sie das meine Sorge sein !* lezit da fritañ, ne vin ket pell evit renkañ an traoù - lezit da fritañ, mont a ray ganin - n'ay ket ho fri aze, ober a rin war-dro va-unan penn.

sorgeberechtigt ag. : hag a zo e karg eus ar bugel (eus ar vugale) dre wir.

sorgen 1. V.k.d. ha V.em. (hat gesorgt) : kaout nec'h gant, kemer preder gant, bezañ nec'het gant, nec'hañsiñ, bezañ prederiet gant, kemer feur war-dro [udb] ; (*sich um jemandes Gesundheit sorgen*, kaout nec'h (kemer preder, bezañ nec'het, bezañ prederiet) gant yec'hed u.b., en em chalañ (bezañ en trubuilh, bezañ trechalet, maritellañ, ober e ziaezamant, en em chaokat) en abeg da yec'hed u.b., kemer albac'henn gant yec'hed u.b. ; *sich (t-rt) zu Tode sorgen*, ober tachoù, ober gwad fall, debriñ e spered, debriñ soñjoù, lonkañ soñjezonoù, en

em zebriñ, lonkañ (malañ, magañ, tennañ, chaokat) soñjoù du, bezañ e galon war ar c'hrih, bezañ morennet e ene gant ar glac'har, bezañ o tiseç'hañ gant an anken, bezañ lakaet e wad da dreiñ e gwelien, fallgaloniñ, ober bil, ober biloù, bezañ pounner e benn ; [kozh] *ich Sorge, dass ...*, 'm eus aon bras e ...

2. V.k.d. (hat gesorgt) : *sorgen (für)*, intent ouzh, ober war-dro, soursial ouzh, bezañ war-dro [u.b.], kemer soursi eus, kemer preder gant, bezañ e preder gant [udb], kaout preder gant [udb], kaout preder ouzh, kundu [u.b.], kunduiñ [u.b.], kempenn [u.b.], kemer kur a, kaout prederi ouzh ; *füreinander sorgen*, kemer poan an eil gant egile, intent mat an eil ouzh egile ; *solange sie krank ist, werde ich für sie sorgen*, me en em gargo d'ober war he zro keit ha ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'he c'hempenn keit ha ma pado he c'hleñved, kemer a rin kur anezhi keit ha ma pado he c'hleñved, prederi am bo outi keit ha ma pado he c'hleñved ; *solange der Sohn studierte, hat der Vater finanziell für seinen Unterhalt gesorgt*, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het anezhañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het dezhañ peadra da vevañ ; *dafür haben wir gesorgt*, graet hon eus bet war-dro an dra-se, kemeret hon eus bet soursi eus an dra-se, soursiet hon eus bet ouzh an dra-se, prederiet hon eus bet ober an dra-se ; *für alles sorgen*, ober war-dro pep tra, soursial (ober) diouzh pep tra ; *dafür sorgen, dass das Gespräch nicht versiegt*, magañ ar gaos.

Sorgenbrecher g. (-s) : P. gwin e-giz remed da ziboaniañ ar spered g.

sorgenfrei ag. : disamm diouzh pep anken, diant a bep anken, libr ha disamm a bep anken, diant diouzh pep anken, dieub eus pep anken, distrob diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, kuit diouzh pep anken, dijabl-kaer, dieub diouzh pep anken, diskarg eus pep trubuilh, dilu, didrabas, dichastre, diliamm, dibreder, divorc'hed, disoursi, dinec'h, disafar, didrubuilh, dilas, divec'h a boan, diboan, aes e spered, ken dinec'h ha tra, dichal, barrek, digoumoul e galon, dirouestl, kuit a zroug, kuit a bep droug ; *nicht deshalb wirst du jetzt sorgenfrei sein*, ne vi ket kuit evit se da gaout trubuilhoù c'hoazh, ne vi ket kuit a zroug evit se, n'eus ket touet dit evit se n'az po netra ken da c'houzañv, n'eus ket touet dit evit se e tremeni hep pikoù a-benn bremañ, n'eus ket touet dit evit se e vi a-benn neuze en tu all da bep trubuilh ; *er ist nie sorgenfrei*, ur stourm bennak en devez dalc'hmat, ne vez morse aes e spered.

Sorgenkind n. (-s,-er) : 1. bugel gwall ziaes g., Kerdrubuilh g. ; 2. [dre skeud.] gwall gudenn b.

sorgenlos ag. : disamm diouzh pep anken, diant a bep anken, libr ha disamm a bep anken, diant diouzh pep anken, dieub eus pep anken, dieub diouzh pep anken, distrob diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, dijabl-kaer, diskarg eus pep trubuilh, dilu, didrabas, dichastre, diliamm, dibreder, divorc'hed, disoursi, dinec'h, ken dinec'h ha tra, disafar, didrubuilh, dilas, digoumoul e galon, divec'h a boan, diboan, dichal, barrek, dirouestl, kuit a zroug, kuit a bep droug ; *nicht deshalb wirst du jetzt sorgenlos sein*, ne vi ket kuit evit se da gaout trubuilhoù c'hoazh, n'eus ket touet dit evit se e tremeni hep pikoù a-benn bremañ, n'eus ket touet dit evit

se n'az po netra ken da c'houzañv ; *ein sorgenloses Leben führen*, bezañ aes e vuhez d'an-unan, ren ur vuhez didrabas, bevañ disoursi, ren didrabas e vuhez, bevañ dienkreiz, bevañ en didrubuilh, bevañ didrubuilh, ren ur vuhez dirouestl, ren ur vuhez kuit a bep droug, bezañ barrek ; *sorgenlos sein*, bezañ aes e spered, bezañ barrek.

sorgenschwer ag. : nec'het-bras, nec'het-marv, diaes, enkreizet-bras, chalet-bras, trubuilhet-bras, strafuilhet-bras, prederiet-bras, prederiek-kenañ, prederius-kenañ, eferet, karget e vazh a spenn, du e benn, du e zremm.

sorgenvoll ag. : 1. nec'het-bras, nec'het-marv, diaes, enkreizet-bras, chalet-bras, trubuilhet-bras, strafuilhet-bras, prederiet-bras, prederiek-kenañ, prederius-kenañ, eferet, karget e vazh a spenn, du e benn, du e zremm ; *warum siehst du denn so sorgenvoll aus ? warum machst du ein so sorgenvolles Gesicht ?* petra a laka du da benn ? petra a ra dit bezañ ken nec'het ? ; 2. leun a dregas, leun a dourmant, gant kalz a breder.

Sorgerecht n. (-s,-e) : [gwir] karg eus ar bugel b., karg eus ar vugale b., gwardoniezh b. ; *jemandem das Sorgerecht für seinen Sohn entziehen*, divabañ u.b. ; *jemandem das Sorgerecht für seine Kinder entziehen*, divabañ u.b., tennañ e vugale digant u.b.

Sorgfalt b. (-) : prederi b., preder g., evezh bras g., kempennadurezh b., pervezhder g., pervezhded b., pizhder g., pizhded b., soursi g., deur g., aket g. ; ; *mit Sorgfalt*, ervat, tost, d'ar pizh (Gregor), gant aket, gant prederi, gant preder, gant evezh, gant soursi, pizh-kempenn, c'hwec, klenk, pervezh, a-zetri ; *ein mit größter Sorgfalt angefertigtes Kleidungsstück*, un dilhad kodardennet g. ; *Sorgfalt auf etwas verwenden*, ober udb gant evezh bras (gant mil evezh, gant evezh mat, gant preder), ober ervat udb, bezañ prederius eus udb (Gregor), kemer deur gant udb, kemer aket gant udb ; *schnell und ohne besondere Sorgfalt in seine Kleider hineinschlüpfen*, en em wiskañ buan-ha-buan, en em wiskañ prim-ha-prim, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; *berufliche Sorgfalt*, koustiañs vicherel b.

sorgfältig ag. / Adv. : kempenn, pizh, aketus, dik, jurdik, klenk, pergen, pervezh, pichot, prederiek, soursius, evezhet, evezhius, evezhiiek, prop, reizh ; *sorgfältig gekleidet sein*, bezañ gwisket kempenn, bezañ stipet-mat, bezañ gwisket prop ; *sorgfältig ausarbeiten*, kinklañ, peurober brav-kenañ, lipat ha peurlipat, turgnañ, flourañ, ober ervat ; *er arbeitet sorgfältig*, pizh-ha-pizh eo e labour, pizh eo en e labour, ur pichod eo a-fet labour, ober a ra e labour gant preder, kemer a ra deur gant e labour, kemer a ra aket gant e labour, labourat a ra ervat, labourat a ra gant evezh, ober a ra labour brop, prop e vez graet al labour gantañ, hennezh a zo reizh diouzh al labour ; *sammle sie alle sorgfältig auf*, dastum anezho tost, serr anezho tost, bez evezhet da serriñ anezho tost ; *er geht mit seinen Werkzeugen sorgfältig um*, kempenn eo war e vinvioù, klenk eo war e vinvioù, klenk ha kempenn eo war e vinvioù, pervezh eo war e vinvioù, pizh eo gant e vinvioù, pizh eo war e vinvioù, damantus eo d'e vinvioù ; *etwas sorgfältig machen*, kemer deur gant udb, kemer aket gant udb, ober ervat udb ;

Holzscheite sorgfältig aufeinander stapeln, lakaat an etivi brav pennek-ha-pennek, lakaat an etivi klenk, lakaat hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, lakaat koad hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, pennegiñ an etivi, pennegiñ hanoch faoutet, pennegiñ koad hanoch faoutet ; *sorgfältig aufgeräumt*, renket-pervezh.

Sorgfaltspflicht b. (-,-en) : endalc'hioù micherel ur marc'hadour e-keñver e bratikoù lies., endalc'hioù micherel un implijer e-keñver e implijidi lies.

sorglich ag. : 1. nec'het, diaes, diaes e galon, enkreizet, war enkreiz, un enkreiz war e spered, koumoul war e spered, ur galonad en e greiz, ur bec'h pounner war e spered, chalet, trubuilhet, mesket e spered, rouestlet, strafuilhet, prederiet, karget e vazh a spenn ; 2. kempenn, pizh, aketus, evezhet, evezhius, evezhiiek, soursius, pervezh ; 3. [kozh] nec'hus, morc'hedus, enkreizus, chalus, chifus, ankenius, doanuis, glac'harus, trubuilhus, strafuilhus, rec'hus, trabasus.

Sorglichkeit b. (-) : damant g., preder g., aked g., evezh g.

sorglos ag. : 1. dievezh, diaked, dibreder gant e labour, digas, lezirek, disaour, lizidant, lezoher, gwallek, dibalamour, dizamant, lantous, laosk, lizidour, lureüs, diboan, disoñj en e labour, disoursi, difoutre ; 2. didrabas, dichastre, dibreder, disoursi, divorc'hed, disoursius, dinec'h, ken dinec'h ha tra, dichal, distrauilh, dic'hac'har, disorb, dienkreiz, disamm diouzh pep anken, diank a bep anken, libr ha disamm a bep anken ; diank diouzh pep anken, dieub eus pep anken, dieub diouzh pep anken, distrob diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, kuit diouzh pep anken, dijabl-kaer, diskarg eus pep trubuilh, dianken, dilu, diliamm, disafar, didrubuilh, dilas, digoumoul e galon, divec'h a boan, barrek, dizoan, dirouestl, kuit a zroug, kuit a bep droug ; *ein sorgloses Leben führen*, bezañ aes e vuhez d'an-unan, ren ur vuhez didrabas, bevañ disoursi, ren didrabas e vuhez, bevañ dienkreiz, bevañ en didrubuilh, bevañ didrubuilh, ren ur vuhez dirouestl, ren ur vuhez kuit a bep droug, bezañ barrek.

Sorglosigkeit b. (-) : 1. dibrederi b., dibrederezh g., dibled g., digasted b., lizidanted b. ; 2. didrubuilh g., dienkreiz g., dianken g., aested b., aezoni b., aez g., frankiz b.

sorgsam ag. : kempenn, pizh, aketus, damantus, evezhet, evezhius, evezhiiek, pervezh, prop, reizh ; *er geht mit seinen Werkzeugen sorgsam um*, kempenn eo war e vinvioù, klenk eo war e vinvioù, klenk ha kempenn eo war e vinvioù, pervezh eo war e vinvioù, pizh eo gant e vinvioù, pizh eo war e vinvioù, damantus eo d'e vinvioù.

Sorgsamkeit b. (-) : aked g., evezh g., preder g., prederiusted b.

Sorites g. (-,-) : sorit g., heulrakdiviz g., liessillogism berraet g.

Sorites-Argument n. (-s) / **Sorites-Pradoxie** b. (-) : [preder.] arguzenn ar bern ed b.

Sorte b. (-,-n) : 1. seurt g., rumm g., rummad g., gouenn b., gouennad b., seurtad g., spesad g. ; *Apfelsorte*, gouenn avaloù b. ; *mittlere Sorte*, seurt etre g., rumm etre g., seurt a galite etre g. ; *beste Sorte*, dreistdibab g., bleuñv g., diuz g., dibab g., begenn b., boket g., marc'hadourezh eus ar gurunenn (eus ar vegenn, eus an

dibab, diouzh an dibab, eus an diuz, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, a'r blein, a'r choaz, a'r boucl'h, kentañ troc'h, dibab) b. ; *mehrere Sorten*, lies seurt, meur a seurt ; *ich habe mehrere Weinsorten probiert*, tañvaet em eus lies gwin ; **2.** stumm g., gouenn b., darn b., had g., sper g., spes g., spesad g., goradenn b., tremp g., orin g. ; *diese Sorte Frau kann ich nicht leiden*, n'on ket evit aveliñ ar stumm merc'hed-se (an darn merc'hedoù-se, an orin merc'hedoù-se), n'on ket evit ahelañ gant ar stumm merc'hed-se, n'on ket evit en em ahelañ gant an darn merc'hedoù-se, malis am bez ouzh ar stumm merc'hed-se.

sortieren V.k.e. (hat sortiert) : didoueziañ, dibab, diforc'hiñ, digejañ, dispartiañ, parañ, c'hwannat, dilenn ; *Kartoffeln sortieren*, ober dilenn d'an avaloù-douar, ober un dibab d'ar patatez, dibab avaloù-douar, dilenn avaloù-douar, dispartiañ avaloù-douar ; *sortierte Kohle*, glaou puraet str.

Sortieren n. (-s) : *sellit ouzh Sortierung*.

Sortiermaschine b. (-,n) : rummerez b., dibaberez b., dibaber g.

Sortierraum g. (-s,-räume) : sal didoueziañ b.

Sortiertrommel b. (-,n) : [tekn.] taboulin didoueziañ b., ruilhenn didoueziañ b., dibaber kranek g.

Sortierung b. (-,en) : diforc'hidigezh b., didoueziadur g., dilenn g., dibab g., dibaberezh g., dibabidigezh b. ; *Sortierung nach Bestimmungsorten*, diforc'hidigezh ar c'hasadennoù-post hervez o lec'hioù pal b.

Sortiment n. (-s,-e) : **1.** dibab g. ; **2.** stal-levrioù b., levrdiv g. ; **3.** [dre skeud.] arsanailh g., stalikerezh g., meskad g.

Sortimenter g. (-s,-) : levrier a-vunut g.

SOS n. (-,-) : S.O.S. g., kemennad argoll g., skingemennad argoll g.

sosehr stag. isurzh. : daoust pegen bras e ; *sosehr ich Ihnen helfen kann*, daoust pegen bras e c'hallfe bezañ ar skoazell a c'hallfen reiñ deoc'h ; *sosehr er auch Kenner ist*, so ..., daoust dezhañ bezañ ur mailh war an dachenn, e ... ; *sosehr er sich auch bemühte, er erreichte nichts*, daoust d'e holl strivoù ne dizhas ober netra, daoust d'e holl strivoù ne zeue netra ebet da vat gantañ, daoust d'e holl strivoù ne zeue netra da vat dezhañ, pegement bennak a strive ne zeue netra ebet da vat gantañ, ne vern pegen bras e oa e strivoù ne zeue netra da vat gantañ ; *sie behielt ihre Fassung*, *sosehr sie dieser Vorwurf traf*, chom a reas hep ober seblant ebet, daoust pegen poaniet e oa bet gant ar rebech-se.

soso Adv. : sell ta ! - ac'hanta ! - hama ! - alo 'ta ! - hola ! - hola 'vat ! - hopala ! - dal, eme an dall, pa oa aet e fri e revr un all ! ; *soso lala*, evelseik, evel-evel, 'vel-'vel, war-nes damant, etre an div lezenn, madik-madik, etre daou, etre an daou, etre kriz ha poazh ; *es ging ihm soso lala*, mont a rae evelseik (evel-evel, madik-madik) gantañ, war-nes damant e oa, etre an div lezenn e oa, etre kriz ha poazh e oa, derc'hel a rae da ruzañ anezhi gant poan vras ; *wie geht's ? - soso lala !* mont mat a ra ? - pas re holl ! / mont a ra ? - ya, ruzañ !

Soße b. (-,n) : hilienn b., hili g., lipig g., chaous g., soubilh g., soubinell b., soub g., chugon g. ; *dünne Soße*, chaous tanav g. ; *scharfe Soße, pikante Soße*, hili brout g., hili grizias g. ; *eine legierte Soße*, un hilienn fetisaet

b., un hilienn fetizet b. ; *aus welchen Zutaten ist diese Soße bereitet ?* gant petra eo aozet ar chaous-se ? ; *die Soße ist erstarrt*, koarennnet eo al lipig, sonnet eo al lipig ; *mit Soße übergießen*, soubinellañ, soubilhañ.

Soßenlöffel g. (-s,-) : loa lipig b.

Soßenschüssel b. (-,n) : [kegin.] lestr-hili g., lestr-hilienn g. ; *lange, schmale Soßenschüssel ohne Untertasse*, kondolenn hili b.

Sott n. (-es) : huzil g.

Sou g. (-,-s) : gweneg g. ; *drei Sou*, tri gweneg lies.

Souffleur g. (-s,-e) : divanker g., kuzuliker g.

Souffleurkasten g. (-s,-kästen) : toull an divanker g., toull ar c'huzuliker g.

soufflieren V.k.e. (hat souffliert) : [gerioù] kuzulikat ; *jemandem ein Wort (die richtige Antwort) soufflieren*, divankañ u.b., disac'hañ u.b.

Souk g. (-/s,-s) : souk g.

Sound g. (-s,-s) : son g.

Soundkarte b. (-,n) : [stlenn.] kartenn son b.

soundso Adv. : **1.** ken ... an eil hag egile ; **2.** nouspet ; *soundso oft*, pet ha pet gwech, pet ha pet gwech all, na pet gwech, nag a wech, nag a bet gwech hag a bet gwech, pet gwech warn-ugent, nouspet gwech, tremen kant gwech, kant ha kant gwech, ugent-kant gwech an deiz, n'ouzon ket pet kant warn-ugent, n'ouzon ket pet mil warn-ugent ; **3.** kement ; *soundso viel*, kement-mañ-kement.

Soundso g. (-s,-s) : *Herr Soundso*, an aotrou n'ouzon piv g., an n'ouzon piv g., an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h", hemañ-henn.

soundsovielte(r,s) ag. : nouspetvet.

Soutane b. (-,n) : soutanenn b., lost-du g., sae-veleg b. ; *eine Soutane anhaben*, bezañ dindan soutanenn.

Souterrain n. (-s,-s) : [tisav.] danzouar g., dan g.

Souvenir n. (-s,-s) : tra-eñvor g., eñvorenn b., eñvordra g.

souverän ag. : **1.** mestr, riek ; **2.** [dre skeud.] peurampart, gant peurampartiz, dreist, dreist pep tra.

Souverän g. (-s,-e) : **1.** rieg [liester rieien] g., ri g., mestr g., penndiern g., pentiern g., pennroue g. ; *das Volk ist der Souverän der Schweiz*, rieg Bro-Suis eo ar bobl ; **2.** [Bro-Suis] dilennerien enskrivet lies.

Souveränität b. (-) : **1.** riegezh b., tiriegezh b., aotrouniezh b., pennroueelezh b., damani g. ; *in seiner Souveränität eingeschränkt sein*, bezañ bevennet e aotrouniezh ; *das Prinzip der nationalstaatlichen Souveränität*, pennaenn ar riegezh vroadel b. ; **2.** dreistelezh b., mestroni b., aezoni b., peurampartiz b.

soviel stag. isurzh ; : a gement ha ma, kement ha ma, kement ha, gant ma, endra, diouzh a, hervez a, keit ha ma ; *soviel ich mich entsinne*, diouzh a eñvoran ; *soviel ich gehört habe*, diouzh em eus klevet ; *soviel ich sagen kann*, *soviel ich weiß*, *soviel ich informiert bin*, *soviel mir bekannt ist*, din da c'houzout, war a ouzon, war a glevan, em anaoudegezh, a gement ha ma ouzon, a gement am befe soñj, gant va gouiziegezh, kement ha ma oufen, kement ha oufen, a gement a oufen, gant ma oufen, da c'houzout ; *soviel er nur konnte*, endra c'halle, her da ma c'halle, keit ha ma c'halle, kement ha ma c'halle, par ma c'halle, pellañ ma c'halle, gwashañ ma c'halle, diouzh e washañ, muiañ ma c'halle, ar muiañ ma c'halle, herrañ

ma c'halle ; *nehmen Sie soviel Sie wollen*, kemerit kement ha ma karot, kemerit pezh a garot, kemerit ar pezh a garot, kemerit ar pezh ho po c'hoant ; *man kann ihn rufen*, *soviel man will*, *er rührt sich nicht*, kaer 'zo hopal dezhañ (kaer 'zo huchal dezhañ, kaer hon eus huchal warnañ, kaer hon eus hopal warnañ, kaer hon eus choual warnañ), ne loc'h ket - kaer 'zo huchal dezhañ (kaer hon eus huchal dezhañ, kaer hon eus choual warnañ), ne ra van ebet ouzh (evit) hor c'hlevet - arabat hon eus hopal dezhañ (arabat hon eus huchal dezhañ), ne loc'h ket.

sovielmal stag. isurzh. : ken alies ha ma, kellies ha ma, ken alies gwech ha ma, ken lies gwech ha ma, ken lies a wech ma, ken lies taol ha ma, seul wech ma, ken lies tro ma, ken alies tro ma.

Sowchos g. (-, -e) / **Sowchose** b. (-, -n) : sovkhos g.

soweit stag. isurzh. : 1. keit ha ma ; *soweit wir gehen können*, keit ha ma c'hallimp bale ; *soweit ich zurückdenken kann*, keit ha ma c'hallan memoriñ ; 2. war-bouez ma, war an diviz ma ; *soweit ich davon sprechen kann*, war-bouez ma vin gouest da gaozeal diwar-benn an dra-se, war an diviz ma c'hallan komz diwar-benn an dra-se ; *soweit ich das beurteilen kann*, *soweit ich mir ein Bild davon machen kann*, mar gallan dezvam drezon va-unan.

sowenig stag. isurzh. : daoust pegen dister, daoust pegen nebeut ; *sowenig er davon versteht*, *er will doch mitreden*, c'hoant en deus lavaret e damm ivez, daoust dezhañ gouzout na tailh na bailh war an dachenn-se - c'hoant en deus lavaret e damm memes tra daoust pegen nebeut e oar war an dachenn-se.

sowie stag. isurzh. : 1. kerkent (kenkent) ha ma, kentizh ha ma, ken buan ha ma, diouzhtu ma, kentañ ma, kentre ma, a-benn ma, adal ma, adalek ma, a-gichen ma, dabord ma, dambrest goude ma, diwar ma ; *sowie er sie sah*, kerkent (kenkent) ha ma welas anezhi, kentañ ma he gwelas ; *sowie er da ist*, *fangen wir mit der Arbeit an*, kerkent (kenkent) ha ma tegouezho amañ e stagimp da labourat ; 2. stag. kenurzh. : hag ivez, c'hoazh, kenkoulz ha, kenkoulz evel, koulz ha, ha, hag ; *sie hatten Mitleid mit dem Mädchen sowie mit demjenigen, der sie Tag und Nacht pflegte*, truez o doa ouzh ar plac'h kenkoulz hag ouzh an hini a oa noz-deiz war he zro, truez o doa ouzh ar plac'h kenkoulz evel ouzh an hini a oa noz-deiz war he zro ; *ein Offizier wurde verletzt*, *sowie vier weitere Soldaten*, un ofiser a zo bet gloazet, ha pevar soudard all war ar bouez anezhañ ; *die Toten sowie die Lebenden*, ken marv, ken bev - ar re varv koulz hag ar re vev ; *Arme sowie Reiche*, ken paour, ken pinvidik ; *Menschen sowie Tiere*, ken tud, ken loened - ken an dud, ken al loened ; *auf Bretonisch sowie auf Deutsch*, ken e brezhoneg, ken en alamaneg - e brezhoneg koulz hag en alamaneg.

sowieso Adv. : n'eus forzh penaos, forzh penaos, forzh peseurt mod, bepred, mod pe vod, n'eus kaz e pezh feson, e pep stad, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep feur, e nep doare, e nep stumm, e nep giz, e nep stad, e doare pe zoare, e stumm pe stumm, e giz pe c'hiz, en un tu bennak, en un doare pe zoare, e feson pe feson, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern pe dre hent, ne vern dre be hent ; *ob er mitkommt oder nicht*, *ich gehe*

sowieso hin, daoust ha dont a raio pe ne raio ket, emañ o vont koulskoude.

Sowjet g. (-s, -s) : [istor] sovied g. ; *alle Macht den Sowjets !* ar galloud a-bezh d'ar soviedoù ! ; *oberster Sowjet*, sovied meur g.

Sowjet- : [istor] soviedel, soviedek, ... ar soviedoù.

sowjetisch ag. : [istor] soviedel, soviedek.

sowjetisieren V.k.e. (hat sowjetisiert) : soviedekaot, soviedelaot.

V.k.e. : **sich sowjetisieren** (hat sich (t-rt) sowjetisiert) : soviedekaot, soviedelaot.

Sowjetrepubliken lies. : republikoù soviedel lies.

Sowjetrusse g. (-n, -n) : Rusian eus an Unvaniezh Soviedel g.

Sowjetrussin b. (-, -nen) : Rusianez eus an Unvaniezh Soviedel b.

Sowjetunion b. (-) : [istor] Unvaniezh Soviedel b., Unaniezh Soviedel b., Unaniezh ar Republikoù Sokialour Soviedel b.

sowohl stagell : *sowohl ... als auch*, *sowohl ... wie auch*, neket hepmuiken ... hogen ivez ... (Gregor) - ken ..., ken ... - ... koulz ha ..., - kenkoulz ha - kenkoulz evel - ha (hag) ; *alle, sowohl Männer als auch Frauen* - *alle, sowohl Männer wie auch Frauen*, an holl, ken merc'hed, ken gwazed - an holl, koulz merc'hed evel gwazed - an holl, merc'hed koulz ha gwazed ; *sowohl in der Stadt wie auch auf dem Land*, *sowohl in der Stadt als auch auf dem Land*, ken er c'herioù ken war ar maez ; *er kann sowohl mit der linken als auch mit der rechten Hand schreiben*, gouest eo da skrivañ gant e zaou zorn, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz ha gant e zorn dehoù, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz evel gant e zorn dehoù ; *die Toten sowohl als auch die Lebenden*, ken marv, ken bev ; *die Armen sowohl als auch die Reichen*, ken paour, ken pinvidik ; *die Menschen sowohl als auch die Tiere*, ken tud, ken loened - ken an dud, ken al loened ; *auf Bretonisch sowohl als auch auf Deutsch*, ken e brezhoneg, ken en alamaneg ; *sowohl er als auch ich*, hennezh kenkoulz ha me, hennezh kenkoulz evel don.

Sozi g. (-s, -s/Sozen) : [berradur evit **Sokialdemokrat**] sokialdemokrat g., sokialour g., [gwashaus] brizhsokialour g.

Sozia b. (-, -s) : 1. kenezel g., kevelerez b., kenseurtez b. ; 2. [marc'h-tan] treizhadez a-dreñv b., pasajourez a-dreñv b.

soziabel ag. : darempredus, kevredus, lavariant, kaozeüs, farlaot, amc'hraus, hegarat, hegar, ouesk.

Sozialität b. (-) : darempredusted b., kevreduster g., kevredusted b., lavariantiz b., hegarated b., oueskted b., oueskter g.

sozial ag. : sokial, kevredigezhel, kevredel, kevredadel, kevarzhel ; *jeder hat das Recht auf soziale Sicherheit*, pep den en deus gwir d'ar c'hedskor ; *den sozialen Fortschritt fördern*, kas war-raok an araokaot kevredigezhel, kas war-raok an diorroadur kevredigezhel ; *soziale Leistungen*, pourchasoù sokial lies., skoazell sokial b., skorennoù sokial lies. ; *soziale Schutzmaßnahmen*, diarbennnoù war tachenn ar gwarezerezh kevredigezhel lies., darbaroù war tachenn ar gwarezerezh kevredigezhel lies. ; *soziales Netz*,

rouedad ar gwarezerezh kevredigezhel b. ; *soziale Einrichtungen*, aozadurioù a warezerezh kevredigezhel lies. ; *soziale Vergünstigungen*, spletoù sokial lies. ; *soziale Unruhen*, difetrezezh kevredadel g., reuzioù sokial lies., reuz ha trouz (freuz ha reuz, ur freuz hag un dispac'h) war an dachenn sokial, sachoù kevredadel lies. ; *große soziale Unterschiede aufweisend*, digevarz, digevarzhezh ; *Gesellschaft, die große soziale Unterschiede aufweist*, kevredighezh digevarzhezh b. ; *soziale Gerechtigkeit*, justis sokial b. ; *sozialer Aufstieg*, pignadur sokial g. ; *mit Leuten aus den gleichen sozialen Verhältnissen verkehren*, hentiñ tud eus e gendere, hentiñ e gendere, hentiñ tud eus e veuriad ; *sie hat einen Mann aus den gleichen sozialen Verhältnissen geheiratet*, dimezet he deus gant he c'hendere, dimezet he deus gant unan eus he c'hendere, dimezet he deus gant unan eus he meuriad ; *sozial aufsteigen*, mont eus ar menez d'ar foenneg, mont eus al lanneg d'ar park, uhelaat e stad, uhelaat e gendere ; *sozial abgleiten*, *sozial herabsinken*, *sozial herunterkommen*, mont divalav e damm standilhon, izelaat (disteraat) e gendere, kouezhañ diwar (diouzh, eus) lost ar c'harr, kouezhañ eus e stad diaraok, izelaat (disteraat) e stad, mont eus ar foenneg d'ar menez, mont eus ar park d'al lanneg, kouezhañ eus e renk, koll e renk er gevredigezh, mont da baour, mont d'ar baz, mont e vleud da vrenn, mont da raz, paouraat, na c'hallout derc'hel e droad er par ; *sozialer Status*, staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g. ; *Berufe mit dem niedrigsten sozialen Status*, micherioù izelañ lies.

Sozialabbau g. (-s) : diskaridigezh ar gwirioù sokial b., diskaridigezh ar pourchasoù sokial b.

Sozialabgaben lies. : kargoù sokial lies.

Sozialamt n. (-s, -ämter) : burev ar skoazell sokial g., burev an aferioù sokial g.

Sozialarbeit b. (-) : labour sokial g.

Sozialarbeiter g. (-s, -) : skoazeller sokial g., skorour kevredik g.

Sozialarbeiterin b. (-, -nen) : skoazellerez sokial b., skorourez kevredik b.

Sozialbeiträge lies. : skodennoù kedskor lies.

Sozialberuf g. (-s, -e) : micher sokial b., micher gevredik b.

Sozialdemokrat g. (-en, -en) : sokialdemokrat g., P. [gwashaus] brizhsokialour g.

Sozialdemokratie b. (-) : sokialdemokratiezh b., P. [gwashaus] brizhsokialouriezh b.

Sozialdemokratin b. (-, -nen) : sokialdemokratez b., P. [gwashaus] brizhsokialourez b.

sozialdemokratisch ag. : sokialdemokratel.

Sozialeinrichtungen lies. : 1. aozadurioù a warezerezh kevredigezhel lies. ; 2. pourchasoù sokial lies., skorennoù sokial lies.

Sozialfall g. (-s, -fälle) : den heuliet gant burev ar skoazell sokial g., paourkaezh den g., reuzeudig g., koustadenn b., skored g. [liester skoridi].

Sozialfürsorge b. (-) : skoazell sokial b.

Sozialfürsorger g. (-s, -) : skoazeller sokial g., skorour kevredik g.

Sozialfürsorgerin b. (-, -nen) : skoazellerez sokial b., skorourez kevredik b.

Sozialgesetz n. (-es, -e) : lezenn sokial b., lezenn c'hweliadel b.

Sozialhilfe b. (-) : skoazell sokial b.

Sozialhilfeempfänger g. (-s, -) : degemerer skorennoù ar skoazell sokial g., degemerer ar c'horvoder kenemprañ izek g., skorennadour g., skored g. [liester skoridi].

Sozialhilfeempfängerin b. (-, -nen) : degemererez ar skoazell sokial b., degemererez ar c'horvoder kenemprañ izek b., skoredez b.

Sozialindikator g. (-s, -en) : merker sokial g., meneger kevredigezhel g.

Sozialisation b. (-) : [bred.] sokialaat g., kevredikaat g., sokialekadur g., kenemprañ sokial g., kenemprerezh sokial g., kevredeladur g. ;

sozialisieren V.k.e. (hat sozialisiert) : 1. sokialaat, kevredikaat, kenemprañ, kevredelaat ; 2. [polit.] strolañ, kenberc'hennañ, lakaat dindan ar Stad, stadelañ, stadelaat, sokialekaat, kevredikaat.

Sozialisierung b. (-) : 1. sokialaat g., kevredikaat g., sokialekadur g., kenemprañ sokial g., kenemprerezh sokial g., kevredeladur g. ; 2. [polit.] strollerezh g., kenberc'hennidigezh b., stadeladur g., sokialekadur g., kevredikadur g.

Sozialismus g. (-) : [polit.] sokialouriezh b., kevarzhelouriezh b., sokialegezh b.

Sozialist g. (-en, -en) : sokialour g., kevarzhelour g.

Sozialistin b. (-, -nen) : sokialourez b., kevarzhelourez b.

sozialistisch ag. : sokialour, kevarzhelour, kevarzhelouriezhel ; *das sozialistische System*, ar renad sokialour g. ; *sozialistischer Realismus*, realouriezh sokialour b. ; *sozialistischer Staat*, Stad sokialour b. ; *er war der sozialistischen Revolution treu geblieben*, dalc'het en doa da vanniel ruz an dispac'h, chomet e oa fidel d'an dispac'h sokialour.

Sozialeistungen lies. : pourchasoù sokial lies., skorennoù sokial lies., skoazelloù sokial lies.

Sozialleistungsträger g. (-s, -) : aozadur pourchas skorennoù sokial g.

Sozialnetz n. (-es) : skoazell sokial b., aozadurioù a warezerezh kevredigezhel lies.

Sozialökonomie b. (-) : armerzhouriezh politikel b.

Sozialordnung b. (-, -en) : urzh sokial g., reizhiad kevredigezhel b., renad politikel g.

Sozialpädagogie g. (-n, -n) : desaver sokial g., desaver kevredik

Sozialpädagogie b. (-) : pedagogiezh sokial b., deskerezh ar bevañ er gevredigezh g.

Sozialpädagogin b. (-, -nen) : desaverez sokial b., desaverez kevredik b.

Sozialpakt g. (-s, -e) : feur-emglev c'hweliadel g.

Sozialpartner g. (-s, -) : keveler sokial g., keveler c'hweliadel g.

Sozialplan g. (-s, -pläne) : steuñv sokial g., raktres sokial g.

Sozialprestige n. (-s) : lufr sokial g., sked sokial g., lufr kevredigezhel g., sked kevredigezhel g.

Sozialpsychologie b. (-) : strollbredoniezh b., bredoniezh stroll b.

Sozialrecht n. (-s, -e) : gwir sokial g.

Sozialreform b. (-, -en) : adreizh sokial b.

Sozialrente b. (-,-n) : leve paeet gant an aozadurioù kedskor g.

Sozialrentner g. (-s,-) : retredad kedskor g.

Sozialrentnerin b. (-,-nen) : retredadez kedskor b.

Sozialstaat g. (-es,-en) : [Bismarck] Stad sokial b., Stad vager b., Stad-providañs b.

Sozialstruktur b. (-) : emframm ar gevredigezh g., emframm kevredadel g., emframm kevredigezhel g.

Sozialverhalten n. (-s) : emzalc'h er gevredigezh g.

sozialversichert ag. : *sozialversichert sein*, bezañ gwarezet gant ar "surentez sokial", bezañ dindan gwarez ur c'hretadur sokial bennak, bezañ ur c'hretadur sokial bennak war e anv.

Sozialversicherung b. (-,-en) : "surentez sokial" b., gwarez sokial g., kretadur sokial g., asurañs sokial b., kedskor g., kenskor g., skoazell sokial b., kretadurezh kevredigezhel b.

Sozialversicherungsausweis g. (-es,-e) : kartenn "surentez sokial" b., kartenn gedskor b.

Sozialwerk n. (-s,-e) : aozadur kenskoazell g.

Sozialwissenschaft b. (-) : sokiologiezh b., kevredadouriezh b., skiantoù mab-den lies., skiantoù kevredadel lies. ; *die Sozialwissenschaften*, ar skiantoù kevredadel lies.

Sozialwissenschaftler g. (-s,-) : sokiologour g., kevredadour g.

Sozialwohnung b. (-,-en) : lojeiz sokial g., lojeiz dereat e feurm g., LODEF g.

Soziodrama n. (-s,-dramen) : [bred.] sokiodrama g.

Soziodynamik b. (-) : nerzhoniezh ar gevredigezh b., dialusk kevredadel g.

Soziogramm n. (-s,-e) : [bred.] sokiotres g., sokiogramm g.

soziokulturell ag. : sokiosevenadurel, sokiokulturel.

Soziolinguistik b. (-) : sokioyezhoniezh b., kevredadyezhoniezh b.

Soziologe g. (-n,-n) : sokiologour g., kevredadour g., kevredigezhour g.

Soziologie b. (-) : sokiologiezh b., kevredadouriezh b., kevredigezhouriezh b.

Soziologin b. (-,-nen) : sokiologourez b., kevredadourez b., kevredigezhourez b.

soziologisch ag. : 1. [o tennañ d'ar gevredigezh] kevredigezhel, sokial, sokiologel, sokiologek, kevredadel ; 2. [o tennañ d'ar sokiologiezh] sokiologourel, sokiologouriezhel, kevredigezhouriezhel, kevredigezhourel, kevredadouriezhel, kevredadourel.

soziologisieren V.k.e. (hat soziologisiert) : kevredigezhelekaat.

Sozius g. (-, Sozien/Sozii) : 1. kenezel g., keveler g., keveliad g., kevrenneg g., kenseurt g., kenlodeg g., stagad g. ; 2. [marc'h-tan] treizhad a-dreñv g., pasajour a-dreñv g. ; 3. [marc'h-tan] azezenn a-dreñv b.

Soziusfahrer g. (-s,-) : [marc'h-tan] treizhad a-dreñv g., pasajour a-dreñv g.

Soziussitz g. (-es,-e) : [marc'h-tan] azezenn a-dreñv b.

sozusagen Adv. : koulz lavaret, evel pa lavarfed, dam-, hogos, koulz ha, pe-dost, pe-dostik ; *das Leben einer Ordensschwester sozusagen*, ur vuhez pe-dost hañval ouzh hini ul leanez b.

Spachtel g. (-s,-) / b. (-,-n) : 1. spatulenn b. ; 2. indu g., lindrenn b., simant g., mel-munuzer g., mastik g.

Spachtelkitt g. (-s) / **Spachtelmasse** b. (-) : indu g., lindrenn b., simant g., mel-munuzer g., mastik g.

spachteln V.k.e. (hat gespachtelt) : 1. stankañ gant ur spatulenn ; 2. P. kloukañ, bourouniñ, en em dafañ, ober e borc'hell, ober ur foeltr-bouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, mont traoù en e gorf, pilat boued, pegañ war ar boued, kofata, korfata, ober meurlarjez, pegañ war an traoù, debriñ da darzhañ, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geustennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'hofad.

Spagat g. (-s,-e) : rampadenn vras b., skar bras g. ; *den Spagat machen, in den Spagat gehen*, ober ar skar bras, ober d'e zivesker rampañ betek lakaat e c'haol war an douar, difourkañ.

Spagetti lies. / **Spaghetti** lies. : [kegin.] spaghetti lies., spageti str.

spähen V.gw. (hat gespäht) : spiañ, paseal, gedat ; *nach jemandem spähen*, bezañ e spi war u.b., sellout pizh ouzh an endro evit kavout u.b., klask u.b. gant e zaoulagad, spiañ u.b.

spähend ag. : spius.

Späher g. (-s,-) : spier g., ged g., gedour g., geder g., sklêrijenner g.

Späherblick g. (-s,-e) : selloù spiek lies.

Späherei b. (-) : spierezh g.

Späherin b. (-,-nen) : spierez b.

Spähtrupp g. (-s,-s) : [lu] strollad diaraogerien g., strollad anavezadenniñ g., strollad anaoudaduriñ g.

Spähwagen g. (-s,-) : [lu] karr-anavezadenniñ g., karr-anaoudaduriñ g.

Spalier n. (-s,-e) : 1. spalieren b., spalier g., treilh b., treilhenn b., treilheris g. ; *die Birnbäume sind am Spalier gezogen*, graet ez eus bet spalierennoù eus ar gwez-per, lakaet eo bet ar gwez-per d'ober spalier ; 2. [dre skeud.] kae g., kaead g., renkad b., renkadenn b., steudad b. ; *Spalier bilden*, bezañ war div renkad a enor, bezañ war div steudad a enor, ober kae d'u.b.

Spalierbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez spalier str.

Spalierform b. (-,-en) : [louza.] stumm spalieren b., stumm spalier g., stumm treilh g., stumm treilhenn g.

Spaliertraube b. (-,-n) : [louza.] rezin treilh str., rezin treilhenn str.

Spalierrebe b. (-,-n) : [louza.] gwini skeuliet str., treilh b., treilhenn b.

Spalierwand b. (-,-wände) : treilh b., treilhenn b..

Spalm g. (-s,-e) : [merdead.] kourrez g.

Spalt g. (-s,-e) : 1. tarzh g., tarzheris g., gwask g./b., frailh g., faout g., brizhfaout g., rann b., rannenn b., faoutadur g., faoutenn b., silabrenn b., silienn b., skarr g., skalf g., skalfenn b., nodadur g., kreiz-etre g., tarzhad g., garan b., grem g., goulo g. ; *die Tür einen Spalt öffnen*, reiñ un tarzh d'an nor, damzigeriñ an nor, kornzigeriñ an nor, tarzhdigeriñ an nor ; *die Tür stand einen Spalt offen*, damzigor e oa an nor, kornzigor e oa an nor, damgloz e oa an nor, damserr e oa an nor, gouzigor e oa an nor, tarzhdigor e oa an nor ; *durch den Türspalt*, dre darzh an nor, dre wask an nor, dre greiz-etre an nor, dre c'hrem an nor ; *das Fenster einen Spalt öffnen*, reiñ un tarzh d'ar prenestr, damzigeriñ ar prenestr, kornzigeriñ ar prenestr, tarzhdigeriñ ar prenestr ; *Spalt in den Wolken*, marc'h glas g., askell-big en oabl b., toull glas er gwiskad koumoul g., freg er c'houmoul g., bragoù kemener g. ; *die Sonne dringt durch einen Spalt in den Wolken*, parañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, tarzhañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, luc'hañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, emañ ar marc'h glas o sevel e lost ; 2. [dre skeud.] *ein Spalt klafft zwischen diesen beiden Anschauungen*, kalz a gemm (kemm bras) a zo etre an daou veno, un islonk a zisrann an daou veno.

Spaltader b. (-,-n) : [louza.] gwazhienn er c'hoad b.

spaltbar ag. : torrus, disrannus, faoutus ; [fizik] fisil, skiriedik ; *spaltbarer Stoff*, danvez skiriedik g., danvez torrus g., danvez fisil g.

Spaltbarkeit b. (-) : 1. [fizik] skiriedigezh b., torrusted b., fisilded d. ; 2. [tekn.] disfaout g.

Spaltbeil n. (-s,-e) : bouc'hal vihan b., bouc'halig b.

Spaltbildung b. (-,-en) : frailhat g., skarraf g., faoutiñ g.

spaltblättrig ag. : skarrdeliek.

Spaltbreit g. (-) : tarzh g. ; *das Fenster einen Spaltbreit öffnen*, reiñ un tarzh d'ar prenestr, damzigeriñ ar prenestr, kornzigeriñ ar prenestr, tarzhdigeriñ ar prenestr.

Spaltbruch g. (-s,-brüche) : frailh g., faout g., faoutenn b., skarr g., skalf g., skalfenn b.

Spalte b. (-,-n) : 1. frailh g., frailhadur g., frailhder g., faout g., faoutadur g., faoutenn b., brizhfaout g., rann b., rannenn b., silabrenn b., silienn b., jel g., jelenn b., skarnil g., aeradenn b., skarr g., frizenn b., skalf g., skalfenn b., flauiadenn b., flaviadenn b., grem g., tarzh g., tarzheris g., sanell b., sanenn b., boulc'h g., gwask g./b., garan b. ; *hier ist eine Spalte*, amañ ez eus jel ; *Spalten bekommen*, faoutañ, skarnilañ, dont da frailhañ, skarraf, dont da skarraf, dont skarrou (frailhoù, rannoù, skalfoù) en dra-mañ-tra, dont gwaskoù da zigeriñ en dra-mañ-tra, aeradenniñ, flaviañ, silabrenniñ, silienniñ ; 2. [moull.] bann g. ; 3. [kleuk] rann b., faout g., muzelleg g., moudenn b., mougous g., mezenn b., kokezenn [liester kokezennoù] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [liester bigorned, bigorniel, bigornoù], krogenn [liester krogennoù] b., ourmelenn [liester ourmelennnoù] b., kouch g., kokouzen [liester kokouzennoù] b., koukourouzen [liester koukourouzennoù] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [liester rigennnoù] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pich g., pich plat g., pech g., chafutenn b., sifutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., pod ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., krogen b., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g.,

loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilinenn b., feunteun kreiz-kêr b., gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b.

spalten V.k.e. (spaltete // hat gespaltet / hat gespalten) : 1. faoutañ, brizhfaoutañ, frailhañ, askloediñ, nodiñ, regiñ, tarzhañ, skalfañ, daouhanteriñ, ober ur rann e ; *einen Felsblock spalten*, faoutañ un dousenn vaen, ober ur rann en un dousenn vaen ; *Holz der Länge nach spalten*, heskennat ar c'hoad a-benn / heskennat ar c'hoad a-hed (Gregor), faoutañ koad war e hed ; *jemandem den Schädel spalten*, faoutañ e benn d'u.b., daouhanteriñ e benn d'u.b., faoutañ u.b. evel un irvinenn, faoutañ penn u.b. evel un irvinenn, terriñ e benn ouzh u.b. ; *gespaltene Haarspitzen*, blev beget lies. ; 2. [fizik] *den Lichtstrahl spalten*, disrannañ ar skin gouloù ; 3. [tekn.] *einen Kristall spalten*, skiriañ kristal, skerat strink, skerat un tamm strink ; 4. [dre skeud.] *die Haare spalten*, pismigañ, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, spazhañ laou, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket.

V.em. : **sich spalten** (spaltete sich // hat sich (t-rt) gespaltet / hat sich (t-rt) gespalten) : 1. faoutañ, frailhañ, skarnilañ, dont da frailhañ, skarraf, dont da skarraf, dont skarrou (frailhoù, rannoù, skalfoù) en dra-mañ-tra, dont gwaskoù da zigeriñ en dra-mañ-tra, silabrenniñ, silienniñ, aeradenniñ, flaviañ, nodiñ, tarzhañ, daouhanteriñ, skalfañ, siliennañ ; *mein Haar spaltet sich an den Spitzen*, skalfañ a ra va blev ; 2. en em rannañ, daouhanteriñ ; *die Welt spaltet sich in zwei Lager*, en em rannañ a ra ar bed e daou gamp enep ; *sich weiter spalten*, en em rannañ diwar rannañ, en em rannañ adarre.

Evezhiadenn : bez ez eus daou stumm evit an anv-gwan-verb II :

gespaltet : [ster rik] *eine gespaltete Mauer*, ur voger faout b., ur voger rannet b.

gespalten : [dre skeud.] *die Meinungen sind gespalten*, dizunvan eo ar mennozhioù, pep hini en deus e soñj, ne wel ket an dud an traoù dre an hevelep lomber ; [ster rik] faout, faoutet, forc'hek, skalfek, forc'hellek, rannet ; *gespaltenes Holz*, koad faoutet g. ; *mit gespaltenen Klauen*, skalfek (forc'hellek) e dreid, treid skalfek dezhañ, palfas e dreid ; *gespaltene Zunge*, teod forc'hek a zaou veg g.

Spaltenbreite b. (-,-n) : [stlenn.] marzekadur g., linennadur g.

spaltenreich ag. : skarnilet, leun a frailhoù, leun a faoutoù, leun a faoutennoù, leun a skarrou, leun a skalfoù, leun a skalfennoù, skarnilek.

Spalter g. (-s,-) : 1. faouter g. ; 2. [dre skeud.] parfoeltrer g., peurfeltrer g.

Spaltfläche b. (-,-n) : talenn disfaout b.

Spaltfuß g. (-es,-füße) : troad skalfek g., troad forc'hek g., troad palfas g.

spaltfüßig ag. : [loen.] skalfek e dreid, forc'hek e dreid, palfas e dreid ; *spaltfüßiges Tier*, artiodaktil g., daougarneg g., loen palfas e dreid g.

Spaltholz g. (-es,-hölzer) : 1. prenn heskennet a-benn g., prenn heskennet a-hed g., koad heskennet a-benn g.,

koad heskennet a-hed g. ; **2.** koad faout g., keuneud str., koad-tan g.

spaltig ag. : **1.** skalfek, skarnilet, skarnilek ; **2.** [dre astenn.] torrus, disrannus, aes da faoutañ, faoutus.

-spaltig ag. : [moull.] *zweispaltig*, war daou vann.

Spalthuf g. (-s,-e) : troad skalfek g., troad forc'hek g., troad palfas g.

Spaltkeil g. (-s,-e) : [tekn.] genn faoutañ g./b.

Spaltklaue b. (-,-n) : troad skalfek g., troad forc'hek g., troad palfas g.

Spaltklinge b. (-,-n) : horzh-vouc'hal b., horzh vosañ b.

Spaltleder n. (-s) : lâr a galite fall g., lâr a berzh fall g., lâr skarnilus g.

Spaltmesser n. (-s,-) : kontell imboudañ b., kontell da imboudañ b., kontell imboud b., imboud g.

Spaltmündung b. (-,-en) : [louza.] stomat str., stomatenn b.

Spaltneutron n. (-s,-en) : [nukl.] neutron diwar dorrador str., neutron diwar skiriador str.

Spaltpilz g. (-es,-e) : bakteri str., bakterienn b.

Spaltprodukt n. (-s,-e) : [nukl.] produ diwar dorrador g., produ diwar skiriador g.

Spaltrate b. (-,-n) : [nukl.] feur dorrador g., feur skiriador g.

Spaltstoff g. (-s,-e) : [fizik] danvez torrus, danvez skiriedik g.

Spaltung b. (-,-en) : **1.** disrann g./b., disranniez b., trubuilh g. ; *innere Spaltungen*, trubuilhoù diabarzh lies., dizunvaniezh diabarzh b. ; **2.** [fizik] torradur g., skiriador g. ; *Spaltung des Atomkerns*, skiriador an derc'han g., rannadur an derc'han g., torradur an nukleüs g. ; **3.** faouterezh g. ; **4.** dizoubladur g., disfaout ar me g.

Spaltungsenergie b. (-) : gremm diwar dorrador g., energiezh diwar dorrador b., gremm diwar skiriador g., energiezh diwar rannadur b.

Spam g./n. (-s,-s) : [stlenn.] strob g., spam g.

Span g. (-s, Späne) : **1.** diskolpadenn b., paladur g., skolp str., skolpad str., askloed str., drailh g., drailhenn b. ; *Späne*, brevadur g., drailhoù diwar vreviñ lies. ; *Holzspäne*, kalfich g. ; *Hobelspan*, freluch str., skolp str., skolpad str., rubanenn-goad b., sklisen b., skirienn b., askloed str., klimich str. ; *von deinen Brettern werden nur noch Späne übrig bleiben*, da blenk a yelo tout a grennadur ; **2.** *Metallspäne*, bleud-livn g., bleud-houarn g., drailhajoù-houarn, livnaj houarn g., livnadur houarn g., pailhur houarn str. ; **3.** P. *dünn wie ein Span sein*, bezañ treut evel an Ankoù (evel ar marv, evel un askell-groc'hen, evel ur gioc'h, treut-gioc'h, evel ur vazh-gwisket), bezañ treut-eskern (-askorn, -ki, -gagn, -kign), bezañ treut-marv, bezañ kras evel ur geuneudenn, na vezañ tev ar gwenn en e revr, bezañ treut ha kastiz, bezañ aet e gof en e gein ; *er ist dünn wie ein Span*, spontañ ar chas a rafe ken treut ez eo, aet eo e gof en e gein, treut eo evel ar marv, treut-marv eo, treut eo evel ur gioc'h, treut-gioc'h eo, treut-gagn eo, treut evel ur c'hagn eo, treut ha kastiz eo, evel ur relegoù eo, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, kastiz eo evel un den prest da vervel, nend eus nemet ur sac'had eskern anezhañ, disec'het eo evel ar foenn, disec'het eo evel ur spes, n'eus nemet ar c'hroc'hen war e eskern, n'eus mui nemet kroc'hen war e eskern, hennezh a zo sec'h evel un

askorn, hennezh a zo treut-eskern (treut evel an Ankoù, treut evel un askell-groc'hen, treut evel ur vazh kloued, treut evel troad ar forc'h hir, treut evel pav ur forc'h, moan evel troad ar forc'h hir, moan evel pav ur forc'h, treut evel ur vazh gwisket), n'eus nemet relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, evel ur relegoù eo, hennezh n'eus nemet ar relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, evel un askorn (un ankoù) krignet eo, aet eo treut evel ur geuneudenn (ur gioc'h, ur skoul), treut-keuneudenn eo, hennezh n'eo ket tev ar gwenn en e revr, ar paourkaezh den a zo aet sec'h evel ur geuneudenn, dismantr eo evel ur spes, hennezh a zo ur skriih, hennezh a zo un dreudasenn, hennezh a zo ur Jakez-Kroc'hen, un eonenn a zo anezhañ, n'eus mann outañ, un tammig parich stignet war ur sac'had eskern a ya d'ober anezhañ (Gregor) ; **4.** *wo gehobelt wird, fallen Späne*, an hini ne labour ket e roñsed ne uz ket e foet, ret eo kemer an droug gant ar mad, daou benn he deus pep bazh, war-dro ar moc'h e vez soroc'h, ret eo terriñ ar graoñenn evit kaout ar vouedenn, ret eo terriñ ar graoñenn kent kavout ar vouedenn, eus vi torret da alumenn ne zigloro labous biken ; **5.** [goapaus] *einen Span haben*, bezañ un tammig droch, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, c'hoari gant e voned, kaout kraked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ e spered gant an-unan, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaia d'an-unan, bezañ tapet war ar portolof, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, bezañ laban, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad ; **6.** *Späne haben*, dastum arc'hant evel ur mengleuzier, dastum arc'hant a-vozadoù, bezañ arc'hantet bravik, ober aour gant morzholioù, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, ober arc'hant war an oaled, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant hardizh, bezañ pinvidik-mor, bezañ pinvidik evel ar mor, bezañ pinvidik-pounner, bezañ pinvidik-peurfonn, bezañ pinvidik-brein, bezañ pinvidik-parfont, bezañ pinvidik-lous, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ an arc'hant war ar raden gant an-unan, kaout arc'hant da grabanata forzh pegement, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober krazadenn, ober e eost, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, ober god, ober godell, ober yalc'h, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, kaout moulloù, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ danvez d'an-unan, bezañ pinvidik-bras, bevañ war an ton bras, ren ur vuhez pompus, bezañ pinvidik-dreist, heoliañ gant e arc'hant, bezañ war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor), bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, gouzout brav

keinañ, bezañ mat da geinañ ; 7. skourj g., blod g., skor g., skoilh g. ; 8. P. [rannyezh.] tabut g., tabuterezh g., trouz g., jeu b., rendael g., gourdrout g., rev g., kruz g., diskrap g., breud g., dael b., reuz g., c'hoari g., mesk g., meskadenn b., meskadek b., bec'h g. ; 9. *machen Sie keine Späne !* arabat deoc'h ober kamambre (ober ardoù, ober ismodoù, ober tailhoù, ober yezhoù, ober ho fagodenn) ! n'it ket d'ober jestroù ! paouezit gant hoc'h arvezioù !

spänen V.k.e. (hat gespänt) : 1. brikañ, frotañ, taravat, rimiañ ; 2. [koz] sunañ, chugal, denañ.

Spanferkel n. (-s,-) : [loen.] porc'hellig-laezh g. [*liester* perc'hellig-laezh], porc'hell-laezh g. [*liester* perc'hell-laezh].

Spange b. (-,-n) : 1. boukl g., blouk g., brochenn b. ; 2. spilhenn-alc'hwez b., spilhenn-alc'hwezet b., spilhenn-grog b. ; 3. *Haarspange*, sparlenn vlev b., barretenn b., gwask vlev b., spilhenn vlev b. ; 4. prennner g., kloched g., fremailh g., fremouer g., morailh-torzhell g. ; 5. tro-vrec'h b., kelc'h-brec'h g. ; 6. [dent, mezeg.] rastell-dent b.

Spanholz n. (-es) : darbreenn g.

Spaniel g. (-s,-) : [loen.] ki-Spagn g., ki-spagnol g., spagnolig g. ; *langhaariger Spaniel*, ki foutouilhek g., barbed g. ; *Brittany-Spaniel*, ki rous g., spagnolig rous g., spagnolig Breizh g.

Spanien n. (-s) : Spagn b., Bro-Spagn b.

Spanier g. (-s,-) : Spagnol g., Spagnad g.

Spanierin b. (-,-nen) : Spagnolez b., Spagnadez b.

Spaniol g. (-s,-e) : butun Bro-Spagn g., butun Spagn g.

spanisch ag. : 1. spaniat, [yezh.] kastilhanek, spagnolek, spagnek ; *spanische Spracheigentümlichkeit*, perzh dibar ar c'hastilhaneg (ar spagnoleg) g., kastilhanegadur (spagnolegadur) g. ; *spanisch-amerikanisch*, spagnol-amerikan, [yezh.] spagnol-amerikanek ; 2. [dre skeud.] *spanischer Stiefel*, garwaskoù lies., brodikin-prenn g., brodikin-jahin g. (Gregor) ; 3. *spanische Wand*, andorenn b., troc'h-avel g. ; 4. *spanische Fliege*, c'hwil-glas g. (Gregor) ; 5. [lu] *spanischer Reiter*, paluc'h-hiriset b., paluc'henn iriset b., marc'hoù-harz lies. ; 6. *spanischer Pfeffer*, a) [louza.] pebr-Spagn str., pebreenn-Spagn b., pimant str., pimant-ruz str. ; b) [kegin.] pimant g., pimant-ruz g., pebr-Spagn g., paprika g. ; 7. [tr-l] P. *das kommt mir spanisch vor*, gregach eo evidon / hebraeg pur eo (Gregor), n'em eus intent ebet e kement-mañ, ne gomprenan seurt ebet, kement-se a ya dreist va maner.

Spanisch n. : [yezh.] kastilhaneg g., spagneg g., spagnoleg g.

spanischsprachig ag. : kastilhanegour, spagnolegour, spagnour.

Spanischweiß n. (-es) : gwenner arc'hant g., gwenn Spagn g.

Spann g. (-s,-e) : chouk an troad g., chouk-troad g., souk-troad g., gouzoug-an-troad g., kil-troad g. ; *ein Fuß mit hohem Spann*, un troad chouket mat g.

Spannabzug g. (-s,-abzüge) : [arm] pluenn b., draenenn b., draen g.

Spannader b. (-,-n) : [korf.] stirenn b., penn-kigenn g.

Spannbacke b. (-,-n) : [tekn.] karvan b., javed b.

Spannbalken g. (-s,-) : [tisav.] gwelteñv b., gweltre b.

spannbar ag. : astennus, astennadus, astenn ennañ, war astenn, war astenn-diastrenn, emledus, hag a c'heller stegnañ, hag a c'haller stigmañ, hag a c'heller bantañ.

Spannbeton g. (-s) : betoñs rakstrivet g., betoñs diougorzhet g.

Spannbettlaken n. (-s,-) / **Spannbettuch** g. (-s,-tücher) : liñsel dindan da stegnañ war ar vatalasenn b., liñsel-doagenn b.

Spanndraht g. (-s,-drähte) : [merdead., h.a.] fun-stignañ b., fun-skor b., pantilhon g., obant b., obank b., stign g., stenner g.

Spanne b. (-,-n) : 1. rahouenn b., rahouennad b., palvad g. ; *Spannen messen*, rahouennañ (Gregor), rahouenniñ, muzuliañ a-rahouennadoù ; 2. [dre skeud.] koulzad g. ; *eine Spanne Zeit*, ur pennad amzer g., un herrad amzer g., un hirnez amzer b., ur wers b. ; *kurze Spanne*, pennadig amzer g., herradig amzer g. ; 3. marz g. ; *Handelsspanne*, marz kenwerzhel g., marz buzad g., marz gounid g., buzvarz g. ; *Preisspanne*, marz g., gavael ar prizioù g., gavaelad ar prizioù g. ; 4. tammig frankiz ober g., lec'hed ober g. ; 5. hed g., distag g., distok g., esaouenn b., disparti g., tarzh g., gwask g., skarr g., skalf g., skalfenn b., difouilh g.

spannen V.k.e. (hat gespannt) : 1. stegnañ, stigmañ, stennañ, bantañ, antellañ, reutaat, reudiñ, sonnaat ; *ein Seil spannen*, stegnañ (stignañ) ur fun, stegnañ (stignañ) ur gordenn ; *seine Muskeln spannen*, stegnañ (reudiñ) e gigennoù ; *einen Bogen spannen*, stigmañ ur wareg, antellañ ur wareg, bantañ ur wareg ; *eine Feder spannen*, stigmañ ur winterell ; *den Hahn einer Flinte spannen*, stegnañ ki ur fuzuilh ; [sonerezh] *Saiten spannen*, lakaat kerdin war ur benveg sonerezh ; *Saiten hoch spannen*, stigmañ kerdin ur benveg sonerezh ; [dre skeud.] *alle Kräfte (an)spannen*, dastum e holl nerzh ; *seine Forderungen zu hoch spannen*, mont re bell gant e rekedoù.

2. [tekn.] *ein Rad spannen*, klask kreiz ur rod, kreizañ ur rod.

3. sterniañ, aveiñ ; *Pferde an einen Wagen spannen*, *Pferde vor einen Wagen spannen*, lakaat kezeg ouzh ur c'harr, sterniañ kezeg ouzh ur c'harr, aveiñ kezeg, sterniañ ur c'harr, stagañ kezeg war ur c'harr ; *das Pferd an die Schere spannen*, lakaat ar marc'h el limon, lakaat ar marc'h er c'hleuriou ; *Ochsen ins Joch spannen*, lakaat ejened ouzh ar yev, sterniañ oc'hen ; *zwei Pferde hintereinander spannen*, *zwei Pferde hintereinanderspannen*, ambilhañ kezeg ; [dre skeud.] *die Pferde hinter den Wagen spannen*, lakaat an arar a-raok ar c'hezeg, debrñ e gig a-raok e soubenn, sevel an tour a-raok an aoter, troc'hañ e gerc'h a-raok e foenn, lakaat an arar a-raok ar c'hilhorou, lakaat lost ar c'harr a-raok, mont war e benn, bezañ maout da lakaat spilhoù e revr ar saout, labourat evel ma kac'h ar saout en noz, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, tapout skrilhed gant bazh ar yod, ober udb war an tu ma tiskrab ar yar, brellañ, ober labour beleg, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, mont da besketa goude ar mare,

mont da ourmela goude ar vareaj, klask vioù fresk e neizhioù warlene, klask vioù fresk e neizhioù kozh.

4. [dre astenn.] *jemanden auf die Folter spannen*, reiñ ar jahin (an touch-tan) d'u.b. / tanañ e dreid d'u.b. / jahinañ u.b. (Gregor), lakaat u.b. war ar gazeg-koad, boureviañ u.b., lakaat u.b. da c'houzañv ar jahin, enkreziñ u.b. ; [dre skeud.] *spannen Sie mich doch nicht auf die Folter*, paouezit ouzhin mar plij ! paouezit mar plij da jahinañ va spered ! na zaoubennit ket ac'hanon evel-se ! ; *er spannt mich auf die Folter*, hennezh a jahin va spered, hennezh ne baouez ket ouzhin, hennezh a laka ac'hanon da zisec'hañ gant ar c'hoant gouzout, hennezh a laka kaoc'h kras em bragoù.

5. [tekn.] *in den Schraubstock spannen*, stardañ e-barzh ar viñs-taol (ar viñsell) ; *einen Wagen spannen*, stagañ mat ha tenn karg ur c'harr ; *über die Form spannen*, stigmañ war ar moull.

V.gw. (hat gespannt) : 1. *dieses Kleid spannt über den Schultern*, re start eo an dilhad-mañ en-dro d'an divskoaz.

2. *die Katze spannt auf die Maus*, bez emañ ar c'hazh e spi da gregiñ el logodenn, emañ ar c'hazh e spi o c'hedal al logodenn ; P. *auf einen Gewinn spannen*, bezañ e-sell d'ober un tamm gounid, bezañ en gortoz a ober un tamm gounid.

3. *dieses Flugzeug spannt fünfzig Meter*, hanter-kant metrad hed-eskell a zo gant ar c'harr-nij-mañ.

V.em. : **sich spannen** (hat sich gespannt) : 1. reutaat, reudiñ, sonnaat ; 2. *die Brücke spannt sich (t-rt) über den Fluss*, a-c'haoliad emañ ar pont war ar stêr ; *über den Himmel spannt sich (t-rt) ein Regenbogen*, stigmet eo gwareg-ar-glav ; *der Himmel spannt sich (t-rt) über uns*, an oabl a zispak e volz a-uc'h dimp.

gespannt : stigmet, a-stign, reudet ; *gespannte Aufmerksamkeit*, brasañ evezh g. ; *gespannte Beziehungen*, darempredoù tenn (stign) ; *gespannte Lage*, plegenn denn b., plegenn gwall ziaes, glazentez b. ; *hoch gespannte Hoffnungen*, c'hoantoù re vras (dreistmuzul) lies. ; *straff gespanntes Seil*, fun stegn b. ; *allzu gespannt*, o virviñ war e dreid, o virviñ gant ar brasañ dibasianted, birvilh ennañ, a-stign, e spered stigmet e-giz ur wareg ; *ich bin darauf gespannt*, dibasiantañ a ran o c'hedal an dra-se, gortoz a ran an dra-se gant hast bras, despailh a zo ganin gwelet an dra-se, mall am eus da welet an dra-se, mall a zo ganin (din) gwelet an dra-se, skuizhañ a ran o c'hedal an dra-se ; *er ist darauf gespannt*, P. kaoc'h kraz a zo en e vragoù ; *die Zuschauer hörten den Vortrag gespannt zu*, stigmet (a-stign) e oa an dud o selaou ar brezegenn.

Spannen n. (-s) : 1. reutidigezh b., reudadur g., stegnadur g. ; 2. stardadenn b., starderezh g.

spannend ag. : 1. hoalus, dedennus, entanus, boemus, marzhus, estlammus, dudius-dreist, dudius, teogus, lubanus, atizus, mezevellus, mezvus, trelatus ; *spannende Erzählung*, danevell dedennus-tre b., danevell lubanus b. ; 2. stegnus ; 3. startaus.

Spannenlänge b. (-,n) : rahouennad b.

Spanner g. (-s,-) : 1. stigner g. ; *Schuhspanner*, stign-botoù g., furm-votez b., moull-botoù g. ; 2. P. sellataer g. ; 3. [loen.] falenn b. ; 4. doug-kelaouenn g. ; 5. starder

skinoù-rod g. ; 6. [sport] stigner palikedoù g. ; 7. [korf.] kigenn stigner b.

Spanneraupe b. (-,n) : [loen.] rahouenner g. [*liester* : rahouenneder].

Spannerin b. (-,nen) : P. sellataerez b.

Spannfeder b. (-,n) : gwinterell b.

Spannfutter n. (-s,-) : [tekn.] beg-stardañ g.

Spannhebel g. (-s,-) : stign g., stegner g., stenner g., stigner g.

Spannholz g. (-es,-hölzer) : strilh str., tortis g.

Spannkraft b. (-) : 1. lastikelezh b., stirennegezh b., tonikelezh b. ; 2. [fizik] gwask burezh g. ; 3. [gwer] emledusted b.

spannkräftig ag. : stirennek, lastikennek.

Spannlack g. (-s) : [tekn.] lakenn stigmañ b.

Spannmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn astenner b.

Spannnagel g. (-s,-nägel) : b. (-,n) : ibil houarn kenstagañ g., ibil-sterniañ g.

Spannrahmen g. (-s,-) : stern stigner g.

Spannriemen g. (-s,-) : senklenn b., stleug-kere g.

Spannring g. (-s,-e) : kolier stardañ g., envez stardañ g.

Spannschiene b. (-,n) : ruzerez b., risklerez b., rakled g.

Spannschutz g. (-es,-e) : choukenn b., bourr g.

Spannseil n. (-s,-e) : fun-stigmañ b., fun-stennañ b., pantilhon g., stign g.

Spannstück n. (-s,-e) : [tekn.] spletenn b., pluenn b., draen g.

Spanntau n. (-s,-e) : fun b., bos g., stag g., fard g.

Spannteppich g. (-s,-e) : [Bro-Suis] moketenn b.

Spannung b. (-,en) : 1. stegnadur g., stignadur g., stennadur g., reutadur g., reudadur g., reudadenn b. ; *Spannung eines Seiles*, stegnadur ur fun g. ; *zu große Spannung*, dreiststegnadur g., soulstegnadur g. ; *zu geringe Spannung*, isstegnadur g. ; *Spannung der Willenskraft*, luskoù a spered lies., strivoù spered lies., dastumadur e holl youl (e nerzh-youl) g.

2. hed-gaol g., treuziad g. ; *Spannung eines Gewölbes*, hed-gaol ur volz g. ; *Spannung einer Brücke*, hed-gaol ur pont g.

3. [bred.] tennder g., stennadur ; *psychische Spannung*, bredtennder g., stennadur bred g., tennder bredel g. ; *ein Buch mit Spannung lesen*, lenn ul levr a-greiz kalon (a-galon, a wir galon), bezañ a-zevri-kaer (a-zevri-bev, da vat-kaer, da vat ha kaer) gant ul levr ; *die Zuschauer hörten den Vortrag mit Spannung zu*, stigmet (a-stign) e oa an dud o selaou ar brezegenn ; *in atemloser Spannung sein*, chom balc'h e c'henoù - chom war e gement all - kouezhañ war e gement all - bezañ sabatuet (alvaonet-holl) - chom digor e c'henoù, digor-bras e zaoulagad - bezañ kalmet.

4. *politische Spannung*, darempredoù tenn war tachenn ar politikerezh lies., aergelc'h politikel broutac'hus g., stad an traoù eus ar re washañ (trouz trubuilhoù bras) war tachenn ar politikerezh b., tennderioù politikel lies.

5. [tredan] voltadur g., tredanvarr g. ; *Spannung von 220 volt*, tredanvarr a 220 volt, 220 volt tredanvarr ; *Hochspannung*, tredanvarr uhel g. ; *eine Spannung einlegen*, ober gant un tredanvarr.

6. [burezh] gwask g., barr g.

7. [fizik] *interne Spannungen*, destrizhoù diabarzh lies.

Spannungsabfall g. (-s,-abfälle) : digresk voltadur g., digresk tredanvarr g., lammdigresk voltadur g., lammdigresk tredanvarr g., isvarr g.

Spannungsausgleicher g. (-s,-) : reolier voltadur g., reolier tredanvarr g., tredanvarreolier g., reolier tredan g.

Spannungsdifferenz b. (-,-en) : kemm barr g., kemm tredanvarr g.

Spannungsgebiet n. (-s,-e) : [polit.] takad gwall denn an darempredoù politikel ennañ g., takad trouz brezel ennañ g.

Spannungsirresein n. (-s) : [mezeg.] katatoniezh b.

Spannungsmesser g. (-s,-) : 1. voltmetr g. ; 2. jaoj gwask g.

Spannungsminderung b. (-,-en) : isvarrañ g., digresk voltadur g., digresk tredanvarr g.

Spannungsprüfer g. (-s,-) : 1. reolier tredan g., kontrollor tredanvarr g., kontrollor voltadur g. ; 2. reolier gwask g., kontrollor gwask g.

Spannungsteiler g. (-s,-) : [skingomz] tredanvarreolier g., barreolier g.

Spannvorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] stegner g., stigner g., stenner g., stign g., stramm stardañ g.

Spannweite b. (-,-n) : 1. [laboused] hed-eskell ul labous g., digorded b., eskelled g. ; *mit breiter Spannweite*, askellet-ledan ; 2. treuziad g. ; *Spannweite eines Gewölbes*, hed-gaol ur volz g. ; *Spannweite einer Brücke*, hed-gaol ur pont g. ; 3. [tekn.] distok g., digorder g., skarv g. ; 4. [nij.] digorenteiz b., hed-eskell g., eskelled g.

Spanplatte b. (-,-n) : prenn brenn-heskenn g., prenn torpez g., panell dorpezad b., P. koad formaj g.

Spansau b. (-,-säue) : [loen.] gwiz-laezh b.

Spanschachtel b. (-,-n) : boest graet gant plankennoù skañv (gant prenn torpez) b.

Spanten lies. : [merdead.] ezen lies., koadoù-kamm lies., gourivinoù lies.

Sparbrenner g. (-s,-) : dever tan bihan g., lutig g.

Sparbrett n. (-s,-er) : [mañsonerezh] pig b., sparfell b.

Sparbrief g. (-s,-e) : testeni postadenn war feur kampi digemm g., madenn espern b.

Sparbuch n. (-s,-bücher) : levrig espern g.

Sparbüchse b. (-,-n) : pod-espern g., podig-espern g., bionenn b. ; *Sparbüchse voll Kleingeld*, pod-espern leun a laboused melen g.

Spareinlage b. (-,-n) : fiziad d'ar c'hef espern g.

sparen V.k.e. ha V.gw. (hat gespart) : 1. espern, erbediñ, arboellañ, armerzhañ, armerzhout, restañ, arbenniñ ; *für das Alter sparen*, lakaat arc'hant a-gostez (tuañ arc'hant, gorren arc'hant, kostezañ arc'hant, gouarn arc'hant, restañ arc'hant, arboellañ arc'hant, kosteziañ arc'hant, espern arc'hant, sevel arc'hant, erbediñ arc'hant, ober boujedenn, ober yalc'h a-dreñv) e-sell ar gozhni, dastum arc'hant evit ar gozhni ; *Geld sparen*, dastum (berniañ) arc'hant, armerzhañ arc'hant, ober ur yalc'hadig, teñzoriañ, erbediñ e wenneien, lakaat arc'hant a-gostez, lakaat arc'hant en armerzh, tuañ arc'hant, gorren arc'hant, kostezañ arc'hant, gouarn arc'hant, restañ arc'hant, arboellañ arc'hant, espern arc'hant, sevel arc'hant, erbediñ arc'hant, ober boujedenn, ober yalc'h a-dreñv ; *am unrechten Ort sparen*, *am falschen Ende sparen*, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, bezañ

pizh war ar brenn ha foran war ar bleud, kerzhet war e benn evit erbediñ e dreid.

2. damantiñ, kaout damant da, erbediñ, espern ; *seine Mühe sparen*, marc'hata e boan, espern e boan ; *seine Mühe nicht sparen*, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), na espern e boan, bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan, bezañ ki ouzh e gorf, lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terañ e gein, foeltrañ e revr, kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, korfañ, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, ruilhal ha merat e gorf, labourat evel ur c'hi, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, c'hwezhañ e-barzh, en em zrastañ, difretañ, diskrapañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez outañ e-unan, labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, strivañ a-dro-vat, reiñ bec'h dezhi, ober bec'h bras, kemer bec'h, poursuiñ, lakaat bec'h war al labour, merat, na vouzhañ ouzh al labour ; *mit dem Lobe nicht sparen*, [kozh] *des Lobes nicht sparen*, na baouez d'ober meuleudioù - mont amplik gant ar meuleudioù - reiñ mel gant al loa-bod - reiñ pour, gwrizioù hag all - reiñ kaol - reiñ kaol d'ar c'havr - bezañ brokus gant e veuleudioù - meuliñ dreist-penn ; *ihr könnt euch eure Bemerkungen sparen !* chomit ho kaozioù ganeoc'h !

Sparen n. (-s) : espern g., espernerezh g., espernidigezh b., armerzh g., arboellerezh g., arboell g., erbed g. ; *ich bin klar fürs Sparen und gegen Verschwendung*, me e vez gwell ganin dastum eget skuilhañ, me e vez gwell ganin espern eget foranañ.

Sparer g. (-s,-) : erbeder g., arboeller g., esperner g., armerzher g. ; *kleine Sparer*, erbederien vihan lies., arboellerien vihan lies. ; *dem Sparer gehört ein Zehrer*, tad ha mamm vailhant, bugale feneant - goude ar rastell e teu ar forc'h - war-lerc'h un dastumer e teu un dispigner - goude ar serrer e teu an diserrer - henhont a zo o verniañ gant ar rastell e-pad m'emañ e vugale o ledañ gant ar forc'h.

Sparerin b. (-,-nen) : erbederez b., arboellerez b., armerzherez b., espernerez b.

Sparflämmchen n. (-s,-) : tan bihan g., tan damvouget g., lutig g.

Sparflamme b. (-,-n) : 1. tan bihan g., tan damvouget g., lutig g. ; 2. P. [dre skeud.] *auf Sparflamme*, war e c'horregezh, ent habaskik, dousik, en arouar.

Spargel g. (-s,-) : [louza.] asperjez str., asperjuz str., sparf g., louzaouenn ar sparf b. ; *wildwachsender Spargel*, asperjez gouez str.

Spargelblume b. (-,-n) : [louza.] brouskaol str.

Spargeld n. (-es,-er) : arc'hant dibrez g., arboell g., arboellad g., arboelladenn b., espern g., espernadenn b., armerzh g., boujedenn b., arc'hant lakaet a-gostez g., arc'hant arboellet g., arc'hant espernet g. ; *von seinem Spargeld kann er sich (t-d-b) jetzt einen neuen Wagen*

kaufen, deuet eo a-benn da arboellañ gwerzh ur c'harr-tan nevez.

Spargelpilz g. (-es,-e) : [louza.] monog blevek g.

Sparguthaben n. (-s) : kaoud war ul levrig espern g.

Sparheft n. (-s,-e) : [Bro-Suis] levrig espern g.

Sparkalk g. (-s) : plastr poazh g.

Sparkasse b. (-,-n) : kef-espern g., esperndi g.

Sparkassenbuch n. (-s,-bücher) : levrig espern g.

Sparkästchen n. (-s,-) : pod-espern g., podig-espern g., bionenn b.

Sparkonto n. (-s,-konten) : kont-espern b. ; *den Erlös aus der verkauften Wohnung hatte er auf sein Sparkonto überwiesen*, treuzkaset en doa gwerzh ar ranndi war e gont-espern.

Sparkurs g. (-es,-e) : strizhentez e-keñver an dispignoù b., strizhded e-keñver an dispignoù b., strizhder e-keñver an dispignoù g.

spärlich ag. : dister, skañv, rouez, ral, difonn, distank, gloev, dibaot, tanav ; *spärliche Mahlzeit*, pred dister g. ; *spärliche Geldmittel*, yalc'h skañv b., yalc'had dister b., leveoù dister lies., arc'hant ken just ha fri ar c'hazh g. ; *spärliches Haar*, blev gloev str. ; *dieser Roggen wächst spärlich*, gloev eo ar segal-mañ, skeltr eo ar segal-mañ ; *spärliches Feuer*, tan dister g., banne tan g., begad tan g., tan intañvez g. ; *spärliches Licht*, skleur g., skleurenn b., banne gouloù g., banne sklêrijenn g., banne deiz g., gouloù bleiz g., gouloù pikous g., gouloù blin g., lutig g., gouloù dister g. ; *ein spärlich belaubter Baum*, ur wezenn dibaot delienn outi str., ur wezenn nemeur a zeliou outi str., ur wezenn zibourc'h str. ; *spärlich besuchtes Schauspiel*, abadenn na ra ket berzh b. ; *spärlicher werden*, disteraat, rouesaat, tanavaat, gloevaat , *hier kommen die Sardinien nur spärlich vor*, evit ar sardin n'eus nemet ul livadenn amañ, evit ar sardin n'eus ket pikol amañ, evit ar sardin n'eus ket dirañ diouto amañ, ne vez ket rust ar sardin amañ ; *von seiner Frau bekommt er nur spärlich Geld*, arc'hant a vez roet dezhañ a sil da sil gand e wreg.

Spärlichkeit b. (-) : disterder g., disterder b., rouezder g., rouezded b.

Sparmarke b. (-,-n) : timbr distaol g., timbr espern g.

Sparmaßnahme b. (-,-n) : diarbenn arboellañ b., darbaroù arboellañ lies. ; *drastische Sparmaßnahmen treffen*, krennañ groñs an dispignoù (ar budjed).

Sparpackung b. (-,-en) : pakad espernus g., pakad arboellus g.

Sparpfennig g. (-s,-e) : tammoù gwenneien lakaet a-gostez lies., yalc'hadig b., yalc'hadig a-dreñv b.

Sparpolitik b. (-) : politikerezh strizh e-keñver an dispignoù g., strizhentez e-keñver an dispignoù b., strizhded e-keñver an dispignoù b., strizhder e-keñver an dispignoù g.

Sparprämie b. (-,-n) : skoaziadenn espern b.

Sparprogramm n. (-s,-e) : steuñv espern g., steuñv krennañ an dispignoù g.

Sparquote b. (-,-n) : [arc'hant.] feur espern g.

Sparren g. (-s,-) : 1. kebr g., kebrienn b., gwifl g., gwiflenn b. ; *Sparren einbauen*, gwiflañ, kebriañ ; *Sparren herstellen*, gwiflañ ; *mit Sparen ausgestattet*, gwiflek ; *unterster Sparren*, lost-koubl g. ; 2. P. *einen Sparren zu viel haben*, na vezañ mat e benn, na vezañ mat anezhañ, bezañ klañv e benn, dougen banniel sant Laorañs, bezañ

faout e girin, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiaid d'an-unan, kaout e lod e park ar brizh, kaout ul lodenn e park ar brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, bezañ tapet war ar portolof, c'hoari gant e voned, kaout kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ e spered gant an-unan, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, bezañ laban, bezañ un tammig droch, mankout d'an-unan ur c'hreunenn en e chapeled, fiziañ ur c'hreunenn d'e chapeled, kuzhat al loar en e c'henoù, parañ al loar en e c'henoù, bezañ bet ganet da Sadorn da noz, bezañ bet ganet da Sadorn goude koan, bezañ bet ganet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, bezañ bet ganet goude ar c'hrampouezh, bezañ eus dibenn ar bloaz, bezañ eus deizioù diwezhañ ar sizhun, bezañ eus penn diwezhañ ar sizhun, na vezañ eus penn kentañ ar sizhun, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad.

Sparrenbau g. (-s) : gwiflaj str., kebiad str. [*stumm unan* kebrienn].

Sparrenfuß g. (-es,-füße) : belk g.

Sparrenholz n. (-es) : [tisav.] kebroù lies., gwifloù lies.

Sparrenkopf g. (-s,-köpfe) : belk g.

Sparrenlage b. (-,-n) / **Sparrenwerk** n. (-s,-e) : kebiad str. [*unander* kebrienn].

Sparring n. (-s) : [sport] gourdonerezh g., embregerezh g.

sparsam ag. : arboellus, dizispign, kempenn, kempenn war e arc'hant, kempenn ouzh e arc'hant, kempenn war e wenneien, kempenn ouzh e wenneien, pervezh, pervezh war e arc'hant, fur gant e wenneien, pizh, pizh ha kempenn, berrsellus, espernus, arboeller ; *sparsame Hausfrau*, tiegez vat b. (Gregor), menajerez vat b., menajerez dizispign b. ; *sparsames Auto*, karr-tan arboellus d'ar strilheoul g., karr-tan espernus evit ar pezh a sell ouzh ar bevezerezh strilheoul g. ; *sparsam leben*, arboell (armerzh) e arc'hant, erbediñ e wenneien, kaout damant d'e wenneien, damantiñ d'e zispignoù, damantiñ d'e zanvez, bezañ pervezh war e arc'hant, bezañ kempenn war e arc'hant, bezañ kempenn ouzh e arc'hant, bezañ kempenn war e wenneien, bezañ kempenn ouzh e wenneien, mont klenk dre an hent, malañ munut e vleud, malañ munut, bezañ fur gant e wenneien, bevañ pizh, mont pizh ganti, bezañ pizh ha kempenn, derc'hel pizh d'e wenneien, bezañ dizispign, bevañ dizispign, bevañ hep nemeur a zispign, derc'hel tost d'e arc'hant, ober kalz gant nebeut ; *wer arm ist, muss sparsam leben*, ar paour a vank dezhañ malañ munut, nebeut e ranker dispign pa ne c'hounezet ket kalz ; *extrem sparsam leben*, bevañ divisañ ma c'haller, tremen gant nebeut, ober e dreuz gant nebeut a dra, bezañ nebeut a dra a-walc'h d'an-unan da vevañ, en em vagañ gant nebeut a dra, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, bevañ diwar nebeut a dra, bevañ diwar bara ha dour, bevañ

gant bara ha dour, bevañ gant pizhoni ; *sehr sparsam sein*, derc'hel pizh (bezañ tost) d'e wenneien, bezañ pizh ha kempenn, bezañ amsell, bezañ amsellus, bezañ stag e groc'h en ouzh e gein, bezañ tost e groc'h en d'e gein, bezañ sec'h a gein, bezañ kras e revr, sellet berr ouzh bleud ha brenn, na stagañ e chas diwar-goust silzig, berrsellet ; *er ist nicht gerade sparsam*, kalz a arc'hant a ya gant hennezh ; [dre astenn.] *mit etwas sparsam umgehen*, sellet berr ouzh udb, sellet pizh ouzh udb, damantiñ d'udb, arboellañ (erbediñ, armerzhañ, marc'hata) udb, kaout damant d'udb, mont dousik d'udb, ober damant ouzh udb, bezañ damantus d'udb, bezañ pizh gant udb, bezañ pizh war udb, ober pizh war udb, espern udb, tailhañ udb ; *mit seiner Zeit sparsam umgehen*, marc'hata e amzer, bezañ pizh war e amzer, bezañ pizh eus e amzer ; *mit der Butter nicht sehr sparsam umgehen*, lakaat amanenn war e vara a-gontelladoù, na zamantiñ d'an amanenn, ober diskempenn war an amanenn, P. priellañ bara ; *von einer Erlaubnis sparsam Gebrauch machen*, ober un implij fur eus un aotre bennak.

Sparsamkeit b. (-) : arboell g., arboellentez b., arboelladurezh b., arboellerezh g., armerzh g., espernegezh b. ; *aus Sparsamkeitsgründen*, dre zamant, evit krennañ an dispignoù, evit krennañ war an dispignoù, evit ober un tamm krennañ d'an dispignoù, evit arbenniñ an dispignoù ; *kleinliche (übertriebene) Sparsamkeit*, pervezhded b., pervezhder g., tostoni b., pizhder g., pizhded b., pizhoni b.

Sparsamkeitsprinzip n. (-) : [preder.] pennaenn an arboellañs b., pennaenn an eeunder g.

Sparschwein n. (-s,-e) : podig-espenn g., bionenn b., yalc'hig a-dreñv b., yar gozh b. ; *Sparschwein voll Kleingeld*, pod-espenn leun a laboused melen g.

Sparstrumpf g. (-es,-strümpfe) : P. pod-espenn g., yalc'h a-dreñv b., assac'h g., yar gozh b., barlennad b., tousegad g.

Sparta n. (-s) : [istor] Sparta b.

Spartakist g. (-en,-en) : [istor] spartakour g.

Spartaler g. (-s) : P. tammoù gwenneien lakaet a-gostez lies., yalc'hadig a-dreñv b.

Spartaner g. (-s,-) : [istor] Spartaad g. [*liester* Spartaiz].

Spartanerin b. (-,-nen) : [istor] Spartaadez b.

spartanisch ag. : spartaat ; *spartanisch erziehen*, desevel e giz Sparta, desevel en un doare reut ; *spartanisch erzogene Kinder*, bugale savet garv lies.

Sparte b. (-,-n) : rummad g., rann b.

Spartgras n. (-es) : [louza.] broen-palud str.

Spartoware b. (-,-n) : [kenwerzh] traezenn broen-palud b., treilheris g., treilh b., treilhenn b.

Spartrieb g. (-s) : espernegezh b.

Sparvertrag g. (-s,-verträge) : steuñv espern g., kevrat espern b.

Sparzins g. (-es,-en) : kampi degaset gant ar gont-espenn g.

spasmisch ag. : [mezeg.] kridek, spasmodek, andagek, andagel.

spasmophil ag. : [mezeg.] spasmodik, spasmodilek.

Spasmophile(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] spasmodik g., spasmodikad b., spasmodik g., spasmodilek b.

Spasmophilie b. (-) : [mezeg.] spasmodilezh b.

Spaß g. (-es, Späße) : 1. bourd g., baoc'h g., fent g., farsadenn b., fars g., farsellerezh g., farserezh g., fentigell b., fentigellerezh g., taol jilibourdiñ g., taol farserezh g., jangloù lies., wignavaou g., c'hoari gaer g., tro gaer b. ; *schlechter Spaß*, tro divalav b., tro lous b., tro gamm b., bourd divalav g., c'hoari fall g., tro fall b. ; *roher Spaß*, bourd hudur g., bourd diwisk g., bourd pebret-lik g. ; *Späße machen*, ober gennoù, ober bourdellajoù, ober farsoù, ober farsig-farsoù, ober jangloù, ober troioù-kamm, farsal, farsellat, ober fent, ober bourd, fentigellañ, gogea, furlukinat, ober furlifinerezh, bourdigellat, boufonie ; *aus Spaß, zum Spaß, a)* dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, diwar farsal, diwar c'hoari, dre c'hoari ; *b)* evit ar blijadur, evit e blijadur ; *das war nur Spaß !* evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; *mit jemandem seinen Spaß treiben*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogea) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober fent gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegall u.b., ober an hegall ouzh u.b., ober an hegall gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'hennoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *darin versteht er keinen Spaß*, n'eus ket tu da farsal gantañ war an dra-se ; *Späße machen*, fentigellat ; *Spaß beiseite !* fin d'ar pardon, echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor), hep farsal bremañ, ent dic'hoarzh, kuit a farsoù, kuit a vourdoù, evit gwir, ent sirius, hep ober goap ; *bei Spaß und Possenspiel, sagt man der Wahrheit viel*, etre bourd (c'hoari) ha fars e vez lavaret ar wirionez da galz.

2. plijadur b., plijadurezh b., pleustr g., bourd g., joa b., goust g., ebat g., dudi g./b., didu g., fent g., misi g., ran g., deur g., sac'had plijadur g., fourrad plijadur g., korfad plijadur g., reuziad plijadur g., revriad plijadur g., barrad plijadur g. ; *allerlei Spaß*, lies plijadur ; *auch Spaß muss sein*, ret eo plijadur a-wechoù, ret eo kemer plijadur a-wechoù ; *mir geht es dabei um den Spaß und nicht ums Geld*, ober a ran an dra-se evit va flijadur (evit ar blijadur) ha neket evit an arc'hant ; *es macht mir Spaß*, bourrañ a ra an dra-se din, bourrañ a ran gant an dra-se, bourrañ a ran a'n dra-se, bourrañ a ran ouzh an dra-se, bourrañ a ra din ober an dra-se, bourrañ a ran an dra-se, bourrañ a

ran ober an dra-se, bourrañ a ran oc'h ober an dra-se, diduet-bras e vezan oc'h ober an dra-se, kavout a ran berr va buhez oc'h ober an dra-se, goust am eus, goust am eus d'ober an dra-se, ur misi eo evidon ober an dra-se, ur misi am eus ober an dra-se, kemer a ran bourd en dra-se, kemer a ran goust oc'h ober an dra-se, kavout a ran va fleustr gant an dra-se, em flijadur e vezan gant an dra-se, un abadenn blijadur eo evidon ober an dra-se, se a ro plijadur din, ur mor a blijadur am bez gant an dra-se, kavout a ran plijus an dra-se, an dra-se a blij din, kemer a ran va ebat gant kement-se, kavout a ran dudi (kemer a ran dudi, en dudi e vezan) gant an dra-se, en em hetiñ a ran gant an dra-se, en em blijout a ran oc'h ober an dra-se, da eo an dra-se din, kement-se a ra vat da'm c'halon, joa am eus ouzh an dra-se, friantañ a ran pa vezañ oc'h ober an dra-se, fent am bez gant an dra-se, kemer a ran fent gant an dra-se, ur fent eo din ober an dra-se, fent am bez oc'h ober an dra-se, karet a ran ober an dra-se ; *seinen Spaß haben*, ober anezhi, c'hoari anezhi, kavout ur misi, kas an ton, kas anezhi, kaout berr amzer, kavout berr e amzer, kemer berr amzer, bezañ en e zudi, bezañ en e blijadur, kemer bourd en udb, kemer plijadur, kemer un tamm plijadur, kemer fent, kaout fent, en em zudiañ, ober bourrus, kemer e ebat ; *er hat seinen Spaß an der Musik*, kavout a ra e bleustr gant ar sonerezh, kemer a ra goust o seniñ, ran eo gant ar sonerezh, hennezh a vour dezhañ ar sonerezh, dudiet eo gant ar sonerezh, joa en deus ouzh ar sonerezh ; *es hat Spaß gemacht*, plijadur 'zo bet ; *es hat furchtbar viel Spaß gemacht*, plijadur ruz 'zo bet ; *es macht mir überhaupt keinen Spaß*, se ne ra tamm fent ebet din, se ne ro tamm fent din, ne gavan dudi ebet gant an dra-se, ne gavan an dra-se tamm plijadurus ebet ; *ich habe immer noch meinen Spaß am Leben*, un tammig bourrusted am eus en armerzh ; *er hat keinen Spaß mehr am Leben*, ne gav mui saour gant netra ; *der Tanzabend hat ihnen Spaß gemacht*, karet o doa ar fest-noz, diduellañ o doa graet e-pad ar fest-noz, bourrañ o doa graet e-pad ar fest-noz, o ran o doa graet e-pad ar fest-noz, graet o doa bourrus er fest-noz, fent o doa kemeret er fest-noz, en dudi e voent er fest-noz ; *es macht keinen Spaß, bei strömendem Regen zu wandern*, divourrus (displijus, dihetus) eo bale dindan ar glav puilh, n'eo ket brav bale dindan ar glav-pil, ne garan ket mont da vale pa vez glav-puilh, ne blij ket kaer din mont da vale pa vez glav-pil ; *jemandem den Spaß verderben*, trefuiñ (trubuilhañ) e blijadur d'u.b., gwalañjeriñ plijadur u.b., c'hoari e zistaner, dismantrañ (dispenn) levez e u.b., c'hoari ar c'hi droch, ober e gi droch, c'hoari ar c'housi fest (e gousi plijadur, e gousi levez e, e harz-a-joa, e harz-a-ebate, e drabaser, e dristadenn, e benn kozh), ober e fich-c'hoari (e fich-trubuilh, e dregaser, e drompler c'hoari, e sparler-dudi, e benn-teñval), terriñ (dispenn) plijadur u.b., kas da get plijadur u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b. ; *viel Spaß !* kalz a blijadur deoc'h ! grit bourrus ! ; *der Spaß war aber von kurzer Dauer*, buan e troas al levez e da joa vil, buan e cheñchas ar blijadur e tourmant hag e glac'har, goude ar c'hoari e teuas an dic'hoari.

Späßchen n. (-s,-) : bourdig g., fentig g., farsadennig b., farsig g.

spaßen V.gw. (hat gespaßt) : farsal, ober fent, ober bourd, fentigellañ, gogea, furlukinat, ober furlifinerezh, ober bourdellajoù, bourdigellat, gragailhat, diverrañ, drujal, nodal, bourdañ, lakaat fent ; *Sie spaßen !* emaoch o farsal ! c'hwi a lavar traoù 'vat ! na c'hwi a lavar traoù ! ; *damit ist nicht zu spaßen !* arabat c'hoari gant an dra-se ! arabat ober fent (bourd) gant an dra-se ; *er lässt nicht mit sich spaßen*, diaes eo ober gantañ (kaout afer outañ), n'eo ket un ebat kaout darempred gantañ, n'eo ket brav mont da c'hoari gantañ, hennezh 'zo rust an troc'h gantañ, hennezh a zo du e staon, hennezh ne oar ket petra eo farsal ; *mit dem ist nicht zu spaßen*, n'eo ket yac'hus mont da glask afer outañ.

Späßerei b. (-,en) : farsellerezh g., drujerezh g., bourderezh g., fentigellerezh g., boufonerezh g.

späßeshalber Adv. : evit kemer un tamm ebat, evit ar blijadur d'en ober, evit farsal.

späßhaft ag. : plijus, bourrus, fentus, bourdus, farsus, dudius, diduells, diverrus, dihuédus, ebat.

Späßhaftigkeit b. (-) : bourrusted b., fentusted b., plijusted b.

späßig ag. : fentus, bourdus, farsus, c'hoarzhus, lu, ribardennus, bourjin ; *späßiger Hund*, marmouz a gi g.

Späßmacher g. (-s,-) : legestr g., farser g., kampinod g., bidaneller g., bourjin g., boufon g., farouell g., ibil g., bourder g., fentigeller g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., kantolor g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., furlukin g., rampono g., boufoner g., drujer g., istorier g., noualant g., cholori g., dañvad g., fouin g., ebeul g., pabor g.

Späßmacherin b. (-,nen) : farserez b., bourderez b., fentigellerez b., boufonerez b., dañvadez b., paborez b.

Späßverderber g. (-s,-) : garchenn g., trompler c'hoari g., distaner g., kousi levez e [liester kousieren levez e] g., kousi plijadur [liester kousieren blijadur] g., kousi fest [liester kousieren fest] g., harz-a-joa g., harz-a-ebate g., ripompi g., trabaser g., tristadenn b., penn kozh g., fich-c'hoari g., fich-trubuilh g., trubuilher g., jablour g., bourouell g., freuz-ebate g., sparler-dudi g., penn-teñval g., den dibropoz g., kagaler g.

Späßverderberin b. (-,nen) : tromplerez c'hoari b., distanerez b., trabaserez b., tristadenn b., penn kozh g., jablourer b., freuzerez-ebate b., sparlerer-dudi b., penn-teñval g., trubuilherer b., kagalerer b.

Späßvogel g. (-s,-vögel) : legestr g., farser g., kampinod g., bidaneller g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., fentigeller g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., konikl g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., rampono g., boufon g., boufoner g., drujer g., istorier g., marc'h-kaneller g., dañvad g., fouin g., ebeul g. ; *übler Spaßvogel*, noualant g.

späßweise Adv. : dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars.

Spasti g. (-s,-s) : P. amiod g., imobil g., imobil a zen g., arsod g., darsod g., amoed g., genaoueg g., podig g., pothouam g., glaourenneg g., pampez g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., balbouzer g., arziod g., aneval g., pennsod g., diskiant g., arc'henaoueg g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g.,

genoù patatez g., genoù gwelien g., houperig g., papelod g., droch g., penn droch g., badaouer g., bader g., bajaneg g., balteg g., begeg g., louad g., buzore g., inosant g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., patatezenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn-bailh g., penn-bazh g., penn peul g., penn leue g., penn beuz g., penn azen g., brichin a zen g., brichin g., brizh g., buredenneg g., pav-kaol g., plankenn g., glep g., jalod g., beg glep g., genoù glep g., klapez g., penn luch g., magn g., nouch g., takezenn b., krampouezhenn b., tarieller g., feson tarteze b., genoù tarteze g., skiant verr a zen g., alvaon g., alvaoneg g., amboubal g., sac'h panez g., luguder g., andell b., berrboell g.

Spastiker g. (-s,-) : [mezeg.] den nammet e gorf hag e empenn g., nammed loc'hadel ha empennel g.

Spastikerin b. (-,-nen) : [mezeg.] plac'h nammet he c'horf hag hec'h empenn b., nammedez loc'hadel ha empennel b.

spastisch ag. : [mezeg.] spastek, spastel ; *spastische Lähmung*, diskeneziezh b.

Spat g. (-s,-e) : [maen.] spat g.

spät ag. : diwezhat ; *späte Stunde*, eur ziwezhat b., pardaezh diwezhat g. ; *zu später Stunde*, gwall ziwezhat, d'un eur dibred, diwezhat-mezh ; *Frühstück zu später Stunde*, lein ziwezhat b., lein d'un eur ziwezhat b. ; *bis in die späte Nacht hinein*, betek pell an noz, betek diwezhat en noz ; *späte Jahreszeit*, lost an hañv g., dilost-hañv g., diskar-amzer g. ; *ein spätes Glück erleben*, bezañ eürus war e ziwezhadoù (en e gozhni), bezañ eürus war e finvez (Gregor) ; *Kornisch wurde bis ins späte 18. Jahrhundert gesprochen*, ar c'herneveureg a badas da vezañ komzet betek fin an XVIII^{vet} kantved ; [istor] *spätes Mittelalter*, Krennamzer diwezhañ b. ; *in späteren Zeiten*, en amzer da zont.

Adv. : diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù ; *es ist schon spät*, erru eo pell an amzer, diwezhat eo anezhi, erru eo pell an deiz, emañ kozh an deiz ; *wie spät ist es ?* pet eur eo ? pet eur emañ ? ; *du kommst zu spät*, *du bist zu spät dran*, emañ re ziwezhat ; *es war schon spät am Tag*, pell a-walc'h e oa an deiz, gwall ziwezhat e oa dija ; *es war schon spät*, *die Mutter arbeitete aber noch*, diwezhat e oa dija, ar vamm avat a laboure c'hoazh ; *es ist doch noch nicht sehr spät*, n'eo ket keit-se an amzer ivez, n'emañ ket ken diwezhat-se c'hoazh, n'eo ket gwall ziwezhat c'hoazh, n'eo ket re ziwezhat-holl ; *es ist schon spät*, diwezhat eo, diwezhat eo anezhi, erru eo diwezhat ; *es ist schon sehr spät*, diwezhat-bras eo, gwall ziwezhat eo ; *es wird spät*, diwezhataat a ra ; *früh oder spät*, abred pe ziwezhat - kent pe c'houde - pe gent pe c'houde - koulz pe goulz - koulz pe ziwezhat - mont hir, mont berr ; *ich werde früh oder spät diese Arbeit beenden müssen*, mont hir, mont berr e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe goulz e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe ziwezhat e rankin echuiñ al labour-se ; *früh und spät*, diouzh ar mintin ha diouzh an abardaez ; *von früh bis spät*, *von früh morgens bis spät abends*, etre daou benn an deiz, etre daou benn an devezh, eus an eil penn d'an deiz d'egile, eus an eil sklêrijenn d'eben, eus an eil heol d'egile, eus gouloù-deiz betek serr-noz, adal gouloù-deiz betek serr-noz, an deiz

Doue, e-pad Doue an deiz, a-hed (hed, dre hed) an deiz, abaoe (eus) ar mintin betek an noz, a vintin betek an noz, abred ha diwezhat ; *möglichst spät*, diwezhatañ ar gwellañ, an diwezhatañ ar gwellañ ; *spät am Abend*, *am späten Abend*, d'ar pardaezh diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù ; *spät in der Nacht*, diwezhat en noz ; *bis spät in der Nacht hinein*, betek pell en noz, betek diwezhat en noz ; *er arbeitet immer bis spät in der Nacht*, hennezh a zo un dever gouloù, hennezh a zo ul losker gouloù ; *spät nach dem Abendessen*, diwezhat goude koan ; *es ist zu spät*, re ziwezhat eo, tremenet eo ar c'houlz ; *spät im Jahr*, war an diwezhañ eus ar bloaz ; *die Uhr geht um fünf Minuten zu spät*, paket en deus an eurier pemp munut dale, pemp munutenn war-lerc'h emañ an horolaj ; *er ist um einen Tag zu spät angekommen*, erruet e oa gant un devezh dale ; *es ist noch nicht zu spät*, e mare emañ c'hoazh d'ober kement-se, n'eo ket re ziwezhat c'hoazh, n'eo ket c'hoazh digoulz ; *zu spät kommen*, erruout re ziwezhat, bezañ re ziwezhat o tont, mont da besketa goude ar mare, mont da ourmela goude ar vareaj, klask vioù fresk e neizhioù warlene, klask vioù fresk e neizhioù kozh ; *dass wir zu spät gekommen sind*, *haben wir deinem Trödeln zu verdanken*, da luguderezh a zo kaoz deomp da vezañ degouezhet re ziwezhat ; *er hatte es noch nie erlebt*, *dass sie so spät nach Hause kam*, biskoazh n'en doa he gwelet ken diwezhat ; *warum kommst du so spät ?* perak emañ ken diwezhat all oc'h en em gavout ? ; *spät aufstehen*, chom da sac'hañ en e wele, sevel diwezhat ; *besser spät als nie*, an amzer a bad pell ha pep hini a ya pa c'hell - ar pezh a zo ampellet n'eo ket kollet - an hini a c'hed en devez - gedal n'eo ket koll - karrig a red ne bad ket - gortoz pell, gortoz gwell - dre bediñ ha dre aspediñ e vez graet ar gefridi ; *für Sie ist alles zu spät*, n'eus moaien ebet mui evidoc'h ; *zu spät ist zu spät*, pa vez aet an amann e gouzoug ar c'hi e vezer war-lerc'h ; *egal, wie spät es war*, pe abred pe ziwezhat e vefe ; [louza.] *spät blühend*, hag a zo diwezhat da vleuniañ ; *einige Tage später*, a-benn un dervezh bennak goude se, un nebeud devezhioù war-lerc'h ; *drei Wochen später*, a-benn teir sizhun da c'houde ; *wenig Zeit später*, un netraig goude, ur poulzadig goude, ur poulzadig war-lerc'h ; *keinen Monat später*, *nicht einmal einen Monat später*, kentoc'h eget ur miz goude se ; *wir werden später sehen*, gwelet e vo diwezhatoc'h ; *früher oder später*, deiz pe zeiz - ur peur bennak - koulz pe ziwezhat - mare pe vare - mont hir, mont berr - ur mare pe vare - abred pe ziwezhat - un deiz pe zeiz - un deiz bennak - en devezhioù all - koulz pe goulz - kent pe c'houde - forzh peur ; *ich werde früher oder später diese Arbeit beenden müssen*, mont hir, mont berr e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe goulz e rankin echuiñ al labour-se ; *auf später verschieben*, goursezañ, daleañ, daveiñ, diferañ, dilerc'hiañ, diferañ ober udb, lezel d'ober, ampellañ, tardañ, teuler termen d'ober udb, deren, dereniñ, warlerc'hiañ, asteurel, deport, diwezhataat, kas da belloc'h, lezel a-benn diwezhatoc'h.

spätabends Adv. : d'ar pardaezh diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù ; *er kommt immer spätabends nach Hause*, mil fenoz e vez atav a-raok ma teu d'ar gêr, diwezhat-noz e vez atav

pa zeu d'ar gêr, hennezh a laka an noz da askouezhañ (da astenn) an deiz.

Spätaffel g. (-s,-äpfel) : [louza.] aval diwezhat g.

Spätaussiedler g. (-s,-) : [istor] den advroet war an diwezhad g.

Spätaussiedlerin b. (-,-nen) : [istor] plac'h advroet war an diwezhad b.

Spätbirne n. (-,-n) : [louza.] per diwezhat str.

Spätdienst g. (-es) : servij diouzh an abardaez g., labour diouzh an abardaez g.

Spatel g. (-s,-) / b. (-,-n) : spatulenn b., astell b.

spatelförmig ag. : a-stumm gant ur spatulenn, stumm ur spatulenn dezhañ, e doare ur spatulenn, e doare spatulennoù, a-zoare gant ur spatulenn, a-zoare gant spatulennoù, a-seurt gant ur spatulenn, a-seurt gant spatulennoù.

Spaten g. (-s,-) : pal b. [*liester* palioù, pili], pal don b., rañv b. ; *mit dem Spaten umgraben*, palat, palarat ; *ein voller Spaten Erde*, ur rañvad b.

Spatenblatt n. (-s,-blätter) : skouarn ar bal b.

Spatenkönig g. (-s,-e) : [kartoù] roue pikez g.

Spatenkultur b. (-) : gounidegezh-douar dre labour-dorn b.

Spatenschaufel b. (-,-n) : pigell b., trañch g., marr b.

Spatenstich g. (-s,-e) : paladenn b.

Späentwickler g. (-s,-) : bugel warlerc'hiet g.

Späentwicklerin b. (-,-nen) : plac'h warlerc'hiet b.

später ag./Adv. : **1.** da zont, warlerc'hel ; *die späteren Generationen*, ar rummadoù o tont (da zont, a zeu) lies., ar remziadoù o tont lies., ar re a zeuio war hol lerc'h lies. ; **2.** diwezhatoc'h, er goudevezh ; *ein Jahr später*, a-benn bloaz war-lerc'h, bloaz war-lerc'h, bloaz goude, goude bloaz, a-benn bloaz ; *ein Jahr später erhielt er eine Botschaft von seinem Freund*, a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh dezhañ a-berzh e vignon ; *drei Monate später*, tri miz diwezhatoc'h, a-benn tri miz ; *dreizehn Tage später*, trizek deiz d'ar goude, a-benn trizek deiz ; *früher oder später*, deiz pe zeiz - ur peur bennak - koulz pe ziwezhat - mont hir, mont berr - mare pe vare - ur mare pe vare - abred pe ziwezhat - un deiz pe zeiz - un deiz bennak - en devezhioù all - koulz pe goulz - kent pe c'houde ; *ich werde früher oder später diese Arbeit beenden müssen*, mont hir, mont berr e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe goulz e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe ziwezhat e rankin echuiñ al labour-se ; *auf später verschieben*, goursezañ, daleañ, daveiñ, diferañ, dilerc'hiañ, diferañ ober udb, ampellañ, tardañ, teuler termen d'ober udb, lezel d'ober, deren, dereniñ, warlerc'hiañ, asteurel, deport, diwezhataat, kas da belloc'h, lezel a-benn diwezhatoc'h ; *ich möchte später Matrose werden*, pa vin bras e vin war ar mor ; *jemanden auf später vertrösten*, lezel u.b. da sec'hañ, daveiñ u.b., lavaret d'u.b. e vo graet diwezhatoc'h war e dro, magañ u.b. gant esperañs, lakaat u.b. da basiantañ, ober d'u.b. pasiantañ.

späterhin Adv. : diwezhatoc'h.

Späterliegen n. (-s) / **Spätersein** g. (-s) : goudevezh g.

spätestens Adv. : d'an diwezhatañ, da ziwezhatañ, evit an diwezhatañ, d'an hirañ, da hirañ ; *spätestens morgen*, warc'hoazh d'an hirañ.

Spätfolge b. (-,-n) : dilerc'h g., droukheuliad g.

Spätfrost g. (-es,-fröste) : rev diwezhat g., revadenn diwezhat b.

Spätgotik b. (-) : giz c'hotek flammek b.

Spätheimkehrer g. (-s,-) : prizonad a vrezel dibrizoniet war an diwezhad g., prizonad brezel dibrizoniet pell war-lerc'h fin ar brezel g.

Spätheimkehrerin b. (-,-nen) : prizonadez a vrezel dibrizoniet war an diwezhad b., prizonadez vrezel dibrizoniet pell war-lerc'h fin ar brezel b.

Spätherbst g. (-es,-e) : dilost an diskar-amzer g., diwezh-amzer g., kozhamzer b.

spationieren V.k.e. (hat spationiert) : [moull.] esaouennañ.

Spatium n. (-s, Spatien) : [moull.] esaouenn b.

Spätlatein n. (-s) : latin izel g., izellatin g.

Spätlatinität b. (-) : izellatinelezh b.

Spätlese b. (-,-n) : mendem war an diwezhad b.

Spätling g. (-s,-e) : **1.** [louza.] frouezh diwezhat str. ; **2.** [loen.] loen ganet war an diwezhad g., dilerc'hadenn b. ; **3.** [dre astenn.] daleer g., dilerc'hier g.

Spätmittelalter n. (-s) : Krennamzer izel b., Krennamzer diwezhañ b.

Spätobst n. (-es) : [louza.] frouezh diwezhat str.

spätreif ag. : [louza.] diwezhat.

Spätschicht b. (-,-en) : skipailh labour an abardaez g.

Spätschnee g. (-s) : erc'h diwezhat g., P. skoulad ar goukoug g.

Spätsaison b. (-,-s) : dilost an diskar-amzer g., diwezh-amzer g., kozhamzer b.

Spätsommer g. (-s,-) : hañvig Foar-an-Nec'h g., hañvig Foar-Vikael g., hañvig Gouel-Mikael g., lost an hañv g., dilost-hañv g.

Spätstadium n. (-s,-stadien) : fazenn diwezh b., fazenn dibenn b., fazenn diwezhañ b., derez diwezhañ g., stad diwezhañ b.

Spatz g. (en/-es,-en) : **1.** [loen.] golvan g., filip g. ; *Spitzen fangen*, filipeta ; **2.** [dre skeud.] *er ist ein munterer Spatz*, drant eo evel ul labous, sichant eo evel heol miz Mae, ken laouen ha tra eo, laouen eo evel an heol, ken laouen hag an heol eo, seder eo evel un eostig, laouen eo evel un eostig, drant eo evel ur pintig, seder eo evel ur pintig, laouen eo evel ur pintig, seder eo evel ul laouenan, seder eo evel an deiz, seder eo evel an heol, seder eo evel pemp gweneg, sart eo evel pemp gweneg, gwiv eo evel ur c'hant tachoù, drant eo evel ur sut binioù, lirzhin eo evel ur vleunienn, bliv eo evel ur c'hazh-koad ; *das pfeifen die Spatzen von den Dächern*, ar brud-se a zo a bep tu, ne gomzer a gen, gwerzhed eo bet ar bistolenn abaoe pell, ne oa ket dorjoù war an holl doullou, an holl er goar, toull e oa an ti, enkantet e vez un tammig e pep lec'h, tra guzh un ti toull eo an dra-se.

Spätzchen n. (-s,-) : [dre skeud.] va evn bihan g., kalonig b., pokiol g., mennig g., logodennig b., ranig b., bravig g., bouchig, loulig g., lellig g., loutig g., loenig g., mounounig g., moutig g., koulouch g., pichonig g., poupig va c'hallon g.

spatzenhaft ag. : dichek, divergont, digoll, her, balc'h, hardizh evel chas, divezh, dibalamour, difoutre, diskramailh, ront dezhañ, na vank ket avel dezhañ.

Spatzenhirn n. (-s,-e) : *er hat ein Spatzenhirn*, nebeut a gelorn en deus, nebeut en deus en e gelorn, gwall

nebeut a zo en e gelom, ur penn divoued (ur penn skañvig, ur penn kefeleg, ur penn gad, ur penn disoñj, ur penn goulo, ur penn diboell) a zo anezhañ, hennezh a oa bet roet fav dezhañ en deiz ma oa bet ganet, ne oar ket pet fav a ya d'ober teir, ne oar ket pet fav a ya d'ober nav, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, un tamm difournis a spered eo ar paotr-mañ.

Spätzle lies. : [kegin.] spetzle lies.

Spätzünder g. (-s,-) : [lu] bannadell daleet b.

Spätzündung b. (-,-en) : [kirri-tan] dale enaouiñ g., enaouerezh gant dale g., enaouerezh re ziwezhat g.

spazieren V.gw. (ist spaziert) : bale, baleadenniñ, pourmen, ober un dro, ober un droiad, ober un tamm tro, ober un dro vale, ober ur frapad bale, ober ur pourmen, ober un tamm pourmen, ober ur bourmenadenn, turlutañ, bezañ war ar pourmen, bezañ war e bourmen, bezañ war bourmen, bale hent, gwelet bro, kantren, lonkañ avel, pourmen e galite, bezañ war ar bale ; *alle fünf waren spazieren*, o-femp int bet o vale ; *spazieren gehen*, mont da bourmen (da vale, da gantren, d'ober ur bale), bezañ war e bourmen, bezañ war ar pourmen, bezañ war bourmen, baleadenniñ, mont ada, bezañ o vale, bezañ war ar bale, bezañ war vale, bezañ er bale, bezañ war ar pourmen, bale hent, gwelet bro, mont da bourmen e galite, lonkañ avel ; *mit den Kindern spazieren gehen*, mont da aveliñ e vugale, mont da bourmen gant e vugale, mont da bourmen e vugale, mont da vale e vugale ; *wenn es regnet, gehen wir nicht spazieren*, a) mar bez fall an amzer ned aimp ket da vale ; b) pa vez fall an amzer ne zeomp ket da vale ; *an der Küste spazieren gehen*, mont da bourmen war an aod ; *spazieren fahren*, mont da bourmen gant ar c'harr, mont da bourmen (ober un dro) gant e garr-tan, mont da bourmen (ober un dro) war varc'h-houarn, gwelet bro ; *spazieren reiten*, mont da bourmen war varc'h, ober un dro war varc'h ; *jemanden spazieren führen*, pourmen u.b., kas u.b. d'ober un dro vale, bale u.b., kantren u.b. ; *seinen Hund spazieren führen*, kas ar c'hi d'ober e dro, ober un dro gant e gi, mont da bourmen e gi, mont da vale e gi, mont da gantren e gi ; *vor dem Haus spazieren*, pilpazañ dirak an ti.

Spazierfahrt b. (-,-en) : pourmenadenn gant ur c'harr-tan b., troiad gant ur c'harr-tan b., pourmenadenn war varc'h-houarn b., troiad war varc'h-houarn b., pourmenadenn e bourzh ur vag b., pourmenadeg e bourzh ur vag b., troiad e bourzh ur vag b., bageadenn b., ermaeziadenn b.

Spaziergang g. (-s,-gänge) : pourmenadenn b., pourmenadenn war droad b., pourmenadeg b., baleadenn b., baleadenn war droad b., balead g., bale g., tro-vale b., frapad bale g., pourmen g., tamm pourmen g., tamm tro g., baleadeg b., troiad b., troidell b., ermaeziadenn b., aveladenn b., lonkad avel g. ; *ein langer Spaziergang*, un hir a valeadenn b., un hir a bourmenadenn b. ; *ein ziemlich langer Spaziergang*, ur frapad mat a vale g. ; *einen Spaziergang machen*, bale, baleadenniñ, pourmen, ober un dro, ober un droiad, ober un tamm tro, ober un dro vale, ober ur frapad bale, ober ur pourmen, ober un tamm pourmen, ober ur bourmenadenn, turlutañ, bezañ war ar pourmen, bezañ war e bourmen, bezañ war bourmen, bale hent, lonkañ avel, pourmen e galite, bezañ war ar bale ; *wir haben das*

richtige Wetter für unseren Spaziergang erwischt, ne vo ket divalav deomp mont da bourmen gant an amzer a ra ; *habt ihr keine Lust, einen kleinen Spaziergang zu machen* ? daoust ha ne blijfe ket deoc'h mont da vale ? daoust ha ne blijfe ket deoc'h mont d'ober ur bale ? ; *anschließend fragten sie ihn, ob er Lust auf einen Spaziergang hätte*, goude-se e c'houlennjont outañ hag-eñ e vije plijet da vont da bourmen ; *einen kleinen Spaziergang bis zum Hafen machen*, ober un tamm tro d'ar porzh, ober ur frapad bale betek ar porzh, ober ur bale betek ar porzh ; *einen kleinen Spaziergang mit den Kindern machen*, mont da aveliñ e vugale, mont da bourmen gant e vugale, mont da bourmen e vugale, mont da vale e vugale.

Spaziergänger g. (-s,-) : baleer g., pourmener g., baleantour g., baleant g.

Spaziergängerin b. (-,-nen) : baleerez b., pourmenerez b.

Spazierplatz g. (-es,-plätze) : kerzhva g., lec'h-pourmen g., pourmenadenn b., hent-bale g.

Spazierritt g. (-s,-e) : baleadenn war varc'h b., pourmenadenn war varc'h b., tro-vale war varc'h b., marc'hekadenn b., tamm pourmen war varc'h g., tamm tro war varc'h g.

Spazierstock g. (-s,-stöcke) / **Spazierstöckchen** n. (-s,-) : bazh-vale b., bazh-pourmen b., kanenn b., bazh-hent b.

Spazierweg g. (-s,-e) : hent-bale g., pourmenadenn b.

SPD b. (-) : [berradur evit **Sozialdemokratische Partei Deutschlands**] strollad sokialdemokratel Alamagn g.

Specht g. (-es,-e) : [loen.] ebeul-koad g., kazeg-koad b. [liester kezeg-koad, kezekenned-koad], faoutennig-koad b. [liester faoutenniged-koad], poker-koad g., kilhog-koad g., pil-koad g., pilkoad g. ; *echter Specht*, speg g. ; *der Specht klopft im Wald*, pilat a ra ar gazeg-koad er c'hoad ; *die Rinde hat ein Specht behackt*, pigoset eo bet ar rusk gant ur gazeg-koad.

Speck g. (-s,-e) : 1. [kegin.] kig-sall g., kig-moc'h g. ; *grüner Speck*, kig-sall (kig-moc'h) fresk g., freskad g. ; *geräucherter Speck*, kig-sall (kig-moc'h) mogedet g. ; *durchwachsener Speck*, kig-moc'h (kig-sall) dazlardet g., brizhig g., hantergig g., hanterlard g. ; *fetter Speck*, lard gwenn g. ; *frischer Speck*, freskad g. ; *mit Speck umwickeln*, brizhlarjezañ ; *Speck zum Spicken*, larjounez b., larjezenn b., larjezennoù lies., larjez str. ; *Speck einsalzen*, *Speck einpökeln*, lakaat kig-moc'h e sall ; 2. [dre skeud.] P. *Speck ansetzen*, lardañ, lartaat, dont ur c'horfad kig en an-unan, dont da vezañ tev (teurennek), strujañ, profitañ, kreñvaat ; *im Speck leben*, bezañ frank an traoù gant an-unan, na sec'hañ e fri gant delioù kaol, kaout fonnder a bep tra (Gregor), bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ ebat e zoare, bezañ druz ar geusteuenn gant an-unan, bezañ en e aez, bezañ en e aezamant, kas e vuhez war don, bevañ en e aez, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ brav-kenañ e stad, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ eürus

evel ul logodenn er bleud (en ur sac'had bleud), bezañ kontant evel ur roue war e dron, bezañ barrek, bezañ gouest, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ ; *den Speck riechen*, ruflañ un afer vat ; *mit Speck fängt man Mäuse*, an dousañ liper, ar gwashañ taper - chomit sioul hag e pakoc'h logod - n'eo ket gant an daboulin e vez paket ar c'had - n'eo ket gant an daboulin e vez paket ur marc'h spontet - ne vez ket paket kezeg gant taboulinoù - n'eo ket gant eskern e vez paket al lern - n'eo ket gant taolioù foet e paker kezeg spontet - ober strakal e skourjezig ne zastum ket kezeg spontik - gant ar c'han kaerañ eo e vez kaouedet al labous ar gwellañ - e-lec'h ma vez meulerezh e vez atav kalz gevrierezh - ne vez ket tapet ar pesked gant ar stouv.

Speckbauch g. (-es,-bäuche) : bigof g., kof tev g., teurenn b., tor g., teur g., begeliad g., pezh kof g., P. kof yod g.

Speckgeschwulst b. (-,geschwülste) : [mezeg.] lipom g.

Speckgürtel g. (-s,-) : P. [kêriou] tro-kêr bell b., diardro amgêrel b.

Speckhaut b. (-) : tonenn b.

speckig ag. : 1. druz, behinek, lart, larjezek ; 2. lous, kramennek, kailharek, moustrouilh, plamoustrek, brennek.

Speckkuchen g. (-,s) : [kegin.] fars-druz g., kichenn b. ; *lothringischer Speckkuchen*, fars-druz giz Loren g., kichenn giz Loren b.

Speckscheibe b. (-,n) : [kegin.] skejenn kig-sall b., skejenn kig-moc'h b. ; *mit Speckscheiben umwickeln*, brizharjezañ.

Speckschnitte b. (-,n) : [kegin.] larjezenn b., larjounez b., larjez str., kig-larjez g.

Speckschwarte b. (-,n) : tonenn b.

Speckseite b. (-,n) : 1. bandenn kig-sall b., kartel kig-sall g., karter kig-sall g. ; 2. [tro-lavar] *mit der Wurst nach der Speckseite werfen*, klask lakaat ar bed-holl en e votez, klask kaout ar marc'h hag an arc'hant, klask kaout an toull hag ar botonoù, kaout c'hoant da zastum ar bed-mañ en ur votez-koad (en ur grogenn), paeañ gant ur votez torret, paeañ gant ur fuzuilh dorret, paeañ gant diwiskoù tog.

Speckstein g. (-s,-e) : [maen.] steatit g., saponit g., maen-soavon g., maen-druz g., kleiz Briançon g.

Speckwürfel g. (-s,-) : [kegin.] larjezenn b., larjounez b., larjez str., kig-larjez g.

spedieren V.k.e. (hat spediert) : kas.

Spedierung b. (-,en) : kasidigezh b., dezougerezh g.

Spediteur g. (-s,-e) : treuzdougerezh marc'hadourezh g., chalboter g., dezouger g., sammer g., karger g.

Spediteurin b. (-,nen) : treuzdougerezh varc'hadourezh b., chalboterez b., dezougerez b.

Spedition b. (-,en) : kasidigezh b., dezougerezh g., treuzdougenn g.

Speditionsgeschäft n. (-s,-e) : embregerezh dezougen g., embregerezh treuzdougenn marc'hadourezh g., chalboterezh g.

Speditionsplatz g. (-es,-plätze) : dastumlec'h g., mirlec'h g., etrepaouez g.

Speditionswesen n. (-s) : treuzdougerezh g., chalboterezh g.

speditiv ag. : [Bro-Suis] difraeüs, buan, fonnus, diloüs, pront, gant dilo.

Speer g. (-s,-e) : 1. goafig g., goaf-bann g., dared g., speg g., gavelod b., birvazh b., lañs b., sparr g., javelinenn b. ; *Speere werfen*, darediñ, bannañ spegoù, disvantañ spegoù, bannañ goafioù ; 2. [sport] goaf g., speg g.

Speerfischen n. (-s) : 1. pesketaerezh dindan vor gant ur fuzuilh treantiñ g. ; 2. pesketaerezh dre vann-goaf g., treanterezh g., treantiñ g. ; *Speerfischen treiben*, a) pesketa gant ur fuzuilh treantiñ ; b) pesketa gant ur goaf.

Speerminze b. (-,n) : [louza.] bent-ki b.

Speerträger g. (-s,-) : goafeg g., goafer g., lañser g.

Speerspitze b. (-,n) : 1. houarn lañs [*liester* hern lañs] g., houarn goaf [*liester* hern goaf] g., houarn sparr [*liester* hern sparr] g., beg ar goaf g., broudeñ ar goaf b. ; 2. [dre skeud.] begenn b., penn a-raok g.

Speerwerfen n. (-s) : [sport] bannañ goaf g., sinklañ speg g.

Speerwerfer g. (-s,-) : 1. [lu, istor] banner spegoù g., banner gavelodoù g., banner daredoù g. ; 2. [sport] banner goaf g., sinkler speg g.

Speerwerferin b. (-,nen) : 1. bannerez spegoù b., bannerez c'havelodoù b., bannerez daredoù b. ; 2. [sport] bannerez c'hoaf b., sinkler speg b.

Speerwurf g. (-s,-würfe) : bann-goaf g.

Speibecken n. (-s,-) : krañchouer g., pod-krañch g.

speiben V.gw. (spiebt / hat gespiebt) : [Bro-Aostria] 1. skopañ, krañchat, tufañ, tufat ; 2. dislonkañ, skeiñ, teurel, strinkañ diwar e galon, daskoriñ, c'hwediñ, rechetiñ, rentañ.

Speiche b. (-,n) : 1. skin g., empr g., emprenn b., bazh-rod b., rezenn b. ; 2. [korf.] eilwerzhid b., gwerzhid b., gwerzhid vihan an arvrec'h b., eil gwerzhid an arvrec'h b. ; 3. [kinkladur] *spindelförmige Speiche*, gwerzhid b. ; 4. *Regenschirmspeiche*, gwalenn disglavier b. ; *klappbare Regenschirmspeichen*, gwalinier plegus an disglavier lies. ; *starre Regenschirmspeichen*, gwalinier dibleg an disglavier lies. ; 5. [dre skeud.] *in die Speichen greifen*, reiñ skoaz, reiñ un tamm skoaz, kregiñ e-barzh.

Speichel g. (-s) : halv g., hal g., glaourenn b., babouzenn b., glaour g., babouz g., bavitell b., skopitell b., skop g., skopadenn b., tufadenn b., krañch g., krañchad g., kranchadenn b., tuf g. ; *ihm trieft der Speichel aus dem Mund*, ar c'hlaourenn a ziver diouzh e c'henoù, ur c'hlaourenn (ur vabouzenn) a zo ouzh e c'henoù, emañ glaour o tont er-maez eus e c'henoù, glaour a zo ouzh e c'henoù, babouz a zo ouzh e veg, glaourenniñ (glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, dourenniñ) a ra ; *einem Kind den Speichel vom Mund abwischen*, dic'hlaourenniñ ur bugel, divabouzañ ur bugel, sec'hiñ e vabouz d'ur bugel ; *seinen Speichel schlucken*, lonkañ e halv.

Speicheldrüse b. (-,n) : [korf.] gwagrenn halv b.

Speichelfaden g. (-s,-fäden) : glaourenn b., babouzenn b., neudenn b.

Speichelfluss g. (-es) : halvadur g., halviñ g.

Speichellatz g. (-es,-lätze) : babouzenn b., lien-groñj g., pateled b.

Speichellecker g. (-s,-) : lip-revr g., fistouler g., lesaour g.

Speichelleckerin b. (-,nen) : liperez-revr b., fistouler b.

Speichelmangel g. (-s) : [mezeg.] asialiezh b., anhalv g.

speicheln V.gw. (hat gespeichelt) : glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav, dourenniñ.

speichelnd ag. : babouzek, glaourek, glaourus, glaourennek.

speichen V.k.e. (hat gespeicht) : [rodoù] emprennañ, empraouiñ, skinañ.

Speichenarterie b. (-, -n) : [korf.] gwazhienn-lamm g., gwazhienn-veud b.

speichenlos ag. : diemprenn.

Speichenmuskel g. (-s, -n) : [korf.] kigenn-balv b., kigenn skin b.

Speichennerv g. (-s, -en) : [korf.] nervenn a-werzhid b.

Speichenrad n. (-s, -räder) : rod emproù b., rod skinoù b.

Speicher g. (-s, -) : 1. grignol b., solier g., solierañ b., sanailh b., sanailhad b., kalatrez b., greunier g., stank g., krec'h an ti g. ; *in den Speicher hinaufsteigen*, pignat er c'hgrignol, sevel da grec'h an ti, mont d'ar solier ; *wir haben vor, im Speicher zwei Zimmer einzurichten*, soñj a zo da sevel div gambr er solier ; *einen Speicher bauen*, solierañ un ti ; 2. [stlenn.] memor b./g. ; *statischer Speicher*, memor statek b./g. ; *virtueller Speicher*, memor c'halloudel b. ; 3. daspugner tredan g. ; *einen Speicher laden*, kargañ un daspugner, bec'hiañ un daspugner ; 4. ti-dastum g., dastumlec'h g., mirlec'h g., sanailh b., skiber g., magazenn b., magazennad b., grignol b., etrepaouez g.

Speicherausdruck g. (-s, -e) / **Speicherauszug** g. (-s, -auszüge) : [stlenn.] dezrann ar vemor g.

Speicherdicke b. (-) : [stlenn.] douester memor g.

Speicherkapazität b. (-, -en) : [stlenn.] barregezh vemor b.

speichern V.k.e. (hat gespeichert) : 1. magazennañ, grignoliañ, grignoliñ, sanailhañ, solierañ, daspugn, kendaspugn, gronnañ ; *Waren speichern*, magazennañ marc'hadourezh, grignoliañ marc'hadourezh, grignoliñ marc'hadourezh, sanailhañ marc'hadourezh, solierañ marc'hadourezh ; *Energie speichern*, daspugn gremm ; *Wasser speichern*, lennañ dour ; 2. [stlenn.] enrollañ, gwarediñ, saveteiñ, ebarzhiñ, kadaviñ ; *Daten speichern*, enrollañ stlennadoù, gwarediñ stlennadoù, gwareziñ stlennadoù, saveteiñ stlennadoù, enrollañ roadennoù, ebarzhiñ roadennoù, kadaviñ roadennoù, euvriñ roadennoù.

Speicherplatz g. (-es, -plätze) : [stlenn.] memor dieub g./b.

Speicherraum g. (-s, -räume) : [stlenn.] spas memor g.

Speicherschreibmaschine b. (-, -n) : skriverez gant memor b., mekanik da skrivañ gant memor g.

Speicherstelle b. (-, -n) : [stlenn.] lec'h memor g.

Speicherung b. (-, -en) : 1. sanailhañ g., daspugn g., kendaspugn g. ; 2. [stlenn.] enrolladur g., gwarediñ g., saveteiñ g., kadaviñ g., euvradur g., euvridigezh b., euvriñ g. ; *sequentielle Speicherung*, tretezezh heuliantel g., tretadur heuliantel g., keweriañ kemalat g., keweriañ a-gemal g., keweriañ a-stell g.

speien V.k.e. ha V.gw. (spie // hat gespieen / hat gespien) : 1. skopañ, krañchat, tufañ, tufat, skloubosat, rechetiñ, rentañ ; *jemandem ins Gesicht speien*, skopañ etre e zaoulagad d'u.b., skopañ e-kreiz e zaoulagad d'u.b., krañchat e-kreiz bizaj u.b., krañchat war u.b. en e fas ; *Blut speien*, teurel gwad, skopañ gwad, tufañ gwad,

krañchat gwad, krañchat e skevent, rechetiñ gwad, rentañ gwad ; *er fing plötzlich an, Blut zu speien*, dirollañ a reas da deurel gwad, dirollañ a reas da rechetiñ gwad a-leizh e c'henoù ; [dre skeud.] *Gift und Galle speien*, binimañ, diskargañ e vinim, diskargañ e imor, skeiñ tan ha moged, kalkennañ, mallozhiñ ken na spont ar brini, diskargañ (dileuskel) e gounnar ; 2. dislonkañ, skeiñ, teurel, strinkañ diwar e galon, c'hwediñ ; *Feuer und Flammen speien*, skeiñ (teurel, leuskel) tan ha moged ; *der Vulkan speit*, emañ ar menez-tan o tisonkañ ; 3. [dre skeud.] *es ist zum Speien*, ur skrij eo gwelet kement-se ! dislonk am eus o welet seurt traoù ! un euzh eo kement-se ! kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon (Gregor).

Speien n. (-s) : 1. skopadur g., tuferezh g., tufadur g. ; 2. [mezeg.] dislonkakenn b., c'hwedadenn b., c'hwedenn b., dislonk g., distaol g., distaoladenn b.

speiend ag. : *Feuer speiender Berg*, menez-tan g., tanvenez g.

Speierling g. (-s, -e) : 1. [louza.] mar str., marenn b., gwez-mar str., kormelenn b., kerzhinenn b., kerzhin str., gwez-hiliber str., hiliber str., hiliberenn b. ; *Früchte des Speierlings*, hiliber str., hiliberennoù lies., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str. ; 2. sistr hiliber g.

Speierlingholz n. (-es) : hiliber g.

Speigatt n. (-s, -el, -en) : [merdead.] baojer g., dalod g.

Speik g. (-s, -e) : [louza.] beler-moger str., louzaouenn-armiliner b. ; *echter Speik*, nardi gall g.

Speil g. (-s, -e) / **Speile** b. (-, -n) : ibil koad g.

Speinapf g. (-s, -näpfe) : krañchouer g., pod-krañch g.

Speiröhre b. (-, -n) : gargoul g.

Speis g. (-es) : [rannyezh.] pri-raz g., pri-touseg g., pri mañsonat g., morter g.

Speise b. (-, -n) : meuz g., meuz-boued g., meuziad g., boued g. ; *ungenießbare Speise*, meuz-boued fall da zebriñ g. ; *süße Speise*, Mehlspeise, traoùigoù sukret lies., etremeuz g., boued sukret g. ; *Speise und Trank*, an tamm hag al lomm, ar boued hag an evajoù, ar meuzioù hag an diedoù ; *die Speisen abtragen*, distaliañ (disterniañ, disternañ, sevel, diwiskañ, divec'hiañ, dieubiñ, distrollañ, distlabezañ, diac'hubiñ, distalageniñ, distaliata, dijabliñ, diservijout, diservijañ) an daol, distaoliañ, diservijout ; *die Speisen vor dem Auftragen kosten*, raktañva ar meuzioù, ober un tañva d'ar meuzioù a-raok diazezañ anezho war an daol (Gregor) ; *diese Speise habe ich schon mal gekostet*, n'emaon ket war va c'hentañ tañva eus ar meuz-se ; *eine Speise zubereiten*, ober ur meuz, fardañ ur meuz, aozañ ur meuz, fichañ ur meuz, terkañ ur meuz, kempenn ur meuz, prientiñ ur meuz.

Speiseanstalt b. (-, -en) : sal-debriñ b., kantina g., tinell b.

Speisebrei g. (-s) : [bev.] chim g., youstenn b.

Speiseeis n. (-es) : [kegin.] dienn-skornet g., koaven-skorn g.

Speiseerbse b. (-, -n) : [louza.] piz-munut str., piz-bihan str., [dre fent] kagal g.

Speisehaus n. (-es, -häuser) : ti-debriñ g., predva g.

Speisekäfing g. (-s, -e) : gradailh b.

Speisekammer b. (-,-n) : sal ar pourveziou boued b., sanailh b., skiber g., selier g.

Speisekarte b. (-,-n) : roll-meuzioù g., roll-pred g. ; *die Speisekarte für das Abendessen*, ar roll-meuzioù da goan g.

Speisekorb g. (-s,-körbe) : bourdilhon b., paner ar bitailh b.

Speiseleitung b. (-,-en) : fun bourchas b., fun bourvezañ b., san bourchas b., san bourvezañ b., kan pourchas g., kan pourvezañ g.

Speisemeister g. (-s,-) : mestr-keginer g., pourvezer g.

Speisemorchel b. (-,-n) : [louza.] morukl str., moruklenn b.

speisen V.gw. (hat gespeist) : debriñ, predañ, pakañ boued, bezañ gant e voued ; *hier speist man gut !* mat eo ar boued amañ ! brav eo chom da bredañ (da zebriñ) amañ ; *wünsche, wohl zu speisen !* kalon vat deoc'h ! debrit a galon zigor ! merenn (lein, koan h.a.) vat ra vezo ! ; *zu Mittag speisen*, bezañ gant e lein (e verenn), debriñ lein (merenn), leinañ, merennañ.

V.k.e. (hat gespeist) : **1.** predañ, magañ, paskañ, boueta ; *jemanden mit Brot speisen*, predañ (magañ) u.b. gant bara ; [dre skeud.] *jemanden mit leeren Worten (ab)speisen*, bevañ u.b. gant esperañs ha promesaou goullou, paeañ u.b. gant ur votez torret, paeañ u.b. gant ur fuzuilh torret, paeañ u.b. gant diwiskoù tog, hejañ per melen d'u.b., kinnig d'u.b. trouz arc'hant ha c'hwezh vat d'ober yalc'h ha kofad, reiñ d'u.b. ar vazh-yod da lipat, bevañ u.b. gant promesaou kaer ha paemantoù laosk ; **2.** boueta, pourvezañ, pourchas, darbariñ ; *eine Quelle speist einen Teich*, un eienenn a gas dour d'ul lenn, ur vammenn a zarbar dour d'ul lenn ; **3.** [arc'hant] pourvezañ, darbariñ ; *eine Kasse speisen*, pourvezañ ur c'hef gant arc'hant.

Speisenaufzug g. (-s,-aufzüge) : pign-meuzioù g., saver pladoù g.

Speisenfolge b. (-,-n) : roll ar meuzioù g.

Speiseöl n. (-s,-e) : [kegin.] eoul-debriñ g.

Speiseopfer n. (-s,-) : [Bibl] prof boued kinniget da Zoue g.

Speisepilz g. (-es,-e) : [louza., kegin.] boued-touseg debradus g., kabell-touseg debradus g., tog-touseg debradus g., skabell-douseg mat da zebriñ b.

Speisepumpe b. (-,-n) : pomp boueta g., pomp pourchas g., pomp pourvezañ g.

Speisequark g. (-s) : [kegin.] keuz gwenn 40% a zruzoni ennañ g.

Speiseraum g. (-s,-räume) : sal-debriñ b., predva g.

Speisereste lies. : **1.** ramagnoù lies., ramagnantoù lies., relegoù lies., restoù lies., restajoù lies., restadoù lies., restaoloù lies., pailhouroù lies., dilerc'h pred g., bruzunajoù lies., bruzunadur ar pred g., nemorantoù lies., nemorant g., lipaj g., dilerc'hioù lies. ; *mit den Speiseresten vom Vortag zubereitete Mahlzeit*, interamant ar relegoù g. ; *die Speisereste vom Vortag essen*, ober interamant ar relegoù ; *Speisereste liegen lassen*, ober pailhouroù gant ar boued, pismigañ ar boued ; **2.** tammoù boued chomet etre an dent lies.

Speiseröhre b. (-,-n) : [korf.] treizher g., korzenn-voued b., bouzellenn-ruz b., kanol vezhur b., kan boued g.

Speiserübe b. (-,-n) : [louza.] irvin str., irvinenn b.

Speisesaal g. (-s,-säle) : sal-debriñ b., predva g.

Speisesaft g. (-s) : [bev.] chil g., sugenn b.

Speiseschrank g. (-s,-schränke) : armel ar pourveziou boued b., kabared b.

Speisetäubling g. (-s,-e) : [louza.] laezhog g.

Speisewagen g. (-s,-) : [trenioù] bagon-ostaleri b.

Speisewärmer g. (-s,-) : tommer-meuzioù g.

Speisezimmer n. (-s,-) : sal-debriñ b., predva g.

Speisung b. (-,-en) : paskadur g., bouetadurezh b. ; [relij.] *die Speisung der Fünftausend, die Speisung der Viertausend*, kresk ar bara g.

speiübel ag. : *mir ist speiübel*, c'hoant am eus da strinkañ diwar va c'halon, c'hoant am eus dislonkañ.

Spektakel¹ n. (-s,-) : arvest g., abadenn b.

Spektakel² g. (-s,-) : skandal g., trouz bras g., tousmac'h g., diframm g., cholori g., talabao g., todion g., jibas g., karbac'h g., kabal b., estlamm g., aroun g., bioc'henn b., foar b., hobit g., toumpi b., tabac'h g., safar g., intampi g., reuz g. ; *Spektakel machen*, c'hoari e benn bihan (e benn fall, e reuz), ober e reuz, ober reuz, ober e reuz hag e freuz, ober ar sod, ober trouz bras, chabousat, c'hoari an taol, c'hoari buhez, ober ur skandal, tabac'hañ, tabutal.

spektakeln V.gw. (hat spektakelt) : c'hoari e benn bihan (e benn fall, e reuz), ober e reuz, ober reuz, ober e reuz hag e freuz, ober ar sod, ober trouz bras, chabousat, c'hoari an taol, c'hoari buhez, ober ur skandal, tabac'hañ, tabutal.

spektakulär ag. : ur brav da welet anezhañ, skodegus, sabatuus, sebezus, disheñvel, bamus, estlammus, mantrus.

spektral ag. : [fizik] skalfadel ; *spektrale Ausstrahlung*, skinadur skalfadel g., skinuster skalfadel g.

Spektralanalyse b. (-,-n) : [fizik] elfennerezh skalfadel g.

spektralbreitbandig ag. : [fizik] lieskromatek.

Spektralfarbe b. (-,-n) : [fizik] liv skalfadel g.

Spektrallinie b. (-,-n) : [fizik] reg skalfadel g.

Spektrograf g. (-en,-en) : [fizik] spektrograf g., skalfadluner g.

Spektrometer n. (-s,-) : [fizik] spektromenter g., skalfadventer g.

Spektrometrie b. (-) : [fizik] spektrometriezh b., skalfadventerezh g.

Spektroskop n. (-s,-e) : [fizik] spektroskop g., skalfadseller g.

Spektroskopie b. (-,-n) : [fizik] spektroskopiezh b., skalfadsellerezh g.

spektroskopisch ag. : [fizik] spektroskopek, skalfadsellel.

Spektrum n. (-s, Spektren/Spektra) : **1.** liesseurted b., skeuliad b., skalfad g. ; **2.** [fizik] skalfad g. ; *kontinuierliches Spektrum*, skalfad kendalc'hek g.

Spekulant g. (-en,-en) : broker g., arvroker g., trafikier g., brokaiger g.

Spekulantin b. (-,-nen) : arvrokerez b., trafikerez b., brokaigerez b.

Spekulation b. (-,-en) : **1.** trafikerezh g., arvrokerezh g., arvrokadur g., brokerezh g., brokadur g. ; *Waren zu Spekulationszwecken horten und hamstern*, lakaat kernez da zont ; **2.** [preder.] poellad g., guparadur g., tebouezadur g., tebouezañ ; **3.** goulakadenn b.,

martezeadenn b. ; 4. [gwashaus] krakpoellad g., krakguparadur g.

Spekulationsobjekt n. (-s,-e) : 1. abeg an arvrokerezh g. ; 2. abeg goulakadennoù g., abeg martezeadennoù g.

spekulativ ag. : 1. ... arvrokañ, ... brokañ, war vrokañ, diazezet war an arvrokerezh, trafikerezh, arvrokel ; *spekulative Landwirtschaft*, labour-douar trafikerezh g., labour-douar war vrokañ g. ; 2. [preder.] poelladel, poelladek, gupar, tebouezek, tebouezel ; 3. martezeüs, goulakaus, martezeadel.

spekulieren V.gw. (hat spekuliert) : 1. arvrokañ, trafikañ, brokañ, brokaigañ ; *an der Börse spekulieren*, arvrokañ en eskemmdi, arvrokañ er Yalc'h ; *auf das Steigen spekulieren*, arvrokañ war gresk ; *auf Baisse spekulieren*, arvrokañ war zigresk ; *mit Immobilien spekulieren*, brokañ war madoù-leve ; *mit Grundstücken spekulieren*, brokañ war zouaroù ; 2. [preder.] poelladiñ, guparañ, tebouezañ ; 3. goulakaañ, martezeañ ; 4. [gwashaus] krakpoelladiñ, krakguparañ ; 5. [dre astenn.] *auf eine Erbschaft spekulieren*, lugerniñ ouzh un hêrezh, steredenniñ ouzh un hêrezh (Gregor), sellet a-gorn ha gant c'hoant bras ouzh un hêrezh, luc'hañ ouzh un hêrezh.

Speleologe g. (-n,-n) / **Speleologe** g. (-n,-n) : speleologour g., mougevonour g., [sport] mougevour g.

Speleologie b. (-) / **Speleologie** b. (-) : speleologiezh b., mougevoniezh b., [sport] mougevouriezh b. ; *Speleologie als Sport treiben*, mougeviañ.

Speleologin b. (-,-nen) / **Speleologin** b. (-,-nen) : speleologourez b., mougevonourez b., [sport] mougevourez b.

speleologisch ag. / **speleologisch** ag. : speleolegek, mougevoniel.

Spelt g. (-s,-e) : [louza.] yell g.

Spelunke b. (-,-n) : toull g., foukenn b., P. kaborell b., kozh tavarn b., tavarn vorn b., toull tavarn b., trapig g., kozh toull ostaleri g. ; *Räberspelunke*, griped g., groc'h laeron g., toull-laeron g., toull al laeron g. / stoker g. (Gregor), troc'h-yalc'h g.

Spelz g. (-es,-e) : [louza.] yell g.

Spelze b. (-,-n) : pell str., barv str., uzien str.

spelzenlos ag. : [louza.] bouroun, dibell.

spendabel ag. : brokus, largentezus, lark, frontal.

Spende b. (-,-n) : donezon g./b., aluzen b., prof g., ro g., road g., roadenn b., roadur g. ; *um Spenden für jemanden bitten, zu Spenden für jemanden aufrufen*, sevel arc'hant evit u.b., dastum arc'hant evit u.b. ; *von Spenden leben*, bevañ diwar an aluzen ; *reichliche Spenden*, brokuster g., brokusted b., largentez b., frontalite b., difouliañs b. ; [Henamzer] *Weinspenden an die Götter*, profoù gwin kinniget d'an doueed lies.

spenden V.k.e. (hat gespendet) : 1. reiñ, profañ, donezonñ, reiñ e ro ; *Almosen spenden*, reiñ an aluzen ; *jemandem Lob spenden*, meuliñ u.b., dougen meuleudi d'u.b., reiñ (ober) meuleudioù d'u.b., ober meuleudi eus u.b., reiñ kaol d'u.b., reiñ pour d'u.b. ; *dem heiligen Erwan eine Opferkerze spenden*, lakaat ur c'houlouenn-goar d'an aotrou sant Erwan ; *wenn Sie schon spenden wollen, spenden Sie viel !* betek ma roit, roit kalz ! betek reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ koulz reiñ kalz ! kenkoulz ha reiñ roit kalz ! ; *jemandem die Kommunion spenden*, komuniañ u.b., ministrañ ar

gomunion d'u.b. ; 2. degas, plantañ ; *Freude spenden*, degas levez, lakaat levez er c'halonoù ; *Trost spenden*, degas (reiñ) frealz, lakaat frealz da sevel er c'halonoù, bezañ ur vadelezh ; 3. *jemandem Beifall spenden*, strakal e zaouarn d'u.b.

Spendensammler g. (-s,-) : kester g.

Spendenwaschanlage b. (-,-n) : aozadur gwennañ arc'hant ar strolladoù politikel g., stramm gwennañ arc'hant g., gwennezh arc'hant b.

Spender¹ g. (-s,-) : 1. ingaler g. ; 2. [porfum] difruer g.

Spender² g. (-s,-) : donezoner g., profer g., roer g., madoberour g.

Spenderin b. (-,-nen) : donezonerez b., proferez b., roerez b., madoberourez b.

spendieren V.k.e. (hat spendiert) : profañ ; *gern spendieren*, bezañ largentezus (brokus, lark, frontal) ; *jemandem etwas spendieren*, paeañ udb d'u.b., profañ udb d'u.b. ; *sich (t-d-b) etwas spendieren*, profañ udb d'an-unan ; *ein Gläschen spendiert bekommen*, tapout ur banne layout.

Spendierhosen lies. : [tro-lavar] *die Spendierhosen (an)haben*, bezañ en e benn da vezañ brokus, bezañ tuet da vezañ lark, bezañ troet da vezañ largentezus, bezañ troet da vezañ frontal.

Spendung b. (-,-en) : roidigezh b., roadenn b., roadur g.

Spengler g. (-s,-) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] plomer g., zinker g., toler g.

Spenglerin b. (-,-nen) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] plomerez b., zinkerez b., tolerez b.

Sperber g. (-s,-) : [loen.] sparfell b., logotaer g.

Sperberbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] mar str., marenn b., gwez-mar str., kormelenn b., gwez-hiliber str., hiliber str. hiliberenn b.

Sperbergrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig rizennek g., devedig lagad aour g.

Sperberkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] pemparnel-bras g., primpinella g.

Sperbermännchen n. (-s,-) : [loen.] liketaer g.

Sperenzchen lies. / **Sperenzien** lies. : P. *Sperenzchen (Sperenzien) machen*, ober kamambre, ober e fagodenn, ober ismodoù, ober ardoù, bezañ ardoù gant an-unan, ober minoù, ober jestroù, ober tresoù, ober chiboudoù, ober geizoù, ober yezhoù, ober tailhoù, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan.

Spergel g. (-s,-) : [louza.] balboch g.

Sperling g. (-s,-e) : 1. [loen.] golvan g., filip g. ; *Sperlinge fangen*, filipeta ; 2. *ein Sperling in der Hand ist besser als eine Taube auf dem Dach*, gwelloc'h ur c'had paket eget div o redek, gwelloc'h eo ur c'had dalc'het evit teir o redek, gwelloc'h ur banne paket eget daou o redek, gwelloc'h eo ur voualc'h evit ur vran, daou skoed em dorn a dalvez din-me muioc'h eget daou o vale, gwelloc'h kaout eget gortoz, gwelloc'h eo kaout en dorn eget en huñvre.

Sperlingsvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] golvaneg g.

Sperma n. (-s, Spermen) : sper g., had g., natur b., P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.

Sperma- : speriek, speriel, .. sper, ... had.

Spermabank b. (-,-en) : bank sper g.

Spermatozoon n. (-s, Spermatozoen) : sperloenigan g., spergellig b., sperenn b., spermatozoid g. ; *die*

Spermatozoen werden in den Hoden produziert, ar spergelliged a vez furmet en divgell.

spermizid ag. : [mezeg.] lazh-sper, sperlazher.

Spermizid n. (-s,-e) : [mezeg.] danvez lazh-sper g., sperlazher g.

sperrangelweit Adv. : digor-frank, digor-bras, digor-ledan, digor war e hed ; *den Mund sperrangelweit aufreißen*, digeriñ frank e c'henoù, rampañ e c'henoù, reiñ muzul d'e c'henoù, chom a-bann, chom da sellet gant e c'henoù, mont e genoù, bezañ (chom) balc'h e c'henoù, chom da c'henaouiñ, chom genaouek, chom e forn digor gant an-unan, chom e veol digor gant an-unan, chom e c'henoù digor war c'hwech eur (war nav eur, war nav eur hanter, war greisteiz hanter), chom e c'henoù digor gant an-unan war nav eur hanter ; *die Tür steht sperrangelweit auf*, digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, digor eo an nor war he hed.

Sperrbaum g. (-s,-bäume) : kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., kef-harz g.

Sperrbezirk g. (-s,-e) : 1. takad berzet g., takad difennet g. ; 2. takad berzet al louvigezh ennañ g., takad difennet al louvigezh ennañ g.

Sperrdruck g. (-s) : [moull.] esaouennoù bras etre an arouezennoù lies., skritur boull g., skritur voull b.

Sperre b. (-,-n) : 1. stankadur g., fardell b., bardell b., bloc'had g., harz g. ; *Verkehrssperre*, hent stanket g., stankell bolis b., bloc'had polis g., bloc'had hent g.

2. [dre skeud.] enkelc'hiadur g., gronn g., seziz b., blokus g., kaeladur g. ; *die Sperre aufheben*, sevel an enkelc'hiadur (ar gronn, ar seziz, ar c'haeladur), sevel ar blokus, digaelata.

3. boikot g., boikoterezh g. ; *Nachrichtensperre*, black-out g., embargo war ar c'helaouiñ g., tav lakaet war keleier 'zo g.

4. [arc'hant.] sparl g. ; *Schecksperre*, kaeladur ouzh ur chekenn g., skoilhañ ouzh ur chekenn g., sparl lakaet war ur chekenn g., stankadur (dianzavadur) ur chekenn g. ; *eine Kontosperre aufheben*, distankañ war ur gont-vank, diskornañ ur gont-vank, disparlañ ur gont-vank.

5. dorikell b., draf g., kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b. ; *durch die Sperre gehen*, [ti-gar] mont war ar c'hae pe kuitaat ar c'hae, tremen an dorikell (an draf).

sperren V.k.e. (hat gesperrt) : 1. stankañ, bontañ, troc'hañ, kaeañ, berzañ, diforanañ, kaelat, sparlañ, stouvañ, tolc'hañ, bardellañ ; *gesperrte Straße*, hent stanket g., hent stouvet g. ; *eine Grenze sperren*, stankañ an hentoù war an harzoù, stankañ an harzoù ; *einen Hafen sperren*, enkelc'hiañ ur porzh, gronnañ ur porzh, stankañ antre ur porzh, lakaat ar seziz war ur porzh ; *den Weg sperren*, bontañ an hent, stankañ (trroc'hañ) an hent, sparlañ an hent, mirout [ouzh u.b.] da dremen, bac'hañ ouzh an dud, bezañ a-dreuz hent, diarbenn [u.b.] ; *jemandem den Zugang sperren*, alc'hwezañ an nor ouzh u.b., bac'hañ ouzh u.b.

2. bac'hañ ; *jemanden ins Gefängnis sperren*, lakaat u.b. en toull-bac'h, bac'hañ u.b., toullbac'hañ u.b. ; *jemanden in ein Zimmer sperren*, bac'hañ u.b. en ur gambr, prenañ dor ur sal war u.b., serriñ u.b. en ur sal.

3. mirout, sparlañ, troc'hañ, serriñ, skornañ ; *ein Guthaben sperren*, sparlañ an arc'hant postet, skornañ

an arc'hant postet ; *einen Scheck sperren lassen*, kaelat ouzh ur chekenn, skoilhañ ouzh ur chekenn, sparlañ ur chekenn, dianzavout ur chekenn ; *Gas und Licht wurden ihm gesperrt*, troc'het e oa bet dezhañ ar bourvezañs tredan hag aezhenn-leskiñ, serret e oa bet outañ gouloù hag aezhenn-leskiñ.

4. boikotiñ.

5. *gesperrt gedruckte Zeile*, linenn skrivet gant arouezennoù distag (gant lizherennoù boull) b.

6. [sport] skarzhañ eus an dachenn evit ur mare.

V.gw. (hat gesperrt) : *die Tür sperrt*, aet start eo an nor, start eo an nor da zigeriñ, hek eo an nor.

V.em. : **sich sperren** (hat sich (t-rt) gesperrt) : 1. reutaat, stardaat, mont start ; 2. talañ ouzh udb, rebekat, nac'hañ ober udb, ourzal udb d'an-unan, sevel e gribell, digareziñ ober udb, bezañ digareziou gant an-unan evit ober udb, klask digareziou evit chom hep ober udb, mouzhañ ouzh udb, ourzal ouzh udb, ober begoù ouzh udb ; 3. *sich innerlich sperren*, sourdañ.

Sperrfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù da stankañ an hent lies., tennadeg da stankañ an hent b., tennoù stankus lies., tennadeg stankus b., tennoù sparlus lies., tennadeg sparlus b., tennadeg kaeañ ouzh an enebourien b.

Sperrfrist b. (-,-en) : 1. [arc'hant.] termen kaelañ g., termen sparlañ g. ; 2. prantad gortoz g., gedvezh g. ; 3. termen anoberiegezh g.

Sperrgebiet n. (-s,-e) : takad berzet g., takad difennet g.

Sperrgeld n. (-s,-er) : [arc'hant.] arc'hant postet sparlet g., arc'hant postet skornet g.

Sperrgesetz n. (-es,-e) : lezenn verzañ b., lezenn verzus b.

Sperrgut n. (-s,-güter) : marc'hadourezh landrammus b., pakadoù lastrus lies., pakadoù strobis lies., pakadoù ac'hubus lies., strob g., fardaj g.

Sperrguthaben n. (-s,-) : [arc'hant.] arc'hant postet sparlet g., kont skornet b.

Sperrhaken g. (-s,-) : distegner g., diskrog g., mastin g., niz g., ki g. [*liester* kiou].

Sperrhebel g. (-s,-) : [tekn.] loc'henn stankañ b., loc'henn sparlañ b., ki g. [*liester* kiou], ki-foll g. [*liester* kiou-foll], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g., biz g.

Sperrholz n. (-es) : prenn plaket g., darbrenn g.

sperrig ag. : 1. landrammus, strobis, strobillus, chastreüs, stammus, fardellek, lastrus, ac'hubus ; 2. diaes, troet fall, tuet fall, amjestr, tenn ober outañ, rust an troc'h gantañ ; 3. tenn, start, skoemp.

Sperrklinke b. (-,-n) : [tekn.] ki g. [*liester* kiou], ki-foll g. [*liester* kiou-foll], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g., biz g.

Sperrknüppel g. (-s,-) / **Sperrknüttel** g. (-s,-) : kefarz g.

Sperrkonto n. (-s,-konten) : [arc'hant.] kont-amskaradoù b., kont skornet b., kont-vank sparlet b.

Sperrkreis g. (-es,-e) : sil g., didouezier g., dibaber g.

Sperrlinie b. (-,-n) : [*Menschenkette*] listenn b., chadenn b., renkennad b., kaead g., kudennad b. ; *eine Sperrlinie bilden*, ober listenn, ober chadenn, kudenniñ.

Sperrminorität b. (-,-en) : [arc'hant., polit.] bihanniver sparlañ g., minorelezh sparlañ b.

Sperrmüll g. (-s) : lastez landrammus g., lastez lastrus g., lastez strobis g., lastez fardellek g., strob g., fardaj g.

Sperrmüllabfuhr b. (-) : dastum al lastez landrammus g., dastum al lastez lastrus g., dastum al lastez strobis g., dastum ar strob g.

Sperrrad n. (-s,-räder) : [tekn.] drezenn b., rod-drezenn b., rod dantek ur c'hi warni b.

Sperrriegel g. (-s,-) : morailh surentez g., prenn surentez g., krouilh surentez g.

Sperrsatz g. (-es,-sätze) : [moull.] lizherennadur gant esaouennoù bras etre an arouezennoù g., skritur boull g., skritur voull b.

Sperrschicht b. (-,-en) : gwiskad difuiñ g., gwiskad stankañ g.

Sperrsitz g. (-es,-e) : [c'hoariva] azezenn rakleur b., kador rakleur b.

Sperrstein g. (-s,-e) maen sparañ g., fardell b. : *Sperrstein am Eingang eines bretonischen Friedhofs*, kellann b., strob an diaoul g., P. strob Jakez g.

Sperrstunde b. (-,-n) : eur serriñ b., eur glozañ b.

Sperrtaste b. (-,-n) : stokell breñañ b.

Sperrung b. (-,-en) : 1. prennadur g., serridigezh b., stankerezh g., stankadur g. ; 2. [kont] skornadur g. ; 3. [chekenn] kaeladur g. ; 4. berzidigezh b. ; 5. lizherennadur gant esaouennoù bras etre an arouezennoù g., skritur boull g., skritur voull b.

Sperrvorrichtung b. (-,-en) : stramm sparañ g.

Sperrzahn g. (-s,-zähne) : [tekn.] ki g. [*liester* kiou], pluenn b., draen g., draenn b., mastin g., biz g.

Sperrzeit b. (-,-en) : 1. prantad gortoz g., gedvezh g. ; 2. prantad anoberiegezh g.

Sperrzoll g. (-s,-zölle) : gwirioù maltouterezh digalonekaus lies., gwirioù maltouterezh dibennadiñ lies., kael valtoutel b.

Sperrzone b. (-,-n) : takad berzet g., takad difennet g.

Spesen lies. : mizoù lies., frejoù lies. ; *Frachtspesen*, mizoù kas ; *die Spesen teilen*, lakaat ar mizoù e boutin, lodennañ ar frejoù etre an holl, ingalañ ar frejoù, rannañ ar mizoù ; *nach Abzug sämtlicher Spesen*, goude bezañ lamet an holl vizoù.

spesenfrei ag. : digoust, kuit a vizoù.

Speyer n. (-s) : Speyer b.

Spezerei b. (-,-en) : temz-boued g., ispis g., spis g., louzaouenn saouriñ b., louzaouenn sasun b., louzoù blazañ str.

Spezi¹ g. (-s,-/-s) : [su Bro-Alamagn] mignon g., kenseurt g., kamalad g., mignon fidel / mignon ar galon / mignon bras / mignon ar sekredoù g. (Gregor), mignon nes-kar g., mignon neshentek g., nesañ mignon g.

Spezi^{2®} n. (-s,-/-s) : [kegin.] koka-soda g.

spezial ag. : ispisial, a-ziforc'h, dibar, dibarek, arbennik, dreistordinal, spesiel.

Spezial- : ... ispisial, ... divoaz, ... digustum, ... dibar, ... dibarek, ... dreistordinal, ... a-ziforc'h, ... divoutin, ... ouzhpenn.

Spezialarzt g. (-es,-ärzte) : mezeg arbennigour g.

Spezialausführung b. (-,-en) : patrom dibar g.

Spezialeffekt g. (-s,-e) : efed arbennik g., manaozad g.

Spezialfach n. (-s,-fächer) : danvez arbennik g., diskiblezh arbennik b.

Spezialfall g. (-s,-fälle) : afer a-ziforc'h b., degouezh a-ziforc'h g.

Spezialfreund g. (-s,-e) : mignon g., kenseurt g., kamalad g., mignon fidel, / mignon ar galon / mignon bras / mignon ar sekredoù g. (Gregor), mignon nes-kar g., mignon neshentek g., nesañ mignon g.

Spezialgebiet n. (-s,-e) : domani g., tachenn b., dalc'h g., emell g., arbennigiezh b.

Spezialisierung b. (-,-en) : arbennikadur g., arbennikaat g.

spezialisieren V.k.e. (hat spezialisiert) : arbennikaat, kombodiñ, strizhkefridiañ.

V.em. : **sich spezialisieren** (hat sich (t-rt) spezialisiert) : sich *auf etwas (t-rt) spezialisieren*, arbennikaat war udb (en udb).

spezialisiert ag. : arbennik, arbennikaet.

Spezialisiertheit b. (-) : teknikelezh b.

Spezialisierung b. (-,-en) : arbennikadur g., arbennikaat g., kombodadur g., strizhkefridiouriezh b. ; [bev.] *funktionelle Spezialisierung*, arbennikadur palgerzhel g., arbennikadur arc'hwelel g.

Spezialist g. (-en,-en) : arbennigour g., ispisialour g., spezielour g., spiskefridiour g., strizhkefridiour g.

Spezialistin b. (-,-nen) : arbennigourez b., ispisialourez b., spezielourez b., spiskefridiourez b., strizhkefridiourez b.

Spezialität b. (-,-en) : 1. [kegin.] meuz dibar g., boued dibar g., handaol g. ; 2. arbennigiezh b., dibarder g., disparadenn b.

speziell ag. : ispisial, a-ziforc'h, dibar, dibarek, arbennik, dreistordinal, spesiel ; *spezielle Relativitätstheorie*, arlakadenn ar geñverelezh arbennik b. ; *jemandem auf einem speziellen Gebiet einsetzen*, arbennikaat u.b.

Adv. : 1. a-ratozh, a-ratozh-vat, a-ratozh-kaer, a-benn-kaer, espres-kaer, a-ziforc'h, ispisial ; *ein speziell dazu bestimmtes Zimmer*, ur gambr a-ratozh b., ur gambr graet ispisial evit an dra-se b. ; 2. *speziell angeben*, *speziell bezeichnen*, spisaat, erspizañ, diferañ, pervezhañ, resisaat, spisverkañ, arbennikaat ; 3. *speziell du solltest das wissen, du speziell solltest das wissen*, te end-eeun a rankfe gouzout an dra-se.

Spezies b. (-,-) : 1. spesad g., spes g., gouenn b., gouennad b., seurtad g. ; *einer Spezies eigen*, spesius, spesadel ; *die Spezies ist die Grundeinheit der biologischen Systematik*, ar spesad eo rummad diazez rummatadur ar bevien ; 2. [mat] oberiadenn b. ; *die vier Spezies*, ar peder oberiadenn ; 3. [dre skeud.] den espar g., ibil g., labous g., labous iskis a zen g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., pichon g., brav a bichon g., oristal g., oristal a zen g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., orin g., orin den g., orin a zen g., pipi g., istrogell g., marc'h-lu g., mailhard g., tamm paotr iskis g., pitaouenneg g., paotr ral g., istrelog g., diaoul a zen g., den dioutañ e-unan g., den dezhañ e-unan g.

Spezifikation b. (-,-en) : spisverkañ g., spisverkadur g., diferadenn b., diferadur g., munud g., spisadenn b., spisadur g., resisadur g., erpizadur g.

spezifisch ag. : spesius, spesadel, spesadek, difer, spisverkus, rummel ; *spezifisches Gewicht*, pouezder rummel g. ; *spezifische Wärme*, gwrezder rummel g. ; *spezifisches Merkmal*, unperzh g. ; [Johannes Müller] *Gesetz der spezifischen Sinnesenergien*, redienn spesadelezh ar skiantoù b.

Spezifität b. (-, -en) : spesadelezh b., spesadegezh b., spisverk g., spesiuster g.

spezifizieren V.k.e. (hat spezifiziert) : spisaat, erspizañ, resisaat, spisverkañ, diferañ, pervezhañ, arbennikaat.

Spezimen n. (-s, Spezimina) : spesimen g., spekimen g., standilhon g., skouerenn b.

speziös ag. : livet-kaer, brizhwir, brizhpoellek, arrizhus.

Sphalerit g. (-s) : maen-zink g.

Sphäre b. (-, -n) : 1. boul b., boulen b., pellenn b., sferenn b. ; 2. renk b., renkad b., metoù g. ; *die höheren Sphären der Gesellschaft*, meteier ar pennoù bras lies., meteier uhelañ ar gevredigezh lies., meteier an dud vrav lies., meteier an dud cheuc'h lies. ; 3. kant g., amgant g. ; *Privatsphäre, Intimsphäre*, amgant prevez g., amgant ar vuhez prevez g., buhez prevez b. ; *Verletzung der Privatsphäre*, emelladenn e buhez prevez u.b. b., emelladenn en amgant prevez u.b. b., emelladenn en amgant buhez prevez u.b. b., emell en aferioù privez u.b. g., gaou (noaz) ouzh buhez prevez u.b. g. ; 4. [goapaus] *er schwebt in höheren Sphären*, kollet (beuzet) eo en e brederiadennoù, aet eo gant e soñjoù iskis, emañ adarre gant e sorbiennnoù, emañ o lonkañ soñjoù, emañ gant e huñvreoù, emañ en ifernioù, emañ o plavañ e lec'h all, emañ e spered o nijal, azezet eo war e spered, lezel a ra kabestr gant e spered, balafenniñ a ra, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, treiñ a ra a bep tu gant avel e huñvreoù, n'emañ ket gant e jeu, e soñj a zo war veaj, mont a ra e spered a-zehoù hag a-gleiz, disoñj eo e spered ; *er schwebt oft in den Sphären*, hennezh a zo ur pesketaer loar.

Sphärenmusik b. (-) : sonerezh dudius an neñvoù g.

sphärisch ag. : sferek, sferennek, boulek, pellennek, pellennek, boulheñvel.

Sphinx b./g. (-, -el/Sphingen) : sfiñs g. ; *die russische Sphinx*, ar sfiñs rusian g., sfiñs ar Rusianed g.

Spickaal g. (-s, -e) : [kegin.] sili mogedet str.

spicken V.k.e. (hat gespickt) : 1. larjezañ, dazlardañ, brizhlarjezañ ; *einen Braten spicken*, brizhlarjezañ un tamm kig-rost (Gregor), larjezañ (dazlardañ) un tamm kig-rost ; [dre astenn.] *mit Nägeln gespickt*, tachoù a-bik warnañ ; *mit Fallen gespickt*, tagellus.

2. [dre skeud.] *eine gespickte Börse*, ur yalc'h kreñv g., ur yalc'h leun-tenn g. ; *eine mit lateinischen Zitaten gespickte Rede*, ur brezegenn leun a arroudennoù e latin b. (leun a vommoù latin).

3. P. *jemanden spicken*, reiñ manegoù d'u.b., reiñ ur vanegad d'u.b., reiñ spilhoù d'u.b., reiñ gwin ar marc'had d'u.b., reiñ arc'hant dre zindan d'u.b., reiñ un tamm mat a werzh-butun dreist marc'had d'u.b., gouestlaouiñ u.b., prenañ u.b., gwalc'hiñ e zaouarn d'u.b. gant arc'hant ; *den Pförtner spicken*, lardañ ar morzhol.

V.gw. (hat gespickt) : [skol] P. truchañ, kopiañ.

Spickgans b. (-, -gänse) : [kegin.] gwaz vogedet b.

Spickhering g. (-s, -e) : [kegin.] harink mogedet g.

Spicknadel b. (-, -n) : larjouer g., larjezer g., larjezerezh b., krog-kig g.

Spickzettel g. (-s, -) : [skol] follennig truchañ b.

Spiegel g. (-s, -) : 1. melezour g., sklaseñ b., miloer g. ; *in den Spiegel sehen*, sellet ouzh e zremm (ouzh e gorf) en ur melezour ; *magnetischer Spiegel*, melezour gwarellek g. ; *halbdurchlässiger Spiegel*, melezour

damdreuzwelus g. ; *die Kunst ist ein Spiegel ihrer Zeit*, an arz eo melezour e varevezh ; [fizik] *ebener Spiegel*, melezour plaen g. ; *Pressespiegel*, brassell war ar c'hazetennoù g. ; 2. live g., rez g. ; *Meeresspiegel*, live ar mor g., rez ar mor g. ; 3. [dre skeud.] P. *sich (t-d-b) etwas nicht hinter den Spiegel stecken*, derc'hel udb kuzh gant ar vezh ; P. *sich (t-d-b) etwas hinter den Spiegel stecken*, merkañ mat udb, derc'hel soñj eus udb, derc'hel koun eus udb, derc'hel eñvor eus udb, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ) don udb en e benn, lakaat udb don en e benn, moullañ udb en e spered, moullañ udb en e galon, en em leunaat ag udb.

Spiegelbelag g. (-s) : staen-melezour g.

Spiegelbeleger g. (-s, -) : staener melezourioù g., staener melezour g.

Spiegelbild n. (-s, -er) : 1. adskeudenn b., enebañs b. ; 2. [bredoniezh] skeudenn amgin b. ; 3. [dre astenn.] touellwel g., touell-lagad g.

spiegelbildlich ag. : amginet, amgin, eilpennek, war eilpennek.

spiegelblank ag. : luc'h evel ur melezour, luc'hus evel ur melezour, flamm evel an heol, lintrus evel an heol, lugernus evel an heol, skedus evel an heol, splann evel an heol ; *spiegelblank sein*, luc'hañ evel ur goarenn, luc'hañ evel ur melezour, luc'hañ evel melezourioù.

Spiegelei n. (-s, -er) : [kegin.] vi fritet g.

Spiegelfabrik b. (-, -en) : melezourerezh b.

Spiegelfabrikant g. (-en, -en) : melezourer g., miloeraour g.

Spiegelfechter g. (-s, -) : orbider g., ardaouer g., bombarder g., toueller g.

Spiegelfechtere b. (-, -en) : orbidoù lies., ardoù lies., geizoù lies., andelloù lies., tresoù lies., yekoù lies., charterezh g. ; *Spiegelfechtere der Hölle*, ardoù an diaoul lies., lasoù an droukspered lies., lorberezh an diaoul b., barad an droukspered g.

Spiegelfenster n. (-s, -) : melezour hep staen g., sklaseñ hep staen b., milouer hep staen g.

Spiegelfolie b. (-, -n) : staen-melezour g.

Spiegelfrequenz b. (-, -en) : [skingomz] talm-skeudenn g. [saozneg image frequency].

Spiegelgießerei b. (-, -en) / **Spiegelhütte** b. (-, -n) : melezourerezh b.

Spiegelglas n. (-es, -gläser) : sklaseñ b.

spiegelglatt ag. : 1. lufr evel ur sklaseñ, kompez evel ur melezour, plaen evel ur melezour, diroufenn evel ur melezour, gourlufr, kompez-kaer, plat evel ul lizenn, plaen evel ul lenn, plaen evel ur billig, ken plaen hag un daol, [mor] reizh evel un oan ; *spiegelglatte See*, mor kompez evel ur melezour g., mor lufr evel ur sklaseñ g., mor plaen evel ur melezour g., mor diroufenn evel ur melezour g., mor sioul (plaen, dous, kalm, kalm-gwenn, lor, flour, dihoul, habask, mik) g., mor laezh g., mor plaen-dis g., mor mik g., mor reizh evel un oan g. ; 2. lampr-kenañ, ramp, rampus, risklus, riklus, link, linkus, lenkr, ruzus, lampr, lamprus, flibous, diribin, frimet, lufr, kleret.

spiegelgleich ag. : kemparzh, kemparzhok, simetrek.

Spiegelhandel g. (-s) : melezourerezh g.

Spiegelhändler g. (-s, -) : melezourer g., miloeraour g.

spiegelig ag. : skedus, lugernus, luc'hus, lufr, lufrus, lufrennaouus.

Spiegelkarpfen g. (-s,-) : [loen.] karpenn-velezour b. [*liester* karped-melezour].

Spiegelkreis g. (-es,-e) : [merdead.] sekstant g., lec'hiezez b., c'hwedant g.

Spiegellampe b. (-,-n) : lamp disvannus g.

Spiegellehre b. (-) : katoptrik g., disvannouriezh b.

Spiegelmacher g. (-s,-) : melezourer g., miloeraour g.

spiegeln V.k.e. (hat gespiegelt) : 1. disteurel, dasskediñ, melezouriñ, kas en-dro, dameuc'hañ, disvannañ ; *ein Bild spiegeln*, disteurel ur skeudenn (Gregor), dasskediñ ur skeudenn, melezouriñ (kas en-dro) ur skeudenn.

V.gw. (hat gespiegelt) : luc'hañ, skediñ, skediñ-diskediñ, dazluc'hañ, lugerniñ, steredenniñ, lufrennaouiñ.

V.em. : **sich spiegeln** (hat sich (t-r) gespiegelt) : 1. *sich im Wasser spiegeln*, melezouriñ en dour, skeudenniñ en dour ; 2. [dre skeud.] *Traurigkeit spiegelt sich in seinen Augen*, e zaoulagad a ziskouez tristidigezh e ene, tristidigezh e ene a bar en e zaoulagad.

spiegelnd ag. : skedus, lugernus, luc'hus, lufr, lufrus, lufrennaouus, sked-disked, steredennus, lintrus, lintr, luc'hek.

Spiegelpfeiler g. (-s,-) : kolonnenn velezeur b., piler melezour g.

Spiegelrand g. (-s,-ränder) : skerb sklasenn g., beskeil sklasenn b.

Spiegelreflexkamera b. (-,-s) : kamera disvannadel g.

Spiegelrochen g. (-s,-) : [loen.] rae zous b.

Spiegelsamt g. (-s) : [gwiad.] pan g.

Spiegelschrank g. (-s,-schränke) : armel velezeur b.

Spiegelschrift b. (-) : skritur amgin g./b., skritur amginet g./b.

Spiegelstein g. (-s,-e) : [maen.] mika g., maen-skant g.

Spiegelstrich g. (-s,-e) : [yezh.] barrennig b.

Spiegelstufe b. (-) : [bred.] pazenn ar miloer b.

Spiegelteleskop n. (-s,-e) : teleskop disvannadel g.

Spiegeltisch g. (-es,-e) : taol-voger gant melezour b., taolig harp gant melezour b.

Spiegelung b. (-,-en) : dasskedadur g., melezouradur g., dameuc'h g., disvannadur g., disvann g. ; [fizik] *vollständige Spiegelung*, peurzisvannañ g.

Spiegelungswinkel g. (-s,-) : korn disvannañ g.

Spieglein n. (-s,-) : *Spieglein, Spieglein an der Wand, wer ist die Schönste im ganzen Lande ?* melezour, melezour bihan, piv eo an hini gareañ er vro ?

Spiel n. (-s,-e) : 1. c'hoari g., ebat g., jeu b., c'hoariadenn b., c'hoariadeg b., match g., abadenn b., abadennad b., taol g., krogad g., troiad b., parti b., partiad b. ; *das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung*, a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari, natur eo d'ar vugale karet c'hoari, ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari, nes eo d'ar vugale kaout c'hoant da c'hoari ; [kr-l] *erst die Arbeit, dann das Spiel*, labourat ha n'eo ket c'hoari - ouzhpenn c'hoari a zo d'ober, labourat ivez - diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ar c'hentañ ar gwellañ, na zale 'ta d'ober da dra - laerezh e amzer hag e voued, brasañ pec'hed 'zo er bed ; *Ballspiel*, c'hoari gant ur volotenn g., c'hoari mell g., mellad b. ; *an einem Spiel teilnehmen*, kemer perzh en ur c'hoari ; *bei einem Spiel verlieren*, mont ar c'hazh gant an-unan e-lec'h ar mil, bezañ koll en

ur c'hoari, bezañ an tu koll gant an-unan ; *ein Spiel gewinnen*, kaout an trec'h (gounit an trec'h, bezañ trec'h, bezañ gounit, trec'hiañ) en ur c'hoari, gounit da-geñver ur match, gounit da-geñver ur c'hoari ; *das Ergebnis spiegelt den Verlauf des Spiels nicht richtig wider*, n'emañ ket ar gont diouzh ar c'hoari ; *gewonnenes Spiel haben*, bezañ tost deuet gant an-unan, bezañ ken sur ha graet, bezañ divarteze an trec'h, bezañ krog ar c'hrog, bezañ graet an taol koulz lavaret, bezañ gounezet an taol evel pa lavarfed, bezañ gounezet an taol evit an-unan koulz lavaret ; *leichtes Spiel haben*, bezañ un ebat evit an-unan, bezañ aes d'an-unan ober udb, bezañ brav d'an-unan, bezañ bihan d'an-unan ober udb, bezañ divec'h d'an-unan ober udb, bezañ en amen d'ober udb, na vezañ nemet un tañva d'an-unan ; *das Spiel verloren geben*, koazhañ, kodianañ, stlepel ar billig goude an trebez, kac'hat en e vragoù, stlapañ ar boned war-lerc'h an tog, koll an disterañ fiziañs e teufe an trec'h gant an-unan, koll an disterañ fiziañs da vezañ trec'h ; *Hasardspiel*, c'hoari chañs g. (Gregor), c'hoari arc'hant g. ; *verbotene Spiele*, c'hoarioù difennet lies. ; *das ist für ihn ein Spiel*, n'eo nemet ur c'hoari evitañ ober kement-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, ober a raio an dra-se ken aes ha tra, war blaen e raio an dra-se, dont a raio gantañ ken bravik ha tra, aes-ral e teuo gantañ, kement-se a zo dezhañ evel ur c'hoari, n'eo nemet un ebat evitañ, n'eo nemet ur pleg evitañ, ur farsite eo evitañ ober an dra-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, dont a raio gantañ evel farz gant ar paotr kozh, dont a raio gantañ evel toaz er forn, hennezh a vo plaen an dra-se dezhañ, bihan eo dezhañ ober an dra-se, n'eo nemet un tañva dezhañ ; *etwas wie im Spiel machen*, ober udb en ur ebatal (en ur c'hoari, en ur farsal) (Gregor), ober udb ken aes ha tra, ober aes-ral udb, ober udb war blaen, ober udb ken bravik ha tra ; *sie sprachen über die Schlacht, als wäre es nur ein Spiel gewesen*, edont o komz eus an emgann evel pa ne vije bet nemet ur bugaleaj ; *mit jemandem sein Spiel treiben*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogea) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober foi d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *es war nur Spiel*, evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur

farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; [sonerezh] *Spiel eines Instruments*, c'hoari ur benveg-seniñ g. ; *mit klingendem Spiel*, gant biniou ha bombard, gant ul laz-seniñ e penn a-raok an dibunadeg, gant lid bras, war an ton bras, war an ton uhelañ ; *das Spiel eines Schauspielers*, c'hoari un aktor g., doare ur c'hoarier war al leurenn g., dalc'h ur c'hoarier war al leurenn g. ; [kr-l] *der Katzen Spiel ist der Mäuse Tod*, pa vez ker al lêr e c'hoarzh ar boutaouer, ar mañsoner a gar an hini a zo iliaev-red ouzh e di.

2. [dre astenn.] *geistliches Spiel, liturgisches Spiel*, mister g., c'hoari-santel g., drama sakr g. ; *ritterliches Spiel*, tournamant g., stourmerez (rederezh) gant lañsoù diveget g. (Gregor) ; *Lustspiel*, komedienn b. ; *Trauerspiel*, tragedienn b. ; *Olympische Spiele*, C'hoarioù Olimpek lies. ; *er gewann bei den Olympischen Spielen eine Silbermedaille*, ur vedalenn arc'hant en deus bet er C'hoarioù Olimpek.

3. *ins Spiel kommen*, antren el lis (Gregor), emellout, en em emellout, erruout war an dachenn, dont war wel ; *im Spiel sein*, bezañ lodek, bezañ kenlodek, kemer perzh, bezañ war al lec'h (war al leur, war an dachenn) ; *aufs Spiel setzen*, brokañ, avanturiñ, risklañ, arvrokañ, arvariñ, lakaat en arvar ; *sein Leben aufs Spiel setzen*, risklañ e vuhez, lakaat e vuhez en arvar, lakaat e vuhez war var, arvariñ e vuhez, avanturiñ e vuhez, klask e varv, mont dezhi hep damant d'e vuhez, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, en em lakaat war riskl (war var) da goll e vuhez, en em lakaat e riskl e vuhez (er riskl a goll e vuhez), en em lakaat e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez, avanturiñ e vuhez ha pep tra / balañsiñ e vuhez (Gregor) ; *alles aufs Spiel setzen*, en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - brokañ pep tra, sec'h ha glas - avanturiñ c'hoari koll pe c'hounit - lakaat tout e dammoù wenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor) - risklañ pep tra ; *auf dem Spiel stehen*, bezañ en arvar ; *unser Leben steht hier auf dem Spiel*, etre bev ha marv, aze emañ an dalc'h - e balañs ar vuhez emaomp - e balañs da vervel emaomp - war var hor buhez emaomp - neuñ pe veuziñ a vo ret ober, unan a zaou - keal a varv a zo gant an afer - aze ez eus peadra da dapout e varv ; *sein Leben steht auf dem Spiel*, dañjer a zo na gollfe e vuhez, e dañjer da vervel emañ, e riskl (e pirilh) e vuhez emañ, darev eo dezhañ mervel, war riskl (e riskl, e-tailh) da goll e vuhez emañ, er riskl a goll e vuhez emañ, emañ e vuhez en arvar, e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel emañ, emañ e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, emañ war var da goll e vuhez, emañ e riskl e vuhez, emañ er riskl a goll e vuhez, emañ e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez, war-horjell emañ e vuhez ; *etwas aus dem Spiel lassen*, chom hep menegiñ udb, na blediñ gant udb, lezel udb a-gostez ; *jemanden aus dem Spiel lassen*, na lakaat u.b. en taol, derc'hel u.b. er-maez eus an taol ; *ein gewagtes Spiel treiben*, kemer ur riskl bras, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein, sachañ ar c'havazh war e gein, tennañ riskloù

bras war an-unan, sammañ riskloù bras ; *jemanden mit ins Spiel ziehen*, ober u.b. lodek, kenlodegañ u.b., kemer u.b. da genseurt, degemer u.b. en e ser da genlabourat ; *bei etwas die Hand im Spiel haben, bei etwas die Finger im Spiel haben*, a) bezañ lodek en un afer bennak, bezañ e fri en un afer bennak, bezañ roud e zorn war udb, bezañ lec'h e zorn war udb ; b) kaout e damm da lavaret ivez, kemer lod en udb, kaout da welet en un afer bennak ; c) bezañ kiriek d'udb, delc'her ar sac'h, bezañ kenlodek en udb ; *jemandem freies Spiel lassen*, lezel pep frankiz gant u.b. d'ober e c'hiz, lezel frankiz gant u.b. d'ober pezh a gar, reiñ galloud leun d'u.b., leuskel u.b. en e roll, lezel u.b. en e ziviz, lezel u.b. d'ober e roll, leuskel e vrid war e voue gant u.b., leuskel u.b. d'ober e c'hiz, lezel u.b., lezel kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant u.b., lezel kordenn gant u.b., leuskel herr gant u.b., lezel u.b. da heul e santimant, lezel u.b. en e vadober ; *freies Spiel haben*, gallout ober pezh a garer, bezañ diliamm (dispeg) d'ober pezh a garer, bezañ lezet en e ziviz, bezañ d'an-unan da zivizout hervez ma kavo gwelloc'h, bezañ dinask evit ober ar pezh a zo en e garg, bezañ frank war an-unan, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heul e santimant, na gaout luz ebet, bezañ en e aez, bezañ en e ec'hon, bezañ frank war an-unan / bezañ e frankiz / kaout frankiz / bezañ ec'hon d'an-unan (Gregor) ; *gute Miene zum bösen Spiel machen*, dougen e blanedenn hep fallgaloniñ, dougen e blanedenn ha kiañ outi, dougen ar groaz e-lec'h he ruzañ, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, ober e gorniad diouzh e vutun, sec'hañ e ruskenn goude un taol kriz, lakaat e ouel diouzh e avel, ober e samm diouzh e dorchenn, malañ diouzh an dour.

4. *Spiel der Hände*, lusk an daouarn g., jestroù lies. ; *Spiel der Wellen*, lusk fiñv-difiñv ar gwagennoù g., fiñv lusk-dilusk ar gwagennoù g., fiñv luskellus ar gwagennoù, lusk-dilusk ar gwagennoù g., luskell ar gwagennoù b. ; [dre skeud.] *ein Spiel der Winde sein*, bezañ kaset ha digaset gant ar pevar avel evel ur c'hoariell ; *ein Spiel des Zufalls (der Umstände) sein*, bezañ ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), bezañ kaset ha digaset (troet ha distroet) gant ar fortun (Gregor).

5. *Kartenspiel*, c'hoari gartoù g., pakad kartoù g., ur re gartoù g., jeu gartoù b., stek g. ; *ein Kartenspiel*, ur re gartoù g., ur c'hartoù g., ur c'hoari gartoù g., ur pakad kartoù g., ur jeu gartoù b. ; *Kegelspiel*, c'hoari gilhoù g., rummad kilhoù g.

6. [tekn.] *trec'houllo* g., laoskijenn b. ; *Spiel haben*, bezañ evel va biz em genoù, bezañ laosk, bezañ trec'houllo gant an dra-mañ-tra, bezañ laoskijenn gant an dra-mañ-tra.

Spielannullierung g. (-,-en) : freuz-c'hoari g.

Spielanzug g. (-s,-anzüge) : [bugale] sae-foutouilh b.

Spielart b. (-,-en) : 1. doare c'hoari g., dalc'h ur c'hoarier g. ; 2. [louza.] seurtad g., gouenn b.

Spielausfall g. (-s,-fälle) : freuz-c'hoari g.

Spielausgleich g. (-s,-e) : [tekn.] diskarpiñ g., dilaoskaat g.

Spielautomat g. (-en,-en) : mekanik c'hoarioù arc'hant g., lonkerez wenneien b.

Spielball g. (-s,-bälle) : 1. pellenn b., bolod g., polod g., polotenn b., mell b. ; *Basketball ist eine Sportart, bei der zwei Mannschaften versuchen, einen Spielball in den Korb des Gegners zu werfen*, bez' eo ar basket-ball ur sport ma klask daou laz bannañ ur vell e paner ar strollad enep ; 2. [tennis] polotenn set b. ; 3. [dre skeud.] c'hoariell b., pont ha plankenn.

Spielbank b. (-,-en) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.

Spielbeginn g. (-s) : [sport] deroù ar match g., deroù ar c'hrogad g.

Spielbrett n. (-s,-er) : damer g., tablez g., marell b.

Spielbude b. (-,-n) : kuriozite b., stand g.

Spielbühne b. (-,-n) : leurenn b., leurenn-c'hoari b., leur-c'hoari b., c'hoarilec'h g.

Spielchen n. (-s,-) : 1. tamm c'hoari g. ; 2. korvigell b., itrik g., finesa b., ijin g., gwidre g., filenn b., troidell b., siklezon b., stek g., touellaoz g./b., ardivinkoù lies.

Spielcomputer g. (-s,-) : c'hoari video g., c'hoari elektronek g., letrin c'hoari g.

Spieldose b. (-,-n) : boest-seniñ b.

spielen V.k.e. ha V.gw. (hat gespielt) : 1. c'hoari, ebatal, bragal, c'hoariellat, c'hoariellañ ; *kommst du spielen* ? erru out da c'hoari ? dont a rez da c'hoari ? ; *komm doch spielen !* deus 'ta da c'hoari ! ; *mit einem Spielzeug spielen*, c'hoariellat ; *Karten spielen*, c'hoari ar c'hartoù, c'hoari kartoù, ober un taolig kartoù, meskañ kartoù ; *eine Karte spielen*, c'hoari ur gartenn, darc'haouiñ ur gartenn ; *eine Partie Schach spielen*, ober un taol echedoù, ober un dro echedoù ; [bugale] *Doktor spielen*, c'hoari revrig, c'hoari pitetig ; *Vater-Mutter-Kind spielen*, c'hoari tiegezhig, c'hoari ti bihan ; *Krieg spielen*, c'hoari brezelig, c'hoari brezel bihan ; *Soldaten spielen*, c'hoari soudardig ; *Himmel und Hölle spielen*, c'hoari garig-kamm, c'hoari troadig (troadig-kamm, derezioù, regenn, marell, sklas) ; *Waage spielen*, [Rücken an Rücken stehen, sich gegenseitig bei den Armen einhängen und sich abwechseln in die Höhe heben], pouezañ butun ; *mit der Puppenküche spielen*, c'hoari debraig, c'hoari tinellig ; *gegeneinander spielen*, kevezañ, keñveriañ ; *allein gegen alle spielen*, bezañ e-barzh ; *Fußball spielen*, c'hoari mell-droad, foetañ ar vell, melldroadañ ; *Tennis spielen*, tennisañ, c'hoari tennis ; *was wollen wir spielen* ? peseurt c'hoari a vo graet ? ; *nach Herzenslust spielen*, c'hoari e roll ; [dre skeud.] *mit dem Feuer spielen*, kemer ur riskl bras, en em forsiñ, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein, sachañ ar c'havazh war e gein, tennañ ur riskl bras war an-unan, tennañ reuz war-an-unan, en em lakaat dindan vec'h ; [dre skeud.] *mit offenen Karten spielen*, bezañ onest e c'hoari, mont eeun ouzh an dud, bezañ eeun a bep hent, bezañ eeun e pep hent, na vezañ koad-tro ebet en an-unan, bezañ diwidre, bezañ ront a galon, bezañ frank ha ront, bezañ un den frank ha libr, na vezañ netra gamm en e gordenn, mont gant ar wirionez plaen ha netra ken, mont gant an eeun, mont eeun ganti, na vezañ a veskelloù gant an-unan, na vezañ gwe ebet (tro ebet) en e gordenn, na glask kuzhat ar pod, na glask kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, bezañ didro, bezañ didroidell, bezañ displeg, na vezañ gwidre ebet en an-unan, mont dezhi hep kuzh seurt ebet, bezañ ur paotr diouzhtu eus an-unan, bezañ ur paotr raktal eus an-

unan ; *falsch spielen*, a) truchañ ; b) [sonerezh] distonañ ; *wer spielt* ? tro biv eo bremañ ? tro biv eo da c'hoari ? gant piv emañ an dorn ? ; *mit den Worten spielen*, c'hoari gant ar gerioù ; *mit jemandem spielen*, a) c'hoari gant u.b. ; b) c'hoari an troad leue gant u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., ober an ogn gant u.b., ober goap ouzh u.b. ; *Streiche spielen*, ober gennoù, ober tapoù, ober trikonoù, ober hailhonerezh, ober garzajoù, ober jangloù, ober bourdellajoù, bourdañ, ober bourdoù, c'hoari e baotr, lakoniñ, lankoniñ, lamponat, chalvantat, tennañ tapadennoù ; *jemandem einen Streich spielen*, c'hoari (kempenn, tennañ) un dro-gamm d'u.b., c'hoari (ober) un dro d'u.b., ober ur fars d'u.b., ober doan d'u.b., ober ur bourd (c'hoari un taol-bourd) d'u.b., reiñ bourd d'u.b., tennañ ur blegenn d'u.b., ober taolioù d'u.b., ober jeuiou d'u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., plantañ ur rozenn gaer d'u.b., plantañ ur rozenn d'u.b., plantañ pour d'u.b., c'hoari un dapadenn d'u.b., c'hoari un tizh d'u.b., tennañ un tizh d'u.b., tennañ un taol fin d'u.b., ober ur pezh d'u.b. ; *jemandem Streiche spielen*, ober tapoù d'u.b., ober taolioù d'u.b., ober jeuiou d'u.b., ober boutikoù d'u.b. ; *jemandem einen üblen (bösen, gemeinen) Streich spielen*, ober divalav d'u.b., ober lous d'u.b., ober vil d'u.b., ober divalaverezh d'u.b., ober divalaventez d'u.b., c'hoari un taol fobiez d'u.b., ober an dall (ur gwall dro, un dro fall, un dro lous, un dro vil) d'u.b., c'hoari an dall (un dro gamm, un dro-dall, un dro lous, an troad leue) d'u.b., tennañ un dro-dall (un dro-bleg) d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., c'hoari un taol gast d'u.b., gwalldapout u.b., straññ d'u.b. ; *jemandem in die Hand spielen*, reiñ lañs d'u.b., mont en avel u.b., toullañ evit u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., c'hoari aes d'u.b. ; *eine Rolle spielen*, c'hoari ur roll, ober ur roll (Gregor) ; *das Zwerchfell spielt bei der Einatmung eine wesentliche Rolle*, a bouez bras eo roll ar gelc'hspeurenn en enanaladur ; *das spielt keine Rolle*, ne vern, ne vern ket, ne ra forzh, n'eo ket strikt, n'eo ket grevus, ne denn ket da vraz, n'eo ket tener, ne laz ket, n'omp ket war-bouez an dra-se, se ne ra mann, se ne ra mann ebet, heñvel eo, n'eo ket kalz tra, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, avel traken ; *die Farbe spielt keine Rolle*, pep seurt liv 'zo mat, a bep liv marc'h mat, a bep liv gwin mat, ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn ; *wo sie arbeiten, spielt für sie keine Rolle*, forzh 'zo dezho pelec'h labourat ; *ob klein oder groß, das spielt für mich keine Rolle*, mat pe fall din pe ez eo bihan pe ez eo bras ; *im sozialen Leben eines Landes spielt die Kultur eine bedeutende Rolle*, pouezus eo ar sevenadur e buhez ur vro ; *ein Lächeln spielte um ihren Mund*, ur mousc'hoarzh a bare war he diweuz, ur mousc'hoarzh a skede war he dremm ; *sein Haar spielt im Winde*, emañ an avel o fuilhañ e vlev, fuilhañ a ra e vlev gant an avel, emañ an avel o c'hoari gant e vlev, hejañ a ra he blev en avel, luskañ a ra he blev en avel, luskellañ a ra he blev ouzh c'hwezh an avel ; *verrückt spielen*, ober e baotr fistoulrik, mont e breskenn, breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), ober un tamm

diroll, garzhenniñ, mont tok-tok, pakañ anezho, mont gant ar c'hatar, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, c'hoari e loa, c'hoari al loa, c'hoari e baotr, bezañ an diaoul gant an-unan, bezañ diroll, bezañ dirollet, bezañ perc'hennet gant an diaoul, kas warnezi, ober an diaoul hag e gern, ober an diaoul hag e gemiel, ober an diaoul hag e bevar, ober ar seizh diaoul hag e benn, diaoulat, ober jabadao, magañ cholori ar mil diaoul, ober karnaj an droukspered, ober un trouz an diaoul, c'hoari ar vazh, ober e zen gars, krial evel un egaret, c'hoari e reuz ; *das Geiger-Müller-Zählrohr spielt verrückt*, pennfolliñ a ra ar muzulier Geiger ; *der Motor spielt verrückt*, arakiñ a ra ar c'heflusker, emañ ar c'heflusker o c'hoari ar vazh ; *das Wetter spielt verrückt*, bez' e vez glav forzh pegoulz, aet eo ar c'houmoul e breskenn.

2. seniñ, c'hoari, musikat ; *Musik spielen*, musikat, seniñ ; *ein Instrument spielen*, seniñ (c'hoari) ur benveg-sonerezh ; *Harfe spielen*, telennañ, herpañ, seniñ war an delenn, seniñ gant an delenn, c'hoari gant an delenn, c'hoari telenn, c'hoari war an delenn ; *Geige spielen*, c'hoari bioloñs, seniñ bioloñs, c'hoari violoñs, seniñ violoñs, rebediñ, rebetal, seniñ biolin (ar violin, gant ar violin), c'hoari gant ar violoñs (gant ar rebed) (Gregor) ; *der spielt gut Orgel*, hennezh a oar diouzh an ograou ; *Dudelsack spielen*, biniaouañ, seniñ biniou, seniñ gant ar biniou, fleütal gant ur biniou, c'hwezhañ en e viniou ; *falsch spielen*, distonañ ; *während das Orchester spielte*, e-pad ma c'hoarie ar muzikou.

3. [c'hoariva] kinnig, leurenañ, c'hoari ; *gut spielen*, c'hoari mat ; *steif spielen*, bezañ reut e c'hoari war al leurenn, bezañ reut e zoare war al leurenn ; *heute wird 'Wallenstein' gespielt*, kinniget (c'hoariet) e vo 'Wallenstein' feteiz ; *heute wird nicht gespielt*, ne vo kinniget abadenn ebet hiziv.

4. c'hoari e, ober e, en em lakaat da ; *den großen Herrn spielen*, c'hoari e aotrou, c'hoari e damm aotrou, c'hoari e vestr, ober brasoni, ober ar grobis, ober e c'hrobis, ober e vraz, en em lakaat da vraz, ober e aotrou ; *den Kenner spielen*, ober an den intentet-mat (Gregor), ober an hini a anavez mat an danvez, ober e vailh ; *den Kranken spielen*, c'hoari e glañv, ober e gamm.

5. c'hoarvezout, tremen, dibunañ, bezañ lec'hiet ; *das Stück spielt im Mittelalter*, ar pezh a dremen er Grennamzer, ar pezh a zo lec'hiet er Grennamzer ; *'Don Carlos' spielt in Spanien*, an darvoudoù e 'Don Carlos' a dremen e Bro-Spagn, an darvoudoù e 'Don Carlos' a zo lec'hiet e Bro-Spagn ; *der Autor lässt seinen Roman in Berlin spielen*, lec'hiet en deus ar skrivagner e roman e Berlin.

6. brokañ, arvokañ, klaoustreañ ; *um Geld spielen*, lakaat arc'hant e klaoustre, c'hoari da vat, c'hoari da arc'hant ; *ohne Einsatz spielen, spielen nur so als ob*, c'hoari da fall ; *hoch spielen*, brokañ kalz a arc'hant ; *niedrig spielen*, brokañ nebeut a arc'hant ; *sie spielen diesmal um viel Geld*, kalz a arc'hant a zo bet lakaet er pod ar wech-mañ ; *an der Börse spielen*, brokañ arc'hant en eskemmi, arvokañ er Yalc'h ; *in der Lotterie spielen*, c'hoari mil ha kazh, c'hoari sac'h ; *sich arm spielen*, koll e holl beadra o c'hoari, bezañ kaset da baour gant ar c'hoari.

7. tennañ war ; *diese Farbe spielt ins Grünliche*, tennañ war ar gwer a ra al liv-se ; *ins Weiß spielen*, tennañ war ar gwenn, tennañ war wenn, bezañ arwenn ; *diese Farbe spielt ins Gelb*, al liv-se a denn war ar melen.

Spielen n. (-) : obererezh c'hoari g., obererezh c'hoarius g., c'hoari g. ; *mit Spielen Geld gewinnen*, gounit arc'hant dre c'hoari ; *hier haben wir genug Platz zum Spielen*, pezh a gar eo an dachenn-se evit c'hoari.

spielend Adv. : ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, en ur c'hoari / en ur ebatal / en ur farsal (Gregor) ; *alles spielend erledigen*, dont a-benn eus pep tra aes-tre, bezañ pep tra d'an-unan evel ur c'hoari ; *er erledigte es spielend*, evel c'hoari e teuas an taol-se gantañ, hennezh a voe plaen dezhañ ober an dra-se.

Spielende n. (-s,-n) : [sport] diwezh ar match g., diwezh ar c'hrogad g.

Spieler g. (-s,-) : **1.** c'hoarier g. ; *Falschspieler*, trucher g. ; **2.** [sonerezh] soner g., sonour g.

Spielerei b. (-,-en) : c'hoariadenn b., farsite b., disterdra g., diduamant g., diverr-amzer g., mibilij g., mibiliezh b., belbi g., belbiaj g., bugaleadur g., bugaleaj g., jirfollezh b., bihan dra g. ; *diese Arbeit ist für ihn nur eine Spielerei*, n'eo nemet ur c'hoari evitañ ober kement-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, ober a ra an dra-se ken aes ha tra, war blaen e ra an dra-se, dont a ra gantañ ken bravik ha tra, aes-ral e teu gantañ, kement-se a zo dezhañ evel ur c'hoari, n'eo nemet un ebat evitañ, n'eo nemet ur pleg evitañ, ur farsite eo evitañ ober an dra-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, dont a ra gantañ evel farz gant ar paotr kozh, dont a ra gantañ evel toaz er forn, hennezh a vez plaen al labour-se dezhañ, bihan eo dezhañ ober an dra-se, n'eo nemet un tañva dezhañ ; *seine Zeit mit Spielereien vergeuden*, en em reiñ da blijadurioù goulo, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhou, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant traoù netra, kaout amzer gollet, ober traoù a get, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ ranell gant disterajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant lugudajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiajoù, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, c'hwileta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbeterezh, glapezenniñ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, koll e boan, lugudiñ, chom da velc'hweta, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da c'hoariellañ, da c'henaouegiñ, da valafenniñ, da lugudiñ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'horiñ vioù, goriñ vioù, klask kokologig, en em deuler dezhi, falaoueta, na ober glad, na ober netra vat gant e zaou zorn, na ober mann vat ebet gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriñ, treiñ ar

c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, na vezañ mat nemet da dreiñ ar vein da sec'hañ, firbouchal, pismigañ, pismigellat.

Spielergebnis n. (-ses,-se) : disoc'h ar match g., disoc'had ar match g., degouezh ar match g., skor g., kont b.

Spielerin b. (-,-nen) : c'hoarierez b.

spielerisch ag. : 1. a vourr c'hoari, a blij dezhañ c'hoari, douget da c'hoari, c'hoarier, c'hoarius ; 2. distriv ; *mit spielerischer Leichtigkeit*, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, koulz all, ken bravik ha tra, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, war blaen, en ur c'hoari / en ur ebatal / en ur farsal (Gregor).

Spielfeld n. (-s,-er) : tachenn-c'hoari b., tachenn b. ; *Spielfeld beim Pelotaspiel*, talbennva polot euskarat g.

Spielfilm g. (-s,-e) : film g.

spielfrei ag. : [c'hoariva] *spielfreier Tag*, devezh dic'hoari g.

Spielführer g. (-s,-) : 1. kabiten g. ; 2. mestr an dachenn g., penngeflusker g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g., den muiañ g.

Spielgefährte g. (-n,-n) : kamalad c'hoari g., kenseur c'hoari g., keneil c'hoari g.

Spielgefährtin b. (-,-nen) : kamaladez c'hoari b., kenseurtez c'hoari b., keneilez c'hoari b.

Spielgrenze b. (-,-n) : [sport] linenn foñs b.

Spielhalle b. (-,-n) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.

Spielhallenbesitzer g. (-s,-) : tablezer g.

Spielhölle b. (-,-n) : tripod g., tablez g.

Spielhöllenbesitzer g. (-s,-) : tablezer g.

Spielkamerad g. (-en,-en) : kamalad c'hoari g., kenseur c'hoari g., keneil c'hoari g.

Spielkameradin b. (-,-nen) : kamaladez c'hoari b., kenseurtez c'hoari b., keneilez c'hoari b.

Spielkarte b. (-,-n) : kartenn b. [*liester* kartoù], kartenn-c'hoari b. [*liester* kartoù-c'hoari] ; *seine Spielkarten auffächern*, displegañ (renkañ, arenkiñ) e gartoù evel un aveler.

Spielkartenhersteller g. (-s,-) : kartaouer g.

Spielkartenverkäufer g. (-s,-) : kartaouer g.

Spielkasino n. (-s,-s) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.

Spielklasse b. (-,-n) : [sport] rummad g.

Spielkonsole b. (-,-n) : letrin c'hoari g.

Spielleidenschaft b. (-) : arzoug da c'hoari g., terzhienn ar c'hoari b., albac'henn ar c'hoari b., sorc'henn ar c'hoari b., arloup ar c'hoari g., kounnar ar c'hoari b., araj ar c'hoari g., egar ar c'hoari g.

Spielleiter g. (-s,-) : [c'hoariva] rener g.

Spielmacher g. (-s,-) : mestr an dachenn g., penngeflusker g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g., den muiañ g.

Spielmacherin b. (-,-nen) : mestrez an dachenn b.

Spielmann g. (-s,-leute) : [istor] barzh-kaner g., soner-baleer g., sonour g., jangler g.

Spielmannschaft b. (-,-en) : 1. [sport] skipailh g., laz g. ; 2. [arzoù] laz-c'hoari g.

Spielmannskultur b. (-) : janglerezh g.

Spielmarke b. (-,-n) : jedouer g., jedaouer g., jedenn b.

Spielminute b. (-,-n) : munutenn c'hoari b., munut c'hoari g.

Spielothek b. (-,-en) : c'hoariaoueg b.

Spielpartner g. (-s,-) : keveler g.

Spielpfeife b. (-,-n) : [biniou] c'hwitell b., levriad g.

Spielplan g. (-s,-pläne) : roll an abadennoù g., roll ar c'hoariadennoù g., programm an abadennoù g., roll ar filmoù g., rollad g.

Spielplatz g. (-es,-plätze) : tachenn-c'hoari b., tachenn b.

Spielraum g. (-s,-räume) : 1. lec'h evit c'hoari g., sal-c'hoari b. ; 2. tamm frankiz g., tammig frankiz g., tammig frankiz ober g., lec'hed ober g., marz surentez g., kabestr g., kabestr hir g., kabestr laosk g. ; *freien Spielraum haben*, kaout hed e c'har, bezañ frank war an-unan, bezañ pep frankiz gant an-unan d'ober e c'hiz (d'ober pezh a gar), bezañ e gabestr war e voue, bezañ kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant an-unan, bezañ d'an-unan da zivizout hervez ma kavo gwelloc'h, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heul e santimant, na gaout luz ebet, ober e stal e-unan, bezañ diliamm d'ober pezh a garer, ober udb hervez e zorn, bezañ e vrid gant an-unan war e voue, gallout ober e roll, gallout heuliañ e roll, gallout bevañ en e ziviz, bezañ (gallout bevañ) en e roll, bezañ lezet en e ziviz, gallout ober pezh a garer, gallout ober pep tra evel ma plij gant an-unan, gallout ober pep tra diouzh ma plij gant an-unan, gallout ober pep tra hervez e blijadur, gallout bevañ hervez e blijadur ; *jetzt habe ich ein bisschen mehr Spielraum*, bremañ em eus un tammig muoc'h a gabestr, astennet eo bet va nask din ; *er hat aber nicht viel Spielraum*, gwall verr eo e nask, nasketberr eo ; 3. hed g., distag g., distok g., esaouenn b., disparti g., tarz g., gwask g., skarr g., skalf g., skalfenn b., difouilh g. ; 4. [tekn.] trec'houllo g., laoskijenn b.

Spielregel b. (-,-n) : ren ar c'hoari g., reolenn ar c'hoari b.

Spielreifen g. (-s,-) : kelc'h-c'hoari g. ; *Reifen spielen*, ruilh al gelc'h, c'hoari gant e gelc'h.

Spielsachen lies. : c'hoarielloù lies., bravigoù lies.

Spielschuld b. (-,-en) : dle c'hoari g.

Spielsoftware b. (-,-s) : [stlenn.] c'hoariant g.

Spielstation b. (-,-n) : letrin c'hoari g.

Spielstand g. (-s) : skor g., kont b.

Spielstein g. (-s,-e) : [echedoù, h.a.] pezh g.

Spielsucht b. (-) : *sellit ouzh Spielteufel*.

spielsüchtig ag. : estoueat ouzh ar c'hoarioù arc'hant, arzouget d'ar c'hoarioù arc'hant, alteret da vont d'ar c'hoarioù, gwrac'h gant ar c'hoarioù, her war ar c'hoarioù, sot gant ar c'hoarioù, pitilh gant ar c'hoarioù, troet gant ar c'hoarioù, ur bouch gant ar c'hoarioù, terzhienn ar c'hoari gantañ, tik war ar c'hoari, albac'henn ar c'hoari gantañ, sorc'henn ar c'hoari gantañ.

Spielsüchtige(r) ag.k. : c'hoarier estoueat g., c'hoarier touet g., c'hoarier pomet g., c'hoarier kinviet g., c'hoarier echu g., c'hoarier peurechu g., c'hoarierez touet b., c'hoarierez pomet b., c'hoarierez kinviet b., c'hoarierez echu b., c'hoarierez peurechu b.

Spielteufel g. (-s) : estoue ouzh ar c'hoarioù arc'hant g., arzoug da c'hoari g., terzhienn ar c'hoari b., kleñved ar c'hoari g., albac'henn ar c'hoari b., sorc'henn ar c'hoari b., arloup ar c'hoari g., preñv ar c'hoari g., kounnar ar c'hoari b., araj ar c'hoari g., egar ar c'hoari g., namm ar c'hoarioù arc'hant g.

Spieltheorie b. (-) : [mat.] teorienn ar c'hoarioù b.

Spieltisch g. (-es,-e) : taol c'hoari b.

Spieltrieb g. (-s,-) : doug da c'hoari g. ; *der Spieltrieb ist den Kindern angeboren*, a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari, natur eo d'ar vugale karet c'hoari, ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari.

Spieltuch n. (-s,-tücher) : tapis c'hoari g.

Spieluhr b. (-,-en) : boest-seniñ b.

spielunfähig ag. : dic'houest da c'hoari ; *jemanden spielunfähig machen*, sparlañ d'u.b., stankañ an hent d'u.b., lakaat genn d'u.b., herzel ouzh u.b. a c'hoari, [domino] boudañ u.b.

Spielunterbrechung b. (-,-en) : rank g., arsav e-kerzh ur c'hoari g., ehan e-kerzh ur c'hoari g. ; *um eine Spielunterbrechung bitten*, eine Spielunterbrechung verlangen, goulenn rank.

Spielverbot n. (-s,-e) : karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., argasadenn b., argaserezh g.

Spielverderber g. (-s,-) : garchenn g., trompler c'hoari g., distaner g., kousi levezeg [liester kousierien levezeg] g., kousi plijadur [liester kousierien blijadur] g., kousi fest [liester kousierien fest] g., harz-a-joa g., harz-a-ebad g., trabaser g., tregaser g., tristadenn b., ripompi g., penn kozh g., fich-c'hoari g., fich-trubuilh g., trubuilher g., freuz-ebad g., jablour g., bourouell g., sparler-dudi g., penn-teñval g., kagaler g., den dibropoz g.

Spielverderberin b. (-,-nen) : tromplerez c'hoari b., distanerez b., trabaserez b., tristadenn b., penn kozh g., jablourer b., freuzerez-ebad b., sparlerer-dudi b., penn-teñval g., trubuilherer b., kagalerer b., plac'h dibropoz g.

Spielwaren lies. : c'hoarielloù lies., bravigoù lies., bravigellerezh g.

Spielwarengeschäft n. (-s,-e) : bravigellerezh b., stal c'hoarielloù b.

Spielwiese b. (-,-n) : 1. tachenn-c'hoari geotek b., prad-c'hoari g., prad dudi g. ; 2. [dre skeud.] tachenn an dommañ da galon u.b., tachenn hag a blij ar muiañ d'u.b.

Spielzeit b. (-,-en) : 1. [film] koulzad kinnig g. ; 2. [c'hoariva] koulzad c'hoariva g. ; 3. [sport] prantad c'hoari g.

Spielzeug n. (-s, Spielsachen/Spielwaren) : 1. c'hoariell b., bravig g., bravigell b., bitrak g., P. bravav g., kekaer g. ; *als Spielzeug hatte jeder ein Schwert bekommen*, bet o doa pep a gleze evel c'hoariell ; *du machst dein Spielzeug noch kaputt*, wenn du weiter darauf einschlägst, terriñ a ri da c'hoariell o skeiñ ganti e-giz-se ; 2. [dre skeud.] c'hoariell b. ; *er war ihr Spielzeug*, graet o deus bet goap outañ, stranet e voe ganto, kaset-digaset e voe ganto, pont ha plankenn e oa dezho, gouzer ha skabell e oa dindan o zreid, ar re-se a vanie anezhañ evel a garent.

Spielzeughändler g. (-s,-) : marc'hadour c'hoarielloù g.

Spielzeugrevolver g. (-s,-) : revolver plastik g.

Spiere b. (-,-n) : [merdead.] sparr g.

Spierapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] hiliber str., hiliberenn b., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str.

Spierling g. (-s,-e) : [louza.] 1. hiliber str., hiliberenn b., mar str., kerzhinenn b., kerzhin str., kormelenn b. ; 2. hiliber str., hiliberenn b., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str. ; 3. [loen.] perlezeg g., beleg g.

Spierlingholz n. (-es) : hiliber g.

Spierstaude b. (-,-n) : [louza.] knollige Spierstaude, kehid g.

Spieß g. (-es,-e) : 1. [kegin.] ber g., beriad g., beriadig g. ; *am Spieß*, er ber, ouzh ar ber ; *an den Spieß stecken*, auf den Spieß stecken, beriaouañ, enberiañ, lakaat ouzh ar ber (er ber), beriañ kig (Gregor) ; *am Spieß grillen*, rostañ ouzh ar ber ; *Lammspieß*, beriad kig dañvad g., beriadig kig dañvad g. ; *Rindfleischspieß*, beriad kig-bevin g., beriadig kig-bevin g. ; *Jakobsmuscheln am Spieß*, beriadoù kalipez lies., beriadoùigoù kalipez lies. ; *den Spieß abnehmen*, diveriañ ar rost ; *den Spieß drehen*, treiñ ar ber ; 2. [loen.] brog g., brank karv gourbloaz g., brank karv daou vloaz g. ; 3. [arm] javelinenn b., goafig g., goaf-bann g., spig g., gavelod b., birvazh b., gouzifiad g., implod g., pik g. ; 4. [dre skeud.] *den Spieß umdrehen*, *den Spieß umkehren*, a) distreiñ ur gaoz, distreiñ arguzennoù u.b. ; b) [dre astenn.] kas ar fresk da di Yann, kas an dorzh endro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e grampouezhenn d'u.b., distreiñ e dorzh endro d'ar gêr d'u.b., talvezout ur gaou d'u.b., reiñ kemm-ouzh-kemm ; *wie am Spieß schreien*, youc'hal forzh pegement, youc'hal ken-ha-ken, youc'hal ken-ha-kenañ, youc'hal kenañ-kenañ, youc'hal mui-pegen-mui, youc'hal gwazh-pegen-gwazh, youc'hal evel ur bleiz skaotet (evel ur broc'h), blejal evel ur vuoc'h kollet he leue ganti.

Spießbock g. (-s,-böcke) : [loen.] oriks g.

Spießbraten g. (-s,-) : [kegin.] rost ouzh ar ber g.

Spießbürger g. (-s,-) : bourc'hiz bihan g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., pipi g.

spießbürgerlich ag. : filistin, berrsperelek, berrspereket, gleuroù dezhañ.

Spießbürgertum n. (-s) : bourc'hizelezh vihan b., krakaotrounez lies., krakaotrouien lies.

Spießdreher g. (-s,-) : [kegin.] tro-ber g.

spießen V.k.e. (hat gespießt) : 1. brochañ, peuliañ ; 2. [kegin.] enberiañ, beriañ, beraouañ, lakaat ouzh ar ber, lakaat er ber ; 3. [jahin] *jemanden spießen*, peuliañ u.b., peulveriañ u.b., beriañ u.b. penn-dre-benn.

Spießen n. (-s) : [jahin] peulveriadur g.

Spießer g. (-s,-) : bourc'hiz bihan g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., pipi g.

Spießerin b. (-,-nen) : bourc'hizez vihan b., krakitron b.

spießförmig ag. : goafheñvel, a-stumm gant houarn ur goaf, stumm houarn ur goaf dezhañ, e doare houarn ur goaf, e doare goafioù, a-zoare gant houarn ur goaf, a-zoare gant goafioù, a-seurt gant houarn ur goaf, a-seurt gant goafioù.

Spießgeselle g. (-n,-n) : kenseurt g., kenwaller g., komper g.

Spießglanz g. (-es) : [kimiezh] stibiom g., antimoan g.

Spießhirsch g. (-es,-e) : [loen.] karv gourbloaz g., karv daou vloaz g.

spießig ag. : 1. goafheñvel, stumm houarn ur goaf dezhañ ; 2. filistin, berrsperelek, berrspereket, gleuroù dezhañ.

Spießträger g. (-s,-) : piker g.

Spießrute b. (-,-n) : 1. gwialenn b., kelastreñn b. ; 2. *Spießruten laufen*, a) [kastiz el lu prusian] : redek etre div

renkennad soudarded evit bezañ bazhataet ganto, bezañ skourjezet (bezañ fustet) kaer (Gregor) ; **b)** [dre skeud.] bezañ graet an hu war an-unan (ouzh an-unan), mont etre div renkennad klapezeien ; *jemanden Spießruten laufen lassen*, **a)** skourjezañ (fustañ) kaer u.b. ; **b)** hual u.b., lakaat an hu war u.b., ober an hu ouzh u.b.

Spikes lies. **1.** [botoù-sport] krapoù lies. ; **2.** [bandennoù-rod] tachoù lies.

Spill n. (-s,-e) : [merdead.] gwindask g.

Spillbaum g. (-s,-bäume) : **1.** [merdead.] barrenn ar gwindask b. ; **2.** [louza.] koad-gwerzhidi g., boned-kornek g., skav-gwrac'h str., gwez-gwerzhidi str.

Spille b. (-,-n) : gwerzhid b., hinkin g.

spinal ag. : [korf.] spinal, ... al livenn-gein, a-livenn, ... al livenn.

Spinallähmung b. (-) : [mezeg.] dizurzh an emzilec'hiañ g.

Spinat g. (-,-e) : **1.** [louza.] pinochez str., pinochezenn b., spinard str., spinardenn b. ; *spanischer Spinat, wilder Spinat*, kaol-gwenn str., kaol-Herodez str. ; **2.** [kegin.] pinochez g., spinard g.

Spinattorte b. (-,-n) : [kegin.] pastez pinochez g.

Spind g. (-s,-e) : armel b., pres g.

Spindel b. (-,-n) : **1.** gwerzhid b., gwerzhidad b., hinkin g. ; *an der Spindel spinnen*, nezañ gant ur werzhid ; *der Spindel neues Material zuführen*, kargañ ar werzhid ; **2.** [mojenn.] *Spindel der Parzen*, **a)** gwerzhid ar Parkezed b. ; **b)** [dre skeud.] karr an Ankoù g., karrig an Ankoù g., karrigell an Ankoù b., falc'h an Ankoù b., morzhol an Ankoù g. ; **3.** [mat.] gwerzhid b. ; **4.** [korf.] gwerzhid b. ; **5.** [tekn.] ahel g., marbr g., paoell g., piped g. ; *Hahnspindel*, pin g., mouch g., mouchenn b., alc'hwez kog g., pluenn b., touchenn b. ; **6.** [tisav., dir] gwalenn-viñs b., gwalenn ar viñs b.

Spindelbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] koad-gwerzhidi g., boned-kornek g., skav-gwrac'h str., gwez-gwerzhidi str.

Spindelbeine lies. : divhar evel bizhier lies., divhar evel ibilien lies., divesker gwerzhidi lies., divhar gwerzhidi lies., divhar evel treid palioù lies., divesker treut ha sec'h lies., divesker askornek lies., firitelloù lies.

spindeldürr ag. : treut-ki, treut-gagn, treut-kign, treut-askorn, treut-eskern, treut-gioc'h, treut evel ar marv, treut-marv, treut evel troad ar forc'h hir, treut evel pav ur forc'h, treutoc'h eget ur sklisen, kastiz evel an Ankoù, moan evel troad ar forc'h hir, moan evel pav ur forc'h, treut evel ur c'hant tachoù, moan evel an drezen, n'eus mann outañ, kras evel ur geuneudenn, distruj ; *er ist spindeldürr*, hennezh a zo treut ha sec'h evel un harink (Gregor), hennezh a zo treut evel ur gioc'h, treut-gioc'h eo, kras eo evel ur geuneudenn, hennezh n'eo ket tev ar gwenn en e revr, treut evel ur brank eo, treut-ki eo, treutoc'h eo eget ur sklisen, hennezh a zo kras evel ur geuneudenn, treut eo evel ar marv, treut-marv eo, kastiz eo evel an Ankoù, aet eo e gof en e gein, treut-gagn eo, treut ha kastiz eo, evel ur relegoù eo, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet relegoù anezhañ hag ar c'hroc'h d'o goleiñ, hennezh n'eus nemet ar relegoù anezhañ hag ar c'hroc'h d'o goleiñ, kastiz eo evel un den prest da vervel, nend eus nemet ur sac'had eskern anezhañ, disec'het eo evel ar foenn, disec'het eo evel ur spes, n'eus nemet ar c'hroc'h war e eskern,

n'eus mui nemet kroc'h war e eskern, hennezh a zo sec'h evel un askorn, hennezh a zo treut-eskern (treut evel an Ankoù, treut evel un ankoù, treut evel un askell-groc'h, treut evel troad ar forc'h hir, treut evel pav ur forc'h, moan evel troad ar forc'h hir, moan evel pav ur forc'h, evel ur vazh gwisket), spontañ ar chas a rafe ken treut eo, evel un askorn (un Ankoù) krignet eo, treut eo evel ur c'hant tachoù, aet eo treut evel ur geuneudenn (ur gioc'h, ur skoul), treut-keuneudenn eo, ar paourkaezh den a zo aet sec'h evel ur geuneudenn, dismantr eo evel ur spes, hennezh a zo ur skirih, un eonenn a zo anezhañ, hennezh a zo ur Jakez-Kroc'h ; *spindeldürre Beine*, divhar evel bizhier lies., divhar evel ibilien lies., divesker gwerzhidi lies., divhar gwerzhidi lies., divhar evel treid palioù lies., divesker treut ha sec'h lies., divesker askornek lies., firitelloù lies.

Spindeleisen n. (-s,-) : pouez-plom g., hinkin g., troell-nezañ b.

spindelförmig ag. : gwerzhidek, e doare ur werzhid, e doare gwerzhidi, e doare gwerzhidoù, a-zoare gant ur werzhid, a-zoare gant gwerzhidi, a-seurt gant ur werzhid, a-seurt gant gwerzhidi.

Spindelmacher g. (-s,-) : gwerzhider g.

Spindelringscheibe b. (-,-n) : pouez-plom g., troell-nezañ b., hinkin g.

Spindelschnecke b. (-,-n) : [loen.] kog-karreg [*liester* kegi-karreg] g., kog-kerreg [*liester* kegi-kerreg] g.

Spindelstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] koad-gwerzhidi g., boned-kornek g., skav-gwrac'h str., gwez-gwerzhidi str.

Spindler g. (-s,-) : gwerzhider g.

Spinett n. (-s,-e) : [sonerezh] spinetez b., krav-kerdin g., klavisim g.

Spinnabend g. (-s,-e) : filaj g., beilhadeg b., nezadeg b., bodadeg nezañ-noz b. ; *an einem Spinnabend teilnehmen*, filajiñ ; *Teinehmer an einem Spinnabend*, filajour g.

Spinnaker g. (-s,-) : [merdead.] spinaker g.

Spinnangeln n. (-s) : [sport] lazhet a g.

spinnbar ag. : gwiadennus, hag a c'haller nezañ.

Spinne b. (-,-n) : [loen.] kevnid str., kevnidenn b. ; *Spinne am Morgen bringt Kummer und Sorgen*, *Spinne am Abend erquickend und labend*, ur gevridenn diouzh ar mintin sin gwall fin, ur gevridenn diouzh an noz sin vat evit antronoz (sin a geloù mat antronoz) ; *die Spinne webt ihr Netz*, emañ ar gevridenn o steuñviñ he gwiad, stigmañ a ra ar gevridenn he gwiad ; *die Kieferklauen der Spinne*, krogou ar gevridenn lies.

spinnefeind ag. : *jemandem spinnefeind sein*, bezañ enebour touet u.b., kaout kas da vat ouzh u.b., magañ (goriñ, derc'hel) ur gasoni verv (kasoni an ifern, kas ar marv, ur gasoni diremed) ouzh u.b., dougen ur gasoni bras-meurbet (un droug bras-meurbet) ouzh u.b. / kasaat u.b. evel ar marv (Gregor), na vezañ evit aveliñ u.b., na vezañ evit ahelañ gant u.b., na vezañ evit en em ahelañ gant u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b. ; *sie sind sich spinnefeind*, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, bec'h bras a zo etrezo, en em vresañ hag en em gignat a reont didruez, emaint e malis an eil ouzh egile, troet eo d'ar put etrezo.

spinnen V.k.e. (spann, hat gesponnen) : 1. nezañ, gwriat, steuñviñ, neudenniñ ; *Flachs spinnen*, nezañ lin ; *Wolle spinnen*, nezañ gloan ; *am Rad spinnen*, nezañ gant ar c'harr (Gregor) ; *die Spinne spinnt ihr Netz*, emañ ar gevridenn o steuñviñ he gwriad, stigmañ a ra ar gevridenn he gwriad ; 2. [butun] kordennañ, filennañ ; 3. [dre skeud.] *ein Lügengewebe spinnen*, troadañ (livañ, pentañ, displañ, dornañ, gwriat, disac'hañ, dibunañ, paskañ, pennegiñ, dispakañ) gevier, gwiskañ bonedoù d'u.b., kontañ poul'chennoù, kontañ poul'chad, reiñ poul'chad da grediñ, tennañ karotez d'u.b., kontañ karotez d'u.b., tennañ ur gaer a garotezenn d'u.b. ; *Ränke spinnen*, punañ iriennoù (steuennoù), irienniñ, kavailhañ, itrikañ, steuñviñ iriennoù, atizañ un irienn, penefiañ, troidellañ, lakaat an toaz e go, kempenn iriennoù ; *Luftgespinste spinnen*, sevel (ober) kestell el Loar ; *seine Gedanken weiter spinnen*, kenderc'hel da zibunañ neudenn e soñjoù ; *das Gespräch spinnt sich in die Länge*, n'eus diwezh ebet (ne vez ket lakaet diwezh) d'ar gaozeadenn ; *es ist zu grob gesponnen*, re anat eo ar jeu en deus c'hoant c'hoari a-enep deomp, re anat eo ar pezh en deus ijinet a-enep deomp, re anat eo peseurt jeu a zo gantañ, re anat eo ar pezh a zo o treiñ en e benn ; *Seide spinnen*, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, ober e eost (e graf, e fagodenn, e ran), ober krazadenn, lardañ, lartaat, ober berzh, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ foenn er rastell gant an-unan, na sec'hañ e fri gant delioù kaol, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ druz ar geustereenn gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, ober arc'hant war an oaled, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bastañ mat pep tra evit an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ ; *sie spinnen keinen guten Faden miteinander*, en em gasaat a reont, en em ereziñ a reont, n'int ket evit en em c'houzañ, en em giañ a reont, n'int ket evit avelañ an eil egile, n'int ket evit pakañ an eil egile, n'int ket evit en em bakañ, n'int ket evit en em ahelañ, n'int ket evit padout an eil ouzh egile, n'int ket evit ahelañ an eil gant egile, emaint e malis an eil ouzh egile, n'int ket evit tremen an eil diouzh egile, bec'h bras a zo etrezo, evel ki ha kazh int, evel bleiz hag oan int, en em ober a reont evel an tan hag an dour, bevañ a reont evel tan ha kler, an debr hag an dag a zo etrezo, en em vresañ hag en em gignat a reont bepred, emaint atav o krignat fri an eil egile, en em glevet a reont e-giz daou gi war ar memes askorn, evel daou gi war an hevelep askorn e vezont, traoù kozh a zo etrezo, fachiri ruz a zo etrezo, fachirioù a zo etrezo, rannet int gant an dizunvaniezh, fontet eo an traoù etrezo, torret eo ar votez etrezo, echu eo tout etrezo, n'o deus afer ebet mui an eil ouzh egile, aet eo ar moc'h en ed-du etrezo, fall eo an traoù etrezo, droug (fachiri, glazentez, mouzherezh, broc'h, c'hoari, jeu, butun, rouestl) a zo etrezo, savet ez eus broc'h (trouz, treflez, bec'h, imor, reuz) etrezo, savet 'zo etrezo, savet ez eus droukrañs etrezo, droukrañs a zo etrezo, imoret int an eil enep

egile, e droukrañs emaint, emaint e droug an eil ouzh egile, rous int an eil ouzh egile, tarzhet eo ar soubenn etrezo, trenket eo ar soubenn etrezo, trenket eo an traoù etrezo, broc'het int, fachtet int, fachtet int an eil ouzh egile, mouzhet int an eil ouzh egile, en arvell emaint, emaint e treflez, deuet int d'en em giañ, deuet int d'en em vroc'hañ, rouzet eo ar bloneg, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, troet eo d'ar put etrezo.

V.gw. (spann, hat gesponnen) : 1. [gwin] filenniñ, neudenniñ, dont ur c'houlezenn neudheñvel en dra-mañ-tra ; 2. [kizhier] lavaret e Bater, rouzmouzat, paterat, nezañ ; 3. P. glabousañ a bep seurt diotajoù, direzoniñ, belbiañ, louadiñ, berlobiañ, brellañ, na vezañ nemet traoù displeet er gaoz gant an-unan, kontañ flugez (flugezennoù, krakoù, bidennoù, bitrakoù, koñchoù born, koñchennoù born, kaozioù, lerbaj), tennañ siklezonoù, bezañ kaozioù treflez gant an-unan, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, mont gant kaozioù iskis, trevariañ, trevatoriñ, dizatiñ, mont dreist-penn, gallegañ, gallegat, rambreal, treuzfaltaziañ, treuzkomz, diskiantañ, na vezañ yac'h e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ kollet e skiant-vat gant an-unan, bezañ droch en e benn, bezañ an traoù un tammig a-dreuz en e benn ; *du spinnt ja wohl*, war dri zroad emañ, trevariañ a ra da skiant, emañ o c'hoari gant da voned, diskiantañ a rez, n'emañ ket mat da benn, n'out ket mat gant da benn, n'out ket mat ? kollet eo da benn ganit ? kollet eo da spered ganit ? ha deuet out sot ? aet out e belbi (e berlobi), paket ac'h eus anezho, aet out ganto, loariañ a rez, trelatet (alfoet, alteret, troet) eo da spered, goap a rez, te a gont traoù 'vat ; *wenn er anfängt zu spinnen, ist er nicht mehr zu bremsen*, pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez pare ebet ; *der spinnt ein bisschen*, hennezh a zo foll un disterañ, krog eo da barfediañ.

V.em. : **sich spinnen** (spann sich, hat sich (t-rt) gesponnen) : *das Gespräch spinnt sich in die Länge*, n'eus diwezh ebet (ne vez ket lakaet diwezh) d'ar gaozeadenn.

spinnenartig ag. : kevridennek, kevridennheñvel, e doare ur gevridenn, e doare ar c'hevrid, a-zoare gant ur gevridenn, a-zoare gant ar c'hevrid, a-seurt gant ur gevridenn, a-seurt gant ar c'hevrid.

Spinnengewebe n. (-s,-) / **Spinnennetz** n. (-es,-e) : gwriad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwriadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., kaoc'h-kevnid g., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Fäden eines Spinnennetzes*, neudoù ur gwriadenn-gevnid lies. ; *von Spinnengewebe bedeckt*, kevnidet ; *vom Spinnengewebe befreien*, digevnidañ.

Spinnentiere lies. : [loen.] araknided lies. [*unander* arakniden], araknid str.

Spinner g. (-s,-) : 1. nezer g., neudenner g. ; 2. penn brell a baotr g., brell g., penn-droch g., beulke g., bajaneg g., balteg g., bleup g., jaodre g., nouch g., louad g., loukez g., patatezenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn-rambre g., rambreer g., berlobi g., sorbiennour g., sorc'hennet g., baraneg g. ; 3. [loen.] bombiks g., balafenn ar preñv-seiz b., balafenn ar preñv seizus b.

Spinnerdelfin g. (-s,-e) : [loen.] delfin beg hir g.

Spinnerin b. (-, -nen) : 1. nezerez b., neudennerez b. ; 2. penn brell a blac'h b., penn-droch a blac'h b., brizhenn b., sorbiennourez b., sorc'hennerez b., baranegez b.

Spinnerei b. (-, -en) : 1. neudennerezh g., nezerezh g., nezadeg b. ; 2. neudenniñ g., nezañ g. ; 3. nezerezh b., ti-nezañ g., millin-wiaderezh b., nezadeg b. ; 4. [dre skeud.] diotiezh b., sottoni b., diotiz b., amoedigezh b., diskiantegezh b., diskianterezh g., brizherezh g., belbi g., diotaj g., noucherezh g., louaderezh g., tariell b., jaodreoù lies., amiodaj g., rambre g., rambreerezh g., treuzfaltazioù lies., trevari g., sorc'hennerezh g.

Spinnereiprodukt n. (-s, -e) : danvez gwiadell g., gwiadenn b.

Spinngewebe n. (-s, -) : gwiad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwiadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Fäden eines Spinnwebes*, neudoù ur wiadenn-gevnid lies. ; *von Spinnweben bedeckt*, kevnidet ; *vom Spinnweb befreien*, digevnidañ.

Spinnmaschine b. (-, -n) : neudennerez b.

Spinnrad n. (-s, -räder) : karr-nezañ g., karr-gloan g., karr g., rod b., rod-nezañ b., rodenn b.

Spinnradbauer g. (-s, -) / **Spinnradhersteller** g. (-s, -) : roder g.

Spinnradtritt g. (-s, -e) : marchenn-rod b.

Spinnrocken g. (-s, -) : kegel b. ; *dem Spinnrocken neues Material zuführen*, fleuñviñ ar gegel ; *an dem Spinnrocken befestigte unversponnene Fasern*, yarenn b., keved b., kegelad b., fleuñv g., stec'hennad b., lanfas g.

Spinnrute b. (-, -n) : [sport] gwalenn lazhet b., gwalenn pesketa gant kelien b. ; *mit einer Spinnrute angeln*, lazhet b., pesketa gant kelien.

Spinnstube b. (-, -n) : 1. sal an nezerezh b., sal nezañ b., sal filajiñ b., nezadeg b. ; 2. [dre astenn.] filaj g., beilhaded g., nezadeg b.

Spinnwebe b. (-, -n) : gwiad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwiadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Fäden eines Spinnwebes*, neudoù ur wiadenn-gevnid lies. ; *von Spinnweben bedeckt*, kevnidet ; *von den Spinnweben befreien*, digevnidañ.

Spinnwirtel g. (-s, -) : pouez-plom g., troell-nezañ b., hinkin g.

Spinnwolle b. (-) : [gwiad.] gloan gros g.

Spin-Off g./n. (-/s, -s) : efed g., heuliadenn b., dilerc'h g.

spinös ag. : amjestr, skoemp, soutil.

Spinozismus g. (-) : spinozegezh b.

Spinozist g. (-en, -en) : spinozour g.

Spint g. (-s, -e) : [loen.] gwespetar g.

spintisieren V.gw. (hat spintisiert) : meizata, krignat e spered, debriñ soñjoù, lonkañ soñjezonoù, malañ sonjoù, en em zebriñ, krignat e benn hep kaout debron, disvalañ, roulat mennozhioù en e benn, soñjal en e vañch, hirsoñjal.

Spion¹ g. (-s, -e) : [tisav.] judaz g.

Spion² g. (-s, -e) : spier g., sigoter g.

Spionage b. (-) : spierezh g.

Spionageabwehr b. (-) : enepspierezh g. ; *in die Spionageabwehr treten*, emouestlañ er servijoù enepspierezh.

Spionageangst b. (-) : aon ruz rak ar spieren g.

spionieren V.k.e. (hat spioniert) : spiañ, garjata, ranellat.

Spionieren n. (-s) : spierezh g.

Spionin b. (-, -nen) : spierez b.

Spiralbohrer g. (-s, -) : [tekn.] argoured biñsek g., mouched biñsek g., argoured aegoù ouzh e c'har g., mouched aegoù ouzh e c'har g.

Spirale b. (-, -n) : 1. troellenn b., kildroenn b. ; *in einer Spirale aufsteigen*, troellennañ ; 2. [tisav.] troellenn b., rodell b. ; 3. [eurier] gwinterell viñsek b., ur rodelloù g. ; 4. [mezeg.] linkell b. ; 5. [kimiezh] troellenneg b.

Spiralfeder b. (-, -n) : gwinterell viñsek b., [ur] rodelloù g.

spiralförmig ag. : bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennnek, rodellek, rodellaouek, biñsek ; *spiralförmig aufsteigen*, troellennañ.

Spiralgalerie b. (-, -n) : galaksienn droellennek b., nivlenn droellennek b., nivlenn droellennek b.

spiralig ag. : bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennnek, rodellek, rodellaouek, biñsek.

Spirallinie b. (-, -n) : troellenn b., kildroenn b.

Spiralnebel g. (-s, -) : galaksienn droellennek b., nivlenn droellennek b., nivlenn droellennek b.

Spirans b. (-, Spiranten) / **Spirant** g. (-en, -en) : [yezh.] kensonenn dre daravat b., c'hwezhen b., kensonenn-c'hwez b., kensonenn-c'hwezhiñ b., rimien b., kensonenn ruz b.

spirantisieren V.k.e. (hat spirantisiert) : [yezh.] c'hwezhadenniñ.

Spirantisierung b. (-, -n) : [yezh.] c'hwezhadenniñ g.

Spiritaneer g. (-) : [relij.] misionar breuriezh ar Spered Santel g., misioner breuriezh ar Spered Santel g.

Spiritismus g. (-) : spiritouriezh b., hudsperedouriezh b.

Spiritist g. (-en, -en) : spiritour g., hudsperedour g.

Spiritistin b. (-, -nen) : spiritourez b., hudsperedourez b.

spiritistisch ag. : spiritour.

spirital ag. : 1. speredel ; 2. ijinus, ijinat-mat, dilu, speredek.

Spiritualismus g. (-) : speredelouriezh b.

Spiritualist g. (-en, -en) : speredelour g.

spirituell ag. : speredel ; *das spirituelle Leben und das materielle Leben*, ar vuhez speredel hag ar vuhez danvezel.

Spirituosen lies. : alkooloù lies., diedoù alkoolek kreñv lies., boesonioù kreñv lies., evajoù kreñv lies., traoù kreñv lies.

Spiritus g. (-) : 1. alkool g. ; *denaturierter Spiritus*, alkool dinaturet g.

2. *Spiritus familiaris*, mignon g. ; *Spiritus rector*, awener g., rener g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., enaouer g., brouder g., atizer g., bleiner g., diaraouer g., degaser g., lañsadenn gentañ b., lusker g.

3. [yezh., moull.] speredenn b. ; *Spiritus asper*, speredenn c'harv b. ; *Spiritus lenis*, speredenn flour b.

spiritusartig ag. : alkoolek, alkoolheñvel, e doare an alkool, a-zoare gant an alkool, a-seurt gant an alkool.

Spirituskocher g. (-s, -) : gwrezer dre alkool g., tommerig dre alkool g.

Spirituslampe b. (-, -n) : lamp alkool g./b., kleuzeur dre alkool b.

Spirituswaage b. (-, -n) : areometr g., alkoolventer g.

Spital n./g. (-s, Spitaler) / **Spittel** n./g. (-s,-) : [Bro-Aostria, Bro-Suis] klañvdi g., ospital g.

spitz ag. : 1. lemm, begek, beget, beget-lemm, beget-pik, lemmvegek, begant, hirvoan, poentennek, bechek, pikek, pik, flemmus ; *spitz und dünn*, pikmoan ; *spitze Nadel*, nadoz beg lemm b., spilhenn lemm b. ; *spitzes Messer*, kontell beg lemm b., kontell vegek b. ; *spitze Zähne*, dent lemm lies. ; *spitzes Gesicht*, dremm hirvoan b. ; *spitze Nase*, fri minaoüed g., fri ibil g., fri peul g., fri beget g. ; *spitzer Winkel*, korn lemm g. ; *etwas mit spitzen Fingern anfassen*, kregiñ en udb gant pennoù e vizied (Gregor), kregiñ en udb gant begoù e vizied, meudata udb ; *spitz zulaufen*, bezañ begek e benn, mont war rabat ; *etwas spitz zulaufen lassen*, rabatiñ udb.

2. [dre astenn.] *spitzer Wein*, gwin digalon (dinerzh) g. ; *er sieht spitz aus*, fesonñ fall a ra, hennezh ne ra ket ruskenn vat, emañ o fesonñ fall, liv fall a zo warnañ ; *spitz wiegen*, reiñ ar pouez rik ; *etwas spitz nehmen*, kemer udb a berzh fall (a wall berzh), gwallgemer udb (Gregor), kavout bras udb, kavout togn udb, kavout kalz udb, en em gemer (bezañ feuket, bezañ chalet) abalamour d'udb, anoaziñ diwar udb ; *spitze Worte*, komzoù drouk (lemm, flemmus, pounner, put, trenk, bouilh, taer, hek, berius) lies., flipadoù hag a stag du lies. ; *spitze Bemerkung*, flipad g., flipadenn b., flemmad g., flemmadenn b., piñsadenn b., lañchennad b., kaozioù pounner lies., teodad g., bazhad b., begad g., taol-flemm g., distaoladenn naer-wiber b. ; *spitze Zunge*, teod fall g., teod lemm g., beg lemm g., beg trenk g., pilier-beg g., teod da dennañ an diaoul eus an ifern g., teod kiger g., teod naer g., teod milliget g., teod binimus g., teod gouest da ijinañ ar vosenn g., teod bet lemmet war breolim an ifern g., teod balc'h g., teod fall a zen prest atav da ziswriat gwellañ pezh-dilhad nevez e amezeg g., gwir bistr g., poezon g. ; *einen spitzen Mund machen*, begañ e ziweuz, astenn e vuzelloù, ober ur fri minaoüed ; *eine spitze Feder*, ur bluenn lemm b., ur bluenn flemmus b.

3. [dre skeud.] *spitze Blicke*, daoulagad lemm lies., daoulagad bliv lies., daoulagad bouilh lies., daoulagad krak lies. / daoulagad evel re ar goulm lies. (Gregor), daoulagad lins lies., daoulagad lemm evel re an naer e-barzh ar c'hleuz lies., daoulagad ken krak hag hini ur goulm lies. ; *etwas spitz kriegen (herausbekommen)*, dizoleiñ ar penaos hag ar perag eus udb, kavout penn diouzh lost d'udb, kaout keloù eus udb, klevet anv (meneg) eus udb, kaout avel eus udb.

Spitz g. (-es,-e) : 1. [loen.] roked g., spitz g. ; 2. P. *einen Spitz haben*, bezañ ur banne dindan e fri, bezañ erru lous e fri, bezañ tomm d'e benn (tomm d'e fri, lous e fri, lañset-mat, tommet d'an-unan, ur banne war an-unan, savet e vanne d'e benn), bezañ un toulladig gant an-unan, bezañ trenk e doull, bezañ badaouet, bezañ un tammig digadao, bezañ kazeg, bezañ hanter gazeg, bezañ loufok, bezañ ar ouenn gant an-unan, bezañ erru gleb e c'henoù, bezañ ur banne e-barzh e fas, bezañ suilhet, bezañ a-strew, bezañ tomm d'e veg ha bec'h d'an-unan o lakaat neud en nadoz, kaout ur picherad, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ evet d'an-unan, bezañ ur pifad gant an-unan, bezañ ganti, bezañ e-barzh, kaout ur mouchig avel en e letern, bezañ damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, hanter vezv,

enaouet, bistrenket, tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, penndommet, chokolad, abafet), bezañ damdomm d'an-unan, bezañ tommedik d'an-unan, bezañ evedik d'an-unan.

Spitzahorn g. (-s,-e) : [louza.] skav-gwrac'h platan str.

Spitzamboss g. (-es,-e) : [tekn.] annev kornek b.

Spitzbart g. (-s,-bärte) : barbistell b., barbouskenn b., bouch g., bouchad g., bouchig g., barbouchoù lies. ; *einen Spitzbart tragen*, bezañ ur bouchad barv ouzh e c'hroñj, bezañ barv dindan e elgezh, bezañ barv ouzh e elgezh.

Spitzbauch g. (-s,-bäuche) : bigof g., kof tev g., teurenn b., tor g., teur g., begeliad g., pezh kof g., bidon g., P. kof yod g.

spitzbekommen V.k.e. rannadus (bekam spitz / hat spitzbekommen) : *etwas spitzbekommen*, dizoleiñ ar penaos hag ar perag eus udb, kavout penn diouzh lost d'udb, kaout keloù eus udb, klevet anv (meneg) eus udb, kaout avel eus udb.

Spitzbergen n. (-s) : 1. Spitsbergen b., enez Spitzbergen b. ; 2. Svalbard b., inizi Svalbard lies.

Spitzblattern lies. : [mezeg.] brech'h-nij b.

Spitzbogen g. (-s,-bögen) : [tisav.] krommvegenn b.

Spitzbogenstil g. (-s) : [tisav.] giz krommvegek b., stil krommvegek g.

spitzbogig ag. : krommvegek.

Spitzbohrer g. (-s,-) : [tekn.] argoured g., mouched g.

Spitzbube g. (-n,-n) : fripon g., friponer g., hubot g., gardin g., saltin g., c'hwib g., skraper g., friper g., touzer g., rober g., skilbaotr g., gwidal g., c'hwiblaer g., filouter g., kalkenn g./b., labous kleiz g., labous treut g., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester ligistri*], ganaz g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., hailhevod g., hailhevodeg g., stronk g., ravailhon g., hailhon g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhoneg g., standilhon g., lourin g., milon g., penndog g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri lous g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g., glaoueg g., glaourenneg g., babouzeg g., kañfard a baotr g., konikl g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., tamm mous flaer g., monandour g., gwall labous g., poñsin g., ampouailh g.

Spitzbubengesicht n. (-s,-er) : neuz ur filouter b., penn fripon g., neuz ur paotr gwidreüs b. ; *er hat ein Spitzbubengesicht*, liv ar groug a zo warnañ.

Spitzbubenleiter b. (-,-n) : [tro-lavar] *für jemanden die Spitzbubenleiter machen*, ober kein d'u.b., ober tousig kein d'u.b., keinañ d'u.b.

Spitzbubenstreich g. (-s,-e) / **Spitzbüberei** b. (-,-en) : filouterezh g., fliperezh g., korbinerezh g., friponaj g., friponerezh g., diaoulerezh g., hailhevodaj g., hailhonerezh g., taol hailhonerezh g., taol hailhevoderezh g., huboterezh g. ; *Spitzbübereien*, monandoù lies., bourdellajoù lies.

Spitzbübin b. (-,-nen) : friponell b., hailhevodegenn b.

spitzbübisch ag. : gwidreüs, beskellek, dizeeun, ganas, kamm, gwidal g. ; *ein spitzbübisches Gesicht*, neuz ur filouter b., neuz ur paotr gwidreüs b., liv ar groug g. ;

spitzbüßische Augen, daoulagad krakik lies., daoulagad kailh g.

Spitze¹ b. (-,n) : 1. gorre g., barr g., lein g., beg g., begenn b., penn g., laez g., penn-laez g., nec'h g., kribenn b., kern b., bleñchenn b., bleñch g., blein g., bleinienn b., broudenn b., pik g., fri g. ; *Spitze eines Kegels*, beg ur pikern g. ; *Spitze eines Berges*, beg (pikern, barr, gorre, lein, blein) ur menez g. ; *Spitze eines Kirchturms*, beg ur c'hloc'hdi (un tour-iliz) g., gwalenn an tour b., korzenn b. ; *Spitze einer Ähre*, barv ar gwinizh g., barv un danvouezenn g. ; *Spitze einer Feder*, beg ur bluenn g. ; *Nasenspitze*, beg ar fri g., penn ar fri b. (Gregor) ; *Fingerspitzen*, bleñchoù an daouarn lies., begoù ar bizied lies. ; [dañserez] *auf der Spitze tanzen*, ober begoù ; *die Spitzen der Mondsichel*, kentrou al loar lies., kerniel al loar lies. ; *sich mit der Spitze berührend*, kenvegek ; *ein auf der Spitze stehendes rotes Viereck kennzeichnet die Farbe Karo*, ar rummad karo a zo ul lankell ruz da arouez dezhañ ; *mein Haar spaltet sich an den Spitzen*, skalfañ a ra va blev ; *ich habe die Spitze meiner Nadel abgebrochen*, diveget em eus va nadoz ; *einer Sache die Spitze abbrechen*, **a**) divegañ udb. ; **b**) [dre skeud.] sioulaat an traoù, terriñ nerzh (fo, birvidigezh) udb, distanañ d'ar soubenn.

2. penn g., penn a-raok g., kab g. ; *Spitze des Zuges*, penn a-raok an dibunadeg g., strollad ambilh an dibunadeg g., strollad penn an dibunadeg g. ; *sich an die Spitze des Zuges stellen*, kemer penn a-raok an dibunadeg, en em lakaat e penn a-raok an dibunadeg, mont e penn an dibunadeg ; *an der Spitze sein*, bezañ er penn a-raok (e penn an traoù, dirak ar re all, e-touez ar re gentañ, e blein), leuskel a-raok, bezañ barr, bezañ e blein, digeriñ an hent ; *die Spitzen der Gesellschaft*, ar pennoù bras lies., an darined lies., an dud vrav lies., an dud cheuc'h lies. ; *an der Spitze eines Unternehmens stehen*, bezañ e penn un embregerezh, ren un embregerezh, gouarn un embregerezh.

3. [dre skeud.] *einem Gegner die Spitze bieten*, derc'hel penn (reiñ fas) d'un enebour, derc'hel penn ouzh un enebour, rentañ penn ouzh un enebour, enebiñ (talañ) ouzh ur c'hevezer, pennañ ouzh u.b., ober an harp ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., harpañ a-enep u.b., reiñ dao d'u.b., ober ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *eine Sache auf die Spitze treiben*, plantañ ar brasañ reuz a-zivout un afer bennak, ober ar brasañ trouz en-dro d'un afer ; *die Spitze umkehren*, **a**) distreiñ ur gaoz, distreiñ arguzennoù u.b. ; **b**) [dre astenn.] kas ar fresk da di Yann, kas an dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., talvezout ur gaou d'u.b., reiñ kemm-ouzh-kemm.

4. begenn b., tarin g., tarinez b., beuf g., dreist, dispar, euzhus mat, disheñvel, a-stroñs, kabadan, forzh vat, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, gwellat, mat-krak, P. gagn, ha n'eman ket c'hwezh ar preñved gantañ, ha n'emañ ket ar sifern gantañ ; *das ist absolute Spitze* ! n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dreist ! dispar ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! ur marvailh eo ! gwellat ! diouzh ar c'hentañ ! setu ur meuz kaer ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da

vamañ ! fiskal eo an dra-se ! ; *als Lehrer ist er einfach Spitze*, [dre eilpenn-ster e brezhoneg] gwashat kelenner eo, ur gwall gelenner eo, ur mailh da gelenn eo, gwellat kelenner ! ur c'helenner mat-krak a zo anezhañ ! hennezh a zo ur c'helenner eus ar penn, hennezh a zo ur c'helenner diouzh ar penn ; *das Buch ist einfach Spitze*, emañ al levr en e barfeted ; *als Näherin ist sie absolute Spitze*, ne vefe ket kavet par dezhi evit gwriat, honnezh a zo pipi da wriat ; *wenn's drum geht, in ein Fettnäpfchen zu treten, bist du wirklich einsame Spitze* ! te a oar anezhi, te !

5. *Spitzen*, eurvezhioù ar brasañ prez (ar brasañ labour) lies., eurioù barr lies.

Spitze² b. (-,n) : dantelez b., dantelenn b., dantell b. ; *Brüsseler Spitzen*, dantelez Vrusel b. ; *Spitzen häkeln*, *Spitzen klöppeln*, *Spitzen wirken*, krochediñ dantelez, gwriat danteleziou, fardañ dantelez ; *mit Spitzen besetzen*, dantelezañ ; *mit Spitzen bedecktes Haar*, penn dantelezet g.

Spitzel g. (-s,-) : flatrer g., hibouder g., pakajer g., flatouler g., toupiner g., ditourer polis g.

spitzeln V.gw. (hat gespitzelt) : spiañ, flatrañ, toupinañ, hiboudiñ.

spitzen V.k.e. (hat gespitzt) : 1. lemmañ, lemmaat, begañ ; *einen Bleistift spitzen*, lemmañ (begañ) ur c'hreion ; *Pfeile spitzen*, lemmañ biroù.

2. *die Ohren spitzen*, sonnañ e zivskouarn (e skouarn), reudiñ e skouarn, plomañ e zivskouarn, astenn (sevel, digeriñ) e skouarn da selaou, krizañ e zivskouarn, bezañ skeltr e zivskouarn gant an-unan, bezañ e zivskouarn gant an-unan er vann, krugañ e zivskouarn, tanavaat e skouarn.

3. *die Lippen spitzen*, begañ e ziweuz, astenn e vuzelloù, ober ur fri minaoùed, rontaat e c'henoù.

4. *das war auf mich gespitzt*, se a dalveze din.

V.em. : **sich spitzen** (hat sich (t-rt) gespitzt) : 1. *sich auf etwas spitzen*, bezañ e-sell (bezañ en engortoz, bezañ e ged) eus udb. ; 2. *die Lage spitzt sich zu*, rustaat (gwashaat) a ra an traoù, pebr a zo e-barzh ar soubenn, war washaat (war drenkaat) e ya an traoù, treiñ a ra an traoù d'ar put.

Spitzenarbeit b. (-,en) : dantelerezh g.

Spitzenbelastung b. (-,en) : [tredan.] karg uc'hek b., karg uhelañ b., barr beveziñ tredan g.

Spitzenbereich g. (-s,-e) : gennad blein g., gennad lusker g.

Spitzenbesatz g. (-es,-sätze) : kinkl dantelez g.

Spitzeneinsatz g. (-es,-einsätze) : lurell dantelez b., dantelezenn b., dantelezennad b. ; *Schürze mit Spitzeneinsatz*, tavañjer dañtelezet b.

Spitzenfabrikant g. (-en,-en) : farder dantelez g., dantelezer g.

Spitzenfeld n. (-s,-er) : [sport] strollad ambilh g., duilhad ambilh g., druilhad ambilh g., strollad penn g.

Spitzengänger g. (-s,-) : [loen.] karngerzher g.

Spitzengeschwindigkeit b. (-,en) : tizh uc'hek g., tizh uhelañ g.

Spitzengruppe b. (-,n) : [sport] duilhad ambilh g., druilhad ambilh g., strollad ambilh g., strollad penn g.

Spitzenhaube b. (-,n) : koef dantelezet g.

Spitzenindustrie b. (-, -n) : greanterezh pennaraok g., ijinerezh pennaraok g., ijinerezh eus ar vegenn g., ijinerezh blein g.

Spitzenkandidat g. (-en, -en) : [polit.] penn listenn g.

Spitzenklasse b. (-, -n) : begenn b.

Spitzenklöppel g. (-s, -) : kegel dantelerezh b., gwerzhid dantelerezh b.

Spitzenklöpplerin b. (-, -nen) : dantelezerez b.

Spitzenkönner g. (-s, -) : maout a zen g., tarin g., beuf g., mailh g., c'hwil g., hinkin g., dañvad g., houad g., ki g., kole g., tad den g., mestr d'ober g., pabor g.

Spitzenkragen g. (-s, -) : frezenn b., gouzougenn frezennek b.

Spitzenleistung b. (-, -en) : 1. [tekn.] brasañ kerzh labour g. ; 2. barr an ampled g. ; 3. [sport] rekord g.

Spitzenlohn g. (-s, -löhne) : gopr uc'hek g., gopr uhelañ g.

spitzenmäßig ag. : dreist, dispar, eus ar penn, diouzh ar penn, diouzh ar c'hentañ.

Spitzenmeißel g. (-s, -) : [tekn.] minaoed g., poentell b., touller-kartennoù g.

Spitzennachfrage b. (-, -n) : barr beveziñ g. ; *Spitzennachfrage an Strom*, barr beveziñ tredan g.

Spitzenprädator g. (-s, -en) : [loen.] gourfreizher g.

Spitzenprodukt n. (-s, -e) : produ eus ar vegenn g., kenderc'had eus ar vegenn g., kenderc'had kabidan g., aozad eus ar vegenn g.

Spitzenqualität b. (-, -en) : begenn b., kentañ troc'h g.

Spitzenreiter¹ g. (-s, -) : traezenn en e vog b., traezenn hag a ra berzh b.

Spitzenreiter² g. (-s, -) : 1. *die Spitzenreiter*, ar strollad ambilh g., ar strollad penn g. ; 2. penn kentañ g.

Spitzenreiterin b. (-, -nen) : penn kentañ g.

Spitzenschuh g. (-s, -e) : botez vegek b.

Spitzenstickerei b. (-, -en) : dantelezerezh g., brodeür g. ; *durch Spitzenstickerei verziertes Kleid*, dilhad dantelezet g.

Spizentanz g. (-es, -tänze) : dañs war begoù an treid g.

Spitzenverkehrszeit b. (-, -en) : eurvezhioù ar brasañ tremeniri lies., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri lies., soulgreskoù mareadek an dremeniri lies., eurioù barr lies., mareoù ar barr tremeniri lies., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g.

Spitzenwerk n. (-s) : dantelez b.

Spitzenzeit b. (-, -en) : [treuzdougen] eurvezhioù ar brasañ tremeniri lies., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri lies., soulgreskoù mareadek an dremeniri lies., eurioù barr lies., mareoù ar barr tremeniri lies., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g.

Spitzer g. (-s, -) : (*Bleistift*) *spitzer*, troc'h-kreion g., beger kreion g.

Spitzfindelei b. (-) : pismigerezh g., ingenn b., chipoterezh g., bizantouriezh b., nagenneriezh g., arguzerezh g., troidell-lavar b.

spitzfindeln V.gw. (hat gespitzfindelt) : pismigañ, figuzañ, pigosat, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, spazhañ laou,

spazhañ buzhug, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, ingenniñ, chipotal, nagenniñ.

spitzfindig ag. : 1. priminik, link, tanav, soutil ; 2. pismiger, pismigus, ingennus ; *er ist spitzfindig*, n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal - hennezh ne deuz ket ar sukr en e c'henoù - mar lavarer ya dezhañ, eñ a respont naren - hennezh a gav atav abeg e kement tra a zo tout - ar gaster-se a vez atav oc'h abegiañ hennezh pe honnezh - hennezh ne ra nemet dispenn e nesañ - klask a ra abeg bepred - ne oar nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gav nemet rebechoù d'ober - atav e kav abeg e pep tra - hennezh a gav atav tro da abegiañ - kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - ne gav netra vat - ne gav nep tra vat - bepred e kav da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gav da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gav e kement tra 'zo tout - klask a ra atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a ra e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a ra e amzer o tivrudañ ar re all - kas a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gav gras gant den ebet - kaer 'zo ober, morse ne reer e c'hrad - kaer 'zo, morse ne reer e c'hrad - kaer hon eus ober, morse ne vez graet e c'hrad - klask a ra kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiañ ouzh an dud - atav e fell dezhañ kaout gwell pe well - ne wel netra nemet a-dreuz - eñ a blij dezhañ rezoniñ - ur spered rekin eo - ur penn-treuz eo - hennezh a zo ur spered kamm - atav e vez o figuzañ - atav e vez o pismigañ - atav e vez o pigosat - atav e vez oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a zo anezhañ - ur pismiger eo - ur c'hac'her diaes a zo anezhañ - ur chaoker-laou eo - ur flemmer eo - un nagenner eo - ur chikaner eo - un noazour eo.

Spitzfindigkeit b. (-, -en) : 1. linkted b., soutilded b. ; 2. pismigerezh g., ingenn b., chipoterezh g., bizantouriezh b., nagenneriezh g., troidell-lavar b.

Spitzgewölbe n. (-s, -) : [tisav.] bolz krommvegek b.

Spitzglas n. (-es, -gläser) : [gwerenn] flutenn b.

Spitzhacke b. (-, -n) / **Spitzhaue** b. (-, -n) : pigell b., pi g., pig g.

Spitzhammer g. (-s, -hämmer) : pik g., horzhig b.

Spitzhut g. (-s, -hüte) : tog begek g., tog pintek g.

spitzig ag. : 1. lemm, begek, beget, beget-lemm, beget-pik, lemmvegek, begant, pikek, pik ; *spitzige Pfeile*, biroù lemm lies., biroù begant lies. ; *spitzige Nase*, fri begek g., fri minaoed g., fri ibil g., fri peul g. ; 2. [dre skeud.] *spitzige Worte*, komzoù drouk (lemm, flemmus, binimus, put, bouilh, taer, hek, berius) lies., flipadoù hag a stag du lies.

Spitzigkeit b. (-) : 1. perzh bezañ lemm g., perzh bezañ begek g. ; 2. [dre skeud.] flemmused b., puted b., puter g., lemmded b.

Spitzkant g. (-s, -e) : piramidenn b., kerndaleg g.

Spitzkehre b. (-, -n) : 1. pleg-hent serzh g. ; 2. [ski] hanterdro en arsav b.

Spitzklette b. (-, -n) : [louza.] louzaouenn-an-tign b.

Spitzkopf g. (-s, -köpfe) : 1. penn begek g. ; 2. [dre skeud.] louam a baotr g., paotr gwriet a finesaoù g., paotr fin g., korvigeller g. ; 3. [istor, relij.] ki du g. / parpailhod g. (Gregor).

Spitzkopf-Siebenkiemerhai g. (-s, -e) : [loen.] ki-mor g.

spitzkriegen V.k.e. rannadus (hat spitzgekriegt) : *etwas spitzkriegen*, dizoleiñ ar penaos hag ar perag eus udb, kavout penn diouzh lost d'udb, kaout keloù eus udb, klevet anv (meneg) eus udb, kaout avel eus udb.

Spitzmaulnashorn n. (-s,-hörner) : [loen.] frikorneg du g.

Spitzmaus b. (-,-mäuse) : [loen.] minoc'h g., bovelen b. ; *iberische Spitzmaus*, minoc'h Spagn g.

Spitzname g. (-ns,-n) : lesanv-godis g. lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godisus g., moranv g. ; *einen Spitznamen geben*, lesenvel, morenvel, envel, reiñ ur moranv da ; *ich mag es nicht, wenn man mir Spitznamen gibt*, ne blij ket din bezañ anvet ; *er hat seinen Spitznamen behalten*, dalc'het eo bet e lesanv warnañ ; *einen Spitznamen bekommen*, tapout ul lesanv, pakañ ul lesanv.

Spitznase b. (-,-n) : 1. fri begek g., fri minaoùed g., fri ibil g., fri peul g., fri da blantañ kaol g., fri beget g. ; 2. [dre skeud.] konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., spered kurius a zen g., c'hweshaer g., fri-c'hweshaer g., furcher g., firboucher g., firbouch g., furiker g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwilier g.

Spitzpfeiler g. (-s,-) : obeliskenn b.

Spitzrochen g. (-s,-) : [loen.] beg-du g.

Spitzsäule b. (-,-n) : obeliskenn b.

Spitzschnabel g. (-s,-schnäbel) : [loen.] kernbigoseg g.

Spitztüte b. (-,-n) : korned g., kornedad g.

Spitzwegerich g. (-s,-e) : [louza.] stlañvez b., stlañvesk str.

spitzwinkelig ag. / **spitzwinklig** ag. : lemmgornek, lemm e gorn.

Spitzwort n. (-s,-e) : flemm g., flemmadenn b., flipadenn b., teodad g.

Spitzzahn g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-lagad g.

Spleen g. (-s,-e/-s) : mania g., maniezh b., albac'henn b., boazenn b. ; *er hat einen Spleen*, un tammig droch eo, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiaid dezhañ, paket en deus anezho, hennezh a zo tok-tok.

spleenig ag. : toket, skoet, pampes ; *er ist spleenig*, un tammig droch eo, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiaid dezhañ, paket en deus anezho, hennezh a zo tok-tok.

Spleiß g. (-es,-e) / **Spliss**¹ g. (-es,-e) : [merdead.] spis g.

spleißen V.k.e. (spliss / spleiße // hat gesplissen / hat gespleißt) : 1. [merdead.] spisañ ; 2. *Holz spleißen*, faoutañ koad ; 3. *Kupfer spleißen*, puraat kouevr.

V.gw. (spliss / spleiße // ist gesplissen / ist gespleißt) : faoutañ, frailhañ, skarnilañ, skarrafñ, skalfañ.

spleißig ag. : hag a faout aes.

Spleißnagel g. (-s,-nägel) : spisour g., speg g., beskorn g.

Spleißung b. (-,-en) : spis g.

splendid ag. : 1. splann, hollskedus, hollgaer, kaer-dreist ; 2. brokus, lark, largentezus, frontal.

Splint¹ g. (-s,-e) : [tekn.] ibil g., ibil-houarn g., gwiber g., ibil-ahel g., ibil-alc'hwez g., genn g., tenailh g., tenailhenn b.

Splint² g. (-s,-e) / **Splintholz** n. (-es) : [louza.] gwignenn b., gwenngoad g., bloneg-gwez g., koad gwenn g.

Splinttreiber g. (-s,-) : [tekn.] skarz-h-genn g., skarz-h-gennouigoù g.

Spless¹ g. (-es,-e) : 1. [merdead.] spis g. ; 2. skilfenn b., sklisenn b., sklerenn b., skolpenn b., skolpad str., diskolpadenn b., skirienn b., askloed str., astell b. [*liester estell*], skeltrenn b., strimpenn b.

Spless² g. (-es, liester ebet) : blev beget str.

Spless-Cut g. (-s,-s) : divleñchañ g. ; *einen Spless-Cut machen*, divleñchañ ar blev beget.

splissen V.k.e. (hat gesplisst) : [merdead.] spisañ.

Spplit g. (-s,-e) : grouan str., grell str., grell-maen str., grell-mein str., grae b., grozol g./str., gregailh g., grottilh g., mein-ruilh lies.

Splitter g. (-s,-) : 1. skilfenn b., sklisenn b., sklerenn b., skolpenn b., skolpad str., diskolpadenn b., skirienn b., askloed str., askloedenn b., astell b. [*liester estell*], skeltrenn b., strimpenn b., drailh g., drailhenn b. ; *Splitter lies.*, brevadur g., draillhoù diwar vreviñ lies. ; *sich einen Splitter in den Finger jagen*, mont dezhañ (tapout, pakañ) ur skilfenn en e viz ; 2. skolp str./g., sklisenn b., strinkad g. ; *Glassplitter*, skolp gwer str./g. ; *Granatsplitter*, skolp obuz str./g., strinkadenn obuz b., strinkad obuz g. ; *in tausend Splitter brechen*, tarzhañ e skolpoù, mont e skolp / sklisennañ (Gregor), mont e (etre) mil damm, terriñ krak, strimpiñ ; 3. pailhour str. ; *Diamantsplitter*, pailhour diamant str. ; 4. *den Splitter im Auge seines Bruders sehen*, gwelet pelec'h eo kouezhet ar c'hleuz e park an nesañ, perak e sellez-te ouzh ar blouzenn a zo el lagad da amezeg ha ne welez ket an treust a zo ez hini-te ? bezañ evel ar gaoter oc'h ober goap eus ar pothouarn, bezañ evel an eil billig o chaokat rebechoù d'ar billig all, bezañ evel ar billig o seniñ d'ar pothouarn, podez verenn a ra goap ouzh podez koan hag emaint o-div war ar memes tan.

Splitterbombe b. (-,-n) : [lu] bombezenn-strink-skolpoù b.

Splitterbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] torr bruzhunek g., torr sklisennet g., torr skilfennet g., torr skolpet g., torr skolpennet g.

Splitterfang g. (-s,-fänge) / **Splitterfänger** g. (-s,-) : harz-skolpoù g., harz-strinkadoù g.

splitterfasernackt ag. : en abid ar c'hi, dibrenn, noazh-putiran, noazh-pilh, noazh-bev, noazh-bloc'h, en e blusk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, en noazh-glan, war e ranig, en e ranig, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en e beskig, noazh evel ur pesk, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibitilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'hen, hep strilh dilhad, na dilhad na mann en dro dezhañ, hep neudenn dilhad en dro dezhañ.

Splitterfraktur b. (-, -en) : [mezeg.] torr bruzhunek g., torr sklisset g., torr skiffennet g., torr skolpet g., torr skolpennet g.

splitterfrei ag. : na ya ket e skolp ; *splitterfreies Glas*, gwer surentez str.

Splittergruppe b. (-, -n) : strolladig g., gronnadig politikel g. [*liester* gronnadoùigoù politikel].

splitterig ag. : 1. hag a sklisset aes, hag a skiffennet aes, hag a ya aes e skolp ; 2. sklisset, skiffennet.

splittern V.k.e. (verb-skoazell **haben** : hat gesplittet) : sklisset, skiffennet, skolpañ, skoppennet, diregiñ.

V.gw. (verb-skoazell **haben** pe **sein** : hat gesplittet / ist gesplittet) : sklisset, tarzhañ e skolpoù, mont e skolp / sklisset (Gregor), mont e (etre) mil damm, terriñ krak, askloediñ.

splitternackt ag. : en abid ar c'hi, noazh-putiran, noazh-pilh, noazh-bev, noazh-bloc'h, noazh-pidibourc'h, noazh-dibourc'h, noazh-pourc'h, noazh-puilh-pourc'h, war e ranig, en e ranig, en e blusk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, en noazh-glan, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en e beskig, noazh evel ur pesk, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibitilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'h, hep strilh dilhad, hep neudenn dilhad en dro dezhañ, na dilhad na mann en dro dezhañ.

Splitterpartei b. (-, -en) : [polit.] strolladig g., gronnadig politikel g. [*liester* gronnadoùigoù politikel].

splittersicher ag. : 1. gwarezet ouzh ar skolpoù ; 2. didorrus.

Splitterstein g. (-s, -e) : tarzh-maen g., tarzhad g.

Splitterwirkung b. (-, -en) : [lu] nerzh ar skolpoù g., nerzh-skolpañ g., nerzh-strink ur vombezenn g.

Splitting n. (-s) : 1. [tailhoù] disklêriadur kemedel dispartiet g. ; 2. [polit.] barenniñ anvioù g.

Splittingtarif g. (-s) : feur tellañ evit un disklêriadur kemedel dispartiet g.

splittrig ag. : *sellit ouzh splitterig*.

Splitstreuer g. (-s, -) : [tekn.] strewerez c'hrouan b.

SPÖ b. (-) : [*berradur evit Sozialistische Partei Österreichs*] strollad sokialour Bro-Aostria g.

Spoiler g. (-s, -) : 1. [nij.] distrujer an nerzh pign g. ; 2. [film, lenn.] rakdiskuliadur noazus g.

Spoliant g. (-en, -en) : diranner g., P. skrapet g., dibourc'her g.

Spondäus g. (-, Spondäen) / **Spondeus** g. (-, Spondeen) : [barzh.] sponde g., spondeenn b.

spondäisch ag. / **spondeisch** ag. : [barzh.] spondeek.

Sponsalien lies. : goulennadeg dimeziñ b.

sponsern V.k.e. (hat gesponsert) : sponsorañ, paeroniañ.

Sponsion b. (-, -en) : [Bro-Aostria] gouel roidigezh an diplomoù g.

Sponsor g. (-s, -en) : sponsor g., paeron g., skoazeller brokus g., skorer g., harper g., profour g.

Sponsorin b. (-, -nen) : sponsorez b., maeronez b., skoazellerez vrokus g., skorez b., harperez b., profourez b.

Sponsoring n. (-s) : sponsorañ g., sponsorezh g., paeroniañ g., harperzh g., skoradur g.

spontan ag. : emyoul, emlusk, emdarzh, emdarzhok, raktal, diouzhtu.

Adv. : a-emdarzh, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent all, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, a-benn-kaer, war-eeun-tenn, war an taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, hep ober seizh soñj, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, a-zelazh, a-zelac'h, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan, dioutañ e-unan.

Spontaneität b. (-) / **Spontanität** b. (-) : trummed b., raktalder g., emdarzh g., emdarzhegezh b., emyoul b.

Spoonerismus g. (-, Spoonerismen) : derlinkañ g., derlinkad g.

sporadisch ag. : 1. skignek ; 2. mareadek, taoladek, a-skign, a-dachadoù, a-frapadoù, taol-ha-taol, a-daoladoù, a-daolioù, a-vareadoù, a-reuziadoù, gwech ha gwech all.

Sporapfel g. (-s, -äpfel) : [louza.] mar str., gwez-mar str., marenn b., kormelenn b., gwez-hiliber str., hiliber str., hiliberenn b.

Spore b. (-, -n) : [louza.] sporenn b., spor str.

Sporenhändler g. (-s, -) / **Sporenmacher** g. (-s, -) : kentret g.

Sporentierchen lies. : [bev.] sporozoed lies. [*unander* sporozoenn b.].

Sporenzelle b. (-, -n) : [louza.] bolc'h spor str./g.

Sporn g. (-s, Sporen) : 1. kentret b. ; *einem Pferd die Sporen geben*, reiñ kentret d'e varc'h, reiñ un taol kentret d'e varc'h, reiñ ur gentradenn d'e varc'h, reiñ ur gentrad d'e varc'h, kentraouiñ ur marc'h, touch ur marc'h gant ar c'hentroù, poursuiñ ur marc'h, postañ ur marc'h ; *beide Sporen geben*, reiñ kentret (ar c'hentroù) d'ur marc'h (Gregor), kentraouiñ ur marc'h eus an daou du ; *Stiefel mit Sporen*, heuzoù kentrek lies.

2. [paotr-saout] garzhou g./b., garzhouin b., gwalenn-c'harzhou b., gwalenn-vroud b., broud g.

3. [dre skeud.] *seine Sporen verdienen, sich die Sporen verdienen*, bezañ dellezek da sammañ ur garg bennak en abeg d'e oberoù, bezañ dellezek eus e garg.

4. *der Sporn des Ehrgeizes*, broud ar c'hoant sevel g., atiz ar c'hoant uhelaat g.

5. [loen., kilhog] *Fußsporn*, ell g., kentret g. ; *mit kräftigen Fußsporen*, ellek.

6. [tekn.] harpell b., branell b., skor g. ; [nij.] *Hecksporn*, harpell a-dreñv b., branell a-dreñv b., skor a-dreñv g.

spornen V.k.e. (hat gespornt) : 1. kentraouiñ.

2. *gestieft und gespornt*, heuzet ha kentret (Gregor).

3. [dre skeud.] kentraouiñ, atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, poulañ, alej, divorfilañ.

Spornrad n. (-s, -räder) / **Spornrädchen** n. (-s, -) : rod-kentret b.

spornstreichs Adv. : gant mall (hast, herr) bras, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, gwall brez ennañ, gwall brez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilh, diwar dizh, difrae-kaer, diwar zifrae, gant difrae bras, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un huñvre, dipadapa, gant pep tizh, en

ur flipad, eus e vuanañ, a-brez-kaer, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, evel an tan, d'an tan ruz ; *spornstreichs davoneilen*, reiñ kent d'e varc'h, mont d'ar red-tan (d'ar red-tan-ruz, d'ar red-tan-put, dre lamm ha dre red, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilh, gant pep tizh, endra c'haller, en ur bann, evel an tan, d'an tan ruz), mont d'ar post, redek evel un tenn (evel an avel), redek evel ur c'had, redek evel an tan, redek ken e strink an tan war e lerc'h, skeiñ kaoc'h en avel, teurel kaoc'h en avel, ober gaol, lakaat aer en e gilhorou, bezañ ramp gant an-unan, regiñ hent, mont d'an daoulamm, daoulammat, firitellat, brigoñs, brigoñsal, ferañ, postal.

Sporozoen lies. : [bev.] sporozod lies. [*unander* sporozoenn b.].

Sport g. (-s) : sport g. ; *Sport treiben*, ober sport.

Sportabzeichen n. (-s,-) : arouez sport b.

Sportart b. (-,-en) : diskiblezh sport b., sport g. ; *Basketball ist eine Sportart, bei der zwei Mannschaften versuchen, einen Spielball in den Korb des Gegners zu werfen*, bez' eo ar basket-ball ur sport ma klask daou laz bannañ ur vell e paner ar strollad enep.

Sportartikel g. (-s,-) : traezenn sport b. [*liester* traezoù sport, rikoù sport, reizhoù sport].

Sportbeilage b. (-,-n) : [kelaouennoù] stagadenn sport b., pajenn ar sportoù b.

Sportbeutel g. (-s,-) : sac'h-sport g.

Sportblatt n. (-s,-blätter) : kelaouenn sport b.

Sportbund g. (-s,-bünde) : kengevredigezh sport b., kevread sport g.

Sporteln lies. : briwerzhioù lies. ; *Sporteln der Notare*, paeamant dleet d'un noter g. (Gregor), gopr an noterien g. ; *gerichtliche Sporteln*, mizoù justis.

Sportfest n. (-es,-e) : gouel sport g.

Sportflugzeug n. (-s,-e) : karr-nij dudi g.

Sportgeist g. (-es) : sportelezh b.

Sportgeräte lies. : paramantoù lies.

Sportgeschäft n. (-s,-e) : stal-werzh traezoù sport b., stal rikoù sport b., stal reizhoù sport b.

Sportakrobatik b. (-) : oueskerezh g., jiminas ouesk g.

Sporthalle b. (-,-n) : sal sport b., sal jiminas b., ti-jiminas g., sal embregerezh-korf b., embleustrva g., pleustrva g.

Sporthemd n. (-s,-en) : polo g., chemizetenn b.

Sporthochschule b. (-,-n) : skol-uhel ar sport b.

sportiv ag. : [gwiad.] ... sport.

Sportkleidung b. (-,-en) : dilhad sport lies.

Sportklub g. (-s,-s) : kleub sport g., kevredigezh sport b.

Sportlehrer g. (-s,-) : kelenner sport g., kelenner war ar sport g.

Sportlehrerin b. (-,-nen) : kelennerez sport b., kelennerez war ar sport b.

Sportleistung b. (-,-en) : disoc'hoù sportel lies.

Sportler g. (-s,-) : sportour g., sporter g. ; *Sportler trainieren*, gourdonañ sportourien.

sportlich ag. : ... sport, ... sportoù, sportel ; *die sportliche Betätigung*, ar pleustriñ sportoù g. ; *eine sportliche Betätigung*, ur bleustradenn sport b. ; *ein sportliches Spiel*, un doare reizh ha sportel da c'hoari g.

Sportlichkeit b. (-) : sportelezh b.

Sportlerin b. (-,-nen) : sportourez b., sporterez b.

sportliebend ag. : troet gant ar sport.

Sportmedizin b. (-) : mezegiezh sport b., mezegiezh ar sport b.

Sportnachrichten lies. : keleier sport lies.

Sportpalast g. (-es,-paläste) : palez ar sportoù g., palez liessport g.

Sportplatz g. (-es,-plätze) : sportva g., tachenn-sport b., embleustrva g., pleustrva g.

Sportreporter g. (-s,-) : kelaouenner sport g., displeger sportoù g.

Sportsachen lies. : traoù sport lies., dafar sport g., rikoù sport lies., reizhoù sport lies.

Sportschuh g. (-s,-e) : botez sport b.

Sportschriftleiter g. (-s,-) : skridaozer sport g.

Sportsfreund g. (-s,-e) : P. mignon g., paotr kozh g., kamalad g.

Sportsgeist g. (-es) : sportelezh b.

Sportsmann g. (-s,-männer/-leute) : sportour g., sporter g.

Sporttasche b. (-,-n) : sac'h-sport g.

Sporttreiben n. (-s) : pleustriñ sportoù g.

Sportunfall g. (-s,-unfälle) : gwallzarvoud sport g.

Sportunterricht g. (-s) : kentelioù sport lies., prantadoù sport lies., deskadurezh sport ha korf b., korfembregerezh ha sport.

Sportveranstaltung b. (-,-en) : abadenn sport b., c'hoariadeg b., emgav sportel g.

Sportverein g. (-s,-e) : kleub sport g., kevredigezh sport b.

Sportwagen g. (-s,-) : karr-tan sport g., karr sport g.

Sportwart g. (-s,-e) : komiser ar redadeg g.

Sportzeitung b. (-,-en) : kelaouenn sport b.

Spot g. (-s,-s) : 1. bomm bruderezh g. ; 2. [goulou] spot g., luc'hvanner g. ; 3. [sport] takad g.

Spott g. (-s) : godis g., godisadur g., godiserezh g., goap g., goapaerezh g., goapadenn b., mousc'hoap g., dejan g., flemmad g., goge g., luerezh g., pikailhez str. ; *beißender Spott*, komzoù flemmus lies., komzoù pegus lies., komzoù hek lies., komzoù put lies., flemmoù lies., flemmadennoù lies. ; *feiner Spott*, godis g., godiserezh g. ; *witziger Spott*, godiserezh flemmus g. ; *jemanden dem Spott preisgeben*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dail d'u.b., ober an dail d'u.b., ober an ogn gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., heg al u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., pikailhat u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased

d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *mit jemandem Spott treiben*, godisat u.b., dejanal u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., skeiñ tachoù gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober fent (bourd) gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b. ; *mit etwas Spott treiben*, ober goap eus udb, ober goap gant udb, ober fent (bourd) gant udb, treiñ udb e dejan ; *der Spott der Gesellschaft sein*, na vezañ graet nemet goapaerezh ouzh an-unan, bezañ goapaet gant an holl ; *etwas zum Spott sagen*, lavaret udb evit ober goap, bezañ goap gant an-unan o lavaret udb, lavarout udb dre c'hoap (dre c'hodiserezh, dre zejan, evit godisal, evit farsal, gant goap, gant goapaerezh) (Gregor), lavaret udb diwar c'hoap (diwar vousec'hoap, war ton ar godiserezh) ; *argloser Spott*, goap hep malis g. ; *jemandes Spott in den Wind schlagen*, lezel goapaerezh u.b. da vont gant an avel ; *ihr Spott konnte ihn nicht aus der Ruhe bringen*, lezel a rae o goapaerezh da vont gant an avel, ne rae ket an disterañ seblant ag o goapaerezh.

Spottbild n. (-s,-er) : ludresadenn b., luskeudenn b., flemmskeudenn b., tresadenn c'hodisus b.

spottbillig ag. : evit ur priz dister, evit un dister briz, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra, marc'had-mat-lous, marc'had-mat-vil, kazi evit netra, gwall varc'had, re varc'had, a-stok-varc'had, da gaout evit ur bouton ; *spottbillig verkaufen*, lezel da vont evit ur priz dister (evit ur priz marc'had-mat-lous, evit ur priz marc'had-mat-vil, evit ur priz gwall varc'had, evit ur priz re varc'had, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra) ; *er hat mir alles spottbillig verkauft*, lezet en deus pep tra ganin evit ur bouton.

Spottdichter g. (-s,-) : barzh flemmataer g., luadenner g.

Spöttelei b. (-,-en) : godis g., godiserezh g., goap g., goapaerezh g., goapadennoù lies., godiserezhioù lies., mousc'hoap g., dejan g., flemmad g., pikailhez str., tatin g., tatinerezh g.

spötteln V.gw. (hat gespöttelt) : mousfentiñ, pikailhat , flemmañ, flipata, komz dre zejan, lavaret traoù war ton ar godiserezh ; *über jemanden spötteln*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaet (godisat, dejanal, gogéal) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al

leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., flemmañ / dantañ / pikailhat u.b. (Gregor), P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b..

spotten V.gw. (hat gespottet) : 1. *über jemanden spotten*, flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaet (godisat, dejanal, gogéal) u.b., ober an diod gant u.b., diodiñ u.b., ober foei d'u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober fent gant u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., dejanal gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., pikailhat u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *über etwas spotten*, ober goap eus udb, ober goap gant udb, farsal diwar-benn udb, ober fent (bourd) gant udb ; *der Gefahren (t-c'h) spotten*, ober forzh eus an dañjerioù, na gaout aon dirak mann ebet, bezañ ur paotr a foeltr forzh, bezañ ur paotr diouzh an druilh, bezañ ur paotr diskramailh ; *über die Religion spotten*, sakreal, disakreal, touiñ Doue, ober goap eus ar relijion, ober goap gant ar relijion, gallegañ a-enep ar relijion ; *du hast leicht spotten*, te a zo ebat dit ober goap, brav eo dit ober goap ; *spottet nur ! das lässt mich kalt !* e c'hallit krediñ ! ; *spottet nicht !* na rit ket a c'hoap ! ; 2. [dre astenn.] *es spottet jeder Beschreibung*, en tu all d'ar pezh a c'hell bezañ danevellet emañ, n'eus ket tu da gontañ an dra-se, dreistlavar eo kement-se, n'eus ger ebet evit danevelliñ an dra-se, dilavarus eo, kement-se a zo en tu all d'ar pezh a c'hellfed lavaret, n'eus netra da lavaret diwar-benn an dra-se, n'oufe den kompren an dra-se, n'eus ket tu da grediñ an dra-se, ne c'hall ket spered Mab-den dre e faltazi ijinañ un dra e-giz-se, kement-se a ya en tu-hont da bep faltazi, un dra digompren eo.

Spötter g. (-s,-) : 1. goapaer g., godiser g., dejaner g., pikailher g., flemmer g., gogeer g., risigner g., tatin g., richaner g. ; 2. [loen.] goapaer melen g.

Spötterei b. (-,-en) : godis g., godiserezh g., godisadur g., goap g., goapaerezh g., goapadennoù lies., godiserezhioù lies., mousc'hoap g., dejan g., goge g., gogeadennoù lies., tatin g., tatinerezh g.

Spötterin b. (-,-nen) : goapaerez b., godiserez b., dejanerez b., tatinerez b.

Spottgeburt b. (-,-en) : P. euzhden g., krank-saoz g., euzhadenn b., penn-sac'h g., urupailh g., traouilh g., sioc'han g., speñv g., bouilh g., stronkig g.

Spottgedicht n. (-s,-e) : flemmskrid g., luadenn b.

Spottgeld n. (-s) : [tro-lavar] *er hat es für ein Spottgeld erstanden*, gwerzhed e oa bet dezhañ evit ur priz marc'had-mat-lous (evit ur priz gwall varc'had, evit ur priz re varc'had, evit ur priz marc'had-mat-vil, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra, a-stok-varc'had).

spöttisch ag. : tatin, godisus, goapaus, goap, goapaer, dejanus, tagellus, tatinus, dibalamour, war ton ar godiserezh ; *spöttisch lachen*, dejanal, c'hoarzhin yud, risignal, skrignal, godisat, c'hoarzhin goap, c'hoarzhin en un doare faeüs, brizhc'hoarzhin, richanañ, ober ur c'hoarzh ki, ober ur c'hoarzh gadal (Gregor) ; *ein spöttisches Lächeln*, ur mousc'hoarzh ki g., ur mousc'hoarzh gadal g., ur mousc'hoazh dibalamour g., ur mousc'hoazh goapaus g., ur mousc'hoazh goap g., ur mousc'hoazh goapaer g., ur mousc'hoazh godisus g. ; *spöttisch nachahmen*, luadenniñ ; *sie folgte mit spöttischer Miene den Ausführungen des Vortragenden*, goap a oa ganti o selaou displegadurioù ar prezegenner.

spottlustig ag. : goapaus, goapaer, dejanus, godisus, tatin, tatinus, tanellus.

Spottnome g. (-ns,-n) : lesanv-godis g. lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godisus g., moranv g.

Spottpreis priz marc'had-mat-lous g. ; *er hat es zu einem Spottpreis erstanden*, gwerzhed e oa bet dezhañ evit ur priz marc'had-mat-lous (evit ur priz gwall varc'had, evit ur priz re varc'had, evit ur priz marc'had-mat-vil, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra, a-stok-varc'had).

Spottreden lies. : godis g., godiserezh g., goap g., goapaerezh g., goapadennoù lies., godiserezhioù lies., mousc'hoap g., dejan g.

spottschlecht ag. : argarzhus, euzhus, fallakr.

Spottschrift b. (-,-en) : flemmskrid g.

Spottsucht b. (-) : spered tatin g., spered godisus g., spered goapaus g., spered goapaer g., spered dejanus g.

Spottvogel g. (-s,-vögel) : goapaer g., godiser g., dejaner g., pikailher g., flemmer g., gogeer g., risigner g., tatiner g.

spottweise Adv. : evit ober goap, dre c'hoap, dre c'hodiserezh, evit godisal, evit farsal, gant goap, gant goapaerezh, diwar c'hoap, diwar vousec'hoap, war ton ar godiserezh.

Sprachatlas g. (-/-ses,-se/-atlanten) : atlas ar yezhoù g., atlas ar yezh g., atlas yezh g., atlas yezhel g.

Sprachausgabe b. (-,-n) : [stlenn.] daskor son g.

Sprachbarriere b. (-,-n) : skoilh ar yezh g., skoilh ar yezhoù g.

Sprachbau g. (-s) : [yezh.] eadurezh g., kevreadurezh g., kevreadur g.

sprachbegabt ag. : *er ist sprachbegabt*, deskiñ a ra ken aes ha tra kement yezh a zo, deskiñ a ra aes-ral kement yezh a zo, kreñv eo war ar yezhoù, ur mailh eo war ar yezhoù, ki eo war ar yezhoù, gouenn a zo ennañ da zeskiñ yezhoù, barrek eo war ar yezhoù.

Sprachbegabung b. (-) : donezonnoù kaer da zeskiñ ar yezhoù lies.

Sprache b. (-,-n) : 1. komz b., prezeg g., lavar g. ; *die Sprache verlieren*, koll ar prezeg, koll ar gomz, bezañ skoet gant ar simud, madañ ; *er fand seine Sprache wieder*, ar gomz a zeuas dezhañ en-dro, ar prezeg a

zeuas dezhañ en-dro, adkavout a reas ar gomz, distaget e voe e deod, dont a reas e deod da zistagellañ, liamm e deod a ziskoulmas, divudañ a reas ; *den Stummen ihre Sprache zurückgeben*, adreiñ ar prezeg d'ar re vut ; *er hat die Sprache nicht mehr in der Gewalt*, n'eo ket mestr mui war e imor (d'e imor, d'e gomzoù) ; *der Sprache beraubt*, skoet gant ar simud, mut, kollet ar gomz gantañ, kollet ar prezeg gantañ ; *er hatte eine grobe Sprache*, *er führte eine ordinäre Sprache*, kaozeal a rae gast, lous e oa e c'henoù, un teod lous a zen e oa, ur genoù lous a zen a oa anezhañ, mont (komz) a rae rust (dibalamour) ouzh an dud, komz a rae ken gros hag ur mevel, boull e oa e grouer, gwallgaozeal a rae d'an dud, lourt e oa e barlant, lardañ a rae e gomzoù gant gerioù gros ; *er hat eine stotternde Sprache*, berr eo e deod un tamm da gaozeal, un tamm e vez dalc'het (un dalc'h en devez) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannoù eo.

2. yezh b., parlant g., langaj g., lavar g. ; *die alte Sprache unserer Väter*, lavar kozh hon tadoù g. ; *die bretonische Sprache*, ar yezh vreton b., ar brezhoneg g. ; *der bretonischen Sprache wurde in den Schulen einen lächerlich winzigen Platz zugestanden*, digoret e voe gant pizhoni dorioù ar skolioù d'ar brezhoneg ; *die Mutationen bilden eines der wesentlichen Merkmale der keltischen Sprachen*, ar c'hennadurioù a zo unan eus perzhioù dibarañ ar yezhoù keltiek ; *Bretonisch und Wallisisch sind zwei verwandte Sprachen*, bez' eo ar brezhoneg hag ar c'hembraeg div yezh nes an eil d'eben ; *viele Bretonen verfügen über keinerlei Kenntnisse der bretonischen Sprache*, dianav eo ar brezhoneg da veur a zen e Breizh ; *nicht die Sprache ist es, die man verachtet, sondern das Volk, das sie spricht*, n'eo ket ar yezh an hini eo a vez disprizet, met ar bobl a gomz anezhi ; *die vorsätzliche Vernichtung einer Sprache ist ein Verbrechen*, un torfed eo klask lazhañ ur yezh ; *keltische Sprachen*, yezhoù keltiek lies. ; *eine Sprache sprechen*, dont mat (dont aes) ur yezh gant an-unan ; *fremde Sprache*, *Fremdsprache*, yezh estren b. ; *menschliche Sprache*, yezh Mab-den b. ; *Muttersprache*, yezh-vamm b. ; *Landessprache*, yezh ar vro b., yezh vroadel b. ; *Sprache des Volkes*, *Volkssprache*, yezh ar bobl b. ; *Bühnensprache*, yezh ar c'hoariva b. ; *Gaunersprache*, jagouilhaj g., safar g., luc'haj g., brizhyezh b., gregach g. ; *gehobene Sprache*, *gewählte Sprache*, *gepflegte Sprache*, yezh lipet (cheuc'h, tonius) b., langaj mistr g. ; *er hielt seine Vorträge immer in einfacher Sprache*, *was allgemein verständlich war*, e brezegennnoù a veze atav plaen hag aes da gompren ; *kaufmännische Sprache*, yezh ar genwerzh b. ; *Schriftsprache*, yezh lennegel b., yezh skrivet b., yezh lennek b. ; *gesprochene Sprache*, teodyezh b., yezh komzet b., parlant g. ; *blumenreiche Sprache*, yezh skeudennek b. ; *grammatisch unkorrekte Sprache*, *verstümmelte Sprache*, yezh trefoc'h b., yezh diforc'h b. ; *eine Rede in englischer Sprache halten*, delc'her ur brezegenn e saozneg ; *alle festen Bewohner der Bretagne*, *egal welcher Hautfarbe*, *Religion*, *Abstammung oder Sprache sie sind*, *sind Bretonen*, Breizhiz eo an holl dud a chom ingal e Breizh hep diforc'h a liv kroc'hen, a relijion, a orin pe a yezh ; *unsere*

Sprache muss unbedingt in allen Bereichen ständig angewandt werden, ezhomm a zo da verat hor yezh dalc'hmat war bep tachenn ; durch die Vorherrschaft des Französischen verliert die bretonische Sprache allmählich ihre Seele, kontammet e vez tamm-ha-tamm ar brezhoneg gant dreistbeli ar galleg.

3. komzoù lies. ; [dre astenn.] *was für eine Sprache sprechen Sie da ?* petra 'dalv ar c'homzoù-se ? ; *er will nicht recht mit der Sprache heraus, n'en deus ket c'hoant da zispakañ (da zisac'hañ) ar pezh a oar.*

4. kaoz b. ; *die Sache kam zur Sprache*, lakaet e voe ar gaoz war ar c'hraf-se, kaoz a voe eus (diwar-benn) an dra-se, komzet e voe eus an dra-se, sevel a reas kaoz eus (diwar-benn) an dra-se ; *etwas zur Sprache bringen*, lakaat (tennañ) ar gaoz war udb, lakaat udb war an doubier.

Spracheigenheit b. (-,-en) : perzh dibar ur yezh g. ; *bretonische Spracheigenheit*, brezhonegadur g., perzh dibar ar brezhoneg g. ; *deutsche Spracheigenheit*, perzh dibar an alamaneg g., alamanegadur g.

Spracheingabe b. (-,-n) : [stlenn.] enmont son g.

Sprachenlehrer g. (-s,-) : kelenner yezhoù estren g.

Sprachenlehrerin b. (-,-nen) : kelenneres yezhoù estren b.

Sprachenverwirrung b. (-) : **1.** kemmesk ar yezhoù g. ; **2.** [Bibl] tour Babel g.

Spracherkennung b. (-,-en) : [stlenn.] *automatische Spracherkennung*, digejañ ar gomz g., digejañ ar vouezh g., naouaerezh ar gomz g.

Spracherwerb g. (-s) : akuizitadur ar gomz g., tapadur ar yezh g., piaouekaat al lavar g.

sprachfähig ag. : barrek da gomz ; *der Mensch ist das einzige sprachfähige Lebewesen*, bez' eo an den al loen nemetañ barrek da gomz.

Sprachfähigkeit b. (-,-en) : **1.** barregezh da gomz b. ; **2.** live yezh g.

Sprachfamilie b. (-,-n) : [yezh.] kerentiad g. ; *die indogermanische Sprachfamilie*, ar c'herentiad indezeuropek g.

Sprachfehler g. (-s,-) : fazi yezh g., faziadenn b., lavar a-dreuz g., fazi distagadur g.

sprachfertig ag. : helavar, beget-mat, teodet-mat, teodet-kaer, latennet-kaer, lañchennet-mat, dilu a deod, ur c'haozeer brav anezhañ, ur mestr kaozeer anezhañ, ur gwir brezegeer anezhañ, ur c'homzer brav anezhañ, brokus a gomzoù, aes ha fraezh ar prezeg gantañ.

Sprachfertigkeit b. (-) : barregezh da gomz b., komz b., donezon ar gomz g./b.

Sprachforscher g. (-s,-) : yezhoniour g., yezhour g.

Sprachforschung b. (-) : yezhoniezh b., yezhouriezh b. ; *vergleichende Sprachforschung*, yezhoniezh dre geñveriañ b.

Sprachführer g. (-s,-) : sturlevr yezh pleustrek g.

Sprachgebiet n. (-s,-e) : tachenn yezh b., takad yezh g.

Sprachgebrauch g. (-s,-gebräuche) : implij ar yezh g., doare da gaozeal g. ; *im allgemeinen Sprachgebrauch eingebürgert*, degemeret gant ar boaz.

Sprachgefühl n. (-s) : skiant ar yezh b.

Sprachgelehrte(r) ag.k. g./b. : lizheregour g., lizheregourez b.

Sprachgemeinschaft b. (-,-en) : **1.** kenyezehegezh b. ; **2.** kumuniezh yezhel b.

Sprachgenie n. (-s,-s) : mailh war ar yezhoù g., ki war ar yezhoù g.

Sprachgeographie b. (-) : yezhdouaroniezh b.

Sprachgeschichte b. (-) : istor ar yezhoù g., istor ar yezh g.

sprachgewandt ag. : helavar, beget-mat, teodet-mat, teodet-kaer, latennet-kaer, lañchennet-mat, dilu a deod, ur c'haozeer brav anezhañ, ur c'haozeer plaen anezhañ, ur mestr kaozeer anezhañ, ur gwir brezegeer anezhañ, ur c'homzer brav anezhañ, brokus a gomzoù, aes ha fraezh ar prezeg gantañ ; *ein sprachgewandter Mensch*, ur c'haozeer dibabet g., ur c'haozeer plaen g., ur c'haozeer brav g., ur c'homzer brav g., ur mestr kaozeer g., ur gwir brezegeer g., unan hag a oar kaozeal ken brav ma tenne laezh digant un tarv g., unan a oar treiñ krampouezh g., unan a oar treiñ brav ar grampouezhenn g., unan a oar treiñ brav e grampouezhenn g., unan a oar dispakañ brav e gaoz g.

Sprachgrenze b. (-,-n) : bevenn ur yezh b., bevenn yezhel b.

-sprachig ag. : *dreisprachig*, teiryezhiek, e teir yezh, ... teir yezh ; *zweisprachig*, divyezhiek, e div yezh, ... div yezh ; *deutschsprachig*, alamanek, alamanegour, alemanek, alemanegour.

Sprachimperialismus g. (-) : impalaerouriezh yezhel b.

Sprachkenner g. (-s,-) : yezhoniour g., yezhour g., lizheregour g.

Sprachkenntnisse lies. : gouiziegezhioù war ur yezh lies., gouiziegezhioù war meur a yezh lies.

Sprachkunde b. (-) : yezhoniezh b., yezhouriezh b.

sprachkundig ag. : barrek war ar yezh, gourdon ouzh ar yezh.

Sprachkurs g. (-es,-e) : kentelioù yezh lies.

Sprachlabor n. (-s,-s) : labourva yezhoù g.

Sprachlaut g. (-s,-e) : [yezh.] soniad g. ; *eingefügter Sprachlaut*, *eingeschobener Sprachlaut*, *eingeschalteter Sprachlaut*, soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g.

Sprachlehre b. (-) : yezhadur g., yezhadurezh b.

Sprachlehrer g. (-s,-) : kelenner yezh estren g.

Sprachlehrerin b. (-,-nen) : kelenneres yezh estren b.

sprachlich ag. : yezhel, yezhoniel, a-fet yezh ; *das Wort „Digital-Analog-Umsetzer“ ist eine sprachliche Neuprägung*, ar ger "niverelaer" a zo un nevezc'her anezhañ.

sprachlos ag. : dilavar, divouezh, digomz, mik, miget, mut, balc'h e c'henoù, amlavar, simut, abaf, sabatuët, alvaonet, skoelfet, stouvet, treboulet, trejeboulet, daoubennet, dineuz, divarc'het, diskaret, skodeget, stravaget, kalmet, stonket, ger ebet gantañ ; *sprachlos dastehen*, bezañ skoet-mik gant ar souezh, chom gak gant ar souezh, chom e c'henoù war nav eur (war nav eur hanter, digor war c'hwec'h eur, digor war greisteiz hanter), bezañ berr war e c'her, na gavout dafar da respont, na gavout takenn da lavaret, chom lug, bezañ lug, chom berr war e c'her, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ kalmet, chom war e gement all, kouezhañ war e

gement all, chom balc'h e c'henoù, chom divouezh, chom stouvet, chom miget, chom mik, chom bouc'h, chom boud da respont, chom dilavar, chom motet, chom abaf, stonkañ, koll penn e gudenn ; *ich bin sprachlos* ! sac'het on ! pilet on ! ; *ich war völlig sprachlos*, chomet e oan war va c'hement all - chomet e oan skodeget o klevet kement-se - sabatuet-mik e oan o klevet an dra-se - chom a ris abafet-lip - tapet lopes e oan - badaouet e oan o welet an dra-se - chom a reas balc'h va genoù o welet kement-se - kement-se a daolas ac'hanon en alvaon - distroadet e voen dic'hortoz penn-kil-ha-troad gant an dra-se - distroadet glez e voen gant an dra-se - ha pa vefe kouezet an neñv warnon, ne vije ket bet gwashoc'h - chomet e oan d'ober yezhoù - chomet e oan miget - minellet e oa va zeod.

Sprachlosigkeit b. (-) : sebez g., sabatur g., saouzan g. ; simud g., dilavar g., dibrezeg g., tav g.

Sprachneuerung b. (-,en) : ger nevez g., nevezc'her g.

Sprachniveau n. (-s,-s) : live yezh g.

Sprachraum g. (-s,-räume) : yezhva g. ; *gälischer Sprachraum*, gouezelegva g., gouezelva g. ; *englischer Sprachraum*, saoznegva g. ; *bretonischer Sprachraum*, brezhonegva g.

Sprachregel b. (-,n) : reolenn yezhadur b.

Sprachregelung b. (-,en) : doare ofisiel da lavaret (da skrivañ) an traoù g.

Sprachreiniger g. (-s,-) : glanyezhour g.

Sprachreinigungseifer g. (-s) : glanyezherezh g., glanyezhouriezh b.

Sprachrohr n. (-s,-e) : 1. korn-youc'hal g., korn-mouezh g. ; 2. [dre skeud.] degemennour g., degemenner g.

Sprachschatz g. (-es,-schätze) : geriaoueg b.

Sprachschnitzer g. (-s,-) : fazi yezh g., lavar a-dreuz g., fazienn b., fallvarch g., beiadur g., fazi g., rampadenn b., risklkomz g., riskledenn deod b., gouskomz g., louaderezh g., bourd g., glepaj g.

Sprachschule b. (-,n) : skol yezhoù b.

Sprachstörung b. (-,en) : [mezeg.] direizhamant ar gomz g., dizurzh ar gomz g., trubuilh ar gomz g., direizhder ar gomz g., strafuilh ar gomz g.

Sprachstudium g. (-s,-studien) : studi war ar yezhoù b.

Sprachsynthese b. (-,n) : kevanaoz ar gomz b., kevanaozadur ar gomz g.

Sprachübersetzer g. (-s,-) : [stlenn.] troer g., jubenner g.

Sprachübung b. (-,en) : pleustradenn war ur yezh b.

Sprachunterricht g. (-s) : kentelioù yezh lies.

Sprachverleugner g. (-s,-) : nac'her ar yezh g.

Sprachverlust g. (-es) : [mezeg.] afaziezh b., simud g., ankomz g.

Sprachvermögen n. (-s) : barregezh da gomz b., komz b., donezon ar gomz g./b., lavar g., prezeg g. ; *das Sprachvermögen verlieren*, mudañ, koll ar prezeg, koll ar gomz.

Sprachverstümmelung b. (-,en) : barbaregadur g., ger-diforch g.

sprachwidrig ag. : direizh a-fet yezh.

Sprachwidrigkeit b. (-,en) : barbaregadur g., ger-diforch g.

Sprachwissenschaft b. (-) : yezhouriezh b., yezhoniezh b., lizheregouriezh b. ; *vergleichende Sprachwissenschaft*, keverata yezhel g., kenyezhoniezh

b. ; *angewandte Sprachwissenschaft*, sturyezhoniezh b. ; *strukturalistische Sprachwissenschaft*, yezhoniezh frammadurel b., frammyezhoniezh b. ; *synchronische Sprachwissenschaft*, yezhoniezh kenamzerel b. ; *diachronische Sprachwissenschaft*, yezhoniezh treamzerel b.

Sprachwissenschaftler g. (-s,-) : yezhour g., yezhoniour g., lizheregour g.

Sprachwissenschaftlerin b. (-,nen) : yezhourez b., yezhoniourez b., lizheregourez b.

sprachwissenschaftlich ag. : yezhoniel, lizheregouriezhel.

Spray g./n. (-s,-s) : aerosol g., sprae g., difruer g.

Spraydose b. (-,n) : difruer g., bombell aerosol b.

sprayen V.gw. (hat gesprayed) : livañ gant ur vombell.

V.k.e. (hat gesprayed) : strinkañ gant ur vombell, difruañ.

Sprechakt g. (-s,-e) : lavaradur g.

Sprechanlage b. (-,n) : [yezh.] kengomzer g.

Sprechblase b. (-,n) : [moull.] lagadenn b., filakterenn b.

Sprechchor g. (-s) : *im Sprechchor*, a-unan, a-gor, en ur gevret.

sprechen V.gw. (spricht / sprach / hat gesprochen) : komz, kaozeal, prezeg, safarat, parlant, digeriñ e c'henoù, digeriñ e veg ; *das Kind kann noch nicht sprechen*, dilavar eo ar bugel c'hoazh, ar bugel ne oar ket prezeg c'hoazh, ar bugel ne gomz ket c'hoazh, ar bugel ne ra nemet saoznegañ c'hoazh ; *sprechen lernen*, deskiñ komz ; *er spricht schnell*, hennezh a zo mibin a deod, un teod mibin a zen eo ; *abgehakt sprechen*, bezañ stroñs gant e gomzoù, lakaat stroñs en e gomzoù, kaozeal evel taolioù horzh, bezañ ur faouter-keuneud eus an-unan ; *laut und abgehakt sprechen*, komz gouez ; *schleppend sprechen*, ganuzañ, ganuziñ, bezañ pouer da gaozeal, bezañ pounner e zistagadur ; *halblaut sprechen*, *mit halber Stimme sprechen*, komz a hanter vouezh ; *laut sprechen*, bezañ kreñv e vouezh, komz kreñv, komz a vouezh uhel, komz kaer, safarat ; *ruhig sprechen*, *gleichmäßig sprechen*, komz plaen, komz war e blaen, komz war un ton plaen, komz dibres-kaer, komz parfet ; *er spricht nicht sehr laut*, hennezh ne ro da glevet nemet d'e votoù ; *ich bin für niemand zu sprechen*, ne fell ket din bezañ direnket ; *mit sich selbst sprechen*, *zu sich selbst sprechen*, embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, komz outañ e-unan, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag eñ ; *mit jemandem über etwas (t-rt) sprechen* (von etwas sprechen), komz gant (da) u.b. eus (diwar-benn, diwar-bouez, ag) udb, prezeg gant (da) u.b. eus (diwar-benn, diwar-bouez, ag) udb, kaozeal gant u.b. eus (diwar-benn, a-zivout, ag) udb ; *zu jemandem sprechen*, komz ouzh u.b., prezeg ouzh u.b., kaozeal ouzh u.b., kaout safar ouzh u.b. ; *er will nicht von seinen Problemen sprechen*, hennezh ne gonto ket e zoareoù, hennezh ne lavaro ket e stal ; *es wurde darüber gesprochen*, lakaet e voe ar gaoz war ar c'hraf-se, kaoz a voe eus (diwar-benn) an dra-se, komzet e voe eus an dra-se, komz a oa bet eus an dra-se, sevel a reas kaoz eus (diwar-benn) an dra-se, lavaret e voe anv diwar-benn an dra-se ; *er spricht schnell*, hennezh a zo mibin a deod, un teod mibin a zen eo ; *abgehakt sprechen*, bezañ stroñs gant e gomzoù,

lakaat stroñs en e gomzoù, kaozeal evel taolioù horzh, bezañ ur faouter-keuneud eus an-unan ; *laut und abgehackt sprechen*, komz gouez ; *mehr sprach er nicht*, ne lavaras ket hiroc'h, ne'z eas ket larkoc'h ; *sie sprechen nicht mehr miteinander*, ne brezegont ket mui an eil gant egile ; *worüber spricht ihr ?* peseurt kaoz a zo ganeoc'h ? eus petra ez eus kaoz ganeoc'h ? eus petra e komzit kenetrezo ? gant peseurt kaoz emaoch ? ; *wir sprechen von den Wahlen*, kaoz a zo ganeomp diwar-benn ar votadegoù, kaoz a zo ganeomp eus ar votadegoù, hon diviz a denn d'ar votadegoù, tennañ a ra hon diviz d'ar votadegoù, anv a zo en hon diviz eus ar votadegoù, marvailhat a reomp diwar-benn ar votadegoù, ar gaoz etrezomp a zo diwar-benn ar votadegoù, gant kaoz ar votadegoù emaoomp ; *sie spricht dauernd von ihrer Mutter*, ne vez kaoz ganti nemet eus he mamm, n'eus ken pennkomz ganti nemet eus he mamm, atav e vez gant kaoz he mamm, dalc'hmat atav e vez he fenn gant e vamm ; *durch den Rundfunk sprechen*, komz er skingomz ; *er spricht in eigener Sache*, komz (pediñ, prezeg) a ra evit e sac'h, komz a ra evit e c'hodell ; *er spricht mit Bedacht*, komz a ra fur, komz a ra gant furnez, lavaret a ra traoù fur ; *heute ist nicht gut mit ihm sprechen*, n'eo ket brav klask afer outañ (kaout d'ober gantañ) hiziv, en e benn fall emañ hiziv, n'emañ ket e holl voc'h er gêr gantañ hiziv ; *frei sprechen*, a) komz hep redi ebet ; b) komz hep skridoù dirak e zaoulagad, ober e brezegenn war an taol ; *er ist schlecht auf mich zu sprechen*, deuet fall on gantañ, n'emaon ket war e lizheroù, n'emaon ket en e c'hras, droug en deus ouzhin ; *aus seinem Gesicht spricht die Güte*, parañ a ra e vadelezh war e zremm, diskouez a ra un dremm seder hag hegarat ; *tiefer Schmerz spricht aus seinen Augen*, liv ar boan a zo war e zremm, diouzh e zremm e weler e c'houzañv kalz ; *das spricht mir zum Herzen*, ar c'homzoù-se a sank don em c'halon ; *das spricht für ihn*, kement-se a ziskouez ez eo paotr mat, kement-se a gomz evitañ ; *die Waffen sprechen lassen*, lakaat ar poultr da grozal.

V.k.e. (spricht / sprach / hat gesprochen) : 1. komz, kaozeal, prezeg, distripañ, disklipañ, distrobañ, safarat ; *Deutsch sprechen*, komz alamaneg, komz en alamaneg, dont alamaneg gant an-unan, ober gant an alamaneg, chaokat alamaneg, distripañ alamaneg, kaozeal alamaneg, prezeg alamaneg, prezeg en alamaneg, safarat alamaneg ; *er sprach ziemlich gut Französisch*, madik e oa en e c'halleg ; *er sprach ziemlich schlecht Französisch*, ne oa ket gwall greñv war ar galleg ; *sie sprechen Deutsch miteinander*, sie sprechen Deutsch untereinander, komz a reont alamaneg etrezo (kenetrezo), prezeg a reont alamaneg etrezo (kenetrezo) ; *es kommt mal vor, dass er Bretonisch spricht*, brezhoneg a zeu gantañ ur wech an amzer ; *Kornisch wurde bis ins späte 18. Jahrhundert gesprochen*, ar c'herneveureg a badas da vezañ komzet betek fin an XVIII^{vet} kantved ; *jemanden [mit jemandem] sprechen*, komz gant (da) u.b., prezeg gant (da) u.b. ; *jemanden [zu jemandem] sprechen*, komz ouzh u.b., prezeg ouzh u.b., kaout safar ouzh u.b. ; *ich wünsche, Sie zu sprechen*, ha tu vefe din kaozeal deoc'h eus traoù 'zo ? ha tu vefe din komz deoc'h eus traoù 'zo ? ; *ich*

muss ein Wörtchen mit dir sprechen, c'hoant am eus da lavaret ur gomz dit ; *wir sprechen uns noch !* n'em eus ket talarat ganeoc'h c'hoazh, me 'dalaro ganeoc'h, gwregon am eus da lodennañ ganeoc'h c'hoazh ; *hier wird Deutsch gesprochen*, amañ e vez komzet alamaneg ; 2. lavaret, embann ; *ein Urteil sprechen*, dougen ur varn / dougen ur varmedigezh (Gregor), embann ur varnadenn ; *ein Richter, der einen Verbrecher für unschuldig erklärt, spricht sich selbst sein Urteil*, barner a zidamall torfed a zo e-unan en em varnet ; *die Wahrheit sprechen*, mont gant ar wirionez, lavaret ar wirionez ; *Recht sprechen*, rentañ (ober) ar justis, dougen ur varn ; *jemanden schuldig sprechen*, embann en e varnadenn ez eo kablus an tamallad ; *jemanden freisprechen*, didamall (gwennañ) u.b. ; *jemanden heilig sprechen*, lakaat u.b. war roll ar sent, santelezhañ u.b., gwennidikaat u.b., lakaat u.b. da sant ; 3. distilhañ, distagañ ; *zwei Vokale getrennt sprechen*, distagañ ar vogalenn gentañ diunt diouzh ar vogalenn a zo warlerc'h ; *kein Wort sprechen*, na zaouhanterañ ur ger, na zic'hwezhañ (na zihostal) ger, na lavaret (na rannañ, na dintal, na faoutañ) ger, na lavaret na ger na mik, na leuskel ur wikadenn, na leuskel gwik ebet, na rannañ (na faoutañ, na seniñ) grik, tevel krenn, tevel mik, na lavaret ger ebet, na lavaret grik, na lavaret na grik na mik ; *ich habe kein Wort mehr mit ihm gesprochen*, ne voe mui rannet grik etrezomp.

Sprechen n. (-s) : 1. yezh b., lavar g. ; *richtiges Sprechen*, yezh reizh b., doare reizh da gaozeal b.

2. [dre skeud.] *zum Sprechen ähnlich*, heñvel-poch (-vi, -mik, -buhez, -bev, -pakret).

3. *jemanden zum Sprechen bringen*, divudañ u.b., lampraat e deod d'u.b., tennañ c'hwibez d'u.b., tennañ kaoz digant u.b., lakaat u.b. da gaozeal, diennañ (diskantañ, dibluskañ, distagellañ) u.b., goro u.b., goro komzoù diouzh u.b., tennañ panez (amanenn) eus gouzoug ar c'hi, deskiñ an doareoù digarez d'ober al leue, tennañ laezh digant an tarv, tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, tennañ ar vioù a-zindan ar yar, lakaat u.b. da dreiñ e grampouezhenn, ober d'u.b. lavaret e stal, diframmañ gloan ha pitrouilhez digant u.b.

sprechend ag. : helavar, tremen anat, splann, skeudennus ; *sprechender Blick*, selloù helavar lies.

Sprecher g. (-s,-) : 1. prezeger g., prezegenner g., komzer g., prezegour g., kaozeer g. ; 2. degemennour g., degemennner g. ; 3. kinniger g., displeger g., komzer g., komzour g. ; 4. yezher g., komzer g.

Sprecherin b. (-,-nen) : 1. prezegerez b., prezegenneres b., prezegourez b., komzerez b., kaozeerez b. ; 2. degemennourez b., degemennerez b. ; 3. kinnigerez b., displegerez b., komzerez b., komzourez b. ; 4. yezherez b., komzerez b.

Sprecherziehung b. (-) : distilhouriezh g.

Sprechfehler g. (-s,-) : fazi g., rampadenn b., riskikomz g., riskledenn deod b., gouskomz g.

Sprechfilm g. (-s,-e) : film komz g., film gant komzoù g.

Sprechfunk g. (-s) : radiopellgomz g., radiotelefon g.

Sprechfunkgerät n. (-s,-e) : radiopellgomzer g., radiopellgomzerez b.

Sprechgebühr b. (-,-en) : taos pellgomz g.

Sprechmembrane b. (-,-n) : [mezeg.] higiafon® g., toull-komz g., toull-mouezh g.

Sprechmuschel b. (-,-n) : [pellgomzer] klevell b., mikro g.

Sprechoper b. (-,-n) : operetenn b.

Sprechstunde b. (-,-n) : eur guzuliañ b. ; *Sprechstunde halten*, bezañ o kuzuliañ.

Sprechstundenhilfe b. (-,-n) : sekretourez vezegel b., sekretour vezegel g., skoazeller mezegel g., skoazeller mezegiezh g., skoazellerez vezegel b., skoazellerez vezegiezh b.

Sprechübung b. (-,-n) : pleustradenn gendivizout b.

Sprechweise b. (-,-n) : doare-komz g., doare da gomz g., lavar g., lavarerezh g., doare kaozeal g., distilherezh g., distilh g., distag g., displegerezh g., giz prezeg b.

Sprechzeit b. (-,-en) : 1. pad ar guzuliadenn g. ; 2. pad ar bellgomzadenn g.

Sprechzelle b. (-,-n) : log pellgomz b., logell bellgomz b., pellgomzlec'h g.

Sprechzimmer n. (-s,-) : komzva g., komzlec'h g., kabined g., kuzulva g.

Spree b. : Spree b.

Spree-Athen n. (-s) : Aten ar Spree [*jezanv Berlin*] b.

Sprehe b. (-,-n) : [loen.] dred g. [*liester dridi*].

Spreigel g. (-s,-) : [louza.] mar str., gwez-mar str., marenn b., kormelenn b., gwez-hiliber str., hiliber str. hiliberenn b.

Spreißel g. (-s,-) : *sellit ouzh Splitter*.

spreiten V.k.e. (hat gespreitet) : dispakañ, astenn, distennañ ; *die Flügel spreiten*, dispakañ e zivaskell.

spreizbeinig Adv. : e zivesker stampet ledan gantañ, garbet, frakellek.

Spreize b. (-,-n) : 1. treuzzellenn b., treuzzell b. ; 2. [sport] rampadenn vras b., divc'har stampet ledan lies.

spreizen V.k.e. (hat gespreizt) : 1. dispakañ, astenn, distennañ ; 2. distokañ, diskartañ, diskalfañ, skalfañ, rampañ ; *die Beine spreizen*, stampan ledan e zivesker, ober d'e zivesker rampañ, digeriñ e zivesker, divhariñ, skarañ e zivesker ; *die Finger spreizen*, diskalfañ e vizied, skalfañ e vizied ; *mit gespreizten Beinen gehen*, bezañ kravazhek, bezañ ramp e zivesker, rampañ ; 2. *gespreizte Rede*, prezegenn leun a stambouc'h b., prezegenn ar foerell ganti b., prezegenn leun a gomzoù c'hwezic'h b.

V.em. : **sich spreizen** (hat sich (t-rt) gespreizt) : 1. *sich gegen etwas spreizen*, rebarbiñ ouzh udb, enebiñ ouzh udb, spiriñ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, kas a-enep udb, derc'hel ouzh, derc'hel penn d'udb, derc'hel penn ouzh udb, rentañ penn ouzh udb, talañ ouzh udb, reiñ fas d'udb, reiñ bec'h d'udb, herzel ouzh udb, pennañ ouzh udb, stourm ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, ober penn ouzh udb. ; 2. torodelliñ, bragal, dougen roufl, en em rollañ, lorc'henniñ, pompadiñ, ober re vras gaoliad, ober pompad, rodal evel ur paun, rodal e revr, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ fier-ruz, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ lorc'h en an-unan evel en ur c'hog war ur bern teil.

Spreizhaken g. (-s,-) : [mezeg.] distoker g.

Spreizklappe b. (-,-n) : [nij.] stalaf askell gwintus war-draoñ g./b., stalaf askell engein g./b.

Spreizung b. (-,-en) : 1. distokadur g., distokañ g. ; 2. [yezh.] dirontder g.

Sprengberechtigte(r) ag.k. g./b. : poultrer g., poultrerez b., miner g., minerez b., tarzher g., tarzherez b.

Sprengbombe b. (-,-n) : bombezenn-darzh b., tarzherez b.

Sprengbüchse b. (-,-n) : [lu, tekn.] strakenn b., tarzhell b., min g., tarzhan g., tenn-tarzh g.

Sprengel g. (-s,-) : 1. [relij.] eskopti g., parrez b. ; 2. [dre astenn.] distrig g., bann g., pastell-vro b. ; 3. [relij.] sparf g., barr dour benniget g.

sprengen¹ V.k.e. (hat gesprengt) : 1. lakaat da darzhañ, freuzañ, terriñ, dispenn gant un taol-min, dispenn gant un tenn-min ; *Felsen sprengen*, lakaat reier da darzhañ, dispenn reier gant taolioù-min, dispenn reier gant tennoù-min ; *etwas mit Dynamit sprengen*, dinamitañ udb. ; *eine Tür sprengen*, divarc'hañ un nor, skeiñ un nor en ti, bountañ un nor en ti (Gregor) ; *seine Fesseln (seine Ketten) sprengen*, terriñ e ereoù (e chadennoù), breviñ e ereoù (e chadennoù), strinkañ a dammoù e ereoù diouzh an-unan, dichadennañ, en em zichadennañ.

2. [lu] *eine Festung sprengen*, freuzañ ur c'hreñvlec'h, lakaat ur c'hreñvlec'h da darzhañ, dispenn ur c'hreñvlec'h gant taolioù-min, dispenn ur c'hreñvlec'h gant tennoù-min ; *die Einkesselung sprengen*, freuzañ (dont a-benn eus) an enkelc'hiadur.

3. [mezeg.] *das Trommelfell sprengen*, regiñ (toullañ) taboulin ar skouarn.

4. [dre skeud.] *die Bank sprengen*, dont ar gounid bras gant an-unan, dont holl ouestloù ar glaoustre gant an-unan, fregañ ar bank, riñsañ ar pod.

5. *eine Versammlung sprengen*, plantañ reuz en un emvod, freuzañ un emvod.

sprengen² V.k.e. (hat gesprengt) : 1. दौरात, दौरा, strimpiñ, strimpiñ dour war, lakaat dour da zellamat gant, skeiñ ur strinkadenn zour war, distrempañ, flistrañ dour war ; *ein Blumenbeet sprengen*, flistrañ dour (strimpiñ dour) war un dachennig bleunioù, skeiñ ur strinkadenn zour war un dachennig bleunioù, दौरात un dachennig bleunioù ; *Wäsche vor dem Bügeln sprengen*, strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war an dilhadoù a-raok feriñ anezho ; *den Staub sprengen*, lazhañ ar boultrenn gant dour.

2. [relij.] sparfañ ; *mit einem Buchsbaumzweig Weihwasser sprengen*, beuzañ.

3. [dre astenn.] *Salz auf etwas sprengen*, lakaat holen war udb, holeniñ udb, strinkañ un tamm holen war udb.

V.dibers. (es hat gesprengt) : *es sprengt*, lugachenniñ a ra, libistrennañ a ra, glav bihan a ra, glav-kemener a ra, avel lart a zo, glavenniñ (glizhañ, glizhenniñ) a ra, ailhenn (glav tanav, glav plaen, glav bihan, glav munut, glav tamouezet, glav foet, glizhaj, glizhetez, lusenn) a zo.

sprengen³ V.gw. (ist gesprengt) : galoupat ; *der Reiter sprengt durch Wiesen und Felder*, emañ ar marc'heger o c'haloupat dre ar maezioù ; *herangesprengt kommen*, erruout d'ar pimperlamm, degouezhout evel un tarzhan avel, degouezhout trumm.

Sprengen n. (-s) : 1. dourerezh g. ; 2. [relij.] sparfadur g., sparferezh g.

Sprenger g. (-s,-) : [tekn.] *Rasensprenger*, दौरातर leton g., दौरातर-tro g.

Sprengkanne b. (-,-n) : दौरातर g., दौरातरerez b.

Sprengkapsel b. (-,-n) : emors g., tarzher g.
Sprengkessel g. (-s,-) : piñsin dour benniget g.
Sprengkopf g. (-s,-köpfe) : penn tarz h g. ; *nuklearer Sprengkopf*, penn tarz h nukleel g.
Sprengkraft b. (-,-kräfte) : nerzh-tarz h g.
Sprengkörper g. (-s,-) : ijin-tarz h g., tarz h-tan g., tenn-tarz h g.
Sprengladung b. (-,-en) : kargad danvez-tarz h b., tarz h g., min g.
Sprenglaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn-darz h b.
Sprengloch g. (-s,-löcher) : toull min g.
Sprengmeister g. (-s,-) : poultrer g., miner g., tarzher g.
Sprengmeisterin b. (-,-nen) : poultrerez b., minerez b., tarzherz b.
Sprengmittel n. (-s,-) : 1. danvez-tarz h g., tarz h g. ; 2. [dre astenn.] benveg distrujañ g.
Sprengöl n. (-s) : [kimiezh] nitroglikerin g.
Sprengsatz g. (-es,-sätze) : karg danvez-tarz h b., kargad danvez-tarz h b., tarz h g., min g.
Sprengstoff g. (-s,-e) : 1. danvez-tarz h g., tarz h g. ; *plastischer Sprengstoff*, plastik g. ; 2. [dre skeud.] danvez gwall zañjerus g.
Sprengstoffanschlag g. (-s,-anschläge) : gwalldaol ma implijer danvez-tarz h g.
Sprengstofffabrik b. (-,-en) : milin-boultr b.
Sprengstück n. (-s,-e) : skolp obuz str./g.
Sprengtrichter g. (-s,-) : 1. toull ijin-tarz h e stumm ur founilh g., krater tarz hadenn g. ; 2. toull doura g.
Sprengung b. (-,-en) : 1. tarz hidigezh b., tarz herzh g., distrujadenn gant danvez-tarz h b., taol-min g., tenn-min g. ; 2. tarz h g., tarz hadenn b. ; 3. [relij.] sparfadur g., sparferzh g.
Sprengwagen g. (-s,-) : dourerez b., douraerez b.
Sprengwedel g. (-s,-) : [relij.] sparf g., barr dour benniget g.
Sprengwerk n. (-s) : danvezioù-tarz h lies.
Sprengwirkung b. (-,-en) : gwagenn darzh b., gwered an tarz h g.
Sprengzünder g. (-s,-) : straker g., tarzher g.
Sprenkel g. (-s,-) : 1. skoulm red g., skoulm rikh g., skoulm war rikh g., skoulm war riskl g., skoulm lagadek g., skoulm lagadenn g., skoulm lagadennek g., skoulm redennek g., rinell b., las g., las-kroug g., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., kordenn-groug b., lindag g., antell b., tagell b. ; 2. brizhelladur g., marelladur g., marigelladur g., merk g., saotr g., brondur g., brondudur g.
sprenkelig ag. / **sprenklig** ag. : brizh, brizhet, briket, marellet, marellek, marigellek, brizhellet, brizhellek, brikailh, dluzhet.
sprenkeln V.k.e. (hat gesprenkelt) : brizhellañ, brizhellat, brizhañ, brizhennañ, marellañ, marigellañ, dluzhañ.
Sprenkeln n. (-s) : brizherezh g., marellerezh g.
Sprenkelung b. (-,-en) : brikailh g., brikailhadur g., brizhadur g., brizhelladur g., brizherezh g., marelladur g., marell g., marigelladur g., marellerezh g.
sprenklig ag. : brizh, brizhet, briket, marellet, marellek, marigellek, brizhellet, brizhellek, brikailh, dluzhet.
Spreu b. (-) : 1. pell str., troien str., gwentajoù lies., uzor str., boskon g., lostajoù lies., lostoù lies., nizadur g., uzien str., usmod g., pellajoù lies., pailhouroù lies.,

pailhour str. ; *Stückchen Spreu*, pellenn b., pailhourenn b. ; *nach der Erntezeit die Haferspreu im Bettbezug erneuern*, ober gwele gwenn, lakaat pell nevez er c'holc'hed, lakaat pell fresk er c'holc'hed ; *Spreu als Viehfutter*, *Spreu als Füllmittel*, pell g. ; 2. *die Spreu vom Weizen sondern*, dispartiañ ar bleud diouzh ar brenn, lakaat disparti etre an ed hag an dreog, dibab ar c'holo diouzh ar greun, lakaat diforc'h etre ar pezh a zo gwir hag ar pezh a zo faos, diforc'hiñ ar wirionez diouzh ar gaou.
Spreufüllung b. (-) : pell g. ; *nach der Erntezeit die Spreufüllung der Zieche erneuern*, ober gwele gwenn, lakaat pell nevez er c'holc'hed, lakaat pell fresk er c'holc'hed.
Spreufutter n. (-s) : pell g.
Spreuhaufen g. (-s,-) : pelleg b.
spreuig ag. : pellennek, pellek.
spreulos ag. : [louza.] bouroun, dibell.
Spreuzieche b. (-,-n) : golc'hed pell b. ; *nach der Erntezeit die Spreuzieche erneuern*, ober gwele gwenn, lakaat pell nevez er c'holc'hed, lakaat pell fresk er c'holc'hed.
sprich [tro-lavar] 1. da lavaret eo ; 2. pa lavarinn mat, pa vo komzet fraezh.
Sprichwort n. (-s,-wörter) : 1. krennlavar g., krennlavarenn b., krennc'her g., ditour g., lavar g. ; *eine zum Sprichwort gewordene Redensart*, un dro-lavar deuet da vezañ krennlavar (troet da grennlavar, aet da grennlavar) ; *gereimtes Sprichwort*, rimostell b. ; 2. [lennegezh] *dramatisches Sprichwort*, komedienn tro-dro d'ur c'hrennlavar b.
sprichwörtlich ag. : 1. hollvrudet ; *sein Pech ist sprichwörtlich*, e daolioù dic'hañ a zo anavezet-mat, brudet eo evit e daolioù dic'hañ, hollvrudet eo evit e daolioù dic'hañ ; 2. krennlavarel ; *sprichwörtliche Redensart*, krennc'her g., troienn grennlavarel b., lavar g.
Spiegel g. (-s,-) : sklenn b., plankennig g.
Spieße b. (-,-n) : stañson g., skor g., harp g., harpell b., speurell b.
Spießel n. (-s,-/-n) : [Bro-Aostria] P. bazh-skeul b.
sprießen¹ V.gw. (spross / ist gesprossen) : [louza.] kreskiñ, broñsañ, diwanañ, diflukañ, broustañ, bouilhañ, lagadenniñ, sapiñ, broudañ, dideñviñ, joliñ, korzenniñ, teñvañ, nodiñ, divorfilañ, eginad, sevel, labourat ; *die Saat ist gesprossen*, diwan eo an had ; *das Getreide sprießt aus dem Boden*, kroget eo an ed da c'hlañ, diwanañ a ra ar gwinizh, dizouarañ a ra ar gwinizh, emañ an ed o reiñ kelli (o kelliñ, o tont, o sevel, o labourat), krog eo an ed da gorzenniñ.
sprießen² V.k.e. (verb digemm : hat gespritzt) : stañsoniñ, skorañ, harpañ, speurellañ.
Sprießen n. (-s) : [louza.] bragezadur g., bragezerezh, diwan g., kelliadur g., eginadur g., brouderezh g., kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., diwanidigezh b.
Spriet n./g. (-s,-e) : [merdead.] stae g.
Sprietsegel n. (-s,-) : [merdead.] gouel stae b.
Springbock g. (-s,-böcke) : [loen.] antilopenn b. [*liester* antiloped].
Springbrunnen g. (-s,-) : strinkadoù dour lies., strinkadennoù dour lies., stivell b., plomenn b.

springen V.gw. (sprang / ist gesprungen) : 1. lamm, sailhañ, draskañ, draskal, strimpiñ, ober ul lamm, dispakañ e loaiou ; *über einen Bach springen*, lammat dreist ur c'houer, gaoliata ur c'houer ; *in die Höhe springen*, piklamm, lamm a-serzh, gourlamm, gwintañ ul lamm, gwintañ lemme ; *ins Wasser springen*, lamm e-barzh an dour, lamm en dour, splujañ (en em strinkañ) en dour ; *vom Schiff ins Meer springen*, lamm eus ar vag e-barzh ar mor, lamm eus ar vag er mor, splujañ (en em strinkañ) eus ar vag er mor ; *hin und her springen*, lamm ha dilamm, lammedikat ; *mit beiden Füßen springen*, mit geschlossenen Füßen springen, lamm gant an treid a-stok, ober ul lamm-krenn, ober ul lamm-pik, lamm a-lamm-plom ; *zur Seite springen*, ober ul lamm-treuz, lamm a-gostez ; *du bist zu kurz gesprungen*, re verr e oa da lamm ; *die Mauer ist zu hoch, als dass ich darüber springen könnte*, gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket lamm dreisti, gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket gwintañ ul lamm dreisti ; *er sprang gelenkig über den Zaun*, lamm a reas gwevn dreist ar gael ; *jemandem an die Kehle springen*, kregiñ e kolier (e kolieroù, e kerc'henn) u.b., sailhañ ouzh gouzoug u.b., lamm da gerc'henn ur re (Gregor) ; *Kieselsteine springen lassen*, spazhañ an dour, spazhañ ar person, spazhañ ar c'hure, spazhañ ar c'hog, ober krampouezh war an dour, skejañ an dour gant mein plat ; *der Wind springt (um)*, emañ an avel o treiñ ; *der Funke springt aus dem Stein*, strinkañ a ra an elfenn diouzh ar maen ; *ein Knopf ist von meinem Rock gesprungen*, un nozelenn zo aet kuit diwar va chupenn ; *die Taler springen lassen*, bezañ brokus (largentezus, lark, frontal), mont frank d'e yalc'h, na vezañ amsellus, stagañ e chas diwar-goust silzig ; *aus der Haut springen mögen*, birviñ war e dreid, draskal / draskañ / birviñ e wad en e greiz (en e wazhied) (Gregor).

2. [tr-l] *die Ampel springt auf Grün*, treiñ a ra ar gouloù da wer ; *das springt in die Augen*, anat eo, splann eo ; *die Preise springen in die Höhe*, a-bik e kresk ar prizioù ; *jemanden über die Klinge springen lassen*, a) lazhañ u.b. gant ar c'hleze, lazhañ u.b. gant lemm ar c'hleze, treuziñ u.b. gant e gleze, tremen u.b. dre an armoù (Gregor), lazhañ u.b., ober e stal (e afer) d'u.b., ober e varv d'u.b., reiñ e lod d'u.b., diskar u.b. dre lavnenn ar c'hleze ; b) [dre skeud.] skarzhañ u.b., reiñ ar skar d'u.b., terriñ e garg d'u.b., lemel e garg digant u.b., didroadañ (pellaat) u.b. ; *sie springen von einem Thema zum anderen*, mont a reont eus ar c'hazh d'ar razh, da gentañ e sav ur gaoz ganto ha goude e sav ur gaoz all ; *ins Auge springen*, a) bezañ anat, bezañ un dra anat, bezañ aes (brav, kaer, sklaer) gouzout ; b) bezañ dastrannus, bezañ likaouus, bezañ temptus, bezañ hoalus, bezañ loavus, bezañ dedennus, bezañ lorbis, bezañ sev, bezañ lubanus.

3. tarzhañ, strinkañ, frailhañ, skalfañ, groilhañ, nodiñ ; *das Glas springt*, tarzhañ (strinkañ, frailhañ) a ra ar gwer ; *in Stücke (in Splitter) springen*, mont a-dammoù, tarzhañ e skolpoù, mont e (etre) mil damm, terriñ krak, strinkañ, strimpiñ, mont e skolp / sklisenñ (Gregor) ; *das Glas ist in tausend Stücke gesprungen*, puzuilhet eo ar werenn, drailhet eo ar werenn, torret-groñs eo ar werenn, aet eo ar werenn e mil damm, aet eo ar werenn etre mil damm ; *die Knospen springen*, emañ ar broñs (ar

broñsoù) o tarzhañ, emañ ar broñs (ar broñsoù) o tedarzhañ ; *gesprungener Topf*, pod faout g. pod groilh (brizhaoutet, damfaoutet, tarzhet, darnet, nodet) g.

4. dilamm ; *die Feder ist gesprungen*, dilammet eo ar winterell.

5. *die Brunnen springen*, strinkañ a ra an dour eus ar feunteunioù.

V.k.e. [verb-skoazell **haben** pe **sein** : sprang // ist gesprungen / hat gesprungen] : lamm, sailhañ ; *er springt zwei Meter hoch und sieben Meter weit*, lamm a ra daou vetrad a-serzh ha seizh metr a-hed.

Springen n. (-s) : lammerezh g., sailherezh g., lamm g., sailhañ g., dazlamm g., strink g., strinkadur g., tarz g., torr g., torridigezh b.

springend ag. : *der springende Punkt*, ar pep pouezusañ g., ar c'hentañ pezh eus udb g., an dalc'h g., ar c'hraf g., ar c'hoari g., mudurun an afer b., ar skoulm g., an tailh (an dailh) b./g., an amanenn g., ar gempenn b.

Springer¹ g. (-s,-) : [echedoù] marc'heg g.

Springer² g. (-s,-) : 1. [sport] lammer g. ; 2. [sport, dour] plomer g., splujer g., pluier g. ; 3. termaji g., furlukin g.

Springerin b. (-,nen) : 1. [sport] lammerez b. ; 2. [sport, dour] plomerez b., splujerez b., pluier b. ; 3. furlukinezh b.

Springerstiefel lies. : rangers lies.

Springfeder b. (-,n) : gwinterell b.

Springflut b. (-,en) : mare bras g., morad bras g., mor-bras, nevez bras g., nevez g., reverzhi b./g., landarzh g., bouc'h g., liñvadenn-vor b. ; *wir haben Springflut*, en e vog emañ ar mor, mor-bras a zo, en e nerzh emañ ar mor ; *bei Springflut*, pa vez ar mor en e nerzh, pa vez ar mor en e vog, pa vez mor-bras ; *schwache Springflut*, mor-bras bihan g.

Springfrosch g. (-s,-frösche) : [loen.] skignan g.

Springglas n. (-es,-gläser) : daerenn wer tarzhus b., daerenn vatavek b.

Springhengst g. (-es,-e) : [loen.] marc'h-servij, marc'h kalloc'h g., marc'h antier g., marc'h anterin g., marc'h-sailher g.

Springhochwasser n. (-s) : uhelvor d'ar morioù-bras g., mare bras g., morad bras g., mor-bras g., nevez bras g., nevez g., reverzhi vras b.

Springinsfeld g. (-s,-e) : penn skañvik a baotr g., skañvbeneg g., skañvelard g.

Springkraft b. (-,kräfte) : lastikelezh b., stirenegezh b.

Springkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-Werc'hez b., tarzhell-brim b. [*Impatiens noli-tangere*].

Springkrebs g. (-es,-e) : [loen.] stlap-e-lost g. [*liester stlap-o-lost*].

Springkunst b. (-) : lammoù ouesk lies., skournij g.

springlebendig ag. : dizoac'het, fringus, faro, feul, friant, leun a friantiz.

Springmaus b. (-,mäuse) : [loen.] jerboaz b.

Springmeeräsche b. (-,n) : [loen.] link g.

Springmesser n. (-s,-) : kontell-bleg gant distegner b., kontell dre zistegn b.

Springniedrigwasser n. (-s) : izelvor d'ar morioù-bras g., marvor g., mor en e varvañ g., mor en e vihanañ g., mare bihan g., morad bihan g., nevez bihan g., kontrec'h g., mor-bihan g., mor marv g. ; *bei Springniedrigwasser kann man zu Fuß auf die Insel gehen*, d'an izelvor d'ar morioù-

bras e c'haller mont war droad betek an enezenn, pa vez ar mor en e varvañ (en e vihanañ) e c'haller mont war droad betek an enezenn.

Springquelle b. (-,-n) : stivell b., eien bouilh str., tarzh g., geizer g., strink dour g.

Springreiten n. (-s) : marc'hekadenn-lamm b., redadenn lamm-skoilhoù b., redadeg-lamm b., redadeg dreist kili b., redadeg girzhier b., lamm-garzh g., kenstrivadeg lamm-skoilhoù b., redadeg lamm b.

Springrollo n. (-s,-s) : stign rolladur emgefre g., stign punadur emgefre g.

Springschnur b. (-,-schnüre) : kordenn-lamm b.

Springschrecke b. (-,-n) : [loen.] ortopter g., eeunaskelleg g.

Springseil n. (-s,-e) : kordenn-lamm b.

Springspiel n. (-s) : lammoù ouesk lies., skournij g.

Springtanz g. (-es,-tänze) : dañs a-sailhoù g.

Springtide b. (-,-n) : mare bras g., morad bras g., nevez bras g., nevez g., reverzhi vras b., mor-bras g. ; *schwache Springtide*, mor-bras bihan g.

Springtier n. (-s,-e) : [loen.] lammer g.

Springturnier n. (-s,-e) : [sport, kezeg] kenstrivadeg lamm-skoilhoù b., redadeg-lamm b., redadeg dreist kili b., redadeg girzhier b., lamm-garzh g., redadeg lamm b.

Springwelle b. (-,-n) : **1.** mare bras g., morad bras g., nevez bras g., nevez g., reverzhi b./g., landarzh g., bouc'h g. ; **2.** taol-mor g., bern dour g., gwazh b., barr-mor g., redele g., toenn-vor b., houladenn b., kole g., pakad mor g.

Springwolfsmilch b. (-) / **Springwurz** b. (-,-en) : [louza.] flamad g., mandragon g. (Gregor).

Springwurzel b. (-,-n) : [louza.] laezh-bleiz g., plant bleiz str.

Springzeit b. (-,-en) : mare ar moradoù bras g., mare an nevezioù bras g.

Sprinkler g. (-s,-) : **1.** dourerez b. ; **2.** dourerez emgefre enep-tangwall g.

Sprinkleranlage b. (-,-n) : **1.** reizhiad doura b., stramm doura g. ; **2.** stramm dourereziou emgefre enep-tangwall g.

Sprint g. (-s,-s) : [sport] sprint g., taol-tizh g. ; *einen Sprint legen*, sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red.

sprinten V.gw. (ist gesprintet) : [sport] sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, mont d'an druilh.

V.k.e. (ist gesprintet / hat gesprintet) : redek udb.

Sprinter g. (-s,-) : [sport] sprinter g.

Sprinterin b. (-,-nen) : [sport] sprinterez b.

Sprit g. (-s,-e) : **1.** P. alkool g. ; **2.** P. dour-tan g.

Spritzbad n. (-s,-bäder) : strinkadenn b., strimpadenn b., breliñsadenn b.

Spritzbesteck n. (-s,-e) : rikoù emzrammañ lies., rikoù embikañ lies.

Spritzbeutel g. (-s,-) : [kegin.] sac'h diennañ gant ezflistrerez g., sac'h envez g.

Spritzbewurf g. (-s) : indu g.

Spritzblech n. (-s,-e) / **Spritzbrett** n. (-s,-er) : difankell b.

Spritzdüse b. (-,-n) : flistrer g., enflister g., enstrinker g., ensiler g.

Spritze b. (-,-n) : **1.** pikadenn b., pik g. ; *jemandem eine Spritze geben*, *jemandem eine Spritze verabreichen*, ober ur bikadenn d'u.b., ober ur pik d'u.b., pikañ u.b. ; *er bekam eine Spritze*, ur bikadenn a voe graet dezhañ, ur pik a voe graet dezhañ ; *die Spritze hatte nichts bewirkt*, *abgesehen davon*, *dass nun der Zahn schmerzte*, ar bikadenn n'he doa graet netra nemet kizidikaat an dant.

2. strinkell b., strinkerez b., flistrerez b.

3. *Feuerspritze*, strinker dour g.

spritzen V.k.e. (hat gespritzt) : **1.** strinkañ, strimpiñ, strimpiñ dour war, flistrañ, lakaat dour da zelamm gant, skeiñ ur strinkadenn war, injektiñ, enstrinkañ, enstrinkellat, strinkellat, glabousañ ; *Blumen spritzen*, flistrañ dour (strimpiñ dour) war ar bleunioù, doura bleunioù, skeiñ ur strinkadenn zour war ar bleunioù ; *die Kartoffeln spritzen*, louzaouiñ ar patatez ouzh ar c'hleñved, skeiñ ur strinkadenn louzoù war an avaloù-douar, diastuziñ an avaloù-douar ; *die Elefanten spritzen sich mit dem Rüssel Wasser über*, an olifanted a strink friadoù dour war o c'horfoù ; *eine Wand spritzen*, pentañ ur speurenn gant ur bistolenn ; *Gift spritzen*, **a)** strinkañ binim ; **b)** [dre skeud.] droukprezeg, skignañ e vinim, binimañ, diskargañ e vinim ; *sie wurden voll gespritzt*, un tamm mat a strink o doa bet ; *jemanden voll spritzen*, touilhañ u.b. ; *der Wagen hat mich nass gespritzt*, un tamm mat a strink am boa paket gant ar c'harr-tan o tremen, ar c'harr-tan en doa strimpet dour warnon ; *Tinte auf seine Hose spritzen*, ober glabousoù liv-skrivañ war e vragoù, glabousañ liv-skrivañ war e vragoù ; **2.** [mezeg.] strinkellat, enstrinkellat, ensinklañ.

V.gw. (ist gespritzt / hat gespritzt) : **1.** (ist) : strinkañ, flistrañ, plomañ, diflistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, delamm, strimpiñ, sinklañ, chugañ, dilañsañ ; *Blut spritzt aus seiner Nase*, strinkañ (flistrañ, plomañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, sinklañ, strimpiñ, chugañ, difronkañ, dilañsañ) a ra ar gwad eus e fri ; **2.** (hat) : ober ur bikadenn, ober pikadennoù, pikañ ; P. [dre astenn.] en em zrammañ, en em bikañ. ; **3.** (hat) : glabousañ, glabousat ; *hör auf zu spritzen !* paouez a c'hlabousañ dour ! ; **4.** (ist) : skeiñ, strimpiñ ; *er spritzt ins Haus*, evel un tarzh avel e teu en ti ; *zum Bahnhof spritzen*, skeiñ etrezek ar porzh-houarn endra c'haller (herrañ ma c'haller) o klask tapout an tren, strimpiñ d'ar porzh-houarn, nijal d'ar porzh-houarn ; **5.** [hat] [ezflistrañ e spe] P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ.

Spritzen n. (-s) : **1.** enstrink g., ezflistradur g., difluk g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrad g., flistrerezh g., strink g., strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., sinklad g., froud g./b. ; **2.** [mezeg.] strinkellat g., injektadur g., pikurenn b., strinkelladenn b.

spritzend ag. : flistrus, strinkus.

Spritzenhaus n. (-s,-häuser) : mirlec'h ar pompoù eneptan g.

Spritzenmeister g. (-s,-) : kabiten pomperien g.

Spritzenschlauch g. (-es,-schläuche) : korzenn strinker dour g., korzenn eneptan b.

Spritzer g. (-s,-) : **1.** strink g., strinkad g., strinkadenn b., flistr g., flistrad g., flistradenn b., kailharenn b., brizhadur

g., flipennad b., glabous g., bomm dour g., bouilh dour g., bouilhad dour g., breliñsaden ; 2. [merdead.] fru g., morniz g., strink-mor str., glavennig b.

Spritzfahrt b. (-,-en) : tamm tro g., tamm gweladenn g.

Spritzfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk tenner g. [*Toxotes jaculatrix*].

Spritzflasche b. (-,-n) : difruer g., strimper g., bombell aerosol b., flistrez b., glizhenner g.

Spritzfleck g. (-s,-e) : strink g., strinkad g., strinkadenn b., flistr g., flistrad g., flistradenn b., kailharenn b.

Spritzgurke b. (-,-n) : [louza.] kokombrez azen str.

spritzig ag. : 1. bouilh, berv, bervus, birvidik, pik-pik, pikant, aezhennek, klogorennus ; 2. birvilhus, fo ennañ

Spritzkanne b. (-,-n) : [Bro-Suis] दौरaer g.

Spritzlackierung b. (-,-en) : livadur pistolenn g., livadur bombell g., livadur difruer g.

Spritzleder n. (-s,-) : difankell b.

Spritzleute lies. : pomperien lies., paotred-an-tan lies.

Spritzloch n. (-s,-löcher) : [loen.] toull-strink ar morviled g.

Spritzmalerei b. (-,-en) : livadur pistolenn g., livadur bombell g., livadur difruer g.

Spritzpistole b. (-,-n) : pistolenn livañ b., pistolen bentañ b. ; mit der Spritzpistole lackieren, livañ gant ur bistolenn, pentañ gant ur bistolenn.

Spritzregen g. (-s,-) : lugachenn b., litenn b., ailhenn b., glav tanav g., glav plaen g., glav bihan g., mastarenn b., mouestijenn b., libistrenn b., glizhenn b., glav-kemener g., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav tamouezet g., glav foet g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., amzer lous b., amzer vreñ b., amzer c'hele b.

Spritzrohr g. (-s,-e) : [korf.] kan ezflistrañ g., san strinker b.

Spritztour b. (-,-en) : tamm tro g., tamm gweladenn g.

Spritzvergaser g. (-s,-) : [kirri-tan] karburator dre ensinklañ g., trelosker dre ensinklañ g., treloskell dre ensinklañ b.

Spritzwagen g. (-s,-) : दौरerez b., दौरaerez b., karr strinker dour g.

Spritzwasserzone b. (-) : [aod] riblennad an tostañ d'ar gourlenn b., traehz marv str., kerreg marv lies.

spröde ag. : 1. bresk, torrus, hedorr ; *sprödes Eisen*, houarn bresk (torrus) g. (Gregor) ; 2. skarnilus ; *spröde Haut*, kroc'henn skarnilus g. ; 3. *spröder Stoff*, entof diaes d'ober gantañ g. ; 4. [dre skeud.] rok, kintus, diaes, ginus, gin, ginet, rekin, dichek, otus ; *spröde tun*, ober van da vezañ ur plac'h fur, ober ar mod da vezañ ur plac'h fur, ober neuz bezañ fur, ober an neuz bezañ fur, ober neuz da vezañ fur, ober an neuz da vezañ fur, ober min da vezañ ur plac'h fur, ober sin a vezañ ur plac'h fur, c'hoari he seurez frank peder botez dindan ar bank, c'hoari ar seurez peder botez, c'hoari ar plac'h fur, ober he mitaouig, c'hoari he flac'h tanav, ober he Gwerch'hez Vari, c'hoari he seurez pil-pave, ober he c'hiez poazh, ober he beg mitaou.

Sprödheit b. (-) / **Sprödigkeit** b. (-) : 1. torrusted b., breskter g., breskted b., breskadurezh b. ; 2. [dre skeud.] kintusted b., brizhelevez b.

Spross g. (-es,-e/-en) : 1. nevez str., nevezenn b., taol g., taolad g., taoladenn b., broñs g./str., broñsenn b., broust str., bout g., kelled g., kreskenn b., kresk g.,

azdiwanaj g., bouilhastr str., broustenn b., glastreñn b., struj str., bann g., poulz str., poulzenn b., lañsaden b., bount g., bountadenn b. ; voll Sprosse, strujek ; Sprosse treiben, teurel strujoù, brankañ, skourrañ, ober bodadoù, bodenniñ, strujañ, dont struj (strujoù, azdiwanajoù) d'an-unan, teuler kreskennoù, ober taol, bountañ, kefiñ, broustañ ; der Baum hat keine Sprosse getrieben, ar wezenn n'he deus graet taol ; die eingerollten Farnsprosse, nevezennnoù punet ar raden lies. ; 2. g. (-es,-e) : P. [dre skeud.] diskennad g., distaoladenn b.

Sprossabschnitt g. (-s,-e) : [louza.] Sprossabschnitt zwischen zwei Blattknoten, taol g.

Sprosse¹ b. (-,-n) : 1. bazh-skeul b., pazenn b. [liester pazennnoù, pazenned, pazinier] ; eine Leiter mit Sprossen versehen, bazhañ ur skeul ; 2. [prenestr] bann-kroaz g. ;

3. [karr] spar g. ; 4. spindelförmige Sprosse, gwerzhid b.

Sprosse² b. (-,-n) : tarch teñval g. ; Sommersprossen, pikoù-panez lies., pikoù-brenn lies., brizhennoù lies., brizhelloù lies., lentiligoù lies., brenn-Yuzaz g.

Sprosse³ b. (-,-n) : [loen.] beg brankoù ar c'harv g., blench brankoù ar c'harv g.

sprossen V.gw. (ist gesprosst) : reiñ kelled, ober taol, kreskiñ, broñsañ, diflukañ, broustañ, bouilhañ, lagadenniñ, sapiñ, glazañ, broudañ, diwanañ, dont, dizouarañ, korzenniñ, kelledañ, labourat.

Sprossenbildung b. (-) : broñsatur g., taoladur g.

Sprossenkohl g. (-s) : [louza.] 1. kaol-Brusel str., kaol-bihan str. ; 2. brouskaol str.

Sprossentau n. (-s,-e) : skeul-gordenn b.

Sprossenwand b. (-,-wände) : spalier g., spalierenn b.

Sprosser g. (-s,-) : [loen.] eostig bras g., eostig-Rusia g.

Sprössling g. (-s,-e) : 1. [louza.] taol g., taolad g., nevezenn b., plant str. ; Eichensprösslinge, plant derv str. ; Kiefersprösslinge, plant pin str. ; 2. P. [dre fent] diskennad g., distaoladenn b., bugel g., mab g.

Sprotte b. (-,-n) : [loen.] glizig g.

Sprottenetz n. (-es,-e) : roued c'hliziged b., roued c'hlizigeta b.

Spruch g. (-s, Sprüche) : 1. Spruch des Schicksals, planedenn tonket b., planedenn merket b., tonkad g. ; 2. lavar g., setañs b., barn b., barnedigezh b., distaoladenn b., komzenn b., lavared g., ditour g., bomm-lavar g., sturienn b., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., krennlavarenn b., krennlavar g., krennher g., kaoz b., diton g. ; Bibelspruch, pennad eus ar Bibl g. ; Sprüche Salomonis, setañsoù Salaun ar Fur (Gregor) lies. ; Kernspruch, setañs b., sturienn b., stur g., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., sturlavar g., sturreolenn b. ; 3. Sprüche klopfen, a) paberiñ, rufañ avel ha moged, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh e c'henoù ; b) komz dilokez, komz jore-dijore, drailhañ paribolennoù, drailhañ komzoù goull, parlikanat, latennat, glabousañ, glabousat, fistilhañ, raskañ, langajal, drailhañ langaj, glaourenniñ, babouzañ, pilat e c'henoù, klakenniñ, grakal, dic'hourdañ e latenn, diroufennañ e deod, flapañ, drailhañ kaozioù, drailhañ e c'henoù evel ur vilin-baper, bezañ puilh e gaoz, bezañ e deod e-giz ur vilin avel, treiñ e deod e goull, chaokat avel, ribotat dour, bezañ glabous war e c'henoù, trabellat, bezañ un drabell, treiñ (malañ) avel, sorc'henniñ, randoniñ,

chaokat, ravodiñ, borodiñ, toronal, rac'hoaniñ, rambreal, ranezenñ, gwrac'hellat, gwrac'hiñ, orogellat.

spruchartig ag. : berrlavarennek.

Spruchband n. (-s,-bänder) : lietenn b., skritell b., banderolenn b., flammenn b.

Spruchdichter g. (-s,-) : saver lavarioù berr g., saver lavaredoù g.

Spruchdichtung b. (-) : barzhoniezh kelenn b.

Sprüchecklopper g. (-s,-) : drailher lañgaj g., drailher kaozioù g., glabouser g., chaoker-e-c'henoù g., klakenn g., ourouler g., kaketer g., fringer g., farouell g., brabañser g., boufon g., bugader g., pabor g., fougaser g., glabouser g., fougere g., kankaler g., toner g., kañfard g., straker g., poufer g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., c'hwezer g., bern trein g., beg abred g., beg a-raok g., P. sac'h-c'hwez g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., teileg g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., lorc'heg g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetiniere g.

Sprüchecklopferei b. (-) : ideologiezh toull b., komzoù toull lies., frazennoù lies., flugez str., flugezennoù lies., siklezoù lies., krakoù lies., bidennoù lies., bitrakoù lies., konchoù born lies., komzoù goull lies., komzoù didalvez lies., komzoù kollet lies., komzoù aner lies., komzoù patatez lies., pifoù lies., arabad g., gerioù gwan lies., kontoù pikous lies., paribolennoù lies., kaozioù lies., kozh fardaj g., komzoù ven lies.

Sprüchecklopperin b. (-,-nen) : trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouerez b., bardell b., drailherez he genoù b., fringerez b., brabañserez b., lorc'hegez b., fougaserez b., lustrugenn b., glabouserez b., fougere b., kankalerez b., kañfardez b., strakerez b., pouferez b., foeñvourez b., c'hwezeze b., beg abred g., beg a-raok g., Mari beg a-raok b.

spruchfähig ag. : 1. hag a c'hall tremen dirak al lez-varn ; 2. hag a c'hall setañsiñ.

Sprüchlein n. (-s,-) : 1. *sein Sprüchlein sagen*, dibunañ e brezegennig, lavaret e damm ; 2. *gereimtes Sprüchlein*, rimostell b..

spruchreich ag. : leun a lavaredoù berr kentelius.

spruchreif ag. : prest evit ur setañs.

Spruchreim g. (-s,-e) : lavar berr klotennet g., lavared klotennet g.

Sprudel g. (-s,-) : 1. bouilh-dour g., strabouilh g. ; 2. [dre astenn.] evaj birvidik g. (Gregor), died pik-pik b., died aezhennek b., died pikant b., dour klogorennus g., dour nez g., dour gazez g.

sprudelig ag. : 1. ... strink, strinkus, birvidik, klogorennus ; 2. [dre skeud.] trabellek.

Sprudelkopf g. (-s,-köpfe) : spered birvidik g., spered birvidant g., spered bouilh g.

sprudeln V.gw. (hat gesprudelt / ist gesprudelt) : 1. (hat) : birviñ, bouilhañ, bourbouilhañ, klogorenañ, klogoriñ ; 2. (ist) : strinkañ, distrinkañ, flistrañ, plomañ, diflistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, delammat, strimpiñ, tarzhañ, dedarzañ, flinkañ, mammenniñ, sinklañ, dilañsañ.

Sprudeln n. (-s) : ezflistradur g., difluk g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrad g., flistrerezh g., strink g.,

strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., froud g./b., strabouilh g., bouilh g.

sprudelnd ag. : 1. bouilh, birvidik, pik-pik, pikant, aezhennek, klogorennus ; *sprudelnder Quell*, stivell b., eienenn vouilh b., bouilh-dour g. ; *sprudelndes Getränk*, evaj birvidik g. (Gregor), died pik-pik b., died aezhennek b., died pikant b., dour klogorennus g., dour nez g. ; *sprudelnde Wasseroberfläche*, berven b., bourbouilh str. ; 2. flistrus, strinkus ; 3. [dre skeud.] *sprudelnder Witz*, komzoù puilh ha farsus lies., latenn b.

Sprudelquelle b. (-,-n) : stivell dour-melar aezhennek b., eien dour-melar aezhennek str., andon dour-melar aezhennek b., mammenn dour-melar aezhennek b., feunteun dour-melar aezhennek b., tarzhañ dour-melar aezhennek g., soursenn dour-melar aezhennek b.

Sprudeltablette b. (-,-n) : [mezeg.] moustrad bervus g.

Sprudelwasser g. (-s,-wässer) : evaj birvidik g. (Gregor), died pik-pik b., died aezhennek b., died pikant b., dour klogorennus g., dour nez g. ; *die Perlen im Sprudelwasser*, nez an dour aezhennek str., pikoùigoù an dour aezhennek lies.

Sprühdose b. (-,-n) : difruer g., strimper g., bombell aerosol b., flistrerez b., glizhenner g.

sprühen V.gw. (hat gesprüht / ist gesprüht) : 1. (hat/ist) : fulenniñ, elfenniñ, elieniñ, strinkañ ; *Funken sprühen*, fulenniñ a ra an tan, elfenniñ a ra an tan, elieniñ a ra an tan, fulennoù a strink, sklisennoù a strink, gwrac'henniñ a ra an tan, eufl a sav en aer ; 2. [glav] (hat) : *es sprüht*, berañ a ra, lugachenniñ a ra, libistrennañ a ra, litenniñ a ra, glav tanav (glav bihan) a ra, glav-kemener (avel lart, glavig, glav munut, glav plaen, ailhenn, glav tamouezet, glav foet, glizhaj, glizhetez, lusenn) a zo, lous eo an amzer, brein eo an amzer, gleb eo an amzer, glavenniñ (glizhañ, glizhenniñ) a ra, ober a ra glizhetez ; 3. [dre skeud.] (hat) : *seine Augen sprühen vor Hass*, kasoni a luc'h en e zaoulagad ; *vor Witz sprühen*, bezañ farsus ha speredek-kenañ, bezañ un den farsus ha lemm e spered, bezañ atav ur fentigell prest da lammat diwar beg e deod, bezañ teodet-mat, bezañ latennet-kaer, bezañ dilu a deod, bezañ distagellet-mat, kaout teod, bezañ un teod mat a zen.

V.k.e. (hat gesprüht) : lakaat da strinkañ, strinkañ, strinkañ gant ur vombell, difruañ, flistrañ gant un difruer, glizhennañ ; *Funken sprühen*, strinkañ tan, fulenniñ, flamijenniñ, elfenniñ, strinkañ elfennoù, teuler fulennoù, strinkañ sklisennoù houarn tomm (sklisennoù tan).

sprühend ag. : [dre skeud.] birvilhus, fo ennañ, bouilh, berv, bervus.

Sprühfeuer n. (-s,-) : tan strinkus g., tan fulennus g., tan flammijennus g.

Sprühfläschchen n. (-s,-) : difruer g., strimper g., bombell aerosol b., flistrerez b., glizhenner g.

Sprühfunkeln lies. : ful str., fulennoù lies.

Sprühregen g. (-s) : lugachenn b., litenn b., ailhenn b., brum g., brumajenn b., glav tanav (bihan, munut, plaen) g., libistr g., libistrenn b., glizhenn b., glizh g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., glav-kemener g., mastarenn b., mouestijenn b., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav-sil g., glav tamouezet g., glav foet g., nivlenn-rev b., strouilhenn b., strouilh g., lizenn b., amzer

lous g., amzer vrein g., amzer c'hleb g., boued avel g. ; *Sprühregen hervorruhend*, litennus, strouilhennus.

Sprühwasser n. (-s) : dour-glizh g.

Sprung g. (-s, Sprünge) : 1. lamm g. [*liester* lammoù, lemme], sailh g., sailhadenn b., lamm-sailh g., draskadenn b. ; *Weitsprung*, a) [sport] lamm a-hed g. ; b) lamm pell g., lamm-sailh g., lamm hir g. ; *Hochsprung*, lamm plom g. ; *Sprung in die Höhe*, piklamm g., lamm a-serzh, gourlamm g. ; *Seitensprung*, lamm-treiz g., lamm a-dreiz g., lamm a-gostez g., paz trumm g., kammigell b. ; *das Pferd macht einen Seitensprung*, ar marc'h a ra ul lamm-treiz, ar marc'h a ra ur gammigell ; *kühner Sprung*, lamm hardizh g. ; *zum Sprung ansetzen*, a) [sport] kemer e lañs a-raok lammat, kemer herr a-raok lammat, kemer e randon, klask e randon, ober ul lañsaden, lañsañ ; b) [loen] en em zastum evit lammat, bezañ war lammat, kouchañ, pladañ ouzh an douar a-raok lammat, lañsañ ; *Sprünge machen*, lammat ha dilammat, gwintañ lemme, gwintañ lammoù ; *er setzte mit einem Sprung über die Mauer*, gwintañ a reas ul lamm dreist ar voger, lammat a reas dreist ar voger, en ul lamm edo en tu all d'ar voger, mont a reas en ur sailhadenn en tu all d'ar voger ; *mit einem Sprung*, en ul lamm, a-lamm-kaer ; *mit einem Sprung schwang er sich aufs Pferd*, en ul lamm edo gwintet war ar marc'h, rampañ a reas a-lamm-kaer war ar marc'h, en em strinkañ a reas a-lamm-kaer war kein ar marc'h ; *sich in Sprüngen bewegen*, mont a-lamm, mont a-lammoù, mont a-sailhoù ; *es ist nur ein (Katzen)sprung bis dorthin*, emañ war-hed div gammed ac'hanen, hed un taol maen a zo ac'hanen di, tost ac'hanen emañ ; *den Ball im Sprung fangen*, tapout krog er volotenn diwar lamm ; *auf einen Sprung vorbeikommen*, ober un tamm gweladenn (gwel, gweled) d'u.b. diwar dremen, ober ur pennad tizh di ; [sport] *die Weite eines Sprunges messen*, bukañ hed ul lamm ; [stlenn] *bedingter Sprung*, lamm ampegadek g. ; *unbedingter Sprung*, lamm diampegad g. ; [dre skeud.] *Gedankensprung*, prepos-dibrepoz g., distroell b., diskerzh g., distro-prezeg g., tec'hadenn b., laeradenn b. *Gedankensprünge machen*, treiñ diwar ar gaoz, distreiñ diwar e gaoz, treiñ diwar e dorchenn, ober distroioù-kamm, na chom en e erv, tec'hel diwar e erv, mont diwar e graf, mont diwar e gaoz, mont diwar ar gont, pellaat diouzh e gezeg, mont pell diouzh e gazeg, mont pell diouzh ar gêr da wriat, treiñ yod da grampouezh, treiñ krampouezh da yod, tec'hel diwar an arroudenn, mont eus ar c'hazh d'ar razh, mont eus an eil kaoz d'eben ; *er hat den Sprung gewagt*, en em risklet en deus, aet eo dezhi, en em daolet eo en dour, graet en deus e soñj da vat ; [dre skeud.] *Sprung nach vorn*, pezh mell lamm war-raok g. ; *dies ist ein kleiner Schritt für einen Menschen, ein riesiger Sprung für die Menschheit* [Neil Armstrong, 1969], kement-mañ a zo ur gammed vihan evit un den hag ur pezh mell lamm war-raok evit Mab-den (evit an denelezh).

2. [dre skeud.] *keine großen Sprünge machen können*, bezañ berr war e gezeg (berr ar c'hrog gant an-unan, berr gant an arc'hant, berr an arc'hant gant an-unan), bezañ just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en e skeuliad, bezañ staget berr, bezañ skort an arc'hant gant an-unan, bezañ bihan pep tra gant an-unan, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan ; *jemandem auf die Sprünge*

kommen, tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, dizoleiñ iriennoù u.b., dont da c'houzout ribouloù u.b., dont da c'houzout troidelloù u.b., koezhañ war an tres ; *jemandem auf die Sprünge helfen*, lakaat spered u.b. war an tres, reiñ un tamm sklêrijenn d'u.b., degas un tamm sklêrijenn d'u.b. ; *auf dem Sprunge sein, etwas zu tun*, bezañ war-nes (war-dost, tost d'an-unan) ober udb, bezañ war ar bord d'ober udb, bezañ prest d'ober udb, bezañ dindan ober udb, bezañ war bar d'ober udb, bezañ e par d'ober udb, bezañ war ar pare d'ober udb, bezañ war ar mare d'ober udb ; *auf dem Sprunge sein*, bezañ pare da loc'hañ, bezañ pare da ziloc'hañ, bezañ war-nes mont kuit (darev da vont kuit, dibret e varc'h da vont), bezañ war ar pare da vont kuit, bezañ dindan mont kuit, bezañ war lusk.

3. faout g., brizhfaout g., flaviadenn b., frailh g., frailhadur g., grem g., jel g., jelenn b., boule'h g., nodadur g., rannenn g., tarzh g., tarzhad g., tarzheris g., torr g., torradur g., silabrenn b., silienn b. ; *dieser Teller hat einen Sprung*, faout (groilh, brizhfaoutet, damfaoutet, tarzhet, nodet) eo an asied-mañ, ur rannenn a zo en asied-mañ ; [tekn] *Sprung im Stahl*, mank (skarnil) en dir g. ; *Sprünge bekommen*, regiñ, fregañ, flaviañ, faoutañ, dont da faoutañ, frailhañ, digeriñ faoutoù (flaouiadennoù, flaviadennoù, jeloù, jellennoù) en an-unan, skarillañ, skarnilañ, skarrañ, dont da skarrañ, groilhañ, nodiñ, silabrenniñ, silienniñ, skalfañ ; *einen Sprung bekommen*, dizeeunañ ; P. *er hat einen Sprung in der Schüssel*, faout eo e girin, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiaed dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar brizh, ul lodenn en deus e park ar brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket eus ar c'horadenn gantañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, dougen a ra banniel sant Laorañs, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrapouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al

loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, fiziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.

4. [loen] *Sprünge des Hasen*, paviou diadrefiv ar c'had lies.

Sprungbefehl g. (-s,-e) : [stlenn.] kemennadur „go to“ g.

Sprungbein n. (-s,-e) : 1. [sport] gar lammat b. ; 2. [korf.] askorn ar fer g., askorn fer g.

sprungbereit ag. : 1. prest da lammat, drev da lammat, prest da sailhañ, pare da lammat ; 2. [dre skeud.] pare da ziloc'hañ, pare da loc'hañ, war-nes mont kuit, dindan mont kuit, drev da vont kuit, dibret e varc'h da vont, war lusk, war ar bord da vont kuit, prest da vont kuit.

Sprungbrett n. (-s,-er) : 1. plankenn-lamm g., plankenn-lammat g., gwintell b., splujell b. ; 2. [dre skeud.] taol lañs g., taol skoazell g. ; *das diene ihm als Sprungbrett, das war ihm ein Sprungbrett*, kement-se a roas loc'h dezhañ, kement-se a zo bet lañsus dezhañ, kement-se a lañsas anezhañ.

Sprungfeder b. (-,-n) : gwinterell stirenek b.

sprungfertig ag. : prest da lammat, prest da sailhañ.

Sprunggelenk n. (-s,-e) : [korf.] arzell g./b., jaritell b.

Sprunggrube b. (-,-n) : [sport] foz lammat b., foz degemer b.

sprunghaft ag. : 1. krenn, trumm ; *der sprunghafte Kursanstieg des Dollars*, kresk a-bik feur an dollar g., lamm war-raok feur an dollar g. ; 2. loariek, loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn, froudennus, froudennek, stultennus, pennadus, kamambre, furluok, kemm-digemm, hedro, bouliant, tro-distro, valigant, kildro, dizalc'h ; *er ist sprunghaft*, loariañ (loariadiñ) a ra, imorioù en devez, loariek (loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn,) eo, a-wechoù en devez reuziadoù, mont a ra a-wechoù a-raok e benn, a-wechoù e laosk e froudennoù d'e levianañ, stultennoù en devez a-wechoù leizh e benn, froudennañ a ra a-wechoù, diouzh al loar e ra a-wechoù, pennadiñ a ra a-wechoù, ul loarier a zo anezhañ.

Adv. : a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-daol-dak, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, a-benn-krak, brusk, krak, krenn, trumm, pik, a-bik ; *die Anzahl der Abonnenten ist sprunghaft angestiegen*, niver ar goumananterien en deus graet ul lamm, kresket kalz eo pare ar goumananterien.

Sprunghaftigkeit b. (-) : hedro g., skañvennegezh b., berrboellded b., berrboellegezh b., valigañs b., valigerezh g.

Sprunglatte b. (-,-n) : [sport] barrenn b.

Sprungmarke b. (-,-n) : [stlenn.] eor g.

Sprungmesser n. (-s,-) : kontell-bleg gant distegner b.

Sprungpferd n. (-s,-e) : [sport] marc'h-dibr g., marc'h korbellek g.

Sprungriemen g. (-s,-) : [kezeg] lêrenn vruched b.

Sprungschanze b. (-,-n) : [ski] roudenn lammat g., roudenn-lamm b.

Sprungschwall g. (-s,-e) : froud-beuz g., froud-veuz b.

Sprungstab g. (-s,-stäbe) : [sport] perchenn b.

Sprungtuch n. (-s,-tücher) : ballin saveteiñ b., balliñ lammat b., goloenn saveteiñ b., goloenn lammat b.

Sprungturm g. (-s,-türme) : [sport] splujell b.

sprungweise Adv. : 1. a-lamm, a-lammoù, a-sailhoù ; *sprungweise gehen*, mont a-lamm, mont a-lammoù, mont a-sailhoù ; 2. a-grogadoù, krog-diskrog, taol-ha-taol, a-dachadoù, a-stroñs, a-stroñsoù, a-stroñsadoù, a-stokadoù, a-frapadoù, a-bennadoù, bep eil penn, a-daoladoù, a-daolioù, a-vareadoù, a-reuziadoù, a-roadoù (Gregor).

Sprungwelle b. (-,-n) : [merdead.] landarzh g., bouc'h g.

Spucke b. (-) : 1. halv g., hal g., glaourenn b., babouzenn b., glaour g., babouz g., krañchad g., kranchadenn b., krañch g., skop g., skopadenn b., tufadenn b., skopitell b., tuf g., kroz g. ; *seine Spucke schlucken*, lonkañ e halv ; 2. P. *da bleibt mir die Spucke weg !* souezhet-mik on ! souezhet-marv on ! biskoazh kement-all ! sebezet-mik on ! chom a ran war va c'hement all ! chom a ran lug ! chom a ran divouezh ! sac'het on ! pilet on ! ; *mit Geduld und Spucke fängt man eine Mücke*, karrig a dro a denn bro, karrig a red ne bad ket - a-dammoù, a-dammoù e vez graet e vragoù da Yannou - chom sioul hag e paki logod - an hini a ya buan a-wechoù a ya pell met an hini a zalc'h da vont a ya gwell - gant hir amzer e teuer a-benn eus pep tra - gant poan hag amzer a-benn eus pep tra e teuer - gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - gant kolo hag amzer e veūra ar vesper - o terc'hel stenn e vez kaset an traoù da benn - a van da van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed.

spucken V.gw. ha V.k.e. (hat gespuckt) : 1. skopañ, tufat, tufañ, krañchat, skopigellat, skloubousat, skopitellañ, ober tuf, ober un dufadenn, strinkañ un dufadenn, stlepel babouz, glaouriñ, teuler krañch ; *jemandem ins Gesicht spucken*, skopañ etre e zaoulagad d'u.b., skopañ e-kreiz e zaoulagad d'u.b., krañchat e-kreiz bizaj u.b., krañchat war u.b. en e fas ; *er spuckt nur immerzu*, emañ atav skop-skop, emañ atav o skopitellañ, emañ atav o skopigellat ; *Blut spucken*, teurel gwad, skopañ gwad, tufañ gwad, krañchat gwad, krañchat e skevent, rechetiñ gwad, rentañ gwad ; *er fing plötzlich an, Blut zu spucken*, dirollañ a reas da deurel gwad, dirollañ a reas da rechetiñ gwad a-leizh e c'henoù ; *Schleim spucken*, teuler kraost, skopañ kraost, tufañ kraost, krañchat kraost ; *er spuckt beim Sprechen*, skopigellat a ra pa vez o komz, skloubousat a ra pa vez o komz, ur flistrer a zo anezhañ ; *der Vulkan spuckt stoßweise Feuer und Flammen*, an tanvenez a daol kaouadoù tan ha flamm ; 2. [dre skeud.] *auf etwas spucken*, disprizañ (disprizout) udb, krañchat fae (ober fae, ober dismegañs) war udb, kaout dispriz evit udb, dismegañsiñ udb ; P. *er spuckt große Bogen*, lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan - hennezh a dro e leue ennañ - hennezh a chom sac'het ar c'haoc'h en e revr - hennezh a zo savet ar c'herc'h en e c'houzoug - foug e ennañ evel un targazh er ribod - ne ouzer ket penaos e c'hell plegiñ da gac'hat - hennezh 'zo leun a gagal - hennezh a gred dezhañ bezañ pevare person an Dreinded - hennezh a gred dezhañ e sav an heol en e revr - hennezh a zo ur marc'h-kaoc'h - hennezh ne oar ket bale ken gant ar c'hwez a zo en e gorf - ur revr en deus na fontfe ket un tamm sukr ennañ - ne fontfe ket un tamm sukr en e revr ; *in die eigene Suppe spucken*, ober tuf d'ar mouar, ober tuf war ar mouar, ober e valapa, bezañ enebour da vab e dad ; *jemandem in die Suppe*

spucken, gwalañjeriñ u.b., c'hoari e gi droch gant u.b., trubuilhañ plijadur u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., lakaat (c'hwezhañ) trubuilh e kalon u.b., terriñ e vuhez d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, iferniñ gant u.b., ober ur vuhez poanius-meurbet d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., ampoezoniñ e vuhez d'u.b., ober e walc'h a boan d'u.b., ober buhez d'u.b., ober gwall vuhez d'u.b., reiñ dibun d'u.b., ober vil d'u.b., ober gwallamzer d'u.b., dismantrañ spered u.b., reiñ trenk ha c'hwerv d'u.b., tregasiñ (eogiñ, nec'hiñ, nec'hañsiñ, trabasiñ) u.b., reiñ tregas (degas soursi) d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober grimoù d'u.b., degas fleuskeur d'u.b., reiñ fred d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., bezañ ur bern charterezh gant an-unan, daoubenniñ u.b. ; **3. der Motor spuckt**, mont a ra ar c'heflusker a-stroñs (a-stroñsadoù, a-dourtadoù, a-stokadoù, a-frapadoù, bramm-bramm), c'hwitañ a ra ar c'heflusker, sklokal a ra ar c'heflusker, storlokañ a ra ar c'heflusker, arakiñ a ra ar c'heflusker, diblaen e tro ar c'heflusker.

Spucken n. (-s) : skopadur g., tuferezh g., tufadur g.

Spucker g. (-s,-) : skopigeller g.

Spucknapf g. (-s,-näpfe) : krañchouer g., pod-krañch g.

Spuk g. (-s,-e) : **1.** spes g., teuz g., tasmant g., spontailh g., skouer g., spurmant g., hoper-noz g., asaouer g., seblant g. ; **2.** tourm b., todion g., safar g., cholori g., turmud g., chao g., fourgas g., mesk g., firobouch g. ; **3.** hurlink g.

spuken V.gw. (ist gespukt) : spurmantañ, satanaziñ, tasmantiñ, c'hoari e dasmant.

V.dibers. (hat gespukt) : **1.** *es spukt*, viltañsoù (teuzed, bleizi-garv) a zo amañ, gobelined a zo dre amañ, satanazet eo an ti, tasmantet eo an ti, enkelerien a zo oc'h ober o reuz dre amañ, bugelien-noz a ra o reuz dre amañ, a-wechoù e vez klevet Mestr-Yann (paotr e voutoù-koad, Paskou e roched gwenn) oc'h ober e dro, an ti-mañ a vez gwallhentet gant viltañsoù ; **2.** *bei ihm spukt es*, faout eo e girin, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaïad dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar brizh, ul lodenn en deus e park ar brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket eus ar c'horadenn gantañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e

vrenn gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, dougen a ra banniel sant Laorañs, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, faziñ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.

Spukerei b. (-) : emziskouezidigezh tasmantoù b., emziskouezidigezh spesoù b., emziskouezidigezh seblantoù b.

Spukgeist g. (-es,-er) : spes g., teuz g., tasmant g., spontailh g., skouer b., spurmant g., spered g., hoper-noz g., moustr g., semeilh g., seblant g., asaouer g., viltañs g.

Spukgeschichte b. (-,-n) : istor viltañsoù g., istor spesoù g., istor tasmantoù g., istor seblantoù g., istor teuzed g.

Spukgestalt b. (-,-en) : spes g., teuz g., tasmant g., spontailh g., skouer b., spurmant g., spered g., hoper-noz g., moustr g., semeilh g., seblant g., asaouer g., viltañs g.

spukhaft ag. : ... spes, ... tasmant, ... teuz, ... viltañsoù, tasmantheñvel.

Spukhaus n. (-es,-häuser) : ti satanezet g., ti tasmantet g., ti leun a viltañsoù g.

Spukschloss n. (-es,-schlösser) : kastell tasmantet g., kastell satanezet g., kastell leun a viltañsoù g.

Spülautomat g. (-en,-en) : skaoterez b.

Spülbecken n. (-s,-) : bailh skaotañ un dar g., dar b. ; *Abflussloch eines Spülbeckens*, toull-dar g.

Spülbrett n. (-s,-er) : deverer g., parailher g.

Spule b. (-,-n) : **1.** beni b., beniad b., kanell b., kanellad b., pellenn b., podenn b. ; *eine Spule Garn, eine Spule Zwirn*, ur ganellad neud b. ; **2.** garenn b., korzenn b.

Spüle b. (-,-n) : dar b.

spulen V.k.e. (hat gespult) : pellennañ, kanellañ, punañ.

spülen V.k.e. (hat gespült) : **1.** riñsañ, gwalc'hiñ, karzhañ, riboulad, sribouilhañ, kempenn, skaotañ ; *sich den Mund spülen*, ober un tamm gargouilh d'e c'henoù ; *die Gläser spülen*, ober un tamm tremen d'ar gwerennoù, ober un tamm riñs d'ar gwerennoù, riñsañ ar gwerennoù ; *das Geschirr spülen*, skaotañ, skaotañ al listri, gwalc'hiñ al listri, ober ar skoataj, gwalc'hiñ ar stalioù, gwalc'hiñ ar stalikerezh, skaotañ an traoù, gwalc'hiñ an traoù ; **2.** kas war-neuñv.

V.gw. (hat gespült) : **1.** ober ar skoataj, skaotañ, skaotañ al listri, gwalc'hiñ al listri, gwalc'hiñ ar stalioù, gwalc'hiñ ar stalikerezh, skaotañ an traoù, gwalc'hiñ an traoù ; **2.** [privezioù] sachañ war ar c'has dour.

Spülen n. (-s) : **1.** gwalc'h g., gwalc'herezh g., gwalc'hadurezh b., gwalc'hadur g., riñs g., riñsadenn b., gwalc'hidigezh b., gwalc'hadenn b., gwalc'hadeg b., gwalc'hiñ g., skaot g., skaotaj g., naetadur g., kempennadurezh b., kempenn g., kempennerezh g., kempennidigezh b. ; **2.** [privezioù] sachañ war ar c'has dour g., skarzidigezh b., karzhidigezh b.

Spuler g. (-s,-) : **1.** pellenner g., kaneller g. ; **2.** doug kanelloù g.

Spüler g. (-s,-) : skaoter g., gwalc'her g., P. paotr skaotiñ g.

Spülfrau b. (-,-en) : skaoterez b., gwalc'herez b., P. plac'h skaotiñ b.

Spüllicht n. (-s,-e) : gwelien g.

Spüljunge g. (-n,-n) : skaoter g., gwalc'her g., P. paotr skaotiñ g.

Spülkasten g. (-s,-kästen) : [priveziou] kibenn ar c'has dour b., lestr ar c'has dour g.

Spüllappen g. (-s,-) : leien g., tarner g., torchouer g., toailhon g., sec'her g., torch g., torch-listri g., torch-skudelloù g., torch-skaotañ g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [*liester gwalc'houeroùigoù*], lien g., lienenn b.

Spülmaschine b. (-,-n) : [tekn.] pellenner b., kanellerez b.

Spülmaschine b. (-,-n) : [tekn., kegin.] skaoterez b.

spülmaschinenfest ag. : hag a c'haller lakaat en ur skaoterez.

Spülmittel n. (-s,-) : danvez skaotañ g., dourenn-skaot b.

Spülsaum g. (-s,-säume) : [aodoù] raskenn b., gourlen g., gourlennad g.

Spülstein g. (-s,-e) : dar b.

Spülsystem n. (-s) : skarzhañ g., kaniou-skarcz lies.

Spültrog g. (-s,-tröge) : [Bro-Suis] dar b.

Spültuch n. (-s,-tücher) : tarner g., torchouer g., torch g., torch-listri g., torch-skudelloù g., torch-skaotañ g., gwalc'houerig g. [*liester gwalc'houeroùigoù*].

Spülung b. (-,-en) : 1. [mezeg.] gwalc'h g., gwalc'herezh g. ; *Spülung des Mundraumes*, gargouilh g., grogoliañ g. ; 2. [priveziou] **a)** kas dour g. ; **b)** skarzhidigezh b., karzhidigezh b. ; 3. [blev] traet difuilhañ g. ; 4. gwalc'h g., gwalc'herezh g., gwalc'hadurezh b., gwalc'hadur g., gwalc'hidigezh b., gwalc'hadenn b., gwalc'hadeg b., gwalc'hiñ g., skaot g., skaotaj g., naetadur g., riñs g., riñsadenn b.

Spülwanne b. (-,-n) : dar skaotañ b.

Spülwasser n. (-s,-wässer) : gwelien g.

Spulwurm g. (-s,-würmer) : [loen., mezeg.] lenkernenn b. [*liester lenkernennoù, lenkern*].

Spund¹ g. (-s, Spünde/-e) : 1. bont g., stouvell b., boustouv g. ; 2. steudenn b., filenn b. ; *Nute und Spund*, garan ha steudenn, garan ha filenn.

Spund² g. (-s,-e) : [kozh] *junger Spund*, beg-melen g.

Spundbohle b. (-,-n) : koadenn b., blodenn-goad b., stoc'henn b. [*liester stoc'hennnoù, stoc'hinier*], livenn b.

spunden V.k.e. (hat gespundet) : stankañ gant ur bont, stankañ gant ur stouvell, stouvellañ.

Spunthahn g. (-s,-hähne) : kog g. [*liester kogoù*], pin g., mouch g., beg-alc'hwez g., skavenn b.

Spundloch n. (-s,-löcher) : toull ar bont g.

Spundpfahl g. (-s,-pfähle) : koadenn b., blodenn-goad b., stoc'henn b. [*liester stoc'hennnoù, stoc'hinier*], livenn b.

spundvoll ag. : leun betek ar bond.

Spundzapfen g. (-s,-) : bont g., stouvell b., boustouv g.

Spunten g. (-s,-) : [Bro-Suis] 1. bont g., stouvell b., boustouv g. ; 2. ti-chopin g., trapig g., tavarn b., kafedi g., ostaleri b.

Spur b. (-,-en) : 1. louc'h g., louc'hadur g., louc'hadenn b., roudenn b., merk g., roud g., enlouchad g., enlouchadur g., enlouchadenn b., engwask g.,

engwaskadur g., tres g., ster g., kalemarc'henn b., arroudenn b., lerc'h g. ; *frische Spuren eines Wildschweines*, roudoù fresk ur pemoc'h-gouez lies ; *Fußspuren*, roudoù (louc'hoù) treid lies. ; *Spuren hinterlassen*, lezel merkoù war e lerc'h, lezel roudoù war e lerc'h, chom merkoù war e lerc'h, chom roudoù war e lerc'h, louchañ ; *der Bär hat am Stamm Kratzspuren hinterlassen*, lezet en deus an arzh merk e grabanoù war kef ar wezenn ; *Blutspuren*, aridennadoù gwad lies., tresoù gwad lies. ; *auf jemandes Spur sein*, bezañ war roudoù u.b., dispenn (heuliañ) roudoù u.b., dispenn roudenn u.b., heuliañ u.b. diouzh e roudoù ; *auf dem Boden der Tasse sind Kaffeespuren zu sehen*, ur gramenn a zo e foñs ar volenn kafe, kramennet eo foñs ar volenn gafe ; *Spuren verwischen*, *Spuren vertilgen*, diverkañ roudoù, dismantrañ merkoù ; *jemanden auf eine falsche Spur bringen*, **a)** diroudañ u.b., diroudennañ u.b., divarchiñ u.b., dihenchañ u.b., lakaat u.b. da vont diwar an hent mat ; **b)** ober e gamm, ober an neuz, korvigellañ u.b. ; *jemandem auf die Spur kommen*, kavout roud u.b. ; *in jemandes Spuren treten*, kerzhout war roudoù u.b. (Gregor), bale war (dre) roudoù u.b., dispenn roudoù u.b., mont war heul u.b., ober diouzh skouer u.b., kemer pleg diwar u.b., dispenn hent u.b. ; *einer Spur folgen (nachgehen)*, heuliañ roudoù ; *jemandem auf die Spur helfen*, reiñ avel d'u.b. eus udb, lakaat spered u.b. war an tres, reiñ un tamm sklêrijenn d'u.b., degas un tamm sklêrijenn d'u.b., lakaat u.b. war an hent mat, henchañ u.b., diskouez d'u.b. an hent mat, lakaat u.b. da gompren udb ; [kimiezh] *Spuren von Schwefel*, tresoù (roudoù) sulfur lies. ; P. *keine Spur* ! tamm tout ebet, ket an disterañ, naren, nann avat, nann 'vat, nann da, e giz ebet, e nep keñver, teuteuteut – to-to-to – ta-ta-ta – pop ! pop ! pop !, griñsenn, ket ur boulifrenn, e nep tro / war nep tro / tamm / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / brienenn / e nep feson / e nep hent / a nep hent (Gregor).

2. dilerc'h g., aspadenn b., liv g., ditour b., doare g., skeud g., ster g., tres g., moull g., anad g., merk g., arouez b., roud g., roudenn b., sin g., ardremez g. ; *Spuren des Krieges*, dilerc'hioù (roudoù) ar brezel ; *Spuren einer Zivilisation*, roudoù hag a chom eus ur sevenadur lies., aspadennnoù ur sevenadur lies. ; *es bleibt keine Spur davon*, kollet eo al liv eus an dra-se, ne chom na roud na tres (na roud na liv) eus an dra-se, ne chom roudenn ebet eus kement-se, ne chom ditour ebet eus kement-se, ne chom doare ebet d'an dra-se, ne chom skeud ebet (ardremez ebet) eus an dra-se, ne chom ster ebet eus an dra-se, ne chom anad ebet a'n dra-se ; *in den Fossilien findet man Überreste, Abdrücke und Spuren von Pflanzen und Tieren*, er c'harrekaennnoù e kaver relegoù, moull pe tres plant ha loened ; *vom früheren, sauber gehaltenen Garten bleiben nur noch Spuren*, ne chom nemet ar roud eus al liorz kempenn a oa eno gwechall.

3. seblant g., alberz g., begad g., euflenn b., euflennig b., elfennig g., griñsenn b., poulifrenn b., fulenn b., kuchennig b., liv g., mogedenn b., netra g., netraig g. ; *er besitzt keine Spur von Großmut*, n'eus gantañ seblant ebet a galon vat, n'eus gantañ mogedenn ebet a galon vat, n'en deus ket un elfennig a haelded en e galon ; *der hat keine Spur von Vernunft*, n'eus ket chomet ur c'hiñsenn boell gantañ, n'eus liv skiant-vat ebet gantañ, n'eus ket ur boulifrenn

boell gantañ, n'eus ket ur vogedenn a boell gantañ, n'en deus ket ur begad spered en e gloenn, n'eus begad spered ebet en e gloenn ; *keine Spur von Mitleid*, euflenn ebet a drugarez b., euflenn ebet a druez b., fulenn druez ebet b., mogedenn ebet a druez b. ; *eine Spur zu groß*, un dister dra re vras, un netraig re vras, un tammig re vras, un draig re vras.

4. [hentoù] forzh b., roudenn b. ; *Bus- und Taxispur*, *Busspur*, forzh ar busoù b., roudenn ar busoù b. ; [hentoù-houarn] *schmale Spur*, hent strizh g. ; *weite Spur*, hent ledan g.

5. [son] roudenn b.

6. [kegin.] *eine Spur*, un netraig g., un disterañ g., un diverdennig b., ur veskennad b., ul livadenn b., ur vintradenn [str. : mintrad], un euflenn b., un elfenn b., ur begad g., ur beradig g., ur veradennig b.

7. [kirri-tan] *statische Spur*, kensturegezh ar rodoù b.

spürbar ag. : merzus, merzidik, santidik, heverz, anat, santadus.

Spurbreite b. (-,-n) : [hentoù-houarn] distok etre ar roudennoù g., distok etre ar reilhoù g.

Spurbus g. (-ses,-se) : P. trolle g., trammgarr war bandennoù-rod g.

spüren V.gw. (hat gespürt) : klask ; *der Hund spürt nach dem Wild*, emañ ar c'hi o klask roudoù ar jiber.

V.k.e. (hat gespürt) : santout, klevet, klevet ouzh, klevet diouzh, spurmantañ, nadiñ, trivialañ, merzout, gwelet, tañva, anadiñ ; [dre skeud.] *Müdigkeit spüren*, santout ar skuizhder ; *den Pfeil im Herzen spüren*, santout ur bir berv o treuziñ e galon ; *ich spüre noch die Nachwirkungen meines Sturzes*, me am boa bet ul lamm ouesk ha n'eo ket dispeg diouzhin c'hoazh ; *ich spüre noch Schmerzen im Bein*, n'eo ket aet ar boan eus va gar, n'eo ket aet ar boan diouzh va gar ; *er spürt, dass es lange dauern wird, bevor er zurückkann*, ne wel ket distreiñ ken buan ; *die Kälte spüren*, santout ar yenijenn, klevet diouzh anoued, klevet ouzh an anoued, klevet an anoued ; *kein Hauch war zu spüren*, ne c'hwezhe mouchig-avel (banneig avel, mouch-avel, strilh avel) ebet, ne c'hwezhe ket an disterañ suc'hadenn, kalm-gwenn e oa ar mor, ne oa mouchig-avel ebet, ne oa ket ur berad avel zoken, ne oa ket ur begad avel zoken, ne oa ket ur strilh avel zoken ; *die Rute zu spüren bekommen*, tañva blaz ar wialenn ; *sie spürte in ihrem Bauch, wie sich ihr Baby bewegte*, he bugel a verzas o tridal enni.

spuren V.gw. (hat gespurt) : 1. sentiñ hep ober ur van, sentiñ hep souzañ, sentiñ hep karnañ, bale (charreat, kerzhet) moan, sentiñ rik, mont eeun gant e hent, mont eeun gant an hent, kerzhet eeun, bale eeun, kerzhet gant an neudenn eeun ; *er spurt bei seiner Frau*, diflach eo dirak e wreg ; *wer nicht spurt, muss spüren*, an hini na sent ket a santo, an hent hag ar samm a zegas ar marc'h e-barzh ; 2. [ski] digeriñ ar roudenn, tresañ ar roudenn ; 3. [hentoù-houarn, reilhoù, roudennoù] bezañ un distok (un treuz) bennak ganto.

Spurenelement n. (-s,-e) : [kimiezh] oligoelfenn b.

Spurengas n. (-es,-e) : gaz rouez g., aezhenn brin g.

Spurensicherung b. (-) : [gwir] antropometriezh b., savad tresoù g., savad roudoù g., savad louc'hoù g.

Spürer g. (-s,-) : konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., spered kurius a zen g., c'hwshaer g., fri-c'hwshaer g., furcher g., firbouch g., firboucher g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwilier g., furiker g.

spurgrade Adv. : war-eeun, war-eeun-tenn, ez eeun, rag-eeun.

Spurgeschoss n. (-es,-e) : [lu] boled skedus g./b., tresell b.

Spürhund g. (-s,-e) : ki polis g., liammer g. ; *guter Spürhund*, fri tanav a liammer g.

-spurig ag. : *vierspürige Autobahn*, gourhent peder forzh g.

Spürkraft b. (-) : spiswelded b., lemmded-spered b.

Spurkranz g. (-es,-kränze) : kant ur rod vagon g.

Spurlager n. (-s,-) : [tekn.] kib ahel a-serzh b., kador ahel a-serzh b., palier ahel a-serzh g.

Spurlehre b. (-,-n) : kalibr g., gobari g., jaoj g., patrom g., gwirier g.

spurlos ag./Adv. : na laosk roud ebet war e lerc'h, n'en deus laosket roud ebet war e lerc'h ; *er ist spurlos verschwunden*, aet eo e puñs an avel, aet eo gant an avel, steuziet eo hep leuskel na roud na tres (na roud na liv), n'eus c'hwezhe ebet ken anezhañ, n'eus liv (ster, skeud, ditour, anad, ardremez) ebet ken anezhañ, ne weler roudenn ebet ken anezhañ, n'eus doare ebet ken dezhañ, ne weler doare ebet dezhañ, aet eo da foar an diaoul, aet eo d'an n'ouzon pelec'h, aet eo da belec'h din-me.

Spürnase b. (-,-n) : fri tanav g. ; *er hat eine feine Spürnase*, hennezh a zo tanav e fri, ur fri tanav en deus.

Spurrille b. (-,-n) : garan b., andennadur g., roudennadur g., rizenadur g., rodlec'h g., rollec'h g., roud-karr g., poull-rod g., anrod g., skoasell b., sodell b., gamberotenn b., stokell b.

Spürsinn g. (-s) : mus g., fri g. ; *er hat einen guten Spürsinn*, hennezh a zo tanav e fri, ur fri tanav en deus.

Spurt g. (-s,-s) : [sport] sprint g., taol-tizh g. ; *Endspurt*, sprint (taol-tizh) e fin ar redadeg g. ; *eine Spurt legen*, sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, mont d'an druilh.

spurten V.gw. (ist gespurtet) : [sport] sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, mont d'an druilh.

V.k.e. (hat gespurtet / ist gespurtet) : redek udb.

Spurweite b. (-,-n) : [hentoù-houarn] distok etre ar roudennoù g., distok etre ar reilhoù g., treuz g.

sputen V.em. : **sich sputen** (hat sich (t-rt) gesputet) : difraeañ, hastañ buan, kabalat d'ober udb.

Sputnik g. (-s,-s) : [nij.] spoutnik g., loarell b., satellit g.

Sputum n. (-s, Sputa) : [mezeg.] kraostadenn b., kraostad g., kraost g.

Square g./n. (-/s,-s) : skwar g.

Squash n. (-s) : [sport] skouach g.

Squashhalle b. (-,-n) : [sport] sal skouach b.

Sqashspieler g. (-s,-) : skouacher g.

Sri Lanka n. (- -s) : Sri Lanka b. ; *auf Sri Lanka*, e Sri Lanka.

SS b. (-) : [istor, nazi.] [berradur evit **Schutzstaffel**] SS b. ; *die bretonische SS*, ar bezen Perrot g.

SS-Mann g. (-s,-männer/-leute) : [istor, nazi.] ezel eus an SS g., SS g.

s.t. Adv. : [berradur evit sine tempore] a-wezhiadoù.

St. 1. [berradur evit Stück] pezh g. ; **2.** [berradur evit Sankt] sant g.

st ! estl. : chik ! grik ! mik ! tav ! peoc'h ! kuzulig !

Staat g. (-s,-en) : **1.** Stad b., riez b., bro b. ; *souveräner Staat*, Stad dizalc'h b. ; *die Familie hat Anspruch auf Schutz durch Gesellschaft und Staat*, gwir en deus an tiegezh da gaout gwarez ar gevredigezh hag ar Stad ; *das ist ein Staat im Staate*, ur Stad e-barzh ar Stad a zo anezhañ ; *die Vereinigten Staaten von Amerika*, Stadoù-Unanet Amerika lies. ; *die europäischen Staaten*, broioù Europa lies., Stadoù Europa lies.

2. [loen.] kevredigezh aozet b., kludad b. ; *Bienenstaat*, kevredigezh aozet ar gwenan b., kludad wenan b. ; *Ameisenstaat*, kevredigezh verien b., meuriad merien g., kludad verien b. ; *Ameisen sind Staaten bildende Insekten*, ar merien a vev e kevredigezhioù aozet, ar merien a vev a-veuriadoù, ar merien a zo amprevaned kevredus anezho ; *Bienen sind Staaten bildende Insekten*, ar gwenan a vev e kevredigezhioù aozet, ar gwenan a zo amprevaned kevredus anezho ; [dre astenn.] *Staat der Ameisen*, gouenn ar merien b.

3. fich g., digoroù lies., ton g., lid g., stiperezh g. ; *in vollem Staat*, war an ton bras, gant lid ; *großen Staat machen*, bezañ digoroù gant an-unan, ober digordet, ober digoroù, ober un dra bennak war an ton uhelañ, ober an traoù gant lid bras, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; *P. mit etwas Staat machen*, sachañ evezh an dud war an-unan gant udb, esmaeañ udb, sebeziñ udb., skeiñ ar speredoù gant udb, ober efed gant udb.

4. *Staaten*, breujoù lies. ; *Generalstaaten*, breujoù meur lies.

5. [kozh] *Staat der Dinge*, stad an traoù b.

6. [Bro-Suis] kanton g.

Staatenbund g. (-s,-bünde) : kengreriad g., kengevread stadoù g.

staatenlos ag. : divro, anvroat, divroad.

Staatenlose(r) ag.k. g./b. : [gwir] anvroad g., anvroadez b., divroad g., divroadez b.

Staatenmosaik n. (-s) : mozaikenn Stadoù b.

Staatenrecht n. (-s) : [gwir] gwir etrebroadel g., gwir an holl dud (an dud, an holl bed, ar bed-holl) g. (Gregor).

staatlich ag. : a-berzh Stad, stadel, ... Stad ; *staatliche Kontrolle*, enselladur a-berzh Stad g.

Staatsabgaben lies. : kargoù foran lies., kargoù ar Stad lies.

Staatsaffäre b. (-) : afer Stad b.

Staatsakt g. (-s,-e) : lid ofisiel g.

Staatsaktion b. (-,-en) : [c'hoariva] *Haupt- und Staatsaktion*, danvez istorel a bouez bras g. ; [dre skeud.] *Haupt- und Staatsaktion*, abadenn bompadus gant prezegennoù goullou leun a stambouc'h b., digoroù bras lies., modoù bras lies., modoù randonus lies. ; *ich werde daraus doch keine Staatsaktion machen*, ne lakain ket brasoc'h pod-houarn war an tan evit se, ne rin ket gwelien gant an dra-se 'vat, ne rin ket charre gant an dra-se 'vat.

Staatsamt n. (-s,-ämter) : karg ofisiel b., karg a-berzh Stad b., karg dindan ar Stad b. ; *höchstes Staatsamt*, karg a bennreizher b., karg a bennrener-Stad b., karg a benn-Stad b., karg a stadrener b.

Staatsangehörige(r) ag.k. g./b. : dalc'hiadeg g., dalc'hiadeg b., riezad g., riezadez b., stadad g., stadadez b., broad g., broadez b., broadour g., broadourez b., keodedour g., keodedourez b.

Staatsangehörigkeit b. (-,-en) : stadadelezh b., keodedourez b., broadelezh b. ; *jemandem seine Staatsangehörigkeit entziehen*, tennañ e vroadelezh digant u.b., lemel ar geodedadelezh digant u.b. ; *seine Staatsangehörigkeit wechseln*, kemmañ e geodedourez b., treiñ keodedourez b. ; *ohne Beschränkung auf Grund der Rasse, der Staatsangehörigkeit oder der Religion*, ne vern o gouenn, o broadelezh, pe o relijion.

Staatsangestellte(r) ag.k. g. : kargiad dindan ar Stad g. ; *das sind Staatsangestellte*, ar re-se a zo dindan ar gouamamant ; *hoher Staatsangestellter*, mevel ar gouamamant g., uhelgargiad g.

Staatsanwalt g. (-s,-anwälte) : [gwir] prokolor g., reizhaouer g.

Staatsanwältin b. (-,-nen) : [gwir] prokulorez ar Republik b., reizhaouerez b.

Staatsanwaltschaft b. (-) : [gwir] prokulorien ar Republik lies., prokolor ar Republik g., erlenerezh g.

Staatsanzeiger g. (-s,-) : kazetenn ofisiel b., kannadig ofisiel g.

Staatsapparat g. (-s,-e) : organoù ar Stad lies., benvegadur Stad g.

Staatsbeamte(r) ag.k. g. : kargiad dindan ar Stad g. ; *das sind Staatsbeamte*, ar re-se a zo dindan ar gouamamant ; *hoher Staatsbeamter*, mevel ar gouamamant g., uhelgargiad g., reizhaouer g.

Staatsbeamtin b. (-,-nen) : kargiad dindan ar Stad b.

Staatsbegräbnis n. (-ses,-se) : obidoù Stad lies., interamant Stad g.

Staatsbehörde b. (-,-n) : pennadurezh b.

Staatsbesuch g. (-s,-e) : gweladenn ofisiel b.

Staatsbetrieb g. (-s,-e) : embregerezh broadelaet g., embregerezh Stad g.

Staatsbürger g. (-s,-) : stadad g., keodedour g., broad g., broadour g.

Staatsbürgerin b. (-,-nen) : stadadez b., keodedourez b., broadez b., broadourez b.

Staatsbürgerkunde b. (-) : deskadurezh keodedel b., stummadur keodedel g., keodedourez b.

staatsbürgerlich ag. : keodedegezhel, ... keodedour ; *staatsbürgerliches Pflichtgefühl*, keodedegezh b.

Staatsbürgerschaft b. (-) : keodedourez b., keodedourez b.

Staatsbürgersinn g. (-s) : keodedegezh b.

Staatsbürgertum n. (-s) : stadadelezh b., keodedourez b., perzh bezañ keodedour.

Staatschef g. (-s,-s) : pennrener-Stad g., pennrener ar Stad g., penn-Stad g., stadrener g., pennreizher g., pennadurezh uhelañ ar Stad b.

Staatschefin b. (-,-nen) : pennrenerezh-Stad b., pennrenerezh ar Stad b., stadrenerezh b., pennreizeher b., pennadurezh uhelañ ar Stad b.

Staatsdienst g. (-es,-e) : servij publik g.
staats eigen ag. : ... Stad, dindan ar Stad.
Staateigentum n. (-s) : perc'henniezh Stad b.
Staats Einrichtung b. (-,-en) : ensavadur Stad g., ensavadur publik g.
Staats empfang g. (-s,-empfang) : degemer ofisiel g.
Staats setat g. (-s,-s) : kellidsteuñv ar Stad g.
Staats examen n. (-s,-/-examina) : 1. diplom Stad g. ; 2. testeni gouested da gelenn g., skolveuriegezh b.
staats feindlich ag. : a-enep ar Stad ; *staats feindliche Umtriebe*, kavailhoù a-enep ar Stad lies., iriennoù a-enep ar Stad lies.
Staats flagge b. (-,-n) : banniel ofisiel ar Stad g., banniel broadel g.
Staats form b. (-,-en) : renad politikel g., reizhiad politikel b.
Staats forst g. (-s,-e/-en) : koad-domani g., koadeg Stad b.
Staats führung b. (-,-en) : levierezh ar Stad g., leviadur ar Stad g., renerezh ar Stad g., mererezh-bro g. ; *an der Staatsführung beteiligt sein*, kemer perzh e levierezh ar Stad.
Staats führung s lehr b. (-) : renouriezh b.
Staats gebiet n. (-s,-e) : tiriad dindan riegezh ar Stad g.
Staats gefährdung b. (-) : felladenn a-enep surentez ar Stad b.
Staats geheimnis n. (-ses,-se) : sekred Stad g., rin Stad g.
Staats gelder lies. : fontoù publik lies., arc'hant publik g.
Staats geschäft n. (-s,-e) : *die Staatsgeschäfte*, an aferioù foran lies.
Staats gewalt b. (-) : beli gevredik b. ; *die Staatsgewalt geht vom Volke aus*, youl ar bobl eo diazez aotrouniezh ar veli gevredik ; *Übergriffe der Staatsgewalt*, kammarver beli g., rec'halloud g., reñverioù a c'hoarvezh gant ar veli gevridik lies.
Staats grenze b. (-,-n) : harzoù ar Stad lies.
Staats grundgesetz n. (-es,-e) : [polit] Bonreizh b., Lezenn Vonreizh b., Lezenn-Veur b., lezenn-diazez b., mammlezenn b., kenreizhiadur g., lezennadur-diazez g.
Staats haushalt g. (-s) : kellidsteuñv ar Stad g., budjed ar Stad g., boujedenn ar Stad b., standur ar Stad b., kellidoù ar Stad lies., teñzor g.
Staats hoheit b. (-) : riegezh b.
Staats kanzlei b. (-,-en) : kañsellerdi [ul Land] g.
Staats kapitalismus g. (-) : kevalaouriezh Stad b., kapitalouriezh Stad b.
Staats karosse b. (-,-n) : karr-tan ofisiel g., gwetur ofisiel b.
Staats kasse b. (-) : kef ar Stad g. ; *Gelder aus der Staatskasse beziehen*, resev arc'hant eus kef ar Stad.
Staats kirche b. (-,-n) : Iliz Stad b., Iliz vroadel b., Iliz ofisiel b.
Staats kleid n. (-s,-er) : dilhad gala lies., uhelwisk g.
Staats knete b. (-) : P. arc'hant an tailhoù g.
Staats kosten lies. : *auf Staatskosten*, diwar-goust ar Stad.
Staats lehr b. (-) : skiant ar politikerezh b., politikouriezh b.

Staats mann g. (-s,-männer) : den-a-Stad g. [*liester tud-a-Stad*], rener-Stad g., brorener g., stadour g., stadrener g.
staats männisch ag. : ... rener-Stad, ... brorener.
Staats oberhaupt n. (-s,-häupter) : pennrener-Stad g., pennrener ar Stad g., penn-Stad g., pennreizher g., stadrener g., pennadurezh uhelañ ar Stad b. ; *als Staatsoberhaupt fungieren*, pennreizhañ.
Staats organe lies. : *die Staatsorgane*, ar galloudoù foran lies., ar galloudoù kevredik lies.
Staats pächter g. (-s,-) : [istor] feurmer meur g., feurmer bras g.
Staats papier n. (-s,-e) : talvoudenn an teñzor publik b.
Staats polizei b. (-) : [istor, nazi.] *geheime Staatspolizei*, gestapo g., polis kuzh an nazied g.
Staats präsi dent g. (-en,-en) : prezidant ar Republik g.
Staats prüfung b. (-,-en) : 1. diplom Stad g. ; 2. testeni gouested da gelenn g.
Staats rason b. (-) : gourlaz Stad g., lazioù uhelañ ar Stad lies., abeg Stad g., sigur ar Stad g.
Staats rat g. (-s,-räte) : 1. kuzul-Stad g. ; 2. kuzulier-Stad g.
Staats recht n. (-s) : gwir broadel g., gwir publik g., gwir kevridik g.
Staats schatz g. (-es) : teñzor Stad g., teñzor publik g.
Staats schuld b. (-,-en) : dle publik g., dle ar Stad g.
Staats schuldpapier n. (-s,-e) : testeni amprest publik g.
Staats schuldschein g. (-s,-e) : talvoudenn an teñzor Stad b., talvoudenn an teñzor publik b.
Staats sekretär g. (-s,-e) : *Staatssekretär für*, sekretour Stad [evit] g.
Staats sekretärin b. (-,-nen) : sekretourez Stad [evit] b.
Staats sicherheit b. (-) : surentez diabarzh ar Stad b., Stasi b.
Staats sicherheitsdienst g. (-es,-e) : surentez diabarzh ar Stad b., Stasi b.
staats tragend ag. : 1. a-du gant ar gouarnamant ; 2. a bouez bras evit ar Stad.
Staats streich g. (-s,-e) : taol-reveulzi g., freuz-Stad g., taol-Stad g., taol-strap g.
staats treu ag. : feal d'ar Stad ; [istor] *staats treuer Klerus*, kloer douer lies., beleien intru lies., intrued lies.
Staats unternehmen n. (-s,-) : embregerezh broadelaet g., embregerezh Stad g.
Staats verband g. (-s,-verbände) : Stad b. ; *ein Gebiet aus einem Staatsverband ausgliedern*, distagañ ur c'hom-bro diouzh ur Stad
Staats verbrechen n. (-s,-) : uhelvarad g., uheldreitouriezh b.
Staats verdrossenheit b. (-) : yenijenn e-keñver ar Stad b., digarantez ouzh ar Stad b.
Staats verfassung b. (-,-en) : [polit] Bonreizh b., Lezenn Vonreizh b., Lezenn-Veur b., lezenn-diazez b., mammlezenn b., kenreizhiadur g., lezennadur-diazez g.
Staats verschuldung b. (-) : dleoù publik lies.
Staats vertrag g. (-s,-verträge) : feur-emglev etrebroadel g., skrid-feur g.
Staats wald g. (-s,-wälder) : koad-domani g., koadeg Stad b.
Staats wesen n. (-s) : Stad b., riez b.
Staats wirtschaft b. (-) : gennad foran g.

Staatswirtschaftlehre b. (-) : skiantoù an armerzh hag ar politikerezh lies., armerzhouriezh b.

Staatswissenschaften lies. : skiantoù ar politikerezh lies., politikouriezh b., stadouriezh b., stadrenouriezh b.

Staatswohl n. (-s) : hevoud foran g., mad an holl g.

Stab g. (-s, Stäbe) : 1. bazh b., bann g., barrenn b., sparl g., perchenn b., gwalenn b., gwialenn b., kefienn b. ; *spindelförmiger Stab*, gwerzhid b. ; *den Wanderstab nehmen*, mont da foetañ (da redek, da vale) bro, mont da foetañ (da bilat, da vale, da zornañ, da fustañ, da rahouennata) hent, kregiñ e penn e vazh, mont da roulat ar bed, mont da ruilhal dre an hentoù, mont war ar champolu, kemer ar valetenn hag ar penngod ; *Stab am Gitter*, bazh ar gloued b., bann ar gael g., barrenn ar porrastell b. ; *mit Stäben versehen*, barrennañ, bazhañ ; [mojenn.] *Merkurs geflügelter Stab*, bazh askellek an doue Merc'her b. ; [relij] *bischöflicher Stab*, bazh-eskob b., kammell-eskob b.

2. [dre skeud.] *den Stab über jemanden brechen*, barn u.b., barn u.b. d'ar marv, kemer un diviz dic'halv a-zivout u.b., kondaoniñ u.b.

3. [lu] penngarter g., sturvod g.

4. skipailh g.

Stäbchen n. (-s,-) : 1. [kegiñ.] bazh b. ; 2. [mezeg.] bakteri str., bazhennig b. ; 3. [korf., lagad] bazhig b., kegal al luc'hsae b.

Stabeisen n. (-s) : houarn e barrennoù g.

Staberrad n. (-s,-räder) : [rod-vilin] tourlant loaioù g.

stabförmig ag. : a-stumm gant ur vazh, stummet evel ur vazh, stummet evel bizhier, e doare ur vazh, e doare bizhier, a-zoare gant ur vazh, a-zoare gant bizhier, a-seurt gant ur vazh, a-seurt gant bizhier, bazhheñvel.

Stäbelerbsen lies. : [louza.] piz krap str.

stäbeln V.k.e. (hat gestäbelt) : perchañ.

Stabgold n. (-s) : aour e barrennoù g., aour e tolzennoù g.

Stabhalter g. (-s,-) : urcher g.

Stabheben n. (-s) : [sport] sevel al loc'henn g., sevel ar berchenn g., gwerniañ ar berchenn g., perchennañ g.

Stabhochspringer g. (-s,-) : [sport] perchenner g., lammer gant ar berchenn g.

Stabhochspringerin b. (-,-nen) : [sport] perchennerez b., lammerez gant ar berchenn b.

Stabhochsprung g. (-s) : [sport] lamm gant ar berchenn g., lamm gant ar berchenn g.

Stabholz n. (-es,-hölzer) : koad tuf g., tuf str.

stabil ag. : divrall, start, stabil, postek, dic'hadal, parfet, digouezh, sonn, didro, kempouez ; *die Preise sind stabil geblieben*, ar prizioù a zo chomet e van van, ar prizioù a zo chomet evel-evel, stabil eo ar prizioù.

Stabilisator g. (-s,-en) : 1. [kirri-tan] stabilaer nij g. ; 2. [kimiezh] aozenn stabilaat b., stabilaer g.

stabilisieren V.k.e. (hat stabilisiert) : stabilaat, stabiliañ, kantañ, startaat, kreñvaat, kadarnaat, diazezañ mat, parfediñ, parfetaat.

V.em. : **sich stabilisieren** (hat sich (t-rt) stabilisiert) : stabilaat, startaat, kreñvaat, kadarnaat, parfetaat.

stabilisierend ag. : stabilaus.

Stabilisierung b. (-) : stabilaat g., stabiladur g.

Stabilität b. (-) : stabiled b., stabilder g.

Stablampe b. (-,-n) / **Stableuchte** b. (-,-n) : torchenn dredan b., etev tredan g.

Stabmagnet g. (-en/-s,-e/-en) : magnet bazhheñvel g., gwarell bazhheñvel b.

Stabreim g. (-s,-e) : [lenn.] kenganez silabennek b., klotenn-gensonenn b., kensonerezh g., kengensonadur g.

Stabsarzt g. (-es,-ärzte) : [lu] mezeg kabiten g.

Stabsärztin b. (-,-nen) : [lu] mezeg kabiten(ez) b.

Stabschef g. (-s,-s) : [lu] rener ar penngarter g., penn ar sturvod g.

Stabschefin b. (-,-nen) : [lu] renerez ar penngarter b., penn ar sturvod g.

Stabsichtigkeit b. (-) : [mezeg.] dispisweled g., amstiweled g.

Stabsfeldwebel g. (-s,-) : [lu] mestr adjutant g.

Stabsoffizier g. (-s,-e) : [lu] ofisour eus ar penngarter g., ofisour eus ar sturvod g., ofiser uhel g.

Stabsoffizierin b. (-,-nen) : [lu] ofisourez eus ar penngarter b., ofisourez eus ar sturvod b.

Stabsquartier n. (-s,-e) : [lu] penngarter g., sturvod g.

Stabsunteroffizier g. (-s,-e) : [lu] pennserjant g.

Stabsunteroffizierin b. (-,-nen) : [lu] pennserjantez b.

Stab-und Gespenstschrecke b. (-,-n) : [loen.] fasm g., P. bazh-an-diaoul b.

Stabwerk n. (-s) : [tisav.] bannoù-etre gotek lies.

Stachanow-Bewegung b. (-) : [istor] stac'hanovañ g., stac'hanovegezh b.

Stachanowist g. (-en,-en) : stac'hanoveg g. [*liester* stac'hanoveien].

Stachel g. (-s,-n) : 1. draen g., draenenn b., broud g., flemm g., pik g., kastr g. ; *der Igel sträubt die Stacheln*, an avalaouer a sav e zrein a-bik war e gein ; *der Stachel der Biene*, flemm ar wenanenn g., kastr ar wenanenn g. ; [louza.] *Stacheln*, drein g., barv str. ; *sich (t-d-b) eine Stachel in den Fuß treten*, tapout un draen en e droad, pakañ un draen en e droad, mont d'an-unan un draen en e droad ; *sich (t-d-b) eine Stachel in den Finger einreißen*, *sich (t-d-b) eine Stachel in den Finger einziehen*, mont d'an-unan un draen en e viz.

2. [dre skeud.] *wider den Stachel löcken (lecken)*, divanegañ e ivinoù, mont e-barzh blev kriz, mont droug en e goukoug (en e gentroù), mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel war e elloù (e gentroù), sevel droug en an-unan, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, mont tro en e voned, kounnariñ, arfleuiñ, rebekat, sevel e gribell, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, ourzal, taeraat, buaneakaat, buanegezh, feulzañ, imoriñ, diskouez imor, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor) ; *ein Stachel im Fleisch*, ur pik er galon g., ur pik (ur pistig) en e galon g., pinijenn b.

Stachelbeere b. (-,-n) : [louza.] grenozell b., spezad str., prunjad str. ; *Stachelbeeren pflücken*, spezata.

Stachelbeerstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] bod spezad str./g.

Stacheldraht g. (-s,-drähte) : orjal-dreinek g., orjal-pik g. ; *zwei Reihen Stacheldraht*, div regennad orjal-dreinek lies. ; *er blieb mit der Hose im Stacheldraht hängen*, e vragoù a chomas lug en orjal-dreinek, e vragoù a lugas en orjal-dreinek, luget en doa e vragoù en orjal-dreinek.

Stacheldrahtverhau g. (-s,-e) : rouedad orjal-dreinek b.

Stachelfisch g. (-es,-e) : [loen.] beverez b., braog-lanv g., eskob-an-ivinenn g., pesk-mare g., pesk mare-mor g., flemmer g., morzer g., touseg-mor g.

stachelig ag. : dreinek, draenek, gouzreinek, spernek, daredek, pik, pikek, pikus, broudus, flemmus, garv, hek ; *stachliges Haar*, blev pikek str., blev garv lies., blev kriz str. ; *stachelige Kastanienhülle*, tolgen b., tolgad g., pok-kistin g., bolc'h str./g., bolc'h kistin str., balog g., klor kistin str. ; *stachelige Pflanze*, pikerez b.

stacheln V.k.e. (hat gestachelt) : 1. flemmañ, pikañ, skaotañ, gwanañ, broudañ, pistigañ ; 2. [dre skeud.] atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, poulzañ, kentraouiñ, alej, divorfilañ, flemmañ.

Stachelfrucht b. (-,früchte) : [louza.] frouezh dreinek str.

Stachelhäuter g. (-s,-) : [loen.] ekinoderm g. [*leister ekinoderm*].

Stachelschwein n. (-s,-e) : [loen.] hoc'h-dreinek g., heureuchin-reunek g.

Stachelwalze b. (-,-n) : torrer-mouded g., ruilhenn bikek b., heureuchin g.

Stachelwort n. (-s,-e) : ger feukus g., ger flemmus g., ger broudus g., ger hek g.

stachlig ag. : *sellit ouzh stachelig*.

stad ag. : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] P. sioul.

Stadel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, Bro-Suis, su Bro-Alamagn] grañj b., lab g.

Staden g. (-s,-) : [kozh] kae g., glann b., ribl g., bord g.

Stadion n. (-s, Stadien) : 1. [Henamzer, unanenn hed] stad g. ; 2. [sport] sportva g., stad g., stadion g. ; *das Stadion glich einem brodelnden Hexenkessel*, dirollet e oa an arvesterien er sportva, foar (ur sabad, cholori, talabao, un todilhon, ur you hag un hemolc'h spontus, un huch hag ur youc'h, un talabao hag ur cholori ar gwashañ, ur jabadao) a oa gant an arvesterien er sportva, toumpial a rae an arvesterien er sportva, ur c'harnaj spontus a rae an arvesterien er sportva, tournial a rae an arvesterien er sportva, kas karbac'h a rae an arvesterien er sportva, kas safar a rae an arvesterien er sportva, safariñ (magañ o cholori, daoubenniñ, cholorial) a rae an arvesterien er sportva, loeniñ a rae an arvesterien er sportva.

Stadion-Paradoxon n. (-s) : [preder., Zenon eus Elea] arguzenn ar sportva b.

Stadium n. (-s, Stadien) : stad b., pazenn b., derez g., fazenn b., periodenn b., prantad g. ; [preder., Auguste Comte] *das theologische Stadium*, *das fiktive Stadium*, ar stad doueoniezhel b. ; *das metaphysische Stadium*, *das abstrakte Stadium*, ar stad dreistnaturouriezhel b. ; *das positive Stadium*, *das wissenschaftliche Stadium*, ar stad soliadel b.

Stadt b. (-, Städte) : 1. *die Stadt*, kêr b., ar gêriad b., ar geoded b., ar geodedad b. ; *diese Stadt*, ar gêr-mañ b. ; *die Stadt Brest*, kêr Vrest b., *die Stadt Berlin*, kêr Verlin b. ; *die Stadt München*, Kêr Vünchen b. ; *in die Stadt gehen*, *in die Stadt fahren*, mont e kêr ; *in die Stadt zurückkehren*, *in die Stadt zurückfahren*, distreiñ e kêr ; *er ist aus der Stadt*, un den a gêr eo, un den eus kêr eo ; *in die Stadt ziehen*, divaeziañ, mont da chom e kêr, ober e annez e kêr ; *die Bewohner dieser Stadt*, tud ar gêr-se lies. ; *in einer Großstadt wohnen*, bevañ en ur gêr vras ; *eine hübsche Kleinstadt*, ur gêr vihan ha bravik b., ur gêr-

vihan bravik b. ; *Nantes ist die größte Stadt der Bretagne*, Naoned a zo anezhi brasañ kêr Breizh ; *Rom, die ewige Stadt*, Roma, kêr beurbadus b. ; *die Unterstadt*, goueled-kêr g. ; *die Oberstadt*, gorre-kêr g., lein-kêr g. ; *Stadt mit Stadtmauer*, kêr-gloz b. ; *reich an Städten*, kêriek, kêrius, stank ar c'herioù ennañ ; *innerhalb der Stadt*, e-barzh kêr ; *außerhalb der Stadt*, en diavaez eus kêr, er-maez eus kêr, a-ziavaez da gêr, e-maez kêr, er-maez a gêr (Gregor) ; *in der Nähe der Stadt*, tost da gêr, nepell diouzh kêr, war-dro kêr ; *weit weg von der Stadt*, *weit von der Stadt entfernt*, pell diouzh kêr, distro diouzh kêr ; *am anderen Ende der Stadt wohnen*, bezañ o chom er penn all a gêr ; *aus dem Boden schießende Stadt*, trummgêr b. ; *von der Dachterrasse hatte man einen Blick auf die ganze Stadt*, eus al leur-doenn e veze gwelet kêr a-bezh ; *in Stadt und Land*, e kêr ha war ar maez, e kêr ha war ar ploue, ken er c'herioù ken war ar maez ; *die Stadt ist nicht besonders groß*, kêr n'eo ket gwall vras ; *er hatte etwas in der Stadt zu erledigen*, ur gefridi en doa d'ober e kêr ; *ihr Haus stand an der Straße, die die Stadt mit dem Hafen verband*, he zi da honnezh a oa war bord an hent a oa eus kêr d'ar porzh-mor ; *von Stadt zu Stadt reisen*, mont a gêr da gêr ; *so etwas ist in der Stadt üblich*, e kêr emañ ar c'hiz-se ; *das Wachsen der Städte*, kresk ar c'herioù g. ; *durch die Stadt bummeln*, mont dre ruiou kêr, bale kêr, bale dre gêr, baleata, turlutañ, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, lardañ ar pavez, lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, riblañ / redek ar ruiou / foetañ ar pavezioù (Gregor), straniñ, braeat, tortañ, toulbabañ, garjata, lostenniñ, lugudiñ, c'hwileta, c'hwilostat, lostigellat, luduenniñ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, debriñ an hent, chom dre an hent, lonkañ avel e kêr ; 2. [istor] keoded b., keodedad b.

städt. ag. : [*berradur evit städtisch*] ... kêr, kêrel.

Stadtamt n. (-s,-ämter) : ti-kêr g.

stadtauswärts Adv. : war-zu an diavaez eus kêr, er-maez eus kêr, a-ziavaez kêr, e-maez kêr, er-maez a gêr (Gregor).

Stadtautobahn b. (-,-en) : gourhent-kêr g.

Stadtbahn b. (-,-en) : tren kêr g., tren bannlev g.

Stadtbahnnetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù-houarn kêr lies.

Stadtbauplan g. (-s,-pläne) : steuñv kêraozañ g.

stadtbekannt ag. : mil anavezet e kêr, anavezet gant an holl e kêr, gouezet gant an holl e kêr.

Stadtbevölkerung b. (-) : *die Stadtbevölkerung*, ar geodedad b., ar gêriad b., ar geodediz lies., keodediz lies., keriz lies, poblañs ar c'hêrioù b., poblañs kêr b., tud kêr lies.

Stadtbewohner g. (-s,-) : kêriad g., den a gêr g., den eus kêr g. ; *die Stadtbewohner*, tud kêr lies., kêriz lies., re kêr lies. ; *alle Stadtbewohner*, kêriz-holl lies. ; *die Mehrheit der Bretonen sind Stadtbewohner*, an darn vrasañ eus poblañs Breizh a zo o chom er c'hêrioù, an niver bras eus ar Vretoned a zo o chom er c'hêrioù, muioc'h a dud a zo e kêr eget war ar maez e Breizh ; *die Anzahl der Stadtbewohner übertrifft jetzt die der Landbewohner*, muioc'h a dud a zo e kêr bremañ eget war ar maez.

Stadtbezirk g. (-s,-e) : arondisamant g., karter g., ranggêr b.

Stadtbild n. (-s,-er) : gweledva kêr g., ardremez kêr g.

Stadtbücherei b. (-,-en) : levraoueg kêr b.

Stadtbummel g. (-s) : tro-vale e kêr b., baleadenn e kêr b., pourmenadenn e kêr b. ; *einen Stadtbummel machen*, ober un dro-vale e kêr, bale dre gêr, ober ur valeadenn e kêr, ober ur bourmenadenn e kêr, bale kêr, lonkañ avel e kêr.

Stadtbürgerrecht n. (-s) : keodedadelezh b.

Stadtbus g. (-ses,-se) : karr-straed g., karr-boutin kêr g., bus g.

Städtchen n. (-s,-) : kêriadenn b., bourc'h b., bourk g., bourc'hadenn b., bourgadenn b., bourc'hig b., kêrig b. ; [goapaus, martolod] *andere Städtchen*, *andere Mädchen*, kant kêr, kant plac'h ; *ein hübsches im Grünen gelegenes Städtchen*, ur gêrig koant kludet e-kreiz ar glasvez b., ur gêrig koant neizhiet e-kreiz ar glasvez b.

Stadtdirektor g. (-s,-en) : rener servijoù an ti-kêr g.

Stadtdirektorin b. (-,-nen) : renerez servijoù an ti-kêr b.

Städtebau g. (-s) : kêraozouriezh b., kêraozañ g., kêraoz b., terkerezh-kêr g.

Städtebauer g. (-s,-) : kêraozour g.

städtebaulich ag. : kêraozel.

Städtebund g. (-s,-bünde) : [istor] Hansa b., kengevread kêrioù g.

stadteinwärts Adv. : war-zu kreiz-kêr.

Städtenetz n. (-es,-e) : rouedad kêrioù b.

Städtepartnerschaft b. (-,-en) : gevelladenn b., gevellañ kêrioù g., P. dimeziñ g.

Städteplaner g. (-s,-) : kêraozour g.

Städteplanung b. (-) : kêraozouriezh b., kêraozañ g., kêraoz b., terkerezh-kêr g.

Städter g. (-s,-) : kêriad g., den a gêr g., den kêr g., den eus kêr g. ; *die Städter*, tud kêr lies., kêriz lies., re kêr lies. ; *zu dieser Zeit waren die Landbewohner besser dran als die Städter*, d'ar mare-se e oa klokoc'h an dud diwar ar maez eget an dud eus kêr.

Städtereise b. (-,-n) : beaj a gêr da gêr b.

Städterin b. (-,-nen) : kêriadez b., [gwashaus] mokérenn b.

Stadterneuerung b. (-,-en) : advarrekadur-kêr g.

Städtetag g. (-s,-e) : kendalc'h ar vaered g.

Stadtfestung b. (-,-en) : gwikadell b.

Stadtflucht b. (-) : digêriadeg b.

Stadtführung b. (-,-en) : tro heñchet dre gêr b., troiad heñchet dre gêr b., tro kêr b. ; *an einer Stadtführung teilnehmen*, ober tro kêr gant un heñcher.

Stadtgebiet n. (-s,-e) : tiriad stag ouzh kêr g.

Stadtgefüge n. (-s) : ardremez kêr g., gwiad kêrel g./b.

Stadtgemeinde b. (-,-n) : kumun b., keoded b., keodedad b.

Stadtgespräch n. (-s,-e) : 1. voltenn b., brud g./b., kaoz b. ; 2. [kozh] pellgomzadenn en diabarzh kêr b.

Stadtgrenze b. (-,-n) : bevenn gêr b., harzoù kêr lies.

Stadthaus n. (-es,-häuser) : 1. ti-kêr g. ; 2. *herrschaftliches Stadthaus*, ostel g., ti aotrounez g., porzh g.

Stadtinnere(s) ag.k. n. : kreiz-kêr g.

städtisch ag. : ... kêr, kêrel, giz kêr, mod kêr ; *städtisch angezogen*, levitennek, gwisket gant dilhad pastellek, gwisket giz kêr, gwisket mod kêr ; *städtische Funktion*, kefridi gêrel b. ; *die städtischen Behörden*, ar gwazadurioù-kêr lies. ; *der städtische Campingplatz*, an dachenn-gampiñ-kêr b. ; *das städtische Leben*, mod kêr

g., modoù kêr lies., gizioù kêr lies., buhez kêr b., buhez kêrel b., buhez er c'herioù b. ; *einen städtischen Charakter verleihen*, kêrelaat, kêriekaat

Stadtkämmerer g. (-s,-) : tailhanter an ti-kêr g.

Stadtkämmererin b. (-,-nen) : tailhanterez an ti-kêr b.

Stadtkasse b. (-,-n) : teñzorerezh an ti-kêr b., resevlec'h an ti-kêr g.

Stadtkern g. (-s,-e) : *der Stadtkern*, kreiz-kêr g. ; *im Stadtkern*, e kreiz-kêr.

Stadtkommandant g. (-en,-en) : [lu] komandant al lec'h g.

Stadtkleidung b. (-,-en) : dilhad pastellek g./lies., dilhad mod kêr g./lies., dilhad giz kêr g./lies.

Stadtmauer b. (-,-n) : moger-dro b., ramparzh kêr g., mogerioù kêr lies. ; *Stadt mit Stadtmauer*, kêr-gloz b.

Stadtmensch g. (-en,-en) : kêriad g., den a gêr g., den kêr g., den eus kêr g.

Stadtmitte b. (-,-n) : kreiz-kêr g. ; *in der Stadtmitte wohnen*, bezañ o chom e kreiz-kêr ; *in die Stadtmitte fahren*, mont betek kreiz-kêr.

Stadtpark g. (-s,-s) : liorz-kêr b., gourliorz b., kenliorz b., liorz-veur b., liorz foran b.

Stadtplan g. (-s,-pläne) : tres kêr g., kartenn-gêr b.

Stadtplanung b. (-) : kêraozouriezh b., kêraozañ g., kêraoz b., terkerezh-kêr g. ; *Stadtplanung betreiben*, kêraozañ.

Stadttrand g. (-s) : bevenn gêr b., trobarzh g. ; *am Stadtrand*, lez kêr, tost da gêr ; *am Stadtrand wohnen*, bezañ o chom war vevenn gêr.

Stadtrat g. (-s,-räte) : 1. kuzul-kêr g. ; ; *Beschlüsse des Stadtrates*, divizoù ar ar c'huzul-kêr lies. ; 2. kuzulier-kêr g.

Stadträtin b. (-,-nen) : kuzulierez-kêr b.

Stadtratsitzung b. (-,-en) : emvod ar c'huzul-kêr g. ; *heute findet eine Stadtratsitzung statt*, bez' e vo ti-kêr hiziv.

Stadtregion b. (-,-en) : tolpad kêrioù g., tolpad kêrel g., tolpadur kêrioù g., kengêriad b., kreizenn gêrel b.

Stadtrundfahrt b. (-,-en) / **Stadtrundgang** g. (-s,-gänge) : tro heñchet dre gêr b., tro kêr b., troiad heñchet dre gêr b. ; *an einer Stadtrundfahrt teilnehmen*, *an einem Stadtrundgang teilnehmen*, ober tro kêr gant un heñcher.

Stadtstaat g. (-s,-en) : [istor] kêr-Stad b., republik b., keoded b.

Stadtstreicher g. (-s,-) : sklanker g., kloc'her g.

Stadtstreicherin b. (-,-nen) : sklankerez b., kloc'herez b.

Stadtteil g. (-s,-e) : karter g., ranggêr b., taread g.

Stadtteilinitiative b. (-,-n) : poellgor karter g., komite karter g.

Stadtter n. (-s,-e) : porzh kêr g., dor gêr b., isu kêr g. ; *die Stadtter öffnen*, digeriñ dorjoù kêr, digeriñ porzhioù kêr ; *vor den Stadtteren*, ouzh porzhioù kêr.

Stadtväter lies. : kuzulierien-gêr lies., bourc'hvistri lies., pennoù-kêr lies., floc'helleien lies., floc'hed lies., tev g.

Stadtverband g. (-s,-verbände) : kumuniezh-kêr b., kumuniezh tolpad-kêrioù b., kengumuniezh b., kevredad kêrioù g.

Stadtverkehr g. (-s) : tremenerezh e kêr g.

Stadtverwaltung b. (-,-en) : melestradurezh kêr b.

Stadtviertel n. (-s,-) : karter-kêr g., ranggêr b., ranggêriad b., taread g., kontre g. ; *wir wohnen nicht im*

selben Stadtviertel, n'emaomp ket er memes karter, n'emaomp ket o chom er memes kontre.

Stadtwaage b. (-, -n) : pouezerez foran b., mentel foran b., balañs foran b.

Stadtappen n. (-s, -) : ardamezioù kêr lies.

Stadtwerke lies. : servijoù teknikel an ti-kêr lies.

Stadtwohnung b. (-, -en) : ranndi e kêr b.

Stadtzentrum n. (-s, -zentren) : kreiz-kêr g. ; *im Stadtzentrum wohnen*, bezañ o chom e kreiz-kêr ; *in das Stadtzentrum fahren*, mont betek kreiz-kêr.

Stadztoll g. (-s, -zölle) : 1. telldi g. ; 2. telloù-antre lies., antreoù (Gregor) lies.

Stafette b. (-, -n) : [lu] kasour lizhiri g., douger-lizhiri g., kaser-lizheroù g., postilhon g., kannadour g., reder g.

Stafettenlauf g. (-s, -läufe) : [sport] redadeg a-eiladoù b., redadeg pebeilañ b.

Staffage b. (-, -n) : 1. kinkladurioù lies., kinkloù lies., reizhoù lies., rikoù lies. ; 2. [dre skeud., gwashaus] diavaezioù lies., digoroù lies., modoù bras lies., modoù rondonus lies.

Staffel¹ b. (-, -n) : 1. [lu] skouadrenn b., skouadrennad b. ; *Jagdstaffel*, skouadrennad kirri-nij b. ; 2. derez g. ; 3. [sport] skipailh redadeg a-eiladoù g. ; 4. redadeg a-eiladoù b., redadeg pebeilañ b. ; 5. skipailh g.

Staffel² g. (-s, -n) : [Bro-Austria] treuzoù lies.

Staffelbesteuerung b. (-) : telladur dereziet g., telladur tregemmat g.

Staffelei b. (-, -en) : marc'h-koad livour g., marc'h-livañ g.

Staffelentgelt g. (-s) : skodenn kemm-digemm b., skodenn dereziet b., skodenn dregemmat b.

staffelförmig ag. : skeuliadet, dereziet, dereziek, e doare derezioù, a-zoare gant derezioù, a-seurt gant derezioù, e skalier, skalierheñvel, e doare un diri, a-zoare gant un diri, a-seurt gant un diri, en ur skalierad.

Staffellauf g. (-s, -läufe) : [sport] redadeg a-eiladoù b., redadeg pebeilañ b.

staffeln V.k.e. (hat gestaffelt) : skeuliadañ, pazennañ, derezata, dereziañ.

Staffelschwimmen n. (-s) : [sport] neuia deg a-eiladoù b., neuia deg pebeilañ b.

Staffelstab g. (-s, -stäbe) : [sport] bazhig-eilañ b., bazh-eilañ b.

Staffelstellung b. (-, -en) : skeuliaderezh g., pazennadur g., dereziadur g., dereziadenn b.

Staffeltarif g. (-s, -e) : feurbriz tregemmat g.

Staffelung b. (-, -en) : skeuliaderezh g., pazennadur g., dereziadur g., skeuliad b., skeulenn b., dereziad g., dereziadenn b. ; *Tiefenstaffelung*, skeuliaderezh war don g.

staffelweise Adv. : pazenn-ha-pazenn, derez-ha-derez, en ur skalierad, e skalier.

staffieren V.k.e. (hat staffiert) : 1. gwarnisañ, stipañ, kinklañ, fichañ ; 2. sevel drekleur un daolenn.

Staffierung b. (-, -en) : *Ausstaffierung*, a) argouroù lies. ; b) [dre fent] fardaj, gitaj g.

Stafflung b. (-, -en) : *sellit ouzh Staffelung*.

Stag n. (-s, -el/-en) : [merdead.] 1. stae g. ; 2. *über Stag gehen*, cheñch hent, treiñ bourzh, cheñch roud, diroudañ, diheñchañ.

Stagflation b. (-, -n) : chag-c'hwezadur g.

Stagflock b. (-, -en) : [merdead.] trinked g.

Stagnation b. (-, -en) : 1. chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g. ; 2. [dre skeud.] morgousk g., dilañs g. ; *demographische Stagnation*, chagadur poblañs g.

stagnieren V.gw. (hat stagniert) : sac'hañ, chagañ, chom a-sac'h, chartiñ ; *die Geschäfte stagnieren*, ne ya ket ar c'henwerzh en-dro, marv eo ar c'henwerzh, ne dro ket mat ar c'henwerzh, morgousket eo an aferioù, dilañs eo an aferioù, chagañ a ra an aferioù ; *das Wasser stagniert*, sac'het eo an dour, chagañ a ra an dour, dired emañ an dour, chom a ra an dour da vervel ; *Wasser stagnieren lassen*, lakaat dour da vervel.

Stagnieren n. (-s) : chag g., chagadur g., sac'h g.

stagnierend ag. : [dour] sac'h, sac'het, dired, marv, chag, gwern, poull, sioul, lor, eoget.

Stagsegel n. (-s, -) : [merdead.] gouel stae b.

Stahl g. (-s, Stähle/Stahle) : 1. dir g. ; *Stahl ist eine Eisen-Kohlenstoff-Legierung*, dir a zo ur c'hendeuzad houarn ha karbon ; *den Stahl härten*, trempañ an dir, temzañ an dir ; *Stahl nochmals härten*, astemzañ dir ; *gehärterter Stahl*, dir temzet g., dir trempet g. ; *mit Stahl beschlagen*, dirañ, dirennañ, lavnennañ a houarn ; 2. [lenn.] kleze g., goustilh g.

Stahlbad n. (-s, -bäder) : 1. teuz an dir g., teuzerezh an dir g., teuzidigezh an dir b. ; 2. kurdi dour mergl g., kurva dour mergl g.

Stahlbau g. (-s, -bauten) : 1. savadur metal g. ; 2. savaduriñ dre vetal g., savadurezh dre vetal b.

stahlbepanzert ag. : hobregonet, hobregonek.

stahlbeschlagen ag. : lavnennet a houarn ; *stahlbeschlagene Beinröhre*, garwisk lavnennet a houarn g.

Stahlbeton g. (-s) : betoñs houarnet g., simant-houarnet g., simant-kreñvaet g.

Stahlbetonplatte b. (-, -n) : dar betoñs houarnet b.

stählen V.k.e. (hat gestählt) : 1. [tekn.] temzañ, trempañ, temprañ ; 2. [dre skeud.] nerzhekaat, kaletaat, kalediñ ; *dieses Unglück hat ihn gestählt*, nerzh en deus adkavet en e walleur, ar glac'har bras-se en deus graet e galedenn en e ene, ar reuz-se en deus lakaet e galon da galetaat evel an houarn ; *seinen Willen stählen*, nerzhañ e vennerezh ; *seinen Körper stählen*, kaletaat e gorf.

Stählen g. (-s) : [tekn.] temzadur g.

stählern ag. : 1. e dir, ... dir ; 2. [dre skeud.] *stählerner Wille*, youl disaouzan (divrall, start, didrec'hus) b., mennerezh kreñv-meurbet g. ; *er hat stählerne Muskeln*, hennezh a zo houarn.

Stahlerz n. (-es) : houarn spatek g.

Stahlfabrik b. (-, -en) : teuzerezh-dir b., direrezh b.

Stahlfach n. (-s, -fächer) : armel-houarn b., koufr-kreñv g.

Stahlgegenstand g. (-s, -gegenstände) : direnn b.

stahlgrau ag. : gris-dir.

stahlhart ag. : kalet evel an dir, kalet-mat.

Stahlhelm g. (-s, -e) : 1. tokarn dir g., tog-houarn g., helm g. ; 2. [istor] Stahlhelm g.

Stahlhütte b. (-, -n) : direrezh b., teuzerezh-dir b.

Stahlindustrie b. (-) : siderurgiezh b., houarnouriezh b., direrezh g., ijinerezh an dir g. ; *in Meeresnähe niedergelassene Eisen- und Stahlindustrie*, houarnouriezh aod b.

Stahlkammer b. (-, -n) : sal ar c'houfroù-kreñv b., sal an armelioù-houarn b.

Stahlkerngeschoss n. (-es,-e) : bannadell beurdoullañ b., bannadell drebarzhus b.

Stahlkocher g. (-s,-) : metalour g., micherour metaler g.

Stahlmarkt g. (-s) : nevid an dir g.

Stahlmatratze b. (-,-n) : gwinterelleg houarn b.

Stahlpakt g. (-s) : [istor] pakt dir g.

Stahlplatte b. (-,-n) : plakenn barlak b., tamm parlak g., plakenn dir b.

Stahlrohr n. (-s,-e) : korzenn dir b., tuellenn dir b.

Stahlrohrgerüst n. (-es,-e) : chafot graet gant korzennoù dir g.

Stahlrohrmöbel lies. : arrebeuri graet gant korzennoù dir lies.

Stahlschmelzanlage b. (-,-n) : direrezh b., teuzerez-dir b.

Stahlseil n. (-s,-e) : fun dir b.

Stahlstück n. (-s,-e) : pezh dir g., tamm dir g., direnn b.

Stahlstich g. (-s,-e) : krafengravatur g.

Stahlträger g. (-s,-) : treust dir g., goudreust dir g., sol houarn g.

Stahlwaren lies. : traezoù kontellerezh lies., traezoù kinkailherezh lies.

Stahlwerk n. (-s,-e) : direrezh b., teuzerezh-dir b.

Stake b. (-,-n) / **Staken** g. (-s,-) : 1. [labour-douar] perch g., perchenn b., palich g. ; 2. [merdead.] goaf g., bidev b.

staken V.gw. (ist gestakt) : stampañ, kerzhed en ur bouezañ war e dreid bep kammed, bezañ pounner e gerzhed, toumpañ.

V.k.e. (hat gestakt) : *ein Boot staken*, kas ur vag war-raok gant ur goaf, goafañ ur vag.

Staket n. (-s,-e) : peulgae g., peulieg b.

Stakkato n. (-s,-s/Stakkati) : [sonerezh] staccato g.

staksen V.gw. (ist gestakst) : kerzhed reut e gorf, mont gant ur c'horf reut.

staksig ag. : reut, gourt.

Stalagmit g. (-s/-en,-e/-en) : leurhinkin g., hinkin leur g., hinkin-maen leur g., stalagmit g.

Stalaktit g. (-s/-en,-e/-en) : bolzhinkin g., hinkin bolz g., hinkin-maen bolz g., stalaktit g.

Stalin- : ... Stalin, stalinour.

Stalinismus g. (-) : stalinouriezh b., stalinegezh b., P. bosenn ruz b. ; *Gräueltaten des Stalinismus*, torfedoù skrijus ar stalinourien lies., taolioù kriz a-berzh ar stalinourien lies., krizderioù ar stalinourien lies. ; *Stalinismus und Nationalsozialismus sind Verbrecherregime*, stalinouriezh ha broadelsokialouriezh a zo anezho renadoù torfedourien.

Stalinist g. (-en,-en) : stalinour g. ; *Gräueltaten der Stalinisten*, torfedoù skrijus ar stalinourien lies., taolioù kriz a-berzh ar stalinourien lies., krizderioù ar stalinourien lies.

Stanilistin b. (-,-nen) : stalinourez b. ; *Gräueltaten der Stanilistinnen*, torfedoù skrijus ar stalinourezed lies., taolioù kriz a-berzh ar stalinourezed lies., krizderioù ar stalinourezed lies.

stalinistisch ag. : stalinour.

Stalinorgel b. (-,-n) : [lu] ograou Stalin lies.

Stall g. (-s, Ställe) : 1. kraou g. [*liester* krevier], staol b. ; *Pferdestall*, marchosi b., kraou ar c'hezeg g. ; *Kuhstall*, kraou g. [*liester* krevier], kraou-saout g., staol b. ; *die Kühe in den Stall bringen*, lakaat ar saout en o c'hraou ;

den Stall ausmisten, skarzhañ dindan ar saout, skarzhañ ar c'hraou, karzhañ ar c'hraou, ober karzhadenn er c'hraou, digaochañ ar c'hraou, disaothañ ar c'hraou, gouloñ ar c'hraou, riñsañ ar c'hraou, karzhañ ar staol, ober karzhadenn er staol, skarzhañ ar staol, riñsañ ar staol ; *Inhalt eines Stalles*, kraouiad g., staoliad b. ; *in den Stall sperren*, marchosiañ, kraouiañ, staoliañ ; *Anbindeplatz im Stall*, nask g. ; *ein Tier an seinem Anbindeplatz im Stall füttern*, naskañ ul loen ; *wir brauchen einen zusätzlichen Stall*, ezhomm 'zo da sevel ur c'haou ouzhpenn ; 2. lab g.

Stallbaum g. (-s,-bäume) : [marchosi] kezarz g., plankenn disparti g.

stallen V.k.e. (hat gestaltet) : marchosiañ, kraouiañ, staoliañ.

V.gw (hat gestaltet) : 1. bezañ marchosiet, bezañ kraouiet, bezañ staoliet ; 2. [kezeg] staotañ, ober ur staotadenn, ober un dizour, skuilhañ ur banne dour, dizourañ.

Stallfütterung b. (-) : kraouiadur g., bouetadur er c'hraou g.

Stallhase g. (-n,-n) : lapin g.

Stallhafter g. (-s,-) : kabestr g.

Stallhaltung b. (-,-en) : kraouiadur g., kraouiata g. ; *Stallhaltung mit freiem Auslauf*, krevier digor lies.

Stalljunge g. (-n,-n) : paotr-kezeg g., paotr-marchosi g., paotr-marc'h g.

Stallknecht g. (-s,-e) : palafrigner g., paotr-kezeg g., paotr-marchosi g., paotr-marc'h g., marc'heger g.

Stalllaterne b. (-,-n) : penn gouloù g.

stalllos ag. : digraou, distaol.

Stallmeister g. (-s,-) : floe'h g. [*liester* floe'hed, flec'h].

Stallung b. (-,-en) : 1. marchosi b., kraou g., staol b. ; 2. kraouiadur g., marchosiañ g., kraouiañ g., staoliañ g.

Stallverschlag g. (-s,-verschläge) : kel g., speurenn b., loch g., kombod g.

Stamm g. (-s, Stämme) : 1. poblad b., pobladenn b., meuriad g., kenel b., broad b., broadelezh b., gouenn b., lignez b., noueañs b., had g., sper g. ; *die Kelten waren in Stämme aufgeteilt*, rannet e oa ar Gelted e meuriadoù ; *einen Stamm begründen*, gouennañ ; [dre skeud.] *der Stamm unserer Kundschaft*, ar braz eus hon arvalien (eus hor pratikoù) g.

2. [louza.] kef g., fust g., garenn b., gar b., kelf g., treujenn b., trojenn b., solenn b., pilgos g. ; *der Stamm ist der dickste Teil des Baumes*, ar c'hef eo rann devañ ar gwez ; *die gewundenen Stämme der Olivenbäume*, kefiou korvigellek ar gwez-olivez lies. ; *einen Stamm ausbilden*, *einen Stamm treiben*, kefiañ, teurel ur c'hef ; *toter Baumstamm*, koadenn b. ; *der gefallene Stamm diente als Brücke*, ar goadenn kouezhet a-dreuz war ar wazh a oa aet d'ober ur pont, kef ar wezenn diskaret a oa oc'h ober pont war ar richer ; *der Bär hat am Stamm Kratzspuren hinterlassen*, lezet en deus an arzh merk e grabanoù war kef ar wezenn ; *der Apfel fällt nicht weit vom Stamm*, hevelep tad, hevelep mab : mab diouzh tad - mab d'e dad eo Kadioù pe a vent pe a liv - merc'h d'he mamm eo Katell - merc'h d'he mamm eo Katell, mard eo koulz ned eo ket gwell - diwar gash kazh, diwar logod ne vez ket razh - ar ouenn a denn - ar ouenn a denn, diwar al laou ne vez ket c'hwen - ar ouenn a denn, diwar ki ne vez ket kazh - ar ouenn a denn, diwar logod ne vez ket razh - tomm an heol, glav a ra, poent eo mont da

blac'heta - mab d'e dad eo Kadioù nemet e vamm a lavare gaou - n'eo ket ret kaout skeul d'ar c'hazh evit pakañ logod pe razh - un dra ha n'eus ket bet gwelet biskoazh eo un neizh logod e skouarn ar c'hazh - el lec'h m'emañ an danvez emañ an traoù, el lec'h ma'z eus nez ez eus laou - laer diwar laer, mezvier diwar mezvier.

3. [yezh.] pennrann b., gwizienn b., penngef g., kefger g., pennlodenn b., bonad g.

4. [bevoniezh] skourrad g. ; *in der Hierarchie der biologischen Systematik steht der Stamm oberhalb der Klasse und unterhalb des Reiches*, er rummatadur ar bevien emañ ar skourrad dindan ar riezad hag a-us d'ar gevrennad ; *ein Stamm ist in Klassen unterteilt*, ur skourrad a zo rannet e kevrennadoù, ar gevrennad a zo ur rannad eus ur skourrad.

Stammaktie b. (-,n) : kevran ordinal b.

Stammausschlag g. (-s,-auschläge) : [louza.] taolaj str.

Stammbaum g. (-s,-bäume) : gwezenn ar gerentiezh b. [liester gwezennoù ar gerentiezh], taolenn-ligne b.

Stammbuch n. (-s,-bücher) : levrig-familh g., levrig tiegezh g.

Stammdatei b. (-,en) : [stlenn.] diaz roadennoù g., stlennvon g., bon stlennadoù g., bon roadennoù g.

stammeln V.gw. (hat gestammelt) : azenañ, balbouzañ, balbouzat, haketal, tatouilhat, satouilhat, gagouilhat, hakal, hakiñ, bestediñ, gagiñ, gagilhaodiñ, gagilhat, gagilhiñ, saozañ, saozilhat, saoznegañ, gallegañ, gallegat, gregachiñ, drailhañ plouz, batouilhat, brigouilhat, gragagailhat, glabousañ, glabousat, bezañ gagouilh da gaozeal, ober ur genoù kropet, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug.

V.k.e. (hat gestammelt) : simudiñ udb etre e zent, azenañ, balbouzañ, chaokat, faoutañ, jagouilhat, mouskomz un nebeud gerioù ; *eine Entschuldigung sammeln*, simudiñ un digarez etre e zent, balbouzañ un digarez bennak, jagouilhat un digarez bennak, mouskomz un digarez bennak.

Stammeln n. (-s) : gagouilhadennoù lies., gagouilh g., tatouilherezh g., besteoderezh g., gagouilherezh g., haketerezh g., satouilherezh g.

stammen V.gw. (stammte / *anv-gwan-verb ebet*) : 1. bezañ genidik eus, bezañ dedarzhed diouzh, dont eus, devesañ eus, dedarzhañ eus, dont diwar, deredek eus, deredek diouzh, ober chadenn gant, sevel eus ; *sie stammt aus einer anderen Gegend*, honnezh a zo eus ar c'hostezioù all, n'eo ket diwar-dro amañ, honnezh n'eo ket diwar chas ar vro, honnezh n'eo ket diwar saout ar vro ; *er stammt aus der Gegend um Hamburg*, hennezh a zo eus kichen Hamburg, hennezh a zo a-harz Hamburg, hennezh a zo a-gichen Hamburg, ur paotr kostez Hamburg eo ; *aus dem Rheinland stammen*, bezañ genidik eus bro ar Roen, bezañ dedarzhed diouzh bro ar Roen ; *aus welchem Land stammen diese Leute ?* daoust eus peseurt rouantelezh eo an dud-se ? daoust eus pe vro eo an dud-se ? ; *aus welchem Land stammen Sie ?* a betore bro ez oc'h ? ; *woher stammt er ?* a belec'h eo ? ; *woher stammt dieses Gerücht ?* pe orin a zo d'ar brud-se ? ; *das stammt nicht aus seinem Kopf*, an dra-se n'eo ket eus dour e buñs ; *diese Idee stammt von ihm*, eñ a zo er penn kentañ eus an dra-se, war e intrudu eo hon eus graet an dra-se ; *von Schiller stammen viele*

Zitate, ur bern arroudennoù a zo digant Schiller ; *dieses Wort stammt aus dem Griechischen*, devesañ a ra ar ger-se eus ar gresianeg, dedarzhañ a ra ar ger-se eus ar gresianeg, deveret eo ar ger-se eus ar gresianeg, tennet eo ar ger-se eus ar gresianeg.

2. bezañ bet savet ; *diese Burg stammt aus dem Mittelalter*, savet e voe ar c'hastell-se da vare ar Grennamzer ; *diese Kapelle stammt aus dem zwölften Jahrhundert*, ar chapel-mañ a zo bet savet en daouzekvet kantved ; *die beiden Kirchen stammen aus verschiedenen Epochen*, an div iliz a zo bet savet da goulzoù disheñvel.

Stammende n. (-s,-n) : [louza.] traoñ ur c'hef g., skod g., skosenn b., skos g., penn-skod g.

Stammerbe g. (-n,-n) : hêr ul lignez g.

Stammes- : meuriadel, ... ar meuriad, ... al lignez.

Stammesführer g. (-s,-) : mac'htiern g., pennveuriad g., roueig g.

Stammesgeschichte b. (-) : istor al lignez g.

Stammesgebiet n. (-s,-e) : douar ar meuriad g.

Stammfolge b. (-,n) : gouenn b., lignez b.

Stammform b. (-,en) : [yezh.] pennrann b., gwizienn b., penngef g., pennlodenn b., kefger g.

Stammgast g. (-es,-gäste) : pratik fidel g., darempreder g., boazier g., pleustrer g.

Stammgut n. (-s,-güter) : glad g.

Stammhalter g. (-s,-) : mab henañ g., henaour g.

Stammhaus n. (-es,-häuser) : [kenwerzh] penngrevredad g., stal-vamm b., sez orin ar c'hevredad b.

Stammholz n. (-es) : koad bras g., koad-uhel g., koad-diskoultr g., kef-prenn g.

stämmig ag. : piltosek, krapok, tagos, tagosek, krenn, krenndev, berrdev, postek, torgos, targos, bouroun, tourtellek, toupard, tobios, reut, doubl, blouc'h, galloudus, tev ha berr, krapok, tev hag iziliet berr, karrez ; *dickstämmig*, ur gorzenn dev dezhañ g., ur c'harenn dev dezhañ, tev e gorzenn (e c'harenn) ; *stämmige Frau*, krennardez b., krennardenn b., berraodenn b., boudoupenn b., fardelladenn b., lardonenn b., mandrogenn b., mandore b., tevasenn b., lovrger b., plac'h kuilh b., plac'h korfet kuilh b., kigenn vat a blac'h b., palvad mat a blac'h b., plac'h temzet mat b., temz vat a blac'h b., kigenn vat a vaouez b., troc'had mat a vaouez b., maouez a droc'had mat b., sac'had kig g., pezh kig g., pezh toaz g., groilhenn b., drouilhenn b., frañjolenn b., paborenn b., boutell b., fardajenn b., sac'h yod g., farlaodenn b., turumell b., blonegenn b., denez b., maouez fonnus b., kofegez b. ; *ein stämmiger Bursche*, ur c'hrennard g., ur c'hrenndenn g., un tamm toupard a baotr g., ur pezhad den g., ur pezhad hini g., ur c'horf den g., ur bouilh g., ur bouilh paotr g., ur palvad mat a baotr g., ur bilh den g., un dornek mat a zen g., ur podad mat a zen g., ur podig a zen g., ur paotr tev ha berr g., ur paotr karrez g., ur paotr doubl g., ur paotr krenn g., ur paotr krenndev g., ur boustouv g., ur paotr krapok g., un tagos a baotr g., ur berraod g., un trapard den g., un tarin a baotr g., un targos a baotr bruchedet ledan g.

Stämmigkeit b. (-) : nerzh g., started b., kreñvder g.

Stammkapital n. (-s) : kevala diazez g., kevala orin g.

Stammkunde g. (-n,-n) : pratik feal g., pratik a-gozh g., pratik aketus g., darempreder feal g., pratik fidel g.,

darempreder fidel g., ostiz g., boazier g., pleustrer g. ; *ich bin dort Stammkunde*, ober a ran va diskenn en ti-mañ.

Stammkundenkarte b. (-,-n) : kartenn dalc'husted b., kartenn fealded b.

Stammkundin b. (-,-nen) : arvalez feal b., arvalez a-gozh b., arvalez aketus b., daremprederez feal b., arvalez fidel b., daremprederez fidel b., ostizez b., boazierez b., pleustrez b.

Stammkundschaft b. (-) : arvalien a-gozh lies., arvalien feal lies., arvalien fidel lies., pratikoù aketus lies., daremprederien feal lies., daremprederien fidel lies., boazieren lies., pleustrierien lies. ; *eine Stammkundschaft erschließen*, gounit arvalien feal, gounit pratikoù aketus, fealaat e arvalien, ostizekaat arvalien.

Stammland n. (-s,-länder) : bro orin b.

Stammlier g. (-s,-) : paoir darndeodek g., gagaod g., gagilhaod g., gagouilh g., bestead g., balbouzer g., tatouilher g., satouilh g.

Stammlinie b. (-,-n) : lignez b.

Stammlösung b. (-,-en) : [kimiezh] dourenn-vamm b.

Stammliete b. (-,-n) : [c'hoariva] koumanant g.

Stammutter b. (-,-mütter) : gourvamm b., henvamm b.

Stammordner g. (-s,-) : [stlenn.] penngavlec'h g., kavlec'h gwizienn g.

Stammplatz g. (-es,-plätze) : 1. plas boas g. ; 2. lec'h annez g.

Stammregister n. (-s,-) : 1. marilh seullenek g., marilh gant seullenou g. ; 2. [lu] marilh g., roll g.

Stammrolle b. (-,-n) : [lu] marilh g., roll g.

Stammsilbe b. (-,-n) : [yezh.] silabenn bennrann b.

Stammsitz g. (-es,-e) : 1. bro orin al lignez b. ; 2. [kenwerzh] sez orin ar c'hevredad b. ; 3. [c'hoariva] plas koumanantad g.

Stammsprache b. (-,-n) : mammyezh b., yezh orin b.

Stammtafel b. (-,-n) : taolenn ar gerentiezh b., gwezen ar gerentiezh b. [*liester* gwezennoù ar gerentiezh].

Stammteil g. (-s,-e) : tos g., hanoch g., treujenn b.

Stammtisch g. (-es,-e) : [ostaleroù] taol an arvalien aketus b., taol an arvalien a-gozh b., taol an arvalien feal b., taol ar voazieren b., taol ar bleustrierien b.

Stammtischpolitik b. (-) : komzoù patatez diwar-benn ar politikerezh lies., komzoù kollet diwar-benn ar politikerezh lies., komzoù ven diwar-benn ar politikerezh lies., politikaj g., pifoù politikel lies., arabad politikel g., kozh rimostelloù politikel lies.

Stammtischpolitiker g. (-s,-) : rambreer g., randoner g., brae b., brae c'houllo b., penn-rambre g., berlobi g., politikajer g.

Stammvater g. (-s,-väter) : kendad g., gourdad g., hendad g., kef g. ; *Josef wurde Stammvater eines edlen Geschlechts*, Job a zeuas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer.

Stammvermögen n. (-s,-) : peadra g., font g., kevala g., arc'hant-sol g.

stammverwand ag. : kar, eus an hevelep lignez.

Stammverzeichnis n. (-ses,-se) : [stlenn.] penngavlec'h g., kavlec'h gwizienn g.

Stammwähler g. (-s,-) : dilenner feal d'ur strollad g., elektour feal d'ur strollad g.

Stammwählerin b. (-,-nen) : dilennerez feal d'ur strollad b., elektourez feal d'ur strollad b.

Stammwort g. (-s,-wörter) : [yezh.] 1. pennrann b. ; 2. penngaf g., gwizienn b., gerorin g., gerdarzh g., kefer g.

Stammzelle b. (-,-n) : [korf.] kellig vamm b., mammenn b.

Stamperl n. (-s,-n) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] gwerenn evit an odivi b., gwerenn odivi b.

Stampfbau g. (-s) : 1. savezezh gant pri g., konstruidigezh dre bri b. ; 2. ti-pri g., priellenn b., barrasenn b.

Stampfe b. (-,-n) : [tekn.] palumerez b., damez b., pil-prenn g., pilpenn g., pilouer g.

stampfen V.gw. (hat gestampft / ist gestampft) : 1. (hat) : gwintañ-diwintañ ; *das Schiff stampft auf den Wellen*, gwintañ-diwintañ a ra ar vag gant ar gwagennoù ; 2. (hat) : *mit den Füßen stampfen*, toumpañ, lopata gant e dreid, pigosat gant e dreid ; *mit dem Fuß stampfen*, skeiñ e droad en douar, lopañ gant e droad war al leur, lopata gant e droad, pigosat gant e droad, pokañ ; 3. (hat) : *vor Ungeduld stampfen*, pilpazañ, tripal gant an dibasianted, birviñ war e dreid, dibasiantañ o c'horthoz, dibasiantañ dre hir c'horthoz, gedal dibasiant, tankeal, draskal / draskañ / birviñ e wad en e greiz (en e wazied) (Gregor) ; *vor Wut stampfen*, tripal gant ar fulor ; 4. (hat) : *das Pferd stampft*, karnata (pavata, bragal, fringal, pilpaza, tripal, lopata) a ra ar marc'h ; 5. (ist) : *stampañ*, kerzhet en ur bouezañ war e dreid bep kammed, bezañ pounner e gerzhet, toumpañ, lopañ gant e dreid war al leur en ur gerzhet.

V.k.e. (hat gestampft) : 1. moustrañ, bresañ, frikañ, gwaskañ, mac'hañ, pilat, flastrañ, kalemarc'hiñ, baltriñ, foulañ, fraeañ, gourfouliñ, pasepiañ, pilouerañ, pladañ ; *klein stampfen*, eskaoutiñ, braeiñ, pilat, frikañ ; *gestampfter Boden*, douar palumet g. ; *die Erde mit den Füßen stampfen*, kailhotiñ, kalemarc'hiñ an douar, lopañ gant e dreid war al leur, morzholat al leur gant e votoù, moustrañ an douar gant e votoù ; *um die Erde nicht zu stampfen*, evit divresañ an douar ; *gestampfte Weintrauben*, jaodradur g. ; *Weintrauben mit den Füßen stampfen*, jaodriñ, foulañ rezin, fraeañ rezin gant e dreid, mac'hañ ar rezin, moustrañ rezin gant e dreid ; 2. [dre skeud.] *etwas aus dem Boden stampfen*, krouiñ udb diwar netra, krouiñ udb eus (gant) netra (Gregor), ober udb gant netra.

Stampfen n. (-s) : 1. toumpi b., pilpazerezh g., pavataerezh g., kalemarc'h b/g., draskadennoù lies. ; *das Stampfen der Füße*, an treid o lopañ war al leur lies. ; 2. bres g., mac'h g., mac'herezh g., moustrezezh g., piloueradur g., gwaskadurezh b., palumat g. ; 3. [merdead.] gwint g., gwintadur g., brall g., horell g., horelladur g. ; 4. [tekn.] stamperezh g. ; 5. *ungeduldiges Stampfen*, pilpaz g.

Stampfer g. (-s,-) : 1. [kegin.] pilouer g. ; 2. [tisav.] damez b., palumerez b.

Stampferde b. (-) : douar palumet g. ; *der Fußboden war aus Stampferde*, e douar palumet e oa al leur-zi.

Stampfgerät n. (-s,-e) : palumerez b.

Stampfhammer g. (-s,-hämmer) : morzholierezh b.

Stampfmaschine b. (-,-n) : braeerez b., frikerez b., pilerez b.

Stampfmühle b. (-,-n) : braeerez b., frikerez b., pilerez b.

Stand g. (-s, Stände) : 1. savlec'h g., lec'hiadur g. ; *Stand der Sonne*, savlec'h an Heol g., lec'hiadur an Heol g. ; *der Stand der Gestirne*, kevrenn ar steredoù g.

2. live g. ; *Wasserstand*, live an dour g. *auf den neuesten Stand bringen*, lakaat a-live (a-renk) gant stad nevez an traoù, hizivaat, bremanaat.

3. stad b. ; *Stand der Dinge*, stad an traoù b., kont b. ; *bei diesem Stand der Dinge*, pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traoù e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se ; *Stand der Gnade*, stad a c'hras b.

4. plegenn b., kont b. ; *er hat einen schweren Stand*, gwall ziaes eo e blegenn, fall eo e gont.

5. renk b., renkad b., stuz g., stad b., stad vuhez b., kendere g., dere g., etad b., kouch g., gouenn b., jaoj g., lignez b., urzh g., troc'h g., meuriad g. ; *dritter Stand*, Trede-Stad b. ; *Mittelstand*, renkadoù etre lies. ; *ein Mann von hohem Stand*, un den a renk uhel, un den uhel e stuz g., un den uhelouenn g. ; *bürgerlichen Standes*, eus ar vourc'hizelezh, a diegezh vat ; *lediger Stand*, stad an dud dizimez b. (Gregor) , dizimez g. ; *seinen Stand wahren*, derc'hel d'e renk, derc'hel e droad er par, difenn e renk, [plac'h] derc'hel uhel he banniel ; *jemanden von gleichem Stand heiraten*, fortunian gant e gendere, dimeziñ gant unan eus e gendere, dimeziñ gant unan ag e gouch, dimeziñ gant unan eus e veuriad ; *unter seinem Stand heiraten*, dimeziñ dindan e renk, dimeziñ da Janed truilhenn, dimeziñ da Yann bilhenn, ober ur fortun amzere, ober un dimeziñ amzere (dijaoj, dilignezh) ; *über seinem Stand heiraten*, kavout fortun vat, dimeziñ unan a diegezh vat, ober ur fortun, ober fortun, fortunian ; *von niedrigem (geringem) Stand*, eus ar werin, eus an eil (eus an trede) troc'h, dister e zoare, dister e ouenn, savet a dud izelek, a lec'h izel / partapl a ouenn / bilen a lignez (Gregor) ; *der weltliche Stand*, an dud lik, al liked (Gregor) lies. ; *der Stand der Arbeiter*, kendere al labourerien g., kendere al labourizien g.

6. *in den Stand der Ehe treten*, dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortunian, ober euredenn.

7. plas g., post g. ; *an einem Ort seinen Stand haben*, bezañ lakaet en ul lec'h bennak.

8. [dre astenn.] stal b., stand g., tinell b. ; *Stand des Fleischers*, stal ar c'hig b. ; *Schießstand*, tennadeg b., stand tennañ g.

9. *Stand der Preise*, feur g.

10. [korf.] sav g., stumm-korf a-sav g.

11. [loen.] bertim b., ched g. ; *seinen Stand verlassen*, dibuchañ, dicheañ.

12. kel g., speurenn b., loch g., kombod g.

Standanzeiger g. (-s,-) : [tekn.] merker live g., jaoj g.

Standard g. (-s,-s) : standard g., skouer b., stalon g. ; *das gehört zum Standard in jedem Haushalt*, terket eo pep ti gant an aesterioù-se ; *sich nach einem Standard richten*, kemer udb da stalon ; *Lebensstandard*, live bevañ g., barr bevañ g.

Standard- : standart, skoueriek, skouer, unvan.

Standardabweichung b. (-,-en) : forc'had standart g.

standardisieren V.k.e. (hat standardisiert) : standardizañ, standardekaat, skoueriekaat.

standardisiert ag. : skoueriek, standart.

Standardisierung b. (-,-en) : skoueriekadur g., skoueriekaat g., standardizañ g., standardizadur g., standardekaat g.

Standardsituation b. (-,-en) : [sport, mell-droad] tenn a-sav g.

Standardvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat standart b., kevrat skoueriek b.

Standardwerk n. (-s,-e) : skouer b., stalon g., oberenn skouer b., oberenn stalon b., daveer g.

Standarte b. (-,-n) : giton g., astandard g., standard g., banniel g., flammenn b., seizenn b.

Standartenträger g. (-s,-) : giton g., douger-banniel g.

Standbild n. (-s,-er) : 1. delwenn b. ; *ein Standbild in eine Kirche hinstellen*, troniñ un delwenn en un iliz ; *einem Standbild einen Kopf aufsetzen*, pennañ un delwenn ; 2. [stlenn.] arsav war skeudenn g.

Ständchen n. (-s,-) : serenadenn b., nozkan g., abadenn noz b.

Ständehaus n. (-es,-häuser) : palez ar breujoù g., palez ar breudoù g.

Stander g. (-s,-) : giton g.

Ständer g. (-s,-) : 1. post g. [*liester* postoù, pester], peul g. ; 2. doug g., douger g., skor g., dalc'her g., palier g., erouezva g., diskouezher g. ; *Ständer für einen Bienenstock*, pont g., pontenn b., torchenn b. ; 3. [tisav.] poeñson g. ; 4. *Kleiderständer*, ispiherezh tuellennek b., doug-dilhad troadeg g., doug-mantilli g. ; 5. *Fahrradständer*, harpell ur marc'h-houarn b., harpell b. ; *das Motorrad steht auf seinem Ständer*, a-sav emañ ar marc'h-tan war e harpell ; 6. [dre skeud.] kalc'h sonnet g., kalc'h sonn g., kalc'h reut g., kalc'h kalet g., kastr g. ; *er hat einen Ständer*, emañ e lost war sav, sevel a ra gantañ, o kalkenniñ emañ ; *einen Ständer kriegen*, sevel d'an-unan, sevel serzh d'an-unan, dont d'an-unan, mont e lost war sav, sevel gant an-unan, digastrenniñ, kalediñ, kalkenniñ, pichañ, pichat, reudiñ, reutaat, kemer koad, dont koad d'an-unan, dispakañ ; 7. rastell armoù b., palier armoù g.

Ständerat¹ g. (-s) : [Bro-Suis] kuzul ar Stadoù g.

Ständerat² g. (-s,-räte) : [Bro-Suis] ezel eus kuzul ar Stadoù g.

Ständerätin b. (-,-nen) : [Bro-Suis] ezelezh eus kuzul ar Stadoù b.

Ständerlampe b. (-,-n) : [Bro-Suis] kleuzeureg b., post-lamp g.

Ständesaal g. (-s,-säle) : sal ar Stadoù b., sal ar Breujoù b., sal ar Breudoù b.

Standesadel g. (-s) : noblañs a-viskoazh b. (Gregor), noblañs a-gozh b.

Standesamt n. (-s,-ämter) : burev marilh ar boblañs g., burev rolloù ar geoded g.

standesamtlich ag. : ... eus burev marilh ar boblañs ; *standesamtliche Eheschließung*, dimeziñ-dre-lezenn g.

Standesamtsregister n. (-s,-) : kaier ar bev ha kaier ar marv - kaier ar bev hag ar marv g. - marilh ar marvioù, ar bevioù hag an dimezioù g. - marilh ar boblañs g. - rolloù keodediz lies. - [istor] rolloù parrez lies.

Standesbeamte(r) ag.k. g. : ofiser marilh ar boblañs g.

Standesbeamtin b. (-,-nen) : ofiserez marilh ar boblañs b.

Standesehe b. (-,-n) : dimeziñ etre tud kendere g.

Standesehre b. (-, -n) : enor ar c'horfuniad g., enor micherel g.

Standeserhöhung b. (-, -en) : nobladur g.

Standesgeist g. (-es) : spered korfuniad g., strizhded spered hep damant evit ar renkadoù all b., spered a gasta g.

standesgemäß ag. : evel ma'z eo dleet evit un den en e renk, evel ma tere da dud eus e renkad, evel ma faot, hervez e renk ; *standesgemäß leben*, derc'hel d'e renk, derc'hel e renk, chom en e renk, derc'hel e droad er par, [plac'h] derc'hel uhel he banniel ; *nicht standesgemäß leben*, dilignezañ, bezañ trec'h d'e ouenn, trec'hiñ gouenn, terriñ ar ouenn, na chom en e renk.

Standesgenosse g. (-n, -n) : par g. [*liester* pirien].

Standesherr g. (-n, -en) : aotrou bras g., uheliad g.

Standesherrschaft b. (-, -en) : aotrouniezh b.

standesmäßig ag. : evel ma'z eo dleet evit un den en e renk, evel ma tere da dud eus e renkad, evel ma faot, hervez e renk.

Standesperson b. (-, -en) : uheliad g., aotrou bras g., den a renk uhel g.

Standesregister n. (-s, -) : kaier ar bev ha kaier ar marv, kaier ar bev hag ar marv g., marilh ar boblañs g., rolloù keodediz lies., [istor] rolloù parrez lies.

Ständestaat g. (-s, -en) : Stad diazezet war ar c'horfuniadoù b., Stad diazezet war reizhad ar c'hastaoù b., Stad korfuniadour b.

Standesvorurteil n. (-s, -e) : strizhded spered hep damant evit ar renkadoù all b., spered a gasta g.

standeswidrig ag. : dilignezh.

Ständeversammlung b. (-, -en) : kuzul g., dael b., breud g.

Standfähigkeit b. (-) : stabilded b., divrallded b.

standfest ag. : divrall, start, stabil, postek, kempouez, parfet ; *standfest machen*, stabilaat, kantañ, startaat, kreñvaat, kadarnaat, diazezañ mat, parfedañ, parfetaat.

Standfestigkeit b. (-) : 1. stabilded b., kadamded b., kadamder g., divrallded b., starter g., started b. ; 2. starter g., started b., nerzh-spered g., divrallded b., dalc'h g., dalc'husted b., kendalc'husted b.

Standgeld n. (-es, -er) : 1. gwirioù da baeañ evit staliañ e varc'hadourezh lies. ; 2. taos parkañ g.

Standgericht n. (-s, -e) : [gwir] kuzul brezel g., lez-vrezel b., lez-varn-vrezel b.

standhaft ag. : postek, serzh, divrall, sonn, start, dalc'hus, kendalc'hus, kadarn, asur, didro, parfet, start en e vennozhioù ; *ein Unglück standhaft ertragen*, kiañ (herzel) ouzh ur gwalleur, sec'hañ e ruskenn goude un taol kriz, dougen bec'h e vuhez hep klemm ; *er ist standhaft*, un den start eo, postek eo, serzh eo, un den asur eo ; *standhaft bleiben*, delc'her start (mat, yud, gwevn, tomm), derc'hel mort, pegañ outi, na dec'hel rak e skeud ; *standhaft kämpfen*, stourm gant dalc'hegezh, bezañ kadarn, stourm gant kadamded, stourm kalonek, stourm diflach, stourm gwevn.

Standhaftigkeit b. (-) : starter g., started b., nerzh-spered g., kendalc'helezh b., kendalc'hidigezh b., kendalc'husted b., kendalc'huster g., dalc'h g., dalc'hadur g., dalc'hegezh b., dalc'husted b., dalc'hidigezh b., padusted b., pennegezh b., divrallder g., kadamder g., kadamded b.

standhalten V.gw. (hält stand / hielt stand / hat standgehalten) : 1. herzel, spiriñ, kaeañ, enebañ, harpañ, derc'hel mat, derc'hel e grog, pennañ ; *der Damm hält den Fluten stand*, herzel (spiriñ, kaeañ, derc'hel, pennañ, harpañ) a ra mat ar chaoser ouzh ar mor, enebañ a ra ar chaoser kreñv ouzh ar mor ; *ein Deich konnte dem Wasserdruck nicht standhalten*, ur chaoser en doa talpet dindan gwask an dour ; *vor der Unmöglichkeit hält nichts stand*, n'eus ket tu da dennañ amann eus gouzoug ur c'hi, lezel a ranker da ober ar pezh n'eus den evit miret ; *nichts kann ihm standhalten*, ne bad netra outañ.

2. *diese Fuchsien halten dem Frost nicht stand*, ar c'hleier-se a ya gant ar skorn, ar c'hleier-se a zo kizidik ouzh ar skorn, ar c'hleier-se a zo tener ouzh ar skorn, ar c'hleier-se a zo gwak ouzh ar skorn, ar c'hleier-se a zouj ar skorn, lipet e vez ar c'hleier-se gant ar skorn, ar c'hleier-se ne harzont ket ouzh ar skorn, riñset e vez ar c'hleier-se gant ar skorn.

3. *diese Pferde halten jedem Vergleich mit den besten Renntieren stand*, emañ ar c'hezeg-se en dalvoudegezh d'ar re wellañ, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha marc'h ebet, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha forzh peseurt marc'h, re-bar eo ar c'hezeg-se ouzh ar re wellañ, redek a ra ar c'hezeg-se koulz pe well ha forzh peseurt marc'h, c'hoari a ra ar c'hezeg-se par-ouzh-par gant ar re wellañ ; *er wusste wohl, dass er, was die Arbeitsleistung betraf, jedem Vergleich standhalten konnte*, ne grene ket evit ober e lod dirak n'eus forzh peseurt den ; *das hält keinem Vergleich stand*, n'eus ket tu da lakaat an dra-se keñver-ha-keñver gant ar reoù all, ne c'haller ket lakaat an dra-se en ur geñver gant ar reoù all, an traoù-se n'eus heñvel ebet etrezo, an traoù-se n'eus kemm ebet etrezo, ne c'haller ket lakaat an traoù-se e kemm, an traoù-se ne dennont tamm an eil d'egile, n'eus enheñvel ebet etre an traoù-se, n'eo ket da dostaat.

Standheizung b. (-, -en) : [kirri-tan] eil tommerez b., tommerez distag eus ar c'heflusker b.

ständig ag. : 1. didermen, dibaouez, hollbad ; *ständiges Einkommen*, leve didermen g., korvoder dibaouez g.

2. boas ; *ständiger Wohnsitz*, chomlec'h boas, chomlec'h pennañ g.

3. dibaouez, peurzalc'hus ; *in diesem Haus herrscht ein ständiges Kommen und Gehen*, kas-digas a zo en ti-mañ, kas a zo a bep tu en ti-mañ, emeur atav mont-dont en ti-mañ ; *ständig in Bewegung*, riboul-diriboul, red-dired ; *durch ständiges Telefonklingeln gestört werden*, bezañ direnket gant ar pelligomzer o seniñ dibaouez.

Adv. : bepred, atav, dalc'hmat, dalbec'h, dalberz, ingal, dizehan, diehan, hep ehan, dibaouez, hep diskrog, diastal, hep spanaenn, taol-ha-taol, da bep mare, hep distenn, hep disterniañ, hep ehanañ, hep paouez tamm, hep ec'hoaz, harz-diharz, sav-taol, a-hed an amzer, e-pad an amzer, an daou benn eus an amzer, etre daou benn an amzer, ingal(-ingal), bep frap, tro-distro, taer-ha-taer, en deiz hag en noz, noz-ha-deiz, deiz ha noz, noz-deiz, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep digeinañ, hep remzi, ordinal ; *er kommt ständig zu spät*, diwezhat e vez ingal, ingal e vez diwezhat ; *er knabbert ständig an etwas*, atav e vez debr-debr, ne ra ken nemet debriñ ; *er wechselt ständig den Beruf*, ne chom war vicher ebet, ur Yann a vil vicher (mil micher, mil vicher, ar mil vicher, e

vil vicher) a zo anezhañ, hennezh a zo ur Yannig a vil vicher (mil micher, mil vicher, ar mil vicher, e vil vicher) anezhañ, hennezh ne zalc'h e gopr ebet, hennezh ne bad neblec'h, dalc'hmat e vez etre ar c'hrog hag an diskrog ; *er beklagt sich ständig*, bepred e vez o klemm, ne ra ken nemet klemm, klemm-diglemm a ra dalc'hmat, klemm a ra dalc'hmat, hennezh a vez ordinal o klemm, ur revr war wigour a zo anezhañ, emañ atav o wigourat, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, klemm-klemm eo, klemm-diglemm eo, kest-kest eo, kunuc'henniñ a ra evit kement bramm 'zo tout, pebezh klemm-klemm ! kunuc'henniñ a ra evit ket ha netra, ne ro ket ur peoc'h gant e glemmicherezh, ne baouez ket a ober e druantoù, ne baouez ket a druantal, hennezh a vez ordinal o truantal, ne baouez ket gant e yezhoù fall, aesoc'h eo klemm evit kaout poan.

ständisch ag. : hag a sell ouzh ur renkad, hag a sell ouzh ur c'horfuniad, hag a sell ouzh ar Breujoù; hag a sell ouzh ar Breudoù.

Standleitung b. (-,-en) : [pellgomz., stlenn.] linenn eeun b.

Standlicht n. (-s) : [liester ebet] [kirri-tan] gouleier parkañ lies., gouloù lutig g., gouloù bihan g., gouloù arsav g. ; *das Standlicht anschalten*, lakaat e c'houlou lutig, lakaat gouloù bihan, lakaat e c'houlou arsav.

Standmesser g. (-s,-) : [tekn.] merker live g., jaoj g.

Standort g. (-s,-e) : 1. diazezelec'h g., lec'hienn b., sez g. ; *nuklearer Standort*, diazezelec'h nukleel g., kreizenn nukleel b. ; 2. [merdead.] lec'hiadur g., savlec'h g. ; *Standort eines Schiffes*, lec'hiadur ul lestr ; *den eigenen Standort ermitteln*, merkañ (spisaat) e lec'hiadur, klask gouzout pelec'h emeur war ar mor, kemer e verkoù, en em savlec'hiañ ; 3. [louza.] lec'h annez g., lec'h annezadur g. ; 4. [lu] kêr warnizon b.

Standortkommandant g. (-en,-en) : [lu] major g.

Standortkriterien lies. : dezverkoù evit dibad an diazezelec'h lies.

Standortwahl b. (-,-en) : dibad an diazezelec'h g.

Standpauke b. (-) : P. teñsaden b., kruz g.; tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b. ; *jemandem eine Standpauke halten*, lavaret e begement d'u.b., reiñ e stal d'u.b., c'hwezhañ e teod u.b., plantañ kentel gant u.b., kannañ e gouez d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kroual u.b., kroual d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., gourdrouz u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b.

Standplatz g. (-es,-plätze) : lec'h parkañ evit an taksioù g., taksilec'h g.

Standpunkt g. (-s,-e) : savpoent g., sellboent g., doare-gwelet g., aviz g., gwel g. ; *sich dem Standpunkt eines anderen anschließen*, fonnaat kaoz u.b., fonnaat mennad u.b., mont en avel u.b., sevel (mont) a-du gant u.b., en em lakaat en tu gant u.b., dont a-du gant u.b., dont (mont, sevel) en tu gant u.b., sevel en un tu gant u.b., bezañ gounezet gant mennozh u.b. ; *das ist nun mal mein Standpunkt*, evel-se emañ va veno ; *Rassismus ist kein*

Standpunkt, ein Verbrechen ist es, ar ouennelouriezh n'eo ket un doare da welet an traoù, un torfed an hini eo.

Standquartier n. (-s,-e) : [lu] gwarnizon g., kantonadur g.

Standrecht n. (-s) : lezenn-vrezel b., lezennoù-brezel lies., justis vrezel b. ; *das Standrecht verhängen*, lakaat al lezenn-vrezel da dalvezout.

standrechtlich ag. : Adv. : dre berzh al lezenn a vrezel ; *standrechtlich erschossen*, fuzuilhet dre berzh al lezenn a vrezel.

Standrede b. (-,-n) : prezegenn b., hareng g.

standsicher ag. : divrall, start, stabil, postek, didro.

Standicherheit b. (-) : stabilded b. ; [fizik] *Polygon der Standicherheit*, liestueg harpañ g.

Standspur b. (-,-en) : [hentoù] gwrimenn arsav trumm b., bandenn arsav prim b.

Standuhr b. (-,-en) : horolaj g., horolaj dre bouezioù g., pandulenn b.

Standwild n. (-s) : [loen.] jiber divoneer g./str., jiboez chomidik g./str., gouezaj divonedus g., gouezaj arsezt g.

Standwind g. (-s,-e) [= *stärkemäßig beständiger Wind*, avel blaen g. ; *richtungsmäßig beständiger Wind*, avel reizh g.] : avel ingal g., avel dibaouez g.

Stange b. (-,-n) : 1. gwalenn b., barrenn b., loc'h g., loc'henn b., perchenn b., laz b., trikenn b., sparl g., kefienn b., pennad ibil g. ; *Bohnenstange*, gwalenn (lazh b., perchenn b., perch b.) evit ar fav b. ; *etwas mit einer Bohnenstange stützen*, perchañ udb ; *Stange für Vorhänge*, trikenn ridezioù b. ; *Eisenstange*, barrenn houarn b., loc'h houarn g., gwalenn houarn b. ; *eine dicke Eisenstange*, un houarn bras g. ; *Holzstange*, loc'h prenn g., sparl g. ; *Nüsse mit einer Stange abschlagen*, palichat kraoñ, diskar kraoñ gant ur palich ; *Stange Siegellack*, koarennig (torzhig koar) siellañ b. (Gregor) ; *eine Stange Gold*, un dolzenn (ur varrennad) aour b. ; *Regenschirmstange*, gwalenn disglavier b. ; *klappbare Regenschirmstangen*, gwalinier plegus an disglavier lies. ; *starre Regenschirmstangen*, gwalinier dibleg an disglavier lies. ; 2. post [liester postoù, pester] g., peul g. ; *Telegrafentstange*, post an telegraf g. ; 3. [dre skeud.] *jemandem die Stange halten*, ober (toullañ) evit u.b., dougen dorn d'u.b., reiñ biz d'u.b., degas u.b. en e jeu ; *bei der Stange bleiben*, a) derc'hel mat ; b) na vont diwar e graf, chom hep cheñch kaoz, derc'hel krog en e neudenn ; *einen Anzug von der Stange kaufen*, prenañ un dilhad graet ; P. *das kostet eine Stange Geld*, koustañ a ra un domad mat (un tousegad brav, ur pochat mat, ur voujedenn bravik a-walc'h) a arc'hant, kement-se a goust un tamm mat a voujedenn, kement-se a goust arc'hant bras, kement-se a goust ur c'harrigellad arc'hant, kement-se a goust arc'hant mat, kement-se a goust pikez, kement-se a goust ur pezhriad moneiz, kement-se a goust ur varlennad arc'hant, kement-se a goust ur sammad gouest, kement-se a goust ur somm vras a arc'hant ; [sport] *die Stange heben*, sevel al loc'henn, sevel ar berchenn, reiñ avel d'ar berchenn, gwerniñ ar berchenn, aveliñ ar berchenn, plomañ ar berchenn, gorren ar berchenn, gwerniñ, perchennañ, plomañ al lañsenn ; 4. [kirvi] brank g., brog g. ; 5. gwerenn uhel hag eeun b. ; 6. [sigarettenoù] kartouchenn b. ; 7. [laboused] *Sitzstange*, klud g., bazh-klud b. ; *sich auf eine Stange setzen*, mont war e glud, kemer e glud, dont war ur

c'hud ; *das Huhn sitzt auf seiner Stange*, kludet eo ar yar, emañ ar yar war he c'hud ; *ein Huhn von der Hühnerstange vertreiben*, digludañ ur yar ; **8.** [sport] *die Stange heben*, sevel al loc'henn, sevel ar berchenn, gwerniañ ar berchenn, perchennañ, plomañ ar berchenn.

Stänge b. (-,-n) : [merdead.] gwern gastell b.

Stängel g. (-s,-) : **1.** [louza.] garenn b., gar b., taolpenn g., koloenn b., plouzenn b., korzenn b., korz str., gwalenn b., treujenn b., trojenn b., solenn b., breunenn b. [*liester breunennoù, breun*] ; *einen Stängel hervortreiben, in Stängel schießen*, gwalennañ, gwalenniñ, korzenañ, bazhouliñ, garzhenniñ ; *einen dickeren Stängel bekommen*, ober korz ; **2.** [dre skeud.] *vom Stängel fallen*, **a)** mont gant an disvoue ; **b)** bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), bezañ souezhet-marv, chom da luchañ ouzh udb evel ar yer ouzh an erc'h, chom miget, chom mik, chom abafet-lip, bezañ kalmet, bezañ ken bras e zaoulagad ha brammoù saout, chom da vamañ evel ur genaoueg, chom en estlamm, chom gak gant ar souezh, ober estlammoù, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom bamet, chom genaoueg, bezañ tapet lopes, chom abaf evel ur yar displuñvet, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, chom war e gement all, kouezhañ war e gement all, chom balc'h e c'henoù, chom da sellet gant e c'henoù, mont e genoù, dic'henaouiñ [dirak udb, ouzh udb], genaouiñ ouzh udb, menel batet, chom berr da respont, bezañ gwall nec'het evit kaout ur respont da reiñ d'u.b., chom lug, chom boud da respont, bezañ bac'het e c'henoù d'an-unan.

Stängelerbsen lies. : [louza.] piz-bihan krap str.

Stängelglas n. (-es,-gläser) : gwerenn-sich b.

Stängelknoten g. (-s,-) : [louza.] hoskad g., mell g.

stängellos ag. : [louza.] dic'harenn.

stängelreich ag. : [louza.] gwalennek.

stangenartig ag. : gwalennheñvel, e doare ur walenn, e doare gwalinier, a-zoare gant ur walenn, a-zoare gant gwalinier, a-seurt gant ur walenn, a-seurt gant gwalinier.

Stangenbesen g. (-s,-) : [tekn.] heureuchin da skarzhañ (da garzhañ) an tuellennoù g.

Stangenbohnen lies. : [louza.] fav krap str.

Stangenbohrer g. (-s,-) : [tekn.] tarar g., talar g.

Stangenbrot n. (-s,-e) : [bara] baget str., mouchenn b. ; *Stück Stangenbrot*, hanochenn vara b.

Stangenerbsen lies. : [louza.] piz-bihan krap str.

stangenförmig ag. : e barrennoù, e tolzennoù, e doare ur walenn, e doare gwalinier, a-zoare gant ur walenn, a-zoare gant gwalinier, a-seurt gant ur walenn, a-seurt gant gwalinier, gwalennheñvel.

Stangengebiss n. (-s,-e) : [kezeg] houarn-gwesken g., barrenn-c'henoù b.

Stangengold n. (-s) : aour e barrennoù (Gregor) g., aour e tolzennoù g.

Stangenhebenspiel n. (-s) : sevel al loc'henn g., sevel ar berchenn g., gwerniañ ar berchenn g., perchennañ g., plomañ ar berchenn g.

Stangenholz n. (-es) : bilbod g., krennenn b., hanoch str., tos g.

stangenreich ag. : gwalennek.

Stangensellerie g. (-,-/s) / b. (-,-) : [louza.] ach-gar str.

Stanislaus g. : Stanislaz g.

Stänker¹ g. (-s,-) : den flaerius g., loen flaerius g., flaerier g., louveg g., louvidig g.

Stänker² g. (-s,-) / **Stänkerer** g. (-s,-) : *ewiger Stänker*, kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaler g., kaoc'heg g., soroc'her g., grozmoler g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., nagenner g., chipoter g., chikaner g., noazour g., nagenn g., ampoezon g., diskol g., disuj g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor) ; *er ist ein ewiger Stänker*, un den eo na blij netra dezhañ - n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal - hennezh ne deuz ket ar sukr en e c'henoù - mar lavarar ya dezhañ, eñ a respont naren - hennezh a gav atav abeg e kement den a zo tout - ar gaster-se a vez atav oc'h abegiañ hennezh pe honnezh - hennezh ne ra nemet dispenn e nesañ - klask a ra abeg bepred - ne oar nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gav nemet rebechoù d'ober - atav e kav abeg e pep tra - hennezh a gav atav tro da abegiañ - kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - ne gav netra vat - ne gav nep tra vat - bepred e kav da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gav da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gav e kement tra 'zo tout - klask a ra atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a ra e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a ra e amzer o tivrudañ ar re all - kas a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gav gras gant den ebet - kaer 'zo ober, morse ne reer e c'hrad - kaer 'zo, morse ne reer e c'hrad - kaer hon eus ober, morse ne vez graet e c'hrad - klask a ra kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiañ ouzh an dud - atav e fell dezhañ kaout gwell pe well - ne wel netra nemet a-dreuz - eñ a blij dezhañ rezoniñ - ur spered rekin eo - ur penn-treuz eo - hennezh a zo ur spered kamm - atav e vez o figuzañ - atav e vez o pismigañ - atav e vez o pigosat - atav e vez oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarz a zo anezhañ - ur pismiger eo - ur c'hac'her diaes a zo anezhañ - ur chaoker-laou eo - ur flemmer eo - un nagenner eo - ur chikaner eo - un noazour eo.

Stänkerei b. (-,-en) : **1.** c'hwezh fall b., flaer g., mouezh flaer g. ; **2.** [dre skeud.] tabut g., tabuterezh g., trouz g., frot g., jeu b., stag g., rendael g., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., reuz g., c'hoari g., fred g., riot g., chikan g., chikanerezh g., dael b., kastrilhez str., patati g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., chabous g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., hennon g., dispeoc'h g., bec'h g., butun g., grozmoz g.

Stänkerer g. (-s,-) : sellit ouzh **Stänker**².

Stänkelerin b. (-,-nen) : kac'herez wasket b., kac'herez diaes b., kac'herez b., kagalerez b., chaokerez b., mamm an ardoù fall b., strapad plac'h g., torr-penn g., dismantr-spered g., tourmant a blac'h b., kouskerez diaes b., kouskerez fall b., soroc'herez b., grozmozerez b., nagennerez b.

stänkern V.gw. (hat gestänkert) : **1.** flaeriañ, teuler c'hwezh fall, mouezhañ, leuskel flaer war e lerc'h, fallvaziñ, gwallvaziñ ; **2.** [dre skeud.] klask afer, klask abeg, klask tabut, klask trouz, klask fred, klask riot, klask chikan, klask dael, klask frot, klask kastrilhez, klask heskin, klask

kann, klask kavailh, klask abeg, klask rev, klask jeu, grozmat, soc'horat.

Stanniol n. (-s) : follenn staen b., [dre fazi] follenn aluminom b.

stante pede Adv. : hep gortoz, hep dale tamm, diouzhtu, war an taol, war al lec'h, kentizh, ribus, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, hep ober seizh soñj, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat.

Stanze b. (-,-n) : 1. [lenn.] poz g., pozenn b., koublad g. ; 2. [tekn.] stampell b., stamper g., genn-stampiñ g./b., mampstamperez b. ; *Lochstanze*, toullerez b., minaouederez b., toullerez-kartennoù b.

stanzen V.k.e. (hat gestanzet) : stampiñ.

Stanzen n. (-s) : stamperezh g.

Stanzer g. (-s,-) : stamper g.

Stanzmaschine b. (-,-n) : toullerez b., minaouederez b., toullerez-kartennoù b., merker g.

Stapel g. (-s,-) : 1. chafod g., marc'h-koad g., tint g.

2. bern g., gwrac'hell b., kalzenn b., kalzad g., kalzadenn b., kalz g., yoc'h b., yoc'had b., pilerad g., tes g., troc'had g., krug b. ; *ein Stapel Betttücher*, ur plegad liñselioù g. ; *ein Stapel Briefe*, ur strobad lizheroù g., un troc'had lizheroù g., un treuziad lizheroù g.

3. kal g., poull sec'h g. ; *ein Schiff auf den Stapel setzen*, lakaat ur vag er c'hal (war ar c'hal) (Gregor), lakaat ur vag war ar c'hal-morañ (en ur poull sec'h) ; *ein Schiff vom Stapel lassen*, morañ ul lestr ; *vom Stapel laufen*, bezañ moret.

4. dastumlec'h g., magazenn b.

5. [dre astenn.] ehanlec'h g., kêr ehanañ b., kêr arsav b., porzh ehanañ g.

6. [gwiad.] hirder gwienn g.

Stapelblock g. (-s,-blöcke) : [merdead.] tint g., marc'h-koad g.

Stapellauf g. (-s,-läufe) : [merdead.] moradur ul lestr g., morañ g., moridigezh b.

stapeln V.k.e. (hat gestapelt) : berniañ, lakaat a-vern, lakaat en ur yoc'h, gwrac'hellat, pennegiñ ; *Holzscheite ordentlich aufeinander stapeln*, lakaat an etivi brav pennek-ha-pennek, lakaat an etivi klenk, lakaat hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, lakaat koad hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, pennegiñ an etivi, pennegiñ hanoch faoutet, pennegiñ koad hanoch faoutet ; *zu hoch gestapelt*, beget.

V.gw. (ist gestapelt) : skarañ, gaoliata, ober gaol.

V.em. : **sich stapeln** (hat sich gestapelt) : kalzennañ, en em verniañ, ober bern, mont d'ober ur bern, mont d'ober bernioù, mont d'ober ur yoc'h, mont d'ober yoc'hoù ; *dutzendweise stapelten sich (t-rt) die Exemplare auf dem Tisch*, bernioù skouerennoù a oa war an daol.

Stapelort g. (-s,-e) / **Stapelplatz** g. (-es,-plätze) : dastumlec'h g., mirlec'h g., etrepaouez g. ; [istor] *Stapelplätze in der Levante*, diazezelec'hioù kenwerzh ar Sav-Heol lies., kontlec'hioù ar Sav-Heol lies.

Stapelstadt b. (-,-städte) : ehanlec'h g., kêr ehanañ b., kêr arsav b., porzh ehanañ g.

Stapelverarbeitung b. (-,-en) : [stlenn.] treterezh a-lodennoù g.

Stapfe b. (-,-n) / **Stapfen** g. (-s,-) : roud troad g., roud botez g.

stapfen V.gw. (ist gestapft) : 1. stampañ, kerzhet en ur bouezañ war e dreid bep kammed, bezañ pounner e gerzhed, toumpañ ; 2. patouilhata, kalemarc'hiñ ; *durch den Schlamm stapfen*, fritañ fank, fankigellañ, krenial er fank, plapouziñ, torimellat er fank, patouilhata dour ha fank, foetañ fank ; *durch den Schnee stapfen*, patouilhata e-barzh an erc'h, kalemarc'hiñ (patouilhata) erc'h, foetañ erc'h, frikañ erc'h.

Stapler g. (-s,-) : [tekn.] karrigenn gorre-gouziz b., saverez b.

Star¹ g. (-s,-e) : [mezeg.] *grauer Star*, denedeo g., banne g. / koc'henn savet war ibil al lagad b. / gwennenn b. (Gregor) ; *grüner Star*, glazenn b., glaokom g. ; *schwarzer Star*, kleñved nervenn ar gweled g., kleñved an nervenn optikel g., amaoroz g. ; *jemandem den Star stechen*, a) lemel ar banne diwar lagad u.b. ; b) [dre skeud.] digoc'hennañ daoulagad u.b., dizallañ u.b., dizallañ spered u.b., divleupañ u.b. [evit ur gwaz], divleupezañ u.b. [evit ur vaouez], sklêrjennañ u.b., dileueiñ u.b., dilouadiñ u.b., disodiñ u.b., divouchañ e zaoulagad d'u.b., difaziañ u.b., didouellañ u.b., dibikouzañ spered u.b., dibikouzañ u.b. ; c) [dre skeud.] kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., lavaret (reiñ) e begement d'u.b., reiñ e stal d'u.b., kontañ e damm d'u.b.

Star² g. (-s,-e) : [loen.] dred g., tred g. ; *die Stare schlafen in den Bäumen*, kousket a ra an dridi war ar gwez, kousket a ra an dridi e-barzh ar gwez.

Star³ g. (-s,-s) : [film] steredenn b.

starblind ag. : deuet da vezañ dall gant ar wennenn.

stark ag. : 1. kreñv, nerzhus, bagol, start, a-greñv, gwevn, reut, postek, solut, sonn, yac'h, ampart, difall, galloudus, rust, reut, gouest ; *er ist stark*, nerzh a zo ennañ, kreñv eo, yac'h eo ; *er ist zwar klein aber stark*, n'eo ket bras met e gont a zo ennañ ; *ein starker Kerl*, ur paotr kreñv, ur paotr yac'h g., un troc'h den g., ur gwaz reut g., un troc'had den g., un troc'had mat a zen g., un den a droc'had mat g., ur palvad mat a baotr g., un dornek mat a zen g., ur paotr temzet mat g., un tamm toupard a baotr g., ur pezhiañ den g., ur pezhiañ hini g., ur c'horf den g., ur paotr difall g., ur paotr gwevn g., un tarin a baotr g., ur bilh den g., un dornek mat a baotr g., ur paotr reut g., ur paotr gouest g., ur gwaz gouest g., un tamm mat a baotr g., un ampart g., ur paotr ampart g., un temz vat a zen g. / ur gigenn vat a zen g. (Gregor) ; *er ist ziemlich stark*, gwaz a-walc'h eo an den-se, kreñv a-walc'h eo, galloud en deus en e izili ; *wärest du nicht so stark*, *hätte er dich zu Brei geschlagen*, panevet ar c'hreñv ma'z out e vefes bet brevet gantañ ; *wenn ich stärker wäre als er*, ma vijen trec'h dezhañ, ma'm bije lañs warnañ en nerzh-korf, ma vijen kreñvoc'h egetañ ; *du bist stärker als er*, koll eo ganit, trec'h out dezhañ, lañs ac'h eus warnañ en nerzh-korf, lañsañ a rez warnañ en nerzh-korf ; *er ist stark wie ein Bär*, *er ist stark wie ein Bulle*, hennezh a zo ken nerzhus hag ur marc'h, hennezh a zo kreñv evel un tarv, hennezh a zo kreñv evel un ejen, hennezh a zo kreñv evel ur marc'h, hennezh a zo kreñv marc'h, hennezh a zo kreñv evel un dervenn, hennezh a zo ken kreñv ha pevar, hennezh a zo houarn, hennezh

n'eus muzul ebet d'e nerzh ; *ein großes starkes Pferd*, ur marc'h galloudus g. ; *stark am Geist, am Leibe schwach*, eskuit eo ar spered hogen diyoul eo ar c'hig - ar spered a zo buan, met ar c'hig a zo dinerzh ; *starker Kaffee*, kafe kalet (kreñv, marc'h, tev) g. ; *starkes Getränk*, boeson kalet g., boeson kreñv g. ; *ein starkes Gift*, un ampoezon rik g. ; *seine Wut war stärker als sein Verstand*, kreñvoc'h e oa bet e fulor eget e skiant, trec'h e voe e fulor d'e skiant ; *der Stärkere hat immer Recht*, al laer brasañ a groug ar bihanañ, digarez ar c'hreñvañ eo bepred ar gwellañ ; *starkes Papier*, paper dalc'hus, paper fetis g. ; *eine starke Säule*, ur golonenn dev b. ; *starke Stimme*, mouezh kreñv b., mouezh korzenet mat b. ; [kr-] *Einigkeit macht stark*, unaniezh a zo nerzh - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louarn kamm a ra bec'h da unan eeun - daou louarn kamm a zo trec'h da unan eeun - muiañ keuneud, brasañ tantad - un neudenn a zo aesoc'h da derriñ eget ur gudenn, en em unanit eta ; *starker Geist*, spered start g. ; *starker Spieler*, c'hoarier touet g., c'hoarier daonet g., c'hoarier kinviet g., c'hoarier echu g., c'hoarier peurechu g. ; *starker Raucher*, butuner daonet g., butuner touet g., butuner pomet g., butuner kinviet g., butuner echu g., butuner peurechu g., butuner eus ar penn g., butuner diouzh ar penn g. ; *starker Frost*, rev kalet g. (Gregor) ; *starke Schneefälle*, kaouadoù erc'h fonnus lies., kaouadoù erc'h puilh lies., kaouadoù erc'h ken-ha-ken lies., kaouadoù erc'h ken-ha-kenañ lies., kaouadoù erc'h mui-pegenn-mui lies., kaouadoù erc'h gwazh-pegenn-gwazh lies., kaouadoù erc'h forzh pegement lies., kaouadoù erc'h n'eus forzh pegement lies. ; *eine starke Steigung*, ur grapenn start b., ur grapenn sonn b., un tarroz serzh g., ur grec'henn serzh b., un tamm krec'hienn mat g., ur savenn serzh b., ur sav sonn g., ur sav tenn g. ; *ein starkes Gefälle*, un tamm mat a bouez-krec'h g. ; *starker Geruch*, c'hwezh pounner b., c'hwezh kreñv b., mouezh pounner g. ; *starker Wind*, avel vras g., avel greñv g., avel bounner g., avel reut g. ; *der Wind weht immer stärker*, fourrañ a ra an avel, freskaat a ra an avel, gwashaat a ra an avel, rustaat a ra an avel, kreskiñ a ra an avel, kargañ a ra an avel, war greñvaat ez a an avel, lañsañ a ra an avel ; *starker Wind wehte*, c'hwezhañ a rae, kreñv e c'hwezhe an avel, ur goueliad reut a avel a oa, avel vras a oa, avel bounner a oa, skeiñ a rae an avel, stourm a rae an avel, c'hwistañ a rae an avel, foetañ a rae an avel ; *starker Rauch*, moged tev g. ; *starke Schmerzen*, poanioù kriz lies., poanioù kalet lies., poanioù skrijus lies., poanioù garv lies. ; *stark werden*, kreñvaat, nerzhekaat, nerzhusaat, startaat, kreskiñ e kreñvder hag e nerzh ; *äußerst starke Schmerzen*, ur boan iskis b., ar gwashañ poan b., ur boan araj b., droug braouac'h g., bazhadoù lies., poanioù kriz-diremed lies., poanioù disaour lies., poanioù terrupl lies., poanioù grevus lies., poanioù divat lies., gloazioù kreñv lies., ur boan ifern b., un araj poan g., poanioù da grial lies., poanioù skrijus lies., poanioù garv lies., poanioù dreist-penn lies., poanioù kalet lies., poanioù kriz lies. ; *dieses Buch ist siebenhundert Seiten stark*, seizh kant pajenn a ya d'ober al lev-se, ul lev a seizh kant pajenn eo ; [tud] *starke Seite*, kreñv g., krog g., kraf g., taol g. ; *das ist eben seine starke Seite*, eno emañ e greñv, eno emañ e graf,

eno emañ e daol, eno emañ e grog ; *das ist nicht meine starke Seite*, er poent-se n'on ket ur mailh (ur mestr, un tad den) / hennezh n'eo ket va c'hrog (n'eo ket ar c'hraf m'emaon em c'hreñvañ) / er poent-se n'emaon ket em c'hrog / gant ar c'hraf-se n'emaon ket em flom (em zaol) (Gregor), gant ar c'hraf-se n'emaon ket em boued (em bleud, em butun, em dour hag em geot), n'on ket gourdon bras ouzh an dra-se ; *stark in einer Wissenschaft*, ur mailh war ur skiant bennak, kreñv war ur skiant bennak ; *das ist etwas stark !* se 'zo mont un tammig re bell ganti (lakaat war ar barr, mont amplik dezhi, mont amplik ganti, lavaret un tammig ampl) ; *das Recht des Stärkeren*, lezenn ar c'hreñvañ b., gwir an hini kreñvañ g. ; *starker Strick*, tamm mat a gordenn greñv g. ; *die Familie ist sieben Personen stark*, seizh a zo anezho e-barzh an tiegezh, c'hoarvezout a ra an tiegezh-se eus seizh den ; *bis dahin ist es eine starke Stunde*, kreñv d'un eur e viot o vont di, un eur greñv a lakaot da vont di, ac'hanen di e vo ret bale un eur greñv, ac'hanen di ez eus un eurvezh vat a hent ; *stark bevölkert*, stank ar boblañs ennañ, stank ar bobl ennañ / forzh poblet / poblet kaer (Gregor) ; *er hinkt immer stärker*, gwashaat a ra da gammañ, kreskiñ a ra da gammañ, kammoc'h-kammañ e teu da vezañ, kammañ a ra gwazh-ouzh-gwazh, kammañ a ra gwazh-âr-wazh, kammañ a ra gwashoc'h-gwazh, kammañ a ra gwashoc'h-gwashañ, souriñ a ra da gammañ, podekaat a ra muioc'h-mui, kammañ a ra muioc'h-mui ; *er blutete stark*, dont a rae ar gwad a vervadennoù eus e c'houli, redek a rae fonnus e wad eus e c'houli, redek a rae nerzhus e wad eus e c'houli, e wad a rede evel ur vammenn, skuilhañ a rae e wad a-boullad, skuilhañ a rae puilh e wad, diruilhal a rae ar gwad diwar e c'houli, plomañ a rae e wad evel ur gorzenn, bouilhoù gwad (bouilhadoù gwad) a strinke eus e c'houli, ar gwad a zerede a vouilhoù bras eus e c'houli, strinkañ a rae e wad gant puilhentez ; *stark besucht*, darempredet-stank, diskenn ennañ ; *stark hoffen*, bezañ leun a fiziañs, magañ ar brasañ fiziañs, magañ ur fiziañs hep muzul, magañ fiziañs vras (fiziañs a-dro-vat) ; *stark arbeiten*, labourat tenn (start, evel ur c'hi, evel ur marc'h, evel ul loen), kiañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, korfañ, labourat a-nerzh, lakaat leizh ar vourell, sachañ hardizh warni, reiñ bec'h d'ar c'hanab, dosiñ, lardañ, kordañ da vat gant al labour, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, poaniañ, c'hwezhañ e-barzh, daoudortañ war an tach, bezañ a-stenn gant e labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour ; *stark essen*, debriñ kreñv, debriñ evel ul loen (evel ur marlonk), debriñ evel ur roñfl, pegañ war ar boued, pilat, pilat boued ; *es regnet stark*, glav bras a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, teurel a ra dour, glav touseg a ra ; *es hat stark geregnet*, dour en deus graet da vat ; *stark verschuldet*, sammel a zle, gwriet a zle, bec'hiet gant an dleoù, Fañch ar Berr gantañ, stag e vag dre-holl, karget a zle (Gregor), dastumet kalz a zle gantañ, berniet a zle, taget a zle, dalc'het a bep lec'h ; *er ist nicht so stark von der Wahrheit abgewichen wie sein Mittäter*, n'eo ket aet keit eus ar wirionez hag e genwaller ; *sich für eine Sache stark machen*, difenn ur gaoz bennak gant un ene abostol, sevel krog (bezañ difennour gredus) ur gaoz bennak, kabaliñ evit udb, taeriñ evit ur gaoz bennak ; *die*

starke Präsenz der Kriegsmarine in Brest hat die Entwicklung von Handel und Fischerei stark gehemmt, pouez ar morlu e Brest a zo bet ur skoilh bras da ziorroadur ar c'henwerzh hag ar pesketaerezh er porzh-mor ; [amerzh.] *der starke Kursanstieg des Dollars*, kresk a-bik feur an dollar g. ; *starker Preisanstieg*, kresk a-bik ar prizioù g. ; **2.** *das ist echt stark !* n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dispar eo ! dreist eo an dra-se ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! un ebat Doue eo ! ; **3.** [yezh.] kemmus ; *starkes Zeitwort*, verb kemmus e bennrann g.

starkbeleibt ag. : danzeat, korfet tev, korfek, teurennek, kofek, begeliek, bigofek, bourounek, teuc'h, teuc'hek, hag en deus korf.

starkbesetzt ag. : leun a dud, leun-barr.

Starkbier n. (-s,-e) : [boued] bier kreñv g.

Starke(r) ag.k. g. : kreñv g., unan kreñv g., paotr gouest g., paotr reut g., paotr sonn g., paotr difall g., tarin a baotr g.

Stärke b. (-,-n) : **1.** kreñvder g., kreñvded b., nerzh g., kreñvadurezh b., kadamded b., kadamder g., starter g., started b. ; *an Stärke gewinnen*, kreñvaat, nerzhañ, nerzhusaat, nerzhekaat, kadarnaat, dont da vezañ kreñvoc'h (fonnusoc'h), startaat ; *Intelligenz ist besser als Stärke*, gwelloc'h ijin eget nerzh ; *die Stärke eines Gefühls*, nerzh ur santad g. ; **2.** kreñv g., krog g., kraf g., taol g. ; *das ist eben seine Stärke*, eno emañ e greñv, eno emañ e graf, eno emañ e daol, eno emañ e grog, hennezh eo e grog ; *das ist nicht meine Stärke*, er poent-se n'on ket ur mailh (ur mestr, un tad den) / hennezh n'eo ket va c'hrog (n'eo ket ar c'hraf m'emaon em c'hreñvañ) / er poent-se n'emaon ket em c'hrog / gant ar c'hraf-se n'emaon ket em flom (em zaol) (Gregor), gant ar c'hraf-se n'emaon ket em boued (em bleud, em butun, em dour hag em geot), n'on ket gourdon bras ouzh an dra-se ; **3.** tevder g., tevded b., treuz g. ; *Stärke einer Mauer*, tevder ur voger g. (Gregor), treuz ur vur g. ; **4.** [gwiad.] ampez g. ; *mit Stärke kleistern*, ampezañ ; **5.** *Pferdestärke*, gremm kezeg (GK) g., marc'h-nerzh g., marc'h g. ; **6.** [lu] niver soudarded g., nerzh g.

stärkeartig ag. : ampezheñvel, amilek, e doare an ampez, a-zoare gant an ampez, a-seurt gant an ampez.

Stärkefabrik b. (-,-en) : uzin ampez b.

Stärkegummi n. (-s) : dekstrin g.

stärkehaltig ag. : ampez ennañ, amilek.

Stärkekleister g. (-s,-) : peg ampez g., kaot ampez g.

Stärkeleim g. (-s,-e) : ampez g.

Stärkemehl n. (-s) : bleud ampez g., fekul g.

stärken V.k.e. (hat gestärkt) : **1.** kreñvaat, nerzhekaat, nerzhusaat, nerzhañ, kadarnaat, sershaat, souden, startaat, bevaat, gwevnaat, kreskiñ ; *Butter stärkt mehr als Fleisch*, fonnusoc'h eo an amanenn eget ar c'hig, kalonekoc'h eo an amanenn eget ar c'hig, kreñvoc'h eo an amanenn eget ar c'hig ; *Arbeit macht das Leben süß*, *Faulheit stärkt die Glieder*, el labour emañ ar yec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel - anez labourat, brec'h didorr ; *den Frieden stärken*, startaat ar peoc'h, kadarnaat ar peoc'h, lakaat da vont war gresk ar peoc'h e-touez an dud ; *jemandes Selbstvertrauen stärken*, sershaat u.b. war e gilhorou, silañ emfiziañs e kalon u.b., tommañ kalon u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ emfiziañs d'u.b.,

kreskiñ emfiziañs u.b. ; *die Muskeln stärken*, kigennañ ; *die Muskeln seiner Waden stärken*, ober kof-gar ; **2.** [gwiad.] ampezañ ; *einen Kragen stärken*, ampezañ ur c'houzougenn.

V.em. : **sich stärken** (hat sich (t-rt) gestärkt) : **1.** nerzhekaat, nerzhusaat, kreñvaat, startaat, kadarnaat, nerzhañ, bevaat ; **2.** debrñ un tamm (un draig), krignat un tamm.

stärkend ag. : nerzhus, nerzhekaus, kreñvaus, kalonek, kalonus, reut, bividik, hael da galon an den, hag a sikour da reiñ lusk d'ar galon ; *stärkende Nahrung*, magadur sonn g., magadur da reiñ nerzh, boued kreñvaus (nerzhekaus, nerzhus) g., boued reut g., boued fonnus g., boued hag a ra fonn vat g., boued kreñv g., boued kalonek g. ; *stärkende Luft*, aer hag a ro nerzh ha startijenn b./g. ; *ein stärkendes Mittel*, louzoù da reiñ nerzh en-dro g., louzoù kreñvaus (nerzhekaus) g., louzoù-kreñvaat g., louzoù da zerc'hel an den en e blom g., louzoù hael da galon an den g., louzoù a sikour da reiñ lusk d'ar galon g.

Stärkewäsche b. (-,-n) : lienaj ampezet g.

Stärkezucker g. (-s) : [kimiezh] glukoz g., dekstroze g.

starkknochig ag. : askomet mat.

starkleibig ag. : danzeat, korfet tev, korfek, teurennek, kofek, begeliek, bigofek, bourounek, teuc'h, teuc'hek, hag en deus korf.

Starkleibigkeit b. (-) : korfelezh b., kuilhder g., kigder g., korfigell b., korfegezh b., teuregezh b., teuc'hed b., teuc'hder g.

starkschenkelig ag. : gaolek, morzhedek.

Starkstrom g. (-s,-ströme) : tredanvarr uhel g., tredan voltadur uhel g.

Stärkung b. (-,-en) : kreñvadur g., startadur g., souden g.

Stärkungsmittel n. (-s,-) : louzoù da reiñ nerzh en-dro g., louzoù kreñvaus (nerzhekaus, nerzhus) g., louzoù-kreñvaat g., danvez nerzh g., louzoù hael da galon an den g., louzoù a sikour da reiñ lusk d'ar galon g.

Stärkungstrunk g. (-s,-trünke) : banne startijenn g., banne hael da galon an den g., banne kalonek g., banne a sikour da reiñ lusk d'ar galon g.

Starmatz g. (-es,-mätze) : P. *sellit ouzh Star*².

starr ag. : **1.** sonn, reut, dibleg ; *starre Seide*, seiz reut g. ; *starre Regenschirmstreben*, gwalinier dibleg an disglavier lies. ; *eine Crêpe so lange backen, bis sie starr wird wie ein Brett*, lezel ur grampouezhenn da boazhañ reut evel ur plankenn.

2. gour, bav, bavet, kropet, kruget, nodet, seizet, morzet, mors, soret, sonnet, hourzet, mank, dibalamour, reut ; *starres Bein*, gar morzet b., gar soret b., gar kropet b., gar nodet b., gar morzet evel kegel ar vamm-gozh b., gar reut b. ; *mein Bein ist ganz starr*, deuet eo ar c'houk em gar, deuet eo va gar da vervel ouzhin, me a zo morzet va gar ouzhin, me a zo marv va gar ouzhin, me a zo morzet va gar evel kegel va vamm-gozh, mors-mors eo va gar, morzet (kropet, bav, gour, nodet, seizet, soret, reut) eo va gar, sonnet eo va gar ouzhin, aet eo gour va gar, gourdet eo va gar (Gregor) ; *starre Finger*, bizied bav(et), bizied gour, bizied kropet (nodet, seizet, kleret, kruget, pistiget, reut), bizied aet an ivinrev enno, bizied krog an ivinrev enno, bizied morzet evel kegel ar vamm-gozh, bizied mors-mors ; *mein Arm ist ganz starr*, mank eo va brec'h,

marv eo va brec'h ouzhin, deuet eo va brec'h da vervel ouzhin, morzet eo va brec'h ouzhin ; *meine Hand ist ganz starr*, mank eo va dorn, marv eo va dorn ouzhin, deuet eo va dorn da vervel ouzhin, morzet eo va dorn ouzhin ; *starr vor Kälte*, kleret, sonnet gant ar riv, treantet gant ar riv, kruget gant ar riv, kropet gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, pintet gant ar riv, pistiget gant ar riv, rividik.

3. sonn, difiñv, par, diflach ; *starre Augen*, daoulagad sonn lies., daoulagad difiñv lies. ; *sein Blick war starr auf mich gerichtet*, e selloù a blave warnon, e zaoulagad a bare warnon, e zaoulagad a chome paret warnon, chom a rae e lagad warnon.

4. [fizik] *starrer Körper*, kaled g., solud g., korf solut g., sonnenn b.

5. *starr vor Staunen*, sebezet, sabatuet, alvaonet-holl, kalmet, mantret ; *starr vor Schreck*, sonnet gant an euzh, treantet gant an aon, mantret gant ar spont, hanter nodet gant ar spont, seizet gant ar spont, sonn gant ar spont, sklaset e wad en e wazhied gant ar spont ; *starr vor Schüchternheit*, paorek.

6. dibleg, kalet, strizh, start ; *starre Prinzipien*, reolennoù buhez dibleg, pennaennoù dibleg lies. ; *starrer Charakter*, penn kalet a zen g., spered dibleg a zen g., den start g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., mul bras g., paotr Kerbennek g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., penn beuz g.

Starre b. (-) : **1.** reuter g., tennder g., sonnder g. ; **2.** difiñv g., difiñved b. ; **3.** pennegezh b., penverzegezh b., aheurterezh g., aheurtegezh b., diblegusted b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilhourzerezh g., kilverzerezh g.

starren V.gw. (hat gestartet) : **1.** bezañ leun a, poutañ gant, fonnañ gant ; *eine Schlucht, wo nur totes Gestein startt*, ur ganienn leun a reier sonn ha divuhez.

2. bezañ goloet-holl gant ; *von Schmutz starren*, bezañ lous evel un targazh, bezañ lous evel un hoc'h, bezañ lous-mezhus, bezañ ken hudur hag ar seizh pec'hed, bezañ hudur evel ar seizh pec'hed g., bezañ du ken na gomz, bezañ tarasennet-holl, bezañ ur gramenn (un ounezer) war an-unan, na vezañ nemet loustoni eus an-unan, bezañ kac'hus, bezañ lous-gagn, bezañ lous-brein, bezañ lous-pemoc'h, bezañ lous-lous, bezañ lous-teil, bezañ lous evel ul laouenn, bezañ lous evel ar seizh pec'hed ; *von Gold starren*, **a**) pasamantet-holl gant aour, goloet-holl a vravigoù aour ; **b**) [dre skeud., sport] aet gantañ ur bern medalennoù aour ; *von Lanzen starren*, bezañ goañfioù a-bik e pep lec'h ; *ganz Europa startt in Waffen*, *ganz Europa startt vor Waffen*, *ganz Europa startt von Waffen*, armoù dreist-penn a zo en Europa, armoù a zo en Europa ken na wic'h.

3. [dre astenn.] *auf etwas (t-rt) starren*, bezañ e zaoulagad o parañ war udb, chom e lagad war udb, na dennañ lagad ebet diwar udb, na lemel lagad ebet diwar udb, na dec'hout e zaoulagad diouzh udb, derc'hel e zaoulagad war udb, bezañ e selloù o parañ war udb, sellet a-bann ouzh udb, debriñ udb gant e selloù, chom da alvaoniñ ouzh udb, sellet pik ouzh udb, bezañ e zaoulagad o rigadella war udb ; *ins Leere starren*, bezañ beuzet en e brederiadennou, bezañ kollet en e soñjoù, lonkañ soñjoù.

Starrheit b. (-) : **1.** reuter g., tennder g., sonnder g., reudadenn b. ; **2.** difiñv g., difiñved b. ; **3.** pennegezh b., penverzegezh b., aheurterezh g., aheurtegezh b., diblegusted b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilhourzerezh g., kilverzerezh g. ; **4.** [mezeg.] ankiloiz g., krop g., kropadur g., gourdadur g., morz g., morzadur g., bav g., bavadur g., nodadur g.

Starrkopf g. (-s,-köpfe) : penneg g., kloppeneg g., penn maout g., penn kalet a zen g., spered dibleg a zen g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., den start g., penn tev g., penn touilh g., penndolog g., penn fall g., penn kalet g., penn du g., penn beuz g., tarin a baotr g., mul bras g., paotr Kerbennek g., paotr pennek evel ur mul g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g. ; *das ist ein echter Starrkopf*, hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom, el lec'h e kouezh e chom - pennek eo evel ur marc'h-koad - hennezh a zo pennek evel ur mul - hennezh en deus lod e Kerbennek.

starrköpfig ag. : aheurtet, pennek, penvers, dibleg, amjestr, treuz, kilpennek, kilvers, start, moulbenn, moulbennek, empennadet, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, kloppeneg, kuladus, kilhours, ourzet, ginet, beuz, eus Kerbennek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, diaes ober outañ.

Starrkrampf g. (-s) : [mezeg.] tetanoz g.

Starrleinen n. (-s) : [gwiad.] lien kreñv ha reut g., bougaran g.

Starrluftschiff n. (-s,-e) : aerlestr reut e framm g.

Starrsinn g. (-s) : pennegezh b., penverzegezh b., aheurterezh g., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilverzerezh g., diblegusted b., kilhourzerezh g.

starrsinnig ag. : aheurtet, pennek, penvers, dibleg, amjestr, treuz, kilpennek, kilvers, start, empennadet, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, kloppeneg, kuladus, kilhours, kalet, strizh, start, kilvers, ourzet, beuz, na ra ken ar pezh a gar, eus Kerbennek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, diaes ober outañ.

Starrsucht b. (-) : [mezeg.] katalepsiezh b., darsonn g., P. kousked-foll g.

Start g. (-s,-sl-e) : **1.** dibradadur g., loc'h g., loc'hañ g., loc'hadur g. ; *Senkrechtstart*, dibradadur a-serzh g. ; *zum Start ansetzen*, bezañ war lusk, bezañ tost da loc'hañ ; **2.** [sport] linenn-loc'h b., aplud g., linenn an aplud b. ; *fünf Pferde gehen an den Start*, pemp marc'h a zo war ar renk ; [redadeg, tud] *an den Start gehen*, klask e aplud ; *bei den 100 Metern an den Start gehen*, redek ur c'hant metrad ; *Frühstart*, loc'h c'hwitet g., loc'hañ toull g., loc'hañ didalvez g.

Startbahn b. (-,-en) : **1.** [sport] leurenn loc'hañ b. ; **2.** [nij.] leurenn dibradañ b., roudenn dibradañ b.

Startband g. (-s,-bänder) : [sport] linenn-loc'h b., aplud g., linenn an aplud b.

startbereit ag. : prest da ziloc'hañ, pare da loc'hañ, davev da loc'hañ.

Startblock g. (-s,-blöcke) : [sport] **1.** bloc'h-loc'hañ g., aplud g. ; **2.** bonn-loc'hañ g., tous-loc'hañ g.

starten V.gw. (ist gestartet) : loc'hañ, diloc'hañ, dibradañ, mont kuit, distekañ, dizouarañ ; *das Flugzeug ist gerade gestartet*, dibrad eo ar c'harr-nij.

V.k.e. (hat gestartet) : 1. reiñ an arouez da loc'hañ ; 2. [fuzeenn] *eine Rakete starten*, bannañ ur fuzeenn ; 3. [stlenn.] *den Computer starten*, loc'hañ an urzhiataer, lañsañ an urzhiataer ; 4. *einen Coup starten*, c'hoari e daol.

Starter g. (-s,-) : 1. [kirri-tan] lañserez b., loc'her g., lusker g., ardivink-lusker g. ; 2. [sport] barner al linenn-loc'h g., lañser g.

Starterlaubnis b. (-,se) : [nij.] aotre da zibradañ g.

Startfeld n. (-s,-er) : [nij.] takad dibradañ g.

Startflagge b. (-,-n) : banniel al loc'hañ g.

Startfreigabe b. (-,-n) : [nij.] aotre da zibradañ g.

Startgeld n. (-es,-er) : yalc'had evit kregiñ b.

Starthilfe b. (-,-n) : 1. skoaziadenn staliañ b. ; 2. [kirri-tan] sikour evit loc'hañ b.

Starthilfekabel n. (-s,-) : fun loc'hañ b.

Startkapital n. (-s) : kevala postet e deroù an afer g.

startklar ag. : prest da ziloc'hañ, pare da loc'hañ, dave da loc'hañ.

Startlänge b. (-,-n) : hed dedreuzet gant un nijerez a-raok dibradañ g.

Startlinie b. (-,-n) : linenn-loc'h b., aplud g., linenn an aplud b., par g.

Startloch g. (-s,-löcher) : aplud g.

Startnummer b. (-,-n) : [sport] niverenn b.

Startplatz g. (-es,-plätze) : 1. [nij.] tachenn dibradañ b. ; 2. [sport] par g.

Startrampe b. (-,-n) : [nij.] dinaou-bannañ g.

Startpistole b. (-,-n) : pistolenn lañsañ b.

Startschuss g. (-es,-schüsse) : [sport] tenn al loc'hañ g., tenn lañsañ g.

Startverbot n. (-s,-e) : 1. [sport] karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b. ; 2. [nij.] difenn dibradañ g., berz dibradañ g., berzidigezh dibradañ b.

Startvorbereitungen lies. : [sport] *seine Startvorbereitungen treffen*, klask e aplud.

Stasi b. (-) : [berradur evit **Staatssicherheitsdienst**] surentez diabarzh ar Stad b., Stasi b.

Statement n. (-s,-s) : kemennadenn ofisiel b.

Statik b. (-) : statik g., savoniezh b. ; [preder.] *soziale Statik*, savoniezh ar gevredigezh b.

Statiker g. (-s,-) : ijinour ar sevel tiez hag al labourioù foran arbennikaet war ar savoniezh g.

Statikerin b. (-,-nen) : ijinourez ar sevel tiez hag al labourioù foran arbennikaet war ar savoniezh b.

Station b. (-,-en) : 1. arsavlec'h g., arsav g., ehan g., lec'h-ehan g., ehanlec'h g. ; *auf jeder Station halten*, ober un arsav e pep ti-gar.

2. ehan g., arsav g., chomadenn b., harp ; *eine lange Station in einer Stadt*, un ehan hir en ur gêr, ur pennad mat a amzer (un herrad mat a amzer) e-barzh ur gêr.

3. *freie Station haben*, kaout ti hag aoz digoust, debriñ ha lojañ digoust.

4. [relij.] taolenn b. ; *Stationen des Kreuzweges*, taolennoù hent ar Groaz.

5. [klañvdi] rann b.

6. [skingomz] dirsav-skingomz g., skingaser g., skinva g.

7. savlec'h g.

stationär ag. : 1. arsavel, difiñv ; 2. [mezeg.] en ospital ; *jemanden stationär behandeln*, intent ouzh u.b. en ospital, prederiañ ouzh u.b. en ospital, ober war-dro u.b. (ober diouzh u.b.) en ospital ; *stationäre Behandlung*, intentoù en ospital lies., prederioù en ospital lies.

Stationenweg g. (-s) : [relij.] hent ar Groaz g.

stationieren V.k.e. (hat stationiert) : lakaat en ul lec'h bennak, staliañ, enstaliñ, diazezañ.

Stationierung b. (-,-en) : staliadur g., enstaladur g., diazeadur g., lakidigezh b.

Stationsarzt g. (-es,-ärzte) : [mezeg.] pennvezeg g., penn ar rann g.

Stationsärztin b. (-,-nen) : [mezeg.] pennvezegez b., penn ar rann g.

Stationsassistent g. (-en,-en) : eil rener an ti-gar g.

Stationskaplanei b. (-,-en) : [relij.] iliz-trev b., iliz trevel b.

Stationsschiff n. (-s,-e) : [merdead.] lestr stag ouzh ur rannvor g.

Stationsschwester b. (-,-n) : [mezeg.] evezhierez b.

Stationsvorsteher g. (-s,-) : rener an ti-gar g.

statisch ag. : arsavel, diflach, dilusk, statek, statikel, diasavel, diasavek, savoniel ; [kirri-tan] *statische Vorspur*, kensturegezh ar rodoù a-raok b. ; [stlenn.] *statischer Speicher*, *statisches RAM*, memor statek b.

statisch ag. : [kezeg] amjestr, direizh, amsent, kilvers.

Statist g. (-en,-en) : [film] ledaktor g., ledc'hoarier g., c'hoarier a eil renk g.

Statistik b. (-,-en) : feurjed g., feurjedadenn b., feurjedoniezh b., feurjedouriezh b., stadegenn b., stadeg b., stadegoù lies., feurdaolenn g., statistik g., stadegouriezh b. ; *soziale Statistik*, stadegouriezh kevredadel b.

Statistiker g. (-s,-) : feurjedour g., stadegour g., stadeger g., statistikour g.

Statistikerin b. (-,-nen) : feurjedourez b., stadegourez b., stadegerez b., statistikourez b.

Statistin b. (-,-nen) : [film] ledaktorez b., ledc'hoarierez b., c'hoarierez a eil renk b.

statistisch ag. : stadegel, statikel, feurjedek ; *statistisches Amt*, burev (servij g., gwazadur g.) ar feurjed g. ; *statistische Methode*, hentenn feurjedek b., hentenn stadegel b. ; *statistische Analyse*, dezrann stadegel g.

Stativ n. (-s,-e) : marc'h-koad g., marc'h g., trebez g.

Statt / statt¹ b. (-) : lec'h g. ; *an seiner statt*, en e lec'h, evitañ, en e anv ; *an Kindes statt annehmen*, kemer da vugel (da vab, da verc'h) ; *an Eides statt*, e lec'h ul le, e plas ul le ; *ein gutes Wort findet eine gute Statt*, ur gomz lavaret e poent vat a zo gwelloc'h eget div re ziwelzhat.

statt² araog. (t-c'h) : e-lec'h, e plas ; *statt meiner*, em lec'h, em flas, evidon ; *statt aller Antworten*, e-lec'h respont, e-giz respont.

statt³ zu stag. isurzh. : e-lec'h, e plas, kentoc'h eget ; *statt zu weinen*, e-lec'h gouelañ (leñvañ), e plas gouelañ (leñvañ), kentoc'h eget gouelañ (leñvañ).

statt⁴ dass stag. isurzh. : e-lec'h, e plas ; *statt dass du heute kommst*, e-lec'h dont hiziv.

Stätte b. (-,-n) : lec'h g., lec'hienn b. ; *keine bleibende Stätte finden*, na badout e revr e neblec'h, na gaout ur revr da azezañ, bezañ atav o vont du-mañ du-hont dre ar vro evel ar Boudedeo, na badout e lec'h ebet, bezañ

kemenerien en e dreid, bezañ holen kras en e revr, bezañ poazh a revr, bezañ atav o vale dre ar broezioù (Gregor) ; *historische Stätte*, lec'h istorel g., lec'hienn istorel b. ; *heilige Stätte*, lec'h santel g.

stattfinden V.gw. (fand statt / hat stattgefunden) : darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichenañ, en em gavout, erruout, paseal, bezañ dalc'het ; *dort soll das Festessen stattfinden*, du-mañ eo emañ hor banvez da vezañ ; *wann findet die nächste Versammlung statt ?* pegoulz e vo an emvod kentañ ? ; *die Olympischen Sommerspiele 2012 fanden in London statt*, e Londrez e voe dalc'het c'hoarioù olimpek an hañv 2012 ; *ihre Heirat fand am Mittwoch vorher statt*, hec'h eured a oa d'ar Merc'her a-raok ; *der Kongress findet in Düsseldorf statt*, dalc'het e vo ar c'hendalc'h e Düsseldorf, e Düsseldorf emañ ar c'hendalc'h da vezañ.

Stattdfinden n. (-s) : dalc'h g.

stattgeben V.gw. (t-d-b) (gibt statt / gab statt / hat stattgegeben) : seveniñ, aotren, reiñ e asant da ; *einem Gesuch stattgeben*, *einer Bitte stattgeben*, reiñ e asant d'ur goulenn, klevet ouzh goulenn u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., reiñ respont vat d'u.b., aotren ur goulenn, aotren d'u.b. ar pezh a c'houlenn, asantiñ d'ur goulenn, grataat ur goulenn, reiñ e c'hrad d'ur goulenn, asantiñ d'ur reked, seveniñ ur reked, seveniñ ur c'hoant, ober e zivizoù d'u.b.

statthaben V.gw. (hat statt / hatte statt / hat stattgehabt) : darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichenañ, en em gavout, erruout.

statthaft ag. : degemeradus, gwirheñvel, talvoudek, da gemer e kont.

Statthalter g. (-s,-) : gouarnour a-berzh ar roue g., gouarnier a-berzh ar roue g., besroue g., prokoñsul g.

Statthalterschaft b. (-,-en) : [istor] letanañ b., gouarnour g.

stattlich ag. : 1. ec'hon, mentek, bras-bras, bras-meurbet, bras-kenañ, bras-divent, pezh foeltrenn, mell, pikol, pikolenn, mellad, pezhia, pezh mell, pikoloù, pikolennoù, pezhioù, moñs, moñsoù ; *ein stattliches Gebäude*, ur pezh mell savadur g., ur savadur a-zoare g., ur savadur mentek g.

2. [dre skeud.] kaer, mat, a-zoare, a-feson, ouesk ; *stattliches Aussehen*, doare-vras g., tres kaer g., neuz kaer b., feson vat b., stad b., troc'h g., diskouez kaer g. ; *er ist eine stattliche Erscheinung*, *er sieht stattlich aus*, tres kaer a zo warnañ, neuz kaer en deus, hennezh a zo askornet mat ha livet kaer, doare-vras en deus, stad a zo ennañ, un den a stad eo, un den a droc'h eo, un den a-stroñs eo, un den brav e dreuz eo, ur paotr lipet eo, un tres kaer a zen eo, un den a dres eo, un den treset mat eo, un den kaer an taol anezhañ eo, un neuz vat a zen eo, ur stumm mat a zen eo, un arvez brav a zen eo, diskouez kaer en deus ; *eine stattliche Geldsumme*, un dornad (un tousegad, ur c'hementad) mat a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g., un dailhenn vat a arc'hant b., ur bern arc'hant g., ur pezhia, moneiz g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur somm vras a arc'hant b., arc'hantoù bras lies., arc'hant mat g., meur a wenneg, peadra en arc'hant g., ur sammad bravik a arc'hant g. ; *in stattlicher Anzahl*, pezh a garer, forzh

pegement, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, mui-pegen-mui, niverus-meurbet.

Stattlichkeit b. (-) : tres kaer g., diskouez kaer g., neuz vat b., doare-vras g., feson vat b., stad b., troc'h g., oueskter g., oueskted b.

statuarisch ag. : skulterezhel, kizelladurel, kizellet.

Statue b. (-,-n) : delwenn b. ; *eine Statue weißeln*, kizellañ un delwenn ; *ein Statue in eine Kirche hinstellen*, troniñ un delwenn en un iliz.

Statuette b. (-,-n) : delwennig b., boulomig g. ; *Statuette aus Elfenbein*, delwennig ivor b., delwennig olifant b.

statuieren V.k.e. (hat statuiert) : 1. divizout, reizhennañ, statudañ ; 2. *ein Exempel statuieren*, kastizañ u.b. evit deskiñ skiant d'ar re all, kastizañ u.b. evit plantañ kentel gant ar re all, kastizañ u.b. evit reiñ kentel d'ar re all (evit kenteliañ ar re all, evit ober skol d'ar re all, evit skouerian ar re all) (Gregor), reiñ udb da gentel d'an holl.

Statur b. (-,-en) : ment b., mentelezh b., korfadur g., korfadurezh b., korfegezh b., gobari g., tailh g./b. ; *ein Mensch von großer Statur*, un den postek-brav g., un den a vent vras g.

Status g. (-,-) : stad b., saviad g., statud g., dezvad g., staelad g. ; *gesellschaftlicher Status*, staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g. ; *der Status der Frau im Islam und im Katholizismus*, dezvad ar vaouez en islam hag er gatologiezh g. ; *Berufe mit dem niedrigsten sozialen Status*, micherioù izelañ lies.

Status quo g. (-,-) : stad an traoù evel m'emaint b., stad a zo b.

Statussymbol n. (-s,-e) : arouez ar staelad kevredigezhel b., arouez ar saviad kevredigezhel b.

Statuszeile b. (-,-n) : [stlenn.] linenn stad b., linenn statud b.

Statut n. (-s,-en) : saviad g., statud g., reizhenn b., dezvad g., reolenn-diazez b., reoladur g. ; *die Statuten eines Vereins aufstellen*, sevel reizhennoù ur gevredigezh, sevel dezvad ur gevredigezh, reizhennañ ur gevredigezh.

statutarisch ag. : statudel, reoladurel, dezvadel.

statutengemäß ag. : diouzh ar statudoù, hervez ar statudoù, diouzh ar reizhennoù, hervez ar reizhennoù.

statutenwidrig ag. : kontrol d'ar statudoù, kontrol d'ar reizhennoù.

Stau g. (-s,-s/-e) : 1. stank g., stankad g., stankadur g., bardell b., stankell b., fardell b., stoc'h g. ; *das Wasser im Stau halten*, stankañ (mirout ouzh) red an dour, fardellañ, lakaat an dour da verel ; 2. [tremenerezh kirri] strobador g., strobador-kirri g., rouestl-kirri g., luziasenn girri b., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b. ; 3. *Aggressionsstau*, diarbennerezh ar c'hoant tagañ g., arvoustrañ ar c'hoant tagañ g.

Stauanlage b. (-,-n) : stramm stankañ g.

Staub g. (-s, lies. tekn. : -e/Stäube) : 1. poultr g., poultrenn b., uloc'h g., huan g., hue g., uzien str., bleud g., bleudenn b., eufl str. ; *den Staub abwischen*, diboultrañ, diboultrennañ ; *Staub einatmen*, lonkañ poultrenn, lonkañ huan ; *den Staub von seinem Mantel abschütteln*, ober un tamm hej d'e vantell d'he diboultrennañ ; *zu Staub werden*, kouezhañ e ludu, mont e poultr, mont da boultrenn (da vleud), poultrenniñ ; *den Staub besprühen*, lazhañ ar boultrenn, strimpiñ dour war

ar boultrenn, skeiñ ur strinkadenn zour war ar boultrenn ; *der Regen hat gerade gereicht, den Staub zu besprühen*, n'eus ket graet kalz a c'hav met kement ha lazhañ ar boultrenn ; *sich mit Staub bedecken*, poultrenniñ, hueiñ ; *feiner Staub tänzelt im Sonnenschein*, gwelet e vez poultrennoùigoù o tañsal e bannoù an heol, gwelet e vez eufl o plavañ e bannoù an heol ; *der Staub legt sich*, kouchañ a ra ar boultrenn ; *kosmischer Staub*, uzien kosmek str., eufl kosmek str. ; *radioaktiver Staub*, poultr skinoberiek g. ; *der Staub vertrocknete mir die Kehle*, sec'h e veze va c'horzailhenn gant ar boultrenn ; *Asche zu Asche, Staub zu Staub / ihr seid Staub und zu Staub sollt ihr wieder werden*, ned oc'h nemet poultr ha distreiñ a reot e poultr.

2. [dre skeud.] *etwas in den Staub treten*, disprizañ (disprizout) udb, ober fae war (ouzh, eus) udb ; *jemanden in den Staub ziehen*, kailharañ enor u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dicheckal u.b., mastariñ brud vat u.b., diskar (dispenn) brud u.b., binimañ u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., gwashaat u.b., lakaat brud u.b. da vont da ludu ; *sich aus dem Staube machen*, ober botoù kazet, lakaat e seulioù en e c'hodell, rankout he c'hribat, ober gar, ober gaol, karzhañ fonnusañ ma c'haller, skampañ kuit, diskampañ, sevel ar c'hamp, disvantañ kuit, jilgammañ, skarañ, skarañ er ouinell, sachañ e dreid, sachañ e loaioù, sachañ e c'har (e groc'henn, e lêr, e revr, e skasoù, e ivinoù) gant an-unan, ober gardenn, gallout kavout hed e c'har, gallout kavout hed e votez, rahouenniñ kuit, kravet, kravet kuit, kravet gant an-unan, kribañ, kavout e ribouloù da dec'hel, klask e ribinoù, klask e ribouloù, mont diwar skizh, skijañ, mont d'an tarv, mont d'an tarv-ruz, partial d'an tarv, partial evel un tenn, en em riklañ, en em riklañ kuit, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit ; *viel Staub aufwirbeln*, ober trouz bras, ober reuz, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, ober un trouz ar mil diaoul en-dro d'udb, ober charre en-dro d'udb, ober charre gant udb, ober gwelien gant udb, ober c'hoari gaer gant udb, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, ober kalz a reuz evit netra, loeniñ, ober ur vosenn, c'hoari (ober) an diaoul hag e bevar, ober e zen gars. ; *jemandem Staub in die Augen streuen*, teurel ludu e daoulagad u.b., reiñ ludu d'u.b. e lec'h butun, ober muioc'h a deil eget a blouz, alaouriñ an neudenn d'u.b., reiñ kañvalet da blomañ d'u.b., reiñ kelien (kañvalet, poulc'hennou, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b., reiñ treujoù e-lec'h bleñchoù d'an hini 'zo bras e c'henoù.

Staubabscheider g. (-s,-) : [tekn.] diboultrenner g.

staubbedeckt ag. : poultrennek, poultrek, hueek

Staubbesen g. (-s,-) : barr-plu g., barr-pluñv g., balaennig-plu b.

Staubbeutel g. (-s,-) : [louza.] anter g., bleudgell b., goaf g., blev str.

Staubblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] bleudgell b., anter g., goaf g., blev str.

Staubblüte b. (-,-n) : [louza.] bleunienn bar b.

Stäubchen n. (-s,-) : **1.** eufl str., poultrenn b., elfenn boultr b., elfenn uloc'h b., elfenn huan b., mouchad g. ; **2.** [dre skeud.] *kein Stäubchen Wahrheit*, ger gwir ebet, gaou leizh an neud, gaou hed an neudenn, tri gaou bep daou c'her.

Staubdeckel g. (-s,-) : [eurieroù] golo gwarez g., goulc'her gwarez g.

staubdicht ag. : didreuzus d'ar boultrenn, didreuzus d'ar poultr.

Staubecken n. (-s,-) : stank b., stankad b.

stauben V.dibers. (hat gestaubt) : *es staubt*, uloc'h (huan, poultr, poultrenn) a zo, fuiñ a ra.

stäuben V.k.e. (hat gestäubt) : **1.** diboultrennañ, diboultrañ ; **2.** gwentañ, nizañ, nizat ; *die Spreu von den Körnern stäuben*, dibellañ ar greun.

3. poultrennañ, strewiñ a gementadoù bihan ; *Pfeffer auf etwas stäuben*, lakaat pebr war udb., strinkañ un tamm pebr war udb.

Stäuber g. (-s,-) : barr-plu g., barr-pluñv g., balaennig-plu b.

Staubfaden g. (-s,-fäden) : [louza.] anter g., bleudgell b., goaf g., blev str.

staubfein ag. : munutoc'h eget eufl, bihan-meurbet, munut evel un euflennig, munut evel pell, munut evel ur bellenn, ken munut ha ludu.

Staubflocke b. (-,-n) : uloc'h str./g., stloagenn b., pilpouz g.

staubfrei ag. : naet a boultrenn, diboultrenn.

Staubflügler g. (-s,-) : [loen.] lepidopter g., skantaskelleg g. [*liester skantaskelleged*].

Staubgefäß n. (-es,-e) : [louza.] bleudgell b., anter g., goaf g., blev str.

staubig ag. : poultrennek, poultrek, hueek, goloet a huan ; *staubig werden*, poultrenniñ, hueiñ ; *die Hühner hatten sich auf den staubigen Boden gelegt*, edo plavet (kluchet) ar yer e-touez ar boultrenn.

Staubkamm g. (-s,-kämme) : krib tanav b., krib stank b.

Staubkittel g. (-s,-) : flotantenn b.

Staubkohle b. (-) : poultr-glaou g.

Staubkorn n. (-s,-körner) : poultrenn b., elfenn boultr b., elfenn uloc'h b., elfenn huan b.

Stäubling g. (-s,-e) : [louza.] louf-bleiz g., puferig g., puferig-an-douar g., vi-douar g., kalon-douseg b., kaoc'h-bleiz g.

staublos ag. : naet a boultrenn, diboultrenn.

Staublunge b. (-,-n) : [mezeg.] silikoz g., pneumokonioz g.

Staubmantel g. (-s,-mäntel) : mantell skañv gwarez b., flotantenn b.

Staubpartikel n. (-s,-) : pilpouz g., poultrenn b., elfenn boultr b., elfenn uloc'h b., elfenn huan b.

Staubregen g. (-s) : lugachenn b., libistrenn b., litenn b., ailhenn b., glav tanav g., glav plaen g., glav bihan g., glizhenn b., glav-kemener g., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav tamouezet g., glav foet g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., mastarenn b., mouestijenn b., amzer lous g., amzer vrein g., amzer c'hleb g.

Staubrett n. (-s,-er) : rañvell b., pal b. [*liester palioù, pili*].

Staubsand g. (-s) : sabron str.

staubsaugen V.k.e. (staubsaugte / saugte Staub // hat gestaubsaugt / hat Staub gesaugt) : tremen ar sunerez e, tremen ar sunerez war.

V.gw. (staubsaugte / saugte Staub // hat gestaubsaugt / hat Staub gesaugt) : tremen ar sunerez, sunañ.

Staubsauger g. (-s,-) : sunerez b., suner-poultr g.

Staubschicht b. (-, -en) : gwiskad poultrenn g.
Staubteufel g. (-s, -) : korventad uloc'h g., korventenn b.
Staubtuch n. (-s, -tücher) : pilh diboultrañ g., pilhenn diboultrañ b., torch diboultrañ g.
Staubwedel g. (-s, -) : barr-plu g., barr-pluñv g., balaennig-plu b.
Staubwolke b. (-, -n) : koumoulennad poultr b., bomm-poultr g., kalzenn boultr b.
Staubzucker g. (-s) : sukr poultr g.
Stauche b. (-, -n) : 1. boutell b., tortell b., tortellenn b., duilh g., hordenn b. ; 2. mitonenn b., miton g.
stauchen V.k.e. (hat gestaucht) : 1. skeiñ, dornañ.
 2. [labour-douar] braeañ, munudañ.
 3. P. skandalat, noazout, rezoniñ [u.b.], en em rezoniñ [ouzh u.b.], gourdrout.
 4. moustrañ, stardañ, mac'hañ, gwaskañ ; *einen Sack stauchen*, moustrañ (stardañ, mac'hañ) ur sac'had, moustrañ war ur sac'h, gwaskañ war ur sac'h.
 5. [tekn.] *ein Eisen stauchen*, morzholiañ un tamm houarn teuz evit e c'hwezañ.
 V.k.e : **sich stauchen** (hat sich (t-d-b) etwas gestaucht) : diaozañ, gweañ, distresañ ; *sich (t-d-b) den Arm (ver)stauchen*, diaozañ (gweañ, distresañ) e vrec'h.
Stacher g. (-s, -) : P. teñsaden b., kros g. ; tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b.
Staudamm g. (-s, -dämme) : chaoser g./b., bardell b., stankell b., fardell b., stoc'h g.
Staudruck g. (-s) : bec'h g., bount g., bountadenn b., bountad g., mac'h g., mac'herezh g., poulz g., poulzad g., poulzadenn b. ; *Staudruck des Windes*, bec'h an avel g., bount an avel g.
Staude b. (-, -n) : [louza.] bod g., bodenn b., bodennad g., bochad g., bouchad g., dardenn b.
stauden V.em. **sich stauden** (hat sich (t-rt) gestaudet) : [louza.] 1. bodenniñ ; 2. pomañ, pomeañ.
Staudenfeuerkraut n. (-s, -kräuter) : [louza.] ivan tañvouezennek str.
Staudenknöterich g. (-s, -e) : [louza.] milskoulm g.
Staudenkohl g. (-s) : [louza.] kaol-saout str., kaol-stlej str. ; *Staudenkohlblätter pflücken*, gwelchañ, gwelchat.
stauen V.k.e. (hat gestaut) : 1. stankañ, stoc'hañ, kanoliañ ; *einen Bach stauen*, stankañ ur wazh ; [dre astenn.] *die Menge stauen*, herzel ouzh an engroez a zo.
 2. renkañ klenk, klenkañ, koujournañ, kouchañ.
 V.em. : **sich stauen** (hat sich (t-rt) gestaut) : 1. stankañ, chagañ ; *der Verkehr staut sich (t-rt)*, stankañ a ra an tremenerezh, dont a ra an tremenerezh da stankañ ; *das Blut staut sich (t-rt)*, stankañ a ra ar gwad ; 2. [dour] lennañ, stankennañ, sac'hañ, chagañ, chom a-sac'h, chartiñ, poulladañ, ober gardenn, chom da vervel.
Stauer g. (-s, -) : klenker g., karger g.
Stauefahre b. (-, -en) : riskl a stankadennoù kirri war an hent g., riskl a luziasennoù kirri war an hent g., riskl a rouestl-kirri war an hent g.
Stauwand b. (-, -n) : chaoser g./b., sav-mein g.
staunen V.gw. (hat gestaunt) : bezañ souezhet, en em ansouezhiñ, souezhañ, saouzaniñ, marvailhañ, sebezañ ; *über etwas staunen*, bezañ souezhet gant udb, estlamiñ ouzh udb, souezhiñ o welet udb, souezhiñ o klevet udb, ober marzh war udb, ober marzh o welet udb ; *ich staunte über die saubere Ordnung, die in so*

einem ärmlichen Haus herrschte, souezhet e voen o welet koulz neuz en un ti ken paour ; *über jemanden staunen*, bezañ souezhet gant u.b. ; *da soll man noch drüber staunen, wenn ...*, ma ! n'eo ket souezh e (+ doare divizout), ma ! arabat goude-se ober souezh o welet ..., n'eus ket ezhomm goude-se da vezañ souezhet evit gwelet ..., n'hon eus ket da vezañ souezhet o welet ... ; *staunend betrachten*, sellet gant souezh (ouzh udb), chom abaf (o welet udb) ; *ich staunte, als ich sah, dass sie weinte*, estonet e oan bet o welet anezhi o ouelañ, n'eo ket hep souezh e welis anezhi o ouelañ ; *da kann ich nur staunen*, kavout a ran burzhud an dra-se, an dra-se a zo burzhud evidon, en em gavout a ran souezhet war gement-se, kement-se va ra souezhet, kement-se va laka souezhet, kemer (ober) a ran souezh o klevet an dra-se, lakaet on souezhet gant ar pezh a lavarez, kement-se a souezh ac'hanon, souezh on (Gregor), souezhet on gant an dra-se, souezhañ a ran ouzh kement-se, eston eo ganin, ur serzh eo din klevet an dra-se.

Staunen n. (-s) : souezh g., souezhadenn b., souezhenn b., eston g., estlamm g., sebezenn b., sebez g., sebezadur g., bam g., marzh g. ; *sie stieß einen Schrei des Staunens aus*, lezel a reas ur griadenn diwar hec'h estlamm ; *mit Staunen (zu seinem Staunen) erfuhr er, dass ...*, souezhet e voe (ober a reas souezh, kemer a reas souezh) o klevet e ..., n'eo ket hep souezh e klevas e ..., klevet a reas gant souezh e ..., lakaet e voe souezhet o klevet e ..., ur serzh e voe dezhañ klevet e ...
staunend ag. : souezhet, sebezet.

Adv. : gant souezh.

staunenswert ag. / **staunenswert** ag. : souezhus, eston, estonus, iskriv, loukes, sebezus, marvailhus.

Staupe b. (-, -n) : 1. skourjerezh g., skourjezidigezh b. ; *jemanden zur Staupe schlagen*, gwalennata (skourjezata) u.b., fustañ kaer u.b., skourjezañ kaer u.b., skourjezañ start u.b., breviñ u.b. a daolioù skourjez, reiñ ur ur fustad (ur saed taolioù skourjez, ur gwiskad taolioù skourjez) d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., distremen u.b. a daolioù skourjez ; 2. [mezeg., kezeg] morm g.

stäuben V.k.e. (hat gestäubt) : skourjezañ, gwalennata, kelastrennañ, reiñ lêrenn [d'u.b.], reiñ kerc'h [d'ub] gant lêrenn e skourjez, lêrennañ.

Staurolith g. (-s) : maen-kroaz g.

Stauschlauch g. (-es, -schläuche) : [mezeg.] sparl g., sparl-berr b.

Stauschleuse b. (-, -n) : skluz hiris g.

Stausee g. (-s, -n) : stank b., stankad b., mirlenn b.

Staustrahlflugzeug n. (-s, -e) : [nij.] nijerez statoreaktorioù b.

Staufstufe b. (-, -n) : kan-dour g.

Stauung b. (-, -en) : stouv g., stouvadenn b., stankadenn b., chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g., strobador g. ; *Verkehrsstauung*, stouvadenn war an hent b., stankadenn an tremenerezh war an hent b., stankadur an tremenerezh g., strobador g., strobador-kirri g., rouestl-kirri g., luziasenn girri b., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b. ; *Stauung von Paketen*, daspugnadur (berniad)

pakadoù g., pakadoù a-vil-vern lies. ; *Stauung des Wassers*, chag an dour g., chagadur an dour g.

Stauwerk n. (-s,-e) : chaoser g./b., bardell b., stankell b., fardell b.

Steak n. (-s,-s) : [kegin.] stek g. ; *das Steak brutzelt in der Pfanne*, kanañ a ra ar stek war ar billig

Steamer g. (-s,-) : [merdead.] steamer g., lestr-dre-dan g., P. bapeur b.

Stearin n. (-s,-e) : [kimiezh] stearin g.

Stearinkerze b. (-,-n) : goulouenn stearin b.

Stearinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn stearek b.

Stechapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] mezverez b., aval-spenn g., jenegrel str., jilegre str.

Stechbahn b. (-,-en) : lis b., kloz g.

Stechbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kelenn str.

Stechbecken n. (-s,-) : [mezeg.] pillig-wele b., lestr plat g.

Stechbeitel g. (-s,-) : [tekn.] kizell dev b.

Stecheiche b. (-,-n) : [louza.] kelenn str.

Stecheisen n. (-s,-) : minaoued g., kizell b.

stechen V.k.e. (sticht / stach / hat gestochen) : 1. flemmañ, pikañ, begañ, gwanañ, kastroñ, sankañ, broudañ, pistigañ ; *eine Biene hat ihn gestochen*, flemmet (gwanet, kastret, piket) eo bet gant ur wenanenn ; *mich hat eine Wespe gestochen*, flemmet (gwanet, kastret, piket) on bet gant ur wespedenn.

2. [poan] talmañ, pistigañ, broudañ, flemmañ, beriañ ; *es sticht mich in der Seite*, kroget eo ar ber ennon, berioù am eus em c'hostez, santout a ran ur pistig em c'hostez, paket em eus droug kostez, paket em eus ur pistig, skoet on gant ur flemm dindan va c'hostoù, poan am eus em c'hostez, ur pistig am eus e korn va c'hof, pistiget on gant ar boan-gostez ; *was für eine Laus hat ihn gestochen ?* war beseurt louzoù en deus staotet ? war beseurt louzaouenn fall en deus staotet ? war beseurt louzoù en deus kerzhel ? war beseurt louzaouenn en deus kerzhel ? war beseurt geotenn en deus kerzhel ? *petra 'zo peg ennañ ?* *petra 'zo o c'hoari gant ar penn pikouse ?*

3. plantañ, sankañ, fourrañ, sikañ, choukañ ; *jemandem den Dolch tief ins Herz stechen*, plantañ e c'houstilh noazh betek goueled kalon u.b.

4. tennañ ; *Wein aus dem Fass stechen*, tennañ gwin eus ar varrikenn, goro ar varrikenn.

5. *jemandem den Star stechen*, a) [mezeg.] lemel ar banne diwar lagad u.b. ; b) [dre skeud.] digoc'hennañ daoulagad u.b., dizallañ u.b., dizallañ spered u.b., divleupañ u.b. [gwaz], divleupezañ u.b. [maouez], sklêrijennañ u.b., dileueiñ u.b., dilouadiñ u.b., disodiñ u.b., divouchañ u.b., difaziañ u.b., didouellañ u.b., dibikouzañ spered u.b., dibikouzañ u.b.

6. troc'hañ ; *Spargel stechen*, troc'hañ asperjuz (asperjez) ; *Torf ausstechen*, taouarc'ha, troc'hañ moudennoù taouarc'h (moudennoù du, moudennoù loc'h) gant an heskenn-brad.

7. skeiñ ; *vom Pferde stechen*, diskar u.b. diwar e varc'h gant un taol lañs, tumpañ u.b. diwar e varc'h gant un taol lañs, divarc'hañ u.b. gant un taol goaf.

8. engravañ, garanañ ; *in Kupfer stechen*, engravañ er c'hoeuvr ; *er schreibt wie gestochen*, skrivañ kaer a ra,

turgnet brav eo pezh a skriv ; *gestochene Arbeit*, kizelladur g.

9. *Silben in einem Text stechen*, dibluskañ pizh ur pennadskrid, diskantañ pizh ur pennadskrid (Gregor).

V.gw. (sticht / stach / hat gestochen) : 1. flemmañ, pikañ, begañ, gwanañ, kastroñ, sankañ, broudañ ; *Bienen und Wespen stechen*, gwenan ha gwesped a flemm (a bik, a gastr, a wan) ; *manche Pflanzen stechen*, plant 'zo a flemm, plant 'zo a bik.

2. strinkañ e vannañ, tarzhañ, pilat ; *die Sonne sticht*, leskidik (grizias, gwrezus, suilh, tomm-lor) eo an heol, strinkañ a ra an heol e vannañ, poazhañ a ra an heol, heol suilh a zo, an heol a sko a-darzh (a-sonn, a-blom, a-bik) war hor pennoù, krazañ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, skaotañ a ra an heol, pilat a ra an heol.

3. *in See stechen*, mont war vor (er mor) (Gregor), mont kuit (dizouarañ) eus ar porzh, diborzhañ, mont er-maez, mont war ar mor don, mont er c'heinvor, digaeañ ; *in hohe See stechen*, skeiñ war-zu an donvor, skeiñ war-zu ar c'heinvor, skeiñ da greiz, mont penn da greiz ; *auf die hohe See zu !* penn da greiz !

4. ober un tarch splann, difediñ, flammañ ; *er sticht unter allen anderen hervor*, kalz a gemm a zo (bras eo an diforc'h) etre eñ hag ar re all, un tarch a ra e-touez ar re all, difediñ a ra dreist ar re all.

5. tennañ war ; *das sticht ins Grüne*, tennañ war ar gwer a ra al liv-se.

6. skeiñ ; *stechen und hauen*, skeiñ a-feuk hag a-droc'h, skeiñ a-feuk hag a-faut, skeiñ gant ar beg ha gant al lemm (Gregor) ; *in ein Wespennest stechen*, reiñ avel d'ar c'had, lakaat an traoù da strakal, lakaat an tan war ar bern plouz, ober un taol strak.

V.em. : **sich stechen** (sticht / stach / hat gestochen) : en em bikañ ; *die Schneiderin sticht sich (t-rt) mit der Nadel*, en em bikañ a ra ar gemenez gant he nadoz.

Stechen n. (-s) : 1. flemmad g., flemmadenn b., broudadenn b., broudadur g., brouderezh g. ; 2. pikadurezh g., broud g., pistig foeltrus g., poan vantrus (sankus, bistigus) b., poan lemm b. (Gregor), berioù lies., bir g/b., flemmoù lies., bazhad b., lañsadennoù lies. ; *Seitenstechen*, pistig en e gostez (er c'hostez) g., poan en e gostez b., droug kostez g., flemm g. ; 3. engraverezh g., engrav g. ; 4. [dre skeud.] *sie stehen miteinander auf Hauen und Stechen*, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, bec'h bras a zo etrezo, en em vresañ hag en em gignat a reont didruez, en em giañ a reont, emaint ganti lazh-da-lazh, emaint ganti sach-da-sach, troet eo d'ar put etrezo.

stechend ag. : 1. leskidik, tomm-grizias, gwrezus, grizias, suilh ; *stechende Sonne*, heol leskidik g., heol tomm-grizias g., heol tomm (gwrezus, grizias, suilh) g. ; 2. put, trenk ; *stechender Geruch*, c'hwezh put b., c'hwezh ar put b., c'hwezh trenk b., c'hwezh an trenk b., mouezh put g., mouezh trenk g. ; 3. lemm, krak, bliv, bouilh ; *ein stechender Blick*, daoulagad lemm, ur sell krak g., ul lagad ken krak hag hini ur goulm g., ur sell krak evel lagad un naer er c'hleuz g., daoulagad bliv lies., daoulagad lins lies., daoulagad bouilh lies. ; *stechende Augen*, daoulagad talarek lies., daoulagad lemm lies., selloù lemm lies., selloù treantus lies., selloù talarek lies., selloù pizh lies. ; 4. sankus, pistigus, lemm, foeltrus,

flemmus, broudus, pikus, berius ; *stechender Schmerz*, pistig foeltrus g., poan vantrus (sankus, bistigus) b., poan lemm b. (Gregor), berioù lies., bir g/b., flemm g., broudou lemm lies., lañsadennoù lies. ; *dieser Abszes erregt stechende Schmerzen im Arm*, ar gor-se a sko em brec'h a daolioù, ar gor-se a sko taolioù em brec'h, ar gor-se a zegas broudou lemm da'm brec'h, pistiget e vezañ em brec'h gant ar gor-se.

Stecher g. (-s,-) : 1. engraver g. ; *Kupferstecher*, engraver kouevr g. ; 2. [arm-tan] pluenn b., draennenn b. ; 3. beg g., pigos g. ; 4. diwrizienner askol g., diaskoler g.

Stecherkunst b. (-) : engraverezh g., engrav g.

Stechfliege b. (-,-n) : [loen.] pikerez b., moui str., kelien-varc'h str., kelien-dall str., kelien-mors str.

Stechginster g. (-s,-) : [louza.] lann str., lann-gallek str. ; *Stechginster zermahlen*, pilat lann, kommañ lann, pigosat lann ; *angepflanzter Stechginster*, lann-ben str., lann-ivin str., lann-med str. ; *von Stechginstern bedecktes Gelände*, lannell b. ; *Mensch, der Stechginster erntet*, lanner g. ; *Stechginster zum Heizen der Brotöfen*, lann-gor str. ; *Stechginster, der im Frühling erblüht*, *Zwergstechginster*, lann gwrac'h str., lann krak str., lann kraket str., lann gwenn str., lann ki str. ; *Stechginster, der im September erblüht*, *europäischer Stechginster*, lann bil str., lann pil str., lann kezeg str., lann gallek str. ; *französischer Stechginster*, lann brezhonek str., lann-ki str.

Stechginstergebüsch n. (-s,-e) / **Stechginsterstrauch** g. (-s,-sträucher) : [louza.] lannenn b., bod-lann g., bodenn lann b., bodennad lann b., bochad lann g., bouchad lann g.

Stechheber g. (-s,-) : tas tañva gwin g., pibell b., piped g., pibenn b.

Stechkarre b. (-,-n) : [tekn.] diaoul g., bleiz g.

Stechkarte b. (-,-n) : kartenn boentañ b.

Stechkörner lies. (-) : [louza.] askol-brizh str.

Stechmaschine b. (-,-n) : [tekn.] minaouederezh b.

Stechmücke b. (-,-n) : [loen.] pikerez b., moustik g., fubu-flemm str., c'hwibu-moui str.

Stechmyrte b. (-,-n) : [louza.] beuz-bleiz str., bug str., bugelenn str., freskon str., garbig g., gouegelenn str. ; *von Stechmyrten bewachsener Ort*, gouegeleneg b.

Stechpalme b. (-,-n) : [louza.] kelenn str., gargel str. ; *mit reichem Stechpalmenvorkommen*, kelennek.

Stechpalmenbeere b. (-,-n) : [louza.] boul-gelenn b., boul ruz b., kok g., kokenn b. [*liester kokoù*], hugenn gelenn b.

Stechpalmenbesen g. (-s,-) : garvenn b.

Stechpalmenhain g. (-s,-e) : kelennek b.

Stechpalmenholz n. (-es) : kelenn g., koad kelenn g., prenn kelenn g.

Stechpalmenstrauch g. (-s,-sträucher) : kelennenn b., bod kelenn g., bodenn gelenn b.

Stechrochen g. (-s,-) : [loen.] rae-zu b., P. poch du g.

Stechrüssel g. (-s,-) : broud g., kastr g., flemm g.

Stechschritt g. (-s) : [lu] paz-moustr g., paz-pokañ g.

Stechuhr b. (-,-en) : poenterez b.

Stechwinde b. (-,-n) : [louza.] *raue Stechwinde*, salsaparella g.

Stechzirkel g. (-s,-) : kelc'hier begoù sec'h g.

Steckamboss g. (-es,-e) : annev da blantañ en ur piltos b.

Steckbecken n. (-s,-) : [mezeg.] pillig-wele b., lestr plat g.

Steckbrief g. (-s,-e) : urzh-herzel g. ; *einen Steckbrief erlassen*, statudañ un urzh-herzel (Gregor), embann un urzh-herzel.

steckbrieflich ag. : dre urzh-herzel ; *jemanden steckbrieflich verfolgen*, reiñ kefridi d'ar polis da herzel u.b., kemenn dre urzh-herzel ma vo harzet u.b., kas archerien war u.b. d'e gemer.

Steckdose b. (-,-n) : genoù-tredan g., tap tredan g., kiez ar stokell dredan b. ; *Steckdose und Stecker*, lugell-dredan b.

Steckdosenadapter g. (-s,-) : [tredan.] azasaer g.

stecken V.gw. (steckte / stak // hat gesteckt) : bezañ sanket, bezañ siket, bezañ fichet ; *der Schlüssel steckt in der Tür*, emañ an alc'hwez war an nor, fichet eo an alc'hwez en e doull ouzh an nor ; *die Axt steckte fest im Holzklotz*, gennet e oa ar vouc'hal er piltos ; *im Schlamm stecken bleiben*, chom sac'het el lagenn, chom luget el lagenn, chom bourdet (bourt, houbet, luget) en ul lagenn, bezañ gludet el lagenn, bezañ chanet en ul lagenn, bezañ sac'het er pri, bezañ lagennet, bezañ fontet el lagenn, lonktraezhiñ, bouktraezhiñ, sac'hañ el lagenn, loc'hañ el lagenn, fontañ el lagenn, lagennañ, sodellañ, houbañ el lagenn ; *in einem Schlammloch stecken bleiben*, chom sac'het en ur gaotigell, menel er fankigell, chom luget el lagenn ; *im Sand stecken bleiben*, kontraezhiñ, lonktraezhiñ, bouktraezhiñ ; *die Kugel blieb in der Tür stecken*, an tenn a yeas da lojañ en nor ; *der Wagen steckt im Schlamm*, sac'het (fontet, bourdet, bourt, luget, chanet, houbet) eo ar c'harr el lagenn, lagennet eo ar c'harr, gludet emañ ar c'harr el lagenn ; *das Wort blieb mir in der Kehle stecken*, chomet e oa berr ar gomz em gourlañchenn, chomet e oan berr war va ger, manet e oan berr, lonkañ a ris va c'haoz, en em gavout a ris sac'het a-greiz va c'homz ; *in seiner Rede stecken bleiben*, koll e neudenn, koll e oremuz, bezañ kollet penn e neudenn gant an-unan, chom bourdet, bourdiñ, chom bourt, bezañ troc'het e speredenn (troc'het neudenn e soñjoù) d'an-unan, chom koubet, chom lug, chom berr war e c'her, koll poell e gudenn, koll poell e neudenn, koll penn e gudenn, chom boud, chom bouc'h, bezañ lug, mont war voem, bezañ chalmet ; *er liest, ohne stecken zu bleiben*, lenn a ra war e blaen, lenn a ra riel, lenn a ra fraezh hag aes ; *der Katze ist eine Gräte im Hals stecken geblieben*, ar c'hazh a zo sac'het un draen en e c'houzoug, ar c'hazh a zo lug un draen e toull e c'houzoug ; *der Brief, den ich ihm geschrieben habe, wird ihm im Hals stecken bleiben*, al lizher am eus kaset da hennezh a bego ouzh e c'henoù ; *was steckt dir im Kopf ?* petra ac'h eus lakaet ez penn ? ; *mit jemandem unter einer Decke stecken*, bezañ a-dra gant u.b., kavallhat gant u.b., bezañ fri ha revr gant u.b., bezañ o-daou war an hevelep neudenn, en em glevet gant u.b. d'ober droug, en em glevet gant u.b. d'ober troioù-kamm, bezañ ken gwazh hag an hini all, bezañ kenlodek, bezañ lodek e aferioù unan all, gwriat o-daou war an hevelep torchenn, gwriat o-daou war ar memes liñsel, bountañ (sachañ) o-daou war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) o-daou war an hevelep tu, kanañ

o-daou ar gousperoù war ar memes ton ; *er steckt immer in der Kneipe*, ne denn ket e fri eus an davarn ; *in Schwierigkeiten stecken*, bezañ e-touez diaesterioù, kaout diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), tremen a-dreuz dre ha spenn ; *er steckt in der Scheiße*, sac'het eo en ur gaoc'henn, en ur gempenn emañ, kempenn eo ganti, el lagenn emañ, setu eñ paket propik, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, kouezhet eo etre kebr ha toenn, emañ evel un touseg etre treid an ogedoù, en ur grenegell emañ, gwall strobet eo, emañ e fagodenn ha kant gantañ, emañ e viz er wask, emañ e viz e gwask, emañ e fri er wask, emañ e lost er vrae, diaes eo evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, paket eo er gwask, er vouilhenn emañ, en ur soubenn vrav emañ, emañ o tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bez' emañ fresk, fresk emañ e gased 'vat, berr eo war e spar, en avel d'e voue emañ, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, n'emañ ket en un eured, ne ya ket rust an traoù gantañ, paotr brav eo ; *in Schulden stecken*, bezañ karget a zle, bezañ sammet a zle, bezañ gwriet a zle, bezañ taget a zle, bezañ berniet a zle, bezañ dastumet kalz a zle gant an-unan, chom (bezañ) dindan dle, bezañ gant dle, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ stag e vag dre-holl, bezañ dalc'het a bep lec'h ; *ich möchte nicht in seiner Haut stecken*, ne garfen ket bezañ en e groc'hen (en e blas) (Gregor), ne garfen ket bezañ en e roched ; *das steckt ihm im Blut*, an dra-se a zo en e wad, e-giz-se emañ, un tech a ouenn eo, natur eo dezhañ bezañ e-giz-se, ne ra nemet heuliañ e ouenn, ar ouenn a denn, diouzh e ouenn e ra / en dailh-se ez a ganti / an dra-se a denn d'e natur / an dra-se a denn d'e had (Gregor), evel-se eo an dailh anezhañ, evel-se eo an dro anezhañ, an dra-se a zo ennañ, an danvez a zo ennañ da vezañ e-giz-se, e-giz-se eo dre natur, en e had emañ an dra-se, ar pleg a zo gantañ da vezañ e-giz-se ; *was steckt dahinter ?* petra dalv an dra-se ? ; *da steckt doch etwas dahinter*, toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, koad-tro zo en afer-se, vi pe labous a zo gant ar yar ; *es steckt nichts dahinter*, a) komzoù goulo nemet komzoù goulo nend int, komzoù didalvez int holl, gerioù gwan int holl, avel traken eo kement-se ; b) didroell eo an afer, n'eus kuzhmuz ebet en dra-se ; *wo steckst du ?* pelec'h emañ ? ; *die Hose ist nichts, was drin steckt, alles !* pezh a gont n'eo ket ar vragoù, met pezh a zo e-barzh !

Evezhiadenn : amzer dremenet ur stumm kozh a chom c'hoazh : *der Kopf stak ihm voller Ideen*, hennezh a oa itrikoù tout, ijin en doa forzh pegement, ijin en doa ken-ha-ken, ijin en doa mui-pegem-mui, ijin en doa ken-ha-kenañ, ijin en doa kenañ-kenañ, mennozhioù en doa pezh a garer.

V.k.e. (steckte / hat gesteckt) : 1. lakaat, sankañ, sikañ, fourañ, choukañ, kouchañ, plantañ, kas don, lojañ, punañ ; *die Hand in die Tasche stecken*, mont d'e c'hodell, lakaat e zorn en e c'hodell ; *etwas in die Tasche stecken*, sikañ udb en e c'hodell, choukañ udb en e c'hodell, punañ udb en e c'hodell, lakaat udb en e c'hodell (en e chakod), plantañ udb en e c'hodell (en e chakod), godellañ udb, chakodiñ udb ; *sich (t-d-b) einen Ring an (auf) den Finger stecken*, lakaat ur walenn war e viz, lakaat ur walenn d'e

viz, lakaat ur walenn war e zorn ; *einen Brief in den Briefkasten stecken*, silañ ul lizher er voest-lizheroù ; *einen Stock in die Erde stecken*, fourañ ur vazh en douar, sankañ ur vazh en douar, plantañ ur vazh en douar ; *er trug fünf Messer hinter den Gürtel gesteckt*, hennezh a oa gantañ pemp kontell e gwask e c'houriz.

2. [dre skeud.] *sein Geld in eine Unternehmung stecken*, postañ arc'hant en un embregerezh, lakaat arc'hant en un afer ; *noch stecken sie in den Kinderschuhen*, o teraouiñ emaint, en o deroù emaint, war o c'hentañ lamm emaint, war o zro gentañ emaint ; *sich (t-d-b) ein hohes Ziel stecken*, lakaat en e benn tizhout ur pal uhel, klask tizhout ur pal uhel ; *er hat selbst den Kopf in die Schlinge gesteckt*, dezhañ e-unan en deus graet ar gwashañ taol ; *in Brand stecken*, lakaat an tan (en udb), tangwallañ ; P. *in alles seine Nase stecken*, bezañ ur fri-furch a zen, bezañ ur spered kurius a zen, lakaat (sankañ, bountañ, fourañ) e fri e kement tra 'zo, mont da beuriñ e park ar re all, emellout eus pep tra, bezañ kurius evel ur marmouz, bezañ kurius evel ur fured, bezañ ranell, ranelliñ, fourañ e fri moan ; *jemanden ins Gefängnis stecken*, lakaat u.b. en toull-bac'h, plantañ u.b. en toull-bac'h, toullbac'hañ (karc'hariañ) u.b. ; *stecken Sie mir all diese Protestler ins Gefängnis !* plantit ar c'hozh nagennerien-se en toull ! ; *ich werde Sie ins Loch stecken lassen, da wo die Ratten Ihnen Gesellschaft leisten werden*, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed da zerc'hel mat deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn ouzhoc'h ; *sich (t-d-b) etwas hinter den Spiegel stecken*, merkañ mat udb, derc'hel soñj eus udb, derc'hel koun eus udb, derc'hel eñvor eus udb, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ) don udb en e benn, lakaat udb don en e benn, moullañ udb en e spered, moullañ udb en e galon, en em leunaat ag udb ; *sein Haar zu einem Knoten stecken*, moullañ e vlev d'ober un torkad ; P. *es jemandem stecken*, komz didro-kaer (displeg, didroidell, distag, eeun) ouzh u.b., mont didro-kaer d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., lavaret (reiñ) e begement d'u.b., reiñ e stal d'u.b., kontañ e damm d'u.b. ; P. *jemandem etwas stecken*, kelaouiñ u.b. diwar-benn udb, kemenn udb d'u.b., daveiñ un doare bennak d'u.b., reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), daveiñ udb d'u.b., ditourañ u.b. diwar-benn udb, titouriñ u.b. diwar-benn udb, reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb.

3. [labour-douar] piketa, plantañ ; *Zwiebeln stecken*, plantañ ognon, lakaat ognon.

Stecken g. (-s,-) : 1. bazh b. ; 2. [dre skeud.] *er hat Dreck am Stecken*, peadra (meur a walldaol) en deus war e goustiañs, n'eo ket glan a dorfed, ur bern kerc'h a zo e-mesk e segal.

Steckenknecht g. (-s,-e) : [kozh] jolier g., karc'harour g., gward-prizon g.

Steckenkraut n. (-s) : [louza., *Ferula communis*] falsfanouilh g.

Steckenpferd n. (-s,-e) : froudenn voas b., sorc'henn b., stultenn b., rambre g., boemenn b., albac'henn b. ; *das ist sein Steckenpferd*, e froudenn voas eo, sorc'hennet eo gant an dra-se, lakaat a ra e voemenn gant an dra-se ; *ein Steckenpferd reiten*, bezañ gant e stultenn (e rambre, e albac'henn, e sorc'henn, e voemenn).

Stecker g. (-s,-) : fichell b., ki g. [*liester* kiou], sankell b., tap tredan g., stokell dredan b. ; ; *Steckdose und Stecker*, lugell-dredan b. ; *den Stecker herausziehen*, dilugañ ; *den Stecker der Lampe einstecken*, lugañ orjalenn ar gleuzer ; *herausragender Stift eines Steckers*, sankell ur c'hi g., sankell ur stokell dredan b.

Steckgabel b. (-,-n) : [pesketaerezh] bazh-forc'h b.

Steckholz n. (-es,-hölzer) : 1. [labour-douar] piketaer g. ; 2. [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.

Steckkissen n. (-s,-) : torchennig b.

Steckkontakt g. (-s,-e) : [tredan.] enstok dre fichelloù g., enstok dre sankelloù g.

Steckling g. (-s,-e) : [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.

Stecklingsvermehrung b. (-) : [louza.] bountañ g.

Stecknadel b. (-,-n) : spilhenn b. [*liester* spilhoù, spilhennoù] ; *ebenso gut könnte man eine Stecknadel in einem Heuhaufen suchen*, kenkoulz klask ur spilhenn en ur galzenn blouz, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez bernioù-foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez ur bern foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-barzh ar sanailh, kenkoulz deomp klask eur bramm digant eun azen marv.

Steckplatz g. (-es,-plätze) : [stlenn.] hosk lugañ g., kennasker g.

Steckreis n. (-es,-er) : [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.

Steckrübe b. (-,-n) : [louza.] rabez str., rabezenn b., irvin-saoz str., kaol-irvin str., brikez str., rutabaga str. ; *Steckrüben sind die besten Futterwurzeln*, ar rabez eo ar fonnusañ brouskon.

Steckschlüssel g. (-s,-) : [tekn., benveg] alc'hwez korzennek g., korzenn alc'hwez b.

Steckschuss g. (-es,-schüsse) : boled chomet lojet er c'horf b./g.

Steckverbinder g. (-s,-) : [tekn.] kennasker g.

Steckzwiebel b. (-,-n) : [louza.] ivin g., oefs g.

Stefan g. : Stefan g.

Stefanie b. (-) : Stefania b.

Steg g. (-s,-e) : 1. gwenodenn b., minotenn b., ribin g./b. ; 2. [dre skeud.] *alle Wege und Stege kennen*, gouzout an holl hentoù ha gwenodennoù (an holl ribouloù, e ziluzioù, ar gartenn, an dibenn eus an dra, an tres, ar stok), bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, gouzout en em ober, gouzout ober ganti ; 3. *Steg der Brille*, gwareg al lunedoù b. ; 4. [bragoù] lêrenn an troad b. ; 5. [violoñs] pontig g. ; 6. treuzell b., treuzenn b., treuz g., treuzadenn b., pontenn b. ; 7. [merdead.] adkae g. ; 8. treuzellenn un daol b., pont-kazh g. ; 9. [tekn., moull.] distokell b., speur b., speurenn b., speurell b. ; *mit Stegen getrennt*, speurennek ; 10. barrenn ur gador b. ; *einen Stuhl mit Stegen versehen*,

barennañ ur gador ; 11. [tisav.] jambetenn b. [*liester* jambetinier].

Stegbrücke b. (-,-n) : treuzell b., treuzadenn b., pontenn b.

Steghose b. (-,-n) : bragez e gwerzhid b./g., bragoù gwerzhidek g.

Stegkette b. (-,-n) : chadenn gant un distokell e pep lagadenn b., chadenn speurell b.

Stegreif g. (-s) : *aus dem Stegreif sprechen*, ober e brezegenn war an taol, ober e brezegenn diwar sav, ober e brezegenn war an trumm, sevel ur brezegenn war an tomm, sevel ur brezegenn war an tach, sevel ur brezegenn war an trumm, sevel ur brezegenn war ar prim ; *aus dem Stegreif komponieren*, primaozañ ; *aus dem Stegreif dichten*, sevel ur brimawenadenn, sevel ur brimawen, sevel ur varzhoneg war ar prim, sevel ur varzhoneg war an trumm, sevel ur varzhoneg tomm-ha-tomm.

Stegreifdichter g. (-s,-) : primawenad g.

Stegreifgedicht n. (-s,-e) : primawenadenn b., primawen b., barzhoneg savet war ar prim b./g., barzhoneg bet savet war an trumm b./g., barzhoneg bet skrivet tomm-ha-tomm b./g.

Stegreifrede b. (-,-n) : prezegenn savet war an tomm b., prezegenn savet war an tach b., prezegenn savet war ar prim b.

Stehaufmännchen n. (-s,-) : 1. [c'hoariell] pouza g., budaoweng g., pimpoeller g. ; 2. [dre skeud.] kaledenn a zen g.

Stehbierhalle b. (-,-n) : bierdi g., ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b.

stehen V.gw. (stand / hat gestanden) :

I. bezañ a-sav, bezañ

II. chom da c'hortoz, bezañ difiñv ; [dre astenn.] chom, padout

III. skeudennoù-lavar, troioù-lavar

IV. gant un anv-gwan pe un adverb : bezañ

V. gant an araogennoù *auf, für, zu*

VI. mont, degouezhout, bezañ dereat, dereout

VII. chom a-sav

VIII. V.Em. **sich stehen**

1. en em glevout

2. sich gut stehen

3. troioù-lavar

IX. V.k.e.

I. bezañ a-sav, bezañ war bav, bezañ war-sav, bezañ ; *er steht am Fenster*, a) e-kichen ar prenestr emañ ; b) en e brenestr emañ ; *er stand auf einem Stuhl*, gwintet e oa war ur gador ; *auf den Füßen stehen*, bezañ war e dreid, bezañ en e sav, bezañ en e sav-sonn, bezañ a-sav-sonn, bezañ sonn war e dreid, bezañ war bav, en em zerc'hel war e dreid (Gregor) ; *ich kann nicht mehr stehen*, n'emaon ket mui evit en em zerc'hel war va zreid, laosk on war va divesker, horellañ (brallañ, charigellañ) a ran war va zreid, bouilh-bouilh on, charigell on, n'emaon ket re blom war va c'hilhorou, n'emaon ket re sonn war va fipedoù, branskellat a ran war va divesker, gwak eo va divesker dindanon, va divesker a vank dindanon, laosk on em sav ; *der Turm steht auf einer Höhe*, bez emañ an tour sonn en e sav war beg un dorgenn, pintet eo an tour war beg un dorgenn ; *Blumen stehen in der Vase*, bez ez

eus bleunioù el lestr ; *die Lampe steht auf dem Schreibtisch*, emañ ar gleuzer war ar burev ; *das Hotel steht mitten im Wald*, goursezet eo al leti e-kreiz ar c'hoad ; *die Vase steht verkehrt herum*, *die Vase steht auf dem Kopf*, emañ al lestr war e c'henoù, eilpennet eo al lestr, emañ al lestr o c'hounit e gerc'h ; *die Sonne steht am Himmel*, dispak eo an heol ; *hoch oben auf etwas stehen*, bezañ pintet-uhel e beg udb.

II. chom da c'hortoz, bezañ difiñv ; *wir standen drei Stunden vor dem Schalter*, chomet omp bet teir eurvezh dirak dorikell an tikidi, chomet omp bet teir eurvezh dirak draf an tikedoù ; *die Flut steht*, ar mor ne ra na tre na lanv ; **a)** emañ ar mor en e zaere, emañ ar mor en e izelañ ; **b)** emañ ar mor en e c'hourlen, emañ ar mor en e uhelañ ; [dre astenn.] chom, padout ; *nur eine Mauer stand noch*, chom a rae ur c'hozh moger nemetken ; *so lange die Welt steht*, keit ha ma vo eus ar bed-mañ, e-tro ma vo eus ar bed-mañ ; *das ganze Geschäft steht und fällt mit ihm*, etre e zaouarn emañ dazont an embregerezh.

III. skeudennoù-lavar, troioù-lavar :

das Haus steht in Flammen, krog eo an tan en ti ; *die Wiesen stehen unter Wasser*, dour-beuz a zo war ar pradoù, beuzet eo ar pradeier ; *niedrig steht das Wasser im Brunnen*, an dour a zo izel er puñs, an dour a zo bas er puñs, an dour a zo bihan er puñs ; *im zwanzigsten Jahr stehen*, bezañ en e ugentvet bloaz ; *Tränen standen ihm in den Augen*, daeroù a oa leizh e zaoulagad (en e zaoulagad) ; *das Thermometer steht zehn Grad unter Null*, diskouez a ra ar gwrezverker dek derez dindan mann ; *die Ampel stand auf Gelb*, melen e oa ar gouloù ; *die Ampel stand auf Rot*, ruze e oa ar gouloù ; *der Wind steht nach Süden*, avel norzh (avel sterenn, avel serzh, avel uhel) a zo ganti, tro eo an avel ouzh e su ; *nach ihm steht all mein Herz und Sinn*, lammat (talmañ) a ra va c'halon evitañ, frailhañ a ra va c'halon a garantez evitañ, n'eus nemetañ em fenn hag em c'halon ; *beim Heer (beim Militär) stehen*, bezañ soudard, ober e goñje ; *bei jemandem im Dienst stehen*, bezañ e gourc'hemenn (e servij) u.b., bezañ gopret gant u.b. ; *sie stand im sechsten Monat*, dougerez e oa a c'hwec'h miz, war e c'hwec'h miz dougerez e oa, c'hwec'h miz bugel a oa ganti, edo c'hwec'h miz oa o tougen bugel ; *jemandem im Wege stehen*, diarbenn u.b., c'hoari ar c'hontrol d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., diharpañ u.b., bezañ e gouloù u.b., bezañ war hent u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober heg d'u.b., strobañ u.b., stromiñ u.b., sparlañ d'u.b., bezañ war-dreuz hent u.b., strobañ an tremen d'u.b., bezañ a-strob war al leur, chastreañ an tremen, lastrañ, lastrañ an tremen, ac'hubiñ an tremen ; *ich weiß nicht, wo mir der Kopf steht*, n'ouzon ket pelec'h skeiñ va fenn (eus pe goad ober loaiaou, gant pe goad ober ibil), penn va spered on evit gouzout petra ober, penn va spered on petra ober, dall on gant al labour, war vordo emañ, boud on, en em gavet boud on ; *es steht in Frage, ob ...*, bez ez eus arvar e ..., emeur o klask gouzout ha ..., chom a ra an dud en entremar da c'houzout ha ..., n'ouzer ket c'hoazh ha ... ; *das steht im Widerspruch zu seinen früheren Behauptungen*, kement-se a zislavar ar pezh a roe da wir a-ziagent ; *es steht nicht in meiner Absicht, zu ...*, n'on ket e sell (e soñj) da ..., n'emaon ket en aviz [ober udb], n'eo ket va soñj [ober udb], n'eus ket keloù (ger) ganin da ... ; vor

großer Verantwortung stehen, bezañ sammet un atebegezh vras war e chouk ; *das steht in meiner Hand*, emañ kement-se dindan va dorn, kement-se a zo e dalc'h ganin, bez emañ kement-se em dalc'h, en emell eus an dra-se emañ ; *ihm steht der Sinn nach Geld*, troet eo war an dastum, troet eo war an danvez, troet eo war an arc'hant, troet eo da zastum, hennezh 'zo ur galon arc'hant, dalc'het eo gant arwez an aour, itik en deus da c'hounit arc'hant, devet eo e galon gant an arc'hant, ur marc'h an arc'hant a zo anezhañ, ur c'hoz a zo anezhañ, redek a ra atav war-lerc'h an disterañ gounidegezh, prederiet eo gant an arc'hant nemetken, lakaat a ra e vrasañ albac'henn da rastellat arc'hant, sorc'hennet eo gant an arc'hant, gwashat ma'z eo sot gant an arc'hant ! hennezh a ra un doue eus e yalc'h ! hennezh a zo segal segal ! ; *bei jemandem in Gunst stehen*, bezañ deuet-mat d'u.b., bezañ deuet-mat gant u.b., bezañ erru-mat gant u.b., bezañ war lizheroù u.b., bezañ e gras u.b., bezañ e vañch u.b. ; *in bösem Ruf stehen*, bezañ brudet fall, bezañ fallvudet ; *unter einer Obrigkeit stehen*, bezañ e gourc'hemenn (dindan beli, dindan aotrouniezh) ur bennadurezh bennak ; *er steht unter dem Pantoffel*, dimezet eo gant ur jeneral faoutet (gant ur Vari bragoù, gant ur geben, gant un tourc'hpaoz, gant ur wreg-ozhac'h, gant ur c'hrakozac'h), e wreg a zoug ar vrozh hag ar bragoù, e wreg a zo ganti ar bragez hag al lostenn, e wreg a zo ganti an tog hag ar c'hoef, e wreg eo a staot ouzh ar voger ; *er steht über mir*, emañ en ur garg uheloc'h eget va hini, hennezh a zo mestroc'h egedon, dindanañ emañ ; *in Verbindung mit jemandem stehen*, bezañ e darempred gant u.b., bezañ e kehent gant u.b. ; *das steht in der Bibel geschrieben*, douget eo kement-se e-barzh ar Bibl ; *es stand in der Zeitung*, kement-mañ a oa douget e-barzh ar gazetenn ; *auf unserem Heiratsvertrag steht doch, dass du nicht fremdgehen darfst*, war hol lizher-feurm (war hor c'hevrat dimeziñ) ez eo douget n'afes ket da redek ; *es steht ganz bei Ihnen*, deoc'h-c'hwie eo da welet (da reiñ an disentez) ; *es steht schlecht um den Euro*, mont a ra fall ar bed gant an euro ; *es steht schlecht um ihn*, *es steht schlecht mit ihm*, ne ya ket mat an traoù gantañ, fall emañ e gont, dister eo an traoù gantañ, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, c'hoari a ra gant e voued, erru eo nezet e gerdin, emañ o nezañ e gevre, bremaik emañ nezet, krog eo da c'hoari da fall, hennezh a zo erru pell gantañ ; *wie steht's mit deinem Großvater* ? ha da dad-kozh ? ha da dad-kozh, penaos emañ kont gantañ ? ha da dad-kozh, derc'hel a ra da vont en-dro ? ; *wie steht's mit Ihnen* ? penaos ez a ho tamm buhez ? ; *seinen Mann stehen*, bezañ mat war an dachenn, derc'hel e droad er par, difenn e renk, en em zifenn mat, kaout nerzh ha difennoù, bezañ rebarb en an-unan, kaout beg hag ivinoù, kaout e zifenn ; *einem Gegner stehen*, reiñ fas d'un enebour, derc'hel penn ouzh un enebour, derc'hel penn d'un enebour, rentañ penn ouzh un enebour, ober penn d'un enebour, pennañ ouzh un enebour, ober ouzh un enebour, ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *Pate stehen*, bezañ paeron ; *alles stehen und liegen lassen*, teuler (lezel) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, lezel pep tra a-dreuz-foran, lezel pep tra da foran, lezel pep tra war e gement all, lezel pep tra e perch, mont kuit a-daol-trañch (a-droc'h-trañch, hep ober

seizh soñj, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat) ; *ein Essen stehen lassen*, tremen (chom) hep debriñ tamm ; *seinen Regenschirm stehen lassen*, chom e zisglavier war e lerc'h, disoñjal e zisglavier, disoñjal kemer e zisglavier gant an-unan ; *einen Fehler stehen lassen*, chom hep merzout (hep reizhañ) ur fazi ; *jemanden stehen lassen*, a) lezel u.b. da sec'hañ, derc'hel u.b. war vrak ; b) dilezel u.b., lezel u.b. war e revr (e-unanig, war e gement all, a-gostez), treiñ kein d'u.b., mont diwar-dro u.b. ; *ich hatte große Lust, ihn stehen zu lassen*, c'hoant du am boa da vont digantañ, gourvenn am boa da vont digantañ, c'hoant bras am boa (c'hoant bras a oa din) da vont digantañ, va gwalc'h a c'hoant am boa da vont digantañ, mennet start e oan da vont digantañ.

IV. gant un anv-gwan pe un adverb : bezañ ; *die Sonne steht schon hoch am Himmel*, emañ uhel an heol war an dremmwel dija, deiz bras eo anezhi, uhel eo an deiz ; *das Barometer steht hoch*, an aerbouezer a ziskouer amzer vrav, an aerbouezer a verk amzer vrav ; *die Tür steht weit offen*, digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, digor eo an nor war he hed ; *der Stall steht offen*, digor eo war ar c'hraou ; *der Hühnerstall steht offen*, digor eo war ar yer ; *mein Haus steht ihm jederzeit offen*, va zi a vo bepred digor dezhañ ; *diese Wohnung steht schon lange leer*, abaoe pell dija eo diac'hub (diannez) ar ranndi-se, pell 'zo dija n'eus den ebet o chom er ranndi-se ; *die Ernte steht gut*, fonnus e vo an eost, sin vat 'zo gant an eost, ditour 'zo eus un eost mat, doareet-mat eo an eost, fesonet-mat eo an eost, blezad a vo a-leizh ; *es steht schlecht mit seinem Geschäft*, emañ e stal o vont da fall, treiñ a ra fall e stal, fall e ya e stal ; *es steht dir frei*, zu ..., frankiz ac'h eus da ..., n'ec'h eus tamm redi ebet evit ... ; *diese Ware steht hoch im Preise*, uhel eo priz ar varc'hadourezh-se, kanañ a ra ar varc'hadourezh-se, priz 'zo war ar varc'hadourezh-se ; *eins wenigstens steht fest*, un dra 'zo sur d'an nebeutañ ; *so steht es*, e-giz-se emañ ar bed - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traoù ; *so wie jetzt die Dinge stehen*, o vezañ m'emañ an traoù e-giz-se, pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traoù e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se, gant stad an traoù er mod 'zo ; *dieser Irrtum kommt uns teuer zu stehen*, ar fazi-se a gousto ker deomp ; *in Anbetracht der Sachlage wird Ihnen dieser Fehler teuer zu stehen kommen*, diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e kouezho truez ouzhoc'h, diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e vo fall-daonet ar geusturenn evidoc'h, staotet he deus ar c'havr en ho lavreg ; *das wird ihm teuer zu stehen kommen*, kement-se a gousto ker dezhañ, e lâr a zamanto, koustañ a ray ker d'e lâr, ker e kousto dezhañ, e groc'hen a baeo, m'en talvezo dezhañ, me a lardo e billig dezhañ, damantiñ a raio, fall-daonet e vo ar geusturenn evitañ, staotet he deus ar c'havr en e lavreg.

V. gant an araogennoù *auf*, *für*, *zu* :

auf : *das Barometer steht auf Regen*, diougan glav 'zo gant an aerbouezer ; *die Uhr steht auf zehn nach acht*, an horolaj a verk eizh eur dek ; *viel steht hier auf dem Spiel*, ar pezh a c'hoarvez amañ a denn da vraz (a zoug pouez bras) ; *die Todesstrafe steht darauf*, evit kement-se e vezer kondaonet d'ar marv, n'eus nemet ar marv evit digoll un torfed a seurt-se, n'eus nemet ar marv da gastiz evit an dra-

se ; *auf eigenen Füßen stehen*, bezañ dizalc'h, bezañ en e c'hiz, bezañ war e gont e-unan, bezañ en e beadra, bevañ en e yezh (Gregor) ; *ich stehe auf Austern (t-rt)*, pitouilh on war an istr, ruz on war an istr, taer on war an istr, ur gwall zebred istr a zo ac'hanon, sot on gant an istr, me a zo ur gwall baotr war an istr, troet on gant an istr, pa vez tu din e skoan war an istr, ur c'hrog bras am eus ouzh an istr, gwrac'h on da zebriñ istr, gwrac'h on gant an istr, me a zo paotr an istr ; *er steht nicht auf Schnaps*, hennezh n'eo ket kamalad d'ar gwin-ardant, hennezh n'eo ket paotr ar gwin-ardant.

für : *für jemanden Bürge stehen, für jemanden stehen*, kretaet evit u.b. (Gregor), bezañ kred (mont da gred) evit u.b. ; *ich stehe für nichts*, nac'hañ a ran pep kiriegezh er pezh a c'hoarvezo ; *alle standen für einen Mann*, pep hini a oa gwarant evit an holl e-giz evit an-unan (Gregor) ; *er steht für sein Wort*, gouzout a ra derc'hel e c'her, derc'hel a ra d'e c'her, n'en deus nemet ur ger, ma lavar unan ne lavar ket daou, n'eo ket paotr da vont en e votoù.

zu : **1.** gant un anv-kadam : *dieses Gut steht zum Kauf*, an domani-se a zo e gwerzh ; *ich stehe zu Ihren Diensten*, emañ en ho kourc'hemenn / emañ en ho servij (Gregor), gourc'hemennit hag e sentin ; *ich stehe ganz zu Ihrer Verfügung*, me a zo holl deoc'h, en ho kourc'hemenn emañ, dibres kaer on evidoc'h ; *zu jemandem stehen*, bezañ a-du (en un tu) gant u.b., bezañ en tu gant u.b. (Gregor), reiñ skoazell d'u.b. ; *zu einer Partei stehen*, bezañ a-du (sevel, mont) gant ur gostezenn bennak, bezañ eus un tu politikel bennak ; *zu Gebote stehen*, gortoz an urzhioù, bezañ e gourc'hemenn u.b. ; *zu seinen Taten stehen*, respont evit e oberoù, ensammañ e oberoù, dougen toaz d'ar forn ; *man sollte zu seinen Taten stehen*, n'eo ket a-walc'h dañsal, ret eo paeañ ar soner - n'eo ket a-walc'h staotañ er piñsin ha mont er-maez da c'hoarzhin - rankout a ra pep hini respont evit e oberoù - rankout a ra pep hini ensammañ e oberoù.

2. gant un anv-verb : *es steht zu hoffen*, peadra zo da gaout spi ; *es steht zu fürchten*, dass... , 'm eus aon..., peadra 'zo da grediñ.

VI. mont, degouezhout, bezañ dereat, dereout ; *das steht ihm gut zu Gesicht*, an dra-se a zegouezh mat dezhañ (a zere mat outañ, a ya mat dezhañ), an dra-se a zo bet dibabet dezhañ ; *dieses Kleid steht ihr gut*, ar vroz-se a zegouezh mat dezhi (a zere mat outi, a ya mat dezhi, a ya brav diouti) ; *dieses Kleid steht ihr schlecht*, ar vroz-se ne zegouezh ket dezhi (ne zere ket outi, ne ya ket dezhi).

VII. bezañ en arsav, chom a-sav, chom en e sav, harpañ, herzel, hezañ, ehanañ, targañ ; *der Wagen steht still*, emañ ar c'harr en arsav ; *meine Uhr steht*, va eurier a zo chomet a-sav, en arsav emañ va eurier ; [dre skeud.] *mir steht der Verstand still*, chom a ran war va c'hement all (sebezet-mik), skodeget (evel badaouet, sabatuet) on, kouezhet eo an alvaon warnon, taolet on en alvaon, sonnet on gant ar souezh, abafet on, motet on, sabatuet on, chom a ran mik ; *stehen bleiben*, chom a-sav, menel a-sav, chom en e sav, targañ, herzel, hezañ, sac'hañ, chom a-bann, chanañ, arsaviñ, ehanañ, ehanañ da vale, ober un harp, loc'hañ ; *der Zug blieb stehen*, an tren a chomas a-sav, ehanañ a reas an tren, arsaviñ a reas an tren, loc'hañ a reas an tren ; *der Pferdewagen bleibt stehen*, strañjiñ a ra ar c'harr ; *die Uhr ist um halb drei stehen geblieben*,

manet eo an horolaj war div eur hanter ; *wo waren wir stehen geblieben* ? betek pelec'h e oamp erru ? betek men e oamp erru ? ; *wir sind bei dem dritten Kapitel stehen geblieben*, chomet e oamp a-sav gant ar pennad tri ; *die Uhr blieb stehen*, chom a reas an eurier a-sav, menel a reas an eurier a-sav ; *nicht stehen bleiben* ! dalc'hit da vont !

VIII. V.em. : sich stehen (stand sich / hat sich gestanden) :

1. en em glevout ; *sich (t-rt) mit jemandem schlecht stehen*, na badout e spered o welet u.b. , na badout e skiant o klevet u.b., na vezañ evit avelañ u.b., na vezañ evit ahelañ gant u.b., na vezañ evit en em ahelañ gant u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b.

2. *sich (t-rt) gut stehen*, bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ war ar bem, bevañ diwar ar bem, bezañ (bevañ) en e aez, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ brav-kenañ e stad, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ en e aezamant, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ druz ar geustereunn gant an-unan, na sec'hañ e fri gant delioù kaol, bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, kaout ur madoù bras, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ.

3. troioù-lavar : *sich (t-rt) müde stehen*, skuizhañ dre forzh chom en e sav ; *sich die Beine in den Leib stehen*, *sich (t-d-b) die Beine in den Bauch stehen*, ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, morc'hedal, reuziñ, morfontiñ, gedal mil bell, pilpazañ, chom war vrant, dibasiantañ o c'hortoz, dibasiantañ dre hir c'hortoz, en em chalañ o teport, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, chom da bilpazañ, gortoz hep penn na difin, chom ur viken da c'hortoz, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn.

IX. V.k.e. : Modell stehen, poziñ, paouezadenniñ, en em reiñ da batrom, kemer an dalc'h ; *Wache (Posten) stehen*, ober gward, bezañ ouzh gward ; *Schlange stehen*, goztoz renk, gortoz e dro en ul lostennad tud, lostenniñ, gortoz tro, gedal tro, bezañ lost-ouzh-lost, ober lostig-al-louam ; *für jemanden Bürge stehen*, kretaat evit u.b. (Gregor), bezañ kred (mont da gred) evit u.b.

Stehen n. (-s) : sav g., dres g. ; *das Stehen fällt ihm schwer*, ur gwall reuz (diaes) eo dezhañ chom en e sav, gwe en devez o chom en e sav ; *du arbeitest im Stehen* ! ? te a labour diouzh da sav ! ? te a labour diwar da sav ! ? te a labour eus da sav ! ? ; *etwas im Stehen tun*, ober udb ken aes ha tra, ober aes-ral udb, ober udb ken bravik ha tra, dont udb gant an-unan evel farz gant ar paotr kozh, dont udb gant an-unan evel toaz er forn, dont udb gant an-unan evel toaz er forn, ober udb plaen ha brav, ober udb war blaen, ober udb diwar sav, ober udb diouzh e sav ; *rasch im Stehen etwas zu sich nehmen*, debriñ un tamm dindan e veud, debriñ udb diwar e sav ; [lu] *einen Angriff zum Stehen bringen*, herzel ouzh un argad (un argadenn), diarbenn an argaderien, skodiñ un argad, sparañ d'an argaderien, lakaat harz d'an argaderien, kaeañ ouzh un argad, terriñ un argadenn.

stehend : ag. : **1.** a-sav, war e sav, war-sav, eus ar sav, diouzh ar sav, diwar ar sav ; [sport] *das stehende Schießen*,

an tennañ a-sav g. ; *der stehende Anschlag*, emlakad an tenner en e sav g. ; **2.** *stehendes Heer*, lu-pad g., lu da chom g. ; **3.** *bei stehendem Motor*, sac'het e geflusker gantañ ; **4.** *stehendes Holz*, koad bev g., koad war e sav g. ; *noch auf dem Halm stehendes Korn verkaufen*, gwerzhañ ed diwar droad, gwerzhañ ed diwar o gar, gwerzhañ ed diwar o sav ; **5.** *stehendes Wasser*, dour marv (chag, gwern, sac'h, poull, sioul, lor, brein, eoget) g. ; **6.** *stehende Redensart (Redewendung)*, tro-lavar sonnet b., troienn sonnet b. ; **7.** *fest stehende Brücke*, pont diloc'h g., pont a-varv g. ; **8.** *stehendes Theater*, c'hoariva pad g., c'hoariva divonedus g. ; **9.** *stehenden Fußes*, hep gortoz, hep dale tamm, diouzhtu, war an taol, kentizh, ribus, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, hep ober seizh soñj, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat ; **10.** *stehender Preis*, priz digemm g. ; **11.** *leer stehende Wohnung*, rann di c'houllo b., rann di diac'hub b., rann di diannez b., rann di diloj b. ; **12.** [merdead.] *stehendes Gut*, fardaj-dalc'h g. ; **13.** [fizik] *stehende Welle*, gwagenn arsavel b.

Adv. : en e sav, diwar sav, diouzh e sav.

Stehendstellung b. (-) : *die Stehendstellung beim Schießen*, emlakad an tenner en e sav g.

Steher g. (-s,-) : **1.** [sport, marc'hhouarn] stayer g., marc'hhouarn redadegoù hanter-hir g. ; **2.** [tisav.] poeñson g.

Stehgeiger g. (-s,-) : violoniser jipsian g.

Stehgeigerin b. (-,-nen) : violoniser jipsian b.

Stehkneipe b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., kafedi g., ostaleri b.

Stehkragen g. (-s,-) : gouzougenn sonn b., kolier sonn g.

Stehlampe b. (-,-n) : kleuzeureg b., post-lamp g.

Stehleiter b. (-,-n) : skabell b., brich b., divskeul b.

stehlen V.k.e. (stiehlt / stahl / hat gestohlen) : **1.** laerezh, droukkemer, razhañ, skrapañ, divorañ, tapout dre laer, dibradañ, flapañ, fripañ ; *sein Wagen ist ihm gestohlen worden*, aet eo e garr gant al laer ; *jemandem Geld stehlen*, laerezh arc'hant digant (diwar, war, diwar-goust) u.b., ober ar skrap war arc'hant u.b., kammañ e vizied war arc'hant u.b., droukkemer arc'hant u.b., flapañ u.b., flapañ arc'hant diwar u.b. ; *Hühner stehlen*, redek ar yar ; *Geld stehlen*, touzañ ur gelienenn, laerezh arc'hant ; *gestohlenes Gut*, madoù gwall berc'hennet lies., madoù deuet dre an hent fall lies., madoù deuet dre wall hent lies., madoù deuet a berzh fall lies., madoù deuet a wall hent lies., madoù danzeet-fall lies., madoù na zeuont ket a-berzh-vat lies., laeradenn b., skrapadenn b., traoù laeret lies., traoù fripet lies. ; *jemand hat Geld aus der Kasse gestohlen*, krapig en deus kamm e vizied war arc'hant ar c'hef, krapig en deus touzet ur gelienenn er c'hef.

2. [dre skeud.] *jemandem einen Kuss stehlen*, kemer ur pok digant u.b., laerezh ur pok digant u.b. ; *jemandem die Zeit stehlen*, abuziñ u.b., lakaat u.b. da zebriñ e amzer, lakaat u.b. da zaleañ (da goll e amzer), divarchiñ u.b. ag e labour ; *dem lieben Gott den Tag stehlen*, landreantiñ, bezañ feneant evel chas, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, lureiñ, ober grallig, ober e gorf didalvez, na ober ur c'heuz eus e zaouarn, lakaat e zaouarn an eil en egile, ober aner ; P. *der kann mir gestohlen bleiben* ! d'an diaoul d'e lonkañ ! ur mall-e-goll 'zo anezhañ ! ra gerzho gant an diaoul ! muioc'h a joa am bez ouzh e seuliou eget ouzh begoù e votoù ! moged a ya em sac'h, ne c'hallan

ket en nac'h ! fontet eo an traoù etrezomp ! ne fell ket din e welet pelloc'h dirak va daoulagad !

V.gw. : *stehlen*, pegañ : *wer lügt, stiehlt, und wer stiehlt, bringt auch Leute um*, an neb a drompl gant spilhoù a dromplo gant skoedoù ; *wer einmal stiehlt, stiehlt immer*, n'eus ket a vrizhlaer ; *ich würde nie stehlen*, gwell e ve din bout mankart eget mont da laerezh ; [Bibl] *du sollst nicht stehlen*, en em ziwall diouzh laeroñsi na domaj da hentez ne ri / en em ziwall diouzh laeroñsi na gaou ouzh an hentez na ri ; P. *der kann mir gestohlen bleiben* ! d'an diaoul d'e lonkañ ! ur mall-e-goll 'zo anezhañ ! ra gerzho gant an diaoul ! muic'h a joa am bez ouzh e seuliou eget ouzh begoù e votoù ! moged a ya em sac'h, ne c'hallan ket en nac'h ! fontet eo an traoù etrezomp ! ne fell ket din e welet pelloc'h dirak va daoulagad !

V.em. : **sich stehlen** (stiehlt sich / stahl sich / hat sich (t-r) gestohlen) : en em laerezh, en em laerezh kuit, mont kuit evel ul laer, flipañ, diflipañ, troc'hañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em riklañ, en em riklañ kuit, kuitaat didrouz ; *sich aus dem Haus stehlen*, kuitaat an ti dre laer, en em silañ dre guzh er-maez eus an ti.

Stehlen n. (-s) : laeroñsi b., laeradenn b., skraperezh g. ; *wehe dem, der beim Stehlen erwischt wurde* ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o laerezh ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o skrapañ traoù !

Stehler g. (-s,-) : laer g. ; *Hehler und Stehler*, riblerien ha laeron, skoacherien ha laeron.

Stehlsucht b. (-) / **Stehltrieb** g. (-s) : kleptomaniezh b., laervar g., kleñved-ar-skrapañ g., kleñved-al-laerezh g., tech da laerezh g.

Stehplatz g. (-es,-plätze) : plas a-sav g.

Stehpult n. (-s,-e) : marc'h-levr g., lettrin g.

Stehsätze lies. : [moull.] lizherennadurioù miret lies.

Stehspiegel g. (-s,-) : hirvezour g.

Stehvermögen n. (-s) : dalc'husted b., dalc'huster g.

Stehwelle b. (-,-n) : [fizik] gwagenn arsavel b.

Steiermark b. (-) : *die Steiermark*, Stiria b.

Steiermärker g. (-s,-) : Stiriad g., annezad Stiria g.

steif ag. : 1. gourt, gourdet, bav, bavet, kropet, nodet, seizet, morzet, mors, soret, sonnet, hourzet, mank, sonn, reut, reudet, dibleg, diwevn, pistiget, morzet evel kegel ar vamm-gozh, stegn, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, dibalamour ; *steifer Hals*, torgamm g. ; *einen steifen Hals haben*, bezañ marc'het e c'houzoug, bezañ torgamm, bezañ penngamm, bezañ ar penngamm gant an-unan, bezañ aet penngamm, penngammiñ ; *steifer Brei*, yod fetis g., kaot tev g. ; *steif vor Kälte*, kleret, sonnet gant ar riv, kruget gant ar riv, kropet gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, pintet gant ar riv, pistiget gant ar riv, reut gant ar riv ; *steif gefrorene Finger haben*, bezañ kropet e vizied, bezañ morzet (nodet, seizet, kleret, kruget, mors-mors, pistiget) e vizied gant ar yenijenn, bezañ reut e vizied gant ar riv, bezañ aet an ivinrev en e vizied, bezañ krog an ivinrev en e vizied, bezañ morzet e vizied evel kegel e vamm-gozh, bezañ deuet e vizied da vervel ouzh an-unan gant ar riv, bezañ marv e vizied ouzh an-unan gant ar riv ; *mein Bein ist ganz steif*, deuet eo ar c'houk em gar, deuet eo va gar da vervel ouzhin, me a zo morzet va gar ouzhin, me a zo marv va gar ouzhin, me a zo morzet va gar evel kegel va mamm-gozh, morzet (kropet, bav, gourt, nodet, seizet, soret, mors-mors, reut) eo va gar, sonnet eo va gar

ouzhin, aet eo gourt va gar, gourdet eo va gar (Gregor) ; *mein Arm ist ganz steif*, mank eo va brec'h, marv eo va brec'h ouzhin, deuet eo va brec'h da vervel ouzhin, morzet eo va brec'h ouzhin ; *meine Hand ist ganz steif*, mank eo va dorn, marv eo va dorn ouzhin, deuet eo va dorn da vervel ouzhin, morzet eo va dorn ouzhin ; *steif machen*, sonnañ, sonnaat, stegnañ, stigmañ, reudiñ, reutaat, gourdañ ; *steif werden*, sonnañ, sonnaat, reudiñ, reutaat, gourdañ, nodiñ ; *das Schmalz ist steif geworden*, sonnet eo al lard teuz, koarennet eo al lard teuz ; *die Ohren steif halten*, derc'hel mat d'ar belost, derc'hel an taol, derc'hel mort (yud, gwevn), derc'hel d'e grog, derc'hel e grog, derc'hel start, kenderc'hel, derc'hel betek penn, padout, herzh ; *die Ohren steif halten* ! chomit sonn ! arabat koll kalon ! uhel ar c'halonoù ! stardit ho kalonoù ! lakait striv ennoc'h ! krogit start ! bec'h warnoc'h tudañ ! poan ha bec'h, paotred ! isa 'ta, paotred ! gwaskomp, paotred ! dalc'hit mat ! ; *steifer Stoff*, gwad reut g.b. ; *steifer Hut*, tog pompad g. ; *steif wie eine Bohnenstange*, *steif wie ein Stock*, reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhorou evel ur c'hilhog, sonn evel ur roc'h, ken sonn hag ur vazh kloued, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, sonn evel ur pikerom, reut evel ur pikerom.

2. kalet, kreñv, sonn, reut ; *steifer Grog*, banne mat a zour tomm g., grog sonn g., banne sonn g., grog marc'h g., grog kalet g., grog kreñv g. ; *steifer Wind*, gwall avel g.

3. [dre skeud.] reut, sonn, strizh, dibleg, start, patellek, pestuek, gourt, sparlet ; *steifes Benehmen*, emzalc'h reut g. ; *er ist sehr steif*, hennezh a zalc'h gantañ, berr eo da gaozeal, ur varrenn houarn a zo en e c'houzoug, lakaet en deus kegel e vamm en e gein, sonn eo evel ur pipi, sonn eo evel ul lakez pikez, sonn eo evel ur c'hefeleg, ur revr strizh a zen eo, tres c'hoant ka'hat a zo war e zremm, kloc'h e vez e veg evel ur gokouzenn, ur fas-koad a zo anezhañ, hennezh ne yelo ket c'hwibu en e veg, ur beg m'en argarzh a zo anezhañ, reut eo evel un ibil er bleud, reut eo evel un tamm koad, reut ha sonn eo evel un tonton besk, sonn eo evel ur roc'h, reut eo evel ur vazh, reut eo evel ur ganabenn ; *steif und fest glauben*, bezañ don en e benn e ... (Gregor), krediñ start e

Steife b. (-,-n) : 1. ampez g. ; 2. [tekn.] stañson g., skor g., harp g., harpell b., speurell b.

Steife(r) ag.k. g. (-s,-) : P. kalc'h sonnet g., kalc'h sonn g., kalc'h reut g., kalc'h kalet g., kastr g. ; *er hat einen Steifen*, emañ e lost war sav, sevel a ra gantañ, o kalkenniñ emañ ; *einen Steifen kriegen*, sevel d'an-unan, sevel serzh d'an-unan, dont d'an-unan, mont e lost war sav, sevel gant an-unan, digastrenniñ, kalediñ, kalkenniñ, pichañ, pichat, reudiñ, reutaat, kemer koad, dont koad d'an-unan, dispakañ.

steifen V.k.e. (hat gesteiht) : 1. sonnañ, stegnañ, stigmañ, reudiñ, reutaat ; *seinen Nacken steifen*, reutaat e gilpenn, reutaat e chouk ; 2. [dilhad] ampezañ ; *gesteifter Kragen*, gouzougenn ampezet b. ; 3. [dre skeud.] *jemandem den Nacken steifen*, sevel e bouezioù d'u.b., lakaat u.b. war e du, reiñ kalonegezh d'u.b., reiñ ton d'u.b., sershaat u.b. war e gilhorou.

V.em. : **sich steifen** (hat sich (t-r) gesteiht) : kilverziñ, kilhourziñ, penverziñ ; *sich auf etwas (t-r) (ver)steifen*, aheurtiñ (lakaat imor) d'ober udb, derc'hel start (yud, mat,

mort, gwevn, tomm) d'udb, pegañ ouzh udb, na lakaat brasoc'h pod war an tan evit-se, fonnañ en e veno, derc'hel mat d'e askorn, chom mort war e soñj.

Steifen n. (-s) : ampezezh g.

Steifheit b. (-) : 1. reuter g., tennder g., sonnder g., sonnded b., reudadenn b. ; 2. difiñv g., difiñvded b. ; 3. [dre skeud.] pennegezh b., aheurtarezh g., aheurtegezh b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegzh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., kilhourzerezh g., diblegusted b., diblegusted b. ; 4. [mezeg.] ankiloz g., krop g., kropadur g., gourdadur g., morz g., morzadur g., bav g., bavadur g., nodadur g., kig-torr g., torridigezh b.

Steifwerden n. (-s) : stegnadur g., stignadur g., reutadur g., reudadur g., reudadenn b.

Steig g. (-s,-e) : 1. gwenodenn b., gwenojenn b., ravent g., minotenn b., andenn b., gardenn g., istreved b., arroudenn b., rañved g., ribin g./b. ; 2. alez b.

Steigbügel g. (-s,-) : 1. stleug g. ; *den Fuß in den Steigbügel setzen*, stleugañ, lakaat e droad er stleug ; *die Füße aus den Steigbügeln nehmen*, distleugañ ; 2. [dre skeud.] *jemandem den Steigbügel (die Steigbügel) halten*, bezañ gouzilh d'u.b., bezañ pont ha pavez d'u.b. ; 3. [korf.] stleug g.

Steigbügelhalter g. (-s,-) : [dre skeud.] skoazeller damguzh g.

Steigbügelhalterin b. (-,-nen) : [dre skeud.] skoazellerez damguzh b.

Steigbügelriemen g. (-s,-) : lêrenn-stleug b.

Steifseil n. (-s,-e) : fun stegn b.

Steige b. (-,-n) : 1. skalier g., diri g., skeul b. ; 2. grav b., sav g., savenn b., krec'h g., krec'henn b., krec'hienn b., krapenn b., pign g. ; *die Zaberner Steige*, ode Saverne b., ode Zabern b. ; 3. *eine Steige Eier*, un ugentad vioù g., un ugentad a vioù g., ugent vi lies. ; 4. [Bro-Aostria] kased g., kasedad g., karched g., karchedad g. ; *eine Steige Äpfel*, ur c'harchedad avaloù g., ur c'hasedad avaloù g.

Steigeisen n. (-s,-) : krap g., krapinell b., krapon g.

steigen V.gw. (stieg / ist gestiegen) : 1. gorren, kreskiñ, uhelaat, pignat, mont war-grec'h, mont d'an nec'h, sevel, souriñ, liesaat, aliesaat ; *die Preise steigen*, gorren (keraat, kreskiñ, uhelaat) a ra ar prizioù, mont a ra ar prizioù war-raok, mont a ra ar prizioù war a-raok, mont a ra ar prizioù d'an nec'h, mont a ra ar prizioù war gresk ; *die Benzinpreise steigen*, kresk a zo war ar strilheoul, mont a ra priz ar strilheoul d'an nec'h, mont a ra priz ar strilheoul war gresk, kreskiñ a ra war ar strilheoul ; *die Ausgaben steigen immer weiter*, kreskiñ ha kreskiñ a ra an dispignoù ; *die Anzahl der Abonnenten ist sprunghaft gestiegen*, niver ar goumananterien en deus graet ul lamm, kresket kalz eo pare ar goumananterien ; *die Anzahl der Verkehrsunfälle steigt*, liesaat (aliesaat) a ra ar gwallzarvoudoù war an hentoù ; *je seltener eine Ware ist, desto höher steigt ihr Preis*, ar rouezded a laka priz ar marc'hadoùezhioù da greskiñ ; *der Preis ist um das Doppelte gestiegen*, graet en deus ar priz lamm-chouk-e-benn, hanter keroc'h eo bremañ ; *der Preis für Butter ist auf vier Euro pro Pfund gestiegen*, deuet eo al lur amanenn e pevar euro ; *bei Fieber steigt die Temperatur*, gor ar c'horf a gresk pa vez terzhienn ; *die Milchproduktion pro Kuh ist gestiegen*, kresket eo al laezh gant ar saout, kresket eo an dever gant ar saout, gwellaet eo ar saout

da reiñ laezh, fonnusoc'h eo an dever gant ar saout ; *der Weg steigt*, an hent a ya war-grec'h, mont a ra an hent war-laez, pignat a ra an hent war-grec'h (war-laez, d'al laez, d'an nec'h), war sevel e ya an hent, sav a zo gant an hent, pouez-krec'h a zo gant an hent, an hent a zo krap gantañ, krec'h a zo gant an hent, war-grec'h emañ an hent, war-bign emañ an hent, emañ an hent war-sav ; *der Weg steigt allmählich*, un tamm bihan a bouez-krec'h (a bouez-laez) a zo gant an hent ; *die Temperatur steigt*, a) kreskiñ a ra (war greskiñ emañ) ar wrez ; b) [mezeg.] gwashaet eo d'e derzhienn ; *das Pferd steigt*, gwintañ a ra ar marc'h ; *die Flut steigt*, sevel a ra ar mor, pignat a ra al lanv, lanv emañ ar mor, mare lanv a zo, c'hwezañ a ra ar mor (Gregor) ; .

2. [gant un araogenn] a) diskenn, diskenn d'an traoñ, pignat d'an traoñ, krapat d'an traoñ, dont d'an traoñ ; *ins Tal steigen*, diskenn d'an draoñienn ; b) pignat, krapat, sevel, krampañ, skrapañ ; *in den Bus steigen*, sevel er c'harr-boutin, pignat er c'harr-boutin ; **auf** : pignat ouzh, pignat gant, pignat war, krapat e, skrapañ e, krampañ gant, krampañ ouzh, sevel e, sevel gant, sevel war, gwintañ war ; *auf einen Baum steigen*, pignat ouzh (gant) ur wezenn, krapat en ur wezenn, krampañ en ur wezenn, krampañ ouzh ur wezenn ; *auf die Leiter steigen*, pignat er skeul, sevel er skeul, sevel gant ar skeul, skeuliañ, krampañ ouzh ur skeul ; *aufs Pferd steigen*, marc'hañ e jav, pignat (gaoliañ, mont a-c'haoliad, mont a-fourch, rampañ, gaoliata) war e varc'h, pignat war varc'h ; *er stieg aufs Pferd und schon war er weg*, rampet en doa war e varc'h hag eñ kuit, pignat a reas war e varc'h ha ploup ! kuit diouzhtu ! ; *der Preis für Butter ist auf vier Euro pro Pfund gestiegen*, deuet eo al lur amanenn e pevar euro ; *auf einen Berg steigen*, pignat gant ur menez, pignat war ur menez, krampañ war ur menez, pignat ur menez ; *auf einen Stuhl steigen*, pignat war ur gador, sevel war ur gador ; *auf den Thron steigen*, azezañ war an tron ; **aus** : *aus dem Wagen steigen*, diskenn eus ar c'harr ; *aus dem Zug steigen*, didreniañ, diskenn eus an tren ; P. *aus der Hose steigen*, divragouiñ, divragezañ ; *aus dem Blätterhaufen stieg Rauch*, dont a rae moged eus ar bern delioù, dont a rae moged diwar ar bern delioù ; **durch** : *durch das Fenster steigen*, pignat dre ar prenestr ; *es ist doch anständiger, durch die Tür hereinzutreten als durchs Fenster zu steigen*, dre an nor eo klokoc'h mont e-barzh eget dre ar prenestr ; **in** : *im Preise steigen*, keraat, mont war-raok, mont war a-raok, lañsañ, bezañ lañs gant an-unan, bezañ ur c'hresk gwerzh d'an-unan, kreskiñ a briz (Gregor), kanañ, bezañ kresk war an-unan, mont war uhelaat, mont war-grec'h ; *ins Bad steigen*, mont da gibellañ ; *in die Höhe steigen*, mont d'al laez (d'an nec'h, war-grec'h), sevel d'an uhel ; *bis zu den Schultern ins Wasser steigen*, mont en dour betek e zivgazel, mont en Dour betek e gazelioù ; *ins Tal steigen*, diskenn d'an draoñienn ; *in den Bus steigen*, sevel er c'harr-boutin, pignat er c'harr-boutin ; *er stieg in den erstbesten Bus*, kentañ karr-boutin a gavas a savas ennañ ; *ins Flugzeug steigen*, pignat en nijerez ; [dre skeud.] *die Röte stieg ihm ins Gesicht*, ur ruster (ar ruz) a zeuas en e benn ; *das Blut steigt ihm in den Kopf*, sevel a ra e wad d'e benn, dont a ra ar gwad dindan e ivinoù, mont a ra diwar re ; *er ist in meiner Achtung gestiegen*, kresket eo ar bri a zougant evitañ

; **von** : *von einem Pferd steigen*, diskenn diwar ur marc'h, diskenn diwar varc'h ; **über** : *über eine Mauer steigen*, gaoliata ur voger, rampañ dreist ur vur ; **zu** : *dieser Wein steigt zu Kopf*, drevaat a ra ar gwin-se, ar gwin-se a droñs an dud, ar gwin-se a sko d'ar penn, nerzh ar gwin-se a ya er penn ; *der Ruhm ist ihm zu Kopf gestiegen*, skoet eo e vrud d'e benn.

Steigen n. (-s) : 1. kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., kreskañs b. ; *Steigen des Wassers*, kresk live an dour g. ; 2. *Bergsteigen*, kraperezh g., alpaerezh g. ; *beim Steigen*, o pignat, o krapañ.

steigend ag. : war gresk, war greskiñ, war-bign, war-grec'h, war-sav ; *steigende Erbitterung*, c'hwervoni hag a ya war gresk b.

Steiger g. (-s,-) : 1. *Bergsteiger*, alpaer g., krimper g., kraper g. ; 2. [mengleuz] *Obersteiger*, mestr-mengleuzier g.

Steigerer g. (-s,-) : imbouder g.

steigern V.k.e. (hat gesteigert) : 1. uhelaat, kreskiñ, lakaat da sevel, lakaat da greskiñ, meuraat, meurekaat, muiaat, muiañ ; *den Luftdruck steigern*, uhelaat an aerwask ; *jemandes Furcht steigern*, lakaat spont u.b. da greskiñ, kreskiñ spouron u.b. ; *die Produktivität steigern*, kreskiñ ar gendec'husted ; *seine Ansprüche steigern*, uhelaat e c'hoantoù, uhelaat e zarvennadoù ; *eine Miete steigern*, kreskiñ ur feurm, kreskiñ priz ur feurm ; *das steigerte erheblich ihre ablehnende Haltung gegen meinen Vorschlag*, kement-se a rae dezhi argilañ kalz muioc'h, kement-se ne reas nemet kreñvaat hec'h emzalc'h nac'hus ; *seinen Verdienst um das Doppelte steigern*, gounit hanter-ouzh-hanter, gounit hanter muioc'h, gounit div wech muioc'h ; 2. [yezh.] *ein Beiwort steigern*, lakaat un anv-gwan en un derez digevatal, keverata dre uhelaat : a) lakaat un anv-gwan en e zerez uheloc'h ; b) lakaat un anv-gwan en e zerez uhelañ.

V.em. : **sich steigern** (hat sich (t-r) gesteigert) : 1. kreskiñ, pignat, meuraat, souriñ, startaat ; *sein Zorn steigert sich*, fuloriñ a ra gwashoc'h-gwazh, arfleuiñ a ra e fulor, egariñ a ra gwashoc'h c'hoazh, kreskiñ a ra e fulor ; 2. mont war well, mont war wellaat, mont gwell-ouzh-gwell, kreskiñ, startaat, gwellaat.

Steigerung b. (-,-en) : 1. sav g. ; 2. kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., kreskañs b., uheladur g., uhelidigezh b., sav g., savidigezh b., c'hwezadur g. ; *Preissteigerung*, kresk war ar prizioù g., c'hwezadur ar prizioù g. ; 3. [yezh., skeul an doareañ] keverata dre uhelaat g.

Steigerungsform b. (-,-en) / **Steigerungsgrad** g. (-s,-e) / **Steigerungsstufe** b. (-,-n) : [yezh.] derez keverata uhelaat g.

Steigfähigkeit b. (-,-en) : [nij.] barregezh pignat b.

Steigfell n. (-s,-e) : [skij] kroc'hen reunig g.

Steigflug g. (-s,-flüge) : [nij.] nij war-bign g., nijadenn war-bign b.

Steiggeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh pignat g.

Steighöhe b. (-,-n) : [tekn.] spar an aegouioù g.

Steigleiter b. (-,-n) : skeul difiñv b., skeul lakaet a-varv b.

Steigleitung b. (-,-en) : [tredan.] linenn dredan evit an estajoù a-us b.

Steigriemen g. (-s,-) : lèrenn-stleug b.

Steigung b. (-,-en) : 1. sav g., savenn b., krec'h g., krec'henn b., krec'hienn b., laezenn b., grav b., gravienn b.,

krappenn b., pign g. ; *er nimmt die Steigung*, sevel a ra gant ar c'hrec'h, graviañ a ra, pignat a ra gant ar c'hrav ; *eine starke Steigung*, ur grappenn start b., ur grappenn sonn b., un tarroz serzh g., ur grec'henn serzh b., un tamm krec'hienn mat g., ur savenn serzh b., ur sav sonn g., ur sav tenn g. ; *eine atemberaubende Steigung*, ur sav torr-anal g. ; 2. pantenn b., dinaou g., gwantenn b., diskenn g.

Steigungsmesser g. (-s,-) : klinometr g.

Steigungsrelais n. (-,-) : [tredan.] amplaeur g., barramplaeur g.

Steigwind g. (-s,-e) : red-aer war-bign g., red-aer war-grec'h g., redenn bign b.

steil ag. : sonn, serzh, start, pik, plom, a-bik, a-serzh, a-blom, a-sonn, reut, rust, tenn, diaes ; *ein steiler Hang*, ur serzhenn b., un diribin g., un dinaou sonn g., un dinaou serzh g., ur bantenn sonn b., ur bantenn serzh b., ur roz sonn g., ur roz serzh g., ur roz plom g., un diarnaou g., un diarroz g., ur grappenn start b., ur grappenn sonn b., un tarroz serzh g., ur grec'henn serzh b., un tamm krec'hienn mat g., un tamm mat a grec'hienn g., ur grugell serzh b., ur run serzh g./b., un dorgenn serzh b., un dosenn serzh b., un duchenn serzh b., ur grec'hienn a-bik b., ur sav tenn g., un torr-alan g., un torr-anal g., ur pign tenn g. ; *steile Felsen*, tomaod, reier a-serzh lies. ; *steiler Weg*, hent sonn g., hent a-serzh g., hent diaes g., gwenodenn ziaes b. ; *je enger die Höhenlinien beieinander liegen, umso steiler ist das Gelände*, seul dostoc'h e vez ar c'hrommennoù-live an eil ouzh eben, seul sershoc'h e vez an dachenn ; *es ist ganz schön steil*, start eo ar grappenn, amañ eo a-serzh, kalz a grec'h a zo gant an hent, kalz a bouez-krec'h a zo gant an hent ; *steiler werden*, sershaat.

Steile b. (-,-n) : krappenn b., krec'h g., krec'hienn b., krec'henn b., grav b.

Steilfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù kromm lies., tennoù a-spluj lies.

Steilhang g. (-s,-hänge) : serzhenn b., tarroz serzh g., krec'henn serzh b., krec'henn bik b., krugell serzh b., run serzh g./b., torgenn serzh b., tosenn serzh b., tuchenn serzh b., dinaou sonn g., dinaou serzh g., pantenn sonn b., pantenn serzh b., roz sonn g., roz serzh g., diarnaou g., diarroz g., krappenn start b., serzhenn b.

Steilheck n. (-s,-e/-s) : [kirri-tan] tu a-dreñv brek g., tu a-dreñv ur brek g.

Steilheit b. (-) : sonnder g., sonnded b., serzhder g., serzhded b.

Steilküste b. (-,-n) : tomaod uhel ha serzh g., bri b., tevenn b., aod tevennek g./b., aod b./g., torrod g. ; [baleer] *am Fuß der Steilküste spazieren*, [bag] *längs der Steilküste fahren*, mont dindan an aod, mont e-harz an tomaod.

Steilschrift b. (-,-en) : skritur sonn g./b.

Steiltrudeln n. (-s) : [nij.] kornigellerezh a-serzh g., biñsellerezh a-serzh g., troellenn a-serzh b.

Steilwand b. (-,-wände) : bri serzh b., tor sonn g., toreenn b., torrod g., pored g., serzhenn b.

Steilweg g. (-s,-e) : hent serzh g., hent sonn g., hent a-serzh g.

Stein g. (-s,-e) : 1. maen [liester mein] g., kailhenn [liester kailhennou, kailhou] b., kailhaouenn b., [dre fent] bugel ar c'hantonier g. ; *behauener Stein, gehauener Stein*, maenben g., maen-benerezh g., maen-tailh g., maen e

benadurezh g. ; *geschliffener (polierter) Stein*, maen lufr g. ; *Schleifstein*, maen-lemmer g. (Gregor), breolim b., maen-higolenn g., maen-lemmañ, maen-goulazh g., higolenn b. ; *Baustein*, maen-materi g., maen-bouetañ g., maen-pastur g. ; *Steine schleudern*, batalmañ (talmañ, teuler, skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ, chetiñ, rual) mein, ober ul lañsadenn vein ; *jemanden mit Steinen bewerfen*, teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ, chetiñ) mein ouzh u.b., meinata (labezañ, brañskailh) u.b., teurel mein gant u.b., plantañ mein war u.b. ; *bewerfen wir sie mit Steinen !* mein dezho ! taolomp mein outo ! taolomp mein ganto ! plantomp mein warno ! ; *sich mit Steinen bewerfen*, en em gannañ a daolioù mein, en em veinata ; *in Stein verwandeln*, maenañ, maenaat, maenekaot, cheñch e maen (Gregor) ; *der Stein der Weisen*, ar skiant da cheñch ar metaloù en aour b. (Gregor), ar maen glas g., maen an aour g., maen ar Furien g. ; *kein Stein wird hier auf dem andern bleiben*, amañ ne chomo ket maen war vaen ; *zur Wiederverwertung bestimmte ausgebaute Natursteine*, diwanoù lies.

2. [dre astenn.] maen prizius g. ; *Steinschneidekunst*, kizelladurezh mein-sked b.

3. [dre skeud.] *da fällt dir kein Stein aus der Krone*, ne vo ket diframmet (dispennet) da anv kaer gant kement-se, kement-se ne ray droug ebet da'z prud vat ; *Stein des Anstoßes*, tra gasaus g., asoup g. / bunt g. (Gregor), maen-bunt g., maen-skoilh g., tra feukus g., droukskoilh g., abeg da faziñ g., abeg da fazi g. ; *ein Stein fiel mir vom Herzen*, disamm e voe va c'halon, un disamm kaer e oa bet din, divec'hiet e voe va spered, va c'halon a zisamm un tamm, mont a reas ur bec'h bras diwarnon, mont a reas ur bec'h bras diwar va c'hein, kavout a ris gras o santout ar bec'h o vont diwar va c'halon, neuze e oan skañvaet ; *ein Herz aus Stein haben*, kaout ur galon vaen, bezañ dir war e galon, kaout ur galon dir, kaout ur galon houarn, kaout ur galon evel dir, bezañ skornet e ene (Gregor), bezañ kalet e galon, bezañ skornet e galon, bezañ spelc'het e galon, bezañ disec'het-pizh e galon, bezañ krin e galon, bezañ kaledet e galon ; *den Stein ins Rollen bringen*, a) reiñ avel d'ar c'had ; b) reiñ ar brall d'an traoù ; *der Stein kommt ins Rollen*, *der Stein des Geschickes kommt ins Rollen*, emañ rod an tonkadur o treiñ, emañ ar rod vras o vont da dreiñ tu pe du ; *er weint zum Steinerweichen*, leñvañ a ra ken dourek ma'z eo un druez e glevet ; *auf jemanden den ersten Stein werfen*, teuler ar maen kentañ gant u.b. ; *einen Stein über jemanden werfen*, labezañ u.b., teuler ar vallin war u.b. ; *jemandem Steine in den Weg legen*, lakaat skoilhoù (sevel stankoù) war hent u.b., lakaat kaoù d'u.b. ; *über Stock und Stein springen*, ferañ, redek a-dreuz koad ha douaroù, redek dre gleuz ha garzh ; *kein Stein ist auf dem anderen geblieben*, ne chomas ket maen war vaen, diskaret e voe pep tra a-benn-font, diskaret e voe pep tra rez an douar / lakaet e voe pep tra rez ar sol (Gregor), rezet (dismantret, gwastet, drastet, peurziskaret) e voe pep tra ; [kr-l] *am rollenden Stein wächst kein Moos*, Yannig a vil vicher a varvas gant an naon - mil micher, mil mizer - Daniel mil micher a varvas gant ar vizer - naontek micher, ugent mizer - dibaot an dud a binvidika o rankout alies dilojañ - bili war ziribin ne zastumont ket a vezhin - n'eo ket gwellaat a ra ar marc'h pa vez ret e varc'hegezh

alies - maen-ruilh, maen-ki ne zastumont ket a ginvi ; *das ist nur ein Tropfen Wasser auf einen heißen Stein*, se 'zo evel palastr ar wrac'h, se 'zo evel palastr ar wrac'h na ra droug na vad, se 'zo ur blouzenn e-kichen ur bern plouz ; *ich habe bei ihm einen Stein im Brett*, deuet-mat on gantañ, erru-mat on gantañ, emañ war e lizheroù, en e c'hras emañ, en e vañch emañ, prizet on gantañ ; *es friert Stein und Bein*, skornet eo ar c'hoad hag ar mein (Gregor), skornañ taer a ra, skorn du a zo, skornañ a ra ken na frailh ar vein, skornañ a ra ken na ziskolp ar vein, skorn bras a ra, skorn ruz a ra, yen-du eo, krazañ a ra, yen-du eo an amzer, skornañ a ra kalet, yen eo ken a skarnil, un amzer da gac'hat tachoù a zo.

4. [louza.] maen g., kraoñell b., askorn g. ; *Steinobst*, frouezh gant mein (gant kraoñelloù) str., frouezh askornek str.

5. [mezeg.] maenig-lounezh g., gravell g., lounezhell b., maen-gravell g., maen-troazh g., droug ar maen g., grouan str.

6. [c'hoari damoù] pezh g.

Stein- : maen, e maen, mein.

Steinabdruck g. (-s,-e) : 1. maendresadenn b., maendresadur g. ; 2. maendreserezh g.

Steinacker g. (-s,-äcker) : park meinek g., rukagn g.

Steinader b. (-,-n) : gwazhenn garregenn b., rouzenn b.

Steinadler g. (-s,-) : [loen.] erer meur g.

steinalt ag. : kozh-ebestel, kozh-Douar, kozh evel an Douar, kozh evel ar bed, kozh-Noe, kozh-gagn, mil-gozh.

Steinanker g. (-s,-) : [merdead.] maeneor g., penn-maen g., maen-mouilh g., kiez b., maen evac'h g., maen evarn g.

Steinart b. (-,-en) : maenad g., danvezenn veinell b.

steinartig ag. : meinek, maenek, maenheñvel, e doare ur maen, e doare ar vein, a-zoare gant ur maen, a-zoare gant ar vein, a-seurt gant ur maen, a-seurt gant ar vein.

Steinbach g. (-s,-bäche) : froud b., froud-dour g.

Steinbank b. (-,-bänke) : menk g. ; *er saß auf der Steinbank vor dem Haus*, azezet e oa war ar menk dirak an ti.

Steinbehauen n. (-s) : benadur g., benerezh g., ben g., pikañ g., maenvenerezh g., maenvenouriezh b.

Steinbeißer g. (-s,-) : [loen.] kouchourenn b., loch g., lochenn b. [*liester* loched].

Steinbibernelle b. (-,-n) : [louza. *Pimpinella saxifraga*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., urlaoueg maendarzh g., urlaoueg torr-maen g.

Steinbild n. (-s,-er) : delwenn vaen b., delwenn vein b., P. skeudenn vein b.

Steinbildung b. (-) : [mezeg.] grouanegezh b.

Steinblock g. (-s,-blöcke) : tousenn vaen b., tolzenn vaen b.

Steinbock g. (-s,-böcke) : 1. [loen.] kragvouc'h g. ; 2. [stered.] steredenn ar C'havr b. ; *Wendekreis des Steinbocks*, trovan ar C'havr g.

Steinbohrer g. (-s,-) : [tekn.] trepan g.

Steinbrech g. (-es,-e) : [louza.] maendarzh g., boked sant Weltaz g., arc'hme g., gremilh g., louzaouenn-an-aod b., perisilh-aod str., perisilh-mor str., torr-maen g.

Steinbrecher g. (-s,-) : 1. [micherour] friker mein g., piler mein g., torrer-mein g., mengleuzier g., drailher mein g.,

bruzuner mein g. ; **2.** [mekanik] pilerez vein b., breverez vein b., frikerez vein b., drailherez vein b.

Steinbrechgewächs n. (-es,-e) : [louza.] saksifrageg g.

Steinbrechwurz b. (-,-en) : [louza. *Pimpinella saxifraga*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., urlaoueg maendarzh g., urlaoueg torr-maen g.

Steinbruch g. (-s,-brüche) : mengleuz b. ; *einen Steinbruch betreiben*, mengleuziañ.

Steinbrucharbeiter g. (-s,-) : mengleuzier g., miner g., tenner-mein g.

Steinbruchwasser n. (-s) : dour-maen g.

Steinbrücke b. (-,-n) : pont maen g.

Steinbuche b. (-,-n) : [louza.] faou-put str.

Steinbutt g. (-s,-e) : [loen.] tulbodenn b., tulbod str., tulboz str., alezenn b.

Steinchen n. (-s,-) : **1.** maenig g. ; **2.** [mezeg.] maenig-lounezh g., gravell g., lounezhell b., maen-gravell g., maen-troazh g., droug ar maen g., grouan str.

Steindruck g. (-s,-e) : **1.** maendresadenn b., maendresadur g. ; **2.** maendreserezh g., litografiezh b.

Steindrucker g. (-s,-) : maendreser g., litografour g.

Steineiche b. (-,-n) : [louza.] glastann str., tann str., taouz str., derv-du str., derv-Spagn str., glasten str.

Steineklopper g. (-s,-) : friker mein g., piler mein g., torrer-mein g., breser-mein g., drailher mein g., bruzuner mein g.

steinern ag. : maen, e maen, mein, kalet ; *steinernes Herz*, kalon vaen b., ene skornet g. (Gregor), kalon dir b., kalon houarn, kalon galet b., kalon dir warni b., kalon skornet b., kalon spelc'het, kalon disec'het-pizh b., kalon grin b., kalon kaledet b. (Gregor) ; *ein steinernes Herz haben*, kaout ur galon vaen, bezañ dir war e galon, kaout ur galon dir, kaout ur galon houarn, kaout ur galon evel dir, kaout ur galon grin, bezañ skornet e ene (Gregor), bezañ kalet e galon, bezañ skornet e galon, bezañ spelc'het e galon, bezañ disec'het-pizh e galon, bezañ kaledet e galon.

Steinerweichen n. (-s) : *er weint zum Steinerweichen*, leñvañ a ra ken dourek ma'z eo un druez e welet, leñvañ a ra a-rann-galon, ur ranngalon eo e glevet o leñvañ, un diframm eo e glevet o leñvañ.

Steinfalke g. (-n,-n) : [loen.] falc'hun moan g.

Steinfassung b. (-,-en) : [gwalenn] sterniadur ur maen-sked, sterniadur ur maen prizius g., lagad ur bizoù g., lagadenn ur bizoù b. ; *ein Ring mit Steinfassung*, ur walenn benet b., ur walenn lagadek b., ur bizoù g. [*liester bizeier*].

steinfrei ag. : divein.

Steinfraß g. (-es) : kleñved ar mein g., krignerezh g.

Steinfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh gant mein (gant kraoñelloù) str., frouezh askornek str.

Steinfuchs g. (-es,-fuchse) : [loen.] louarn Arktik g.

Steinfußboden g. (-s,-fußböden) : daroù lies.

Steingebäude n. (-s,-) : savadur e mein g., savadur mein g.

Steingrab n. (-s,-gräber) : [istor] karn g., krugell vein b.

Steingrube b. (-,-n) : mengleuz b.

Steingut n. (-s) : traezoù krag pri lies., traezoù feilhañs lies.

Steingutfabrik b. (-,-en) : feilhañserezh b.

Steingutindustrie b. (-) : feilhañserezh g.

steinhart ag. : kalet-maen, kalet evel ar mein, ken kalet hag ar maen, kalet-mat.

Steinhauer g. (-s,-) : bener g., maengizeller g., piker-mein g., kizeller mein g., bener-mein g., kalvez-mein g., piker g.

Steinhauerwerkstatt b. (-,-stätten) : benadeg b.

Steinhaufen g. (-s,-) : **1.** [istor] karn g., krugell vein b. ; **2.** bern mein g., berniad mein g., yoc'h vein b., yoc'had vein b., strobad mein g., roc'hellaj g., blokad mein g., krug vein b., krugell vein b. ; *einen Steinhaufen abtragen*, diverniañ mein.

Steinhuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] klujar-roc'h b.

steinig ag. : meinek, leun a vein, kalz a vein ennañ ; *steiniges Gelände*, maeneg b., meinek b., rukagn g., tachenn veinek b.

steinigen V.k.e. (hat gesteignet) : *jemanden steinigen*, meinata (labezañ, brañskailh) u.b., lazhañ u.b. a daolioù mein.

Steinigung b. (-,-en) : labezadur g., labezerezh g., labezañ g.

Steinkalk g. (-s) : raz-maen g.

Steinkauz g. (-es,-käuze) : [loen.] kaouenn vihan b.

Steinkiefer b. (-,-n) : [louza.] *italienische Steinkiefer*, pin disheolier str.

Steinklee g. (-s) : [louza.] melaouenn b.

Steinklopper g. (-s,-) : friker mein g., piler mein g., torrer-mein g., breser-mein g., drailher-mein g., bruzuner mein g.

Steinkohle b. (-) : glaou-douar str.

Steinköhler g. (-s,-) : [loen.] levneg g., malaouenn b., gouleg g. ; *junger Steinköhler*, malaouan g., libour g.

Steinkohlengas n. (-es) : gaz glaou-douar g.

Steinkohlenteer g. (-s) : ter glaou-douar g., ter g., ter-du g., ter-douar g., koultron g.

Steinkoralle b. (-,-n) : [loen.] koural kalet str. ; *weiße Steinkoralle* [*lophohelia*], koural gwenn str. ; *gelbe Steinkoralle* [*dendrophyllia cornigera*], koural melen str.

steinkrank ag. : [mezeg.] gravellek, grouanek.

Steinkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] *goldgelbes Steinkraut*, kerniel-gavr lies.

Steinkreis g. (-es,-e) : [istor] krommlec'h g.

Steinkrug g. (-s,-krüge) : picher krag g., picher feilhañs g., pod krag g., pod feilhañs g.

Steinkunde b. (-) : maenoniezh b., maenouriezh b., karregoniezh b., roc'honiezh b., petrografiezh b.

Steinlager n. (-s,-) : maeneg b., gwiskad mein g., maenwisk g.

steinlos ag. : divein.

Steinmarder g. (-s,-) : [loen.] kaerell-vras b., kaerenn-vras b., P. jodig-wenn b.

Steinmauer b. (-,-n) : moger vein b., moger vaen b., pastur g.

Steinmeißel g. (-s,-) : kizell b., kizell yen b.

Steinmergel g. (-s) : marg maenek g.

Steinmetz g. (-en,-e/-en) : bener g., maengizeller g., piker-mein g., kizeller-mein g., tailher mein g., bener-mein g., kalvez-mein g., piker g.

Steinmetzhammer g. (-s,-hämmer) : bioch g.

Steinmetzin b. (-,-nen) : benerez b., maengizellerez b., pikerez-vein b., kizellerez-vein b., benerez-vein b., pikerez b.

Steinmetzwerkstatt b. (-, -stätten) : benadeg b.
Steinmörtel g. (-s, -) : betoñs g.
Steinmühle b. (-, -n) : marbrerezh b.
Steinnetze b. (-, -n) : [louza.] jenoñ gouez str.
Steinöl n. (-s) : eoul-maen g., tireoul g., petrol g.
Steinobst n. (-es) : [louza.] frouezh gant mein (gant kraoñelloù) str., frouezh askomek str.
Steinpech n. (-s) : bitum g., ter-douar g.
Steinpetersilie b. (-) : [louza. *Pimpinella saxifraga*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., urlaoueg maendarzh g., urlaoueg torr-maen g.
Steinpflaster n. (-s, -) : pavez g., karrelladur g., karrezadur g.
Steinpicker g. (-s, -) : [loen.] kouchourenn b., loch g., lochenn b. [liester : loched].
Steinpilz g. (-es, -e) : [louza.] bonedog saourus g., P. boned-touseg g. dimezell-vaen b.
Steinplatte b. (-, -n) : dar b., pavez g., pladenn b. ; *hintere Steinplatte des Ofens*, maen-fornigell g. ; *Fußboden aus Steinplatten*, leur vaen b. ; *Treppe aus breiten Steinplatten*, diri mein ledan g., diri paveziou ledan g.
Steinramme b. (-, -n) : damez b., dimezell-brenn b.
steinreich ag. : pinvidik-pounner, pinvidik-mor, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik evel ar mor, pinvidik-lous, pinvidik-dreist, pinvidik-bras, ur madoù bras dezhañ, pitaod ; *er ist steinreich*, emañ an aour war ar raden gantañ, moaien en deus, arc'hant en deus da grabanata forzh pegement, dastum a ra arc'hant evel ur mengleuzier, dastum a ra aour gant ar rozell, dastum a ra kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum a ra aour hag arc'hant, arc'hantet bravik eo, ober a ra aour gant morzholioù, plousaet mat eo e votoù, hennezh a zo aes e borpant, uhel eo an dour gantañ, hennezh a zo klok, arc'hant en deus gwalc'h e galon, ober a ra arc'hant war an oaled, war ar bern emañ, hennezh a vev diwar ar bern, arc'hant en deus d'ober teil, arc'hant en deus hardizh, pinvidik-mor (pinvidik evel ar mor, pinvidik-peurfonn) eo, kreñv eo an traoù gantañ, mat eo an traoù gantañ, hennezh eo mat ar bed gantañ, hennezh a zo foenn er rastell gantañ, bez' emañ an arc'hant war ar raden gantañ, tapout a ra gantañ, ober a ra e graf, ober a ra krazadenn, ober a ra e eost, gounit a ra arc'hant bras, gounit a ra arc'hant gant ar rozell, dastum a ra arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, druz eo ar geustereenn gantañ, moullou en deus, kregin en deus, ur madoù bras en deus, madoù en deus, danvez a zo dezhañ, pinvidik-bras eo, bevañ a ra war an ton bras, ren a ra ur vuhez pompus, pinvidik-dreist eo, kreñv eo e chouk, kreñv eo e gein, kreñv eo an traoù gantañ, barek eo, gouest eo, hennezh a oar brav keinañ, hennezh a zo mat da geinañ, heoliañ a ra gant e arc'hant, war flod emañ e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor).
Steinreihe b. (-, -n) : steudad peulvanoù b., steudad meurvein b. ; *die Steinreihen von Carnac*, steudadoù meurvein karnag lies.
Steinrinne b. (-, -n) : gwazh-vein b.
Steinrötel b. (-, -n) : [loen.] savelleg glas g.
Steinsalz n. (-es) : holen-maen g., holen-gwenn g.
Steinsand g. (-s) : grellsabl g., grouan str., grozol str.

Steinsarg g. (-s, -säрге) : laour-vez b., laour-vaen b., sarkofagenn b.
Steinsäule b. (-, -n) : kolonenn b., piler g., peulvan g.
Steinschaf n. (-s, -e) : [loen.] mouflon g., gouezvaout g. [liester gouezveot].
Steinschicht b. (-, -en) : gwiskad mein g., maenwisk g.
Steinschlag g. (-s, -schläge) : 1. diruilhad-mein g., disac'hadur-mein g., rinkl mein g. ; 2. [kirri] strink mein g., maenad g.
Steinschlägel g. (-s, -) : [tekn.] dotu g., horzh b. [liester horzhioù, herzh, herzhier], horzhenn b., mell g. ; *sich mit dem Steinschläger an eine Mauer heranmachen*, mont d'ur voger gant an horzh.
Steinschleuder b. (-, -n) : flech g., batalm b., talm b., taolerez-vein b.
Steinschlossgewehr n. (-s, -e) : fuzuilh maen-tan b./g.
Steinschmätzer g. (-s, -) : [loen.] strakerig-lann g., bistrak g., bistrak aod g.
Steinschneidekunst b. (-) : kizelladurezh mein-sked b.
Steinschnitt g. (-s, -e) : 1. maenvenerezh g., maenvenouriezh b. ; 2. [mezeg.] litotomiezh b.
Steinschotter g. (-s, -) : ballast g., gwiskad mein g.
Steinschrift b. (-, -en) : engravadur g., lizherennoù onkial lies.
Steinschwalbe b. (-, -n) : loen.] glaouer g., martinig g., labous sant Varzhin g., gwennili sant Varzhin b., skendilig sant Varzhin b., morian g.
Steinsetzer g. (-s, -) : pavezer g., karreller g., karrezer g.
Steinsplitter g. (-s, -) : tarzha-maen g., tarzhad g., skolpenn vaen b.
Steinsteg g. (-s, -e) : truk g.
Steinstrand g. (-s, -strände) : grae b., gro b., aod g./b.
Steintopf g. (-s, -töpfe) : pod krag g.
Steintreppe b. (-, -n) : diri maen g., skalier maen g. ; *Steintreppe zwischen zwei Feldern*, pazenn b.
Steinwand b. (-, -wände) : 1. bri serzh b., tor sonn g., torren b., torrod g., pored g. ; 2. moger vein b., pastur g.
Steinwälder g. (-s, -) : [loen.] 1. [kerentiad *Arenariae*] morfeden b. ; 2. [spesad *Arenaria interpres*] morfedenn driliv b., golvan-aod g., bilidroer triliv g.
Steinweg g. (-s, -e) : hent mein g.
Steinwurf g. (-s, -würfe) : 1. strink mein g., maenad g., taol maen g. [liester taolioù mein], lañsadenn vein b., bannadenn vein b. ; *Steinwurf mit der Schleuder*, talmad b., talmadenn b. ; 2. *es ist nur einen Steinwurf entfernt*, ac'hanen di ez eus hed un taol maen, emañ war-hed un taol maen ac'hanen, ac'hanen di n'eus nemet ur rampadenn, emañ war-hed div gammed ac'hanen, tostik-tra ac'hanen emañ, ac'hanen di n'eus nemet hed un taol c'hwitell (ur c'hwitelladenn), ac'hanen di n'eus nemet ur c'halvadenn (ur gazeliadig-hent).
Steinwurz b. (-, -en) : [louza.] skav-ar-Werc'hez str.
Steinwüste b. (-, -n) : hamada g., gouelec'h meinek g., dezerzh mein g., dezerzh roc'hellek g.
Steinzeit b. (-) : oadvezh ar maen g., marevezh ar maen g.
Steinzeithöhle b. (-, -n) : mougev ragistorel b.
steinzeitlich ag. : eus oadvezh ar maen.
steirisch ag. : ... Stiria.
Steiß g. (-es, -e) : 1. [loen.] belost g., talier g. ; 2. [dre astenn.] diadreñv g., penn-adreñv g., revr g., foñs g., kab

ar revr g., siklutenn b., talekon g. ; 3. [korf.] koksís g., askorn-belost g.

Steißbein n. (-s,-e) : [korf.] koksís g., askorn-belost g., belost g., talier g.

Steißfuß g. (-es,-füße) / **Steißfüßer** g. (-s,-) : [loen.] plomer g.

Steißlage b. (-,-n) : [mezeg.] enluskadur ar babig er c'haniou-gouennañ gant e revr da gentañ g., enluskadur revr da gentañ g. ; *er ist als Steißlage zur Welt gekommen*, deuet eo en enep, ganet eo en enep.

Steißwirbel g. (-s,-) : [korf.] mellenn-velost b. ; *die Steißwirbel*, melloù ar belost lies.

Stele b. (-,-n) : maen-sav g., maen-sonn g., stelenn b., maen-koun g., maen-kañv g.

Stellage b. (-,-n) : chafod g., stalenn b., lañsed b., treustell b., triked g.

Stellagesgeschäft n. (-s,-e) : [arc'hant.] stellaj g.

Stellantrieb g. (-s,-e) : [tekn.] lusker g.

stellar ag. : ... stered, steredel.

stellbar ag. : hag a c'haller reoliañ, sturios, astennus, reizhadus, koublet, heloc'h.

Stellbarkeit b. (-) : fiñvusted b., reizhadusted b.

Stellbock g. (-s,-böcke) : marc'h g., marc'h-koad g.

Stellbolzen g. (-s,-) : [tekn.] serjant harp g., serjant harz g.

Stelldichein n. (-/-s,-/-s) : emgav g., emgavadenn b., emwel g., emweladenn b., arroud g. ; *ein Stelldichein verabreden*, lakaat emgav, merkañ un deiz hag ul lec'h evit en em welet, deiziañ un emwel, deiziadañ un emwel, deiziañ un emgav, merkañ un arroud

Stelle b. (-,-n) : 1. lec'h g., plas g., tachad g., tachenn b., andred g., arroud g. ; *an Ort und Stelle*, war al lec'h, war an dachenn, war ar bern, war al leur ; *an manchen Stellen*, a blasoù, amañ hag ahont, a-dachadoù, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo ; *ich werde zur Stelle sein*, hag e vin war al lec'h ; *an erster Stelle*, da gentañ, er penn kentañ, er c'hentañ plas ; *etwas zur Stelle schaffen*, degas udb ; *von der Stelle bringen*, lemel, skarzhañ, dilec'hiañ, loc'hañ, diblasañ, diboulañ, divorañ ; *das kriegen wir unmöglich von der Stelle*, ken difiñv eo an dra-se ha porzh ar baradoz ; *auf der Stelle treten*, a) pilpazañ, pavata, kalemarc'hiñ, tankeal, [dre skeud.] na vont tamm war-raok ; b) [kezeg] karnata, pavata, bragal, fringal, pilpaza, tripal ; c) [lu] skeiñ ar paz ; *auf der Stelle*, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, diouzhtu-krak, dak-diozhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent goude, kerkent war-lerc'h, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-eeun, war an taol, en un taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war ar prim, war an trumm, war an tach, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, dihop, hep ober seizh soñj, bremañ a-benn ; *das Schiff versank auf der Stelle*, aet e oa ar vag rag-eeun d'ar foñs, plantañ a reas ar vag er mor evel ur maen ; *er war auf der Stelle tot*, mervel a reas evel un tenn (trumm, war an taol, war an tach), kouezhañ a reas marv-mik, lazhet-mik e voe, lazhet-naet e voe, mervel a reas war ar plas ; *das*

geht nicht von der Stelle, ne 'z a tamm ebet war-raok ; *schwache Stelle*, tu gwan g., gwiridig g., klañvenn b., tu gwak g. ; *jemanden an seiner schwachen Stelle packen*, sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vrein, ren u.b. diwar-bouez un neudenn vrein, pouezañ war ar gwan en u.b., gwaskañ war ar gor, gwaskañ war ar galedenn, gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, mont d'u.b. dre e du gwak, mont d'u.b. dre e du gwan ; *an der rechten Stelle*, el lec'h a zere ar muiañ, el lec'h mat ; *an deiner Stelle*, ma vefen ez plas (ez lec'h, ez roched), ma vefen-me ac'hanout (Gregor) ; *was würdest du tun, wenn du an meiner Stelle wärest ?* petra a rafes ma vefes em lec'h (em flas, em roched) ? ; *versetzen Sie sich in meine Stelle*, klaskit kompren ennon, klaskit kompren e pe stuzioù emañ lakaet, klaskit kompren penaos emañ ar jeu ganin ; *das gehört nicht an diese Stelle*, amzere eo kement-se, dibreos eo an dra-se.

2. arroud g., arroudenn b., arroudennad b., pennad g., pennadenn b. ; *ich habe nur ein paar Stellen aus diesem Buch gelesen*, n'em eus lennet nemet laeradennoù eus al levr-se ; *oft zitierte Stelle*, arroudenn hag a vez klevet aliesik a-walc'h b. ; *er stützte sich dabei auf Stellen aus der Heiligen Schrift*, pantilhonet en doa e vennozhioù gant arroudoù tennet eus ar Skritur Sakr.

3. post labour g., karg b., implij g., stael g., gourc'hwel g. ; *eine Stelle suchen*, klask labour, klask ur post labour ; *seine Stelle aufgeben*, reiñ (lakaat) e zilez, dilezel e garg, diskouez e seulioù ; *offene Stellen*, kinnigoù labour lies. ; *das wäre ein Glück für sie, wenn sie diese Stelle bekommt*, ur c'hras kaer e vo dezhi mar bez roet al labour-se dezhi ; *an jemandes Stelle rücken, jemandes Stelle einnehmen*, kemer lec'h u.b., kemer plas u.b., gwiskañ porpant u.b.

4. burev g., gwazadur g., servij g., savlec'h g. ; *amtliche Stellen*, pennadurezhioù lies., gwazadurioù lies. ; *zuständige Stelle*, pennadurezh e karg eus an afer b. ; *Auskunftsstelle*, burev an titouroù g., servij titouriñ g.

5. [mat] sifr g. ; *diese Zahl hat drei Stellen*, un niver gant tri sifr eo, un niver tri sifr eo.

6. [gwir] in erster Stelle, er c'hentañ kaz, er c'hentañ gouestlad.

stellen V.k.e. (hat gestellt) : 1. lakaat, lakaat a-sav ; *eine Lampe auf den Tisch stellen*, lakaat ur gleuzeur war an daol ; *einen Wagen in die Garage stellen*, lakaat ur c'harr er c'hardi, kardiañ ur c'harr ; *den Schrank an die Wand stellen*, keinañ an armel ouzh ar vogel ; *voll gestellt*, stromet, strobet, rouestlet ; *die Fahrräder in den Schuppen stellen*, dastum ar marc'hoù-houarn el lab.

2. troioù-lavar : *jemandem etwas vor die Augen stellen*, diskouez sklaer hag anat udb d'u.b. ; *'Gwalarn' stellte die bretonische Literatur in ein neues Licht*, 'Gwalarn' a lakaas un arvez nevez war dremm lennegezh Breizh ; *das Essen warm stellen*, derc'hel tomm ar boued, leuskel ar pred da dommañ ; *den Wein kalt stellen*, lakaat ar voutailhad win e-barzh ar fresk ; *jemandem etwas zur Verfügung stellen*, leuskel u.b. ober gant udb, lakaat udb e gourc'hemenn u.b., reiñ ar gwir d'u.b. d'ober gant udb, kinnig d'u.b. d'ober gant udb hervez e c'hoant ; *jemanden auf die Probe stellen*, ober amprou eus galloudezh (eus vailhantiz) u.b. (Gregor), ober amprou eus kadarned u.b., amprouiñ talvoudegezh (barregezh) u.b., amprouiñ u.b. ; *das ganze*

Haus auf den Kopf stellen, eilpennañ (kulvanniñ) kement tra 'zo en ti, lakaat an ti a-bempoù, lakaat an dindan war-varr en ti, lakaat an traoù bep eil penn en ti, difoeltrañ (didanfoeltrañ, tanfoeltrañ, foeltrañ) pep tra en ti, daoubenniñ pep tra en ti, freuzañ kement a zo en ti, lakaat pep tra war an tu gin en ti, diskrañ en ti ; *jemandem einen guten Posten in Aussicht stellen*, reiñ spi d'u.b. da gaout ur post labour dedennus, reiñ spi d'u.b. en devo ur post labour dedennus ; *Posten stellen*, lakaat gedourien, lakaat tud da vaesa ; *etwas unter Beweis stellen*, (am)prouiñ udb, ober amprou eus talvoudegezh (galloudezh) udb, prouiñ ez eo gwir udb ; [mezeg.] *die Diagnose stellen*, diagnostikañ, sevel an diagnostik, eznaouiñ ; *harte Bedingungen stellen*, ober divizoù garv, lakaat divizoù tenn (Gregor), bezañ strizh en e ziferadennoù ; *jemandem eine Frage stellen, eine Frage an jemanden stellen*, ober ur goulenn ouzh u.b. ; *Fallen stellen*, aozañ stignoù, antellañ (stegnañ) gripedoù ; *Schlingen stellen*, stigmañ lasoù-kroug ; *Netze stellen*, stigmañ rouedoù ; *jemandem ein Bein stellen*, lakaat gar d'u.b., distagañ un taol biz-troad d'u.b., ober ul luziañ pav d'u.b., ober ur c'hrog-gouren ha reiñ lamm d'u.b. / kemer an enkloch ha reiñ lamm kaer d'u.b. (Gregor), ober ur c'hrog-gouren (un taol-klied, ur c'hlied) d'u.b. ; *etwas in Frage stellen*, lakaat udb e bilibann, lakaat udb en arvar, arvariñ war udb, disuraat udb, stagañ drezenn ouzh udb, sevel mar war udb, arzaelañ udb, bezañ war var ag udb, diskrediñ war (disfiziout diouzh) udb, kaout disfiz (douetañs) diouzh udb, kaout diskred (douetañs) war udb, kavout abeg en udb, kavout si en udb, kavout da abegiñ diwar-benn udb, kavout da lavaret diwar-benn udb, kavout tro da abegiñ, kas brav war-lerc'h udb, douetiñ war udb, kaout douetañs war udb (Gregor) ; *seine Ehrlichkeit wird in Frage gestellt*, tapet e vez e kaoz ; *sich in Frage stellen*, en em lakaat e kaoz, ober e emvarn, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) ennañ e-unan, distreiñ outañ e-unan, en em soñjal don, dirouestañ e goustiañs, ober un distro warnañ e-unan, ober un dastum en e-unan evit selaou mouezh e goustiañs (Gregor), ober un enklask war e goustiañs ; [dre skeud.] *lassen wir es dahingestellt !* laoskomp se, lezomp an dra-se a-gostez, lezomp an dra-se e-skourr ! peoc'h gant an dra-se ! echu ha peoc'h ! disoñjomp an dra-se ! n'ez aimp ket larkoc'h ganti ! echu eo ha mat pell 'zo ! lezomp kement-se holl ! lakaomp an dra-se en ankounac'h ! taolomp kement-se e puñs an ankounac'h ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! torromp war ar gaoz-se ! (Gregor) ; *er ist ganz auf sich gestellt*, hennezh a rank en em zibab e-unan, hennezh a rank en em embreger e-unan ; *sie ist finanziell auf sich selber gestellt*, n'eus den ebet da c'hounit eviti, n'eus den ebet da c'hounit dezhi ; *er ist gut gestellt*, n'en deus ket da glemm, mat eo an traoù gantañ, mat eo e jeu (e gerz, ar bed gantañ), barrek eo, ur vicher vat en deus, ebat eo e zoare, en e aez emañ, reut eo e jeu, frank eo an traoù gantañ, brav-kenañ eo e stad ; *er ist schlecht gestellt*, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, en avel d'e voue emañ, en un enkadenn emañ, en ur wall blegenn emañ, en ur blegenn fall (en ur blegenn diaes) emañ, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, tapet eo e droug ; *jemanden (zur Rede) stellen*,

goulenn e zigarez digant u.b., goulenn digant u.b. reizhabegañ e emzalc'h, goulenn digant u.b. un displegadenn a-zivout e emzalc'h, goulenn digant u.b. reiñ un displeg d'an-unan, goulenn ouzh u.b. an abalamour eus e emzalc'h ; *in Abrede stellen*, diskrediñ, nac'h, dizanavezout, dianzav, dianzavout ; *einen Antrag stellen*, a) kinnig ur mennad ; b) ober ur reked (ouzh u.b.) ; *den Gegner stellen*, kaout ur c'hrogad gant an enebourien ; *den Feind zum Kampf stellen*, rediañ an enebourien da stourm ; [hemolc'h] *der Hund stellt die Rebhühner*, war baouez emañ ar c'hi goude bezañ lec'hiet ar c'hlujiñ, ar c'hi a chom sonn a-sav goude bezañ c'hweset ar c'hlujiñ ; [gwir] *einen Zeugen stellen*, degas (diskouez, dizoleiñ) un test / reiñ anv un test da anaout (Gregor) ; *sich dem Gericht stellen*, asantiñ mont dirak al lez-varn ; *jemanden vor das Kriegsgericht stellen*, kas u.b. dirak ar c'huzul-brezel.

3. reoliañ, reizhañ, lakaat, merkañ ; *eine Uhr auf sechs stellen*, lakaat un horolaj war c'hwech eur ; *die Segel stellen*, lakaat ar gouelioù diouzh an avel ; *ein Fernglas nach seinem Auge stellen*, reoliañ ul lunedenn-dostaat diouzh e lagad ; *Irrtümer richtig stellen*, reizhañ (c'hwennat) fazioù ; [dre astenn.] *einen Termin stellen*, lakaat an termen [d'ober udb], merkañ un deiziad.

4. [kenwerzh] lakaat war ur gont ; *in Ausgabe stellen*, lakaat e-touez an dispignoù ; *in Einnahme stellen*, lakaat e-touez ar gounidoù ; *in Rechnung stellen*, lakaat e-barzh ar c'hontoù, marilhañ.

V.em. : **sich stellen** (hat sich gestellt) : 1. en em lakaat, frammañ ; *sich (t-rt) in das Fenster stellen*, en em lakaat er prenestr, mont en e brenestr, frammañ er prenestr ; *sich (t-rt) auf die Zehen stellen*, sevel war begoù e dreid ; *sich (t-rt) auf die Füße stellen*, sevel en e sav, mont en e sav, sevel war e dreid, plomañ ; [dre skeud.] *sich (t-rt) auf die Hinterbeine stellen*, herzel, enebiñ, divanegañ e ivinoù, mont e-barzh blev kriz, mont droug en e goukoug (en e gentroù), mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel war e elloù (e gentroù), mont tro en e voned, sevel droug en an-unan, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, kounnariñ, arfleuiñ, rebekat, sevel e gribell, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, ourzal, taeraat, buaneakaat, buanegezh, feulzañ, imoriñ, diskouez imor, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor) ; *sich (t-rt) auf eigene Füße stellen*, mont war e gont e-unan, dont da vezañ dizalc'h ; *sich (t-rt) jemandem in den Weg stellen*, stankañ an hent ouzh u.b., stankañ hent ouzh u.b., troc'hañ hent d'u.b., troc'hañ dirak u.b., mirout ouzh u.b. da dremen, diarbenn u.b., degouezhout a-dreuz hent gant u.b., kaeañ ouzh u.b., lammat war seulioù u.b., kontroliañ u.b., enebiñ ouzh u.b. ; 2. *wie stellen Sie sich (t-rt) dazu ?* ha petra a lavarit-hu diwar-benn an dra-se ? ha petra a soñjit-hu a-zivout an dra-se ? ; 3. [lu] *sich (t-rt) stellen*, en em reiñ da anaout / en em ziskouez (Gregor), sentiñ ouzh ur galv ; *sich (t-rt) dem Feind stellen*, argadiñ an enebourien, dont da stagañ gant an enebour, arbenniñ ouzh an enebourien ; *sich zum Kampf stellen*, asantiñ stourm, dont d'ar c'hrogad, dont da stagañ gant an enebour ; 4. *sich (t-rt) dem Gericht stellen*, asantiñ mont dirak al lez-varn ; *sich (t-rt) der Polizei stellen*, en em zaskoriñ (en em reiñ, en em rentañ) d'an archerien ; *sich zur Wahl stellen*, lakaat e anv war listenn an danvez dilennidi, mont (bezañ, en em lakaat) war ar renk da-geñver un dilennadeg, en em zougen, en em

ginnig, dont da zavez dilennad, dont da zavez kannad, mont da zavez dilennad, mont da zavez kannad ; **5.** *sich (t-rt) als ... stellen*, ober van da, ober an asvan da, ober neuz, ober an neuz, ober neuz da, ober an neuz da, ober sin a, ober min da, ober ar mod da, ober ar ..., ober e ..., c'hoari ar (e) ; *er stellte sich (t-rt), als sähe er mich nicht*, ne reas van ebet da'm gwelet, ober a rae van da chom hep gwelet ac'hanon ; *sich (t-rt) taub stellen*, ober skouarn vouzar, ober skouarn gad, stankañ e zivskouarn [ouzh u.b.], P. ober skouarn gaoc'h, bezañ spoue en e zivskouarn ; *sich stumm stellen*, mudañ, ober van da vezañ mut ; *sich dumm stellen*, ober e leue, ober an alvaon, ober an azen, ober an azen evit kaout kerc'h, ober e vrichin, ober e zen sot, brichinañ ; *sich (t-rt) tot stellen*, ober marv-bihan, ober ar marv-bihan, ober e varv-bihan, ober van da vezañ marv, ober an asvan da vezañ marv, ober ar mod da vezañ marv, ober an neuz da vezañ marv, ober neuz da vezañ marv, ober an neuz bezañ marv, ober neuz bezañ marv, ober min da vezañ marv, ober sin a vezañ marv, chom hep jestr ebet, ober e zen marv, chom evel ur maen en ur c'hleuz.

Stellen n. (-s) : lakidigezh b., lakadur g.

Stellenangebot n. (-s,-e) : kinnig labour g.

Stellenanzeige b. (-,-n) : **1.** goulenn labour g. ; **2.** kinnig labour g.

Stellenausschreibung b. (-,-en) : kemenn post labour vak g.

Stellenbeschreibung b. (-,-en) : deskriv ar post labour g.

Stellenbesetzung b. (-,-en) : **1.** lakidigezh war ur pos - labour b. ; **2.** pourvezadur ur post labour g.

Stellengesuch n. (-s,-e) : goulenn labour g.

Stellenhandel g. (-s) : gwerzhañ kargoù g.

Stellenjäger g. (-s,-) : sacher d'e du g., bleiz g., goprad gwall droet gant ar c'hoant sevel g.

stellenlos ag. : dilabour.

Stellenplan g. (-s,-pläne) : aozlun ar servijoù g.

Stellenvermittlung b. (-,-en) : ajañs tuta b.

stellenweise Adv. : a blasoù, amañ hag ahont, a-dachadoù, a dakadoù, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo.

Stellenwert g. (-s,-e) : **1.** pouez g., talvoudegezh b. ; *einer Sache einen hohen Stellenwert einräumen*, bezañ evit an-unan un dalvoudegezh vras gant udb, ober stad vras eus udb. ; **2.** [mat.] talvoud pozadennel g.

Steller [g. (-s,-) : [tekn.] reolier g., reizher g.

Stellfeder b. (-,-n) : [tekn.] gwinterell harz b.

Stellhaken g. (-s,-) : distegner g.

Stellhebel g. (-s,-) : loc'henn reoliañ b., loc'henn reizhañ b.

Stellknopf g. (-s,-knöpfe) : nozelenn reoliañ b., nozelenn reizhañ b.

Stellkurs g. (-es,-e) : [arc'hant.] stellaj kreizet g.

Stellladen g. (-s,-läden) : stalaf g., abavant g.

Stellmacher g. (-s,-) : karrer g.

Stellmacherei b. (-) : karrerezh g.

Stellmesser n. (-s,-) : [Bro-Suis] kontell-bleg gant distegner b.

Stellmittel n. (-s,-) : [nukl.] organ lankañ g., lanker g.

Stellnetz n. (-es,-e) : kidell b. ; *mit einem Stellnetz fischen*, kidellañ.

Stellnetzblatt n. (-s,-blätter) : tenn-roued g.

Stellplatz g. (-es,-plätze) : **1.** parklec'h g., tuva g. ; **2.** plas parkañ g., plas tuañ g.

Stellrad n. (-s,-räder) : [tekn., eurieroù] saver-pouezioù g., rodig reizhañ b.

Stellrechen g. (-s,-) : reolier g., reoliataer g.

Stellschiene b. (-,-n) : ruzerez b., risklerez b., rakled g.

Stellschmiede b. (-,-n) : [tekn.] kornventer g.

Stellschraube b. (-,-n) : biñs-reizhañ b., rodig g.

Stellspiegel g. (-s,-) : melezhour heloc'h g.

Stellung b. (-,-en) : **1.** dalc'h g., emzalc'h korf g., emstumm g., stumm g., emlakad g., emlakadur g., lakadur g. ; *in zusammengekauelter Stellung*, en e gluch, en e buchoù ; *senkrechte Stellung*, sonnder g., sonnded b., plom g., dres g. ; [dre skeud.] aviz g. ; *zu einem Problem Stellung nehmen*, lavarout e soñj diwar-benn ur afer bennak ; *Stellung nehmen*, reiñ e aviz da c'houzout, reiñ e vennozh da anaout, lavarout (displegañ) e soñj, diskuliañ peseurt mennozh a zo en e spered ; *sie haben dagegen Stellung genommen*, aet e oant en enep, savet e oant a-enep an dra-se.

2. karg b., post g., renk b., lec'h g., stael ; *eine hohe Stellung einnehmen*, bezañ en ur garg uhel, kaout ur garg uhel ; *wichtige Stellung*, karg pounner b. ; *eine Stellung innehaben*, bezañ en ur garg, embreger ur garg, derc'hel ur garg ; *er hat eine gute Stellung inne*, labour vat en deus ; *bei jemandem in Stellung sein*, bezañ e gourc'hemenn (e servij) u.b., bezañ e gopr gant u.b. ; *leitende Stellung*, karg a rener b., stael divizout g. ; *gesellschaftliche Stellung*, staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g.

3. *in Stellung gehen*, mont d'al linenn-dan, mont war linenn an tan, mont d'e savlec'h stourm ; *ein Geschütz in Stellung bringen*, lakaat ur c'hanol war e reizh evit tennañ.

4. savlec'h g. ; *Schlüsselstellung*, savlec'h strategel g. ; *wir müssen unsere Stellung halten*, ret e vo ober diouzh padout.

5. [yezh] plas g., lakadur g., lec'hiadur g. ; *Stellung des Verbums im Satz*, plas ar verb e-barzh ar frazenn.

6. plas g., roll g. ; *die Stellung des Menschen in der Natur*, plas an den en natur g.

Stellungnahme b. (-,-n) : emzalc'h g., aviz g., emlec'hiadur g., emlec'hiañ g., savlec'hiadur g., emsavlec'hiadur g. ; *eine Stellungnahme abgeben*, reiñ e aviz da c'houzout, reiñ e vennozh da anaout, lavarout (displegañ) e soñj, diskuliañ peseurt mennozh a zo en e spered.

Stellungsbefehl g. (-s,-e) : [lu] galv g., galvadenn b., lizher-enrolliñ g., enrolladur g., enrollidigezh b.

Stellungskrieg g. (-s,-e) : [lu, istor] brezel war-blas g.

Stellungswechsel g. (-s,-) : cheñchamant post labour g.

stellvertretend ag. : eil-, is-, bes- ; *stellvertretender Direktor*, eilrener g., isrener g., besrener g. ; *stellvertretender Vorsitzender*, eilprezidant, isprezidant g., besprezidant g., eilkadoriad g., bezkadoriad g. ; *stellvertretender Bürgermeister*, eilmaer g. ; *stellvertretender Richter*, eilbarner g.

Stellvertreter g. (-s,-) : derc'houezour g., dileuriad g., etrekargiad g., lec'hdalc'hour g., erlec'hiad g., eil g., eiler g., eilrener g. ; *durch einen bevollmächtigten Stellvertreter*, dre dredeog ; [relij.] *Stellvertreter Christi auf Erden*, vikel Jezuz-Krist g.

Stellvertreterin b. (-,-nen) : derc'houezourez b., dileuriadez b., lec'h dalc'houez g., erlec'hiadez b., eilrenerez b.

Stellvertretung b. (-,-en) : derc'houezadur g., etreadegerezh g., erlec'hiadur g. ; *in Stellvertretung*, dre brokul, dre dredeog.

Stellvorrichtung b. (-,-en) : stramm reizhañ g.

Stellwagen g. (-s,-) : rederig g.

Stellwerk n. (-s,-e) / **Stellwerkhäuschen** n. (-s,-) : [hent-houarn] post nadozennerezh g., post nadozenañ trenioù g.

Stellwinkel g. (-s,-) : faoskouer heloc'h war-ahel b.

Stelzbein n. (-s,-e) : 1. gar goad b., pav koad g. ; 2. skas g.

stelzbeinig ag. : orbidus, leun a ardoù.

Stelzfuß g. (-es,-füße) : 1. gar goad b., pav koad g. ; *einen Stelzfuß haben*, dougen ur pav koad ; 2. [dre astenn.] kamm g. ; 3. [loen.] [loen.] louezae dour g., pugnez dour str., kemener-dour g.

Stelze b. (-,-n) : skas g., jurumell b., branell-dreid b. ; *auf Stelzen gehen*, bale war skasoù, mont war skasoù, skasañ, stampañ.

stelzen V.gw. (ist gestelzt) : 1. bale war skasoù, mont war skasoù, skasañ, stampañ ; 2. *gestelzt*, orbidus, leun a ardoù.

Stelzenläufer g. (-s,-) : [loen.] skaseg g.

Stelzvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] hirc'hareg g., P. labous treid-hir g.

Stemmmaxt b. (-,-äxte) : bouc'hal b.

Stemmbogen g. (-s,-/bögen) : [ski] stem g., stemkristiana g., stemm g., kammdro c'horrekaat b.

Stemmeisen n. (-s,-) : kizell b.

stemmen V.k.e. (hat gestemmt) : 1. sevel, dibradañ, dibouezañ ; *etwas in die Höhe stemmen*, sevel udb a-benn brec'h, sevel udb a-grog-divrec'h, sevel udb war-bouez e zivrec'h, dibradañ udb a-grog-divrec'h, houpañ udb, choupañ udb ; *ein Kind mit beiden Armen in die Höhe stemmen*, ober houp d'ur bugel, ober pintig d'ur bugel, dibradañ ur bugel, houpañ ur bugel, choupañ ur bugel, bezañ ur bugel war zibrad gant an-unan ; 2. skorañ, harpañ ; *die Hände in die Hüften stemmen*, *die Arme in die Hüften stemmen*, lakaat e zaouarn war e zivgroazell, bezañ e zaou zorn gant an-unan war e gornioù-klun ; 3. *einen Fluss stemmen*, stankañ ur stêr ; 4. *Löcher stemmen*, ingochañ, kizellañ.

V.gw. (hat gestemmt) : [sport, ski] skarzhañ erc'h.

V.gw. : **sich stemmen** (hat sich gestemmt) : *sich (t-rt) gegen etwas stemmen*, a) enebiñ ouzh udb, sevel a-enep udb, spiriñ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, kas a-enep udb, derc'hel ouzh, derc'hel penn d'udb, derc'hel penn ouzh udb, rentañ penn ouzh udb, pennekaat ouzh udb, talañ ouzh udb, reiñ fas d'udb, reiñ bec'h d'udb, herzel ouzh udb, ober penn ouzh udb, pennañ ouzh udb, stourm ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, en em reudañ ouzh udb ; b) bountañ war udb gant e skoaz, keinañ udb.

Stemmmeißel g. (-s,-) : kizell b.

Stemmtor n. (-s,-e) : rañvell b., pal-dour b.

Stempel g. (-s,-) : 1. timbr g., merk g., siell b., kached g., merk-gwiriañ g. ; *der Brief trägt den Stempel von Berlin*, kached ti-post Berlin a zo war al lizher ; *Fabrikstempel*, merk

oberierezh g. ; *zweiter Stempel*, adverk g. ; 2. [dre skeud.] *den Stempel der Wahrheit tragen*, bezañ gwir-Bater (gwir evel ar Bater, gwir-diarvar, gwir-bev) ; 3. P. *sie hat zwei dicke Stempel*, honnezh a zo un divhar outi kement a ribodoù, pezhioù peulioù a zo outi ; 4. [arc'hant.] genn-moneizañ g., genn-voneizañ b., moull g. ; 5. [tekn.] bountell b., ribouler g. ; 6. [tisav.] poeñson g. ; 7. [mengleuz] stañson g., skor g., harp g., harpell b., tint g., speurell b. ; 8. [louza.] speg g., dared str.

Stempelbogen g. (-s,-/bögen) : follenn paper-timbr b.

Stempelfarbe b. (-,-n) : liv timbrañ g., liv siellañ g., liv kachediñ g.

Stempelgebühr b. (-,-en) : gwir timbr g.

Stempelkarte b. (-,-n) : kartenn boentañ b.

Stempelkissen n. (-s,-) : tapon-huzañ g.

Stempelmarke b. (-,-n) : timbr-kuitezañ g., timbr kuitañs g.

stempeln V.k.e. (hat gestempelt) : 1. siellañ, merkañ, timbrañ, poentañ, pikañ ; 2. stampiñ ; 3. P. *stempeln gehen*, bezañ dilabour, bevañ diwar goprou an dilabour, bezañ o klask ul labour bennak, bezañ war kein ar wiz, pikañ e gartenn.

V.gw. (hat gestempelt) : 1. [deroñ al labour] poeñtañ, pikañ e gartenn ; 2. [tikiji] pikañ e vilhed, poeñtañ.

Stempeln n. (-s,-) : sielladur g., siellañ g., kachediñ g., merkadur g., merkerezh g., merkañ g., timbradur g., timbrañ g., poenterezh g., poentañ g., pikerezh g., pikañ g.

Stempelpapier n. (-s,-e) : paper aroueziet g., paper-timbr g.

Stempelpapier-Aufstand g. (-s) : [istor] emsavadeg ar paper-timbr b., emsavadeg ar Bonedoù Ruz b.

stempelpflichtig ag. : hag a ranker timbrañ, hag a ranker poentañ, hag a ranker pikañ.

Stempelpresse b. (-,-n) : [tekn.] mekanik timbrañ g., mekanik siellañ g., mekanik kachediñ g., mekanik poentañ g., merker g.

Stempelrevolte b. (-) : [istor] emsavadeg ar paper-timbr b., emsavadeg ar Bonedoù Ruz b.

Stempelstelle b. (-,-n) : burev siellañ g., burev kachediñ g.

Stempeluhr b. (-,-en) : horolaj poentañ g., horolaj pikañ g.

Stempelzeichen n. (-s,-) : merk g., siell b., kached g.

Stempler g. (-s,-) : mekanik timbrañ g., mekanik siellañ g., mekanik kachediñ g., mekanik poentañ g., mekanik pikañ g., merker g.

Stendelwurz b. (-,-en) : [louza.] evorenn b.

Stenge b. (-,-n) : [merdead.] gwem gastell b.

Stengel g. (-s,-) : *doare-skrivañ diamzeret evit Stängel*.

Steno¹ b. (-) : berrskriverezh g., berrskrivadur g.

Steno² n. (-s,-s) : rentañ-kont berrskrivet g.

Stenograf g. (-en,-en) : berrskriver g.

Stenografie b. (-) : berrskriverezh g., berrskrivadur g. ; *mit Maschine geschriebene Stenografie*, berrskriverezh mekanikel g.

stenografieren V.k.e. (hat stenografiert) : berrskrivañ.

stenografisch ag. : berrskrivet, dre verrskriverezh.

Stenogramm n. (-s,-e) : rentañ-kont berrskrivet g.

Stenogrammblock g. (-s,-blöcke) : bloc'h berrskrivañ g.

Stenokontoristin b. (-,-nen) : berrskriverez-fakturrenerez b.

stenotypieren V.k.e. (hat stenotypiert) : berrskriverezañ.

Stenotypist g. (-en,-en) : berrskriver g.

Stenotypistin b. (-,-nen) : berrskriverez b.

Stenose b. (-, -n) : [mezeg.] stenoze g., isvoll g.
Stephan g. : Stefan g.
Steppbett n. (-s, -en) : matarasenn-boent b., matarasenn-biket b.
Steppdecke b. (-, -n) : golc'hedenn-boent b., golc'hed dum b., pallenn-piket g. (Gregor), pluñveg-treid b.
Steppe b. (-, -n) : stepenn [*liester* stepennoù, stepinier] b. ; *die Steppen bewässern*, kanouc'hellañ ar stepinier
steppen V.k.e. (hat gesteppt) : gwriat, pikañ.
steppen V.gw. (hat gesteppt) : dañsal gant e dreid o stlakai, dañsal gant stlakereziou.
Steppensalbei g. (-s) / b. (-) : [louza.] saoj gouez g.
Stepperin b. (-, -nen) : gwrierez b., pikerez b.
Steppnadel b. (-, -n) : nadoz pikañ b.
Steppstich g. (-s, -e) : poent g., kraf gwriat g., pik g.
Steptanz g. (-es, -tänze) : dañs stlakus g., dañs gant stlakereziou g.
Ster g. (-s, -el-s) : ster g., sterad g.
Sterbett n. (-s, -en) : gwele diwezhañ g., gwele a varv g. ; *auf dem Sterbett liegen*, bezañ war e wele diwezhañ, ober e gañvoù, bezañ war e dremenven (e par ar marv, e par e varv, en e zigarez diwezhañ, en e amzer diwezhañ, en e ziwezhañ kleñved, war e amzer diwezhañ), bezañ pell ganti, bezañ dindan dalc'h ar marv, bezañ o kinnig mervel, antren en ankoù, antren en e ankoù, bezañ en ankoù, bezañ en e ankoù, kaout an ankoù, stourm ouzh e ankoù.
Sterbebuch n. (-s, -bücher) : kaier ar marv g., marilh ar marvioù g.
Sterbegeld n. (-es, -er) : gwared marv g., kevala marvidigezh g.
Sterbegeldversicherung b. (-, -en) : asurañs marv b.
Sterbeglocke b. (-, -n) : glaz b., lezoù lies., kloc'h an Anaon g.
Sterbehaus n. (-es, -häuser) : marvdi g.
Sterbehemd n. (-s, -en) : lien-sebeliañ g.
Sterbehilfe b. (-) : eutanaziezh b., skoazell-emlazh b., skoazell-dremenven b. ; *aktive Sterbehilfe*, helazherezh g., skoazell-emlazh dre ober b., [kozh] implij ar mell-marv g., implij ar mell binniget g. ; *passive Sterbehilfe*, skoazell-emlazh dre lez-ober b. ; *Sterbehilfe leisten*, krennañ poanioù an dremenven.
Sterbejahr n. (-s) : bloaz ar marv g., bloaz marvidigezh g.
Sterbelied n. (-s, -er) : kan kañv g.
sterben V.gw. (stirbt / starb / ist gestorben) : 1. mervel, dont da vervel, finvezañ, tremen, tremen ar pont, tremen eus ar bed-mañ d'ar bed all, mont eus ar bed, mont kuit eus ar bed, mont diwar ar bed, mont diwar an douar-mañ, mont diwar ar vuhez, mont diwar tachenn ar bed, mont d'an Anaon, mont d'ar c'hloar, mont d'an douar, paseal, mont kuit, mont, mont da goll, reiñ e spered, leuskel (tennañ, rentañ, reiñ) e huanad diwezhañ, leuskel (tennañ, rentañ, reiñ) e huanadenn diwezhañ, migañ, menel, mankout, pirilhañ, soetiñ, c'hwitañ dindan ar bec'h, bezañ c'hwennet, bezañ tumpet ganti, bezañ sammet gant an Ankoù, mont gant an Ankoù, mont d'ar c'hae, rankout he c'hribat, P. dialanañ, mont da droadañ, treiñ e lagad, foeltrañ, ober e dro, tremen dreist kae ar vuhez, distaliañ diwar ar bed, mont er bord all, mont d'an tu all, mont en tu all, serriñ e levr (e doull, e revr), ober (leuskel) e vramm diwezhañ, lipat (lonkañ) e loa, pakañ anezhi, pakañ, serriñ e baraplu, ridañ e baraplu, terriñ e neudenn, ober e lamm gwashañ,

ober e astenn gar diwezhañ, koll e groc'henn, koll e c'hwitell, kreñviñ, kreviñ, pibidañ, disweañ, talpiñ, c'hwitañ, menel, mont d'ober un ibil e revr an Ankoù, mont en tu all da vro ar bara, mont war ar bedenn Sul, pakañ e fleutoù, pakañ e rabotoù, mont d'e boull, mont d'ar bern, reudiñ, sailhañ er bailh, tortañ, tapout e varv, mont da vutunat e gorn en oaled sant Pêr, butunat e segalenn ziwezhañ, lakaat e garnaj en driñs ; *ich werde bald sterben*, va buhez ne bado mui pell, n'in ket da bell, erru on an hirañ ma c'hallan mont ; *er war nicht einmal zehn, als er starb*, ne oa ket dek vloaz founnis c'hoazh pa zeuas da vervel (pa zichañsas dezhañ mervel) ; *er ist im Alter von 82 Jahren gestorben*, marv eo d'e zaou vloaz ha pevar-ugent ; *wo ist er gestorben ?* pelec'h e oa marvet ? ; *mein Hund ist gestorben*, manket eo va c'hi ; *sieben Monate nach dem Tod ihres Bruders starb sie auch*, seizh miz e varvas d'he zro war-lerc'h he breur ; *ihr Mann ist gestorben, ihr Mann ist ihr gestorben*, marvet eo he fried dezhi, marvet eo he fried diganti, distrujet eo diouzh he fried, kollet he deus he fried, aet eo e fried diouti, aet eo e fried diganti ; *er ist zu jung zum Sterben*, re dost emañ e vez d'e gavell ; *er war noch recht jung, als er starb*, berr e voe e dro war an douar, marvet eo a-raok e goulz, forzh yaouank e oa pa varvas, troc'het e voe an neudenn eus e vuhez ha ne rae nemet komañs ar wiadenn anezhi, sammet e voe berrhoalek gant ar falc'her dall ; *als seine Eltern starben, zog er in die Stadt um*, war marv e dud ez eas e kêr da chom ; *er ist letztes Jahr gestorben*, marvet eo warlene ; *in diesem Winter sind viele alte Menschen aus unserer Gemeinde gestorben*, amañ eo bet digozhet ar barrez er goañv-mañ, er goañv-mañ ez eus bet c'hwennet (lipet, sammet, distroadet, skubet, tumpet, skoet) meur a gozhiad eus ar barrez, ar goañv-mañ en deus graet ur riñs war kozhidi ar barrez, ar goañv-mañ en deus graet e rumm war kozhidi ar barrez ; *an einer Krankheit sterben*, bezañ diskaret gant ur c'hleñved, mervel diwar (gant) ur c'hleñved, mont gant ur c'hleñved, bezañ kaset kaset betek ar mouch gant ur c'hleñved, bezañ kaset d'ar vered gant ur c'hleñved ; *beim Gebären sterben, bei der Entbindung sterben*, chom en ur ober he zro, mervel o c'henel, mervel en ur wilioudiñ, mervel e gwilioud, mervel diwar wilioud, mervel diwar he c'hrouadur ; *er ist an Krebs gestorben*, aet eo gant ar c'hriñg-bev ; *an seinen Verletzungen sterben*, mervel diwar e c'houliou (diwar e c'hloaziou) ; *vor Kälte sterben*, mervel gant ar riv, kaout ur marv gwenn ; *vor Hunger sterben*, mervel gant an naon, mervel gant ar faot, kreviñ gant an naon, [dre skeud.] glaouriñ du gant an naon, glaouriñ gant an naon du, duañ gant an naon, disec'hañ gant an naon, kaout naon ruz, ruziañ gant an naon, kaout naon da zebriñ bili, bezañ naon du krog en an-unan, bezañ ur gounnar debriñ eus ar re zuañ krog en an-unan, klevet kleier an Naoned, bezañ marnaoniet, bezañ darev gant an naon, tarzhañ gant an naon ; *damit sie nicht vor Hunger sterben*, evit miret outo da vervel gant an naon ; *an Entkräftung sterben*, mervel dre uz ; *eines natürlichen Todes sterben*, mervel dre natur (Gregor), mervel dre gozhni, mervel a varv naturel, kaout ur marv ordinal, mervel a glañv wele, mervel gant ar marv brav en e wele ; *eines gewaltsamen Todes sterben*, mervel dre laz ; *einen schrecklichen Tod sterben*, kaout ur marv rust (ur marv kriz)

(Gregor), gouzañv ur marv estlamm ; *einen schnellen Tod sterben*, mervel evel un tenn, mervel trumm ; *in einem weichen Bett sterben*, mervel war ar pluñv ; *aus Gram sterben*, mervel gant ar glac'har ; *an Armut sterben*, mervel gant an dienez, mervel gant ar vizer, kreviñ gant an dienez hag ar vizer, bezañ dismantret gant ar vizer ; *im Elend sterben*, mervel war an teil, mervel er vizer ; *fast vor Angst sterben*, bezañ marv gant an aon ; *in den Sielen sterben*, *mitten in der Arbeit sterben*, mervel ouzh ar stern, mervel en ant, mervel ouzh ar boan ; *im Dienst sterben*, mervel e karg ; *für den Fall, dass er stürbe*, e ken kaz ma teufe dezhañ mervel, e ken kaz ma tegouezhfe dezhañ (gantañ) mervel, e ken kaz ma teufe da vankout ; *wie die Fliegen sterben*, mervel diouzh an druilh, mervel a-druihadoù, mervel a-steioù, mervel evel kelien, mervel a-viliadoù ; *bei der Ölpest starben ölverschmierte Seevögel zu Tausenden*, evned-mor paket gant eoul al lanv du a varvas a-viliadoù ; *einer von ihnen wäre beinahe gestorben*, unan anezho a oa bet prestik da vervel, tost-kaer e oa bet unan anezho mont da goll, unan anezho a vennas en em goll ; *er wäre beinahe gestorben*, darbet e oa dezhañ bezañ c'hwitet, ne oa bet nemet treuz un neudenn ned eo bet marvet, ne oa bet nemet treuz ul linenn all ned eo bet marvet, tost e oa bet dezhañ mervel ; *er muss sterben*, lakaet eo da vervel, tonket eo da vervel, barnet eo da vervel, o c'hortoz e varv emañ ; *es ist an der Zeit, dass er stirbt*, poent eo dezhañ mont d'e boull ; *nicht jeder, der in den Krieg zieht, muss sterben*, ne vez ket lazhet kement hini a ya d'ar brezel, kement a ya d'ar brezel ne vezont ket lazhet ; *wenn er sterben muss, dann wird er sterben*, ma vez warnañ mervel, e varvo ; *als guter Christ sterben*, *in Frieden sterben*, mervel e peoc'h, mont e peoc'h, mervel evel ur gwir gristen, mervel e karantez Doue, mervel e stad vat ; *im Geruch der Heiligkeit sterben*, *als frommer Christ sterben*, tremen evel ur sant, ober ur marv santel ; *und sollte ich auch dabei sterben*, ha pa vefe mont d'ar marv e vefe, ha pa deufen da vervel ; *sollte ich dabei sterben*, a) ma teufe din mervel, e ken kaz e varffen, mar degouezh ganin (din) mervel, ma tegouezh din mervel ; b) ha pa goustfe an dra-se va buhez din, ha pa gollfen-me va buhez o seveniñ an dra-se, ha pa tapfen-me va marv o seveniñ an dra-se, mat ha m'em befe va marv ; *er erkrankte gesund und starb krank*, yac'h e oa pa glañvas ha klañv pa varvas ; *nicht immer sterben die Ältesten zuerst*, alies e varv ar blantenn a-raok ar wezenn ; 2. [dre skeud.] *vor Liebeskummer sterben*, disec'hañ diwar e dreid gant ar boan-galon ; *vor Langeweile sterben*, bezañ enoeet-marv, debriñ hiraezh, bezañ debret (en em zebriñ) gant an enoe, mervel gant an enoe, ruzañ e enoe, bezañ debret (en em zebriñ) gant an enoe, chom d'en em zebriñ.

Sterben n. (-s) : 1. kleñved mervel g., paouezvan g., tremenvan g., passion b., ankoù g., finvezioù diwezhañ lies., marvidigezh b. ; *zum Sterben hast du mich hierher gebracht*, va digas ac'h eus graet amañ da vervel ; *am Sterben sein*, *im Sterben liegen*, mont d'ar marv, na gaout mui nemet ur c'hwezhadenn vuhez, bezañ hogos manet, bezañ edan mervel, ober e gañvoù, bezañ toc'hor da vervel, bezañ en e gleñved diwezhañ, bezañ en e bore diwezhañ, bezañ war e dremenvan (e par ar marv, e par e varv, en e zigarez diwezhañ, en e amzer diwezhañ, war e amzer diwezhañ), bezañ pell ganti, bezañ en e ziwezhañ kleñved,

bezañ dindan dalc'h ar marv, bezañ o kinnig mervel, antren en ankoù, antren en e ankoù, bezañ en ankoù, bezañ en e ankoù, kaout an ankoù, stourm ouzh e ankoù, bezañ war e wele diwezhañ, bezañ e poent ar marv, bezañ o serriñ e levr, bezañ ar marv tost d'e seuliou, bezañ rentet tost-ha-tost d'ar marv, bezañ o roeñvat war gomôg, roeñviñ (roeñvat) d'ar maez, bezañ o vont d'ar c'hloar, bezañ war e dermen, bezañ oc'h ober e hakoù, bezañ oc'h ober e hakoù diwezhañ, bezañ o pourchas mervel, bezañ war-nes mervel, bezañ nes da vervel, bezañ o vont da baseal, bezañ en e basion, mont en e basionoù, bezañ o vont da bakañ, bezañ paket, bezañ war e dalaroù, bezañ gant e dalaroù, ober e dalaroù, bezañ war e veskelloù, bezañ gant e veskelloù, tennañ e viskilli, bezañ war an diwezhañ, bezañ aet betek ar mouch, bezañ er mouch, bezañ en e sach diwezhañ, bezañ o nezañ e sae (e neudenn ziwezhañ, e gevre), kaout tro en e chabl, ober e gozh lien, bezañ ar marv gant an-unan, bezañ war e varv, bezañ kraban ar marv war an-unan, bezañ e-tal ar varskaon, bezañ darev da vervel, P. mont diouti, bout arouez plankenn gant an-unan ; *er liegt im Sterben*, n'en deus mui nemet ur c'hwezhadenn vuhez, stank an anal n'emañ ket pell, ne zaleo ket da vervel, hemañ a zo hogos manet, er mouch emañ, emañ o vont da baseal, emañ en e basion, aet eo en e basionoù, emañ o vont da bakañ, paket eo, pell emañ ganti ; *zum Leben zu wenig, zum Sterben zu viel haben*, [etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont], na gaout nemet a-walc'h da vevañ disterik, ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, bezañ treutik-eston ar geusterenn gant an-unan, bezañ an traoù ken just ha fri ar c'hazh gant an-unan, na vezañ druz ar peuriñ gant an-unan, na vezañ hir ar peuriñ gant an-unan, bezañ berr ar peuriñ gant an-unan, bezañ treut ar peuriñ gant an-unan, bezañ tanav ar peuriñ gant an-unan, chaokat mizer, fritañ mizer, fritañ paourentez, fritañ mizer gant paourentez, fritañ laou, duañ gant ar vizer, na vezañ kreñv an arc'hant gant an-unan, na vezañ kreñv an traoù gant an-unan, duañ anezhi, ober ur bevañ bihan, c'hoari gant glac'harig, bevañ-bevaik, bevañ truilh, krakvevañ, bezañ lakaet da beuriñ, bevañ er baourentez vras, kaout bec'h o walc'hiñ an eil dorn gant egile, kaout gwe o skoulmañ ganti, bezañ tenn war an-unan, bezañ c'hwezh an dienez gant an-unan, spinañ gant an dienez, bezañ krog an dienez en an-unan, bevañ a-grip hag a-grap, pikognat, pikagnat ; *es geht um Leben und Sterben*, neuñviñ pe veuziñ, unan a zaou ! - emamp etre bev ha marv - aze ez eus peadra da dapout e varv ; *er ist zum Sterben verurteilt*, lakaet eo da vervel, tonket eo da vervel, barnet eo da vervel, o c'hortoz e varv emañ ; 2. [dre skeud.] *zum Sterben langweilig*, borodus-kenañ, enoeüs-kenañ, arabadus-kenañ, torr-penn, war ton an anaon (ar gousperoù, ar c'hoant-kousket, ar c'hampouezh-mouezig) darnaouüs, fastus, moredus, dizudi, euver, hirvoudus ; *zum Sterben verliebt*, klañv gant an orged (gant an amouroused) (Gregor), tretatet gant an orged, krog tan an amouroused ennañ, krog an orged ennañ, o frailhañ a garantez, o freuziñ dre ar garantez, dall gant u.b.

sterbend ag. : o vervel, toc'hor ; *mit sterbender Stimme*, gant ur vouezh toc'hor ; *einem Sterbenden einen Besuch abstatten*, dont war tremenvan u.b. ; *bei einem Sterbenden*

Wache halten, beilhañ war un den o vervel, arvestiñ un den o vervel, beilhañ u.b. war e euriou diwezhañ.

Sterbensangst b. (-) : soufflam g.

sterbenselend ag. : [dre skeud.] *sich sterbenselend fühlen*, bezañ klañv evel ur c'hi, bezañ klañv-moñs, na vezañ en e blom, na vezañ en e lec'h tamm ebet, na vezañ en e jeu tamm ebet, na vezañ en e charreoù neudenn ebet, na vezañ war e du tamm ebet, bezañ diaes d'an-unan, bezañ klañv-diglañv, bezañ kinglañv (damglañv, peuzklañv), na vont mat gant an-unan, bezañ dihet, kaout korf fall, na vezañ mat, kaout un diaezamant, bezañ savet bec'h war an-unan, ober ruskenn fall, na ober ruskenn vat, na vont mat an traoù gant an-unan, bezañ fall an traoù gant an-unan, mont fall gant an-unan, bezañ trist an traoù gant an-unan, ober neuz fall.

sterbenskrank ag. : klañv d'ar marv, klañv da vervel, toc'hor, stag ur c'hleñved mervel outañ.

sterbenslangweilig ag. : borodus-kenañ, enoeüs -kenañ, arabadus-kenañ, torr-penn, war ton an anaon (ar gousperoù, ar c'hoant-kousket, ar c'hrapouezh-mouezig), darnaoüs, fastus, moretus, dizudi, euver, hirvoudus.

Sterbensseele b. (-) : den g., gour g., kristen g. ; *es ist keine Sterbensseele da*, n'eus penn-kristen amañ, n'eus den amañ, n'eus gour en holl amañ, n'eus ket ur c'hristen amañ, n'eus ket ur penn ki amañ, n'eus foeltr den amañ, n'eus den ganet ebet amañ, n'eus den bev amañ, ned eus ket a nep re.

Sterbenswort n. (-s) / **Sterbenswörtchen** n. (-s) : [tro-lavar] *kein Sterbenswörtchen sagen*, na zaouhanteriñ ur ger, na zic'hwezhañ (na zihostal) ger, na lavaret (na rannañ, na dintal, na faoutañ) ger, na rannañ (na faoutañ, na seniñ) grik, na lavaret na ger na mik, na leuskel ur wikadenn, na leuskel gwik ebet, na lavaret grik (ger ebet), tevel krenn, tevel mik, na lavaret na grik na mik ; *kein Sterbenswörtchen über etwas sagen*, derc'hel war e deod evit pezh a sell ouzh udb, na doullañ da zen eus udb, derc'hel war e latenn evit pezh a sell ouzh udb, lakaat udb dindan e votoù, ober an tav (tevel) war udb, lakaat udb en ankounac'h, teuler udb e puñs an ankounac'h, sigotañ udb.

Sterberate b. (-,-n) : feur mervel g. ; *Rückgang der Sterberate*, koazhadur ar feur mervel g., digresk ar feur mervel g.

Sterberegister n. (-s,-) : kaier ar marv g., marilh ar marvioù g.

Sterbesakrament n. (-s,-e) : nouenn b.

Sterbestunde b. (-) : par ar marv g., poent ar marv g., eur ar marv b.

Sterbetafel b. (-,-n) : taolenn verventez b., taolenn verventi b.

Sterbeurkunde b. (-,-n) : akta a varv g., akta marvidigezh g., mortuaj g.

Sterbeziffer b. (-,-n) : feur mervel g.

Sterbezimmer n. (-s,-) : sal-gañv b., kambr ar re doc'hor b.

sterblich ag. : marvel ; *alle Menschen sind sterblich*, an dud a zo marvel ; *die sterblichen Überreste*, korf an hini marv g., ar relegoù lies., al ludu g., P. ar c'horf g., ar vantell-den b. ; *die sterblichen Überreste des jungen Soldaten wurden nach Brest übergeführt (überführt)*, ar soudard yaouank a oa deuet e gorf da interiñ da Vrest.

Sterbliche(r) ag.k. g./b. : *der normale Sterbliche*, an den a nep hini g., an dud voutin lies., an dud ordinal lies., an dud eus an ordinaloù lies., ar braz eus an dud g. ; *die Sterblichen*, ar vediz lies.

Sterblichkeit b. (-) : **1.** marvelezh b. ; *die Sterblichkeit des Menschen*, marvelezh mab-den b. ; **2.** merventi b., merventez b., mervent g., balvent g., marvañs b., feur mervel g. ; *geringe Sterblichkeit*, merventi dister b., mervent dister g.

Sterblichkeitsrate b. (-,-n) / **Sterblichkeitsziffer** b. (-,-n) : feur mervel g., feur marvelezh g.

stereo ag. : stereo.

Stereoanlage b. (-,-n) : chadenn hi-fi b., chadenn stereo b.

Stereoaufnahme b. (-,-n) : luc'hskeudenn stereoskopek b.

Stereofonie b. (-) / **Stereophonie** b. (-) : stereofoniezh b.

stereofonisch ag. / **stereophonisch** ag. : stereofonek.

Stereoskop n. (-s,-e) : stereoskop g.

stereoskopisch ag. : stereoskopek.

stereotyp ag. : skoueriet boutin, gwall voutin, stereotipek, bloc'heiladek, bloc'heilet.

Stereotyp n. (-s,-e) : [bred.] stereotip g., bloc'heilañ g.

Stereotypdruck g. (-s,-e) : **1.** moullerezh dre stereotipañ g., klichediñ g. ; **2.** stereotip g., bloc'heilañ g.

stereotypieren V.k.e. (hat stereotypiert) : stereotipañ, bloc'heilañ.

steril ag. : **1.** difrouezh, steril, anstrujus ; **2.** [plac'h] gaonac'h, brech'hagn, difrouezh, dibrodu ; *steriles Weibchen*, *sterile Frau*, gaonac'h b., sec'henn b., gaol sec'h b., gaonac'henn b. ; [paotr, par] disperius ; **3.** steril, divikrob, dishadenn, divakteri.

Sterilisation b. (-,-en) : **1.** difrouezhadur g., disperiadur g., brech'hagnadur g., disgouennañ g., difrouezhañ g. ; **2.** sterilizadur g., dishadennadur g., divakteriadur g., divikrobadur g., dishadennañ g.

sterilisieren V.k.e. (hat sterilisiert) : **1.** difrouezhañ, disperiañ, brech'hagnañ, gaonac'haat, disgouennañ ; **2.** sterilizañ, dishadennañ, divakteriañ, divikrobañ, aseptizañ, digontammiñ, divevekaat.

Sterilisierung b. (-,-en) : **1.** difrouezhadur g., disperiadur g., brech'hagnadur g., disgouennañ g., difrouezhañ g. ; **2.** sterilizadur g., dishadennadur g., divakteriadur g., divikrobadur g., dishadennañ g.

Sterilität b. (-) : **1.** sterilder g., gaonac'hded b., gaonac'henn b., brech'hagnder g., difrouezhuster g., difrouezhidigezh b., anstrujuster g. ; **2.** dishadennded b.

Sterke b. (-,-n) : [loen.] buoc'h b., annoar b., ouner b. ; *das Gedärm der Sterke hatte sich verknotet*, an ouner a oa deuet he bouzelloù da gordañ.

Stern g. (-s,-e) : stered str., steredenn b., sterenn b., ster str., astr g. ; *um sieben Uhr konnte man die Sterne schon sehen*, da seizh eur e oa dija dispak ar stered ; *leuchtender (heller, strahlender) Stern*, steredenn lemm (lugemus) b. ; *ein mit Sternen übersäter Himmel*, un oabl leun a stered, un oabl steredennet, un oabl steredek, ar stergann g., un noz stergannek b., un oabl steredennus g. (Gregor), an oabl o sterganniñ g., un oabl brizh gant ar stered g., un oabl briket gant ar stered a lintr g., un oabl marellet a stered g., stered o perlezenniñ mantell an noz lies. ; *heute Nacht leuchten die Sterne am Himmel*, lugerniñ a ra ar stered evit an noz, lugern a zo gant ar stered evit an noz, lintrañ a ra ar stered

en oabl evit an noz, lemm eo ar stered fenoz, dispak eo ar stered fenoz, dispak eo lagad ar stered fenoz, sterganniñ a ra an oabl fenoz, briket eo an neñv gant ar stered a lintr fenoz, lagadenniñ (parañ) a ra ar stered fenoz, lemm-lemm eo ar stered fenoz ; *die Sterne funkeln*, strinkellikat (skediñ-diskediñ, birviñ, lagadenniñ) a ra ar stered ; *zwischen den Sternen befindlich*, etresteredel, etresteredek ; *mit Sternen schmücken*, steredenniñ ; *auf offener See wiesen ihnen die Sterne die Richtung*, ar stered o c'hellenne pa oant war ar mor, ar stered o levie pa oant war ar mor, ar stered a verke o hent dezho pa oant war ar mor ; *zahllos wie die Sterne am Himmel*, diniver evel ar stered en oabl, diniver evel traezh ar mor, stank evel traezh ar mor, stank evel ar glizh, puilh evel ar glizh, stank evel brenn, ken stank hag an delioù, kement anezho ma n'eur ket evit anavezout an niver anezho, niver ebet dezho, hep na oufed niver ebet dezho ; [dre skeud.] *seinem Stern folgen*, plegañ d'e blanedenn, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, redek e reuz, ruilhal e voul, derc'hel da vont en-dro, derc'hel da rodal, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel d'ober e dammig reuz ; *nach den Sternen greifen*, klask pegañ al loar, sevel (ober) kestell el Loar, klask tapout al loar gant e zent, mont da laerezh al loar, klask kerc'hat (kargañ) dour gant ur bouteg, klask tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, klask tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, klask an doare da dreiñ an avel d'u.b., tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask derc'hel ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi ; *sein Stern ist im Sinken*, war an diskar emañ e blanedenn vat, emañ ar chañs vat o treiñ diwarnañ, krog eo ar c'hwil ennañ, krog eo an dichal, emañ e vleud o vont da vrenn ; [dre fent] *das steht noch in den Sternen geschrieben*, en hon huñvreoù emañ c'hoazh - en ifernioù emañ - n'eo ket go an toaz, pell ac'hano - e bloaz an erc'h du marteze - an devezh goude biken - dindan zivin emañ c'hoazh - pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien - pa nijo ar moc'h - pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh - pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se - a-benn neuze e vo erru kozh an diaoul en ifern - a-benn neuze hag ac'hanen di en do harzhet meur a gi - pell amzer a vezo ac'hann di - pell emañ Yann diouzh e gazeg c'hoazh - ur poulzad mat a amzer a vezo ac'hann di ; P. *Sterne sehen*, gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet mil heol o tarzhañ a dammoù en e benn, gwelet seizh steredenn, bezañ trellet e zaoulagad.

Stern- : steredel, sterennel, ... stered, ... oabl, ster-, stered-.

Sternanhäufung b. (-,-en) : [stered.] nivlennad-stered b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., nivlenn b., druilhad stered g.

Sternanis g. (-s,-e) : [louza.] aniz steredennek str.

sternbesät ag. : leun a stered, steredek, steredennek, steredennet, steredet-kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sternbild n. (-s,-er) : steredeg b., kastell g., bali b. ; *das Sternbild Stier*, steredeg an Tarv b. ; *das Sternbild Jungfrau*, steredeg ar Werc'hez b., P. Bali ar Werc'hez b., P. Alc'hwez Sant David g.

Sternblume b. (-,-n) : [louza.] aster g.

Sternchen n. (-s,-) : 1. [moull.] steredennig b. ; *mit einem Sternchen versehen*, raksterennigañ, sterennigañ ; 2. *Sternchen sehen*, gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet seizh steredenn, bezañ trellet e zaoulagad.

Sterndeuter g. (-s,-) : steredour g., hudsteredour g.

Sterndeuterei b. (-) / **Sterndeutung** b. (-) : hudsteredoniezh b., steredouriezh b., astrologiezh b.

Sterndistel b. (-,-n) : [louza.] askol-du str.

Sterndolde b. (-,-n) : [louza.] plant eus ar genad *Astrantia* str., astrant str.

Sternenbahn b. (-,-en) : kelc'hstro b., orbitenn b.

Sternenbanner n. (-s,-) : banniel steredennet ar Stadoù-Unanet g.

sternenbedeckt ag. : leun a stered, steredek, steredennek, steredennet, steredet-kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

sternenhaft ag. : sterennel.

sternenhell ag. : steredek, steredennek, steredennet, steredet-kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sternenhimmel g. (-s) : [barzh.] bolz an neñv b., bolz an neñvoù b., bolz an oabl b., stergann g., ebr g., oabl steredennek (steredennet) g., neñv briket gant ar stered a lintr g., oabl brizh gant ar stered g., oabl marellet a stered g., stered o perlezenniñ mantell an noz lies.

sternenklar ag. : steredek, steredennek, steredennet, steredet-kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

sternenmäßig ag. : sterennel.

Sternenzelt n. (-s) : bolz an neñv b., bolz an neñvoù b., bolz an oabl b., stergann g., ebr g., stered o perlezenniñ mantell an noz lies.

Sternfahrt b. (-,-en) : 1. ralli g. ; 2. [polit.] emvod g., bodadeg b.

Sternflockenblume b. (-,-n) : [louza.] askol-garv str.

sternförmig ag. : steredennek, steredheñvel, e doare ur steredenn, e doare stered, a-zoare gant ur steredenn, a-zoare gant stered, a-seurt gant ur steredenn, a-seurt gant stered ; *sternförmiger Gegenstand*, steredenn b.

Sternfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] karambolez str.

Sternfünfeck n. (-s,-e) : pentagramm g., steredenn bempkornek b.

Sterngruppe b. (-,-n) : steredeg b., kastell g.

sternhagelblau ag. / **sternhagelvoll** ag. : *er ist sternhagelvoll*, *er ist sternhagelblau*, mezu-dall (-dotu, -du, -du-dall, -marv, -mik, -mik-dall, -poch, -put) eo, mezu-dall-put eo, dotu eo, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, ur garrigellad en deus, karrigellad eo, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, graet en deus ur picherad, tapet en deus ur garg, ur pezh revriad a zo gantañ, leun eo e revr, paket en deus ur ribotad, mezu eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soner kloc'h, evel ur soubenn), ne wel mui nemet gant e c'henoù, gwelet a ra pesked el laezh, bourr da greviñ eo, moñs-dall eo, kras eo, kras-mat eo,

ne c'hall ket mui dougen e gig, mezv eo evel ma blijont da Zoue, poazh eo, re garg eo e garg.

Sternhaufen g. (-s,-) : nivlennad-stered b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., nivlenn b., druilhaded stered g.

sternhell ag. : leun a stered, steredennet, steredet-kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar ; *sternhell glänzt die Nacht*, skediñ a ra ar stered en noz, lugern a zo gant ar stered, lagadenniñ a ra ar stered, lintrañ a ra ar stered en oabl, lugerniñ a ra an oabl gant ar stered, lemm-lemm eo ar stered.

Sternhöhenmesser g. (-s,-) : astralab g., steredlec'hier g., astrolabenn b.

Sternjahr n. (-s,-e) : bloavezh sterennel g.

Sternkarte b. (-,-n) : kartenn an oabl b., kartenn-oabl b., kartenn steredoniezh b.

Sternkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.

sternklar ag. : leun a stered, steredennet, steredet-kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sternkoralle b. (-,-n) : [loen.] madrepor g.

Sternkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] geot-ar-Werc'hez str.

Sternkunde b. (-) : steredoniezh b., astronomiezh b.

Sternmarsch g. (-es,-märsche) : [polit.] emvod g., bodadeg b.

Sternmiere b. (-,-n) : [louza.] *große Sternmiere*, *echte Sternmiere*, *großblütige Sternmiere*, geot-ar-Werc'hez str., boket-ar-Werc'hez g., bleunienn-ar-Werc'hez b., geotenn-ar-Werc'hez b.

Sternpunkt g. (-s,-e) : [tredan.] poent neptu g.

Sternrad n. (-s,-räder) : rod skinoù b., rod emproù b.

Sternregen g. (-s,-) : barrad stered-dared g.

Sternrochen g. (-s,-) : [loen.] rae-rous b.

Sternschnuppe b. (-,-n) : stered-dared str.

Sternschnuppenschwarm g. (-s,-schwärme) : barrad stered-dared g.

Sternstunde b. (-,-n) : *Sternstunden der Menschheit*, prantadoù a bouez en istor an denelezh lies.

Sternsystem n. (-s,-e) : [stered.] **1.** reizhiad steredel b., koskoriad steredel g. ; **2.** galaksi g., galaksienn b., steredeg b. ; **3.** nivlennad-stered b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., nivlenn b., druilhaded stered g.

Sternuhr b. (-,-en) : horolaj-stered g., kadran-stered g.

Sternum n. (-s, Sterna) : [korf.] sternom g., klerenn b., P. plankenn-brusk g.

Sternverehrer g. (-s,-) : steredazeuler g.

Sternverehrung b. (-) : steredazeulerezh g.

Sternwarte b. (-,-n) : arsellva stered g., arsellva steredoniel g.

Sternzeichen n. (-s,-) : arouez b., azon g., rann an arouezkelc'h b. ; *die zwölf Sternzeichen*, kambrou-an-heol, daouzek rann an arouezkelc'h.

Sternzeit b. (-) : amzer steredel b.

Steroid n. (-s,-e) : [bev.] steroid str.

Sterz g. (-es,-e) : **1.** hael b., pavgen g., kravazh g., pog b., daouarn an arar lies., dorlostenoù lies., pavioù lies., P.

lavreg g., lostennoù lies. ; **2.** [Bro-Aostria] [kegin.] polenta g.

stet ag. : divrall, ingal, dibaouez ; *stete Treue*, lealded divrall b., lealentez e pep degouezh b., lealder divrall g.

Stethoskop n. (-s,-e) : [mezeg.] stetoskop g., selaouenner g., korzenn-glevet b., korn-selaou g., korzennoù Laeneg lies.

Stethoskopie b. (-) : stetoskopiezh b.

stetig ag. : dizehan, dibaouez, diastal, arstalek, dispan, undalc'h, ingal, peurzalc'hus, kendalc'hus, kendalc'hek, kendalc'hel, hollbad ; [mat.] *stetige Funktion*, kevreizhenn gendalc'hek b.

Adv. : bepred, atav, dalc'hmat, ordinal, hep diskrog, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaouez, diehan, dizehan, diastal, harz-diharz, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniñ, taol-ha-taol, da bep mare, hep ec'hoaz, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep digeinañ, hep remzi, sav-taol.

Stetigförderer g. (-s,-) : [tekn.] treuzdouger hag a labour dizehan g., mekanik darbariñ hag a labour dizehan g.

Stetigkeit b. (-) : **1.** arstalegezh b., arstal g., kendalc'helezh b., kendalc'hegezh b., kendalc'hidigezh b., kendalc'husted b., kendalc'huster g., kendalc'h g., dalc'h g., dalc'hadur g., dalc'hegezh b., dalc'husted b., dalc'hidigezh b., peurzalc'husted b., peurzalc'huster g., dispander g., padusted b., padelezh b., pennegezh b., divrallder g., digemmusted b., ingalder g., ingalded b. ; **2.** [mat.] kendalc'hegezh b.

stets Adv. / **stetsfort** Adv. [Bro-Suis] : bepred, atav, biken atav, dalc'hmat, dalbec'h, dalbez, dalberz, ordinal, dizehan, harz-diharz, hep diskrog, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaouez, diehan, diastal, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniñ, hep ec'hoaz, taol-ha-taol, da bep mare, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep digeinañ, hep remzi, sav-taol, en deiz hag en noz, noz-ha-deiz, deiz ha noz, noz-deiz.

Steuer¹ n. (-s,-) : stur g., barrenn-stur b., paol b., pichod g., gouarnal g., rod-stur b., rod-vleinañ b., rod b. ; *am Steuer sitzen*, **a)** bezañ ouzh ar rod-stur, bezañ ouzh ar rod, kas ar c'harr-tan, bleinañ ; *sich ans Steuer setzen*, azezañ ouzh ar rod-stur, mont ouzh ar rod-vleinañ ; **b)** [merdead.] bezañ ar stur gant an-unan, bezañ ar stur etre e zaouarn, bezañ ouzh ar stur, derc'hel penn ar vazh, derc'hel ar varrenn, bezañ an dorn gant an-unan ; *das Steuer herumwerfen*, **a)** cheñch hent, cheñch tu ; **b)** [dre skeud.] cheñch (treiñ, trokañ) penn d'ar vazh, cheñch penn d'e vazh, cheñch bazh en daboulin (war an daboulin, d'an daboulin, d'e daboulin).

Steuer² b. (-,-n) : taos g., tell b., tailhoù lies., truañ g., karg b., kustum g., rolloù lies., gwirioù lies., deverioù lies., dlead g., droed g., kevroz b. ; *direkte Steuern*, telloù eeun lies., kevrazioù eeun lies. ; *indirekte Steuern*, telloù ameeun lies., tailhoù dieeun lies., kevrazioù ameeun lies. ; *städtische Steuer*, telloù antre lies., tailhoù kêr lies., gwirioù lies., rolloù lies. ; *Steuer nicht inbegriffen*, pep taos er-maez ; *Lohnsteuer*, tailhoù war ar gopr lies., tailhoù diwar ar gopr lies. ; *Steuern erheben*, sevel tailhoù, tailhañ ; *die Steuern erhöhen*, kreskiñ an tailhoù ; *Steuern auf etwas legen*, sevel tailhoù diwar udb, tailhañ udb, taosañ udb, sevel truañ diwar udb, tellañ udb, lakaat deverioù war udb ; *mit Steuern belasten*, grevañ (sammañ) gant tailhoù ;

Steuern einnehmen, enkefian (dastum, serriñ) tailhoù ; *Einzahlung von Steuern*, enkefiadur tailhoù g., dastumerezh tailhoù g. ; *fällige Steuern*, tailhoù dleet lies., tailhoù da baeañ lies.

Steuerabzug g. (-s,-abzüge) : didennadur kemedel g., didennad telloù g. ; *Steuerabzüge vom Lohn*, tailhoù lamet war-eeun diwar ar gopr lies.

steuerähnlich ag. : a-zoare gant an taosoù, a-seurt gant an tailhoù, damheñvel ouzh tailhoù, ledkemedel ; *steuerähnliche Abgaben*, taosoù damheñvel ouzh tailhoù lies., taosoù ledkemedel lies., ledkemederezh g.

Steueramt n. (-s,-ämter) : tailhanterezh b., resevlec'h g., tellerezh b.

Steueranlage b. (-,-n) : azez kemedel g., ingailh g., diazez an tailhoù g.

Steueranreiz g. (-es,-e) : atiz kemedel g., atizerezh kemedel g., broud kemedel g.

Steueranspruch g. (-s,-ansprüche) : tailhoù da enkefian lies., tailhoù dleet lies., kredouriezh kemedel b.

Steueraufkommen n. (-s) : hollad an dedaolad kemedel g., hollad an tailhoù enkefiet g. hollad korvoderioù an telloù g.

Steuerausgleich g. (-s,-e) : daskeitadur an tailhoù g., askevarzhadur an tailhoù g., assteudadur an tailhoù g.

steuerbar ag. : aes e vleniañ, sturius, sturiadus, aes e sturiañ, maneüs.

Steuerbarkeit b. (-) : sturiusted b., maneüster g.

Steuerbeamte(r) ag.k. g. : implijad servijoù an telloù g.

Steuerbeamtin b. (-,-nen) : implijadez servijoù an telloù b.

Steuerbefreiung b. (-,-en) : disamm diouzh tailhoù 'zo g., disamm kemedel g.

steuerbegünstigt ag. : hag a zo bet skañvaet e dailhoù dezhañ.

Steuerbegünstigung b. (-,-en) : splot kemedel g.

Steuerbehörde b. (-,-n) : servij an tailhoù g., tellerezh g., melestradurezh kemedel b.

Steuerbeitreibung b. (-,-en) : enkefiadur an tailhoù g., dastumerezh tailhoù g., dastum telloù g., tellerezh g.

Steuerbelastung b. (-,-en) : gwask an telloù g., bec'h an tailhoù g., gwask kemedel g.

Steuerberater g. (-s,-) : kuzulier a-fet tailhoù g.

Steuerbescheid g. (-s,-e) : kemenn telloù g., follenn an telloù b.

Steuerbord n. (-s) : [merdead.] sribourzh g.

Steuerbordmann g. (-s,-leute) : [merdead.] sribourzhad g.

Steuerbordmannschaft b. (-,-en) : [merdead.] sribourzhidi lies.

Steuerbuch n. (-s,-bücher) : marilh an tailhoù g.

steuerehrlich ag. : hag a zo un trujad onest, hag a zo un tailhantad onest, onest evel trujad, onest evel tailhantad.

Steuereinforderung b. (-,-en) / **Steuereinnahme** b. (-,-n) : tellerezh g., sevel tailhoù g., savadenn tailhoù b.

Steuereinnahmer g. (-s,-) : tailhanter g., dastumer-gwirioù g., teller g., resevoir g., resever ar gwirioù g., diazezer an telloù g., [istor] impoder g.

Steuererhebung b. (-,-en) : tellerezh g., sevel tailhoù g., savadenn tailhoù b.

Steuererhöhung b. (-,-en) : kresk war an tailhoù g.

Steuererklärung b. (-,-en) : disklêriadur kemedel g., disklêriadur an telloù g.

Steuererlass g. (-es,-e) : didaosadur g., didaos g., disamm tailhoù g.

Steuererleichterung b. (-,-en) : disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g. ; *Steuererleichterung für Kinderreiche*, disamm tailhoù hervez niver ar vugale en tiegezh g.

steuerfähig ag. : telladus, hag a rank paeañ tailhoù.

Steuerfahndung b. (-,-en) : 1. enklask kemedel g., enklask servij an tailhoù g. ; 2. servij an enklaskoù kemedel g.

Steuerfeder b. (-,-n) : 1. [nij.] stabilaerioù lies., lodenn lost b., lost g. ; 2. [loen.] stuc'h lost str. ; 3. stuc'henn-saezh b., stuc'h-saezh g.

Steuerflucht b. (-) : fuadur kemenel g., fuadur an telloù g., tec'hadeg arc'hant an tailhoù b.

Steuerforderung b. (-,-en) : tailhoù da enkefian lies., tailhoù dleet lies.

steuerfrei ag. : disamm diouzh pep tailh, kuit a dailhoù.

Steuerfreigrenze b. (-,-n) : uhelder ar c'horvoder izek telladus g.

Steuerfuß g. (-es,-füße) : [Bro-Suis] feur tellañ g.

Steuergelder lies. : korvoderioù an telloù g., arc'hant an tailhoù g.

Steuergerät n. (-s,-e) : 1. ardivink sturiañ g. ; 2. amplaer g.

Steuergesetz n. (-es,-e) : lezenn gemedel b.

Steuergesetzgebung b. (-) : reol kemedel g., lezennoù kemedel lies.

Steuerguthaben n. (-s) : lizher-kaoud kemedel g.

Steuerharmonisierung b. (-) : keidadur kemedel g.

Steuerhinterziehung b. (-,-en) : floderezh kemedel g.

Steuerinspektor g. (-s,-en) : gwirier an telloù g.

Steuerkarte b. (-,-n) : kartenn gemedel b., kartenn dailhoù b.

Steuerkasse b. (-,-n) : resevlec'h g.

Steuerklasse b. (-,-n) : rummad tailhoù g.

Steuerknüppel g. (-s,-) : [tekn.] loc'henn gontrollañ b.

Steuerkurs g. (-es,-e) : [nij.] penn g., roud g.

Steuerkursanzeiger g. (-s,-) : [nij.] meneger roud g.

Steuerlast b. (-,-en) : gwask an telloù g., bec'h an tailhoù g., karg kemedel b. ; *von der Steuerlast erdrückt*, brevet a dailhoù ; *die Steuerlast sinkt*, difonnaat a ra an tailhoù ; *die Steuerlast nimmt zu*, kreskiñ a ra an tailhoù ; *gleichmäßige Verteilung der Steuerlasten*, daskeitadur ar c'hargoù kemedel g.

steuerlich ag. : kemedel, ... an tailhoù, tellerezhel, ... an telloù ; *steuerlich belastet*, dindan daos, un taos warnañ.

steuerlos ag. : [merdead.] distur ; *steuerlos werden*, disturiañ ; *steuerlos machen*, disturiañ.

Steuermaat g. (-s,-el,-en) : [merdead.] karter-mestr sturier g.

Steuermann g. (-s,-leute) : [merdead.] sturier g., levier g.

steuern¹ V.k.e. (hat gesteuert) : levian, sturiañ, blenian, kas, kas en-dro, reizhañ, embreger ; *ein Schiff steuern*, levian (sturiañ, kas, embreger) ur vag ; *das Gehirn steuert den ganzen Körper*, an empenn a reizh ar c'horf a-bezh.

V.gw. (hat gesteuert / ist gesteuert) : 1. (ist) : ober roud e, skeiñ war, skeiñ etrezek, skeiñ etramek, skeiñ war-du, mont da-geñver, pennañ e, mont penn e, durc'haat etrezek, durc'haat etramek, durc'haat da, durc'haat ouzh ; *das Schiff steuert nach Norden*, ar vatimant a ra roud e norzh, skeiñ a ra ar vag war an norzh, pennañ a ra al lestr e norzh,

mont a ra ar vag penn e norzh, durc'haat a ra ar vag d'an norzh, durc'haat a ra ar vag ouzh an norzh ; *auf ein Ziel lossteuern*, mont war eeun-tenn d'ur pal ; **2.** (hat) : *einer Sache (t-d-b) steuern*, diarbenn un droug bennak, parraat un droug bennak ; *einem Übelstand steuern*, lakaat diwez d'un droug (d'un droukpleg) bennak ; **3.** (hat) : leviañ, sturiañ, bezañ ouzh ar stur, bezañ o vleniañ.

steuern² V.gw. (hat gesteuert) : paeañ tailhoù.

Steuernachforderung b. (-,-en) : eil kemennadur da baeañ an tailhoù dleet g.

Steuernachlass g. (-es,-nachlässe) : disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., digresk an tailhoù g., rabat war an tailhoù g.

Steuernachzahlung b. (-,-en) : azreizhadur kemedel g.

Steuerroase b. (-,-n) : baradoz kemedel g., baradoz an arc'hant diboan g.

Steuerpächtergesellschaft b. (-,-en) : [istor] feurm an tailhoù g.

Steuerparadies n. (-es,-e) : baradoz kemedel g., baradoz an arc'hant diboan g.

Steuerpflicht b. (-,-en) : redi kemedel g.

steuerpflichtig ag. : telladus, a vez savet tailhoù wamañ ; *steuerpflichtige Einkünfte*, korvoder telladus g.

Steuerpflichtige(r) ag.k. g./b. : trujad g., tailhantad g., trujadez b., tailhantadez b., kevrouz g., kevrourez b.

Steuerprogression b. (-,-en) : argreskusted an telloù b.

Steuerprüfer g. (-s,-) : kontrollor servij an tailhoù g., gwirier an telloù g.

Steuerprüferin b. (-,-nen) : kontrollerez servij an tailhoù b., gwirierez an telloù b.

Steuerprüfung b. (-,-en) : kontrollerezh graet gant servij an tailhoù g., gwiriadur an telloù g.

Steuerpult n. (-s,-e) : [stlenn.] eskemmez ren g.

Steuerrad n. (-s,-räder) : stur g., rod-stur b., rod-vleinañ b., rod b.

Steuerrecht n. (-s) : gwir kemedel g.

Steuerreiz g. (-es,-e) : atiz kemedel g., atizerezh kemedel g., broud kemedel g.

Steuerruder n. (-s,-) : stur g., barrenn-stur b., paol b., gouarnal g.

Steuersatz g. (-es,-sätze) : feur tellañ g.

Steuerschraube b. (-) : gwask an telloù g., gwask kemedel g., bec'h an tailhoù g.

Steuerschuld b. (-,-en) : dleoù e-keñver servij an tailhoù lies.

Steuersenkung b. (-,-en) : disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g., digresk an tailhoù g.

Steuerstab g. (-s,-stäbe) : [nukl.] barrenn lankañ b.

Steuerstufe b. (-,-n) : rummad tailhoù g.

Steuertaste b. (-,-n) : [tredan.] stokell ren b., touchenn lankañ b.

Steuertriebwerk n. (-s,-e) : [nij.] erlusker durc'hadurel g.

Steuerung b. (-,-en) : **1.** levierezh g., leviadur g., sturierezh g., sturiadur g., bleinadur g. ; **2.** [marc'h-houarn] stur g., barrenn-stur b. ; **3.** [merdead.] stur g. ; **4.** [tekn.] reolier g. ; **5.** [stlenn.] lankerezh g. ; *digitale Steuerung*, lankerezh niverel g.

Steuerungsautomat g. (-en,-en) : emstur g.

Steuerung-Taste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell „Kontrollañ“ b.

Steuerventil n. (-s,-e) : [tekn.] klaped lankañ g.

Steuerveranlager g. (-s,-) : ingailhour g.

Steuerveranlagung b. (-,-en) : ingailh g., azez kemedel g.

Steuervergünstigung b. (-,-en) : disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g.

Steuervorteil g. (-s,-e) : disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., splot kemedel g.

Steuerwerk n. (-s,-e) : [stlenn.] armel gontrollañ b.

Steuerwert g. (-s,-e) : **1.** talvoudegezh hervez servij an tailhoù b. ; **2.** *Steuerwerte*, madoù dindan dailhoù lies.

Steuerwesen n. (-s) : reol kemedel g., telladurezh b.

Steuerzahler g. (-s,-) : trujad g., tailhantad g., paeer-tailhoù g., kevrouz g. ; *die Steuerzahler auspressen*, sunañ ar gevrouzien.

Steuerzettel g. (-s,-) : kemenn telloù g., follenn an telloù b.

Steuerzuschlag g. (-s,-zuschläge) : eiltaos g., ustaos g.

Steven g. (-s,-) : [merdead.] *Vordersteven*, staon b. ; *Achtersteven*, tampot g., stambod g., rozenn b.

Stevenknie n. (-s,-) : [merdead.] goustaoñ b.

Steward g. (-s,-s) : ostiz karr-nij g., aerostiz g.

Stewardess b. (-,-en) : ostizez karr-nij b., aerostizez b.

StGB n. (-) : [berradur evit **Strafgesetzbuch**] kod kastizel g., lezennaoueg kastiz b., dezveg kastizel b.

stibitzen V.k.e. (hat stibitzt) : *etwas stibitzen*, P. skrapat udb, skrapañ udb, sachañ udb d'e c'hod, divorañ udb, kemer udb a-gildorn, flipañ udb a-gildorn, tapout udb dre laer, rañvat udb, ripañ udb, sigotañ udb, tuniñ udb, c'hwibañ udb, c'hwipañ udb, c'hwiblaerezh udb, sammañ udb, dibradañ udb, ober skrap war udb, pokañ udb., fripañ udb., riñsañ udb, silc'hañ udb, razhañ udb.

Stich g. (-s,-e) : **1.** flemmad g., flemmadenn b., flemm g., pik g., pikadenn b., pistig g., pistigadur g., broudadenn b., broudadur g., broud g., brouderezh g., sankadenn b., [dre fazi] dantadur g. ; *Stich einer Wespe*, flemm ur wespedenn g., flemmadenn ur wespedenn b., flemmad ur wespedenn g., pikadenn ur wespedenn b. ; *ein Stich ins Herz*, ur pik er galon g., ur pistig en e galon g., un trid kalon g., ur c'hlaouenn b., un tarz kalon g., ur bir berv o treuziñ ar galon g., un taolig gwask er galon g., ur gwask d'ar galon g. ; *diese Nachricht gab ihm einen Stich ins Herz*, ar c'heloù-se a bikas e galon, ar c'heloù-se a bistigas e galon, ar c'heloù-se a yeas betek bouedenn e galon, skeiñ a reas ar c'heloù-se ur c'hlaouenn en e galon, ar c'heloù-se a yeas leal en e galon, skeiñ a reas un taol en e galon o klevet ar c'heloù-se, pebezh bazhad en doa bet gant ar c'heloù-se, ar c'heloù-se a skoas un taol pounner en e galon, un tarz kalon e voe ar c'heloù-se evitañ, pe drid kalon a strafuilhas anezhañ pa glevas kement-se, pebezh ur c'hloaz e oa bet ar c'heloù-se dezhañ ! pa glevas ar c'heloù-se e santas ur bir berv o treuziñ e galon, pa glevas ar c'heloù-se e santas un taolig gwask en e galon, pa glevas ar c'heloù-se e santas ur gwask d'e galon, stanket e voe e galon pa glevas kement-se, ar c'heloù-se a dreantas e galon, ar c'heloù-se a dreuzas e galon (Gregor).

2. kraf g. [*liester* krafioù, krefen], kraf nadoz g. [*liester* krafioù nadoz, krefen nadoz], pik g., pikadenn b., gwri g., poent g. ; *weite Stiche machen*, ober pikoù distank, ober krefen hir.

3. flemmadenn b., taol teod g., bomm lemm g., begad g., flipad g., bazhad b., teodad g., brouderezh g., flemmad g.,

broudadenn b., piñsadenn b. ; *das ist ein Stich auf mich*, se (ar flemmadenn-se) a dalv din ; *jemandem einen Stich geben*, ober ur c'hrog lemm d'u.b., distagañ un taol teod (ur bomm lemm, ur begad, ur flipad, ur walennad, ur flemmad) gant u.b., darc'haouiñ ur vazhad (un teodad) d'u.b. flemmadennañ u.b., skeiñ tachoù gant u.b.

4. [mezeg.] pistig foeltrus g., poan vantrus (sankus, bistigus) b., poan lemm b. (Gregor), berioù lies., bir g./b., flemm g., bazhad b., broud g. ; *Stich in der Seite*, pistig er c'hostez g., pistig e korn e gof g., poan en e gostez b., droug kostez g., poan-gostez b., flemm dindan ar c'hostoù g. ; *Sonnenstich*, gratadenn-heol b., gor-heol g., krazadenn b., taol-heol g.

5. [kementad] *ein Stich Butter*, un ivinad amanenn g., ur begad amanenn g. ; *Stich Wein*, banne gwin g., strinkadenn win b.

6. [dre astenn.] *das Gewitter hat der Milch einen Stich gegeben*, *beim Gewitter hat die Milch einen Stich bekommen*, an arnev en deus troet al laezh, an arnev en deus trenket al laezh, deuet eo al laezh da vezañ trenk gant an arnev, gant an arnev eo deuet al laezh da darzhañ ; *einen Stich haben*, a) [gwin] bezañ trenk ; b) [laezh] bezañ troet, bezañ trenk, bezañ arnevet ; *die Milch hat einen leichten Stich*, gwelv eo al laezh, arnevet eo al laezh ; *Milch mit leichtem Stich*, laezh-gwelv g. ; c) [kig] bezañ brein, bezañ arnevet ; d) [tud] mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaia d'an-unan, bezañ tapet war ar portolof, c'hoari gant e voned, kaout kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ e spered gant an-unan, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ droch, bezañ pampes, bezañ laban, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad ; *er hat einen kleinen Stich*, ur c'hreunenn a ra diouer dezhañ.

7. [kartoù] pleg g., taol g. ; *einen Stich machen*, mont ur pleg gant an-unan ; *den letzten Stich nehmen*, mont ar pleg diwezhañ gant an-unan ; *wer hat den Stich gemacht ?* da biv eo an taol ? ; *alle Stiche machen*, leuskel ar wrac'h gant ar re all, reiñ ar wrac'h d'ar re all, lakaat ar re all da gaout ar wrac'h, lakaat ar re all halegenn ; *keinen einzigen Stich machen*, kaout ar wrac'h, bezañ halegenn, kaout ul louzenn ; [dre skeud.] *keinen Stich kriegen*, *keinen Stich sehen*, chom boud penn-da-benn.

8. engravatur g., engravadenn b., engrav g. ; *Kupferstich*, engravatur kouevr g.

9. liv mestrezenn g. ; *Blaustich*, mestrezenn c'hlas b. ; *einen Blaustich haben*, tennañ war ar glaz ; *einen Stich ins Rote haben*, tennañ war ar ruz.

10. *Stich halten*, a) bezañ gwriet mat ; b) [dre skeud.] bezañ kreñv (dalc'hus, direbech), derc'hel mat.

11. *jemanden im Stiche lassen*, lezel u.b. e perch, lezel u.b. war ar beoz, dilezel u.b., lezel u.b. war e revr (e-unanig, war e gement all, a-gostez), treiñ kein d'u.b., mont diwardro u.b., dispegañ diouzh u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b., mont a-zigant u.b., kuitaat u.b., reiñ e sac'h d'u.b. ; *seine Freundin ließ ihn im Stich und gabelte sich einen anderen auf*, e vignonez a zilezas anezhañ evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; *das Gedächtnis lässt mich im Stich*, erru on divemor, kregiñ a

ran divemoriñ, aet eo va memor da stoupa ; *sein Gedächtnis lässt ihn nicht im Stich*, chom a ra ar vemor gantañ ; *meine Kraft hat mich im Stich gelassen*, aet eo va holl nerzh diganin, dinerzhet on, dinerzh on, erru on fall ; *der Motor hat uns im Stich gelassen*, mouzhañ a ra ar c'heflusker ouzhomp, aet eo ar c'heflusker da Gervouzhig, ober a ra ar c'heflusker fas koad deomp, chom a ra sac'het ar c'heflusker, chanet eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker, mouzhet eo ar c'heflusker ; *die Gesundheit lässt ihn im Stich*, e yec'hed a zo o c'hoari da fall ; *etwas im Stich lassen*, lezel udb a-dreuz, lezel udb a-dreuz-foran, lezel udb a-stal-gostez ; *alles im Stich lassen*, lezel pep tra foran, lezel pep tra a-dreuz-foran, lezel pep tra e-pign, lezel pep tra e-skourr, lezel pep tra ouzh torgenn, lezel pep tra a-sac'h, teuler pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh an drez, lezel pep tra e perch.

Stichaxt b. (-, -äxte) : kizell b.

Stichblatt n. (-s, -blätter) : 1. [kleze, krogenn blat] kantenn warez b., pladenn warez b. ; 2. [kartoù] kartenn vestrezenn b., kartenn vestr b.

Stichbohrer g. (-s, -) : tarar g., talar g.

Stichdolch g. (-s, -e) : badalenn b., goustilh g., gougleze g.

Stichel g. (-s, -) : [tekn.] minaoued g., poentell b., engravur g., kizell b., engravouer g.

Stichelei b. (-, -en) : 1. pikadur g. ; 2. [dre skeud.] flemmadenn b., flemmad g., taol teod g., bomm lemm g., begad g., flipad g., bazhad b., chikanerezh g., teodad g., brouderezh g., dejan g., gwalennad b., heg g., hegasteri b., hegazerezh g., hegaz g., garchennerezh g., tatin g., tatinerezh g., atahinerezh g., broudadennou lies., piñsadennoù lies.

sticheln V.k.e. (hat gestichelt) : 1. pikañ, gwriet ; 2. pikailhat, hegañ, broudañ, pikañ, flemmañ, flipata, teodata, hegaziñ, kilienniñ, reiñ melladoù [d'u.b.], chikanañ, regenniñ, skeiñ tachoù [gant u.b.], darc'haouiñ bazhadoù (teodadoù) [d'u.b.], ober ur c'hrog lemm [d'u.b.], flemmadennañ, atahinañ, distagañ begadoù [gant u.b., d'u.b.].

V.gw. (hat gestichelt) : *gegen jemanden sticheln*, darc'haouiñ bazhadoù (teodadoù) d'u.b., distagañ un taol teod (ur bomm lemm, ur begad, ur flipad) gant u.b., ober ur c'hrog lemm d'u.b., flemmadennañ u.b., flemmañ u.b.

Stichelrede b. (-, -n) : bazhadoù lies., teodadoù lies., flipadoù lies., begadoù lies., flemmadoù lies., flemmadennou lies.

Stichelung b. (-) : akupunktur g., kurwanouriezh b., nadozwanerezh g. ; *jemanden durch Stichelung behandeln*, nadozwanañ u.b., kurwanañ u.b., mezegañ u.b. dre gurwanouriezh, mezegañ u.b. dre nadozwanerezh.

Stichelwort n. (-s, -e) : flemmadenn b., taol teod g., bomm lemm g., begad g., flipad g., bazhad b., teodad g.

Stichentscheid g. (-s, -e) : [Bro-Suis] mouezh-dispartiañ b., mouezh c'hourfouezus b.

stichfest ag. : *hieb- und stichfest*, diziarbennus, diflach, didorrus, diarvar, diarvarus, start war e dachou, divrall, dibleg, dalc'hus.

Stichflamme b. (-, -n) : flamm strinkus g., flammenn-strink b.

stichhaltig ag. : dres, a glot, dereat, jaojapl, eus ar c'hentañ, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, a gouezh mat, dereüs, gwir, dik,

perzhed, talvoudek, dibab ; *stichhaltige Gründe*, abegoù (digareziou) na c'haller ket toullañ dindano lies., abegoù diflach lies., abegoù na c'haller ket diarbenn lies.

stichhältig ag. : [Bro-Aostria] *sellit ouzh stichhaltig*.

Stichhaltigkeit b. (-) : reizhded b., reizhidigezh b., gwirionded b., gwiriegezh b., dereüster g., rikelezh b.

Stichkampf g. (-s,-kämpfe) : [sport] match dispartiañ g.

Stichler g. (-s,-) : [gwashaus] pikailher g., dejaner g., godiser g., teod fall a zen g., piler-beg g., teod kiger g., flemmer g.

Stichling g. (-s,-e) : [loen.] keindraeneg g.

Stichmaß n. (-es,-e) : [botoù] muzul g., poent g., ment b.

Stichprobe b. (-,-n) : standilhonadur g., sontadur g. ; *Stichproben machen*, standilhonañ ; *Stichproben aus einem Lexikon machen*, kemer skouerioù e-barzh ur geriadur evit gwiriañ e dalvoudegezh.

Stichsäge b. (-,-n) : heskennerez-penn b., heskenn lammer b., lañsardez b.

Stichtag g. (-s,-e) : devezh merket g., devezh dave g., termen darevezh g., deiz darevezh g., degouezh g.

Stichwaffe b. (-,-n) : arm gwenn g., arm da stekiñ gant ar beg ha gant al lemm g., arm lemm g., badalenn b., goustilh g., gougleze g.

Stichwahl b. (-,-en) : eil tro ur vouezhiadeg b., eil votadeg b., tro-skarat b., mouezhiadeg skarañ b.

Stichwort n. (-s,-e/-wörter) : 1. pennger g., pennger leun g., ger dave g., ger-gourc'hemenn g., ger alc'hwez g. ; 2. [dre skeud.] *in Stichworten schreiben*, skrivañ e berr gerioù (e penngerioù).

stichwortartig ag. : berr-ha-berr, e berr-ha-berr, krak-ha-berr, e penngerioù, e berr gerioù, berr-ha-krenn, en ur ger krenn.

Stichwortverzeichnis n. (-ses,-se) : penngeriaoueg b., roll ar penngerioù g., roll ar gerioù alc'hwez g.

Stichwunde b. (-,-n) : taol kontell g., taol kleze g., gloaz b., gloazadenn b., gouli g.

Stichzahl b. (-,-en) : feuriader g., faktor g.

Stickarbeit b. (-,-en) : broderezh g.

sticken V.k.e. (hat gestickt) : brodañ, nadoziñ, pikañ ; *goldgestickter Rock*, dilhad brodet gant neudennou aour g.

stickend ag./Adv. : *stickend schwül*, mougus, mouk, tagus, touforek, lug, bec'hius, bouc'h, blot, mac'h, bac'h, bouc'h, monk.

Sticker g. (-s,-) : broder g.

Stickerei b. (-,-en) : broderezh g., neudenneg b. ; *Stickerei aus der Gegend um Pont-l'Abbé*, chadenn ar bed b.

Stickereibesatz g. (-es,-besätze) : neudadur g.

Stickerin b. (-,-nen) : broderezh b.

Stickfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] apopleksiezh skevent b., stoc'had er skevent g.

Stickgarn n. (-s,-e) : neud brodañ g.

Stickgaze b. (-,-n) : [gwiad.] kanavaz g., leien g., treilhaer g./b.

Stickgrund g. (-s,-gründe) : [merdead.] lec'hidenn b.

Stickhitze b. (-) : tommder pounner ha mougus g., broutac'h g., gwrez vrout b., amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vouk b., amzer arnevek b., amzer douforek b.

Stickhusten g. (-s) : [mezeg.] drev g., paz-yud g., paz-bras g., paz-moug g.

stickig ag. : mougus, mouk, tagus, bac'h, touforek, lug, bec'hius, bouc'h, blot, mac'h, monk ; *hier ist es stickig*, c'hwezh ar brein (ar c'hreiz, an tuf, ar moeltr, ar stouv, al loued, an touf) a zo amañ, aer vac'h a zo amañ, amaer a zo amañ ; *stickiges Zimmer*, sal vac'h b., sal vouk b.

Stickmuster n. (-s,-) : tres broderezh g., sturdresadenn vroderezh b. ; *schneckenförmig eingedrehtes Stickmuster*, korn-maout g.

Sticknadel b. (-,-n) : nadoz vrodañ b.

Stickoxid n. (-s,-e) : [kimiezh] oksidenn azot b.

Stickrahmen g. (-s,-) : stern brodañ g.

Stickstoff g. (-s) : [kimiezh] nitrogen g., azot g.

Stickstoffdünger g. (-s,-) : temz azotek g.

stickstoffhaltig ag. : [kimiezh] azotek.

Stickstoffkreislauf g. (-s) : [kimiezh] kelc'hiad an azot g.

Stickstoffperoxid n. (-s,-e) : [kimiezh] peroksidenn azot b.

Stickwurz b. (-,-en) : [louza.] bouloù naered lies., chapeled-an-naer g.

stieben¹ V.gw. (stob / stiebt // hat gestoben / ist gestoben / hat gestiebt / ist gestiebt) : 1. (hat/ist) : strinkañ ; 2. (hat) : es *stiebt*, a) uloc'h (huan, poultr, poultrrenn) a zo, fuiñ a ra ; b) erc'h fu a ra.

stieben² V.gw. (stob, ist gestoben) : divodañ ; *die Menge stob auseinander*, an dud en em strewas, divandenniñ a reas an dud, an dud a zivodas, pep hini a yeas d'e du.

Stiefbruder g. (-s,-brüder) : 1. hantervreur g., lezvreur g., breureg g. ; 2. [dre skeud.] reuzeudig g., paour kaezh g., ravaled [liester ravalidi] g., distaoladenn b.

Stiefel g. (-s,-) : 1. botez-heuz b., heuz g. ; *seine Stiefel anziehen*, kemer e heuzoù, lakaat e heuzoù en e dreid, heuzañ e dreid ; *seine Stiefel ausziehen*, tennañ e heuzoù, en em ziheuzañ, diwiskañ e heuzoù ; *Stiefel mit Sporen*, heuzoù kentrek lies. ; *Stiefel herstellen*, heuzaouiñ ; *ein Paar Stiefel*, ur re heuzoù g., un heuzoù g. ; 2. P. *einen Stiefel trinken können*, na vezañ sont ebet d'an-unan, evañ evel un toull goz, bezañ kleuz betek begoù e dreid ; 3. *spanischer Stiefel*, garwask g., brodikin-prenn g., brodikin-jahn g. (Gregor) ; *bei jemandem den spanischen Stiefel anwenden*, garwaskañ u.b.

Stiefelanzieher g. (-s,-) : korn-botoù g.

Stiefelauszieher g. (-s,-) : tenn-heuz g.

Stiefelette b. (-,-n) : botinez b., heuzig g. ; *ein Paar Stiefeletten*, ur botinezoù g., un heuzoùigoù g.

Stiefelknecht g. (-s,-e) : tenn-heuz g.

Stiefelleisten g. (-s,-) : furm heuzoù b., moull heuzoù g.

Stiefelmacher g. (-s,-) : heuzaouer g.

stiefeln V.k.e. (hat gestiefelt) : [lenneg.] heuzañ ; *der Gestiefelte Kater*, Kazh e heuzoù g., Bisig e heuzoù g.

V.gw. (ist gestiefelt) : P. kerzhet a-gamm-kaer, kerzhet a gammedoù bras, bale digor e zivesker, gaoliata hent, ober gaol, mont gant gaol, ober kammedoù mibin, pikañ buan, pikañ stank, stekiñ stank, en em zifreñ, stampañ kaer, bale kaer, kerzhet kaer, ober kammedoù hir, skampañ, skarañ, ober stampoù bras (Gregor).

Stiefelohr n. (-s,-en) : stolikenn b., skouarn ur votez-heuz b.

Stiefelputzer g. (-s,-) : koarajer-heuzoù g.

Stiefelschaft g. (-s,-schäfte) : korf an heuz g. (Gregor), gwalenn b.

Stiefelschuster g. (-s,-) : heuzaouer g.

Stiefelstrippe b. (-,-n) : stolikenn b., skouam ur votez-heuz b.

Stiefelstulpe b. (-,-n) : troñsenn heuz b., troñs heuz g.

Stiefeltern lies. : lezvamm ha leztad.

Stiefelwichser g. (-s,-) : koarajer-heuzoù g.

Stiefelzieher g. (-s,-) : tenn-heuz g.

Stieffamilie b. (-,-n) : familh adframmet b.

Stiefgeschwister lies. : lezvreurdeur ha lezc'hoarezed.

Stiefkind n. (-s,-er) : 1. lezvugel g. ; 2. [dre skeud.] reuzeudig g., paour kaezh g., ravaled [*liester ravalidi*] g., distaoladenn b. ; *die Stiefkinder der Gesellschaft*, ar reuzeudien lies., ar ravalidi lies., an distaoladennoù lies.

Stiefmutter b. (-,-mütter) : lezvamm b., mamm-grampouezh b., advamm b. ; *eine Stiefmutter bringt selten die gleichen Gefühle für fremde Kinder auf, wie für eigene*, dibaot lezvamm a gar bugale all keit hag he re, dibaot eo e garfe ul lezvamm bugale all keit hag he re.

Stiefmütterchen n. (-s,-) : [louza.] boked-an-Dreinded g., louzaouenn-an-Dreinded b. [*Viola tricolor*].

stiefmütterlich ag. : 1. evel ul lezvamm ; 2. [dre skeud.] *jemanden stiefmütterlich behandeln*, mont d'u.b. gant dispriz, mont d'u.b. gant disprizañs, bezañ dizamant (dizouj) e-keñver u.b. ; *ein Problem stiefmütterlich behandeln*, mont dibalamour d'ur gudenn.

Stiefschwester b. (-,-n) : hanterc'hoar b., lezc'hoar b., c'hoareg b.

Stiefsohn g. (-s,-söhne) : lezvab g. [*liester lezvibien*].

Stieftochter b. (-,-töchter) : lezverc'h b.

Stiefvater g. (-s,-väter) : leztad g.

Stieg g. (-es,-e) : hent serzh g., hent sonn g., hent a-serzh g., krapenn b., taroz g., krec'h g., krec'henn b., grav b., gwenodenn b., gwenojenn b., ravent g., minotenn b., andenn b., gardenn g., istreved b., arroudenn b., rañved g.

Stiege b. (-,-n) : 1. skalier g., diri g., skeul b. ; 2. ugentad g.

Stiegenhaus n. (-es,-häuser) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] log ar skalieroù b., toull an diri g.

Stiegenleiter b. (-,-n) : skabell b., stleug g.

Stieglitz g. (-es,-e) : [loen.] pabor g., kanaber g., pabor kanaber g., evnig kanaber g.

Stiel g. (-s,-e) : 1. fust g., troad g., treujenn b., truñs g. ; *Besenstiel*, treujenn skubellenn b., treujenn valaenn b., troad skubellenn g. ; *einen Stiel an einen Besen setzen, einen Besen mit einem Stiel versehen*, troadañ ur skubellen, lakaat un dreujenn d'ur skubellenn, fustañ ur valaenn ; *den Stiel eines Besens abnehmen*, didroadañ (distroadañ) ur skubellenn ; *der Stiel des Besens geht ab*, distroadañ a ra ar skubellenn ; *mit einem Stiel versehen sein*, bezañ troadek, bezañ fustet, bezañ lostek ; *der Stiel eines Schlegels*, troad ur mailh g. ; *Trichterstiel*, gar ar founilh b. ; 2. [louza.] garenn b., gar b., taolpenn g., koloenn b., plouzenn b., korzenn b., korz str., gwalenn b., solenn b. ; *einen Stiel hervortreiben*, gwalennañ, gwalenniñ, korzennañ, bazhouliñ, garzhenniñ ; 3. [tisav.] poeñson g. ; 4. *Kirschstiel*, lostig kerez g. ; 5. *der Stiel eines Glases*, garenn ur werenn b., troad ur werenn g. ; 6. *mit Stumpf und Stiel ausrotten*, diwiziennañ ha distrujañ (Gregor), kas da get (da netra, war netra, da vann, da neuz), diouennañ, dinodiñ, heskiñ, harluañ a-douez an dud, harluañ a-vetoù an dud, lemel, terriñ.

Stielansatz g. (-es,-ansätze) : [louza.] lost g. ; *von den grünen Bohnen die Spitze und den Stielansatz abschneiden*, divegañ ha dilostañ fav-munut.

Stielaugen lies. : daoulagad dispourbellek (Gregor) lies., daoulagad dislontret lies., daoulagad divarc'het lies., daoulagad kaouenn lies., daoulagad glesker lies., daoulagad voulek lies., daoulagad brasbourbell lies. ; [tro-lavar] *Stielaugen machen, Stielaugen kriegen*, dispourbellañ e zaoulagad, diskolpañ e zaoulagad, diskalkañ e zaoulagad, dislontrañ e zaoulagad, dislonkañ e zaoulagad en e benn, divarc'hañ e zaoulagad, astenn e zaoulagad, disloagal e zaoulagad, dispourbellañ, bezañ balc'h e lagad ; *dort wirst du Stielaugen machen*, eno az po peadra da luc'hañ.

Stielblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] delienn lostek b.

Stielbrille b. (-,-n) : pevar lagad troadek lies., lunedenn droadek b., lunedennig b., lunedoù-dorn lies.

Stielbürste b. (-,-n) : koter g., broust lostek g., barr troadek g., palouer lostek g.

Stielglas n. (-es,-gläser) : 1. pevar lagad troadek lies., lunedenn droadek b., lunedennig b., lunedoù-dorn lies. ; 2. gwerenn-sich b., [dre fent] kalir g.

Stielkamm g. (-s,-kämme) : krib troadek b.

stielllos ag. : didroad ; *stielllos sein*, bezañ didroad.

Stielpfanne b. (-,-n) : palarenn b., paelon-lostek b., pillig-lostek b., darbod g.

Stier g. (-s,-e) : 1. [loen.] tarv g., kole g., kole-tarv g., P. par bounter g. ; *der Stier stürmte gegen das Pferd an*, an tarv a beusas war ar marc'h ; *die Kraft ist charakteristisch für den Stier*, an nerzh a zo doare an tarv, an nerzh a zo perzh arouezius (arouezus) an tarv, a ouenn eo d'an tirvi bezañ kreñv, lod an tirvi eo bezañ kreñv ; *das Brüllen eines Stiers*, P. korn-boud un tarv g. ; 2. *junger Stier, Jungstier*, kole g. ; [mojenn.] *der bunte Jungstier, der gefleckte Jungstier*, ar c'hole brizh g. ; 3. [stered.] *der Stier, das Sternbild Stier*, steredeg an Tarv b. ; 4. [dre skeud.] *den Stier bei den Hörnern fassen*, kemer an ejen dre e gorniel ha reiñ lamm-chouk-e-benn dezhañ, mont dizamant dezhi, mont dezhi a-droc'h-trañch, na chom da chipotal, dic'hastañ (peurgas) udb, skarat ar gudenn, reiñ lamm d'ar gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, na vezañ seizhdaleetoc'h gant ur gudenn bennak, na vezañ daleetoc'h evit renkañ ur gudenn.

stier ag. : skoelf, sonn, start, difiñv, diflach ; *stierer Blick*, daoulagad sonn lies.

stieren V.gw. (hat gestiert) : [daoulagad] chom sonn, chom difiñv, chom par, chom diflach.

Stierfechter g. (-s,-) : toreador g., torero g.

Stierfell n. (-s,-e) : tarvken g.

Stiergefecht n. (-s,-e) : emgann-tirvi b., corrida g., abadenn gorrida b.

Stierhaut b. (-,-häute) : tarvken g.

Stierkalb n. (-s,-kälber) : [loen.] kole g.

Stierkampf g. (-s,-kämpfe) : emgann-tirvi g., korrida b., abadenn gorrida b.

Stierkampfarena b. (-,-arenen) : aren g.

Stierkämpfer g. (-s,-) : toreador g., torero g.

Stierkämpferin b. (-,-nen) : toreadorez b.

stierköpfig ag. : dibleg, amjestr, treuz, pennek, kilpennek, aheurtet, start, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, kloppennek, kuladus, beuz, eus

Kerbennek, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, diaes ober outañ.

Stierlauf g. (-s, -läufe) : redadeg tirvi b.

Stierrensch g. (-en, -en) : [mojenn.] den-tarv g.

Stiernacken g. (-s, -) : gouzoug tarv g.

stiernackig ag. : ur gouzoug tarv dezhañ.

Stieropfer n. (-s, -) : aberzh tirvi g., aberzh un tarv g.

Stift¹ g. (-s, -e) : **1.** ibil g., gwiber g., steudenn b., broch g., broud g., tach g., tarval g., filenn b. ; *mit Stiften befestigen*, stagañ gant gwiberoù, gennañ, klaviañ gant ibilioù, ibiliañ, steudennañ ; *Grammophonstift*, spilhenn ar sonskriver b. ; *Lippenstift*, bazhig ruz-muzelloù b. ; *Stiftzahn*, dant faos g., dant lakaet g., dant ibiliat g., dant war ibil g. ; *herausragender Stift eines Steckers*, sankell ur c'hi g., sankell ur stokell dredan b. ; **2.** kreion g., broud-skrivañ g. ; *mechanischer Stift*, doug-min g., kriteriom[®] g. ; **3.** [dre skeud.] deskard g., deskad g., paotr-micher g., mous g.

Stift² n. (-s, -e) : **1.** bod g., oaled b., kreizenn b. ; **2.** leandi g., chabistr g., kouent b., kloerdi g. ; **3.** minic'hi b./g. ; **4.** skol b., diazezadur b., ensavadur g.

stiften V.k.e. (hat gestiftet) : **1.** degas, ober, c'hwezhañ, plantañ, teuler, fennañ, fichen ; *Frieden stiften*, degas (lakaat) peoc'h, lakaat ar peoc'h da vleuniañ, fennañ peoc'h ; *Gutes stiften*, ober vad, fennañ e vadelezh ; *Verwirrung stiften*, teuler troublien, fennañ troublien ; *Händler stiften*, degas tabut (trouz, glazentez), plantañ reuz, plantañ freuz, plantañ freuz ha reuz, hadañ freuz, c'hoari e gi, lakaat disrann etre an dud, c'hwezhañ war an tan, c'hwezhañ an tan etre tud 'zo, c'hwezhañ trouz etre tud 'zo, fichen trouz ha kasoni e-touez an dud, lakaat trouz e-mesk an dud, lakaat droug etre an dud, lakaat drougiezh etre an dud, lakaat droukrañ etre an dud ; *überall stiftet er nur Zwietracht*, n'eo mat nemet da blantañ freuz ha reuz, hennezh a lakafe ar mein d'en em zebriñ gant e emzalc'h disrannus.

2. donezoniñ, profañ.

3. diazezañ, krouiñ, savadeniñ, savelañ.

4. P. *stiften gehen*, tec'hout, sachañ e lêr (e revr) gant an-unan, achap, delammat, gounit a veg botez, gallout kaout hed e c'har, gallout kaout hed e votez, sachañ e garavelloù gant an-unan, c'hoari a veg troad, skubañ ar ouinell, mont d'e dreid, mont er gas, harpañ ar vanell.

Stifter g. (-s, -) : **1.** diazezer g., krouer g., savadennner g. ; **2.** donezoner g., madoberour g., profour g., roer g. ; **3.** *Friedensstifter*, peoc'hier g., peoc'haer g., hader peoc'h g. ; *Unruhestifter*, hader draill g., atizer g., atahiner g., hegazer g., kabaduilher g., heskiner g., tager g., kabaler g., iriennner g., toull reuz g., mesker g., dispac'her g., dismantr-spered g., fich-trubuilh g., paotr an draill g., fourgaser g., c'hwezher-tan g., fri-butun g., toull-freuz g., ficher freuz g., planter reuz g.

Stifterin b. (-, -nen) : **1.** diazezer b., krouerez b. ; **2.** donezonerez b., madoberourez b., profourez b. ; **3.** *Friedensstifterin*, peoc'hier b., peoc'haerez b., haderez peoc'h b. ; *Unruhestifterin*, atizerez b., atahiner b., hegazerez b., kabaduilher b., heskinerez b., tagerez b., kabalerez b., iriennerez b., toull reuz a blac'h b., meskerez b., dispac'herez b., dismantr-spered a blac'h b., fich-trubuilh a blac'h b., plac'h an draill g., c'hwezher-tan b., fri-butun a blac'h b., toull-freuz a blac'h b., ficherez freuz b., planterez reuz b.

Stiftler g. (-s, -) : kloareg g., kloer g.

Stiftsamt n. (-s, -ämter) : [relij.] chaloniezh b., beliezh ur chabistr b.

Stiftsdame b. (-, -n) / **Stiftsfrau** b. (-, -en) : [relij.] chaloniezh b.

Stiftshauptmann g. (-s, -männer) : [istor] vidam g.

Stiftsherr g. (-n, -en) : [relij.] chaloni g.

Stiftskirche b. (-, -n) : [relij.] iliz-chabistr b.

Stiftspründe b. (-) : [relij.] chaloniezh b.

Stiftsverwalter g. (-s, -) : [istor] vidam g.

Stiftung b. (-, -en) : **1.** donezon g., profadenn b., roidigezh b., roadenn b., roadur g. ; **2.** krouidigezh b., diazezidigezh b. ; **3.** diazezadur b., ensavadur g., bonged g. ; *Stiftung für das sorbische Volk*, bonged evit ar bopl sorabat g., diazezadur evit ar bopl sorabat g.

Stiftzahn g. (-s, -zähne) : dant faos g., dant lakaet g., dant ibiliat g., dant war ibil g.

Stigma n. (-s, Stigmen) : **1.** merk g., kleizenn g. ; **2.** [loen./louza.] stigmat g. ; **3.** [relij.] gouli g., merk g.

stigmatisieren V.k.e. (hat stigmatisiert) : gourtamall, lakaat war bedenn ar Sul, lakaat an hu war, teurel ar bec'h war.

Stil g. (-s, -e) : doare g., neuz b., stumm g., tro-bluenn b., doare-skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g., lec'h-dorn g., ratre b. ; *farbiger Stil*, doare-skrivañ livus g. ; *man erkennt hier seinen Stil*, anaout a reer lec'h e zorn, an dra-mañ a zo diouzh e ratre, emañ roud e zorn warni ; *in großem Stil*, a-steud, a-steioù, a-leizh, a-vordilh, a-zruilh, a-zruilhad, a-flav, a-vern, a-vernioù, a-vernadoù, a-vil-vern, a-bezhiadoù, puilh, diouzh an druilh, a-druilhadoù, a-dolpad, a-gerzh, a-niver, a-vac'h, a-yoc'h, a-fonn, a-vras.

Stilart b. (-, -en) : doare g., stumm g., tro-bluenn b., doare-skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g., lec'h-dorn g., ratre b.

Stilblüte b. (-, -n) : P. louaderezh g., bourd g., glepaj g.

Stilblütensammlung b. (-, -en) : dastumad glepajoù g., bourdaoueg b.

Stilebene b. (-, -n) : live yezh g.

stilecht ag. : stilek, diouzh ar stil.

Stilelement n. (-s, -e) : elfenn stilegel b. ; *der Rückgriff auf Stilelemente der Gotik*, arveradur elfennoù eus an arz gotek g.

Stilett n. (-s, -e) : goustilh g.

Stilgebung b. (-) : stilekadur g., stilekaat g.

stilgerecht ag. : stilek, diouzh ar stil.

stilisieren V.k.e. (hat stilisiert) : stilekaat, linennekaat.

stilisiert ag. : stilekaet.

Stilisierung b. (-, -en) : **1.** stilekadur g., stilekaat g., linennekadur g. ; **2.** skeudennadur stilekaet g.

Stilist g. (-en, -en) : stilour g.

Stilistin b. (-, -nen) : stilourez b.

Stilistik b. (-) : stilelouriezh b., stilistik g.

stilistisch ag. : stilegel ; *stilistische Arbeit*, labour war ar stil ; *stilistisch überarbeiten*, stilekaat, linennekaat.

still ag. : **1.** diflach, difiñv, sioul, peoc'hleun, peoc'hus, trankil, habask, mik ; *die Uhr steht still*, an eurier a zo chomet a-sav (ne ya ket mui en-dro) ; *still sitzen*, chom sioul en e azez, chom difiñv en e azez (en e goazez, war e goazez) ; *stille Jahreszeit*, marvamzer g., mare-bloaz dilabour g., mare an dilabour g. ; *stilles Wetter*, amzer sioul b. ; *ein stilles Leben*, ur vuhez didrouz (sioul, peoc'hus, habask) b. ; [douar.] *Stiller Ozean*, Meurvor Habask g., Mor-Habask g. ; *man legte die Fabrik still*, serret e voe al

labouradeg ; *stilles Wasser*, dour marv (chag, gwern, sac'h, poull, sioul, lor, eoget) g., dour-skoilh g. ; *stille Wasser gründen tief*, e-lec'h ma vez an dour ar sioulañ e vez an donañ - el lec'h ma vez sioulañ an dour e vez donañ an eien - diwar dour-red droug ebet, diwar dour-skoilh droug d'an holl - ar gwazhiou donañ a ra an nebeutañ a drouz - [dre eilpenn-ster e brezhoneg] hennezh a zo sioul evel ur sac'had minaouedoù - disfiziout ouzh souchet o soñjal e ve kousket ; *halt still*, lez da geflusk, en em zalc'h e peoc'h, chom trankil, diwall na zifretfes, evesha a zifretañ.

2. sioul, didrouz, dison g., disafar, dinoaz, fur, parfet, pozet, reizh, habask, mik, mut ; *stilles Kind*, bugel fur g., bugel pozet g., bugel parfet g., bugel mik g. ; *still sein (still schweigen)*, bezañ sioul, tevel ; *seid mal still !* astalit ho lañchenn ! chik ! grik ! grik ebet ken ! peoc'h ! roit peoc'h ! mik ! kuzulig ! chomit peoc'h ! lezit ho strak ! lezit ho storlok ! lezit ho fourgas ! tavit ho kenoù ! list ho trouz ! war-bouez, mar plij ! peoc'h d'am fenn ! tav d'am fenn ! ; *bleib still !* chom peoc'h ! chom reizh ! chik ! grik ! mik ! tav ! peoc'h ! ; *still beten*, pediñ a galon / ober an orezon (ar bedenn) a galon (Gregor) ; *stiller Schmerz*, poan dalc'het kuzh b., poan gouzañvet hep diskouez anezhi b. ; *im Stillen*, a) hep trouz, didrouz, hep rannañ grik ; b) P. dre laer, dre guzh, en dic'houzout d'an holl ; *stille Messe*, oferenn blaen b. (Gregor), oferenn war blaen b. ; *stille Liebe*, karantez dalc'het kuzh b., karantez chomet diziskouez b. ; *stille Übereinkunft*, emglev hep meneg ebet g., emglev dre guzh g., emglev hep test na skrid g., emglev tavel g. ; *halt still, sonst kriegst du eins !* chom trankil, e-giz-all e paki ! gra diouzh chom sioul, a-hend-all e paki ! diwall na zifretfes, peotramant e paki ! evesha a zifretañ, e-giz-all e paki ! ro peoc'h pe ez in dit ! ; [kenw.] *stiller Teilhaber*, pourchaser arc'hant g. ; *stille Reserven, stille Rücklagen*, miradoù amguzh lies.

stillbeglückt ag. : eürus dre guzh, eürus hep diskouez bezañ, eürus dre zindan, eürus en un doare didrouz.

Stille b. (-) : sioulder g., sioulded b., sioul g., didrouz g., muderezh g., kalmijenn b., dison g., sioulañs b., kalm g., disafar g., habaskter g., habaskted b. ; *in aller Stille*, didrouz, hep trouz, sioul-sibouroun, sioul-ser, sioul evel ul logodenn, a baziou kazh, a bazoù kazh, didrouz evel un naer, evel ar c'hazh war an erc'h, sioul-riboulenn evel ul laer, a-dakot, plarik, kempennik, dre guzh ; *Meeresstille*, mor plaen (dous, sioul, kalm-gwenn, kalm-chok, kalm-mik, kalm-chouk, habask) g., kalmijenn b., kalm-chok g. ; *unheimliche Stille, gespenstische Stille*, sioulder bec'huis g., sioulder mac'huis g., sioulder ar bez g. ; *die Stille durchbrechen*, terriñ ar sioulder ; *in diesem Zimmer werden Sie die Stille genießen können*, er gambr-mañ e vo didrouz deoc'h, er gambr-mañ e kavot ar sioul.

Stillehre b. (-) : prezegouriezh b., helavarouriezh b., retorik g., helavaroniezh b., dareulerezh g.

stillen V.k.e. (hat gestillt) : **1.** terriñ, distanañ, sioulaat, habaskaat, gwalc'hañ, tevel ; *seinen Durst stillen*, terriñ e sec'hed, distanañ e c'hourlañchenn, distanañ e sec'hed, dispelc'hiñ e sec'hed, tevel e sec'hed, divalbiñ, dourañ, evañ sec'hek ; *den Durst stillen*, disec'hediñ, terriñ ar sec'hed, lakaat terriñ ar sec'hed, tevel ar sec'hed, distanañ ar sec'hed, dispelc'hiñ ar sec'hed, divalbiñ ; *seinen Hunger stillen*, terriñ e naon, terriñ e ilboued, en

em walc'hañ, terriñ e anken ; *den Hunger stillen*, terriñ an naon, terriñ an ilboued, lakaat terriñ an naon, gwalc'hañ, dic'hoantañ, tevel an naon, reiñ ar gwalc'h a voued, dinaoniañ, bouneac'hiñ ; *Sie haben unseren Hunger gestillt*, torret hoc'h eus hon naon deomp, dinaoniet hoc'h eus ac'hanomp, ratouzet hoc'h eus ac'hanomp, bouneac'het hoc'h eus ac'hanomp, dic'hoantet hoc'h eus ac'hanomp, gwalc'het hoc'h eus ac'hanomp ; *seinen Hunger notdürftig stillen*, dallañ e naon ; *den Schmerz stillen*, terriñ (distanañ, maoutañ) ar boan ; **2.** herzel, stankañ ; *das Blut stillen*, herzel an diwad / herzel ouzh an diwadañ (Gregor), herzel ouzh ar gwad a strinkañ, stankañ ar gwad, stankañ ouzh ar gwad ; **3.** magañ, reiñ chutig da, reiñ chug da, reiñ bronn da, reiñ he c'halon da, reiñ da zenañ da, reiñ ur banne bronn da, bronnañ, lakaat war ar vronn, laeshaat, laezhañ ; *einen Säugling stillen*, reiñ chutig d'ur bugel, magañ ur bugel bihan, reiñ bronn d'ur vagadenn, reiñ he c'halon d'ur bugel, reiñ ur banne bronn d'ur vagadenn, reiñ chug d'ur vagadenn, bronnañ ur vagadenn, lakaat ur bugel war ar vronn, chugal ur vagadenn, reiñ da zenañ d'ur babig, chugiñ ur vagadenn, laezhañ ur vagadenn ; *der Säugling wird sechs Mal am Tag gestillt*, roet e vez bronn c'hwec'h gwech an devezh d'ar vagadenn ; *die Mutter konnte nicht stillen*, ne oa ket ar vamm evit magañ ; *eine stillende Mutter*, ur vamm o vogañ ; *Leibchen für stillende Mütter, Mieder für stillende Mütter*, korfenn-laezh b. ; **4.** *sein Bedürfnis stillen*, tapout e c'hoant, terriñ e c'hoant, en em walc'hañ.

Stillen n. (-s) : [magadenn] bronnañ g., bronnadur g., chugal g., chugiñ g., chutellad b., laezhadur g., chugadenn b., frapad denañ g. ; *der Säugling wird durch Stillen ernährt*, emañ ar vagadenn war ar vronn, emañ ar vagadenn ouzh ar vronn.

stillgestanden ! estl. : **1.** chik ! grik ! peoc'h ! ; **2.** [lu] war evezh !

Stillhalteabkommen n. (-s,-) : goursez g.

Stillhalten n. (-s) : arsav g., harp g., ehan g., paouez g.

Stillleben n. (-s,-) : [arz] divuhezenn b., anvevenn b., habaskaenn b.

stilllegen V.k.e. (hat stillgelegt) : serriñ, ehanañ.

Stilllegung b. (-, -en) : serridigezh b., paouezidigezh b. ; *Stilllegung einer Kernkraftanlage*, serridigezh ur greizenn nukleel b.

stilliegen V.gw. (lag still / hat stillgelegt) : bezañ serret ; *die Fabrik lag still*, serret e oa al labouradeg.

stillos ag. : peñver, dic'houst, flak, digar, euver, panenn.

stillschweigen V.gw. rannadus (schwiege still / hat stillgeschwiegen) : tevel, reiñ peoc'h.

Stillschweigen n. (-s) : tav g., sioulder g., tavadenn b. ; *Stillschweigen bewahren*, chom mut, chom war dav, tevel e c'henoù, na rannañ grik, chom dilavar, delc'her war e deod, derc'hel war e latenn, chom mik, delc'her udb er genoù, reiñ peoc'h, chom peoc'h ; *etwas unter (mit) Stillschweigen übergehen*, chom hep menegiñ udb., tevel udb., tevel war udb., ober an tav war udb.

stillschweigend ag. : sioul, didrouz, tavel, mut, diskriv ; *stillschweigendes Einverständnis, stillschweigende Zustimmung*, asant hep meneg ebet g., asant hep test na skrid g., asant tavel g., asant diskriv g. ; *er ging stillschweigend davon*, ne oa ket chomet eno da c'horin vioù, ne oa ket chomet eno da lavaret aiou nag ha dal, ne

oa ket padet eno, ne oa ket chomet eno da sorenniñ war al lec'h, ne oa ket chomet eno da zigeriñ e c'henoù, ne oa ket chomet da c'hortoz e gement all ; *stillschweigend einschließen*, dindanvezañ.

stillsitzen V.gw. (saß still / hat stillgesessen) : chom sioul en e azez, chom difiñ en e azez (en e goazez, war e goazez).

Stillstand g. (-s) : 1. chag g., chagadur g., sac'h g., sac'hadur g., paouezidigezh b., span g. ; *den Krankheitsverlauf zum Stillstand bringen*, terriñ nerzh ar c'hleñved ; 2. [dre skeud.] morgousk g., dilañs g.

stillstehen V.gw. (stand still / hat stillgestanden) : 1. sac'hañ, chagañ, chom da boulladañ, chom da vervel, chom a-sav, chom a-sac'h, chartiñ, bezañ en arsav ; 2. [merdead., mor] bezañ plaen (dous, sioul, kalm-gwenn, kalm-chok, kalm-mik, kalm-chouk, habask).

stillstehend ag. : 1. [dour] sac'het, dired, marv, chag, gwern, poull, sioul, lor, eoget ; 2. [merdead.] *stillstehendes Meer*, mor plaen (dous, sioul, kalm-gwenn, kalm-chok, kalm-mik, kalm-chouk, habask) g., kalmijenn b., kalm-chok g.

Stellung b. (-, -en) : 1. peoc'hadur g., siouladur g., distanadur g. ; 2. gwalc'hadur g., gwalc'hañ g. ; 3. [magadenn] bronnadur g., laezhadur g.

Stellungsmittel n. (-s, -) : [mezeg.] louzoù-distanañ g., louzoù distanus g.

Stilübung b. (-, -en) : pleustradenn war ar stil b.

stilvoll ag. : kran, kempenn, mistr, faro, cheuc'h, mat-dreist, mat-distailh, blizidik, tonius.

Stilvorlage b. (-, -n) : [stlenn.] follenn stil b.

Stilyt g. (-en, -en) : [relij.] stilit g.

Stimmabgabe b. (-, -n) : mouezhiadenn b., voterezh g.

Stimmauszählung b. (-, -en) : konterezh ar mouezhioù g.

Stimmbänder lies. : [korf.] plegoù ar vouezh lies.

stimmberechtigt ag. : ar gwir gantañ da votiñ ; *stimmberechtigt sein*, kaout gwir da votiñ, kaout ar gwir da votiñ, kaout droed da votiñ, kaout an droed da votiñ.

Stimmberechtigte(r) ag.k. g./b. : voter g., voterez b., mouezhier g., mouezhierez b., dilenner g., dilennerez b.

Stimmbeteiligung b. (-, -en) : [Bro-Suis] perzhiadur en un dilennadeg g., kemer-perzh en un dilennadeg g.

Stimmbezirk g. (-s, -e) : pastel-vro savet evit an dilennadegoù b.

Stimmbruch g. (-s, -brüche) : kemm-mouezh g. ; *er befindet sich im Stimmbruch*, ur vouezh kilhog a zo gantañ ; *er hat den Stimmbruch hinter sich*, deuet eo e vouezh c'hros gantañ.

Stimmbürger g. (-s, -) : [Bro-Suis] voter g., mouezhier g., dilenner g.

Stimmbürgerin b. (-, -nen) : [Bro-Suis] voterez b., mouezhierez b., dilennerez b.

Stimmchen n. (-s, -) : *ein dünnes Stimmchen*, ur vouezh voan b., ur vouezh tanav b., ur vouezh displet b., ur vouezh sempl b., ur vouezh dister b.

Stimme b. (-, -n) : 1. mouezh b., ourouler g., [dre fent] trompilh b., c'hwitell b., korzenn b. ; *mit leiser Stimme*, a vouezh izel, goustadik, sioul, e kuzul ; *mit halber Stimme sprechen*, komz a hanter vouezh ; *helle Stimme*, mouezh sklintin b. ; *tonlose Stimme, belegte Stimme*, mouezh vouk b., mouezh damvouget b., mouezh voud b., mouezh staenet b., mouezh goloet b. ; *schwache Stimme, dünnes Stimmchen*, mouezh tanav b., mouezh displet b., mouezh

voan b., mouezh sempl b., mouezh dister b. ; *eine zitternde Stimme haben, mit der Stimme zittern*, begeliat, komz gant ur vouezh daskrenus, komz gant un daskren en e vouezh, bezañ gadalik e vouezh, daskrenañ o komz, komz gant un tamm kren en e vouezh, bezañ e vouezh o krenañ ; *klare Stimme, deutliche Stimme*, mouezh distag b., mouezh fraezh b., mouezh sklaer b., mouezh splann b., mouezh heglev b. ; *scharfe Stimme*, mouezh skiltr(us) b., mouezh reut b., mouezh c'harv b., mouezh c'hroñs b., mouezh lemm g. ; *grelle Stimme*, mouezh skiltr b., mouezh lemm b. ; *starke Stimme, laute Stimme*, mouezh kreñv b., mouezh korzennet mat b. ; *ich habe ihn an seiner Stimme erkannt*, diouzh e vouezh (diouzh e gomz, diouzh e brezeg, diouzh e gaoz, diouzh e lavar, er mod ma komze) em boa e anavezet ; *je näher er kam, desto deutlicher hörte er die Stimmen der Sänger*, dre ma tostae e kleve fraeshoc'h mouezhioù ar ganerien, dre ma tostae e foeñve hag e strishae mouezhioù ar ganerien ; *tiefe Stimme*, mouezh don b. ; *die Stimme senken*, komz izeloc'h, izelaat e vouezh ; *die Stimme erheben*, reiñ e vouezh da glevet, lavaret e gomz, mont war ar gaoz, sevel e vouezh ; *die Stimme heben*, komz uheloc'h, komz kreñvoc'h, ober mouezh, sevel mouezh d'an unan, sevel e vouezh, gorren e vouezh, kas ton, uhelaat e vouezh, komz war an notenn vras / komz war an noten uhelañ / komz groñs (Gregor) ; *er hob die Stimme, ohne im Geringsten zu ergrimmen*, sevel a reas e vouezh, hep tamm feulster evelato ; *jemandes Stimme hören*, klevet genoù u.b. o kaozeal ; *jemandes Stimme nachäffen, jemandes Stimme nachahmen*, delvenn mouezh u.b. ; *Stimme aus dem Bauch*, mouezh-kof b. ; *die Stimme versagte mir*, va mouezh a c'hwitas (a vankas) din, va mouezh a vankas ouzhin, stouvañ a reas va mouezh, koll a ris va c'hwitell, chom a ris war va c'hement all, chom a ris berr war va ger, chom a reas va genoù digor war c'hwec'h eur (digor war nav eur, war nav eur hanter, war greisteiz hanter), kazh e chomas va mouezh, kouezhañ a reas an alvaon warnon, taolet e voen en alvaon, skoet e voen gant ar simud, chomet e oan mik, aet e oan dilavar ; *die aufkommenden Tränen ließen meine Stimme versagen*, va mouezh a zeuas d'en em c'holeiñ gant an daeroù o pignat da'm daoulagad ; *ihre Stimme übertönte all die anderen*, klevet e veze he mouezh war-greiz tout an dud, goloet e oa kaoz ar re all gant he mouezh ; *jemandes Stimme übertönen*, lazhañ mouezh u.b. gant an trouz, huchal kreñvoc'h eget u.b., bezañ trouzusoc'h eget u.b., goloñ kaoz u.b. gant un trouz bennak ; *in den Bergen trägt die Stimme weit*, er menezioù e vez klevet ar vouezh a-bell, tapout pell a ra ar vouezh er menezioù.

2. [sonerezh] *einzelne Stimme*, solo g., mouezh hec'h-unan b., unkan g., unkanad g.

3. [polit.] mouezh b. ; *jemandem seine Stimme geben*, mouezhiañ a-du gant u.b., reiñ e vouezh d'u.b. ; *Sitz und Stimme haben*, bezañ ar gwir gant an-unan da gemer perzh er breutadegoù (da gemer perzh ha da votiñ en dalc'hioù-azez), kaout gwir da reiñ e vouezh (Gregor) ; *Stimmen sammeln*, kestal mouezhioù, kabaliñ, mont da glask mouezhioù ; *beratende Stimme*, gwir da reiñ e ali g. ; *mit allen Stimmen*, a-unvouezh ; *entscheidende Stimme*, mouezh-dispartiañ b. ; *sich der Stimme enthalten*,

anvouezhiañ, chom hep mouezhiañ, nac'h votiñ, chom hep votiñ, nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg.

4. die Stimme des Gewissens (die innere Stimme), mouezh ar goustiañs b., mouezh ar galon b., huanadenn ar goustiañs b. ; *Volkes Stimme, Gottes Stimme*, mouezh an dud eo mouezh Doue ; *vox populi, vox Rindvieh* [Franz Josef Strauß (CSU)], mouezh ar bobl, mouezh chatal.

Stimmeingabe b. (-,-n) : [stlenn.] enmont dre vouezh g.

stimmen V.k.e. (hat gestimmt) : **1.** kendonian, tonian, keidan, songeidan ; *Instrumente stimmen*, tonian binvioù sonerezh an eil gant egile, songeidan binvioù sonerezh an eil diouzh egile, bondonian ; *eine Geige stimmen*, songeidan ur violin ; *höher stimmen*, lakaat da seniñ uheloc'h ; *niedriger stimmen*, lakaat da seniñ izeloc'h ; *ein Klavier stimmen*, tonian ur piano, songeidan ur piano ; **2.** [dre astenn.] *traurig stimmen*, tristaat, nec'hañsiñ, nec'hiñ ; *fröhlich stimmen*, eürusaat, laouenaat, sederaat, gwivaat, joausaat ; *das stimmt nachdenklich*, peadra 'zo d'en em soñjal (da zebriñ soñjoù), gwall nec'hus eo an dra-se, un dra da gompren eo, peadra 'zo d'en em gompren, kement-se a laka an den da brederiañ, kement-se a laka an den d'en em soñjal, kement-se a laka an den da skrabat e benn hep kaout debron, danvez a zo en dra-se evit prederiañ ; *sein Benehmen stimmt mich nachdenklich*, e emzalc'h a ro din da soñjal, ne gomprenan ket ennañ, n'on ket evit kompren ennañ ; *jemanden gegen etwas stimmen*, plantañ pennadoù en u.b. a-enep udb, c'hwezhañ pennadoù e spered u.b. a-enep udb, atizañ u.b. a-enep udb.

V.gw. (hat gestimmt) : **1.** bezañ gwir, bezañ reizh, bezañ en e reizh, bezañ just ; *nicht stimmen*, na vezañ reizh, na vezañ en e reizh, bezañ diwir, na vezañ gwir, bezañ faos, bezañ gaou ; *das kann wohl nicht stimmen !* war lost al leue ! ; „*Sie haben bloß drei Kinder, nicht wahr ?*“ - „*ja, das stimmt*“, c'hwí n'hoc'h eus nemet tri bugel, neketa ? - nann, nann, gwir a-walc'h a lavarit ; „*es ist heute aber nicht warm*“ - „*ja, das stimmt*“, n'eo ket tomm an amzer hiziv 'vat - nann ! gwir eo ! ; „*es ist aber warm heute*“ - „*ja, das stimmt*“, tomm eo an amzer hiziv 'vat - ya ! gwir eo ! ; „*die Musik kann man nicht gut hören*“ - „*ja, das stimmt*“, ne glever ket mat ar sonerezh - nann ! gwir eo ! ; „*die Musik kann man gut hören*“ - „*ja, das stimmt*“, klevet e vez mat ar sonerezh - ya ! gwir eo ! ; *das stimmt schon ! a)* gwir eo ! e-giz-se emañ ! a-du ! emaoch ganti ! gwir a-walc'h a lavarit ! hemañ avat a zo gwir ! n'eo ket gaou a lavarit ! reizh eo ! se 'zo just ! evel-se krak ! ; *b)* mat eo ar gont ! eeun eo ar gont ! ; *das stimmt schon so ! behalten Sie den Restbetrag !* dalc'hit ar c'hemm evidoc'h ! dalc'hit ar bruzunajoù ! ; *das stimmt doch nicht !* n'eo ket 'vat ! netra en doare-se ! gaou eo kement-se ! kement-se n'eo ket gwir ! ; *stimmt das ?* ha gwir ? ; *davon stimmt kein Wort*, tri gaou bep daou c'her a zo gant an dra-se, n'eus nemet fardaj ha gevier en dra-se, n'eus ket ur ger a wironez en dra-se, n'eus ger gwir ebet en dra-se ; *mit der Rechnung stimmt etwas nicht*, brouilhes a zo er gont, un dra bennak ne glot ket mat er fakturenn, ur fazi bennak a zo gant ar fakturenn, n'eo ket reizh ar gont, n'eo ket ar gont just ; *die Rechnung stimmt*, reizh eo ar gont, ar gont just eo, mat eo ar gont, eeun eo ar gont ; *sieh mal nach, was mit dem Pferd nicht stimmt*, kae 'ta d'ober ur c'hompren d'ar marc'h ; *mit deinem Mantel stimmt etwas nicht*, strob 'zo

ez mantell ; *da stimmt etwas nicht*, un draen a zo, un dalc'h a zo, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, n'emañ ket pep tra en e reizh, toull eo ar billig tu pe du, koad-tro a zo en afer-se, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, vi pe labous a zo gant ar yar, un ibil bennak a zo a-dreuz, n'eus ket doare vat gant kement-se, aze ez eus un dra bennak ha n'eo ket reizh-tre, feson fall a zo gant an afer, n'emañ ket kement-se diouzh ar reizh, c'hwezhañ ar rost zo gant an afer, c'hwezhañ ar suilhet a zo gant an afer ; *bei dem stimmt etwas nicht*, hennezh a zo droch e benn, hennezh, n'eo ket yac'h e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ ; *bei dem stimmt's es nicht ganz*, hennezh a zo foll un disterañ, krog eo da barfedañ ; *mit dem Motor stimmt etwas nicht*, arakiñ a ra ar c'heflusker, emañ ar c'heflusker o c'hoari ar vazh, direizhet eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker, ar c'heflusker ne ya ket gwall vat en-dro ; *mit dem Motor stimmt alles*, ar c'heflusker ne c'hoari mann dezhañ ; *mit seinem Bein stimmte etwas nicht*, hemañ a c'hoarie un dra bennak gant e c'har ; *stimmt etwas nicht ?* un dra bennak a ra diaez dit ? un dra bennak 'zo direnket dit ? un dra bennak n'eo ket diouzhit ? un dra bennak n'eo ket mat dit ? ; **2.** *wie ist er gestimmt ?* penaos eo tuet (troet), war peseurt tu eo troet ? penaos eo imoret hiziv ? ; *froh gestimmt sein*, bezañ drant e spered ; *er ist gut gestimmt*, war e du emañ, loariet-mat eo, divouzh eo, war e du mat emañ, troet mat eo, en imor vat emañ, aoz vat a zo ennañ, emañ e holl voc'higoù er gêr gantañ, imoret-mat eo, emañ e saout er gêr, emañ e voc'h er gêr, emañ e vuoc'h vrizh er gêr, a dro vat emañ, en e charreoù emañ, en e blom emañ, en e benn mat emañ, en e devezhioù mat emañ ; *er ist übel (schlecht) gestimmt*, en e benn fall emañ, emañ e spered a-dreuz, emañ e benn a-dreuz, troet fall eo, imoret-fall eo, loariet eo, war e du fall emañ, n'emañ ket war e du, brizh eo, o c'hoefiñ emañ, koefvet eo e boch, kintoù a zo ennañ, a dro fall emañ, n'emañ ket e holl voc'higoù er gêr gantañ, n'emañ ket e saout er gêr, n'emañ ket e voc'h er gêr, n'emañ ket e vuoc'h vrizh er gêr, kollet en deus e vuoc'h vihan pik du, aet eo ar moc'h en ed-du gantañ, n'eo ket brav kaozeal ouzh e visaj hiziv, emañ e roched e gwask e revr, emañ e leue a-dreuz gantañ, aet eo e leue a-dreuz gantañ, emañ e leue a-dreuz en e gof, emañ e leue a-dreuz ennañ, bout ez eus kogus àr an heol, fas rous a zo outañ, kamm eo e vlevenn, treuffez eo, trenk eo e valadenn, trenket eo e valadenn, trenket eo al laezh, deuet eo e laezh da drenkañ, e gwad porc'hell emañ, tev eo e vourrennoù, rekin eo, n'emañ ket en e charreoù, o c'hoari e benn fall emañ, en imor fall-put emañ ; **3.** mouezhiañ, votiñ, reiñ e vouezh da ; *für etwas stimmen*, mouezhiañ a-du gant udb, mouezhiañ udb ; *gegen etwas stimmen*, mouezhiañ a-enep udb

Stimmenanteil g. (-s,-e) : dregantad mouezhioù g.

Stimmenanzahl b. (-,-en) : niver a vouezhioù g.

Stimmenbuch n. (-s,-bücher) : [sonerezh] skrid-sonerezh g., kevrollenn b.

Stimmeneinheit b. (-) / **Stimmeneinheitlichkeit** b. (-) : anvouezh b. ; *mit Stimmeneinheit*, a-unvouezh.

Stimmenenthaltung b. (-,-en) : anvouezhierezh b., emvirouriezh b., emvirerezh g., nac'h votiñ g., nac'hadenn votiñ b., anvouezhiañ g.

Stimmenfang g. (-s) : ostizerezh politikel g., lubanerezh dilennerien g., dastrannerezh mouezhioù g., dastrann mouezhioù g., rastellerezh mouezhioù g.

Stimmengewinn g. (-s,-e) : gounid mouezhioù g. ; *diese Partei errang einen erheblichen Stimmengewinn*, gounidoù bras a zo bet gant ar gostezenn-se.

Stimmengewirr n. (-s) : mouezhiadeg b., tousmac'h g., diframm g., talabao g., jabadao g., chalami g., bourbl b., todilhon g., hemolc'h g., dasson g., dezrevellerezh g., vorm g., trekou g., safar g., safaradeg b., mouezhioù o troc'hañ an eil eben b., gragailh g.

Stimmengleichheit b. (-) : kempouez-mouezhioù g., disoc'h keit-ha-keit an dilennadeg g., disoc'h rampo an dilennadeg g., disoc'h par-ouzh-par an dilennadeg g., disoc'h razh-ha-razh an dilennadeg g., razherezh g.

Stimmenmehrheit b. (-,-en) : muianiver ar mouezhioù g. ; *einfache Stimmenmehrheit*, muianiver keñverel g. ; *qualifizierte Stimmenmehrheit*, muianiver doareet g.

Stimmensammler g. (-s,-) : konter mouezhioù g.

Stimmenthaltung b. (-,-en) : anvouezhierezh g., emvirouriezh b., emvirerezh g., nac'h votiñ g., nac'hadenn votiñ b., nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg g., nac'hadenn kemer perzh en ur vouehiadeg b., anvouezhiañ g., anvouezhierezh g., anvouezh b.

Stimmenzähler g. (-s,-) : konter mouezhioù g.

Stimmenzählung b. (-,-en) : konterezh ar mouezhioù g., kontañ ar mouezhioù g.

Stimmer g. (-s,-) : 1. kendonier g., tonier g., songeider [*liester* songeiderien] g. ; 2. [sonerezh, tekn.] alc'hwez kondoniañ g., alc'hwez toniañ g., songeider [*liester* songeiderioù] g. ; 3. [dre astenn.] voter g., mouezhier g., dilenner g.

stimmfähig ag. : ar gwir gantañ da votiñ.

Stimmführer g. (-s,-) : 1. degemennour g., degemenner g. ; 2. [dre skeud.] marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g. ; 3. [istor] korrener g., bleiner laz-kanañ g.

Stimmgabel b. (-,-n) : forc'h-toniañ b., tonreizher g., bondoner g.

stimmhaft ag. : mouezhiek, mouezhiet, mouezhel, vogalennek, heglev, hevouezh ; *stimmhafter Laut*, kensonenn vouezhiet b., kensonenn hevouezh b., kensonenn heglev b.

Stimmhammer g. (-s,-hämmer) : [sonerezh, tekn.] alc'hwez kondoniañ g., alc'hwez toniañ g., songeider [*liester* songeiderioù] g.

stimmig ag. : a genglot, poellek, reizhek, kempoell, kenstag.

-stimmig ag. : *vierstimmig*, peder mouezh dezhañ.

Stimmliche b. (-,-n) : [sonerezh] skeuliad b., stirad g.

stimmlich ag. : mouezhel, mouezhiek, ... ar vouezh.

stimmlos ag. : 1. divouezh, anvouezhiek ; 2. [armerzh] *stimmlose Aktie*, kevran na ro ket ar gwir da gemer perzh er votadegoù b., kevran divouezh b. ; 3. [yezh.] dison, divouezh ; *stimmloser Laut*, kensonenn divouezh b.

Stimmlosigkeit b. (-) : anvouezh g.

Stimmrecht n. (-s) : gwir da vouezhiañ g. ; *allgemeines Stimmrecht*, mouezhiadeg hollek b., mouezhiañ hollek g.

Stimmrechtlerin b. (-,-nen) : [istor] stourmerez evit ar gwir da vouezhiañ evit ar merc'hed b., sufrajetez b.

Stimmritze b. (-,-n) : [korf.] toull ar gouzoug g., toull ar gorzailhenn g., tarzh ar c'herdin-mouezh g., tarzh plegoù ar vouezh g.

Stimmübung b. (-,-en) : filiennoù lies. ; *Stimmübungen machen*, filiennañ.

Stimmung b. (-,-en) : 1. [sonerezh] ton g., kensoniezh b. ; *falsche Stimmung*, disoniezh b., digenton g. ; *die Stimmung verlieren (nicht halten)*, dont da vezañ diheson, disongedañ ; *rein-harmonische Stimmung*, skeulenn a-bezh b.

2. [sonerezh] songedañ g. ; [skingomz] reizhadur g.

3. [arz] liv g., arliv g., merk g., aergelc'h g., blaz g.

4. imor b., temz-spered g., aergelc'h g., amva g., endro g., jeu b. ; *in guter Stimmung sein*, bezañ war e du mat (troet mat, imoret-mat, loariet-mat, e holl voc'higoù er gêr gant an-unan, en e benn mat, en e devezhioù mat), bezañ en imor vat, bezañ aoz vat en an-unan, bezañ e saout er gêr, bezañ e voc'h er gêr, bezañ e vuoc'h vrizh er gêr, bezañ a dro vat, bout en e lec'h, bezañ en e blom, bezañ troet war e du mat ; *in gehobener Stimmung*, en e charreoù, war e du, en e blom, en e jeu ; *nicht in Stimmung sein*, na vezañ en e charreoù, bezañ e spered (e benn) a-dreuz, na vezañ e holl voc'higoù er gêr gant an-unan, bezañ imoret fall, bezañ gwall imoret, bezañ en imor fall, bezañ aoz fall en an-unan, na vezañ eeun e vouroun, na vezañ plaen e bastell war e revr, bout kogus àr an heol, bezañ fumet, bezañ troet fall ; *Stimmung in die Bude bringen*, reiñ startijenn d'an dud, lakaat birvilh (buhez, berv, lusk, fiñv, herr) en dud, kas buhez d'an dud, lakaat fiñv en-dro d'an-unan ; *er weiß Stimmung in die Bude zu bringen*, hennezh a zo ur c'hwil ma ne vez ket gwelet nemeur, hennezh a zo ur c'hwil da gas an ton, hennezh a zo ur c'hwil da gas an traoù en-dro, hennezh a zo ur pabor da farsal, hennezh a oar lakaat fiñv en-dro dezhañ, hennezh a zo un tarin da farsal, hennezh a zo ur c'hwil da lakaat bourrapled (da lakaat bourrapl) ; *sie weiß Stimmung in die Bude zu bringen*, homañ a zo ur gorfenn, homañ a zo un darinez da farsal ; *in schlechter Stimmung sein*, bezañ en e benn fall (troet fall, war e du fall, diaes en e benn, e roched e gwask e revr, kamm e vlevenn, trenk e valadenn), bezañ trenket e valadenn, bezañ e leue a-dreuz gant an-unan, bezañ aet e leue a-dreuz gant an-unan, bezañ e leue a-dreuz en e gof, bezañ e leue a-dreuz en an-unan, bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourannoù, bezañ rekin, bezañ treuflez, bezañ fas rous ouzh an-unan, bezañ o c'hoefiñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan, ober e benn du, bout kogus àr an heol, bezañ troet war e du fall ; *der Wein versetzt ihn in schlechte Stimmung*, gwall voeson en devez ; *er ist nicht in der Stimmung zum Lesen*, n'eo ket troet (tuet) da lenn ; *Börsenstimmung*, emdroadur ar feurioù en eskemmdi g., tuadur ar feurioù en eskemmdi g., doug ar feurioù en eskemmdi g. ; *es herrschte eine heitere Stimmung*, nag a blijadur a oa ! startijenn a oa gant an dud ! c'hoari a oa gant an dud ! ne oa ket trist ar jeu gant an dud ! bourrapl a oa gant an dud ! ; *es herrschte eine gedrückte Stimmung*, trist e oa ar jeu.

Stimmungsbarometer n. (-s,-) : stramm evit muzuliañ pezh a soñj an dud g., menter ar c'hedveno g.

Stimmungsbild n. (-s,-er) : damsall g., taol-lagad g., alberz g.

Stimmungskanone b. (-,-n) : tarin da farsal g., entaner g., paotr ar gordenn a-raok g. ; *er ist eine Stimmungskanone*, hennezh a zo ur c'hwil ma ne vez ket gwelet nemeur, hennezh a zo ur c'hwil da gas an ton, hennezh a zo ur c'hwil da gas an traoù en-dro, hennezh a zo ur pabor da farsal, hennezh a zo ur c'hwil da lakaat bourraplited (da lakaat bourrapl), hennezh a oar lakaat fiñv en-dro dezhañ, hennezh a zo un tarin da farsal ; *sie ist eine Stimmungskanone*, homañ a zo ur gorfenn, homañ a zo un darinez da farsal.

Stimmungslage b. (-,-n) : imor b., amva g., aergelc'h g., jeu b.

Stimmungsmache b. (-,-n) : mouslavarou lies., empennwalc'herezh g., gwalc'herezh-empenn g., ar sujañ bred g., ar choukañ pennadoù g., ar c'hwezhañ pennadoùg., ar plantañ pennadoù g.

Stimmungsumschwung g. (-s,-umschwünge) : eilpennadur mennozh an dud, eilpennadur ar c'hedveno, eilpennadur soñj an holl g., cheñchamant krenn a vennozh g.

stimmungsvoll ag. : 1. awenet, awenus, awenekaus ; 2. trivialdus.

Stimmungswechsel g. (-s,-) : eilpennadur mennozh an dud, eilpennadur ar c'hedveno, eilpennadur soñj an holl g., cheñchamant krenn a vennozh g.

Stimmwechsel g. (-s,-) : *sellit ouzh Stimmbruch*.

Stimmzettel g. (-s,-) : bilhed-votiñ g., bilhedenn-vouezhiañ b., paperenn-votiñ b., paperenn-vouezhiañ b. ; *die Stimmzettel zählen*, kontañ ar mouezhioù (ar bilhedoù-votiñ).

Stimulans n. (-, Stimulantia/Stimulanzen) : 1. [mezeg.] louzoù broudañ g., louzoù atizus g., danvez broudañ g., danvez nerzh g., brouduzenn b., kentrigad g., kentrigenn b., atizenn b., kentraouer g., fraouer g. ; 2. broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g., lañsaden b.

Stimulation b. (-,-en) : broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g., lañsaden b., kentraouiñ g., fraouaat g., fraouadur g.

stimulieren V.k.e. (hat stimuliert) : broudañ, atizañ, stimuliñ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, poulzañ, kentraouiñ, alej, fraouaat, divorediñ, divorzañ, divorfilañ, hilligañ, ober hillig da, reiñ kas da, lakaat kas e, reiñ ul lañsaden da ; *den Blutkreislauf stimulieren*, lakaat ar gwad da labourat, divorediñ ar gwad, fraouaat ar galon, kentrigañ ar galon ; *Literatur muss die Gefühle stimulieren*, digant al lennegezh e c'hortozer from.

stimulierend ag. : atizus, broudus, lañsus, luskus, kentraouus, fraouaus.

Stimulus g. (-, Stimuli) : 1. louzoù broudañ g., danvez broudañ g., atizenn b., brouduzenn b., kentrigad g., kentrigenn b., kentraouer g., fraouer g. ; 2. [bred.] kentrigenn b., kentrigad g., broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g., hillig d'ar spered g.

Stinkbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez kaoc'h str., gwez-olivez Java str. [*Sterculia foetida*].

Stinkbombe b. (-,-n) : boul flaer b.

stinken V.gw. (stank / hat gestunken) : flaeriañ, teuler c'hwez fall, bezañ erru c'hwez fall gant an-unan, mouezhañ, mouezhañ d'ar fri, leuskel flaer war e lerc'h,

disleuskel ur gwall vouezh, blazañ, fallvlazañ, gwallvlazañ, kas un aezhenn fall, teuler un aezhenn flaerius, teuler ur fall vlaz ; *die Betttücher fangen an zu stinken*, erru ez eus c'hwez fall gant al liñselioù, al liñselioù a zo erru lous trenket ; *dieser verfaulte Fisch stinkt*, ar pesk brein-mañ a daol c'hwez fall, ar pesk brein-mañ a laosk c'hwez fall, ar pesk brein-mañ a daol ur fall vlaz, ar pesk brein-mañ a vlaz, c'hwez fall a zo gant ar ar pesk brein-mañ, c'hwez a zo gant ar pesk brein-mañ, c'hwez a zeu diouzh ar pesk brein-mañ, mouezhañ a ra ar pesk-brein-mañ d'ar fri ; *ihr Atem stinkt nach Alkohol*, c'hwez fall an alkool a zo ganti, c'hwez an taf a zo ganti, mouezh an taf a zo ganti, honnezh a zo brein hec'h anal ; *nach Schwefel stinken*, bezañ c'hwez fall ar sulfur gant an-unan ; *dieses Fleisch stinkt*, c'hwez ar gouez a zo gant ar c'hig-mañ, ar c'hig-mañ a zo c'hwez kreñv gantañ, c'hwez a zo gant ar c'hig-mañ, ar c'hig-mañ a vlaz, mouezhañ a ra ar c'hig-mañ d'ar fri ; *vor Faulheit stinken*, breinañ en e leziregezh, bezañ lezirek evel ur martolod, bezañ lezirek evel ur bleiz, bezañ lor evel un targazh, bezañ skoet gant terzhienn an didalvez, bezañ grevet gant terzhienn al leue, bezañ un toull diboañ eus an-unan ; *er stinkt vor Faulheit*, seul nebeutoc'h, seul welloc'h ; *er stinkt zum Erbrechen*, flaeriañ a ra evel ur broc'h (evel ur bouc'h), ken flaerius eo hag ul louz, ur c'hwez ken pounner a zeu dioutañ ma'z eo un doñjer bezañ war e dro ; *das stinkt zum Himmel ! a)* un euzh hag ur skrij eo gwelet kement-se ! ur vezh eo ober kement-se ! un heuz hag ur skrij ! ur vezh eo da welet ! mezh ar chas eo kement-se ! ; **b)** [ster rik] c'hwez ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se ! ur c'hwez da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se ! ur c'hwez da ziskar ar c'hezeg a zo gant an dra-se ! ur c'hwez fall-mantrus a zo gant an dra-se ! c'hwez ar bouc'h (c'hwez kazel, c'hwez ar foeltr, ur c'hwez an diaoul, c'hwez ar foec'h, c'hwez an dision, c'hwez an nondedie, ur c'hwez flaer, c'hwez an didie, flaer an tri mil) a zo gant an dra-se ! ur c'hwez ar fallañ a zo amañ ! flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn ! flaerius eo an dra-se evel gagn ! flaeriañ a ra an dra-se evel ur c'hagn ! ec'h, pebezh c'hwez ! c'hwez ar pemp-kant a zo gant an dra-se, ken flaerius eo an dra-se ma'z eo un doñjer chom war e dro, an dra-se a zo flaerius evel ur pudask, an dra-se a zo flaerius evel ur broc'h ; *hier stinkt es*, aer flaerius a zo amañ, aer a zo amañ ; *Geld stinkt nicht*, an arc'hant n'o deus c'hwez ebet, an arc'hant n'o deus liv ebet, pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell, pa vez ker al lêr e c'hoarzh ar boutaouer, ar mañsoner a gar an hini a zo ilia-red ouzh e di, al laer brasañ a groug ar bihanañ, son an arc'hant 'zo ur yezh anavezet e pep bro ; *Eigenlob stinkt*, ar glipenn re uhel ne c'hall ket mont war well - diboell eo kanañ e veuleudi e-unan (en em veuliñ e-unan) - an hini ne vez lorc'het nemet gantañ hag e vagerez n'eo netra a vat - arabat eo deomp en em brizout re - an hini en em fougas e-unan ne dalv na gour nag unan - re uhel e kan ho kilhog ; *P. du stinkt mir*, faegegeg a ran warnout, n'on ket evit aveliñ ac'hanout, n'on ket evit ahelañ ganit, n'on ket evit en em ahelañ ganit, e malis emaon ouzhit, malis am eus ouzhit ; *das stinkt mir*, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, leun va c'hased am eus gant an dra-se, leun va rastell am eus gant an dra-se, re eo din, va gwalc'h am

eus eus an dra-se, aet on eok ha tremen eok gant an dra-se, eok on (aet on tremen skuizh, erru on heug, erru on heug) gant an dra-se, me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, darev on gant an dra-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, doñjer (rukun, euzh) am bez ouzh an dra-se, doñjer am eus oc'h ober an dra-se, hiris am bez ouzh kement-se, diegi am bez d'an dra-se, prederi am eus oc'h ober an dra-se, digareziñ a ran ober an dra-se, fae eo ganin ober an dra-se, donjeriñ (rukuniñ) a ran ouzh an dra-se, fast am bez evit an dra-se, kement-se a ro erez (heug, baleb, regred) din / kement-se a zegas doñjer (heug) din / ac'h eo an dra-se din (Gregor), kement-se a ra erez din, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon (Gregor), an heug a sav din pa welan kement-se, un heug e vez an dra-se din, heug am bez ouzh an dra-se, kement-se a zo regred din, kement-se a zegas rukun din, baleb (hiris) am bez ouzh kement-se, dislonk am bez pa welan seurt traoù, e chal emeon d'ober an dra-se, n'on ket lamprek evit ober an dra-se, n'em eus ket lañs d'ober an dra-se, karnañ a ran d'ober an dra-se ; *die Sache stinkt*, un draen a zo, un dalc'h a zo, n'emañ ket pep tra en e reizh, toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, koad-tro a zo en afer-se, vi pe labous a zo gant ar yar, un ibil bennak a zo a-dreuz, n'eus ket doare vat gant kement-se, feson fall a zo gant an afer, n'emañ ket kement-se diouzh ar reizh, c'hwezh ar rost a zo gant an afer, c'hwezh ar suilhet a zo gant an afer.

stinkend ag. : 1. flaeius, louvidik, blazus, blazer, louvus, mouezhus, hag a vouezh, hag a daol mouezh ; *stinkend werden*, dont da vezañ flaeius, erruout c'hwezh fall gant an-unan ; 2. *stinkende Lüge*, gaou du, gaou divezh g.

Stinker g. (-s,-) : flaeier g. louveg g., louvidig g.

stinkfaul ag. : o vreinañ en e leziregezh, lezirek evel ur martolod, lezirek evel ur bleiz, lor evel un targazh, skoet gant terzhienn an didalvez, grevet gant terzhienn al leue, un toull diboan anezhañ ; *er ist stinkfaul*, seul nebeutoc'h, seul welloc'h.

Stinkfinger g. (-s) : *jemandem den Stinkfinger zeigen*, ober brec'h d'u.b.

Stinkfritz g. (-en,-en) : P. flaeier g., louveg g., louvidig g.

stinkig ag. : flaeius, louvidik, blazus, blazer, louvus, mouezhus.

stinklangweilig ag. : borodus-kenañ, enoeüs-kenañ, arabadus-kenañ, torr-penn, war ton an anaon (ar gousperoù, ar c'hoant-kousket, ar c'hampouezh-mouezig), darnaoüs, fastus, moretus, dizudi, euver, hirvoudus.

Stinkmarder g. (-s,-) / **Stinkratz** g. (-es,-e) : [loen.] pudask g. [*liester* pudasked, pudiski].

Stinkmorchel b. (-,-n) : [louza.] morukl flaeius str.

stinkreich ag. : brein gant ar binvidigezh, pinvidik-lous, pitaod.

Stinkstorchschnabel g. (-s,-schnäbel) : [louza.] boked-an-diaoul g., louzaouenn an divulum str.

Stinkteufel g. (-s,-) : [louza.] bouloù-aerouant lies., chapeled-an-naer g.

Stinktief n. (-s,-e) : 1. [loen.] skoñs g., pudask g. [*liester* pudasked, pudiski], piteoz g. ; *Stinktiere spritzen ihren potenziellen Angreifern ein streng riechendes Sekret*

entgegen, teuler flaer a ra ar pudasked pa vezont en dañger ; 2. [dre skeud.] P. flaeier g., louveg g., louvidig g.

Stink-Wacholder g. (-s,-) : [louza.] savigne g.

Stinkwanze b. (-,-n) : [loen.] louezae g.

Stinkwut b. (-) : fulor ruz g., barrad imor taer g., barr kounnar g., barlennad taeroni b. ; *eine Stinkwut auf jemanden kriegen*, fumañ ouzh u.b.

stinkwütend ag. : fumet-naet, ruz gant ar gounnar, fuloret-mik, fuloret-ran, fuloret-ruz, fuloret-naet, brizh-du, en imor santel, e gwalarn, o virviñ gant ar gounnar, e fulor ruz, en ur fulor, ur fulor ennañ, tost da darzhañ gant ar gounnar, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ ; *stinkwütend sein*, bezañ fuloret-naet, bezañ fuloret-ran, bezañ fuloret-ruz, bezañ fuloret-mik, bezañ ur barrad fulor o krozal en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ brizh-du, bezañ en imor santel, bout e gwalarn, gwalarniñ, birviñ gant ar gounnar, bezañ e fulor ruz, bezañ en ur fulor, bezañ ruz gant ar gounnar, bezañ ur fulor en an-unan, bezañ tost da darzhañ gant ar gounnar, migañ, bezañ e gerc'h o tommañ d'an-unan, bezañ e gerc'h o krazañ d'an-unan ; *so was macht mich stinkwütend*, fumet-naet e vezan pa welan seurt traoù.

Stint g. (-s,-e) : 1. [loen.] perlezeg g., beleg g. ; 2. [dre skeud.] *sich freuen wie ein Stint*, bezañ er-maez eus an-unan gant al levenez, bezañ o nijal gant al levenez, bezañ ouzhpenn laouen, bezañ laouen ken-ha-ken, bezañ laouen mui-pegen-mui, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirezhin evel ul laouenan, bezañ lirezhin evel ur vleunienn, bezañ dirollet gant al levenez, bezañ barret a levenez, bezañ barrleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ meurbet a joa en an-unan, na zougen mui an douar an-unan, bezañ war ar pevarzek-kant, bezañ fest en an-unan, bezañ digor d'an-unan, bezañ kement a zo en an-unan o tridal gant al levenez ; *sich ärgern wie ein Stint*, fachañ ruz, bezañ fuloret-naet, bezañ fuloret-ran, bezañ fuloret-ruz, bezañ fuloret-mik, bezañ ur barrad fulor o krozal en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ brizh-du, bezañ en imor santel, bout e gwalarn, gwalarniñ, birviñ gant ar gounnar, bezañ e fulor ruz, bezañ en ur fulor, bezañ ruz gant ar gounnar, bezañ ur fulor en an-unan, bezañ tost da darzhañ gant ar gounnar, migañ, bezañ e gerc'h o tommañ d'an-unan, bezañ e gerc'h o krazañ d'an-unan.

Stipendiat g. (-en,-en) : [skol-veur] yalc'hour g., yalc'hadour g.

Stipendiatin b. (-,-nen) : [skol-veur] yalc'hourez b., yalc'hadourez b.

Stipendium n. (-s, Stipendien) : [skol-veur] yalc'had b.

Stippe b. (-,-n) : [kegiñ.] hili g., hilienn b., soubilh g., soubinell b., chaous g.

stippen V.k.e. (hat gestippt) : soubilhañ, soubouilhañ, hiliennañ, chaousañ.

Stippbesuch g. (-s,-e) / **Stippvisite** b. (-,-n) : bizit buan-ha-buan evel un tarzh avel g.

stipulieren V.k.e. (hat stipuliert) : diferiñ, divizañ.

Stirn b. (-,-en) : 1. tal g. ; *gewölbte Stirn*, tal bolzennek g. ; *die Stirn falten (runzeln)*, krizañ e dal, krizañ e fri, kabridañ e dal, ridañ e dal, krinañ e zremm, ober ur bod spem, ober gourennoù du, ober ur c'hruz d'e abrantoù, mouspenniñ, moulbenniñ, sevel ar gourennoù (e c'hourennoù) (Gregor),

bezañ krizet e dal, bezañ roufennet e dal, bezañ rizennet e dal, bezañ prederiet e dal ; *sich (t-d-b) die Stirn abtrocknen, sich (t-d-b) die Stirn abwischen*, ober ur sec'h d'e dal, sec'hañ ar c'hwezenn diwar e dal, dic'hweziñ e dal, torchañ ar c'hwezenn a bizenn war e dal ; *trockene Stirn*, tal dic'hwez g. ; *Schweiß perlt auf seiner Stirn*, war e dal e piz(enn) ar c'hwezenn, pizennañ a ra ar c'hwezenn war e dal, perlezenniñ a ra ar c'hwezenn war e dal, pizenniñ a ra e dal gant an dour-c'hwez, pizennet eo ar c'hwezenn war e dal ; *jemanden an der Stirn verletzen*, ober bailh, gloazañ u.b. en e dal, bailhañ u.b. ; *jemandem die Gewehrmündung an die Stirn drücken*, lakaat beg e fuzuilh ouzh tal u.b. ; *den Hut tief in die Stirn drücken*, sankañ don e dog war e benn, sankañ don e dog war e zaoulagad, lakaat don e dog en e benn, plantañ e dog betek e zaoulagad ; *sie hatte die Stirn auf die Tischplatte gelegt*, harpet e oa ganti he fenn ouzh an daol ; *bewölkte Stirn*, tal koumoulet g., tal teñval (hurennek, kudennek) g., penn teñval g., tal teñval g., penn kozh g., penn beunek g., tal koumoul warnañ g., tal ur goumoulenn warnañ g. ; *seine Stirn umwölkt sich*, duaat a ra e selloù, teñvalaat a ra e benn, kruel e teu e benn da vezañ, dont a ra koumoul war e dal, dont a ra ur goumoulenn war e dal, dont a ra ur goumoulenn da deñvalaat e dal, ober a ra kozh vin, dont a ra kozh e benn, dont a ra moan e benn, dont a ra hir e vailh.

2. kribell b., hardison b., hardizhegezh b., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b. ; *die Stirn haben, etwas zu sagen*, bezañ divezh (her, balc'h) a-walc'h evit lavaret udb, kaout ar gobari da lavaret udb, kaout a-walc'h a gribell evit lavaret udb, kemer hardizhegezh da lavaret udb, em hardishaat da lavaret udb, kaout hardison (hardizhegezh) da lavaret udb, krediñ hep mezh lavarout udb / kaout an divergontiz da lavarout udb /, kaout un tal divezh a-walc'h evit lavarout udb / kaout un tal ken divezh evit lavarout udb (Gregor) ; *er hatte die Stirn, so etwas zu behaupten, er hatte die Stirn, so etwas zu tun*, aet e oa keit all ; *mit eiserner (ehemer) Stirn*, dichek-bras, fae ha rogentez war e vourennoù, gant ur genoù babu, balc'h, uhel ar c'haoc'h en e doull, uhel ar c'haoc'h en e revr, savet ar c'herc'h en e c'houzoug, otus (rok, bras, dichek, uhel) an tamm anezhañ, bras an tamm gantañ, difoutre.

3. *mit offener Stirn*, dizolo e zremm.

4. *jemandem die Stirn bieten*, rebarbiñ ouzh u.b., talañ ouzh u.b., mont a-benn-kaer d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., rentañ penn ouzh u.b., ober penn d'u.b., pennekaat ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., ober ouzh u.b., daeañ (faeañ, dichekal, hegal) u.b., reiñ fas d'u.b., em glask ouzh u.b., en em aroziñ ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., mont a-benn d'u.b., diarbenn u.b., herzel ouzh u.b., arbenniñ ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *der Armut die Stirn bieten*, kiañ ouzh ar seizh dienez.

5. *es steht ihm an der Stirn geschrieben, man kann es an seiner Stirn lesen*, an dra-se a bar war e dal, skrivet eo gant lizherennoù bras war e dal, skrivet eo gant lizherennoù bras war e zremm, ar stumm a zo warnañ, ken fall eo hennezh ha m'en deus an doare da vezañ, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon.

Stirnader b. (-,-n) : [korf.] gwazhienn an tal b.

Stirnband n. (-s,-bänder) : taledenn b., taled g., talgen g., lêrenn-dal b., tallien g. ; *sie trug ein Stirnband*, un daledenn a gelc'hie he zal, kelc'hiet e oa he zal gant un daledenn.

Stirnbein n. (-s,-e) : [korf.] askom tal g.

Stirnbinde b. (-,-n) : taledenn b., taled g., talgen g., lêrenn-dal b., tallien g. ; *sie trug eine Stirnbinde*, un daledenn a gelc'hie he zal, kelc'hiet e oa he zal gant un daledenn.

Stirnbogen g. (-s,-/bögen) : [tisav.] arc'hbolz b., rizenn-volz b.

Stirnfalte b. (-,-n) : roufenn an tal b.

Stirnglatze b. (-,-n) : *er hat eine Stirnglatze*, tarvoal eo.

Stirnhöhe b. (-) : *die Augen in Stirnhöhe*, an daoulagad rez e dal lies. (Gregor).

Stirnhöhle b. (-,-n) : [korf.] sinus-tal g., kev an tal g.

Stirnhöhlenkatarrh g. (-s,-e) / **Stirnhöhlenvereiterung** b. (-,-en) : [mezeg.] sinuzit tal g., kevfo tal g.

Stirnlocke b. (-,-n) : kuch g., kuchad g.

Stirnmoräne b. (-,-n) : morena dal b., mein-tal lies., skornatred tal g.

Stirnrad n. (-s,-räder) : rod dantek dent eeun b.

Stirnreif g. (-s,-e) : taledenn b., taled g., talgen g., kelc'h-penn g. ; *sie trug einen Stirnreif*, un daledenn a gelc'hie he zal, kelc'hiet e oa he zal gant un daledenn.

Stirniemen g. (-s,-e) : lêrenn-dal b.

Stirnrunzeln n. (-s) : krizadenn dal b., mouspenniñ g.

Stirnseite b. (-,-n) / **Stirnstück** n. (-s,-e) / **Stirnwand** b. (-,-wände) : [tisav.] talbenn g., tal g., talier g., diaraog g., fasadenn b., araog an ti g.

Stoa b. (-) : **1.** [tisav.] kolonneneg g. ; **2.** prederouriezh ar porched b., stoikegezh b., stoikouriezh b.

Stöberhund g. (-s,-e) : [loen.] ki-Spagn g., ki-spagnol g.

stöbern V.dibers. (hat gestöbert) : *es stöbert*, erc'h fu ha stank a ra.

V.k.e. (hat gestöbert) : **1.** *der Hund stöbert das Wild (auf)*, emañ ar c'hi o tichedañ (o tivusañ, o tiboufañ, o tiskoachañ) ar jiber ; **2.** *firboucha e, furchal, furchal e, furchata e, ober ar furch e, ober furch e, ober furch ha klask e, furediñ e, furikat e, furikat, fuketal e, fuketal, dispac'hañ, turmuch e, turlutañ, c'hwiliañ, c'hwiliañ e, brellañ e, furgutañ e, pismigañ ; in einer Schublade stöbern*, firboucha (furchal, furchata, fuketal, furikat, furediñ, turmuch, c'hwiliañ, brellañ, furgutañ) en un diretenn, c'hwiliañ (furchal, turlutañ, fuketal, furikat, dispac'hañ) un diretenn ; *in Büchern stöbern*, furchal e-barzh levrioù ; *in alten Papieren stöbern*, parichaoua ; **3.** [dre astenn.] P. *jemanden aufstöbern*, diboufañ e neizh d'u.b., diskoachañ u.b.

stochastisch ag. : **1.** degouezhus ; **2.** tebegel.

Stocher g. (-s,-) : **1.** fichell b., pifon g., keniler g. ; **2.** skarzhdent g.

stochern V.gw. (hat gestochert) : **1.** *im Feuer stochem*, firboucha an tan / kempenn an etivi (Gregor), pifonañ an tan, brochañ ar regez, keniliñ ; **2.** [dre astenn.] P. *firboucha e, furchata, turmuch, c'hwiliañ, turlutañ ; 3.* skarzhañ, karzhañ ; *sich (t-d-b) in den Zähnen stochem*, skarzhañ e zent, karzhañ e zent.

Stock g. (-s, Stöcke) : **1.** bazh b., kanenn b., penn-bazh g. [*liester* pennoù-bazh, pennoù-bizhier], pennbazh g. [*liester* pennbizhier], pennad-bazh g., bazh penndousek b., krennenn b., bazh pennek b., krennvazh b., bataraz b., penn-treujenn g., penngod g., kefienn b., penn-

bourdon g., gwalenn b., gwial str. ; *dünner Stock*, flip g. ; *ein dicker Stock*, ur penn-bazh yac'h g., un tamm mat a vazh g. ; *das dicke Ende eines Stockes*, penn tev ur vazh g. ; *Stock mit gebogenem Griff*, bazh kamm b., bazh penn kamm b., bazh krogek b. ; *Stock zum Umrühren des Wassers*, fourdouilh g. ; *seinen Stock konnte er zur Not als Waffe gebrauchen*, e vazh koad a oa ur gwarez evitañ ; *sich auf seinen Stock stützen*, bale diwar-bouez ur vazh, bale war-bouez ur vazh, kerzhet war-bouez ur vazh, en em harpañ war ur vazh, bale krog en e benn-bazh, bale daoubleget war e vazh, pouezañ war e vazh evit bale ; *steif wie ein Stock*, reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhorou evel ur c'hilhog, ken sonn hag ur vazh kloued, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, sonn evel ur pikerom, reut evel ur pikerom, sonn evel ur roc'h ; *jemanden mit einem Stock schlagen*, reiñ fest ar vazh (fest ar geuneudenn, kerc'h, segal) d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù (ur pred bazhadoù, ur chupennad taolioù, ur gwiskad bazhadoù) d'u.b., tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ ur c'hefestad (ul lard, ur grizilhad taolioù, un dres) d'u.b., bazhata u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, distremen u.b. a daolioù bazh, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., frotañ u.b. gant eoul garzh ken na lufr, reiñ ur freilhad d'u.b., sevel koad dreist u.b. ; *sich mit Stöcken prügeln*, en em gannañ a daolioù bazh ; *mit dem Stock zuschlagen*, c'hoari ar vazh ; *Taktstock*, gwalenn-ventadañ b., bazh (gwalenn b.) ar pennsoner b., gwialenn ar penn orkestra b. ; *Billardstock*, bazh vilhard b.

2. skod-gwini g., kef-gwini g., kef gwinienn g. ; *auf dem Stock*, ouzh ar gwini.

3. skosenn b., skos g., penngos g., piltos g., pennskod g., skod g., skodenn b., kevenn b., solenn b., treujenn b., kef g. ; *mit Stock und Stiel ausrotten*, diwriziennañ ha distrujañ (Gregor), kas da get (da netra, war netra, da vann, da neuz), heskiñ, diouennañ, dinodiñ, harluañ a-douez an dud, harluañ a-vetoù an dud, lemel, terriñ ; *über Stock und Stein laufen*, ferañ, redek a-dreuz koad ha douaroù, redek dre gleuz ha garzh.

Stock² g. (-s, Stockwerke) : estaj g., solier g., solieradur g., kombod g. ; *der untere Stock*, an estaj dindan g. ; *das Haus ist drei Stock hoch*, un ti a dri estaj eo ; *im fünften Stock wohnen*, bezañ o chom er pempvet estaj, bezañ o chom er pempvet kombod, bezañ o chom er pempvet solieradur, bezañ o chom er pempvet solier ; *er wohnt im Stock direkt über uns*, emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom en estaj a-us, emañ o chom e-krec'h, emañ o chom war-laez ; *in den oberen Stock steigen*, pignat e-krec'h, mont e-krec'h, mont e laez, mont d'al laez, mont war-laez, mont d'an nec'h.

Stock³ g. (-s,-s) : 1. staliad b., pourvezioù lies., berniad g., stok g., boniad g. ; 2. [kartoù] *Kartenstock*, pigos g., pod g., bem g. ; *eine Karte vom Stock aufnehmen*, *eine Karte vom Stock ziehen*, mont d'ar pigos, pigosat, kemer ur gartenn er pod, pipat.

Stockausschlag g. (-s,-ausschläge) : [louza.] taolaj str.

stockbesoffen ag. / **stockbetrunken** ag. : *er ist stockbetrunken*, *er ist stockbesoffen*, dotu eo, mezv-dall (-dotu, -du, -du-dall, -marv, -mik, -mik-dall, -poch, -put) eo, mezv-dall-put eo, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, ur garrigellad en deus, karrigellet eo, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, graet en deus ur picherad, tapet en deus ur garg, ur pezh revriad a zo gantañ, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soubenn, evel ur soner kloc'h), kras eo, kras-mat eo, ne wel mui nemet gant e c'henoù, gwelet a ra pesked el laezh, bourr da greviñ eo, moñs-dall eo, leun eo e revr, mezv eo evel ma blijont da Zoue, ne c'hall ket mui dougen e gig, poazh eo, re garg eo e garg.

Stockbett n. (-s,-en) : gwele-estaj g.

stockblind ag. : dall-mik, dall-poch, dall-put, dall-pik, dall evel ur c'hoz, groñs dall.

Stöckchen n. (-s,-) : kelastrenn b., gwial str.

Stockdegen g. (-s,-) : bazh-kleze b., kanenn-gleze b.

stockdumm ag. : sot-paner, sot-ran, diot-naet, diot-nay, diot-ran, tanav e spered, amboubal evel ur votez, sot evel ur bailh, sotoc'h eget ur banezenn, sotoc'h eget ur baner, sotoc'h eget panerou, sotoc'h eget pevarvezk, sot evel ur Gwenedad, sot evel ur waz, diot evel ur waz, gad diwar c'had, genaouek evel ur ribod ; *er ist stockdumm*, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezenn, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget panerou, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, diot eo evel ur waz, genaouek eo evel ur ribod.

stockdunkel ag. : teñval-sac'h, teñval-du, teñval-dall, teñval ken ez eo, du-pod, du-pok, noz-du, noz-du-dall, noz-serret, du-holl, teñval evel en ur sac'h, teñval evel en ur forn, teñval evel ar glaou, teñval evel an noz, du evel an noz ; *es ist stockdunkel*, noz-du a ra, noz-du-dall a ra, noz-serret a ra, noz teñval-sac'h a ra, teñval eo ken ez eo, noz dall eo, du-pod eo, du eo evel en ur pod, teñval-sac'h eo, du-holl eo an noz, an noz a zo ken du hag ar pec'hed, ne weler banne, ne weler siseurt ebet, n'eus berad sklêrijenn ebet ; *eine stockdunkle Nacht*, un noz du evel ur forn b., un noz du-pod b., un noz teñval-sac'h b., un noz ken du hag ar pec'hed b., un noz du-holl b.

Stöckelabsatz g. (-es,-absätze) : seul uhel ha moan g., seul pik g.

stöckeln V.gw. (ist gestöckelt) : mont war e seulioù pik, mont gant botoù seulioù pik.

Stöckelschuhe lies. : botoù seulioù pik lies.

stocken V.k.e. (hat gestockt) : [louza.] harpañ, stañsoniñ, skorañ.

V.gw. (hat gestockt) : 1. bezañ stanket, sac'hañ, chagañ, chom a-sac'h, charitiñ, bezañ en digeflusk, houbañ ; *das Wasser stockt*, an dour ne red ket mui, stanket eo red an dour ; *ihm stockt das Herz*, hennezh a vank e galon dezhañ, c'hwitañ a ra e galon, serriñ a ra e galon, fatikañ a ra e galon, dont a ra e galon da faziñ dezhañ, houbañ a ra e galon ; *die Unterhaltung stockte*, ar gaoz a yeas da

hesk, an diviz a yeas d'an hesk, mougañ (migañ) a reas ar gaoz, mouget e oa ar gaoz, miget e oa ar gaoz, troc'het e oa ar gaoz, en digeflusk edo an diviz ; 2. pouloudenniñ, pouloudañ, kaoulediñ, chalkiñ, kalediñ, sonnañ ; *gestockte Milch*, laezh kaoulet g., *gestocktes Blut*, gwad pouloudet g. ; 3. [dilhad, paper] arneviñ, bronduañ.

Stocken n. (-s) : 1. [traoù] chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g., sac'hadenn b., dilañs g., stoc'had g., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b. ; 2. [tud] *ins Stocken geraten*, chom sac'het, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug, azenañ, balbouzañ, glabousañ, haketal, chom boud, chom bouc'h ; *die Unterhaltung geriet ins Stocken*, ar gaoz a yeas da hesk, an diviz a yeas d'an hesk, mougañ (migañ) a reas ar gaoz, mouget e oa ar gaoz, miget e oa ar gaoz, troc'het e oa ar gaoz, en digeflusk edo an diviz ; 3. [kenw.] *Stocken der Geschäfte*, chag an aferioù g., chagadur an aferioù g. ; 4. [gwad, laezh] kaouledadur g., kaouledigezh b., sonnadur g.

stockend ag. : [dour] sac'h, sac'het, dired, marv, chag, gwern, poull, sioul, lor, eoget.

Adv. : *stockend lesen*, azenañ, bezañ kleiz da lenn, bezañ gagouilh da lenn ; *stockend reden*, bezañ berr e deod un tamm da gaozeal, bezañ dalc'het un tamm en e gaoz, bezañ dalc'het en e c'her, bezañ gagouilh da gaozeal, bezañ stag e deod ouzh e vouzelloù, balbouzañ, haketal.

Stockente b. (-, -n) : [loen.] houad-korz g.

Stockerl n. (-s, -/-n) : [Bro-Aostria] tous g., skabell b., pased b.

stockfinster ag. : teñval-sac'h, teñval-du, teñval-dall, teñval ken ez eo, du-pod, du-pok, noz-du, noz-du-dall, noz-serret, teñval evel an noz, du evel an noz, du-holl, teñval evel en ur sac'h, du evel en ur pod, teñval evel en ur forn, teñval evel ar glaou ; *es ist stockfinstere Nacht*, *es ist stockfinster*, noz-du a ra, noz-du-dall a ra, noz-serret a ra, noz teñval-sac'h a ra, teñval eo ken ez eo, noz dall eo, du-pod eo, du eo evel en ur pod, teñval-sac'h eo, du-holl eo an noz, an noz a zo ken du hag ar pec'hed, ne weler banne, ne weler siseurt ebet, n'eus berad sklêrijenn ebet ; *eine stockfinstere Nacht*, un noz du evel ur forn b., un noz du-pod b., un noz teñval-sac'h b., un noz ken du hag ar pec'hed b., un noz du-holl b.

Stockfisch g. (-es, -e) : 1. [kegin.] moru sec'h g., merluz sec'h g., vergadell b. ; 2. [dre skeud.] azen gomek g.

Stockfleck g. (-s, -e) : [dilhad, levrioù] brondou g., brondudur g. ; *Stockflecke bekommen*, arneviñ, bronduañ.

stockfleckig ag. : bronduet, arnevet, duet, merglet ; *stockfleckig werden*, arneviñ, bronduañ.

stockfremd ag. : P. *diese Leute sind mir stockfremd*, an dud-se n'int na karr na karrigell din, n'ouzon ket piv eo an traoù-se.

Stockglaube g. (-ns) : kredenn start b., kredenn divrall b.

stockheiser ag. : divouezh a-grenn ; *stockheiser sein*, bezañ divouezh a-grenn, bezañ gwelet ar bleiz.

Stockhieb g. (-s, -e) : bazhad b., keuneudennad b., taol bazh g., fustad g.

Stockholm n. (-s) : Stockholm b.

stockig ag. : 1. [dilhad] bronduet, duet, merglet, arnevet ; *stockig werden*, arneviñ, bronduañ ; 2. [laezh, gwad] kaoulet, pouloudet ; 3. [c'hwezh] c'hwezh ar brein (ar c'hozh, an tuf, ar moeltr, ar stouv, al loued, an touf) gantañ ; 4. koadek ; 5. reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhorou

evel ur c'hilhog, ken son hag ur vazh kloued, sonn evel ur roc'h.

-stöckig ag. : *dreistöckig*, ... tri estaj, .. a dri estaj.

Stocklaterne b. (-, -n) : penn gouloù g., letern troadek g.

Stockleuchter g. (-s, -) : kantolor troadek g., kantolor-sich g.

Stocklösung b. (-, -en) : [kimiezh] dourenn-vamm b.

Stockmakler g. (-s, -) : kourater g.

Stockmalve b. (-, -n) : [louza.] roz-malv str., rozenn-valv b.

Stockmühle b. (-, -n) : milin-doull b., milin-grufel b.

Stockpreuße g. (-n, -n) : Prusian penn-kil-ha-troad g., Prusian betek mel e eskern g., [ur] Prusian glez g.

Stockprügel g. (-s, -) : laz taolioù g., bazhadenn b., roustad g., kempenn g./b., fustadenn b., keuneudennadoù lies., fustadoù lies., freilhadoù lies., trell b., bodennad b., c'hwistadoù lies., fest ar vazh g./b., fest ar geuneudenn g./b., kefestad g., distokadenn b., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., gwiskad bazhadoù g., chupennad vazhadoù b., trepan g., frotadenn b., saead vazhadoù b., prad g., pred g., predad g., fraead g., fraeadenn b.

Stockpunkt g. (-s, -e) : [fizik] poent solutaat g., poent sonnennañ g.

Stockreis n. (-es, -er) : [louza.] taol g., taoladenn b.

Stockrose b. (-, -n) : [louza.] roz-malv str., rozenn-valv b.

stocksauer ag. : fumet-naet, ruz gant ar gounnar, fuloret-mik, fuloret-ran, fuloret-ruz, fuloret-naet, brizh-du, en imor santel, e gwalarn, o virviñ gant ar gounnar, e fulor ruz, en ur fulor, ur fulor ennañ, tost da darzhañ gant ar gounnar, o vegan, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ.

Stockschlag g. (-s, -schläge) : bazhad b., keuneudennad b., taol bazh g., fustad g.

Stockschnupfen g. (-s, -) : [mezeg.] pennad sifern g., choberd g.

Stockschraube b. (-, -n) : [tekn.] biñs intrañv b., biñs ar c'hrog-bank b.

Stockständer g. (-s, -) : doug-disglavieroù g.

stocksteif ag. : reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhorou evel ur c'hilhog, ken sonn hag ur vazh kloued, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, sonn evel ur pikerom, reut evel ur pikerom ; *stocksteif sein*, bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ lakaet kegel e vamm en e gein, bezañ reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil), bezañ sonn evel ur ganabenn, bezañ sonn evel ul lakez pikez, bezañ sonn war e gilhorou evel ur c'hilhog, bezañ ken sonn hag ur vazh kloued, bezañ reut ha sonn evel un tonton besk, bezañ sonn evel ur pikerom, bezañ reut evel ur pikerom, bezañ sonn evel ur roc'h.

Stocksünder g. (-s, -) : pec'her aheurtet en e bec'hed g., pec'her dibened g., pec'her hag a chom da vreinañ en e bec'hed g., pec'her hag a chom da ginviañ en e bec'hed g., pec'her engravet g., pec'her kaledet g., pec'her kilhourzet g.

stocktaub ag. : *er ist stocktaub*, bouzar-put eo, bouzar-kloc'h eo, bouzar-glez eo, bouzar-lech eo, bouzar evel ur c'hloc'h (evel ur c'hleuz, evel un tamm koad, evel ur penton, evel ur girin, evel ur sourd, evel ur glesker, evel ur ran, evel ul lech) eo, ne glev siseurt ebet, ne glev

banne, ne glev greun, ne glev grik, ne glev berad, ne glev son, ne glev takenn ebet.

Stockung b. (-,-en) : 1. chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g., sac'hadenn b., dilañs g., stoc'had g., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b., strobac g. ; 2. kaouledadur g., kaouledigezh b., sonnadur g. ; 3. [mezeg.] stoc'had g., krog g., kreugn g., sonnadur g. ; *Stockung des Blutes*, taol-gwad g., sonnadur ar gwad g.

Stockwerk n. (-s,-e) : estaj g., solier g., solieradur g., kombod g. ; *das untere Stockwerk*, an estaj dindan g. ; *er wohnt im Stockwerk direkt über uns*, emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom e-krec'h, emañ o chom war-laez ; *in das obere Stockwerk steigen*, pignat e-krec'h, mont e-krec'h, mont e laez, mont d'al laez, mont war-laez, mont d'an nec'h.

Stockzahn g. (-s,-zähne) : kildant g., dant malañ g.

Stoff g. (-s,-e) : 1. danvez g., mezher g., gwiad g./b., gwiadenn b., lien g., gwe g., gweadur g., gwead b., gweadennoù lies., gwiadennnoù lies., gwiadur g., gwiaderezh g., entof g. ; *gewirkter Stoff*, gwiad brochennet g./b., gwiad stamm g./b. ; *dicker haltbarer Stoff*, fetisenn b. ; *ein haltbarer Stoff*, un danvez kreñv g. ; *dieser Stoff hat überhaupt keinen Halt*, n'eus tamm dalc'h en danvez-mañ, an danvez-mañ n'en deus dalc'h ebet ; *dieser Stoff lässt sich leicht reinigen*, an danvez-se a garzh buan ; *dieser Stoff schmutzt leicht*, buan e ya lous an entof-se, an entof-se a ya lous buan, an entof-se ne vez ket pell da vezañ lous, fankus eo an danvez-se ; *dieser Stoff schmutzt nicht leicht*, distrouilh eo an entof-se.

2. materi g., danvez g., danvezenn b., dafar g. ; *Baustoffe*, dafar sevel tiez g. ; *Rohstoff*, danvez diaoz g. ; *Stoff in flüssiger Form*, danvez liñvel g., danvezenn liñvel b., liñvenn b. ; *aus härterem Stoff gemacht*, a) dalc'hus, start ; b) [dre skeud.] dispart, divrall, kalet, start, dibleg, n'eo ket tanav e lèr, kroc'hen ouzh e ober, kiger a-walc'h, ur galedenn a zen anezhañ, un den en ur pezh anezhañ, ur paotr reut anezhañ, ur paotr tout en un tamm anezhañ, start war e dachou, plom war e dachou, kalet ouzh ar boan, start ouzh ar boan.

3. [kimiezh] korf g., danvezenn b. ; *einfacher Stoff*, korf eeun g. ; *organischer Stoff*, danvezenn organek b., danvez bevel g. ; *chemischer Stoff*, aozad kimiek g., danvezenn gimiek b. ; *Reinstoff*, korf pur g.

4. danvez g., peadra g., dafar g. ; *Stoff zu etwas geben*, reiñ peadra (reiñ dafar) evit ober udb ; [lenneg.] *Stoff zu einem Film*, danvez evit sevel ur film g. ; *Stoff zum Nachdenken*, danvez preder g., peadra da gompren g.

5. tem g., testenn b., kraf g., dalc'h g., danvez g., dodenn b., sujed g., kistion b., kaoz b.

Stoffballen g. (-s,-) : rollad mezher g.

Stoffbehang g. (-s,-behänge) : stign g.

Stoffel g. (-s,-) : amparfal g., lopez g., den lor g., penn lor g., balouard g., lochore g., pagan g., peizant g., kozh palastr g., den hualet g., kropet g., Yann seitek g., palod g., aneval g., chaoker patatez g., chaoker plouz g., keimelchon g., plaou g., den diardoù (digompliment, dibalamour, difoutre) g., buredennek g., geolieg g., beg glep g., genoù glep g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., genaoueg g., podig g., pothouarn g., glaourennek g., pampez g., genoù klapez g., glapez g.,

genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., loukez g., patatezen b., panezen b., Yann Banezen g., gogez g., penn luch g., magn g., darsod g., diskiant g., pennsod g., tarieller g., drailh-botoù g., drailher g., draster g.

Stoffetzen g. (-s,-) : tamm mezher g., drailhenn vezher b., pilhenn b., retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b.

Stoffgewicht n. (-s,-e) : [fizik] pouezder spesius g., pouezder rummel g.

stoffhaltig ag. : danvez ennañ.

stofflich ag. : materiel, danvezek, danvezel, dalc'hadel.

Stofflichkeit b. (-) : danvezelegezh b., danvezegezh b., danvezelezh b.

stofflos ag. : 1. dizanvez, dizanvezel, dizanvezenn ; 2. [dre skeud.] dizanvez, goullou, paour, flak, sklat, dister.

Stoffmangel g. (-s) : diouer a zanvez g. ; *Stoffmangel haben*, bezañ dizanvez, bezañ goullou, bezañ flak.

Stoffname g. (-ns,-n) : 1. anv danvez g. ; 2. [yezh.] anv hollek g.

Stoffpuppe b. (-,-n) : poupinell vezher b.

stoffreich ag. : kalz a zanvez ennañ, pinvidik.

Stoffrest g. (-es,-e) : drailhenn lien b., drailhenn vezher b., rollad g., retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b.

Stoffrolle b. (-,-n) : rollad mezher g.

Stoffschere b. (-,-n) : gweltre ar c'hemener b.

Stofftier n. (-s,-e) : [c'hoariell] loen feurenn g., loen grognonet g., loen gloan g.

Stoffwechsel g. (-s,-) : [bev.] metabolegezh b., kennevid g.

Stoffwechselkrankheit b. (-) : [mezeg.] kleñved metabolek g., dizurzh metabolek g., strafuilhoù kennevidel lies.

Stoffwechselprozess g. (-es,-e) : [bev.] prosesus metabolek g., argerzh metabolek g., argerzh kennevidel g.

stöhnen V.gw. (hat gestöhnt) : termal, klemm, leñvañ, klemmichal, kestal, hirvoudiñ, keinal, morleñvañ, kunudañ, gouerouzat, garmiñ, kestal, leuskel huanadoù glac'har, kouignal, kunuc'hañ, kunuc'henniñ, gwigourat, mousklemm, mousklemmañ, toreañ.

Stöhnen n. (-s) : hirvoudoù lies., hirvoudennnoù lies., huanadoù glac'har lies., klemmvanou lies., leñvoù lies., leñvadeg b., leñverezh g., leñvadennnoù lies., kunuc'hennnoù lies., mousklemmoù lies., tore g., gwigour g., siwadennnoù lies.

stöhnend ag. : klemmvanus, hirvoudus, klemmus, kunuc'hus.

Adv. : gant hirvoudoù, gant huanadoù, gant klemmvanou, gant ur vouezh klemmus, o termal, o klemm, en ur glemmichal, en ur hirvoudiñ, o keinal, o kunudañ.

Stöhner g. (-s,-) : hirvouter g., leñver g., kunuc'her g., kunuder g.

Stoiker g. (-s,-) : stoiker g., stoikour g., stoikian g.

stoisch ag. : 1. [emzalc'h] stoikek, stoikel, stoikour, difrom, didrefu, diflach ; *stoische Ruhe*, difrom g. ; 2. [predere.] stoikian ; *stoische Philosophie*, stoikegezh b., stoikouriezh b.

Stoizismus g. (-) : stoikegezh b., stoikouriezh b.

Stola b. (-, Stolen) : stol b., lien chouk g. ; *mit einer Stola bedecken*, stoliañ.

Stolle b. (-,-n) / **Stollen**¹ g. (-s,-) : [kegin.] briochenn b., brioch g.

Stollen² g. (-s,-) : 1. toullenn b., riboul mengleuz g., min g., garidenn b. ; *einen Stollen treiben*, toullañ ur riboul mengleuz (ur c'haridenn) ; 2. krap g., krapinell b., krapon g., tach-frim g. ; 3. peul g., post g. ; 4. [lenn.] lodenn gentañ ur poz b., lodenn gentañ ur genganez b.

Stollenarbeiter g. (-s,-) : mengleuzier g.

Stolo g. (-s, Stolonen) : [louza.] redenn b., kreskenn b., stolon g., rederez b., garenn-red b., korzenn-red b.

Stolperdraht g. (-s,-drähte) : orjal stignet a-rez an douar [da lakaat an dud da strebotiñ] g., orjal strebotus g.

stolperig ag. : stroñsus, skoasellek, skosellek, torosennek, torosennus, turumellek, rust, amblaen, digompez, dizingal, diblaen, garv, distrantell.

stolpern V.gw. (ist gestolpert) : 1. lakaat e dreid er memes botez, strobañ e dreid, asoupañ, begiviniñ, ober ur falsvarchadenn, falsvarchañ, falsvarchiñ, fallvarchañ, fallvarchiñ, strebotiñ, pukañ, teukañ, krabousiñ, treuziñ e votez, treuziñ e droad, mankout d'e paz ; *über einen Stein stolpern*, teukañ (strebotiñ) ouzh ur maen, stekiñ e droad ouzh ur maen (en ur maen) ; *sie stolperte über einen Stein, konnte sich aber gerade noch fangen*, strebotiñ a reas ouzh ur maen, met gallout a reas adkavout he zreid ; 2. [dre skeud.] *über ein Wort stolpern*, na zont a-benn eus ur ger, bezañ dalc'het gant ur ger, chom berr war ur ger, teukañ ouzh ur ger ; *über Zwirnsfäden stolpern*, c'hwitañ war e grog evit bihan dra.

Stolperstein g. (-s,-e) : maen strebotus g., asoup g. / bunt g. (Gregor), maen-bunt g., maen-skoilh g., droukskoilh g.

stolz ag. : faro, lorc'hus, lorc'hek, balc'h, fier, c'hwezet, otus, glorius, tonius, faeüs, rok, bras, dichek, uhel, ourgouilh, grontek, morgant, brabañsus, pompus, pompadus, pompouik, c'hwezhigell, randonus, brasonius a galon, stad ennañ ; *ein stolzer Bursche*, ur paotr faro g. ; *sie ist ein stolzes Mädchen*, ur valc'henn a zo anezhi, ur bennsac'henn a zo anezhi, ur stadenn a zo anezhi, ur bebreñn a zo anezhi, honnezh a zo ul lorc'henn, honnezh a zo ur plac'h a lorc'h, honnezh a zo ur baborenn, honnezh a zo ur baborez, honnezh a zo ur plac'h bras, honnezh a zo ur gwall itron, honnezh a zo ur plac'h a-stroñs, honnezh a zo un dimezell, honnezh a zo un itron, honnezh a zo lorc'h enni, honnezh a zo uhel an avel ganti, bras eo an tamm outi, bras eo an tamm anezhi, bras eo an tamm ganti, brasonius a galon eo, un toull a zo outi ; *sie ist ein sehr stolzes Mädchen*, un tamm brav a zo enni, leun a gagal eo, leun a foug hag a lorc'h eo, fier-droch eo, fier-mat eo, fier-ruz eo, fier-sot eo ; *er ist stolz auf seinen neuen Wagen*, hennezh a zo c'hwezet dezhañ gant e garr-tan nevez, hennezh a zoug randon gant e garr-tan nevez, gwall fier eo dezhañ gant e garr-tan nevez, hennezh a zo pipi gant e garr-tan nevez, hennezh a zo ul lostennad lorc'h ennañ gant e garr-tan nevez, hennezh a zo un tamm tro ennañ gant e garr-tan nevez, mont a ra e gloar gant e garr-tan nevez, stad a zo ennañ gant e garr-tan nevez, trein a zo ennañ gant e garr-tan nevez, digor eo dezhañ gant e garr-tan nevez, digor a zo ennañ gant e garr-tan nevez, foug hag a zo ennañ gant e garr-tan nevez ; *stolz auf seine Freiheit sein*, bezañ lorc'h en an-unan (bezañ digor d'an-unan, bezañ stad en an-unan, bezañ foug en an-unan) gant e frankiz, bezañ un tamm digor en an-unan en abeg d'e frankiz, dougen randon gant e

frankiz, dougen roufl gant e frankiz ; *eine stolze Seele*, un den a lorc'h g., un den a stad g. ; *ein stolzes Gebaren*, un emzalc'h otus (balc'h, glorius, tonius, faeüs, dichek, uhel, bras, rok) g. ; *stolz gucken*, dremmel ; *die kleinsten Unteroffiziere sind die stolzesten*, an isofiserien eus ar renk izelañ a vez an uhelañ ar c'haoc'h en o zoullou, an isofiserien eus ar renk izelañ a vez an uhelañ an tamm enno ; *stolzer werden*, dont da vezañ lorc'hus pe lorc'husoc'h, brasaat ; ... *und ich bin stolz darauf*, ... ha stad ennon, ... ha kement-se a laka un tamm digor ennon ; *die Großmutter ist stolz auf ihren Enkelsohn*, ar vamm-gozh a vez stad enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez ul lorc'h enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez ul lostennad lorc'h enni gant he mab-bihan, mont a ra ar vamm-gozh e gloar gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez digor dezhi gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a ziskouez he mab-bihan gant foug, ar vamm-gozh a vez foug enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez foug enni o tiskouez he mab-bihan ; *das ist kein Grund, stolz zu sein*, n'eus ket peadra da vezañ faro, n'eus ket peadra da vont e gloar ; *ich bin stolz auf euch !* foug am eus ennoc'h ! lec'h am eus da gaout foug ennoc'h ! sevel a ra lorc'h ennon gant ar pezh hoc'h eus graet !

Stolz g. (-es) : 1. lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., foug b., tro b., ourgouilh g., lorc'haj g., brasoni b., koefiv g., brazentez b., avelaj g., rogentez b., rogoni b., balc'hder g., balc'hded b., morgañs b., gloriusted b., gloar b., fae g., brabañs g., revalc'hder g., randon g., tamm tro g., treiñ g./b., digor g., kagal g. ; *von Stolz aufgeblasen*, c'hwezet, lorc'h ennañ da vougañ, lorc'h don ennañ, e galon foeñvet a ourgouilh, nemet ur sac'h ourgouilh anezhañ, ur fougere brein anezhañ, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, c'hwezet gant al lorc'h, ur pezh lorc'h ennañ, ur reuz ennañ, uhel ar c'haoc'h en e doull, uhel ar c'haoc'h en e revr, savet ar c'herc'h en e c'houzoug, uhel an tamm ennañ, bras an tamm gantañ, c'hwezet gant an avel / pennboufet gant al lorc'h (Gregor) ; *er setzt seinen Stolz darin, zu ...*, lakaat a ra e striv hag e lorc'h o ..., ur pezh foug hag a zo ennañ o ..., kemer a ra foug o ..., kemer a ra lorc'h ha foug o ... ; *jemandes Stolz anknacksen*, diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., diskroc'henañ e ourgouilh diouzh u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, kas u.b. d'e doull, diskenn e gribenn d'u.b., lakaat u.b. en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., ober d'u.b. ameniñ, diskenn e glipenn d'u.b., divarc'hañ un den rok, bontañ u.b., diblasañ u.b., toгнаñ u.b., gwaskañ u.b. ; *er behauptete mit Stolz, er sei Heilmagier*, fougasiñ a rae e oa diskonter ; 2. [relij.] al Lorc'hentez b.

stolzgeschwellt ag. : c'hwezet, c'hwezet gant al lorc'h, leun a foug hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, ur foug gantañ ; *er ist stolzgeschwellt*, ur foug hag a zo gantañ, lorc'h a zo ennañ da vougañ, lorc'h don a zo ennañ, mont a ra gant ar prun, c'hwezet eo evel un touseg, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar fru, en em c'hwezañ a ra, ur fougere brein a zo anezhañ, n'eus nemet ur sac'h ourgouilh anezhañ, e galon a zo foeñvet a ourgouilh, hennezh n'en deus ket ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, e glevet a reer atav oc'h en em veuliñ,

hennezh en deus lorc'h en e foñs, c'hwezet eo gant al lorc'h, leun a foug hag a lorc'h eo, fier-droch eo, fier-ruz eo, fier-sot eo, leun a gagal eo, hennezh a zo un torkad lorc'h ennañ, ur pezh lorc'h a zo ennañ, hennezh a zo ur reuz ennañ, uhel eo ar c'haoc'h en e doull, uhel eo ar c'haoc'h en e revr, uhel eo an tamm ennañ, hennezh a zo savet ar c'herc'h en e c'houzoug ; c'hwezet eo gant an avel / leun eo e benn a c'hloriusted / karget eo a vendet / leun a avel hag a voged eo / pennboufet eo gant an ourgouilh / ober strakal e skourjez (e foet) a ra (Gregor), ober a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer (a blouz, a golo), ober a ra muioch a deil eget a golo (eget a blouz), hennezh ne oar ket bale ken gant ar c'hwez a zo en e gorf, ur revr en deus na fontfe ket un tamm sukr ennañ, ne fontfe ket un tamm sukr en e revr, ober a ra teil, ur bern teil a zo anezhañ, hennezh a zo c'hwezet e bluñv, hennezh a zo sonn e gribell, emañ o skeiñ war e daboulin, emañ o rodal e revr, emañ o c'hwezhañ en e drompilh, hennezh a zo brasoni tout, leun a lorc'h eo, en em dalvezout a ra, en em zougen a ra, en em gavout a ra, douget eo dezhañ e-unan, plantañ a ra c'hwez ennañ e-unan, foug a zo ennañ evel un targazh er ribod, rok (otus, glorius, tonius, dichek, uhel, bras) eo an tamm anezhañ, bras eo an tamm gantañ, emañ e leue o treiñ ennañ, un tamm tro a zo ennañ.

stolzieren V.gw. (ist stolziert) : rodal, rodal e revr, bragal, dougen roufl, en em rollañ, pauniñ, ourgouilhñ, pompadiñ, ober re vras gaoliad, torodelliñ, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h.

Stop-and-go n. (-s) : [kirri-tan] distokell-ouzh-distokell, lost-ouzh-lost, lost-ha-lost, stok-ouzh-stok.

Stopfarznei b. (-,-en) : [mezeg.] louzoù startaus g.

stopfen V.k.e. (hat gestopft) : 1. stankañ, didoullañ ; *Löcher (Lücken) stopfen*, didoullañ, leuniañ toullou, kargañ toullou, stankañ toullou, dallañ toullou ; *Strümpfe stopfen*, paseadenniñ loeroù, pennadañ loeroù, didoullañ loeroù, ober un tamm kraf e loeroù, peñseliat loeroù, ober ur steredenn e loeroù, steredenniñ loeroù, takonañ loeroù, dresañ loereier, freselat loeroù, krafañ loeroù ; [gwiad.] *fein stopfen*, fidelenniñ ; *Gänse stopfen*, bountañ boued e stomog ar gwazi ; 2. bourellañ, choukañ, kouchañ, barrañ ; *seine Pfeife stopfen*, kouchañ e gorn-butun, choukañ ur c'horniad-butun, lakaat butun en e gom ; *voll gestopft*, stromet, strobet, rouestlet, bourdet, stambouc'het, houbet, leun-kouch ; 3. [kegin.] *voll stopfen*, farsañ ; 4. P. [dre skeud.] *jemandem das Maul (den Mund, den Schnabel) stopfen*, lakaat u.b. da devel, plantañ ur c'henn en u.b., lakaat an tach d'u.b., gennañ u.b., rentañ u.b., stankañ e draped d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., minellañ u.b., stankañ e riboul d'u.b., stouvañ u.b., stouvañ (prennañ, stankañ) e c'henou d'u.b., serriñ e veg d'u.b., klozañ e veg d'u.b., stouvañ e vilin d'u.b., stouvañ e veg d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober d'u.b. tevel, lakaat u.b. da serriñ e c'henou, stankañ e veg d'u.b., stankañ e forn d'u.b., sankañ ur c'henn en u.b., sankañ gennou en u.b., sankañ gennou gant u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b. ; *du wirst ihm wohl das Maul nicht stopfen können*, hennezh ne soc'ho ket ganit ; 5. [merdead.] kalafetiñ ; *ein Leck stopfen*, stankañ (kalafetiñ) un toull.

V.gw. (hat gestopft) : 1. stambouc'hañ ; *dieser Kuchen stopft*, sammus (bec'hius, pounner, kargus, tafus, stafus) eo ar wastell-se, diaes da ziskenn eo ar wastell-se, ar wastell-se a chom war ar galon, stambouc'hus eo ar wastell-se, stambouc'hañ a ra ar wastell-se ; 2. debriñ betek stambouc'hañ, ober ur foeltr-bouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegal, ober meurlarjez, pilat boued, pegañ war ar boued, mont traoù en e gorf, pegañ war an traoù, debriñ da darzhañ, kargañ e sac'h betek ar skoulm, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteuennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'horfad, gloutañ, gloutoniañ, korfata, kofata, bourouniñ ; 3. dresañ, freselat, takonañ, krafañ.

V.em. : **sich stopfen** (hat sich gestopft) : 1. P. *sich (t-d-b) die Taschen (voll) stopfen*, ober god, ober godell, ober yalc'h, ober e graf (e fagodenn, e eost, e ran), ober krazadenn, ober fortun, ober ur fortun, fortuniañ, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, dastum acour gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, tapout gant an-unan, tapout forzh gwenneien, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; 2. *sich (t-d-b) den Wanst voll stopfen*, debriñ betek stambouc'hañ, ober ur foeltr-bouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegal, ober meurlarjez, pilat boued, pegañ war ar boued, mont traoù en e gorf, pegañ war an traoù, debriñ da darzhañ, kargañ e sac'h betek ar skoulm, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteuennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'horfad, korfata, kofata, bourouniñ ; 3. [dour] *sich (t-rt) stopfen*, stankañ, chagañ, lennañ, stankennañ, sac'hañ, chom a-sac'h, chartiñ.

Stopfen¹ n. (-s) : talfas g., talfaserezh g., dresadur g., takonadur g., aozerezh g., plaenaozadur g.

Stopfen² g. (-s,-) : stouv g., taf g., bont g., stouvell b., boustouv g., stank g.

stopfend ag. : stankaus, stankus.

Stopfer g. (-s,-) : 1. talfaser g., dreser g., peñselier g., aozer g., takoner g. ; 2. [kom-butun] choukell b., bazhig choukañ b. ; 3. [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.

Stopferin b. (-,-nen) : talfasezez b., dreserez b., aozerez b., peñselierez b., takonerez b.

Stopfgarn n. (-s,-e) : neud freselat g., neud paseadenniñ g.

Stopfhaar n. (-s) : bourell b.

Stopfmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù startaus g.

Stopfnadel b. (-,-n) : nadoz freselat b., nadoz paseadenniñ b.

Stopfnaht b. (-,-nähte) : azgwri g., kraf g., freseladenn b.

Stopfnudel b. (-,-n) : begailh g.

stopp estl. : arsav ! douje ! a-sav ! harz ! harzit ! harp ! harpit ! greomp ur paouez !

Stopp g. (-s,-s) : 1. arsav g., ehan g., harz g., harp g., paouez g. ; 2. skornadur g.

Stoppel¹ b. (-,-n) : 1. soul str., plouz g., klos g. ; *die Stoppeln ausreißen*, soulañ, skolpiñ ; *Beseitigung der Stoppeln*, souladeg b. ; *ausgerissene Stoppeln*, skolp str./g. ; 2. [dre astenn.] barv garv str., barv rust str., barv reut g., barv ken gwevn hag un torkad orjal g.

Stoppel² g. (-s,-) : [Bro-Aostria] 1. stouv g., bont g., stouvell b., boustouv g. ; 2. [tredan.] fichell dredan b., sankell b. ; 3. [dre skeud.] blogorn g., krotouz g., avrelod g., sioc'han g., torgos g., traouilh g., skribiton g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., speñv g., tamm mous flaer g., marmouz ken uhel hag ur bouteg g., marmouz ha n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., marmouz bihan g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwitouz g., bitouz g., tamm fri lous g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g., glaoueg g., glaourenneg g., babouzeg g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., plog g., bidorc'hig g., minoc'h g., preñvig g., preñv-douar g.

Stoppelbart g. (-s,-bärte) : barv garv str., barv rust str., barv reut g., barv ken gwevn hag un torkad orjal g.

Stoppeldach n. (-s,-dächer) : toenn blouz b., toenn soul b.

Stoppelfeld n. (-s,-er) : soulad g., souleg b., parkad soul g. ; *ein Stoppelfeld umpflügen*, disklosañ ur souleg.

Stoppelheide b. (-,-n) : tosoù-lann lies.

Stoppelhopser g. (-s,-) : [karr-nij] flapell b.

stoppelig ag. : rust, garv, pikus, pikek.

stoppeln V.gw. (hat gestoppelt) : *stoppeln gehen*, pennaouiñ, tañvoueza, tañvouesa, tañvouezennañ, teskaouiñ, teskata, toc'hata, lanvenniñ.

Stoppelsense b. (-,-n) : falc'h krommellek g.

Stoppelzieher g. (-s,-) : [Bro-Aostria] distouwer g.

Stoppelwerk n. (-s,-e) : kendastumad fallik a-walc'h g.

stoppen V.gw. (hat gestoppt) : chom a-sav, ehanañ, arsañ, harpañ, paouez.

V.k.e. (hat gestoppt) : 1. *jemanden stoppen*, herzel u.b. ; *die Zöllner haben die Lastwagen gestoppt*, ar valtouterien o doa harzet ar c'hirri-samm ; 2. [sport] *jemandes Zeit*

stoppen, padventañ u.b., muzuliañ amzer u.b. ; 3. [dilhad] plaenaozañ.

Stoppen n. (-s) : [sport] mell vouget b.

Stopper g. (-s,-) : 1. dalc'h g., harz g., starderez b. ; 2. [merdead.] peul-strapenn g., peul-eren g. ; 3. [sport] drekour kreiz g.

Stoppflicht n. (-s,-er) : gouloù-stardañ g., gouloù ruz a-dreñv g.

stopplig ag. : *sellit ouzh stoppelig*.

Stoppmutter b. (-,-n) : bouster blokañ g.

Stoppschlag g. (-s,-schläge) : [tennis] mell vouget b., morzad g.

Stoppschild n. (-s,-er) : panell stop b. ; *ein Stoppschild überfahren*, na chom a-sav daoust d'ar banell stop.

Stoppstraße b. (-,-n) : hent gant ur banell stop g.

Stoppuhr b. (-,-en) : padventer g.

Stöpsel g. (-s,-) : 1. stouv g., taf g., bont g., stouvell b., boustouv g., ibil g., stank g. ; 2. [tredan.] fichell dredan b., sankell b. ; 3. [dre skeud.] blogorn g., krotouz g., avrelod g., sioc'han g., torgos g., traouilh g., skribiton g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., speñv g., tamm mous flaer g., marmouz ken uhel hag ur bouteg g., marmouz ha n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., marmouz bihan g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwitouz g., bitouz g., tamm fri lous g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g., glaoueg g., glaourenneg g., babouzeg g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., plog g., bidorc'hig g., minoc'h g., preñvig g., preñv-douar g.

Stöpselflasche b. (-,-n) : boulestr g.

stöpseln V.k.e. (hat gestöpselt) : stankañ, stouvañ, tafañ, stouvellañ.

Stör g. (-s,-e) : [loen.] sturj g., kreia g.

störanfällig ag. : bresk, hag a chom sac'het gwall alies.

Storch g. (-es, Störche) : 1. [loen] c'hwibon b. ; 2. [dre skeud.] *der Storch hat dir einen kleinen Bruder gebracht*, kavet hon eus da vreur bihan e skouarn ur c'had e Menez-Are.

storchartig ag. : [loen] c'hwibonheñvel, e doare ur c'hwibon, a-zoare gant ur c'hwibon, a-seurt gant ur c'hwibon.

Storchbein n. (-s,-e) : *Storchbeine*, divhar evel bizhier lies., divhar evel ibilien lies., divhar evel treid palioù lies., divesker gwerzhidi lies., divhar gwerzhidi lies., firitelloù lies.

Storchennest n. (-es,-er) : [loen] neizh c'hwibon g.

Storchenvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] hirc'hareg g., P. labous treid-hir g.

Störchin b. (-,-nen) : [loen] mamm c'hwibon b.

Storcheschnabel g. (-s,-schnäbel) : 1. [loen] beg c'hwibon g. ; 2. [louza.] *stinkender Storcheschnabel*, boked-andiaoul g., louzaouenn an divulum str. ; 3. [tekn.] pantograf g.

Storcheschnabelgewächse lies. : [louza.] geranieged lies.

Store g. (-s,-s) : stign g., gouel brenestr b.

Störeier lies. : vioù sturj lies., kaviar g.

stören V.k.e. (hat gestört) : 1. diaezañ, lakaat diaes, direnkañ, ober diaez da, ober enk da, strobañ, strobellañ,

stromiñ, distresañ, distrañsañ, jabliñ, darbariñ, direizhañ, divarchiñ, enoeiñ, fourgasiñ, gwallañ, siguriñ, trubuilhañ, nec'hañsiñ, daoubenniñ, hegaziñ, ifamañ, ampoezoniñ, brellañ, kontroliañ, heudañ, skoilhañ, sparlañ, ampusturiñ, bezañ war hent, chom war hent, naskañ ; *durch ständiges Telefonklingeln gestört werden*, bezañ direnket gant ar pellgomzer o seniñ dibaouez ; *wen's stört, der soll gehen*, an hini ne gav ket aes n'en deus nemet treiñ kein ha mont kuit d'ober hag e-giz-se e vo echu ; *jemanden bei seiner Arbeit stören*, direnkañ (distresañ, distrañsañ, siguriñ) u.b. e-kerzh e labour, distrañsañ u.b. diwar e labour, distreiñ u.b. eus (diwar) e labour, distreiñ u.b. diouzh e labour, abuziñ u.b. e-pad e labour, lakaat u.b. da zebriñ e amzer labour, divarchiñ u.b. ag e labour ; *stört mich nicht bei der Arbeit !* va lezit gant va labour ! ; *jemanden beim Essen stören*, distreiñ u.b. diouzh e bred ; *dieser Verband stört mich bei der Arbeit*, n'on ket re libr da labourat gant ar vandenn-se ouzh va dorn ; *ihr stört ja nur !* a re emaoch'hañ ! war va hent emaoch'hañ ! war hent emaoch'hañ ! er gouloù emaoch'hañ ! ; *ich möchte niemanden stören*, arabat eo ne vefe enk da zen ebet amañ ganin-me, n'emaon ket poan da ziaezañ den ebet ; *so etwas stört mich nicht*, me n'on ket nec'het ganz an dra-se ; *entschuldigen Sie, dass ich störe*, va digarezit, mar plij, ma tirenkan ac'hanoc'h - ho tigarez, me ho ped, ne fell ket din ho tiaezañ ; *was stört dich denn ?* petra a ra diaez dit ? petra 'zo direnk dit ? petra 'zo savet ez kouloù ? petra 'zo ez kouloù ? ; *das stört gar nicht*, n'eus ket a ziaez, n'eus diaezamant ebet, n'eo ket strik, ne ra ket forzh ; *dieser Lärm stört mich*, diaezet on gant an trouz-se ; *er wurde in seinem Schlaf gestört*, troc'het e voe e gousk dezhañ, dihunet e voe a-greiz e gousk ; *die Unruh eines Uhrwerks in ihrem Gang stören*, direizhañ achaperez un horolaj ; *den Frieden stören*, terriñ ar sioulder, brellañ ar peoc'h, degas trubuilhoù, trefuiñ (trubuilhañ) e blijadur d'u.b., gwalañjeriñ plijadur u.b., c'hoari e zistaner, dismantrañ (dispenn) levenez u.b., c'hoari ar c'hi droch, ober e gi droch, lakaat c'hwen e loeroù ar re all ; *die Alten stören nur*, ar re gozh ne reont nemet jabliñ ; *keine einzige Schäfchenwolke störte den blauen Himmel*, glas e oa an oabl hep an disterañ kaouledenn pe lost-kazh ouzh e varellañ ; **2.** [tekn.] *einen Sender stören*, brellañ ur skingaser ; **3.** *er ist gestört*, n'emañ ket mat e benn gantañ, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, semplaet eo e spered, e spered a zo nijet kuit, un den diahelet eo, trevariet eo, dank eo e spered, diskiantet eo, an traoù a zo un tammig a-dreuz en e benn, distrañset eo e spered, direizhet eo e spered.

störend ag. : direnkus, direnk, hegazus, hegaz, hegus, arabadus, dic'hrad, chastreüs, enoeüs, kagalek, luziadus, rouestlus, sparlus, strafuilhus, trubuilhus, strobos.

Störenfried g. (-s,-e) : kef-tan g., penn-tan g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., garchenn g., jablour g., bourouell g., trompler c'hoari g., distaner g., kousi levenez [*liester kousierien levenez*] g., kousi plijadur [*liester kousierien blijadur*] g., kousi fest [*liester kousierien fest*] g., harz-a-joa g., harz-a-ebad g., hegazer g., trabaser g., tregaser g., atahiner g., tristadenn b., ripompi g., penn kozh g., fich-c'hoari g., fich-trubuilh g.,

trubuilher g., freuz-ebad g., direnker g., sparler-dudi g., penn-teñval g., den dibropoz g., kagaler g., ampech g. **Störer** g. (-s,-) : rouestler g., direnker g., garchenn g., garchenner g., jablour g., bourouell g., tregaser g., trabaser g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., kagaler g., trubuilher g., amerdour g., andeller g., diaezer g., standilhour g.

Störerin b. (-,-nen) : rouestlerezh b., direnkerezh b., garchennerezh b., jablourez b., tregaserezh b., trabaserezh b., torr-revr a blac'h b., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdourez b., kagalerezh b., trubuilherezh b., amerdourez b., andellerezh b., diaezerezh b., standilhourez b.

Störfaktor g. (-s,-en) : pezh direnkus g., tra hag a zegas direnkamantoù g., abeg da zirenkamantoù 'zo g., harzell b., strob g., strobell b., luz g.

Störfall g. (-s,-fälle) : skoilh g., sparl g., harz g.

Störgeräusch n. (-es,-e) : **1.** [skingomz] grizien str. , gwrac'hadoù lies., mordrouz g., ardrouzioù lies. ; **2.** [dre astenn.] brelladur frekañs g.

Störmanöver n. (-s,-) : tun distablaat g., taol distablaat g.

stornieren V.k.e. (hat storniert) : **1.** [kenwerzh] ildougen ; **2.** [gwir] diskoulmañ, terriñ, freuzañ, nullañ, foeltrañ.

Stornierung b. (-,-en) / **Storno** g./n. (-s, Storni) : **1.** [kenwerzh] ildougen g. ; **2.** [gwir] torr-lizher g., diskoulmidigezh b., freuztaol g., freuzidigezh b., freuz g., dispenn g., torridigezh b., freuz-marc'had g.

Stornobuchung b. : enskrivadur ildougen g.

Storr g. (-en,-en) : [rannyezh.] skosenn b., skos g., penn-skod g., skod g., penngos g.

störig ag. : *sellit ouzh störrisch*.

Störrigkeit b. (-) : pennegezh b., aheurtterezh g., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennerezh b., kilpennad, pennad g., kilhourzerezh g.

störrisch ag. : amjestr, treuz, pennek, penvers, klopennek, kilpennek, aheurtet, moulbenn, moulbennek, empennadet, tev e voned, kilvers, kilhours, diskombert, ginus, gin, ginet, gouerus, skoemp, kintus, diaes, kivioul, ourzet, rekinus, rekin, rebours, amsent, na ra ken ar pezh a gar, [loen] dizouj, direizh, tik ; *dieses Pferd ist störrisch*, kil a zo er marc'h-se, tik eo ar marc'h-se, direizh eo ar marc'h-se, ar marc'h-se a zo techet da frinkal, ar marc'h-se a zo mouzher ; *störrisch sein wie ein Esel*, bezañ pennek evel un azen, bezañ pennek evel ur mul, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ tev e voned.

Störrogen g. (-s) : vioù sturj lies., kaviar g.

störschutzsicher ag. : gwarezet ouzh ar mordrouz (ouzh ar gwrac'hadoù, ouzh ar grizien, ouzh an ardrouzioù), na c'haller ket brellañ.

Störsender g. (-s,-) : [skingomz] skingaser brellañ g.

Störstrom g. (-s,-ströme) : [tredan.] tredan direnkus g., tredan hegazus g.

Störung b. (-,-en) : direizhamant g., direizhadenn b., direnkadur g., direizhder g., skoilh g., teukad g., disolañs b., treuzhent g., treuzkerzh g., harz g., harzadur g., dalc'h g., sparl g., sparlenn b., stank g., diarbenn g., dizarbenn g., diarbennadur g., harzell b., strob g., strobell b., nask g. ; *Störung der öffentlichen Ordnung*, direizhamant an urzh vat g., direnkadur an urzh foran g., direnkadur peoc'h an dud g. ; *atmosphärische Störungen*, direizhennoù atmosferek lies., strafuilhoù aergelc'h lies., direizhadennoù aergelc'h

lies. ; [fizik] *magnetische Störung*, direizhamant gwarellek g., daremoug gwarellek g. ; [tekn.] *Störung in der Stromversorgung*, skoilh e red an tredan g., c'hwitadenn dredan b., troc'h tredan g. ; [mezeg.] *geistige Störung*, direizhder spered g., trelaterezh g., digempouez g., strafuilhoù bred lies. ; [gwir] *Besitzstörung*, brouilhes g., harz d'ar gwirioù perc'hennañ, harz d'ar perc'hennaj g. ; [skingomz] *Störungen*, grizien str. , gwrac'hadoù lies., mordrouz g., ardrouzioù lies. ; *magnetische Störung*, direizhamant gwarellek g., daremoug gwarellek g., reustlad gwarellek g.

Störungsdienst g. (-es,-e) : servij an direnkamantoù g.

Störungsfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù atahinañ lies., tennoù heskinat lies.

störungsfrei ag. : distrauilh ; *störungsfreier Empfang*, abadenn selaou hep adtrouzioù (hep mordrouz) b., selaoudigezh sklaer b., resevidigezh sklaer b. ; *störungsfreier Betrieb*, mont en-dro distrauilh g., standur distrauilh b.

Störungsstelle b. (-,-n) : servij an direnkamantoù g.

Story b. (-,-s) : 1. kontadenn b. ; 2. pennad g., pennad-skrid g.

Stoß g. (-es, Stöße) : 1. stroñs g., stroñsad g., stroñsadenn b., stok g., stokad g., stokadenn b., sak g., sakad g., hejadenn b., hej g., hejadur g., hejerezh g., frap g., frapad g., frapadenn b., lop g., taol-bount g., taoladenn b., taolad g., bount g., bountad g., bountadenn b., taol-peuk g., bleukad g., peus g., horos g., horosadur g., skosell b., luskenn b., luskadenn b., ougnad g., poulz g., poulzad g., poulzadenn b., tos g. ; *beim geringsten Stoß würde die Vase zerbrechen*, an disterañ stok a rafed el lestr-se a dorfe anezhañ ; *die Tür mit einem Stoß öffnen*, ober ur boulzadenn evit digeriñ an nor ; *jemandem einen Stoß versetzen*, plantañ un taol gant u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol war u.b., kas un taol d'u.b., choukañ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., findaoniñ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., tanfoeltrañ un taol gant u.b., darc'haouiñ (dispegañ, disvantañ) un taol gant u.b., kouchañ un taol d'u.b., astenn un taol d'u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., diastenn un taol d'u.b. ; *Windstoß*, avelaj g., barr-avel g., barrad-avel g., boutad-avel g., taol-avel g., taolad-avel g., kaouad avel b./g., reklom g., rugenn b., rizennad avel b., taolad avel g., fourrad g., froud-avel g., froudenn-avel b., sourrad avel g., avel-gorbell g., avel-gelc'huid g. ; *jemandem Stöße geben*, reiñ taolioù-peuk d'u.b. ; *jemandem einen Stoß geben*, peusiñ u.b. ; *den letzten Stoß geben*, reiñ an taol diwezhañ, peurgas, reiñ taol ar marv ; [dre skeud.] *seinem Herzen einen Stoß geben*, ober un tamm sach d'e galon, kregiñ du en e galon ; *gib doch deinem Herzen einen Stoß !* bez kalonek ! uhel da galon ! ; *das war für ihn ein harter Stoß*, gwall skoet e oa bet gant an dra-se, kement-se a skoas un taol pounner en e galon, ar c'heloù se a yeas leal en e galon, ar c'heloù fall-se a bistigas e galon, gwall stroñset e voe gant an dra-se.

2. [iskrim] feuk g., feukadenn b., taol fleured g. ; *einen Stoß ausführen*, feukañ.

3. stroñs g., stroñsadenn b., horos g., horosadur g., kurun b., draskadenn b.

4. gourem g., erionenn b.

5. bern g., yoc'h b., yoc'had b., gwrac'hell b., kalzenn b., kalzad g., kalzadenn b., kalz g., pilerad g., tes g., druilhac g. ; *ein Stoß Holz*, ur bern koad g., ur wrac'hell geuneud b.

6. strobellad b., strobac g., strob g., gronnad g., fichellad b., kordennad b. ; *ein Stoß Papier*, ur gordennad paper b., ur strobac (ur strob, ur gronnad) paper g., ur fichellad paper b.

7. [c'hoarioù] pigos g., pod g., bern g. ; *eine Karte vom Stoß ziehen*, *eine Karte vom Stoß aufnehmen*, mont d'ar pigos, pigosat, kemer ur gartenn er pod, pipat ; *einen Dominostein aus dem Stoß ziehen*, mont d'ar pigos, pigosat, kemer un dominoenn er pod.

8. [mengleuz.] talbenn korvoerezh g., talbenn korvoiñ g., talbenn an troc'h g.

Stoßband n. (-s,-bänder) : [bragoù] gourem traoñ faos g., bandenn drañ gwarez b.

Stoßbutterfassdeckel g. (-s,-) : riboulenn b., tarzhell b.

Stoßdämpfer g. (-s,-) : distroñser g., distroñsaer g., gwinterelloù lies.

Stoßdegen g. (-s,-) : kleze g., fleured g.

Stoßel g. (-s,-) : pilouer g., bounter g.

stoßen V.k.e. (stößt / stieß / hat gestoßen) : 1. stekiñ, reiñ un taol da, bountañ, poulzañ, tosiñ, reiñ ur bountad da, feukañ ; *jemanden mit den Ellenbogen stoßen*, reiñ un taol-ilin d'u.b., feukañ u.b. gant un taol-ilin ; *jemandem den Dolch ins Herz stoßen*, sankañ e c'houstilh (plantañ e c'hourgleze, choukañ e c'houstilh) e kalon u.b. ; *jemandem das Schwert in den Leib stoßen*, toullgofañ u.b. gant e gleze, difreuzañ e vouzelloù en e gof d'u.b. gant e gleze, choukañ e gleze e korf u.b., fourrañ e gleze e kof u.b., plantañ e gleze e korf u.b., sikañ e gleze e kof u.b. ; *jemanden zur Erde stoßen*, reiñ douar (reiñ lamm) d'u.b., strinkañ u.b. en (d'an) douar, stlepel u.b. d'an douar, pradañ u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, torgennañ u.b., douarañ u.b. ; *mit dem Kopf stoßen*, maoutañ, terchal, tourtañ ; *mit den Hörnern stoßen*, broudañ, reiñ taolioù korn ; 2. stlepel er-maez, skarzhañ, reiñ lamm da ; *einen König vom Throne stoßen*, lemel ur roue diwar e dron (Gregor), diroueañ u.b. ; *jemanden aus dem Hause stoßen*, reiñ herr d'u.b. da vont kuit, reiñ foet an nor d'u.b., stlepel u.b. er-maez, skarzhañ u.b., P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, fouttrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez ; *jemanden aus einer Gesellschaft stoßen*, skarzhañ u.b. er-maez eus ur gevredigezh bennak ; *jemanden vom Sockel stoßen*, distroadañ u.b., didroadañ u.b., skubañ dindan botoù u.b., riñsañ e dreid d'u.b. ; 3. *jemanden vor den Kopf stoßen*, rustoniañ u.b., feukañ u.b., anoaziñ u.b., mont reut d'u.b., mont a-stroñs d'u.b., mont dizamant d'u.b., dismegañsiñ u.b., ober un dismegañs d'u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., ober divalav d'u.b., dispenn u.b., mezhekaat u.b., flemmañ u.b. ; 4. *in die Trompete stoßen*, trompilhañ, seniñ an drompilh, c'hwezhañ en e drompilh ; *ins Horn stoßen*, kornal ; 5. *tiefe Seufzer (aus)stoßen*, leuskel (tennañ, ober) huanadoù hirvoudus ; 6. [dre astenn.] *gestoßener Zucker*, sukr munut g., sukr malet g., sukr poultr g.

V.gw. (stößt / stieß // hat gestoßen / ist gestoßen) : 1. (hat) : stekiñ ; *mit dem Dolch nach jemandem stoßen*, en em strinkañ ouzh u.b. (lammat gant u.b., lammat war u.b., fardiñ

war u.b., frammañ war u.b., sailhañ war (ouzh, gant) u.b., strimpiñ war u.b., plaouiañ war u.b.) gant e c'houstilh en e zorn, lammat d'u.b. gant e c'hourgleze en e zorn ; *mit den Hömem stoßen*, tourtañ (skeiñ) gant e gernel, broudañ, reiñ taolioù korn.

2. (ist) : tosiñ, teukañ, strebotiñ ; *mit dem Kopf an die Wand stoßen*, stekiñ e benn ouzh ar voger, skeiñ e benn er voger, tosiñ e benn gant ar voger ; *mit dem Fuß an (gegen) einen Stein stoßen*, strebotiñ (teukañ, stekiñ gant e droad) ouzh ur maen ; *er ist mit dem Fuß an (gegen) einen Stein gestoßen*, stokat en deus e droad ouzh ur maen (en ur maen) ; *er stieß mit dem Fuß gegen Tontöpfe*, strebotiñ a reas e podoù pri ; *das Schiff ist auf einen Felsen gestoßen*, aet eo ar vag ouzh ar garreg, aet eo ar vag a-stok gant ar garreg, aet eo ar vag a-stok d'ur penn-maen.

3. (hat) : storlokañ, stroñsañ, horosiñ, todorosal, mont stroñs-distroñs, stroñsañ ha distroñsañ, mont dre boull ha dre skosell, skoselliñ, draskañ, draskal ; *dieser Wagen stößt*, stroñs 'zo gant ar c'harr-mañ, stroñset-distroñset e vezer er c'harr-mañ, hejet e vezer er wetur-se, stroñset ha distroñset e vezer er wetur-se, lammat a ra ar wetur-se, stroñsañ ha distroñsañ a ra ar wetur-se, strilhet e vez an den er wetur-se e-giz ur wezenn bilhoù, strilhet e vez an dud er wetur-se evel ma vez graet gant gwinizh er c'houer, dotuet e vez an den er wetur-se gwasoc'h eget ur sac'had kraoñ, o torbilat e vezer er wetur-mañ, taolet e vezer a-zehou hag a-gleiz er wetur-mañ, taol-distaol e vez an dud er wetur-se, taolet ha distaol e vezer er wetur-se.

4. (ist) : kavout, kaout, degouezhout gant, degouezhout war, disoc'h àr, disoc'h e, kouezhañ war ; *auf einen Platz stoßen*, disoc'h àr ur blasenn, erruout war ur blasenn ; *auf Schwierigkeiten stoßen*, *auf Hindernisse stoßen*, kaout diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), kavout diaesterioù war e hent, kavout skoïhoù war e hent, kavout stankoù war e hent, kavout sav war e hent, kavout lug, kavout harp, kavout kontroliezhioù da c'houzañv, kaout harp, kavout harz, kavout koad a-benn, kavout avel a-benn, kavout drein, dont udb da gontroliañ an-unan ; *auf Widerstand stoßen*, kavout harp, kaout harp, kavout harz ; *auf unerwarteten Widerstand stoßen*, en em gavout dirak un eneberezh di'hortoz ; *auf Reserve in den eigenen Reihen stoßen*, teukañ ouzh diegi e vignoned ; *diese Worte waren nicht auf taube Ohren gestoßen*, ne voe ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, ne voe ket lezet ar gomz-se da vont e moged ; *auf jemanden stoßen*, en em gavout a-bann dirak u.b. ; *auf ein Nest stoßen*, degouezhout war un neizh.

5. (hat) : [armoù-tan] argilañ, stroñsañ.

6. (ist) : [merdead] *vom Land stoßen*, kuitaat an aod, mont er-maez ; *ans Land stoßen*, mont d'an aod.

7. (hat) : *an etwas (t-rt) stoßen*, bezañ harp ouzh udb, bezañ sko en (ouzh) udb, bezañ stok (stag) ouzh udb, touch ouzh udb ; *aneinander stoßende Zimmer*, kambreier stok-ouzh-stok, kambreier touch ; *an die Wüste stoßend*, harp (stag) ouzh ar gouelec'h, war vevenn (war lez) ar gouelec'h.

8. (ist) : diflukañ, difoupañ, kouezhañ war ; *von dem kleinen Pfad aus stößt man auf eine Lichtung*, pa zaer gant ar wenodenn-se e tiflaker en ur frankizenn, pa zaer gant ar wenodenn-se e tifouper en ur frankizenn ; [lu] *zur Truppe stoßen*, mont da gavout ar braz eus an arme.

V.em. : **sich stoßen** (stößt sich / stieß sich / hat sich gestoßen) : 1. *sich (t-rt) am Fuße stoßen*, tosiñ (stekiñ) e droad, strebotiñ ; *sich (t-d-b) einen Splitter unter den Nagel stoßen*, mont d'an-unan ur skilfenn dindan e ivin ; *ich habe mir eine Beule gestoßen*, bosignet em eus va fenn, tapet em eus ur bos war va zal ; 2. [dre skeud.] *sich (t-rt) an etwas (t-d-b) stoßen*, anoaziñ diwar udb ; *er stößt sich (t-rt) daran, dass du mitkommst*, feuket eo dre ma teui ganeomp, en em gemer a ra dre ma teui ganeomp, drouk eo gantañ (kavout a ra bras) e teufes ganeomp.

Stoßen n. (-s) : 1. skoadur g., stroñs g., stok g., stokat g., stokadenn b., hejadenn b., frapad g., frapadenn b., hej g., lop g., taol-bount g., bount g., bountad g., bountadenn b., taol-peuk g., piloueradur g., horos g., horosadur g., poulz g., poulzad g., poulzadenn b. ; 2. [arm-tan] argil g., stroñs g. ; 3. [sport] skoaziañ-gwintañ g. ; *das Reißen und das Stoßen*, an diframmañ hag ar skoaziañ-gwintañ.

Stößer g. (-s,-) : 1. pilouer g., bounter g. ; 2. [loen.] gwazsparfell b. ; 3. [mengleuz.] torrer-mein g. ; 4. [amanenn] bazh-ribot b.

Stoßerde b. (-) : douar palumet g.

Stoßerei b. (-,-en) : bountadeg b., mesk g., meskadeg b., houl g., mac'h g., gwaskadeg b.

Stoßfalke g. (-n,-n) : [loen.] gwazsparfell b.

Stoßfänger g. (-s,-) : distokell b.

stoßfest ag. : dalc'hus ouzh ar stokadoù.

stoßfrei ag. : difrap, distok, distroñs, plaen ha brav.

Stoßgebet n. (-s,-e) : pedenn virvidik b. ; *ein Stoßgebet zum Himmel senden*, kas ur bedenn virvidik d'an neñv.

Stoßheber g. (-s,-) : pomp dre zournerzh b., maout dourrenel g.

stößig ag. : hag a ro taolioù, hag a sko.

Stoßkarrette b. (-,-n) : [Bro-Suis] karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g.

Stoßkolben g. (-s,-) : horzh b., mell g., mailh g.

Stoßkraft b. (-,-kräfte) : nerzh poulzañ g., nerzh kas g., nerzh erluskañ g.

Stoßrapier n. (-s,-e) : fleured g.

Stoßsäge b. (-,-n) : heskenn-benn b., lañsard g., pas g.

Stoßscharre b. (-,-n) : raker g., raklerez b., raklouer g., rozell b.

Stoßscheibe b. (-,-n) : [tekn.] rondenn ahel b., ruilhenn ahel b.

Stoßseufzer g. (-s,-) : huanad hirvoudus g., huanadenn hirvoudus b.

Stoßstange b. (-,-n) : distokell b.

Stoßtherapie b. (-) : [mezeg.] mezegadur gant ar stroñser-tredan g., tredangridoù lies.

Stoßtrupp g. (-s,-s) : [lu] bagad stourm g., bagad tagañ g.

Stoßverkehr g. (-s) : eurvezhioù ar brasañ tremeniri lies., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri lies., soulgreskoù mareadek an dremeniri lies., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g., renn g., luziasenn girri b.

Stoßvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] evn-preizh g., labous preizhataer g.

Stoßwaffe b. (-,-n) : arm stekiñ g., arm da stekiñ gant ar beg g., arm skeiñ a-feuk g.

stoßweise Adv. : 1. a-daolioù, a-daol-da-daol, a-stroñs, a-stroñsadoù, a-stokadoù, a-bennadoù, a-grogadoù, a-

dourtadoù, a-sachadoù, a-reuziadoù, bep eil penn, a-vare, a-frapadoù, a-vareadoù, bep eil mare, a-goulzadoù, a-gaouadoù ; *stoßweise vorgehen*, spanaat, labourat a-frapadoù ; *der Vulkan spuckt stoßweise Feuer und Flammen*, an tanvenez a daol kaouadoù tan ha flamm ; **2.** a-yoc'h, bern-war-vern, bern-ha-bern.

Stoßwelle b. (-, -n) : [fizik] gwagenn stok b., gwagenn stroñs b.

Stoßwind g. (-s, -e) : avelaj g., barr-avel g., barrad-avel g., boutad-avel g., taol-avel g., kaouad avel b./g., reklom g., rugenn b., rizennad avel b., taolad avel g., fourrad avel g., froud-avel g., froudenn-avel b., sourrad avel g., avel-gorbell g., avel-gelc'huid g.

Stoßzahn g. (-s, -zähne) : dant-skilf g., stilhon g., skilf g. ; *mit Stoßzähnen versehen sein*, bezañ skilfek.

Stoßzeiten lies. : b. (-, -en) : eurvezhioù ar brasañ tremeniri lies., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri lies., soulgreskoù mareadek an dremeniri lies., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g.

Stotterei b. (-, -en) : gagouilhadennoù lies., gagouilh g., tatouilherezh g., besteoderezh g., gagouilherezh g., haketerezh g., satouilherezh g.

Stotterer g. (-s, -) : gagaod g., gagilhaod g., gagouilh g., besteod g., balbouzer g., paotr darndeodek g., tatouilher g., beg saoz g., saozher g., satouilh g.

stotterig ag. : besteot, gak, gagaot, gagilhaot, gagouilh, saoz, gall, balbous, darndeodek.

Stotterin b. (-, -nen) : gagaodez b., gagilhaodez b., gagouilhez b., besteodez b., balbouzerez b., tatouilherez b.

stottern V.gw. (hat gestottert) : **1.** besteodiñ, gagouilhat, bezañ gagouilh da gaozeal, gagiñ, gagilhaodiñ, gagilhat, gagilhiñ, satouilhat, hakal, hakiñ, haketal, tatouilhat, patouilhañ, saozañ, saozilhat, saoznegañ, gallegañ, gallegat, gregachiñ, drailhañ plouz, balbouzañ, batouilhat, gragagailhat, glabousañ, glabousat, bezañ ur beg saoz eus an-unan, bezañ gak, bezañ gagouilh, bezañ saoz, bezañ un tammig saoz, bezañ gall, bezañ besteot, bezañ dalc'het un tamm en e gaoz, bezañ dalc'het en e c'her, bezañ berr e deod un tamm da gaozeal, ober ur genoù kropet, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug ; *er stottert immer mehr*, besteodiñ a ra gwazh-ouzh-gwazh, besteodiñ a ra gwazh-âr-wazh, besteodiñ a ra gwashoc'h-gwazh, besteodiñ a ra gwashoc'h-gwashañ, gwashaat a ra da vesteodiñ, kreskiñ a ra da vesteodiñ, gagouilhoc'h-gagouilhañ e teu da vezañ, souriñ a ra da vesteodiñ, besteodiñ a ra muioc'h-mui ; *er war geheilt, außer dass er in der Erregung manchmal stotterte*, pare e oa, nemet besteodiñ a rae a-wechoù pa veze strafuilh ennañ ; *nur stotternd lesen*, azenañ, bezañ kleiz da lenn, bezañ gagouilh da lenn ; *er hat eine stotternde Sprache*, berr eo e deod un tamm da gaozeal, un tamm e vez dalc'het (un dalc'h en devez) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannous eo ; **2.** [tekn.] *der Motor stottert*, mont a ra ar c'heflusker a-stroñs (a-stroñsadoù, a-dourtadoù, a-stokadoù, a-frapadoù), mont a ra ar c'heflusker bramm-bramm en-dro, c'hwitañ a ra ar c'heflusker, sklokal a ra ar c'heflusker, storlokañ a ra ar

c'heflusker, arakiñ a ra ar c'heflusker, diblaen e tro ar c'heflusker.

V.k.e. (hat gestottert) : simudiñ udb etre e zent, azenañ, balbouzañ, chaokat, faoutañ, mouskomz un nebeud gerioù.

Stottern s. (-s) : **1.** gagouilhadennoù lies., gagouilh g., tatouilherezh g., besteoderezh g., gagouilherezh g., haketerezh g., satouilherezh g. ; *ins Stottern geraten*, azenañ, balbouzañ, haketal, tatouilhat, satouilhat, gagouilhat, hakal, besteodiñ, gagiñ, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug ; **2.** [dre skeud.] *P. etwas auf Stottern kaufen*, prenañ udb war dermen, prenañ udb war gred.

Stövchen n. (-s, -) : tommerez pod-te b.

stowen V.k.e. (hat gestowt) : [kegin.] mougadellañ, lakaat er stoufailh, ober mougad gant, dobezañ, .

StPO : [berradur evit **Strafprozessordnung**] kod an argerzhadur kastizañ g.

Str. : [berradur evit **Straße**] straed b.

strabanzen V.gw. (hat strabanzt) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] kantren, troidellat, kildreñ, treiñ ha kildreñ, troidellañ, galoupat, baleantañ.

Strabismus g. (-) : [mezeg.] loakrerezh g., lucherezh g., louizerezh g.

strack ag. : bagol, leun a youl, mennet, youlek, disaouzan, distag ; *ein stracker Bursche*, ur paotr leun a youl g.

stracks Adv. : diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, war an taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, hardizh, a-daol-trañch, hep ober seizh soñj, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, en un taol-red, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, pront, eskuit, timat, a-lamm ; *er läuft stracks zum Richter*, mont a ra hardizh da gaout (da-geñver) ar barner, mont a ra krenn da gaout ar barner, mont a ra a-droc'h-trañch da gaout ar barner, mont a ra a-benn-kaer da gaout ar barner, mont a ra war-eeun-tenn da gaout ar barner, leuskel a ra pep tra a-dreuz-foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner, lezel a ra pep tra da foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner.

Strafabteilung b. (-, -en) : [lu] batailhon kastiz g./b., batailhon reoliañ g./b., batailhon kenurzhiañ g./b.

Strafänderung b. (-, -en) : [gwir] amgemmadur ar c'hastiz g. **strafandrohend** ag. : gourdrouzus.

Strafanstalt b. (-, -en) : [gwir] karc'har g., ti-kastiz g., toull-bac'h g., prizon g.

Strafantrag g. (-s, -anträge) : [gwir] prezegenn-damall b., skrid-tamall g.

Strafanzeige b. (-, -n) : [gwir] klemm g.

Strafarbeit b. (-, -en) : [skol] kastiz g., pinijenn b. ; *jemandem eine Strafarbeit aufbrummen*, bountañ ur binijenn gant u.b.

Strafaufschub g. (-s, -aufschübe) : [gwir] goursez kastiz g., dale-kastiz g.

strafbar ag. : tamalladus, kastizadus, kondaonadus, tamallus ; *sich strafbar machen*, felladenniñ a-enep al lezenn, terriñ (treiñ diwar, mont dreist, mont a-enep) al lezenn, na zoujañ (mont en tu-hont) d'al lezenn, mankout

d'al lezenn, tremen al lezenn / tremen dreist al lezenn (Gregor) ; *strafbare Handlung*, felladenn b., taol tamalladus g. ; *einer strafbaren Handlung beschuldigt werden*, bezañ tamallet ur felladenn d'an-unan.

Strafbarkeit b. (-) : [gwir] tamalladusted b., kastizadusted b., tamallusted b., kastizelezh b.

Strafbataillon n. (-s,-e) : [lu] bataillon kastiz g./b.

Strafbestimmung b. (-,-en) : [gwir] kastiz g., kastizadur g.

Strafe b. (-,-n) : kastiz g., kastizadenn b., kastizadur g., kosp felladennel b., pinijenn b., drasterezh g., poan b., gwanerezh g., pened g. ; *gerechte Strafe*, kastiz reizh g., kastiz diouzh ar fazi g. ; *strenge Strafe*, *scharfe Strafe*, pinijenn galet b., pinijenn c'hardis, kastiz kriz g., kastiz garv g., kastiz lourt g. ; *entehrende Strafe*, kastiz dizenorus g. ; *milde Strafe*, kastiz skañv g. ; *bei Geldstrafe*, dindan boan a dell-gastiz b. ; *bei Todesstrafe*, dindan boan a varv / dindan boan da vezañ lakaet d'ar marv / dindan boan da goll e vuhez (Gregor), dindan boan da vezañ krouget ; *es ist bei Strafe verboten*, difennet eo dindan boan a gastiz, difennet eo dindan boan a dell-gastiz ; *eine Strafe beantragen*, goulenn ur c'hastiz ; *aus Angst vor der Strafe*, gant aon rak bezañ kastizet, rak aon da vezañ kastizet ; *eine Strafe mildern*, skañvaat (diverrañ) ur c'hastiz ; *eine Strafe verhängen*, kondaoniñ d'ur c'hastiz bennak ; *eine Strafe verwirken*, kouezhañ dindan ur c'hastiz bennak (Gregor), sachañ (tennañ) war an-unan ur c'hastiz bennak ; *eine Strafe umwandeln*, amgemmañ ur c'hastiz ; *er hat seine wohlverdiente Strafe bekommen*, kastizet eo bet evel ma telleze, kastizet eo bet evel ma'z eo dleet, kastizet eo bet evel ma faot, ur gwiskad a-zoare en deus paket ; *jemanden in Strafe nehmen*, kastizañ u.b. ; *jemanden mit einer Strafe belegen*, kastizañ u.b., kondaoniñ (barn) u.b. d'ur c'hastiz bennak ; *seine Strafe absitzen (abbüßen, verbüßen)*, P. *seine Strafe abbrummen*, dougen ar boan dleet d'e felladenn (Gregor), gouzañv kastiz an toull-bac'h, digoll e felladenn dre gastiz, peurbaeañ e felladenn dre boan, dedalvezout e gastiz ; *Unkenntnis schützt vor Strafe nicht*, bezañ dianaoudek eus al lezenn ne c'hall ket bezañ abeg a-walc'h evit chom digastiz ; *grausamen, unmenschlichen und erniedrigenden Strafen unterworfen werden*, gouzañv kastizoù kriz ha didruez ; *zur Strafe für ...*, da zigoll da ..., [relij.] en damant glan ouzh e dorfed ; *dieses Kind ist eine wahre Strafe*, un ifern a vogel eo, ar bugel-se a zo ur groaz pounner, ar bugel-se a zo ur gwir bistri, ar bugel-se a zo ur poezon, ar bugel-se a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober diouzh ar bugel-se, diaes spontus eo tremen diouzh ar bugel-se, un uz eo ober war-dro ar bugel-se, ar bugel-se a zo un debrspered, ne'm eus ket va bev gant ar bugel-se, un ifernite eo va buhez gant ar bugel-se, ar bugel-se a zo ur reuz ennañ, ne'm eus ket bihan labour gant ar bugel-se, ur binijenn eo ober war-dro ar bugel-se, ur brav n'eo ket ober war-dro ar bugel-se ; *er lässt ihn zur Strafe ein Gedicht auswendig lernen*, reiñ a ra ur varzhoneg da zeskiñ dezhañ evit pinijenn ; *zu ihrem Besten müssen die Kinder die Strafe bekommen, die ihrem Vergehen entspricht*, diouzh o fazi eo kastizañ ar vugale evit o brasañ mad ; *jemandem eine Strafe androhen*, gourdrout ur c'hastiz d'u.b., kinnig koll d'u.b., gourdrout kastizañ u.b. ; [relij.] *zur Strafe hat Gott die Menschen auf diese Welt verbannt*, Doue en deus lakaet

an dud e kastiz er bed-mañ ; *die Pest ist eine Strafe Gottes*, ar vosenn a zo ur c'hastiz a-berzh Doue.

strafen V.k.e. (hat gestraft) : 1. kastizañ, punisañ, kondaoniñ, barn, doktrinañ, drastañ, gwalldapout, gwanañ ; *jemanden schwer (empfindlich, hart) strafen*, kastizañ u.b. en un doare garv, kondaoniñ u.b. d'ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ start u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b., punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; *am Leibe strafen*, barn da vezañ jahinet (skourjezet, bazhataet), barn da c'houzañv en e gorf, kondaoniñ da c'harventezioù korf (d'ur boan gorf, da binijennoù korf) ; *am Leben strafen*, barn d'ar marv (d'ar c'hastiz-lazh) ; *mit Gefängnis strafen*, barn d'an toull-bac'h ; *strafende Gerechtigkeit*, reizhdred dre gastizañ b. ; *jemanden um hundert Euro strafen*, barn u.b. da baeañ kant euro ; *Gott strafe Deutschland !* mallozh Doue da Vro-Alamagn ! ; *Gott straft ihn für seine Sünden*, Doue a gastiz anezhañ en abeg d'e bec'hedoù, Doue en deus lakaet anezhañ da c'houzañv ar boan dleet d'e bec'hedoù ; 2. [dre skeud.] *jemanden mit Verachtung strafen*, sellet a-gleiz ouzh u.b., bezañ fae gant an-unan daremprediñ u.b., disprizañ komz ouzh u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., na deurvezout diwar fae kaozeal gant u.b. ; *jemanden Lügen strafen*, kendrec'hiñ (faezhañ) u.b. war ur gaou (Gregor), kavout un anad a c'haou gant u.b., reiñ un dislavar d'u.b., distreiñ kaoz u.b., troc'hañ e deod d'u.b., dislavaret gevier u.b., dispenn gevier u.b., distroadañ gevier u.b., lakaat anat e liv u.b. gevier.

Strafen n. (-s) : kastizadur g., kastizadenn b., kastiz g., pinijenn b.

strafend ag. : *strafender Blick*, selloù tamallus lies., selloù taer lies.

Straferlass g. (-es,-e) / **Straferlassung** b. (-,-en) : [gwir] distaol-kastiz g., digresk-kastiz g., gras b., distaoliadenn b. ; *allgemeiner Straferlass*, distaoliadeg b., distaoladeg b.

Strafexpedition b. (-,-en) : distro-gwall g., tro-vrezel kastizañ b.

straff ag. : 1. start, stegn, reut, tenn, war-stign, sonn ; *straff angezogenes Seil*, *straff gespanntes Seil*, fun stegn b., kordenn stegn b. ; *straff anliegende Kleider*, dilhadoù peg ouzh ar c'horf (reut en-dro d'ar c'horf, stegn en-dro d'ar c'horf) ; 2. [dre skeud.] *straffer Stil*, doare skrivañ diglinkl ; *straffe Zucht*, desaverezh strizh g. ; *eine Armee straff aufbauen*, frammañ un arme ; *bei jemandem die Zügel straffer anziehen*, delc'her berroc'h war sugelloù u.b., delc'her berr war (gant) u.b., stardañ ar senklenn war u.b., stardañ e nask d'u.b., na lezel ar stag gant u.b., delc'her u.b. en e roll, stardañ war u.b., delc'her reut war u.b.

Straffall g. (-s,-fälle) : [gwir] felladenn b.

straffällig ag. : *straffällig werden*, felladenniñ, faziñ ; *von neuem straffällig werden*, adfeilhañ a-enep al lezenn ; *straffällig sein*, na zoujañ d'al lezenn, fellout, felladenniñ ; *straffällige Jugendliche*, felladennerien yaouank lies., gwallgrenarded lies., lankerien yaouank lies., fellerien yaouank lies.

Straffälligkeit b. (-) : kabuster g., kabusted b., felliezh b.

straffen V.k.e. (hat gestraft) : 1. reutaat, stegnañ, reudiñ, sonnaat ; *die Muskeln straffen*, reutaat (stegnañ) e gigennoù

; 2. krennañ, diverrañ, dastum ; *einen Text straffen*, diverrañ un destenn, dastum un destenn en un nebeud gerioù.

V.em. : **sich straffen** (hat sich (t-rt) gestrafft) : reutaat, reudiñ, sonnaat.

Straffen n. (-s) : stegnadur g., reutidigezh b., reudadur g.

Straffheit b. (-) : 1. reuter g., tennder g., sonnder g., reudadenn b. ; 2. [dre skeud.] strizhded b., diblegusted b., starter g., started b.

straffrei ag. : digastiz ; *jemanden für straffrei erklären*, diskargañ (didamall, disammañ) u.b.

Strafffreiheit b. (-) : [gwir] digastiz g.

Strafgebühr b. (-, -en) : [gwir] tell-gastiz b.

Strafgefängene(r) ag.k. g./b. : [gwir] prizoniad g., prizoniadez b., karc'hariad g., karc'hariadez b., kondaonad g., kondaonadez b.

Strafgeld n. (-es, -er) : [gwir] tell-gastiz b.

Strafgericht n. (-s, -e) : 1. [gwir] lez-kastiz b. ; 2. [dre skeud.] barn b., kastizadur g.

Strafgerichtsbarkeit b. (-) : [gwir] barnerezh asizoù g., barnerezh kastizel g.

Strafgesetz n. (-es, -e) : [gwir] lezenn gastizel b.

Strafgesetzbuch n. (-es) : [gwir] kod kastizel g., lezennaoueg-kastiz b.

Strafhäufung b. (-, -en) : [gwir] tolpadur ar c'hastizoù g.

Strafkammer b. (-, -n) : [gwir] lez-kastiz b., lez ar felladennoù b.

Strafkolonie b. (-, -n) : galeoù lies.

Straflager n. (-s, -) : [gwir] kamp-bac'hañ g.

sträflich ag. : tamalladus, kastizadus, kondaonadus, tamallus ; *sträflicher Leichtsinn*, skañvelezh dibardon b.

Sträfling g. (-s, -e) : [gwir] prizoniad g., karc'hariad g., kondaonad g., forsal g., galeour g. ; *Trupp aneinander geketteter Sträflinge*, chadennad c'haleourien b.

straflos ag. : [gwir] *jemanden für straflos erklären*, diskargañ (didamall, disammañ, digabluzañ, reishaat) u.b.

Straflosigkeit b. (-) : digastiz g., divec'h g., digastizded b., digastizder g.

Strafmandat n. (-s, -e) : [gwir] lizher tell-gastiz g., paperenn tell-gastiz b.

Strafmaß n. (-es, -e) : [gwir] kastiz g. ; *höchstes Strafmaß*, kastiz uhelañ g. ; *niedrigstes Strafmaß*, kastiz izelañ g.

Strafmilderung b. (-, -en) : [gwir] digresk-kastiz g., distaol-kastiz g., gras b., distaoliadenn b.

Strafmittel n. (-s, -) : doare kastizañ g., kastiz g., kastizadenn b., kastizadur g., pinjenn b., drasterezh g., poan b., gwanerezh g., pened g.

strafmündig ag. : [gwir] en oad da vezañ barnet.

Strafmündigkeit b. (-) : [gwir] oadouriezh kastizel b.

Strafplage b. (-, -n) : [relij.] gwalenn a gastiz b., gwalenn Doue b. ; *die drei Strafplagen* : *Krieg, Pest, Hungersnot*, teir gwalenn Doue : ar brezel, ar vosenn hag ar gernez - an teir gwalenn a gastiz : ar brezel, ar vosenn hag ar gemez.

Strafporto n. (-s, -s) : eiltaos g., ustaos g.

Strafpredigt b. (-, -en) : rebechoù lies., gourdrouz g., kruz g., sarmon g., teñsaden b., kelenn c'hwerv b., pron g. ; *jemandem eine Strafpredigt halten*, ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., c'hwexhañ e teod u.b., plantañ kentel gant u.b., kenteliañ u.b., kenteliañ u.b. hir, sarmonal u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., chabistrañ u.b.,

sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., kiviañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor).

Strafprozess g. (-es, -e) : [gwir] prosez dirak al lez-kastiz g.

Strafprozessordnung b. (-, -en) : [gwir] kod an argerzhadur kastizañ g.

Strafpunkt g. (-s, -e) : [sport] kastiz g., liveradur g.

Strafraum g. (-s, -räume) : [sport] tachenn-warez b., tachenn ar penalti b.

Strafrecht n. (-s, -e) : 1. gwir da gastizañ g. ; 2. [gwir] gwir kastizel g.

Strafrechtler g. (-s, -) : [gwir] gwiriaour kastizel g.

Strafrechtlerin b. (-, -nen) : [gwir] gwiriaourez kastizel b.

strafrechtlich ag. : [gwir] kastizel ; *strafrechtliche Haftung*, atebegzh kastizel b.

Strafred b. (-, -n) : rebechoù lies., gourdrouz g., kruz g., sarmon g., teñsaden b., kelenn c'hwerv b., pron g.

Strafregister n. (-s, -) : [gwir] roll al lez-varn g.

Strafrichter g. (-s, -) : [gwir] barnar lez-kastizañ g.

Strafrichterin b. (-, -nen) : [gwir] barnerez lez-kastizañ b.

Strafsache b. (-, -n) : [gwir] afer hag a sell ouzh an asizoù b.

Strafstoß g. (-es, -stöße) : [sport] tenn-digoll g.

Straftat b. (-, -en) : [gwir] felladenn b.

Straftäter g. (-s, -) : [gwir] felladenner g., fazier g., feller g., lanker g.

Straftäterin b. (-, -nen) : [gwir] felladenneres b., fazierez b., fellerez b., lankerez b.

Strafwandlung b. (-, -en) : amgemmadur ar c'hastiz g., amgemmadur ar gomp g.

Strafurteil n. (-s, -e) : [gwir] kondaonidigezh douget gant al lez-kastizañ b.

Strafverfahren n. (-s, -) : [gwir] argerzhadur kastizañ g.

Strafverfolgung b. (-) : [gwir] poursu g., keisiadur kastizel g. **strafversetzen** V.k.e. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken : wird strafversetzt) : treuzlec'hiañ evit kastizañ.

Strafversetzung b. (-, -en) : treuzlec'hiañ kastiz g.

Strafverteidiger g. (-s, -) : [gwir] breutaer g.

Strafverteidigerin b. (-, -nen) : [gwir] breutaerez b.

Strafvollstreckung b. (-, -en) / **Strafvollziehung** b. (-, -en) : [gwir] sevenidigezh ar gastiz b.

Strafvollzug g. (-s) : [gwir] karc'haridigezh b. ; *offener Strafvollzug*, karc'haridigezh gant ar gwir da guitaat an toull-bac'h b., damgarc'haridigezh b.

Strafvollzugsanstalt b. (-, -en) : [gwir] karc'har g., ti-kastiz g., toull-bac'h g., prizon g.

Strafzettel g. (-s, -) : [gwir] lizher tell-gastiz g., paperenn tell-gastiz b. ; *jemandem einen Strafzettel verpassen*, paperañ ouzh u.b., sevel paper ouzh u.b., strobañ un dell-gastiz ouzh u.b.

Strahl g. (-s, -en) : 1. skin g., skinenn b., bann g., terenn b., gwazhenn b., lagadenn b., sklaeriadenn b., saezhenn b., stuc'henn b., strilh gouloù g., andenn b., goulouenn b.,

malvenn b. ; *Sonnenstrahl*, skin an heol g., skinenn heol b., bann an heol g., bann-heol g., terenn an heol b., gwazhenn an heol b., andenn an heol b., saezhenn heol b. / stuc'henn an heol b. / lagadenn an heol b. (Gregor) ; *die Sonne sendet ihre Strahlen aus*, strinkañ a ra an heol e vannañ, tarzhañ a ra an heol, saezhenniñ a ra an heol, o terriñ e c'houzoug emañ an heol ; *gebrochener Strahl*, skin refraktet g., skin gouskoget g., skin luc'h'torret g. ; *einfallender Strahl*, skin enstokus g., skin dehaezet g. ; *Strahlen werfen*, skinañ ; *Röntgenstrahlen*, skinoù X ; **2.** flistr g., flistrad g., flistradenn b., flistradur g., flistrerezh g., bomm g., difluk g., enstrink g., ezflistradur g., strink g., strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., sinklad g., froud g./b. ; *Wasserstrahl*, strink dour g., bomm dour g., flistr dour g. ; *nur ein dünner Wasserstrahl kommt aus der Leitung*, neudenniñ ne ra ken an duellenn ; **3.** [dre skeud.] *ein Strahl von Hoffnung*, un tamm spi (un tamm goanag) dister g., un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b. ; **4.** [tekn.] *die Strahlen beim Korbflechten*, ar mestrizi lies., ar mestrizi boutegi lies.

Strahlantrieb g. (-s,-e) : jetpropulserezh g., jeterlusk g., erlusk dre zazloc'h g., erlusk dre gilnerzh g., erlusk dre zazgwered g., dazloc'h g.

Strahlbohrer g. (-s,-) : trepan distrink dour g., trepan strink dour g.

Strahldichte b. (-) : skinañs b., sked g.

Strahldusche b. (-,-n) : **1.** strimpadenn b., strinkadenn b. ; **2.** strinkerezh b., strimpell b.

Strahldüse b. (-,-n) : strinker g., flistrer g.

strahlen V.gw. (hat gestrahlt) : **1.** skediñ, lugerniñ, luc'hañ, steredenniñ, fulenniñ, lintrañ, parañ, saezhenniñ, skinañ, splannañ, dedarzhañ, tarzhañ, flammañ, lagadenniñ ; *die Sonne strahlt*, skediñ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, strinkañ a ra an heol e vannañ, fulenniñ a ra an heol, splann eo an heol, heol splann a ra, lagadenniñ a ra an heol, parañ a ra an heol ; **2.** [dre skeud.] lugerniñ evel ar brogon, dedarzhañ ; *sein Gesicht strahlt vor Freude*, e zremm a lintr gant ar joa, lugerniñ (steredenniñ, birviñ, luc'hañ, flammañ) a ra e zaoulagad gant al levez, skediñ a ra al levez en e zaoulagad, al levez a luc'h en e zaoulagad, leun a levez eo e zaoulagad, berviñ a ra e zaoulagad gant ar stad a zo ennañ, seder eo e zaoulagad gant ar stad a zo ennañ, lugerniñ a ra e zaoulagad gant ar blijadur, al levez a bar war e dal, skediñ a ra al levez war e zremm, e zremm a bar warni al levez, bleuniañ a ra e galon gant al levez ; *sie strahlten vor Freude*, ne ziskouezent nemet a bep laouenidigezh ; *ihre Augen strahlten vor Zufriedenheit*, seder e oa he daoulagad gant ar stad a oa enni ; **3.** skinañ, dasskinañ, skinata, embann skinoù.

Strahlen n. (-s) : skinadur g., skinad g., skinerezh g.

strahlen V.k.e. (hat gestrahlt) : [Bro-Suis] : kribañ, skrivellañ.

strahlenartig ag. : skinek, e doare ur skin, e doare skinoù, a-zoare gant ur skin, a-zoare gant skinoù, a-seurt gant ur skin, a-seurt gant skinoù.

Strahlenbehandlung b. (-) : [mezeg.] skingurañ g., skingur b., skinoeriezh b., radioterapiezh b.

Strahlenbelastung b. (-,-en) : skinadur g., dasskinadur g., droukskinadur g., embann skinadur g., skinadur g., skinata

g., ardizh ar skinoù g. ; *äußere Strahlenbelastung*, dasskinadur diavaez g., skinadur diavaez g.

Strahlenbeugung b. (-) : [fizik] refraktiñ g., difraktiñ g., refraktadur g., difraktadur g., luc'h'torr g., gouskog g., gouskogañ g.

strahlenbrechend ag. : [fizik] refraktus, luc'h'torru, gouskogus.

Strahlenbrechung b. (-) : [fizik] refraktiñ g., difraktiñ g., refraktadur g., difraktadur g., luc'h'torr g., gouskog g., gouskogañ g.

Strahlenbrechungslehre b. (-) : [fizik] dioptrik g.

Strahlenbündel n. (-s,-) : strobad skinoù gouloù g., stuc'henn c'houloù b., hordenn luc'h b., bann gouloù g.

Strahlenbüschel n. (-s,-) : strobad skinoù gouloù g., stuc'henn c'houloù b., hordenn luc'h b., bann gouloù g., skinoù amheolel lies. ; *Strahlenbüschel von Elektronen*, bann moan elektron g.

strahlend ag. : **1.** splann, gourluf, lugernus, flamm, luc'h, luc'hus, luc'hek, lintrus, lintr, skedus ; *strahlender Sonnenschein*, heol splann (lugernus, flamm, lintrus, skedus) g. ; *ebenso strahlend wie*, kensked gant ; **2.** skinus ; **3.** [dre skeud.] *strahlendes Gesicht*, daoulagad seder evel an heol, dremm lugernus b. ; *ein strahlendes Gesicht zeigen*, diskouez un dremm laouen, diskouez ur min laouen.

Strahlendosis b. (-,-dosen) : [nucl.] dozennad skinadur b., dozennad skinadoù b.

Strahlenerzeugungssystem n. (-s,-e) : [tekn.] kanol elektron g.

Strahlenexposition b. (-,-en) : dasskinadur g., lakidigezh en ardizh ar skinoù b. ; *unfallbedingte Strahlenexposition*, droukskinadur dre wallzarvoud g.

Strahlenforscher g. (-s,-) : skinoour g.

Strahlengang g. (-s,-gänge) : hent ar bann gouloù g., treug an hordenn luc'h g.

Strahlengriffel g. (-s,-) : [louza.] *chinesischer Strahlengriffel*, gwez-kiwi str., kiwienn b.

Strahlenkörper g. (-s,-) : [korf.] Corpus ciliare g., korf malgudennel g., korf ar saeoù g.

Strahlenkrankheit b. (-) : droukskinadur g., kontammerezh der skinadur g.

Strahlenkranz g. (-es,-kränze) : kurunenn b., skleur-gelc'h b., kelc'h a santelezh g., rod-heol b.

Strahlenkrone b. (-,-n) : **1.** kurunenn b., skleur-gelc'h b., kelc'h a santelezh g., rod-heol b. ; **2.** [ardamezouriezh] kurunenn skinek b.

Strahlenmesser g. (-s,-) : [fizik] aktinometr g.

Strahlenopfer n. (-s,-) : [nucl.] den bet droukskinet g., reuzied ar skinoeriezh g.

Strahlenschaden g. (-s,-schäden) : *genetischer Strahlenschaden*, mank genetek da-heul un droukskinadur g., mank genetek stag ouzh ar skinoeriezh g.

Strahlenschutz g. (-es,-e) : [nucl.] gwarez ouzh an droukskinadurioù g., gwarez ouzh ar skinoeriezh g.

Strahlenschutzverordnung b. (-,-en) : [nucl.] lezenn a-zivout ar gwarez ouzh an droukskinadurioù b., lezenn a-zivout ar gwarez ouzh ar skinoeriezh b.

Strahlensender g. (-s,-) : skinvanner g.

Strahlenspättschaden g. (-s,-schäden) : [nucl.] efedoù dargouezhel an droukskinadurioù war an hir termen lies.

Strahlenteiler g. (-s,-) : [tekn.] ranner skinoù g., ranner optikel g.

Strahlentherapie b. (-) : [mezeg.] skingurañ g., skingur b., skinoouriezh b., radioterapiezh b.

Strahlentierchen n. (-s,-) : [loen.] radiolarenn b. [*liester* radiolared].

Strahlenverlust g. (-es,-e) : [fizik] koll dre lugadur g., skalfad lugañ g.

Strahlenverseuchung b. (-,-en) : droukskinadur g., skinatadur g.

Strahlenwerfer g. (-s,-) : skinvanner g.

Strahler g. (-s,-) : 1. radiator g. ; 2. [nukl.] andon skinoù b. ; *nuklearer Strahler*, andon skinoù kloz b. ; *offener Strahler*, andon skinoù digor b. ; 3. kleuzeur b., lamp g./b., spot g. ; 4. [Bro-Suis] dastumer mein g., strinker g.

Strahlfurche b. (-,-n) / **Strahlgrube** b. (-,-n) : [korf., kezeg] kombod g.

strahlig ag. : skinek, a-skin, steredennek.

Strahlmotor g. (-s,-en) : motor-jet g., reaktor g., dazloc'her g., keflusker dre zazloc'h g., keflusker dre gilnerzh g., keflusker dre flistr g., keflusker-jet g.

Strahlnet g. (-s,-) : [Bro-Suis] dastumer mein g., strinker g.

Strahlregler g. (-s,-) : reolier strink dour g., reolier flistr dour g.

Strahlrohr n. (-s,-e) : lañs dour b., strinker dour g., korzenn eneptan b.

Strahlspalte b. (-,-n) : [korf., kezeg] kombod g.

Strahlstrom g. (-s,-ströme) : aergasenn b.

Strahltriebwerk n. (-s,-e) / **Strahltriebwerk** b. (-,-n) : motor-jet g., reaktor g., dazloc'her g., keflusker dre zazloc'h g., keflusker dre gilnerzh g., keflusker dre flistr g., keflusker-jet g. ; *mit mehreren Strahltriebwerken*, liesreaktor.

Strahlung b. (-,-en) : skinad g., skinadur g., skinerezh g., skinadenn b. ; *kosmische Strahlung*, skinoù kosmek lies., skinadur kosmek g. ; *ionisierende Strahlung*, skinad ionaus g., skinadur ionaus g. ; *monokromatische Strahlung*, skinadenn unliv b.

strahlungsarm ag. : hag a embann nebeut a skinoù, enepskinadoù.

Strahlungsbereich g. (-s,-e) : [skingomz] emled ur skingaser g., tolead goloet g., tolead pakañ g.

Strahlungsdetektor g. (-s,-en) : [nukl.] detektorezh skinadur b., dinoer skinadur g.

Strahlungshitze b. (-,-n) : gwrez skinet b., gwrez skinel b.

Strahlungsleistung b. (-,-en) : dasskinañs b., barr skinañ g.

Strahlungsmesser g. (-s,-) : konter skinoberiegezh g., skinvuzulier g.

Strahlungspyrometer g. (-s,-) : [tekn.] piometr danruz g., gwerzverker laser g.

Strahlungsstärke b. (-) : skinread g.

Strahlungstherapie b. (-) : [mezeg.] skingurañ g., skingur b., skinoouriezh b., radioterapiezh b.

Strahlungsthermometer n. (-s,-) : piometr danruz g., gwerzverker laser g.

Strähnchen n. (-s,-) : kuchenn b., kizenn b., rodell b., bouchad g.

Strähne b. (-,-n) : 1. kuchenn b., kuchennad b., kizenn b., kizennad b., rodell b., bouchad g. ; *widerborstige Haarsträhne*, lost kog g., rozenn b., blev a-bik str., bouchad diroll g. ; 2. *Strähne* Gam, darneud g., kelad g.,

kudennad b., kudenn neud b. / kosad neud g. / bann-neud g. (Gregor) ; 3. gwedenn b. ; *Wollsträhne*, gwedenn c'hloan b. ; 4. [dre skeud.] *Glückssträhne*, heuliad darvoudoù eürus, heuliad taolioù-chañs g., strobab taolioù-chañs g., taolioù-chañs bern-war-vern lies., chadennad taolioù-chañs b., gwiadenn taolioù-chañs b.

strähnig ag. : [blev] gludek, pegus.

Stramin g. (-s,-e) : [gwiad.] kanavaz g., leien g., lien leien g., leien gros g.

stramm ag. : 1. reut, start, tenn, sonn, strizh, stegn, warstign ; *strammes Kleid*, gwiskamant strizh g. ; 2. *ein strammer Bursche*, un tamm mat a zen g., ur paotr reut g. ; 3. *stramm arbeiten*, labourat tenn (start) ; 4. *stramm anziehen*, stardañ mort ; 5. kalet, tenn, strizh, reut ; *stramme Disziplin*, reolennoù strizh lies.

strammstehen V.gw. rannadus (stand stramm / hat strammgestanden) : bezañ sonn en e sav, bezañ reut en e sav ; *die Wachen stehen stramm in ihren Uniformen*, ar warded a chom reut en o dilhad, ar warded en o lifre a chom reut en o sav, ar warded en o lifre a chom sonn en o sav.

Strampelhöschen n. (-s,-) : jakedenn b., sae-foutouilh b.

strampeln V.gw. (hat gestrampelt / ist gestrampelt) : 1. (hat) : gwinkal, diswinkal 2. (hat) : fichfichal, rual, difreता, difrinkal, frinkal ha difrinkal, diskrapat, diskrapañ, difelpañ, kabalat, dispac'hañ, fringal ; *mit den Beinen strampeln*, difreता e zivesker ; *mit den Armen strampeln*, difreता e zivrec'h ; 3. (ist) : mont war varc'h-houarn, trodikellat.

stampfen V.gw. : *sellit ouzh stampfen*.

Strand g. (-s, Strände) : aod g./b., grae b., gro b., traezh g., traezhenn b. ; *Sandstrand*, *sandiger Strand*, traezhenn b. ; *Kieselstrand*, grae b., gro b. ; *am Strande*, war (a-hed) an draezhenn, en aod ; *ein Schiff auf den Strand setzen (auf den Strand laufen lassen)*, lakaat ur vag war an traezh (war ar sec'h, er sec'h), entraezhiñ ur vag, lakaat ur vag a-benn en aod ; *bei Niedrigwasser am Strand liegende Schiffe*, bigi marvoret lies., bigi moñsellet war an traezh lies. ; *zum Strand gehen*, diskenn en aod, mont d'an aod ; *vom Strand weggehen*, sevel diouzh an aod.

Strandamt n. (-s,-ämter) : [merdead.] servij evezhiañ an aodoù g.

Strandbad n. (-s,-bäder) : traezhenn b.

Strandbach g. (-s,-bäche) : revorenn b.

Strandbewohner g. (-s,-) : arvorad g., arvoriad g.

Strandbinse b. (-,-n) : [louza.] broen aod str., broen du str.

Stranddieb g. (-es) : peñseer g.

Stranddistel b. (-,-n) : [louza.] irinjez str., irinjez aod str., irinjez glas str., askol-irinjez str.

Strandeis n. (-s,-) : skorn a-hed an aod g.

stranden V.gw. (ist gestrandet) : 1. skeiñ, chom sko, moñseliñ, peñseañ, skeiñ war an aod ; *sein Schiff ist gestrandet*, aet eo e vag er c'hostez, lakaet en deus e vag er c'hostez ; *gestrandeter Tang*, bezhin-rasklenn str., bezhin-torr str., bezhin-peñse str., bezhin-avel str., bezhin-distag str., bezhin-dalc'h str., fes g., lanvad bezhin g., goumon-torr g., torraj g., bezhin torraj str., bezhin tonnet str., mareaj bezhiñ g., gourlenad bezhin g. ; *gestrandetes Schiff*, bag chomet sko (aet da skeiñ, aet er c'hostez) b., bag chomet war he c'hostez war an traezh b., bag moñsellet war an traezh b., bag astennet war an traezh

b. ; **2.** [dre skeud.] c'hwitañ, ober kazeg, chom kazeg, bezañ kazeg ganti, chom berr, chom dre an hent, ober kazh, chom a-sac'h, menel warni.

Strandfischerei b. (-) : [merdead.] pesketaerezh aod g.

Strandfloh g. (-s,-flöhe) : [loen.] moc'h-aod g., moc'hig g. [lies. : moc'hedigoù], c'hwen-mor str., morc'hwen str.

Strandfluss g. (-es,-flüsse) : revoren b.

Strandgarnele b. (-,-n) : [loen.] chevr-traezh str.

Strandgrasnelke b. (-,-n) : [louza.] broen-mor str., moudez str., kalied str.

Strandgut n. (-s,-güter) : pellkas g., peñse g., tamm peñse g., tammoù peñse lies. ; *Strandgut sammeln*, diaochañ traoù peñse.

Strandhafer g. (-s) : [louza.] korz-mor str., segal-aod str.

Strandhotel n. (-s,-s) : leti war bord ar mor g.

Strandhüpfer g. (-s,-) : [loen.] moc'h-aod g., moc'hig g. [*liester* moc'hedigoù], c'hwen-mor str., morc'hwen str.

Strandkamille b. (-,-n) : [louza.] *geruchlose Strandkamille*, aouredal g.

Strandkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.

Strandkorb g. (-s,-körbe) : goudorenn-draezhenn b., kador-gloz traezhenn b.

Strandlachs g. (-es,-e) : [loen.] dluzh-mor g.

Strandläufer g. (-s,-) : [loen.] sourouc'han g., logod-mor str.

Strandmelde b. (-,-n) : [louza.] melvoed str., malvoed-an-traezhennoù str., melc'houd str.

Strandmondschnecke b. (-,-n) : [loen.] bigorn du g.

Strandpromenade b. (-,-n) : hent-bale cheuc'h war bord ar mor g.

Strandquecke b. (-,-n) : [louza.] gwain-aod g.

Strandräuber g. (-s,-) : peñseer g.

Strandrecht n. (-s) : gwir hag a sell ouzh an tammoù peñse g.

Strandrettich g. (-s,-e) : [louza.] elvezen str.

Strand-Salzkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] bugelenn-mor str., bugelennenn-vor b., morgelenn str., morgelennenn b.

Strandsand g. (-s) : traezh aod str.

Strandschnecke b. (-,-n) : [loen.] melc'hwed-mor str., bigorn g. [*liester* bigorned, bigerniel, bigornoù], bigornenn b. ; *graue Strandschnecke*, bili-ki str. ; *große Strandschnecke*, bigorn du g. ; *Strandschnecken sammeln*, bigorneta.

Strandsegeln n. (-s) / **Strandsegelsport** g. (-s) : kirri-dre-lien lies.

Strandstein g. (-s,-e) : bili str.

Strandung b. (-,-en) : skoatur g., sko g., peñse g.

Strandvogt g. (-s,-vögte) : enseller an aodoù g.

Strandwächter g. (-s,-) : [merdead.] gward-aod g.

Strandweizen g. (-s) : [louza.] gwain-aod g.

Strang g. (-s, Stränge) : **1.** kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin], fard g., fun b., rord g., sug b., sugell b., sujenn b. ; *Garnstrang*, dameud g., kelad g., kudennad b., kosenn b., kudenn neud b. / kosad neud g. / bann-neud g. (Gregor) ; *die zwei Enden eines Strangs*, daou benn ur gordenn lies. ; *das Ende eines Strangs*, lost ur gordenn g. ; *ein Strang*, ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; **2.** gor g., post g., pañs

g. ; *die Stränge eines Seils*, gorioù (postoù, pañsoù) ur fun lies. ; **3.** gouin g. ; **4.** [korf.] funell b. ; *Nervenstrang*, funell nervel b., hordennad nervernoù b., hordenn nervel b. ;

5. tennad g. ; *Schienenstrang*, hent houarn g., linenn an hent-houarn b. ; **6.** las-kroug g., las ar groug g., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., kordenn-groug b., P. kravatenn ganab b., las kanab g. ; *jemanden zum Tode durch den Strang verurteilen*, bam u.b. d'ar groug ; *Hinrichtung durch den Strang*, kroug b., krougadenn b., krougerezh g. ; *er verdient den Strang*, dellezout a ra bezañ krouget, meritout a ra ar marv, meritout a ra bezañ krouget, boued ar groug a zo anezhañ, boued ar gordenn a zo anezhañ, lañs ar groug a zo anezhañ, ramagnant ar groug a zo anezhañ, rest ar groug a zo anezhañ, mat eo d'ar groug ; **7.** [dre skeud.] *wenn alle Stränge reißen*, d'ar gwashañ holl / evit ar gwashañ / d'ar muiañ-holl / evit ar muiañ (Gregor) ; *an einem Strang ziehen*, *am gleichen Strang ziehen*, *am selben Strang ziehen*, bezañ a-dra an eil gant egile, bezañ o peuriñ war ar memes tachenn, sachañ war ar memes ibil, bezañ war an hevelep neudenn, gwriat war an hevelep torchenn, gwriat war ar memes liñsel, bountañ war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) war an hevelep tu, kanañ ar gousperoù war ar memes ton ; *über die Stränge schlagen*, dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, c'hoari e baotr, ober e baotr fistoulik, mont re bell ganti, lammat dreist ar c'hleuz, lammat dreist ar c'harzh, mont dreist d'an arroudenn (d'ar roudenn, d'ar yev), mont dreist-penn, mont er-maez eus ar park, ober follentezioù.

strängen V.k.e. (hat gesträngt) : sterniañ.

Strangulation b. (-,-en) : tagidigezh b., tag g., tagadur g., tagerezh g.

strangulieren V.k.e. (hat stranguliert) : mougañ, tagañ.

V.em. : **sich strangulieren** (hat sich (t-rt) stranguliert) : tagañ.

Strangulieren n. (-s) / **Strangulierung** b. (-,-en) : tagidigezh b., tag g., tagadur g., tagerezh g.

strapazfähig ag. : [Bro-Aostria] kreñv, tenn, start, nerzhus, hezalc'h, dalc'hus, sasun, padus ; *dieser Stoff ist nicht sehr strapazfähig*, an danvez-se n'en deus dalc'h ebet ; *dieser Stoff ist strapazfähig*, an danvez-se a ra e amzer, padus eo an danvez-se.

Strapaze b. (-,-n) : skuizhder g., poan b., strafuilh g., diaezamant g., bourell b., bre g., reuz g. ; *Strapazen einer Reise*, skuizhder degaset gant ur veaj g., skuizhder diwar ur veaj g., poanioù (diaezamantoù, strafuilhoù, chastreoù) ur veaj lies. ; *sich von den Strapazen ausruhen*, diskuizhañ eus e boanioù ; *an Strapazen gewöhnt*, kalet (start) ouzh ar skuizhder ; *im Winter war es eine Strapaze*, sie in die Schule zu schaffen, ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog

da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; *das ist ja eine Strapaze !* pebez reuz !

strapazieren V.k.e. (hat strapaziert) : skuizhañ, breviñ, heskinañ, hegal ; *strapazierter Anzug*, dilhad teuc'h g. ; [trouz] *jemandes Ohren strapazieren*, troc'hañ e zivskouarn d'u.b.

V.em. : **sich strapazieren** (hat sich (t-rt) strapaziert) : brevañ e gorf, lazhañ e gorf, en em lazhañ gant ar strivoù.

strapazierfähig ag. : kreñv, tenn, start, nerzhus, hezalc'h, dalc'hus, sasun, padus ; *dieser Stoff ist nicht sehr strapazierfähig*, an danvez-se n'en deus dalc'h ebet ; *dieser Stoff ist strapazierfähig*, an danvez-se a ra e amzer, padus eo an danvez-se.

Strapazierfähigkeit b. (-, -en) : dalc'husted b., dalc'huster g., kendalc'husted b., starter g., started b., paduster g., padusted b.

Strapazierkleid n. (-s, -er) : dilhad labour g.

strapaziös ag. : skuizhus, tenn, poanius, gloazus, lazhus.

Straps g. (-es, -e) : doug-arigelloù g., gouriz dougoù-loeroù g.

Strass g. (-/es, -e) : stras g.

straßab Adv. : *straßab, straßauf laufen*, mont ha dont en ur straed, lardañ ar pavez.

straßauf Adv. : *straßab, straßauf laufen*, mont ha dont en ur straed, lardañ ar pavez.

Straßburg n. (-s) : Strassburg b.

Straße b. (-, -n) : 1. *straed* b., *straedad* b., *ru* b., *ruad* b., *pavez* g. ; *auf der Straße*, war ar *straed* ; *auf offener Straße*, e-kreiz ar *straed*, dirak an *holl*, a-wel hag a-ouez d'an *holl*, a-wel hag anat d'an *holl*, dindan lagad an *holl* ; *in (an) einer Straße wohnen*, bezañ o *chom* en ur *straed* ; *er wohnt am Ende der Straße*, emañ o *chom* e-tro lost ar *straed*, emañ o *chom* e penn ar *ru* ; *am unteren Ende der Straße*, e penn izelañ ar *ru* ; *über die Straße gehen*, treuziñ ar *straed* ; *schräg über die Straße gehen*, treuziñ ar *straed* a-veskell ; *in eine Straße einbiegen*, treiñ diwar an hent en ur *straed* bennak ; *die Straße hinunterlaufen*, redek d'an *traoñ* gant ar *straed* ; *Hauptstraße*, pennhent g., pennstraed b., *gourstraed* b., *meurhent* g., *hent-bras* g., *hent-meur* g., *kehentva* g., *ru vras* b. ; *Nebenstraße*, *straed nes*, *straed e-kichen* b. ; *gesperrte Straße*, *straed stanket* b. ; *breite bepflanzte Straße*, *bali* b., *rabin* b., *alez* b., *mailh* g., *paramailh* g. ; *durch die Straßen bummeln*, mont dre ruioù kêr, *bale kêr*, *bale dre gêr*, *baleata*, *turlutañ*, *c'hoari* e *ruz-e-revr* (e *ruz-e-votoù*), *c'hoari* e *ruz botoù*, *ober kozh votoù*, *lardañ* ar *pavez*, *lonkañ* *avel*, *rodal* evel ur *gazhez* *lizidant*, *riblañ* / *reded* ar *ruioù* / *foetañ* ar *paveziou* (Gregor), *straniñ*, *braeat*, *tortañ*, *toulbabañ*, *garjata*, *lostenniñ*, *lugudiñ*, *c'hwileta*, *c'hwilostat*, *lostigellat*, *luduenniñ*, *ruzañ*, *ruzañ* e *dreid*, *ruzata*, *debriñ* an hent, *chom* dre an hent, *lonkañ* *avel* e kêr ; *ziellos durch die Straßen bummeln*, mont da-heul e dreid.

2. *hent* g. ; *die Wagen fahren auf Straßen, die Züge auf Schienen*, ar *c'hirri* a *ruilh* war an *hentoù* hag an *trenioù* war ar *roudennoù* ; *die Straßen sind nicht mehr so gefährlich wie früher*, an *hentoù* n'int ket ken *dañjerus* ha *kentoc'h* ; *Fernstraße*, *hent bras*, *hent meur* g. ; *Bundesstraße*, [Bro-Alamagn] *hent meur* [e dalc'h ar Stad] g. ; *Schnellstraße*, *oto-hent liammañ* g., *hent tizh*

bras g. ; *Autostraße*, *oto-hent* g., *gourhent* g. ; *gewölbte Straße*, *hent bolzennek* g. ; *kurvenreiche Straße*, *hent kamm-digamm* g. ; *ausgefahrene Straße*, *hent skosellek* g.

3. [dre skeud.] *die rechte Straße*, an *hent mat* g. ; *seine Straße ziehen*, mont *eeun gant* e *hent*, *reded* e *reuz*, *ruilh*al e *voul*, *derc'hel* da *vont en-dro*, *derc'hel* da *rodal*, *derc'hel* da *vont war* e *blaen*, *derc'hel* d'*ober* e *dammig* *reuz* ; *auf der Straße sein, auf der Straße sitzen*, *bezañ* war an *noazh* (war ar *raden*), *bezañ* *diloj*, na *gaout* na *ti nag aoz*, na *gaout* mont *ebet*, na *gaout* na *ti na loj*, na *gaout* na *ti na foz*, na *gaout tamm ti ebet*, na *gaout tamm lojeiz ebet*, *chom* (*bezañ*) *hep ti nag aoz*, *bezañ* *hep bod nag aoz*, *bezañ* *didi*, *bezañ* war *kein ar wiz*, *bezañ* war *teod* an *deñved*, *lardañ* ar *pavez* tu *bennak*, *bezañ* *dindan* an *amzer* ; *jemanden auf die Straße setzen (werfen)*, *skarzh*añ (*stlepel*, *teurel*) u.b. *er-maez*, *lakaat* u.b. *er porzh*, *reiñ* e *sac'h* d'u.b., *reiñ* an *digouvi* d'u.b., *reiñ* e *begement* d'u.b., *distouvañ* u.b., *reiñ* e *zistag* d'u.b., *reiñ* *herr* d'u.b., *sevel* e *dreid* d'u.b., *diskouez* d'u.b., *pelec'h* eo *bet faziet* ar *mañsoner*, *teuler* u.b. war an *hent bras*, *bale* u.b., *reiñ* *foet* an *nor* d'u.b., *lakaat* u.b. en *hent*, *lakaat* u.b. *dindan* an *amzer*, P. *plantañ* u.b. *er-maez*, *foultrañ* u.b. *er-maez*, *foutañ* u.b. *er-maez*, *foutañ* u.b. *er-maez* ; *jemanden von der Straße auflesen*, *tennañ* u.b. *eus* ar *vouilhenn*, *reiñ* *bod* d'u.b. a *oa* *hep ti nag aoz*, *reiñ* *bod* d'un *den* *diloj*, *reiñ* *herberc'h* d'u.b., *divankout* u.b., *dibeskiñ* u.b. ; *der Mann von der Straße*, n'eus *forzh* *piv*, ar *peanv* war ar *straed* g. ; *Mädchen von der Straße*, *plac'h* *diroll*, *plac'h* a *vuhez fall* b., *strakell* b., *strakouilhenn* b., *paotrez* b., *gadalez* b., *kailhebodenn* b., *flaeriadenn* b., *loudourenn* b., *trutell* b. ; *das ist nicht auf der Straße gefunden*, ne *vez ket kavet* *kement-se* war ar *raden* ; P. *die Straße messen*, mont da *bokat* da *wreg* ar *c'hantonier*, *kaout kann* *ouzh* *bugale* ar *c'hantonier*, mont da *bokat* da *vugale* ar *c'hantonier*, mont da *vuzuliañ* an *dachenn*, *kouezhañ* *eus* e *sav-sonn*, *ledañ* e *gorf*, mont da *bokat* d'an *douar*, *kouezhañ* en e *led* (a-hed e *gorf*, a-hed e *groc'henn*, a-stok e *gorf*, a-stok-korf, a-stok e *lañjer*, a-blad, *hed-blad* e *gorf*) (Gregor), mont war e *gement* *all*, *ober* ur *gwall lamm*, *pakañ* ul *lamm-stok*, *kouezhañ* a-dreuz e *gof*, *kouezhañ* àr e *zivbav*, *kouezhañ* a-dreuz-kof (a-stok e *lañs*, a-blad-kaer, war e *gof*), *kouezhañ* a-flav, *kouezhañ* *sonnet* war e *c'henoù*, *astenn* e *groc'henn* war an *douar*, *kouezhañ* a-c'hwen e *groc'henn* war an *douar*, *kouezhañ* war e *fri*, *kouezhañ* war e *c'henoù*, *tapout* (*pakañ*) ul *lamm ouesk*, mont e *gantolor* en *aer*, *lipat* *pri*, *kouezhañ* evel un *taol c'hwist*, *terriñ* e *c'houzoug*.

4. [merdead.] *mulgul* g., *gouzoug-mor* g., *strizh-mor* g., *strizh* g., *ode-vor* b., *gwazhenn-vor* b., *raz* g., *raz-mor* g. ; *die Straße von Gibraltar*, *strizh-mor* *Gibraltar* g., *raz* *Gibraltar* g.

5. [stered.] *Milchstraße*, *Hent-Sant-Jakez* g., *Bali-Sant-Jakez* b., *Hent-Gwenn* an *neñv* g.

6. [tekn.] *Walzstraße, Walzenstraße*, *riboul lavnenniñ* g.

Straßenanlage b. (-, -n) : *tresad* an *hent* g., *arroudenn* an *hent* b.

Straßenanzug g. (-s, -anzüge) : *gwiskamant kêr* g., *dilhad pasteliek* g./lies., *dilhad mod kêr* g./lies., *dilhad giz kêr* g./lies.

Straßenarbeiten lies. : labourioù war an hent lies., chanter g.

Straßenarbeiter g. (-s,-) : aozer-hentoù g., kantonier g., P. torrer-mein g.

Straßenaufseher g. (-s,-) : enseller an hentoù g., gwazour servij an hentoù g.

Straßenaufsicht b. (-) : servij an hentoù g., henterezh g., mererezh an hentoù g.

Straßenbahn b. (-,en) : tramgarr g. ; *er fährt nicht mit dem Auto, wohl aber mit der Straßenbahn*, ne 'z aio ket gant ar c'harr-tan, gant an tramgarr gant an hini eo ez aio.

Straßenbahner g. (-s,-) : tramgarrer g., paotr-an-tram g.

Straßenbahnfahrer g. (-s,-) : 1. bleiner tramgarr g. ; 2. treizhiad tramgarr g.

Straßenbahnfahrerin b. (-,nen) : 1. bleinerez tramgarr b. ; 2. treizhiadez tramgarr b.

Straßenbahnführer g. (-s,-) : bleiner tramgarr g.

Straßenbahnhaltestelle b. (-,n) : arsavlec'h tramgarr g.

Straßenbahnlinie b. (-,n) : linenn dramgarr b.

Straßenbahnschiene b. (-,n) : roudenn dramgarr b., reilh tramgarr g.

Straßenbau g. (-s) : 1. labourioù foran lies. ; 2. savidigezh hentoù b.

Straßenbauamt n. (-s,-ämter) : servij an hentoù ha pontoù g., mererezh an hentoù g.

Straßenbaustelle b. (-,n) : chanter war un hent g.

Straßenbauingenieur g. (-s,-e) : ijinour an hentoù ha pontoù g.

Straßenbelag g. (-s,-beläge) : [hentoù] gwiskad ruilhal g.

Straßenbeleuchtung b. (-,en) : goulaouiñ foran g.

Straßenbenutzungsgebühr b. (-,en) : taos henterezh g., taos war implij an hentoù g., taos hentoù g., gwir-treizh g., treizhaj g., treizhwir g., droed g., kustum g.

Straßenbeschilderung b. (-,en) : panellerezh g.

Straßenbewohner g. (-s,-) : ruad g., straedad g.

Straßenbiegung b. (-,en) : korn-tro g., pleg g., plegenn b., tro-bleg b., pleg-hent g., korn-pleg g., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kornblegenn b., kildroenn b. ; *an der Straßenbiegung*, e pleg an hent.

Straßenbuckel g. (-s,-) : skosell g., skoasell b., ruzelenn b.

Straßendamm g. (-s,-dämme) : chaoser b./g., sol g.

Straßendecke b. (-,n) : gwiskad an hent g.

Straßendirne b. (-,n) : louvigez b., gast b., forc'h b., bleizez b., gouhin g. [*liester* gouhined], gagn b., katell b., pezh fall g., pezh-lêr g., lêrgen b., kroc'henn g., lovrge b., liboudenn b., louskenn b., kañfantenn ar vazh lous b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flaeriadenn b., loudourenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherezh-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b.

Straßenecke b. (-,n) / **Straßeneinbiegung** b. (-,en) : korn ar straed g., korn an hent g. ; *das Haus an der Straßenecke*, an ti-korn g. ; *an der Straßenecke*, e pleg ar straed.

Straßenfahrer g. (-s,-) : henter g., roudier g.

Straßenfeger g. (-s,-) : skuber straedoù g., kantonier g.

Straßengabelung b. (-,en) : forc'h-hent b., fourch-hent g., kroashent g.

Straßengewirr n. (-s) : milendall a straedoù g., straedoù niverus ha luziet lies.

Straßenglätte b. (-) : riell g., frim g., skorn g.

Straßengraben g. (-s,-gräben) : foz b., fozell b., kleuz g., douvez b., toufflez b.

Straßenhändler g. (-s,-) : marc'hadour-red g.

Straßenhindernis n. (-ses,-se) : skoilh war an hent g. ; *Straßenhindernis in Zickzackform*, kammigell b.

Straßenhobel g. (-s,-) : [tekn.] kompezerez b., kompezer g.

Straßenjunge g. (-n,-n) : lampon g., ravailhon g., stronk g., hailhon g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouzh fall g., gaster g., kantolor g., truilhenn b., hailhevod g., standilhon g., lavagnon g., louzaouenn fall b., ajez g., akariod g., alvaon g., chalc'hant g.

Straßenkampf g. (-s,-kämpfe) : stourm er straedoù g., stourmad straed g., emgann straed g.

Straßenkampfwaffe b. (-,n) : fuzuilh bangounell b./g.

Straßenkarte b. (-,n) : kartenn-hentoù b. ; *eine Straßenkarte lesen*, lenn ur gartenn-hentoù.

Straßenkehrer g. (-s,-) : skuber straedoù g., kantonier g.

Straßenkehrmaschine b. (-,n) : skubellerez b., skuberez b., karr skubañ g.

Straßenkleid n. (-s,-er) : gwiskamant kêr g., dilhad pastellek g./lies., dilhad mod kêr g./lies., dilhad giz kêr g./lies.

Straßenknie n. (-s,-) : korn-tro g., pleg g., pleg an hent g., korn-pleg g., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b.

Straßenknotenpunkt g. (-s,-e) : kedlec'h hentoù g., klom kehentiñ g., klom hentoù g., kroazva g.

Straßenkreuzer g. (-s,-) : *ein Straßenkreuzer*, ur pezh mell karigell g., ur c'harr-tan a-stroñs g., ur pabor a garr-tan g., un tarin a garr-tan g., ur c'harr-tan ha n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ g., ur c'harr-tan ha n'emañ ket ar sifern gantañ g., ur c'harr-tan garr g.

Straßenkreuzung b. (-,en) : kroashent g., kroazhent g., kroazru g., forc'h-hent b., forc'h an hent b., fourch-hent g., hent-kroaz g., korn an hent g.

Straßenkrümmung b. (-,en) : korn-tro g., pleg g., pleg an hent g., korn-pleg g., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b.

Straßenlage b. (-) : [kirri-tan] emzalc'h war an hentoù g. ; *stabile Straßenlage*, stabilder g., stabilded b.

Straßenlärm g. (-s) : trouz an tremenerezh g.

Straßenlaterne b. (-,n) : kleuzeur-straed b., lamp-straed b./g., letern-straed g.

Straßenleistung b. (-,en) : ruilherezh uhelañ a c'hall pakañ ar straed g.

straßenlos ag. : dihentoù.

Straßenmusikant g. (-en,-en) : muziker-red g.

Straßenmusikantin b. (-,nen) : muzikerez-red b.

Straßenname g. (-ns,-n) : anv ar straed g.

Straßennetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù b., reizhiad an hentoù b.

Straßenpflaster n. (-s,-) : pavez g., pavezad g. ; *das Straßenpflaster aufreißen*, dibavezañ, lemel ar pavezad.

Straßenpflasterer g. (-s,-) : pavezer g.
Straßenpolizei b. (-) : polis an hentoù g.
Straßenrand g. (-s,-ränder) : bord an hent g., ribl an hent g., lez an hent g., gwrimenn an hent b., riblenn-hent b., ribl-hent g., rizenn b., isu g., [dre fent] park an erv hir g.
Straßenraub g. (-s) : riblerezh g., forbannerezh g.
Straßenräuber g. (-s,-) : ribler g., brigant g., forbann g.
Straßenreinigung b. (-,-en) : 1. kempenn ar straedoù g. ; 2. servij an hentoù g., henterezh g., mererezh an hentoù g.
Straßenreinigungsmaschine b. (-,-n) : skubellerezh b., skuberezh b., karr skubañ g.
Straßenrinne b. (-,-n) : san b., kan-dour g.
Straßensammlung b. (-,-en) : kest war ar straed b.
Straßensänger g. (-s,-) : kaner-red g., fabler g., fablour g.
Straßensängerin b. (-,-nen) : kanerez-red b., fablerezh b., fablourezh b.
Straßenschild n. (-s,-er) : plakenn anv ar straed b., plakenn-straed b.
Straßenseite b. (-,-n) : [savadur] talbenn g., tal g.
Straßensperre b. (-,-n) : bloc'had-hent g.
Straßensperrung b. (-,-en) : troc'h an tremenerezh evit ur mare g.
Straßensteuer b. (-,-n) : taos henterezh g., taos war implij an hentoù g., taos hentoù g.
Straßenstreife b. (-,-n) : ged-tro polis g., ged polis g.
Straßenstreifen g. (-s,-) : treuzenn gerzherien b.
Straßenstrich g. (-s,-e) : karter louvigezh g.
Straßenüberführung b. (-,-en) : treuzenn laez b., pont g.
Straßenübergang g. (-s,-übergänge) : treuzenn gerzherien b. ; [kozh] *genagelter Straßenübergang*, treuzenn dachet b.
Straßenumleitung b. (-,-en) : diheñchadur g.
Straßenunterführung b. (-,-en) : treuzenn dindan b., treuzenn traoñ b., hent-kev g., riboul dindan zouar g., hent-riboul g.
Straßenverengung b. (-,-en) : strishadur g.
Straßenverkauf g. (-s,-verkäufe) : gwerzh war ar straed b.
Straßenverkäufer g. (-s,-) : marc'hadour-red g.
Straßenverkehr g. (-s) : riboulerezh g., tremenerezh g., tremeniri b., tremen-distremen g., ruilherezh g., red-dired ar c'hirri war an hentoù g. ; *flüssiger Straßenverkehr*, tremeniri heruilh b. ; *regler Straßenverkehr*, tremenerezh (tremeniri b., tremen-distremen g.) stank g., kehenterezh doues g.
Straßenverkehrsschild n. (-s,-er) : panell-heñchañ b., panell hent b. ; *mehrsprachige Straßenverkehrsschilder*, panneloù-henchañ liesyezhiek lies.
Straßenverkehrsordnung b. (-) / **Straßenvorschriften** lies. : reolennoù an hentoù lies., lezennaoueg an hentoù b., desveg an hentoù b., kod an hentoù g.
Straßenwalze b. (-,-n) : [tekn.] roulouer g., ruilh g., ruilher g., ruilherezh b., kran g., roll g., rolled g., P. tren chikañ mein g.
Straßenwärter g. (-s,-) : aozer-hentoù g., kantonier g., P. torrer-mein g.
Straßenwesen n. (-s) : servij an hentoù g., henterezh g., mererezh an hentoù g.

Straßenwischer g. (-s,-) : [Bro-Suis] skuber straedoù g., kantonier g.
Straßenwischerin b. (-,-nen) : [Bro-Suis] skuberezh straedoù b., kantonierezh b.
Straßenzoll g. (-s,-zölle) : 1. treizhaj g., gwir-treizh g., kustum g. (Gregor) ; *Straßenzölle erheben*, sevel ar c'hustum, sevel an treizhaj ; 2. kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b.
Strategie g. (-n,-n) : 1. [lu] bellour g., penngadour g. ; 2. [dre astenn.] pennrenour g., strategour g.
Strategie b. (-,-n) : 1. [lu] bellouriezh b., belloniezh b., penngadouriezh b. ; 2. [dre astenn.] kadoniezh b., strategiezh b., leviataerezh g., bellerezh g.
Strategiepapier n. (-s,-e) : steuñv g.
Strategiker g. (-s,-) : [arc'hant.] kuzulier war ar strategiezh g.
strategisch ag. : strategel, strategek, kadoniel, bellourel, bellouriezhel.
Stratokumulus g. (-,-kumuli) : koabr str., koabrenn b., stratokumuluz str.
Stratosphäre b. (-) : stratosfer g., stratosferenn b.
Stratosphärenballon g. (-s,-s) : baloñs sonter g.
Stratosphärenflug g. (-s,-flüge) : nij stratosferek g., nijadenn stratosferek b.
stratosphärisch ag. : stratosferek.
Stratus g. (-, Strati) / **Stratuswolke** b. (-,-n) : stratuz str., kanibl str., kaniblenn b., lizenn b., koumoul-led str., ledenn b., gwele avel g. ; *sich mit Stratuswolken bedecken*, lizennañ ; *mit Stratuswolken bedeckt*, lizennek, lizennet.
sträuben V.k.e. (hat gesträubt) : 1. sonnañ, sevel a-bik, houpiñ, hirisiñ ; *der Igel sträubt die Stacheln*, an avalaouer a sav e zrein a-bik war e gein ; *die Katze sträubt*, ar c'hazh a sav e greoñ, reut eo e greoñ gant ar c'hazh, kriz eo blev ar c'hazh, pikek eo blev ar c'hazh, reunek eo blev ar c'hazh, a-bik emañ blev ar c'hazh, ar c'hazh a houp e vlev ; 2. *haarsträubende Geschichte*, istor spontus g., istor da lakaat ar blev da sevel a-bik war ar penn g.
V.em. : **sich sträuben** (hat sich gesträubt) : 1. sonnañ, sevel a-bik, houpiñ, hirisiñ, reutaat ; *ihm sträuben sich die Haare*, sevel a ra e reun war e benn, a-bik emañ e vlev war e benn, houpiñ a ra e vlev en e benn, sevel a ra blev e benn, savet eo e vlev war e benn, sonn eo e vlev war e benn, sevel a ra eeun e vlev war e benn, hirisiñ a ra e vlev àr e benn gant ar spont, sevel a ra e reun en e benn, sevel a ra e vlev en e benn gant ar morc'hed, sevel a ra e vlev en e benn gant euzh (Gregor) ; *das Haar sträubt sich (t-rt)*, houpiñ a ra ar blev, a-bik e sav ar blev ; *gesträubtes Haar*, blev sonn str., blev reut str., blev pikek str., blev a-bik str., kreñ reut g., blev kriz str. ; 2. [dre skeud.] *sich (t-rt) gegen etwas sträuben*, rebekat, rekinat, rebarbiñ ouzh udb, nac'hañ ober udb, ourzal udb d'an-unan, sevel e gribell, digareziñ ober udb, bezañ digarezioù gant an-unan evit ober udb, klask digarezioù evit chom hep ober udb, mouzhañ ouzh udb, ourzal ouzh udb, ober begoù ouzh udb, en em reudañ ouzh udb, argilañ dirak udb, souzañ, ginañ evit ober udb, ginañ d'ober udb, ginañ oc'h ober udb, moulbenniñ, na vezañ lampek evit ober udb, na gaout lañs d'ober udb, karnañ d'ober udb.

Sträuben n. (-s) : rebarb g. ; *da hilft kein Sträuben*, ne dalvez ket ar boan klask enebiñ, ne dalvez ket ar boan klask digareziou ; *das steigerte erheblich ihr Sträuben gegen meinen Vorschlag*, kement-se a rae dezhi argilañ kalz muioc'h.

sträubig ag. : 1. reut, kriz, pikek, reunek, a-bik ; 2. [dre skeud.] amjestr, treuz, pennek, kilpennek, aheurtet, tev e voned, kilvers, skoemp, amsent, penn-treuz, ur spered kamm anezhañ.

Strauch g. (-s, Sträucher) : [louza.] bod g., bodenn b., bodennad b., bochad g., bouchad g., brousgwez str., plantenn roz b., dardenn b. ; [laboused] *von einem Strauch wegfliegen*, divodañ.

strauchartig ag. : ... brousgwez, bodek, bodennek, e doare ur bod, a-zoare gant ur bod, a-seurt gant ur bod ; *strauchartige Bäume*, gwez izel str.

Strauchbündel n. (-s,-) : [lu, istor] feskennad b., hordenn b.

Strauchdieb g. (-s,-e) : lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., hailhon g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhevod g., gwidal g., akariod g., ajez g., alvaon g., stronk g., standilhon g.

straucheln V.gw. (ist gestrauchelt) : 1. lakaat e dreid er memes botez, strobañ e dreid, asoupañ, begiviniñ, ober ur falsvarchadenn, falsvarchañ, falsvarchiñ, fallvarchañ, fallvarchiñ, strebotiñ, pukañ, teukañ, krabousiñ, treuziñ e votez, treuziñ e droad ; 2. treiñ fall, felladenniñ.

Strauchwerk n. (-s) : strouezh str., brouskoad g.

Strauß¹ g. (-es, Sträuße) : 1. [louza.] boket g., bokedad g., torkad g., blokad g. ; *Rosenstrauß*, bokedad roz g. ; 2. [dre skeud.] jeu b., trouz g., afer b., c'hoari g. ; *einen Strauß ausfechten*, kaout jeu (trouz, afer), bezañ c'hoari etre an-unan hag unan all, klask kastrilhez ouzh u.b., klask heskin ouzh u.b., klask rev ouzh u.b.

Strauß² g. (-es,-e) : [loen.] struskañval g., lotrus g.

Straußenei n. (-s,-er) : [loen.] vi struskañval g.

Straußenfeder b. (-,-n) : pluñv (stuc'h) lotrus str., pluñv struskañval str., stuc'h struskañval str.

Straußenmagen g. (-s,-mägen/-) : stomog struskañval g., stomog lotrussek g.

Straußenwirtschaft b. (-,-en) / **Straußwirtschaft** b. (-) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] ostaleri verrbad staliet gant ar gwiniegour da vare ar vendem b.

strawanzen V.gw. (hat strawantz) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] kantren, troidellat, kildreñ, treiñ ha kildreñ, troidellañ, galoupat, baleantañ.

Streamer g. (-s,-) : [stlenn.] strimer g.

Strebe b. (-,-n) : 1. stañson g., skor g., harp g., gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., advoger b., skoazenn b., skoaz b., pantilhon g., tint g., sintr g., harpell b., speurell b. ; *mit Streben stützen*, pantilhoniñ, stañsoniñ / tintañ / speurellañ (Gregor) ; 2. *Regenschirmstrebe*, gwalenn disglavier b. ; *klappbare Regenschirmstreben*, gwalinier plegus an disglavier lies. ; *starre Regenschirmstreben*, gwalinier dibleg an disglavier lies.

Strebebalken g. (-s,-) : stañson g., skor g., harp g., speurell b., marc'h g. [*liester marc'hoù*].

Strebebogen g. (-s,-bögen) : gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., skoazell-volz b.

Strebemauer b. (-,-n) : moger-harp b., advoger b., skoazenn b., skoaz b., harpell b.

streben V.gw. (hat gestrebt / ist gestrebt) : 1. (hat) : klask tizhout, hiraezhiñ da, strivañ da gaout, arglask, bezañ c'hoantek a, mennout ; *nach einem Ziel streben*, bizañ d'ur pal, bizañ da dizhout ur pal, klask tizhout ur pal bennak, lakaat e striv da dizhout ur pal bennak, tennañ e vennozh d'ur pal bennak, lakaat e youl da dizhout ur pal bennak, lakaat e nerzh da dizhout ur pal bennak, kavailhañ evit kaout udb, strivañ ouzh ar boan evit tizhout (evit tennañ etrezek) ur pal bennak, tennañ e zezev d'ur pal bennak, spiañ udb / lakaat e spi (e studi) da gaout udb / bezañ e gortoz udb / bezañ en esper eus udb (Gregor) ; *nach Ehren streben*, redek gant gred war-lerc'h an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, konoc'hañ enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ lorc'h et gant an enorioù, bezañ angoulet gant an enorioù ; *die ganze Menschheit strebt nach Frieden*, c'hoant brasañ an denelezh kevan eo kaout peoc'h, e pep bro e laka an dud o albac'henn gant ar peoc'h, gant ar peoc'h emañ penn an dud, nesañ tra da galon an dud eo ar peoc'h, nesañ tra d'an dud eo ar peoc'h, an dud er bed a-bezh eo o holl breder gant ar peoc'h, an dud er bed a-bezh a venn bevañ e peoc'h ; *nach Vollkommenheit streben*, redek war-lerc'h ar barfeted, bezañ c'hoantek a barfeted, klask ar barfeted, arglask ar barfeted ; 2. (ist) mont, diruilhal, dont puilh.

Streben n. (-s) : youlstriv g., strivoù lies., strivadennoù lies., mennad g., devez g., amkan g., finvez b., amboaz g., uhelegezh b.

Strebepfeiler g. (-s,-) : piler-harp g., harpell b., skoazenn b., skoaz b., skoaz-volz b., adpiler g.

Streber g. (-s,-) : paotr-mac'hom g., sacher d'e du g., bleiz g., fistouler g., tostenner g., lesaour g., goprard gwall droet gant ar c'hoant sevel g., krimpig g.

Streberin b. (-,-nen) : plac'h-mac'hom b., sacherez d'he zu g., bleizez b., fistoulerez b., tostennerez b., gopradez gwall droet gant ar c'hoant sevel b., krimpiged b.

streberhaft ag. : [gwaschhaus] terzhienn ar c'hoant sevel stag outañ, uhelek, krimpidik.

Strebertum n. (-s) : [gwaschhaus] terzhienn ar c'hoant sevel b., uhelegezh b., krimpiged b.

strebsam ag. : strivant, strivus, aketus, lamprek, oberiant, studius, gredus, leun a c'hred.

Strebsamkeit b. (-) : aket g., pled g., gred g.

Strebung b. (-,-en) : youlstriv g., strivoù lies., strivadennoù lies., mennad g., devez g., amkan g., finvez b., amboaz g., uhelegezh b.

Streckbalken g. (-s,-) : stañson g., skor g., harp g., speurell b.

streckbar ag. : 1. astennus, astennadus, astenn ennañ, war astenn, war astenn-diastenn, mezell, mezelladus, orjalennus, orjalennadus ; 2. [fizik] stirus.

Streckbarkeit b. (-) : stiruster g., astennuster g., astennadusted b., mezellder g., mezelled b., mezelladusted b., mezelladuster g., orjalennadusted b.

Streckbett n. (-s,-en) : gwele ortopedek g., gwele korfeenadel g.

Streckbewegung b. (-,-en) : jestr astenn g.

Strecke b. (-,-n) : 1. hentad g., hent g., tennad-hent g., hed-hent g., pennad hent g., ribinad g./b., aerhent g., aerlinenn b., treizhhent g., treug g., lec'hed g. ; *eine gute Strecke Wegs*, un tamm mat a hent g., un tennad mat a hent g., ur pennad mat a hent g., ur pennad brav a hent g., ur pezhad mat a hent g., un herrad mat a hent g., ur flipad mat a hent g., ur gazeliad mat a hent b., ur c'hwistad mat a hent g., ur gwall ribinad g./b., ur frapad mat a hent g., un hentad mat g., ur fustad hent g. ; *eine ziemlich lange Strecke*, ur frapad mat a vale g. ; *von Strecke zu Strecke*, a bell da bell, a-bell-da-bell, bep pell ha pell, ur wech bep pell ha pell, a-blasoù, a-rabinadoù ; *die ganze Strecke*, a-hed (hed, dre hed) an hent, war-hed an hent ; *die ganze Strecke entlang*, hed-ha-hed d'an hent, hed-da-hed d'an hent ; *gehen Sie die ganze Strecke entlang*, it gant an hent hed-ha-hed, it gant an hent hed-da-hed ; *sie blieben auf halber Strecke stehen*, chom a rejont a-sav hanter hent, chom a rejont en hanter hent ; *Maikäfer können nur kurze Strecken fliegen*, berr eo bommoù-nij ar c'hwiled-derv, berr eo taolioù-nij ar c'hwiled-derv ; *die Strecke Berlin-New-York fliegen*, mont eus Berlin da New-York gant ur c'harr-nij ; 2. [dre skeud.] *auf der Strecke bleiben*, chom war an dachenn, chom ouzh torgenn, kouezhañ ouzh torgenn, chom war ar rampev, tapout lamm, na vont da benn, tapout un distokadenn, kaout un distokadenn, c'hwitañ gant e vennad, ober tro-wenn, ober un taol gwenn, ober kazeg, chom kazeg, ober kazh, ober un tenn gwenn, mont an taol d'ar c'hostez, c'hwitañ war e daol (war e grog), c'hwitañ e graf, en em gavout berr, chom berr, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, menel warni, bezañ kazeg ganti, mont an tenn er c'hleuz gant an-unan, mont ar ribotadenn da fall ; 3. *zur Strecke bringen*, lakaat en dic'halloud da genderc'hel gant e walloberoù, lakaat en dic'halloud da nozout d'ar gevredigezh, herzel, tapout, prizoniañ, reiñ lamm da ; 4. *preizhadennoù lies.*, hollad al loened bet tapet e-kerzh un hemolc'hadenn g. ; *ein Wildschwein zur Strecke bringen*, lazhañ (diskar) un hoc'h-gouez mik.

strecken V.k.e. (hat gestreckt) : 1. astenn, stiral, hedañ, hediñ ; *die Hand nach etwas strecken*, astenn e zorn evit tapout krog en udb ; *den Hals strecken*, astenn e c'houzoug, bantañ e c'houzoug, dec'houzougañ, ober tri astenn d'e c'houzoug, ober un astenn d'e c'houzoug, astenn e zaoulagad, gouzougañ ; *den Kopf zum Fenster hinausstrecken*, tremen e benn dre ar prenestr, bountañ e benn er-maez dre ar prenestr ; *ein Kind mit hoch gestreckten Armen tragen*, ober pintig d'ur bugel, dibradañ ur bugel, houpañ ur bugel, choupañ ur bugel ; 2. *jemanden zu Boden strecken*, diskar u.b. d'an douar, strinkañ u.b. en (war an) douar, stlepel u.b. d'an douar (d'an traoñ), reiñ douar d'u.b., tintañ u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ul lamm d'u.b., lakaat u.b. lamm, reiñ e laz d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. war ar bratell, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, kas u.b. da vuzuliañ an douar, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, lakaat u.b. da vuzuliañ an

douar, diskar u.b. hed-blad e gorf, kas u.b. da lipat pri, diskar (distroadañ, c'hweniañ, linkañ, douarañ, torgennañ, leurennañ, tumpañ) u.b., pradañ u.b., dibradañ u.b., astenn u.b. war e bevar ivin, ober d'u.b. astenn e bevar ivin, teuler u.b. d'an douar, drammañ u.b., pilat u.b., pilat u.b. d'an douar, dornañ u.b., pladañ u.b., [gouren e Breizh] kas u.b. da zebriñ brenn ; *zu Boden gestreckt werden*, lipat pri, tapout lamm, kaout lamm, kaout un douarc'hennad, kouezhañ ouzh torgenn, [gouren e Breizh] bezañ kaset da zebriñ brenn ; 3. *alle viere von sich strecken*, kouezhañ a-c'hwen e gein (en e c'hwen, a-c'hwen, a-c'hwen e groc'henn), mont e gantolor en aer ; 4. *die Waffen strecken*, a) teuler e armoù war an douar, disteurel e armoù, diskregiñ diouzh e armoù ; b) ehanañ gant ar stourm, kodianañ, kodianañ gant u.b. ; 5. [kegin] *eine Soße strecken*, difetisaat un hilienn, astenn un hilienn gant dour, tanavaat hili ; *mit Wasser gestreckte Milch*, dour-laezh g., laezh benniget g. ; 6. [metal.] lavnennañ, follennañ, pladañ.

V.em. **sich strecken** (hat sich (t-rt) gestreckt) : 1. *die Straße streckt sich nach Osten*, en em zispak a ra an hent war-zu ar reter ; 2. *sich ins Gras strecken*, mont da dirieniñ, gourvezañ war ar geot ; 3. *der Junge streckt sich*, bemdez e teu ar paotr da vezañ brasoc'h-brasañ, emañ ar paotr oc'h ober e gresk ; 4. *sich im Laufe strecken*, redek d'ar pimperlamm, redek d'an daoulamm ruz, redek d'an daoulamm mut, redek d'ar pevarlamm-ruz ; 5. *sich lang strecken*, astenn e izili, en em astenn, divorzhediñ, dic'hourdañ, en em zic'hourdañ, bantañ e gorf ; 6. *sich nach der Decke strecken*, ober e gorniad diouzh e vutun, malañ diouzh an dour, lakaat e ouel diouzh e avel, krennañ e zispignoù, mont diouzh e aez, mont diouzh e beadra, ober dispignoù diouzh e c'hounidoù, ober tan diouzh ar c'heuneud, ober ar chaoser diouzh al lenn, ober an eured gant ar pezh a vez, ober e samm diouzh e dorchenn, bezañ kompenn ouzh e wenneien, mont klenk dre an hent ; *man muss sich ja nach der Decke strecken*, nebeut e ranker dispign pa ne c'hounezer ket kalz, ar paour a vank dezhañ malañ munut, diouzh e aez eo kas ar saout er-maez, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, ret eo din ober gant nebeut pa 'm eus nebeut, bez' e ranker ober an eured gant ar pezh a dud 'zo.

Streckenabschitt g. (-s,-e) : troc'had hent g., tennad hent g.

Streckenarbeiter g. (-s,-) : henthouarnour g.

Streckenführung b. (-,-en) : tresad an hent-houarn g.

Streckennetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù-houarn b.

Streckenräumer g. (-s,-) : diveiner g., skarz-hent g.

Streckenstilllegung b. (-,-en) : serridigezh ul linenn hent-houarn b., serridigezh linennoù hent-houarn b.

Streckenwärter g. (-s,-) : gward hent-houarn g.

Streckenwärterin b. (-,-nen) : gwardez hent-houarn b.

streckenweise Adv. : a bell da bell, a-bell-da-bell, bep pell ha pell, ur wech bep pell ha pell, a-blasoù, a-rabinadoù.

Strecker g. (-s,-) : 1. [korf.] kigen astenner b. ; 2. lavnier g., lavnenner g. ; 3. stenner g. ; 4. [sport] *Strecker für Körperkultur*, astenner kigennoù g.

Streckgrenze b. (-,-n) : [fizik] destrizh dastenn harzat g.

Streckhammer g. (-s,-hämmer) : plader g.

Strecklage b. (-) : [sport] stumm gant an divesker astennet g.

Streckmaschine b. (-,-n) : ardivink ortopedek g., ardivink korfeunadel g., ardivink da astenn g.

Streckmetall n. (-s,-e) : pezh metal stiret g., pezh metal toulek g.

Streckmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn astenner b.

Streckung b. (-,-en) : emled g., emledadenn b., astenn g., emastenn g., astennidigezh b., astennadur g., emledigezh b., displegerezh g., displegidigezh b.

Streckwalze b. (-,-n) : riboul lavneniñ g., lavnenner g.

Streetworker g. (-s,-) : desaver straedoù g., skorour kevredik ar straedoù g., skoazeller sokial ar straedoù g.

Streetworkerin b. (-,-nen) : desaverez straedoù b., skorourez kevredik ar straedoù g., skoazellerez sokial ar straedoù g.

Streich g. (-s,-e) : 1. taol g., taolad g., taoladenn b. ; *jemandem einen Streich versetzen*, kas un taol d'u.b., distagañ un taol gant u.b., choukañ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., findaoniñ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., tanfoeltrañ un taol gant u.b., darc'haouiñ (dispegañ, disvantañ) un taol gant u.b., plantañ un taol d'u.b., kouchañ un taol d'u.b., astenn un taol d'u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., diastenn un taol d'u.b. ; *Backenstreich*, skouarnad g., palvad g., avenad b., boc'had b., javedad g., fasad g./b., bousellad b., bougennad b., karvanad g., jodad g., flac'had b., dornad g., krabanad b., bozad b. ; *tödlicher Streich*, taol marvel g. (Gregor) ; *auf den ersten Streich*, d'an taol kentañ, ribus ; *von einem Streiche fällt keine Eiche*, gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - neb na laka poan hag aked n'en devezo madoù na boued.

2. baoc'h g., tro-gamm b., taol-bourd g., taol farserezh g., taol jilibourdiñ g., taol fin g., tap g., tapadenn b., tro-dall b., fars g., farsadenn b., tizh g., trikon g., tunuenn b., jeu b., pezh g., malis g./b. ; *genialer Streich*, taol dreist g., taol ruz g. ; *lustiger Streich*, c'hoari g., c'hoari gaer g., tro gaer b., farsadenn b. ; *Streiche spielen*, ober gennoù, ober tapoù, ober trikonnoù, ober hailhonerezh, ober garzajoù, ober jangloù, ober bourdellajoù, bourdañ, ober bourdoù, c'hoari e baotr, lakoniñ, lankoniñ, lamponat, chalvantat, tennañ tapadennoù, ober jeuioù, ober malisoù, ober boutikoù ; *jemandem einen Streich spielen*, ober ur c'hoari gaer d'u.b., ober ur fars d'u.b., ober doan d'u.b., c'hoari (ober, tennañ) un dreflezenn d'u.b., tennañ un taol fin d'u.b., c'hoari (kempenn, tennañ) un dro-gamm d'u.b., c'hoari (tennañ) un dapadenn d'u.b., c'hoari (ober, tennañ) un dro d'u.b., ober ur bourd (c'hoari un taol-bourd) d'u.b., reiñ bourd d'u.b., tennañ ur blegenn d'u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., plantañ ur rozenn gaer d'u.b., plantañ ur rozenn d'u.b., plantañ pour d'u.b., ober un tizh d'u.b., c'hoari un tizh d'u.b., tennañ un tizh d'u.b., ober ur pezh d'u.b. ; *jemandem Streiche spielen*, ober tapoù d'u.b., ober taolioù d'u.b., ober jeuioù d'u.b., ober boutikoù d'u.b. ; *übler Streich*, *böser Streich*, bourd divalav g., tro divalav b., taol divalav g., taol vil g., noualantez b., c'hwibez penn-da-benn str., taol gast g., rozenn gaer b., moc'herezh g., tro-gamm b., tro-dall b., tro-fall b., ruilh g., malis ruz g./b., malis du g./b., malis

diaoulek g./b., tro lous b., troidell fall b. ; *jemandem einen üblen (bösen, gemeinen) Streich spielen*, ober divalav d'u.b., ober lous d'u.b., ober vil d'u.b., ober divalaverezh d'u.b., ober divalaventez d'u.b., c'hoari un taol fobiez d'u.b., ober an dall (ur gwall dro, un dro fall, un dro lous, un dro vil) d'u.b., c'hoari an dall (un dro gamm, un dro-dall, un dro lous, an troad leue) d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tennañ un dro-dall (un dro-bleg) d'u.b., c'hoari un taol gast d'u.b., gwalldapout u.b., straniñ d'u.b., c'hoari e baotr gant u.b., ober e baotr gant u.b. ; *böse Streiche spielen*, malisiñ, ravailhoniñ, ober troidelloù fall ; *er leistet sich immer dieselben Streiche*, bepred e vez an hevelep troioù gantañ, ne cheñcho biken ; *schöne Streiche machen*, ober a bep seurt traoù, reoù gamm ha reoù dort - ober a bep seurt traoù, reoù drenk ha reoù c'hwerv - ober e zen gars - noualantiñ ; *toller Streich*, a) direizhvennad g., follezhen b., follinaj g. ; b) hardizhañs, hardizhegezh, tro vrav b., tro vat b., taol kaer g., taol ruz g. ; *tolle Streiche machen*, dirollañ un tamm ; *dummer Streich*, sotoni b.

streichbar ag. : *leicht streichbare Butter*, amanenn hag a led g.

Streichblech n. (-s,-e) : [labour-douar] boc'h-kamm b., kignaval g., ulid g., skouarn an arar b.

Streichbogen g. (-s,-/bögen) : [sonerezh] gwareg-rebed b., gwareg b.

Streichbrett n. (-s,-er) : [labour-douar] kignaval g., skouarn an arar b., boc'h-kamm b., ulid g. ; *das Streichbrett umsetzen*, disoc'h.

Streicheisen n. (-s,-) : 1. raker g., rakler b., sklerenn b. ; 2. turkin g., tuskin g., sujikebiki g., sujikesiki g.

Streicheinheiten lies. : 1. moumounerezh g., moumounoù lies., kaezhigoù lies., kaezh g., noilh g., kamambre g./b., allazigoù lies., flouradoù lies., flouradennoù lies., flourigoù lies., sev g., chouradennoù lies., karantezioù lies., dorlo g., dorloadennoù lies., dorloñ g., dorloterezh g., flodadennoù lies., flourigoù lies., flourikadennoù lies., tamm frot g., tamm frotadenn g., lallaigoù lies., herlinkoù lies., tammoù herlinkoù lies. ; 2. meuleudi b., gourc'hemennoù lies.

streichen V.k.e. (hat gestreichelt) : flourañ, chourañ, flodañ, flouretañ, flourikat, herlinkat, pariñ, ober sev da, ober flourigoù da, ober flourig da, turlutañ, chersañ, ober herlinkoù, ober tammoù herlinkoù, tremen e zaouarn mont-dont war ; *seinen Hund streichen*, flourañ e gi, merat e gi, chourañ e gi, flourikat e gi, ober allazig d'e gi, ober lid d'e gi, ober chourig d'e gi, ober chouroù d'e gi, ober flourig d'e gi, ober flourigoù d'e gi, reiñ ur flourad d'e gi ; *die Katze streicheln*, ober ton d'ar c'hazh ; *jemanden zärtlich streicheln*, ober kaezhigoù d'u.b., ober kaezh d'u.b., kaezhigañ u.b., kaezhañ u.b., ober chalantiz d'u.b., noilhat u.b., chersañ u.b., flourikañ u.b., chourañ u.b., ober flourig d'u.b., ober flourigoù d'u.b., koulouchal u.b., ober sev d'u.b., ober noilh d'u.b., turlutañ u.b., mont d'u.b. gant flouradennoù, ober moumounoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., ober brav-brav d'u.b., ober fistoulig d'u.b., ober allazigoù d'u.b., ober karantezioù d'u.b., ober herlinkoù d'u.b., ober tammoù herlinkoù d'u.b., moumounañ u.b., dorloñ u.b., dorlotañ u.b. ; *die Sonnenstrahlen streichelten sanft seine Haut*, bannoù an heol a floure e groc'henn.

Streicheln n. (-s) : moumounerezh g., moumounoù lies., kaezhigoù lies., kaezh g., noilh g., kamambre g./b., allazigoù lies., lallaigoù lies., flourad g., flouradoù lies., flouradennoù lies., flourigoù lies., sev g., chouradennoù lies., karantezioù lies., dorlo g., dorloadennoù lies., dorloñ g., dorloterezh g., flodadennoù lies., flourigoù lies., flourikadennoù lies., herlinkoù lies., tammoù herlinkoù lies., tamm frot g., tamm frotadenn g. ; *das sanfte Streicheln des Gesichts durch den Wind*, flourad an avel war an dremm g. ; *das Streicheln der Haut durch die Sonne*, flourad an heol war ar c'hroc'hen g.

Streichemacher g. (-s,-) : taper g., paker g., farser g.

Streichemacherin b. (-,-nen) : taperez b., pakerez b., farserez b.

streichen V.k.e. (strich / hat gestrichen) : **1.** ledañ, astenn ; *Butter aufs Brot streichen*, ledañ amanenn war un tamm bara, amanennañ un tamm bara, astenn amanenn war ar bara ; *Eigelb auf den Teig streichen*, ledañ melen-vi war an toaz ; **2.** pentañ, gwisponat, livañ ; *eine Wand streichen*, pentañ ur vogel, gwisponat ur vogel, livañ ur vogel ; *sein Haus neu (frisch) streichen*, adober livadur e di ; *ein Haus streichen*, pentañ un ti, gwisponat un ti ; *mit Firnis streichen*, **a)** [ster rik] lakennañ, gwernisañ, lakaat gwernis gant ar barr-livañ ; **b)** [dre skeud.] alaouriñ an neudenn, propikat ; **3.** *glatt streichen*, diskuliañ, dizober ar c'hulioù [en ur vrozh], plaenañ, plaenaat ; *sich (t-d-b) das Haar glatt streichen*, blouc'haat e vlev da lakaat anezho plaen, levnaat e vlev ; *einen Strohhaufen mit einem Rechen glatt streichen*, kribañ ur bern plouz, ober un tamm kribañ d'ur bern plouz ; **4.** *mit der Hand über die Stirn streichen*, tremen e zorn war e dal ; **5.** *sich den Bart streichen*, flourañ e varv, tremen e zaouarn mont-dont war e varv ; **6.** *seine Haare aus der Stirn streichen*, tennañ (dastum) e vlev diwar e dal ; **7.** *Geld in die Tasche streichen*, lakaat arc'hant en e c'hodell, godellañ arc'hant ; **8.** *ein Messer streichen*, tremen lavnenn ur gontell war un tamm lâr ; **9.** *Wolle streichen*, inkardañ (kribañ) gloan ; **10.** *das Maß voll streichen*, reiñ ur muzuliad rik (leun-barr, leun-tenn, leun-kreñv, leun-blouk, leun-kouch, leun-chouk), reiñ (lakaat, ober) muzul mat (Gregor), lakaat gres ; *ein gestrichen volles Maß*, ur muzuliad mat, ur muzul barr g. ; *gestrichen voll*, dreist muzul, dreist ar muzul, dreist ar barr, karget a-rez, karget a-rez ar bordoù, karget-leun, leun-tenn, leun-kreñv, leun-barr, leun-kouch, leun-chouk, leun-blouk, leun-rik, leun-chek, leun-bourr, leun-brok, bourr-sank, karget betek ar barr, stambouc'het, gres ; **11.** [lu, fuzuilh] *gestrichen Korn*, e-kreiz ar viz ; **12.** lemel, diverkañ, barrennañ, kroaziañ, raskañ, argas ; *einen Namen aus der Liste streichen*, lemel un anv diwar ul listenn, lemel kuit un anv eus ur roll, kroaziañ un anv war ur roll, ezrollañ ; *er hat diese Erinnerung aus seinem Gedächtnis gestrichen*, argaset en deus an eñvorenn-se diwar e spered ; *eine Stelle streichen*, diverkañ un nebeud gerioù, barrennañ un nebeud frazennoù ; *Nichtzutreffendes bitte streichen !* disfasit ar pezh na zere ket, diverkit ar pezh na glot ket ! ; **13.** nullañ, terriñ, freuzañ, foeltrañ ; *einen Auftrag streichen*, nullañ (terriñ, freuzañ, foeltrañ) un urzh-prenañ (un urzhiad), terriñ e varc'had, ober freuztaol ; *einen Flug streichen*, nullañ un nijadenn ; **14.** krennañ ; *jemandem finanzielle*

Unterstützungen streichen, krennañ ar peuriñ d'u.b., dirannañ u.b. eus skoazelloù arc'hant, dioueriñ u.b. eus skoazelloù arc'hant, lemel skoazelloù arc'hant digant u.b. ; **15.** [merdead.] *die Segel streichen*, **a)** kargañ ar gouelioù / farleañ / pakañ ar gouelioù (Gregor), diskar ar gouelioù, serriñ al liennoù ; **b)** [dre skeud.] plegañ touchenn, plegañ e douchenn, lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, koazhañ, kac'hat en e vragez, kodianañ gant u.b., kodianañ, dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, stlepel ar billig goude an trebez, teuler ar boned war-lerc'h an tog ; [dre skeud.] *die Flagge streichen*, plegañ touchenn, plegañ e douchenn ; **16.** *die Ruder streichen*, gorrekaat ur vag dre sankañ ar roeñvoù en dour ; **17.** *die Flagge streichen*, diskenn e vanniel (e c'hiton), gouzizañ e vanniel (e c'hiton).

V.gw. (strich // hat gestrichen / ist gestrichen) : **1.** (ist) : *an der Erde streichen*, tremen (nijal) a-rez an douar, rezañ an douar ; *dicht über der Wasseroberfläche streichen*, nijal a-rez fleurig an dour ; **2.** (ist) : *durch das Land streichen*, foetañ (bale, rahouennata) bro, galoupat bro, galoupat an hentoù, dornañ bro, fustañ bro, foetañ (pilat, bale, dornañ, fustañ, rahouennata) hent, redek ar c'hwitell, mont dre c'hêrioù ha broioù, kantreal, redek bro, mont dre an hentoù, redek hent, redek hentoù, roulat ar bed, ruilhal dre an hentoù ; **3.** (ist) : *die Katze strich mir um die Beine*, en em frotañ a reas ar c'hazh ouzh va divesker ; **4.** (ist) : *der Wind streicht über die Ebene*, emañ an avel o sailhat hag o troidellat war ar gompezenn ; **5.** (ist) : *die Zugvögel streichen nach dem Süden*, an evned tremeniat a nij etrezek ar su, an evned tremeniat a nij etramek ar su ; **6.** (ist) : *durch die Wellen streichen*, regiñ (digeriñ, troc'hañ) ar mor, freuzañ ar mor, gwentañ, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent ; **7.** (hat) : flourañ, tremen an dorn war : *er strich ihr sanft übers Haar*, flourañ a reas he blev, chourañ a reas e vlev.

Streichen n. (-s) : **1.** rimierezh g., tarav g., froterezh g. ; **2.** pentañ, gwisponadur g., livadur g., liverezh g., livaj g. ; **3.** lamidigezh b., freuz g., freuzidigezh b., dispenn g., dispennerezh g., torr g., torridigezh b. ; **4.** [laboused] tremenadeg b. ; **5.** [gwiad.] kribinañ g., inkardañ g. ; **6.** [teol] moulladur g., moullañ g. ; **7.** [mengleuz.] durc'hadur ar wazhennad g., tuadur ar wazhennad g.

Streicher g. (-s,-) : **1.** froter g. ; **2.** penter g., gwisponer g., liver g. ; **3.** [sonerezh] den hag a son ur benveg a rimier gant ur waredig g., den hag a c'hoari gant ur benveg a rimier gant ur waredig g.

Streicherin b. (-,-nen) : **1.** froterez b. ; **2.** penterez b., gwisponerez b. ; **3.** [sonerezh] plac'h hag a son ur benveg a rimier gant ur waredig b., plac'h hag a c'hoari gant ur benveg a rimier gant ur waredig b.

Streichfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù a-rez-douar lies.

Streichfläche b. (-,-n) : rimier g., froter g.

Streichgarn n. (-s,-e) : **1.** gloan inkardet g., gloan kribinet g. ; **2.** [pesketaerezh] roued stlej b., roued tenn b.

Streichholz n. (-es,-hölzer) / **Streichhölzchen** n. (-s,-) : alumetez str., enaoudenn b., ibil-tan g., ibil-tenn-tan g.,

touchenn b., tousenn b., chimik str., chimikez str. ; *ein Streichholz an der Schachtel entzünden*, rimiañ un alumetezenn ouzh he boest, tanañ ur chimikenn, enaouiñ un alumetezenn, trekiniñ un alumetezenn ; *ihre Beine sind so dünn wie Streichhölzer*, he divhar a zo evel bizhier, he divhar a zo evel ibilien, divesker (divhar) gwerzhidi a zo outi, firitelloù a zo outi.

streichholzdünn ag. : *ihre Beine sind streichholzdünn*, he divhar a zo evel bizhier, he divhar a zo evel ibilien, divesker (divhar) gwerzhidi a zo outi, firitelloù a zo outi.

Streichholzschachtel b. (-,-n) : boestad alumetez b., boest alumetez b. ; *eine große Streichholzschachtel*, ur voestad vras a alumetez b., P. ur gordenn goad b., ur voest alumetez bras b.

Streichinstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] klav hag a rimier e gerdin gant ur waredig g., benveg hag a rimier e gerdin gant ur waredig g., klav dre gerdin g., benveg dre gerdin g., benveg war gerdin g., kerdiner g. [*liester kerdinerioù*].

Streichkäse g. (-s) : [kegin.] keuz da ledañ g.

Streichleder n. (-s,-) : tamm lêr da dremen ha distremen al lavnennoù g., tamm lêr lemmañ g., lêrenn lemmañ g.

Streichmaß n. (-es,-e) : [tekn.] tuskin g., turkin g., sujikebiki g., sujikesiki g.

Streichmesser n. (-s,-) : spanell b., palisenn b., sklisenenn b.

Streichmusik b. (-) : [sonerezh] sonerezh evit binviñ dre gerdin g.

Streichorchester n. (-s,-) : [sonerezh] laz-seniñ binviñ dre gerdin g., orkestr binviñ dre gerdin g.

Streichquartett n. (-s,-e) : [sonerezh] pevarad binviñ dre gerdin g., pevarad kerdin g., pevarrebed g.

Streichquintett n. (-s,-e) : [sonerezh] pemp a vinvioù dre gerdin g., pempad binviñ dre gerdin g., pempad kerdin g., pemprebed g.

Streichrichtung b. (-,-en) : [mengleuz., gwazhennad] dirc'hadur a-blaen g., tuadur a-blaen g.

Streichriemen g. (-s,-) : tamm lêr da dremen ha distremen al lavnennoù g., tamm lêr lemmañ g., lêrenn lemmañ g.

Streichstein g. (-s,-e) : 1. breolim g., higoenn b., maen-higoenn g., maen-lemmañ g., maen-falc'h g., maen-lemmer g., maen-goulazh g. ; 2. maen-touch g., maen-arnod g.

Streichteich g. (-s,-e) : poull-dour greuniañ g., poull had-pesked g.

Streichung b. (-,-en) : lamedigezh b., freuz g., freuzidigezh b., dispenn g., dispennerezh g., torr g., torridigezh b., ezrolladur g., razadur g., raskadur g., diverkadur g., koazhadur g.

Streichungszeichen n. (-s,-) : [moull.] deleatur g.

Streichwurst b. (-,-würste) : [kegin.] pastez da ledañ g.

Streif g. (-s,-e) : bandenn b., roudenn b., regenn b., rizenn b., rizennad b., gwidennad b., ledenn b., ledennad b., stlejad g., stlejennad b.

Streifband n. (-s,-bänder) : bandenn b. ; [post] *unter Streifband*, bandennet.

Streifblick g. (-s,-e) : taol-lagad g., taol-sell g.

Streife b. (-,-n) : 1. ged-tro g., tro-c'hed b., troiad evezhiañ b., troiad-c'hed b. ; *Polizeistreife*, archerien oc'h ober o zroiad lies. ; 2. [hemolc'h] huadeg b., hu g.

Streifen¹ g. (-s,-) : 1. bandenn b., roudenn b., kenrouden b., roudennadur g., regenn b., rizenn b., rizennad b., gwidennad b., stlejad g., stlejennad b., aridennad b., lostad g., gwazhenn b. ; *enger Streifen*, stec'henn b., stec'hennad b. ; *Reststreifen*, flipenn b. ; *Anzug mit grauen Streifen*, dilhad gant bandennoù (roudennoù, regennoù, rizennoù) louet g. ; *mit Streifen überziehen*, dazroudenañ ; *gebräunte Streifen am Körper haben*, bezañ gant ur gramenn eost ; 2. *Lichtstreifen*, skin g., bann g., terenn b., gwazhenn b., saezhenn b., stuc'henn b., lagadenn b. ; 3. *Ärmelstreifen*, galoñs g., P. peñsel g. ; 4. P. film g., seizenn b., bandenn b., lurell b., lietenn b. ; *Tonstreifen*, bandenn ar son b. ; 5. [korf.] *blutrünstige Streifen*, roudennoù lies. ; 6. [maen.] rizenn b., roudenn b. ; 7. [moull.] amprouenn b. ; 8. [tisav.] andennadur g., roudennadur g., rizennadur g. ; 9. *Rasenstreifen*, ripennad leton b., stec'hennad leton b. ; 10. [dre skeud.] P. *es passt mir nicht in den Streifen*, ne zegouezh ket mat din, ne zere ket ouzhin, n'eo ket da ganin, n'eo ket mat din, n'eo ket mat ganin, ne blij ket din, kement-se ne ra ket va jeu, ne faot ket din, dijaojañ a ra ouzhin, ne gouch ket ouzhin.

Streifen² n. (-s) : 1. spinadur g. ; *sanftes Streifen*, flourad g., chouradenn b. ; 2. troiad b., tro-vale b., baleadenn b. stranerezh g., luguderezh g.

streifen V.k.e. (hat gestreift) : 1. spinañ, rezañ, raziñ, klisiañ ; *den Boden streifen*, tremen (nijal) a-rez an douar, rezañ an douar, tremen a-raz d'an douar, tremen raz d'an douar ; *die Wasseroberfläche streifen*, rezañ fleurig an dour ; *streifendes Licht*, gouloù a-resed g. (Gregor) ; [dre skeud.] *ein Thema streifen*, damvenegiñ udb, divleviñ udb (Gregor), komz diwar dremen eus udb, komz diwar vont eus udb, komz eus udb diwar mont ha hanter vont, komz eus udb diwar nij, spinac'hañ ur materi.

2. roudennañ, rizennañ ; *grau gestreift*, bandennoù (roudennoù, regennoù, rizennoù) louet dezhañ.

3. spinañ, kignat, graspiñ, rifiñ, rifal, reziñ ; *die Kugel hat ihn nur gestreift*, spinet (kignet, graspet, rifet) e oa bet gant ar boled nemetken ; *das Auto hat ihn nur gestreift*, roet en doa ar c'harr-tan ur stokadenn vihan dezhañ nemetken, ur flouradenn en doa graet ar c'harr-tan dezhañ.

4. tennañ ; *den Ring vom Finger streifen*, tennañ ar walenn diwar e viz ; *die Ärmel in die Höhe streifen*, troñsañ e vilginoù, troñsañ e zivrec'h (Gregor) ; *das Laub von einem Zweig streifen*, dizeliañ ur skourr ; *einen Hasen (ab)streifen*, digroc'henañ (diskroc'henañ, kignat) ur c'had, dibrennañ he chupenn d'ur c'had ; *einen Aal streifen*, diskroc'henañ (kignat) ur silienn.

5. *sanft streifen*, flourañ, chourañ ; *die Sonnenstrahlen streifen sanft seine Haut*, bannoù an heol a floure e groc'henn.

6. sachañ ; *die Kapuze über den Kopf streifen*, lakaat ar c'habell (sachañ ar bichourell) war e benn.

7. [tisav.] andennañ, roudennañ, rizennañ.

V.gw. (ist gestreift) : bale, kantren, kantreal, baleantañ ; *er ist durch die ganze Gegend gestreift*, aet e oa du-mañ du-hont dre ar vro a-bezh ; *durch das Land streifen*, bale (kantren) dre ar vro.

V.em. : **sich streifen** (hat sich gestreift) : 1. spinañ an eil egile, graspiñ an eil egile, rifiñ an eil egile, rezañ an eil egile ; 2. kignat e groc'hen.

Streifenbarbe b. (-,-n) : [loen.] meilh-ruz g.

Streifenbarsch g. (-es,-e) : [loen.] barz g., draeneg g., kloian g., lebin g., braog g., malbar g.

Streifenbrasse b. (-,-n) : [loen.] duig g., glazenn b.

Streifenbräune b. (-,-n) : kramenn eost b.

streifend ag. : spinus, a-resed, a-rez, rezus ; *streifendes Licht*, gouloù a-resed g. (Gregor).

Streifendelfin g. (-s,-e) : [loen.] delfin roudennek g.

Streifendienst g. (-es,-e) : ged-tro g., tro-c'hed b.

Streifenfisch g. (-es,-e) : [loen.] beleg g.

Streifengemüse n. (-s) : [kegin.] juliana g.

Streifenhyäne b. (-,-n) : [loen.] bleiz-broc'h roudennek g.

Streifenjagd b. (-,-en) : [hemolc'h] huadeg b., hu g.

Streifenkode g. (-s,-s) : [stlenn.] kod barrennoù g., boneg varrinier b.

Streifenleinkraut n. (-s) : [louza.] lin-kegin-roudennek str.

Streifenleser g. (-s,-) : [stlenn.] lenner seizennoù g.

Streifenlippfisch g. (-s,-e) : [loen.] kopez b. ; *männlicher Streifenlippfisch*, kopez c'hlas b. ; *weiblicher Streifenlippfisch*, kopez ruz b.

Streifenlocher g. (-s,-) : mekanik trebarzhiñ g., trebarzherez b.

streifenlos ag. : diroudenn.

Streifenmuster n. (-s,-) : roudennoù lies. ; *mit Streifenmuster*, roudennek, rizennek, roudennet, andennet.

Streifenpolizist g. (-en,-en) : poliser oc'h ober e droad g.

Streifenpolizistin b. (-,-nen) : poliserez oc'h ober he zroad b.

Streifenschreiber g. (-s,-) : pellvoullerez seizhennoù b., pellvoullerez vandennoù b.

Streifenwagen g. (-s,-) : karr-ged ar polis g.

Streifhieb g. (-s,-e) : taol a-rez g., taol na ra nemet spinañ g., taol spinus g.

Streifhobel g. (-s,-) : rask g., parer g., plaen g.

streifig ag. : gant bandennoù, gant roudennoù, gant regennoù, gant rizennoù, roudennek, rizennek, roudennet, andennet.

Streifjagd b. (-,-en) : [hemolc'h] huadeg b., hu g.

Streiflicht n. (-s,-er) : 1. gouloù a-resed g., sklêrijenn a-veskell b., damsklêrijenn b., skleur g., skleuren b. ; *im Streiflicht*, ouzh ur sklêrijenn a-veskell, ouzh an damsklêrijenn, ouzh sklêrijenn ur gouloù a-resed ; 2. [dre skeud.] *ein neues Streiflicht auf eine Frage werfen*, reiñ ur sklêrijenn nevez d'ur c'hraf bennak, teurel ur sklêrijenn nevez war ur c'hraf bennak.

Streifpartie b. (-,-n) : tro-vale b., baleadenn b.

Streifregen g. (-s) : rec'hin glav g., gwalc'hadenn b., barrad-glav g., barr-glav g., kaouad c'hlav b./g., bodad glav g., rizenad c'hlav b., strañsad-glav g., striflad g., taolad dour g., torrad-glav g., barr-dour g., pil-dour g., dour-bil g., glav puilh g., bouilhard g.

Streifritt g. (-s,-e) : marc'hekadenn b., marc'hekadeg b.

Streifschuss g. (-es,-schüsse) : tenn na ra nemet spinañ g., tenn spinus g.

Streifung b. (-,-en) : bandenn b., roudenn b., kenrouden b., roudennadur g., regenn b., rizen b., rizenad b., gwidennad b.

Streifwache b. (-,-n) : archerien oc'h ober o zroiad lies.

Streifwunde b. (-,-n) : spinadur g., diruskadur g., graspadur g., kignadenn b., kign g., kignadur g.

Streifzug g. (-s,-züge) : 1. troiad b., tro-vale b., baleadenn b., stranerezh g. ; 2. [istor] taol-skrap g., skrapadenn b., skrapadeg b., preizhadeg b., preizhadenn b., riñs g., arigrap g., skrap g., tro-vrezel b., brezelekadenn b. ; 3. alberz g., damsall g., taol-lagad g., damskeud g., diskeud g., disgwel g., distrap g. ; *historischer Streifzug*, diverradur (diverrañ eus, divrazañ eus) an darvoudoù istorel g., divraz eus an darvoudoù istorel g., an darvoudoù berr-ha-berr lies., taol-lagad war an istor g., damsall war an istor g.

Streik g. (-s,-s/-e) : harz-labour g., diskrog-labour g., dilabouradeg b., dilezadeg-labour b., ec'hwel g. ; *in den Streik treten*, diskregiñ diouzh al labour, disterniañ diouzh al labour, ober un harz-labour ; *sie beschlossen also, in den Streik zu treten*, divizet e voe neuze e vije paouezet gant al labour ; *einen Streik brechen*, freuzañ un harz-labour, skodiñ un harz-labour ; *einen Streik ausrufen*, gervel d'an harz-labour ; *wilder Streik*, harz-labour hep rakkemenn g. ; *Generalstreik*, harz-labour hollek g., harz-labour en holl c'hennadoù ; *Bummelstreik*, harz-labour dre c'horrekaat al labour g. ; *Sitzstreik*, harz-labour war an tach g., harz-labour war ar post-labour g. ; *der Streik legte das ganze Land lahm*, an diskrog-labour a lakeas harz da bep tra, an diskrog-labour a lakeas un harp da bep tra.

Streikankündigung b. (-,-en) : rakkemenn harz-labour g.

Streikbewegung b. (-,-en) : harz-labour g., diskrog-labour g., dilabouradeg b.

Streikbrecher g. (-s,-) : freuzer harz-labour g., freuzer diskrog-labour g., torrer harz-labour g., torrer diskrog-labour g.

Streikbrecherin b. (-,-nen) : freuzerez harz-labour b., freuzerez diskrog-labour b., torrerez harz-labour b., torrerez diskrog-labour b.

streiken V.gw. (hat gestreikt) : diskregiñ diouzh al labour, disterniañ diouzh al labour, ober un harz-labour, diskregiñ da labourat, ec'hwelañ ; *die Streikenden*, an harzlabourerien lies., an dilabouridi lies., ar c'hrevisted lies.

Streikende(r) ag.k. g./b. : harzlabourer g., harzlabourerez b., dilabourad g., dilabouradez b., grevist g., grevistez b., ec'hweler g., ec'hwelerez b.

Streikführer g. (-s,-) : marc'h-blein an harzlabourerien g., marc'h-blein an harzlabourerien g., penn an harzlabourerien g., marc'h-blein an diskrog-labour g., marc'h-blein an diskrog-labour g., penn an diskrog-labour g., bleiner an harzlabourerien g.

Streikgeld g. (-es,-er) : gopr harz-labour [*paeeet gant ar sindikad*] g.

Streikkasse b. (-,-n) : arc'hant ar goproù harz-labour [*paeeet gant ar sindikad*] g.

Streikposten g. (-s,-) : piked harz-labour g., kost ec'hwel g.

Streikrecht n. (-s) : gwir d'ober harz-labour g., gwir ec'hwelañ g., frankiz ec'hwelañ b.

Streikwelle b. (-,-n) : lanvad a harzoù-labour g., lanvad ec'hwelioù g.

Streit g. (-s,-e) : **1.** tabut g., tabuterezh g., trouz g., striv g., frot g., jeu b., stag g., chabous g., butun g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., riot g., diskrap g., jel g., breud g., breutadeg b., dael b., reuz g., chak g., c'hoari g., arvell g., breudvell g., bretac'h g., brete g., breujad g., debr g., tag g., distok g., sinkan b., kabal b., kabalad b., kavailh g., noaz g., tatin g., gwall intent g., sach-blev g., kenstourm g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., arguz g., teñvalaenn b., diemglev g., dizemglev g., bec'h g., troublen b., pegad g., pigell b. ; *es kam zum Streit, ein Streit brach aus*, sevel a reas trouz (bec'h, c'hoari, jeu, patati, ur gourdrouz bras, kabal, kann, kroz, un tamm pigell, ur pezh pigell, rendael) etrezo, strakal a reas an traoù, war daerñ ez eas an arguz etrezo ; *es kam zu einem furchtbaren Streit, ein furchtbarer Streit brach aus*, bec'h ruz a savas etrezo ; *mit jemandem Streit suchen*, klask afer (abeg, tabut, trouz, fred, riot, chikan, kint, kign, kaoz, jeu, noaz) ouzh u.b., klask dael (frot, kastrilhez, heskin, kann, kavailh, trabas, arvell) ouzh u.b., klask c'hwen e loeroù unan bennak, klask c'hwen ouzh u.b., klask abeg en u.b., klask rev ouzh u.b., en em aroziñ ouzh u.b., em glask ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., dont da c'hwitellat en-dro d'u.b., kavailhañ u.b., taskagnat ; *einen Streit vom Zaun brechen*, dirollañ da skandalat u.b., dirollañ da chikanañ u.b., klask dael (afer, fred, rev, chikan, trouz, frot, heskin, kastrilhez, noaz) ouzh u.b. ; *mit jemandem im Streit liegen*, bezañ trouz (glazentez, c'hoari, jeu, diskap) etre an-unan hag unan all, kaout jeu ouzh u.b., bezañ fall an traoù etre an-unan hag unan all, bezañ trenket ar soubenn etre an-unan hag unan all ; *es gab öfters Streit unter den Geschwistern*, broc'hadennou a oa alies etre bugale an ti, diskrap (tabut, breud, dael, jeu, reuz, c'hoari, kroz, rendael) a oa alies etre bugale an ti ; *es hat nie Streit zwischen uns gegeben*, n'eus bet biskoazh ger ebet etrezomp, n'eus bet biskoazh ger distres ebet etrezomp, morse ne veze dizunvaniezh etrezomp ; *hitziger Streit*, diskrapadeg b. ; *Streit um Worte*, pismigerezh g. ; *Streit vor dem Gericht*, breud g., breutadeg b., arguz g. ; *Glaubensstreit*, tabut relijiel g. ; *Streit um des Kaisers Bart*, pismigerezh, c'hoari gaer evit nebeut a draoù g., c'hoari gaer kelo nebeut a dra g., skandal evit disterdra g., kalz a reuz evit netra, ur van evit nebeut a dra b., ur van evit ken nebeut all b., skandal evit bihan dra (evit dister abeg) g. (Gregor) ; *es ist Streit im Hause*, emañ ar soubenn o trenkañ, krog eo ar sistr da drenkañ, tost eo an tan d'ar stoub, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn, digoret mat eo ar gabal, treiñ a ra an traoù d'ar put ; **2.** *gelehrter Streit*, breud g., breutadenn b., breutadeg b., breutaerezh g., breudvell g. ; [lenn.] *Streit der Alten und der Neuen*, tabut etre an Henvediz hag ar Vremaniz g. ; **3.** [lu] argad g., arsailh g., stourm g., stourmad g., stourmadenn b., stourmerez g., stourmadeg b. ; *sich zum Streit rüsten*, bezañ stag gant darbaroù ar stourm ; *die Trommel schlug zum Streite*, skoet e voe an arsailh war an daboulin.

Streitax b. (-,-äxte) : bouc'hal-vrezel b. ; *die Streitaxt begraben*, douarañ ar vouc'hal-vrezel, lakaat ar vouc'hal-vrezel en douar, ober (skoulmañ) ar peoc'h.

streitbar ag. : **1.** kadarn, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik ; **2.** [gwaschaus] hek, hegaz, hegazus, hegas, arbennus, rendaelus, riotus, regasus.

Streitbarkeit b. (-) : [kozh] stourmusted b., kadamded b., kalonegezh b., disaouzan g.

streitbegierig ag. : hek, hegaz, hegazus, hegas, arbennus, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, rendaelus, regasus.

streiten V.gw. (stritt / hat gestritten) : **1.** *miteinander streiten*, tabutal, riotal, rendaeliñ, daelañ, en em zrailhañ, en em vegata, en em chaokat, en em chikanañ, en em chabousat, en em zebriñ, bezañ butun etrezo, bezañ c'hoari etrezo, bezañ jeu etrezo, bezañ rust an troc'h ganto, en em bikailhat, arvellat, bezañ en arvell, bezañ rouzet ar bloneg, kabalat ; *gegen jemanden streiten*, stourm a-enep u.b. ; *für etwas streiten*, stourm evit udb, sevel krog udb ; *um etwas streiten*, stourm evit tizhout ur pal bennak (evit kaout udb) ; **2.** [dre skeud.] *darüber lässt sich streiten*, tu 'zo da vreutaat diwar-benn an dra-se, tu 'zo da lakaat ar gaoz war an dra-se ; **3.** [gwir] *vor Gericht streiten*, breutaat, prozezañ ; **4.** *das streitet gegen alle Billigkeit*, un dra eo evit an dislealañ, an dra-se n'eo ket reizh tamm ebet, n'eo ket kompez ar skudell tamm ebet ; **5.** stourm.

V.em. : **sich streiten** (stritt sich / hat sich (t-rt) gestritten) : tabutal, riotal, rendaeliñ, en em randaeliñ, en em rezoniñ, daelañ, arvellat, bezañ en arvell, en em zrailhañ, en em vegata, en em chaokat, en em gannañ, en em chikanañ, en em chabousat, en em chakat, en em zebriñ, en em vreutaat, bezañ c'hoari etrezo, bezañ butun etrezo, bezañ jeu etrezo, bezañ rust an troc'h ganto, regasal, kas anezhi, bezañ rouzet ar bloneg, kabalat ; *sich mit jemandem streiten*, bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., krignat fri u.b., kaout jeu ouzh u.b., kaout tabut ouzh u.b., tabutal gant u.b., tabutal ouzh u.b., kaout ger ouzh u.b., arvellat ouzh u.b., rendaeliñ u.b., rendaeliñ ouzh u.b., arguziñ ouzh u.b., bezañ c'hoari (trouz, jeu) etre an-unan hag unan all, arvellat ouzh u.b. ; *sie haben sich gestritten*, un dra bennak a zo bet etrezo ; *sich um des Kaisers Bart streiten*, pismigañ, spazhañ laou, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, ober kalz a reuz evit netra, en em chaokat evit nebeut a dra, en em chaokat evit ken nebeut all, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, klask digarezioù, ingenniñ, ober ur van evit nebeut a dra, ober ur van evit ken nebeut all, skandalat evit disterdra, en em rezoniñ evit disterdra, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, skandalat evit bihan dra (evit dister abeg) (Gregor) ; *sich um einen Besitz streiten*, tabutal diwar udb, tabutal diwar-benn udb, arguziñ evit gouzout da biv e vo an dra-mañ-dra, ober dael an eil ouzh egile evit an dra-mañ-dra, strivañ an eil gant egile en abeg d'udb, kaout striv an eil ouzh egile diwar-bouez udb, en em vreutaat (en em gannañ) da c'houzout da biv e vo an dra-mañ-dra, bezañ diskrap etrezo en abeg d'udb.

Streiten n. (-s) : emgannoù lies., tabut g., tabuterezh g., trouz g., striv g., chabous g., jeu b., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., dael b., reuz g.,

c'hoari g., riot g., rioterezh g., arguz g., arguzerezh g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., bec'h g., butun g.
streitend ag. : 1. [lu] *die streitenden Mächte*, ar broioù oc'h ober brezel ; 2. [relj.] *die streitende Kirche*, Iliz ar re vev b., ar gristenien hag a zo war an Douar lies., an Iliz hag a zo war an Douar b. ; 3. [gwir] *streitende Parteien*, kevrennoù kontrol lies. / kevrennoù enep lies. (Gregor).

Streiter g. (-s,-) : 1. stourmer g., kampion g., diwaller g., diwallour g., difenner g., difennour g. ; *Streiter für die Freiheit*, stourmer evit ar frankiz g., kampion ar frankiz g. (Gregor) ; 2. [gwashaus] tabuter g., sikaner g., emganner g., kanner g., domataer g., rendaeler g., rioter g., arguzer g., kavaillher g., rioter g., penn bervet g.

Streiterei b. (-,-en) : tabut g., tabuterezh g., trouz g., striv g., chabous g., jeu b., bec'h g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroez g., diskrap g., breud g., distok g., dael b., reuz g., chak g., c'hoari g. [evit disterdra], chikanerezh g., debr g., riot g., rioterezh g., arguzoù lies., arguzerezh g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., butun g., diemglev g., dizemglev g., kavaillhoù lies., kabaloù lies., kabaladoù lies.

Streiterin b. (-,-nen) : 1. stourmerez b., diwallerez b., diwallourez b. ; 2. [gwashaus] tabuterez b., sikanerez b., emgannerez b., kannerez b., domataerez b., rendaelerez b., rioterez b.

Streitfall g. (-s,-fälle) : diskrap g., arguz g., dizemglev g., dael b., breud g., striv g.

Streitfrage b. (-,-n) : draen-fuilh g., abeg a zizemglev g., abeg da zizemglev g., abeg a arguz g., abeg da arguz g., abeg a zael b., abeg da zael b., abeg a vreud g., abeg da vreud g., abeg a striv g., abeg da striv g., abeg a ziskrap g., abeg da ziskrap g., arguz g.

Streitgespräch n. (-s,-e) : breutadeg b., duvell skinwel g., duvell pellwel g.

streithaft ag. : [kozh] *sellit ouzh streitbar*.

Streithahn g. (-s,-hähne) / **Streithammel** g. (-s,-) : keftan g., penn-tan g., ingennour g., arveller g., nagennner g., nagenn g., sikaner g., chikaner g., noazour g., rendaeler g., rioter g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., pikailher g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., soroc'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., regain g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., pismiger g., chaoker-laou g., flemmer g., chipoter g., beg m'en argarzh g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaler g., kaoc'heg g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), dic'houiner g., taskagner g., den gwaller g., penn bervet g.

Streithandel g. (-s,-händler) : diskrap g., arguz g., dizemglev g., dael b., breud g., breutadeg b., tabut g., tabuterezh g., rendael b., gourdrouz g., striv g., chabous g., butun g., riot g., rioterezh g., arvell g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., bec'h g., brete g., jeu b.

streitig ag. : war arguz, a zisparti, nagennus, breutaus, strivadus, rendaelus ; *streitige Sache*, abeg an dizemglev

g., abeg an arguz g., abeg an dael b., abeg ar breud g., abeg ar striv g., abeg an diskrap g., arguz g. ; *streitige Gerichtsbarkeit*, lez-varn an aferioù breutaus ; *jemandem etwas streitig machen*, ober dael ouzh u.b. evit an dramañ-dra, strivañ gant u.b. en abeg d'udb, strivañ gant u.b., diwar-benn udb, kaout striv ouzh u.b. diwar-bouez udb, bezañ daou war an hevelep askorn, bezañ daou gi war an hevelep askorn ; *jeden Fußbreit streitig machen*, a) difenn e grog ; b) difenn par da ziaouled an disterañ tachenn, na gilañ a-dreuz troad ; *mit jemandem über einen Punkt streitig werden*, sevel dizemglev etre an-unan hag unan all diwar-benn udb.

Streitigkeit b. (-,-en) : diskrap g., tabut g., tabuterezh g., chabous g., striv g., jel g., kavaill g., kabal b., kabalad b., butun g., arguzerezh g., bec'h g., gwall intent g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., teñvalaenn b., arvell g. ; *religiöse Streitigkeiten*, tabutoù relijiel lies., arvelloù relijiel lies. ; *es gab öfters Streitigkeiten unter den Geschwistern*, broc'hadennoù a oa alies etre bugale an ti, diskrap (tabut, breud, dael, jeu, reuz, rioterezh) a oa alies etre bugale an ti ; *unbedeutende lokale Streitigkeiten*, chabous parrez g., tabutoù parrez lies., tabut etre an Tregeriad hag ar C'hernevad g., tabut etre ar Gwenedour hag ar C'hernevad g.

Streitkolben g. (-s,-) : penn-bazh g., bataraz b.

Streitkräfte lies. : nerzhioù brezel lies., nerzhioù armet lies., nerzhioù lu lies.

Streitlust b. (-) : temz-spered hek g., temz-spered hegaz g., temz-spered hegazus g., stourmuster g., stourmusted b.

streitlustig ag. : hek, hegaz, hegazus, hegus, arbennus, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, bellus, rendaelus, regasus.

Streitmacht b. (-) : nerzhioù brezel lies., nerzhioù armet lies.

Streitpunkt g. (-s,-e) : draen-fuilh g., abeg an dizemglev g., abeg an arguz g., abeg an dael b., abeg ar breud g., abeg ar striv g., abeg an diskrap g.

Streitrede b. (-,-n) : breutadeg b., duvell dre gomz g.

Streitross n. (-es,-e) : marc'h-brezel g., marc'h-emgann g., roñse brezel g., jav brezel g., kaval g., kourser g.

Streitrosspanzer g. (-s,-) : [istor] pallenn-marc'h hobregonet g., palañch g.

Streitsache b. (-,-n) : diskrap g., arguz g., dizemglev g., dael b., breud g., striv g., breutaerezh g.

Streitschlichter g. (-s,-) : unvaner g., kompezer g.

Streitschrift b. (-,-en) : skrid-daellañ g., flemmskrid g.

Streitsucht b. (-) : temz-spered hek g., temz-spered hegaz g., temz-spered hegazus g., tagnouster g., tagnousted b., mouzherezh g., araouster g., araousted b.

streitsüchtig ag. : hek, blech, dirukel, hegaz, hegazus, hegus, hegad, kavaillhus, arbennus, araous, kintus, diaes, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, bellus, rendaelus, riotus, regasus, kontrolius ; *die älteren Leute sind streitsüchtig*, ar re gozh a zo traoù hek (hegaz, hegazus, hegus) ; *er ist streitsüchtig*, hennezh a zo hek, hennezh a zo heg en e gorf, un taskagner a zo anezhañ, un den gwaller eo, hennezh en em blij o foetañ, hennezh a zo buan da skeiñ ; *ein streitsüchtiger Geist*, ur spered rekin a zen g., ur spered gin a zen g., ur spered kontrol a zen g., un taskagner g.,

ur c'hontrolier g., un den gwaller g., un temz-spered hek a zen g., un temz-spered hegaz a zen g., un temz-spered hegazus a zen g. ; *streisüchtiges Weib*, kanell b., maouez gwazh eget ar vosenn b., rachouzell b., keben b., diaoulez b., sarpantez b., bitrañsenn b., perseval g., gwesped str., bleizez b., kevnidenn b., gwrac'h b., plac'h gwazh eget ar vosenn b., pig-spern b., pikez b., pikez du b., pikez fall b.

Streitthema n. (-s,-themen) : draen-fuilh g., abeg da zizemglev g., abeg a zizemglev g., abeg da arguz g., abeg a arguz g., abeg a zael b., abeg da zael b., abeg da vreud g., abeg a vreud g., abeg da striv g., abeg a striv g., abeg da ziskrap g., abeg a ziskrap g., arguz g.

Streitwagen g. (-s,-) : karr-emgann g., karr-brezel g., karr g. ; *Kunst des Umgangs mit Streitwagen*, karroueriezh b.

Streitwagenlenker g. (-s,-) : karrouer g., kaser-karr g.

Streitwert g. (-s,-e) : somm war arguz b., sammad arc'hant war arguz g.

streng ag. : 1. strizh, strizh a vañch, garv, kalet, pizh, rust, reut, rik, groñs, krenn, diguñv, krue, tenn, iskis ; *strenger Richter*, barner strizh g. ; *strenge Sitten*, doareoù strizh lies. ; *strenge Examen*, enselladenn bizh (strizh, garv) b. ; *strenge Strafe*, pinijenn galet b., pinijenn c'hardis, kastiz kriz g., kastiz garv g., kastiz lourt g. ; *strenge Diät*, reoliadur emvagañ (emvouetañ) strizh g. ; *strenge Gesetz*, lezenn denn b., lezenn c'harv b. ; *ein strenges Reglement*, ur reizhadur houarn g., ur reizhadur garv g. ; *eine strenge Vorschrift*, ur reolenn strizh b. ; *streng gegen jemanden sein*, bezañ strizh ouzh u.b., bezañ strizh e-keñver u.b., bezañ garv ouzh u.b., bezañ reut e-keñver u.b. ; *streng gegen sich selbst vorgehen*, bezañ kriz outañ e-unan, bezañ kriz ouzh e gorf, bezañ tenn evitañ e-unan ; *er äußerte strenge Worte*, solud e voe en e gomzoù, lavaret a reas komzoù kriz ; *warum sprichst du in so einem strengen Ton zu mir ?* perak e komzez ken reut ouzhin ? perak e komzez ken garv ouzhin ? ; *du darfst gegen sie aber nicht zu streng vorgehen*, arabat e vefe enk diganit d'an dud-se, na gomz ket re rust outo, na gomz ket re c'harv outo ; *ein strenger Katholik*, ur c'hatolig hed an neudenn (strizh en e gredenn) g., ur c'hatolig leun g. ; *strenge Frau*, gwall blac'h b., gwall vaouez b. ; *strenger Sinn*, ster strizh g., ster rik g. ; *streng genommen*, d'ar muiañ-holl / d'ar gwashañ-holl / evit ar muiañ / evit ar gwashañ (Gregor), ent strizh, pa seller spis ; *streng verboten !* difennet groñs ! ; *streng aber gerecht !* strizh met reizh ! ; *jemanden streng bestrafen*, kastizañ start u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b., punisañ garv u.b. ; *streng erzogene Kinder*, bugale savet garv lies. ; *streng geheim*, *streng vertraulich*, kuzh ken ez eo, da devel krenn warnañ ; *etwas streng befolgen*, *sich streng an etwas halten*, sujañ d'udb, derc'hel strizh d'udb, heuliañ pizh (strizh, klenk) udb ; [lu] *strenger Arrest*, karc'haridigezh b., bac'hidigezh b.

2. kalet, rip, rust, grizias, garv, kriz, put ; *strenge Kälte*, krizaj g. ; *strenger Winter*, goañv kalet g., goañvezh kalet g., goañv kriz g., goañvezh kriz g., goañv rust-meurbet g., goañv rip g., gwall c'hoañv ; *im strengsten Winter*, pa vez ar goañv en e washañ, e-kreiz (e kalon) ar goañv, gant kreiz ar goañv ; *strenger Geruch*, c'hwezh put b.,

mouezh g., gwall vouezh g., aezhenn flaerius b., fall vlaz g. ; *streng riechen*, bezañ c'hwezh ar put gant an dra-mañ-tra, bezañ c'hwezh an trenk gant an dra-mañ-tra.

3. kreñv, kriz ; *strenger Wein*, gwin kriz da evañ g., gwin kreñv g., gwin a dri lonk hag un astenn gouzoug g., gwin skouarn g.

Streng b. (-) : strizhder g., strizhded b., garventez b., garvded b., garvder g., diguñvez b., krueider g., krueided b., griziested b., griziester g., ruster g., rusted b., rustoni b., starter g., started b. ; *Strenge der Gesetze*, strizhder (strizhded b.) al lezennoù g.

strengflüssig ag. : [metalou] dalc'hus ouzh ar wrez, tanspirus.

strenggläubig ag. : [relij.] strizh en e gredenn, strizhkredennour.

Strenggläubigkeit b. (-) : [relij.] strizhkredennouriezh b., strizhder relijiel g.

Strengling g. (-s,-e) : 1. spered strizh a zen g., sarmoner g., kenteliour g. ; 2. [frouezh] per trelonk str., per tagus str., per-tag str., per a dri lonk hag un astenn gouzoug str., per tri lonk hag un houpadig str.

strengstens Adv. : groñs, pizh, strizh, krak, krenn ; *er hatte strengstens verboten*, *Leute hereinzulassen*, difennet en doa krak lezel den ebet da zont amañ ; *Betreten des Rasens strengstens verboten !* difennet-groñs eo mont war al leton ! difennet-krenn eo mont war al leton ! arabat mont war al leton ! arabat kerzhet war al letonenn !

Strenze b. (-,-n) : [louza.] plant eus ar genad *Astrantia* str., astrant str.

Streptokokkus g. (-,-kokken) : [mezeg.] streptokok g., streptokok str.

Stress g. (-es,-e) : stres g., stegnadur g., regas g., soulgas g., soulmac'h g. ; *er verdient gutes Geld bei verhältnismäßig wenig Stress*, kaer a-walc'h eo paeet evit kelo pezh a ra.

stressen V.k.e. (hat gestresst) : stresañ, stegnañ, stigmañ, regas, soulgas, soulmac'hañ.

stressfrei ag. : kuit a stres, distegn, distign, diwask, divec'h, disamm, digas, didrabas, dichastre, dibreder, disoursi, dinec'h, ken dinec'h ha tra, dichal, distrafiuilh, didrubuilh, digoumoul e galon, disorb, dienkrez, disamm diouzh pep anken, diant a bep anken, libr ha disamm a bep anken, diant diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, kuit diouzh pep anken, dijabl-kaer, dieub eus pep anken, dieub diouzh pep anken, dianken, diskarg eus pep trubuilh, dilu, diliamm, disafar, dizamant, dirouestl.

stressgeplagt ag. : stegn e nervennoù, gwasket, bec'h warnañ, streset.

stressig ag. : strilhus, stresus, stegnus.

Streu b. (-,-en) : gouzer g., gouzeriad g., gouzeriadenn b., gouziad g., gouziadenn b., troc'h plouz g., troc'had plouz g., troc'h foenn g., troc'had foenn g., troc'h louzoù g., strewad g., baoz b. ; *auf der Streu schlafen*, kousket war ar gouzer (war ar plouz, war un troc'h plouz) ; *die Kühe mit Streu versorgen*, gouzeriañ (gouziañ) dindan ar saout, gouzeriañ ar saout, gouzeriañ kraoù ar saout, strewiñ gouzer dindan ar saout ; *Streu mähen*, gouzera, gouzeriañ, falc'hat gouzer, mediñ gouzer, troc'hañ gouzer ; *Farn als Streu*, raden g. ; *Miststreu*, kidell b., gardenn

b., gardennad b., baoz b. ; *die Miststreu räumen*, sevel ar c'hardenn.

Streubüchse b. (-,-n) : pod-sukr g., pebrer g., pod-holen g., poultr g.

Streudichte b. (-) : [bruderezh] douester fenn g., douester skign g.

streuen V.k.e. (hat gestreut) : 1. strewiñ, dasstrewiñ, distrewiñ, fennañ, skignañ, feltrañ, skuilhañ, stlabezañ, fuilhañ, ledañ ; *Blumen auf den Weg streuen*, strewiñ bleunioù war an hent ; *den Vögeln Körner streuen*, teuler greun d'al laboused ; *Salz auf eine Speise streuen*, lakaat holen war ur meuz bennak, holeniñ ur meuz bennak, strinkañ un tamm holen war ur meuz bennak ; *jemandem etwas in die Augen streuen*, findallañ u.b. gant udb, stlepel udb d'u.b. a-dreuz e zaoulagad ; 2. [dre skeud.] *jemandem Sand in die Augen streuen*, gwerzhañ poultr brav d'u.b., teurel ludu e daoulagad u.b., lubaniñ (trellañ, sorc'henniñ) u.b., reiñ traoù da grediñ d'u.b., alaouriñ an neudenn d'u.b., reiñ ludu d'u.b. e-lec'h butun, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), paskañ lus d'u.b., reiñ kañvaled da blomañ d'u.b., reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennou, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b. ; *Sand ins Getriebe streuen*, lakaat sav dindan kilhorou u.b., teurel dour e laezh u.b., degas chastre d'u.b., sparlañ d'u.b., lakaat skoilhañ war hent u.b., lakaat genn d'u.b., lakaat harz d'u.b., darbar u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., kontroliañ u.b., lakaat kaeoù d'u.b. ; [dre fent] *sich (t-d-b) Asche aufs Haupt streuen*, goleiñ e benn a ludu, kaout mil geuz.

Streuen n. (-s) : [lu] distrewadur an tennoù g., strewadur an tennoù g.

streuend ag. : stlabezus.

Streuer g. (-s,-) : pod-sukr g., pebrer g., pod-holen g., poultr g.

Streufahrzeug n. (-s,-e) : [hentoù] karr-sabliñ g., karr-traezhiñ g., holenerezh b.

Streugabel b. (-,-n) : forc'h kraou b.

Streugold n. (-s) : poultr-aour g.

Streugras n. (-es) : [louza.] fion g., flach g. ; *Streugras sammeln*, fiona.

Streuhaufen g. (-s,-) : kidell b., gardenn b., gardennad b., baoz b. ; *den Streuhaufen räumen*, sevel ar c'hardenn.

Streulaub n. (-s) : [louza.] delioù sec'h lies., delioù kouezhet lies.

streuen V.gw. (ist gestreunt / hat gestreunt) : kantren, troidellañ, kildreiñ, treiñ ha kildreiñ, troidellañ, galoupat, toulbabañ, chalcantiñ, korntroiañ, straniñ, c'hwilostat, baleantañ.

Streupulver n. (-s,-) : poultr pareüs g.

Streusalz n. (-es) : [hentoù] holen dierc'hañ g.

Streusel n. (-s,-) : krennadur g., skolp str.

Streuselkuchen g. (-s,-) : [kegin.] gwastell c'hoell b.

Streusiedlung b. (-,-en) : annezadur strewet g.

Streuung b. (-,-en) : istrewadur g., strewadur g., skuilh g., skuilhadur g., skuilherezh g.

Streuzucker g. (-s) : sukr poultr g.

Strich g. (-s,-e) : 1. linenn b., linennad b., tresad g., barrenn b., barrennig b., taol pluenn g., taol livañ g., tenn

g., tenn kreion g., tired g., roudenn b. ; *einen Strich ziehen*, tresañ ul linenn, linennañ ; *in groben Strichen zeichnen (entwerfen)*, brastresañ ; *in einem Strich*, gant un taol pluenn (Gregor) ; *Kreidestrich*, linenn treset gant un tamm kleiz b. ; *Strich für Strich*, eeun-hag-eeun, tenn evit tenn ; *etwas (t-d-b) den letzten Strich geben*, peurgempenn udb, peurlipat udb, turgnañ udb, flourañ udb ; [dre skeud.] *(machen wir einen) Strich darüber !* echu ha peoc'h ! echu ha mat pell 'zo ! ha setu eno ! ha fin dre eno ! ha kuit ha fin dre eno ! echu dre eno ! la ! laoskomp se ! ; *einen Strich unter etwas machen, einen Strich unter etwas ziehen*, **a**) [ster rik] gouverkañ udb, islinennañ udb ; **b**) [dre skeud.] klozañ udb, lakaat termen d'udb ; *jemandem einen Strich durch die Rechnung machen*, c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., kontroliañ u.b., diharpañ u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober heg d'u.b., bezañ e gouloù (war hent) u.b., diarbenn u.b., skubañ dindan botoù u.b., falc'hat e brad d'u.b., troc'hañ ar foenn dindan treid u.b., riñsañ e dreid d'u.b., toullañ dindan u.b., kas da get kombodoù u.b. ; *unter dem Strich*, **a**) [kelaouenn] e traoñ ar bajenn ; **b**) [dre skeud.] a-benn ar fin ; P. *ich habe ihn auf dem Strich*, n'on ket evit gouzañv anezhañ (evit aveliñ hennezh, evit pakañ anezhañ, evit ahelañ gantañ, evit en em ahelañ gantañ), ne bad ket va spered (va skiant) o welet anezhañ, n'on ket evit padout outañ, ur malis am eus outañ, me a ya en egar gant hennezh, pell emañ diouzh karet anezhañ.

2. P. karter a louvigezh g., karter lous g., karter fall g., karter ar gisti g. ; *auf den Strich gehen*, louvigezhiñ, en em wallañ, gastaouiñ, labourat evel gast war ribl an hent, ober he forc'h, ober he fezh lêr, ober he fezh fall, mont da c'hast ; *sie verdient sich ihren Unterhalt auf dem Strich*, gwerzhañ a ra he c'horf (gastaouiñ a ra) evit gounit he bara.

3. [blev] *gegen den Strich*, a-c'hin d'ar blev, a-rekin ; *ein Strich mit der Bürste*, un tamm kempenn gant ar broust g. ; [dre skeud.] *das geht mir gegen den Strich !* kement-se a zisplij din, an dra-se a ra desped din ! rukun am bez ouzh an dra-se, hegaz am bez ouzh an dra-se, doñjer am bez ouzh kement-se, dislonk am bez pa welan seurt traoù, diegi (lure, karteri) am bez da gement-se.

4. tuadur g. ; *Strich der Wolken*, tuadur ar c'houmoul g. ; *Strich des Holzes*, tuadur gwiadoù ar c'hoad g.

5. [sonerezh] *(Bogen)strich*, [sonerezh] taol gwareg war ar violoñs g., taol-gwaregig g.

6. *dem Stoff den letzten Strich geben*, flouraat ar gwiad ; *Pinselfrich*, taol gwispon g. ; *er lügt nach Strich und Faden*, lavarout a ra tri gaou bep daou c'her, ne vez nemet gevier gantañ, un toull gevier eo hennezh, fardaj ha gevier tout ! ; *jemanden nach Strich und Faden verprügeln*, fraeañ yac'h u.b., skeiñ kaer gant u.b., bazhata u.b. hep truez ha gant largentez.

7. takad g., ledennad b. ; *Küstenstrich*, **a**) aod g./b., arvor g., ribl g., bord ar mor g., pennad aod g. ; **b**) pennad mor g., parzh-mor g., rannvor b. ; *Himmelsstrich*, korn-bro g., kornad-bro g., korn-douar g., kornad-douar g., kornad g., korniad g., takad g., zonenn b., zonenn hin b.

8. [laboused] tremenadeg b.

9. liv pennañ g., mestrezenn b. ; *Grünstich*, gwer da liv pennañ g., glas da liv pennañ g., mestrezenn wer b., mestrezenn c'hlas b.

Strichcode g. (-s,-s) : [kenwerzh] kod barrennoù g., boneg varrinier b.

Stricheinteilung b. (-,-en) : dereziadur milvedennel g.

stricheln V.k.e. (hat gestrichelt) : poentigaouiñ, gourzhellañ, roudennañ dre diredoù, skeudvarrenniñ.

Strichelschwhirl g. (-s,-e) : [loen.] fouin brizhellek g.

Stricher g. (-s,-) : louveg g., louvidig g.

Stricherin b. (-,-nen) : louvigez b., gast b., forc'h b., bleizez b., gouhin g. [*liester* gouhined], gagn b., katell b., pezh fall g., pezh-lêr g., lêrgen b., kroc'henn g., lovrigen b., liboudenn b., louskenn b., kañfantenn ar vazh lous b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flaeriadenn b., loudourenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherez-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b.

Strichfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù skubañ lies.

Strichjunge g. (-n,-n) : louveg yaouank g., louvidig yaouank g.

Strichkode g. (-s,-s) : [kenwerzh] kod barrennoù g., boneg varrinier b.

strichlieren V.k.e. (hat strichliert) : [Bro-Aostria] poentigaouiñ, gourzhellañ, roudennañ dre diredoù, skeudvarrenniñ.

Strichmädchen n. (-s,-) : gast b., louvigez b., forc'h b., bleizez b., gouhin g. [*liester* gouhined], vilgen b., strakouilhenn b., viltañs g., kañfantenn ar vazh lous b., louskenn b., liboudenn b.

Strichmarke b. (-,-n) : daveer g., merk g.

Strichplatte b. (-,-n) : [tekn.] kroazlin g., pladenn dereziek b.

Strichpunkt g. (-s,-e) : [moull., yezh.] pik-skej g., pik-virgulenn g., gourskej g.

Strichpunktsystem n. (-s) : lizherenneg Vorse b., mors g.

Strichregen g. (-s) : gwalc'hadenn b., rec'hin glav lec'hel g., barrad-glav lec'hel g., barr-glav lec'hel g., kaouad c'hlav lec'hel b., kaouad glav lec'hel g., rizenad c'hlav lec'hel b., strañsad-glav lec'hel g., striflad lec'hel g., taolad dour lec'hel g., torrad-glav lec'hel g., barr-dour lec'hel g., pil-dour lec'hel g., dour-bil lec'hel g., glav puilh lec'hel g., bouilhard lec'hel g.

Strichreproduktion b. (-,-en) : rikamanañ g., rikamanadur g.

Strichvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous tremeniat g.

strichweise Adv. : 1. dre diredoù, dre varrinier ; 2. a blasoù, a-gornadoù, a-dachadoù, amañ hag ahont, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo.

Strichzeit b. (-,-en) : [loen.] 1. [laboused] mare an dremenadeg g., tremenadeg b. ; 2. [pesked] mare ar greuniañ g.

Strichzeichnung b. (-,-en) : tresadenn dre rizennoù b., rikamanañ g., rikamanadur g.

Strick g. (-s,-e) : 1. kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin], fun b., fard g., poell g., fiseleñ b., fisel str., nask

g., kevre, tamm kordenn g., pennad kordenn g. ; *die zwei Enden eines Stricks*, daou benn ur gordenn lies. ; *das Ende eines Stricks*, lost ur gordenn g. ; *ein Strick*, ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *dünner Strick*, kordennig b., fisel str. ; *mit Stricken schnüren (zusammenbinden)*, lakaat ur fiseleñ (en dro da), fiseleñ, lasañ ; *Stricke drehen, Stricke herstellen*, gweañ kevreoù, ober kevreoù, fardañ kevreoù, kordañ kevreoù ; *ein Pferd am Strick führen*, kas ur marc'h diwar an douar, ren ur marc'h diwar an douar, bleinañ ur marc'h diwar an douar, kunduiñ ur marc'h diwar an douar [hep bezañ azezet warnañ neuze] ; [dre skeud.] *wenn alle Stricke reißen*, d'ar muiañ-holl / d'ar gwashañ-holl / evit ar muiañ / evit ar gwashañ (Gregor) ; *jemandem einen Strick drehen*, punañ un irienn a-enep u.b., nezañ ur gordenn d'u.b., penefiañ a-enep u.b., goriñ un taol bennak a-enep u.b.

2. las-kroug g., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., kordenn-groug b., P. kravaten ganab b., las kanab g. ; *er hat den Strick um den Hals*, e nask emañ ; *sich den Strick um den Hals legen*, gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, ober dezhañ e-unan ar gwashañ taol ; *wenn man einen hängen will, findet man auch einen Strick dazu*, an hini en deus c'hoant da grougañ e gazh a lavar eo fall da logota.

3. *er ist den Strick nicht wert*, re ger e vefe prenañ ur gordenn d'e grougañ, ne dalvez ket ar gordenn d'e grougañ, ne dalvez ket un tenn, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz e genoù ur c'hristen ; *er verdient den Strick*, dellezout a ra bezañ krouget, boued ar groug a zo anezhañ, boued ar gordenn a zo anezhañ, lañs ar groug a zo anezhañ, ramagnant ar groug a zo anezhañ, rest ar groug a zo anezhañ, mat eo d'ar groug, meritout a ra ar marv, meritout a ra bezañ krouget.

Strickarbeit b. (-,-en) : labour-stamm g., broed g. ; *eine Strickarbeit wieder aufmachen*, dishiliañ ul labour-stamm, fregañ ul labour-stamm.

Strickbeutel g. (-s,-) : sac'h ar rikoù stammañ g.

stricken V.k.e. ha V.gw. (hat gestrickt) : stammañ, ober stamm, brochennat, c'hoari brochennnoù, broediñ ; *Strümpfe stricken*, stammañ loeroù, gloanañ loeroù ; *grobmaschig stricken*, stammañ laosk ; *grobmaschig gestrickt*, boull ; [dre skeud.] *mit der heißen Nadel stricken*, bezañ evel o treiñ ar ber en ifern ; *mit einer heißen Nadel gestrickt*, graet a-flav, graet dreist-penn-biz, graet dre brez, graet a-bempoù.

Stricken n. (-s) / **Strickerei** b. (-) : stamm g., broediñ g., brochennerezh g.

Strickerin b. (-,-nen) : stammerez b.

Strickgarn n. (-s,-e) : neud stammañ g., neud brochennat g., neud broediñ g.

Strickhüten n. (-s) : [labour-douar] zamid g.

Strickjacke b. (-,-n) : stammenn b., sae-c'hloan b., sae-stamm b., broed g., paltok g.

Strickleiter b. (-,-n) : skeul-gordenn b., skeul-gerdin b., skeul-wern b., ur pazennoù g.

Strickmasche b. (-,-n) : mailh g., mailhenn b., poent g., brochennad b., kraf stamm g. [*liester* krafioù stamm, krefen stamm], klav g.

Strickmaschine b. (-,-n) : stammerez b.

Stricknadel b. (-,-n) : brochenn b. [*liester* brochennou, brechin], nadoz-stamm b., broed g.

Strickware b. (-,-n) : stamm-gloan g., gloanaj g.

Strickwaren lies. : traezoù stamm lies., bonederezh g., gloaneier lies.

Strickwarengeschäft n. (-s,-e) : bonederezh b., stal c'hloaneier b.

Strickwarenhändler g. (-s,-) : boneder g.

Strickweidestelle b. (-,-n) : [labour-douar] suiad g., zamid g., samid g.

Strickwerk n. (-s) : 1. stamm g. ; 2. fard g.

Strickweste b. (-,-n) : stammenn b., sae-c'hloan b., sae-stamm b., broed g., paltok g.

Strickzeug n. (-s) : 1. rikoù stammañ lies., traouegezh stammañ b., traouerezh stammañ g. ; 2. stamm g. ; *Strickzeug wieder aufmachen*, dishiliañ stamm, fregañ stamm.

Striegel g. (-s,-) : skrivell b., krib evit ar c'hezeg b.

striegeln V.k.e. (hat gestriegelt) : 1. skrivellañ ; *ein Pferd striegeln*, skrivellañ ur marc'h ; 2. [tr-] *gestriegelt und gebügelt*, stipet ha lipet, gwisket-klok, e-grei, en e c'hloria mundi, en aotrou, en e granañ, en e vrav, en e vravañ, gwisket cheuc'h, gwisket mistr ha mibin, paket kran, dilhad kaer gantañ, aet war e begement, digoradur gantañ, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, greiet, fichet-kaer, en e faroñ, gwisket en e faroñ, gwisket-faro.

Strieme b. (-,-n) / **Striemen** g. (-s,-) : 1. roudenn b., linenn b. ; 2. bloñs g., brondur g., brondueñ b., bloñsadenñ b., bloñsadur g., mortekinadur g. ; 3. roudenn vrazedded b., stirgennad g., ridadur g.

striemig ag. : 1. roudennet ; 2. krafignet, krabiset ; 3. bronduet, bloñset, persduet, meüret, brondur.

Striezel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] briochenn blezhennet b.

Strigilis b. (-, Strigilen) : [istor] skarz-hroc'henn g.

strikt ag./Adv. : groñs, gourc'hemennus, endalc'hus, strizh, pizh, rik, pizh-ha-pizh, pervezh, jurdik ; *strikt Befehl*, urzh groñs g., gourc'hemenn groñs g. ; *er hatte die strikte Anweisung bekommen, zwei Tage lang absolut keine Nahrung zu sich zu nehmen*, goulennet e oa bet outañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ ober kof moan e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ ober bouzellenn voan (bouzelloù moan) e-pad daou zevezh, lavaret e oa bet dezhañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh ; *sie wurden strikt getrennt*, disrannet int bet groñs an eil diouzh egile.

strikte Adv. : pizh, rik, pizh-ha-pizh, groñs, klenk, rez.

String g. (-s,-s) : [stlenn.] chadenn arouezennoù b.

Stringtheorie b. (-) : [fizik] arlakadenn ar c'hordennoù b.

stringent ag. : diarvarus, direndaelus, rik ; *etwas stringent erklären*, roudennañ just ha just petra eo udb.

Stringer g. (-s,-) : 1. [gwiad.] steuenn b. ; 2. [merdead.] *die Stringer*, al loñjerioù lies.

Strip g. (-s,-s) : P. strip g.

Strippe b. (-,-n) : 1. neudenn b., las g., sifel str. ; 2. [dre skeud.] orjalenn ar pellgomzer b., neud ar pellgomzer g. ; *an der Strippe hängen*, bezañ o pellgomz, bezañ peg ouzh ar pellgomzer.

strippen V.gw. (hat gestrippt) : ober ur strip.

Stripper g. (-s,-) : P. striper g., striptizer g.

Stripperin b. (-,-nen) : P. striperez b., striptizerez b.

Striptease g./n. (-) : striptiz g.

Stripteasetänzer g. (-s,-) : striper g., striptizer g.

Stripteasetänzerin b. (-,-nen) : striperez b., striptizerez b.

strittig ag. : arvarus, nagennus, daelus, breutaus, strivadus, arzaeladus, rendaelus ; *dieser Punkt ist noch strittig*, breud a zo c'hoazh war an taol-se.

Strizzi g. (-s,-s) : [Bro-Aostria] kailh g., kailhenn g./b., hailhon g., renavi g., ampouailh g., legestr g. [*liester* ligistri], peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., lampon g., stronk g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., standilhon g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], P. Lan druilhenn g.

Stroh n. (-s) : 1. [louza.] kolo [*plant* str. / *danvez* g.], plouz [*plant* str. / *danvez* g.], soul [*plant* str. / *danvez* g.], koloenn b. ; *Dachstroh*, plouz-keit g., plouz-to g., plouz-toenn g., kolo-to g., soul g. ; *in Stroh packen*, lakaat e-barzh kolo ; *Stühle mit Stroh überziehen*, plouzañ kadorioù ; *Stroh suchen*, koloa, plousa ; *Stroh holen*, koloa, plousa, plouzañ, mont davit plouz ; *die Tiere mit Stroh versorgen*, koloa dindan al loened, plousa dindan al loened, plouzañ dindan al loened, lakaat kolo fresk dindan al loened, nevezin ar c'holo dindan al loened, lakaat plouz fresk dindan al loened ; *mit Stroh versehen*, *mit Stroh bedecken*, koloañ, plousa ; *das Dach eines Hauses mit Stroh decken*, plousa un ti, tein un ti gant kolo, tein un ti gant plouz, tein un ti gant soul ; *reich an Stroh*, koloek, plouzek ; *Stroh aufgabeln*, gwintañ forc'hadoù plouz, gwintañ forc'hadoù kolo, dibradañ forc'hadoù plouz, dibradañ forc'hadoù kolo, gwintañ plouz a-forc'hadoù, gwintañ kolo a-forc'hadoù, dibradañ plouz a-forc'hadoù, dibradañ kolo a-forc'hadoù, forc'hañ plouz, forc'hañ kolo ; *mit Stroh gefüllt*, *mit Stroh gespannt*, *mit Stroh ausgefüttert*, plouzet ; *Stroh zusammenpressen*, gwaskañ plouz ; *Stroh in Ballen pressen*, boutellañ kolo, tortellañ plouz, balodiñ kolo ; *Stroh in Rundballen pressen*, rodellañ plouz ; 2. [dre skeud.] *auf dem Stroh liegen*, bezañ erru war an teil, bezañ war an noazh (war ar raden, erru war an noazh, erru war an hent), bezañ kouezhet e levitenn war e votoù, mont d'ar bern ; *Stroh im Kopf haben*, bezañ aet divoued e benn, bezañ ur penn ki eus an-unan, bezañ ken sot ha va botez kleiz, bezañ sotoc'h eget e votoù, bezañ sotoc'h eget pevarzek, bezañ sot evel ur penton (ur bailh, ur baner, ur c'hwil-derv, ur banezen), bezañ diot evel ul leue, bezañ diot evel ul leue brizh, bezañ diot evel ul leue dour, bezañ diot evel ul leue geot, bezañ sot evel ur Gwenedad, bezañ sot-magn (-nay, -paner, -pik, -rik), bezañ gars evel ur penton, bezañ gars evel e dreid, bezañ gars ken ez eo faout bizied e dreid, bezañ diot-naet, bezañ diot-nay, bezañ diot-ran, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaia d'an-unan, bezañ tapet war ar portolof, c'hoari gant e voned, kaout kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz,

na vezañ e spered gant an-unan, bezañ kollet e spered gant an-unan, bezañ kollet e benn gant an-unan, c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ paket anezho, bezañ divoued e benn, kaout nebeut a gelorn, kaout nebeut en e gelorn, bezañ gwall nebeut en e gelorn, bezañ un tamm difournis a spered, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ bet roet fav d'an-unan en deiz ma oa bet ganet, na c'houzout ket pet fav a ya d'ober teir, na c'houzout ket pet fav a ya d'ober nav, bezañ un azen gornek, bezañ ken sot ma weler e voued ennañ, parañ (kuzhat) al loar en e c'henoù, dougen banniel sant Laorañs, bezañ faout e girin, bezañ bet ganet goude ar c'hrapouezh (en ur ribod, e fin ar sizhun pa oa ar re all o tebriñ kistin), bezañ bet ganet da Sadorn da noz, bezañ bet ganet da Sadorn goude koan, bezañ bet ganet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, bezañ bet ganet goude ar c'hrapouezh, bezañ eus dibenn ar bloaz, bezañ eus deizioù diwezhañ ar sizhun, bezañ eus penn diwezhañ ar sizhun, na vezañ eus penn kentañ ar sizhun, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad, bezañ kollet e sterenn gant an-unan, bezañ aet ganto, bezañ laban, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod ; *leeres Stroh reden, leeres Stroh dreschen*, komz dilohez - komz jore-dijore - trapañ - trapañ e deod - dibunañ sorc'hennoù - dibunañ kaozioù - raneal - parlikanat - latennat - treiñ e deod e goulo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - chom da valañ komzoù ven - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - pilat e c'henoù - pilat e veg - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - raskañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kontañ flugez - kontañ flugezennoù - bezañ komzoù patatez gant an-unan - kontañ kaozioù - kontañ pifou - komz gogez - begeliat - barbotiñ.

Strohballen g. (-s,-) : boutell golo b., tortell golo b., tortellenn golo b., duilh kolo g., duilhad kolo g., hordenn golo b., balodad plouz g., duilh-plouz g. ; *runder Strohballen*, rodell golo b., rodell blouz b.

Strohbett n. (-s,-en) : golc'hed-plouz b.

strohblond ag. : melen-plouz, melen-sklaer, melenwenn, melen evel an ed darev ; *strohblondes Haar*, blev melen-plouz str., blev melen evel an ed darev str., blev melenwenn str., ur blev melen-plouz g., ur blev

melenwenn g., ur pennad blev melen-plouz g., ur pennad blev melenwenn g.

Strohblume b. (-,-n) : [louza.] melenig-traezh g.

Strohboden g. (-s,-böden) : plouzeg b., koloeg b.

Strohbund n. (-s,-e) : tortell golo b., hordenn (fesken) blouz b., malan kolo g., kuchenn golo b., boutell blouz b., torkad kolo g., torch plouz g., torchad plouz g., duilh-plouz g., fagodenn blouz b.

Strohbüschel n. (-s,-) : torchenn blouz b., torchenn golo b., domad kolo g., domad plouz g., domadig kolo g., domadig plouz g., torch kolo g., torch plouz g., torchad kolo g., torchad plouz g., torkad kolo g., torkad plouz g., kuchenn blouz b., kuchennad plouz b.

Strohdach n. (-s,-dächer) : toenn blouz b., toenn soul b.

Strohdachfirst g. (-es,-e) : kanto g., kantoenn b.

Strohdecke b. (-,-n) : [labour-douar] klouedenn-golo b., klouedenn-blouz g.

Strohdecker g. (-s,-) : toer-plouz g., toer-soul g., P. bornier logod g.

Strohdeckermesser n. (-s,-) : inglod g. ; *mit dem Strohdeckermesser schneiden*, inglodañ.

Strohdie b. (-,-n) / **Strohdienen** g. (-s,-) : plouzeg b., koloeg b., bern plouz g., bern kolo g.

strohdumm ag. : sot-paner, sot-ran, diot-naet, diot-nay, diot-ran, tanav e spered, amboubal evel ur votez, sot evel ur bailh, sotoc'h eget ur banezenn, sotoc'h eget ur baner, sotoc'h eget paneroù, sotoc'h eget pevarvezk, sot evel ur Gwenedad, sot evel ur waz, diot evel ur waz, gad diwar c'had, genaouek evel ur ribod ; *er ist wirklich strohdumm*, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezenn, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, diot eo evel ur waz, genaouek eo evel ur ribod.

strohfarben ag. / **strohfarbig** ag. : a-liv gant ar c'holo, el liv d'ar c'holo, kenliv gant ar c'holo, melen-sklaer, melenwenn, hag a zoug ul liv melenwenn, livet e melenwenn.

Strohfeuer n. (-s,-) : 1. tan kolo g. ; 2. [dre skeud.] tan flip g., reuziad berrbad g., avelenn b., paseadenn b., kasadenn b., heugenn b.

Strohfirma b. (-,-firmen) : [kenwerzh] kevredad prester anv g., kevredad skramm g.

Strohflechter g. (-s,-) : plouzer g.

Strohfrau b. (-,-en) : presterez anv b., plac'h plouz b.

Strohfutter n. (-s) : bouetaj g., boued-chatal g., boued sec'h g.

strohgedeckt ag. : *strohgedecktes Haus*, ti-soul g., ti-plouz g., plouzenn b., lochenn-blouz b., klotenn-blouz b., ti toet gant plouz g.

Strohgeflecht n. (-s,-e) : plañson plouz g., plezhenn blouz b.

strohgelb ag. : melen-plouz, a-liv gant ar c'holo, el liv d'ar c'holo, melen evel an ed darev, melen-sklaer, melenwenn ; *strohgelbes Haar*, blev melen-plouz str., blev melen evel an ed darev str., blev melenwenn str., ur

blev melen-plouz g., ur blev melenwenn g., ur pennad blev melen-plouz g., ur pennad blev melenwenn g. ; *das Korn wird strohgelb*, gwennaat a ra ar gwinzh.

Strohalm g. (-s,-e) : plouzenn b., koloenn b., plouz-to g., breunenn blouz b. ; *nach einem Strohalm greifen*, en em harpañ war ur blouzenn, kregiñ en ur blouzenn evit mirout a veuziñ ; *Fruchtsaft mit einem (durch einen) Strohalm aus einem Glas saugen*, sunañ e vanne chug-frouezh gant ur blouzenn.

Strohhälchen n. (-s,-) : plouzennig b., koloennig b., pailhour str. ; *Strohhälchen ziehen*, tennañ d'ar plouz berr (d'ar blouzenn, d'ar blouzenn verr, d'ar gloenn verr, d'ar blouzennig verañ, plouz berr, plouzenn, plouzennig, plouzenn verr, ar blouzenn verr, ar blouzennig verr), tennañ d'ar bilhoù, tennañ d'ar berr, tennañ ar vrochenn, tennañ d'ar bizenn, bilhiñ, tennañ d'ar sord.

strohern ag. : **1.** ... kolo, soulek, soulennek ; **2.** divlaz, disaour, goular.

Strohhaufen g. (-s,-) : plouzeg b., koloeg b., bern plouz g., bern kolo g. ; *die Schutzdecke eines Strohhaufens abnehmen*, didogañ ur bern plouz ; *nach oben hin verjüngt sich der Strohhaufen*, rabatet eo bet ar bern plouz, krizet eo bet ar bern plouz ; *einen Strohhaufen mit einem Rechen glatt streichen*, kribañ ur bern plouz, ober un tamm kribañ d'ur bern plouz.

Strohhof g. (-s,-höfe) : plouzeg b., koloeg b.

Strohhut g. (-s,-hüte) : tog plouz g., tog kolo g.

Strohhütte b. (-,-n) / **Strohkate** b. (-,-n) : ti-soul g., ti-plouz g., ti-kolo g., plouzenn b., lochenn-blouz b., klotenn-blouz b., ti toet gant plouz g.

strohig ag. : **1.** ... kolo, soulek, soulennek ; **2.** a-liv gant ar c'holo, el liv d'ar c'holo, melen-sklaer, melen evel an ed darev, melenwenn ; **3.** *strohiges Haar*, blev dilufr ha torrus str.

Strohkate b. (-,-n) : ti-soul g., ti-plouz g., ti-kolo g., plouzenn b., lochenn-blouz b., klotenn-blouz b., ti toet gant plouz g.

Strohkopf g. (-s,-köpfe) : penn skañvig g., penn divoued g., penn kefeleg g., penn gad g., penn disoñj g., penn goullou g., penn diboell g., houperig g., spered balafenn a zen g., bredasour g., skañvelard g., pennglaouig g., penn-rambre g., spered dister a zen g., laouenan g.

Strohkorb g. (-s,-körbe) : koloenn b., plouzenn b.

Strohlager n. (-s,-) : **1.** gouzer g., gouzeriad g., gouzeriadenn b., gouziad g., gouziadenn b., plouz g., troc'h plouz g., troc'had plouz g., strewad g. ; **2.** plouzeg b., koloeg b.

Strohlehm g. (-s) : ardilh g., pri ha kolo, barras g., tilh g., tortis g., plouz ha pri mesk-ha-mesk lies.

Strohlehmwand b. (-,-wände) : tilhenn b., barras g., moger graet gant plouz ha pri mesk-ha-mesk b.

Strohmann g. (-s,-männer) : **1.** sant-plouz g., spontailh g., spontailh brini g., jak plouz g., marc'h-plouz g. ; **2.** den plouz g., prester anv g. ; *er hat dabei den Strohmann gespielt*, graet en deus bet e plas unan all, roet en deus bet e anv e plas unan all, graet en deus bet an den plouz.

Strohmatte b. (-,-n) : klouedenn-golo b., klouedenn-blouz g.

Strohpantoffel g. (-s,-n) : spadrilhenn b. ; *mit Schaf- oder Kaninchenfell ausgefütterter Strohpantoffel*, maoutig g.

Strohpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] chalami g., c'hwitell-gorzh b., skavenn b.

Strohpuppe b. (-,-n) : sant-plouz g., jak plouz g., jakedenn b.

Strohsack g. (-s,-säcke) : golc'hed-plouz b., golc'hed-kolo b.

Strohschlappe b. (-,-n) : spadrilhenn b.

Strohschober g. (-s,-) : plouzeg b., koloeg b., bern plouz g., bern kolo g., bodenn golo b., bodenn blouz b., bodennad kolo b., bodennad plouz b.

Strohseil n. (-s,-e) : kordenn blouz b.

Strohsichel b. (-,-n) : beon g., kenklav g.

Strohtasche b. (-,-n) : kofin g.

Strohvisch g. (-es,-e) : torchad plouz g., torch plouz g., torchad kolo g., torkad plouz g., torchenn blouz b., dornad kolo g. ; *ein Pferd mit einem Strohvisch abreiben*, torchañ ur marc'h.

Strohwitwe b. (-,-n) / **Strohwitwer** g. (-s,-) : [dre fent] pried war e-unanig evit ur mare g.

Strolch g. (-s,-e) : **1.** c'hwiletaer g., kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester ligistri*], hailhon g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilheg g., truilhenneg g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., lampon g., kantolor g., amprevan g., lanfre g. [*liester lanfreidi*], lanfread g. [*liester lanfreidi*], gwall labous g., poñsin g., gwallibil g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., gwidal g., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lakon g., lankon g., lank g. [*liester lanked, lankidi*], kañfard a baotr g., konikl g., c'hwiltouz g., chavant g., gast vihan b., paotr an troc'h-yalc'h g. ; **2.** galouper g., kantroer g., baleantour g., baleer-bro g., reder-bro g., foeter-hent g., garzhataer g., louskenn g., roder g., truant g., distaoladenn b., chelgenn a zen g., lanfre g. [*liester lanfreidi*], paourkaezh cheulk g., paourkaezh den g., beg-lor g., denjentil laou g., laoueg g., P. Lan druilhenn g.

strolchen V.gw. (ist gestrolcht) : kantren, troidellat, troidellañ, kildreñ, treñ ha kildreñ, galoupat, toulbabañ, straniñ, baleantañ.

Strom g. (-s, Ströme) : **1.** meurstêr b., stêr veur b., stêr b., red an dour g., kas g./b., kasenn b., herr g., redenn b., dourredenn b., froud g./b., froudad g./b. ; *reißender Strom*, red kreñv-tre an dour g., red herrek-tre an dour g., stêr kas enni b., stêr herr enni b., dour kas gantañ g., dour kas warnañ g., stêr tizh bras ganti b., stêr herrus b. / *reicher herrus* (buanek) g. (Gregor), herruz g., kasenn b. ; *gegen den Strom*, a-enep an dour, a-enep ar mor, a-enep ar red, a-enep kas an dour, a-enep ar gasenn, a-benn da red an dour ; *breiter Strom*, stêr vras b. ; *Bergstrom*, froud g/b. ; *mit dem Strom treiben*, mont warbouez an dour, mont gant red an dour, mont gant ar froud, mont gant kas an dour, mont gant ar gasenn ; *mit dem Strom schwimmen*, (ist/hat) : **a**) [ster rik] mont war-neuñv gant red an dour, mont war-neuñv gant kas an dour, mont war-neuñv gant ar gasenn ; **b**) [dre skeud.] c'hwetzañ gant (e tu) an avel, mont gant red an dour ; *gegen den Strom schwimmen*, (ist/hat) : **a**) [ster rik] mont a-enep red an dour, mont a-benn da red an dour ; **b**) [dre skeud.] roevivat a-benn da red ar mor.

2. diruilhad g., flod g., dered g., froud g./b., froudad g./b. ; *es regnet in Strömen*, glav a ra a-skuilh, glav stank a ra, glav foll a ra, ober a ra ur barr-dour, ober a ra ur barr-amzer, foetañ a ra ar glav, glav a ra a c'hoari gaer, glav a ra a skudellad, glav a ra a sailhadoù, glav puilh a ra, puilh e kouezh ar glav, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, glav a ra kenañ, glav meur a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, teurel a ra dour, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, ober a ra glav evel teuler dour gant barazhioù, ober a ra glav evel skeiñ gant barazhioù, ar glav a gouezh puilh evel gant ur bezel, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, piliou dour a ra, a-boullad e kouezh ar glav, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav-pil-polos a ra, glav a ra forzh pegement, ar glav a daol ken-ha-ken, ar glav a daol mui-pegem-mui, ar glav a daol gwazh-pegem-gwazh, ar glav a daol ken-ha-kenañ, ar glav a daol kenañ-kenañ, glav a ra n'eus forzh pegement, glav-pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor), barradiñ a ra, barraouiñ a ra, ober a ra glav a-bil ; *das Wasser fließt in Strömen*, ruilhal a ra an dour a wazhiadoù (diouzh an druilh, a-leun, a-radenn, a-flav, a-riolenn, a-boullad, a-builh, puilh-ha-puilh), bernioù dour a ruilh, ruilhal a ra an dour gant herr, deverañ druz a ra an dour, bouilhañ a ra an dour, gwazhiadoù dour a zo o ruilhal ; *Bier floss in Strömen*, ar bier a ruilhe ; *Wasser in Strömen ausschütten*, skuilhañ dour gant ar varazh vras, skuilhañ dour puilh-ha-puilh ; *Strom von Schimpfworten*, aridennad mallozhennoù b., regennad ledouedoù b., las kunujennoù g., riblennad kunujennoù b., aridennad sakreoù b., aridennad jarneoù b., pater b. ; *ein Strom von Besuchern*, ur froud gweladennerien g., ur froud weladennerien b., ur froudad gweladennerien g., ur froudad weladennerien b. ; *ein Strom von Besuchern kam*, ne dorre ket an hent gant ar weladennerien, gweladennerien a zeuas forzh pegement, gweladennerien a zeuas ken-ha-ken, gweladennerien a zeuas ken-ha-kenañ, gweladennerien a zeuas mui-pegem-mui, a-hentadoù e teuas ar weladennerien, a garradoù e teuas ar weladennerien, mac'h-àr-vac'h e teuas ar weladennerien.

3. [tekn., fizik] **a**) lanvad g. ; *Energiestrom*, lanvad gremm g. ; *Partikelstrom*, lanvad rannigoù g. ; **b.)** red g., red tredan g. ; *Wechselstrom*, red tredan pebeilat g., red pebeilat g. ; *Gleichstrom*, red untu g. ; *Drehstrom*, red tric'houlz g. ; **c)** tredan g. ; *Strom erzeugen*, kenderc'hiñ tredan ; *der Strom ist ausgefallen*, c'hwitet eo an tredan.

4. [dre skeud.] P. *sich auf den Strom setzen, sich auf den Strom schwingen*, **a**) sevel en tramgarr, pignat en tramgarr ; **b)** sevel en trolle, pignat en trolle.

5. [douarouriezh] treuzredenn b., stêriad b. ; *pyroklastischer Strom*, treuzredenn biroklastek b. ; *Lavastrom*, treuzredenn lava b. ; *Schlammstrom*, stêriad vouilhenn b.

Stromabflussmenge b. (-,n) : fonnder ur stêr g., kas ur stêr g.

Stromabnehmer g. (-s,-) : 1. [tredan.] broust g., skubilli lies. ; 2. [treuzdougen] perchenn drolle b., brec'h-pleg b.

Stromabschaltung b. (-,en) : troc'h tredan g., troc'hadenn dredan b., troc'hadur tredan g., disredañ g.

stromabwärts Adv. : *stromabwärts treiben*, mont gant ar stêr, mont gant ar froud, mont war-bouez (gant red) an dour, mont war-zu ar mor, mont gant ar gasenn, mont gant kas an dour ; *stromabwärts gelegen*, lec'hiet izeloc'h, en traoñ, en ardraoñ, en diaz.

Stromaggregat n. (-s,-e) : ganer tredan g., tredanerez b. **stromaufwärts** Adv. : lec'hiet uheloc'h, war ar bre, e krec'h, en argrec'h ; *stromaufwärts fahren*, mont a-benn da red an dour, enebñ ouzh an dour, mont a-enep red an dour, mont war-zu an eienenn, mont a-enep ar red, mont a-enep an dour ; *stromaufwärts gelegen*, lec'hiet uheloc'h, war ar bre, e krec'h, en argrec'h.

Stromausfall g. (-s,-ausfälle) : troc'h tredan g., troc'hadenn dredan b., troc'hadur tredan g., c'hwitadenn dredan b.

Strombahn b. (-,en) : [douar.] talweg g., linenn poentoù izelañ un draoñienn b.

Strombecken n. (-s,-) : diazad dourioù ur stêr g., diazad doureier ur stêr g., diazad douradurel g.

Strombett n. (-s,-en) : kan g., naoz b., arroudenn b., kanol b., gwele ar froud g.

Stromeinführer g. (-s,-) : [fizik] anodenn b., anod g.

strömen V.gw. (ist geströmt) : 1. redek diouzh an druilh (a-leun, a-radenn, a-flav, a-riolenn, a-boullad, a-builh, puilh-ha-puilh), ruilhal, ruilhal gant herr ; *das Blut strömt im Kreislauf in den Adern*, redek a ra ar gwad hed-da-hed d'ar gwazhied, kaset-degaset e vez ar gwad er gwazhied, treiñ a ra ar gwad er gwazhied, redek ha deredek (treiñ ha distreiñ) a ra ar gwad er gwazhied (Gregor) ; *Tränen strömen aus seinen Augen*, deredek a ra an daeroù eus e zaoulagad, difronkañ a ra an daeroù eus e zaoulagad, deruilhal a ra an daeroù eus e zaoulagad ; *aus den Reisebussen strömten Hunderte von Touristen*, ar c'hirri-boutin a zistaole kantadoù a douristed ; *bei strömendem Regen*, dindan ur glav a-bil, dindan ar glav puilh, dindan ar glav-pil, dindan ar glav bras, dre c'hav bras ; 2. [dre skeud.] en em oufiñ, diruilhal, dont puilh, deredek ; *die Menge strömt zum Stadion*, emañ an dud o tont a-vagadoù d'an dachenn-sport, diruilhal a ra an dud war-zu an dachenn-sport, deredek a ra an dud war-zu an dachenn-sport ; *die eintretende Flut strömt durch die Meerenge*, diboukañ a ra al lanv dre ar mulgul.

Stromer g. (-s,-) : kantreer g., baleantour g., baleer-bro g., reder-bro g., foeter-hent g., galouper g., labaskenn b., chelgenn a zen g., louskenn g., lanfre g. [*liester lanfreidi*], paourkaezh cheulk g., paourkaezh den g., beg-lor g., denjentil laou g., laoueg g.

stromern V.gw. (ist gestromert) : kantren, kantreal, bale bro, foetañ bro, dornañ bro, redek ar c'hwitell, mont dre c'hêrioù ha broioù, redek bro, foetañ (pilat, bale, dornañ, fustañ, rahouennata) hent, redek hent, redek hentoù, mont dre an hentoù, galoupat an hentoù, galoupat bro, baleantañ.

Stromerzeuger g. (-s,-) : dinamo b., ganer tredan g., tredanerez b.

Stromerzeugung b. (-) : kenderc'h tredan g.

Stromgeber g. (-s,-) : dereer g., indukter g., tredanlusker g.

Stromgebiet n. (-s,-e) : diazad dourioù ur stêr g., diazad doureier ur stêr g., diazad douradurel g.

Stromkabel n. (-s,-) : fun dredan b.

Stromkarte b. (-,-n) : kartenn hidrografek b., kartenn douradurel b., kartenn an doureier b.

Stromkreis g. (-es,-e) : roudad tredan g., amred tredan g., amredad g. ; *geschlossener Stromkreis*, amred kloz g.

Stromlaufplan g. (-s,-pläne) : goulun ar roudad tredan g., goulun an amred tredan g., goulun an amredad g.

Stromleitung b. (-,-en) : linenn dredan b.

Stromlinie b. (-,-n) : stumm aerlinennek g., neuз aerodinamikel b.

Stromlinienform b. (-) : aelad anharzh g.

Stromlinienförmig ag. : aerlinennek, aerodinamikel, aerstumm, aerwezhel, anharzh g.

Strommesser g. (-s,-) : ampermetr g., amperventer g.

Stromnetz n. (-es,-e) : rouedad tredan b.

Stromproduktion b. (-) : kenderc'h tredan g.

Stromrichter g. (-s,-) : untuaer g.

Stromschalter g. (-s,-) : junter-disjunter g., spanaer g., afell b., reder-disreder g.

Stromschiene b. (-,-n) : roudenn konduer tredan g., roudenn reüs g., trede roudenn b.

Stromschnelle b. (-,-n) : froud herrus g./b., herruz g., taranoù lies. ; *der Sankt-Lorenz-Strom war wegen vieler Stromschnellen nur bis Montréal schiffbar*, o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa bageüs nemet betek Montréal hepken - o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa ket gwechall merdeüs uheloc'h eget Montréal.

Stromspeicher g. (-s,-) : daspugner tredan g.

Stromsperre b. (-,-n) : troc'h tredan g., troc'hadenn dredan b., troc'hadur tredan g.

Stromstärke b. (-,-n) : **1.** kreñvder kas an dour g. ; **2.** [tredan.] read an tredan g., tredanread g.

Stromsteller g. (-s,-) : reostat g.

Stromstoß g. (-es,-stöße) : stokad-tredan g.

Stromstoßbehandlung b. (-,-en) : [mezeg.] mezegadur gant ar stroñser-tredan g., mezegadur gant stokadoù-tredan g.

Strömung b. (-,-en) : **1.** red an dour g., kas g./b., redenn b., dourredenn b., froud g./b., froudad g./b., mare g., herr g., tizh an dour g., ar ruilh eus an dour g., kas an dour g., kasenn b. ; *Meeresströmung*, from b., morredenn b., red-mor g., kasenn-vor b., brank g., froud-vor b., froud-mor g., morfroud b. ; *starke Strömung*, kasenn b., red kreñv g. ; *die Strömung weist eine Geschwindigkeit von acht Knoten auf*, eizh skoulm a vare a zo ; *reißende Strömung*, red kreñv-tre an dour g., red herrek-tre an dour g., stêr kas enni b., stêr herr enni b., dour kas gantañ g., dour kas warnañ g., stêr tizh bras ganti b., stêr herrus b. / *reicher herrus* (buanek) g. (Gregor), herruz g. ; *gewaltige Strömung in einer Meerenge*, raz g., flammenn b. ; *Zusammenfluss zweier Strömungen*, *Verschneidungslinie zweier Strömungen*, tagell b. ; *Luftströmung*, **a)** c'hwexhadenn avel b. ; **b)** aerredenn b., aerfroud b. ; *aufsteigende Luftströmung*, redenn bign b., redenn sav b., aerredenn war-grec'h b., red aer war-grec'h g. ; *absteigende Luftströmung*, redenn diskenn b. ; *Laminarströmung*, redenn lavnat b. ; **2.** [dre

skeud.] luskad g., tuadur g., redenn b., kasenn b., froudad g./b. ; *moderne Strömungen der Literatur*, tuadurioù nevez al lennegezh a vremañ lies., redennoù lennegezh a vremañ lies., froudadoù al lennegezh a vremañ lies. ; *historische Strömung*, redenn istorek b. ; *ideologische Strömung*, redenn gealiadurel b., redenn ideolegek b.

Strömungslehre b. (-) / **Strömungsmechanik** b. (-) : [fizik] mekanikerezh an heverennoù g., loc'honiezh an heverennoù b.

Strömungsturbine b. (-,-n) : troellrod vareluzel b., troellrod vorluzel b.

Stromunterbrecher g. (-s,-) : troc'h-amred g., disreder g., troc'her-tredan g.

Stromverbrauch g. (-s) : bevezerezh tredan g., bevezadur tredan g. ; *der Zähler zeigt den Stromverbrauch an*, ar c'honter a verk ar bevezerezh tredan.

Stromversorgung b. (-) : tredanidigezh b., tredanerezh g., porzherezh tredan g., pourvez-tredan g., pourvezadur (pourvezañs b.) tredan g. ; *die Stromversorgung unterbrechen*, disporzhiñ, troc'hañ an tredan.

stromweise Adv. : a-vagadoù, a-vagad, puilh, stank, a gementadoù bras.

Stromwender g. (-s,-) : ginader g.

Stromzähler g. (-s,-) : konter tredan g.

Stromzufuhr b. (-) : porzherezh tredan g., pourvez tredan g., red an tredan g.

Stromzuführer g. (-s,-) : konduer tredan g., broust g., trolle g.

Strontium n. (-s) : [kimiezh] strontiom g.

Strophe b. (-,-n) : [lenn.] poz g., pozen b., koublad g., koublennad b., poz-kan g. ; *die Strophen eines Liedes*, pozioù ur ganaouenn lies., koubladoù ur ganaouenn lies. ; *die Strophen nachsingen*, respont ouzh ar pozioù, respont d'ar pozioù.

...strophig ag. : *mehrstrophiges Gedicht*, barzhoneg meur a boz dezhañ g., barzhoneg meur a goublennad dezhañ g.

strophisch ag. : pozioù dezhañ.

Stropp g./n. (-s,-s) : [merdead.] lagadenn fard b.

Strosse b. (-,-n) : [mengleuz.] derez eeun g.

strotzen V.gw. (hat gestrotzt) : **1.** bezañ leun a, bezañ gwriet a, bezañ gwriet gant, paotañ gant, fonnañ gant, bezañ bordilhet a ; *vor (von) Gesundheit strotzen*, bezañ ar yec'hed o lintrañ war e dal, bezañ ruspin ha gae, bezañ ur bouilh den, bezañ livet yac'h, bezañ en e wellañ, bezañ yac'h ha bagol (yac'h-pesk, yac'h-beuz, yac'h-kloc'h, yac'h-klok), bezañ yac'h evel ar beuz (evel ur pesk), bezañ e-kreiz (e barr) e nerzh hag e yec'hed, bezañ yac'h ha gren, bezañ leun a vuhez hag a yec'hed, bezañ leun a nerzh hag a yec'hed, bezañ aes war e aheloù, bezañ ur paotr fresk eus an-unan, bezañ en e ched ; *er strotzt vor gesundheit*, ar vuhez a darzh eus e izili, yac'h eo evel ar beuz, yac'h eo evel un tach, yac'h-pesk eo, yac'h eo evel ur pesk, yac'h eo evel ur pesk en dour, yac'h eo evel ur c'hloc'h, dibistig eo, diampech eo, distag eo diouzh pep kleñved, hennezh a ra ruskenn vat, yac'h-beuz eo, yac'h-kloc'h eo, yac'h-bloc'h eo, yac'h-bev eo, yac'h-frev eo, hennezh a zo ur bouilh den, hennezh a zo diwanderioù, hennezh a zo aes war e aheloù ; *von*

(vor) *Fehlern strotzen*, bezañ gwriet a faziou, bezañ bordilhet a faziou ; **2.** brabañsal, bezañ pompus en e gomzoù, ober foug gant e ouiziegezh, fougéal, debriñ mel, sachañ dour d'e foenneg, rodal ; *von (vor) Dünkel strotzen*, bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet gant al lorc'h (gant an avel), bezañ ur pezh lorc'h en an-unan, bezañ ur reuz en an-unan, bezañ uhel ar c'haoc'h en e doull, bezañ uhel ar c'haoc'h en e revr, bezañ savet ar c'herc'h en e c'houzoug, bezañ uhel an tamm en an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ stambouc'het (pennboufet) gant an ourgouilh (Gregor), na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, bezañ leun a foug hag a lorc'h, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, bezañ brasonius, bezañ foeñvet, bezañ revalc'h, bezañ rouflus, bezañ tonius, bezañ gloriús.

strotzend ag. : leun a, gourleun a, barr ; *von französischen Wörtern und Redewendungen strotzendes Bretonisch*, brezhoneg beleg g., brezhoneg ennañ e-leizh a c'herioù hag a droiennoù gallek g.

Adv. : P. *strotzend voll*, bourr-sank, leun-barr, leun-chouk, leun-blouk, leun-tenn, leun-kreñv, leun-kouch, leun-klok.

strubbelig ag. : foutouilhek, fourdouilh, difoupet, fouilhennek, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, kreonek, disparbuilhet, boucek, porc'hadek, topin, luget, luziet ; *mit strubbeligem Haar*, war e benn-kuch, difoupet holl e vlev.

Strubbelkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** penn boucek g., kribenn luziet b., pennad blev fuilhet g., blev foutouilhek (fouilhennek, difoupet, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, fourdouilh, disparbuilhet, luget, luziet) str., penn urupailh g., penn porc'hadek g., porc'had-blev g., pagnotenn b., kreouichenn b., kreouichennad b., kreofñ g., kreofñad g., paltokennad vlev b., blev pikek str., krin g. ; **2.** paotr blev foutouilhek g., [plac'h] penn-kuch g.

strubblig ag. : *sellit ouzh strubbelig*.

Strudel g. (-s,-) : **1.** bouilh g., poull-tro g., troenn-vor b., trovoren b., trovor str., kilredenn-dour b., poulldroenn b., remoul g., strabouilh g., treuzfroud g./b., treuzredenn b., troidell b., strobinnell b. ; *an der Oberfläche des Sees bildet sich ein Strudel*, al lenn e teu ur boulldroenn enni, dour al lenn a ra ur boulldroenn ; **2.** [dre skeud.] *Strudel der Geschäfte*, birvilh an aferioù g., loc'h ha morloc'h an aferioù, hej ha prez an aferioù.

Strudel² g. (-s,-) : [kegin.] strudel g. ; *Apfelstrudel*, gwastell avaloù b.

strudelig ag. : **1.** troellek, troidellus ; **2.** [dre skeud.] skañvbenn, penn-skañv, dievezh, avelek, disoñj, strantal.

Strudelkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** penn brell g., brell g., penn skañvig g., penn divoued g., penn kefeleg g., houperig g., penn gad g., penn disoñj g., penn gouillo g., penn diboell g., penn avelek g., skañvbenneg g. ; **2.** spered bouilh a zen g.

strudeln V.gw. (hat gestrudelt) : bourbouilhat, berviñ, punañ, remouliñ, troellañ, troenniñ, troiata, troidellañ, troiellat, strobinnellañ.

Strudeln n. (-s) : bourbouilh g., bourbouilhennoù lies., strabouilh g., bervadennoù lies., troiataerezh g.

strudelnd ag. : troellek, troidellus.

Struktur b. (-,-en) : **1.** framm g. frammad g., stern g., frammadur g., enframmadur g., struktur g., kenframm g., kenframmadur g., emframm g., luniad g., luniadur g. ; **2.**

[dre astenn.] struktur g., tekstur g., teiadur g., doare g., gwiadezh b.

Strukturalismus g. (-) : **1.** frammadurelouriezh b., strukturouriezh b., strukturelouriezh b. ; **2.** [yezh.] frammyezhoniezh b., yezhoniezh strukturel b.

Strukturalist g. (-en,-en) : **1.** frammadurelour g., strukturelour g. ; **2.** [yezh.] frammyezhoniour g.

strukturell ag. : frammadel, frammadurel, emframmel, struktural, strukturel, luniadel.

Strukturformel b. (-,-n) : [kimiezh] formulenn diorroet b., delun dispaket g.

Strukturgen n. (-s,-e) : [bev.] genenn frammadurel b.

Strukturhilfe b. (-,-n) : skoazell d'an adframmadur armerzhel b.

strukturierbar ag. : emframmadus.

strukturieren V.k.e. (hat strukturiert) : frammañ, frammata, kenframmañ, strukturañ, urzhiañ, urzhiata, luniañ, luniata.

V.em. **sich strukturieren** (hat sich (t-rt) strukturiert) : en em frammañ.

strukturiert ag. : frammet, emframmet, luniek ; *nicht strukturiert*, diemframm ; *straff strukturiert*, *gut strukturiert*, frammet-mat, urzhiet strizh, urzhiet start ; *schlecht strukturiert*, frammet-laosk, frammet-fall.

Strukturierung b. (-,-en) : **1.** frammadur g., kenframm g., kenframmadur g., strukturadur g., urzhiadur g., emframmadur g., luniatadur g., luniata g. ; **2.** struktur g., tekstur g., teiadur g., doare g., gwiadezh b.

Strukturkrise b. (-,-n) : enkadenn frammadurel b.

strukturell schwach ag. : isdiorreet.

Strukturschwäche b. (-,-n) : isdiorroadur g.

Strukturwandel g. (-s) : kemmadur ar frammoù g., kemm frammadurel g.

Strumpf g. (-s, Strümpfe) : **1.** loer b. [*liester* loeroù, loereier] ; *Inhalt eines Strumpfes*, loerad b. ; *seine Strümpfe anziehen*, gwiskañ e dreid gant e loeroù, lakaat e loeroù en e dred, gwiskañ e loeroù en e dreid, lakaat e loeroù ; *seine Strümpfe ausziehen*, diwiskañ e loeroù, tennañ e loeroù, diloerenniñ ; *ein Paar Wollstrümpfe*, ul loeroù stamm g., ur re loeroù stamm g., ul loeroù gloan g., ur re loeroù gloan g. ; *mehrere Paare Strümpfe*, *mehrere Sorten Strümpfe*, loereier lies. ; *Löcher in den Strümpfen haben*, bezañ toull e loeroù ; *seine Strümpfe verkehrt anziehen*, lakaat e loeroù e gin, lakaat e loeroù war an tu gin ; *der dazugehörige Strumpf*, parez ar loer-mañ b. ; *wo ist der zweite Strumpf* ? daoust pelec'h emañ parez al loer-mañ ? ; *nicht zusammenpassende Strümpfe anhaben*, kaout ul loer a bep foar ; *Strümpfe paarweise ordnen*, parañ loeroù ; *meine Zehen blicken aus den Strümpfen heraus*, patatez nevez am eus em loeroù ; *Strümpfe stopfen*, pennadañ loeroù, paseadenniñ loeroù, didoulañ loeroù, ober un tamm kraf e loeroù, peñseliat loeroù, ober ur steredenn e loeroù, takonañ loeroù, dresañ loereier, freselat loeroù, krafañ loeroù ; *Strümpfe stricken*, stammañ loeroù, gloanañ loeroù ; *einen Strumpf mit einem Füllling versehen*, troadañ ul loer ; *einen Strumpf mit einer Ferse versehen*, seuliañ ul loer ; *deine Strümpfe sind zusammengerutscht*, kluchet eo da loeroù ; **2.** [dre skeud.] *sich auf die Strümpfe machen*, mont el lev, mont en hent, en em lakaat en hent, kemer penn an hent, kemer e hent, sevel da vale, sterniañ da vont, lavaret

yao, distaliañ, kemer foet an nor, sachañ e freilhoù eus an ti.

Strumpfband n. (-s,-bänder) : 1. arigell-loeroù b., ere-loer g., poell-loeroù g., poell-loer g., stagell-loeroù b. ; 2. doug-loeroù g.

Strumpfbandfisch g. (-es,-e) : [loen.] sabrenn b.

Strumpfbeen n. (-s,-e) : gar loer b. ; *Strumpfbeine*, divhar loeroù lies., divhar loereier lies., divc'haroù loeroù lies., divc'haroù loereier lies.

Strumpffabrikant g. (-en,-en) : boneder g.

Strumpfflickerin b. (-,-nen) : talfaserez b.

Strumpfhalter g. (-s,-) : 1. doug-loeroù g. ; 2. stirenn verrloeroù b.

Strumpfhaltergürtel g. (-s,-) : doug-arigelloù g., gouriz dougoù-loeroù g.

Strumpfhose b. (-,-n) : loeroù-gaol lies., loeroù-bragoù lies., bragloeroù lies.

strumpflos ag. : diloer.

Strumpfnah b. (-,-nähte) : gwri a-dreñv loeroù nilon 'zo g.

Strumpfmaste b. (-,-n) : loer b. [*da vasklañ an dremm*] ; *sich (t-d-b) das Gesicht mit einer Strumpfmaste maskieren*, masklañ e zremm gant ul loer.

Strumpfschoner g. (-s,-) : maneg-treid da wareziñ al loeroù b.

Strumpfspitze b. (-,-n) : beg al loer g.

Strumpfwaren lies. : traezoù bonederezh lies., bonederezh g., loereier lies.

Strumpfwarenhändler g. (-s,-) / **Strumpfwirker** g. (-s,-) : boneder g.

Strunk g. (-s, Strünke) : treujenn b., kef g. ; *Kohlstrunk*, treujenn gaol b., kalonenn gaol b.

Struppi g. : *Tim und Struppi*, Tintin ha Milou, troioù-kaer Tintin lies.

struppig ag. : foutouilhek, fourdouilh, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, disparbuilhet, bouchek, porc'hadek, pagnotennek, pikek, topin, truilhek, kreonek, kriz, luget, luziet ; *struppiges Haar*, blev foutouilhek (difoupet, fouilhennek, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, pagnotennek, fourdouilh, disparbuilhet, truilhek, kriz, luget, luziet) str., penn bouchek g., penn urupailh g., pennad blev fuilhet g., penn porc'hadek g., porc'had-blev g., pagnotenn b., kribenn luziet b., kreouichenn b., kreouichennad b., kreon g., paltokennad vlev b., blev pikek str., krin g. ; *mit struppigem Haar*, war e benn-kuch, difoupet-holl e vlev ; *Frau mit struppigem Haar*, maouez he blev disparbuilhet war he zro b., penn-kuch g. ; *ein Mann mit struppigem Bart*, un den ur fasad barv gantañ g.

Struwelkopf g. (-s,-köpfe) : 1. blev foutouilhek (difoupet, fouilhennek, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, fourdouilh, disparbuilhet, luget, luziet) str., penn bouchek g., penn kreonek, penn urupailh g., pennad blev fuilhet g., penn porc'hadek g., porc'had-blev g., pagnotenn b., kribenn luziet b., kreouichenn b., kreouichennad b., kreon g., kreonad g., paltokennad vlev b., blev pikek str., krin g. ; 2. paotr blev foutouilhek g.

Struwelpeter g. (-s,-) : 1. [lenn.] Struwelpeter g., Pêr Diskramailh g. ; 2. paotr blev foutouilhek g.

Strychnin n. (-s) : [kimiezh] striknin g.

Stubbe b. (-,-n) / **Stubben** g. (-s,-) : 1. skosenn b., skos g., penn-skod g., pennskod g., penngos g., skod g., skodenn b., kef g., piltos g., pilgos g. ; *mit Stubben übersät*, skodek, skodennek ; *mit Stubben übersätes Gelände*, skodeg b., skodennek b. ; *Stubben beseitigen*, skidiñ ; 2. [dre skeud.] palod g., mordok g., beg vil g., beg lor g., bongorz g., malord g., paotr hek e c'henoù g., amparfal g., lopez g., den dierespet g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g., diaoul direzon g., beulke g.

Stube b. (-,-n) : 1. kambr b., pezh g. ; *Schlafstube*, kambr b., kambr-gousket b. ; *Gaststube*, ostaleri b. ; *eine Stube voll*, ur gambrad b. ; *in der warmen Stube bleiben*, chom en tommder (en e dommder), en em zalc'her er c'hloz, chom er c'hloz. ; 2. [kozh] stoufailh b., krazunell b.

Stübchen n. (-s,-) : 1. kambr b. ; *Dachstübchen*, kambrig dindan an doenn b. ; 2. *P. er ist nicht richtig im Oberstübchen*, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan en deus en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiaed dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar brizh, ul lodenn en deus e park ar brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket eus ar c'horadenn gantañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, dougen a ra banniel sant Laorañs, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, faout eo e girin, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, fiziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.

Stubenarrest g. (-es,-e) : 1. [lu] arestoù lies., arest g., inchaj g. ; *Stubenarrest haben*, bezañ dalc'het kloc en e gambr, bezañ inchajet ; *einen Tag Stubenarrest bekommen*, tapout (pakañ) un devezh kloc, tapout (pakañ) un devezh inchaj ; 2. bac'hidigezh en e gambr b., inchaj g. ; *ein Kind mit Stubenarrest bestrafen*, inchajiñ ur bugel, derc'hel ur bugel en inchaj, delc'her ur bugel en e gambr ; *Stubenarrest bekommen*, bezañ inchajet, bezañ dalc'het en e gambr.

Stubenbelegschaft b. (-, -en) : kambrad b.
Stubenfliege b. (-, -n) : [loen.] kelien ti str.
Stubengelehrsamkeit b. (-) : spered distag diouzh ar bed ha gwall droet gant al levrioù g.
Stubengelehrte(r) ag.k. g./b. : gouiziad distag diouzh ar bed g.
Stubengemeinschaft b. (-, -en) : kambrad b.
Stubenhocker g. (-s, -) : [dre fent] luduenn b., ludueg g., krazenn b., P. kac'h-en-andor g.
stubenhockerig ag. : luduek, ludu, yeuek.
Stubenmädchen n. (-s, -) : plac'h a gambr b.
Stubenorgel b. (-, -n) : [sonerezh] ograou hezoug g.
Stubenrein ag. : 1. [loen.] prop ; 2. [dre skeud.] dic'hadal.
Stubensitzer g. (-s, -) : luduenn b., ludueg g., krazenn b., P. kac'h-en-andor g.
Stuck g. (-s) : stouk g. ; *mit Stuck versehen*, stoukañ.
Stück n. (-s, -e) : 1. tamm g., pastell b., pastellad b., pezhenn b., pezh g., pezhad g., darn b., darnenn b., troñsad g., bechad g., drailhenn b., felpenn b., sklisen b., skolpenn b., rannad b. ; *ein Stück Fleisch*, un tamm kig g., ur bastell gig b., ur bastellad kig b., un troc'had kig g., un troñsad kig g., un darnenn gig b., ur pezh kig g. ; *ein großes Stück Fleisch*, ur felpenn pezh kig g., ur pezhad kig g., un troc'had mat a gig g., ur c'harter kig g., ur c'harter kig g., ur skolpad kig g., ur moñsad kig g., ur bastell vat a gig b., ur bastellad kig b. ; *das Stück Fleisch war so breit wie meine zwei Hände, glaubt mir !* un tamm kig e oa, kement ha va daou zorn, reut ! ; *Stück Brot*, tamm bara g., pezh bara g., torrig bara g., kuchenn vara b., genaouad bara g., begad bara g., bechad bara g., darnenn vara b. ; *ein großes Stück Brot*, un troc'had mat a vara g., ur moñsad bara g., ur c'horniad bara g., ur stolpad bara g., un dolzennad vara b., ur skolpadenn vara b., ur felpenn vara b., un tamm bara martolod g., ur bastell vat a vara b., ur pezhad bara g. ; *ein Stück Zucker*, un tamm sukr g., ur maen sukr g. ; *ich habe ein Stück von diesem Brot gegessen*, debret em eus eus ar bara-se ; *ich würde gern ein Stück essen*, un tamm a yelo ganin ; *Stück Seife*, brikenn soavon b., karrezenn soavon b., tamm soavon g., bechad soavon g. ; *Stück Holz*, tamm koad g., koadenn b., pezhenn goad b., strilh str. ; *ein Stück Metall*, un tamm metal g., ur bezhenn vetal b. ; *ein Stück Papier*, ur baperenn b., un tamm paper g. ; *ein Stück Feld*, un dachennig douar b., un tachad-douar g., un takad douar g., ul log b., ul logell b., ul lomm douar g., ur pann g., un dellad b., ul lodenn b., ur bastell douar b., ur pezhad douar, ur pezh douar g., ur pezhig douar g., un douaroù g., ur rannad douar b. ; *ein großes Stück Land*, ur pezhad douar g. ; *ein großes Stück Arbeit*, un tamm mat a labour g., un tachad mat a labour g., ur frapad mat a labour g., ur pezhad labour g., ur c'houlzad mat g., ur reuziad g. ; *ein schweres Stück Arbeit*, un taol-nerzh g. ; *ein Stück Arbeit im Voraus fertig machen*, lañsañ war e labour, ober ur bountad labour (ur frapad labour, ur gasadenn labour, ur prantad labour, ur reuziad labour, ur c'hrogad labour, un tennad labour, ur c'houlzad, ur pennad labour) en a-raok ; *das letzte Stück Arbeit*, ar frap diwezhañ g. ; *er macht jeden Tag ein Stück Arbeit*, ober a ra ur reuz bemdez a labour ; *ein hübsches Stück Geld*, un dornad (un tousegad) mat a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur somm vras a

arc'hant b., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., arc'hantoù bras lies., arc'hant mat g., ur pezhad moneiz g., un tamm mat a arc'hant g., ur bechad mat a arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *Mauerstück*, mogerenn b., pennad moger g. ; *jemanden ein Stück Weges begleiten*, ober ur pennad (ur gazeliadig, ur flipad, un herrad, ur c'hwistad, ur ribinad, ur fustad, un tachad, ur frapad, un tennad, ur pennadig) hent gant u.b. ; *ein gutes Stück Weg*, *ein gutes Stück Weges*, ur pennad mat a gerzhed g., ur pennad mat a vale g., ur pennad mat a hent g., ur flipad mat a hent g., ur frapad mat a hent g., un tennad mat a hent g., ur fustad hent g., un hentad brav g. ; *bis dorthin ist es ein gutes Stück Weges*, hir eo an treuz ac'hanen di, ur pennad brav a hent a zo ac'hanen di ; *bis dorthin muss man ein gutes Stück Weg laufen*, ur gwall ribinad a zo ac'hanen di, ur red mat a zo ac'hanen di ; *an diesem Tag hatte er ein gutes Stück Weg zurückgelegt*, c'hwistet en doa un tamm brav a hent (un tamm mat a hent, ur pennad mat a hent, ur pezhad mat a hent, ur gwall ribinad) en deiz-se ; *aus einem Stück*, bodet, stag-ouzh-stag / dalc'h-ouzh-dalc'h / douar-ouzh-douar (Gregor) ; *es liegt ein Stück höher, es befindet sich ein Stück höher*, un tammig krec'hoc'h emañ, krec'hoc'hik emañ, uheloc'hik emañ ; *das schönste Stück einer Sammlung*, bravañ pezh un dastumadeg g. ; *Stück für Stück*, unan-hag-unan, unan da unan, a unan da unan, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, a-unanoù, tamm dre damm, a-nebeudoù, nebeut-ha-nebeut, a-dammoù, a-bezhioù, pezh-ha-pezh, pezh-e-pezh, a-bezh-e-pezh, a-bezh-da-bezh, dre bezh, a-vommoù, a-vruzunajoù, a van da van, a-nebeudoùigoù, a-dost da dost, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, a-sil, a-silik, a-sil-kaer, a-sil-da-sil ; *Kartoffeln in kleine Stücke zerschneiden*, troc'hañ patatez a bastelladoù munut ; *in Stücke gehen*, mont a-dammoù, mont e tammoù, mont e (etre) mil damm, mont e skolp, didammañ ; *in Stücke fliegen*, tarzhañ, sklisenñañ, strimpñ, mont e skolp, mont a-dammoù ; *etwas in Stücke zerbrechen*, lakaat udb a-bezh-e-pezh, puzuilhañ udb, bruzunañ udb evel darbod, peurderrañ udb, drailhañ udb, munudañ udb, miñsañ udb ; *in Stücke reißen*, difoeltrañ, terriñ e mil damm, dispenn, peurzispenn, drailhañ munut, munudañ, diskolpañ, findaoniñ, diframmañ (difregañ) a-bezhadoù, dibezhiañ, diframmañ, brizhilhonañ, ober pezhioù eus, grilhañ, tammañ, tammata, didammañ, diskilpañ, lakaat a-dammoù, frigasañ ; *der Tiger zerreißt seine Beute in Stücke*, diframmañ (dispenn, dibezhiañ) a ra an tigr e breizh, diframmañ (difregañ) a ra an tigr e breizh a-bezhadoù, dispenn a ra an tigr e breizh kig hag eskern ; *das Glas ist in tausend Stücke gesprungen*, puzuilhet eo ar werenn, drailhet eo ar werenn, torret-groñs eo ar werenn.
2. *auf Stück arbeiten*, labourat dre varc'had (dre bezh, diouzh marc'had) ; *das Stück kostet drei Euro*, koustañ a ra tri euro ar pezh (an tamm, al loen) ; *pro Stück*, dre bezh, dre unanenn ; *drei Euro pro Stück*, tri euro an tamm, tri euro ar pezh, tri euro al loen, tri euro pep hini ; *Käse am Stück kaufen*, prenañ keuz diouzh an troc'h.
3. *das ist ein starkes Stück !* kement-se a zo mont dreist ar yev (mont er-maez eus ar park), kement-se a ya dreist ar roudenn (an arroudenn), me a gav bras an dra-se, se

zo mont re bell ganti, biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! kent ne welis evel-henn ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; *große Stücke auf jemanden halten*, kaout (magañ, lakaat) fiziañs vras en u.b., ober stad vras eus u.b., dougen bri d'u.b., kaout un azaouez dreist ouzh u.b. ; *aus freien Stücken handeln*, ober diouzh e vennozh (e c'hoant) e-unan, ober e renkoù, heuliañ e benn, ober e benn e-unan, ober diouzh e benn, ober udb anezhañ e-unan (eus e benn e-unan), ober udb drezañ e-unan, ober udb dre e benn e-unan, ober udb a-berzh-vat (a-youl, a-youl gaer, a-youl vat, a galon vat, a-youl-frank, gant e c'hrad vat, dre gaer, hep red, hep nep redi) ; *in diesem Stücke denkt er anders*, n'eo ket tamm ebet eus an hevelep aviz war ar poent-se ; *in allen Stücken*, e pep keñver, a bep hent, e pep hent.

4. [sonerezh] *Musikstück*, pezh sonerezh g., sonadenn b., frapad sonerezh g.

5. *dieses miese Stück*, an dra divergont-se g., ar pezh fall-se g., ar pezh teil-se g.

6. [c'hoariva] pezh-c'hoari g., c'hoari g.

7. [moull.] skouerenn b.

8. [lu] kanol g., pezh kanol g.

Stuckarbeit b. (-, -en) : stoukadur g. ; *Stuckarbeiten ausführen*, *Stuckarbeiten verrichten*, stoukañ.

Stuckarbeit b. (-) : labour dre varc'had (dre bezh, diouzh marc'had) g.

Stuckarbeiter g. (-s, -) : stouker g.

Stuckarbeiter g. (-s, -) : labourer paeet dre bezh g.

Stuckateur g. (-s, -e) : stouker g.

Stuckatur b. (-, -en) : stoukadurioù lies.

Stückchen n. (-s, -) : tammig g., bomm g., brien str., brigoñsenn b., elfenn b. ; *ein Stückchen*, tamm pe damm, un tammig, un tammig bihan ; *ein Stückchen Butter*, ur pezhiad amanenn g. ; *ein Stückchen Hähnchen*, ur pezhiad eus ar yar g. ; *ein Stückchen Seil*, ur penn fard g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *Stückchen Land*, log b., logell b., tachennig douar b., lommig douar g., lomm douar g., pezhig douar g., pann g., tellad b. ; *geh ein Stückchen weiter !* bount war aze ! kae un tammig pelloc'h ! ; [dre skeud.] *jemandem ein Stückchen spielen*, c'hoari un taol-bourd d'u.b., c'hoari un dro gant u.b.

stückeln V.k.e. (hat gestückelt) : lakaat a-bezh-e-pezh, puzuilhañ, peurderiñ, difoeltrañ, terriñ e mil damm, dispenn, drailhañ munut, diskolpañ, findaoniñ, dibezhiañ, diframmañ, diframmañ (difregañ) a-bezhiadoù, ober pezhioù eus, tammañ, tammata, disklipañ, didammañ.

Stückelung b. (-, -en) : 1. [arc'hant.] bilhed-bank g. ; 2. [ardamezouriezh] kenframm g.

stuckern V.gw. (ist gestuckert / hat gestuckert) [norzh Bro-Alamagn] : storlokañ, stroñsañ, horosiñ, todorosal, mont stroñs-distroñs, stroñsañ ha distroñsañ, mont dre boull ha dre skosell, skoselliñ, draskañ, draskal.

Stückfass n. (-es, -fässer) : barrikennad b.

Stückgut n. (-s, -güter) : pakadig g., pakadennig b.

Stückkohle b. (-) : tammoù glaou-douar lies.

Stücklohn g. (-s, -löhne) : gopr dre bezh g. ; *im Stücklohn arbeiten*, labourat diouzh feur, labourat diouzh marc'had, labourat dre varc'had, labourat dre bezh.

Stückpforte b. (-, -n) : [merdead.] lambourzh g. ; *blinde Stückpforte*, faosedar g. ; *durch die Stückpforten können*

die Kanonen hindurchfeuern, ar c'hanolioù a c'hall tennañ dre al lambourzhioù.

Stückpreis g. (-es, -e) : priz dre unanenn g., priz dre bezh g.

Stuckputz g. (-es, -e) : stoukadur g.

Stückverkauf g. (-s, -verkäufe) : kenwerzh a-vunut b., munuderezh g., gwerzh dre unanennoù b., gwerzh dre ar munud (dre ar munudoù, dre unanenn, a-nebeut, dre bezh, unan hag unan, pezh ha pezh) b.

stückweise Adv. : 1. unan-hag-unan, a-unanoù, tamm-ha-tamm, a-nebeudoù, dre unanennoù, nebeut-ha-nebeut, a-dammoù, tamm dre damm, a-bezhioù, pezh-ha-pezh, pezh-e-pezh, a-bezh-e-pezh, dre bezh, a-vommoù, a-vruzunajoù, a-grogadoù, a van da van, a-nebeudoùigoù, a-dost da dost, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, tamm-ha-tamm, tra-ha-tra, dre gont, diouzh kont ; *stückweise verkaufen*, gwerzhañ dre ar munud (dre ar munudoù, a-hini-da-hini, dre bezh), gwerzhañ a-nebeut, gwerzhañ tra-ha-tra, gwerzhañ unan-hag-unan, gwerzhañ pezh-ha-pezh, gwerzhañ hini-ha-hini, gwerzhañ dre unanennoù b., gwerzhañ dre unanenn, gwerzhañ a-nebeut ; 2. [kig, bara] a-bastelloù, a-bastelladoù ; 3. [labour] a-reuziadoù ; *er hat seine Arbeit stückweise erledigt*, a-reuziadoù eo en deus kaset e labour da benn, graet en deus e labour etre daou pe dri reuz.

Stuckwerk n. (-s) : stoukadurioù lies.

Stückwerk n. (-s, -e) : labour diglok g., oberenn digompez b., oberenn diblaen b. ; *unser Wissen ist Stückwerk*, anavezout (gouzout) a reomp en un doare diglok, gwall nebeut a draoù a anavezomp.

Stückwischer g. (-s, -) : patouilh g., skouvilhon g.

Stückzahl b. (-, -en) : niver ar pezhioù g.

Stückzahlung b. (-, -en) : rannbae b.

stud. : [berradur evit studiosus] studier g.

Student g. (-en, -en) : studier g., kloareg g. [liester kloareged, kloarien, kloer] ; *Student der Medizin*, studier war ar vezegiezh g.

Studentenausschuss g. (-es, -ausschüsse) : kevread studieren g.

Studentenausweis g. (-es, -e) : kartenn studier b.

Studentenblume b. (-, -n) : [louza.] roz-Indez str.

Studentenfutter n. (-s) : [kegin.] frouezh sec'h str.

Studentenheim n. (-s, -e) : bod studieren g.

Studentenjahre lies. : bloavezhioù skol-veur evel studier lies.

Studentenleben n. (-s) : buhez evel studier b., buhez ar studieren b.

Studentenmilieu n. (-s) : metoù ar studieren g.

Studentenschaft b. (-) : studieren lies.

Studentenszene b. (-) : metoù ar studieren g.

Studentenunruhen lies. : dispac'hadegoù ar studieren lies.

Studentenverbindung b. (-, -en) : kevredigezh studieren b.

Studentenwerk n. (-s, -e) : kreizenn an oberoù skolveurel b.

Studentenwohnheim n. (-s, -e) : annez studieren g.

Studentin b. (-, -nen) : studierez b.

studentisch ag. : ... studier.

Studie b. (-,-n) : 1. studiadenn b., enklask g., studi b., studienn b., notenn b., notennoù lies., elfennerezh g. ; *gemeinsame Studie*, studiadeg b. ; 2. [arz.] studienn b.

Studienabbrecher g. (-s,-) : studier hag a laka (hag en deus lakaet) diwezh d'e studioù g.

Studienabbrecherin b. (-,-nen) : studierez hag a laka (hag he deus lakaet) diwezh d'he studioù b.

Studienabschluss g. (-es,-abschlüsse) : diplom skol-veur g.

Studienanfänger g. (-s,-) : studier nevez g.

Studienanfängerin b. (-,-nen) : studierez nevez b.

Studienarbeit b. (-,-en) : studiadenn b., enklask g., studi b., studienn b., elfennerezh g. ; *kollektive Studienarbeit*, studiadeg b.

Studienassessor g. (-s,-en) : kelenner stajiad g.

Studienaufseher g. (-s,-) : mestr-studi g.

Studienberatung b. (-,-en) : kreizenn ditouriñ ha heñchañ evit ar skolidi b.

Studienbuch g. (-s,-bücher) : levrig testeni studioù g., karned skol-veur g.

Studiendirektor g. (-s,-en) : kelenner tizhet gantañ an derez gopr uhelañ g.

Studiendirektorin b. (-,-nen) : kelenner tizhet ganti an derez gopr uhelañ b.

Studienfach n. (-s,-fächer) : danvez studi g., materi g. ; *das ist ein schweres Studienfach*, un danvez studi garv eo, ur materi garv eo.

Studienfahrt b. (-,-en) : beaj skol b., beaj studi b.

Studienfreund g. (-s,-e) : kamalad skol-veur g., kile skol-veur g., kendiskibl g.

Studienfreundin b. (-,-nen) : kamaladez skol-veur b.

Studiengang g. (-s,-gänge) : argerzhadur ar studioù g., argerzh ar studioù g., argerzhad ar studioù g., kelc'hiad studioù g.

Studienkreis g. (-es,-e) : kelc'h-studi g., kerl-studi g.

Studienordnung b. (-,-en) / **Studienplan** g. (-s,-pläne) : programm-studi g., roll-studi g.

Studienplatz g. (-es,-plätze) : plas studier er skol-veur g.

Studienplatztausch g. (-es,-e) : eskemm plasoù etre skolioù-meur g., eskemm plasoù etre studieren g.

Studienrat g. (-s,-räte) : kelenner lise g.

Studienrätin b. (-,-nen) : kelenner lise b.

Studienreferendar g. (-s,-e) : kelenner stajiad g.

Studienreferendarin b. (-,-nen) : kelenner stajiadez b.

Studienreise b. (-,-n) : beaj studi b.

Studienzeit b. (-) : bloavezhioù skol-veur evel studier lies.

Studienzeichnung b. (-,-en) : [arzoù] raktresadenn b.

Studienzweck g. (-s,-e) : *zu Studienzwecken*, evit abegoù skiantel, evit ober ur studiadenn skiantel, da vezañ studiet, da vezañ dielfennet.

studieren V.k.e. ha V.gw. (hat studiert) : 1. studiañ, bezañ war e studi ; *Jura studieren*, studiañ ar Gwir ; *gemeinsam studieren*, kenstudiañ ; *weiter studieren*, poursuiñ e studioù, delc'her war e studi, kendelc'her gant e studioù, kendelc'her e studioù, kendelc'her war e studioù, kendelc'her da studiañ ; *solange der Sohn studierte, hat der Vater finanziell für seinen Unterhalt gesorgt*, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het anezhañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het dezhañ peadra da vevañ ; 2. imboursañ,

furchal, plediñ ouzh (gant, war), studiañ, dezvarn, dezrannañ, dielfennañ, pleustriñ war ; 3. [dre astenn.] *jemanden studieren*, sellout pizh ouzh u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., fuketal e kalon u.b., furchal e kalon u.b., mont e-barzh bouzellenn u.b.

Studieren n. (-s) : studi b.

Studierende(r) ag.k. g./b. : studier g., studierez b.

Studierlampe b. (-,-n) : lamp taol-skrivañ g./b.

studiert ag. : 1. desket-kaer, gouizieq, bet er skol-veur ; 2. orbidus, leun a ardoù.

Studierzimmer n. (-s,-) : [kozh] kabined labour b., sal-studi b., kamb-studi b.

Studio n. (-s,-s) : 1. [arzoù] atalier g. ; 2. [film] studio g., stavell b.

Studiosa b. (-, Studiosae) : [kozh, dre fent] studierez b.

Studiosus g. (-, Studiosi) : [kozh, dre fent] studier g.

Studium n. (-s, Studien) : studi b., studioù lies. ; *gemeinsames Studium*, kenstudi b. ; *ein Studium betreiben*, studiadeniñ ; *sein Studium abschließen*, echuiñ e studioù ; *sein Studium fortsetzen*, poursuiñ e studioù, delc'her war e studi, kendelc'her gant e studioù, kendelc'her war e studioù, kendelc'her e studioù, kendelc'her da studiañ ; *er widmet sich ganz dem Studium*, en em ouestlañ a ra d'ar studi, n'eus nemet e studi hag a gont, gouestlañ a ra e amzer a-bezh da studiañ, reiñ a ra e amzer a-bezh da studiañ, en em reiñ a ra gant youl d'e studioù, lakaat a ra holl e albac'henn da studiañ, atapiet eo gant e studioù, kemer a ra kalz deur gant e studi.

Stufe b. (-,-n) : 1. derez g., derezenn b., pazenn b., rizen b. ; *Achtung, Stufe !* diwallit ouzh an derez ! ; *die Stufen zum Altar*, an diribin da sevel betek an aoter g. ; *von Stufe zu Stufe*, derez-ha-derez, pazenn-ha-pazenn, tamm-ha-tamm ; *Stufe für Stufe steigen wir zum Altar*, diri-ha-diri e pignomp d'an aoter, derez-ha-derez e pignomp d'an aoter, derezenn-ha-derezenn e pignomp d'an aoter, pazenn-ha-pazenn e pignomp d'an aoter ; *die Stufen herabsteigen*, diskenn gant an derezioù ; 2. bazh-skeul b., pazenn b. ; 3. stad b., renk b., doare g., kendere g., pazenn b., derez g. ; *soziale Stufe*, renk er gevredigezh b., staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g., kendere g., doare g., stad b. ; *höchste Stufe*, barr g., lein g., beg g., derez uhelañ g. ; *die höchsten Stufen erklimmen*, sevel betek ar pazennoù uhelañ, diraeziñ an derezioù uhelañ, mont en ur garg eus ar re enorusañ ; 4. fazenn b., periodenn b., prantad g., derez g., pazenn b., pazennad b., taolad g. ; *die letzte Stufe einer Krankheit*, prantad diwezhañ ur c'hleñved g. ; [bred.] *orale Stufe*, pazenn c'henaoel b. ; *phallische Stufe*, pazenn gastrel b. ; 5. live g., rez g. ; *auf einer gleichen Stufe*, war an hevelep rez, war an hevelep derez, war an hevelep pazenn ; 6. [douarouriezh] live g. ; *Korallenstufe*, live kouralel g. ; 6. [fuzeenn] hoskad g. ; 7. [tekn.] tizh g., mod g. ; 8. [dre skeud.] *einige Stufen überspringen*, gaoliata an traoù, mont re vuan ganti, mont re brim ganti.

stufen V.k.e. (hat gestuft) : skeuliañ, dereziañ.

stufenartig ag. : derezioù dezhañ, pazennoù dezhañ, e derezioù, e savennoù, en ur skalierad, dereziek, e doare derezioù, e doare pazennoù, a-zoare gant derezioù, a-

zoare gant pazennoù, a-seurt gant derezioù, a-seurt gant derezioù.

Stufenbank b. (-, -bänke) : derez g., bank g.

Stufenbarren g. (-s, -) : [sport] barrennoù digemparzh lies.

Stufenbreite b. (-, -n) : [tekn.] ledander an derez g., ledander ar bazenn g.

Stufendiagramm g. (-s, -e) : histogramm g., tellin g., grafik bannoù g.

Stufenerz n. (-es, -e) : kailh digemmesk g., kailh pur g.

Stufenfolge b. (-, -n) : skeuliad b., skalierad g., skeulienn b., skalfad g., enraog g.

stufenförmig ag. : dereziek, derezioù dezhañ, pazennoù dezhañ, e derezioù, e savennoù, en ur skalierad, e doare ur bazenn, e doare pazennoù, a-zoare gant ur bazenn, a-zoare gant pazennoù, a-seurt gant ur bazenn, a-seurt gant pazennoù.

Stufenführerschein g. (-s, -e) : aotre-bleinañ marc'hoù-tan lieslive g.

Stufenheck n. (-s, -el-s) : *ein Auto mit Stufenheck*, gwetur peder-dor neuzeit boutin b.

Stufenjahr n. (-s, -e) : seizhved (pe naved) bloavezh ur rann vuhez hervez steredourien an Henamzer g., bloavezh klimakterek g.

Stufenlandschaft b. (-, -en) : dremmvro war zerezioù b., dremmvro dereziek b.

Stufenleiter b. (-, -n) : **1.** skeul dereziek b. ; **2.** [dre skeud.] skeul-renk b., urzhaz g., renkadurezh b., hierarkiezh b. ; *die Stufenleiter erklimmen*, sevel derez-ha-derez, sevel pazenn-ha-pazenn ; **3.** [sonerezh] skeulenn diatonik b., skeuliad b., skeulgan g.

stufenlos ag. : [tekn.] kendalc'hus.

Adv. : e mod kendalc'hus.

Stufenordnung b. (-, -en) : skeul-renk b., urzhaz g., renkadurezh b., hierarkiezh b.

Stufenplan g. (-s, -pläne) : steuñv da lakaat e pleustr derez-ha-derez g.

Stufenrakete b. (-, -n) : fuzeenn lieshoskad b.

Stufenschalter g. (-s, -) : spanaer liesvod g., spanaer liestizh g., trec'haoler liestizh g.

Stufenschnitt g. (-s, -e) : troc'h-blev dereziet g.

Stufentritt g. (-s, -e) : skabell b.

stufenweise Adv. : derez-ha-derez, pazenn-ha-pazenn, tamm-ha-tamm, en ur skalierad, a-bazennadoù.

ag. : pazennek ; [sonerezh] *stufenweise Bewegung*, keflusk nesderez g.

Stufenwinkel lies. : [mentoniezh] kornioù keñverek lies.

stufig ag. : dereziek, dereziet, derezioù dezhañ, pazennoù dezhañ, e derezioù, e savennoù, en ur skalierad, war zerezioù.

Stuhl g. (-s, Stühle) : **1.** kador b. [*liester* kadorioù, keder] ; *sich (t-rt) auf einen Stuhl setzen*, kemer kador, teuler e bouez war ur gador, azezañ en (war) ur gador, lakaat e revr war ur gador, pikañ e revr war ur gador ; *vom Stuhl aufstehen*, sevel e foñs diwar e gador ; *dieser Stuhl lässt ihn zu niedrig sitzen*, re izel eo dindanañ war ar gador-se ; *ein maßgerecht angefertigter Stuhl*, ur gador graet diouzh ar moull b. ; *elektrischer Stuhl*, kador-dredan b., kador da dredanlazañ b. ; **2.** [dre skeud.] *Politik des leeren Stuhls*, politikerezh ar gador c'houlo g. ; *zwischen zwei Stühlen sitzen*, bezañ paket (tapet) etre an horzh hag ar c'henn, bezañ tapet etre an nor hag

an draped, bezañ etre lost ar bleiz ha toull e revr, bezañ etre lost an diaoul ha toull e revr, bezañ tapet etre an dour hag ar c'hler, bezañ etre daou bleg lous ; *sich zwischen zwei Stühle setzen*, en em silañ etre an horzh hag ar c'henn ; *jemandem den Stuhl vor die Tür setzen*, reiñ foet an nor d'u.b., teuler (lakaat) u.b. er-maez, lakaat u.b. er porzh, skarzhañ u.b., lakaat u.b. dindan an amzer, reiñ e sac'h d'u.b., reiñ an digouvi d'u.b., reiñ e begement d'u.b., distouvañ u.b., reiñ e zistag d'u.b., sevel e dreid d'u.b., reiñ herr d'u.b. da vont ac'hann, diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., lakaat u.b. en hent, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, fouttrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez ; P. *vom Stuhl fallen*, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet-holl, mantret), kouezhañ war e gement all, menel batet, chom bamet, bezañ skoet-mik gant ar souezh, bezañ souezhet-mik (souezhet-marv, sabatuet, alvaonet-holl, divarc'het, divontet, batorellet, boemet, kalmet), chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beiet, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzelk, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlammoù, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het e c'hennoù d'an-unan, chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù ; P. *es haut mich vom Stuhl !* sac'het on ! pilet on ! minellet eo va zeod ! ; P. *mit etwas zu Stuhle kommen*, kas udb da benn (da wir, da vat), seveniñ udb, lakaat udb klok, pengenniñ udb kunduiñ udb da benn, kas udb betek penn, kas udb betek pal, degas udb tre, peurgas udb, peurseveniñ udb, peurechuiñ udb, disoc'h udb, disoc'h d'ober udb, debengenniñ udb, finisañ udb, dibennañ udb, direstañ udb, gourfenn udb, peurglokaat udb, peuraosañ udb, barrañ udb ; **3.** [skol-veur] *Lehrstuhl*, kador-gelenn b. ; **4.** [relij.] *Heiliger Stuhl*, sich (Sichenn b.) Abostolik (Gregor) g., sez ar bibien b., Sez-Santel b. ; *der Stuhl Petri*, kador sant Pêr b. ; **5.** [frañmason.] *Meister vom Stuhle*, arc'hmeistr al log g.

Stuhllarm g. (-s, -e) : brec'h kador b.

Stuhlbein n. (-s, -e) : post kador g., troad kador g., botez kador b., pav kador g.

Stuhldrang g. (-s, -dränge) : c'hoant kac'hat g., c'hoant mont da blegañ g., c'hoant mont war ar gador doull g., gwaskadennoù lies.

Stuhlflechter g. (-s, -) : plouzer kadorioù g.

Stuhlgang g. (-s, -gänge) : plegadenn b., dilas g., ar pezh ne ra ket ar c'hure evit ar person g. ; *Stuhlgang haben*, mont da blegañ, mont da zifankañ, mont d'ober ur blegadenn, mont da buchañ, mont a-gostez, treiñ a-gostez, mont war ar gador doull, mont er gador doull, mont d'ar gador, mont d'ober, ober, dozviñ ur vi hep pluskenn, ober un neizh, lakaat un tamm da yenañ, leuskel ur bouton, leuskel un huanad da gouezhañ, ober àr e gorf, ober ag e gorf, divec'hiañ e gorf, ober e ezhommoù, ober e aezamant, mont da harpañ ar c'hleuz, mont d'ober un dilas-bragez, ober un dilas, mont da dennañ e ibil [ibil koad ar vragez eveljust !], mont en distro, stigmañ e revr, mont d'ar staol, mont war-vaez,

ober ur gac'hadenn, ober traoù tev, ober ur blegadenn, ober e blegadenn ; *haben Sie gestern Stuhlgang gehabt* ? ha graet ho poa ho plegadenn dec'h ? ha graet hoc'h eus bet ho plegadenn dec'h ? ha graet hoc'h eus bet dec'h ? ; *keinen Stuhlgang haben, an mangelndem Stuhlgang leiden*, bezañ kalet e gorf (e gorf), bezañ start war an-unan, bezañ stanket e gorf, na vezañ lampr e gorf ; *den Stuhlgang erleichtern*, tanavaat ar c'horf, lampraat ar c'horf, leuskel ar c'hof, aesaat an difankañ.

Stuhlgericht n. (-s,-e) : lez-varn ar Vem santel b.

Stuhlherr g. (-n,-en) : barner g.

Stuhllehne b. (-,-n) : kein kador g.

Stuhlmacher g. (-s,-) : kadorier g., farder kadorioù g.

Stuhlvermieterin b. (-,-nen) : kadorierez b.

Stuhlzapfen n. (-s,-) : [mezeg.] dianaouenn b., kilhenn b., P. obus g., louzoù revr g., boñboñ kouign g.

Stuhlzwang g. (-s) : gwaskadennoù lies.

Stuka g. (-s,-s) : [istor, nij.] stuka g., nijerez argad a-bik b.

Stulle b. (-,-n) : tamm bara-kig g.

Stulpe b. (-,-n) : kil g., gin g., eneb g., kein g., troñsenn b., distroenn b., troñs g. ; *Stulpenstiefel*, heuz troñset g. ; *Handstulpe*, berrvañch g. ; *Topfstulpe*, golo-pod g.

stülpen V.k.e. (hat gestülpt) : lakaat ; *die Ärmel aufstülpen*, troñsañ e zivrec'h (Gregor), troñsañ e vilginoù ; *einen Deckel auf etwas stülpen*, lakaat ur golo war udb, lakaat ur golo war-c'horre udb ; *den Filteraufsatz über die Kaffeekanne stülpen*, lakaat ar sil war ar grek ; *seinen Hut auf den Kopf stülpen*, sankañ don e dog war e benn.

Stulpenstiefel g. (-s,-) : heuz troñset g.

Stülper g. (-s,-) : [ruskenn] kouch g.

Stülphandschuh g. (-s,-e) : maneg gant berrvañch b., maneg gant mañchetez b.

Stülpnase b. (-,-n) : fri gwinteiz g. / fri war varc'h g. (Gregor), fri distroñset g.

stumm ag. : mut, divouezh, dilavar, digomz, dideod ; *stummee Kind*, bugel mut g. ; *stummer Film*, film mut g., film digomz g., film digomzoù g. ; *stumme Rolle*, roll a eil renk g., roll ledaktor g. ; *stummer Neid*, gwarizi guzh (dianzavet, na vez ket diskouezet) b. ; *stumm wie ein Fisch*, mut evel ul lakez pikez (ur pesk, ur sourd, ur peul, ur post kloued), mut a-grenn ; *stumm werden*, mudañ, koll ar prezeg, koll ar gomz ; *stumm machen*, mudañ ; *sich stumm stellen*, mudañ, ober van da vezañ mut ; *halbstumm*, simut ; *er blieb stumm*, ne lavaras grik, ne respontas ger, tevel a reas mik ; [yezh.] *stummee e*, e dison g., e mut g.

Stumme(r) ag.k. g./b. : mud g., mudez b. ; *den Stummen ihre Sprache zurückgeben*, adreiñ ar prezeg d'ar re vut, rentañ ar prezeg d'ar re vut.

Stummel g. (-s,-) : 1. brog g., brogenn b., troc'had g., troc'h g., tos g., bilbod g., hanoch str., krennenn b., treujenn b. ; 2. *Zigarettenstummel*, bechad g.

Stummelpfeife b. (-,-n) : korn-butun berr g., populo g.

Stummfilm g. (-s,-e) : film mut g., film digomz g., film digomzoù g.

Stummheit b. (-) : simud g., muderezh g. ; *jemanden von seiner Stummheit erlösen*, distagañ teod u.b., reiñ ar gomz d'unan mut, lakaat ur mud da gomz ; *von Stummheit befallen*, mudet, kollet ar prezeg gantañ, kollet ar gomz gantañ.

Stumpen g. (-s,-) : segalenn troc'het he beg b.

Stümper g. (-s,-) : strop a zen g., tarver g., batrouzer g., talfaser g., kac'her g., foeltre g., moc'hataer g., moc'her g., tarasour g., saotrer g., kousi micher [*liester kousieren vicher*] g., kousi labour [*liester kousieren labour*] g.

Stümperei b. (-,-en) : labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihaset, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjantil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

stümperhaft ag. : mac'homet, difoc'h, dihaset, drochet, kalemarc'het, marmouzet, difurlu, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, gros, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell ; *stümperhafte Arbeit*, labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihaset, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjantil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

stümpern V.gw. (hat gestümpert) : kaoc'hañ al labour, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, kac'hidelliñ, kilbouchiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, porc'hellañ, pemoc'hañ, batrouzañ, strabouilh, tourc'hañ, kouilhurañ, ribakenniñ, bastardiñ) al labour, daoulammat al labour, brellañ, ober labour beleg, ober labour denjantil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost.

stumpf ag. : 1. dilemm, dall, taltous, togn, tougnellet, tozon, kloc'het, bouc'h, diveg, besk, ratous, soc'h, talsoc'h, tuzum, kizet ; *ein stumpfes Messer*, ur gontell dilemm, ur gontell dall b., ur gontell daltous b., ur gontell dogn b., ur gontell kizet he beg b., ur gontell mat da spazhañ melc'hwed b. ; *meine Sichel ist stumpf geworden*, aet eo ar c'hovel diwar va falz, aet eo dall va falz, aet eo togn va falz, dallet eo va falz, kizet eo va falz ; *stumpf werden*, dallañ, dont togn, mont dall, kizañ, bouc'haat, bouc'hañ, ratouzañ, tevaat, soc'hañ, talsoc'hañ, taltouzañ ; *stumpf machen*, a) dallañ, tognañ, bouc'hañ, bouc'haat, ratouzañ, kizañ, soc'hañ, talsoc'hañ, taltouzañ, tozonañ, tuzumiñ, flastrañ ; b)

divegañ, diveglemmañ ; *stumpfe Zähne*, dent dilemm (tougnet, tozon, kloc'h) lies. ; *stumpfe Nase*, fri togn g., fri bokser g., fri plat g. / fri Turk g. / fri marmouz g. (Gregor) ; *stumpfe Seide*, sidan (seiz) dilufr g. ; *Metall stumpf machen*, pouasañ metal, troñsañ metal ; *stumpfer Turm*, tour diveg g., tour besk g. ; [mat] *stumpfer Winkel*, korn amlemm g., korn digor g., korn togn g. ; *stumpfer Kegel*, kon besk g., kernenn vesk b., kernvegenn diveg b., krenngenn b., pikern diveg g. ; *jemanden mit einem stumpfen Gegenstand bewusstlos schlagen*, badaouinañ u.b. gant ur c'hav bloñsus.

2. divuhez, trist, dibalamour, pout, tuzum, togn, pounner, lourt, digizidik, divenn, diyoul, diyoule, gour, pout e spered, bouc'h e spered, togn e spered ; *stumpfer Blick*, selloù divuhez lies., daoulagad trist lies. ; *stumpf werden*, laoskaat, digizidikaat, dont diseblant, dont difrom, dont da vezañ dibalamour, koll e lañs, tuzumiñ ; *stumpfe Sinne*, skiantoù dilemm lies. ; *stumpfer Verstand*, spered pout (bouc'h, tuzum, togn, pounner, divalav, lourt) g. ; *gegen alle Schönheit stumpf*, digizidik ouzh pep stumm kened ; *alt und stumpf*, kozh ha kabac'h, gourdet gant ar gozhni, deu et gour gant an oad, diskaret gant ar gozhni.

3. [barzh.] *stumpfe Reime*, klotennoù gourel lies.

Stumpf g. (-s, Stümpfe) : **1.** *Baumstumpf*, skosenn b., skos g., penngos g., piltos g., pilgos g., pennskod g., skod g., skodenn b., kevenn b., tos g., chaos g., pennad gwezenn b., P. revr gwezenn g. ; *er saß auf einem Baumstumpf*, azezet e oa war ur revr gwezenn ; [dre skeud.] *mit Stumpf und Stiel vertilgen*, diwriziennañ ha distrujañ (Gregor), kas da get (da netra, war netra, da vann, da neuz), heskiñ, diouennañ, dinodiñ, harluañ a-douez an dud, harluañ a-vetoù an dud, lemel, terriñ ; **2.** *Armstumpf*, brec'h voñs b. ; **3.** *Zahnstumpf*, skodig dent g., skarvenn-dant b., moñsenn dant b., skilfenn dant b. ; **4.** brog g., brogenn b., troc'had g., troc'h g., tos g., bilbod g., hanoch str., krennenn b.

stumpfleckig ag. : amlemm e gorn, togn e gorn, digor e gorn.

Stumpfende n. (-s,-n) : beg kizet g., beg dilemm g., beg dall g., beg taltous g., beg togn g., beg tougnet g., beg tozon g., beg kloc'h g.

Stumpffuß g. (-es,-füße) : troad-boul g., troad-potin g., troad botezennek g., troad plom g., troad pok g.

Stumpfheit b. (-) : **1.** bouc'hded b., bouc'hder g. ; **2.** [dre skeud.] morvitell b., tuzumded b., tuzumder g., digasted b., dilañs g., abafted b., amoedigezh b., diyoul b.

Stumpfnase b. (-,-n) : **1.** fri taltous (marmouz, togn, Turk, plat, minouer) g. (Gregor), fri bokser g. ; **2.** [dre astenn., den] kamuz g., kamuzell b., tognezh b., fri togn g.

stumpfnasig ag. : kamus, taltous, togn, plat.

Stumpfsinn g. (-s) : **1.** morvitell b., tuzumded b., tuzumder g., digasted b., dilañs g., abafted b., amoedigezh b., diyoul b. ; **2.** pavkaolerezh g., diotaj g., noucherezh g., louaderezh g., tariell b., jaodreoù lies., amiodaj g.

stumpfsinnig ag. : **1.** amoet, abafet, gars, diot, cheulk, bleup, gloud, louad, pout, tuzum, togn, pounner, pouer, lourt, bouc'h, divalav, beulkeet, divenn, diyoul, diyoule ; *stumpfsinnig werden*, digizidikaat, dont diseblant, dont difrom, kalediñ, krisaat, dont da vezañ dibalamour, koll e lañs, tuzumiñ, morediñ, moreañ, dont e spered da

vorzañ, morzañ ; *er ist stumpfsinnig geworden*, fastet eo, dizonet eo, deu et eo da vezañ digas, deu et eo da galediñ ouzh poan ar re all, deu et eo da grisaat ouzh poan ar re all, deu et eo da vezañ diseblant, deu et eo da vezañ divorc'h (divanier), kollet en deus e lañs, morzet eo e spered, deu et eo e spered da vorzañ ; **2.** [labour] borodus, arabadus.

stumpfwinkelig ag. / **stumpfwinklig** ag. : amlemm e gorn, togn e gorn, digor e gorn.

Stündchen n. (-s,-) : eurvezhig b., eurvezhiadig b., euriadig b., eurig b.

Stunde b. (-,-n) : **1.** eurvezh b., eurvezhiad b., euriad b., eur b. ; *eine ganze (volle) Stunde*, un eur-horolaj b., un eurvezh klok b., un eurvezh leun b., un eur amzer b. ; *Sie brauchen eine gute Stunde, um dorthin zu gehen*, krefiv d'un eur e viot o vont di, un eur greiv a lakaot da vont di ; *die Stadt liegt eine Stunde entfernt*, un eurvezhiad (un euriad) vale a zo betek kêr, emañ kêr un eurvezh ac'hanen ; *lasst mich noch eine Stunde schlafen*, va lezit da gousket un euriad c'hoazh ; *eine halbe Stunde*, un hantereur b., un hantereurvezhiad b., un hantereurvezh b. ; *anderthalb (eineinhalb) Stunden*, un eurvezh hanter b. ; *in drei viertel Stunden, in drei Viertelstunden*, a-benn tri c'hardeur ; *in zwei Stunden ist es Nacht*, a-benn div eur e vo noz, a-barzh div eur ac'hanen e vo noz ; *er war bloß seit etwa vier Stunden tot*, ne oa nemet war dro ur peder eur abaoe ma oa marv ; *es hatte zwei Stunden gedauert, bevor er zurückkam*, bet e oa div eur oc'h ober e dro ; *in letzter Stunde*, war an diwezh, diouzh (war) an diwezhadoù, war an diwezhad ; *meine Stunde ist noch nicht gekommen*, va eur n'eo ket c'hoazh deu et ; *die Stunde des Abschieds hat geschlagen*, deu et eo eur an disparti, erruet eo an disparti, sonet eo evidomp klok'h an digouvi, bremañ emaoamp o vont d'ho lezel ; *die Stunde schlägt*, emañ an eur o seniñ ; *von Stunde zu Stunde*, gant an eurvezhoù o tremen, a eur da eur / a un eur d'eben (Gregor) ; *in meinen Mußestunden*, etre keuz ha reuz, da'm euriou vak, pa vez vak warnon, em amzerioù vak ; *zu jeder Stunde*, da bep mare, da bep koulz, forzh pegoulz, n'eus forzh peur, abred ha diwezhat, noz-deiz ; *zur gelegenen Stunde kommen*, degouezhout e-koulz (e koulz hag e poent mat, e koulz vat, krak d'ar c'houlz, e koulz hag e kentel) ; *zu ungelegener Stunde*, e gwall amzer, d'un eur amzere / d'un eur dijaoj / en digoulz (Gregor), d'un eur dibred, er-maez a goulz, d'un eur n'eo ket dleet, diwezhat-mezh ; *zu später Stunde*, d'un eur dibred, diwezhat-mezh ; *zur festgelegten Stunde*, d'an eur merket, en eur merket, d'an eur dediet ; *bis auf diese Stunde*, betek neuze / betek an eur-se (Gregor), betek-henn, betek bremañ ; *eine Stunde lang*, e-pad un eurvezh ; *eine ganze Stunde (lang)*, e-pad un eurvezh a-bezh, a-hed an eur ; *Morgenstunde*, eurvezh vintin b. ; *in der Stunde der Gefahr*, pa sav bec'h, pa zeu an traoù da vezañ gwall arvarus, pa vez an traoù en o gwashañ ; *eine Arbeitsstunde*, un eurvezhiad labour b., un eurvezhiad b. ; *eine Stunde Arbeit*, un eurvezh labour b. ; *pro Stunde, in der Stunde*, an eur ; *Kilometer pro Stunde*, km/h g., kilometr an eur g., kilometrad an eur g. ; *bitte für uns Sünder jetzt und in der Stunde unseres Todes*, pedit evidomp-ni, pec'herien, bremañ, ha da eur hor marv.

2. *er hatte eine schwache Stunde*, ar fallentez a oa kouezhet warnañ (fall ez eas gantañ) e-pad ur mareig ; *schwere Stunde*, gwilioud g., gwentloù lies., poan-vugale b.

3. [skol] *deutsche Stunde (Deutschstunde)*, prantad alamaneg g., eurvezh alamaneg b., kentel alamaneg b. ; *Stunden halten*, ober skol, reiñ kentelioù, kelenn ; *Stunden geben*, reiñ kentelioù ; *Stunden nehmen*, kaout (heuliañ) kentelioù, pleustriñ kentelioù.

stunden V.k.e. (hat gestundet) : goursezañ, daleañ, daveiñ, diferañ, dilerc'hiañ, ampellañ, tardañ, teuler termen d'ober udb, deren, dereniñ, warlerc'hiañ, asteurel, deport, diwezhatat, kas da belloc'h ; *eine Schuld stunden*, astenn an termen da baeañ un dle, daleañ termen un dle.

Stundenbuch n. (-s,-bücher) : [relij.] *ein Stundenbuch*, un eurioù g., un eureier g.

Stundenfrau b. (-,-en) : plac'h-ti b., plac'h-tiegezh b., plac'h ar c'hempenn b., devezhourez b.

Stundengebet n. (-s,-e) : [relij.] *das Stundengebet, die Stundengebete*, an eurioù lies., an eureier lies. ; *erstes Stundengebet*, prima g. (Gregor), prim g.

Stundengeld n. (-es) : gopr evit ur gentel g., gwerzh g., gopr dre eur g.

Stundengeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh dre eur g., tizh-eur g.

Stundenglas n. (-es,-gläser) : eurier-traezh g.

Stundenhotel n. (-s,-s) : ti pikous g., leti an Degemer Mat g., troñs-ar-vrozh g., fouzhti g., ti a louvigezh g., ti fall g., ti lous g.

Stundenkilometer lies. : km/h g., kilometr an eur g., kilometrad an eur g. ; *mit achtzig Stundenkilometer*, pevar-ugent kilometr an eur, da bevar-ugent kilometr an eur.

Stundenkreis g. (-es,-e) : [stered.] kelc'h ledkorn g.

stundenlang ag./Adv. : e-pad eurvezhioù hag eurvezhioù, a-hed an eur.

Stundenleistung b. (-,-en) : askorad dre eur g., produusted dre eur b., fonn dre eur g., ampled dre eur g., daskor dre eur g., fonnder dre eur g., kas dre eur g.

Stundenlohn g. (-s,-löhne) : gopr dre eur g., gopr un eurvezhiad labour g. ; *im Stundenlohn arbeiten*, eurvezhiata.

Stundenplan g. (-s,-pläne) : implij-amzer g., amzeriadur g., euriadur g., roll-eurioù g.

Stundenrufer g. (-s,-) : gedour-noz g., gward-noz g.

Stundensatz g. (-es,-sätze) : feur dre eur g.

Stundenschlag g. (-s,-schläge) : taol g. ; *mit dem Stundenschlag*, pa vez an eur o seniñ (o skeiñ), da dap an eur-mañ-eur, d'an taol kentañ a ..., da ... eur rik, da dap ... eur, da ... eur dik, da ... eur war ar pik.

Studentakt g. (-s) : *im Studentakt*, ingal da bep eur, bep eurvezh.

stundenweise Adv. : dre eur, a eur da eur, bep eurvezh.

Stundenzahl b. (-) : niver a eurioù g. ; *paritätische Stundenzahl*, parelezh eurioù b.

Stundenzeiger g. (-s,-) : nadoz (biz g., nadozenn b., spletenn b.) an eurioù b.

-stündig ag. : *vierstündige Fahrt*, treu peder eurvezh g., peder eurvezh hent lies., beaj peder eurvezh b.

Stündlein n. (-s,-) : eurvezhig b., eurvezhiadig b., euriadig b., eurig b. ; *letztes Stündlein*, diwezhadoù lies., eur ziwezhañ b., finvezoù diwezhañ (Gregor) lies.

stündlich ag./Adv. : **1.** an eur, bep eurvezh ; *dreimal stündlich*, teir gwech an eur (bep eurvezh) ; *vier Euro stündlich*, pevar euro an eur (bep eurvezh) ; **2.** *jemanden stündlich erwarten*, bezañ e-sell eus u.b. en eurvezhioù o tont ; **3.** gant an eurvezhioù o tremen, a eur da eur / a un eur d'eben (Gregor).

Stundung b. (-,-en) : [kenw] goursez-dle g., dale g., goursez g., astenn termen g., daleerezh g., daleidigezh b., daleadur g., astal g. ; *Stundung bewilligen*, asantiñ daleañ an termen evit paeañ un dle, grataat daleañ an termen evit paeañ un dle, asantiñ d'ur goursez-dle.

Stunk g. (-s,-e) : [kleuk] riot g., chao g., reuz g., patati g., trouz g., reuz g. ; *es gibt Stunk*, krog eo ar sistr da drenkañ, treiñ a ra an traoù d'ar put.

Stunt g. (-s,-s) : **1.** daroueskenn b., faragoell b., gwallamm g. ; **2.** [sport] stunt g.

Stuntman g. (-s,-men) : [film] darouesker g., faragoeller g., gwallammer g.

Stuntwoman b. (-,-women) : [film] daroueskerez b., faragoellerez b., gwallammerez b.

stupend ag. : sebezus, bamus, sabatuus, skodegus.

stupfen V.k.e (hat gestupft) : [Bro-Aostria, Bro-Suis, su Bro-Alamagn] peukañ.

stupid ag. / **stupide** ag. : sot, genaouek, geoliek, brell, amoet, gars, dispered, disperedek, darsot, loukes.

Stupidität b. (-,-en) : amoedigezh b., sotoni b., belbi g., diskiantegezh b.

Stups g. (-es,-e) : P. peuk g., peukadenn b., taol-peuk g. .

stupsen V.k.e (hat gestupst) : peukañ.

Stupsnase b. (-,-n) : fri gwinteiz g. / fri war varc'h g. (Gregor), fri distroñset g.

stupsnasig ag. : ur fri gwinteiz dezhañ, ur fri war varc'h dezhañ, ur fri distroñset dezhañ.

stur ag. : dibleg, amjestr, treuz, pennek, penvers, kilpennek, kilvers, aheurtet, start, empennadet, tev e voned, kilhours, ourzet, mouzher, diaes ober outañ ; *er ist stur*, un den start eo, dibleg eo, aheurtet eo, ne'z pezh ket rezon gantañ james, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo un den diaes ober outañ ; *sturer Bock*, penneg g., kloppenneg g., penn touilh g., penndolog g., tourc'h-dall g., penn kalet a zen g., spered dibleg a zen g., den start g., den teuc'h en em ober outañ g., den diaes ober outañ g., penn tev g., mul bras g., paotr Kerbennek g., paotr pennek evel ur mul g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g. ; *das ist ein sturer Bock*, hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, hennezh en deus lod e Kerbennek, ne ra ken ar pezh a gar, hennezh a zo pennek evel ur mul, pennek eo evel ur marc'h-koad ; *stur sein wie ein Esel*, bezañ pennek evel un azen, bezañ pennek evel ur mul, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ tev e voned ; *wie kann man nur so stur sein !* nag ez out pennek ! penn kalet ac'hanout ! ; *stur bleiben*, pennegiñ, pennekaat, chom aheurtet, aheurtiñ, kilhourziñ, aheurtiñ en e soñj, kilhourziñ d'e bennad, en em bennadiñ hag en em aheurtiñ.

Sturheit b. (-) : pennegezh b., penverzegezh b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., kilpennerezh g., aheurtorezh g., aheurtegezh b., kilhourzerezh g., kilverzerezh g., pennad g.

Sturkopf g. (-s,-köpfe) : penneg g., kloppeneg g., penn kalet a zen g., tourc'h-dall g., spered dibleg a zen g., den start g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., penn bazh-dotu g., penn tev g., penn touilh g., penndolog g., penn fall a zen g., penn du g., penn beuz g., tarin a baotr g., aheurtet g., mul bras g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., paotr Kerbennek g. ; *das ist ein echter Sturkopf*, hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, hennezh en deus lod e Kerbennek, ne ra ken ar pezh a gar, pennek eo evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo un den diaes ober outañ.

Sturm g. (-s, Stürme) : 1. korventenn b., korvent g., korventad g., barr-amzer g., barrad-amzer g., taol-amzer g., taol amzer fall g., taol gwallamzer g., barr-avel g., barrad-avel g., gwall taol-avel g., kaouadoù avel lies, reklom ha rugenn, brazamzer b., gwallamzer b., rustamzer b., gastamzer b., amzer da gac'hat tachoù b., stourm g., tourmant g. ; *kurzer, heftiger Sturm*, taol-amzer g., taol amzer fall g., taol gwallamzer g., barr gastamzer, kaouad fallamzer b./g. ; *sie brachten sich in einem ruhigen Hafen in Sicherheit vor dem Sturm*, aet e oan da c'houderiñ diouzh ar gorventenn en ur porzh lor ; *der Sturm hat verheerend gewirkt*, drastus (gwallreuzus, reuzus) eo bet gwered ar gorventenn, bras eo an droug a zo c'hoarvezet e-kerzh ar gorventenn, drastus eo bet an taol gwallamzer, gwalloù a-leizh a zo bet degaset gant ar gorventenn, glac'haret eo bet ar vro gant ar gorventenn, ar gorventenn he deus taolet ar wast war ar vro, kribet rust eo bet ar vro gant ar gorventenn ; *der Sturm bricht los*, dirollañ a ra ar gorventenn, dedarzhañ a ra ar barr-arnev, tarzhañ a ra ar barr-amzer ; *der Sturm legt sich*, *der Sturm lässt nach*, sioulaat (tevel, abañ, ameniñ, kalmañ) a ra ar barr-amzer, emañ-hi o kalmañ, peoc'haat a ra ar wallamzer, erru eo lost ar barrad ; *mitte im Sturm*, e-kreiz ar gorventenn ; *wir sind in einen Sturm geraten*, paket hor boa kaouadoù avel, paket hor boa un taol amzer fall, paket e oa bet un taol amzer fall ganeomp, ur gempenn hor boa paket diouzh ur barr-arnev, paket hor boa reklom ha rugenn ; *magnetischer Sturm*, stourm gwarellec'h g. ; *der Krieg brach wie ein Sturm über Europa herein*, c'hwezhañ a reas dre Europa avel foll ar brezel, ar stag bras a zirollas war Europa, korventenn skrijus ar brezel a zirollas war Europa ; [kr-l] *wer Wind sät, wird Sturm ernten*, tud fallakr, abred pe ziwexhat, ho pezo greun diwar hoc'h had - diouzh ma ri e kavi - an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - eus ar skudell a roez e resevez - eostet e vez pezh a zo bet hadet - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo

- un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all.

2. [dre skeud.] birvilh g., entan g. ; *Sturm der Leidenschaften*, birvilh ar c'halonoù entanet g., entan g. ; *einen Sturm der Entrüstung erregen*, lakaat an droug-santel da sevel en dud, lakaat brouez da sevel en dud, lakaat an dud da fuloriñ da vat ; [goapaus] *Sturm im Wasserglas*, ur van evit nebeut a dra, ur van evit ken nebeut all, kalz a drouz evit nebeut a dra, kalz a drouz evit ken nebeut all, c'hoari gaer evit dister abeg g., c'hoari gaer gant traoù a netra, kalz a reuz evit netra, kalz a drouz evit bihan dra (evit disterdra) / skandal evit dister abeg (Gregor), taol bouc'hal en dour g., bramm en dour g., taol bazh en dour g. ; *der Sturm und Drang*, ar Sturm und Drang [luskad el lennegezh alaman eus diwezh an XVIII^{ved} kantved].

3. *Sturm läuten*, tokañ ar c'hloc'h-galv, tokañ ar c'hleier, seniñ an tangwall.

4. [lu] arsailh g., arsailhadenn b., arsailhadeg b., argad g., argadadenn b., argadenn b., argadeg b., tagadenn b., tagadeg b., stokadeg b. ; *im Sturm nehmen*, kemer a-daol-nerzh, kemer a-stourm, kemer gant un arsailh (Gregor) ; *Sturm laufen*, mont d'an arsailh (Gregor), en em deuler d'an arsailh ha yao yud war an enebourien, mont d'an drailh, sailhañ d'en em gannañ, fardiñ, bale war an enebourien ; *Sturm auf die Bastille*, kemeridigezh ar vastilh b. ; *die Feinde setzen zum Sturm auf die Stadt an*, emañ an enebourien war var da sailhañ war gêr.

Sturmabteilung b. (-,-en) : [istor, nazi.] SA b., bagad-arsailh g., bagad-stourm g.

Sturmangriff g. (-s,-e) / **Sturmanlauf** g. (-s,-anläufe) : arsailh g., arsailhadenn b., arsailhadeg b., argad g., argadadenn b., argadenn b., argadeg b., tagadenn b., tagadeg b., tourmad g.

Sturmbalken g. (-s,-) : [istor] tourterez b., maout-brezel g.

Sturmband n. (-s,-bänder) : elgezhen b., lêrenn-elgezhen b.

Sturmbö b. (-,-en) / **Sturmböe** b. (-,-n) : taol amzer fall g., kaouad avel b./g., reklom ha rugenn ; *wir sind in eine Sturmbö geraten*, paket hor boa kaouadoù avel, paket hor boa un taol amzer fall, paket e oa bet un taol amzer fall ganeomp, paket hor boa reklom ha rugenn.

Sturmbock g. (-s,-böcke) : [istor] tourterez b., maout-brezel g.

Sturmdach n. (-s,-dächer) : [istor, lu] toenn-vaot graet gant skoedoù evit arsailhañ mogerioù-kreñv b.

Sturmdeck n. (-s,-s/-e) : [merdead.] pont toet g., pont gwallamzer g.

stürmen V.gw. (ist gestürmt / hat gestürmt) : 1. (ist) : en em deuler d'an arsailh, arsailhañ, argadiñ, fardiñ war, emgannañ ; *gegen etwas stürmen*, mont a-raok war udb, arsailhañ (argadiñ, emgannañ) udb, fardiñ war udb, frammañ war udb, sailhañ war (ouzh, gant) udb ; *die Feinde stürmten gegen unsere Linien*, an enebourien a ziruilhas war hol linennoù, an enebourien a emgannas hol linennoù ; 2. (hat) : [sport] argadiñ.

V.dibers. (hat gestürmt) : *es stürmt*, diroll eo an amzer, tourmantañ a ra, tourmantañ a ra an avel, un taol amzer fall a ra.

V.k.e. (hat gestürmt) : **1.** [lu] *eine Stadt stürmen*, arsaillhañ ur gêr ; **2.** *die Zuschauer stürmten das Fußballfeld*, an arvesterien a ziruilhas war an dachenn vell-droad, an arvesterien a aloubas an dachenn vell-droad.

Stürmer g. (-s,-) : **1.** [sport] argader g., araoger g. ; **2.** *Kreuzstürmer*, bruzuner kroazioù g. ; *Bilderstürmer*, ikonoklast g., torrer imajoù g., torrer skeudennoù g.

Stürmerin b. (-,-nen) : [sport] argaderez b., araogerez b.

Stürmerlinie b. (-,-n) : [sport] linenn argad b., linenn argadiñ b.

sturmfest ag. : **1.** dalc'hus ouzh an taolioù-amzer ; **2.** [dre skeud.] divrall.

Sturmflut b. (-,-en) : barr-reverzhi g., raz-mare g., liñvadenn-vor b.

Sturmgeläute n. (-s) : kloc'h-galv g., kloc'h-galv ar brezel g., kloc'h-euzh g., son-galv g., tokañ g.

Sturmgewehr n. (-s,-e) : [lu] fuzuilh arsaillh b./g.

Sturmglöcke b. (-,-n) : kloc'h-galv g., kloc'h-galv ar brezel g., kloc'h-euzh g., son-galv g. ; *die Sturmglöcke schlagen*, tokañ.

Sturmhaube b. (-,-n) : [istor] tokarn g., tog-houarn g., helm g.

stürmisch ag. : **1.** avelak, arnevek, diroll, feuls, taer, rust ; *stürmisches Wetter*, amzer greñv b., amzer ruz b., gwallamzer b., rustamzer b., gastamzer b., amzer da gac'hat tachou b., stourm g., tourmant g., follentez amzer b., avel ha glav ken a fust lies. ; *stürmischer Wind*, avel diroll g., avel-stourm g., avel dichadenet g., gwall avel g., avel foll g., avel feuls g., avel spontus g., avel da zilostañ ar saout g., follentez avel b. ; *stürmische Nacht*, nozvezh amzer diroll b., nozvezhiad amzer diroll b. ; *in der Nacht war es stürmisch*, en noz-mañ en deus graet un nozvezh ; *stürmische See*, mor a dri zarch g., mor rust (bras, houlek, houlus, pilhennek, diroll, dirollet, fuloret, kounnaret, gwall wagennek, houlennet, dichadenet, direizhet, divergont, gouez, diaes, foll, gros, lourt, pounner, garv) g. ; *die See wird stürmisch*, diaezañ a ra ar mor, rustoc'h e teu ar mor da vezañ, dirollañ a ra ar mor, ruzañ a ra ar mor, mont a ra droug er mor, foll e teu ar mor da vezañ, fourañ a ra ar mor, rustaat a ra ar mor, dont a ra ar mor da fuloriñ, gwashaat a ra ar mor ; *die Schiffe blieben im Hafen, die See war zu stürmisch*, ar bigi a chomas er porzh, re a vor a oa ; **2.** herrek, her ha taer, taer, bouilh, fourradus, intampus, herrus, diroll, entanet, frenezus, tousmac'hus, tournius, diaoulek, diaoulet ; *stürmischer Beifall*, strakadeg daouarn ha youc'hadennou ken na strak, strakadeg daouarn ha youc'hadennou ken na foeltr, youc'hadennou a-leizh korzenn ha strakadeg daouarn entanet, youc'hadennou taniennet lies. ; *er ertete stürmischen Beifall*, youc'hal brav-brav forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui) a oa bet graet dezhañ, tarzhañ a reas stlakadennoù kenyouc'het dezhañ ; *jemanden stürmisch feiern*, degemer u.b. war an ton bras, ober lid (joa) d'u.b., degemer u.b. gant joa vras ; *nicht so stürmisch* ! dousik dezhi ! it dousik ha plaen ganti ! ent habaskik ! goustadik ! habaskterit ! war ho pouez ! war da bouezig ! kit plarik dezhi ! kit dezhi dre gaerig !

Sturmlaterne b. (-,-n) : lamp-gwallamzer g., lamp-wallamzer b.

Sturmlauf g. (-s,-läufe) : arsaillh g., arsaillhadenn b., arsaillhadeg b., argad g., argadadenn b., argadenn b., argadeg b., tagadenn b., tagadeg b., skeuliadur g.

Sturmläufer g. (-s,-) : arsaillher g., argader g.

Sturmleiter b. (-,-n) : [lu] skeul b. ; *eine Stadt mit Sturmleitern nehmen*, skeuliañ ur gêr.

Sturmmöwe b. (-,-n) : [loen.] gouelan louet g., [liester gouelini louet], oriav g. ; *die Sturmmöwen*, ar gouelaned lies., ar gouelini lies., P. ar Yanned lies. ; *Sturmmöwe im Jugendkleid*, gouelan rous g.

Sturmriemen g. (-s,-) : [lu] lêrenn-elgez b., elgezhen b.

Sturmschaden g. (-s,-schäden) : droug degaset gant ar gorventenn g., reuz degaset gant an taol-amzer g., freuz degaset gant ar barr-amzer g., distruj degaset gant ar gorventenn g., dismantr degaset gant an taol-amzer g., gaou da-heul ar gorventenn g., gwast da-heul an taol-amzer g., gwall da-heul ar gorventenn g.

Sturmschritt g. (-s) : paz arsaillh g., paz argad g. ; *im Sturmschritt*, a-stourm, d'ar paz arsaillh, d'ar paz argad.

Sturmschwalbe b. (-,-n) : [loen.] satanig g., labous-Pêr g., tort g.

Sturmsegel n. (-s,-) : [merdead.] tourmantin g.

Sturmtaucher g. (-s,-) : [loen.] tort g. ; *dunkler Sturmtaucher*, tort-du g. ; *kleiner Sturmtaucher*, tort bihan g. ; *großer Sturmtaucher*, tort bras g.

Sturmtief n. (-s,-s) : diwaskenn gelc'hwidel b.

Sturmtrupp g. (-s,-s) : bagad arsaillh g.

Sturm-und-Drang-Zeit b. (-) : [lenn.] marevezh ar Sturm und Drang g. [*luskad el lennegezh alaman eus diwezh an XVIII^{ved} kantved*].

Sturmvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] satanig g., labous-Pêr g., tort g.

Sturmwarnung b. (-,-en) : kemenn barr-amzer g.

Sturmwetter n. (-s) : barr-amzer g., barrad-amzer g., taol-amzer g., gwallamzer b., bouilhard g., rustamzer g., gast a amzer b., strapad amzer fall g., taolad amzer fall g., brazamzer b., kruelder g., kruelled b., stourm g.

Sturmwind g. (-s,-e) : avel-stourm g., reklom g., kaouad-avel b./g., froud-avel b./g., skourrad-avel g., korventenn b., korvent g., fourrad g.

Sturschädel g. (-s,-) : penneg g., kloppenneg g., penn kalet a zen g., tourc'h-dall g., spered dibleg a zen g., den start g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., penn bazh-dotu g., penn tev g., penn touilh g., penndolog g., penn fall a zen g., penn du g., penn beuz g., tarin a baotr g., aheurtet g., mul bras g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., paotr Kerbennek g. ; *das ist ein echter Sturschädel*, hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, hennezh en deus lod e Kerbennek, ne ra ken ar pezh a gar, pennek eo evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul.

Sturz g. (-es, Stürze) : **1.** lamm g., kouezhadenn b., kouezh g., jaousennad b., jaoutennad b., regennad b., torosennad b., loaia b., leurennad b. ; *einen schweren Sturz erleiden*, tapout (pakañ) ur gwall lamm, ober ur gwall lamm, kaout ur freilhad, tapout ur regennad, tapout ul lamm fall, tapout ur pezh mell lamm, tapout ul lamm-faraon, tapout ul lamm ouesk, kouezhañ evel ur freilh, kouezhañ a-freilh, kouezhañ evel ur sac'had eskern ;

Sturz vom Pferde, lamm marc'h g., lamm diwar ur marc'h g. ; *zum Sturz bringen*, findaoniñ d'an douar, teuler d'an traoñ, diskar ; *zu seinem Unglück hatte er sich beim Sturz die Schulter verrenkt*, ar maleur en doa bet da gouezhañ war e skoaz a voe divarc'het gant al lamm, maleürusamant evitañ e oa kouezhet war e skoaz a voe divarc'het gant al lamm ; *er war dem Sturz nahe*, hogozik dezhañ kouezhañ, hogozik e oa bet dezhañ kouezhañ, war-hed un netraig e vije kouezhet, darbet e oa bet dezhañ kouezhañ, ne oa bet nemet treuz un neudenn ned eo bet kouezhet, ne oa bet nemet treuz ul linenn all ned eo bet kouezhet, mennout a reas kouezhañ, ken buan all e vije kouezhet, ken kaer all e vije kouezhet, tost-kaer e oa bet dezhañ kouezhañ, fellet e oa dezhañ kouezhañ, evit nebeut (evit bihan dra, un disterad ouzhpenn, prest a-walc'h) e vije kouezhet / tost e oa bet dezhañ kouezhañ (Gregor), prest a-walc'h e oa kouezhet, damdost e oa bet dezhañ kouezhañ, e-kichen kouezhañ e oa bet, war-nes kouezhañ e oa bet, prestik e kouezhe.

2. [dre skeud.] diskar g., diskaridigezh b. ; *Sturz einer Regierung*, diskaridigezh ur gouarnamant b., skarzhadur ur gouarnamant g., karzhadenn ur gouarnamant, kouezhadenn ur gouarnamant b. ; *tiefer Sturz*, lamm bras g., kouezh bras g. ; [kenw.] *Preissturz*, digresk (diskenn) trumm ar prizioù g., laoskadenn drumm war ar prizioù b.

3. [arz] korf-bras g. ; *der schöne Sturz eines antiken Jünglings (Goethe)*, korf-bras kenedus (kaer) ur c'hrennard eus an Henamzer g.

4. [tisav.] gourin g., gouryev g., palatrez g., raoulin g., treustel b., pezh lein g. ; *Kaminsturz*, mantell ar siminal b., tumenn b.

5. *Sturzregen*, glav da deurel gant ar varazh g., glav-pil g. ; *mit einem Sturz trinken*, evañ d'un taol-lonk, ober un taol c'hwitell, evañ en ul lonkadenn (en ur c'hrogad, stag-penn, hep distokañ, hep diskrog, en ul lamm, en ul lonkad, hep distekiñ diouzh e werenn, en un analad, en ur redadenn, en un tenn, en un tennad, en un takad, en un troc'h, en ur gouzougad), klapañ e werennad, evañ kuit a zistokañ diouzh e werenn, ober toull flokon, ober toull foulun, ober toull founilh, sec'hiñ ar pod war an taol kentañ.

6. [kirri-tan] heptu g. ; *negativer Sturz*, heptu leiel g.

7. [Aostria] *Sturz aus Glas*, boul wer b.

Sturzacker g. (-s,-äcker) : park troet nevez 'zo g., park aret nevez 'zo g., park douar bev g.

Sturzbach g. (-s,-bäche) : froud b./g., herruz g.

Sturzbad n. (-s,-bäder) : [mezeg.] strinkadenn b., breliñsadenn b.

Sturzbecken n. (-s,-) : besel-gwint g., kibellig-wint b.

sturzesoffen ag. : *er ist sturzesoffen*, dotu, mezv-dall (-dotu, -du, -du-dall, -marv, -mik, -mik-dall, -poch, -put) eo, mezv-dall-put eo, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, ur garrigellad en deus, karrigellet eo, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, graet en deus ur picherad, tapet en deus ur garg, ur pezh revriad a zo gantañ, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soubenn, evel ur soner kloc'h), kras eo, kras-mat eo, bourr da greviñ eo, moñs-dall eo, leun eo e revr, ne c'hall ket mui dougen e gig, mezv eo evel ma blijont da Zoue,

ne wel mui nemet gant e c'henoù, gwelet a ra pesked el laezh, poazh eo.

Sturzblech n. (-s) : feilhenn vetal tev b.

Sturzbomber g. (-s,-) : bombezer argad a-spluj g.

Stürze b. (-,-n) : 1. golo g., goulc'her g., mouger g., lazh-tan g. ; 2. [sonerezh] founilh g. ; *die Stürze der Klarinette*, founilh ar glerinell g.

Sturzel g. (-s,-) / **Stürzel** g. (-s,-) : skosenn b., skos g., penn-skod g., pennskod g., penngos g., skod g., skodenn b.

stürzen V.gw (ist gestürzt) : 1. pakañ lamm, pakañ ul lamm ouesk, tapout lamm, kaout lamm, tapout ul lamm ouesk, tapout un dorosennad, kouezhañ ; *vom Pferd stürzen*, divarc'hañ, tapout ul lamm marc'h, pakañ ul lamm marc'h, kouezhañ diwar e varc'h ; *vom Fahrrad stürzen*, tapout ul lamm marc'h-houarn, kouezhañ a-ziwar e varc'h-houarn, pakañ lamm diwar e varc'h-houarn ; *von einem Baum stürzen*, kouezhañ eus ur wezenn ; *zu Boden stürzen*, kouezhañ war al leur (war an douar), kaout (tapout) lamm, mont da boket d'an douar ; *aus dem Fenster stürzen*, kouezhañ dre ar prenestr ; *mehrmals stürzen*, tapout lammoù ; *kopfüber stürzen*, kouezhañ a-bennbouzell, ober lamm-penn, mont a-bennbouzell, ober pennbouzell, pennbouelliñ, penndrabiñ, penndraouigelliñ, penndraouilhat ; *er ist unglücklich gestürzt*, paket en deus ur gwall lamm ; *der Mast stürzte ins Wasser mit allem Drum und Dran*, ar wern a gouezhas er mor gouel hag all ; 2. en em strinkañ ; *jemandem zu Füßen stürzen*, en em strinkañ da dreid u.b. (Gregor) ; 3. strinkañ, delammat, diflipañ, diflukañ, difukañ, strimpiñ, plomañ, flistrañ ; *Tränen stürzten aus seinen Augen*, daeroù a strinke (a strimpe, a zifluke, a zifuke, a zifipe, a zifronke) diouzh e zaoulagad ; *das Blut stürzt aus seinem Mund*, strinkañ (flistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, strimpiñ, difronkañ) a ra ar gwad eus e c'henoù ; 4. diruilhañ ; *der Bergstrom stürzt herab*, diruilhañ a ra ar froud gant ar menez ; *der Gießbach stürzt zu Tal*, diruilhañ a ra ar froud gant ar menez da-gaout (war-gaout) an draoñienn ; 5. skeiñ, strimpiñ, tusañ ; *er stürzt mit der Tür ins Haus*, evel un tarz avel e teu en ti ; *zum Bahnhof stürzen*, skeiñ etrezek ar porzh-houarn endra c'haller o klask tapout an tren, nijal d'ar porzh-houarn, strimpiñ d'ar porzh-houarn, partial d'an tarv d'ar porzh-houarn, partial evel un tenn d'ar porzh-houarn ; *aus dem Haus stürzen*, diframmañ eus an ti, tec'hel er-maez eus an ti ; *nach Hause stürzen*, hastañ karzhañ d'ar gêr, karzhañ d'ar gêr, touch d'ar gêr, partial d'an tarv d'ar gêr, partial evel un tenn d'ar gêr, mont a-benn-red d'ar gêr, mont d'ar gêr gant tizh, mont d'ar gêr gant herr, kabalat da vont d'ar gêr, lakaat herr da vont d'ar gêr.

V.k.e (hat gestürzt) : teuler, stlepel, tanfoeltrañ, foeltrañ, bountañ d'an traoñ, teuler d'an traoñ, skeiñ d'an traoñ, diruilhat, skeiñ ; *jemanden in die Tiefe des Abgrunds stürzen*, stlepel u.b. e strad an isfont, skeiñ u.b. e strad an isfont ; *jemanden ins Unglück stürzen*, teurel ar bec'h war u.b., stlepel u.b. e-barzh ar walleur, gwalleñañ u.b., lakaat u.b. gwalleürus ; *jemanden ins Elend stürzen*, lakaat u.b. er vizer, stlepel u.b. e-barzh ar vizer, kas u.b. da baour ; *jemanden in völlige Verzweiflung stürzen*, lakaat u.b. da goll kalon, kas u.b. da goll kalon, lakaat u.b. da gouezhañ e dizesper (Gregor), kas u.b. da

fallgaloniñ, lakaat u.b. da fallgaloniñ, hadañ strafuilh ha dic'hoanag e kalon u.b. ; *ins Verderben stürzen*, lakaat war an douar noazh, rivinañ, gwastañ, glac'hariñ, koll, distrujañ, kas d'e gollidigezh, kas da goll, kas d'an argoll, kas da beurgoll, kas da zrouziwezh, kas d'ar baz, kas d'ar bern, kas war ar plaen.

V.em : **sich stürzen** (hat sich (t-rt) gestürzt) : 1. fardiñ, lammat, delammat, en em deuler, en em stlepel, strimpiñ, plaouiañ, frammañ, sailhañ, plavañ, mont a-benn-kaer da, mont a-lamm war, lañsañ war, mont herrek da, pokat àr, rual ouzh ; *sich auf eine Beute stürzen*, fardiñ (lammat, delammat, en em deuler, strimpiñ, plaouiañ, frammañ, sailhañ, plavañ, sakiñ, lañsan) war e breizh, lammat gant e breizh, lammat d'e breizh, mont a-benn-kaer d'e breizh, mont a-benn-kas d'e breizh ; *sich auf jemanden stürzen*, rual ouzh u.b. ; *sich auf das Essen stürzen*, lammat gant ar boued, pegañ war ar boued, pokat àr ar boued ; *sich auf die Schublade stürzen*, lammat da zigeriñ an diretenn ; *die Feinde stürzten sich auf unsere Linien*, an enebourien a ziruilhas war hol linennoù ; *sich ins Wasser stürzen*, lammat (en em stlepel, en em deuler) en dour ; *sich aus dem Fenster stürzen*, en em deuler dre ar prenestr, en em stlepel dre ar prenestr ; *sich ins Handgemenge stürzen*, en em deuler er brete ; 2. *sich in Unkosten stürzen*, digeriñ dispignoù, koustamantiñ, ober dispignoù bras, ober dispignoù dijaoj, ober dispignoù foll, kemer frejoù bras, debriñ an diaoul hag e bevar, ober un dismantr euzhus a arc'hant, foetañ arc'hant, en em lakaat e koust hag e mizoù (Gregor) ; *sich wegen jemandem in den Ruin stürzen*, en em lakaat war an noazh (war an douar noazh, war ar plaen) evit u.b. ; 3. *sich in Wagnisse stürzen*, kemer riskloù bras, en em forsiñ, mont e fri war-raok hag an-unan war-lerc'h, mont en avantur Doue, avanturiñ e vuhez ha pep tra / balañsiñ e vuhez (Gregor), lakaat e vuhez war var, sachañ ar c'harr (ar c'hravazh) war e gein, tennañ tan war e gein, mont a-benn-kaer e riskladennoù, bezañ dizamant d'e vuhez, mont diwar skañv, mont bourlik-ha-bourlok e riskladennoù ; 4. [dour] diruilhal, en em oufiñ.

Sturzflug g. (-s,-flüge) : plomadenn b., plavadenn b., plaouiadenn b. ; *zum Sturzflug ansetzen*, kregiñ da ziskenn a-serzh (a-blom, a-bik, a-spluj) ; *im Sturzflug hinuntergehen*, diskenn a-serzh (a-blom, a-bik, a-spluj).

Sturzfurche b. (-,-n) : kentañ arat g.

Sturzgut n. (-s,-güter) : [kenwerzh] fred da gargañ ha da ziskargañ a-drak g., fred evel-evel g.

Sturzhelm g. (-s,-e) : [marc'h-tan] tokarn g.

Sturzkampfflugzeug n. (-s,-e) : [lu] nijerez argad a-bik b., stuka g.

Sturzkarren g. (-s,-) : tumporell b.

Sturzregen g. (-s,-) : pilad-dour g., pil-dour g., pilad-glav g., glav-pil g., glav-beuz g.

Sturzsee b. (-,-n) : bern dour g., gwazh b., gwagenn-drais b., taol-mor g., barr-mor g., taol-ratre g., sparkad g., rolladenn-vor b., rolladennad-vor b., ruilhadenn b., tarz-mor g., tarz g., tarz-ruilh g., bomm mor g., toenn-vor b., houladenn b., kole g., pakad mor g., pennad g.

Sturzwelle b. (-,-n) / **Sturzwoge** b. (-,-n) : taol-mor g., bern dour g., gwazh b., barr-mor g., redele g., toenn-vor b., houladenn b., kole g., pakad mor g., rolladenn, tarz-

mor g., pennad g. ; *Sturzwellen*, ogedoù lies. ; *wir wurden von der Sturzwelle überrollt*, an tarz-mor a zisac'has warnomp ; *die Wucht der Sturzwelle schleuderte ihn gegen die Reling*, an taol-mor en doa stropet (torimellet, strinket, foeltret) anezhañ ouzh al listenn ; *die Sturzwelle kommt von vorne*, a-benn emañ ar bern ; *die Sturzwelle überspülte das Deck*, disgwalc'het e oa bet pont ar vag gant ar bern, terriñ a reas ar bern (ar wazh, ar barr-mor, an taol-mor, an houladenn) war pont ar vag ; *die Sturzwelle schlägt über*, ar bern dour a dorr war ar pont (war ar c'hae), dont a ra dour dreist ar bourzh ; *zwei Sturzwellen hatten das Schiff auf die Seite gelegt*, daou daol-mor o doa tumpet ar vag war ar mor.

Stuss g. (-es) : P. kouilhonadenn b., diotiez b., sotoni b., diotiz b., amoedigezh b., diskiantegzh b., belbi g., diotaj g., noucherezh g., louaderezh g., tariell b., jaodreoù lies., amiodaj g., kaoc'h g., kaoc'haj g., kaoc'henn b., krenegell b. ; *Stuss machen*, kaoc'hmoc'hiñ, alkaniñ, brellañ, dekonin, ober hailhonerezh, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, ober ar brasañ sotonioù, abostoliñ, dirollañ, mont e breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), diboellañ, pennfolliñ, mont e benn e gin, koll e benn, mont ganto, ober un tamm mat a ziroll, garzhenniñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bezañ an diaoul gant an-unan ; *Stuss reden*, glabousañ a bep seurt diotajoù, kontañ flugez (flugezennoù, krakoù, kaozioù, bidennoù, lerbaj), na vezañ nemet traoù displet er gaoz gant an-unan, tennañ konchoù born (konchoù gwrac'hed, kontoù pikous, konchoù gwrac'h kozh) eus e gelorn, tennañ siklezonoù, lavaret drocherezh, bezañ kaozioù treflez gant an-unan, lavaret n'eus forzh petra, brellañ, gallegañ.

Stute b. (-,-n) : kazeg b. [liester kezekenned] ; *trächtige Stute*, kazeg kenep b., kazeg kenebet b., kazeg ebeul b., mamm-gazeg leun b., kazeg ebeul enni b. ; *die Stute ist brünstig*, gwentrik eo ar gazeg, marc'ha a ra ar gazeg, o c'houlenn marc'h emañ ar gazeg, emañ ar gazeg e c'hoant marc'h, gwentl marc'h a zo er gazeg, c'hoant marc'h a zo gant ar gazeg, friantiz a zo gant ar gazeg, ar gazeg a zo friantiz enni ; *unfruchtbare Stute*, kazeg yourc'h b., kazeg c'haonac'h b. ; *die Stute hat ihr Fohlen geworfen*, ebeuliet eo ar gazeg, ealet eo ar gazeg, troet eo ar gazeg ; *zweijährige Stute*, kazeg daou vloaz b. ; *Stute mit Fohlen*, mamm-gazeg b. [liester mammoù-kezeg], kazeg un ebeul warni b. ; *eine Stute beschälen lassen*, lakaat marc'hañ ur gazeg, lakaat kenebiñ ur gazeg ; *die Scheide einer Stute beringen*, lagadenniñ ur gazeg.

Stutenfohlen n. (-s,-) / **Stutenfüllen** n. (-s,-) : ebeulez b., eal g.

Stuterei b. (-,-en) : gre b., ti-kezeg g.

Stutfohlen n. (-s,-) : ebeulez b., eal g.

Stutz g. (-es,-e/Stütze) : 1. tra grennet g. ; 2. gwerenn didroad b. ; 3. [dre skeud.] P. *auf den Stutz*, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-greiz-holl, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-pep-kreiz, en un taol-kont, en un taol berr, a-benn-krak, a-greiz-pep-ober, gant pep tizh, eus e vuanañ, trumm, krenn, pik ; 4. [Bro-Suis] P. grifoù lies., glazarded lies., glaou str., kailh g., kregin lies., segal str., mouloù lies., kraf str. ; *wie viel Stutz hat das gekostet* ? pegement eo koustet an dra-se ?

Stütz g. (-es,-e) : [sport] pradañ-dibradañ gant harp war an daouarn g., sav-korf diwar-bouez an divrec'h g.

Stützärmel g. (-s,-) : berrvañch g., advañch g., mañchetez b.

Stützbalken g. (-s,-) : 1. sourin b., gwiflenn b., harpell b., speurell b. ; 2. [merdead.] azen g., skor g., tint g.

Stutzbart g. (-s,-bärte) : mourrou tortigellet lies., mourrennoù tortigellet lies. ; *er hat einen Stutzbart*, daou lost mailhard a zo dindan e fri, sonnet en deus e vourrou.

Stützbogen g. (-s,-/bögen) : [tisav.] gwareg-harp b., harpell b.

Stützbüchse b. (-,-n) : karabinenn b., fuzuilhenn b., mouskedig g., grondin b., skloped g.

Stutzdegen g. (-s,-) : kleze berr g.

Stütze b. (-,-n) : 1. skor g., harp g., harpell b., branel b., pantilhon g., harzell b., matezh b., mevel g., tint g., speurell, stañson g., sintr g., souten g., apoue b. ; *Buchstütze*, dalc'her-levrioù g. ; *die Stütze wegnehmen*, *die Stütze entfernen*, diskorañ udb, diharpañ udb, dispeurellañ udb ; 2. [tisav.] balirenn-harpañ b. ; 3. [dre skeud.] skoazell b., skoaziadenn b., skor g., skoaz b., souten g., harp g., piler g., post g., skorer feal g., skoazeller feal g. ; *er hat an ihm seine beste Stütze verloren*, kollet en deus gantañ ar gwellañ dant eus e benn ; *die Nachbarn sind ihm eine Stütze im Alter gewesen*, rekouret e voe kalz (e-leizh) gant e amezeien en e gozhni, skoazellet e voe a-zoare gant e amezeien en e gozhni, sikour vat e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, un dorn karantezus e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, post e voe e amezeien dezhañ en e gozhni ; 4. skoazellerez-ti b., plac'h-ti b. ; 5. [louza.] gwalenn-harp b., perch b.

stützen V.gw. (hat gestützt) : bezañ sabatuet, bezañ skoelfet, skoelfiñ, bezañ alvaonet, bezañ kalmet, chom skodeget, abafaat, abafiñ, saouzaniñ, mont dall, bezañ stouvet, mont dineuz, bezañ divarc'het, bezañ diskaret, koll e oremuz (e neudenn), bezañ troc'het e speredenn (neudenn e soñjoù) d'an-unan, lonkañ e gaoz, chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, koll penn e neudenn, bezañ chalmet, chom berr, chom berr war e c'her, koll penn e gudenn, chom lug, bezañ lug, tevel berr, bezañ nec'het evel ur c'hi war ur c'hravazh, bezañ nec'het evel an diaoul war ur c'hravazh, bezañ tapet lopes ; *über etwas stützen*, bezañ souezhet o welet udb, souezhañ ouzh udb.

V.k.e. (hat gestützt) : krennañ, kourtañ, benañ, divegañ, divleñchañ, tailhañ, divarrañ, ober ur c'hrenn da ; *Flügel stützen*, krennañ divaskell an evned ; *das Haar stützen*, ober un tamm diskar (ur c'hrenn, un tamm troc'h, un tamm dic'harzhañ, un tamm krennañ, un tamm divarrañ, ur peuriñ) d'ar blev, krennañ ar blev ; *sich den Bart stützen lassen*, lakaat ober e varv, lakaat divarrañ e varv, lakaat krennañ e varv, lakaat ober ur peuriñ d'e varv ; *Bäume stützen*, diskoultrañ (diskourrañ, divrankañ, divleñchañ, divarrañ, bouskalmiñ, diorbliñ, riñsañ, tailhañ, dilañsañ, noashaat) gwez, divegañ (dibennañ, tagosenniñ, penndogiñ, penndoliñ, divleinañ, penndologiñ) gwez ; *eine Hecke stützen*, krennañ un dreilh (ur c'harzh, ur c'hae, ur c'haead), kourtañ un dreilh (ur c'harzh, ur c'hae, ur c'haead), ober ur c'hrenn d'ur c'harzh, noashaat ur c'harzh.

Stutzen¹ n. (-s) : 1. souezh g., eston g., estlamm g., sebez g. ; 2. tailh b., troc'h g., ben g., benerezh g., krennadur g.

Stutzen² g. (-s,-) : 1. karabinenn b., fuzuilhenn b., mouskedig g., grondin b., skloped g. ; 2. berrvañch g., mañchetez b. ; 3. loer grenn b. ; 4. gwerenn didroad b. ; 5. [tekn.] klaoutenn b., stag g.

stützen V.k.e. (hat gestützt) : skorañ, harpañ, speurellañ, stañsoniñ, pantilhoniñ, tintañ, skoaziañ, stañsoniñ, sintrañ, reiñ harp da, souten, derc'hel en e sav, derc'hel sonn ; *einen Ast stützen*, harpañ (tintañ) ur skourr, skorañ (stañsoniñ) ur brank, harpañ ur forc'hig en ur skourr ; *einen Baum stützen*, perchañ ur wezenn, stañsoniñ ur wezenn, harpañ ur forc'hig en ur wezenn ; *die Mauer mit einem Balken stützen*, lakaat un treust da skor d'ar voger, lakaat un treust da harpañ ar vur, derc'hel ar voger en he sav war-bouez un treust ; *mit dem Rücken stützen*, keinañ ; [gwir] *die Preise stützen*, harpañ (skorañ, skoaziañ) ar prizioù, mirout ouzh ar prizioù a ziskenn ; *stützen Sie mich !* harpit ac'hanon ! roit harp din ! krogit em c'hazel ! grit kazel din ! ; *den Kopf auf eine Hand stützen*, harpañ e dal war balv e zorn, alkodiñ e benn war e zorn ; *das Kinn in die Hand stützen*, harpañ e elgez gant e zorn ; *seine Meinung auf etwas (t-rt) stützen*, diazezañ e vennozh war udb, kemer sol war udb, ober font war udb, fontañ e vennozh war udb, soliañ e vennozh war udb, pantilhoniñ e vennozh gant udb, nershaat e vennozh gant udb, en em fontañ war udb.

V.em. : **sich stützen** (hat sich (t-rt) gestützt) : 1. en em harpañ (war), harpañ (ouzh, war), en em skorañ, en em fontañ, kemer harp war, kemer harp gant ; *sich mit der Hand stützen*, kemer harp gant e zorn ; *sich auf seinen Stock stützen*, bale diwar-bouez ur vazh, kerzhet war-bouez ur vazh, en em harpañ war ur vazh, bale krog en e vazh, bale daoubleget war e vazh, pouezañ war e vazh evit bale ; *sich auf einen Ellbogen stützen*, helmoñ war un ilin ; *sich auf die Ellbogen stützen*, en em harpañ war e ilinoù (war e zaouilin), daouilinañ, en em asplediñ, en em alkodiñ war e zaouilin, alkodiñ, brankodiñ, brenkañ, bruchiñ ; *sich auf den Tisch stützen*, bezañ a-harp ouzh an daol, bezañ alkodet ouzh an daol ; *ich muss mich auf Sie stützen*, harpañ warnoc'h a rankan, en em alkodiñ warnoc'h a rankan ; 2. [dre skeud.] *sich auf sein Recht stützen*, en em harpañ (en em skorañ, soliañ) war e wir mat (Gregor) ; *sich auf einen Beweis stützen*, en em harpañ (diazezañ e vennozh, en em skorañ, soliañ, kemer harp) war ur brouenn, en em fontañ war ur brouenn (Gregor) ; *er stützte sich dabei auf Stellen aus der Heiligen Schrift*, pantilhonet (skoret, soliet, harpet, nershaet) en doa e vennozhioù gant arroudoù tennet eus ar Skritur Sakr.

stützenlos ag. : diharp, diharzell, diskor.

Stutzer g. (-s,-) : pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., fring-foar g., poufer g., fougere g., arvezier g., aotrou g.

Stutzflügel g. (-s,-) : [sonerezh] piano hanter lostek g., piano krenn g., piano lost krenn g.

Stützfuß g. (-es,-füße) : troad-harp g., troad-skor g.

Stützgebälk n. (-s) : [tisav.] gwiflaj str., kebrad str. [stumm unan kebrienn].

Stutzglas n. (-es,-gläser) : gwerenn didroad g.
Stutzhandschuh g. (-s,-e) : miton g., mitonenn b., maneg veudek b.
Stützholz n. (-es,-hölzer) : stañson g., skor g., harp g., harpell b.
stutzig ag. : sebezet, souezhet, abafet, saouzanet, esmaeet ; *sein Benehmen macht mich stutzig*, e emzalc'h a ro din da soñjal, kavout a ran iskis e emzalc'h, kavout a ran drol e emzalc'h ; *jemanden stutzig machen*, sebeziñ u.b., sabatuiñ u.b., souezhañ u.b., strafuilhañ u.b., strafuilhañ spered u.b.
Stutzkopf g. (-s,-köpfe) : penn touz g.
Stützkurs g. (-es,-e) : kentelioù skoazell lies.
Stützlager n. (-s,-) : [tekn.] kador b., palier g.
Stützmauer b. (-,-n) : skoaz-kleuz b., harpell g., moger harp b., azvogier b. ; *eine Stützmauer bauen*, azvogeriañ, sevel ur vogier harp.
Stutznase b. (-,-n) : 1. fri taltous (marmouz, togn, Turk, plat, minouer) g. ; 2. fri gwinteiz g. / fri war varc'h g. (Gregor), fri distroñset g..
Stützohr n. (-s,-en) : skouarn grennet b.
Stützpfiler g. (-s,-) : piler-harp g.
Stützpunkt g. (-s,-e) : 1. poent harp g. ; 2. [lu] bon g. ; *provisorischer Stützpunkt*, kamp-skañv g.
Stützrad n. (-s,-räder) : stabilaer g.
Stuttschere b. (-,-n) : benerez b., bener g., gweltre b.
Stüttschwanzspecht g. (-s,-e) : [loen.] speg b. [dre fazi e brezhoneg] pokerig g.
Stütztau n. (-s,-e) : [merdead.] fun-skor b., pantilhon g., obant b.
Stutzuhr b. (-,-en) : horolaj hag a ya en-dro hep pouezioù na momeder g.
Stütz- und Bewegungsapparat g. (-s,-e) : [korf.] benvegad emzilec'hañ g.
Stütz- und Bewegungsmuskeln lies. : kigennoù loc'hañ lies.
Stützung b. (-,-en) : skor g., harp g.
StVO : [berradur evit **Straßenverkehrsordnung**] reolennoù an hentoù lies., lezennaoueg an hentoù b., desveg an hentoù b., kod an hentoù g.
stygisch ag. : 1. a denn d'ar stêr Stiks ; 2. euzhus, skrijus, spontus.
stylen V.k.e. (hat gestylt) : krouiñ, tresañ, neuziañ.
Stylesheet n. (-s,-s) : [stlenn.] follenn stil b.
Styling n. (-s,-s) : dizagn g., neuz b.
Stylit g. (-en,-en) : [relij.] stilit g., peulour g. ; *Simeon, der Stylit*, sant Simeon war e biler g., Simeon e beulvan g.
Styropor® n. (-s) : polistiren g.
s.u. : [berradur evit **siehe unten**] sellit pelloc'h en traoñ.
Suada b. (-, Suaden) / **Suade** b. (-,-n) : 1. kaozeerezh g., trabellerezh g. ; 2. nerzh kendrec'hiñ g., donezon evit sachañ an dud war e du g./b.
sua sponte Adv. : a-youl, a-youl gaer, a-youl-vat, ac'hanon va-unan, a galon vat, a-youl-frank, a galon vat hag a youl frank, gant va grad vat, a-berzh-vat, a-c'hrad-vat, dre gaer, laouen, hep nep redi, hep red.
subaltern ag. : isurzhiat, isurzh, isrenk, a eil renk.
subarktisch ag. : isarktikel, gouarktikel, gouarktikat.
Subdiakon g. (-s,-e) : [relij.] abostoler g.

Subdominante b. (-,-n) : [sonerezh] 1. ismestrezenn b., ispennderez g. ; 2. klotad ismestrezenn g., klotad ispennderez g.
Subduktion b. (-) : [douar.] islinkadur g., islinkañ g.
subhastieren V.k.e. (hat subhastiert) : gwerzhañ diouzh ar c'hresk da-heul un disentez varnerezh, lakaat foar enkantiñ war udb da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ diouzh ar gouloù da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ diouzh ar mouch da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ d'an uhelañ priz da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ d'an uhelañ diner da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ d'an diwezhañ diner da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ d'an diwezhañ imboud da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ en enkant da-heul un disentez varnerezh, gwerzhañ e santaol da-heul un disentez varnerezh, lakaat udb e sav-taol da-heul un disentez varnerezh, lakaat udb dre sav-taol da-heul un disentez varnerezh.
Subjekt n. (-s,-e) : 1. hinienn b. ; *liederliches Subjekt*, kailh g., kailhenn g./b., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], hailhon g., renavi g., ampouailh g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., labous kleiz g., labous treut g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., legestr g., divergondadell b.
2. [preder.] a) enboud g. ; *empirisches Subjekt*, enboud merzadurel g. ; *transzendentes Subjekt*, enboud trehontel g. ; *universelles Subjekt*, enboud epistemologel g. ; b) [logik] rener g. ; c) [Henamzer] solwez g.
3. [yezh.] rener g., ger-rener g. ; *Subjekt eines Satzes*, rener ur frazenn g. ; *das Subjekt erzwingt eine passende Form des Verbs*, ar rener a ren ar verb.
subjektiv ag. : kantaezel, dangorel, dangorek, subjektivel, enboudel, enboudek ; *subjektives Verhalten*, emzalc'h enboudek g., emzalc'h dangorek g. ; *das subjektive Recht*, ar gwir dangorel g. ; *ein subjektives Urteil*, ur varn dangorek b. ; *subjektive Faktoren*, gwerederioù enboudel lies., gwerederioù dangorel lies. ; [yezh.] *subjektives Verständnis*, intent enboudek g., ental dangorel g. ; *etwas subjektiv verstehen*, konnotenniñ udb.
Subjektivismus g. (-) : enboudelouriezh b., dangorelouriezh b.
Subjektivist g. (-en,-en) : enboudelour g., dangorelour g.
Subjektivität b. (-) : 1. dangorelezh b., subjektivelezh b., enbodelezh b. ; 2. dangoregezh b., enboudegezh b.
Subjekt-Philosophie b. (-) : prederouriezh an enboud b.
Subjektsatz g. (-es,-sätze) : [yezh.] islavarenn bennanvel rener b., islavarenn diskuliañ rener b.
Subkontinent g. (-s,-e) : iskevandir g.
subkonträr ag. : isenep ; *subkonträre Urteile*, lavarennoù isenep lies.
Subkultur b. (-,-en) : sevenadur keñverek g.
subkutan ag. : [mezeg.] endan-groc'hen, dindan-kroc'hen.

sublim ag. : 1. dreist, dreist da gaer, hollgaer, uhelek, eus ar c'haerañ, eus ar re gaerañ ; 2. subtil, link.

Sublimat n. (-s,-e) : [kimiezh] kloridenn arc'hant-bev b., kloridenn bevargant b., kloridenn verkur b., sec'hdarzhad g.

Sublimation b. (-,-en) : [fizik] sublimadur g., sublimañ g., sec'hdarzh g.

sublimieren V.k.e. (hat sublimiert) : 1. gouruhelaat ; 2. [fizik] sublimañ, sec'hdarzhañ ; 3. [bred.] treüc'hañ.

sublimiert ag. : dreisttreuzfurmet, gouruhelaet.

Sublimierung b. (-) : 1. [fizik] sublimadur g., sublimañ g., sec'hdarzh g. ; 2. [bred.] treüc'hañ ; 3. [dre skeud.] sublimañ g., sublimadur g.

subliminal ag. : [bred.] isemskiantel, isgousommel, danwehinek, danwehin.

submarin ag. : danvor, danvoren, ismor ; *submariner Vulkan*, menez-tan danvor g.

submit ag. : [koz] mevelek, sentus.

Submission b. (-,-en) : 1. sujidigezh b., mevelegezh b., tostennerzh g., mounounerezh g., lubanerezh g. ; 2. [gwir] debarzhadur g., debarzh g., engoz g., engozad g. ; *im Wege der Submission*, diouzh ar gwellañ priz, diouzh ar gwellañ kinnig, war zebarzh, dre zebarzh, dre engoz.

Submissionsbedingungen lies. : roll ar c'hargoù g., roll an diferadurioù g., kaier an diferadennoù g.

Submissionsvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat pourveziñ b.

Submittent g. (-en,-en) : engoz g.

Subordination b. (-,-en) : isurzhiezh g., isurzhiadur g.

subordinieren V.k.e. (hat subordiniert) : isurzhiañ.

Subprior g. (-s,-en) : [relij.] eil priol g.

subsidiär ag. : gouzesat, gousezadel, amsavadel, a-heul.

Subsidien lies. : skoaziadenn b., yalc'had b., pourvez-arc'hant g., skoazell-arc'hant b.

Subsistenz b. (-,-en) : bevidigezh b., bevañs g., magadur g.

Subsistenzlandwirtschaft b. (-) : labour-douar bevidik g., labour-douar emveañ g., gounezerezh emveañ g.

Subsistenzpolykultur b. (-,-en) : liesgounidegezh emveañ b.

Subsistenzwirtschaft b. (-) : emvastañ g., emvasterezh g., ekonomiezh kloc'h b., emwalc'h g., armerzh emveañ g. ; *polykulturelle Subsistenzwirtschaft*, liesgounidegezh emveañ b.

Subskribent g. (-en,-en) : rakprener g., koumananter g.

Subskribentin b. (-,-nen) : rakprenerez b., koumananterez b.

subskribieren V.k.e. ha V.gw. (hat subskribiert) : 1. [arc'hant.] isskridañ ; *auf eine Anleihe subskribieren*, asantiñ prestañ arc'hant, grataat prestañ arc'hant, isskridañ d'un amprestadeg ; 2. rakprenañ ; *ein Buch subskribieren*, rakprenañ ul levr.

Subskription b. (-,-en) : 1. [arc'hant.] isskridadur g. ; 2. rakpren g., rakprenadenn b., koumanant g. ; 3. isskrid g.

Subskriptionspreis g. (-es,-e) : priz ar rakpren g., priz ar c'houmanant g.

Subspezies b. (-,-) : isspesad g.

Substantiv n. (-s,-e) : [yezh.] anv-kadarn g., anv g., pennanv g. ; *bestimmtes Substantiv*, anv-kadarn divizet-strizh g.

substantivisch ag. : [yezh.] 1. ... anv-kadarn, ... an anv-kadarn, pennanvel ; 2. *substantivisch gebrauchen*, kadarnaat.

Substanz b. (-,-en) : 1. substañs b., danvez g., danvezenn b., bouedenn b., korf g. ; *gelbe Substanz*, korf melen g. ; *glasige Substanz*, korf gwerek g. ; *organische Substanz*, danvezenn organek b. ; *chemische Substanz*, danvezenn gimiek b. ; 2. [preder.] derc'hvoud g., solwez g., P. ar vouedenn vouedek b.

Substanzausdruck g. (-s,-ausdrücke) : [yezh.] anv hollek g.

Substanzialismus g. (-) : solwezouriezh b.

Substanzialist g. (-en,-en) : solwezour g.

Substanzialität b. (-) : solwezeliezh b., solwezelezh b., solwezegezh b.

substanziell ag. : 1. [preder.] solwezel, solwezek ; *substanzielle Form*, furm solwezel b. ; 2. bouedek, fonnus ; 3. pennañ, talvoudus, a-bouez, pouezus.

Substitut g. (-en,-en) : [Bro-Suis] skoazeller g., eiler g., amsavad g.

substituieren V.k.e. (hat substituiert) : substituiñ, lakaat, treuzlakaat, erlec'hiañ, amsaviñ.

Substituierung b. (-,-en) : substituiñ g., substitudadur g., treuzlakadur g., erlakidigezh b., erlec'hiadur g., amsaviñ g., amsavadur g.

Substrat n. (-s,-e) : substrat g., gwiskad-dindan g., endoniad g., dindanad g., seulad g. ; *ökonomisches Substrat*, endoniad ekonomikel g. ; *soziales Substrat*, endoniad kevredigezhel g.

subsumieren V.k.e. (hat subsumiert) : gougevredañ, isgronnañ.

Subsumption b. (-) / **Subsumtion** b. (-) : gougevradur g., isgronnadur g.

subtil ag. : 1. [preder.] tanav ; *subtile Materie*, danvez tanav g. ; 2. subtil, link, ijinus, ijinat-mat, lemm, speredek, fin, tanav ; 3. [gwashaus] gwidreüs, gwidilus, beskellek, krakdaelerezhek.

Subtilität b. (-,-en) : soutilded b., soutilder g.

Subtrahend g. (-en,-en) : niver da lemel g.

subtrahieren V.k.e. (hat subtrahiert) : lemel, didennañ.

Subtraktion b. (-,-en) : lemel g., lamadur g., lamadenn b. ; *die Subtraktion gehört zu den Grundrechenarten der Arithmetik*, al lamadur (al lemel) a zo anezhañ unan eus pennoberiadurioù an niveroniezh.

Subtraktionsangiographie b. (-) : [mezeg.] angiografiezh dre zasson magnetek b., gwazhiedluniñ dre zasson gwarellec'h g.

Subtraktionszeichen n. (-s,-) : arouezenn nemet b.

Subtropen lies. : takad istrovanel g.

subtropisch ag. : istrovanel, goudrovanel, goudrovanat.

Subunternehmen n. (-s,-) : embregerezh eilkevratour g. ; *Aufträge an Subunternehmen vergeben*, eiltreatañ, eilkevrañ.

Subunternehmer g. (-s,-) : eilkevratour g., eilkevraer g.

Subvention b. (-,-en) : skoaziad b., skoaziadenn b., yalc'had b., pourvez-arc'hant g., skoazell-arc'hant b.

subventionieren V.k.e. (hat subventioniert) : skoaziadennañ.

Subversion b. (-,-en) : gourzhtreñ g., reveulzi b., dispac'h g., taol-dispac'h g., taol-reveulzi b., eilpennadeg b., eilpennadur g.

subversiv ag. : -dispac'h, -dispac'hañ, dispac'hel, dispac'hus, kabalus, kavailhus, desfailh, emsavet, disent ouzh ar pennadurezhioù, gourzhtrouës.

Succursalkirche b. (-,-n) : iliz-trev b., iliz trevel b.

Suchaktion b. (-,-en) : furchadeg b.

Suchanzeige b. (-,-n) : [polis] kemenn klask war-lerc'h un den diank g.

Suchbegriff g. (-s,-e) : ger-alc'hwez g.

Suchdienst g. (-es,-e) : servij an enklaskoù g.

Suche b. (-) : klask g., klaskerezh g., klaskadenn g., furch g., furchadeg b., firbouch g., furchadenn b., furchadur g., furcherezh g., goulennidigezh b. ; *auf der Suche nach etwas*, oc'h ober klask war (war-lerc'h) udb, oc'h ober ur c'hask d'udb, o klask udb, e klask eus udb, war glask udb ; *auf der Suche nach dem Glück sein*, klask al levenez, poursuiñ al levenez, bezañ war glask al levenez ; *auf die Suche gehen*, mont da glask.

Sucheisen n. (-s,-) : sont g., sonterez b.

suchen V.k.e. (hat gesucht) : klask, poursuiñ ; *seine Schlüssel suchen*, klask e alc'hwezioù, ober ur c'hask d'e alc'hwezioù, bezañ e klask eus e alc'hwezioù ; *Arbeit suchen*, klask fred, klask labour, klask e vara, freta ; *ein Unterkommen suchen*, klask bod (repu, goudor, lojeiz, herberc'h) ; *Asyl suchen*, klask repu ; *Bäcker sucht Lehrling*, baraer o klask ur mous ; *den Eingang suchen*, klask an digor ; *endlich fand er den Mann, den er so lange gesucht hatte*, a-benn fin ar gont e kavas an den a glaske keit all a oa ; *den Mann, den ich suchte, habe ich gefunden*, kavet eo ganin an hini a glasken ; *Schutz suchen*, klask gwarez ; *Rat suchen*, goulenn kelenn, goulenn kuzul, kemer kuzul ; *Händler mit jemandem suchen*, klask trouz (broc'h, afer) ouzh u.b., dont da c'hwitellat en-dro d'u.b., klask frot ouzh u.b. ; *er wird gesucht*, goulenn 'zo war e lerc'h ; *eine Köchin wird gesucht*, ezhomm ez eus ur geginerez ; P. *das Weiße suchen*, ober gaol, reiñ gaol dezhi, skarañ, skampañ (skarzhañ) kuit, karzhañ, sachañ e dreid (e skasoù) gant an-unan, skarañ er ouinell, sachañ e lêr (e c'har, e revr, e groc'hen, e loaioù, e ivinoù), ober gardenn, rahouenniñ kuit, kravat, kravat kuit, kravat gant an-unan, sachañ e revr, kribañ, kavout e ribouloù da dec'hel, partial d'an tarv, partial evel un tenn, mont d'an tarv, mont d'an tarv-ruz ; *hier haben Sie nichts zu suchen*, n'hoc'h eus klask ebet war mann ebet amañ, n'emañ ket en ho kerz emellout eus kement-se, an dra-se n'eo ket ho stal eo, n'hoc'h eus ket da welet war gement-se ; *er sucht, sein Los zu verbessern*, klask a ra sevel e chouk, klask a ra kreofañ ; *Mittel und Wege suchen, etwas zu erreichen*, klask penn an tu da dizhout udb, klask an tu (an dro) da dizhout udb, klask e du (e dro, e bleg) da dizhout udb, dispakañ e ijin d'ober udb, lakaat e ijin d'ober udb ; [krennlavar] *suchet, so werdet ihr finden*, klaskit, hag e kavot - n'eus park born ebet.

V.gw. (hat gesucht) : klask, enklask, arglask, poursuiñ ; *nach jemandem suchen*, klask u.b., klask war-lerc'h u.b., klask eus u.b., klask roudoù u.b., enklask u.b., bezañ e klask eus u.b., klask penn eus u.b. ; *es wird nach ihm gesucht*, klask a zo warnañ, savet ez eus skrap warnañ, emeur ouzh e glask ; *nach der Wahrheit suchen*, arglask ar wirionez, poursuiñ ar wirionez ; *nach Worten suchen*,

haketat ; *nach einer Lösung suchen*, klask penn d'ur gudenn, klask un disentez d'ur gudenn.

a.g.verb II : **gesucht** *gesuchter Stil*, stil peurlipet g., tro-blunn peurlipet b., doare-skrivañ turgnet-koant g. doare-skrivañ kribet a'r gwellañ g. ; *gesuchte Ware*, marc'hadourezh mall (klask, kas, prez, reked) warno b.

Suchen n. (-s) : klask g., enklask g., klaskadenn b., klaskerezh g. ; *erfolgreiches Suchen*, enklask frouezhus g., klask spletus g. ; *vergebliches Suchen*, enklask en aner g., klask displetus g., tro wenn b., tro c'houllo b.

Suchende(r) ag.k. g./b. : klasker g., klaskerez b.

Sucher g. (-s,-) : klasker g., furcher g. ; *Pilzsucher*, klasker togoù-touseg g.

Suchgerät n. (-s,-e) : detekter g., detekterez b., dizoloer g., benveg diguzhat g., dinoer g.

Suchhund g. (-s,-e) : [loen.] liammer g.

Suchkopf g. (-s,-köpfe) : [tekn.] penn unanvleinet g.

Suchmannschaft b. (-,-en) : skipailh enklask g.

Suchmaschine b. (-,-n) : [stlenn.] lusker enklask g., lusker arglask g.

Suchmeldung b. (-,-n) : [polis] kemenn klask war-lerc'h un den diank g.

Suchscheinwerfer g. (-s,-) : luc'hvanner reterus g.

Sucht b. (-, Süchtel-en) : arzoug g., estoue g., hoal g., brizherezh g., froudenn b., debtron g., kleñved g., mania b., maniezh b., terzhienn b., atapi g., follezh b., preñv g., namm g. ; *Rauschgiftsucht*, drammetoue g., drammidigezh b., sujidigezh d'an dram b., drammgaezh g., drammgaezhiadezh b., kaezhiadezh b., hoal an dram g., dramamboemenn b., youl didrec'hus da gemer dram b. ; *Putzsucht*, jolisted b., stiperezh g., kleñved stiperezh g., pinferezh g. ; *Gelbsucht*, terzhienn velen b.

Suchtau n. (-s,-e) : [merdead.] drag g., ravanell b., trech g.

Suchtauftrag(r) ag.k. g./b. : dileuriad e karg eus an drammgaezh g., dileuriadez e karg eus an drammgaezh b., dileuriad e karg eus an drammgaezhiadezh g., dileuriadez e karg eus an drammgaezhiadezh b., dileuriad e karg eus ar gaezhiadezh g., dileuriadez e karg eus ar gaezhiadezh b.

Suchtberater g. (-s,-) : terapeutour (yac'hadour) arbennigour war tachenn an drammgaezh g., terapeutour (yac'hadour) arbennigour war tachenn ar gaezhiadezh g.

Suchtberaterin b. (-,-nen) : terapeutourez (yac'hadourez) arbennigourez war tachenn an drammgaezh b., terapeutourez (yac'hadourez) arbennigourez war tachenn ar gaezhiadezh b.

Suchtforscher g. (-s,-) : enklasker war tachenn an drammgaezh g., enklasker war tachenn ar gaezhiadezh g., imbouc'her war tachenn an drammgaezh g., imbouc'her war tachenn ar gaezhiadezh g.

Suchtforscherin b. (-,-nen) : enklaskerez war tachenn an drammgaezh b., enklaskerez war tachenn ar gaezhiadezh b., imbouc'herez war tachenn an drammgaezh b., imbouc'herez war tachenn ar gaezhiadezh b.

süchtig ag. : 1. dalc'het gant, troet gant, krafek war, taolet gant, sujet da, arloupet a-fet ; *schwindsüchtig*, skoet gant an droug-skevent ; *geldsüchtig*, troet war an dastum, troet war an danvez, troet war an arc'hant, troet da zastum, krafek war an arc'hant, troet (taolet) gant an

arc'hant, devet e galon gant an arc'hant, ur galon arc'hant anezhañ, ur marc'h an arc'hant anezhañ, ur c'hoz anezhañ, atav o redek war-lerc'h an disterañ gounidegezh, dalc'het gant arwez an aour ; *der ist ja geldsüchtig* ! gwashañ ma'z eo sot gant an arc'hant ! hennezh a ra un doue eus e yalc'h ! hennezh a zo segal segal ! ; *rauschgiftsüchtig*, sujet d'an dramm, estoueat ouzh an dramm, drammestoueat, dramm, hoal an dramm warañ, dalc'het gant ur youl didrec'hus da gemer dramm, dalc'het gant ar gaezhiadezh (gant an drammboemenn), dalc'het gant an dramm ; *wir sind alle fernsehsüchtig geworden*, n'eur ket evit dioueriñ ar skinwel ken, ar skinwel a zo deuet da vezañ hon opiom ; **2.** drammidel.

Süchtige(r) ag.k. g./b. : drammgaezhiad g., drammgaezhiadez b., kaezhiad g., kaezhiadez b., drammiad g., drammiaze b., drammed g., dramedez b.

Süchtigkeit b. (-) : dalc'h g., sujidgezh b., sujete b., kaezhiadezh b., drammidgezh b., estoue g.

Suchtverhalten n. (-s) : [mezeg.] real estoueat g.

suckeln V.k.e. (hat gesuckelt) : [rannyezh.] sunañ, chugal.

Sucrose b. (-) : sakaroz g.

Sud g. (-s,-e) : berv g., bervad g., bervadenn b., bervadur g., beoliad b., bresad g. ; *Sud Bier*, beoliad vier b. / bresad bier g. (Gregor).

Süd- : ... kreisteiz, ... ar c'hreisteiz, kreisteizat, kreisteizek, kreisteizel, ... su, ... ar su.

Süd¹ g. (-s,-e) : avel su g., avel c'houziz g., avel draoñ g., avel izel g.

Süd² *sellit ouzh Süden*.

Sudan *der Sudan* g.(-), *Sudan* n. (-s), Soudan b., Saoudan b.

Sudanese g. (-n,-n) : Soudanad g.

Südafrika n. (-s) : Suafrika b.

Südafrikaner g. (-s,-) : Suafrikan g.

Südafrikanerin b. (-,-nen) : Suafrikanez b.

südafrikanisch ag. : suafrikan.

Südamerika n. (-s) : Suamerika b. ; *die Entwaldung Südamerikas schreitet schnell voran*, digodañ buan a ra Suamerika.

Südamerikaner g. (-s,-) : Suamerikan g.

Südamerikanerin b. (-,-nen) : Suamerikanez b.

südamerikanisch ag. : suamerikan.

süddeutsch ag. : eus kreisteiz Bro-Alamagn, eus su Bro-Alamagn.

Süddeutschland n. (-s) : kreisteiz Bro-Alamagn g., su Bro-Alamagn g.

Sudel g. (-s,-) : [Bro-Suis] **1.** brouilhed g.; **2.** poullad g., poull g., lag g., poull-dour g., bouilhenn-dour b. ; **3.** fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., lapas g., mardoze g., mailhemouze b.

Sudelarbeit b. (-,-en) : labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihaestet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlaborat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour

g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

Sudelei b. (-,-en) : moc'herezh g., moc'haj g., magnez g., tarzhell b., trantell b., labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihaestet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlaborat g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'horrellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., kac'hidell b., doareoù dibled lies.

Sudeler g. (-s,-) : *sellit ouzh Sudler*.

Sudelkoch g. (-s,-köche) : frigaser g., fritter g., tarzhell g., kozh keginer g., libouz g., loudour g., koll-micher g., koll-labour g., keginer fourdoulh g.

Sudelküche b. (-) : magnez g., tarzhell b., trantell b., boued terket fall g., keusterezh c'hros b., moc'haj g., kefalenn (kegin) gros-fourdoulhet b., traoù gros-fourdoulhet lies., kabouilh g., boued gros ha disaour g.

sudeln V.gw. ha V.k.e. (hat gesudelt) : moc'hañ, mac'homañ, dihaestañ, drochañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, ober a-flav, moc'hajiñ, moc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, kaoc'hañ, tourc'hañ, stronkañ, porc'hellañ, daoulammat, batrouzañ.

Süden g. (-s) : su g., kreisteiz g., dehou g., dehoubarzh g., gouziz g./b. ; *Süd zu West*, su-kard-mervent g. ; *Süd zu Ost*, su-kard-gevred g. ; *im Süden*, er su, er c'hreisteiz, [merdead.] en tu dehou ; *nach Süden gelegen*, e dalbenn tro ouzh ar c'hreisteiz, en aer vat, o skeiñ war ar c'hreisteiz, troet war-zu ar c'hreisteiz, troet etrezek ar c'hreisteiz, tro ouzh ar c'hreisteiz, tro etrezek ar c'hreisteiz, troet d'ar c'hreisteiz, durc'haet d'ar c'hreisteiz, er c'hreisteiz, troet ouzh heol kreisteiz ; *der Wind dreht nach Süden*, gouzizañ a ra an avel, suiñ a ra an avel, mont a ra an avel e gouziz, mont a ra an avel d'ar c'houziz, mont a ra an avel d'e su, dont a ra an avel en izel, izelaat a ra an avel ; *der Wind kommt aus Süd*, emañ an avel en e su, an avel a zo gouziz, an avel a zo su, avel c'houziz a zo ganti, avel su a zo ganti, avel c'houziz a zo, avel su a zo, avel izel a zo, emañ an avel o c'hwezhañ diwar ar c'hreisteiz ; *nach Süden fahren*, mont etrezek ar c'hreisteiz ; *die Leute aus dem Süden des Landes*, an dud eus ar C'hreisteiz lies.

Sudeten lies. : *die Sudeten*, ar Sudetoù lies.

Sudetenland n. (-es) : *das Sudetenland*, bro ar Sudetoù b., ar Sudetoù lies., tiriad ar Sudetoù g.

Sudetendeutsche(r) ag.k. g./b. : Alaman eus ar Sudetoù g., Alamanez eus ar Sudetoù b., Sudet g., Sudetez b.

Südeuropa n. (-s) : Kreisteiz Europa g., Sueuropa b.

Südfrankreich n. (-s) : su Bro-C'hall g., kreisteiz Bro-C'hall g., Okitania b.

Südfranzose g. (-n,-n) : kreisteizad g., Okitan g.

Südfranzösin b. (-, -nen) : kreisteizadez b., Okitanez b.
Südfrüchte lies. : frouezh a bell-vro str., frouezh ar broioù pell str., frouezh ar broioù tomm str.
Südhalbkugel b. (-) : hantervoul su b., hanterzouar su g.
Südire g. (-n, -n) : lwerzhonad ar su g., lwerzhonad eus ar c'hreisteiz g., Suiwerzhonad g.
Südtalien n. (-s) : su Bro-Italia g., kreisteiz Bro-Italia g.
Südkegel g. (-s) : [douar.] pikern su g.
Südkorea n. (-s) : Korea ar Su b., Sukorea b.
Südkoreaner g. (-s, -) : Korean ar Su g., Sukorean g.
Südkoreanerin b. (-, -nen) : Koreanez ar Su b., Sukoreanez b.
südkoreanisch ag. : sukorean, ... Korea ar Su, ... Sukorea, eus Korea ar Su, eus Sukorea.
Südküste b. (-, -n) : aod su g., aod ar c'hreisteiz g., aodoù su lies., aodoù ar c'hreisteiz lies.
Südlage b. (-) : durc'hadur d'ar c'hreisteiz g. ; *in Südlage*, e dalbenn tro ouzh ar c'hreisteiz, en aer vat, o skeiñ war ar c'hreisteiz, troet war-zu ar c'hreisteiz, troet etrezek ar c'hreisteiz, tro ouzh ar c'hreisteiz, tro etrezek ar c'hreisteiz, troet d'ar c'hreisteiz, durc'haet d'ar c'hreisteiz, er c'hreisteiz, troet ouzh heol kreisteiz.
Südländer g. (-s, -) : kreisteizad g.
Südländerin b. (-, -nen) : kreisteizadez b.
südländisch ag. : ... kreisteiz, ... ar c'hreisteiz, kreisteizat, kreisteizek, kreisteizel.
Sudler g. (-s, -) : strop a zen g., kac'her g., tarver g., batrouzer g., talfaser g., foeltrer g., moc'hataer g., moc'her g., tarasour g., bastrouilh g., bastrouilher g., kousi micher [*liester kousierien vicher*] g., kousi labour [*liester kousierien labour*] g.
südlich ag./Adv. : ... kreisteiz, ... ar c'hreisteiz, kreisteizat, kreisteizek, kreisteizel, aostrel ; *bei 40° südlicher Breite*, e 40° ledred su ; *südlich von*, *südlich + t-c'h*, er su da, en tu kreisteiz da, er c'hreisteiz da, e dan da, en tu dehou da ; *der südliche Teil der Bretagne*, al lod kreisteiz eus Breizh g. ; *der südlichste Teil des Landes*, penn pellañ e su ar vro g. ; *die südlichsten Berge*, ar menezioù kreisteisañ lies. ; [stered.] *Südliche Krone*, kurunenn ar Su b.
Südlicht n. (-s, -er) : 1. gouloù-noz ar su g., gouloù-noz aostrel g., aurora australis b., aorora ar su b. ; 2. [dre fent] Alaman eus su ar vro g., Alaman eus ar c'hreisteiz g.
Südost¹ g. (-s, -e) : avel c'hevred g.
Südost² / **Südosten** g. (-s) : gevred g. ; *der Wind dreht nach Südosten*, gevredañ a ra an avel, emañ an avel o c'hevredañ, mont a ra an avel d'e c'hevred, dont a ra an avel d'e c'hevred, emañ an avel o treiñ er gevred ; *der Wind kommt aus Südost*, emañ an avel en e c'hevred, an avel a zo gevred, avel c'hevred a zo ganti, avel c'hevred a zo ; *Südost zu Süd*, gevred-izel g. ; *Südost zu Ost*, gevred-uhel g.
südöstlich ag./Adv. : gevret, er gevred, eus ar gevred ; *südöstlich von*, er gevred da.
Südostwind g. (-s, -e) : avel c'hevred g.
Südpol g. (-s) : pennahel ar Su g., pol su g., Penn-Kreisteiz g.
Südpolar- : antarktikel, pennkreisteizel.
Südpolargebiet n. (-s) : Antarktika b., douaroù antarktikel lies.

Südpolarkreis g. (-es) : kelc'h antarktikel g.
Südpolarmeer n. (-s) : Mor Antarktikel g., Meurvor skornek Antarktika g., Meurvor Antarktika g.
Südsee b. (-) : morioù ar su lies. [*lodenn su ar Meurvor Habask*].
Südseite b. (-) : tu durc'haet d'ar c'hreisteiz g., tu ar c'hreisteiz g., tu kreisteiz g., tu-heol g.
Südsüdost g. (-es) / **Südsüdosten** g. (-s) : mergevred g., su-gevred g.
Südsüdwest g. (-es) / **Südsüdwesten** g. (-s) : su-mervent g., kreisteiz-mervent g.
Südtirol n. (-s) : Tirol ar Su b., Sutirol b.
südwärts Adv. : trema ar su, etrezek ar su, war-zu ar su, etramek ar su.
Südwein g. (-s, -e) : gwin eus diadro ar Mor Kreizdouarel g.
Südwest¹ g. (-s, -e) : avel draoñ g., avel vervent g., avel kornôg-izel g., avel izel g.
Südwest² / **Südwesten** g. (-s) : mervent g. ; *Südwest zu West*, mervent-uhel g. ; *Südwest zu Süd*, mervent-izel g. ; *der Wind dreht nach Südwesten*, emañ an avel o verventiñ, mont a ra an avel d'e vervent, dont a ra an avel d'e vervent, treiñ a ra an avel er mervent ; *der Wind kommt aus Südwest*, emañ an avel en e vervent, an avel a zo mervent, avel vervent a zo ganti, avel vervent a zo ; *Schnee aus dem Südwesten*, *Schnee aus Südwest*, erc'h a draoñ g.
Südwest³ g. (-s, -e) : avel vervent g., avel kornôg-izel g., avel draoñ g., avel izel g., mervent g.
südwestlich ag./Adv. : er mervent, er c'hornôg-izel, eus ar mervent, eus ar c'hornôg-izel, ... mervent ; *südwestlich von*, er mervent da, er c'hornôg-izel da.
Südwestwind g. (-s, -e) : avel vervent g., avel kornôg-izel g., avel draoñ g., avel izel g., mervent g. ; *heißer Südwestwind*, morsuilh g. ; *vom Südwestwind verdorrt*, morsuilhet.
Südwind g. (-s, -e) : avel su g., avel c'houziz g., avel draoñ g., avel izel g., avel ar c'hreisteiz g.
Sueskanal g. (-s) : *der Sueskanal*, kanol Suez b.
Sueven lies. : Suebiz lies., Sueviz lies., Sueved lies.
suevisch ag. : ... ar Suebiz, ... ar Sueviz, ... ar Sueved.
Suff g. (-s) : mezventi b., mezverezh g., ivragnerzh g., lonkerezh g.
süffeln V.gw. (hat gesüffelt) : P. evañ, mezviañ, mezviñ.
süffig ag. : skañv, plijus da evañ, blazet-mat, didanus, distanus ; *ein süffiger Wein*, ur gwin skañv (plijus da evañ, didanus, distanus) g.
süffisant ag. : karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, pennboufet gant an ourgouilh, brasonius, leun a fougé hag a lorc'h, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, c'hwezet, foeñvet, revalc'h, rok, rouflus, tonius, glorius, randonus.
Suffix n. (-es, -e) : [yezh.] lostger g., lost-ger g., dilostger g., gourfennc'her g.
Suffragette b. (-, -n) : [istor] sufragetez b., mouezhiajerez b.
suggerieren V.k.e. (hat suggeriert) : aliañ, damvenegiñ, mouslavaret, silañ [ur soñjenn] e kalon u.b., mouskinnig, dec'hervel.

suggestibel ag. : hag a c'haller levezonañ, mouskinnigadus, levezonadus.

Suggestibilität b. (-): mouskinnigaduster g., mouskinnigadusted b.

Suggestion b. (-, -en) : ali g., atiz g., mouskinnig g., dec'halvadur g.

suggestiv ag. : atizus, broudus, imbroudus, awenekaus, mouskinnigus, dec'halvus.

Suggestivität b. (-): mouskinniguster g., mouskinnigusted b., dec'halvuster g., dec'halvusted b.

Suggestivfrage b. (-, -n) : goulenn link g., goulenn luban g.

Suhle b. (-, -n) : faou g., bertim b., toull-hoc'h g., toull-rudellat g., toull-krenial g.

suhlen V.em. : **sich suhlen** (hat sich (t-rt) gesüht) : 1. rudellat, en em ruilhal, krenial, torimellat, torc'hwenial, toreal, trueilhat ; 2. [dre skeud.] *er suhlt sich im Sumpf*, n'eo nemet ur pemoc'h, en em ruilhal a ra e giz ur porc'hell lovr e bouilhenn ar pec'hed (Gregor), krenial (torimellat) a ra er fank.

Sühnaltar g. (-s, -altäre) : aoter an dibec'hadennoù b., aoter dibec'hedañ b.

sühnbar ag. : hag a c'haller dibec'hedañ, gwelc'hus.

Sühne b. (-, -n) : dic'haouadur g., dic'haou g., digoll g., dibec'haden b. ; *zur Sühne hat Gott die Menschen auf diese Welt verbannt*, Doue en deus lakaet an dud e kastiz er bed-mañ.

Sühnegeld n. (-s) : priz da baeañ evit ar gwad skuilhet g.

sühnen V.k.e. (hat gesüht) : dasprenañ, en em akuitañ, dic'haouiñ [evit udb], dibec'hedañ, paeañ [evit ur felladenn], peurbaeañ, gouzañv, dedalvezout, pinijañ ; *ein Verbrechen sühnen*, gouzañv (douden) ar boan dleet d'e dorfed (Gregor), digoll e dorfed dre gastiz, peurbaeañ e dorfed dre boan, dasprenañ e dorfed, dedalvezout e gastiz.

Sühnestein g. (-s, -e) : maen-eñvor savet er Grennamzer e koun ul laz bennak g.

Sühnetermin g. (-s, -e) : [gwir] dalc'h hanterouriñ g., dalc'h kompezañ g.

Sühneverfahren n. (-s, -) : [gwir] argerzhad kompezañ g.

Sühneversuch g. (-s, -e) : [gwir] klaskadenn hanterouriñ b., argeziad hanterouriñ g., argeziad kompezañ g.

Sühngeld n. (-s) : priz da baeañ evit ar gwad skuilhet g.

Sühnopfer n. (-s, -) : dibec'haden b.

Suite b. (-, -n) : 1. [sonerezh] heulienn b., heuliad g., heuliadenn b., heulbez g. ; 2. [leti] heuliad kambreier g., heuliad kambrou g. ; *eine Suite*, ur c'hambrou g., un heuliad g. ; 3. P. taol-diroll g., froudenn b., follinaj g.

Suitier g. (-s, -s) : gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., flemmer g., plac'hetaer g., pitaouaer g., paotr kailh g., P. ki gaol g., chibouter g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.

Suizid g./n. (-s, -e) : emlazh g., emlazhadenn b., emlazherezh g., emzistruj g., emzistrujadenn b.

Sujet n. (-s, -s) : testenn b., kraf g., danvez g., dodenn b., sujed g., kistion b.

Sukkubus g. (-, Sukkuben) : sukub g.

sukkulent ag. : chugonus.

Sukkurs g. (-es) : [Bro-Suis] skoazell b.

Sukzession b. (-, -en) : 1. hêrezh b., susit g., urvadur g. ; 2. heuliad g.

sukzessiv ag. : kenheuilh, lerc'hiadek.

Adv. : lerc'h-ouzh-lerc'h, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, tamm-ha-tamm, bep a damm, a-nebeudoù, nebeut-ha-nebeut, bep un nebeud, a-damm-da-damm, a-dammoù, a-van-da-van.

sukzessive Adv. : lerc'h-ouzh-lerc'h, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, tamm-ha-tamm, bep a damm, a-nebeudoù, nebeut-ha-nebeut, bep un nebeud, a-damm-da-damm, a-dammoù, a-van-da-van.

Sulfat n. (-s, -e) : [kimiezh] sulfat g.

Sulfid n. (-s, -e) : [kimiezh] sulfidenn b.

Sulfit n. (-s, -e) : [kimiezh] sulfit g.

Sulfonamid n. (-s, -e) : [kimiezh] sulfamid g.

Sultan g. (-s, -e) : sultan g.

Sultanat n. (-s, -e) : 1. [bro] sultanezh b. ; 2. [dinded] sultaniezh b.

Sultanin b. (-, -nen) : sultanez b.

Sultanine b. (-, -n) : [kegin.] rezin-sultanez str.

Sulz b. (-, -en) / **Sulze** b. (-, -n) / **Sülze** b. (-, -n) : 1. formaj rous g., sun-koazhet g., jel b., kaotenn b. ; 2. [dre skeud.] *P. eine Sülze bauen*, kouezhañ eus e sav-sonn, ledañ e gorf, mont da bokat d'an douar, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, a-hed e groc'hen, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-stok e lañjer, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), mont war e gement all, ober ur gwall lamm, pakañ ul lamm-stok, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ àr e zivbav, kouezhañ a-dreuz-kof (a-stok e lañs, a-blad-kaer, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henoù, astenn e groc'hen war an douar, kouezhañ a-c'hwen e groc'hen war an douar, kouezhañ war e fri, kouezhañ war e c'henoù, tapout (pakañ) ul lamm ouesk, mont da bokat da wreg ar c'hantonier, kaout kann ouzh bugale ar c'hantonier, mont da bokat da vugale ar c'hantonier, mont da vuzuliañ an dachenn, mont e gantolor en aer, lipat pri, kouezhañ evel un taol c'hwist, terriñ e c'houzoug.

sülzen V.gw. (hat gesülzt) : P. trabellat, paboriñ, glabousat, diskoural.

V.k.e. (hat gesülzt) : P. distilhañ, dibunañ, disklipat, dijablañ, divegiñ.

Sumatra n. (-s) : Sumatra b.

Sumatra-Nashorn n. (-s, -hörner) : [loen.] frikorneg Sumatra g.

Summa b. (-, Summen) : hollad g., sammad g., somm b. ; *summa summarum*, ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, en ur ger, e berr ; *summa cum laude*, gant hor gwellañ gourc'hemennou, meuleudi deoc'h.

Summand g. (-en, -en) : [mat.] sommant g., sammant g., termen ar sammad g. ; *zwischen den ersten und den zweiten Summanden wird ein Pluszeichen gesetzt*, lakaet e vez ur mui etre termen kentañ hag eil termen ar sammad.

summarisch ag. : berr, prim, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, krak-ha-berr, ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù, en ur ger, en ur ger krenn, e berr.

Sümmchen n. (-s, -) : *ein nettes Sümmchen*, un tousegad brav (un dornad mat) a arc'hant g., ur pezhiaid moneiz g., ur pochad mat a arc'hant g., ur somm vras b., ur sammad gouest g., ur varlennad arc'hant b., un dailhenn vat a arc'hant b., arc'hantoù bras lies., arc'hant mat g., un tamm mat a arc'hant g., ur bechad mat a arc'hant g., ur

bern arc'hant g., peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g.

Summe b. (-,-n) : 1. [kenwerzh, mat.] hollad g., sammad g., somm b. ; *die Summe errechnen*, sevel an hollad ; *Summe aus drei Zahlen*, sammad tri sifr enni g. ; *eine Summe abrunden*, krennañ ur sammad ; *die Summe in Buchstaben (in Worten) schreiben*, skrivañ ar sammad penn-da-benn gant lizherennoù ; *Summe von tausend Euro*, hollad a vil euro g., sammad a vil euro g., somm a vil euro b. ; *Höhe einer Summe*, hollad g., sammad g. ; *Gesamtsumme*, sammad hollek g., hollad g. ; *fehlende Summe*, mank g.

2. somm b., yalc'had b. ; *eine stattliche Summe*, ein nettes Sümchen, un tousegad brav (un dornad mat) a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur pezhad moneiz g., ur somm vras b., ur sammad gouest g., ur varlennad arc'hant b., arc'hantoù bras lies., arc'hant mat g., un tamm mat a arc'hant g., ur bechad mat a arc'hant g., un dailhenn vat a arc'hant b., peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *mit großen Summen umgehen*, meskañ arc'hant, merat arc'hant, meudañ gwenneien, maniañ arc'hant, embreger arc'hant, merat arc'hant, ruilhal arc'hant gant e zaouarn, bezañ an arc'hant o ruilhal etre e zaouarn.

3. [dre skeud.] heuliad g. ; *die Summe aus etwas ziehen*, sevel heuliadoù diwar ur c'hraf bennak, dezastum.

summen¹ V.k.e. (hat gesummt) : sammañ, kendaspugn, daspugn, dastum, kendastum, holladañ, hollañ.

summen² V.gw. (hat gesummt) : 1. froumal, boudal, safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardonñ, sourral, bouboual, fraoñval, froniñ, hiboudiñ ; *die Mücken summen*, froumal (hiboudiñ) a ra ar c'hwibu ; *die Bienen summen*, boudal (safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardonñ, sourral, fraoñval, hiboudiñ) a ra ar gwenan ; *die Bienen summen leise vor sich hin*, izel eo boud ar gwenan ; 2. boudal, boudinellañ ; *es summt mir in den Ohren*, boudal a ra em divskouarn, boudinellañ a ra va divskouarn ; 3. *vor sich (t-rt) hin summen*, fringoliñ, sardonenniñ, mouskanañ, sobonat, gouganañ, tonigenniñ ; *summender Sänger*, fringolour g., fringoler g.

V.k.e. (hat gesummt) : fringoliñ, sardonenniñ, sardonñ, mouskanañ, sobonat, gouganañ ; *ein Liedchen summen*, ein Liedchen vor sich (t-rt) hin summen, fringoliñ, sardonenniñ, sardonñ, mouskanañ un ton, kanañ ur ganaouenn dre vouskan, boudal ur ganaouenn, gouganañ un ton, fraoñval ur pennig sonenn, tonigenniñ, kanañ un donigenn ; *Lied zum Summen*, tonigenn b..

Summen n. (-s) : 1. sourr g., sourrad g., boubouadeg b., boudinell b., boudinellerezh g., boubou g., boubouenn b., bouderezh g., hiboud g., boud g., bouderezh g., sardonerezh g., safron g., safronerezh g., hibouderezh g., vorm g., froum g., froumadenn b., fraoñv g., fraoñverezh g., fraoñvadenn b., fraoñvadeg b., bourbouderezh g., brunellerezh g. mouskan g., moustrouz g. ; *unablässiges Summen*, fraoñ-difraoñv g. ; 2. mouskan g., fringolioù lies., fringoloù lies., fringolerezh g.

summend ag. : 1. boudinellus, boudus, safronus, fraoñvus, sardonennus, sardonus, sourrus, hiboudus ; 2.

mouskanus, fringolus ; *summender Sänger*, fringolour g., fringoler g.

Summer g. (-s,-) : [tekn.] fraoñver g., froumer g., krener g.

summieren V.k.e. (hat summiert) : sammañ, kendaspugn, daspugn, dastum, kendastum, holladañ, hollañ.

V.em. : **sich summieren** (hat sich (t-rt) summiert) : en em sammañ diwar sammañ, en em verniañ.

Summierung b. (-,-en) : daspugnadur g., holladur g., sammadenn b., sammadur g.

Sumō n. (-) : [sport] sumo g., gouren japanat g.

Sumpf g. (-s, Sümpfe) : 1. palud g., paludenn b., geun b., lagenn b., gwern b., krenegell b., gwafleg b., gwaflez b., gwagenn b., gwazh b., lec'hidenn b., lec'hideg b. ; *im Sumpf versinken*, mont donoc'h-don er vouilhenn, plantañ donoc'h-don er vouilhenn ; *in Sümpfen lebend*, eus ar paludoù, hag a vev er paludoù, ... palud, ... ar paludoù ; 2. [dre skeud.] *er suhlt sich im Sumpf*, n'eo nemet ur pemoc'h, en em ruilhal a ra e giz ur porc'hell lovr e bouilhenn ar pec'hed (Gregor), krenial (torimellat) a ra er fank.

Sumpfbüte b. (-,-n) : [dre skeud.] *das ist so eine Sumpfbüte*, koad-tro a zo ennañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, un dra bennak kamm a zo en e gordenn, gwe (tro) a zo en e gordenn, n'eo ket doareet mat, doare fall a zo warnañ, treset fall eo, un neuz fall a zen eo hennezh, neuz divalav a zo gantañ, hennezh a zo ur minor-plouz, un den daoubleg a zo anezhañ, n'eus ket da fiziout ennañ, n'eus ket da gaout fiziañs ennañ, ne c'haller fiziout tamm ennañ, hemañ a zo da ziwall outañ (dirazañ), tro 'zo da zisfiziout dezhañ, n'eus ket tu d'en em fiziout ennañ (Gregor).

Sumpfboden g. (-s,-böden) : krenegell b., flagenn b., lagenn b., gwagenn b., douar krenegellek g., douar krenek g., douar geun g.

Sumpfboot n. (-s,-e) : bag da risklañ war an dour b., dourruzer g.

Sumpfdotterblume b. (-,-n) : [louza.] soursi-dour g., rozinil-dour g., pav-bran ar geunioù g.

sumpfen V.gw. (hat gesumpft) : 1. ober bos, ober un taol bos, c'hoari las, roulañ, riboulat, furikat, riotal, riblañ, breskenn, ober tro ar chapelioù, mont e riboul, distagañ ur rouladenn ; 2. [kozh] treiñ da wern, treiñ da c'heun.

V.k.e. (hat gesumpft) : [tekn.] soubañ.

Sumpferz n. (-es) : houarn limouzek g., limonit g.

Sumpffieber n. (-s) : [mezeg.] malaria g., terzhienn ar paludoù b., terzhienn baludek b., kleñved ar paludoù g.

Sumpf-Gänsedistel b. (-,-n) : [louza.] laezhegenn b.

Sumpfgas n. (-es) : [kimiezh] metan g., gaz ar geunioù g.

Sumpf-Hahnenfuß g. (-es,-füße) : [louza.] pav-bran ar geunioù g.

Sumpfhuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] douryar b.

sumpfig ag. : geunie, lagennek, krenegellek, morfontek, paludennek, paludek, gwerniek ; *diese Wiese ist an manchen Stellen sumpfig*, er prad-se ez eus glebiennoù (lagennoù, luginier), krenegellek eo ar prad-se.

Sumpfkuh b. (-,-kühe) : P. sodez b., sodenn b., genaouegez g., begegez b., paborenn b., pebreñn b., buoc'hig b., bleupez b., louadez b., loukezenn b.

Sumpfland n. (-s) : krenegell b., flagenn b., lagenn b., gwagenn b., gwazheg b., lec'hideg b., douar geun g., geunioù lies., lec'hidenn b.

Sumpfläuer g. (-s,-) : [loen.] sourouc'han beg-ledan g.

Sumpfloch n. (-s,-löcher) : krenegell b., lagenn b., fontigell b., toull-kurun g., toull-lag g., toull lagenn g., sodrenn b., bosac'henn b., bouilhasenn b., bouilhenn b., bouilhenn-dro b., bouilhenn-gren b., bourdigenn b., goadenn b., gwagenn b., priasell b., kampoullenn b., kaotigell b., fankigell b., koufont g., krenerez b., lec'hideg b., lec'hidenn b., ogenn b., poull-fank g., prieg b., karg-botoù b., palud g. ; *in einem Sumpfloch stecken bleiben*, chom sac'het en ur gaotigell.

Sumpfmeise b. (-,-n) : [loen.] pennduig ar wern g.

Sumpfmoor n. (-s,-e) : palud g., geun b., lagenn b., gwern b., krenegell b., krenerez b., lec'hideg b., lec'hideg b., lec'hidenn b.

Sumpfohreule b. (-,-n) : [loen.] toud-lann g.

Sumpftotter g. (-s,-) : [loen.] vizon g.

Sumpfpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant ar paludoù str.

Sumpf-Schachtelhalm g. (-s,-e) : [louza.] skilvroen str., skilvroenenn b.

Sumpfschnepfe b. (-,-n) : [loen.] gioc'h g., gioc'h-lann g., gavrig-an-hañv b., kefeleg-lann g.

Sumpfschwertlilie b. (-,-n) : [louza.] boked san Jozef g., elestr str., elestr-dour str., elestr-dourek str., elestr-lagun str., elestr-palud str.

Sumpfspitzmaus b. (-,-spitzmäuse) : [loen.] minoc'h-dour Millet g.

Sumpfstelle b. (-,-n) : krenegell b., lagenn b., fontigell b., toull-kurun g., toull-lag g., toull lagenn g., sodrenn b., bosac'henn b., bouilhasenn b., bouilhenn b., bouilhenn-dro b., bouilhenn-gren b., bourdigenn b., goadenn b., gwagenn b., priasell b., kampoullenn b., kaotigell b., fankigell b., koufont g., krenerez b., lec'hideg b., lec'hidenn b., ogenn b., poull-fank g., prieg b., karg-botoù b., palud g.

Sumpfvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous ar paludoù g.

Sumpfwasser n. (-s) : dour bouilhennek g., dour fankigellek g., dour fankek g.

Sumpfwiese b. (-,-n) : pradenn grenegellek b., lec'hideg b., douar geun g.

Sums g. (-es) : P. *einen großen Sums von etwas machen*, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, ober kalz a drouz evit nebeut a dra, ober kalz a drouz evit ken nebeut all, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober kalz a reuz evit netra, ober ur van evit nebeut a dra, ober ur van evit ken nebeut all, ober brud (trouz, reuz, freuz, freuz ha reuz, ur vosenn, un abadenn, jabadao, tousmac'h, karnaj) abalamour d'udb, c'hoari (ober) an diaoul hag e bevar en abeg d'udb, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, toumpial en askont d'udb, tournial en abeg d'udb, kas karbac'h en askont d'udb, kas trouz en arbenn d'udb, kas safar abalamour d'udb, ober cholori (talabao) en arbenn d'udb, karnajal en abeg d'udb, ober e zen gars en abeg d'udb.

sumsen V.gw. (hat gesumst) : froumal, boudal, safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardonñ, sourral, fraoñval.

Sund g. (-s,-e) : mulgul g., gouzoug-mor g., strizh-mor g., strizh g., ode-vor b., raz g., raz-mor g.

Sünde b. (-,-n) : pec'hed g., mank g., mankadenn b., faot g., fazi g. ; *kleine Sünde*, pec'hedig g. ; *lässliche Sünde*, *verzeihliche Sünde*, pec'hed veniel g., pec'hed gwalc'hadus g., pec'hed gwelc'hus g., pec'hed distaolus g., pec'hed dister g., pec'hed bihan g., mankig g. ; *schwere Sünde*, pec'hed grizias g., pec'hed bras g. ; *Todsünde*, pec'hed marvel g., pec'hed muiañ g. ; *Hauptsünde*, pec'hed kapital g., pennbec'hed g. ; *die sieben Hauptsünden*, ar seizh pec'hed kapital lies., ar seizh pennbec'hed lies. ; *eine Sünde begehen*, pec'hiñ, pec'hiñ a-enep Doue, kaout pec'hed, ober ur pec'hed ; *eine doppelte Sünde begehen*, pec'hiñ e doubl, ober ur pec'hed doubl ; *eine Sünde auf sich laden*, bec'hiañ e goustiañs gant ur pec'hed ; *einer Sünde schuldig*, pec'hedus, kablus ag ur pec'hed bennak ; *seine Sünden bekennen*, anzav (diskuliañ, kofes, kofesaat) e bec'hedoù ; *frei von Sünden*, dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed, libr a bec'hed ; *ihre Sünden wurden ihnen vergeben*, diskarg int eus o fec'hedoù, distaolet e voe o fec'hedoù diwarno, bet o deus diskarg eus o fec'hedoù, bet o deus an distaol eus o fec'hedoù, roet eo bet dezho an distaol d'o fec'hedoù, roet e voe pardon dezho eus o fec'hedoù ; *jemandes Sünden vergeben*, dibec'hedañ u.b., reiñ an absolvenn d'u.b., absolviñ u.b. eus e bec'hedoù, absolviñ pec'hedoù u.b., disteurel e bec'hedoù diwar u.b., reiñ d'u.b. an distaol d'e bec'hedoù, gwalc'hiñ u.b. eus e bec'hedoù, reiñ pardon d'u.b. eus e bec'hedoù ; *Sünden vergeben*, disteurel (pardonñ, dilemel) pec'hedoù 'zo, reiñ distaol da bec'hedoù 'zo, dibec'hediñ ; *um Vergebung seiner Sünden bitten*, goulenn pardon eus e vankoù, goulenn pardon eus e faotoù, goulenn pardon eus e bec'hedoù, goulenn pardon eus e fazioù ; *die Seele von Sünde reinwaschen*, purañ e ene, naetaat e ene diouzh stlabez ar pec'hed, dinammañ an ene diouzh stlabez ar pec'hed, diouennañ ar pec'hed eus e ene, harluañ ar pec'hed eus e ene, gwalc'hiñ e ene eus ar pec'hed, koueziañ e ene kailharet, lemel diwar e ene pouez ar pec'hedoù ; *die Taufe reinigt uns von der Sünde*, ar vadeziant a walc'h ar pec'hedoù ; *das Almosen löscht die Sünden aus*, aluzen a walc'h ar pec'hedoù ; *seine Sünden beichten*, kofesaat e faotoù, kofesaat e bec'hedoù, kofes e bec'hedoù, kofesaat e fazioù, kofesaat e vankoù ; *die Sünden, die er nicht gebeichtet hat*, ar pec'hedoù lezet gantañ da gofes ; *ich würde gar nicht zögern, meine Sünden zu gestehen*, ne'm befe prederi ebet o lavaret va fec'hedoù ; *aus Reue über seine Sünden weinen*, daeraouiñ d'e bec'hedoù ; *seine Sünden bitter bereuen*, kaout ur gwir geuz d'e bec'hedoù ; *seine Sünden belasten sein Gewissen*, e bec'hedoù a vez morc'hedus war e goustiañs ; *die schlimmsten Sünden*, ar c'hazioù du lies., ar c'hazioù lous lies., ar pec'hedoù muiañ lies. ; *für die fünf schlimmsten Sünden genügt die Beichte nicht, sondern ist eine spezielle Dispens des Papstes nötig*, pemp kaz du a zo miret d'ar Pab ha ne c'hall ket ar beleg absolviñ anezho ; *das ist eine Sünde*, pec'hed eo ; *einmal nur um zu sehen wie es ist, ist doch keine Sünde*, ur wech da welet n'eo ket pec'hed, n'eo ket un droug ober an dra-se ur wech da welet ; [dre skeud.] *ich hasse ihn wie die Sünde*, kas ar marv am eus outañ, kasoni an ifern a vagan outañ.

Sündenbock g. (-s,-böcke) : 1. [relij.] bouc'h ar pec'hedoù g., bouc'h-dibec'hedañ g., ostiv evit ar pec'hedoù g., hostiv evit ar pec'hedoù g. ; 2. [dre skeud.] pilgos g., gouziviad g., sac'h-poan g., ki g. ; *er ist ihr Sündenbock*, pilgos eo dezho, evel ur pilgos eo ganto, pont ha pavez eo ganto, pont ha plankenn eo ganto, gouzer ha skabell eo dindan o zreid, kasaet ha droukprezeget e vez ganto.

Sündenerlass g. (-es) : [relij.] absolvenn b., distaol g., distaol d'ar pec'hedoù g., diskarg g., gwalc'h g.

Sündenfall g. (-s) : [relij.] kouezhadenn er pec'hed b., kouezh er pec'hed g.

Sündengeld n. (-s) : 1. arc'hant gwall berc'hennet g., bleud an diaoul g., arc'hant danzeet-fall g., arc'hant deuet dre an hent fall g., arc'hant deuet dre wall hent g., arc'hant deuet diwar goust an diaoul g., arc'hant deuet a-berzh an diaoul g., arc'hant deuet a berzh fall g. ; 2. priz spontus g., priz ker-daonet g., priz ker-ruz g., priz ker-du g., priz uhel-spontus g., priz divezh g., priz ker-divalav g., priz ruz g., priz ken ker hag hini ar pebr da veurlarjez g., priz an hanter re ger g.

Sündenleben n. (-s) : *ein Sündenleben führen*, bevañ (kozhañ) er pec'hed - en em reiñ d'ar pec'hedoù - lezel ar pec'hed da gramenniñ e ene - breinañ e ene gant ar pec'hedoù - en em vastariñ e bouilhenn ar pec'hed - kinviañ gant ar pec'hed - bezañ gwriet e galon gant ar pec'hedoù - en em reiñ da Satan, d'e fougeoù ha d'e oberoù - ren ur vuhez diroll - punañ ur fall vuhez - kas ur vuhez diroll (direol, direizh, dirollet, direoliet, diboell, diboellet) - kas wami - riboulat noz - furikat - roulañ - riotal - riblañ - ribotal - breskenn - bezañ ur riboder - bezañ ur rouler - serc'haouiñ - serc'hiñ - orgediñ - pailhardiñ - reilhennat.

Sündenlohn g. (-s) : 1. gopr evit bezañ sevenet un torfed g., gopr evit seveniñ un torfed g. ; 2. kastiz evit bezañ graet ur pec'hed g., kastiz evit un torfed g.

sündenlos ag. : dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, glan a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed.

Sündenlosigkeit b. (-) : dibec'husted b.

Sündennachlass g. (-es,-nachlässe/-e) : [relij.] induljañs b., distaol g.

Sündenpfehl g. (-s) : bouilhenn ar pec'hed b. (Gregor), islonk ar pec'hed g.

Sündenregister n. (-s,-) : roll pec'hedoù u.b. g., renabl pec'hedoù u.b. g.

Sündenschuld b. (-) : kablusted b.

Sündentilger g. (-s,-) : [relij.] dasprener g., redemptor g.

Sündentilgung b. (-) / **Sündenvergebung** b. (-) : [relij.] daspren g., dasprenidigezh b., absolvenn b., distaol g.

Sünder g. (-s,-) : pec'her g. ; *reuiger Sünder*, pec'her keuzidik g. ; *armer Sünder*, paourkaezh tra dreut g. ; *verstockter Sünder*, pec'her engravet g., pec'her kaledet g., pec'her kilhourzet g., pec'her aheurtet en e bec'hed g., pec'her dibened g., pec'her hag a chom da vreinañ en e bec'hed g., pec'her hag a chom da ginviañ en e bec'hed g., pec'her hag a chom en e bec'hed g., gwall pec'her g. ; *Heilige Maria, Mutter Gottes, bitte für uns Sünder, jetzt und in der Stunde unseres Todes*, santez Mari, mamm da Zoue, pedit evidomp-ni, pec'herien, bremañ, ha da eur hor marv ; [kr-l] *jedem Sünder wird verziehen*, nend eus

pec'hed ker bras na vez pardonet da neb en devez ur gwir c'hlaçhar anezhañ (Gregor).

Sünderin b. (-,-nen) : pec'herez b.

Sündflut b. (-) : *sellit ouzh Sintflut*.

sündhaft ag. : 1. dizevot, fallakr, yud, hudur, pec'hus, kablus, fazius ; *sündhafte Handlung*, disprizañs evit ar feiz b. / dizoujañs a Zoue b. / ober dizevot g. (Gregor) ; *sündhafte Gedanken*, drouksoñjoù lies., soñjoù kablus lies. ; *ein sündhaftes Leben führen*, bevañ er pec'hed ; 2. divezh, spontus ; *das ist ja sündhaft teuer*, koustañ a ra pikez, ker-ruz eo, ker-du eo, ker-daonet eo, ker-divalav eo, ruz eo, an tan a zo war an dra-se, divezh eo ar priz anezhañ, ken ker ha pebr da veurlarjez eo, ur rivin eo, an hanter re ger eo, er-maez a briz emañ an dra-se, dibriz eo.

Sündhaftigkeit b. (-) : [relij.] pec'husted b., kablusted b.

sündig ag. : *sellit ouzh sündhaft*.

sündigen V.gw. (hat gesündigt) : pec'hiñ, pec'hiñ a-enep Doue, fiziañ, kouezhañ er pec'hed, kaout pec'hed, ober ur pec'hed, ober pec'hedoù, mankout ; *gegen die Tradition sündigen*, pec'hiñ a-enep an hengoun (Gregor) ; *an jemandem sündigen*, pec'hiñ a-enep u.b. ; *Vater, ich habe gesündigt*, va zad, pec'het em eus - va zad, manket on ; *in Gedanken sündigen*, drouksonjal.

Sündiger g. (-s,-) : pec'her g.

sündlich ag. : 1. dizevot, fallakr, yud, hudur, pec'hus, kablus, fazius ; 2. divezh, spontus.

sündlos ag. : dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, glan a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed.

Sündlosigkeit b. (-) : dibec'husted b.

sündteuer ag. : hag a goust pikez, ker-ruz, ker-du, ker-daonet, ker-divalav, ruz, an tan warnañ, divezh ar priz anezhañ, ken ker ha pebr da veurlarjez, an hanter re ger, er-maez a briz, dibriz.

Sunnit g. (-en,-en) : [relij.] sunnaad g., sunnit g.

super ag. digemm : dreist, dispar, disheñvel, beuz, fiskal, kabadan, forzh vat, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, eus ar penn, diouzh ar penn, a'r c'haerañ, gwellat, P. gagn, ha n'eman ket c'hwezh ar preñved gantañ, ha n'emañ ket ar sifern gantañ ; *das ist ja super* ! n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dreist ! dispar ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! ur marvailh eo ! gwellat ! diouzh ar c'hentañ ! setu ur meuz kaer ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ ! fiskal eo an dra-se ! ; *das wäre super*, dreist e vefe, se 'vat a vefe ur marvailh ; *das Buch ist einfach super*, emañ al levr en e barfeted ; *als Lehrer ist er einfach super*, gwashat kelenner eo, ur mailh eo da gelenn, ur gwall gelenn eo, gwellat kelenner ! ur c'helenner mat-krak a zo anezhañ ! hennezh a zo ur c'helenner eus ar penn, hennezh a zo ur c'helenner diouzh ar penn.

Super n. (-s) : super g.

Superachtfilm g. (-s,-e) / **Super-8-Film** g. (-s,-e) : film super-eizh g., film super-8 g.

Superachtkamera b. (-,-s) : kamera super-eizh g. ; kamera super-8 g.

Superbenzin n. (-s) : strilheoul super g., super g.

Supererogation b. (-,-en) : dreistlead g.

superfein ag. : flour-dreist, gourfin.

Superintendent g. (-en,-en) : [relij.] pennverour g., merour-meur g.

Superior g. (-s,-en) : [relij.] superior g., tad superior g. ; *die Mönche stellten sich unter die geistliche Obhut eines Superiors*, en em lakaat a reas ar venec'h dindan reizh un tad.

Superiorin b. (-,-nen) : [relij.] superioze b., mamm superioze b.

Superiorität b. (-) : dreistelezh b., dreisted b., gwellentez b., hol g.

Superkargo g. (-s,-s) : [merdead.] dileuriad ar freder war bourzh ur vag g., soulgargiad g.

superklug ag. : P. hag a gred dezhañ bezañ ur paotr fin, re vras e benn evit deskiñ tra.

superkurz ag. : dreistberr.

Superlativ g. (-s,-e) : 1. [yezh., skeud an doareañ] derezh-uhelañ ar c'heverata g., dreistrez g. ; *vergleichender Superlativ, einfacher Superlativ*, dreistrez keñverel g. ; *absoluter Superlativ*, dreistrez dizave g., dreistrez tralen g. ; 2. *ein Land der Superlative*, ur vro a builhentez a bep seurt b., ar baradoz war an douar g., ar gwenved war an douar g.

Supermacht b. (-,-mächte) : bro dreistgalloudek b., bro dreistgalloudus b.

Supermann g. (-s,-männer) : 1. Superman g. ; 2. [dre skeud.] dreistden g., superman g.

Supermarkt g. (-es,-märkte) : gourmarc'had g., supermarc'had g. ; *in den Supermarkt einkaufen gehen*, mont d'ar gourmarc'had da brenañ diankajoù ; *kleinerer Supermarkt*, gouvarc'had g., gourstalig b.

Supernumerar g. (-s,-e) : kargad dreistniver g.

Superphosphat n. (-s,-e) : superfosfat g.

Superstar g. (-s,-s) : P. dreiststeredenn b., goursteredenn b.

Suppe b. (-,-n) : 1. [kegin.] soubenn b., kefalenn b., trotaj g. ; *klare Suppe*, soubenn an tri zraig : dour, holen ha baraig b., soubenn c'hloev b. ; *dicke Suppe*, soubenn vignoc'h b., mignoc'henn b., soubenn dev b., soubenn fetis b., P. soubenn mañsoner b., soubenn beleg b. ; *ein bisschen Suppe*, ul lomm soubenn g. ; *dicke Gemüsesuppe*, kaotenn b., kaot g. ; *sättigende Suppe*, soubenn walc'hadenn b. ; *er isst für sein Leben gern Suppe*, ur soubenner (ur sac'h-soubenn, un toull soubenn) a zo anezhañ, hemañ 'zo paotr ar soubenn, ur bleiz soubenn eo, un debrer mat a soubenn eo, hennezh a oar pakañ soubenn ; *Milchsuppe*, soubenn al laezh b., soubenn laezh b. ; *Zwiebelsuppe*, soubenn rous b., soubenn ar rouz b., jaodell b. ; *Brotsuppe*, soubenn ar bara miol b., soub. g. ; *die Suppe ist schlecht geworden*, blaz an treñk a zo war (gant) ar soubenn, c'hwezh an treñk a zo gant ar soubenn, treñket eo ar soubenn ; *die Suppe anrichten*, trempañ ar soubenn, trempañ ar soub., lakaat ar soubenn da drempañ, aozañ soubenn ; *Suppe holen*, soubenna ; *Suppe essen*, soubennañ, debriñ ur banne soubenn ; *die Suppe brodeln*, birviñ kaer a ra ar soubenn, ar pod a verv evel soubenn al laeron, postañ a ra ar soubenn, redek a ra ar soubenn er pod, kantren a ra ar soubenn er pod, tizh a zo war ar soubenn er pod ; *die Suppe brodeln lassen, die Suppe brodelnd kochen*, kas ar soubenn d'an drot ; *Blasen an der Oberfläche einer brodelnden Suppe*, toull ar berv g. ; *der Suppe*

etwas Salz hinzufügen, in die Suppe eine Prise Salz hinzugeben, lakaat ur meudad holen e-mesk ar soubenn ; *Ihre Suppe wird kalt*, na lezit ket ho soubenn da yenañ, darev eo ho soubenn da glouaraat ; *kalt gewordene Suppe*, soubenn diazev b.

2. [dre skeud.] *von der Hand zum Mund verschüttet* *mancher die Suppe*, pell emañ Yann diouzh e gazez, an toull hebiou a zo frank, arabat gwerzhañ ar vioù e revr ar yer, arabat ober ar youc'hadez a-raok ar varradeg, re uhel e kan ho kilhog ; *für jemanden die Suppe auslöffeln müssen*, dougen an toaz d'ar forn evit unan all, pakañ evit unan all ; *die Suppe auslöffeln müssen*, kouezhañ ar bec'h war an-unan, kaout mizoù, koustañ ker d'an-unan, bezañ en e c'haou, paeañ diwar-bouez e groc'henn, en em gavout gwazh eus udb, en em gavout diaes eus udb, dougen an toaz d'ar forn, pakañ ; *die sollen doch jetzt bitte die Suppe auslöffeln*, ra vezo war o reuz, ra vezo kement-se evit o c'holl, dezho eo bremañ da voustrañ war o c'halon, kac'het o deus en o zokoù ha ret eo dezho bremañ o lakaat war o fennoù, dezho eo bremañ da zougen an toaz d'ar forn, kaoz int ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warno, dezho eo bremañ da zirouestañ o neud, gwazh a se evito, n'o deus nemet lakaat en o c'hichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warno ; *ein Haar in der Suppe finden*, pismigañ, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'henn, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, spazhañ laou, klask c'hwen e loeroù u.b. ; *ein Haar in der Suppe suchen*, klask faot gant u.b. ; *in der Suppe sitzen*, bezañ en ur soubenn vrav, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ fresk, bezañ fresk e gased, bezañ el lagenn (tapet brav ha kempenn, kempenn ganti, brav ganti, en ur gempenn, sac'het en ur gaoc'henn, gwall strobet, e viz er wash, e viz e gwask, e fri er wash), bezañ riñset, bezañ paket propik, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ en ur grenegell, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h ; *in die eigene Suppe spucken*, ober tuf d'ar mouar, ober tuf war ar mouar, ober e valapa, bezañ enebour da vab e dad ; *jemandem in die Suppe spucken, jemandem die Suppe versalzen (sauer machen)*, gwalañjeriñ u.b., c'hoari e gi droc'h gant u.b., trubuilhañ plijadur u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., lakaat (c'hwezhañ) trubuilh e kalon u.b., terriñ e vuhez d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, iferniñ gant u.b., ober ur vuhez poanius-meurbet d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., ampezoniñ e vuhez d'u.b., ober e walc'h a boan d'u.b., ober buhez d'u.b., ober gwall vuhez d'u.b., reiñ dibun d'u.b., ober vil d'u.b., ober gwallamzer d'u.b., dismantrañ spered u.b., reiñ trenk ha c'hwerv d'u.b., tregasiñ (eogiñ, nec'hiñ, nec'hañsiñ, trabasiñ) u.b., reiñ tregas (degas soursi) d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober grimoù d'u.b., degas fleuskeur d'u.b., reiñ fred d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., bezañ ur bern charterezh gant an-unan, daoubenniñ u.b. ; *jemandem nicht das Salz in der Suppe gönnen*, bezañ klañv gant an avi (gant ar warizi, gant an erez) ouzh u.b., bezañ o

tagañ gant an erez ouzh u.b., bezañ duet e galon gant ar warizi ouzh u.b., bezañ o tisech'hiñ gant ar jalouzi ouzh u.b., bezañ devet e galon gant ar warizi ouzh u.b.

Suppenaugen lies. : daoulagad ar soubenn lies., lagadoù druzoni lies.

Suppenbrot n. (-s) : [kegin.] soub-kefalenn g., soub g.

Suppenfleisch n. (-es) : [kegin.] kig-soubenn g., kig berv g., kig bervet g.

Suppengemüse n. (-s) : [kegin.] legumaj soubenn lies.

Suppengrün n. (-s) : [kegin.] louzeier soubenn lies.

Suppenhuhn n. (-s, -hühner) : [kegin.] kig-yar da virviñ g.

Suppenkelle b. (-, -n) : [kegin.] kloge b., loa-bod b., klogead b., loñs b., loñsad b.

Suppennudel b. (-, -n) : [kegin.] vermisel g.

Suppenschaum g. (-s) : eonenn ar soubenn b., bervadenn ar soubenn b., bervenn ar soubenn b., kroz ar soubenn g. ; *brodelnder Suppenschaum*, toull ar berv g.

Suppenschüssel b. (-, -n) / **Suppenterrine** b. (-, -n) / **Suppentopf** g. (-s, -töpfe) : [kegin.] soubenneg b., soupierenn b., plad-soubenn g., pod-soubenn g., terinenn b., soubennouer g.

Suppenwürfel g. (-s, -) : [kegin.] plaketenñ vouilhoñs b., tablezenn vouilhoñs b., diñs bouilhoñs g., diñs soubenn g.

Supplement n. (-s, -e) : **1.** stagadenn b., kreskad g. ; **2.** [mat.] korn skladius g.

Supplementband g. (-s, -bände) : levrenn ouzhpenn b.

Supplementwinkel lies : [mat.] kornioù skladius g.

Supplierstunde b. (-, -n) : [Bro-Aostria] [skol] erlec'hiadur g.

Supplikant g. (-en, -en) : azgoulenner g., aspeder g., reketer g., ervenner g.

supplizieren V.gw. (hat suppliziert) : azgoulenn, reketiñ, aspediñ, soubediñ.

supponieren V.k.e. (hat supponiert) : lakaat, amgrediñ, goulakaat.

Suppositorium n. (-s, Suppositorien) : [mezeg.] dianaouenn b., kilhenn b., P. obus g., louzoù revr g., boñboñ kouign g.

Supraleiter g. (-s, -) : [fizik] suprakonduer g., dreistreeil b.

supranational ag. : dreistbroadel.

Supranationalität b. (-) : dreistbroadelezh b., dreiststadelezh b.

Supremat g./n. (-s, -e) : [relij.] dreistelezh b., dreistbeli b.

Suq g. (-s, -s) : souk g.

Suramin n. (-s, -e) : [bev.] suramin g.

Sure b. (-, -n) : [relij.] pennad eus ar C'horan g., sourenn b.

Surcot g. (-s, -s) : doubledenn b.

Surfbrett n. (-s, -er) : [sport.] **1.** (Windsurfbrett) plankenn-dre-lien g. ; *zweirädriger Handwagen für Surfbretter*, kilhorou lies., ur c'hilhorou g. ; **2.** plankenn seurf g.

surfen V.gw. (hat gesurft) : seurfñ ; *im Internet surfen*, merdeñ war ar genrouedad, seurfñ war ar genrouedad.

Surfen n. (-s) : [sport.] seurf g.

Surfer g. (-s, -) : [sport.] seurf g.

Surferin b. (-, -nen) : [sport.] seurferez b.

Surfing n. (-s) : [sport.] seurf g.

Surrealismus g. (-) : dreistgwirvoudelezh b., dreistbeziadelouriezh b., dreistrealouriezh b., surreallouriezh b.

Surrealist g. (-en, -en) : dreistgwirvouder g., dreistbeziadelour g., dreistrealour g., surreallour g.

surrealistisch ag. : dreistgwirvoudel, dreistbeziadel, dreistrealour, surreallour.

surren V.gw. (hat gesurrt (evit pouezañ war an trouz) / ist gesurrt (evit pouezañ war ar fiñv) : froumal, sutal, boudal, safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardonñ, sourral, fraoñval, froniñ ; *die Kugeln surren*, klevet e vez gwenan plom o sutal e-kichen an divskouarn, fuc'hañ a ra ar boledoù, froumal a ra ar boledoù.

Surren n. (-s) : boud g., boubou b., safron g., troñ g., fraoñv g., fraoñverezh g., fraoñvadenn b., fraoñvadeg b., froum g., froumadenn b., mouskan g., moustrouz g. ; *das Surren des Spinnrades*, fraoñv ar c'harr-nezañ g., froum ar c'harr-nezañ g.

Surrogat n. (-s, -e) : kendanvez g., meni g., erlec'hiad g.

Suschen n. : Suzig b.

Suse b. : Suz b., Suzig b.

suspekt ag. : disfizius, diskred warnañ, da ziskrediñ warnañ.

suspendieren V.k.e (hat suspendiert) : **1.** *jemanden suspendieren*, dic'hoprañ (kas kuit, difredañ, terriñ, ezfredañ, digouviañ, digargañ, dizorniañ) u.b., lakaat u.b. war e dorchenn vihan, sinañ e baper d'u.b. ; *er wurde suspendiert*, lamet e voe e garg digantañ, lamet e voe a garg, dilamet e voe e garg digantañ, tennet e voe a garg, torret e voe diouzh e garg, lakaet e voe er-maez a garg, diskarget (digarget) e voe, dizorniet e voe, disc'hraet e voe eus e garg ; *jemanden vom Dienst suspendieren*, terriñ u.b. eus e garg evit ur pennad, astalañ u.b. ; **2.** ober kuit a, ober kuit eus, lakaat kuit a, lakaat kuit eus, diskargañ, kuitaat eus, kuitaat diouzh ; *Schüler vom Turnunterricht suspendieren*, diskargañ (lakaat kuit, ober kuit) skolidi eus ar prantadoù embregerezh-korf.

suspendiert ag. : [kimiezh, fizik] en arlug.

Suspension b. (-, -en) / **Suspension**¹ b. (-, -en) : torridigezh b., digargadur g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b.

Suspension² b. (-, -en) : [kim.] arlugenn b. ; *schleimige von Bakterien verursachte Suspensionen in einer Flüssigkeit*, mammenn b.

suspensiv ag. : astalus, daleüs, goursezus ; *suspensives Veto*, veto astalus g., gouarzh astalus g.

Suspensorium n. (-s, Suspensorien) : **1.** [sport] jockstrap g., slip-krogenn g. ; **2.** [mezeg.] suspensoriom g. ; **3.** beg stevell b., beg kondom g.

süß ag. : **1.** dous, melus, milis, c'hwek ; *süßes Obst*, frouezh dous (melus) str. ; *süßer Wein*, gwin dous g. ; **2.** dudius, hoalus, kaer, flour, brav, kuñv, c'hwek, c'hwek d'ar galon, tener-glizh ; *süße Musik*, sonerezh dudius (hoalus, c'hwek, flour) g. ; *süßer Traum*, huñvre kaer g., huñvre gaer b. ; *süße Worte*, komzoù flour lies., komzoù brav lies., komzoù tener-glizh lies. ; *widerlich süß*, klouar, divlaz, goular, klufan, libistr tout, gogez, tanav, melus, luban, mitaouik, milis ; *Liebe ist süß wie Honig*, c'hwek eo ar garantez e-giz ar mel ; *süße Stimme*, mouezh dous b., mouezh flour b., [gwashaus] mouezh klufan b., genoù gleb g., mouezh libistr tout b., mouezh c'hogez b., mouezh tanav b., mouezh velus b., mouezh luban b., mouezh vitaouik b., mouezh vilis b. ; *Arbeit macht das*

Leben süß, Faulheit stärkt die Glieder, el labour emañ ar yec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel - anez labourat, brec'h didorr ; *Arbeit un Gebet machen das Leben süß*, al labour hag ar bedenn a vag hag a yac'ha an den ; *ich möchte mein süßes Leben weiter genießen*, me n'on ket skuizh c'hoazh em flijadur ; **3.** moutik, koant, koantik ; *mein süßes Kind*, pokiol g., va bouchig g., va c'haredig g., va loenig g., va fichonig g., loulig g., lellig g., loutig g., mennig g., logodennig b., va ranig b., kalonig b., bravig g., moudounig g., va c'halonig b., moutig g., koulouch g., malamoutig g., va faotr mat din-me g. ; *süß tun*, ober neuzioù (jestroù, minoù, ardoù, andelloù, orbidoù), bezañ ardoù gant an-unan, orbidiñ ; *süß machen*, **a)** dousaat, c'hwekaad, dic'hwervaat ; **b)** [dre skeud.] gwanaad, dousaat.

süßbitter ag. : skildrenk, dous-trenk.

Süßbrot n. (-s) : bara dic'hoell g.

Süße b. (-) : douster g., c'hwekter g., c'hwekted b., milister g., milisted b.

Süße(r) ag.k. g./b. : pokiol g., karedig g., loulig g., lellig g., loutig g., loenig g., mennig g., logodennig b., ranig b., kalonig b., bravig g./b., bouchig g., moudounig g., moutig g., koulouch g., malamoutig g., pichonig g.

süßen V.k.e. (hat gesüßt) : dousaat, c'hwekaad, dic'hwervaat, sukrañ.

Süßgas n. (-es,-e) : [kimiezh] gaz dous g.

Süßgewässer n. (-s,-) : *die Süßgewässer*, stêrioù ha lennoù ; *zum Laichen kommen die Lachse in die Süßgewässer zurück*, da c'hreuniañ e tistro an eoged er stêrioù.

Süßgras n. (-es,-gräser) : [louza.] soulegenn b. [*liester* souleged], geotenn soulek b., geotenn soulennet b., gramineg g. [*liester* gramineged], graminegenn b. [*liester* gramineged].

Süßholz n. (-es) : **1.** [louza.] regalis str. ; **2.** [danvez tennet eus ar plant] regalis g., prenn-c'hwec'h g. ; **3.** [dre skeud.] *Süßholz raspehn*, chourañ, klask frotañ ouzh u.b., logota(t), ober (kenderc'hel, tailhiñ) al lez, kañjoliñ, ober askellig, kontañ flourenn, kontañ flourennig, kontañ flourig, ober e gazh gleb, douseta, turzhunelliñ, floc'hañ, lavaret komzoù flour, lavaret kaer, lavaret komzoù kaer (traoù koant) d'ar merc'hed / likaouiñ / lubaniñ / reiñ lorc'h d'ar merc'hed (Gregor).

Süßholzpulver n. (-s) : poultr regalis g.

Süßholzrasp g. (-s,-) : P. lubaner g., luban g., loaver g., lorber g., likaouer g.

Süßigkeit b. (-,-en) : **1.** douster g., kuñvelezh b., c'hwekter g., c'hwekted b., milister g., milisted b. ; **2.** *Süßigkeiten*, madigoù lies., limigoù lies., sukraj g., konfizerezh g., P. lipadurezhioù lies.

Süßigkeitautomat g. (-en,-en) : darbarer madigoù g.

Süßkartoffel b. (-,-n) : [louza.] patatez dous str.

Süßkirschbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kignezenn b., babuenn b., gwez-babu str., gwez-kignez-brizh str. ; *reich an Süßkirschbäumen*, kignezek.

Süßkirsche b. (-,-n) : [louza.] babiolez str., babiol str., kignez str., kignezenn b., babu str., babuenn b., kerez brizh str., kignez brizh str., kignez marellet str. ; *rote Süßkirschen*, kignez ruz str. ; *schwarze Süßkirschen*, kignez du str.

Süßkirschpflanze b. (-,-n) : kignezeg b.

Süßklee g. (-s) : [louza.] foenn gall g., foenn-Spagn g., geot-gall str.

süßlich ag. : [gwashaus] **1.** peñver, damc'hwec'h, divlaz, euver, milis ; **2.** libistr tout, gogez, tanav, melus, luban, mitaouik, mitennek, milis, chaou.

Süßling g. (-s,-e) : mitouig g., mitaouig g., genoù gleb g.

Süßmilch b. (-) : laezh dous g., laezh-livrizh g.

Süßrahmbutter b. (-) : amanenn disall (dous, gwerc'h) g.

süßsauer ag. : **1.** skildrenk, dous-trenk ; *süßsaure Milch*, laezh-bourjon g., laezh-bourjonet g., laezh-bourjonek g., laezh-gwendarzh g. ; **2.** [dre skeud.] klouar, klouarik, etre c'hwec'h ha c'hwerv ; *süßsaure Worte*, komzoù etre c'hwec'h ha c'hwerv lies. ; *jemanden süßsauer anlächeln*, mousc'hoarzhin etre c'hwec'h ha c'hwerv ouzh u.b.

Süßspeise b. (-,-n) : [kegin.] traoùigoù sukret lies., meuz sukret g., etremeuz g.

Süßstoff g. (-s) : **1.** dousaer g., sakarin g. ; **2.** c'hwekauzenn b. **Süßstofftablette** b. (-,-n) : kached dousaus g.

süßtuend ag. : koulouch, luban, lubanus, loavus, pilpous, pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, klouar, madek, lidour.

Süßwaren lies. : lipouzerezh g., traoù lipous lies., koñfizerezh g.

Süßwarenfabrik b. (-,-en) : koñfizerezh b.

Süßwarenfabrikant g. (-en,-en) : koñfizer g.

Süßwarenhändler g. (-s,-) : koñfizer g.

Süßwarenindustrie b. (-) : koñfisererezh g.

Süßwarenladen g. (-s,-läden) : koñfizerezh b.

Süßwarenverkäufer g. (-s,-) : koñfizer g.

Süßwasser n. (-s) : dour dous g., dour disall g.

Süßwasserfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk dour dous g., pesk stêr g.

Süßwasserkalk g. (-s,-e) : tufev g.

Süßwassermatrose g. (-n,-n) : siler dour g., martolod paper g., martolod dour dous g.

Süßwasserquarz g. (-es,-e) : limnokouarzit g., maen-Champagn g.

Sutane b. (-,-n) : soutanenn b., lost-du g., sae-veleg b. ; *eine Sutane anhaben*, bezañ dindan soutanenn, bezañ soutanennet.

Sütterlinschrift b. (-) : skritur Sütterlin g.,

Sutur b. (-,-en) : [korf.] mellez b.

Suzanne b. : Suzanna b.

Suzerän g. (-s,-e) : [istor] pennaotrou g.

Suzeränität b. (-) : [istor] pennaotrouniezh b.

SW : [berradur evit **Südwesten**] mervent g., kornog-izel g.

Swahili n. (-s *pe* -) : [yezh.] swahileg g., swahili g.

Swapkredit g. (-s,-e) / **Swap-Kredit** g. (-s,-e) : [arc'hant.] kredad kroaziet g., kengredad g.

Swastika b. (-,Swastiken) / g. (-/-s,-s) : svastika g., kroaz kamm b., [dre fazi e-keñver ar stumm rik] lauburu g., kroaz euskarat b., hevoud g., pederesker b. [*sellit ouzh Lauburu* ha *Quadriskel*].

Sweatshirt n. (-s,-s) : sweat-shirt g.

Swimmingpool g. (-s,-s) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.

Sybarit g. (-en,-en) : rouler g., bambocher g., teñchezour g.
Sykomore b. (-,-n) : [louza.] sikamorenn b., sikamor str., fiezenn-var b., skavenn-wrac'h wenn b., skav-gwrac'h gwenn str.
Sykophant g. (-en,-en) : hibouder g., flatrer g., flatouller g.
Syllabarium n. (-s, Syllabarien) : kroaz-Doue b., silabennaoueg b.
syllabieren V.k.e ha V.gw. (hat syllabiert) : silabenniñ, silabennañ.
Syllogismus g. (-, Syllogismen) : [preder.] prouvidigezh teirlavarenn b., sullogismos g., poellatadenn deirlavarenn b., poellatadenn dribarr b., teirlavarennad b., tribarr g. ; *Konklusion eines Syllogismus*, dianvarr g.
Syllogismenkette b. (-,-n) : liessilogism berraet g., sorit g., heulrakdiviz g.
syllogistisch ag. : [preder.] silogismek.
Sylphe g. (-n,-n) / b. (-,-n) : [mojenn.] arc'houere g., amboubal g., silf g.
Sylvain g. : Silvan g.
Sylvester g. : Jelvestr g.
Sylvia b. : Silvia b.
Symbiose b. (-,-n) : 1. [bev.] simbioz g., kedveññ g., kedved g., kedvedezh b. ; *in Symbiose leben*, kedveañ, bevañ e kedved ; 2. [sokiologiezh] kengloaerezh g.
Symbol n. (-s,-e) : arouez b., kenarouez b., ardamez g., skeudenn b., argel g. ; [kimiezh] *Elementsymbol*, *Atomsymbol*, arouez kimiezh b.
Symbolcharakter g. (-s) : ster arouezel g., talvoudegezh arouezel b.
Symbolfigur b. (-,-en) : [dre skeud.] marc'h-blein g., marc'h-kleur b., ardamez g.
Symbolgehalt g. (-s) : arouezegezh b., argelegezh b., argelelezh b.
symbolhaft ag. : arouezek, argelek, argelel.
Symbolhaftigkeit b. (-) : arouezegezh b., argelegezh b., argelelezh b.
Symbolik b. (-) : 1. argeladurezh b., arouezelezh b., ster arouezel g., talvoudegezh arouezel b. ; 2. [relij.] arouezeg b.
symbolisch ag. : arouezius, arouezel, arouezek, kenarouezek, ardamezek, argelek, argelel ; *symbolische Bedeutung*, ster arouezel g., talvoudegezh arouezel b., ster argelel g.
symbolisieren V.k.e. (hat symbolisiert) : aroueziañ, kenaroueziañ, merkañ, argelañ.
Symbolisierung b. (-,-en) : aroueziañ g., arouezadur g., skeudennadur g., argelañ g.
Symbolismus g. (-) : 1. [Skol] arouezouriezh b., simbolouriezh b. ; 2. [perzh] arouezelezh b., argelelezh b. ; 3. [doare] arouezegezh b., argelegezh b.
Symbolist g. (-en,-en) : arouezeler g., arouezour g., simbolour g.
Symbolmalerei b. (-) : livadur arouezek g., livadur simbolour g.
Symbolkraft b. (-) : talvoudegezh arouezel b., talvoudegezh argelel b.
symbolkräftig ag. : arouezel, argel ; *symbolkräftiges Ereignis*, darvoud arouezel g., darvoud argelel g.

Symbolsprache b. (-,-n) : [stlenn.] yezh arouezek b.
symbolträchtig ag. : arouezek, argelek.
Symbolwert g. (-s) : talvoudegezh arouezel b., talvoudegezh argelel b.
Symbolsystem n. (-s,-e) : arouezeg b.
Symmetrie b. (-,-n) : simetriezh g., kenskeudennegezh b., kemparzhter g., kemparzhted b., kemparzh g., kemparzhlezh b., kemparzhadur g., kemparzhñ g.
symmetrisch ag. : simetrek, kenskeudennek, kemparzh, kemparzhel, kemparzhrek, a-gemparzh, kemparzhad [e-keñver udb].
sympathetisch ag. : simpatek ; *sympathetische Tinte*, liv simpatek g.
Sympathie b. (-,-n) : 1. [gegenseitige Sympathie] kengarantez b., kenhoal g., kamaradiez b., kensant g., kensantidigezh b., kenhoalerezh g., kendrivliañ g. ; 2. [einseitige Sympathie] doug g., tenerder g., teneridigezh b., hegarater g., dedennadur g., hoal g., anaoudegezh b. ; *jemandem große Sympathie entgegenbringen*, kaout kement-se a anaoudegezh ouzh u.b., magañ anaoudegezh vras e-keñver u.b.
Sympathiekundgebung b. (-,-en) : manifestadeg skoazell b.
Sympathikus g. (-) : [korf.] reizhiad simpatek g., reizhiad nerval simpatek b.
Sympathisant g. (-en,-en) : kensanter g., kenduer g., kenduad g., aduad g., dalc'hiad g., skorer g., harper g., heulier g., kredennour g., mignon g.
Sympathisantin b. (-,-nen) : kensanterez b., kenduerez b., kenduadez b., aduadez b., dalc'hiadez b., skorez b., harperz b., heulierez b., kredennouez b., mignonez b.
sympathisch ag. : 1. sichant, hegarat, plijus, karadek, hoalus, bourrus, plijadurus, difier ; 2. [korf.] simpatek.
sympathisieren V.gw. (hat sympathisiert) : 1. kamaradiañ, kenduiñ, kensantout, mignoniñ, kamalata, kenhoalañ, kendrivliañ ; 2. *sympathisieren (mit)*, bezañ douget da, bezañ tuet da ; 3. [polit.] *sympathisieren (mit)*, kenduiñ gant, treiñ ouzh, treiñ war-du, treiñ etrezek, bezañ tuet da.
sympathisierend ag. : kenhoalus, kensantus, kenduat, kendrivlius.
Symphonie b. (-,-n) : [sonerezh] kensonadeg b., sinfonienn b.
symphonisch ag. : [sonerezh] sinfonek, kensonadegel.
Symposion n. (-s, Symposien) / **Symposium** n. (-s, Symposien) : simpoziom g., kendiviz g., kendael b.
Symptom n. (-s,-e) : 1. [mezeg.] azon g., arouez-kleñved b., anad ur c'hleñved g., sintom g. ; 2. doarenn b., dezverk g., merk spis g., arouezenn b., aroueziadur g.
symptomatisch ag. : azonus, azoniek, sintomek, sintomatek, dezverkus, heverk, spisverkus, arouezius.
symptomfrei mut, diverk ; *symptomfreier Virusträger*, douger mut (diverk) ar virus g.
Symptomgruppe b. (-,-n) : [mezeg.] azoniad g.
Synagoge b. (-,-n) : [relij.] sinagogenn b.
Synärese b. (-,-n) / **Synäresis** b. (-, Synäresen) : [yezh., kimiezh] sinairezenn b.
Synästhesie b. (-,-n) : kinesteziezh b., kevelverzh g., kensantadur g., gwelkentsantadur g., livkentsantadur g.
synchron ag. : kenamzerel, kempred, kenbred, sinkron, sinkronel, sinkronek.

Synchronie b. (-) : kenamzerelezh b.
synchronisch ag. : kenamzerel, kempred, sinkronel.
Synchronisation b. (-, -en) : 1. kempredadur, sinkroneladur g. ; 2. [film] eilmouezhiañ g.
synchronisieren V.k.e. (hat synchronisiert) : kempredañ, sinkronelaat, sinkronaat, goubredañ, goubredekaat ; *einen Film synchronisieren*, advouezhiañ ur film, eilmouezhiañ ur film.
synchronistisch ag. : kenamzerel, kempred, kenbred, sinkron, sinkronel, sinkronek.
Syndikalismus g. (-) : sindikadelezh b., sindikaderezh g., sindikaliezh b.
Syndikalist g. (-en, -en) : sindikader g., sindikadeler g.
Syndikat n. (-s, -e) : sindikad g.
Syndikus g. (-, -se/Syndizi) : sindik g., amaezhier g.
Syndrom n. (-s, -e) : [mezeg.] azoniad g., kenazon g.
Synekdote b. (-, -n) : ledentalad g., ledentalañ g., treuzanvadur g., ledanvadur g.
Synergie b. (-, -n) : sinergiezh b., gwerc'hkenoberezh g., kedalerezh g., kedalañ g.
Synergieeffekt g. (-es, -e) : efed sinergiezh g.
Synklinale b. (-, -n) : [douar.] sinklinalenn b., sinklinal g.
Synkope b. (-, -n) : 1. [mezeg.] sinkop g., semplaenn b., fatadur g., fatadenn b., fallaenn b., vaganadur g. ; *Synkopen erleiden*, vaganellañ ; 2. [sonerezh] sinkopenn b. ; 3. [lenn.] meztroc'h g.
synkopieren V.k.e. (hat synkopiert) : 1. [sonerezh] sinkopennañ ; 2. [lenn.] meztroc'hañ.
Synkretismus g. (-) : sinkretegezh b., kembloc'houriezh b. ; *religiöser Synkretismus*, teuzkengredenouriezh b. ; *philosophischer Synkretismus*, teuzkenbrederouziezh b.
Synkretist g. (-en, -en) : kembloc'hour g.
Synod g. (-s, -e) : [relij.] sened g., senez b.
synodal ag. : [relij.] senezel, senezek.
Synode b. (-, -n) : [relij.] sened g., senez b.
synodisch ag. : 1. [relij.] senezel, senezek ; 2. [stered.] sinodek.
Synonym n. (-s, -e) : [yezh.] heñvelster g., kenster g.
synonym ag. / **synonymisch** ag. : [yezh.] kenster an eil gant egile, heñvelster.
Synonymwörterbuch n. (-s, -wörterbücher) : [yezh.] geriadur an heñvelsterioù g.
synoptisch ag. : kenwel, kevansell, sinoptek.
Synset n. (-s, -s) : [yezh.] sterva g.
syntaktisch ag. : [yezh.] kevreadurezhel, kevreadurel, ereadurel, sintaksel ; *syntaktische Verdopplung*, doubladur kevreadurezhel g. ; *syntaktische Einheit*, rannfrazenn b., rummenn ger b., kenstrollad gerioù g., kenstrollad anvioù g., strollad gerioù kenaozet g., strollad anvioù kenaozet g.
Syntax b. (-, -en) : [yezh.] kevreadurezh b., kevreadur g., ereadurezh g., frazennadur g., frazennerezh g., sintaks g. ; *die Syntax der bretonischen Sprache*, an ereadurezh vrezhonek b.
Synthese b. (-, -n) : 1. sintezenn b., kevanaoz b., kevanaozadur g., kenlakadur g. ; 2. [preder., Hegel] kendezen b., kendod g., kevandod g., kendodiñ g. ; *These, Antithese, Synthese*, dodañ, gourzhdodiñ, kendodiñ.
Synthesizer g. (-s, -) : [sonerezh] stokelleg b., sintetizor g.

Synthetik n. (-s) : sintetik g.
synthetisch ag. : 1. [a denn d'ar sintezenn] kevanaoz, kenlakadurel, kendodel ; 2. [tro-spered] sintetek, sintezek, kenlakadurek, kendodek.
Adv. : a-gendod.
synthetisieren V.k.e. (hat synthetisiert) : [kimiezh, tekn.] kevanaozañ ; *die Sprache synthetisieren*, kevanaozañ ar gomz.
Syphilis b. (-) : [mezeg.] naplez g., sifiliz b.
syphiliskrank ag. : [mezeg.] naplezek, sifilitek, klañv gant an naplez, taget gant an naplez, klañv gant ar sifiliz, taget gant ar sifiliz.
Syphilitiker g. (-s, -) : [mezeg.] naplezeg g., naplezad g., sifiliteg g.
syphilitisch ag. : [mezeg.] naplezek, sifilitek.
Syrien n. (-s) : Siria b.
Syrer g. (-s, -) / **Syrier** g. (-s, -) : Sirian g.
Syringe b. (-, -n) : [louza.] lireu str., sering a g.
syrisch ag. : sirian.
System n. (-s, -e) : reizhiad b., kenreizhiad b., kenreizhiadur g., renad g., sistem g., kenrouedad b. ; *hegelianisches System*, reizhiad hegeliat b. ; *logisches System*, reizhiad kempoell b. ; *politisches System*, reizhiad politikel b. ; *parlamentarisches System*, reizhiad parlamantel b. ; *das kapitalistische System*, ar reizhiad kevalaour b. ; *das liberale System*, ar reizhiad frankizour b. ; *das kommunistische System*, ar reizhiad komunour b. ; *das sozialistische System*, ar renad sokialour g. ; [skiantoù] *geschlossene Systeme*, metoù enkaet g.
Systemanalyse b. (-, -n) : dielfennadur ar reizhiadoù g.
Systemanalytiker g. (-s, -) : analitikour-programmour g., dezrannour-goulever g.
Systemanalytikerin b. (-, -nen) : analitikourez-programmourez b., dezrannourez-gouleverez b.
Systematik b. (-) : rummataerezh b., rummatadur g., rummataouriezh b. ; *in der Hierarchie der biologischen Systematik steht die Gattung oberhalb der Art und unterhalb der Familie*, er rummatadur ar bevien emañ ar genad dindan ar c'herentiad hag a-us d'ar spesad ; *Systematik der Tiere*, rummatadur al loened g.
Systematiker g. (-s, -) : 1. spered reizhiadek (kenreizhiadek, kenreizhek, strizhreizhek, kenreizhiadurek, urzhiek, reizhiiek, reoliek, metodek, hentennek) a zen g. ; 2. [gwashaus] spered rakreizhiadek a zen g. ; *ein Systematiker sein*, bezañ techet da sujañ d'ar reizhiad ensavet, bezañ techet da sujañ d'ar reizhiad boutin, bezañ sklav d'ar rakreizhiad.
systematisch ag. : 1. [a denn d'ur reizhiad] reizhiadel, kenreizhiadurel, sistematikel, hentennel, kenreizhiadel ; 2. [a vez graet hervez ur reizhiad] reizhiadek, kenreizhiadek, kenreizhek, strizhreizhek, kenreizhiadurek, urzhiek, reizhiiek, reoliek, metodek, hentennek.
Adv. : gant urzh ; *er geht systematisch vor*, urzh a vez gantañ, ur reol mat a vez gantañ, dibun en devez en e labour, mont a ra dezhi en un doare reizhiadek.
systematisieren V.k.e. (hat systematisiert) : rummata, reizhiata, sistematizañ, kenreizhiaduriñ, kenreizhañ.
Systematisierung b. (-, -en) : 1. reizhiatadur g., reizhiata g., kenreizhiatadur g. ; 2. [gwashaus] rakreizhiatadur g.
Systemingenieur g. (-s, -e) : [stlenn.] ijinour pleustriñ g.

Systemkritiker g. (-s,-) : disprizer ar renad politikel er galloud g., enebour ar renad g., disrannad politikel g., rebarbour d'ar renad g., rebarbour ouzh ar renad g.

Systemkritikerin b. (-,-nen) : disprizerez ar renad politikel er galloud b., enebourez ar renad b., disrannadez politikel b., rebarbourez d'ar renad b., rebarbourez ouzh ar renad b.

systemkritisch ag. : hag a oar burutellañ ar renad politikel er galloud, rebarbour.

systemlos ag. : fourdouilh, direizh, diwar skañv, a-ziwar skañv, bourlik-ha-bourlok, brell, evel ma teu e teu, forzh penaos, n'eus forzh penaos, en un doare foutouilhek.

Systemmenü n. (-s,-s) : [stlenn.] lañser reizhiad g.

Systemprogramm n. (-s,-e) : [stlenn.] programm korvoiñ g.

Systemsoftware b. (-,-s) : [stlenn.] meziant korvoiñ g.

Systemsteuerung b. (-,-en) : [stlenn.] panell gefluniañ b.

Systole b. (-,-n) : [bev.] sistolenn b., systol g.

Szenario n. (-s,-s) / **Szenarium** n. (-s, Szenarien) : senario g., frammc'hoari g.

Szene b. (-,-n) : 1. leurenn b. ; *in Szene setzen*, leurennañ, leurrenniñ.

2. rannarvest g. ; *dritte Szene des vierten Aktes*, trede rannarvest ar pevare arvest g.

3. arvest g., arvestadeg b., taolennad b., senenn b.

4. [dre skeud.] *jemandem eine Szene machen*, ober un dañs hep soner gant u.b., reiñ ur skandalenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., skandalat u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., ober e c'hourc'hemennou d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., leuskel un aridennad mallozhennoù war u.b., leuskel un aridennad ledouedoù war u.b., teuler ar seizh seurt ruz war u.b., ober ar sod gant u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., ober trouz bras d'u.b., chabousat u.b., c'hoari an taol war u.b., c'hoari e benn war u.b., c'hoari buhez war u.b., diskargañ ur voltenn war u.b.

5. metoù g. ; *Drogenszene*, metoù an dram g.

Szenerie b. (-,-n) : 1. leurginkladur g., kinkladur g. ; 2. endro g.

Szepter n. (-s,-) : bazh-veli b., bazh-roue b., gwalenn b.

Szientismus g. (-) : skiantelouriezh b., gouizielouriezh b.

Szientist g. (-en,-en) : skiantelour g., gouizielour g.

Szientizismus g. (-) : skiantelouriezh b., gouizielouriezh b.

Szintillationszähler g. (-s,-) : [fizik] konter dre skingannañ g.

Szintillator g. (-s,-en) : [fizik] skingannventer g.

SZR n. (-) : [arc'hant.] [berradur evit

Sonderziehungsrecht] gwirioù tennañ dreistordinal lies. [*Special Drawing Right, SDR*].

Szylła b. (-) : [mojenn.] Skilla b. : *zwischen Szylla und Charybdis*, paket (tapet) etre an horzh hag ar c'henn, tapet etre an nor hag an draped, paket (tapet) etre lost ar bleiz ha toull e revr, kouezhet etre kebr ha toenn, evel un touseg etre treid an ogedoù.